بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه:	درایتی، مصطفی، ۱۳۳۴ - ، گردآورنده
عنوان و نام‌پدیدآور:	فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا) / به کوشش مصطفی درایتی.
مشخصات نشر:	تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۱-
مشخصات ظاهری:	ج.
فروست:	نسخه شناسی؛۱
شابک:	دوره: ۹-۲۷۱-۴۶۶-۹۶۴-۹۷۸ ؛ ج.۱۰: ۸-۲۸۱-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیپا
مندرجات:	ج.۱۰.الجانب-جوامع.
موضوع:	نسخه‌های خطی--ایران --فهرستگان‌ها
شناسه افزوده:	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده‌بندی کنگره:	Z۶۶۲۰ /الف۹د۳۶ ۱۳۹۱
رده‌بندی دیویی:	۰۱۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی:	۲۵۹۶۷۰۸

فهرستگان

نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

جلد دهم

الجانب – جوامع

به کوشش:
مصطفی درایتی

نسخه‌شناسی/۱

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

مولف: مصطفی درایتی | Derayatimostafa@yahoo.com

ویراستار: دکتر مجتبی درایتی

چاپ اول: ۱۳۹۱

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

مدیریت هماهنگی: عباسعلی علیزاده یزدی

مدیریت فنی و کامپیوتر: مهندس امین رشیدی، مهندس محبوبه درایتی

آماده سازی اطلاعات: علی علیزاده یزدی، حسین متدین طوسی

تقی چیت‌ساز یزدی، ابراهیم ملکی، عباسعلی علیزاده یزدی

تایپ و تصحیح: طاهره موسوی فر، سمیرا عابد پور، ملیحه فولادی، ملیحه اسلامی

طرح روی جلد: برگرفته از جلد نسخه خطی کلیات سعدی دورهٔ صفوی

با شماره ثبت ۱۹۱۶۵ کتابخانه ملی

خوشنویسی روی جلد: مهدی فلاح

صفحه آرایی: مهندس محبوبه درایتی

ناظر چاپ: نصرت‌ا... امیرآبادی

چاپ و صحافی: قلم قم

نشانی: تهران بزرگراه شهید حقانی (غرب به شرق)،

بعد از ایستگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی

تلفن فروشگاه: ۸۱۶۲۳۳۱۸ - ۸۱۶۲۳۳۱۵-۸۸۹۴۱۹۴۶ دورنگار: ۸۸۹۴۷۴۹۶

وب گاه: www.nlai.ir | پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

الفهرس الموحّد

للمخطوطات الايرانية

المجلد العاشر

الجانب – جوامع

اعداد:

مصطفى الدرايتي

رموز و اختصارات

- **آتشی:** مجموعه آقای سید علی آتشی در یزد
- **آثار ملی:** کتابخانه آثار ملی کاشان
- **آغاز: برابر:** آغاز برابر نمونه کتاب
- **آغاز و انجام برابر:** آغاز و انجام برابر نمونه کتاب
- **احتمالاً غیر همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کاررفته است که نام مشترک دارند و ما به احتمال آنها را متفاوت می‌دانیم
- **احتمالاً همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کار رفته که نام مشترک دارند ولی ما احتمال می‌دهیم برخی از آنها یک اثر است ولی مطمئن نیستیم.
- **احتمالا بعضا همانند:** در مورد نسخه‌هایی به کار رفته که نام مؤلف آنها معلوم نیست ولی نام مشترک دارند و تعدادی نسخه به این نام معرفی شده است و برخی از آنها احتمال می‌رود یک کتاب باشند ولی مطمئن نیستیم
- **ادبیات: با نام شهر تهران:** کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد؛ با نام شهر اصفهان: دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان.
- **اصغر زاده:** مجموعه اصغر زاده
- **الفبائی:** فهرست الفبائی نسخه‌های خطی کتابخانه آستان قدس رضوی.
- **الهیات:** با نام شهر تهران: کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد.
- **امام جمعه:** کتابخانه امام جمعه زنجان
- **امام صادق:** مدرسه امام صادق چالوس و مدرسه امام صادق قزوین و کتابخانه مؤسسه امام صادق قم و کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان یزد. که هر کدام با قرینه نام شهر قبل از آن قابل تشخیص است.
- **امام عصر:** کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز
- **امام هادی:** کتابخانه عمومی امام هادی در مشهد
- **امیر کبیر:** کتابخانه امیر کبیر در باغشاه فین
- **امیرالمؤمنین:** کتابخانه امیر المؤمنین بشرویه
- **انجام برابر:** انجام برابر نمونه کتاب.
- **اندازه:** اندازه صفحه.
- **اوراق عتیق:** مجموعه ای به همین نام که به کوشش محمد حسین حکیم از طریق کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتشر شده است.
- **اهدائی ف:** فهرست نسخه‌های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی، تالیف رضا استادی
- **اهدائی رهبر:** مجموعه فهارس نسخه های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی که چندین جلد آن منتشر شده است.
- **بی‌تا:** بدون تاریخ کتابت.
- **بی‌کا:** بدون کاتب.
- **پ:** پشت

- **تا:** تاریخ کتابت.
- **جا:** محل کتابت.
- **چهل ستون:** مدرسه چهل ستون تهران
- **حجتیه:** کتابخانه مدرسه حجتیه
- **حججی:** کتابخانه آیةالله حججی نجف آباد
- **حقوق:** دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- **حوزه علمیه:** حوزه علمیه آشتیان
- **خاتم الانبیاء:** کتابخانه مدرسه خاتم الانبیاء (صدر) بابل
- **دائرة المعارف:** کتابخانه مرکز دائرة المعارف بزرگ سلامی
- **دار الحدیث:** کتابخانه مرکز دار الحدیث در قم
- **دانشگاه:** کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **د.ث:** به معنای دفتر ثبت کتابخانه مجلس شورای اسلامی است.
- **دهگان:** مجموعه ابراهیم دهگان اراک.
- **دیانی:** کتابخانه شیخ محمد علی دیانی بیرجند
- **ذکاء، یحیی:** مجموعه ذکاء یحیی
- **ر:** رو
- **رایانه:** رایانه کتابخانه ملی ایران و کتابخانه آستان قدس رضوی و در مواردی کتابخانه مسجد گوهرشاد. لازم به ذکر است که شماره بعد از آن در مورد کتابخانه ملی غیرقابل‌پیگیری است و منظور شماره صفحاتی است که متن پیاده شده فایل آن می‌باشد که در اختیار ماست و برای کنترل کار خود ما می‌باشد.
- **رضوی:** کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
- **روضاتی:** مجموعه شخصی سید احمد روضاتی
- **سپهسالار:** کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار)
- **سر یزدی:** کتابخانه مسجد حظیره (سر یزدی)
- **سعید نفیسی:** نسخه‌های خطی مرحوم سعید نفیسی
- **سم:** سانتیمتر
- **سناف:** فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس سنا (که مجموعه آن به کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتقل شده است.
- **سلطنتی:** کتابخانه کاخ گلستان (سلطنتی)
- **شاهچراغ:** کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ شیراز
- **شیخ علی حیدر:** مکتبه شیخ علی حیدر (مؤید)، این مجموعه شخصی که ظاهراً هنگام جنگ کویت توسط صاحب آن از کویت به ایران منتقل شده بود ابتدا در قم نگهداری می‌شد و بعد دچار مشکلاتی شد و معلوم نبود در چه محلی نگهداری می‌شود. آخرین اطلاع این است که این مجموعه به شهر مشهد و به آستان قدس رضوی انتقال یافته است و ضمن مجموعه اهدائی رهبری نگهداری می شود.
- **ص:** صفحه
- **صادقیه:** کتابخانه مدرسه فتحعلی بیگ (صادقیه) دامغان
- **طبسی:** کتابخانه طبسی حائری در قم
- **عبدالعظیم:** آستان مقدس حضرت عبدالعظیم در شهر ری

- **عکسی:** این تعبیر در دو جا به کار رفته است: یکی در کنار شماره برخی از نسخه‌ها که به معنای آن است که نسخه، عکسی است و باید برای یافتن نسخه در کتابخانه معرفی شده، به عکسی بودن توجه شود؛ و دوم در معرفی مأخذ است که منظور فهرست عکسی آن کتابخانه می‌باشد.

- **علامه طباطبائی:** کتابخانه علامه طباطبائی شیراز که نام شیراز در قبل از آن آمده است.

- **علامه طباطبائی:** مکتبه علامه طباطبائی قم که نام شهر قم در قبل از آن آمده است.

- **علوم پزشکی:** کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی تهران

- **عمومی ساری:** کتابخانه عمومی ساری

- **عمومی:** با کلمه قبل سمنان: کتابخانه عمومی سمنان

- **عمومی:** با کلمه قبل مراغه: کتابخانه عمومی مراغه

- **غیر همانند:** در مورد نسخه‌هایی که نام آنها یکی است ولی نسخه‌ها متفاوت است و به دلیل صرفه‌جویی و جلوگیری از تکرار، نام مکرر آنها حذف شده است.

- **ف:** این رمز در مورد مأخذ به کار رفته است و هنگامی که برای یک کتابخانه فهرستی به نام همان کتابخانه به صورت مستقل منتشر شده باشد، نام مأخذ آن با رمز «ف:» به معنای فهرست، به کار رفته است و اگر نام مأخذ با نام کتابخانه متفاوت باشد، نام مأخذ ذکر شده است.

- **فاضل:** کتابخانه آیة‌الله فاضل خوانساری

- **فاضل قائینی:** کتابخانه فاضل قائینی قم

- **فرهاد معتمد:** مجموعه فرهاد معتمد

- **فرهنگ و هنر:** کتابخانه فرهنگ و هنر مشهد

- **فرهنگ و ارشاد:** کتابخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان

- **فیاض:** مجموعه دکتر علی اکبر فیاض

- **فیضیه:** کتابخانه مدرسه فیضیه قم

- **فیلمها:** فهرست فیلم‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران

- **قاضی طباطبائی:** مجموعه محمد علی قاضی طباطبائی تبریز

- **قمر بنی هاشم:** کتابخانه قمر بنی هاشم دامغان

- **کا:** کاتب

- **کاتب = مؤلف:** نسخه به خط مؤلف است.

- **کاظمینی:** کتابخانه میرزا محمد کاظمینی

- **گ:** برگ.

- **گلپایگانی:** کتابخانه عمومی حضرت آیة الله العظمی گلپایگانی.

- **گوهرشاد:** کتابخانه مسجد جامع گوهرشاد.

- **مجلس:** کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی

- **محدث ارموی مخ:** فهرست مجموعه نسخه‌های خطی محدث ارموی، مخطوط

- **محمد هلال:** کتابخانه امامزاده محمد هلال آران کاشان، مخطوط.

- **مختصر ف:** فهرست مختصر نسخه‌های خطی مجلس شورای اسلامی که در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است.

- **مخ:** به معنای مخطوط بودن فهرست می‌باشد.

- **مدارک فرهنگی:** سازمان مدارک فرهنگی انقلاب

- **مدرسه غرب:** کتابخانه مدرسه غرب همدان
- **مدرسی:** کتابخانه سید محمد مدرسی در یزد
- **مرعشی:** کتابخانه عمومی آیة الله العظمی مرعشی نجفی
- **مرکز احیاء:** مرکز احیاء میراث اسلامی، قم.
- **مرکز مطالعات:** کتابخانه پژوهشگاه علوم و تحقیقات اسلامی قم
- **مروی:** کتابخانه مدرسه مروی تهران
- **مسجد اعظم:** کتابخانه مسجد اعظم قم
- **مطالعات فرهنگی:** کتابخانه (پژوهشگاه) مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی
- **معصومیه:** آستان مقدسه حضرت معصومه علیها سلام
- **مفتاح:** مجموعه محمد حسین مفتاح
- **ملک:** کتابخانه ملک
- **ملی:** با نام قبلی تهران: کتابخانه ملی ایران؛ با نام قبلی شیراز: کتابخانه ملی شیراز؛ با نام قبلی تبریز: کتابخانه ملی تبریز.
- **مهدوی:** مجموعه دکتر اصغر مهدوی
- **موزه ملی:** کتابخانه موزه ملی ایران (موزه ایران باستان)
- **مؤسسه آیة الله بروجردی:** مؤسسه حضرت آیة الله العظمی بروجردی.
- **مولوی:** عبد المجید مولوی (قسمتی از این مجموعه به کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه فردسی مشهد منتقل شده است.)
- **مینوی:** مجتبی مینوی
- **نجومی:** مجموعه سید مرتضی نجومی
- **نسخه‌پژوهی:** مجموعه‌ای با همین عنوان که چند شماره از آن از طرف کتابخانه مجلس شورای اسلامی و به کوشش ابوالفضل حافظیان منتشر شده است.
- **نشریه:** نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **نک:** این علامت به معنای «نگاه کنید» می‌باشد و در موارد ارجاع به‌کار رفته است. ارجاع دو گونه است: گاهی عنوان ارجاع داده شده کلاً در جای دیگری که راهنمائی شده، ثبت شده است و گاهی قسمتی از عنوان ارجاعی در محل دیگری ثبت شده است که در واقع به معنای «نیز نگاه کنید» می‌باشد.
- **نواب:** کتابخانه مدرسه نواب مشهد
- **نمازی:** کتابخانه مدرسه نمازی خوی
- **نوربخش:** کتابخانه نوربخش (خانقاه نعمت اللهی تهران)
- **وابسته به:** این اصطلاح در جایی به‌کار رفته که کتاب معرفی شده به اثری دیگر وابسته است و بیشتر در مورد شرح‌ها، حاشیه‌ها، تعلیقه‌ها، منتخب‌ها، مختصرها، گزیده‌ها، و ترجمه‌ها به‌کار رفته است و نام کامل اثر اصلی، همراه با نام مؤلف آن معرفی شده است و در صورت نیاز می‌توانید به اثر اصلی مراجعه کنید.
- **وزیری:** کتابخانه وزیری یزد
- **همانند:** این کلمه در جایی به‌کار رفته، که اثر معرفی شده فاقد نام مؤلف است و چند نسخه از آن در کشور وجود دارد و به معنای آن است که نسخه‌ها یک اثر است.

آوانگاری و اختصارات

در آوانگاری عناوین کتاب‌ها چند نکته هست که باید یادآوری شود:

۱- در آوانگاری فقط حروفی که تلفظ می‌شوند، ضبط می‌گردند. مثال: آداب الشریعه = ādāb-oš šarī'a

۲- عنوان کتاب‌های فارسی با تلفظ فارسی و عنوان کتاب‌های عربی با تلفظ عربی آوانگاری شده‌اند.

مثال: آداب صوفیه =ādāb-e sūfīye

آداب الصوفیه =ādāb-uṣ ṣūfīya

۳- کلمات و ترکیباتی که از زبان‌های دیگر (از جمله عربی) به فارسی وارد گردیده، با تلفظ متداول در فارسی ضبط شده است.

مثال: اسطرلاب = ostorlāb

ابواب الجنان =abvāb-ol jenān

۴- چون در آوانگاری مقصود فقط نشان دادن تلفظ کلمات است، حروف اول عناوین مانند دیگر حروف کوچک نوشته شده است.

۵- برای آوانگاری کلماتی که بارها تکرار شده‌اند، از اختصار استفاده شده است.

ترجمه	tarjuma(t) / tarjome	t.
دیوان	dīvān / dīwān	d.
رساله	risāla(t) / resāle	r.
شرح	šarh / šarḥ	š.
کتاب	ketāb / kitāb	k.
منتخب	montaxab / muntaxab	mn.
منظومه	manẓūma(t) / manzūme	mnz.
مختصر	moxtasar / muxtaṣar	mx.

الف - آوانگاری کلمات و ترکیبات فارسی:

۱. مصوت‌ها:

اَ	در کلمه	زَن	a
اِ	در کلمه	دل	e
اُ	در کلمه	گُم	o
آ	در کلمه	راه	ā
او	در کلمه	سود	ū
ای	در کلمه	بیرون	ī

۲. صامت‌ها:

ء، همزه	`
ب	b
پ	p
ت،ط	t
ث، س، ص	s
ج	j
چ	č
ح، ه	h
خ	x
د	d
ذ، ز، ض، ظ	z
ر	r
ژ	ž
ش	š
ع	'
غ، ق	q
ف	f
ک	k
گ	g
ل	l
م	m
ن	n
و	v
ی	y

ب - آوانگاری کلمات و ترکیبات عربی:

۱. مصوت‌ها:

فتحه	a
کسره	i
ضمه	u
آ	ā
او	ū
ای	ī

۲. صامت‌ها:

همزه	ʾ
ب	b
ت	t
ث	ṯ
ج	j
ح	ḥ
خ	x
د	d
ذ	ḏ
ر	r
ز	z
س	s
ش	š
ص	ṣ

ض	ḍ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	ʿ
غ	ġ
ف	f
ق	q
ك	k
ل	l
م	m
ن	n
ه	h
و	w
ی	y

جانب

← جان استوارت میل ﴿ گفتاری از جان استوارت میل و مواعظی از میر ابو

● **الجانب الغربی فی حل مشکلات فصوص ابن العربی** / عرفان و تصوف / فارسی

al-jāneb-ol qarbī fī hall-e moškelāt-e fosūs-e ebn-el ʻarabī

مکی خاکی، محمد بن مظفرالدین محمد، - ۹۲۶ قمری

makkī xākī, mohammad ebn-e mozaffar-ed-dīn mohammad (- 1520)

وابسته به: فصوص الحکم = الفصوص؛ ابن عربی، محمد بن علی (۵۶۰-۶۳۸)

اهدا به: سلیم شاه بن با یزید خان بن محمدخان (۹۱۸-۹۲۶ق)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۱۸ شوال ۹۲۴؛ محل تألیف: ادرنه

در دو باب و یک خاتمه تألیف شده است.

نویسنده، که شاگرد جامی است، می‌گوید روزی در خدمت سلیم خان عثمانی بودم و صحبت از شیخ محیی الدین عربی رفت. حضرت سلیم خان به من امر کردند تا رسالتی درباره او تحریر کنم من این رساله درباره او پرداختم در یک مقدمه و دو باب: مقدمه: در ذکر اشکالاتی و اعتراضاتی که علما قشری و مشایخ قشری کرده‌اند و به سبب آن او را از گمراهان شمرده‌اند؛ باب ۱. ذکر اشکالات و آن دو نوع است: ۱) اعتراضی که مبنای آن بر وحدت وجود است که او را توحید ذاتی گویند، ۲) اعتراضاتی که مبنای آن بر امور مختلفه است؛ باب ۲. اجوبه آن اعتراضات به لسان عقل و شرع؛ خاتمه در ذکر بعضی از مناقب و مشایخ شیخ و سلسله او، در سه فصل.

دنباله این کتاب «عین الحیات فی معرفة العین و الافعال و الصفات» اوست که در ۹۲۴ به انجام رسیده است. الجانب الغربی به ترکی و عربی ترجمه شده است.

آغاز: ربنا اتمم لنا نورنا و اغفر لنا ذنوبنا و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین. اساس توحید بی التباس محمل انفاس و ثنای وحدت بنای تفرید.

انجام: فان فوق کل ذی علم علیم و الله الهادی الی صراط مستقیم و چون این وصیت را قبول فرمودی و به موجب او عمل نمودی این فقیر عاصی الخایف را به ثنای جمیل یاد فرمائید.

[نسخه‌های منزوی: ۱۱۱۱/۲؛ ذیل چلبی ۶۵۹/۱؛ عثمان یحیی ص ۱۱۹ و ۱۴۹؛ ذیل چلبی ۳۵۹/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۶۲/۷ و ۲۴۴/۹]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۸ و ۶۱۹۹-ف

خط: نستعلیق ترک، کا: حاجی بن ابراهیم، تا: رجب ۹۳۴ق؛ از روی نوشته ابوالفتح بن مظفر در ادرنه در پسین روز یک‌شنبه ۱۸ شوال ۹۲۴؛ کاغذ: استنبولی، جلد: مقوا عطف تیماج سرخ، ۷۶گ، ۱۷ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۸۹۸] و [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۸۶/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۱ جمادی الاول ۱۰۵۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸۷گ (۱۷۵پ-۲۶۲پ)، ۱۷ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۴۴۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ روغنی قرمز، ۷۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۷۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۰۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۹]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اله یقول الحق هو یهدی السبیل الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد رسوله محمد و آله و

صحبه اجمعین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی فلفل نمکی، جلد: مقوایی، رویه کاغذ رنگی، ۲۷۰گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶ - ۶۱۳]

۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۱۶/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۷۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۶۵/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، ۴۴گ (۱۶۴-۲۰۷)، ۱۶ سطر (۱۰/۵×۱۵)،اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۵۲۲]

● **جان جهان** / ادبیات / فارسی
jān-e jahān

قائم مقام فراهانی، علی اکبر بن علی، ۱۲۶۹ - ۱۳۲۹ قمری
qā'em maqām-e farāhānī, 'alī akbar ebn-e 'alī (1853 - 1911)

اهدا به: مظفر الدین شاه (۱۳۱۳-۱۳۲۴ق)
تاریخ تألیف: از ۱۴ جمادی الثانی ۱۳۰۰ تا اول جمادی الثانی ۱۳۰۸ق
از علی اکبر بن علی بن ابوالقاسم بن حسن حسینی فراهانی مؤلف «دستور الاعقاب» که به پیروی از گلستان سعدی ساخته و این سومین تقلید او از گلستان است (بعد از بهارستان و خارستان) و اینها جدایی از هم ندارند. در آن آمده است: تاریخ کتاب: «سال هجرت هزار و سیصد رفت ×× در جمادی نخست روز دو هفت / کاین سخن گفته شد بنیکی فال ×× همچو آب زلال و سحر حلال / و اندران چار فصل و جمله بهار ×× اولین سیرت ملوک شمار / دوم اخلاق فقر اهل دلق ×× سوم اندر معاشرت با خلق / هست چارم ز حکمت و دانش ×× که کرانیست هر که هست آنش / چون جهان جسم ز حکمتش چون جان ×× زیبد این نامه خواند جان جهان». فهرست فصل‌ها مانند دو کتاب پیش است (۱. فضایل پادشاهان، ۲. فضایل درویشان، ۳. محامد اخلاق و عوائد حکمت، ۴. لوازم صحبت و لوازم تربیت) مگر اینکه در فصل چهارم آمده «در لوازم عشرت و مراسم تربیت».
چاپ: تهران، ۱۳۳۵ش، سنگی، ۱۹۰ص

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۴۲
آغاز: الشمس و القمر و المنیر کلاهما ×× لایبلغان بهائه و جماله / زاده الله تعالی و اعز انصاره بیاراید که با همه شوخ چشمی که آن راست بدین وسیلت در دیده متاملان پنسدیده آید؛ **انجام:** ما نصیحت بجای خود گفتیم ×× در اندرز و موعظت سفتیم / نوازان پندگیر و رحمت گوی ×× که برفتیم ما چو آن گفتیم
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱ جمادی الثانی ۱۳۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۷۱گ، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۵۶۲]

● **جان الرمل** / رمل / فارسی
jān-or raml

اوحدی بلیانی، عبدالله بن محمد، ق ۱۰ قمری
awhadī-ye belīānī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (-16c)

وابسته به: جهان الرمل = جهات الرمل؛ اوحدی بلیانی، عبدالله بن محمد (قرن ۱۰)
رساله کوتاهی است در مسائل رمل، مؤلف در مقدمه گوید: «بعد از پنجاه سال تجربه در علوم غریبه، به ویژه رمل، بر آن شدم کتابی در این موضوع تالیف نمایم، از این رو با استفاده از پنجاه کتاب در رمل، کتاب جامعی ترتیب دادم به نام جهان (جهات) الرمل، آنگاه مطالبی از آن برگزیدم و انسان الرمل نامیدم، سپس آن را نیز تلخیص نمودم و حاصل آن را جان الرمل نام نهادم».کتاب مفصل وی «جهات الرمل» که در ۹۸۴ق تألیف شده به نام جهان الرمل در هند به چاپ رسیده است. (محمود مرعشی)
آغاز: بنام آنکه جانرا فکرت آموخت ... اما بعد چنین گوید راقم این مقال ... که مدت پنجاه سال اوقات صرف علم حکمیات نمود.
[کشف الظنون: ۶۲۲/۱؛ الذریعه ۲۹۵/۵؛ ریحانة الادب ۱۷۴/۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مدار احکام بعضی از زمان در خانه ۱۵ اس نیک در باب و ۱۶ گواه ۱۰.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۷ ربیع الثانی۱۰۷۸ق؛ محشی، مصحح، رکابه‌دار، مجدول به قرمز؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۱۵-۲۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۸×۱۴/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۳۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۲۳/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و باز در بند افتد و ثابت بماند و خارج دهد از بند افتد و ثابت بماند و خارج دهد از بند خلاصی شود بزودی ...
خط: شکسته نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: دوشنبه ۶ جمادی الاول ۱۳۲۸ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی آبی، ۱۰گ (۱۲۶پ-۱۳۵پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳۷ - ۴۹]

● **جانورشناسی و زمین شناسی** / طبیعیات / فارسی
jānevar-šenāsī va zamīn-šenāsī

رساله‌ای است در دو بخش جانورشناسی و زمین‌شناسی که

به‌وسیله تصاویری که با دست کشیده شده است و در برخی موارد توضیحات مختصر بیان شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۶۳
آغاز: دستگاه تنفس، حلق، حنجره، نای، نایژه ها؛ **انجام:** وزمان تشکیل چین خوردگیها راهم به خوبی می‌توانند پیدا کنند یعنی بین آخرین طبقه چین خورده. واولین طبقه پیشرفت کننده
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ آغاز کتاب با تصویری از دستگاه تنفس انسان است، تصاویر بر روی مقوای سیاه با خطوط سفید نقش بسته است؛ جلد: مقوا، ۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۴ – ۱۶۰۸]

● **جانور نامه** / حیوان شناسی / فارسی
jānevar-nāme
کاشانی، محمد تقی بن محمد هاشم، ۱۲۵۶ – ۱۳۱۹ قمری
kāšānī, mohammad taqī ebn-e mohammad hāšem (1840 - 1902)

تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۲۸۷ق
در شناسایی جانوران و جنبندگان زهرناک کشور ایران تالیف تقی بن هاشم بن محمد حسین انصاری مشتمل بر مقدمه و سه بخش و چند دریچه.
[فهرستواره منزوی ۳۸۱۲/۵]

۱. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۷۰۷
آغاز: مهین داوری را ستایش باید و بهین پیمبری را گرایش شاید
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۱۷۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۴۴۸]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۲۵-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۶۶]

● **جانور نامه** / حیوان شناسی / فارسی
jānevar-nāme
رساله‌ای است درباره جانوران و داستان‌هایی درباره آنها.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۰۴
آغاز: بسمله وقال الاصعی کل ذات طوق فهی حمال و المراد بالطوق الحمرة و الخضرة او السواد المحیط بعنق الحمامة ... شاعفی می‌فرماید که ما عب من الماء عبا و هدر فهو حمام و ماشرب قطرة قطرة فلیس بحمام؛ **انجام:** تلك العروف الخمسة
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ گویا نسخه اصل باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۱۹گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۰ – ۱۶۵۰]

● **جاودان خرد** / ادبیات / عربی
jāvedān xerad

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۶۵
نسخه اصل: حمیدیه ش ۱۴۴۷؛ بی کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ در هامش [فیلمها ف: ۱ – ۴۲۶]

● **جاودان خرد** / فلسفه، اخلاق / فارسی
jāvedān xerad
آغاز: آورده اند در اخبار که حکمای عرب و عجم و روم و هند و یونان گرد آمدند و گفتند بگوئید تا از هر گوهر

همانند
۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۷/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** سیوم آنکه چون از کسی عیبی بیند آنرا بپوشد.
بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۶ص (۱۶۰–۱۹۵)، اندازه: ۹/۸×۱۸/۷سم [ف: ۵ – ۶۶]
۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۳۳/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و آن یا خوردن است و یا رفتن.
کا: اسماعیل بن هلال ملا طاهر گله داری، تا: ۱۲۵۷ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴ص (۴۱۴–۴۳۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۱۵۸]

● **جاودان خرد** / فارسی
jāvedān xerad

تبریز؛ نخجوانی، حسین؛ شماره نسخه:۱۹
بی کا، بی تا [نشریه: ۴ – ۳۳۹]

← جاودان نامه ← جاویدان

● **جاودان نامه** = **جاوید نامه** / فلسفه / فارسی
jāvedān-nāme = jāvīd-nāme
بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، – ۶۶۷ ؟ قمری
bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)
بابا افضل کاشی در این رساله راجع به آغاز و معاش و انجام به بحث فلسفی می‌ایستد و با موشکافی‌های بسیار دقیق سعی بر این دارد که جانب اختصار را فرو نگذارد. جاودان نامه حاوی چهار «باب» است: ۱. شمردن اقسام علوم به طریق کلی، در پنج فصل؛ ۲. شناختن خود و طریق آن، در ده فصل؛ ۳. شناختن آغاز، در ده فصل؛ ۴. شناختن انجام، در ده فصل. نسخه‌های آن یکسان نیستند، احتمالاً چند بار به نگارش درآمده یا اینکه نویسندگان

در نسخه‌ها دست برده‌اند. بابا افضل درباره این کتاب می‌گوید: «گر جان دلت به جاودان نامه رسد ×× گر جان به دل تو جاودان نامه رسد / خود را ز درون به وی رسان چون بیرون ×× چشمت به نگار و کاغذ و خامه رسد».

آغاز: الحمدلله و الصلاة علی رسول الله، این نامه‌ای است از ما به برادرانی که ایشان را انسانیت رنجه دارد، و اندرون ایشان ازخود متقاضی

انجام: رحمت بر آن کس که اگر بجای رسد بتمامی و دریافته شود، هیچ علمی که انسان را چاره نیست نادانسته نماند. و بالله توفیق. تمام شد جاودان نامه بپیروزی و فرخی، و سپاس نگارنده تن و دارنده جان را بحکمت بلند و قدرت بی چون و چند، و درود بر پیغمبر ما فرستاده براستی و انگیخته بدرستی، محمد مصطفی، و بر یاران و پیروانش.

چاپ: به کوشش سید نصرالله تقوی، ۱۳۱۱ش؛ در مصنفات افضل الدین محمد مرقی کاشانی، به تصحیح مجتبی مینوی و یحیی مهدوی (تهران، خوارزمی: ۱۳۶۶ (چاپ دوم))

[الذریعة ۷۷/۵؛ نسخه‌های منزوی ۷۶۸/۲؛ ریحانة الأدب ۲۱۳/۱؛ فهرست مشار ۴۷۶؛ فهرستواره منزوی ۱۲۱/۶؛ مصنفات بابا افضل ۲۵۷-۳۲۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۰۹

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۷۰۰ق؛ ۴۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۴ - ۶۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۴۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سید المرسلین محمد و آله و اصحابه اجمعین اما بعد بدانک؛ **انجام:** برابر (پس ازین رباعی فارسی است درباره این رساله و رباعی از عین القضاة و چهار رباعی از بابا افضل مؤلف این رساله)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۸؛ صفحه اول و دو صفحه آخر نونویس؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۷۴ص، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۳سم [ف: ۱۱ - ۸۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۷۵-ف

نسخه اصل: حمیدیه ش ۱۴۴۷؛ بی کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ درهامش است [فیلمها ف: ۱ - ۴۲۷]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۵/۲۲ حکمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: وزیری [ف: ۲ - ۴۳]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۴/۲

آغاز: بسمله، این نامه‌ای است از ما زی برادرانی که اندرون ایشان انگیخته شود بازجستن و شناختن انجام و آغاز خود را، و آرزوی دانستن حال و کار خویش از این زندگانی بر درستی و یقین دامن گیر ؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر جربادقانی، تا: دوشنبه آخر محرم ۱۰۴۵ق، جا: بندر المخا از بنادر یمن؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، قرمز، ۶۲ص (۱۸۴-۲۴۵)، ۱۸ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ - ۴۹۴]

۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۱گ (۳۳۸پ-۳۵۸پ)، اندازه: ۱۳×۲۷/۵سم [ف: ۱۵۱]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۸۵/۵

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن سعدی لاهیجانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای و آلبالوئی، ۱۷۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۱سم [ف: ۷ - ۴۳۵]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۶/۳۲

خط: تعلیق، کا: رجبعلی، تا: ۱۲ جمادی الاول ۱۰۶۲ق؛ ۱۷گ (۱۴۳پ-۱۵۹ر) [ف: ۳ - ۲۲۱]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۸۱/۱

خط: نستعلیق، کا: شیخ علی بن محمود کاتب، تا: ۱۰۶۲ق؛ نسخه بدلهای آن در هامش است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۱۱۳ص (۱-۱۱۳)، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۸۱]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۱/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن الشریف بن محمد علی نصر آبادی، تا: ۱۶ رجب ۱۰۶۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴گ (۱۲۶پ-۱۴۹پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۲]

۱۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۰/۲

بی کا، تا: ۱۰۶۷ق؛ جلد: تیماج جگری، ۴۹گ (۳۴ر-۸۲ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۸۲]

۱۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۱/۱

آغاز: الحمد لله و الصلوة علی رسول الله. اما بعد این نامه ایست از ما به برادرانی که؛ **انجام:** برابر

دارای چهار باب است؛ بی کا، تا: ۱۰۶۸ق، نسخه بدلها در کنار صفحه ها یادداشت شده است؛ جلد: تیماج سرخ مقوایی، ۳۴ص (۱۲-۴۵)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۷۲]

۱۳. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ این نسخه بخشی را که در پایان چاپی به عنوان «ملحق» آمده است ندارد؛ ۳۱گ (۲۱۹-۲۴۹) [ف: ۱۵ - ۳۲۶]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۱۲/۸

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد حسین کاتب خاتون آبادی، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۶گ (۲۲۴پ-۲۵۹ر)، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۲۰۱]

۱۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۰/۴

کا: ظهیر، تا: ۱۰۷۳ق؛ قطع: رحلی [ف: ۲۷۲]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۳/۱۱

از نیمه دوم فصل نخستین باب چهارم تا پایان کتاب و سپس فصل هشتم چاپ شده است، ص ۳۱۹-۳۲۰، و در خود نسخه در متن کتاب فصل هشتم دیگری است که همان گفتار ش ۲۱ ش ۶۴۶ چاپی باشد نیز ص ۲۲۴-۲۵۹ فصلهای ۵-۱۰ باب سوم و فصل ۵ باب یکم و باب دوم و باب چهارم و باب سوم است با افتادگی‌هایی در میانه؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه ترمه‌ای، ۱۵ص (۳۴-۴۸)، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۸۹۲]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۰۴/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد فرزند عبدالحسین، آل حسینی نجفی نخعی، تا: حدود ۱۰۷۸ق؛ مصحح، کاتب در پایان رساله آورده است: «این نسخه را از روی نسخه‌ای که خیلی بد خط بود کتابت کرده‌ام و نیاز به تصحیح دارد»؛ کاغذ: فرنگی،آهار مهره، ۳۵گ (۷۴-۱۰۸)، ۲۰ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۲۹ - ۳۳۹]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۲/۱۲

خط: شکسته تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق؛ ۱۹گ (۱۲۲پ-۱۴۰ر) [ف: ۳ - ۲۲۰]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۸/۹

خط: شکسته تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ کتاب را مصطفی تهرانی در ۴ صفر ۱۳۰۶ خوانده و دوست او محمد نسخه را در همین سال بدو بخشیده؛ ۳۴گ (۳۱پ-۶۴پ) [ف: ۳ - ۲۲۱]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۶/۶-۳/۶۶

آغاز: بسمله باب اول در شمردن اقسام علوم باب دوم در شناختن خود و راه آن به طریق کلی باب سیم در شناختن آغاز باب چهارم در شناختن انجام؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۶ رمضان ۱۰۸۳ق؛ ۱۲گ، ۳۰ سطر چلیپائی [ف: ۳ - ۱۱۴۵]

۲۱. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۴۱۴۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: زین الدین بن محمد شیرازی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ رمضان ۱۰۸۶ق؛ با یک سرلوح، جدول زرین و شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ (۱ر-۲۱ر)، ۲۳ سطر (۷/۵×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف:۱۱-۱۴۷]

۲۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۸/۶

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد محسن خاتون آبادی، تا: ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۷ - ۳۷۸]

۲۳. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۱۸۲۴/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلم سید المرسلین ... بدانکه این نامه ای است از ما به برادرانی که در ایشان خاصیت انسان و هنر هاییکه مردم از آن سزاوار نام مردم گردد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول با قلم اب طلایی و لاجورد؛ کاغذ: آهار مهره شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۶ص (۷۸-۱۴۳)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۴۴۳]

۲۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۵/۵ ـ د

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳۹گ (۹۸پ-۱۳۶ر) [ف: ۱ - ۱۵۱]

۲۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۸۸/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳۴گ (۱۳۷پ-۱۸۰پ)، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۳ - ۶۶۳]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۲۷/۴

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة و السلام علی سید المرسلین ... اما بعد بدانکه این نامه وصیتیست از ما زی برادرانی را که در ایشان خاصیت انسان و هنرهای؛ **انجام:** برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۱؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۰گ (۲۵پ-۳۴ر)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۳سم [ف: ۸ - ۲۹۷]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۱/۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ده برگ پایان نونویس؛ تملک: علی نقی بن محمد نصیرعلی، محمد حسین مؤید السلطنه در ۱۳۰۲؛ کاغذ: ترمه، ۳۴گ (۲۰۱پ-۲۳۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۸سم [ف: ۷ - ۲۴۹]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۷۱/۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سید المرسلین محمد و آله اجمعین اما بعد بدانکه این؛ **انجام:** برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۵۵ص، ۲۳ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵ - ۲۴۷]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۶/۸

خط: تعلیق خوش، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۱۰۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ (۵۶پ-۷۷پ)، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۲۲۱]

۳۰. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۷۹/۲

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن عزیز الله تونی، تا: ۱۱۰۷ق؛ ۴۵گ (۱۵۷-۲۰۱)، قطع: رحلی [نشریه: ۵ - ۶۴۷]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۳۰/۱

آغاز: اکنون این دو قسم علم که بر مردم؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن امیرمحمد قاسم حسینی، تا: ۱۱۵۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا عطف میشن مشکی، ۲۸ ص (۱-۲۸)، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۶ - ۸۱۲]

۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۳۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۴ق، مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج سبز،۲۷گ(۲۰پ-۴۶پ)،۱۷سطر،اندازه:۱۴×۲۱/۵سم[ف: ۴ - ۳۹]

۳۳. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۹/۹

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین ... بدانکه این نامه ایست از ماضی برادرانی که خاصیت؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ حواشی به شنگرف و مشکی؛ مهر: دکتر قاسم خان غنی؛ جلد: تیماج قرمز و قهوه‌ای، ۱۶ص (۹۰ – ۱۰۶)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۲ - ۱۸۶]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۳۷۵

آغاز: بسمله، الحمدلله و الصلوه علی رسول الله؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: تربتی حسین بن عبدالصمد، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۵۱/۹-۶/۱۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از فهم آن باز نماند و آن علم که لابد نفس انسانیت است نادانسته نماند ان شاءالله تعالی. تمام شد جاودان نامه بحمدالله وحسن توفیقه

خط: نستعلیق، کا: حسینی، تا: چهارشنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۲۳۰ق؛ ۳۶گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف:۳-۱۱۴۵]

۳۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۶/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰گ (۳۷پ-۶۶پ)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۳۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۱۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد علی حسنی حسینی، تا: ۱۲۵۹ق؛ مجدول زرین بند مشکی و شنگرفی و لاجوردی است، سرآغاز رساله سرلوح مذهب مرصع عالی، بین السطور این صفحات طلااندازی دندان موشی با تحریر مشکی، سرآغاز رباعیات دارای یک کتیبه مذهب منقش است؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: قطعه نخودی رنگ آهار مهره شده، جلد: مقوای روغنی بوم گل ماشی رنگ مذهب، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۴سم [ف: ۳ - ۲۴]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۹۸/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۶۳ق، به خواهش سید اسمعیل بن کاظم حسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۳گ (۶۸پ-۷۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۹ - ۸۷۹]

۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۹۷/۴-۳۶/۱۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ رجب ۱۲۶۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۴۵]

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۳/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا عبدالله ریاضی، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی نازک، جلد: رویه کاغذ فرنگی، ۲۴گ (۴۰پ-۶۳ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۶سم [ف:۷-۲۵۱]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۴۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین الصلوة و السلام؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ واقف: نائینی؛ ۲۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۶۲]

۴۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۳۶/۳ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۲ رمضان ۱۲۷۵ق؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج حنایی، قطع: ربعی [ف: ۲ - ۶۰]

۴۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۵۴/۵

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح پسر محمد رفیع طبیب رشتی، تا: دوشنبه پایان رجب۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ مقابله شده شب شنبه ۱۳ شعبان ۱۲۸۰؛ ۳۵ص (۱۵۸-۱۹۳) [نشریه: ۶ - ۶۷۷]

۴۴. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۱۱۳۴/۳

انجام: برابر

کا: میرزا اسماعیل فرزند میرزا معصوم تفرشی، تا: ۱۲۸۶ق؛ این سطرهای ۵ صفحه آن موازی و بقیه چلیپا نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵۶ص (۱۶-۷۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۵۷۳]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۷۶

خط: نسخ خوش، کا: ابوالحسن بن محمد رضوی خراسانی، تا: شعبان ۱۲۸۶ق؛ واقف: محمد ایرانی مجرد، کاغذ: حنائی تند، جلد: میشن نیلی، ۱۸ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف:۱۱-۱۴۲]

۴۶. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۴۰/۱-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: صادق آشتیانی، تا: ۱۲۸۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۲گ (۱-۵۲)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف:۲۲-۴]

۴۷. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۶۲۳/۱

انجام: برابر

بی کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۸۲]

۴۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۲/۵ - ب

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن حاجی ملاعبدالغنی تفرشی، تا: ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۲گ (۷۳پ-۹۴ر)، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۷۰]

۴۹. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۴۸۶۸/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد جاودان نامه ... و الحمدلله رب العالمین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان این رساله تحت عنوان «ایضاً من کلامه» در دو بند مطالبی عرفانی هست؛ جلد: تیماج مقوائی مشکی، ۲۲ص (۱۸۲-۲۰۳)، ۲۷ سطر (۹/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۱۳ - ۳۱۰]

۵۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۶۷۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، یک سرلوح زرین با گل و بوته شنگرف و سبز و لاجورد؛ کاغذ: فرنگی زرد آهار

مهره، جلد: روغنی مشکی با گل و بوته سرخ، ۵۷گ (۱ر-۵۷ر)، ۱۲ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۳]

۵۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۱۴/۱

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۷×۲۱سم [نسخه پژوهی: ۳ - ۱۳۴]

۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱/۲۲

خط: تعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۳۰۲ق؛ جا: تهران مدرسه سپهسالار؛ محمد خان قاجار در جمادی الثانی ۱۳۰۳ نسخه‌های این دفتر را مقابله نموده؛ ۵۷گ (۳۴۰پ-۳۹۶ر) [ف: ۳ - ۲۲۱]

۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۵۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد خان، تا: ۱۳۳۳ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی خط‌دار، جلد: مقوا رویه کاغذی عطف، ۶۶ص (۶۷-۱۳۲)، ۱۶ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۵۹۴]

۵۴. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۴۸۷۲/۳

آغاز: بسمله. حمدله ... این نامه از ما وصیتی است مر برادرانی را که اندرون ایشان از خود متقاضی شود از بر رسیدن بکار خود و بدانستن حال و آغاز و انجام خود؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: علیرضا شمیرانی، تا: ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۳۹ق؛ در هامش بعضی از صفحات مطالبی به عنوان نسخه بدل نقل شده؛ کاغذ: فرنگی، ۹۷گ (۳۱۶پ-۴۱۳ر)، ۱۲سطر [ف: ۱۴ - ۳]

۵۵. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۶/۹

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل حسینی، تا: پایان ذیحجه ۱۳۹۱ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۳]

۵۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۶۷/۱۷ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا عطف تیماج، قطع: ربعی [ف: ۲ - ۵۸]

۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۳۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، با عبارت «بلغ» مقابله گردیده، در برگ آغاز دو بیت ذیل آمده است: «عاشقان را چه روی با تو جز انک ×× لب بدوزند و در تو مینگرند / بر در تو مقیم نتوان بود ×× حلقه ای می‌زنند و می‌گذرند»، تاریخ کتابت نسخه (۱۱۶۸ق) صحیح به نظر نمی‌رسد و نسخه از قرن ۱۴ق می‌باشد، ظاهراً آن تاریخ مربوط به نسخه‌ای است که از روی آن کتابت شده است؛ کاغذ: فرنگی خط‌دار، ۵۳گ (۱-۵۳)، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۰ - ۳۹۴]

۵۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۶/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۴۳]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۸۴

آغاز: پس از تسمیه و تحمید: بدانکه این نامه ایست از مازی برادرانی که در ایشان؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶گ، ۱۷ سطر [ف: ۴ - ۶۲]

۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۱۱

آغاز: این نامه ایست از ما برادرانی؛ **انجام:** حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۲۶۳۰۶، دو صفحه مطلب در موضوع روح از مؤلف ضمیمه است [رایانه]

۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۴۹

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین و الصلوه و السلام؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول به الوان، ضمیمه نسخه ش ۳۴۴۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی، ۴۳ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [الفبائی ف: - ۳۴۲]

۶۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱۳۵/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [ف: ۱۰۰]

۶۳. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۱۷۷۹۷

بی کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● جاودان نامه = جاویدان = الالهیة الافضلیة = شش ابتدا

/ تفسیر، عرفان و تصوف / فارسی

jāvedān-nāme = jāvīdān = al-elāhīyat-ol afzalīya = šeš ebtedā

فضل الله حروفی، ۷۴۰ - ۷۹۶ ؟ قمری

fazl-ol-lāh-e horūfī (1340 - 1394)

به فضل الله حروفی دو جاودان نامه نسبت داده شده است: جاودان‌نامه صغیر و جاودان‌نامه کبیر. منزوی در توصیف جاودان نامه کبیر وی (نسخه‌های ۱: ۱۱۱۱) چنین می‌آورد: «تفسیری است عرفانی حروفی نه به ترتیب از قرآن در شش اوایل (ابتدا، مبحث): ۱. فی الکلام عن (ساعة) ستت ایام؛ ۲. اسماء و الارضین و ما بینهما؛ ۳. آدم و حوا؛ ۴. معاد و جزا و حشر؛ ۵. انبیاء و شرایع؛ ۶. صائل که مباحث پنج‌گانه پیش گفته را در بردارد و خدا و صفات او با تحریرهای گوناگون». لکن آغازهایی که برای آن می‌آورد دست‌کم با نسخه مجلس شورا در زیر سازگار نیست، بلکه با آغاز جاودان نامه علی الاعلی که در زیر معرفی می‌شود سازگاری دارد.

[نسخه‌های منزوی ۱۰۴۹ و ۱۱۱۱؛ گلپینارلی ۵۶ و ۶۹ و ۷۱ ؛ فهرستواره منزوی ۲۶۳/۷؛ فرهنگ ایران زمین ج ۱۰ ص ۳۱۹]

۱. تهران؛ فیاض، علی اکبر (دکتر)؛ شماره نسخه:۵۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن الیاس ارگیری محقری، تا: ۱۰۳۸ق [نشریه: ۷ - ۶۹۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵۹/۳-ف

نسخه اصل: واتیکان ش ۳۴ فارسی؛ بی کا، تا: ۱۰۴۳ق [فیلمها ف: ۱ - ۵۶۲]

۳. تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۹

آغاز: (آغاز فهرست افتاده:) فی ام الکتبا و ام القرآن و انه فاتحة الکتبا، فی غسل الوجه و المرافق و مس القرآن ...
(آغاز کتاب:) از جمیع اطراف روی بکعبه میباید کردن بحکم حدیث نبوی که خلق الله تعالی رأس آدم و جبهته من تربة الکعبة؛
انجام: و بدان و محو شو در ذات و صفات او فلک را سیصد و شصت ...

در نسخه حاضر ابتدا فهرست مطالب تفصیلاً ذکر شده سپس کتاب شروع شده که برگ آغازین فهرست افتاده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برگه‌ای به نسخه حاضر الصاق شده که به پاس احترام به زحمتی که نگارنده آن کشیده عیناً نقل می‌شود: «فهرست نویس محترم: در فهرست مخطوطات فارسی دار الکتب مصر ج ۱ ص ۱۱۱ و ۲۷ شک و تردید است در مورد اینکه مؤلف الالهیة الفضلیة همان فضل الله حروفی است و در مورد اینکه جاودان کبیر همان الالهیة الفضلیة باشد ولی بهر حال چیزی که در فهرست الالهیة الفضلیة است ابتدایش با این نسخه یکی می‌باشد: «بسم الله الرحمن الرحیم از جمیع اطراف روی در کعبه می‌باید کردن»؛ تملک: عبدالمحمد آیتی؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۱۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۶سم [ف: ۴۳ - ۲۴۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۹۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا. فهرست نگار می‌گوید که این نسخه غیر از نسخه واتیکان ش ۳۴ (فیلم دانشگاه ش ۱۰۵۹) است [فیلمها ف: ۱ - ۶۶]

● **جاودان نامه** / تفسیر، عرفان و تصوف / فارسی

jāvedān-nāme

علی الاعلی، - ۸۲۲ قمری

ʻalī-yol-aʻlā (- 1420)

«جاودان‌نامه»، یا به اصطلاح کردان «جودان‌نامه» اسم نوعی است برای کتاب‌های مقدس فرقه‌ای از صوفیان که در ایران به نام حروفیه و نقطویه شهرت داشته‌اند. پس از فشار و کشتارهای متوالی مانند واقعه سوء قصد نسبت به شاهرخ به سال ۸۳۰ که در حبیب السیر (جلد ۳، جزء ۳، ص ۲۰۰) یاد شده و واقعه قتل عام ملاحده قزوین به دست شاه عباس به سال ۱۰۰۲ و کشتن بزرگان ایشان خسرو نقطوی و ملاسلیمان طبیب ساوجی، میر سید احمد کاشی و به دست آمدن نامه‌هایی که میان آنها و ابوالفضل دکن هندی موجد مذهب اکبری هندی داد و ستد شده به تفصیلی که در «عالم آرای عباسی» یاد شده این طایفه در ایران پنهان و نابود شدند و در کشور عثمانی با فرقه بکتاشیه آمیخته شده و بدان نام شهرت یافتند. تاریخ اعتقاد به خاصیت داشتن حروف در اسلام بسیار کهنه است.

ابن ندیم (-۳۷۷ق) (ص ۴۲۹) معزمین یعنی دعانویسان را دو گروه دانسته، یکی را به نام طریقه محموده و روش پسندیده نام نهاده، دوم روش مذموم و ناپسندیده. وی می‌گوید: نخستین کسی که در اسلام به این علم پرداخت ابونصر احمد بن هلال بکیل است و بعد از وی هلال بن وصیف صاحب «الروح المتلاشیة» و «المفاخر فی الاعمال» و «تفسیر ما قالته الشیاطین لسلیمان» و بعد از وی ابن الامام بود که همزمان المعتز خلیفه عباسی (۲۵۱-۲۵۵ق) بود.

ابن خلدون (۷۳۲-۷۸۴ق) در بند ۲۲ از فصل ششم از کتاب اول مقدمه‌ای که بر تاریخ نگاشته زیر عنوان «علم السحر و الطلسمات» مطالبی آورده که برای شناسایی مذهب حروفیه نیز مفید است. وی سپس در بند ۲۳ همان فصل زیر عنوان «علم اسرار الحروف» به‌تفصیل این مذهب را معرفی کرده است. وی می‌گوید: این علم سیمیا نام دارد و از وقتی که غلاة متصوفه در اسلام یافت شدند و به خیال راه یافتن به ماورای حواس افتادند و قائل به درجات نزولی و صعودی وجود شدند و ارواح افلاک را مظاهر اسمائی خدا دانستند، این علم یافت شد، زیرا که اسماء مرکب از حروف است، پس حروف در حقیقت تشکیل‌دهنده همه عوالم و روح عالم هستند و بنابراین می‌توان به‌وسیله حروف و اسماء حسنی در عالم طبیعت تأثیر نمود. سپس درباره چگونگی تأثیر حروف و سبب آن اختلاف کرده، دسته‌ای گویند علت این تأثیر همانا مزاج حروف است. برای حروف مانند عناصر اربعه چهار قسم مزاج قائلند، هفت حرف آتشین مزاج که عبارت است از «ا، هـ ط، م، ف، س، ذ» و هفت حرف هوائی «ب، و، ی، ن، ض، ت، ظ» و هفت حرف خاکی «د، ح، ل، ع، ر، خ، ش) و هفت حرف آبی مزاج «ج، ث، ز، ص، غ، ق، ک). به‌وسیله حروف آتشین بیماری‌های سرد دفع و حرارت را تقویت کنند، مانند تأثیرات مریخ، به‌وسیله حرف‌های آبی اعمال ضد آن انجام دهند. دسته‌ای دیگر علت تأثیر حروف را در عددی که در آن حرف پنهان است می‌دانند. اینان می‌گویند هر حرفی نماینده عددیست (ا ب ج د = ۱-۲-۳-۴). موضوع علم کیمیا نزد ایشان تأثیر جسم در جسم است و موضوع علم سیمیا تاثیر روح در جسم می‌باشد. تناسب میان حرف و عدد در نزد اینها و تناسب میان حرف‌ها و مزاج‌های چهارگانه نزد دسته اول، امری علمی و منطقی نیست، بلکه یک مسئله کشفی و ذوقی می‌باشد.

همچنین ابن خلدون می‌گوید: فرق اهل طلسم و اهل اسماء آن است که اهل طلسم و سحر به برخی ریاضت‌های جسمانی احتیاج دارند، اما اهل اسماء ریاضتشان ریاضت اکبر است و تصرفات ایشان کرامت خدایی می‌باشد و تحت قانون در نیاید لیکن گاهی اینان نیز قانون‌هایی برای ارتباط میان کلمات و ستارگان وضع کرده همان تقسیمات کاهنان و نجومیان را در حروف و کلمات آرند و برخی به این نیز اکتفا نکرده مانند مسلمه مجریطی و احمد بونی آیات قرآن را نیز دسته‌بندی کرده و هر دسته را با یکی از ستارگان و هر ستاره را با قطعه‌ای از عالم

طبیعت مربوط دانند. همچنین در اینجا ابن خلدون استخراج جواب از حروف سؤال را یکی از انواع علم سیمیا (علم الحروف) شمرده و به ذکر مباحث این علوم پرداخته است.
باید اضافه کرد که ابن خلدون در ۷۳۲-۷۸۴ق می‌زیسته و گفتار او را جمع به حروفیان قرن هشتم و هفتم می‌باشد و پس از وی تا قرن نهم که کتاب موضوع بحث ما در آن نگاشته شده است اندکی تغییر رخ داده یعنی از جنبه علمی - به قول ابن خلدون: طلسمی و سحری - این افکار کاسته شده و بر جنبه دعائی آن - بقول ابن خلدون: اسمائی و ریاضت کبری - افزوده شده است.
تاریخ طایفه حروفیان و عقاید ایشان اگر چه به‌طور تفصیل در یکجا جمع نشده لیکن در کتب مختلف تاریخ زیاد به آن برخورد می‌شود. مستر براون در جلد سوم تاریخ ادبیات خود ترجمه آقای حکمت بحثی درباره این طائفه دارد و از کتاب «کشف الاسرار» نگارش اسحاق افندی - که ردی است بر بکتاشیه و حروفیه و به سال ۱۲۹۱ چاپ شده - نقل می‌کند: حروفیان شش کتاب به نام «جاودان‌نامه» دارند برخی از آنها نگارش ملا فضل الله استرابادی رئیس حروفیان در قرن هشتم است و این مرد همان است که در کشف الظنون دو کتاب به نام «جاودان کبیر و صغیر» بدو نسبت داده و در حقیقت مجدد و مروج این مذهب است و متأخران خود را به مذهب او منتسب کرده‌اند. وی معاصر امیر تیمور گورکان بوده و به دست میرانشاه پسر امیر تیمور و به فتوای علما به سال ۷۹۶ کشته شد. ششمین جاودان‌نامه، که به‌گفته اسحاق افندی نام برده بدترین آنها است، «عشق نامه» نام دارد و نگارش عزالدین عبدالمجید به فرشته معروف به فرشته‌زاده می‌باشد. شرح حال فضل الله استرآبادی مؤسس این فرقه در ریاض العارفین به نام نعیمی مشهدی آمده است. مستر براون همانجا می‌گوید: تواریخ برخی از رجال این فرقه به‌طور فهرست در یک صفحه در بریتیش موزیوم موجود می‌باشد و رونوشت آن از این قرار است:

تولد فضل الله استرآبادی (۱۳۳۷ م=۷۴۰ق)
ظهور و دعوت او (۱۳۸۶ م =۷۸۸ق)
شهادت او (۱۳۹۳م=۷۹۶ق)
وفات خلیفه او علی الاعلی (۱۴۱۹=۸۲۲ق)
وفات قاتل فضل الله میرانشاه بن امیر تیمور (۱۴۰۰ م-۸۰۳ق)

از سخنان این طایفه چنان فهمیده می‌شود که تاریخ خود را از فضل الله مذکور بالاتر نمی‌برند و خود را از حروفیان قدیم ممتاز می‌دانند. همچنین میان حروفیان کشور عثمانی و حروفیان ایران اندک اندک اختلاف عقیدت پیدا شد. نسیمی شاگرد فضل الله استرآبادی که به‌قول رضا قلی هدایت در ریاض العارفین در شیراز می‌زیست و کاشفی نگارنده اسرار قاسمی در هرات نیمه شیعه بوده‌اند و فرزند کاشفی صفی الدین صاحب «حرز الامان»، چون در دوره صفوی می‌زیسته شیعه دو آتشه بوده در حالی‌که شیعی‌گری حروفیان کشور عثمانی ضعیف‌تر است.

براون می‌گوید: نام بیشتر کتب ایشان با لفظ «نامه» ختم می‌گردد مانند «محبت‌نامه» فضل الله، «استوانامه» میر غیاث الدین، «عرش‌نامه»، «عشق‌نامه»، «آدم‌نامه»، «آخرت‌نامه» و جز آن.
موضوع گفتگوی ما یکی از این جاویدان‌نامه‌ها می‌باشد و نگارنده آن در برگ ۲۴پ از آیتی که در ماه رمضان ۸۱۷ بر دل او وارد شده یاد می‌کند و نیز در برگ ۱۱۷پ از تفکرات خود در سال ۸۱۵ یاد می‌کند. بنابراین نگارنده این کتاب تا سال ۸۱۷ زنده بوده و چون فضل اله استرآبادی بسال ۷۹۶ کشته شده و جانشین وی (علی الاعلی) به ترکیه فرار کرده و در آنجا به سال ۸۲۲ مرده بنابراین احتمال می‌رود نگارنده این کتاب همین علی الاعلی باشد و نیز نگارنده در برگ ۲۸۸پ از دوری استاد سعید شهید شکایت می‌کند و در برگ ۲۹۲پ از برادر سعید شهید خود و فرزند خود به نام نورالله یاد می‌کند و از نظر مذهبی نگارنده در برگ ۴پ علی را نقطه تحت الباء و در برگ ۴۲ اما المتقین خوانده و در برگ ۱۸ بقیه را روا دانسته و در برگ ۱۱۸پ از المهدی من اولاد فاطمه نام برد، و در برگ ۳۲ از نماز اشراقی گفتگو می‌کند.
این تفسیر عرفانی به زبان فارسی ساده و عامیانه نوشته شده، هیچگونه ترتیبی برای آیه‌ها و موضوع‌ها در آن مراعات نگردیده بلکه قطعه‌هایی است جدا جدا هر یک در چند صفحه در موضوع‌های گوناگون در شب‌های مختلف در جلسات دوستان و مریدها گفته شده است. هر قطعه در نسخه این کتابخانه بجمله «و الحمد لله رب العالمین» ختم می‌گردد [لیکن در «جاودان نامه» دیگر که در کتابخانه آقای دهخدا موجود است به جمله «والسلام» ختم می‌گردد] و در آخر برخی قطعه‌ها تاریخ القاء آن را در هفته و ماه تعیین نموده است. نویسنده به جای کلماتی چون «حضرت» و «فیاض» و «جل شانه» و «الهی» حرف‌هایی استعمال می‌کند مانند «ح» و «ف» و «ج» و «ی». در چند مورد فلاسفه را «حکیمان بی دانش» خوانده. جمله «ذلک فضل الله یوتیه من یشاء» را بسیار استعمال می‌کند، و در حاشیه صفحه اول نسخه این کتابخانه حرف «ف» را علامت «فضل الله» دانسته‌اند و این اشاره به نام بفضل الله استرآبادی موسس فرقه می‌باشد. (علینقی منزوی در توصیف نسخه ش ۳۶۳ دانشگاه)
[نسخه‌های منزوی ۳۸/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۶۳/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۳
آغاز: بسمله. ذات نطق که وجود (.) (.) ح ف حق است ج ه. مجموع موجودات و مکونات را از آن (.) (.) اصل در وجود که همه ... آنچه در میان علامت (.) نهاده شده خوانا نبوده؛ **انجام:** ارشاد و خلایق از ح ف خالص ج ه. در سلک کتابت آمد بیادگار بماند و السلام علی من اتبع الهدی. تمت.
تذکر: در فهرست ادبیات مشهد ص ۳۵ کتاب «جاودان نامه» به نام فضل الله حروفی ثبت شده است؛ خط: نستعلیق متوسط، کا:

محمد، تا: اول محرم ۱۰۱۹ق؛ دارای اندکی حاشیه‌های گوناگون، کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج تریاکی، ۳۳۹گ، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱ - ۸۰]

۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۴ فیاض

آغاز: بسمله ذات نطقی که وجودک و ح ف حق است ج ه مجمولات و مکونات را از آن

در فهرست از فضل الله حروفی دانسته شده که با توجه به آغاز نسخه و توضیحات علی‌نقی منزوی در توصیف نسخه دانشگاه (ش ۳۶۳) نام مؤلف تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن الیاس، تا: دوشنبه غره شعبان ۱۰۳۸ق، جا: ارکیری قصری؛ جدول قرمز؛ کاغذ ترمه؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۹ سطر (۵×۱۰/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [ف: ۳۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۶۹/۱ و ۶۱۰۱-ف

آغاز: بسمله. الحمد الله الذی اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شکور .... بدان ای طالب عاشق صادق .... که حق ... انسان را از عالم غیب بعالم شهادت از برای ظهور معرفت خود آورده است؛

انجام: چنانک در ع ی ج ح ه بیان می‌فرماید: عاشق وجه خدا وجه خدا است ×× عاشقی ای یار طور کبریاست ... و اصل حق است بل خود عین حق ×× فاش گفتم رفت سرپوش از طبق. و تمت کلمة ربک ... ذو الفضل العظیم.

در فهرست آمده گویا از علی الاعلی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۶۸گ (۱-۶۸)، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۲۴۷۵] و [فیلمها ف: ۳ - ۱۹۸]

● جاودان نامه / اخلاق / فارسی

jāvedān-nāme

گنجور بن اسفندیار

ganjūr ebn-e esfandīyār

منبع اصلی ابن مسکویه در تألیف کتاب الحکمة الخالدة (جاودان خرد) کتاب جاودان خرد هوشنگ پادشاه ایرانی بوده است که گنجور بن اسفندیار از وزرای سلاطین عجم آن را از فارسی قدیم به زبان عامیانه ترجمه کرده بود و حسن بن فضل برادر فضل ذوالریاستین وزیر مأمون عباسی آن را به زبان عرب نقل نموده است.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲/۸۵

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴گ (۳۷۶پ-۳۷۹ر)، ۲۴-۳۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۱۴۹]

● جاودان نامه منظوم حروفی / شعر / فارسی

jāvedān-nāme-ye manzūm-e horūfī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۷۳/۵-ف

نسخه اصل: آغاز و انجام پاره‌ای از نسخه‌های یوگسلاوی که یان بگدانویچ فیلم آنها را آورده است؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱-۶۴۸]

● جاویدان (ترجمه) / فلسفه / فارسی

jāvīdān (t.)

بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری

bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۷۳/۲۱

آغاز: ترجمه کتاب جاویدان ... هوشنگ پادشاه به طریق وصیت؛

انجام: از آنچه او را در آن کتاب بوده است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ص (۵۰۴-۵۲۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۲۲۷]

← جاویدان خرد ≻ آداب العرب و الفرس

● جاویدان خرد (ترجمه) / اخلاق / فارسی

jāvīdān xerad (t.)

ارجانی شوشتری، محمد بن محمد، ق۱۱ قمری

arrajānī šoštarī, mohammad ebn-e mohammad (- 17c)

وابسته به: آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد = الحکمة الخالدة ابن مسکویه، احمد بن محمد (۳۲۰-۴۲۱)

اهدا به: ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیر پادشاه (۱۰۱۴-۱۰۳۷ق)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۹۶-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 457؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۳گ [فیلمها ف: ۱ - ۶۶]

● جاویدان خرد (ترجمه) / اخلاق / فارسی

jāvīdān xerad (t.)

وابسته به: آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد = الحکمة الخالدة ابن مسکویه، احمد بن محمد (۳۲۰-۴۲۱)

این کتاب در پند و حکم و آداب پارسی قدیم است که در نیمه اول قرن سوم هجری ادیب بلیغ جاحظ بصری در کتاب «استطالة الفهم» نام آن را ذکر کرده و از آن نقل نموده و بعداً ابن مسکویه آن را یافته و در کتاب «آداب العرب و الفرس» درج کرده است. متن کتاب در دست نیست. حکیمی که صاحب این اثر است و هم عصر پیدایش آن معلوم نیست گفته‌اند که مؤلف این کتاب هوشنگ پادشاه پیشدادی ایران قدیم است. [فرهنگ انجمن آرای ناصری در تبیین کلمه «جاودان خرد» چنین آورده: «جاودان خرد به فتح واو و کسر خاء و فتح راء یعنی عقل باقی و

نام کتابی بوده از هوشنگ شاه یزدانی که در حکمت عملی نگاشته بود گویند او پادشاهی بود صورت و معنی داشته به عقیده پارسیان پنجاه کتاب آسمانی بر وی بیامد و برخی گفته‌اند خود از روی علم و حکمت بنگاشت یکی همین جاویدان خرد» تا آنجا: «کتاب جاودان خرد بسیار مطبوع انوشیروان افتاده بود اوراق او را در شکم آهوئی زرین نهفته در قصر مداین به زیر زمین پنهان داشت» و در تبیین کلمه «هوشنگ» گفته «او پادشاهی دانا و بینا و یزدان‌ستای عادل بوده و او را پارسیان پیغمبر بزرگ شمارند و گویند بر وی کتاب آسمانی نازل شده» تا آنجا: «و کتاب جاودان خرد از تألیفات اوست که در حکمت عملی نگاشته. گنجور بن اسفندیار که از وزرای سلاطین عجم است از فارسی قدیم به زبان متداوله ترجمه نموده حسن بن فضل برادر فضل ذوالریاستین وزیر مأمون عباسی آن را به زبان عرب نقل نموده و استاد ابوعلی مسکویه با الحاق حکمت‌های فرس و هند و روم و عرب آن را انجام داده و آن کتاب را هوشنگ شاه برای پند و اندرز پسر خود و ملوک آینده مرقوم نموده و در بعضی تواریخ برخی از آن ثبت است تا آنجا: در زمان مأمون ذوبان نام هندی آن را برآورده به نزد مأمون برده بعضی را به عربی ترجمه کردند و تتمه را که چهار صندوق بود به هند برده»]. این کتاب در صندوقی از آبگینه سیاه در شکم آهویی زرین نهفته بود و در قصر مداین به زیر زمین پنهان بود تا در عصر مأمون خلیفه عباسی ذوبان نامی که فرستاده پادشاه هند بود این کتاب را درآورد و خضر بن علی نامی آن را خواند و حسن بن سهل برادر فضل ذوالریاستین آن را به عربی ترجمه کرد و نیز گفته شد که این کتاب را گنجور نامی که وزیر پادشاه ایرانشهر بود از دانش و حکمت پیشینیان برگزیده با تردید در مؤلف و مترجم و هم روشن نبودن عصر تألیف پنداشته می‌شود که این کتاب را اصلی است قدیم و مطالب مشابه آن در دیگر آثار باستانی ذکر شده. این نسخه می‌رساند ترجمه از عربی است دانسته نشد این ترجمه از کیست این نسخه غیر از آنی است که چاپ شده است. (مهدی ولائی)

ترجمه تقی الدین محمد بن شیخ محمد شوشتری ارجانی بنام ابوالمظفر نورالدین محمد جهانگیر پادشاه. (دانش پژوه)

آغاز: پادشاه معارف آگاه هوشنگ این پندنامه که معروف است به جاویدان خرد ترتیب داد ... هوشنگ شاه می گوید از خداست آغاز و به او انجام ...

انجام: دیگر فرمود که حلم با دشمن سفاهت کردن است

[فهرستواره منزوی ۴۱۳/۶]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۷/۲

آغاز و انجام: برابر

بخشی از آن است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۶۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای مقوایی، ۹ص (۸۷–۹۵)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۹/۸سم [ف: ۵ – ۶۶]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۲/۵۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست مترجم با احتمال محمد حسین بن حاجی شمس الدین دانسته شده؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۳گ (۱۶۵پ–۱۶۷پ)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۴ – ۲۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا؛ واقف: نائینی؛ ۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۴۰۳]

● **جاویدان خرد (منتخب)** / اخلاق / عربی

jāvīdān xerad (mn.)

قمی، علیقلی بن قره چغای، ۱۰۲۰؟ق۱۱ قمری

qomī, ʻalī-qolī ebn-e qara čaqāy (1612 - 17c)

وابسته به: آداب العرب و الفرس = جاویدان خرد = الحکمة الخالدة ابن مسکویه، احمد بن محمد (۳۲۰–۴۲۱)

گزیده‌ای از جاویدان خرد گنجور پسر اسفندیار ساخته مشکویه رازی. سه بندی است به عربی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۳۱/۵

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۸۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳گ (۲۱۷–۲۲۰)، ابعاد متن: ۴×۶، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ – ۵۶۶]

← جاوید بهار ≻ بهار جاوید

← جاوید نامه ≻ جاودان نامه

● **جاه** / عرفان و تصوف / عربی

jāh

تهران؛ شورا؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۳۵

منقول از جواهر القرآن غزالی است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۳۱۸) [مختصر ف: – ۶۷۹]

● **الجبال و المعادن من کتاب الملخص (قول فی)** / طبیعیات / عربی

al-jībāl wa-l maʻādin min k.-il mulaxxas (qawl-un fī)

در فرق بین سحر و طلسمات بر مبنای قوانین فلاسفه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۵/۱۳–ف

نسخه اصل: دانشگاه پرینستن شماره ۳۵۵۹. در ص ع این مجموعه

آمده است: «فیها خط الطوسی» و مجموعه در راهنمای کتاب (۶۴۹/۱۶-۶۵۷) شناسانده شده؛ بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۵گ (۲۸۵-۲۸۹) [فیلمها ف: ۳ - ۴۹]

● **جبر الانکسار** / ریاضیات / عربی

jabr-ul inkisār

تهرانی، عبدالله بن میرزا احمد، ق۱۳ قمری

tehrānī, ‘abd-ol-lāh ebn-e mīrzā ahmad (- 19c)

تاریخ تالیف: ۱۲۰۱ق

در یک «مقدمه» و «خاتمه» و چهار «جبر».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۷۸/۵

آغاز: الحمد لجبار الارض و السماء؛ **انجام:** فطفقنا مسحاً بالاعناق شکراً للخلاق

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۳ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۰۱]

← الجبر (رسالة فی) ≻ الجبر و الاختیار
← جبر و اختیار ≻ احوال افعال المکلفین
← جبر و اختیار ≻ الجبر و الاختیار
← جبر و اختیار ≻ فائدة جدیدة
← جبر و اختیار ≻ جبر و تفویض
← جبر و اختیار ≻ بیان الامر بین الامرین علی ماهو علیه فی البین
← جبر و اختیار ≻ اختیار عباد
← جبر و اختیار ≻ رفع شبهة الجبر و الاختیار
← جبر اختیار ≻ الصراط المستقیم
←الجبر و الاختیار ≻ القضاء و القدر
←الجبر و الاختیار ≻ افعال العباد
←الجبر و الاختیار ≻ خلق الاعمال
←الجبر و الاختیار ≻ شبهه حسن و قبح
←الجبر و الاختیار ≻ القضاء و القدر

● **جبر و اختیار = جبر و قدر = رساله قدریه = قضا و قدر** / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār = jabr va qadar = r.-ye qadrīye = qazā va qadar

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

رساله‌ای است فارسی و مختصر در بررسی مسئله جبر و قدر. مرتب شده در ده «فصل»: ۱. حکایت مذاهب در این موضع و اشاره به حجت هر کدام؛ ۲. ذکر وجوب و امکان و امتناع و احکام هر یک؛ ۳. ذکر اسباب و علل و اشاره به معنی جبر و اختیار؛ ۴. در آنکه سبب تا موجب نباشد مسبب از او صادر نشود؛ ۵. کیفیت استناد اتفاقیات به علل؛ ۶. بیان آنکه وجوب فعل از فاعل، منافی اختیار او نبود؛ ۷. ذکر قوی و افعال انسانی و فرق میان آنچه به اختیار او بود و آنچه نبود؛ ۸. بحث از قدرت و ارادت و کیفیت صدور افعال اختیاری از هر دو؛ ۹. در آنچه حاصل این مباحث است و حل بعضی از شبهه‌ها؛ ۱۰. در آنکه اطلاق اختیار به این معنی بر باری تعالی شاید یا نشاید. همان که شیخ رکن الدین محمد بن علی جرجانی آن را تعریب کرده است و میرداماد فصل نهم آن را در پایان ایقاظ ۵ ایقاضات (هامش قبسات ص ۴۲-۱۳۸) آورده است. صاحب کشف الحجب و الاستار این رساله را به خواجه نسبت داده و صاحب روضات نیز آن را از مؤلفات خواجه دانسته است.

آغاز: الحمد لله رب الارباب و مسبب الاسباب و مفتح الابواب و ملهم الصواب و سهل الامور الصعاب و الصلاة علی محمد المبعوث بفصل الخطاب و علی آله اولی الحساب و الانساب. اما بعد بحکم آنکه بعضی برادران که بر سبیل حسن ظن بمحرر این سواد تصور آن داشتند که در مباحث عقلی چشم دید آن دارد اقتراح کردند که آنچه اورا روشن شده است در مسئله جبر و قدر [جبر و اختیار، قضا و قدر] که از جمله مسائل مشکله است که میان اصناف خلق دائر باشد و اکثر افهام از وصول بتحقیق آن قاصر بر سیاقت تقریر و تفهیم نه بر طریق جدل و نظر تحریر کند ... و جمله در ده فصل مرتب کرده آمد ...

انجام: پس از اقسام مذکور لایقتر آن باشد که آنجا فاعل بذات گویند و بس و بر اجمال دانند که هر چه معقول و مفهوم و موهوم و متخیل و محسوس خلق باشد، ازو تعالی مسلوب باشد و او از آن متنزه، و از این تنزیه هم متنزه. اذا بلغ الکلام الی الله فامسکوا، تم بعون الله و حسن توفیقه رسالة الجبر و الاختیار [القضاء و القدر] من تصنیف مولی الانام افضل المتاخرین خواجه نصیرالدین محمد الطوسی قدس الله روحه.

چاپ: در مجموعه رسائل خواجه، مدرس رضوی چاپ شده است؛ مشار عربی، ص۲۴۸؛ طهران، سنگی، بی ناشر، ۱۳۱۵ق، وزیری، (کلمات المحققین: ج۲، صص۱۴۰-۱۵۶)؛ طهران، ۱۳۴۱، سنگی، جیبی، ۵۹ص

[الذریعة ۸۳/۵-۸۶ و ۱۴۳/۱۷ شماره ۷۵۰؛ نسخه‌های منزوی ۷۷۲/۲؛ احوال خواجه از مدرس رضوص ص ۲۶۰ و ۲۹۹؛ مشترک پاکستان ۹۵۰/۲ «جبر و اختیار؛ قضا و قدر»: نشانی ۵ نسخه؛ کشف الحجب ۲۷۹]

شرح و حواشی:

۱- الجبر و الاختیار؛ رکن الدین جرجانی، محمد بن علی (-۸)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۱۳/۱۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: عبداللطیف بن احمد بن عبداللطیف بن اسعد بن محمد بن عبدالجبار طوسی، تا: ۱۹ ربیع الثانی ۷۹۰ق؛ از روی

نسخه‌ای که فخرالدین احمد بن قاضی سعید عمادالدین محمد طوسی نوشته بوده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۱۱۷پ-۱۲۶ر)،۲۱سطر(۶/۵×۱۳)،اندازه:۸/۵×۱۸سم[ف:۱۱ - ۲۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۴/۶

آغاز: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:۸۸۶ق؛۲۷سطر،اندازه:۲۰/۵×۲۹سم[ف:۲- ۴۱۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱۴/۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۷۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۵/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: تاج الدین حسین مشهور به صاعد، تا: با تاریخ ۹۷۲ق، جا: قزوین؛ ۳۰ص (۱۲۰—۱۵۰)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۳۲ - ۱۳۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۳۲/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۹ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز، ۲۱ص (۱-۲۱)، ۱۵ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵ - ۴۳۲]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۳۰/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [نشریه: ۷ - ۲۸۰]

۶. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۳مجموعه بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲۰گ، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: - ۳۸۸]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۹۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاعلی که بالذات نبود اگر بحسب قوتی فاعل ... اگر در وی موجود بود چنانکه او را اگر به آن ...

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۱۴۷-۱۴۸)، ۲۴ سطر مورب، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳۲ - ۲۷۶]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۸۱/۳۱

آغاز و انجام:برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد قاسم بن بهزاد، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن زرد، ۵گ (۷۳ر-۷۷پ)، اندازه: ۱۶/۶×۲۵/۲سم [ف: ۸ - ۲۹]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۵/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، ۱۳گ (۹۰پ-۱۰۲پ)، اندازه: ۱۴/۲×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۱۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۹/۴۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج جگری، ۸ص (۱۴۰-۱۴۷)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۴۱]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۹/۵۰

آغاز: بسمله افعال العباد ینقسم الی ما یکون تابعا لقدرته

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد ابراهیم رازی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج جگری، ۲ص (۱۴۷-۱۴۸)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۴۱]

۱۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۳/۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۲۹]

۱۳. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۲۳۷/۳۰

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۹۴]

۱۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۶۰/۳۰

خط:نسخ،کا:اسدالله بن ظهیرالدین علی دوانی،تا:قرن۱۱[ف:- ۳۵۹]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۱/۴-ف

نسخه اصل: نسخه آقای روضاتی در اصفهان. در ده فصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [فیلمها ف: ۱ - ۷۲۲]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۴۰/۱۳

تا نیمه فصل ۸؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی رنگارنگ، جلد: مقوایی عطف میشن، ۱۱گ (۶۶پ-۷۶پ)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۸ - ۵۵۸]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۱۰/۲۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: نصیرالدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲گ (۶۷ر-۶۹ر)، ۴۲ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۳۳۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۵۶/۲۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۱۷۳]

۱۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۴۷/۱ حکمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا، قطع: وزیری [ف: ۲- ۶۲]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۳۸/۸۰

آغاز: بسمله، رب یسر و لا تعسر الامور الصعاب، و الصلاة علی محمد المبعوث بفضل الخطاب و الحمد لله رب العالمین؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۲۵۱) [ف: ۱۵ - ۱۶۸]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۴۹/۶

آغاز: رسالة فی الجبر و القدر للشیخ الطوسی رحمه الله تعالی، در حکایت مذاهب و اشارت بحجة هر قوم. پارسی جبر برکاری داشتن باشد و پارسی قدر اندازه و تقدیر قومی می گویند مردم را هیچ کار اختیاری نیست؛ **انجام:** بعضی دعوی ضرورت کنند در علم بآنکه مردم را فعلی است و در آن مختارست

نسخه ما گزیده ایست از آن؛ خط: نستعلیق، کا: طهماسب قلی، تا: قرن ۱۱، جا: سورت هندوستان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱۳ - ۱۳۰]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸/۳۱ خوئی

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۲۴ص (۳۷۸-۴۰۱)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۶/۲سم [ف: ۷ - ۶۰]

۲۲. **مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۱۵/۹**
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۲۴۴پ-۲۵۳پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۶۸]

۲۳. **تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۶۵/۳**
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۵گ (۲۷پ-۵۱ر)، ۱۴ سطر (۵×۱۲/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۹۰]

۲۴. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۹۶**
آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الرساله الجبر و القدر بعون الله المبک الاکبر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۲۵. **اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۴۵/۱**
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عدم سبب همچنانکه عدم مسبب دلیل عدم سبب موجب آن
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۲پ-۲۸پ)، ۱۵سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف:۴۵]

۲۶. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۰/۷-ف**
نسخه اصل: بادلیان ش ۹۵ اوزلی (۱۴۲۲)؛ بی‌کا، تا: ۱۰۴۲ق [فیلمها ف: ۱ - ۵۵۷]

۲۷. **تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۴۶/۱**
آغاز و انجام:برابر
خط: شکسته نستعلیق متوسط، کا: سلیمان بن پیر احمد، تا: جمادی الاول ۱۰۴۲ق؛ مهر: «فلنفسه من عمل صالحا»، «من کتب العبد ... المجیب محمد صالح الطبیب»، «ایحسب احمد العالمین»؛ کاغذ: اصفهانی مایل به حنایی، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵/۵×۱۹سم [ف: - ۴۴]

۲۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۵/۴ط**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۳ق؛ جلد: میشن مشکی، ۲۶ص (۱۱۳-۱۳۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۲۴]

۲۹. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۶۷/۱**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ، ۱۹ سطر [ف: ۵ - ۲۹۲]

۳۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۰۰/۱۲**
آغاز: برابر
خط:نسخ،کا:فضل الله بن مسعود،تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۴۹پ-۶۲ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۷۲]

۳۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱/۴ خوئی**
آغاز و انجام: برابر
کا: نادر توقانی، تا: ۱۰۵۰ق؛ ۱۰۱ص (۲۴۸-۳۴۸) [ف: ۷ - ۵۹]

۳۲. **اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴/۱۵**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۰۵۳ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۲۷]

۳۳. **تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۸۹/۷**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: طیب، تا: ۵۵-۱۰۵۶؛ کاغذ: ترکی نخودی رنگ، جلد: مقوای روکش چرم لاکی، اندازه: ۲۴/۵×۳۶سم [ف: ۷ - ۱۶۷]

۳۴. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۹۲/۱۵**
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد بن حسین عقیلی استرآبادی، تا: ۱۰۵۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۲۰ص (۱۷۶-۱۹۵)، ۲۴ سطر [ف: ۹ - ۲۳۴]

۳۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۳/۶**
خط: نستعلیق، کا: حسینی، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۴۴ص (۲۲۲-۲۶۵)، ابعاد متن: ۵×۱۴، اندازه: ۹×۱۸سم [سنا: ف: ۱ - ۳۹۰]

۳۶. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۱/۱۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن الشریف بن محمد علی نصر آبادی، تا: ۱۶ رجب ۱۰۶۴ق؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج، ۱۰گ (۲۵۷پ-۲۶۶پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۵]

۳۷. **خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۰۳/۱**
آغاز: سکالش ستایش ایزدی از قانون اندیشه خردمند بیرونست و یارای شرح سپاس خداوندی
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ق؛ مصحح، مقابله شده؛ وقف شهید؛جلد:تیماج قهوه‌ای،۵۷ص،اندازه:۱۲×۱۸سم [ف: ۲۵۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۹۳/۱
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۸۷]

۳۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ ۱۲گ (۳۹-۵۰) [ف: ۱۵ - ۳۱۹]

۳۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۴/۱۷**
آغاز و انجام: برابر
در ده فصل؛ خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله حسینی، تا: ۱۰۶۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی حاشیه گل و بوته، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۲۳۹]

۴۰. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۸/۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، کا: میرزا علی ادیب، تا: ۱۰۶۹ق؛ دارای یک سرفصل؛ در ورق ۷: مقاله ای فارسی درباره محال بودن عدم هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۵پ-۱۶ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۳۰۶]

۴۱. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۲۷/۲**
آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۷۳ق، جا: تهران؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوا با روکش کاغذ سرمه‌ای، ۲۳گ (۶۴-۸۶)، ۱۵ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۳۴ - ۷۲]

۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۹۹/۲

خط: نسخ، کا: محمد حبیب بن قوام الدین محمد، تا: ۱۰۷۴ق، جا: یزد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۷گ (۲۶پ-۳۲ر)، ۲۱-۳۴ سطر برخی چلیپا، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۴ - ۲۶]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲/۶

کا: غیاث الدین مسعود حسنی حسنی طباطبائی، تا: ۱۰۷۶ق، جا: میانه؛ کاغذ: رنگین، جلد: تیماج مشکی [سنا: ف: ۲ - ۱۷۶]

۴۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۱۰/۲

خط: نستعلیق، کا: میرمیران پسر محمد مسعود طباطبائی، تا: جمعه ۱۶ ذیقعده ۱۰۷۶ق [نشریه: ۷ - ۱۳۲]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۸۳/۱۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۰۷۸ق؛ ۷گ (۳۵ر-۴۱ر) [ف: ۱۶ - ۱۸۴]

۴۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۸۵/۳

آغاز: باریتعالی راشاید یا نشاید این است فهرست فصول و بعد از این ابتدا تقریر این معانی کنیم ؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله مقری، تا: ۶ ذیحجه ۱۰۷۸ق؛ با مقابله از نسخه‌ای که از روی اصل نوشته شده؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۸گ، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [ف مخ: - ۵۵]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۰۷۰

آغاز: فصل اول در حکایت مذاهب و اشارت در حجت هر قومی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمود، تا: ۱۰۸۲ق؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: میشن، ۱۵ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۵سم [الفبائی ف: ۴۴۸]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۹۱۱/۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: حنایی و نخودی، جلد: مقوایی با عطف پارچه، ۱۱ص (۳۲-۴۲)، سطور چلیپا، اندازه:۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۱۹]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۲۵/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن محمد شریف سرکانی، تا: ذیحجه ۱۰۸۴ق، جا: قندهار؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۷گ (۶-۳۲)، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف:۱۶-۵۵۷]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ پس از این در ۳۶ صفحه اخباری است در قضا و قدر و مشیت و امثال آن از کافی و غیره؛ واقف: نائینی؛ ۱۶گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۱]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۸۷

آغازو انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ مجدول مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۳گ، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۴ - ۱۲۱]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ ۱۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ - ۱۲۲]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۳۰/۱

خط: نسخ، کا: محمد حسین پسر حاج محمد هاشم طبیب، تا: ۱۰۸۷ق؛ کاغذ: آهار مهره شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز، ۳۰ص (۱-۳۰)، ۲۰-۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۴۳۰]

۵۴. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۱۳۸/۲

بی‌کا، تا: ۶ رجب ۱۰۸۹ق، جا: اردستان [نشریه: ۵ - ۲۲۵]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۲/۷-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مومن حسینی، تا: ۱۰۹۴ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۳۸ب-۵۳ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۷۸]

۵۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۹/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسحاق بن نوروز شولستانی، تا: ۱۰۹۵ق؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۶گ (۱۷۹ر-۱۸۴ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۷ - ۲۴۲]

۵۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۸/۸

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد محسن خاتون آبادی، تا: ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۷ - ۳۷۸]

۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۰۲/۳

انجام: فامسکوا و نعم ما قال: پاک از آنها که عاقلان گفتند ×× پاکتر ز آنچه عاقلان گفتند. (بحمدالله و توفیقه تمت رسالة الجبر و القدر المنسوبة الی افضل المحققین خواجه نصیرالدین الطوسی رحمه الله اللهم اغفر لکاتبه و والدیه و اقار به بحق محمد و جاه محمد و آله علیهم السلام؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۴گ (۶۵پ-۷۸ر)، ۱۹ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۶ - ۲۲۶۳]

۵۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۰/۱۹

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ص (۲۲۱-۲۳۹)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ - ۶۹]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶/۴-فیروز

تا اوائل فصل هشتم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آهار مهره ضخیم، جلد: تیماج سبز، ۱۹ص (۳۸۲-

۴۰۰)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۱ - ۲۴۸]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۳۱/۳

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله پسر محمد رضا، تا: قرن ۱۲؛ نیمه دوم به خط نستعلیق عبدالله پسر محمد رضا مورخ ۱۱۴۷؛ کاغذ: نازک آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، ۳۶ص (۱۲۵-۱۶۰)، ۱۵-۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۵ - ۴۳۱]

۶۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۵۲/۴ر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رشت و همدان: ف: - ۱۲۲۰]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۳۳/۴

بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ تملک: آقا علی مدرس زنوزی؛ کاغذ: اصفهانی با رنگ‌های گوناگون، جلد: تیماج قرمز، ۳۱ص (۴۱۴-۴۴۴)، ۱۶-۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۴۳۲]

۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۸۷/۱۴

آغاز و انجام:برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: شهاب الدین حسین بن ناصرالدین حسین حسنی حسینی جعفری دیباجی، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش گالینگر، ۶گ (۵۹پ-۶۴)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۰، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۷۵]

۶۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۸۷/۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ - ۴۴]

۶۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۴۴/۱

آغازو انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: امیر قلی ولد ملا سید علی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ کاغذ: شرقی سفید نازک، جلد: رو ترمه عطف و حواشی تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ (۳پ-۲۷ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۲۰۲]

۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۸/۶

آغاز: برابر؛**انجام:** که صدور فعل ازاو تعالی از اختیار و جبر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۱۶ص (۱۳۳-۱۴۸)، ۱۶ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۲سم [ف: ۱۰ - ۴۴۲]

۶۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۱/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر (۷×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۳سم [ف: ۲ - ۱۸۹]

۶۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا آغاز قرن ۱۲؛ ۱۲گ (۱۰۴ر-۱۱۵ر) [ف: ۲ - ۶۱]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۶۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ کاغذ: آهاری حنایی، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۱ - ۳۴۴]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۷۶۳/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۷۶پ-۱۸۶پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۳۲۸]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۵/۱۴

کا: محمد بن صفی الدین سید محمد حسینی، تا: رمضان ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶ص (۱۵۱-۱۶۶)، اندازه: ۹×۱۵سم [سنا: ف: ۱ - ۱۴۵]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۵۰/۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ رجب ۱۱۱۲ق؛ ۳۰ص (۹۱-۱۲۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۱۸۷]

۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فخرجت و لم اعانیه بعد ذالک

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۲ق [رایانه]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۱/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: محمد رضا بن محمد حسین طالقانی، تا: ۱۱۱۶ق، جا: قزوین؛ تملک: محمد بن احمد موسوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۷ص(۱۱۵-۱۲۱)،۲۱سطر،اندازه:۱۰/۵×۱۸سم[ف:۳۲- ۳۲]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۵۵/۲-۳۱/۱۳۵

عکسی است، نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: ۳ - ۱۱۴۷]

۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۵۳/۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن علینقی حسینی قمی مشهور به توحید، تا: ۱۱۱۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱۶۱پ-۱۶۹ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱۱ - ۳۴۸]

۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۰/۲ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸ص (۶۵-۱۰۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۵۰]

۷۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۰۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ ذیقعده ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: شرقی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۱پ-۱۲پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۱۶۰]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۰۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۱ق [الفبائی ف: - ۱۶۳]

۸۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۵۳/۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج تریاکی، قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۳۹۱]

۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۲۰/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ (۱۲۷پ-۱۵۴پ)، ۱۲-۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۵ - ۲۰۶]
۸۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۲۶/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۱۵۰پ-۱۵۹پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۶]
۸۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۵/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۱۶۰پ-۱۷۵ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۳۶]
۸۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۱۱
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: روغنی گل و بوته دار، ۳۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲- ۱۰۴]
۸۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۰۲/۱
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۸۳]
۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۶/۷-۵/۱۹۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: مقوا کرم عطف تیماج، ۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۴۷]
۸۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۸۹/۲
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوای ابری، ۷گ (۲۶پ-۳۲ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۶]
۸۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۴۶/۱ حکمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ جمادی الثانی ۱۲۷=۱۲۰۷ق، جلد: تیماج تریاکی، قطع: جیبی [ف: ۲ - ۶۱]
۸۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۷/۱۰
کا: مصطفی بن محمد علی حسینی، تا: ۱۲۰۸ق، جا: اصفهان [نشریه: ۲ - ۱۰۳]
۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۶/۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد محسن قزوینی، تا: شنبه ۲۴ ربیع الثانی ۱۲۱۸ق؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۰ص (۲۳۳-۲۵۲)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۵۵۲]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳۸/۱۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۴۳۰]
۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۶/۱۸
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: ۱۲۱۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۲۰۴-۲۰۷ متن و هامش)، ۳۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰-۱۷۴۵]
۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۱۰/۱۱-۸/۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: فتحعلی زند، تا: ۱۲۳۳ق؛ جلد: مقوای زرد، ۵گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۴۷]
۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۵۷۱۸ [رایانه]
۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: محمد یوسف بن محمد طبری، تا: شعبان ۱۲۴۲ق؛ واقف: حسین کی استوان؛ کاغذ: حنایی و شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۳۴۶]
۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۱۱/۱۱
بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۹ص (۱۰۶-۱۳۴)، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۴۸]
۹۶. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۱۹/۴
خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۱۱گ (۲۶پ-۳۶پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۷]
۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۶۲/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن محمد رضا اصفهانی مشهور به ارباب، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز، ۱۱گ (۱۴۲پ-۱۵۲پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۴ - ۳۰۵]
۹۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۸گ (۳۹پ-۵۶ر) [ف: ۳ - ۲۲۲]
۹۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۹۸/۸
بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۴ رمضان۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰گ (۹۱پ-۱۰۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۹ - ۸۸۰]
۱۰۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۴۵/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: اسماعیل فرزند کاظم حسینی تنکابنی، تا: شنبه آخر ذیقعده ۱۲۶۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۲۵گ (۸۵-۱۰۹)، ۱۲ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۰ - ۴۲۱]
۱۰۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۷۷/۲۳
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «خلق الاعمال» آمده؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی تفریشی، تا: ۱۲۶۳ق، جلد: چرم سبز، ۵گ (۷۱پ-۷۵پ)، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [مؤید: ۳ - ۶۳۱]
۱۰۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۶/۵
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد اسماعیل، تا: ۲۰

جمادی الثانی ۱۲۶۹ق؛ ۸گ (۱۲۷پ-۱۳۴ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۳۸]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۰۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد،۲۵گ(۱پ-۲۵ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۴۴-۱۳]

۱۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۵۴/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن زین العابدین موسوی، تا: ۱۸ صفر ۱۲۸۳ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۲۱۶پ-۲۳۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۷ - ۳۱۴]

۱۰۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۸/۲

خط: نستعلیق،بی کا،تا:غره شوال۱۲۸۵ق؛کاغذ:شکری،جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸ گ (۲۲۸پ-۲۹۵پ)، اندازه: ۸×۱۱سم [ف:۱-۱۷۳]

۱۰۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۶۵/۲

خط: نستعلیق، کا: علی بن اسد بیک فراش خلوت ناصرالدین شاه، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۸گ (۳۸-۶۶)، ۱۵ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۱۳]

۱۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۸/۲-۵/۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد صادق، تا: ۱۲۹۰ق؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۴۷]

۱۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۹۵/۲-۳۴/۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا:زین العابدین، تا: ربیع الثانی ۱۲۹۰ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج، ۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۴۷]

۱۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۴۶

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۲۹۶ق [الفبائی ف: ۱۶۳]

۱۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۷۹/۳

خط: نسخ، کا: محمد هادی، تا: رمضان ۱۳۰۲ق؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۴گ (۱۳-۲۶)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۲۹]

۱۱۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۷۰/۵

کا: محمد بن محسن تبریزی، تا: ۱۳۲۲ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۳]

۱۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** عطرالله قده ... ۱۳۲۵؛

خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: ۱۳۲۵ق [رایانه]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۹۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۲۳ ذیحجه ۱۳۴۱ق [رایانه]

۱۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۳۵۴ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۴۳۲۴ [رایانه]

۱۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ ضمیمه نسخه شماره ۵۵۱ [رایانه]

۱۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۵۱

آغاز: سروی نکند یا کرمی کند چنین فاعل را فاعل بطبع خوانند در حالت؛**انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

۱۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۱۰۷

آغاز: بسمله، رساله جبر و اختیار سلطان العلماء المحققین خواجه؛ **انجام:** کما ان المادیات ترسم فی الالات

خط: شکسته نستعلیق، بی کا، بی تا [رایانه]

۱۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: صفائی خوانساری، احمد بن محمدرضا، بی تا؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۷۳ [رایانه]

۱۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶/۳

خط: شکسته نستعلیق، کا: مرتضی قلی خان شاملو، بی تا؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸ص (۳۰-۴۷)، ۲۱ سطر (۳×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [سنا: ف: ۱ - ۹۱]

۱۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۳/۳

خط:شکسته تعلیق،بی کا، بی تا؛ ۳۲گ (۱۸پ-۴۹پ) [ف: ۳-۲۲۲]

۱۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۸۸/۲

آغاز و انجام: برابر

بی کا، بی تا؛ ۲۸ص (۲۸-۵۵) [ف: ۹ - ۶۹۷]

۱۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۸۸/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** قومی گویند هر چه مدح و ذم آن راجع باین است و این را ... نوشته بودم

بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۹۳-۹۴)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۶۹۹]

۱۲۳. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

بی کا، بی تا [نشریه: ۷ - ۵۱۹]

۱۲۴. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۴۷۶۸/۳

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۵۴۸]

۱۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، بی تا [رایانه]

۱۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۱-۲/۱۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هر ارادتی مبدأ حرکتی وطلبی دیگرمی شود تا برسد به حدی که تقدیر کرده باشند و به حسب

آغاز رساله تا فصل هشتم؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۴۷]

۱۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۵/۳-۴/۱۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ ۱۵گ، ۲۱ سطر [ف:۳-۱۱۴۶]

● **جبر و اختیار** / عرفان و تصوف / فارسی

jabr va extīyār

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری

nasafī, ʻazīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

پاسخ به این سؤال عرفانی است: جبر با فرستادن پیامبران چه تناسب دارد، و اینکه همه چیز در کتاب خداست چرا بعضی از رویدادها بی‌تناسب می باشد. این رساله دنباله دو رساله درباره عالم صغیر و عالم کبیر است؛ با عنوانهای «ای درویش».

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید ... جماعت درویشان می گویند که در رساله دوم تقریر گردید که افلاک و انجم کتاب خدایند ... بر این دو سؤال جوابی گویید یکی آن که جمله چیزها در کتاب خدا نوشته است ... پس ما در آن چیزها مجبور باشیم

انجام: ای درویش می باید کارسازی کرد که شاید به سلامت بگذری. تمت

چاپ: این رساله با دگرگونی‌هایی در مجموعه رسائل او با نام «در بیان لوح محفوظ و در بیان جبر و اختیار و در بیان حکم و قضا و قدر» (ص ۱۹۵-۲۰۴) آمده است

[فهرستواره منزوی ۱۰۴/۷ با عنوان «افلاک و انجم کتاب خدایند» (۲ نسخه) و ۱۲۵/۶ با عنوان «جبر و اختیار»]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۴۵/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۳گ (۱۱۶ر-۱۱۸ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۲/۲سم [ف: ۷ - ۱۷۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۴/۱۸-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۲ص (۱۳۴-۱۳۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳ - ۲۸۷]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۳۱۶/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حیدر علی، تا: شوال ۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: مقوایی، ۳گ (۲۰۲ر-۲۰۵ر)، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۵۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۱۳/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۶۹پ-۱۷۱پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۹/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جواد بن محمد حسین الطبیب الطهرانی (نجم الحکماء)، تا: ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۳گ (۶۵پ-۶۷ر)، ۱۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۱۸]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-l ixtīyār

رکن الدین جرجانی، محمد بن علی، ق۸ قمری

rokn-od-dīn-e jorjānī, mohammad ebn-e ʻalī (- 14c)

وابسته به: جبر و اختیار = جبر و قدر = رساله قدریه = قضا و قدر؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)؛

ترجمه تحت اللفظی بسیار روانی است از رساله «جبر و اختیار» خواجه نصیرالدین طوسی در همان فصول ده‌گانه. گمان می‌رود که ترجمه رکن الدین محمد بن علی گرگانی استرابادی باشد که پاره‌ای از آثار فارسی خواجه را ترجمه کرده است.

آغاز: الحمدلله رب الأرباب و مسبب الأسباب.. و بعد لما حسن فی ظن الاخوان أن لی فی المباحث العقلیة عیناً دراکة اقترحوا علی ان اکتب لهم فی المسئلة الجبر و القدر التی هی من المسائل المشکلة الدایرة بین اصناف الخلق

انجام: أو محسوس للخلق هو مسلوب عن الله تعالی و هو عنه منزه، اذا بلغ الکلام الی الله تعالی فأمسکوا

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۳۶/۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۲۰۳ر-۲۰۸پ)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۱۸ - ۲۰۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۶۵/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۲ق؛ ۱۴ص (۲۰۰- ۲۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۲ - ۲۰۰]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۲۶/۲

خط: نسخ، کا: محمد کهنلو، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۷۴پ)، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۴۲]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۴۱۷/۲

خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، بی‌تا؛ ۳گ (۲۴۸پ-۲۵۰ر) [ف: ۴ - ۲۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در متن و حاشیه به طور چلیپا، مجدول

مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۴گ [ف: ۴ - ۱۲۱]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār

جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

jorjānī, ʻalī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

در اینکه همه رنجها از خداوند نیست و خداوند سموم و عقاقیر مفیده هر دو را آفریده است و تناول به اختیار ماست و بدین گونه گوشه ای از مسئله جبر و اختیار را مورد گفتگو قرار داده است.

آغاز: رساله در مسئله معضله ایضاله. مسئله معضلة. نتوان گفت که جمیع امراض و الام از حضرت حقست چه اوست که خالق اشیاء ضاره و ایجاد عقاقیر و اغذیه و اشربه متخالفة الخواص کرده است؛

انجام: و لیکن مضرت نکند الابتکصر، گویند در درجه دومست و اگر مضرت کند و لیکن هلاک نکند الابتکثیر، گویند دردرجه سوم است و اگر هلاک کند در درجه چهارم است

[فهرستواره منزوی ۱۲۴/۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۲۸

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست شناخته نشده است و با عنوان «مسئله معضله» آمده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ ۲گ (۲۹۰-۲۹۱) [ف: ۱۵ - ۳۳۲]

● **جبر و اختیار (رساله فی)** / کلام و اعتقادات / عربی

jabr va extīyār (r. fī)

حسنی حسینی، معین الدین بن صفی الدین، ق۹ قمری

hasanī hoseynī, moʻīn-od-dīn ebn-e safī-yod-dīn (-15c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۹۴

آغاز: بسمله، یا قریبا غیر بعید؛ **انجام:** تاج الدین حسین صاعد مطابق و موافق ۱۳۴۲

خط: نسخ، کا: سراوری، علی بن حسین، تا: ۱۳۴۲ق [رایانه]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār

دوانی، محمد بن اسعد، ۸۳۰ - ۹۰۸ ؟ قمری

davvānī, mohammad ebn-e asʻad (1427 - 1503)

اهدا به: میر میران ماضی اصفهانی

رساله‌ای است در باب جبر و اختیار. دوانی این رساله را به نام میر میران ماضی اصفهانی مصدر ساخته و نام وی را در یک رباعی چنین یاد کرد است: «جائی که کتاب اهل احسان خوانند×× القاب تو سردفتر ایشان خوانند / آنجا که رود حدیث میران جهان ×× برجاست تو را که میر میران خوانند»

[مجالس المؤمنین ج۲، ص۲۲۷؛ در خزینة الاصفیاء ص۱۳۳-«سید میر میران بن سید مبارک حقانی گیلانی» آمده است و شاید غیاث الدین میر میران حاکم یزد (از اعقاب شاه نعمة الله ولی و از نوادگان دختری شاه اسماعیل صفوی) ممدوح وحشی بافقی باشد. رک: گنج سخن، ج۳، ص۲۷.]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۶

آغاز: یا من جبر الخلق بقهر التدبیر ×× در جبر تو اختیار ما مانده اسیر / از جبر تو بود جنبش موجودات ×× هر چند به اختیار ما باشد تقصیر؛ **انجام:** بنده با آنکه او مستقل است در برداشتن و مباشره فعل بعد از

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ص (۲۰۷-۲۲۳)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۳۸۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۳۶/۹

آغاز: در تحقیق اقسام جبر است، بدانکه لفظ جبر در چهار معنا استعمال شده جبر کلی، جبر جزئی، جبر تخلفی، جبر تعینی؛

انجام: اما چون قلم اینجا رسید سر بشکست زیرا در خانه اگر کس است یک حرف بس است و من الله توفیق الفهم

جز آنچه که منزوی (۷۷۱) آورده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۱۸گ (۷۸پ-۹۵پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۱۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۳۶/۱۰

آغاز: ... لو شاء الله اگر جناب اقدس سبحانی خواست توحید و عدم اشتراک ایشانرا و لو جبراً ما اشرکوا؛ **انجام:** اما از برکت و میمنت بسم الله که گفتی زایل گشت اللهم اجر علی لساننا الحق بحق محمد و آله صلی الله علیه

گویا از دوانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۵گ (۹۵پ-۹۹ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۱۴]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / عربی

jabr va extīyār

حسینی دشتکی، احمد بن ابراهیم، - ۱۰۱۵ قمری

hoseynī daštakī, ahmad ebn-e ebrāhīm (- 1607)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۳/۶۰

آغاز: اعلم ان الناس فی افعال العبا فرق مختلفه و مذاهب شتی، فمنهم الجبریه المحضه و منهم؛ **انجام:** لم لا یجوز حصول الکمالات له علی سبیل التریج (؟) الی غیر النهایه

بی کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ ۱گ (۱۲۰ر- ۱۲۰ پ) [ف: ۴۷/۱ - ۲۳]

● **جبر و اختیار** = **قضا و قدر** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va extīyār = qazā va qadar
فانی شیرازی دهدار، محمد بن محمود، ۹۴۷ - ۱۰۱۶ قمری
fānī šīrāzī dehdār, mohammad ebn-e mahmūd (1541 - 1608)
مؤلف در آغاز می‌گوید: که برادران دینی از من خواستند که چون در مسئله جبر و قدر اختلاف به جایی رسیده که برخی انسان را در کار خود مانند جماد دانند و دسته دیگری او را آفریننده کار خود، چیزی بنویسم. وی پیش از طرح مسئله جبر و قدر، چهار پیش‌گفتار دارد و آنگاه به اثبات موضوع می‌پردازد: ۱. اخبار آمده درباره نخستین آفریده؛ ۲. ایجاد ممکنات؛ ۳. تقسیم علم به فعلی و انفعالی؛ ۴. نسبت هستی‌ها به صادر اول. پس از پایان مقدمات می‌گوید: «و چون این مقدمات معلوم شد باید دانست که هر کس که انسان را در فعل خود چون جماد می‌داند در حرکتش آن کس جماد است».
آغاز: از عدم نمودار محمد دهدار بعزیزان و برادران دینی که سوال نموده اند که اختلاف عقاید در مسئله اختیار و جبر
انجام: یاقوت ناهمواری شود از قلم است که در آن وقت همان قلم ممکن الحصول بوده و الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سید نا سید المرسلین و علی آله اجمعین
چاپ: به تصحیح حسن حسن زاده آملی، یادنامه مطهری، کتاب اول، تهران ۱۳۶۰، ص ۲۵۹-۲۹۶؛
[نسخه‌های منزوی ۷۷۲؛ فهرستواره منزوی ۱۲۳/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۴۹/۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: طهماسب قلی، تا: ۱۰۵۵ق، جا: سورت هندوستان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴ص (۱۵۰-۱۵۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱۳ - ۱۳۵]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۷۲/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: میشن سیاه، (۱۸۰پ تا آخر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۲۷۹]
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۵
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷ص (۲۳۸-۲۴۴)، ۲۷ سطر(۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶-۲۹۲]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۳۶/۱
خط:نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۳گ (۱پ-۳ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۱۳]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۲/۳۶
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ص (۲۵۴-۲۶۵)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۹ - ۴۳۳]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات، شعر / فارسی
jabr va extīyār
مسیح کاشانی، مسعود بن علی، - ۱۰۶۶ قمری
masīh-e kāšānī, mas‘ūd ebn-e ‘alī (- 1656)
سروده رکنا و جز«قضا وقدر» اوست.
[فهرستواره منزوی ۶۷۸/۱۰]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۳۱/۱۵
آغاز: داستانی دارم از خیرالبشر ×× تا چه فرموده است اندر خیر وبشر؛ **انجام:** ظلم کردن ا زخدای نبود روا ×× عدل او با اوست درغمها دوا
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ و ۱۱۰۲ق؛ تملک: اعتضادالسلطنه؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۵]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-l ixtīyār
محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، ۱۰۱۷ - ۱۰۹۰ قمری
mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo’men (1609 - 1679)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۰۱/۹
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز، ۵گ (۲۲۹پ-۲۳۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶ - ۱۰۸]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-l ixtīyār
شریف کاشانی، فضل الله بن محمد، ق۱۱ قمری
šarīf kāšānī, fazl-o-llāh ebn-e mohammad (- 17c)
نویسنده می‌گوید ملاصدرا رسالتی در قضا و قدر پرداخته مشتمل بر ده فصل که از آن دو فصل متعلق به جبر و اختیار است. از آنجا که آراء علمای فرقه ناجیه امامیه موافق آنها نیست لذا بر آن شدم که در این رساله رأی او را بیاورم و سپس آراء دیگران را در قبال آن ذکر کنم.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۹/۷
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی قضی فقدر و امر فبشر؛ **انجام:** کل مقال طویل و جدل عریض و الحمدلله المفضل المفیض

خط: نسخ، کا: اسدالله الحسینی بن ابی المعالی، تا: ۱۱۲۸ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶ص (۲۰۷-۲۲۳)، ۲۰ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۴۶۸]

● جبر و اختیار / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār

کنجی بیک تبریزی، محمد باقر بن الحافظ، ق۱۱ قمری

kanjī beyk-e tabrīzī, mohammad bāqer ebn-e hāfez (-17c)

وابسته به: حاشیة عدة الاصول = تعلیقات علی عدة الاصول؛ قزوینی، خلیل بن غازی (۱۰۰۱-۱۰۸۹ق)

شرحی است با عناوین «اصل، شرح» بر بخش جبر و اختیار «حاشیة عدة الاصول» ملا خلیل قزوینی. این شرح بیشتر جنبه توضیحی دارد و در عصر قزوینی، که استاد شارح نیز بوده، نوشته شده است؛ با تاریخ ۱۰۷۶ق که شاید تاریخ تالیف باشد.

آغاز: الحمد لولیه ... اما بعد بر ورق گذارش مینگارد غنی بر به عما سواه ... که بنا بر التماس بعض اخوان مؤمنین و سادات پاک دین

انجام: و أهل نجاتند تسلیم کنندگان از اهل بیت عصمت صلوات الله علیهم اجمعین

[فهرستواره منزوی ۱۲۲/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر شوال ۱۰۷۶ق (شاید تاریخ تألیف باشد)؛ مصحح؛ جلد: گالینگور مشکی، ۴۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۳۶]

● الجبر و الاختیار = جبر و تفویض / کلام و اعتقادات / فارسی

al-jabr va-l extīyār = jabr va tafvīz

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

تاریخ تألیف: ۱۰ رجب ۱۰۸۹ق

ابتدا حدیثی که صدوق در کتاب عیون الاخبار در باره جبر و اختیار از حضرت رضا (ع) نقل نموده، ترجمه کرده و سپس بحث کوتاهی در این باره نموده و آراء مذاهب مخالف را پاسخ می‌گوید.

آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی، أما بعد شیخ صدوق محمد ابن بابویه قمی در کتاب توحید و عیون اخبار الرضا

انجام: و بغضب الهی گرفتار میشود و جای او جهنم است، باینجا ختم کردیم سخن را

چاپ: لکهنو، سنگی، بدون تاریخ، وزیری، ۷ص (صص۴۶-۵۲)؛ همراه با «بدا» او به نام «جبر و تفویض»، ۱۸۴۹م

[کتابشناسی علامه مجلسی ۲۰۰؛ الذریعه ۹۶/۴ و ۸۴/۵؛ معجم التراث الکلامی ۴۲۹/۲-۴۳۰؛ فهرستواره منزوی ۱۲۵/۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۰۴/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۸ق؛ واقف: محمد بن عبدالفتاح؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۴۸۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۵۷/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: مختلف، بی‌کا، تا: ۱۰ رجب ۱۱۱۸ق؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۸گ (۲۷-۳۴)، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۲/۵سم [ف: ۲۸ - ۳۷۵]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴۵/۲-۲۲/۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: محمد طاهر بن محمد تقی شاه میرزائی، تا: ۸ ربیع الثانی ۱۱۰۳ق، جا: اصفهان مدرسه حکیمیه؛ تاریخ کتابت در فهرست «۸ ربیع الثانی ۱۰۱۳» آمده که با توجه به تاریخ ولادت مجلسی و تاریخ تألیف نادرست است و احتمالاً ۱۱۰۳ درست است؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۴۸]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۲۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۱۲۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۴۰پ-۴۴ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۶]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۵۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۱۲۰ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۸پ-۱۳پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۷/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۱۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۷۳ر-۷۵پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۸]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۵۰/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوائل شعبان۱۱۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۵۳ر-۵۸ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۸ - ۲۶۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۲/۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۲۶۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۳۹/۲۵ و ۱۱۸۶/۴۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۳۵۲پ-۳۵۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۳ - ۳۱] و [عکسی ف: ۳ - ۴۴۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۲۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۶ر-۱۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۱۱۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۹/۳ ط

خط: نستعلیق، کا: گویا محمد تقی تاری، تا: قرن ۱۲؛ ۴ص (۱۶-۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۱۸]

۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۴۰/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۲۱ر-۲۳ر)، ۲۳ سطر (۵/ ۱۴×)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۵]

۱۲. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۲۲/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ ۳گ (۷۱پ-۷۳)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۳۳]

۱۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۷۴/۴

آغاز: ذکر مولانا محمد باقر فی آخر شرح حدیث السابع من باب طینة المؤمن و الکافر؛ **انجام:** انتهی نقل فی حل حدیث الثالث و الثلاثون من باب مولد النبی فی اسلام ابیطالب

خط: نسخ زیبا، کا: حبیب الله بن محمد رفیع بسطامی، تا: دوشنبه اول شعبان ۷-۱۲۵۶، جا: مدرسه ام السلطان؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۱۳۲ر-۱۴۲ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۹۰]

۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۱۸۱/۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن محمد تقی خوانساری، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج نیلی، ۷گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۴۸۷]

۱۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۷۹/۶

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۸ رمضان ۱۲۷۵ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۵۱پ-۵۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۷]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** جای او جهنم است ...

خط: نستعلیق، کا: غلام حسین دربندی، تا: ربیع الثانی ۱۲۸۹ق [الفبائی ف: ۱۶۳]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۳۸/۵

آغاز و انجام: برابر

این رساله در فهرست شناخته نشده است و با عنوان جبر و تفویض بدون نام مؤلف معرفی شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۴گ (۱۰پ-۱۳پ)، ۱۹ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۳۳]

۱۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۲۱/۴

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد علی، تا: اواخر قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۶۴پ-۷۹پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۳۵۱]

۱۹. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۷/۳۰

کا:زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۳۲۸ر-۳۳۰ر)،اندازه:۱۵×۲۱/۵سم[کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۱۱۳]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۳۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱۸پ-۲۴پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۵۰]

۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۷۷/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد موسوی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۸پ-۱۳ر)، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ:۱-۴۹۶]

۲۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۰/۴

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد حسین عبدالغنی یزدی اردکانی، تا: ۸ ربیع الاول ۱۳۲۵ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۲۹پ-۳۴ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۶۷]

۲۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۶۳/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا ۱۴؛ ۲گ (۲۸پ-۲۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۵۷۰]

۲۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۲۲/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: عبدالله بن علی موسوی بحرانی بهبهانی؛ جلد: تیماج، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶۱]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی سید المرسلین محمد و آله الطاهرین و حرر فی عام رجب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۲۶. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره /۱۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۲۲]

● جبر و اختیار / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār

خاتون آبادی، اسماعیل بن محمد باقر، ۱۰۳۱ - ۱۱۱۶ قمری

xātūn-ābādī, esmā'īl ebn-e mohammad bāqer (1622 - 1705)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲۹

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** نحن کا خلقو منه انجام: فلیس من دیننا علی شی

خط: نستعلیق، کا: شفیع فیروز آبادی، تا: ۱۰۹۹ق [الفبائی ف: ۱۶۲]

● **جبر و اختیار** = **جواب مکتوب امیر حسینعلی خان** /
کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va extīyār = javāb-e maktūb-e amīr hoseyn-'alī xān

آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - ۱۱۲۵ قمری
āqā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی
پاسخ نامه‌ای است که حسینعلی خان والی نگاشته و در آن از جبر و اختیار بحث می‌کند. این پاسخ با استناد به بعضی از آیات و اخبار و انشای شیوای ادبی نگاشته شده است. دارای مقدمه و مطالبی همچون: قاعده حسن و قبح و بیان فساد مذهب اشاعره، حدیث وصایای ابوذر، آیاتی که دلالت بر جبر دارند، تعارض احادیث در مسائل ترس و ...
آغاز: بسمله سزاوار حمد و ثنای نامحدود فاعل مختاری تواند بود که مرآت مصلحت نمای قدرتش بر وجه احسن به تجلی محاسن آثار آراسته از ارتسام قبایح کردار مصفا است
انجام: که در من چنین و چنین واقع شد و خواهد شد. عصمنا الله و ایاکم شرور الدنیا و فتنتها و اجارنا من جورها و محنها و رزقنا و ایاکم خیر العاقبة و حسن الخاتمة بمحمد (ص) خاتم الرسالة و آله اولی الهدایة و الدلالة تم
چاپ: توسط عبدالله نورانی، در سال ۱۳۵۹ش، در ۲۴ صفحه؛ ضمن الرسائل، با تحقیق علی اکبر زمانی نژاد، در سال ۱۳۷۸ش، از طرف کنگره بزرگداشت آقا حسین خوانساری
[الذریعه ۵:۸۳؛ فهرستواره منزوی ۱۲۲/۶ و ۲۴۴/۹]

۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۷۶/۲
خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر، تا: ۱۱۰۸ق؛ کاتب تصریح کرده که مؤلف استاد وی بوده است؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۷گ (۸۵ر-۱۰۱ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲ - ۲۵]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۷۰/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مرتضی بن علم الهدی حسینی طالقانی، تا: صفر ۱۱۳۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲ص (۱۴۲-۱۵۳)، ۳۱ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۳۶۴]
۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۵۱/۲-۲۱/۱۷۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۴۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۰۱ و ۱۴۰۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۵۱]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۳/۴
آغاز: بسمله. وسیله ساز سعادات جاودانی، شکر و سپاس نعمت اساس جهان آفرینی است که ... اما بعد بر صافی طینتان پاکیزه سرشت و عارفان نیک و بدو هر خوب و زشت پوشیده نماند؛
انجام: و در طریق اهل سنت نیز احادیث بر وفق آنها وارد شده نهایت بسا باشد که باعتبار این معنی بعضی از آنها بر تقیة محمول تواند شد. و الله تعالی یعلم تمت الرسالة؛
خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن علینقی باکی، تا: قرن ۱۲، جا: اصفهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱گ (۲۹پ)، ۴۸ سطر (۹×۲۳)، اندازه: ۱۴/۵×۳۰سم [ف: ۱۴ - ۱۱۷]
۵. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۷/۲۶
کا:زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۳۱۲ر-۳۱۹پ)،اندازه:۱۵×۲۱/۵سم[کتابخانه‌های گلپایگان:ف:۱۱۳]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۴۷ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۷۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد باقر تونی، بی‌تا؛ جلد: گالینگور مشکی، ۴۰گ (۲پ-۴۱ر)، اندازه: ۱۰/۴×۱۸سم [ف: ۱۸ - ۶۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۲۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۶۲]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-l ixtīyār

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، - ۱۱۷۳ قمری
xājū'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760)

شرحی است نیکو بر گفتار حضرت امیر المؤمنین علیه السلام «انا لانملک مع الله شیئاً و لا نملک الاما ملکنا» که ضمن کلمات قصار آن حضرت در نهج البلاغه آمده است. در این شرح بحث از جبر و اختیار و قضا و قدر شده با استفاده از آیات کریمه و احادیث اهل بیت علیهم السلام و نقل اقوال بزرگان فلسفه و عرفان.
آغاز: الحمد لله الذی امرنا بما یصلحنا و ینفعنا تخییرا و نهانا عما یفسدنا و یضرنا فی دیننا و دنیانا تحذیرا
انجام: فمن أراد الوقوف علیه فلیرجع الیه و الی الله المرجع و المآب و منه افاضة الحق و الصواب
چاپ: در مجموعه ثانیه از رسائل اعتقادیه مؤلف چاپ شده

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۸۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ (۳۸پ-۵۱پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۷۸]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۵۰/۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۱۶۱]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۵۷/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷گ (۶۳پ–۷۹پ)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۴ – ۱۳۹]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-l ixtīyār
طباطبائی بروجردی، محمد بن عبدالکریم، ق۱۲ قمری
tabātabā'ī borūjerdī, mohammad ebn-e 'abd-ol-karīm (- 18c)

تحقیق و توضیح کوتاهی در خصوص ماهیت ابلیس است و اینکه آیا او از جنس جن است یا ملک، که در آن با استفاده از آیات و روایات نگارش یافته است.
آغاز: بسمله، قال الفاضل الباغنوی فی حواشی شرح القاضی للمختصر الحاجبی فی مبحث الأمر عند نقل قوله ...
انجام: و هذا هو الذی جعله أصح و لعل ذلک لأنه المتبادر من الجن و کونه منه فتأمل.
[الذریعه ۸۳/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۹۷/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ محشی با رمز «ح»؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۱۱ر–۱۱۲پ)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ – ۹۷۴]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳۲/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۲گ (۱۳ر–۱۴پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۹۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱/۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۴۲]

● **جبر و اختیار = عدلیه** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va extīyār = 'adlīye
هزار جریبی، محمد کاظم بن محمد شفیع، – ۱۲۳۴؟ قمری
hezār-jarībī, mohammad kāzem ebn-e mohammad šafī' (- 1819)

تاریخ تألیف: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۳۲ق
رساله‌ای است در عدل الهی و غیر از «کاشف العدل» اوست، درباره چهار مسئله اعتقادی مربوط به عدل الهی که بنا به گفته مؤلف، بسیاری از مدعیان دانش در فهمیدن این مسائل به گمراهی و ضلالت گرویده‌اند چون از راهنمایی اخبار و گفته‌های امامان اهل بیت علیهم السلام به دور افتاده‌اند. وی تفصیل این اخبار را به کتاب «معارف الانوار» خود حوالت می‌دهد. در چهار «فصل»: ۱. مسائل جبر و اختیار و استطاعت؛ ۲. قضا و قدر و اراده و مشیت؛ ۳. سعادت و شقاوت و خیر و شر و خلق و تقدیر؛ ۴. هدایت و اضلال و توفیق و خذلان.
آغاز: بسمله حمدله صلاة اما بعد چنین گوید بنده خاطی محمد کاظم بن محمد شفیع هزار جریبی عفی الله عن جرائمهماکه یکی از اصول پنجگانه که اعتقاد به آن واجب و تامل و تشکیک در آن کفر است آنست که خداوند عالم عادل است
انجام: پس وقتی که مجتمع شود نیت وقدرت وتوفیق واصابه که آن کردن فعل است بروفق شرع مبین درآن وقت تمام می‌شود سعادت
[نسخه‌های منزوی ۷۷۱/۲؛ الذریعة ۸۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۲۶/۶ و ۲۴۴/۹ و ۴۲۰/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۷۰/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ شاید به خط مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۱۰۰پ–۱۲۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۱ – ۳۷۳]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۰۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۱۵۵]

۳. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۶۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۳۲ق؛ تملک: عبدالحسین آل کمونه (نجفی) به تاریخ ۱۳۷۰؛ جلد: تیماج قرمز، ۸گ (۲۸۶پ–۲۹۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۷۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۲۷/۲
آغاز و انجام: برابر
این رساله در فهرست با عنوان جبر و اختیار معرفی شده است؛ خط: نسخ، کا: شیخ محمد ارومی الاصل ساکن کربلا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۱۱–۳۰)، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۱۹۱]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-l ixtīyār
یزدی، عبدالخالق بن عبدالرحیم، – ۱۲۶۸ قمری
yazdī, 'abd-ol-xāleq ebn-e 'abd-or-rahīm (- 1852)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۷۸/۶
آغاز: بسمله. حمدله. فیقول ... ابن عبدالرحیم یزدی عبدالخالق ... انی کثیرا ماکنت متفکرا فی المسالة المعروفة بالجبر و الاختیار؛
انجام: ویل یومئذ للمکذبین و فیه ایضا
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن

سبز، ۴گ (۴۲پ-۴۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۳۶۳]

● **الجبر و الاختیار = الجبر و التفویض** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-l ixtīyār = al-jabr wa-t tafwīḍ

قزوینی، قوام الدین، ق۱۳ قمری

qazvīnī, qavām-od-dīn (- 19c)

رساله کوتاهی است در جبر و اختیار مشتمل بر ده «مقدمه» و دو «مقصد»: ۱. فی المذاهب نفیاً و اثباتاً و أدلتها؛ ۲. فیما یتقارب الی الحق من مذهب محقق اهل الفارس.

آغاز: بسمله. الحمدلله المنزه عن اوهام المفرطین و المفرطین و الصلوة و السلام علی محمد و آله اما بعد فقد طالبنی جمع من الاخوان فی الدین کشف الحجاب عن وجه مسألة لا یمسه الا المطهرون. و هی مسألة یتحیر فیها افکار الاساطین و ینشعب فی حلها اهل الدین فطائفة ذهب الی الجبر و اخری الی التفویض و طائفة ثالثة الی الترکیب و اخری الی الثانی بعد التامل و اخری الی الاول بعد رفع التغمیض

انجام: و الصلوة علی بینات الجلیل و آیات الله الجمیل خصوصاً علی النور الاصیل و نیر التکمیل و التحصیل و اجعلنی اللهم بحقهم فی الدنیا و الاخرة

چاپ: گنجینه بهارستان، حکمت ۲، مسلسل ۱۱، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۷۹ش، با تصحیح ولی سید تاج الدین

[الذریعه ۸۵/۵]

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۶۸/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۲گ (۱۹۵پ-۲۰۶ر)، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۵۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۶۹/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۳۹ر-۴۶پ)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۴۹۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمود بن محمد علی حافظ انصاری، تا: اواخر قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۱۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ - ۳۶]

۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۲۸۷/۶

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ (۱۱۶ر-۱۴۳پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [مؤید: ۳ - ۲۴۰]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۸۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۱]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār

خوئی، مصطفی بن محمد، ق۱۳ قمری

xūī, mostafā ben mohammad (- 19c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۱۰/۱

انجام: اگر عصیان

خط: نستعلیق، کا: مصطفی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۲-۹)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۲۴۴]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār

موسوی خوانساری، علی بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

mūsavī xānsārī, ʻalī ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

تاریخ تألیف: ۲۰ شوال ۱۲۳۳ق

رساله‌ای درباره مسئله جبر و اختیار که از تراوش افکار ابوالحسن اشعری دانسته شده در یک «مقدمه» و دو «مطلب» با بیانی ساده و همه فهم نگاشته: مقدمه: در اثبات آنکه حقتعالی قادر مختار است؛ مطلب ۱. ادله صدور اعمال اختیاریه؛ مطلب ۲. شبهات خصم و پاسخ از آنها.

آغاز: الحمدلله رب العالمین .. اما بعد چنین گوید محتاج بعفو پروردگار غفار علی بن محمد باقر الموسوی

انجام: این عجاله قابل ذکر آنها نیست و من أراد الاطلاع فعلیه المراجعة الی الکتب المؤلفة من علمائنا فی هذا الباب

[فهرستواره منزوی ۱۲۳/۶ و ۲۴۴/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۱۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن زین العابدین خوانساری، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۱۱۲پ-۱۳۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۱/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۷۱]

۲. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۷/۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** پیامبران از خالص آن سرشته شده اند ایشان اصلند و مر ایشان راست فضیلت ایشان و مؤمنان

کا: زین العابدین گلپایگانی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۳۰۶ر-۳۱۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۱۲]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va extīyār

وفائی شوشتری، فتح الله بن حسن، - ۱۳۰۴ قمری
vafā'ī šūštarī, fath-ol-lāh ebn-e hasan (- 1887)

به دستور: میرزا فتح الله مرعشی (استادش)

رساله کوتاهی است که با زبانی ساده و قلمی روان با استناد به آیات و روایات این موضوع را مطرح و مطالب را در چند بخش تنظیم کرده است. در مقدمه غرض از تحریر را بیان کرده و سپس به توضیح موضوع پرداخته است. رساله دارای عنوان بندی خاصی نیست. سپس همه آن را در «بدایع الجعفریة» (الذریعه ۶۳/۳) خود گنجانید.

آغاز: السلام علیک ایها السید الصالح المطیع ذوالشرف الرفیع و الحسب المنیع و الفضل الجمیع

انجام: از روی کلمات و اخبار اهلبیت معصومین سلام الله علیهم اجمعین علی حسب المقدور بحمدالله رب العالمین سمت تحریر یافت

چاپ: در مجموعه رسائل خطی فارسی، دفتر سوم، به کوشش غلامحسین حجتی نیا، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، تابستان ۱۳۷۲ ش

[فهرستواره منزوی ۱۲۵/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۹۴ق؛ مقاله در فعل الله در ۳ صفحه منسوب به شریف گرگانی در آخر نسخه ضمیمه است؛ واقف: سید محمد شوشتری؛ ۲۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۲۰]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va extīyār

زاهدی، جعفر، ۱۲۹۶-۱۳۷۷ شمسی
zāhedī, ja'far (1917 -1998)

تاریخ تألیف: ۱۳۸۲ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۸۷۵

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی اظهر آثار سلطانه؛ **انجام:** و بعضی دیگر از آیات نیز بیان خواهد شد

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۸۲ق؛ ۹گ، ۲۳ سطر [رایانه]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
jabr va extīyār

زاهدی، جعفر، ۱۲۹۶-۱۳۷۷ شمسی
zāhedī, ja'far (1917 -1998)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۱۶۹

آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد موضوع کل علم ما یبحث فیه عن؛

انجام: هل یکون غنائمه غنیمة الشرعیة ام لا و الاکثر علی الثانی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ضمیمه نسخه شماره ۲۶۱۶۷، مذیل به ترجیع بند هاتف اصفهانی می‌باشد؛ ۴۴گ، ۱۹ سطر [رایانه]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-l ixtīyār

دامغانی، محمد باقر بن علی اکبر، ق۱۴ قمری
dāmqānī, mohammad bāqer ebn-e 'alī akbar (- 20c)

شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۲۰/۱

رساله بسیار مختصری در برگ اول است؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳۲]

● **جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va extīyār

موسوی گیلانی، صدرالدین بن ابوالحسن
mūsavī gīlānī, sadr-od-dīn ebn-e ab-ol-hasan

با عناوین «سؤال و جواب» آمده است؛ جبر و اختیار، قضا و قدر، وحدت وجود.

[فهرستواره منزوی ۱۲۴/۶]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۲۲/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد پوشیده نماند که احادیث چندی از رسول (ص) وائمه(ع) روایت شده که ظواهر آن از جبر نشان می‌داد؛ **انجام:** تا کسی بگوید زید خارج از ظرف صد هزار سال است پس جمل خدا لازم می‌باید

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۰]

● **الجبر و الاختیار** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-l ixtīyār

غیر همانند:

۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۰/۸ - ج

آغاز: بسمله. قال الله تعالی فی محکم کتابه آیات بینات دالة علی صدور الافعال من العبید و من کابر فی ذلک فقد کابر فی ابطال الحق و اظهار الباطل؛ **انجام:** لاعتقادهم بعدل الله تعالی و صدق الله العظیم و رسوله الکریم و الحمدلله رب العالمین

در این رساله به روش متکلمان شیعی از روی آیات قرانی اثبات اختیار شده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۵گ (۴۳ر-۴۷ر) [ف: ۳۱۳]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵/۳۰۰-۲/۱۲۰

آغاز: بسمله الحمدلله الذی أحیانا بنور الهدایة و السداد و التوفیق و الصلوة و السلام علی من ارسله هدی هو بالابتداء حقیق و علی آله و أصحابه الذین صعدوا معارج الحق بالتحقیق قال الله تعالی فی آخر سورة الفجر یقول یا لیتنی قدمت لحیاتی؛ **انجام:** و الثانی خارج عن الدلیل کما یدل علیه کلمة فی ومن فلا یکون بینهما التناقض. تم

رساله کلامی - تفسیری کوتاهی است در رد جبر با استناد به آیه مبارکه سوره فجر «یقول یا لیتنی قدمت لحیاتی» که تمنی در آیه را دلیل بر عدم جبر می‌داند. مؤلف به گفته‌های «قاضی ره» نظر دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با خط خوردگی؛ ۴گ، ۱۵ سطر [ف: ۳ - ۱۱۴۸]

۳. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۸۰/۳

آغاز: بسمله - الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله اجمعین هنا شبهة مشکلة مغالطة معظلة اوردوها الاشاعره علی المعتزله و الامامیه؛ **انجام:** و اعلم ایها السائل الباحث انه لو سلمنا و فرضنا حصول استبعاد من شبهاتک نقول مجرده لا یضرنا علی ما عرفت

رساله‌ای در حل شبهه وارده از اشاعره بر معتزله و امامیه در قول به اضطرار و نفی اختیار است؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد تونی، تا: ۱۸ رمضان ۱۲۵۵ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: مقوای لایی با روکش پارچه سرمه‌ای، ۹گ (۱۴۸ر-۱۵۶ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۱۲/۱۳

آغاز: ... من کل منهما الامور المشبهة و الاسباب المهجة الی غیر ذلک من الامارات؛ **انجام:** و نستغفر الله من الزیادة و النقصان انه الکریم المنان

در جبر و اختیار و حسن و قبح و عقلی و رد قول قائلین به اعتباری بودن آن. مؤلف در پایان رساله طلاب و علما را از قصور در اجتهاد بر حذر می‌دارد و می‌گوید: «حدیث معروف: من اجتهد و اصاب ... برای کسی که در اجتهاد بغایت قصوری رسیده است شامل است» نویسنده این کتاب را در سال ۸۸۸ ق به پایان برده و متاسفانه شناخته نشد. به احتمال قوی این رساله بخشی از رسائل سید صدرالدین دشتکی باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین شریف بن محمد باقر، بفروئی یزدی، تا: یک‌شنبه ۶ صفر ۱۲۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۹۴-۹۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۲۸ - ۱۷۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۹۳۶/۲۱

آغاز: الحمد لله القادر المختار و الصلاة علی سید الاختیار محمد سند الأبرار و علی آله الکرام و صحبه الکبار؛ **انجام:** و مرادنا من الارادة ماسماه الفلاسفة العنایة الأزلیة

تحقیق فلسفی است بر اینکه افعال با قدرت و اختیار انجام می‌گیرند نه با اکراه و اضطرار، و اینکه این موضوع را نمی‌توان با دلیل نقلی اثبات کرد بلکه باید با دلیل عقلی باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۳۴۲ر-۳۴۳ر)، اندازه: ۲۰×۳۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۷۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۹۲/۳

آغاز: یحسن منه تعالی ان یقول الزانیة و الزانی فاجلدوا کل واحد منهما مائة جلدة و السارق و السارقة فاقطعوا ایدیهما و هو الذی فعل الزنا و السرقة تعالی عن ذلک علوا کبیرا، الرابع ان افعالنا؛ **انجام:** فاذا لم یفعل الوزیر الفعل ثبت الفجر هنا و الفرق بین الصورتین ثابت الحمدلله رب العالمین و ...

رساله کوتاهی است در رد اشاعره که افعال و اعمال بندگان را به خدا نسبت می‌دهند. مؤلف در این رساله ابتدا با سیزده دلیل عقلی و هیجده دلیل نقلی عقیده اشاعره را رد می‌کند. پس از آن چهار دلیلی را که اشاعره برای اثبات مدعای خودشان ذکر نموده‌اند، نقل نموده و رد می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای عطف گالینگور مشکی، ۱۲گ (۱۰ر-۲۱ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۸ - ۴۱۷]

● جبر و اختیار / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār

غیر همانند:

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۰۵/۱۳

آغاز: بسمله الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی بدانکه شیخ صدوق محمد بن بابویه قمی ره در کتاب توحید و کتاب عیون اخبار الرضا

خط: نستعلیق، کا: شیخ عبدالکریم بن شیخ بدر، تا: ۱۱۱۴ق؛ کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۵۷۶]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۳۶/۱۲

آغاز: چون یاران عزیز و برادان دینی سوال نمودند که اختلاف عقاید در مساله اختیار و جبر و قدر بمرتبه رسیده؛ **انجام:** این عمل را از برادر خود نمی‌پسندی و او را به جنون ... پس چگونه نسبت چنین امری به جناب اقدس الهی توان نمود که محض کفر و زندقه باشد. قد تمت لیله السبت ۱۶ ربیع دوم بارس ائیلی ۱۲۹۵ علی ید ... اللاهجی مهدی بن احمد فی مردسه نیماورد اصفهان ... بمحمد و آله

این رساله به فارسی و دارای چند مقدمه است؛ خط: نسخ تحریری، کا: مهدی بن احمد لاهجی موسوی، تا: ۱۲۹۵ق، جا: اصفهان مدرسه نیماورد؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج سرخ، ۶گ (۱۳۰ر-۱۳۵ر)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۰۸]

۳. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۵۶/۱۳

آغاز: بر هوشمندان خبیر و خردمند بصیر متحجب و مخفی نیست؛ **انجام:** چنین واقع شد و خواهد شد ... تم و الحمدلله

صبیحه یوم الجمعه غره شهر رجب المرجب ۱۲۹۹
رساله مختصری است در مسئله جبر و اختیار؛ کا: ملا محمد باقر گواری، تا: جمعه اول رجب ۱۲۹۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۹گ (۲۵۷ر-۲۶۵ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۰۷]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۶/۱۵

آغاز: نحمدک یا من هدانا مظاهر ثنائه و نصلی علی خاتم رسله و آله. اما بعد: بدانکه چون مسأله جبر و تفویض از جمله غوامض ... لهذا ... غفرالله عن جرائمها مع قلة البضاعة ... در تحقیق این مسئله کوشید ... عن مولانا جعفربن محمد الصادق ... و السلام علی من اتبع الهدی فها انا اشرع فی المرام بعون الملک العلام فاقول: هاهنا مقدمة و خمسة مقابییس (پنج مقیاس). اما المقدمة پس بدانکه ... مناط این مسأله علم کلام است ... نعم ما قال شیخ بهائی: غیر ناکامی در این راه کام نیست ×× راه عشق است این ره حمام نیست

کتابچه‌ای است فارسی در این مسأله، مرتب بر یک مقدمه و پنج مقیاس گویا تألیف آن نیز مانند کتابت آن، در قرن سیزدهم باشد: مقیاس ۱. در ابطال مذهب اشاعره و معتزله ...، ۲. در بیان بعضی آیات قرآنی ...، ۳. ذکر بعضی احادیث ...، ۴. بدانکه ... میر محمد باقر داماد در قبسات ... ما جعل الله المشمش مشمشاً بل جعل ... ۵. (گ۱۷۴پ) ... ظاهر شد که «بد» را خدا بد نکرد و «خوب» را خوب نکرد. بلکه هر دو را حلیه وجود پوشانید و این معنی از کلام عارف اصفهانی مستفاد شود اعنی نصیرالدین الثانی در مدح مولا امیرالمؤمنین: کلید دست حق در پنجه او ×× قضا باز و قدر سرپنجه او. چه تکلیف از کلفت و مشقت است ... بهمین سبب انسان را تفضیل بر ملک دهند. قدتم ما اردت مما وجدت بتوفیق؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳ق؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، ۱۰گ (۱۶۸پ-۱۷۷ر)،ابعاد متن:۹×۱۷،اندازه:۱۴/۵×۲۱سم[ف: ۱۱ - ۵۳]

۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۶۳/۴

آغاز: بدانکه در افعال اختیاریه عباد سه مذهب است جبر و تفویض و امر بین الامرین، جبر مذهب اشعری است و تفویض مذهب معتزله؛ **انجام:** بدانکه دفع شبهه جبر به این غایت به نظر نرسیده گمان دارم که اذکیا را بعد از این رفعی در خاطر نماند ان شاءالله العزیز
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا ۱۴؛ ۲گ (۳۰ر-۳۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۵۷۰]

۶. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۶]

● جبر و اختیار و بیان لوح و حکم قضا و قدر / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va extīyār va bayān-e lowh va hakam-e qazā va qadar

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۲۴-ف و ۱۳۳۸/۲۴-ف
نسخه اصل: بادلیان Add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱)؛بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۵۸۳]

⟵الجبر و التفویض ⋗ نور البصر بحل مسئلة الجبر و القدر
⟵الجبر و التفویض ⋗ الجبر و الاختیار
⟵الجبر و التفویض ⋗ خلق الاعمال
⟵الجبر و التفویض ⋗ ابطال الجبر و التفویض
⟵الجبر و التفویض ⋗ الایقاظات فی خلق الاعمال و افعال العباد
⟵الجبر و التفویض ⋗ المبین فی الجبر و التفویض و الامرین الامرین
⟵الجبر و التفویض ⋗ الجبر و الاختیار
⟵الجبر و التفویض ⋗ مجالس منبری
⟵الجبر و تفویض ⋗ فائدة جدیدة
⟵جبر و تفویض ⋗ الجبر و الاختیار
⟵الجبر و تفویض ⋗ الصراط المستقیم

● الجبر و التفویض / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

ابوحنیفه، نعمان بن ثابت، ۸۰ - ۱۵۰ قمری

abūhanīfe, no'mān ebn-e sābet (700 - 768)

رساله بسیار مختصری است در پاسخ به سؤالی از عثمان بنی در جبر و تفویض.
[هدیة العارفین ۴۹۵/۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۱/۱۰

آغاز: اسألة لأبی حنیفة النعمان بن ثابت الکوفی الی عثمان البنی قوله فیما اختلفت الناس فیه من القدر انی کرهت
نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی - مشهد مقدس؛ خط: نستعلیق، کا: عزیز الله بن عبدالعلی فراهانی، تا: ۱۰۷۴ق؛ ۳ص (۷۷-۷۹) [عکسی ف: ۷ - ۲۰۴]

● جبر و تفویض / عرفان و تصوف / فارسی

jabr va tafvīz

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1330 - 1431)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶۲/۹
خط: نستعلیق، کا: میرغلام محی الدین، تا: ۲۹ رمضان ۱۱۰۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۸۲پ-۸۳ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴ - ۶۷۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۶۴/۴۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: فرنگی، ۶ص (۵۵۶-۵۶۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۵۲۲]

● **الجبر و التفويض** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

نصیرای همدانی، نصیرالدین بن مسعود، - ۱۰۳۰ قمری

nasīrā-ye hamadānī, nasīr-od-dīn ebn-e mas'ūd (-1621)

بندی است در مسئله جبر و تفویض به نقل از «عیون اخبار الرضا». از نصیر همدانی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۹۶

آغاز: من افادات نصیر الهمدانی (ره) نقلت من خطه (ره) فی عیون اخبار الرضا و قد ذکر عند الجبر و تفیض فقال لا عطیکم فی هذا اصلا لا تختلفون فیه و لا یخاصکم علیه احد الا کسر تموه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ از روی خط مؤلف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۲۴۷ر)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۱۰۰]

● **الجبر و التفويض** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (-1632)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۱۰/۵۰

جبر و اختیار و بداء از خلق الاعمال و رسالة البداء؛ خط: نستعلیق ریز، کا: نصیرالدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲گ (۱۲۶ر-۱۲۷ر)، ۴۲ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۳۴۱]

۲. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۱مجموعه بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۵۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۴

انجام: فهذا شطر من جزیل القول و حق البسط فیه علی ذمة ما یسرلنا له معظم فضله و کبر طوله و کتب مسؤلا فی شهر ذیحجة الحرام

خط: شکسته، نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد کریم طبیب سالیانی، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۳ق، جا: رشت مدرسه مستوفی؛ واقف: فهرستی؛ ۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۴۸]

● **جبر و تفويض** / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va tafvīz

میرفندرسکی، ابوالقاسم بن میرزا بزرگ، - ۱۰۵۰ ؟ قمری

mīrfendereskī, ab-ol-qāsem ebn-e mīrzā bozorg (-1641)

در تحقیق حق و رد جبر و تفویض.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۳۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۶۹گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۹سم [رایانه]

● **الجبر و التفويض** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

؟ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

رساله‌ای متوسط در تشریح مباحث جبر و اختیار به روش کلامی که در یک «مقدمه» و سه «مقاله» و یک «خاتمه»: ۱. ذکر قدری از آیات محکمات؛ ۲. ذکر قدری از دعوات اعجاز سمات؛ ۳. طرفی از احادیث متعلقه به این مقام.

آغاز: ان الله عزوجل قادر علی جمیع الممکنات و لم یخرج شیء من الاشیاء عن مصلحته ...

چاپ: به انضمام کلمات المحققین، تهران، ۱۳۱۵

۱. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۰مجموعه بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۵۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** اعز من ان یکون فی سلطانه ما لایرید

خط: شکسته، نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد کریم طبیب سالیانی، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۳ق، جا: رشت مدرسه مستوفی؛ واقف: فهرستی؛ ۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۴۸]

۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۱۸

کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۷۰ق، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۷۹]

۴. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰/۱ فرخ

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: غره جمادی الثانی تا رمضان ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: ترمه؛ جلد: تیماج سبز، ۲۱ سطر چلیپا (۸/۳×۱۶/۵) [ف: ۲۰۳]

● **الجبر و التفويض** / کلام و اعتقادات / فارسی

al-jabr wa-t tafwīḍ

؟ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

در یک «مقدمه» و سه «مقاله» و یک «خاتمه»: مقاله ۱. ذکر قدری از آیات محکمات؛ ۲. ذکر قدری از دعوات اعجاز سمات؛ ۳. ذکر طرفی از احادیث متعلقه به این مقام. نسخه‌ای دیگر از این رساله با عنوان «اعمال عباد» و بدون نام مؤلف در مجلس به شماره ۴۶۲/۱۰ طباطبائی معرفی شده است (نک: فنخا ج۴: ۵۳۱).

چاپ: به انضمام کلمات المحققین، تهران، ۱۳۱۵

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۳۵

آغاز: الحمدلله الذی یفعل ما یشاء و یحکم ما یرید و یأمر بالعدل و الاحسان و ینهی عن المنکر و الفحشاء و لیس بظلام للعبید؛
انجام: و این مضاده هست با حضرت او سبحانه و غالب گردیدن بدو تعالی عن ذلک علواً کبیراً

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۱۰۴ق، جا: ارض اقدس؛ جلد: گالینگور سیاه،۲۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۳/۱ - ۸۵]

● **الجبر و التفویض** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

نظام الدین گیلانی، احمد بن علی، ق۱۱ قمری

nezām-od dīn-e gīlānī, ahmad-e bn-e ʻalī (- 17c)

در یک «فصل».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۲۳/۱۱

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: آغاز قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی آراسته عطف تیماج مشکی، ۴گ (۹۵-۹۸)، ۱۸ سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۲۱۸۴]

● **جبر و تفویض** / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va tafvīz

اصفهانی، محمد شفیع بن محمد رفیع، ق۱۲ قمری

esfahānī, mohammad šafīʻ ebn-e mohammad rafīʻ (- 18c)

تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۱۱۷ق

رساله‌ای است در ابطال جبر و تفویض از دیدگاه متکلمین امامیه. مؤلف که خود از شاگردان علامه مجلسی است، در این مقال بیشترین بهره را از رساله جبر و تفویض وی نموده و بخشی از آن عیناً نقل می‌کند و روایت‌هایی که در آنجا آمده ترجمه کرده سپس همراه توضیحاتی آن را مورد بررسی و تحقیق قرار می‌دهد. این رساله مشتمل بر یک «مقدمه» و ۵ «فصل» است.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اختار لعباده الأمر بین الأمرین ... اما بعد چنین گوید ... محمد شفیع بن ... محمد رفیع الاصفهانی که چون درین اوان حسب الفرمان ... بحث از مسئله مشکله جبر و تفویض متعارف و متداول ... گردیده

انجام: و برادران اهل ایمان و الحمد الله اولا و آخرا و صلی الله علی سید المرسلین محمد و آله الطاهرین ... ..و حرر فی شهر ذی حجة الحرام سبع عشر و مائة بعد الالف سنة ۱۱۱۷

[تذکرة القبور، ص۶؛ الذریعة ۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۲۶/۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** پرده راز او را دریده است و بغضب الهی گرفتار می‌شود و جای او جهنم است

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی به خط مؤلف می‌باشد که از استاد خود علامه مجلسی نقل نموده و از وی با عنوان «استاد» یاد می‌کند، مصحح، در پایان تاریخ ۳ ماه محرم ۱۲۸۶ ق دیده می‌شود. تاریخ وفات مؤلف در تذکرة القبور ۱۱۶۱ق آمده؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد: مقوایی سفید، ۵۷گ، ۱۴ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۹ - ۲۳۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۵۳/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محد کاظم بن محمد باقر، تا: محرم ۱۱۲۶ق؛ نسخه را با اصل مقابله کرده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۶گ (۱۵۱پ-۲۴۶ر)، ۱۱ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۴۱۰]

● **الجبر و التفویض** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

رساله‌ای که در آن از مسأله جبر و تفیض بحث می‌شود.

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۴۶۵/۳

آغاز: الحمدلله ... ان بعض العلماء الاعلام و الفضلاء الکرام لازال محروساً؛ **انجام:** و لا جری علیه خطاب نسأل الله التوفیق و التسدید و العصمة فی کل باب و الحمدلله رب العالمین؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ جلد: چرم مشکی، ۳۱گ (۱۸۱ر-۲۱۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [مؤید: ۱ - ۳۷۵]

● **الجبر و التفویض** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

خوئی، محمد بن حسینعلی، ق۱۳ قمری

xūī, mohammad ebn-e hoseyn-ʻalī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۷۴۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۲ق [الفبائی ف: - ۱۶۳]

● **جبر و تفویض** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va tafvīz
؟ بروجردی طهرانی، محمد حسین، ق۱۳ قمری
borūjerdī tehrānī, mohammad hoseyn (- 19c)
[فهرستواره منزوی ۱۲۶/۶]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۵۶/۳
آغاز: ... توحید است چنانکه مجملی از میان آن در رساله کبیر ذکر نموده ایم معنایش اقرار نمودن به جمله تأثیرات است؛ **انجام:** (ناقص) ... و اگر آگاهی از تو نرسیده بود آگاه به آنچه باید شویم نگردیده بودیم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه و فرنگی آهار مهره، ۹۴گ (۱۳۰ر-۲۲۳ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۵]

● **الجبر و التفويض** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-t tafwīḍ
حسینی یزدی، محمد علی بن محمد باقر
hoseynī-ye yazdī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad bāqer

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۵۶
آغاز: بسمله الحمد الله الذی اعطانا فوادا ندرک به انوار الیقین؛
انجام: فان الله یحب المستغفرین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳گ، ۱۱ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۴۶۸]

● **الجبر و التفويض** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-t tafwīḍ
موسوی تنکابنی، محمد مهدی بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری
mūsavī tonekābonī, mohammad mahdī ebn-e mohammad jaʻfar (- 19c)
تاریخ تألیف: صفر ۱۲۵۵ق
رساله‌ای است کلامی که با ذکر احادیث اهل بیت درباره جبر و تفویض بحث می‌کند و «لاجبر و لاتفویض بل امربین الامرین» را شرح می‌دهد. عناوین رساله «نور، نور» است: نور فی المشیة، نور فی القدر والقضا، نور فی بطلان القدرية والمجوسية، نور فی بطلان التفويض، نور فی بيان السعادة و الشقاوة، نور فی ذكر الإيات الدالة ظاهرها على الجبر وبيان معناها و تأويلها، خاتمة فی بيان الخلقة الاصلية والفطرة الاولية.
[الذریعة ۸۶/۵]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۶/۱-۲/۷۶
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی شاء بعلمه ما شاء و شاء ما کان و مالم یشأ لم یکن ... و بعد فیقول العبد المذنب المسکین السید محمد مهدی ابن السید محمد جعفر الموسوی أن هذه رسالة فی الجبر؛ **انجام:** و لعنة الله علی أعادیهم و ظالمیهم و غاصب حقهم أبد الإبدین من الاولین و الإخرین من الإن إلی یوم الدین. و قد تم کتاب الجبر و التفویض
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «عبده محمد مهدی الموسوی ۱۲۰۶»؛ ۳۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۴۹]

● **الجبر و التفويض = فائدة جديدة** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-t tafwīḍ = fā'dat-un jadīda
مراغی، حسن بن عبدالرحیم، - ۱۳۰۰ قمری
marāqī, hasan ebn-e ʻabd-or-rahīm (- 1883)
تاریخ تألیف: ۱۲۵۹ق
گزارش بسیار کوتاهی است بر حدیث مروی از حضرت صادق علیه السلام «لاجبر و لاتفویض بل امر بین الامرین». در این رساله نویسنده نشان می‌دهد که مراد از این روایت چیست و غرض از «لا» و «امر بین الامرین» چه می‌باشد و کلمه «جبر» و «تفویض» را چه مصداق است.
آغاز: بسمله، الحمد لله الواحد بالتوحید الحاجزبین البحرین و الرب العادل بالامر بین الامرین
انجام: فقال علیه السلام لو قلت غیر هذا الضربت الذی فیه عیناک و لقد کتبنا فی بیان سر الخلقة و کشف ستر الخلیفة ما یثبت به حقیقة سر الحکمة و سریره المعرفة فمن اراد ذلک فلیر جع الیه فانه ام العلوم و الاسرار ... کتبه بالتائید و السدید من الائمة الاطهار ... و انا العبد
انجام: و ام الامهات الامکان و منه ظهر کل ما قد کان

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۸۰/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۹۳-۹۴)، ۱۹ سطر(۸×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۲۸۱]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۸۰/۱۰
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، مقوایی، ۸ص (۱۲۵-۱۳۲)، ۱۹سطر(۸×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۲۸۴]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۲۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ زیبا،کا:رستم بن بیجن، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۲۰ر-۲۱ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۳۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۳۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۵-۱۶)، ۲۸ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۳۸ - ۴۱۵]

● **جبر و تفویض** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va tafvīz
فشارکی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۵۲ - ۱۳۱۴ قمری
fešārakī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1837 - 1897)

قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۶۹۴/۳
خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن اسماعیل فومنی، تا: ۱۲۹۸ق؛ ۴۶گ، قطع: خشتی [ف: ۱۲۰]

● **جبر و تفویض = جبر و اختیار** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va tafvīz = jabr va extīyār
؟ همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری
hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۱ق؛ محل تألیف: لنگر
رساله مختصری است در بحث معروف کلامی که محل تنازع آراء علما شده است و آن مسأله جبر و اختیار آدمی است که با عناوین «خلاصة، بیان» مطالب را با استفاده از آیات و احادیث طبق نظر شیعه توضیح داده است. روی پایه‌های افکار شیخی و معتقدات پیروان شیخ احمد احسائی که مؤلف می‌گوید اینان بهتر از همه حقایق را درک کرده‌اند. در الذریعه (۸۴/۵) عناوین کتاب را «فصل، فصل» دانسته و تاریخ تألیف را روز مولود پیامبر اکرم ۱۲۸۱ در قریه لنکر آورده و نسبت مؤلف را «قهی» نگاشته است.
آغاز: بی نهایت حمدی که برعارفان عالم امکان لازم است مخصوص ذات پاکی که از چند و چون بیرون و توصیفش از حدما سوای او افزون. نه کسی را از او خبری است
انجام: و همین قدر ازبیان از برای رفع شکوک و شبهات از برای حلال زادگان کفایت می‌کند و از برای حرام زادگان هم حجت تمام شد و زیاده بر این موجب ملال خواطر دوستان است
[الذریعة ۸۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۲۲/۶]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۴۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۵۱گ (۹۰-۱۴۰)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۷۸]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۱/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: گالینگور سبز، ۴۲گ، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۰]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۶۴/۱-۲۷/۲۳۴
آغاز: مردم را بر دین و چون مصلحت تغییر کرد بنای اکراه شد و این آیه نسخ شد به آیه فاقتلوا المشرکین حیث وجدتموهم و خذوهم ... و اما معنی اضطرار آن است که؛ **انجام:** برابر
خط: تحریری، کا: علی اکبر بن ملا عبدالله، تا: ۱۲۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۵۰]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۳۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد صادق بروجردی، تا: ۱۴ رجب ۱۲۸۶ق، جا: تهران، برای حاج ابوالقاسم نراقی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۳سم [ف: ۳ - ۵۰۰]

۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یکشنبه ۲۲ محرم ۱۲۸۷ق؛ جلد: مقوا آبی عطف پارچه، ۸۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف:۱-۲۶۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۶
آغاز و انجام: برابر
خط: تعلیق، کا: علی اکبر پسر عبدالله آشتیانی همدانی، تا: ۲۵ محرم ۱۲۹۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۶۸گ، ۱۵سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۵۲۳]

۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: براتعلی بن گداعلی همدانی، تا: دوشنبه ۲۴ جمادی الاول ۱۲۹۲ق، جا: همدان؛ مصحح؛ جلد: مقوای نارنجی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۸۱]

۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۰۰/۱
آغاز: حکمتها است که در مخلوقاتست پس باید صلح کل کرد و گفت همه درست واقع شده پس معنی امرها و نهی ها
خط: نستعلیق، کا: حسینقلی، تا: سه‌شنبه ۴ محرم ۱۲۹۵ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ جلد: مقوا زرد عطف تیماج، ۶۴گ (۱ر-۶۴پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۶۸]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۹۹ق، جا: تهران؛ مهر:

«عبده الراجی اسماعیل»، «اسماعیل هشترودی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۸ – ۲۵]

۱۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۴۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن عبدالرشید میرزا تلگرافچی، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج یشمی، ۱۲۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [مؤید: ۳ – ۳۸۶]

● الجبر و التفویض / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

آقا نجفی، محمد تقی بن محمد باقر، ۱۲۶۲ – ۱۳۳۱؟ قمری

āqā najafī, mohammad taqī ebn-e mohammad bāqer (1846 - 1913)

[الذریعة ۸۴/۵]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ – ۸۸۹]

● الجبر و التفویض / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ

اصفهانی، میرزا مهدی، ۱۳۰۳ – ۱۳۶۵ قمری

esfahānī, mīrzā mahdī (1886 - 1946)

رساله‌ای است در بیان جبر و تفویض با استناد به آیات و روایات و در آن اشاره‌ای به مسأله بداء و اجتهاد و تقلید نیز شده است. مؤلف ضمناً با بیان شبهات فلاسفه به رد آنها پرداخته و مباحث مربوط به جبر و تفویض را نظیر علم و قدرت، جاعلیت و مجعولیت، مشیت و اراده و حب و امثال آنها را نقل کرده و به کمک آنها به رد جبر و تفویض پرداخته است.

آغاز: قال الله تعالی شأنه کلاً نمد هؤلاء و هؤلاء من عطاء ربک محظوراً و قال تعالی فی سورة المؤمنون ...

۱. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۱۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاستحقاق العبد بالضرورة و لهذا قد یعطی القدرة عقوبة علی المعصیة کی یزید عقوبته

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا دامغانی، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: پارچه‌ای زرشکی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: – ۵۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۷۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ – ۴۲۷]

۲. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۲۰۱

آغاز: الحمدلله الذی جل عن الصفات و سبحان من تنزه عن افعال العباد و افضل صلواته علی سید؛ **انجام:** کفایة معرفة جملة من الاحکام فی الافتاء و حجیته للجهال کما قوینا سابقاً

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا بن رمضانعلی دامغانی، تا: ۲ ربیع الاول ۱۳۵۶ق، جلد: پارچه‌ای زرشکی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف مخ: – ۵۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۶۷

نسخه اصل:همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ – ۴۲۴]

● الجبر و التفویض = معراج القدس / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ = mi‘rāj-ul quds

نهاوندی، ابوتراب بن علی، ق۱۴ قمری

nahāvandī, abū-torāb ebn-e ‘alī (- 20c)

در توضیح معنای امر بین الامرین و کیفیت قضاء و قدر با توجه به روایات شیعی و مباحث کلامی و کسانی را که به دنبال تفصیل بیشتر هستند به کتاب والدش «تشریح الاصول» ارجاع داده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۶۸

آغاز: جل من تحیرت العقلاء فی کیفیة بدایته و عز عمن انقطع تفکر العلماء عن فهم نهایته؛ **انجام:** هو ما حققه والدی العلامة قدس الله نفسه الزکیة فی کتابه المسمی بتشریح الاصول

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ محشی؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۴سم [ف: ۴۳ – ۱۶۵]

● جبر و تفویض / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va tafvīz

عبدالکریم بن عبدالحی

‘abd-ol-karīm ebn-e ‘abd-ol-hay

کتابی است در جبر و تفویض که مرتب بر سه «مقصد» است: ۱. خلق أعمال، در سه باب؛ ۲. بیان حدیث «لا جبر و لاتفویض بل أمربین الأمرین» که هفت معنی ذکر می‌کند؛ ۳. در جواب دو شبهه جبریه.

آغاز: الحمدلله ... أما بعد چون مسئلة جبر و اختیار از مهمات مسائل اسلامیه ...

۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۴۷۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** نه زین رشته سر می‌توان یافتن ×× نه سررشته را می‌توان یافتن

خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن محمد، تا: ۱۱۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۵۱ر–۶۳پ)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [مؤید: ۳ – ۳۸۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۱۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** محمد صالح مازندرانی منقول است ...

نمی‌شود
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ ۴گ، ۱۱ سطر [رایانه]

● **الجبر و التفویض** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jabr wa-t tafwīḍ

غیر همانند:
۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۴۲
سؤال و جواب منظوم؛ خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: قرن ۹؛ ۲ص (۲۲۵-۲۲۶) [ف: ۵ - ۱۰۸]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۸۲/۷
آغاز: فی نفی الجبر و التفویض و اثبات أمر بین أمرین قد ثبت ان الله عزوجل قادر علی جمیع الممکنات؛ **انجام:** و من زعم ان المعاصی بغیر قوة الله فقد کذب علی الله و من کذب ادخله النار عن الصادق علیه السلام الله اعز من أن یکون فی سلطانه مالایرید
رساله مختصری است در جبر و تفویض که چون آغاز آن افتاده معلوم نشد از کیست و شاید مقداری از یک کتاب باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق، جهت استادش آقا محسن؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۲۰۳ر-۲۰۶ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۷]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۸۰/۲
آغاز: اما بیان معنی لاجبر و لاتفویض بل امربین امرین فذلک هو المقام الذی هو مزلة الاقدام؛ **انجام:** و اختیار المختار او اضطرار المضطر و ما کان الله لیظلمهم و لکن کانوا أنفسهم یظلمون و سیعلم الذین ظلموا
گویا این بحث استدلالی پاسخ بر چند پرسش باشد که گاهی به فارسی و بیشتر به عربی نگارش یافته، و شاید از نوشته‌های شیخ احمد احسائی که از یکی از کتاب‌هایش جدا نموده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱۸۴پ-۱۹۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۱]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۰۶۲
خط:نستعلیق،کا:علی نوری،تا:۱۲۵۹ق،جا:قزوین[الفبائی ف: - ۱۶۳]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۱۵/۳
آغاز: الحمد لله الذی عمت قدرته للممکنات و شملت مشیته للموجودات و لم یجبرا حدا من عباده اعماله ... و بعد فقد ورد سئوالان من مولانا المهذب الوفی و الذکی ... الشیخ علی ... مامعنی ... لا جبر و لا تفویض و لکن امر بین امرین؛ **انجام:** و اقول قد عرفت ان اسناد افعال العباد الاختیاریه الی علمه تعالی لا یقتضی وجوب صدورها عنه مطلقا و نفی اختیار العباد کما ذکره الداماد قدس سره.
رساله‌ای است در پاسخ دو سؤال درباره جبر و تفویض که شیخ علی از مؤلف نموده است. مؤلف در این رساله از محقق شریف و سید داماد یاد می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: روغنی نارنجی، ۹ص (۲۹۳-۳۰۱)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۹ - ۲۵]
۶. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۶]

● **جبر و تفویض** / کلام و اعتقادات / فارسی
jabr va tafvīz

غیر همانند:
۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۸۳/۵
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چگونه می‌شود که خداوند هادی در بنده صفتی خلق نماید که آن صفت مضل آن بنده بوده باشد و حال آنکه خود می‌فرماید؛ **انجام:** زیرا که این کلام مکذب آیات مرقومه میباشد زیرا که راه او سوای حقی است که محمد صلی الله علیه و آله آورد که حق است پس شیعه او شیعه محمد صلی الله علیه و آله نمی‌باشد و دین محمد صلی الله علیه و آله
رساله‌ای کوتاه به نثر جدید در بیان جبر و تفویض ورای مختار شیعه که با استفاده از آیات و روایات نوشته شده و در آن به عقاید صوفیه، کشفیه و شیخیه سخت تاخته شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۲]
۲. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۳۳/۵
آغاز: در مسئله جبر و تفویض بدانکه نه جبر است نه تفویض بل امریست بین این دو امر؛ **انجام:** چه خیر و چه شر جزای خیر جنت و جزای شر دوزخ
مسئله در جبر و تفویض؛ خط: نستعلیق و شکسته خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ کاغذ: نخودی آهاری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۷۹]
۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۳۷/۲
آغاز: بسمله و به ثقتی در بیان جبر و تفویض و این مسئله‌ایست بسیار مشکل و احدی از علماء نتوانسته اند حل آن نمایند تا زمان شیخ مرحوم
کا: هدایت الله بن محمد سعید رضوی، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۹-۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۱۳]
۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۴۵/۵
آغاز: می‌گویند خداوند افلاک و افلاکیان و خالق آب و خاکیان آسمان را دوران و صفا داده و آب و گل را تیره نموده پس آسمان نمی‌تواند خود را دودی بنماید؛ **انجام:** صورت مرد پسر باشد خدا لؤلؤ مرجان بود ... پس فرود آید نشیند بر زمین ... برخری باشد سوار آن شهریار لیک شهاگاه بر اشتر سوار

مجموعه مطالبی است در اعتقادات برخی از فرق اسلامی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۹گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۲]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۴۱/۶

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی

بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۲۸]

● الجبر و التفویض و اثبات المنزلة بینهما / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ wa iṯbāt-ul manzila bayn-a-humā

چند حدیثی از ائمه (ص) در نفی جبر و تفویض از جوامع، روایاتی بدون توضیح جمع‌آوری کرده و در حواشی از روی نسخه محمد بن حرعاملی تصحیح کرده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۳۹/۳

آغاز: الکافی عن علی بن ابراهیم عن محمد بن عیسی عن یونس بن عبدالرحمان عن غیر واحد عن ابی جعفر و ابی عبدالله علیهما السلام قالا ان الله ارحم بخلقه

خط: نسخ، کا: علی بن اسماعیل قره ضیاء الدینی، تا: ۱۲۸۵ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۴۶]

● الجبر و التفویض و امر بین الامرین / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-t tafwīḍ wa amr-un bayn-al amrayn

محمد حسین بن محمد رضا

mohammad hoseyn ebn-e mohammad rezā

همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۱۹۷/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۲ق؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۹۹]

● جبر و تفویض و امر بین الامرین / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va tafvīz va amr-on beyn-al amrayn

دری، ضیاء الدین

dorrī, zīyā'-od-dīn

مؤلف ابتدا مقدمه‌ای در ذکر اختلافاتی که در امت اسلام از صدر اسلام پدید آمده ارائه کرده و سپس مختصراً ادله هر کدام از قائلین به شقوق سه‌گانه مسأله جبر و تفویض و امر بین الامرین را بیان نموده و به بخش سوم معتقد شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۷۶

آغاز: چون مسئله جبر و اختیار یکی از اختلافات واقعه و بدع مستحدثه در شریعت اسلام است بهتر آن است که ما از صدر اول گرفته کلیه اختلافات و مناقشات واقعه در اسلام را بطریق اجمال ذکر نمائیم؛ **انجام:** و حق آن است که وقوع فعل موقوف به مجموع ارادتین است همچنان که عالم اهل بیت فرموده لا جبر و لاتفویض بل امربین الامرین و در این بیان اشکالاتی وارد است که جواب آن ها هم داده شده است لکن در اینجا موقع ذکرش نیست

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی۱۳۴۲ق؛ جلد: مقوا، ۱۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۲]

● جبر و تفویض و امر بین الامرین (ترجمه) / کلام و اعتقادات / فارسی

jabr va tafvīz va amr-on beyn-al amrayn (t.)

بهبهانی، محمد علی بن اسماعیل، ق۱۳ قمری

behbahānī, mohammad 'alī ebn-e esmā'īl (- 19c)

تاریخ تألیف: ۲۱ صفر ۱۲۲۶ق؛ محل تألیف: کرمانشاهان

اصل رساله به عربی از خود مؤلف و او به درخواست گروهی آن را به فارسی ترجمه کرده است.

آغاز: رب یسر و لاتعسر. بسمله الحمدلله الذی برء النسم و طرد بنور الوجود ظلمة العدم و توحد فی ذاته بالاولیة و القدم و تفضل علینا بسوابغ الالاء و النعم ... اما بعد چنین گوید عبد ذلیل المفتقر الی ربه الجلیل علی بن اسمعیل ... چون نزاع علمای عارفین را در فهم حدیث لاجبر و لاتفویض بل امر بین الامرین مختلف و در کمال اختلاف بوده

انجام: و اختیار تکلیفی باقی است و الا تکلیف (ناخوانا)خواهد بود و الحمدلله تعالی اولا و آخرا و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین قد وقع الفراغ من تألیفه فی ۱۲۲۴ وقع الفراغ من ترجمته و تسویده لیلة الاحد فی ۲۱ شهر صفر المظفر فی سنة ۱۲۲۶ فی بلدة کرمانشاهان

[فهرستواره منزوی ۱۰۱/۶]

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷/۱

آغاز و انجام: برابر

کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۲۶ق، جا: کرمانشاه؛ ملاعلی نوری نسخه را دیده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ (۱پ-۱۸پ)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۷۴۱]

● جبر و تفویض و زهد / کلام و اعتقادات / عربی

jabr wa tafwīḍ wa zuhd

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۶۵/۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۱ – ۳۶۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۹۸

آغاز: بسمله، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین انه قد التمس منی السیخ عبدالله بن الشیخ؛ **انجام:** و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا تمت

بی‌کا، بی‌تا، برای شیخ عبدالله بن شیخ مبارک بن علی جارودی قطیفی؛ ضمیمه نسخه ۱۵۷۰۹، ذیلاً سه صفحه جواب حضرت علی (ع) ضمیمه شده است؛ ۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [رایانه]

● **الجبر و الحساب** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l ḥisāb

کاشی، جمشید بن مسعود، – ۸۴۱ ؟ قمری

kāšī, jamšīd ebn-e mas‘ūd (- 1438)

چهار رساله ریاضی در حل بعضی از مسائل جبر و حساب.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۱–۲۸۲/۸

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن ولی محمد طبیب مشهدی، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: کاتبی، ۵ص (۸۸–۹۲) [نشریه: ۲ – ۱۰۶]

← الجبر و القدر ⩤ أجوبة مسائل أبی حنیفة
← جبر و قدر ⩤ جبر و اختیار
← جبر و قدر ⩤ خلیقه

● **الجبر و القدر** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-l qadar

خاتون آبادی، اسماعیل بن محمد باقر، ۱۰۳۱ – ۱۱۱۶ قمری

xātūn ābādī, esmā‘īl ebn-e mohammad bāqer (1622 - 1705)

تاریخ تألیف: شنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۰۹۲ق

رساله‌ای درباره قضا و قدر از دید فلسفی و کلامی با در نظر گرفتن گفته‌های سعدالدین تفتازانی در کتاب «التلویح» و آقا حسین خوانساری در «حاشیه شرح عضدی» و گفتگو در آنها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۱۶/۱

آغاز: الحمدلله الذی وفقنا لالهام حقایق صنعه و دقایق لطفه و لطایف قضائه و سرایر قدره و عجائب امره؛ **انجام:** و اخبار اهل بیت سید المرسلین ختمنا الکلام به و الله المستعان و علیه التکلان

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن شرف الدین نجفی، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲ (در عصر مؤلف)، جا: نجف اشرف؛ به شیخ ابراهیم کردی هدیه شده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ (۱پ–۴۲ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۶ – ۱۲]

● **الجبر و القدر** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-l qadar

پیرامون جبر و اختیار و قضا و قدر از دید فلسفی بحث شده، با استفاده از بعضی از آیات و احادیث.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۷۰/۱

آغاز: الحمدلله الذی خلق العالم علی أحسن النظام بالقدرة و الاختیار و کلف بنی آدم بالأحکام المنتظمة؛ **انجام:** افتاده: فألحقوا هذا النبذ من علماء السلف ظلماً و عدواناً، و أما القدریة فانهم.؛

خط: نسخ، کا: محمد بن علی، تا: یک‌شنبه ۱۵ صفر ۱۱۰۷ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۱پ–۱۷پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۸ – ۶۴]

● **الجبر و القدر** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jabr wa-l qadar

مسأله جبر و قدر را از کتاب یکی از افاضل انتخاب نموده و در این نسخه درج کرده است. در این فایده بحثی استدلالی است راجع به جبر و تفویض و حدیث مشهور لاجبر ولاتفویض بل امر بین الامرین، با استفاده بسیار از آیات و روایات اهل بیت(ع).

آغاز: بسمله قال بعض الافاضل فی بعض تصانیفه فی مسألة الجبر و القدر و من المسائل الخفیة عن الافهام منها ما فی الکافی و التوحید و غیرهما قول الصادق علیه السلام لاجبر و لاتفویض ولکن امربین الامرین ... قلت القول ینفی الجبر و اثبات الاستطاعة للعبد مما هو معلوم ضرورة من دین الامامیة ...

انجام: وفقنا الله و ایاکم من القول و العمل لما یحب و یرضی وجنبنا و ایاکم معاصیه بمنه و فضله و الحمد لله کثیراً کما هو اهله و صلی الله علی محمد و آله الطیبین و حسبنا الله و نعم الوکیل انتهی ... و الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۱۰/۴۴

آغاز: برابر

از دانشمندی شیعی؛ خط: نستعلیق ریز، کا: نصیرالدین محمد رضوی شاگرد آقا حسین خوانساری، تا: بین سال‌های ۱۰۶۴ تا ۱۰۹۶؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲گ (۱۱۰ر–۱۱۱پ)،۴۲سطر(۱۳×۲۳)،اندازه: ۲۰×۳۱سم[ف:۱۶ – ۳۴۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۵۶/۳۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ – ۱۸۱]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۵۶/۱۶–۸/۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۵۰]

● **جبر و القدر** / کلام و اعتقادات / فارسی

al-jabr wa-l qadar

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۱۸

آغاز: بسمله، الحمدلله رب الارباب و مسبب الاسباب؛ **انجام:** اذا بلغ الکلام الی الله فامسکوا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

← جبر و مقابله ⟵ بدایة الجبر

● **الجبر و المقابلة** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila

ابوکامل، شجاع بن اسلم، - ۳۴۰ قمری

abū-kāmel, šojā‘ ebn-e aslam (- 952)

از عبارت آخر کتاب: «عمل فی سنة شصه للهجرة» پیداست که در سال ۳۹۵ هجری تألیف شده است.

چاپ: فرانکفورت، معهد تاریخ العلوم العربیة و الاسلامیة، سلسلة ج، عیون التراث، مجلد۲۴، مطبعة کلیت، ۱۴۰۶ق؛

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۲۵

آغاز: علی النسبة الواحدة التی اولها واحد فاذا کان اول المقادیر الثلثه واحداً کان الثانی جذراً؛ **انجام:** و لانها من اجناس الفروع اللاحقه بما ذکرنا من الاصول. فلنختم الکلام بالحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله الطیبین، عمل فی سنة شصه للهجرة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۲ ربیع الثانی ۵۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: حنایی، ۲۳گ، ۲۸ سطر (۱۴/۸×۴/۷)، اندازه: ۱۷/۱×۶/۳سم [ف: ۸ - ۱۲۵]

● **الجبر و المقابلة** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila

خیام، عمر بن ابراهیم، - ۵۱۷ ؟ قمری

xayyām, ‘omar ebn-e ebrāhīm (- 1124)

چاپ: این رساله را نخستین بار وپکه، دانشمند فرانسوی، از روی سه نسخه تصحیح کرد، و همراه با ملحقاتی چند به سال ۱۸۵۱ میلادی با ترجمه فرانسوی در پاریس به طبع رسانید

[فهرستواره منزوی ۲۶۱۷/۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۹۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و لاعدوان الا علی الظالمین و الصلوة علی الانبیاء و خصوصا علی محمد و آله الطاهرین اجمعین ان احد المعانی التعلیمیة المحتاج الیها فی جزء الحکمة المعروف بالریاضی هو صناعة الجبر و المقابلة؛ **انجام:** علی المتقدمین شئی فقدحان لنا ان نختم هذه الرسالة حامدین الله تعالی ومصلین علی انبیائه اجمعین

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۲۵ فروردین ۱۳۱۱ق؛ نسخه ما عیناً و بدون هیچ تصرف، حتی با رعایت کلمات اول و آخر هر سطر در متن و حاشیه، از روی همین طبع نوشته شده و با اصل آن در کتابخانه ملی پاریس نیز مقابله گردیده است، در پایان نسخه لاحقه خیام است در بیان خطای ابی الجود محمد بن احمد لیث، متوفی به سال ۴۰۵ هجری، در حل چند معادله ریاضی که با این عبارت شروع می‌شود: «هذا وقد حکی لی بعض من»، انجام: «بحسب ما بیناه لک والله المیسر لحل هذه العریصات (کذا، وصحیح العویصات) بمنه وکرمه. تمت الرسالة ظهیرة یوم الاحد الثالث والعشرین فی شهر ربیع الاول سنة [جای سال در نسخه بیاض است] والحمدله و حده وکفی و سلامه علی عباده الذین اصطفی»؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مخمل جگری، ۲۸گ، ۱۵ و۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۲۷۵]

● **الجبر و المقابلة** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila

سجاوندی، محمد بن محمد، ق۶ قمری

Sajāvandī, mohammad ebn-e mohammad (- 12c)

رساله مختصری در تعریف مبانی و مبادی علم جبر و حساب و روابط آنها مشتمل بر ۱۵ «فصل» است: فی التجنیس؛ فی تفریق الکسور؛ فی البسط؛ فی جمع الکسور؛ فی استخراج جذر الکسور ...؛ فی اصول ...؛ المسائل الجبریة و هی تسعة ...؛ فی تفسیر الفاظ یستعمل فیه ...؛ القول فی النقصان. این رساله توسط خود مؤلف با عناوین «قال» و نیز توسط مسعود بن معمتر مشهدی در ۸۲۴ق شرح مزجی شده است.

آغاز: بسمله، هذه الرسالة فی الجبر و المقابله للامام ... فصل فی التجنیس ان یحصل الکسرین المختلفین فصاعدا من جنس واحد؛ **انجام:** و هو المطلوب، و الحمدلله رب العالمین و صلواته علی محمد ... و علی آله و اصحاب الطیبین الطاهرین

[یادداشتهای قزوینی ۱۲۴/۹؛ بروکلمان ذیل ۶۵۱/۱؛ التجنیس فی الحساب؛ ریاضیات ظاهریه ش ۴۳؛ قرطای ۷۰۱۳؛ نشریه ۲۲۸/۳]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** اذ انقصت بقی مال و اثنی عشر شیئا الا خمسة و عشرین من العدد

خط: نستعلیق، کا: درویش علی بن درویش محمود، تا: اوایل ذیحجه ۹۵۵ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش گالینگور عطف میشن قهوه‌ای، ۶گ،

۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۹ – ۱۲۹]
۲. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۱۷/۱۱
بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نشریه: ۳ – ۲۲۸]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۳۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن یشمی، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۶سم [ف: ۶ – ۳۱۶]
۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۰۵۱/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۳۲]

● **الجبر و المقابلة = الیاسمینیة (ارجوزة)** / شعر، ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila = al-yāsamīnīya (urjūza)

ابن یاسمین، عبدالله بن محمد، – ۶۰۱ قمری

ebn-e yasamīn, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1205)

ارجوزه‌ای است مختصر در ۵۴ بیت در علم جبر و تقسیم آن به مال، اعداد و جذور، و بیان آن. این اثر شروح متعددی دارد.
[فهرست کتابهای عربی لینچی ص ۹۱، ایضاح المکنون ۵۹/۱؛ کشف الظنون ۶۲/۱-۶۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۹/۱۲
آغاز: بسمله. اللهم صل علی سیدنا محمد و آله ... الحمدلله علی ما أنعما ×× و من من تعلیمه ما فهما؛ **انجام:** و ضربه فی ضده نقصان ×× فافهم هداک الملک الدیان / ثم صلاة الله و السلام ×× علی النبی ما انجلی الظلام
نسخه اصل: چستربیتی ش ۳۴۸۶؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۷۱ق؛ ۲ص (۷۲-۷۳)، ۱۵ سطر [عکسی ف: ۳ – ۳۷۵]

● **الجبر و المقابلة** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

تاریخ تألیف: محرم ۶۶۷ق؛ محل تألیف: قائن
به خواهش برخی از دوستان، در حساب و جبر و مقابله نگاشته است، در دو «باب» و چندین «فصل»: باب ۱. قواعد حساب، در «مقدمه» و چهار «فصل»: مقدمه، العدد المطلق الصحیح و المضاف، فصل ۱) ضبط الاعداد، ۲) ضوابط الاعمال، ۳) انواع الاعمال و ...، ۴) مراتب الاموال و الکعوب؛ باب ۲. استخراج مجهولات اعداد متناسبه از راه جبر و مقابله، در دوازده «فصل»: ۱) معرفة المجهولات، ۲) مقدمات علم الجبر و المقابلة، ۳) فیما یحتاج الیه فی الجمع، ۴) فیما یحتاج الیه فی التفریق، ۵) فیما یقع فی التضعیف، ... ۱۰) تکمیل الاجناس، ۱۱) مسایل الست الجبریة، ۱۲) فیه عشرون مسئلة مستخرجة بالجبر و المقابلة.
آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی نبیه محمد و آله الطاهرین. و بعد فقد سألنی بعض الاصدقاء ان اکتب له مسائل حسابیة فی معرفة ما یحتاج الیه المحاسب فی بعض اعماله و یعینه علی استخراج المجهولات العددیة بطریق الجبر و المقابلة فکتبت هذه الرسالة راجیا ان یرتضیه و یحصل منه مقصوده و الله الموفق و المعین فاقول الرسالة مشتملة علی بابین الباب الاول فی قواعد الحساب و هو مشتمل علی مقدمة و فصول. المقدمة: العدد المطلق صحیح و المضاف الی عدد اکثر منه کسر
انجام: فهذا ما حضرنی فیما طلبه ادام الله تعالی مع ضیق الوقت و تراکم الاشتغال و انقسام الخاطر. فان کان وافیا بما طلبه و الا فلیرسم بما یریده لاعید الکلام فیه اذا وجدت فرصة من الزمان و هو حسبی و نعم النصیر
چاپ: نیمه نخستین آن به یادبود جشن هفتصدمین سال طوسی در تهران به چاپ رسیده است؛ تهران، به کوشش اکبر دانا سرشت، ۱۳۳۵ش، ۲۳ص
[الذریعه ۸۷/۵ «الجبر و المقابلة» و ۷/۷ الحساب که هر دو یکی است؛ مدرس، احوال و آثار خواجه ۳۸۳ «رساله در حساب و جبر و مقابله»؛ نسخه‌های منزوی ۱۵۷/۱ «جبر و مقابله» که فارسی است، همانجا ۱۶۵/۱ «حساب» که منسوب به طوسی است و فارسی]
شرح و حواشی:
۱- الجبر و المقابلة (ترجمه و شرح)؛ قاینی، قاسمعلی (-۱۱)
۲- شرح رسالة الجبر و المقابلة؛ حسینی، ابوالمعالی بن حسن (-۱۰)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۶۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق نازیبا، کا: حسن بن علی طبری، تا: دهه دوم ذیقعده ۷۲۵ق، جا: قاین؛ تملک: لطف الله ابن جعفر عاملی میسی؛ مهر: «الواثق بالله العلی لطف الله بن جعفر العاملی» (مربع)؛ کاغذ: شرقی (سمرقندی) نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۹پ-۱۷ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۱ – ۶۸]
۲. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۸۳/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عطا الله بن مسیح بن ابراهیم آملی، تا: دهه آخر ذیحجه ۹۳۱ق؛ ۱۲گ (۱۴۴-۱۵۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [اوراق عتیق: ۱ – ۱۱۱]
۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۴۳/۵-۲۷/۱۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم شیرازی حسینی دشتکی، تا: ۱۱ رجب ۹۴۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم

[ف: ۳ – ۱۱۵۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۲/۶

خط: نستعلیق، کا: سیف الله منجم، تا: ۱۶ محرم ۹۶۴ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۱۴۱–۱۴۹)، ۲۵ سطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹ – ۱۱۸۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالصمد ابن محمود، تا: ۹۶۷ق؛ کاغذ: آهاردار، جلد: تیماج قرمز، ۱۱۹ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف: ۴ – ۲۲۱]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۴۲/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو ثمن الاغنام العشرة و ذلك هو المطلوب فهذا ماحضرنی فیما طلبه ادام الله فضله مع ضیق الوقت ... و هو حسبی و علیه توکلی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ محرم ۹۸۴ق، جا: کاشان مدرسه مجدیه؛ در آخر نسخه کاتب اضافه کرده: «فرغ المصنف من تصنیفه فی غرة محرم سنه ۶۶۷ هجریه ببلدة فایر من بلاد فرمسار»؛ مهر: «یا امام علی نقی» (بادامی)؛ کاغذ ترمه؛ جلد: مقوا با روکش گالینگور سربی، ۱۹ سطر (۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ – ۳۸۲]

۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۰۶/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع ثلاثة ثلاثون و هو ثمن الاغنام العشرة و هو المطلوب؛

انجام افتاده در فصل ۱۱ باب ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۵گ (۱۴۸–۱۵۲) [نشریه: ۲ – ۱۱۰]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۸۵/۱۲-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۱۰۰]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۱/۱۰-ف

نسخه اصل: نسخه آقای روضاتی در اصفهان. در دو باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [فیلمها ف: ۱ – ۷۲۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی رنگی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۱گ (۳۱–۴۱)، ۲۱ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۶ – ۱۵۷]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۳۶/۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۲۹ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۲۰۹پ–۲۱۵ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۱۸ – ۲۰۳]

۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۹/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و یا آغاز قرن ۱۲؛ ۱۷گ (۱۴۶پ–۱۶۲ر) [ف: ۲ – ۸۹]

۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۰/۲۶

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن عزیز الله تونی مشهدی، تا: ۱۱۰۷ق؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲ – ۲۰۵]

۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۸۷۷/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۱ ربیع الاول ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۶۱پ–۷۱پ)، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۴ – ۲۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۳۴/۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ – ۱۲۵]

۱۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۰۹/۲

آغاز: فن سیم در جبر و مقابله و حساب خطائین است که در دو مقصد تنظیم شده است

نسخه حاضر فن سیم در جبر و مقابله و حساب خطائین است که در دو مقصد تنظیم شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۲۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۹۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: ابئالقاسم حسینی تفرشی، تا: ۱۷ صفر ۱۲۶۲ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج ماشی،۵گ،۳۳سطر،اندازه:۲۱×۳۵سم[اهدائی رهبر: ۹ – ۱۳۰]

● الجبر و المقابلة (ترجمه و شرح) / ریاضیات / فارسی

al-jabr va-l moqābele (t. va s.)

قاینی، قاسمعلی، ق۱۱ قمری

qāyenī, qāsem-‘alī (- 17c)

وابسته به: الجبر و المقابلة؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷–۶۷۲)؛

ترجمه‌ای است از رساله عربی منسوب به خواجه طوسی در جبر و مقابله در دو باب نخستین در یک مقدمه و چهار فصل و دومی در دوازده فصل.

آغاز: بسمله. و علیه توکلی. الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی نبیه و آله الطاهرین اما بعد المحتاج الی قاسم الارزاق قاسم علی قاینی رساله جبریه از تصانیف نصیرالملة و الدین شیخ الطوسی بنظر آورد ... و خواست از جهت بعضی احبا آن را بفارسی مترجم کند چنانچه بمنزله شرح و متن گردد

انجام: تا مخفی بر اهل تاریخ نبود و الله اعلم بالصواب

[فهرستواره منزوی ۴/ ۲۶۳۰؛ الذریعه ۸۷/۵؛ مدرس رضوی ۲۲۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۱۹/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ ۵۵گ (۴۲پ-۹۶پ) [ف: ۷ - ۲۶۳۶]

● **الجبر و المقابلة** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila

ابن بناء، احمد بن محمد، ۶۵۴؟ - ۷۲۱ ؟ قمری

ebn-e banāe, ahmad ebn-e mohammad (1257 - 1322)

در دو جزء: ۱. اصول و مقدمات در سه «قسم»؛ ۲. مسایل برای متعلمان در دو «قسم». در دیباچه آن چند بار از «اصول» (این دانش) نام می‌برد که گویا بر این پایه است که از آن به «کتاب الاصول» نام برده‌اند.

آغاز: کتاب اصول ابن البنا فی الجبر و المقابلة قال الشیخ الاجل الفقیه الافضل الاکمل ابوالعباس احمد بن ... بسمله. الحمد لله الواحد المعبود الدائم الوجود الذی خلق الاشیاء فاحسن کیفیتها ... و بعد فانی وضعت هذا الکتاب فی الجبر و المقابلة جعلته جزئین جزا فی الاصول و المقدمات التی تدور علیها اعمال الجبر و جزا فی مسایل منه یرتاض فیها المتعلم

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه پایان ربیع الاول ۷۵۶ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۶۷ص (۱۲۰-۱۸۶)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۱ - ۱۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۰۰/۳-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان قیل اضرب جذر سبعة فی جذر جذر

اصل نسخه: ایاصوفیه، ش ۷۶۱؛ خط: نسخ کهن، کا: عبدالله بن محمد السنهوی، تا: ۷۸۳ق؛ افتادگی: انجام؛ ۶گ (۳۱-۳۶) [عکسی ف: ۲ - ۸۲]

● **الجبر و المقابلة** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila

چغمینی، محمود بن محمد، - ۷۴۵ ؟ قمری

čaqmīnī, mahmūd ebn-e mohammad (- 1345)

رساله‌ای منظوم در جبر و مقابله دارای ۲۵ بیت.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۶۴/۵

آغاز: الحمد لله الملیک الاحد، القادر البر الرؤف الصمد؛ **انجام:** فان ذالمجموع جذر المال و الحمد لله بکل حال

۲۵ بیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۲۵ق [ف: ۵ - ۳۹۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۳۰/۴

آغاز: من انشاء صاحب الکتاب: الحمدلله الملیک الاحد ×× القادر البر الرؤف الصمد / ثم الصلوة بعده علی النبی ×× و آله الغر کرام العرب / یقول محمود و اقوی امله ×× فی ذاک حسن الذکر بعد اجله / نظمت نطما ای نظم قابله×× مقترنات الجبر و المقابله / فها کها المسائل المقترنه ×× و هی مسائل ثلاث حسنه (۱)

کا: محمود بن محمد فخر آبادی ملقب به رکن الائمه، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم، جلد: تیماج یشمی، ۲ص (۲۰۰-۲۰۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۰۲۳]

● **جبر و مقابله = علم جبر و مقابله = میزان الحساب = جبر و مقابله و قواعد استخراج مجهولات عددیه** / ریاضیات / فارسی

jabr va moqābele = ‘elm-e jabr va moqābele = mīzān-ol hesāb

؟ اصفهانی، ملک محمد بن حسین، ق ۱۰ قمری

esfahānī, malek mohammad ebn-e hoseyn (- 16c)

این گفتار مانند دنباله‌ای است برای «حساب» قوشچی، در دو «فن» تنظیم شده: ۱. جبر و مقابله، در یک «مقدمه» و هفت «فصل»؛ ۲. قواعد معینه که به هر یک از آن استخراج بعضی مجهولات توان کرده در هفت «باب»؛ در فصل ۶ فن یکم می‌گوید دلایل اینها در شرح رساله بهشتی مرقوم گردید. در دیباچه می‌گوید چون ملا علی قوشچی، علاءالدین بن محمد متوفی ۸۷۹ق رساله‌ای در علم حساب نگاشته است به نام حساب و میزان حساب (که چاپ شده است) به واسطه خلو آن از بعضی مباحث مهمه مثل جبر و مقابله و خطائین و اعداد مناسبه و غیره، این کتاب را نگاشته‌ام که نفع آن بر طلاب آسان باشد. برخی از فهرست‌نگاران این کتاب را شرح میزان الحساب ملا علی قوشچی دانسته‌اند در صورتی که چنین نیست بلکه نام او را در خطبه یاد کرده است.

آغاز: الحمدلله الملک العلام ... اما بعد بر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی نیست که رساله فارسی علامه مولانا علی قوشچی درعلم حساب اشتهاد تمام و رواج مالاکلام دارد

انجام: این است مجمل بعضی مباحث علم حساب که به جهت بعضی از اخوان مؤمنین مرقوم گشته و بهمین مقدار اکتفا نمود تا موجب اطناب و باعث املال اولی الالباب نباشد

[نسخه‌های منزوی ۱۵۶/۱؛ الذریعة ۸۸/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۶۳۷/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۸/۵-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد بن سید محمود حسینی، تا: شعبان ۹۷۹ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز، ۲۴ص (۷۰-۹۳)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۱۱۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و این گاهی است که با جذور باشد

برابر با س ۱۲ گ ۸۸ب ش ۹۵۷ر۶ در فصل پنجم درباره مقترن چهارم از فن ۱ و بیشتر این فصل و فصلهای ششم و هفتم این فن و همه فن دوم را ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۹ق؛ افتادگی: انجام؛ ۹گ (۲۶پ-۳۴ر) [ف: ۴ - ۸۷۴]

۳. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:الف-۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شیخ محمد بن علی یزدی، تا: ۱۰۱۸ق؛ کاغذ: کاهی صیقلی سفید تیره، جلد: مقوای ساغری مشکی، ۵۴ص، ۲۲ سطر (۱۲×۴/۵)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۶۴]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شمس الدین بن مظفر بن حسین بن سلطان محمد نیشابوری، تا: ۱۰۱۹ق؛ محشی با نشان «شرح بهشتی مصنف، شرح بهائیه، مفتاح، منه»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۲۷گ (۳۳۲پ-۳۵۸پ)، ۲۱ سطر (۱۲×۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۶۸]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۲۹/۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۵ شعبان ۱۰۲۰ق، جا: اصفهان مدرسه جعفریه؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: ابری فرنگی، ۱۱۳گ (۳۵۴پ-۴۶۶ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵ - ۲۰۰]

۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۹۲/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ ۲۱ص (۱۲۷-۱۴۷)، ۱۶ سطر [ف: ۱۲۵]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مشهور به نوید، تا: ۱۰۲۶ق، جا: حیدرآباد؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷ص (۱-۳۷)، ۱۷ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۶۷]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۶۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عیسی بیگ، تا: ۱۸ رمضان ۱۰۴۸ق؛ ۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۳]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۱۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق، جا: مشهد رضوی؛ دستخط آیةی الله سید محمدعلی روضاتی به سال ۱۳۹۵ق در معرفی کتاب و نویسنده؛ تملک: ملا مهدی و محمدهاشم موسوی؛ کاغذ: شرقی، ۴۳گ (۳پ-۴۵ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۵ - ۶۷۶]

۱۰. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۵۵/۳
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: رمضان ۱۰۶۲ق؛ جلد: مقوایی، ۳۵گ (۳۲پ-۶۶ر) [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۳۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۴۰
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۰۶۹ق؛ ۲۰گ (۳۷۱-۳۹۰) [ف: ۱۵ - ۳۳۹]

۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۱/۱۵
انجام: این است مجملی از بعضی مباحث علم حساب که به جهت بعضی اخوان مؤمنین مرقوم نموده شد
پایان نسخه باب پنجم از هفت باب فن دوم است؛ بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۷ص (۶۴-۷۰ در متن وکناره)، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۴ - ۲۷]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۲۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسمعیل بن پرویز گرجی، تا: اواخر ربیع الاول ۱۰۹۶ق؛ ضمیمه نسخه ش ۵۲۹۰؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۶۷ص (۳۵-۱۰۱)، ۱۶ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۴/۸×۲۰/۶سم [ف: ۸ - ۳۸۷]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۴/۱۳
آغاز: برابر؛**انجام:** (انجام باب ۵ استخراج مضمر و مراد): پس اسم معلوم گردد اینست مجمل بعضی ازعلم حساب که بجهة بعضیاز اخوان مرقوم گشته. تمت هذه الرساله یوم السبت غرة ربیع الاول سنه ۱۹۸ (۱۰۹۸)
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: گالینگور قهوه‌ای عطف تیماج، ۱۲ص (۹۶-۱۰۷)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱۹ - ۳۲۹]

۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۷۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** اول را شئ انگاریم و دویم سه شئ الا واحدی و زیاده کنیم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۸۷]

۱۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۳۵/۲
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛افتادگی:انجام؛قطع:بغلی[نشریه: ۷ - ۲۸۱]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۱۷/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج زرد، ۵۲گ (۱-۵۲)، ۱۴ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۳۷۹]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۳۹/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۴۸پ-۱۵۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۳ - ۲۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۶/۱۸
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۴۱]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۶۰/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۶ق؛ کاغذ: اصفهانی آهارمهره شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱ص (۲۰۸-۲۶۸)، ۷-۱۵سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۵۲]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۶۹/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، عطف پارچه‌ای، ۱۱گ (۵۵ر-۶۵پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۷]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷/۱۰۳-۱۲۰۳/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسن غریب بن ملا احمد طائی اردلانی، تا: ۱۲۰۹ق؛ یادداشتی از محمد بن ابراهیم موسوی در ۱۲۴۶ و یادداشتی از علی بن ابراهیم بغدادی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۵۲]

۲۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۹/۳
خط:نسخ،بی‌کا،تا:۱۲۱۶ق؛اندازه: ۲۱×۱۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۶۹]

۲۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۵/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹گ (۴۹ر-۷۷)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۶]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۷/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابن محمد حسین ابن بدیع حسینی، تا: شعبان ۱۲۵۷ق، جا: اصفهان [ف: ۴ - ۸۷۵]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۲۶/۱
خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالله حسینی تفرشی، تا: ربیع الاول ۱۲۶۰ق، جا: تهران؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۲پ-۲۱پ)، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۲۸۸]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۹۷/۱۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** علی هذا القیاس تمامی حرف اسم را حاصل نمایند پس اسم معلوم گردد
خط: نستعلیق، کا: ملا محمد شهیر به ملا آقا جان مازندرانی، تا: ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۶۱ر-۷۲پ)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۰۱]

۲۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۷۷/۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالصمد نقنی، تا: ۱۲۶۸ق؛ محشی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ (۱۵۱-۱۶۳)، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۸۹]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴۴/۳
بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۳۸]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۷۹/۱
آغاز: این رساله محتوی است بر دو فن [فن اول] در علم جبر و مقابله است و آن مشتمل است بر مقدمه و هفت فصل ... .فن ثانی در بیان قواعد معینه که بهر یک از آن استخراج بعضی مجهولات توان کرد و در هفت باب؛ **انجام:** برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج سرخ، ۳۲گ (۳پ-۳۴ر)، ۱۴ سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۱۱۹]

۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۳۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با امضای «لطف»؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۳]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۹۱/۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج خاکستری، ۳۴گ (۳۴پ-۶۷ر)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۸ - ۷۱۴]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۷۸/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** باب پنجم، در استخراج مضمر: و مراد از او آن است که عددی در خاطر گیرند و تو خواهی که از بعضی احوال آن عدد
از اوایل مبحث باب پنجم از فن دوم به بعد در آن موجود نیست؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، محشی؛ یادداشت خرید نسخه توسط افصح المتکلمین (الرانکوی) به سال ۱۳۳۳؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۵گ (۵۲پ-۸۶پ)، ۱۸ سطر (۴/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۴۰۸]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۰۲/۲
انجام: اگر مضمر یک عدد باشد طریقش آنست که
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ (۷۳پ-۱۲۰پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۹ - ۳۰۲]

۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۱۳/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی،۱۷سطر(۸×۱۳)،اندازه:۱۱×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۳۲۴]

● الجبر و المقابلة / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila

فاضل جواد، جواد بن سعید، - ۱۰۶۵ قمری

fāzel javād, javād ebn-e sa'īd (- 1655)

اهداء به: سلطان عبدالله قطبشاه ابن سلطان محمد قطبشاه
کتابی است در جبر و مقابله در یک «مقدمه» و سه «فصل»: ۱. بیان مستلزمات مسایل جبر؛ ۲. بحث پیرامون شش مسأله جبری که دانشمندان برجسته مباحث خود را در چارچوب آن مطرح کرده اند؛ ۳. چگونگی پرداختن به مساله جبری که این فصل نتیجه دو فصل سابق است.
[ریحانة الادب ۲۸۰/۴]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۵۷
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی لاتحصی عدد الائه و لا تحاسب

کرده نعمائه؛ **انجام:** لامن حیث کونه جذراً و عدم الیقین هناك انما هو فی الثانی کما یعلم ذلك من التجذیره و حیث انتهینا الی هذا المقام فلنقطع الکلام

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با امضای منه، مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۲۴گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۶۹)، ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۲۷۴]

● **جبر و مقابله** / شعر، ریاضیات / فارسی

jabr va moqābele

ثاقب، قاضی محمد، - ۱۲۲۹ قمری

sāqeb, qāzī mohammad (- 1814)

تاریخ تألیف: ۱۲۲۹ق؛ محل تألیف: بنارس

رساله‌ای است مختصر به نظم و نثر در مسائل شش‌گانه جبر که برای حفظ کردن آسان آن در ۲۹ بیت به نظم کشیده سپس با ذکر مثال، برهان و تمرین‌هایی به شرح منثور آن پرداخته است.

آغاز: ای آنکه تراست ذهن ثاقب×× بارای مصیب در عواقب

انجام: پس این مجموع اگر میزان مکعب مخالف بود عمل بالیقین خطاست

چاپ: هند، کلکته، ۱۸۱۲ میلادی، این رساله همراه با «خلاصة الحساب» شیخ بهائی چاپ شده است

[فهرستواره منزوی ۲۶۳۸/۴]

۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۰۹۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی سرمه‌ای، ۱۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۱ - ۱۳۱]

۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۱۰**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف میشن قهوه‌ای، ۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۱۳۱]

۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۱۰**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه نسخه ش ۲۸۱۰۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با عطف تیماج [رایانه]

۴. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۷۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید آهار مهره، جلد: مقوایی، ۱۲گ، ۱۵ سطر (۱۰/۷×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۴/۶سم [ف: ۸ - ۱۲۵]

● **جبر و مقابله (رساله در)** / ریاضیات / اردو

jabr va moqābele (r. dar)

کنتوری، سراج حسین بن محمد قلی، - ۱۲۸۲ ؟ قمری

kantūrī, serāj hoseyn ebn-e mohammad qolī (- 1866)

در این کتاب قواعد جبر و مقابله را به زبان اردو نگاشته و احتمالا ترجمه «اصول الجبر» است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۷۵

آغاز: بسمله. اصول متعلق بحث معادلات جبر و مقابله مقصود اصلی اکثر و اغلب ابحاث ریاضیه کاحکم جیکه؛ **انجام:** حاصل ضرب بیر حاصل هواهی اسطرح

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف گالینگور عنابی، ۴۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۱۳۲]

● **جبر و مقابله** / ریاضیات / فارسی

jabr va moqābele

ثقفی، خلیل بن عبدالباقی، ۱۲۷۶ - ۱۳۴۶ قمری

saqafī, xalīl ebn-e ‘abd-ol-bāqī (1860 - 1928)

[فهرستواره منزوی ۲۶۳۸/۴]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۱۲

آغاز: بسمله، باب اول در جمع و تفریق و ضرب و شتم مقادیر جبریه؛ **انجام:** ۹۶= X۱۴ + X+ X×X×X

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۵ ربیع الثانی ۱۲۹۴ق؛ افتادگی:وسط؛۶۷گ،۱۴سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۲]

● **جبر و مقابله** / ریاضیات / فارسی

jabr va moqābele

تهرانی، خلیل بن عبدالباقی، ق۱۴ قمری

tehrānī, xalīl ebn-e ‘abd-ol-bāqī (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۴ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۹۷

آغاز: بسمله، باب اول در جمع و تفریق و ضرب و تقسیم مقادیر؛

انجام: (۹۶ با مساوی ایکس ۱۴ بعلاوه ۱۳یکس)

خط:شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۴ق [الفبائی ف: ۱۶۳]

● **جبر و مقابله** / ریاضیات / فارسی

jabr va moqābele

حسینی، محمود، ق۱۴ قمری

hoseynī, mahmūd (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۹ جمادی الثانی ۱۳۲۱ق

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۹۵

آغاز: بسمله در بیان فهرست کتاب. فهرست مطالب. در شرح علامات و اصطلاحات ... فایده جبر و مقابله استخراج مجهولات مقداریه است از معلومات مخصوصه؛ **انجام:** چون در این رساله حروفی که بکار رفته از زبان خارج است ... (حروف الفبای فرانسه)
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۴۲]

● **جبر و مقابله** / ریاضیات / فارسی
jabr va moqābele

؟ متطبب، تقی بن محمود، ق۱۴ قمری
motatabbeb, taqī ebn-e mahmūd (- 20c)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۸۹/۱۵
برای شاگردان مدرسه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۰۸(۲۶۹پ - ۳۷۶پ) [ف: ۶ - ۲]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۸۹/۱۶
برای معلمان؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۲گ (۳۷۷پ- ۳۷۸پ) [ف: ۶ - ۲]

● **الجبر و المقابلة** / ریاضیات / عربی
al-jabr wa-l muqābila

غیر همانند:
۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۰۰/۶
آغاز: هذا رسالة فی الجبر و المقابلة و فیها مقدمة و بحثان؛ **انجام:** فان قیل لشخص کم مضی من اللیل فقال ثلث ما مضی قبل
کا: حسن بن محمد بن حسن اومینی، تا: ربیع الثانی ۸۱۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف: ۳ - ۸۹۴]
یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۷۲/۶
همان نسخه بالا [نشریه: ۴ - ۴۰۶]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۶۴/۳
آغاز: بسمله. المقالة الرابعة فی بیان طرق استخراج المجهولات العددیه من الجبر و المقابلة و الاعداد المتناسبة و هی مشتملة علی فصول. الفصل الاول؛ **انجام:** کان المجموع فاطمة. و الله اعلم بالمبدأ و المآل. و علیه التوکل فی جمیع الاحوال. و الحمدلله علی کل حال. تم
در پایان از «مولانا شرف الافاضل الیزدی» یاد شده است که بایستی شرف الدین علی معمایی (- ۹ق/۱۵م) باشد. دو بیت فارسی نیز از وی نقل شده است. بخشی از کتاب بزرگتری است. با مقاله چهارم آغاز می‌شود، در چند فصل: ۱. فیما یتوقف علیه الشروع، ۲. فی بیان المسائل الست الجبریة، ۳. فی الخطأین، ۴. فی الاعداد المتناسبة؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۷ رمضان ۱۰۷۴ق؛ ۱۹گ (۴۶پ-۶۴پ) [ف: ۱ - ۷۲]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۵۷/۹
آغاز: بسمله و به ثقتی. هذه المقالة فی الجبر و المقابلة و فیها مقدمة و بحثان اما المقدمة فی ماهیة هذا العلم و امور یحتاج الیها فیه؛ **انجام:** و ستة اسباع ساعة و هو المطلوب. و هذا آخر ما اردت ایراده فی هذه الرسالة معرضا عن الاطناب و الاطالة و الحمد لله علی کل حال و الصلوة علی رسول الله محمد و الال و علی جمیع الانبیاء لایزال من الله الکبیر المتعال
در این رساله از سه مسئله مفردات بحث شده است؛ کا: علی نقی بن حاجی محمد امین قاری ساروی، تا: سه‌شنبه ۲۱ صفر ۱۰۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۳۶پ-۳۸ر)، ۲۶ سطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۷ - ۲۶۶۶]
۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۵۵
آغاز: عده من اجذاره هی نسبه الجذر الواحد الی تلک العده لما نتبین فنسبه جذر المال الی ثلثه نسبه العشرة الی اثنین و العشر خمسه امثال؛ **انجام:** ثم زد علی الشیء ربع عشرین الا ثلث شیء و هو خمسه الا نصف سدس شیء یبلغ خمسة و ثلثی شیء وربع شیء معاد لا للعشرین
این کتاب در حساب و جبر و مقابله می‌باشد و در چندین مقاله با عناوین «قال - اقول» تنظیم یافته که قسمتی از مقاله سوم، مقاله چهارم آن که در جبر و مقابله، مقاله پنجم در استخراج مسائل به جبر و مقابله است، در این نسخه آمده، شارح این کتاب را در زمان خود مؤلف شرح کرده و از مؤلف به «قال مد ظله» تعبیر نموده است. قسمتی از مقاله سوم تا مقاله پنجم را دربردارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوا، ۱۳۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۱]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۴۹/۸
آغاز: هذه رسالة فی الجبر و مقابلة، اعلم ان الجبر و المقابلة طریق من طرق استنباط المجهولات؛ **انجام:** و نزید علیه نصف عدد الاجذار فما بلغ هو جذر المال
مختصر در قواعد جبر و مقابله با مثال‌های تطبیقی که به کار نوآموزان آید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۵۸پ-۶۳پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۷ - ۳۰۴]
۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۵۹/۳
آغاز: بسمله، هذا رساله فی الجبر و المقابله. اعلم ان الجبر و المقابله طریق من طرق استنباط المجهولات و انما لقب به لافیه من جبر النقصان و مقابله المجهول بالمعلوم؛ **انجام:** المسئله الثالثه من المقترنات و هی جذور ... مما بلغ فهو جذر المال و الله اعلم بالصواب
رساله مختصری است در بیان قواعد جبر و مقابله مرتب شده در چند «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای

کمنداندازی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۷گ (۲۶پ-۳۲)، ۱۴ سطر، ابعاد متن: ۵×۱۱/۵، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۸۹]

● **جبر و مقابله** / ریاضیات / عربی و فارسی

jabr va moqābele

رساله شامل دو «باب» است: ۱. جبر و مقابله که شامل یک «مقدمه» و هشت «فصل» و فروعاتی است؛ ۲. خطائین، که طریقه استخراج عدد مجهول را در یک معادله یک مجهولی از طریق حداکثر دو عدد مفروض و دو خطا نشان می‌دهد (آزمون فرض و خطا در محاسبات عددی) این عملیات در صورتی منتج خواهد بود که نسبت دو عدد مفروض با نسبت دو عدد حاصل یکی باشد. مانند نسبت «۲ و۵، ۱» و نسبت «۲۰ و ۱۵» که با هم متناسبند. این رساله به عربی و فارسی تحریر شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۴۱

آغاز: فی الجبر و المقابله و الخطائین و فیه بابان؛ **انجام:** و اذ قد اوردنا من قوانین الاعمال الحسابیة ما ظنناه کافیا فی هذا الباب لاولی الالباب فلنختم الکلام حامدین لله تعالی علی نعمته الشاملة و صلی الله علی محمد و الطیبین الطاهرین

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ از برگ ۵۰پ الی ۵۲پ فروعات و معماهایی در باب میراث و پاسخ آنها به عربی و برگ ۵۳پ الی ۵۴پ معمیاتی در باب حساب و معادله جبری نوشته که برگ ۵۴ به فارسی است و بخشی از آن منظوم است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی با روکش پارچه فیلی رنگ، ۵۰گ (۱پ-۵۰)، ۱۵ سطر (۴×۹)، اندازه: ۸/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

● **جبر و مقابله** / ریاضیات / فارسی

jabr va moqābele

غیر همانند:

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۰۷/۳

کا: محمد باقر تبریزی، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: زاهدانی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ سبز، ۶گ (۲۰-۲۵)، ۱۵-۲۵ سطر (۷-۱۱×۱۳-۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۶۸]

۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۰۰/۱۸

دارای مقدمه و هفت فصل؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۱ق؛ ۲۱ص، قطع: خشتی [ف: ۳۰۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۳۷/۱۱

آغاز: بسمله. مقدمه در تعریف علم جبر و مقابله و شرح الفاظ مستعمله در این علم بدانکه علم جبر و مقابله علمی است که بآن شناخته می‌شود استخراج مقادیر مجهوله از معلومات مخصوصه بروجه مخصوص؛ **انجام:** تمام حروف اسم را حاصل نمایند پس اسم معلوم گردد

در دو فن: نخستین در جبر و مقابله در ۶ فصل، دومی در قواعد در چهار باب: خطائین، اعداد متناسبه، عکس، مسائل مختلفه؛ خط: نستعلیق، کا: صدرالدین محمد جنابدی، تا: نزدیک به پایان جمادی الاول ۱۱۲۲ق، جا: هرات؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ (۱۹۰-۲۰۳)، ۲۷ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۲۳۲۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۲/۱۱-طباطبائی

آغاز: طریقه جبر و مقابله. علماء حسابیه مجهولات را به طرق عدیده و قواعد کثیره استخراج نموده اند و یکی از آن جمله استخراج مجهول به طریق جبر و مقابله و معرفة طریقه آن مقتضی است بر ایراد مقدمه ای که مصطلحات و مراتب هر یک از آنها را معین نمایند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، در ذیل بخش آغاز چند قاعده دیگر در استخراج مجهولات است مانند عمل عکس و عمل خطائین؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره سفید، جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۹۵-۱۰۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۲ - ۱۰۳]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۱۲

آغاز: بسمله. و به ثقتی الحمدلله الواحد الاحد الفرد العلیم و الصلوة و السلم ... اما بعد چنین گوید اقلا لعباد و احرج الخلق الی ربه یوم؛ **انجام:** باستخراج اسم مبارک از جمع ... العالم ختم کتاب نمودیم و الحمدلله اولا و اخرا و باطنا و ظاهرا و السلام خیر الختام

رساله‌ای است در قواعد جبر و مقابله و حساب خطائین و اعداد متناسبه که در رساله حساب «ملا علی قوشچی» نیامده و دانستن آنها لازم است در «مقدمه» و یازده «فصل» و «خاتمه»؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «کلب استان علی بن موسی الرضا حسنعلی» (چهارگوش)، «العبد الله الواحد القهار هلاکو» (چهارگوش)، «بگذاشت چو خورشید بخاک در شه رو از صلب ملک زاده آزاده هلاکو ۱۲۲۴» (چهارگوش)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور سرمه‌ای، ۵۲گ، ۱۹ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷/۳×۲۲سم [رایانه]

● **الجبر و المقابلة و الحساب** / شعر، ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila wa-l ḥisāb

سلیمانی، عبداللطیف

soleymānī, ʻabd-ol-latīf

منظومه کوتاهی است در حساب و جبر و مقابله شامل حدود ۹۰ بیت.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۴۴/۱-۱۴/۱۹۴

آغاز: بسمله هذا نظم الجبر و المقابلة فی الحساب. ما اکتن شیء ما افاد الضرب ×× فی نفسه مال وفیه کعب؛ **انجام:** فان تزد علیه رَبعا

حصلا×× اثنان مع نصف فذا ما جهلا / فالحمدلله علی التتمیم ××
ثم علی نبینا تسلیمی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۸ – ۴۶۳۸]

● **الجبر و المقابلة و الکسور و الخطاین و النادرات من فرائض الحمادی** / ریاضیات / عربی

al-jabr wa-l muqābila wa-l kusūr wa-l xaṭa'ayn wa-n nādirāt min farā'iḍ-il ḥammādī

مروزی، نعیم بن حماد، – ۲۲۹ قمری

marvzī, na'īm ebn-e hammād (- 845)

آغاز: بسمله، حمدله، و بعد فهذا الباب الثالث و ما اشتمل علیه من الفصول فی اعمال الجبر و المقابلة و الکسور و الخطاین و الباب الثالث فی طرق المحاسبات المسلوک فی الریاضیات ثم من الوصایا المجهولة

انجام: فیخرج در هم واحد جزءاً من ثلثة عشر فهذا نصیب عمرو من الذهب، و الله الموفق لکل موفق مهداض الی احسن طریق و امتن مذهب و صلی الله علی ... و مولانا محمد و آله و صحبه و سلم

[یادنامه خوارزمی چاپ ۱۳۶۳ص ۵۸؛ سزگین ۱۰۴/۱؛ ترجمه عربی ۱۵۴/۱؛ بروکلمان ذیل ۲۵۷/۱؛ ترجمه عربی ۱۵۶/۳؛ معجم المؤلفین ۱۱۳/۱۳]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۱۸/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۶ق، مقابله شده با اصل؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۱۰گ (۹۶پ-۱۰۵پ)، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۱/۱سم [ف: ۶ – ۴۰۴]

← جبر و مقابله و قواعد استخراج مجهولات عددیه ⩼ جبر و مقابله

← جبریل زیبا ⩼ لابل گابریل

← جبرئیل ⩼ آمدن جبرئیل نزد پیامبر

← جبرئیل ⩼ کیفیت نزول جبرئیل بر نبی

← جبرئیل نامه ⩼ اشعار

● **جبیر الحریر بعون الملك القدیر** / عروض و قافیه / عربی

jabīr-ul ḥarīr bi-'awn-il malik-il qadīr

افتخار، ابوالفضائل الوابشی

eftexār, abolfazā'el-e vābešī

شرح توضیحی است بر ابیاتی که ابوالقاسم حریری در اوزان عروضی شعر سروده و پس از آن اعتلالات و عیوب دیگر عروضی را بیان می‌کند. در این شرح بیتی از اصل را آورده و گزارش می‌دهد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۶۵

آغاز: الحمدلله الذی أودع درر العلوم بوافر بره فی بحر البحور و خزن کنوز الرموز بکامل فضله فی صنادیق الصدور؛ **انجام:** و المشطور ما ذهب نصفه، و قوله با نتصاف أی منتصف، صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم

خط: نسخ، کا: اسماعیل، تا: جمعه صفر ۱۲۶۹ق، جا: مکه مکرمه؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۶ – ۱۶۳]

← جبیره ⩼ کیفیت طهارت جبیره

● **الجد الحثیث فی بیان ما لیس بحدیث** / حدیث / عربی

al-jidd-ul ḥaṯīṯ fī bayān-i mā laysa bi-ḥadīṯ

غزی، احمد بن عبدالکریم، – ۱۱۴۳ قمری

qazzī, ahmad ebn-e 'abd-ol-karīm (- 1731)

چون کتاب «اتقان ما یحسن من الاخبار الدائرة علی الالسن» نجم الدین غزی عامری، مشتمل بر احادیث گوناگون بود، مؤلف ما بر آن شد که آنچه در کتاب جدش وارد شده و روایت نباشد یا صحت آن معلوم نباشد، در این کتاب یکجا گرد آورد با بیان اینکه صحت ندارد. این کتاب مانند اصل به ترتیب حروف اول گفته‌ها تنظیم شده است.

آغاز: الحمدلله الذی نزل الذکر و حفظه علی ممر الازمان فقیض له عدولا یحملون العلم فی کل عصر و اوان

چاپ: بیروت، دار ابن حزم، ۱۴۱۸ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لا سیما النبی المصطفی و من تبع هداه و هدی من بعده من الراشدین الخلفاء

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۸ – ۲۷۱]

● **جد السری لأم القری** / ادبیات / عربی

jidd-us sarā li-'umm-il qurā

وابسته به: القصیدة الهمزیة فی المدایح النبویة = ام القری فی مدح خیر الوری؛ بوصیری، محمد بن سعید (۶۰۸-۶۹۶ق)

شرحی است بر قصیده همزیه بوصیری در مدح پیامبر اکرم (ص) به نام «ام القری فی مدح سید الوری» که چون شارح شرح ابن حجر هیثمی بر این قصیده را دیده و آن را کافی ندانسته بدین شرح پرداخته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۸۷

آغاز: ... و أجلی و أغلی ما تجلی به القلوب و الطباع حمد من أشرق الانوار المحمدیة من أفق الشعر فأضاء بذلک الجود و جود

عالم الشهود؛ **انجام:** و المراد أن لا تنقطع أبدا على حد قوله لا یدخلون الجنة الآیه و فیه حسن الختام.. أن یتحفنی بما قصدته و یجیبنی الی ما سألته انه بالاجابة جدیر و علی کل شیء قدیر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ مصحح؛ یادداشتی از کاتب که نسخه را از خط مؤلف نقل کرده؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۸]

● **جدال سعدی با مدعی** / ادبیات / فارسی، عربی
jedāl-e sa‘dī bā modda‘ī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۸۳/۹
آغاز: من کان بین یدیه ما اشتهی ×× رطب یغنیه ذلک عن رجم؛ **انجام:** که خدمت سلطان همی کنی منت شناس از آنکه بخدمت بداشتت
بخشی از آن؛ خط: نستعلیق، کا: مقصود بن خلیفه، تا: ۱۲۵۶-۱۲۵۹؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن خرمایی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۹ - ۲۵۴]

● **جداول** / هیئت / عربی
jadāwil
جداول طالع یا زیج است بدون هیچ عنوان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۴۳/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: دولت آبادی شکری آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، ۱۹۸۹ص (۴۴۲-۲۴۳۰)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۳۶۹]

● **جداول** / گوناگون / فارسی
jadāwil
شامل جداول موآمره، جداول احکام ظهور ذو زاویه، جداول احکام قوس و قزح، جدول تاریخ انبیاء و ائمه معصومین و ملوک، معرفت اقالیم سبعه و جدول احکام رعد و برق می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۳/۱۸
آغاز: جدول موامره و احکام بست از اقوال حکما بدان أسعدک الله فی الدارین که اتفاق حکما بر آنست که در اختیارات بدترین ساعات، ساعات بست باشد؛ **انجام:** و حکم آن چنان که درین دایره نگاشته است معلوم کنند و ازخیر و شرآن واقف کردند و حکم آن بواسطه جهت و طرف متغیر نکردد و الله تعالی أعلم و أحکم بالصواب؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دارای جداول و دوایر اخترشناسی، مجدول؛ کاغذ: شرقی، ۱۲گ (۲۳۴ر-۲۴۳پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۳۱ - ۷۴۷]

● **جداول احکام** / هیئت / فارسی
jadāvel-e ahkām

یزدی، ابوالقاسم بن احمد، ق۱۳ قمری
yazdī, ab-ol-qāsem ebn-e ahmad (- 19c)

از سید ابوالقاسم یزدی ریاضی‌دان و مترجم و مؤلف مکمل حساب قوشچی از برای محمدولی میرزا. در آغاز جدول در صدر صفحه ۱ و ۲ نوشته است: «در این جدول منسوبات بیوت دوازده‌گانه طالع است از موالید و مسائل و سال عالم و اختیارات و باید معلوم شود که جمیع مطالب و مقاصد متعلق به این بیوت است و امور قلمی شده عشری از اعشار آنها نمی‌باشد لیکن اصول آنها ضبط شد ... و بر این قیاس آنچه افتد معلوم شود» و در کنار نخستین صفحه نوشته «در تفصیل یکهزار و بیست و سه کوکب ثوابت». عناوین صفحات این بخش پس از جداول منسوبات بیوت دوازده‌گانه چنین است: جدول منسوبات کواکب سبعه سیاره، جدول منسوبات بروج دوازده‌گانه جدول هفت بهر کواکب، جدول نهم بهر وده بهر ودریجان.
[فهرستواره منزوی ۲۹۰۲/۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۲۳/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۰۶ص (۲-۳۰۷)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۱۹ - ۳۲۴]

● **جداول احکام** / هیئت / فارسی
jadāvel-e ahkām
عناوین جدول‌های رسم شده عبارت از: جدول احکام ناخن گرفتن، جدول محبت و دوستی، جدول احکام مریض، جدول احکام فصد (از غره تا سلخ ماه) دایره احکام رعد، جدول احکام قوس و قزح (فاقد جدول است).

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۶/۱۱
بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ کاغذ: لیمویی، جلد: مقوا، ۱ص (۱۰۹)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۶۸]

● **جداول احکام اختیارات** / هیئت / فارسی و عربی
jadāvel-e ahkām-e extīyārāt
این عناوین در آن دیده می‌شود: جدول معرفة الاختیارات علی کون القمر فی البروج الاثنی عشریه عن قول الحکماء، جدول معرفت احکام اتصالات قمر با کواکب سته از مقاله کوشیار حکیم، جدول معرفة رؤیة الاهلة فی البروج الاثنی عشریة، جدول ارقونوع الایام عن الترکیة، جدول اختیارات ارباب ساعات الایام و اللیالی عن قول الحکماء، جدول اختیارات حالات القمر عن قول الحکماء، جدول احکام رجز الفال علی کون القمر فی البروج الاثنی عشریة، جدول معرفة احکام علوی

علی کون القمر فی البروج الاثنی عشر عن قول الحکماء، جدول اختلاجات الاعضاء عن الیمین و الیسار عن قول الحکماء، جدول معرفة احکام اختلاجات، جدول احکام الزلازل و الرعود عن قول الحکماء، جدول احکام ذوذوابه عن قول الحکماء، جدول احکام قوس و قزح عن قول الحکماء، جدول الحیات و الممات، جدول احکام سکزیلدوز عن قول الحکماء، جدول معرفة رجال الغیب، جدول معرفت آثار علویه فی شهور رومیه، جدول معرفة احکام ایام الفرس، جدول غالب و مغلوب از قول حکمای روم، جدول معرفت انظار کواکب سبعه از مقاله کوشیار حکیم، احکام ماههای رومیان از فرموده امام رضا (ع)، اختیارات تراشیدن سر در ایام ماه عربی به نقل از امام علی (ع)، جدول معرفت لون قمر در زمان خسوف، جدول اتصالات کواکب با قمر و احکام آن و ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۰۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی و جدول‌ها؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ (۴۰ر-۵۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۸۱]

● **جداول أحکام حرکات الأعضاء الخمسه** / علوم غریبه / ترکی

jadāwil-i ʼaḥkām-i ḥarakāt-il aʼʻḍāʼ-il xamsa

در مفهوم حرکات أعضاء (شاید اختلاج) از اخبار اسکندر، دانیال، امام صادق علیه السلام (به پندار مؤلف) سلمان و صهب است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۹۵/۹

آغاز: الحمدلله الحکیم العظیم و الشکرلله الحلیم العلیم ... هذا کتاب غریب، قد إجتمعت؛ **انجام:** فصد و حجامت و طلب فرزندان و امور نهائی و الله أعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ هر صفحه از «۹۶» خانه تشکیل یافته؛ کاغذ: شرقی، ۱۰گ (۲۱۳-۲۲۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳۶ - ۴۸۹]

● **جداول احکام خسوف قمر در بروج اثنی عشر** / هیئت / فارسی

jadāvel-e ahkām-e xosūf-e qamar dar borūj-e esnā ʻašar

رساله‌ای است در آثار و احکام خسوف قمر در بروج دوازده‌گانه منطقه البروج.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۶۲/۴

آغاز: چون ماه در برج جوزا گرفته شود دلیل است بر ظلم و جور بر رعایا از جانب حکام و لشکریان و ترس و بیم در خلایق؛ **انجام:** و خوف و تفرقه وزرا وقضاة و تجار عظام و ارباب مناسب وآفت حیوانات آبی و تفرقه و تشویش وآفت حکام در جانب شمال و الله اعلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۶۸پ-۱۶۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳۵ - ۷۳۷]

● **جداول اختیارات ایام** / هیئت / فارسی

jadāvel-e extīyārāt-e ayyām

جداولی است که در کارهای نجومی به کار آیند، این عناوین در آنها دیده می‌شود: کون القمر فی البروج، اتصالات القمر بالکواکب فی البروج، اتصالات القمر بالکواکب الستة، اختیارات الساعات المعوجة، اختیارات معاش الخلایق، طول الکواکب و قصرها فی البروج، حالات القمر، اختیارات القمر فی درجات البروج، اختیارات القرانات و المجاسدات الکواکب السبعة، اسامی منازل القمر و مواضعها فی الفلک و زمانها، اختیارات ایام الفرس بالنظم، اختلاجات الاعضا عن جانب الایمن، شرائط رؤیة الاهلة بالنظم، معرفة ایام منحوسة من شهور الرومی، معرفة بلاد اقالیم السبعة، اختیارات محرم نامه، اختیارات کسوف فی البروج، اختیارات خسوف فی البروج، اختیارات منازل القمر، تذکیر الکواکب و تانیثها فی البروج، احکام الشهاب الثاقب، معرفة اقدار جرم الکواکب، طوالع البلدان و المستولی علیهم، مرور القمر علی حدود الکواکب فی البروج، اختیارات عن قول ابی معشر البلخی فی شرح اللوح، طلوع القمر و غروبها فی اللیالی، احکام ایام المرض، احکام جکر کوکنی، مؤامره دایره سکزیلدوز، احکام ظهور ذو ذوابه، احکام دائرة الفصد، احکام دائرة قوس قزح، احکام دائرة الرعد، احکام سهم الحوادث، احکام فتح الحصار، احکام ساعات البست، جدول معرفت ارقونوع عن قول حکماء ترک، جدول باز نمودن جهات کعبه معظمه من جمیع البلاد، جدول باز نمودن اقالیم سبعه و طول و عرض آن، جدول مؤامره احکام منبر المحبة، مطالع البروج من الساعات المستویة، شرح اسامی ایام الفرس، حظوظ الکواکب، منسوبات البروج، منسوبات الکواکب السبعة السیارة.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۴۵/۱۶

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج تریاکی، ۳۹گ (۲۲۱پ-۲۵۹پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۱۷۲]

● **جداول اختیارات ایام** / هیئت / فارسی

jadāvel-e extīyārāt-e ayyām

جدول‌های بسیاری است در اختیارات ایام و معرفت احکام وقوع حوادث هنگام بودن قمر در یکی از برج‌های دوازده‌گانه و اختلاجات اعضا و شناخت ساعات ایام و لیالی در ماه‌های

جلالی و رجال الغیب و سعد و نحس ایام و اختیارات القمر فی المنازل و نقل اختیارات ایام الاسبوع به نقل از علامه مجلسی و احکام فصد و تعبیر خواب از آیات قرآنی و حجامت و مباشرت زنان و رؤیت هلال به نقل از امام صادق (ع) و ادعیه رؤیت هلال به نقل از ائمه (ع) و نیک و بد سال‌ها و آثار خسوف و وقایع سال نسبت به وقوع غره محرم در ایام اسبوع و احوال بیمار در ایام شهور عربیه و اختصاص اوقات ایام به کواکب سیاره سبعه و اختیارات شهور ترکیه به اعتبار سکزیلدوز و احکام زلازل از موضع آفتاب و احکام ذوابه از قول حکما و احکام قوس و قزح و تعبیر خواب.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۹۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ (۸پ-۴۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۰ - ۱۴۱]

● جداول اختیارات و محاسبات نجومی / هیأت / فارسی

jadāvel-e extīyārāt va mohāsebāt-e nojūmī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۸۸

آغاز: جدول معرفت الاختیارات؛ **انجام:** بینهما شمال بینهما

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه سالم و کامل است؛ جلد: مقوای مشکی، ۳۲ص، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴۷/۱ - ۲۱۷]

● جداول (... استخراجات) / هیئت / فارسی

jadāvel (... estexrājāt)

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۰۶

آغاز: بسمله، استخراج سرسالهای شمس فی سنوات ذیل؛ **انجام:** جدول بسط ساعات بیت الطلوعین به ارض اقدس و مشهد مقدس (جدول)

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۰۵

آغاز: بسمله، سرسال کواکب سبعه سیاره فیسنه ۱۲۹۸؛ **انجام:** جهت ستوران و دواب و الله اعلم بحقایق الامور

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۳]

● جداول الارث / فقه / عربی

jadāwil-ul irṯ

افندی، صالح

afandī, sāleh

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۹۲گ، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [رایانه]

● الجداول العثمانیة / علوم غریبه / عربی

al-jadāwil-ul ʻuṯmānīyya

در علم حروف با سربندهای «فصل» هر یک در چند «باب»: فصل ۱. در دو «باب»، باب یکم در معرفت سؤال و بسط و طرح آن؛ فصل ۲. معرفت اسقاط و دخول و التقاط و تصرف در چند باب ...؛ فصل ۳. در بسط، در دو باب.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۰۱/۶-عکسی

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی علم اسرار الحرفیة و عرف تراکیب الوفقیة ... و بعد، فهذه رسالة علی الجداول الموسومة بالجداول العثمانیة؛ **انجام:** و آلة تعینک علی عملک مما وقع علیه فی اول الطریقه. و الله اعلم بالصواب

خط: تحریری شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ ۱۶ص (۴۷-۶۲). [عکسی ف: ۱ - ۹۶]

● الجداول النورانیة فی استخراج الآیات القرآنیة / علوم قرآن / عربی

al-jadāwil-un nūrānīya fī istixrāj-il āyāt-il qurānīya

حسنی حسینی، ناصر بن حسین، ق۱۱ قمری

hasanī-ye hoseynī, nāser ebn-e hoseyn (- 17c)

اهداء به: سلطان محمد اورنگ زیب عالم گیر شاه (-۱۱۱۸ق)

کتاب به منظور آسان‌سازی پیدا کردن آیات قرآن کریم در ۲۸ باب و هر یک حاوی ۲۸ فصل در پنج جدول نگاشته شده که مؤلف در جدول اول مقداری از آغاز هر آیه را به ترتیب اول کلمه از آیات و در جدول دوم نام سوره و در سوم عدد رکوع، در چهارم عدد جزء و در پنجم عدد ربع جزء آورده است. یادآور می‌شویم: برای بهتریابی آیات قبل از کتاب، محمد باقر بن محمد صالح، کاتب نسخه، در پنج‌شنبه دوم صفر ۱۱۳۲ فهرست بسیار جالبی نوشته که به بخشی از گفته و نمونه کاری او اشاره می‌نماییم: «چون فقیر حقیر به شرف کتابت جداول نورانیه مستعد شد ترتیبی که در دیباچه بایست بر کیفیت مواضع اجزا و رکوعات که مجمل ایما می‌نماید و عدد رکوعات در هر یک از اجزا قید و مفصل درج شود تا مطالعه‌کنندگان را ابهامی و اجمالی سد راه نشده بهره‌مند گردند نیافت بلکه مؤلف (ره) اصلا متوجه نشده مجملاً اشاره کرده است و در این وقت چون رکوع میان قراء معمول نیست هیچکس را لذت از فهم این ممکن نبود این مذنب را به‌خاطر رسید که فهرست عدد رکوعات و تعیین مواضع اجزا را با رکوعات از برای اختلافات میان ائمه در تعیین بعض از آن با علامات و ذکر مجموع سور از

برای آن که در تحت هر یک آیه نیز معلوم باشد و رعایت ترتیب آن را بر حروف تهجی به تفصیل درج نماید در آخر آیات تا همه کس را به سهولت فهمیدن آن آسان باشد ... الجزو الأول سورة البقرة الم «۱» و من الناس «ب» یا ایها الناس اعبدوا «ج» ... الجزو الثانی سیقول السفهاء «۱» و لکل وجهة «ب» ... ».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۵۴۶

آغاز: بسملة، الحمدلله الذی افاض جداول بره و احسانه و وفقنا للاهتداء بآیات ملکوته و سلطانه و هدانا لاستخراج جواهر الحکم من سور قرآنه؛ **انجام:** یومئذ لا تنفع الشفاعة الا من اذن طه الخامس عشر السادس عشر و اواسط الرابع؛

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد صالح، تا: پنج‌شنبه ۲ صفر ۱۱۳۲ق؛افتادگی:انجام(ازآخرین باب یکی دو برگ ساقط است)؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای [ف: ۲۲-۲۰۶]

● **جداول (... تسهیل)** / هیئت / فارسی

jadāvel (... tashīl)

طهرانی، جلال الدین، ۱۲۷۲ شمسی

tehrānī, jalāl-od-dīn (1893 -)

۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۸**

آغاز: بسمله، از نتایج سنه یکهزار و سیصد و سی و شش هجری؛ **انجام:** انقلاب حرکت قمر در شب پنج‌شنبه چهارم ذیحجه سنه

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۶-۱۳۴۳ق [الفبائی ف: - ۱۶۳]

۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۵۴**

آغاز: بسمله، از نتایج محرم ۱۳۳۶ است جدول تسهیل بعد شمس، حمل، بمرکز تقویم برگیرند؛ **انجام:** جدول تسهیل بعد شمس، سنبله، بمرکز تقویم برگیرند المیزان، جلال الدین حسینی

خط: نسخ، کا: طهرانی، جلال الدین، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۳]

←جداول تعدیل و تسهیل کواکب سبعه ⩤ نجوم (جداول)

● **جداول جیب** / اسطرلاب

jadāvel-e jayb

صوفی، محمد بن احمد، - ۹۵۰ ؟ قمری

sūfī, mohammad ebn-e ahmad (- 1544)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۴۵/۱۳

خط: نسخ تحریری، کا: محمدعطارمعدل، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی قلم الوان (آبی و شکری)، جلد: تیماج قرمز، ۳۱ص (۶۸۴-۷۱۴)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۷۹]

←جداول رمل ⩤ خانه‌های رمل

● **جداول رمل** / رمل / فارسی

jadāvel-e raml

مطالب پراکنده در استخراج جداول رمل.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۴۹/۴

خط:تحریری،بی‌کا،تا:قرن ۱۲ یا ۱۳؛ مهر: «علی حبه جنه»؛ جلد: چرم مشکی،۴۵ص(۸۲-۱۲۶)،اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۹۱]

● **جداول ریاضی** / ریاضیات / فارسی

jadāvel-e rīyāzī

طهرانی، جلال الدین، ۱۲۷۲ شمسی

tehrānī, jalāl-od-dīn (1893 -)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۲۷

آغاز: اختلاف مرکزرسمی طهران؛ **انجام:** برساله جلد پنجم ضمیمه میشود؛

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۷ق؛ تاریخ میلادی [الفبائی ف: - ۱۶۴]

● **جداول صور درجات الفلك و اسامیها و بخوراتها و افعالها** / هیئت / فارسی

jadāvel-e sovar-e darajāt-ol falak va asāmī-hā va boxūrāt-e-hā va af‘āl-e-hā

دارای جدول‌های پنج ستونی در درجات هر یک از ستارگان فلکی و عناوین «صورتها، اسمها، بخورها، فعلها».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۶۹/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۴ق؛ مجدول؛ جلد: مقوایی با روکش ابر و باد، ۱۳گ (۷۰پ-۸۲ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۸]

←جداول طبقات وراث ⩤ فرائض

● **جداول فی أحوال المعصومین علیهم السلام** / تاریخ / فارسی

jadāvel fī ahvāl-el ma‘sūmīn ‘alayhem-os-salām

اکرم بن همام

akram ebn-e hammām

این جداول به اسم سید عبدالولی به نظم درآمده است.

کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۶

بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۵۱]

● **جداول لمعرفة اوقات الصلوة و العبادات** / هیئت / عربی

jadāwil-un li-ma'rifat-i awqāt-iṣ ṣalāt wa-l 'ibādāt

تقی الدین بن معروف

taqī-od-dīn ebn-e ma'rūf

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳/۲۵

خط: نسخ، کا: عبدالله بن حسین بن عبدی حنفی، تا: صفر ۱۱۶۴ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج تریاکی، ۴ص (۲۲۶-۲۲۹)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف:۱-۳۳]

● **جداول متعدد** / علوم غریبه / فارسی

jadāvel-e mota'added

دو نوع جدول وجود دارد یکی جدولی حاوی حروف منفرد که در سرلوحه هر یک از این جداول یک رباعی درج شده و دیگری جدولی است حاوی نام‌های اللهی با معانی فارسی و تعداد و شماره آنها به حروف جمل.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۱/۴

آغاز: ای صاحب عرش و لوح و کرسی و قلم ×× لطفت سبب سلطنت و طوق و علم؛ **انجام:** مفیث ۱۴۵۰، فردیارس بندگان (این کلمات در سه جدول)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: دولت آبادی و فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۱ص (۱۷۱-۲۲۱)، ۹ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۴۶۱]

● **جداول محاسبات تقویمی** / تقویم / فارسی

jadāvel-e mohāsebāt-e taqvīmī

شامل: جدول برای شناخت سال‌ها و ماه‌های عربی (مورخ ۱۲۱۷)؛ جدول اوساط شمس و قمر در سال‌های عربی (از ۱۰۷۸- ۱۱۳۲)؛ جدول معرفت میل؛ جدول یک درجه و ۲۵ دقیقه و ساعات درازترین روزها؛ جدول عشرینی برای شناخت قبله و انحراف قبله در هر شهرستان؛ جدول‌هایی که هر یک بخشی از مشکلات تقویم را حل می‌کند؛ جدول برای روش صحیح شناختن ماه رمضان مطابق قانون فلک و شرع؛ جداول اوساط شمس و مراکز و خاصه و مقوم و جوز هر آغاز ماه محرم تا پایان ذیحجه؛ جدول تعدیل شمس؛ جداول تعدیل اول و دوم و پنجم قمر؛ جداول شناخت قوس رؤیت ماه در دمشق؛ جدول ساعات نصف النهار.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۰/۲-طباطبائی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ بر پشت نخستین برگ بخش جداول گفتاری است به عربی که متن حدیثی نبوی است و یا متخذ از آن، این حدیث چنین آغاز می‌گردد: «ان فی بدن بنی آدم تسعة الوان من النار الاول نار الشهوره الثانی نار الحرص ... و اما نار الشهوه فلاتطفی الا بقلة الاکل و کثرة الصوم ... و اما نار الفرج فلا تطفی الا بالتزویج صدق رسول الله صلی الله علیه و آله؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ص (۳-۱۹)، ۲۰-۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۳ - ۱۰]

● **جداول مختلفه** / هیئت / فارسی

jadāvel-e moxtalefe

دارای چندین جدول از هیئت: ۱. جدول خسوف؛ ۲. دایره پیدایش کسوف؛ ۳. جدول پیدایش قوس و قزح؛ ۴. جدول ستاره دم‌دار؛ ۵. چندین بیت در منازل قمر و برخی از احکام نجومی؛ ۶. جدول سعد و نحس ایام و بروج و کواکب؛ ۷. جدول اختیارات حالات قمر و جز آن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۱۷/۲

خط: شکسته نستعلیق، کا: ابراهیم نمارستاقی، تا: ۱۲۱۴ق؛ کاغذ: سفید و آبی اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۲۱۴-۲۲۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۶۸۵]

● **جداول میوه ها و سبزیها** / طب / فارسی

jadāvel-e mīve-hā va sabzī-hā

اصفهانی، محمد رضا، ق۱۲ قمری

esfahānī, mohammad rezā (- 18c)

جدول‌هایی است درباره بعضی از میوه‌ها و سبزی‌ها که در آن طبیعت، منفعت، ضرر و راه دفع ضرر آنها بیان شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۹/۲

آغاز: انجیر تازه، گرم و خشک است، سنگ مثانه پاک کند، بادانگیز و شپش تولید کند، با سکنجبین باید خورد

نسخه اصل: کتابخانه شیخ حسن شریعتی-قم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۰۷-۱۱۰۸ق؛ ۱۲ص (۱۲۱-۱۳۲) [عکسی ف: ۱ - ۱۶۴]

● **جداول نجومی** / هیئت / فارسی

jadāvel-e nojūmī

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۴

آغاز: جدول الجیب؛ **انجام:** جدول سهم و قوس

شامل جداول متعدد اختر شناسی و چند برگ نیز در احکام نجوم شامل هفت «فصل»، برخی از عناوین جداول چنین است: جدول جیب، جدول ظن اول، جدول مطالع بروج، جدول تعدیل شمس،

مطالع بروج، مزاجات، اتصالات و غير اينها؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مهر: «المذنب عبد الرزاق الحسنی الحسینی ۱۱۲۹» (مربع)؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ساغری مشکی، ۱۸۳گ، ابعاد متن: ۱۲/۵×۱۹/۵، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۱ – ۵۴۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۶۸/۳

آغاز: جداول منسوبات بروج دوازده گانه، المنسوبات البروج، حمل، ثور، جوزا، سرطان، اسد، ميزان، عقرب، قوس جدی، دلو، حوت؛ **انجام:** جداول ايام الرجوع و الاستقامت الوقوف الكواكب، زحل، مشتری، مریخ، زهره، عطارد ...

جداول گوناگون اخترشناسی است که با عناوين بدين ترتيب آمده است: جدول منسوبات برج دوازده‌گانه، جداول احكام بودن قمر در بروج، جدول معرفت احكام اسبوعات الكواكب السبعة السيارة جدول شرايط ديدن ماه نو در بروج اثنى عشر، جدول اختيارات الحاجات بر بودن ماه در حالات، جدول احكام منير امحبت از قول ارسطاطليس حكيم؛ جدول معرفت موامر، احكام الساعات البست، جدول احكام حوادث زجرالفال بر بودن ماه در بروج اثنى عشر، جدول معرفت اختلاجات اعضاء، ... و جدول معرفة الزلازل و الرعود فی مواضع النيرين؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: شرقی، جلد: تيماج آلبالويی، ۱۴گ (۴۱پ–۵۴پ)، ابعاد متن: ۹/۵×۱۳/۵، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۶ – ۵۹۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۷/۵۱

بدين ترتيب: جدول الموامرة فی الاختيلرات علی كون القمر البروج (۱۰۱پ–۱۰۲پ)، جدول الاختيارات علی كون القمر متصل بالكواكب، سهم الحوادث جدول الاختيارت، فی احكام طنين الاذنی؛ فی معرفة حال المسروق (۱۰۳ر)، جدول معرفة احتلاجات الاعضاء مبنی علی كو ن القمر فی البروج (۱۰۳پ)، جدول معرفة احتلاجات جميع الاعضاء يميناً و شمالاً، جدول اختيارت ساعات الايام و الليالی عن قول الحكماء (۱۰۴ر)، جدول معرف الاحكام زجر الفال علی رای الحكماء (۱۰۴پ–۱۰۵ر)، جدول احكام الفصد فی ايام شهور العربية، جدول، احكام الارقونوع، فی معرفة احوال المريض (۱۰۵پ)، جدول احكام الرعود يدی من مواضع القمر، جدول احكام ذوذنابة، جدول احكام الزلازل يدی من موضع الشمس فی العربية، جدول احكام قوس و قزح (۱۰۶ر)، جدول الاختيارات علی كون القمر فی حالاته، الاختيارات فی الابتدات، جدول لااختيارات كون القمر خالی السير فی البروج، جدول ايام منحوسه در شهور عربيه منقول از علی بن ابی طالب (ع)، جدول ايام منحوسه از شهور روميه منقول از موسی (ع) (۱۰۶پ)، جدول اختيارات ايام الفرس، جدول اختيارات منازل القمر (۱۰۷ر)، جدول المعرفةالاحكام السبت، فهرست رجال الغيب، جدول المعرفة سكزيلدوز (۱۰۷پ)، فی احكام الحياة و المماة، فی احكام الغالب و المغلوب، جدول معرفة ساعات وصول كوكب كف الخضيب به دايره نصف النهار (۱۱۰ر)؛ خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: با تاريخ قرن ۱۱؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: تيماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۱۰۱ پ– ۱۱۰ر)، اندازه: /۱۵×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۳۵]

● جداول نجومی و تاريخی / هيئت / فارسی

jadāvel-e nojūmī va tārīxī

اشتهاردی، محمد بن محمد باقر، ق۱۱ قمری

eštehārdī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (- 17c)

تاريخ تأليف: ۱۰۰۱ق

آن را از کتب معتبره استادان ماهر و دانشمندان باهر بيرون کشيده و نوشته است. جدول‌های اختيارات و اهله و اوقات و اختلاجات و ساعات و منسوبات و جدول‌های طبقات پيشداديان و کيانيان و اشکانيان و ساسانيان و اسلاميان از بنی اميه تا خوارزم شاهيان و ملاحده و معصومان باز جدولهای نجومی و فال و سرتراشيدن و ناخن چيدن و جامه پوشيدن و قطع کردن و جامه سوختن و سعد و نحس و هفت اقليم و شناختن ماه و ...

[فهرستواره منزوی ۲۹۰۲/۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۸

خط: نستعليق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۰۱ق؛ کاغذ: سفيد، جلد: مقوايی عطف تيماج قهوه‌ای، ۴۰گ، ۲۰ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [سنا: ف: ۲ – ۸]

← جدائی جان و تن ⟩ بقای نفس عاقله

← جدائی جان و تن ⟩ پايداری روان پس از مرگ

● جدد الرشاد (مظفريه) / آداب و سنن / فارسی

jodad-or rešād (mozaffarīye)

نوری، يحيی بن محمد اسماعيل، ق۱۴ قمری

nūrī, yahyā ben mohammad esmā‘īl (- 20c)

تاريخ تأليف: ۱۳۱۷ق

مجموعه کلانی است از سنن و آداب شرعی، براساس اخبار و احاديث و احکام شرعی است. درباره اين کتاب و مؤلف آن، در منابع موجود هيچ‌گونه نشان و اثری نيافتيم، جز آنچه در پشت برگ آغاز از زبان بازماندگان مؤلف، يادداشت شده مبنی بر اينکه مؤلف ۲۰ سال آخر عمر خود را در شهر اهواز، سپری نموده و جنازه وی به نجف اشرف منتقل و دفن شده است و کلمه «جدد» به معنی راه و زمين هموار است. اين کتاب در سی و سه «باب» و يک «خاتمه» و يک «فائده» که عبارت از وصيت مؤلف به خاندان و دوستان خود باشد نگاشته شده به اين ترتيب است: ۱. تحقيق علم و علماء و تفضيل آن، مشتمل بر دو فصل و چند مقاله؛ ۲. تحقيق معاصی کبيره؛ ۳. تعداد معاصی کبيره؛ ۴. اقوال علماء و متکلمين، در معانی اسلام، ايمان و ارتداد و کفر؛ ۵. بيان آنچه، ارتداد و کفر آورد و موجبات آن و احکام آن در

سه فصل؛ ۶. قتل نفس و بیان احکام و مفاسد و خواص مترتبه بر آن معصیت؛ ۷. لواط، در سه فصل؛ ۸. زنا، در سه فصل؛ ۹. فرار از زحف، عمده کلام در این باب، مجاهده با نفس است؛ ۱۰. توبه و شرایط آن، دارای شش فصل و یک خاتمه؛ ۱۱. بیان احکام سحر و اقسام آن و اخبار وارده در توعید آن، در دو فصل؛ ۱۲. ریاء، در چهار فصل؛ ۱۳. قذف محصنات، در سه فصل؛ ۱۴. بیان اکل مال یتیم؛ باب ۱۵. عقوق والدین و بر ایشان؛ ۱۶. ذکر قطیعه رحم و صله آن و ذکر مفاسد و خواص آن؛ ۱۷. بیان شرب خمر و معصیت آن، مشتمل بر سه مقصد؛ ۱۸. بیان احکام سرقت و توعیدات و حدود وارده در این باب؛ ۱۹. منع زکوة مفروضه و بیان احکام زکوة؛ ۲۰. احکام فطره و صدقات مندوبه و احکام هریک؛ ۲۱. حبس حقوق من غیر عسر و از آن جمله حبس خمس، در سه فصل؛ ۲۲. بیان اکل نمودن میته و دم و لحم الخنزیر، مشتمل بر یازده فصل؛ ۲۳. ذکر سحت و ذکر اخبار وارده در آن باب و اقسام آن، در دو فصل؛ ۲۴. حرمت قمار و انواع آن و احکام آن؛ ۲۵. بخس مکیال که کم دادن و کم فروختن است و بیان حرمت آن؛ ۲۶. بیان احکام غیبت و معصیت آن و ذکر اخبار وارده، در پنج فصل؛ ۲۷. بیان معصیت تارک الصلوة و احکام او، در هشت فصل؛ ۲۸. کبایر اعانت ظالمین؛ ۲۹. کذب و اخبار وارده در توعید آن؛ ۳۰. شهادت و کتمان و اخبار وارده در توعید آن؛ ۳۱. حرمت غنا و احکام غنا؛ ۳۲. لهو و احکام ملاهی و اخبار وارده در توعید آن؛ ۳۳. ذکر جمله از محرمات و کبایر؛ خاتمه: در ذکر بسیاری از معاصی مختلفة الابواب؛ فائدة جلیلة: فی ذکر وصایای (کذا) مؤلف الکتاب در حق اولاد خود و دوستان.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۰۶

آغاز: الحمدلله علی آلائه کما نحمده علی بلآئه و جعل الحمد مفتاحاً لذکره و سبباً للمزید من فضله، و دلیلاً علی عظمته و الحمدلله خالق العباد و ساطح المهاد؛ **انجام:** و هذه وصیتی الیکم و الله خلیفتی علیکم و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

این کتاب جلد دوم جدد الرشاد و معروف به «مظفریه» است، چنانکه در متن آن آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ از روی مسوده مؤلف کتابت شده، در حاشیه برگ ۲ر، مطلبی درباره قصیده‌ای در مدح حضرت رسول (ص) که در متن آمده، نوشته شده: «این قصیده جزء کتاب نیست چون در حاشیه بود، کاتب اشتباهاً جزء نموده»، مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم زرشکی، ۴۲۸گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۳۱ - ۱۶]

● الجدری و الحصبة / طب / عربی

al-judarī wa-l ḥaṣba

رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ - ۳۱۳ قمری

rāzī, mohammad ebn-e zakaryā (866 - 926)

رساله مشهوری است از رازی، در آغاز این رساله می‌گوید «شبی در محفل یکی از فضلا عبدالله بن حریس از بیماری جدری سخن رفت و من آنچه در این باب به خاطر داشتم در آن محفل بیان کردم و او از خواست تا گفتاری جامع در باب این بیماری بنویسم که تاکنون از هیچ یک از پزشکان متقدم و متأخر سخن کامل در این باب نیافته است»؛ در چهار «فصل» و فصل آخر مشتمل بر ده «مقاله» به تفصیل ذیل:۱. سبب الجدری ولم صار لایکاد تفلت منه الا الواحد و الواحد من الناس؛ ۲. ذکر الابدان المستعدة للجدری و ذکر الاوقات التی تعاریفه الجدری کثیرا؛ ۳. العلامات الدالة علی ثوران الجدری و الحصبه؛ ۴. ذکر اعراض تدابیر الجدری جملا، در ده «مقاله»: -فی الاحتراس من الجدری قبل ان یظهر علاماتها و منعه ان یکثر ظهورها، -فیما یسرع ابراز الجدری و اظهاره الی خارج و عون الطبیعة علی ذلک، -فی العنایة بالعین و الحلق و المفاصل و الاذن و ما یحتاج ان یعتنی به عند ظهور علامات الجدری، -فیما یعمل بنضج ما ینضج من الجدری، -فی تخفیف النضج من الجدری، -فی ما یقلع قشور الجدری و الخشکریشات، -فیما یقلع آثار الجدری من العین و سائر الجسد، -فی تدبیر غذاء المجدور، -فی تدبیر الطبیعة المجدور، -فی السلیم و المهلک من الجدری. (غلامعلی عرفانیان)

آغاز: بسمله. الحمدلله حمداً دایماً ... قال محمد الزکریا الرازی ذات لیلة فی مجلس رجل حبر فاضل ...

انجام: بل اما ان یوضع فی الماء الحار اذار ایت حال العلیل قد خشت ... و انا قاطعون کل منا و الواهب العقل الحمدلله کما هو اهله

چاپ: لندن، ۱۶و۲۷۶ص، ۱۷۶۶م؛ بیروت بدون تاریخ

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۰۵/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۹/۲سم [ف: ۷ - ۳۸۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۷۹/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترکی شکری، جلد: مقوا، ۲ص (۲۵۲-۲۵۳)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۷۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱ و اوایل قرن ۱۲؛ واقف: نادرشاه؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۲۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۴۲]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۴۷/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن قرمز، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۲×۱۴/۶سم [ف: ۷ - ۴۴۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۰۲/۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ ۱۳ص (۶۹–۸۱) [ف: ۱۳ – ۱۹۷]

● **الجدل** / منطق / عربی
al-jadal
فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ – ۳۳۹ قمری
fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)
به زعم عده‌ای از محققان «کتاب الجدل» فارابی قسمتی از «فصول یحتاج الیها فی صناعة المنطق» وی است که متن کامل آن هنوز به دست نیامده است و تنها ترجمه عبری آن از یعقوب بن ابی موری موجود است که نسخه‌ای از آن در کتابخانه پاریس به شماره Cod. 630 نگهداری می‌شود.
آغاز: قال أبو نصر محمد بن طرخان الفارابی: صناعة الجدل هی الصناعة التی بها یحصل للانسان القوة علی ان یعمل من مقدمات مشهورة قیاسا فی ابطال کل وضع موضوعه کلی
انجام: مثل قولنا: کل شیء یتحرك، ولا شیء من الموجودات یتحرك فهما متضادتان و کاذبتان شنیعتان، فلذلك صار الأفضل فی الجدل و الأنجح أن یکون الابطال بالنقیض، اذ کان الإبطال بالنقیض أصح و أوثق و اعم من الابطال بالمضاد
چاپ: به تحقیق محمد تقی دانش پژوه در المنطقیات للفارابی، ج۱ (قم، کتابخانه آیة الله مرعشی: ۱۴۰۸ق)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۲۹/۴–ف
نسخه اصل: ملك ۱۵۸۳/۹ [در فهرست ملك بخش‌های کتاب «الاوسط» به صورت تفکیك شده معرفی نشده است». این رساله بخشی از کتاب «الاوسط» فارابی است]؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در فهرست عربی ملك (ص ۷۴) شماره آن ۱۵۷۳ آمده [فیلمها ف: ۳ – ۱۲۴]

● **الجد و الهزل** / اخلاق / عربی
al-jidd wa-l hazl
جاحظ، عمرو بن بحر، ۱۵۰ – ۲۵۵ قمری
jāhez, ʻamr ebn-e bahr (768 - 870)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۷/۶–ف
نسخه اصل: داماد ابراهیم پاشا ش ۹۴۹؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴گ (۷۳پ–۸۶پ) [فیلمها ف: ۱ – ۴۹۴]

● **جدول اثنی عشریه کواکب** / ستاره‌شناسی / فارسی
jadval-e esnā ʻašarīye kavākeb
دو جدول قران مربوط به سال‌های ۸۶۸ و ۸۰۹ق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۶۲
آغاز: جدول و قران منسوب از اختراعات جناب مولانا شیخی. عمل برین جدول چنان است که برجی در آن برج قران می‌باشد؛ **انجام:** مستولی بر طالع و جزو قران و سانحداه و صاحب دور کرده دوایر ثبت کردیم تا سال مسعد و مهیا باشد و الله اعلم بالصواب»
خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: دوشنبه ۶ ذیقعده ۱۱۱۹ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: شرقی نخودی آهار مهره، جلد: میشین مشکی، ۱ص (۳۵۱)، اندازه: ۳۴/۹×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۱ – ۹۷]

←جدول احکام قرانات ← جدول اختیارات

● **جدول اختیارات = جدول احکام قرانات** / هیئت / فارسی، عربی، ترکی
jadval-e extīyārāt = jadval-e ahkām-e qerānāt
جداولی در بیان احکام نجوم و تأثیرات نجومی و تقویمی در طبایع انسان‌ها بر اساس طبایع چهارگانه آدمی (بلغم، خون، سودا، صفرا) و عناصر اربعه موجود در طبیعت (خاك، آب، آتش، باد) است که با استفاده از ارقام نجومی بر اساس ابجد (مانند زیج‌ها) به عربی، فارسی و ترکی عثمانی نگارش یافته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۲/۵ کر
آغاز: حمل: مذکر حار یابس، منقلب، صفرا، ضعف مر، صباوت؛ ثور: مؤنث، بارد یابس، ثابت، سودا، قابض، صباوت؛ **انجام:** دینلردن یهودی و کفر، نصرانی، بت برست، آتش پرست، اسلام دینی، کفر فلسفی، اقلیمات ... لو ...
خط: رقعی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ به نظر می‌رسد بخش هایی از نسخه افتاده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۳گ (۶۵ر–۶۷ر)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲/۴۰ – ۲۰۳]

● **جدول اختیارات قمر در بروج** / هیئت / فارسی
jadval-e extīyārāt-e qamar dar borūj
بخشی از کتاب یا رساله‌ای است در اختیارات قمر در هر یك از بروج دوازده‌گانه و جدول غره ماه‌ها در ایام هفته و جدول معرفت ساعات نسبت و جدول ساعات ایام سنبله آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۴۵/۲
آغاز: حمل چون ماه در این برج بود دیدار امراء و حکمت و اهل صلاح و صید کردن و سواری کردن و سفر نمودن و نوپوشیدن و حمام رفتن نیکو بود؛ **انجام:** و هر فرزندی که در این ساعت متولد شود عشرت را و طرب را دوست دارد و خوش گذران بود و دراز عمر بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۸گ (۱۵پ-۲۲ر)، اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۱۸]

← جدول استخراج تقویم ← جدول طول و عرض بلدان
← جدول اصطلاحات نجوم ← معانی اصطلاح قوم

● الجدول الستین / هیئت / فارسی

al-jadval-us sittīn

مجموع شصت جدول محاسبات نجومی است که به ترتیب حروف ابجدی شماره‌گذاری شده است.

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۹۷/۱

آغاز: جدول الالف؛ **انجام:** جدول جنس خارج القسمة ... [جدول]

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی، مصحح، از روی آن درس خوانده شده، در صفحه ۶۰ چنین آمده: «با مقاله دوم تصحیح نمودم و جدولها را بقواعد تصحیح نمودم و اکتفا بمقابله نسخه ننمودم، وانی عبدالله»، وی عبدالله بن احمد دهبوکری معروفی است؛ تملک: ملا عبدالله داغستانی، عبدالله بن حاجی محمود ساوجبلاغی که آن را نزد قاضی اسماعیل سنندجی خوانده است، عبدالفتاح بیک، علی بیک بن عبدالفتاح، عبدالواحد تمجیدی (معاصر)؛ با یادداشت‌های نجومی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲ص (۵-۳۶)، ابعاد متن: ۱۷×۷، اندازه: ۲۱/۸×۱۶/۸سم [ف: ۴۵ - ۲۱۱]

● جدول السموات لكل عرض / هیئت / عربی

jadwal-us samāwāt li-kull-i ʻarḍ

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۶۶/۲۴

منقول از خط سید شرف الدین بن صلاح القاسم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج سبز، ۱گ؛ ۲۴-۳۲ سطر، اندازه: ۲۲×۱۶سم [ف: ۱ - ۵۳۱]

● جدول الظل / هیئت / عربی

jadwal-uẓ ẓil

ابن شاطر، علی بن ابراهیم، ۷۰۴؟ - ۷۷۷ قمری

ebn-e šāter , ʻalī-e bn-e ebrāhīm (1305 - 1376)

در این جدول قامت انسان ۷ قدم فرض و بر این قیاس، استخراج شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۵/۳

آغاز: جدول الظل من استخراج علاء الدین بن الشاطر بناء علی ان یکون القامة سبعة اقدام ... پس از جدول مزبور طریقی دیگر برای استخراج حد روز و شب یاد شده که بدین گونه آغاز میگردد:؛ **انجام:** طریق آخر - و ان شئت فاعرف الغایة فی یومک فان کانت تسعین درجة فظل الزوال معدوم فی ذلك الوقت لیس لكل قائم علی بسیط الارض ظل

خط: نسخ، کا: محمد جعفر پسر محمد حسین، تا: ۱۲۱۱ق؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: پارچه‌ای سبز، ۳ص (۱۴-۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۹ - ۴۴۸]

● جدول بازی مغایبه = چیست در دست من / علوم غریبه / فارسی

jadval-e bāzī-ye moqāyebe = čīst dar dast-e man

نخست دو جدول است در دو صفحه با عنوان «ذکر اول» و «ذکر دوم» شامل نام اشیائی که در دست پنهان کنند و در خان‌های کنار این جداول نام هشت فلک قید گردیده است؛ سپس جداول ابیاتی است که در هر یک از آنها یک پاسخ دیده می‌شود. این جداول دیباچه توضیح‌دهنده‌ای ندارد جز این که در بالای صفحه اول (ذکر اول) چنین آمده است: «بدان که این کلمات مختصر مبنی بر آنست که مردم هرچه در دست گیرند در مغایبه از جمع چیزها از روی سوال چون باز خواهند این هشت فلک یافته شود.» اینک نمونه‌ای از ابیات پاسخ بازی: ای که در سربسی هنر داری ×× در کف دست خویش زر داری / ای که دشنام از تو تعظیم است ×× در کف دست تو نهان سیم است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۲/۵-طباطبائی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در کنار ص ۲۲ حدیثی درباره تعبیر رویاهاست و در ذیل آن آمده: «حسب الخواهش اقل عباد ابن محمد مهدی محمد تقی کرمانشاهی جناب عمدة العلماء شیخ علی اکبر املاء فرمودند فی سنه ۱۲۵۶»؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره سفید، جلد: تیماج قرمز، ۲گ (۲۰ر- ۲۲پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱×۱۶سم [ف: ۲۲ - ۱۰۰]

● جدول به حساب ترکی / علوم غریبه / فارسی

jadval be hesāb-e torkī

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۰/۹

آغاز: آ در کف باشد ب در زانو

خط: نستعلیق، کا: عبدالصمد محلاتی، تا: ۱۲۸۱ - ۶ جمادی الثانی ۱۲۸۳، جا: اصفهان مدرسه میرزا مهدی؛ کاغذ سپاهانی؛ جلد: مقوا، تملک: عبدالصمد بن حسینی المحلاتی در شوال ۱۲۹۵، اندازه: ۲۲×۱۷سم [ف: ۱ - ۵۰۶]

● جدول تسویة البیوت / هیئت / فارسی

jadval-e tasvīyat-ol boyūt
شش صفحه جدول بروج دوازده گانه حمل، ثور، جوز، سرطان، اسد، سنبله، میزان، عقرب، قوس، جدی، دلو و حوت و درجات آنهاست.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۱۳/۸
خط: نستعلیق تحریری، کا: حسن بن رفیع حسینی خبوشانی، تا: پنج‌شنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۲۶۶ق، جا: قوچان مدرسه عوضیه؛ غزلیات «اشعار الحکم» ملا هادی سبزواری در حاشیه؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۵ – ۵۸۸]

● **جدول حرکات شش گانه قافیه** / ادبیات / فارسی
jadval-e harakāt-e šeš gāne-y-e qāfīye
به نظم و نثر

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۳/۱۹
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ شوال ۱۲۵۰ق، جا: تبریز؛ کاغذ: فرنگی نخودی و حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۲۷۹)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱ – ۲۷۴]

● **جدول حروف نه گانه قافیه** / ادبیات / فارسی
jadval-e horūf-e noh gāne-y-e qāfīye
به نظم با شرح و توضیح آنها

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۳/۱۸
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ شوال ۱۲۵۰ق، جا: تبریز؛ کاغذ: فرنگی نخودی و حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۲۷۸)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱ – ۲۷۴]

● **جدول حکم حکما برای زلزله** / اختربینی / فارسی
jadval-e hokm-e hokamā barāye zelzele

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۲۹/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹ص (۱۹۶–۲۰۴)، ۱۵ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۵ – ۲۳۰]

● **جدول دائر** / هیئت / فارسی
jadval-e dā'er

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۸/۲۱
خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید بن حاجی ملاعبدالجواد خطیب و خادم مشهد، تا: ۱۰ شوال ۱۲۹۷ق؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: سفید فرنگی،جلد:تیماج قهوه‌ای،۱گ،اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱–۵۲۰]

● **جدول ستین** / هیئت / فارسی
jadval-e settīn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۶۹/۷
عنوان همان است و بقیه جدول است و ارقام نجومی؛ خط: شکسته نستعلیق،کا:علی نقی حسینی،تا:شنبه۳ذیقعده ۱۲۷۰ق، جا: درخش بیرجند؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای عطف چرمی، ۱۲ص (۱۲۸–۱۳۹)، اندازه: ۱۰/۲×۱۷/۲سم [ف: ۸ – ۳۷۰]

● **جدول ستین** / ریاضیات / فارسی
jadval-e settīn
جدول‌هایی است در نجوم و جغرافی. عنوان‌های آن فارسی وشماره‌ها با حروف ابجد است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۱۵
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱و۱۲؛ تملک: اعتضادالسلطنه در ۱۲۵۸ق؛ وقف: سپهسالار، ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: تیماج زرد، ۵۳گ، ۲۹ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۸]

←جدول ستینی ⟵ ضرب اعداد (جداول)

● **جدول طول و عرض بلدان** / ریاضیات / فارسی
jadval-e tūl va 'arz-e boldān
این جدول از «زیج جدید الغ بیگی» انتخاب شده و شامل طول بلدان از جزائر خالدات و عرض از خط استواست. به احتمال این رساله همان «جدول استخراج تقویم = جدول مستخرج از زیج جدید گورکانی» تألیف محمد باقر بن زین العابدین یزدی (زنده در ۱۰۴۷ق) باشد.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۶۳۵
آغاز: جد.ل اطوال بلدان از حزایر امیر خالدات و عرض؛ **انجام:** اصفهان و مشهد مقدس ه ن ... ۱۴۷، ۲۱
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۶۱۱
آغاز: جدول بلدان از جزائر خالدات و عرض از خط استوا؛ **انجام:** جامع زیج شاهی قوام الدین بیدکلی است در سنه ۸۶۵ که مصلح زیج خواجه است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی کم آهار، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۹ – ۵۲]

● **الجدول فی معرفة المنازل = تحفة الثقات فی معرفة الأوقات** / اختربینی / عربی
al-jadval fī ma‘rifat-il manāzil = tuḥfat-u ṯiqāt fī ma‘rifat-il u’wqāt

وریث ذماری، عبدالوهاب بن علی، - ۱۳۲۰ قمری
varīs zemārī , ‘abd-ol-vahhāb ben ‘alī (- 1902)

رساله‌ای است در خصوص معرفت اوقات و منازل بروج که در شش «باب» ساخته شده: ۱. إعلم ان الباری (جل و علی) جعل فلک البروج محیطاً و جعل وسطه دائرة تسمی منطقة البروج؛ ۲. معرفة حلول الشمس فی المنازل علی حسب المیزان؛ ۳. معرفة العمل فی الجدول؛ ۴. تفصیل کیفیة العمل؛ ۵. معرفة مقارنة القمر للثریا، ۶. ذکر أشیاء لاعناً عنهم لمن عرف هذا الفن منها معرفة حلول القمر بالمنازل.

[أعلام المؤلفین ۶۳۶-۶۳۷؛ مؤلفات الزیدیة ۲۶۲/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۶۳/۸

آغاز: بسملة ... الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء و القمر نوراً و قدره منازل و جعله فی اللیل البهیم علی المقاصد دلیلاً ... و بعد، فانه لما انقضا جدول الفقیه العلامة ... عبدالله بن حمزة الدواری ... سألنی بعض إخوانی الصالحین أن أصنع جدولاً کجدوله فشرعت الی إجابته؛ **انجام:** و زدنا علی ذلک تلک الست البروج التی قطعتها الشمس من برج السرطان فکانت أحداً و عشرین درجة من برج السنبلة لان البرج ثلاثون درجة فقس علی ذلک و الله أعلم ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ برخی عبارات قلم خوردگی دارد، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نخودی، ۷گ (۲۰۲ر-۲۰۸ر)، ۲۷ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳۹ - ۸۵]

● **جدول قواعد تقسیم ارث** / فقه، ریاضیات / فارسی
jadval-e qavā‘ed-e taqsīm-e ers

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۳/۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه دهه دوم محرم ۱۲۶۰ق، جا: تبریز؛ کاغذ: فرنگی نخودی و حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۱۲)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۷۲]

● **جدول معرفة الاختیارات** / ریاضیات / فارسی
jadval-e ma‘refat-ol extīyārāt

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۴۲

آغاز: جدول و معرفه الاثنی الروج عشریه؛ **انجام:** طرح دفتر فی شنبه کردن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

● **جدول کمی و فزونی نور ماه** / هیئت / فارسی
jadval-e kamī va fozūnī-ye nūr-e māh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۸/۱۱-ف

نسخه اصل: لیدن ش ۱۳۳ شرقی گولیوس A ۱۴۲۹ (فهرست ۲۹۲/۲/ ش ۸۸۸). در هر شبی از آغاز ماه تا پایان آن؛ کا: ابن غلام قونوی، تا: ۶۹۲ق [فیلمها ف: ۱ - ۵۵۷]

● **جدول کنیت و القاب و کیفیت حالات رسالت پناه و ائمه هدی(ع)** / تاریخ معصومین، تاریخ / فارسی
jadval-e konyat va alqāb va keyfīyat-e hālāt-e r. panāh va a’emme-ye hodā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۵۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ رمضان ۱۱۰۷ق، جا: قندهار؛ کاغذ: شرقی نخودی آهار مهره، جلد: میشین مشکی، ۲ص (۳۰۴-۳۰۵)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۹۴]

● **جدول مختصر من زیج ابن یونس المصری** / هیئت / عربی
jadwal-un muxtaṣar min zīj-i ibn-i yūnis-il miṣrī

مختصری از جداول زیج ابن یونس مصری در طول مصر در رساله حاضر آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۴۳/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذا جدول لطیف مختصر من زیج الامام العالم ابن یونس المصری لطول مصر، نه یعرف منه مقوم الشمس و ما یتعلق به؛ **انجام:** جدول است

خط: نسخ، کا: حسن بن عمر بن محمد بن لحیه بن عبدالعاده ابن الطحان، تا: یک‌شنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۰۱۲ق؛ مصحح، محشی از محمد کریم و محمد کردی؛ جلد: تیماج عنابی، ۸گ (۱۰۱ر-۱۰۸ر)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۰ - ۲۳۱]

● **جدول معرفة احکام رؤیة الاهلة** / هیئت / فارسی
jadval-e ma‘refat-e ahkām-e ro’yat-ol ahella

تقویم روز شمار سال ۱۲۸۰ق است که مطابق روش منجمان آن دوره تنظیم و ضمن محاسبه دقیق تاریخ، پیش‌گویی و محاسبه برخی حوادث درج شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶۵۴/۱

آغاز: حکمای خطا و ترک ایغور را دوری است بر دوازده می‌گردد و هر سالی را به اسم جانوری موسوم می‌گرداند و

چگونگی حالات و حوادث آن سال را
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰ص (۱۸-۴۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۴۹]

● **جدول نجومی** / هیئت / فارسی و عربی
jadval-e nojūmī
ابن مجدی، احمد بن رجب، ۷۶۷؟ - ۸۵۰ قمری
ebn-e majdī, ahmad ebn-e rajab (1366 - 1447)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج تریاکی، ۶ص (۶۶-۷۱)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۱ - ۳۲]

● **جدولی در ارث** / فقه / عربی
jadvalī dar ers
جدولی است در ارث با این عنوان: «جدول الانکسار المستوعب و صورته اثنی عشر من شیخنا البهاء قدس سره»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۹۱/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۷۶پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۴ - ۲۴۵]

● **جدید المراثی** / مراثی / فارسی
jadīd-ol marāsī
کاشانی، علی اکبر بن عبدالکریم، ق۱۴ قمری
kāšānī, ʻalī akbar ebn-e ʻabd-ol-karīm (- 20c)
مجموعه پنجاه و هشت قطعه مرثیه منظوم در مناقب و فضایل و مراثی معصومین چهارده‌گانه (ع) که شاعر خود سروده و به جهت تازه بودن بدین نام موسوم شده است اشعار سست و از جهت عروضی ضعیف می‌باشد.

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۵۴
آغاز: این کتاب مختصری است در فضایل حضرت امیرالمؤمنین علی ابن ... بسمله الحمدلله ... و آله الطاهرین اما بعد چنین گوید خاک پای شیعیان علی ابن ابی طالب علیه السلام اصغر الشعراء و خادم الفقراء ... بیا نطق یک دم به همراهیم بده در جهان منصب شاهیم؛ **انجام:** خون بگرید اکبر زار حزین ×× درغم شهزاده محنت قرین / سله شعر من است ای مقتدا ×× حاجتم را سازی از رأفت روا
کامل؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شعبان ۱۳۰۳ق؛ مهر: «اکبر» (بیضی)؛ هشت بند محتشم کاشانی در پایان رساله به خط ناظم آمده؛ جلد: گالینگور مشکی، ۸۹گ، ۱۰ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ]

←الجدید فی الحکمة > الکاشف
←جذب القلوب > رد جذاب القلوب

● **جذب القلوب الی دیار المحبوب** / تاریخ / فارسی
jazb-ol qolūb elā dīyār-el mahbūb
عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین، ۹۵۸ - ۱۰۵۲ قمری
ʻabd-ol-haqq-e dehlavī, ʻabd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551 - 1643)
تاریخ تألیف: از ۹۹۸ تا ۱۰۰۱ق؛ محل تألیف: مدینه و دهلی
در تاریخ و جغرافیای شهر مدینه و مقامات و اماکن متبرکه آن و فضل زیارت حضرت پیامبر اکرم (ص) و مدفونین در بقیع و جز آن، استفاده شده از «خلاصة الوفا» شیخ نور الدین علی سمهودی و معلوماتی دیگر، مشتمل بر هفده «باب».
آغاز: بسمله. رب یسر تمم بالخیر و الظفر. صد شکر که از تشنگی غم رستم ×× چون قطره بدریای کرم پیوستم / بر کشتی توفیق ازل بنشستم ×× وز زمزم قدس چهره دل شستم. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی ... اما بعد میگوید فقیر حقیر ضعیف نحیف اضعف عباداللہ الباری القوی. عبدالحق بن سیف الدین الترک الدهلوی البخاری که علمای سیر و تواریخ در هر زمان و در هر عصر در فضایل و اخبار البلدة الابرار کتب و دفاتر نوشته اند و از آنجمله مؤلفات سید عالم عامل و فاضل ... نورالدین علی بن السید الشریف عفیف الدین عبدالله بن احمد الحسینی سمنهودی رحمة الله ... مشهورتر و عمده ترین تواریخ از اول کتاب وفاالوفا باخبار دارالمصطفی که آنرا از کتاب دیگر مسمی بافتقار الوفا قبل از اتمام و تکامل اقسام آن در سنه سته و ثمانین و ثمانمائه اختصار نموده و جمع کرده و کتاب اصل در قضیه حریقی که در مسجد شریف شده سوخته و مختصر وی سلامت مانده و این کتاب وفاالوفا کتابی است نافع شامل احوال مدینه مطیبه و ذکر وقایع و حوادث که در وی واقع شده ... منظور کاتب حروف در اکثر مواضع کتاب وفاالوفا بوده ... و درین رساله مسئله حیات الانبیا را با تفصیلی هر چه تمامتر تحقیق ساخته ازین رساله نیز در محل لایق آن نقل کرده شد ... این کتاب مسمی است بجذب القلوب الی دیار المحبوب در هفده باب ...
انجام: در بعضی زیارات حضرت سید کائنات علیه افضل الصلوة و التسلیمات بعضی از عرفا بعنوان تضرع و انکسار در حضور فایض الانوار آنحضرت (ص) بنعت ذوق و تواجد انشاء نموده خوانده. امید که مسموع سمع رضا آنحضرت شده باشد. سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله

رب العالمین تم تم تمام شد.
چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۱۵۲۸؛ گانپور، سنگی، ۱۹۱۲م، چاپ سوم، وزیری، ۲۷۶ص؛ ۱۸۹۳م، (چاپ اول) وزیری بزرگ، ۲۵۶+۴صص

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق متوسط، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: بغدادی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، ۲۸۹ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۴۵]
۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نظر می‌رسد که نسخه اصل است و مؤلف خود کاتب نسخه هم بوده، مجدول؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: کشمیری.، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، ۲۸۹ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۵ – ۵۹۱]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۳۱
خط: نستعلیق هندی، کا: محمد نجیب، تا: ۴۱ پادشاهی عالمگیر ۱۱۰۹ق، جا: لاهور؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۱۶۷گ، ۱۴ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۳۶سم [ف: ۱۵ – ۴۲۰۶]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محمد درویش سمرقندی، تا: دوشنبه ۳ ربیع الثانی ۱۳۰۲ق؛ از روی نسخه مورخ ۲۶ جمادی الثانی ۱۱۰۴؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۳گ، ۲۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸ – ۵۶۶]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۷۷-ف
نسخه اصل: دیوان هند ۱۷۸۵اته ۷۲۰؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱– ۶۶]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۳۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۱ – ۱۵۶]

● **جذبة الحقیقة = شرح دعای کمیل** / شرح دعا / عربی
jaḏbat-ul ḥaqīqa = š.-e do‘ā-ye komayl
کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ – ۱۳۴۰ قمری
kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e ‘alī madad (1846 - 1922)
وابسته به: دعاء کمیل؛ منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول (-۴۰)
تاریخ تألیف: اول رمضان ۱۲۷۷ق
شرحی است بر دعای کمیل.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۸۱/۱
آغاز: و اشهد انه لا اله الا هو السلطان الذی لم یدرک هویته شئ و لم یعرف کینونیته شئ فانه هو الله الحکیم القدیم و ان محمدا المبعوث
نسخه اصل: کتابخانه مؤلف ـ کاشان؛ کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ قرن ۱۴؛ مصحح؛ ۸۰ص [عکسی ف: ۳ – ۷۳]

←جذبه حیدری ← حمله حیدری

● **جذبه حیدری** / شعر، تاریخ معصومین / فارسی
jazbe-ye heydarī
احسن بنگالی، عبدالعلی خان، ق۱۲ قمری
ahsan bangālī, ‘abd-ol-‘alī xān (- 18c)
وابسته به: حمله حیدری؛ باذل، محمد رفیع بن محمود (-۱۱۲۳ق)
اهدا به: امیر بنگاله اسد جنگ
تاریخ تألیف: در سال‌های ۱۱۴۴ – ۱۱۵۱ق
تکمله‌ای است بر «حمله حیدری» باذل. در سال ۱۱۵۱ق شاعری به نام شاه کوثر که به قصد زیارت نجف اشرف از بنگاله می‌گذشته، این تکمله را دیده و آن را جذبه حیدری نامیده؛ وی ابیاتی هم در تعریف این اثر سروده و ماده تاریخ آن چنین یافته: «به تو احسن احسنت مولی بود» (۱۱۵۱).
آغاز: بسمله، به نام خداوند عرش مجید ×× که از امر کن کرد عالم پدید
[نسخه‌های منزوی ۲۷۳۹:۴؛ الذریعه ۱۴۶:۱۹؛ فهرستواره منزوی ۱۶۰۵/۳ و ۶۷۹/۱۰]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۰۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام ازفضل رب العالمین شد به توفیق امیر المومنین شد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق [رایانه]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۹۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** که بود اشعری پیش از آن اهل دین پس از حکم او گشت کفرش یقین
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ (۳۰۸-۳۹۲ پ)، ۲۳ سطر (۱۳/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۷×۲۹/۵سم [رایانه]

● **جذبیة** / ادبیات / فارسی
jazbīye
؟ غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ – ۵۰۵ قمری
qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)
گزارشی بیتی است منسوب به حجة الاسلام غزالی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۷۷/۷

آغاز: رساله جذبیه للمام حجة الاسلام محمد الغزالی ... غسل و جنابت و قمر و حیض و آفتاب ×× خواهم که هر دو را بیکی دم بر آوردم؛ **انجام:** کارها چنین بسعی عبده میسر نگردد بل بعنایت معبود موقوف بوده و من الله التوفیق من اشارات الاهیة تمت
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱گ (۴۲ر–۴۲پ) [ف: ۱۵ – ۳۸]

● **الجذر** / حساب

al-jaḏr

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ – ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۰/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز، ۶ص، ۱۴ سطر [سنا: ف: ۲ – ۲۳۵]

↩جذر اصم ⟩ معرفت جذر اصم

↩جذر الاصم ⟩ مغلطة الجذر الاصم

↩الجذر الاصم ⟩ حل مغالطة جذر الأصم

↩الجذر الاصم ⟩ مغالطة کلامی فی یوم کذا کاذب

↩الجذر الاصم ⟩ حل شبهة ابن کمونه

↩الجذر الاصم ⟩ المغالطات

↩الجذر الاصم ⟩ حیرة الفضلاء فی تحقیق الجذر الاصم

↩الجذر الاصم ⟩ حل شبهة الجذر الاصم

● **الجذر الاصم = قول القائل کل اقاویلی کاذبة = حل شبهة کل کلامی کاذب** / منطق، فلسفه / عربی

al-jaḏr-ul aṣam = qawl-ul qā'il kull-u aqāwīlī kāḏiba = ḥall-u šubhat-i kull-u kalāmī kāḏib

یحیی بن عدی، ۲۸۰ – ۳۶۴ قمری

yahyā bn-e 'adī (894 - 975)

حل شبهه معروف به جذر اصم است که از سوی «ابن کمونه» در قرن هفتم هجری، بازپردازی شده و گویا جمله «استثنائیه» در آن عبارت، از افزوده‌های او باشد.

[ریحانة الادب ۳۴۵/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۸/۸

آغاز: عونک یا لطیف قال یحیی ... انی لما ختمت مقالتی فی نشر فضل صناعة المنطق بوصف بعض ما یفیده اهلها من القول المعجزة سایر الصناعات الکلامیة؛ **انجام:** و کذلک لا یمکن ان یکون صادقا فی اخباره عن ذاته انه کاذب فهذا حل المسئله
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۷۸ق؛ کاغذ: شرقی، ۱گ (۱۷۳ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳۱ – ۳۰۹]

● **الجذر الاصم** / منطق، فلسفه / عربی

al-jaḏr-ul aṣam

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، ۱۰۱۷ – ۱۰۹۰ قمری

mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo'men (1609 - 1679)

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۱۶/۱۰

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ – ۳۵]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۱۶/۱۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ – ۳۵]

● **الجذر الاصم** / فلسفه / عربی

al-jaḏr-ul aṣam

محقق خوانساری، حسین بن محمد،۱۰۱۶–۱۰۹۹ قمری

mohaqqeq-e xānsārī, hoseyn ebn-e mohammad (1608 - 1688)

منقولاتی از دستخط محقق خوانساری درباره جذر اصم و سؤال و جواب او درباره درج ارتفاع و خورشید و نیز اشکال وی.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۵۷۹۴

کا: علی نقی، تا: ۱۱۱۴ق [رایانه]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۱۶/۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ – ۳۵]

● **الجذر الاصم** / فلسفه / عربی

al-jaḏr-ul aṣam

تنکابنی، حسین بن ابراهیم، – ۱۱۰۵ قمری

tonekābonī, hoseyn ebn-e ebrāhīm (- 1694)

وابسته به: الافق المبین = عبادات (رساله در)؛ میرداماد، محمد باقر بن محمد (–۱۰۴۱)

حاشیه‌ای است بر بحث الجذر الاصم کتاب افق المبین میرداماد که در آغاز آن چنین آمده «هذه من عبارات سلطان الحکما المتاهلین ثالث المعلمین امیر محمد باقر الماقب بالداماد قدس الله روحه و رفع درجاته فی کتابه المسمی بالافق المبین ذکرتها مع ما سنح لی العب الذلیل شیخ حسین بن ابراهیم تنکابنی تجاوز الله عنهما الذنوب».

آغاز: بسمله هذه من عبارات سلطان الحکماء المتألهین ثالث المعلمین امیر محمد باقر ... و مما یلتحق بهذا المقام المعضلة الملقبة بالجذر الاصم وهی الداء العضال التی رعیت الاسلاف و الاخلاف من الذین هم الاباء الروحانیة ...

انجام: فلا یلزم المحذور من اجتماع الصدق والکذب فی نسبة عقد حملی شخصی وله الحمد علی نعمه والصلوة علی من

اصطفاه وجعله خير البرية وعلى آله المعصومين صلوات الله و تسليما عليهم اجمعين
[الكواكب المنتشرة ۱۹۱؛ دانشنامه جهان اسلام ۳۰۲/۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۳۶ ض
خط: نستعليق، كا: محمد رضا بن حميد، تا: با تاريخ ۱۰۸۹ق؛ ۳ص، (۹۸ - ۱۰۱) [ف: ۴۳ - ۱۵۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۰۴/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعليق، كا: احمد بن محمد علی رشتی، تا: ۱۲۲۱ق؛ كاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۲۱ر-۱۲۲ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۶/۵سم [ف: ۳۵ - ۶۴۰]

۳. قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۲۴/۱۴۳-۴۸۴۳/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعليق، كا: يحيی حسنی لاريجانی، تا: ۲۷رمضان ۱۳۱۲ق، جا: تهران؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۱۱سم [ف: ۳ - ۱۱۵۴]

● **الجذر الاصم** / فلسفه / عربی

al-jaḏr-ul aṣam

طباطبائی، محمد صادق، ق۱۳ قمری

tabātabā'ī, mohammad sādeq (- 19c)

تحقيق در مسئله كل كلامی كاذب، و صاحب جنگ (كه از شاگردان صاحب فصول و صاحب ضوابط است) نظر استاد خويش را در موضوع جذر اصم نقل می‌كند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۴/۶-طباطبائی
آغاز: و جدت فی بهض افادات الافاضل الشبهه المشهوره بالجذر الاصم تقريرها ان قائلا ان قال كل كلامی كاذب ... و اجاب عنه الاستاد المحقق ادام الله ايام افاداته بهذه العباره؛ **انجام:** والبديهی الصريح لايبطل بالمصادره فيه بالمطلوب الی كلامه سلمه الله كذا كان (دنباله سخن مؤلف از نسخه افتاده يا نوشته نشده است)
كاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۷۳گ [ف: ۲۳ - ۶۹۳]

● **الجذر الأصم** / منطق، فلسفه / عربی

al-jaḏr-ul aṣam

مقاله‌ای است در سه «مقدمه»: ۱. ان الخبر بصورته حكاية عن نسبة خارجية ...؛ ۲. ان الصدق و الكذب نسبتان بين الحكاية و المحكی عنها؛ ۳. لايمكن ان يكون الخبر حكاية عن صدق نفسه او كذبها او عن صدق او كذب يتوقف علی ذلک الحكاية.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۳۲
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمين و الصلاة و السلام علی رسوله محمد و آله اجمعين قالو كل خبر اما صادق او كاذب و هذه قضية منفصلة حقيقية صادق فی نفس الأمر؛ **انجام:** فلم يتحقق ما نبكی عنه فتأمل و الله اعلم بالصواب واليه المرجع و المآب
تذكر در رايانه آستان قدس مؤلف تركه اصفهانی، محمد بن حبيب الله ثبت شده است؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: رضا نائينی، مرداد ۱۳۱۱؛ ضميمه نسخه ش ۸۷۷؛ كاغذ: شكری آهارمهره، جلد: مقوا عطف تيماج مشكی، ۲ص، ۴۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [ف: ۲۴ - ۶۴]

● **جذر اصم** / منطق، فلسفه / عربی

jaḏr-u aṣam

از: عبدالوهاب؟. فايده‌ای است در بيان شبهه جذر اصم و جواب آن كه در پايان آن امضای «عبدالوهاب عفی عنه» ديده می‌شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۰۱/۳
آغاز: قد تقرر الشبهة الصعبة المشهورة بالجذر الاصم هكذا قول القايل كل كلامی فی هذه الساعة كاذب؛ **انجام:** و انحل الاشكال و طلع نير الجواب من افق الحق و الحمدلله تعالی
خط: نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۳؛ دارای جدولها و اشكال هندسی، ركابه‌دار؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۱ص (۲۷۶)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۴/۵سم [ف: ۴۴ - ۹]

● **الجذر الاصم** / منطق، فلسفه / عربی

ḥall-u muġāliṭat-i jaḏr-il aṣam

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۱۰/۲
آغاز: السلام علی رسوله و محمد و آله اجمعين قالوا كل خبر اما صادق او كاذب؛ **انجام:** فلم يتحقق ما نحكی عنه فتأمل و الله اعلم بالصواب و اليه المرجع و الماب
خط: نسخ و نستعليق، بی‌كا، بی‌تا؛ واقف: نائينی، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۴ - ۳۷۹]

● **جذر الاعداد الاصم** / رياضيات / عربی

jaḏr-u a'dād-il aṣam

مسيحا فدشكوئی، محمد مسيح بن اسماعيل، ۱۰۳۷؟ - ۱۱۲۷ قمری

masīhā fedeškū'ī, mohammad masīh ebn-e esmā'īl (1628 - 1715)

مؤلف در قزوين با بعضی از فضلاء در جذر اعداد اصم مشغول مذاكره بوده كه ملارضی الدين محمد بن حسن قزوينی (د: ۱۰۹۶) - آقا رضا قزوينی - گفته كه در لسان الخواص تمامی حرفها را در اين مورد بيان كرده است. مؤلف كتاب را از وی گرفته و پسنديده و اين كتاب تعليقه‌ای بر بحث مورد نظر از

لسان الخواص است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۵۶۴

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ مجدول، محشی با نشان «منه عفی عنه»، در آخر آمده: «بلغ مقابلة من خطه الشریف ادام الله تعالی افادته و ظلال جلاله»؛ ۱۳گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۳۹]

● **جذوات = جذوات و مواقیت** / فلسفه / فارسی

jazavāt

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (-1632)

اهدا به: شاه عباس اول (۹۹۵-۱۰۳۷ق)

واژه «جذوة» به معنی پاره آتش و جمع آن «جذی» و «جذاء» است و جمع آن به الف و تاء غلط مشهور است (اقرب الموارد). گویا مشاهیر علمای هند با این شبهه مواجه شده بودند که چرا هنگام تجلی حضرت حق، کوه طور بسوخت اما پیکر حضرت موسی (ع) نسوخت. شاه عباس نامه‌ای به خامه مظفر علی (یا علیا) دانشمند همزمان داماد به او می‌نویسد حاکی از این‌که مسئله مزبور را دانشمندان دیار هند پاسخ گفته‌اند اما پاسخ آنان مورد پسند افاضل عصر ما واقع نشده، شاه عباس در این نامه از میر خواسته است تا به این مسئله پاسخ گوید. اگرچه جذوات پاسخ‌نامه‌ای مفصل به چرایی اختصاص تجلی حق بر حضرت موسی است، در عین حال تفسیری حکمی بر آیه ۱۴۳ سوره اعراف و نیز اثری مفصل و مبسوط در علم حروف، اعداد و اوفاق نیز به شمار می‌آید، زیرا در نیمه پایانی کتاب، وی از رابطه حروف و اعداد با عوالم هستی و اسرار و لطایف حروف بر حل شبهه یادشده بسیار بهره برده است. جذوات شامل دیباچه‌ای درباره علت و انگیزه تألیف کتاب و ۱۲ «جذوه» که در واقع به عنوان مقدمه و مبادی بحث به شمار می‌آیند و ۳۵ «میقات» (در بعضی نسخه ها ۲۸ «میقات» به تعداد حروف الفبا) که مقصد اصلی کتاب را تشکیل می‌دهند می‌باشد. هر جذوه دارای چند لحاقه و فلذه و لامعه و تکمله است. وی در جذوه ۱۱ از حساب و اسرار اعداد و در جذوه ۱۲ از اسرار عدد و حروف سخن گفته است. داماد در این کتاب از اثبات حدوث دهری سخن آورد و گوید ارسطو نیز در رسائل (حروف) خود در مافوق طبیعت صاحب این مشرب است. وی جذوات را پس از الافق المبین و ایقاظات و قبسات نوشته و در آن از تفسیر آیة الکرسی از خفری، انموذج العلوم و بعضی از افاضل مقلدین و از قبس الانوار یاد کرده است.

آغاز: بسمله، عینان عینان لم یکتبهما قلم ×× فی کل عین من العینین عینان / نونان نونان لم یکنفهما رقم ×× فی کل نون من النونین نونان. مقادس قبسات انوار تسبیح و تحمید وقف حرم کبریای ناظم کارخانه ابداع و تکوین

انجام: وهم در جمع سلامت اسم مذکر و در اسماء ضمایر غیبت و خطاب والسلام علی من اتبع الهدی و رحمة الله و برکاته

چاپ: مشارفارسی، ج۲، ص۱۵۲۹، بمبئی، سنگی، بی ناشر، ۱۳۰۲ق.، رقعی، ۲۰۰ص، به صورت مغلوط؛ به تصحیح علی اوجبی، تهران، مرکز نشر میراث مکتوب، ۱۳۸۰

[الذریعه ۵:۹۲؛ نسخه‌های منزوی ۲:۷۷۶؛ فهرستواره منزوی ۱۲۷/۶]

شرح و حواشی:

۱- شرح بیت کتاب جذوات = شرح «عینان عینان لم یکتبهما قلم»؛ علوی عاملی، احمد بن زین العابدین (-۱۰۵۴)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۱/۱-ف

نسخه اصل: نسخه آقای روضاتی در اصفهان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۴ق؛ ۸۶گ، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۷۲۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۵۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و امکان ذاتی در ابداعیات دوازده جذوه دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹گ (۱۰۰پ-۱۱۸ر)،۱۷سطر(۸×۱۳)،اندازه:۳/۵×۲۰سم[ف:۱۵- ۴۰۶۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۱۲/۵

قطعه‌ای از آغاز این کتاب در این نسخه آمده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن احمد لیمانی گیلانی، تا: ۱۰۹۱ق؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای،۱۹گ(۱۰۹پ-۱۲۷پ)،اندازه:۱۲×۱۸/۵سم[ف: ۱۶-۱۱۶]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مهر: محمد تقی شریف یزدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۶گ، ۱۹ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۳۳]

یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۱۹

همان نسخه بالا [نشریه: ۴ - ۴۳۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۵۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ شعرهای شفایی و میرزا جلال اسیر و سلطانعلی بیک و میر داماد و زلالی در ستایش او؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، ۱۷ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۲۲۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۲/۴۲

آغاز: الجذوة الثامنة: عارف متقدس در درجه زهد و درجه عبادت نه چون زاهد جرمانی و عابد جسمانی باشد؛ **انجام:** و غاشیة عبودیت بر دوش دارند ... و الارض بحجارها و الماء بسیلانها

بخشی از رساله است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کبود، ۲گ (۱۴۵پ-۱۴۶ر)، ۲۴ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴ - ۱۹۰]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۶۳/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱۱۷پ-۲۱۵ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۲۶۴]

۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۸۹/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جا: اصفهان؛ با تاریخ‌های ۱۰۹۲ [ف: ۳ - ۳۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۶۳/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: بین ۱۰۹۹-۱۱۴۴ق؛ جلد: تیماج نیلی، ۴۶گ (۱۳۷پ-۱۸۲ر)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۷]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۹۱
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ ظاهراً این نسخه که از خط و کاغذ آن پیداست در اواخر قرن دوازدهم و اوایل قرن سیزدهم نوشته شده از روی نسخه‌ای که در زمان حیات مؤلف برداشته شده است زیرا که در بعضی صحایف به خط همان کاتب حواشی است که در ذیل آن «منه دام ظله» نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی شکری آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۹۲ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۸۰]

۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۹/۱
آغازو انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ق یا آغاز ۱۲ق؛ ۸۷گ (۱پ-۸۷پ) [ف: ۲ - ۶۱]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عرش الکمال معراج اقصی المراتب عقل مستفاد انسان ربانی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۱۶۶ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۱۶۹۱]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آبی، جلد: میشن قرمز، ۸۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۱۷۹]

۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۵/۸
بخشی ازکتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمدعلی کرمانشاهی، تا: پایان قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۰۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تباشیر صبح حیوة ابدیه است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۵۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** أذا اخذت علی الاجمال لم یکن لهما نسبة
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از مرحوم لطفعلی بن محمد کاظم صدر الافاضل بعضا به تاریخ سال ۱۳۰۸ و ۱۳۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۵گ (۸۵پ- ۱۶۹پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۲سم [ف: ۴۳ - ۲۱۸]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۶۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۰گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۵۰۴]

۱۸. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۶۷/۱
خط: نستعلیق، کا: یوسف بن علی اکبر، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۶×۱۶سم [ف: - ۲۵۴]

۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۱۸/۱-۱۷/۹۸
آغاز: نظام سلاسل آفرینش و بینش فرمانروای اصقاع اقالیم دانش و بینش سلطان اعاظم السلاطین و سیدهم خاقان قماقم الخواقین و ایدهم عباس شه عادل فیروز معظم؛ **انجام:** فالکاف اسم کربلا و الهاء هلاک العترة و الیاء یزید و هو ظالم الحسین علیه السلام و العین عطشه و الصاد صبره سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین
آغاز و انجام این نسخه با بقیه نسخه ها ناهماهنگ است و این نسخه دقت بیشتری می‌طلبد؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۶ شعبان ۱۲۱۷ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۵۵]

۲۰. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۳۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نسبة الخلق الی التکوین بان تاخذ من هذا و نودی الی ذلک فتم به الابداع الکلی الالهی ... علی الاجمال ...
بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۱۲]

۲۱. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۳۱/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: کرمعلی خراسانی، تا: ۱۲۲۷ق؛ از روی نسخه مؤلف، در آخر نسخه سوم چنین آمده «آنچه در نسخه اصل که به خط سید الحکماء بود همین بود گویا زیاده از این رقمزده کلک گهربار نفرموده باشند»؛ واقف: محمد علی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۹۱]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۶۶/۲-۹/۲۱۶
آغاز و انجام: برابر
از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رحیم بن محمد طالقانی، تا: دوشنبه سلخ محرم ۱۲۳۹ق؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی با نشان «منه ره»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۴گ، ۱۶-۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۵۵]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۰۱/۱
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی حسینی قمی، تا: ۱۲۴۶ق، جا: اصفهان؛ مصحح، مقابله شده؛ تملک: عبدالرحمن بن عبدالعظیم خوانساری به تاریخ ۱۱۸۳ در اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۹گ (۱پ-۱۰۹ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۸ - ۹۵]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۱۲/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۶گ(۲۸پ-۷۳پ)،اندازه:۱۵×۲۲سم[ف:۲۰-۱۵] و [ف: ۲۰ - ۱۳]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۸
آغاز: برابر؛**انجام:** و روی هذا الحدیث بعینه فی کتاب زواید الفوائد و ذکره ابن طاوس فی وصایاه
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۶۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۱گ، ۱۱ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۶ - ۲۸۱]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۷۴/۱
خط: نستعلیق، کا: اسدالله بن حاجی محمد اسماعیل تهرانی، تا: دوشنبه پایان شوال ۱۲۷۸ق؛ محشی با نشان نوری (آخوند ملاعلی نوری)، در ۹۲-۹۷ به فارسی درباره حروف با عنوان میقات که در هامش آن را مربوط به جذوات پنداشته‌اند؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹۱گ (۱پ-۹۱ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۵ - ۳۳۰]

۲۷. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱
کا: عبدالعلی بن محمد حسن مزجی بسطامی، تا: ۱۳۰۸ق [تراثنا: س۵ش۳ - ۱۰۳]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** فاسد نکرده است بتصرف رد صاحب ولایتی؛
خط: نستعلیق شکسته، کا: حسینی، محمد، تا: ۱۳۲۸ق [رایانه]

۲۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۳۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۱۴]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۸۱/۳
آغاز: افتاده: مانند دایره روحانیه. سین در پرگار نظام وجود به چندین وجه مقدار قاب قوسین و مبلغ دور سلستین آمده است؛ **انجام:** برابر
در فهرست با عنوان «رساله در علم الحروف» و ناشناس آمده؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اوراق ۱۳۲ تا ۱۳۷ بخش کوتاهی از یک کتاب ناشناس است که باب بیست و ششم در پیدا کردن عجائبها که در نهاد زمین است و باب بیست و هفتم آن در اختلاج جستن اعضا است؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی سبز و زرد، ۳ص (۱۲۸-۱۳۰)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۳۳]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حاج شیخ محمود واعظ حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۸۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۸۶]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۲/۲
خط: تعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱۲۴گ، ۱۹ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۲۲۳]

● جراب الحكمة / گوناگون / عربی و فارسی

jirāb-ul ḥikma

همدانی، حسین بن محمد حسن، ق۱۴ قمری
hamadānī, hoseyn ebn-e mohammad hasan (- 20c)

در حکمت و فلسفه و تفسیر و حدیث و تاریخ و اعتقادات و جز اینها از مطالب متفرقه که بدون نظم و ترتیب مخصوص گرد آورده شده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۵۷
جلد چهارم کتاب و به تاریخ محرم ۱۳۲۴ در اصفهان به پایان رسیده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، با افزودگی؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۷۵گ، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۴۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۹۴
آغاز: حکایت حاجی کنی اعلی الله مقامه بجهت بی طمعی از سلطان میفرمود آنچه دیگران نگفتند؛ **انجام:** و او شاگرد حاجی محمد جعفر کبودر آهنگی است و او شاگرد سید معصوم علیشاه هندی است؛
در ماه شعبان سال ۱۲۲۱ به پایان رسیده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۸۲گ، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۸ - ۴۱۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۸۸۲
آغاز: بسمله، اللهم احمد نفسک عنی حمد ایلیق بجنابک؛ **انجام:** بالحجامه ففوائدها کثیره جدا
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۹۰گ [الفبائی ف: - ۱۶۴]

←جر اثقال ⩾ جرثقیل
←جراثقال ⩾ معیار العقول
←جراثقال ⩾ حیل

● جر اثقال / فیزیک / فارسی

jarr-e asqāl

شهرستانی، محمد حسین بن محمد علی، ۱۲۵۵ - ۱۳۱۵ قمری
šahrestānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad ʻalī (1839 - 1898)

در فیزیک و مباحث اجسام.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۱۲/۳
آغاز: بدانکه التهابی که بدان چیزهای گران نامعلوم را بقوت اندک معلوم توان کرد
خط: نسخ، کا: لطف الله بن عبداللطیف، تا: ربیع الاول ۱۲۵۷ق؛

واقف:احمد فاضل، اسفند ۱۳۶۵؛ کاغذ: آهارمهره نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای،۳۱۵گ،۲۱سطر،اندازه:۱۴/۷×۲۰/۵سم[ف:۱۴- ۴۵]

● جراح / طب / عربی

jirāḥ

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۸۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

● الجراحة / طب / عربی

al-jirāḥa

در سه «باب»: ۱. الکی بالنار و الکی بالدواء الحاد و هی مسبوب من الفرق الی القدم و صور الآلات و حداید الکی و کلما یحتاج الیه فی العمل (۵۶ فصل)؛ ۲. الشق و البط و الفصد و الحجامة و الجراحات و اخراج السهام و نحو ذلک، مبوب مرتب و صور الالات (۹۶ فصل)؛ ۳. الجبر و الخلع و علاج الوثی و نحو ذلک ف مبوب مرتب من الفرق الی القدم و صور الالات (۳۶ فصل).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۷

آغاز: بسمله. قال جامع هذا الکتاب لما اکملت لکم یا بنی هذا الکتاب الذی هو جزء العلم من الطب و بلغت الغایة من وضوحه و بیانه فرایت ان اکمله لکم بهذه المقالة التی هی جزو العمل محسنة فی بلدنا و فی زماننا معدوم التبة؛ **انجام:** و سد الموضع فانه سیراً سریعاً. کمل الکتاب و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و اله اجمعین و حسبنا الله و نعم الوکیل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان شوال۷۱۰ق، جا: تیره؛ تملک: ضیاء الدین محمد طبیب، محمد حسین طبیب پسر حکیم علی محمد کازرونی بوشهری در اول رمضان ۱۲۳۵، محمد طاهر بن محمد باقر حسینی افطسی خورزنی در شوال ۱۱۳۹؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۴گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [سنا: ف: ۱ - ۲۴۰]

● جراحی / طب / فارسی

jarrāhī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۵۶

آغاز: امراض جراحی بر سه گونه است که در سه کتاب می‌نویسم اول امراضی که به یک دفعه در چندین نسج بروز تواند کرد که محدود به عضو یا نسجی نباشد مانند سرطان؛ **انجام:** گاهی موجب فا گشته است ابدرک اسرکتین در شقیقه از یک تا دو میلی گرم هر دو یا سه روز یک دفعه

خط: نستعلیق، کا: صدرالدین حکیم شیرازی، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، محشی، یادداشتی از کاتب به سال ۱۳۱۷ق آمده که برگ ۲۴۹ به خط میرزا ابوالحسن خان استاد وی می‌باشد که مدت ۴۸ سال سمت دکتری مریضخانه دولتی را به اتفاق کاتب و میرزا نصرت حافظ الصحه و حسین خان و سید ابوتراب و میرزا قوام کاشی و میرزا ابراهیم قمی عهده دار بوده‌اند؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۷گ، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۴۰]

● جراحی / طب / فارسی

jarrāhī

کتابی است در طب جدید در موضوع جراحی. اصل کتاب تألیف شلیمر فرنگی است که به فارسی ترجمه شده است.

ظاهرا همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۳۵

آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله رب العالمین ... اما بعد رساله‌ایست از علم جراحی از تألیفات دکتر پولاک فرانسه که مشتمل است بر یک مقدمه و سه مقاله اما مقدمه در تعریف عمومی این علم است؛ **انجام:** مگر آنکه با آهن تافته گی نمایند تا سد سیلان بالمره شود تمام شد جلد اول کتاب جراحی بعون الملک الباری فی ۲۹ شهر ربیع الثانی سنه ۱۳۱۱

این رساله شامل یک مقدمه و سه مقاله است که هر مقاله بر ابواب و فصولی چند تنظیم گردیده است؛ خط: گوناگون، بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی سفید مهردار، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۲ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۹۳]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۹/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله ... و بعد این کتابی است در علم جراحی؛ **انجام:** تشخیص هر یک از آنها را بیان خواهیم نمود

بی‌کا، بی‌تا؛ ناقص است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۱ص (۵۰۰-۶۰۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۶۳/۲-۳۱/۱۴۳

آغاز: بسمله. باب اول در امراض است که عروض آنها تقریباً در جمیع آلات بدن عارض می‌گردد. فصل اول فلغمونیای ساده؛ **انجام:** و مانند پوست تخم مرغ غلافی از برایش درست می‌کنند. فصل نهم در علاج اعصاب فقره اول در جراحت اعصاب

انجام ناتمام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۵۶]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۵۸/۲

آغاز: الحمدلله ... بدان که این رساله‌ای است در بیان علم جراحی و مشتمل است بر چند فصل ... در نزف الدم که به فرانسه همورازی نامند؛ **انجام:** ولی اگر چند شریان قریب به هم باشند توانیم که سر ریسمان آنها را از یک موضع بیرون نهیم

نه فصل را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۴۸گ (۵۵پ-۱۰۲پ)، ۱۷ سطر، اندازه:

۱۸×۲۳سم [ف مخ: ۳ - ۹۹۳]

● **جراحی جنگ** / طب / فارسی

jarrāhī-ye jang

راجی، عبدالحسین، ق۱۴ قمری

rājī, ‘abd-ol-hoseyn (- 20c)

از نماینده مجلس ۱۵ و ۱۶ از خرمشهر، دارای ۱. آسیب‌شناسی؛ ۲. ترجمه «درمان شکستگی‌ها» از لورنس بهلر؛ ۳. جراحی جنگ و بیمارستان نظامی.

[نمایندگان مجلس شورای ملی از زهراء شجیعی ص ۳۲۶؛ فهرستواره منزوی ۳۳۹۹/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۶۹

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با جوهر؛ کاغذ: فرنگی، ۷۹۸گ، ۲۱ سطر (۱۹×۲۴)، اندازه: ۲۱×۲۷/۵سم [ف: ۱۷- ۱۹۰]

● **جراحی فك و دندان** / طب / فارسی

jarrāhī-ye fak va dandān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۳۱

آغاز: بیماری فکین تحرقات نورمی فکین؛ **انجام:** قضایای اختلال عقلی است نزدیک به اتمام و سپری شدن است

جزوه درسی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: مریم میر هادی، بی‌تا

[الفبائی ف: - ۱۶۴]

● **جراحی مقدماتی** / طب / فارسی

jarrāhī-ye moqaddamātī

آلبو

ālbo

مترجم: ثقفی، خلیل بن عبدالباقی ۱۲۷۶ - ۱۳۴۶ قمری

کتابی است درطب جدید درباره جراحی مقدماتی شامل هفت فصل: ۱. فصد؛ ۲. حجامت؛ ۳. ارسال علق؛ ۴. معالجات بواسطه ادویه موضعیه (مراهم، قیر و طیات، مشمعات، اضمده، مشمعات خردلیه، ذراریحیه، مکویات و خوش)؛ ۵. اماله و شستشوها؛ ۷. نوارپیچی‌ها این کتاب از متن فرانسوی ترجمه شده و به چاپ رسیده است.

آغاز: رساله مختصری در جراحی که بفرانسه سرورژی [شیرورژی] نامند کلمه یونانی و معنای آن ...

چاپ: تهران: انتشارات اردیبهشت

[نسخه‌های منزوی ۵۱۵/۱؛ فرهنگ فرانسه / فارسی، تهران: انتشارات اردیبهشت؛ مؤلفین کتب چاپی فارسی و عربی، مشار، ۲۴/۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۵۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** زودتر خاهد گرفت یا اینکه ... پیش در زوفی بدون آب مدتی نگاه داشته باشند

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۲۰گ (۱-۲۰)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۹-۴۲۸]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۷۵-۳۵/۱۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** وبا دست چپ حرکت نوسانی به پا داده قطعه ساتره را جدا نمایند

خط: نستعلیق، کا: محمد رسول رشتی، تا: ۵ رمضان ۱۳۰۶ق؛ مصحح، با خط خوردگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۵۶]

← جراحی نظامی ﴿ بیان مرض ناشی از خوردن گوشت خوک و جراحی نظامی

● **جراحی و درسهای کلینیک** / طب / فارسی

jarrāhī va darshā-ye kelīnīk

آلبو

ālbo

مترجم: ثقفی ، خلیل بن عبدالباقی ۱۲۷۶ - ۱۳۴۶ قمری

تاریخ تألیف: ۱۳۰۶ق

مؤلف که از معلمان مدرسه دارالفنون بوده ابتداء مطالب این کتاب را به صورت درس برای شاگردان درالفنون بیان کرده است و بعد آن مطالب به وسیله خلیل خان ثقفی، که یکی از شاگردان او بوده، به فارسی ترجمه شده است بدین شرح: کتاب ۱. درباره جراحی در هشت فصل: فصل اول: در فصد و فصل هشتم: در قطع بخیه؛ کتاب ۲. شامل درسهای کلینیکی درباره مزاج و امراض عمومی و خواص آنها.

آغاز: بسمله، جراحی مختصر و مقدماتی جراحی که بفرانسه شیرورژی لفظ یونانی است و معنی آن عمل یدی است

انجام: در فرنگستان مستعدین باین مرض را بآب ویس بادن میفرستند تا آنکه از آنها شرب و استحمام و تزریق نمایند. تمام

[فهرستواره منزوی ۳۳۹۸/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۳۵/۱

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: دهه دوم جمادی الاول ۱۳۰۰ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۹گ (۱پ-۳۹پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۲۷]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا نصیر، تا: ۱۳۰۶ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آبی، ۱۷۸گ، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۵۵۵]

● **جراحی و کحالی** / طب / فارسی

jarrāhī va kahhālī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۸۶/۴

آغاز: این رساله تصنیف شیخ ابو علی سینا است در باب جراحی و کحالی. بسمله. و به نستعین و شکر و حمد و سپاس بی قیاس بی عدد پادشاهی را که بر همه عالمیان شکر او واجب است ... این رساله ایست در بیان جراحی و کحالی و علامات مادەها و جراحتها و این را رساله شیخ ابو علی گویند؛ **انجام:** مفرح پادزهر بادر. بادر از اختراع حقیر جهت امزجه حاره و منع بخار سوداوی ... بغایت نافع است ... دو مثقال اضافه نموده است

نسخه آشفته‌ای است و از ابن سینا هم نیست؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۶گ (۱۸۲پ-۲۱۷ر)، ۲۲ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۱۵۵]

● **جر الثقیل فی سلوک المعیل** / اخلاق / فارسی

jarr-ut̲ t̲aqīl fī sulūk-il mu'īl

متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸ - ۹۷۵ قمری

mottaqī, 'alī ebn-e hesām-od-dīn (1484 - 1568)

رساله‌ای در چگونگی رفتار مردان با زنان و ادای حق ایشان. در دیباچه می‌گوید: پیش از این چهار رساله نگاشته بودم: ۱. الرتبة الفاخرة فی سلطنت الدنیا و الآخرة؛ ۲. سلوک الغزات؛ ۳. سلوک الرجال؛ ۴. سلوک النساء. با سربندهای «فصل»، فصل در فواید نکاه، در زیانی چند که از نکاح آید، در تعارض زیان و فواید نکاح، آداب نکاح، آداب مباشرت، حقوق زنان بر مردان، تربیت اولاد، آداب عزیزان. (احمد منزوی)

آغاز: احمد لله الذی خلق الزوجین الذکر و الانثی ثم مزجهما ... اما بعد این چند کلمه ای است که در معیشت مردان با زنان

[فهرستواره منزوی ۴۱۴/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۶/۱۰-ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: نسخه آقای فقیه زاده؛ بی‌کا، تا: با تاریخ قرن ۹؛ ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۲۴]

● **جرائم بر ضد افراد** / حقوق / فارسی

jarā'em bar zedd-e afrād

در این مختصر جرائم مربوط به جسم و جان که مواد تشکیل دهنده ۱۷۰ تا ۱۹۲ قانون مجازات هستند مورد بحث و بررسی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است با بررسی تاریخی قتل و اقسام آن و مباحث مربوطه به آن.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۶۷

آغاز: جرائم نسبت به جسم و جان موضوع مواد ۱۷۰ تا ۱۹۲ قانون مجازات را تشکیل می‌دهد ...

خط:شکسته،نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۵؛ متن خط خوردگی دارد؛ جلد: مقوایی مشکی، ۵۴گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۲۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۳۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۱۶]

● **جرب** = **علاجیه** / طب / فارسی

jarab = 'alājīye

از کتاب‌های معتبر در اسباب و معالجات‌گری انتخاب شده است. نامبوب، با سربندهای در خور مطلب. در کلفون رساله علاجیه نامیده شده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۱۷/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی انزل لکل داء دواء. و الصلاة علی ... اما بعد، این رساله‌ای است در بیان جرب که در عرف گری گویند و در بیان حکه که خارش نامند. بدان که انتخاب کرده شد، از کتب معتبره؛ **انجام:** عجد راه. باسم فلان بن فلان. و الله اعلم بالصواب. و الله المرجع و المآب. تمت رساله علاجیه

خط:نستعلیق تحریری،بی‌کا،تا:نیمه قرن۱۳؛۵ص(۲-۶)[ف:۱- ۷۲]

←جرثقیل ⟩ معیار العقول

● **جرثقیل** / فیزیک، ریاضیات / فارسی

jarresaqīl

انصاری، مسعود بن عبدالرحیم، ۱۲۰۵ - ۱۲۶۵ قمری

ansārī, mas'ūd ebn-e 'abd-or-rahīm (1791 - 1849)

اهدا به: فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۲-۱۲۵۰ق) و عباس میرزا از فرانسه ترجمه شده است.

[فهرستواره منزوی ۲۶۴۱/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۶۲

آغاز: حمد بی حد مر عالمی را برازنده و رواست؛ **انجام:** میسر می‌شود

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فستقی آبی و سفید، جلد: میشن پازهری، ۸۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۰/۹سم [ف: ۲ - ۱۷۹]

● **جرثقیل** / ریاضیات / فارسی

jarresaqīl

خوارزمی، ابوعلی بن عبدالجلیل

xārazmī, abū-'alī ebn-e 'abd-ol-jalīl

در اشکال هندسی جرثقیل در پنج «باب».

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۰۳/۱**
خط: نسخ، کا: محمد بن محمد حسین دهقی، تا: چهارشنبه ۱۲ شوال ۱۱۸۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱پ-۹ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۶۸]
۲. **گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۲۵/۲**
خط: نسخ، کا: جمال الدین ابوجعفر یوسف بن ابی القاسم موسوی گلپایگانی، تا: ۳ ربیع الثانی ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱۹۸ر-۲۰۴پ)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۳۶]

● **جرثقیل = جر اثقال** / ریاضیات / فارسی
jarr-i-ṯaqīl = jarr-i aṯqāl
رساله‌ای است در شناخت جرثقیل و طرز ساخت آن که نویسنده با انگیزه تسهیل انجام امور، آن را در پنج «باب» نگاشته است: ۱. ذکر نام‌های آلات جرثقیل؛ ۲. شرح آلات جرثقیل در پنج فصل؛ ۳. در اینکه این آلات سه گانه را چون از قوه به فعل باید آورد، در سه فصل؛ ۴. ترکیب این آلات با یکدیگر، در چهار فصل؛ ۵. انجام کتاب و معانی پراکنده. این کتاب جز آن است که در الذریعة ۹۱/۱۵ یاد شده است و شاید از آن محمد علی حزین باشد که در الذریعة ۹۴/۵ آمده است.
آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد. بدان ایدك الله تعالی فی الدرین که در شعبه‌ای از شعب دانش چندان فایده‌ای یافت نشود که در علم جرثقیل
انجام: بر هریك از بکرات در این صفحه صورت ارتسام یافت، تا بر طالبان این آسان شود، و بالله التوفیق، تمت الرسالة

همانند:
۱.**تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۵۷۵۰**
آغاز: جرثقیل. باب دوم در آلات جرثقیل و آن مشتمل است بر پنج فصل، فصل اول در محور، فصل دوم در شرح منجل، فصل سیم در شرح بکره؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ سپس دو فصل در جرثقیل در دو صفحه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه‌ای قرمز، ۱۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [ف: ۲ - ۱۸۰]
۲.**تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۵/۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در برگ ۲۰ و ۲۱ دو فصل درباره جرثقیل با شکل‌های مکانیکی دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۹گ (۱پ-۱۹پ)، ۱۴ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۳۱]
۳.**تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۷۱**
آغاز: برابر؛ **انجام:** به سر چوبهای سه گزی ریسمان بسته یك نفر به پائین کشند

خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی، مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ص (۱۷۰-۱۸۶)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [رایانه]

● **جرثقیل = جر اثقال** / ریاضیات / عربی
jarr-i-ṯaqīl = jarr-i aṯqāl
درباره انواع آفتابه‌ها و سماورها و آنچه در آن آب را جوشانند، بحث کرده و ۲۹ شکل دارد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۴/۱
آغاز: نرید ان نبین کیف نعمل کاساً یصف فیه مقداراً من الشرب او الماء خرج کل شیء فیه؛ **انجام:** اذا انحط الی غانیة الی میزاب فیجری فی هذا المیزاب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۰گ (۱ر-۲۰ر)، ابعاد متن: ۱۰×۲۲، اندازه: ۸×۱۹سم [ف: ۴- ۳۰]

● **جرثقیل = جر اثقال** / ریاضیات / عربی
jarr-i-ṯaqīl = jarr-i aṯqāl

تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۱۶۱۴/۱
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛ با شکل، چند برگی است [ف: ۵- ۳۰۷]

● **جرثقیل = جر اثقال** / ریاضیات / فارسی
jarr-i-ṯaqīl = jarr-i aṯqāl
از کتاب‌هایی است که برای تدریس در دارالفنون از فرانسه به زبان فارسی برگردانیده‌اند و گویا مسیو کرشیش آن را تدریس کرده است؛ دارای چهار «باب» و هر باب چند «فصل»: باب ۱. در علمی که از حرکت اجسام گفتگو می‌کند؛ ۲. در جراثقال با قضیه حرکت طبیعی مطلقه؛ ۳. معادله اجسام صلبه؛ ۴. حرکت اجسام صلبه و ثقلیه که به زبان فرانسه دینامیك گفته می‌شود.
آغاز: بسمله. باب اول در علمی که از حرکت اجسام گفتگو می‌نماید

همانند:
۱.**تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۳۵۸**
آغاز: برابر؛ **انجام:** تعلیم گرفته شد از مسیو کرشیش بتار[یخ] (؟)
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸/۸×۲۳/۹سم [ف: ۲ - ۱۷۹]
۲.**تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۲۳**
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بلافاصله از سوراخ تا به آتش می‌رسد
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۳۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز ۲۰۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [نشریه: ۱۳-۱۰۳]

● **جرثقیل = جر اثقال** / ریاضیات / فارسی
jarr-i-ṯaqīl = jarr-i aṯqāl

بعضاً غیر همانند:

۱.تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۵/۵

آغاز: بسمله حمدله اما بعد این رساله‌ای است مشتمل بر چند باب. باب اول در ذکر نامهای آلات جراثقیل، بدانکه آلات آن پنج است؛ **انجام:** و بر این جمله نموده‌اند. صورتش این است کشیدیم (صورت)

شاید ترجمه «معیار العقول» از ابن سینا باشد که نسخه آن در دانشگاه هست (فهرست ۹۵۱/۳) و شاید از شیخ علی حزین باشد؛ بی‌کا، تا: ۲۳ جمادی الثانی ۱۰۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳گ (۵۰ر-۶۲ر)، ۱۸ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۹]

۲.تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۱۳/۷

آغاز: بسمله، حمدله، باب اول در ذکر نامهای آلات جرثقیل بدان که آلتهای آن پنج است؛ **انجام:** و نیم دانگ و دانگ تا چندانکه حاجت آید و بر این مثال همه جواهر را میزان توان ساخت و صورت ترازو این است (شکل ترازو)

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۸گ (۶۴پ-۷۱ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۶ - ۳۶۹]

۳.تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۱۴/۲

تکه ای است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۵ - ۳۰۷]

۴.تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۳

آغاز: بسمله این رساله‌ای است در علم جراثقال و مشتمل بر چهار باب و هر باب در چند فصل است باب اول؛ **انجام:** مرکب است از دو بازو که خطین ac و cd بوده باشند ایضا

در چهار «باب» وهر یک چند فصل است. گویا برای آموزشگاه دارالفنون از فرانسه به پارسی ترجمه شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۴ - ۳۰]

۵.تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۹۷/۳

آغاز: باب اول در ذکر نامهای آلت جرثقیل، بدان که آلتهای آن پنج است: اول محور؛ **انجام:** و یکی در محور است ... و یکی درباره دسته غ ف به قوه

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن رویه کاغذی، ۲گ (۱۰ر-۱۱ر)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۵ - ۴۲۱]

۶.تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۹۶/۷

آغاز: بسمله. حمدله ... باب اول اندر ذکر بالهای آلات جرثقیل توان شناخت و صورت ترازو این است ... دائما ابدا

در پنج فصل است. جز جراثقال یاد شده در فهرست منزوی (۱۸۰ ش ۵۷۵۰) و گویا جز جراثقال حزین (منزوی ۱۵۸) است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵ - ۲۶۳]

۷.مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۳۱۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۶۳۳]

←جرجانیة > الجمل فی عوامل الاعراب

● **الجرم الحامل بطباعه اللون من العناصر الاربعة و الذی هو علة اللون و غیره له** / هیئت / عربی
al-jirm-ul ḥāmil bi-ṭibā'-i-hi-l lawn min-al 'anāṣur-il arba'a wa-l laḏī huwa 'illat-ul lawn wa ġayr-i-hī la-h

کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ - ۲۵۲ ؟ قمری
kendī, ya'qūb ebn-e eshāq (802 - 867)

چاپ: در رسائل الکندی الفلسفیة، جلد دوم (قاهره، دارالفکر العربی: ۱۳۷۲ق)، به تصحیح محمد عبدالهادی ابوریده

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۳۵-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۲گ (۱۵۶-۱۵۷) [فیلمها ف: ۱ - ۴۷۰]

● **جرون نامه قدری** / شعر / فارسی
jorūn-nāme-ye qadarī

شیرازی، تقی الدین محمد، ق۱۱ قمری
šīrāzī, taqī-yo-dīn mohammad (- 17c)

مثنوی شامل داستان فتح بندر جرون (هرمز) و دلیری‌های سپاهیان ایران در جنگ‌های سخت آنان با پرتقالی‌ها است. او پس از حمد و ستایش یزدان، از مدح ابوالمظفر شاه عباس و سبب بنای قشم و مقدمات جنگ قشم و جرون (هرمز) سخن می‌گوید.

آغاز: از اول بنام بزرگ خدا ×× سر دفتر نطق را بر گشا / سخن را بنام خدا بازگوی ×× مرا خود از نام نامی بجوی

انجام: هزاران درود و هزاران سلام ×× زما بر محمد علیه السلام / هزاران درود دگر بر علی ×× خدا را ولی و نبی را وصی / هزاران درود و هزار آفرین ×× ابر آل و اصحاب او اجمعین

[عالم آرای عباسی ص ۹۷۹ تا ۹۸۲؛ استوری ۳۰۹/۱؛ بریگل ۸۷۰؛ نسخه‌های منزوی ۲۷۴۸ و ۴۳۰۴؛ ذبیح الله صفا، حماسه سرایی در ایران، انتشارات امیر کبیر، چاپ چهارم، ۱۳۶۳، ص ۳۶۹-۳۷۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۹۵/۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 8701 (ریو ۶۸۱)؛ خط: نستعلیق چهارستونی، بی‌کا، تا: ۱۱۰۹ق؛ با جدول زرین و با عنوان و مینیاتور [فیلمها ف: ۳ - ۱۴]

● **جریان الزوجة عن بعض الترکة لمشارکتها (رسالة**

فی) / فقه / عربی

jarayān-uz zawja ʻan baʻḏ-it tarika li-mušārikat-i-hā (r.-un fī)

مجتهد کرمانشاهی، محمد هادی بن عبدالرحیم، ۱۲۵۰ - ۱۳۳۶ قمری

mojtahed-e kermānšāhī, mohammad hādī ebn-e ʻabd-or-rahīm (1835 - 1918)

کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۵۲/۷

آغاز: بسمله حمدله ... بعد فراغی عن کتابة مسئله الحبو

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کاتب = مؤلف؛ تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا عطف پارچه، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم ف: - ۱۳۶]

● **جریب و جو و طسوج و مانند اینها** / فارسی

jarīb va jow va tasūj va mānand-e īnhā

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۰۹/۲

بندی درباره ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۳۸]

● **الجریدة** / فقه / ترکی

al-jarīda

مسائل فرایض و قواعد تقسیم ارث را با تطبیقات ریاضی آنها طی جد اول، بیان داشته و در هر مسئله اول حکم آن را آورده پس از آن در جدول‌هایی آن را حل می‌کند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۷۰

آغاز: صورت قره جمله مع الکسور بجقلی قاعده بودر که برحانه رسید ایدوب صفر قلو را به بسه برشی و عد اولنماز

خط: رقاع، کا: حسن بن احمد عینه وی، تا: ۲۱ جمادی ۱۲۴۷ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۹۵گ، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۶۳]

● **الجریده** / تاریخ / ترکی

al-jarīde

محمد

mohammad

اهداء به: سلطان سلیمان خان عثمانی

در تاریخ پیامبران گرام علیهم السلام از حضرت آدم تا خاتم و خلفاء راشدین و بنی امیه و بنی العباس و خلفای عثمانی، و در عصر هریک از خلفا و سلاطین نام علما و بیوگرافی مختصر آنان نیز آمده است. این کتاب گویا نام مخصوصی نداشته باشد و نامی که در اینجا گفته‌ایم از سر آغاز مؤلف گرفته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۹۰۲

آغاز: الحمدلله علی ألطافه السنیة و الصلاة علی نبیه خیر البریة ... بعد از شکر و سپاس بیحد و قیاس؛ **انجام:** شکر خدا که هر چه طلب کردی از خدا ×× بر منتهای همت خود کامران شدی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سر لوح و نقشه‌های رنگین؛ جلد: تیماج زرین، ۱۵۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۲۸۲]

● **جریده رضائیه** / روزنامه / فارسی

jarīde-ye rezā'īye

چاپ: چاپ سربی

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۹۱۲

نسخه حاضر یک برگ است که با عنوان ضمیمه ۲۶ جریده رضائیه به مناسبت جشنهای معارف در نوزدهم بهمن ۱۳۱۴ش منتشر شده است. جشن‌های معارف به مراسم خاک‌سپاری سرلوح بنیاد دانشگاه تهران توسط رضاخان پهلوی گفته می‌شود که در پانزدهم بهمن ۱۳۱۴ صورت گرفته است. این ضمیمه یکی از روزنامه‌های منحصر محلی می‌باشد که در ارومیه منتشر شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ، اندازه: ۲۶/۵×۴۳سم [میراث اسلامی: دفتر دهم - ۷۷۷]

● **جریده صالح افندی** / روزنامه / ترکی

jarīde-ye sāleh afandī

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۶۵

خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: ۲۷ ج ۱۲۴۲ق؛ مجدول؛ وزیری؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

● **جریده منشآت = منشآت** / نامه‌نگاری / فارسی

jarīde-ye monša'āt = monša'āt

طرب نایینی، محمد جعفر بن محمد حسین، ۱۲۱۰ق۱۳ قمری

tarab-e nā'īnī, mohammad jaʻfar ebn-e mohammad hoseyn (1796 - 19c)

۵۸ پاره.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۸

آغاز: صورت کاخ نامچه که در ایام سور لازم السرور مهد علیا شاهزاده بلقیس مرتبت [پردگی] نواب محمد ولیمیرزا و سرکار علیخان فرزند سعادتمند بندگان عبدالرضاخان نوشته شده. نخست

عروس حجله وجوب که باستار اشعه انوار از نواظر آفرینش محجوب بود سیمای زیبای ذات را بهر ذات صفات ثنوثیه آرایش نمود؛ **انجام:** و این رساله را که تواریخ الحسنی نام گشت مشتمل آمد بر یک مقدهم در ذکر حالات و مقالات بعضی منسوبان ... و ما توفیقی الا بالله رب الارباب و ما استظهاری الا باغمضا اهل الدرایة من اولی الالباب عمایری خطاء غیر صواب و یوجب منهم عقاب اللوم لامن التحسین الثواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشت تملکی مورخ ربیع لاثانی ۱۲۹۶؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: چرمی، ۱۲۰ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۳۳۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۴۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۷]

← الجزء الذی لایتجزا ← مقالة فی الجزء الذی لایتجزا

← الجزء الذی لایتجزی ← البرهان السلمی علی نفی الجزء الذی لایتجزی

← الجزء الذی لایتجزی ← ابطال الجزء الذی لا یتجزی

● **الجزء الرابع من حدیث شعبة بن الحجاج و سفیان بن سعید الثوری مما أغرب بعضهم علی بعض** / حدیث / عربی

al-juz'-ur rābi' min ḥadīṯ-i šu'bat ibn-i ḥajjāj wa sufyān ibn-i sa'īd aṯ-ṯawrī mimmā 'aġraba ba'ḍ-a-hum 'alā ba'ḍ

نسائی، احمد بن علی، ۲۱۵ - ۳۰۳ قمری

nesā'ī, ahmad ebn-e 'alī (831 - 916)

[تاریخ نگارش‌های عربی ۲۴۶/۱-۲۴۹؛ الفهرس الشامل، الحدیث النبوی و علومه ۷۰۷/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۶

آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا و مولانا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیما. أخبرکم الشیخ ... رکن الدین؛ **انجام:** آخر الجزء و الحمدلله رب العالمین

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مارديد اسپانیا، شماره ۱۸۰۰؛ خط: مغربی، کا: یحیی بن ابی طالب، تا: پنج‌شنبه ۲۸ رجب ۷۰۹ق؛ ۱۹ص (۴۹-۶۷)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۳ - ۳۸۴]

● **الجزء المنتقی من العشرین جزء المنتخبة من روایة أبی الحسن علی بن الحسن بن الحسین الخلعی الشافعی = فوائد الخلعی** / حدیث / عربی

al-juz'-ul muntaqī min-al 'išrīn juz'-il muntaxaba min riwāyat-i abi-l-ḥasan 'alī ibn-il ḥasan ibn-il ḥusayn al-xila'ī aš-šāfi'ī = fawā'id-ul xila'ī

خلعی، علی بن حسن، ۴۰۵ - ۴۹۲ قمری

xela'ī, 'alī ebn-e hasan (1015 - 1100)

[الفهرس الشامل للتراث العربی الاسلامی المخطوط، الحدیث النبوی و علومه، ۶۴۸/۱ و ۱۷۹۹/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۲

آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیماً. قرأت علی الشیخ الامام الاوحد؛ **انجام:** و النصح أرخص مایباع ... آخر الجزء المنتقی و الحمدلله وحده

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مارديد اسپانیا، ش ۱۸۰۰؛ خط: مغربی، کا: یحیی بن ابی طالب، تا: شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۷۰۹ق؛ ۱۳ص (۲۳-۳۵)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۳ - ۳۸۳]

● **جزء ایمان** / حدیث / فارسی

juz'-e īmān

عبدالباری، ق۱۱ قمری

'abd-ol-bārī (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۶۰ق

مؤلف چهل حدیث از کتاب داستان غم انتخاب نموده و با شرح و توضیح لازم در این رساله آورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۶۵/۷۷

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۷ص (۱۴۲۲-۱۴۲۸)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۴۵ - ۵۲]

● **جزء فی الصلاة علی النبی** / حدیث / عربی

juz'-un fi-ṣ ṣalāt 'ala-n nabī

قاضی اسماعیل بن اسحاق، - ۲۸۲ قمری

qāzī esmā'īl ebn-e eshāq (- 896)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۳عکسی

آغاز: بسمله. اخبرنا ابو محمد عبدالرحمن بن عمر بن محمد بن سعید البزاز المعروف بابن النحاس قراءة علیه قال قرأت علی ابی القاسم اسمعیل ابن یعقوب ابن ابراهیم ابن احمد بن البختری البغدادی المعروف بابن الجراب

نسخه اصل: کتابخانه کوپریلی در ترکیه شماره ۴۲۸ (فهرس مخطوطات مکتبة کوپریلی ۲۲۱/۱-۲۲۳)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۱۷ سطر [عکسی ف: ۴ - ۹۳]

● **جزء فی القبول و الرد** / حدیث / عربی

juz'-un fi-l qabūl wa-r radd

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری

soyūtī, 'abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۹۹
آغاز: بسمله. جزء فی القبول و الرد ... الصوفیة فی السؤال و الرد علی ثلث طرق احدها من یسأل و یقبل؛ **انجام:** الفی دینار من ماله و جمع له من اصحابه الفی دینار اخری فقیل الشافعی و ذلک
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، کمندکشی شده؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا عطف پارچه، ۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۲۵۱]

● **جزء فیه احادیث ابی محمد عبدالرحمن** / حدیث / عربی
juz'-un fī-hi aḥādīṯ-i abī muḥammad 'abd-ur-raḥmān
ابن ابی شریح، عبدالرحمن بن احمد، ۳۰۷-۳۹۲ قمری
ebn-e abī šorayh, abū mohammad 'abd-or-rahmān ebn-e ahmad (920 - 1003)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۵عکسی
آغاز: بسمله. و به توفیقی اخبرنا الشیخ ابو الوقت عبدالاول ابن عیسی ابن شعیب الهروی ... ان رسول الله صلی الله علیه و سلم قال التمسوا الرزق فی خبایا الأرض.
نسخه اصل: کتابخانه کوپریلی در ترکیه شماره ۴۲۸ (فهرس مخطوطات مکتبة کوپریلی ۲۲۱/۱–۲۲۳)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ نام رساله ها و راویان آنها در صفحات عنوان ذکر شده، مصحح، یادداشت قرائت دارد از جمله به خط عبدالله بن محمد بن جماعه؛ ۱۹گ (۲۱۸–۲۳۶)، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۴ – ۹۳]

● **الجزء فیه أحادیث مجردة من الجزء الأول من أمالی المخلص و من جزء حدیث الحفار عن ابن عیاش و من شیخه ثمرة الکاتبه** / حدیث / عربی
al-juz'-u fī-hi 'aḥādīṯ-un mujarrada min-al juz'-il awwal min amāli-l muxallaṣ
[الفهرس الشامل، الحدیث النبوی و علومه ۶۲۶/۱؛ درباره ابوطاهر محمد بن عبدالرحمن بن عباس المخلص (۳۹۳ق) بنگرید به: تاریخ نگارش‌های عربی ۳۲۰/۱ و درباره ابوعبدالله حسین بن یحیی بن عیاش الاعور القطان التمار (۳۳۴ق) نگاه کنید به: تاریخ نگارش‌های عربی ۲۷۱/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۵
آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا و مولانا محمد و علی آله و سلم تسلیماً. قرأت علی الشیخ الفقیه
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، ش ۱۸۰۰؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۰۹ق؛ ۳ص(۴۶–۴۸)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۳ – ۳۸۴]

←الجزء لایتجزی ≻ اثبات الجزء لایتجزی

←جزء لایتجزی ≻ تجوهر الاجسام

● **جزء لایتجزی** / فلسفه / عربی
juz'-un lā-yatajazzī
کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ – ۱۲۸۸ قمری
kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۲ق؛ محل تألیف: یزد
شرح و توضیح عبارتی از ملاصدرای شیرازی است، که درباره اثبات جزء لایتجزی و از عبارات مشکله است. به‌طوری‌که در نسخه تصریح شده این رساله را مؤلف، به درخواست یکی از ارادتمندان خویش در شهرستان یزد تألیف کرده و شروع و ختم آن در یک مجلس بوده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۷۸
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی اما بعد؛ **انجام:** یکون مثناها علی التکرار ضعفا و السلام علی من اتبع الهدی
خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: ۱۲۷۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی مهره شده، جلد: تیماج قرمز، ۲۹ سطر، قطع: رحلی [ف: ۴ – ۱۶۷]

● **جزء لایتجزی (رساله در)** / فلسفه / عربی
juz'-e lā-yatajazzī (r. dar)
صدرالدین استرآبادی، ق۱۳ قمری
sadr-od-dīn estarābādī (- 19c)

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۸/۲۴
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... قد امرنی الاستاد الاعظم الاجل الافخم ادام الله ایام افاداته بابطال مذهب المنسوب الی ذیمقراطیس ...
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۱۸–۱۱۹)، ۱۴–۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲۲]

● **جزء لایتجزی (ابطال ...)** / فلسفه / عربی
juz'-un lā-yatajazzī (ibṭāl ...)
گفتاری در ابطال جزء لایتجزی و بخشی است از رساله‌ای.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۷۳
آغاز: فی بحث ابطال الجزء و مما یناسب هذا المقام ان بعض العلماء استشکل القول باتخاذ محل النهایتین و قال لوکان الامر کذلک لزم اتعدام نقطة؛ **انجام:** و عامه احد فانا نشهد انه لم ینقله عن موضع کسایر افاداته اخذنا علامات وامارات برائته
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج

قرمز،۲ص (۴۵۸-۴۵۹)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹ - ۳۷۹]

● **جزء و کل** / عرفان و تصوف / فارسی

juz' va kul

نیریزی، قطب الدین محمد، ۱۱۰۰ - ۱۱۷۳ قمری

neyrīzī, qotb-od-dīn mohammad (1689 - 1760)

رساله‌ای است عرفانی در مقام و مرتبه پیامبر به شیوه و سبک عرفا؛ برای «فرزند مکانی قرة العینی آقا محمد هاشم» نگاشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۸۹/۳

آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی، عباده، الذی اصطفی محمد المصطفی و آله الطیبین ... خادم علماء دین ... محمد الحسینی المشهو بقطب الدین ... این رساله را بعنوان تذکار بر لوح خاطر مرآت نظایر؛ **انجام:** جزئی مرتبه روحانیه ایشان متصل بارواح کلیه آن بزرگواران گردد. و ان الله لا یضیع اجر من احسن عملا (تحریر فی شهر محرم الحرام ۱۱۷۰)

این رساله در فهرست شناخته نشده است؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد حسینی، تا: محرم ۱۱۷۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۱۴ر-۱۸ر)، ۱۲ سطر (۸×۱۰/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۲]

● **جزاء الاعمال** / کلام و اعتقادات / عربی

jazā'-ul a'māl

مراغی، حسن بن عبدالرحیم، - ۱۳۰۰ قمری

marāqī, hasan ebn-e 'abd-or-rahīm (- 1883)

رساله مختصری است که در آن اثبات می‌کند که جزاء اعمال عبد به حسب رضای خودش می‌باشد، اگر راضی به کفر باشد جزایش جهنم و اگر راضی به ایمان باشد جزایش بهشت خواهد بود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۸۸/۲

آغاز: الحمدلله الرحیم الرؤف و الکریم العطوف و الصلاة علی نبی الرحمة و منقذ الامة من الغمة؛ **انجام:** و صاحب العصر و شیعته و صلی الله علیهم کما وسعت رحمته.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۰۴پ-۱۰۷ر)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۱۰۴]

● **جزاء الاعمال فی الاخبار الواردة فی الآل** / گوناگون / فارسی

jazā'-ol a'māl fe-l axbār-el vārede fe-l āl

موسوی اصفهانی، محمود بن علی، ق۱۴ قمری

mūsavī esfahānī, mahmūd ebn-e 'alī (- 20c)

مؤلف پس از اتمام کتابی در اصول دین و کتابی در نماز به نام «عنوان الصلاة»، کتاب حاضر را در احوال از صور اسرافیل تا دخول در بهشت یا جهنم و پاره‌ای از مصائب امام حسین علیه السلام در یک «مقدمه» و نوزده «مجلس» گرد آورده است: مقدمه: در فضیلت گریستن بر مصائب خامس آل عبا؛ مجلس ۱. کیفیت صور اسرافیل و عدد نفحات آن و بیرون آمدن خلایق از قبر؛ ۲. حشر خلایق به محشر و شدت هشت آن و عدم نفع حسب و نسب و اولاد و عیال؛ ۳. بیان آوردن خلایق را به پای عرش الهی و عدم نفع حسب و نسب؛ ۴. بیان حال سابقین و اصحاب یمین و شمال؛ ۵. حشر ظالمین با ازواج خود و سؤال از چهار چیز؛ ۶. علت حشر و حوش و بیان حقوق حیوانات؛ ۷. بیان میزان اعمال در قیامت و بیان ظاهر و باطن آن؛ ۸. بیان خفت و ثقل میزان در قیامت؛ ۹. بیان دادن نامه اعمال به دست مردم در قیامت و حساب نمودن آنان؛ ۱۰. سؤال و جواب از پیامبر و ائمه علیهم السلام در قیامت؛ ۱۱. بیان دعا و کیفیت و شرایط آن و حکمت عدم استجابت آن؛ ۱۲. بیان آیه «و ان منکم واردها» و جلالت قاطمه و شیعیان در قیامت؛ ۱۳. بیان اسماء طبقات جهنم و اهل آن؛ ۱۴. بیان اختلاف مخلدین در جهنم و ذکر مغرورین در دنیا؛ ۱۵. بیان اصحاب شمال و بیان اقسام اطعمه اهل جهنم؛ ۱۶. بیان بعضی از اسباب مغفرت و بیان طبقات بهشت و اهل آن؛ ۱۷. بیان اسامی هفت بهشت و کیفیت حشر اهل بهشت و دخول در آن؛ ۱۸. بیان اصحاب یمین و کیفیت تنظیف مؤمنین در وقت دخول بدان؛ ۱۹. بیان مهمانی کردن خداوند اهل بهشت را. مؤلف در آغاز کتاب نسب نامه خود را مفصلاً آورده است. (جعفر اشکوری)

۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۸

آغاز: مبدئی را سزاست سپاس بی قیاس که ممکنات را از کتم عدم به عرصه وجود کشانیده و به مفاد لقد کرمنا بنی آدم وجود انسانی را بر سریر کرامت نشانید؛ **انجام:** و زمان قلیلی که گذشت خبر شهادت آن حضرت رسید و بعد از دانستند که آنچه آن صغیره می‌فرمود حق بود الا لعنة الله علی القوم الظالمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰۴گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۸۸۹]

● **جزاء شرطین (رساله در)** / فقه / عربی

jazā'-e šartayn (r. dar)

گفتاری است در جزاء شرطین.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۲۳/۴

آغاز: الشرط الآخر فدعوی الاجتماع فی الاسباب الشرعیة مع ظهور
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵گ (۶۳ر-۷۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۰۱]

● **الجزاء من نقطة الاولی** / بهائیت / عربی
al-jazā' min nuqṭat-il ūlā
مجموعه آیات و روایات نازله به قلب «بهاء» که به نظر بهائیان جزو کتاب‌های آسمانی شمار می‌رود.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۰۴/۲
آغاز: الحمدلله الذی خلق کل شیء بامره انا کل لله عابدون هو الذی فی قبضته ملکوت کلشیء یحیی و یمیت وانا الیه منقلبون هو القاهر فوق خلقه و هو العزیز المحبوب و انا لنستعصمن؛ **انجام:** تحبون ان تدخلون جنة التی عرضها کعرض السماء والارض یقدر الله مقادیر کل شیء فیها برحمته انه هو العزیز المحبوب سبحانک اللهم انت تجری کل نفس بما کسبت و ان علیک کل یعرضون
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ جمادی الاول ۱۳۲۱ق؛ ۱۱۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۵]

● **جزایر** / کیمیا، شعر / فارسی
jazāyer
نورعلیشاه، محمد علی بن عبدالحسین، ۱۱۶۰؟ - ۱۲۱۲ قمری
nūr-'alī-šāh, mohammad 'alī ebn-e 'abd-ol-hoseyn (1747 - 1798)
منظومه مفصلی است در مسایل علم کیمیا. در برخی منابع از مظفر علیشاه دانسته شده و سرآغاز آن همانند است. نام کتاب در آغاز عنوان و در خود رساله آمده و از نور علی و جنات الوصال او و از پور شارق در آن یاد شده است. چنین است گزیده عنوان‌ها: ماء معشر خاصه و عامه، خواص ماء معشر عامه، خواص ماء معشر مکتوم، مزاج ارکان ثلثه، نرم نمودن سلاله طین، امراض زحل، کبریت عوام، حکمت انسان، انقلاب حجر بهفت حجر، ماء الهی، مادة القوم، مفتاح روغن کردن املاح، میزان شمسی، شد وصل حکیم، دهن عقاب بطریق آقا محمد بید آبادی، علم میزان، ماء مری، ترزیق قمر، ترزین دیگر، تحمیر اسرب بزاج، اسرب که همان ذهب عامه است، زحل، توتیا و زاج، زیبق محمر، ارض فلاسفه، ساختن زحل، عهد زیبق، تحمیر حدید، اکلیل، تلیین حدید، سراج صنعت، سراج حکما، تطهیر زیبق، مرقشیشای ذهبی، اکلیل حجری، مناحل حکما، ملونات قمر، زنجار، ملینات ذهب، ملینات قمر، تقلیب اجساد، طین صنعت، مفتاح اعظم، ارض سائله، تدابیر نفس، تدبیر روح، مفتاح اعظم، دو مفتاح دیگر از زیبق، فضله انسان، عمل مفتاح، راه قمری، انثی و ذکر، عقد زیبق، احوال قمر، تفکر و تکرار در صنعت.
آغاز: هو الله تعالی. این رساله مسمی است بجزایر من تألیف قطب الاقطاب مرحوم نورعلیشاه. بسمله. اول دفتر بنام آنکسی××که چه من آشفته دل دارد بسی / همچو من شوریده بی خانمان ×× بنده ها دارد در اطراف جهان
[فهرستواره منزوی ۳۹۴۹/۵؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۳۲/۱]

۱.تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۴۷/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس ثوابش را بروحم هدیه ساز ×× زانکه بردم زنجهای بس دراز
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۶۶ص (۱۰۹-۲۷۴)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۸سم [ف: ۴۵ - ۱۷۲]

۲.تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۰۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** لیک باشد وقت تنگ بس عجول×× بهر تفهیم خطایای فحول
نام مؤلف از نسخه مجلس ج ۴۶۸/۲ تعیین گردید؛ کا: محمد ابراهیم بن رضای قمی ورامینی، تا: ۱۰ شوال ۱۳۲۳ق، جا: تهران، به‌خواهش میرزا ربیع حکاک باشی در طهران در خانه شیخ محمود امامزاده جعفری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۳گ (۱۱۷-۲۳۹)، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۰۵۲]

۳.تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۰۹/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** ز آنچه گفتم بیشتر نبود صواب ××بس کنم و الله اعلم بالصواب
در فهرست از مظفر علیشاه طریقتی کرمانی دانسته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ محرم ۱۳۲۸ق، جلد: مقوایی با روکش کاغذی مشکی، ۱۱۸ص (۱۲۰-۲۳۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۴۵ - ۱۳]

۴.تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۸/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** در جزائر موضع آن را بدان
خط: نستعلیق، کا: احمد خوشنویس، تا: ۱۳۵۸ق، جا: تهران؛ کاغذ: کاهی اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۶۰]

۵.تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۱/۲
آغاز: برابر؛**انجام:** بار دارد دخترک از نه جوان ×× هر یکی اندر جوانی کامران
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شطرنجی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ (۹۹-۱۵۸)، ۱۸ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۹۶۸]

۶.تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۸/۲
در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸

سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۶۸]
۷.تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۶۸ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]
۸.قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۲۸/۳-۵۹/۱۴۸
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۴گ (۵۶-۱۰۹)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۵۷]

● جزائر بریتانیا / تاریخ جهان / فارسی

jazā'er-e berītānīyā

طغرل، علی محمد، ق۱۴ قمری

toqrol, 'alī mohammad (- 20c)

جزایر بریتانیا و متصرفات آنها، بلژیک و پرتقال و هلند و چسن و آفریقا را گزارش کرده است.
[فهرستواره منزوی ۲۴۶/۱ (بدون نام مؤلف)]

۱.اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۰۱/۴
آغاز: سطح آن سیصد و چهارده هزار و نهصد کیلومتر مربع است، انگلیس در زمان قدیم موسوم به بریتانیا بود؛ **انجام:** تقریبا تمام سلاطین آفریقا اقتدار مطلق دارند و ظلم آنها شدت و ضعف دارد و اقتدار آنها به درجه ای است که جان و مال رعایای آنها در تحت اختیار آنها می‌باشد
خط: نسخ، کا: محمد حسن طباطبائی محرر نائینی، تا: قرن ۱۴؛ ۴۰ص (۲۷۰-۳۰۹)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰سم[ف:۳۹]
۲.اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۰۳/۴
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۳۹ص (۲۷۴-۳۱۲)، ۱۹ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۴۱]

←الجزائریة ﴿ اجوبة المسائل الجزائریة

● الجزایریة اللامیة فی علم التوحید و علم الکلام / کلام و اعتقادات، شعر / عربی

al-jazāyerīyat-il lāmīya fī 'ilm-it tawḥīd wa 'ilm-il kalām

جزایری، احمد بن عبدالله

jazāyerī, ahmad ebn-e 'abd-ol-lāh

آغاز: الحمدلله و هو الواحد الازلی × سبحانه حبل عن شبهه و عن مثل / فلیس یحصی الذی اولاه من نعم × اجلها نعمة الایمان بالرسل

شرح و حواشی:
۱- فتح المجید بکفایة المرید؛ لقانی، عبدالسلام بن ابراهیم (۹۷۱-۱۰۷۸)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۲۷/۹
آغاز: الحمدلله و هو الواحد الازلی ×× سبحانه حبل عن شبهه و عن مثل / فلیس یحصی الذی اولاه من نعم ×× اجلها نعمة الایمان بالرسل؛ **انجام:** و الآل و الصحب ثم التابعین لهم ×× ممن عن الحق و الاحسان لم یجل
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در ادامه رساله نهم وصایای شهاب الدین سهروردی و فخرالدین محمد یمنی به فرزندانشان آمده؛ جلد: مقوا با روکش اسلیمی، ۱۴گ (۱۷۶پ-۱۸۹پ)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۳/۱ - ۷۸]

● جزوات درسی / چند دانشی / فارسی

jozavāt-e darsī

راهنما، مهدی، ق۱۴ قمری

rāhnamā, mahdī (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۱۰ق
مجموعه تقریرات دروس یکی از مراکز علمی در تاریخ ادبیات، تعلیم و تربیت، متودولوژی، تاریخ تمدن جدید و جغرافیای انسانی.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۵۵
آغاز: نثر دوره غزنویان: نثر فارسی که در دوره سامانیان شروع شده وخوشبختانه آثار چندی از آن باقی است؛ **انجام:** قابل خواندن نیست
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: مقوا آبی با عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۵۶گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۲- ۵۴۶]

● جزوات درسی / تاریخ / فارسی

jozavāt-e darsī

تیموریان

teymūrīyān

مجموعه‌ای است از جزوات درسی متفرقه در باب تاریخ عمومی جهان و تاریخ فلسفه اروپا که توسط مؤلف از درس اساتیدش نگاشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۹۹
آغاز: کشور ایران از قدیم مرکز تمدن بوده ایرانیان هوش و استعداد مخصوصی در ترویج و انتشار علوم و صنایع داشته و هنگام ارتباط با سایر اقوام علوم و ادبیات آنها را با ذوق و سلیقه خویش آمیخته؛ **انجام:** علوم حکمتی جدید پس از آن که روش علمی صحیح آن توسط بیکن و دکارت بدست آمد در مرحله ترقی سریع افتاد و علمای جدیدی به انتقاد عقاید فلسفی گذشتگان پرداختند سرآمد ایشان عالم بزرگ آلمانی کانت است که راه رسیدن به یقین را در علم و اخلاق

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۰۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۵]

● **جزوات درسی** / جغرافیا / فارسی

jozavāt-e darsī

فیروزیان، چنگیز

fīrūzīyān, čangīz

مسائل جغرافیای اقتصادی عمومی ایران و غیر آن را با توجه به جزئیات بررسی کرده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۹۸

آغاز: در تاریخ زمین شناسی آثار خشکی درآن دیده می‌شود و همچنین اثار یخچالی در آن مشاهده می‌گردد که مربوط به آثار ... است علاوه براین آثار مردابی نیز دیده می‌شود؛ **انجام:** حواله شناسی در مراکز مهم تأسیس یافته است اعتبار طرفین بالصدق و السکینه در بانکهای بین المللی دریافت می‌داند اگر اسکونه برداشت [...] بانک بماند بانکهای مسئولی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوا، عطف پارچه قهوه‌ای، ۶۸گ، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۵]

● **جزوات درسی** / چند دانشی / فارسی

jozavāt-e darsī

مجموعه جزوات درسی که در موضوعات تاریخ، تاریخ ادبیات، جغرافیا و معرفة النفس و اخلاق نگاشته شده و به یکی از فارغ التحصیلان مدارس قدیم تعلق دارد.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۲۶

آغاز: قیام ایرانی ها برای احیاء آداب استقلال، از زمانیکه بنی عباس بهمراهی ایرانی ها خلافت را ازچنگ بنی امیه بیرون آوردند ...

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا با عطف تیماج، ۳۶۵گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۶]

● **جزوات درسی دوران پهلوی** / گوناگون / فارسی

jozavāt-e darsī-ye dowrān-e pahlavī

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۳۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

● **جزوات درسی دوران پهلوی اول** / گوناگون / فارسی

jozavāt-e darsī-ye dowrān-e pahlavī-ye avval

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۲۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۲۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۲۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۲۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۳۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

● **جزوات درسی سال پنجم** / چند دانشی / فارسی

jozavāt-e darsī-ye sāl-e panjom

راهنما، مهدی، ق۱۴ قمری

rāhnamā, mahdī (- 20c)

مجموعه مطالبی درسی و علمی که برای دانش آموزان سال پنجم تهیه و تدوین شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۵۷

آغاز: بسمله، فن عروض وقافیه، قافیه درلغت از قفا درآینده را گویند چون قوافی از عقب یکدیگر درآیند لهذا این فن را بقافیه موسوم نموده اند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج سیاه عطف قهوه‌ای، ۲۵۵گ، اندازه: ۱۹×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۶]

● **جزو ثانی** / حکومت و سیاست / فارسی

jozv-e sānī

ملکم، ۱۲۴۹ - ۱۳۲۶ قمری

malkam (1834 - 1908)

آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۳/۱۰

آغاز: جناب امین، بیان فوق دائر بمقدمات مطلب بود، کلام حاضر راجع بمقام امانت و مختص شخص شما است؛ **انجام:** روح بندگان خدا متوجه اقدامات شما و قدرت پروردگار عالم ضامن مردانگی شما است، تبارك الله الذی بیده الملك و هو علی کل شیء قدیر، به تاریخ یک‌شنبه ۱۶ شهر صفر المظفر ۱۳۲۸

خط: نستعلیق، کا: مرتضی ابن مرحوم میرزا صادق، بی‌تا؛ کاغذ: خارجی، ۷گ (۱۷۶ر-۱۸۲ر)، اندازه: ۱۸×۳۳سم [ف: ۴۳]

● **جزو فی مساحة الارضین** / ریاضیات / عربی

juzw-un fī masāḥat-il araḍayn

ابوکامل، شجاع بن اسلم، - ۳۴۰ قمری

abū-kāmel, šojā‘ ebn-e aslam (- 952)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶/۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۸ ذیقعده ۷۵۸ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۹ص (۱۸۹-۲۱۷)، ۲۳ سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۱ - ۱۳]

● **جزوه** / گوناگون / عربی
jozve
کجوری مازندرانی، مهدی، ۱۲۱۶ - ۱۲۹۳ قمری
kajūrī māzandarānī, mahdī (1802 - 1876)

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۲۴
آغاز: ... الاول - المفهوم ان کان قابلا للصدق علی؛**انجام:** محاسبات مردم آنچه بخواطر (کذا) است در پنجم ذی حجه سنه ۱۲۵۸ این است که در این صفحه قلمی شد. چهل و هفت جلد کتاب در یخدان پیش رکن الدوله است
بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ و ۱۲۵۱ و ۱۲۵۸؛ محشی؛ جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۴۳۲ص، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲ - ۲۵۷]

● **جزوه** / حدیث / فارسی
jozve
این جزوه که اول و آخر آن افتاده شامل سؤالاتی است که در موضوع‌های مختلف از حضرت رسول اکرم (ص) کرده‌اند و جواب‌هایی که آن حضرت داده است. پنج برگ آخر آن شامل مراثی است.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۳۰
آغاز: آنچه موجود است: و آسانتر اگر به مقدار سر سوزنی باز کند بیک چشم بر هم زدن تمام عالم را بسوزاند؛ **انجام:** انگشتی از صبا ببرید ×× فکند غلغله در ساکنان
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید کاهی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۳۳گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۴۹]

● **جزوه ایجاد بلدیه و از بین بردن فضولات** / متفرقه / فارسی
jozve-ye ījād-e baladīye va az beyn bordan-e fozūlāt
در این رساله از تأسیس مؤسسه‌ای برای نظافت شهر و دستگاهی برای از بین بردن کثافات و فضولات شهر به نام بلدیه مفصلاً بحث شده و از طریقه‌ای که در کشورهای بزرگ چون فرانسه و انگلستان معمول است سخن رفته و واجد اطلاعات و پیشنهادهای جالبی برای نظافت شهر تهران است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۹
آغاز: بسمله. این ایام بیشتر از همه وقت مسئله بر طرف نمودن و انهدام کثافات و فضولات شهریه مطرح مذاکره؛ **انجام:** و از روی این نسبت در آن وارد می‌توان نمود جمعیت و منفعت سالیانه عمل هر شهر را بدست آورد
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۹ صفر ۱۳۱۹ق، جا: تهران؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: کاغذ ابری سبز، ۲۸گ، ۸ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۴۷]

● **جزوه تاریخ ایران** / تاریخ ایران / فارسی
jozve-ye tārīx-e īrān
محمد حسین میرزا، ق۱۴ قمری
mohammad hoseyn mīrzā (- 20c)
جزوه درسی تاریخ ایران است که به طور بسیار کوتاه سلسله‌های ایرانی یا مستقل از خلفا را بررسی کرده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۷۰
آغاز: پیش گفتیم که درسنه ۱۹ یا ۲۱ هجری عرب بر عجم غالب شد و لشکر اسلام در نهاوند قشون یزدگرد سیم ساسانی را مغلوب کرد و دست شاهزادگان این سلسله را از سلطنت کوتاه کرد؛ **انجام:** اغلب پادشاه سلجوقی خیلی با عدل و نیکوکار بوده‌اند و وسعت مملکت آنها از حدود چین بود تا دریای مدیترانه و پایتخت آنها چند جا بوده بعضی در ری و بعضی در اصفهان و اواخر سلطنت همدان بوده
آل طاهر تا سلاجقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۱گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۷]

● **جزوه تفصیل میوجات** / کشاورزی / فارسی
jozve-ye tafsīl-e mīvejāt
در این رساله به صورت مختصر ولی علمی یعنی علم جدید کشاورزی از درخت نخل، آلوی ماریونا، پریمن ژاپونی، کوراربن کورار گفتگو می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۹۱
آغاز: نخل پالمیرا (باشکوه) یکی از اجناس نخل است سیاهرنگ و دارای جذعی مستقیم است؛ **انجام:** قدر خوراک و استعمال - یک درصد آب - ... مورد استعمال ندارد
خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۸گ، ۱۴ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۴۵۳]

● **جزوه خلاصه نفری عساکر** / فنون نظامی / فارسی
jozve-ye xolāse-ye nafarī-ye ʻasāker
در این رساله به طور مختصر تعداد سربازان آماده بر کاب سلطنتی در سال ۱۲۹۸ق آمده است. اعداد مورد استفادات اعداد

سیاقی و در بین نام سر بازان اسامی فرماندهان آنها نیز ذکر شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۸۹

آغاز: خلاصه نفری عساکر نصرت مآثر حاضر رکاب فیروزی انشاب مبارک که با حضور این چاکر؛ **انجام:** مریض (عده بسیاق آمده)؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ کاغذ: فرنگی لب طلائی، جلد: تیماج،قرمز،۸گ،ابعاد متن:۷/۵×۱۴،اندازه:۱۴×۲۲سم[ف:۳- ۴۵۲]

● **جزوه درس اخلاق کلاس پنجم** / اخلاق / فارسی

jozve-ye dars-e axlāq-e kelās-e panjom

مجموعه تعالیم اخلاقی که در درس اخلاق کلاس پنجم به شاگردان القاء شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۴۲/۲

آغاز: مواد دروس اخلاق کلاس پنجم: ۱- وظایف انسان نسبت بباری تعالی، ۲- تکالیف و وظایف نسبت بخود؛ **انجام:** کسانی را بمعاشرت خود می‌خوانم که مرا از هواپرستی دور وبخداپرستی نزدیک نماید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴۰گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۷]

←جزوه درسی ⋞ کتاب درسی

● **جزوه درسی تاریخ** / تاریخ / فارسی

jozve-ye darsī-ye tārīx

محمد حسین میرزا، ق۱۴ قمری

mohammad hoseyn mīrzā (- 20c)

مجموعه مطالب، تاریخی که به‌عنوان کتاب درسی دانش آموزان نوشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۳۳

آغاز: ... ما در پاسخ این اشکال گوئیم اگر چه قضایا و حوادث تاریخی امور جزئیه غیر ثابت و در گذرند میتوان از آنها نتایج و ثمراتی گرفت

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۶۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۷]

● **جزوه در نظم افواج** / فنون نظامی / فارسی

jozve dar nazm-e afvāj

در ابتدای این رساله از تعداد قشون و قشون‌های ملازم کشور ایران سخن می‌رود و سپس از قواعد حفظ قشون در داخل مملکت و از طرز نگاهداری قشون در سر حدات مطالبی به میان می‌آید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۸

آغاز: بسم الله تعالی شأنه العزیز. اگر چه بحمدالله و المنه در ظل ظلیل اعلیحضرت همایون امروز؛ **انجام:** که انشاء الله تعالی در مدت نه سال تدارک صد و پنجاه هزار قشون در خزانه نظامی دولت موجود باشد امر امر همایون است

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۳گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۳۱]

● **جزوه شیمی** / شیمی / فارسی

jozve-ye šīmī

رساله پراکنده و کوتاهی است در ذکر معادلات و فرمول‌های برخی عناصر و سپس فصل‌هایی در کریستال معرفة الارض و احجار.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۴۲/۲

آغاز: عدد ۱۵۵ منها کنیم باقی که ۷۵۵/۳۶۹ است معادله نیک خواهد بود. معادله کبالت و فرمولش ... پس این عدد منهای ۱۵۵ مساوی است ۹۹۳/۳۶۳؛ **انجام:** و ارتفاع این احجار بیشتر از سطح آنها دخیل است و بسیار نادراست که گفتگو از طبق و سطوح آنها شود و از ذکر طبقات س آن راضی معلوم گردد و علاوه بر این

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۸]

● **جزوه «فی بیان التعلیم و التربیة»** / تعلیم و تربیت / عربی

jozve-ye «fī bayān-it ta'līm wa-t tarbīya»

روحی کرمانی، احمد بن محمد جعفر، - ۱۳۱۴ قمری

rūhī kermānī, ahmad ebn-e mohammad ja'far (- 1897)

درباره تعلیم و تربیت و تأثیر محیط بر روح و روان آدمی و شرف علم و آموزش و تأسف بر جامه زمان خودش و علل عقب‌ماندگی آن. علی روحی این جزوه و نامه بعدی را چنین معرفی کرده است: «جزوه عربی در تعلیم و تربیت برای پدرم مرحوم آخوند ملایوسف شوهر خواهر بزرگ خود طاهره خانم فرستاده، در آخر آن نامه‌ای به پدرم نوشته و در ظهر آن هم مرحوم میرزا آقا خان کرمانی چند سطر به پدرم نوشته و وعده داده که از تصنیفات خود برای او بفرستد. این نامه از اسلامبول است.»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۴۱/۴

آغاز: کل امة دانت لسلطان العلم و الدرایة ×× فقد استوت علی

عرش الفوز و السعادة؛ اعلم ان الانسان مع جلالة شرفه و قدره و عظم شأنه و وقعه و قوة ادراكه وحدة ذهنه؛ **انجام:** صم بكم عمى فهم لايعقلون ذرهم يأكلوا و يتمتعوا الامل فسوف يعلمون و الحمدلله رب العالمين و سلام على المرسلين

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۱ و۱۳۱۳ق؛ با یادداشت علی روحی- خواهر زاده شیخ احمد روحی- در ۳۵/۸/۱۰ در معرفی نسخه که می‌نویسد: «بعضی ازآثار قلمی مرحوم حاج شیخ احمد روحی کرمانی شهید راه آزادی ایران است که در فامیل روحی در کرمان بوده- و عارفه خانم روحی خواهرم آنها [را] برای من به تهران فرستاده در سال ۱۳۳۵ هجری شمسی مجلد کردم»؛ جلد: گالینگورقهوه‌ای،۲۱ص(۲۹-۴۹)،اندازه:۱۲×۲۰/۵سم[ف:۲۰-۲۶۷]

● **جزوه مالیه** / گوناگون / فارسی

jozve-ye mālīye

از ابوالقاسم (معاصر). یادداشت‌هایی است شامل: ۱. جزوه علم مالیه؛ ۲. یادداشت‌هایی در باره محاکم قضایی؛ ۳. جزوه علم انشا یا صنعت دبیری؛ ۴. جزوه درس مالیات که ظاهراً یادداشت‌های درس نویسنده است در مدرسه علوم سیاسی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۰۲

آغاز: بسمله. در بیان سخن ناموزون. سخن ناموزون یا نثر عبارت است از جمله‌های مختلف و تراکیب بی وزن بدون انتظام

خط:تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۳-۱۳۳۵ش؛ کاغذ: خط‌دار صنعتی، ۲۵۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۴ - ۴۷]

● **جزوه منبر** / گوناگون / فارسی

jozve-ye manbar

مطالب متفرقه منبری است در مناقب امامان علیهم السلام و اخلاق و تاریخ پیامبران علیهم السلام و سوگواری شهیدان کربلا به نثر آمیخته با نظم، در برخی مجالس منقبتی از هفتاد منقبت حضرت علی را از خصال ابن بابویه قمی آورده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۶۸

آغاز: یازدهم از آن هفتاد منقبتی که ابن بابویه علیه الرحمه در کتاب خصال از حضرت امیرالمومنین صلوات الله علیه روایت کرده ... و اما الحادیعشر؛ **انجام:** دست در گردن یکدیگر در آورده مصیبتهای خود را یک یک شرح می‌دادند و گریه و زاری می‌کردند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ در تاریخ ذیحجه ۱۲۹۹ سید مهدی این جزوه را بعد از خود وقف کرد برای هر که سزاوار است که احتمالاً واقف و کاتب و گردآورنده یک شخص است؛ واقف: مهدی، ذیحجه ۱۲۹۹؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۴۳گ، ۱۴-۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۸۶]

● **جزوه‌های درسی** / جغرافیا، تاریخ / فارسی

jozve-hā-ye darsī

جغرافیایی طبیعی و اقتصادی ایران و برخی از دیگر کشورهای جهان از جمله کانادا، مکزیک، قطب جنوب، آمریکای جنوبی و ... و نیز مختصری در ذکر تاریخ سلسله قاجار، تاریخ انگلستان در قرن هفدهم می‌باشد که به صورت جزوات و کنفرانس‌های دانشجویی تهیه شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۲۳

آغاز: کلمه ایران چنانکه محققین تحقیق کرده‌اند بمعنی سرزمین قوم آریا یا آریاس یا آرین اجداد قدیمی هند واروپائی بوده‌اند که نخست درفلات‌های شمال غربی هندوستان می‌زیستند؛ **انجام:** پس علاج سکته آغاز کرد و روز سوم مرد برخاست و اگر چه [معالج] شد سالی بزیست پس از آن مردمان عجب دانستند و آن بزرگ از پیش دیده بود که او را سکته خواهد بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲۳۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۸]

● **جزوه‌های درسی تاریخ** / تاریخ / فارسی

jozve-hā-ye darsī-ye tārīx

مجموعه درس‌های تاریخ ادبیات فارسی، تاریخ روم، تاریخ ایران است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۱۹

آغاز: تحقیق درتاریخ ادبیات فارسی. منظور ما که تحقیق در تاریخ ادبیات فارسی است شامل یک مقدمه و چهار باب و یک خاتمه می‌باشد. مقدمه در تعریف ادب وادبیات است؛ **انجام:** شعبه حقوقی دیوان تمیز ... ممکن است قضیه را حل کند یا استدعای تمیز را بی اساس اعلام نماید، قرار آن را می‌دهد

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۱۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۳سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۸]

● **جزوه‌های مدرسه جدید** / تاریخ جهان / فارسی

jozve-hā-ye madrese-ye jadīd

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۳۲

فضل الله، در تاریخ که شماره ۱ تا ۱۲ در تاریخ یونان است و ۱۳ را ندارد سپس از ۱۴ تا ۲۳ است از ص ۱تا ۳۶۸ به نسخ با جزوه جغرافیا به نستعلیق از ص۱ تا ۱۶۱ و ناقص؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

● **جزوی در اختیارات** / هیئت / فارسی

jozvī dar extīyārāt

در این رساله ابتدا طریقی برای شناخت نخستین روز هر ماه (که آن راه محاسبه منسوب به حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام است) به دست داده می‌شود؛ سپس فصلی در بروج می‌آید و در ضمن آن فصل سعد و نحس ایام مطرح می‌شود و در بحث سعد و نحس ایام نشان داده می‌شود که در فلان روز سعد چه کارهایی باید کرد و در فلان روز نحس از چه کارهایی باید چشم پوشید و به آخر آن تغییر ساعات روز مطرح می‌گردد و نیز از روز و شب تابستان و زمستان صحبت می‌شود و در دو فصل دیگر مباحث تقویمی بیان می‌گردد و در آخر کتاب فصلی در سال‌های قمری و شمسی و جلالی وجود دارد و آخرین فصل کتاب آن است که هر برجی چون در طالعی افتد چه حوادثی در پس پشت دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۶/۳

آغاز: بسمله، باب در بیان دانستن آنکه اول هر ماهی چه روز است بطریق؛ **انجام:** و در حوت اگر از جانب مشرق بوده دلیل باشد بر چیزهای اراجیف و مرگ اکابر و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن ابوالقاسم جیلانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۱۶ص (۹۷-۱۱۲)، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۴ - ۴۵۲]

● الجزيرة الخضراء = حكاية جزيرة الخضراء / داستان / عربی

al-jazīrat-ul xaḍrā’ = ḥikāyat-u jazīrat-il xaḍrā’

طیبی، فضل بن یحیی، ق۷ قمری

tībī, fazl ebn-e yahyā (- 13c)

تاریخ تألیف: شعبان ۶۹۹ق؛ محل تألیف: کربلا

حکایتی درباره جزیره خضراء (مثلث برمودا) است که گفته شده در دریای سفید واقع است. این حکایت را شیخ زین الدین علی فرزند فاضل مازندرانی شفاهاً در حله به سال ۱۱ شوال ۶۹۹ق برای مؤلف بیان می‌کند و قبل از این تاریخ در سامراء برای شمس الدین محمد فرزند نجیح حلی و جلال الدین عبدالله فرزند حوام حلی نقل کرده و طیبی نخست در کربلا در ۱۵ شعبان سال ۶۹۹ از آنان شنیده و دوم بار در همان تاریخ مستقیماً از زین الدین می‌شنود. این داستان در جلد ۱۳ کتاب بحارالأنوار در باب کسانی که امام زمان را ملاقات کرده‌اند، آمده است، جهت توضیحات بیشتر به کتاب الذريعة مراجعه شود. در اهمیت رساله حاضر همین بس که شهید اول آن را کتابت نموده و بزرگانی چون علامه مجلسی (در بحارالانوار ۵۲/۱۷۴-۱۵۹)، مقدس اردبیلی (در حديقة الشيعة)، حر عاملی (در اثباة الهداة) و میرزا حسین نوری (در «جنة المأوى» و «النجم الثاقب») و ... این رساله را درج نموده‌اند. این رساله بعد توسط «محمد بن اسدالله تستری» به فارسی ترجمه شده است.

آغاز: الحمدلله الذى هدانا لمعرفته و الشكر له على ما منحنا للاقتداء بسنن سيد بريته محمد الذى اصطفاه من بين خليقته و خصنا بمحبة على و الأئمة المعصومين عليهم السلام ...

انجام: هذا آخر ما سمعته من الشيخ التقى ... و صلى الله على خير خلقه سيد البرية محمد و آله الطاهرين المعصومين و سلم تسليماً كثيراً

[الذريعة ۱۰۵/۵؛ نسخه‌های منزوی ۳۶۵۸و ۳۶۶۷ و۵۵۷/۲]

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۸/۶ ـ ب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ محرم ۱۰۴۳ق؛ کاغذ: سپاهانی رنگارنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۳۱ر-۱۳۳پ)، ۲۲ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۶۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۶۰/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد فرزند شمس الدین محمد فرزند محمد فرزند عبدالرحمن رودسری، تا: اواخر شعبان ۱۰۸۲ق، جا: کاظمین؛ مصحح، در انجام این رساله ۴ برگ افزودگی‌هایی آمده که به صورت فصل و فائده نگاشته شده، این مطالب راجع به «خارج شدن همزه از استفهام»، «اینکه خداوند متعال فاعل مختار است» از شاه فتح الله شیرازی، فصلی از رساله حشریه خواجه نصیرالدین طوسی و همچنین پاسخ و پرسش مولی محمد تقی مجلسی در مسائل فقهی آمده است؛ کاغذ: شرقی، ۷گ (۵۹-۶۵)، سطور مورب، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳۰ - ۴۵۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۱۵/۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نسخه را نویسنده از کتابخانه و موزه امیرالمؤمنین یافته و استنساخ کرده؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه،۷گ(۱۶۱ر-۱۶۷ر)،۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶-۱۱۷]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۹۸۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۱۳۱ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۵۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۳۶۶

خط: نسخ، کا: محمد بن علینقی تفتی یزدی، تا: ۱۲۲۷ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۶گ، ۱۴سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۵۳]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۷۰/۳

نام کتاب و مؤلف با تطبیق آغاز آن به دست آمد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۷گ (۱۹۵ر-۲۰۱ر)، ۱۹ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۲۳۱]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۰۵/۱

آغاز: بسمله. وجدت بخط الشيخ الامام العالم الفاضل الفضل بن يحيى بن على الطيبى قدس الله نفسه و طهر رمسه ما هذا حكايته

قال العبد الفقیر الی الله تعالی الفضل بن یحیی بن عی الطیبی عفی الله عنه برحمته کمت سمعت من شمس الدین بن نجیج الحلی و من جلال الدین عبدالله بن الخوام الحلی بالمشهد الشریف الحایری ... وقت زیارة النصف من شعبان سنة تسع و تسعین و ستمائة ماسمعوه من ... زین الدین علی بن فاضل المازندرانی المجاور بمشهد مولانا امیرالمؤمنین؛ **انجام:** قال الشیخ علی بن فاضل و رایت السید شمس الدین محمد العالم یفرق بین الظهر و العصر فقلت له یا مولای ان الشیعة فی تلک الارض یجمعون بینهما قال نعم ما یفعلون و من لاشغل له اذا فرق بینهما جاز و کلاهما جائز ثم ذکر الشیخ علی بن فاضل انه له من حیث کان فی تلک البقعة الشریفة المقدسة الی تاریخ اجتماعی بن بالحلة السیفیة و قد تقدم ذکره ثمان سنین و نصف و لله الحمد علی اجتماعی به من لفظه و تمتعی بمن نظر الی تلک الجهة الشریفة و المذکور فما علیه امارات التصفیة و لا تضعیف الالفاظ (؟) لان سیماء الخیر لائحة علیه و اضحة و الصلاح بین من حدیثه و حرکته و الصدق کل ما ذکره مظنون و حیث مضی من الحلة سمعت انه اقام ایاما فی السهلة و کان لموعد و الله اعلم و هذا الشیخ علی بن فاضل من القلیم مازندران من بلدپریم من قریة یعرف یتید امزه کوه و ذکران وصوله الی تلک الجهة الشریفة فی رجب سنه تسعین و ستمایة

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب جدید الایمان، تا: ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ابعاد متن: ۶/۵×۱۱، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۸ – ۷۳۷]

۸. **مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۸۲۶/۵**

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی نبیه محمد و آله اجمعین و بعد فیقول؛ **انجام:** والحمدلله رب العالمین اولا و آخرا و باطنا و ظاهرا و صلی الله علی محمد و آله

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قرمز، ۱۷گ (۱۰۳پ-۱۱۹ر)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [مؤید: ۲ – ۲۶۷]

● جزیره خضراء (ترجمه) / کلام و اعتقادات / فارسی

jazīre-ye xazrā' (t.)

محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ – ۹۴۰ قمری

mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۳۲۲

آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و غیبت کبری را خدا میدان العلم عندالله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ ۵گ [رایانه]

● جزیره خضراء / داستان / فارسی

jazīre-ye xazrā'

فراهانی، محمد هادی بن محمد صالح، ق۱۲ قمری

farāhānī, mohammad hādī ebn-e mohammad sāleh (-18c)

به دستور: شیخ علیخان

تاریخ تألیف: ۱۱۲۵ق

ترجمه رساله‌ای است که شیخ محمد امین کاظمی در سپاهان در ۱۰۹۱ ساخته است. نسخه‌ای از آن به این خان داده بود (دیباچه) و همان رساله جزیره خضراء معروف و دو بند است: یکی داستان فضل پسر یحیی پسر علی طیبی، دومی روایت کمال الدین احمد بن محمد بن یحیی انباری در ۱۰ رمضان ۵۴۳ و داستانی که نزد عون الدین یحیی ابن هبیره گفته شد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۸۸/۲

آغاز: بسمله و حمد له ... اقول چنین گوید ... محمد هادی بن محمد صالح فراهانی؛ **انجام:** تا اینکه وزیر فوت شد ... اهل بیته الطاهرین

کا: محمد اسمعیل بن محمد رضای حسینی منجم، تا: سه‌شنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۲۱۶ق، جا: کرمانشاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳گ (۴۲پ-۶۵پ)، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۳ – ۳۲۵۷]

● جزیرة الخضراء (و قضیة برمودا) / تاریخ / عربی

jazīrt-ul xaḍrā' (wa qaḍīyat-u birmūdā)

نجار، ناجی

najjār, nājī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۵۳

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین و صلی الله علی نبینا و آله الطیبین؛ **انجام:** و ذالک فی یوم الاربعاء الثالث

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی تا [رایانه]

● جزیره خضراء / داستان / فارسی

jazīre-ye xazrā'

به دستور: الله ویردی بیک حاکم خطه لار

روایت علی بن فاضل مازندرانی که از اصل عربی به فارسی برگردانده شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۷/۱

آغاز: بسمله سپاس و ستایش مر معبودی را که سزاست که بمضمون کریمه من شیء الا یسبح بحمده ... و بعد چون قصه شیخ عالم ربانی علی بن فاضل مازندرانی ... قصه غریب و عجیب و شیخ فضل بن یحیی کوفی امامی آنرا بلغت تازی به من بیاض برده ... فقیر بی بضاعت ... بعبارت فارسی مبتدی فهم عن آخرها معروض دارد؛ **انجام:** و اینست آخر آنچه شنیده ام من از شیخ طاهر تقی عالم علی بن فاضل مازندرانی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱-۱۴ سطر [ف: ۵ - ۳۳]

● **جزیره خضراء** / داستان / فارسی

jazīre-ye xazrā'

ترجمه حکایت جزیره خضرا و بحرا خضر (همان داستان معروف) به نقل از مرآت المبین فی مناقب المعصومین.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۲

کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۷۰ق، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۷۷]

● **جزیره صاحب الزمان** / داستان / فارسی

jazīre-ye sāheb-az zamān

استاد «علینقی منزوی» افاداتی درباره این رساله و این داستان دارد که بدون اظهار نظر نقل می‌شود و می‌تواند برای پژوهشگران مفید باشد: «چند افسانه‌های مذهبی هست که به صورت سفرنامه درآمده و به نام‌های «جزیره صاحب الزمان» و «جزیرة الخضراء» یا «جزیرة خضر» یا «جزیره اخضر» نامیده شده است و در آنها از جزیره‌هایی گفتگو می‌کنند که در نقاط اسرارآمیز از کره زمین واقع شده و صاحب الزمان و فرزندان او بر آنها حکومت می‌کنند. جزیرة الخضراء از بندرهای معروف اسپانیا است و ایشان آن را «الخثیرا» نامند. این شهر دژها داشته و رودخانه شیرین و گوارا به نام «نهر عسل» از میان آن می‌گذرد و برابر شهر جزیره‌ای است به نام «ام حکم». از جزیرة الخضراء تا جبل طارق شش میل راه است و تا اشبیلیه پنج روز راه و تا مالقه پنج منزل صد میل راه است، آنجا نخستین شهری است که از اسپانیا به سال ۹۰ق به دست مسلمانان افتاد، موسی پسر نصیر باطارق از طرف دولت مروانیان آن را بگشود و به دست دولت اموی اندلس اداره می‌شد تا سال ۷۴۳ که بومیان اسپانیول دست عربان را از آن کوتاه کردند. داستان دیده‌گاه‌های زیبا و خوشی آب و هوای این شهرستان در روزگاری که به دست عربان بود به خاورمیانه رسیده و زبان به زبان می‌گردید. یاقوت پس از یاد کردن جزیرة الخضراء اسپانیا گوید: یک جزیرة الخضراء نیز در دریای هند و سرزمین زنگ هست و در آن دو شهر به نام «متنبی» و «مکنبلو» بوده و هر یک را پادشاهی است مستقل و آن دو خود را از مهاجرین عرب کوفه می‌شمارند. دوری راه و نبودن رابطه و گذشت زمان، این دو جای را که یکی در باختر دور و دیگری در جنوب بوده درهم آمیخت، و به صورت شهرهای غیبی درآورد و داستان‌هایی را که از آنجاها نقل می‌شد به صورت افسانه‌های جاودان نمودار کرد. در سده پنجم که برخی از نادانان شیعه دنبال جایی برای امام غایب می‌گشتند از نام مشهور و جای دور این شهرها استفاده کرده افسانه‌ها ساختند که امام از ستم دولت عباسی بدانجا شده و دولتی پدید آورده و فرزندان خویش هر یک بر یکی از شهرهای جزیرة الخضراء فرمانروا ساخته است و از این پس برای واژه «جزیرة الخضراء» در ادبیات نظم و نثر مذهبی فارسی جایی باز شد.

قاضی نورالله شوشتری (-۱۰۱۹ق) در مجلس یکم از مجالس المؤمنین می‌گوید: «جزیره خضر جزیره‌ای است در سرزمین ولایت بربر میان دریای اندلس که حضرت صاحب الزمان و اولاد او در آنجا می‌باشند. اهل اندلس آن را جزیره رفضه [در متن داستان جزیرة الخضراء (بحار ج۱۳ص۴۳-۱۴۸) نیز «جزیرة الرفضة» دیده می‌شود و مدرک آن دانسته نیست، ولی دمشقی در نخبة الدهر (ص۲۴۴) چ لایپزیک ۱۹۲۳م می‌گوید: مردم اندلس درباره شهر «ابن سلیم» می‌گویند: «نه شهر بماند نه مردمش» و درباره شهر «جزیرة الخضراء» می‌گوید «شهر نیکوی است ولی بی مردمش» و این می‌رساند که از مردم این شهر دل خوشی نداشته‌اند] گویند ... و شرح آن قصه را شهید یکم محمد بن مکی ... در بعضی امالی خود تحریر فرموده، و سید اجل صدر عالی میر شمس الدین اسدالله شوشتری آن را حسب الاشارت پادشاه در طی رساله که در باب مصلحت غیبت صاحب الزمان نوشته مذکور ساخته ...». کهن‌ترین جا که نام جزیره‌هایی‌که فرزندان صاحب الزمان در آن فرمانروائی دارند آمده «جمال الاسبوع» سید رضی الدین ابن طاوس (-۶۶۴ق) می‌باشد.

کوتاه‌شده داستان [بحار الانوار ج۱۳ص۱۴۳-۱۴۸چ کنپانی] جزیرة الخضراء چنین است که: زین الدین مازندرانی برای تجارت به دریای سفید رفته و به جزیرة الخضراء رسیده، در این کشور مردی به نام شمس الدین را دیده که آخوند آن دیار بوده و خود را نائب خاص امام زمان می‌شمرده و نسب خویش با پنج پشت به آن امام می‌رساند. مرد مازندرانی در اندک مدت که نزد او ماند مسئله‌ها از وی آموخت و کتابی که ۹۰ مسئله دربر داشت بنگاشت و «الفوائد الشمسیه» نامیده است. این داستان ۳۵۰ بیت نوشته دارد.

کارها که درباره داستان «جزیرة الخضراء» انجام شده است: طیبی، مجد الدین فضل پسر یحیی پسر علی پسر مظفر کوفی کاتب، شاگرد وزیر اربلی علی پسر عیسی (نگارنده کشف الغمة و م۶۹۲ق) این داستان را برای نخستین بار روی کاغذ آورده و مجلسی دوم که این کتابچه طیبی را در بحار [بحار الانوار چاپ کمپانی ۱۳۰۵ق جلد ۱۳ص۱۴۳ تا ۱۴۸] آورده می‌گوید: نسخه آن به خط طیبی در کتابخانه غروی در نجف هست. طیبی در این کتاب داستان را از زبان مردی که خود به آن جزیره رفته است در تاریخ شوال ۶۹۹ شنیده. و این مرد زین الدین علی پسر فاضل مازندرانی یاد شده است. کتابی فارسی به نام ترجمه کتاب جزیرة الخضراء در هند چاپ شده است که در دیباچه به نام شاه طهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴ق) نشان شده و ترجمه به محقق

کرکی (م۹۴۰ق) نورالدین علی پسر حسین پسر عبدالعالی نسبت داده شده است (ذریعه ۴: ۹۳) و نسخه‌ای از آن در آستان قدس معرفی شده؛ میر شمس الدین محمد پسر اسدالله شوشتری این داستان را به دستور شاه طهماسب در کتابی که در میان مصلحت غیبت امام نگاشته بود گنجاند (مجالس المؤمنین مجلس یکم:جزیرة الخضراء)؛ سید شبر پسر محمد پسر ثنوان حویزی از نوادگان مشعشعیان خوزستان این داستان را کتابی جدا ساخته است (الذریعه، ج۵ ص۱۰۵)؛ کوتاه شده داستان جزیره صاحب الزمان: در کتابچه جای گفتگوی چنان است که داستان را شریف زاهد علوی در کتاب خود به نقل از انباری احمد پسر محمد آورده که او در ماه رمضان سال ۵۴۳ در مجلس وزیر ابن هبیره بوده و مردی محترم (ناشناس) داستان را در آنجا چنین آورده است: وقتی با پدرم از شهر خود بامیه برای بازرگانی به راه دریا رفتیم. پس کشتی سرگردان شد و ما به جزیره‌ای پیاده شدیم و پس از راه‌پیمایی به شهری رسیدیم که «مبارکه» نام داشت و پس از آن شهر «زاهرة» بود و پادشاه این دو شهر «طاهر پسر صاحب الامر» بود و پس از روبه‌رو شدن با وی و گفتگوی او با یکی از همرهان ما، روزبهان پسر احمد اهوازی که شافعی بود، این مرد شیعه شد. سپس نام شهرهای دیگر این جزیره چنین آمده است: شهر رابعه که فرمانفرمایش قاسم پسر صاحب الامر، و شهر صافیه که فرمانفرمایش ابراهیم پسر صاحب الامر، و طلوم که فرمانفرمایش عبدالرحمان پسر صاحب الامر، و عناطیس که فرمانفرمایش قاسم پسر صاحب الامر است. سپس می‌گوید: و مردم آنجا آشکارا از سه خلیفه پس از پیغمبر بیزاری می‌جویند. چون داستان به پایان میرسد وزیر ابن هبیره یک یک شنوندگان را سوگند می‌دهد که تا او زنده است داستان را در جایی بازگو مکنند.

سند داستان جزیره صاحب زمان: همه کسانی که درباره این داستان کاری انجام داده‌اند، آن را از کتاب «تعازی» نگارش شریف زاهد علوی شجری محمد پسر علی (در سده چهارم) آورده‌اند، و هم اکنون این داستان در کتاب یاد شده دیده می‌شود، و صاحب تعازی آن را با سه واسطه از انباری روایت کرده است [سه واسطه چنین است: صاحب تعازی از عالم حافظ حجة الاسلام سعید پسر احمد رحنی و او از شیخ مقری خطیر الدین حمزه پسر مسیب پسر حارث در خانه اش در ظفریه بغداد و او از ابوالقاسم پسر ابو عمر و عثمان پسر عبدالباقی پسر احمد دمشقی و او داستان را در خانه انباری کمال الدین احمد پسر محمد پسر یحیی در بغداد از او شنیده است، و انباری کسی است که در مجلس ابن هبیره بوده و داستان را از زبان قهرمان آن که به جزیره رفته بود، شنیده است]. ولی باید دانست که این کتاب پس از سده ششم و شاید در دوره صفوی ساخته شده است، روشن‌تر گویم: زاهد علوی همزمان ابوالفرج اصفهانی (-۳۵۶ق) و ابوالفضل شیبانی (-۳۸۵ق) بوده و هر سه شاگرد ابوالحسن علی پسر عباس بجلی معانی بوده و در سده چهارم می‌زیسته‌اند. در صورتی که در کتاب تعازی داستان‌هایی یافت شود که در سده ششم رخ داده است و یکی از آنها همین داستان جزیره صاحب زمان است، قهرمان این داستان که خود به آن جزیره رفته است در سده ششم می‌زیسته و داستان را در مجلس ابن هبیره وزیر (-۵۶۰ق) گزارش داده و شنوندگان آن را نقل کرده‌اند.

کسانی که داستان «جزیره صاحب الزمان» را آورده‌اند: «اربعون حدیث» از نگارنده ناشناس. صاحب حدیقة الشیعه پیش از خاتمه می‌گوید در این کتاب داستان جزیره صاحب زمان از کتاب تعازی آورده شده است؛ سید نعمة الله محدث جزائری (م۱۰۱۲ق) در انوار نعمانیه ص۱۴۸چ تبریز ۱۳۰۱ق می‌گوید: رضا علی پسر فتح الله کاشانی نیز داستان جزیره صاحب زمان را از کتاب تعازی نقل کرده است. حاجی میرزا حسین نوری (م۱۳۲۰ق) در نجم الثاقب ص۱۵۹ چ۱۳۴۶ و «جنه المأوی» و «خاتمه مستدرک ص۳۷۰» این داستان را از کتاب «السلطان المفرج عن اهل الایمان» نگارش سید علی پس عبدالحمید نیلی (از مردان سده هشتم که در ص۴۹۱یاد شد) نقل کرده است؛ نیز همین نوری در خاتمه مستدرک الوسائل ص۳۷۰چ تهران ۱۳۲۰ق، این داستان را به نگارنده تعازی نسبت داده است؛ و نیز حاجی نوری در همانجا می‌گوید: بیاضی زین الدین علی پسر یونس عاملی در سده نهم کوتاه شده داستان را در «الصراط المستقیم» آورده است؛ حاجی نوری ترجمه فارسی آن را سومین داستان باب هفتم نجم الثاقب [نجم الثاقب در احوال امام غائب چ تهران ۱۳۴۶ ق ص ۱۵۹] که صد داستان دیدار امام زمان را در بر دارد، قرار داده است.»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۹

آغاز: شریف زاهد ابو محمد بن علی العلوی الحسینی در کتاب خود روایت کرده باسناد مرفوع [در نسخه ما سه واسطه میان شریف زاهد علوی و احمد انباری را انداخته اند ص ۵۶۱ دیده شود] باحمد بن محمد بن یحیی الانباری که گفت در سنه (۵۴۳) وزیر عالیشان عون الدین یحیی بن هبیره در ماه رمضان مرا بضیافت؛

انجام: از خوف اعادی ذراری پیغمبر آخر الزمان جرأت اظهار این راز پنهان ننمودیم، و هر کدام که یکدیگر را ملاقات میکردیم یکی از ما مبادرت نموده میگفت: مرا تذکر رمضان، و دیگر جواب که علیک. تم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۶۳ق، جا: دیه خاتون آباد اصفهان؛ همه داستان در این نسخه (۲۰۰ بیت نوشته) دارد، کتاب نصایح عبدالوهاب که در برگ ۶۴ این دفتر پایان یافته، تاریخ ربیع الاول ۱۰۶۳ق دارد؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۱۲گ (۸۲-۹۳)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲-۵۵۷]

←جزیره کرت > تاریخ کرید

● **جزیره مثنوی = مفردات مثنوی** / شعر / فارسی
jazīre-ye masnavī = mofradāt-e masnavī

ورداری، یوسف بن محمد، - ۹۵۳ قمری
vardārī, yūsof ebn-e mohammad (- 1547)

وابسته به: مثنوی معنوی = مثنوی مولوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴-۶۷۲ق)

انتخابی است موضوعی از مثنوی معنوی مولوی رومی از یوسف، در دیباچه نسخه‌ها و در فهرست بلوشه و لنین‌گراد نیز نام او هم چنین است و طرازی در فهرست قاهره (که درآن نسخه‌ای از این انتخاب را معرفی می‌کند) نام مؤلف را یوسف بن محمد ورداری رومی سینه چاک درگذشته ۹۵۳ می‌آورد. گردآورنده این منتخب در دیباچه می‌گوید: «از شش جلد مثنوی سیصد و شصت و شش ابیات اختیار کردم و به یکدیگر ارتباطی دادم و به هر جلد مثنوی در صورت ارقام هندسه اشارتی نمودم و او را جزیره مثنوی نام نهادم». نکته‌هایی که مؤلف در دیباچه از آنها سخن می‌گوید و متعهد می‌شود هیچ کدام در نسخه ما دیده نمی‌شود. زیرا تعداد ابیات آن ۳۵۳ است و ابیات هر دفتر نشان داده نشده (نه به صورت ارقام هندسی و نه با صورتی دیگر) تنها در آغاز آن پس از دیباچه عنوان «مفردات جلد اول مولوی معنوی» دیده می‌شود. ۲۶ بیت نخست نیز از دفتر اول است و بقیه بدون هیچ ترتیب و یا نشانی از شش دفتر مثنوی گردآوری شده است. عناوین موضوعاتی که از نظر گردآورنده مایه ارتباط بین اشعار پراکنده مثنوی است از این قبیل است: در بی درکی مستمعان در بیان کتمان اسرار، ذات پاک پیر، نصیحت منکران مقلدانی که خود را به کاملان قیاس کنند، ترغیب طلب معرفت خود بهی از صورت، منازل خلقت آدمی. ریو از نسخه شرح غالب بر جزیره مثنوی (ظاهرا بر ترجمه ترکی آن) موجود در وین یاد می‌کند.

[فهرست ترکی موزه لندن ۲۰۵؛ فهرست بلوشه شماره ۱۳۶۳؛ فهرست درون شماره ۲۳۳؛ لنین گراد ۱۴۰/۱؛ فهرست پر چ ۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵/۶-فیروز

آغاز: حمد بلا غایت و بی حد و شکر لا یحصی و لا یعد مر آن خدای را ... اما بعد مدتی بود که این نامراد و پر تاسف اعنی غمناک سینه چاک یوسف تتبع مثنوی ... می کردم روزی بعضی از طالبان حقائق ... التماس کردند که مثنوی مولانا بحریست بی حد ... مگر بعضی از لآلی منظومه وی ... در رشته ایجاز و انتخاب کشیده شود؛ **انجام:** این نه نجم است و نه رمل است و نه خواب ×× وحی حق و الله اعلم بالصواب / این چنین فرمود ملانای ما ×× کاشف اسرارهای کبریا؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ مذهب؛ کاغذ: دولت آبادی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹ص (۴۶-۷۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۲۳۹]

● **جزیل المواهب فی اختلاف المذاهب** / شرح حدیث / عربی
jazīl-ul mawāhib fī ixtilāf-il maḏāhib

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, ʻabd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

رساله‌ای در بیان اختلاف فرق و مذاهب اسلامی از دیدگاه اهل سنت در چند «فصل» است. مؤلف در ابتدا با تمسک به چند آیه شریفه همچون «یرید الله بکم الیسر و لایرید بکم العسر» و نیز احادیثی که نزد اهل سنت معتبر است، همچون «فإن أصحابی منزلة النجوم فی السماء فأیما أخذتم به اهتدیتم و اختلاف أصحابی لکم رحمة» به مسأله اختلاف پرداخته و آن را نتیجه اجتهاد صحابه دانسته و نتایج آنها را رحمت می‌داند و می‌گوید: «فعرف بذلک أن اختلاف المذاهب فی هذه الأمة خصیصة فاضلة لهذه الأمة و توسیع لهذه الشریعة السمحة السهلة ...». (حسین متقی)

آغاز: بسملة، الحمد و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی؛ روی البیهقی رحمه الله فی المدخل بسنده عن ابن عباس رضی الله عنهما قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم مهما اوتیتم من کتاب الله فالعمل به لا عذر ...

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۲/۹عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، ش ۱۵۴۴؛ خط: نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۰؛۷ص(۱۱۰-۱۱۶)،۲۳سطر[عکسی ف:۴- ۴۵۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۲۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شرط واقفها ان لاینزل بها الشافعی ... کان اولا مالکیا کأبیه

خط: نسخ، کا: زکریا بن محمد شافعی، تا: ۱۰۶۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف گالینگور، ۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۵۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰/۳۱ کر

آغاز: برابر؛ **انجام:** قاضی القضاة جمال الدین یوسف بن ابراهیم بن حملة الدمشقی الشافعی کان حنبلیاً ثم انتقل إلی مذهب الشافعی مائة سنة ثمان و ثلثین و سبعمائة ابوحیان کان اولاً علی مذهب هل الظاهر ثم انتقل إلی مذهب الشافعی

خط: نستعلیق تحریری، کا: حاج صالح قرطبی، تا: ۱۱۲۱ق؛ مصحح، مجدول، بر فراز برگ نخست چنین آمده: «کتاب جزیل المواهب فی اختلاف المذاهب تألیف المولی الشهیر للآفاق خاتمة المجتهدین علی الإطلاق جلال الدین السیوطی، قدس الله سره و نور ضریحه و قبره»؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک آهار مهره، ۶گ

(۱۰۴ر–۱۰۹ر)، ۲۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴۰/۲ – ۳۶۱]

● **جزیه** / فقه / فارسی

jezye

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷–۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رساله‌ای مختصر در بیان احکام جزیه و افرادی که بایستی جزیه بدهند به معرفی اهل کتاب اعم از یهود، نصارا و محبوس پرداخته شده است.

[الذریعة ۱۰۵/۵؛ ریحانة الادب ۱۹۶/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۵۷/۱

آغاز: آنحضرت ترا در کتب خود دیده اند هرگاه مدتی در میان مسلمانان بمانند؛ **انجام:** میان ایشان حکم کنند یا حواله ایشان بکنند و اگر خود حکم کند بهتر است و الله الموفق للخیر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۶گ (۱–۶)، ۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۲۸ – ۳۷۳]

● **جزیه** / فقه / فارسی

jezye

رساله در جزیه، به روش سؤال و جواب.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۹۰/۱۵

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ – ۷۶]

←جزئیات و کلیات ⟵ ناموس اکبر

● **الجزئی الحقیقی** / فلسفه / عربی

al-juz'ī-yil ḥaqīqī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۲۷/۱۲

آغاز: بسمله. اعلم ان الحکماء اختلفوا فی ان الجزئی الحقیقی هل هو مشتمل علی امر غیر الطبیعة الکلیة؛ **انجام:** لابد ان یجعل معلوله بحیث یمتنع فرض صدقه علی کثیرین تصحیحاً لفا علیه الحقة التامة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با حاشیه‌هایی به فارسی به نشانی «من المعلم الثالث قدس سره»؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱گ (۸۹پ)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۳سم [ف: ۸ – ۲۹۹]

● **الجزئیة و الشرطیة** / اصول فقه / عربی

al-juz'īya wa-š šarṭīya

گویا مؤلف از شاگردان شریف العلماء باشد.

همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۴۷۰۷/۷

آغاز: اذا شک فی کون شیء جزا للموضوع او شرطا؛ **انجام:** فالموضوع من الدوال غالب فلیحق المشکوک بالغالب

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵ص (۷۷–۸۱)، قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: – ۱۵۲۹]

● **جستجوی تاریخی درباره خاندان طاهری** / تراجم / فارسی

jostojū-ye tārīxī darbāre-ye xāndān-e tāherī

نفیسی، سعید، ۱۲۷۴ – ۱۳۴۵ شمسی

nafīsī, sa'īd (1895 - 1966)

چاپ: تهران، ۱۳۲۹ش

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۷۸

بی‌کا، بی‌تا؛ ماشین شده؛ ۱۱۸ص، قطع: رحلی [ف: ۱۷ – ۲۶۷]

● **جستن اعضاء و رگها** / پیشگویی / فارسی

jastan-e a'zā' va rag-hā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۲/۱۴–طباطبائی

آغاز: بسمله ... بدان که این مختصریست که ابوذر جمهر حکیم تصنیف کرده از برای پادشاهان و بزرگان در باب جستن اعضاء و رگها و اندامها ... بدین رساله نظر کنند، از اثر آن واقف شوند و شکرانه و تصدیق بدهند ... هر کسی را تارک سر بجهد بزرگ نام شود؛ **انجام:** و اگر بغل راست وی بجهد اندک غمناک شود وباز فرج یابد؛

خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: آقا نور ابن حاج نقد علی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ از پی این بخش بخشی از رساله‌ای در کیمیاست و چنین می‌نماید که این برگ دنباله شماره ۹ است؛ ۱۸گ [ف: ۲۳ – ۶۵۰]

←جستن اندامها ⟵ اختلاجات اعضاء منظوم

● **جسد النبی (ص) فی المعراج** / بهائیت / عربی

jasad-un nabī fi-l mi'raj

با دیدگاه بهائیان است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۶

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی تجلی الممکنات بظهور المشیة لها ... و بعد لما سئل الجناب فی مقام الخطاب بیان اشکال الذی هو معروف؛ **انجام:** و الی الله یرجع حکم البیان فی المبدء و الایات، و سبحان الله رب العرش عما یصفون، و السلام علی المرسلین، و الحمدلله رب العالمین

به روش بهائی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۲۳ر–۲۴ر)، ۱۹ سطر [ف: ۹ – ۱۷۱]

←الجسد و الجسدین ← اجوبة مسائل میرزا رحیم همدانی

● **الجسد و الروح** / فلسفه / عربی

al-jasad wa-r rūḥ

رساله بسیار مختصری است در معنی جسم و روح و رابطه بین این دو.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۷۲/۹

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان اطوارا نفسا و روحا و جسما و جعل ذلک الترکیب العجیب علی خزائن اسراره طلسما؛ **انجام:** لاتنفذون الا بسلطان ای بحجة بینة هی التوحید و التجرید و التفرید بالعلم و العمل و الفناء فی الله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۳گ (۱۲۴پ–۱۲۶ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۲۳ – ۲۲۵]

● **جسم (مقالی در)** / فلسفه / عربی

jesm (maqālī dar)

افلاطون، ۴۲۷؟ – ۳۴۷؟ قبل میلاد

aflātūn (-427 - -347)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۶۸۸/۴

آغاز: لافلاطون الالهی قال افلاطون نرید ان نذکر جماعة فی الجسم و السطح و الخط و الزمان و توهم تناهی کل منها فی التجربة الی ما یقبل الانقسام

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ – ۵۵۵]

● **جسم** / گوناگون / عربی

jism

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۰۲

نسخه‌ای درباره جسم و ... ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی. باغ نوی؛ اندازه: ۱۳۵×۱۹۳سم [رایانه]

● **جسم اصلی و جسم عرضی انسان** / فلسفه / فارسی

jesm-e aslī va jesm-e ‘arazī-ye ensān

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ – ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: محرم ۱۲۷۱ق

رساله در موضوع جسم اصلی و جسم عرضی انسان است و مؤلف گوید: «چونکه با یکی از صاحبان خود گفت و گویی در خصوص جسم اصلی و جسم عرضی انسان اتفاق افتاد و فی الجمله اختلافی در ما بین بود بناشد که خدمت سر کار آقا روحنا فداه عرض شود ... مسأله را به آن طوری که از برکت ایشان فهمیده ام می‌نویسم که به عرض ایشان برسانم تا آنکه جرح و تعدیل فرمایند».

آغاز: حمدله. و الصلوة و السلام علی محمد و آله و شیعته اجمعین و لعنة الله علی اعدائه ابد الابدین چون که با یکی از صاحبان خود گفت و گویی در خصوص جسم اصلی و جسم عرضی انسان اتفاق افتاد

انجام: امامت و ولایت است و سر کار آقا روحنا له الفداء در درس ها و نوشتجات خود بسیار بسیار بدان فرموده اند این معنی را و صلی الله ... این بود مختصری از آن چه فهمیده بودم به برکت اولیاء کرام علیهم السلام

[فهرستواره منزوی ۲۴۵/۹]

۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد مازندرانی، تا: ۱۲۹۸ق؛ با علامت بلاغ؛ ۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۷۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۸۱/۳

آغاز: برابر؛**انجام:** و سر کار آقا روحنا له الفداء در درسها و نوشته جات خود بسیار بسیار بیان فرموده اند این معنی را

نام مؤلف به استناد نسخه عبدالعظیم ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۴۲ر–۴۹ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ – ۸۵]

● **الجسم التعلیمی** / فلسفه / عربی

al-jism-ut ta‘līmī

جلوه، ابوالحسن بن محمد، ۱۲۳۸ – ۱۳۱۴ قمری

jelve, ab-ol-hasan ebn-e mohammad (1823 - 1897)

گفتار کوتاهی است در عرض بودن جسم تعلیمی. در آغاز رساله پنج قول درباره جسم تعلیمی ذکر می‌کند که چهار قول آن در کتاب الاسفار ملاصدرا ذکر شده است. وی پس از آوردن عبارات ملاصدرا، و توضیحی از محقق لاهیجی به ایراد چند اشکال پرداخته و آنها را پاسخ می‌دهد.

آغاز: اعلم ان فی الجسم التعلیمی خمسة أقوال: أحدها أنه عین الجسم الطبیعی کما زعمه أتباع الرواقیین.

انجام: فعلی هذا لایکون الجسم التعلیمی مرکبا من الجوهر و العرض، بل یکون عرضا فقط

چاپ: در مجموعه آثار حکیم جلوه، به کوشش میرزا ابوالحسن طباطبایی، ج۱ (تهران، انتشارت حکمت: ۱۳۸۵)؛

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۰/۹ عکسی

آغاز: برابر

خط:شکسته،نستعلیق،کا:سید علی اکبر بن سید عبدالحسین بن آقا سیدمحمد صادق طباطبائی،تا:سلخ شعبان ۱۳۱۱ق، جلد: گالینگور سرخ، ۳گ (۱۷۱-۱۷۳)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۳ - ۱۳۳۶]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۱۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید علی اکبر بن سید محمد صادق طباطبایی حسینی، تا: ۱۶ ذیحجه ۱۳۱۱ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲گ (۹۰ر-۹۱پ)، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱۳]

←جسم طبیعی ← ماهیت جسم طبیعی

● الجسم مع الصفة / کلام و اعتقادات / عربی

al-jism ma‘a-ṣ ṣifa

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری

‘alam-ol-hodā, ‘alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

پاسخ بسیار کوتاهی است به یک پرسش کلامی در خصوص «جسم با صفت» که در ربیع الاول سال ۴۲۷ق سؤال شده است.

چاپ: در مسائل المرتضی، بیروت، ۱۴۲۲ق، ۱۲۸-۱۲۹

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۳/۲۲

آغاز: مسألة ... دلیل لم نسبق الیه علی ان الجسم لم یک کائناً بالفاعل، قال رحمه الله تعالی الذییدلعلی ذلک انه لو کان الجسم کائناً بالفاعل لوجب أن یکون المؤثر فی هذه الصفة، صفة من صفات الفاعل؛**انجام:** و أمراً من حیث کانت هذه کلها احوالاً زایدة علی الاحداث فیجب أن لا یؤثر کونه قادراً فی کون الجسم کائناً لما ذکرناه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۱گ (۶۵)، ۱۱ سطر، اندازه: ۸×۱۰سم [ف: ۳۲ - ۷۵۸]

● جسم و محسوسات / فلسفه / عربی

jism wa maḥsūsāt

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۷۲/۱۲

آغاز: بسمله اعلم ان المحسوسات لا تعرف بشی لانها بدیهیه التصور لمن له حاسة و یمتنع فی حق

کاتب: محمد موسوی مازندرانی ابن میر مصطفی، تا: ۱۲۵۴ق؛ کاغذ فرنگی آهار مهره؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۳۳۸]

● جشن صده / فارسی

jašn-e sade

حسین بن جهانگیر، ق۱۳ قمری

hoseyn ebn-e jahāngīr (- 19c)

همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۲۴۹۷/۴

آغاز: چون این وجیزه بکلمات صده موسوم شد مناسب آنکه معنی لفظ صد و شب صده که نزد پارسیان معروف است بیان شود؛ **انجام:** که مجموع صد می‌شود آن را به سده مرسوم ساخته شادمانیها نموده آتش ها افروختند و السلام

خط: نستعلیق خوش، کا: میرزا حبیب الله بن حسین بن جهانگیر، تا: ۱۳۰۱ق؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۹۷]

● جشن نامه / فارسی

jašn-nāme

هفتاد سالگی هلموت ریتر از دوستان و شاگردان، چاپ، ۱۹۶۷ بریل لیدن در ۱۹۶۷، شامل فهرست آثار او مقاله‌های فیلولوگیکای او.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۶۳-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۵۱]

● الجعالة / فقه / عربی

al-ji‘āla

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

وابسته به: الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی (۹۱۱-۹۶۵ق)

رساله مختصر در شرح بخشی از کتاب الجعاله در الروضة البهیة که به نظر مؤلف مبهم بوده است.

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۴۰/۸

آغاز: اللهم انی احمدک لمحامد یلیقه و اشکرک بمشاکر جمیلة و ... و بعد فیقول ... ان هذه رسالة فی شرح قوله اللمعة «و فی قدر الجعل» کذلک الی آخر المسئلة

کا: مقصود علی بن حسین قلی کلاردشتی، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج سیاه، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۸۱]

● جعبه محتوی مدال /

ja‘be-ye mohtavī-ye medāl

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰

تعداد ۱۰۴ مدال موجود و سه عدد مفقود، جعبه‌ها چوبی با محفظه

شیشه که درون آن مخمل بنفش رنگ و جهت مدال‌ها جاسازی شده است، مدال‌ها به اندازه‌های کوچک و بزرگ مدور شکل و به قطر تقریبی ۲/۲×۷/۷ سانتی می‌باشد که در سنوات بین ۱۷۰۵–۱۸۶۶ میلادی در کشور سوئد به افتخار سیاستمداران – دانشمندان – روحانیون آن عصر ضرب شده است. نقش چند مدال را برای نمونه عرضه می‌دارد؛ ۱– گوستاو فیلیپ کروتزکنت از اعضای مجلس اعیان و شانسلیه دارالفنون اوپستال ۱۸۷۶ میلادی، ۲– ساموئل هرملن مستشار مدرسه علم فلزات متولد سال ۱۷۴۴ میلادی، ۲– کاسپار ایساک اهرنبرک متولد ۱۷۲۸ میلادی، ۴– اندره رمزائیژ – شارل رامزائیژ که در جنگ سال ۱۸۰۸ میلادی کشته شدند از جانب ما در آنها ضرب شد، ۵– ژاکوب برزیلیوس شمیست معروف در سال ۱۷۷۹ متولد و در سال ۱۸۴۸ میلادی وفات کرد. مدرسه دارالفنون سوئد به نام او این مدال را ضرب کرده است، ۶– برور کارل مالبرک کشیش محله هدویک الونور شهر استکهلم. مدال در سال ۱۸۶۸ میلادی ضرب شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۵/۲×۹/۶سم [ف: ۶ – ۲۲۲]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱

تعداد مدال: ۹۴ مدال موجود و سه عدد مفقود؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۵/۲×۹/۶سم [ف: ۶ – ۲۲۲]

● **الجعدیة فی علم الصنعة الالهیة** / علوم غریبه / عربی

al-ja‘dīya fī ‘ilm-iṣ ṣan‘at-il ilāhīya

اموی، محمد بن احمد،

omavī, mohammad ebn-e ahmad

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۸/۱۶

آغاز: قال الشیخ الامام احمد بن یوسف الشهیر بالاموی کانت بنو اعمامی محمد بن احمد بن النعمان الجعدی و ابراهیم بن یوسف الجعدی مشتغلین بعلم الصنعة الشریفة ... و قد جائت وفات احمد التوانی الاموی فوجد نافی ترکته هذه الرسالة

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد حسن حسینی، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: تیماج ماشی، ۱۱ص (۱۶۷–۱۷۷)، ۲۴ سطر (۱۲/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱سم[ف:۵–۱۷۷۵]

←جعفریات ⩾ الاشعثیات

● **الجعفریة** / عرفان و تصوف / عربی

al-ja‘farīyya

حسینی بخاری، محمد بن برهان، ق۹ قمری

hoseynī boxārī, mohammad ebn-e borhān (- 15c)

اهدا به: ابوالحارث سید جعفر بن محمد (جد ششم مؤلف)

رساله اخلاقی – عرفانی مشتمل بر سه «فصل»: ۱. بیان غیرة الله علی العارفین؛ ۲. بیان فتوة العاشقین؛ ۳. بیان مروة المشتاقین.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۱۷۳/۱۸

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق عباداً و البسهم لباس المحبته؛

انجام: فی قلبه نار المحبین لا حرقته الناما فی الدانین

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیری، جلد: تیماج فرنگی، ۳ص (۶۲–۶۴)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۲۶]

● **الجعفریة = واجبات الصلاة** / فقه / عربی

al-ja‘farīyya = wājibāt-uṣ ṣalāt

محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ – ۹۴۰ قمری

mohaqqeq-e karakī, ‘alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۹۱۷ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

کتاب مختصر و فتوایی است در واجبات و مستحبات نماز در یک «مقدمه» و چهار «باب» و «خاتمه»: مقدمه در معنی صلواة و اقسام آن؛ ۱. طهارت؛ ۲. باقی مقدمات نماز؛ ۳. افعال نماز؛ ۴. توابع؛ خاتمه در سایر نمازها. دوازده شرح آن در الذریعه (ج۱۳ ص۱۷۴–۱۷۶) دیده می‌شود.

آغاز: الحمدلله الولی الحمید المبدی المعید الفعال لما یرید الذی شرع لعباده الصلوة وسیلة الی ... و بعد فان التماس من اجابة فی افضل الطاعات و استعانه بقضاء حاجته من اقرب ...

انجام: وکل النوافل رکعتان بتشهد وتسلیم الا الوتر فانها رکعة و صلاة الأعرابی ابی فانها اربع و لیکن هذا آخر ما اوردناه فی هذه الرسالة ... و التقصیر و الافتقار الی جوده المطلق فی الجد و الحقیر ان یجعل مابقی من ایام هذه المهملة مقصوده علی مافیه رضاه مصروفاً فیما یحبه و یرضاه

چاپ: مشار عربی، ص۲۵۰، طهران، سنگی، ۱۳۱۴ق.، وزیری، ۱۲۱ص (صص۳–۱۲۳)+۱۰ص (در هامش)؛ [تهران]، سنگی، ۱۳۱۹، وزیری، ۴۹ص (صص۱۵۹–۲۰۷)؛ [تهران]، سنگی، ۱۳۱۹، وزیری، ۹+۱صص(صص۳۶۴–۳۷۲). قم، ۱۴۲۳ق، به ضمیمه حیاة المحقق الکرکی و آثاره» جلد ۴ صص ۱۳۱–۲۰۹

[الذریعة ۱۱۱/۵ و ۱۷۱/۱۳ و ۵۹/۱۵ و ۱۱۰/۵؛ حیاة المحقق الکرکی و آثاره ۳۶۷/۲–۳۹۰ و ۱۱۵/۴–۲۱۰؛ معجم المطبوعات العربیة فی ایران ۴۸۱؛ مقدمه‌ای بر فقه شیعه ۱۷۱–۱۷۴؛ مکتبة امیر المومنین ۳۰۶/۱]

شرح و حواشی:

۱– حاشیة الجعفریة = شرح الجعفریة؛ محقق کرکی، علی بن حسین (۸۹۰–۹۴۰)

۲– شرح الجعفریة؛ قطیفی بحرانی، ابراهیم بن سلیمان (–۹۵۰)

۳– الحیدریة فی شرح الجعفریة؛ حسینی کاشانی، طاهر بن رضی الدین (–۹۵۲)

۴– الغرویة فی شرح الجعفریة؛ استرآبادی، شرف الدین علی (–۹۶۵)

۵– الجعفریة (ترجمة)؛ زواره ای، علی بن حسن (–۱۰)

۶- المطالب المظفرية فى شرح الرسالة الجعفرية = شرح الجعفرية؛ استرآبادى، امير محمد بن ابى طالب (-۱۰)
۷- التحفة الرضية إلى طلاب الامامية (فى شرح الجعفرية)؛ بحرانى، يحيى بن حسين (-۱۰)
۸- حاشية الجعفرية؛ لطف الله بن انوشروان (-۱۰)
۹- الجعفرية (ترجمه)؛ استرآبادى، حسن بن غياث الدين (-۱۰)
۱۰- الجعفرية (ترجمه)؛ حسينى، ابوالمعالى بن حسن (-۱۰)؛
۱۱- الفوائد العلية فى شرح الرسالة الجعفرية؛ فاضل جواد، جواد بن سعيد (-۱۰۶۵)
۱۲- شرح ديباجة الرسالة الجعفرية فى فقه الامامية؛ رضوى، محمد مهدى بن محمد صالح (-۱۱)
۱۳- الاشعة البدرية فى إقتفاء انوار آثار الجعفرية؛ فدايى كزازى، ابوالشجاع محمد اسماعيل بن محمد هادى (-۱۲۶۳)
۱۴- شرح الجعفرية؛ خوانسارى، على اكبر بن ابراهيم (-۱۲۷۱)
۱۵- حاشية الجعفرية
۱۶- شرح الجعفرية (۷ شرح ناشناس)
۱۷- الجعفرية (۲ ترجمه ناشناس)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۸۹

آغاز: برابر

كامل؛ خط: نسخ تحريرى، كاتب = مؤلف (گويا)، تا: پنج‌شنبه ۱۰ جمادى الثانى ۹۱۷ق،جا:مشهد رضوى؛محشى؛جلد: چرم قهوه‌اى.، ۱۲۵ص، ۱۰ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴۷/۱ -]

۲. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۱۳۸۴۴/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تتمه من الصلوة المندوبة ... أولها السبت أو الاربعا و الخروج فى الثالث حفاة بالسكينة مع أهل الضلال و الشيوخ و الاطفال و يستحب الجماعة ...

خط:نسخ،بى‌كا،تا:۹۰۷ق[با تاريخ تأليف سازگار نيست]؛ افتادگى: انجام؛ محشى با نشان «۱۲» و «ع ل»، مصحح؛ كاغذ: شرقى، ۵۲گ (۲۰ر-۷۱پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳۵ - ۱۷۵]

۳. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۲۳۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بى‌كا، تا: ۹۱۷ق [الفبائى ف: - ۱۶۴]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۵۲

آغاز: ... و هى مرتبه على مقدمه و ابواب و خاتمة، اما المقدمة فالصلاة لغة الدعاء وشرعاً قيل هى افعال مفتتحة بالتكبير مشروطة بالقبلة للقربة او؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، كا: عمران بن محمد النمدى، تا: ۱۰ جمادى الثانى ۹۱۷ق؛ افتادگى: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوا اسليمى، ۶۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۰]

۵. تهران؛ ملى؛ شماره نسخه:۲۰۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زيبا، كا: غياث الدين على خانيسارى، تا: ۱۰ صفر ۹۱۷ق؛ ۸۳گ (۱-۸۳) [ف: ۱۱ - ۷۸]

۶. قم؛ مهدوى (كتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بى‌كا، بى‌تا؛ مقابله شده در تاريخ ۹۱۷ [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۱۱]

۷. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۲۳۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بى‌كا، تا: سلخ رجب ۹۱۸ق؛ محشى به لفظ «منه مد ظله العالى»؛ واقف: ملا موسى گيلانى؛ كاغذ: نخودى آهار مهره، جلد: مقوا، رويه پارچه اخرا، ۱۴ سطر [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۹]

۸. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۲۳۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كا: عبدالعلى بن نورالدين (فرزند مؤلف)، تا جمعه ۱۸ شعبان ۹۱۸ق؛ محشى؛ واقف: خواجه شير احمد؛ كاغذ: نخودى آهار مهره، جلد: مقوا، رويه پارچه اخرا، ۵۰گ، ۱۲-۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۶/۱ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعليق، كا: محمد بن على بن على بن محمد كاشى ملقب به شمس الدين، تا: ۹۱۸ق، جلد: تيماج قهوه‌اى، ۶۰ص (۱-۶۰)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۲۴/۳ - ۲۲]

۱۰. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه:۹۵۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، كا: محمد بن على بن حسن حسينى، تا: ۱۱ جمادى الاول ۹۲۱ق؛ بنا به قول مصنف نسخه را ناسخ نزد وى قرائت كرده، محشى؛ كاغذ: سمرقندى، جلد: مقوا با تيماج قرمز، ۲۶گ، ۱۲ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۹×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۸۴]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، كا: نعمة بن سلم بن سالم مسلمى حويزاوى، تا: ۲۱ شوال ۹۲۲ق؛ افتادگى: وسط؛ محشى با نشانه‌هاى «فخرالدين - ع ل- ح ل - م- هـ - ح ل ن - ش ر ح م -ح ل ز ى- ز ى- شرح ع ل- هـ ا ب» و «منه دام ظله»؛ ۸۴گ (۱پ-۸۴پ). [ف: ۵ - ۱۸۴۳]

۱۲. شيراز؛ بنياد فارس‌شناسى؛ شماره نسخه:۸۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، كا: سلطان حسين بن محمد طاقه دوز، تا: چهارشنبه سلخ ۹۲۳ق؛ محشى به لفظ «منه مدظله العالى»، با بلاغ سماع؛ جلد: گالينگور، ۴۰گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۱)، اندازه: ۱۷×۱۲سم [ف: ۱۱۲]

۱۳. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:ض۱۵۷۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعليق، كا: جعفر بن محمد بن زهرة حسينى، تا: پنج‌شنبه، ۶ رجب ۹۲۴ق، جا: دمشق؛ كاغذ: نخودى، جلد: مقوا، رويه گالينگور، عطف تيماج قهوه‌اى، ۳۸گ، ۱۶و۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۴]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۳۰۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۲۴ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۵۷۴۸ [رایانه]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۱/۲-طباطبائی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۲۶ق، جا: کاظمین؛ با نسخه اصل و نسخه خوانده شده بر مؤلف مقابله شده، محشی از مؤلف و نیز با نشان «اط»؛ ۲۹گ (۲۹-۵۷) [ف: ۲۳ - ۶۴۱]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۱۲/۲
آغاز: المعدن و النبات و المشوب بغیره او شاهد حال؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: حسینی، تا: ۹۲۸ق؛ کاغذ: سمرقندی شکری ضخیم، جلد: تیماج، ۲۶۸ص (۲۰۰-۴۶۷)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۶۷۴]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۲/۷
آغاز: و بنذر و شبهه. فالیومیة خمس الظهر ... الثانی الوقت فللظهر زوال الشمس؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن عبدالرحیم بن داود، تا: دوشنبه اواسط ربیع الاول ۹۲۸ق، جا: کاشان، مدرسه حسینیه؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ محشی به نشان «منه علی عد» و «شیخ ل» و «ع ل» و دو سه حاشیه دیگر [ف: ۵ - ۱۸۴۱]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۱۱۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: صدر الدین بن شمس الدین کاشانی، تا: ۹۳۰ق، جا: سبزوار؛ مجدول مذهب؛ جلد: مقوایی سرخ عطف تیماج، ۳۱گ (۴۵ر-۷۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۵ - ۱۲۹]

۱۹. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۳۲/۴
خط: نسخ، کا: قاسم بن حاجی ابوالفتح، تا: ۲۳ رجب ۹۳۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۸گ (۱۰۴پ-۱۷۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۴۳]

۲۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۰۰/۱
خط: نسخ، کا: علی بن محمد عبدالرزاقی صاحب التفسیر و التأویلات و شارح منازل السائرین (نواده اوست)، تا: با تاریخ ۹۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ نویسنده آن را در روز چهارشنبه ۲۷ جمادی الثانی ۹۳۷/۲ از کرکی استماع نموده [نشریه: ۲ - ۱۲۰]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق مایل به نسخ، بی‌کا، تا: ۹۴۴ق؛ کاغذ: شرقی، ۲۱گ (۱-۲۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۶ - ۳۲۹]

۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۴۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: نورالهدی بن قوام الدین حسینی رازی، تا: ربیع الثانی ۹۴۸ق؛ مصحح، محشی با امضاء: ف، منه مد ظله، قواعد، سماع (یعنی سماع از مصنف)، حاشیه ارشاد، ع ل - م رحمه الله، ... چنین می‌نماید که تاریخ تحریر این نسخه درست نباشد چون شواهد موجود حاکی است که در زمان حیات مؤلف نوشته شده است، مقابله شده در ۱۴ جمادی الثانی ۹۵۰ق توسط محمد بن مسعود حسنی با مهر او «المعتصم بفضل الله الغنی محمدبن مسعودحسنی» (دایره)؛ مهر: «عبده جعفر بن محمد باقر الموسوی» (بیضی)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۸گ (۴۸-۱۰۵)، ۱۰ سطر (۷×۱۰/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۹۱]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن عیسی بن محمد بن عیسی بن حسین بن العامل (کذا) الثحرائی العروانی (کذا)، تا: یک‌شنبه غره ذیحجه ۹۴۸ق؛ نسخه را کاتب نزد شیخ یحیی بن حسین بن عشیره بحرینی [روایت می‌کند از شیخ حسین بن مفلح صیمری (روضات الجنات، ص ۶۶۶)] خوانده، شیخ مذکور در برگ آخر نسخه گواهی قرائت و مقابله را قلمی نموده، تاریخ ختم مقابله: ۴ رمضان ۹۴۹، محشی امضاء «ع ل»؛ واقف: خواجه شیر احمد؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۶۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۴۳۷]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حبیب الله، تا: ۹۵۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: عنابی، ۱۰۰گ، ۹ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۹ - ۲۳۶]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حاجی بن علی بن عبدالله بن احمد بن فهدان، تا: یک‌شنبه ۲۲ شعبان ۹۵۱ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده، دارای بلاغ؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۵۶گ، ۱۱و۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۹]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: رفیع بن عبدالکریم انصاری، تا: دوشنبه ۱۲ شعبان ۹۵۲ق؛ محشی؛ تملک: محمد بن علی مشهور به ابن خاتون عاملی در ربیع الثانی ۱۰۰۱، واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۸]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۲۵۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین بن محمد تقی حسینی سماکی، تا: ۹۵۲ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: گالینگور مشکی، ۵۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۱]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۴۲
خط: نسخ، کا: حیدر بن حکمة الله، تا: ۱۰ ذیقعده ۹۵۲ق؛ محشی

با نشانی‌های گوناگون؛ تملک: محمد کریم بن قربانعلی دقاق، علی بن مهر علی خوانساری به تاریخ ۱۲۳۳؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه» (بیضی)، «عبده الراجی الی الله محمود الطباطبائی» (بیضی)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۸۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۱ – ۴۸]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۱۲/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شاهوردی، تا: ۹۵۳ق، جا: مشهد و تهران؛ محشی برخی با نشان‌های «منه رحمه الله»، «ع ل»، «۱۲» و «سماع فص»، مصحح، با نشان «بلغ» مقابله گردیده؛ کاغذ: شرقی؛ نوع جلد:تیماج مشکی، ۳۱گ (۳۸پ–۶۸پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳۵ – ۶۵۴]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۴۴

خط:نسخ،بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۹۵۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۴سم [ف: ۱ – ۱۴۸]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۶۲

خط: نستعلیق خفی، کا: محمود، تا: ۹۵۵ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف میشن زرشکی، ۶۲گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۴سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۱۸۲]

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۴۸۸

همان نسخه بالا [مؤید: ۱ – ۳۹۵]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۶۴

خط: نسخ معرب، کا: محمد بن علی بن ابراهیم فندرسکی، تا: ۱۲ رجب ۹۵۶ق؛ محشی با نشان «ع ل، بیان دروس»؛ کاغذ: سمرقندی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۹گ، ۹ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۵ – ۴۲۲۰]

۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۴ جمادی الاول ۹۵۶ق؛ در حواشی اوراق رساله‌ای است به نام «لمعه در نکاح دائم و متعه» از عزالدین آملی؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۷۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱/۱ – ۳۵۸]

۳۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۹۲

خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن مقصود حاجی، تا: جمادی الثانی ۹۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ تملک: علی محمد بن اسدالله حسینی سدهی اصفهانی به سال ۱۳۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ – ۳۵۷]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و توفیر المیاه و مأثوره افضل و یستحب فی خطبة الجمعة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۶۰ق؛ افتادگی: انجام (یک برگ)؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، ۳۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۱۸۲]

۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۵۹/۴

خط: نسخ و نستعلیق، کا: نظام الدین بن ابراهیم رازی عبدالعظیمی، تا: ۹۶۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۷گ (۶۳پ–۱۳۹پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ – ۲۸۸]

۳۷. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۱۹/۳

خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد بن علی بن مخزوم عسکری اوالی، تا: ۲۹ محرم ۹۶۲ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ (۱۰۲پ–۱۴۳پ)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۱۸۹]

۳۸. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره۵/

بی‌کا، تا: ۶ ربیع الاول ۹۶۳ق [تراثنا: س۲ش۴ – ۵۱]

۳۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۲/۲

خط: نسخ، کا: محمد بن صالح، تا: چهارشنبه ۱۳ ربیع الثانی ۹۶۵ق؛ محشی با نشان «هـ شرح م، ع ل، ابوالقاسم، دروس، منه دام ظله، م ع»، در برگ ۵۱ر شرحی است درباره «الحمدلله» و طلاق حائض و نفساء و احکام آنها؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۸گ (۵۱پ–۱۳۸ر)، ۹ سطر (۸×۹)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۴۵]

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۵۹/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۶۵ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه کاغذی، ۱۵ سطر [ف: ۵ – ۲۸۹]

۴۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۱۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن جلا الدین علی بن حسین عقیلی الراشنانی، تا: شعبان ۹۶۶ق؛ جلد: مقوایی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳۳۱]

۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۰۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ محرم ۹۶۶ق؛ مهر: «تراب قدم محمد، سعید» (بیضی)؛ ۵۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم[ف مخ:۲–۵۴۹]

۴۳. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۴۷۱۲/۱

خط: نسخ، کا: شیخ عبد الله بن فرائد، تا: چهارشنبه ۱۷ شوال ۹۶۶ق؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: – ۱۵۳۱]

۴۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۳۰

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۹۶۷ق؛ افتادگی: انجام (قبل از ورق آخر یک ورق افتاده)؛ محشی؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۷۹ص، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۴۱۲]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد زمان بن عماد الاسلام بن معزالدین اویس

فقیهی طوسی، تا: ۱۷ جمادی الاول ۹۶۸ق، جا: اردو باد؛ محشی؛ جلد: گالینگور سبز، ۶۱گ، ۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۲- ۱۰۰]

۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۴۱/۴-۲/۱۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالعزیز بن احمد بن حجر بن احمد بن علی بن حسن حسینی بربوذی اُوالی، تا: شنبه ۷ ربیع الاول ۹۶۹ق؛ مصحح، دارای علامات بلاغ قرائت، دارای انهائی توسط شیخ یوسف بن حاجی محمد بن کمال سبزواری وادیانی درمجالس متعدده که آخر آن ۵ رمضان ۹۹۰ انها از صالح بن جابر بن فاضل؛ ۴۷گ، ۱۴-۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۵۷]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۹۸۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قطب الدین بن اسماعیل، تا: ۹۶۹ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۴۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۱۸۲]

۴۸. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه: ۱۰/۱

خط: نسخ، کا: سید عطاءالله بن تاج الدین حسن حسینی کاشانی، تا: ۲ ذیحجه ۹۷۰ق؛ محشی؛ ۱۰۵گ (۴پ-۱۰۸پ)، ۶ و ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱۹]

۴۹. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه: ۶۰

خط: نسخ نازیبا، کا: شکرالله بن ایوب رستمداری، تا: ربیع الاول ۹۷۰ق، جا: مشهد رضوی؛ مهر: «محب ال حیدر عبد اسکندر» (دایره)؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۶گ، ۱۵ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۶۴]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۵۴۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالباقی قهپائی، تا: ۹۷۰ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۷۲گ (۱۰۲پ-۱۷۳)، ۹و۱۲ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۸۱]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۰۷۹/۱

خط: نسخ، کا: محمد بن نظام الدین محمود انصاری، تا: ۹۷۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ (۱پ-۴۲ر)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۸۹]

۵۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه: -۶۱۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۲ق، جا: احمد نگر؛ تملک: محمد باقر بن سید علاء الدین طبسی بحرابادی در پایان جمادی الثانی ۹۹۰ در احمد نگر؛ مهر: «بنده شاه جهان عبدالرشید دیلمی»، «دیانت خان شاه جهانی ۱۰۴۲»، «ابوطالب بن محمد معصوم حسینی»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۴گ، ۷سطر، قطع: وزیری [ف: ۱۰۰]

۵۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه: ۱۳۳

خط: نسخ معرب درشت، کا: غیاث الدین علی بن سلطان احمد خانی ساری، تا: چهارشنبه رجب ۹۷۳ق؛ محشی؛ در پایان چند بندی است در ارث از حواشی کرکی و قواعد شهید با جدولی در ارث از روی نسخه خط کرکی، تملک: محمد علی بن محمد رضای گلپایگانی در ۱۱۲۳؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

۵۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه: ۳۶۷/۱

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن احمد بن حمزة بن احمد بن علی بن حسین حسینی بحرانی، تا: ۱۳ رمضان ۹۷۴ق؛ ۶۵گ (۱پ-۶۵پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۸]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۳۶۳۱/۳-۱۸/۱۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن حاج عبدالکریم فهنانجی، تا: سلخ ربیع الثانی ۹۷۴ق؛ مصحح، محشی با امضای «ع ل»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۹۵/۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۶۵۷]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۶۱۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۹۷۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۴۳۸]

۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۷۷۱/۵

آغاز: ... و مع فقده فبغبار الثوب و البلد و عرف الدابة ثم الوحل لا بالثلج؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۲ ربیع الثانی ۹۷۴ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی منقول از کتب من لایحضره الفقیه، قواعد، صحاح و ... و از افرادی همچون مدرس و سید ... می‌باشد، مجدول؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده ما شاء الله» (بیضی)؛ کاغذ: سمرقندی، آهار مهره، ۲۸گ (۱۹۳-۲۲۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۹ - ۵۷۱]

۵۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۲۲۸۴/۱

آغاز: برابر

کا: رستم بن ملکشاه تفرشی، تا: ۹۷۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۴۰گ (۱-۴۰)، ۱۰-۱۴ سطر (۸×۱۲) [ف: ۴ - ۱۲۳۲]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۰۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول ۹۷۶ق؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه افتاده)؛ واقف: محمد مهدی (وقف اولاد)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا عطف و گرد تیماج تریاکی، ۶۳گ، ۱۲ سطر (۷×۱۰/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۴۴۵]

۶۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۱۲۲۷

خط: نسخ، کا: مطهر بن اسلام محمد اسفراینی، تا: یکشنبه ۸ ربیع الاول ۹۷۷ق؛ اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۷۷۶۴ ض

بی‌کا، تا: ۹۷۹ق [د.ث. مجلس]

۶۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۲۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ شعبان ۹۷۹ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح؛

کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی، ۶۶گ (۲۰-۸۵)، ۱۲ سطر (۱۱/۵×۶/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۱ - ۳۹۶]

۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۵ رجب ۹۸۱ق؛ شیخ عبدالله بن حسن بن علی بن ... (بقیه در صحافی رفته) نزد شیخ صالح بن شیخ جابر خوانده و تصحیح نموده و شیخ صالح گواهی مقابله و اجازه مختصری برای او نوشته، تاریخ اجازه: ۶ ذیقعده ۹۸۶، محشی به امضاء «ع ل»؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۵۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۴۳۹]

۶۴. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۲۴

آغاز: و اذا انقطع للبئر وجب ما اقتضاه الدم سابقاً من غسل و وضوء؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: بدرجان بن شیخ بابا المردانقیمی، تا: ۹۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۵۶]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سعدالدین بن محمد بن علی جزایری اسدی، تا: پنج‌شنبه ۱۸ جمادی الاول ۹۸۴ق، جا: کلکنده؛ محشی از مؤلف و «ع ل» و غیرهما؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۰۳۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشنی قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۱۷سم [ف: ۵ - ۴۳۹]

۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۱

بی‌کا، تا: ۹۸۴ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سیاه، ۴۷گ (۱-۴۷پ)، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۲۱]

۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۷۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یجب کونها بعد الطواف الواجب و قبل السعی ان وجب و یستحب المبادرة بهما و لا اداء فی نیتهما و لا قضا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی با امضای «منه، ۱۲، سید و ... »، سه برگ پایانی کتاب «الالفیه» شهید اول به خط محمد بن مرتضی الحسینی الاملی و به تاریخ ۹۸۴ق، به جا مانده که در مدرسه میرافضل مشهد کتابت شده؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ (۱پ-۷۴پ)، ۹سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۳۸]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳-۵/۱۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد المحسن بن غیاث الدین علی خطیب امامی، تا: ۸ شعبان ۹۸۵ق؛ مهر: «با اطلاع حاجی محمد علی کتاب موقوفه مرحوم حاجی میرزا هادی مجتهد طهرانی بسعی محمد جعفریه ۱۱۱۸» (مضلع)؛ جلد: مقوا قهوه‌ای عطف تیماج، ۱۲۴گ، ۸-۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۵۷]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۶۹/۱

خط: نسخ، کا: عیسی بن ابراهیم بن عبدالله، تا: ۹۸۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ (۱پ-۵۴پ)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف:۲۵-۲۶۶]

۷۰. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۸۶

خط: نسخ، کا: علی بن حمد بن احمد بن یحیی بن کمال ماحوزی اوالی، تا: شنبه ۱۱ جمادی الثانی ۹۸۶ق؛ مصحح، با «بلاغ»، محشی با رمز «ع ل» و «شرح ملا»؛ ۶۸گ، ۱۱سطر، ابعاد متن: ۷×۱۱، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۷]

۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۹۷/۱

کاتب: محمد بن جلال تونی، تا: ۲۴ ذیحجه ۹۸۸ق؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ (۶پ-۶۲ر)، ۱۱سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۴۲۳۹]

۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۸۳/۷

انجام: و لو خرج کذلک بعزم التردد من

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴گ (۱۹۹پ-۲۴۲پ)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۴ - ۱۷۴]

۷۳. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۷۸/۲

بی‌کا، تا: ۹۹۴ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۶]

۷۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی به خط مؤلف، در بعضی از صفحات عبارت: «بلغ المقابلة بخط المؤلف مد ظله العالی» و نیز عبارت «بلغ الشیخ العالم الفاضل العلامه مهاد القضاة و الفضلاء قراءة علی کاتبه الفقیر علی بن عبدالعالی» و ایضا «بلغ الشیخ العالم الفاضل العلامة الفهامة المختار المدعو باختیار ادام الله تعالی توفیقه و تأئیده و أجزل من العوائد حظه و مزیده قراءة علی کاتبه الفقیر علی بن عبدالعالی»؛ تملک: سید ... ابن سید علی مرتضی»؛ خط «محمد بن محمد علی خوانساری (که نام کتاب و مؤلف آن را نگاشته و متذکر شده که در ده موضع از حاشیه کتاب خط مؤلف مشهود است)، حبیب الله بن محمد بن لطف الله ابو البرکات الشریف با مهر: «محمد نبی الله علی و لی الله عبدهم حبیب الله بن ابوالبرکات» (دایره)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۴۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۴۹]

۷۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۶۳۷

خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین بن محمد تقی حسینی سماکی، تا: ۸۵۲ق؛ با بلاغ؛ تملک: سید محمد بن محمد باقر موسوی استرآبادی طالبان در ۱۲۳۱ و ۱۰۹۲؛ جلد: عادی، ۵۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۴۶]

۷۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۵۲/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۴گ (۱-۲۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۸۵]

۷۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴/۱۴۳/۴-۵۸۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴ سطر، قطع: ربعی [ف: ۲۱۹]

۷۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۵۳/۱

آغاز: برابر؛**انجام:** و الجهد بها لیلاً و نهاراً

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ ۴۲گ (۱پ-۴۲پ) [ف: ۲ - ۶۲]

۷۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۴۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی به نقل از مؤلف؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۴گ (۱۰۲ر-۱۱۵پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۹]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی به لفظ «منه دام ظله»؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۰۳۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۴۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۵]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ محشی؛ واقف: ملا محمد تقی، ۱۰۶۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۷۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۶]

۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ محشی؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۰۳۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۵۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۶]

۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن حبیب الله منجیلی، تا: قرن ۱۰، جا: نجف اشرف؛ محشی؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۸۸گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۷]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۶۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۰]

۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن یوسف بن ابراهیم، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: وسط (پنجمین برگ ساقط است)؛ واقف: فاضلخان، ۱۰۶۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۲]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۳۹/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم اوالی بحرانی، تا: قرن ۱۰؛ محشی با نشانه‌های «منه قدس سره - ج ج ل»، مقابله شده؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۷گ (۱۵۱پ-۲۰۷ر)، ۱۱ سطر (۵/۷×۱۲)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۴۰]

۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۲۶/۴-۲۱/۱۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** عدا التکالیف العقلیة لایکفی فیها التقلید والله اعلم وحیث وفینا بماوعدنا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج، مشکی، ۶۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۸۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ اندازه: ۱۲×۱۸سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۰۵

خط: نسخ، کا: ابن خواجه علی، تا: قرن ۱۰؛ در سال ۹۱۸ نزد مؤلف قرائت و تصحیح شده و دستخط او در حاشیه صفحه آخر آمده، محشی بعضاً به لفظ «منه دام ظله»، ظهر ورق اول دو فایده در فرق بین واجبات و فرض و غیره؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۹۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۲]

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۶۰

آغاز و انجام: برابر

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ - ۶۰۸]

۹۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۰۶/۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی سبز، ۲گ (۷۷ر-۷۹ر)، اندازه: ۱۳/۳×۱۹/۱سم [ف: ۹ - ۵۱]

۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،کا:محمد،تا:قرن ۱۰؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه،۱۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۵ - ۴۴۰]

۹۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۷۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «سید، ع ل، طب»؛ کاغذ: سمرقندی، ۷۱گ، ۸ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۵۰۶]

۹۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۲۶

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی، با بلاغ با تاریخ ۹۱۷ که این تاریخ دست برده شده، تاریخ تألیف در اصل نسخه ۹۱۰ ولی مصحح عبارت مؤلف را در حاشیه افزوده با تاریخ صحیح دهم جمادی الآخر ۹۱۷؛ تملک: محمد طاهر قائنی مخاطب به خطاب صف شکن خان، حاج محمد خلیل خیاط مشهدی؛ مهر: «محمد باقر بن محمد نبی الموسوی» (بیضی)، «العبد المذنب حبیب الله الرضوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰۱گ،

۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [ف: ۵ - ۳۲]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی الاکتفاء بخروج وقت الرباعیه او الشروع

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۱۷۸۰۰ [رایانه]

۹۵. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۳۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۰۵]

۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۸۲۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۴]

۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۶/۳عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل:کتابخانه واتیکان در ایتالیا،شماره۵۶۷؛خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۰۴ ص (۱۱۷-۲۲۰)، ۹ سطر [عکسی ف: ۴ - ۳۰۴]

۹۸. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۶۲]

۹۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۰۷]

۱۰۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۸۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: نو، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۱۶ - ۵۰۵]

۱۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۷۳/۲-۲۳/۱۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محب علی طالقانی، تا: ۱۳ جمادی الثانی، قرن ۱۱؛ جلد: مقوای قهوه‌ای، ۹۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۱۰۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۸۰/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۹گ (۲۶پ-۷۴پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۳۲]

۱۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج عنابی، ۸۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۳]

۱۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۸عکسی

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان ش ۱۶۹۵ (فهرست المخطوطات العربیة الاسلامیة بمکتبة الفاتیکان، لیفی دلافیدا: ۹۳/۲؛ المخطوطات العربیة فی مکتبة الفاتیکان، ترجمه و تلخیص سید صادق حسینی اشکوری ۲۵۳)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی به نقل از شروح رساله جعفریه، فواید پراکنده‌ای در چند برگ از جمله: لعن در روز عاشورا، طریق ختم انا فتحنا، روایاتی درباره ازدواج و متعه؛ ۳۸۰ص، ۶ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۴۰]

۱۰۵. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۹۹

آغاز: فقال الخامس ای من الفصول الستة، التیمم و هو فی اللغة القصد و منه قوله تعالی و لاتیمموا الخبیث ای لا یقصدوه و فی الاصطلاح هو استعمال الصعید؛ **انجام:** الخامس من الفصول التی فی التوابع فی بیان صلوة الجماعة و شروطها و هی فی الصلوات من شعائر الاسلام و علاماته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۰-۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۳]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۲۶

آغاز: و یجب امامها معرفة الله تعالی و صفاته الثبوتیة.؛**انجام:** و للعشاء رکعتان من جلوس بعدها تعدان برکعة و للیل ثمان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ محشی؛ کاغذ: نباتی، ۵۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۹سم [ف: ۲۱/۱-۳۶۵]

۱۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۰۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی، حاشیه قبل از برگ آخر وجیزه‌ای است از محمد جعفر استرآبادی درباره آداب استشفاء به تربت امام حسین علیه السلام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: خرمایی، ۶۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۴]

۱۰۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۸۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و باقی الصلوات المندوبات مذکورة فی کتب الاصحاب من اراد فلیطلب هناک ولکن هذا آخر ما اوردنا فی هذه الرسالة

خط: نسخ، کا: عبدالله بن سلطان حسین، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ (۱پ-۵۰پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۰]

۱۰۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی با رمز «منه دام ظله، ع ل، ح ر» و ... ؛ کاغذ: شرقی، ۸۲گ (۲۱ر-۱۰۲ر)، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۳۲ - ۷۳۷]

۱۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۳۳/۱

خط: نسخ، کا: حسن بن یحیی علوی حسنی، تا: یک‌شنبه ۱۴ صفر ۱۰۰۰ق؛ محشی، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ (۱پ-۶۳پ)، ۱۲ سطر، اندازه:۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۳۷]

۱۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشانه «ع ل، س، شرح»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا با پارچه، ۳۸گ، ۱۸سطر (۱۲/۵×۷)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶: ۵۰۶]

۱۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، مهر: «الله محمد علی فی ... غلام شاه» (دایره)؛ کاغذ: اصفهانی ضخیم نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی ابره، ۷۱گ، ۱۱سطر (۱۰×۷)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۲۸۹]

۱۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۲۰/۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۲ سطر [ف: ۵ - ۲۶۶]

۱۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۶۱-۵۹/۱۸۱
آغاز: و النفاس و مس المیت نجسا و موت المسلم و من بحکمه و التیمم بموجباتها و التمکن من فعل مبدله
از تیمم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: ملا شیخ صوفی ولد ملا حسین صوفی زیارتگاهی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۵۹]

۱۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۷۴/۱
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۰۰۵ق؛ روی برگ دوم پس از این کتابی است در نماز به عربی نوشته چاشت روزسه‌شنبه ۲۶ ربیع الثانی ۱۰۱۰ در طوس از محمد تقی بن حسن حسینی؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: نو، ۱۵ سطر (۱۰/۵×۷)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۵۰۳]

۱۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۴۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۰۹ق؛ تملک: محمد حسن بن علی موسوی؛ کاغذ: اصفهانی الوان، جلد: تیماج مشکی، ۳۵۲گ، ۱۱ سطر (۱۵×۶۰)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۲۵۵]

۱۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۱۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: نعمت الله بن شیخ ذوالفنون رستمداری، تا: رمضان ۱۰۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی، در پایان نسخه در سه برگ از بخش میراث کتاب الحبل المتین شیخ بهایی به خط کاتب رساله دوم و در همان تاریخ در شهر نسا کتابت شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۹ص (۱-۱۳۹)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۱۶]

۱۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۷/۱-طباطبائی
خط: نسخ، کا: علی بن محمد دروازی، تا: ۱۰۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی نازک و شکری و ضخیم سفید، جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ (۱-۳۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۲ - ۸۷]

۱۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۱۸/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۶ شوال ۱۰۱۸ق؛ محشی، رکابه‌دار؛ جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد، ۵۱گ (۶۵پ-۱۱۵پ)، ۱۰-۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴۴ - ۱۳۳]

۱۲۰. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۶
بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۰۲۰ق، برای سید میر ابراهیم [تراثنا: س۲ش۴ - ۴۳]

۱۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۰۰/۳
خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن هدایة الله فشندی ساوجبلاغی، تا: ۱۰۲۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ سطر (۱۱×۷)، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۴۲۴]

۱۲۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۳۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق؛ مصحح، محشی؛ ۷۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۰]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۸/۳-طباطبائی
خط: نسخ، کا: جمال الدین احمد بن محمد، تا: ۱۰۲۴ق؛ افتادگی: انجام (اندکی از پایان خاتمه ساقط شده)؛ محشی به نقل از شروح و حواشی جعفریه و کتب لغت؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۶۱گ (۳۳پ-۹۴پ) ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۹۵]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۳۹۶
خط: نسخ، کا: قاسم بن عبدالعلی، تا: ۱۰۲۵ق؛ مصحح، محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۵۷گ، ۱۲سطر، اندازه:۱۲/۵×۱۹/۳سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۳]

۱۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۵۸/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۵۸ص(۷۰-۲۲۷)، ۸ و ۱۲و ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۴۵ - ۱۱۶]

۱۲۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۳۰۷/۱
آغاز: السابقین و المصلین من المرسلین و النبیین محمد و آله؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۴ جمادی الثانی ۱۰۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ ۹۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۴×۸سم [ف: ۱ - ۲۸۷]

۱۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۶۹۰
آغاز: بسمله، الحمدلله الولی الحمید المبدئ المعید الفعال لما یرید؛ **انجام:** و صلاة الأعرابی فانها اربع ... ولیکن هذا آخر ما اردناه فی هذه الرسالة و الحمدلله ... مصلیا مسلما
خط: نسخ، کا: ابراهیم بن قاسم بن سلیمی، تا: چهارشنبه ۲۱ ذیحجه ۱۰۲۸ق؛ محشی؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: مقوا، ۴۶گ، اندازه:۱۲/۵×۱۸/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۵]

۱۲۸. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۲۴
انجام: فاذا فرغ قرأ الحمد و المعوذتین و التوحید اربع

خط: نسخ زیبا، کا: محمد مومن بن سلطان محمد مصعبک، تا: اواخر ۱۰۲۹ق؛ افتادگی: انجام؛ ۸۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۹۷]

۱۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن سید محمد، تا: ۱۰۲۹ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۵۷گ، ۱۱و۱۲سطر (۸×۱۲-۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۷۶]

۱۳۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۷۵/۳

بی‌کا، تا: ۱۰۳۰ق، قطع: رقعی [ف: ۳۲۱]

۱۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۴جمادی الثانی ۱۰۳۱ق؛ محشی به لفظ «منه رحمه الله»؛ واقف: فاضلخان، ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: حنایی آهاری، جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۲]

۱۳۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۵۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین قزوینی، تا: ۱۰۳۲ق؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۶۴ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۴۱۱]

۱۳۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۳۶۸/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۰۳۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۲۲۸]

۱۳۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۶۵۶/۲

خط: نسخ، کا: سید امیر محمد بن امیر معصوم حسینی قمی، تا: ۱۱ جمادی الثانی ۱۰۳۶ق، با ترجمه فارسی؛ مصحح؛ جلد: چرم زرد، ۶۴گ (۲۸پ-۹۲ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [مؤید: ۲-۱۶۳]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷/۵-طباطبائی

خط: نسخ، کا: علی بن علی لحسائی، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۰۳۷ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۷ ص (۴۸-۸۴)، ۱۱-۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲۲ - ۸]

۱۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۰۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کشمیری، (درویش)، تا: ۱۰۳۸ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۶۰۵۴ [رایانه]

۱۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۰۳۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۹سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۱۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ رجب ۱۰۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۷ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۹]

۱۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۱۸۵

خط: نسخ، کا: محمد بن ناصر بن منصور هجری، تا: ۲۲ جمادی الثانی ۱۰۴۰ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره خراسانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۳]

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۷۹۱/۳

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ - ۲۴۶]

۱۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۶۴-۲۰/۱۸۴

آغاز: الفعال لما یرید الذی شرع لعباده الصلوة وسیلة الی الفوز بجزیل الثواب ... و الصلوة و السلام علی افضل السابقین و المصلین؛ **انجام:** برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:چهارشنبه۱۵شوال۱۰۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳- ۱۱۵۹]

۱۴۱. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۱۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** دستم بزیر خاک چه خواهد شدند تباه ×× باری بیادگار بماند خط سیاه / کتاب نوشتم بصد عز و ناز×× بوقت جوانی و عمر دراز/ من از مرگ ترسم که آید فراز ×× کتابم فروشند به نرخ پیاز

خط: نسخ، کا: درویش حسن فرزند درویش امامقلی، تا: نیمه رجب ۱۰۴۵ق؛ واقف: محمد هادی خان، شوال ۱۱۵۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۲گ، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه:۱۲× ۱۹/۵سم [ف: ۱۴۲]

۱۴۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱/۱۹۹/۴-۸۳۳۵

خط: نسخ درشت، کا: محمد حسین بن حاجی شمس الدین محمد بن حاجی محمد علی آرانی، تا: دوشنبه ۱۵ رمضان ۱۰۴۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۹ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۸۷]

۱۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۳ رجب ۱۰۴۹ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج سبز، ۵۰گ (۱۹ - ۶۹)، ۱۳ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۸ - ۱۲۰]

۱۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۶

آغاز: ثابت بالنص و الاجماع بل هو من ضروریات الدین

خط: نسخ، کا: شمس الدین هندوشاه، تا: ۱۰۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۲ - ۳۰۲]

۱۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یزید الصفات المعیة فیه اذا کانت مشروعة فلو قید بزمان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۱ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ ۸۱گ (۳۷پ-۱۱۸پ)، ۸ سطر، اندازه: ۹×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۳]

۱۴۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۹۲

خط: نسخ، کا: رجب محمد بن آقا میر، تا: ۱۰۵۲ق؛ ۹۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۶۴]

۱۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۱۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر مؤمن بن امیر ملک حسینی، تا: شنبه آخر ذیحجه ۱۰۵۳ق؛ دارای رکابه، مصحح، محشی که باید از طلبه‌ای مبتدی صادر شده باشد مثلاً به نقل از «شرح الفية»؛ تملک: میر اسماعیل بن میر محمد صالح خاتونابادی جی، ابن محمد صالح حسینی؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۱گ (۲پ-۵۲ر)، اندازه: ۱۲/۶×۱۹/۴سم [ف: ۲۷/۱ - ۲۱۸]

۱۴۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۰۶/۲

خط: نسخ، کا: سید ادریس بن یوسف الدبنون (؟)، تا: ۱۰۵۴ق؛ محشی با نشان «ع ل، شرح»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۵۹ گ(۲۳ر-۸۱پ)، ۱۱سطر (۸×۱۱)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۳۴]

۱۴۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۱۴

خط: نسخ، کا: رضا علی پسر حیدر، تا: ۷ رجب ۱۰۵۶ق؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۷۹گ، ۹ سطر (۵/۸×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳ - ۹۵۴]

۱۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۹۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد معصوم بن ابوطالب فالی، تا: یک‌شنبه ۲۶ شوال ۱۰۵۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۰ گ (۲۵پ-۷۴ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۲۱۹]

۱۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۳۸/۲

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی رضا بن خواجه محمد بن بهادر لشائی ساکن کوچصفهان، تا: ۱۰۵۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۱گ (۳۰پ-۱۲۰ر)، اندازه:۱۲ × ۱۸/۵سم [ف: ۱۰-۲۲۰]

۱۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: موسی بن مهدی، تا: یک‌شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۰۵۸ق؛ محشی؛ وقف‌نامه ملا محمد علی و مطالب؛ واقف: فاضلخان، ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۳]

۱۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۲۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن عبدالرحیم بشروی، تا: ۱۰۶۱ق؛ مصحح، ابتدای نسخه دو صفحه از کتابی در قرائت قرآن و پنجه صفحه متفرق از کتاب اصول الدین شیخ طوسی با انجام «کما ثبت من عدله و حکمته فتثبت اعادة الاجسام والحمدلله رب العالمین»؛ واقف: اشکوری، جلد: تیماج مشکی، ۵۵گ (۲۲۳-۲۷۷)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۴ - ۲۰]

۱۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عزیز بن مطلب بن علاءالدین بن احمد حسینی موسوی، تا: ۱۰۶۲ق، جا: بصره؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ، ۱۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۳]

۱۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره ذیقعده ۱۰۶۳ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۱گ (۱پ-۶۱پ)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱ - ۸۲]

۱۵۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۷۵/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «الصلاة» و ناشناس آمده. در یک مقدمه و چند باب و یک خاتمه؛ خط: نسخ، کا: عبدالباقی بن حاجی قنبر علی المودی قاینی،تا:یک‌شنبه ۱۰ربیع الاول ۱۰۶۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۹/۲سم [ف: ۷ - ۱۲۵]

۱۵۷. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۳۰۹/۳

خط: نسخ و نستعلیق، کا: معین الدین رضوی قاینی، تا: ربیع الاول ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: ترمه، قطع: رقعی [تراثنا: س۶ش۴ - ۹۱]

۱۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۷۲۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۵ق؛ محشی؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج، ۳۲گ، ۱۹ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۴]

۱۵۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسن بیک محمد تقی قهپائی، تا: ۱۰۷۱ق؛ محشی با عنوان «ابوطالب»؛ جلد: تیماج زرشکی، ۹۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۹]

۱۶۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۷۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن میرزا علی، تا: جمادی الاول ۱۰۷۱ق؛ مصحح، محشی مفصل که کاتب حواشی را از روی نسخه میر ابوطالب نگاشته و به روز شنبه ۱۳ جمادی الاول ۱۰۷۱ از کتابت فارغ شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۲گ (۱۳۹پ-۲۰۰ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۰×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۹]

۱۶۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: رجب علی، تا: ۱۰۷۱ق؛ مصحح، محشی به امضای «ع ل»؛ ۴۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۴]

۱۶۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۸۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن خمیس بن حاجی عید بن غیاث بن محمد،تا:ذیحجه ۱۰۷۱ق،جا:کربلا؛جلد:تیماج قهوه‌ای، ۵۴گ (۶۰ر-۱۱۳ر)، ۱۳ سطر (۱۲×۸)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲-۲۱۹]

۱۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۵۹/۱-۵۳/۶۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: پیر موسی بن سعید احمد جابر انصاری، تا: سه‌شنبه ۲۵ شوال ۱۰۷۲ق؛ ۵۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳-۱۱۵۸]

۱۶۴. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۳۹۳/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ رمضان ۱۰۷۴ق؛ ۵۶گ(۹۰-۱۴۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۱۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۵-طباطبائی

آغاز: المبین و اما بعد فان التماس من اجابته من افضل الطاعات ... ان اکتب رسالة موجزة تشتمل علی واجبات الصلوة المفروضات؛

انجام: برابر

خط: نسخ آمیخته به نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۵۶گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۴ - ۲۸۷]

۱۶۶. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۷۳/۱

آغاز: السابقین و المصلین من المرسلین و النبیین محمد و آله امناء الدین و حفظة الشرع المبین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۰۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۶گ (۱ر-۱۰۶پ)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۶۰]

۱۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۲/۱-۴/۱۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ ذیقعده ۱۰۷۸ق؛ افتادگی: وسط؛ ۴۱گ، ۱۳-۱۵ سطر [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۱۶۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۹۸/۲

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد علی اصفهانی، تا: ۱۰۷۹ق؛ اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۱۷]

۱۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۸۳/۲-۵۷/۱۵۳

آغاز: برابر

ازاول تا «صلاة الآیات»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۷۹ق؛ یادداشتی به سال ۱۰۷۹؛ ۹۸گ (۵۳-۱۵۰)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۱۷۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۳/۳

آغاز: الحمدلله الولی الحمید

خط:نسخ،کا: محمد تقی بن میران قمی، تا: ۱۰۸۰ق؛ جلد: مقوا با روکش کاغذ سفید، ۱۰سطر(۵×۱۱)،اندازه:۱۲×۱۹سم[ف:۲-۲۵۸]

۱۷۱. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۳۱۶/۲

خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن محمود عسکری عادلی بحرانی، تا: ۱۹ ذیقعده ۱۰۸۱ق، جا: لاهور؛ ۱۳ و ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [تراثنا: س۶ش۴ - ۹۶]

۱۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۵۸

خط: نسخ، کا: عبدالغفار بن محمد صالح سلیمان دارانی، تا: ۲۲ شعبان ۱۰۸۲ق، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵۴گ، مختلف السطر، اندازه:۱۳ × ۱۹/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۵۵]

۱۷۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۱۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم۱۰۸۴ق؛ ۵۵گ [ف: ۲۶۹]

۱۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۱۵

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: میر سید احمد بن مختار تنکابنی، تا: ۱۰۸۵ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۶۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۴]

۱۷۵. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۹۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شهریار بن ابوالکرم حسینی فراهانی، تا: محرم ۱۰۸۶ق، جا: حیدرآباد؛ ۸۳گ (۱۱۳پ-۱۹۵ر) [ف: ۱۱۰]

۱۷۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۸۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: عبدالحسین رودستی، تا: رمضان ۱۰۸۶ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ ۶۷گ (۲۵-۹۱)، ۱۳ سطر (۱۴×۵/۴)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۲۰۰]

۱۷۷. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۹۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اصغر بن حاجی محمد شریف مایانی، تا: ۱۰۸۷ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: عبدالمطلب بن محمد شفیع دامغانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف مخ: - ۵۷]

۱۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۴۶

آغاز: مشروطة بالقبلة فاستقام و هی واجبة و مندوبة؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: ابن شیخ حسین مشهدی (کذا)، تا: ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۲]

۱۷۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۵۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ثلث، کا: حمزة بن نجم الدین مسعودی، تا: ۱۰۸۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۱ ص (۱-۹۱)، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۲۹]

۱۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میر محمد عرب فرزند میر محمد رضا حسینی مدنی، تا: چهارشنبه ۸ ربیع الاول ۱۰۹۰ق؛ محشی؛ دارای مطالب متفرقه از جمله رمز اسامی فقها، نیت، خمس و زکات و الفاظی که در نیت آنها به کار می‌رود، عقد متعه و برخی از موارد اخلاقی؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۱]

۱۸۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۹۰

خط: نسخ، کا: لطف الله بن محمد کرمانی، تا: ۱۰۹۱ق، جا: شیراز، مدرسه دار الهدایة؛ ۱۰۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱ - ۶۳]

۱۸۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۹۰

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن محمد حسین رازی، تا: شنبه ۸ صفر ۱۰۹۴ق؛ محشی با نشان «شرح، منه، صحاح، شرح م، س م ع ل یع، شرح مط، مهذب، شرح الفیه، شرح لمعه، شرح دیباچه»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۸گ، ۱۱سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۵۰۶]

۱۸۳. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۵ق؛ ۷۰ گ (۱پ-۷۰ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۷]

۱۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالعظیم بن صالح حسینی، تا: ۱۰۹۷ق؛ محشی با رمز «ع ل رحمه الله» و «منه رحمه الله»؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت۱۳۴۶؛کاغذ:نخودی آهار مهره، جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای،۴۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۱۲/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۳]

۱۸۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۰۱

خط: نسخ، کا: شیخ ابوالعالی بن شیخ خیر الدین طالقانی، تا: ۱۰۹۷ق؛ ۶۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱ - ۶۴]

۱۸۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۵۰/۲

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محمد قاسم اصفهانی، تا: ۱۰۹۹ق؛ ۵۲گ(۱۶-۶۷)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۶۰]

۱۸۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۲۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مقصوده علی مافیه رضاه مصروفاً فیما یرضی و فرع من تسویدها مؤلفها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ ربیع الاول ۱۰۹۹ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: بیوک آقا و تولیت مفوض به سید جعفر بن حسین، ۱۲۸۹؛ ۱۱۳ ص (۱-۱۱۳)، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۰×۱۴سم [ف: ۲ - ۴۹]

۱۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۷۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ضمیمه نسخه ش ۱۷۲۲۸؛ واقف: محمد باقر [رایانه]

۱۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۵

آغاز: برابر؛**انجام:** و یستحب الجماعة و الجهر بالقرآة و یحول الامام و رداءه من الیمین الی الیسار و لو تاخرت الاجابة کرر و الخروج ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «پیرو دین محمد، کاظم ۱۱۷۱» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای؛ ۷۹ ص، ۱۰ سطر (۵×۸)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۲۳]

۱۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۲؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۹۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۶]

۱۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۳۱/۴-۶/۱۲۱

آغاز: برابر؛**انجام:** ثلاثاً فی ثلاث فرایض او فریضة واحدة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۲۲گ، ۱۷ سطر [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۱۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۵۳/۱-۱۳/۱۳۳

آغاز: و یجب امام فعلها معرفة الله تعالی و صفات الثبوتیة و السلبیة و عدله و حکمته و نبوة نبینا محمد صلی الله علیه و آله و سلم و امامة الائمة علیهم السلام؛ **انجام:** و منها صلوة الیوم الغدیر قبل الزوال بنصف ساعة و هی رکعتان ... و آیة الکرسی الی قوله هم فیها خالدون عشرا جماعة فی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۵۹]

۱۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۳۲-۲۲/۱۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۱۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۶۷/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر یزدی، تا: آخر جمادی الاول ۱۱۰۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۴گ (۱پ-۳۴ر)، ۲۰ سطر (۶×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۴۳]

۱۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۷/۲-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان ادرکها و الا اعاد ظهر او العدد و هو خمسه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷گ (۱۶پ-۶۳پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲۲ - ۲۳۴]

۱۹۶. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۸۷/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۴۳گ (۱۱ر-۱۵۳پ)، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۳۰۸]

۱۹۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۱/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ساخته در ۱۰ جمادی الثانی ۹۱۷ برای فریدالدین فریدون بن جعفر حسینی نیشابوری در طوس در مقدمه و ابواب و خاتمه؛ محشی با نشان «زین، منه، صحاح، ع ل، منه فی حاشیة الشرایع، دروس»؛ مهر: ابوالقاسم الحسینی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ (۱۶۸پ-۱۹۵ر)، ۱۰و ۱۹ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۱۴۳]

۱۹۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۱۶/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۷گ (۷۱پ-

۱۲۷ر)، اندازه: ۱۸/۵×۱۲سم [ف: ۱۹ - ۱۰۹]

۱۹۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۵۳/۲

خط: نسخ معرب، کا: زین العابدین خوانساری، تا: قرن ۱۲، برای شیخ شاه حسین؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۹۶گ (۱۴پ-۱۰۹پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۷ - ۲۶۸]

۲۰۰. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۴۳

انجام: و یجب تقدیم الحمد علی السورة فلو خالف

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۸۷گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰۴]

۲۰۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۷/۴

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر بن ملا ولی استرآبادی، تا: رجب ۱۱۰۶ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۸ گ (۶۸پ-۱۰۵ر)، ۱۵ سطر، اندازه:۱۳ × ۲۲/۵سم [ف: ۴ - ۲۵۹]

۲۰۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۱۵/۴

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم، تا: ۲۹ ذیحجه ۱۱۰۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۷گ (۶۹-۱۷۵)، ۹ سطر ۶×۱۳/۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۱۲]

۲۰۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۵۱

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۱۰۹ق؛ افتادگی: آغاز (چند ورق از اول کتاب که مشتمل بر قسمتی از مقدمه بوده)؛ محشی؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۶۶ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۴۱۲]

۲۰۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۴۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن منصور مازندرانی، بی‌تا، جا: تهران؛ محشی؛ تملك: حیدرقلی بن محمد رضا در ۱۰ رمضان ۱۳۴۸، الهزار جریبی، محمد شفیع، محمد رفیع، محمد نبیع، محمد صادق، محمد کاظم، محمد مؤمن، محمد صالحا، حاجی محمد، علیرضا با مهر «عبده علیرضا ۱۱۱۲»؛ جلد: چرم سیاه، ۴۰ گ (۱پ-۴۰پ)، ۱۵ سطر، اندازه:۱۴/۵ × ۲۵/۵سم [مؤید: ۱ - ۷۷]

۲۰۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالفتاح بن آقا بدیع خوانساری، تا: ۱۱۱۳ق؛ محشی، مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر (۵/۳×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۴۴۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۵۰۶/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۷۴]

۲۰۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۵۱/۶

خط:نسخ،کا:عبدالاحدبن عبدالغفور نیریزی،تا:۱۱۱۴ق،جا:مدرسه غیاثیه؛ ۵۴گ (۳۲-۸۵)، اندازه: ۲۰×۱۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۹۸]

۲۰۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۰۱/۳

خط: نسخ، کا: محمد بن ابوالقاسم حسینی، تا: دهه اول ذیقعده ۱۱۱۷ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳ ص (۱۵۵پ-۱۶۷ر)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۲۱ - ۱۷۵]

۲۰۸. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۲۱۴۶/۹

بی‌کا، تا: ۱۱۱۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آبی، ۳۶گ (۹۵پ-۱۳۰ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۵ - ۴۳۳]

۲۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ختم الحسنی فی اقسامها و احسامها

خط: نستعلیق، کا: محمد مسیح بن حاج اسماعیل، تا: ۱۱۱۸ق؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۵ - ۴۴۰]

۲۱۰. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۵۳

خط: نسخ، کا: عبدالخالق بن غیاث الدین محمد، تا: ۶ جمادی الثانی ۱۱۲۰ق؛ ۱۱سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۰۴]

۲۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد شریف ارغیانی، تا: یك‌شنبه ۱۳ رجب ۱۱۲۵ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۳۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۷]

۲۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۹۴

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد امین حسینی، تا: صفر ۱۱۲۵ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با رویه گالینگور مشکی، ۴۷گ، ۱۶ سطر، اندازه:۷/۵ × ۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۴]

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۵۲۰/۲

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ - ۲۲]

۲۱۳. شیراز؛ موزه پارس؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، کا: علی نقی بن محمد صالح جری بهبهانی، تا: ۱۱۲۶ق، جا: مدرسه خیرآباد؛ محشی؛۳۶گ (۶۱-۹۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۵۹]

۲۱۴. شیراز؛ مدرسه حکیم؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۸رجب ۱۱۲۷ق، حسب فرموده ملامحمد تقی والد حاج الحرمین حاجی باقر؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: ۱۴×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۴۸]

۲۱۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۳۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد فاضل بن محمد مومن جیلانی، تا: شنبه ۶ شوال ۱۱۲۷ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۹]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از مؤلف و غیره؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۵۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۴۴۱]

۲۱۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۶۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج روکش پارچه‌ای، ۷۱گ (۱-۷۱)، ۱۹ سطر (۵/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۹۲۲]

۲۱۸. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۴۵
خط: نسخ، کا: محمد مراد پسر علی مازندرانی، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۱۷۵ق، جا: مشهد رضوی؛ محشی؛ قطع: بغلی [نشریه: ۵ - ۶۵۲]

۲۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۷۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد زمان فرزند ملا فرج الله، تا: ۸ جمادی الاول ۱۱۸۶ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای. اندازه ۲۵×۱۷، ۴۳گ (۱۷۶-۲۱۸)، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۳۰ - ۶۷۲]

۲۲۰. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳
کا: اسماعیل بن محمد علی سلمانی، تا: دوشنبه ربیع الثانی ۱۱۹۹ق [تراثنا: س۲ش۴ - ۵۹]

۲۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۰۳/۱-۳۳/۱۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن مصطفی، تا: ۷ شوال ۱۱۹۹ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۲۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۶۵
آغاز: و کتبت ما تیسر علی حسب ضیق المجال و تشتت البال؛
انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ واقف: سید عبدالباقی آیة اللهی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خردلی، ۷۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۴]

۲۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۰۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۲]

۲۲۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۹۶/۱
خط: نسخ، کا: رضا قلی بن حافظ قاسم، تا: ۱ ربیع الاول ۱۲۰۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «ع ل، منه، مد ظله، تحریر، شرح محمد ابی طالب، زین الدین ره»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۷۶]

۲۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد علی، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۲]

۲۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۶۶۱
خط: نسخ، کا: محمد کاظم تبریزی، تا: ۱۲۶۶ق [الفبائی ف: ۱۶۵]

۲۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۱۷۵
انجام: برابر
کامل؛ خط: نسخ، کا: علی نقی، تا: ۱۲۷۱ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی فستقی، جلد: تیماج فرنگی، ۷۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۴]

۲۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۰۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد مهدی مصنف، تا: ۱۲۷۲ق؛ احتمالاً صفحات اول و پایانی نونویس است؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۹]

۲۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۵۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: علی نقی، تا: یک‌شنبه ۳ جمادی الثانی ۱۲۷۲ق؛ محشی؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن عنابی، ۸۰ گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۵۴]

۲۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۸۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۳۰۲ق؛ محشی با حواشی «ع ل»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۹گ، ۷ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۶۰]

۲۳۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۹۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** استحب الدعاء بازالته و تکره نسبته المطر
خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ ۶۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۷۳]

۲۳۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۵/۲
انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۶۴گ، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۲۹۸]

۲۳۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۳۸۲/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و منها صلوه یوم الغدیر قبل الزوال بنصف
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ ۸۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۶۱]

۲۳۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۴۴/۲-عکسی
آغاز: برابر؛**انجام:** فی الخامس و العاشر بسمع الله لمن حمده ... و الاعادة لو فرغ قبل الاتجدد. و الحمدلله رب العالمین. تمت
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشانه «ح.ل» و «ع.ل» [عکسی ف: ۱ - ۹۷]

۲۳۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۳/۵
آغاز: بسمله و به نستعین - الفصل الخامس من فصول الباب الثانی من شرح الجعفریه فی بیان القبله؛ **انجام:** بقدر الامکان و لا اقل من التحریمه و فی سقوطه راسا عند التغدر کما ذکرناه

فصل پنجم از فصول باب دوم کتاب در بیان قبله؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۴۳]

۲۳۶. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: أحمد بن ناصر بن مرتضی بن علی بن ماجد حسینی، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۵۴]

۲۳۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۹۸۱/۲

خط:نستعلیق،کا:عبدالباقی قهپایی،بی‌تا؛قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۶۴]

۲۳۸. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۱۴/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با نشان بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی دورو، ۵۸گ (۱۳-۷۰)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۱۲]

۲۳۹. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** إذا کان تابعاً و منتظر الرفقة علی حد مسافة یقصر الی ثلاثین یوماً ما لم یعزمت العشرة ...

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی: انجام؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۴]

۲۴۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۷۹۶/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قرمز، ۵۷گ (۱۰۶پ-۱۶۲پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [مؤید: ۲ - ۲۴۹]

۲۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۸۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسمعیل بن عبدالحسین بحرانی جزایری، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ با عطف تیماج قهوه‌ای، ۸۲ گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۴۹]

۲۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۵]

۲۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۴۹

آغاز: موجزه تشتمل علی واجبات الصلوه المفروضات؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دولت آبادی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۸۲ گ، ۱۱سطر ۷۰×۱۲۰ سطر، اندازه: ۱۲۰×۱۷۵سم [ف: ۱۵ - ۱۶۰]

۲۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۱۱/۲

خط: نسخ، کا: طالب علی بن حسین سرکانی، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۵۰]

۲۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۱۱/۳

خط: نسخ، کا: طالب علی بن حسین سرکانی، بی‌تا، جا: نجف اشرف؛ قطع: جیبی [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۵۰]

۲۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۸۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۴سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۲۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۴۸/۲-۳۲/۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** وهل هو علی الفورام علی التراخی لا اعلم فیه تصریحاً ویحتمل وجوب ما یقدمه متشاغلاً

نسخه عکسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی از مؤلف دارد؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۳۴گ، ۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۵۹]

۲۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۱۷/۳-۳۲/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید حاجی، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۵۸]

۲۴۹. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۴۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن امیرعلی همدانی نجفی، بی‌تا؛ محشی؛ مهر: «المذنب نورالدین محمد» (بیضی)؛ تملک: نورالدین محمد رفیع الدین محمود با مهر «الله نورالسموات و الارض» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف مخ: - ۴۰]

۲۵۰. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۷۷/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۶۶گ (۱۴۳پ-۲۰۸پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ]

۲۵۱. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۵۱/۱

آغاز: جهل الغصب او نسیه فلا اعادة ... الرابع المکان و و یسترط اباحته اما لکونه مملوک العین او المنفعة بعوض و بدونه او للاذن فیه اما صریحاً او ضمناً؛ **انجام:** برابر

از شرط چهارم، مکان نماز گزار تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا با عطف پارچه، ۶۲گ (۱ر-۶۲ر)، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف مخ]

۲۵۲. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۱۹۳/۲

آغاز: برابر؛**انجام:** فان قصر لم یجب الا الزلزلة و من ثم یکون اداء مدة العمر مع ان الواجب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با عنوان «شرح» و از مصنف با امضای «منه مد ظله»؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۹۷]

۲۵۳. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۱۰۷۴/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۴۵۸]

۲۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه ضخیم، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۶ص، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴ - ۶۸]

۲۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۸۱/۱

آغاز: قبلا فیعزر و یکفران استحله مع العلم بالتحریم و یستحب التکفیر بدینار؛ **انجام:** و کذا الماشی و السجود اخفض و یعتفر الفعل الکثیر مع الحاجه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با نشانه «ع ل» و «۱۲»، مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی سبز و زرد، ۳۶گ (۱-۳۶پ)، ۱۴سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه:

۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۳۱]

۲۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۴۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج نیلی، ۴۹ گ (۳۵-۸۳پ)، اندازه: ۱۲×۱۸ [ف: ۱۳ - ۳۴۹]

۲۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۵۷/۱

انجام: و لا يتعين لفظة غير أن المأثور أفضل

خط: نسخ، کا: عزیز الله بن عبیدالله بن هدایة الله بن حمدالله عطائی سروی فدخدانی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز،۶۰گ (۲پ-۶۱پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲۶ - ۲۹۷]

۲۵۸. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۷۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن استاد عزیز، بی‌تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۰۳]

۲۵۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی کبود و سفید، ۱۱۶گ (۱ر-۱۱۶پ)، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۷۴۰]

۲۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۱۷

آغاز: ثم للرفع منها معتدلا و الدعاء امام التسبيح و تثليثه و ان عام الانف و العا بين السجدتين؛ **انجام:** و يجب كونها بعد الطواف الواجب و قبل السعي ان وجب يستحب المبادرة بهما و لا اداء فى نيتهما و لا قضاء

از اواخر مورد ششم از باب سوم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (حدود ۴۰ برگ) و انجام؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای نخودی، ۵۵گ، ۹ سطر (۵۰×۱۰۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۵]

۲۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۷۲

آغاز: الاعمال البدنية فامر بالمحافظة عليها فى محكم الكتاب و الصلوة و السلام على افضل السابقين و المصلين من المرسلين؛ **انجام:** و التكبير فى الفطر عقيب اربع صلوات اولها المغرب ليلة الفطر و هو الله اكبر ثلثا لا اله الا الله و الله اكبر الحمد لله

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با امضای ع ل؛ کاغذ: اصفهانی الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۶گ، ۷ سطر (۳۵×۹۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۹ - ۸۸]

۲۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۶۲/۲-۵۸/۱۱۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱۷گ (۴۲-۱۵۸)، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۵۹]

۲۶۳. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۷۸

آغاز: الحمدلله الولي الحميد المبدىء المعيد الفعال لما يريد الذى شرع لعباده الصلاة؛ **انجام:** بأن يجعل ما بقى من أيام هذه المهلة مقصورا على ما فيه رضاه مصروفا فيما يحبه ويرضاه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۹۷]

۲۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، این دو بیت را از مؤلف کتاب ضبط کرده: «قول مصنفها - الهى بحق المصطفى و ابن عمه ×× و بضعته و ابنيه و التسعة العزى / اقل عترة العبد المباهى بحبهم ×× على بن عبدالعالى يا كاشف ضرى». پس از این دو بیت دیگر آورده که دانسته نشد از کیست: «ناشدتك الله ان عاينت لى غلطا ×× فاستر على فخيرالناس من سترا / فليس يسلم من سهو و من غلط ×× الا الذى من اذى الارجاس قد طهرا»؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۴۴۰]

۲۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلى الله على محمد و آله اجمعين

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از مؤلف و عبارات دیگر؛ واقف: ملا موسی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۵۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۵ - ۴۴۱]

۲۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و غرور الانهار و هى

خط: نسخ، کا: همدانی، محمد زکی بن محمد زمان، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۵ - ۴۴۲]

۲۶۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۰/۱

خط: نسخ، کا: علیجان بن سلطان بایزید کوکدی، بی‌تا؛ مصحح، محشی با نشان «ع ل مد ظله العالی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۶۱گ (۱پ-۶۱پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۲۷۳]

۲۶۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۷گ (۱۱پ-۷۷پ)، اندازه:۱۳ × ۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۳۲۳]

● الجعفرية (ترجمه) / فقه / فارسی

al-ja'farīyya (t.)

استرآبادی، حسن بن غیاث الدین، ق ۱۰ قمری

estarābādī, hasan ebn-e qīyās-od-dīn (- 16c)

وابسته به: الجعفرية = واجبات الصلاة؛ محقق کرکی، علی بن حسین (۸۹۰-۹۴۰)

ترجمه روان و تحت اللفظی است از رساله «الجعفرية» محقق کرکی به همان ترتیب اصل، در یک «مقدمه» و پنج «باب» و یک «خاتمه». گویا این ترجمه در عصر خود کرکی انجام شده که در سرآغاز مترجم، مؤلف با «مد ظله العالی» یاد می‌شود.

آغاز: شکر و سپاس و ستایش مر معبودی را که از جمله مخلوقات خود انسانرا برگزید و اشرف خلائق گردانید

[الذریعه ۹۴/۴، ش ۴۳۰]

۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر

کاتب = مؤلف، تا: ۹۲۶ق [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۴۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۰۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بذیل عفو پوشیده باصلاح آن کوشند و از طعن و لعن مصون دارند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۴۲گ (۴۱پ-۸۲ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۰۹]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۰۴

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن شمس الدین کده بونی، تا: سه‌شنبه ۲۴ ذیقعده ۱۰۸۳ق؛ تملک: سعید نفیسی با تاریخ ۱۳۳۰ شمسی که در اصفهان خریداری کرد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷۵گ، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۸/۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** انجام نسخه:به شرط آنکه پاک باشد و غصبیت اومعلوم نباشد پس بر پوست و پشم و معادن و آنچه بتوان خوردن؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰گ(۱۸۲پ-۲۳۱پ) [ف: ۳۷ - ۳۲۱]

● **الجعفرية (ترجمه)** / فقه / فارسی

al-ja'farīyya (t.)

حسینی، ابوالمعالی بن حسن، ق۱۰ قمری

hoseynī, abo-l-ma'ālī ebn-e hasan (- 16c)

وابسته به: الجعفرية = واجبات الصلاة؛ محقق کرکی، علی بن حسین (۸۹۰-۹۴۰)؛

ترجمه‌ای است از رساله «جعفریه» استادش شیخ نور الدین علی بن حسین بن عبدالعالی کرکی که در حیات مؤلف صورت گرفته است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۴۹/۱

آغاز: شکر و سپاس مر خدای راکه خداوندگار ستوده است، آفریننده خلقان است در ابتدا، و اعاده کننده ایشان است در روز جزا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۳ق؛ افتادگی: وسط و انجام؛ جلد: شمیز، ۱۸گ (۱پ-۱۸پ)، ابعاد متن: ۱۲/۵×۱۸ [ف: ۲ - ۳۷۹]

● **الجعفرية (ترجمه)** / فقه / فارسی

al-ja'farīyya (t.)

حسن بن عبدالغفار، ق۱۰ قمری

hasan ebn-e 'abd-ol-qaffār

وابسته به: الجعفرية = واجبات الصلاة؛ محقق کرکی، علی بن حسین (۸۹۰-۹۴۰)

دیباچه کرکی در این ترجمه نیامده و مترجم خود دیباچه‌ای بر آن می‌نویسد و می‌گوید به التماس بعضی از اخوان مؤمنین این ترجمه را پرداخته است. ترجمه جعفریه به فارسی روان و سلیس و کاملاً با متن مطابق است جز در چند مورد که جملاتی در توضیح مطلب بر اصل عربی افزوده است. در کتابخانه الهیات نسخه‌ای هست که تاریخ کتابت آن ۱۰۸۳ و به خط نستعلیق علی اکبر بن شمس الدین کده بونی است و (به نوشته فهرست) مؤلف آن حسن بن عبدالغفار یاد شده.

آغاز: شکر و سپاس و ستایش مر معبودی را که از جمله مخلوقات خود انسانرا برگزید و اشرف خلائق گردانید و از گمراهی و ضلالت بهدایت آورد و بنور معرفت خود دل ایشان منور گردانید. اما بعد بدانک بعضی از اخوان دین و طالبان راه یقین چنین التماس کردند که رساله شریفه موسومه به جعفریه را که از تصنیف و تألیف شیخ الاسلام و المسلمین. وحید عصره و فرید دهره مدظله العالی علی بن عبدالعالی است ... بپارسی ترجمه نویسد که تا عام و خاص ... از او مستفید شوند هر چند که این فقیر حقیر کم بضاعت را استحقاق این امر خطیر نبود بنابر مبالغه و الحاح ایشان ... باید دانست که این رساله مذکوره مرتب است بر مقدمه و بابی چند و خاتمه.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۱۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بسکینه و وقارود یعنی آرامیده و ذکر خدامی گوید ... و غسل سنة است و بدن را پاک کردن و خوشبوی ساختن، و جامه (کلمه اخیر را ده صفحه بعدست که در نسخه موجود نیست)

خط: نسخ، کا: حسینی، تا: ۹۲۸ق؛ افتادگی: انجام (نسخه حاضر ناقص است و چند برگ از آخر ترجمه خاتمه جعفریه را فاقد است و پیداست که کاتب نوشته بوده و بعدها ساقط گردیده)؛ کاغذ: سمرقندی شکری ضخیم، جلد: تیماج،۲۰۰ص (۱-۲۰۰)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۶۷۳]

۲. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۳۱۴/۴

آغاز: برابر

تا حج؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط [چند نسخه-ف: - ۳۸۳]

● **الجعفرية (ترجمة)** / فقه / فارسی

al-ja'farīyya (t.)

زواره‌ای، علی بن حسن، ق۱۰ قمری

zavvāre'ī, 'alī ibn-i hasan (- 16c)

وابسته به: الجعفرية = واجبات الصلاة؛ محقق کرکی، علی بن حسین (۸۹۰-۹۴۰)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۸۴/۲

آغاز: بسمله حمدا الواهب العقول

کا: رستم بن ملکشاه تفرشی، تا: ۹۷۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۹۴گ (۴۰-۱۳۴)، ۱۰-۱۴ سطر (۸×۱۲) [ف: ۴ - ۱۲۳۲]

● **الجعفرية (ترجمة)** / فقه / فارسی

al-ja'farīyya (t.)

حسینی قمی، امیر بن معصوم، ق۱۱ قمری

hoseynī qomī , amīr ebn-e ma'sūm (- 17c)

وابسته به: الجعفرية = واجبات الصلاة؛ محقق کرکی، علی بن حسین (۸۹۰-۹۴۰)

دارای ترجمه زیرنویس فارسی است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۳۸۷

آغاز: بسمله. الحمدلله الولی الحمید ... شکر سپاس مر خدای را که صاحب؛ **انجام:** فیما یحب و یرضاه ... در آن خیر رضای خدا باشد و اقرار می‌کنم بوفای او

خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: ۸ رجب ۱۰۳۶ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، ۱۲سطر، اندازه: ۲۰×۱۳سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۵]

● **جعفریه (رساله)** / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

ja'farīya (r.)

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۱۹

آغاز: بسمله، الحمدلله فیقول العبد المسکین احمد؛ **انجام:** نقلت من خطه الشریف دام ظله

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق [رایانه]

● **جعفریه** / لغت / فارسی

ja'farīye

زنوزی، محمد بن فرج الله، ق۱۴ قمری

zonūzī, mohammad ebn-e faraj-o-llāh (- 20c)

به امر: آقا میرزا جعفر طبیب

محل تألیف: تبریز

فرهنگ لغتی سه زبانی (فارسی، ترکی، عربی) است و اساس کار را لغت ترکی قرار داده است و در برابر آن لغت عربی و فارسی معادل را آورده است. در این فرهنگ‌نگاری رعایت ترتیب تهجی حرف اول کلمات شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۳۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا و نبینا محمد و اله الطیبین الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم؛ **انجام:** و کابیح وکایک و کایؤک و کادرک و کرده و نسیم

خط: نستعلیق، کا: سید حبیب الله بن حاجی میر مصطفی زنوزی الاصل تبریزی المسکن، تا: ۱۳۰۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۲۰گ،۱۴سطر(۱۱/۵×۱۷)،اندازه:۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۳۹۴]

● **جعفریه** / عرفان و تصوف / فارسی

ja'farīye

سیاه دهنی قزوینی، حسین

sīyāh-dahanī qazvīnī, hoseyn

[فهرستواره منزوی ۲۶۵/۷]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۶۰/۲

آغاز: بدانکه علم سلوک که آن عبارت است از معرفت کیفیت قیام بحقوق عبودیت و معرفت رب و علم بنفس خود که من عرف نفسه فقد عرف ربه و شرائط ریاضت آن و آداب خلوت؛ **انجام:** از حضرت نبوت ... بمتابعت ایشان نفس قدسی را و روح ایمانی را و معرفت توحید بمصداق نفوسکم فی النفوس و ارواحکم فی الارواح میراث بردند و قبول فیض از ایشان نمودند اللهم ارزقنا حسن الخاتمه بمحمد و علی و ابنائهما و الفاطمه سلام الله علیهم اجمعین. قد تمت الرساله بعون الله تعالی علی ید اقل الخلیقه اسدالله معین الرعایا بن رضوان جایگاه میرزا نصرالله معین الرعایا فی لیلة التاسع مضیت من شهر رمضان سنه یکهزار و سیصد و هفت سنه ۱۳۰۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۹ص (۲-۳۰)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۰ - ۸۵۸]

● **الجعفرية** / دعا / عربی

al-ja'farīyya

کتابی در اعمال صبح و شام، به نام امیرکبیر جعفر؟ با ترجمه به فارسی زیر سطرها، در یک «مقدمه» و هفت «باب» و یک «خاتمه»: المقدمه: فی تعریف الدعاء و الترغیب فیه؛ باب ۱. ما یعمل بین طلوع الفجر الی طلوع الشمس؛ ۲. ما یعمل بین طلوع الشمس الی الزوال؛ ۳. ما یعمل بین زوال الشمس الی الغروب؛ ۴. ما یعمل بین غروب الشمس الی وقت النوم؛ ۵. ما یعمل عند النوم؛ ۶. الاستشفاء بالقرآن من العلل و الامراض؛ ۷. الاستکفاء و الاسترقاء بالقرآن؛ الخاتمة: الاستخارة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۵۳

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدعاء للعباد سلاحاً یستجلب به المنفعة و ترساً یتوقی به من المضرة؛ **انجام:** و من الذی أدعو و أهتف

باسمه×× ان کان فضلك عن فقیرك یمنع / حاشا لمجدك أن تقنط عاصیاً ×× و الفضل أجزل و المواهب اوسع
خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ شاید به خط مؤلف، مصحح، با اضافات؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶ - ۶۲]

● **جعفریه** / هیئت / فارسی

ja'farīye

از قول ما شاء الله حکیم در احکام باد و باران و سرما و جز آنها.
آغاز: بسمله، باب اول در بیان باد و باران، بدانکه باران باریدن از مریخ بود ...

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۷۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و دلیر و مبارز و شجاع بود و الله اعلم بحقیقة الحال
خط: نستعلیق، کا: ملك محمد کنك لو، تا: ربیع الثانی ۱۲۱۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۷۴-۸۱)، ۱۳ سطر(۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۹۴۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۶۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** آن معنی ها با یکدیگر می‌اندازد و حکم میکند تا احکام وی درست آید، و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد تبریزی، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: چرمی، ۹ص (۳۶۰-۳۶۸)، ۱۹ سطر(۱۲/۷×۶۵)، اندازه:۱۱ × ۱۶/۲سم [ف: ۸ - ۳۱۵]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۷/۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** آخر نهی فصد و مسهل باشد عنایت افزون نیل مصر بود
خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ رجب ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵ص (۱۱۸پ-۱۲۲پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ - ۲۳۱]

← جعفریه حساب ⪢ الجعفریة فی المسائل الحسابیة

● **جعفریة الحساب** / ریاضیات / عربی

ja'farīyyat-ul ḥisāb

این رساله در استخراج ضمائر از اعداد است و مطالب آن از کتاب جعفریه الحساب اخذ شده به ابتدا در آن عدد به سه قسمت تقسیم می‌شود و سپس ضمائر و اسامی بیان می‌گردد و بعد طرز استخراج ضمائر از اعداد می‌آید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۹۰/۱۳

آغاز: در استخراج ضمائر از اعداد و اسامی منقول از جعفریة الحساب؛ **انجام:** باقی حرف دوم و علی هذا القیاس و الله اعلم بحقائق الامور
بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲ص (۲۴۴-۲۴۵)، ۲۱ سطر (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۹ - ۴۰۸]

● **جعفریه در احوالات بعض علماء** / تراجم / فارسی

ja'farīye dar ahvālāt-e ba'z-e 'olamā'

حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری

hakīm bīglar, ja'far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۴۴ص (۳۲- ۷۵) [مختصر ف: - ۲۲۷]

● **جعفریه در اسامی رودخانه‌ها و کوه‌های ایران** / جغرافیا / فارسی

ja'farīye dar asāmī-ye rūdxāne-hā va kūh-hā-ye īrān

حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری

hakīm bīglar, ja'far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۱۵

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۵ص (۳۷۶-۳۸۰) [مختصر ف: - ۲۲۷]

● **جعفریه در تواریخ نبی و ائمه علیهم السلام** / تاریخ معصومین / فارسی

ja'farīye dar tavārīx-e nabī va a'emme 'alayhem-os-salām

حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری

hakīm bīglar, ja'far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۱

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴، ۱۸ص(۳ – ۲۰) [مختصر ف: - ۲۲۷]

● **الجعفریة فی اسماء البلاد** / جغرافیا / فارسی

al-ja'farīyya fī asmā'-il bilād

حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری

hakīm bīglar, ja'far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۱۵

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۱۵ص (۳۶۱-۳۷۵) [مختصر ف: - ۲۲۷]

● **الجعفرية فی اقسام العلوم** / چند دانشی / فارسی
al-ja‘farīya fī aqsām-el ‘olūm
حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری
hakīm bīglar, ja‘far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۱۲
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۹ص(۳۳۹–۳۴۷) [مختصر ف: – ۲۲۷]

● **الجعفرية فی بعض الرواة** / رجال / عربی و فارسی
al-ja‘farīyya fī ba‘ḍ-ir ruwāt
حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری
hakīm bīglar, ja‘far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۴
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴، ۶۸ص (۷۹–۱۴۶) [مختصر ف: – ۲۲۷]

● **جعفرية فی بعض الرواة و غيرها** / رجال / فارسی و عربی
ja‘farīyya fī ba‘ḍ-ir ruwāt wa ġayr-i-hā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۴/۱الف
آغاز: بسمله، نستعليق بالله الصمد العلی العظيم ... آدم بن عبدالله القمی هو والد ذکريا
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱ص (۲–۳۲)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۴۵ – ۲۳۳]

● **الجعفرية فی بعض علماء اهل السنة** / رجال / عربی و فارسی
al-ja‘farīyya fī ba‘ḍ-i ‘ulamā’-i ahl-is sunna
حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری
hakīm bīglar, ja‘far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۶
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۱۸ص(۱۵۳–۱۷۰) [مختصر ف: – ۲۲۷]

● **الجعفرية فی الدراية** / درايه / عربی
al-ja‘farīyya fi-d dirāya
حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری
hakīm bīglar, ja‘far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۷
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۳۷ص (۱۷۲–۲۰۸) [مختصر ف: – ۲۲۷]

● **جعفرية فی الدراية** / درايه / فارسی و عربی
ja‘farīyya fi-d dirāya

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۴/۱د
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمين مالك يوم الدين ... اما بعد الدراية لغة العلم و فی الاصطلاح علم يبحث فيه عن سند الحديث
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸ص (۷۵–۱۱۲)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۴۵ – ۲۳۴]

● **جعفرية فی الرياضی و الحساب** / رياضيات/ فارسی و عربی
ja‘farīyya fi-r rīyāḍī wa-l ḥisāb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۴/۱ب
آغاز: در باب رياضی نوشته اند هر چه قابل اشاره حسی باشد
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰ص (۳۵–۵۴)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۴۵ – ۲۳۴]

● **الجعفرية فی الشعراء** / تراجم / فارسی
al-ja‘farīyya fi-š šu‘arā’
حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری
hakīm bīglar, ja‘far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۱۸
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۴ص (۴۰۳ – ۴۰۶) [مختصر ف: – ۲۲۸]

● **جعفرية فی الصناعة** / صناعت / فارسی و عربی
ja‘farīyya fi-ṣ ṣanā‘a

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۴/۱ج
آغاز: بسمله الحمد لوليه و الصلوة و السلام لنبيه و آله اما بعد علم صناعت علمی است به تبديل قوای اجسام معدنيه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰ص(۵۵–۷۴)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۴۵ – ۲۳۴]

● **جعفرية فی القرائة** / قرائت/ فارسی و عربی
ja‘farīyya fi-l qirā’a

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۴/۱هـ
آغاز: بسمله، قوله تعالی و رتل القرآن ترتيلا سئل اميرالمؤمنين

علیه السلام عنه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷ص(۱۱۴-۱۲۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۴۵ - ۲۳۴]

● **الجعفرية فی المذاهب** / ادیان و مذاهب / فارسی
al-ja‘farīyya fi-l maḏāhib
حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری
hakīm bīglar, ja‘far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۱۱
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۳۲ص (۳۰۶-۳۳۷) [مختصر ف: - ۲۲۸]

● **جعفرية فی المذاهب** / ادیان و مذاهب / عربی
‘farīyya fi-l maḏāhib

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۴/۱و
آغاز: بسمله، الحمدلله عزوجل و تعالی و الصلوة ... اما بعد قال بعد المتأخرین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷ص (۱۲۱-۱۴۷)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰سم [ف: ۴۵ - ۲۳۴]

● **الجعفرية فی المسائل الحسابية = جعفريه حساب** / حساب / فارسی
al-ja‘farīya fe-l masā’el-el hesābīya = ja‘farīye-ye hesāb
خفری، حسین بن محمد، ق۱۰ قمری
xafrī, hoseyn ebn-e mohammad (- 16c)
اهدا به: شاه سلطان جعفر (احتمالاً حاکم فارس در زمان شاه طهماسب)
رساله‌ای است در حساب در یک «مقدمه» و پنج «مقاله» و یک «خاتمه» شامل حساب و جبر و مقابله و خطاین مساحت: مقدمه در تعریف آنچه در این علم به آن احتیاج است؛ مقاله ۱. طریق مفتوحات؛ ۲. جبر و مقابله و خطأین و اربعه متناسبه؛ ۳. قواعد غریبه و نوادر حساب؛ ۴. حساب اهل تنجیم؛ ۵. مساحت؛ خاتمه: در استخراج ضمایر از اعداد و اسامی.
آغاز: حمد و ثنا خالقی را که وجود هر موجود رشحه ای ازبحر جود اوست و وجود هر صاحب جود نسخه‌ای از فیض وجود اوست ...
انجام: و بر این قیاس همه جمله که طرح نمایند حرفی معلوم شود، و الحمدلله أولا و آخراً
[نسخه‌های منزوی ۱۵۹/۱؛ الذريعة ۱۰۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۶۴۳/۴]

۱. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۸۱/۲
خط: نستعلیق، کا: عماد بن میر حیدر حسنی، تا: ۱۱۱۰ق؛ مصحح، محشی؛ ۱۵گ (۵۸پ-۷۳ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۶۸]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۴۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد هادی بن شیخ بهاء الدین محمد معمار اصفهانی، تا: چهارشنبه ۲۴ ذیقعده ۱۱۲۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۲]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۶۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۳۶۰]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کاغذ کلفت،۲۴گ،۱۴سطر(۵/۵×۱۱)،اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۷ - ۱۱۴]
۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۰/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۱گ (۱۰۴پ-۱۲۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۷۳]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۳۹
آغاز: بسمله. مسایل لطیفه که از حساب بقواعد لطیفه غریبه درست می‌آید منقولست از جعفریه حساب اللهم سهل حسابنا؛
انجام: جمله دوم که طرح نمایند باقی حرف دوم و علی هذا القیاس و الله اعلم بالضمایر و حقایق الامور
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی یشمی، ۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۱۳۲]
۷. ساری؛ طاهری شهاب؛ شماره نسخه:۲۲۱/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۳، ۴۰ص، اندازه: ۱۷×۲۱سم [نشریه: ۶ - ۶۲۹]
۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۳/۶-۵/۱۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه جمادی الاول ۱۲۲۹ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۶۰]
۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل فرزند عبدالوهاب فرزند حاجی ملا حسین، تا: ذیقعده۱۲۷۶ق، حسب الامر آقامیرزا محمد حسین حکیم باشی؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۳۲گ(۳۸-۶۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲۹ - ۵۷۴]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۵۵/۳
آغاز: مسایل لطیفه از حساب که به قواعد غریبه درست می‌آید و همه کس به آن می‌رسد منقول از جعفرية الحساب مساله پنج

برادرند و مالی تقسیم نمودند؛ **انجام:** چون جمله اولی را از او طرح نمایند حرف اول باشد و جمله دوم که طرح نمایند باقی حرف دوم و علی هذا القیاس

کاتب مسائلی را با پاسخ آنها و یادداشتی در کیفیت استخراج ضمایر از اعداد از این کتاب گزین کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف ها تیماج قرمز، ۸گ (۴۹پ–۵۶ر)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ – ۳۶]

● **الجعفرية فی المقادير** / ریاضیات / فارسی

al-ja'farīyya fi-l maqādīr

حکیم بیگلر، جعفر بن حاج آقا، ق۱۴ قمری

hakīm bīglar, ja'far ebn-e hāj āqā (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۹/۱۳

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۸ص(۳۴۹–۳۵۶) [مختصر ف: – ۲۲۸]

● **جعل** / فلسفه / فارسی

ja'l

میرداماد، محمد باقر بن محمد، – ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

رساله‌ای در حقیقت علت و بیان کیفیت جعل بسیط و مرکب.

آغاز: بسمله. الحمدلله جاعل السماوات و خالق الأشیاء ... اما بعد این رساله ایست مختصر مفید در بیان معرفت حقیقة علة و بیان کیفیت جعل بسیط و مرکب که از جهت دانش این دو مقدمه فروعات بسیار از مسائل مهمه معتبره عقلیه ضروریه مستفاد می‌شود.

[ریحانة الادب ۵۶/۶؛ فهرستواره منزوی ۱۲۸/۶ بدون مؤلف]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۶۷/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۲۳پ–۲۹پ)، ۱۱سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ – ۳۶۸]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۶۹/۵

آغاز: بسمله و الاعتصام بالله العلی العظیم. حرز حارز رویته نظر فی عن اسلافی و اشیاخی (رض). حرز اودعت نفسی و اهلی و مالی و ولدی؛ **انجام:** و هی موتة بالنسبة الیها. کتب بیمناه احوج المربوبین الی ربه الغنی محمدباقر الداماد الحسینی، ختم الله له بالحسنی و هذا منقول من خط الشریف (رح)

خط: نسخ خوش، کا: علی اکبر فیض بن آقا میرزا محمد، تا: ۱۲۹۷ق؛ ۳گ (۳۴پ–۳۶ر) [ف: ۲ – ۱۲۲]

● **الجعل** / فلسفه / عربی

al-ja'l

ملا شمسا، شمس الدین محمد، ۱۰۱۶ – ۱۰۹۸ ؟ قمری

mollā šamsā, šams-od-dīn mohammad (1608 - 1687)

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۲/۷

خط: نستعلیق، کا: عماد الدین حسینی، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷ – ۲۲۲]

● **الجعل (رساله در)** / فلسفه / فارسی

al-ja'l (r. dar)

اردستانی، محمد صادق، – ۱۱۳۴ قمری

ardestānī, mohammad sādeq (- 1722)

رساله‌ای در معنی جعل و ایجاد در فلسفه الهی. در این رساله می‌گوید که جعل شده فرد از برای جاعل نتواند بود زیرا طبیعت را نیاز به فرد است در هستی و چون طبیعت تنها چیزی جز خود نیست لذا کلیت و وحدت در آن دیده نشود و نیز در میان می‌گوید مجعول از هر جهت تحت حیطه جاعل قرار دارد نه جزء آن تواند بود و نه مقابل آن و از هر جهت محتاج به جاعل است. سپس این شعر را گواه آورده است: «چه ممکن کرد امکان بر فشاند ×× بجز واجب دگر چیزی نماند».

آغاز: نسبت مجعول بجاعل ممکن نیست که بنحو فردیت باشد چه فرد اگر چه در تصور محتاج است بتصور طبیعت نهایت آنکه طبیعت محتاج است به فرد در وجود عین چه اگر هیچ فردی از آن طبیعت موجود نباشد

انجام: و نسبت دادن فعل بغیر ایزد تعالی منافی یکدیگر نیست چه ایزد تعالی فاعل کل است و غیر او فاعل نه بذاته است آنچه را فاعل است و این دو معنی با هم جمعند و منافاتی با یکدیگر ندارند، والله الموفق و المعین.

[فهرستواره منزوی ۱۲۸/۶]

شروح و حواشی:

۱– جعل (ترجمه)؛ موسوی، محمد مهدی بن هدایت الله (قرن ۱۳)

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹/۳

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون مؤلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱۰۶پ–۱۱۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۷۳۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسن بن علی مازندرانی، تا: رمضان ۱۲۰۶ق؛ افتادگی: انجام؛ ترجمه عربی آن از مولانا محمد مهدی بن هدایت الله بن محمد طاهر موسوی است، نسخه در زمان مترجم از خط ملا مقیم مازندرانی شاگرد مترجم رونویس شده است، سپس

ضمن ۶ صفحه رساله نفیسی است در بیان معنی ادعیه و اخباری که دلالت دارد بر استغفار و توبه و انابه معصومین (ع)، مؤلف آن شناخته نشد شاید از مؤلف مذکور باشد؛ واقف: عضدالملک، سال ۱۲۷۶؛ ۴ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۹۵/۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۰۸ق؛ ۷ص (۱۸۲–۱۸۸) [ف: ۹-۷۰۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۹۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد تنکابنی، تا: ربیع الاول ۱۲۱۸ق، جا: شهریار قزوین مدرسه میرزا شفیع؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۲۰پ–۲۲ر)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف:۱۳–۲۸۸]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۱۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف مخ: ۵ - ۲۰۹۴]

● جعل (ترجمه) / فلسفه / عربی

ja'l (t.)

موسوی ، محمد مهدی بن هدایت الله، ق۱۳ قمری

mūsavī, mohammad mahdī ebn-e hedāyat-ol-lāh (-19c)

وابسته به: جعل (رساله در) اردستانی ، محمد صادق (-۱۱۳۴)$

ترجمه رساله جعل محمد صادق اردستانی است که توسط محمد مهدی بن هدایت الله بن محمد طاهر موسوی انجام گرفته است. جد مترجم شاگرد اردستانی بوده است.

آغاز: بسمله لایمکن ان یکون المجعول فرداً للجاعل لان الطبیعة محتاجه الی الفرد فی الوجود العینی و انکان فی التصور بالعکس ضرورة

انجام: اسناد الفعل الی غیره سبحانه و الحکم بان کل الافعال فعله لانه فاعل بذاته و غیره فاعل لا بذاته. هذه ترجمه افاده سید الحکماء المتاخرین اللهم اغفرلهم بحق الواقفین فی العرفات

۱. مشهد؛ آستان قدس رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۳۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: حسین بن علی مازندرانی، تا: ۱۲۰۶ق، جا: مشهد رضوی؛ نسخه در زمان مترجم از خط ملا مقیم مازندرانی شاگرد مترجم رونویسی شده است، ضمیمه نسخه ش ۵۶۰؛ واقف: عضدالملک، ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: آبی، جلد: پارچه‌ای، ۳ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴-۱۱۷]

۲. تهران؛ مجلس شورا؛ شماره نسخه:۱۹۹۵/۴

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف و مترجم نیامده است و با توجه به آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۰۸ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره سفید، ۳گ (۱۸۸–۱۹۰)، اندازه: ۲۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۹-۷۰۱]

● الجعل (مراسله در) / فلسفه / فارسی

al-ja'l (morāsele dar)

اردستانی، محمد صادق، - ۱۱۳۴ قمری

ardestānī, mohammad sādeq (- 1722)

این رساله غیر از رساله پیشین است و مؤلف آن را در پاسخ میرزا علی بیک ترشیزی شاگردش و شاگرد میرزا نصر ترشیزی ازشاگردان میر قوام قزوینی نوشته است.

آغاز: هذا من مکاتبات استادنا فی الالهی ... محمد صادق اردستانی ... الی بعض اصدقائه. و اجوبه فقیر خاکسار علی الحسینی که فیلسوف ... قلمی فرموده اند: اعلم یا اخی ... بتحقیق که ضابطه کلیه در جعل این است که مجعول نمی‌تواند بود که بسیط محض باشد

انجام: و اگر ناتمامی در عبارات باشد معذور خوهید داشت (تمام شد اجوبه اسئول این خاکسار و السلام علی من اتبع الهدی)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۵۷/۴

آغاز: برابر

در فهرست با عنوان «منشآت» آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۱۹ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج مشکی، ۵ص(۷۶–۸۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۲سم [ف: ۴۳ - ۲۲۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۵۰/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اصغر شاه کوهی، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج سرخ، ۵ص (۴۴–۴۸)، ۱۸سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۵۹۳]

۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۷۱/۶

آغاز: برابر

با عنوان «مراسله»؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد رضی، تا: محرم ۱۲۳۵ق؛ ۱گ(۸۸پ–۸۹)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف:۳–۱۱۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۳۳/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اعلم یا اخی این که آنکه گفتی بود گفته شد و حذر کنید از این که سرسری نظر کنید زیرا که فقیر را کمال این است که این مطلب را تمام تر از این بیان نمی‌توان نمود و تا حال از برای احدی بیان نکرده

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر [ف: ۱۶ - ۲۴۴]

● جعل و تفسیر ایمان / کلام و اعتقادات / عربی

ja'l va tafsīr-e īmān

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۳۹/۴

آغاز: قال الفاضل المحشی الخیالی: نجعلها للذین ای نخلقها. لم

حملت الجعل بمعنی الخلق و متعدیا الی مفعول واحد حتی احتج فی دفع المعارضة؛ **انجام:** لازماً بوجود الجنة خال التنزل فیندفع التعارض مع ارادة الاستقبا ایضا کما هو الشایع تمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج زرد، ۲۳ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۳۸]

● جعل وجود (رساله) = وجودیه / فلسفه / عربی

ja'l-e vojūd (r.) = vojūdīye

صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ قمری

sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۰۱

آغاز: بسمله، الحمد لمفیض الوجود و لنکیر و العقل و للصلوة علی النبی و الولی ... فیقول الفقیر المتهین؛ **انجام:** و لا باس بان یصطلح فی القدیم و الحادث علی هذا المعنی و ان لم یشهتر بین القدیم تمت الرسالة

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۲۷۶۰۰ [رایانه]

● جغرافی آذربایجان / جغرافیا / فارسی

joqrāfī-ye āzarbāyjān

مهندس، محمد میرزا، ق۱۳ قمری

mohandes, mohammad mīrzā (- 19c)

فهرست مطالب عمده: بیان آذربایجان حالیه، دارالسلطنه تبریز و محلات آن، ارونق و انزاب، ارومی، ماکو، آغری داق.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۷۹

آغاز: نخستین حمد بی حد مالکی را زیبد؛ **انجام:** روسها هم تذکره چی دارند ... (افتاده است)

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ افتادگی: انجام؛ با اصلاحات و خط خوردگی‌های زیاد؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آبی، جلد: عطف میشن رویه کاغذ، ۲۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۵/۲سم [ف: ۲ - ۱۸۱]

← جغرافیا ﴿ جهان نما

← جغرافیا ﴿ هفت اقلیم

← جغرافیا ﴿ شرح الاقالیم السبعة

● جغرافیا / جغرافیا، تاریخ / فارسی

joqrāfīyā

حافظ ابرو، عبدالله بن لطف الله، ۷۶۳؟ - ۸۳۴ ؟ قمری

hāfez abrū, 'abd-ol-lāh ebn-e lotf-ol-lāh (1362 - 1431)

اهدا به: شاهرخ (۸۰۷-۸۹۰ق)

تاریخ تألیف: ۸۱۷ تا ۸۲۳ق

کتابی است در جغرافیای عمومی که در دو جزء، یا دو قسمت تدوین شده است: ۱. مشتمل بر: صورة الارض، صورت تألیف، هیأت زمین، قسمت اقالیم، بیاض خط استوا، ذکر بحار و اقیانوس و بحیره‌ها و جبال ... ذکر دیار عرب، ذکر اسامی دیار مغرب و صورت آن ... تا می‌رسد به: ذکر بلاد کرمان، ذکر حلال کرمان، ذکر بلوکات؛ ۲. مشتمل بر خراسان بزرگ، ذکر حکام خراسان از آغاز فتح اسلامی و ایام بنی امیه و بنی عباس، ذکر صفاریان ذکر غزنویان، ذکر ابتدای خروج سلجوقیان ... تا می‌رسد به حکومت امیر تیمور و پس از آن تا زمان شاهرخ حوالی سال ۸۲۳ق ادامه دارد.

آغاز: ۱: سپاس بی قیاس مالك الملکی را که بیافرید آسمانها و مزین گردانید آنرا بماه و آفتاب و دیگر کواکب

۲: حمد بی حد و ثنای بی عد قادری را سزد که مشرب احدیتش از قاذورات اشباه و امثال ... مطهر و مقدس

چاپ: بخشی از جغرافیای حافظ ابر (قسمت خراسان، هرات) به کوشش مایل هروی در ۱۳۴۹ ش در تهران چاپ شده

[نسخه‌های منزوی ۳۹۴۸/۶؛ فهرستواره منزوی ۱۹۳/۱؛ مشترک پاکستان ۱۲۴۷/۱۱؛ الذریعه ۱۵/۵ «جغرافیای تاریخی»]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۷-ف

نسخه اصل: بادلیان ۳۵۷ الیوت ۳۳ اته. جلد یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۴ق؛ مجموعه‌ای است جغرافیایی با تاریخ فارس و کرمان و خراسان؛ ۲۷۷گ، ۲۰ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۶۶]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۳-عکسی و ۳۸۴-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۸۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۷۰

آغاز: بعد از حمد و سپاس تبارك و تعالی جلت عظمته و درود محمد مصطفی صلی الله علیه و آله بر عالمیان واضح باشد؛ **انجام:** و اسکندر با معدودی چند منکوب و مقهور بانواع حیل بحصار در آمد

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۸ ربیع الاول ۱۰۴۴ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۳۳۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۵ - ۲۵۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۲۲/۱-ف و ۱۴۷۱/۱-ف

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** نصرت و اقبال و عز دولتش جاوید باد، وین دعا را از ملایک باد آمین و السلام. تمت المجلد الاول

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Or. 1577. مجلد نخستین آن است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ شوال ۱۰۵۶ق؛ در انجام «حبیب السیر خواند میر» نامیده شده است؛ ۳۸۴گ، [فیلمها ف: ۲-۲۸۱ و ۱-۶۰۶]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۸۵-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۸۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۸عکسی

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** چون معلوم کرد که حضرت شهزاده رسید ... او را بسته پیش حضرت شهزاده آورد بقید شاه شد قید و مقید تم تمام

نسخه اصل: کتابخانه ریگن استاین دانشگاه شیکاگو، ش ۵۳۶۱؟؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ ۴۶۷گ، ۲۳سطر [عکسی ف: ۲ - ۳۵۶]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۵۶-ف و ۲۸۶۹-ف

آغاز: برابر۲

نسخه اصل: کتابخانه گلستان. جلد یکم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه رجب قرن ۱۲؛ با مهر کتابخانه شاهنشاهی، عبارت «کتابخانه دولت علیه ایران «تاریخ حافظ ابرو» ۱۱۵۱ با مهر مرآت الممالک در آغاز آمده. آغاز آن با نسخه بادلیان یکی است [فیلمها ف: ۲ - ۴۷ و ۱ - ۶۶]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۴۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و لعل کان مروت و نگین خاتم فتوت لازال موقتاً بتوفیق الله و مؤیداً بتائیده

خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد حسن بروجنی، تا: ۵ جمادی الاول ۱۲۷۲ق؛ این نسخه مطابق است با شرح مندرج در کتاب جغرافیای او که در مقدمه دکتر خان بابا بیانی بر کتاب ذیل جامع التواریخ رشیدی معرفی شده؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن پرتقالی، ۳۴۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۳/۹سم [ف: ۲ - ۱۸۴]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۲۲/۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Or. 9316 (ص ۴۹ فهرست مردیت اونس)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۰۳گ [فیلمها ف: ۲ - ۲۸۲]

● جغرافیا / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

حاج میرزا آقاسی، عباس بن مسلم، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۵ قمری

hāj mīrzā āqāsī, ʻabbās ebn-e moslem (1784 - 1849)

اهداء به: عباس میرزا نایب السلطنه

جغرافیای عمومی جهان مختصری است با عناوین «نمایش، بینش» و اشکال و جدول‌هایی. گویا پنجمین کتابی است که برای فریدون میرزای شاهزاده قاجار نگاشته و در پایان مختصری مفید درباره اعتقادات ارباب ادیان ساکنین بلاد افزوده است.

آغاز: سپاس یزدان را که ماه و هور آفرید و ظلمت و نور هویدا کرد و آسمان و زمین و تصریف شهور و سنین را

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۳۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در اقانیم ثلاثه بر هما و بشن و مهیش که خالق و حافظ و مهلکند هویدا و باهر است

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۵۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷ص (۲۵پ-۶۱پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۸ - ۲۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هویدا و باهرست

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آبی، جلد: یشمی، ۳۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۸/۲سم [ف: ۲ - ۱۸۰]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حصه تابع باسوج بشش ایالت منقسم است و از میان هریک نهری جاری است

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۲۵گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۳۸]

● جغرافیا = ترجمه کتاب جغرافیا / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā = t.-ye k.-e joqrāfīyā

ادیب شیبانی، عبدالرحیم بن احمد، ق۱۳ قمری

adīb šeybānī, ʻabd-or-rahīm ebn-e ahmad (- 19c)

اهدا به: علیقلی میرزا اعتضاد السلطنه

تاریخ تألیف: غره جمادی الاول ۱۲۹۱ق

اصل کتاب از مسیو بروسکی و به فرانسه است. این کتاب مرتب بر هفتاد فصل است [در نسخه‌ها تفاوت دیده می‌شود]: فصل اول در بیان هیئت زمین است. فصل آخر موجود: فصل ۶۸ در سلطنت روم در ارض قدس است.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۱۲

آغاز: جهانرا بلندی و پستی توئی ×× ندانم چه هر چه هستی توئی. بسمله، ستایش کردگاریست عظمت شأنه؛ **انجام:** زیرا که این بنده قلیل البضاعة بود در زبان اصطلاحی این علم مخصوصاً در فارسی تنگ عبارت و لله الحمد اولاً و آخراً و الصلوة علی محمد و آله باطناً و ظاهراً

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۵۰گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۴۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۰۷

آغاز: (آغاز پس از یک سطر خطبه عربی:) أما بعد این مختصری است در علم جغرافیا که از زبان فرانسه بفارسی ترجمه شده و مشتمل است بر هفتاد فصل. فصل اول هیئت زمین. جغرافیا علمی است که به شناخته می‌شود وضع زمین؛**انجام:** زیرا که این بنده قلیل البضاعه بود و زبان اصطلاحی این علم مخصوصا در فارسی تنک عبارت بود الحمد اولا و آخرا و الصلوة علی محمد و آله باطناً و ظاهراً الطیبین الطاهرین

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمود بن میرزا بابا مستوفی گرکانی

اهوانی نخعی، تا: صفر ۱۲۹۴ق؛ ضمیمه: ترجیع بند: هشت قطعه شعر شامل ۱۴۶بیت در توحید به مشرب صوفیان. بیت الترجیع آن: «کانچه اندر تصور آید لاست ×× بعد لا هرچه باقی است الاست». این ترجیع بند اثر طبع میرزا آقا متخلص به فانی است که به نوشته پشت صفحه آخر وی از دولت مردان و عارفان اواخر قرن ۱۳ است، آغاز ترجیع بند: «تکیه اول بصبر کن ای دل ×× صبر را گیر در اضطراب کسل»، انجام: «گر بخود نمی‌توانی رفت ×× گیرد امان عارفی استاد»، تاریخ تحریر چهارشنبه ۱۰ صفر ۱۲۹۲؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: تیماج زیتونی، ۷۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۵/۸سم [ف: ۱۸ - ۳۶]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

طباطبائی اردستانی، عبدالکریم، ق۱۳ قمری

tabātabā'ī ardestānī , 'abd-ol-karīm (- 19c)

نویسنده که به زبان فرانسوی آشنایی داشته است این کتاب را از کتب معروف جغرافی آن روز که در دانشگاه جنگ فرانسه تدریس می‌شده برای بسط علم جغرافی در ایران ترجمه کرده است. او در مقدمه می‌گوید چون این‌گونه بحث‌های جغرافیایی در ایران از اروپاییان اخذ شده لذا پاره‌ای از مقدمات را لازم دارد. او مباحث کتاب را در دو جزء می‌آورد به شرح زیر: ۱. بحث از اصول علم هیئت جدید و صورت طبیعی زمین و مباحثی راجع به کوه‌ها و رودها و بحار و مجملی در باب نژاد انسان و درجات ترقی و تربیت طوایف مختلفه و مشاغل آنها و انواع محصولات و مصنوعاتی که در اجزای مختلفه زمین موجود می‌شود و سپس از جغرافی طبیعی و دولتی هر قطعه زمین بحث می‌نماید و باز در جزء اول شرح مفصلی از کشور فرانسه ذکر می‌کند؛ ۲. شرح مفصل جغرافیای پنج قاره.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۰۹

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و اله اجمعین و بعد چون بعضی از؛ **انجام:** فارس - پرسیس - شیراز - مرغاب - فسا - داربگرد - فیروز آباد - کازرون

خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۴ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، زرد، جلد: تیماج قرمز، ۵۵گ، ۱۳سطر (۵×۹/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۲۰]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

نجم الدوله، عبدالغفار بن علی، ۱۲۵۹ - ۱۳۲۶ قمری

najm-od-dowle, 'abd-ol-qaffār ebn-e 'alī (1843 - 1908)

چاپ: اصول علم جغرافی:[تهران]، سنگی، ۱۲۹۸، ۲۸۸ص، خشتی

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۷۰

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین چون بعض دوستان از حقیر خواهش نمودند؛ **انجام:** ولی چندان مستقل ریاست خود نیست در تاریخ مملکت ایران

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [الفبائی ف: - ۱۶۵]

● **جغرافیا** / جغرافیا / عربی

joqrāfīyā

لاهیجانی، محمد بن محمد علی، - ۱۳۵۴ قمری

lāhījānī, mohammad ebn-e mohammad 'alī (- 1935)

کتاب در تعریف و تاریخ و اقسام جغرافیا و کشف امریکا و بیان ادیان عالم و ممالک دنیا است که از کتاب «النخبة الأزهریة» نقل کرده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۸۸

آغاز: پس از خطبه مختصر: مقدمة لایخفی أن کل شارع فی فن ینبغی له أن یعرف مبادیه العشرة؛ **انجام:** فلم ینازعهما فی سلطانها منازع انتهی ما فی النخبة الازهریة بعین الفاظة و عباراته المنطبعة بمصر سنة ۱۹۳۰میلادی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ واقف: فرزند مؤلف، مهر ۱۳۷۵؛ کاغذ: مشقی، جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۱۸ - ۴۸]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

؟ متطبب، تقی بن محمود، ق۱۴ قمری

Motatabbeb, taqī ebn-e mahmūd (- 20c)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۸۹/۱۲

از فصل دوم از احوال ممالک آسیا آغاز می‌شود و ناتمام است؛

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۵۷ گ(۳۱۹پ-۳۵۷پ) [ف: ۶ - ۲]

● **جغرافیا = ترجمه جام جم** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā = t.-ye jām-e jam

میرزا مهدی خان، ق۱۴ قمری

mīrzā mahdī xān (- 20c)

این کتاب در دو جزء است: ۱. بیان اصول علم هیئت جدید و صورت طبیعی زمین و رشته جبال و رودها و بحار و مجملی در باب نژاد انسان و درجات ترقی و تربیت طوایف مختلف و مشاغل آنها و انواع محصولات و مصنوعات ...؛ ۲. جغرافیای طبیعی و تاریخی و جنگی.

مؤلف این کتاب را از روی کتاب جغرافیایی که حاجی نجم الدوله، میرزا عبدالغفار شاگرد اول مدرسه دارالفنون درس داده

نگاشته است. عناوین «باب»ها: ۱. کلیات علم جغرافیا، در بیست و یک فصل؛ ۲. بیان احوال و چگونگی پنج قطعه عالم، در پنج فصل؛ ۳. احوال فرانسه به طریق تفصیل، هشت فصل از این باب موجود است و فصل هشتم را ناتمام رها کرده است و سپس شش صفحه در بَعد کواکب دارد و در آخر هم چند سطری از فصل یازدهم در خصوص ساکنان جمعیت فرانسه و این فصل هم ناتمام می‌باشد.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۹۲

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوت و سلام علی محمد و آله اجمعین و بعد چون بعضی دوستان از حقیر خواهش نموده اند که مباحثه از علم جغرافیا بجهت ایشان قرار دهیم و این علم شریف هنوز بزبان فارسی تألیف نشده خواستم یکی از کتب معتبره فرانسوی را که مرکب باشد از جغرافیای طبیعی و تاریخی و جنگی و در مدرسه بخصوص جنگ پاریس بر طبق آن تدریس می‌کنند ترجمه نمایم ... اولی دانستم کتابی تألیف کنم که مرکب باشد از دو جزء؛ **انجام:** بسیار واضح است و شایع در تمام اروپا و از کثرت تألیفات و تصنیفات

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ ۱۳۱۴ق؛ در حاشیه صفحه دوم اشاره به کتاب جهان نما در زمان فتحعلی شاه و به حکم عباس میرزا نوشته شده و کتاب جام جم تألیف فرهاد میرزا شده است و در هامش صفحه چهارم، آمده: «این کتاب جغرافیا که بنده کمترین محمد مهدی از روی کتاب جغرافیایی که جناب حاجی نجم الدوله میرزا عبدالغفار شاگرد اول مدرسه دارالفنون درس داده است مرقوم نمودم ...»، در هامش صفحات ۶ و ۷ یادداشتی به خط مؤلف با تاریخ ۱۳۱۴ق در نکوهش مظفرالدین شاه آمده و میان کتاب هم اشعاری از مؤلف نگاشته شده؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج زرد، ۱۸۶گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۳۹]

● **جغرافیا** / جغرافیا / ترکی

joqrāfīyā

تبریزی، هاشم بن عبدالغنی

tabrīzī, hāšem ebn-e ‘abd-ol-qanī

مترجم از فرانسه به ترکی هاشم بن عبدالغنی تبریزی است و برای خواندن محصلین مدرسه ایرانیان در اسلامبول ترجمه کرده است و دو جلد در یک مجلد است که جلد اول در جغرافیای عمومی برای کلاس اول و دوم به طریق سوال و جواب و جلد دوم برای کلاس سوم در جغرافیای مفصل و بعضی مسائل ابتدائی هیئت و طبیعیات است و تاریخ ترجمه و تحریر در هیچ یک از مجلدات نیست و درآخر جلد اول بعضی از نقشه‌های اولی جغرافیا ترسیم شده و به رسم الخط قدیم ترکیه نوشته شده است.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۵۹

بی کا، بی تا [ف: ۲۲۸]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

غلامحسین خان

qolām-hoseyn xān

جغرافیای مختصر قاره‌های پنج‌گانه دنیا با نام ممالک مهم آنها و بقیه خصوصیات را ذکر می‌کند. در آغاز کتاب بعضی از اصطلاحات جغرافیائی را می‌آورد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۵

آغاز: جغرافی یا موجه الارض علمی است که بما میشناساند سطح کره ارض و مخلوقی که در روی آن نبشته شده اند؛ **انجام:** و جزایر فول زلالند یا زلاند جدید که متعلق است بانگلیس

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، تا: ۶ رمضان۱۲۸۶ق؛ تملک: حاج آقا احمد کرمانشاهی؛ مهر: مؤلف «عبده غلامحسین» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۲۰]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

غیاث الدین حبیب الله

qīyās-od-dīn habīb-ol-lāh

در یک «مقدمه» و دو «مقاله» و «خاتمه».

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۲/۳۰

خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن ولی محمد طبیب مشهدی، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: ترمه، ۳۱ ص(۲۳۷-۲۶۷) [نشریه: ۲ - ۱۰۷]

● **جغرافیا** / جغرافیا / عربی

joqrāfīyā

محمد صفی خان

mohammad safī xān

دارای سه قسمت و چهار فصل است.

چاپ: طهران، سنگی، ۱۳۲۲، جیبی، ۱۱۵+۳+۱۱۳+۴صص

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۳۴

آغاز: دوره اول جغرافیا قسمت اول جغرافیای محلی. بسمله. جهات یابی. ما الان در کجا و در چه محلی هستیم ج-در فلان محل س-آفتاب از کدام سمت مکان بیرون می‌آید و آنسمت را چه میگویند ج- از فلان سمت و آنجا را مشرق گویند؛ **انجام:** مملکت ژاپون گم بعد از پنجاه سال معاشرت با فرنگیها خود را

محسود و انگشت نمای تمام آنان و میخ چشم همسایه مهربان مانموده چطور است که پس از چندین قرن تلمذ و تعلم هنوز ما با یندر جه محتاج بخارجه هستیم اگر احتیاج خوب چیزی است بگذارید دیگران محتاج بما باشند آخر افتقار تا بکی و احتقار تا بچند ... و ... فهرست دوره دوم جغرافیا. قسمت اول ... قسمت نهم ... جغرافیای احصائی یاموازنه تمت الکتاب
خط: نسخ زیبا، کا: محمد تبریزی، تا: ۱۳۲۷ق؛ با نقشه‌های رنگین جغرافیایی و یک تصویر نیز در برگ سوم و صفحه ۶ ترسیم نموده‌اند - ظاهراً از روی نسخه چاپی که برای تدریس تهیه نموده بوده‌اند و به‌وسیله یکی از دانش آموزان خوش نویس نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با ته پارچه، ۵۹ ص (۵۷+۲)، ۱۲ سطر، انداره: ۱۱×۱۸ [ف: ۳ - ۱۰۶۰]

● **جغرافیا** / جغرافیا / ترکی

joqrāfīyā

جغرافیای مختصر عمومی است.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۳۵
آغاز: جغرافیا ارض: جغرافیا یرن یوزنین و اونن اوستنده اولان نباتات و حیوانات و خلقن بیان و تعریفی در ارض-یر همیشه کونن اطرافنده دولاشان؛ **انجام:** اعلان -آفریقانن ساحللرنده بیوک املاک و هندوستانده و آسیا نن منطقه حاریه متعلق اور گه پارچه لرنده تجارت اسگله لری پورتقاله منسو بدر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، ۷۰ گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷ [ملی ف: ۱ - ۳۳۱]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

کتابی است فارسی در جغرافیا و معرفت اقلیم. شهرها را نام می‌برد و شرح می‌دهد، از بلاد زنج آغاز می‌شود.

تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱
آغاز: پس از حمد مختصر: اما بعد بر ضمیر منیر ارباب فطنت و خاطر مستنیر اصحاب خبرت واضح ولائح است که معرفت هیئت اجسام سفلی و اوضاع
بی‌کا، تا: ۹۹۲ق [نشریه: ۷ - ۵۳۸]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

اهدا به: مبارز الدین محمد مظفر سرسلسله آل مظفر (-۷۶۵ق)
تاریخ تألیف: ۷۴۸ق
در جغرافیای ربع مسکون و احوال اقالیم سبعه که مشتمل است بر دو باب (باب اول در دو فصل و باب دوم در هفت فصل) و آمیخته است به افسانه‌ها و اساطیر بسیار.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۸۳
آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد در تاریخ می‌آید که چون اسکندر فیلقوس رومی بسن شانزده رسید ... چون بنده کمینه (؟) از خلوص عقیدت کمر بندگی و هواخواهی حضرت آسمان رفعت خداوندگار امیر اعظم مالك رقاب الامم مولی ملوك طوایف العرب و العجم شاهزاده شهریار غازی (کذا) قهرمان الماء و الطین ظل الله فی الارضین المخصوص بعنایة رب العالمین مبارز الحق والدنیا و الدین محمد لازال مظفرا منصور علی اعدائه خلد الله ملکه از قدیم باز در میان جان بسته و از نظر تربیت و مرحمت آن جناب بنده را ملحوظ گردانیده خواست که از بهر کتب خانه آن حضرت طرح ربع مسکون بر کشد و آنچه از احوال جهان معلوم باشد شمه‌ای در سلك عبارت آورد، اگر سخنی عجب نماید یا حکایتی مناسب با معقول (کذا) و کلمه‌ای چند از تواریخ بحکم الکلام یجرالکلام باستشهاد بیاورد تا حمل بر عندیات و گزاف محال نکند (کذا) و بمحل عرض رسانند؛ **انجام:** و در خط پنجمین و آخر این خطوط قطب شمالیست شش ماه روز و شش ماه شب باشد والله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در حواشی این کتاب اسدالله منجم دودانگه به سال ۱۳۳۰ هجری قمری مطالبی نوشته است، از قبیل: «هذا بهتان عظیم» و «افسانه است نتوان همه را باور داشت» و «اینها افسانه است که هیچ ذی شعور باور نخواهد کرد» و با این حال خود وی دو حکایت نامعقول و غیر قابل قبول در هامش صفحه (۷۰ و ۱۰۱) در تأیید اساطیر کتاب افزوده است؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۶۹گ، ۱۷ سطر (۶/۳×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۸ - ۴۶۷]

● **جغرافیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā

غیر همانند:
۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۰۱/۳**
بندی در جغرافیا آمیخته با احکام نجوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۲۰پ-۲۶ر)، ۲۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۴۰]
۲. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۸**
آغاز: بسمله، (چند کلمه لایقرء آب افتاده) بدایع و صنایع ملك صانع آنچه نگاشته کلك قدرت اوست بی منازع و مانع بعضی احوالات بر رای صوابنمای؛ **انجام:** بارقام اسلام ده اختتام ×× کتاب قبای مرا والسلام
زمان تألیف: ۹۳۰، این کتاب که در صنایع و بدایع حضرت صانع است ابتداء صفت بیت المعمور و لوح محفوظ و قلم و عرش را

می‌آورد و بعد از آن در عجائب و غرائب عرصه ربع مسکون مطالبی می‌نگارد و سپس وصف اقالیم مختلف را می‌کند و بعد از آن شهرهای متعددی را ذکر می‌نماید و بآخر کتاب عجائب و غرائبی که در هر یک از بلاد یافت می‌شود که پاره‌ای از موارد مسائل خرافی بسیاری را حاوی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۸ق، جا: حیدرآباد هندوستان؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۶۶گ، ۲۰ سطر (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۷/۵×۱۶سم [ف: ۶ - ۱۷۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹۵/۵

آغاز: عراق عرب در مسالک الملوک (؟) مسطور است که عراق عرب را به منزله دل ایران داشته اند چه دل سلطان وجود است و چون امیرالمومنین علی علیه السلام در آنجا آسوده اند و مدتی در آن ولایت توطن داشته اند تقدیم آن در ذکر واجب است؛ **انجام:** و سلحفات که به پارسی کشف گویند نوعی از کشف بود که استداره او بیست و یک گز یکی از آن هزار بیضه نهند و این کثیف نیز نزدیک جزیره واق باشد

در بیان برخی از شهرهای ایران و خصوصیات جغرافیائی آنها، شاید بخشی از کتاب بستان السیاحة شیروانی باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲غ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۱۰۲ر-۱۱۱پ)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۲۹]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۹۵-۲۴/۹۵

آغاز: بسمله باب اول درکلیات علم جغرافی فصل اول درفایده این علم واشاره از قدر عالم و وسعت زمین و کرویت و ماهیت آن چون از خانه بیرون شویم و در اطراف بلد مسکن خود؛ **انجام:** لارستان کار مانی آویر سیسی لار- لا سی کرد- قم روی یا بندر عباس کرمان کارمانی آ کرمان خراسان غربی باقی ان واری را مشهد-نیشابور - خبوشان یا قوچان

رساله جغرافیایی مفصلی است که در قرن سیزدهم هجری تدوین شده، این رساله دارای دو «باب» و هر باب دارای چند «فصل» است و از کتاب‌های اروپائیان استخراج و نقل شده است. این رساله شامل جغرافیای ایران و دیگر قاره‌ها است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۸۶ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۶۲]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۴۸

آغاز: بسمله، بر رای اهل خبرت و اصحاب بصیرت پوشید نماند که بعضی از علماء تاریخ چنین گفته اند که حق سبحانه و تعالی؛ **انجام:** او را با صدنعی (؟) محشور گردان در آن ساعت که

این کتاب حاوی مطالب جغرافی است بنا بر اطلاع قدما. ابتداء شرح عرش و کرسی می‌آید بعد ابحار و دریاها ذکر می‌شود و سپس اقالیم سبعه و شهرهای مسکونی چون ترکستان و عربستان و خراسان نام برده و در ضمن آنها نام کسانی که بدین نواحی سفر کرده‌اند بیان می‌شود؛ خط: نستعلیق، کا: غلام حیدر، تا: ۱۲۲۵ق؛ با مطابقه این کتاب با کتاب ۲۶۲۸/ف چند صفحه اول این دو فقط مطابق می‌باشند؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی رویه کاغذی، ۱۲۰گ، ۱۵ سطر (۱۲×۲۵/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۴سم [ف: ۶ - ۲۱۱]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۹۰/۶-۲۵/۸۰

آغاز: بسمله حمد له اما بعد این کتاب مشتمل است بر دو فصل فصل اول در ذکر مملکت ایران است حدودش تا بیابان بحدود دریای فارس و ولایت خوزستان؛ **انجام:** سرخس از اقلیم چهارم است افراسیاب بنا کرده دور بارویش پنج هزار گام است و قلعه محکم دارد هوایش گرمسیر و آبش از رودیست که از هری به طوس می‌رود

رساله کوتاهی است در دو فصل (۱- در ذکر مملکت ایران، ۲- در غیر ایران) مؤلف در سه شهر توضیحات کوتاهی درباره آن آورده و بخش اعظم آن را از نزهة القلوب گرفته است؛ خط: نستعلیق، کا: مهر علی خان بن بابا خان خوانساری، تا: سه‌شنبه ۱۸ ذیحجه ۱۲۷۸ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ، ۱۴ سطر (متن و حاشیه)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۶۲]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۶۶

آغاز: نمره اول: جغرافیا به معنی تعریف زمین است. نمره دوم: زمین مدور است به شکل یک کره یا یک گلوله بسیار بزرگی است؛ **انجام:** جزایر دریای موز وآرش پل با خط

مختصری است در جغرافیای طبیعی که از درس احمد ... در سال ۱۲۸۵ در تبریز؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ ربیع الاول ۱۲۸۶ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۳۹۳]

۸. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۵

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد این مختصری است در علم جغرافیا که از زبان فرانسه به فارسی ترجمه شده و مشتمل است بر هفتاد فصل

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمود بن میرزا بابای مستوفی گرگانی، تا: ۱۲۹۴ق؛ عنوانها در ۱۳۰۴ به قرمز نوشته شده؛ قطع: جیبی [نشریه: ۵ - ۵۸۴]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۸۲

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین؛ **انجام:** و جزایر مار کیز وطائیطی وغیره را اسئانی فرانسه تمت الکتاب بعون الملک الوهاب

مؤلف از خود نام نبرده است و در مقدمه گوید: «چون بعضی از دوستان از حقیر خواهش نمودند که مباحثه از علم جفرافیا به‌جهت ایشان قرار دهم، و این علم شریف هنوز به زبان فارسی تألیف نشده بود (؟!) خواستم یکی از کتب معتبر فرانسوی را که مرکب باشد از جغرافیای طبیعی و تاریخ و جنگی که در مدرسه مخصوص پاریس بر طبق آن تدریس می‌نمایند ترجمه نمایم. چون آن کتاب به‌جهت مبتدی تألیف نشده و مصنف متعرض ذکر بعضی از مقدمات و اصول موضوعه‌ای که معرفتش به‌جهت مبتدی ناگزیرست نشده. اولی دانستم کتابی تألیف کنم که مرکب

باشد از دو جزء درجزء اول بیان نمایم اصول علم هیأت جدید را که مایه ازدیاد بصیرت است در خلقت باری تعالی ... در جزء دوم بیان می‌کنم جغرافی طبیعی و تاریخی و جنگی را ... الخ»؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: عطاء الله المتطبب، تا: ۱۹ ربیع الاول ۱۲۹۹ق؛ واقف: نائینی؛ کاغذ: شطرنجی فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۰۱گ، ۲۰ سطر(۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۴۶۸]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۷۷-۱۷/۱۵۷

آغاز: فصل در ارتفاع مرتفعات. مرتفعات بر دو قسم است قسم اول آنکه وصول به مسقط الحجران ممکن است به این معنی که هرگاه از سربلندی آن مرتفع سنگی؛ **انجام:** قصبه کرمان ۵ درع در ۵ درع یعنی ۲۵ درع مربع قفیز یزد ۳ قفیز صدقصبه است

رساله مختصری است در جغرافیا برخی اصطلاحات علم حساب و علم هیئت جمعیت کشورها، انحراف قطب نما، طول و عرض بلاد، تعیین مقیاس‌ها؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: کاغذی قهوه‌ای، ۴۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۳ - ۱۱۶۱]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۴۰-۳۸/۱۶۰

آغاز: دوره اول جغرافیا قسمت اول جغرافیای محلی بسمله جهات یا بی س. ما الان در کجا و در چه محلی هستیم. ج - در فلان محل. س - آفتاب از کتاب سمت این مکان بیرون می‌آید و آن سمت را چه می‌گویند؛ **انجام:** اگر احتیاج خوب چیزی است بگذارید دیگران محتاج به ما باشند آخر افتقار تابکی و احتقار تا به چند

کتابی است در آنورش در جغرافیا، باید تألیف یکی از معلمین مدرسه دارالفنون باشد، شامل دو دوره و هر دوره در چند قسم و هر قسم چند «فصل» دارد، نقشه‌های جغرافیایی در کتاب ترسیم شده است. فهرست مطالب کتاب: دوره اول: قسمت ۱) جغرافیای محلی، ۲) کلیات جغرافیا، ۳) ایران، ۴) جغرافیای عمومی، دوره دوم: قسمت ۱) زمین در چهار فصل، ۲) جغرافیای پنج قطعه عالم، ۳) جغرافیای ایران. دوره اول و دوم؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا ابوالقاسم بن مرحوم میرزا حبیب الله، تا: شنبه ۲۳ جمادی الثانی ۱۳۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۶۰]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۴/۲-۵/۵۴

آغاز: بسمله شخصی رومی خود را دده مثلی مشتاق نام برده وگاه شیدا لقب کند کتابی در احوال جزایر زیرباد و چین و بنا در آن ولایت و زمین نوشته است مجملی از آن اینست می‌گوید از حیدر آباد؛ **انجام:** و در تفصیل حکایت و تطویل عبارت اشارت المأمور معذوراً اعتبار نمایند. شعر: من نمی‌گویم اگر چند که من می‌گویم

رساله‌ای است در ذکر بلاد چین و آمریکا و هندوستان و غیر آن که در آغاز داستان سفر شخصی رومی به چین و جزایر زیرباد و بنادر و ولایت چین را آورده و پس از آن ذکر دنیای نو که رومیان ینکی دنیا گویند و پس از آن از شهر خان بالغ مطالبی را بنقل از «مطلع السعدین» آورده و نیز چگونگی بلاد هندوستان و داستان سفر به آنجا را می‌آورد. در این رساله از «مطلع السعدین» بسیار نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوا، آبی،عطف پارچه،۵۲گ،۲۱سطر،اندازه:۱۷×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۱۶۱]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۵۸/۱-۶/۱۴۸

آغاز: بدارند در حرکت آید و گرمی آن آتش هوا یخ می‌بندد و سخت‌تر و محکم‌تر از آن ممکن است پس اگر اندکی گرمی درو باقی نبود؛ **انجام:** و چون از عدن و لسان البحر و جبل معاد بگشتند ملك حبش است و قریب پانصد فرسنگ طول و عرض این دو ملك است

بندی از کتابی است در جغرافیا که به سبك قدما ربع مسکون را به هفت اقلیم تقسیم کرده و شهرها و جزایر را ذکر می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۶۰]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۷۸/۴-۱۵/۲۱۸

آغاز: عرض جغرافی علم به احوال زمین است زمین گردی الشکل است بواسطه اینکه در بیابان وسیع و دریای بزرگ نمی‌توان دید جز رؤس عمارات و رؤس جبال؛ **انجام:** و رودخانه‌های بزرگ این مملکت رودخانه آلپ و دیستولا و دینوب است

از انجام ناتمام مانده. رساله مفصلی است در جغرافیا بدون خطبه و ترتیبی، در این رساله مشخصات شهرها و کشورها و عرض و طول آنها پس از تعریف طول و عرض بیان شده است. این کتاب اغلب از آثار دانشمندان غرب ترجمه شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۵۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۶۲]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۱۵/۲-۵۹/۱۳۵

آغاز: بسمله، حمدله و بعد چون بعض دوستان حقیقی از حقیر خواهش نمودند که مباحثه مباحثه از علم

مطالبی است در جغرافیا که نویسنده از کتاب‌های جغرافی فرانسوی به درخواست عده‌ای (گویا شاگردان دارالفنون) به فارسی ترجمه نموده است. این رساله مفصل است و مترجم در پایان اصطلاحات فرانسوی جغرافیا و ترجمه فارسی آنها را ذکر نموده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۶برگ، ۱۲۷-۱۹۳، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [گلپایگانی-ف: ۳ - ۱۱۶۳]

۱۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۶۹/۲

آغاز: در بیان مختصری از علم جغرافیا بطریق سئوال و جواب اما بعد سئوال کدامند؛ **انجام:** ولایت هیر کانیا بحر هیر کانیا می‌نامند بعون الملك الوهاب این دو رساله باید تازه تألیف شده باشد؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۵گ (۴۲پ-۵۶پ)، ۱۲سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۱۹/۵سم [ف: ۳۰۶]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۶/۸

آغاز: اعلم ان عالم العناصر تسعة طبقات؛ **انجام:** ممالک ماوراء النهر یکماهه راه در یکماهه ممالک خراسان دویست فرسخ در صد و پنجاه فرسخ دشت قبچاق یکماه در یکماه مملکت کشمیر صد فرسخ در صد فرسخ

کتاب در ذکر کائنات جو و عالم افلاک و کواکب و موالید ثلثه و تعریف نباتات و حیوانات و بیان اسامی آبها و دریاها و انهار و جغرافیای ممالک و غیره؛ خط: شکسته ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۸۶]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۲۶

آغاز: فصل اول کلیات جغرافیاء، جغرافیا را در اصطلاح قدیم مسالک الممالک یا مسالک و ممالک می‌گفتن؛ **انجام:** بت پرست میلیون تائوئی. سنتوئی میلیون

جزوات درسی؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: میر هادی، مریم، بی تا [الفبائی ف: - ۱۶۵]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۳۳

آغاز: اتازونی ممالک متحده آمریکا شمالی از ۴۹ تا ۲۶؛ **انجام:** مشهور تمام دنیاست قفقاز اصلی

خط: شکسته تحریری، کا: مریم میرهادی، بی تا [الفبائی ف: ۱۶۵]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۳

کا: محمد بن اسمعیل، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۹×۲۹سم [رایانه]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۲۵/۶

آغاز: بدانکه تمام ربع مسکون معمور نیست

تقسیم سرزمین‌ها و ساکنان روی زمین و ظاهراً بخشی است از کتابی در جغرافی و تاریخ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترکی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۲۴۱-۲۴۲)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۲]

۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۴۴

آغاز: بسمله. (جغرافیا) (ممالک متحده امریکا) وسعت و ساختمان - وسعت اتازونی بالغ بر ۷ میلیون ۸۳۹ هزار کیلومتر و با الاسکا؛ **انجام:** در ابتدا نزدیک معادن زغال سنگ متمرکز شده اند و اغلب شرکتهای

کتاب جغرافیای سال ششم ادبی است که شامل جغرافیای ممالک متحده امریکا، جغرافیای سیاسی اتازونی، ژاپن و جغرافیای سیاسی آن و آلمان می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: دفتری خطدار نخودی، ۱۹گ، ۲۰ سطر(۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [رایانه]

● جغرافیا محال جرمی / سفرنامه / فارسی

joqrāfīyā mahāll-e jermī

افشار، ابوالحسن بن علی قلی خان، ق۱۴ قمری

afšār, ab-ol-hasan ebn-e ʻalī qolī xān (- 20c)

تاریخ تألیف: غره جمادی الثانی ۱۳۰۵ق

سفرنامه مانندی است با چهارده تابلو نقاشی آب رنگ، با شرح وضع جغرافیایی هر تابلو در یک صفحه. بدین‌گونه: ۱. قریه کلهر عظیم بیک؛ ۲. قریه طولی محال دشت خالصه؛ ۳. گردنه و قراولخانه سلانک ما بین جرمی و طولی؛ ۴. جرمی رود و قلعه باره ستار محکم خان حاکم؛ ۵. قبله جرمی و قلعه مخصوص در راه سرحدات روم؛ ۶. کوه شهیدان و خرابه‌های بدکار محال؛ ۷. بدکار و کلیسای تر کوردشت؛ ۸ کوه شمشه پتی از محال تر کوردشت؛ ۹. قلاع پیر رشت میان جرمی و بدکار؛ ۱۰. کوه خلیل میر بهاء؛ ۱۱. محال تر کور؛ ۱۲. قلعه هلاکو خان و محال انزل قره؛ ۱۳. ایضا انزل قمره؛ ۱۴. قریه کوکرچین.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۷۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: غره جمادی الثانی ۱۳۰۵ق؛ هریک برگ نقاشی بر یک صفحه مقوایی الصاق شده و در پشت آن وضع جغرافیایی آن منطقه نوشته شده، رنگ‌ها بسیار طبیعی، زیر برخی از تابلوها به لاتین نوشته‌اند، زیر تابلوها امضای ابوالحسن بن علی نقی هست که گاهی خود را مهماندار سفارت انگلیس و گاهی سفارت ایتالیا یاد می‌کند؛ کاغذ: مقوایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ، مختلف السطر [ف: ۱۱ - ۷۰]

● جغرافیا و اسامی منازل افغانستان / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā va asāmī-ye manāzel-e afqānestān

حائری صدرالمعالی، حسین بن رضا، - ۱۳۳۶ قمری

hā'erī sadr-ol-maʻālī, hoseyn ebn-e rezā (- 1918)

تاریخ ترجمه: ظاهراً ۱۳۰۳ ق

مشتمل است بر شرح منازل بین شهرهای مهم افغانستان و شهرهای هندوستان غربی (پاکستان و قسمتی از هندوستان کنونی) و طوائف مقیم افغانستان در قرن سیزدهم و چهاردهم.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲/۲

آغاز: ذکر مجملی از جغرافیا و اسامی منازل حال افغانستان و شرح دو آبه‌های پنجاب و غیره؛ **انجام:** لباس این طائفه عموماً پارچه‌های ابریشمی سیاه است و زنان آنها بر خلاف مردان همه صاحب حسن و جمال می‌شوند

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد صادق تویسرکانی، تا: ۱۳۰۳ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، ۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۵۳]

● جغرافیا و اسامی منازل عرض راه مشهد و سرخس / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā va asāmī-ye manāzel-e ʻarz-e rāh-e mašhad va saraxs

سرهنگ، عبدالله خان، ق۱۳ قمری

sarhang, ʻabd-ol-lāh xān (- 19c)

اهداء به: ناصرالدین شاه
تاریخ تألیف: ۱۲۹۶ق
در این رساله از مباحث جغرافیایی سرخس و نواحی میان مشهد و سرخس به تفصیل سخن رفته و چون نویسنده آن سرهنگ فوج سرخس بوده اطلاعات جالب توجهی راجع به اوضاع نظامی و اقتصادی این نواحی داده است.
آغاز: بسمله، تبیین وضع قلعه مبارکه ناصریه سرخس و شرح حالات نواحی و صحاری و بیان احوال سکنه و سایر
انجام: فی الجمله از حالت سرخس که بعقل قاصر چاکر جان نثار رسیده بود معروض خاکپای جواهر آسای مبارک داشت. تحریراً فی سنه ۱۲۹۶
چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر دهم، به کوشش محمد گلبن، ۱۳۷۸ش، «گزارش سرخس»

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۱
آغاز: بسمله، تبیین وضع قلعه مبارکه ناصریه سرخس و شرح حالات نواحی و صحاری و بیان احوال سکنه و سایر؛ **انجام:** فی الجمله از حالت سرخس که بعقل قاصر چاکر جان نثار رسیده بود معروض خاکپای جواهر آسای مبارک داشت. تحریراً فی سنه ۱۲۹۶
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۶ق، جا: خراسان (احتمالا)؛ کاغذ: فرنگی آبی روشن، جلد: ابره کاغذی، ۳۱گ، ۹ سطر (۱۲/۵×۷)، اندازه:۱۳ ×۱۹/۵سم [ف: ۲ – ۳۶۵]

● **جغرافیا و تاریخ کردستان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīyā va tārīx-e kordestān

سنندجی، شکرالله بن عبدالله، ۱۲۷۵ – ۱۳۲۱ ؟ قمری
sanandajī, šokr-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-lāh (1859 - 1903)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۳
آغاز: بعد بسمله و حمد. و بعد سبب تألیف این رساله حقیقة الدلالة اینکه بنده شرمنده شکرالله خلف مرحوم غفران پناه میرزا عبدالله مستوفی سنندجی عمری به نادانی صرف کردم و ایام جوانی را که سرمایه انسانی است به غفلت گذراندم، نه کار آخرت کردم نه دنیا؛ **انجام:** برای اینکه بلوک با نه باید در اداره پسر مشیر دیوان باشد فعلا این است مگر خداوند به حال اهالی ستمدیده رحم فرماید و خود به قدرت کامله اصلاح نماید؛
خط: نستعلیق ریز و خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳ ذیحجه ۱۳۲۰ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ، ۲۰۲گ، ۱۷سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۲ – ۲۵۶]

← جغرافیا و هیئت ← کتاب اسکات

● **جغرافیا و هیئت** / هیئت / فارسی

joqrāfīyā va hey'at

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۳۸/۱
آغاز: که درو نظر کند انتفاخ در بدن او پیدا شود؛ **انجام:** و هر مرتبه را قدر گویند
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ عنابی، ۶۵ص (۶۵-۱)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ – ۱۵۱۲]

● **جغرافیای آسیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye āsīyā

محیط مافی، هاشم، ق۱۴ قمری
mohīt-e māfī, hāšem (- 20c)
یک دوره جغرافیای ممالک آسیا را بیان کرده است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۳۳۱
آغاز: وضع طبیعی و خصایص آن. آسیا که از بزرگترین قطعات سه گانه بر قدیم است؛ **انجام:** مجموعه آن به ۸۰۰ میلیون فرانک رسیده است و طرف تجارت آن انگلیس است و زبانشان هم انگلیسی است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲ شوال ۱۳۳۲ق؛ تملک: سید نصرالله شاگرد مؤلف در مدرسه علوم سیاسی؛ جلد: معمولی، ۱۰۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۳ – ۲۷۳]

● **جغرافیای آسیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye āsīyā

تاریخ تألیف: قرن ۱۳ یا ۱۴
کتابی است در مورد آسیا و جغرافیای طبیعی، جغرافیای پلتیکی، قسمت‌های پلتیکی آسیا، سرزمین ایران و جدولی از تقسیمات پلتیکی ایران، افغانستان و موقعیت طبیعی و جغرافیای سیاسی و تقسیمات ایالتی آن، بلوچستان و مشخصات طبیعی و سیاسی آن، برمه و مشخصات طبیعی، جغرافیای ثروتی تقسیمات پلتیکی ترکستان روس، اوضاع پلتیکی و تاریخ مختصری از ژاپن، موقعیت طبیعی و پلتیکی چین، هند و چین و سیام. کتاب نیمه تمام مانده و به پایان نرسیده است.

تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۴
آغاز: اولاً باید دانست که اسم آسیا را رمن ها داده‌اند و در اینجا بایستی قطعه خاکی که بین دریای سیاه و دریای مدیترانه واقعست؛ **انجام:** اهل رود سند یا اندوس که بعد از کانز معظم ترین رودهای هندوستانست و سرچشمه آن؛
خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی

مایل به حنایی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ارغوانی، ۸۰گ، ۱۳-۱۵ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۱]

● **جغرافیای اروپا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye orūpā

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۰۹

آغاز: در شرح مملکت فرانسه و کیفیت آن، لفظ فرانسه مشتق است از فرانک؛ **انجام:** (در اطریش و مجارستان): سایر آحاد مثل فرانسه

ظاهراً از کتب فرانسوی ترجمه شده است. در شرح مملکت فرانسه و کیفیت آن، لفظ فرانسه مشتق است از فرانک؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۳۱۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابری فرنگی، ۸۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۶/۳سم [ف:۲-۱۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۸۷

آغاز: در شرح مملکت فرانسه و کیفیت آن - لفظ فرانسه مشتق است از فرانک؛ **انجام:** سایر احاد مثل فرانسه است

ترجمه آقاخان. این کتاب مقدمه‌ای ندارد و نام مؤلف یا مترجم در آن قید نشده ولی در پایان نسخه به خط متوسطی که ظاهراً خط مترجم کتاب است این عبارات به انگلیسی نوشته شده. «کتاب مختصری است در تاریخ اروپا ترجمه خدمتگذار ناچیز آقاخان در آغاز سال ۱۳۰۶» و کتاب مختصری است که پس از تاریخ هر کشوری اطلاعات اقتصادی مختصری درباره آن کشور هم دارد؛ خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ تا صحیفه ۳۸ را در اصل گذاشته‌اند، تا صحیفه ۱۱۸ ضبط اسامی اروپائی به حروف لاتین و خطوط مختلف در متن نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۱۸۲ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم[ف:۶-۲۴۰]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۶۹/۱

آغاز: بسمله. سئوال کدامند حدود ممالک اروپا جواب اروپا که قسمت کوچکتر از سه قسمت دنیا؛ **انجام:** و اکثر در این شهر شاهزادگان و اشرافند که مسکن دارند

بروش پرسش و پاسخ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۴۰گ (۲پ-۴۱پ)، ۱۲سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۱۹/۵سم [ف: ۳۰۶]

● **جغرافیای استرآباد = نخبه سیفیه = نخبه کامرانیه** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye estarābād = noxbe-ye seyfīye = noxbe-ye kāmrānīye

قورخانچی، محمد علی، ق۱۴ قمری

qūrxānčī, mohammad ʻalī (- 20c)

اهدا به: محمد علی شاه و نایب السلطنه

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۳۲۱ق

در جغرافی استراباد و یموت و کوکلان. این کتاب در زمان حکومت شاهزاده حاج سیف الدوله در استراباد به امر او تألیف شده و به این مناسبت به نخبه سیفیه موسوم گردیده است.

آغاز: بسم الذی خلقنا عجولا و عجیبا و غریبا حمد ساحت اقدس امنعی را سزاست که قطره آبی را دریای معرفت نمود

چاپ: مسیح ذبیحی آن را چاپ کرده (گرگان، ۱۳۴۶)

[فهرستواره منزوی ۲۵۷/۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۵۹

آغاز: ستایش بی آلایش نثار بارگاه شاهنشاهی است؛ **انجام:** و کوکلانیها حق ساخلوی از آنها می‌گیرند

تحریر دیگری از نخبه سیفیه اوست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۳۲۷ق؛ دارای یک سرلوح و مجدول؛ با عکس کامران میرزا نایب السلطنه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه مخمل بنفش، ۶۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۶سم [ف: ۲ - ۱۸۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۰

آغاز: بسم الذی خلقنا عجولا و عجیبا و غریبا حمد ساحت اقدس امنعی را سزاست که قطره آبی را دریای معرفت نمود

دارای چهار قطعه عکس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۳۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۳۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۲۶۴]

● **جغرافیای اصفهان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye esfahān

تحویلدار، حسین بن محمد ابراهیم، ق۱۳ قمری

Tahvīldār, hoseyn ebn-e mohammad ebrāhīm (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۴ق

جغرافیای مفصل جامع با عباراتی بسیار کوتاه شامل شهر اصفهان و توابع آن، که در اواخر ربیع الثانی ۱۲۹۴ به دستور امنای دیوان ناصری بدان شروع شده است. این کتاب در دو «باب» می‌باشد: ۱. تعریف اجمالی دارای پنج فقره؛ ۲. توصیف تفصیلی دارای چهار «فصل».

آغاز: بعد از حمد خالق یگانه و درود نامعدود بر برگزیده گان در گاهش

چاپ: توسط دکتر منوچهر ستوده (تهران، ۱۳)

۱. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۷۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۳۰۸ق؛ مجدول به اکلیل دارای سرلوح، به انضمام یک نامه به خط اصلی مؤلف؛ کاغذ: فرنگی،

جلد: میشن قرمز، ۱۰۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱/۲×۱۶/۴سم [ف: ۲ - ۱۸۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل دوم در صفات قصبه‌های ملک اصفهان

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۲۶×۲۰/۵سم [ف: ۱۸-۱۱۹]

● **جغرافیای اصفهان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye esfahān

به دستور: میرزا سلیمان خان منشی باشی نائب الحکومه

تاریخ تألیف: رجب ۱۲۹۹ق

جنگ بسیار ارزنده‌ای است راجع به تاریخ اصفهان. در این جنگ از ابنیه و عمارات و باغات شاهی و قنطرهای رودخانه‌ها و مساجد و مدارس و مشاهد امامزادگان و کاروانسراها و تیمچه‌ها و حمام‌ها و تکایا و بقاع و قلاع و کارخانه‌ها و مطب اطبا و یخچال‌ها و حمام‌ها و شماره خانه‌ها و عدد نفوس اهالی بلده و بلوکات و چگونگی آب و هوای مناطق، بحث می‌کند. این کتاب به طور سیاق نوشته شده است.

آغاز: کتابچه جغرافیای دارالسلطنه اصفهان و بلوکات و توابع که بر حسب امر قدر قدرت حضرت اشرف اقدس

انجام: سکنای رعیت جزو فریدن تعداد نفر پیش جزو فریدن معین شده

همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهدی محتشم معتمدی کتاب را به شخصی تقدیم نموده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۱۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۳۹۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ شماره‌ها سیاق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۲۹]

● **جغرافیای اصفهان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye esfahān

ارزش عمارات اصفهانی و مساحی و کیفیت آنها در سال ۱۲۹۹.

شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۷]

● **جغرافیای اطفال** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye atfāl

درباره ایران، نمونه‌ای است از وضع تدریس این علم در قدیم.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۳۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: خشتی [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

● **جغرافیای اقتصادی** / اقتصاد / فارسی

joqrāfīya-ye eqtesādī

دادبخش، محمد، ق۱۴ قمری

dādbaxš, mohammad (- 20c)

خلاصه دروس اقتصادی دکتر احمد اژدری در سال دوم اقتصاد می‌باشد به تنظیم مؤلف.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۳۴/۳

آغاز: کشاورزی بر خلاف صنعت که عمر آن از دو سده تجاوز نکرده و امروز هم فقط در بخشی از جهان دیده می‌شود دارای سابقه چندین هزار ساله است ...

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۲۱گ (۱۶۴-۱۸۵)، اندازه: ۲۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۰۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۰۶/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۳۴۴]

● **جغرافیای اقتصادی و انسانی** / اقتصاد / فارسی

joqrāfīya-ye eqtesādī va ensānī

حکمت، علی اصغر، ۱۲۷۱ - ۱۳۵۹ شمسی

hekmat, ʻalī asqar (1892 - 1980)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۸۵/۱

آغاز: مقدمه اقسم ثلاثه جغرافیا و تعریف آنها؛ **انجام:** زیرا که دارای یک استقلال اقتصادی است

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۹۳۲م [رایانه]

● **جغرافیای ایران** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye īrān

ایمن، ایرج

īman, īraj

درس‌های آقای رهنما در دبیرستان فیروزبهرام برای کلاس ششم ادبی است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۴۲

آغاز: راه‌های عمده ایران برای آشنائی به وضع راههای ایران نسخت باید شکل کشور را درنظر گیریم؛ **انجام:** این قبیل منازل ابتدا بسیار ساده وبه تدریج تبدیل به کاروانسرا وانبار برای کالا شده وبعداً به صورت قصبات و شرها در آمده؛

خط: نستعلیق و تحریری، کا: ایرج اعین، تا: ۱۳۲۴–۱۳۲۵ش؛ جلد: مقوا، ۵۴گ، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۰]

● جغرافیای ایران / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye īrān

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۳۱

آغاز: آذربایجان، ولایت آذربایجان واقع است در شمال غربی ایران که از طرف شمال متصل است بخاک روس

در این رساله مختصر ایالات ایران و مهمترین شهرهای هر ولایت و آنچه متعلق به تاریخ و خصوصیات عمرانی آن دارد، آمده و بیشتر کتاب یادداشت‌های پراکنده و ناقص است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۶/۵×۲۵سم [ف: ۲۴ - ۱۲۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۹۷

آغاز: ایران از جهت شمال محدود است چون از مغرب به مشرق رویم برود ارس که آذربایجان را از خاک قفقازیه جدا می‌کند؛ **انجام:** اگر خداوند تبارک و تعالی بخواهد و چشم زخم روز گار بگذارد

جغرافیای مختصر ایران و خصوصیات هر یک از استانهای دوازده‌گانه آن را (طبق تقسیم اداری عصر مؤلف) گزارش کرده و در ماه رمضان ۱۳۲۲ به پایان برده است. آستان‌ها (یا تقسیمات) دوازده گانه چنین است: آذربایجان، کردستان، لرستان، خوزستان، فارس، بلوچستان، کرمان، خراسان و سیستان، گرگان، مازندران، گیلان، عراق عجم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم[ف:۱۶-۱۰۳]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۸۷

آغاز: بسمله حدود فعلیه ایران: ایران در جهت شمال محدود است (چون از مغرب بمشرق رویم) برود ارس که آذربایجان را از خاک قفقازیه جدا می‌کند بعد بخطی موهوم که از قره دونی واقع در؛ **انجام:** باری فاضل آبش بمرداب گاوخونی واقع در جنوب شرقی اصفهان می‌ریزد، قمشه درجنوب این خاک قرار دارد وپاره ای علما بدانجا منسوبند

رساله‌ای کوتاه در بیان شهرها، کوه‌ها، رودخانه‌ها و قلعه‌ها و ... شهرستانهای ایران در عصر مظفری که به ترتیب از آذربایجان تا اصفهان نوشته شده و ظاهراً مؤلف قصد داشت که چندین دوره درباره جغرافیای ایران بنگارد که این کتاب دوره اول آن بوده است؛ خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن محمدعلی، تا: ۲۳ ربیع الاول ۱۳۲۲ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۶۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۰]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۲۶

آغاز: جغرافیای ایران. وجه تسمیه مملکت ما. عمده اسامی که تاکنون به مملکت ما داده شده عبارت است از ایران، فارس، عراق، بلاد العجم و غیره (بعضی از این اسامی اسم تمام ایران و بعضی اسامی قسمتهایی از آن است)؛ **انجام:** به دار المرز معروف شده بودند

با یادداشت علیرضا ثقفی نویسنده نسخه، که این کتاب از نگاشته‌های جناب آقا میرزا عباسخان معلم مدرسه مبارکه دارالفنون است و در پایان تاریخ انجام اواخر رجب ۱۳۳۸ق و امضای همان علیرضا ثقفی آمده است. کتاب درسی است، از جغرافیای سیاسی و طبیعی ایران، نگارنده درباره جمعیت ایران گوید: معلوم نیست، خود ایرانیان ۳۰ کرور و اروپائیان ۲۰ کرور دانند؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: علیرضا ثقفی، تا: اواخر رجب ۱۳۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۳۹ص، ۱۴سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۶۲]

● جغرافیای ایران و توران / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye īrān va tūrān

ناصرالدین بن امیر معصوم، ق۱۳ قمری

nāser-od-dīn ebn-e amīr ma‘sūm (- 19c)

آن را به خواهش محمد افندی عرفی ترجمان سرکار سلطان محمود خان عبدالحمید ساخته است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۰-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 6711؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق، ۲۴ گ، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۶۷]

● جغرافیای بحرین / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye bahreyn

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۴۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [نشریه: ۲ - ۹۶]

● جغرافیای بروژ / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye brūž

تاریخ تألیف: ۱۳۱۹ق

شهر بروژ پایتخت فلاندر غربی واقع در فرانسه است. در این نسخه پس از بحث مفصلی در تاریخ این شهر و اینکه بانی آن چه کس بوده به جغرافیای طبیعی و اقتصادی و سیاسی محل در زمان تحریر می‌پردازد و این شهر را معرفی می‌کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۰

آغاز: بسمله، مطالب تاریخی راجع باین کتاب، شهر بروژ که پایتخت ایالت فلاندر غربی؛ **انجام:** و هر مسافری که بتماشای مملکت بلژیک می‌آید ممکن نیست بتماشای آن نرود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۹ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: کاغذی عطف تیماج مشکی، ۶۵گ، ۱۵ سطر (۱۳×۲۶)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲سم [ف: ۴ - ۱۸۷]

● **جغرافیای بریتانیا = شرح قطعات مملکت انگلیس** / اخلاق / فارسی

joqrāfīya-ye berītānīyā = š.-e qata'āt-e mamlekat-e engelīs

در این رساله شرح مملکت انگلیس و متصرفات آن کشور در اواسط قرن نوزدهم میلادی میلادی آمده و در آن از زمینه‌های فکر و فعالیتهای حکومت انگلستان برای نگهداری این متصرفات بحث شده است. اطلاعات جغرافیایی این رساله تا حدی ارزشمند است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۲۷

آغاز: تفصیل مملکتی که در تصرف اعلیحضرت پادشاه انگلیس است. از یورپ ده مملکت؛ **انجام:** صدو بیست ملیان هنود بدهی سیصد و بیست ملیان سایر ملتها صد و شصت و نه ملیان

نام کتاب بر اساس فهرستواره منزوی ۱۹۸/۱ تصحیح شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: یوم روغنی، ۵۲گ، ۱۱ سطر (۹×۱۷)، اندازه:۱۶/۵×۲۳/۵ سم [ف: ۲ - ۲۲]

● **جغرافیای بلوچستان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye balūčestān

وزیری کرمانی، احمد علی بن علی محمد، - ۱۲۹۵ قمری

vazīrī kermānī, ahmad 'alī ebn-e 'alī mohammad (-1878)

این کتاب در زمان ناصرالدین شاه قاجار در یک آغاز و چهار «فصل» و یک انجام درباره جغرافیای بلوچستان به این شرح آمده: آغاز: در حدود این قطعه بلوچستان که از سموت اربعه به کدام خاك منتهی می‌شود؛ فصل ۱. طول بلوچستان و قرائی که در طول آن واقع است؛ ۲. عرض بلوچستان و آبادانی آن؛ ۳. شرح دهاتی که خارج از این طول و عرض است؛ ۴. تاریخ بلوچستان به طریق اختصار انجام؛ در حال مصنف بر وجه اجمال و اختصار. صفحات آخر این رساله مبحثی از کارهای محمد اسمعیل خان وکیل الملك در آبادانی کرمان و بلوچستان دارد.

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۵۶

آغاز: بسمله - بعد التحمید و ... سپاس ایزد را که ممالك محروسه ایران بوجود مبارك اعلی؛ **انجام:** جرح و تعدیل از ملاحظه کنندگان عذر میخواهم العفو عند کرام الناس مقبول

خط: شکسته، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۴؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: ترمه عطف چرمی، ۳۴۰ ص، ۸ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه:۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۹۳]

● **جغرافیای بنادر جنوب** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye banāder-e jonūb

از ناشناس که بایستی از روزگار ناصرالدین شاه (۱۲۴۶-۱۳۱۳ق) باشد. در دو «باب» و هر یك در چند «فصل»: باب ۱. بنادر سواحل از محمره تا بندر مینا؛ باب ۲. جزایر خلیج فارس. فصل یکم از باب یکم محمره. پس از فصل یکم عنوان‌ها بیشتر با «حقایق‌نگاری» آغاز می‌شود: حقایق‌نگاری بندر معشور، حقایق‌نگاری بندر هندیان، حقایق‌نگاری بندر دیلم، حقایق‌نگاری جزایری که به محازات معشور و هندیان و دیلم واقع است ... بندرها: محمره، معشور، هندیان، دیلم، کناوه و زهاب، ریک، ابومشر (؟)، کنگان، بتسک، طاهری، علو، یو، نخیلو، جره، چیرو، قلات، بندر چه جره، قاونا، چارک، حسنیا، معز، دوان، سناس، لنگه، خمیر، عباسی، مینا. جزیره ها: دیرو، بنه، فارسی، عربی، کرون، کریان، حبه، هرکرس، حرو، خارک، خارکو، بحرین، شیخ شعیب، هندراثی، قیس، فرو، سری، هورموز، قشم، نارک، هنکام، کتاب بسیار ارزشمند. (احمد منزوی)

آغاز: باب اول در حقیقت و چگونگی بنادر واقعه در سواحل دریای پارس

انجام: که بر خواننده مجهول نماند؛

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۸۱

آغاز: بسمله. باب اول. در حقیقت و چگونگی بنادر واقعه در سواحل دریای فارس. از بندر محمره که در کنار شط کارون واقع است تا بندر مینا که در کنار رودی واقع است که مبدا آن را زاینده رود اصفهان دانسته‌اند؛ **انجام:** از بندر معشور تا مینا و مضافات آن، آنچه به حساب آمده چهار صد و هفتاد چهل (چنین) و هشت فرسخ که تمامی آنها چهارصد و هفتاد فرسنگ، با مضافات مینا، تحریر بافت که بر خواننده مجهول نماند. حرره العبد المذنب عباسقلی تفرشی البازرجانی فی شهر ذیقعده ۱۳۱۵

خط: شکسته، نستعلیق، کا: عباسقلی تفرشی بازرجانی [که می‌تواند مؤلف نیز باشد]، تا: ذیقعده ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۸۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۲۶-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۸۳]

● **جغرافیای تاریخی (ترجمه)** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye tārīxī (t.)

آبه گلتیه

ābe goltīye

مترجم: مترجم، علی بن محمد اسماعیل، ق۱۴ قمری

این کتاب، که از نخستین کارها در زمینه جغرافیای تاریخی عالم به فارسی است، حاوی اطلاعات جالب توجهی درباره کشورهای پنج قاره عالم است. در این کتاب کشورهایی شرح داده می‌شوند که امروز از حیث مختصات جغرافی کاملاً تغییر شکل پیدا کرده‌اند.

آغاز: ترجمه جغرافیای تاریخی آبه گلتیه. ملاحظات کلیه در باب اروپا و محصول و ساکنین و طوائف و السنه و مذاهب و دول آن

انجام: می‌توان جزیره کرکلان یا دز و لاسین و سایر زمینهائی را که در منجمد جنوبی کشف شده‌اند جزء اقیانوس محسوب داشت این جزایر غیرمسکون بوده یا قابل سکنی نیستند

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، ۲۷۴گ، ۱۲ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۴۷]

۲. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۸۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۹ رجب ۱۳۰۷ق؛ ۲۹۷ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: - ۲۲]

● جغرافیای تاریخی مازندران / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye tārīxī-ye māzandarān

مهندس، محمد میرزا، ق۱۳ قمری

mohandes, mohammad mīrzā (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۱ق

سفرنامه مانند است با شماره‌گذاری مطلب‌ها که به ۲۸۳ می‌رسد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۹۸/۱

کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷ سطر [ف: ۵ - ۱۵۶]

● جغرافیای تاریخی مدینة السادات زواره = روزنه‌ای به کویر / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye tārīxī-ye madīnat-os sādāt-e zavvāre = rowzane'ī be kavīr

عظیمی، محمد، ۱۳۰۸ شمسی

'azīmī, mohammad (1929 -)

دارای «مقدمه» و بیست و هشت «فصل»: ۱. سوابق اسطوره‌ای؛ ۲. مراسم عید نوروز؛ ۳. جغرافیای طبیعی زواره در تقسیمات کشوری؛ ۴. طرح تثبیت شن‌های روان؛ ۵. حیوانات وحشی و اهلی؛ ۶. جغرافیای انسانی، جمعیت و نژاد، تاریخچه سادات طباطبا، وجه تسمیه آنها ...؛ ۷. منابع آب مصرفی در منطقه؛ ۸ اقدامات اساسی برای تهیه آب مصرفی در خانه‌ها و آب آشامیدنی؛ ۹. اقتصاد کشاورزی؛ ۱۰. اقتصاد صنعتی؛ ۱۱. مشاغل ثانوی؛ ۱۲. بنای قلعه‌ها؛ ۱۳. مکتب خانه‌ها؛ ۱۴. تحول در امر آموزش و پرورش؛ ۱۵. خدمات دولتی؛ ۱۶. شعر و شاعری؛ ۱۷. وقایع مختلف تاریخی؛ ۱۸. ناامنی و یاغیگری‌ها؛ ۱۹. اوضاع سیاسی زواره؛ ۲۰. علماء، فقها و دانشمندان؛ ۲۱. نویسندگان و ناشران معاصر؛ ۲۲. حکما، اطبا و پزشکان؛ ۲۳. عرفا؛ ۲۴. فصول سالیانه؛ ۲۵. مردی با چند هنر ویچ من؛ ۲۶. خانواده‌های مشهور زواره؛ ۲۷. منازعات محلی؛ ۲۸. انقلاب اسلامی در زواره. مؤلف در پایان به زندگی‌نامه خود اشاره کرده و فهرست مآخذ کتبی و شفاهی را آورده است. مؤلف، این اثر را در سال ۱۳۶۷ش در ده نسخه تکثیر نموده و به عده‌ای از فضلاء و علاقه مندان داد و بار دیگر با تصحیح و افزودن فصولی جدید (جمعاً ۲۸ فصل و ۶۸ حکایت مستند و ۱۰۰ قطعه عکس) در سال ۱۳۷۱ش در ۵ نسخه تکثیر کرده و نسخه‌ای از آن را به کتابخانه حاضر فرستاده است. در ابتدای کتاب مقدمه استاد باستانی پاریزی، تقریظ دکتر سید محمد علی احسانی طباطبایی، نامه محمد حسین جعفری، مقدمه دکتر خلیل الله امینی قمشه ای، مقدمه آقای سید حسین احسانی، تقریظ حاج سید علی اکبر فتوحی زواره‌ای و اشعاری از سید محمد کاظم مداح بیدل گرگانی و میرزا احمد عظیمی شهرابی درج شده است. فهرست تفصیلی مطالب کتاب، در آغاز نسخه آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۲عکسی

آغاز: به نام خداوند بخشنده مهربان، مقدمه: من از دوران نوجوانی به سرگذشتهای تاریخی که پیرمردان زواره نقل می‌کردند، علاقه‌مند بودم؛ **انجام:** و توقع بیشتر و بهتر از این را نداشته باشند و ان شاء الله خود از این بهتر بیاورند، محمد عظیمی تهران، مرداد ۱۳۶۸

نسخه اصل: در کتابخانه مؤلف در تهران نگهداری می‌شود؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۶۸-۱۳۷۱ق؛ مجدول، تقریظ‌ها و اشعاری که افراد مختلف در مدح این کتاب گفته‌اند، در ابتدای نسخه درج شده، فهرست مآخذ و شجره خاندان مؤلف در آخر نسخه آمده؛ ۵۳۲ص، ۲۴ سطر [عکسی ف: ۴ - ۵۰۰]

● جغرافیای تراکمه یموت = شرح حال تراکمه یموت / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye tarākeme yamūt = š.-e hāl-e tarākeme yamūt

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۴۲
آغاز: بسمله تکلیف خانه زادان غیور و جان نثار؛ **انجام:** بدون عسرت تکالیف خود را بانجام میرساند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

● **جغرافیای ثروتی** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye servatī
گفتاری است با این عنوان و درباره زراعت، صناعت و تجارت و اهمیت این حرف در زندگی مردم.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۷۲/۲
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: گالینگور آبی، ۳گ (۲۰ر-۲۲ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [نشریه: ۱۳ - ۱۵۷]

● **جغرافیای جهان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye jahān
انصاری مستوفی، میرزا آقا خان، ق۱۴ قمری
ansārī-ye mostaofī, mīrzā āqā xān (- 20c)
اهداء به: ناصرالدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) و شاهزاده نصرة الدوله فرمانفرما
تاریخ تألیف: شوال ۱۳۱۲ق
نام نگارنده در دیباچه و شاه و شهزاده در «ختم الکتاب» آمده است. در پنج «باب»: ۱. در بیان تشریح قطعه اروپا، با نقشه که امضای میرزا آقاخان انصاری و تاریخ ۱۳۱۰ق را دارد؛ ۲. تشریح قطعه آسیا؛ ۳. آفریکا؛ ۴. آمریکا؛ ۵. اوسرانی. دارای نه نقشه جغرافیای و جدولها و آگاهی‌های ریز از فراورده‌ها در ایران و دیگر کشورها.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۰۹-عکسی
آغاز: بسمله. فن جغرافیا در نزد ملل مغرب زمین به واسطه علما و دانشمندان سیاح بنهایت درجه تکمیل گشته ... در زبان فارسی
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق؛ با یک سرلوح زیبا و جدول‌بندی ۷ راه، کمندبندی ۲ راه، با یادداشت زیر در پایان: «این کتاب نقشه را در چهارشنبه ۲۹ صفر ۱۳۱۳ که در منزل این بنده، و جناب مستطاب آقای حاجی محمدخان تشریف داشتند، به یادگار برای کتابخانه آقا ... گذاشتند»؛ ۸۱ص، ۱۲ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۹۸]

● **جغرافیای جهان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye jahān
ملک الواعظین، محمد علی بن محمد، ق۱۴ قمری
malek-ol-vā‘ezīn, mohammad ‘alī ebn-e mohammad (- 20c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۳۴/۱
آغاز: اصول علم جغرافیا. بسمله. تعریف، جغرافیا علمی است که از کلیه اوضاع یکی از کواکب کدره سماوی یعنی سیاره ای که مرکز زندگانی نوع بشر است بحث می‌نماید؛ **انجام:** نانوشته گذارده: الخارجیة الشخصیة (الخ)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۱گ (۳پ-۱۴پ)، ۱۲ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۴۴۷]

● **جغرافیای خرطوم و سودان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye xortūm va sūdān
عارف منشی، محمد، ق۱۴ قمری
‘āref-e monšī, mohammad (- 20c)
آغاز: مسئله مصریه که در این ایام اروپ را مشغول می‌سازد عبارت از طغیان اهالی سودان است که یک قسمت خیلی بزرگ و مهم مسئله مذکوره را تشکیل می‌نماید. اگر کل بآرای امنای انگلیس مانده بود

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۱۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یا در استخراج زایچه سهوی بوقوع آمده است بالضروره رختخواب و سایر اسباب خود را که برای حمل و نقل بسته و مهیا بودیم مأیوسانه باز کرده در جاهای خود گسترده منتظر الطاف خفیه سبحانه ماندیم
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ دارای رکابه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش تیماج یشمی، ۱۷ص (۱۱۶-۱۳۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۷/۱ - ۱۹۸]

۲. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۵۱/۲
خط: نستعلیق، کا: محمدقلی نوری، تا: ۱۸ محرم ۱۳۰۲ق؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج عنابی، ۱۳ سطر [ف: ۸۱]

۳. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۵۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** امتعه قطنیه و حریریه و باروت و توتون و کاغذ و غیره بخرطوم آورده مبادله بامتعه آفریک کرده و میکند انتهی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش تیماج عنابی، ۳۵ص (۱-۳۵)، ۱۳ سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: - ۷۷]

● **جغرافیای دنیا** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye donyā
ماطاوس ملکیانس
mātāvūs malekyānes
تاریخ تألیف: ۱۳۲۱ق

اهداء به: مظفرالدین شاه
در این کتاب جغرافیای طبیعی همه کشورهای بزرگ و کوچک عالم به‌طور دقیق آمده و علاوه بر آن از جغرافیای سیاسی و طرز حکومت و پادشاهان و همچنین کوه‌ها و رودهای بزرگ جهان بحث مفیدی شده است. آنچه مهم است آن است که چون نویسنده کتاب ایران را یکی از کشورهای عالم می‌آورد علاوه بر جغرافیای طبیعی ایران خاندان سلطنت آن روز این کشور یعنی مظفرالدین شاه و کابینه‌ای که بدان زمان حکم می‌رانده و نیز اسامی شاهزادگان معتبر آن عهد را به طور مفصل می‌آورد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۱
آغاز: بسمله، در اوانیکه مملکت ایران از پرتو الطاف شاهنشاه عادل باذل اسلامیان پناه؛ **انجام:** کریستف نوادها - ژرژ - الکساندر - هلن
خط: نستعلیق بسیار خوش، بی کا، تا: ۱۳۲۱ق، جا: تهران؛ صفحات حاشیه گل و بته، در اوایل کتاب تقویم سال‌های ۱۳۲۲ و ۱۳۲۱ق (=۱۹۰۴ م) آمده، دارای نقشه ایران؛ کاغذ: فرنگی لب طلائی، جلد: مخمل آبی، ۸۷گ، ۱۲ سطر (۱۲×۱۴)، اندازه:۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۶۳]

● جغرافیای رودبار قصران / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye rūdbār-e qasrān
مهندس، محمد میرزا، ق۱۳ قمری
mohandes, mohammad mīrzā (- 19c)

اهدا به: سپهسالار اعظم
تاریخ تألیف: ۱۲۹۳ق
نویسنده که سال‌ها در سرحدات ایران مشغول نقشه‌برداری بوده و از طرف دولت‌های عثمانی و روس «اغلب از خاک روسیه و عثمانیه و قسطنطنیه و مصر و بیت الله الحرام و بیت الرسول الانام و حجاز و فارس و علاوه بر این در آذربایجان و گیلان و گرگان و عراقین عرب و عجم مشغول جان نثاری بوده و به تعیین حدود و نقشه‌کشی و قلعه‌سازی و حرکات عسکریه می‌پرداخت، دو سال قبل احضار دربار معدلتمدار گردیده در صفحات لار و دماوند که ییلاق و شکارگاه اعلیحضرت اقدس همیون روحناه فداه است تقبیل رکاب مبارک را دریافت نموده ... بدون مأموریتی صفحات لار و رودبار و تا لواسان و دماوند را نقشه برداشت». در این رساله به‌طور مفصل دره ییلاق مزبور را که عبارت از رودبار قصران است می‌آورد.
آغاز: بسمله، سپاس بیقیاس صانعی را سزد که از امتزاج جواهر ارضی و سماوی به ترکیب آدمی پرداخت
انجام: که بدو لواسان تقسیم شده لواسان بزرگ و لواسان کوچک و این لواسانات را حالا هم قصران علیا می‌گویند
چاپ: به کوشش حسین کریمان، میراث اسلامی ایران، ۳ (۱۳۷۵): ۶۳-۹۲

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۰۲
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: رجب ۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: رویه کاغذ فرنگی، ۳۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۲/۲سم [ف: ۲ - ۱۸۲]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۰۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از قشم تا در بندسر است و ما بهمین قدر اکتفا کنیم و نقشه این بلوک را مزیداً للتوضیح الحاق بنمائیم
خط: نستعلیق، کا: محمد علی تفرشی، تا: ۱۲۹۳ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج آبی، ۴۱گ، ۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه:۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۴۴]

● جغرافیای سال اول سیکل و متوسطه / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye sāl-e avval-e sīkl va motavassete
دادجو، احمد بن سالار مکرم، ق۱۴ قمری
dādjū, ahmad ebn-e sālār mokarram (- 20c)

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۸۳
آغاز: اشتقاق جغرافیا: لفظ جغرافیا، کلمه جغرافیا چنانکه دراکتشافات جغرافیا خواهیم دید بنام یکی از کتب بطلیموس
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ فاقد جلد، ۲۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۱]

● جغرافیای سنندج و کردستان / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye sanandaj va kordestān
مصباح معاون دارایی کردستان که به حاج مشاور الوزرا امین مالیه کردستان و گروس پیشکش داده است.
چاپ: به کوشش هاشم محدث، فرهنگ ایران زمین، ۲۸ (۱۳۶۸): ۱۳۶-۱۵۴

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۹۶ و ۶۲۲۲-ف
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۹ سنبله (شهریور) ۱۲۹۵ق، لوی ئیل؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با پارچه مشکی، ۱۳گ، ۱۵ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ - ۷۵۸] و [فیلمها ف: ۳ - ۲۱۱]

● جغرافیای سودان / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye sūdān
عارف منشی، محمد، ق۱۴ قمری
'āref-e monšī, mohammad (- 20c)
مترجم: محمد عارف (ظاهراً از ترکی).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۰۰

آغاز: نگارش احمد مدحت افندی رئیس دارالطبعه دولتی اسلامبول جغرافیای سودان و نوبیه و خرطوم، مسئله مصریه که درین ایام تمامی اروپ را مشغول میسازد عبارت از طغیان اهالی سودان است؛ **انجام:** و در چاهای خود گسترده منتظر الطاف خفیه سبحانه مانده ایم ترجمه چاکر دولت ابدمدت محمد عارف و تحریر چاکر جان نثار میرزا احمد قزوینی فی شهر جمادی الاول سنه ۱۳۰۱

خط: نستعلیق، کا: محمد قزوینی عاشوری، تا: ۱۳۰۱ق؛ ۳۴ص، ۳۳ سطر، اندازه: ۳۴×۹۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۶۱۱]

● **جغرافیای سیاسی مملکت ژاپن** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye sīyāsī-ye mamlekat-e žāpon

مختصری است در قوانین جاریه در کشور ژاپن و تعداد افراد داخلی و خارجی این کشور و نوع پول و محصولات و سایر مباحث ... بین سال‌های ۱۸۸۰ تا ۱۸۹۵ تقریباً.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۰۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۸۵]

● **جغرافیای سیبری** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye sībrī

رساله در جغرافیای مملکت سیبری که نسخه دیگری از آن در منابع یافت نشد. این اثر نیز یقیناً از تألیفات عصر ناصری است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۱۰/۵

آغاز: اطلاعات جغرافیایی مملکت سیبری. مملکت سیبری که یکی از قطرات بزرگ آسیاست و متعلق بدولت روس می‌باشد محدود می‌شود از طرف مغرب به سلسله جبال اورال و رودخانه اورال، از جانب جنوب بمملکت چین و کوههای التای؛ **انجام:** در بازدید و شرح کران لاند چند کلمه از آداب و رسوم این طوایف صحرا گرد و معاش آنها متناسب با آب و هوای دور از اعتدالی است که در آن زندگانی می‌نمایند ذکر خواهیم کرد. بنز اسمی است که فرنگیها برؤسا و علمای مذهبی چین و ماچین و هند داده اند

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کتابت شده با مسطر،رکابه‌دار؛کاغذ:فرنگی،جلد: مقوایی با تیماج یشمی، ۱۴ص (۱۴۳-۱۵۷)، ۱۷ سطر، اندازه:۱۶/۳ × ۲۱/۵سم [ف: ۱/۲۷-۱۹۸]

● **جغرافیای شهرستانک تا کلاردشت** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye šahrestānak tā kelārdašt

از سفر ییلاق اردوی ناصرالدین شاه سال ۱۲۹۷ق تهیه شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۰/۳۳

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ملا محمد محسن، تا: ۲ رمضان ۱۲۹۷ق [مختصر ف: - ۲۲۸]

←جغرافیای شهرک بیدگل کاشان ≻ چراغان

● **جغرافیای شهر و روستاهای مشهد** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye šahr va rūstā-hā-ye mašhad

از حسن علی به دستور آصف الدوله به فرمان فرمای خراسان و سیستان و متولی آستان رضوی، برای «تعیین صکک و سجلات و تشخیص و تحدید ابنیه و عمارات و بلوکات مشهد رضوی» و موقوفات آنجا از روی بررسی خود او و پرسشهای از دیگران.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۰۵-ف

نسخه اصل: نسخه آقای محسن فروغ؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا [فیلمها ف: ۳ - ۸۹]

● **جغرافیای شهرهای ایران = ولایات و شهرهای ایران** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye šahr-hā-ye īrān = velāyāt va šahr-hā-ye īrān

رساله‌ای است در تعریف حدود و مساحت هر یک از استانهای ایران و شهرها، ولایات، قلاع و بنادر و جزائر هر استان (به ترتیب الفبا). مؤلف به ترتیب از استانهای آذربایجان، استرآباد، عراق عجم (اراک)، عراق عرب، خراسان، خوزستان، سیستان، طبرستان، رستمدار، فارس، گچ کمران (؟)، کرمان، گیلان، طواش، گرجستان و غیره یاد کرده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۶۹۸

آغاز: در باب حد و دانستن مساحت مملکت ایران بدانکه ایران را چهارصد شهر و ولایت است؛ **انجام:** امنداردین بلو خارک و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۶۶ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج دارچینی، ۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم[اهدائی رهبر:۹-۱۸۰]

● **جغرافیای صورتی ینگی دنیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye sūratī-ye yengī donyā

مترجم: صحافباشی ، اسماعیل بن ابراهیم ق۱۳ قمری

تاریخ تألیف: ذیقعده ۱۲۹۸ق

اصل از: ویلیس. این کتاب که ترجمه‌ای از متن انگلیسی است

در آن به‌طور مفصل جغرافیای تاریخی و اقتصادی و سیاسی اتازونی شرح داده شده است به‌علاوه از اماکن مهم آن کشور عکس‌های فراوان و متعددی در متن آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰

آغاز: ترجمه: جغرافیای صورتی ینگی دنیا. ناصرالدین شاه در زمان دولت جاوید بنیان سلطان اعظم و خاقان اعدل اکرم ملك ملوك العالم غوث الدنیا و الدین غیاث الاسلام و المسلمین قهرمان السماء و الطین ظل الله الممدود علی الارض و فضل الله الموودد فیها بالطول و العرض؛ **انجام:** این پرکارترین دور نمایی است که نزدیك هر آبی در امریکا ساخته اند صورتش خیلی اعلا است ولی به ملاحظه آسیا نمی‌توانیم آنرا خوش نما بنمائیم

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: عبدالغفار، تا: ۱۲۹۸ق؛ با سرلوح مذهب، با ۸۱ عکس فوتوگراف، مقوایی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل سبز، ۹۹گ، ۱۸ سطر (۱۳/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰/۳×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۷]

● جغرافیای طالقان = جغرافیای قدیم و جدید طالقان / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye tāleqān = joqrāfīya-ye qadīm va jadīd-e tāleqān

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، ۱۲۵۹ - ۱۳۱۳ قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

اهداء به: ناصرالدین شاه

تألیف: قرن ۱۳

کتابی در تاریخ طالقان و تقسیم جغرافیایی آن سرزمین و شرح حال گروهی از رجال و منسوبین به آن سرزمین را به اختصار از تواریخ عرب و عجم آورده و اسامی قراء آن را ذکر می کند و بزرگانی که از آنجا برخاسته‌اند نام می‌برد. (انوار)

آغاز: این رساله که مشتمل است بر جغرافیای قدیم و جدید طالقان و تاریخ آن با شرح حال معاریف رجال متقدمین و متأخرین آن سامان

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** خبریست متعلق باسامی کسانی که از مردم طالقان که مساعد این ظهور وافر النور می‌باشند و این نیز مفاخر طالقان می‌باشد و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۴گ، ۱۰ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۵۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۹۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۶۱

آغاز: جغرافیای قدیم و جدید طالقان ... بعضی آنرا ولایت نوشته و برخی رستاق یکی بلده و رستاق نگاشته و دیگری بلوك؛ **انجام:** و این نیز از مفاخر طالقان می‌باشد

این کتاب در فهرست بدون نام مؤلف است که با توجه به تشابه اسم و برخی از آغاز و انجام آن، شناسائی شد؛ خط: نسخ، کا: محمد کجوری، تا: ۱۳۳۶ق؛ ۲۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۲۳ - ۴۶]

● جغرافیای طبیعی و دولتی / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye tabī‘ī va dowlatī

بصورت سوال و جواب شامل ۳۱ سوال و پاسخ آن.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۱۶/۲

آغاز: بسمله سوال وسعت کره زمین چقدر است؟ جواب: زمینی که ما در آن سکنی داریم وسعت سطح آن نه ملیان و یکربع ملیان فرسخ مربع؛ **انجام:** پس از این هر یک را مفصلا تعریف خواهیم نمود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۸گ، ۱۰ سطر(۱۳×۷)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۴۴۴]

● جغرافیای عالم / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye ‘ālam

مترجم: برجیس ق۱۹ میلادی

مترجم: برجیس انگلیسی، این کتاب حاوی نام شهرهای بزرگ عالم است که در ضمن آنها اطلاعات مفصلی درباره اوضاع طبیعی و اجتماعی آن شهرها داده شده است. مطالب بر حسب ترتیب حروف الفبائی اسماء شهرها آمده و به قول نویسنده آن این مطالب همه اطلاعات جغرافیایی زمان اوست و نیز در آن اخبار متفرقه تازه و نو بسیار وجود دارد. مباحث کتاب با وصف شهر «آلبارك» آغاز می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۴۰

آغاز: ثنا و ستایش و سپاس و نیایش سزاوار خداوندیست یگانه جل شأنه که عرصه خاکی را به دراری تابناك که انبیاء عظام و اولیای کرام؛ **انجام:** این شهر را بسیار خرابی رسانیده اند و سیصد و پانزده فرسخ از شهر پیکن دو راست بسمت جنوب مغربی

خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالله (ترجمه نویس)، تا: صفر ۱۲۶۷ق، جا: تهران (احتمالا)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ساغری سیاه، ۵۴۳گ، ۱۱سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۳]

● جغرافیای عالم / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye ʿālam

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۲

آغاز: بسمله. اخبار مختلفه ینگی دنیای شمالی، اقتدار اهالی کانادا پس از ترقی آنها وزن حمل و نقل بار در دریای آنها چند سال است که تفاوت نکرده؛ **انجام:** کشیش ها در این مملکت دو مأمور دارند که اسم یکی از آنها آم فوند یزوانی و دیگری پالمرستن است

این کتاب که به‌طور مختصر از ممالک پنج قاره گفتگو می‌کند بیشتر به جغرافیای سیاسی دول در اواخر قرن نوزدهم میلادی توجه دارد و حاوی اطلاعات و مطالب جالب توجهی از کشورهای مورد بحث در این اوقات می‌باشد. طرز تنظیم آن بدین قرار است: بحث از آمریکای شمالی و جنوبی، بحث درباره اروپا، گفتگو راجع به آفریقا، سخن در مورد آسیا و استرالیا، در خاتمه این کتاب بحث مختصری از آرژانتین و بعضی از کشورهای اروپایی دارد؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ اهداء به ناصرالدین شاه؛ کاغذ: فرنگی لب طلائی، جلد: تیماج قرمز، ۵۶گ، ۱۳ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۳۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۶

آغاز: صورت ممالک دولت فرانس، مملکت‌ها، جمعیت ساکنان، جمیع شهرها؛ **انجام:** از ولایت مسکسک می‌گذرد و صد و بیست و پنج فرسخ طولش است بدریای مسکسک میریزد

شامل جغرافیای عالم با اطلاعات جدید است، در آن نام شهرهای مهم و منابع اقتصادی ممالک و جمعیت نواحی مختلف عالم و نیز رودخانه‌ها و قاره‌ها و کوه‌های معروف آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۱۴گ، ۳۰ سطر (۲۰×۳۰)، اندازه: ۲۱×۳۴ سم[ف: ۴ - ۵۲]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۶۴

آغاز: افریقا ترجمه امان الله خان شاگرد میرزا رضاخان ریشار. صرفه جوی فرانسوی میگوید؛ **انجام:** چه میتوان تصور کرد که ۷۷۱۵ مطر که ۳۲۷۸۳ پیه انگلیسی باشد از پهلوی کوه بالا رفته

از: مترجمان: امان الله خان و میرزا ابوالقاسم و حسینعلی خان و مهدیقلی خان و حیدر میرزا عزیز الله و میرزا شیخ محد اسدالله خان و میرزا مصطفی خان و میرزا احمد خان. این رساله در جغرافیای عالم بدین شرح پرداخته شده است: جغرافیای افریقا (ص۱-۷)، جغرافیای امریکای جنوبی (ص۷-۱۸)، نویسنده و مترجم این دو قسمت امان الله خان است، مختصری از جغرافیای اروپا و آسیا و اقیانوسیه (ص۱۹-۴۰) که نویسنده و مترجم آن میرزا ابوالقاسم خان است، جغرافیای اروپا و افریقا (ص۴۱-۵۶) به مترجمی حسینعلی خان، ایضاً افریقا و امریکای شمالی و جنوبی و اوسانی (=اقیانوسیه) (ص۵۷-۷۲) ترجمه مهدیقلی خان، جغرافیای افریقا و امریکای جنوبی (ص۷۳-۹۰) ترجمه اسدالله خان، طوایف سیبری (ص۹۱-۱۰۷) ترجمه حیدر میرزا، اعمال مختلفه (اروپا) و امریکای جنوبی (ص۱۰۸-۱۲۳) ترجمه میرزا شیخ محمد، باز جغرافیای اروپا و امریکای شمالی (ص۱۲۴-۱۴۰) ترجمه میرزا مصطفی خان، آسیا و افریقا (ص۱۵۳-۱۶۹) ترجمه میرزا احمد خان. توضیح: همه این مترجمان شاگرد میرزا رضا خان ریشار بوده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: ابره کاغذی، ۸۵گ، ۱۳ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۶۵]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۲

آغاز: بسمله، چون مهندسین و جهان نما نویسان کل روی زمین را که بعبارة اخروی ربع مسکونست؛ **انجام:** پایان کتاب: پنیر، روغن زیتون، صابون، شراب و عرق، اسلحه، باروت، امتعه فرنگستان، ترازو. پایان نسخه: فی عشرة الثانیه من شهر محرم الحرام من شهور سنه ۱۲۷۴ اربع و سبعین و ماتین بعد الالف من الهجرة النبویة.

نویسنده می‌گوید «چون مهندسین و جهان نما نویسان کل روی زمین را که بعبارت اخری ربع مسکونست بر پنج قرار داده که یکی را اروپا و یکی را آسیا و یکی را آمریکا و دیگری را آسانی می‌نامند این مختصر بر پنج مقصد قرار داده شد» و این مقصدها بدین قرارند: ۱. بیان ممالک اروپا، ۲. بیان ممالک آسیا، ۳. بیان ممالک آفریقا، ۴. بیان ممالک آمریکا، ۵. بیان ممالک آسانی. اطلاعات درباره این مقاصد همان اطلاعات قرن نوزدهم است و ظاهراً این کتاب از کتب جغرافیای نو است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق، جا: تهران (احتمالاً)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵۷ص، ۳۰ سطر (۱۲/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۷سم [ف: ۶ - ۳۴۰]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۸۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از مبادلات [رایانه]

● **جغرافیای عالم اسلام** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye ʿālam-e eslām

اسپناقچی پاشازاده، محمد بن محمد شریف، ق۱۴ قمری

espenāqčī pāšāzāde, mohammad ebn-e mohammad šarīf (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۹ق

در این کتاب به طور مفصل حدود ممالک عالم اسلامی آمده و نیز شهرها و عوارض زمین از قبیل کوه و دشت و دریاچه‌های ممالک اسلامی شرح داده شده است. ضمناً در آن از عقاید و سنن مردم مسلمان این نواحی ذکری رفته و از تمدن قدیم این مردم شرحی مفصل آمده است. ما در آن به اسامی مدارس و خط و گویش‌های مردمان، گاهگاهی، بر می‌خوریم.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۰۱
آغاز: عالم اسلامیت. فصل اول. در بیان احوال جغرافیائیه عالم انسانیت؛**انجام:** فقط بواسطه فوتوگراف تصویر آثار نمایند یکصد سال لازم است که موفق بتکمیل کار شوند
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۶ صفر ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی فلفل نمکی، جلد: مخمل سبز، ۷۴گ، ۱۱ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۱]

● **جغرافیای عراق (ترجمه)** / جغرافیا، تاریخ / فارسی
joqrāfīya-ye ʻarāq (t.)
عارف منشی، محمد، ق۱۴ قمری
ʻāref-e monšī, mohammad (- 20c)
این رساله ترجمه مطالب و مباحثی است مبنی بر شرح احوال جغرافیایی و تاریخی شهر بغداد که در روزنامه اسلامبول به چاپ می‌رسیده و مترجم آن را به تشویق محمد حسن خان صنیع الدوله وزیر انطباعات و رئیس دارالترجمه ناصرالدین شاه قاجار ترجمه و پیشکش حضور کرده است.

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۸۱
آغاز: بعد از ایفای ما وجب علینا. وارسته از عرض و ایضاح است که تکلیف مترجمین فقط ترجمه بعض فقرات روزنامه‌های خارجه نیست ... این ایام که شهر مبارک صیام و سال نیکوفال هزار و سیصد و یک هجرت فخرالانام است و نسبت بسایر ایام از کارهای مقرر تعطل و فراغتی حاصل است کتابچه را که مبنی بر شرح احوال جغرافیائیه - انتو گرافیه - استاتستیکیه و تاریخیه ولایت بغداد است و بنا بامر و اشاره دربار عثمانی و علی الخصوص اعلیحضرت سلطان که بعد از عهدنامه برلن عمارت و احیای ولایت مذکوره را از مقتضیات امور سیاسیه خود دانسته ... جمعی از صاحبان فنون و علوم که سالها در ولایت مذکوره در جرگ مأمورین لشکری و کشوری بوده و هستند از پارسال باینطرف نوشته و گویا در ربیع الاول هذه السنه بدربار دولت مشارالیها تقدیم کرده و بعد محض توسیع دایره معلومات و اطلاعات عامه از هیجدهم جمادی الاولی و اینطرف در روزنامه طریق منطبعه اسلامبول پی در پی مینگارند لایق و مناسب ترجمه و نگارش دید ... چاکر جان نثار محمد عارف منشی و مترجم زبان عثمانی دارالترجمه خاصه همایونی؛ **انجام:** دهنا نام محل مستور با یک نوع ریک نرم و قرمز رنگ است. تمت الجلد الاول و یلیه الجلد الثانی بیدالاقل محمد القزوینی المعروف بعاشوری فی خامس عشر شهر ذیحجة الحرام سنه ۱۳۰۱
خط: نستعلیق، کا: محمد قزوینی معروف به عاشوری، تا: ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوای روکش مخمل بنفش، ۱۷۰ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۲سم [ف: ۵ - ۶۲۳]

● **جغرافیای عراق عجم و عرب** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye ʻarāq-e ʻajam va ʻarab
مهندس، محمد میرزا، ق۱۳ قمری
mohandes, mohammad mīrzā (- 19c)
شرح سفر مؤلف و جغرافیای بلاد ایران از تهران تا قصر شیرین و شهرهای عراق عرب است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۰۵
خط: شکسته، نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مؤلف در ۱۳۰۲ به سفر رفته و در عتبات بوده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۰۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۳/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۳]

● **جغرافیای عربستان و قبایل عرب** / جغرافیا، تاریخ / فارسی
joqrāfīya-ye ʻarabestān va qabāyel-e ʻarab
مختصری است در تاریخ جزیرة العرب و تقسیمات اقلیمی آن و قبائلی که در آن سرزمین زندگی می‌کردند و حکومت‌هایی که بر آنان حکمفرمایی داشتند و بعضی از خصایص و اخلاق و عادات آنان، پس از آن تاریخ مختصر صدر اسلام و روزگار خلفای بنی امیه و بنی العباس بسیار فشرده آمده است.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۷۵
آغاز: جزیرة العرب یا عربستان فلاتیست مسطح بی دریاچه و بی نهر دارای صحاری لم یزرع که گاه گاه و لحه در آن دیده می‌شود؛ **انجام:** مروان حمار بن محمد بن مروان مغلوب سفاح و مقتول شد و بنی امیه منقرض گشتند
خط: نستعلیق، کا: محمود تبریزی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۴۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۹۸]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳
آغاز: جزیرة العرب یا عربستان فلاتیست سطح بی دریاچه و بی نهر دارای صحاری لم یزرع که گاهگاه واحه در آن دیده می‌شود؛ **انجام:** مروان بن حمار بن محمد بن مروان مغلوب سفاح و مقتول شد و بنی امیه منقرض گشتند
خط: نستعلیق، کا: محمود تبریزی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف گالینگور سبز، ۲۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۲۶]

● **جغرافیای عمومی** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye ʻomūmī

غیر همانند:
۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۰۴
میرزا هاشم خان کفیل اداره دروس وزارت خارجه و معلم مدرسه سیاسی تهران برای سه کلاس نخستین این مدرسه و

ترجمه از زبان فرانسه و جز آن به فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن حسین آذربایجانی (کاتب شاگرد مدرسه سیاسی تهران)، تا: شوال ۱۳۳۳ق؛ جلد: مقوایی ابره مخمل، خشتی [نشریه: ۳ - ۹]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۵۹

گویا قطعه‌ای از کتابی است در جغرافی از کتاب‌های شاگردان دارالفنون ناصری، و این عناوین در نسخه حاضر آمده است: مواقع کوه‌های آتش فشان، فصل ۷. هوای جو، ۸. آب‌های جاری - رودها و شطها، ۹. سواحل، ۱۰. شناسائی نباتات کره ارض، ۱۱. حیوانات، مذاهب عمده عالم، اوضاع تمدن عالم، مواضع قطبی جغرافیای اروپا، ترتیب تشکیل زمین و تقسیم آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه جدید است، ترجمه لاتین بعضی اصطلاحات و نام‌ها با مداد نوشته شده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۶۵]

● جغرافیای عمومی (ترجمه) / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye ʻomūmī (t.)

هدایت، مهدیقلی، ۱۲۴۲ - ۱۳۳۴ قمری

hedāyat, mahdī-qolī (1827 - 1916)

اهداء به: مظفرالدین شاه قاجار

تاریخ تألیف: ۱۳۱۴ق

ترجمه جزو اول کتاب جغرافیای عمومی تألیف پیرفنسن فرانسوی است که مهدیقلی ملقب به خان خانان به اشارت علی قلیخان مخبرالدوله وزیر علوم از زبان فرانسه به زبان فارسی برگردانده است. در بدایت کتاب قصیده‌ای در مدح مظفرالدین شاه آمده است. مطالب مندرجه در این جغرافیا شامل هشت «باب» و نوزده «فصل» است: ۱. بیان آسمان و زمین و بر و بحر؛ ۲. فرانسه از حیث کشور و لشگر؛ ۳. در نمودن ممالك اروپ؛ ۴. آسیا و ما یتعلق بها؛ ۵. استرالی و حوالی؛ ۶. آفریقا و خبایا؛ ۷. آمریکا؛ ۸. جغرافیای مدنی کره.

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۲۵۵

آغاز: بسمله. بنام خداوند نیلی سپهر ×× خداوند کیوان و ناهید و مهر / پدید آور آسمان و زمین ×× خرد بخش و صورت ده ماء و طین / بر آورد گیتی بیك امر کن ×× ازین برتر ایدون ندانم سخن ... الله اکبر خالق الاشیاء و مکور الاظلام و الاضواء قادریکه گنبد نیلوفری در صحن بستان قدرتش طاق مقرنسی است و کهکشان با همه پهناوری در کران کتیبه ایوان حشمتش گوشه عدسی ... و بعد چنین گوید بیخبر از آغاز و پایان مهدیقلی الملقب بخان خانان وفقه الله لما یحب و یرضی و جنبه عن اتباع الهوی انه الهادی و نعم و المولی که از بدو شباب این بنده را با مطالعه و کتاب از هر قبیل و هر باب انسی و الفتی بود ... باشارت وزیر دانشمند و دبیر ارجمند صاحب مکارم اخلاق و معروف ممالك آفاق ... سرکار علی قلیخان مخبر الدوله وزیر علوم و تلگراف و غیره و غیره دامت برکات انفاسه القدسیه این بنده در اوائل شهر ربیع الاول سنه ۱۳۱۴ هجری بترجمه جغرافی فنسن که نسختی وافی و مستحس است زبان گشوده حتی الامکان سعی نمود که مضامین آنرا به عبارات روشن بیان نماید؛ **انجام:** نژاد سام - یهود و عرب از این نژادند در اروپ جماعتی یهود متفرقند تیتوس سلطنت یهود را بهمزد ... عد نفوس ایشان تقریباً (۸) کرور میشود. در فرانسه در زمان شورش جمهوریان در سلك سایر رعایا منسلك گشتند در انگلیس بمقامات ارجمند نایل توانند شد لیکن در آلمان کمتر و در روسیه بیشتر طرف بیزاری خلق واقع شده زحمت میبرند در ایطالیا و اسپانی که مذهب کاتولیك رواج دارد ایشانرا بخود راه نمیدهند و از ایشان اجتناب دارند تنفر از یهود که (انتی سمیتیسم)عبارت از آنست مخصوصاً در رومانی شدتی دارد. و قد فرغ من تسوید الجزو الاول فی شهر ربیع الثانی سنه ۱۳۱۵. قطعه: با این همه اختلاف صورت ×× از یك گهرند خلق عالم / گر زرد و سیاه و گر سفیدند ×× هستند همه ز نسل آدم / این دشمنی و عداوت از چیست ×× از بهر یکی خیال مبهم / نیکو نگرید همدیگر را ×× چون جمله برادرید با هم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ مجدول، کمندکشی شده، یك سرلوح، یك کتیبه مذهب مرصع؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: مقوای روکش چرم لاکی رنگ، ۲۶۶ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۴×۲۸سم [ف: ۵ - ۴۷۵]

● جغرافیای عمومی عالم = جغرافیای آسیا / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye ʻomūmī-ye ʻālam = joqrāfīya-ye āsīyā

میرزا هاشم خان نوری، ۱۲۴۰ قمری

mīrzā hāšem xān-e nūrī (1825 -)

مشتمل بر مقدمه و شرح مفصل جغرافیای طبیعی، سیاسی، اقتصادی، آماری تمام کشورهای جهان و نیز جغرافیای پلتیکی (جمعیت، نژادها، زبانها، مذاهب و غیره) است که برای تدریس در سه کلاس اول مدرسه سیاسی تألیف و از منابع و مآخذ فرانسوی و غیره به فارسی ترجمه شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۵۲

آغاز: بسمله. جغرافیای طبیعی آن، وضع طبیعی و؛ **انجام:** و مجموعه آن به ۸۰۰ میلیون فرانك رسیده است و طرف تجارت آن انگلیس است و زبانشان هم انگلیسی است تمام شد بتوفیق خداوند عز و جل

نسخه حاضر فاقد مقدمه و فقط شامل جغرافیای آسیا و جزائر جنوب شرقی آن و قطعه اقیانوسیه واسترالیا است؛ خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: جمعه ۲۴ شعبان تا پنج‌شنبه ۲ شوال ۱۳۳۲ق؛ تملك: سید نصرالله شاگرد کلاس دوم و درسه سیاسی در ۱۳۳۲ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: مشقی فرنگی،

جلد: مقوا با عطف تیماج مشکی، ۱۰۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۱۸۱]

● **جغرافیای فرانسه** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye farānse

این کتاب ترجمه است از متنی فرانسوی در جغرافیای طبیعی و تاریخی و جنگی که در مدرسه مخصوص جنگ پاریس تدریس می‌شده است. مترجم برخی از اصول موضوعه را در آغاز آورده است. کتاب دو جزء است: ۱. علم هیئت جدید؛ ۲. جغرافیای طبیعی و سیاسی کره زمین و جغرافیای کشور فرانسه که با ایران رابطه بیشتری دارد. جزء دوم جغرافیای طبیعی و تاریخی و جنگی است از روی آن متن.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۹ - ج

آغاز: هو القادر المعز. بسمله. الحمدلله رب العالمین ... و بعد چون بعضی ازحقیر خواهش نمودند که مباحثه از علم جغرافیا بجهت ایشان قرار دهم؛ **انجام:** بندر خاش بندر ارخس. بجهت ... آقای حاجی حسینقلی خان نوری ... تحریر شد یوم دوشنبه بیست و سیم شهر صفر المظفر سنه ۱۲۹۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۳ صفر ۱۲۹۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰۵گ، ۱۱سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۷۰]

● **جغرافیای فیروزکوه و توابع و تعداد نفوس آن** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye fīrūzkūh va tavābe‘ va te‘dād-e nofūs-e ān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۲/۱

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛۲ص(۱۴۰۰-۱۴۰۱)[مختصرف:-۲۲۸]

● **جغرافیای قاره آسیا** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye qārre-ye āsīyā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۷۱/۳

آغاز: اما آسیا که بزرگترین قطعات پنجگانه کره ارض (در نسخه عرض) ۵ مرتبه از اروپ بزرگتر است؛ **انجام:** از قبیل دارچین، فلفل، چای در سیوند و افیون و غیره و غیره

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۱۴ ص (۲۴-۳۷)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۱۲۳]

←جغرافیای قدیم و جدید طالقان ≻ جغرافیای طالقان

● **جغرافیای قفقاز** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye qafqāz

مترجم: ماردروس، ق۱۹ میلادی

mārderūs

به دستور: ناصرالدین

تاریخ تألیف: ۱۲۸۷ق (۱۸۷۰م)

ماردیروس داود خانف معلم و مترجم زبان روسی دارالفنون که به کوشش معتمد الملک از الماناك قفقازیه از روسی به فارسی ترجمه کرده است. او گویا همان داود بن دادور (دادوریان) است از نسل ملکشاه نظر از اولاد شاپوریا داودخان، ملك شاه نظریان شاپور یانتس (پسر زادور از خاندان ملکشاه نظر) یاداویت تساتوریان ملك شاه نظر یانتس یا میرداود زادور ملك شاه نظر مؤلف «مختصری در باب چگونگی دولت فرانسه و ملت و پایتخت ایشان که شهر فاریز است» در ۱۲۳۴ و «وضع ایران» (چاپ ۱۸۱۷ و ۱۸۱۸ به فارسی و ارمنی و فرانسه با عکس او در پاریس) باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲

آغاز: بسمله، در خصوص اسباب و اوضاعی که مورث مرض نوبه می‌شود و جهات دافعه آن در شهر تفلیس که تورویف حکیم تحقیق کرده است؛ **انجام:** محمد جلال الدین پاشا، ناظم سر حد در بیرون است و خیر الدین پاشا ناظم سر حد ارض روم و حمید افندی سر حد لازیستان می‌باشد

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا، جا: تهران؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: چرمی بنفش، ۲۹۲گ، ۱۴ سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰×۲۶/۵ [ف: ۱ - ۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۹۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۷]

● **جغرافیای کاشان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye kāšān

ملك المورخین، عبدالحسین بن هدایة الله، ۱۲۹۰ - ۱۳۵۲ قمری

malek-ol-movarrexīn, ‘abd-ol-hoseyn ebn-e hedāyat-ol-lāh (1873 - 1934)

تاریخ تألیف: ۱۳۳۸ق

نویسنده که به زمان نخست وزیری وثوق الدوله و وزیر معارفی نصیر الدوله در معارف و اوقاف کاشان خدمت می‌کرده است این مختصر را درباره حدود جغرفیایی کاشان و شرح ابینه و آثار قدیمی آن شهرستان و ده‌ها و توابع وقراء متعلق به کاشان نگاشته است و ضمناً از فضلا و دانشوران آن سرزمین نیز یادی کرده که اغلب ازبزرگان متأخر بوده‌اند.

چاپ: به کوشش ایرج افشار، فرهنگ ایران زمین، ۲۲ (۱۳۵۶):

۴۳۰-۴۵۸
[نسخه‌های منزوی ۲۹۵۵]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴
آغاز: بسمله، جغرافیای کاشان چون امروزه معارف ایران بواسطه اقدامات حضرت اشرف آقای وثوق الدوله رئیس الوزراء؛ **انجام:** در اوایل عهد ناصر الدین شاه در کاشان وفات کرده حمل بنجف اشرف شده (ملک المورخین)
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۸ق، جا: کاشان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه قرمز، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵ [ف: ۳ - ۵۱]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۱۱-ف و ۴۲۳۸/۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۹۰ و ۳۵]

←جغرافیای کرمان ⪢ کتابچه دهات کرمان
←جغرافیای کرمان ⪢ دهات کرمان

● **جغرافیای کرمان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye kermān
در جغرافیای کرمان و نواحی مجاور آن که بطور دقیق تعریف شده و راه آنرا در ۲۱ منزل تقسیم و قراء و قصبات سر راه را با مشخصات کامل آن از لحاظ آب هوا می‌نویسد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۸۷
آغاز: منزل اول ماهان، راه این منزل هموار و درشکه رو و ریگ دار که اگر باد حرکت کند ریگ بسیار می‌آید؛ **انجام:** که الحمدلله از توجهات چنین ولینعمتی بسلامتی همه اردو با نهایت خوشحالی مراجعت کردند ... جبرئیل امین گفت
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سیاه، ۵۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۹×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۸۳]

● **جغرافیای کرمان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye kermān
تاریخ تألیف: ۱۲۹۶ق

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۴۲-ف
نسخه اصل: موزه آسیایی آکادمی علوم شوری D. 130. در چهار تنبیه. در جلد ۱۴ فرهنگ ایران زمین سال ۱۳۴۵ چاپ شده است؛ بی‌کا، تا: ۴ صفر ۱۳۲۵ق [فیلمها ف: ۱ - ۶۷]

● **جغرافیای کرمان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye kermān

شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۳۳۵ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۷]

● **جغرافیای کشمیر** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye kešmīr

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۷۹
آغاز: باید دانست که متقدمین و اهل سیر وجه تسمیه کشمیر را بدین نوع بیان کرده اند؛ **انجام:** تقریباً اندرون یک کرور تومان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ درآن از راپورت تجارتی ۱۸۶۲ نام برده شده است؛ کاغذ: کاغذ فرنگی آبی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۲سم [ف: ۲ - ۱۸۳]

● **جغرافیای گلیته (ترجمه)** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye galīte (t.)
کاشانی، محمود بن محمد هاشم، ق۱۴ قمری
kāšānī, mahmūd ebn-e mohammad hāšem (- 20c)
اهداء به: ظل السلطان
تاریخ تألیف: ۱۳۰۶ق
ترجمه محمود کاشانی مأمور حفظ الصحه اصفهان.

اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۸۲
آغاز: سپاس بیرون از قیاس خداوندی را سزا است که بقدرت کامله الهیه کره زمین را مسکن و مأوی آدمیان قرار داده؛ **انجام:** و بر خلاف طوایف اسکیمه که در آفاق شمالی سکنا دارند که امتیاز این طایفه بواسطه کوتاهی قامت آنها است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۳۱۴ص، ۱۱سطر(۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۱۰۴]

● **جغرافیای گیلان و مازندران و استرآباد** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye gīlān va māzandarān va estarābād
بهلر، ق۱۳ قمری
bohler (- 19c)
اهداء به: ناصرالدین شاه
نویسنده، که ظاهراً سرتیپ و مهندس نظامی بوده و در ارتش ایران انجام وظیفه می‌کرده است، به امر ناصرالدین شاه برای راه‌های گیلان و مازندران مأمور می‌شود. او گزارشی از این سفر خود که از دارالخلافه طهران شروع می‌شود و به رشت و بندر انزلی و مازندران و گرگان و آق قلعه و خواجه نفس و گمش تپه می‌کشد در این مجموعه می‌آورد. درین رساله یک دوره جغرافیای محال مزبور بدان روزگار آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۸۶

آغاز: این مختصریست از تفصیل حصول و نتایج تفتیشات نظامی و غیره؛ **انجام:** چون بواسطه ناخوشی مزاج فدوی از ساری الی دارالخلافه را بچاپاری آمد ممکن نشد که نکات و محسنات آنراه را به تفصیل ذکر نماید

نام کتاب بر اساس فهرستواره منزوی ۲۰۴/۱ تصحیح شد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل زری، ۳۷گ، ۱۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۰/۵ سم [ف: ۲ - ۴۲۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۹۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۷]

● **جغرافیای لرستان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye lorestān

رزم آرا، علی، ۱۲۸۰ - ۱۳۲۹ شمسی

razm ārā, ʻalī (1901 - 1950)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۳

آغاز: مقدمه مطالعه عمیق و تحصیل کامل و ضعیت و اخلاق و اداب و اطوار و سکنات هر قوم و ملتی در نوع اطلاع طرف احتیاج و لزوم است ... موفق به تهیه مختصر تاریخ و جغرافیای لرستان گردیده؛ **انجام:** راجع به لسان و زبان لری.. چون در زمان قدیم صدهزار رالک گفته اند باین اصطلاح زبان لک نامیده شده است.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۳ق؛ با عکس‌های الصاقی از معتمدین و کدخایان محلی و نقشه‌هایی از منطقه لرستان، با یادداشت و امضاء مؤلف (تقدیم به والی لرستان و بروجرد امان الله خان اردلان در۲۵/۳/۱۳)؛کاغذ:سفید،جلد:مخمل سبز،۸گ (۱۷-۲۴)، ابعاد متن: ۱۷×۲۵، اندازه: ۲۳×۳۴سم [سنا: ف: ۲ - ۱۳۳]

● **جغرافیای لرستان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye lorestān

معین السلطنه، رحیم، ق۱۴ قمری

moʻīn-os-sāltane, rahīm (- 20c)

به دستور: رکن الدوله فرمانفرمای بروجرد و لرستان

تاریخ تألیف: ۱۳۳۴ق

جغرافیای مختصر منطقه لرستان را نگاشته و در آن شهرهای مهم آن منطقه و دهات توابع آنها رو وضع کشاورزی و صنعتی آنجا را با اختصار بیان می‌کند.

چاپ: به کوشش ایرج افشار و احمد شعبانی، شقایق، ۱ (۱۳۷۶)، ش ۳-۴: ۱۷۴-۲۰۱

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۸۷

آغاز: بتاریخ شهر رمضان المبارک.. از طرف قرین الشرف بندگان حضرت مستطاب اشرف؛ **انجام:** جمعیت پشتکوه تقریباً یکهزار و پانصد نفر سواره وشش هزار تفتکچی است

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با یادداشتی از عبدالحسین بیات بتاریخ ۱۳۴۱ در طهران؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، مختلف السطر، اندازه:۱۳ × ۲۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۳۲۳]

● **جغرافیای لرستان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye lorestān

نویسنده، که از طرف دربار قاجار مأمور فراهم آوردن رساله‌ای درباره جغرافیای لرستان می‌شود، از نقاط مهم لرستان و شهرها و رودخانه‌ها و کوه‌ها و سرحد آن با عربستان دیدن می‌کند و اطلاعات جغرافیایی بسیار قابل ملاحظه‌ای فراهم می‌آورد و در این رساله می‌نگارد. علاوه بر این این نسخه حاوی اطلاعات زیادی از ایلات مقیم لرستان نیز می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۴

آغاز: بسمله، جغرافیای لرستان. چون بر قاطبه چاکران و جان نثاران آستان سپهر نشان همایون؛ **انجام:** بتعیین حدود سرحد اقدام و تمکین کند امر امر اولیای دولت ابد مدت قاهره است

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره، زری گل‌دار قرمز و سبز، ۴۴گ، ۱۴ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۶۵]

● **جغرافیای لرستان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye lorestān

از ناشناس، پس از ۱۳۱۳ش و پیش از یورش ۱۳۲۰ش. نگارنده در «مقدمه» آن پس از تعریف جغرافیا، در اهمیت این ایالت بکر و دست‌نخوردگی آن سخن گفته است و اینکه برای موفق شدن کارمندان اعزامی از مرکز، بایستی به اوضاع طبیعی و اقتصادی و اخلاقی و اجتماعی مردمان این سرزمین آگاه بود. سپس لرستان را به یازده قسمت بخش می‌کند: ۱. هرو، ۲. سلبل، ۳. دلفان، ۴. چگنی، ۵. سگوند، ۶. پاپی، ۷. خرم آباد و کرکاه، ۸. طرحان، ۹. بالا گریوه، ۱۰. الوار گرمسیری، گرکی و منکره، ۱۱. پشتگوه. آن‌گاه به جغرافیایی آن بخش‌ها می‌پردازد. با نقشه‌ها و عکس‌ها از جای‌ها و کسان بسیار ارزشمند است.خانوارها، کدخدایان، فاصله‌ها میان نقاط مهم، فراورده ها، شمار نفوس، شمار مدارس، لهجه لری، فرماندهان و ... مجموعه آگاهی‌های ارزشمندی از نیم سده گذشته لرستان.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۸۵

آغاز: مقدمه. جهت مطالعه عمیق و تحصیل کامل وضعیت اخلاق، آداب، اطوار و سکنات هر قوم و ملتی؛ **انجام:** نقشه خط

شوسه خرم آباد لرستان و بروجرد ...
خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی مخمل زیتونی پوشانیده، ۲۹۰گ، اندازه:۲۲×۳۴/۵[ف: ۲ - ۶۲]

● **جغرافیای لهستان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye lahestān

مترجم ، علی بن محمد اسماعیل ق۱۴ قمری
motarjem, ‘alī ebn-e mohammad esmā‘īl (-20c)

تاریخ ترجمه: ربیع الثانی ۱۳۰۳ ق
در این کتاب از تشکیل کشور لهستان و وضع جغرافیای طبیعی و سیاسی و اقتصادی آن و اقوامی که در آنجا اقامت گزیده‌اند و حوادث مهمی که تا نیمه اول قرن نوزدهم بر مردم آن سامان گذشته به تفصیل سخن رفته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۵
آغاز: مقدمه. از لفظ لهستان بزرگترین دولت شمالی و مرکزی اروپا بخاطرها خطور می‌کند و شنیع ترین کبایر پلتیک جدید در مد نظر می‌آید؛ **انجام:** که لطف و ترحم تو را استغاثه می‌نماییم بلکه برای لهستان ما در همگی ما می‌باشد که متوسل به لطف و مرحمت تو می‌باشیم؛ آخر نسخه: در دارالترجمه خاصه همایونی بتوسط این چاکر خانه زاد علی مترجم مخصوص ترجمه شد. بتاریخ ربیع الثانی ۳۰۳.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۳۰۳ق، جا: تهران دارالترجمه خاصه همایونی؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، ۲۹۴گ، ۱۱ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱ [ف: ۱ - ۳۷۹]

● **جغرافیای ماچین** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye māčīn

رساله مختصری در جغرافیای ممالک ماچین و توضیح اعلام جغرافیایی آن است. نسخه دیگری از این رساله در فهارس یافت نشد. این اثر از تألیفات عصر ناصری باید باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۱۰/۴
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ دارای رکابه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش تیماج یشمی، ۱۲ص (۱۳۲-۱۴۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۷/۱ - ۱۹۸]

● **جغرافیای مازندران و گیلان و دامغان و سمنان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye māzandarān va gīlān va dāmqān va semnān

میرزا ابراهیم، ق۱۳ قمری
mīrzā ebrāhīm (- 19c)

تاریخ تألیف: ۲۹ رمضان ۱۲۷۶ق
میرزا ابراهیم، بلوک‌های این سامان از تهران از راه سمنان و دامغان و شاهرود و استراباد و ترکمن سرای و مازندران و گیلان و استارا در آن شمرده شده و سفرنامه‌ای است که از روز شنبه ۲۵ رمضان ۱۲۷۶ پیچی ئیل ۲۱ اپریل ۱۸۶۰ آغاز شده است.
[فهرست آکادمی علوم شوروی ص ۴۳۰؛ فهرست عمومی ۳۳۵۰؛ میکلو خوماکلایا ۱: ش ۸۷ و ۲: ص ۱۶۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۴۱-ف
نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی C. 1885 ؛ بی‌کا، تا: ۲ ذیقعده ۱۲۷۷ق، برای جنرال برنهارد دارن [فیلمها ف: ۱ - ۶۸]

● **جغرافیای محال مازندران** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye mahāll-e māzandarān

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟ - ۱۲۹۸ قمری
e‘tezād-os-saltane, ‘alī-qolī ebn-e fath-‘alī (1819 - 1881)

به دستور: ناصرالدین شاه
تاریخ تألیف: ۱۲۸۵ق
هنگام سفر او با ناصرالدین شاه به کلاردشت مازندران درباره چالوس، قومش از معجم البلدان و مراصد الاطلاع ترجمه کرده است و چیزهایی بر آنها افزوده است.
آغاز: بسمله. والصلاة و السلام علی خیر خلقه و آله، و بعد چون در ماه ربیع الثانی موافق اول ماه فرانسه، در سال ۱۲۸۵ مطابق ۱۸۶۸ عیسوی، در هنگامی که این چاکر ... علیقلی قاجار در رکاب ... ناصرالدین شاه ... در سفر کلاردشت ...
انجام: سوال کردیم، جواب داد ما را باین دو بیت ... ولیکن تو ما را از آب سیراب کن که ما از تو نان نمیخواهیم (بر حسب امر حضرت ... تحریر نمود عبداکریم ۱۴ رمضان ۱۲۹۲)
[فهرستواره منزوی ۲۰۵/۱]

۱. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۶۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا مسیح کمره یی، تا: جمادی الاول ۱۲۸۵ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نیلی، ۱۲گ، ۹ سطر(۵/۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۱۵۵]

۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۱۷**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ [ف: ۹ - ۲۰۲]

● **جغرافیای مختصر ایران** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye moxtasar-e īrān

اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۳۲۳

آغاز: بعد از بسمله، دیر زمانی است که دانشمندان هر قرن و علمای هر عصر در اصول ملل و نژادهای آنها ابحاث مطوله گشوده اند آراء مختلفه زده اند و اقدم و اعم اقوال و آراء در این مسئله عویصه همانست که در نظر خلقت از کتاب مقدس مشروح کتب که تسلسل نسل و نژاد انسان را منتهی است؛ **انجام:** سلاطین ایران و مالکان این کشور عبارتند اکمینه ها، هخامنشی، باکیان، سلو سید یا اسکندر و اخلاف او، اشکانیان، ساسانیان، خلفا، طاهریان، صفاریان، سامانیان، غزنویان، سلجوقیان، خوارزمیان، چنگیزیان، تیموریان، صفویان، افشاریان، زندیان و قاجاریان.

سپس نام تمام سلاطینی که در ایران از کوروش کبیر تا مظفرالدین شاه قاجار سلطنت کردند با سال جلوس و وفات و مدت سلطنت نوشته شده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۰۱ص، ۱۲سطر(۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۸۰]

● **جغرافیای مدینه منوره** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye madīne-ye monavvare

میرزا مهدی خان، ق۱۴ قمری

mīrzā mahdī xān (- 20c)

اهداء به: معتمد الدوله حاج فرهاد میرزا

مؤلف به سال ۱۲۹۲ق با شتر به حج رفته و آنچه دیده در تاریخچه جغرافیایی مدینه در این کتابچه آورده و تاریخ مفصل عربستان را به کتاب بزرگی که دو سال قبل در این موضوع نوشته است، حوالت می‌دهد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۸۰

آغاز: چون را از ینبع الی مدینه طیبه در این سنوات مفتوح گردیده لهذا این بنده درگاه عالم پناه؛ **انجام:** انشاء الله عمری باشد بعد بطبع خواهد رسید. غرض نقشی است کزما باز ماند؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۳۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۷ - ۷۰]

● **جغرافیای مسقط و عمان** = **احوال عمان** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye masqat va ‘omān = ahvāl-e ‘omān

سدید السلطنه، محمد علی بن احمد، ۱۲۹۱-۱۳۶۲قمری

sadīd-os-sāltane, mohammad ‘alī ebn-e ahmad (1874 - 1943)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۶۴ و ۴۹۸۱/۳-ف

تاریخ آخر آن ۱ فروردین ۱۳۰۷؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن ابی القاسم یا علی مدد اهرمی، تا: ۱ رجب ۱۳۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۴گ، ۲۲ سطر (۲۰/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۴/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۵۵] و [فیلمها ف: ۳ - ۱۱۹]

● **جغرافیای مشاهد** = **جنات ثمانیة** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye mašāhed = jannāt-e samānīye

خلخالی، محمد باقر بن مرتضی، ق۱۴ قمری

xalxālī, mohammad bāqer ebn-e morteżā (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۲۴ق

این کتاب چند جلد می‌باشد که این نسخه جلد چهارم مشتمل بر دوقسمت است: قسمت اول دروصف مزارات چند شهر مشهور که مشتمل بر چهار آثار است: آثار اول درجغرافیای ممالک اسلام که مشتمل بر هشت بهشت می‌باشد سه آثار دیگر در این کتاب نیامده است. قسمت دوم مشتمل بر ۲۸ باب است که مشاهد ومدفونین درآنها را به ترتیب حروف الفبا که هر باب مختص به یکی از حروف است ذکر نموده. مؤلف کتاب دیگری به نام «جنات ثمانیه» به فارسی دارد.

مؤلف در این کتاب شهرهایی که در نزد شیعیان، اماکن متبرکه محسوب می‌شوند و مدفونین در آن را بیان نموده است. او کتابش را در دو جلد قرار داده جلد اول، شامل چند سفر و هشت حرم و جلد دوم شامل بیست و هشت مشهد است: جلد اول: سفر ۱. بیان قواعد سلوک حاجیان بیت الله الحرام و رفتار زایرین قبور ائمه انام؛ سفر ۲. نسخه حاضر (نسخه مرکز مطالعات) ندارد؛ ۳. بیان زیارت از دور و فائده آن؛ ۴. بیان فوائد شفاعت نافعه مطلقه کلیه زیارت‌کنندگان آن برگزیدگان تاریخ ممالک اسلام؛ حرم ۱. بیان مکه معظمه؛ حرم۲. مدینه طیبه؛ ۳. بین المقدس؛ ۴. نجف اشرف؛ ۵. کربلای معلی؛ ۶. کاظمین و شهر بغداد دارالسلام؛ ۷. مشهد مقدس؛ ۸. سر من رای. جلد دوم: مؤلف در این جلد امامزادگانی که در شهرهای مختلف دیده، به ترتیب حروف شهرها، ذکر کرده است. او هر حرف را مشهد نامیده که جمعاً این جلد شامل ۲۸ مشهد گردیده است.

مؤلف بعداً در کتابش تجدید نظر کرده که چندین برابر شده است. نسخه‌ای از جلد چهارم از تحریر دوم این کتاب در کتابخانه مسجد اعظم قم موجود است این جلد در ذکر جغرافیای اسلام و فوائد مسافر و حاجی و زائر و فضائل ذریه رسول الله و شرح حال مؤلف روسیاه است و مشتمل بر دو قسمت است: قسمت اول در وصف مزارات چند شهر مشهور که مشتمل بر چهار «آثار» است: آثار اول: در جغرافیای ممالک اسلام، مشتمل بر هشت «بهشت»: ۱) بیان مشاهد منوره قم، ۲) شرح مشاهد ری، ۳) مشاهد اصفهان، ۴) مشاهد و بقاع شیراز، ۵) مشاهد و بقاع قزوین، ۶) مشاهد و بقاع و مقابر دمشق شام، ۷) مشاهد قاهره مصر (بقیه آثار در نسخه نیست). قسمت دوم مشتمل بر ۲۸ باب است که مشاهد و مدفونین در آنها را به

ترتیب حروف الفبا که هر باب مختص به یکی از حروف است ذکر نموده است. هم چنین مؤلف، کتاب دیگری به نام «جنات الثمانیه» نوشته که در سال ۱۳۲۷ بدان آغاز و در سال ۱۳۳۱ آن را به پایان رسانیده است. این کتاب در هشت بخش و یک خاتمه (مکه، مدینه، قدس، نجف، کربلا، کاظمین، سامراء، مشهد خراسان، خاتمه درباره شهر قم) تنظیم شده و نسخه‌ای از آن در کتابخانه آستان قدس رضوی است که خود مؤلف وقف نموده است.

[نسخه‌های منزوی ۳۹۶۰/۶؛ فهرستواره منزوی ۲۰۶/۱ با عنوان جغرافیای مشاهد]

۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۲۷

آغاز: بسمله ستایش و سپاس بی قیاس حضرت مالک الملکی را سزاست که بنی نوع انسان را اشرف مخلوقات فرمود؛ **انجام:** پس جلا دادی فؤاد مرا بنور محمد و آل محمد پس امیدوار کردی بظهور محمد و آل محمد و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین تمت؛

جلد اول شامل چهار سفر و هشت حرم و جلد دوم شامل بیست و هشت مشهد است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمعه نیمه رجب ۱۳۲۴ق؛ افتادگی: وسط؛ دارای اضافات و حواشی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۸۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [: ف: ۱ - ۲۸۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۸۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۳۱۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۰۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** بدست آورده مشغول تألیف این کتاب مستطاب شدم فهرست کتب معقوله ... مفاتیح الغیب خلوتی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۸-۱۳۳۱ق، جا: طرقبه مشهد؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۶۹]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۲

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی من علینا بدین الاسلام و جنبنا عبادة الاوثان ... بدانکه علمای جغرافیا در روی کره ارض ادیان مخلون را به چهار نوع ملت تقسیم کرده‌اند: مسلمان، عیسوی، یهودی و مشرک؛ **انجام:** یونان شبه جزیره‌ای در کنار بحر ابیض و کشوری است معروف ... در فضیلت حکمای یونان احادیث نبوی بسیار است از آن جمله ... یا رسول الله، رأیت اقواماً یتطیلسون و یجتمعون حلقاً و یذکرون رجلاً یقال له ارسطو (ارسطالیس) راوی حاوی جلد چهارم از تحریر دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ جلد: مقوا، ۸۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۲]

● **جغرافیای مصر و آفریقا** / سفرنامه، جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye mesr va āfrīqā

قصد نویسنده معرفی هرمان (اهرام ثلاثه مصر) بوده و مقدمتاً اشاره‌ای هم به افریقا و ولایات آن می‌کند. به نظر می‌رسد نویسنده این کتاب را طی سفری که به همراه شاهزاده معتمدالدوله به مصر داشته است نگاشته است. نام مؤلف مشخص نیست لیکن در برگ ۱۸، نام شاهزاده معتمدالدوله آمده است. احتمالاً این شاهزاده فرهاد میرزا قاجار (معتمدالدوله) باشد، زیرا در کارنامه فرهاد میرزا چندین سفر و سفرنامه موجود است. در انتهای این سفرنامه مؤلف متن عربی درباره رود نیل را به نقل از کتاب «بدایع الظهور فی الکلام الدهور» آورده است. تاریخ تألیف و کتابت مشخص نیست لیکن در برگ ۱۲پ نویسنده آورده است: «و آنچه صاحب کتاب بدایع الظهور فی احکام الدهور می‌نویسد که این کتاب را بنده [مؤلف] درگاه عالم پناه در قاهره ابتیاع نموده و در هزار و دویست و نود و یک هجری [۱۲۹۱ق.] در قاهره چاپ گردیده ...».

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۳۰۷

آغاز: برای دانشتن علماء و ادباء و عموم مردم مندرج مینماید چون هرمان در مصر و مصر در قاهره است؛ **انجام:** بیا من یباهی ببغداد و در جلتها / مصر مقدمه و الشرح اللیل / انتهی ما اوردناه من ذکر اللیل و ذلک علی السبیل الاختصار علی العجاله شرح دادن از مصر زیاد براین لازم نیست

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ به نظر می‌رسد تاریخ تألیف بعد از ۱۲۹۱ق باشد؛ مهر: کتابخانه دادسرای عمومی تهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، ۲۹گ، ۱۳ سطر(۵/۶×۱۲/۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [رایانه]

● **جغرافیای ملل** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye melal

جغرافیای اروپا را دارد. جغرافیایی طبیعی فرانسه را به صورت نسبتاً مفصل با مقدمه ای درجغرافیای اروپا بررسی کرده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۲۶

آغاز: مشخصات جغرافیائی هر کشور - هر کشوری درسطح زمین دارای امتیازات جغرافیائی است که این کشور را از سایر ممالک مجزا ومشخص می‌سازد؛ **انجام:** ودرمرکز ایرلندیک جلگه ای است مسطح از آهکهای کاربو نیفر مرطوب که درآن چند رودخانه با جریانی نامنظم حرکت می‌کند؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، عطف پارچه، ۷۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۱]

←جغرافیای ممالک سودان ⟩ اخبار و جغرافی سودان

● **جغرافیای مملکت کرمان** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye mamlekat-e kermān
وزیری کرمانی، احمد علی بن علی محمد، - ۱۲۹۵ قمری
vazīrī kermānī, ahmad ʻalī ebn-e ʻalī mohammad (- 1878)
در نسخه مرعشی این یادداشت در برگی در آخر کتاب از سید محمد هاشمی به تاریخ ۱۳۳۰ شمسی آمده و نقل آن در اینجا مفید است: «اصل کتاب تألیف مرحوم احمد علی خان وزیری دخترزاده میرزا حسن وزیر کرمان بوده که در ۱۲۹۲-۱۲۹۳ هجری قمری بر حسب خواهش مرتضی قلیخان وکیل الملک ثانی حکمران کرمان و امر شاهزاده علی قلی میرزا وزیر علوم آن را نگاشته سپس عبدالحسین میرزا فرمانفرا در اوان حکمرانی خود در کرمان تاریخ آن آستان را از فضلا درخواست می‌کند میرزا محمدخان عراقی متن جغرافیا و تاریخ وزیر را مختصر کرده و آنچه راجع به بی‌اعتدالی‌ها آقای محمد خان قاجار بوده حذف نموده و این نسخه اصل نسخه دوم است که عراقی از آن چند نسخه خود نوشته بود.» جغرافیای شهر و ناحیه و توابع کرمان و عجائب آن سامان در بخش اول این کتاب، به عنوان «کتاب سالاریه» در بخش جداگانه آمد است.
آغاز: ابتدای خاک بلوچستان کرمان از کوچ کردون تابمپور پنج فرسخ از آنجا تا فهره شش فرسخ ...

۱. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۸۸۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** دیگر ذر فرضه بندر تیز متعلق بکرمان نوع ماهی است شکم او را که میشکافند بچه ماهی در شکم او هست محمد راقم اوراق گوید
خط:نستعلیق،کا:محمد یزدی،تا:۱۸جمادی الاول ۱۳۱۸ق [ف: ۲۵]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۲۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و در مقر حکومت مستقل بدارند اراده ملوکانه اقتضا نفرمود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ بعد از کتاب یادداشت سید محمد هاشمی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۱۲۰]

● **جغرافیای منازل از تهران به شیراز** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye manāzel az tehrān be šīrāz
محمد حسن میرزا مهندس، ق۱۳ قمری
mohammad hasan mīrzā mohandes (- 19c)
به دستور: ناصرالدین شاه
تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۳۰۷ق
تألیف محمد حسن میرزا مهندس و علیخان مهندس. در این کتاب منازل تهران به شیراز (مجموعاً ۶۴ منزل) را نام برده‌اند. همچنانکه در آغاز آن نوشته شده است، محمد حسن میرزا و علیخان هر دو از مهندسین دولتی زمان ناصرالدین شاه بوده‌اند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۴۶
آغاز: بسمله حسب الامر شرح و تفصیل جغرافی منازل عرض راه از دارالخلافه و امتداد خط شوسه جدید الی قم و محلات و گلپایگان و کمره و خوانسار و فریدن و کروند و نجف آباد ... و از خط ییلاقی بپائین و شهر شیراز و کوار ... و مراجعت از شهر شیراز ... الی شهر قم و رو بدارالخلافه؛ **انجام:** منزل ۶۴ اردوی مبارک دارالایمان قم است فاصله لنگرود از قم دو فرسنگ است. راه آن در امتداد صحرای مسطح صافی است که عبور عراده با نهایت سهولت است و خرج ندارد. خانه زادان دولت ابد مدت قاهره. محمد حسن میرزا مهندس و علیخان مهندس
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۱۵۱ص، ۱۵ و ۱۰ و ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۴۹۰]

● **جغرافیای نظامی ترکستان شوروی** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye nezāmī-ye torkestān-e šowravī
رساله حاضر نسخه کپی از دست‌نوشته‌ای است بدون نام مؤلف درباره ترکستان می‌باشد که با مراجعه به مدارک مختلفه در تاریخ ششم فروردین ۱۳۱۵ تألیف شده شامل مباحث زیر که در فهرست مطالب آن آمده است، جغرافیای تاریخی، جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی، جغرافیای سیاسی، جغرافیای اقتصادی.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۱۱
آغاز: مقدمه تاریخی ترکستان، ترکستان که به توران زمین از دیر زمانی معروف و مشهور؛ **انجام:** دارای نمایندگان مذهبی خاص که خود را از خاندان امامت میدانند میباشند
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه نسبتاً جدید و سالم است؛ خریداری از آقای کیومرث محمودی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، روکش کاغذ آبی، ۳۵گ، اندازه: ۱۸/۵×۲۶/۵سم [رایانه]

● **جغرافیای نیمروز = عرض و طول بلاد ایران** / جغرافیا / فارسی
joqrāfīya-ye nīmrūz = ʻarz va tūl-e belād-e īrān
کرمانی، ذوالفقار، ق۱۳ قمری
kermānī, zolfaqār (- 19c)
نویسنده که خود را ذوالفقار کرمانی الاصل و محلاتی مسکن معرفی می‌کند به سال ۱۲۷۴ق از دارالفنون فارغ التحصیل می‌شود و چون در توپخانه و نقشه‌کشی کار کرده شغل دولتی خود را این رشته انتخاب می‌کند و بر اثر چندین سفر که به بلوچستان و کرمان می‌نماید نقشه‌های بسیاری از آن ناحیت

فراهم می‌آورد و جغرافیایی به نام جغرافیایی نیمروز می‌نویسد در آن جغرافیا عرض شمالی محل‌ها را از خط استواء تعیین می‌کند بعد بر آن می‌شود که سایر نقاط ایران از جهت طول و عرض جغرافیای مشخص کند برای این منظور ابتداء نصف النهار تهران را مأخذ قرار می‌دهد ولی چون آن ثابت نیست و ممکن است تغییر کند نصف النهار قله دماوند را اصل می‌گیرد و همه شهرهای ایران را از جهت مختصات جغرافیایی تعیین می‌کند. از این قسمت که بگذریم مقدمه کتاب حاوی پاره‌ای از اصطلاحات نجومی و جغرافیایی و واحد اندازه است. در آخر کتاب نیز رساله‌ای در جغرافیای عالم و طهران است که متمم این رساله می‌باشد منتها بی‌حد مشوش و مغشوش، مثلاً قسمتی از مقدمه چند بار در این رساله آمده یا رساله جغرافیای عالم که دوبار تکرار شده و امثال آن.

چاپ: تصحیح عزیز الله عطاردی، تهران، نشر میراث مکتوب، ۱۳۷۴ش

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۶

آغاز: بسمله، ستایش سزاوار پاك پروردگار تواناست و پرستش در خود؛ **انجام:** زوایای متقابله با هم مساوی باشند و ما پیش ثابت کردیم مساوی نیست؛

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ حاوی جداول عرض و طول بلاد، اشکال هندسی در آخر کتاب (ص ۳۹۶-۴۲۸) فهرست احسن القصص ملا احمد حایری با کاغذ زرد و فرنگی به خط حسینقلی کلهر به تاریخ کتابت ۱۲۹۳ق بعدها بر اثر صحافی به اصل رساله الصاق شده، در آخر کتاب (ص۴۲۹-۴۴۲) مطالبی درباره حرکت زمین و گفتاری در کره ارض و به عبارت دیگر در هیئت ذکر می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۲۱گ، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷ [ف: ۴ - ۴۲۳]

۲. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۸۴عکسی

اصل: یکی از کتابخانه‌های هند. مجموعه‌ای نفیس درمورد سیستان که نویسنده به امر ناصرالدین شاه فراهم آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [جنگ: ۱ - ۴۵۶]

● جغرافیای هند = اخبار هند = وضع طبیعی ممالک هندوستان / سفرنامه، تاریخ هند / فارسی

joqrāfīya-ye hend = axbār-e hend = vaz'-e tabī'ī-ye mamālek-e hendūstān

تبریزی، سید علی، ق۱۴ قمری

tabrīzī, seyyed 'alī (- 20c)

کتابچه‌ای است در وضع طبیعی و جغرافیای جمیع ممالك هند با مقدمه‌ای مختصر درباره فواید سیاحی و این‌که دولت انگلیس بیشترین فعالیت را در این باره کرده و به این واسطه است که می‌تواند در عالم پولتیك، آینده ملت‌ها را پیش‌بینی کند. از لحن نویسنده برمی‌آید که وی خود به بسیاری از آن ممالك مورد وصفش رفته و آنجا را از نزدیك دیده است ولی نوع دسته‌بندی کارش مانع از آن شد که کتاب وی را «سفرنامه» بدانیم. وی به منابع مهمی در حین این تألیف دسترسی داشته چنان‌که در ابتدای کتاب، تعداد نفوس کل ممالك هند را از روی دفتر دولتی و جغرافیه هند، یکصد و بیست و پنج کرور ایران بیان می‌کند. طبق نسخه شماره ۳۶۹۹ مجلس، سید علی تبریزی منشی و مترجم هندی ناصری برگرداننده یا مؤلف این اثر است. در این کتاب، دسته‌بندی ممالك و ایالات هند در هشت «قسم» چنین است: بنگال و اسام، پنجاب، ممالك مغربی و شمالی دادوه راجستان متعلق راجگان، ممالك وسط، ممالك مدرس، بمبئی پونا و توابع آن، ممالك سند. در آن از جنگ لشکریان بلقیس قدر همسر علیشا در ۱۲۷۷ق با انگلیسی ها سخن رفته است و در هنگام بحث از تعداد لشکریان انگلیس در هند، فصلی مشبع در بیان بعضی رموزات پولتیك دولتین روس و انگلیس و آینده جنگ و درگیری ایشان گفته که جالب توجه است. در هنگام ذکر مالیات زارعان کلکته و بی‌عدالتی‌ای که در حق آنها می‌شود می‌نویسد: «خدا را صد هزار مرتبه هر ساعت باید شکر کرد که خداوند جل شانه و ملت و مخلوق ایران را نظر ترحم فرمود که شاهنشاه عادل ما را بر رعایا و زیردستان و بی‌چاره‌گان رؤوف و مهربان فرموده است که از این ظلم‌های شدید و از حوادث روزکاه در امن و امان، آسوده حال و فارغ البال مشغول دعاگویی وجود مبارك اعلیحضرت قدر قدرت خسروی صاحبقران پادشاه اسلامیان شاهنشاه کل ممالك عالیه ایران روحی و روح العالمین فداه می‌باشم.». در پایان نیز شرحی درباره ملك «برما» که در جنوب کلکلته واقع است و گویا جزو ممالك هشتگانه هندوستان نبوده آورده است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۱۰/۱

آغاز: بسمله - ستایش خداوندی را سزاست که عزلت و ذلت جمیع شهریاران عالم درید قدرت اوست و تنظیمات جهان و جهانیان مخصوص توجه ذات و صفات اوست. در نظر نکته سنجان عوالم پولتیك پوشیده و مخفی نیست که سیاحان ملل فرنگ بهمت کفایت ذاتی، جمیع اقطار عالم را با کمال بصیرت و؛ **انجام:** یکمرتبه وزراء و ارکان دولت بسجده می‌افتند از زمین جلوس تا معاودت پادشاه جمیع وزراء در حالت سجود هستند و در حالت سجود مشغول سئول و جواب هستند. این است شرح حالات و معلومات پادشاه مملکت بر ما

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ دارای رکابه؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج یشمی، ۱۰۷ص (۱-۱۰۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۷/۱ - ۱۹۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۹۹

آغاز: بقیه شرح حالات و معلومات شهرهای ممالك هندوستان و

تعداد لشکر ساخلوی دولت انگلیس در شهرهای هندوستان مظفرپور متعلق بممالك بنگاله است؛ **انجام:** و معلومات بعضی از شهرهای هندوستان، این جلد سوم است از اطلاعات و نگارش اقل السادات چاکر دعاگوی سید علی تبریزی منشی و مترجم هندی دارالترجمه همایونی فی شهر ربیع الثانی ۱۳۰۱
این نسخه در فنخا پیشتر در ذیل عنوان «اخبار هند» آمده است؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ ۶۱ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۹۱/۵×۳۴سم [ف: ۱۰ - ۱۶۱۱]

● **جغرافیای هند** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye hend

حسینی اصفهانی، حسین بن رضا، ق۱۴ قمری

hoseynī esfahānī, hoseyn ebn-e rezā (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۱ق

نویسنده که از مترجمان دربار ناصری بوده و ظاهراً عضویت انجمن دانشی داشته است که به زمان اعتماد السلطنه از مترجمان معروف تشکیل شده بود این کتاب را که یك دوره جغرافی است جمع‌آوری کرده و به رشته تحریر درآورده است. طرز بیان وضع جغرافی هر محل چنین است: آن محل در ابتدا از نظر جغرافیای طبیعی توضیح می‌شود و سپس از لحاظ اقتصادی و سیاسی. در این کتاب تقسیمات جغرافیایی هندوستان آن زمان توضیح داده می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۳۷

آغاز: بسمله، ای آنکه بحکمت بالغه محوطه هستی را وسعت دهد و بقدرت کامله؛ **انجام:** ابن چهار شهر هر کدام بیست و پنجهزار نفر جمعیت دارد
خط: نستعلیق، کا: محمد بن حاجی محمد قلی عاشوری قزوینی، تا:۱۳۰۱ق؛ با سرلوح، مجدول؛ در حاشیه کتاب به خط ناصرالدین شاه آمده: «تماماً ملاحظه شد»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مخمل آبی، ۱۰۸گ، ۱۴سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۴ - ۱۱۸]

● **جغرافیای هند** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye hend

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۳/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد صادق شیرازی، تا: ۱۲۵۱ق، جا: بغداد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ ص (۲۰۱-۲۰۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۲۲]

● **جغرافیای هندسی** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye hendesī

شامل ۳۵ سؤال در زمینه جغرافیای هندسی و پاسخ آن.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۱۶/۳

آغاز: بسمله سوال اول، زمینی که ما در او زندگانی میکنیم آیا حد و انتهایی از برای او هست یا آنکه الی غیر النهایه کشیده شده است. جواب، زمین بملاحظه اول چنین؛ **انجام:** که بمنزله آفتاب آن کواکب محسوب می‌شوند نمیتوان بنظر در آورد تمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۰ سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۴۴۴]

● **جغرافیای هندوستان (ترجمه)** / جغرافیا / فارسی

joqrāfīya-ye hendūstān (t.)

حائری صدرالمعالی، حسین بن رضا، - ۱۳۳۶ قمری

hā'erī sadr-ol-ma'ālī, hoseyn ebn-e rezā (- 1918)

اجمال اوضاع جغرافیائی مملکت هندوستان که از فرانسه یا انگلیسی به فارسی ترجمه شده است.

آغاز: آغاز دیباچه: بسمله، ای آنکه به حکمت بالغه محوطه هستی را وسعت دادی، و بقدرت کامله در اضلاع آن انواع نعمت نهادی ... آغاز متن: بر ارباب دانش مخفی نماناد که جغرافیا آن علمی را گویند که از او شناخته شود شکل کره ارض و وضع آبادیهای آن و دانستن حالات هرمملکتی از قبیل جبال و اهار و دور و قصور و نباتات و اشجار و حیوانات و شناختن حالات مردمان و اطوار ایشان

چاپ: گنجینه بهارستان، تاریخ۳- (تاریخ و جغرافیای شبه قاره هند)، مسلسل ۱۷، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸ش، با تصحیح جمشید کیان فر

۱. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۰۳/۲

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۸۸ص (۴۸-۲۳۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: - ۴۱]

۲. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۸۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** این چهار شهر نیز هر کدام بیست و پنج هزار نفر جمعیت دارد، امر و هه سی و پنج هزار جمعیت دارد تمت
خط: نستعلیق، کا: سید حسین مترجم هندی، تا: جمادی الاول ۱۳۰۱ق؛ ۱۹۳ص، ۱۴سطر(۱۳×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: - ۳۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** این چهار شهر نیز هر کدام بیست و پنج هزار نفر جمعیت دارد
خط:نسخ،کا:محمدصادق تویسرکانی،تا:شوال۱۳۰۲ق؛دارای یک سرلوح؛واقف:نایینی؛ کاغذ: فستقی با جدول و کمند، جلد: چرمی عنابی، ۹۸گ، ۱۴ سطر، اندازه:۲۱/۴ × ۳۳/۵سم [ف: ۸ - ۴۶۹]

۴. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۰۱/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن طباطبائی محرر نائینی، تا: ۱۴ ذیقعده ۱۳۱۳ق؛ ۱۸۳ص(۴۹-۲۳۱)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: - ۳۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۷

آغاز: برابر با متن

تذکر: در فهرست ناشناخته مانده است؛ خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مجدول؛ ۹۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۳۷]

● **جغرافی بر سبیل ایجاز و اختصار** / جغرافیا / فارسی

joqrāfī bar sabīl-e ījāz va extesār

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۴/۴

خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۶۱]

● **جغرافی سمنان** / تاریخ ایران، اسناد / فارسی

joqrāfī-ye semnān

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۳۰/۶

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۷ - ۳۵۵]

● **جغرافی کیو سرو کنیم** / جغرافیا / فارسی

joqrāfī-ye kīyo serv konīm

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، ۱۲۵۹ - ۱۳۱۳ قمری

e'temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e 'alī (1843 - 1896)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۱/۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۳ص (۱۱۷۲-۱۱۷۴) [مختصر ف: ۲۲۸ -]

● **جغرافی و تاریخ لار (نزدیک تهران)** / جغرافیا، تاریخ / فارسی

joqrāfī va tārīx-e lār (nazdīk-e tehrān)

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، ۱۲۵۹ - ۱۳۱۳ قمری

e'temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e 'alī (1843 - 1896)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۸ق

اهداء به: محتملاً ناصرالدین شاه

نویسنده در تابستان ۱۲۹۸ق در معیت ناصرالدین شاه به دره لار واقع در شمال لواسان از توابع تهران می‌رود و در این سفر از وضع تاریخی و جغرافیایی آن محل اطلاعاتی کسب می‌کند و این رساله را روی آن اطلاعات می‌نگارد که حاوی مطالب مهمی از جهت جغرافیای تاریخی می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۹

آغاز: هوالله تعالی شأنه العزیز. سرچشمه رودخانه لار در دامنه جنوبی کوه موسوم به قراسنگ واقع است؛ **انجام:** ملازمت سده سنه پادشاهی اختیار کردند (مقصود از سد سنیه پادشاهی شاه عباس اولاست). پایان: جغرافی و تاریخ لار که در سفر ییلاق سنه هزار و دویست و نود و هشت هجری ئیلان ئیل ترکی در التزام رکاب اعلیحضرت شاهنشاهی ... صنیع الدوله محمد حسن نوشته است

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق، جا: تهران؛ در آخر کتاب نقشه دره لار، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۴گ، ۱۲ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱ سم [ف: ۲ - ۱۴۷]

● **جغرافی و تعداد نفوس نیشابور** / تاریخ ایران، اسناد /فارسی

joqrāfī va te'dād-e nofūs-e neyšābūr

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۳۰/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۹۶ق، به حکم سپهسالار [ف: ۷ - ۳۵۵]

← الجفر > استخراج الاسئلة و اظهار الاجوبة
← الجفر > الرسالة اللطیفة
← جفر > قاعده جفر
← جفر > جفر جامع (فوائد وطریق)
← جفر > جفر جامع
← جفر > مداخلات جفر

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

بلیناس حکیم، ۴۰؟ - ۱۲۰ ؟ میلادی

balīnās-e hakīm (40 - 120)

در علم حروف و طلسمات، در شانزده «فصل».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۵۳/۳

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة و السلام علی خیر خلقه ... اما بعد بدانکه این نسخه ایست از اسرار علم الهی پوشیده بر خلایق؛ **انجام:** و موم کافوری بطالع سرطان چنان شود

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی آبی، جلد: میشن قهوه‌ای [ف: ۹ - ۲۹۶]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

جالینوس، ۱۲۹ - ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۴/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۵ شوال۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [فاضف: ۱ - ۲۴۱]

● **جفر** / جفر / فارسی و عربی

jafr

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری

(mansūb be) ʻalī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

رساله‌هایی به عربی یا فارسی که امام علی منسوب شده. نسخه‌ها یکی نیستند.

چاپ: قاهره، کنوز للنشر والتوزیع، با کتاب الجفر ازمحمد عبد الحلیم عبد الفتاح؛

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۰۸/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص، [ف: ۵ - ۲۱۴]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۹۰/۷

آغاز: این رساله‌ای است درعلم جفر تصنیف حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام از ترجمه بر سبیل اعداد و شرح مربعات و مثلثات در بیان؛ **انجام:** وباید درکنار آبی که دفن کند ودر سر سه راهی باشد ودعا این است: بسمله. یا مفتح فتح؛

در اول کتاب این نوشته منسوب به امام علی شده است و مطالبی درباره مربعات و شرح آنها و مثلثات و بیان خاصیت هر حرف و جداول و طریق ایجاد محبت و عقد الطریق را ذکر کرده است؛

خط: نستعلیق، کا: باقر بن حاجی رجبعلی، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۳۹۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۹عکسی

آغاز: علم جفر، بسمله. حمد له. و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه أجمعین؛ أما بعد فهذه نسخة جلیلة القر فی علم الجفر سیدنا الامام علی (ص) ... هذا الانسان یکون طایعاً ناصحاً أم لا ؟ ۱. و لیس به نصح و ما فیه طاعة ×× تداه علی طول المدا متقلقلاً، ۲. و هذا حبیب طایع لک ناصح ×× شفوق دوماً یبتغی منک منزلاً؛ **انجام:** هذا الغائب یرجع من سفره غانماً أم لا ؟ ۱. و هذا الذی قد غاب لیس براجع ×× من السفر المذکور الا محملاً ... ۲. و ما غاب غاب یا اولی الفضل راجع×× الیکم باذن الله حالاً معجلاً

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سر لوح کم کار، نام رساله به عنوان «علم الجفر» در آن به چشم می‌خورد؛ ۳۰ص، ۱۳ سطر [عکسی ف: ۴ - ۳۳]

● **الجفر** / جفر / عربی، فارسی

al-jafr

؟علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۱۵۳ - ۲۰۳ قمری

ʻalī ebn-e mūsā, emām-e haštom (771 - 819)

قاعده در جفر. قاعده‌ای است در جفر به زبان عربی منسوب به علی به منسوب به علی بن موسی الرضا علیه السلام.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمه تعالی. فائد جلیلیه فی الجفر تنبئک عن احوال المستقبل باو القاعده فیها هی ان تکتب کیف حال فلان مع فلان؛ **انجام:** حروف را مرتباً نزد هم نوشته تکسیر صدر و موخر کرده در سطر ششم جواب می‌دهد الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۱ص (۹۵-۹۶)، ۱۶ سطر (۶/۸×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

● **الجفر** / جفر / فارسی

al-jafr

؟علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۱۵۳ - ۲۰۳ قمری

ʻalī ebn-e mūsā, emām-e haštom (771 - 819)

رساله‌ای است مختصر در فواید جفری از قول حضرت امام رضا علیه السلام که گویا ایشان فرموده این علم منسوب به حضرت علی علیه السلام می‌باشد و این را جفر کبیر و جفر جامع نیز می‌گویند و باید دانست که این مسائل صرفاً انتساب محض است و هیچگونه ارتباطی بین ائمه علیهم السلام و این گونه مسائل یا روات حدیث، وجود ندارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۳۰/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این مختصر یست در فواید جفری از قول حضرت إمام الجن و الإنس علی بن موسی الرضا علیه السلام؛ **انجام:** و اگر حروف مائی غلبه کرده حروف ناری باو اضافه باید کرد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۲۰-۱۲۱)، ۱۵ سطر (۷×۱۱)، اندازه: (۱۱×۱۶)سم [ف: ۲۹ - ۱۹۰]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

در این رساله احکام جفر به نقل از امام علی و امام صادق بیان شده است. وی رساله دیگری در علوم غریبه مسمی به «السیف المرهق» دارد که نسخه‌ای از آن در فهرست مرعشی [۷۴/۱۷، ش ۶۴۸۱] معرفی شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۸/۱

آغاز: الحمدلله الذی اشرق صدور الصدیقین بعهد المیثاق و احرق

ارواح المشتاقین بعهد التلاق و اقلق قلوب العشاقین ببلوغ الاشواق؛ **انجام:** فانه ما یتعدی ذلک الرجل اربعین یوماً حتی تخطف روحه و یموت و هذه من المحرمات العظیمة فاتق الله تعالی فی هذه العمل فانه من المحذورات و الخطورات و هذه صفة الوفق المذکورة قد تمت
خط: نسخ، کا: خسرو بن کلانتر ولیخان طالقانی، تا: پنج‌شنبه ۱۱ ذیقعده ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج آبی، ۴۶ گ (۴ر-۴۹ر)، ۱۵ سطر [ف: ۳۶ - ۶۸]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

بونی، احمد بن علی، - ۶۲۲ قمری

būnī, ahmad ebn-e ‘alī (- 1226)

بخشی از رساله‌ای است در جفر. مؤلف در آن به کتاب دیگرش «علم الهدی و اسرار الاهتدا فی شرح السلوک باسماء الحسنی» و «شمس المعارف» حواله داده است. در این بخش اسرار و خواصی از حروف تهجی همراه با جداولی در وفق تحریر شده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۵۴/۱

آغاز: فی رق طاهر یسره الله علیه الحفظ و الفهم و الحکمة؛ **انجام:** جداول است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ (۱پ-۱۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۷۹]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ - ۶۳۸ قمری

ebn-e ‘arabī, mohammad ebn-e ‘alī (1166 - 1241)

در این رساله که به نثر و نظم انشا شده از گذشته و آینده خبر داده و بعضی از قواعد جفری را با رمز و اشاره بیان می‌کند. به نظر می‌رسد نسخه ها یکسان نباشد.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۷۳/۴

آغاز: الحمدلله وحده ... حی دار بالرقمتین خلیا ×× بین ذات الصفا و برقه ریا؛ **انجام:** و نعوذ بالله من الجور بعد الکور فتذکرون ما أقول لکم و افوض أمری الی الله ان الله بصیر بالعباد
خط: نستعلیق، کا: عبدالمحسن بن علی حسینی قادری جیلی، تا: ۱۰۸۹ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۳(۲پ-۲۳پ)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱۴ - ۱۶۱]

۲. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۹۹/۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴گ (۲۴۷پ-۲۷۰ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف:۸۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۲۵

آغاز: بسمله، و اما طریق الاستخراج من الخفر الجامع؛ **انجام:** و الهدایه و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ - ۶۳۸ قمری

ebn-e ‘arabī, mohammad ebn-e ‘alī (1166 - 1241)

رساله‌ای است در جفر در بیان ضابطه سؤال و جواب.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمله. قاعده چنین است که سو الرا بزبان عربی کنند و بعد گرفته داخل مربع نمایند باینطریق که هل یکشف لمحمد علی؛ **انجام:** بدائر ابجد عمل نماید و مخصص نوروزی قرار دهد تا جواب شافی براید انشاءالله تعالی ... تمت بالخیر و من الله التوفیق
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ در برگ ۷۰پ مطلبی در جفر با عنوان «فائده جلیله» نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۴گ (۶۷-۷۰پ)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

چنین تألیفی را به خواجه نسبت نداده‌اند و احتمالاً نسبت آن به خواجه بر اساس عبارات اول نسخه است و فقط همین یک نسخه از آن دیده شده و مدرس رضوی هم نام نبرده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۵

آغاز: بسمله، حمدله، و بعد چنین گوید افضل العلماء ... نصیرالدین محمد الطوسی که فرمود که از شروع مهمات عالم متحیر بودم تا آنکه خدمت حضرت صاحب الامر صلوات الله و سلامه علیه رسیدم و فرمودند؛ **انجام:** ع ب د ا ل ل هـ ج س ت هـ ا س ت
بی‌کا،تا:قرن۱۳و۱۴؛کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۰گ (۶۶پ-۷۵پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۷]

● **الجفر** / جفر / فارسی

al-jafr

کرانی، احمد بن محمد علی

karānī, ahmad ebn-e mohammad ‘alī

۳۳ جدول ۱۸×۱۲ خانه‌ای می‌باشد که در هر خانه حرفی از حروف الفبا به‌طور مختلف نوشته شده و هر جدول برای بیان مطلبی تنظیم شده، مؤلف در مقدمه روش استفاده از جدول‌ها را ذکر کرده است.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۱۰

آغاز: اما بعد، بر طبع وقاد و خواطر نقاد اولوالابصار مخفی نخواهد بود

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۷۱۰ق؛ ۲۰گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۲۵]

● **الجفر (رسالة فی)** / جفر / عربی

al-jafr (r. fī)

فیومی، احمد بن محمد، - ۷۷۰ ؟ قمری

fayyūmī, ahmad ebn-e mohammad (- 1369)

منظومه‌ای است با شرح آن از شیخ شهاب الدین فیومی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۹/۲-فیروز

آغاز: بسمله. بسم الله خالق کل شیء ... صفة المثال الذین و صفه الشیخ شهاب الدین الفیومی لتلمیذه بعد الخطبه قال لما رایت تقاصر الهمم عن ادراک الحکم؛ **انجام:** فما نحن بمهدین الیک ذنبک فی عنقک و ان لم تفطن فبالله المستعان یهدی من یشاه من عباده بارادته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۳-۷)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۱- ۲۹۰]

● **الجفر (منظومة فی)** / جفر / عربی

al-jafr (mnz. fī)

فیومی، احمد بن محمد، - ۷۷۰ ؟ قمری

fayyūmī, ahmad ebn-e mohammad (- 1369)

منظومه‌ای است با شرح آن از شیخ شهاب الدین فیومی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۹/۳-فیروز

آغاز: ارجوزه الشیخ شهاب الدین لتلمیذه اوله و اوضح السر للتلمیذه فی الکتب؛ **انجام:** الاوتاد الاربعه و تجمعهم و تثبتهم تحت الدور

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ پس از متن منظومه جداولی است و پس از آن شرح ارجوزه چنین آغاز می‌گردد: «صفة الکلام فی تفسیر هذه الابیات و شرح العمل کله قال الشیخ شهاب الدین سالت عن التلمیذ»، این منظومه و شرح با اغلاط و سقطات بسیار نوشته شده و جدا کردن آن در مجموعه دشوار است؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۷ص (۷-۱۳)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۹۰]

● **جفر** / شعر، جفر / فارسی

jafr

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne‘mat-ol-lāh-e valī, ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1330 - 1431)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۵

در آن از سال ۹۰۹ یاد شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱ص (۳۰) [ف: ۱۰ - ۱۸۳۳]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

؟ ترکه اصفهانی، علی بن محمد، - ۸۳۶ ؟ قمری

torke esfahānī, ‘alī ebn-e mohammad (- 1433)

رساله‌ای در خواص حروف و منسوب به ترکه اصفهانی

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۰۵/۱

آغاز: بسمله، بدانکه ترتیب حروف بیست و هشتگانه شش نوع است که دوائر سته عبارت از آن است و هر دوائر دوازده حرف؛ **انجام:** مدخل وسیط مجموعی از میزان حروف سئوال است مثلا حسن، مدخل کبیر آن ۱۱۸ و مدخل وسیط ۱۹ مدخل صغیر است

خط: نسخ، کا: محمد امین، تا: جمعه ۲۱ شوال، قرن ۱۳ و ۱۴؛ مجدول؛ در صفحه عنوان به نام علی بن محمد ترکه اصفهانی آمده؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: رویه میشن قهوه‌ای،۳۶گ (۱پ-۳۶ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۶ - ۴۶۰]

● **الجفر** / جفر / عربی، فارسی

al-jafr

بسطامی، عبدالرحمن بن محمد، - ۸۵۸ قمری

Bastāmī, ‘abd-or-rahmān ebn-e mohammad (- 1454)

پرکنده‌هایی در علوم جفر و غالب و مغلوب به فارسی و عربی با رسم جداول و شکل‌هایی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۴۱/۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۶ص (۲۳۳-۳۳۸)، ۲۱ سطر [ف: ۳۶ - ۷۲]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

اخلاطی، حسین بن علی، ق۹ قمری

axlātī, hoseyn ebn-e ʻalī (- 15c)

نویسنده می‌گوید از کتاب «مشارق الانوار» سید محمد هاشم اصفهانی و ولد بزرگوار ایشان که در خدمت علمای هندوستان مشهور بود به نام سید مرتضی این کتاب را فراهم آوردم و آن را در میان خلق گذاشتم که مرا بهتر از علم و دین و جفر چیزی به نظر نیامد. او بعد به رموزات و اشارات آن می‌پردازد و سپس مطالب را مفصل شرح می‌دهد. ظاهراً نسخه‌ها همانند نیستند.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۸۳

آغاز: بسمله و به نستعین، اما بعد بدانکه دانستن رموز و اشکال رموزات؛ **انجام:** عظیم الخلق حذف النعیث×× اذا قرابت شک ضبطه جدس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ مجدول، در آخر در حدود دو ورق مطالبی با عنوان: «قاعده در سوال جفری که امتحان نشده که از استادی رسیده ...»؛ کاغذ: فرنگی، ۸۱گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۴۰۵]

۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۲۴

آغاز: بدانکه این چند کلمه در بیان معرفت بسط به سؤالاتی که سائل سؤال کند ... بدانکه زمام بسط را میزان است و میزان آنست که حروف نصف بگیرد ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ، اندازه: ۹/۵×۱۳سم [ف:۳-۲۵]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۸۷/۴

بی دیباجه؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۲ق [ف: ۷- ۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۱/۴

آغاز: بدانکه جفر در لغة چاه روشن آنرا گویند و در اصطلاح کشف بحاریست که از ینابیع؛ **انجام:** خالص نموده تکسیر نمایند که ۳۶۵ صفحه حاصل شود و از آن استنباط احوال کنند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۸۲-۹۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف: ۳۶ - ۴۴۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۷۴/۳

آغاز: فصل فی خواص الاعداد مثلثی بکشد قطرش بسه قسم کند و خطها بکشد؛ **انجام:** شیخ محیی الدین اعرابی فرموده که هر اسمی ازین اسما بجهت امری مقرر داشته اند ... میسر و محصل ساخته و پرداخته آید بمنه وجوده و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای عطف تیماج،۱۶گ(۵پ-۲۰ر)،۱۷سطر،اندازه:۱۲×۱۷سم [ف: ۳۸ - ۵۰۲]

● الجفر / جفر / عربی

al-jafr

بزغشی، محمد

Bozqošī, mohammad

رساله‌ای است کوتاه در علم جفر و از انجام نانوشته مانده است، و دقیقاً شناخته نشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸۳/۸

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فهذا العمل لطیفة ربانیة من الحضرة الرحمانیة مثبتة بها مطالب الانسان و هی من تصنیف الشیخ الفاضل؛ **انجام:** ثم یکتب السطور المستخرجة منها الاسماء الاعوان ... نوشته نیست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ:شرقی،۱گ(۳۵)،۲۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳۲ - ۲۵۵]

● الجفر / جفر / عربی

al-jafr

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق ۱۰ قمری

dehdār-e ʻayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)

رساله‌ای است، از لحاظ خط و دوائر ترسیم شده و عناوین مطالب، بسیار روشن و منظم، دارای یک «مقدمه» و ۶ «فصل». جداول و دوائر مربوط به مطالب کتاب را مصنف خود در یک قسمت جداگانه در آخر کتاب قرار داده است.

آغاز: الحمدلله الذی کشف علینا رموز الغرائب بفیضه المعین و ستر عنا طریق الشک و الضلال و سقانا من مواجر الطلب و سرائر العجائب من ینابیع الفیض الکثیر

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لما کان استخراج المطلب بهذه القاعده صعب (صعبا-ظ) فلابد علی (فی-ظ) التسهیل علی المبتدی بهذا المشق

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: فرنگی عالی، جلد: پارچه گلدار مشکی،۲۶ص،۱سطر، اندازه: ۲۲×۲۷سم [ف: ۴-۴۱۵]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۲۸۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** سطر الجواب ناطق شده که خلیفه بحق محمد و صاحب اسرار او علی علیه السلام است

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۸گ (۱۵ر-۲۲پ)، اندازه:۱۱ × ۱۷/۵سم [مؤید: ۳ - ۲۴۲]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۶۳

آغاز: اما بعد فیقول الحقیر الفقیر المحتاج الی رحمة الغفار، ابن محمد محمود دهدار ... رتبت علی مقدمة و سته فصول؛ **انجام:** حتی یخرج الجواب انشاء الله تعالی صریحا صحیحا بحول الله و قوته؛

خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: گالینگور آبی، ۴گ (۲۱۸پ-۲۲۱پ)، ۱۷ سطر (۸/۵-۹×۱۶/۵- ۱۸/۵)، اندازه:۱۳/۵×۲۱سم [رایانه]

● جفر / جفر / فارسی

jafr

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق ۱۰ قمری

dehdār-e ʻayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)

ظاهراً همه نسخه‌ها همانند نیست و هیچکدام گزارش مشخصی ندارد.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۶۴
خط: تحریری، کا: محمد جعفر، تا: ربیع الثانی ۱۱۶۶ق [مختصر ف: – ۲۲۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸۱/۵
(در شش بیت)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱ص (۴۰۱)، ۱۹ سطر [سنا: ف: ۲ – ۱۶۱]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۸۹/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ (۱۱۵پ–۱۹۶پ)، ۱۷ سطر (۸– ۹×۱۱– ۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۳۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۲
آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد وضع کرده جفر جامع آن چیزی که میان جمهور اهل شعور مشهور است؛ **انجام:** داخل باید نمود مستحصله مذکور را تا تمام شود مؤثر است
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ در متن؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵۴گ (۱۲پ–۶۵پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۲۶۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۶۲
آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** الوجاالوجا حما یلترز آغوش نگارم
خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: – ۱۶۶]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۹۷
خط: نسخ، کا: صدرالدین عاملی و غیره، بی تا [الفبائی ف: – ۱۶۶]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۷۲۴
آغاز: بسمله الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** این همه از قاعده استاد است بحق ولیک علی
خط: نسخ، کا: علی اصغر طباطبائی، بی‌تا، جا: نجف اشرف [الفبائی ف: – ۱۶۶]

۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۴/۸
خط: نستعلیق، کا: سید علی اکبر بن سید عبدالحسین، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ (۴۰ر–۵۴ر)، ۱۲سطر ۱۱×۱۵/۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۵۸]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۶۷
آغاز: بسمله. ا ا ا ا ا ا ب ا ا د ا ا ا ه؛ **انجام:** یا عیلم جانشین بحق خاتم انبیاء کیست به طرز جامع پر شده است ... س ا غ ن غ
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۲/۱
آغاز: بر ضمیر ارباب دانش مخفی نماناد که الف از نه نقطه مشکل است اگر چه بعضی بر آن رفته اند که از چهار نقطه مشکل است؛ **انجام:** که آن به جای مستحصله است پس مکررات کسورات را وزن نموده و خلاصه آن را نوشته تأمل نماید که چه عبارت می‌آید که آن جواب است و السلام علی من اتبع الهدی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۲۳گ (۱ر–۱۲۳ر) [ف: ۳۶ – ۶۲]

● جفر (منظوم) / شعر، جفر / فارسی

jafr (manzūm)

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق ۱۰ قمری

dehdār-e ‘ayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)

به روش پرسش و پاسخ، از عیانی، با شرح فارسی آن.
[فهرستواره منزوی ۶۸۳/۱۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳/۱۴
کا: شیخ احمد بن محمد جعفر خوانساری ساغر، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج زرد، ۱۰ص (۱۶۲–۱۷۱)، اندازه متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۱×۱۸سم [سنا: ف: ۱ – ۷۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۴۰/۳
آغاز: سؤال از جفر جامع گر نمایی ×× بکن مستحصله بهر خود آسان؛ **انجام:** فقیر این نکته را محمود دهدار ×× بعینه دیده ام از جمع نادان
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۶۸ر)، ۱۵ سطر [ف: ۳۶ – ۷۰]

● الجفر / جفر / عربی

al-jafr

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ – ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

مؤلف در آن می‌گوید که من در یمن و صنعا امیر احمد بن سید طاوس مکی را دیدم و از شاه عباس یاد می‌کند.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۲/۴
اللوح المتسع من الالواح الجفرية؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ – ۱۱۲]

● الجفر / جفر / عربی، فارسی

al-jafr

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ – ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

این کتاب در یک «مقدمه» و شش «فصل» است: مقدمه: در آنچه استخراج سؤال به قاعده مداخل اربعه بر آن متوقف است و در آن سه مطلب می‌آید؛ فصل ۱. کیفیة سوال؛ ۲. کیفیت نسبت بین دو حروف؛ ۳. طریق اکتساب؛ ۴. تحصیل حرف الحاصل؛ ۵. کیفیت، مستحصله؛ ۶. طریق امتحان(؟). متن رساله عربی شیخ

بهایی است با ترجمه فارسی آمیخته با یکدیگر. سرآغاز و فصول آن شباهت تامی به رساله منسوب به دهدار دارد و محتملاً یک رساله است که به دو نفر منسوب شده است و البته همه نسخه‌ها نیز همانند نیستند.

آغاز: بسمله، و به نستعین. الحمدلله الذی کشف علینا رموز الغرایب بغیضه المعین و سترعنا طریق الشک و الضلالة بروح الیقین ... اما بعد چون لطائف و غرائب علم جفر بیش از آن است که بقلم ضعیف دو زبان و کاغذ نحیف ناتوان

انجام: آنچه بماند بقاعده ترتیب دهد و تکسیر کند تا خیر و شر و نفع و ضرر دریابد

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۳۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج محمد ابن حاج اسمعیل ابن حاج علی اکینی معروف به حاج بکتاش زاده، تا: ۲ جمادی الاول ۱۱۸۴ق؛ محشی با نشان «حاج محمد» نویسنده نسخه؛ کاغذ: مغز پسته‌ای، جلد: میشن قرمز، ۱۳گ (۴۹پ-۶۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۶ - ۲۳۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۵۱

در فهرست با عنوان: در فواید بعضی الواح عددی و حرفی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۱ص (۶۹۵-۷۰۵) [سنا: ف: ۲ - ۱۵۹]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۸۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فهو المستحصلة و الا فلافتامل فتدبر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶ص (۱-۶)، ۹۰سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۵۷۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۲۰

نام مؤلف به استناد کتابشناسی شیخ بهائی ۲۲۶ ذکر شد. در فهرست با عنوان: «سؤال و جواب مستحصله»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۱گ (۱۲۰پ - ۱۲۱پ) [ف: ۶ - ۲۶۹]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۶۶/۹

آغاز: برابر؛ ... فیقول ... بهاءالدین محمد بن الحسین العاملی رسالة فی علم الجفر رتبت علی مقدمة و ست فصول این رساله ایست در علم جفر و جفر در لغت بمعنی پوست بزغاله است و در اصطلاح بمعنی ثبت کردن تهجی است ترتیب دادم بر یک مقدمه و شش فصل؛ **انجام:** حتی یخرج الجواب صریحا صحیحا بعون الله و حسن توفیقه، بعد نقل کن حرفی را ... تا جواب صریح صحیح براید بیاری خدا و خوبی توفیق و السلام (مورخ ۲۷ رجب ۱۲۹۱)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹ص (۱۶-۲۴)، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۹۶۳]

۶. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۱۲/۶ج

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۲۱۶]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمه تعالی. قاعده سوالرا بعربی مقطع نویسد عدد شرا گرفته بعد از اخراج زکوة چهار قسمت نماید یک قسمت را بمربع برده؛

انجام: و قس علیه البواقی پس جواب اینست سره رصص رصف و السلم علی اتبع الهدی تمت الرساله شریفه

رساله در جفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا روکش پارچه سبز، ۳گ (۷۱-۷۴پ)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

صوفی، محمد سعید بن صالح

sūfī, mohammad sa'īd ebn-e sāleh

در سه «باب».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴۱/۱۲-ف

نسخه اصل: برلین Or. 8066 (برج ش ۳۰۳ ص ۳۲۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۳ق؛ ۵گ (۹۱پ-۹۵پ) [فیلمها ف:۱-۷۱۴]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

صوفی، محمد سعید بن صالح

sūfī, mohammad sa'īd ebn-e sāleh

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۱/۵

بی‌کا، تا: ۱۲۶۷-۱۲۷۳ق [نشریه: ۲ - ۱۰۰]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

ابن بهاءالدین علی ملا میر قاری

ebn-e bahā'-od-dīn 'alī mollā mīr qārī

از «سهم اول از برج حمل از ساعت اول تا هشتم، و «از ساعت ۸ تا ۱۶» عمل ابن بهاءالدین علی ملا میرقاری» و «از ساعت ۱۶تا۲۴ عمل ابن بهاءالدین علی ملا میرقاری» آغاز می‌شود. جدول‌ها از سهم ۱ تا سهم ۳۰ برج حمل تا سهم ۱تا۳۰ برج حوت هر یک در سه بند «ساعت اول تا هشتم» ساعت ۸ تا ۱۶، ساعت ۱۶ تا ۲۴ هر سهمی در یک صفحه و در یک جدول دارای سه بند هر بندی در ۸ سطر با شماره با یک سهم دیگر ارقام زیر بند آخر «در خانه‌های جدول‌ها حروف تهجی است» نام مؤلف در بند دوم و سوم هر صفحه هست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۱۳۵گ، ۲۸ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [سنا: ف: ۲ - ۱۶۸]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

اکبرآبادی، محمد منعم بن منور، ق۱۱ قمری

akbar-ābādī, mohammad mon‘em ebn-e monavvar (- 17c)

رساله مختصری است در زمینه روش تحصیل مطالب از سؤالات جفری، در آخر آن سؤالات جفری طرح شده و روش به دست آوردن جواب آنها ذکر شده است. در ضمن این سؤالات از شاه سلطان حسین صفوی و محمد اورنگ زیب یاد شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۴۰/۱

آغاز: الحمدلله الذی جعل الائمة هادیا منظوم عقاید الاسلام و الوسائط مهد بالقواعد الایمانی ... اما بعد چنین گوید اضعف عباد شیخ منعم بن شیخ منور علوی که چون علم جفریه جعفریه غریبه عجیبه منقول طبایع کاملان راه دین؛ **انجام:** و در عمل غالب مغلوب غلبه دارد من بعد او سلطان زاده ها مسلط شوند و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ (۱ر-۶۵ر)، ۱۵ سطر [ف: ۳۶ - ۷۰]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

تونی، محمد نصیر، ق۱۱ قمری

tūnī, mohammad nasīr (- 17c)

رساله‌ای منثور و منظوم درباره جفر. نویسنده در آن سعی کرده است تا مسائل اساسی جفر را در این رساله نشان دهد و با آوردن مثنوی مزبور نیز مطالب را برای حفظ کردن و به خاطر سپردن آسان‌تر کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۹/۳

آغاز: بسمله، الله المعبود النبین و به نستعین الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی رسوله محمد و اله اجمعین بدانکه این مقدمه در بیان؛ **انجام:** بآرزوو دیده خویش آید نگوید بغایت حق راست آید بعون الله الواحد تمت الرساله فی مشهد الرضا علیه السلام شهر شوال ۱۰۴۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ص (۱۵۸-۱۶۸)، ۲۱ سطر (۱۴×۷/۰۳)، اندازه:۱۳×۲۰ سم [ف: ۶ - ۱۵۷]

● **الجفر** / جفر / فارسی

al-jafr

قاینی، قاسمعلی، ق۱۱ قمری

qāyenī, qāsem-‘alī (- 17c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۳۰/۴

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد المحتاج الی قاسم الارزاق قاسم علی قاینی سطری چند از کلام محققین ارباب حروف در جفر کبیر و صغیر بر نحو اجمال جهت این کتاب و غیر آن ... نقل نمود؛ **انجام:** و هو مرکب بالله و تالله و والله العلم عندالله؛

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد جعفر، تا: ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۱ص (۱۱۹-۱۴۰)، ۱۴ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۵۵۰]

● **جفر (منظوم)** / شعر، جفر / فارسی

jafr (manzūm)

جفری، غلام محمد

jafrī, qolām mohammad

منظومه‌ای کوتاه (۶۴ بیت) در قواعد علم جفر همچون الفاظ مکتوبی مسروری و ملفوظی و قواعد طرح کردن و اعراب. از سراینده نامی نیامده است. نسخه‌ای دیگر با همین سرآغاز در لاهور هست که در آنجا نام سراینده غلام محمد جفری یاد شده است (مشترک پاکستان ۳۳۷/۱). مثنویی است، در پیش‌بینی آینده کسان، از راه محاسبات جفری، نامبوب. (احمد منزوی)

آغاز: ابتدا کردم به نام کردگار ×× کو دو عالم آفرید و هشت و چار / چون محبان محبان تمام ×× حکم کردم این سخن را و السلام

[مشترک پاکستان ۳۳۷/۱؛ فهرستواره منزوی ۶۸۳/۱۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا عمل با علم او گردد تمام ×× صبح این دولت برون آید ز شام / یا الهی ما نمی‌دانیم هیچ ×× روی لطف و مرحمت از ما مپیچ

خط: نستعلیق خوانا، کا: محمد عبدالکریم، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۷۳ق؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۸پ-۱۰ر)، ۱۹ سطر [ف: ۳۶ - ۲۰۰]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس حروفش را شماری تو تمام

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۱گ (۱۵ر-۱۵پ) [ف: ۱ - ۷۳]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۰/۶

آغاز: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ناقص؛کاغذ:سپاهانی،۱ص،۲۳سطر،قطع:ربعی[آستانه قم:- ۲۳۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۷:

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما آنچه اخص الخاص باشد و اعتماد را شاید در انواع البسط است؛ تمت بالخیر

خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ در برگ‌های «۹۷–۹۸» پرسشی از شیخ جمال در موضوع طرح حروف و در برگ‌های «۹۸–۹۹» قاعده تکسیر حروف آمده است؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۹۴–۹۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۰ – ۲۷۱]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر چه حرفش دو بود یا سه مدام ×× جمع کن به نشان تو او را والسلام / حکم استخراج جفر ای نیک نام ×× هم چنین می‌گو به خاص هم به عام؛

خط: تحریری ناخوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: کاغذی قهوه‌ای، ۲ص (۱۷–۱۸)، ۱۸ سطر، اندازه متن: ۹×۱۵، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۸سم [رایانه]

● **الجفر** / جفر / فارسی

al-jafr

ملا رشدی

آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۳۰/۲

آغاز: من تألیفات ملارشدی و هو هذا از برای دوستی آیات محبت در لوح مربع؛ **انجام:** بلکه در قرائت نیز بعمل آورده شود، و الله اعلم بحقایق الامور

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۷۴ق؛ با هشت لوح عددی و حروفی، تاریخ تولد «نورچشمی میرزا محمد مؤمن به تاریخ سه‌شنبه ۲۸، یک ساعت به طلوع صبح مانده، صفر المظفر ۱۱۷۴»، بر برگ آخر مطلبی درباره حروف ملبوسی، مسروری، ملفوظی و مطلبی که: اهالی فلک مظنه زده‌اند، برای هر حرفی کوکبی باشد، و متفرقاتی دیگر در جفر به نقل از کتاب سر المصون و جواهر المکنون، و این بیت: «گویند به قرآن دم عثمان آمد ×× ... همین قصد برهان آمد»؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۳گ (۶۲پ–۸۴پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۷۸]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

هاشم، علی

hāšem, ʻalī

رساله‌ای است مفصل در علم جفر به صورت «قاعده» و «باب»؛ برخی از عناوین آن چنین است: قاعده در عدد اسماء الله، باب (۶۰ در ۶۰) پارسیان، باب در بر آوردن کلی و جزئی از جفر علی علیه السلام، همراه با جداول و اشکال، نام مصنف را کاتب در پایان نسخه آورده است و اعتباری بر آن نیست.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۳۰/۱

آغاز: السؤال کیف حال الرضا - علیه السلام - مع المأمون، جمعش بسط عددیش ألف أربع مائة خمسین؛ **انجام:** دو قسم در امتزاج تمام شود ثالث را اعتباری نباشد و هاشم علی مصنفه

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰۶گ (۱–۱۰۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۷×۱۱سم[ف:۲۹–۱۸۷]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

حاج حسن

hāj hasan

در استخراج مسائل جفر از زایجه ابوالعباس سبتی و معرفی جداول آن زایجه. در اوایل رساله از استخراج جفری مورخ ۱۱۴۵ و در برگ ۷۸پ از استخراجی که مؤلف در ۱۲۸۸ کرده یاد شده است. در پایان رساله قصیده‌ای است از حاج حسن (که گویا نام مؤلف رساله است) در شرح طرح و بیان طریق استخراج از جفر جامع و در ذیل آن قصیده دیگری است در نکته‌هایی در این باب. از جمله ابیات قصیده اول، این دو بیت است: جفر جامع گر بدانی مخزن اسما بود ×× شرح این گنجینه گوهر به نزد ما بود ... شرح استخراج جفرش بشنو از حاجی حسن ×× ای که در توحید حق چشم و دلت بینا بود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین بر رأی ارباب دانش و بینش مخفی نماناد که این رساله‌ای است لطیف در معرفت و قواعد جدول مخصوص؛ **انجام:** ساتر سر باش فتح رمز اگر دستت دهد ×× فاتحة الافعال دانستی برو در کار دار؛

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۷۴پ–۱۰۰ر)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ – ۴۲]

● **الجفر = رسالة فی جفر** / جفر / عربی

al-jafr = r.-un fi-l jafr

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

بخش‌بندی نشده، نام نگارنده در متن به دست نیامد، نام او به نوشته دارنده نسخه در آغاز مجموعه آمده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۶۴/۱-عکسی

آغاز: ... طی الارض فی الظاهر فی زمان یسیر؛ **انجام:** علیها تسعة عر. فقال الکافرون عجز عن تمام العشرین. و قال المؤمنون هو اعلم بما خلق و فی ذلک ذکرها فی کتابه. انتهی

دیباچه افتاده؛ خط: تحریری شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [عکسی ف: ۱ - ۹۸]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

بزچلوئی، فرهاد بن چراغعلی

bozčalūī, farhād ebn-e čerāq'alī

مؤلف در این رساله کتاب ملاپری اردبیلی را که در علم جفر تألیف نموده، در دو «باب» و هر باب در چند «فصل» و یک «خاتمه» شرح و تحریر نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۲/۲

آغاز: حمد بیحد و ثنای بیعدد مر واجب الوجودی را که انتظام اصول از فیض جود اوست؛ **انجام:** و تأخذ مکسور کل حروف و تجعله سطراً ثالثاً ثم تألف کلاماً و تجعل القریب من الحروف للقریب و البعید منها للبعید و السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۲۳ر-۱۳۳پ) [ف: ۳۶ - ۶۳]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

جفار، جعفر

jefār, ja'far

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۲۲

آغاز: چون در پر کردن اشکال شرحی نوشتم که اگر قدری تامل بفرمائید منکشف می‌شود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۵گ، اندازه: ۱۶×۱۹سم [ف: ۳ - ۲۴]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

عبدالصمد محمد بن میرزا محمد

'abd-os-samad mohammad ben mīrzā mohammad

رساله‌ای در علم جفر است، مشتمل بر «مقدمه»، سه «فصل» و «خاتمه»: مقدمه: در بیان معنی جفر و وجه رغبت و میل مردمان به این علم شریف و ...؛ [فصل اول]: در بیان اعمال چندی که باعث وصول به حصول مراد و مقصود است؛ [فصل دوم]: در بیان بعضی تدابیر و اعمال مجربه اهل صنعت است. از شیخ ابوالعباس بونی، شیخ زین الدین، حسین اخلاطی، خواجه نصیرالدین طوسی، در النظیم، تیسیر المطالب ابو عبدالله مغربی، جواهر الاسرار محمود [بن محمد] دهدار (در گذشته: پس از ۹۷۶ق) و کتاب‌ها و اشخاص دیگر، نقل کرده است. نامی از این مؤلف و رساله وی در منابع موجود، نیافتیم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۳۵/۱

آغاز: الحمدلله الذی شرح صدورنا بمعرفه رموز الغرایب ... چنین گوید ... چون علم جفر صریح الفواید و صحیح القواعد بود زیرا که جمله آن ازائمه اطهار بعلمای اخیار و عرفای عالی مقدار رسیده است؛ **انجام:** نسبت بحال مبتدی ذکر لا اله الا الله است و نسبت بحال مبتدی ذکر لا اله الا الله است و نسبت بحال منتهی لا اله الا هو

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، گویا از انجام، نانوشته مانده؛ کاغذ: فرنگی، ۱۸گ (۱-۱۸)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۴۰۴]

● **الجفر (جدول)** / جفر / فارسی

al-jafr (jadwal)

مکری، محمود دوستعلی، ق۱۳ قمری

makrī, mahmūd dūst-'alī (- 19c)

مؤلف در مقدمه می‌گوید: بعضی از احباب از من خواسته‌اند که جداولی در جفر خافیه تنظیم کنم و من هم بر حسب خواهش ایشان این سی و دو جدول را پرداختم که در مقدمه هر جدول نام آنانی که این جدول کیفیت حال آنان را تعیین می‌کند آمده است و در مقدمه علاوه بر این، یک صفحه در طرز استفاده از این جدول نوشته شده است. تعداد جداول ۳۲ می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۸/۳

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین بر طبع وقاد و خاطر نقاد اولوالابصار مخفی نخواهد بود که اطلاع بر حقیقت جفر خافیه و حکم بر آن نمودن هر کسی را مقدور و میسر؛ **انجام:** سطر آخر جدول به این حروف ختم می‌شود: م-د-ت-د

خط: نسخ، کا: آقا بابا شهمیرزادی، تا: ۲۷ شعبان ۱۲۸۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره کاغذی، ۳۳ ص (۲۳۹-۲۷۱)، ۱۸ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه:۱۷/۵×۲۲/۵ سم [ف: ۲ - ۱۲۰]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

رساله‌ای است در استنطاق حروف (جفر) که برای فرزندش حسن نوشته و تعلیم آن را به نااهل منع کرده است.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۴/۷

خط: نستعلیق، کا: سید علی اکبر بن سید عبدالحسین، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۳۶پ-۳۹پ)، ۱۲ سطر (۱۱/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۵۸]

● **الجفر** / جفر / فارسی

al-jafr

مدرس چهاردهی، محمد علی بن محمد نصیر، ۱۲۵۲ – ۱۳۳۴ قمری

modarres-e čahārdehī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad nasīr (1837 - 1916)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۳۶۶

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

● **جفر (رساله در)** / آداب و سنن / فارسی

jafr (r. dar)

زاهدی، جعفر، ۱۲۹۶ شمسی

zāhedī, jaʻfar (1917 -)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۸۹

آغاز: بسمله، این رساله‌ای است در علم جفر و مبادی آن؛ **انجام:** حروف مساوات عبارتند از ... ت خ ظ غ ترقی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۱ق؛ ۱۴ برگ در آخر نسخه در ادعیه و علوم غریبه ضمیمه می‌باشد و ۴۲ برگ سفید و نانوشته در وسط نسخه، وجود دارد [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۸۱

آغاز: بسمله، حمدله و بعد گوید این رساله‌ای است در فن شریف جفر؛ **انجام:** که بایستی از صفحه خود آن درآورند؛

خط: نستعلیق، کا: یزدی، شریف حسین بن عبدالله، تا: ۱۳۷۲ق؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا [رایانه]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ – ۱۳۴۰ قمری

kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e ʻalī madad (1846 - 1922)

رساله مختصری است در هفت «فصل» دارای «فواید» مشتمل بر قواعد کلی علم جفر و چگونگی سؤال در این فن و گرفتن پاسخ، با این عناوین: ۱. تفسیر الأبجد؛ ۲. بعض فوائد تلك الحروف؛ ۳. ذکر بعض اصطلاحات جفرية؛ ۴. امور متفرقة؛ ۵. الجفر الأبيض و الكتاب الجامع؛ ۶. رجوع زمام التکسیر؛ ۷. طرق استخراج الاحوالات من الجفر. در این نسخه ملحقی افزوده شده است از مؤلف در بیان و کشف آنچه که در رساله به رمز آمده تا از نااهلان مخفی بماند.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۹۸/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فیقول العبد الفقیر الی الله الصمد ... ان هذه رسالة ألفتها فی القواعد الجفرية؛ **انجام:** و منها تکتب الحروف ثم تتمیز حروف البروجی و تکسر، نقل من خط المصنف دام ظله العالی

خط:نستعلیق،کا:محمد بن نصر الله موسوی کاشانی، تا: ۱۱ ذیحجه ۱۳۱۳ق، جا: اصفهان مدرسه نیماورد؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۹پ–۱۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳-۴۵۹]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

صدر، صدرالدین، ۱۲۶۰ – ۱۳۳۲ شمسی

sadr, sadr-od-dīn (1881 - 1953)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۷۹۷

آغاز: بسمله، قاعده چنانکه معلوم شد از مثال و ظاهر عبارت؛ **انجام:** قد تمت فی سامره صدرالدین العاملی الاصفهانی

خط: نسخ، بی کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

● **الجفر** / جفر / فارسی

al-jafr

طهرانی، جلال الدین، ۱۲۷۲– شمسی

Tehrānī, jalāl-od-dīn (1893 -)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۴۴

آغاز: بسمله، در بیان منسوبات اشکال علم نقطه؛ **انجام:** زود به منزل مقصود برسد؛

خط: شکسته، کا: سید جلال، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

● **الجفر** / جفر / فارسی

al-jafr

شهابی، محمود، ۱۲۸۲ – ۱۳۶۵ شمسی

šahābī, mahmūd (1903 - 1986)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۲۶

کا: محمود شهابی، بی‌تا؛ خریداری از کیومرث محمودی [رایانه]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

اشرفی، محمد علی بن زین العابدین، ق۱۴ قمری

ašrafī, mohammad ʻalī ebn-e zeyn-ol-ʻābedīn (- 20c)

رساله‌ای است در جفر، مؤلف برخی عبارات مختلف در این علم را از منابع گوناگون عربی آورده و ضمن بحث در این موضوع به شرح آنها پرداخته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۹۷/۱

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... بعد از حمد الهی و نعمت حضرت رسالت پنهای صلی الله علیه و آله و سلم باید دانست که سر قویم و أمر را در چه شیئ قرار داده است؛ **انجام:** ای پسر من نماز بگذاز که نماز جفر است و به این نماز مرد معراج می‌رود و می‌باشد قابل و ظاهر کنند مرا اشیاء و فیوضات ربانیه و چون گردیدی مثل آینه اضافه می‌شود بر تو علوم و حکم و باشی که عمل نمائیبه تکالیف شرعیه

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی ۱۳۲۲ق؛ کاغذ: دفتری خط‌دار، ۷۷گ (۱ر–۷۷پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۷سم [ف: ۳۳ – ۶۷۸]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

املشی، ابوالقاسم، ق۱۴ قمری

amlašī, ab-ol-qāsem (- 20c)

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۳۱ر

آغاز: بسمله ... قاعده استخراج آن چنان است که نموده می‌شود و سوال این است

خط: نستعلیق، کا: محمد گیلانی، تا: قرن ۱۴؛ ۷ص، قطع: نیم خشتی باریک [رشت و همدان: ف: – ۱۱۰۷]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

زنجانی، اسدالله، ق۱۴ قمری

zanjānī, asad-ol-lāh (- 20c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۳۹

آغاز: در بیان و تفسیر بسایط در بسایط است اولی بسط عددی؛ **انجام:** اسم شهر راد و قدرش کنند

خط: مختلف، کاتب = مؤلف، بی تا [الفبائی ف: – ۱۶۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۴۱

آغاز: توجه الی حرف الحاصل فی سطر الاساس؛ **انجام:** تحته و هکذا فی المسبع المتسع

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا [رایانه]

● **جفر (منظوم)** / شعر، جفر / فارسی

jafr (manzūm)

جفار، حاجی حسن

jefār, hājī hasan

منظومه کوتاهی است در جفر که مؤلف از روی یک متن عربی به نظم در آورده است.

[فهرستواره منزوی ۶۸۳/۱۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۷/۴

آغاز: جفر جامی گر بدانی مخزن اسما بود ×× شرح این گنجینه گوهر به نزد ما بود / جمله اسفار صفی در لغات مختلف ×× با کتبهای رسائل سر بسر خانا بود؛ **انجام:** بود این شعرها از حکم خالق×× سوی حضرت دین شاه مردان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای سبز، ۷گ (۲۰ر–۲۶ر) [ف: ۳۶ – ۱۴۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: – ۱۶۶]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

حسینی، عبدالعلی بن محمد تقی

hoseynī, ‘abd-ol-‘alī ebn-e mohammad taqī

از رساله‌های دهدار و دیگران گرفته است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد این منتخبی است که حقیر عبدالعلی بن محمد تقی الحسینی جمع نموده از رساله‌های مرحمت ... ملا محمود دهدار و غیره فی علم الجفر؛ **انجام:** از حروف و سح س را نوشتم که ... وصال بادی و مودی است

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸گ (۱پ–۸پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۲۶۶]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

خراسانی، هادی

xorāsānī, hādī

رساله کوتاهی است در جفر و چگونگی گرفتن مستحصله. در عنوان رساله نوشته شده: «قاعده جفر صدیقی به طریق آقا سید هادی صدرالسادات خراسانی مسکن و کرمانی الاصل».

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۰۲/۳-۲۷/۷۲

آغاز: قاعده جفر صدیقی بطریق آقا سید هادی ... اول اسم مبارک یا خنیورا در اول سؤال ضم نموده و اسم مبارک اخبرنی یا علام را در آخر سؤال ضم نموده عدد حروف سؤال؛ **انجام:** زیرا که جدول چهارده سبعه احرف سین شین است از جدول و چهار است از سایل این می‌شود ... حرف برکت بحرف سین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ یا ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۱۶۳]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

عبدالله

'abd-ol-lāh

این کتاب که گویا مؤلف آن عبدالله نامی است موضوع کتاب حروف کلمات است با تطبیق آنها به اعداد حساب جمل و دریافت کمون و بطون آنها.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۴۰۰/۱

آغاز: بسمله - این نامه نامی مبارک عبدالله است تاج رک - الحمدلله رب العالمین کما هدینا بصراط المستقیم؛ **انجام:** و هکذا بعون الله تع خونده اعلم بسم الله الرحمن الرحیم بدان بی امر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۲سم [ف: ۱ - ۳۷۶]

● **جفر** / جفر / اردو

jafr

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۵۵۴

آغاز: بسمله، توکلت علی الله اما بعد بدان و آگاه باش؛ **انجام:** بحق اذونی احبادیث ... من شهر ذالقعدی الحرام
خط: مختلف، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق [الفبائی ف: - ۱۶۶]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

مجموعه قواعدی در استخراج اسماء و علوم غریبه است که با استفاده از علم جفر نگارش یافته است.
آغاز: بسمله. بدان ایدک الله تعالی که علماء جفر مد برکاتهم به تتبع بسیار فهم کرده اند که هر امری از امور که بحسب ادوار بظهور میرسد از ایجاد و اعلام و لوازم آن من الازل الی الابد مظهر آن اسمی است

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۳/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی کل مایحتاج الیه من الشرایع الدینیة و الاحکام القضایا حتی الجلدة و نصف الجلدة وارش الجذشته
با عنوان‌های فایده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: میشن ترمه، جلد: قهوه‌ای سیر، ۴۱ص (۱۰۶-۱۴۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۱×۲۱/۱سم [ف: ۵ - ۱۲۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۳۰/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنانچه عن قریب ذکر خواهد شد
خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد جعفر، تا: ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۲ص (۱۰۷-۱۱۸)، ۱۴ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۵۵۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۹/۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از مدخل حروف بیرون آری
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ زرد عطف میشن قهوه‌ای، ۳گ (۱۶۷ر-۱۶۹ر)، اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۳سم [ف: ۶ - ۳۱۴]

۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۴/۱۲

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۴۲]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

رساله‌ای است در علم حروف مشتمل بر دو «مقدمه» و «فصول» و «خاتمه»: مقدمه ۱. بیان معنی جفر و التعریف؛ مقدمه ۲. بیان اصطلاحات که دانستن آن در این کتاب از ضروریات است؛ و فصول در بیان اعمالی که باعث بر حصول مرادات است؛ خاتمه در بیان استخراج احوال آینده و استکشاف احوال ماضیه.
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... این نسخه ایست مشتمل بر علم حروف و این علم خاصه انبیاء و اولیاء است و از چشم نامحرمان پوشیده و پنهان داشته اند ...

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۹/۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الرجز فاهجر و لا تمنن تستکثر و لربک فاصبر و اسم یا احیا بیست بار بخواند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ در برگ ۳۵۵ر تا ۳۵۸پ استخراجی نجومی از علی (ع) و مطالبی دیگر در علم احکام نجوم دیده می‌شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۸گ (۳۵۵ر -۳۶۲پ)، ۱۱- ۱۲ سطر (۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۱۷]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بسط تقوی بجهت قوة حال و مال و بیرون آمدن از ضعف طالع و بی رونقی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۸گ (۳۷-۴۴پ)، ۱۲-۱۷ سطر (۱۰-۱۰/۸×۱۵-۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۷۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** باید که در وقت نوشتن این دو اسم را بخواند - یا سلام یا دائم و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ مشکی، ۲۰ص، اندازه:۱۰×۲۱ [ف: ۱ - ۲۵۲]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

در قواعد کلی علم جفر بسیار مختصر، بنا به گفته مؤلف به

عبارت آسان نگاشته شده است به‌گونه‌ای که از کتاب‌های دیگر این فن بی‌نیاز می‌کند. در یک مقدمه و دو باب دارای فصول و یک خاتمه بدین تفصیل: مقدمه: در بیان مداخل و مخارج اسماء؛ باب ۱. بیان اعمال دارای هفت فصل؛ باب ۲. بیان اعمال علی التفصیل دارای هفت فصل؛ خاتمه: در بیان عزیمت ساختن.
آغاز: بسمله و به نستعین، حمدله، اما بعد بدان که این رساله در تکسیر حروف و استخراج اسماء باری تعالی و اسماء جنیان و اسماء ملئکه و دیگر اعمال جفر و اگر هزار رساله به دست آوردی، از این رساله اوضح ...

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و جز این پر کند و بنویسد کار برآید و مقصود به دست آید، و الا فلا و الله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۱گ (۵۵پ-۶۵ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۴۰۸]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۲۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** الا تخافوا و لا تحزنوا و ابشروا بالجنة و ادخلوا بسلام آمنین الوحا الساعة العجل بارک الله علیکم
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۸ر-۱۱ر)، اندازه:۱۶ × ۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۳۸۱]
۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵۶۰/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا عطف میشن، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۴۰۸]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فنذکر طریق المداخل الاربعة فی القاعدة الجفریة فاذا اردت العمل به فلابد ان تأخذ قواعد، منها الابجد الصغیر و هو هذا: ابجد، هوز، حطی ... و منها الابجد التنزلی و یقال له دایرة ایقع و هو هذا

همانند:
۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۸۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم فعلنا هکذا الی ان صار تماما، ثم کتبنا تحت کل نظریة، و کسرنا صدر موخر حصل جواب
در آن آمده: «فی مثلنا هذا یوم الخمیس رابع عشر صفر سنة ۱۲۱۱»؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:۱۳۰۲ق؛کاغذ:فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۷گ (۳۳پ-۳۹ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۱×۲۰/۱سم [ف: ۹ - ۳۸]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۴۶/۲-عکسی
آغاز: برابر؛**انجام:** تعدد العدد علی الحروف الذی تعد علیه العدد السابق بعینه فهو مستحصله الحروف المأخوذ من الحاصل و الافلا
در دیباچه کوتاه و در انجام از نگارنده نام برده نشده است. گفتاری ست کوتاه، بخش‌بندی نشده؛ خط: تحریری شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳-۱۴؛ سپس ۳ جدول حرف‌ها در میانه و پایان؛ ۱۰ص (۹۶-۱۰۵) [عکسی ف: ۱ - ۹۹]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

رساله مختصری است در جفر و روش استفاده عملی از آن. عناوین رساله «فصل، فصل» می‌باشد.
آغاز: بسمله، من اراد یعلم بعلم الجفر فعلیه ان یبسط حروف السؤال فیأخذ مداخلة من الصغیر و الکبیر و الوسیط
انجام: و هو عشرة و باقی الحروف یعود علی ما قبله و خروجه منه علی ترتیب حروف ایقغ و المخارج التی فی بیت الاحاد. فافهم تمت الرساله

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۶۶/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ محشی با امضای محمد حسین ره؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۹۳پ-۹۴پ)، ۲۱- ۲۲ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۳سم [ف: ۱۸ - ۹۶]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۶۷/۲
آغاز و انجام: برابر
مجهول المؤلف و بی نام و نشان است؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: صالح حسینی، تا: ۱۲۸۴ق، جا: سمنان مدرسه صادق خان؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج ماشی، ۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۲سم [ف: ۱۰ - ۸۷]

● **جفر** / جفر / فارسی

jafr

آغاز: بسمله، بدانکه حروف ترفع ب د و ح ی ل ن هرگاه در اول خانه واقع شود

همانند:
۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۴۳/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** ولی این نسخه بکلی مجعول و مغلوط و از فهم و ادراک دور است
مجهول المؤلف و مبتذل و بی معنی است؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: اسدالله منجم دو دانگه هزار جریبی، تا: ۱۳۰۶ق؛ در جلد ۱۷ فهرست ص ۴۷۹ با شماره ۱۲۲۴۳/۱۰ معرفی شده؛ واقف: جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: حنایی فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۶۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۸۲/۱۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** تنصیف کن ضرب نصف آخر را مقدم و نصف دیگر را مؤخر بنویس من غیر مکرر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا ابوالقاسم مستوفی کرمانشاهی، تا: شوال ۱۳۰۸ق، جلد: تیماج فرنگی، ۶ص (۲۱۸–۲۲۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۴ – ۱۷۲]

● **الجفر** / جفر / عربی

al-jafr

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۴۸

آغاز: پس از ۷برگ جدولها چنین آمده است: و هو علی الجفر الصحیح الصریح باللسان العربی الفصیح ... عن ابی بکر و عمر و عثمان و علی؛ **انجام:** و الصلوه علی من ازهار ریاض نبوته مونقه و انهار حیاض شریعه و افقه

برگ‌های ۱۱۲ تا ۱۱۵ قصیده لامی به عربی در پیش گویی از آمدن افرنج و ملك شدن سواحل و جبال (شاید سوریه) دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در بسیاری از صفحات تصویر آدمی برهنه با سلاح و بی سلاح، دارای جدول و دایره‌ها جفری؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج مشکی، ۱۱۶گ، ۱۵سطر (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۱۷ – ۲۲۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴۱/۲-ف

نسخه اصل: برلین Or. 8066 (پرچ ش ۳۰۳ ص ۳۲۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۳ق؛ ۱گ (۲پ–۳پ) [فیلمها ف: ۱ – ۷۱۴]

۳. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۰۷۰/۱

آغاز: فایدة فی معرفة تلقط من هذا المسبح کل دور سبعة احرف تلقط من السطر الاول و السطر الثالث اربعة احرف؛ **انجام:** و الحروف الفاضلة من السئوال توضع فی الجدول زایدة علی الاربعة فی کل بیت حرف الی جیث تنتهی و الله اعلم کما وجدت فی الاوراق

خط: نسخ، کا: محمد بن مصطفی قسطنطی المیلاد معروف به قلوی، تا: سلخ سنه غعط ۱۰۷۹ق؛ در ص ۴ آمده «شرح شجره نعمانیه لشیخ صفوی»؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: ترمه استانبولی، جلد: رویه ابری، ۱۳گ (۳پ–۱۵پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۰/۳سم [ف: ۶ – ۱۹۷]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۰۷

آغاز: بسمله. الحمدلله الواحد، فلا قد یرسواه، العدل بلاجود فیما قضاه، الحکیم بلاتفاوت فیما ابتداه؛ **انجام:** اللهم اجعل محبتی فی قلوب الملوك و السلاطین ... و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم

منسوب به حضرت علی (ع) که در دیباچه می‌گوید این از آموزش‌های پیامبر (ص) است و جبرائیل او را [نمود] و در میانه، در پایان فصل ۱۷ (گ ۱۳۷پ) می‌گوید: پس از درگذشت پیامبر، و روزگار خلافت سه تن فرصت یافتم این را بنگارم (ولی در متن از جلال الدین خوارزمشاه و تاریخ‌هایی پسین تر، یاد شده است). در دیباچه درباره نام و کیفیت کتاب می‌گوید: «لقد علمنی ص. الف الف باباً من العلوم لما الهمه جبرائیل و کل باباً یستنبع منها الف الف باباً. و قد جمعت من الابواب کتاباً و سیمته علم الجفر ... و هو ثمانیة و عشرون جزواً، و کل جزو ثمانیة و عشرون حرفاً ... و کل حرف ثمانیة و عشرون صفحه، و کل صفحة فیها ثمانیة و عشرون سطر ...» و در پایان مجلد، پس از ۳۴۷ برگ می‌گوید: «و هذا آخر ماورد الینا من علم الجفر و هو جز واحد من ۲۸ جزء من علم الجفر ...» گذشته از این اظهارات، کتابی است متین در جفر و جغرافیا و ستاره‌شناسی و شکل‌ها، نخست «مقدمه» است، سپس ۱۷ «فصل». آنگاه «باب» ها و «مقالت» ها: فصل ۱. فی علم النجوم و هی ثلاثة انواع، ۲. فی معرفة الارض و کیفیة و قوفها فی الهواء و المعمور منها، ۳. الاقالیم السبعة، ۴. فی الکواکب الثابة، ۵. فی البعد الابعد و الاقرب فی الکواکب السیارة، ۷. فی حرکات الکواکب السیارة، ۸ (چنین) فی القوس التی بین الانقلابین، ۹. فی الکسوفات و الخسوفات، ۱۰. فی ممر الکواکب ...، ۱۵. الاعمالات الذی تتقر من الاسطرلاب، ۱۷. فی تحریر الاشکال الحسابیة و استخراج المجهولات. سپس چند «مقالت»: مقاله ۱. فی بیان هیئات الافلاك و هی خمسة ابواب: باب ۱) هیئة الکواکب و الافلاك، ۲) هیئة الارض، ۳) بیان الافلاك و ما یتعلق بها و هی خمسة ابواب (فصل)، مقاله ۲. خواص خط الاستواء، مقاله ۳. الحساب و استخراج المجهولات، مقاله ۴. سعة المشرق و الافاق، مقاله ۵. الاشهر الرومیة (در اینجا از ماه‌های فارسی نیز گفتگو می‌کند، و از جلال الدین ملکشاه بن خوارزمشاه)؛ خط: نسخ تحریری،بی‌کا،تا:۲۲رمضان۱۱۰۵ق؛ جلد: مقوایی روکش روغنی، ۲۴۹گ، ۲۴سطر(۱۴– ۱۳×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ – ۶۳]

۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۶۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ – ۱۴۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۱/۱-ف

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۷ص،قطع:خشتی [فیلمها ف: ۲ – ۲۰۰]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۷۵/۴۴-۳۰/۱۵۵

آغاز: بسمله هذه رسالة فی الجفر اعلم ایدك الله بروح منه ان اول ما یتعین علی طالب هذا الفن اذا سئله عن ضمیر ماطالع الوقت؛ **انجام:** کی یدخل الطلب فی باب طریق القوم علی مشیهم و سنتهم و سلوکهم فاعلم ذلک و الله الموفق لادب غیره والحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد و آله

رساله کوتاهی است در جفر بدون مقدمه و عناوینی مانند «باب» و «فصل»؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی گلپایگانی نجفی، تا: قرن ۱۳؛ جلد:تیماج سرخ،۳گ،۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۰۸۷]

۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: جیبی [ف: ۳۳۴]

۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: جیبی [ف: ۳۳۴]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۱۹/۳

به نقل از اختصاص الخواص صنوبری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، ۱ص (۶۰۰) [مختصر ف: - ۶۸۰]

۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۹۴/۱۵

آغاز: بسم الله وحده، اعلم ان للجفر طریقتان

خط: نستعلیق، کا: مهر علی، تا: ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۴ص (۳۱۱-۳۱۴)، ۲۴ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۵۶۷]

۱۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۵۹

خطوط و اقلام جفری و نیمیایی و حمیری و برباوی و جز آنها با طلسم و دعا که از شمس المعارف گرفته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۱۴۹]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۸۹/۱

آغاز: بسمله. اما معرفة طرق الاعمال او مادة الاعمال فاما مادة الاعمال فهی حروف عملك من السوال او نحوه. ثم الحروف الاسباب السماویة؛ **انجام:** بخلاف ما یکون المشی فیه بعدد الملقوط. فانه لاینتهی و لایقف و لهذا الکلام تفصیل، والله اعلم سبا لصواب و هذا آخر ما وجدناه مفتاح الاسرار فلیکن اذا وجدته فی امکان

رساله‌ای است در جفر و علم حروف. شاید به نام «مفتاح الاسرار» باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ ربیع الثانی ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۳۲گ (۱پ-۳۲پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۱×۲۰/۱سم [ف: ۹ - ۳۷]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۸۹/۵

آغاز: بسمله. احمده و اصلی علی احمده و آله، اعلم ان زایر حبة من نفس المعلوم المکتومة، لانه یحل عقود الطلاسم الحروفیة و یوضع ما اودع الله فیها من العلوم السریة؛ **انجام:** الطبایع الاربعة، و هذه صورة شکلها مستخرج ان لفظ مبارکه جلاله الله. دو اسم مبارك علی و محمد (جدول)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۵گ (۵۷پ-۶۲پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۱×۲۰/۱سم [ف: ۹- ۳۹]

۱۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۸۴/۶

جفر (رساله در بیان قواعد) در یك «مقدمه» و شش «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۵ق؛ ۴گ، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳ - ۹۴]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۹۵/۱۷

قاعده جلیلة من الجفر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد جعفر استرابادی، تا: ۱۳۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۱۵ - ۴۲۳۷]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۴/۲

آغاز: الطریقة الاولی فی استخراج الاسؤلة و اظهار الاجوبة من غیر الضمایر و المغیبات و هذه الطریقة طریقة یخرج منه کل ما یسأل و کل ما یراد؛ **انجام:** و اتمام العمل بما هو الاعمال فی القاعدة الاولی الی اخره فان کنت من خلص الموالین لاهل بیت النبوة الکرام و صلك الله تعالی الی هذه القاعدة و الحمدلله رب العالمین

رساله کوتاهی است در بیان قواعد استخراج مطالب از طریق جفر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دیباچه این رساله تحریر نشده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۶ر-۱۰ر)، ۱۴ سطر [ف: ۳۶ - ۲۵]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۴/۱۵

آغاز: اما طریق الاستخراج من الجفر الجامع فطرقه کثیرة و هذا واحد منها اذا اردته لای سؤال کان فی ای وقت کان و فی ای مکان کان؛ **انجام:** و اما الجداول الاربعة جداول تعادیل الایام و المنازل و الطالع و الاسم فیتوقف معرفة تعمیرها علی علمین علم الاوفاق و علم النسب و قد علمت اختصاص اهل الله تعالی بالعلم الثانی و حیث کان الثانی مخصوصاً بهم لم یأذن الاکابر فی بیان کیفیة تعمیرها و قد سلکنا علی نهجهم اذ لو کشف الغطاء عنها و رسمناها لاحاط بهذا العلم کل احدتم

رساله مختصری در کیفیت استخراج مطالب از جفر جامع؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۶۸پ-۷۷پ)، ۱۴ سطر [ف: ۳۶ - ۲۸]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۹

آغاز: بسمله، فی الاستخراج الامثلة و اظهار الاجوبة عن الضمایر و المخبیات و هی ۱۰ طریقة؛ **انجام:** فی المستحصلة حصل ... فاخصبا من اول دائرة ... الدال تم

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵گ (۸۵پ-۸۹پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۷]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۲۴

آغاز: بسمله، حمد له، و بعد فهذا قواعد لطیفة جلیلة من الجفر و نبذة وافیة کافیة من علوم اسرار الموروثه لنا من ائمة الابرار ... و هو ینبغی انه تعرف مما یتعلق بکل سماء من حروف الهجاء حتی لاتحتل المعنی عند اللفظ؛ **انجام:** ذ (۱۱) ض (۱) ظ (۱) غ (۱۴)

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹گ (۱۲۲پ-۱۳۰ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۹]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۲۷/۹-۵۶/۱۷۷

آغاز: بسمله، قال الله تعالی و ما من شیء الا عندنا خزائنه و ما ننزله الا بقدر معلوم و قال علیه السلام: افشاء سر الربوبیة کفر. اعلم ان الاسرار لا تدرك الا بتوفیق الله

رساله کوتاهی است در علم جفر و خواص حروف و طریقه استدلال بر ضمایر خفیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ(۱۲۹-۱۳۳)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۶۵]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۴

چند صفحه‌ای است مشتمل بر جدول‌های جفری که بر فراز صفحه‌ها آیاتی از آغاز سوره فاتحه و مقداری از سوره بقره نوشته شده؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ، ۳۶ سطر، اندازه:۲۲ × ۳۴/۵سم [ف: ۲۷ - ۴۵]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۰۵/۲
بندی در جفر؛خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛۲گ(۳۶پ-۳۷ر)[ف:۶- ۴۶۱]

۲۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۶۴/۱۹
بیان قواعد علم جفر در مقدمه، فصول و خاتمه؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم (محمد رحیم) بن ابوالحسن حسینی علوی همدانی، بی‌تا؛ جلد: چرم زرد، ۹گ (۱۴۶پ-۱۵۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۱ - ۱۶۰]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۲۰
آغاز: بسمله ایها الاخ اعز من الکبریت الاحمر (کذا)؛ **انجام:** فی العلم هکذا (جدول) شام شد رساله جفر مرتضوی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، جا: مشهد رضوی [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۶/۱۴
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... فهذه قواعد جلیلة من کتاب الجفر و نبذة و وافیة و کافیة من علوم الاسرار الموروثة لنا من الـ(لا)ئمة الاطهار؛ **انجام:** من المآت و الالوف علی هذا المنوال و امش به کما رقم (نیمه ص و نیم دیگر آن جدول است)
در چند «فصل» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ (۱۰۷ر-۱۱۶ر) [ف: ۴ - ۹۷۴]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷
آغاز: بسمه تعالی. قاعده السادسه فی المستحصله تاخذ اسم محمود عدد الکبیر ۹۸ عدد الوسیط ۲۶ عدد وسیطا الکبیر؛ **انجام:** مجمعات ع س ط نفهم و تدبر الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی سیدنا محمد و اله الطاهرین و نسخه خطیه عتیقه تمت
رساله مختصری است در توضیح قاعده سادسه جفر در استخراج حروف مستحصله؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۲گ (۴۲پ-۴۳پ)، ۱۶ سطر (۶/۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷
آغاز: بسمله. قاعدة الثالثه تاخذ حروف السبعه السیاره زحل خ ث ذ معجمه جدی دلو ظ ک ض؛ **انجام:** هذا الفصل فلیکتم و لیتق الله ربه و لا تشروا بعهد الله و ایمانه ثمنا قلیلاً تمت هذه القاعده
رساله مختصری است در توضیح قاعده سوم جفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۸۱پ فایده‌ای در تعریف «مداخل اربعه» نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۳گ (۷۹پ-۸۱پ)، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۰/۳
مطالب متفرقه در جفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: ساغری مشکی، ۲۳گ (۱۷پ-۳۹پ) [ف: ۳۶ - ۱۰۵]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۳۹
آغاز: بسمله، و الاسماء و الایات مخصوص لاهل البیت؛ **انجام:** و هی تسعه و تسعون اسماء و اعدادها و هی هذه الله
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۶۹/۴
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فهذه قواعد جلیلة من کتاب الجفر و نبذة کافیة من علوم الاسرار الموروثة لنا من الأئمة الاطهار علیهم السلام؛ **انجام:** فله العشرة الثانیة و قس علیه السداسی و السباعی و اما الحرف الموضوعة للشهر و المنازل هکذا ... جدول آمده
در شناخت حروف و کیفیت استفاده از آنها در علم جفر در چند جدول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ به خط مؤلف؛ جلد: تیماج شکلاتی، ۲گ (۶۶پ-۶۷پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۸-۲۵۰]

● الجفر / جفر / عربی، فارسی

al-jafr

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۷۷/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰ص (۵۰-۵۹)، ۲۳سطر(۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۹ - ۱۲۴۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۵/۱
آغاز: قاعدة اخری فی هذا العلم الشریف اولاً تأخذ المداخلات الاربع هکذا؛ **انجام:** تا ۱۳ حرف از دایره ... همان بحتم رسید که قبل ... رسیده بود والسلام
رساله‌ای است در علم جفر و قواعد آن با عناوین «فی کیفیة تحصیل المستحصلة، فی کیفیة اخذ حروف المطلوب»؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بن رضا بن محمد علی حسینی قزوینی یا محمد علی بن محمد رضا بن محمد علی حسینی قزوینی حیدری «خاباتی»، تا: قرن ۱۳؛ واقف: مرحوم حجة الاسلام فقیه نیشابوری، رجب ۱۳۹۴؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۱-۴)، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۲۳۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۱
آغاز: افراد کاغذ به جهت جامع اوراق صحایف کتاب ابتدای هر کتاب شرف کوکبی می‌آید بدین گونه شرف زحل شرف مشتری شرف مریخ شرف شمس شرف زهره شرف عطارد اتمام هر کتاب بر شرف یکی از این کواکب می‌آید؛ **انجام:** و لا یبیح العلماء اکثر من ذلک من الکشف تمت تمام شد. پس از پایان رساله جدولی است متعلق به این رساله
رساله مختصری است در قواعد علم جفر و طرق استخراج جواب سؤال ها از جفر جامع که به آن مفتاح جامع نیز گفته می‌شود. این رساله در قرن یازدهم در عصر اورنگ زیب تألیف شده و یکی از سؤال و جواب‌های آن چنین است: «پادشاه دهلی از اولاد محمد اورنگ زیب که خواهد شد» (برگ ۱۹پ)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹گ (۱پ-۳۹ر)، ۱۶ سطر

[ف: ۳۶ - ۴۱]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۲۷

پراکنده‌هایی در جفر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۱۱گ (۱۳۵پ - ۱۴۵پ) [ف: ۶ - ۲۶۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۴۲

آغاز: بسمله. جفر عملی بدانکه جفر عملی عبارات از؛ **انجام:** عجل الله فرجه الشریف کتبه احقر العباد السید محمد

خط: نسخ، کا: احمد، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۴

آغاز: بسمله. ان اصل هذا الکتاب موضوع لبیان ذلک اجمالا و تفصیلا اذا اردت اخراج سئوال ما فی ای معنی فخذا الجدول الرابع؛ **انجام:** باز بهمان عدد از سه سطر دیگر باز بهمین نوع با سطور تمام شود و الله اعلم؛

بخش اول به عربی و بخش دوم به فارسی است؛ خط: نستعلیق معرب، کا: محمد شهابی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: مشقی، جلد: گالینگور، ۳۸گ (۱۴- ۱۵)، ابعاد متن: ۱۱/۵×۱۵، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۳۹]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمه تعالی. قواعد چند در استخراج جفر جامع تاخذ حروف السؤال فاخرج منها المداخل؛ **انجام:** فاحسب الاربعه فاسقطا الثالث و اکتب الرابع فانه یاتی الجواب باذن الله

شامل قواعد استخراج جفر جامع، استخراج جفر مرتضوی و اخراج ضمیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۹۴ص (۹۲-۹۵)، ۱۶سطر (۶/۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمه تعالی. قاعده خامسه و فیها مسائل الاول اعلم انک اذا اردت انه تسئل سوالا فاکتب؛ **انجام:** و بالجمله لابدان یکون ذلک الحرف الماخوذ من احد حروف مطر الاناس

رساله‌ای است در جفر به قاعده معروف «صدیقی» به زبان فارسی و عربی. این رساله در توضیح «قاعده خامسه» جفر می‌باشد که مشتمل بر چهار «مسئله» می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۵ص (۸۲-۸۶)، ۱۶-۱۸ سطر (۶/۸-۷/۵×۱۴-۱۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۷/۶

مطالب متفرقه ای در جفر و کیفیت استخراج جواب سؤالات جفری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای سبز، ۸۱گ (۵۱ر-۱۳۱پ) [ف: ۳۶ - ۱۴۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۹۳۳

آغاز: بسمله، قاعده جفریه کونین از آن ظاهراست؛ **انجام:** علی طریق الجفر تعین علی الفتح (چهار جدول)

از شیخ سالم بن سید احمد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا[الفبائی ف:۱۶۶]

● جفر / جفر / فارسی

jafr

غیر همانند:

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۵/۲

نمودارهای جفر؛ بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۰۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸۳/۷

آغاز: صادق آمد و چشمه علم جفر از عین جعفر بجوشید و در نقطه قاف بیان حقایق موجودات و تفصیل سرایر مکونات بکرد؛ **انجام:** و در حدیثی می‌آمد که إن الزمان قد استدار کته یوم خلق الله السماوات و الارض و مشکلات این سخنان بسیار است و السلام علی سید الانام

رساله‌ای است کوتاه در علم جفر و تطبیق و پیشگویی برخی از وقایع تاریخی بر اساس علم جفر، نام رساله و مؤلف آن، شناخته نشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۳۳-۳۴)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۲- ۲۵۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۳/۱۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این کتاب انتخاب از جفر کرده اند تا بر طالبان این علم آسان کردد مقدمه صفة صدر باب«ا» از باب کبیر، بدانکه «ا» حرف ازباب کلام «ا» است؛ **انجام:** اگر منصوب افتاده باشد منصوبب برگیرد و اگر مقلوب افتاده باشد مقلوب برگیرد و این نیک فهم کن که بس مفید است و لطیف و از جمله اسرار است تمت

آن گونه که در مقدمه آمده مؤلف، این کتاب را برای آشنایی آسان طالبان این علم، ترتیب داده است و آن را در یک «مقدمه» و سه «فصل» تنظیم نموده که مقدمه در تکسیر حروف و استخراج مطالب، فصل ۱. استخراج اسماء جلاله و نامهای فرشتگان و پریان، فصل ۲. صفت تکسیر باب صغیر از باب کلام به کلام، فصل ۳. استخراج زمام‌های باب‌های کبیر و صغیر و متصل می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با افزودگی‌هایی شامل جداول چهارده معصوم، فصلی در شناختن علم کتف؛ کاغذ: شرقی، ۷ گ (۲۲۱پ-۲۲۷ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱/۵سم [ف: ۳۱ - ۷۴۵]

۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶۲/۱۶ - ب

آغاز: هو الله سبحانه بدانکه کتاب جفر و علم آن منسوب بشاه مردان است و این کتاب مشتمل است بر بیست و هشت جزو و هر جز و چهارده ورق که بیست و هشت صفحه باشد و هر صفحه بیست و هشت سطر و هر سطر بیست و هشت خانه در هر خانه چهار حرف مکتوب است؛ **انجام:** با خود دارند که اثر عظیم دارد (تمت)؛

رساله‌ای در جفر است بی جداول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۲۳۹پ-۲۴۰ر) [ف: ۷۱]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۱۲

آغاز: بسمله و به ثقتی، حمدله، این رساله مشتمل است بر دو مقدمه و چند فصل و خاتمه. مقدمه در بیان تحقیق جفر و اصطلاحات که دانستن آن آنجا از جمله ضروریات است؛ **انجام:** و عارف به سبب را از این مقدار استبصار در این فن کافی است فیطلب الباقی بالریاضة المشاهدة اوزان العارفین ... و ذلک ان هذا الکلام فمن استکشفها ... فعلیه منی السلام، و الحمدلله رب العالمین

در دو «مقدمه» و چند «فصل» و «خاتمه»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۲گ (۶۵پ-۷۶پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۴۰۸]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۰۲/۲

آغاز: که از حرف الف تا حرف یا عدد ایشان ... از عدد هر یک دوازده دوازده طرح کند

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ دارای بیست جدول حروف و اعداد؛ جلد: میشن سبز، ۴۲گ (۵۸ر-۹۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۴سم [ف: ۹ - ۹۵]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۰۲/۴

آغاز: بسمله. بدان ای سالک راه هر گاه مقصدی داشته باشی و خواهی که بصراط مستقیم توجه کنی که از عبارت جفر؛ **انجام:** و اگر با سایر کواکب که مطلوب را بآن نسبتها باشد همین عمل کنند که بغایت معتبر است، والله اعلم بالصواب ... و قس علیهذا و الی آخر

در این رساله از آفتاب و گردش آن و ساعات و درجات لیل و نهار به طریق جفر بحث شده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن سبز، ۷گ (۱۱۶پ-۱۲۲پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۴سم [ف: ۹ - ۹۵]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸۰/۲۰

آغاز: فصل در باز نمودن کیفیت وضع جفر مبارک و چگونگی استناد معما بر آن امیر ولایت آنکه اسم مبارک بزرگوارش به زبانی که مناسب مباحث این رساله است؛ **انجام:** امثله که نموده شد مجموع در اسامی چهار حرفی بود که ازاین قانون به یک تصرف حاصل می‌شود تمت من کتاب الحلل

فصلی است کوتاه در جفر و معما گزارش شده از کتاب حلل؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ رکابه‌دار؛ کاغذ: فرنگی، ۲ گ (۱۸۶-۱۸۷)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۴سم [ف: ۳۲ - ۲۴۵]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۷۲/۵-عکسی

آغاز: حمدله. متأمل مصنف را در لطایف جفر و تأثیر حروف همین نکته بس است که حضرت حق سبحانه و تعالی در فواتح سور قرآن بیان مفرده می‌کند؛ **انجام:** چون چنین کردی سطر آخر را

اصل نسخه: گنج، ش ۱۰۲۷ (گنج ۲۳۳۱/۴). از قرن ۱۱ق به آن سو. در سه «مقدمه» و چند «بسط» و یک «خاتمه». مقدمه ۱. بیان استخراجات احوال آینده و گذشته، ۲. تحقیق جفر و استخراجات، ۳. اصطلاحات که دانستن آنها ضروری است. سپس انواع بسط (۱۴ نوع)، آن‌گاه «فصل»هایی بی‌شماره؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۷ص (۱۷۸-۲۲۴) [عکسی ف: ۲ - ۸۵]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۸۶/۳-عکسی

آغاز: قاعده عمل محبت به طریق علم جفر به نوعی که به فهم نزدیک است. اسم طالب حسن و مطلوب علی؛ **انجام:** وسط صغری، وسط صغیری

ناشناخته. با سربندهای «فصل» بی شماره: بروج دوازده‌گانه و موکلان. بدانکه حروف بیست تقسیمی رفته است، حروف بیست و هشت به تقسیمی دیگر، در اعمال تکسیر ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛۳۱ص (۱۳۳-۱۶۳) [عکسی ف: ۱ - ۹۹]

۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۸۶/۵-عکسی

آغاز: حمدله. بدانکه متامل منصف را در لطایف جفر و تأثیر حروف همین یک نکته بس است که حضرت حق سبحانه در فواتح سور قرآنی بیان حروف مفرده می‌کند ... و این رساله مشتمل است بر دو مقدمه و چند فصل و خاتمه؛ **انجام:** ممن استکشفها و استرشفها، و علیها منی السلام. و الحمدلله رب العالمین

از ناشناس، در ۲ «مقدمه» و چند «فصل» و «خاتمه»ای: مقدمه در بیان تحقیق معنی جفر و اصطلاحات آن (ارزشمند). فصل چون اسماء ملیکه و اعوان عمل کردی، فصل در طریق بسط ترقع، فصل در عمل بسط تازج، خاتمه در بیان استخراجات احوال آینده؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الاول ۱۰۶۰ق؛ ۳۹ ص(۲۴۰-۲۷۸) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۰]

۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۴

آغاز: بسمله، حمدله، این رساله ایست مشتمل بر مقدمه و سه باب و چند فصل

خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۲ص(۱۰-۱۱) [ف: ۵ - ۱۷۰۲]

۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۷

آغاز: بسمله بدان ایدک الله تعالی که علمای جفر ... بتتبع بسیار چیز فهم کرده‌اند؛ **انجام:** موجود: و اگر بر گلاب خواند در ساعت اول؛

خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: انجام؛ ۳ص (۲۱-۲۳) [ف: ۵ - ۱۷۰۲]

۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۱۲

خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۵ص (۴۲-۴۶) [ف: ۵ - ۱۷۰۳]

۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۱۴

آغاز: بسمله، حمدله اما بعد بدانکه این رساله ایست در تکسیر حروف و استخراج اسماء باریتعالی

مشتمل بر «مقدمه» و دو «باب» و «خاتمه»؛ خط: نستعلیق تحریری،

کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ با جدول‌های جفری؛ ۴ ص(۶۹-۷۲) [ف: ۵ - ۱۷۰۳]

۱۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۱۵

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد این مقدمه ایست در بیان وضع جفر مرتضوی و آنرا بمقدمه و چند باب ساخته اند

خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۲ص (۷۲-۷۳) [ف: ۵ - ۱۷۰۳]

۱۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۱۸

آغاز: آیه السارق و السارقه را عدد گرفته؛ **انجام:** و هذا مما جربناه

جنگ؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۴ص (۹۳-۱۲۶) [ف: ۵- ۱۷۰۳]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۲۳/۴

آغاز: بدانکه حروف را دو صورت مخصوص است لفظی و رقمی و هر حرفی را نیز اسمی و مسمایی هست در ذات حروف تهجی پس ابجد را بیست و هشت صورت اصلی باشد؛ **انجام:** چون تاریخ سال نوروز جمع کند حال سه ساله از آن بداند یا آنکه به اسم خود جمع سازد و حال خود بداند یا حال هر که را خواهد مثل پادشاه و حاکم

در علم جفر مشتمل بر چندین «فصل» و «خاتمه» بدون شماره با این عناوین: فصل: در بیان آنکه هر حرفی را از حروف ۲۸ گانه طبعی و برجی و کوکبی و اقلیمی و عددی است، فصل: در بیان حالات طبیعت سعد و نحس حرفهای میعاد و الوان و طعم و اقسام طبیعتها، فصل: در استخراج ضمایر، فصل: در بیان خبایا، فصل: در بیان دفین، فصل: در بیان اسامی، فصل: در بیان احکام و مهلت ایام و شهور، خاتمه: در بیان خانه چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ (۷۲پ-۱۰۱پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۰ - ۹۸]

۱۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۱۴/۱

آغاز: بسمله، بعد از حمد الهی و درود حضرت رسالت پناهی و صلوات نامتناهی بر ائمه اثنی عشر که برای امارت ایشان سایه بر ممالک سفیدی و سیاهی انداخته؛ **انجام:** این صورت پذیرد ... ال و ل م ت م س س؛

در بیان جفر جامع و طریق استخراج از دوائر املاء. بعضی از عارفین به اسرار آن که از آن جمله پنج دائره معمول به است: ۱. دائره ابتث، ۲. دائره ابجد، ۳. دائره ایقع، ۴. دائره اهطم، ۵. دائره افسج؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق، جا: اصفهان؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۱۷گ (۱پ-۱۷ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۱]

۲۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۲۰

استخراج وقایع از جفر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲، جا: کرمان [نشریه: ۲ - ۱۰۶]

۲۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۱۹

رساله در احکام از خابیه جفریه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲، جا: کرمان [نشریه: ۲ - ۱۰۶]

۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۶۷/۲

آغاز: بعد الحمد علی صاحب لواء الحمد محمد صلی الله علیه وآله وسلم بر ضمیر ارباب الباب مخفی نماند که؛ **انجام:** نتیجه سبعه س م س ا ا م س م س ا ا م س م ترکیبیه سمسا امسمسا امسم چون علمای این فن در کتب و رساله‌های خود اسرار این حروف را به رمز نگاشته‌اند، لهذا مؤلف، این رساله را در بیان اسرار حروف به طور واضح و روشن نگاشته و آن را در چند «فصل» ترتیب داده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۳۷ر-۴۶ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۰]

۲۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۴۰/۷

آغاز: باب اول در بیان علم جفر حصه آثار یعنی کیمیا، واضح باد که این علم را علم لیمیا و آثار نیز گویند؛ **انجام:** به حکم عز و جل به مراد خود خواهد برسید (گ ۲۰۴ر-۲۳۲پ)

با سربندهای «باب» و «فصل». نخستین سربند باب است سپس شانزده فصل: ۱. قواعد استخراج اسماء باری تعالی، ۲. استخراج اسماء و اسم اعظم، ۳. استخراج اسماء بینات، ۴. استخراج اعداد متحابه، ۵. استخراج اسم بدوح، ۱۰. چند شرط درباره استخراج و عمل، ... ۱۵. ترتیب پیدا کردن طلسم حروف، ۱۶. چند طلسمات حروفی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳۰گ (۲۰۴ر-۲۳۳پ) [ف: ۲ - ۶۳]

۲۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۴۰/۲

آغاز: چون این حروف را جمع کنی این صورت ق ن م ی ا ل می‌شود؛ **انجام:** در این موضع ... نوشته شد مراعات مزاج حروف باید نمود

با سربندهای «باب» و «فصل»ها. باب سوم در بیان علم جفر و طریقه آن، هشت «فصل»: ۱. بیان جفر، ۲. دوایر سته و جدول حروف و تکسیر، ۳. مداخلات، ۴. جفر ابیض، ۵. جفر احمر، ۶. جفر اخضر، ۷. جفر محمودیه، ۸. جفر میر سید علی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۵گ (۷۱پ-۸۵پ) [ف: ۲ - ۶۳]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۲۹

آغاز: فقیر را به فاتحه فراموش نفرمائید، و الله المستعان و علیه التکلام. مقدمه، بدان ایدک الله که علماء دین در علم جفر و قاعده آن ۲۸ حرف ابجدی را بر دو قسم نهاده اند: قسمی نورانی و قسمی ظلمانی؛ **انجام:** روز شهر رمضان نیز همچنین و قاعده تکبیر صدور مؤخر این حروفات این است. (جداول جفری)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: میشن سیاه، ۵۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲/۶×۱۸/۳سم [ف: ۲ - ۱۸۴]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۱۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: سفید برخی رنگین، جلد: تیماج

مشکی، ۱۰۶ص (۱۰۲–۱۰۷) [سنا: ف: ۲ – ۱۵۸]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۳۵/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و اما بعد، بدان ایدک الله تعالی ای طالب طریق السداد ایدنا الله و ایاک الی طریق الرشاد این بسطرا بر چند قسم است. اول بسط ترفع و آن بر سه قسم است؛ **انجام:** ترکیب چنین شود. تضمع ئیل یسشض ئیل ذن ئیل این اسماء ...

رساله‌ای در علم جفر است و به بحث از انواع بسط پرداخته است. این نسخه، شامل برگ نخست و دوم است و گویا از پایان، نانوشته مانده است؛خط:شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۹–۲۰)، ۱۸ سطر، اندازه:۹×۱۴سم [ف: ۳۸ – ۴۰۵]

۲۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۲/۳-عکسی

آغاز: بسمله. در بیان قاعده طرح از جفر. بدانکه در اصطلاح جفر جامع شش نوع است اول عناصر است. چهار چار طرح کنند و حرف چارم پنجم گیرند. نوع دوم طرح کواکب است، حرف هفتم گیرند. نوع سیوم طبایع مزاجست هشت هشت؛ **انجام:** عدد نقطاط حروف را نیز گاه به عدد مقصود خم کند. و الله اعلم بالصواب. تمت

اصل نسخه: گنج بخش ۷۴۵ (گنج ۲۳۳/۴). با بیان ۶ «نوع» جفر جامع آغاز می‌شود: ۱. عناصر است، که چهار چهار طرح کنند، ۲. کواکب است که حرف هفتم را گیرند، ۳. طبایع مزاج است که هشت هشت طرح کنند، ۴. طرح ابجدی است که نه نه طرح کنند، ۵. طرح بروج است که حرف دوازدهم گیرند، ۶. منازل است که هشت هشت طرح کنند؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱–۱۲؛ ۲۷گ (۴۹–۷۵) [عکسی ف: ۲ – ۸۴]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۲۴/۲۱-۳۵/۴

آغاز: هذا رسالة المختصر من علم جفر الجامع وعبرها بسمله ا ب ج د ه و ز ح ط ... و این جمله را جمع کردیم صدوده شد چون اوراء و ۶ طرح کردیم و باقی ماند دو عدد باقی زوج است ... باب اعمال صفر آدم علیه در ذکر؛ **انجام:** از برای آنکه مخازن اسرا الهی و معادن فیوض نامتنهای اسماء الله است

رساله مختصری است در علم جفر، باب بندی خاصی ندارد و مطالب آن به صورت رمزی و اعداد و ارقام بیان شده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن عباس جهرمی کاشانی، تا: ۱۱۱۳ق؛ جلد: تیماج روغنی مشکی، ۹گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۳ – ۱۱۶۴]

۳۰. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۳۰/۱

آغاز: بدان که این رساله‌ای است در علم جفر و مشتمل است بر دو مقدمه؛ **انجام:** ذلک فی هذا الکلام صراط علی حق نمسکه ... تمت الرسالة فی اصول الجفر و اجماله

اصول جفر اجمالی؛ دارای دو «مقدمه» و سه «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه اول و دوم در بیان تحقیق و مفهوم جفر – و در دانستن اصطلاحات و رموز آن، خاتمه در بیان استخراج احوال آتیه و کشف رموز خاصه ماضیه، با توضیح و تفصیل بسط عددی، حروفی، طبیعی، غریزی و ترفع؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای تاریخ تولد «نور چشمی محمد تقی در مازندران و غره جمادی الاول ۱۱۵۸»؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۳گ (۲پ–۶۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۷۷]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۹۶

جفر دانیال؛ بی‌کا، تا: ۱۱۶۵ق؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۹۸/۶

آغاز: بسمله، و به ثقتی، الحمد لولیه و الصلوة علی نبیه، بدان که از علمهای خدای تعالی یکی علم تکسیر است که ازو لغات و اسامی و علوم غامض و مخفی بیرون می‌آید؛ **انجام:** و اگر در ساعت سعد کشیده ام دنیائی کلی رسیده اما راست و خوب باید کشید (سپس صورتی است درباره حروف)

در آن از محمد مغربی و ابو مدین این کتاب را روایت شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۶۲ر–۶۵ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۲سم [ف: ۶ – ۲۸۶]

۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۶۱-۱۲/۱۵۱

آغاز: نزد من است الواح موسی وعصای آن نزد من است خاتم سلیمان بن داود و طشتی که موسی بدان قرب قربان یافت نزد من است؛ **انجام:** اسم طالب حسن بود بسیط کردیم ح ا س ی ن ن د ن عدد این حروف ص ع ع غ این حروف را مختلص ساختم

رساله مفصلی است در جفر و شرح اصطلاحات آن، مؤلف در مقدمه توضیحی درباره جفر و آنکه جفر از علوم ائمه (ع) است آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۱۶۳]

۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۷۵/۲-۶۰/۱۱۵

آغاز: بسمله بدان که هر حرفی از حروف ۲۸ گانه را خانه طبعی و برجی و کوکبی و اقلیمی و عددی وروزی و شبی ومزاجی و شرفی و صعودی و هبوطی و اوتادی

رساله کوتاهی است در برخی احکام و مسایل علم جفر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۲گ (۲۴۹–۲۷۰)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ – ۱۱۶۶]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۶۶/۴

آغاز: قاعده تکسیر و جفر چون خواهند که میان دو کس الفت و محبت پدید آید

۴ گفتاری فارسی در ۱۴ سطر در قاعده تکسیر و جفر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، مختلف السطر، اندازه:۱۴ × ۲۰/۸سم [ف: ۱۸ – ۱۴۶]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۸۵

آغاز: بسمله. هو المستعان اللهم صل علی محمد و آل محمد؛ **انجام:** فارنی ما هو المکتوم فی سرک المکنون فی علم غیبک برحمتک یا ارحم الراحمین

در آن آمده: «قاعده این است در جفر که مطلوب را حروف مفصله نویسند و حروف مکرره را ضرب نمایند و آن را به چهار مرتبه قرار دهند آحاد عشرات مآة الوف پس به قاعده ضرب و تضعیف و جذر و جبر عدد به هم رساند و عدد را به حروف بنویسند و آنچنان باشد که مرتبه اول را ببیند اگر آحاد باشد تضعیف کنند و هر یکی ده نویسند و اگر عشرات باشد تضعیف کنند بعینه بنویسند و هر جا کسری بود تمام کنند»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ کاغذ: معمولی مخطط فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۷گ، ۱۸ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۷۷]

۳۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۶۴

آغاز: شخصی که اراده تسخیر او را دارند باید که حرف اول اسم آن شخص را منظور دارند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بالای صفحه اول آمده: «نسخه منتخب در علم جفر مجرب در تسخیر»؛ ۶۶گ، اندازه:۱۴×۱۹سم [ف: ۳ - ۲۵]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۱۲/۱

آغاز: بسمله، بعد از حمدالهی و درود حضرت رسالت پناهی و صلوات نامتناهی بر ائمه اثنا عشر ... این منتخب است در باین روشن دعوت دعا کنندگان به طریق مختلفه که استادان این فن در رسالهای خود ذکر کرده اند؛ **انجام:** افتاده: سراطیل به سین بی نقطه و راء؛

در بیان روشن دعوت دعا کنندگان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ سطور چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱ر-۶پ)، ۱۵سطر(۵/۶×۱۲) [ف: ۱۷ - ۱۰۵]

۳۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۹۰-عکسی

آغاز: کم بلافک و ادغام. کم اول سوای تولید عمل ندارد و عام است؛ **انجام:** اجوب. ه ج ظ؛

جدول‌هایی است بی دیباچه و انجامه‌ای. در ص. ع. آمده: جفر کردستانی. برخی از عنوان‌ها: کم بلافک و ادغام، کم اول سوای تولید عملی ندارد، عمل فک و ادغام مقصودات با میزان، کم زمانی هر حرف که حرکت دارد، الف از حرف اول فک می‌شود ...، هر صفحه ۴ جدول افقی و هشت جدول عمودی، رویهم ۳۲ خانه؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «هو الواقف. وقف کتابخانه مرحوم آقای حاج محمد خان اعلی الله مقامه» (گرد تاج‌دار)؛ اندازه متن: ۱۵/۵×۲۴/۵، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۰۰]

۴۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ - ۱۱۱]

۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۹۰/۱

آغاز: گر به صد نامه نویسم صفت مشتاقی ×× اشتیاقم به ملاقات توصد افزون است ... اما بعد بدان ای عزیز فاضل ترین چیزها علم وحکمت است هم چنانکه خلاصه دین فقه است ودرعمل مندرج است، زبده وخلاصه علم اسرار کنوز جواهر حکمت ... نیز علم اسماء وعلم طب است؛ **انجام:** و بباید دانست که اضافه‌ها دراینجا به قاعده ای است

مسائلی از علوم غریبه را با جدول‌های کاربردی آورده است از جمله آنها «جدول تخریب»، «لوح ۹ در ۹»، «مربع ۱۰ در ۱۰» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۲]

۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۹۰/۲

آغاز: افتتاح سخن آن به که کند اهل کمال ×× به ثنای ملک الملک خدای متعال. شکر وسپاس بی قیاس حضرت حکیم وعلیم را سزاست که به قدرت کامله وحکمت شامله؛ **انجام:** السلام علیکم یا ارواح المقدسة اغیثونی بقوة وانظرونی بنظرة ... جدول ... این عمل مذکور را برداشتم وسلام غیر المجرب شاهی نسخه مبارکه طریقه شمش و سلام

مطالبی از شیخ بهائی و ابوذرجمهر حکیم و کتاب شمس المعارف و در مکنون نقل کرده و جدول‌هایی برای به دست آوردن ثروت، حصول درخواست‌ها، غرق نشدن، جدایی، باد سرخ و غیره آورده است؛خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۳]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۱۴/۵-۳۸/۲۳۴

آغاز: بسمله بدانکه علم جفر بسیار معتبر است وعلمی است بسیار نازک ودقیق که حقاً از معجزات است ... اما بعد چنین گوید شیخ بهاء الدین ... که مدت سی سال در طلب این کنوز مخفیه بودم و کتب و رسایل؛ **انجام:** وینبغی ان ینظرنظراً جیداً حتی یظهر والمغیبات من عالم الغیب ویبدو له وجه الستر ان شاء الله تعالی

رساله مختصری است در علم جفر و کلماتی در بیان جفر احمر از شیخ بهایی نقل می‌کند و داستان جستجوی شیخ بهایی از علم جفر را می‌آورد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۶۶]

۴۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۳۸/۳

آغاز: احصای ثنا سزاوار محض است که لسان حرف بیان؛ **انجام:** و بیرون دایره قریب به خط (نانوشته)

با عناوین «تمهید» و «تقدمه» و «تبین» و «تحقیق»؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۶ - ۱۵]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۲/۸-طباطبائی

آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین اما بعد بدانکه این منتخبی است در قواعد و ضوابط علم جفر که از کتب علمای ما تقدم بقدر احتیاج بجهة کفایت آن جمع نموده ایم، و از بسیار اندک و از هر جا اشاره ای ... باب اصل همه جفرها جفر جامع کبیر است؛ **انجام:** فاذا تم التکسیر هکذا فانظر الی سطح السادس، و استخرج منه حروفا و رتبها تبین لک عن کیفیة الاحوال. تمام شد؛

در یک «باب» و پنج «فائده» و بیشتر مطالب این رساله (بنا بر گفته

مؤلف در فائده نخستین) مقتبس است از کتاب مشارق الانوار سید هاشم اصفهانی متولد در اگره هند پسر سید مرتضی حسینی طباطبائی (الذریعه ۱۷/۱۰ و ۳۵/۲۱). مؤلف در فائده چهارم و پنجم درباره جفر جامع توضیحات سودمندی می‌دهد. در مجموعه ۴۴۲ دانشکده الهیات و معارف اسلامی رساله‌ای است در جفر که به نوشته فهرست آنجا مؤلف آن رساله حسین حاجی کمال الدین ؟ است و او می‌گوید مطالب رساله خویش را از مشارق الانوار سید هاشم اصفهانی فراهم آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن۱۳؛مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره سفید، جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۵۵ر – ۶۰پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۲ – ۱۰۲]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۱۲ ض

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۱/۳-ف

جعفر صادق و بعض الاولیاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳ص، قطع: خشتی [فیلمها ف: ۲ – ۲۰۰]

۴۸. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۳۶/۷

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این ذخایر چند است که حضرت مولوی مولانا محمد اشرف توجه فرموده اند؛ **انجام:** بناء علیه معلوم می‌شود که مؤلف و محرر این ذخایر کسی دیگر بوده باشد ؛

بیست و هشت «ذخیره» و یک «خاتمه» است در قواعد کلی علم جفر و چگونگی یافتن مجهولات بدین قواعد. منقول از مولانا محمد اشرف که به میرزا علی اکبر آموخته و نقل شده است که محمداشرف دوازده ذخیره از استادش گرفته و بقیه را خود استخراج کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج زرشکی، ۷گ (۱۵۷ر–۱۶۳ر)، اندازه: ۲۴×۳۵سم[ف:۱–۹۳]

۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۸۵

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین؛ **انجام:** الغایب یرجع الی مکانه املا

در مقدمه آن آمده: «اما بعد در بیان استخراج نمودن جواب سوال از کتاب جفر الجامع و النور اللامع چون هرگاه بخواهد یک مطلبی را سؤال نمایند از هر قاعده از قواعد جفر الجامع که بوده باشد اقلا از هفت ساعت تا الی سه روز طول می‌کشد تا آنکه جواب مطلب بیرون آید» او پس از این قول به طور مفصل مسأله جفر را شرح می‌دهد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ حاوی دوایر جفری و در داخل دوایر حروف الفباء؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ترياکی، ۱۵۸گ، ۹سطر (۱۲/۵×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۶ – ۵۷۱]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹/۱۳

ضوابط الجفر و قواعدها؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ فیلم آن در دانشگاه تهران به شماره ۳۳۷۰ موجود است؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج ترياکی، ۳ص (۲۱۳–۲۱۵)، ۲۵–۲۱ سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا: ف: ۱ – ۴۱]

۵۱. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۹۳

فقط مشتمل بر جدول‌های بسیاری است در اعداد بدون توضیحی درباره آنها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۲۳۱]

۵۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۰/۴

جفر عبارت است از ثبت کردن ابجد، هوز، حطی، به فارسی؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۳ سطر چلیپا، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۲۳۱]

۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۵/۳

آغاز: بدان وفقک الله تعالی این قاعده جلیل از سهل انواع جفر جامع خبر میدهد از احوال ضمیر و مستقبل حال هر کس؛ **انجام:** تکثیر نماید تا آخر باب و به بیند چه حاصل می‌شود

در علم جفر و قواعد آن؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بن رضا بن محمد علی حسینی قزوینی یا محمد علی بن محمدرضا بن محمد علی حسینی قزوینی حیدری (خباتی)، تا: قرن ۱۳؛ جدولی در علم جفر در آغاز و مطالب کوتاه دیگر نیز در جفر در پایان؛ کاغذ:فرنگی،۳گ(۱۴–۱۶)،۱۶سطر،اندازه:۶×۱۳سم[ف:۳۸– ۲۳۷]

۵۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۵/۱۰

آغاز: اکنون سخن گویم از مقصود ×× بعون الملک المعبود. ان الله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم و مشتملة علی مقدمة و فصول و خاتمة، اما المقدمة در بیان علم جفر و اصطلاحات؛ **انجام:** چون بدین عمل نماید البته مقصود حاصل شود انشاء الله مثال ذلک، اعلم ایها الطالب ایدک الله. (نوشته نیست)

رساله‌ای در علم جفر است، دارای «مقدمه»، چند فصل (البته این نسخه، تنها یک فصل را شامل است: فصل در دانستن بسط اعمالی طبیعی و غریزی ...) و خاتمه، مقدمه: در بیان علم جفر و اصطلاحات که اینجا از جمله ضروریات است، فصول: در بیان اعمالی که باعث بر حصول مرادات است، خاتمه: در بیان استخراج احوال آیند و استکشاف رموز گذشته است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: مرحوم حجت الاسلام فقیه نیشابوری، رجب ۱۳۹۴؛ تملک: رجبعلی نیشابوری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۹گ (۱۰۹–۱۱۷)، ۱۲–۱۳ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۸ – ۲۴۲]

۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۵/۷

آغاز: قاعده عمل محبت بطریق علم جفر نبوغی که بفهم نزدیک است. اسم طالب حسن و مطلوب علی بسط کردیم اسم طالب را؛ **انجام:** ادخلوها بسلام آمنین، العجل العجل العجل الساعة الساعة الساعة بارک الله علیکم بحق الکلام

قاعده عمل محبت به طریق امام جعفر بن الصادق (ع). این نسخه، اندکی با نسخه ۱۱۹۶۳/۱۱ همخوانی ندارد و نام حضرت امام صادق (ع) نیز در آغاز آن نیامده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۹۱–۹۴)، ۱۷ سطر، اندازه: ۶×۱۴سم

[ف: ۳۸ - ۲۴۰]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۰۴/۴

منقول از خواجه نصیر محمد بن اسماعیل، بر اساس جفر جامع امیرالمؤمنین، در هشت ختم (چون مبنای کار در این رساله ختم سوره ها و آیات و ادعیه است)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱گ(۴۱پ - ۵۱پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۳]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۲

آغاز: بسمله بدان ایدک الله که علماء جفر به تعب بسیار فهم کرده اند ... از کنیت و لقب و اسم؛ **انجام:** و سلامتی راه مداخل اصل را با مداخل قمر ضرب کرده ... قرائت نماند

در استخراج امور از اسماء و القاب و کنیه‌های اشخاص؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۴۰پ-۵۰پ)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ - ۴۱]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۳

آغاز: بسمله بدان که ایدک الله ترفع بر چهار قسم است؛ **انجام:** هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذا المختصر

در اقسام ترفع و استخراجات به این طریق؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۵۱ر-۶۲ر)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ - ۴۲]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۴

آغاز: بسمله چون کسی خواهد احوال آینده شخصی را یا احوال نفع و ضرر خود را معلوم کند؛ **انجام:** به عون عنایت الهی.. مطلب ناطق گردد. (و پس از آن جداول)

در استعلام آینده اشخاص به قانون جفر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۶۲پ-۷۰ر)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ - ۴۲]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۶

آغاز: به جهت استخراج مستحصله سؤال را میزان کرده و اصول خمسه نوشته بعد از آن او را استنطاق نماید پس آن چهار چهار وضع نماید پس برای آن نظیره بیاورد؛ **انجام:** و هرگاه صاد نوشته شود یک نقص عشرات بودن با سین خود دارد و نقص دیگر با سین طرف دارد که مستحصله ما قبل او است در این صورت یک لام لازم بود پس محتاج به لا شدیم نوشتیم

رساله مختصری است در قاعده استخراج مستحصله در سؤالات جفری؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ (۱۰۳ر-۱۲۰ر)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ - ۴۳]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۷

آغاز: بسمله بدان که این قاعده شریف ترین استخراج علم جفر است؛ **انجام:** هر که را اسرار حق آموختند مهر کردند و لبانش دوختند

شرح قاعده ترقع است در استخراج جفری؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۱۲۰پ-۱۳۴ر)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ - ۴۳]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۱/۸

آغاز: بسمله بدان که این چند کلمه در بیان جفر به ضابطه محمود دهدار که این حقیر به واسطه تعلیم برادر عزیزی ... ملحق نموده‌ام ... که دریافت کند

طرق سؤال و جواب است از جفر به طریقه محمود دهدار. در جای جای رساله از دهدار یاد می‌کند. مؤلف از استخراج مورخ ۱۲۳۳ که خود او درباره سفر سید یوسف به مازندران انجام داده است یاد می‌کند؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی طهرانی، تا: ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۸۰گ (۱۳۴ر-۲۱۳پ)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ - ۴۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۲۹-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۴۶]

۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۶/۴

آغاز: بسمله این مختصریست در بیان وضع جفر بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله است و در اصطلاح علمای این فن دانستن استخراج امور احوال عالم و آدم بتدریج زمان و طاقت انسان است و وضع در لغت نهادن بود و در اصطلاح علمای جفر عبارت است از ترتیب ابجد هوز تا آخرش که ۲۸ حرف است و هر حرفی بیست و هشت صفحه است و هر صفحه ۲۸ سطر است و هر سطری بیست و هشت خانه است و هر خانه‌ای چهار حرف بر وجهی که چهار ابجد هوز بود از اضلاع و اقطار و مجموع صفحات چون هفتصد و هشتاد و چهار است ۴۸۷ بدانکه ایشان اقلیم را گویند و یکحرف خواهند از حروف ابجد که مجموع بیست و هشت اقلیم باشد و شهر گویند و صفحه خواهند از صفحات و محله گویند و یکسطر طلبند و خانه گویند و یکخانه خواهند از خانه‌های یکسطر و در خانه اولین چهار الف باشد و خانه آخرین چهار غین و در ثبت حروف احتیاط تمام باید کرد که غلط نشود که اگر مقدم یا مؤخر فراموش کند تمامی صفحه غلط شود و فایده مذهب و مقصود حاصل نشود و قاعده حقیر اینست: ۱۱۱، ۱۱۱۱ب، ۱۱۱ج۱۱۱ه، ۱۱۱ه، ۱۱۱و، ۱۱۱ز، ۱۱۱ط باب اول در بیان دانستن احوال و بیرون آوردن مقصود کلی و جزوی از وضع جفر ... باب دوم در دانستن آنچه استخراج احوال را مهم است؛ **انجام:** من الصفحه السادسة عشر من الجزة الثالث فقس علی هذا

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۵۸-۵۸)، ۳۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۷۴۲]

۶۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۴۷/۴

در یک مقدمه و چند فصل و یک خاتمه؛ بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۲۳ق [نشریه: ۲ - ۱۱۸]

۶۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۵۵/۲

آغاز: قاعده عمل محبت بطریق علم جفر بنوعی که بفهم نزدیک است طالب حسن و مطلوب علی بسط کردیم اسم طالب را مکتوبی؛ **انجام:** که از وی اثری یابد در محبت اگر چه طریق خدمتست انا احتیاط را مثال آمد تا مد فرمایند مطلوب سالم طالب غانحت

رساله کوتاهی است در علم جفر و تکسیر حروف شامل یک «مقدمه» و چهارده «فصل» که برخی از فصل ها چنین اند: فصل ۱. ملائکه موکل بر کواکب سبعه، ۲. موکلین بروج دوازده‌گانه، ۳. طبیع حروف ۲۸ گانه، ۴. اعراب حروف ۲۸ گانه، ۵. رابطه حروف و کواکب سبعه، ۱۰. حروف متواخیه، ۱۳. خواص حروف حمل و اسد و قوس، ۱۴. در تکسیر سبعه و شرایط آن؛ خط:نسخ زیبا،بی‌کا،تا: ۱۲۲۵ق؛ دارای کمند قرمز؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۲۹ر-۳۷ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۵- ۴۰۰]

۶۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۰۸/۱

آغاز: خم جیم ابجدی جام جهان نما را از راح روح پرور علم جفر بصفا می‌آورد باده عقل افزای جیم سرخوش خم سیم میخانه ابجد است؛ **انجام:** و در این صورت نه مزبور را مآت لازم آمد پس محتاج بحرف ظ شد نوشته شد

دستور چگونگی عمل جفر و آدابی که حسابگر باید آنها را بجای آورد، و نمونه ای از جفر علمی که جفر جامع نامیده می‌شود و جفر عملی که بر آوردن احکام سائل است. این دستورها برای نوآموزان در این فن تنظیم شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ صفر ۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج مشکی،۲۴گ (۱پ-۲۴پ)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۲۱۰]

۶۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰۴/۱۲

آغاز: تو بدوح وین را ره ترفع ... کتاب ساختیم بر یک مقدمه و دوازده باب و یک خاتمه، اما مقدمه او پنج فصل است، فصل اول در شناختن بسایط مطلقاً؛ **انجام:** موافق شد احتیاج داریم بنظیره ابجدی او اینست ح ... س ل س ص ن خ غ ف س ح ... افتاده

رساله‌ای است در علم جفر در یک «مقدمه»، دوازده «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه: در پنج فصل: ۱) شناختن بسایط مطلقاً، ۲) شناختن رایج مطلقاً، ۳) شناختن طبایع مطلقاً، ۴) شناختن ترفع و تنزل، ۵) شناختن مرتبه ترفع، تنزل و توسط؛ ابواب: ۱. شناختن طریقه چهارم حرف اول مؤخر، ۲. شناختن حرف ثانی مقدم، ۳. شناختن چهار حرف رابع مؤخر، ۴. شناختن چهار حرف رابع مقدم، ۵. شناختن چهار حرف خامس مؤخر، ۶. شناختن چهارم حرف سادس، ۷. شناختن چهار حرف سابع، ۸ شناختن چهار حرف ثامن، ۹. شناختن چهار حرف تاسع مؤخر، ۱۰. شناختن چهار حرف عاشر مقدم، ۱۱. شناختن چهار حرف احدی عشر مؤخر، ۱۲. شناختن چهار حرف اثنی عشر مقدم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: شرقی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۷۷ ر-۸۴ پ)، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ - ۵۰۹]

۶۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۴۵/۱

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد فهذا العمل لطیفة ربانیة من الحضرة الرحمنیه مستبثة بها مطالب الانانیة و هو ان تصنع اسم المطالب ثلثة مداخله؛ **انجام:** و حروف وتد را بگیر د م ا ف ع ت ی ن حاصل شود، و السلام

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن تریاکی، ۴گ (۲ر-۵پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۲۴۴]

۶۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۳۰/۹-عکسی

آغاز: حمدله. صلات ... منصف را در لطایف جفر و تأثیر آن را مخفی نماند که جفر در لغت به معنی چاه آب روشن را گویند

در ۱ «مقدمه» و «فصل»هایی: مقدمه در بیان آنچه دانستن آن ضروروری ست، در بیان بسط عددی و بسط حروفی ... فصل در عمل بسط طبیعی و غریزی؛ خط: تحریری شکسته، کا: صادق بن حسن بافقی کرمانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۱۳ص (۱۶۱-۱۷۳) [عکسی ف: ۱ - ۹۹]

۷۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۸/۷

آغاز: بسمله جفر در لغت چاهی را گویند که آب روشن داشته باشد و هر چه بکشند کدر نشود در اصطلاح استخراج علوم غیبیه است بلا نهایت (نستعلیق از قرن ۱۳)

ناقص؛ خط: نستعلیق، کا: ابراهیم محمد طباطبائی یزدی جندقی، تا: ۱۲۶۲ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن یشمی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۱سم [ف: ۵ - ۹]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰۴/۹

آغاز: چون کسی خواهد که احوال آینده شخصی یا احوال نفع و ضرر خود معلوم کند باید که اسم سایل را با مطلب سایل امتزاج کند و طالع وقت را ببیند؛ **انجام:** از اسم و مطلب و طالع و اوتاد پس مکررات بیندازد و غیر مکررات را سطری بنویسد که انشاء الله تعالی جواب بیرون می‌آید تمت

رساله‌ای است مختصر در روش پرسش و پاسخ با تکسیر حروف تهجی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۵۰)، ۲۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۵۰۷]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۵۸

آغاز: بسمله، هروقت اراده سئوال کنی؛ **انجام:** بالخیر البرکات ۳۱۰۰۰-۲۴

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن طبسی، تا: ۱۲۷۹ق [الفبائی ف:۱۶۶]

۷۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۲۰/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۴۵ر-۴۶ر)، ۲۸ سطر (۸×۲۰)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱۳-۳۱۹۴]

۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۶۱

آغاز: فصل سیم دوستی و دشمنی ستارگان بدانکه آفتاب ضد

زحل است و زحل ضد قمر است و قمر ضد مریخ است و مشتری ضد؛ **انجام:** عطارد ای چشم رحم و الاستواری مریخ ای للعداوة وقت صلوة الظهر ... ربط رجمل ما بین الصلوتین مشتری بعقد اللسان وقت صاوة العصر ... تمت شد

مختصری در علم جفر شامل دوستی و دشمنی ستارگان و تصرف کواکب، طبایع حروف و خطوط و خطابات و خواتیم کواکب، تکسیر حروف و کیفیت استخراج اسماءالهی و اسماء ملائکه در آن از شرف الدین بونی و سید حسن اخلاطی و محی الدین عربی و شیخ ابوالعباس و کتاب درة مکنون و حل القواعد الجفر الکبیر یاد شده است. با نسخه‌های ۵-۲۷۸۳/ف (جفر اخلاطی) و ۵/۴۱۶۴/ف (اسرار الجفر گوالیری) و (۵-۲۹۱۷/ف (مفاتیح المغالیق دهدار) و ۵-۳۸۲۰ (اسرار حروف دوانی) و ۵-۳۸۸۳ (سعادتنامه گرجی) و (رموز الغرائب اخلاطی) همخوانی ندارد؛ خط: تحریری، کا: میرزا حسن بن اسمعیل تبریزی، تا: ۱۲۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ (۴۰-۲۰)، ۱۹-۱۲ سطر (۷/۵-۹/۵×۱۴/۵ - ۱۶)، اندازه:۱۶/۵×۲۰/۳سم [رایانه]

۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۶۱

آغاز: قاعده عمل محبت [عدد مطلب؟] بطریق علم جفر حضرت امام جعفر صادق علیه السلام که هبفهم نزدیک است. اسم طالب حسن و مطلوب علی بسیط کردیم اسم طالب؛ **انجام:** بالجنة التی کنتم تدعدون ادخلوها بسلام آمینین الوحا ۳ العجل ۳ الساعه ۳ بار بکم علیکم بحق الکلام و السلام.. در وقت عصد دویم ماه ربیع الاول سنه ۱۲۸۱

قاعده عمل محبت به طریق امام جعفر الصادق (ع)، مختصری در جفر شامل قاعده محبت [عدد مطلب؟] به طریق علم جفر از امام صادق علیه السلام، کیفیت استخراج اسماء الهی پ اسما ملائکه، تکسیر حروف و الواح و اعداد، اعمال جلالی و عزایم و اضمار و تسخیر و طلسنات. در ان به کتاب المحجد لعجد فی شرح ابجد محیی الدین بت عربی و جامع الفنون از ابن ذوالفنون و به امیرحسین اخلاطی اشاره شده است؛ خط: تحریری، کا: میرزا حسن بن اسمعیل تبریزی، تا: ۱۲۸۱ق؛ در پایان بخشی از نسخه سنگی مدائن العلوم و راحلة المعاد محمدرضا موسوی به کتاب الحاق شده است و گ ۶۴ شاید آغاز نسخه دیگری در همین باب باشد؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲ص (۶۰-۸۱)، ۱۶-۲۰ سطر (۷-۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۳سم [رایانه]

۷۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۳۹۷

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان بقدرته و بکماله و علم الانسان بالقلم؛ **انجام:** و معدودی سیار است من باب تبرک ۹ دایره رقمی شد

رساله‌ای است در علم جفر که با استفاده از نسخه میر سید علی همدانی و نیز میر سید حسین اخلاطی و محمود دهدار و قطب صدیقی تألیف شده است؛ خط: نستعلیق، کا: میر علی نقی، تا: ۱۲۸۲ق؛ مهر: «عبده الراجی محمد باقر ۱۲۸۷» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۲۳]

۷۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۵/۵

آغاز: سؤال را نوشته بطریق مذکور و چهار مدخل از وی اخذ نموده مدخل که از عدد ابجدی طلب نموده؛ **انجام:** از عین سه ۳ شماره نمودیم به غ رسید و او را نوشتیم

مطالب گوناگون در جفر است همراه با جداول. مؤلف از ملا عبدالله نیز مطالبی آورده است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: علی بن رضابن محمد علی بن رضا حسینی قزوینی، تا: محرم ۱۲۸۳ق؛ کاغذ:فرنگی،۵گ(۲۵-۲۹)،۱۶سطر،اندازه:۷×۱۳سم[ف:۳۸- ۲۳۸]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۶۷/۱۴

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد این رساله‌ایست شریف در جفر صافیه و جامعه؛ **انجام:** و طبقك الاضراس و التناديب ما فقد منه لذی التجارب

مشتمل بر دو «مقاله»، و چندین «فصل» و «خاتمه»؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: صالح حسینی، تا: ۱۲۸۴ق، جا: سمنان مدرسه صادق خان؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج ماشی، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۲سم [ف: ۱۰ - ۹۱]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۱۶۷

خط: نستعلیق، کا: صالح حسینی، تا: ۱۲۸۵ق [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۲/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۸۵ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۳۳پ-۱۳۷پ) [ف: ۳۶ - ۶۳]

۸۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۲۳

جدول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۱۴]

۸۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۲۸

جدول؛بی‌کا،تا:قرن۱۳و۱۴؛ ۴گ (۱۴۶پ -۱۴۹پ) [ف: ۶ - ۲۶۹]

۸۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۵

جدول؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ [ف:۶-۲۶۸]

۸۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۷

یک جدول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ [ف: ۶ - ۲۶۸]

۸۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۱ص [ف: ۶ - ۲۶۶]

۸۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۱۹

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۱۴]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۸۷/۲

جنگی شامل: قاعده‌ای از شیخ محیی الدین اعرابی (از گ۶)، فصلی در جدولی که به‌وسیله آن «ایام ماه عربی و حروف مختص به آن» شناخته می‌شود (۹پ)، طریق استخراج از جفر جامع و نویسنده می‌گوید طریق آن بسیار است و بعد یک طریق از طرق آن را شرح می‌دهد (گ۱۰)، یک سؤال جفری شده که در آن تاریخ ۱۰۷۳ق آمده است (۱۰پ)، یک قاعده جفری (۱۳پ)، سؤال ملامحمد باقر داماد و قاعده جنید (گ۱۴)، قاعده محیی

الدین اعرابی (گ۱۶)، چند سوال و جواب که در سؤال دوم نام غلامرضا آمده (گ۱۷)، قاعده سوم و قاعده چهارهم (گ۱۷-۱۹)، رسالة الرموز در جفر (گ۱۹)، قاعده جلیله در جفر (گ۲۱)، رموز، در دوازده رمز (گ۲۲-۲۳)، طریق دیگری در جفر (گ۲۴-۲۹)، بیان سؤال به اصول خمسه (گ۳۱)، طریقه مستحصله (گ۳۲)، از ظهر برگ ۳۲ مطالبی در بیان اسرار (گ۳۲-۳۳)، طلایه صغیر (گ۳۴-۳۵)، مطالبی راجع به تنجیم اسم اعظم (۳۵-۳۷)، ادعیه برای آمدن مرد غیبی و عطای او (۳۷پ-۳۸)، چند حکایت راجع به مطالب غیبی (۳۹پ-۴۱)، قاعده عکس برداری محمد بن مشکوة الملک برای میرزا عبدالله نجم التولیه که به تاریخ ۱۲۹۸ تحریر شده آمده (۴۱پ-۴۳پ)، طریق سؤال و جواب به طریق جفر جامع (گ۴۴)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ حاوی جداولی نجومی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۴ص (۶-۴۹)، ۹۰ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۵۷۴]

۸۸. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۹۹-۳۷/۸۹**

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة ... و بعد این نسخه‌ای است در علم جفر بلسان هندی بوده به امر حضرت حجة الاسلام ... آقای شیخ اسدالله ... مترجم گوید و بعد بدان و آگاه باش که این علم ... بود به زبان هندی ... و اما این علم شریف بر چهار فصل است اول جفر جامع دوم جفر احمر سیم جفر ابیض؛ **انجام:** و حرف ب مرتبه پیوسته لطبع حاریاً لیط لهذا العمل المجموع ۱۱۳۵ الاستطاق لهذا العمل

رساله‌ای است در جفر در چهار «فصل»: ۱. جفر جامع، ۲. جفراحمر، ۳. جفر ابیض، ۴. جفر خافیه، اصل این رساله به زبان هندی بوده و مترجم آن را به درخواست حجة الاسلام آقا شیخ اسدالله که یکی از سادات محترمین هند بوده ترجمه کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۵۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۶۵]

۸۹. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۳۴/۲**

اشعار احمد در جفر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱گ (۶پ) [ف: ۶ - ۳۷]

۹۰. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۴**

آغاز: بسمله، این مختصری است در معرفت علم جفر و بیرون آوردن جواب شافی که از استادی سلمه الله مسموع شد و در این چند فصل است، فصل اول در حساب جمل و مراتب آن و آن این است؛ **انجام:** در مستحصله نوشتم و قس علیهذا مستحصله (ن) مستحصله (ت) مستحصله (ف) مستحصله (غ)

در چند فصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ در هامش؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۰گ (۲۱پ-۳۰ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۶]

۹۱. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۷**

بندهایی از سرائر الاسرار دهدار که در آن از عبدالعلی حسینی یاد شده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۷گ (۷۵پ - ۸۱پ) [ف: ۶ - ۲۶۷]

۹۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۸**

بندها و جدولهایی در جفر با جدول‌های حروف ترقی و حروف ترفع و حروف مساوات و حروف تنزل؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۴گ (۸۲ر-۸۵ر) [ف: ۶ - ۲۶۷]

۹۳. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۰**

آغاز: بسمله، طریقه رمز در چگونگی استخراج سئوال هم چنانکه در این مقام اشاره می‌کنیم که چگونگی استخراج غیر آنچه که گفتیم که بقاعده اول استخراج؛ **انجام:** بعد از آن باقی حصه‌های رومی را بنویس یعنی آنچه را از طرح وقفی حاصل شده است

با عنوان رمز؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵گ (۹۰پ-۹۴ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۷]

۹۴. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۱**

بندهایی در جفر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۶گ (۹۴پ-۹۹پ) [ف: ۶ - ۲۶۷]

۹۵. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۲**

آغاز: بسمله، بدان ایدک الله لمرضاته آنکه استخراج جواب از حروف سئوال را که مسمی بعلم جفر است طرق بسیار است و از جمله آنطرق طریقی است که مشروح می‌شود؛ **انجام:** ملاحظه کند که چه جواب بیرون می‌آید مطابق سئوال خواهد یافت، انشاء الله تعالی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۱۰۰ر-۱۰۱پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۸]

۹۶. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۳**

آغاز: بسمله، سئوال و جواب به طریق شیخ احمد بدنی ره، قاعده آن است که سئوال را جمع کبیر نمایند و بعد حروف را بطبیعت عناصر طرح نمایند؛ **انجام:** که حرف اول و آخر مثل هم است یا نیست، اگر هر آن ملعونی و اکزیت (؟) و اگر دو حرف مسروری (؟)

به‌طریق شیخ احمد بدنی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۱۰۲پ-۱۰۴ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۸]

۹۷. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۴**

آغاز: بسمله، سئوال و جواب از جفر، هرگاه خواهیم استخراج مطلبی نمائیم آن مطلب را به حروف مقطعه نوشته چون مطلب نوشته شد یازده یازده تقسیم کنیم؛ **انجام:** بعد از آنکه حاصل آمد صدر و مؤخر نموده بمدعی میرسد چون بیابد مخفی دارد

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۱۰۴ر-۱۰۷پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۶۸]

۹۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۶
آغاز: بسمله، قاعده معمری، سئوال را بر شانزده قسم نماید و هر چه زیاد باشد از آن تقسیم نماید یا مساوی شود؛ **انجام:** و بعد از نظیره بخواند جواب صریح است، و الله اعلم بالصواب
به قاعده معمری؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱گ (۱۱۵)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۲۶۸]

۹۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۱۸
آغاز: قاعده دانستن احوال شخص به طریق جامع بضرب حاصل خود بعدد تاریخ سال هجری نبوی؛ **انجام:** زیاد و کم نکند و از روی طبیعت حرف گیرند، تمت
در قاعده دانستن احوال شخص به طریق جفر جامع با قواعد دیگر و سؤال و جواب بضابطه محی الدین اعرابی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۱۱۶ر–۱۱۸ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۲۶۸]

۱۰۰. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۲۶۸/۱
آغاز: سوال و جواب از جعفر جامع امیر المومنین (ع) و قاعده استخراج
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۴گ (۱–۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۱۱۱]

۱۰۱. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۲۶۸/۲
آغاز: این کتابیست در علم جفر از استادان کامل بر چند فصل
عناوین فصول: ۱. چگونگی این علم، ۲. پیدا کردن یکسر این حروفات به نوعی دیگر که آسان‌تر است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۸گ (۱۵–۳۲)، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [ف: ۱ – ۱۱۲]

۱۰۲. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۲۶۸/۳
آغاز: بسمله، اما بعد بر ارباب فهم و دانش چنین مکشوف گشته که امری از اموریکه بحسب ادوار بظهور می‌رسد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۲۶گ (۳۳–۵۸)، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [ف: ۱ – ۱۱۲]

۱۰۳. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۲۶۸/۴
ابتداء: فصل ۱) بیان طبایع حروف و بیان تقسیم آن ...، فصل ۲) دانستن طالع وقت و اوتاد، فصل ۳) بیان درجه آفتاب، باب ۲. در چهار فصل، در بیان صوامت و نواطق و زبر و بینه و اقسام ترفع و تنزل، باب ۳. در پنج فصل، در بیان طرح و انساب و احکام استخراج؛ باب ۴. در پنج فصل، در بیان بعضی از مشکلات مرصداشی و استخراج آن؛ باب ۵. بیان بعضی فواید جفر جامع و قواعد ارقام این کتاب مستطاب و بیان حرف الحان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۰۰گ (۵۹–۱۵۸)، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [ف: ۱ – ۱۱۲]

۱۰۴. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۲۶۸/۵
آغاز: بسمله، حرف اول از مستحضره ن بود خود هم لفظ در جدول را و
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۶گ (۱۶۰–۱۷۵)، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [ف: ۱ – ۱۱۲]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۷/۱۲
دو حساب جفر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: الوان، جلد: مشما و مقوایی، ۴ص (۳۰۰–۳۰۳)، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۳×۲۱سم [سنا: ف: ۲ – ۱۲۵]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۱۳
آغاز: بسمله، بعد الحمدالله الصلوة علی النبی و آله بدانکه بعد از دیباچه این کتاب که صاحب آن اسم خود را مذکور؛ **انجام:** حروف ۲۸ و بعد ۳۰ طرح مستحصله گرفته بودند صحیح است
از قرن ۱۱ به آن سو. در سه «مقدمه» و چند «بسط» و یک «خاتمه»: مقدمه ۱. بیان استخراجات احوال آینده و گذشته، ۲. تحقیق جفر و استخراجات، ۳. اصطلاحات که دانستن آنها ضروری است. سپس انواع بسط (۱۴ نوع)، آنگاه «فصل»هایی بی شماره؛ خط: نستعلیق، کا: نهاوندی، محمد فرید، تا: قرن ۱۴؛ ضمیمه نسخه ش ۲۹۱۱۱ [رایانه]

۱۰۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۱/۲
آغاز: بدانکه این مختصری است در علم جفر منقسم به هشت فصل فصل اول در بیاغن جفر؛ **انجام:** و احضار مطلوب و سم قاتل وهر چه مبغوض و مکروه است بطرفة العین خبر می‌دهد و به خدمت خود قایم میباشد
دارای هشت فصل: ۱. بیان جفرست، ۲. بیان دوایر سته، ۳. مداخل سته، ۴. جفر ابیض، ۵. جفر احمر، ۶. جفر اخضر، ۷. جفر مجموعه، ۸. جفر میر سید علی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۲۱گ (۵–۲۵)، ۲۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۳۶ – ۴۴۲]

۱۰۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۰۵/۴
رساله منظوم در خواص حروف؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ ۱۱گ (۳۷پ – ۳۸ر در هامش) [ف: ۶ – ۴۶۱]

۱۰۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۲۲۱/۵-عکسی
آغاز: الاعتصام بالله العزیز العلیم. و بعد، این رساله‌ای است که تألیف شده در علم جفر. و طریق آن چنان است که سؤال را به حروف مقطعه نوشته ... اول «ا» مدخل عدد کبیر، دوم وسیط؛ **انجام:** که تفریق مرتبه ساخته در بین واقع شد، پس مستحصله سین و او نوشته شد. هجدهم ... برای توضیح مثالی دیگر (جدول)
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ ۱۵ص (۲۷۸–۲۹۲) [عکسی ف: ۱ – ۱۰۰]

۱۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۰۳
آغاز: قاعده در علم جفر چنانست که اول سؤال را بلفظ عربی یا عجمی هر چه باشد بنویسند پس بحساب میزان کنند
خط: نسخ، کا: میرزا مرتضی سیار قمی غروی، تا: ۱۳۱۴ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه:۱۱ × ۱۴/۵سم [ف: ۲۴ – ۶]

۱۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۱۶

آغاز: طریق استخراج جفر منتخب آن که بعد از وضو فاتحه و استمداد و از فیض ائمه معصومین علیهم السلام و صدق و صفای نیت و جمیع حواس نخستین عبارت مطلب بر کاغذ پاکیزه نویسد؛ **انجام:** قیاس باید کرد و این لفظی است جامع که مظهر جمیع اسماء و صفات است

خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۴گ (۱۴۰-۱۵۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۲۷۷]

۱۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم می‌گوید که چون طالب خواهش تصرف این اسم کند اول هر ماهی که بود روز دوشنبه معه طلوع آفتاب غسل کند و نیم ساعت متوجه قبله نشسته بدرود مشغول شود؛ **انجام:** استطاب و انجلاب آن حرام نبود باستعمال اعمال او مجاز و مرخص باشد و الله أعلم بالصواب و منه الاستغاثة فی الأسباب و صلی الله علی محمد و آله و علی سایر اصحاب؛ تمت الرسالة

رساله‌ای است در برخی دستورالعمل‌های مربوط به مقدمات اعمال جفری با استفاده از اسماء الهی چون علم اوفاق، تسخیر، تکسیر و استخراج طالب و مطلوب که همراه جداول عددی (وفق) و حروفی نگارش یافته است؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی،۴گ(۹۰-۹۳)،۱۷سطر،اندازه:۱۳/۵×۲۰/۵سم[ف:۳۰- ۲۷۰]

۱۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۱۷

آغاز: الحمدلله الذی جعل الجفر علی خیره و شره من أمر الله و الصلوات و السلام علی رسوله محمد و آله أجمعین أما بعد هذا، این رساله ایست در میان جفر منقول از ارسطالیس برای فصل خیر و شر یعنی محبت و عداوت؛ **انجام:** دوطیوس گفته است عجب دارم از آن شخص که این شکل با خود داشته باشد و شرائط او را بجا آورده باشد، گزندی باو رسد از بزرگواری این شکل او در وی بسی خاصیت است تمت الرسالة

رساله‌ای است در علم جفر که به ارسطو نسبت داده شده، لیکن آن‌گونه که بر می‌آید این نسبت فاقد منشأ علمی است؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ جدول‌های گوناگونی در موضوع طرح و تکسیر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آجری، ۲۶گ (۱۵۳-۱۷۸)، ۱۷ سطر (۱۴×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۳/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۷۸]

۱۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۱۱

آغاز: قاعده عمل محبت بطریق امام ناطق حضرت امام جعفر صادق علیه السلام به نوعی که ... نزدیک باشد مثلاً اسم طالب حسن و مطلوب علی بسط کردیم اسم طالبرا بمکتوبی؛ **انجام:** الساعة الساعة بارک الله علیکم بحق الکلام فقط، فتمت الرسالة

رساله‌ای است مختصر در طریق استخراج طالب و مطلوب و قاعده عمل محبت به طریق امام صادق که با استفاده از اعمال جفری نگارش یافته است؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح، محشی، در انجام مطلب مختصری با عنوان «قسم دیگر عمل» است؛ ۵گ (۱۰۷-۱۱۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۲۷۴]

۱۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۸۵ض

آغاز: این نسخه را بنده از جای دیگر نوشتم در این کتاب قاعده از نسخه ابراهیم کهکش نوشته شده که از سطرمدعا؛ **انجام:** طریق اساس و نظیره است و این جدول اینست که مرقوم میشود تمام شد کتاب جفر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۳۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ضمیمه نسخه ش ۲۸۱۸۵ [رایانه]

۱۱۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۲۸۹/۱

رساله‌ای است که قواعد استخراج مطالب از علم جفر را یاد داده و بعد از آن قاعده ای از شیخ محی الدین و سپس رساله‌ای در طریقه مستحصله صدیقی آورده است؛ خط: نسخ، کا: حسن بن ابراهیم نجف آبادی اصفهانی، تا: ۱۳۳۱ق، جلد: تیماج سرخ، ۱۲گ (۳ر-۱۴ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [مؤید: ۳ - ۲۴۲]

۱۱۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۵/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این مقدمه ای است در بیان دانستن وضع جفر مرتضی علی (ع) و آنرا چند فصل است

رساله‌ای است در بیان جفر امیرالمؤمنین (ع) در یک «مقدمه» و چند «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۸ق؛ ۶گ (۲۶پ-۳۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۴۲۲]

۱۱۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۵/۳

آغاز: و به العون و منه الصون ... اما بعد بدانکه این علم حروف علمیست شریف وجوهریست لطیف و یقین است که علم انبیاءو اولیاست

رساله مختصری است در جفر، مشتل بر یک «مقدمه» و چهار «فصل»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۸ق؛ ۱۹گ (۳۲ر-۵۰پ)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۴۲۲]

۱۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۹۴/۵-۱۵/۳۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین اما بعد بدانکه این رساله‌ای است مشتمل بر علم حروف واین علم حروف سر انبیا و اولیا بوده است؛ **انجام:** محمد هادی هاشمی علیه الصلوة والسلام بعدد تسبیح ملائکة المقربین ی محمد یس یتیم ینادی علیه الصلوة والسلام بعدد اسماء الله رب العالمین

رساله کوتاهی است در جفر و توضیح حروف ابجد و کاربرد آن در علم جفر و پس از آن ذکر اسماء الهی و ذکر عدد ابجدی هر کدام و خواصی برای هر یک از آنها؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور نارنجی، ۲۲گ، ۱۵ سطر، اندازه:

۱۳×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۶۴]

۱۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۵۶/۹-۱۸/۱۷۶

آغاز: بسمله این کتاب مشتمل است بر دو مقدمه و چند فصل، مقدمه اول در بیان اصطلاحات که دانستن آن از جمله ضروریات است؛ **انجام:** از این وجوه مذکوره عارف این قدر استنباط در این حروف کواکب سبعه کافی است

در علم جفر و چگونگی استخراج اعداد، دارای دو «مقدمه» وچند «فصل» کوتاه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۶۴]

۱۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۱۹/۱-۵۹/۳۹

آغاز: اول سؤال را به حروف مقطعه نوشته پنج مدخل حاصل کند کبیر وسیط وسیط کبری

رساله کوتاهی است در چگونگی پیدا کردن جواب سؤالات و پیش‌گویی از جفر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹گ (۵-۱۳)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۶۵]

۱۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۳۶/۲-۶۰/۷۶

آغاز: بسمله، حمدله اما بعد این رساله ایست در علم جفر و رمل و کیمیا و سیمیا که این قلیل البضاعة از کتب علمای این فن انتخاب نموده‌ام ... باب اول در علم جفر امیر المؤمنین (ع)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴گ (۳۵-۴۸)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۶۶]

۱۲۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۰۹

آغاز: قاعدة جفر از کلام معجز نظام حضرت امیرعلیه السلام اولاً سوال را به حروف مقطعه بنویسند؛ **انجام:** مثلاً سوال می‌نمائیم که س ی و ...

رساله بسیار مختصری است در جفر که به قول مؤلف از امیرمومنان علیه السلام منقول است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۳]

۱۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۴۲/۱

آغاز: بسمله. بدان ایدک الله که علماء جفر به تعب بسیار فهم کرده اند ... ازکنیت ولقب و اسم؛ **انجام:** چون مثنی شود نقطه به روی ×× ظ بود درخط ای مبارک روی / چون سه نقطه شد نباشد الاغین ×× کس از آموختن ندارد شین / از بدیهی شنو تمامی این ×× که مرکب ضظغ بود به یقین

رساله مختصری است در استخراج امور از اسماء و القاب و کنیه‌های اشخاص؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حاج محمد رمضانی؛ جلد: مقوا، ۲۵گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف مخ: ۲- ۵۵۳]

۱۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۱

آغاز: بدانکه علم جفر بسیار معتبرست و علمی است بسیار نازک و دقیق که حقا از معجزات است و هر کسی را بدین علم اطلاعی و وقوفی نیست و از حضرات ائمه است که بدان عمل می‌کردند؛ **انجام:** در زیر جدول: خواص نقش آیه و اذ قال ربک للملائکة آن است که اگر کسی در شرف آفتاب نوشته با خود دارد پیش بزرگان معزز باشد و صاحب فراست گردد. اکثر پیغمبران را به خواب بیند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای روغنی، ۵گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۲]

۱۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۷۶/۳

آغاز: بدان که قاعده استخراج جفر جامع طریق پانزده خانه از قرار مذکور است اول سؤال را عدد گرفته بطریق ابجد کبیر بعد جمع حروف را اعداد گرفته؛ **انجام:** سه را بر یک افزودیم چهار می‌شود دال است باید نوشت و قس علی ذلک تمام را به این طریق تا سطر تمام شود و عدد صفحه نسبت به این سطر حروف آید هر حرفی از این حروف را چهار حرف لازم است که حروف

رساله کوتاهی است در بیان ضوابط و اصول استخراج مطالب از طریق جفر جامع؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور بنفش، ۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم[ف مخ:۲-۵۵۳]

۱۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۶۱/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله ایست مشتمل ... باب اول در تعریفات جفر است؛ **انجام:** فیطلع لک الجواب باذن القدیر الوهاب

قواعد جفر را به روشی بسیار مختصر در یک «مقدمه» و سه «باب» مشتمل بر فصول و یک ختم بیان کرده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۲۰۲پ-۲۰۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۴ - ۱۴۵]

۱۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۰۶/۳

آغاز: بدانکه در جفر حروف را درجه خوانند و سطر را اسم خوانند و زمام باب آن سطر باشد که باب از وی تکسیر کنند؛ **انجام:** و باب متصل صدر و مؤخز نموده شد تا آسان باشد

در این رساله قواعد جفر را با اختصار در چند فصل گزارش کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۳۰پ-۵۶ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۷]

۱۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۳۹

یادداشت‌ها و قواعد پراکنده‌ای است از علم جفر که گویا شخصی برای خود آنها را در این مجموعه فراهم آورده و در اواخر آن چگونگی تطبیق قواعد را یادآوری می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ، اندازه: ۱۷/۵×۱۱سم [ف: ۴ - ۱۶۸]

۱۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۹۳/۱۱

آغاز: بسمله. بدانکه حرف ترفع (ب د و ح ی ل ن) هرگاه در اول خانه واقع شود یعنی بجای خود نظیره او مستحصله است؛ **انجام:** و آحاد مقدم بر عشرات در مستخرجه مستنطقه تنصیف کن، ضرب نصف آخر را مقدم و نصف دیگر موخر بنویس من غیر مکرر

در علم جفر و حروف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۱۸۵پ-۱۸۷پ)، ۱۷ سطر، اندازه:

۱۲×۱۷/۳سم [ف: ۹ - ۲۴۱]

۱۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۱/۲

آغاز: در بیان اصطلاحات جفر و استخراجات نام ملائکه؛ **انجام:** از هر باب چهار چهار طرح کند آنچه بقاعده ترتیب دهد تکسیر کند تا خیر و شر و نفع و ضرر دریابد و الله اعلم بالصواب

اصطلاحات جفر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۱۵ر-۵۶ر)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۱۲۷]

۱۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۱/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام ... این رساله ایست مشتمل بر یک مقدمه و چند فصل؛ **انجام:** الکلام فمن استکشفها استرسفها فعلیه منی السلام و الحمدلله رب العالمین تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۶۶ر-۷۷ر)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۱۲۸]

۱۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۱۶/۲۱

آغاز: فی اقسام البسط، بسط عدالت و تحصیل آن به دو نوع است یکی در بسط حروف و دیگری در ترکیب و هر دو مستحسن و معمولست اما طریق اولی آن است که هر کلمه که خواهی حرف آنرا قطع کنی؛ **انجام:** م ج ح ع م ف در انتهی ما اردنا نقله؛

بخشی از یک رساله است در جفر. در این بخش اقسام بسط بیان شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱ص (۳۰۱-۳۱۱) [ف: ۹ - ۵۸۴]

۱۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۰

آغاز: در اصطلاح جفر جمع کل سؤال که جمع جامع می‌گویند هرگاه آن عدد را در الوف به مآت و از مآت به عشرات و از عشرات به آحاد تنزل دهد تتمه را مدخل کبیر گویند؛ **انجام:** حرفی که آن عدد باشد مستحصله کنند به شرط آن که در فوق حرفی که می‌خواهند از او مستحصله بگیرند عددش مثل هم نباشد یعنی آحاد نباشد که آن هم آحاد باشد که به هم جمع شود

رساله کوتاهی است در بیان ضوابط و اصول استخراج مطالب از طریق جفر؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۷ گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۶ - ۲۰]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۴/۱۰

آغاز: و آن چنان باشد که از اول بگیری تا باسم و طرح آن ۲۸، ۲۸ باشد مقصود که سطری استخراج کنی؛ **انجام:** و ۲۷ است و حقیقت این از دایره مستقل می‌شود و الله اعلم بالصواب

در این رساله چگونگی استخراج مطالب از جفر جامع به صورت مختصر توضیح داده شده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۳ص (۴۵ر-۵۷پ)، ۱۴ سطر [ف: ۳۶ - ۲۶]

۱۳۶. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۱۰۲۴

فقط مشتمل بر جداول جفری است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۸۷ص، ۲۸سطر(۲۰×۳۳)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱۳۲]

۱۳۷. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۷۸۴

فقط جداول جفری است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۸۴ص، ۲۸ سطر (۱۸×۲۴)، اندازه: ۲۲×۲۷سم [ف: ۱۳۲]

۱۳۸. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۳۰/۳/بخش یکم

آغاز: بسمله و الصلوة و السلم علی خیر خلقه، اما بعد این رساله‌ای است منتخب از کتاب؛ **انجام:** خانه‌های آیه از خالی گذاشتیم تا آسان شود

برگزیده‌ای است از کتاب جامعة الخواص و نافعة الاختصاص و مشفعات الصالحین و معذبات الضالمین که فردی به نام میرزا حسین آنها گرد آورده و نسخه مزبور بر فراهم ساخته است. این رساله مشتمل بر سه صحیفه است: ۱. صحیفه اول: جامعة الخواص در بیان عدد اسماء الهی، ۲. صحیفه دوم: خواص الواح، ۳. صحیفه سوم: مشفعات الصالحین و معذبات الضالمین؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۲۰گ (۸۵پ-۲۰۴پ)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۷۸]

۱۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمله. بدانکه بنای این علم شریف بر شش فقره است هرگاه خواهند امریرا بحصول در آورند؛ **انجام:** چهارم مستحصله است افزودیم شد. ۱۰ یک قسمت مستحصله افزودیم شد چهار تا اینجا بود استنساخ نمودم تمت بعون الله

رساله در جفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۲۲گ (۴۴-۶۵پ)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۱۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمه تعالی قاعدة الثامنه معروف است بقاعده منبری انستکه عدد تمام سؤالرا گرفته بعد. ۳ طرح؛ **انجام:** برای عشرات احاد گرفته در ما بعد از مراتب زیاد کنند اینست دایره احستی ... آنچه در رساله بود عینا استنساخ نمودیم تمت و بالله التوفیق

قاعده منبری در جفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قاعده بسیار مختصری است در جفر به طریق جدول رباعی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۱گ (۶۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۱۴۱. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۷مجموعه بدون شماره

آغاز: الحمد له رب العالمین ... اما بعد این رساله‌ایست شریف و عظیم در علم جفرخافیه و جامع

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۵۹]

۱۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۱۹

آغاز: بسمله. در بیان قاعده جفر و اصطلاح جفر؛ **انجام:** م ل ن رود (کذا)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۲۷

آغاز: و به نستعین، فاعلم کما قال المنصف فی الباب الرابع فی

استخراج الجواب؛ **انجام:** سطر اول از زمامات مطلقه عدد ۱ و ۳۳۰۰ شده و این ظاهر است که اعداد
بیان کیفیت استخراج مجهول است با قواعد جفری به چند طریق، نویسنده در مطلب خود به بیانات شیخ بهائی اشاره کرده است؛
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش تیماج زرشکی، ۸ گ (۶۵پ-۷۲پ)، ۲۰-۲۲ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۱۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۸

آغاز: بسمله بدان ایدک الله لمرضاته آنکه استخراج جواب از حروف سئوال را که مسمی بعلم جفر است طرق بسیار است. و از جمله آن طرق طریقی است که شروع می‌شود؛ **انجام:** بانضمام مرتبه «ن» شمردیم صحیح شد (گ ۹ر- از ۹پ تا ۱۰پ سه جدول است در دائره ابجدی و قاعده تکسیر)
در این رساله یکی از راههای جفر گفته شده و در آغاز از تاریخ روز پنج‌شنبه ۱۷ شعبان ۱۲۱۳ یاد گردیده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ (۱پ-۱۰پ)، ۴ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه:۱۲×۱۴سم [ف: ۴ - ۹۷۴]

۱۴۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۲۱

در یک «مقدمه» و چند «فصل»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، جا: کرمان [نشریه: ۲ - ۱۰۶]

۱۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: فائده هرگاه اراده استخراج تعدیل ایام و تعدیل منازل و تعدیل طالع پس از این جدول مذکور استخراج کن؛ **انجام:** هر برجی را ز موضع خرمن ده میدان درجات مرا تحسین کن. فائده در اینجدول کسور حروفات نموده می‌شود (جدول)
رساله مختصر و بدون آغاز و انجامی است در جفر که مشتمل بر چند فایده و قاعده که بدین تفصیل می‌باشد: فائده و طریق استخراج تعدیل ایام، منازل و طالع. فایده تقسیم حروف بر بروج، قاعده در معرفت برج القمر، فایده فی احکام المنازل (معرفت منازل قمر)، فایده فی تقسیم المنازل علی البروج، فایده در معرفت ماه در منازل خود (محاسبه منازل قمر)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۵گ (۳۵-۳۹پ)، ۱۵ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۱۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمله. فائده طریقه مستحصله حروف بباید دانست که ۲۵ حرف مستحصله دارند ۳ حرف مستحصله ندارند؛ **انجام:** خانه ۴ د سطر ۴ خ ف د ف د ع هکذا که قلمی شد عمل نماید تمت الضابطه فاغتنم
رساله‌ای است در جفر مشتمل بر فایده طریقه مستحصله حروف، قاعده ای از ملا عباس اصفهانی، فوائد حروف در نزد جفریان و ضولبطی در استخراج سوال، جواب، دایره مزاج و نظیره و ضابطه‌ای از قول شاه نعمة الله؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا روکش پارچه سبز، ۳گ (۹۶پ-۹۸پ)، ۱۶-۱۸ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۱۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۱۷

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** اصول نیز بود هم آنچنان شد؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۱۸

آغاز: بسمله. الحمدالله رب االعالمین؛ **انجام:** شربتی آمدست از دوم ... بارک الله علیکم بحق هذا الکلام
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۵۷

آغاز: باب التجارت، اگر پرسند که سودا را از چه جنس کنم؛ **انجام:** جهت شرب مسهل و جلاب ... دل دی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۱۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۷۸

آغاز: بسمله بر ارباب بصیرت پوشیده نماند؛ **انجام:** الی فهم معاینه بمنه وگزمه انهجواد کریم تمت الکتاب شهر رجب ۳۲۸
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۷۹

آغاز: باشد و چون از بهر آن کند؛ **انجام:** اوراق کوچک: طرح نموده منتصدی آن نگشت فلیطبی الطالب فی کتب المذکور انجام اوراق بزرگ
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۰۹

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** ابتدای آن باین نوع است ح ط ۱۱ هرکه
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۱۹

آغاز: بدانکه برای معلوم کردن احوال غایب؛ **انجام:** آتش باشد باید نوشته شود حرره فی یوم الجمعه
خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۱۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۰۸

آغاز: بسمله الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** بعنایت حق راست اید و الله اعلم بالصواب
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۸۹۳

بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۳۰۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۱۷۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵۶۰/۴

آغاز: بسمله حکما گفته اند که علم ۵۵۱۳۰ از اسرار الهیست باید که گوسفند نرینه شش ماهه ...
شامل خواص ده خانه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فستقی؛ جلد: مقوا عطف میشن، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم[ف:۲-۴۰۹]

۱۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۷۸
آغاز: بسمله، افراد کاغذ بجهه جامع؛ **انجام:** تمت بعون الله
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه ف: ۲ – ۸۵۹]

۱۷۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۳۰/۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چند حرفی است از علم جفر صغیر بقاعده حروفات داخله و خارجه بقاعده مستحصله ترقی ازواجی دایره طالب و مطلوب
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: پارچه‌ای،۱۳ گ(۷ر–۱۹ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۲۱۲]

۱۷۳. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۴۶۵۴
آغاز: دستور العمل عدد سوال را به جمل کسر نوشته و اسمش مدخل کبیر است، پس آحاد آن را بیندازند و بقیه را بنویسند اسمش مدخل و سیط است، پس آحاد آن را هم انداخته و باقی را نوشته مدخل مجموعی است ...
قاعده صدیقی و محمود دهدار و محمد کاظم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: – ۱۲۴۷]

۱۷۴. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۹مجموعه بدون شماره
آغاز: وبه العون و منه الصورة ... اما بعد بدانکه علم حروف علمی است شریف و جوهر یست لطیف
شامل مقدمه و چهار فصل؛ بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ – ۱۵۹]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۷
الجفر و علوم غریبه؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۷۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۲
آغاز: بسمله. قاعده استخراج جواب و سئوال از مربع؛ **انجام:** یکون له شأن فی آخر عمره و الحمدلله رب العالمین
جفر و خواص اعداد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ محشی با نشان «میر فخرایی»، سپس بندی از شموس الانوار و کنوز الاسرار ابن الحاج تلمسانی هم در آن هست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۵گ، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۴۰]

۱۷۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۹۷
فوائد در علم جفر؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۶۴]

۱۷۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۴۹/۱۰ حکمت
قاعده طرح جفر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [ف: ۲ – ۶۳]

۱۷۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۸۳
آغاز: بسمله، این کتابیست در علم جفر از استادان کامل مبنی بر چند فصل در چگونگی این علم اول ضابطه است؛ **انجام:** و هر قدر مایه که خواسته باشد داخل کند
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی عطف پارچه سفید، ۳۲گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم[ف:۴–۱۳۱۱]

۱۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۴۰/۴
مطالب متفرقه در جفر است. در آغاز این قسمت سائلی با نام میرزا قوام الدین محمد بن میرزا اسدالله دکر شده است. نویسنده پاره‌ای از این مطالب از خویشتن چنین یاد می‌کند: «بدان که این فقیر حقیر ... حسین حاجی کمال الدین از روی مشارق الانوار سید هاشم اصفهانی مولود در آگره والد ایشان سید مرتضی طباطبائی» (برگ ۷۹پ) و در برگ (۹۶پ) آمده: «فقیر حقیر ابن محمد هاشم مدت ۴۵ سال در تحصیل مستحصله کوشش کردم»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ (۶۸پ–۹۷پ)، ۱۵ سطر [ف: ۳۶ – ۷۱]

۱۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۰/۵
مطالب متفرقه ای در جفر است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: ساغری مشکی، ۸گ (۵۰پ–۵۷پ) [ف: ۳۶ – ۱۰۵]

۱۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۲۰/۱۳
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین اما بعد این مختصریست در بعضی فواید جفری از قول حضرت امام الجن و الانس علی بن موسی الرضا علیه السلام
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۳۸پ–۴۱پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۳۰ – ۱۹۲]

۱۸۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۵/۴
آغاز: فائده در بیان دانستن رموز این علم جفر و در بیان دستور این علم و اصطلاح اهل جفر؛ **انجام:** و گاه بموازین منازل و گاه بموازین درجات، العاقل یکفی هو الاشارة
پنج فایده است در علم جفر بدین ترتیب: ۱. بیان دانستن رموز این علم جفر و در بیان دستور این علم و اصطلاح اهل جفر، ۲. خواص کتابت جفر و حصول تمام مدعیات از این کتاب، ۳. احوال دانستن علوم جفر و اصطلاحات و رموزات جفر، ۴. بدانکه ترتیب حروف ۲۸ ...، ۵. گاه درجات را چهار چهار قسمت می‌کنند ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ترقیمه: «تمت الکتاب بعون الملك الوهاب بید اقل الطلاب و السادات آقا محمد علی ابن محمد رضا بن محمد علی الحسینی القزوینی الحیدری (الخباتی) رن ۱۲۸۴، هر که خط مرا سیاه کند ×× آتش دوزخش کباب کند»، مصحح؛ واقف مرحوم حجت الاسلام فقیه نیشابوری، رجب ۱۳۹۴؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۱۶–۲۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۸ – ۲۳۷]

۱۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۶۴
آغاز: بسمله، حمد له ... این رساله‌ای است شریف در علم جفر؛ **انجام:** اما هر یک از این انواع البسط را
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۱۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۵۴
آغاز: بسمله بدانکه علم جفر علمی است بسیار معتبر؛ **انجام:** تجربه شده آزموده است
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۱۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۵۱
آغاز: بسمله الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** سعیدا محمودا سیره مستورا؛

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۱۸۷. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۸۴۱**

آغاز: بسمله، فصل اول در خواص صفحات حفر جامع در هر باب که عبارت بود از؛ **انجام:** که طالع خاکی باشد عمل نماید فایده تمام بخشد. ان شاء الله تعالی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ شرح ق درق و ... ضمیمه‌اند (کذا) [رایانه]

● الجفر (جدول) / جفر / عربی و فارسی

al-jafr (jadwal)

جدول‌های متعددی است شامل اسامی پروردگار متعال، هر جدول برای حاجت خاصی ترسیم شده و اعدادی در زیر هر اسم درج گردیده است. در ابتدای یکی از جدول‌ها آمده است: جدول اعداد المجموع بال عربی علی ترتیب الاسماء بطریق جفر المبسوط.

نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۵/۷

بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۵گ (۴۰ر-۷۴ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۷۸]

● الجفر (رسائل) / جفر / فارسی

al-jafr (rasā'el)

اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۱۹

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ، ۲۰ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۲۴]

● جفر (منظوم) / شعر، جفر / فارسی

jafr (manzūm)

رساله‌ای است در جفر به نظم همراه با توضیحاتی به نثر، در کشف رمزها و بیان قواعد مربوط به جفر از جمله حرف غافیطوس که چهار دایره است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۱۴/۴-۳۸/۲۳۴

آغاز: بسمله اهل روایا که در سفته‌اند ×× جمله بمرموز سخن گفته اند / سنت ارباب یقین است این ×× تا نکند فهم سخن عیب بین / گرچه من از ضابطه این کنوز ×× پرده گشادم ز جمال رموز؛ **انجام:** بر وجهی بهمه شماره جواب مطابق سئوال برآید موافق یکدیگر دان این است آنکه از الکاء رفته بدرتمام شد بعون الله و حسن توفیقه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۰۶۳]

● جفر (منظوم) / شعر، جفر / فارسی

jafr (manzūm)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۶

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ [ف: ۶ - ۲۶۷]

● جفر ابیض = جفر جامع = رساله جفر کبیر / جفر / فارسی

jafr-e abyaz = jafr-e jāme' = r.-ye jafr-e kabīr

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری

(mansūb be) 'alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

رساله‌ای است در جفر با انتساباتی ناصحیح به امام علی و امام علی بن موسی الرضا و امام صادق علیه السلام. با رساله‌های جفری منسوب به ایشان در فهرست مشترک (۳۳:۱) و جفر مرتضوی در همان (۳۳۶:۱) و مرعشی (۲۷۳:۳۰ و ۲۸۲ و ۲۸۳) تفاوت و با مرعشی (۲۳۷:۲۱) اندکی همخوانی دارد. شامل تعریف جفر و قواعد جفر و بابی در بیان دانستن احوال و بیرون آوردن مقصود از وضع جفر، قواعد حروف ملفوظی و مکتوبی و مسروری، دانستن اعراب به طریق حضرت علی علیه السلام طرح جفر، اصطلاح المغیبات، دانستن حرف داخله و حرفهای نظیره، تکسیر، عمل مستحصله. رساله‌ها با هم کاملا هماهنگ نیست.

[مشترک پاکستان ۳۳۱/۱؛ الذریعه ۱۲۱/۵]

۱. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۸۸/۴**

آغاز: بسمله. ابتدای کتاب خافیه، جفر جامع و این کتاب محقق است و منسوب است به حضرت صادق (ع) و او از حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) و ... و بعضی می‌گویند که این از خزانه علم سلیمان پیغمبر (ع) بیرون آورده اند؛ **انجام:** به عمل آید بر وفق مراد، باذن الله تعالی. و الله اعلم بالصواب. تم الکتاب بعون الملک

با سربندهای فصل و باب: فصل بباید دانست که حروف معجمه ۳۲ حرف است، فصل در تفسیر نام‌های الهی، فصل در رموز و مصطلحات این کتاب، فصل در شرح بنای این کتاب که سه باب است و هفت کلام؛ خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۱۲گ (۱۰۴ر-۱۱۵ر) [ف: ۱ - ۷۳]

۲. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۱۰**

آغاز: فصل در بیان جفر ابیض، بدانکه جفر از ابیض امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه که آن را تکسیر و جفر جامع نیز گویند، نقل است از امام الجن و الانس علی بن مسوی [ال] رضا رحمة الله علیه که فرموده اند از عمل جفر جامع در جمع منسوبات بحرت علی علیه السلام أولیا و روحانیت این بی نهایت است؛ **انجام:** استخراج اسماء علوی و سفلی نموده اند و بمراد خودها رسیده‌اند؛ تمت ... استغیث و استغفرک و أتوب الیک

خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۱۰۴-۱۰۷)، ۱۷ سطر،

اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [ف: ۳۰ – ۲۷۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۵/۲

آغاز: فصل در تعریف و توصیف و جفر جامع و صفت خلوت و طریق بر مدت کتابت و خواص وی منقول از حضرت امام الانس و الجن امام [علی] بن موسی الرضا علیه السلام که آن حضرت فرموده اند و این جفر را جفرکبیر و جامع نیز گویند و فوائد این [بی] نهایت است و علم انبیاء و اولیاست؛ **انجام:** هر حالی یا هر فردی مخفی نیست بعد از تأمل و لیکن مشا ... به قدر مجاهده بود فتأمل

خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۵ق؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۹۴–۹۷)، سطور چلیپا [ف:۳۰–۲۸۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۵/۴

آغاز: رساله جفر کبیر از حضرت امام الانس و الجن بنام علی بن موسی [ال] رضا علیه السلام فرموده اند این را جفر کبیر و جامع نیز گویند و فواید این بی نهایت است وعلم أنبیاءو أولیاست؛ **انجام:** حرف سیوم حافظ رتبه سطور است و حرف چهارم حافظ رتبه خانه است و الله أعلم بالصواب

خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۸ق؛ با افزودگی‌هایی در علوم غریبه با عناوین: روزهای نحس سال، دایره رجال الغیب، اسماء اعظم، علم حروف، تکسیر قواعد جفر و حروف تهجی اسرار؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۲۰۳–۲۰۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۰ – ۲۸۳]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۱۸

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد این رساله ایست در دانستن جفر حضرت امیرالمومنین مرتضی علی ع و این فعل نهاده شده در دانستن جفر عبارت است از بسط کردن ابجد تا اخر؛ **انجام:** تکسیر نمودیم از آخر باول در آوردیم بدین موجب ظاهر شده. ق ا س م ت اس م ا هـ د ی ک ر ا ن ت ف ا ع ک ل ی ی ا ب د ب د ع [جدول]

منسوب به امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع)؛ خط: تحریری ناخوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی حنایی و آبی، جلد: کاغذی قهوه‌ای، ۵گ (۱پ–۵)، ۱۸–۲۳ سطر (۸×۱۴/۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۸سم [رایانه]

● **الجفر الاسود** / جفر / عربی

al-jafr-ul aswad

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۲۶۹

آغاز: بسمله، اعلم وفقک الله تعالی؛ **انجام:** و لا یظهر فی الارض الفساد ... و الحمدلله وحده

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: – ۱۶۶]

● **جفر الامام علی بن ابی طالب (ع)** / جفر / فارسی

jafr-ol emām ‘alī ebn-e abī-tāleb

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۱۶

آغاز: بسمله، حمدلله، اما بعد این مجموعه ایست در فتح باب جفر امیر المؤمنین

خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۱۷ص(۹۰–۷۳) [ف: ۵ – ۱۷۰۳]

۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۳۰/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این مقدمه در بیان وضع جفر مرتضی علی علیه السلام است و آنرا سه مقدمه است و چند فصل

رساله مختصری است در جفر امام علی علیه السلام مشتمل بر سه مقدمه و چندین فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۶گ (۱پ–۶پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۲۱۲]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۴/۹

خط: نستعلیق، کا: سید علی اکبر بن سید عبدالحسین، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مقوایی، ۲۱گ (۵۴ر–۷۴پ)، ۱۲ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۵۸]

● **جفر الامام کاظم (ع)** / جفر / فارسی

jafr-ol emām kāzem

موسی بن جعفر (ع)، امام هفتم، ۱۲۸ – ۱۸۳ قمری

mūsā ebn-e ja‘far, emām-e haftom (747 - 800)

منتخب از رساله «حق الیقین» منسوب به امام کاظم (ع).

زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۴مجموعه بدون شماره

آغاز: رسالة جفر امام بحق ... اول غالبی است بر خصمان و مغلوبی است

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ – ۱۵۸]

● **الجفر الجامع = الحقایق الحروفیه = الحروف** / جفر / عربی

al-jafr-ul jāmi‘ = al-ḥaqāyiq-ul ḥurūfīya = al-ḥurūf

ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ – ۶۳۸ قمری

ebn-e ‘arabī, mohammad ebn-e ‘alī (1166 - 1241)

رساله متوسطی در علم جفر که از شیخ اکبر محی الدین بن عربی دانسته شده است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی اودع السر المکتوم فی طی الحروف المرقوم ... شعر: نغمات الافلاک فی الالقاء ×× اشهد تنی حروف خط استواء. اما بعد، فاعلم وفقک الله الی کشف سره و اشهدک مراتب نهیه و امره، ان نفس الرحمانی باعتبار تعینه و تنزله فی المراتب، حقایق مختلفه، یعبر عن علمها بالحروف ... و تلک

الحقایق علی قسمین
[کشف الظنون ۵۹۱/۱ و۵۹۲؛ الذریعة ۱۱۸/۵-۱۲۱؛ ابن عربی سرکیس معجم ۱۷۵/۱؛ زرکلی ۲۸۱/۶]

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا منجا من الله الا الیه سبحان الله عدد الشفع و عدد کلماته التامات کلها اسئلک السلامة برحمتک یا ارحم الراحمین و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم و هو حسبی و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر و صلی الله علی نبنا خیر خلقه سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین انتهی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ محشی با نشان «علامه کوفی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۹۵گ، ۲۰ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۵۰۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فکان الملقوط یکون له مثال فی آخر امره
در فهرست مختصر با عنوان «نغمة الافلاک» آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «عبدالقائر ۱۱۴۸» (بیضی)؛ جلد: گالینگور سیاه، ۱۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۵۸]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۱۴-عکسی
آغاز: برابر
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۱۹۶ص، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۹۸]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ - ۱۱۳]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۷۱/۱
آغاز: برابر؛**انجام:** لانها الدور الثالث فکانت و کان الملقوط. تمت النبسخة الشریفة ... الجفر الجامع و النور الامع ... الی یوم الدین
خط: نسخ معرب، کا: علیقلی بن غلامحسین، تا: شوال ۱۳۰۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی، ۱۰۳گ (۱پ-۱۰۳پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶ - ۳۸۵]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۳۴/۳-۳۶/۱۳۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** زنشغ فهذه اصول هذه العلم جمیعه من الاسفار و الخفایا و الجفر و الزیارج ... هذا فیما یتعلق بالمهدی و خروجه بعضه نثرا و بعضه نظما فمن وصل الی فن وصل الی سر هذا الفصل فلیکتمه و لیتق الله ربه ... لقدتم هذا الکتاب المستطاب للشیخ الاکبو
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد رحیم خان کابلی وحیدر قلی بن نور محمد خان (سردار کابلی)، تا: یک‌شنبه ۱۲ جمادی الاول ۱۳۱۲ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی از سردار کابلی و حیدر قلی و محمد ابراهیم؛ جلد: گالینگور زیتونی، ۵۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۶۷]

● **الجفر الجامع** / جفر / فارسی

al-jafr-ul jāmi‘

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق۱۰ قمری
dehdār-e ‘ayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)

اهداء به: علی عادل شاه
کتاب آمیخته به نظم است. وی این جفر را منسوب به امام علی و امام صادق (ع) می‌داند و چنین می‌سراید: «هر که داند رموز جامع را ×× ره برد حالت وقایع را / جفر جامع خزانه اسماست ×× حرف حرفش رموز سر خداست ... / این کتابی است شامل درجات ×× صاحب فیض و صاحب برکات / نام این نسخه است جفر کبیر ×× راست بر سیر آفتاب منیر / خابیه جعفری که مشهور است ×× حالت این کتاب مسطور است / شد چو هفتاد از زمان علی ×× جعفر این شرح را نمود جلی / از امام به حق درین دستور×× گفته شرحی ز بهر اهل شعور / بهر تاریخ این بیان بی قبیل ×× جفر را عین جعفر است دلیل». سال تألیف آن مشخص نیست. ولی دهدار در دو مورد به عنوان مثال برای محاسبه قواعد جفر از سال ۱۰۱۷ق به‌گونه‌ای یاد کرده که ظاهراً در آن قرار دارد: «مثلاً از تاریخ هجرت که ۱۰۱۷ عدد است به قاعده جفر جامع ۷۸۴ جزو است و این عدد جزوی را ۷۸۴ عدد است از عدد تاریخ ۱۰۱۷ عدد است به طرح رفتیم». نوشته شده به نام علی عادل شاه: «پادشاهی که او سمی علی است ×× نور خورشید از همیشه جلی است / جمع خلق ار چه خاصه دهرند ×× پادشاهان خلاصه دهرند / خاصه شاهی که با وی است جلی ×× پرتوی از ظهور اسم علی». با این عناوین: مجملی در صفت جفر جامع و کیفیت آن، زبده‌ای از این شرح دستورالعملی که مبتدیان را کفاف باشد، زبده دیگر از شرح دستورالعملی که فراخور حال متوسطان است، صفت جفر کبیر که به جفر خابیه جعفری مشهور است، زبده شرح دستورالعملی که از جفر خابیه حضرت امام جعفر که متوسطان را در خور است، اما آن چه فراخور حال مبتدیان باشد در این علم، زبده انموذجی از اعمال متوسطان که به جهت هر مقصود مفید است، شرح بعضی از خواص اسماء علی عادل شاه، شرح بعضی از اسماء الهی، مثال اعمال مذکور به طریق انموذج در اسم علی، شرح ذکر مرموزات مطابق اسم، موکلان علوی کواکب سبعه، شرح زبر و بینات حروف اسم علی عادل شاه، معراج النبی (ص)، قاعده در دانستن احوال شخصی به روش جفر جامع. (محمد حسین حکیم)
[الذریعه ۷۷۷/۹ و ۱۵۷/۱۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۶۰/۱
آغاز: اما بعد این مختصری است در علم جفر از برای تنبیه طالبان و سالکان چون شخصی مداومت نماید در تعزیم و حدیث اسمی از اسماء الله یا اسماء بشر یا حیوانات یا جمادات مثلاً چون یکی را

عشق غالب آید از اجناس مذکور اسم آن مطلوب را به کثرت تکرار و تطهر ظاهر و تنزیه باطن زود مسخر تواند کرد به ممارست و استحضار از جفر جامع؛ **انجام:** می کشیم از صفحات جفر جامع به این ترتیب کو ۱۱ به دو ابجد و تمام می‌کنیم و قس علی هذا کل ما اردت من معلوم الاحوال من المجهولات فی المرادات و المقصودات و اسماء الطالب و المطلوب و الله اعلم. تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۱پ-۲۶ر)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۹۰]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۲۶/۱-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۱۰۰]

● **الجفر الجامع** / جفر / فارسی

al-jafr-ul jāmi‘

حسن بن مرتضی

hasan ebn-e morteza

رساله‌ای است در جفر که به درخواست یکی از دوستانش نگاشته، درباره قاعده نسبت بین جفرین شامل شش «فصل»: فصل اول در دو باب، باب اول مشتمل بر چهار مدخل ...

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۴۱۱-۳۸/۳۱

آغاز: بسمله حمد له و الصلوة و السلام علی محمد وآله ... اما بعد الحقیر الفقیر کثیر الذنب و التقصیر ... حسن بن مرحوم العالم العلامة الحاج شیخ مرتضی اعلی الله مقامه فقد سألنی بعض اخلائی ممن لایسعنی مخالفته ان اشرح له القاعدة الجلیلة الدریه فی الجفر المعروفة بقاعدة النسبة بین الجفرین بالفارسی ... بدانکه این قاعده جلیله موقوف است بر چهارده مدخل؛ **انجام:** مقصد دوم در بیان سطر دوازدهم که سطر حاصل صفحه خود سئوال است پس از آنکه سطر ... جمل صغیر ابجدی جمع کرده و دائره ابجد وضعی از عدد مجموع را ملا حظه کرده

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مشکی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۱۶۷]

● **الجفر الجامع** / جفر / عربی

al-jafr-ul jāmi‘

شیخ کاتب، محمد بن محمد

šayx kāteb, mohammad ebn-e mohammad

مستخرج از کتب فیثاغورس.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۵/۱۱

بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۰۲]

● **الجفر الجامع** / جفر / فارسی

al-jafr-ul jāmi‘

عوض غازی

‘avaz-e qāzī

در یک «مقدمه» و چهار «فصل» و یک «خاتمه» [دیباچه]. فصل اول در بیان آنکه هر حرفی را از حروف ۲۸ گانه طبعی و برجی و کوکبی و اقلیمی و عددی ... است ... فصل سوم در بیان و استخراج ضمایر و خبایا و دفاین و ...

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان علمه البیان و الثناء لخالق الذی مرج البحرین ... اما بعد، کمترین به عنایت ملک منان ... کمینه غازی بن شیخ ابدال به طریق هدیه

انجام: در خانه سعد کند، یعنی کوکبش هم سعد باشد. حامله و زندانی و بندی خلاص شود. انشاءالله تعالی

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۱۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۲ - ۱۲۱]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۷۳/۵-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط:تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۳۵ص (۳۰-۶۴) [عکسی ف: ۱ - ۹۹]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:(۱۱-۱۲)۱۹۷۳-عکسی

آغاز: ۱: بسمله. و به نستعین. فی معرفت العلوم فی تحصیلات المجهولات و هو قاضی الحاجات. اما بعد، این رساله‌ای ست مختصر در علم جفر از برای تیسیر طالبان (ص ۱۰۸-۱۱۳)؛ ۲: بسمله. اما بعد، بدانکه جفر خاصه (خافیه) از امیرالمومنین (ع) است و فواید بسیار دارد و علم انبیاء است (ص ۱۱۴-۱۱۶)

خط:تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۹ص(۱۰۸-۱۱۶)[عکسی ف: ۱ - ۹۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا عمل صحیح آید و قاعده آن عاید حال شود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۳۴۰ق؛ جلد: مقوایی عطف پارچه نیلی، ۱۲۷گ، اندازه:۱۰×۱۷سم [ف: ۲۵-۵۶]

● **الجفر الجامع** / جفر

al-jafr-ul jāmi‘

ظاهرا غیر همانند که زبان آن هم تعیین نشده:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: کالینگور، ۳۶۰گ، ۱۵سطر(۲۰×۲۷)، اندازه: ۲۲×۳۰سم [سنا: ف: ۱ - ۳۹۹]

۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۵۴/۱۱

برگ‌هایی است از جفر جامع که به عنوان نمونه از اجزای بیست و هشت‌گانه جفر جامع تحریر شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ (۲۱۸ر-۲۳۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۸۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۱۵

روی برگ در آغاز از دهدار رومی دانسته شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۶×۳۲سم [ف: ۷ - ۲۸۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۱۶

این نسخه مانند نسخه ۲۷۱۵ از دهدار رومی دانسته شده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۶×۳۲سم [ف: ۷ - ۲۸۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۶۹

۲۸ در ۲۸ خانه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰۰گ، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۱۳ - ۲۶۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۳۶

این جدولها از حرف الف تا غین است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جدولها مشکی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۲۳ - ۱۰۸]

۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۴۶

جفر جامع از جداول و حروف بیست و هشت گانه ابجد تشکیل می‌شود، از ترکیب هر چهار حرف ابجد یک بیت (خانه) و ۲۸ بیت یک سطر و ۲۸ سطر یک صفحه و ۲۸ صفحه یک جزء و ۲۸ جزء جفر جامع تشکیل می‌شود. بنابر این هر جفر جامع دارای ۲۸ جزء، ۷۸۴ صفحه، ۲۱۹۵۲ سطر و ۶۱۴۶۵۶ بیت می‌باشد. هر بیت از چهار حرف تشکیل می‌گردد، حرف اول به عدد جزئی که بیت در آن واقع شده، حرف دوم به عدد صفحه ای که بیت در آن واقع شده، حرف سوم به عدد سطری که بیت در آن واقع شده، حرف چهارم به عدد خود بیت. مثلا اگر بیت بیستم از سطر پانزده از صفحه دهم از جزء سوم باشد حروفات آن چنین است: [ه ی ۳ ر]. اهل جفر جامع خواص بیشماری معتقدند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ، ۲۸ سطر (۲۲×۲۲)، اندازه:۲۶ × ۳۴/۵سم [ف: ۲ - ۶۰]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۷

جفر جامع از جداول و حروف بیست و هشت گانه ابجدی تشکیل می‌شود و دارای ۲۸ جزء و هر جزء ۲۸ صفحه، مجموعاً ۷۸۴ صفحه و هر صفحه دارای ۷۸۴ خانه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۰گ، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳۶ - ۱۰۳]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۷۴

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی، مجموعه نوازی؛ ۷۸۴ص، اندازه: ۲۵×۳۱/۳سم [رایانه]

● الجفر الجامع / جفر / عربی

al-jafr-ul jāmiʻ

غیر همانند:

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۵۴-۳۰/۲۴

آغاز: اااا - ااا ب- ااا ج- ااا د؛ **انجام:** غ ض غ خ - غ ض غ ض - غ ض غ ظ - غ ض غ غ

کامل است تنها دو برگ از ابتدای جزء دوم (خانه‌هایی که با حرف باء شروع می‌شود) و یک برگ از آخر افتادگی دارد. جفر جامع از جداول و حروف بیست و هشت‌گانه ابجدی تشکیل می‌شود و دارای ۲۸ جزء و هر جزء ۲۸ صفحه، مجموعاً ۷۸۴ صفحه و هر صفحه دارای ۷۸۴ خانه است و در هر خانه چهار حرف قرار گرفته است. اولین خانه جفر جامع با چهار همزه (اااا) شروع می‌شود و به خانه «غ غ غ غ» ختم می‌گردد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: وسط و انجام؛ صفحات جداول شطرنجی که حروف در داخل خانه ها تحریر شده؛جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۳۸۹گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۲×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۱۶۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۹۱

آغاز: اااا - ااااب - اااج - اااد؛ **انجام:** غ غ غ ذ - غ غ غ ض - غ غ غ ظ - غ غ غ غ

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای جدول‌های بسیار دقیق و حساب شده؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم زرد، ۳۹۳گ، ۲۸ سطر (۲۶/۵×۲۶/۵)، اندازه:۳۵×۳۱/۵سم [ف: ۳۶ - ۱۱۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۱

استخراج السؤال و الجواب من الجفر الجامع؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۱ص (۱-۱۱) [سنا: ف: ۲- ۱۵۷]

۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۳۴

تکسیر حروف است با دیباچه فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ رجب ۱۲۷۵ق؛ مجدول؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمه تعالی باسمه الرحمن. باب فی اصول المسائل التی تخرج ما فی الضمیر اعلم وفقك الله الی كشف سره؛ **انجام:** فکان الملقوط ی ک و ن هـ ش ا ن ف م ا خ ر م ر ه تمت بالخیر عمت

رساله مختصری است به زبان عربی در جفر به طریق جدول رباعی سباعی شامل بابی در اصول مسائل جفر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۳ص (۴۰-۴۲پ)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۴۷

حروف جفر در جدول‌های بیست و هشت در بیست و هشت تنظیم شده، و بر فراز هر صفحه چند آیه در سطرهای کوتاه انتخاب شده که دو طرف آنها جدول‌های چهار در چهار از دعا آمده و جدول‌های جفری پایین این سطرها قرار می‌گیرد؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۴گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۱۹]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۷

آغاز: بسمله، قاعده فی طریق الاستخراج من علم جفر الجامع و النور اللامع لای سوال کان فی ای وقت؛ **انجام:** عندهم حرام فدون التصریح بکیفیه تعمیرها جر الخباجر بالحناجر تمت تمت بالخیر

در جفر جامع در کیفیت استخراج و استخراج سوالات که احتمالاً

برگزیده‌ای از کتاب «جفر الجامع و النور اللامع» معرفی شده در الذریعه می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۸ص (۲۷-۳۴)، ۱۵ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۸۳

در جدولها است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸۸۴ص، قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۵۴/۳

جداولی است از جفر جامع بدون شرح و توضیحی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۰گ (۴۷پ-۱۲۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۸۰]

● الجفر الجامع و النور اللامع (ترجمه) / علوم غریبه / فارسی

al-jafr-ol jāme‘ va-n nūr-ol lāme‘ (t.)

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری

(mansūb be) ‘alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۱۱

آغاز: هذا رساله فی شرح الجفر الجامع و النور اللامع رساله بسمله، اب ج د ه و ز ح؛ **انجام:** لاله الا ... السیمع الابرار سه دفعه العجل و سه دفعه الساعة

خط: نستعلیق، کا: نهاوندی، محمد فرید، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، ۵۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۲۸سم [رایانه]

← جفر جامع ⩾ جفر
← جفر جامع ⩾ جفر ابیض

● جفر جامع = جفر خافیه / جفر / فارسی

jafr-e jāme‘ = jafr-e xāfīye

جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری

ja‘far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)

رساله در جفر که امام صادق منسوب شده و هیچ مبنایی نیز ندارد. نسخه نیز همانند نیست.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۴/۱

آغاز: بسمله و به ثقتی توکلت علی الملک الحی القیوم. ابتدای کتاب خافیه امام جعفر صادق ... بدانکه در جفر حروف را درجه خوانند و سطر را اسم؛ **انجام:** ح پس دلس سایس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۴گ (۲پ-۱۵پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۴۰۵]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۸۶/۴-عکسی

آغاز: ابتدای کتاب جفر جامع و این کتاب محقق است و منسوب به امام جعفر (ع) و به وی از امیرالمؤمنین (ع) رسیده است و او از رسول (ص) به املی نبشته است و بعضی می‌گویند که آن را از خزانه علم سلیمان پیغمبر (ع) بیرون آورده اند و از آنجا به آصف بن برخیا؛ **انجام:** تمام شد هشتاد و شش نام تاج میثاقهم از باب متصل به کلام عنشبت. و الله اعلم

که در آغاز زنجیره روایت آن را آورده. با سربندهای «فصل» بی‌شماره: فصل بباید دانست که حروف معجم ۳۲ است، فصل در تفسیر نام ها، فصل در باز نمودن اسرار این کتاب، فصل بدانکه از این کتاب نام ها خدای بیرون آید و نام فرشتگان، فصل در شرح عملی، فصل اکنون شرحی دیگر ...؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ ۷۶ ص (۱۶۴-۲۳۹) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۰]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۸۹/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ (۱پ-۱۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۳۷]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۰۹

آغاز: بسمله. توکلت علی الحی الذی لایموت ابتداء کتاب خافیه جفر جامع و این کتاب محقق است و منسوب بامام جعفر صادق؛ **انجام:** متصل همین ضوابط که در باب صغیر گفته شد در عمل مجوز داشته‌اند تا بران کار کنند تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب

رساله‌ای است در علم حروف مشتمل بر سه باب و هفت کلام. باب اول کبیر، باب دوم صغیر، باب سوم متصل؛ خط: نستعلیق، کا: مهر علی اطلسی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا روکش کاغذی، ۱۹ص (۲۴-۴۲)، ۱۵ سطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [رایانه]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۵۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در پشت جلد روی کاغذی سفیدی به خط نستعلیق چنین نوشته شده: «این کتاب جفر است و از جفر و علم جفر که عددی مافوق طاء ... (خوانا نیست) که نهمین مرتبه کمال است ندارد و ما بقی اعداد مخلوق طاء است و تا روز محشر چون بشماری از عدد یک اضافه نقطه یا نقاطی که اصل و خلقت است زیادتر نمی‌شود و این علم جفر که علم حساب است از تنزل و ترقی اعداد آن معلوم می‌کند که در آتیه چه خواهد شد یا در حال حاضر دنیا و اشخاص در چه حالی هستند و این علم را نسبت بامام جعفر صادق می‌دهند ولیکن در این دوره آخرالزمان سنه ۱۲۶۰ هجری این علم را ... (خوانا نیست) را دید و مؤمن به امام عصر شده و این کتاب را خرید صحیح است هر کس بفهمد خلافی ندارد. در گ ۱ر به خط نستعلیق دارد: «هو الله تعالی. این اعجوبه کتاب جفری است که مصنف و نویسنده این کتاب پانصد ساله بیست و هشت حروف ابجدی را در نوشتن ضرب در بیست و هشت نموده و قواعد آن را به دست داده هر کس در این کتاب تعمق نماید خواهد فهمید که مشکل‌ترین علوم علم جفر است و

لیکن در نزد اهلش که هوس ناک در شهوات نباشد سهل‌ترین علومی است که واقعات حال و استقبال آن را معین می‌نماید و اگر صاحب ملکیت این کتاب از گرسنگی بمیرد بهتر است تا این کتاب را از ورقی کمتر از ده پوند کمتر بفروشد مگر به یادگار و بخشش به دوستان و مؤسسات ملی یکی از ممالک نمایند. رحمة الله علیکم اجمعین حرره العبد اقاء الحفی قائم مقامی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۲۹۵گ، ۲۸ سطر (۲۲/۵×۲۴)، اندازه: ۲۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۶ - ۲۱۷۲]

۶. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۸۱۰۵

خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛قطع:بیاض رقعی[رشت و همدان:ف: ۱۲۴۸]

● جفر جامع = بسط و تکسیر = جفر = رموز الغرائب /

جفر / فارسی

jafr-e jāme‘ = bast va taksīr = jafr = romūz-ol qarā’eb

اخلاطی، حسین بن علی، ق۹ قمری

axlātī, hoseyn ebn-e ‘alī (- 15c)

در مقدمات جفر است که مؤلف برای فرزندش نوشته و او را قسم داده که از نااهل مصون دارد. دارای ۲ «مقدمه» و چند «فصل» و «خاتمه»: مقدمه ۱. تحقیق جفر؛ مقدمه ۲. بیان اصطلاحات که دانستن آنها اینجا از جمله ضروریات است و این از اصطلاحات البسط خوانند. مؤلف انواع بسط را به این تفصیل نام می‌برد: بسط عددی، بسط حرفی، بسط طبیعی، بسط غریزی، بسط ترفع، بسط تجامع، بسط تضارب، بسط تواخی، بسط تشابه، بسط تزاوج، بسط تقوی، بسط تضاعف و جز اینهاست؛ فصل ۱. بیان اعمال بسط طبیعی و غریزی و طریق استخراج اسماء ملائکه و اعوان و عزیمت؛ فصل ۲. عمل بسط ترفع و استخراج آن ...؛ خاتمه در بیان استخراجات آینده.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی کشف علینا رموز الغرائب بفضله المعین ... و بعد، چنین گوید بنده خاطی حسین اخلاطی که مدت مدید و عهد بعید، فرزند ارجمند محمد طول الله عمره ... استدعاء رساله فارسی نمود از علوم غریبه بر نهجی که خلاصه این علم شریف در او مندرج باشد از اصطلاحات و استخراجات

[مکتبة امیرالمؤمنین ۳۳۶/۱؛ مشترک پاکستان ۳۳۴/۱-۳۳۵؛ فهرستواره منزوی ۳۹۵۵/۵ با عنوان «رموز الغرایب»]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۱۴/۷-عکسی

آغاز: رساله سید حسین اخلاطی، مقدمه در بیان معنی جفر و اصطلاحات که دانستن آن از جمله ضروریات [است] و فصول در بیان اعمالی که باعث بر حصول اوست و خاتمه در بیان استخراج استخراجات آینده و استکشاف رموز خفیه. مقدمه اول در تحقیق معنی و اصطلاحات که موقوف علیه این کتاب است. بدانکه ارشدک الله تعالی

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۶۲ق؛ (ص ۲۲۰- ...) [عکسی ف: ۱ - ۹۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۰۱/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ذلک فی هذا الکلام فمن استکشفها و استرشفها فعلیه السلام الحمد الله رب العالمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۲۶پ-۳۳ر)، ۲۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۴۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۱۷/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر تخلیص و تکسیر ملاحظه

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۲۵۵-۲۶۳)، ۲۲ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۱ - ۲۴۲۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۴۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** جمیع مرادات بحصول پیوند بعون الله ... خیر البریة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ (۲۶پ-۶۳پ)، ۱۶ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۲۴۶۰]

۵. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۲۸۶/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۷گ (۵۱-۵۷)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۷۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی هذا الکلام ممن استکشفها و استرشقها فعلیه منی السلام و الحمد لله رب العالمین، تمت هذه الرساله فی تاریخ شهر ربیع الاول ۱۱۲۲ هـق

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۷۱ق، جا: تجنکر من بلدو کج؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج سیاه، ۱۲۰گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه:۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۲۰۱]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۳/۵-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون این حروف بسط ترفع را تخلیص کنیم این ترتیب میشود ... چون حروف ملخص ... ترکیب کردیم چنین شد فغمغائیل ... زلفائیل. این اسماء ملائکه بسط ترفع است

خط: نستعلیق، کا: محسن بن ملاعلی اکبر تویسر کانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره سفید، جلد: تیماج مشکی،۵ص(۱۷۵-۱۷۹)،۲۸سطر، اندازه: ۲۰×۲۱سم [ف: ۲۳-۱۲۱]

۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۲/۱

آغاز: اما بعد تألیف رساله‌ای است شریف در علم جعفر جامع و خافیه چون شروع در تألیف این علم نمودن از قبیل تحصیل حاصل بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰گ (۱پ-۲۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۵۱۳]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۵۹/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** ... فمن استکشفها و استرشفها فعلیه من الکلام

السلام و الحمدلله رب العالمین
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج تریاکی، ۳۲ص (۱۶۱–۱۹۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۵ – ۱۸۳]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۰۲/۲-۲۷/۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلا بد علی التسهیل علی المبتدی بهذا المشق که آیا خلیفه بلا فاصله بحق محمد مصطفی کیست؟ سطر الجواب ناطق شده که خلیفه بحق محمد وصاحب اسرار او علی است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۱۳۹]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۰۸

آغاز: بسمله الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** و تا آخر صفحه احوال مستقبل و الله اعلم بالصواب و لاحول و لا قوة الا بالله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق [الفبائی ف: – ۱۶۶]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۲۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و استر شقها فعلیه من السلام و الحمدلله رب العالمین و الاستعانة من الله العزیز العلیم الحکیم الخبیر المبین
خط: نسخ، کا: معصوم بن حسین، بروجردی، تا: دوشنبه ربیع الاول ۱۲۴۴ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۲۵ – ۳۵)، ۲۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۲۸ – ۱۸۸]

۱۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۸۹/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹گ (۳۸پ–۵۶ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۳۷]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۴/۷

آغاز: برابر؛**انجام:** هر روز چهل بار بخواند و قس علی هذا جمیع الاسماء المستخرجة بجمیع المرادات بحصول برند. تمت
خط:شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۴ شعبان ۱۲۶۰ق، جا: همدان؛جلد:تیماج قهوه‌ای،۱۳گ(۳۰ر–۴۲ر)،۱۴سطر[ف:۳۶– ۲۵]

۱۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۸۸/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس م ح ك ر در دو صفحه تمام نماید. تمت بالخیر و الصواب
خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۸گ (۱۳۰ر–۱۳۷ر) [ف: ۱ – ۷۲]

۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۳۷/۱-۳۹/۲۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** م ح ك ر در دوصفحه تمام نماید تم و بالخیر عم الحمدلله علی اتمامه والصلوة والسلام علی اشرف الخلائق محمد و آله
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن ابوالقاسم حسینی، تا: ۱۰ جمادی الاول ۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ – ۲۱۳۹]

۱۷. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۴۷۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چنین زن پارسا بود و صحبت با او زیان ندارد و خاصیت هر زن که
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹گ (۸ر–۱۶ر)، اندازه: ۱۳/۴×۲۰/۸سم [ف: ۶ – ۴۵۴]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** کری پری چاراکت چکت چرکت بطلا صل علی محمد و آل محمد.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۵ محرم ۱۳۰۹ق؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۲گ، ۱۲ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ – ۲۰۴]

۱۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۱۰/۲-عکسی

آغاز: بسمله. مقدمه اولی در بیان معنی جفر و تعریف او. بدان که جفر در لغت عرب چاه روشن آب را گویند
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۱۶ق؛ ۳۰ص (۲۶۴–۲۹۳) [عکسی ف: ۱ – ۹۹]

۲۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۴۹/۹ حکمت

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [ف: ۲ – ۶۳]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۴۹/۲-۵۶/۹۹

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ ۱۱گ (۴–۱۴)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۱۴۰]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۱۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عارف را این قدر استبصار در این فن کافی است، فلیطلب الباقی بالریاضة و المجاهدة و المشاهدة
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۱پ–۲۹ر)، اندازه:۱۶ × ۲۰/۵سم [ف: ۵ – ۲۰۰]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** کما فعلت بالعدد الاول کتبه سید
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: – ۱۶۶]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۰۹

آغاز: بسمله هو عالم ... از فخر عزت رسول و اولاد بتول از امیرحسین اخلاطی؛ **انجام:** و اهل یقین و الاجتهاد فیها و لاستعانه یمن علم الامره و فیض الله المبین المعین
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول و اشکال جفریه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ گ (۴۵ر–۶۲ر)، ۱۵ سطر (۸×۱۷)، اندازه:۱۴/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۲۵. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۲۰/۴

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۱۹۵پ–۲۰۱ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: – ۱۳۱]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۷/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و آله الطاهرین اما بعد فاعلم ان هذا الکتاب رتب علی مقدمة و ستة

فصول و خاتمة اما المقدمة؛ **انجام:** پس از سنجیدن آن دو حرف مستحصله آن شاهنگ خواهد بود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای سبز، ۱۷ گ (۳پ-۱۹پ) [ف: ۳۶ - ۱۴۶]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۱/۳
آغاز: در معرفت اصول، بدانکه اصل کلام و علوم حروف ۲۸ گانه تهجی است؛ **انجام:** ترابی را در عقود و تمرین اعدا و تخریب و آنچه بدین ماند مقوی دیده اند
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ گ (۵۶ر-۶۶ر)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۱۲۸]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۱/۵
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدانکه این رساله در تکسیر حروف و استخراج اسماء باری تعالی؛ **انجام:** فصل چهارم در استخراج اسماء ملائکه علوی چون اسماء اعوان نوشته شد حروف آن را مکتوبی بسط کن و زمام ساز اگر اسماء دعا که در اعوان گفته شد داشته باشد حروف
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۷۸ر-۷۹پ)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۱۲۹]

۲۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۹۰/۱۵
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. بدانکه این رساله ایست در جفر خامه از حسین اخلاطی که ادعا میکند که از امام جعفر صادق علیه السلام است و مشتمل است این رساله بر مقدمه و دو باب. اما مقدمه در بیان مداخل و مخارج اسماء؛ **انجام:** فاسم جعفر مثلا یطلب من البیت العشرین من الشطر السابع عشر من الصفحة السادسة عشر من الجزء الثالث و عد ذلک فقل
شامل یک مقدمه و دو باب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۴گ، ۲۳ سطر، اندازه:۱۵×۲۰ [ف: ۲ - ۷۳۷]

● جفر جامع (فوائد و طریق) / جفر / فارسی

jafr-e jāme‘ (favā’ed va tarīq)

اخلاطی، حسین بن علی، ق۹ قمری

axlātī, hoseyn ebn-e ‘alī (- 15c)

آغاز: بسمله، حمدی که نقاش صنع ربانی در کارگاه بارگاه فیض فضل سلطانی در دیوار قصر وجود ... اما بعد بدانکه این چند کلمه در فواید

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۵۹/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و جمیع المیم علی هذا الترتیب و باقی حروف و قس علی هذا
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج تریاکی، ۷ ص (۱۲۵-۱۳۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۵ - ۱۸۲]

۲. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۱۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** چنین ممزوج باید ساخت ش ف ت م س وا ح ل ط د ا ی ه ن ر ع و ل ب ی ا ف ط و ن ل اسمای مذکوره ازین مستخرج شده والله اعلم بالصواب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۳-۵)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف مخ]

۳. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۳مجموعه بدون شماره
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۵۸]

● جفر جامع / علوم غریبه / فارسی

jafr-e jāme‘

زمانی، عباس، قرن ۱۵ قمری

zamānī, ‘abbās

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۳۴
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین یا من خزائنه بین الکاف و نون؛ **انجام:** غ غ غ خ ـغ غ غ ظغ غ غ غ
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۴۱۲ق، جا: مشهد رضوی [رایانه]

● جفر جامع / جفر / فارسی

jafr-e jāme‘

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۸/۲-طباطبائی
آغاز: بسمله بدان که جفر جامع بیست و هشت جزو است هر جزوی است مشتمل بر بیست و هشت صفحه
نخست شرح جفر جامع است در یک برگ و نمونه‌ای از جداول جفر جامع در برگ دیگر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن سید محمود حسینی، تا: قرن ۱۰؛ مهر: کاتب «نستعین بالله غیاث الدین محمد الحسنی یا الحسینی» (دایره)؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز،۲گ(۳۵-۳۶)،۲۱سطر،اندازه:۱۰×۱۹سم [ف: ۲۳-۱۱۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷۶
آغاز:بسمله، صفحه جز و نفوس حیات؛ **انجام:** ظغ غ غ ـغ غ غ غ
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۵ق [الفبائی ف: - ۱۶۶]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۸/۱
آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد این رساله ایست شریف در علم جفر جامع چون شروع در تعریف این علم لطیف نمودن از قبیل تحصیل حاصل بود؛ **انجام:** باز میم ثانی را در نفس خود ضرب نموده
مشتمل بر دو مقاله و چند فصل و خاتمه؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن هدایت الله الشریف، تا: محرم ۱۰۱۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ چهره، ۳ ص (۳-۱)، اندازه:

۱۶×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۷۶۶]
۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۱۳
آغاز: بسمله بعد الحمد و الصلوة این مختصریست در بیان علم جفر جامع که از ائمه هدی صلوات الله علیهم اجمعین رسیده و اینرا جفر ابیض نیز گفته‌اند؛ **انجام:** و اما در مفردات هر حرفی که
خط: نستعلیق تحریری، کا: داود بن محمد شفیع یزدی، تا: ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: انجام؛ ۴ ص (۴۶-۴۹) [ف: ۵ - ۱۷۰۳]
۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۱۴/۲
آغاز: بسمله، سپاس و ستایش خداوندی را که هر شحه از بحر حور و لمعه از پرتو نور ز خود در زهر لوح محفوظ ... اما بعد معروض ارباب الباب می‌گرداند که دوستی عزیز از اجله اخوان؛ **انجام:** وعده شده بود در ایراد انموذج این فن و اگر حضرت حق عنایت فرماید بعد ازین بیان گردد بتحقیق و نسال الله من عانه و التوفیق
از حبیب الله بن صاین الدین. رساله مختصری است در جفر و جامعه، مشتمل بر یک مقدمه و دو مقاله و یک خاتمه: مقدمه در تبیین مجاری حروف و در وجه تسمیه زبر و بینه، مقاله اول: در بیان کیفیت وضع کتاب جفر، مقاله دوم: در تبیین قواعد جامعه، خاتمه: در بیان معنی الم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق، جا: اصفهان؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۵ گ (۱۸پ-۲۲پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۲]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۹/۱۵
آغاز: بسمله، بر ضمیر منیر مخفی نماند که شمه ای از شرح جفر جامع بیان کرده اند اینست که هر ماه قمر در منزلی از منازل؛ **انجام:** از همان روزی کرده، مدعا بطلبند. و الله اعلم
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ زرد عطف میشن قهوه‌ای، ۴گ (۱۶۳ر-۱۶۶پ)، اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۳سم [ف: ۶ - ۳۱۴]
۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۹۱/۱
آغاز: بسمله حمدله ... این مختصری است در بسیاری خواص حروف در علم جفر جامع
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۶۲گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۳۲]
۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۲۱/۷
آغاز: بسمله، جفر جامع گر بدانی مخزن اسما بود ×× شرح این گنجینه گوهر به نزد ما بود / جمله اسفار و صحایف در لغات مختلف ×× باکتبها در رسایل سر بسر خوانا بود / هر که در تاریخ نظم ظن بود کو کیمیا ×× طرح تا عین نطق تخمیس گویا بود
به نظم و نثر فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۴ ص (۱۶۲-۱۶۵)، ۱۲سطر (۲/۵×۶)، اندازه: ۲×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۳۶]
۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۳۹
آغاز: موجود: ا م اا، ا م ال، ا م ار، ا م اک، ام اهـ ا م ای، ا م اع، ا م اص؛**انجام:** ن ن ن ص، ن ن ن ط، ن ن ن س، ن ن ن ح، ن ن ن ق، ن ن ن ن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۹۷ گ، ۱۴ سطر، اندازه:۱۲/۵ × ۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۴۱۸]
۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۴
جدولهایی است از نگارنده ناشناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۴۳گ، ابعاد متن: ۱۵×۱۹، اندازه:۲۸ × ۲۸/۵سم [ف: ۴ - ۳۳]
۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۷۹
آغاز:در شرح خواص علم حضر است؛ **انجام:** غ غ غ ظ غ غ غ غ غ
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]
۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۷۵/۶
در آغاز آمده که «جفر در لغت عرب آب روشن را گویند و در عرف ارباب کشف و اصحاب رشف ینابیع فیض است از بحار جود که متبحر شود در قلوب ارباب شهود و به حقیقت اسم کتابی است که املا کننده او رسول خدا است و کاتب آن علی مرتضی است» دو فصل دارد و چند جدول و دایره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ (۱۳۳پ-۱۵۸ر)، ۲۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۱- ۲۲۳۵]
۱۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۲/۳
استخراج اسامی از جفر جامع؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ - ۱۱۲]
۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۴۳
آغاز: ااا، ااب، ااح، ااد، ااه؛ **انجام:** غ غ غ خ، غ غ غ ذ، غ غ غ ض، غ غ غ ظ، غ غ غ غ
خط: نسخ، کا: محمدحسین بن میرزا مهدی، تا: قرن ۱۳ [رایانه]
۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۶۸
آغاز: افتاده ... ا ر ل م ا ر ک ا ر هـ؛ **انجام:** ن ن ن ص ن ن ن ط ن ن ن س ن ن ن ح ن ن ن ق ن ن ن ن
حروفی که در این جفر در جدول‌های ۱۴×۱۴ نوشته شده عبارت است از الف، لام، میم، راء، کاف، ها، ی، عین، صاد، طاء، سین، حاء، قاف و نون؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۸ گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه:۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۵ - ۵۶۱]
۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷۷
آغاز:بسمله، صفحه جز و نفوس حیات؛ **انجام:** ظغ غ غ غ غ غ غ
خط: نستعلیق، کا: حصاری نمین عبدالجلیل بن جمعقلی، تا: ۱۲۶۳ق [الفبائی ف: - ۱۶۶]
۱۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۷/۲
آغاز: بسمله این مختصریست در معرفت جفر جامع که از استادان کامل رسیده شده

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۹۹ق؛ کاغذ فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه:۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۹۵]

۱۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۷/۳

آغاز: بسمله بدان ای عزیز که سخن در استخراج باب مستحصله از جفر جامع است و قاعده آن چنان است که

مقالی در استخراج باب مستحصله از جفر جامع؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۹۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۶ سطر(۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۹۵]

۱۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۶۲/۶

در بیست و هشت جزو؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد بن محمد رضا، تا: ۱۲۹۹ق [نشریه: ۲ - ۱۱۸]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۲۱

بندی از ... سؤال و جواب از جفر جامع؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۲گ (۱۲۰پ - ۱۲۱پ) [ف: ۶ - ۲۶۹]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۶۱/۱

آغاز: بسمله. حمد و سپاس قادری را که قلوب عالمیان را با نور علم منور گردانیده است ... بدانکه انتخاب در بیان استخراج امور با قواعد جفر جامع از کتب چون مرصد اسنی و حقایق الحروف و خواتم الاسرار و جواهر الحروف و المفاحص در سالهای دیگر هم آورده تا بر سایر طالبان آسان گردد. اما بعد آنچه از علوم مستور است درین کتاب مبارك جفر جامع که ام الکتاب خوانند ظاهر و باهر است؛ **انجام:** جدول کوچکی است

خط: نستعلیق، کا: میرزا قاسم علیبک، تا: ۲ شعبان ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ، ۹۰گ (۱پ-۹۰ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱۷ - ۴۷۸]

۲۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۴/۱۰

جفر ابیض کبیر موسوم به جفر جامع؛ خط: نستعلیق، کا: سید علی اکبر بن سید عبدالحسین، تا: ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی،۱ص(۷۵ر)،۱۸سطر(۱۳×۱۸)،اندازه:۱۷×۲۱/۵سم[ف: ۱۵۹]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۲۷

آغاز: بسمله، حمد له؛ و الصلوة ... و درود تحیات برو ... قال الله تبارك و تعالی ان علیا لمن المتقین؛ **انجام:** جدولی که بالای آن حرف عین دیده می‌شود؛

رساله‌ای مختصر در جفر جامع به فارسی جهت استخراج امور مجهول است که در هر موردی با روشی خاص توضیح داده شده، از جداول درج شده در نسخه مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش تیماج زرشکی، ۱۶گ (۱۹پ-۳۴پ)، ۱۵ سطر (۵×۱۸)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۶۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۸۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی اکبر سلطانی [رایانه]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۲۷

آغاز: فصل اول در بیان کتاب جفر جامع بدانکه کتاب جفر جامع عبارت از تکسیر؛ **انجام:** و به دقت تحریر شرایط آن را که اول مذکور شده ... دارد تا عمل صحیح آید و فوائد آن عاید حال شود

کتابی است در باب علم جفر شامل سه فصل: ۱. بیان کتاب جفر جامع، ۲. طریق بسط حروف، ۳. اعما جفر؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش تیماج زرشکی، ۱۰ گ (۵۵پ-۶۴)، ۱۶-۱۸ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۴/۳

طریقه استخراج رموز مخفیه و اسرار جفر جامع؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۰پ-۱۲پ)، ۱۴ سطر [ف: ۳۶ - ۲۵]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۹۲

آغاز: بسمله. جفر جامع ۲۸ جزء یسمی ابوابا و اقلیما؛ **انجام:** تسلم رضا وجود عدم؛

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۶۶

آغاز:بسمله.۱۱۱۱۱۱ ب ۱۱۱ ج؛ **انجام:**س ا غ غ ... ن ر ر غ ... ن غ

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۲۵

آغاز: بسمله، الاعتصام بالله العلی العظیم و هو العزیز الرحیم؛ **انجام:** که سین توشته شد تا ناطق بشود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۹۵/۴

آغاز: پیرایه دوم در باز نمودن کیفیت وضع جفر مبارك وجه؛ **انجام:** بعمل اسقاط نیز توسل باید جست و الله هو العلی الحمید برحمتك یا ارحم الراحمین

خط: نستعلیق، کا: مسعود بن محمود بن حسن مشهور به عیاری، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ ص (۱۱۱-۱۱۵)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۴۵ - ۱۴۰]

● جفر جامع مرتضوی = جفر مرتضوی / جفر / عربی

jafr-e jāme‘-e mortazavī = jafr-e mortazavī

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری

(mansūb be) ‘alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

جفر از آثار مکتوب امام علی (ع) به حساب آمده، ولی متن آن به صورت کامل موجود نیست و گویا بخشی از آن با مراجعه به منابع و مصادر حدیثی، قابل بازیابی و بازسازی باشد. در فهرست‌های نسخه‌های خطی رساله‌های فارسی و عربی متعددی به عنوان جفر مرتضوی یا جفر امام علی (ع) معرفی شده است؛ اما هنوز بررسی جامع، دقیق و تفصیلی درباره این‌گونه آثار انجام

نگرفته است. ما فقط جهت تسهیل در بررسی‌های بعدی رساله‌هایی که با این عنوان معرفی شده با تفکیک عربی و فارسی آن معرفی می‌کنیم. رساله‌های فارسی بیشتر در دو مقدمه و چند فصل است.

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۵/۱۰

بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۰۲]

۲. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۱۶/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳ سطر (۱۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [نشریه: ۳ - ۲۲۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۴/۲

آغاز: الحمدلله الذی الهم وفهم و علمنا من العلوم مالم نعلم ... و بعد فهذا نعت الأوان من زوج الأکوان ینفجر منه ینابیع الکشف و البیان؛ **انجام:** و رب جوهر علم لو ابوح به ×× لقیل انک ممن یعبد الوثنا / و لاستحل رجال المسلمون دمی ×× یرون اقبح ما یأتونه حسنا. قال الامام علی صلوات الله و سلامه علیه لوحدثتکم بما سمعت من ابی القاسم لخرجتم من عندی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور طوسی، ۴ ص (۱۵-۱۸)، ۱۲ سطر [ف: ۳۶ - ۸۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۶۱/۲

آغاز: الحمدلله الذی ألهم و فهم و علمنا من العلوم مالم نکن نعلم و صلی الله علی سیدنا محمد الاکرم؛ **انجام:** و الصلاة علی قطب الاقطاب و رسول الملك الوهاب ما أشرقت شموس الغیوب من غیاهب القلوب؛

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۶پ-۱۶ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۷ - ۱۴۵]

۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۹/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۴۸]

● جفر جامع مرتضوی = جفر مرتضوی / جفر / فارسی

jafr-e jāme‘-e mortazavī = jafr-e mortazavī

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری

(mansūb be) ‘alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

[مشترك پاکستان ۳۳۶/۱]

نسخه ها یکی نیستند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷۶

این نسبت نادرست می‌باشد؛ خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱یا اوایل قرن ۱۲؛ قطع: سلطانی [میراث شهاب: س۱۰ش۱-۲ - ۱۵]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۴/۹

آغاز: بسمله و حمدله ... اما بعد این مقدمه در بیان جفر مرتضوی علیه السلام است و آنرا سه مقدمه است

نام مؤلف با توجه به آغاز معین گردید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۴۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰۴/۳

آغاز: بدانکه جفر در لغت به معنی پوست بزغاله است و در اصطلاح استخراج امور و احوال آدم و عالم است از جزئیات وکلیات و هر رنج و زیاده و راحت انسان؛ **انجام:** چون حروفات سؤال بیست و هشت بود و حروفات جواب نیز بیست و هشت است عمل است تمت و السلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۱۷ر-۲۵ پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۵۰۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰۴/۴

آغاز: بدانکه این مقدمه‌ای است در بیان دانستن وضع جفر و آن ربا بر سه مقدمه و سه باب و چند فصل نهاده اند مقدمه اول در دانستن وضع جفر بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله است؛ **انجام:** خواه مساوی و خواه مختلف در بیتی ازبیوت آن کتاب موجود باشد و در هیچ محل دیگر بعینه تکرار نشود اصلاً و واقف بر وضع آن بر آن توجه تواند داشت و الله اعلم بحقایق الأمور

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۲۵پ-۲۷پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۵۰۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰۴/۸

آغاز: بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله را گویند و در اصطلاح علماء اهل حق دانستن استخارج امور و احوال آدم و عالم است از جزئیات و کلیات دهر؛ **انجام:** و جمیع این دوایر که مرقوم می‌شود بطریق اساس و نظیره است و جداول در ذیل جدول ده خانه پرسش و پاسخ است

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی، ۷گ (۴۶ر -۴۹ پ)، ۲۲ سطر، اندازه:۹ × ۱۵/۵سم [ف: ۳۲ - ۵۰۶]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۷/۱

آغاز: بسمله الحمدلله وحده و الصلواة و السلام علی سیدنا محمد و آله اجمعین بدان ایدک الله تعالی که این

مقدمه در وضع جفر جامع مرتضوی. مشتمل بر یک مقدمه و دو باب: مقدمه در دانستن وضع جفر، باب ۱. دانستن احوال، باب ۲. دانستن آنچه در استخراج احوال مهم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۹۹ق، کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج سبز، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۹۵]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۵۹/۸

آغاز: بسمله. و بعد بدانکه این مقدمه ایست در بیان دانستن جفر جامع مرتضوی؛ **انجام:** پس حروف طالب و مطلوب چنین ممزوج باید ساخت ... و ن ل

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج تریاکی، ۵ص (۱۳۲-۱۳۶)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۵ - ۱۸۲]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۶۷/۲

آغاز: بسم الله و بالله و الصلوة علی محمد و آله و سلم. اما بعد این

مقدمه است در بیان جفر مرتضوی علیه السلام و آنرا سه مقدمه است، مقدمه در دانستن وضع جفر؛ **انجام:** مقدم یا مؤخر یا فراموش تمام صفحه غلط شود و فایده ندهد و مقصود حاصل
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام، تنها یک صفحه از آغاز رساله را دارد؛ جلد: تیماج فرنگی، ۱ ص (۱۴)، ۱۶سطر سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۵/۵سم [ف: ۴۴ - ۵۳]

۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۵۴/۵

آغاز: هذه رسالة فی الجفر للرضا، بدانکه این مقدمه ایست در بیان دانستن جفر مرتضوی علی واضعه السلام من الله السرمدی؛ **انجام:** حروف ابجد است
خط: نسخ، کا: محمد یوسف ابن صالح بحرانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی،۲گ(۱۴۷پ-۱۴۸پ)،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف:۱-۳۸۰]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۷۳/۹-عکسی

آغاز: بسمله. به نستعین. این مقدمه‌ای است در بیان دانستن وضع جفر مرتضوی (ع) و آن را به سه مقدمه و سه باب و چند فصل نهاده شد. باب اول در دانستن وضع جفر. بدانکه؛ **انجام:** از عالم غیب روی نماید، پوشیده دارد و صادق باشند و الله اعلم
نام مؤلف و کتاب با توجه به آغاز معین گردید؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴ص (۱۰۴-۱۰۷) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۱]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۹۵/۱۵

مقدمه در بیان وضع جفر جامع مرتضوی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد جعفر استرابادی، تا: ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۱۵ - ۴۲۳۷]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۹

آغاز: بسم الله و بالله و الصلوة علی محمد و آله اجمعین، این مقدمه در بیان جفر مرتضوی علیه الصلواة و السلام و آن را سه مقدمه است، مقدمه اول در دانستن وضع جفر بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله است؛ **انجام:** آنچه از عالم غیب روی نماید پوشیده و پنهان بدارد و صادق از اخلاص باشد و السلام و الاکرام تمت بالخیر؛
نام مؤلف و کتاب با توجه به آغاز معین گردید؛ خط: نستعلیق تحریری هندی، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۰۳-۱۰۴)، ۱۶-۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۲۷۲]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۲/۲

آغاز: بسم الله و بالله و الصلواة و السلام علی محمد و آله و اصحابه اجمعین؛ این مقدمه در بیان جفر مرتضوی علیه السلام و آن را سه مقدمه است، اول در دانستن وضع علم جفر؛ **انجام:** و آنچه از عالم غیب رو دهد پوشیده و پنهان دارد و مجهول خود معلوم کنند، صادق الاخلاص باشد و السلام؛ تمت
خط: نستعلیق تحریری هندی، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ بعد از رساله ۳ برگ از رساله‌ای که فقط باب‌های چهاردهم و پانزدهم آن نوشته شده دیده می‌شود (باب چهاردهم در بیان دانستن پادشاهی ستارگان هفت روز، باب پانزدهم در بیان دانستن پادشاهی ستارگان هفت شب)؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۲۹-۳۰)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۶۳]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۱۵

آغاز: این رساله‌ایست در بیان علم جفر جامع مرتضوی علیه السلام بر مقدمه و چند فصل؛ مقدمه در دانستن وضع جفر، بدانکه جفر در لفظ پوست بزغاله است؛ **انجام:** اکثر آن می‌فرمایند و اگر هر سه را مختلف یافتند سؤال را از سر گرداند و الله أعلم بحقائق الأمور
خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۳۹-۱۴۰)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۲۷۶]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۸

آغاز: و بالله و الصلوات و السلام علی رسوله محمد و آله اجمعین؛ این رساله ایست در بیان علم جفر جامع مرتضوی - کرم الله - بر مقدمه و چند فصل، مقدمه: دانستن وضع جفر، بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله است؛ **انجام:** حصول مقصودی می‌کنند والا اکثر آن می‌فرمایند اگر هر سه را مختلف یافتند سؤال از سه می‌گیرند و الله أعلم بحقائق الأمور
خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ خط هندی، مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۹۹-۱۰۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۷۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۷۷/۴

آغاز: باب در بیان جفر مرتضوی ع مقدمه اول در بیان وضع جفر بدانکه جفر در لغت پوست بزغاله را گویند و در اصطلاح علماء اهل حق دانستن استخراج امور و احوال آدم و عالم است از جزویات و کلیات دهر بتدریج زمان و طاقت انسانی و وضع در لغت نهادن بود و در اصطلاح علمای اهل جفر عبارت از ثبت ابجد هوز حطی کلمن سعفص قرشت ثخذ ضظغ که بیست و هشت حرف است که بر ازای هر حرفی بیست و هشت صفحه باشد و در هر صفحه بیست و هشت سطر و در هر سطری بیست و هشت خانه و در هر خانه ای. چهار حرف بر وجهی که چهار ابجد حاصل شود و مجموع صفحات جفر ۷۸۴ باشد ... باب دوم در دانستن احوال و بیرون آوردن مقصود کلی و جزی از وضع جفر بر نهج طریق مرتضوی (ع) مقدمه دوم در دانستن آنچه در استخراج احوال مهم است؛ **انجام:** و می‌باید که نیکو درین ترکیب نظر کنند و بجمعیت و حضور باطن تا مغیبات (ننوشته مانده)
نام کتاب با توجه به آغاز معین گردید؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ محمد علی کرمانشاهی، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۴ص (۳۹۱-۳۹۴)، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۲ - ۲۸۶۶]

۱۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵۶۰/۱۷

آغاز: بسمله این مقدمه ایست در بیان دانستن جفر مرتضوی علیه السلام
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فستقی؛ جلد: مقوا عطف میشن، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۴۱۰]

۱۸. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۶۸**

آغاز: بیان جفر مرتضوی علیه الصلوة و السلام. بدانکه جفر عبارت از ... حروف ابجد هوز، حطی است تا آخر که ۲۸ حرف است؛ **انجام:** حمل دیگر بقیه اصلا تکرار نشود و واقف بر وضع مشار الیه ... است

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ برگ ۱پ تا ۳پ قسمتی از کتاب «خرایج الجرایح» شامل روایتی از جناب سلمان در مورد حضرت فاطمة الزهرا (س) و دعای نور و نیز مطالبی از کتاب «الطرایف» تألیف عبدالمحمود بن داود مصری در مورد ایمان جناب ابی طالب (ع) و رد طعن‌کنندگان آن جناب. برگ ۶ روایتی از سلمان مقداد و عمار یاسر از رسول خدا (ص) در باب استجاب متعه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش تیماج مشکی، ۴گ (۳پ-۶پ)، ۱۸-۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۲سم [رایانه]

۱۹. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۰۹**

آغاز: «بسمله و بالله نستعین این رساله ایست در بیان جفر مرتضوی علیهم السلام و این مشتمل است بر سه مقدمه مقدمه اول در دانستن وضع جفر بدانکه جفر در لقت عرب پوست بزغاله را گویند؛ **انجام:** و خیر و شر آنچه از عالم غیب رو نماید و دهنه پوشید و پنهان بدارد و صادق و با اخلاص باشد و السلام

حواشی و توضیحات و اعداد جفریه به سرخی و سیاه. نسخه حاضر تنها دو مقدمه دارد و در مقدمه دوم پایان یافته است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول و اشکال جفریه به سرخی و سیاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲ گ (۲۷-۲۸پ)، ۱۴ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۴سم [رایانه]

۲۰. **زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره**

آغاز: این مقدمه در بیان جفر مرتضوی علیه السلام و آنرا سه مقدمه است مقدمه اول در دانستن وضع جفر

نام مؤلف با توجه به آغاز معین گردید؛ بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۵۸]

۲۱. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۷۷/۲**

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این مقدمه ایست در دانستن جفر حضرت علی علیه السلام و این بر چند فصل نهاده شده؛ **انجام:** و هر اسمی جای حرفی بهر زبان که باشد در آنجا توان یافت کذلک در قواعد جفر است

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۹پ-۱۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۱ - ۲۳۷]

۲۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۱۳**

آغاز: بسنله، الحمدلله الذ یخلق الانسان و علمه البیان؛ **انجام:** مریخ مشتری زخل

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۴۵۰]

● جفر جامع و خافیه / جفر / فارسی

jafr-e jāme‘ va xāfīye

اخلاطی، حسین بن علی، ق۹ قمری

axlātī, hoseyn ebn-e ‘alī (- 15c)

به نثر و نظم فارسی. رساله‌های جفر منسوب به وی هر یک ویژگی خود را دارند. برخی دارای یک «مقدمه» و دو «باب» هر یک در هفت «فصل» است، که پس از نام اخلاطی، از گفته او نقل می‌کند که نگارش حضرت صادق (ع) است. مقدمه در بیان مداخل و مخارج اسماء؛ باب ۱. در هفت «فصل»: ۱) بیان طالب و مطلوب، ۲) استخراج اسماء الله، ۳) اعوان که ایشان را پریان گویند، ۴) استخراج اسماء ملائکه، ۵) اقسام اعوان، ۶) طلسم ساختن حروف تکسیر، ۷) باز نمودن عزیمت؛ باب ۲. بیان اعمال علی التفصیل، و نیز هفت «فصل»؛ در آغاز این باب می‌گوید چون احقر حسین اخلاطی به دارالسلطنه تبریز رسیدم طاعون طغیان داشت. در گورستان کجل و حظیره بابا فرج، طلسم را آویختم، مضرت در اندک فرصتی رفع شد. (احمد منزوی)

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین؛ بعد این رساله ایست شریف در علم جفر خافیه و جامع. چون شروع در تعریف این علم شریف نمودن از قبیل تحصیل حاصل بود

انجام: گاهی صدر و مؤخر گویند و گاهی خفض و رفع و منصوب و مقلوب و زمام با آب آن سطر باشد که باب از وی تکسیر کنند و آن را مخرج باب و مجرج نیز گویند و الله أعلم بالصواب؛ تمت

[مشترک پاکستان ۳۳۵/۱ و ۳۳۴/۱]

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۲۶**

به نثر و نظم فارسی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با فهرست؛ کاغذ: سفید و برخی رنگین، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ ص (۲۲۸-۲۴۲) [سنا: ف: ۲ - ۱۵۸]

۲. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۲/۵-عکسی**

آغاز: برابر

اصل نسخه: گنج بخش ۷۴۵(مشترک ۳۳۴/۱)؛خط:نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۲۶گ (۵۷-۸۲) [عکسی ف: ۲ - ۸۴]

۳. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۲۳/۶-عکسی**

آغاز: بسمله. بدانکه این رساله‌ای است در جفر خافیه از حسین اخلاطی که ادعا می‌کند که از امام جعفر صادق (ع) است، مشتمل است این رساله بر مقدمه و دو باب. اما مقدمه در بیان مداخل و مخارج اسما

اصل نسخه: تبریز، ملی، ش، ۳۳۹. انجام در فصل پایانی افتاده؛

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹-۱۲۵۵ق؛ افتادگی: انجام؛ راسته و چلیپا؛ ۳ گ (۴۷۳-۴۷۵) [عکسی ف: ۲ - ۸۴]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۶۱

آغاز: المقدمه اول در تحقیق معنی جفر و اصطلاحات که موقوف این کتاب است بدان ارشدك الله تعالی؛ **انجام:** و عارف از این قدر استبصار درین فن کافیست ... و الکجاهده و مشاهدة [المشاهدة] اوراق عارفین ... و الحمدلله رب العالمین

خط: تحریری، کا: میرزا حسن بن اسمعیل تبریزی، تا: ۱۲۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، نسخه مغلوط است، بلافاصله پس از پایان نسخه طریقه کشیدن جفر خافیه نوشته شده است و در پایان آمده است: «تمام شد شیطان غلام»، پس ازآن عدد بعضی آیات و ادعیه و کلمات نوشته شده و از عدد قران به تصحیح میرزا اکلب علی فراهی یاد شده است؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۴۱-۵۷)، ۱۷-۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۳سم [رایانه]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۳/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۳۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ ۱۸گ (۱۲۱-۱۳۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۲۷۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۵/۵

آغاز: اکنون بر خاتمه رویم و بیان احوال نمایم بعون الله الملك المتعال؛ خاتمه در بیان استخراج احوال آینده و استکشاف امور ماضیه و این سه نوع است؛ **انجام:** طریقتش آنست که سؤال را با طالع وقت و اوتاد طالع جمع کند و مجموعه بسط تکسیر نماید و حروفی ... ناتمام

شامل بخشی از خاتمه است؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با افزودگی‌هایی در ادعیه و مطالبی در اسناد دعوت برهوتی و یک اجازه خواندن دعای ... از سید نور الظهور؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج آجری، ۲گ (۲۳۱-۲۳۲)، ۱۷ سطر (۱۴/۵×۲۱)، اندازه:۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۸۴]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۱۸

آغاز: در بیان بسط الحروف و آن بر دو نوع است یکی بسط حروف و دیگری در ترکیب و آن هر دو مستعمل و معمول اند نوع اول آنست که؛ **انجام:** منتهی آیه را بگیرد بعد در تمام شدن نظیره بگیرد و نظیره صور. نمایند جواب دیگر آید ... قیاس هر در جدول مرقوم است. [جدول]

خط: تحریری ناخوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای اغلاط زیادی است؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: کاغذی قهوه‌ای، ۹ص (۱۸-۲۶)، ۲۰-۳۱سطر (۸/۵-۹×۱۴/۵-۱۵/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۸سم [رایانه]

● جفر جامع و خافیه / جفر / فارسی

jafr-e jāme‘ va xāfīye

غیر همانند:

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱/۳

آغاز: بسمله. حمدله. ابتدای کتاب جفر خابیه، در ضوابط علم تکثیر حروف که مشتمل است بر حل قواعد جفر جامع ... این کتاب منسوب به امام جعفر بن صادق ... و به وی از امیرالمؤمنین ع ... رسیده و به وی از رسول ... رسیده و امام ... از مدرسان کتب اوائل حاصل کرده است ... و موضح و مفسر این کتاب ابومنصور المظفر بن محمود الفرج المتطبب است؛ **انجام:** و تعجیل کن تا بمقصود رسی انشاء الله تعالی. و الله اعلم بالصواب. تمت کتاب «خابیه جعفریه»

در آغاز نسخه به نام «جفر خابیه شمسیه جعفریه» ازابو منصور مظفر بن محمود، خوانده شده است؛ بی‌کا، تا: ۱۰۴۱ق، جا: احمد آباد؛ کاغذ: هندی زرد، جلد: تیماج سبز، ۲۵ گ (۴۶پ-۷۰ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳ - ۴۰۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۵۷

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... این رساله ایست شریف در علم جفر خابیه و جامع چون شروع در تعریف و توصیف آن

مختصری است در قواعد استخراج مطلوب از جفر جامع و جفر خابیه، در یک مقدمه و سه فصل بدین تفصیل: مقدمه: در تحقیق معنی جفر و تعریف آن، فصل ۱. اصطلاحات این فن، فصل ۲. قواعدی که باعث بر حصول مراد است، فصل ۳. استخراج احوال آتیه و استکشاف رموز ماضیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، اندازه:۱۰×۱۶سم [ف: ۲۰ - ۱۲۸]

۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲

در دو مقدمه و چند فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، (۱۰۸۷۲)؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۸۸۹]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۲/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ - ۱۱۲]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۵۷

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و هو الاول و هو الاخر، هو الباطن و هو الظاهر ... اما بعد مختصری است در علم جفر خابیه، ایضاً خافیه و جفر احمر نیز گویند و دوایر و علم الحروف و الاعداء بدان که ایاك الله تعالی سر چشمه فنون علم جفر که معروف؛ **انجام:** از این اسرار به خیر و صلاح کار کند ما اشارت خود کردیم آنچه ازپیر، به حقیر رسیده بود تا چه صواب آید اهل حال را و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

مختصری است درعلم حروف واسرار وخواص آنها وچگونگی استخراج مطالب. این رساله غیر «جفر خابیه» معروف به «حرز الامان» علی بیهقی کاشفی است؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد صادق تفرشی گنابادی، تا: ۱۲ رجب۱۲۰۴ق؛ جلد: مقوا، عطف تیماج زرشکی، ۵۳گ، اندازه: ۹×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۵]

۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۲۵/۱۲

کا: حسین بن محمد نجفی، تا: ۱۲۹۰ق، قطع: ربعی [نشریه: ۷-۲۸۰]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۶۱/۲

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد این رساله‌ایست شریف در علم جفر خافیه و جامع و چون شروع در تعریف آن علم لطیف نمودن از قبیل تحصیل محال بود ... لهذا قلم ... از صوب تعریف به تفصیل آن معطوف دانسته؛ **انجام:** برای اینکه آن چنان شود ان شاء الله تعالی و هو اعلم و احکم بالصواب و الیه المرجع و المآب

دارای یک «فاتحه الکتاب» در قواعد استخراج زیر و بینات و پنج «فصل» و یک «خاتمه» و چند جدول در پایان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،تا:۲۹صفر۱۳۰۵ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۱گ (۹۲پ-۲۶۲پ)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱۷-۴۷۸]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۰۲/۳

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله ایست شریف در علم جفر خابیه و جامع، چون شروع در تعریف ابن علم لطیف نمودن از قبیل تحصیل حاصل بود ... لهذا شکسته رقم از صوب تعریف به تحصیل معطوف داشته شروع در مدعای اختصار نمود؛ **انجام:** انواع مختصر آورده متعذر بودو انتخاب بعضی از آن آورده شد و این عذر کافی است ... و بانجام رسید، بمنه و کمال کرمه، تمت تمام شد

مشتمل بر دو مقدمه و سه فصل و یک خاتمه. نویسنده بعد از ذکر سبب تألیف کتاب سی و سه بیت در تعریف علم جفر آورده و سپس شواهدی چند از آیات قرآن ذکر کرده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن سبز، ۱۸گ (۹۹پ-۱۱۶ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۴سم [ف: ۹ - ۹۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۵۵۲ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۲۱

آغاز: بسمله. بدانکه این کتاب خافیه جفر جامع است؛ **انجام:** ابواب را در قیاس مهم و رسم بگذارد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۲۳۲]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۲۲

آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد این رساله‌ای است شریف در علم جفر؛ **انجام:** در خانه آخر جدول دارد تراب د ح لع ر خ غ

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● جفر جامع و خافیه / جفر / فارسی

jafr-e jāme‘ va xāfīye

در دو «مقاله» و «فصل»ها و «خاتمه»: مقاله ۱. بیان معنی جفر و تعریف آن؛ مقاله ۲. بیان اصطلاحات و فصل‌ها در بیان اعمالی که باعث حصول مراد است؛ خاتمه در استخراج احوال آینده.

آغاز: بسمله و حمدله ... بعد این رساله ایست شریفه و عظیم در بیان جفر خافیه و جامعه. چون شروع در تعریف این قلم لطیف متبرک نمودن

انجام: که سابق بر این ذکر شده. العلم عندالله.

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۶۴/۱۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۴۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۸۷/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۲ق؛ ۶گ (۱۸ر - ۲۴پ) [ف: ۷ - ۴]

● جفر خابیه = قواعد جفر خابیه / جفر / فارسی

jafr-e xābīyeh = qavā‘ed-e jafr-e xābīyeh

این رساله نیز گزیده دیگری است در قواعد جفر، چنانکه از آغاز نسخه قابل فهم است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۱/۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد، بدانگه این کتاب محتویست بر قواعد، جفر خابیه که مدار آن بر کتاب ۲۹ حرف است؛ **انجام:** برگیرند و پهلوی هم در سطر دیگر بنویسند، تا نه سطر تمام شود و سطر دهم باز زمام

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛کاغذ: فرنگی، جلد: چرم زرد، ۲گ (۱۷۰-۱۷۱)،۱۹سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۴۵]

← جفر خافیه ⟵ جفر جامع

● جفر صدیقی / جفر / فارسی

jafr-e seddīqī

تاجر رشتی، محمد بن غلامعلی، قمری

tājer-e raštī, mohammad ebn-e qolām ‘alī

به درخواست: میرزا محمد اصفهانی

رساله مختصری است در جفر.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۰۱/۲-۳۸/۱۲۱

آغاز: بسمله ستایش مر خداوندی را سزاست که از نقطه حروف هستی را بصور مختلفه نقش صفحه امکان نموده و خامه را ترکیب بمیدان لوح نطق امر بجولان فرموده ... چون جناب مستطاب آقا میرزا محمد اصفهانی از این حقیر فقیر میرزا محمد بن مرحوم حاجی غلامعلی تاجر رشتی خواستند که این علم شریف جفر را عرضه دارم؛ **انجام:** بطریقی که عرض شد مستحصله گرفتی درجنگل توقع ورقه علیحده مرور می‌کنی جواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۰۶۲]

۲. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۲۶۸/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۱۰گ (۱۷۶-۲۸۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

● جفر صدیقی / جفر

jafr-e seddīqī

جفار، میر سید بابا

jefār, mīr seyyed bābā

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۸۱ق

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ در چندین جدول؛ قطع: نیم خشتی باریک [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۷]

● جفر کبیر / جفر / فارسی

jafr-e kabīr

علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۱۵۳ - ۲۰۳ قمری

'alī ebn-e mūsā, emām-e haštom (771 - 819)

رساله مختصری است در مورد فواید علم جفر و اینکه این علم اولیا و انبیاست.

۱. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۵مجموعه بدون شماره

آغاز: رساله جفر کبیر ... این جفر را کبیر و جامع نیز گویند و فواید این بی نهایت است

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۵۹]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۰۹

آغاز: بسمله رساله جفر کبیر از حضرت امام الانس و الجن امام علی ابن موسی الرضا علیه التحیه و الثناء فرمود که این رساله را جفر جامع نیز گویند؛ **انجام:** و حرف ۳ حافظ یک سطر است و حرف ۴ حافظ رتبه خانه است و الله اعلم

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول و اشکال جفریه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۲۸پ-۲۹پ)، ۱۵سطر(۸×۱۷۰)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

● الجفر الکبیر / جفر / عربی

al-jafr-ul kabīr

مروجی زنجانی، محمد علی، ق۱۴ قمری

morvvejī zanjānī, mohammad 'alī (- 20c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۰۲

آغاز: بسمله، طریق استخراج المجهولات من هذا الکتاب؛ **انجام:** الهادی الی طریق المستقیم مروجی زنجانی

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۰ق [الفبائی ف:۱۶۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۰۳

آغاز: بسمله، و به اتکائی و رجائی فی کل حال طریق آخر فی استخراج المجهولات؛ **انجام:** و هو علی یشاء قدیر تمت ... محمد علی مروجی زنجانی

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۰ق [الفبائی ف:۱۶۷]

● الجفر الکبیر / جفر / عربی

al-jafr-ul kabīr

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۲

الجفر الکبیر الجامع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جدول شنگرف؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۷/۵ × ۳۶/۳ سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

● جفر الکبیر فی تعیین ظهور المهدی علیه السلام / جفر / عربی

jafr-ul kabīr fī ta'yīn-i ẕuhūr-il mahdī 'alay-hi-s-salām

ساوه ای، محمد بن پاینده، ق۱۰ قمری

Sāve'ī, mohammad ebn-e pāyande (- 16c)

رساله کوتاهی است در تعیین ظهور حضرت مهدی علیه السلام با استفاده از جفر کبیر ظهور «مهدی العدل و الامان» را سال ۱۲۰۰ به حساب جفر استخراج کرده است که سال استقرار کامل عدل و امان حضرت مهدی علیه السلام باید می‌شد.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۳۶/۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین ... ان مکث المهدی کمکث اصحاب الکهف جعله علی ذالک ثلاث مکث مکث غیر الولاده؛ **انجام:** و ظهوره بالسلطنه فی المأة بعد الالف و مهدی العدل و الاحسان فی مأتین بعد الالف مااعلم ان عیسی ینزل علی هذا او علی هذا

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۹۷۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۴]

←جفر مرتضوی > جفر جامع مرتضوی
←جفر مرتضوی > رموز الاسرار

● جفر و خواص اسماء الله / علوم غریبه / فارسی

jafr va xavas-e asmā'-ol lāh

پیش از فصل ششم منسوبات بروج از تذکیر و تانیث تنهاری و لیلی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۷۰/۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ (۱۶-۷۱)، ۱۱ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۸۱]

● **جفر و خواص اسماء عظام باری تعالی** / جفر / فارسی
jafr va xavas-e asmā’-e ‘ezām-e bārī ta‘ālā
جفری رومی، علی، ق ۱۰ قمری
jafrī rūmī, ‘alī (- 16c)

اهدا به: الغ بیگ پسر شاهرخ پسر تیمور گورکان، (۸۰۷-۸۵۰ق)

رساله در خواص اسماء عظام باری تعالی و حروف اسماء ملائکه و جن به قانون علم جفر.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... بدان اسعدک الله فی الدارین که پیشوایان شفیق چنین گفته اند که حق سبحانه و تعالی طینت آدم را علیه السلام بتخمیر حکمت اربعین صباحاً ... (پس از یک صفحه): چون حضرت سلطنت شعاری سلیمانی ... موید دین نبی ... من سلطان الغ بیک غازی خلد الله ملکه و سلطانه بدین فقیر حقیر کم بضاعت علی جفری رومی التفات نموده فرموده که خاصه اسماء عظام باری تعالی و حروف اسماء ملائکه و جن را بقانون علم جفر مبارک به قدر وسع ...

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۳/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عزیمت بیست و هشت حروف بطریق ابجد اینست (بقیه جداولی مربوط بکتاب پایان جدول)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: میشن ترمه، جلد: قهوه‌ای، ۱۰ص (۹۴-۱۰۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۱×۲۱/۱سم [ف: ۵ - ۱۲۸]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۹/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بی سبب اتمام عمل اظهار لازم شد تا رساله از جامعیت باز نماند و الله الموفق و المعین و جدول جمیع طرق اینست (صورت جدول)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۲گ (۸۸ر-۱۰۹پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۱۵]

۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۱/۲

بی‌کا، تا: ۱۲۶۷-۱۲۷۳ق [نشریه: ۲ - ۱۰۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۷۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ایضا روز جمعه وقت طلوع آفتاب بزعفران و گلاب کتابت ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ دارای اوفاق و جداول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: چرم زرشکی، ۱۳گ (۱۱۶-۱۲۸)، ۲۱ سطر (۱۱×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۳۶ - ۱۰۶]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ۲۸ با اول مرکب بفتح ۵ با اول مرکب بفتح بنیاجا

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول و اشکال جفریه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶ گ (۳۲پ-۳۷ر)، ۱۵سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

● **جفر و خواص سیارات و اسماء الهی** / جفر / فارسی
jafr va xavas-e sayyārāt va asmā’-e elāhī
حسین بن صفی، ق۱۲ قمری
hoseyn ebn-e safī (- 18c)

ابتدا درباره سیارات منظومه و کیفیت سعد و نحس آنها بحث می‌کند و سپس از اسماء الهی و ادعیه مربوط به آن مطالبی دارد و در آخر از جفر سخن به میان می‌آورد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۸/۲

آغاز: بسمله، فصل اول در بیان زحل و دلو و خواص و طبایع اکنون باید دانستن که جای زحل فلک هفتم است؛**انجام:** قلم هندی بر تو الی انبث

خط: نسخ، کا: آقا بابا شهمیرزادی، تا: ۲۷ شعبان ۱۲۸۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره کاغذی، ۲۸ص، ۱۸ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۱۱۹]

● **الجفر و الرمل** / رمل، جفر / عربی
al-jafr wa-r raml

رساله‌ای است در علوم غریبه که با بیانی رمز آمیز و با استفاده از جداول و دوایر و حروف متداول در علم جفر و رمل حوادث و وقایع تاریخی را پیش گویی می کند و سرنوشت دولت‌های عرب را بیان می‌کند. جدول‌های متعددی دارد از جمله: جدول تقابل حروف، دوم: جدول المقارنة، سوم: جدول استدلال، چهارم: جدول اشتراک، پنجم: جدول طبیعی، ششم: جدول مطابق، هفتم: جدول اسرار و ...

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۰۷/۱

آغاز: المنتظر و الفرد الغوث المفتخر و العلم المشتهر و تکون الاشارة فی حق ظهوره و علی حکم ما قررناه من عدد د س غ؛ **انجام:** و ذلک و ان اجتماع الاراء علی رأی واحد ینعقد ذلک الرأی عقدة لانتحل فی دایرة الکتابة و هی الایة الباهرة یأتی الکلام علی حوادث بعدها فی مختصر الرسالة و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیماً

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای قهوه‌ای، ۱۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۳۴]

● **جفر و الرمل** / رمل، جفر / فارسی
al-jafr wa-r raml

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۵۱

مجموعه جفر و رمل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۷۵ گ، اندازه:۱۴/۸×۲۰/۵سم [رایانه]

● **جفر و شرح دائره خطائی و بعض تکسیرات** / جفر / فارسی

jafr va š.-e dā'ere-ye xatā'ī va ba'z-e taksīrāt

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۶۶/۱۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: گویا قرن ۱۰ و ۱۱؛ ۱۳ص (۳۶۴-۳۷۶) [ف: ۶ - ۴۳۹]

● **جفر و طالع بینی** / هیئت، جفر / فارسی

jafr va tāle'-bīnī

رساله مختصری است در طالع‌بینی و جفر شامل روشن دیدن طالع سائل یا مسؤول، فصلی در استدلال بر ضمار خفیه، فائده در اقسام حروف وائیه و فاریه و مائیه و ترابیه، فائده در تربیت کواکب سبعه در شب و روز، جفر امام (ع)، فائده در جفر جامع، سوال جفر جامع به نظم، مداخل، عشره ی کامله [با خط کاتبی دیگر]، در استخراج غیبی، ضابطه در حروف اتصالیه، ضابطه حروف ابجدیه، ضابطه در حروف ترفع افراد، ضابطه در ترفع افراد با افراد و تنزل ایشان، فال جفر جامع، روش قلب قلوب. با بعضی کتب جفر و طالع بینی مقابله شده، مطابقت نمی‌کرد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۱۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی اشرف الانبیاء و المرسلین ... و بعد هرگاه خواهی سری از اسرار پنهانی را پس بگیر طالع آن کس را که از تو سوال کرده؛ **انجام:** قلب و فواد و جمیع جوارح فلان ابن فلان علی عشق و محبت و مودتی و امری و انقیادی و اطاعتش بارک الله فیکم و علیکم تمت

خط: تحریری ناخوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۱۳ص (۵-۱۷)، ۱۸-۲۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۸سم [رایانه]

● **جفر و طلسمات** / علوم غریبه، جفر / فارسی

jafr va telesmāt

رساله کوتاهی است در جفر و طلسمات که در آن طلسمات و اشکالی را از آیات قرآن کریم، برای قضایای حوایج شرعی و غیر شرعی رسم نموده اند.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۴۹/۳-۵۶/۹۹

آغاز: بسمله، حمدله، و بعد ای آنکه تو را میل بچهار چهار است ××اح ز ب و ج د تو را درکار است

از اول تا آخر؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق؛ ۱۲گ (۱۴-۲۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۶۸]

● **جفر و کیمیا** / کیمیا، جفر / فارسی

jafr va kīmīyā

غیر همانند:

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۵۱۲**

بی‌کا، تا: قرن ۱۲، قطع: بیاضی [د.ث. مجلس]

۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۰/۷**

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشین آبی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۳۰ر-۴۸پ) [ف: ۳۶ - ۴۰]

←الجفریات ⋗ الملاحم

● **الجفریات = الملاحم** / جفر / عربی

al-jafrīyāt = al-malāḥim

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۰۱/۵

آغاز: بسمله، اذا زلزلت الارض ... ارض [۱۰۰۱] لها من العدد الف واحد و علی رأسه تبدل الارض غیر الارض؛ **انجام:** فاذا فهم المتأمل هذه الاسرار المکنونة نطق بالغرائب و ؟ من الحکماء الاجلاء و السادة الفضلاء و الحمدلله وحده

خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن احمد بسطامی، تا: ۸۲۲ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۳۰پ-۳۳پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۲/۲سم [ف: ۶ - ۲۱۷]

←جلاء الابصار ⋗ مسالک الابرار المنظوم من جلاء الابصار فی متون الاخبار

● **جلاء الابصار** / تاریخ معصومین / فارسی

jalā'-ol absār

انصاری، گلشن علی

ansārī ،golšan 'alī

وابسته به: جلاء العیون؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰ق)

گزیده‌ای است از کتاب جلاء العیون مجلسی در معجزات امامان. در چهارده «باب» و یک «خاتمه».

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۱۸/۱۹**

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱گ (هامش ۱۶۷-۳۱۷)، ۱۷ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۳ - ۳۱۰۱]

۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۸۰**

آغاز: رب یسر و تمم بالخیر. بسمله. الحمد الله رب العالمین خداوندی که جانبازان راه تسلیم و رضایش را ابتلای بلیات دنیا و حوادث این دار فنا موجب مزید تقرب بارگاه جلال اوست؛

انجام: و یک ساعت عقوبت ایشان موقوف نمی‌شود (فصل ۱۴ باب ۵)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: «سید زین العابدین عرف میر عابد علی ابن میر پیر علی الرضوی» با مهر «میر پیر علی ۱۲۲۶»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۸۸گ، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۱ – ۲۳۷۷]

● **جلاء الابصار فی متون الاخبار** / حدیث / عربی
jalā'-ul abṣār fī mutūn-il axbār
ابن کرامه، محسن بن محمد، ۴۱۳ – ۴۹۴ قمری
ebn-e karāme, mohsen ebn-e mohammad (1023 - 1102)
«امالی» حدیثی است که حاکم جشمی در ۶۰ مجلس آنها را املاء کرده و ضمن آن به شرح ادبی برخی از احادیث پرداخته است. این مجالس از روز جمعه ۱۳ رمضان ۴۷۸ شروع شده و آخرین آن در سال ۴۸۱ ق برگزار شده است. در این کتاب، احادیث به صورت مسند نقل شده و از منابع مختلفی همچون صحاح اهل سنت اخذ شده و احادیث انتخابی در موضوعات گوناگون است، از جمله مائة کلمه جاحظ در این کتاب درج شده است و به مناسبت، ابیات عربی نقل شده است. محل برگزاری یکی از مجلس‌ها، در جامع قصبه جشم ثبت شده است. گویند ابن اسفندیار در تاریخ طبرستان از جلاء الابصار نقل کرده است. نام این کتاب در مؤلفات الزيدية «جلاء الأبصار فی متون الأخبار» ضبط شده است. از چاپ جلاء الأبصار اطلاعی به دست نیامد، ولی نسخه‌های خطی آن در کتابخانه‌های یمن یافت می‌شود.
آغاز: بسمله، و صلى الله على محمد و آله، المجلس الأول من املاء الحاكم الجشمي أبي سعد المحسن بن محمد نور الله ضريحه و رضي عنه، يوم الجمعة الثالث عشر من شهر رمضان سنة ثماني و سبعين و اربعمائة، أخبرنا الشيخ أبو حامد أحمد بن محمد بن اسحق النجار رضي الله عنه قال أخبرنا أبو سهل ... قال رسول الله صلى الله عليه: من زرع زرعاً أو غرس غرساً فأكل منه طير أو بهيمة انما كانت له صدقة.
انجام: روى ان جبريل عليه السلام كناه بأبي ابراهيم صلوات الله عليه و آله، قال و انشدت للصاحب ... و صلى الله على محمد خير الورى و على آله مصابيح الدجاء و أصحابه نجوم الهدى و سلم تسليماً
[مؤلفات الزيدية ۳۶۱/۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه‌ای در یمن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۵ صفر ۱۲۶۹ق؛ با علامت سماع از ابی الحسن مجد الدین بن محمد ...، و سماع دیگری به تاریخ رمضان ۱۳۱۵؛ ۴۰۴ص، [عکسی ف: ۱ – ۳۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰عکسی
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: ۴ – ۵۴۲]

● **جلاء الاذهان و جلاء الاحزان = کشف الاحزان = تفسیر گازر** / تفسیر / فارسی
jalā'-ol azhān va jalā'-ol ahzān = kašf-ol ahzān = tafsīr-e gāzor
جرجانی، حسین بن حسن، ق۸ قمری
jorjānī, hoseyn ebn-e hasan (- 14c)
وابسته به: روض الجنان و روح الجنان = تفسیر ابوالفتوح رازی؛ ابوالفتوح رازی، حسین بن علی (–۵۵۲)
تفسیری فارسی است با عبارات سلیس و روان، دارای فصاحت و بلاغت و عاری از اطناب ممل و ایجاز مخل، اقوال مفسرین از صحابه و برخی مطالب تاریخی را در ضمن آورده و بعضی قرائت‌ها را تذکر داده است و گاه به اشعار عربی و فارسی تمثل جسته. روش تفسیری آن چنین است که چند آیه از قرآن کریم را نقل و سپس شروع به ترجمه و تفسیر کرده است. اساس این تفسیر، تفسیر ابوالفتوح رازی «روض الجنان و روح الجنان» بوده است، به این معنی که مؤلف تفسیر ابوالفتوح را اساس و اصل و مأخذ و مورد استفاده خود قرار داده و همه مطالب لغوی و ادبی و رجالی و تاریخی مأخوذ از آن تفسیر است، گاهی مطالب و موضوعات را به عین عبارت بدون هیچ تغییری و گاهی با تغییر بسیار مختصر و گاهی به تلخیص برگرفته و در تفسیر خود آورده است. پیش از شروع به تفسیر مقدماتی در هفت «فصل» با کمال اختصار نیز نوشته: ۱. تقسیم معانی مطالب قرآنی به چهار قسم؛ ۲. در این که مطالب قرآن از شش طرز بیرون نیست؛ ۳. بیان نام‌های قرآن؛ ۴. معنی سوره و آیه و مثانی و مفصل و غیره؛ ۵. بیان این که فهم قرآن منوط به دانستن تمام آیات است؛ ۶. معنی لفظ تفسیر؛ ۷. بیان و معنی استعاذه. این تفسیر در چهار جلد است: ۱. از آغاز تا آخرسوره مائده؛ ۲. از اول سوره انعام تا آخر سوره کهف؛ ۳. از اول سوره مریم تا آخر سوره فاطر؛ ۴. از سوره یس است تا آخر کتاب.
این تفسیر در دو قسمت است در پشت بیشتر نسخه‌های نیمه اول نام «جلاء الاذهان» نوشته شده، لیکن در پشت نیمه دوم در بیشتر نسخه‌ها نوشته شده «تفسیر گازر» و در برخی نسخه‌ها هر دو قسمت به نام «جلاء الاذهان» و برخی دیگر هر دو را «تفسیر گازر» نامیده‌اند. این معنی موجب گفتگو میان کتاب‌شناسان گردیده است و برخی همچون آقای ابن یوسف در فهرست مدرسه سپهسالار برآنند که «جلاء الاذهان» قسمت اول این تفسیر است که نصف اول قران است و «تفسیر گازر» متمم آن است تا انجام قرآن.
نگارنده جلاء الاذهان چنان‌که در سر آغاز یادشده ابوالمحاسن

حسین بن حسن جرجانی است. صاحب الذریعه گوید: صاحب ریاض ترجمه او را آورده و می‌گوید: «تفسیر او را در استرآباد و رشت آمل و تبریز دیده‌ام، و دور نیست که همان تفسیر گازر باشد» اما نویسنده تفسیر گازر نیست؟ پس چنانکه دیدیم صاحب ریاض آن را دو تفسیر را یکی می‌داند و صاحب روضات (ج ۳: ص۴۰۷) تفسیر سید گازر را از تفسیرهای معروف شمرده است و برای یادآوری اهمیت (تفسیر زواری) می‌گوید: «علما آن را در ردیف تفسیر گازر و ابوالفتوح شمرده‌اند.» صاحب فهرست رضوی (ج۱-تفسیر - شماره ۲۰) سید گازر را استاد زواری دانسته است. صاحب الذریعه (۴: ۲۷۰) احتمال داده: سید گازر همان سید غیاث الدین جمشید زواری استاد ابوالحسن زواری و شاگرد محقق کرکی (-۹۴۰ق) باشد. از همه این احتمال‌ها گمان می‌رود که ابوالمحاسن نگارنده اصل تفسیر «جلاء الاذهان» نتوانسته آن را به پایان رساند و کسی به نام سید گازر که شاید همان غیاث الدین جمشید زواری باشد آن را به پایان رسانیده و چون کوشش داشته که در روش از پیشین خود پیروی کند، از این روی مردم هر دو قسمت را به یک نام، گاهی به نام اصل و گاهی به نام متمم، خوانده‌اند. ترجمه زندگانی ابوالمحاسن ــ نگارنده اصل ــ و غیاث الدین جمشید ــ نگارنده متمم ــ بنا بگفته صاحب الذریعه (۴: ۲۷۰؛ ۵: ۱۲۳) در «ریاض العلماء» هست. با این همه باید اعتراف کرد که دلیل قاطع بر جدا بودن نگارنده قسمت اول از قسمت دوم هنوز در دست نیست و دلیل‌های آقای ابن یوسف قانع‌کننده نیست، زیرا که هم ناسازگاری سبک در نگارش ــ اگر باشد ــ تا این اندازه از یک نگارنده نیز رواست. و سید نبودن ابو المحاسن نیز منافی آن نیست که لقبش گازر باشد و بعدها اولادش او را سید خوانده باشند و بر فرض ثبوت این‌که گازر غیر از ابوالمحاسن جرجانی است دلیل قطعی برای تقسیم کتاب میان آن دو نداریم. (علینقی منزوی)

آقای محدث ارموی در مقدمه تفسیر گازر، به اشکالات ابن‌یوسف پاسخ گفته و آنها را رد کرده است، همچنین آقای منزوی این تفسیر را «لطائف التفسیر» سیف الدین فخرالاسلام ابونصر احمد بن حسن بن احمد در واجگی می‌داند ولی آقای اردلان آن را با تفسیر درواجگی به شماره خصوصی ۲۹ تفسیر و ۱۲۲۸ عمومی آستان قدس مقابله کرده و هیچ گونه شباهتی در این دو تفسیر مشاهده نکرده است.

آغاز: سپاس و ثنا و حمد بی منتها، مر خدائی را که این هفت ایوان معلق و آسمان مطبق که هر یک مناط قنادیل انوار و محل ملائکه ابرار است

انجام: که چون قل اعوذ برب الناس خوانده باشی بگوی اعوذبرب الناس الحمدلله رب العالمین.

چاپ: تفسیر گازر به وسیله آقای محدث ارموی در ده جلد به چاپ رسیده است (سال ۱۳۳۷ش)

[نسخه‌های منزوی ۳۹/۱؛ مشار فارسی ۱۵۶۶/۲؛ الذریعة ۲۷۰/۴ و ۳۰۹ و ۱۲۳/۵؛ کشف الحجب ص۱۵۷؛ مقدمه جلال محدث بر اول چاپ تهران ۱۳۴۰ش؛ ریحانة الادب ۴۰۰۰/۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۱۸۰/۱؛ دنا ۶۷۶/۳-۶۸۰؛ مشترک پاکستان ۴۸/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۲-ف

نیمه دوم. از سوره ۱۹ تا ۱۱۴؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابی الفتح فقیه غریب، تا: ۷ ربیع الثانی ۶۲۸ق؛ ۳۷۲گ، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۶۰

از مریم تا یس پایان جلد سوم؛ خط: نسخ ریز و درشت، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ در پایان آمده به خطی کهن دیگر که نسخه در «سلخ صفر ۲۸ دی ماه قدیم ثمانة و ثلثین و ثمانة مائة (۸۳۸)» از آن محمد بن عبدالقهار بن محمد بن [عبد] الغفار استار[باد]ی انزانی بوده است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۶ گ، ۲۶ سطر (۱۶×۲۶)، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۱۷-۴۰۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۹۶

از سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن عمر بن عمر بن سعدین تاج الدین سردار عمید سروی، تا: پنج‌شنبه ۲۷ جمادی الاول ۸۴۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۲۳۸گ، ۳۱ سطر (۱۹×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۳سم [سنا: ف: ۲ - ۲۱۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۹۱-ف و ۴۲۹۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۴۳]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۳۷

آغاز: یا سید البشرای مهتر خلایق بحرمت قرآن محکم با حکمت که تو ازجمله پیغمبران مرسلی؛ **انجام:** برابر

از آیه نهم سوره یس تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: علی بن حاجی محمد بن عبدالمجید جرجانی، تا: پنج‌شنبه ۲۸ جمادی الاول ۸۷۴ق، جا: مسجد شاسفان؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸۴ گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۴]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۵۸

جلد اول کتاب، تا پایان سوره انفال؛ خط: نسخ، آیات معرب، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ وقف‌نامه کتاب به تاریخ صفر ۱۰۹۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹۱ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۲۰ - ۵۴]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳

انجام: و نتوان آوردن هیچ کس نه آدمیان و نه پریان و الحمد لله

از آغاز اعراف تا آیه ۸۶ اسراء؛ خط: نسخ بدخط، کا: عبدالعلی فرزند عبدالله، تا: ۱۸ صفر ۹۶۲ق، جا: ری (عبدالعظیم)؛ مصحح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی، ۲۶۸گ، ۲۲ سطر (۱۸×۲۷)، اندازه: ۲۶×۳۷سم [ف: ۲-۶۹۸ و ف: ۱ - ۴۷]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و او بر همه چیزی قادر است چنان که خواهد می‌گردند و می‌گرداند و می‌ستاند و کسی را نرسد که او را منع کند یا برو اعتراضی کند

جلد نخست، از آغاز قرآن تا سوره مائده؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن عبدالحمید القاسی، تا: نیمه شعبان ۹۶۹ق؛ مجدول مذهب؛ مهر: «لا اله الله الملک الحق المبین» (مربع)، «أفوض أمری الی الله العبد محمد جعفر» (هشت ضلعی) به تاریخ دوم شعبان ۱۱۲۳ق؛ کاغذ: شرقی آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، ۴۰۲گ، ۲۱ سطر (۱۵×۲۶)، اندازه: ۲۴/۵×۳۸سم [ف: ۳۲ – ۶۳۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گفتند که این آخرین آیاتی است از قرآن که آمده است و رسول (ص) گفت هر که این آیت بخواند از ... فرشتگان باشد و هر که همه سوره بخواند ... و الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی خیر خلقه ... قد وقع الفراغ من تسوید مجلد الثانی

از آغاز قرآن تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ تحریری، کا: ابوالقاسم بن حیدرعلی تونی، تا: ربیع الثانی ۹۷۲ق، به جهت خواجه شیر احمد بن خواجه عمیدالملک بید سکانی تونی؛ واقف: خواجه شیراحمد؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۷۲ گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱ – ۴۵۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۵

آغاز: بسمله سوره یس مکی است و هشتاد و سه آیه است از انس روایت است که حضرت رسالت پناه ۹ فرمود که هر چیزی را دلی است و دل قرآن یس است؛ **انجام:** وسوسه آدمی یکدیگر را بلغ تر باشد از وسوسه دیو برای آنکه دیو وسوسه به سخن خفی و پوشیده کند و آدمی آشکارا به آواز وسوسه کند و آن را به انواع تلبیسات و تمویهات بیاراید ... و چون قل اعوذ برب الناس بخوانی بگوی اعوذ برب الناس

خط: نسخ، کا: اویس بن غیاث الدین، تا: عصر ۱۲ ربیع الاول ۹۷۵ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سبز، ۳۵۶ گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۴ – ۱۰۱]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۲

آغاز: مفسران در این معنی بسی خلاف کرده است بعضی گفتند که قسم است عبدالله عباس گفت یا انسان، ای آدمی؛ **انجام:** برابر

از آغاز آیه ۹ سوره یس تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۹۷۷ق، کاتبی نیز ۸ برگ از سوره مریم را از تفسیری دیگر استنساخ و به این نسخه افزوده است. آغاز افزودگی‌ها: «سوره مریم مکیست به اجماع. ابی بن کعب، از حضرت سید عالم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده که هر که سوره مریم خواند حق سبحانه و تعالی وی را ده حسنه دهد»، انجام افزودگی‌ها: «هر که صبح و شام بگوید اللهم ... انی اشهد»؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۰ گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۴×۲۶سم [ف: ۱ – ۴۴۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۶۸-ف و ۵۷۱۹-عکس تا ۵۷۲۳-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۶۸ و ۳-۲۳۴]

۱۱. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۸

انجام: الهی زین کتابت شرم سارم ×× پناهی جز در فضلت ندارم / اندر پیش تو چون کلک از کنار هم ×× چو طومار از معاصی رو سیاهم / سیه کاری بسی کردم زحد بیش ×× سیه کردم چو دفتر نامه خویش / بختم انبیا و ختم قرآن ×× که ختم کار ما بر خیر گردان

نیمه دوم از کهف تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۱ق؛ در کنار برگ‌ها عبارت «وقفت لاولادی العبد امین الدین محمد بن قطب الدین احمد» دیده می‌شود؛ قطع: رحلی [چهار کتابخانه مشهد-ف: – ۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۸۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۶۸]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۵۳

آغاز: سوره یس مکیست هشتاد و سه آیایه است از انس مالک روایت است که گفت از رسول صلی الله علیه و آله شنیدم که گفت هر چیزی را دلی است و دل قرآن یس است هر که این سوره بخواند چنان باشد که دوازده بار قرآن ختم کرده باشد؛ **انجام:** برابر

از اول سوره یس تا آخر تفسیر؛ خط: نسخ، آیات معرب، کا: غیاث الدین محمد بن شاه مرتضی، تا: ۱۹ رمضان ۹۸۴ق، جا: بیدسکان؛ مجدول؛ جلد: تیماج سبز، ۲۳۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۲/۵سم [ف: ۳۵ – ۶۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰-بهار

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۶۶۰]

۱۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز: ... و اشتعل الراس شیباً و از پیری و شیب موی سرم افروخته شد و سیاهی به سفیدی بدل گشت یعنی پیری همه سرم بگرفت سیاهی موی را تشبیه بظلمت کرد و؛ **انجام:** و چون پیغمبر (ص) با بعضی از زنان خویش یعنی حفصه در نهان و سرسختی گفت یعنی تحریم ماریه با حفصه بگفت و او را گفت این سر و امانتی

از سوره مریم تا قسمتی از سوره طلاق؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن حسن بن محمد، تا: پنج‌شنبه سلخ صفر ۹۸۷ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج آبی، ۲۲۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵۹]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۲۴

آغاز: جاءهم فسوف یأتیهم انباء ما کانوا به یستهزؤن خدایی که در زمین منفردست بتدبیر و کسی را با او شرکتی نیست راز شما داند و نهان و آشکار شما را شناسد؛ **انجام:** گفتند آیت عز کدام است گفت قوله تعالی و قل الحمدلله الذی تا به آخر و این آیت بسیار خواندی الله اعلم بالصواب

از تفسیر سوره انعام تا آخر سوره اسرار؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن عبدالحمید قاینی، تا: ۲۰ جمادی الاول ۹۹۰ق، جا: دشت بیاض؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۲ گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۳۵ - ۱۲۷]

۱۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲

جلد ۱، از آغاز تا پایان سوره مائده؛ خط: نسخ، کا: غیاث الدین محمد بن شاه مرتضی، تا: شنبه ۸ جمادی الثانی ۹۹۰ق؛ تملک: شعاع الملک؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۰ گ، ۲۱ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۲۳×۳۷/۵سم [ف: ۴۰]

۱۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲/۲-۶۴۳۲

نیمه نخستین است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۹۹۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۵۴۹گ، ۲۳ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۰۰]

۱۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۷

مجلد یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ ربیع الثانی ۹۹۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ وقف ۱۲۷۳؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

۱۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۱۵

آغاز: برابر؛**انجام:** فاذا ابصر ته کان أنا و این لفظ دلیل می‌کند برانک امیرالمؤمنین علی علیه السلام بهتر

از آغاز تا آیه ۶۱ سوره آل عمران؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ یا ۱۰؛ یادداشتی در فضیلت سوره حمد در سال ۱۰۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۴]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۹۶

از سوره صافات تا دخان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: محمد مؤمن بن عبد الرضا موسوی بفروئی یزدی با مهر «محمد مؤمن بن عبد الرضا الموسوی» (دایره) و اینکه کتاب را به فرزندش سید میرزا بتاریخ ۲۳ ربیع الثانی ۱۰۶۲ بخشیده، علی عسکر بن حاجی حسین بفروئی یزدی به تاریخ ۱۲۲۷؛ جلد: تیماج سبز، ۱۷۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۴ - ۳۲۸]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۸۱

آغاز: بسملة، کهیعص ذکر رحمة ربک عبده زکریا ... و یرث من آل یعقوب و اجعله رب رضیا عبدالله عباس گفت کهیعص نامی است از نامهای خدای تعالی؛ **انجام:** از حضرت امام ناطق جعفر بن محمد الصادق (ع) روایت است که جون قل اعوذ برب الفلق خوانده باشی بکوی اعوذ برب الفلق و جون قل اعوذ برب الناس خوانی بکوی اعوذ برب الناس.

از ابتدای سوره مریم تا پایان قرآن کریم؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد بن موسی حسینی تونی، تا: حدوداً قرن ۱۰؛ تملک: محمد رشید بن محمد مؤمن یزدی؛ واقف: سید عبدالباقی آیة اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۳۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۵/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۱۰]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۵۶

آغاز: موجود پس از آیات: ... کرد و بایشان آموخت که چکونه؛ **انجام:** یعنی کافران یا مؤمنان یا جاهلان یا عالمان بدرستی

از تفسیر سوره کهف تا اوایل آیه ۲۱ سوره فاطر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ واقف: خان بابا مشار؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۲۲۷ گ، ۲۵ سطر، اندازه:۲۰ × ۳۰/۵سم [ف: ۱۱ - ۵۹۲]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۳

آغاز: عصابر دریازد راه در دریا پدید آمد چنانکه این مشروح گذشته است. موسی از دریا گذر کرد؛**انجام:** و او خود خوار و حقیر باشد گفته اند که موصوف به این صفات ولید-مغیره است و این در حق وی آمده است خدای ویرا صفت

از آغاز آیه ۶۹ سوره الشعرا (۲۶): «و اتل علیهم نبا ابراهیم» تا آیه ۱۵ از سوره قلم (۶۸) «اذا تتلی علیه آیاتنا قال اساطیر الاولین» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴×۳۶سم [ف: ۱ - ۴۵۰]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۱۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [مختصر ف: - ۲۲۹]

۲۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۹۶

از آغاز است تا نزدیک به پایان انعام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۹۰۲ص، قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۲۸]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۶۶

تا نیمه سوره انعام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اندکی از دیباچه را در آغاز ندارد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۷۷گ، ۲۳ سطر (۱۴/۵×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۸ - ۱۸۴]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سنجزی الشاکرین نیست هیچ تنی را که بمیرد الابفرمان خدای تعالی نوشته است آن نوشته که اجل او درو پیدا و مبین کرده اند. فماله فی الآخرة من نصیب مورد این آیه اینست که تو مخیری اگر در دنیا خواهی به اکثر معایب و مصایب و سرعت زوال و انتقال ... که ما کسانیکه شکر نعمت ما بجای آورند جزای شکر ایشان نعمت آخرت زیاده گردانیدیم و ثواب شاکران بدهیم قوله تعالی و کاین من نبی قاتل معه ربیون کثیر

از آغاز تا آیه ۱۳۹ آل عمران؛ خط: نسخ شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ در آغاز نسخه (ص ۲-۵) حدیث‌های گوناگونی از پیغمبر یادداشت شده و در آخر آنها فضائل حضرت علی (ع) آمده، آغاز یادداشت این است: عن ابن عبدالله و ۲۴ قال رسول الله (ص) آن اهل القرآن فی اعلی درجه، در پایان این یادداشت عدد آیه‌های قرآن و سپس عدد آیه‌هایی که در موضوع‌های گوناگون آمده؛ تملک: بهار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با عطف تیماج سرخ، ۳۳۲ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱۰ - ۳۲۰]

۲۷. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب

گرکانی؛ شماره نسخه:۱۱۳

از چند آیه پیش از سورة الانعام است تا اندکی از الاسراء، در پایان همین سوره آمده «تا آنگاه که قایم آل محمد را در یابد و از یاران وی باشد صلوات الله و سلامه» در آغاز الانعام آمده «سورة الانعام مکیة عبدالله عباس گفت سورة الانعام بیکبار فرود آمد به مکه هفتاد هزار فرشته با وی بودند و به تسبیح و تهلیل و این سوره صد و پنج آیت است در عدد کوفیان ... چون این سوره جبرئیل علیه السلام بر رسول ص خواند رسول گفت سبحان الله العظیم و بحمده و بر وی درآمد»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [نشریه: ۵ – ۶۲۱]

۲۸. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۱۸

از سورة الفاتحة است: «بدانکه این سوره را ده نام است فاتحة الکتابش گویند از بهر آنکه اول کتاب و افتتاح بروست و گفته اند از برای آنکه اول او فرود آمد ... الم گفته اند سبب آنکه در اوایل این سوره ها خدای تعالی به حروف مقطع یاد کرده آنست» تا آیه «و ما قلت لهم الا ما امرتنی به ان اعبدوالله»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا:قرن۱۱و۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: رحلی [نشریه: ۵ – ۶۲۱]

۲۹. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:۹

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۴ – ۳۲۵]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۳۶

ربع چهارم است از سوره یس تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۸گ، ۲۱سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹ – ۱۳۳۳]

۳۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۲۲

خط: نستعلیق، کا: شاه حسن بن محمد یزدی، تا: قرن ۱۱، جا: مکه مکرمه، در نیمه ربیع الثانی ۱۰۰۷ (ربع ۲) و ۲۵ ذیقعده ۱۰۰۷ (ربع ۳) و ۱۵ جمادی الاول ۱۰۰۶ (ربع ۴) [نشریه: ۲ – ۷۰]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۹۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (نسخه از آغاز اندکی افتاده و از میانه تفسیر استعاذه است و برابر است با س ۸ ص ۸ ج۱ چاپ محدث تا پایان ربع یا مجلد دوم در پایان سوره کهف)؛ نام سوره‌ها و شماره صفحات را سید محمد باقر موسوی به دستور میرزا احمد خان شیبانی نوشته؛ مهر: محمد محسن طباطبایی و او به خط خود مورخ جمادی الثانی ۱۳۴۸ می‌نویسد که این تفسیر ملا فتح الله را به همان شیبانی داده‌ام و او نمی‌داند که این تفسیر از جرجانی است با اینکه در پایان آمده «تمت جلد الثانی من تفسیر کلام ملک علام الشهیر بالگازر»؛ تاریخ وقف: ۱۲۷۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵۷۳گ، ۱۹سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۱۰ – ۱۹۱۹]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۶۴

از آغاز کتاب تا پایان سوره مائده؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۸گ، ۲۳ سطر، اندازه:۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲۳ – ۲۸۶]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۶۴

مریم تا یس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با نونویس تازه نسخه را کامل کردند؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰۱گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۶)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۱۷ – ۴۰۷]

۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۷۶

از سوره کهف تا پایان را دارد، به استثنای سوره کوثر تا پایان قرآن که افتاده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳۲ گ، ۱۹سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۴ – ۳۵]

۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۰۳-۲۲/۲۳

آغاز: و طاعت خداست آناء اللیل در وقتها وساعتهای شب یعنی به قراءت قرآن ... قل یا عبادالذین آمنوا اتقوا ربکم للذین احسنوا فی هذه الدنیا حسنة ... بگو ای بندگان من آنانکه ایمان آوردید بترسید؛ **انجام:** محمد رسول الله والذین معه اشداء ... یعنی محمد رسول خداست و آنانکه ... از ترحم سه شب روزه به روزه برد و خود طعام نخورد تا و یطعمون الطعام درشان او نازل شد تریهم رکعا سجدا

از سوره زمر تا آخر سوره محمد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۳ – ۱۱۶۹]

۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۹۴/۲

آغاز: تبارک الذی بیده الملک و هو علی کل شیء قدیر ... بزرگست و بزرگوار آن خدائی که منفرد است؛ **انجام:** که به شهوات و لذات حرام مشغول شده باشند آنانکه ...

جلد پایانی، از سوره ملک تا بخشی از سوره نباء؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸ گ (۲۰۷ – ۲۴۴)، ۲۱ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه:۱۹×۲۶/۵سم [ف: ۲۸ – ۲۸۴]

۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۱۷

آغاز: که مدار کفاف آدمی برآنست و از آن چاره نیست فوسوس الیه الشیطان دیو وسوسه خود بآدم رسانید؛ **انجام:** روایت کرد که هرکه این سوره بخواند چنان باشد که بنزدیک من آمده ومرا از غم شاد گردانیده باشد

ازآیه ۱۲۲ سوره طه تا پایان سوره غاشیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ،۲۳سطر،اندازه: ۲۵/۵×۳۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱-۵۰۳]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۷

آغاز: برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ظاهراً قرن ۱۱؛ پس از انجام تفسیر سوره بنی اسرائیل برگی از تفسیر سوره کهف موجود ولی پیش و پس ندارد؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج، ۳۶۴گ،

۳۰سطر، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۳ - ۲۰]

۴۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۲۷۵

آغاز: نماز کنید رغم شیطانرا و باز داشت کنید او را و اما نماز شام از آیه ۴۳ سوره بقره تا قدری از سوره نحل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: هندی؛ جلد: تیماج سبز، ۴۰۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۳ - ۹۶۳]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۱۴

آغاز: هم بدین نام خواست اجابت فرمود رب اغفرلی وهب لی ملکا لاینبغی لاحد من بعدی و زکریا تا فرزند خواست گفت رب لاتذرنی فردا و انت خیر الوارثین اجابت کرد؛ **انجام:** و آن را روزی ما گردان و روزی ده ما را و تو بهترین روزی دهندگانی

از سوره حمد تا آیه ۱۱۴ مائده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای، ۳۹۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۲۲ - ۲۰۸]

۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۹۷

آغاز: ... الحمدلله که در امت من خدای جماعتی را پدید کرد ... که ابتدا به ایشان سلام می‌کنم؛ **انجام:** و بالحق ما انزلناه ما این قرآن را به حق فرستادیم و به حکمت تا هدایت کند مردمان را با خیرات و او به حق فرو آمد و ما ترا که محمدی نفرستادیم مگر برای بشارت

از آیه ۵۴ سوره انعام تا ۱۰۵ اسراء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ واقف: حاج میرزا مهدی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۴۲۵ گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۲۴/۴سم [ف: ۲۲ - ۲۰۹]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۱۸

آغاز: به مستوقد نکرد بلکه فعل ایشان را تشبیه به مستوقد آتش و تقدیر چنان است؛ **انجام:** ینادی بهم یوم الغدیر ×× بخم و اسمع بالرسول نادیا / یقول فمن مولاکم و ولیکم ×× فقالوا و لایبد هناك التعادیا / فخص ینادون البریه کلها ×× علیا و سیماء الوزیر مواخیا ... رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم گفت یا حسان لاتزال مؤیدا

از آیه ۱۷ بقره تا آیه ۴۸ سوره مائده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن ماشی، ۲۴۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۲۰۹]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۵

آغاز: برابر

تفسیر سوره مریم تا آخر سوره فاطر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با امضاء محمد حسین؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج، ۱۸۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۴×۲۸سم [ف: ۳ - ۲۰]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که این آیت بخواند از بالای سر او نوری پدید آید تا بمکه که حشوش فرشتگان باشد و هر که همه این سوره بر خواند، ویرا نوری باشد از زمین تا بآسمان

تفسیر «فاتحه» تا پایان سوره «کهف؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد موسوی (نیمه اول، نیمه جلد ۱، فاتحه-مائده)، تا: با تاریخ ۱۰۰۲ق، جا: مکه، کاتب نیمه دوم این بخش حسن بن محمد شاه یزدی است که ۲۶ ذیقعده (گویا ۱۰۰۱) در مکه تاریخ گذارده (گ ۲۲۰) و کاتب نیمه دوم نسخه (تا پایان «کهف») نظر علی بن سلطان محمود گلپایگانی است که یک‌شنبه شوال ۱۰۰۲ در مکه تاریخ گذارده است؛ دارای دو سرلوح، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: تیماج مشکی ، ۴۶۲ گ، ۲۷سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۳۲/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۴۶]

۴۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۶/۲-۶۴۲۴

از یس تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن شاه محمود بن عبدالله سمنانی جزوتی، تا: دوشنبه ۷ شعبان ۱۰۰۳ق؛ تملک: محمد بن قاضی خان حسینی رازی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی [آستانه قم: - ۱۰۱]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۳

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۰۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد اول این تفسیر از ابتداء آن افتاده، نخستین آن که در تفسیر سطر آیه پیش از این آیه: «یا ایها الذین آمنو استعینوا بالصبر» می‌باشد این است: «گوی ذکر بسیار تو در جنب ذکر ذاکر ان اندك بود»؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج، ۳۱۲ گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۶×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۹]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۱

آغاز: بسمله. این سوره مکیست و گفته اند از اینجا که واسئلهم عن القریة التی کانت حاضرة البحرتا به آخر سوره مدنیست؛ **انجام:** مستحقان عذاب را عذاب کند بر حسب استحقاق ایشان و ایشان را به سزا و جزای ایشان رساند. تمت بحمدالله

از آغاز سوره اعراف تا پایان سوره فاطر. کاتب آن را در دو مجلد قرار داده: مجلد ثانی از سوره اعراف تا پایان سوره بنی اسرائیل و مجلد ثالث از سوره کهف تا پایان سوره فاطر است و با دو برگ سفید، این دو مجلد از همدیگر مجزا شده‌اند؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: علی بن حاجی عبدالکریم طبسی، تا: شوال ۱۰۱۰ق؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵؛ کاغذ: کشمیری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۵۱۷ گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱ - ۴۶۰]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۲

آغاز: سورة یس هشتاد و سه آیتست. از انس مالك روایتست که پیغمبر خدای فرمود که هر چیزیرا دلیست و دل قرآن سوره یس است؛ **انجام:** برابر

دنباله نسخه شماره ۱۲۸۱ و مجلد چهارم آن است و از سوره یس آغاز و به پایان قرآن انجام می‌پذیرد؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: علی بن حاجی عبدالکریم طبسی، تا: محرم ۱۰۱۱ق؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵؛ کاغذ: کشمیری آهار مهره، جلد:

تیماج قهوه‌ای، ۲۸۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱ - ۴۶۱]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۴

آغاز: برابر

از سوره اعراف تا آخر بنی اسرائیل؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میر حایری مداح، تا: ۱۰۱۱ق؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج، ۲۲۹گ، ۲۶ سطر، اندازه:۱۹×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۹]

۵۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳صدر

آغاز: برابر

از آغاز تا سوره کهف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۲ق؛ واقف: محمد شفیع صدراعظم، رمضان ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۴۵۹ گ، ۲۵ سطر (۱۴/۵×۲۵)، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۴ - ۳۳]

۵۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۱۶

آغاز: بهتر از همه صحابه و اهل البیت بود ثم بنتهل پس دعا کنیم به زاری تا خدای دعای ما اجابت کند؛ **انجام:** و بخشاینده ایست و بحسب عقوبت ... که ... (بقیه ناخواناست)

از تفسیر آیه ۶۱ سوره آل عمران تا پایان سوره انعام و دنباله مجلد قبل است؛ خط: نسخ، کا: محمد علی معلم، تا: ربیع الاول ۱۰۱۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۴]

۵۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۹۲۷

از آغاز سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن محمود رازی، تا: یک‌شنبه ۱۷ صفر ۱۰۱۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱-۵۰۳]

۵۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۹۰

جلد دوم از مجلدات چهارگانه؛ خط: نستعلیق، کا: شاه محمد بن شاه مراد، تا: جمعه سلخ ربیع الثانی ۱۰۱۸ق، جا: استرآباد، حسب فرموده امیر سلطان محمد بن میر ابوالمعالی استرآبادی؛ مقابله شده؛ اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۲۱

آغاز: بسمله. کهیعص. ذکر رحمة ربک عبده ذکریا ... عبدالله عباس گفت کهیعص نامیست از نامهای خدا؛ **انجام:** بگوی اعوذ برب الناس، و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین یا ارحم الراحمین. تمت التفسیر الشیخ ... ابو المحاسن الجرجانی بعون الله ... فی یوم ۲۲ شهر ربیع ... علی بن احمد سیبک الشیرازی

از سوره کهیعص تا پایان سوره تعویذ؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی سیبک شیرازی، تا: شنبه ۲۲ ربیع الاول ۱۰۲۰ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۴گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۱)سطر [ف: ۱۳ - ۱۰۳]

۵۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۴۴

آغاز: که آنچه تو مرا بشارت دادی بآن واقع شد و حاصل آمد خدای تعالی گفت نشان و علامت تو آنست؛ **انجام:** برابر

از سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حمزة بن محمد المحمود، تا: جمادی الثانی۱۰۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح، ابتدای سوره یس با سر لوح زرین و در ابتدای تفسیر سوره سجده؛ واقف: «خان محمد خان »، سال ۱۲۱۷؛ مهر: «افوض امری الی الله خان محمد» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۶۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ: - ۵۷]

۵۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۳۴

آغاز: نهادم و رنجی عظیم بردل من رسید با خود گفتم باشد که این تیغ بکسی افتد که این رنج نبرده باشد؛ **انجام:** برابر

تفسیر آیه ۴ سوره انفال تا پایان قرآن کریم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ رمضان ۱۰۲۶ق (پایان سوره کهف)؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۶×۳۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۴]

۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۴

در این فهرست نام مؤلف ذکر نشده است. آغاز قرآن تا پایان سوره کهف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۰۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۷ برگ پایان نسخه با ۵۷ برگ اول نسخه شماره ۹۲۳ یکی است؛ یک برگ از اول و یک برگ از میان ۲ و ۳ افتاده است؛ جلد: تیماج زرد، ۴۰۶گ، ۲۵ سطر(۱۱×۲۸)، اندازه: ۲۵×۲۸سم [ف: ۱ - ۸۵]

۵۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳

آغاز: مشکلات آنچه بزرگان دین و پیشوایان اهل یقین بر محک عقل زده اند؛ **انجام:** و قل الحمدلله الذی - تا به آخر سوره و این آیت بسیار خواندنی و الله اعلم ... قد تمت حامدا علی احسن حال بتاریخ سلخ شهر شعبان المعظم سنه ۱۰۲۷

جلد اول و از اول قرآن تا آخر سوره بنی اسرائیل؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد بن حاجی میر علی طبسی، تا: ۱۰۲۷ق؛ افتادگی:آغاز؛کاغذ:سفید نازک،جلد:مقوا با پارچه سبز، ۳۳۱گ، ۶۶۱ص، ۳۰ سطر (۱۳/۵×۲۴)، اندازه:۲۴/۵×۳۷/۵سم [ف: ۱ - ۵۲]

۶۰. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۱۳

از آغاز تا تفسیر «قل انما انا بشر مثلکم»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۰۲۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ گویا به خط محمد حسین بن محمد مازندرانی سلیمی که در ۱۰۵۹ وقف نموده به گواهی او در ص ۴؛ قطع: خشتی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۴]

۶۱. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱

جلد دوم از سوره کهف تا آخر قرآن؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد نورالدین حسین حسینی عریضی چهارمناری، تا: ۱۰۳۰ق؛ ۷۶۷گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۶×۳۶سم [ف: ۹]

۶۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۰۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمد تقی بن محمد شفیع حسینی، تا: ۱۰۳۸ق؛ محمد قائم مقام در سال ۱۰۶۸ نوشته‌اند که این تفسیر مشهور به تفسیر گازر می‌باشد و اعتضاد السلطنه نیز پشت صفحه

اول نوشته اند: «تفسیر جلاء الاذهان و جلاء الاحزان موسوم به تفسیر گازری فارسی داخل در کتابخانه شد»؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۴۷۴ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۱ - ۱۰۶]

۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۳

از آغاز سوره بنی اسرائیل را تا پایان سوره ناس؛ خط: نسخ متوسط، کا: محمد بن لطف الله موذن دامغانی، تا: نیمه ربیع الاول ۱۰۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: سبز مقوایی نو، ۶۰۵گ، ۲۵ سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ - ۸۸]

۶۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۵

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی [نشریه: ۱۱ - ۸۸۹]

۶۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۸۲

آغاز: برابر

جلد اول، تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ، کا: فرامرز گرجی، تا: غره ذیحجه ۱۰۵۶ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۴۹گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۴ - ۴۳۸]

۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:فیلم نسخه مجلس

در دو جلد ش ۳۱۱۹ و ۳۱۲۰. روی هم در چهار؛ کا: ملک محم بن حاجی الله ویردی قاینی، تا: ۱۰۵۶-۱۰۵۷ق، جلد نخستین نوشته روز یک‌شنبه ۱۵ ذیقعده ۱۰۵۶ و دومی نوشته ۲۰ ربیع الاول ۱۰۵۷ سومی نوشته پایان جمادی الثانی ۱۰۵۷ چهارمی نوشته ذیقعده ۱۰۵۷ [فیلمها ف: ۱ - ۶۸]

۶۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۶۳

از اوایل سوره انعام تا آخر سوره کهف؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۰ شوال ۱۰۵۸ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سبز، ۳۹۵گ، ۲۵ سطر (۹/۸×۲۰/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۷۳]

۶۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶

آغاز: بگردانید تا آیه تحریم خمر کسی برو خوانده است یا نه جماعتی آمدند و گواهی دادند که او را تحریم خمر معلوم بود

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۹ گ، ۲۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۳۲]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۷۰

آغاز: سوره مائده مدنیست الا یک آیه که در حجة الوداع آمده و هی قوله تعالی اکملت لکم دینکم؛ **انجام:** در بیان حال تا که ترسیدم که هیچکس نماند الا که ذکر وی کرده شود

از سوره مائده تا سوره یونس؛ خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۴ ربیع الثانی ۱۰۶۶ق، حسب فرموده نواب مقرب الخاقانی مهدیقلی مشعلدار؛ یادداشتی مورخ سال ۱۲۹۸ به جهت آقای مولوی کتابت شده و در آغاز همان کاتب نوشته که کتاب از مال مولوی مسمی به محمد حسن بن محمد محسن اصفهانی مازندارنی بوده در ۲ رجب ۱۲۹۸؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۳۳۱ گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۴۳ - ۵۸]

۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۳۱

آغاز: برابر؛**انجام:** و زود عقابست کسی را که کفران نعمت او کند، آمرزنده و مهربان است کسی را که به شکر او قیام نماید

جلد اول از آغاز تا پایان سورة الانعام؛ خط: نسخ، کا: حاجی محمد ساوی، تا: پنج‌شنبه از رمضان ۱۰۶۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۴]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۰۴

از آغاز کتاب تا سوره کهف؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن نورالدین محمد دشتبیاضی، تا: نیمه صفر ۱۰۶۹ق، به‌دستور امیر معزالدین حسین حسینی جنابذی؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۳×۳۸سم [ف: ۲۶ - ۷۲]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۶

آغاز: برابر

جلد ۴، تفسیر سوره یسن تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ یادداشت کوچکی به خط صاحب روضات؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج، ۳۴۸گ، ۲۰ سطر، اندازه:۲۰ × ۲۶/۵سم [ف: ۳ - ۲۰]

۷۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۰۱

آغاز: بسمله حمد بیحد و شکر بیعد شایسته و لایق جناب حضرت واجب الوجودیست ... مؤلف این کتاب ابوالمحاسن حسین بن الحسن الجرجانی اصلح الله شانه چنین گوید ... و بتوفیق این کتاب در تفسیر قرآن تألیف کردم و او را کشف الاحزان فی تفسیر القرآن نام نهادم؛ **انجام:** خدائی که مدبر اوست و برازنده و بیرون وقد وقع الفراغ

شامل دو جزء است که هر جزئی محتوی تفسیر نیمی از قرآن می‌باشد، صفحه آخر جلد اول و صفحه آخر جلد دوم کسرنویسی شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ تملک: فرهاد میرزا؛ کاغذ نخودی؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۳۳گ، ۲۹ سطر (۱۹×۳۱)، اندازه: ۲۷/۵×۳۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۱]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۴۰۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۵۳]

۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۳-فیروز

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: بهرام بن شاه نظر، تا: ۱۰۶۹ق؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی ضخیم، جلد: تیماج مشکی، ۸۸۲ص، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۴/۵×۳۸سم [ف: ۲۱ - ۵۷]

۷۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۰۵

از سوره ابراهیم تا پایان سوره مؤمنون؛ خط: نسخ، کا: احمد شریف بن جبرئیل ابن بنت شرف الدین حسن حسینی انصاری، تا: سه‌شنبه ۱۵ محرم ۱۰۷۱ق؛ ۲۳۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳ - ۶۷۷]

۷۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۱۲۰/م

آغاز: ظلما و من یعمل من الصالحات و هو مومن فلا یخاف ظلما و لا هضما آن روز که روز قیامت باشد شفاعت سود ندارد الا آنکه خدای وی را دستوری دهد. جلد چهارم: بسم الله الرحمن الرحیم ... یس ... یس را آیتی می‌شمرند و «طس» را نمی‌شمرند برای آنکه «یا» حرف ندا را می‌ماند به منزله یا زید مفسران در معنی یس خلاف کردند؛ **انجام:** و اذا جاء ت الصافة یوم یفر المرء من اخیه و ... جلد سوم: خدای تعالی به بندگان خویش بینا است می‌داند که کیست که مستحق عذابست و کیست که مستحق نیست مستحقان را عذاب بر حسب استحقاق دهد تمت هذا المجلد من التفسیر ...

جلد سوم (از آیه ۱۱۲ سوره مبارکه «طه» «ومن یعمل من الصالحات و هو مومن فلا یخاف ظلما و لا هضما» تا آخر سوره مبارکه فاطر) و جلد چهارم (از سوره یس آغاز تا تفسیر سوره عبس)؛ خط: نستعلیق، کا: ابن ابوالحسن محمد معین، تا: سه‌شنبه ۲۵ ذیحجه ۱۰۷۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور بنفش، ۲۷۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۸سم [ف:۲-۳۳۵]

۷۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۶۳

ازفاتحة الکتاب تا انتهای سوره کهف؛ خط: نسخ جلی، کا: رضا بن معروف به بابا رضا، تا: ۱۰۷۶ق؛ ازموقوفات شهید؛ جلد: تیماج، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۹۰]

۷۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۸

خط: نسخ، کا: محمد شریف سفیانکی، تا: ۱۰۷۷؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۳۰۷گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۴۰/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۵]

۷۹. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶ - ب

از سوره یس تا سوره ناس؛ خط: نستعلیق، کا: ملا حسین بن حاجی محمد، تا: ۱ ذیحجه ۱۰۸۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰۳گ، ۲۷ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۴×۳۶/۵سم [ف:۷۱]

۸۰. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۸۹؛ اندازه:۱۸×۳۰ [نشریه: ۷ - ۷۲۷]

۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۰۹

آغاز: از ابی بن کعب روایت است که رسول علیه فرمود که هر که سوره ص بخواند خدای تعالی او را مزد دهد بوزن کوههائی که با داود تسبیح کردند؛ **انجام:** برابر

از سوره صاد تا پایان قرآن کریم؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: عزیز بن صالح، عرب غیظی، تا: شنبه ۱۵ ذیحجه ۱۰۹۱ق، جا: نخجیروان شهرستان محلات؛ مصحح؛ جلد: ترمه با مقوا، ۳۸۰گ، ۱۶ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه:۲۱×۲۹سم [ف: ۲۸ - ۲۹۷]

۸۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۹۳۸

آغاز و انجام: برابر

جلد ۳ و ۴، تفسیر سوره مریم تا آخر قرآن است؛ خط: نسخ خوب، کا: محمدمعصوم بن ملاشاه محمد، تا: ۱۰۹۳ق؛ بر در دفتر کتابخانه و پشت خود نسخه به نام جلد دوم از تفسیر ملافتح الله ثبت شده ولی پس از تحقیق و مقابله با نسخ متعدد تفسیر معلوم شد که آن کتاب نیست وکتابی است که در فهرست رضویه به نام جلاء الاذهان و در نسخه بهار به نام گازر ثبت گردیده؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۳۴۶ص، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۸سم [ف: ۱ - ۱۰۶]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** از بالای سر او نور پدید آید به مکه که حشوش فرشتگان باشند و هد که سوره بخواند وی را نوری باشد از زمین تا آسمان

از آغاز تا سوره کهف؛ خط: نستعلیق. آیات نسخ معرب، کا: سلطان محمود بن محمد مؤمن قوژدی جنابدی، تا: ۱۰۹۳ق؛ از روی نسخه‌ای که حسین بن محمد در ۱۲ ربیع الثانی ۱۰۲۵ق کتابت کرده بود، مصحح؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده اسحاق» (مستطیل)، کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: شکری آهار مهره نازک، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۱گ، ۲۹ سطر (۲۳/۴×۳۶/۳)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۱۰]

۸۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۴۶

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شیخ حسن شریعتی ـ قم. از آغاز قرآن تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ ۸۷۷ص، [عکسی ف: ۳ - ۴۳۲]

۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۰۲-۲۲/۲۲

آغاز: الحمدلله حق حمده والصلوة علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین سورة الانعام عبدالله بن عباس گفت که این سوره یک بار فرود آمد به مکه هفتاد هزار فرشته بودند باوی؛ **انجام:** ولقا به معنی دیدار نیست از آنکه خدای تبارک و تعالی به هیچ حاسه از حواسی مدرک نیست و آنانکه دیدار خدای روا دارند جز این عمل نگویند ودر آیه لقا به عمل

از سوره انعام تا آخر کهف؛ خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: مقوای کرم عطف تیماج مشکی، ۴۰۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۳ - ۱۱۶۹]

۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۳۲

آغاز: بی نصیب اند از انکه علم تاویل و تفسیر آن کسی داند که سال‌های در دریای علم غوط (کذ) خورده باشد؛ **انجام:** و بهشت‌های فردوس جهارست دو از سیم و هر جه در انجاست از

از اوائل کتاب تا تفسیر آیه ما قبل آخر سوره کهف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حایری؛ کاغذ: حنایی، ۶۳۸ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۱۱ - ۵۹۳]

۸۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** روایت کرد که هرکه این سوره بخواند چنان باشد که بنزدیک من آمده و مرا از غم شاد گردانیده باشد

از آغاز تفسیر فاتحه تا پایان سوره کهف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۴گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۶×۳۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۳]

۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الله هذا یوم ینفع الصادقین صدقهم لهم جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابداً

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۴۴۴گ، ۲۰ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۳۱۵]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۳۹۸

ناقص، با حواشی اصول عقائد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ قطع: رحلی [د.ث. مجلس]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۹۸/۱

آغاز: علی رسوله من اهل القری فلله و للرسول و لذی القربی و الیتامی و المساکین و ابن السبیل؛ **انجام:** شب و روز میگردانیم و الله خلق کل دابة من ماء فمنهم من یمشی علی بطنه و منهم من یمشی علی رجلین

خط: نسخ، آیات معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ تاریخ پایانی رساله اصول عقائد (ص۳۲) مورخ یک‌شنبه ۲۴ رجب ۱۲۴۲ق ثبت شده، رساله به صورت چلیپا در ۳۲ صفحه آغازین تفسیر گازر کتابت شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰۰ص (۱-۶۰۰)، متن ۲۲ سطر و حاشیه ۶۸ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۴۵ - ۲۱۱]

۹۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۴۶

آغاز: و به خدا که هیچ آیت به شما نیامده است الا که خواسته اند که آن را بدانید که در چه چیز آمده است و معنی آن چیست آن که خدای تعالی بر سبیل تفریع و ملامت؛ **انجام:** ابوالعالیه گفت اعمال است یعنی بازخوانند هر یکی را برکردارش قتاده گفت نامه اعمال است و دلیل این با دلیل سیاق آیه است که فمن اوتی کتابه بیمینه و ابوهریره از رسول الله صلی الله علیه و آله روایت کرد که گفت هر که بر سبیل خدای نفقه کند

اعراف تا بنی اسرائیل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، عطف پارچه، ۲۷۶ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۵]

۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۳۹

آغاز: خود آن نبود بلکه از آن خاك انداخت که از قدم جبرئیل برداشته بود؛ **انجام:** برابر

از آیه «أفلا یرون ألایرجع الیهم قولا» [سوره طه ۸۹] تا پایان قرآن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۶۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۱/۵سم [ف: ۵ - ۳۰۵]

۹۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۶۴

از سوره حضرت مریم تا انتهای قرآن؛ خط: نسخ، بی کا؛ از موقوفات شهید؛ جلد: تیماج، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۹۰]

۹۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۲۷

و از اواسط سوره حج تا قدری از سوره لقمان؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف میشن قهوه‌ای، ۲۱ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۲/۵×۳۱/۵سم [ف: ۲- ۲۹۹]

۹۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۶۶

از آیه ۲۲ سوره مریم تا اواخر سوره فاطر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۰گ، ۱۵ سطر (۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۲ - ۷۵]

۹۶. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد یکم از آغاز تا سوره انعام؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۳۳]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۶

از سوره اعراف تا آیه «و اذا انعمنا علی الانسان اعرض ... »؛ خط: نستعلیق تحریری و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۹گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۴/۵×۳۲سم [ف: ۳۵ - ۴۶]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گفت چرا خمر خوردی ... آوردند که ندانستم که خمر حرا است امیرالمؤمنین علیه السلام او را ببرند و بر مهاجر و انصار بگردانید

از اول تا آیه ۹۳ سوره مائده «لیس علی الذین آمنوا و عملوا الصالحات»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۹ گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳۵ - ۳۷]

۹۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۷۵-عکسی

آغاز: برابر

نسخه کامل؛ خط: نسخ خوش و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۲۱ص، ۳۰ سطر (۱۴/۵×۲۷/۵)، اندازه: ۲۱×۲۳سم [عکسی ف: ۱ - ۱۰۱]

۱۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۹۲۶

تفسیر خمس القرآن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۱۲گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۰/۶سم [رایانه]

۱۰۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن عبدالحمید قاینی، تا: ۱۵ ذیقعده ۶۹ [۹]؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با یادداشت مورخ ۱۳۸ [۱۰۳۸]، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۱ سطر [آستانه قم: - ۱۰۱]

۱۰۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۲-ف

نسخه اصل: دانشگاه کیمبریج کتابخانه برون Brawn (10) A. 2 از عشر سوم سوره ص است تا سورة التین؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در فهرست نیکولسون ص ۱ آن را تفسیری کهن پنداشته‌اند ولی آقای دکتر یحیی مهدوی آن را با نسخه آستان قدس مقابله کردند و دریافتند که جلاء الاذهان است؛ ۳۷۴گ، ۲۳ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۶۸ و ۵۳]

۱۰۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶

در این فهرست نام مؤلف ذکر نشده است. نسخه مکرر شماره ۹۲۳ است با اندک تفاوت در کلمه‌ها و افزایش و کاهش برخی

از آنها و نداشتن سوره اسری و کهف که در آن وجود دارد این نسخه نیمه دوم تفسیر است و درست از همانجا که شماره ۹۲۴ ختم می‌گردد (سوره مریم) این نسخه آغاز می‌شود و فقط تا اواخر سوره مدثر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای یک سرلوح عالی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۴۹۳ گ، ۲۰ سطر (۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۱ - ۸۷]

۱۰۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۵۲

جلد سوم (کهف - ملائکه) و در پایان آمده که جلد سوم تفسیر گازر است؛ خط: نستعلیق، کا: هبة الله بن احمد، تا: ۷ رمضان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰۰ گ، ۱۷سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۸ - ۱۱۳]

۱۰۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳

آغاز: بسمله -رب یسر و لاتفسر و تمم بالخیر - سوره الکهف - مکیست - صد و ده آیت است؛ **انجام:** و نه از روی مجاز تا غایت بیان باشد و گفته اند مراد ناس اول چنین است برای

جلد دوم از اول سوره کهف تا آخر قرآن؛ خط: نستعلیق و نسخ، کا: حسین بن حاجی میر علی طبسی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید نازک، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۶۴۷ ص، ۳۰ سطر (۱۳/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۵×۳۷/۵ [ف: ۱ - ۵۳]

● **جلاء الافهام فی فضل الصلوة علی خیر الانام** / حدیث / عربی

jalā'-ul afhām fī faḍl-iṣ ṣalāt 'alā xayr-il anām

ابن قیم جوزیه، محمد بن ابی بکر، ۶۹۱ - ۷۵۱ ؟ قمری

ebn-e qayyem-e jawzīye, mohammad ebn-e abī-bakr (1293 - 1351)

مشتمل بر اخبار وارده در فضیلت صلوات بر پیغمبر است که در آن به شرح و توضیح پرداخته و مرتب است بر سه «باب»: ۱. نسخه افتاده به این جهت عنوان باب اول دانسته نشد. آخر نسخه را هم کاتب تمام ننموده؛ ۲. المراسیل و الموقوفات فمنها ما رواه اسمعیل فی کتابه الخ؛ ۳. بیان معنی الصلوة علی النبی صلی الله علیه و سلم الخ، حاوی ده فصل. این نسخه فصل دهم را ندارد.

چاپ: هند، مطبعة القرآن والسنة، چاپ سنگی، ۴۰۸ص، ۱۸۹۷م؛ بیروت، صیدا، مکتبة العصریة، ۲۳۲ص، ۱۴۲۴ق

[معجم المؤلفین ۱۰۶/۹؛ کشف الظنون ۵۹۲/۱؛ دار صدام ص۱۲۱]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۸

آغاز: بن نیار و عمار بن یاسر و جابر بن سمرة و ابو امامة بن سهل بن حنیف و مالك بن الحویرث؛ **انجام:** و لما کانت الصلوة؛

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: شیخ بهایی، سال ۱۰۳۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۵۹گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵ - ۱۱۴]

● **جلاء الافهام فی مولد خیر الانام** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی

jalā'-ul afhām fī mawlid-i xayr-il anām

ماردینی حنفی، عمر بن محمد

mārdīnī hanafī, 'omar ebn-e mohammad

رساله در کیفیت ولادت پیامبر (ص) و بعضی از کرامات آن حضرت هنگام ولادت و پس از آن را با ذکر اشعاری گرد آورده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۶۵/۲

آغاز: الحمدلله الذی عرف الجود و شرف الوجود بظهور خیرالمرسلین و مولده

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ از موقوفات رمضانیه مرحوم ابراهیم بن فتح الله شریف حسینی ۱۲۳۰؛ ۹ص (۱۰-۱۸)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۳۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۴۳/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۲۷۲]

● **جلاء البصر فی القضاء و القدر** / کلام و اعتقادات / فارسی

jalā'-ol basar fī-l qazā' va-l qadar

حسینی تبریزی، محسن بن غفار، - ۱۳۲۹ قمری

hoseynī tabrīzī, mohsen ebn-e qaffār (- 1911)

این کتاب ضمن عنوان مسائل مختلف در اعتقادات و معارف، آن را نسبتاً عالمانه نوشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۳۰

آغاز: الحمدلله الذی لا راد لقضائه و لا معقب لحکمه و هو الحکم الذی لا جور فی مشیته و لا ظلم فی قضیته؛ **انجام:** لقاء خود را روزی و قسمت و در سایه رحمت خود ما را مستظل فرما، بحق محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن محمد حسن، تا: پنج‌شنبه ۲۴ محرم ۱۳۷۴ق؛ مصحح، محشی، صورت اجازه آیت الله مرعشی نجفی که برای مؤلف به سال ۱۳۷۷ق نوشته شده آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۶۶گ، ۱۶ - ۱۷ سطر (۹×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۸ - ۵۵]

● **جلاء الجلالین** / تفسیر / عربی

jalā'-ul jalālayn

تاریخ تألیف: ۱۱۱۵ تا ۱۱۱۶ق

تفسیر مختصری است بر قرآن کریم که بعد از آوردن پاره ای از آیات بیشتر به مراد و معنای آیه و کلمات پرداخته است و از مباحث ادبی و غیره خودداری نموده است.

[الذریعة ۲۵۳/۲۶ و ۲۵۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۷۴

آغاز: واحد أی علی نوع منفرد عن غیره و هو المن و السلوی قالوه ساماً لان العرب تعبر عن النوعین بالواحد؛ **انجام:** و المواد الله اکبر و معناه جل أن یوصف لا بمعنی الکبر الذی هو ضد الصغر لانه کان صغیراً ثم کبر کغیره فمن قال ذلک فهو أقبح الجهلاء

از تفسیر آیه ۶۱ سوره بقره تا پایان سوره اسراء؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: غره شوال ۱۱۱۵ تا غره ربیع الاول ۱۱۱۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با خط خوردگی و اضافات در حاشیه؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۵]

● **جلاء الروح** / شعر / فارسی

jalā'-or rūh

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ - ۸۹۸ قمری

jāmī, ‘abd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

قصیده‌ای است شینی در پاسخ خاقانی و امیر خسرو دهلوی و حدود ۱۳۵ بیت.

آغاز: معلم کیست عشق و کنج خاموشی دبستانش ×× سبق نادانی و دانا دلم طفل سبق دانش

انجام: خدایا ریز بر جامی ز ابر فضل بارانش ×× که از هر چه نه بهر تست شوید پاک دیوانش

[فهرستواره منزوی ۶۸۴/۱۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۸۶/۱۸

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۴ گ (۳۸ر-۴۱ر) [ف: ۳۷ - ۴۶۹]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۴۲۷/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رفیع الدین محمد متخلص به رافع، تا: ۱۰۷۸ و ۱۰۷۹ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۰۶ر-۱۰۷پ)، اندازه:۱۵ × ۲۹/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۴۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۶۷/۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن سبز مجدول، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۴سم [ف: ۸ - ۳۱۴]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۳۱۹/۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی و فستقی و نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰ -۳۳ سطر(۶×۱۷)،اندازه:۹×۱۹/۵سم[ف:۲-۳۸۸]

● **جلاء الصدا فی شرح قطر الندا** / نحو / عربی

jalā'-uṣ ṣadā fī š.-i qaṭr-in nadā

بصری، عمر بن عبدالرحیم

basrī, ‘omar ebn-e ‘abd-or-rahīm

وابسته به: قطر الندی و بل الصدی؛ ابن هشام، عبدالله بن یوسف (۷۰۸-۷۶۱)

شرح قطر الندی است و شارح می‌گوید که بعضی از دوستان از من خواستند که شرحی بر کتاب قطر الندی بنویسم که از ایجاز مخل و اطناب ممل خالی باشد از این رو آن را پذیرفته و این شرح را نوشته و آن را «جلاء الصدا فی شرح قطر الندا» نامیدم.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹-ش/۱۱۴

آغاز: الحمدلله الذی رفع مقام من انتصب لطاعته و خفض قدر من زاغ فلم یرض بحکمته؛ **انجام:** و کان الفراغ من تسویده ظهر الثلاثا رابع جمادی الاولی من شهور سنه ۱۱۴۵ - الف و مائه و خمسه و اربعین و صلی الله علی سید نا محمد و علی آله و صحبه اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۴۵ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نازک، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۹۲گ، ۱۳ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۹۹]

←جلاء العیون ⩾ جلاء القلوب

● **جلاء العیون** / حدیث، تاریخ معصومین / فارسی

jalā'-ol ‘oyūn

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

اهدا به: شاه سلیمان صفوی(۱۰۷۷-۱۱۰۵ق)

تاریخ تألیف: محرم ۱۰۸۹ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

این کتاب زندگی‌نامه چهارده معصوم از پیامبر (ص) و حضرت فاطمه و دوازده امام شیعیان است، در یک «مقدمه» و چهارده «باب» و فصل‌هایی: مقدمه در ثواب گریستن؛ باب ۱. ولادت و مرگ حضرت محمد(ص)، در شش فصل؛ ۲. ولادت و رحلت حضرت زهرا (س)، در هشت فصل؛ ۳. ولادت و شهادت حضرت علی، در پنج فصل؛ ۴. ولادت و شهادت امام حسن، در شش فصل؛ ۵. ولادت تا شهادت امام حسین (ع) و وقایع بعد از آن در بیست و یک فصل؛ ۶. امام زین العابدین، در سه فصل؛ ۷. حضرت باقر، در یک فصل؛ ۸. حضرت صادق، در دو فصل؛ ۹. حضرت موسی کاظم؛ ۱۰. حضرت رضا، در دو فصل؛ ۱۱. حضرت جوادالائمه، در دو فصل؛ ۱۲. علی النقی، در دو فصل؛ ۱۳. حسن عسگری، در دو فصل؛ ۱۴. حضرت حجت (ع)، بدون فصل. این کتاب در واقع ترجمه برخی از احادیث مجلدات ۵ و ۶ و ۷ بحار الانوار است. جلد اول در نیمه شوال ۱۰۸۵ در مشهد مقدس رضوی به پایان رسیده است.

آغاز: ج ۱: بسمله. ستایش بی مثل و انباز، سزاوار خداوند بی نیازی است که تذکر مصائب و استماع نوایب سربازان مسالک قرب و وصال ... اما بعد، تشنه آب زلال فیوض ربانی ...
انجام: تا هنگامی که او را ظاهر گردانم و حق را باو برپا دارم و باطل را باو سرنگون سازم و دین حق برای من خالص باشد و به اینجا ختم کردم این عجالت کثیرالفائده را و ازحق تعالی امیدوارم که در روز جزا وسیله نجات این غریق بحر خطا گردد
چاپ: بارها به چاپ رسیده است و ترجمه عربی و اردوی آن نیز چاپ شده؛ مشار فارسی، ج۲، ص۱۵۶۷؛ نجف، مطبعه مرتضوی، ۱۳۵۳؛ تهران، سنگی، ۱۳۰۱ق.، رحلی، ۳۰۱ص
[الذریعة ۱۲۴/۵ رقم ۵۱۲ و ۱۲۶/۵: ترجمه عربی و هندی آن، ۹۴/۴: دو ترجمه اردوی آن، ۳۹۳/۲۲: منتخب آن؛ فهرستواره منزوی ۱۶۰۵/۳؛ نسخه‌های منزوی ۴۴۴۵/۶: (نشانی ۱۰۵ نسخه)، ۴۴۴۵: جلاء الابصار، که گزیده آن است؛ کتاب‌شناسی مجلسی ص ۲۰۲–۲۰۵؛ مشترک پاکستان ۲۸۲/۱۰]

شرح و حواشی:

۱– مجالس الشهداء فی مقاتل السعداء = مختصر جلاء العیون= ضیاء الجلاء؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷–۱۱۱۰)
۲– جلاء العیون (منتخب)؛ شبر، عبدالله بن محمد رضا (۱۱۸۸–۱۲۴۲)
۳– مجالس الشهداء فی ذکر مصائب آل عبا؛ زنگنه، علی بن عبد الباقی (–۱۳)
۴– روضة المؤمنین = چهارده گنج؛ عابد، زین العابدین بن محمد جعفر (–۱۲۲۹)
۵– جلاء العیون و الملهوف (منتخب)؛ یحیی بن زکریا
۶– جلاء العیون (منتخب)
۷– جلاء الابصار؛ انصاری، گلشن علی

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۹۸
آغاز: مطابق نسخه ۳۸۴۶ ملی؛ **انجام:** و گاه هست سؤالی بکنم هنوز سؤال نکرده جواب می‌فرماید و السلام.
انجامه: تمت الکتاب بعون الله تعالی ... فی سنه ۱۰۲۲ [؟]
خط: نستعلیق متوسط، کا: محمد علی، تا: ۱۰۲۲ق؟ [تاریخ غلط است]، جا: میر طالقان؛ مصحح، دارای یک کتیبه مذهب؛ واقف: حاجی محمد بن کربلایی حسن خوئینی، ۱۲۲۴ق؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و ال محمد» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی آبی و شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۵گ، ۱۹ سطر (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰/۷×۳۰/۵سم [رایانه]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۶۲
آغاز: برابر
شامل باب پنجم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ تملک: حاجی محمد صادق زنجانی؛ مهر: «الواثق بالله الغنی محمد بن عباسعلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲۰ – ۵۶]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا: محمد بن خواجه علی، تا: ۶ محرم ۱۰۸۹ق؛ اهدایی: ورثه ریاضی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با پارچه قهوه‌ای، ۳۴۶گ، ۲۴ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲ – ۶۵۳]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** صلی الله علی فخر المرسلین محمد و عترته الاکرمین هذا صورة خط المسود العتیق الذی مع ملا ارکان الدین رفیق و شفیق
خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید، تا: ۱۰۹۳ق؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوحه مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۴۳۳ گ، ۲۲ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ – ۵۲۸]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۷
خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالصمد بن رفیع الدین محمد لاهیجانی، تا: ۸ صفر ۱۰۹۵ق؛ مجدول، با سرلوح [نشریه: ۷ – ۱۲۹]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۳۱/۲–۳۹/۱۱
آغاز: گذاشت وکام پایین خود را در زیر قصر گذاشت ... فصل سیم دربیان تاریخ شهادت آن نیر فلک امامت است خلافی نیست درآنکه وفات آن منبع سعادات در سال صد وچهل وهشت؛
انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ محرم ۱۰۹۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۶۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۳ – ۱۱۷۴]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: نصیر بن سید محمد حسینی، تا: جمادی الثانی ۱۰۹۹ق؛ واقف: شیخ حسین شمس حسینی ابرده، آبان ۱۳۳۵؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج عنابی، ۳۵۹ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۱×۲۴/۵سم [ف: ۱۴ – ۲۱۱]

۸. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۲ – ج
خط: نستعلیق، کا: محمد بن سلطان محمد حیدر تبریزی، تا: ۱۶ ربیع الثانی ۱۰۹۹ق، برای خواجه محمد صالح؛ تملک: ملا محمد سلیم کتاب فروش در شوال ۱۱۴۹؛ واقف: محمد حسن بسطامی، ۱۲۹۹؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۳۱۰گ، ۲۰سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۷۲]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** این فقیر خاکسار و ذره بی مقدار را در حیات و ممات به دعای خیر یاد آورند شاید به این وسیله مغفور شود
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ مصحح، مجدول، با سرلوح مذهب مرصع گنبدی؛ مهر: «عبده علی ۱۲۸۲» (مستطیل)؛ تملک: جعفر حسن صاحب؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: کشمیری مرغوب نخودی آهار مهره، جلد: تیماج فرنگی بنفش، ۵۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۱۹۷]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۴
آغاز: ج ۲: باب پنجم در بیان تاریخ ولادت حضرت شاه ... خامس آل عبا و امام سعدا ... ابی عبدالله؛ **انجام:** برابر
جلد دوم از امام حسین (ع)؛خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در پایان تاریخ محرم ۱۰۸۹ هست که بایستی تاریخ تألیف باشد، هر چند در آغاز نسخه یادداشتی است که آن را تاریخ کتابت دانسته، با سرلوح؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۹گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱ - ۷۳]

۱۱. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۱۲۱
خط: نستعلیق، کا: شیخ ضیاء الدین، تا: قرن ۱۱؛ ۶۲۹ ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱ - ۸۴]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۵۴-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** کرمانی تحریر شد
خط: نستعلیق خوش، کا: علی رضا حسینی کرمانی، تا: یک‌شنبه قرن ۱۱؛ ۵۲۶ص، ۲۴سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۰۱]

۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «لا اله الا اله الملک الحق المبین محمد علی سنه ۱۱۷۷»؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۳۸۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۳۰]

۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۵
انجام: پانزدهم اگر دو زن داشته باشد و یکی از این دو زن شیر برادر آن زن دیگر را خورده باشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۲۸گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۱ - ۲۳۰]

۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۱۹
نسخه ناقص؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: حبیب دهقانی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی کاغذی، ۲۰۳گ، ۲۰ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۸۹۸]

۱۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۸۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاتب برگ پایان آن ابوعلی طباطبائی در ۱۲۹۹؛۴۳۱گ،۱۹سطر،اندازه:۱۸×۲۸سم [ف: ۲ - ۴۲]

۱۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [چند نسخه- ف: - ۳۴۹]

۱۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۰/۴-۵۷۸۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: ابوطالب قمی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۳۹ گ، ۱۸ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۰۱]

۱۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:-۵۸۴۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷۲گ، ۱۸ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۰۱]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۴۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۷گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱۵ - ۴۰۶۵]

۲۱. شیراز؛ مدرسه حکیم؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۹×۳۰سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۴۴]

۲۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۴۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: ۱۷×۲۳سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۷۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۵ گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه:۱۷×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۸۵]

۲۴. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۶۱۷
آغاز: عبدالمطلب شیبة الحمد بود و اسم هاشم عمرو و اسم مناف مغیره
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۴۹گ، اندازه:۱۸ × ۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۳۸۵]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۷۸
آغاز: بندگان و ارض و سما و مرغان هوا و ماهیان دریا و وحشیان صحرا؛ **انجام:** و ایضاً روایت کرده که یکی از غلمان آن حضرت جنایتی کرد که مستوجب
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: احتمالاً اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۳سم [ف: ۴۱ - ۲۵۵]

۲۶. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هر چند پاسبانان تفحص کردند اثری از او نیافتند و الله الموفق و المعین
جلد اول؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب؛ جلد: تیماج روغنی، ۳۴۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۲۲]

۲۷. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۳۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ تملک: سید محمدرضا شفتی؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۳۱گ، ۲۰سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۸۳]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۷۳
آغاز: نگفته است و در شجاعت و بسالت مشهور آفاق است و در خوش خویی و خوش زبانی نظیر خود ندارد؛ **انجام:** و ان جدی رسول الله وان ابی امیرالمومنین علیه السلام و یک یک امامان را؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا عطف تیماج عنابی، ۲۳۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۲۲]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۹ گ، ۲۴ سطر، اندازه:۱۹ × ۲۸/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۲۳]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۵۰

آغاز: و در راه یکی از کاهنان مرا دید که می‌لرزم و موهای سرم بر دوشم متحرک است؛ **انجام:** و رفتم به خدمت امام حسن (ع) و پرسیدم مولای من کجاست فرمود که سپردیم او را به آن کس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۴۲گ،۲۰سطر،اندازه:۲۰/۵×۳۱/۵سم[ف:۲۶-۲۲۴]

۳۱. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: حسین بن محمد علی، ۱۱۹۸؛ ۲۰۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۱ – ۱۵۳]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بس قصه‌های پیغمبران یاد کرد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تمام چرمین، میشن تریاکی، ۴۴۰گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه:۲۰×۳۰سم [ف: ۶ – ۵۷۸]

۳۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۱۸

انجام: پس بر می‌خیزد و تجدید وضو می‌کند و پیوسته مشغول عبادت و نماز و دعا و تضرع می‌باشد تا صبح

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۲۵۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۱سم [ف: ۱ – ۱۸۹]

۳۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۰۷

آغاز: باب پنجم ... در بیان ولادت و شهادت حضرت سید شهداء و خامس آل عبا ... فصل اول در بیان ولادت با سعادت؛ **انجام:** باب چهاردهم در بیان ولادت ... صاحب الزمان ... گفتم نرجس نام دارم گفت این نام

از شرح حال امام حسین (ع) تا شرح حال امام زمان (عج)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ مهر: «عبده الراجی محمد امین بن محمد شریف ۱۲۲۸» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱ – ۱۷۵]

۳۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۲۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۴۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۲ – ۴۲]

۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۷۹

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ ناقص؛ کاغذ: کشمیری ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۷۱گ، ۱۷ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ – ۱۰۵۲]

۳۷. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۷۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱ – ۱۰۷]

۳۸. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ پس از برگ دوم افتادگی دارد؛ ۲۹۹گ، ۲۳ سطر، اندازه:۲۰×۲۹سم [ف: ۱۶]

۳۹. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: – ۲۷]

۴۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۳۵۳

آغاز: بسمله فصل پنجم در بیان ثواب گریستن بر آن حضرت و ماتم آن حضرت داشتن؛ **انجام:** و حق را به او ظاهر و باطل را به او سرنگون سازم

از فصل پنجم از باب پنجم تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: حاجی علی نقی علاقه بند پسر حاجی حبیب الله ساکن محله شیخ مسعود در اصفهان مورخ ۱۱۵۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ – ۱۹۴۷]

۴۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۰۵

آغاز: باب پنجم در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سید الشهداء، و خامس آل عبا و امام و پیشوای اهل صبر و ابتلاء؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبد الرحیم بن ابوالحسن اصفهانی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ تاریخ تحریر ۱۰۲۴ دارد و حال آنکه تألیف در ۱۰۸۹ شده؛ اهدایی: محمد شایق خویدکی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۱۵گ، ابعاد متن: ۱۱×۱۸، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۷۴۶]

۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۱۵

آغاز: اولیاء اسلام علیه السلام فرمود که سوگند خورده ام که از خانه بیرون نیایم و ردای مبارک بر دوش نیندازم؛ **انجام:** که حسن بسیار طلاق می‌گوید دختران خود را

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: محمود فرساد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش پارچه‌ای، ۱۱۲گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ – ۷۵۴]

۴۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۵

آغاز: الله چه بسیار از روی تعجب و شدت بسوی من نظر می‌کن؛ **انجام:** که حضرت فرموده بود ناگاه حضرت امام حسین ع از حجره خود صدا زدند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی:حسین فرمان یزدی؛کاغذ:نوعی ترمه،جلد:مقوایی با پارچه آبی، ۲۰۶گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ – ۲۳۴]

۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۳

آغاز: شد صداهای بسیار شنیدیم از خانه که در آن بودم که سخن آدمیان مشابهت نداشت؛ **انجام:** جدائی از چون تو پیشوایی و مفارقت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: مهدی همدانی زاده؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۲۷۶گ، ۲۳سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۳۳]

۴۵. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۶۹

خط: نستعلیق، کا: عبدالمطلب، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵ سم[ف: ۵۰]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۷۰

آغاز: آثار متظافره تذکر و تذکیر و گریستن و گریان گردانیدن؛ **انجام:** و بزودی او را بسوی تو بر می‌گردانند چنان چه حضرت موسی را به مادرش بر گردانیدند

خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (برگ اول و سوم) و انجام (آخرین برگ)؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای،۴۳۹ گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۲۵]

۴۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۶۵

آغاز: نوایب زمان تفکر در آلام و مصایب ایشان؛ **انجام:** بنزد ما بیاور مرغ آنحضرت را گرفت و بسوی

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶برگ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۶۷]

۴۸. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۴۱

آغاز: فرمود که یعنی شفقت حضرت رسول.. باب دویم در ابتدای نور شریف آنحضرت؛ **انجام:** و جد تو شفیع روز جزاست -باب پنجم در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سید الشهدا

از باب دوم تا باب پنجم کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۶۸]

۴۹. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۵۲

آغاز: یزدجرد بن شهربانو کسری است و عمر عزیزش پنجاه و هفت سال؛ **انجام:** پس بمن امر نمود که بمادرش برسان تا چشمش روشن

از شرح احوال امام زین العابدین تا اواخر شرح مناقب امام دوازدهم حضرت ولی عصر (عج)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۶۸]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** این کتاب مستطاب بودست کمترین بندگان العبد الله بن ... بحق محمد و علی و فاطمه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ از داخل نسخه نیز اندکی ساقط است؛ مصحح، غلط گیری شده؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج، ۳۴۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۶سم [ف: ۱۴ - ۲۱۲]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکتاب بعون الملک الوهاب فی شهر ذی الحجه الحرام سنه ۱۲۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ صدر و ذیل نسخه نونویس در ذیحجه ۱۲۳۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۴ - ۲۱۳]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سایر مرغان نیز از عقب او پرواز کردند پس حضرت امام حسن (ع) فرمود که سپردم تو را بآنکسی که؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی آهاری، ۳۷۱گ، ۲۱-۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۱۴]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۶۲

آغاز: و برای عظیم شمردن هتک حرمت و برای جزای بدی که امت ترا خواهند داد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (از ابتدا تا اواسط باب پنجم ساقط است)؛ واقف: سیدعلی اصغر اصغر زاده، اردیبهشت ۱۳۳۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه پارچه، ۱۰۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۱۵]

۵۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۳۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مشکی مقوایی، ۳۳۶گ، ۲۵سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴-۳۶]

۵۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۳گ، ۲۱سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۴ - ۳۶]

۵۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۴۰

آغاز: ترا و چون به هوش باز آمد گفتند چه شد ترا ؟ گفت پیغمبری در بنی اسرائیل برطرف شد؛ **انجام:** قسمت منقسم گردانید و یک قسمت را در صلب عبدالله بن مطلب قرار داد و دو قسم دیگر را در صلب عبدمناف

حالات پیامبر اکرم (ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی ابر و باد، ۶۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف مخ: - ۵۹]

۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۲۹-۱۰/۱۳۹

آغاز: یأخذ بالمراصد فی طرق الموارد من قائم و قاعد پس آن حضرت در روزی آنقدر نمو می‌کرد که دیگران در هفته آن قدر نمو کنند؛ **انجام:** بباد فنا می‌داد تا بحدی که خوردن و آشامیدن بر من حرام شد و هر روز چهره ام کاهی می‌شد و بدن می‌کاهید

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب، مصحح؛ جلد:

تیماج قهوه‌ای، ۳۵۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۱۷۲]

۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۶۸-۲۴/۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** حضرت امام حسین دست خود را به دست او داد بعد از ساعتی اندک ... فرمود که ملک موت به من می‌گوید که بشارت باد تو را که حق تعالی از تو راضی است وجد تو شفیع روز جزاست؛

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: حاجی محمد جعفر بن حاجی محمد رحیم، ۱۱۱۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۷۰]

۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۸۶-۲۳/۱۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** این دو موضع را می‌بوسید. مؤلف گوید که اکثر معجزات در باب شهادت آن حضرت مذکور خواهد شد

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۷۱]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۲۱-۱۷/۱

آغاز: شریعت و دین برق شمشیرش آتش ... طوطی خامه ... در شکار معانی بلند عرش پرواز گره جبین قهرش عقده گشای گرههای کاربستگان؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۱۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۳ - ۱۱۷۳]

۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۵۸-۳۱/۳۸

آغاز: و رفع درجات می‌گردد و اطلاع احوال سعادت مال پیشوایان دین و مقربان ... آنرا به جلاء العیون مسمی گردانید بر مقدمه و چهارده باب بعدد مقربان رب الارباب؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۱۷۴]

۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۵۹-۲۴/۵۹

آغاز: که چون از آن حضرت سوال کردم مرا خبر داد به آنچه واقع خواهد شد تا روز قیامت پس هیچ گروهی از مردم نیستند مگر آنکه می‌دانم که محق ایشان وگمراه ایشان کیست؛ **انجام:** امام نیست مگر کسی که در حکم کند در میان مردم ... وقیام نماید در میان مردم به عدالت و قدم از جاده شریعت مقدسه بیرون نگذارد و مردم را بر دین حق مستقیم بدارد والسلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۳۱۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۷۴]

۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس دراین وقت امام رضا (ع) را که غسل می‌دهد وحال آنکه پسرش درمدینه است ومادر طوسیم چون این بگوید جواب بگو ما شیعیان می‌گوئیم که امام را واجبست که امام غسل دهد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۳۶ گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف مخ: ۲-۵۵۸]

۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: ابوالقاسم بن محمد با مهر «عبده ابوالقاسم ۱۱۲۱» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۴۴۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۷]

۶۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۴۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یگانه صمد از شر هر ظالم و صاحب حسد و بروایت دیگر گفت که چون او را بر زمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۱۶گ (۱-۱۶)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۶ - ۶۲۱]

۶۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۳

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ از باب ششم تا پایان کتاب به خط صادق از قرن سیزدهم بازنویسی شده؛ ۳۸۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۳۴۳]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۲ کر

آغاز: آیا شما فرموده اید، حضرت فرمود که بلی گفتم پس سند میانه ما و شما افتاده و حدیث خود از شما شنیدم ... باب اول در بیان ولادت و وفات اشرف کاینات و مخدوم اهل سموات؛ **انجام:** تا که ملاقات جدم رسول خدا را و لیکن وصیت میکنم ... وصیت نامه مرا بنویس بسم الله الرحمن الرحیم این وصیت نامه ایست که می‌کند حسن بن علی ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، بخش نونویس اواخر قرن ۱۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ مهر: «عبده غلام علی ۱۱۵۲» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی سفید و نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی و مغز پسته‌ای، ۱۱۶گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۴۰/۲ - ۲۵۷]

۶۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۷۶

آغاز: در آلام و مصایب ایشان در راضی شدن بقضاهای ربانی و دفع؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کسرنویسی شده در سال ۱۲۶۲ق توسط ملا محمد علی؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۶۶گ، ۲۸ سطر (۱۲/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳۱۷]

۶۹. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۱۳۷

خط: نستعلیق، کا: نجف علی، تا: ۱۱۰۱ق؛ ۲۱۶گ، ۲۲ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه:۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۸]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دهه آخر صفر ۱۱۰۴ق؛ مصحح؛ واقف: شیخ محمد باقر مازندرانی، ۱۳۴۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۴۱گ، ۲۵- ۳۰ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۳۰سم [ف: ۱۴ - ۲۱۳]

۷۱. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با وقف‌نامه‌ای مورخ ۱۱۰۴ به خط یا انشاء علامه مجلسی که در آن علامه مجلسی می‌نویسد: «این کتاب از

نماء حمام نقش جهان که از اوقاف شاه سلیمان صفوی است به انجام رسید و وقف شد» با مهر علامه مجلسی «محمد باقر العلوم»؛ [چند نسخه–ف: – ۳۴۹]

۷۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۶۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ جمادی الاول ۱۱۰۸ق؛ ۳۶۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۲ – ۲۰]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۱۰۳

آغاز: حمدی که مقربان ملأ اعلی و مقدسان غبرا توانایی عشری از اعشار و قدرت

تنها دیباچه کتاب است؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۲۳۶ر حاشیه) [ف: ۲۹/۱ – ۱۴۸]

۷۴. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۴۲

کا: محمد حسین بن جعفر بن صادق کلید دار کاظمین، تا: ۶ محرم ۱۱۱۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ [ف: ۸]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۲

آغاز: برابر؛**انجام:** و دین حق برای من خالص باشد به اینجا ختم کردیم

کا: علی نقی بن علی بیگ ابهری جی اصفهانی، تا: رجب ۱۱۱۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳۳/۲ – ۱۱۲]

۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۱۲-۲۲/۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد زکی بن محمد، تا: شنبه ۲۹ شوال ۱۱۱۸ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳ – ۱۱۷۱]

۷۷. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۴۲

آغاز: و چون روز دهم محرم می‌شد روز مصیبت و اندوه و گریهء او بود و می‌گفت که امروز روزی است که

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف مخ: – ۵۸]

۷۸. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ خوش، کا: ابن ملا ذکرعلی فرض البیرقی، تا: ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: چرمی قهوه‌ای، اندازه: ۱۹×۲۹سم [نشریه: ۷ – ۷۲۷]

۷۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۶

خط: نسخ، کا: ابومنصور بن محمد رضا باب الدشتی، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۱۲۰ق؛ مجدول؛ مهر: «العبد المذنب محمد عارف الحسینی» (مربع)؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۳۹۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳ – ۳۰۹]

۸۰. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد بن اصلان گنجوی، تا: ۱۱۲۱ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۰۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳۵]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۷

آغاز: برابر؛**انجام:** تم الکتاب بعون الملک الوهاب سنه ۱۲۲۲ ۰۰۰ امیرالمونین علیه السلام مطالعه فرمایند

خط: نستعلیق، کا: عبدالمطلب الشی، تا: ۱۱۲۲ق؛ مجدول؛ واقف: سید حسین پیرنیا،مهر ۱۳۶۵؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۴سم [الفبائی ف: ۶۳۳]

۸۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۸

خط: نستعلیق، کا: محمد مسلم بن محمد صالح، تا: شنبه ۱۷ شوال ۱۱۲۲ق؛ تملک: حیدر قلی بن محمد خان کابلی در رمضان ۱۲۲۷؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۰۶گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۴۱]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ رمضان ۱۱۲۳ق، نویسانده ابوطالب بن محمد اشرف منجم؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱۸گ، ۲۲ سطر (۱۲/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۱۷ – ۴۰]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ رجب ۱۱۲۳ق؛ واقف: خان بابا مشار، خرداد ۱۳۴۵؛ کاغذ: حنایی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۱۴ – ۲۱۲]

۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۸۸–۱۱/۸۸

آغاز: در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سیدالشهداء خامس آل عباء؛ **انجام:** وسیله نجات این غریق بحر خطا گردد و کان ختامها ... و الحمدلله اولا و آخرا و صلی الله علی فخر المرسلین محمد و عترته الاکرمین

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن محمد، تا: شنبه ۲۵ شوال ۱۱۲۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۳ – ۱۱۷۲]

۸۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ملک موت به من می‌گوید که بشارت بادترا که حق تعالی از تو راضی است وجد تو شفیع روز جزاست

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر بن محمد رحیم هیجی نطنزی، تا: سلخ محرم ۱۱۲۴ق؛ مصحح؛ یادداشتی به سال ۱۲۴۷ در تهران؛ مهر: «عبده الراجی محمد رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۹گ،۱۹سطر،اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱–۵۰۶]

۸۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۹۳

خط: نسخ، کا: عبد الله بن محمد ابراهیم حسینی تبریزی، تا: پنج‌شنبه ۳ محرم ۱۱۲۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۲ – ۴۵۱]

۸۸. قوچان؛ سلطان ابراهیم؛ شماره نسخه:۴۹

آغاز: باب چهارم در بیان حالات و واقعات و نصوص امامت و

معجزات و خوارق عادات سید عابدین و اشرف ساجدین امام چهارم حضرت زین العابدین ... کفت در نسب فاغر و اسم مبارک و کنیت شریف و؛ **انجام:** گفتار در بیان دلایل چند از کتب اهل ذمه و اهل اسلام در وجود امامت صاحب الزمان بر ضمایر غیبی سرایر و خواطر
از باب ۱۲ در تاریخ و کیفیت میلاد کثیر الاسعاد امام زمان (عج) را شامل است باب چهارم زندگانی امام زین العابدین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۲۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ فاقد جلد، ۱۴۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف مخ]

۸۹. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴-ج/۵۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** امیدوارم که در روز جزا از وسیله حضرات ائمه معصومین (ص) این غریق بحر معاصی و خطا را از دستگیری کرم ... خود بساحل نجات ... تاریخ سبعة شهر جمادی الاول فی ... مائة و سبع و عشرین بعد الالف ... ع ل ی - م ی ر ج ع ف ر (علی میر جعفر)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۱۲۷ق؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۴۳۴گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲ - ۱۱۳]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳ خوئی

خط: نستعلیق، کا: ملا سعید پسر ملا حسینخان، تا: ۱۱۲۸ق؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار دار، جلد: تیماج مشکی، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۳سم [ف: ۷ - ۶۱]

۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۵۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۸ شعبان ۱۱۲۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲۹۷گ، ۲۳سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۹ - ۹۶۱]

۹۲. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۲۳

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد بن اسماعیل قزوینی، تا: شنبه ۳ رمضان ۱۱۲۸ق؛ ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۸۷]

۹۳. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۳۵

خط: نستعلیق، کا: مور علی بن محمد کمانگر، تا: رجب ۱۱۳۰ق؛ ۳۷۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱۰۸]

۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۴۳-۱۳/۲۳

آغاز: بسمله و به نستعین دربیان تاریخ ولادت و شهادت سید اوصیاء امام التقیا وزبده اصفیا اسدالله الغالب حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب؛ **انجام:** برابر
از تاریخ امام علی(ع)تا آخر؛خط: نستعلیق، کا: جلال الدین محمد بن علی دوست ساکن خوی، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۱۳۰ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۱۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۳-۱۱۷۳]

۹۵. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۰۷

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن نعمت الله ریزی، تا: ۲ رجب ۱۱۳۱ق؛ ۲۴۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۸۷]

۹۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۰۵

آغاز و انجام: برابر
از ابتدا تا پایان حالات امام حسین؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بجستانی، تا: ۸ ذیحجه ۱۱۳۳ق؛ مهر: «یا صادق الوعد ۱۱۳۶» (مربع)؛ ۴۶۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۷]

۹۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۴۲

خط: نسخ، کا: عباس بن الله ویردی طالقانی، تا: پایان رمضان ۱۱۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۳۱ سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۴ - ۳۶]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۰۱

آغاز: که مومنین که از دیده‌های برای قتل حسین بن علی صلوات الله علیه قطره ای اشک بیرون آید؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد علی حقی قمی، تا: غره ربیع الاول ۱۱۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۳۶۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۳۱]

۹۹. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۶۶

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن حسنخان یوزباشی مرندی، تا: شوال ۱۱۵۶ق؛ تملک: عبدالله خان بن حسین خان مرحوم ۱۱۵۶ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۹۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳۶]

۱۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۹۲-۵۵/۶۲

آغاز: بر آفریدن آنها و اطاعة ایشان را بر سایر مخلوقات واجب گردانید و امور خلق را به ایشان گذاشت و ایشان هیچ کار نمی‌خواهند مگر بمشیت الهی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۶۰ق؛ ۱۰ برگ آخر نونویس: جمعه ۷ شوال ۱۳۰۳ق؛ ۳۹۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۷۵]

۱۰۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۴

آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده الراجی ابن الرضا احمد» (بیضی)؛ یادداشتی با تاریخ ۱۱۶۵، محشی با امضای «رضا»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۲۲گ، ۲۰سطر،اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف مخ]

۱۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۰۷

آغاز: و گریانیدن محزون شدن و محزون گردانیدن بر بلایا و محن اهل بیت رسالت که از مصیبتهای جمیع مقربان درگاه احدیت عظیم است؛ **انجام:** برابر
این نسخه تمام باب‌های چهارده گانه را دربردارد فقط مقداری از مقدمه را ندارد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد نصیر بارفروش، تا: چهارشنبه ۲۵ ذیقعده ۱۱۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «مصطفی الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۸]

۱۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۱۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۷۹ق؛ تاریخ ۱۱۷۹ نونویس و احتمالی است؛ مصحح؛ مهر: «عبده ابوالقاسم» (چهارگوش)؛ کاغذ:

اصفهانی نخودی، آهار مهره، جلد: مقوایی، روکش تیماج قهوه‌ای، ۳۲۹گ، ۲۵سطر(۱۱×۱۲/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [رایانه]

۱۰۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۸۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۶ شعبان ۱۱۸۶ق؛ ۲۸۲گ، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۳ - ۲۶]

۱۰۵. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۷۸

خط: نسخ، کا: سید محمد بن محمد حسین مرعشی شوشتری، تا: ۶ جمادی الاول ۱۱۹۰ق، جا: سین برخوار؛ ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۵۶]

۱۰۶. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۹۲ق؛ افتادگی:آغاز؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: چرمی مشکی، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [نشریه: ۷ - ۷۲۷]

۱۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۱۷-۲۵/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمدصادق بن شهروان بختیاری از طایفه عقیلی، تا: پنج‌شنبه ۸ محرم ۱۱۹۶ق؛ جلد: روغنی، ۲۰۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۱۷۱]

۱۰۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ ذیقعده ۱۱۹۸ق؛ ۳۷۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۶۸]

۱۰۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** باب چهاردهم در بیان ولادت موفور السعادت حضرت صاحب الزمان و خلیفه الرحمن حجة بن الحسن صلوات الله علیه است ... و بعضی پنجاه و هفت نیز گفته اند و مشهور آنست که

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴۴۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: - ۱۰۹]

۱۱۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۴۰

انجام: فرمود مه مرحبا به تو ای بنده شایسته من که من تو را خلق کردم برای ... و تویی هدایت کننده بندگان من قسم بذات مقدس خود می‌خورم که با طاعت تو ثواب می‌دهم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: - ۱۰۹]

۱۱۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۳۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۱گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱۰۹]

۱۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۸۲

آغاز: و مرا در بهترین قرنها و در میان نیکوترین امتها ظاهر گردانید؛ **انجام:** که چون حق تعالی مهدی این امت را به من عطا فرمود و ملک فرستاد که او را به سراپرده عرش رحمانی پس حق تعالی به او خطاب کرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۴۲۲گ، ۱۹ سطر، اندازه:۲۱/۳ × ۳۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۲۲]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۶۹

آغاز: نوایب زمان تفکر در آلام و مصائب ایشان؛ **انجام:** داشته این دیه را

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حجة الاسلام الهی خراسانی؛ کاغذ: نخودی اهار مهره، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۲۹۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۰سم [ف: ۲۶ - ۲۲۱]

۱۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۲۵

آغاز: عملش نوشته شود و غم او برای ما عبادت باشد و سر ما را پنهان داشتن از دشمنان ما ثواب جهاد فی سبیل الله دارد؛ **انجام:** گفت ظاهر شد آنچه مولایم فرموده بود پس من شروع کردم بخواندن سوره

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید عبدالباقی آیت اللهی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۳۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۲سم [ف: ۲۶ - ۲۲۱]

۱۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و دیگر اسیران مسلمانان را عزیز گرامی می‌داشت بعد از چهار

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۱گ، ۲۰ سطر، اندازه:۱۹× ۲۸/۵سم [ف: ۵ - ۲۶۱]

۱۱۶. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۲۵

تا احوال امام حسن؛بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ [ف: ۸]

۱۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۷۱

آغاز: خلاصه ارباب محنت و بلا و نقاوه اصحاب و ابتلا فرمان فرمای عوالم غیب؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (جای پنج سطر اول دیباچه سفید است)؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۶۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [الفبائی ف: ۱۶۷]

۱۱۸. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۰۹ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۱]

۱۱۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۴۸

باب پنجم در احوالات امام حسین علیه السلام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۱ - ۱۰۹]

۱۲۰. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۴۶

خط: نسخ، کا: محمد علی بن عبدالکریم، تا: غره جمادی الاول ۱۲۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۳۸ گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۹۸]

۱۲۱. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۹۸

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۳۳]

۱۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۵۸/۵

گزیده ای از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۶۳ر-۸۱ر)، ۲۰سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۲۴۹]

۱۲۳. همدان؛ زند، عباس؛ شماره نسخه:۵

خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تیره، ۳۶۰گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [رشت و همدان: ف: – ۱۷۰۴]

۱۲۴. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۳۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: – ۱۶۷۴]

۱۲۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۸۰

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۳ – ۲۶]

۱۲۶. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۴۹

آغاز: و تقریر می‌نماید که چون بمقتضای اخبار متواتر و آثار و متظافر تذکر و گریستن و گریانیدن و محزون شدن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۴۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ – ۱۲۹]

۱۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۳۶

آغاز: اخبار متواتره و آثار متظاهره تذکر و تذکیر گریستن و گریان گردانیدن؛ **انجام:** پس حضرت رسول (ص) فرمود که من و علی و فاطمه و حسن و حسین در سراپرده عرش الهی بودیم و تسبیح الهی می‌کردیم و ملائکه تسبیح

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: ذبیح الله، اردیبهشت ۱۳۷۱؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۳۴۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف:۲۶-۲۲۳]

۱۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عترته الاکرمین الطیبین الطاهزین

کامل؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی و شکری آهار مهره، جلد: تیماج، ۳۹۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱ – ۲۵۷]

۱۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بگو که او در پناه حفظ و حمایت منست و او را از شر دشمنان حراست و محافظت می‌نمنیم تا هنگامی که او را ظاهر گردانم و حق را به او بر پا دارم و باطل را باو سرنگون سازم و دین حق برای من خالص باشد تمت

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ واقف: سید تقی عدل، اسفند ۱۳۸۰؛ کاغذ: شکری آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۵۸گ، ۲۳ سطر، اندازه:۱۹× ۲۹/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۲۷]

۱۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۴۹

آغاز: بسیار بر ایشان کشید و جمیع اهل مدینه و قبیله اوس و قبیله خزرج برای مشاهده نور جمال هاشم بیرون آمدند؛ **انجام:** ناگاه دربانان و خدمتکاران گفتند ابن الرضا (ع) در در خانه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: نورالدین امام جماعت داراب فارس، شهریور ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۳۸۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۲۶]

۱۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۷۴

آغاز: تشنه لب زلال فیوض ربانی و آرزومند ادراک سعادات جاودانی محمد باقر؛ **انجام:** که روزی من نزد شیخ ابوالقاسم حسین بن روح که از نواب حضرت صاحب الامر (ع) بود نشسته بود با جماعتی

تا حالات حضرت ابی عبدالله الحسین است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (یک ورق) و وسط و انجام؛ واقف: عبدالحسین اسماعیلی نوردشتکی، شهریور ۱۳۷۹؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۶ – ۲۳۰]

۱۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۴

انجام: حسن بن علی عسکری علیه السلام در علم و زهد و ورع و عبادت و زهادت و وقار و مهابت او را مقدم میداشتند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۳۱۳گ، ۱۹سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۳۰]

۱۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۷

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد بن میرزا محمد مهدی، تا: اوایل قرن ۱۳؛ مهر تملک: «میرزا محمد مهدی بن محمد»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۳۳۲گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۳۱]

۱۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۴

آغاز: ... و کسی غیر از خدا نمی‌داند که در ظلمت چیست؛ **انجام:** گفتم ای دوست من بعد از آنکه دلم را از آتش حسرت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: شمس الدینی؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی پارچه آبی، ۱۷۸گ، ۲۳سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱ – ۱۸۰]

۱۳۵. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۴۵۱۵

خط: نسخ، کا: نصر الله آق بلاغی، تا: ۱۲۰۰ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: – ۱۲۴۸]

۱۳۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۹۹

آغاز: و دیروز با زنان اکابر قبیله بنی قینقاع رفته است اگر در این جا توقف بنماید مشمول عنایت و کرامت ما خواهد بود؛**انجام:** باب دوازدهم در بیان تاریخ احوال نونهال حدیقه مصطفوی و گل بوستان مرتضوی امام دهم حضرت امام علی النقی علیه السلام است. فصل اول در بیان تاریخ ولادت و نسب و اسم و لقب ...

فصل دوم در بیان تاریخ شهادت ... می‌دانند احکام دین خدا را حضرت موسی علیه السلام پیغمبر خدا بود
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی؛ جلد: تیماج مصنوعی مشکی، ۲۶۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۱ - ۱۷۶]

۱۳۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۴۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۲۲ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۸۶۰]

۱۳۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۲۲
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰-۲۳سطر (۱۵×۲۴)،اندازه:۱۶×۳۰سم[ف:۴-۱۸۵۹]

۱۳۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۷
آغاز: و اشرف قربات است و سبب نیل سعادات و رفع درجات می‌گردد و اطلاع بر احوال سعادت مآل پیشوایان دین و مقربان رب العالمین موجب قوت ایمان و یقین می‌شود؛ **انجام:** پس به نیکی از آن مرغان ... محافظت نما و هر چهل روز یکمرتبه به نزد ما بیاور مرغ آن حضرت را
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۱۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۳]

۱۴۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۳
خط: نسخ، کا: محمد کاظم موسوی، تا: قرن ۱۳؛ ۴۳۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۴۲]

۱۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۰۳-۲۳/۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا عطف تیماج سرخ، ۳۸۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۱۷۱]

۱۴۲. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** این برادر برابر نحوست آن برادر بود و سر این کار را ندانسته
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ وقف‌نامه کتاب از «ملا باقر» در ۹ شعبان ۱۲۷۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: - ۵۸]

۱۴۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۴۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و حال آنکه تو در دین نصارایی اگر خواهی که حقتعالی و حضرت مریم از تو خشنود گردند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ وقف‌نامه کتاب بتاریخ ۱۲۵۰؛ تملك: محمد بن محمد کریم در سال ۱۱۳۰ در دارالسلطنه قزوین، محمد علی بن محمد رفیع با مهر «افوض امری الی الله عبده محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف مخ: - ۵۸]

۱۴۴. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۱۹
آغاز: به لغت فارسی تألیف نماید که مقصود بر ذکر ولادت و وفات حضرت سید المرسلین؛ **انجام:** چون روز هفتم رفتم گهواره دیدم مولای خود را دیدم چون
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای، ۲۷۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: - ۵۸]

۱۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۴
انجام: که حق تعالی از تو راضی است و جد تو شفیع روز جزا است باب پنجم در بیان رفتن جناب امام حسین
از ابتدای کتاب تا انتهای باب چهار و آغاز باب پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سیدمحمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۹۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۲۱۴]

۱۴۶. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۰
از ابتدای مقدمه در گریستن بر مصائب پیامبر و ائمه طاهرین تا باب چهاردهم در بیان ولادت صاحب الزمان (عج)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: عالم شاه میرزا موسوی، ۱۳۰۲؛ ۲۷۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: ۱۴]

۱۴۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۵۲مکرر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی زرد، ۳۰۰گ، ابعاد متن:۱۴×۲۲، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۴ - ۳۵]

۱۴۸. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۲۰
آغاز: کس را بگریاند پس بهشت از برای اوست و هر که بگرید و ۵۰ کس را بگریاند بهشت از برای اوست؛ **انجام:** که مشرف بر هلاك گردید و کسی جرأت نمی‌کرد ... و اگر آنچه فرموده است به عمل آورم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ]

۱۴۹. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و من خود و برای امر شریعت خود و تو نبی هدایت کنندگان بندگان من قسم بذات مقدس خود می‌خورم که با طاعت تو ثواب
خط:نستعلیق زیبا،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف مخ]

۱۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۹۴-۲۵/۸۴
آغاز: رسید مردی رخصت طلبید که بخدمت آنحضرت در آید حضرت امیر المؤمنین صلوات الله علیه بیرون رفت؛ **انجام:** پس بعد از چند روز زید را دردی عارض شد و مخبط گردید و هذیان می‌گفت و نماز نمی‌کرد تا آنکه بعذاب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۳۲۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۷۵]

۱۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۴۵-۲۸/۶۵

آغاز: به آن برسند بعد از آن نزد حضرت امام حسین (ع) بود حضرت امام زین العابدین (ع) فرمود وقتی که پدرم در کربلا محصور اهل جور و جفا گردید؛ **انجام:** تیغهای زهر آلود در پیش خود گذاشته پس از هر یک از ما را به نزد خود طلبید و عهد و پیمان گرفت که به آنچه فرماید عمل
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۷۵]

۱۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۷۳-۲۹/۱۳

آغاز: ملائکه ها با اویند درحیات وبعد ازوفات او نزد قبر او خواهند بود و صلوات بسیار می‌فرستند بر پدرش و فرزندانش پس هر که او را زیارت کند بعد از وفات من؛ **انجام:** فرمود برگرد ای عمه که او را در جای خود خواهی دید و چون برگشتم پرده گشوده شد و در نرجس نوری مشاهده کردم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در آخر نسخه تاریخ ولادتی در سال ۱۲۴۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۷۵]

۱۵۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۳۰

آغاز: روزی که خدا او را آفریده است تا حال این دعا می‌کند در حق مؤمنات و دو ملک دیگر دیدم که در آسمان ندا می‌کردند؛ **انجام:** حضرت فرمودند که ای برادر بر در در یک صدف و بدر یک آسمان شرفند هر دو
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف مخ:۱ - ۱۵۶]

۱۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۲۳-۱۶/۳۳

آغاز: بسمله و گل بوستان رسالت سرو جویبار امامت و خلافت اعنی امام مظلوم ابی عبدالله الحسین صلوات علیه و بعضی از مناقب و احوال و معجزات آن حضرت است؛ **انجام:** و حق به او برپا دارم و باطل را به او سرنگون سازم و دین حق برای من خالص باشد به این جا ختم کردم این عجاله کثیر الفائده را و از حق تعالی امیدوارم که در روز جزا و سایر به فریادم برسد
جلد دوم، از ولادت امام حسین (ع) تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تاریخ تملکی به سال ۱۲۵۶؛ جلد: تیماج سبز، ۲۶۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۷۳]

۱۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۲۸-۲۴/۲۸

آغاز: باب پنجم از کتاب ... بسمله در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سید الشهداء خامس آل عبا و امام سعداء و پیشوای اهل صبر و ابتلاء؛ **انجام:** تا هنگامی که او را ظاهر گردانم و حق با او بر پا دارم و باطل را سرنگون سازم و دین حق برای من خالص باشد
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشتی که در سال ۱۲۲۹ تحریر شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳ - ۱۱۷۱]

۱۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۲۸-۱۷/۸

آغاز: عفی الله عن جرائهما بر الواح ضمایر اخوان ایمانی و خلان روحانی تصویر و تقریر می‌نماید که چون به مقتضای اخبار متواتره و آثار؛ **انجام:** که حضرت صادق (ع) فرمود که در باب امام سخن مگوئید که عقلهای شما به او نمی‌رسد در وقتی که در شکم مادراست سخن مردم را می‌شنود و ختنه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۷۵]

۱۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۳۸

آغاز: خود را پند دهی و بعهد و پیمان خدا وفا کنی و چون تو عهد؛ **انجام:** صبح متوجه کوفه گردد محمد بن حنیفه رضی الله عنه
خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۵۷]

۱۵۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۹۶

آغاز: و ایام امامت آن حضرت سی و پنجسال بود و عمر شریف آن حضرت به پنجاه و هفت سال رسید و مادر آن حضرت موافق مشهور شهر بانویه دختر یزدجر پادشاه بن شهریار پادشاه عجم بود؛ **انجام:** حکیمه فرمودکه هر چهل روز یکمرتبه به خدمت او میرسیدم در زمان امام حسن علیهما السلام تا انکه چند روزی قبل از وفاة آن حضرت او را ملازمت کردم ... میخواهم سؤال بکنم هنوز سؤال نکرده جواب میفرماید
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۹]

۱۵۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۹۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۳]

۱۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۲۸

آغاز: باب پنجم در بیان تاریخ ولادت حضرت شاه شهدا و خامس آل عبا و امام سعدا؛ **انجام:** امیدوارم که در روز جزا وسیله آمرزش خطا گردد بحق محمد و آله الامجاد
از باب پنجم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مصحح، با بلاغ، با سرلوح مذهب مرصع بال کبوتری شرفه دار، بندکشی شده؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: کشمیری نخودی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۳۰۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۱۹۷]

۱۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۱۲

آغاز: روز با ایشان بودم و اعانت ایشان می‌نمودم؛ **انجام:** و از رحم بیرون نمی‌آییم بلکه از ران مادر فرود می‌آییم زیرا که ما نورهای حق تعالی ایم و چرک و کثافت
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛افتادگی:آغاز و انجام؛کاغذ: نخودی

آهار مهره، ۹۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵ – ۷۴۰]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۰۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ ذیحجه ۱۲۰۴ق، جا: فیض آباد دکن؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیر، ۵۵۸گ، ۱۵سطر، اندازه:۱۲/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱– ۲۵۶]

۱۶۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۷ جمادی الاول ۱۲۰۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۵۸گ، ۱۹ سطر (۱۳/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۴۱]

۱۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۰۰۲

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد زمان بن محمد صادق، تا: چهارشنبه ۱۷ جمادی الاول ۱۲۰۵ق، به دستور عبدالرحیم بن محمد شریف؛ واقف: سید محمد تقی خاتمی زنجانی، تیر ۱۳۸۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۶ – ۲۲۷]

۱۶۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۶۲

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن کربلایی محمود، تا: ۱۷ محرم ۱۲۰۵ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۹۸گ، ۲۳ سطر [ف: ۱ – ۸۲]

۱۶۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۹۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ ذیقعده ۱۲۰۵ق [نشریه: ۲ – ۷۰]

۱۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۱۹–۱۸/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تولدی به تاریخ ۱۲۰۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳–۱۱۷۰]

۱۶۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۷ق؛ ۵۴۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲ – ۴۲]

۱۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۵۱۰

آغاز: پس رو کرد جبرئیل به جانب ادم علیه السلام وگفت ای آدم پروردگارت ترا سلام می‌رساند؛ **انجام:** که بشارت باد تو را که حق تعالی از تو راضی است وجد تو شفیع روز جزا است.تمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ ذیحجه ۱۲۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با کاغذ مشکی، ۱۵۵گ، ۱۸سطر (۱۲/۵×۱۷/۵) [ف: ۲ – ۴۴۶]

۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مختار بن امامعلی تبریزی، تا: ۱۸ جمادی الاول ۱۲۱۱ق؛ واقف: عباس فخیمی، آذر ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، ۴۰۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱۴ – ۲۱۰]

۱۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۲۷

آغاز: و هفت هزار سال در حجاب رفعت می‌گفت سبحان رب العرش العظیم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: حاجی بابا بن رجبعلی سمنانی، تا: ۲۳ شوال ۱۲۱۲ق، به خواهش کرمعلی؛ افتادگی: آغاز (هفت برگ)؛ واقف: سید فخرالدین صدر عاملی، خرداد ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، ۱۹۷گ، ۱۸ سطر، اندازه:۱۷/۵×۲۴/۲سم [ف: ۲۶ – ۲۲۶]

۱۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۶

خط: نسخ، کا: محمد بن میرزا علی، تا: ۸ ذیقعده ۱۲۱۶ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: محمد تقی قمی؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی زمینه آلبالوئی، ۲۳۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۱ – ۲۳۴]

۱۷۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۰۵

آغاز: اخبار متواتره و آثار متظاهره تذکر و تذکیر و گریستن و گریان گردانیدن و محزون شدن و محزون ساختن بر بلایا و محن اهل بیت رسالت که از مصیبتهای جمیع مقربان درگاه احدیت عظیم تراست؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد، تا: محرم ۱۲۱۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی، ۵۰۷گ، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف مخ: ۲ – ۵۵۸]

۱۷۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۵

خط: نسخ، کا: احمد بن ابی الحسن اردکانی، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۲۱۸ق؛ واقف: حاجی ابوالحسن کلبعلی، ۱۳۲۳؛ ۳۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۱ – ۲۱]

۱۷۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۱

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۱۸ق؛مجدول؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج، ۲۷۹گ، ۲۳ سطر (۲۳×۱۴)، اندازه:۲۰/۵ × ۳۱سم [ف: ۱–۶۶]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۱۱۱

خط: همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۲۰]

۱۷۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۲

بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۱۵گ، ۴سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۶۰]

۱۷۷. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: امت بود بعد از آن حضرت؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۱گ، ۲۰ سطر (۱۴×۲۶/۵)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: – ۱۳۳]

۱۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوطالب بن محمد حسین قانعی شاهرودی، تا: سه‌شنبه ۱۴ رمضان ۱۲۱۹ق، به‌خواهش مولا عباس هزار جریبی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۶۱۴ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۰ – ۳۸۶]

۱۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۸۱

آغاز: سلطان الافخم والخاقان الاکرم مالک بلاد الترک و الدیلم
خط: نسخ و نستعلیق، کا: نصیر بن یوسف، تا: ۱۲۱۹ق؛ افتادگی: آغاز (ورق اول)؛ واقف: احمد خدائی، مهر ۱۳۶۷؛ کاغذ: آبی و نخودی، جلد: مقوا رویه پارچه، ۴۴۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۴×۳۱/۱سم [ف: ۱۴ - ۲۱۳]

۱۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۴۰-۱۳/۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمدطاهر بن امام وردی ساکن تبریز، تا: پنج‌شنبه ۲۷ رمضان ۱۲۲۰ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۱۷۰]

۱۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۰
آغاز: بر روضه فیض آثار ... مجلسی که در ان مجلس احیای امر ما نمایند؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: احمد یزدی، تا: ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز [الفبائی ف: ۱۶۷]

۱۸۲. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۱۲۹
خط: نسخ، کا: سید محمد حسین بن میرزا محمود رضوی موسوی حسینی خراسانی فیروزآبادی، تا: ۲۶ ربیع الاول ۱۲۲۰ق؛ تملک: محمد بن عبدالله فیروز آبادی در سال ۱۲۷۲؛ ۳۰۷گ، ۲۸ سطر (۲۲×۱۳)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۸]

۱۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۰۰
بی‌کا، تا: ۱۲۲۰ق، خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۱۸۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۸
خط: نستعلیق، کا: محمد نبی بن علی نقی شیرازی، تا: ۱۲۲۱ق؛ اهدایی: ورثه سید محمود حسینی؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج آلبالویی، ۱۷۲گ، ۲۱سطر (۱۳×۲۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۳۱]

۱۸۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۹
آغاز: ... که محبت و ولای خود آیینه سینه‌های مؤمنان را از زنگ شکوک و شبهات جلا داد قابل انعکاس گلرخان
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۵ شعبان ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: محمد صادق حسینی یزدی؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۷۷گ، ۲۰سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۳۱]

۱۸۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۴۷
از فصل چهارم به بعد؛ خط: نستعلیق، کا: ملا رجب کفشگر کلایی (ساری)، تا: ۲۹ صفر ۱۲۲۲ق، جا: مدرسه سلیمان خان؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: حاج عبد المطلب، ۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۷گ، ۲۰ سطر [ف: ۱ - ۸۲]

۱۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۹۱-۳۵/۷۱
آغاز: و در حجاب هیبت نه هزار سال می‌گفت سبحان من هو غنی لایفتقر و در حجاب جبروت هشت هزار سال می‌گفت سبحان الکریم الاکرم؛ **انجام:** برابر

در فهرست حیاة القلوب آمده ولی انجام می‌رساند که جلاء العیون است؛ خط: نستعلیق، کا: کربلایی عبدالعظیم نیشابوری، تا: ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، درآخر نسخه جداولی در القاب، کنی، آباء، امهات، موالید، مدت عمر، مدت خلافت، نقوش خواتیم، وفات وقتل، مواضع قبور، اولاد عظام و عدد ازواج و ایام زیارت چهارده معصوم علیهم السلام؛ جلد: روغنی با زمینه مشکی، ۳۹۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۶۹۱]

۱۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۴۳-۲۲/۶۳
آغاز: بهشت او را واجب گردد وهر که بگرید یک کس را بگریاند بهشت او را واجب گردد؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: شب ۷ ذیحجه ۱۲۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج ساغری مشکی، ۲۶۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۷۴]

۱۸۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل، تا: ۱۲۲۴ق، حسب خواهش آقا محمد باقر بن محمد شفیع کجوری با مهر «با باقر العلوم» (بیضی) و «عبده الراجی محمد باقر» (مربع)؛ با سرلوح و کتیبه بسیار زیبا؛ واقف: باقر بیگ کجوری، شعبان ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۵۹]

۱۹۰. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۱۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۶۰]

۱۹۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۴
خط: نستعلیق، کا: حسین بن علی اصغر حمصی، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۵ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج [ف: ۶۰]

۱۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۷
خط: نستعلیق، کا: محمد سلیم بن علی محمد ساروی، تا: دوشنبه ۲۵ ربیع الاول ۱۲۲۵ق، به دستور میرزا آقا بزرگ منجم باشی؛ دو یادداشت از مهدی بن محمد صالح؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۷۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۲۷ - ۴۷]

۱۹۳. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن علی رضا ملقب به کدخدا، تا: سه‌شنبه سلخ رمضان ۱۲۲۵ق؛ ۲۶۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۵]

۱۹۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۲
خط: نسخ زیبا، کا: احمد بن ابی الحسن اردکانی، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۲۲۵ق؛ اهدایی: منیر مهندس فرجیان یزدی؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی تیماج آلبالوئی، ۲۹۶گ، ۲۴سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۳۳]

۱۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۰۵-۱۶/۱۵
آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،کا:محمد حسین مروی،تا:غره صفر۱۲۲۵ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۲گ، ۲۶-۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۳- ۱۱۷۰]

۱۹۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۶۹

آغاز: بسمله باب پنجم در بیان ولایت، تاریخ ولادت و شهادت حضرت سیدالشهداء؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، از باب پنجم تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد رضی بن محمد سعید فومنی، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۲۲۵ق؛ تملک: یوسف بن شیخ محمد ... در جمادی الثانی ۱۳۱۰ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۵)، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۵۲۹]

۱۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۳۹-۱۴/۸۹

آغاز: در این سفر کشته خواهم شد گفتند یابن رسول الله از کجا دانستی فرمود که در خواب دیدم که سگی چند بر من حمله آوردند؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: علی نقی بن بهاء الدین محمد، تا: چهارشنبه ۲۹ صفر ۱۲۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: ساغری قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۲۰-۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۷۳]

۱۹۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ اهدایی: اعتماد الواعظین سرابی، در مشهد؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوایی تیماج سبز، ۲۸۴گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۲۲۹]

۱۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۹۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رجبعلی بن علی نقی معروف به آقاجانی قمشه‌ای، تا: شنبه دوم جمادی الاول ۱۲۲۶ق؛ افتادگی: انجام (قبل از برگ آخر یک ورق) واقف: محمد حسین ارسنجانی، ۱۳۹۱ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، ۲۴۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۲۶ - ۲۳۰]

۲۰۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۷۱

کا: محمد تقی، تا: ۱۲۲۶ق، قطع: رحلی [ف: ۱۰۰]

۲۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: ثلث، کا: ابوالقاسم بن محمد حسینی اصفهانی، تا: رجب ۱۲۲۶ق، به دستور سید محمد رضا بن میر محمد باقر حسینی؛ تملک: مجد الدین، حاج سید نصرالله تقوی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۵گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۷۰]

۲۰۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۹۲

خط: نستعلیق، کا: محمد عاشور ابن حاج علی امیدوار ساکن فیروزآباد، تا: پنج‌شنبه ۲۹ شوال ۱۲۲۷ق؛ چند برگ اول ترمیمی محمد معلم ثانی فرزند ملا محمد سهل آبادی به خواهش کربلائی عوض آقا طلب زاده در۲صفر۱۳۵۹و نوشته که در این ایام که چند روز قبل از فروردین ۱۳۱۸ است در قریه سیاه زار کربال بارندگی و سیل آمده است؛ اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۲۶]

۲۰۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۷

خط: نسخ، کا: حاج حسن علی محمد علی عزآبادی، تا: جمعه ۶ رجب ۱۲۲۷ق؛ تملک: محمد علی مورخ ۱۲۵۴ و مهر «عبده علی»؛ کاغذ: فستقی، جلد: مشکی عطف تیماج، ۴۶۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۳۴]

۲۰۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۵۵

خط:نسخ،کا:ملا محمد علی بن اکبر،تا: ۵ رجب ۱۲۲۷ق؛ اهدایی: تقی رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی عطف تیماج عنابی، ۲۵۱گ، ۱۷سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۱۵۱۷]

۲۰۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۶ج

خط: نسخ، کا: محمد علی بن باقر محمد آبادی، تا: ۱۲۲۷ق، جا: جرقویه اصفهان؛ جلد: چرمی، ۲۸۲گ، ۲۳ سطر (۱۲/۵×۲۲)سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۷]

۲۰۶. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:نامعلوم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: رحلی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۷]

۲۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۶

آغاز: اخبار مخالفان اخذ نموده اند که اعتماد در آن نمی‌باشد.؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۸ربیع الثانی ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: ساغری مشکی، ۱۶۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۷سم [ف: ۱۴ - ۲۱۴]

۲۰۸. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۶۳

خط: نستعلیق، کا: حسنعلی مشهور به مرزا بابا ولد میرزا محمد علی قزوینی الاصل، تا: سه‌شنبه ۲۷ ربیع الثانی ۱۲۲۹ق؛ مجدول؛ واقف: کربلائی قربانعلی مازندرانی علمداری، ۱۲۳۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۵۳]

۲۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۷۹-۵۶/۱۲۹

آغاز: مادر بزیر آمد حضرت رسول فرمود که ای عمه بیاور فرزند مرا گفتم یا رسول الله هنوز او را پاکیزه نکرده ام

خط: نستعلیق، کا: نور محمد ولد کربلائی حاجی، تا: ۱۲۲۹ق؛ افتادگی:آغاز؛۲۹۹گ،۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۷۶]

۲۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۹

خط: نستعلیق، کا: اسفندیار بن رضا قلی معروف به میرزا بابای آهی، تا: ۱۲۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۸گ، ۲۲ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴۱]

۲۱۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۵

کا: خلیل بن اسد الله طالقانی، تا: ۱۲۲۹ق، جلد: تیماج [ف: ۶۰]

۲۱۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۰۶

آغاز: ساختن بر بلا و محن اهل بیت رسالت که از معصیبتهای جمیع مقربان بارگاه احدیث عظیمتر است ... و آن را به جلاء

العیون مسمی گردانیم و بر مقدمه و چهارده باب به عدد مقربان رب الارباب مرتب ساختم؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن جعفر بن ابراهیم بن هاشم حسینی،تا: پنج‌شنبه ۴ رمضان ۱۲۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۲/۵سم [ف: ۱ – ۱۷۵]

۲۱۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۳

از تاریخ امام حسین تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن امیر جعفر سیستانی ساکن قریه شیر، تا: ۱۹ جمادی الاول ۱۲۳۰ق؛ واقف: رقیه بنت حاجی حسن، ۱۲۴۵؛ ۱۳۴گ، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۱ – ۲۵]

۲۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج نرم، ۲۷۹گ، ۲۴ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱ – ۲۳۱]

۲۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ مجدول؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: تیماج عنابی، ۱۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ – ۲۱۱]

۲۱۶. سمنان؛ مسجد اعظم شهمیرزاد؛ شماره نسخه:۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از دوستان امیرالمؤمنین و همه معصومین محسوب گرداند آمین یارب العالمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ مجدول، با سرلوح، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف مخ]

۲۱۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه غره ذیقعده ۱۲۳۰ق؛ تملک: جعفر جعفری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲ – ۵۰۷]

۲۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۵۲

آغاز: باب پنجم از کتاب جلاء العیون در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سیدالشهداء و خامس آل عبا ... فصل اول در بیان ولادت با سعادت آنحضرت است اشهر میان علمای شیعه؛ **انجام:** که بهترین اهل زمین باشد پس حضرت علی بن الحسین از او بهم رسید و باین سبب آن حضرت را ابن الخیرتین میگفتند زیرا که برگزیده خدا در میان عرب هاشم بود و برگزیده عجم فارس بود و نسب شریف آنحضرت بهر دو متصل

جلد دوم، از باب پنجم تا پایان؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی بن علی مراد خراسانی، تا: ۲۹ شوال ۱۲۳۰ق، جا: حیدرآباد دکن؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرشکی، ۹۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۲ – ۵۵۶]

۲۱۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ در پایان آن آمده «عاریة من اعرف العرفا و افضل افضلا و اشرف الشرفا واعلم العلما مولانا آقا ابراهیم خلف غفران پناه علیین آرامگاه مولانا ملا فتح الله خویی»؛ جلد: تیماج، ۱۴۷گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۷۹]

۲۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۴۳–×۱۳/۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۶ ربیع الاول ۱۲۳۱ق؛ واقف:خانم سلطان بیگم دختر شاهرخ شاه، رمضان ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی،۳۸۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ – ۱۱۷۱]

۲۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۳۶–۲۷/۶

آغاز و انجام: برابر

کا: مرتضی قلی بن اسماعیل بیک ساکن قریه بیکان جرقویه، تا: ۲۴ جمادی الثانی ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳ – ۱۱۷۱]

۲۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۲

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن کربلائی گل محمد قزوینی، تا: جمعه ۴ ذیقعده ۱۲۳۱ق، جا: زنجان، به دستور آقا صفر علی تاجر قزوینی؛ مجدول؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۶۷گ، ۱۸ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱ – ۷۹]

۲۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۰۰

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد، تا: ربیع الاول ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ – ۱۳۲]

۲۲۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** هنوز سؤال نکرده جواب می‌فرماید. و السلام

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسین طالقانی، تا: یک‌شنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۳۶۱ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ – ۸۹]

۲۲۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۲۴/۱

کا: محمد بن آقاسی علی طهرانی، تا: ۱۲۳۱ق، با سر لوح زرین [ف: ۲۸۰]

۲۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا صفر علی بن ملا قربانعلی بن ملا نصیر خیابانی، تا: پنج‌شنبه ۶ شعبان ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۹گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۸۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۲۲–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۶۹]

۲۲۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان۱۲۳۲ق؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۹؛ جلد: تیماج مصنوعی مشکی، ۳۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۱ – ۱۷۶]

۲۲۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید علی بن محمد صالح حسینی قزوینی، تا: یک‌شنبه ۲۶ رمضان ۱۲۳۲؛ مهر: «عبده الراجی علی الحسینی سنه ۱۲۳۰» (بیضی)؛ اهدایی خانم طباطبایی ۱۳۵۵ش؛ واقف: علی بن محمد صالح حسینی قزوینی، ۱۸ محرم ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱ - ۱۰۱]

۲۲۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۵

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد تقی کله یساری، تا: ۱۲۳۳ق؛ ۲۶۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ - ۴۲]

۲۳۰. کاشان؛ مدرسه امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد قدیر بن محمد باقر، تا: ۱۲۳۳ق؛ مهر: «محمد حسن» (بیضی)؛ واقف: حاج شیخ حسنعلی؛ جلد: تیماج با عطف پارچه‌ای، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ]

۲۳۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد قدیربن محمد باقر، تا: ۱۲۳۳ق؛ مهر: «محمد حسن» (بیضی)؛ واقف: حاج شیخ حسنعلی؛ تیماج با عطف پارچه‌ای؛ ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳۳]

۲۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۲۳۳ق؛ قبل از ورود آخر دو برگ افتاده است؛ تملک: محمد مهدی بن محمد رحیم رضوی قزوینی در ۱۲۸۲؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۲۸/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۲۵]

۲۳۳. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر

کا: ابوالقاسم بن أبوتراب، تا: ۱۲۳۳ق، برای محمد رحیم بن محمد باقر اصفهانی [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۵۷]

۲۳۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۶

بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق [ف: ۶۰]

۲۳۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۸

بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق [ف: ۶۰]

۲۳۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۸۰

آغاز: باب پنجم در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سید شهدا و خامس آل عبا

جلد دوم،؛ خط: نستعلیق پخته، کا: جهانبخش بن ملک محمد، تا: پنج‌شنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۲۳۳ق، جا: تبریز؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۲گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۲ - ۶۴]

۲۳۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۳۵۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الاول ۱۲۳۳ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۳۵۹گ، ۲۱ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴ - ۳۶]

۲۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۰۴-۱۳/۸۴

آغاز: بسمله. فصل چهارم در بیان گریستن و جزع کردن بر آن حضرت و ماتم آن حضرت را داشتن و برای مصیبت آن حضرت اندوهناک بودن خصوصاً؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: رجبعلی بن ابوطالب اصفهانی، تا: شنبه ۴ جمادی الثانی ۱۲۳۳ق، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۷۳]

۲۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سبحان وردی بن مشهدی محمدرضا، تا: یک‌شنبه ۱۲ صفر ۱۲۳۳ق؛ مهر: «عبده الراجی حسن ۱۲۷۳» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی،۲۶۳گ،۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۲-۵۵۶]

۲۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اکنون من حضرت صاحب الامر را هر صبح و شام ملازمت می‌نمایم و از هر چه سؤال نمائید مرا خبر می‌دهد و گاه است سؤالی بکنم که هنوز سؤال نکرده جواب می‌فرماید والسلام تمت

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن عبدالله، تا: ۱۹ صفر ۱۲۳۴ق؛ وقف‌نامه به تاریخ ۱۳۲۰ق؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۷]

۲۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مختار بن محمد مشایخ هابیل، تا: سه‌شنبه ۳ محرم ۱۲۳۴ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: روغنی، ۲۷۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۸×۳۰/۱سم [ف: ۱۴ - ۲۱۱]

۲۴۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۰۶

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰سطر(۱۴/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۴ - ۱۸۵۰]

۲۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۰۳

خط: نستعلیق، کا: محمد هادی بن اسماعیل [بن] یعقوب استرآبادی، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۴ق، برای محمد صالح خان؛ واقف: محمد صالح خان پسر محمد صادق سلطان استرآبادی با تولیت ملا محمد کاظم روضه خوان استرآبادی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۰۳گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۶۷۸]

۲۴۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۹۴

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمدرضا طالقانی، تا: پنج‌شنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۳۴ق؛ ۳۲۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ - ۸۹]

۲۴۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد ابراهیم بن مرحوم ابوالقاسم قزوینی، تا: ۱۲۳۴ق، جا: یلملم؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۳۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۱ – ۳۶]

۲۴۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: کربلایی قربانعلی بن کربلایی رضا بن عزیز بیک ساکن قریه نوذر بشاریات،تا: جمعه ۱۷ شعبان ۱۲۳۴ق؛ جلد: ساغری مشکی، ۲۲۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱ – ۷۱]

۲۴۷. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۰
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل، تا: ۱۲۳۴ق، حسب خواهش آقا محمد باقر بن محمد شفیع کجوری با مهر «با باقر العلوم» (بیضی) و «عبده الراجی محمد باقر» (مربع)؛ با سرلوح و کتیبه بسیار زیبا؛ واقف: باقر بیگ کجوری، شعبان ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۶۰]

۲۴۸. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۳
کا: جعفر قلی بن محمد حسین، تا: ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۱۵گ، ۲۴سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۶۰]

۲۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بسیاری از شیعیان در حال حیات حضرت امام حسن عسکری و بعد از وفات او آن حضرت را دیده اند
خط: نستعلیق، کا: کاظم بن احمد سمیرمی، تا: چهارشنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۵× ۲۹سم [ف: ۲ – ۲۶۳]

۲۵۰. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۱۰۴
آغاز: عوارض و اسقام بخاطر فاتر رسید که کتابی در این باب به لغت فارسی تألیف نماید
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن اسدالله حسینی خبوشانی، تا: سه‌شنبه ۲۷ ربیع الثانی ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: – ۷۶]

۲۵۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۴
خط: نستعلیق، کا: علی بن قربانعلی افشار، تا: ۱۲۳۵ق؛ اهدایی: اسماعیل رجبی از بمبئی؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۷۲۰گ، ۲۰سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱–۲۳۳]

۲۵۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۶۱
خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن ملامحمد اسماعیل بروجنی، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۲۳۵ق؛ ۲۶۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۱۲]

۲۵۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۳۵ق؛ یادگار آخوند ملا ابوالقاسم مورخ ۱۲۵۹ق؛ تملک: سید حسن موسوی مورخ ۱۲۷۴ق با مهر «عبده حسن الموسوی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر (۱۵/۵×۲۴)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۴ – ۱۸۷۲]

۲۵۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۷۰
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ ۱۸۵گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ – ۴۲]

۲۵۵. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن میرزا محمد حسینی اصفهانی، تا: محرم ۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۵۴۵]

۲۵۶. شیراز؛ موزه پارس؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۳۵ق؛ سرلوح مذهب، مجدول؛ ۴۰۴گ، اندازه:۲۰×۳۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱ – ۵۶]

۲۵۷. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۶۶
خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن محمدباقر، تا: ۱۲۳۶ق؛ ۲۰۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۵۹]

۲۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۰۲-۲۳/۲۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ از روی نسخه تحریر شده در روز شنبه ۱۸ ربیع الثانی ۱۱۰۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳ – ۱۱۷۱]

۲۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۷
آغاز: ثنا و ستایش شمیل (کذا) و انباز؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالکریم مروزی، تا: چهارشنبه ۹ محرم ۱۲۳۶ق؛ واقف: تاج ماه بیگم؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد:تیماج خرمایی،۳۶۶گ،۲۵سطر،اندازه:۱۵×۲۷سم[ف:۵– ۱۱۵]

۲۶۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۰
آغاز: و شایستگان بندگان ارض و سماء و مرغان هوا و ماهیان دریا و وحشیان صحرا از همه مصیبت بیشتر است الخ
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: منیر فرجیانی؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی با گل و بوته رنگین، ۳۵۲گ، ۲۰سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱ – ۲۳۲]

۲۶۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۵۰
خط: نسخ، کا: کربلائی خداداد بن عبد الله نقاش زرگر شیرازی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ رجب ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح نقاشی آب و رنگ؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۱گ، ۲۵ سطر، اندازه:۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۴ – ۲۷۹]

۲۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: موسی بن رضی بروجردی، تا: محرم ۱۲۳۷ق؛ انتقالی از کتابخانه آیة الله بروجردی در فروردین ۱۳۷۹؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، ۲۵ سطر، اندازه:۲۰×۳۰/۳سم [ف: ۲۶ – ۲۲۸]

۲۶۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** این برادر برابر نحوست آن برادر بود و سر این کار را ندانسته

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ملازین العابدین کله بنی، تا: ۱۱ رجب ۱۲۳۷ق؛ واقف: ملا یعقوب بن ملا ابراهیم فولادی، ۱۲۶۸ با مهر «المتوکل علی الله عبده یعقوب» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف مخ: – ۵۸]

۲۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۲۸-۲۶/۸

آغاز: پای برهنه می‌آمدند ومیگریستند وروایت کرده اند که چون حضرت امام حسن (ع) مشرف بر وفات شد؛ **انجام:** برابر

از باب پنجم تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمدمهدی بن حاجی عبدالحسین عرب، تا: ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ – ۱۱۷۴]

۲۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۱

آغاز: رنگارنگ شهادت ببار آورد و مشام جان مجرمان را. الخ؛ **انجام:** یا ایها الذین آمنوا لا تدخلوا بیوت النبی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۷۳گ، ۱۳سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم[ف:۱-۲۳۲]

۲۶۶. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۷۲

خط: نسخ، کا: عباس بن ابوطالب مازندرانی الدیوکلائی، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۸سم [ف: ۵۹]

۲۶۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۷ج

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن احمد مازندرانی، تا: جمعه ۷ جمادی الاول ۱۲۳۹ق، جا: حاجی ترخان؛ جلد: چرمی، ۸۳۷ص، ۲۱سطر(۱۲×۲۴/۵)،اندازه:۲۰/۵×۳۴/۵سم[رشت و همدان:ف:۱۱۰۷]

۲۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۵۵

آغاز: داخل شوم خداوندا تو راضی می‌شوی که من امام حسین را بکشم برای آن که بایزید بیعت نکند بخدا سوگند که هر که در خون او شریک شود در قیامت هیچ حسنه نخواهد بود؛ **انجام:** و یکی احمد و یکی حسان و متوجه بلاد خود شدیم امید از کرم الهی آن که از شفاعت ایشان جمیع مومنان بهره مند گردند

از باب پنجم (حالات امام حسین علیه السلام) تا پایان کتاب به اضافه هفت برگ در تولد حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف و معجزات آن جناب و سوالات یکی از اصحاب امام حسن عسکری از آن جناب و ...؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم، تا: ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: مقوا عطف تیماج، ۱۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه:۱۸/۵ × ۲۶/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۲۹]

۲۶۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۸

خط: نسخ، کا: صابر بن زین العابدین خوانساری، تا: چهارشنبه ۵ جمادی الاول ۱۲۳۹ق؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۱۲۹]

۲۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۶۰/۱-۱۴/۱۰

آغاز: گذشت و کنیت آن حضرت ابوعبدالله بود و ابوعلی نیز گفته‌اند و القاب شریفه آن حضرت رشید و طبیب و وفی و سید و زکی و مبارک؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۵۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳-۱۱۷۳]

۲۷۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۸۶

آغاز: قطره بیرون آید که بر روی او جاری شود حق تعالی در بهشت برای او غرفه‌های کرامت مهیا نماید که هر مؤمنی که آبی از دیده او بیرون آید و بر گونه روی او جاری گردد؛ **انجام:** ناگاه دیدم که حضرت رسول آمده و گفت دعبل توئی گفتم آری یا رسول الله گفت بخوان مرثیه ... می‌خواندم حضرت مینگریست چون شعر تمام شد گفت نیکو گفته‌ای آن مرا شفاعت کرده تا خدا مرا ببخشید و این جامه رسول خداست که دربرم است از این خبر معلوم می‌شود که گریه بر امام حسین علیه السلام و سایر شهداء موجب اجرجمیل و ثواب جزیل است

خط: نستعلیق، کا: محمد ذاکری، تا: ربیع الاول ۱۲۳۹ق، جا: مرند؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سبز، ۵۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۵۹]

۲۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۳۲-۱۲/۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد از آن فرمود ملک الموت به من گفت بشارت باد تو را حق از تو راضی می‌باشد ... پس فرمود که لا اله الا الله

خط: نسخ، کا: محمد بن آخوند ملا ابوالحسن، تا: ۲۰ رمضان ۱۲۳۹ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۳ – ۱۱۷۰]

۲۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن عبدالمحمد گرگانی قمی، تا: ۱۱ رجب ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲۶ – ۲۲۸]

۲۷۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۴۸

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: نور محمد بن نوروز علی سوادکوهی، تا: سلخ رجب ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۱گ، ۲۱ سطر [ف: ۱ – ۸۲]

۲۷۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۲ رجب ۱۲۴۱ق؛ تاریخ وقف: ۱۶ رجب ۱۲۶۸ق؛ تملک: سید حسین بن سید مهدی به تاریخ ۵ ربیع الثانی ۱۳۰۲ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۰گ، ۲۵ سطر [ف: ۱ – ۸۱]

۲۷۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۳

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۹۱گ، ۲۱ سطر [ف: ۱ – ۸۱]

۲۷۷. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۴۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۷ صفر ۱۲۴۱ق؛ ۳۷۹گ، ۲۰

سطر، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۴۰]

۲۷۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۹۰۳

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده عبدالمجید»؛ اهدایی: حسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ مشکی، ۳۰۵گ، ۲۱ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۱۹×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۸۴۰]

۲۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** عطسه کننده در امان است از مرگ تا سه روز

خط: نستعلیق خوب، کا: عبدالکریم بن محمد حسین آشتیانی قمی، تا: چهارشنبه ۷ صفر ۱۲۴۱ق؛ مجدول؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: روغنی زمینه مشکی، ۲۸۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ - ۱۱۵]

۲۸۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۰

خط: نسخ خفی، کا: عباس بن احمد، تا: ۱۲۴۱ق؛ واقف: حاجی بابا؛جلد: تیماج معرق مشکی، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳۷]

۲۸۱. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲۴

آغاز: بر الواح ضمائر اخوان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۶ جمادی الثانی ۱۲۴۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: علیرضا ایمانی نوبر، ۱۳۴۷ش؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۰۴ص، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۲۷]

۲۸۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۰۷۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ اندازه: ۲۱×۳۱سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۲۸۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۳

خط: نستعلیق شیرین، کا: محمد رضا بن آقا علی اکبر ماسوله، تا: یک‌شنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۲۴۱ق؛ مجدول، دارای یک سرلوح؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۳گ، ۲۲ سطر (۱۲×۱۲/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۹]

۲۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۳۴-۵۴/۲۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد الحسینی اصفهانی، تا: شعبان ۱۲۴۲ق؛ ۴۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۷۲]

۲۸۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۱۱

جلد دوم، از «باب پنجم در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سید الشهدا» تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: ملک محمد بن علی بیک سالاروند سکنه کرمان شاهان، تا: ۱۲۴۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۸۰]

۲۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۸۷-۲۲/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سه مرتبه دست بر ران خود می‌زنی ودر هر مرتبه می‌گویی العجل یا مولای یا صاحب الزمان تمت

نهایت این نسخه با اثبات الرجعة هماهنگ است؛ خط: نسخ، کا: محمدبن عبدالکریم هروی، تا: صفر ۱۲۴۳ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد:تیماج مشکی،۳۷۴گ،۲۱سطر،اندازه:۲۰×۳۰سم[ف:۳- ۱۱۷۱]

۲۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۴۷

آغاز: بسمله باب چهارم در بیان تاریخ ولادت امام ثانی هدی قرة العین محمد مصطفی؛ **انجام:** و حق را با و بر پادارم و باطل را سرنگون سازم و دین حق را برای من خالص باشد (کذا)

از ابتدای باب چهار تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: هادی بن محمد علیخان، تا: ۱۸ شعبان ۱۲۴۴ق، دارای سرلوح منقش، مجدول؛ واقف: سید محمدباقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی آهاری، جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۹۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۴ - ۲۱۵]

۲۸۸. مراغه؛ مسجد جامع مراغه؛ شماره نسخه:۷

آغاز: بسمله باب پنجم، در بیان تاریخ ولادت و شهادت سید الشهداء و خامس آل عبا امام سعدا و پیشوای اهل گل بوستان رسالت و نبوت و سرو جویبار خلافت و امامت اعنی؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عباسقلی بن شیدابک، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با روکش کاغذ سرمه‌ای، ۲۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۲سم [ف مخ]

۲۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۳۸

آغاز: حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله و سلم در کتابهای خود و فضیلتی که برای آن حضرت یافته‌اید پس کعب الاحبار ملتفت شد به سوی معاویه لعین ببیند که او راضی است؛ **انجام:** و از ایشان استفسار نمودم که این خلفا دوازده کدامند ایشان گفتند همین دوازده امام شما هر که انکار ایشان [کند] کافر است وخود گفتند ... و بنی امیه را بگوئیم ایشان اضعاف از این عددند ... با این ظلمها و کفرها که از ایشان صادر شده و تا حال الحمد لله جمعی از ایشان مؤمن و شیعه شدند

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن عبدالکریم تبریزی، تا: ذیقعده ۱۲۴۴ق، جا: تبریز؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۹]

۲۹۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۴۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۰گ، ۲۲سطر(۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم[ف:۴- ۳۶]

۲۹۱. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه:۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ شوال ۱۲۴۵ق [نشریه: ۵ - ۳۶۶]

۲۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۲۴

کا: ابن محمد سعید، تا: ۱۲۴۵ق؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۱۸/۳×۲۸/۸سم [رایانه]

۲۹۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۵۲

خط: نستعلیق، کا: حاج بخش علی بن حسین کنجد جانی گلپایگانی، تا: جمعه ۲۵ جمادی الاول ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی،

جلد: تیماج مشکی، ۲۵۷گ، ۲۴سطر(۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴ - ۳۵]

۲۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۵۴-۱۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن محمد صفی، تا: جمعه دهه آخر شعبان ۱۲۴۶ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۷۰]

۲۹۵. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وحال آنکه تو در دین نصارایی اگر خواهی که حقتعالی و حضرت مریم از تو خشنود گردند

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد جواد هزار جریبی تلمادره‌ای، تا: سه‌شنبه ۱۴ شوال ۱۲۴۶ق؛ مصحح، مجدول؛ مهر: «یا ابا عبدالله» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: - ۵۸]

۲۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش جلی، کا: رستم بن علیرضا خان نوری، تا: چهارشنبه ۱۶ ذیقعده ۱۲۴۷ق؛ مجدول؛ واقف: خانم پروین اشتری، دی ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۴۶۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۷سم [ف: ۱۴ - ۲۱۲]

۲۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد علی ارسنجانی، تا: ۵ ذیحجه ۱۲۴۷ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۴؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۴گ، ۲۵ سطر، اندازه:۲۱× ۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۵۷]

۲۹۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: امیر محمد صالح بن میرزا عبدالباقی، تا: رجب ۱۲۴۷ق، جا: اصفهان؛ کاتب نسخه، سبط علامه مجلسی بوده و از روی نسخه‌ای که به خط جدش بوده است نگاشته، یادداشت به خط محمد حسین بن محمد رضا در حیدرآباد در باغ علی بیک خان صاحب بهادر در جمادی الاول ۱۲۲۳ق؛ تملک: محمد رضا بن محمد صادق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر(۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۳۳]

۲۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ملتمس از برادران ایمانی آنکه هر گاه بمطالعه این نسخه شریفه رغبت نمایند این فقیر حقیر خاکسار و ذره بیمقدار را در حیات و ممات یادآوری نمایند بلکه باین وسیله مغفور شود

خط: نسخ، کا: غلامعلی بن رمضانعلی بن محمد تقی نوری، تا: ۱۲۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۳۴۲گ، ۲۴ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه:۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۸۲]

۳۰۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۷۱

انجام: ملك الموت بمن می‌گوید که بشارت باد ترا که حق تعالی از تو راضی است و جد تو شفیع روز جزاست تمام شد چهار فصل از کتاب جلاء العیون

از آغاز تا پایان فصل چهارم؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن حسن دیزج شخمرجانی، تا: یک‌شنبه ۴ شعبان ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۳گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: - ۱۰۹]

۳۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۱۷ ط

آغاز و انجام: برابر

تاریخ معصومین و مصائب آنان مرتب بر ۱۴ باب؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن سید علی طباطبائی، تا: ۱۲۴۸ق؛ آغاز تا پایان زندگانی امام حسن در یك جزء و باقی ابواب کتاب در جزء دیگر نوشته شده، مجدول، با کمند لاجورد؛ وقف‌نامه‌ای مورخ ۱۲۶۸؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۲۴/۲ - ۹]

۳۰۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۷۴

خط: نسخ، کا: حسینعلی، تا: ۱۲۴۹ق [ف: ۲ - ۴۲]

۳۰۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۷۵

خط: نستعلیق، کا: مجید بن هاشم ملقب به کارگر، تا: ۱۲۵۱ق؛ مصحح؛ مهر: «عبده محمد ایمن الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۱۰گ، ۲۴سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۶۰]

۳۰۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ محرم ۱۲۵۱ق؛ واقف: ساره خانم معروف به بلور خانم دختر آقای جعفر عطار ساروی، ۲۶ صفر ۱۲۵۱ق، بر عموم مردم بلده طیبه ساری؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۶گ، ۱۹ سطر (۱۳×۲۵)، اندازه:۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۱۴۴]

۳۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلام شاه بن غلامعلی بیگ، تا: ۲۷ صفر ۱۲۵۴ق؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، ۲۳۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۳سم [ف: ۲۶ - ۲۲۰]

۳۰۶. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۷۲

بی‌کا، بی‌تا؛ وقف‌نامه اسماعیل بن سمعیای کردکلایی در محرم ۱۲۵۴ق؛ ۸۱۸گ [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۱۳۴]

۳۰۷. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** وحق را به او برپا دارم وباطل را به او سرنگون سازم ودین حق برای من خالص باشد

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن ملا علی محمد قائنی، تا: ۱۲۵۵ق؛ ۲۰۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۱۰]

۳۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فرمود که ملك موت به من می‌گوید که

بشارت باد تو را که حق تعالی از تو راضی است و جد تو شفیع روز جزاست
از ابتدای دیباچه تا پایان زندگانی امام حسن مجتبی علیه السلام؛
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۵۷ق؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: شکری و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۰گ، ۲۳ سطر، اندازه:۱۹/۵× ۳۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۲۴]

۳۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۴۰

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن عبدالکریم نیشابوری، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۲۸۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۲۶ - ۲۲۳]

۳۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۴۵

آغاز: گریستن بر مصایب جلیله برگزیدگان رب العالمین؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد رباط بن صفر علی مرادی، تا: شنبه ۶ شعبان ۱۲۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: محمد صادق نیازی گلپایگانی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، ۱۶۷گ، ۲۷ سطر، اندازه:۲۱× ۳۴/۲سم [ف: ۲۶ - ۲۳۰]

۳۱۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۶۳

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: عمو هاشم، تا: ۲۲ صفر ۱۲۶۱ق؛ تاریخ وقف: ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۹۷گ، ۲۳ سطر [ف: ۱ - ۸۲]

۳۱۲. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی، تا: چهارشنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۶۱ق؛ مهر: «معبده الراجی عبدالحسین» (بیضی)؛ واقف: غلامحسین و والده‌اش، ۱۷ محرم ۱۳۰۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱۵]

۳۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۱۰

خط: نستعلیق، کا: رجبعلی خلف کربلائی عبدالله نقنه ای، تا: غره ربیع الاول ۱۲۶۱ق، جا: خانه آخوند ملا حسین؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرمه‌ای، ۵۰۴گ، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۷۹]

۳۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴

آغاز: از تفسیر قول خدای تعالی که با شیطان خطاب نمود دروقتی که از سجده آدم ابا نمود که استکبرت ام کنت من العالین یعنی آیا تکبر نمودی یا بودی از بلند مرتبه گان؛ **انجام:** دست آویزی به درگاه حق تعالی نبود که امید نجات ازنیران داشته باشم خود را به سایه شفاعت سید الشهداء علیه السلام کشیدم که شاید از برکت جناب رسول صلی الله علیه و آله و اهل بیت او به منزل هدایت رسم به نوشتن این کتاب پرداختم
خط: نسخ، کا: آقا جان بن حسین گل کار، تا: ۲۸ جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۷]

۳۱۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ وقف‌نامه از حاج سید محمد تقی شیرازی حایری وصی حاج ملاحسن بافقی یزدی حایری که این کتاب را با کتب دیگر از بابت ثلث آن مرحوم بر طلبه علوم دینی وقف نموده در شوال ۱۲۸۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۵۶]

۳۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۰۵

خط: نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن محمد حسن، تا: جمادی الثانی ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۴۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۸سم [ف: ۲ - ۱۸۵]

۳۱۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۷۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۹۳]

۳۱۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۱۱۸

خط: نسخ، کا: محمد تقی کربلایی، تا: دوشنبه ۹ شوال ۱۲۶۳ق، در آستان مقدس سید حاج غریب برای حاج میرزا زین العابدین فرزند حاج محمد جراح شیرازی؛ مجدول؛ واقف: زین العابدین فرزند محمد جراح؛ اندازه: ۳۰×۲۱سم [ف: ۳ - ۲۶]

۳۱۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۵

از احوالات حضرت سید الشهداء (ع) تا آخر؛ خط: نسخ، کا: سید محمد حسن بن محمد حسینی، تا: ۱۲۶۳ق؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی عطف میشن مشکی، ۱۷۸گ، ۲۰ سطر (۱۳/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۶۷]

۳۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۶۳

آغاز: باب پنجم در بیان تاریخ ولادت حضرت سید الشهدا و خامس آل عبا و لمام سعدا و پیشوای؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: زین العبدین بن عبدالکریم، تا: ۱۲۶۳ق؛ تملک: عبده جلیل بن علی اکبر الحسینی؛ [رایانه]

۳۲۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۷۷

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: فضل الله، تا: ۱۵ رمضان ۱۲۶۶ق؛ مهر: «عبده فیض الله» (مربع) و «الراجی فضل الله ۱۲۶۷» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۶]

۳۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۷۱

آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:رحیم بن حیدر،تا: ربیع الثانی ۱۲۶۶ق؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی،۲۱۲گ، ۲۵-۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۷سم [ف: ۱۴ - ۲۱۱]

۳۲۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۷

بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج [ف: ۶۰]

۳۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۷۷-۵۶/۱۲۷

آغاز: برابر
از اول تا آخر جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: سید علی اکبر بن سید

شمس الدین مشهور به آقا سید آقا کوچک اصفهانی الاصل، تا: یک‌شنبه ۲۳ شوال ۱۲۶۶ق؛ ۲۳۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۷۲]

۳۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن محمد قاسم، تا: پنج‌شنبه ۱۲ صفر ۱۲۶۶ق، جا: تبریز (محله دیبجوی بیرون قلعه)؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، مشکی، ۳۵۶گ، ۲۰ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۶۶]

۳۲۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید حسن بن محمد مجید حسینی، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۲۶۶ق؛ مجدول؛ وقف‌نامه مفصلی است از سید مجید در ۱۲۶۶ق؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۷۶]

۳۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۳۵

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن صفر طادی تفرشی، تا: دوشنبه ۵ ربیع الاول ۱۲۶۸ق؛ یادداشت مفصلی از علی اکبر شاهمیر در عاشورای ۱۳۸۴ق برابر اردیبهشت ۱۳۴۳ش که نوشته این نسخه به خط پدر پدرش بوده و یکی از ۳۰ جلد کتابی است که پدر پدرش کتابت کرده و وی صحافی و تجلید نموده است. وی همچنین نوشته: «[این نسخه] به مناسبت تاریخ ولادت حقیر که در ذیل این صفحه با مداد به تاریخ ذیقعده ۱۳۲۲ مطابق با دیماه ۱۲۸۳ نوشته شده به این جانب تعلق یافته»؛ جلد: گالینگور، عطف تیماج زیتونی، ۲۸۱گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۰ - ۳۶۹]

۳۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۳۱/۲

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن ملا محمد، تا: چهارشنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۷۱ق، به دستور حاج میرزا بابا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۷گ (۲۱۲پ-۴۰۸ر)، اندازه:۲۰× ۳۰/۵سم [ف: ۲۷ - ۲۳]

۳۲۹. تهران؛ محتشمی، مسعود؛ شماره نسخه:۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ قطع: رحلی [نشریه: ۵ - ۶۷۲]

۳۳۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۹ ذیحجه ۱۲۷۲ق؛ ۲۷۰گ، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۳۳۱. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۸۹

خط: نسخ نازیبا، کا: علی بن ابوالقاسم حسینی، تا: غره صفر ۱۲۷۴ق، که آن را به شاب صالح فاضل عابد ولد عزیز امجد میرزا عبدالصمد مصالحه نموده است و یادداشتی از عبدالصمد حسینی در ۱۳۱۴ که آن را فروخته است؛ ۲۳سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۶۰]

۳۳۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۸۰-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** ایها القایم المنتظر بن رسول الله، یا ... تمام شد کتبا جلاء العیون در مدت چهار ماه به ید اقل السادات

خط: نستعلیق شکسته زیبا، کا: اقل السادات، محمد کاظم بن محمد حسین کنکرانی فراهانی، تا: ۱۴ رجب ۱۲۷۴ق؛ محمد کاظم بن محمد حسین کنکرانی فراهانی می‌گوید «این جلد چهاردهم» کار اوست؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ ۳۶۹ص، ۳۰سطر (۱۴/۵×۲۸/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [عکسی ف: ۱ - ۱۰۱]

۳۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۸گ، ۲۱ سطر، اندازه:۱۹× ۳۲/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۲۹]

۳۳۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۵

آغاز: ائمه دین که اشرف طاعات و اشرف و ارفع سعادات است فایز گردند؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی ابن علی مراد میرزا الزرقانی، تا: ۱۴ ذیقعده ۱۲۷۷ق، برای فرزندش آقا بزرگ؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۵۵]

۳۳۵. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۲۴

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن عبدالله بن رمضانعلی نوری سولدهی، تا: یک‌شنبه ربیع الاول ۱۲۸۸ق؛ مجدول؛ تملک: میرزا غلامحسین ملکی؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۵۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [ف: ۱۰۲]

۳۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۶۲

خط: نستعلیق، کا: میر جواد علی خان بهادر منیر جنگ اشجع الدوله، تا: ۲۷ شعبان ۱۳۰۵ق؛ در متن و هامش؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۹گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۷ - ۴۷۸]

۳۳۷. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۵۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۳۱۱ق؛ ۱ص (۱۹۴)، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۲ - ۶۴]

۳۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۰۴-۱۲/۹۴

آغاز: الحمدلله ... اما بعد چون این کتاب مسمی به جلاء العیون را اگر میخواستیم یکجلد کنیم حجمش زیاد؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن حسین گلپایگانی، تا: ۱۷ جمادی الاول ۱۳۱۱ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۷۱]

۳۳۹. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۸۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن عبدالخالق کرمانی شهابی، تا: سه‌شنبه ۷ جمادی الثانی ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: میشن لاکی، ۳۴۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۶۷]

۳۴۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۴۴
بی‌کا، تا: ۱۳۸۸ق [نشریه: ۱۳ – ۳۷۹]
۳۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۷۹
بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: اصغر حیدری [رایانه]
۳۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۳۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]
۳۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۳۰
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از قربان آقابالازاده [رایانه]
۳۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۶۰
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا قویمی [رایانه]
۳۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۱۸
آغاز: برابر؛**انجام:** بشارت باد ترا که حقتعلی از تو راضی است و جد تو شفیع روز جز است انشاء الله تعالی بمنه و کرمه یا ارحم الراحمین
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس رستاخیز؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷۰گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [رایانه]
۳۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۱۵
آغاز: شده است یاحقی که از ما کم کرده‌اند با عرضی که از ما یا یکی از شیعیان ما ضایع کرده‌اند؛ **انجام:** فرمود که ملك الموت به من می‌گوید که بشارت باد تو را که حق تعالی از تو راضی نیست و جد تو رسول خدا و شفیع روز اخرت است
از اواخر مقدمه آغاز تا تا پایان باب چهارم سرگذشت امام حسن مجتبی علیه السلام است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ خرید از خانم خامنوی؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۲گ، ۲۱ سطر (۸/۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۲×۲۰سم [رایانه]
۳۴۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۹
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۱گ، ۱۶ سطر [ف: ۱ – ۱۱۵]
۳۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۰۳
بی‌کا، بی‌تا؛ مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی؛ خریداری از منصور تألهی معین الدین [رایانه]
۳۴۹. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۳۱
آغاز: برابر؛**انجام:** و از ملامت حق ناشناسان پروا ندارم و هو حسبی و نعم الوکیل و کان ذلک فی الخامس فالعشر من شهر ذی الحجة الحرام من شهور سنة سبع و ثمانین بعد الالف الهجریة
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ محشی؛ ۲۸۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵۵]
۳۵۰. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۸۹
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛۱۹سطر،اندازه:۱۸×۲۴سم[تراثنا:س۶ش۱– ۹۹]
۳۵۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۷۸]
۳۵۲. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۳۱
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ نسخه جدید است [ف: ۸]
۳۵۳. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۷۱
بی‌کا، بی‌تا [عمومی ساری و تنکابن: ف: – ۱۳۴]
۳۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲ خوئی
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا: میر محمد حسین بن میر میرخان مرندی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۳۷ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۷ – ۶۱]
۳۵۵. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۴۶۹۹/۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ناقص؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: – ۱۵۲۷]
۳۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۴۳
آغاز: حجاز باقی مانده است قنبر گفت بلی چهار هزار دینار طلا مانده است فرمود که بیاور که او احق است به این مال از ما پس به خانه تشریف برد؛ **انجام:** به خدمت آن حضرت رفتم چون داخل شدم دیدم که طفلی در میان خانه می‌رود گفتم ای سید من این طفل دو ساله است حضرت تبسم نمود و فرمود هر اولاد پیغمبران؛
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳۶ – ۲۰۵]
۳۵۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۹
آغاز: برساند و نصف دیگر را بعد از داخل شدن کوفه باو تسلیم نماید پس در همان شب عبدالله از معسکر خود گریخت و بلشکرگاه معاویه رفت؛ **انجام:** از شیعیان خواص حضرت امام علی النقی و امام حسن عسکری و همسایه ایشان بوده در شهر سرمن رای گفت روزی کافور خادم حضرت امام علی نقی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۹۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱ – ۲۷]
۳۵۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۰۹
خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ – ۵۱۵]
۳۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۳۵
آغاز: مضر و از او بسوی الیاس و از او بسوی مدرکه و از او بسوی خزیمه
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مهر «محمد نبی الله و علی ولی الله»؛ ۳۴۹ گ، ۲۳ سطر (۱۱×۲۱) [ف: ۵ – ۱۶۸۷]
۳۶۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۳۶
آغاز: بدن و عقل رسید؛ **انجام:** خشم و حسد باو غالب شد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: زارع مهریزی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی،

۳۶۳گ، ۱۹سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۵ - ۱۶۸۷]

۳۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۰۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: احمد آثاری؛ جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۲۴۱گ، ۱۲ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵ - ۱۵۳۳]

۳۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۴۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از یوسف دهقانی [رایانه]

۳۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۲۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۴۰گ، اندازه: ۱۸/۹×۲۷/۷سم [رایانه]

۳۶۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۳۳

آغاز: برابر؛**انجام:** پس چون کلام حضرت امام حسن علیه السلام تمام شد نرجس خاتون از دیده من غایب شد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوحه رنگین، مجدول؛ جلد: قهوه‌ای روغنی، ۳۸۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۵۶]

۳۶۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۵۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۷۸]

۳۶۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۴

از مقدمه تا ابتدای باب ۱۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۵گ، ۳۳ سطر [ف: ۱ - ۸۱]

۳۶۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۷۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: مقوایی با تیماج مشکی،۳۹۶گ،۲۱سطر(۹/۵×۱۷)،اندازه:۱۷×۲۳سم[ف:۵ - ۱۸۲۸]

۳۶۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۷۳

آغاز: تفکر در آلام و مصائب ایشان؛ **انجام:** پس در اینجا مرغان

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قرمز، ۳۰۲گ، ۲۰سطر (۱۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۵ - ۱۸۲۸]

۳۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۷۸

آغاز: جدائی افتاد؛ **انجام:** مدفون ساختند

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ عنابی، ۴۳۲گ، ۱۸سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۴۵۹]

۳۷۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۱۹/۴

آغاز: آن حضرت آمد و او را در بر گرفت؛ **انجام:** تا آنکه روزی هرون؛

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ عنابی، ۷۹گ، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۶۱۹]

۳۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۳۰

آغاز: سید الشهداء را کشتند؛ **انجام:** چیزی را که تو بهتر می‌دانی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۴۰گ، ۱۶سطر (۱۲×۱۹/۵) [ف: ۵ - ۱۶۱۷]

۳۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۲۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۲۹۹گ، ۱۴سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۵ - ۱۷۲۸]

۳۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۹۱-۵۹/۱۱

آغاز: و ایضا بسندهای معتبر روایت کرده است که حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه فرمود که حق تعالی مطلع شد بر زمین و ما را از جمیع خلائق اختیار کرد

از «باب اول در بیان ولادت ووفات اشرف کائنات ... محمد مصطفی علیه و علی آله اشرف الصلوات» تا «باب چهار دهم در بیان ولادت موفور السعادت حضرت صاحب الزمان ...»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۲۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۱۷۶]

۳۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۰۲-۵۹/۲۲

آغاز: باو گذاشت چنانچه حضرت رسول صلی الله علیه و آله با امیرالمؤمنین صلوات الله علیهما کرد و امیرالمؤمنین با امام حسن کرد

قبل از «فصل دویم در بیان فضایل و مناقب آن حضرت (امام حسین علیه السلام) تا «فصل سیم در بیان تاریخ شهادت آن نیر فلک امامت است (امام صادق علیه السلام)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۴۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۱۷۶]

۳۷۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۷

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: عبد الله بن محمد کبیر؛ وقف‌نامه به خط محمد رضا با مهر «عبده الراجی محمد رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴۳]

۳۷۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۱۱۷گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۷۳]

۳۷۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۳۰ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۶۵]

۳۷۸. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۶۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۵۴]

۳۷۹. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۴۵

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: میشین مشکی، ۳۵۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۴۲]

۳۸۰. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۱۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [چند نسخه-ف: - ۳۵۰]

۳۸۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۱۷

آغاز: اوست و هر کس پنجاه ... باب اول در بیان ولادت و وفات اشرف کاینات ... محمد مصطفی (ص)؛ **انجام:** باب چهاردهم در بیان ولادت ... صاحب الامر و الزمان ... ای دو ملك برگردید او را

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

۳۸۲. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۱۶۷۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: ۱۲۴۸]

۳۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۸۷-۱۸/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرمود که ملك به من می‌گوید که بشارت باد تو را که حق تعالی از توراضی است و جد توشفیع روز جزاست

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج زیتونی، ۲۳۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۷۰]

۳۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۵۸-۵۵/۲۸

آغاز: بسوی منی و عرفات و سالی در مکه قحطی بهم رسید و نداشتند چیزی که ضیافت حاجیان بکنند، هاشم شتری چند داشت

از اواسط باب اول (در احوال رسول الله (ص)) تا اواسط باب چهاردهم (در احوال امام زمان (ع))؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۹۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۳ - ۱۱۷۶]

۳۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۵۹-۵۵/۲۹

آغاز: بدندان گزید و دست بر ریش نحس خود می‌مالید، پس کعب گفت

از اواسط باب اول (در احوال پیامبر اکرم) تا اواسط باب دهم (در احوال امام رضا (ع))؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۳۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۱۷۶]

۳۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۰۷-۵۱/۶۷

آغاز: برابر

از آغاز تا اول باب پنجم از احوال امام حسین؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱۲گ، ۱۹-۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۷۲]

۳۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۸۶-۵۲/۲۶

آغاز: مبعوث گردانید، پس بعد از آن علی را اختیار کرد و امر کرد که تو را به او تزویج نمایم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مقابله شده؛ ۲۵۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۳ - ۱۱۷۴]

۳۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۲۷-۵۲/۶۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۷۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۷۲]

۳۸۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۵۴-۵۳/۶۴

آغاز: به جانب آسمان اشاره کرد، ناگاه دیدم که درهای آسمان گشوده شد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۷۵]

۳۹۰. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۲۲

آغاز: در ذکر بیعت کردن مردم آنحضرت را (ص) از سعید بن مسیب روایتست که چون عثمان بقتل آمده رفت بدار الجزاء کشید مردم جمعیت کرده بحجره حضرت امیر المومنین (ع)؛ **انجام:** در ذکر امام چهارده ابی الحسن علی بن الحسین زین العابدین بن علی بن ابیطالب (ع) کمال الدین بن طلحه رحمه الله گوید که این زین العابدین و قدوه زاهدین و سید متقین و امام مومنین است شیمه او شاهد است ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۳۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ]

۳۹۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۳۶

آغاز: وطعام می‌خوردند ودربازارها راه می‌رفتند گفتند نیستید شما مگر مثل ما پس قبول نمی‌کنیم ازشما تا بیاورید چیزی که ما از اتیان به مثل آن عاجز باشیم؛ **انجام:** و روایت کرده است که آن حضرت در صورت و سیرت شبیه‌ترین مردم بود به حضرت رسالت صلی الله علیه وآله و سلم و در شبهای تار نور از جبین مبین تا پائین گردنّ آن حضرت ساطع بود و مردم آن حضرت را

باب اول تا یازدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۹۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۰]

۳۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۸۰

آغاز: بسمله، ستایش بی مثل و انباز، سزاوار خداوند بی نیازی است که تذکر مصائب و استماع نوایب سربازان مسالك ... و جان نشان معارك اطاعت؛ **انجام:** از شك و ریب در باب امام بعد از من گفتم یا ابن رسول الله

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ [رایانه]

۳۹۳. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۸۸

بی‌کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۳]

۳۹۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** تخت را باردیگر بر پا کنند وچلیپاها را به جای خود قرار دهند که برادر دیگر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۸]

۳۹۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۸۹

آغاز: باب پنجم در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سیدالشهداء و خامس آل عبا و امام سعدا و پیشوای اهل صبر و ابتلاء و گل و بوستان رسالت؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۵۶]

۳۹۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۸۲

آغاز: و چون روز دیگر سلمی هاشم را دید از محبت آن نور که در جبین مبین او بود بیتاب شد و رسول به نزد او فرستاد که فردا مرا خواستکاری کن و مهر که از تو طلبد مضایقه مکن که من تو را مساعدت می‌نمایم؛ **انجام:** حضرت صاحب الامر شهادتین فرمود و صلوات بر حضرت رسالت صلی الله علیه و آله و سایر ائمه فرستاد و ابتدا کرد صحف حضرت آدم به زبان سریانی خواند و کتاب ادریس و کتاب نوح و زبور داوود و کتاب صالح و صحف ابراهیم ... پس قصه‌های پیغمبران را یاد کرد و حضرت امام حسن علیه السلام فرمود که چون

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، عطف پارچه،۲۴۳گ،۲۳سطر،اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ: ۲ – ۵۹۹]

۳۹۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای دو ملك برگردانید او را به سوی پدرش و از جانب من او را سلام برسانید و بگوئید که او در پناه و حفظ و حمایت من است او را از شر دشمنان [حراست و محافظت] می‌نمایم تا هنگامی که او را ظاهر گردانم و حق را به او برپا دارم و باطل را به سرنگون سازم و دینت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف مخ: ۲ – ۵۵۸]

۳۹۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۶۹

آغاز: اوثیم نه تو از من گفته ایشان دانستم که لقب او عبدصالح است و پیوسته مشغول نماز و عبادت بود تا از دنیا رحلت کرد و این واقعه چند روزی قبل از شهادات آن حضرت بود و در بعضی از کتب معتبره بنظر رسید؛ **انجام:** فرمود که ملك الموت بمن می‌گوید که بشارت باد ترا که حق تعالی از تو راضی است وجد تو شفیع روز جزاست

از شرح حال حضرت موسی بن جعفر (ع) تا شرح احوال امام حسن مجتنبی (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، قهوه‌ای عطف پارچه، ۳۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف مخ: ۱ – ۱۵۶]

● جلاء العیون (منتخب) / تاریخ معصومین / عربی

jalā'-ul 'uyūn (mn.)

شبر، عبدالله بن محمد رضا، ۱۱۸۸؟ – ۱۲۴۲ قمری

Šobbar, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā (1774 - 1827)

وابسته به: جلاء العیون؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰)

سید عبدالله بن محمد رضای شبر حسینی حلی کاظمی «جلاء العیون» فارسی مجلسی دوم را به عربی درآورده و متن حدیث‌های آن را با سندهای آن یاد نموده و راوی‌های آنها را برشمرد و آن در یک «مقدمه» و چهارده «باب» و در دو جلد به اندازه بیست و دو هزار بیت. نگارنده الذریعه هر دو جلد آن را دیده است. همین شبر باز آن را گزین کرده به اندازه ده هزار بیت و گزیده دوم آن از همو به اندازه پنجهزار بیت است که شاید همان «مثیر الاحزان فی تعزیة سادات الزمان» او باشد (الذریعه ۱۲۵:۵؛ کشف الحجب ص ۱۵۷).

آغاز: بسمله الحمدلله علی ما جری به قضائه فی اولیائه و له الشکر علی اقداره و النازله باصفیائه ... اما بعد فیقول ... عبدالله بن محمد رضا الحسینی ختم الله لهما بالحسنی ... انی لما فرغت من تألیف الکتاب الکبیر فی احوال النبی (ص) و الائمة (ع) ... احببت ان انتخب من هذا الکتاب لیکون سهل التناول الی الاحباب و هو کاصله مرتب علی مقدمة و اربع عشر باب ... اما المقدمة ففی ثواب البکاء و الحزن علی النبی (ص)

چاپ: در سه جلد در سال ۱۳۷۴ هجری در نجف سپس در قم چاپ شده

[الذریعه ۱۲۵/۵ و ۳۹۳/۲۲؛ فهرست کتابهای چاپی عربی ۲۵۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۶

آغاز: بسمله، الحمد لله علی ما به قضائه فی اولیائه ... اما بعد، فهذا هو المجلد الثانی من جلاء العیون ... الفصل الرابع: فی ثواب البکاء علی مصیبته؛ **انجام:** عن الصادق (ع) قال: ان المومن فی زمان القائم و هو بالمشرق لیری اخاه الذی فی المغرب و کذا الذی فی المغرب یری اخاه فی المشرق اللهم اجعلنا من انصاره ...

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن میرزا محمد، تا: ربیع الاول ۱۲۲۸ق؛ مصحح، با نشان «بلغ» مقابله شده، مجدول؛ تملك: «محمد بن یوسف بن مسعود حسینی» در رجب ۱۳۱۴ و فرزند وی علی بن محمد در ۱۲ جمادی الثانی ۱۳۱۵، حاجی محمد حسین یزدی کربلائی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۵۱گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳۷ – ۵۴۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد تم ما اردنا انتخابه من جلاء العیون جعله الله خالصاً لوجهه الکریم و فضله العمیم

منتخب آن؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم سلماسی، تا: جمعه ۶ شوال ۱۲۳۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۲۵ – ۲۸۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال و من جملة هذه الاحداث محتومة و فیها مشترطة، و الله اعلم بما یکون و انما ذکرناها علی حسب ما ثبت فی الاصول و تضمنها الاثر المنقول و بالله نستعین انتهی کلامه ... قد تم ما اردنا انتخابه من جلاء العیون ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۳۵ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۱۹ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۷ – ۱۳۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۱

آغاز: بسمله. و به ثقتی. الحمدلله الذی جعل الدنیا جنة لاعدائه و

خصمائه. و اختار الآخرة لاولیائه و احبائه ... فیقول ... عبدالله بن محمد رضا الحسینی ... وقفت علی کتاب جلاء العیون للعالم ... مولانا المجلسی محمد باقر ... بالفارسیة لاینتفع به من لایعلمها خطر فی فکری ... ان اؤلف کتابا محیطا بذلک جامعا لما هنالک ... لا انی اترجم الاحادیث التی اوردها بل الاحادیث التی ترجمها بالفارسیة اتیت بها بالفاظها و اسانیدها و اشرت الی مآخذها و رواتها مع بیانات وجیزة شافیة و تنبیهات لطیفة وافیة مراعیا الترتیب الذی رتبه و التبویب الذی بوبه ناقلا لتحقیقاته الشافیة و تنبیهاته اللطیفة الوافیة ... و الکتاب مرتب علی مقدمة و اربعة عشر بابا؛
انجام: و سیأتی بیان بعض معجزاته فی فصل شهادته صلوات الله و سلامه علیه (قد تم المجلد الاول من کتاب جلاء العیون من تألیفات العالم ... مولانا و ملاذنا السید عبدالله ادام الله وجوده و بقاءه و الحمدلله. تم)

تا پایان فصل سوم باب پنجم (در سرگذشت پیشوای سوم) می‌انجامد و جلد نخستین آنست؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۱۵ گ، ۱۹سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۲۰۲]

۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۵۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الفصل الثانی فی بعض مناقبها العجیبة ومعجزاتها الغریبة روی الصدوق فی الامالی عن النبی (ص) انه کان اذا قدم من سفره بدأ بفاطمة علیهما السلام ... ولوکانت الدنیا تعدل عندالله من الخیر جناح بعوضة ما سقافیها کافرا شربة

باتوجه به آغاز نسخه این کتاب ترجمه جلاء العیون عبدالله شبر است؛خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱-۹۱]

● **جلاء العیون (منتخب)** / تاریخ معصومین / فارسی

jalā'-ul 'uyūn (mn.)

وابسته به: جلاء العیون؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰)

فصولی است برگرفته از جلاء العیون مجلسی در مصائب اهل بیت علیهم السلام. دو انتخاب و اختصار از جلاء العیون می‌شناسیم: یکی از آغا علی اکبر خواهر زاده مجلسی و دیگری از گلشن علی انصاری موسوم به «جلاء الابصار».

[فهرستواره منزوی ۱۶۰۵/۳-۱۶۰۷؛ الذریعة ۱۹۳/۲۰ «مختصر جلاء العیون»؛ نسخه‌های منزوی ۴۴۴۵/۶ «جلاء الابصار»]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۴۱/۳

آغاز: بسمله حمدله ... اما بعد این چند احادیثی است که از کتاب جلاء العیون که از تصانیف آخوند ملا محمد باقر مجلسی رضوان الله علیه برداشته شده است از جهت بعضی ازبرادران دینی التماس کرده بودند ودرآن چند فصل است فصل اول در فضیلت ثواب گریستن؛ **انجام:** نقره تصدق کرد و خلوق بر سرش مالید پس او را بر دامن خود گذاشت تا آخر حدیث

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن ابراهیم، تا: ۱۲۹۱ق؛ پس از پایان رساله یادداشتی است با عناوین «نقل حدیث خیاط» با سرآغاز: «آورده‌اند که وقتی امام حسن و امام حسین کودک بودند اتفاق عیدی روداد و اطفال عرب همه جامهای دلکش پوشیده بودند» (گ۳۵۷پ-۳۵۹پ)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ، ۲۰ سطر [ف مخ: ۲ - ۵۳۷]

● **جلاء العیون** / طب / فارسی

jalā'-ol 'oyūn

اشلیمر، فلمنکی، ق۱۳ قمری

ešlīmer, felemenkī (- 19c)

در چشم پزشکی در سه «جمله»: جمله ۱. بیان امراض آلات و نسوج حافظه عین در دو جزء: ۱) بیان امراض آلات و نسوج خارجی عین، در بیست و سه فقره، ۲) بیان امراض آلات و نسوج ما بین مقله و حفره او، در دو فقره و شش مطلب؛ جمله ۲. بیان امراض مقله، در چهار جزء: ۱) امراض نسوج مقله که حاجب ماوراء خود نیستند در دوازده فقره، ۲) امراض نسوج مقله که حاجب ماوراء خودند در هفت فقره، ۳) امراض عین که نسوج مختلفه را مبتلا می‌سازند، در سه فقره، ۴) امراضی که تمام چشم را مبتلا می‌نمایند در سه فقره؛ جمله ۳. بیان امراض مزاجیه چشم. مؤلف در دیباچه گوید: «چون عالیجاه مقرب الخاقان حکیم پولاک مسنوی که معلم اول طب و جراحی در مدرسه دارالفنون بوده و علوم فرنگیه طب و جراحی را به زحمت تام در ایران منتشر گردانیده علاوه بر کتاب جراحی خود در علم کحالی نیز رساله مفید به‌جهت تلامذه خود تصنیف نموده ولی عمل بد و معالجات جراحی به علاج کما هو حقه در آن رساله نپرداخته بود و معالجات کحالی طبی را به شاگردان قدیم خود لساناً و شفاهاً بیان کرده لهذا این چاکر دربار فیض گنجور ... ناصرالدین شاه ... حکیم شلیمر فلمنکی برخود لازم دانستم که رساله در علم کحالی از قرار معالجات ... مرتب نمایم تا شاگردان خود و متعلمین لاحقه که بعد از رجعت عالیجاه حکیم پولاک به وطن خود از عدم مربی کامل دسترسی به عمل ید جراحی و کحالی ندارند منتفع و بهره‌مند گردند و مسمی نمودم او را به جلاء العیون ...»

آغاز: الحمدلله رب العالمین و ... اما بعد چون عالیجاه مقرب الخاقان حکیم پولاک نمساوی که معلم اول علم طب و جراحی در مدرسه دارالفنون بود و علوم فرنگه طب و جراحی را به زحمت تمام در ایران ...

انجام: پس از علاج تام علت جلدی آن علت دیگری در ابصار اثر نخواهد نمود

[نسخه‌های منزوی ۵۱۶/۱؛ مشار فارسی ۱۵۶۷/۲]

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۷۳/۴
بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فستقی و نخودی، جلد: تیماج نیلی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۸۱]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۳۷
خط:شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج عنابی،۱۰۵ص،۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۱۲۷]
۳. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۲۹
خط: نستعلیق، کا: نصرت طبیب، تا: جمعه ۲۹ رمضان ۱۲۸۷ق، در خدمت حکیم شلیمر؛ جلد: تیماج نیلی، ۱۰۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۲۲]
۴. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۷۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** قدتمت ... فی شانزدهم شهر ذی القعده الحرام سنه ۱۲۸۷ ص (۱۷۳) حرره کمترین نصرت طبیب خراسانی من تصانیف ... دکتر شلیمر فلمنکی (یک کلمه ناخوانا)
خط: تحریری، کا: نصرت طبیب خراسانی، تا: ۱۶ ذیقعده ۱۲۸۷ق؛ از صفحه ۱۷۲ تا پایان کتاب صفحه ۲۱۱ تصاویر رنگی است؛ ۲۱۱ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [نشریه: ۳ - ۳۰۹]
۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۹۱/۲
آغاز و انجام: برابر
کا: فتح الله بن اسمعیل، تا: ۱۷ شوال ۱۲۹۱ق، جا: تهران سرای امیر؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۴۱گ، [ف: ۱ - ۴۲۳]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۴۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: تقی بروجردی، تا: ۲۸ ذیحجه ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۱۵ سطر [ف: ۹ - ۳۹۳]
۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۳۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۸ ربیع الثانی۱۲۹۳ق؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، جلد: میشن نیلی، ۷۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶× ۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۳۲۳]
۸. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۰۲
خط: نستعلیق، کا: موسی قزوینی، تا: ۲۲ رجب ۱۲۹۴ق؛ با عکس‌های رنگی چشم در پایان کتاب؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶۴]
۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۹/۱
آغاز: برابر؛**انجام:** در رختخوابش تغییر دهند
خط: مختلف، کا: غلامرضا، تا: جمعه ۱۴ ربیع الاول ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۲۸ص (۲-۴۲۹)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۸]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۹۱ ض
بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق [د.ث. مجلس]
۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۸۱/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** این حمرت بزودی کل قرینه را مبتلا سازد با وجع و خوف روشنی و حس ثقل چنانچه ورم اغشیه دماغیه برخی از اوقات باعث اجتماع رطوبت در بطون او یعنی باعث استسقای دماغیه می‌شود
تا اوایل جمله دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۰]
۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴۲
خط: نستعلیق، کا: میرزا محمود حافظ الصحه کاشانی، تا: ۹ جمادی الثانی ۱۳۱۰ق، جا: اصفهان؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۱۰]
۱۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۷۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الجمله معلوم خواهد شد که چه مخزنی است و گنجینه. تمام است
خط: نستعلیق شکسته تحریری، کا: علی بن حاجی محمد بن صادق، تا: ۱۳۱۶ق؛ ۶۹گ (۱۰۱-۱۶۹پ)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۶۴]
۱۴. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۸۱
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ ۱۲۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۴۴]
۱۵. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۲۳سم [ف: ۱۷۲]
۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۲۴
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با بیست عکس رنگی چاپی از چشم؛ جلد: تیماج سبز، ۹۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۵-۲۶]

● جلاء العیون فی بیان اشرف الفنون / متفرقه / فارسی
jalā'-ol ‘oyūn fī bayān-e ašraf-el fonūn

حسینی، عبدالکریم
hoseynī, ‘abd-ol-karīm

مؤلف دو جلد کتاب را در پانزده «فصل» نگاشته است و به درخواست یکی از عزیزان فصل سیزدهم آن را که مشتمل بر برخی از مسائل اعتقادی و فقهی و مطالب پراکنده‌ای است با عناوین «سؤال - جواب» در کتاب حاضر گرد آورده است و در خاتمه اشعاری در مناجات و وصایای اخلاقی از خود افزوده است.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۳
آغاز: الحمدلله الذی تقدس عن لحظ العیون و تنزه عن رجم الظنون ... بعد چون این مستهام احقر انام گلدسته بند حدیقه معنی؛
انجام: در پناه بی وجودی خزیده ام منت معروض به دوش دل نکشیده‌ام تا لب ... حکم صاحب دارد خود نا معروفم تألیفم نامشهور

خط: نستعلیق، کا: اسکندر کاتب، تا: قرن ۱۳؛ مصحح ظاهراً به خط مؤلف؛ ۲۴۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۲ – ۴۸۲]

● **جلاء العیون و الملهوف (منتخب)** / تاریخ / فارسی
jalā'-ol 'oyūn va-l malhūf (mn.)

یحیی بن زکریا

yahyā ebn-e zakarīyā

وابسته به: جلاء العیون؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰)؛ اللهوف علی قتلی الطفوف = لهوف؛ ابن طاوس، علی بن موسی (۵۸۹-۶۶۴)؛

منتخبی است از دو کتاب «جلاء العیون» علامه مجلسی و «الملهوف= لهوف» ابن طاوس که در ده باب (برای هرروز دهه محرم یک باب) مرتب شده ا ست.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۲۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی محمد و آله الطاهرین اما بعد بخاطر این ذره بی مقدار یحیی بن زکریا رسید که از کتاب ... جمع نمایم و چون گریستن بر مصائب پیشوایان دین موجب حسنات و محو سیئات است؛ **انجام:** تا چرخ سفله بود خطای چنین نکرد ×× برهیچ آفریده جفای چنین نکرد. اللهم اللعن اول ظالم ظلم حق محمد وآل محمد وآخر تابع له علی ذلک اللهم اللعن العصابة التی ... اللهم العنهم جمیعاً

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۱۳ق؛ جلد: مقوا، عطف پارچه، ۱۷۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۵ – ۲۱۳۵]

● **جلاء القلوب** / کلام و اعتقادات / عربی

jalā'-ul qulūb

برکلی، محمد بن پیرعلی، ۹۲۹ – ۹۸۱ قمری

berkelī, mohammad ebn-e pīr-'alī (1523 - 1574)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۷ ذیحجه ۹۷۱ق

رساله مختصری در اصول و فروع دین و اخلاق است که از احادیث نبوی برگرفته شده است . شامل: ۱. ما یزهد عن الدنیا و یرغب الاخری؛ ۲. نصایح و مواعظ علی سبیل العموم؛ ۳. ما له نوع من الاختصاص؛ ۴. ما یتعلقبذکر الموت؛ ۵. ما یلزم من الوصایا و یستحب؛ ۶. ما یسن و یستحب فی حال الاحتضار و ما بعده؛ ۷. ما ینفع الموتی؛ خاتمه فی سعة رحمة الله تعالی و سبقها و غلبتها علی غضب الله تعالی. در دیباچه از رساله‌ای که پیش از این به زبان ترکی در اصول دین نگاشته بود یاد می‌کند. ما «الطریقة المحمدیه» [مرعشی] او را می‌شناسیم که به فارسی گزارش شده است [فهرستواره منزوی]. نسخه دیگری از «جلاء القلوب» در موصل هست (موصل، چلبی ۳۳) که در آنجا زبان آن «ترکی» یاد کرده شده شاید ترجمه این باشد.

آغاز: بسملة، الحمدلله الذی جعل اللیل و النهار خلقة لمن أراد أن یذکر أو أراد شکوراً و خلق الموت ... اما بعد فقد روی مسلم ... فالفنا رسالة منطویة علی أصول الدین و فروعه مما لابد لکل إنسان منه رجاء ... و کتبناها باترکیة لیع نفعها ... و لقد رأیت فی هذا الشأن رسائل فیها أمور کثیرة لم نجد لها ... أن أکتب رسالة فی هذا الشأن کتبت هذه الرسالة لیکون صیقلاً للصدور و جلاء للقلوب و ذخیرة لنا یوم الدین ...

انجام: فقال رسول الله صلی الله علیه و سلم الله أرحم بعباده ... یقول العبد الضعیف عصمنا الله أن قال قائل فیلزم علی هذا ... إنک أنت الغفور الرحیم و الجواد الکریم و البر الرحیم ذوالفضل العظیم؛ تم الکتاب

[کشف الظنون ۵۹۲/۱؛ فؤاد سید ۲۱۹/۱؛ زرکلی ۶۱/۶؛ معجم التاریخ التراث الاسلامی ۲۹۸۷/۴]

شرح و حواشی:

۱- ضیاء القلوب فی شرح جلاء القلوب؛ زنجانی، اسحاق بن حسن (-۱۱۰۰)

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۹۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و امهاتنا و معلمینا و لمن احسن الینا و لمن ظلمناهم بایدینا و السنتا و صل و سلم و بارک علی حبیبک المصطفی و رسولک المجتبی و علی جمیع الانبیاء و المرسلین و علی آلهم و اصحابهم اجمعین و علی الملائکة المقربین

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: شوال۱۰۹۱ق؛ با یادداشت «احسنی حالیله سلطان مصطفی اقدس جلوس ۱۱۰۶»؛ ۱۹۶ص، ۱۷ سطر (۷×۱۵/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۱۰۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۸/۲ کر

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن عمر، تا: محرم ۱۱۲۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، ۲۵گ (۸۲پ-۱۰۶ ر)، ۲۰سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۴۰/۲ – ۶۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۷۲/۲

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: درویش محمد بن حاج ولی بن حاج رسول طرسوسی برازی حنفی قادری ملقب به قوپرانی از گروه پیجان، تا: شنبه ۲۵ صفر ۱۱۲۴ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن زیتونی، ۳۳گ (۱۲پ-۴۴پ)، ۱۲-۱۳سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۲/۳×۱۵/۴سم [ف: ۲۹/۱ – ۱۹۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی جمیع الانبیاء و المرسلین و علی آلهم و اصحبهم اجمعین و علی الملائکة المقربین.. تمت ... سنه ۱۱۴۶

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حمزة بن درویش، تا: ۱۱۴۶ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۷۶۳۴ [رایانه]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۰۷/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۱۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱گ (۶۹پ-۱۰۹ر) [ف: ۲۵ - ۲۱۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۰/۸ کر

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: حاج مصطفی بن حاج علی افلانی، تا: ۱۱۷۰ق؛ مصحح، محشی به زبان عربی و ترکی عثمانی با نشان «کمال پاشا»، در انجام دو برگ (۶۹پ-۷۰ر) فایده‌ای در به قتل (به شهادت) رساندن ۱۰۰۰ نفر از اولاد فاطمة الزهراء - سلام الله علیها - توسط دوانیقی، دعای حفظ، فایده‌ای در احضار حسن بصری از سوی حجاج برای به قتل رساندن وی و دعای حفظ و نیز دعایی دیگر برای امن از هر خوفی که همگی از روضة الازهار تألیف عبدالمجید، نقل گردیده است، ابیاتی به عربی و ترکی با لهجه عثمانی همچون این بیت: «صنعتی علوم اولان آج اولماز ×× کمسنك نانته محتاج اولماز»؛ کاغذ: فرنگی نخودی نازک، ۲۰گ (۵۰پ-۶۹ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴۰/۲ - ۱۵۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۱۲ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۶۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۷۶ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۵۹۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قرمز، ۶۰گ (۱پ-۶۰پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۰۰]

● جلاء القلوب = القول السدید = جلاء العیون = اذکار القلوب = آداب الذکر = الذکر الخفی / عرفان و تصوف / عربی

jalā’-ul qulūb = al-qawl-us sadīd = jalā’-ul ‘uyūn = aḏkār-ul qulūb = ādāb-uḏ ḏikr = aḏ-ḏikr-ul xafī

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

رساله آمیخته به اشعار فارسی در بیان و مداومت ذکر خدای سبحان که مؤلف بالصراحه متعرض نام کتاب نشده لکن خطبه کتاب ایهام به اسامی «جلاء القلوب» و «قول سدید» را دارد. رساله مرتب بر شش «فصل» است: ۱. الحث علی دوام الذکر و بیان انواعه؛ ۲. فی ان الذکر و الحب متلازمان؛ ۳. فی ان المحبة اعلی المقامات؛ ۴. بیان کمال المحبة و استلزامه دوام الشوق و ذکر صفات المشتاق؛ ۵. فی ان محبة الله عزوجل ابدا فی عرصة المرید؛ ۶. الانموذج من الابیات التی قلت فی المحبة و نسیان الخلق و الاستغراق بذکر الله.

آغاز: یا من به السلوی و الیه المشتکی لاتخلنا من ذکراك و لا تحرمنا زلفاك و أنسنا بالذکر الخفی

انجام: اللهم نور ظاهری بطاعتك ... یا ذالجلال و الاکرام بمنك وجودك

[الذریعة ۱۲۵/۵-۲۱۰/۱۷؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ فهرست‌های خودنوشت فیض ۱۶۳؛ التراث العربی ۱۴۶/۱ با عنوان: اذکار القلوب]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۸۱/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود ۱۱۰۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز،۷گ(۷۱پ-۷۷ر)،۱۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۵-۷۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۳۱/۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۲۲ق؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج زرد، ابعاد متن: ۹×۱۹، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۶۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۰۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن علی نقی ابهری، تا: ۱۱۲۴ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ص (۸۰-۹۰)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۹۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۲۰/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مفید بن محمد سعید لاهیجی، تا: ۱۱۳۳ق، جا: تهران؛ کاغذ: شرقی، ۸ گ (۶۱-۶۸)، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴ - ۴۹]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۷/۱۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج محمد زمان بن کلبعلی متطبب خراسانی، تا: ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: قورخانه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۳۰۴ر-۳۰۷پ)، اندازه: ۱۹×۲۳/۵سم [ف: ۷ - ۱۹۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۰/۱۴

انجام: برابر

این رساله در فهرست معرفی نشده است و به استناد انجام آن و توضیح آقای مرعشی در ج ۶۸۱/۳۷ ذکر شد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق [ف:۳- ۷۱]

۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۵۲/۱۴

آغاز: برابر

در فهرست به نام «الحب و الذکر» آمده است که به قرینه آغاز نسخه تصحیح شد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسن خوانساری امامی، تا: ۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۲۵]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۴/۴

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی – مشهد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ ۱۹ص (۲۲۴–۲۴۲) [عکسی ف: ۷ – ۲۱۹]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:ذیل ۸۸۰

آغاز و انجام: برابر

این نسخه در فهرست نیامده و از فهرستواره فیض کاشانی افزوده شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد باقر کاشانی، تا: اواخر قرن ۱۳؛ ۷گ (۱۷۰–۱۷۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف:]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: رضا نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: حنایی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۱۷۰]

● جلاء القلوب / کلام و اعتقادات / فارسی

jalā’-ul qulūb

حسینی، حسن، ق۱۲ قمری

hoseynī, hasan (- 18c)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵–۱۱۳۵)

رساله‌ای متوسط در رد فلاسفه و حکماء است که در سابق نیز کتابی در این باره به نام «توحید نامه» نگاشته بوده و در مقدمه از آن نام می‌برد. کتاب در یک «مقدمه» و چند «فصل» و یک «خاتمه» در ذکر حدیث بیضه تنظیم شده است. او در ابتدا آورده است: «کتاب جلاء القلوب فی معرفة تعالی بالنظر فی العالم و التفکر فی خلق السموات و الارض و بیان بطلان طریقة الفلاسفة فی معرفته تعالی». اگر چه متکی به دین است ولی خوب از فیلسوفان در مباحث وجود و عدم و جعل خرده گرفته است. آنچه از سبک کار و روش مؤلف دیده می‌شود، نشان‌دهنده جریان فکری شایع عصر سلطان حسین صفوی است که علوم عقلی و فلسفی مورد مخالفت جدی قرار می‌گیرد و تألیفات گوناگونی در رد و نقد روش فلاسفه نوشته می‌شود که می‌توان به عنوان نمونه آن را در کارهای ملا محمد طاهر قمی و بوارق مشرقه سید حسین تفرشی و تحفة الموحدین سمیع بن غلام علی قمی دید. چنین است فهرست مطالب آن: مقدمه در ذکر شرف معرفت و وجوب تحصیل معرفت صحیح معتد بها و بیان اینکه معرفت الله تعالی به حسب وضوح و خفاء و به اعتبار اختلاف مراتب توحید و اخلاص مختلف می‌شود و تفاوت عظیم دارد و اینکه اصل معرفت فطری است و کمال معرفت احتیاج دارد به اکتساب و اینکه مسلک ناس در تحصیل معرفت مختلف است و معرفت صحیح به نظر در آیات سموات و ارض و آثار بهم می‌رسد چنانکه طریقه انبیاء و ائمه طاهرین است (ع) و طرق مبتدعه محجوبین عن الله تعالی مودی به معرفت صحیح نمی‌شود و در اشاره اجمالی به مرتبه اعلی معرفت؛ فصل اثبات صانع به روش قلاسفه و اثبات توحید به شرع؛ فصل در تزییف طریقه معرفت فلاسفه به نحوه دیگر؛ تبصره از برای فصل این امر و اینکه پرده از روی اشراک فلاسفه بر خیزد و فاش و آشکار شود که فلاسفه قایلند به مهیات فی نفسهای بالذات و اثبات اقتضاها و تاثیرهای بالذات می‌کنند از برای مهیات فی نفسهای بالذات و مجال تمویه و تخلیط مقلد بن متعصب نماید، در اینجا «فجل کتاب الشفاء بل کله تهافت عن اللبیب البصیر و قد صنف بعض الفضلاء المتدینین کتابا فی تهافت الفلاسفة آمده است؛ خاتمه در اشاره طریقه حقه به ذکر حدیث بیضه از جعفر صادق (ع) که ابو شاکر دیصانی گفتگو داشته است.

آغاز: بسمله. حمدله صلاه. و بعد فانی بینت الامر فی معرفة الله تعالی و توحیده بالهام الله و توفیقه علی النظر الی حسن نظام العالم و التفکر فی خلق السموات و ما بینهما من عجائب الصنع و لطایف الحکمة و اعرضت عما اختلقته الاوهام الفاسدة و لفقته العقول القاصرة التی هی اوهن من بیت العنکبوت و عملت فی ذلک کتابی المبارک المسمی بتوحید نامه و تحفه توحید خانه ... فوضعت هذه الرسالة الشریفة لابطال ما تمسک به المحجوبون من القاسیة قلوبهم عن ذکر الله تعالی اعنی فلاسفة یونان و من یحذ و حذوهم ... و سمیناها جلاء القلوب ... و بیناها علی مقدمة و عدة فصول و خاتمة

انجام: فمثل العالم بالله وبامر الله کمثل الشمس لایزید و لاینقص و مثل العالم بالله فقط کمثل القمر یکمل تارة و ینقص اخری و مثل العالم بامرالله کمثل سراج یخرق نفسه و یفئی لغیره، تمت.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۴۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن ملا علی محمد رشتی، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان «منه سلمه الله تعالی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۶گ (۳پ–۷۸)، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۳۸۰]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: عصر مؤلف قرن ۱۲؛ در هامش صفحات ۳ر–۱۲پ و ۳۳ر–۴۸ر عالمی به نام ابوالحسن بن محمد بن حسین بن حبیب الله بن عبدالله بن امیرکبیر میرشاه تقی الدین نسابه به طرفداری از فلاسفه به مؤلف پاسخ داده؛ محشی با امضای «منه سلمه الله»؛ ۹۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۲ – ۵۶۱]

● جلاء النظر فی رفع شبهات ابن حجر / فلسفه / عربی

jalā’-un naẓar fī raf‘-i šubahāt-i ibn-i ḥajar

کردی، اسماعیل بن سلیمان

kordī ،esmā‘īl-e bn-e soleymān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۷۴۹

آغاز: بسمله و به نستعین علی امور الدنیا و الدین؛ **انجام:** هذا لسانه یعرف سال الخلق؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جلاء طلا و نقره** / کیمیا / فارسی

jalā'-e talā va noqre

عبدالله

'abd-ol-lāh

دستوراتی است مربوط به چگونگی جلای طلا و نقره و تکلیس آنها تا مرغوب و خوشرنگ بنظر آید. نام مؤلف ضمن ابیاتی در دیباچه آمده است.

[فهرستواره منزوی ۳۹۴۹/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۱۶/۷

آغاز: حمد و سپاس علیمی را در خوراست که بحکمت بالغه و قدرت کامله کوکبین نیرین را بضوء ضیاء منور داشته؛ **انجام:** و بنوع پارچه مشمع محفوظ ماند نیز مشمع شده بحجر در تعالیق از نار محفوظ ماند

بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق، جا: تهران؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱۲۷ر–۱۳۵ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۹ – ۳۲۲]

● **جلاء قلوب العارفین بحکایات الاولیاء و الصالحین** / داستان / عربی

jalā'-u qulūb-il 'ārifīn bi-ḥikāyāt-il awlīyā' wa-ṣ ṣāliḥin

شقیقی یمنی، ابوالقاسم بن محمد، ق۸ قمری

šaqīqī-ye yamanī , ab-ol-qāsem-e bn-e mohammad (-14c)

مؤلف در آن مجموعه‌ای از حکایات اولیاء و صالحین را گردآورده و شامل بالغ بر ۲۲۵ حکایت است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل للخیر مفاتیح و انشأ فی عباده نجوما و مصابیح

[التاریخ و التراجم ص ۱۴۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۴۱/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاتتکلم الا بالقرآن من خوف الله تعالی نفعنا الله بالصالحین اجمعین من اهل البیت و غیرهم انه قریب مجیب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۹ شوال۱۰۷۷ق؛ نسخه دارای رسم الخط خاص است و بر کلمات بی نقطه علامت خاصی درج شده که نشان غیر منقوط بوده آن است؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، ۷۰ گ (۱۲۰–۱۸۹پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۷/۸سم [ف: ۴۳ – ۳۴]

● **جلاء مرآة العارفین فی ملتمس زین العابدین = شرح مرآة العارفین** / تفسیر / فارسی

jalā'-o mer'āt-el 'ārefīn fī moltames-e zayn-ol-'ābedīn = š.-e mer'āt-ol 'ārefīn

خیرآبادی، محمد صالح بن محمد شریف، ق۱۲ قمری

xayrābādī , mohammad sāleh ben mohammad šarīf (-18c)

وابسته به: مرآت العارفین فی ملتمس زین العابدین

این کتاب با عناوین «م–ش» شرح و ترجمه فارسی «مرآة العارفین» است که تفسیر عرفانی سوره فاتحة الکتاب می‌باشد. مؤلف متن عربی معلوم نیست، اما شارح (خیرآبادی) در مقدمه رساله حاضر، متن عربی را از سید الشهداء حسین بن علی (ع) دانسته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۰۳۰

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اظهر ما کتم و کتم ما اظهر بالمبین و ابرم ما ستر. آغاز موجود: «فخلق منه الجزء الاول القلام و من الثانی اللوح و من الثالث العرش ... اما بعد فیقول ... خیر آبادی ... الحمدلله الذی اخرج ... سپاس و ستایش مر ذاتی را که بیرون آورده است از نون»؛ **انجام:** الله تعالی می‌گوید حق یعنی آنچه نفس الامر هدایت نماید راه است

خط: نستعلیق، کا: مرتضی حسین معروف به شیخ اله یار بن شیخ اله یار بلگرامی، تا: ۳ محرم ۱۱۶۷ق؛ افتادگی: آغاز (حدود یک برگ)؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم

[اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۵۴]

←جلالیة ← دستور الجلالی

←جلالیة ← خلق الاعمال

● **الجلالیة** / عرفان و تصوف / عربی

al-jalālīya

حسینی بخاری، محمد بن برهان، ق۹ قمری

hoseynī boxārī, mohammad ebn-e borhān (- 15c)

اهدا به: جلال الدین کبیر سید حسین بن سید علی (جد چهارم مؤلف)

رساله‌ای مشتمل بر سه «فصل» در مبانی عرفانی و اخلاقی است: ۱. بیان الحسبان؛ ۲. بیان الغرة؛ ۳. بیان الاستدراج.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۱۷۳/۲۰

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی بصر اولیائه بآفات الغرة؛ **انجام:** و لا مع سواک انس فالمستعان منک الیک الهی لا تجعلنی عن بابک مطروداً و لا عن طاعتک مهجوراً

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهر کشمیری، جلد: تیماج فرنگی، ۵ص (۶۷-۷۱)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۲۷]

● **الجلالی فی شرح الفرائض السراجی** / فقه / عربی

al-jalālī fī š.-il farā'iḍ-is sirājī

شرحی است موجز بر فرائض سجاوندی در فقه حنفی با عناوین «قوله-قوله» که با استفاده از شروح دیگر و حتی در برخی فقرات عین عبارات برخی شروح همچون شرح الفرائض فی حل الغوامض و الدقائق نگاشته شده است. مؤلف در مقدمه، علت تدوین این شرح را تطویل ممل شرح‌های فرائض بیان کرده است و اینکه این شرح‌ها شخص مبتدی را متحیر می‌گرداند. این شرح جز «شرح الفرائض فی حل الغوامض و الدقائق» می‌باشد که در نسخه ۱۴۰۴ مرعشی و یا رساله ۱۲۰۲۷/۱ مرعشی معرفی شده. صاحب کشف الظنون از این شرح با عنوان کتاب الجلالی یاد کرده است.

[کشف الظنون ۱۲۴۹/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۷/۲

آغاز: الحمدلله الذی لایتم أمر دون حمده، و لایبلغ عقل کماله قدره و مجده ... أما بعد فلما رأیت بعض شروح الفرائض مبسوطاً مطولاً و بعضها موجزاً؛ **انجام:** یعطی الی ابنه فحصل لابن الابن ثمانمائة درهم؛ تم الکتاب بعون الله الملك الوهاب

خط: نستعلیق، کا: نعمان فرزند حبیب فقیه، تا: جمعه اواسط رمضان قرن ۹، جا: ازنیق (ازنیک)؛ مصحح، محشی اندکی منقول از منهاج، «حافظ خلیفه» و ...؛ کاغذ: شرقی ضخیم، ۲۸ گ (۲-۲۹)، ۲۳ سطر، اندازه:۹× ۱۳/۵سم [ف: ۳۰ - ۳۸۳]

● **جلالیه** / شعر / فارسی

jalālīye

محتشم، علی بن احمد، - ۹۹۶ قمری

mohtašam, 'alī ebn-e ahmad (- 1588)

به نام: شاطر جلال

تاریخ تألیف: ۹۸۰ق

دیوان چهارم از کلیات محتشم کاشانی که درباره مسائل عشقی به نظم و نثر تحریر. محتشم در این رساله به نام «شاطر جلال» که گویا مطربی بوده و با گروهی از نوازندگان در سال ۹۷۰ق از اصفهان به کاشان رفته بود، ۶۴ غزل سروده است. هنگامی که میرزا کامل حسابی کتاب اوصاف البلاد را می‌نویسد از محتشم می‌خواهد که این غزلیات را با مقدمه‌ای از نثر همراه کند و برای او بفرستد. محتشم نیز چنین می‌کند و هریک از غزلیات خود را با مقدمه‌ای از نثر نسبتاً متصنع برای او می‌فرستد و کتاب را به «کتاب جلالیه» نام می‌نهد.

آغاز: کتاب جلالیه، بسمله و به نستعین بر ضمیر آئینه نظیر عاشقان صاحب حال و تصویر پذیر صاحب مذاقان تابع کمال صورت این صحبت

چاپ: بمبئی، سنگی، ۱۳۰۴، وزیری، ۳۴ص؛

[فهرستواره منزوی ۶۸۵/۱۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۴۰/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** برو شاهد معنی جو خال و خط نیفزاید ×× به سوی او نبود طبع خلق راغب و مایل / پس این کلام ازین وجه اگر بدل ننشیند ×× به هیچ وجه نباشد گنه به جانب قایل

خط: نستعلیق، کا: محمد رضی کاتب کاشانی بن محمد بدیع، تا: ۱۰۸۸ق؛ ۵۵ص (۵۹۹-۶۵۳) [ف: ۳۷ - ۵۳۱]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج آبی، ۵۸ص (۶۸۶-۷۴۴)، ۱۷ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه:۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۴۳]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۵۳

آغاز: برابر **انجام:** یاد خلق و خوی آن مه شد بلای جان او

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سرکه‌ای آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۳۶گ، ۱۶سطر (۷/۲×۱۳/۵)، اندازه: ۲۱/۷×۱۳/۸سم [ف: ۷ - ۲۵۵]

۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۶۹/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۹ شوال ۱۲۱۴ق؛ ۲۷گ (۴۲پ-۶۸ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۷۴]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۵۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بروی شاهد معنی چوخال وخط نفزاید ×× بسوی او نبود طبع خلق راغب ومایل / پس این کلام بدین وجه اگر بدل ننشیند ×× بهیچوجه نباشد گنه زجانب قاتل

خط: نستعلیق، کا: برمز ۱۰۳۰۷۰، تا: ۱۲۴۱ق؛ برگ اول توسط «یاور شمس الدین حقی» نونویسی شده؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۱]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۰۲

آغاز: جناب مستطاب علیین آشیان فرید عصره و وحید دهره آقای؛ **انجام:** تا شدیم از جام عشق شه جلال الدین خراب ×× جان و دل در باخته و ز کفر و دین بیگانه ایم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: حاج شمس الدین پرویزی، مهر ۱۳۴۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۲۸۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۷ - ۲۵۶]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بهیچ وجه نباشد گنه ز جانب قایل

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۵۶ص (۱۶۱-۲۱۶)، ۱۷ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم

[ف: ۱ – ۱۶۶]

۸. **تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:جنگ۵۲**

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ – ۷۰]

● **جلالیه** / قیافه شناسی / فارسی

jalālīye

قبائی، اشرف بن محمد اشرف

qobā'ī, ašraf ebn-e mohammad ašraf

اهدا به: ابوالمظفر منکبرنی پسر ابوالفتح محمد بن سلطان تکش

رساله‌ای است در علم قیافه شناسی که مؤلف آن را «رساله جلالیه» نامیده است و دارای یک «اصل» در دو «فصل» و سپس بیست و دو «باب».

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۱۷**

آغاز: الحمد الله المتوحد بالعظمة و الجلال چنین گوید ... اشرف بن محمد اشرف القبائی؛ **انجام:** و فراست دیگر مشترک است میان مرد و زن و هذا آخر ابواب الفراسة ...

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۱۲۱ق؛کاغذ:کبود فرنگی، جلد: گالینگور، ۱۹گ، ۱۹ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۹×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۹۷]

۲. **شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۹۶/۲**

آغاز: بسمله – الحمدلله رب العالمین و الصلواة و السلام علی نبینا محمد و آله الطیبین. اما بعد بدانکه این رساله است مختصر در علم قیافه؛ **انجام:** هر زن که بدست یا بزمین سخت زند دلیلست که آن زن زانیه بود و فاحشه باشد. و الله اعلم بالصواب و تمت کلمت – بتاریخ بیست و ششم شهر محرم الحرام سنه ۱۲۵۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ مشکی، ۲۰گ، اندازه: ۱۱×۱۸/۵ [ف: ۱ – ۲۳۶]

● **جلالیه** / قیافه‌شناسی / فارسی

jalālīye

طبری، عبدالوهاب

tabarī, 'abd-ol-vahhāb

اهدا به: جلالدین شاه

در یک «مقاله» و بیست و دو «باب»: مقاله در فضیلت علم قیافه؛ باب‌ها: فراست: ۱. سرو پیشانی؛ ۲. ابرو؛ ۳. چشم‌ها؛ ۴. گوش؛ ۵. بینی؛ ۶. عذار؛ ۷. دهان؛ ۸ نفس زدن؛ ۹. زنخ؛ ۱۰. صورت؛ ۱۱. گردن؛ ۱۲. کتف و چنبر گردن؛ ۱۳. بازو و آرنج؛ ۱۴. ساعد؛ ۱۵. کف دست‌ها و انگشت‌ها؛ ۱۶. سینه و پستان؛ ۱۷. پشت و میان؛ ۱۸. جایگاه نشستن؛ ۱۹. زانو و ساق؛ ۲۰. موی سر و سایر اندام؛ ۲۱. حرکات؛ ۲۲. زنان. در هر بابی عنوان «بیان علامات ...» هم هست. با دو حکایت یکی در آغاز و دومی در انجام رساله.

[فهرستواره منزوی ۳۸۱۳/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۵۲

آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد بدانکه این رساله مختصری است در علم قیافه که این حقیر عبدالوهاب طبری ... تألیف ... آغاز آن در سلطنت ... جلال الدین شاه ... مسمی به جلالیه ساخته مبنی بر یک مقاله؛ **انجام:** و حکم شب هم مثل روز است

خط: نستعلیق، کا: ملاباشی بهبهانی، تا: پایان ذیحجه، به نام امیرزاده عین الملک امیر تومان؛ مجدول، با کمند سرخ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نخودی، جلد تیماج سرخ گلی، ۴۶گ، ۱۲سطر (۶×)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ – ۱۱۸]

● **جلالیه** / اخلاق / عربی

jalālīye

رساله‌ای مشتمل بر «مقدمه» و دو «فصل» و «خاتمه» در بیان فضلیت و مقام مؤمن و آداب معاشرت و دوستی برادران دینی و برآوردن حوائج ایشان به‌ویژه عترت پاک پیامبر (ص) است.

چاپ: ایران، سنگی، ۱۳۲۰ق.، خشتی، ۱۴ص، (صص۱۹۷–۲۱۰)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۹۰

آغاز: بسمله، رب وفق بحق ولیک الرضا علی بن موسی علیهما الصلوة و التسلیم و التکریم؛ **انجام:** انک علی کل شیء قدیر و الحمدلله

خط: نستعلیق، کا: تاج الدین حسینی صاعد، تا: سه‌شنبه ۴ ربیع الثانی ۹۸۶ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۹/۱×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ – ۲۱۶]

● **جلالیه در علم مکاتبه** / نامه‌نگاری / فارسی

jalālīye dar 'elm-e mokātebe

ناموس خواری، محمد بن علی، ق۷ قمری

nāmūs xārī, mohammad ebn-e 'alī (- 13c)

به نام جلال الدین ابویزید زنگی پسر طاهر فریومدی در دو «قسم»: مباحث علمی و مسایل رسایل عملی ساخته و در پایان آن از سال ۷۰۸ یاد کرده است. از او است تحفه جلالیه که در آن تاریخ ۷۴۱ دیده می‌شود (دانش پژوه).

۱. **تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۹۴/۲ حکمت**

خط: نسخ، کا: زکریا بن عوض کاتب، تا: ۶۵۶ق، جا: آنقره؛ جلد: مقوا عطف میشن، قطع: ربعی [ف: ۲ – ۵۱]

۲. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۳۰–ف**

نسخه اصل: پاریس P. 218؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۱گ [فیلمها ف: ۱ – ۶۹]

● **جلالیه در معرفت اسطرلاب شمالیه** / اسطرلاب / فارسی

jalālīye dar ma'refat-e ostorlāb-e šemālīye

در چهار «قسم»: ۱. دانستن اجزاء و خطوط و دوائر، در دو باب؛

۲. ذکر مسائل و اعمالی که بدان متعلق است، در پنجاه باب؛ ۳. کیفیت اعمال به صفیحه آفاقی، در بیست باب؛ ۴. امتحان اجزاء خطوط و دوائر، در دو باب.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۵۶/۱

آغاز: بسمله، حمد و ثنای بی نهایت حضرت ذوالجلالی را که اسطرلاب زرین آفتاب را در منطقه سیمابگون سما بدست سرکار مهندسان تقدیر؛ **انجام:** و این بود شمه ای در امتحان اجزاء و دوائر که گفته شد و کتاب را باین ختم کردیم، و الله الموفق و الیه المرجع و المآب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ ربیع الثانی ۸۱۱ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۴۵گ (۱پ-۴۵ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۴۸]

● **جلایر نامه** / ادبیات / فارسی

jalāyer-nāme

قائم مقام، ابوالقاسم بن عیسی، ۱۱۹۳ - ۱۲۵۱ قمری

qā'em-maqām, ab-ol-qāsem ebn-e 'īsā (1779 - 1836)

مثنوی است انتقادی، به زبان عامیانه که از زبان برده‌اش جلایر ساخته است. نگارنده در آن عباس میرزا ولیعهد را ستایش و برادر بزرگترش محمد میرزا را نکوهش کرده است. این برادر بزرگتر در جنگ‌های ایران و روس نقش بدی داشته است. (احمد منزوی)

آغاز: چنین گوید غلام تو جلایر ×× که من رفتم ز شرا (از بلوکات ملایر) / تا ملایر بدیدم جملگی شهزادگان را ×× همه سرو سهی آزادگان را

چاپ: ضمیمه دیوان او، به کوشش وحید دستگردی، تهران ۱۳۰۸ش

[نسخه‌های منزوی ۳۷۴۱؛ پیشگفتار چاپ دیوان او از عبدالوهاب حسینی؛ فهرستواره منزوی ۶۸۶/۱۰؛ دنا ۶۹۴/۳]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۴۶

آغاز: برابر؛

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: ساغری قهوه‌ای، ۴گ (۸۸پ-۹۱پ)، ۱۵سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [رایانه]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۶/۵

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۸ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۵۲۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴/۲-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** روا باشد که جان سازم نثارش ×× کشم بر دیده خاک رهگذارش / بحمدالله شهنشاه فلک جاه ×× نکو چون داند اینها نیست اکراه

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج سبز، ۳۰گ (۴۷-۷۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۲۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۶۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** مرام و مدعایش باد حاصل ×× نماند آرزویش هیچ در دل / حسودش در به در با غم قرین باد ×× جوان تا هست و هم خوار و حزین باد

کامل؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: صنعتی نخودی و نیلی آهار مهره، جلد: مقوای سفید عطف میشن زیتونی، ۲۱گ (۱۱ر-۳۱پ)، اندازه: ۱۱×۲۱/۴سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۷۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** جلایر را نمود از بندگی سیر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق، ضمیمه نسخه ش ۲۶۲۳۶ [رایانه]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** روا باشد که جان سازم نثارش×× کشم بر دیده خاک رهگذارش / بحمدالله شهنشاه فلک جاه ×× نکو چون داند اینها نیست اکراه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق، ۸۳ص (۱۱۵-۱۹۷) [ف: ۳-۲۸۶]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۱/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثناء حمد این دولت نمائی ×× ز لطف او زمحنت ها رهائی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ در این مجموعه از ۲۴۹ تا ۲۶۳ ترجیع بندی از سعدی و از ۳۳۷ تا ۳۳۹ قصیده‌ای از میرزا محمد ساوجی و از ۳۴۵ تا ۳۵۵ قصیده‌ای از سرخوش آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۷۰ص (۲۶۶-۳۳۶)، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۴۹۰]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۵۴/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** خروشی برکشیده از دل ... به آب دیده شسته سبلت و ریش

خط: نستعلیق خوش، کا: میرزا فضل الله، تا: ۲۱ ربیع الثانی ۱۳۱۲ق؛ افتادگی: انجام؛ ۵ گ (۲۴۹ر-۲۵۳پ) [ف: ۲ - ۶۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۹۸/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق سرخوش هروی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۷گ (۱۱۳پ-۱۱۹پ)، ۱۵سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۵۹

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۳۸/۲

بی‌کا، بی‌تا [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۲۸]

● **جلب الرجال و النساء** / علوم غریبه / عربی

jalb-ur rijāl wa-n nisā'

چند صورت جدولی و شرح آن است از طلسمات گوناگون با موضوع جلب محبت و تهییج و اشتیاق و نظایر آن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۵۹/۴

آغاز: اعلم رحمک الله ایها الطالب ان هذا المسئلة جلیلة و کیفیة العمل ان تضع قندیلا له سبعة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج تریاکی، ۲۰ص (۶۱–۸۰)، ۲۱سطر،اندازه:۱۵×۲۱/۵سم[ف:۴۵- ۱۸۲]

● **جلبندی اسرار** / داستان / فارسی

jalbandī-ye asrār

اسرار تبریزی، محمد کاظم بن محمد، ۱۲۶۵ – ۱۳۱۵ قمری

asrār-e tabrīzī, mohammad kāzem ebn-e mohammad (1849 - 1898)

فصل و بابی ندارد حکایات و مطایبات متفرقه‌ای است در هر مقوله.

[فهرستواره منزوی ۲۶۵/۷]

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۳۱

آغاز: الحمدلله الذی هدانا بارسال سفرا و نجانا بارشاد قباوله شکر بان جعلنا امة اشرف الانبیاء؛ **انجام:** نمیدانم کدام برگشته بخت را درویش مینمایند. شب دراز نداند که تا سحر چند است ×× مگر کسی که به پابند عشق در بند است

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاتب: ظاهرا خود مؤلف؛ کاغذ: فرنگی، ۶۸گ، ۱۷ سطر، اندازه:۱۷×۲۱/۵ [ف: ۱ – ۳۳۲]

● **جلدسازی = صحافی** / متفرقه، شعر / فارسی

jeld-sāzī

حسین، یوسف

hoseyn, yūsof

به نظم فارسی، با وصف افزارهای جلدسازی با تصویر آنها در نه «فصل» و یک «خاتمه» است؛ درباره ساختن جلد و آراستن و طلاکاری و رنگ آمیزی کاغذ.

چاپ: در فرهنگ ایران زمین (ج ۱۶و۱۷) از روی همین نسخه و بار دوم در «صحافی سنتی» چاپ ۱۳۵۷ دانشگاه از روی همان مجله چاپ شده است

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۳۹

آغاز: بگو حمد آن مجلد را که از دم کند این جز بندی این جلد آدم؛ **انجام:** مکن بی همتی در نقص و بسیار به بازار محمد حق خریدار

خط: نستعلیق، کا: سید حمزه حسین عمری، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، ۲۶گ، ۱۶سطر (۱۵×۲۷)، اندازه: ۲۱× سم[ف:۱۷-۱۱۶]

● **جلسات تعلیم نظامی** / فنون نظامی / فارسی

jalasāt-e ta'līm-e nezāmī

ذوالفقاری، مصطفی

zolfaqārī ،mostafā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۹۴

آغاز: جلسه اول، افسر مربی سرکار سروان نکوزاد؛ **انجام:** پس از بازدید افق باردوگاه برگشتیم

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۱۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جلندی نامه** / شعر / کردی

jalandī-nāme

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۵۱/۵-ف

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۷۳ق [فیلمها ف: ۲ – ۸۵]

۲. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۹۱/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ – ۶۴۸]

←جلوات الاولیاء ← جلوات ناصری

● **جلوات ناصری = جلوات الاولیاء = تجلیات سلطانیه** / عرفان و تصوف / فارسی

jalavāt-e nāserī = jalavāt-e owlīyā' = tajallīyāt-e soltānīye

اصفهانی، محمد اسماعیل بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

esfahānī, mohammad esmā'īl ebn-e mohammad ja'far (- 19c)

اهدا به: ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴–۱۳۱۳ق

تاریخ تألیف: پیش از ۱۲۹۵ق

در توحید و پیامبری و ولایت و قضا و قدر و جبر و تفویض و بدا، با دیدی صوفیانه، به نثر آمیخته به نظم و «حکایت»ها، با سربندهای «جلوه» بی شماره، نگاشته است: «جلوه. بدانکه هستی را مفهومی است، و حقیقت مفهوم هستی عبارت است از ... جلوه. استقامت صراط هر کس عبارت است از رجوع او به اسمی که مظهر او واقع شده ... جلوه. هستی او پیدا از هستی سایر اشیاء است، زیرا که ...» (احمد منزوی)

آغاز: بسمله، سبحانک اللهم یا من تحیرت العقول فی کنه ذاته، فتجلی ... اما بعد، چون مسئله توحید از اشرف مسایل الهیه و اهم مقاصد ایمانیه ... لهذا به خاطر حقیر محمد اسماعیل بن محمد

جعفر الاصفهانی
انجام: و پنهان می‌شود صوری که محتجب بود معانی در آن صور چنانکه اشاره به آن شد در بیان قوس نزول و صعود و این است معنی آخرت وان الدار الإخرة لهی الحیوان تمة الرسالة.
[الذریعه ۱۲۷/۵ «جلوات ناصریة»؛ رجال اصفهان، تذکرة القبور ۵۲؛ فهرستواره منزوی ۱۲۸/۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۰۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** انا صاحب ایوب المبتلی و شافیه انا قمت السموات؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کتابت شده به نام ناصرالدین شاه قاجار [رایانه]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۰/۱
آغاز: برابر؛**انجام:** هذا کتابنا ینطق علیکم بالحق الموسومة بالجلوات الناصریة
خط: شکسته تعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: ذیحجه ۱۲۸۷ق [ف: ۳ - ۲۲۳]
۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۸۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالجواد بن یوسفعلی خطیب، تا: جمادی الثانی ۱۲۹۳ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ فرنگی آهار مهره؛ جلد: تیماج نیلی، ۱۶ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۳۹۷]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۴۸۷/۲
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۷۰]
۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۷۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۹۵ق؛ ۲۱گ (۱۷۶پ-۱۹۷ر) [ف: ۲ - ۶۴]
۵. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۲۵/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** از هشیاری برآ تا بینی که آب یک جوئیم
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق، جا: قدس؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: زرد آهارزده، جلد: گالینگور، ۱۳گ (۴۱پ-۵۳ر)، ۱۸ سطر (۸/۳×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۲۳]
۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۰۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۶۷گ، ۹ سطر، قطع: رقعی [نشریه: ۱۳ - ۷۹]
۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۹۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق [رایانه]
۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۸۹/۱-۶/۱۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۷۷]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۹۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته بسیار زیبا، کا: عباسقلی بن محمد زکیخان، بی‌تا؛ در پایان نسخه کاتب، شرحی در وصف کتاب و مناقب مؤلف آن نوشته است و نام خود را بدین‌گونه آورده: «و انا العبد عباسقلی بن محمد زکیخان سردار فارس و کرمان»، پس از آن ذیلی است از همان مؤلف بر آن کتاب که در پنج صفحه همان کاتب به همان قلم و کاغذ نوشته و در پایان آن رقم کرده است: «تمام شد کلمات حکیمانه بزرگان بقلم شکسته رقم کمترین چاکر قدیمی خانه زاد عباسقلی بن مرحوم زکیخان نوری سردار فارس و کرمان»، درباره کاتب این نسخه، نویسنده یادداشت مدادی پشت کتاب، به اشتباه رفته و نام او عباسقلی میرزا پسر زکی میرزای نوری نبوده بلکه عباسقلی خان پسر مهتر زکی خان نوری بوده است که پدرش عم میرزا آقاخان اعتماد الدوله صدر اعظم معروف ایران و خود پسر عم و برادر زن وی و از صاحب منصبان و رجال معروف دربار ناصر الدین شاه بود و شرح حال او در مرآت البلدان ناصری (ج ۲ص ۲۰) آمده است؛ با سرلوح کوچک، مجدول؛ کاغذ: ترمه کهنه، جلد: تیماج ارغوانی و سیاه، ۵۸ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۶ - ۸۰]

● جلوات وجود / عرفان و تصوف / فارسی

jalavāt-e vojūd

شطار، عمادالدین محمد عارف، ق۱۱ قمری

šattār, ‘emād-od-dīn mohammad ‘āref (- 17c)

[فهرستواره منزوی ۲۶۵/۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۳۵/۷-ف و ۲۹۳۳/۷-ف
نسخه اصل: بادلیان ۷۴ وینفیلد (ش ۲۶۹۲)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۵۶۶ و ۷۴۳]

● جلوة المذاکرة فی خلوة المحاضرة /عربی

jalwat-ul mud̲ākira fī xalwat-il muḥāḍira

صفدی، خلیل بن ایبک، ۶۹۶ - ۷۶۴ قمری

safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363)

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۰۸/۱
انجام: سکریا لیت لی منه علة. تم ذلک بحمدالله و عونه و فضله و منه علی ید الفقیر الحقیر الذلیل المعترف بالتقصیر و الخطا و العجز محمد بن اینال الکرکی غفرالله و لوالدیه و لجمیع المسلمین و لمن قرافیه و الحمدلله رب العالمین امین. تم و ذلک فی یوم الاثنین رابع عشرین شهر جمادی الاخر سنه تسعه و اربعین و ثمانمائه
خط: نسخ، کا: محمد ابن اینال کرکی، تا: ۸۴۹ق؛ مهر: ناصرالدین

شاه قاجار؛ کاغذ: بغدادی، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۷ - ۳۱۴]

● **جلود الملاحم** / هیئت / فارسی

jolūd-ol malāhem

۲۴ «فصل» در ملاحم و علاماتی که در هر شهر ظاهر می‌شود و به چه چیز دلالت دارد و به امام صادق نسبت داده شده که از دانیال روایت شده است.

کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... بدانکه این کتاب جلود الملاحم است. که جعفر صادق ابن امام محمد باقر از روایت دانیال پیغمبر

بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۷۹]

● **جلوس مظفر** / تاریخ / فارسی

jolūs-e mozaffar

افضل الملک، غلامحسین بن مهدی، ۱۲۷۹ - ۱۳۴۸ قمری

afzal-ol-molk, qolām-hoseyn ebn-e mahdī (1863 - 1930)

اهداء به: مظفرالدین شاه قاجار

تاریخ ترجمه: ۱۳۱۳ق

اصل این کتاب «اعلام الناس» محمد نام معروف به دیاب اقلیدی است که حاوی وقایع مهم زمان خلفای متقدمین از بنی امیه و بنی عباس است. این وقایع که به صورت داستان آمده‌اند. داستان‌های برامکه و داستان‌های درباره عمرآن بسیار زیاد است. مترجم آن میرزا غلامحسین خان قبل از ترجمه کتاب شمه‌ای از جلوس مظفرالدین شاه را به تخت سلطنت و اوضاع ایران را پس از کشته شده ناصرالدین شاه می‌آورد و نشان می‌دهد که جهت تسمیه این کتاب به «جلوس مظفر» بدان جهت بود که ترجمه در ایامی پیوسته است که مظفرالدین شاه به تخت سلطنت می‌نشسته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۱

آغاز: بسمله، قل اللهم مالک الملک تؤتی الملک من تشاء و تنزع الملک ممن تشاء؛ **انجام:** هرون الرشید چون کلام او بشنید خلعتی باو بخشید و جایزه به او اعطا کرد

خط: نستعلیق، کا: محمد بن حاجی محمد قلی آشوری قزوینی، تا: ۱۳۱۴ق، جا: تهران؛ با سرلوحه مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: مخمل قرمز، ۱۹۷گ، ۱۴ سطر (۱۱/۵×۲۵)، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۴ - ۳۳۱]

● **جلوسیه** / ادبیات / فارسی

jolūsīye

طغرای مشهدی، - ۱۱۰۰ قمری

toqrā-ye mašhadī (- 1689)

به نثر آمیخته به نظم. درباره تاجگذاری اورنگ زیب (۱۰۶۸-۱۱۱۸ق). با یک رباعی آغاز می‌شود، سپس توصیف از جشن‌ها و ستایش گزاف از او.

آغاز: جلوسیه طغرا عبارت است از این رقم که چون بدعوی ... ای کوکبه ات فروغ پیمای سریر ... سر زبان از حمد شهنشاهی تواند به تاج رسید که الرحمان علی العرش استوی اشارت است

انجام: چون تخت چرخ باد ترا مستقیم چتر×× چون تاج مهر، باد قهرا برقرار تخت

چاپ: گانپور، سنگی، ۱۲۶۶ق، وزیری بزرگ، ۱۹ص (رسائل طغرا: صص ۱۳۰-۱۴۸)؛ ۱۳۰۲ق./۱۸۸۵م؛ ۱۲۸۸ق./۱۸۷۱م؛

[الذریعة ۶۴۹/۹؛ مشترک پاکستان ۱۷۱/۵ نشانی ۶ نسخه]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۵۰/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۳گ (۹۴پ-۱۰۶پ) [ف: ۲ - ۶۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۷۹/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه نازک، جلد: میشن سیاه، ۱۵ سطر [ف: ۴ - ۶۶۱]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۴/۱-۱/۱۰۴

آغاز: پرویز می‌دهد به تو چون شهریار تخت ×× کسی چون تو باب تخت جهانگیر شاه نیست / بهر تو مانده از شه دین یادگار تخت ×× تخت تو زیب کشور صاحبقرانی است؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سرخ، ۴گ، ۱۲ سطر [ف: ۳ - ۱۱۷۷]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۵۸/۱۴-عکسی

اصل نسخه: کتابخانه شخصی میرداد خان افغان است که در پاکستان به خرید و فروش کتاب می‌پردازد؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۳گ (۸۸-۱۰۰) [عکسی ف: ۲ - ۸۵]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۰/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج سرخ، ۱گ (۹۷پ)، ۱۵سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۲۰۱]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۰/۲۱-عکسی

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۲۰۸۶ (گنج ۱۲۶۱/۳)؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۳ص (۲۷۳-۲۹۵) [عکسی ف: ۲-۸۵]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۶۱/۲۰-ف

نسخه اصل: دانشگاه پنجاب در لاهور شماره ۹/۸۷۴ فارسی؛ کا: ظهیرای تفرشی، تا: ۱۲۴۵ق [فیلمها ف: ۳ - ۱۸۸]

۸. تهران؛ بانکی پور؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۶۲۷]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۱۵/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول، دارای کمند لاجورد؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴ص (۹۸-۱۱۱)، ۳۲ سطر (۹×۲۷)، اندازه: ۱۶×۳۲/۵سم [ف: ۱۰ - ۷۹۴]

● جلوگیری از وبا / طب / فارسی

jelowgīrī az vabā

تاریخ تألیف: ۱۳۰۷ق
ترجمه گزارش مورخ ۲۳ رجب سنه ۱۳۰۷ است در خصوص وبایی که سال پیش از راه هندوستان وارد ایران شده و از طریق بنادر خلیج به خصوص محمره و بصره و بوشهر به طرف عربستان و لرستان رفته بود. در این گزارش که از ناحیه دکتر بابایوف و دکتر کاستالری و دکتر کارمیک و سیف الاطبا و میرزا محمد حکیم باشی و میرزا علی و میرزا جعفر خان طبیب [وی از جمله اولین دسته از محصلین اعزامی به لندن از طرف عباس میرزا نائب السلطنه بود] در منزل امیرنظام تنظیم شده دستورات فوق العاده مفیدی نیز به جهت حفظ صحت عمومی در سرحدات آذربایجان و نواحی همدان و بیار و سنندج و بانه و ساوجبلاغ و ارومیه و سلماس و تبریز و قافلانکوه و تنظیف دائمی اماکن عمومی بلاد مذکور داده شده است.
[فهرستواره منزوی ۳۷۶۰/۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۱۷۷
آغاز: هو الله تعالی ترجمه راپورت عالیجاهان دوکتر بابایوف ... از وضع حالت و رفتار مرض و با سی سال گذشته بما معلوم میشود؛
انجام: که در چند فصل مندرج است نوشته شد؛
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: ۱۴ شوال ۱۳۰۷ق؛ واقف: رضا نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا رویه پارچه، ۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۹ - ۱۹۰]

← جلیس الحاضر و انیس المسافر ≻ انیس المسافر و جلیس الحاضر (الخواطر)
← الجلیس الصالح الکافی و الانیس الناصح الشافی ≻ الامالی

● جلیس الصالحین فی جمع کلمات طیبات یعسوب الدین امیر المومنین / حدیث / عربی

jalīs-uṣ ṣāliḥin fī jam'-i kalamāt-i ṭayyibāt-i ya'sūb-ud-dīn amīr-il-muminīn

تهرانی، زین العابدین بن ابی القاسم، ق۱۴ قمری
tehrānī, zeyn-ol-'ābedīn ebn-e ab-el-qāsem (- 20c)
آن را پس از «انیس السالکین» ساخته و از کتاب حبب الموحدین فی جمع مواعظ الله و رسوله و تمام مواعظ امیر المومنین و مواعظ اولاده المعصومین گرفته است و به ترتیب موضوعی و الفبائی است با بیان.
[الذریعه ۱۲۹/۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۱۱
جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۵۸گ، ۱۵ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶- ۹۰۷]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۱۲
جلد ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۳۲گ، ۱۵ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶- ۹۰۷]

● جم

jam

پورداود، ابراهیم، ۱۲۶۴ - ۱۳۴۷ شمسی
Pūrdāvūd, ebrāhīm dāvod (1885 - 1968)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۹۳
کا: ابراهیم پورداود، بی‌تا؛ ۱۱گ، اندازه:۲۲/۵×۳۶/۵سم [رایانه]

←الجماع ≻ آداب الجماع (احادیث)

● جماع / طب / فارسی

jimā'

حبیب الله بن ابوالمظفر محمد بن کیقباد، ق۶ قمری
habīb-ol-lāh ebn-e abolmozaffar mohammad ebn-e keyqobād (- 12c)
اهدا به: سلطان سنجر (۵۱۱-۵۵۲ق)
نویسنده که از اطبای معروف زمان بوده است می‌گوید روزی خدمت سنجر رسیدم او گفت خداوند عالم نعمت دو عالم برای من تمام کرده است منتهی لازم است مرا مطالبی آری که از آن آداب لذت و مباشرت بیاموزم، من هم از چهارصد و چهار کتاب این کتاب را در شانزده «فصل» ترتیب دادم: ۱. امر لذت و دلائل مزاج‌ها؛ ۲. خوردنی‌های مفرد؛ ۳. خوردنی‌های مرکب؛ ۴. شراب‌هایی که مباشرت را نافع بود؛ ۵. گوارش‌هایی که مجامعت را نیک بود؛ ۶. حب‌ها که مباشرت را نیک بود؛ ۷. در ابراز که نافع است؛ ۸ در روغنی که در کف پا مالند؛ ۹. در چیزی که لذت مجامع دهد؛ ۱۰. بیان رنگ کردن موی؛ ۱۱. در چیزی که منع می‌کند روئیدن مو را؛ ۱۲. در چیزی که تن را خوشبو کند؛ ۱۳. در چیزی که فرج را تنگ کند؛ ۱۴. در چیزی که زنان بار گیرند؛ ۱۵. اسرار بعضی خواص؛ ۱۶. چیزی که قضیب را بزرگ کند.
[فهرستواره منزوی ۳۶۴۷/۵]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۸۵/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی نبیه محمد و اله اجمعین اما بعد چنین گوید حبیب الله بن ابوالمظفر؛

انجام: یک پیاله سر که تند داخل کنند مضمضه نمایند بی نهایت مجربست

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹ص، ۱۷ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۲۶۳]

● جمالات و کمالات / عرفان و تصوف / فارسی

jamālāt va kamālāt

داعی شیرازی، نظام الدین محمود، ۸۱۰ - ۸۷۰ قمری

dā'ī šīrāzī, nezām-od-dīn mahmūd (1408 - 1466)

برای دوستی که پرسیده بود: کمال چیست؟ و کمال هر چیز و کسی به چیست؟ با سربندهای «جمال». بحثی فلسفی و صوفیانه در باره کمال، کمال در ذات و صفات و مراتب.

آغاز: الحمدلله علی نواله ... دوستی سوال کرد که کمال چیست نسبت با هر کسی و هر چیزی

[فهرستواره منزوی ۱۲۸/۶ با ذکر مؤلف و ۲۶۵/۷ بدون مؤلف !!]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۱/۱۶

آغاز: برابر

در فهرست بدون مؤلف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: الوان، ۱۵ سطر، اندازه:۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۹۳]

● جمال الاخیار فی اجمال الاخبار / حدیث / عربی

jamāl-ul axyār fī ijmāl-il axbār

حسینی، محمد بن حسن، ق۱۲ قمری

hoseynī, mohammad ebn-e hasan (- 18c)

وابسته به: کتاب من لایحضره الفقیه = من لایحضره الفقیه؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)

تاریخ تألیف: ۱۱۱۳ق

فهرست موضوعی من لایحضره الفقیه و تهذیب شیخ است در چهار جزء. طرح این کتاب بدین‌گونه است که باب‌های من لایحضره الفقیه یکایک عنوان شده و نخست به محتوای آن باب و سپس روایات مربوط بدان در دیگر ابواب آن کتاب و آن گاه روایات مربوط در تهذیب (با تعیین شماره ابواب فقیه و تهذیب) فهرست‌وار اشاره می‌گردد. بدین نمونه: باب المیاه و طهرها و نجاستها - فیه الاستدلال بقوله تعالی و انزلنا من السماء ماء طهورا ... آلایة و انزلنا من السماء ماء بقدر ... آلایة، ینزل علیکم من السماء ماء لیطهرکم به. علی ان الاصل فی الماء کله الطهارة و اصله من السماء و کله طهور و کذلک ماء البحر و البئر و عدم انفعال الکر بملاقاة النجاسة مالم یتغیر و تحدید الکر و النهی عن الوضوء و الغسل و التعجین بالمسخن بالشمس ... (تا یک صفحه ادامه دارد و بعد از آن)؛ من لواحق هذا الباب من المتفرقات احکام، ففی «اب» ما یدل علی نجاسة الماء القلیل بالملاقاة و فی «از» مایمکن الاحتجاج به علی عدم انفعال القلیل بالملاقاة الا بتاویل و فی «اج» کما فی «اب» و فی «ایو» لیس فی المذی وضوء ... (پس از چند سطر) و من اللواحق فی التهذیب احکام. ففی «اج» اهراق الماء بادخال الید القذرة ... ».

۱. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۱۰۹

در چهار جزو؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد تقی طالقانی، تا: قرن ۱۲؛ ۳۴۱گ، ۲۳ سطر [نشریه: ۶ - ۳۴۲]

۲. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۷۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۶۷گ، ۱۷ سطر، قطع: خشتی [چند نسخه-ف: - ۳۱۸]

● جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع / دعا / عربی

jamāl-ul usbū' bi-kamāl-il 'amal-il mašrū'

ابن طاوس، علی بن موسی، ۵۸۹ - ۶۶۴ قمری

ebn-e tāvūs, 'alī ebn-e mūsā (1194 - 1266)

وابسته به: مصباح المتهجد و سلاح المتعبد = مصباح کبیر؛ شیخ طوسی، محمد بن حسن (۳۸۵-۴۶۰ق)

شیخ طوسی، ابی جعفر محمد بن حسن (-۴۶۰ق) کتاب مختصر و معتبری در اعمال ایام و لیالی سال نگاشته است به نام «مصباح المتهجد»، چون این کتاب پیوسته مورد توجه اکابر علما بوده است، ابن طاوس، علی بن موسی حسینی داودی حلی که از نوادگان دختری شیخ می‌باشد تکمله‌ای بر مصباح المتهجد جد مادریش شیخ طوسی نگاشته است به نام «المهمات و التتمات» یا «المهمات فی صلاح المتعبد و تتمات لمصباح المتهجد» در ده جلد و هر جلدی را به نامی مخصوص موسوم داشته است بدین ترتیب: ۱ و ۲. فلاح السائل و نجاح المسائل، در اعمال شب و روز در دو جلد.؛ ۳. زهرة الربیع فی ادعیة الاسابیع؛ ۴. جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع، که همین کتاب می‌باشد؛ ۵. دروع الواقیه؛ ۶. المضمار للسباق و اللحاق بصوم شهر اطلاق الارزاق و عتاق الاعناق = مضمار السبق فی میدان الصدق فی اعمال شهر رمضان؛ ۷. مسالک المحتاج الی معرفة مناسک الحاج؛ ۸ و ۹. الاقبال بالاعمال الحسنة = اقبال؛ ۱۰. السعادات بالعبادات. جمال الاسبوع ... چهارمین تکمله می‌باشد که مشتمل بر اعمالی است که در هفته‌ها تکرار می‌شود، شامل چهل و نه «فصل»: ۱. فضیلت هدیه نماز در دوران زندگی و پس از مرگ؛ ۲. فضیلت هدیه نماز در هر روز از روزهای هفته ۳. تعیین نام‌های پیامبر و امامان (ع) در ایام هفته؛ ۴. نمازهای شب و روز هفته ...

آغاز: بسمله. یقول السید الامام العالم احمدالله جل جلاله الذی

أیقظ ذوی السنة من أهل الوجود بألسنة الفضل و الکرم و الجود **انجام:** الهمک الله و ایانا عنایات المطالب و شرفنا بالظفر بما هو جل جلاله اهله من المواهب و هذا آخر الجزء الرابع من کتاب المهمات ... الذی شملنا کرمه ... طاهرین.

چاپ: مشار عربی، ص۲۵۱؛ طهران، سنگی، ۱۳۳۰ق، خشتی، ۵۶۹+۱صص؛ با تحقیق آقای جواد قیومی، تهران، مؤسسه آفاق، ۱۳۷۱ش

[الذریعة ۱۲۹/۵و ۲۹۸/۲۳؛ ریحانة الأدب ۷۸/۸]

شرح و حواشی:

۱- جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع (ترجمه)؛ محمد حسین بن رضوان (-۱۱)

۱. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۴۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۹۳گ (۱پ-۹۳پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۱۲۵]

۲. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۶۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج زرد، ۲۸۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۷]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۵۰-۲۷/۲۲۰

آغاز: حللت بساحتک بمعرفتی بوحدانیتک و صمد انیتک و انه لایقدر علی قضاء حوائجی غیرک و قد علمت یا رب انه کل ما تظاهرت؛ **انجام:** دعاء السمات عن العمری ... و جعلتها نجوماً و بروجاً و مصابیح و زینة و رجوماً و جعلت لها مشارق و مغارب اعمال روز جمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛جلد:مقوا،۷۴گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۷۸]

۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۲۸

آغاز: برابر

خط: نسخ خوش، کا: قاسم بن احمد بن سید صالح بن سید قاسم بن سید محمد فحام حسینی نجفی، تا: جمادی الاول ۱۲۸۶ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۷۲گ، ۱۹ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۳۱]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۶۰/۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسینی، تا: شوال ۱۲۸۹ق؛ مصحح، نام کتاب به خط شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ ۲۲۹گ (۲پ-۲۳۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۷]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۴۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و معجم، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، مقابله شده، اندکی قلم خوردگی دارد؛ کاغذ: فرنگی، ۷۳گ (۱-۷۳)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۲۴۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۸۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد باقر حایری اصفهانی، تا: ۴ شوال ۱۳۰۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۲۸]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن میرزا مهدی جیلانی، تا: سه‌شنبه ۲۶ رجب ۱۳۱۰ق؛ مصحح؛ تملک: علی اکبر همدانی نجفی با مهر «صدرالاسلام» (مربع)؛ جلد: تیماج سبز، ۱۳۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۶]

۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۹۷

خط: تحریری، کا: مرحوم حاج شیخ عباس محدث قمی، تا: ۱۵ شعبان ۱۳۲۹ق، جا: قم؛ ۱۷۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۶۴]

۱۰. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: سید هاشم بن سید حسین حسین آبادی در ربیع الثانی ۱۲۷۲ با مهر «عبده هاشم الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۱۳]

● جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع (ترجمه) /

دعا / فارسی

jamāl-ul usbū‘ bi-kamāl-il ‘amal-il mašrū‘ (t.)

محمد حسین بن رضوان، ق۱۱ قمری

mohammad hoseyn ebn-e rezvān (- 17c)

وابسته به: جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع؛ ابن طاوس، علی بن موسی (۵۸۹-۶۶۴)

برای: امین الدوله فرخ بیکا

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۰۷۷ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

ترجمه‌ای است در عناوین کتاب «جمال الاسبوع» ابن طاوس بدون ترجمه ادعیه.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۵۱

آغاز: فیض صبح فاتحه کتاب دعا و فضل شام خاتمه ابواب استدعاء بنام حضرت مجیب الدعواتست تعالی شأنه؛ **انجام:** و مشرف سازد مارا به ظفر برآنچه الله تعالی اهل آنست از مواهب الهی والحمدلله جل جلاله الذی شملنا کرمه و افضاله حتی مکنا من التمام

خط: نسخ، کا: محمد باقر، تا: ۱۰۷۸ق؛ مصحح؛ تملک: «سید ریحان الله بن جعفر موسوی» در رجب ۱۳۲۱ با مهر «العبد ریحان الله الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [محدث ارموی مخ: - ۳۶۴]

● **جمال الانسان فی صوم شهر رمضان** / مواعظ / فارسی
jamāl-ol ensān fī sawm-e šahr-e ramazān
تبریزی، ابراهیم بن علی اکبر، ق۱۴ قمری
tabrīzī, ebrāhīm ebn-e ʻalī akbar (- 20c)
سی و دو «مجلس» است که برای واعظان و اهل منبر فراهم آمده، در فضایل ماه مبارک رمضان و اقسام روزه و واجب و حرام و مستحب و مکروهات آن، با استفاده از احادیث و روایات اهل بیت علیهم السلام، در آغاز هر مجلس آیه‌ای عنوان شده و در پایان اشاره به مصایب آن حضرت می‌شود.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۸۷
آغاز: الحمدلله القائم الدائم و الصلوات الزاکیات و التحیات القائمات علی رسوله القائم الصائم ... اما بعد چنین گوید عبد الافقر الاحقر؛ **انجام:** هر اینه انصاف کرده و این محقر تألیف را از هنر می‌دانند، التماس دعا دارم
خط: نسخ و نستعلیق، کا: غلامحسین بن اسد الله، تا: ۲۲ شعبان ۱۳۱۲ق؛ از روی نسخه مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰]

● **جمال الانشاء** / ادبیات / فارسی
jamāl-ol enšā'
اشرفی جرجانی، عبدالحی بن عبدالوهاب، - ۹۵۹ ؟ قمری
ašrafī jorjānī, ʻabd-ol-hayy ebn-e ʻabd-ol-vahhāb (- 1552)
تاریخ تألیف: ۹۵۵ق
کتابی مشتمل بر دو «باب»: ۱. تسوید و تصویر مکاتبات شرعیه؛ ۲. تسوید مکاتبات عرفیه.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۲۶۴
آغاز: اصناف سپاس و ستایش بی قیاس مالک الملکی را سزاست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰، در زمان حیات مؤلف و توسط یکی از شاگردان وی نوشته شده؛ اندازه: ۱۷/۵×۱۳سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

← جمال الدین افغانی ⟵ احوال شیخ جمال الدین افغانی (ترجمه)
← جمال السالکین ⟵ منتخب بیست و دو کلمه از تورات
← جمال السالکین ⟵ جمال الصالحین

● **جمال الصالحین = جمال السالکین** / آداب و سنن / فارسی
jamāl-os sālehīn = jamāl-os sālekīn
لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق، ۱۰۴۵ - ۱۱۲۱ قمری
lāhījī, hasan ebn-e ʻabd-or-razzāq (1636 - 1710)
تاریخ تألیف: ۱۰۷۳ق
کتابی در آداب و دعاهای مناسب اوقات متبرکه به‌خامه نغز و روان نگاشته و از نمونه‌های نثر خوب فارسی است، دارای یک «مقدمه» ودوازده «باب» که هر کدام دارای چندین «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در ذکر احادیث و اخبار و نکات و اسرار چند که باعث رغبت به طاعت و فضایل اعمال می‌شود و موجب کراهت معاصی می‌گردد؛ باب ۱. فضایل عقل و علم و مکارم اخلاق و صفات و رذایل و مناهی و معاصی، شامل چهارده فصل؛ ۲. تنظیف بدن و جامه از کثافت ظاهری و تطهیر جسد و دل از کدورت باطنی، در ده فصل؛ ۳. فضایل نماز و متعلقات آن و ذکر ادعیه مخصوصه به ساعات و فضایل آن، در پانزده فصل؛ ۴. فضایل ذکر و دعا و احکام متعلق به آنها، در ده فصل؛ ۴. آداب عادات و مجاری اعمال و سایر جزئیات و سوانح افعال، در دوازده فصل؛ ۶. حقوق اموال و رعایت احوال و عیال، در ده فصل؛ ۷. فضایل روزه و احکام متعلق به آن از آداب و فضل اعتکاف و متعلقات آن، در ده فصل؛ ۸ اعمال شهور و اعوام و لیالی و ایام، در دوازده فصل؛ ۹. تزویج و احکام متعلق به آن، در ده فصل؛ ۱۰. آداب سفر و احکام متعلق به آن، در ده فصل؛ ۱۱. فضایل حج و عمره و زیارت، در ده فصل؛ ۱۲. احکام متعلق به اموات و زیارت قبور مؤمنان بعد از وفات، در ده فصل؛ خاتمه: در مواعظ و نصایح و فواید متفرقه. در سال تألیف آن اختلاف است. ابن‌یوسف می‌گوید: تألیف این کتاب به تحقیق معلوم نیست در چه سالی بوده ولی ظاهراً در حیات والد مؤلف بوده است. بنا بر این قبل از سال ۱۰۷۲ تألیف شده است. برخی آن را آخرین تألیف او دانسته و سال ۱۱۲۱ را سال تألیف این کتاب ذکر کرده‌اند که البته به دلیل وجود نسخه‌هایی از تاریخ ۱۰۸۵ق به بعد این نظر درست نیست..
آغاز: بسمله حمد بی حد و ثناء بی عد کریمی را سزد که در گلستان عالم امکان از رشحات سحایب امتنان ... اما بعد چنین گوید احوج عبادالله ... حسن بن عبدالرزاق ... که این مجموعه ای است موسوم به جمال الصالحین
انجام: و بر حالشان خنده کنند هر کس یکی از اولیای ما را به کلمه ای اعانت کند در آن روز بی حساب به بهشت رود. تمت رساله جمال الصالحین
[الذریعة ۱۳۰/۵؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۱۸۳/۱؛ فهرستواره منزوی ۴۱۴/۶-۴۱۵؛ مشترک پاکستان ۲۲۹۱/۴ (۲ نسخه)؛ نسخه‌های منزوی ۱۵۸۹/۲ (۲۰ نسخه)]
شرح و حواشی:
۱- جمال الصالحین (منتخب)
۲- تحفة المسافر؛ لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق (۱۰۴۵-۱۱۲۱)

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۸/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین حق حمده و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین
خط: نستعلیق، کا: اسمخان بن سفیل خلیلوی، تا: ۱۰۸۵ق؛ تملک: ملازین العابدین بن حاجی ملاحسین طسوجی سال ۱۱۹۶؛ واقف: ساجدی؛ جلد: تیماج، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۲۷]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۴۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ مجدول؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۳۵ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ – ۲۱]

۳. آمل؛ پیشنماز، میرزا ابوالحسن؛ شماره نسخه:۶

خط: نسخ، کا: حاجی غیاث الدین جمال الدین محمد امین شهمیرزادی،تا:نیمه‌های ذیقعده۱۰۸۵ق؛قطع:ربعی [نشریه: ۵ – ۴۰۰]

۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۸۴

خط: نسخ، کا: صدرالدین بن حسین شامیان، تا: ۲ ربیع الاول ۱۰۸۶ق؛ تملکی پاک شده به تاریخ ۱۲۷۵ با مهر «عبده محمد الحسینی» (بیضی)؛ جلد: مقوایی روکش پارچه قرمز، ۲۹۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱ – ۸۷]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۹۵

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: جمعه ۶ رمضان، تا: ۱۰۸۷ق؛ ۱۷۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲ – ۴۳]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۲۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خفی، کا: امیر بن محمد ابراهیم شیرازی، تا: ۱۰۸۸ق؛ یکی از امتیازات این نسخه مشکول بودن برخی کلمات فارسی آن است که از نظر ویژگی‌های زبانی و لهجه ای قابل توجه می‌باشد، مانند: بَهر چَه، نُماز، بَدان که، سَوار، نُماینده و ...؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۲۸]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۸۶

آغاز: بخوانند همان ثواب داشته باشد با ثواب این دو سوره اما در نماز جمعه و ظهر آن سوره جمعه و منافقین باید خواند که افضل است و بعضی از مشایخ رحمهم الله واجب دانسته‌اند؛ **انجام:** و یرزقه الله صلوة السنة الفریضة و یخرج منه الشك و العجب ... الحرص و الحسد وامکس و البغض و العداوة و الحقد و المسکر
مقداری از فصل ششم باب چهارم تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن حاجی محمد حافظ اسیری، تا: ۱۴ ربیع الاول ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح، فوائدی در آخر کتاب شامل حرز احتجاب، اوراد هفته و دعای حزب البحر و زیارت برای جمیع الائمة از شیخ بهائی، آورده شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف مخ: ۲ – ۵۶۲]

۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۹۷

آغاز: هر گل و خار هستی و هر ذره و ذروه عالم بلندی و پستی از جان و دل و دل و جان شیفته مهر و فریفته لطف ایشان گشت؛
انجام: قد تشرف بتنمیق عمل السنه و جمال الصالحین الملک رب العالمین العبد الاقل الافقر الی ربه و غفرانه حسین الیوم حشره و یوم الدین فی سنه تستعین بعد الالف من الهجرة النبویه علیه الف الف مضاعفه صلوات
یک مقدمه و خاتمه و ده فصل؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین، تا: ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی نازک، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی، ۶۵۶ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۵۰]

۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۳۲ج

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی معلم فیروز آبادی، تا: ۴ صفر ۱۰۹۱ق، به فرموده میرزا محمد مسعود؛ جدول کشی از نجم الدین بن عبد العلی کاظمی گویا در ربیع الثانی ۱۰۹۱؛ جلد: چرمی، ۶۴۸ص، ۱۷ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۱۰۷]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۲۶-۱۰/۳۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عندلیب به محمد فاضل، تا: ۱۵ شعبان ۱۰۹۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳ – ۱۱۷۹]

۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۳۵۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن کیا محمد صالح، تا: یک‌شنبه ۲۴ صفر ۱۰۹۲ق؛ در آخر نسخه موجود قطعه ای در تاریخ تألیف این کتاب دارد که در پایان این قطعه آمده: شنیدم از مصنف شوق تاریخش چنین می‌گفت ×× جمال الصالحین مجموعه شد آداب ایمانی را ۱۰۷۴؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۸ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۴ – ۱۹۴۷]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۲۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه سلخ رمضان ۱۰۹۳ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵۰۸]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۰۲

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن حاجی ابراهیم، تا: پنج‌شنبه جمادی الثانی ۱۰۹۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵۰۸]

۱۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۵/۳-۶۱۵۸

خط: نسخ، کا: حاج محمد بن حسن علی جهرمی، تا: شنبه ۱۵ شعبان ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۲۲۸گ، ۲۰ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: – ۱۰۱]

۱۵. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۴**

خط: نسخ، کا: شیخ مقیم کلید دار، تا: با تاریخ ۱۰۹۷؛ افتادگی: وسط؛ در فهرست تاریخ کتابت «شنبه ۴ ذیحجه ۹۷۷؟» ثبت شده است که با توجه به تاریخ ولادت مؤلف قطعاً نادرست است، دارای سرلوح رنگین زیبا، از روی نسخه مؤلف به تاریخ ۱۰۹۷ تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۹۹]

۱۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۲۰**

آغاز: در سایر جزئیات عادات؛ **انجام:** یکی از اولیای ما را به کلمه ای اعانت کند در آن.. سنه ۱۰۹۸

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق [رایانه]

۱۷. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۹۱**

آغاز: موجود: در فضایل عقل و علم و مکارم اخلاق؛ **انجام:** موجود: و نعمتهای او پیش از آنکه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۱۸. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۸-۳/۱۱۸**

آغاز: و شراکت در حج و عمره و زیارت فصل نهم در فضایل اماکن مقدسه که در آن حدود واقع است فصل دهم در فضایل زیارات ... مقدمه در ذکر احادیث واخبار ... بدانکه در احادیث اهل بیت طاهرین صلوات الله علیهم اجمعین ثابت و محقق گشته که خدای عزوجل ایمان را بر اعضای انسان قسمت نموده؛ **انجام:** و به عزت خود محافظتش کنم چون مرا بطلبید لبیک گویم و چون سئوال کند عطانما

از اوایل مقدمه تا فصل دهم از باب دوازدهم؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی:آغاز و انجام؛مصحح؛جلد: تیماج مشکی، ۳۱۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳- ۱۱۸۰]

۱۹. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۸۶**

آغاز: برابر؛ **انجام:** درشت و ناخوش مباش که مردم از تو دوری کنند و حقیر و دنی مباش که ذلیل و خفیف شوی با پیش از خود بدی و خصومت و با کم از خود سخریه و استهزاء مکن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۸۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۳]

۲۰. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۶۸-۳۷/۵۸**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد اشرف بن محمد معین، تا: شنبه ۷ رمضان ۱۱۰۰ق؛ مجدول محرر مذهب، درآخر نسخه فوایدی درحدیث و دعا و زیارت درج شده از جمله زیارت جامعه و خطبه نکاح و زیارت امام رضا (ع) و زیارات ائمه و تفسیر آیه کل یوم هو فی شأن و شرح حدیث ان الله تعالی خلق الخلق فی ظلمة ... در این شرح از حوادث سال ۱۰۴۰ ذکری به میان آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۷۹]

۲۱. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۹۳**

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (نیمی از خاتمه افتاده)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۲۵۳گ، ۲۴سطر (۹×۲۰/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ - ۳۸]

۲۲. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۲۵**

انجام: بیعت کس را که پدرش جد او و خال او باشد و مادرش عمه و خواهر او باشد سزاوار است که دشمن.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۸]

۲۳. **خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۹۰**

خط: نسخ زیبا، کا: عبدالعظیم اصفهانی برای حاجی محمد امین کاشانی نگاشته، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ چند تاریخ تولد به سال‌های ۱۱۸۹، ۱۱۶۸، ۱۱۹۳، ۱۱۹۶، ۱۱۹۸؛ جلد: تیماج سبز، ۱۹۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۶۶]

۲۴. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۳۲**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۴۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۶سم [ف: ۲ - ۱۸۶]

۲۵. **مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۲/۲**

خط: نسخ، کا: بنی عامری، تا: سه‌شنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۱۰۰ق؛ دارای دو سرلوح کمکار، مجدول؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: مقوا با روکش کاغذ ابری، ۲۲۴گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۶۴]

۲۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاتب نونویس: مصطفی حسینی صفائی خوانساری، تاریخ تحریر اوراق نونویس: ۸ جمادی الثانی ۱۳۹۱؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: آهاری حنایی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۳۱۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵ - ۱۷۱]

۲۷. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۸۳**

آغاز: برابر؛**انجام:** آنچه میخوا[هید] بیا [بید و تا صبر] بر مکاره ننمائید بانچه میخواهد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: محمد صالح علامه حایری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۷۲]

۲۸. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۰۹۶**

آغاز: که مجمل تفصیل آنها انشاءالله در تصانیف این مجموعه بیان شود؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوا با روکش مشمع، ۳۲۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۷۳]

۲۹. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۵۰**

آغاز: هر کسی یکی از اولیای ما را بکلمه اعانت کند در آنروز بیحساب ببهشت رود؛ **انجام:** و بدانکه از مال دنیا هر چه فرستی مال تو باشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ خطبه این نسخه نوشته نشده؛ واقف: عباس فخیمی، آذر ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: میشنی عنابی، ۲۱۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۳سم [ف: ۱۵ – ۱۷۳]

۳۰. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۸۲

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛ ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵۷]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بر مصیبت رسیده رحم کند و غریب را بنوازد و کسی که چنین باشد نورش مثل آفتاب تابان شد و در ظلمت نورش هم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با کتیبه مزدوج مرصع، مجدول مرصع؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۱۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۵ – ۲۷۲]

۳۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، ۳۸۷گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۴۱]

۳۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یا غایتی فی رغبتی انت الساتر عورتی و المؤمن روعتی و المقیل عثرتی فاغفرلی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۵ – ۲۹۱]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۷

آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ظاهراً قرن ۱۲؛ کاغذ: کاهی، جلد: میشن، ۲۳۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳ – ۴۷]

۳۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بیک کرمانی، تا: ۱۸ شعبان ۱۱۰۲ق، برای شفیعا محمد؛ با سرلوح، مجدول؛ تملک: علی بن محمد تقی بن نصیر، حکمت الله عبدالمهدی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۹گ، ۱۷ سطر (۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۴۱]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۷

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدعاء و العبادة مرقاة لسعادة السعداء و فضل مداد العلماء علی دماء الشهداء؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: شرف الدین ... الحسینی، تا: شنبه ربیع الاول ۱۱۰۲ق؛ مصحح، مجدول؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۹۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۳ – ۲۱۳]

۳۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۴۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: خواجه محمد مراد، تا: ۱۹ محرم ۱۱۰۲ق، جا: اکبر آباد، به خاطر آقا محمد کاظم؛ مجدول؛ واقف: داوود بن محمد جعفر ازغدی مشهدی، ذیقعده ۱۲۳۰ق، با مهر «عبده داود الحسینی» (بیضی) و «واقفه داوود الحسینی»؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۱گ، ۲۰ سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴۴۴]

۳۸. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: ملا مراد بن ملا حسن شکوری کلیجانی، تا: سه‌شنبه ۲۹ ذیقعده ۱۱۰۳ق، در خدمت شیخ محمد رضا [مخطوطات مرتضوی: ف: – ۱۲]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۱۷

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۸ ذیحجه ۱۱۰۵ق؛ مصحح، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج تریاکی، ۲۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۳۰ – ۱۷]

۴۰. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر
کا: ابن حسین معلم شاه میرزادی، تا: ۱۱۰۶ق؛ مقابله شده [تراثنا: س۱۳ش۱ – ۱۵۷]

۴۱. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۷۹۷۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۴ ربیع الثانی ۱۱۰۷ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: – ۱۲۴۸]

۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۴۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوب، کا: شمس الدین بن محمد بن مراد خطیب، تا: ۱۱۰۸ق؛ مجدول مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۷۰ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: ۱ – ۲۱]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک به پایان رجب ۱۱۱۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۱گ، ۱۲سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [سنا: ف: ۱ – ۷۰]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا رب ز قناعتم توانگر گردان ×× وز نور خودت دلم منور گردان
خط: نستعلیق، کا: سید حسن، تا: رجب ۱۱۱۳ق؛ تملک: زین الدین طهرانی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، ۲۵سطر (۱۵×۲۴)، اندازه:۲۰×۳۱سم [ف: ۱۱ – ۲۳۸]

۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۳

آغاز و انجام: برابر
دیباچه در این نسخه کوتاه شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرعبدالله بن میر غیاث الدین نیشابوری نجفی حسینی، تا: ۲۷ ذیقعده ۱۱۱۳ق؛ مجدول؛ تملک: محمد حسینی متخلص به خاک صدر صدوری؛ وقف‌نامه نسخه از طرف شرف نساء خانم زوجه

مرحوم کربلایی ابوالقاسم الموتی الاصل به ثواب فرزندش ملا محمدباقر الموتی الاصل در شنبه دوم ذیحجه ۱۲۲۵ق؛ مهر: «الا من هو فی محل حمید» (بیضی)؛ انتقالی از مدرسه آیت الله بروجردی شهر ری در اردیبهشت ۱۳۷۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۶گ، ۱۷سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲۰ - ۴۴]

۴۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۷ق، جا: جهانگیر نگر؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۹۲گ، ۱۹سطر (۸×۲۱)، اندازه:۱۶/۵×۳۲/۵ [ف: ۲ - ۲۷۳]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۴۵-۱۳/۱۲۵

آغاز: رغباً و رهباً و خوفاً و طمعاً و الحاحاً و الحافاً و تضرعاً و تملقاً و قائماً و قاعداً و راکعاً و ساجداً و راکباً و ماشیاً و ذاهباً و جائیاً و فی کل حالاتی؛ **انجام:** وخلاف قول او نکند و نگوید که فلان فلان چنین گفته اند و مجملا از هر چه خلاف ادب باشد احتراز کند و حق متعلم بر عالم آنکه او مهربان باشد هر چه

خط: نستعلیق معرب، بی‌کا، تا: ۹ جمادی الاول ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۲گ، ۱۶-۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۸۱]

۴۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۸۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه آخر جمادی الاول ۱۱۱۸ق؛ مصحح؛ مهر: «سراج الدوله سردار جنگ» (مربع)، «عبده محمد عیسی» (مربع)؛ تملک: میرزا قاسم حسینی؛ جلد: مقوایی عطف پلاستیکی مشکی، ۳۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۸]

۴۹. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۱۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، اندازه: ۱۴×۲۹سم [نشریه: ۷ - ۷۲۷]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۷ شعبان ۱۱۲۶ق؛ واقف: سردار کل یارمحمد خان افشار؛ ۲۰۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۶ - ۲۲۶]

۵۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵۷

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۱۲۷ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ واقف: حاج علی اصغر با تولیت حاج عبد الوهاب قزوینی، ربیع الاول ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۶گ، ۱۷ سطر [ف: ۱ - ۸۴]

۵۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسین علی حداد، تا: ربیع الاول ۱۱۲۸ق؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۱گ، ۱۷ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲-۷/۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد بن حاجی نقد علی، تا: ۸ ذیحجه ۱۱۲۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۷۹]

۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۳۳-۵۵/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح قاری بن زین العابدین کجوری، تا: پنج‌شنبه ۲۲ شعبان ۱۱۳۸ق؛ ۲۱۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۸۰]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۸ق [رایانه]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۱۷۷ق؛ جلد: چرم مشکی، ۴۹۴ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۱۹/۳سم [ف: ۴۵ - ۱۵۸]

۵۷. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۷

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: عبدالمطلب بن عبدالله آرانی، تا: رجب ۱۱۹۷ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف مخ:- ۴۱]

۵۸. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۵۸]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۸۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عزیز بن نعمة الله معلم فتح آبادی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید رگه دار آهار مهره، جلد: میشن سیاه، ۲۱۵ص (۲۰-۲۳۴)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۱۰ - ۲۲]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۵۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۲۲۹]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۸۶ ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی،۱۸۶گ،۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۲۴/۲ - ۲۴]

۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۸۲-۵۴/۷۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۷۳گ، ۲۳-۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۸۰]

۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵۳

دارای مقدمه و ۱۲ باب و خاتمه؛ بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲ و اوایل ۱۳؛ قطع: رحلی کوچک [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۷۰]

۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم» (بیضی)، «عبده الراجی محمد ابراهیم بن ... محمد ... » (مستطیل)، «عبده محمد جوری» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی قرمز عطف تیماج مشکی، ۱۹۱گ، ۱۸ سطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸ – ۷۵۹]

۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، عبارتهای عربی نسخ معرب، کا: محمد لنکر کانی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۳۰]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۳۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۳۰]

۶۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** از خود بدی و خصومت و یا کم از خود سخریه و استهزاء مکن

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: محمد باقر وحدتی ازغدی، ۲۳ شوال ۱۳۵۵ق؛ کاغذ: صیقلی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۲۳ سطر (۸×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۲۹۱]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۳۹-۶۰/۷۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۸۹گ، ۱۸ – ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۳ – ۱۱۸۰]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۰۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ کاتب نونویس: مصطفی حسینی صفائی خوانساری، تاریخ تحریر اوراق نونویس: صفر ۱۳۶۷؛ اهدایی:رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی،۲۴۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۵ – ۱۷۲]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۹۵

آغاز: اکتفا به ترجمه آن می‌شود؛ **انجام:** یابن جندب چون تصدقی دهی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حایری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۴۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱۵ – ۱۷۳]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۳۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با نشان ۵؛ کاغذ: فرنگی، ۳۲۵گ (۳پ–۳۲۷پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۳۵ – ۱۱۴]

۷۲. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۸

آغاز: آن فصل دوم: در قدر طعام خوردن. فصل سوم: در اوقات طعام خوردن و آداب متعلق به آن

خط: نستعلیق، کا: ... بن محمدرفیع، تا: شعبان ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ – ۴۲]

۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۱۹-۱۹/۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «محمد صادق بن محمد کاظم گلپایگانی» (بیضی)؛ نوشته‌ای به تاریخ ۱۲۲۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳ – ۱۱۷۹]

۷۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قربانعی ولد ... طالقانی، تا: پنج‌شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۳۱ق؛دارای سرلوحه رنگین،مجدول مذهب؛جلد: گالینگور سرخ،۵۲۰گ،۱۴سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱–۱۵۱]

۷۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۷۷گ، ۱۸سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۴ – ۱۱۷۲]

۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد مومن، تا: ۱۲۳۶ق؛ اوراق با کمند سرخ، مجدول؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: مقوا عطف‌ها پارچه، ۱۹۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۱۷۱]

۷۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا، تا: ۴ ربیع الثانی ۱۲۳۶ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور مشکی، ۲۵۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۱–۱۷۷]

۷۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۵۲

آغاز: برابر

خط: نسخ نازیبا، کا: علی اکبر بن محمد زنوزی، تا: دوشنبه ۶ شعبان ۱۲۳۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۸۰]

۷۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: لطفعلی بن مشهدی محمد باقر باجلان ساکن قزوین، تا: یک‌شنبه ۳ جمادی الثانی ۱۲۴۰ق؛ با یادداشت‌های

تاریخی مهمی از قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۸]

۸۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۱۰

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: دوشنبه صفر ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج جگری، ۲۹۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۸۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، کا: سید علی نقی موسوی، تا: ۱۲۴۵ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرمی، ۲۰۶ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۱]

۸۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خفی، کا: عبدالله بن مؤمن آشتیانی قمی، تا: سه‌شنبه ۲۱ ذیقعده ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۳۲۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۳۲۹]

۸۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۶ رجب ۱۲۴۹ق؛ مصحح؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد: تیماج نخودی؛ ۳۲۵گ، ۲۰ سطر(۶/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۲۹- ۴۴۳]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۶۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق [رایانه]

۸۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۷

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم، تا: غره شعبان ۱۲۵۱ق؛ واقف: گل خانم بنت مشهدی محمد رضا، صفر ۱۲۶۵؛ جلد: تیماج سوخت، ۲۹۱گ، ۲۵ سطر [ف: ۱ - ۸۲]

۸۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۴

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم، تا: شعبان ۱۲۵۱ق؛ واقف: گل خانم بنت میرزا، ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۹۵گ، ۲۵ سطر [ف: ۱ - ۸۴]

۸۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ محرم ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج حنایی، ۲۶۱گ، ۱۷ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ - ۳۸]

۸۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۷۱

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بن حاجی رحیم، تا: اسفند ۱۲۵۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج زرد، ۲۱۴گ، ۱۷سطر (۱۷×۱۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۱۵۲۳]

۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۸۷

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن حاجی رحیم مهریجردی، تا: دوشنبه ۱ ذیحجه ۱۲۵۳ق؛ مهر: ابراهیم شریف، اسدالله؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۳۰گ، ۱۶ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۸۹]

۹۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: جعفر فرزن محمد حسین کاشانی (کاتب بخش نونویس نسخه)، تا: جمادی الاول ۱۲۵۹ق؛ مصحح؛ تملک: محمد محسن بن محمد علی الحسینی همراه مهر «محمد محسن بن محمد علی الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، آهار مهره، جلد: ساغری مشکی، ۳۰۱گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۹ - ۳۴۷]

۹۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدعاء و العبادة مرقاة لسعادة السعداء و فضل مداد العلماء علی دماء الشهداء؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: احمد الشریف، تا: ۱۹ ذیقعده ۱۲۶۰ق، به دستور حاجی محمد ابراهیم؛ تملک: عبدالرحیم بن میرزا محمد حسین حسینی به تاریخ ۲۳ ذیقعده ۱۲۹۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم[ف: ۱ - ۱۶۶]

۹۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۱/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ ۳۰۷گ (۱پ-۳۰۷پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۰سم [ف: ۲-۵۶۵]

۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۲۶-۵۱/۸۶

آغاز: و ذکر بقیه آداب و افعال آن فصل هفتم در فضایل تعقیب ... مقدمه در ذکر احادیث و اخبار و نکات و اسرار چند که بر سبیل اجمال باعث رغبت به طاعت؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: نور محمد بن زین العابدین البسطامی مولداً النجفی مسکناً، تا: با تاریخ ۱۲۶۳؛ مقابله و تصحیح نیز نموده؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۵۰گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۸۰]

۹۴. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۲۱۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با تاریخ تملک ربیع الثانی ۱۲۷۴ [نشریه: ۳ - ۱۷۰]

۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۸۵-۱۹/۱۱۵

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ وقف‌نامه‌ای به تاریخ ۱۲۸۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۱]

۹۶. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۱۶ج

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق، برای حاجی شیخ جعفر؛ جلد: چرمی، ۴۰۷گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۳۴سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۷]

۹۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۲۳

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محسن بن ملا اسد، تا: ۱۲۹۸ق؛ واقف: عبدالکریم، شعبان ۱۲۳۷ق؛ جلد: گالینگور سرخ‌آبی، ۲۲۵گ، ۲۶ سطر [ف: ۱ - ۸۴]

۹۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۴۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ شوال ۱۲۹۹ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۱۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف مخ: ۱ - ۱۵۷]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۰]

۱۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** شخص بخواند و در حوض آب اندازد البته هلاک نشود ... و خوب بنیانهم و بدل احوالهم و قرب اجالهم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۱۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۳۱۸
آغاز: سود ندهد پس از خدای ... و اطاعت خدای نمائید تا بکراهت فضل و ثواب او؛ **انجام:** موجود: جامه بگشاید وصیت اگر مرد باشد از جانب پا ... بیاورند و سرش را مقدم دارند و اگر زن باشد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۱۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۲۲۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۱۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۳۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** لم تغفرها لی اسئلک بحرمة
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۱۰۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** یا ابن جندب اگر خواهی در فردوس همسایه ابراهیم خلیل باشی باید مصیبات دنیا را بر خود آسان کنی و همیشه مرگ را در نظر داری و اینقدر بر دنیا بی اعتماد باشی که برای فردا ذخیره نکنی و بدانکه
ازابتدا تا اواسط باب هشتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۲]

۱۰۵. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۷۴
آغاز: بجمال الصالحین در بیان فضایل و آداب اعمال و محاسن اخلاق و افعال که مؤمنانرا اکثر اوقات و احوال مراعات آن باید نمود؛ **انجام:** فصل ششم در آداب سوار شدن و راه رفتن مروی است از اهل بیت طاهرین علیهم السلام ... مستزید من فضله مبرئ نفسه من کل قوة الا به خروج ضریر خرج
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۱۰۶. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۴۹
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (بیضی)، «عبده الراجی ابن الرضا احمد»؛ ۲۸۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ]

۱۰۷. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۹۷
آغاز: آن. فصل سیم در صله اهل بیت طاهرین و ذریه طیبین و اتباع ایشان از مؤمنین سلام الله علیهم اجمعین فصل چهارم از فضایل معروف و احسان ... در ذکر احادیث و ا خبار و نکات و ابرار؛ **انجام:** فصل ششم در اعمال ماه رجب المرجب مروی است که ماه رجب ماهی است عظیم الشأن ... اللهم فلاتحرمنی ما رجوت من کرمک و لاتؤیسنی من
تا اواسط باب چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ]

۱۰۸. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** آنچه میخواهد بیابید و تا صبر بر مکاره ننمائید بآنچه میخواهد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف مخ]

۱۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۲۶
آغاز: باشد پس از این جهت باید نعبر عاقل و مهربان باشد؛ **انجام:** خود را برای من از شهوات باز دارد
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۱۱۰. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** یابن جندب هر گناه آمرزیده شود مگر عقوق اهل ولایت ما و هر بری مقبول شود مگر آنکه برسبیل ریاست و سروری
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور آبی، ۲۱۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵/۵سم [ف مخ: - ۴۱]

۱۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۱۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک میرزا ابوالفضل طهرانی؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۶۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۲۰۲]

۱۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۳۷
انجام: گرسنه و تشنه بطعام گرسنه و تشنه از طعام و آب سیر می‌شوند و من از نماز
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد قلی بن کلب علی بیک؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه:۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۱۹]

۱۱۳. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۴۹
آغاز: فصل نهم در هدیه نماز بر میت؛ **انجام:** تا در آن نمانی و پشیمان نشوی و لبیب نفس خود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴۳]

۱۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۷۱۲

خط: نسخ، کا: بانوی اصفهانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۹]

۱۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۳۹-۵۷/۹

آغاز: و اگر در باطل و معصیت گذشته خود را بر آن توبیخ و عتاب کنی و استغفار نمایی

از ماقبل «فصل چهارم در بر والدین» تا اواسط «فصل ششم در اعمال ماه رجب»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۱۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳ - ۱۱۸۰]

۱۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۸۱/۱-۵۷/۵۱

آغاز: فصل ششم در کیفیت اشتغال به نماز و آداب آن فصل هفتم در اشاره به اسرار مقدمات

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۶گ (۱-۲۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۱]

۱۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۷۴-۵۸/۲۴

آغاز: صلوات باقیات الی یوم الدین انتخاب می‌شود به جهت آنکه معونت فوائد بی تطویل کلام بزداید اعتبار می‌شود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۸۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۱۸۰]

۱۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۱۷ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۲۱]

۱۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۲۱

انجام: و از روی حسرت گویند کجایند آنان که ما ایشان را ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۹۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۲۷ - ۱۴]

۱۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی آهار مهره، جلد: تیماج حنایی، ۲۷۳گ، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۲۸ - ۵۴۳]

۱۲۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۹۲

آغاز: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:مختلف، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۸۰گ، ۱۷ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۳۹۲]

۱۲۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۹۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ناتمام؛ ۱۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۳]

۱۲۳. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۱

آغاز: از اهل بیت طهارت صلوات الله علیهم صلوات باقیات إلی یوم الدین انتخاب می‌شود بجهت آنکه معنویت بسیاری؛ **انجام:** هر هفته دو رو مقرر است که اعمال عباد را بر خدای تعالی عرض کنند چون میان دو کس رنجش و عداوت باشد اعمال ایشان را واگذارند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۰گ، ۱۷-۲۴سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: - ۴۷]

۱۲۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۴۵

انجام: مگر آنکه بر سبیل ریاست

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: علی امام حسینی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۴۵گ، ۲۳سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۸۱۸]

۱۲۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۳۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۶۰]

۱۲۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۱۰۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و المسلمین و المسلمات و مؤلفها و کتابها و من عمل بها

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [مؤید: ۳ - ۹۴]

۱۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۸۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمود عبدزاده سراج منیر [رایانه]

● جمال الصالحین (منتخب) / آداب و سنن / فارسی

jamāl-os sāleḥīn (mn.)

وابسته به: جمال الصالحین = جمال السالکین؛ **لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق** (۱۰۴۵-۱۱۲۱)

عناوین فصول چنین آمده است: ... فصل ۲. کیفیت صفات الهی؛ ۳. کیفیت علم او؛ ۴. علم او؛ ۵. بیان اراده و اختیار الهی؛ ۶. عامل فعل او؛ ۷. حدوث و قدم عالم؛ ۸. ذکر اقوال انسان در احوال مجردات؛ باب ۳. ذکر بعضی اخبار از اهل بیت (در ده فصل)؛ خاتمه در ذکر بعضی از وسایل حاجات (در سه مبحث).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۰۲

آغاز: ... فصل دویم در کیفیت صفات الهی تعالی شأنه بدانکه صفات الهی دو قسم است یکی صفات سلبی؛ **انجام:** هر چه طلب کند و این از فضل خدمت بر ما و بر شیعیان ما. صورة خط المصنف رحمه الله: تمت الرسالة بفضل الله تعالی علی یدی مؤلفها الحقیر حسن بن عبدالرزاق ... ۱۰۸۰ ... و الحمدلله اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله باطناً و ظاهراً

خط: نسخ، کا: علی اصغر بن محمد علی، تا: ۱۱۲۰ق؛ جلد: گالینگور مشکی براق، ۵۸ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴۵ - ۹]

● **جمال الصالحين (منتخب) = نخبه جمال الصالحين**
/ آداب و سنن / فارسی
jamāl-os sālehīn (mn.) = noxbe-ye jamāl-os sālehīn
وابسته به: جمال الصالحین = جمال السالکین؛ لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق (۱۰۴۵–۱۱۲۱)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۳۸/۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این نخبه از کتاب موسوم بجمال الصالحین من مؤلفات حسن بی عبدالرزاق؛ **انجام:** اول صحیفه مومن همان است که بعد از موت برایش گویند اگر خیر است خیر و اگر شر است شر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۷۵گ (۱–۷۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۳/۵سم [ف: ۳۶ – ۲۲۵]

● **جمال الصالحین (منتخب)** / آداب و سنن / فارسی
jamāl-os sālehīn (mn.)
وابسته به: جمال الصالحین = جمال السالکین؛ لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق (۱۰۴۵–۱۱۲۱)
منتخبی است فاقد فصل‌بندی از کتاب «جمال الصالحین» لاهیجی به ترتیب در موضوعات عقل و علم، حق والدین، صله رحم، همسایه، زیارت مؤمن، سلام کردن، غیبت، دروغ و ... مرض مؤمن، خضاب، شانه کردن، نمازجماعت و ... .

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۷۹
آغاز: جبرئیل به رسالت عقل و دین حیا را نزد حضرت آورده؛
انجام: هر صف از جانب چپ مثل جماعت است بر افراد
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶ص (۳۴۳–۳۵۸)، ۲۰–۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۳۰]

● **جمال الصالحین (منتخب)** / آداب و سنن / فارسی
jamāl-os sālehīn (mn.)
وابسته به: جمال الصالحین = جمال السالکین؛ لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق (۱۰۴۵–۱۱۲۱)
در این مختصر ترتیب اصل رعایت نشده و در حاشیه احادیثی بر آن افزوده شده و مشتمل بر یک «مقدمه» و شش «باب» و یک «خاتمه» می‌باشد: مقدمه: در احادیثی که باعث رغبت به طاعت می‌شود؛ باب ۱. فضل عقل و علم و مکارم اخلاق، دارای چهارده فصل؛ ۲. تنظیف بدن و جامه، دارای ده فصل؛ ۳. آداب عادات و مجاری احوال، دارای دوازده فصل؛ ۴. حقوق اموال و رعایت عیال، دارای ده فصل؛ ۵. ترویج و احکام متعلق به آن، دارای دوازده فصل؛ ۶. آداب سفر، دارای ده فصل؛ خاتمه: در مواعظ و نصایح و فوائد متفرقه.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۸۸
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این منتخبی است از کتاب جمال الصالحین و مشتمل بر مقدمه و شش باب و خاتمه؛ **انجام:** مروی است از اهل بیت طاهرین علیهم السلام که هر کس بمؤمنی احسان کند چنانست که به حضرت پیغمبر کرده باشد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ – ۱۷۳]

← جمال العبادة و کمال السعادة ← خلاصة کتاب سرور صدور الاولیاء

● **جمال القراء و کمال الاقراء** / علوم قرآن / عربی
jamāl-ul qurrā’ wa kamāl-ul iqrā’
سخاوی، علی بن محمد، ۵۵۸ – ۶۴۳ قمری
saxāvī, ‘alī ebn-e mohammad (1164 - 1246)
کتاب حاضر که در «اشارة التعیین» به نام تاج القراء و در «شذرات الذهب» به نام جمال القراء آمده است، از کتاب‌های مهم در علوم قرآنی است که مورد توجه بزرگان این علم چون جلال الدین سیوطی قرار گرفته است. حاجی خلیفه در کشف الظنون چنین آورده است: «و هو کتاب لطیف، جامع فی فنه، جمع انواعاً من الکتب المشتملة علی ما یتعلق بالقراءات و التجوید و الناسخ و المنسوخ و الوقف و الابتداء و غیر ذلک». جمال القراء خود از مجموعه ده کتاب در علوم قرآنی شکل گرفته و هر کدام ازآنها بدین ترتیب است: ۱. نثر الدرر فی ذکر الآیات و السور، مباحثی که در آن مطرح شده عبارتند از: ۱) اول ما نزل من القرآن، ۲) المکی و المدنی من السور، ۳) اسماء السور، ۴) معنی الآیة و السورة؛ ۲. الافصاح الموجز فی ایضاح المعجز، شامل موضوع اعجاز قرآن است؛ ۳. منازل الاجلال و العظیم فی فضائل القرآن العظیم، کتاب مفصلی است که شامل مباحثی از فضائل قرآن، سوره ها و برخی آیات و احادیث ترتیل قرآن و جمع آن و ... ؛ ۴. تجزئة القرآن، در خصوص تقسیم قرآن به جزء و حزب؛ ۵. اقوی العدد فی معرفة العدد، در خصوص اختلاف در تعداد آیات قرآن؛ ۶. ذکر الشواذ، در خصوص قرائات شاذ؛ ۷. الطود الراسخ فی المنسوخ و الناسخ، مفصل‌ترین کتابی است در خصوص نظریات علما در نسخ و اختلاف آنها در آیات منسوخه؛ ۸. مراتب الأصول و غرائب الفصول، شامل مباحث: حالات قراء و برخی مباحث قرائات؛ ۹. منهاج التوفیق معرفة التجوید و التحقیق، در خصوص تجوید القرآن؛ ۱۰. الاهتداء فی معرفة الوقف و الابتداء.
آغاز: الحمد لله الذی استنارت صدور الصحف باسمه واشرقت سطور الکتب بوصفه فیها و اسمه ... نثر الدرر الآیات والسور،

ذکر اول ما نزل من القرآن ...
انجام: و عن ابن عباس رضی الله عنهما افضل العبادة الدعا ... و لا تطردنا عن قرع بابک انک انت الحلیم الکریم و الرؤف الحریم، و الحمد لله رب العالمین
چاپ: با تحقیق دکتر علی حسین البواب، قاهره، ۱۴۰۸ق بر اساس چهار نسخه خطی
[کشف الظنون: ۵۹۳/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۰۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن موسی بن عمران، تا: سه‌شنبه ۱۸ جمادی الاول ۸۴۳ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: صاحب شرح تحفة الملوک، عبدالقادر بن داود مقدسی به تاریخ ۹۷۹ق با مهر «الواثق بالملک عبدالقادر بن داود» (بیضی)، ابی شاکر محمد بن علی به تاریخ ۱۰۷۲ق، آیت الله سید مهدی لاجوردی به تاریخ ۱۳۷۰ق با مهر «مهدی الاجوردی الحسینی» (بیضی)؛ دستخط آیت الله سید محمد حجت کوه کمری؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۴گ، ۲۱سطر (۱۱×۱۵/۵)،اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۳ - ۳۷۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۲عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کم من فت یضافت علیه اموره ×× اصاب لها فی دعوة الله مخرجا
نسخه اصل: ظاهریه - دمشق ش ۳۳۳؛ خط: نسخ، کا: علی بن احمد بن رمضان، تا: ذیقعده ۹۷۳ق؛ مصحح، مقابله شده؛ ۲۰۱گ، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۱ - ۲۰۴]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۷۰-عکسی
همان نسخه بالا [ف: ۲ - ۳۱۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۵۸۰
آغاز: اول ما نزل من القران فی قول عایشة؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مذهب؛ توسط عبدالسمیع سبزواری وقف مدرسه سمیعیه مشهد شده؛ کاغذ: حنایی روشن، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۱/۲سم [ف: ۲۳ - ۷۲]

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۹۰
همان نسخه بالا [تراثنا: س۶ش۱ - ۱۰۰]

● **جمال الکلام** / علوم قرآن / فارسی

jamāl-ol kalām

نگارنده در خواب پیامبر را دیده است و به او گفته است هیچیک از مفسرین نتوانسته‌اند قرآن را تفسیر کنند.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۴۰/۱
آغاز: بسمله. جمال کمال و کمال هر تمام بحمد مالک ملک علام و به زیور جواهر زواهر صلوات و سلام بر افضل انام می‌باشد ... مقصود از این رساله «جمال الکلام» آنکه تا بر نص قاطع و فص ساطع قوله تعالی؛ **انجام:** سبحان ربک رب العزة عما یصفون
خط: نستعلیق سپس نسخ و سپس نستعلیق بدون نقطه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۹و۲۲ سطر [ف: ۹ - ۱۹۱]

← جمال و کمال ⟵ جمالات و کمالات
← جمالیه ⟵ حورائیه

● **جمالیه** / عرفان و تصوف / فارسی

jamālīye

آزاد کشمیری

āzād-e kešmīrī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۸۹
آغاز: بسمله، شاهد حجله عیب الغیب سلمای خلوتسرا لاریب خلوت کزین حریم؛ **انجام:** پس زنور محمد آئینه ساخت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

● **الجمانة الالهیة فی التوحید = القصیدة النونیة** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jumānat-ul ilāhīya fi-t tawḥīd = al-qaṣīdat-un nūnīya

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

در پنج «فصل» است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۳۰
آغاز: یا طالباً صفة الا له و خلقه ×× بتصور یهدی الی الایمان / الله شییء لیش یشبه خلقه ×× و کذاالبناء خلاف طبع البانی؛ **انجام:** فجمانة الاسلام فی الاسلام قد ×× جمعت لما فی الکل فی البرهان
نسخه ما کم دارد و از ۳۳۴ بیت ۴۲ بیت را دارد و بدین‌گونه می‌انجامد: «والواحد القیوم قام بذاته ×× و الکل قام به قیام ضمان»؛
خط: تعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله در ۹۶۲، خلیفه سلطان در ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی ۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۲ ذیقعده ۱۲۴۵؛ کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی، ۱گ (۲۳۴پ)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶ - ۲۴۱۴]

● **الجمانة البهیة فی نظم الرسالة الالفیة** / فقه، شعر / عربی

al-jumānat-ul bahīyya fī naẓm-ir r.-il alfīya

تاج الدین حلی، حسن بن محمد، ق۹ قمری

tāj-od-dīn-e hellī, hasan ebn-e mohammad (- 15c)

وابسته به: الالفیة فی فقه الصلاة الیومیة = الفیه؛ شهید اول، محمد

بن مکی (۷۳۴-۷۸۶)
تاریخ تألیف: ۲۳ربیع الاول ۸۲۵ق؛ محل تألیف: حله
نظم الفیه شهید اول است در ششصد و پنجاه و سه بیت.
آغاز: قال الفقیر حسن بن راشد ×× مبتدئاً باسم الاله الماجد / الحمدلله کما قد وجبا ×× مبارکاً فیه کثیراً طیبا / و الصلوات و التحیات علی ×× من ظلم الظلم بنوره جلا
[الشهید الاول حیاته و آثاره، ص۱۷۹-۱۸۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** لغیر ذی علم بها اتفاقا ×× الا اذا ما استوعب احتراقا /ثم القضاء اطلقوا مجازه ×× علی الطواف و علی الجنازة
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ذیقعده ۸۵۱ق ؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن بنفش، ۲۳ص (۲-۲۴)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۸۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه من شیمة الانسان ×× بل کل منسوب الی الامکان / و یسألوا الله بفضل منهم ×× العفو فالله یعفو عنهم
خط:نسخ،کا:محمد بن علی الصفی،تا:۱۱ذیقعده ۹۱۰ق؛جلد:تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۲۴۲پ-۲۵۶ر)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱ - ۸۰]

● **الجماهر فی معرفة الجواهر** / کیمیا / عربی
al-jamāhir fī ma‘rifat-il jawāhir
ابوریحان بیرونی، محمد بن احمد، ۳۶۲ - ۴۴۰ قمری
abū-reyhān-e bīrūnī, mohammad ebn-e ahmad (974 - 1049)
چاپ: با تحقیق یوسف الهادی، تهران، ۱۳۷۴، نشر میراث مکتوب

شرح و حواشی:
۱– الجماهر فی الجواهر (منتخب)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۶-ف
نسخه اصل: احمد ۳ ش ۲۰۴۷؛ خط: نسخ، کا: احمد بن صادق بن محمد طبیب، تا: پایان صفر ۹۲۶ق [فیلمها ف: ۱ - ۳۱۴]

● **الجماهر فی الجواهر (منتخب)** / طبیعیات / عربی
al-jamāhir fī-l jawāhir (mn.)
وابسته به: الجماهر فی معرفة الجواهر؛ ابوریحان بیرونی، محمد بن احمد (۳۶۲-۴۴۰)
رساله‌ای است منتخب از کتاب «الجماهر فی الجواهر» که مربوط به شناختن سنگ‌های گرانبها (جواهر) و آثار و خواص و طریقه آزمایش نیک و بد آنها است مشتمل بر دو مقاله: ۱. سنگ‌های گرانبها مانند یاقوت و الماس و یشم، فیروزه و غیرها؛ ۲. فلزها (آهن و روی و مس و غیرها).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۸
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... الی ... قال فی الیاقوت اسمه فی الفارسیه یا کند و الفرس یلقبونه سبح اسئوز ای دافع الطاعون و هو سبح بالفارسیه و الهند یسمونه بذم راک و یختارون منه المشبع الحمرة الصافی الشفاف و کان الاسم هو راک و بذم صفة له فانه فی لغتهم اسم للنیلوفر الاحمر قال و الیواقیت فی القسمة الاولی انواع منها الابیض و الاکهب و الاصفر و الاحمر و الاکهب یحمر عند الشمعة فی الظلام خیالا لا حقیقة؛ **انجام:** و فی کتاب الاحجار انه جنس من النحاس الا ان الاوایل قد اکسبوه بالادویه الحادة السمیه حتی اضرت باللحم و الدم ان خالطهما. نجزت المقاله و تم بها الکتاب و اصلی علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۴ - ۲۵۵]

● **جمرات** / متفرقه / فارسی
jamarāt
مجالس چندی است تنظیم شده از برای واعظان و اهل منبر با عناوین «جمرة، جمرة» که در هر جمره آیه یا حدیثی عنوان شده و تفسیر و شرح شده و در پایان مصایب و شهادت امام حسین علیه السلام را می‌آورد را اشعاری به عربی و فارسی که بیشتر آنها از خود مؤلف می‌باشد. بعضی مجالس کتاب ناتمام مانده و مختصری از آنها با عناوین «مجلس» و «لؤلؤ» می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۱۴
آغاز: الحمد لله الذی جعل البلاء لاولیائه فاصبر هم علی بلائه ... خوشتر ان باشد که ذکر دلبران
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۲۷۱]

● **جمرة الفؤاد لزاد یوم المعاد** / تاریخ معصومین / فارسی
jamrat-ul fu’ād li-zād-i yawm-il ma‘ād
مقدس زنجانی، محمد بن محمد، ق۱۳ قمری
moqaddas-e zanjānī, mohammad ebn-e mohammad (-19c)
تاریخ و مقتل حضرت سید الشهداء (ع) و یاران و اصحاب آن حضرت و وقایع کربلاست در یک «مقدمه» و چهارده «مجلس» و یک «خاتمه».
[الذریعه ۱۳۳/۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۵
آغاز: سپاس بی قیاس ملک علام را سزاست که مقربان درگاه احدیتش را هدف سپر بلا ساخته

نسخه اصل: کتابخانه مسجد چهل ستون-زنجان؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا (دایی مؤلف)، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۵۹۲ص، [عکسی ف: ۱ - ۱۴۵]

● جمشید و خورشید / شعر / فارسی

jamšīd va xoršīd

سلمان ساوجی، سلمان بن محمد، ۷۰۹ - ۷۷۸ قمری
salmān-e sāvajī, salmān ebn-e mohammad (1310 - 1377)

اهداء به: شاه اویس
تاریخ تألیف: ۷۶۳ق
داستان منظومی است بر وزن خسرو و شیرین نظامی و در وسط گاهی قطعات و غزلیاتی به اوزان مختلف می‌آورد. جمشید را پسر پادشاه چین و خورشید را دختر رومی و دلال محبت را مهراب تاجر معرفی نموده و در میان مباحث به مناسبت غزلیاتی از زبان عاشق و معشوق در کتاب گذارده و در پاره‌ای از جاها قطعه‌هایی نیز گنجانیده شده است. این مثنوی با شماره دقیق ۱۳۸۸ بیت می‌باشد.
آغاز: الهی پرده پندار بگشای ×× در گنجینه اسرار بگشای / تو ما را بگذران از مایی خویش ×× که غیر از ما حجابی نیست در پیش
انجام: باقبال آمد این دفتر بپایان ×× الهی عاقبت محمود گردان / برسم حضرت سلطان عصر شاه اویس ×× که عهد سلطنتش باد متصل به دوام / شد این ربیع معانی جمادی الثانی ×× سنه ثلاث و ستین و سبعمائه تمام
چاپ: چاپ تهران ۱۳۴۸ شمسی به کوشش ج.پ آسموس و فریدون وهمن از سوی بنگاه ترجمه و نشر
[الذریعة ۱۳۳/۵ و ۱۴۷/۱۹ و ۴۶۲/۹؛ فهرستواره منزوی ۶۸۹/۱۰]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۱۲۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** الهی عاقبت محمود گردان
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷۷۳ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷۲گ (۱پ-۷۲ر)، ۱۷و۲۳ سطر، اندازه:۳× ۱۰/۷سم [ف: ۸ - ۲۲۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۸۷/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** ز جام می‌مرا خون در درون است ×× میان ما مدام افتاده خونست
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۷۹۴ق؛کاغذ:سمرقندی،جلد:تیماج زرشکی، ۱۸۵گ (۶۸۵-۸۶۹)، ۱۹ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۸ - ۳۱۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۶۶۶/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن ابراهیم بن اسمعیل مشتهر به جوانمرد شیرازی، تا: ۲۳ ربیع الثانی ۸۲۶ق، واقف: نائینی؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی ضربی، ۲۱سطر (۹/۶×۱۳/۳) [ف: ۷ - ۶۸۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۸/۳-ف
نسخه اصل: نورعثمانی ش ۴۱۹۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۷ جمادی الثانی ۸۴۴ق؛ ۷۲گ (هامش ۱-۷۲)، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۲۱]

۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲ر۲۷۵۱
آغاز: خداوندا تو این دارای دین را ×× پناه افسر و تخت و نگین را ... همیشه بر سران سردار میدار ×× ز تاج و تخت برخوردار میدار؛ **انجام:** بساط مجلس از می‌کرد گلگون ×× ز بزم قیصرش بردند بیرون / سر اندر پیش تا ایوان خود رفت ×× خجل تا کلبه احزان خود رفت
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن یوسف فومنی، تا: ۸۵۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرمی نرم سیاه، ۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه:۱۱/۵×۱۸ [ف: ۱ - ۳۳۳]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۷۴/۲
خط: نستعلیق، کا: سالار گیل محمود آبادی، تا: پایان شعبان ۸۷۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۱۹۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۸۸/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی رامهرمزی، تا: قرن ۹، جا: شیراز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۴۹۹گ (۱-۴۹۹)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۸ - ۳۱۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۸۹/۴
آغاز: بجای سایه مهر افتاد ...- گهی سر در گلیم فقر؛ **انجام:** برابر ۲۷۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سبز، ۵۴۷گ (۱-۵۴۷)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۲/۵سم [ف: ۸ - ۳۲۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۷/۳
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۷۸ص (۶۹۵-۷۷۲)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۵۴]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۸۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۹۵۴ق؛ کاغذ: ختایی نخودی، جلد: مقوای ابره میشن خرمایی، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۸سم [ف: ۴-۱۰۸۱]

۱۱. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۲
آغاز: دل زنگار خوردم را صفابخش ×× مرا آیینه معنی نمابخش؛ **انجام:** فضا می‌داد نور و سایه را عرض ×× که السلطان ظل الله فی الارض
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ در بین نسخه علاوه بر داستان فوق، غزل‌ها و قطعات نیز وجود دارد؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوایی تیماج ماشی،

۱۳۸ص، ۱۵سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲۰]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۱۵

آغاز: به شتتشر تا به شام اندر شکر گیر (کذا)؛ **انجام:** له فضل و رحمتت امیدوارم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۳۳/۲

آغاز: بعونش ربع بسکون را امان ده ×× سکون فتنه آخر زمان ده. مناجات: بنام آنکه این دریای دایر×× ز عین عقل اول کرد ظاهر؛ **انجام:** غزل: آفتابی از شکاف ابر ایما میکند ×× عاشقانرا در هوا چون ذره شیدا میکند ... چو بشنید از شکر زینسان خطابی ×× بهار افروز دادش خوش جوابی. غزل بهار افروز

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۰گ (۹۸ر-۱۵۷پ)، ۱۹سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۱۷۹۵]

۱۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ختائی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۵/۴سم [ف:۳-۶۵۰]

۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳۴/۳

خط: نستعلیق متوسط، کا: سلطان محمد تایبادی، تا: ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۶۴۸]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۱۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فستقی قورخانه ای، جلد: میشن سیاه، ۱۱۰گ (۱پ-۱۱۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۳سم [ف: ۸ - ۴۰۷]

۱۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:کلیات۴۷

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۷۰]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۴۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** رخ آئینه می‌بینم به آزرم ×× که می‌آید ز روی خویشتن شرم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (۱۶ بیت افتادگی دارد)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۹گ (۱پ-۶۹پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۳۸ - ۶۵]

● جمشید و خورشید / شعر، داستان / فارسی

jamšīd va xoršīd

فرخ زند، محمد حسن بن علی مراد، - ۱۲۳۷ قمری

farrox-e zand, mohammad hasan ebn-e ʻalī morād (-1822)

از فرخ شاعر زمان محمدشاه و داستان جمشید پسر عباس شه و دلدارش خورشید دختر داور قزوین است در پایان آمده: همی رفتی بدین آرایش و فر ×× جهاندار مهین شاه مظفر.

آغاز: بسمله. نخست آغاز هر دفتر ثنابه ×× ثنا بر بارگاه کبریا به / بنام آنکه تا روز جدایی×× تن و جان را بهم داد آشنایی / ز فرخ این سخنها یاد میدار ×× بگوش آویز گوهرهای شهوار / الا ای فرخ راد خردمند ×× بباغ فضل چون نخل برومند / محمد شاه غازی بوالمظفر ××رعیت پرور و انصاف گستر/ بیا بسرای فرخ نکته ای چند ×× ز خورشید وز جمشید خردمند / بدین گونه نگارد فرخ راد ×× که هست این داستان را طرفه استاد.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بشکل امرود خود با شاخ امرود ×× بسان گردنا و دسته رود / پدیدار از درختان آبی و نار ×× چو چهر عاشق و چون عارض یار

خط: نستعلیق، کا: حجاب شیرازی، تا: ۱۲۶۱ق، به دستور فرهاد میرزا معتمد الدوله در ۱۲۶۱؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: روغنی با گل و بوته زرین و سرخ و سفیداب در زمینه قهوه‌ای، ۱۰۴گ، ۱۱سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۳۹۰۹]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** جدائی از تو دشوار است یارا ×× که هجران تو چون مرگ است ما را ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ هیچ نوع آرایش ندارد. با قصه مکتب رفتن حسنین (ع) و داستان موسی (ع) و شبان در یک مجلد است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۵۷گ، ۱۲-۱۱ سطر، اندازه:۱۳/۵×۲۰ [ف: ۳ - ۱۱۹۷]

● جمشید و خورشید / داستان / فارسی

jamšīd va xoršīd

فروغ، میرزا مهدی

forūq, mīrzā-mahdī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۴۴/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۶۳]

← جمع > الخواص

● الجمع / کیمیا / عربی

al-jamʻ

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۶۷/۳۸

آغاز: کتاب الجمع و هو المقالة الاربعون من السبعین. بسمله. حمدله. قد سبق لنا تسعة و ثلاثون کتاباً فی فنون هذا. و انا اذکر فی کتابی استخراج الادهان بالتدبیر؛ **انجام:** فی ذلک الجوهر من الملوحة. و السلام

مقاله چهلم است؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۱گ (۶۳ر-۶۳پ)، اندازه: ۱۵/۶×۲۳/۲سم [ف: ۶ - ۴۴۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۱۱/۴۰

آغاز: الحمدلله علی نعمائه و نستقبله من بدایة و نسئله العفو عنا فی الدنیا و الاخرة بمنه وفضله انه جواد کریم. و بعد فقد سبق لنا قبل کتابنا فی الفنون الثلاثة و کتابی هذا یسمی کتاب لجمع به وانا ذاکر فیه استخراج الادهان ایضاً بالسیر و العمل لا علی ما ذکرناه فی ما سلف قبله من جهة العلم و ابین ذلک و اشرحه ان شاء الله؛ **انجام:** منها نوشادر و یجتدب هذه الادویة الحادة ما فی ذلک الجوهر من الملوحة فیعقدان جمیعاً ان شاء الله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۹۸ر - ۹۹پ)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۱۷]

● جمع اضلاع المربعات و المکعبات / ریاضیات / عربی

jam‘-u aḏlā‘-il murabba‘āt wa-l muka‘abāt

ابوالوفای بوزجانی، محمد بن محمد، ۳۲۸ - ۳۸۸ ؟ قمری

abo-l-vafā-ye būzajānī, mohammad ebn-e mohammad (941 - 999)

در پاسخ پرسش ابوبشر حسن بن سهل منجم تکریتی نوشته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۲۱/۱

آغاز: بسمله، رسالة ابی الوفا محمد بن محمد بن یحی البوزجانی فی جمع اضلاع المربعات و المکعبات؛ **انجام:** و ضلعه مجسم تکسیره مائة الف و هذا کاف مما ذکرناه فی هذا الباب

خط: نسخ و نستعلیق بی نقطه، بی‌کا، تا: ۸۶۷ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۱۲ص (۲-۱۳)، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۳×۲۳/۷سم [ف: ۸ - ۳۴۸]

● جمع اعداد طبیعی / ریاضیات / فارسی

jam‘-e a‘dād-e tabī‘ī

رساله‌ای است در بیان جمع کردن میان اعداد طبیعی، صورت مسایل را با عنوان «اگر کسی گوید، اگر گویند» و پاسخ ها را با عنوان «گوئیم» می‌آورد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۳/۳-۵/۱۵۳

آغاز: بسمله در جمع کردن میان اعداد طبیعی چون خواهیم از یکی تا ده بر تفاصیل یک یک جمع کنیم هردو طرف را بگیریم و جمع نماییم که آن یکی و ده است که مجموع یازده است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۴ ربیع الثانی ۱۲۲۹ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۱]

● جمع الاصول / شعر، تجوید / عربی

jam‘-ul usūl

دیوانی، علی بن ابی محمد، - ۷۴۳ قمری

dīvānī, ‘alī ebn-e abī mohammad (- 1343)

وابسته به: ارشاد المبتدی و تذکرة المنتهی؛ قلانسی، محمد بن حسن (-۵۲۱)

منظومه لامیه‌ای است در علم تجوید که مؤلف در آن کتاب «ارشاد المبتدی و تذکرة المنتهی» قلانسی را به نظم در آورده است.

[کشف الظنون ۷۱۸/۱؛ معجم المؤلفین ۱۹۹/۷]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۱۷/۲

آغاز: بدأت و قد فوضت آمری مسملا×× الی مستحق الحمد فی النظم اولا / و تمت حمدی بالصلوة علی الرضا ×× محمد الهادی و بعد علی الولا؛ **انجام:** علیه صلاة الله ثم سلامه و مع آله ×× اصحابه صفوة الملا /صلاة موال مخلص فی ولایة ×× لترضی کل المسلمین و تسملا

خط: نسخ تحریری، کا: ابوبکر بن محمد بن برید ملقب به شهاب، تا: پنج‌شنبه آخر شوال ۷۹۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴ص (۱۸۰-۲۰۳)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳۵ - ۳۹]

● جمع الاقوال فی قول القوال / فقه / فارسی

jam‘-ol aqvāl fī qowl-el qavvāl

شاهی رضوی، محمد بن جلال، ق۱۱ قمری

šāhī razavī, mohammad ebn-e jalāl (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۲۸ق

نویسنده می‌گوید: «این رساله‌ای است در جمع مقالات فقها در باب شنیدن الحان و اختلاف مذاهب ایشان و مقاله‌ای است در تفصیل اولیاء در سماع ... و تنوع مشارب درویشان، ... از مشکوة کلمات علماء ملت و کبرایدین الآمرون بالمعروف و الناهون عن المنکر اقتباس کرده و از سخنان عرفا است و عظما اهل یقین ... فراهم آورده شاید که به مطالعه صاحبدلی برسد و همتی در کار این بیکار کند.» پس از این بحث عقاید فقها و آرای آنها را می‌آورد و سپس اقوال صوفیان موافق و مخالف را به‌طور مفصل یاد می‌نماید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۸۴

آغاز: بسمله، نعمت سپاس بی قیاس مخصوص خداوند بنده نوازیست که؛ **انجام:** و انتم من الدنیا مرادی و همتی ×× منائی مناکم و اختیاری رضاکم

خط: نستعلیق و نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۵گ، ۱۳ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۳۴۴]

● **جمع التکسیر** / نحو / عربی

jam‘-ut taksīr

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۰۲/۲

آغاز: بسمله. بحث. جمع التکسیر انما سمی جمع التکسیر لتغییر بناء الواو فیه و التکسیر هو التغییر و مقابله جمع السالم؛ **انجام:** و انما جاز فیه الوجهان لکون کل واحد من الزایدین ... علی الاخر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسماعیل، تا: ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فستقی، ۵ سطر، اندازه: ۱۷/۸×۲۴سم [ف: ۸ - ۴۳۱]

← جمع الجمع و جامع الجمیع فی الکلامین و الحکمتین و التصوف ⩥ المجلی لمرآة المنجی

← جمع الجوامع ⩥ الجامع الکبیر

← جمع الجوامع ⩥ مشارق الانوار فی احکام الله الواحد القهار

● **جمع الجوامع** / اصول فقه / عربی

jam‘-ul jawāmi‘

شاید از ابن حجر عسقلانی. مختصری در اصول فقه، غیر از جمع الجوامع تاج الدین سبکی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۴۹/۱

آغاز: اصول الفقه دلایل الفقه الاجمالیه و الاصولی المعارف بها و بطرق استفادتها؛ **انجام:** لیس داخلا فیها و لا خارجا عنها تمت الالفاظ المعرفات بجمع الجوامع

خط: نسخ، کا: بکر بن شیخ محمد رحبی شافعی مفتی بغداد، تا: ۱۳۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳ص (۱-۳)، ۱۳-۲۳سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۲۸۱]

● **جمع الجوامع** / عربی

jam‘-ul jawāmi‘

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۴۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علی رضائی تازه کند [رایانه]

● **جمع الجوامع فی اصول الفقه** / اصول فقه / عربی

jam‘-ul jawāmi‘ fī usūl-il fiqh

سبکی، عبدالوهاب بن علی، ۷۲۷ - ۷۷۱ ؟ قمری

sobkī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e ‘alī (1327 - 1370)

تاریخ تألیف: ۱۱ ذیحجه ۷۶۰ق

مختصری است مشهور در اصول فقه به روش اهل سنت که از تعداد یک‌صد جلد کتاب گرد آورده و برگزیده دو شرح خود بر «مختصر ابن حاجب» و «المنهاج» و مسائل دیگری را بر آن افزوده، در چند مقدمه و هفت کتاب نگاشته است.

آغاز: قال الشیخ الامام العالم العلامة شیخنا شیخ الاسلام ... نحمدک اللهم علی نعم یؤذن الحمد بازدیادها و نصلی علی نبیک محمد هادی الامة لرشادها و علی آله و صحبه ما قامت الطروس و السطور ...

انجام: جعلنا الله به مع الذین انعم علیهم من النبیین و الصدیقین و الشهداء و الصالحین و حسن اولئک رفیقا (قال مصنفه شیخنا ... و احکامه) آمین و کان تمام بیاضه ... و الحمد لله ... و حسبنا الله تعالی و نعم الوکیل.

چاپ: مصر، ۱۳۰۴ و ۱۳۰۶ و ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ق

[کشف الظنون ۵۹۵/۱؛ الاوقاف العامة بغداد ۱۱۳/۳]

شرح و حواشی:

۱- الضیاء اللامع فی شرح جمع الجوامع؛ قروی، احمد بن عبدالرحمن (-۹)

۲- تفهیم المسامع فی جمع الجوامع؛ حلی شافعی، احمد بن محمد (-۹)؛

۳- الغیث الهامح فی شرح جمع الجوامع؛ ابن عراقی، احمد بن عبدالرحیم (۷۶۲-۸۲۶)

۴- شرح جمع الجوامع؛ محلی، محمد بن احمد (۷۹۱-۸۶۴)

۵- الثمار الیوانع علی اصول جمع الجوامع؛ ازهری، خالد بن عبدالله (۸۳۸-۹۰۵)

۶- الدرر اللوامع بتحریر جمع الجوامع؛ مقدسی، محمد بن محمد (۸۲۲-۹۰۵)

۷- حاشیة شرح جمع الجوامع؛ انصاری، زکریا بن محمد (۸۲۶-۹۲۶)

۸- درر اللوامع فی نظم جمع الجوامع؛ غزی، محمد بن ابی البرکات (۸۶۲-۹۳۵)

۹- الآیات البینات؛ عبادی قاهری، احمد بن قاسم (-۹۹۴)

۱۰- شرح جمع الجوامع (دو عنوان)

۱۱- حاشیة جمع الجوامع

۱۲- نظم جمع الجوامع

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۶۸/۱۵-۱۲/۱۵۸

آغاز و انجام: برابر

در نسخه حاضر پایان تألیف رساله ۱۱ ذیحجه سال ۷۶۰ ذکر شده؛ خط: نسخ، کا: شهاب الدین، تا: ۱۱۴۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۴ ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۵۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد تم جمع الجوامع علما الی آخر الکتاب و کان الفراغ من تألیفه یوم الثلاثاء رابع و عشرین ربیع الثانی عام ...

خط: نسخ، کا: ابن آدینه محمد باقر شریف، تا: ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۱ سطر [ف: ۱۶ - ۳۶۰]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۰۰/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سعدالله بوریدری، تا: قرن ۱۳؛ ۴۴گ (۱۴۳پ-۱۸۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۹۷]

۴. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۳۶۷

خط: نسخ شکسته، بی کا، بی تا؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۳۰۳]

● جمع الشتات فی ترجمة الروایات الواردة فی المسائل الفرعیات / شرح حدیث / عربی

jam‘-uš šatāt fī t.-ir riwāyāt-il wārida fi-l masā’il-il far‘īyyāt

نراقی، محمد نصیر بن احمد، - ۱۱۸۴ قمری

narāqī, mohammad nasīr ebn-e ahmad (- 1771)

شرح و تعلیقه نسبتاً مبسوطی است با عناوین «قال رض» بر کتب طهارت، صلوة، زکوة، و خمس کتاب کافی کلینی (ره).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۳۲

آغاز: بسمله، الله اکبر کبیرا و سبحان اله بکرة و اصیلا؛ **انجام:** لانجعل لانجعل لاحد منکم فی حل و قد استفاضت الروایات

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای دو تقریظ از شیخ حسن بن جعفر کاشف الغطاء و سید ابراهیم بن باقر موسوی است با مهر ایشان؛ کاغذ: شکری آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۶گ، ۲۳-۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۱۶]

● جمع الشتیت فی شرح ابیات التثبیت / ادبیات / عربی

jam‘-uš šatīt fī š.-i abyāt-it taṯbīt

امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل، ۱۰۹۹ - ۱۱۸۲ قمری

amīr san‘ānī, mohammad ebn-e esmā‘īl (1688 - 1769)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۹۳

آغاز: بسمله، حمدا لک یامن قدر علی هذه الدار و من فیها الغنی و جعل لکل من علی ظهرها؛ **انجام:** تدوم منها دامت الارواح و ان ... من دونها الاشباح هذا الحمدلله اخر ما اردنا الکلام علیه من شرح السیوطی و ما الحقنا من نظم و نثر الیه و الحمدلله اولا و آخرا فی کل حیز من الاحیان و لحظه من لحظات الزمان ... بل تفوق کل حمد حمد به الثقلان ... و قنا عذاب القبر و علی الله توکلنا فی شاعات اللیل و النهار و لا حول و لا قوة الا بالله ... سنه ۱۱۸۲ و جمع اخواننا شر عذاب القبر و النار ... جنات تجری من تحتها الانهار بحق محمد المختار و اله

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل، تا: ۱۱۸۲ق[رایانه]

● جمع الطرق و نسبتها / قرائت / عربی

jam‘-uṭ ṭuruq wa nisbat-u-hā

تلمسانی، محمد الموفق

telemsānī, mohammad al-movaffaq

در جمع طریق قالون و روش راویان قرائت نافع مدنی، چنانچه نزد استادش شیخ سنوسی و ابی الضیاء امام مسجد ازمیر فرا گرفته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۸۴/۲

آغاز: الحمدلله الذی أطلق ألسنتنا بلفظ القرآن و وفقنا بحفظه و تلاوته و وعدنا علیه بجزیل الامتنان؛ **انجام:** و هذا آخر ما یسرالله سبحانه من تقیید قراءة شیخنا جعله الله خالصاً لوجهه الکریم

خط: مغربی معرب، کا: محمد بن مصطفی بن محمد بن عبدالرحمن بن علی، بی تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۲گ (۴۰پ-۵۲ر)، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۶ - ۱۸۱]

● جمع الغرایب / علوم غریبه / فارسی

jam‘-ol qarāyeb

در احکام نجوم و دعاها و طلسماتی که برای روای حاجات مفید هستند.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۰۷-۱۷/۸۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین اما بعد بدانکه این کتابی است از منجمان قدیم جمع شده و نام این جمع الغرایب است؛ **انجام:** یا سطیع النور یا شمعلونی یا مولاه یا رباه هو الحی القیوم یا باقی اصبادث اهیا شراهیا العظمة لله یا لا اله الا ... الرفیع جلاله

خط: نسخ و تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۸۲]

● جمع الفرائد / طب / عربی

jam‘-ol farā’id

در پزشکی و فوائد ادویه و معالجه امراض با ادویه و اغذیه، با استفاده از اقوال انبیاء و معصومین (ع) و حکماء و اطباء متقدمین و متاخرین، در یک «مقدمه» و چند «باب» و «خاتمه»: المقدمة: فی بیان اسباب الصحة و المرض؛ باب ۱. امراض الراس؛ ۲. معالجات امراض العین بالادویة المفردة؛ ۳. امراض الاذن؛ ۴. امراض الفم؛ ۵. امراض القلب؛ باب: فی امراض الکلی؛ باب: فی

امراض المثانه؛ باب: فی ادویة اعضاء التناسل للذکران؛ باب: فی علل الرحم؛ باب: فی معالجات امراض لا یختص بعضو؛ باب: فی السموم؛ باب: فی الادویة التی یطرد بها الهوام و الحشرات؛ الخاتمة: فی نصایح الاطباء. در الذریعه (۲۵۵/۲۶) نسخه‌ای در پزشکی به نام جمع الفرائد از مهر «علی تبریزی» معرفی شده است که شاید نسخه حاضر باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۲۵

آغاز: مع فوائد الادویة المفردة التی تفعل فی بدن الانسان بالخاصة و الفت کتابا علی ترتیب کتب الاطباء فی معالجات الامراض الخاصة و العامة بالادویة المفردة المشهورة؛ **انجام:** قال قوم فی کتب الخواص یوخذ ورقة و یحرق و یعجن بالماء ثم یلطخ علی الموضع و یترک یومان ثم یغسل بالصابون و الماء فانه یزول

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۰۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۰۰]

● **جمع الفرق لرفع الخرق** / عرفان و تصوف / عربی

jam‘-ul firaq li-raf‘-il xiraq

طاوسی، احمد بن عبدالله، ق۹ قمری

tāvūsī, ahmad ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 15c)

تاریخ تألیف: ۸۶۲ق

در اسانید طاوسی به خرقه درویشی و سلسله اسنادها تا پیامبر اکرم (ص)، که به هشت واسطه منتهی می‌شود.

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۹۹/۷

آغاز: الحمد الله الذی خص بنی آدم من بین خلقه بعمامة الامامة و البسهم خرقة العرفان و التصوف و لباس العز و الکرامة؛ **انجام:** و قد لبست و اجزت بلا واسطة من ید الختم الالهی سیدی احمد بن محمد القشاشی قدس سره و نفع به. انتهی

خط: نسخ، کا: عامر بن محمد ازهری بحیری مالکی، تا: دوشنبه ۱۹ ذیقعده ۱۰۸۴ق، جا: مکه مکرمه؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷گ (۵۲پ-۶۸ر)، اندازه: ۲۰×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۴۸]

● **جمع الفوائد** / عرفان و تصوف / فارسی

jam‘-ol favā’ed

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۴/۱۹

آغاز: رساله جمع الفوائد من اهل السلوک. بسمله. این کلمه‌ای چند است که ساکنان راه دین از بهر فائده طالبان را یقین گفته‌اند ... اول بدانکه معده حوض تن است؛ **انجام:** نقاش تویی عیب مرا بیرون کن

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۷۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۵ص (۴۰-۱۸۴ در دو حاشیه)، سطور چلیپا (۱۷/۵×۳۳)، اندازه: ۱۸/۵×۳۴سم [ف: ۹ - ۱۲۰۴]

←جمع القواعد ← مجمع القواعد

● **جمع المسائل** / چند دانشی / فارسی

jam‘-ol masā’el

داور شیرازی، مفید بن محمد نبی، ۱۲۵۱-۱۳۲۵ قمری

dāvar-e šīrāzī, mofīd ebn-e mohammad nabī (1836 - 1907)

تاریخ تألیف: ۲۵ جمادی الاول ۱۳۱۱ق

مؤلف از اساتید فرصت شیرازی و از فحول علما و عرفای آن دیار بود، در تفسیر، نحو، صرف، لغت، حدیث، عرفان و غیره استاد بوده است و فرصت شیرازی در آثار العجم بالغ بر ۱۸ کتاب از او یاد کرده که از آن جمله است کتاب حاضر، جمع المسائل که شامل ۳۴۴ مسئله است که از او پرسش نموده‌اند و پاسخ آنها در زمینه علوم، فقه، حدیث، تاریخ، کلام، عقاید، علوم طبیعی، علوم غریبه تفسیر و ... . این کتاب وسیله فرزند مؤلف صدر الشریعه شیخ عبدالحی بن شیخ مفید شیرازی متخلص به واثق گردآوری شده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۵۵

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین لا سیما بن عمه علی بن ابیطالب (ع) اما بعد چنین گوید حقیر فقیر عبدالحی بن ...

خط: نسخ، کا: علی اصغر بن محمد باقر شیرازی، تا: چهارشنبه ۲۶ ربیع الثانی ۱۳۱۳ق؛ کاغذ کاهی؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۲۸ سطر (۱۳×۲۶)، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۲ - ۶۶]

● **جمع المسؤول** / کیمیا / عربی

jam‘-ul mas’ūl

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۱۵

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی له ملک السموات و الارض و هو الغنی الحمید الذی؛ **انجام:** و اصبح القانی (کذا) بها خالدا ... بطول الدهور و الحمد لله علی فضله من اول البدء لیوم النشور

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ رساله در کیمیا ضمیمه دارد [رایانه]

● **جمع المسؤول و بلوغ المأمول فی اظهار ما خفی من سر المجهول** / کیمیا / عربی

jam‘-ul mas’ūl wa bulūġ-ul ma’mūl fī iẓhār-i mā xafīya min sirr-il majhūl

ابن مهذب

ebn-e mohazzab

رساله کوتاهی است در بیان اوصاف حجر مکرم که در علم کیمیا مطرح است. در دیباچه می‌نویسد: این علم بر سه «پایه» است: ۱. علم الحجر و التدبیر؛ ۲. علم الموازن؛ ۳. علم الخواص. سپس هر یک را در یک بخش شرح می‌دهد.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی له ملك السموات و الارض و هو الغنی الحمید ... و بعد فهذا رسالة لطیفة مختصرة مفیدة سمیتها بجمع المسئول و بلوغ المامول فی اظهار ما خفی من سر المجهول ...

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۳/۸
نام مؤلف در مقایسه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالنبی شافعی و عزیز الله قادری، تا: ۱۱۵۲ق، جا: بصره؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، میشن تریاکی، ۱۰ص (۲۸ - ۳۷)، ۲۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۹/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۴۷]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۶/۳
آغاز: مجمع المسؤول و بلوغ المأمول فی اظهار ما خفی من السر المجهول. و ذلک سؤال تقدم من بعض الاخوان ... اعلم یا اخی وفقک الله ... ان هذا العلم ... ینقسم الی ثلاثة اقسام؛ **انجام:** و العلة بالنظر. فافهم. رحم الله صاحب الرسالة الماضیة و هی جمع المسؤول
نام مؤلف در دیباچه نیامده است. نام رساله در آغاز نسخه مجمع المسؤول، ولی در انجام جمع المسؤول آمده است. مؤلف در آغاز می‌گوید که این دانش بر ۳ قسم است: اول، علم حجر و تدبیر؛ دوم، علم موازین؛ سوم، علم خواص. سپس هریک را به ترتیب شرح می‌دهد. تذکر: نام مؤلف در مقایسه تعیین شد؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۱۲گ (۶۳ر-۷۴ر) [ف: ۱ - ۲۲۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۹۶
نام مؤلف در مقایسه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: ابوطالب، تا: ۱۲۸۳ق [الفبائی ف: - ۱۶۸]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۸۴/۲-۶/۱۷۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه ینکشف لمن أشرنا الیه من الاخوان الموقنین بما وضعناه فی الطروس فافهم و السلاح وحیث کان کذلک فلیکن هذا آخر الکلام فی هذه الرسالة اللطیفة وصلی الله علی رسوله و آله و صحبه و سلم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۳ ذیقعده ۱۲۹۱ق؛ ۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۸۲]

۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۸/۱
آغاز: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد حسن حسینی، تا: ۱۳۰۰ق؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: تیماج ماشی، ۹ص (۹-۱)، ۲۴سطر (۱۲/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۷۷۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۳/۵
آغاز: برابر؛**انجام:** فاننا جعلنا و مع ذلک سر رفیع جداً و مع ذلک فانه ینکشف لم اشرنا الیه من الاخوان الموصوفین بما وصفناه فی الطروس فافهم؛
خط: نستعلیق، کا: رضاقلی مافی، تا: رجب ۱۳۰۲ق، جا: کرمانشاه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۶ص (۹۱-۱۰۶)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۸۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۹۶/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** حیث کان کذلک، فلیکن هذا آخر هذه الرسالة اللطیفة، و صلی الله علی سیدنا
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: فضل الله بن آخوند ملازین العابدین بروجردی ملقب بشمس العلماء، تا: ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: قهوه‌ای، ۶گ (۱۵پ-۲۰ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۷سم [ف: ۹ - ۲۴۷]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۶/۵
آغاز: برابر؛**انجام:** قلت نعم قالت ان لا تکون حرارته ازید من حرارة الشمس فی ایام التموز فافهم ذلک فکن علی بصیرة
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، محشی؛ جلد: مقوا زرین، ۸۵ص (۳۵۱-۲۶۷)، ۲۹ سطر [ف: ۳۶ - ۱۶۲]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۱۵
نام مؤلف در مقایسه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۸]

۱۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۸۶۷/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** من کل مهم خواصه الرطیب و الصبغ الابیض ثم زاد
نام مؤلف به استناد آغاز آن ثبت شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرم قرمز، ۶گ (۴۸پ-۵۴پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۲ - ۳۰۶]

● جمع المهمات الدینیة علی مذهب السادة الحنفیة /

فقه / عربی

jam‘-ul muhimmāt-id dīnīya ‘alā maḏhab-is sādat-il ḥanafīyya

ابن اسکندر، حسین بن اسکندر، - ۱۰۸۴ ؟ قمری
ebn-e eskandar, hoseyn-e bn-e eskandar (- 1674)

در مسائل مهمه مذهب حنفی در شش «کتاب» (عقاید و طهارت و صلاة و زکاة و صوم و حظر) با تصریح به نام کتاب‌هایی که از آنها استفاده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۷۳۶
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فلما رأیت قصور همم غالب الناس فی طلب العلم و اشتغالهم بما لا یعنیهم؛ **انجام:** لایفقه من قرأ القرآن فی أقل من ثلاث کما فی شرح منیة المصلی، و الله أعلم
خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوایی عطف

تیماج قرمز، ۱۶۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۰- ۱۳۳]

● **جمع النهایة فی بدء الخیر و غایة الغایة = مختصر ابن ابی جمرة** / حدیث / عربی

jam'-un nihāya fī bad'-il xayr wa ġāyat-il ġāya = muxtaṣar-u ibn-i abī jamara

ابن ابی جمرة، عبدالله بن سعد، - ۶۷۵ ؟ قمری

ebn-e abī jamara, 'abd-ol-lāh-eb bn sa'd (- 1277)

وابسته به: الجامع الصحیح = صحیح البخاری = صحیح بخاری؛ بخاری، محمد بن اسماعیل (۱۹۴-۲۵۶)

این کتاب مختصری است از کتاب الجامع الصحیح مشتمل بر ۳۰۰ حدیث. نام دیگر این کتاب، مختصر ابن ابی جمرة است و شرح آن به نام بهجة النفوس از خود مؤلف است.

آغاز: قال سیدنا الشیخ الامام العالم العلامة ولی الدین ... الحمدلله حق حمده و الصلاة و السلام علی محمد الخیره من خلقه

چاپ: القاهره، ۱۳۰۲، ۱۸۰ص؛ تحقیق ابو المنذر سامی جاهین، السعودیة، دار المنهاج، الطبعة الاول، ۱۴۳۰ق

[هدیة العارفین ۴۶۲/۱؛ کشف الظنون ۵۵۱/۱ و ۵۹۹/۱؛ معجم المؤلفین ۵۷/۶؛ نسخه‌های چاپی (متن و شرح)؛ الاوقاف العامة بغداد ۲۹۳/۱؛ دار صدام ص۱۲۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیقول احل علیکم رضوانی فلا اسخط علیکم بعده ابدا تم هذا الکتاب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه شوال ۱۲۳۳ق؛ محشی و اکثر از محمد شنوانی مصری (- ۱۲۳۳ق)؛ کاغذ: فرنگی ضخیم کلاسیک، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۷ سطر (۷× ۱۲/۵)، اندازه:۱۵/۵×۲۴ سم [ف: ۲۸ - ۴۰]

● **الجمع اولی من الطرح** / اصول فقه / عربی

al-jam' awlā min-a ṭ-ṭarḥ

موسوی خوانساری، محمد حسین بن محمد، - ۱۳۲۸ قمری

mūsavī xānsārī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 1910)

اگر دو دلیل با هم تعارض نمایند باید طوری آنها را جمع نمود، به‌خلاف آنان که می‌گویند می‌توان طرح کرد. از این رساله فقط صفحه اول در این مجموعه آمده و گویا نوشته نشده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۴۱/۱۳

آغاز: اللهم اهدنا لما اختلف فیه من الحق ... و بعد اشتهر بین کلمات الاصحاب رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۱۶۸ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۸ - ۲۴۶]

● **الجمع بالالف و التاء** / صرف / عربی

al-jam' bi-l-alif wa-t tā'

تحقیقی است درباره جمع با الف و تاء.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۱۹-طباطبائی

آغاز: الجمع بالتاء و الالف المزیدتین و لا فرق بین ان یکون مسمی هذا الجمع مؤنثا بالمعنی؛ **انجام:** او صفة لمذکر عاقل کجبال راسیات او مصغره

کا: سید محمد بن صادق طباطبائی (سنگلجی)، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۴۶-۴۷)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۳ - ۳۴۷]

←الجمع بین الآیتین ⟵ الجمع بین کلام النبی (ص) و قول الوصی و الجمع بین آیتین من الکتاب العزیز

● **جمع بین الاحادیث** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jam' bayn-al aḥādīṯ

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۸۴

آغاز: بسمله، الحمدلله ... اما بعد فیقول العبد المسکین احمد بن؛
انجام: لا اشکل فیه و الحمدلله رب العالمین تمت بعون الله
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق [رایانه]

● **الجمع بین الاخبار = حاشیة الذخیرة** / اصول فقه / عربی

al-jam' bayn-al axbār = ḥāšīyat-uḏ ḏaxīra

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، ۱۰۱۷ - ۱۰۹۰ قمری

mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo'men (1609 - 1679)

وابسته به: ذخیرة المعاد فی شرح الارشاد؛ محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن (۱۰۱۷-۱۰۹۰)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۰۱/۵

خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز، ۱۳گ (۱۹۲ر-۲۰۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶ - ۱۰۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۲۲

الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله کرده نویسنده آن در روز سه‌شنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۱۲۳؛ مهر: اسدالله؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۳۱گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم

[ف: ۱۶ - ۳۴۵]

● الجمع بین الاخبار المتعارضة = حاشیة ذخیرة المعاد فی شرح الارشاد / اصول فقه / عربی

al-jam‘ bayn-al axbār-il muta‘āriḍa = ḥāšīyat-uḏ ḏaxīrat = ḥāšīyat-u ḏaxīrat-il ma‘ād fī š.-il iršād

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ - ۱۲۰۵ قمری

vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

وابسته به: ذخیرة المعاد فی شرح الارشاد؛ محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن (۱۰۱۷-۱۰۹۰)

این رساله، تعلیقه‌ای است استدلالی بر مسأله جمع بین اخبار متعارض از کتاب «ذخیرة المعاد» محقق سبزواری. صاحب الذریعة (۵: ۱۳۵) نوشته است این رساله تعلیقه بر معالم الاصول است که در تطبیق تأیید نشد. مؤلف تفصیل بعضی مباحث را به مؤلفه دیگرش «اجتهاد و اخبار» که در رجب ۱۱۵۵ تألیف نموده، ارجاع داده است.

آغاز: بسملة. حمدلة ... و بعد هذه رسالة فی الجمع بین الاخبار من تحقیق استادنا ... محمد باقر بن محمد اکمل. قوله: فیحمل علی الاستحباب، مراده بالحمل علی الاستحباب بناء علی المقدمة المشهورة ...

انجام: ما سنح بخاطری الفاتر و اما غیرها من اقسام الجمع فلو کان متحققاً کان یعلم حاله مما ذکر

[الذریعة ۱۳۵/۵؛ روضات ۹۷/۲؛ فارس شناسی ص ۷۶؛ مکتبة امیر المومنین ۳۰۸/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۴/۱۲

آغاز و انجام: برابر

کا: احمد بن ابراهیم، تا: ۱۱۷۵ - ۱۱۷۶، جا: کربلا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷گ (۹۸-۱۱۴پ)، ۲۲ سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۲ - ۵۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: جعفر بن میرزا محمد لاهیجی، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۱۹۹ق، جا: کربلا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۵گ، ۲۱ سطر، اندازه:۹/۷× ۱۶/۲سم [ف: ۱۶ - ۱۱۸]

۳. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲۳/۱۲

آغاز و انجام: برابر

کامل؛خط:نسخ،کا:محب علی بن مراد علی لاهیجانی،تا: ۱۴ شوال قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۲گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۴۲]

۴. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۵۹/۲

آغاز: برابر

در فهرست با عنوان «اصول فقه» و ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد علی سبزواری، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۱گ (۵۷پ-۶۷پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۷۶]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۷/۱۷

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محیی الدین مامقانی-قم؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد زمان اصفهانی،تا: ۱۱۹۷-۱۲۰۰ق؛ مصحح، محشی از مؤلف؛۱۱گ (۲۴۲ر-۲۵۲ر) [عکسی ف: ۱ - ۳۲۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۹/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۱۱۴پ-۱۲۲ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۳۲ - ۸۰۲]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۷۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در آن تاریخ ۱۲۱۸ دیده می‌شود؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۱-۱۱پ)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱ [ف: ۱۱ - ۶۸۶]

۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۲۷/۵

در فهرست ناشناس؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، ۲۲ سطر، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۵۰]

۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۴۰/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱گ (۲۱۹پ-۲۲۹ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۰۴]

۱۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۲۵/۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ (۲۲۶پ-۲۳۳پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۱۰]

۱۱. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۳۴/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰گ (۲۰۵ر-۲۱۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۸۹]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۱۸/۹

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کبود و سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹گ (۱۵۹پ-۱۷۷ر)، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ - ۵]

۱۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۵۴/۷

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ ۱۰گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۰]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۴۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۷۸پ-۸۵پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۵۴۴]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۸۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ ۹گ (۱پ-۹ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۰۹]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۶۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۱۸ر–۲۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵۰۹]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۹۱/۳
خط: نستعلیق، کا: سید حسین شهرستانی، تا: قرن ۱۳، به خواهش سید ابوالقاسم موسوی شاهاندشتی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۴۵ر–۵۵ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ – ۲۵۹]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۷۹/۳
خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی،۶گ (۱۴۵ر–۱۵۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳ – ۲۳۳]

۱۹. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۲۸/۵
خط: نسخ، کا: محمد بروجردی، تا: قرن ۱۳؛ ۷گ (۴۶ر–۵۲پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۳۸]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۸۶/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه قرن ۱۳؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۴گ (۲۳ر–۳۶پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۸×۱۷سم [ف: ۴۳ – ۶۴]

۲۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۰۶/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: کربلا و نجف؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۶۳]

۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۶۴/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی و نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی، اندازه: ۲۱×۱۴سم [ف: ۵ – ۶۳۸]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰گ (۴۸–۵۷)، ۲۴ سطر، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [ف: ۳۶ – ۴۴۶]

۲۴. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۸/۱۲
خط: نسخ، کا: میراسماعیل بن میرهادی قائنی بیرجندی، تا: شنبه ۲۶ صفر ۱۲۰۳ق، ۱۲گ (۲۲۹پ–۲۴۰پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۳۰]

۲۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۸/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: امر علی استرآبادی، تا: ۱۲۱۱ق، جا: کربلا؛ جلد: چرم زرد، ۳گ (۱۲۰پ–۱۲۲ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [مؤید: ۳ – ۵۴۰]

۲۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۸/۱۴
انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: امر علی استرآبادی، تا: ۱۲۱۱ق، جا: کربلا؛ جلد: چرم زرد، ۱۱گ (۱۲۴ر–۱۳۴ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [مؤید: ۳ – ۵۴۱]

۲۷. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۳۸/۶
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عباسعلی مهاجرانی کزازی کرمانشاهی، تا: ۱۲۱۳ق؛ ۲۱گ (۱۲۹پ–۱۴۹پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰۱]

۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۲۹/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد سمیع، تا: ۱۲۱۳–۱۲۱۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۱۷۴پ–۱۸۴ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵۰۹]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۰۹/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد معصوم بن علی مدد خراسانی، تا: ۱۲۱۴ق، جا: کربلا؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۱۷گ (۱۸۶–۲۰۲)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۳۴۷ و ۱۱۹]

۳۰. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۱۳/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالجبار بن محمد عبدالجبار خطی بحرانی، تا: یک‌شنبه ۲۳ ذیقعده ۱۲۱۶ق؛ ۱۲گ (۲۴۲پ–۲۵۳ر)، ۲۱ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: – ۹۲]

۳۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۴۴۷/۳
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱۲۱۶ق؛ جلد: عادی، ۱۳گ (۵۷پ–۶۹ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۱ – ۳۵۹]

۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۳۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابوجعفر بن ملامحمد قاینی، تا: دوشنبه ۱۸ محرم ۱۲۱۸ق، جا: کاشان مدرسه لاجوردی؛ واقف: حاج قائم مقام؛ ۱۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶ – ۲۰]

۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۷۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد تقی بن محمد برغانی (شهید ثالث)،تا:ذیحجه۱۲۱۹ق،جا:کربلا؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، ۶گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۱۱۹]

۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۸۳/۳
خط: نسخ، کا: فتح الله خوینی، تا: ۱۲۱۸–۱۲۲۰؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ابعاد متن: ۷/۵×۱۳، اندازه:۱۵×۲۰/۵ [ف: ۱۴ – ۲۰۷]

۳۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۱۲/۱۰
نسخه اصل:کتابخانه آستان قدس رضوی – مشهد؛ خط: نسخ، کا: محمد شریف،تا: ۱۲۲۱ق؛ ۱۵ص (۱۷۲–۱۸۶) [عکسی ف: ۴ – ۳۷]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۴/۹ ط
خط: تحریری، کا: شیخ جواد بن محمود کاظمی، تا: ۱۲۲۲ق؛ ۲۱ص (۴۱۱-۴۳۱)، ۲۲-۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۰۸]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۷۵/۸
خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن آقا بابای جیلانی، تا: ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان مدرسه جدید سلطانی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: میشن خرمایی، ۹گ (۱۳۹-۱۴۷)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۹۵]

۳۸. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۱۰۱۶۹/۹
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: - ۱۵۹۱]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۴۲/۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۲۲ سطر [ف: ۵ - ۴۳۱]

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۳۹/۲۱
خط: نسخ، کا: محمد صالح خوانساری و حاج قاسم بن علی اکبر، تا: شنبه ۱۲ شعبان ۱۲۳۴ق؛ کاغذ: فستقی، رویه کاغذی مقوایی، ۷گ (۲۶۱پ-۲۶۷ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۲سم [ف: ۶ - ۱۸]

۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۲۵/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد صادق، تا: ۱۲۳۴ق، جلد: تیماج زرشکی، ۸گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۳]

۴۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۲۸/۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۷ جمادی الثانی ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۳گ (۱۴۱پ-۱۵۳ر)، اندازه: ۱۰/۳×۱۵/۴سم [ف: ۵ - ۱۹۶]

۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۹۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: جواد بن زین العابدین موسوی، تا: ۱۲۳۶ق؛ مصحح؛ وقف‌نامه نسخه از سوی حاج میرزا جلال الدین بر طلاب علوم دینیه امامیه، به سال ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۸گ (۲پ-۹پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۷ - ۶۸۹]

۴۴. یزد؛ محمود آبادی، میرزا حسن؛ شماره نسخه:۳۲/۳
در فهرست ناشناس؛ خط: نسخ، کا: عبدالعظیم بن علی اردکانی یزدی، تا: ۱۲۳۶ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۵۷]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۲۷/۱۶
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: اواسط محرم ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱۱۹ر-۱۲۴ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۱۹۷]

۴۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۷/۹
خط:نسخ، کا: محمد امیر خراسانی، تا: ۱۲۳۷ق، جا: نجف اشرف؛ ۷گ (۱۶۱-۱۶۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۶۷]

۴۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۳۷/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۹گ (۹۵-۱۰۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۳۶]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۲۶/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۴۰ق، جا: کرمانشاه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۱۲۲پ-۱۳۷پ)، ۱۶-۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۱/۵سم [ف: ۴۱ - ۱۳۲]

۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۹۲/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۳]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۶/۷-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اول من سلک طریقه الجمع الشیخ لعذر ... فی اول التهذیب و معلوم انه لا بصیر عذرا فی تأسیس الاحکام الشرعیه مع
بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره صیقلی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۱۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۷۹۳]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۸/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰گ (، ۱۶۵ر-۱۷۴پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۳]

۵۲. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۸/۲
کا: ملا زین العابدین گلپایگانی، تا: ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۳۲پ-۳۷ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۹۷]

۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۰۷/۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی سرخ، ۱۱۳گ (۲۰۱پ-۳۱۳پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۳۸]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: خوانساری، تا: محرم ۱۲۵۳ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، ۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۱۹]

۵۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۰۱/۳
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز، ۱۰گ (۱۵۴ر-۱۶۳پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶ - ۱۰۷]

۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۱/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مهدی بن ملا زین العابدین نجف آبادی، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، بوم مشکی، ۲۲ص (۱-۲۲)، ۲۰ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۷ - ۲۰۱]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۴۵/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مؤمن موسوی قمی، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۳۵۰]

۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۳۲/۲-۱۰/۱۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمود بن محمد علی، تا: ۱۲۵۹ق؛ از روی نسخه میرزای قمی نوشته شده در سال‌های ۱۱۷۴ و ۱۱۷۵؛ مصحح، متن خط‌خوردگی دارد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۸۳]

۵۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۱۶/۵
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن شیخ محمد مقصودی، تا: با تاریخ ۱۲۵۹ق؛ کاغذ آهار مهره؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۹ص (۳۱-۴۹)، ۲۲ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۷۱۴]

۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: آقا بابا بن ملا محمد مهدی شهمیرزادی، تا: ۱۲۷۰ق؛ ۱۳ص (۱۱۴-۱۲۶) [ف: ۱۱ - ۳۳۳]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۳۵
آغاز و انجام: برابر
کا: عبدالعظیم بن مشهدی رحیم ساوجی قمی، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج قرمز، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۴-۱۰۸]

۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۵۴/۵
خط:نسخ،کا:ابوالقاسم بن محمد تقی گلپایگانی(جرفادقانی)،تا: ۱۲۷۴ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۰ سطر [ف: ۵-۲۶۸]

۶۳. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۴۸/۵
آغاز: برابر
کا: علی حسینی یزدی میبدی، تا: ۱۲۸۳-۱۲۸۷، جا: کرمانشاه؛ ۲۰گ (۴۸پ-۶۷ر)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۱۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۰۵/۵
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۳۵۱]

۶۴. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۹/۲
خط: نسخ، کا: علی مقصودی، تا: ۱۲۹۶ق؛ قطع: خشتی [نشریه: ۵ - ۶۰۳]

۶۵. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۵۳/۳
خط:نستعلیق، کا: میرزا باقر بن ملا حسن رشتی گیلانی، تا: ۱۳۲۶-۱۳۲۷ق؛ ۸گ (۲۰پ-۲۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲-۳۴۷]

۶۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۴۳/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۰۰]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۸۱۵۶
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۸]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۷۴ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۶۹. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۶
کا: ابوعلی حائری، بی تا [نشریه: ۷ - ۵۲۱]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۸۸/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۱۹گ (۲۵ر-۴۳ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۳۸]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** موقفا للخیر و الصلاح و الصداد (کذا)
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۵۹/۸
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۱۹۹-۲۰۸)، ۲۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۱۹ - ۳۲۷]

۷۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۲۳/۶
خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:پسته‌ای،جلد:میشن قهوه‌ای، ۷گ (۸۴پ-۹۰ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۳۵۱]

۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۱۷/۶-۷/۱۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۳]

۷۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۶۵/۱۰
بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۱]

● الجمع بین الادلة / اصول فقه / عربی

al-jam‘ bayn-al adilla

؟ یزدی، محمد تقی بن ابیطالب، - ۱۲۶۷ قمری

Yazdī, mohammad taqī ebn-e abītāleb (- 1851)

رساله استدلالی در چهار «باب»: ۱. فیما اذا لم یکن للدلیل معارض؛ ۲. فیما اذا کان له معارض مع عدم التکافو؛ ۳. فیما اذا کان له معارض مع التکافو؛ ۴. صور الجمع بین الدلیلین المتافئین.

کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فهذه رسالة مختصرة فی مسالة الجمع بین الادلة اعلم ان ما یلیق ان یقال فی تصحیح تلک المرحلة؛ **انجام:** اذ بعد وجوب الدلیل من الاجماع او بناء العثلاء

علی عدم الاعتبار لا یجری شیء من المعممات السابقة
کا: محمد حسین، تا: ۱۲۵۸ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۵۳]

● **الجمع بین التفسیر و التأویل** / تفسیر / عربی
al-jam‘ bayn-at tafsīr wa-t ta’wīl
امام الدین دوافی، ق۹ قمری
emām-od-dīn davāfī (- 15c)

تاریخ تألیف: ۸۷۹ق
تفسیر مزجی متوسطی است جامع بین آنچه ارباب ظاهر و اهل باطن می‌گویند که مطالب عرفانی را بیشتر از ابومحمد روزبهان گرفته و به عنوان «الکاشف عن اشارات الفرقان» یاد می‌شود. این تفسیر مختصر از تفسیر جدش می‌باشد و آنچه در تفسیر بیضاوی و شروح آن نبوده انتخاب شده و اخبار و آثار صحیح را برآن افزوده و بیشتر عنایت به تفسیر قرآن به قرآن دارد. مؤلف در متن نامی از خود نبرده، ولی قدر مسلم از علمای شافعی قرن نهم است. وی در آغاز از جد شهیدش امام عرفای وقت، ابایزید یاد می‌کند که تفسیری جامع اقوال گذشتگان در تفسیر و تأویل نوشته است. مؤلف در این کتاب، تفسیر مبسوط جدش را تلخیص کرده و مطالبی از آن تفسیر را که در تفسیر قاضی بیضاوی و حواشی آن نبوده است برگزیده و آن را همچون استدراکی بر انوار التنزیل کرده و آنچه همانند این کتاب بایسته است همچون اخبار صحیحه نبوی و مأثورات و قصص منقول از ائمه دین را بدان افزوده است.
روش این تفسیر مزجی است: ذکر آیات و بیان مدلول و توضیح کلمات به‌خامه‌ای روان. این کتاب مرتب است بر دو جلد: جلد اول از آغاز کتاب تا آخر تفسیر سوره کهف. ربع اول این کتاب که تا پایان سوره انعام است روز چهارشنبه دوازدهم جمادی الاول ۸۷۹ در روضه حضرت پیامبر اکرم (ص) بین قبر و منبر پایان یافته است.به گفته سید محمد باقر حجتی در کشاف الفهارس، مؤلف در روز دوشنبه ۲۰ شوال ۸۷۹ق در کنار کعبه جلد اول این تفسیر را به پایان برده است. نگارنده می‌گوید شاید بایزید جد نویسنده، همان بایزید خلیفه بن عبدالله رومی مؤلف، سجنجل الأرواح و نقوش الالواح و حاشیه انوار التنزیل بیضاوی باشد و مقصود نویسنده از تفسیر جدش همین حاشیه انوار التنزیل باشد.
آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام ... أما بعد فان جدی الشهید امام عرفاء وقته أبا یزید، قد ألف کتاباً جامعاً بین اقوال السلف فی التفسیر و التأویل ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۴۹

آغاز: الحمدلله الذی انزل علی عبده محمد صلی الله علیه و سلم الکتاب لقن عباده حمده علی اجزل النعم و هو انزل الکتاب الذی به نجاتهم و به اخرجهم من الظلمات الی النور و ینتظم صلاح المعاش و المعاد علی محمد صلی الله علیه و سلم و خصه صلی الله علیه و سلم بالذکر لان انزال القرآن علیه کان نعمه علیه علی الخصوص و علی سایر الناس علی العموم. قال العلماء نزه نفسه فی اول سبحان عما لا ینبغی و هو اشارة الی کونه کاملا فی ذاته و حمد نفسه فی اول هذه السوره و هو اشارة الی کونه مکملا لغیره؛
انجام: فینبغی ان تعرف مکایده و استعن بالله فی علاجه حتی تبلغ الی مقام شاهدت الحق بالحق و یفنی عنک بشریتک و اوصافک و یکون منورا بنوره مقدسا بقدسه عن کل خاطر و عارض
از تفسیر سوره کهف (تتمه جلد اول) تا آخر کتاب. در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ ذیحجه ۸۸۷ق؛ واقف: خان بابا مشار؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: میشن خرمایی، ۳۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۱ - ۵۹۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و من قراها کلها (سورة الکهف) کانت له نورا من الارض الی السماء
مشتمل بر ربع اول و دوم می‌باشد. نام مؤلف به استناد نسخه کتابخانه مجلس تعیین گردید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج مشکی،۴۵۸گ،۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۱۷-۱۰۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰۲ ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** حیث فعلوا ما عوقبوا به علیه و فیه تنبیه علی الفرق بینهم و بین غیرهم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ دارای یادداشتی درباره اسم مؤلف و کتاب که آنچه از آن خوانده می‌شود چنین است: «بعض من تفسیر لمولانا امام الدین نا ... الدوافی رحمه الله»، برخی استدراکات و تصحیحات در هامش؛ تملک: محمد مشهور به حکیم زاده؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، ۴۲۶گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۲۴/۲ - ۲۰۰]

● **الجمع بین التوحید و التعظیم** / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / عربی
al-jam‘ bayn-at tawḥīd wa-t ta‘ẓīm
دیلمی، محمد بن عبدالملک، - ۵۸۹ قمری
deylamī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-malek (- 1194)
رساله‌ای کلامی و عرفانی است در جمع بین توحید و تعظیم در نه «فصل»: ۱. بیان انه لابد للمؤمن من معرفة الوحدانیة و العظمة من صفات الله تعالی؛ ۲. بیان ان الناس بعضهم نالوا الی التوحید و اعرضوا عن التعظیم؛ ۳. بیان ان الناس بعضهم مالوا الی التعظیم و الاثبات و اعرضوا عن التوحید؛ ۴. بیان ما نعنی نحن بالتوحید؛ ۵. بیان ما نعنی بالتعظیم؛ ۶. بیان ان عظمة الله تعالی و هو کونه بکل مکان بأی وجه و من أی وجه؛ ۷. بیان ان الله تعالی واحد و انه احده و افرد من کل آحاد و افراد؛ ۸. بیان ان أمکنة الأشیاء مختلفة متغایرة؛ ۹. بیان الآیات و الأحادیث و اجماع الأمة الدالة علی ما نقول نحن من العظمة و الکبریاء مع الوحدانیة لله تعالی

علی الوجه الذی نقولها. حاصل نظر مؤلف در این کتاب اثبات مکان برای خدای تعالی است به نحوی که به تجسیم نیانجامد. وی در جایی به کتاب جواهر الاسرار خود ارجاع می‌دهد. مؤلف در خاتمه می‌گوید: «ما در این کتاب به دو سبک کلامی و عرفانی مشی کرده‌ایم لذا تنها کسانی که از علم کلام و معارف بهره کاملی دارند، از این کتاب استفاده نمایند».
[الاعلام زرکلی ۲۵۰/۶؛کشف الظنون ۶۰۱/۱]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۳۲/۲

آغاز: بسمله. حمدله. و صلی الله علی محمد سید المرسلین و علی آله و اصحابه الأکرمین و سلم تسلیماً کثیراً فصل اول فی بیان انه لابد للمؤمن من معرفة الوحدانیة و العظمة من صفات الله تعالی صنعا اعلم ان هذا کتاب الجمع بین التوحید و التعظیم و ان کثیراً من الناس عن هذا لغافلونو أعظم خطایهم فی ذلک انهم صاروا صنفین نصف مالوا الی التوحید و التنزیه و اعرضوا عن العظمة و الکبریاء حتی تعطلوا صنف مالوا الی العظمة و الکبریاء و اعرضوا عن التوحید و التفرید حتی تجسموا و کل واحد من المذهبین فاسد لأن العظمة من صفات الله تعالی حقیقة کالوحدانیة سواء لامجازاً و لا تأویلاً؛ **انجام:** و اعلم ان کلامنا فی هذا الکتاب نوعان، نوع علی مذاق المتکلمین لأنا انما جمعناها للمتکلمین و نوع علی مذاق العرفاء لأنا انما استفذنا معرفة التوحید و معرفة العظمة و الکبریاء من طرق العرفاء فلا جرم جمعنا فی هذا الکتاب اصطلاحات الفریقین فلا یستفید من مطالعة هذا الکتاب الا من اجتمع له من علم الکلام و من علم المعارف حظ تام و هذا بعید الا أن یشاء الله تعالی مع انا بالغنا فی الاعلام و الافهام فلا یعبد الکیس من درایة ذلک انشاء الله وحده و الله المستعان و علیه التکلان
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ ربیع الاول ۸۲۹ق؛ مصحح، در آخر دو رساله فواید عرفانی به نقل از حسین بن منصور شمس الدین محمد بن عبدالملک دیلمی درج شده است؛ یادداشت وقف بر اعلم اولاد ذکور از شریف بن میرک بیک با مهر «اللهم بلغنی شریف الکرامة» (مربع)؛ این نسخه از طرف کتابخانه مسجد امام حسین (ع) تهران به کتابخانه مجلس بخشیده شده؛ جلد: مقوا رویه و عطف گالینگور، ۳۰گ (۱۴۵پ-۱۷۴پ)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۴۴ - ۱۳۹]

● الجمع بین الحدیثین / حدیث / فارسی

al-jam‘ bayn-al ḥadīṯayn

بارفروشی مازندرانی، محمد حسن بن محمد علی، ق۱۳ قمری

bārforūšī māzandarānī, mohammad hasan ebn-e mohammad ‘alī (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۷۱/۱۰

آغاز: الله احمد استتماما لنعمته و الحمد فضله و ایاه اشکر استلاما لعزته والشکر طوله و اسئله تسهیل ما یلزم حمله ... سألنی من الجمع بین الحدیثین الشریفین نیة المؤمن خیر من عمله و افضل الاعمال احمزها و الجمع بین من لم یصبر علی بلائی ولم یرض بقضائی فلیتخذ ربا سوائی و بین لعن الله امة سمعت بذلک فرضیت به، فخلجنی بالباب جواب السؤال فی الحال و ذکرته علی طریق الاستعجال ... فالتمسونی ان اشرح لهم ذلک مفصلا بالفارسیة ... اما سوال اول این بود که حدیثی وارد شد که نیت مؤمن از عمل او بهتر است زیرا که مشقت عمل بیشتر از مشقت نیت است؛ **انجام:** واجب و غیر مختار عباد باشد ولکن نظر به ذات خودشان ممکن و جائز الفعل ئ الترک می‌باشند از برای عباد
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی مازندرانی بارفروشی، تا: با تاریخ ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور سبز، ۱۲ص (۲۱۴-۲۲۵)، اندازه: ۱۹/۳×۲۲/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۹۵]

● الجمع بین الدلیلین / اصول فقه / عربی

al-jam‘ bayn-ad dalīlayn

صافی گلپایگانی، محمد جواد بن عباس، - ۱۳۷۸ قمری

sāfī golpāygānī, mohammad javād ebn-e ‘abbās (- 1959)

رساله‌ای است در جمع بین دو دلیل متنافی یا متعارض و کیفیت جمع بین آنها و امکان جمع و عدم امکان آن و دیگر مباحث مربوطه.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۱۱/۸

آغاز: فی جمع بین الدلیلین و قبل الخوض فی اصل المقصود ینبغی تمهید مقدمة فنقول قد و قع الخلاف بینهم فی ان دلیل اعتبار الأمارة هل یشمل المتنافیین
نسخه اصل: کتابخانه شیخ لطف الله صافی ـقم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ ۱۳۱۵ق؛ افتادگی: انجام؛ ۳۱ص (۱۹۹-۲۲۹) [عکسی ف: ۳ - ۲۶۳]

←الجمع بین الرایین ⟵ مذهب ارسطاطالیس

● الجمع بین الصحیحین / حدیث / عربی

al-jam‘ bayn-aṣ ṣaḥīḥayn

حمیدی، محمد بن فتوح، ۴۲۰ - ۴۸۸ قمری

hamīdī, mohammad ebn-e fotūh (1030 - 1096)

روایاتی که در صحیح بخاری محمد بن اسماعیل (-۲۵۶ق) و صحیح مسلم بن حجاج قشیری (-۲۶۱ق) آمده است در کتاب گرد آورده شده، احادیث به‌حسب فضل صحابی که روایت از او آمده است تنظیم شده، به این ترییب که اول روایاتی که از

ابوبکر نقل شده پس از آن روایاتی که از باقی خلفاء اربعة پس از آن روایاتی که از باقی عشره مبشره و همچنین. در هر یک از صحابه اول آنچه که دو صحیح اتفاق دارند می‌آورد پس از آن آنچه که بخاری تنها نقل نموده پس از آن آنچه که مسلم تنها آورده است. (سید احمد اشکوری)

چاپ: بیروت، دار ابن حزم، ۱۴۱۹ق

[دار صدام ص۱۲۲و ۱۲۳؛ کشف الظنون ۵۹۹/۱؛ الاعلام زرکلی ۳۲۸/۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۶عکسی

آغاز: اخی بصر عینی و سمع اذنی هاتین و وعاه قلبی؛ **انجام:** جدامة بنت وهب الأسدیة ... حدیث واحد من روایة عروة

نسخه اصل: چستربیتی ش ۳۹۱۹ (اربری، فهرست خطی عربی ۵۹/۴). احتمالاً جزء چهارم کتاب است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی:آغاز و انجام؛مصحح؛۱۵۰گ،۱۷سطر[عکسی ف:۲- ۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۴عکسی

آغاز: المتفق علیه من مسند ابی حمزه انس بن مالک الانصاری؛ **انجام:** المتفق علیه من سند عبدالله بن زمعة ... و مجموعاً

نسخه اصل: چستربیتی ش ۳۹۱۸ (اربری، فهرست خطی عربی ۵۸/۴). جزء دوم کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، با نشانه بلاغ؛ ۲۱۵گ، ۱۷سطر [عکسی ف: ۲ - ۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۸

آغاز: افراد مسلم، الحدیث الاول، عن ابی عثمان النهدی عن ابی برزة قال بینها جاریة علیها ناقة؛ **انجام:** هذا ولابی مسلم الاغر عن ابی سعید الخدری احادیث هی فی مسند أبی هریرة لاشتراکهما فیها، هذا آخر ما فی الصحیحین من مسند ابی سعید الخدری

جزء دوم، از اواسط مسند ابی برزه تا مسند ابی سعید خدری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۶۷۵ق؛ در حاشیه بعضی صفحه‌ها «بلغ معارضة بالاصل» و «بلغ قبالا بالاصل» و تصحیح دارد، آخر کتاب دو صورت سماع است بر شیخ ابواسحاق ابراهیم بن محمد بن نبهان رقی و شیخ ابو عبدالله محمد ابن علی بن حماد بن هبیة انباری مقری؛ تملک: علی بن یحیی بن علی بن ... به تاریخ ۶۷۵، محمد ابراهیم بن شمس الدین بن قوام الدین حسینی مرعشی نجفی به سال ۱۱۷۹ در بغداد؛ ۲۶۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۴۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۵عکسی

آغاز: المتفق علیه من مسند ابی حمزه انس بن مالک الأنصاری؛ **انجام:** آخر ما فی الصحیحین من مسند ابی هریره

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۹۴۰ (اربری، فهرست خطی عربی ۶۶/۴). ظاهراً جزء دوم کتاب، الا اینکه اختلاف، و در آخر نیز مقداری کمتر از نسخه شماره ۵۰۴ دارد؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن سالم بن علی شافعی عجلونی، تا: ۱۷ شوال ۷۲۵ق؛ مصحح، محشی؛ ۱۷۷گ، ۲۳ سطر [عکسی ف: ۲ - ۶]

● **الجمع بین الصحیحین** / حدیث / عربی

al-jamʻ bayn-aṣ ṣaḥīḥayn

موصلی، عمر بن بدر، ۵۵۷ - ۶۲۲ قمری

mūselī, ʻomar ebn-e badr (1163 - 1226)

مؤلف، چون اعراض از حدیث را مشاهده نمود و یکی از علل آن را طول اسانید و تکرار متون احادیث، یافت، بر آن شد تا این کتاب را تألیف نماید و اسانید و متون تکراری را از آن حذف کند. وی کتاب را به ترتیب حروف معجم، مرتب نموده و هر حرفی مشتمل بر چند «باب» می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۷عکسی

آغاز: الحمدلله الواجب الوجود، الواجد الماجد الودود؛ **انجام:** و الآخر مسیلمة و الحمدلله وحده و صلی الله علی سیدنا رسوله محمد و اله و سلم

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۴۱۴ (اربری، فهرست خطی عربی ۷۲/۲)؛ خط: نسخ، کا: نور الدین علی بن بدر الدین بن محمد جلال الدین شافعی، تا: ۲۲ صفر ۹۷۲ق؛ مصحح، محشی، با نشانه بلاغ؛ ۱۹۷گ، ۲۹سطر [عکسی ف: ۲ - ۸]

● **الجمع بین الظهر و الجمعة (رسالة فی)** / فقه / عربی

al-jamʻ bayn-aẕ ẕuhr wa-l jumʻa (r.-un fī)

سبزواری، محمد رحیم بن محمد جعفر، - ۱۱۸۱ قمری

sabzevārī, mohammad rahīm ebn-e mohammad jaʻfar (- 1768)

در حکم فقهی جمع بین نماز ظهر و نماز جمعه در روز جمعه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۱۴/۲

آغاز: اقول خلاصة دلیل المجامعین بین الظهر و العجمعة ان المتحیر الذی لم یرجح مسألة الجمعة فی زمان الغیبة؛ **انجام:** کان هذا القول عند العقلاء رکیکاً فتدبر

خط:نسخ و نستعلیق،کاتب=مؤلف، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۴گ (۴۳پ-۴۶ر)، ۲۰-۲۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۶سم [ف: ۴۳ - ۱۵]

←الجمع بین العلویتین ⪢ الجمع بین الفاطمیتین

←الجمع بین الغریبین فی شرح غریب القرآن و الحدیث ⪢ الغریبین

● **الجمع بین الفاطمیتین = الجمع بین العلویتین** / فقه / عربی

al-jamʻ bayn-al fāṭimīyatayn = al-jamʻ bayn-al ʻalawīyatayn

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ - ۱۲۰۵ قمری

vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

رساله مختصر و استدلالی در این که که آیا جمع بین دو زن سیده و علویه جایز است یا نه؟ مؤلف قائل به جواز جمع شده است، گویند مؤلف سه رساله در این بحث دارد: کبیر و صغیر و متوسط که در هر سه قائل به جواز جمع شده است.

آغاز: بسمله، حمدله ... سألنی وفقک الله (کذا) و ایانا لما یحب و یرضی فی الدارین عن حکم الجمع بین العلویتین فی العقد و انه هل یصح شرعاً ام لا؟ اعلم یا اخی ان الجمع بین الفاطمیین صحیح بلاشبهة اجماعی عند المسلمین حتی الصدوق و الشیخ کما ستعرف و یدل علی الصحة بل الحلیه ایضا اطباق الفقهاء فی فتاویهم حتی انهم ما عدوا ذلک من المکروهات

[الذریعه ۱۳۶/۵رقم ۵۶۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۸۵/۱۸

آغاز: ... یشترط المجوز لتخصیصه ان یکون الخاص قطعی الدلالة حیث یصرح بان القرآن و ان کان قطعی المتن الا ان الخبر قطعی الدلالة فلا اقل من ان یکون؛ **انجام:** و اما اذا لم یکن کذلک فلا حرمة اذ ربما کان عدم الجمع اذیة و التفریق بینها شدة و مضرة، نسال الهدایة و العصمة من الغوایة

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۱گ (۱۶۵)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۷ - ۶۶۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۸۴/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد کتبنا رسالة مبسوطة فی المقام من اراد البسط التام فلیطلب تلک الرسالة و منه الله الهدایه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۶۶ر-۶۹پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاستد لاله بالثانی علی حرمة ترک العانة علیها اولی و الله الهادی الی الرشاد و السداد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: ملک زاده کوثر، ۱۳۲۶؛ کاغذ: نخودی، ۱۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۰- ۱۰۹]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۵۵۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کذا الاخبار المودعة فی الکتب المعتبرة المفتی بها عند الاصحاب و مع ذلک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی، ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۱۹و۲۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاستدلاله بالثانی علی حرمة ترک العانة علیها اولی ثم اولی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ملکزاده کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ کاغذ: آهار مهره نباتی، جلد: مقوا، عطف با روکش پارچه، ۱۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۵۰۲]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۶۳/۲

آغاز: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۲۲]

۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۸۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاستد لاله بالثانی علی حرمة ترک العانة علیها اولی ثم اولی و الله الهادی الی الرشاد و السداد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مشکی، ۱۸گ (۴۲پ-۵۹ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۶]

● الجمع بین الفاطمیتین / فقه / عربی

al-jam‘ bayn-al fāṭimīyatayn

بهاری همدانی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۷۷ - ۱۳۳۳ قمری

bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1861 - 1915)

بحثی است فقهی، در مورد ازدواج یک مرد با دو زن سیده و احکام آن مرحوم مؤلف طی آن، قول به جواز جمع بین آن دو را اختیار نموده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذه کلمات فی الجمع بی الفاطمیتین حررتها بعد الوقوف علی رسالة العالم الجلیل صاحب الحدائق رحمه الله فی الدرر النجفیة او جزها و ان اطال ففیه امور

انجام: هنا فاعل یشق و الفعل و الفاعل لا یتحدان فی وقت و لا فی موضع و لافی عالم فلنقتصر علی ذلک فی هذه الرسالة ففیه کفایة.

[الذریعة ۱۳۶/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۳۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳ رمضان ۱۳۲۹ق؛ در ماه شوال سال ۱۳۲۹ق مبیضه گردیده؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۱-۹)، ۱۴-۱۵ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۱ - ۲۱۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۸۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳ رمضان ۱۳۲۹ق؛ از سوی مؤلف تصحیح گردیده و حواشی و تعلیقات اندکی از آن مرحوم دارد؛ کاغذ: فرنگی، ۶گ (۱-۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۳۱ - ۱۳۵]

● الجمع بین المتعارضین / اصول فقه / عربی

al-jam‘ bayn-al muti‘āriḍīn

بهبهانی، عبدالحسین بن محمد باقر، - ۱۲۴۰ قمری
Behbahānī, ‘abd-ol-hoseyn ebn-e mohammad bāqer (-1825)

اگر دو دلیل فقهی با یکدیگر تعارض داشته باشند، آیا تکلیف جمع بین آنهاست یا طرح. این رساله مختصر درباره این موضوع با استدلال بحث می کند

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۸۲/۲

آغاز: الحمدلله المنزه عن الأنداد المتعالی عن معارضة الأضداد الجامع بقدرته البالغة بین المتعاند و المتضاد؛ **انجام:** اعمالاً للظن المعلوم الحجیة الثابت اعتباره للمجتهد فی الأحکام الشرعیة علی الکلیة

خط: نستعلیق،کا:عبدالرحیم بن ابوالحسن، تا: ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۶ر-۱۶ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۵ - ۵۱]

←الجمع بین رأیی افلاطون و ارسطو ← الجمع بین رأیی الحکیمین

● الجمع بین رأیی الحکیمین = الجمع بین رأیی افلاطون و ارسطو / فلسفه / عربی

al-jam‘ bayn-a ra’yay-al ḥakīmayn = al-jam‘ bayn-a ra’yay-i aflāṭūn wa arasṭū

فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ - ۳۳۹ قمری
fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)

فارابی رأی افلاطون و ارسطو را در اثبات مبدع اول و در امر نفس و عقل و مجازات خیر و شر و غیره به یک جای جمع کرده تا اتفاق عقاید هر دو حکیم دانسته شود و تنازع و اختلاف زائل گردد: «اردت فی مقالتی هذه ان اشرع فی الجمع بین رأییها و الابانة عما یدل علیه فحوی قولیهما لیظهر الاتفاق بین ما کانا یعتقدانه.». در این کتاب تأثیر نوافلاطونیان را در اندیشه فارابی می‌توان دید. زیرا او نیز همانند ایشان تلاش می کند که میان آن دو حکیم یونانی در موارد حدوث و قدم عالم و اثبات آفریدگار و این که او علت همه چیز است و نیز در مسائل عقل، نفس، کیفر و پاداش و بسیاری از امور اخلاق و سیاست و منطق که غالباً مورد اختلاف متفکران آن زمان بوده، وفق دهد. منظور و هدف فارابی از تألیف این رساله بر طبق آنچه خود در مقدمه آن نگاشته، اثبات توافق میان آراء افلاطون و آراء ارسطو، در مسائلی مانند: حدوث و قدم عالم، اثبات مبدء اول، صدور اسباب از حق، نفس، عقل، ثواب و عقاب و برخی دیگر از موضوعات اجتماعی، اخلاقی و منطقی است. وی ۱۷ موضوع را که مردم تصور می‌کنند ارسطو افلاطون درباره آن اختلاف عقیده دارند و یا خود ارسطو درباره آن دو سخن متناقض دارد و نیز منشأ تصور اختلاف را یاد کرده و در ارجاع سخنان متناقض ایشان به یک حقیقت، کوشیده است. آقای بدیع الزمان فروزانفر در مقاله محققانه‌ای که درباره فارابی و مؤلفاتش نوشته و مرحوم دهخدا تمام آن را در لغت‌نامه آورده است می گوید: فارابی یازده مسئله فلسفی که به عقیده افلاطون مختلف تعبیر شده ... طرح می کند ... و به خیال خود آنها را بر یکدیگر تطبیق می کند. و بعضی آراء را با هم وفق داده و بعضی را نتوانسته است وفق دهد مانند مسئله ابصار که در نتیجه، اشکال را بر طرفین وارد می‌داند ... البته چنانچه ملاحظه می گردد در این رساله ۱۷ مسئله طرح شده که ۷ مسئله آن فلسفی و بقیه منطقی، اخلاقی و اجتماعی یا به‌قول خود فارابی مدنی است. از آخرین مسئله‌ای که فارابی در این رساله طرح کرده (مسئله ثواب و عقاب) برمی‌آید که در تألیف این رساله منظور دیگری نیز داشته و علاوه بر اثبات توافق افلاطون و ارسطو می‌خواسته است بعضی مسائل فلسفی را که با ظواهر شرع مخالف می‌نموده است بر اصول دینی و شرعی تطبیق کند و به عبارت دیگر برخی مسائل را که این دو فیلسوف متهم به داشتن عقیده‌ای بر خلاف اصول و مبانی شرع درباره آنند به نحوی تأویل کند که رفع تهمت از آن شود. درباره این‌که چه عاملی او را وادار کرد تا به‌گفته خود «شبهت اختلاف افلاطون و ارسطو را رفع و مردم را متوجه توافق عقیده آنان کند» وی خود چنین می‌گوید: «چون دیدم اکثر مردم این عصر در حدوث و قدم عالم بحث می کنند، ناچار شدم رساله‌ای تألیف کنم تا سخن آنان را در ضمن آن رساله روشن و نزاع را از میان مرتفع سازم زیرا این مقصود مهم و این منظور نافع است. چه در تعریف فلسفه می‌گوئیم: «فلسفه شناختن حقایق موجودات است همچنانکه هستند» و این دو حکیم خود اصول و مبانی فلسفه را تقریر کرده اند و آنچه ایشان می‌گویند اصل و قانون فلسفه و مرجع و منبع این فن است و این سخن را اگر کافه ارباب عقل تصدیق نکنند، بیشتر صاحبان فهم درست و عقل صافی بدان گواهی می‌دهند و چون سخن راست (خبر صادق) آن است که با محکی عنه (واقعیت) مطابق باشد پس اگر اختلافی میان سخن این دو حکیم باشد ناچار، یا تعریف فلسفه نادرست است و یا بر خلاف مفروض، این دو تن حکیم نیستند. ولیکن تعریف فلسفه درست است و همچنین شهرت عظیم فضیلت ارسطو و افلاطون و ارجمندی مقام ایشان در فن فلسفه بی‌اصل نیست، زیرا هیچ حجتی قوی‌تر از توافق عقلای بیشمار مخصوصاً پس از تأمل و مطالعه، بر یک رای نیست، به‌خصوص که این اتفاق سخن در این مورد به جایی رسیده که فلسفه‌دانی این دو حکیم ضرب المثل شده است و سخن ایشان در مسائل فلسفی معتمد و دلیل شمرده می‌شود. بنابراین مقدمه ناچار باید قبول کنیم که مردم به خطا تصور می‌کنند که این دو فیلسوف با یکدیگر در برخی از مسائل اختلاف اساسی دارند. فارابی پس از بیان مطالب فوق به شرح علل و موجبات اساسی پیدایش عقاید نادرست و شیوع مطالب مخالف واقع در میان مردم پرداخته و با

دقت و موشکافی در عین حال سادگی مخصوص به خویش تحلیل کرده و به نکات روانی و اجتماعی جالبی اشاره کرده است.
آغاز: الحمد لواهب العقل و مبدعه و مصور الكل و مخترعه كفاء إحسانه القديم و إفضاله و الصلاة على سيد أنبيائه محمد و آله ... إني لما رأيت أكثر أهل زماننا خاضوا و تنازعوا
انجام: ذلك عن مبالغة الظنون الفاسدة و الأوهام المدخولة و اكتساب الوزر بما ينسب إلى هؤلاء الأفاضل مما هم منه براء بمعزل وعند هذا الكلام يختم القول رمنا بيانه من الجمع بين رأيى الحكمين أفلاطون و أرسطو
چاپ: این کتابچه در ۱۳۲۵ق با «مقالات فارابی» چاپ شده است. در سال ۱۳۱۵ق، در هامش شرح حکمة الاشراق، در تهران چاپ شده؛ در سال ۱۳۱۵ ق مستقلاً نیز در تهران به چاپ رسیده است؛ عبدالحسین مشکوة الدینی آن را به فارسی ترجمه کرده و با مقدمه و شرح و حواشی در سال ۱۳۵۳ ش چاپ شده؛ ایران، بی ناشر، ۱۳۱۵ قمری، با تصحیح و مقابله ابراهیم بن احمد لاریجانی، سنگی، جیبی، ۷۹ ص (صص ۱–۷۹)
[الذريعة ۱۳۵/۵؛ ريحانة الأدب ۲۶۴/۴و ۲۶۱/۴؛ معجم المطبوعات ۱۴۲۵/۲]
شرح و حواشی:
۱– تعلیقة علی الجمع بين الرأيين؛ میرداماد، محمد باقر بن محمد (–۱۰۴۱)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۰/۱۳
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۸؛ اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲ – ۳۹۱]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۴/۳
خط:نسخ،بی‌کا،تا:۸۸۶ق؛۲۷سطر،اندازه:۲۰/۵×۲۹سم[ف:۲– ۴۱۱]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱۴/۳–ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۶۷۱]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۶۷
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰/۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۴۹]
۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۱۵/۸
بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۴ – ۳۹]
۵. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۲۳۷/۴۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ – ۶۹۵]
۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۹۴/۳۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق بی نقطه، کا: عبدالقادر اردوبادی، تا: قرن ۱۱، جا: شیراز؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۴گ (۲۲۳پ–۲۳۶پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۳سم [ف: ۸ – ۴۸]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای غلط و دارای سقطات و تحریفات بسیار است؛ کاغذ: شکری رنگ، جلد: تیماج قرمز، ۳۶ص (۳۷–۷۲)، اندازه: ۱۹/۵×۲۴/۵سم [ف: ۹ – ۴۹۵]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۳۸/۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴گ [ف: ۱۵ – ۱۳۶]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۰۱/۵۹
خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۸ص (۴۲۱–۴۲۸)، ۲۸ سطر (۱۳/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹ – ۱۰۲۳]
۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۹/۲۵
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۶گ (۶۵ر–۷۰پ)، ۳۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۸/۵سم [ف:۳۱–۶۹۴]
۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲/۳۶
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۷گ (۱۳۴پ–۱۴۰پ)، ۲۴ – ۳۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۱۴۶]
۱۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۶/۶
خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن جنابذی، تا: ۱۵ صفر ۱۰۱۵ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۲گ (۷۴پ–۹۵ر)، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۵۰]
اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۰/۱۰
همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ – ۹۳۶]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۰۸/۸–ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۷۰۶]
۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۷۱/۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق، جا: هرات (بقعه مرقد شیخ عبدالله انصاری)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: ساغری تریاکی، ۲۴ص (۳۸–۶۱)، ۱۹ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۴ – ۸۰]
۱۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۹/۱۵
بی‌کا، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۰۳۵ق؛ ۷گ (۱۱۹پ–۱۲۵پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۴ – ۳۹]
۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۰/۱۹–ف
نسخه اصل: بادلیان ش ۹۵ اوزلی (۱۴۲۲)؛ بی‌کا، تا: ۱۰۴۲ق [فیلمها ف: ۱ – ۵۵۸]
۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۵۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۴۹ق؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۲۰گ (۸۰–۹۹)، ۱۷ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۰ – ۱۱۳]
۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰۷/۵ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان المقدمه المشهوره لا یراعی منها الصدق
خط: نسخ و نستعلیق، کا: رضی الدین، تا: ۱۰۵۱ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۴ص (۱۵۷-۱۸۰)، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۶۳]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۰۸/۱۰ و ۲۲۳/۱۰-فو ۲۸۳۰/۱۰-ف
خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن یزدی، تا: ۱۰۵۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۲۱گ (۱۹۰پ-۲۱۰)، ابعاد متن: ۶×۱۲/۵، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۸۸] و [فیلمها ف: ۱ - ۶۸۳]

۱۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۰/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۴ق؛ ۱۰گ (۴۸پ-۵۷ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲ - ۵۲۵]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۲۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱ - ۷۲]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۴/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میر جعفر بن عبدالله حسینی، تا: ۱۰۶۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی حاشیه گل و بوته۲۱گ (۱۵۶پ-۱۷۶ر)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۲۳۸]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶/۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقدعلی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۳۵۴ر-۳۶۲پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲ - ۱۵۲]

۲۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۵۹/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق [نشریه: ۲ - ۹۸]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۳/۴
خط: تعلیق ریز، کا: حیدر بن علی کرکی، تا: ۱۰۷۵ق؛ گ ۵۴ب ۶۹ الف. [ف: ۳ - ۲۲۴]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۰۸۸
خط: نستعلیق، کا: محمد مومن، تا: ۱۰۷۸ق [الفبائی ف: - ۶۳۴]

۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۶۱/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: رفیع الدین محمد بن غیاث الدین محمد، تا: چهارشنبه ۲۱ ذیحجه ۱۰۸۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰گ (۳۲پ-۴۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۵ - ۲۸۰]

۲۷. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۷/۴
بی‌کا، تا: ۲۱ ذیحجه ۱۰۸۲ق [نشریه: ۵ - ۲۸۷]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۰۹/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ شوال ۱۰۹۲ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ (۳۰پ-۴۷پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم[ف:۲۴-۱۰۴]

۲۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۰۰/۱۲
بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۹۸ق؛ ۲۶ص، قطع: خشتی [ف: ۳۰۸]

۳۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۳۰/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد شریف دیلمانی، تا: ۱۰۹۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ (۶۴پ-۸۱پ)، ۱۹ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۴۸]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۹۳/۲۸
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۰گ(۸۲ر-۹۲پ)،اندازه:۱۳/۷×۲۵/۵سم [ف: ۸ - ۳۸]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۳۹/۴
خط: نسخ، کا: محمد صالح، تا: قرن ۱۲، جا: اصفهان مدرسه جده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۹۷ر-۱۰۲ر)، ۲۰ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۸۲]

۳۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۷۳/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۶گ (۳۴پ-۴۹)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۲۳]

۳۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۰۴/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ق؛ ۱۳گ (۱-۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۹۴]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۲/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: ملا خلیل بن محمد زمان قزوینی، تا: ۱۱۴۷ق؛ جلد: جرم قهوه‌ای، ۴۸ص (۶۵-۱۱۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۹ - ۵۳۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۸۸/۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۸۲]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۵۸/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن ملا عبدالعظیم بیدگلی، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه: گفتارهایی عربی و فارسی در این مسائل: علم به شیء مستلزم وجود ذهنی، رفع اشکال از بودن چیزی جوهر و کیف، مفاد قولنا زید موجود فی الهلیة البسیطة (احتمالاً از ملا صدرا)، شرح مختصر «حدیث حقیقت» به فارسی، عبارتی منقول از کتاب «مرآة الحقآئق» حافظ علی جامی درباره ماهیات، تکوین نطفه، مقالی عربی در وجود (احتمالاً از ملا محمد جعفر شریعتمدار استرابادی)؛ کاغذ: آهار مهره شکری و نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه خاکستری، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۳۳۷]

۳۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ شوال ۱۲۴۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳گ (۱پ-۲۳پ)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۴۴]

۳۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۲/۱۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۹گ (۸۴ر-۹۲ر)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۴ - ۳۹]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۰۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن حسنی کاتب دزفولی، تا: ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۴ص (۱۱۲- ۱۴۵پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۹سم [ف: ۴۱ - ۱۷]

۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لما عرض و هو بشرط حق المقول علی الکل بالضرورة ج لما عرض

کامل نیست و حدوداً نیمی از مباحث رساله در نسخه افتادگی دارد؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا قاسم علی بیک، تا: ۱۳۳۰ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی، ۵گ (۷پ-۱۱پ)، ابعاد متن: ۱۳×۲۴/۵، اندازه: ۲۱×۳۴ سم [ف: ۱۲ - ۲۹۳]

۴۱. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۹/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۳۸]

۴۲. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۷۰۰/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: شمس الدین محمد بن محمد کاظم، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۳۹]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۰/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۱۰پ-۲۲پ) [ف: ۳ - ۲۲۴]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف:۲-۵۹]

۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۱۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لما کان الحکیم ارسطا طالیس لا یتصری لسلوکها غیر انه لما وجد افلاطون قد احکمها و بینها و اتقنها و اوضحا و ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۸۰پ-۱۸۱)، ۱۴ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۲۵۹]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۹۰/۲

آغاز: برابر؛**انجام:** ثم تفسیر یحیی بن عدی لمقالة الالف الصغری من کتاب ارسطوطالیس فیما بعد الطبیعیات

خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۵۴ص (۶۷-۱۲۰)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۸×۲۸/۵سم [ف: ۴۵ - ۱۳۷]

↩الجمع بین رجال الصحیحین ≺ اسماء رجال الصحیحین

● الجمع بین صلاة الظهر و الجمعة / فقه / عربی

al-jamʻ bayn-a ṣalāt-iẓ ẓuhr wa-l jumʻa

بدرالدین حسینی، محمد بن ابراهیم، ق۱۲ قمری

badr-od-dīn hoseynī, mohammad ebn-e ebrāhīm (- 18c)

اگر مجتهد حکم نماز جمعه را از جهت وجوب یا استحباب یا حرمت به دست نیاورد، آیا باید جمع بین نماز جمعه و نماز ظهر نماید یا فقط نماز ظهر بخواند؟ مؤلف جمع بین دو نماز را جایز نمی‌داند و در این مسئله با یکی از علمای معاصر خود که جمع را لازم می‌دانسته بحث کرده و از وی خواسته است که نظر خود را بنویسید تا وی در آن دقت کند. آن عالم مسئله را به‌طور استدلال نوشته و مؤلف ما آن نوشته‌ها را نقل می‌کند و به آنها پاسخ می‌گوید. فهرست‌نگار کتابخانه مرعشی در توصیف نسخه ش ۴۹۱۳/۲ این کتابخانه می‌گوید: «این رساله چون در نسخه حاضر به خط بدرالدین حسینی بود و به سبک کتاب سابق تصحیح و اضافه شده است آن را از وی دانسته‌ایم.»

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۱۳/۲

آغاز: الحمدلله الذی وهب لنا العلم و أوجب علیه العمل و وضع عنا فیما لم یصل الیه علمنا؛ **انجام:** و أعاذنا بلطفه من الخطأ و الزلل کما اختار للحق القویم من الملل

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۸۹-۹۷پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۳ - ۹۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۰۹/۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ شوال ۱۱۳۳ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰گ (۶۵پ-۷۴ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۴ - ۲۶۴]

● الجمع بین صلاة الظهر و العصر و المغرب و العشاء / فقه / عربی

al-jamʻ bayn-a ṣalāt-iẓ ẓuhr wa-l ʻaṣr wa-l maġrib wa-l ʻišā'

منصور بالله، قاسم بن محمد، ۹۶۷ - ۱۰۲۹ قمری

mansūr-o be-l-lāh, qāsem ebn-e mohammad (1560 - 1620)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۹۱

آغاز: هل یجوز مع قوله صلی الله علیه و آله و سلم یاتی علی الناس ائمة بعدی یمیتون الصلاة کمیتة الأبدان فاذا ادرکتم ذلک فصلوا الصلاة لوقتها ولتکن صلاتکم مع القوم نافلة و الجواب والله الموفق ان الجمع اذا لم یکن تم صلاة جماعة جایز؛ **انجام:** و ابن المنذر و ابن شرین (کذا) و غیرهم تم بحمدالله و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۸ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۹۲]

● **الجمع بین کلام النبی (ص) و قول الوصی و الجمع بین آیتین من الکتاب العزیز** / کلام و اعتقادات، تفسیر / عربی

al-jam' bayn-a kalām-in nabī wa qawl-il waṣī wa-l jam' bayn-a āyatayn min-al kitāb-il 'azīz

علامه حلی، حسن بن یوسف، ۶۴۸ - ۷۲۶ قمری

'allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۷۰۷ق

رساله‌ای در چگونگی جمع بین فرموده حضرت امیر المؤمنین علیه السلام «لو کشف الغطاء ما ازددت یقینا» و بین آیه‌ای که به پیامبر اکرم (ص) دستور داده شده است که برای زیادتی علم دعا کند «رب زدنی علما» و همچنین چگونگی جمع بین آیه «و قفوهم انهم مسؤولین» و آیه «لایسأل عن ذنبه انس و لا جان». این موضوع در محضر سلطان ایلخانی مطرح شده و خواجه رشید به چند وجه پاسخ داده و علامه سخن او را در این رساله تقریر کرده است. خلاصه آنچه که در مقدمه ذکر شده: در آنگاه که به حضور ایلخانی خوانده شده بودم شبی به مجلس وزیر خواجه رشید الملة و الحق و الدین رفتم و در آن شب بحث از دو مسئله مشکل به میان آمد و حضرت وزیر پاسخی تحقیقی بیان نمود بر آن شدم که گفتار وی را به رشته تحریر درآورم.

آغاز: بسمله یقول العبد الفقیر الی الله تعالی حسن بن یوسف بن مطهر اما بعد حمدالله علی سوابغ نعمائه و الشکر علی جزیل الائه ... فانی لما امرت بالحضور بین یدی الدرکاه المعظمة الممجدة الایلخانیة ... المزینة بالمولی الاعظم ... وزیر المالک خواجه رشید الملة و الحق و الدین ... حضرت فی بعض اللیالی فی خدمته ... فسأل فی تلک الیلة سؤالین مشکلین و بحثین معضلین یتعلق احدهما بالجمع بین کلام النبی و قول الوصی ... و قد اوردت فی هذه الرسالة تقریر مابینه من المقالة الله الموفق للصواب المسئلة الاولی فی الجمع

انجام: قوله تعالی یعرف المجرمون بسیماهم، ای بعلامات لهم و یکون ذلک اشارة اصناف معینین من الکفار و الحمدلله وحده و صلی الله علی سیدالمرسلین محمد النبی و اله الطاهرین و سلم تسلیما

چاپ: آفاق نور، شماره ۶، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۶ش، با تصحیح عباسعلی علیزاده

[مکتبة العلامة الحلی /۱۱۲ و ۱۱۳]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۶۳/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علاء الدین محمد بن حسین الحافظ القاری، تا: شعبان ۹۶۵ق؛ جلد: تیماج سبز، ۳گ (۱۲۵پ-۱۲۸پ)، اندازه: ۸/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۹۹]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۲۷/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: خلیل الله بن محمد ابراهیم حسینی، تا: شوال ۱۰۷۷ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱۲۰-۱۲۸)، ۱۴ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۷۰]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۲۷/۶

آغاز: بسمله اما بعد حمد من تقدس بوجوب وجوده عن مشارکة الممکنات و تنزه؛ **انجام:** فجاز ان یستلزم المحال فهذه خلاصة ما قاله ادام الله ظلاله و بلغه فی الدارین آماله و ختم بالصالحات اعماله ... و سلم تسلیما و لاحول و لاقوة الا بالله. بلغ عرضا و قبالا بنسخة الاصل التی بخط المنصف دام ظله فصح الامازاغ عنه النظر و حس عنه البصر فی شوال ۷۱۲ هـق

خط: نسخ، کا: خلیل الله بن محمد ابراهیم حسینی، تا: شوال ۱۰۷۷ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۲۸-۱۳۰)، ۱۴ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۷۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۷۳/۲۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد بن عبدالحسین نخعی جزائری نجفی، تا: ۱۰۸۴ق؛ جلد: چرم مشکی، ۲ص (۱۴۰-۱۴۱)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۴۵ - ۱۹۵]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۳/۷۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق [ف: ۴۷/۱ - ۲۴]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۴۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** یعرف المجرمون بسیماهم أی بعد ما أماتهم و بلون ذلک اشارة إلی اصناف معشر من الکفار

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۰۸۶ق؛ مصحح؛ ۷گ (۲۶۸ر-۲۷۴پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۰]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۲ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا [رایانه]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۵۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شب ۲۵ محرم ۱۱۲۶ق؛ نسخه ناقص است؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۶۷۶]

۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۷۰/۷

کا: محمد بن محسن تبریزی، تا: ۱۳۲۲ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۳]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۲۶/۱-عکس

نسخه اصل: ناصریه لکهنو ۷۸۶؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۶۵]

↩ الجمع بین مختصر وقفی ... < وقفی الهلال و الخصاف (مختصر)

● **جمع پریشان** / متفرقه / فارسی

jam'-e parīšān

شباب کرمانشاهی، محمد جواد بن محمد صالح، ۱۲۷۰ – ۱۳۵۲ قمری

šabāb kermānšāhī, mohammad javād ebn-e mohammad sāleh (1854 - 1934)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۷۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اوایل قرن ۱۴؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۴ – ۷۲]

● **جمع پریشان** / متفرقه / فارسی

jam'-e parīšān

شفیعی اردستانی، مرتضی بن احمد، ق۱۴ شمسی

šafī'ī ardestānī, morteza ebn-e ahmad (- 20c)

تاریخ تألیف: سه‌شنبه اول مرداد ۱۳۷۰ش

منتخباتی است به نثر و شعر که طی مطالعات خود برگزیده یا از مجالس دوستان ادب پرور استفاده کرده است. در این مجموعه ۳۷۹ قطعه انتخاب شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۶۹

آغاز: انتشار هر کتابی نوگلی جان پرور است ×× کو به گلزار جهان آدمی بشکفته است

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: پلاستیک عطف تیماج سبز، ۱۱۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۲۲ – ۳۰۵]

↩ الجمعة < خصائص یوم الجمعة

↩ الجمعة < وجوب غسل الجمعة

↩ الجمعة < آداب الجمعة

↩ الجمعة < اللمعة فی اعمال الجمعة

↩ الجمعة < اللمعة فی تحقیق شرایط الجمعة

● **جمعة من مسائل الجمعة** / فقه / عربی

jam'at-un min masā'il-il jum'a

ساروی مازندرانی، مرتضی بن محمد، ق۱۱ قمری

sāravī māzandarānī, morteza ebn-e mohammad (- 17c)

تاریخ تألیف: دهه اول ماه صفر ۱۰۴۹ق

هنگامی که مؤلف از نجف اشرف به یکی از شهرها هجرت نمود، از اختلاف اهل آن شهر درباره نماز جمعه ناراحت بود و بنا به درخواست بعضی از دوستان این رساله را در وجوب عینی نماز جمعه تألیف نموده. رساله در یک «مقدمه» و پنج «حدیقه» است: المقدمة: فی تحریر الاقوال و شروط الامام؛ حدیقه ۱. فی اثباته و نفیه؛ ۲. فی الاستدلال علیه مجملا؛ ۳. فی ان انعقادها مشترط بالسلطان العادل ام لا؛ ۴. هل هذا الشرط خاص بزمن الحضور؛ ۵. هل الفقیه له صلوح النیابة ام لا.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۳۲/۱

آغاز: الحمدلله الذی من علینا بمعرفة مداخل الاحکام و مخارجها فنزلنا علی منزلة وسطی و أنعم علینا سلوک محاجها و مناهجها؛

انجام: هذا آخر ما اردنا ایراده و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سید المرسلین و علی عترته الانجبین

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن علی حسینی، تا: ۵ شوال ۱۰۵۱ق؛ محشی از مؤلف؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای،۲۴گ (۷۱پ–۹۴پ)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۸ – ۲۲۱]

● **جمع جامع (ترجمه)** / نحو / فارسی

jam'-e jāme' (t.)

کرمانی، محسن بن محمد صالح

kermānī, mohsen ebn-e mohammad sāleh

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۷۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۷۳]

● **جمع خرج مالیات دیوانی شولستانات ممسنی** / اسناد / فارسی

jam'-e xarj-e mālīyāt-e dīvānī-ye šūlestānāt-e mamasanī

کتابچه جمع و خرج مالیات دیوانی شولستانات ممسنی در سال ۱۳۰۴، ابواب جمعی مرادقلی خان اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق، با مهر مرادقلی؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۱گ، ابعاد متن: ۹×۲۵، اندازه: ۱۹×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۴]

● **جمع دخل و خرج آذربایجان سنه ۱۳۰۴** / اسناد / فارسی

jam'-e daxl va xarj-e āzarbāyjān sane-ye 1304

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۸۷

خط: سیاق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق [مختصر ف: – ۲۳۰]

● **جمع دو همزه** / صرف

jam'-e do hamze

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۹/۸

فایده در ...؛بی‌کا،تا:قرن ۱۰؛کاغذ:سفید،جلد:تیماج آلبالویی، ۲ص (۱۸۴-۱۸۵)،ابعاد متن:۸×۱۳،اندازه: ۱۵×۲۳سم [سنا: ف: ۱ - ۳۲۷]

● **جمع قرآآت** / قرائت / فارسی

jam'-e qerā'āt

حافظ اصفهانی، محمد طاهر بن عرب، ۷۸۶ - ۸۷۵ ؟ قمری

hāfez-e esfahānī, mohammad tāher ebn-e 'arab (1385 - 1471)

آنچه که مسلم است مؤلف از شاگردان شمس الدین محمد بن الجزری است. از این رو از قاریان قرن نهم هجری خواهد بود. لیک به قرینه کتابی که ضمیمه است و تشابه اسلوب عبارتی این رساله با آن کتاب می‌رساند که مؤلف این رساله حافظ طاهر اصفهانی است. این رساله در بیان طریقه جمع میان قرآآت است و در آن سه طریق ذکر نموده: روش مصریان و روش شامیان و روش استادش ابن الجزری.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۳۶

آغاز: اعلم وفقنی الله تعالی و ایاک لمرضاته که ایقان جمع الجمع میسر نشود الابایقان مفردات قرائت قرائت و روایت و روایت بلک طریقا طریقا؛ **انجام:** بلک از زواید شاطبی است و الله اعلم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۴ ذیقعده ۹۶۷ق؛ واقف: خواجه شیراحمد؛ ۷ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۶ - ۱۶۹]

● **جمع قصبه قمشه** / اسناد / فارسی

jam'-e qasabe-ye qomše

کتابچه و جزوه جمع قصبه قمشه در سال ۱۳۰۷، ابواب جمعی میرزا محمد علی خان منشی اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۱۰گ، ابعاد متن: ۶×۱۷، اندازه: ۲۰×۲۷سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۴]

● **جمع مالیات بلوک فال و ...** / اسناد / فارسی

jam'-e mālīyāt-e bolūk-e fāl va ...

کتابچه جمع مالیات بلوک فال و کله دار و اسیر و علا مرودشت در سال ۱۳۰۴، ابواب جمعی علی محمد خان. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۸۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۱]

● **جمع مختصر = مختصر وحیدی** / عروض و قافیه / فارسی

jam'-e moxtasar = moxtasar-e vahīdī

وحیدی تبریزی، ق۹ قمری

vahīdī tabrīzī (- 15c)

رساله‌ای متوسط در علم عروض و قافیه که برای برادرزاده‌اش که «بدایع الصنایع» را نیز به نام او ساخته، تألیف کرده است. در مقدمه نسخه شماره ۲۶۸/۲ کتابخانه سپهسالار نویسنده آن نگاشته: «بسمله شکر و سپاس واجب التعظیمی را که به تشریف نطق انسان را مشرف ساخت و کلام موزون و علم اوزان موهبت فرمود و درود فراوان بر محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و اولاده این مختصری است از منشات وحید تبریزی در علم عروض و قافیه و صنایع شعری که از برای برادرزاده خود تألیف کرده تا بدین مقدمه در اوزان مدخل کند و حدود قافیه و صنایع شعر را بداند و این را «جمع مختصر» نام نهاد و بالله التوفیق اکنون بدان که شعر کلامی است موزون الخ». این قسمت در نسخه دیگری از این رساله در مجموعه شماره ۲۶۸ کتابخانه سپهسالار، نیست و بدین گونه شروع می‌شود: «بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد و آله الطاهرین اما بعد بر ضمایر ارباب فصاحت و بلاغت و عندلیبان گلشن سخنوری و داستان سرایان داستانهای زبان آوری که انتظام نظم کلام به ترکیب حروف سنجیده‌اند [مخفی] و پوشیده نماند، آنچه به اوزان درآید آن را نظم خوانند و آنچه در اوزان درنیاید آن را نثر نامند بدان که شعر کلامی است موزون الخ.»

آغاز: سپاس بی قیاس واجب التعظیمی را که بتشریف نطق انسان را مشرف ساخت و کلام موزون و علم اوزان موهبت فرمود ... اما بعد بدان که این مختصری است از منشآت وحید تبریزی در علم عروض و قافیه و صنایع الشعر که از برای برادر زاده خود ساخته و تألیف کرده تا بدین مقدمه در اوزان مدخل کند و حدود قافیه بشناسد و صنایع الشعر بداند و این را جمع مختصر نام نهاد و بالله التوفیق

انجام: و ردیف را دال متحرک و میان دال وفا یا آرند و هر کس که این علم قافیه این مقدار بداند او را کفایت باشد

چاپ: مسکو، ۱۹۵۹م؛ در دفتر دوم مجموعه رسائل خطی فارسی، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، زمستان ۱۳۶۸ش، با تحقیق محمد علی دوست؛ بخش قافیه آن با تحقیق بهروز ایمانی در گنجینه بهارستان، بخش ادبیات فارسی، ۱۳۸۰ش

[نسخه‌های منزوی ۲۱۵۶/۳؛ الذریعة ۱۳۹/۵ و۶۴/۳ و ۱۲۶۵/۹؛ دانشمندان آذربایجان ص۳۹۳؛ تحفه سامی ص ۱۲۶؛ ریحانة الأدب ۳۱۰/۶؛ مشترک پاکستان ۲۶۸۷/۱۳-۲۶۸۸ و ۲۹۷۳-۲۹۷۴؛ دنا ۷۰۸/۳-۷۱۰ (در آن جا به

اشتباه وحید تبریزی قمی (۹۴۲ق) مؤلف دانسته شده است)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۲۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی شکری آهارمهره، جلد: میشن خرمایی، ۶ص (۴۳-۴۸)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۰ - ۶۹۰]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۹۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم جمع المختصر فی عام العروض و القوافی و الصنایع بحمدالله

خط: نستعلیق ترک، کا: ایوب بن صائلمش، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۸گ (۱-۲۸)، ۱۶ و ۱۸ سطر (۱۴×۸/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۸۹۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۴۵-ف

نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۰۵ق [فیلمها ف: ۱ - ۶۳۹]

۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن یوسف فومنی، تا: ۸۵۰ق؛ جلد: چرمی نرم سیاه، ۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸ [ف: ۱ - ۳۳۴]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۰/۱

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد این مختصریست در معرفت قافیه و بدان که قافیه را قافیه از آن خوانند که از قفای اجزای شعر در آید؛ **انجام:** برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن حسین بن سلام الله ابرقویی، تا: دوشنبه محرم ۸۵۱ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی، ۶ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۹×۱۷/۶سم [ف: ۵ - ۳۷]

۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۲۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: بابا خورشید بن بابا حاجی احمدبن حاجی کولبوش معروف به طالبخان، تا: اواخر ذیحجه ۸۵۳ق؛ مصحح؛ ۵۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۴]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۹/۴۳-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۲۰گ (۳۵۳-۳۷۲)، ۱۴ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۱۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۰۸/۱

خط: نستعلیق، کا: حاجی علی کامران، تا: ۸۸۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۲پ-۲۷پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۹ - ۹۹]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۹۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۹۸ق؛ کاغذ: ترمه ختایی، جلد: میشن قرمز، ۱۲ سطر [ف: ۵ - ۲۳۱]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۰۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۰۴ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ابعاد متن: ۱۱×۱۵، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۷۰۷]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۳۶/۳-عکس

نسخه اصل: آکادمی علومی شوروی لنینگراد موزه آزیاتسکی A483؛بی‌کا، تا: پایان صفر ۹۲۲ق [فیلمها ف: ۳ - ۲۲۶]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:عکسی بدون شماره

همان نسخه بالا [نشریه: ۳ - ۱۰۱]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۵۹/۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۷۸ق؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی مختلف، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱ص (۴۲-۷۲)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۳۹۱]

۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۲۴۵/۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۹گ (۳۵ر-۴۳پ) [ف: ۵ -]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۸۷

انجام: فافیه با شایگان متکلم: و ردیف را متحرک و میان دال و فا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مهر: محمد ولی مورخ ۱۲۶۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۶۴گ، ۱۷ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۸۲۹]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۹۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۲۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۳۵]

۱۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۸۰ - د

آغاز: برابر؛ **انجام:** قافیه باوصل و خروج و مزید و نایره. من ذره (؟) همسر ستمت، بنده چاکر ستمت ... و حرکتی که پیش از روی آمده توجیه

تا نیمی از مبحث قافیه را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: عنایت الله بن محمد رضوی گلپایگانی در ۱۲۴۳ در سپاهان، حاج محمد بن شیخ حبیب محمد بن شیخ پیر محمد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۷۹گ، ۹ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۷۲]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۴۳۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [الفبائی ف: - ۱۶۸]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۳۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [الفبائی ف: - ۱۶۸]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۰۹/۱

خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فستقی استانبولی، ۱۳ سطر [ف: ۵ - ۱۵۶]

۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۷۵/۲-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر راح روحم رسد در الم - به ... طبعش سرآرم. فعولن، همه ... رسد در فعولن، الم فعلن

خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۲۱ص (۶۸-۸۸) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۲]

۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۶۸/۲ صدر
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی نخدی، جلد: تیماج حنایی، ۵۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۱۲/۵سم [ف: ۴ - ۳۹]

۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۳۷/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و۱۱؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۷گ (۱-۲۷)، ۱۵ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۳ - ۹۹۷]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۵۷/۸-ف
نسخه اصل: بادلیان ش Sal 41 (۱۳۴۷)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۲ق [فیلمها ف: ۱ - ۵۷۳]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۷/۳
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۵ق؛ مهر کتابخانه باقر ترقی؛ کاغذ: حنایی و نخود آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ (۵۶پ-۸۰ر)، ۱۳-۱۴ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۹/۹×۱۷/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۹۳]

۲۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۰/۱۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ ۱۰گ (۱۲۳پ-۱۳۲ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲ - ۵۲۷]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۶۷/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن محمدرضا، تا: رمضان ۱۱۰۰ق؛ کاغذ: اصفهانی ترمه، جلد: میشن سرخ، ۱۴ص (۸۱-۹۴)، ۲۵سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵ [ف: ۱۳ - ۱۶۰]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۸۸/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوای پارچه‌ای، ۵۷گ (۱۰-۶۶)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۱۳۲]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۰۶/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۹۵]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۱/۲/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی، ۲۱گ (۲۰۴پ-۲۲۴ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۵ - ۴۸۸]

۳۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۷۴/۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۹ق؛ ۳۰گ (۴۰پ-۶۹پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۲۴]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۴۱/۷
خط: نستعلیق، کا: عثمان بن علی بن عثمان، تا: ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن آلبالویی، ۲۷گ (۴۸پ-۷۴پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۶ - ۳۲۵]

۳۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۳۲۰/۵
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: مصطفی بن ابراهیم بن محمد، تا: جمادی الاول ۱۱۵۷ق، جا: دارالحدیث سلیمانی؛ جلد: تیماج بنفشه‌ای رنگ، ۲۸گ، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۳۹۱]

۳۳. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:ب-۲۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مصطفی، تا: ۱۱۸۳ق؛ اهدایی: محمد و حسینعلی الهی؛ کاغذ: کاهی صیقلی سفید تیره، جلد: مقوای ساغری مشکی، ۲۶ص، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۸۷]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۴۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عمر بن عمر بن ابی بکر کریدی حاینوی معروف به سعید، تا: ۱۱۸۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ (۱پ-۳۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۰۸]

۳۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۸۲/۴
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱گ (۴۶پ-۶۶ر)، ۱۷ سطر [ف: ۵ - ۴۵۸]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۴۲ص (۲۰۴-۲۴۵)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۶ - ۱۶۷]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۸۲/۵
آغاز: چون از اوزان و صنایع فارغ گشتیم حدود و حروف و حرکات آن باز نمائیم القافیة ... بدانکه قافیه را قافیه گویند که از قفای اجزای شعری؛ **انجام:** برابر
در فهرست ناشناس آمده ولی آغاز و انجام به مختصر وحیدی شباهت دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۶۶پ-۶۹پ)، ۱۷ سطر [ف: ۵ - ۴۵۸]

۳۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۰۷
آغاز و انجام: برابر
کا: ملاجعفر در خویی، تا: ۵ محرم ۱۲۱۰ق؛ ۲۵گ (۲۶پ-۵۰ر) [ف: ۴ - ۴۰]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۱۳/۱
خط: نسخ، کا: ملا محمود بن ملا احمد، تا: ۱۲۲۶ق، برای استاد فتح الله؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۲ر-۳۰ر)، ۱۴ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۱۸۷]

۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عباس فرزند عبدالحسین، دهدشتی، تا: دوشنبه ۱۰ صفر ۱۲۳۴ق، جا: کربلا؛ محشی، مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار

مهره، جلد: مشمعی مشکی، ۳۶گ (۱۲۸-۱۶۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۳۰ - ۳۷۳]

۴۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۸۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ دارای دیباچه مختصری می‌باشد؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۶ص (۷-۳۲)، ۱۷ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۴۹]

۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۸۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۳۳گ (۷-۳۲ و ۴۵-۵۱)، ۱۷ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۴۲]

۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۹۳/۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله ... اما بعد، این مختصریست در معرفت علم عروض که مدار شعر با اوست و آن مشتمل بر مقدمه و چند فصل، مقدمه در بیان شعر و علم عروض، بدانکه شعر کلامیست موزون؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ مجدول؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده محمد مهدی» (مستطیل)، «الواثق بالله الغنی احمد الحسنی الحسینی الجهانشاهی» (مستطیل)، «احمد الحسینی الجهانشاهی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹گ (۱۲۱-۱۳۹)، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۳/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۸۳]

۴۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۸۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن یشمی، ۱۵ سطر [ف: ۵ - ۳۹۵]

۴۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** آخر اجزاء است و این بحر نیز خاصه عجم است که عرب در این شعر نگوید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ (۳پ-۲۷پ)، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۱۳۱]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۶۴ ض

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۹ق [د.ث. مجلس]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۴/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۷۹ پ-۱۰۱ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۴۴-۲۴]

۴۸. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴/۱

خط:نسخ،بی‌کا،تا:جمادی الاول۱۲۶۲ق؛قطع:ربعی [نشریه: ۷ - ۴۲]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۳/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۱۰]

۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۳ رمضان ۱۲۷۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: مهره فرنگی، جلد: میشن مشکی، ۶۱ص (۱۱۰-۱۷۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۳سم [ف: ۵ - ۵۴]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۰۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید محمد تقی موسوی إبن میرزا عبدالله بن کلانتر اصفهان، تا: با تاریخ ۱۲۸۱ق؛ مصحح؛ تملک: ابوالقاسم؛ کاغذ: فرنگی، ۳۲گ (۱-۳۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴ - ۸۴۹]

۵۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۷۳/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۴ جمادی الاول ۱۲۸۳ق؛ کاغذ: پسته‌ای و آهار مهره، جلد: میشن سیاه [ف: ۵ - ۳۳۰]

۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ رمضان ۱۲۸۶ق؛ تملک: سید علی هندی در سال ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۳۱ سطر (۱۳/۵×۲۶/۵)، اندازه: ۱۹×۳۳/۵سم [ف: ۳۰-۲۸۵]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۲۷۲۰

خط:نستعلیق،کا:محمد مهدی محلاتی،تا:۱۲۸۶ق [الفبائی ف: ۱۶۸]

۵۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۰۴/۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ صفر ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۵۰گ (۲۷پ-۷۶ر)، ۱۰ و ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۶]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۳۶/۱

آغاز: و آن چهار حد را چهار رکن نام نهاده اند؛ **انجام:** همه نفاد است و السلام و رحمة الله و برکاته

این عنوانها در این رساله دیده می‌شود: اسامی چهار رکن (۳)، فصل در بیان آنکه شعر چیست (۲۰)، فصل در بیان اشکال دوایر بحور سالمه عروض (۲۷)، فصل در صنایع بدیعیه (۳۳)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ جمادی الاول ۱۲۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه ما هم گویا از همین کتاب است چه در ص ۴۱ از وحیدی در شعری یاد شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۰ص (۳-۵۳)، ۱۰سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۷۳۰]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۸/۱

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۷ محرم ۱۳۰۱ق؛ تملک: مدرس رضوی؛ کاغذ: فرنگی حنایی آهار مهره، جلد: تیماج زیتونی، ۲۳گ (۱پ-۲۳پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۵۶]

۵۸. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۷۲/۱

انجام: و یاء و میم شایگان و حرکتی که پیش از ردف آمده حد و حرکت روی مجری در این قافیه چهار حرف و دو حرکت است

کا:محمد علی بن محمد جواد،تا: ۱۳۰۱ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۲گ

(۱پ-۱۲پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف:۱۷۹]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۴۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: اسدالله منجم دودانگه هزار جریبی، تا: رجب ۱۳۰۶ق، جا: تهران؛ واقف سید جلال الدین تهرانی در مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۴۱ص (۲-۴۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۷۸]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۹۵/۳

آغاز و انجام: برابر؛ تمام شد رساله ثالثه از رساله‌ای که فصاحت و بلاغت شعار وحید الدورانی شرف رامی غفر الله که د رزمان دولت شاه اویس در عروض قافیه نوشته بود. رساله اول در باب نوزده باب حسن و دوم در باب انواع شعر و سیم رساله مرقوم در انجام به شرف رامی نسبت داده شده؛ خط: نستعلیق خوب، کا: محمد بن حاجی محمد قلی قزوینی اشوری، تا: با تاریخ ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی نازک حنایی و نخودی آهار مهره، ۳۲ص (۶۵۲ - ۶۸۴)،۱۸سطر (۱۲/۵×۲۳/۵)،اندازه:۲۰/۳×۳۲/۳سم[ف:۲۹/۱- ۵۷۹]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۴/۲

آغاز: برابر

خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۶۱]

۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۳۷/۱-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 1656؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ - ۲۰۷]

۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۶۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۶ گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۱۶۴]

۶۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۹۳/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۴گ (۲۳۲پ-۲۵۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۳سم [ف: ۹-۲۴۳]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۲۰ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۶۱

خط: نستعلیق، کا: هدایة الله بن محمد رضا گلپایگانی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۲۸گ (۲پ-۳۰پ)، ۱۳ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۲۳۲]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۴۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ (۳۹-۷۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۱۴۲]

۶۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با ته چرمی، ۱۳گ، ۳-۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۰ [ف: ۱ - ۳۳۵]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۴/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۱۷گ (۱۰۳پ-۱۱۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۸۹]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۷۵/۱

آغاز: برابر

در فهرست تاریخ کتابت ۲۱ ذیحجه ۷۹۸ آمده که مسلم غلط است ولی در مجموعه‌ای است که رساله بعدی آن در ۸۷۰ و دیگری ۱۰۹۸ است اگر همانند اولی غلط نباشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۶گ (۱پ-۲۶پ)، ۱۲سطر [ف: ۳۷ - ۲۰۱]

۷۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۶۸ صدر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حاج میرزا محمد تقی وصی میرزا علیمحمد حکمی؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۴۴۱]

۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۲۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۴]

● جمع مستقلین و املاک و تشخیص مال الاجاره /

اسناد / فارسی

jam‘-e mostaqellīn va amlāk va tašxīs-e māl-ol ejāre

کتابچه جمع مستقلین و املاک و تشخیص مال الاجاره و اسامی مستأجرین در سال ۱۳۱۶ اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۶ق؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۲۰گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۱۱۸]

● جمع میان گفتار افلاطون و معلم اول در حدوث و قدم نفوس مردم / فلسفه / فارسی

jam‘ mīyān-e goftār-e aflātūn va mo‘allem-e avval dar hodūs va qedam-e nofūs-e mardom

حسینی کاشانی، مظفرالدین

hoseynī kāšānī, mozaffar-od-dīn

[فهرستواره منزوی ۱۲۹/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۳۱/۲-ف

نسخه اصل: مجلس ۱۲۹۰۹ [در فهرست‌های مجلس نسخه‌ای با این شماره یافت نشد]؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۵ص [فیلمها ف: ۱ - ۶۲۴]

← جمع میر > ملفوظات خواجه عبیدالله احرار

● **الجمع و التألیف (رسالة فی)** / حدیث / فارسی
al-jam‘ wa-t ta’līf (r.-un fī)

حسینی تبریزی، محسن بن غفار، - ۱۳۲۹ قمری
hoseynī tabrīzī, mohsen ebn-e qaffār (- 1911)

رساله‌ای است در اعتقادات، آداب، جمع و تألیف بین قلوب، که از احادیث، آیات و اشعار استفاده بسیار کرده است.
آغاز: حمد و شکر مر خدائی را سزاست که در بدو خلقت رشته الفت در بین ارواح کشیده ...

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۳۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** آن حضرت فرمودند خدا اعمالی است این از آنهاست مرا در آنست نصف اجر شهید ...
خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ قلم خوردگی دارد، مصحح، از برگ ۷۸ طی چند برگ یادداشتهای متفرقه از مؤلف و غیره آمده؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷گ (۶۱ - ۷۷)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۵۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** در سایه امن و امان و راحت و سعادت مستظل و مستریح می‌باشد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ رجب ۱۳۶۱ق؛ محشی، تاریخ اتمام حواشی، سوم شعبان سال ۱۳۶۱، از روی نسخه مؤلف نوشته شده؛ صورت تقریظ آیت الله مرعشی نجفی در سال ۱۳۶۶ ق و تقریظ حضرت آیت الله العظمی سید محمد حجت کوه کمری - مؤسس مدرسه حجتیه قم؛ مؤلف فهرست کتابهای خود را در انجام نسخه شماره ۱۱۰۳۲ آورده و به نام این کتاب هم اشاره نموده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زیتونی، ۸۷گ، ۲۰ سطر (۱۴/۵×۲۲)، اندازه: ۱۲×۲۹سم [ف: ۲۸ - ۵۴]

● **الجمع و التوفیق بین الخبرین الدال احدهما علی صعود جثة الامام (ع) الی السماء و الآخر علی بقائه فی القبر اعواماً** / کلام و اعتقادات / عربی
al-jam‘ wa-t tawfīq bayn-al xabarayn ad-dāll aḥad-i-himā ‘alā ṣu‘ūd-i juṯṯat-il imām ...

حر عاملی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ قمری
horr-e ‘āmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693)

رساله‌ای است کوتاه در جمع بین دو روایت (یا چند روایت) که وارد شده و مضمون یکی از آنها دلالت دارد بر صعود جسد پیامبران و امامان علیهم السلام به آسمان و روایت دیگر که دلالت دارد بر بقای آن در قبر به مدت چندین سال. این رساله در الذریعة و برخی نسخه‌ها از حر عاملی دانسته شده است. رساله‌ای در همین موضوع و با سرآغازی مشابه و با عنوان «اثبات وجود الانبیاء و الاوصیاء فی قبورهم» معرفی شده، و از آن حسینی کاظمی، محمود بن فتح الله (-قرن ۱۱) دانسته شده که با توجه به نسخه‌های کتابت شده و صراحت به نام حسینی کاظمی در نهایت برخی نسخه‌ها، انتساب به حرعاملی بعید است.
آغاز: بسمله. بعد الحمد و الصلوة علی سیدنا و نبینا محمد و آله من اهل العبا فانی اخبر الاخوان فی الایمان عن الکلام الذی جری بینی و بینهم ...
انجام: ... فیه من زیادة أو نقصان یسامحونی به لأن فکری القاصر و نظری الخاسر هما فی ذلک سیان
[الذریعة ۱۳۴/۵؛ ریحانة الادب ۳۱/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با نشان «منه»، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۶گ (۶۶پ-۷۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۴۴ - ۸۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۲۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن کاظم کاظمی، تا: ۱۱۲۴ق؛ ترقیمه: «تم ما جمعه الشیخ الجلیل و المولی النبیل محمد بن الحسن الحر العاملی علی ید محمد حسین بن کاظم الکاظمی فی شهر ربیع الثانی سنة ۱۱۲۴؛ مصحح؛ مهر: کاتب «محمد حسین الکاظمی ۱۱۱۵» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۵گ (۹۴-۹۸)، ۲۱سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۴-۶۷۴]

● **جمع و ترتیب** /
jam‘ va tartīb

نوری اسفندیاری، عباسقلی، ۱۲۷۰ق-۱۴ شمسی
nūrī esfandyārī, ‘abbās-qolī (1891 - 20c)

جمع و ترتیب عباسقلی خان سیف الملک نوری صاحب کتاب تحفه مسعودیه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۳/۱
آغاز: باسناده قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله تحشر ابنتی فاطمة
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۳۶۰]

● **جمع و تشخیص قریه سمیرم علیای فارس** / اسناد / فارسی
jam‘ va tašxīs-e qarye-ye samīrom-e ‘olīyā-ye fārs

تاریخ تألیف: ۱۳۰۲ق
کتابچه جمع و تشخیص قریه سمیرم علیای فارس در سال ۱۳۰۲. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: گالینگور [سنا: ف: ۲– ۱۰۲]

● جمع و تفریق فی بیان التصور و التصدیق (رساله) /

فلسفه / عربی

jam‘-un wa tafrīq-un fī bayān-it taṣawwur wa-t taṣdīq (r.)

خشتی، غلامعلی

xeštī, qolām ‘alī

کتابی است مختصر در باره «تصور و تصدیق» از نظر حکمت و فلسفه. مؤلف آن غلامعلی خشتی متخلص به «فانی» است. طبق نوشته مؤلف، این کتاب شامل یک «مقدمه» و سه «مقصد» است.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۵۴

آغاز: بسمله – الحمدلله الذی جعل لنا العقل طریقاً و هدانا الی معرفته تصوراً و تصدیقاً؛ **انجام:** فاذا قلت الانسان کاتب فجزء هذ التصدیق او شرطه هو تصور الانسان و هذا التصور فی نفسه

شامل مقدمه و قسمتی از مقصد اول است؛ خط: نسخ روشن، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی نازک، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۱۳/۵ [ف: ۲ – ۳۶۶]

● جمع و خرج / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور؛ ۲۲گ، ابعاد متن: ۶×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۱سم [سنا: ف: ۲ – ۹۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۳۳

آغاز: صورت جمع و خرج خزانه عامره ابواب جمعی جناب معیرالممالک بابت توشقان ئیل و لوی ئیل و ئیلان ئیل

صورت درآمد و هزینه دو ساله، که اسناد آن در دفترخانه ضبط شده است. در آن حساب‌هایی از سال‌های ۱۲۸۳ تا ۱۲۸۷ دیده شده؛ خط: شکسته چلیپا، بی‌کا، تا: صفر ۱۳۰۰ق؛ مهر: ناصرالدین شاه «الملک الله تعالی، تا که دست ناصرالدین ...»، «محمد یوسف بن حسن»، «عبده نصرالله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه ترمه مغزی دار، ۱۵۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۶ – ۶۵]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۶۳ – ج

آغاز: جمع و خرج سنه بارس ئیل ممالک محروسه از قرار دستور العمل ولایات که از دیوان اعلی صادر شده است؛ **انجام:** باقی و زیاده تفاوت

فهرست عنوانهای یاد شده در هامش که مورد و محل جمع و خرج را می‌رساند: آذربایجان، خراسان، مصارف دیوانی، مواجب و مقرری: شاهزادگان، ارباب قلم، فضلا و اطبا و منجمین، امرا و خوانین قاجار، سایر خوانین، غلامان، عمله‌جات، اهالی دول خارجه، غازیان و مهاجرین و جماعت افاغنه و هزاره، نظام، پیش کاران، خارج نظام، سایر مخارج، تعمیر عمارات، کرایه، مخارج ولایتی، صرف تعزیه‌داری و غیره، مستمری، مقرری و تیول، تخفیف، مواجب سرایدران و باغبانان و عمله نقاره خانه، بذر و علوفه، باقی، ابو ابجمعی صاحبجمعان، صاحبمنصبان دارالخلافه، معیر الممالک، عالیجاه آقا محمد حسن، عالیجاه اسمعیل خان، عالیجاه فرخ خان، عالیجاه حاجب الدوله، عالیجاه ناظر، عالیجاه قاسمخان، عالیجاه میرزا علی اکبر خان، صاحب‌جمعان، ولایات، باقی دستور العمل ولایات؛ خط: نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ترمه گرد آن تیماج مشکی، ۹۴گ، ۲۴ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۷۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۳۴/۲

آغاز: کتابچه جمع و خرج باقی محاسبات خزانه و وجوه خصوص ابواب جمعی امیر الامراء دوست محمد خان معیر الممالک

صورت درآمد و هزینه باقی سال‌های گذشته از محاسبات خزانه و وجوه مخصوص ابواب جمعی همان معیرالممالک، درآمد و هزینه‌هایی از سال ۱۲۷۷ تا ۱۲۹۳ در آن دیده می‌شود؛ خط: شکسته و سیاق، بی‌کا، تا: محرم ۱۳۰۰ق؛ مهر: «محمد یوسف بن حسن»، «عبده نصرالله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج رویه ترمه، ۵۶گ (۴۵پ–۱۰۰ر)، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۶ – ۶۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۱

کتابچه جمع و خرج محاسبات حاجی آقا محمد ملک التجار از بابت معاملات سرکاری در سال ۱۳۰۷. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۱۶گ، ابعاد متن: ۶×۱۵، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۹۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۱

کتابچه جمع و خرج وجوه از بابت داد و ستد امین الرعایا در پنج ماهه آخر سال ۱۳۰۸، ابواب جمعی میرزا عبدالوهاب اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با مهر و یادداشت عبدالوهاب عبدالوهاب الحسینی در رمضان ۱۳۰۸؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۶گ، ابعاد متن: ۹×۱۴، اندازه: ۱۸×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۹۱

جمع و خرج عمدة التجار حاجی علی عباس است در سال ۱۳۲۷–۱۳۳۲هـ و در پایان اسنادی در باب دو ماه جیره دواب سواره چهار دولی صاحب منصبان و سواره کاران ساخلوی ساوجبلاغ ابواب جمعی عبدالحسین خان سرهنگ معتمدالسلطان، در جمادی الاولی و الثانی ۱۳۲۶ق آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۳۲۶ق؛ یادداشتی از عبدالحسین خان سرهنگ در صحت موارد مندرجه با مهر «عبدالحسین ۱۳۲۵» (بیضی) و تأیید

به دیگری با مهر «قوام لشکر» (بیضی)؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۴۲]

● **جمع و خرج آذربایجان** / متفرقه / فارسی
jamʻ va xarj-e āzarbāyjān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۵۳
دستورالعمل سال ۱۳۲۸ (ص۱-۱۵۵) و ۱۳۲۷؛ خط: سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «مرتضی قلی» (بیضی)، «قوام الدوله ۱۳۱۵» (بیضی)؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۳۸ - ۱۹۵]

● **جمع و خرج آقا سید ابراهیم** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e āqā seyyed ebrāhīm
کتابچه جمع و خرج آقا سید ابراهیم تحویل دار در سال ۱۳۰۷. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با مهر و یادداشت ابراهیم الموسوی در شعبان ۱۳۰۸؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۵×۱۸سم [سنا: ف: ۲ - ۱۱۶]

● **جمع و خرج اردستان** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e ardestān
اردستان در سال ۱۳۰۷، ابواب جمعی میرزا اسمعیل خان. اعداد به سیاق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۲۰گ، ابعاد متن: ۷×۱۱، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۶]

● **جمع و خرج اسفرجان** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e esfarjān
کتابچه جمع و خرج اسفرجان در سال ۱۳۰۸. ابواب جمعی مصطفی قلی خان. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با مهر و یادداشت مصطفی قلی در رمضان ۱۳۰۸؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۴گ، ابعاد متن: ۹×۱۴، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۷]

● **جمع و خرج اصفهان** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e esfahān
کتابچه و جزوه جمع و خرج اصفهان در سال ۱۲۹۶. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۲۸۵گ، ابعاد متن: ۶×۱۶، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۹]

● **جمع و خرج املاک رحیم خان** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e amlāk-e rahīm xān
جمع و خرج بهره و حاصل و بذر املاک رحیم خان میر پنجه به مباشرت غنی بیک مورخ ایت ئیل ۱۳۱۶.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۰/۲
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ رقمها به سیاق؛ کاغذ: سفید، جلد: پارچه و مقوایی نو، ۴۷ص (۵۱-۹۷) [سنا: ف: ۲- ۲۵۳]

● **جمع و خرج املاک مستوفی الممالک** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e amlāk-e mostawfī-yol mamālek
صورت املاک مستوفی الممالک است در دار الخلافه و توابع و دهات:قم، یوسف آباد، نصرت آباد، آشتیان، فراهان، بهجت آباد، و جز آن و در آن تاریخ‌هایی از شعبان ۱۲۵۱ تا سال ۱۲۸۹ دیده می‌شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۷۵
آغاز: کتابچه تشخیص دهات جناب مستطاب اجل امجدا کرم سر کار اعظم آقا مد ظله العالی؛ **انجام:** (حسابهایی به سیاق است)
خط: شکسته نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۳۱۳]

● **جمع و خرج انبار** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e anbār
در سال ۱۳۱۰، ابواب جمعی مغرور میرزا خوان سالار. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با مهر و یادداشت ولی عهد بن سلطان مظفرالدین درجمادی الاول ۱۳۱۰؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قرمز، ۱۲گ، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۱۵×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۱۷]

● **جمع و خرج بار کرده انبار** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e bār karde-ye anbār

ابواب جمعی مغرور میرزا موثق الدوله. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: ولی عهد بن سلطان مظفرالدین در جمادی الاول ۱۳۱۲، وکیل الملک، سعیدالدوله در ربیع الثانی ۱۳۱۲؛کاغذ: سفید، جلد: تیماج قرمز، ۱۲گ، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۱۵×۲۵سم [سنا: ف: ۲ - ۱۱۶]

● **جمع و خرج بروجرد** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e borūjerd

در سال ۱۳۰۳، ابواب جمعی معتمد السلطان مظفر الملک. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: الواثق بالله محسن؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۲۷گ، ابعاد متن: ۶×۱۳، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۴]

● **جمع و خرج بروجرد** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e borūjerd

کتابچه جزو جمع و خرج بروجرد و دستورالعمل سند ماضی. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، مهر: حبیب الله الانصاری؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۶۰گ، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۷×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۹۸]

● **جمع و خرج بقایای محلی بلده و ...** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e baqāyā-ye mahallī-ye balade va ...

کتابچه جمع و خرج بقایای محلی بلده و بلوکات اربعه در سال ۱۳۰۸، ابواب جمعی میرزا محمد حسین سررشته دار. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با مهر و یادداشت محمد حسین بن احمد حسینی در شعبان ۱۳۰۸؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۱۴گ، ابعاد متن: ۹×۱۳، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۶]

● **جمع و خرج بندر بوشهر** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e bandar-e būšehr

کتابچه جمع و خرج بندر بوشهر در سال ۱۳۰۵، ابواب جمعی نوذر میرزا. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: نوذر میرزا؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۸گ، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۷×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۹۹]

● **جمع و خرج تفاوت عملی مالیاتی مملکت آذربایجان و صورت مواجب و مستمری اشخاص و ...** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e tafāvot-e ‘amalī-ye mālīyātī-ye mamlekat-e āzarbāyjān va sūrat-e mavājeb va mostamarrī-ye ašxās va ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۹۵

شامل دو کلاسور؛ خط: شکسته نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کلاسور پلاستیکی، ۳۴۴گ [ف: ۳۴ - ۶۸]

● **جمع و خرج توپخانه و قورخانه و جبه خانه** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e tūp-xāne va qūr-xāne va jobbe-xāne

به دستور: حاجی میرزا آقاسی صدراعظم محمد شاه غازی قاجار شامل حساب جمع و خرج توپخانه و قورخانه و جبه خانه دارالخلافه تهران و سایر ممالک محروسه ایران است؛ مختصری از مطالب مندرجه عبارت است از: تعداد توپ در دارالخلافه تهران ۳۱۵، آذربایجان ۱۴، خراسان ۱۷، کرمان ۱۱، کرمانشاهان ۶ ، گیلان ۱۶، فارس ۱۲، استراباد ۲، نردین ۲ (قصبه‌ای است از توابع بجنورد).، بسطام ۲، مزینان ۱ (شهری در مغرب سبزوار)، اصفهان ۳، تعداد خمپاره‌های موجودی دارالخلافه تهران ۴۷، آذربایجان ۵، کرمانشاهان ۲، کرمان ۲، خراسان ۲؛ اسبان توپخانه مبارکه قدیمی و ابتیاعی حاضر: دارالخلافه تهران ۱۲۰، ساوه ۴۵۱، خانزاده میان ایلخی ۱۰۷، اسبان اخته ۱۴۹، نهاوند ۸۶، شهر نو ۸۶، قریه چمرم ۲، خراسان ۹۲، آذربایجان ۱۰۰، کرمانشاهان ۵۶، اصفهان ۳۳، کرمان ۱۱۱، فارس ۲۱۷، استراباد و بسطام ۲۶؛ وجه نقد تحویل امیر توپخانه مبلغ هشت هزار و یکصد و چهل و هشت تومان که تخمیناً هر اسبی هفده تومان بر آورد شد. اسباب توپ‌کشی موجودی دارالخلافه تهران و سایر ولایات که دستی از قرار شش اسبه منظور شده است تحویل محمدعلی خان - حاتم خان شهاب الدین - عبدالمحمد بیک؛ تعداد فشنگ‌های جنگی ابواب جمعی حاتم خان شهاب الملک و محمد علیخان قورخانچی باشی ۲۲۱۸؛ جمع کل گلوله - نارنجک - و ساچمه موجودی قورخانه درالخلافه تهران و قورخانهای سایر ولایات سوای ساچمه بسته نشده ۳۳۰۹۸۸؛ زنبورک‌خانه رکاب نصرت انتساب همایون ابوابجمعی محمدخان زنبورکچی باشی بانضمام

اسباب موجودی قورخانه ۱۳۳۵؛ جمع کل تفنگ افواج قاهره و موجودی جبه خانه دارالخلافه و سایر ولایات سوای تفنگ سپاه خارج از نظام و تفنگچی ۵۹۲۹۷؛ طپانچه موجودی جبه خانه درالخلافه تهران تحویلی حاتم خان شهاب الملک ۲۷۸۵؛ تفنگ انگریزی، تفنگ فرانسه، تفنگ اصفهانی، تفنگ فتیله، تفنگ متفرقه، تفنگ روسی و رومی، بدل حسن جزایر، تفنگ سرخبدی، جمع کل تفنگ موجودی جبه خانه درالخلافه تهران – ۱۴۷۴۲ ...

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۰۷

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. تشخیص حساب توپخانه مبارکه و قورخانه و جبه خانه موجودی دارالخلافه طهران و سایر ممالك محروسه که بعد از جلوس میمنت مأنوس همایون الی اول سال فرخنده فال اودئیل درین عهد خجسته مهد باهتمام جناب مستطاب استاد الکل فی الکل قوام العالم حاجی سلمه الله تعالی موجود گشته و شرف اتمام یافته است از قرار محاسبه مستوفیان عظام و تصدیق مباشرین قورخانه تحریراً فی بیست و ششم صفرالمظفر سال اودئیل خیرت دلیل سنه ۱۲۵۷. آغاز بخش دوم: حاصل کار قورخانه و جبه خانه مبارکه از تاریخ بیست و هفتم شهر محرم الحرام لغایت سلخ شهر ربیع الاول سنه ۱۲۵۷ مطابق اودئیل؛ **انجام:** پایان بخش اول: پاره مخارج از قبیل کرایه دواب که اسباب و اجناس بقورخانه آورده اند و انعام و خلعتی که درین چند سال بعمله و استادان قورخانه و جبه خانه که ثبت آنها را این غلام نداشت نتوانست داخل کتابچه نماید و همچنین حاصل کار از ابتدای سال اودئیل الی حال مرقوم نشده است تحریراً فی دهم شهر ربیع الاول سنه ۱۲۵۷ سجع مهر عبده الراجی حسین محمد. پایان کتاب: محاسبه قورخانه مبارکه و جبه خانه که سابقاً مقرب الخاقان حسین خان صاحب اختیار فارس بازدید کردند کتابچه نوشته بودند بعدهم موافق همان دستورالعمل عالیجاه میرزا بابای مستوفی بازدید نموده و کتابچه نوشته سال بسال بکتابچه قدیم ملحق نموده و در ششماهه اول هذه السنه قوی ئیل را نیز خود صاحب اختیار حسب الامر بحساب رسیده و بدقت بازدید نموده ملحق بکتابچه سابق ساخت اشیاء مرقومه که درین کتابچه نوشته شده در قورخانها و جبه خانهای مبارکه موجود و انبار است و تحویل تحویلداران است بی حکم چیزی باحدی داده نمی‌شود تا زمانیکه انشاءالله قورخانه جدیدی که حکم شده است ساخته شود توپ و قورخانه و سایر ضروریات مهیا و آماده شود بعون الله تعالی. سجع مهر میرزا بابا مستوفی مشهود است. در ذیل و حاشیه صفحه آخر کتاب یادداشت هایست که متضمن تحویل و تحول کتابچه مزبور است از صاحب اختیار حسین خان بسال ۱۲۵۷ هجری قمری به میرزا بابا خان مستوفی بسال ۱۲۶۳ هجری قمری
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ صفر ۱۲۵۷ق؛ رساله حاضر شامل دو بخش است بخش اول در سال ۱۲۵۷ق به توسط حسین خان صاحب اختیار رسیدگی و نوشته شده است و بخش دوم که تا سال ۱۲۶۳ق به طول انجامیده عالیجاه باباخان مستوفی نظارت داشته و کتابچه مربوط و قورخانه و جبه خانه را با صورت ریز ارقام و اشیاء تدوین و نیز مورد بازدید و بررسی حسین خان صاحب اختیار قرار گرفته است؛ مجدول، کمنددار، با سرلوح مذهب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش زری زمینه زیتونی، ۱۳۶ص، ۱۸ و ۲۳ و ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۲سم [ف: ۵ – ۷۳۷]

● جمع و خرج چهارمحال / اسناد / فارسی

jamʻ va xarj-e čāhārmahāl

کتابچه جمع و خرج صاحب منصبان و سربازان فوج چهارمحال بختیاری در سال ۱۳۱۱ است که از ابواب جمعی میرزا عبدالحسین خان میر پنجه بوده و به عربستان برای مأموریت اعزام شده بودند. در این کتابچه اسامی افراد فوج مذکور ذکر و مهر هر کدام نقش شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۲۲۴

آغاز: کتابچه خانواری هذه السنة ئیلان ئیل صاحب منصبان و سربازان الفوج؛ **انجام:** و این کتابچه ممهوره بجهت سند خرج و دریافت ... به تاریخ شهر صفر ۱۳۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۳۱۱ق؛ جلد: مقوا، سرخ، ۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۶ – ۲۸۷]

● جمع و خرج حاتم رود و بدوستان / اسناد / فارسی

jamʻ va xarj-e hātam rūd va bedūstān

در سال ۱۳۰۳. ابواب جمعی مغرور میرزا. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: ولی عهد بن سلطان مظفرالدین در ذیحجه ۱۳۰۴، محمد تقی الحسینی در جمادی الثانی ۱۳۰۳، امیر نظام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قرمز، ۱۶گ، ابعاد متن: ۶×۱۵، اندازه: ۱۹×۲۵سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۶]

● جمع و خرج حاجی علی اکبر تحویل دار / اسناد / فارسی

jamʻ va xarj-e hājī ʻalī akbar-e tahvīl-dār

اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۷

در سال ۱۳۱۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: مجیرالتولیه در ۲۹ محرم ۱۳۱۹، ابوالقاسم ناظم دفتر در ۲۹ محرم ۱۳۱۹؛ کاغذ: سفید، جلد: مخمل سبز، ۳۸گ، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه:

۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۷]

● **جمع و خرج حاجی میرزا علی خان** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e hājī mīrzā ʻalī xān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۵
در سال ۱۳۱۶ اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: علی اکبر در رمضان ۱۳۱۸، ابوالقاسم در ۱۴ رمضان ۱۳۱۷؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۳۴گ، ابعاد متن: ۹×۱۴، اندازه: ۱۵×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۷]

● **جمع و خرج خانلرخان حاکم فومن و ماسوله** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e xānlarxān hākem-e fūman va māsūle

رشت؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴
بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق [نشریه: ۵ – ۳۹۲]

● **جمع و خرج خشت و طمارج** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e xešt va tamāraj
کتابچه جمع و خرج خشت و طمارج در سال ۱۳۰۴. ابواب جمعی صمصام الملک امیر تومان. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: علی نقی؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۴×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۴]

● **جمع و خرج خمسه و طارم** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e xamse va tārom
کتابچه جمع و خرج خمسه و طارم در سال ۱۳۱۳؛ ابواب جمعی علاء الدوله امیر تومان. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: صدراعظم، حسین قلی؛ کاغذ: سفید، جلد: کاغذی، ۲۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۴، اندازه: ۱۷×۲۶سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۶]

● **جمع و خرج خوانسار و توابع** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e xānsār va tavābeʻ
کتابچه و جزوه جمع و خرج خوانسار و توابع در سال ۱۳۰۷. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۲ یادداشت از علماء و اشراف و سررشته داران خوانسار؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۸۷گ، ابعاد متن: ۲۱×۲۲، اندازه: ۲۳×۳۶سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۰]

● **جمع و خرج خوی و سلماس** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e xoy va salmās
در این کتابچه جمع و خرج شهرهای خوی و سلماس که ابواب جمعی محمد خان والی بودند در سال ۱۳۰۸ق در عهد مظفر الدین شاه با خط سیاق نوشته شده و در اول آن مهر تأیید مظفر الدین شاه و در پایان آن مهر امیر نظام و مستشار السلطنه زده شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۲
خط: سیاق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۳۰۸ق؛ مهر: ولیعهد «منشور حکمرانی بگرفت زینب و آیین از خاتم ولیعهد سلطان مظفرالدین» (مربع)، «دبیر السلطنه» (بیضی)، «مستشار السلطنه ۱۳۰۷» (بیضی)، «امیر نظام» (مربع)؛ جلد: مخمل سبز با نقش گل، ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳۷ – ۱۸۷]

● **جمع و خرج دارالنظاره** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e dār-on-nezāre
از ۱۳ رجب ۱۳۲۷ تا ۱۰ محرم ۱۳۲۸، ابواب جمعی عین السلطان. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۰۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: بیان السلطان در ذیقعده ۱۳۲۸، موثق الدوله در ذیقعده ۱۳۲۸؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قرمز، ۸گ، ابعاد متن: ۶×۱۴، اندازه: ۱۳×۲۰سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۸]

● **جمع و خرج دو ساله** / اسناد / فارسی
jamʻ va xarj-e do sāle

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۳۰
آغاز: صورت جمع و خرج خزانه عامره ابواب جمعی مقرب الخاقان معیر الممالک بابت دو ساله تنگوزئیل و سیچقان ئیل
صورت درآمد و هزینه دوساله تنگوزئیل و سیچقان ئیل ابواب جمعی دوست محمد خان معیر الممالک که اسناد آن در دفترخانه ضبط شده و به صحه ناصرالدین شاه رسیده، مورخ صفر ۱۳۰۰، در آن صورت درآمد و هزینه ولایات و مواجب و هزینه‌های دیگر آمده است، تاریخ‌هایی از ۱۲۹۲ و ۱۲۹۳ در آن دیده شد؛ خط: شکسته و سیاق، بی‌کا، تا: صفر ۱۳۰۰ق؛ مهر: ناصرالدین شاه «الملک الله تعالی که دست ناصرالدین خاتم شاهی گرفت ××

صیت داد و معدلت از ماه تا ماهی گرفت»، محمد محمد یوسف بن حسن «عبده نصرالله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج رویه مغزی‌دار، ۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۸سم [ف:۱۶-۶۳]

۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۳۱**

آغاز: کتابچه جمع و خرج خزانه عامره ابوابجمعی جناب معیر الممالک بابت دو ساله قوی ئیل و ئیجی ئیل

صورت درآمد و هزینه دو ساله خزانه ابواب جمعی معیر الممالک، صورت مفاصا حساب مورخ صفر ۱۳۰۰ است که به نام نظام الدولة دوست علی خان صادر شده است و حساب‌هایی از سال‌های ۱۲۸۸ تا ۱۲۹۱ در آن دیده می‌شود اسناد اصل در دفتر مستوفیان ضبط شده است؛ خط: شکسته و سیاق، بی‌کا، تا: صفر ۱۳۰۰ق؛ مهر: ناصرالدین شاه «الملک الله تعالی: تا که دست ناصرالدین ...»، «عبده نصرالله»، «محمد یوسف بن حسن»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج رویه ترمه، ۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۴]

۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۳۲**

آغاز: صورت جمع و خرج خزانه عامره ابواب جمعی مقرب الخاقان معیر الممالک بابت دو ساله قوئیل و ایت ئیل

صورت در آمد و هزینه دو ساله ابواب جمعی دوست محمد خان معیر الممالک از مواجب شاهزادگان و خوانین و ارباب قلم و اتباع که اسناد آن در دفتر خانه مبارکه ضبط شده است. وزارت خارجه، عملجات، پیشخدمتان، غازیان، هزینه علیق، انعام، احراجات، مستمری‌ها؛ خط: شکسته و سیاق، بی‌کا، تا: صفر ۱۳۰۰ق؛ مهر: ناصرالدین شاه «الملک الله تعالی، تا که دست ناصرالدین خاتم ... ۱۲۶۴»، «محمد یوسف بن حسن ۱۲۵۶»؛ جلد: تیماج رویه ترمه، ۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۴]

۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۰**

کتابچه جمع و خرج دوساله (۱۳۰۵ و ۱۳۰۷) ابواب جمعی حاجی میرزا عبدالحسین خان. اعداد به سیاق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: عبدالله الانصاری؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۴۲گ، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۵]

۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۳۴/۱**

آغاز: کتابچه جمع و خرج خزانه عامره، ابواب جمعی مقرب الخاقان معیر الممالک از بابت دو ساله اوونیل و پارس ئیل

صورت مفاصا حساب دو ساله اوویل و بارس ئیل ابواب جمعی دوست محمد خان معیر الممالک که اصل اسناد در دفتر خانه مبارکه تحویل شده و خط نسخ بر آنها کشیده و برای هنگام ضرورت ضبط شده است. مورخ صفر ۱۳۰۰ صورت در آمد و هزینه سال‌های ۱۲۹۴-۱۲۹۵ را در بردارد؛ خط: شکسته و سیاق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ مهر: ناصرالدین شاه «الملک الله تعالی، تا که دست ناصر الدین خاتم شاهی گرفت - صیت داد و معدلت از ماه تا ماهی گرفت»، «محمد یوسف بن حسن»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج رویه ترمه، ۴۲ گ (۱پ-۴۲ر)، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۶]

● جمع و خرج دیوان خانه / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e dīvan-xāne

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۰

کتابچه دستور جمع و خرج دیوان خانه، اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۳۴ گ، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۷]

● جمع و خرج رضاقلی خان / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e rezā-qolī xān

در باب املاک صغار میرزا حسین خان میر پنجه به استحضار آقا میرزا ابوتراب و آقا میر جعفر آقا، مورخ قوئیل ۱۱۳۱۳.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۰/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ رقمها به سیاق؛ کاغذ: سفید، جلد: پارچه و مقوایی نو، ۴۵ص (۱-۴۵) [سنا: ف: ۲ - ۲۵۳]

● جمع و خرج ساوجبلاغ / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e sāvojbolāq

دستور العمل جمع و خرج ولایت ساوجبلاغ در ۱۳۱۹، ابواب جمعی سعدالسلطنه. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۴

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۴؛ مهر: امیر نظام سردار کل در ۱۳۱۹، مشیر نظام وزیر مالیه در ۱۳۱۹؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲گ، ابعاد متن: ۶-۷×۱۴، اندازه: ۱۴×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۲۲۰]

● جمع و خرج سراب و گرمرود در سال ۱۲۳۸ / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e sarāb va garmrūd dar sāl-e 1238

در این کتابچه جمع و خرج شهرهای سراب و گرمرود در سال ۱۲۳۸ق که جزء ابواب جمعی ملک قاسم میرزا بودند به خط سیر ذکر شده و عباس میرز نایب السلطنه آن را تأیید و مهر نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۱

خط: سیاق، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۳۸ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد مقیم»، «افوض امری الی الله عبده الراجی محمد تقی ۱۲۲۸»، «عبده محسن ... »، «افوض امری الی الله عبده الراجی موسی الحسینی ۱۲۳۸»، «لا اله الا الله الملک الحق المبین

محد حسن ۱۲۲۶»، «اسمعیل الحسینی»، عباس میرزا «دردریای خسروی عباس ۱۲۱۴» (مربع)؛ جلد: روغنی با نقش گل و بوته، ۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۷ - ۱۸۷]

● جمع و خرج سمت طهران / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e samt-e tehrān

کتابچه جمع و خرج سمت طهران کردن در سال ۱۳۰۸، ابواب جمعی میرزا عبدالحسین خان انصاری منشی. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۸۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: عبدالحسین الانصاری؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۷گ، ابعاد متن: ۸×۱۲، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۱]

● جمع و خرج سنواتی دوره افشاریه و زندیه / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e sanavātī-ye dowre-ye afšārīye va zandīye

در این کتابچه صورت هزینه‌ها از سال ۱۱۳۳ تا ۱۱۸۳ ثبت شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۸۴

آغاز: مال فروشی مستاجری آقا رسم از؛ **انجام:** بالتمام تسلیم ورثه و مال المصالحه را بشرح ذیل دریافت نموده

خط: سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده مصطفی الانصاری» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳۷ - ۹۹]

● جمع و خرج سنه لوی ئیل بلوکات ثلاثه = حساب بلوکات ثلاثه / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e sane-ye levī ’īl-e bolūkāt-e salāse = hesāb-e bolūkāt-e salāse

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۹۹

۷۸ برگ سند است مربوط به حساب جمع و خرج سال لوی ئیل بلوکات ثلاثه (گویا شمیران)؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۷۸گ، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳۱ - ۱۶۹]

● جمع و خرج طهران / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e tehrān

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۷۱ - ج

«صورت جمع و خرج سنه تخاقوی ئیل دارالخلافه طهران» است به نام عیسی خان بیگلر بیگی مورخ ذیحجه ۱۲۶۶ با توقیع و صحه و مهر ناصر الدینشاه؛ خط: شکسته نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۳گ، ابعاد متن: ۹×۱۵، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۷۴]

● جمع و خرج طهران / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e tehrān

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۷۳ - ج

دفترچه جمع و خرج یا دستورالعمل سنه یونت ئیل دارالخلافه طهران است؛ خط: شکسته نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۳گ، مختلف السطر (۱۵×۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۷۴]

● جمع و خرج عراق / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e ‘arāq

کتابچه و جزوه عراق در سال ۱۲۹۷. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، با مهر محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۱۳۲گ، ابعاد متن: ۷×۱۶، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۹]

● جمع و خرج عربستان / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e ‘arabestān

در سال ۱۳۰۳. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: علی الاعلی در ۶ جمادی الثانی ۱۳۰۵؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۳۰گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۸×۲۴سم [سنا: ف: ۲ - ۹۸]

● جمع و خرج علی بخش میرزا / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e ‘alī baxš mīrzā

عنوان رساله در اول آن چنین ذکر شده: «کتابچه جمع و خرج حبیب مبارک سرکاری ابواب جمعی نواب علی بخش میرزا پیش خدمت مبارک در سال ۱۲۹۹ق». علی بخش میرزا پیش خدمت خاصه مظفرالدین میرزا ولیعهد شاه قاجار بوده و در این کتابچه صورت جمع و خرج وی معین شده است. در آغاز این کتابچه فرمانی از مظفرالدین شاه نوشته شده مبنی بر اینکه علی بخش اسناد خرج خود را تحویل کارگزاران دولتی نموده تا خط نسخ و بطلان بر آنها کشیده شود و برای حین ضرورت نگه‌داری

شوند و بعد از آن کتابچه حاضر را مبنای سند خرج و مفاصا حساب خود قرار دهد. در پایان این فرمان مهر مظفرالدین شاه موجود است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۱۶

خط: سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ در اول نسخه دستور مظفرالدین شاه در مورد به اجرا گذاشتن این دستورالعمل با مهر «منشور حکمرانی بگرفت زیب و آئین، از خاتم ولیعهد سلطان مظفرالدین» (مربع)، «فضل الله الحسنی الحسینی» (بیضی)، «محمد شفیع ۱۲۷۸»، «صدیق الدوله ۱۲۹۱» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۳۲۵]

● جمع و خرج غله / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e qalle

کتابچه جمع و خرج غله و دستور العمل دیوانی اصفهان در سال ۱۳۰۳. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۱۶گ، ابعاد متن: ۶×۱۵، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۸]

● جمع و خرج فارس / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e fārs

کتابچه جمع و خرج سنه قوی ئیل مملکت فارس و کوهگیلویه داد و ستدی مقرب الخاقان معتمد الدوله منوچهر خان که از طرف مستوفیان دیوان اعلی مشخص و معین شده است با فرمان محمد شاه غازی (با مهر او) مورخ رجب ۱۲۵۲ در آغاز. در هامش صفحه یکم دارد «بمهر مبارک برسد و باقی که یکصد و بیست و چهار هزار و دویست و شصت و دو تومان نقد است و هزار و سیصد و هفده خروار جنس به پای جناب مستوفی الممالک میباشد و اگر عملی غیر از این بروز کند باز بپای ایشان است و میرزا اسمعیل گرگانی معین خواهد نمود.»

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۳۰ - ب

خط: نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۲گ، ۱۸ سطر (۱۴/۵×۲۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳سم [ف: ۷۴]

● جمع و خرج فریدن / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e farīdan

کتابچه جمع و خرج فریدن در سال ۱۳۰۸، ابواب جمعی محمد نصیر. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: محمد نصیر؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۵گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۰]

● جمع و خرج قریه جز و کریکدی / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e qarye-ye jaz va karīkadī

کتابچه جمع و خرج قریه جز و کریکدی در سال ۱۳۰۸، ابواب جمعی میرزا عبدالله خان کلانتر. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: عبدالله انصاری، حسن موسوی؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۶گ، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۸×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۷]

● جمع و خرج قصبه خوانسار و توابع / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e qasabe-ye xānsār va tavābeʿ

کتابچه جزوه جمع و خرج قصبه خوانسار و توابع. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: محمد علی؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۹۶گ، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۹×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۷]

● جمع و خرج قیر و کازرون / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e qīr va kāzerūn

ابواب جمعی میرزا ابوالقاسم و ملارمضان علی. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: ابوالقاسم؛ جلد: گالینگور، ۱گ، ابعاد متن: ۱۷×۴۲، اندازه: ۱۲×۳۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۴]

● جمع و خرج کاشان / اسناد / فارسی

jamʿ va xarj-e kāšān

در سال ۱۳۱۷، ابواب جمعی موثق الدوله. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: صدراعظم، معاون السلطان، ابوالقاسم بن اسدالله، صدرالملک، وثوق الدوله، معاون الملک، علی رضا بن محمود، محمد حسین، کمال الدوله؛ کاغذ: آبی، جلد: کاغذی، ۱۲گ، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۶×۲۴سم [سنا: ف: ۲ - ۱۱۷]

● **جمع و خرج کردستان** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e kordestān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۰
اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۱۳۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۹]

● **جمع و خرج کردستان و اسفندآباد** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e kordestān va esfand-ābād

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۲
اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۴۸گ، ابعاد متن: ۶×۱۴، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۹۹]

● **جمع و خرج کرمانشاهان** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e kermānšāhān

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۷
جمع و خرج کرمانشاهان و محال در سال ۱۳۰۱ اعداد به سیاق است؛خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۴۷گ، ابعاد متن: ۶×۱۳، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۹۷]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۵
کتابچه جمع و خرج کرمانشاهان و محال و مضافات سنقر و کلیائی، ابواب جمعی علاءالدوله اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز، ۳۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۶، اندازه: ۱۸×۲۷سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۶]

● **جمع و خرج کمره** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e kamare

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۸
در سال ۱۳۰۵. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: علی الاعلی؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۸گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۶]

● **جمع و خرج کوه کیلویه** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e koh-kīlūye

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۱
ابواب جمعی محمد قاسم خان.اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: محمد قاسم؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۶گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۴×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۴]

● **جمع و خرج گلپایگان و خوانسار و یزد** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e golpāygān va xānsār va yazd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۴
در سال ۱۲۹۰. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۲۰۷گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۹]

● **جمع و خرج گمرک اصفهان و ...** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e gomrok-e esfahān va ...
کتابچه جمع و خرج وجوه گمرک اصفهان و بروجرد و گلپایگان در سال ۱۳۰۳، ابواب جمع جمعی میرزا علی قلی گماشه مشیر الملک. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۱، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۲]

● **جمع و خرج گمرک خانه‌های اصفهان و بروجرد و گلپایگان** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e gomrok-xāne-hā-ye esfahān va borūjerd va golpāygān

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۵
در سال ۱۳۰۴، ابواب جمعی محمد حسین خان امین الرعایا. اعداد به سیاق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، با مهر حسین؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۸گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۹۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶
در سال ۱۳۰۴، ابواب جمعی میرزا علی قلی سررشته دار. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: امین الملک در رمضان ۱۳۰۵؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۴گ، ابعاد متن: ۵×۱۰، اندازه: ۱۴×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۹۷]

● **جمع و خرج گیلان** / اسناد / فارسی
jam‘ va xarj-e gīlān
کتابچه دستور العمل جمع و خرج گیلان، ابواب جمعی معیر الممالک در سال ۱۳۲۸ق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۴۴

خط: سیاق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۸ق؛ جلد: تیماج، ۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳۷ - ۲۸۰]

● **جمع و خرج لرستان** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e lorestān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸
در سال ۱۳۰۳. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: علی الاعلی، محمد رضا؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۳۰گ، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۶]

● **جمع و خرج مازندران** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e māzandarān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۱
در سال ۱۳۱۶. ابواب جمعی علاءالدوله. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: اتابک اعظم، کمال الدوله، معاون السلطان، ابوالقاسم بن اسدالله، «هوالعزیز»، معتمد الممالک، غلامحسین بن محمد، علی رضا بن محمود؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج حنایی، ۳۲ گ، ابعاد متن: ۹×۱۸، اندازه: ۱۹×۲۰سم [سنا: ف: ۲ - ۱۱۵]

● **جمع و خرج مال الاجاره دکاکین وقفی** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e māl-ol-ejāre-ye dakākīn-e vaqfī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۸۵
گنج علی خان از سال ۱۲۵۷ تا ۱۲۶۰؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۷ - ۵۰۰]

● **جمع و خرج مالیات** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt

غیر همانند:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۹
ابواب جمعی میرزا اسمعیل خان نایب الحکومه. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: الواثق بالله محسن؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۲۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۷×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۹۷]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۸۴
بلوک بوانات و قنقری و سرچه و کام فیروز در سال ۱۳۰۵، ابواب جمعی نصرالله خان سرتیپ اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۶گ، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۱]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۳
جمع و خرج مالیات و فروعات قریه قراجیلو ملکی محمد علی خان یاور توپخانه در ۱۳۰۸؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: ابوعبدالله صادق؛ کاغذ: سفید، جلد: پارچه و مقوایی، ۶گ، ۱۴-۱۰سطر، ابعاد متن: ۱۰×۱۴، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۲۵۴]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۲
کتابچه جمع و خرج مالیات و بهره و حاصل و دهات و محلات سرکاری محمد علی خان درباره زرینه رود همدان، در میان تاریخ ۱۲۹۸ و ۱۳۰۰ دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سفید، جلد: پارچه مقوایی، ۳۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۲۵۴]

● **جمع و خرج مالیات جهرم** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt-e jahrom
در سال ۱۳۰۴، ابواب جمعی سلیمان خان. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۸گ، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۹]

● **جمع و خرج مالیات دیوانی ایزدخواست** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt-e dīvānī-ye īzad-xāst

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴
در سال ۱۳۰۴، ابواب جمعی احمدخان ایزد خواستی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۱گ، ابعاد متن: ۸×۱۸، اندازه: ۹×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۵]

● **جمع و خرج مالیات دیوانی نصفه حرقه آباد و ...** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt-e dīvānī-ye nesfe-ye horqe-ābād va ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۰
و نصفه کوهک، ابواب جمعی حاجی محمد حسن وکیل. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۱گ، ابعاد متن: ۹×۴۱، اندازه: ۱۸×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۱۰۴]

● **جمع و خرج مالیات فارس** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt-e fārs

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۳
در سال ۱۳۰۴ اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: فضل الله، رضا قلی در شوال ۱۳۰۹؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور،۶۵گ،ابعاد متن:۹×۱۵،اندازه:۱۴×۲۳سم[سنا:ف:۲- ۱۰۹]

● **جمع و خرج مالیات قزوین** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt-e qazvīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۱
ابواب جمعی سعدالسلطنه امیر تومان (فارسی) اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: وزیر دفتر در جمادی الاول ۱۳۱۴، معاون السلطنه در ربیع الاول ۱۳۱۴، صدراعظم؛ جلد: تیماج تریاکی، ۲۲گ، ابعاد متن: ۹×۱۶، اندازه: ۱۷×۲۴سم [سنا: ف: ۲ - ۲۲۰]

● **جمع و خرج مالیات کرمانشاهان** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt-e kermānšāhān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۷
در سال ۱۳۲۰، ابواب جمعی علاءالدوله اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: آقا بن محمد هادی در رمضان ۱۳۲۰،احمد در رمضان ۱۳۲۰؛ کاغذ: سفید، جلد: کاغذی، ۲۲گ، ابعاد متن: ۶×۱۴، اندازه: ۱۷×۲۶سم [سنا: ف: ۲-۱۱۶]

● **جمع و خرج مالیات و ...** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt va ...
کتابچه جمع و خرج مالیات و بهره نقدی و جنس و حاصل بذر املاک سرکاری حاجی پاشاخان در اودئیل-۱۴۳۱.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ رقمها به سیاق؛ مهر: اقبال الدوله در ۱۲ رجب ۱۲۹۵؛کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۲۵۳]

● **جمع و خرج مالیات و سایر وجوه ...** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mālīyāt va sāyer-e vojūh ...
کتابچه جمع و خرج مالیات و سایر وجوه بلده و مستقلات و املاک در سال ۱۳۰۴، ابواب جمعی حبیب الله خان بیگلربیگی. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: حبیب الله در رجب ۱۳۰۵؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۴۰گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۹۹]

● **جمع و خرج مراغه** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e marāqe

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۲۱
آغاز: کتابچه جمع و خرج مفاصاحساب هذه السنه یونت ئیل(سال اسب) ولایت مراغه ابواب جمعی معتمد السلطان میرزا ابوالقاسم خان مستوفی دیوان
ابواب جمعی میرزا ابوالقاسم خان مستوفی؛ خط: سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «صدیق الدوله» (بیضی)؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۵۱۰]

● **جمع و خرج مراغه و محلات** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e marāqe va mahallāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۲۳
نسخه حاضر پیش نویس و فاقد مهر تأیید است؛ خط: سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ اکثر صفحات سفید مانده؛ جلد: میشین سبز، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۳۷ - ۵۱۱]

● **جمع و خرج مشکین و قراچه داغ** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e meškīn va qarāče-dāq

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۲۴
خط: نستعلیق سیاق، بی‌کا، تا: صفر۱۲۵۳ق [مختصر ف: - ۲۳۰]

● **جمع و خرج مفاصا حساب بلوکات ثلاثه ۱۳۲۲ق** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mofāsā hesāb-e bolūkāt-e salāse 1322q

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۱۸۹
خط: سیاق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۲ق [مختصر ف: - ۲۳۱]

● **جمع و خرج مفاصا حساب چهار ایماق** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mofāsā hesāb-e čahār īmāq

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۱۳
خط: سیاق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [مختصر ف: - ۲۳۱]

● **جمع و خرج مفاصا حساب مرند و محال** / اسناد / فارسی
jamʿ va xarj-e mofāsā hesāb-e marand va mahāl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۲

در سال ۱۳۰۸، ابواب جمعی مغرور میرزا اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: ولی عهد بن سلطان مظفرالدین، مستشار السلطنه در جمادی الاول ۱۳۰۹؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ، ابعاد متن: ۸×۱۷، اندازه: ۱۸×۲۸سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۵]

● جمع و خرج ممالک محروسه / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e mamālek-e mahrūse

مخارج و مقرری و مواجب لشکر و ارباب جمعی و مصارف دیوانی شهرهای ایران در سال ۱۲۶۷ق می‌باشد که به قلم سیاق تحریر شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۱۱

آغاز: الملک الله تعالی شانه العزیز صورت جمع و خرج ممالک محروسه مطابق قرار دارد سنه سکوزئیل سنه ۱۲۶۷؛ **انجام:** مصارف صندوقخانه – زرگرخانه – بنایی – مهمانخانه – اخراجات – میرورین – خیامخانه

خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۲سم [ف: ۲۵ – ۲۹۹]

● جمع و خرج مملکت فارس / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e mamlekat-e fārs

کتابچه جمع و خرج مالیاتی و متوجهات توشقان ئیل ۱۳۲۱ فارس در زمان فرمانفرمائی علاء الدوله که ابواب جمعی نصیر دیوان بوده و به تصدیق ۹ نفر مستوفیان رسیده که مهرشان در آخر نسخه دیده می‌شود. ارقام و اعداد به خط سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۴۰

آغاز: هو کتابچه جمع و خرج مالیات و موجهات هذه السنة توشقان ئیل مملکت فارس؛ **انجام:** در دفتر خانه مبارکه دارالخلافه باهره بوده کتابچه مفاصا حساب گرفته تقدیم شود

خط: نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۱ق، جلد: تیماج سرخ، ۳۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۳۰ – ۱۳۱]

● جمع و خرج مهاباد / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e mahābād

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۲

گله داری در سال ۱۳۰۶، ابواب جمعی میرزا حسن علی خان منشی حضور اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: حسن علی؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۶گ، ابعاد متن: ۹×۱۳، اندازه: ۱۸×۳۲سم [سنا: ف: ۲ – ۹۵]

● جمع و خرج نظارت خانه / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e nezārat-xāne

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۱

در سال ۱۳۰۶، ابواب جمعی مغرور میرزا ناظر اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: محمد شفیع در ذیقعده ۱۳۰۶، امیر نظام در رجب ۱۳۰۶؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قرمز، ۴۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۳سم [سنا: ف: ۲–۱۱۷]

● جمع و خرج نظارت خانه / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e nezārat-xāne

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۰۰

از ۱۴ ربیع الثانی تا جمادی الثانی ۱۳۰۳. ابواب جمعی مغرور میرزا ناظر اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: ولی عهد بن سلطان مظفرالدین در شوال ۱۳۰۳، محمد شفیع، امیر نظام در ۲۱ رمضان ۱۳۰۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قرمز، ۱۶گ، ابعاد متن: ۵×۱۴، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۶

در سال ۱۳۰۶، ابواب جمعی مغرور میرزا ناظر. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: محمد شفیع در شوال و رجب ۱۳۰۵، مهر محمد رفیع؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قرمز، ۴۴گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۸

در سال ۱۳۰۷، ابواب جمعی سید ابراهیم تحویل دار اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: سید ابراهیم موسوی در رجب ۱۳۰۷؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قرمز، ۲۸گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۴

در سال ۱۳۰۷، ابواب جمعی مغرور میرزا ناظر اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: ولی عهد بن سلطان مظفرالدین در ذیقعده ۱۳۰۷، محمد شفیع در رجب ۱۳۰۷، امیر نظام در ۲ ذیقعده ۱۳۰۷؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قرمز، ۵۳گ، ابعاد متن: ۷×۱۵، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۷]

● جمع و خرج و دستورالعمل آذربایجان ۱۳۲۸ قمری / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va dastūr-ol-‘amal-e āzarbāyjān 1328 qamarī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۹۰

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۳۲۸ق؛ جلد: تیماج

قهوه‌ای، ۱۷۱ص، [ف: ۲۷/۲ – ۵۲]

● **جمع و خرج و دستورالعمل آذربایجان سال ۱۳۲۶** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va dastūr-ol-‘amal-e āzarbāyjān sāl-e 1326

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۹۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۶ق؛ جلد: تیماج سبز، عطف تیماج مشکی، ۴۲۷ص [ف: ۲۷/۲ – ۵۳]

● **جمع و خرج و دستورالعمل آذربایجان سال ۱۳۲۷** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va dastūr-ol-‘amal-e āzarbāyjān sāl-e 1327

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۹۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۷ق، جلد: تیماج قرمز، ۳۶۵ص [ف: ۲۷/۲ – ۵۳]

● **جمع و خرج و دستورالعمل خلخال** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va dastūr-ol-‘amal-e xalxāl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۲۶

آغاز: کتابچه جمع و خرج مفاصا حساب مالیات و فروعات ولایت خلخال

سال ۱۲۹۹ (ثیلان ایل) ابواب جمعی نصرت الخاقان میرزا ابوالقاسم خان مستوفی؛ خط: سیاق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ مهر: «صدیق الدوله ۱۲۹۱»؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۷ – ۵۱۲]

● **جمع و خرج و دستورالعمل مالیاتی یزد** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va dastūr-ol-‘amal-e mālīyātī-ye yazd

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۹۱-ف

در ۱۳۲۵. نسخه اصل: مجلس؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ – ۱۹۵]

● **جمع و خرج ولایت قراچه داغ** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e velāyat-e qarāče-dāq

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۲۲

سال ۱۳۰۱ (پیچی ئیل) ابواب جمعی میرزا ابوالقاسم خان مستوفی؛ خط: سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «صدیق الدوله ۱۲۹۱» (بیضی) آمده؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۳۷ – ۵۱۱]

● **جمع و خرج و مفاصا حساب فارس** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va mofāsā hesāb-e fārs

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۰

در سال ۱۳۲۱، ابواب جمعی علاء الدوله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: سلطان عبدالمجید، وزیر دفتر، کمال الدوله، عضدالملک، غلامحسین بن محمد، محد رضا بن نصرالله، علی رضا بن محمود، معاون السلطنه، عین الممالک؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز، ۵۲گ، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۲۱×۳۴سم [سنا: ف: ۲ – ۱۱۵]

● **جمع و خرج و مفاصا حساب ولایت عربستان** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va mofāsā hesāb-e velāyat-e ‘arabestān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۱

در سال ۱۲۹۹، ابواب جمعی احتشام السلطنه. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۳۳گ، ابعاد متن: ۸×۱۲، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۹۷]

● **جمع و خرج و وجوه نقدی و بروات تجارتی و ...** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj va vojūh-e naqdī va baravāt-e tejāratī va ...

کتابچه جمع و خرج و وجوه نقدی و بروات تجارتی و غیره ظل السلطان از سال ۱۳۰۳ تا ۱۳۰۴، ابواب جمعی میرزا عبدالحسین خان انصاری. اعداد به سیاق است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: عبدالحسین انصاری؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور، ۳۱گ، ابعاد متن: ۹×۱۵، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۵]

● **جمع و خرج یزد** / اسناد / فارسی

jam‘ va xarj-e yazd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۸۰

در سال ۱۳۰۸، ابواب جمعی میرزا زکی خان. اعداد به سیاق است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: نصرالله، محمد زکی؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور، ۸گ، ابعاد متن: ۸×۱۰، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۲ – ۱۰۱]

← جمعه ← وجه تسمیه جمعه

● **جمعیت تهران = آمار تهران = نفوس تهران** / جغرافیا / فارسی

āmār-e tehrān

نجم الدوله، عبدالغفار بن علی، ۱۲۵۹ - ۱۳۲۶ قمری

najm-od-dowle, ʻabd-ol-qaffār ebn-e ʻalī (1843 - 1908)

به دستور: اعتضاد السلطنه

از عبدالغفار اصفهانی منجم باشی معلم دارالفنون که می‌گوید ما در این شهر در دو ماه خانه به خانه آمارگیری کرده، شماره جمعیت آن صد و چهل و هفت هزار و دویست پنجاه شش تن بود به جز سپاهیان و نه هزار و پانصد و هشتاد خانه بود و در هر خانه نزدیک شانزده تن می‌زیستند. هشت تن از شاگردان دارالفنون به‌کار این آمارگیری در چهار کوی تهران: عودلاجان، چاله میدان، سنگلج، بازار با ارگ گمارده شده بودند و این کار به دستور ناصرالدین شاه انجام شد.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چون بر حسب امر قضا جریان دارای جهان و داور گیتی ستان ...

انجام: و براهین عقلیه و تجربه بسیار در دست است که در این مختصر رساله نگنجد و ما بدانچه ذکر شد اکتفا نمائیم.

چاپ: به اهتمام ناصر پاکدامن، فرهنگ ایران زمین، ۲۰ (۱۳۵۳)

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: مقوا رویه تافته، ۵۰گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۲۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، کمندکشی شده، رکابه‌دار؛ اهدایی: محسن امینی مجدی، آذر ۱۳۱۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۶۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۱۳/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۴۶گ (۱۴۳پ-۱۸۸ر)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۱۴۲]

● **جمعیت شناسی عمومی** / اقتصاد / فارسی

jamʻīyat-šenāsī-ye ʻomūmī

دادبخش، محمد، ق۱۴ قمری

dādbaxš, mohammad (- 20c)

تقریر درس‌های دکتر پاکدامن در سال دوم اقتصاد و مشتمل بر هشت «فصل»: ۱. تعریف و تقسیم بندی جمعیت شناسی و رابطه آن با علوم دیگر؛ ۲. تاریخ عقاید مربوط به جمعیت؛ ۳. روش‌های جمع‌آوری اطلاعات درباره جمعیت؛ ۴. بنیان جمعیت؛ ۵. اندازه‌گیری تغییرات و تحولات جمعیت؛ ۶. زاد و ولد و باروری (حرکت جمعیت)؛ ۷. مرگ و میر؛ ۸. رشد جمعیت.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۳۴/۵

آغاز: فصل اول: تعریف و تقسیم بندی و رابطه جمعیت شناسی با علوم دیگر، ۱- تعریف جمعیت شناسی: لغت دموگرافی برای اولین بار در سال ۱۸۵۵

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۳گ (۲۲۵-۲۵۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۰۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۰۶/۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۳۴۴]

● **جمعیت هر یک از پنج کره زمین** / هیئت / فارسی

jamʻīyat har yek az panj kore-ye zamīn

به صورت جدول و ناتمام است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۸/۵

خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید بن حاجی ملاعبدالجواد خطیب و خادم مشهد، تا: ۱۰ شوال ۱۲۹۷ق؛ افتادگی: انجام؛ با رموز و ارقام و جداول نجومی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۹]

● **الجمل** / منطق / عربی

al-jumal

خونجی، محمد بن ناماور، ۵۹۰ - ۶۴۶ قمری

xūnjī, mohammad ebn-e nāmāvar (1195 - 1249)

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله الطاهرین، فهذه جمل ینضبط بها قواعد المنطق و احکامه وصنفتها لجمع من کبار العلماء و اعیان الفضلاء من اخوانی فی الدین مستمدا من الله حسن التوفیق، دلالة اللفظ علی المعنی لوضعه له مطابقة

انجام: و ان کانت مانعة الخلو فعلی العکس و هذا آخرما قصدنا ذکره فی هذا المختصر و لواهب العقل الحمد بلانهایة و الشکر بلاغایة و الصلوة علی سیدنا محمد و آله الطاهرین و صحبه الاکرمین

چاپ: تونس، محقق: سعد غراب، مطبعة العصریة، تحت عنوان رسالتان فی المنطق، ۱۳۴۸ق

شرح و حواشی:

۱- شرح الجمل؛ جرجانی، علی بن محمد (۷۴۰-۸۱۶)؛

۲- شرح الجمل (۴ عنوان ناشناس)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن طیب خادم گویا جوربدی، تا: حدود ۶۶۷ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶گ (۴۰ر-۴۵ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۲۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب و معجم، کا: محمد بن احمد بن صقر بن سلام تدمری شافعی، تا: ۲۵ جمادی الاول ۷۴۲ق، جا: مکه مکرمه؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۷۰]

● الجمل / نحو / عربی

al-jumal

در بیان انواع جمله، صفت جمله و ... در چهار «باب» نخستین: «فی شرح الجملة و ذکر اقسامها و احکامها و فیه اربع مسائل»
آغاز: بسمله، نحمده مصلیا مسلما یا فتاح هو المستغاث اعلم ان اصل الجمله علی اربعه اوجه اسمیه و فعلیه و ظرفیه و شرطیه فالاسمیه ...

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۸۱/۱
آغاز: التجنیس التام اللفظی و الخطی (و من الله استمد) ای اطلب المداد؛ **انجام:** و اراد ابطاله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۴گ (۲پ-۳۵پ)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۴۰۷۵]

۲. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۳۷/۴
آغاز: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۹۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۴۷/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** نظائره کثیرة فی العبارات
خط: نسخ تحریری، کا: محمد پادشاه، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: هندی، ۲گ (۶۹پ-۷۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۴۷۵]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۱۲
آغاز: برابر**انجام:** مثل جاءنی زید و ابوه راکب المعطوفه ما عطف علی سابقه و نظائره کثیره فی العبارات العربیه تمت الجمل
در بعضی از قسمت‌های آن بین سطور، فارسی توضیح داده شده؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲گ (۲۵۱پ-۲۵۲)، ۱۳ سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [رایانه]

● الجمل (منظومة فی) / نحو / عربی

al-jumal (mnẓ.-un fī)

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۹/۴/۴-۶۳۸۳
فی بیان الجمل التی لها محل من الاعراب و الذی لا محل لها؛
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی تریاکی، ۱ص، ۱۳ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۲۱۰]

● جمل اسم اعظم / نحو / فارسی

jomal-e esm-e aʻzam

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۴/۵
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱گ (۲۷ر-۲۷پ)، ۱۴ سطر [ف: ۳۶ - ۲۵]

● الجمل الاسمیة المبدوة بالفعل / نحو / عربی

al-jumal-ul ismīyat-ul mubdawat-u bi-l-fiʻl

درباره جملات اسمیه که با فعل ابتداء شده و بررسی آنها با استفاده از کلام ابن حاجب و محقق رضی و جز آنها با بیان اشکالات و جواب هر یک.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۶/۳
آغاز: بسمله، اعلم ان قولهم ضرب فعل ماض و من حرف جر مثلا مما خفی علی جمع کثیر من المحصلین بل اشکل علی جم غفیر من المحققین حتی قال الامام فی بعض تصانیفه ان المحکوم علیه فی قولکم ضرب فعل ماض مثلا ان کان اسماً؛ **انجام:** هذا خلاصه الکلام فی توضیح المرام و فی کل مرتبه کلام طویناه لضیق المقام و التوفیق من العلیم العلام و الصلوة و السلام و الصلوة و السلام علی خیر الانام محمد و آله الکرام تم بعون الله
کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ ۱۰۶۵ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴ص (۹۱-۹۴)، اندازه: ۱۵× ۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۴۸۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۲۳/۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۱۲۷]

● الجمل الاشراقیة / فلسفه / عربی

al-jumal-ul išrāqīya

شریف رازی، عباسقلی بن قنبر علی، ۱۲۹۱-۱۳۷۴قمری
šarīf-e rāzī, ʻabbās-qolī ebn-e qanbar ʻalī (1874 - 1955)
وابسته به: شرح حکمة الاشراق؛ قطب الدین شیرازی، محمود بن مسعود (۶۳۴-۷۱۰ق)
رساله مختصری است در خرده‌گیری بر برخی از مباحث «شرح حکمت الاشراق».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۳۸

آغاز: پس از خطبه و نام مؤلف: هذه جمل من شرح حکمت الاشراق لمحمود؛ **انجام:** هذا ما اردنا ذکره من مواضع البحث
خط: نستعلیق و شکسته، کاتب = مؤلف، تا: محرم ۱۳۶۱ق، محرم ۱۳۶۳؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۱ - ۸۷]

● **جمل اصول التصریف** / صرف و نحو / عربی
jumal-u usūl-it taṣrīf
ابن جنی، عثمان بن جنی، ۳۰۰ - ۳۹۲ ؟ قمری
ebn-e jennī, o'smān ebn-e jennī (913 - 1003)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۶/۸عکسی
آغاز: بسمله. هذه جمل من أصول التصریف یقرب تأملها و ثقل الکلفة علی ملتمس الفایدة ... القول علی معنی قولنا التصریف؛
انجام: و الادغام له قسم برأسه. تمت الجملة التی اقتضتها الحال و بالله التوفیق
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۳۹۲۵ (فهرس المخطوطات العربیة فی مکتبة شستربیتی، ترجمه محمود شاکر سعید ۵۳۷/۱-۵۳۹)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، جا: مدرسه حنفیه حماة؛ مصحح، مقابله شده، با نشانی بلاغ، چند یادداشت مطالعه و نظر در رساله‌های مجموعه در نسخه ثبت شده از جمله به وسیله یحیی بن محمد ناصری انصاری؛ ۱۳ص (۱۶۳-۱۷۵)، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۳۵]

● **جمل الاعراب** / نحو / عربی
jumal-ul i'rāb
فراهیدی، خلیل بن احمد، ۱۰۰ - ۱۷۵ ؟ قمری
Farāhīdī, xalīl ebn-e ahmad (719 - 792)

متن مختصر و مشهوری است در نحو با احتجاجات قرآنی و شواهد شعری، از تألیفات ابوعبدالرحمن خلیل بن احمد بن عمرو بن تمیم فراهیدی استاد سیبویه و امام نحویین. در این رساله اقسام چهارگانه اعراب جمله‌ها و جمله‌هایی که با حروف «الف» و «لام» و «هاء» و «تاء» و «لا» و «ما» آمیخته، بررسی شده است. مشتمل بر یازده «باب»: باب جمل المنصوبات (مشتمل بر ۴۸ وجه)؛ باب جمل الرفع (در ۲۸ وجه)؛ باب جمل الجر (شامل ۷ وجه)؛ باب جمل الجزم (حاوی ۱۱ وجه)؛ باب جمل الالفات (در بیان ۲۲ نوع الف)؛ باب جمل اللامات (در تعریف ۳۰ نوع)؛ باب جمل الهاءات (در توضیح ۹ نوع)؛ باب جمل التاءات (در تبیین ۱۴ نوع)؛ باب الواوات (در تعریف ۱۰ نوع)؛ باب جمل اللام الفات (در بیان ۱۲ نوع)؛ باب جمل الماءات (در توضیح ۱۴ نوع). مؤلف الذریعه (۱۴۳:۵) این کتاب را آورده و فرموده‌اند: «تألیف پیشوای لغت ابوعبدالرحمن خلیل بن احمد بن عمرو بن تمیم أزدی بصری (متوفی ۱۷۰ یا ۱۷۵) است که علامه حلی در خلاصة الأقوال (ص۳۳) تصریح به تشیع و امامی بودن او نموده است. صاحب «ریاض العلماء» آن را «جمل الإعراب» و سیوطی در «بغیة الوعاة» (۲۴۳-۲۴۵) «الجمل» و ابن خلکان «کتاب العوامل» خوانده‌اند ... نسخه جدید مورخ ۱۲۶۰ این کتاب در کتابخانه شیخ محمد سماوی در نجف اشرف موجود، و صاحب ریاض العلماء» نسخه قدیمی آن را سراغ داشته است». طاشکپری زاده نیز در «مفتاح السعاده (۹۴:۱-۹۶) در ترجمه خلیل از این کتاب به نام «الجمل» یاد کرده و همچنین مؤلف «روضات الجنات» (۲۷۱-۲۷۴) که شرح حال خلیل را نگاشته‌اند پس از نقل کلام سیوطی و بحث درباره «کتاب العین» می‌گویند: «و کتابه الجمل، صغیر جداً، و کأن عندنا نسخة منه، و له ایضاً کتاب فی العوامل». نویسنده «ریحانة الأدب» (۱۲۰:۵) و مؤلف «معجم المؤلفین (۱۱۲:۴) نیز «جمل» را در تألیفات خلیل آورده‌اند، لکن این کتاب در «کشف الظنون» به هیچ عنوان مذکور نیست. در «فهرست المخطوطات المصورة» (۸۲:۱) پس از معرفی سه نسخه از کتاب «الجمل فی النحو» تألیف ابوالقاسم عبدالرحمن بن اسحق زجاجی نحوی (متوفای ۳۳۹) که بطبع هم رسیده، وصف نسخه‌ای از کتاب مورد بحث که در کتابخانه أیاصوفیای ترکیه موجود است چنین آمده: «الجمل، فی النحو. کتب علیه أنه للخیل بن أحمد الفراهیدی، و هذا خطأ. فالکتاب لعالم من العلماء المتأخرین عن عصر الخلیل. نسخة کتبت فی القرن السابع. أیا صوفیا ...». در «مجلة معهد المخطوطات العربیه» (۲۵:۵ و ۲۸) که دانشمند فاضل آقای دکتر حسین علی محفوظ کاظمینی فهرست نفائس کتابخانه آستان قدس علوی را در نجف اشرف نشان داده‌اند، دو نسخه به نام‌های «الجمل فی النحو» و «جمل علم النحو» دیده می‌شود که ممکن است یکی از آنها یا هر دو همین کتاب مورد بحث باشد.

آغاز: بسمله قال الخلیل بن احمد رحمه الله تعالی هذا کتاب جمل الاعراب اذ کان جمیع النحو فی الرفع و النصب و الجر و جمل الالفات و اللامات و الهاءات ... باب جمل النصب ...
انجام: وقس علی ما یثبت لک انشاءالله تعالی وهذا ما وجدناه مکتوباً والحمدلله علی اتمامه وکماله وصلی الله علی محمد المصطفی وآله واصحابه الطیبین الطاهرین.
[الاوقاف العامة موصل ۹۵/۲؛ ملک، ج۵، ص۵۰ (با نام کتاب فی النحو از ناشناس)؛ بروکلمان ج۲، ص۱۳۲]

شرح و حواشی:
۱- شرح جمل الاعراب

۱. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۷۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ذیحجه ۱۰۴۶ق، جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۶ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۵/۴×۱۸سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۰۷]

۲. اصفهان؛ کتابخانه‌های اصفهان؛ شماره نسخه:۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فخرالدین دزفولی، تا: ۳ ذیحجه ۱۱۲۴ق؛ با این مطالب: «هذه رسالة للخلیل بن احمد النحوی الصرفی، و هذا من العجائب الغرائب و من الاتفاقات»، حاشیه‌هایی به‌خط مرحوم عالم فاضل سید محمد جواد برادر صاحب روضات، در پایان یکی از این حواشی نام خود را چنین نوشته «جواد بن زین العابدین الموسوی الحسینی الهاشمی» و ذیل همین حاشیه شخص دیگری گویا مرحوم آیة الله آقا میرزا محمد هاشم - برادر آقا سید جواد - حاشیه‌ای نوشته و نظر او در آنجا تخطئه کرده است؛ تملک: محمد بن مرحوم شیخ علی؛ مهر: «محمد رسول الله»، «افوض امری الله، عبده محمد»، «صائب بن عبدالرحیم ۱۱۳۶»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۵۱گ، ۱۲سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [فهرست روضاتی: - ۳۱۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن ملا بابا بن ملا نصیر ولوئی، تا: چهارشنبه ۱۵ ربیع الثانی ۱۲۴۵ق، جا: ولوئه؛ مصحح، یادداشت سید محمد مشکوة که این نسخه را با نسخه‌ای به خط فخر الدین بن میرزا محمد مهدی بن ملا محمد باقر فشارکی اصفهانی نوشته شده در ۲۵ رجب ۱۳۱۵ق سنجیده و تمامی اختلافات صحیح و غلط را در هامش صفحات یاداشت کرده؛ مهر: کاتب «عبده علی اکبر ۱۲۴۰» (بیضی)، «این کتاب مستطاب داخل کتابخانه جناب میرزا محمد خان مستوفی شد» (مستطیل)، «الواثق بالله الغنی عبده علی اکبر ۱۲۴۹» (مستطیل)؛ کاغذ: فرنگی نیلی آهار مهره، جلد: تیماج زیتونی، ۲۴گ (۱پ-۲۴ر)، ۱۶ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۹۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ممتاز، کا: علی محمد ابن حاج محمد حسن نجف آبادی، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: ترمه، ۲۳گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۲ - ۶۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۶۲/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۲گ (۱۸پ-۵۹پ) [ف: ۷ - ۲۶۶۳]

● جملة من المباحث الاصلیة و القواعد الاحکامیة /

اصول فقه / عربی

jumlat-un min-al mabāḥiṯ-il aṣlīya wa-l qawā'id-il aḥkāmīya

قزوینی، عبدالوهاب بن محمد علی، ق۱۳ قمری

qazvīnī, 'abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۳۲/۲

آغاز: الحمد الله الذی اظهر مراده فی الخطابات التکلیفیة؛ **انجام:** سفید گذارده شده: و تفارق الثانی فی الکافر

خط: نسخ، کا: بیابانکی قزوینی، تا: قرن ۱۳؛ محشی با عبارت «منه دام ظله» (گویا از همین بیابانکی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۸۴گ (۲۳پ-۱۰۶ر)، ۱۸ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۱۶۰]

● الجمل الخبریة المصروفة عن حقائقها إلی إنشاء الحکم / اصول فقه / عربی

al-jumal-ul xabarīyyat-ul maṣrūfa 'an ḥaqā'iq-i-hā ilā inšā'-il ḥukm

آرانی کاشانی، ابوطالب بن محمد حسن، ق۱۳ قمری

ārānī kāšānī, abu-tāleb ebn-e mohammad hasan (- 19c)

بررسی اقوال در جملات خبری است که به نسبت‌های انشائی (نفس الامری) مصروع شده‌اند، در چند منزل.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۸/۶

آغاز: الحمد ... أما بعد فنقول: إنهم اختلفوا فی مدلول الجمل الخبریة المصروفة باحدی الصوارف المعتبرة عن حقائقها المعلومة

نسخه اصل: کتابخانه امامزاده محمد هلال-آران۷۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی از مؤلف و غیره؛ ۱۶ص (۱۱۸-۱۳۳) [عکسی ف: ۱ - ۳۵۴]

← جمل العقائد ⟵ الجمل فی الکلام

● جمل العلم و العمل / کلام و اعتقادات، فقه / عربی

jumal-ul 'ilm wa-l 'amal

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری

'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

رساله موجز و جامعی در کلام است که از حسن و قبح، توحید، عدل، نبوت، امامت، آجال، ارزاق، اسعار بحث شده و مسائل فقهی از طهارت تا زکات به رشته تحریر در آورده است. مؤلف در پایان، تفصیل بیشتر را به دو کتاب «ذخیره» و «مصباح» خویش که اولی در اصول و دومی در فروع دین می‌باشد ارجاع داده است. «شیخ الطائفة» این کتاب را شرح نموده و نام آن را التمهید نهاده، از آنجا که تنها بخش اصول عقاید را شامل می‌شود. از این رو التمهید الاصول نام گرفته، جز او، قاضی عبدالعزیز ابن براج (- ۴۸۱ق)، شاگرد شیخ طوسی نیز این اثر را شرح نموده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله کما هو اهله و مستحقه و صلی الله علی سید الانبیاء ... اما بعد احببت الی ما سألنیه الاستاد ادام الله تاییده من املاء مختصر یحیط بما یجب اعتقاده فی جمیع اصول الدین

ثم ما يجب عمله من الشرعيات التى لا ينكاد المكلف من وجوبها عليه لعموم البلوى بها ...
انجام: و من اراد التفريع و استيفاء الشرع و ابوابه فعليه بكتابنا المعروف بالمصباح و من اراد الاقتصاد فما اوردناه هنا كاف شاف. والله تعالى هو الموفق للصواب
چاپ: بغداد، محقق احمد الحسینی، چاپ اول، ۱۵۳ص، ۱۳۸۶ق؛ ضمن الرسائل الشريف المرتضى، قم، دارالقرآن الكريم، ۱۴۰۵ق، تحقیق سید مهدی رجائی، الجزء الثالثة، ص ۷-۸۱

[الذريعة ۱۴۴/۵؛ كشف الحجب ۱۵۸]

شرح و حواشی:

۱- التمهيد فى الاصول = تمهيد الاصول = شرح جمل العلم؛ شیخ طوسی، محمد بن حسن (۳۸۵-۴۶۰)
۲- شرح جمل العلم و العمل؛ ابن براج، عبدالعزيز بن نحرير (۴۰۰-۴۸۱)
۳- شرح جمل العلم و العمل (دو عنوان)
۴- شرح جمل العلم و العمل = شرح جمل الاعتقاد (دو عنوان)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۴۵/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اذا كنا قد انتهينا الى هذه الغاية فقد و فينا بما شرطنا فى صدر هذا الكتاب بعون الله الملك الوهاب
خط: نسخ معرب، کا: محمد علی بن جبرئیل بن حسین، تا: چهارشنبه ۲۳ ذیحجه ۸۱۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۶گ (۸۶پ-۱۶۱پ)، ۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۵ - ۳۱۰]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۶۸/۳
طهارت تا زكوة؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن حسین، تا: سه‌شنبه ۱۱ شعبان ۱۰۲۳ق؛ ۳۱گ (۱۸۵-۲۱۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۵۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۳/۴۳
آغازو انجام: برابر
خط: نسخ، کا: راشد بن محمد شاه ولی، تا: ۱۰۴۸ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی؛ ۲۰گ (۲۰۳پ-۲۲۲پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۲ - ۷۷۴]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: لطفعلی بن محمد کاظم در ۱۳۳۵، آقا سعید اسمعیل مجتهد بهبهانی پسر سید عبدالله بهبهانی مشروطه خواه در ۱۲۷۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کبود، ۳۵گ، ۱۶ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۴۱۷۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۳۰/۳
بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: کربلا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۲۰ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۰۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۲۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بالذخيرة فان اثر الزيادة و الاستقصاء فعليه بكتابنا الملخص و من اراد التفريع و استيفاء مسايل الشرع كله و ابواب فعليه
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد تقی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹ص (۳۰۶-۳۴۴)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۸۰۸]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۵]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۱۰-۲۱/۱۳۰
آغاز: مقدمه فمن اراد الغايط طلب ساترا يتخل به و لايكونن - لا فى نزال و لامقسط الثمار و لاجاده طريق و لامورد المياه؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۴۶ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۸۴]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۸۱۱
آغاز: برابر؛**انجام:** و اذا صادفى الحرم كان عليه الفداء و القيمة او القيمة مضاعفة و من وجب عليه فداء
از اواخر حج تا پایان زکات؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن ابوالقاسم بن علی اشرف، تا: ۱۲۳۱ق؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۶۸]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۷/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، تاک ۱۲۳۴ق؛ ۲۹۹گ (۳۸ر-۳۳۶)، ۳۱ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه:۲۰/۵×۳۰سم[ف:۱۶- ۱۱]

۱۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۰۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۵ رمضان ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

۱۲. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۵۵/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۵گ (۲۷پ-۵۱ر)، ۱۹ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۹۳]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۶۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا: ۲۰ ربیع الاول ۱۳۴۴ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد:مقوا،۱۵گ،۲۳سطر،اندازه: ۱۷×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۶]

۱۴. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۸/۱
خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن محمد صادق قمی، تا: ۱۳۷۱ق؛ ۱۹گ (۱ر-۱۹ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۶]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۶۲/۲۹-ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۷۵]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵گ (۵۷ر-۸۱ر). [ف: ۵ - ۱۸۴۳]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۲۷/۱

نسخه جزو علم این رساله است؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم ذاکر حسینی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۳۱۹]

۱۸. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۳

مبحث قبله آن است با ترجمه آن به فارسی؛ خط: نسخ، کا: ابوالفضل بن ملا عبدالجواد اردبیلی، بی‌تا؛ ۲گ (۳۷پ-۳۸ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [صد و شصت نسخه: - ۶۹]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۰۱/۲-عکس

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۵۹]

۲۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۳۰۹۰/۳ عکسی

آغاز: بسمله و به نستعین حمدله افعال المکلفین علی قسمین حسن و قبیح فالحسن علی ثلاثة اقسام

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۱گ (۲۳-۳۳)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۳۳۹]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۱۲/۱۲

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة علی نبیه محمد خاتم النبین و آله الطاهرین. افعال علی قسمین حسن و قبح، فالحسن علی ثلاثة اقسام؛ **انجام:** علی تسعیره اضیف الی العباد و بالعکس من ذلک الرخص. و هذه جملة کافیة فیما قصدناه. تم و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با حاشیه‌هایی به خط کاتب؛ جلد: رویه کاغذی، ۱۰گ (۶۱پ-۷۰پ)، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۴۷۶]

● جمل الغرائب و فضل العجائب / حدیث / عربی

jumal-ul ġarā'ib wa faḍl-ul ʻajā'ib

گویا همانکه در الذریعة (۱۴۴/۵) یاد شده و جز آنچه که چلبی آورده است. در ص ع تاریخ تألیف ۵۰۵ یاد شده است. از چهارده کتاب، ده کتاب نخستین در آن هست، از التوحید و الایمان تا الحکم و الاداب.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۹۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: رویه ترمه مغزی میشن سیاه، ۱۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۹/۱سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

● جمل الفلسفة / فلسفه / عربی

jumal-ul falsafa

کتاب گزیده روان شش رساله از «رسائل اخوان الصفا» است. عنوان باب را تبدیل به «مقاله» نموده و مطالب هر مقالی با حروف استفهام «ما، کم، هل» و به‌طور پرسش و پاسخ ذکر شده است. نام کتاب در هر مقالی چنان است که ضبط شد. به‌جز تنها در پایان مقال دوم که «جوامع الفلسفة» نوشته شده. محتوای این کتاب: مقالات در مباحث هندسه، نجوم، موسیقی، منطق، الهیات.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۹۵

آغاز: یزاد علیها زاویة ما حادة فان الزاویة المجتمعة؛ **انجام:** اسباب معیشتهم و مصالح معادهم و انسان ممیر عن سایر الناس تبالهه (کذ)

خط: نسخ، کا: ع. ب. دالفیاض (کذ)، تا: ۱۰۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاتب نسخه آورده است که این نسخه را رونویسی کرده از نسخه‌ای که در ۹ شب گذشته از ذیقعده ۵۰۹ نوشته شده بود. از این رو مؤلف باید از مردمان اوایل قرن ششم به ماقبل باشد؛ واقف: تقی مدرس رضوی، ۱۴ شهریور ۱۳۲۳؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: میشن خرمایی، ۲۰۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۱ - ۸۸]

←الجمل فی الکلام ← جمل العلم و العمل
←الجمل فی النحو ← الجمل فی عوامل الاعراب

● الجمل فی النحو (مختصر) = مختصر العوامل / نحو / عربی

al-jumal fi-n naḥw (mx.) = muxtaṣar-ul ʻawāmil

وابسته به: الجمل فی عوامل الاعراب = جرجانیة = الجمل فی النحو؛ جرجانی، عبدالقاهر بن عبدالرحمن (-۴۷۱)

جرجانی کتاب الجمل فی النحو (الجرجانیة، الجمل فی عوامل الاعراب) را در پنج «فصل» تألیف نمود. بعد از آن خود آن را تلخیص نموده به نام «العوامل المائة» نام نهاد. بعد از جرجانی شروح متعددی بر «العوامل المائة» نگاشته شد و همچنین چندین تلخیص دیگر از «الجمل فی النحو» صورت گرفت. کتاب حاضر یکی از تلخیص‌های کتاب جمل است که در آن عوامل نحوی بر طبق رأی جرجانی در صد عامل بیان شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۸۶/۲

آغاز: الحمدلله علی جزیل نواله و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین اما بعد؛ **انجام:** حروف العطف عشرة الواو و الفاء و ثم واو وام و اما وبل ولکن و حتی تمت

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن احمد بن ملا احمد درگاهی، تا: ۱۱۹۹ق؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۳گ (۳۲پ-۴۴ر)، ۱۷ سطر،

اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۴۱۰]

● الجمل فی عوامل الاعراب = جرجانیة = الجمل فی النحو / نحو / عربی

al-jumal fī ʻawāmil-il aʻrāb = jurjānīya = al-jumal fi-n naḥw

جرجانی، عبدالقاهر بن عبدالرحمن، - ۴۷۱ ؟ قمری

jorjānī, ʻabd-ol-qāher ebn-e ʻabd-or-rahmān (- 1079)

کتاب جمل که به نام جرجانیه نیز مشهور می‌باشد یکی از مؤلفات مفیده و مختصره در علم نحو می‌باشد، درحدود ۶۰۰ بیت کتابت دارد، مشتمل بر پنج «فصل»: ۱. مقدمات؛ ۲. عوامل از افعال؛ ۳. عوامل از حروف؛ ۴. عوامل از اسماء؛ ۵. اشیاء منفرده.

آغاز: بسمله، الحمدلله حمد الشاکرین ... قال الشیخ الامام ابوبکر عبدالقاهربن عبدالرحمان بن محمد الجرجانی ره: هذه جمل رتبتها ترتیباً قریب المتناول و ضمنتها جمیع العوامل ... و جعلتها خمسة فصول الاول فی المقدمات و الثانی فی عوامل الافعال و الثالث فی الحروف و الرابع فی الاسماء و الخامس فی الاشیاء منفردة

انجام: کقولك زید خرج علامه فالهاء ذکر زید ولوقلت زید قائم عمرو لم یجز فکذا الباقی فهذا آخر ما اردنا من الجمل فی العوامل الاعراب قد تم

چاپ: محقق: علی حیدر، دمشق، ۱۳۹۱ق، چاپ اول، ۵۲ص

[کشف الظنون ۶۰۲/۱ و ۶۰۴]

شرح و حواشی:

۱- الحلل فی شرح ابیات الجمل؛ بطلیوسی، عبدالله بن محمد (۴۴۴-۵۲۱)

۲- شرح الجمل = شرح جرجانیه؛ ادیب، احمد بن محمد

۳- الجمل فی النحو (مختصر) = مختصر العوامل

۴- شرح الجمل

۵- شرح الجمل فی النحو

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۱۱/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۵۱۹ق؛ کاغذ: متن دولت آبادی و حاشیه فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۷ سطر [ف: ۵ - ۲۸۱]

۲. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۸۱/۲

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۰۵ق [ف: ۲۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۵ شعبان موافق سلخ تیر ۹۴۱ق؛ رکابه‌دار. محشی به فارسی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۲۸]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حروف العطف عشرة الواو و الفاء و ثم و أو و أم و إما و بل ولکن و لا و حتی

خط: نسخ معرب، کا: یوسف بن اسماعیل لکاجانی، تا: جمادی الثانی ۹۶۴ق؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۲۲ - ۴۴]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۱۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۲ق؛ وقفنامه ملا ابراهیم در تاریخ ذیقعده ۱۲۸۹ [رایانه]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۲-طباطبائی

آغاز: و ما دخله الزوائد الاربع مثل افعل و نفعل و یفعل و یسمی المضارع و هو یشتمل الحاضر و المستقبل

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی، تعلیقاتی با امضای احمد شهوکی و تعلیقاتی به نقل از ابوسعید بن احمد زواری و شرح اللباب مولانا نورالله؛ کاغذ: کاهی رنگ، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۶گ، ۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲۴ - ۳۳۰]

۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۲۰/۲

خط: نسخ، کا: مهدی بن محمد حسین یزدی، تا: شوال ۱۰۱۴ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۶۱گ (۹-۶۹)، ۷ سطر (۵/۵×۹)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۳۲۷]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۱۱۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و المکسورة فی فعلت و فعلتما و فعلتم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (یک یا چند ورق)؛ محشی به فارسی به امضاء ح و مطالب را گاهی به نظم فارسی ذکر نموده و درحاشیه یکی از صفحات همین محشی تولد فرزند خود محمد را به سال ۱۱۹ که یا ۱۰۱۹ و یا ۱۱۰۹ بوده یادداشت نموده و خط اصل نسخه پیشتر از سال ۱۰۱۹ کهنه‌تر به نظر می‌آید؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج.، ۹۸ص، ۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۳۱۶]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: غیاث الدین علی بن امین الدین محمد شریف سلمانی، تا: غره محرم ۱۰۲۷ق؛ مصحح؛ تملک: عماد الدین موسوی بهبهانی به تاریخ ۱۲۸۶؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ - ۳۲۶]

۱۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۴۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۲۹ق؛ محشی به فارسی؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۵۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۵۸]

۱۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۹۲۰/۲**
آغاز: برابر؛**انجام:** و ان کان علی ثلثة احرف فلا تقول فی ... اعوده و فی سودما اسود فهذه حال
خط: نسخ، کا: خواجه علی سبزواری، تا: شعبان ۱۰۵۰ق؛ افتادگی: انجام (تا اوایل فصل دوم را بیشتر ندارد)؛ واقف: فاضلخان؛ کاغذ: حنایی و فستقی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۰۳]

۱۲. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۲۲-۱۷/۱۰۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن محمدرضا، تا: شوال ۱۰۷۳ق؛ جلد:مقوایی سفید، ۳۰گ،۱۲سطر،اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳-۱۱۸۳]

۱۳. **دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۱۰۵/۱**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره شوال ۱۰۸۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف مخ: - ۵۹]

۱۴. **کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۸۸/۱**
خط: نسخ، کا: میرهاشم بن میر ابوطالب حسنی حسینی اصفهانی، تا: ۱۰۷۷-۱۰۸۷؛ ۳۹گ (۱پ-۳۹پ)، اندازه: ۷/۵×۱۷سم [ف:۶۷]

۱۵. **کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره۷/**
کاتب:علی بن سهراب،تا:یک‌شنبه صفر۱۰۸۸ق[تراثنا:س۲ش۴-۴۳]

۱۶. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۹۴۹**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ شعبان ۱۰۸۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵۸گ، ۸ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۴۱]

۱۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۸۱/۲**
آغاز: برابر؛**انجام:** (باب ۵ از فصل ۵) و الثانی خبر کان و اخواتها کقولک کان زیدا بوه منطلق فابوه منطلق فی موضع النصب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام (اندکی از پایان باب ۵ فصل ۵ را ندارد)؛ کاغذ: اصفهانی شکری تیره آهاردار، جلد: تیماج سبز، ۴۳ص (۶۴-۱۰۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۳۵۷]

۱۸. **شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹**
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۱۹. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۴۱/۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی به فارسی؛ کاغذ: سپاهانی و اندکی فرنگی، جلد: مقوا، ۴۰گ (۹۰پ-۱۲۹پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۴۰]

۲۰. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳-۲۰۲/۳۰-۱۶/۳۰**
آغاز: برابر؛ **انجام:** و من التمییز کم و له معنیان و الاستفهام و الخبر فهو فی الاستفهام و فهو فی الاستفهام بمنزلة عشرین تقول کم رجلا جاءک کانک
خط: نسخ، کا: میر جعفر بن شمس الدین، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۴]

۲۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۱۲/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۴گ (۲۸-۵۱)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱۲ - ۴۰۲]

۲۲. **تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۸۲/۲**
آغاز: برابر؛ **انجام:** اذا تقدم نحو طلعت الشمس وطلع الشمس وقال نسوة وقالت نسوة تمت
خط:نسخ،کا:محمد طالب،تا: ۱۱۱۹ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲گ (۶۷-۸۸)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۱۰]

۲۳. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۸۲-ف**
نسخه اصل:کتابخانه ملی الجزائر ۱۲۷۰. در پنج فصل؛ خط: نسخ مغربی، بی‌کا، تا: پایان ربیع ۱۱۳۵ق؛ ۱۱ص (۸۲-۹۲) [فیلمها ف: ۳ - ۱۴۶]

۲۴. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۳۹/۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی نقی ابن سید اسمعیل، تا: رمضان ۱۲۲۹ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن زرکوب، ۱۱گ (۹۶-۱۰۶)، ۱۷-۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۲ - ۳۶۶]

۲۵. **یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۸۳/۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد باقر، تا: ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۲گ (۵۱-۹۲)، ابعاد متن: ۶/۵×۱۱، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۹۷۱]

۲۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۷۸/۶**
آغاز: برابر؛ **انجام:** من الجمل فی عوامل الاعراب و علیك باستحضاره
خط: نسخ مختلف، کا: حسین بن مرتضی قلی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۸۱ق، جا: مدرسه کوچک؛ مهر: «یا امام حسین ۱۲۸۰» (بیضی)؛ سه صفحه پایانی انشائی است ادبی به جهت سرور مکرم ملاحسین زنجانی در تاریخ ۱۲۸۴ق کتابت شده به انشای اقل طلاب ابوالحسن درجزینی؛ کاغذ: نخودی و گاهی آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸ص (۲۰۹-۳۲۶)، ۷ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴۵ - ۲۰۰]

۲۷. **تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۷۴/۴**
آغاز: افتاده: و معنی الابتداء ان تجرد الاسم عن العوامل اللفظیه للمسند الیه خبرا و الثالث الفعل المضارع فی حال الرفع؛ **انجام:** برابر
نام کتاب و مؤلف به قرینه انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: ملی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با امضای ۱۲، مج؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹ص (۳۱-۴۹)، ۱۳

سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۰/۳×۱۵/۳سم [ف: ۱۸ – ۲۳۷]

۲۸. شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه:۲۵

کا: محمد خفرکی شولستانی، بی تا [نشریه: ۵ – ۲۹۲]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۵۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: – ۱۶۹]

۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۹۲/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** نقول جائنی کلاهما بالالف و اللام فی الرفع و مررت بکلیهما ورایت کلیهما بالیآء فی الجر و النصب و یستوی النصب و الجر فی خمسة مواضع الاول فی التثنیه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ: ۲ – ۵۶۴]

● جمل ما لابد منه فی مناسک الحج و زیارة الرسول

/ فقه / عربی

jumal-un mā lā-budda min-h fī manāsik-il ḥajj wa zīyārat-ir rasūl

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۹/۱۳

فی مقدمة و فصول؛ خط: نستعلیق، کا: افضل بن جمال الدین محمد بن احمد حسینی اصفهانی، تا: ۹۷۲ق، جا: کاشان مدرسه معینه؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی، ۱۷ص (۱۰۲–۱۱۸) [سنا: ف: ۲ – ۱۷۴]

● جمل مفیدة من قول بعض العلماء الاحکامیین /

گوناگون / عربی

jumal-un mufīda min qawl-i ba‘ḍ-il ‘ulamā’-il aḥkāmīyīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸۲/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ناقص؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالوئی، ۳۶ص (۱۹۶–۲۳۱)، ۱۶ سطر [سنا: ف: ۲ – ۱۶۲]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۷۳/۳

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ – ۲۳۶]

● الجمل من الادلة المحققة لبقاء النفس الناطقة = بقاء النفس الناطقة = سبعة من المقائیس المنطقیة / فلسفه / عربی

al-jumal min-al adillat-il muḥaqqaqa li-baqā’-in nafs-in nāṭiqa = baqā’-un nafs-in nāṭiqa

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ – ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

ابن‌سینا در این رساله به هفت‌گونه قیاس بر جاودانگی روان آدمی استدلال می‌نماید.

آغاز: بسملة، سأل بعض الرؤساء بهمته العلیة و نفسه الشریفة: أن النفس الناطقة جوهر أم عرض؟ و أنها و إن کانت جوهراً فهل تبقی بعد انتقاض قالبها أم تتلاشی من انتقاضه؛ فأقول ما یستحسنه العقل الصریح و یأمر به الدین الصحیح من عامة ما حصلته من الحجج ...

انجام: و ان یرفض من اللذات الجسدانیة ما یمکنه رفضها لیصیر نفسه مفارقاً لقالبها فی الحقیقة للبقاء الدائم و ذلک ما أردنا أن نبین و بالله التوفیق و الحمد لله واهب الهدایة و منشیء الکل و السلام علی محمد و آله الطیبین الطاهرین

چاپ: تهران، ۱۳۱۵ش به نام رساله روانشناسی؛ به کوشش داناسرشت، تهران: ۱۳۳۲ش

شرح و حواشی:

۱- الجمل من الادلة المحققة لبقاء النفس الناطقة (ترجمه) = بقاء النفس الناطقة (ترجمه) = سبعة من المقائیس المنطقیة (ترجمه)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۹/۱۲

خط:نسخ،بی‌کا،تا:با تاریخ ۵۷۰ق؛اندازه:۱۱×۱۹/۵سم[ف: ۲ – ۳۵۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۱/۱۷

خط: نستعلیق، کا: عبد الرشید، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۶ص (۱۴۲–۱۴۷)، ۲۵سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۹ – ۱۱۲۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۶۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲/۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳گ (۳۱پ–۳۳ر)، ۲۴ – ۳۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۱۴۴]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۹۴/۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق بی نقطه، کا: عبدالقادر اردوبادی، تا: ۱۰۲۴ق، جا: شیراز؛ یادداشت کاتب در مورد مقابله این رساله که «القیاسات السبع» خوانده شده؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، ۵گ (۱۹۳پ–۱۹۷ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۳سم [ف: ۸ – ۴۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶/۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقد علی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ در فهرست (۱: ۳۱۶) با شماره ۲۸۶/۱۰ آمده؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۶۰ر–۶۲ر)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲ – ۱۲۴]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۵/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا:محمد بن نعمت طبسی، تا: ۱۰۹۱ق؛ کاغذ: سفید،

جلد: تیماج حنایی، ۸ص (۱۳۳-۱۴۰)، ۲۵ سطر [سنا: ف: ۲ - ۱۸۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۳/۲۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۱۰۵ر)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۸ - ۶۲۳]

۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۱۶/۱۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۵گ (ص ۹۲-۹۶) [ف: ۳ - ۲۵۸]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۲/۸۹

بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۳گ (۲۶۹پ-۲۷۱ر) [ف: ۵ - ۹۸]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۰۱/۸

خط:نسخ،بی‌کا،تا:۱۳۰۹ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۴گ (۸۹پ-۹۲ر)، ۱۷سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۳۸]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۲۲/۱۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی زرد، ۵گ (۶۱ب-۶۵ر)، ۱۷ سطر [ف: ۱۱ - ۵۸۶]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۷۷/۳-ف

نسخه اصل: لیدن Cod. Or. 177؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۶۲۶]

● الجمل من الادلة المحققة لبقاء النفس الناطقة (ترجمه) = بقاء النفس الناطقة (ترجمه) = سبعة من المقائیس المنطقیة (ترجمه) / فلسفه / فارسی

al-jumal min-al adillat-il muḥaqqaqa li-baqā'-in nafs-in nāṭiqa = baqā'-un nafs (t.)

وابسته به: الجمل من الادلة المحققة لبقاء النفس الناطقة = بقاء النفس الناطقة = سبعة من المقائیس المنطقیة؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸)

ترجمه فارسی از رساله بقاء النفس ابن‌سیناست.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۳۲/۲-۲۹/۱۷۲

آغاز: الحمدلله لواهب العقل الادلة المحققه علی بقاء الانفس الناطقه چنین گوید محمد بن ... رحمه الله که یکی از بزرگان خواست که تا پیش خود محفلی سازد و مناظره کنند در حال نفس ناطقه که او جوهر است است یا عرض؛ **انجام:** و نفس را از کالبد جدا دارد هر چند با کالبد یکی گشته است اما شایسته بقاء دایم گردد والله الموفق

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۱۷سم [ف: ۲ - ۸۷۲]

● جمل النحو (مختصر) / نحو / عربی

jumal-un naḥw (mx.)

تلخیص کتاب جمل النحو از تصانیف ابو عبدالله حسین بن احمد بن خالویه بن حمدان (- ۳۷۰ در حلب) از کبار ائمه لغت و نحو و ادب و قرآآت است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۹۷۴

آغاز: بسمله هذا کتاب اختصر من جمل النحو الذی صنفه ابوعبدالله الحسین بن خالویة النحوی فی معرفة النصب و الرفع و الجر و الجزم و معرفة الالفات و اللامات و الواوات و الهاات و التاات و اللاملفات باحتجاج من القرآن و شواهد من الشعر؛ **انجام:** و کان فی جاراته لاعهدله ×× و ائ شئ سیئ لا فعله. بمعنی لن یفعله

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۹؛ واقف: رضا نائینی، ۱۳۱۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۴۲۵]

● الجمل و الجوامع = جمل و جوامع / طب / فارسی

al-jomal va-l javāme' = jomal va javāme'

عماد الدین شیرازی، محمود بن مسعود، - ۹۸۴ ؟ قمری

'emād-od-dīn-e šīrāzī, mahmūd ebn-e mas'ūd (- 1577)

تاریخ تألیف: ۹۷۹ یا ۹۷۸

دارای هفت «جزء» و یک «ذیل» بر باب شش است: جزء ۱. تشرح اعضاء سر؛ ۲. تشریح گردن؛ ۳. تشریح مادون ترقوه و فوق حجاب حاجز؛ ۴. تشریح مادون حجاب حاجز؛ ۵. تشریح دو دست؛ ۶. تشریح دو پا؛ ۷. درباره اجزاء لطیفه مانند ارواح و ادخنه و ابخره و دیگر اجزاء مرکبه و مفرده که در اجزاء سابقه یاد نشده است؛ ذیل باب ۶. تعداد عظام، عضلات و اعصاب بدن. مؤلف در این کتاب از شرح مفصل خویش بر تشریح قانون ابن سینا و نیز از سعد الدین فارسی و پاره‌ای از شارحان قانون یاد می‌کند. نام کتاب در آغاز جزء ۵ (در نسخه دیگر کتابخانه (شماره ۶۹۳۲) که کامل‌تر است و از آغاز اندک افتاده دارد) تصریح شده است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۳۲

آغاز: این بنده خواست که در تشریح اجزای بدن مانند سر و گردن آنچه مکنون دفاتر و منکوم ضمایر است آنرا نیز نماید.؛**انجام:** فذلک متفق علیه و العلم بوجوبه حاصل فی العقول بمقتضی الشرایع فثبت ان الامر علی ما ذکرنا

خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم، تا: سه‌شنبه ۳ جمادی الاول ۱۰۲۶ق؛ از روی خط مؤلف، مصحح، محشی با عنوان «شمس المعالی»، با امضای بلاغی در حاشیه آن به خطی غیر خط اصل؛ روی برگ اول شرح نسبتاً مفصلی درباره کتاب و مؤلف و کاتب آن آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۵۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۳/۱-طباطبائی

آغاز: می‌کند و اندرون تمام بینی را غشائی می‌پوشاند که از پرده

غلیظ ناشی می‌شود و رطوبتی که از مقدم دماغ بزیر می‌آید از این عظم متصفی می‌شود و بمجرای انف ... تشریح عضل ... بدان که این عضل را کسی قبل از جالینوس در نیافته و این دو عضله است؛
انجام: و چون سر جنین اثقل اعضاء او بثقل طبیعی مایل اسفل می‌شود و بمددی از رب العالمین که عالمی را بیک امر ایجاد کرده این چنین امری بوجود می‌آید که عقول عقلاء در آن حیرانند سبحانه انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون تمت الکتاب

شامل: بقیه جزء اول در تشریح سر، جزء دوم (ص ۴۵) در تشریح گردن. جزء سوم (ص ۸۳) در تشریح سینه «و ظهر و دل و شش و تمام آنچه مادون ترقوه و مادون حجاب حاجز» است. جزء چهارم (ص ۱۶۰) در تشریح بطن و جوف اسفل. صفحات آخر این جزء درباره ذکورة و انوثه و جنین است. در آغاز هر جزء خطبه و دیباچه‌ای دارد که در آغاز جزء رابع مفصل‌تر است و هر جزء مانند رساله‌ای مستقل پایان یافته است. در پایان جزء دوم تاریخ تألیف ۹۷۸ یاد شده است. در پایان فصل تشریح گوش از جزء اول چنین آمده: «تم تشریح الاذن مؤلفه و مصنفه قدوة المحققین استاد العالمین محمود بن مسعود بن محمود بن محمد بن احمد (بن) حسین بن علی الطبیب ... و تاریخ تألیفه یوم الاربعاء حادی عشرین ... رجب المرجب سنه ۹۷۸»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ (۱- ۱۳۰)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۲ - ۱۳۶]

● الجمل و الجوامع / طب / فارسی

al-jomal va-l javāme'

شیراز؛ میر (دکتر)؛ شماره نسخه:۷

گویا از قرن ۱۱، دارای ۲۰۳ باب؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه:۵-۲۸۳]

● الجمل و العقود / فقه / عربی

al-jumal wa-l 'uqūd

شیخ طوسی، محمد بن حسن، ۳۸۵ - ۴۶۰ قمری

šayx-e tūsī, mohammad ebn-e hasan (996 - 1069)

به درخواست: قاضی عبدالعزیز بن نحریر بن البراج

شیخ طوسی به درخواست قاضی عبدالعزیز بن نحریر بن البراج که از وی به «الشیخ الفاضل» یاد می‌کند [قطب راوندی در حل المعقود می‌گوید که شیخ در آغاز پاره‌ای از کتاب‌ها «الشیخ الفاضل» گفته و از آن ابن البراج را می‌خواهد و شیخ آن کتاب‌ها را به درخواست او نوشته و به‌پرسش‌هایی از او هم پاسخ داده است (مقابس الانوار ص ۱۱)] این کتاب مختصر را در عبادات (طهارة و صلوة و زکوة و خمس و صوم و اعتکاف و حج و جهاد و امر به معروف و نهی از منکر) پرداخته و گفته که کتاب‌ها دراز و مطول است به‌ویژه «نهایه» من که جز تفاریع همه چیز در آن هست و این را هم من در دفتر دیگر (مبسوط) گذارده‌ام که امیدوارم به انجام برسانم. از تهذیب خود نیز یاد کرده است.

آغاز: بسمله. الحمدلله حق حمده، و الصلاة علی خیر خلقه محمد ... اما بعد فانا مجیب الی ما سأل الشیخ الفاضل اطال الله بقائه من املاء، مختصر یشتمل علی ذکر کتب العبادات، و ذکر عقود ابوابها و حصر جملها و بیان افعالها و انقسامها الی الافعال و التروک و ما یتنوع من الوجوب و الندب و الآداب و اضبطها بالعدد لیسهل علی من یرید حفظها ... فصل فی اقسام العبادات عبادات الشرع خمس الصلاة و الزکاة و الصوم و الحج و الجهاد

انجام: فهذه جمل قد لخصناها و عقدناها فی کل کتاب علی غایة جهدنا و طاقتنا ... و یجازینا به احسن الجزاء فانه ولی ذلک و القادر علیه و هو بفضله یسمع و یجیب

چاپ: «الرسائل العشر» شیخ، قم، مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۴۰۳ق، تصحیح واعظ زاده خراسانی، ص ۱۵۵- ۲۴۶؛ تهران، سنگی، جیبی (گراور از روی نسخه خطی با تاریخ ۷۸۹)، ۸۵+۲صص

[الذریعة ۱۴۵/۵؛ مشار عربی ۲۵۳؛ مکتبة امیر المومنین ۳۰۹/۱؛ فهرست طوسی ص ۱۶۱؛ رجال نجاشی ص ۲۸۸]

شرح و حواشی:

۱- الجمل و العقود (مختصر)؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲- ۶۷۶)

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۹۲/۱

خط: نسخ، کا: حسین بن احمد مشاط آملی معروف به حکیم، تا: ۱ ذیقعده ۶۹۱ق؛ کاغذ دولت آبادی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲ گ، ۱۸ سطر، قطع: بیاض رقعی [ف: ۱ - ۲۸۴]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۶۰

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء - نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۵ربیع الاول ۷۲۳ق؛ مصحح؛ مهر: کتابخانه شیخ محمدرضا آل کاشف الغطاء (بیضی)؛ ۱۳۲ص [عکسی ف: ۷ - ۷۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۵۳/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو بفضله یسمع و یجیب، و الحمدلله رب العالمین و الصلاة ... و حسبنا الله و نعم الوکیل ... و قد وقع الفراغ من ننمیقه

خط: نسخ، کا: محمد بن علی المجاور للحرم الغروی، تا: سلخ ربیع الثانی ۷۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۰گ (۸۶پ- ۱۰۵ر)، ۱۱سطر (۱۳×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳/۶×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۲۲۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۹۲/۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۷۷۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج قرمز،

۸۵ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۰ – ۶۳۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۲/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ تملک: سلطان العلماء جعفر بن محمد؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۱ص (۷۵)، ابعاد متن: ۹×۱۲، اندازه: ۱۲×۱۸سم [سنا: ف: ۱ – ۱۴۱]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۶۱/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ معرب، کا: نظام بن علی اکبر استرآبادی، تا: ۱۵ ربیع الثانی ۸۱۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲ – ۶۲۸]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۷۸/۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه امیر المومنین علیه اسلام – نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ رمضان ۸۲۷ق؛ مصحح، محشی؛ ۷۱ص (۱–۷۱) [عکسی ف: ۶ – ۲۲۱]

۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۲۹/۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا،تا: ۸۸۰ق؛جلد:تیماج قهوه‌ای،اندازه:۱۳×۱۷سم[ف: ۳– ۱۵۷۱]

۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷/۱

خط: نسخ، کا: قاسم بن علی بن محمد بن فخر کاشفی، تا: ۸۸۲ق؛ کاغذ: سمرقندی [نشریه: ۱۱ – ۹۲۴]

اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۳/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۰۳]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۷۰

خط: نسخ، کا: مبارک بن مسعود بن حسین بن یوسف بن محمد الرطیل الحدیثی کوفی، تا: پنج‌شنبه ۲۰ ربیع الثانی ۸۸۸ق؛ مصحح، محشی، با نشانی بلاغ؛ تملک: یس بن احمد طباطبائی، اسماعیل بن نصر الله موسوی به تاریخ ۱۲۷۰؛ مهر: «الواثق بالله الغنی رضا بن محمد مهدی الحسنی الحسینی» (مربع)، «عبدن مهدی الحسینی» (مربع)؛ ۴۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۲۴ – ۶۱]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ روشن، بی‌کا، تا: دهه نخستین ربیع الاول ۹۲۷ق؛ تملک: محمد مهدی بن حاجی محمود در ۱۱۱۹؛ مهر: محمد مهدی موسوی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوا، ۵۱گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۵ – ۱۸۴۴]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: رضوی (نامش را محو کرده اند)، تا: ۲۶ شعبان ۹۷۵ق؛ واقف: خواجه شیر احمد؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه پارچه اخرا، ۳۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۱/۱ – ۳۷۱]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۴۱/۱

آغاز: فی هذا المعنا مبسوطة و خاصة ما ذکرناه فی کتاب النهایة ... فصل فی عبادات الشرع و هی خمسة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۸گ (۲پ–۳۹پ)، ۱۶سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۲ – ۲۹۳۱]

۱۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح، مقابله شده؛ تملک: فاضل تونی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۶۲گ، ۱۹سطر (۱۰×۱۹/۵)سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۵۰۷]

۱۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۰۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مقابله شده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۸گ (۶۴پ–۹۱ر)، ۱۹ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲۰۶]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۵۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمد بن یوسف بحرانی، تا: ۱۰۶۴ و ۱۰۶۷؛ نسخه توسط یوسف بن محمد بن علی در ذیقعده ۱۱۰۷ تصحیح و مقابله شده، محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن زرشکی، ۱۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ – ۳۶۹]

۱۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۹۰/۵

آغاز: برابر

از اول تا سه سطر از امر به معروف و نهی از منکر؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن حسین بن علی بن حسین بن مفلح، تا: ۱۰۷۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶ گ (۷۱–۱۱۶)، ۱۳سطر(۱۰×۱۴/۵)،اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۳–۱۲۰۷]

۱۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۵۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ مهر: «علی اصغر الموسوی» (بیضی)، حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۱–۲۹)، ۱۵ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳ – ۱۶۰۱]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۲۳۸۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن فیض کاشانی معروف به علم الهدی، تا: ربیع الثانی ۱۱۰۱ق؛ استنساخ از نسخه مورخ ۸۵۰ و اندی، واگذاری اولاد مرحوم فیض کاشانی در دی ماه ۱۳۷۵؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۳۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۱/۱ – ۳۷۰]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۳۰/۴

کا: عبدالصمد همدانی، تا: رمضان ۱۱۹۹ق، جا: کربلا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۲۰ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه:

۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۰۴]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۴۱۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ليس فيها قراءة و لا تسليم و ليس من شرطها الطهارة و ان كان ذلك من فضلها

حاوی طهارت و صلات؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ واقف: محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: فستقی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۷۲]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: مقوا، ۴۲ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۷۱]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن ابوالقاسم بن علی اشرف، تا: ۱۲۳۱ق؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۷۱]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۳۲/۹

خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: ۱۲۳۱-۱۲۳۲؛ جلد: تیماج قرمز، ۵گ (۱۴۲ر-۱۴۶پ)، ۵۵ سطر، اندازه: ۲۹×۴۲سم [ف: ۱۱ - ۳۲۶]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: امیر خراسانی، تا: ۱۲۳۶ق؛ توسط سید مصطفی حسینی در رجب ۱۳۷۲ تصحیح و مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۷ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۶]

۲۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۰۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۵ رمضان ۱۲۴۴ق؛ مهر: «عبده محمد کاظم» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴/۲ خوئی

آغاز و انجام: برابر

کا: امام قلی فرزند ملا علی اکبر، تا: ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۱۳۲-۱۳۴)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۷ - ۶۲]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۱۹/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد صالح، تا: شوال ۱۲۴۷ق، به‌دستور سید علی محمد بن علی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۳۲۰پ-۳۲۷ر)، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۶ - ۲۱۰]

۲۹. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۵۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ ۲۵گ (۲پ-۲۶ر)، ۱۹سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۹۳]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۵۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد هادی خوانساری، تا: ۱۲۷۹ق؛ توسط آقا سید مصطفی حسینی خوانساری در رجب ۱۳۶۵ تصحیح و مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۸۷]

۳۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا:احمد بن محمد حسین زنجانی،تا: ۱۳۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی رنگ، جلد: مقوای با نقش چیتی طوفانی زمینه سرمه‌ای،۲۶گ،۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۱۴۴]

۳۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۱۸/۱

خط: نسخ، کا: محمد شریعتی، تا: دوشنبه ۲۲ رمضان ۱۳۵۲ق، برای آیة الله بروجردی؛ ۱۹گ (۱پ-۱۹پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۸۶]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۰/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل فی زكوة الابل لاتجب الزكوة فی الابل الا بشروط اربعة ... و فی احدی و تسعین حقتان فاذا بلغت مائة و احدی و عشرين (برابر با گ ۲۵ب س آخر ش ۷۸۸ و س ۳ ص ۴۶ چاپی)

دارای سه بحث طهارة، صلوة و زکوة است و بس و نزدیک به یک سطر از این فصل (زکوة) کم دارد و دنباله زکوة تا امر به معروف و نهی از منکر در آن نیست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۲۲۱پ-۲۳۳پ) [ف: ۵ - ۱۸۴۵]

۳۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۶۲/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ، ۲۱ سطر (۹×۱۵) [ف: ۲ - ۱۶۶]

۳۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۲۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما يمسك عنه الصائم على ضربين واجب و مندوب فالواجب على ضربين احدهما فعله يفسده والاخر لايفسده فالذی يفسده على ضربين احدهما يصادف ما يتعين صومه

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ مهر: «الراجی زين العابدين الحسينی» (بیضی)؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۵]

۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۷۶/۱

ناتمام تا حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه،۲۶گ(۲پ-۲۷ر)،۳۰و۲۰سطر،اندازه:۱۹×۲۹سم[ف:۶- ۱۰۵]

۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با عناوین «قوله- قوله» بر رساله الفیه شهید اول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی نخودی، ۵۱گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۱)،

اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۸سم [ف: ۱۹ - ۱۹۷]

● **الجمل و العقود (مختصر)** / فقه / عربی
al-jumal wa-l ʻuqūd (mx.)
محقق حلی، جعفر بن حسن، ۶۰۲ - ۶۷۶ قمری
mohaqqeq-e hellī, ja'far ebn-e hasan (1206 - 1278)
وابسته به: الجمل و العقود؛ شیخ طوسی، محمد بن حسن (۳۸۵-۴۶۰)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۵۰۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ [الفبائی ف: - ۶۳۴]

← جمل و جوامع ⩾ الجمل و الجوامع

● **الجمل الهادیة فی شرح المقدمة الکافیة** / نحو / عربی
al-jumal-ul hādīya fī š.-il muqaddamat-il kāfīya
ابن بابشاذ، طاهر بن احمد، - ۴۶۹ ؟ قمری
ebn-e bābešāz, tāher ebn-e ahmad (- 1077)
وابسته به: الکافیة فی النحو = المقدمة الکافیة فی النحو = کافیة ذوی الادب فی علم کلام العرب؛ ابن حاجب، عثمان بن عمر (۵۷۰-۶۴۶)
به نام: ابوالقاسم عبدالرحمن بن ابی بکر بن ابی سعید
از متون نحوی بسیار مهم و مورد توجه قدمای علم ادب است.
[سیر اعلام النبلاء ۴۳۹/۱۸؛ کشف الظنون ۱۷۹۴/۲؛ المنتظم ۱۸۶/۱۶؛ وفیات الاعیان ۵۱۵/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۳
آغاز: قال الشیخ الامام ... أما بعد حمدالله بجمیع المحامد و التوکل علیه فی جمیع المصادر و الموارد و الصلاة علی نبیه محمد خاتم النبیین؛ **انجام:** فانه یکتبها بهمزة منفصلة حملا علی الاصل اذ لم یعرض ما یوجب الاتصال
خط: نسخ، کا: هبة الله بن عبدالمنعم هبة الله بن علی بن القاسم، تا: ۱۵ شعبان ۵۷۲ق؛ تملک: علی بن امر الله بن محمد به تاریخ ۹۷۴؛ و نیز این عبارت آمده است «صنفها برسم المولی الجلیل الوزیر الامیر عادی بخدمة مولای ابی فارس سلطان المغرب ولد الخلفاء الراشدین»؛ جلد: تیماج صورتی، ۱۰۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۳×۳۱سم [ف: ۱ - ۴۰۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۳۸
آغاز: ... و المستقبل و الأمر و النهی مثل فعل یفعل سیفعل افعل لاتفعل فهذا التصرف؛ **انجام:** ذلک حذف من الخط لکثرة الاستعمال و العروضیون یثنون
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ توسط «ابوبکر محمد بن ... الأزدی القرطبی» مقابله و تصحیح شده با عبارت: «بلغت مقابلة و تصحیحاً، الحافظ أبی بکر محمد بن ... الأزدی القرطبی»؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مشمعی قهوه‌ای، ۱۳گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۹ - ۴۰۷]

● **جمله ابیات کشکول** / عرفان و تصوف / فارسی
jomle-ye abyāt-e kaškūl
دهلوی، شاه کلیم الله، ق۱۲ قمری
dehlavī, šāh kalīm-ol-lāh (- 18c)
تاریخ تألیف: ۱ ذیقعده ۱۱۰۱ق
آن را در با عنوان لقمه در عرفان ساخته است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۰۶۴/۲
خط: نستعلیق، کا: احمد علی خان دهلوی سنبهلی به ارشاد شاه قاسم نیلوری، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۹سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۲]

● **جمله کافیه در معرفت ماهیت شعر و قافیه** / عروض و قافیه - فارسی
jomle-ye kāfīye dar maʻrefat-e māhīyat-e šeʻr va qāfīye
دشتکی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد، - ۹۴۸ قمری
daštakī šīrāzī, mansūr ebn-e sadr-od-dīn mohammad (- 1542)
رساله‌ای در قواعد کلی عروض و قافیه، مشتمل بر دو بخش هر بخشی در علمی از آن دو. نام رساله از دیباچه دشتکی گرفته شده و باید در آن تحقیق شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۲۰/۴
آغاز: بهتر قافیه که بلبلان قافیه سنج زبان غنچه دهان را بآن بگشایند حمد و ثنای متکلمی داناست که دیوان بدیع البیان عجیب الشان؛ **انجام:** و صاد و ضاد و طا و ظا و عین و قاف در فارسی نیست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۶۴پ-۷۷ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۲ - ۲۵۹]

← جموع الصنایع ⩾ مجموعة الصنایع

● **جموع القلة و الکثرة** / اصول فقه / عربی
jumūʻ-ul qilla wa-l kaṯra
بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ - ۱۱۲۱ قمری
bahrānī, soleymān ebn-e ʻabd-ol-lāh (1665 - 1710)
نحویین معتقدند که جمع قله حقیقت درسه تا ده و جمع کثرت از ده به بالا می‌باشد و علمای اصول متفقاند که این صیغه‌ها

برای عموم می‌باشد و در استعمال خاص حقیقت یا مجاز خواهد بود، در این رساله چگونگی جمع بین این دو رأی نحوی و اصولی، بیان شده و حاشیه بر سخنی از علامه حلی است و گویا قطعه‌ای از پاسخ به شخصی می‌باشد که در این نسخه به‌صورت رساله مستقل نوشته شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۴/۲ و ۷۱۳/۲عکسی

آغاز: قول العلامة قدس الله سره علی ان لنا فی کون الصیغ المذکورة حقائق او مجازات، اقول المفهوم من کلام النحاة ان جموع الکثرة حقیقة؛ **انجام:** فلو کان و الحال هذه موضوعا لم یصح الحکم علیه بالاهمال لا دائه الی التناقض و فی هذا نظر فتامل؛

خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالسلام المفتی بحرانی، تا: ۱۱۰۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۳گ (۱۵ر–۱۷ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ – ۲۷۲] و [عکسی ف: ۲ – ۳۶۵]

● الجموع و المصادر / صرف – عربی

al-jumū‘ wa-l maṣādir

قزوینی، محمد یحیی بن محمد شفیع، ق۱۲ قمری

qazvīnī, mohammad yahyā ebn-e mohammad šafī‘ (-18c)

این کتاب متضمن جمع‌ها و مصادری است که فیروزآبادی آنها را ترک نموده و در قاموس نیاورده است. مؤلف آن در مقدمه خود را محمد المدعو به یحیی بن الشفیع القزوینی معرفی کرده و می‌گوید: در هنگامی که اشتغال به تصحیح قاموس داشتم دیدم که مؤلف پاره‌ای از جموع و مصادر را آورده و بسیاری را نیاورده، بر آن شدم که آنچه در آنجا نباشد گرد آورم، چنین کردم و آن را در دو مقصد گذاردم و هر مقصدی را به ابوابی تقسیم نمودم که برای مراجعه‌کنندگان و جویندگان، کار آسان باشد.

آغاز: الحمدلله الذی جعل الجموع رباطاً لتلاتل جموع المفردات و صیرها رفاقاً لایادی زنوح الوحدات

چاپ: این رساله در نجف به سال ۱۹۸۲م با عنوان جوهر القاموس فی المجموع و المصادر چاپ شده و بار دیگر به وسیله مجمع الذخائر در قم به چاپ رسیده است.

[الذریعة ۱۴۶/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۵۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الثانی افعلی بکسر الهمزة و فتح العین و زیادة الهمزة و النون و الالف فمصدرها کمصدر ما یلحق به

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل شعبان ۱۱۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ (۳پ–۳۵ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۸ – ۲۶۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۲/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۲۶۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۶

آغاز: برابر؛**انجام:** و قال سیبویه هو صفة و المصدر لا یأتی عی وزن مفعول البته و یتاول المعقول فی مصدر عقل یعقل فنقول کانه عقل له شیىء ای حبس و اید و شدد

خط: نستعلیق، کا: محمد سرست محمد قاسم نجفی، تا: ۱۱۴۰ق؛ مهر: «محمد نبی الله»؛ یادداشت: مالکه و صاحبه و کاتبه العبد الآثم محمد الشریف ابن محمد قاسم؛ کاغذ: ترمه متوسط، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۴ – ۲۹۸]

۳. یزد؛ محمود آبادی، میرزا حسن؛ شماره نسخه:۲۸/۳

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ملامحمد صالح واعظ کاشانی بیکانی جرقویی اصفهانی، تا: رجب ۱۲۶۳ق، برای محمد مهدی بن حاج محمد اسماعیل [نشریه: ۴ – ۴۵۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۳۵/۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۷۱۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۲/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۲ شوال۱۲۶۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز ضربی یک لایی، ۷۵ص (۲۰۹–۲۸۳)، ابعاد متن: ۵×۱۰، اندازه: ۱۱×۱۸سم [سنا: ف: ۲ – ۷۶]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۵۶/۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ – ۲۲۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۱۰

آغاز: برابر؛**انجام:** فیقول کأنه عقل له شیء ای حبس و ایدته و شددته قد وقع الفراق (کذا) من تسوید هذه الاوراق الرسالة الشریفة التی جمع فی اوزان الجموع و المصادر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ صفر ۱۲۷۵ق، به دستور شاهزاده بدیع الملک (ملقب به عماد الدوله)؛ رکابه دارد؛ تملک: صدرالافاضل لطف علی دانش؛ جلد: تیماج فرنگی، ۲۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۴ – ۱۵]

۶. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۲۹/۲

خط:نسخ،بی‌کا،تا: ۱۳۰۰ق؛جلد:تیماج مشکی، ۱۳ سطر [ف: ۱۲۸]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۱۱۰

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ به سال ۱۲۷۰ داخل اعتضادیه گردیده و دارای اغلاطی است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۵۶ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۳۱۷]

۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۰۸/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی شکری و کبود، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۷گ (۶۹–۹۵)، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۰۹۲]

● الجمهرة / انساب / عربی

al-jamhara

ابن کلبی، هشام بن محمد، - ۲۰۴ قمری

ebn-e kalbī, hešām ebn-e mohammad (- 820)

معروف‌ترین و مهمترین اثر ابن کلبی در انساب جمهرة النسب است که ابن حزم اندلسی (۴۵۶ق) در نگارش جمهرة أنساب العرب از آن بسیار بهره برده است. خلیفه ابن خیاط (-۲۴۰ق) نیز در الطبقات از اطلاعات هشام کلبی استفاده و بلاذری بخش بزرگی از جمهرة النسب را در أنساب الاشراف خود نقل کرده است. راوی جمهرة النسب ابو سعید سکری (-۲۴۵ق) است که به واسطه محمد بن حبیب این کتاب را از مؤلف روایت کرده است. تنها نسخه به‌جامانده از جمهرة النسب ابن کلبی در موزه بریتانیا در لندن به شماره Add. 23297 نگهداری می‌شود. این نسخه در ۲۵۹ برگ ۱۵ سطری در ۶۵۳ ق به دست علی بن حسن بن معالی کتابت شده است. نسخه مذکور جزء اول از کتاب دربر دارد و جزء دوم کتاب در نسب قحطانیین مفقود است. جزء موجود بارها با تصحیحات مختلف به چاپ رسیده است؛ اما نسخه مورد بحث ما که اصل آن در کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا محفوظ است و تاریخ کتابت آن ۶۲۶ ق ثبت شده است، در صفحه عنوان، به نام «کتاب النسب الکبیر لابن الکلبی» معرفی شده و در انجامه نسخه آمده است: «و هو آخر کتاب نسب معد و الیمن الکبیر تألیف محمد بن السائب الکلبی». در بین محققان درباره ماهیت این نسخه اختلاف شده است. سزگین این نسخه را ذیل عنوان «جمهرة» معرفی کرده است، چنان‌که فهرستن‌گار کتابخانه اسکوریال (هارتویگ دیونبورگ) نیز «کتاب النسب الکبیر» و «الجمهرة فی النسب» را دو نام برای این کتاب دانسته است. دکتر ناجی حسن – مصحح جمهرة النسب – در این باره می‌نویسد: «... أما الجزء الثانی و هو الذی یتناول نسب القحطانیین فمفقود و لانعلم عنه شیئاً، غیر أن هنالک مخطوطة محفوظة فی مکتبة الاسکوریال تحمل عنوان «نسب معد و الیمن الکبییر» لابن الکلبی، و هی تتناول أنساب القحطانیین مما یمکن اتخاذها کجزء متمم لما فقد من الجمهرة و تسلسل النسب فیها لا یختلف عما ورد فی المقتضب». محمود فردوس العظم در مقدمه تصحیح جمهرة النسب اظهار می‌دارد: «... اذاً فإن کتاب النسب الکبیر و کتاب جمهرة النسب هما لهشام، و قد دققت نسخه مخطوط النسب الکبیر المحفوظة بمکتبة الاسکوریال بمدرید فلم أجد أی ذکر لمحمد بن السائب الکلبی سوی مرة واحدة، بینما جاء ذکر هشام بن الکلبی کثیراً، و لا أظن الا أنها تکملة جمهرة النسب مخطوط المتحف البریطانی. و یؤکد هذا ما جاء علی غلاف نسخة الاسکوریال بخط ردی جداً «کتاب النسب الکبیر لابن الکلبی»، هذا عنوان الکتاب، و جاء بجانب هذا من کتب عثمان بن محمد الدیمی». عبدالستار احمد فراج نیز در مقدمه تحقیق جمهرة النسب درباره نسخه مورد بحث آورده است: «القسم الثانی من جمهرة النسب، موجود أصله المخطوط فی مکتبة الاسکوریال باسبانیا. بتداخل هذا القسم مع الجزء الأول من مخطوط المتحف البریطانی من أواخره و خطه جید، ولکنه کثیرالخطأ لدرجة سیئة، قلیل النقط و نادر الضبط، لولا أن العالم العظیم عبدالمؤمن بن خلف الدمیاطی المولود سنة ۶۱۳ ه، المتوفی سنه ۷۰۵ ه علق علیه بخطه فی موضعین أو ثلاثة لشککت فی صحة تاریخ هذا المخطوط الذی یذکر فی آخره انه کان فی سنة ۶۲۶ هجریة. و ینتهی هذا القسم بانتهاء الأنساب.» شناخت دقیق محتوای این نسخه به تحقیق و بررسی نیاز دارد. احتمال تحریف و مغلوط بودن نسخه و جعلی بودن تاریخ کتابت آن نیز مطرح است. (حافظیان ابوالفضل)

چاپ: بیروت، محقق: ناجی حسن، عالم الکتب، مکتبة النهضة العربیة، چاپ ۱، ج۱-۲، ۱۴۰۷ق

[مجمع علمی ۲۳/۲ و ۲۵/۲ و ۲۶/۲؛ کشف الظنون ۱:۱۷۸-۱۷۹؛ بروکلمان ۱۳۹:۱؛ کتب د. جواد علی، مقالة بعنوان «جمهرة النسب لابن الکلبی» («مجلة المجمع العلمی العراقی» [بغداد ۱۹۵۰] ص ۳۳۷-۳۴۸)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۴عکسی

آغاز: بسمله عونک یا رب. قال أبو المنذر هشام بن محمد بن السائب الکلبی: ولد ربیعة بن نزار بن معد بن عدنان أسداً؛ **انجام:** ولی سجستان مع بنی امیة ها و لای بنو الهذین زید [کذا] والحمد لله رب العالمین و هو آخر کتاب نسب معد و الیمن الکبیر تألیف محمد بن السائب الکلبی غفر الله و لجمیع المسلمین آمین رب العالمین

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، ش ۱۶۹۸؛ خط: نسخ، کا: عمر بن سالم بن محمد بن نجده، تا: سه‌شنبه سلخ ربیع الثانی ۶۲۶ق؛ مصحح، نام کتاب در صفحه عنوان چنین درج شده: «کتاب النسب الکبیر لابن الکلبی» و در کنار آن این عبارت دیده می‌شود: «من کتب عثمان بن محمد الدیمی»؛ ۵۳۰ص، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۴ - ۴۲۳]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۴/۶۴

بندی از آن؛ خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: قرن ۹؛ ۳ص (۲۷۲-۲۷۴) [ف: ۵ - ۱۰۹]

● **جمهرة اشعار العرب فی الجاهلیة و الاسلام** / ادبیات / عربی

jamharat-u aš‘ār-il ‘arab fī-l jāhilīyya wa-l islām

قرشی، محمد بن ابی الخطاب، - ۱۷۰ قمری

qorašī, mohammad ebn-e ab-el-xattāb (- 787)

مجموعه اشعار عرب جاهلی و صدر اسلام است مشتمل بر حدود ۵۰ قصیده و خود می‌گوید: چون از شعرای عرب احدی را ندیدم که بی‌نیاز از محاسن الفاظ عرب و شعرای ما قبل اسلام باشد لذا بر آن شدم که اشعار شاعران معروف عرب را که اصحاب سبعه معلقه از آنان‌اند شرح کنم و نیز اشعار هاشمیات و

سایر شاعران بزرگ عرب را بیاورم. این کتاب حاوی شرح قصائد معروف عرب جاهلی و شاعران صدر اسلام است و در آن شرح و بسط اغلب اشعار مهم نیز آمده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... هذا کتاب جمهره العرب فی الجاهلیه و الاسلام الذین ذموا و مدحوا و نزل القرآن بالسنتهم و اشتقت العربیة من الفاظهم
چاپ: قاهره، دار نهضة مصر للظبع والنشر، محقق علی محمد البجاویف چاپ اول، در۲ جزء، ۱۰۲۰ص، ۱۳۸۶ق
[مجمع العلمی العراقی ۲۵۸/۲ و ۴۲۴/۲]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۸۳
آغاز:برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان – رم ۱۰۵۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۷۲۶ق؛ توسط حسن بن محمد بن ... لطف الله (بن یحیی ؟) در ماه شوال ۹۲۷ تصحیح شده، کتاب را سید داود بن محمد بن علی احمد مطالعه کرده؛ تملک: حسین بن محمد حراری (؟) در ربیع الاول ۱۳۳۵، عبدالله بن طاهر بن حسین جراعی، احمد بن طاهر در شعبان ۹۹۳، محمد بن علی بن عبد الله رقیمی (؟)،کتاب نزد حسن بن اذر شهر بن علی بن حسن ین احمد ... بن حسن بن عامر بن علی امانت بوده و اصل کتاب را از شیخ اجل حسن بن ادریس اشول نعمی حمی (؟) گرفته بود؛ ۳۳۹ص [عکسی ف: ۴ – ۴۴۴]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** من یبک هذا الیوم یبک نفسه ×× یسلم النوح علیه عرسه
خط: نسخ، کا: محمد بن علی حسینی، تا: ۱۰۹۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن تریاکی، ۲۵۷گ، ۲۷ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۳/۵×۲۶سم [ف: ۷ – ۳۷۴]

● جمهرة الامثال / ادبیات / عربی

jamharat-ol amṯāl

ابوهلال عسکری، حسن بن عبدالله، – ۳۹۵ ؟ قمری

abū-helāl-e ʻaskarī, hasan ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 1006)

آغاز: بسمله احمد الله حمد الشاکرین و اشهد بوحدانیته شهادة العارفین ... فقال جل ثناؤه یا ایها الناس ضرب مثل فاستمعوا له
چاپ: مشار عربی، ص۲۵۴، بمبئی، سنگی، ۱۳۰۷ق.، وزیری، ۲۲۲ص؛ قاهره، محقق: محمد ابوالفضل ابراهیم و عبدالمجید قطامش، مطبعة المدنی، ۲ج، ۱۳۸۴ق
[معجم المطبوعات ص۱۳۲۸؛ سزگین ۶۱۴/۲ و ۱۸۱/۸ و ۱۸۳؛ بروکلمان ۱۲۶/۱ و ذیل ۱۹۳/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۹ ط
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال طرفه و هم ایسار لقمن اذا اغلت الشتوة ابداً الجزر
خط: نسخ کهن، کا: علی بن جعفر، تا: ربیع الاول ۵۰۹ق، برای سید مکرم بن عبدالعزیز بن حسین طبیب؛ بر پشت اولین برگ به غلط این نسخه مجمع الامثال معرفی شده؛ یادداشتی از محمد تقی بن رفیع الدین غفاری کاشانی مورخ دهم ربیع الثانی ۱۰۳۹ق، با گواهی بلوغ مقابله با این عبارت: «بلغت المقابله بنسخه مقرؤة علی ابی محمد الاعرابی و فیها مواضع تحتاج الی اصلاحها ...»، بلوغ قرائتی به امضای محمد بن محمود بن حمزه؛ تملک: قاسم بن مصطفی؛ مهر: «ابراهیم بن عبدالله الموسوی»، سید محمد صادق طباطبایی؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج عسلی رنگ، ۱۶۴گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۴/۲ – ۸۹]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۰-ف
نسخه اصل: کوپرولو ش ۱۲۳۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵۸۵ق؛ ۲۱۴گ، ۲۳ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۳۱۴]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۴۷/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: دولت آبادی کلفت، جلد: رویه میشن نو، ۳۴گ (۱۲پ–۴۵پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۵ – ۲۴۰]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۳-ف
نسخه اصل: بشیر آغا ش ۵۵۱؛ خط: رقاع، کا: عمر بن محمود بن اصیل خطیب قصری، تا: اواخر جمادی الاول ۶۸۰ق؛ ۱۹۲گ، ۲۳ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۳۱۴]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۰۸
آغاز: برابر **انجام:** تم الکتاب بحمدلله و توفیقه ... سنه ۴۹۷ و صلی الله علی سیدنا محمد و آله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷۹۴ق [رایانه]
۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۳۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصناعه المراة التی لا تعلم الثیاب و غیرها و التی تعمل تمت (هذا الکتاب المستطاب فی سنة غ بخط الهجریه ۱۰۲۹)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۹ق؛ جلد: چرمی سیاه، ۱۷۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۳۳۶]
۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۰۶
آغاز: وفلانا ابومثوای و ابومنزلی ای بت ضیفه؛ **انجام:** الامثال المضروبة فی التناهی و المبالغة الواقع فی اوائل اصولها الیاء: ایسر من لقان، یعنی لقمان بن عاد ... و هم ایسار لقمان اذا اغلت النشرة. قال ابوهلال ... ثم ما اوردناه فی الکتاب، و نسئل الله الانتفاع
خط: نسخ، کا: سلیمان بن ناصر بن هاشم مرحی حسینی بحرینی، ۲۹ باب را در بردارد؛ تا: ۲۷ ربیع الثانی ۱۰۹۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۱۸سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۴۲]
۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۰۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** فقالت لمالک ... باخیک فخرج

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: انجام [رایانه]

↩ جمهرة اللغة ← المختار من جمهرة اللغة

● **جمهرة انساب العرب** / انساب / عربی

jamharat-u ansāb-il ʻarab

ابن حزم، علی بن احمد، ۳۸۴ – ۴۵۶ قمری

ebn-e hazm, ʻalī ebn-e ahmad (995 - 1065)

چاپ: قاهره، ۱۹۴۸م؛ و دار المعارف بمصر، محقق: عبدالسلام محمد هارون، ۷۱۷ص، ۱۹۷۷ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱/۱۵۵۰عکسی

آغاز: بسمله. و بالله استعین قال ابو محمد علی بن احمد بن سعید بن حزم بن غالب الأندلسی رحمة الله تعالی علیه الحمد لله مبید کل القرون الأول و مدیل الدول خالق الخلق؛ **انجام:** من إصبهان و باصطخر و قد انتهینا إلی ما أعان الله تعالی علیه من جمهرة النسب التی یحتاج الناس إلی معرفتها و الحمد لله رب العالمین

نسخه اصل: کتابخانه ملت در ترکیه، شماره ۲۴۱۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ محرم ۱۰۴۰ق؛ مصحح، محشی، این نسخه به خزانه المؤید بالله محمد بن المنصور بالله قاسم بن محمد تقدیم شده؛ دارای چند یادداشت از جمله به تاریخ ۱۰۹۳ق و ۱۲۹۷ق؛ ۹۴ص (۱-۹۴)، ۳۲ سطر [عکسی ف: ۴ – ۴۷۵]

● **الجمهرة فی البیزرة** / حیوان شناسی / عربی

al-jamhara fī-l bayzara

اسدی، عیسی بن علی

asadī, ʻīsā ebn-e ʻalī

کتابی است در علم بیزره و شکار و توابع آن مفصل‌تر از «البیزرة» بازیار فاطمی، در دو جزء و با عناوین «باب-باب»، جزء اول مشتمل بر ۱۴۶باب، و جزء دوم ۱۵۳ باب.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۸عکسی

آغاز: باب فی کیفیة الزجر المستنبط منه عند الخروج الی المصیدان ... باب الکواخین و غیرهم و ما ینبغی ان یفعل کل احد؛ **انجام:** و یجوز فی الجبل ... و غیره علی الأنهار و البراری و بین الأشجار انتهی الجزو الثانی و بتمامه کمل الکتاب

نسخه اصل: اسکوریال-مادرید، ش ۹۰۳. تمام کتاب؛ خط: نسخ، کا: ابن محمد بن احمد بن عبد الرحمن بن علی شعرانی انصاری، تا: سه‌شنبه اوایل شعبان ۹۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۰۴گ، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۲ – ۴۴۹]

● **جمهوری نامه** / شعر / فارسی

jomhūrī-nāme

عشقی، محمد رضا بن ابوالقاسم، ۱۳۱۲ – ۱۳۴۲ قمری

ʻešqī, mohammad rezā ebn-e ab-ol-qāsem (1895 - 1924)

منسوب به میرزاده عشقی، که درباره به هم خوردن جمهوری در سال ۱۳۰۳ش سروده است. همچنین شامل تخمیسی از دو غزل حافظ و هجو همسر حسین صبا مدیر روزنامه ستاره ایران می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۴۶

آغاز: چه ذلتها کشید این ملت زار ×× دریغ از راه دور و رنج بسیار؛ **انجام:** عشق بازی کار بازی نیست ایدل سر بباز ×× ورنه گوی عشق نتوان زد بچوگان هوس

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: میشن سبز، ۱۱۸گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۸۲]

● **جمیع الابیات المدونة فی المقامات الزینبیة** / شعر / عربی

jamīʻ-ul abyāt-il mudawwana fī-l maqāmāt-il zaynabīyya

ابن صیقل جزری، معد بن نصرالله، – ۷۰۱ قمری

ebn-e sayqal-e jazarī, maʻad ebn-e nasr-ol-lāh (- 1302)

از انشاء شمس الدین ابی الندی معد بن الوزیر زین الدین ابی الفتح نصرالله بن رجب معروف به ابن الصقیل جزری و مدح شمس الدین عبدالمومن بن الصفار سنجاری و بهاء الدین ابراهیم بن اسحاق مطلبی برای او.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۱۲/۱۱۸-ف

نسخه اصل: نسخه ش ۲۱۶ کتابخانه تقوی که اکنون در کتابخانه مجلس شورای ملی است ۶۴۶۱۴-۴۵۵۹؛ کا: عبدالحی، تا: ۸۲۲ق، جا: ماردین در شمال عراق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای [فیلمها ف: ۱ – ۶۲۴]

● **جمیع العلل** / طب / فارسی

jamīʻ-ol ʻelal

عیاری، علیخان، ق۱۲ قمری

ʻayyārī, ʻalīxān (- 18c)

تاریخ تألیف: ۲۰ شوال ۱۱۱۰ق

در شعبده است و ساختن سنگ‌های بهادار و رنگ‌سازی و خواص حیوان و زدودن رنگ‌ها و اکسیر و سنگ‌شناسی؛ برگزیده از هر کتابی به ویژه از کتاب سید حسین اخلاطی و از مجمع المقاصد خودش و در ۱۵ «مقاله». در پایان آن ۲۸ بخیه است و یک باب.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۸۷

آغاز: بسمله. حمدله. هوالله الذی قادر الصنایع ... این نسخه ایست مشتمل بر طریق صواب و در او از بکار آمدگان انتخاب موسوم بجمیع العلل، مصنفه ... علی خان عیاری متخلص به ایمور کرمانی؛ **انجام:** دیگر دقل بیرون نیاید، به تجربه رسیده، و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۹ جمادی الثانی۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ربعی، ۸۹گ، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۲۴۴]

● جمیع الفرائد / طب / عربی

jamī'-ul farā'id

طبیب یزدی، عبدالله، ق۱۱ قمری

tabīb-e yazdī, 'abd-ol-lāh (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۳۱/۲

خط: نستعلیق مایل به نسخ، کا: محمد حسن بن محمد رحیم خوئی، تا: ۲۴ ربیع الثانی ۱۲۴۱ق؛ مصحح، محشی فارسی و عربی مناسب؛ با وقفنامه کتاب از کاتب به سال ۱۲۴۰هـ در مدرسه جده کبیره اصفهان؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶گ (۱۰پ-۱۹۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۵۱]

● جمیع دفع بلا در سفر / ترکی

jamī'-e daf'-e balā dar safar

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۷۵/۸

خط:نسخ خوش،بی‌کا،بی‌تا؛قطع:رحلی[میراث شهاب:س۹ش۲- ۴۱]

● جمیع معاملات / متفرقه / فارسی

jamī'-e mo'āmelāt

رساله مختصری است در دستورالعمل جمیع مقدمات و معاملات و مناصب دولتی از سپاهی گری و مستوفی و غیره.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۸۱/۱

آغاز: بسمله، دستور العمل جمیع مقدمات و معاملات بقدر دریافت می‌نویسد که طالبان این فن را بکار آید؛ **انجام:** بعمل آرد در محل باز خواست نهادند فقر استیفاء خلاصی یابد، تمام سند را باحتیاط نگاهدارد، تمام شد

خط: نستعلیق هندی، کا: شیخ معین الدین متخلص به فرحان، تا: با تاریخ ۱۲۴۹ق؛ در آغاز طریقه استخاره در حصن حصین نقل شده؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۴۱ص (۲-۴۲)، ۱۲-۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۴سم [ف: ۴۵ - ۶۳]

● جمیع نوامیس الکنیسة و القانون المقدس / ادیان و مذاهب / عربی

jamī'-u nawāmīs-il kanīsa wa-l qānūn-ul muqaddas

مجموعه‌ای از قوانین و دستورات مربوط به مسیحیان کاتولیک است که مجمع‌های مختلف اسقف‌ها و کشیشان آنان به تصویب رسیده و با عناوین «مجمع»، «مصحف»، «رساله»، «رسم» و «باب» در این کتاب درج شده است. جالب اینکه در برخی از سرفصل‌های کتاب جمله مبارک «بسم الله الرحمن الرحیم» درج شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۲عکسی

نسخه اصل: کتابخانه ملی اسپانیا، ش ۵۹۳ (فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه ملی مادرید (اسپانیا): ۲۴۲-۲۴۴). به دلیل نامرغوب بودن تصویر حاضر و آب دیده بودن نسخه اصل و خط بد و ناخوانای مغربی، استفاده از این نسخه عکسی و استخراج اطلاعات لازم از آن دشوار است. کتاب‌شناسی تفصیلی این اثر را در فهرست کتابخانه ملی اسپانیا (صص ۲۴۲-۲۴۴) بخوانید؛ خط: مغربی، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۸۸۰ص، ۲۳سطر [عکسی ف: ۳ - ۳۸۱]

● جمیلة ارباب المراصد / علوم قرآن / عربی

jamīlat-u arbāb-il marāṣid

جعبری، ابراهیم بن عمر، ۶۴۰ - ۷۳۲ قمری

ja'barī, ebrāhīm ebn-e 'omar (1243 - 1332)

وابسته به: عقیلة اتراب القصائد فی اسنی المقاصد = شاطبیة رائیة؛ شاطبی، قاسم بن فیره (۵۳۸-۵۹۰ق)

شرحی است تحقیقی و مستند بر قصیده معروف «عقیله اتراب القصاید» سروده ابو محمد شاطبی و آن را مصدر نموده به مقدمه‌ای در کتابت و رسم الخط ربان عربی و قران شریف مرتب بر سه «فصل»: ۱. البحث علی الکتابة و بیان ثمرتها؛ ۲. بیان واضع العربیة و کتابتها؛ ۳. بیان اصطلاح الناظم رحمه الله فی هذا الکتاب استنبطه من نظمه بالسبر و الاستقراء یعصم مراعاته من الزلل.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۸۳

آغاز: و لانهایة لسر مدیتة احمده حمد منقاد لاوامره وزواجره راض بقضاء و قدره ... و بعد فلما یس الله تعالی کمال کتاب کنز المعانی فی شرح حرز الامانی ... الحمدلله موصولا کما امرا ... هذه القصیره من الضرب الاول من البسط الاول؛ **انجام:** لکم طیب ای بالیا و هو معنی قوله و طیب یعزی الی الامام و هو

موجودی نسخه: با شرح باب رسم بیات الیاء و الواو تو شرح بیت: «حیا و اوحیاهم المکی و طیب الی الامام یعری و کل لیس مفتقرا»؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «احمد خان فخر الدین شاه ۱۱۸۸ و میر حامد حسین و ... »؛ اهدایی: رهبری،

اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: حنایی روشن آهار مهره، ۵۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۳سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۳۲۵] و [ف: ۲۳-۷۴]

● **جمیل فتح الله التام فی صحة الاقتداء من بیت الله بامام فی المسجد الحرام** / فقه / عربی

jamīl-u fatḥ-il lāh at-tāmm fī ṣiḥḥat-il iqtidā' min bayt-il lāh bi-l-imām fi-l masjid-il ḥarām

تاریخ تألیف: ۱۱۰۹ق

پاسخ پرسشی است درباره نماز گزاردن در داخل کعبه و اقتداء نمازگزار به امام مسجد الحرام، این سوال در سال ۱۱۰۹ که کعبه توسط سلطان مصطفی بن محمد خان عثمانی تعمیر شد، به درخواست شریف سعد بن شریف زید ابن نمی‌شریف مکه، نگاشته شده است در یک «مقدمه» و ۱ «باب» دارای پنج «فصل» و یک «خاتمه».

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۹۹/۹

آغاز: هذا وقد اتفق فی عام الف و مائة و تسعة بمكة المشرفة تعمیر لسقف البیت الذی فضله الله تعالی و شرفه؛ **انجام:** و لما بلغوا فی الهدم الی الاساس فافضوا الی مجارة خضر لاسمه فضربوا علیها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۸گ (۹۴ر-۱۱۱پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۴۸]

● **الجمیهریة** / متفرقه / عربی

al-jumayharīya

سموقی، علی بن احمد، ق۵ قمری

sammūqī, 'alī ebn-e ahmad (- 11c)

تاریخ تألیف: اول جمادی الثانی ۴۱۸ق (سال دهم ظهور)

نامه‌ای است خطاب به سه تن از امیران و شیوخ آل تنوخ: ابواسحاق ابراهیم بن عبدالله، ابوالفضائل عبدالخالق بن محمد و ابوالحسن یوسف بن مصبح.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۱۸/۱۰

آغاز: توکلت علی مولانا ... من العبد بهاءالدین و لسان المؤمنین ... اما بعد فالتوحید و الاعظام و الاجلال و الاکبار

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۹۱۱؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۳گ (۱۰۸-۱۲۰) [عکسی مرکز احیاء: ف: ۲ - ۳۸۰]

← الجن ≻ احوال الجن
← جن ≻ احکام جن
← جناب آقا ≻ فراموشخانه

● **جناب آقا از میدان در رفت** / - فارسی

jenāb-e āqā az meydān dar raft

کسروی، احمد، ۱۲۶۹ - ۱۳۲۴ شمسی

kasravī, ahmad (1890 - 1945)

تاریخ تألیف: ۱۳۲۴ش

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۲/۱۹-۴۷۵۴-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۰]

← الجنابة ≻ وجوب غسل الجنابة و غیرها لغیرها
← جنات ثمانیة ≻ جغرافیای مشاهد

● **جنات الخلد** / کیمیا / عربی

jannāt-ul xuld

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

رساله در کیمیا و در تدبیر حجر مکرم که در این علم خیلی کاربرد دارد. در آغاز و اواخر این رساله از استاد و مراد خویش حضرت امام جعفر صادق یاد کرده و از خود و کتابش نیز تمجید نموده است. در الذریعة چنین آمده است: «ابن ندیم با اینکه تألیف جابر را مفصلاً بر شمرده لیکن به این کتاب اشاره نکرده است.»

آغاز: قال جابر علیه الرحمة فی هذا الکتاب المسمی بجنات الخلد فی تدبیر الحجر المکرم الذی امتلات الدنیا منه. و ذالك ان تأخذ منه ما شئت و اجعله فی قرعة ...

انجام: و انظر منهما ما یقر عینك به. و السلام علی من اتبع الهدی.

[ریحانة الادب: ۱۰۸/۵؛ تاریخ التراث العربی: ۳۷۱/۴؛ الذریعه ۱۵۰/۵؛ کحاله ۱۰۵/۳؛ زرکلی ۱۰۳/۲]

شرح و حواشی:

۱- شرح الکتب الثلاثة؛ دمشقی، خالد بن یزید (-۱۸۵)؛

۲- جنات الخلد (ترجمه) (دوعنوان)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۵/۱۹

بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۷۸ر-۷۹پ) [ف: ۳۶ - ۳۵]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۶۷/۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۱گ (۸۳ر-۸۳پ)، اندازه: ۱۵/۶×۲۳/۲سم [ف: ۶ - ۴۵۲]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵ /۷۸۶۱-۵۳/۷۱

آغاز: بسمله، هذه الرسالة التی سماها جابر بن حیان الصوفی الدزوی الجعفری

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اکبر کرمانشاهی، تا: ۱۱۱۷ق، جا:

مشهد رضوی؛ ۲گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۸۵]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۰/۲۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳گ (۱۱۹-۱۲۱)، ۱۶ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰-۵۵۴]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۷۳/۶

آغاز: حمدله. و صلی الله علی سیدنا محمد ... فهذا کتاب جنات خالد (کذا) لجابر ... فی تدبیر الحجر المکرم؛ **انجام:** و قالت لی لاتکون حرارته ازید من حرارة الشمس فی ایام التموز

خط: نسخ عثمانی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن سبز، ۳گ (۱۰۲ر-۱۰۴ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۳۶۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۲/۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، کا: بهائی بن احمد عاملی، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۶۴)، ۵۲ سطر، اندازه:۸/۵×۱۷سم[ف:۳۲-۸۵]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۷۸/۴-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ ۳ص (۲۲۸-۲۳۰) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۱۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۲۰ر-۲۲پ)، ۱۳ سطر، اندازه:۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۳ - ۳۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۹۵

خط:نستعلیق،کا:علی اکبر، تا: ۱۲۶۶ق، جا: تهران [الفبائی ف: ۱۶۹]

۱۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۱۴/۳

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۲۶ محرم ۱۲۷۶ق، جا: کرمانشاه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۵پ-۱۷پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۵۲۱]

۱۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۴۶/۱۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن حاج رضی خویی، تا: ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۴ص (۲۱۹-۲۲۲)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۸۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳۶/۱۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۱۵۰]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۱/۸

آغاز: بسمله، هذه الرسالةالتی سماها جابر بن حیان الصوفی الازدی الجعفری قال قدس الله روحه؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۸ ربیع الاول ۱۲۸۴ق؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی سفید و آبی، جلد: میشن سیاه، ۲گ (۳۸ر-۳۹پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۱×۲۰/۸سم [ف: ۶ - ۲۸۹]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۱۱/۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۵۷ر-۱۵۹پ)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۲۱]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۷۸/۲

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم شیرازی، تا: ۱۸ ربیع الثانی ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸گ (۱۳۰-۱۴۷)، ۱۷ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۲۷سم [ف: ۱۶ - ۵۲۸]

۱۵. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۲۳/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: مصطفی بن هاشم حسینی، تا: ۱۳۰۶ق؛ ۱۲ص (۳-۱۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷۵]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا قاسم بیک اخگر، تا: ۱۳۲۸ق، جا: حیدرآباد؛ کاغذ: هندی، جلد: پلاستیک ابری مشکی، ۲گ (۹پ-۱۰پ)، ابعاد متن: ۱۴×۲۶، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱۲- ۲۹۶]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۹/۱۵

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد فهذه رسالة مسمات بجنات الخلد منقلبه قریبة جداً فی تدبیر الحجر؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فلفل نمکی آبی فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸ص (۲۲۱-۲۲۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۸سم [ف: ۶ - ۲۳۵]

۱۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۱۸/۱

خط: شکسته تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ [ف: ۱ - ۳۸۲]

● جنات الخلد (ترجمه) / کیمیا / فارسی

jannāt-ul xuld (t.)

وابسته به: جنات الخلد؛ جابر بن حیان (۱۲۰-۱۹۸)

[الذریعة: ۱۵۰/۵]

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۱۶/۴

آغاز: بعد از حمد خدا و نعت رسول، در تدبیر حجر حق آنچنانی که مملو است دنیا از آن حجر و تدبیر آن است که گرفته شود از آن حجر آنچه می‌خواهی؛ **انجام:** و هر گاه گشاده شد از برای این باب، واقف شدی بر کنج، آنچنانیکه فانی نمی‌شود هرگز و نظر بکن از آنچه روشن بکند چشم تو به آن. والسلام

ترجمه روان و تحت اللفظی از جنات الخلد جابر بن حیان است که به صورت زیرنویس آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۲۰ر-۲۲پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۳ - ۳۲]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۵۷/۵

آغاز: بسمله، در تدبیر حجر می‌گیری از آن هر قدر که می‌خواهی و بگردان او را؛ **انجام:** او را اکسیر که افکنده شود در همی بر

هزار از جسدی که خواهی تمام شد کتاب جابر بن حیان صوفی باید ترجمه کار جابر باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۸ص (۴۰۳-۴۱۰)، ۲۱سطر(۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۶۰۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۰/۳۶

آغاز: بسمله، این رساله ایست که ... او را جابر بجنات خلد ... نزدیک بسیار نزدیک در تدبیر حجر ...

در مورد حجر و صناعت آن؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان کتاب نام محمد علی بن میرزا ابراهیم حسینی به تاریخ ۱۲۱۴ آمده که گویا کاتب رساله باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن آلبالویی، ۲گ (۴۷۶ر-۴۷۷ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۴۹۱]

● جنات الخلود المعمور فی جداول النور / تاریخ معصومین / فارسی

jannāt-ol xolūd-ol ma‘mūr fī jadāvel-en nūr

امامی خاتون آبادی، محمد رضا بن محمد مؤمن، - ۱۱۲۷ ؟ قمری

emāmī xātūn-ābādī, mohammad rezā ebn-e mohammad mo'men (- 1715)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۵-۱۱۳۵)

تاریخ تألیف: ۱۱۲۸ق

در برخی منابع و نسخ عنوان کتاب به صورت جنات الخلود المعمور من جداول النور آمده، این کتاب را مؤلف پس از تفسیر «خزائن الانوار» پرداخته و اواخر سال ۱۱۲۵ موافق نام کتاب «جنات الخلود» بدان شروع کرده و اوایل سال ۱۱۲۸ موافق جمله «باغ عدن» آن را به پایان برده است. نویسنده می‌گوید پس از پرداختن کتاب «خزائن الانوار» (در اظهار فضل ائمه اطهار) چون آن را مفصل و قابل استفاده عموم نیافتم بر آن شدم که به صورت تقویم کتابی بپردازم که «خلاصه آثار متعلقه به چهارده معصوم را از اسماء و القاب و کنیات و خصائص و معجزات و ادعیه و صلوات و احراز و احتجابات و مدت عمر و ساعات فضائل و کرامات و آباء و امهات و تولد و وفات و شهور و سنوات و زوجات و خواتیم و برکات و مقتل و امکنه وفات و تواریخ ولادات و اشغال و مهمات» باشد، نتیجه کارم این رساله شد.

آغاز: بسمله، الحمد لله الحکیم المعبود، المتفرد بالازلیة و الابود ... برلوایح ارواح زاکیه، و صفایح اذهان صافیه ... مینگارد کمینه

انجام: از شفاعت ائمه طاهرین علیهم السلام خواهد بود و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین

چاپ: مشار فارسی، ج۲، صص۱۵۷۶-۱۵۷۷؛ تهران، ۱۲۶۶ق، سنگی، رحلی؛ ایران، سنگی، ۱۲۶۹ق، رحلی؛ تبریز، بی ناشر، ۱۳۱۵ق.، ۶۹ص؛ دارالسلطنه تبریز، ۱۲۸۴ق.، ۶۹+۱ص

[الذریعة ۱۵۰/۵ و ۱/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۰۷/۳]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش به الوان مختلف، کا: محمد مقیم حافظ تبریزی، تا: ۱۱ رمضان ۱۱۲۷ق؛ واقف: حاج عماد فهرستی، تیر ۱۱۳۰؛ کاغذ: شکری مجدول و مذهب، جلد: مقوایی، ۳۶گ، ابعاد متن: ۱۹/۳×۲۹، اندازه: ۲۳×۳۲سم [ف: ۷ - ۶۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۰۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۸ق [الفبائی ف: - ۱۶۹]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، شکری، جلد: مقوایی تریاکی، ۳۲گ، ۳۷ سطر(۱۷×۲۵)، اندازه: ۲۰×۳۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۸۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبد العلی بن محمد ایروانی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سبز، جلد: تیماج مشکی، ۳۵گ [ف: ۱۵ - ۶۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۶۱

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ چلیپا و راسته؛ خریداری قاسم بن اسماعیل از آخوند ملا یوسف قزوینی در ۱۲۵۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰گ، ابعاد متن: ۲۱/۵×۳۱/۵، اندازه: ۲۹×۴۲/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۰۷]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد وقفت باتمام کتابة هذا الکتاب الشریف الموسوم بجنات الخلود فی یوم الاحد هشتم شهر ذی الحجة الحرام من شهور سنه مائتان و ست بعد الالف من الهجرة النبویه

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: ۸ ذیحجه ۱۲۰۶ق؛ مجدول؛ نوشته «مال فرزند مکرم نظام الملک است شهر ربیع الاول ۱۲۸۲»؛ مهر: میرزا آقاخان صدر اعظم دولت علیه ایران، مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا حسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج لاکی، ۶۸ص، ۹ سطر، اندازه: ۲۳×۳۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۶ق؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۳۴گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۲۵]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** انتفاعی که از این کتاب برد باو حلال نیست و بلعنت خدا و نفرین رسول گرفتار گردیده ... و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً ...

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عباس رودباری، تا: شعبان ۱۲۲۳ق؛ با سبک صفوی تذهیب و ترصیع گردیده؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: چرم نارنجی، ۳۵گ، مختلف السطر (۱۹/۵×۲۹/۵)، اندازه: ۲۴×۳۴/۵سم [ف: ۳۶ - ۱۱۴]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۴۵

آغازو انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۲۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۵گ، اندازه: ۲۱×۲۹سم[ف:۲۳-۲۷۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاعف لنا یوم یقوم الحساب ×× وقف رضانا برضا الوالدین. معروض رای عقده ... الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا و الصلوة و السلام علی محمد و آله اجمعین

خط: نسخ، کا: عبدالکریم کهدوئی الیزدی، تا: یک‌شنبه ۱۱ شعبان ۱۲۳۱ق؛ مجدول؛ جلد: روغنی سوخت، ۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳۸ - ۱۸۰]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۰۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق، جا: اصفهان [الفبائی ف: - ۱۶۹]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۶۷-ف

کا: علی اکبر شریف تفرشی کاتب حضرت السلطانی، تا: جمادی الاول ۱۲۴۸ق [فیلمها ف: ۱ - ۶۹]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۸۴

آغاز: برابر

خط: نسخ خفی خوش، کا: عبدالحسین بن ملازین العابدین یزدی قلعه کهنه، تا: ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۵۰ق؛ مجدول؛ مهر: علی اکبر بن حسین الحسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، ۶۸ص، ۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۱ - ۲۶۵]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: تنکابنی، فتحعلی خان، تا: ۱۲۵۰ق [رایانه]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق [رایانه]

۱۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۸۳

آغاز: برابر

خط: نسخ خوش خفی، کا: ابوطالب اصفهانی، تا: ۱۲ صفر ۱۲۵۲ق، حسب فرمایش ملک ایرج میرزا؛ مجدول، کمند اندازی زرین؛ مهر: علی اکبر بن حسین الحسینی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی با تزیینات، ۶۸ص، ۹ سطر، اندازه: ۲۳×۳۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۳]

۱۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۸۲

آغاز: برابر

خط: نسخ خوش، کا: احمد تبریزی، تا: ۳ جمادی الثانی۱۲۵۳ق؛ مجدول طلائی، یک سرلوح کتیبه‌ای مذهب مرصع ممتاز؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای روکش تیماج گلی رنگ، ۶۸ص، ۹ جدول سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱ - ۲۶۱]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق [الفبائی ف: - ۱۶۹]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۰۱

خط: نسخ و نستعلیق بالوان مختلف، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ واقف: عبدالکریم آهنگر، اسفند ۱۳۴۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی عطف چرمی، ۴۰گ، مختلف السطر (۱۸×۲۹/۵)، اندازه: ۲۱/۷×۳۴/۵سم [ف: ۷ - ۶۲]

۲۰. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس هر کس مخالفت نماید و تغییر دهد انتفاعی که از این کتاب برد بر او حلال نیست و بلعنت خدا

خط: نسخ خوب، کا: عبدالحسین بن ملازین العابدین، تا: شنبه اوایل ربیع الثانی ۱۲۵۵ق، جا: یزد محله قلعه کهنه؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵برگ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۷]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق [رایانه]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش بالوان مختلف، کا: عبدالحسین بن ملازین العابدین، تا: ۲۸ شعبان ۱۲۵۶ق؛ واقف: غلامحسین همایونی، ذیقعده ۱۳۸۰؛ کاغذ: شکری فرنگی مجدول و مذهب، جلد: مقوایی، ۳۵گ، مختلف السطر (۱۶/۵×۲۶/۷)، اندازه: ۳۱×۲۱سم [ف: ۷ - ۶۱]

۲۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۷۸

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق خفی، کا: فتحعلی تنکابنی، تا: ربیع الاول ۱۲۵۶ق؛ مجدول، کمنداندازی زرین؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا حسینی؛ کاغذ: اصفهانی متن و حاشیه آهار مهره چهره‌ای رنگ، جلد: مقوای روغنی بوم تریاکی با تزیینات، ۶۸ص، اندازه: ۲۸/۵×۴۳سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۶-طباطبائی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ دارای کتیبه مذهب و مرصع، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روکش پارچه‌ای، ۳۹گ، اندازه: ۲۹×۴۵سم [ف: ۲۴ - ۲۹۹]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۷۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: حسین فرزند محمد قاسم تنکابنی، تا: چهارشنبه ۱۶ محرم ۱۲۵۷ق، جا: اصفهان؛ مجدول مذهب، یک سرلوح مختصر از مکتب اصفهان، دارای کمند؛ با عبارت: «در زمان محمدشاه ... خریده شده به مبلغ ۴ تومان»؛ کاغذ: فرنگی قدیم، ۳۵گ (۱-۳۵)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳۰ - ۲۹۱]

۲۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۷۳

آغاز: برابر**انجام:** و تغییر در وضع و اسلوبش باین قسم که هست ندهند، و روح مرا در قالب و قالب مرا در قبر معذب نسازند

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ دارای سرلوحه زیبا، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵گ، ۳۶-۴۰ سطر، اندازه: ۲۹×۴۱سم [ف: ۱ - ۱۹۳]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عبدالحسین بن ملا زین العابدین یزدی، تا: ۱۲۵۹ق، جا: تهران (احتمالا)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۳۴گ، ۳۶ سطر (۱۵/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ - ۴۹۷]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۷۵

خط: نسخ، کا: عبدالحسین یزدی بن ملا زین العابدین، تا: ۲۴ ذیحجه ۱۲۶۰ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱/۱×۳۲/۹سم [ف: ۲ - ۱۸۶]

۲۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۷۹

آغاز: برابر

نسخ و تعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ رمضان ۱۲۶۰ق؛ مجدول زرین، کتیبه مذهب مرصع؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روغنی بوم نخودی رنگ منقش با تزیینات بسیار، ۶۱ص، اندازه: ۲۲/۵×۳۶سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۸/۹-طباطبائی

آغاز: بسمله. از کتاب جنات الخلود به طریق اختصار احوالات خیریت آیات ائمه اطهار صلوات الله و سلامه علیه و علیهم اجمعین درین حاشیه ثبت افتاد ... الحاشیة الاولی فی معرفة احوال نبینا (ص)

خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی نباتی رنگ، جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۲۶ر-۳۵پ-حاشیه)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۲۷۱]

۳۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۰۰

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن میرزا محمد جعفر آشتیانی، تا: دوشنبه ۲۶ رمضان ۱۲۶۱ق (ئیلان ئیل)، جا: قزوین؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی [نشریه: ۲ - ۷۰]

۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق به الوان مختلف، کا: هادی ورتوانی رودباری، تا: صفر۱۲۶۱ق؛ واقف: حاجیه بی بی خانم، ۱۳۱۵ش؛ کاغذ: نخودی مجدول و مذهب، جلد: میشن یشمی، ۳۵گ، مختلف السطر (۱۶/۵×۲۶/۷)، اندازه: ۴۰/۸×۲۸سم [ف: ۷ - ۶۰]

۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: باقر بن محمد علی کاشانی، تا: ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴گ، ۱۵ سطر (۱۶/۵×۲۶)، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [ف: ۵ - ۳۶۱]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۹

آغاز: برابر

خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ مجدول و مذهب؛ ۳۵ گ، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۳۱۸]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۰۵-۳۶/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن ملازین العابدین، تا: ۱۲۶۲ق، جا: یزد؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج روغنی، ۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۱۸۵]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: فرنگی ضخیم شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۰ص، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱۷ - ۷۱]

۳۷. یزد؛ سعیدی، سید ابوالفضل؛ شماره نسخه:۷

خط: نسخ، کا: محمد حسین، تا: ۱۲۶۴؛ «قرمزی و طلای» آن برای «صاحب اختیاری خالویی صدرالعلما قلمی شد» نسخه زیبایی است؛ قطع: رحلی [نشریه: ۴ - ۴۶۰]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق، جا: هندوستان؛ مجدول و مذهب، دارای یک سرلوح بزرگ کشمیری؛ واقف: محمد باقر صاحب هندی، ۱۳۱۲ش؛ کاغذ: نخودی متن و حاشیه، جلد: مقوایی، ۳۵گ، مختلف السطر (۲۶×۳۶/۵)، اندازه: ۴۵×۳۳/۴سم [ف: ۷ - ۶۰]

۳۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۰۷/۱-عکسی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ریز و خوش،کا:محمد باقر شهیر به کربلایی آقاجان شیرازی، تا: یک‌شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۷۷ق، به امر میرزا علی رضا تاجر شیرازی؛ اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۱۰۳]

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۲۶

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: رویه روغنی گل و بوته، ۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۴۱/۱×۲۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۶]

۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع عطف چرم، ۳۵گ، مختلف السطر (۱۸×۳۲)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۳۶ - ۱۳۳]
۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۳۵/۱
آغاز: برابر؛**انجام:** اسباب من سوخته سر گردنرا
خط: نستعلیق، کا: محمد عظیم خان منشی دربار هرات پسر محمد اسماعیل خان، تا: ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: گوناگون و الوان، جلد: تیماج تریاکی،۲۶۷ص(۱-۲۶۷)،۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹ - ۷۳]
۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق بزر و الوان مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ با یک سرلوح مستطیلی؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: نخودی مجدول و مذهب، جلد: چرمی، ۳۵گ، مختلف السطر (۲۱×۳۱/۵)، اندازه:۲۵/۵×۳۸/۵سم [ف: ۷ - ۶۱]
۴۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۸۰
آغاز: برابر
خط: نسخ خفی خوش، کا: عبدالعلی ایروانی ابن محمد، بی‌تا؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی؛ مجدول زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لاکی، ۶۸ص، اندازه: ۲۴×۳۳سم [ف: ۱ - ۲۵۷]
۴۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۹۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: یکی از سادات حسینی مقیم یزد، بی‌تا، جا: یزد؛ مجدول و مذهب؛ مهر: عبدالوهاب طباطبائی؛ جلد: چرمی تریاکی، ۳۴گ، ۱۶۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۵ سم [ف: ۱ - ۳۳۸]
۴۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۱۰/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۷گ، ۳۶ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۸۰]
۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● جنات العارفین فی اصول الدین / کلام و اعتقادات / فارسی

jannāt-ol ʻārefīn fī osūl-ed dīn

رساله‌ای استدلالی در اصول دین.
[فهرستواره منزوی ۲۴۵/۹]

زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... بدانکه بر هر مسلم مکلف بالغ عاقل لازم و واجب است که اصول دین و عقاید خود را بادله قاطعه و براهین واضحه بداند
استدلالی؛ بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۴۱ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۵۷]

● جنات المجتهدین / -

jannāt-ul mujtahidīn

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۶/۵
بی‌کا، تا: ۱۳۲۳ق؛ مصحح؛ قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۴۱]

←جنات المحبین ⟵ دیوان جنات المحبین

● جنات النعیم / مرقعات، ادبیات / فارسی

jannāt-on naʻīm

افشار، علاء الدین، ق۱۴ قمری

afšār , ʻalāʻ-od dīn (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۷۲ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۸۳
آغاز: یا الله سلطان سریر ارتضی ما را بس رزند علی مرتضی ما را بس؛ **انجام:** حقا که زیارت تو حج فقراست سراینده رباعیات علاء الدین افشار فرزند علی اکبر
خط: نستعلیق، کا: فراستی، محمد علی، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی [رایانه]

● جنات النعیم فی احوال سیدنا الشریف عبدالعظیم علیه السلام / تراجم / عربی

jannāt-un naʻīm fī aḥwāl-i sayyid-i-na-š šarīf ʻabd-ul-ʻaẓīm ʻalay-hi-s-salām

فدایی کزازی، ابوالشجاع محمد اسماعیل بن محمد هادی، - ۱۲۶۳ قمری

fadāʻī kazzāzī, ab-oš-šojāʻ mohammad esmāʻīl ebn-e mohammad hādī (- 1847)

در احوال حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام و پدران بزرگوار ایشان تا سبط اکبر امام حسن علیه السلام است و نیز ذکر طریق اخباری که در حق ایشان است و در فضایلش. این کتاب در هشت «فردوس» مرتب شده است.
[الذریعة۱۵۲/۵]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۷۹/۱
آغاز: الحمدلله الملهم للصواب المنعم بالثواب جنات تجری من تحتها الانهار لها ثمانیة ابواب فیها قاصرات الطرف لم یطمثهن انس قبلهم ولاجان انا انشانا هن انشاء؛ **انجام:** انا قد اوحی الینا ان

العذاب علی من کذب وتولی قال الجعفری فبلغنی ان کتاب موسی بن جعفر وقع فی یدی هارون فلما قرأة قال الناس یحملونی علی موسی بن جعفر وهو یری مما یرمی به الحمدلله رب العالمین ... المعصومین

خط: نستعلیق، کا: محمد کریم ابن محمد رحیم، تا: ۱۲۰۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۵]

←جنات الوصال ⩾ جنات وصال

● **جنات وصال = جنات الوصال = ترجمه مصباح الشریعة** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

jannāt-e vesāl = jannāt-ol vesāl = t.-ye mesbāh-oš šarī'a

نورعلیشاه، محمد علی بن عبدالحسین، ۱۱۶۰؟ - ۱۲۱۲ قمری

nūr-'alī-šāh, mohammad 'alī ebn-e 'abd-ol-hoseyn (1747 - 1798)

وابسته به: مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة؛ جعفر بن محمد (ع)، امام ششم (۸۰-۱۴۸)

نورعلیشاه محمد علی عارف نعمت اللهی و شاگرد سید معصومعلی شاه خواسته بود به شماره درهای هشتگانه بهشت این دفتر عرفانی و اخلاقی را در هشت «مجلد» بسراید و توانست تا دومین دفتر را به پایان برد و قسمتی از دفتر سوم را نیز بسراید. پس از او جانشینش رونق علیشاه (- ۱۲۲۵ق) آنچه از سوم مانده و همه چهارمی و پاره‌ای از پنجمی را سروده است؛ آنگاه نظام علیشاه احمد بن حاج عبدالواحد کرمانی (- ۱۲۴۰ یا ۱۲۴۲ق) جانشین مجذوب علیشاه پنجمی را به انجام رساند و در ششمی که در صد لمعه است، «مصباح الشریعه» را ترجمه و گزارش نمود و هفتمی را هم بر آن افزود.

آغاز این مثنوی: بسم الله الرحمن الرحیم ×× افتتاح کنز اسماء عظیم / باز گو از نام نامی آله ×× سوی جنات وصالش جوی راه / ای بنامت نامها نامی همه ×× نامهای نامیت نامی همه / بابی از جنات وصلم باز کن ×× از وصالم ساز و برگی ساز کن / تا در آن جنات گیرم گوشه ای ×× چینم از هر خرمن گل خوشه ای / خوشه خوشه بندم از گل دسته ها ×× دسته دسته آورم گلدسته ها / هر دم از جنات بابی و اکنم ×× در ریاض جنتی مأوا کنم / آورم گلها بداماں سخن ×× هدیه اصحاب در هر انجمن

انجام جلد یکم: دادن بیم نبی سودی نداشت ×× کفر ایشان رو به بهبودی نداشت / در دو عالم کور و نابینا شدند ×× نقش قلابی زده رسوا شدند

آغاز جلد دوم: بسمله. این زبانها را بکام از نام تو ×× نعمت نطق و بیان انعام تو / تا نمایم درج گوهرنامه را ×× باز کردم گوهر افشان خامه را؛ انجام: این زمانم یار می‌بندد زبان ×× تا کجا بازم کند رطب اللسان / منت ایزد که در دارالسلام ×× شد چو خلدم جنت ثانی تمام.

آغاز جلد سوم: بسمله. این سپهر عشق را انجم بود ×× جلد ثانی جنت سیم بود / باز شهباز سخن پرواز کرد ×× صید کردن سوی دشت آغاز کر؛ انجام:سر بسر بینا بمطلوب آمدند ×× هم محب هم خویس محبوب آمدند /شاهد این حال از نص مبین ×× هست و الله یحب المتقین. (در میانه این جلد در نسخه‌ها نشانی نیست که از کجا سروده نورعلیشاه به پایان می‌رسد).

آغاز جلد چهارم: بسمله. این گشوده از کرم باب نعیم ×× اسم اللهت ز رحمن و رحیم /ای که لاتحصی بود انعام تو ×× ای که لاتجزی بود اکرام تو؛ انجام:آن حبیب حضرت سلطان علی ×× منبع هر فیض در اعیان علی / صد هزاران لعنت خلق و خدا ×× غاصبان مسند و محراب را.

آغاز جلد پنجم: بسمله. باز دریای سخن شد موج زن ×× موج زن شد باز دریای سخن / هر یکی موجش یکی بحری شگرف ×× موجهایش نقشهای صوت و حرف؛ انجام:چون خلیل آمد مر آن نارم وطن ×× از دم آن نور پاک ذوالمنن /با وجود آنکه گفتا فی المثل ×× فی بحکم حتمی ای مرد اجل. (در میانه این بیت: گر بر او چندی بر این سان بگذرد ×× رشته تدبیرت از کف بگسلد. دارد: «نظام علیشاه» و مانا می‌خواهد برساند که از اینجا سروده نظام علیشاه می‌باشد.)

آغاز جلد ششم: بسم الله الرحمن الرحیم ×× فاتح الابواب جنات النعیم. الحمدلله الذی نور قلوب العارفین بذکره و قدس ارواحهم بسره ... فهذا کتاب مصابح الشریعة و مفتاح الحقیقة من کلام الامام الصادق ... و هو مشتمل علی مائة باب و الله الموفق للصواب. انجمن آرای جنات الوصال ×× ابتدا بر ذکر نام ذوالجلال / باز صبح صادق از آفاق جان ×× پرتو افکن شد باطراف جنان؛ انجام: رحمت و صلوات لاتحصی مدام ×× بر حبیب الله و بر آل کرام /دوستان او و آلش بردوام ×× غرق رحمت از خداوند سلام / این بود فهرست لمعات کتاب ×× میشود هر لمعه را از آن فتح باب ... (فهرست لمعه‌های صدگانه به نثر)

آغاز جلد هفتم: بسم الله الرحمن الرحیم ×× آیت توحید (تحمید) و تمجید کریم / بعد تحمید خداوند وحید ×× بعد تمجید شهنشاه حمید / آن خداوندی که سبحان و لیست ×× آن شهنشاهی که سلطان علیست؛ انجام: یاری حق کردن و اعز از دین ×× رهنمای راستی بر ضالین / ناتوان را با توان بشتافتن ×× بهر حق افتاده را دریافتن. (دانش پژوه)

آغاز: بسم الله الرحمان الرحیم ×× افتتاح کنز اسماء عظیم / بازگو از نام نامی اله ×× سوی «جنات وصالش» جوی راه ...

چاپ: تهران، ۱۲۷۰ق، سنگی؛ به کوشش دکتر نوربخش، تهران، ۱۳۴۸ش، حروفی

[الذريعة ۶۰/۱۴ و ۳۶۰/۱۳ و ۵۹/۱۴؛ نسخه‌های منزوی ۲۷۴۳/۴؛ لغت نامه دهخدا ۹/۳ و ۴۷/۳؛ فارس شناسی ص ۳۰ و ۹۰؛ فهرستواره منزوی ۶۹۳/۱۰]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۸۹/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ شعبان ۱۲۰۵ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره،جلد:میشن تریاکی،۱۹سطر،اندازه:۱۶/۸×۲۵/۶سم[ف:۸- ۳۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸۷/۸

شامل ابیاتی است که نور علیشاه موفق به انشاء آن گردیده (جنت ۱ و ۲ و ۴۳۰ بیت از جنت سوم)؛ خط: نسخ، کا: محمد بن فاضل سبزواری، تا: ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۱۶۶ص (۳۳۷-۵۰۲)، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۴۸۰]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۲/۲

آغاز: این سپهر عشق را انجم بود ×× خلد ثالث جنت سیم بود؛ **انجام:** شاهد اینحال از نص مبین×× هست و الله یحب المتقین

خط: نستعلیق، کا: ابن عبدالنبی محمد کاظم، تا: ۱ جمادی الاول ۱۲۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۶۰گ (۱۴۸پ-۲۰۷پ)، ۱۵ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲۷]

۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفت ای یاران مرا یاری کنید ×× میل جانم جانب باری کنید

خط: نسخ، کا: محمد بن فاضل سبزواری، تا: ۱۲۲۳ق، بر حسب فرموده میرزا محمد باقر؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۹۷ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۸۳

دفتر ششم و شرح منظوم مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یکشنبه ۱ محرم ۱۲۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۳گ، ۱۶ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۲۷۵]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۰-۴/۱۴۰

آغاز: اشتیاقی کز تو دارم در درون ×× کی به شرح شرحه ام آید برون / تا گل وصلت نروید از گلم×× اشتیاقت کی برآید از؛ **انجام:** چونکه ره طی گشت و مقصد شد پدید×× وصف کثرت رفت و وحدت در رسید / چونکه خط با نقطه آمد متصل×× انفصالی گو در آنجا ای دو دل

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ رجب ۱۲۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ در حاشیه به صورت چلیپایی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۶]

۷. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه:۷۶/۱۴

منتخب مثنوی جنات الوصال؛ خط: نستعلیق، کا: امیر الشعراء رضا قلی خان هدایت صاحب مجمع الفصحاء و غیره، تا: ۱۲۳۹ق، جا: شیراز؛ کاغذ: آبی فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۲/۴×۱۷/۵سم [نشریه: ۶ - ۱۰۷]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۷۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یکشنبه ۸ ذیقعده ۱۲۵۰ق؛ قطع: رحلی. [نشریه: ۷ - ۱۲۹]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** منت ایزد را که در دارالسلام ×× شد چو خلدم جنت ثانی تمام

دو جنت اول و دوم؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: علی اصغر بن محمد کریم نصرآبادی جرقویه یی، تا: ۱۳ رجب ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۱گ، ۱۸ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۴سم [ف: ۷ - ۲۶۰]

۱۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۳۶/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق، کاغذ هندی؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۷گ (۱۸-۵۴)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳ - ۸۶۸]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۳

آغاز: برابر

شامل هفت مجلد؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن ابی طالب، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۳۹۲گ، ۲۰سطر در متن ۱۵ در حاشیه ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۵۶]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۷۹/۱

خط: نستعلیق، کا: علی بن ابی طالب، تا: ربیع الاول ۱۲۵۹ق؛ نسخه را میرزا سید عیسی دیوانه عربشاه (با نواب خلیفه سلطانی) به پسر خود سید میرزا حبیب الله نعمة الهی در جمعه ۱ رمضان ۱۳۲۹ بخشیده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۰گ، ۲۸ سطر (۱۵×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۶ - ۲۱۸۲]

۱۳. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۵ رجب ۱۲۶۲ق [نشریه: ۵- ۳۷۴]

۱۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۱۹ سطر ۴ ستونی، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۳۵]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۵۵/۱

بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۲۹]

۱۶. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۱۴/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۵ سطر [ف: ۳۰]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۶/۳

جنت اول و دوم و بخش اول جنت سوم؛ خط: نستعلیق، کا: ابوطالب حسینی، تا: ۲۸ رمضان ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج، ۱۸۴گ (۲۲پ-۲۰۵پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۷ - ۱۹۱]

۱۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۳۸/۳

جلد ۱ تا ۴؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن حاج محمد سعید،

تا: سه‌شنبه ۱ صفر۱۲۶۸ق [نشریه: ۲ - ۱۲۱]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۵/۴

آغاز: بسمله، باز کردم گوهر افشان خامه را ×× تا نمایم درج گوهر نامه را / گوهر نعمت نخست انشا کنم ×× نعت حمد حضرت یکتا کنم؛ **انجام:** منت ایزد را که در دارالسلام ×× شد چو خلدم مبحث ثانی تمام

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۶۹ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۸گ (۸۲پ-۱۲۹ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۸/۲سم [ف: ۸ - ۱۳۷]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۵/۵

آغاز: بسمله.این سپهر عشق را ... بود ×× جلد ثالث جنت ثالث بود؛ **انجام:** زان که نبود میل او را اعتبار ×× آخرش محروم میسازد ز یار

جلد سوم. نسخه حدود ۳۸۰ بیت است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ گویا ناتمام است؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵گ (۱۳۰پ-۱۳۴پ)، چهار ستونی، اندازه: ۱۰/۸×۱۸/۲سم [ف: ۸ - ۱۳۷]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** یاری حق کردن و اعزاز دین ×× رهنمای راستی بر ضالین / ناتوان را با توان بشتافتن ×× بهر حق افتاده را دریافتن

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم شریف، تا: ربیع الثانی ۱۲۷۴ق؛ مجدول، مذهب محرر،با سرلوح مزدوج مذهب مرصع،محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۶۵]

۲۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۷۹

آغاز: برابر؛**انجام:** چونکه بنمودند غصب حقشان ×× این عداوت شد پدید اندر میان

خط: نستعلیق خوب، کا: صفا، تا: ۱۲۷۶ق؛ دارای پنج سرلوح، مجدول مذهب مجلد پنجم افتاده دارد؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۰۸ص، ۳۵ سطر در متن و حاشیه، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۱]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس بجنات سلام بیحصا ×× باد بر او بر آتش دائما / صد هزاران لعنت خلق خدا×× غاصبان مسند محراب را [رقم:] آمین یا رب العالمین بحق محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین. تمام گردید جنات الوصال در روز پنج‌شنبه شب نهم شهر جمادی الاولی ۱۲۷۷

تا پایان جنت چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۹ جمادی الاول ۱۲۷۷ق؛ متن سیزده بیت و هامش، پانزده بیت، اوراق دارای رکابه؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج زرشکی، ۱۶۱گ، ۱۳ سطر در متن و ۳۰ در حاشیه ، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۶سم [ف: ۲۷/۱ - ۱۷۷]

۲۴. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: بازگوی از نام نامی اله ×× سوی جنات وصالش جوی راه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۷۹ق (جلد چهارم)؛ جلد: چرمی زرشکی، جدول‌بندی شده با خطوط قرمز و آبی و نقره‌ای، اندازه: ۲۰×۳۴سم [نشریه: ۷ - ۷۲۸]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۷۸

آغاز: برابر

شامل چهار جنت از جنات الوصال و آثار دیگری از نورعلیشاه می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به سال ۱۲۸۰ داخل کتابخانه اعتضاد السلطنه شده؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج.، ۴۲۷ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۲]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۵۴/۲

جلد اول و دوم، دومی در آغاز و انجام با نسخه ش ۱۱۷۹/۱ یکی نیست؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد حسین خوانساری خوشنویس، تا: چهارشنبه ۲۷ شوال ۱۲۸۲ق، برای شاهزاده اسحق میرزا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۸۵گ (۹۱پ-۱۷۵پ)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۲۳۵۷]

۲۷. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۶۸

انجام: تا تو ما را سمع باشی و بصر ×× تا تو ما را فکر باشی و نظر / مائی ما را ز بستان تمام ×× تا تو مانی جاودانه و السلام

جنت اول و ثانی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۴ شوال ۱۲۸۶ق؛ در پنج برگ آغازین نسخه مراسلات مظفر علی شاه به نظم آمده که ناقص الاول است، در سه صفحه آخر نسخه گزارشی از سلسله مظفر علی شاه به نظم آمده که آغازش این است: «بعد از آن حمد حضرت فرد صمد ×× الذی لیس له کفوا احد / بعد نعت رحمة للعالمین ×× ثم نعت الاوصیاء الاکرمین / که بر ایشان باد از رب ودود ×× صد هزاران آفرینها و درود / بر نویسم شرح حال سلسله ×× افکنم در صف شیران ولوله / چون گذشتم من ز هر نام و نصب ×× شد مظفر از علی نامم لقب / چون ز مشتاق علی فر یافتم ×× رونق از انفاس حیدر یافتم / بر رونق گر نمی‌دانی بدان ×× هست آن نور علی جان جهان / والدش فیض علی رادان ×× هم شه و هم شاه بین شاه دان»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۰۹گ،۱۹سطر (۷×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۹۰]

۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۵۲/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** گنجهایت جمله نه گنج آمده ×× این یکی چار آن یکی پنج آمده / نه سپهر و نه بهشت و نه مقام ×× حاصلت زین گنجها گرد وتما

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ:۲-۵۶۶]

۲۹. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۷/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** باطناً گویی مجازم خوشتر است ××ز آنکه یار دل نوازم دربر است

خط: نستعلیق، کا: سید شکرالله بن محمد باقر طباطبایی بیدگلی، تا: چهارشنبه ۳ شوال ۱۲۹۵ق؛ وقف بقعه سعادتعلی شاه و نور علی شاه، واقف: حسینعلی بیدگلی کاشانی، ذیقعده ۱۳۴۲؛ جلد: تیماج

روغنی زمینه زرین، ۱۵۴گ (۱۶۹ر-۳۲۲ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۰۰]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۸۴

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۸گ، ۱۴ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۲۱۳]

۳۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۴۷

انجام: در دو عالم کور و نابینا شدند ×× نقش قلابی زده رسوا شدند

خط: نستعلیق و شکسته خوش، کا: اسدالله، تا: ۱۲۹۶ق؛ کاغذ: فرنگی ضخیم آبی و زرد، جلد: تیماج قرمز، ۹۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۶سم [نشریه: ۱۳ - ۲۱۴]

۳۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۰۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: حسن نعمت اللهی بن اسدالله تهرانی، تا: شنبه ۴ ربیع الثانی ۱۲۹۸ (دفتر ۱) و شنبه ۱۲ صفر ۱۳۰۰ ق (دفتر ۷ و ۸)؛ با هفت سرلوح زیبا، با سرلوح ها؛ جلد: مقوا عنابی، ۴۶۴گ، ۲۱ سطر شش ستونی (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۶۵]

۳۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۳۸/۸

آغاز: بسمله. ای از احدتیت خبر نه ××ابر مبدأ و مرجعت گذر نه؛ **انجام:** هست هر جا هست شاهی کامران

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶گ (۱۵۴ر-۱۶۹ر) [ف: ۱ - ۷۳]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۸۱

جلد یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در متن و هامش؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۵گ، ۱۴سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۹۲۵]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۱۹/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعداز و آن سید عالی تبار ×× شاه معصومعلی میر کبار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳ص (۴۴۲-۴۴۴) [ف: ۸ - ۳۶۴]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۲۰

آغاز: بسمله. ای از احدتیت خبر نه ××ابر مبدأ و مرجعت گذر نه؛ **انجام:** هست هر جا هست شاهی کامران ...

خط: شکسته نستعلیق، کا: وهاب شیرازی، تا: قرن ۱۳؛ ۱۸ص(۱-۱۸) [ف: ۸ - ۳۶۴]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در متن و هامش؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۶۸گ، ۱۴ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۸۵]

۳۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۸۲/۱

تا جنت پنجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سیاه، ۳۴۰ص (۱-۳۴۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [نشریه: ۱۳ - ۶۳]

۳۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۲۷/۲

آغاز: این سپهر عشق را انجم بود ×× جلد ثالث جنت سوم بود

تنها «جنت سوم» است از آغاز تا این بیت: «گفت ای یاران مرا یاری کنید ×× روی جانم جانب یاری کنید»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، جلد: گالینگور سرمه‌ای، ۷گ (۶۶پ-۷۲ر)، ۱۴ سطر در متن و ۳۵ در حاشیه، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۱۰۸]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۵۲

آغاز: باز کردم گوهر افشان خامه را ×× تا نمایم درج گوهر نامه را؛ **انجام:** منت ایزد را که در داراسلام شد چو خلدم جنت ثانی تمام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [الفبائی ف: - ۶۳۴]

۴۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۷۵/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج تریاکی، رحلی [نشریه: ۳ - ۴۷]

۴۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۶ - ۶۴۲]

۴۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۴۱

تا جنت دوم و سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۲۹]

۴۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۱۱/۱

دفتر ۱ و ۲ و ناتمام؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: رنگارنگ، جلد: میشن قهوه‌ای [ف: ۵ - ۴۲۳]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۰۳/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۲۰]

۴۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۷۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۷۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳ - ۱۸۸]

۴۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۴۵

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی نور قلوب العارفین بذکره و قدس ارواحهم بسره و بره ... و بعد فهذا کتاب مصباح الشریعة و مصباح الحقیقة ... مشتمل علی مائة باب ... ابتدا بر ذکر نام ذوالجلال ×× انجمن آرای جنات الوصال / باز صبح صادق از آفاق جان ×× پرتو افکن شد باطراف جهان

جلد ششم است که سروده احمد بن عبدالواحد کرمانی ملقب به نظام علیشاه و ترجمه‌ای است از مصباح الشریعه در صد لمعه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ متن وهامش؛ با تاریخ ۱۲۶۰ در دارالسلطنه کرمان از شیخ علی خان متخلص برشحه و یادداشت

دیگر به تاریخ محرم۱۲۶۳؛کاغذ:کاغذ فستقی ختایی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۰/۶سم [ف: ۲-۱۸۷]

۴۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۷۷

دو جنت اول و دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۵گ، ۱۷سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۴۳]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بهر حق افتاده را دریافتن

خط: نستعلیق، کا: علی بن ابی طالب، تا: قرن ۱۳؛ هر صفحه ۵۰ بیت چهار ستونی؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۵گ، ۲۴×۱۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۷ - ۲۵۶]

۵۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۷۶

آغاز: برابر

دو مجلد اول و قسمتی از مجلد سوم، شامل تا آخرین بیت انشائی نورعلیشاه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ به سال ۱۲۹۲ داخل کتابخانه اعتضاد السلطنة؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۰۲ص، ۲۹ سطر در متن و حاشیه، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۲ و ۴ - ۴۲]

۵۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴ فرخ

شامل ۲۶۶۸ بیت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۳۰۴ق؛ در آن سلسله نورعلیشاه از مجذوبعلی شاه پسر حسینعلی شاه تا معروف کرخی و حضرت رضا آمده؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۳گ، ۱۳ سطر (۶×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۵]

۵۲. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۳

آغاز: ای گشوده از کرم باب نعیم ×× اسم اللهت ز رحمن و رحیم / ای لا تحصی بود انعام تو ×× ای که لاتجزی بود اکرام تو؛ **انجام:** یاری حق کردن و اعزاز دین ××رهنمای راستی بی ضالین / با تو آن را با توان بشتافتن ×× بهر حق افتاده را دریافتن

شامل: جنت چهارم و پنجم و ششم و هفتم؛ خط: نستعلیق، کا: سید شکرالله بن محمد باقر طباطبایی بیدگلی، تا: جمادی الاول ۱۳۰۸ق؛ صفحات سه ستونی؛ واقف: حسینعلی بیدگلی کاشانی، ذیقعده ۱۳۴۲، وقف بر بقعه سعادتعلی شاه و نورعلی شاه؛ جلد: تیماج روغنی، ۳۳۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱۰۱]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۶

دو جلد در یک مجلد؛ خط: نستعلیق، کا: آقا میرزا آقاسی اخوی و میرزا حسن علی و حاجی میرزا اسدالله شیرازی نعمة اللهی، تا: ربیع الاول ۱۳۱۰ق؛ در متن و هامش، دست خط حاجی ملا جعفر برزدکی کاشانی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ، ۲۴۲گ، ۱۳سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۲۹۷]

۵۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۳۹/۱

جنت پنجم است از آن مثنوی و متن و حواشی را فراگرفته است؛ خط: نستعلیق، کا: هدایت علی حسینی، تا: ۱۳۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قرمز، ۲۱۳گ (۱-۲۱۳)، ۱۲ سطر در متن و ۲۶ در حاشیه، اندازه: ۱۳×۲۱سم [نشریه: ۱۳ - ۱۲۶]

۵۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۶۵/۶

بندی منقول از کتاب جنات الوصال نورعلیشاه؛ خط: شکسته، نستعلیق،کا:احمد بن آقا حیدر خوانساری،تا:۱۳۱۶-۱۳۲۱ق؛ جلد: تیماج نیلی، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲-۱۷۱]

۵۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** میل جانم جانب یاری کند

خط: نسخ، کا: میرزا حسن، تا: ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۴۰۰ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ با هفت سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی آراسته، ۴۴۹گ، ۱۵ سطر (۴×۹)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۴ - ۳۶۸۰]

۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۷۱-۱۳/۱۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** دست اندر حلقه عشاق زد ×× هر نفس داد دل ار مشتاق زد / گفت ای یاران مرا یاری کنید ×× میل جانم جانب یاری کنید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳-۱۱۸۶]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۹۸

آغاز: مرحبا هباز خوش پرواز من ×× حبذا صیاد صید انداز من؛ **انجام:** گاه در تعظیم بهر زر ز ارباب طمع ×× گاه در املاق بهر استخوانی از کلاب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۶۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۷۵/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۳ - ۹]

۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۷۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۶۹]

۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۸۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۴۱۶گ، اندازه:۱۶/۸×۲۷/۷سم [رایانه]

۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** خطره‌های کامله خلق حسن ×× خطره‌های باطله از ما و من / صبح نمودیم در قبضه از جان ×× ملک و سلطان تو را اندر میان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۶]

۶۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۳۳

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ ناقص؛ ۹۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۹]

۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۰۹-۱۱/۲۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس به دل می‌داشت اومیل به نان ×× دریمش جا بود و درخیل بتان / تا که از جنت به نان آواره گشت ×× رشته میل به نانش پاره گشت
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۱۸۶]

۶۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۶۹
آغاز: برابر؛**انجام:** تا برد تیز آب فاروقی بکار ×× نقد ذوالنورین را گیرد عیار؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۸ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۵]

۶۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۸۲
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [ف: ۳ - ۱۴]

۶۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۵/۳
آغاز: یارب این گلها نگهدار از خزان ×× در بهارستان وصلش کن نهان؛ **انجام:** عشق آیین است و عاشق آینه ×× زاید آیین ز آینه هر آینه
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۶۷ر-۷۰ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۸/۲سم [ف: ۸ - ۱۳۶]

● **جنات وصال** / - فارسی

jannāt-e vesāl

واعظ کرمانشاهی، محمد علی، ق۱۴ قمری
vā'ez-e kermānšāhī, mohammad 'alī (- 20c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۴۳
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۸]

● **جنات الوصال** = **کنز الاسرار** / شعر / فارسی
jannāt-ol vesāl = kanz-ol asrār

مثنوی است بر وزن مثنوی معنوی، در تفسیر و تأویل برخی از آیات قرآنی و احادیث نبوی و اخبار ائمه اثنا عشری و دقایق عرفانی. آقای سعید نفیسی مثنویی را معرفی می‌کند به همین نام از زین الدین محمد بن ابراهیم عطار همدانی از شاعران قرن هشتم و نهم هجری [تاریخ نظم و نثر در ایران و در زبان فارسی ۱: ۲۱۹] و آقا بزرگ تهرانی از مثنویی یاد کرده به نام «کنز الاسرار» از محمد علی بن عبدالحسین ملقب به نورعلیشاه مقتول ۱۲۱۲ق [الذریعة، حرف ك] که مسلماً نسخه ما هیچ یك از آن دو نیست. ولی آنچه متصور است، این است که کنز الاسرار و جنات الوصال از شاعران دوران صفوی و یا دوره قاجار است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۵۷
آغاز: ای خدایی کاین همه هستی ز تو است؛ **انجام:** کرد بی بن جلو هایش چون دروغ ×× جلوه پیرا راستی را شد فروغ
خط: نستعلیق، کا: میرزا شکرالله شیرازی، تا: رجب ۱۲۹۹ق؛ چهار ستونی، که بوسیله دو کاتب تحریر شده و کاتب اولی در پایان نسخه چنین رقم کرده است: «اتمام پذیرفت هذه الکتاب المسمی بکنز الاسرار فی یداقل الحاج میرزا شکرالله شیرازی، حسب الخواهش ... آقا میرزا علی محمد خلف مرحوم مغفور ... خلد آشیان آقا میرزا محمد علی فی شهر رجب المرجب سنه ۱۲۹۹»؛ واقف: رضا قریب؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن با روکش پارچه‌ای، ۵۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۹ - ۲۱۹]

● **جنات الوصال** = **کنز الاسرار** / شعر / فارسی
jannāt-ol vesāl = kanz-ol asrār

این مثنوی عرفانی به روش صوفیان اخیر شیعی ایران سروده شده و در آن به جنگ مولوی رفته مگر این‌که از داستان‌ها و خبرهای شیعی بهره برده شده است. شعرهای آن سست می‌باشد و شماره بیت‌های آن به ۷۶۰۰۰ می‌رسد. چنانکه از انجام دفتر ۶ برمی‌آید در ۱۲۵۰ (ظهور الحق) سروده می‌شده است. در دنبال عنوان «در بیان جامعیت حضرت انسان کامل مکمل و سلطان دریادل ...» (ص ۱۰) دارد: «حال ای عزیز همگی گوش و هوش شو. مفصل نثر را از نظم شنو. بو که بوی یوسف غیب را از پیراهن سخن بکشی و از کاس الکرام کلام جرعه از مدام میخانه قدم بچشی تا دمی دل را حاضر دم داری و نقدی از این (گنج اسرار) بکف آری بعنایة الله و توفیقه. برقع از رخ برگرفت آن بیمثال ×× در تماشا گاه جنات الوصال /کنج اسراری که بود او بی نیاز ××گوهرافشان گشت باز از عز و ناز. در دنبال عنوان «ماجرای عشق و عقل با یکدیگر در وجود کامل جامع بشر از صنع و حکمت حضرت دادگر» (ص ۱۷) دارد: باز گو ای پاك و معصوم از خطا ×× شمه زان سر که هو کردت عطا / بازگو ای سر معصوم علی ×× ساز دلها راز کدرت منجلی» (ص ۱۸)؛ از اینجا برمی‌آید که سراینده این مثنوی «معصوم علی» نامیده می‌شود. این را می‌دانیم که حاج میرزا آقا معصومعلی شاه تهرانی نعمة اللهی (شیراز ۱۴ ربیع الاول ۱۲۷۰ - ۱۱ شعبان ۱۳۴۴) شاگرد میرزا محمد حسن شیرازی و ملامحمد حسن اردکانی و نگارنده طرائق الحقائق فرزند حاج میرزا زین العابدین نائب الصدر رحمتعلی شاه (کاظمین ۱۴ ربیع الاول ۱۲۰۸- شب یك‌شنبه ۱۷ صفر ۱۲۷۸) بوده است و او پسر حاج معصوم (- ۱۲۶۴) پسر حاج محمد حسن (- ۱۲۴۰) پسر حاج محمد معصوم علیشاه شهید قزوینی شیرازی دکنی که به دستور آقا محمد علی بهبهانی زندانی شده و در ۱۲۱۲ کشته شده یا در آب خفه گردید می‌باشد آیا سراینده این مثنوی همان حاج معصوم (م ۱۲۶۴) است. ریو در فهرست خود (۷۰۹ الف) از جنات الوصال درویشی نعمة الهی یاد می‌کند که در میان ۱۱۳۵-۱۱۵۹ سروده شده و جز مثنوی ما است.

چنین است این مثنوی ما: آغاز دفتر ۱: هو العلی العظیم. بسمله. ای خدائی کاینهمه هستی ز تست ×× در دل هر ذره مستی ز تست / ای صفات و ذات پاکت لایزال×× پاک از آلایش مثل و مثال؛ انجام: گر خدا خواهد در این دفتر تو را ×× شرح او خود گوید آن سر خدا / لیک میجو از خدا فهم دیگر ×× کاین نیابی جز بعلم (بنور) دادگر. (تمت دفتر الاولی من کنز الاسرار ۲۵ جمادی الثانی ۱۳۱۱) (ص ۱-۷۶)

آغاز دفتر ۲: هو العلی. دفتر ثانی از کنز الاسرار: ای شهنشاهی که شاهی مر توراست ×× ای که بر ذاتت شهنشاهی سزاست؛ انجام: که کند بر فرق سر مستان یار ×× از گلستان حقایق گل نثار / تا ز گل ریزی گلزار کمال ×× بو کشند از بزم جنات وصال (۷۷-۱۵۷)

آغاز دفتر ۳: اول دفتر سیم از کنز الاسرار. بسمله. ای خداوند کرم در رای کریم ×× کز کرم افراشتی عرش عظیم؛ انجام: چون هش از هر سو بیکسو جمع شد ×× نطق بیسو را کما هی سمع شد (مورخه هفدهم شعبان المعظم سنه ۱۳۱۱ دفتر سیم اتمام پذیرفت و رجوع به دفتر رابع شد بعون الله تعالی شأنه العزیز. هو العلی) (۱۵۷-۲۲۹)

آغاز دفتر ۴: بسمله. ای بیکتائی سزاوار آمده ×× و ز همه یکتا پدیدار آمده؛ انجام: خوش ره اندر جنت پنجم کنند ×× کسب نور از مهر چون انجم کنند / باده را چون ریخت در (بر) جام دگر ×× هم تو خور انجام انعام دگر. (مورخه بیست و ششم شهر رمضان من شهور سنه ۱۳۱۱) (۲۲۹-۳۱۲)

آغاز دفتر ۵: اول دفتر پنجم از کنز الاسرار. بسمله. ای خداوندی که از محض کرم ×× دمبدم موجود گردانی عدم؛ انجام: راهی اندر جنت سادس کنی ×× عقل را در دین و دل حارس کنی /گوش هش بگشا چو خور شد نور پاش ×× تا نماید هر نهان را بر تو فاش. (مورخه بیست و هشتم شهر ذیحجة الحرام سنه ۱۳۱۱) (۳۱۲-۳۹۵)

آغاز دفتر ۶: بسمله. ای خداوندیکه از جودت پدید ×× میکنی در هر نفس خلقی جدید؛ انجام: در ظهور الحق شم فتحش تمام ×× کشت از فیاضی رب الانام / پس تو هم ای مستعد تاب فیض ×× تاب جوشد باز هر جا باب فیض. (۳۹۵-۴۹۲) (ظهور الحق برابر است با ۱۲۵۰)

آغاز دفتر ۷: بیان دفتر ثانی از جنات وصال - بیان دفتر هفتم از کنز الاسرار بسمله. ای خداوندی که این عالی و پست ×× شد پدیدار از تو باهر چیز هست؛ انجام: فتح امن را کنون کن فتح باب / موی بموی خویش گوش و هوش کن ×× بیخود آنگه سفر هشتم گوش کن / کامد آنجا از عنایت نور بار × نخل طور کش نه الانور بار (۴۹۲-۵۹۴)

آغاز دفتر ۸: ایکه هر پیدا تو ز پیدا شد ×× وز تو هر شیدا دلی شیدا شده؛ انجام: قطره و نم را ره اندریم شود ×× بی نم و یم یم عیان از نم شود / لا شود با تیغ لالا تا آله ×× ماند و غیری نماند با آله (۵۹۴-۷۲۲)

آغاز دفتر ۹: ابتداء دفتر نهم از کنز الاسرار و جنات وصال. بسمله. و به نستعین: ای خداوندی که از ایجاد تو ×× شد خراب آباد لا آباد تو / خود دل هر ذره آمد طور تو ×× گفت در هر طور انا الله نور تو (این بند که ۲۷ بیت است هم در پایان ش ۳۶۰ و آغاز ش ۳۷۰ هر دو دیده می‌شود.)؛ انجام: هم تو رایه زین نهم دفتر نما ×× در دهم دفتر ببین جانرا نما /تا بری جان نوی زان دمبدم ×× از تجلی کنز اسرار قدم

آغاز دفتر ۱۰: بسمله. و به نستعین. ای خدا ای بی نهایت جود تو ×× کشته هر نابود بود از بود تو؛ انجام: فتح چون فتح هم گشت از خدا ×× شد بجلد یازده نور هدا / تا در آن گردد تجلی ساز باز ××کنز اسراد از کرم بر اهل راز. (مورخه بیست و سوم ۲۳ شهر ذی الحجة الحرام ۱۳۱۲) (۸۳۰-۹۴۵).

آغاز دفتر ۱۱: ابتداء دفتر یازده ۱۱-بسمله و به نستعین. ای خدائی کز تو شد موجود و مست ×× سر بسر ذات این بالا و پست؛ انجام: بس در این فتحت گهر پاشی دگر ×× و ان سخن در دفتر اثنا عشر / تا بانجام آید از رب الانام ×× کنز اسرار اندر آن فتحت تمام. (مورخه چهارشنبه ۴شنبه پانزدهم ۱۵ شهر صفر المظفر سنه ۱۳۱۳) (۹۴۵-۱۰۵۵)

آغاز دفتر ۱۲: بیان دفتر دوازدهم ۱۲-بسمله و به نستعین. ای خدائی کز تو شد هست این همه ×× وز می‌ایجاد تو مت آن همه؛ انجام: چون رسید این جسم فانی بر کمال ×× روح باقی وانمود آنگه جمال / کرد پی بن جلوه هایش چون دروغ ×× جلوه پیرا راستی را شد فروغ. (تم الکلام بعون الملک العلام یوم دوشنبه بعد از ظهر بیست و چهارم شهر ربیع الثانی من شهور سنه ۱۳۱۳ هجری. ای فتح و نصرت تو هوا خواهم از عدم ×× توفیق بندگی بدهم بناز از کرم / شاکر ز شکر نعمت تو عاجز است و لال ×× کام و زبان ناطقه را تو ولی نعم.) (۱۰۵۵-۱۱۸۷)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۹

دارای دفتر ۱ تا ۸ ص؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۲۲ص (۱-۷۲۲)، ۲۴ سطر (۱۳/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ - ۲۱۷۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۰

دارای دفتر ۹ تا ۱۲. در ۱ر نوشته شده است: ۱۱۸۷ صفحه و در هر یک ۶۰ بیت می‌شود ۷۱۲۲۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۵۹۶گ، ۲۵ سطر (۱۴/۵×۱۷)، اندازه: ۲۲/۵×۸سم [ف: ۶ - ۲۱۸۱]

← جنات الوصول ≻ گنج اسرار

● **جناح الراشد فی اصلاح المفاسد** / فقه / فارسی

jenāh-or rāšed fī eslāh-el mafāsed

عبدالله بن محمد مؤمن
'abd-ol-lāh ebn-e mohammad mo'men
رساله مختصری است از مسائل شک و سهو در نماز که در آغاز احادیثی در این باب سپس احکام شک و سهو را در ضمن ۲۶ تبصرة و یک تذنیب آورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۸۷/۴
آغاز: نحمدك اللهم يا من تقدس جنابه عن السهو و الغفلات ... و بعد بدان علمک الله و هداک ... که حسب المضمون هدایت مشحون خیر خیر اثر صادق ائمه؛ **انجام:** اگر چه مدتی طولانی بر آن گذشته باشد تم بعض ما اردناه و ختم من ذلک ما وعدناه
خط: نستعلیق، کا: رحمت الله بن میرزا محمد سرکانی، تا: ۱۱۷۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۱۸۳ر-۱۹۴پ)[ف:۲۰-۳۲۱]

● جناح النجاح الی براح الرباح / دعا / عربی
janāḥ-un najāḥ ilā barāḥ-ir rabāḥ
علم الهدی، محمد بن محسن، ۱۰۳۹ - ۱۱۱۵ قمری
'alam-ol-hodā, mohammad ebn-e mohsen (1630 - 1704)
در ذکر و دعا و نیایش‌ها در هشت «باب»: ۱. برای رسیدن به آرزوها؛ ۲. دفع حوادث؛ ۳. دفع حزن؛ ۴. دفع ظلم؛ ۵. تزویج؛ ۶. مسافرت؛ ۷. دردها؛ ۸. مرگ. در آغاز این کتاب می گوید: چون نگارش «عروة الاخبات فيما يقال عند الاحوال و الاوقات» پایان یافت این کتاب را گرد آوردم. نام نگارنده و نام کتاب و فهرست باب‌ها در سر آغاز هست. (علینقی منزوی)
آغاز: الحمدلله المدعو للمهمات المفرغ للملمات مالك البسط و القبض مدبر الابرام و النقض ... اما بعد فيقول الفقير الى الله فى الآخرة و الاولى محمد المدعو بعلم الهدى جعله الله
انجام: بسم الله و الله شافيك بسم الله خذها فلنهنيك بسم الله الرحمن الرحيم فلا اقسم بمواقع النجوم
[دنا ۷۲۹/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۵ص (۲۸-۱۵۲)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۳۵ - ۲۸۳]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** من لدنک رحمة انک الوهاب ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ بعد از پایان یافتن نسخه نویسنده صورت خط نگارنده را که بر نسخه اصل بوده آورده. در این قسمت نگارنده گوید: «سه سال بود که این کتاب در کاشان پایان یافته و چرک نویس بود و اکنون آن را بنویسنده‌ای دادم که پاک‌نویس کند. و تاریخ نوشتن این جملات ربیع الاول ۱۰۸۹ می‌باشد»؛ محشی به خط نگارنده؛ مهر: مؤلف؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج زرد بی مقوا، ۱۹۵گ، ۱۵ سطر (۸/۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۸۸]

● جناح النجاح فی شرح دعاء الصباح / شرح دعا / فارسی
janāḥ-un najāḥ fī š.-i du'ā'-iṣ ṣabāḥ
قزوینی، محمد مهدی بن علی اصغر، - ۱۱۲۹ قمری
qazvīnī, mohammad mahdī ebn-e 'alī asqar (- 1717)
وابسته به: دعاء الصباح = دعای صباح؛ منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول (-۴۰)
تاریخ تألیف: جمعه ۱۵ جمادی الثانی ۱۱۲۳ق
شرح و ترجمه مختصری است بر دعای صباح مروی از حضرت امیر المؤمنین علیه السلام که آغازش «یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه» می‌باشد. در ابتدای شرح سند دعا ذکر شده و بین سطرها آن را به فارسی ترجمه نموده است.
آغاز: الحمد لفالق الصباح و الشكر لفالق الاصباح و الصلوة و السلام فى كل غداة و رواح على محمد
[دنا ۷۲۹/۳]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۹۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مظهر لطفه محمد و اله اجمعين و سلم تسليما كثيرا
خط: نسخ، کا: ابوطالب بن رجب بن تقی الدین حسن بن داود، تا: پنج‌شنبه غره جمادی الاول ۱۱۲۹ق؛ تهلیلات قران کریم، دعاء عشرات، کمیل به انضمام مقدمه و ترجمه زیرنویس ملا محمد باقر مجلسی؛ کاغذ: نخودی رطوبت رسیده، جلد: تیماج خرمایی، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۱۵]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** يقول المترجم فرغ البرجمة من الترجمة عصر يوم الخميس
بی‌کا، بی‌تا؛ شاید به خط عبد علی بن محمد سعید در قرن ۱۲ باشد؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ (۹۱پ-۱۰۴پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۰۵]

● الجناس / بلاغت / عربی
al-jinās
مقدمه ای است مختصر در اسماء و اقسام جناس.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۸۷/۲
آغاز: الجناس يسمى الجناس و التجنيس و التجانس، الجناس الكامل، الجناس المعتدل، الجناس التام
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۱۵۰؛ خط: نسخ، کا: سعید بن صالح بن محمد بن العلیقل السمحی، تاک ۱۰۷۵ق، جا:

محروس شهاوه یا ثهاوه؛ ۵ص (۱۴۳-۱۴۷) [عکسی ف: ۴ - ۴۴۸]

● **جنان المؤمنين** / حدیث / فارسی و ترکی

jenan-ol mo’menīn

خاکسار، رضا

xāksār, rezā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۶۰/۲

آغاز: حضرت امام حسین چون غرض اول؛ **انجام:** یارب اکبر تولدی و ای و واویلا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۱ق؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

● **جنان المومنين** / تاریخ معصومین / ترکی

jenan-ol mo‘menīn

در وقایع کربلا و پس از آن است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۵۴

در مصائب؛ بی‌کا، تا: ۱۱۵۲ق [د.ث. مجلس]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۴۸۹

آغاز: بسمله، حمد و سپاس اول کریم بی مثالهپ؛ **انجام:** قد فرغ هذا کتاب الجنان المومنین ... کاتب از ناظران دعا خواهد

خط: نسخ، کا: علی، تا: ۱۱۵۳ق، جا: تبریز؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۶۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۴۶۰۷

آغاز: حضرت امام حسین ایجون غرض اول سید الشهدا و ثمره دل باغ مصطفی و مرتضی شهادتندن گنه کار شیعه لر و خطا کار بنده لر دور که یاد واقعه عظمی و مصیبت کبری ایدوب؛ **انجام:** هیچ غصه قصه کربلایه بنکزمز ××هیچ منت محنت آل عبایه بنکزمز؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری؛ تاریخ وقف: محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۲۳۲]

● **جنايات نامی** / داستان / فارسی

jenāyāt-e nāmī

دوما، الکساندر، ۱۸۰۲ - ۱۸۷۰ میلادی

dūmā, aleksānder (1802-1870)

مترجم: خواجه نوریان ، ابوتراب ۱۲۳۷- ۱۳۰۶ شمسی

xāje nūrīān, abū-torāb

داستان مفصل و دامنه‌دار نگاشته «الکساندر دوما» که به فارسی ترجمه شده و در چند جلد تنظیم شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۵۵

آغاز: داستان مارکیز دوبرون دیلیر: در اواخر سنه ۱۶۶۵ دریکی از شبهای قشنگ فایزیک جمعیت معتبری درآن قسمت (پن نف) پل تازه که بطرف کوچه دفین سرازیر میشود گرد آمده بودند؛ **انجام:** پرده نقاشی صورت به آتریس ولوکر ریاکار نقاش معروف کید در گالری یادیرین در شهر رم موجود است اگر کسی طالب دیدن آنها باشد بآنجا رجوع نماید، تمام شد

جلد سوم و چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۶]

● **الجنايز** / فقه / عربی

al-janāyiz

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۱۰۲

بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ خریداری از محمد علی صفری دائم؛ اندازه: ۱۸/۳×۲۵سم [رایانه]

● **جنة الاخبار** / تاریخ ایران / فارسی

jannat-ol axbār

لنجانی اصفهانی، حسن بن محمد، ق۱۳ قمری

lenjānī esfahānī, hasan ebn-e mohammad (- 19c)

به نام: مقرب الخاقان منوچهر خان

تاریخ تألیف: ۱۲۶۰ق

تاریخ عمومی است تا زمان قاجار در یک «مقدمه» و بیست و هفت «فصل» و «خاتمه»: مقدمه: در بیان شناختن خدای تبارک و تعالی؛ فصل ۱. آفرینش مخلوقات، دارای دوازده عبرت؛ ۲. احوال انبیاء؛ ۳. احوال چهارده معصوم؛ ۴. احوال صحابه از بنی هاشم؛ ۵. احوال صحابه غیر بنی هاشم؛ ۶. بیان اکابر تابعین امیرالمؤمنین علیه السلام؛ ۷. احوال اکابر مفسرین و محدثین؛ ۸. احوال بعضی از صوفیه؛ ۹. احوال بعضی از مشاهیر حکمای قبل از اسلام؛ ۱۰. احوال بعضی از مشاهیر حکمای اسلام؛ ۱۱. احوال بزرگان شعرای عجم؛ ۱۲. سلاطین ایران قبل از اسلام، دارای چهار طبقه؛ ۱۳. احوال خلفای ثلاثه؛ ۱۴. احوال خلفای بنی‌امیه؛ ۱۵. احوال خلفای بنی عباس؛ ۱۶. احوال سلاطین ایران در عصر بنی‌عباس، درای یازده طایفه؛ ۱۷. احوال چنگیز خانیان؛ ۱۸. احوال حاکمان بعد از چنگیز خان؛ ۱۹. احوال ملوک کرت؛ ۲۰. احوال ملوک سربداران؛ ۲۱. احوال امیر تیمور و اولاد وی؛ ۲۲. احوال طایفه قراقیون لو؛ ۲۳. احوال طایفه آق قویون لو؛ ۲۴. احوال سلسله صفویه؛ ۲۵. احوال سلاطین افشار؛ ۲۶. احوال سلاطین زند؛ ۲۷. احوال سلاطین قاجار؛ خاتمه: در بعضی از آداب متفرقه.

آغاز: سپاس و ستایش بیقیاس حضرت پادشاه ... را سزاست [دنا ۷۲۹/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** ز آتش سودا دلی بریان چه مرغ باب زن
جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: اصفهان؛ تملک: بهمن میرزا بهاء الدوله در ۱۲۷۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۲۸گ، ۲۸ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۸۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۷۷
جلد دوم و آغاز افتاده اندکی پیش از هوشنگ تا پایان؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن عبدالله کاتب، تا: شنبه ۳ ذیحجه ۱۲۷۴ق، جا: اصفهان، نویسانده بهمن میرزا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۰۸گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۳۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۸۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** سبحان من یمیت و یحیی لا اله الا هو الذی خلق الارض و السماء سبحان ربک رب العزة عما یصفون
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۲×۳۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۷۹]

● جنة الاسماء / شعر / عربی

jannat-ul asmā’

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، - ۴۰ قمری
(mansūb be) ‘alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

یک ارجوزه و دو قصیده تائیه و رائیه است منسوب به حضرت علی علیه السلام که به نام «جنة الاسماء» خوانده می‌شود.
چاپ: تهران، سنگی، ۱۳۲۳ق، رحلی، ۴ص (تسهیل الدواء: صص۶۲۲-۶۲۵) در هامش؛ بولاق مصر، ضمیمه دیوان منسوب به آن حضرت

شرح و حواشی:
۱- شرح خواص جنة الاسماء = کنزالجواهر = مقدمة منظومة امیرالمؤمنین (ع) = نخبة الاسماء = شرح دائرة علی بن ابی طالب؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)
۲- زابعة الجنة فی ترجمة دایرة الجنة = ترجمه شرح جنة الاسماء؛ قزوینی خزاعی، محمد علی بن یوسف
۳- شرح جنة الاسماء (ترجمه)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۴۷/۴
آغاز: آغاز ارجوزه: الحمدلله العلی الصادق ×× الواحد الفرد العلیم الرازق؛ آغاز قصیده تائیه:لقد بدأت ببسم الله مفتتحاً ×× ازکی المحامد حمدالله فافتتحت؛ آغاز قصیده رائیه: احمدالله و اثنی شکره×× فهو مولی زائد من شکره؛ **انجام:** انجام قصیده رائیه و انجام جنة الاسماء: تسقی بالرضوان ترباً قد حوی×× اعظم المختار حتی تغمره / فهو لاینفک عنه الدهر بل×× کلما فاض علیه کره
در نسخه حاضر ارجوزه، تحریر نشده و فقط دو قصیده را شامل است که در لابه‌لای سطور توسط قطب الدین محمد نیریزی (۱۱۳۷ ق) با شعر به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ص (۱۲۰-۱۳۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۰۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۹۲۳
آغاز: بسمله، قاعده دوایر الواح سبعه که مشهور است به جنة الاسما مولای متقیان؛ **انجام:** ر ح ی ق د و د ک ی م س ل.تمت
خط: نستعلیق، کا: علی رضا، تا: ۱۱۱۱ق؛ بهم ریخته؛ رساله حاجی رحمن ترکی و رساله ترکی عثمان و رساله جابر بن حیان و درر الانوار قمری و سر ربانی شیخ قمری و ... ضمیمه‌اند؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۶۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۶۸
آغاز: بسمله، الحمدلله منزل الکتاب؛ **انجام:** لم یسبح الزمان بمثلها ... ذیقعده سنه ۱۲۸۹
خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی، تا: ۱۲۸۹ق [الفبائی ف: - ۱۶۹]

● جنة الاسماء و اسماء الحسنی / علوم غریبه / فارسی

jonnat-ol asmā’ va asmā’-ol hosnā

برای دفع طاعون و وباء و دفع اعداء و برآمدن حوائج دنیا و عقبی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۶۵/۴۲
آغاز: پس از (عبارت بالا) ... بدان که چون طبیب نفوس و قلوب و ارواح بعد از انبیاء و اوصیاء؛ **انجام:** و شفیع آوردن این نامها به درجه قبول رسید والسلام علی من اتبع الهدی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۲۱۷ر-۲۲۴ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۹ - ۴۲۵]

←جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة ≻ معرفت ایام مشهوره و استخراج ساعات

● جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة = مصباح کفعمی / دعا / عربی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya = miṣbāḥ-i kaf‘amī

کفعمی، ابراهیم بن علی، ۸۴۰ - ۹۰۵ قمری
kaf‘amī, ebrāhīm ebn-e ‘alī (1437 - 1500)

تاریخ تألیف: سه‌شنبه ۲۷ ذیقعده ۸۹۵ق
این کتاب که نام اصلیش «جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة» است و به نام «مصباح» شهرت یافته [اعیان الشیعه (ج ۶ ص۳۴۱ در وجه تسمیه این کتاب به نام مصباح آورده است: که چون این کتاب پس از کتاب مشهور «مصباح المتهجد» شیخ طوسی و بر روش و منوال آن کتاب تألیف شده است به‌جهت تشابه اسلوبی و هم رعایت آسانی در تلفظ و گفتار نام آن کتاب

مشهور برای این کتاب استعاره شده است] از جوامع کتب معروفه ادعیه است و مشتمل بر نوافل و تعقیبات و اعمال روزها و ماه‌ها و سال و خطبه نماز جمعه و عیدین و احوال چهارده معصوم علیهم السلام و ادعیه و نماز حاجات و ادعیه علاجیه و آیات استکفاء و احراز و تعویذات و استغاثات و استخارات و مناجات و خواص اسماء الحسنی است. مؤلف حواشی اضافی بر آن تعلیق داشته و در آخر کتاب فهرست مآخذ این کتاب را آورده است و تعداد مآخذ و مدارک این کتاب متجاوز بر ۲۳۳ کتاب است. مؤلف آن را در کتابی به نام «الجنة الواقیه و الجنة الباقیة» مختصر نموده است. کتاب در ۵۰ «فصل» است: ۱. وصیة المیت و ما یتعلق به؛ ۲. فیما یتعلق بالخلاء و الوضوء و الغسل و دخول المسجد؛ ۳. الاذان و الاقامة و التوجه الی الصلاة؛ ۴. ذکر الصلات الیومیة و نوافلها؛ ۵. الادعیة عقیب کل فریضة؛ ۶. سجدتی الشکر و ما یقال فیهما؛ ۷. تعقیب صلاة الظهر؛ ۸. تعقیب صلاة العصر؛ ۹. تعقیب صلاة المغرب؛ ۱۰. تعقیب صلاة العشاء؛ ۱۱. فیما یعمل عند النوم؛ ۱۲. فیما یعمل لیلاً؛ ۱۳. ذکر الاستغفار فی السحر و غیره؛ ۱۴. تعقیب صلاة الصبح؛ ۱۵. فیما یقال فی کل یوم؛ ۱۶. ادعیة الصباح و المساء؛ ۱۷. ادعیة اللیالی و الایام و تسابیحها و عوذها؛ ۱۸. ادعیة الآلام و حل المربوط و الحمی؛ ۱۹. الادعیة للوالدین و الولد و الاخوان؛ ۲۰. ادعیة الارزاق؛ ۲۱. ادعیة الدیون و وجع العیون؛ ۲۲. ادعیة المسجون و ادعیة الضاله و الآبق؛ ۲۳. ادعیه السفر و ما یتعلق به؛ ۲۴. ذکر آیات الحرس و الاستکفاء؛ ۲۵. الدعاء علی الاعداء؛ ۲۶. الحجب و العوذ و الهیاکل؛ ۲۷. ادعیة الامن من السحرة و الشیاطین؛ ۲۸. ادعیة لها اسماء معروفة؛ ۲۹. ادعیة مأثورة لیس لها اسماء مذکورة؛ ۳۰. ادعیة منسوبة إلی الانبیاء و الأئمة؛ ۳۱. فیما روی فی الاسم الاعظم؛ ۳۲. الاسماء الحسنی و بعض خواصها؛ ۳۳. مناجات الله تعالی نظما و نثراً؛ ۳۴. طلب التوبة و العفو من الله تعالی؛ ۳۵. الاستخارات؛ ۳۶. صلاة الحوائج و الادعیة فی ذلک؛ ۳۷. صلوات اللیالی و الأیام؛ ۳۸. فضل یوم الجمعة و ما یعمل فیه؛ ۳۹. ثواب سور القرآن و خواصها؛ ۴۰. ثواب الصوم و ایامه؛ ۴۱. الزیارات؛ ۴۲. أیام الاسبوع و الشهور و الفصول الاربعة؛ ۴۳. فیما یعمل فی رجب؛ ۴۴. فیما یعمل فی شعبان؛ ۴۵. فیما یعمل فی رمضان؛ ۴۶. فیما یعمل فی شوال؛ ۴۷. فیما یعمل فی ذی القعده؛ ۴۸. فیما یعمل فی ذی الحجة؛ ۴۹. الخطب؛ ۵۰. آداب الداعی.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل الدعاء سلما ترتقی به اعلی مراتب المکارم و وسیلة الی اقتناء غرر المحامد و درر المراحم و العقود المنضودة من اللئالی النظیمة بل جهات الخیرات المتصفة بالمکانة

انجام: و اعلم ان للدعاء ارکان و اسباب و اوقات فارکانه ستة حضور القلب و الرقة و الاستکانة و الخشوع و تعلق القلب بالله و قطعه عن الاسباب و اسبابه الصلاة علی محمد و آله و اوقاته الاسحار و اجنحته الصدق فاذا وافق ارکانه قوی و ان وافق اسبابه انجح و ان وفق اوقاته فاز و ان وافق اجنحته طار

چاپ: مشار عربی صص۲۵۴-۲۵۵؛ مشار عربی، ص۸۵۴؛ خود مؤلف حواشی بر کتاب دارد و به موازات برخی چاپ‌های مصباح به چاپ رسیده است. تهران، سنگی، ۱۳۲۱ق (چاپ دوم: نجف اشرف، دارالکتب العلمیة، ۱۳۴۹ش، افست)، رحلی، ۷۷۴ص؛ بمبئی، ۱۳۲۶ق، وزیری، ۴۰۰+۱صص؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۳۱۴، جیبی

[الذریعة ۱۵۶/۵ و ۱۶۱/۵ و ۱۱۶/۲۱؛ ریحانة الادب ۳۷۰/۳؛ ایضاح المکنون ۳۶۹/۱؛ مصباح الکفعمی، چاپ بیروت ۴۴۸/۲ و ۵۹۵؛ مکتبة امیر المومنین ۳۱۱/۱؛ دنا ۷۳۰/۳ (۲۰۳ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- الجنة الواقیة و الجنة الباقیة = مختصر مصباح؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)

۲- ملحقات مصباح کفعمی؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)

۳- جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة (ترجمه) = مصباح کفعمی (ترجمه) = ترجمه نیک بختیه = مونس العابدین؛ محمود بن میرزا علی (-۱۱)

۴- جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة (ترجمه)؛ مقیم، عبدالعال بن محمد (-۱۱)

۵- المصباح الکبیر (ترجمه) = ترجمه جنة الامان الواقیة شیرازی، جمال الدین بن فتح الله (-۱۱)

۶- جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة (ترجمه)؛ کاشانی، محمد مهدی بن محمد هادی (-۱۱۴۰)

۷- الجنة الباقیة و الجنة الواقیة (ترجمه)؛ حسینی قزوینی، محمد رضا بن محمد قاسم (-۱۱۴۷)

۸- الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)؛ خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح (-۱۱۵۱)

۹- طبیب القلوب و حصول المطلوب = ترجمه جنة الواقیة و جنه الباقیة؛ تبریزی، محمد ابراهیم بن محمد تقی (-۱۲)

۱۰- جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة (ترجمه)؛ خوانساری، عبد العال بن محمد مقیم (-۱۲)

۱۱- الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)؛ فریدنی خوانساری، عبدالعالی بن محمد مقیم (-۱۲)

۱۲- الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)؛ عبدالعظیم بن محمد معصوم (-۱۲)

۱۳- جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة (ترجمه)؛ شریف سبزواری، محمد صفر بن محمد باقر (-۱۲)

۱۴- الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)؛ معلم سمنانی، محمد نصر (-۱۲)؛

۱۵- الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)؛ اردکانی، احمد بن محمد ابراهیم (۱۱۷۵-۱۲۳۸)

۱۶- جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة (ترجمه)؛ ماریان، محمد بن محمد اشرف

۱۷- جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (ترجمه)؛ همدانی، خان محمد
۱۸- جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (ترجمه) (۸ عنوان ناشناس)
۱۹- جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (منتخب)
۲۰- ملحقات المصباح للكفعمی

۱. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۱۱
خط: نسخ، کا: فخرالدین بن اشرف حسینی استرآبادی، تا: پنج‌شنبه ۳ ربیع الثانی ۹۳۳ق [ف: ۲۳]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۳
خط: نسخ، کا: خضر بن شیخ خان همدانی، تا: نیمه‌های ذیقعده ۹۸۹ق، جا: قزوین؛ محشی؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۳۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۸۲-۵۱/۴۲
آغاز: بسمله، و من اصفر نقاب وجوه مجالیه کان فی دار السلام دانية له قطوف
خط: نسخ، کا: حبیب الله بن محمد بن خلیل الله کاشانی، تا: سه‌شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۹۹۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ حواشی مذهب و الوان (نسخه نفیس و گرانبها)؛ ۲۱۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۱۹۰]

۴. قم؛ موقوفه میرزا ابوطالب قمی؛ شماره نسخه:۱۶
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۲گ، ۱۹ سطر [جنگ: ۱ - ۴۹۵]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۶ط
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۴ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۴۳]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۸۸-۵۶/۳۸
آغاز: برابر
از اول تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۵۴۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۱۸۸]

۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۶
آغاز: فیوءخذ و ینزل به الغیر یقول من یتناوله بسم الله و بالله و فی سبیل الله ... کتاب الصلوة فصل فی ذکر شروط الصلوة الخ؛
انجام: و اذقنی طعم العافیة الی منتهی اجلی و لا تشمت بی عدوی و لاتسلطه علی و لا تمکنه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، از روی نسخه‌ای که با نسخه مصنف مقابله شده و نسخه دیگری که با نسخه ابن ادریس مقابله شده تصحیح شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با کاغذ رنگین، ۳۰۴گ، ۱۲سطر (۱۲×۱۵/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۳۸۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۹۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی از مؤلف، با نشانی بلاغ؛ تملک: محمد بار بن محمد تقی (علامه مجلسی)، حیدر بن محمد بن نورالدین حسینی عاملی، شیخ محمد علی واعظ تلواسکانی به تاریخ ۱۳۴۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۱۹۶]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۴۹-۳۱/۲۹
آغاز: فی الاذان و الاقامة والتوجه الی للصلوة اما الاذان والاقامة. فقال فی قواعده العلامة هما مستحبان فی المفروضة الیومیة خاصة؛
انجام: خطبة الکفعمی ابراهیم بن علی الجبعی وفقه الله المراضیه ... یحتوی علی ستة عشر خطبة وسیأتی شرح ذلک فی آخرها
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ فاقد جلد، ۲۵۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۱۸۹]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۰۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب البیان و الذکری، کتاب المهج و المجتبی، کتاب الدروس و التقلید، کتاب العلل و الغیبة
تا فصل چهلم را در بردارد؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «عبده محمد بن محمد سعید الرضوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۳]

۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۴۹
آغاز: برابر **انجام:** کتاب بلد الامین، کتاب شریعة التمسک، کتاب الفردوس، کتاب الجواهر، کتاب العدة
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج زرشکی، ۸۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۳]

۱۲. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۲۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** فقد دخل فی هذا الکتاب کتب آخر غیر انی لم اکن اعرف این
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [اوراق عتیق: ۱ - ۹۱]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری، ۳۶۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۶×۳۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۸۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با اجازه سید نعمة الله جزایری شوشتری به حاجی ابراهیم عیاجی در پنج‌شنبه ۱۰ شوال ۱۰۹۶؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۲۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۴۴۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۱سم [ف: ۱ - ۱۵۰]

۱۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۹۷
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سرلوح مرصع، مجدول مذهب، محشی؛ جلد: ساغری، ۴۵۲گ، ۱۹ سطر

(۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ – ۶۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۵۹۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۹۷]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۶۳-۱۷/۴۳

آغاز: بسمله سبحانک اللهم ربنا ولک الحمد انت الحی القیوم الاول الکائن و لم یکن شیء من خلقک ان یعاین شیئاً من ملکک او یتدبر فی شیء من امرک او یتفکر فی شیء من قضائک؛ **انجام:** اسئلک باسمک العظیم الاعظم ان تصلی علی محمد عبدک و رسولک و علی اهل بیته الطیبین الطاهرین و تعجل لی الفرج مما انا فیه ففعلت فکان ما رایت تمت المجلدة الاولی

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳ – ۱۱۸۸]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۹۸۳

آغاز: برابر؛**انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ مصحح، مقابله شده؛ تملک: عطاءالله بن جمال الدین محمد در سال ۱۰۲۹ق؛ واقف: فاضلخان، ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۵ – ۴۶۰]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی

خط: نستعلیق ناخوانا، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ محشی، صورت وقف عام حاج محمد ابراهیم اصفهانی مشهور به حاجی محمد ابراهیم آخوند محمد شفیع نوری اصفهانی به تاریخ رمضان ۱۲۲۵؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: آهار مهره الوان، ۳۹۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۵ – ۴۶۱]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ واقف: میرزا موسی خان، جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۳×۳۲/۴سم [ف: ۱۵ – ۴۶۲]

۲۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۸۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، با نشانی بلاغ؛ تملک: جلال الدین با مهر «احتشام الملک» (بیضی) به تاریخ شعبان ۱۲۸۷ در کاشان؛ ۲۸۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱ – ۸۹]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۵۲

آغاز: العشرون فی ادعیة الارزاق ذکر الطوسی رحمة الله فی متهجده؛ **انجام:** فیستجاب دعاؤه و اما ادعیة رجب فتدعو فی کل از فصل بیستم «ادعیه ارزاق» تا اواخر چهل و دوم «شهور سنه»؛

خط:نسخ،بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ واقف: خواجه شیر احمد تونی، ربیع الاول ۱۰۱۴؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۶۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۸/۴سم [ف: ۱۵ – ۴۶۴]

۲۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب کیمیاء الاشراف، کتاب الجرائح، کتاب مشکاة الانوار، کتاب طب الائمة علیهم السلام، کتاب شرح اسماء

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی ضخیم،۲۸۳گ،۲۱ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲-۵۳۱]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۸۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی از مؤلف؛ تملک: محمد بن موسی (ثقة الاسلام تبریزی) به تاریخ رمضان ۱۳۶۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۶ – ۲۳۳]

۲۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۱۵

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، یادداشتی از سید علی بن حسن علامه فانی حسینی اصفهانی به تاریخ شب جمعه ۱۵ جمادی الثانی ۱۳۷۸؛ مهر: «المتوکل علی الله علی رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳ – ۳۵۱]

۲۶. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۶۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ تملک: خلیل بن حاج ابراهیم پوست فروش، یادداشت خرید کتاب از ملا علی خویی به سال ۱۲۴۴ق؛ مهر: «محمد بن قاسم الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۳۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [اوراق عتیق: ۱ – ۱۸۵]

۲۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصلوة علی محمد أشرف الأولین و الآخرین و آله الطیبین الطاهرین

خط:نسخ معرب،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛مجدول مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی،۴۸۹گ،۱۸سطر،اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۱۸۲]

۲۸. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۲۳

آغاز: کبیراً أو اخبار نقیر افواهها عن ثغور النجاح أو تفاسیر هی کزجاجة المصباح عند الاستصباح

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۸۶گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲ – ۱۱۲]

۲۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۰۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹/۵سم [ف: ۲ – ۱۴۱]

۳۰. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۲۷۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۵ – ۲۲۶]

۳۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۱۳۹]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۶۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: سپاهانی،

جلد: تیماج مشکی، ۴۶۷گ، ۱۹سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱۰ – ۱۵۶۱]

۳۳. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۷۶

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳۰۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶۰]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الرابعة و اذا تلاها اصحاب المرتبة الرابعة و ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ تیماج [رایانه]

۳۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۳-۶۱۰۶

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با یادداشت ۱۱۳۹، با یادداشت قرارداد ده ختم قرآن در سال با میرزا محمد علی پسر میرزا مهدی در روز آدینه ۲۳ شعبان ۱۲۶۳ برای نیای نویسنده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۱۷ سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: – ۱۰۲]

۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۲۱/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۱گ (۳پ–۳۵۳ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۲۴ – ۱۹۱]

۳۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۸۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ – ۱۴۷]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۲۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** من اصحابها و اسمائها و الحمدلله ... وعظم و سلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (حدود ۱۰ سطر از اوایل خطبه را ندارد)؛ با سرلوح مذهب و منقش، مجدول، با دستخط محمد بن احمد بن سلیمان شاخوری؛ مهر: «عبده الواثق بالله الغنی محمد اسماعیل۱۲۳۱» (مربع)؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا روغنی، ۳۰۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۳۳]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۳۸/۷

آغاز: استغفرك واتوب اليك الفصل الثامن فی تعقیب صلوه العصر؛ **انجام:** وشرف و کرم و عظم و سلن هذه الحیوانات علی صورها تمت

خط: نسخ، کا: محمد بن قمرالدین، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۳ق؛ محشی از مؤلف، مصحح توسط صفی بن ولی قزوینی در یک‌شنبه دهه دوم ذیحجه ۱۰۸۸، در ذیل برگ آخر نوشته: «رحم الله من نظر الی ختمه و یستغفر بی و انا العبد العاصی جعفر ... داود الحسینی الواعظ الخادم الرضا ۱۶ جمادی الثانی ۱۲۴۷»؛ واقف: فاضلخان، ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۴۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۵ – ۴۵۶]

۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۳۹-۵۴/۲۹

آغاز: برابر

از اول کتاب تا اعمال شبهای ماه مبارك رمضان؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالله عراقی، تا: محرم۱۰۲۵ق، نسخ معرب؛ ۲۷۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۳ – ۱۱۸۸]

۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۰۶

آغاز: برابر؛**انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی

خط: نسخ، کا: حسن بن عبدالله بن علی ... گیلکی، تا: ربیع الثانی ۱۰۲۷ق؛ محشی؛ واقف: شیخ محمود حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۴۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۵ – ۴۵۸]

۴۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۱/۱-۶۱۱۹

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بن محمد حسین طبسی، تا: یک‌شنبه ۱۰۳۲/۶/۷ق؛ در پایان آمده: «عنوان آخر و من لطائف ما احتفظته من الفیوض الربانیة ... حیث کنت بمدینة ... قم ... فی ایام شهر الله الاعظم لعام احد عشر و الف ...» که خلسه مورخ ۱۰۱۱ میرداماد است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۳گ، ۱۷ سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: – ۱۰۲]

۴۴. مشهد؛ اصغر زاده (مجموعه)؛ شماره نسخه:۵۳

بی‌کا، تا: ۱۰۳۷ق؛ مجدول مذهب [نشریه: ۷ – ۷۷۱]

۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مهر علی بن عین علی اردبیلی، تا: ربیع الثانی ۱۰۳۹ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۳]

۴۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۹۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محمد قاسم مشهدی، تا: ۱۰۴۱ق؛ مجدول و مذهب، دارای سرلوح زیبا با آب طلا و مینا؛ جلد: چرمی، ۶۳۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ – ۳۳۷]

۴۷. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ معرب، کا: ابراهیم بن علی بن حسین کاتب بحرانی، تا: چهارشنبه ۱۹ ربیع الاول ۱۰۴۶ق؛ مجدول؛ خریداری فرهاد میرزا از حاجی میرزا علی نقی منشی باشی نظام در تهران در روز یک‌شنبه ۲۶ شعبان ۱۲۹۰ در باغ وزیر هنگام رفتن به کردستان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، وزیری [نشریه: ۷ – ۵۴۵]

۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۶۱

کا: منوچهر بن مرحوم، تا: ۱۰۵۱ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۳۷۷گ، اندازه: ۱۵/۳×۲۷/۸سم [رایانه]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۵۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ مشکول، کا: برج علی بن عبدالباقی جرفادقانی، تا: دوشنبه۲۵محرم۱۰۵۱ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی ساده، ۲۲۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۱]

۵۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۶۰
خط: نسخ، کا: محمد قاسم شیرازی بن خواجه درویش، تا: ۱۰۵۲ق؛ دارای سرلوح، مجدول، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۳۴۵]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۶۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی
خط: نسخ، کا: عبدالرشید بن محمد حسینی (احتمالاً)، تا: رجب ۱۰۵۳ق، جا: شوشتر؛ دارای سرلوح مزدوج، مجدول، مصحح توسط عبدالرشید حسینی به تاریخ ۱۰۵۶ق در شوشتر؛ تملک: خاندان یحیی بن محمد شفیع اصفهانی؛ واقف: مصطفی صالحی، تیر ۱۳۴۴؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، ۳۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۳سم [ف: ۱۵ - ۴۵۷]

۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۹۸۴
خط: نسخ، کا: فتح الدین بن قاسم، تا: دوشنبه ۱۲ ذیحجه ۱۰۵۵ق؛ مصحح، کاتب نسخه را دو مرتبه به سال ۱۰۵۵ و ۱۰۵۶ مقابله کرده؛ تملک: محمد شفیع به تاریخ ۱۱۳۵؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۴۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۸ - ۱۶۰]

۵۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۴۰
خط: نسخ، کا: ملک حسین طبسی، تا: جمعه ۱۰۵۹/۶/۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۳۹]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۱۳
آغاز: برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد مقیم بن حاجی محمد شیرازی، تا: ۱۰۶۱ق؛ دارای سرلوح مزدوج مذهب و مرصع، مجدول، محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد۱۳۷۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۲]

۵۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن محمد عیسی حسینی مرعشی شوشتری، تا: دوشنبه ۱۹ شعبان ۱۰۶۱ق؛ مصحح، محشی از خود مؤلف؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۴۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۲]

۵۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۴۴
خط: نسخ، کا: محمد بن جعفر [بن] علی، تا: سه‌شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۰۶۲ق، برای محمد رفیع بن کریم الدین علی اصفهانی؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۹]

۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹۲
خط: نسخ معرب، کا: محمد تقی بن حیدر حسینی، تا: سه‌شنبه ۱۵ ذیحجه ۱۰۶۲ق؛ مجدول، کاتب دعاهایی در پایان کتاب افزوده و این کار را روز شنبه ۱۲ محرم ۱۰۶۳ به پایان برده؛ تملک: عبداللطیف بن علی حسینی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۳۵]

۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا یؤده حفظهما و هو العلی العظیم تمت هذه الدعوات من حزر الکامل إلی حرز الدافعة
خط: نسخ، کا: رفیع الدین محمد بن محمد عیسی حسینی مرعشی شوشتری، تا: پنج‌شنبه ۷ ربیع الاول ۱۰۶۳ق، جا: شوشتر؛ محشی؛ نام کتاب و اندکی زندگی‌نامه کاتب روی برگ آغازین به خط مرحوم آیت الله مرعشی نجفی به سال ۱۳۸۷ نگاشته شده؛ تملک «ابن محمد علی العامری»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۲گ، ۱۹ سطر (۱۷×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۳۱- ۶۴۴]

۵۹. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۹۴
خط: نستعلیق و دعاها نسخ معرب، کا: محمد باقر بن غیاث الدین حسینی، تا: جمادی الثانی ۱۰۶۳ق؛ مصحح، محشی، با نشانی بلاغ؛ تملک: علی بن سلیمان نجفی به تاریخ محرم ۱۰۷۵ در اصفهان، عبد الأئمة بن قاسم نجفی؛ جلد: تیماج نارنجی، ۲۸۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۷۵]

۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۲۱/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و شرف و کرم و عظم و سلم و اله و عترته الطاهرین
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد تقی ظهیر استرآبادی، تا: ۱۰۶۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی و ترمه، جلد: روغنی مشکی، ۸۷۸ص(۱-۸۷۸)،ابعاد متن:۹/۵×۱۹،اندازه:۱۷×۲۸سم [ف: ۹-۳۰۶]

۶۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۱
خط: نسخ، کا: حسین علی بن محمد حسن، تا: پنج‌شنبه ۱۸ رمضان ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی، ۲۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۶×۲۵/۳سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۳۸
آغاز: برابر؛**انجام:** و بالجملة فقد دخل فی هذا الکتاب کتب آخر غیرانی لم اکن اعرف این نجدتها و لامساکن بلدتها فاخذنی ما تیسر لی من انبائها و ان لم اکن اعرف اصحابها و اسمائها، تمت
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: غره محرم ۱۰۶۶ق؛ مصحح، مجدول، محشی؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۲۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۳]

۶۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۲۰-عکسی
آغاز: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ صفحات جدول‌بندی ۶ راه، کمندبندی ۲ راه، با سرلوح زرین؛ وقف‌نامه نوشته ۲ ربیع الثانی ۱۲۸۹ق برای گروه شیخیان با تولیت محمدخان؛ ۸۳۲ص، ۲۳

سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۱۰۳]

۶۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۶۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ افتادگی: انجام ؛ ۲۵۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱ – ۶۵]

۶۵. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۵۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۸ محرم ۱۰۶۷ق؛ ۲۸۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۵۱]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن شمس الدین شوشتری، تا: جمعه ۵ ربیع الاول ۱۰۷۰ق؛ مجدول، اوراق با کمند، محشی، دارای سرلوح منقش کم کار، مصحح، مقابله شده؛ واقف: غلامرضا طاهری قراگزلو، ۱۳۵۴ش؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۹/۲سم [ف: ۱۵ – ۴۵۸]

۶۷. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۰۷۰ق؛ ۴۰۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۳۴]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۰ ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** محمد رسوله العالم العلم الطهر و آله الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ ممتاز، کا: محمود بن محمد باقر جزینی قهپائی، تا: ۱۰۷۱ق؛ دارای یک سرلوح مذهب و مرصع، مجدول، محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج ساغری مشکی، ۲۴۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۰سم [ف: ۲۴/۲ – ۳۷]

۶۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴

خط: نسخ، کا: محمد امین بن فتح الدین، تا: شعبان ۱۰۷۳ق؛ محشی با امضاهای «خلاصه علامه» و «ابن فهد» و «کافی» و «مهج» و کتابهای طبرسی صاحب «احتجاج» و طبرسی مفسر و در برخی گوید: «کما ذکر ناه فی المتن» و می‌رساند که از خود نگارنده می‌باشد و در برخی آشکارا می‌گوید: «لیس للکفعمی»، دارای سر لوح عالی، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سبز مطلا، ۳۸۹گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۱ – ۹۰]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** جمعتها من اماکن متعددة و مواطن متبددة و هی

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن حیدر شوشتری، تا: مصباح ۲۵ رجب ۱۰۷۳ق؛ مجدول مذهب، دارای سرلوح مذهب و مرصع؛ واقف: حاج مرتضی قلی زرندی، رمضان ۱۱۷۵؛ ۴۴۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۶ – ۲۸۷]

۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۳

آغاز: برابر؛**انجام:** من فی السموات و الارض طوعا و کرها و الیه ترجعون. پایان کتاب: (صفحه ۳۰۶): یا رب العباد و علیالله اتوکل فی المبدء و المعاد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق؛ ابتدای کتاب صفحه ۸ حاوی ادعیه‌ای که قسمت اول آن افتاده از صفحه ۸ اصل کتاب شروع می‌شود؛ با سر لوح، مجدول مذهب؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوایی، چرمی تریاکی، ۱۵۴گ، ۱۱ سطر (۳/۵×۹)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۰ – ۷۵]

۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۲۰

خط: نسخ معرب، کا: محمد امین بن فتح الدین، تا: سلخ رجب ۱۰۷۴ق؛ مصحح، مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ تملک: حافظ محمد عبدالحسین به تاریخ ۹ ذیحجه ۱۲۲۹ و مهر «حافظ محمد عبدالحسین کربلائی» (مربع) و «نواب حافظ محمد عبدالحسین خان بهادر الملک الرئیس الامیر سراج الممالک سراج الدوله سردار جنگ» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۸ – ۲۰۷]

۷۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۹ رمضان ۱۰۷۵ق؛ مجدول، با سرلوح ، محشی؛ در پایان دعاء الاستشفاء است سپس ملحقات مصباح؛ جلد: ساغری مشکی، قطع: وزیری [نشریه: ۷ – ۱۳۹]

۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۸۷

آغاز: و صاحبه ذوا سنة یوم ظنه؛ **انجام:** آخرین نوشته موجود سنه ۱۰۷۵ ... من الهجرة النبویة المصطفویة

خط: نسخ، کا: دارکی، میرزاخان بن شمس الدین محمد، تا: ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۷۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** با افضل الذکر محمد رسول له العالم المطهر و آله الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره رجب ۱۰۷۶ق؛ ۱۸۳گ، اندازه: ۲۰×۲۵سم [نشریه: ۱۳ – ۳۸۹]

۷۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۲۰

آغاز: برابر؛**انجام:** و الصلوة علی محمد أشرف الأولین و الآخرین و آله الطیبین الطاهرین

خط: نسخ معرب، کا: محمد تقی بن رجبعلی، تا: یک‌شنبه ۱۶ ذیحجه ۱۰۷۶ق؛ مصحح؛ تملک: محمد اسحاق، محمد طالب بن ابراهیم؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۱ – ۱۸۲]

۷۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۹۶

خط: نسخ، کا: هاشم بن ابراهیم حسینی سمنانی، تا: پنج‌شنبه ۹ ذیحجه ۱۰۷۷ق، به‌جهت فاضل نحریر مولانا عبدالکریم؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد تقی بن محمد مهدی الشریف؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۸۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم [ف: ۲۱ – ۱۷۱]

۷۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت هذا الدعوات من حرز الکامل الی حرز الدافعه یوم الاثنین منتصف شهر شعبان المعظم سنه سبع و سبعین و

الف من الهجرة النبویه علیه السلم و انا العبد ابن فتحاالدین محمد امین الشوشتری (فتحالدین)
خط: نسخ خوب، کا: محمد امین بن فتح الدین شوشتری، تا: شعبان ۱۰۷۷ق؛ مجدول کمنداندازی، یک سرلوح و کتیبه مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن حسین الحسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۷۸۸ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۱ - ۲۷۴]

۷۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۲۰
کا: محمد امین بن فتح الدین، تا: ۱۰۷۷ق؛ با سرلوح زرین؛ قطع: رحلی [ف: ۲۲۷]

۸۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۲۸
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد جعفر شریف نصیری طوسی، تا: محرم ۱۰۷۹ق، جا: اصفهان؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج نیلی، ۹۷گ، ۱۳ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۱۰۰]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ...، تا: جمعه ۲۷ رمضان ۱۰۷۹ق؛ مصحح، محشی منقول از کتب: «ثواب الاعمال، عدة الداعی، مجمع البیان، مکارم الاخلاق و ... »؛ واقف: ملا عبدالله، ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۲سم [ف: ۱۵ - ۴۵۹]

۸۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۸۳
خط: نسخ، کا: مجدالدین علی شوشتری، تا: شنبه ۱۲ محرم ۱۰۸۰ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول، مصحح. محشی؛ در انجام نسخه از برگ ۳۶۶ تا ۴۰۸ تکمله مصباح کفعمی؛ ۴۰۸گ، اندازه: ۱۸×۲۹سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۸۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۹
خط: نسخ، کا: حاتم بن علی بحرانی، تا: ۱۰۸۱ق؛ مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵ سطر (۹×۱۹) [ف: ۷۶۱]

۸۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: فضل الله بن حسین نائینی، تا: ۱۰۸۲ق؛ با سرلوح مزدوج، مجدول مذهب محرر، مصحح، محشی؛ مهر: شرف الدین حسین ۱۱۴۹ (مربع)؛ جلد: روغنی قهوه‌ای، ۲۹۶گ، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف مخ:۱ - ۱۵۷]

۸۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۹۱
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: شوال ۱۰۸۲ق؛ مجدول، با سرلوح؛ ۱۹ سطر، قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۵۳]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۰۳
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ دارای دو سرلوح مذهب و نقاشی شد، مجدول، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج روغنی، ۷۸۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۲۸]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۸۳
خط: نسخ، کا: محمد معصوم حسینی مرعشی، تا: ۱۰۸۴ق؛ دارای دو سرلوح، محشی، مجدول؛کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸۶۴ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۶۲۱]

۸۸. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۶
خط: نسخ زیبا، کا: ابراهیم بن احمد بن صالح درازی بحرانی، تا: ۲۴ محرم ۱۰۸۵ق؛ ۲۳۴گ، ۲۷سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: ۱۵]

۸۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۹۶
خط: نسخ، کا: مجدالدین علی شوشتری، تا: جمعه ۵ جمادی الثانی ۱۰۸۵ق؛ مجدول مذهب، دارای سرلوح مرصع، کمند، محشی، کاغذ ترمه؛ جلد: ساغری، ۵۰۳گ، ۱۹ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۶۷]

۹۰. مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۵۹۶
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۹۷]

۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۷۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و حسبی الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الطیبین الطاهرین
خط: نسخ ریز، کا: محمد ایمن بن فتح الدین، تا: صفر ۱۰۸۶ق؛ دارای دو سر لوح، مجدول مذهب، مصحح، محشی از مؤلف؛ مهر: «محمد کاظم» (بیضی)؛ تملک: «محمد کاظم القزوینی»؛ نسخه‌ای بدین زیبایی با چنین حجم کوچک از کتاب مصباح کفعمی بی‌نظیر می‌باشد؛ کاغذ: شرقی، جلد: ساغری مذهب، ۴۴۰گ، ۱۹ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه:۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۳۳ - ۶۵۰] و [میراث شهاب: س۷ش۳-۴ - ۲۱]

۹۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۰۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت هذا الدعوات من حرز الکامل الی حرز الدافعه اصیل یوم الثلاثا سلخ شهر صفر ختم بالخیر و الظفر سنه ست و ثمانین بعد الف من الهجره و انا بن فتح الدین محمد امین
خط: نسخ خفی خوش، کا: محمد امین بن فتح الدین، تا: صفر ۱۰۸۶ق؛ مجدول مذهب، کمنداندازی زرین؛ کاغذ: ترمه نازک، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی با تزیینات، ۸۴۰ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۷]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۴۹۷
آغاز: برابر؛**انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۸۷ق؛ واقف: زین العابدین خادم، رجب ۱۱۶۶؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۶۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۴×۲۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۵۹]

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۹۱
همان نسخه بالا [تراثنا: س۶ش۱ - ۱۰۰]

۹۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۶۷
آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین، تا: اول ذیحجه ۱۰۸۸ق؛ با سرلوح زرین، مجدول، با حاشیه‌های ترجمه مانند به فارسی، مقابله شده؛ مهر: «محمد حسین بن محمد الرضوی» (بیضی)؛ واقف: محمد صالح بن میرزا [...] الدین؛ کاغذ: ترمه نباتی، جلد: روغنی، ۴۰۷گ، ۱۹سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۷۳]

۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۰۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسینی بروجردی، محمد، تا: ۱۰۹۱ق؛ کاغذ: متن و حاشیه، جلد: روغنی [رایانه]

۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هوالعلی العظیم تمت

خط: نسخ خوب، کا: محمد هادی مرعشی حسینی، تا: یک‌شنبه ۲۵ صفر ۱۰۹۲ق؛ مجدول مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ واقف: نائینی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۵۱۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۸۸]

۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مؤبدة مقرونة بدوام ربوبیته

خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: ۱۰۹۶ق؛ محشی، مجدول مذهب، دارای سرلوح کوچک مرصع؛ واقف: نائینی؛ ۲۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶ - ۲۸۸]

۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاخذت ما تیسرلی من اسبابها و ان لم اعرف اصحابها و اسمائها. و الحمدلله اهل الحمد و الشکر و صلواته علی المخصوص بافضل الذکر ... و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۶ق؛ دارای کتیبه و سرلوح، مجدول، کمند اندازی شده، یادداشت اهداء کتاب به حسینقلی خان نایب اول وزارت خارجه به سال ۱۲۹۴ ممهور به مهر «افوض امری الی الله، حسینعلی» (بیضی)؛ تملک: محمد بن عبدالله نوری مشهور به صدیق الملک رئیس دفاتر وزارت خارجه در طهران به سال ۱۳۰۰ با مهرهای «صدیق الملک رئیس امور دول وزارت خارجه» (خشتی) و مهر «صدیق الملک» (بیضی) و «محمد بن عبدالله»، یادداشت حسینقلی نوری و آقا ابراهیم به سال ۱۲۹۴؛ مهر: «عبده محمد رضا بن محمد مهدی»، «عبده علی قلی»؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج زرشکی، ۱۷۱گ، ۲۷ سطر (۵/۵×۱۳)، اندازه:۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۵۴]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولایوده حفظهما و هو العلی العظیم کاتبه محمد هادی

خط: نسخ خوب، کا: محمد هادی مرعشی حسینی، تا: ۷ ربیع الاول ۱۰۹۸ق؛ در تاریخ ۱۲۶۳ق علی اکبر نامی نسخه را تصحیح و مقابله نموده، دارای سرلوح مذهب، مجدول مذهب؛ واقف: نائینی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۵۰۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۸۸]

۱۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۸۶-۹/۲۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب العدة کتاب التتمة و الحمدلله رب العالمین

با ترجمه فارسی ادعیه زیر سطور؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۵ رجب ۱۰۹۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۰۵گ، ۱۲-۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۳ - ۱۱۸۹]

۱۰۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۱۳

آغاز: مغفرة بنحیه یوم یشغل عن فضیلته و بینه و ان ینسخ له فی دارالمقام و بتحفه بالروح و السلام؛ **انجام:** قیل بلی قال الدعاء فانه یرد القضاء و قد ابرم ابراماً و ضم اصابعه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۲]

۱۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷-۱/۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی الانجم الازهر آله و عترته الطاهرین الاخبار الانجبیز

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب، مصحح، دارای علامت بلاغ با تاریخ ۱۲۵۰ق، دو صفحه آخر نسخه جدولی است شامل اسماء، کنی، القاب، مکان ولادت، ایام ولادت، سنی الولادة، ملوک وقت الولادة، اسماء الامهات، نقش الخواتیم، عدد الازواج، عدد الاولاد، مدة الاعمار، ایام الوفات، شهر الوفات، سنی الوفات، امکنة الوفات، سبب الوفات، امکنة القبور، ملوک وقت الوفات، اسماء ابوای چهارده معصوم علیهم السلام؛ جلد: روغنی مشکی مذهب، ۳۸۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۱۸۷]

۱۰۳. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۳۸

آغاز: بما تقدم ذکره عقیب کل فریضة ثم قل ما یختص عقیب الظهر و هو ادعیه کثیرة منها دعاء النجاح؛ **انجام:** من النار و بعد الوتر و الفجر و بعد الظهر و المغرب و فی سجوده بعد المغرب و المریض

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ تملک: غلامحسین تولیت نجفی قائنی؛ ۳۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۱۱۸]

۱۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۰-۴/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی المخصوص بافضل الذکر محمد رسوله العالم العلم الطهر و آله الانجم الزهر و شرف و عظم و کرم و سلم

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب، با سرلوح مذهب، مصحح، محشی، با علامت بلاغ؛ تملک با مهر «محمد زکی حسینی سنه ۱۱۵۱» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۴گ، ۱۸-۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۱۸۸]

۱۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب المشیخه کتاب الصلوة کتاب الاغسال

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ از ابتداء تا صفحه ۴۰ با یک قلم و

از ۴۱ تا انتها به قلم دیگر [ف: ۱۰ - ۸۱]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: محمد حسین احمدی در ۱۲ ذیحجه ۱۳۴۷؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۴۱۸گ، ۱۵سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [سنا: ف: ۱ - ۴۰۰]

۱۰۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ معرب، کا: جمال الدین محمد بن علیجان شوشتری، تا: صفر ۱۱۰۰ق؛ مصحح، مقابله شده؛ مهر: «محمد علی بن محمد باقر الموسوی» (بیضی)؛ تملک آقا زاده میرزا ابوالقاسم؛ جلد: تیماج مشکی،۲۳ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۴ - ۱۸۷۷]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۸۸

آغاز: و سلم تسلیما کثیرا اللهم صل علی محمد و آل محمد؛ **انجام:** ان تصلی علی محمد و آل محمد فقد توسلت

از فصل ۴۲ تا ۴۷، از اوائل فصل اول تا ۱۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۴۶۳]

۱۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان وافق اوقاته فاز و ان وافق اجنحته طار تم الکتاب ... کتاب المجتبی الانوار المضیئة و بالجملة فقد دخل فی هذا الکتاب کتب أخر و ... و ان لم اعرف احداً من اصحابها و اسمائها و الحمدالله ال الحمد و الشکر و صلواته علی المخصوص ... و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ تملک: محمد حسین بن کاظم علوی فاطمی حسنی حسینی در دوشنبه ۷ ربیع الاول ۱۳۲۲، سید محمود بن محمد بن عبدالفاتح بن محمد علوی حسینی موسوی در قرن ۱۴ق؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با رویه گالینگور، ۲۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۴]

۱۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۵۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان لم اعرف احداً من اصحابها و السمائها حدود ده سطر از اوایل خطبه را ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (حدود ده سطر) و انجام (دو سطر)؛ محشی؛ اهدایی:رهبری،خرداد۱۳۷۳؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۳۸۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۳]

۱۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۲۰

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ جلد: مقوایی تیماج قهوه‌ای، ۲۷۰گ، ۲۲سطر (۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۶۵]

۱۱۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۵۵

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲-۱۴۷]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان وافق اوقاته فاز و ان وافق اجنحته طار تم الکتاب ... کتاب المجتبی الانوار المضیئة و بالجملة فقد دخل فی هذا الکتاب کتب أخر و ... و ان لم اعرف احداً من اصحابها و اسمائها و الحمدالله ال الحمد و الشکر و صلواته علی المخصوص ... و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ سه برگ از ابتدا و انتها توسط سید مصطفی صفایی خوانساری در رمضان ۱۳۷۱ نونویسی شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی، ۱۸۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۳]

۱۱۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۸۸

از فصل ۱۴ تا اول ۴۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۳۶

فقراتی از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ ۳ص (۱۷۲ - ۱۷۴) [مختصر ف: - ۲۴۶]

۱۱۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب صفین کتاب الخلاصة کتاب التذئیل کتاب الدستور کتاب التبصرة کتاب الفواید الجلیه کتاب التحصیل کتاب النهی

خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، باسرلوح مزدوج ، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۱۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۲۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ با دو سرلوح زرین و جلد نفیس؛ قطع: وزیری [ف: ۲۲۷]

۱۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۱ ط

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲ [مختصر ف: - ۲۴۶]

۱۱۹. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح، با سرلوح، محشی از مؤلف [ف: ۱۲]

۱۲۰. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: تقی بن محمد امین خادم، تا: سه‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۱۱۰۱ق [تراثنا: س۱۳ش۴ - ۱۲۴]

۱۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی آله الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم تسلیماً کثیراً برحمتک یا ارحم الراحمین و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ معرب زیبا، کا: ابراهیم بن علی بن حسین کاتب بحرانی، تا: چهارشنبه ۲۴ رجب ۱۱۰۲ق، برای خزانه حاج محمد ملاجولان؛ مجدول، مصحح؛ تملک: فرهاد بن ولیعهد (۱۳۰۵ق) که آن را در یک‌شنبه ۲۶ شعبان ۱۲۹۰ق در باغ وزیر بی نظیر

وقت رفتن از حاجی علی نقی منشی باشی نظام در دارالخلافه طهران ابتیاع کرده است با مهر «معتمد الدوله ۱۲۸۳» (بیضی)، عبدالعلی میرزا احتشام السلطنه که در شب جمعه ۲۹ رمضان ۱۲۹۰ق پدرش فرهاد میرزا آن را به او هدیه کرده بود؛ اهدایی: حافظ فرمانفرمائیان، دی ۱۳۶۹؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۸۲گ، ۱۷سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۷]

۱۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان کان الدعاء الکافی کتاب واحد ... فرهنگ الاسلامی

خط: نسخ، کا: اسلامی، فرهنگ، تا: ۱۱۰۲ق؛ جلد: تیماج [رایانه]

۱۲۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی الانجم الازهر آله و عترته الطاهرین الاخیار الانجبین

خط: نسخ زیبا، کا: بن سید مرتضی محمد سعید حسینی رودباری، تا: ۱۱۰۸ق؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مذهب، مصحح، با علامت بلاغ، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۵۷]

۱۲۴. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۷۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۹ق؛ تملک: پروانه ابن الله قلی؛ واقف: نسیم، ۱۱۱۸؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۶۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۷۹]

۱۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ تملک: احمد بن الکاظم با مهر «مبشرا برسول یاتی من بعدی اسمه احمد ۱۱۰۹» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۵۶گ،۱۷سطر،اندازه:۱۹×۲۵/۵سم[ف:۳۸ - ۵۴۸]

۱۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ رمضان ۱۱۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه شخصی میرداماد است، کاتب نام نسخه را «جنة الکافیة الباقیة» و مؤلف را محمدباقر داماد ثبت کرده است!؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۴/۸سم [ف: ۴۱ - ۲۲۵]

۱۲۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی آله الانجم الزاهرة و شرف و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ معرب، کا: عبدالرضا بن حاج مظفر اصفهانی، تا: ۱۸ربیع الثانی ۱۱۱۲ق؛ مهر: کاتب «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبدالرضا» (بیضی)، «المذنب عبدالرضا» (بیضی)؛ در سال ۱۳۰۴ق عرض دیده شده با مهر «العبد محمد رحیم» (بیضی)؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)، ۱۳۰۲ق، وقف مدرسه خیرات‌خان مشهد؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج عنابی، ۳۱۰گ، ۲۱ سطر (۷×۱۷/۵)، اندازه:۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۱۵۳]

۱۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۷۸-۹/۲۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و منه الاعانة فی کل المقاصد و حل المرام

خط: نسخ معرب، کا: ابن ابی القاسم حویزی قاینی، تا: چهارشنبه دهه آخر محرم ۱۱۱۳ق؛ مجدول مذهب، با سرلوح مذهب، مصحح؛ جلد: روغنی سرخ، ۱۵۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۹۰]

۱۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۹۸۲

آغاز: برابر؛**انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۱۳ق؛ کاتب نونویس: معصوم حسینی به تاریخ ۱۲۶۷ ق؛ مجدول، محشی از مؤلف، در پشت صفحه اول نوشته شده است: «کتاب مصباح کفعمی مسمی بجنة الامان الواقیه و جنة الایمان الباقیه تصنیف ابراهیم کفعمی بن علی الجبعی عفی الله تعالی بابت عنایت صاحبی مشفقی عبداللطیف جیو سلمه رتبه بتاریخ هفدهم شهر شوال المکرم در موضع عیسی خیل نواحی دارالملک کابل سنه ۱۱۱۳ مطابق ... جلوس میمنت مانوس عالمگیری خلد الیه ملکه ابدا من عواری الدوران»؛ واقف: فاضلخان؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۴۲۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۱۵ - ۴۹۱]

۱۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۰۰

خط: نسخ، کا: محمد طاهر، تا: ۱۱۱۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی، ۳۷۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۷سم [ف: ۱ - ۱۵۰]

۱۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۸۵

خط: نسخ معرب، کا: نورالدین محمد بن محمد ابراهیم بن اسماعیل بن حسین بن عبدالصمد عاملی خادم روضه رضا، تا: ۲۳ رمضان ۱۱۱۵ و بخش ملحقات ۲۰ شعبان ۱۱۱۸؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۱ - ۳۵۴]

۱۳۲. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۱-۳۵

در فهرست مؤلف ناشناخه مانده است؛ خط: نسخ، کا: ابن ابوالقاسم الخوری قاینی، تا: ربیع الثانی ۱۱۱۵ق؛ مجدول؛ جلد: چرمی سیاهرنگ، ۷۵گ، [ف: ۱۲]

۱۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۳-۲/۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله اهل الحمد و الشکر و صلوته علی المخصوص بأفضل الذکر محمد رسوله العالم العلم الطهر و علی آله الانجع الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم جنة الامان الوقیه جنة الایمان الباقیة. تم الکتاب

خط: نسخ، کا: حسین خان بن حاجی خوانویس، تا: یکشنبه ۱۴ ذیقعده۱۱۱۷ق؛ محجشی با امضاء« منه»، مصحح؛ جلد: تیماج دور، قهوه‌ای، ضربی، ترنج باسر، لچگی، ۲۵۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۷]

۱۳۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصلاة علی المخصوص بافضل الذکر محمد رسوله العالم العلم المطهر و علی آله الانجم الزهر و شرف و عظم

و کرم و سلم
خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن محمد حسین بن الحادی، تا: ۱۱۱۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۷۶]

۱۳۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۶۷

آغاز: برابر
خط: نسخ متوسط، کا: ابراهیم بن مظفر الدماوندی النجفی، تا: ۱۱۱۹ق،جا:نجف اشرف؛مجدول،کمنداندازی زرین،یک سرلوح مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصر الدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج عنابی،۶۱۲ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۷۲]

۱۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** خطا و اقلهم عبانور الدین محمد قاسم اشتهاردی من الهجره تم
خط: نسخ، کا: اشتهاردی، محد قاسم، تا: ۱۱۲۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۳۷. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ رمضان ۱۱۲۳ق؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه کتاب از «محمد نصیر رضوی گلپایگانی» به سال ۱۲۴۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۳۹]

۱۳۸. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق [نشریه: ۷ - ۵۴۱]

۱۳۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۵۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۰ ذیحجه ۱۱۶۳ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۴۷]

۱۴۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۶۴

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن محمد زمان، تا: ۱۵ ذیحجه ۱۱۷۰؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله کرده علی قلی بن عزیزالله اردکانی، مجدول، محشی؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۹]

۱۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۵۱

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن مظفر دماوندی مشهدی، تا: یک‌شنبه ۱۱۷۵/۳/۷ق، به‌دستور مولانا مصطفی قاری مشهدی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۳۰۲گ، ۲۴ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۲۳سم [ف: ۹ - ۹۶۰]

۱۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۹۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن مظفر دماوندی، تا: شوال ۱۱۷۸ق؛ مجدول، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۲]
آغاز: برابر؛**انجام:** و الحمدلله اهل الحمد و الشکر و صلوا علی المخصوص بافضل الذکر محمد (ص) رسوله العالم العلم المطهر وعلی آله الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۸۵ق؛ مجدول مذهب، محشی؛ تملک: محمد در ۱۱۸۵ با دو مهر «اللهم صل علی محمد و آل محمد» و «گل گلشن انبیاء محمد»؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: ساغری مشکی، ۴۲۳ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۷۰]

۱۴۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۰

آغاز: و الحمدلله الذی لم یتخذ ولداً به و نقول ایضاً الخ؛ **انجام:** فقد دخل فی هذالکتاب کتب آخر و دفاتر
خط: نسخ، کا: محمد رشید حسنی، تا: ۱۱۹۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۱۴۷گ، ۲۱سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۸۰]

۱۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۶۶/۱

آغاز: الفصل الخامس و الثلاثون فی الاستخارات و هی کثیرة منها استخارة الرقاع و هی أعظمها مرویه عن الصادق علیه السلام؛ **انجام:** فنتذکر فی هذا المقام من أمرهم ما هو مفصل فی هذا الجدول الآتی
فصل ۳۵ از کتاب مصباح کفعمی درباره استخاره عیناً بدون کم و کاست آورده شده همراه قسمت‌هایی از فصل ۴۲ که درباره ماه‌ها و شهادت ائمه (ع) می‌باشد، با حواشی و توضیحات که گردآورنده اضافه کرده؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با نشان «م»، گویا نویسنده حواشی علیرضا جرجانی باشد، مجدول مذهب؛ تملک: علیرضا جرجانی؛ ۱۷گ (۴-۲۰)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۳۰ - ۱۳۲]

۱۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۸۵

خط: نسخ معرب، کا: ابو القاسم بن قاسم، تا: ۷ جمادی الثانی ۱۲۰۰ق؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ در پایان رساله «اسرار الحروف» دوانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۰ - ۷۱]

۱۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۵۷-۲۶/۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ضم عن المنادی المدانی و شخص عن الموالی و العبید و القریب و البعید
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد حسین بن محمدقاسم؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۹۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۸]

۱۴۷. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی [ف: ۱۲]

۱۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۴۴

آغاز: برابر؛**انجام:** کتاب البلد الامین کتاب شریعه المتسک کتاب الفردوس کتاب الجواهر کتاب العده کتاب ... تمت
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۱۴۹. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ما اجتمع اربعه نفر الا تفرقوا عن اجابه انشاء الله تعالی و لنذکر الان ما وعدنا به فی خطبته و زبرناه فی دیباجته

من ذکر الکتب المنقول منها ... کتاب التتمه. تم الکتاب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: آهارمهره ای، جلد: تیماج عنابی لایه ای، ۹۰گ، ۱۶ سطر (۶×۱۴/۵)، اندازه:۹×۱۸/۵سم [ف: ۳۷۷]

۱۵۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۹۰

خط: نسخ، کا: غلامعلی بن محمد رضا دزفولی، تا: جمادی الاول ۱۲۰۳ق؛ مجدول، محشی، مصحح؛ اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۱۵۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۸۲

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم، تا: جمادی الاول ۱۲۰۵ق؛ ۲۹۳گ، اندازه: ۱۴×۲۰سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۰]

۱۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۲۴-۶/۱۴

آغاز: یومه و یحفظ صدق من ما ورق لیله به یمس راق فی معارج عزه و یصبح باق ... وسمیته جنة الامان الواقیة وجنة الایمان الباقیة؛
انجام: والصلوة علی محمد أشرف الاولین والإخرین وآله الطیبین الطاهرین
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۱۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ مهر: «محمد حسین ابن محمد علی ۱۲۶۱» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی،۳۸۸گ،۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۳۰/۵سم [ف: ۳-۱۱۸۹]

۱۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما فیه من اصله و حواشیه جمعتها من اماکن متعدده و سواطن متبدده و هی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، مجدول؛ واقف: محمد ربیع فانی ساکن قریه نور، ۱۷ ربیع الاول ۱۲۳۲؛ کاغذ: آهاری حنایی، جلد: میشن مشکی،۴۳۱گ،۱۹سطر،اندازه:۱۳/۵×۲۲/۶سم[ف:۱۵- ۴۶۱]

۱۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** الارض ... حفظهما و هو العلی العظیم
خط: نسخ، کا: محمد بن یوسف بن حاجی آقا، تا: ۱۲۳۵ق؛ دو سرلوحه مذهب، مجدول، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، زمینه زیتونی، ۳۸۸گ، ۲۱سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۸ - ۴۴۸]

۱۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۶-فیروز

خط:نسخ،کا:مهر علی،تا:۱۲۳۶و ۱۲۳۸؛ دارای دو سر لوح مذهب، مجدول، محشی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: روغنی گل و ترمه دار، ۸۷۰ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۲۱ - ۳۲۱]

۱۵۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۳۹

خط: نسخ، کا: محمدرضا بن کلب علی کاظمی اسدی، تا: ۲۹ ذیقعده ۱۲۳۷ق، جا: مکه مکرمه؛ مجدول، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۹گ، ۲۰ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: ۴ - ۴۴]

۱۵۷. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۹

آغاز: قد تفاوتت فی انواعه جهات السبل ثم تسقی بماء واحد و تفضل بعضها علی بعض ... الفصل الاول فی وصیة المیت و ما یتعلق به؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ تملک: عبدالله بن علی اشرف با مهرهای «یا ابا عبدالله ۱۲۳۷ق» و «العبد العاصی عبدالله بن علی اشرف»، یادداشتی مبنی بر خرید نسخه از عبدالحسین توسط مرحوم مغفور حاجی میرزا علینقی در تاریخ ذیقعده ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۴۹]

۱۵۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۸۴

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ بخشی از وصیت نامه میرزا علی نقی تحریر شده در روز پنج‌شنبه ۲۹ ربیع الثانی ۱۲۹۵ و طریق ختم سوره مبارکه الم نشرح که آقا میرسید علی بن سید حسن فرزند سید یوسف موسوی اجازه داده و ایشان نیز در ۱۸ شعبان ۱۲۳۷ق به آقا حسین خویی داده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [میراث اسلامی: دفتر دهم - ۷۶۶]

۱۵۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۴۹

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن نقی ماهانی، تا: سه‌شنبه ۱۳ جمادی الاول۱۲۴۳ق [ف: ۳ - ۸۲]

۱۶۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۹۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** التمسک کتاب الفردوس کتاب الجواهر کتاب العدة کتاب التتمة الحمدلله ذی الطول والانعام الموفق للافتتاح و الاختتام و منه الاعانة فی کل المقاصد وحل المرام
کا: علی بن حاجی بهرام، تا: ۲۵ محرم ۱۲۵۰ق؛ مهر: «عبده محمد تقی بن علی» (بیضی)، «صراط علی حق نمسکه» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ:۲-۶۳۲]

۱۶۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۶ق؛ دارای حواشی محمد باقر خراسانی متخلص به شکوت خاوانی در ۱۲۵۶ [تراثنا: س۱۳ش۱ - ۱۵۸]

۱۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کسی که در دستش انگشتر نگین فیروزه باشد ... و جمع نمی‌شوند از جهة دعا کردن چهار نفر مکر اینکه مستجاب می‌شود دعای ایشان انشاء الله تعالی اسامی کتابهای احادیث که این مختصر را از آن استخراج کرده مصنف رحمة الله این است تمت ... کتاب الجواهر کتاب العده کتاب التسمیه
در دیباچه مترجم، کتاب را از مصنفات ابن طاوس دانسته، نام مترجم در کتاب نیامده و در منابع در دست نیز به آن اشاره نشده با هیچ‌ک از ترجمه‌های «الجنة الواقیه» در ذریعه (۹۵/۴) مطابقت نمی‌کند؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن یشمی، ۱۱۳گ، ۱۴سطر (۶×۱۱/۶)، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [رایانه]

۱۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۴۷-۳۶/۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاخذت ماتیسرلی من انبائها وان لم اعرف احداً من اصحابها و اسمائها و الحمدلله اهل الحمد و الشکر
از اول تا آخر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ مصحح،

محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۱۸۸]

۱۶۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۶۶

آغاز: برابر **انجام:** تمت هذا النسخة المبارکه فی صحق یوم الجمعه رابع و عشرین من شهر ربیع الثانی من اشهر سنه ۱۲۶۱. احدی و ستین و مأتین؛

خط: نسخ ممتاز و نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۱ق؛ مجدول، کمندکشی زرین، یک سرلوح مذهب مرصع اعلا، یک کتیبه بازوبندی دو طرف مذهب؛ مهر: مشیر السلطنه، علی اکبر بن حسین الحسینی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم ساغری، ۵۹۷ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۶۹]

۱۶۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمدلله اهل الحمد و الشکر و صلوته علی المخصوص بافضل الذکر محمد رسوله العالم الاعلم ... و عظم و سلم و سلم

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۲۷۴ق؛ دارای سرصفحه رنگین و زیبا، مجدول و مذهب؛ جلد: شمیز روغنی، ۳۰۷گ (۱پ-۳۰۷پ)، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

۱۶۶. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۱۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت کتابه هذا الکتاب المستطاب المشهور بالمصباح الکفعمی للفاضل اللوذعی الشیخ ابراهیم الکفعمی فی الثامن و العشرین من ذی الحجة الحرام آخر السنة ۱۲۸۳ الثالثة بعد الثمانین علاوة علی الالف و الماتین ولله الحم علی اتمامه هـ؛

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ ذیحجه ۱۲۸۳ق؛ محشی؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۹۱گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۴۳]

۱۶۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۷۵۶

با ترجمه فارسی زیر سطور؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن شعبان بن ابراهیم بن علی اکبر بن قاسم بن ابراهیم، تا: ۴ شوال ۱۳۱۸ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ جلد: چرم قرمز، ۵۸۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۴/۵سم [مؤید: ۲ - ۲۲۸]

۱۶۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۲

خط: نسخ، کا: محمود بن احمد هزار جریبی، تا: ربیع الاول ۱۳۲۱ق، برای اتابک اعظم؛ با سه سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی زمینه سبز، ۹۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷/۶×۱۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۹]

۱۶۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۳]

۱۷۰. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب البلد الامین کتاب شریعة التمسک کتاب الفردوس کتاب الجواهر کتاب العدة کتاب ... تمت الکتب المذکور و لله الحمد

خط: نسخ، کا: مطر بن شعبان بن حمزه بحرانی، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۹۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴سم [ف مخ]

۱۷۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی آله الانجم الزهر، و شرف و کرم و عظم وسلم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «یا علی» (بیضی)؛ واقف: پناهنده برادر حاج امین پناهنده، ۱۲۷۸؛ به ضمیمه لوح ۱۵×۱۵ سبع الثمانی در برگ آخر کتاب؛ جلد: تیماج، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۲۱]

۱۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۵۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولا یؤذه حفظهما و هو العلی العظیم، تمت بمنه و جوده و کرمه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصح، محشی، مجدول مذهب، دارای سرلوح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۳۹۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۶ - ۲۸۸]

۱۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۹۲۷

آغاز: والحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** لرب الکریم و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ این نسخه از روی نسخه ناقص نوشته شده و بعداً در حاشیه کسرنویسی شده؛ مجدول، دارای یک سرلوح کوچک؛ واقف: ملکزاده کوثر؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۶ - ۲۸۸]

۱۷۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۳۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ جلد: ساغری مشکی، ۴۲۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۷۰]

۱۷۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ چهار برگ آخر نونویس به وسیله عبدالجواد بن عبدالرحیم بن الرضا دارانی صاحب کتاب «الصاحب» در سال ۱۳۳۱ ق نگاشته شده است؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۴۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۲]

۱۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۸۶/۱-۳۳/۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اهل الحمد و الشکر و صلواته علی المخصوص بافضل الذکر محمد رسول العالم العلم العلیم المطهر و آله الانجم الازهر و شرف و کرم و عظم و سلم تسلیماً

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، مصحح، محشی، با علامت بلاغ مقابله؛ جلد: تیماج، ۴۱۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۱۸۸]

۱۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۰گ، ۲۱

سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۲]

۱۷۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۰۱-۲۲/۱۲۲

آغاز: من الذنوب ما فرقت من عقابک ولولا ما عرفت من کرمک ما رجوت ثوابک ... ثم اقبل امیر المؤمنین علی نفسه یعاتبها ویقول ایها المناجی ربه بانواع الکلام؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۱۸۹]

۱۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۵۴

آغاز: بمغفرتک فصل علی محمد و آله و اغفرلی مغفره عزما جزما ... الفصل السابع عشر فی ادعیه اللیالی و الایام؛ **انجام:** فاخذت ما تیسرلی من اسبابها و ان لم اعرف اصحابها و اسمائها. و الحمدلله اهل الحمد ... و عظم و سلم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «الراجی محمد جواد الشریف» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۵۶گ، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۶ – ۲۵۱]

۱۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۸۹

آغاز: الفصل الثالث و الاربعون فیما بعمل فی رجب اما الزیادات المخصوصة به فقد مرت فی بابها و اما صلاته فنقول ذکر السید رضی الدین علی بن طاووس فی؛ **انجام:** و اعلم انه لابد مع الاداب المتقدمة من المدحة و الثناء من غیر تعیین لفظ منحصر فی ذلک لا طلاق کثیر من الروایات بتقدیم مدح ...

قسمت دوم که به جهت افتادگی از انجام از فصل چهل و سوم تا اواخر باب سوم از فصل پنجاهم را دربر دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی نخودی، ۱۳۱گ، ۱۸–۲۰ سطر (۱۱/۵–۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۱۹ – ۲۲۴]

۱۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۹۰

آغاز: بکاف الکلمة التامة بلام اللوح بمیم الملک بنون النور بواو و الوحدانیة بهاء الهیبة؛ **انجام:** خاتمه اذا اردت معرفة القمر فی ای برج هو فاضعف ما مضی معک من الشهر العربی و زد علی ذلک خمسة ایام فما اجتمع معک فالق

قسمت اول، از اوایل فصل چهاردهم تا اواخر فصل چهل و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با امضای «هروی، جوهری، ۵»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: گالینگور زنگاری، ۲۶۰گ، ۱۸ سطر(۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۹ – ۲۲۵]

۱۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۹۹

آغاز: عن ثغور النجاح او تفاسیر هی کزجاجة مصباح عند الاستصباح فمن سلک مناهج معالم معالیه حکم القضاء الالهی. و سمیته جنة الامان الواقیه و جنة الایمان الباقیه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با علامت ۵ و گاه با خطی دیگر و بدون امضاء؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۸گ، ۲۱سطر(۱۰×۲۱)، اندازه:۱۸×۳۱سم [ف: ۱۴ – ۳۰۶]

۱۸۳. همدان؛ غرب همدان؛ شماره نسخه:۱۷۵۴

از فصل ۲۳ است؛ خط: نسخ خوش بالوان مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ [رشت و همدان: ف: – ۱۳۰۳]

۱۸۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۵۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** وصلواته علی المخصوص بافضل الذکر محمد رسوله العالم العلم المطهر وآله

خط: نسخ، کا: محمود بن حاج خلیل، تا: دوشنبه ۵ جمادی الاول؛ اهدایی: ابوالقاسم وافی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۳۳۳گ، ۱۹سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۲ – ۴۹۱]

۱۸۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۰۵

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد بن حاج آدینه حسینی بازاری قائنی، تا: رمضان؛مهر:«محمد مهدی»؛کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج آلبالوئی، ۷۷گ، ۱۴ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ – ۱۵۷۰]

۱۸۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله اهل الحمد و الشکر و صلوا علی المخصوص بافضل الذکر محمد (ص) رسوله العالم العلم المطهر و علی آله الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اوراق اوایل و اواخر را نویسانده و اوراق وسط را اصلاح کرده‌اند، نسخه قدیمی، محشی از کتب شیخ طوسی و اقبال سید و ابن جوزی و ابن فهد حلی و سائر علماء؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: قدیمی، جلد: ساغری مشکی، ۴۵۰ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف:۱–۷۰]

۱۸۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در هامش صفحات اول ترجمه الصلواة فیض به فارسی؛ کاغذ نخودی و حنایی، ۲۶گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ – ۶۶]

۱۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** عثمان بن سعید فی السرداب بسر من رای؛ انجام نسخه:« سبحان من لایشارکه اجد فی امره سبحان من لا اله غیره».

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح مزدوج مذهب؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره شکری، جلد: ساغری خرمایی، ۱۲۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ – ۴۶۲]

۱۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۰۶

آغاز: نشر قبولها مستنشق بمشیم معاطس الصلاح؛ **انجام:** فی اهله و ماله و دینه و دیناه و اما ما یصلی

از اول تا فصل ۳۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوا عطف تیماج عنابی، ۱۸۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۷×۲۹سم [ف: ۱۵ – ۴۶۳]

۱۹۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلاته علی المخصوص بأفضل الذکر محمد رسوله العالم العلم الطهر و آله الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم؛
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد حسین بن کاظم علوی فاطمی حسنی حسینی حافظ تبریزی سلطان القراء در روضه رضویه با تاریخ دوشنبه ۷ ربیع الاول ۱۳۲۲، سید محمد بن مهدی بن عبدالفتاح بن محمد حافظ حسنی حسینی موسوی تبریزی در ۱ محرم ۱۳۸۳؛ جلد: عادی، ۲۶۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [مؤید: ۱ - ۱۱۰]

۱۹۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** العالم العلم الطهر و علی الأنجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، تملک: محمد بن أحمد بن سلیمان الشاخوری؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده محمد إسماعیل»؛ جلد: چرم زرد نقاشی شده، ۳۰۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [مؤید: ۳ - ۵۹۰]

۱۹۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۹۰
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۸۴]

۱۹۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۴۶
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۷۰]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۶۳
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۹۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب الانوار المضیئه و بالجمله فقد دخل فی هذا
خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، کمنداندازی زرین، یک سرلوح محرابی مذهب مرصع ممتاز؛ مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن حسین الحسینی؛ جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۸۸۷ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۷۶]

۱۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۵۳
کتاب المجتهد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از منصوره تالهی معین الدین [رایانه]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۷/۱
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۴ص (۱-۳۶۴)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۴۲]

۱۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مرصع محرر، محشی از مؤلف؛ تملک: شیخ فضل الله نوری با مهر «این کتاب از متملکات و جزو کتابخانه احقر فضل الله النوری است» (مربع)؛ جلد: روغنی با نقش گل و بوته، صحاف محمدعلی سلطان الکتاب که نسخه را برای سید محمدهاشم صحافی نموده، ۳۲۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۹/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۰۳]

۱۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۶۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «این کتاب از متملکات و جزو کتابخانه احقر فضل الله نوری است» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳۵ - ۳۲۱]

۲۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۱۶/۱
آغاز: برابر؛**انجام:** فاخذت ما تیسرلی من انبائها و ان لم اکن اعرف احداً من اصحابها و اسمائها و الحمدلله اهل الحمد و الشکر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳۵ - ۳۷۲]

۲۰۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۵۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و من شرایطها ان یلزقن علی موضع داخل البیت و الاولی ان یلزقن علی مواضع شتی ... الخ
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول و مذهب؛ مهر: «عبده ابوالحسن بن محمد صادق»؛ جلد: زرافشان اصفهان، ۱۰۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵ [ف: ۱ - ۳۴۰]

۲۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۲۷
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۲۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۰۰
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۲۰۴. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۲
آغاز: بسمله - الله اکبر ثلثا استوی الرب علی العرش و قامت السموات و الارض بحکمه؛ **انجام:** لااشرک احدا غیرک و وسع علی فی رزقی یا ذوالجلال و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین
خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با تیماج سرخ، ۱۸۶گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۹]

۲۰۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۹۳/۳
آغاز: بسمله - و کان علی بن الحسین علیه السلام اذا افرغ من صلوه العیدین اوصلوه الجمعه استقبل القبله؛ **انجام:** و بالاسم الذی لا ... و بالر بوبیه التی لا ... ان تصلی علی محمد و آل محمد و ان ... کذا و کذا و حاجتی که داشته باشد بخواهد مستجاب شود انشاء الله تعالی
قسمتی از مصباح کعفمی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۴۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۷۴]

۲۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۴/۳
فصل پنجاهم از مصباح کفعمی در آداب داعی؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۱۸۷-۱۹۱)، ۱۷سطر ، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳۵ - ۲۸۴]

۲۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۴/۴
فصل سی و دوم از مصباح کفعمی، در بیان اسماء حسنای الله

تعالی و شرح آنها و بعضی خواص آنها؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱ص (۱۹۲–۲۲۲)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳۵ - ۲۸۵]

۲۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۴۰/۶

فصل ۴۲ (فی ذکر الشهور الاثنی عشر)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۶۴پ–۶۷ر)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۰]

۲۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵/۱ خوئی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصلوة علی المخصوص با فضل الذکر ... وعظم و سلم

بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۸۸ص (۱–۷۸۸) [ف: ۷ - ۶۲]

۲۱۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۶۸

آغاز: المذنبین و اجر فرض یفترض لمفترضه جنة و حریرا؛ **انجام:** قد فرغ من کتابته سنة الف و ست و ستین من الهجرة النبویه؛

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ شماره فصل (۸۲)؛ کاغذ: مختلف (سفید و شکری)، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵۱۴ص، ۱۵–۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [فهرست عراقی: ۱ - ۱۸۰]

۲۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۰۳

آغاز: رکعتین من نوافل العصر دعاء النجاح؛ **انجام:** لقوله ولله الاسماء الحسنی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة (ترجمه) = مصباح کفعمی (ترجمه) = ترجمه نیک بختیه = مونس العابدین / دعا / فارسی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya (t.) = mesbāh-e kaf‘amī (t.)

محمود بن میرزا علی، ق۱۱ قمری

mahmūd ebn-e mīrzā ‘alī (- 17c)

وابسته به: جنة الامان الواقیة و جنة الایمان الباقیة = مصباح کفعمی؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰–۹۰۵)

اهدا به: معتمد الدولة آقا نیک بخت

تاریخ تألیف: ۱ رمضان ۱۰۵۵ق

ترجمه تحت اللفظی روانی است از کتاب «جنة الامان الواقیة» شیخ طوسی.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل الدعاء ذریعة لوصول الداعین الی اقصی مراتب المرام ... و بعد چنین گوید اقل عبادالله الغنی محمود بن میرزا علی

انجام: خالدة دائمة مقرونة بدوام ربوبیة و فقیر حقیر کثیر التقصیر المحتاج الی رحمة الله ربه الخبیر

[الذریعة ۴۳۶/۲۴؛ فهرستواره منزوی ۲۰۲/۷ و ۱۰۰۴/۸ با عنوان «مونس العابدین»]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۸۹۵ق؛ دارای سر لوح، مذهب و مجدول؛ ۶۰۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۰]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب صفوة الصفات کتاب قراضة النضیر کتاب خواص

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی با نشان «منه دام ظله»، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۲ - ۴۴]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با امضاء: «منه دام ظله العالی» و «محمود عفا الله عنه» و حواشی منقول از کلام شیخ علی بن یوسف، دارای یک سرلوح کوچک زرین، مجدول مذهب؛ تملک: محمد حسین حسینی مورخ جمادی ۱۲۸۱ق، محمد شفیع بن محمد ایروانی در محرم ۱۲۶۰ق؛ واقف: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰۱گ، ۱۹ سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ - ۸۳]

۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، محشی با نشان «منه دام ظله العالی» ، با سرلوح، نسخه شاهانه؛ جلد: تیماج سوخت زرکوب، قطع: رحلی بزرگ [نشریه: ۷ - ۱۲۱]

۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۲۴

آغاز: ملکی صفات قدسی ملکات حاج بیت الله الحرام زایر خیز خلق الله محمد ... الفخام علیه وعلیهم الصلوة والسلام ... آنرا مسمی به ترجمه نیک بختیه گردانید؛ **انجام:** فلو شاهدت کل واحد منهم یوم الطفوف ×× وهو یبادر الی تلقی نقط الرماح وشکل؛

خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح، محشی به امضاء «منه» و «منه دام ظله العالی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۱–۱۲۴]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۰۴

انجام: از دعای خیر محو و منسی نفرمایند تم ترجمه الکتاب بعون الله الملک الوهاب

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد علی سیجانی، تا: پنج‌شنبه ۴ رجب ۱۰۵۶ق؛ مصحح، مقابله محمد علی بن محمد رضا در ۱ رجب ۱۰۹۶، مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵۳گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۷۵۰]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۳۲

آغاز: شی ونبل و ملکا السیر و اخبارنقا؛ **انجام:** الف تحیه حامدا مصلیا مستغفرا تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مشمع [رایانه]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۵۹

آغاز: برابر؛**انجام:** کتاب المجتنی کتاب الانوار المضیة

خط: نسخ زیبا، کا: سیاوش (غلام خاصه شریفه)، تا: ۲۱ رمضان ۱۰۸۰ق؛ مصحح، مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸۱ گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۶ - ۱۶۴]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۲۶

خط: نسخ زیبا، کا: سلطان محمد نور الدین، تا: دوشنبه ۱۷ شعبان ۱۰۸۴ق؛ مصحح، مقابله محمد جعفر حسینی روز سه‌شنبه دوم رمضان ۱۰۸۴، مجدول، دارای سر لوح رنگین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۰۰]

۱۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۲۳

آغاز:برابر؛ **انجام:** در غره شهر رمضان المبارک ... از ترجمه این کتاب مستطاب فارغ شد ... التماس می‌نماید که در مظان استجابت دعوات این مذنب راجی را از دعای خیر محو و منسی نفرمایند

خط: نسخ جلی خوش، کا: محمد امین بن محمد صالح مولوی، تا: جمعه ۲۰ ربیع الاول ۱۱۱۰ق؛ محشی با جمله دعائی «منه دام ظله العالی» و «منه رحمه الله تعالی»، مصحح، مقابله شده، مجدول، با سرلوح مزدوج منقش به الوان؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۴۱×۲۵سم [ف: ۵ - ۲۳۵]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۱۹

آغاز: برابر؛**انجام:** کتاب المجتنی کتاب الانوار المضیئه

خط: نسخ، کا: زین الدین علی بن محمد صالح سمنانی، تا: سه‌شنبه ۹ رجب ۱۱۲۰ق؛ محشی؛ واقف: سید محمد بن محمد تقی شوشتری، رمضان ۱۳۰۹؛ کاغذ: آهاری حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۵۲۸]

۱۲. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۴۱ بخش دوم

آغاز: برابر؛ **انجام:** الخلق فی القیامة برأفته صلی الله علیهم صلوة

خط: نستعلیق و دعاها نسخ معرب، کا: محمد حسین بن محمد مهدی آشتیانی، تا: رجب ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «صح، ۵»، در ص ۲۸۴ کاتب مرقوم داشته که: «در اینجا یک جزء کمتر یا بیشتر ساقط شده چون با دیباچه کتاب موافق نمی‌باشد»، کتابت با دو قلم، کمتر از نصف نسخه توسط محمد حسین آشتیانی تحریر، ترمیم، تصحیح و تجلید گردیده و کاتب اجزای دیگر آن نامعلوم است؛ کاغذ: نخودی، آبی، جلد: عطف چرم قهوه‌ای، ۴۶۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲×۳۳/۵سم [ف: ۱۹۵]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۹۷

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۳۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۱۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۲۳ - ۸۲]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۳۳-۶/۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** وأخذت ما تیسر لی من أسمائها وان لم أکن اعرف احد من اصحابها وأسمائها ... محمد رسوله العالم العلم ... وعلی الله النجم الزهر وشرف وکرم وعزم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ افتادگی: وسط؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۰گ،۱۹-۲۴سطر،اندازه:۲۰×۳۰سم[ف:۲- ۹۰۹]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۲۷-۳۰/۱۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وأخذت ما تیسر لی من أسمائها وان لم أکن اعرف احد من اصحابها وأسمائها ... محمد رسوله العالم العلم ... وعلی الله النجم الزهر وشرف وکرم وعزم

از اول تا آخر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ با سرلوح مزدوج زرین، صفحات جدول زرین ومحرر، مصحح؛ جلد: روغنی با زمینه قهوه‌ای، ۳۵۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲ - ۹۰۹]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱۶۹

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱

آغاز: برابر**انجام:** و علی اله الا نجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم تسلیما کثیرا.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه عالی سلطنتی، مصحح، دارای سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زرد، ۱۵۹گ، ۲۵ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۲۳۹]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ادعیه معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۵۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳۵ - ۳۴۳]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۴/۵

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵ص (۲۲۳-۲۲۷)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳۵ - ۲۸۵]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کتاب صفوة الصفات کتاب قراضة النضیر کتاب خواص

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مصحح، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۳ - ۳۵]

● جنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقیة (ترجمه) /

دعا / فارسی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya (t.)

خوانساری، عبد العال بن محمد مقیم، ق۱۱ قمری

xānsārī, ‘abd-ol-‘āl ebn-e mohammad moqīm (- ۱۷c)

وابسته به: جنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقیة = مصباح کفعمی؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)

اهداء به: شاه طهماسب صفوی
ترجمه‌ای است تحت اللفظی از «مصباح» شیخ تقی الدین ابراهیم کفعمی که مترجم آن را در زمان حمله افغان تنظیم و ترجمه نموده است.

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵۵۲

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل الدعاء سلما یرتقی ... و بعد بدانکه این شکسته بسته ایست که اقل المحتاجین. بالتماس و استصواب بعضی از برادران دینی در ترجمه کتاب مصباح شیخ جلیل القدر شیخ ابراهیم کفعمی بآن انبساط مینماید ... لهذا باقلت بضاعت در این ایام فرخنده انجام که رایات ظفر آیات لشکر اسلام بصوب دارالسلطنه اصفهان برای قلع و قمع آن جماعت بیعافیت نهضت فرمود از شرار ... آتشبار غازیان نصرت نشان خرمن اعمار اهل بغی و طغیانرا سوخته

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن عبدالعال فریدنی (پسر مترجم)، تا: شوال ۱۱۰۸ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی به خط مترجم؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۲ - ۴۰۲]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۰۹

آغاز: و الصلاة علی الداعی الی المراحم و الزاجر ... المعصومین من کافة المآثم ... عفو ربه الباری الغنی؛ **انجام:** و بخوانید خدای را از روی بیم و امید بدرستی که رحمت خدا نزدیکست به نیکوکاران

ازآغاز تا اواخر فصل ۲۶ را داراست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه سلمه الله»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۸گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۳۶۵]

● جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (ترجمه) /

دعا / فارسی

jonnat-ul amān-ul wāqīyya wa jannat-ul īmān-ul bāqīya (t.

شریف سبزواری، محمد جعفر بن محمد باقر، - ۱۱۳۵ ؟ قمری

šarīf sabzevārī, mohammad ja'far ebne mohammad bāqer (- 1723)

وابسته به: جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية = مصباح کفعمی؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵ق)
اهداء به: شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۸-۱۱۰۵ق)
ترجمه «جنة الامان الواقية» ابراهیم کفعمی است که شریف سبزواری به درخواست خدیجه سلطان بیگم صفوی ترجمه کرده است.

[دنا ۷۳۶/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۰۲/۷]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳۵

آغاز: بسمله، بهترین حدیثی که مجلس آرایان انجمن یقین سر لوح کتاب ادعیه و اذکار؛ **انجام:** کتاب انوار المضیئة کتاب العبر کتاب الخلاصة کتاب درالنضید و باجمله پس بدرستی که داخل است درین کتاب چند کتاب دیگر ... اگر چه نمی دانم اصحاب آنها و اسمای آنها را و الحمدلله اهل الحمد و الشکر و الصلوات علی المخصوص بأفضل الذکر محمد رسول العالم الاعلم الطهر و علی الانجم الزهر و کرم و عظم و سلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ مجدول، محشی به لفظ «منه ره»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج دارچینی، ۳۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۴]

● جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (ترجمه) /

دعا / فارسی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya (t.)

کاشانی، محمد مهدی بن محمد هادی، - ۱۱۴۰

Kāšānī, mohammad mahdī ebn-e mohammad hādī (- 1140)

وابسته به: جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية = مصباح کفعمی؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)
تاریخ تألیف: اوایل ربیع الاول ۱۱۲۶ق
ترجمه و شرح مصباح (جنة الإمان الواقية و جنة الايمان الباقية) کفعمی است با دخل و تصرف و کم و بیش افزودگی‌هایی از مترجم و شارح. اصل کتاب مصباح دارای ۵۰ فصل و این کتاب دارای ۵۵ فصل است. وی همچون پدرش محمد هادی از علمای کاشان و صاحب چند اثر علمی می‌باشد، کتاب وسیلة الغفران و ترجمة الهادية از همین مؤلف می‌باشد، شرح حال وی در مقدمه کتاب معادن الحکمة آمده است. وی از نوادگان محمد مؤمن برادر فیض کاشانی است.

[دنا ۷۳۶/۳؛ الذریعة ۱۵۶/۵؛ معادن الحکمة، چاپ جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ۳۹/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۵۹۹

آغاز: حشره مع من کان یتولاه من ... فصل دوم در آداب و متعلقات بیت الخلاء و آداب وضوء و غسل و دخول مساجد، مستحب است که در وقت دخول بیت الخلاء؛ **انجام:** کتاب انوار مضیئه و غیر اینها از کتب و دفاتر چند که اسم آنها معروف و مصنف آنها معلوم نیست، اختتام کتاب، قد تشرف بتألیف الکتاب ...

از پایان فصل نخست و اوایل فصل دوم آغاز گردیده؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: اوایل ربیع الاول ۱۱۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی به خط او، همچنین توسط وی در سال ۱۱۲۷ق با

نسخ مورد اعتماد مقابله شده با این عبارات: «قد فرغ مصنفه و جامعه من مقابلته مع نسخ المعتمدة علیها فی شهر جمادی الآخرة حجة سبع و عشرین و مائة بعد الالف و الحمدلله اولاً و آخراً سنة ۱۱۲۷»، یادداشت مقابله؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی قهوه‌ای کمرنگ، عطف: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۵گ، ۲۴ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۴ - ۴۳۸]

● جنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقية (ترجمه) /

دعا / فارسی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya (t.)

ماریان، محمد بن محمد اشرف

mārīyān, mohammad ebn-e mohammad ašraf

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۶

آغاز: بسمله، الحمدلله سامع الدعاء و دافع البلاء ... اما بعد چنین گوید ... محمد بن محمد اشرف الماریان المدعو بصدرالدین؛ **انجام:** از هشتاد و هشت کتاب منتخب خواهد بود

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم سبزواری، تا: ۲۰ ذیحجه ۱۱۲۶ق، برای محمد ... بیکا؛ با سرلوح؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: روغنی گل و بوته زمینه لاکی برای آقا محمد تقی در ۱۲۶۲ق، ۱۶۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۲×۱۵/۴سم [ف: ۲ - ۱۳۱]

● جنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقية (ترجمه) /

دعا / فارسی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya (t.)

همدانی، خان محمد

hamadānī, xān mohammad

به دستور: قاسم خان حاکم علیشکر

[فهرستواره منزوی ۲۰۲/۷]

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۳۴/۷

آغاز: بسمله - انشاء حمد و ثنا منشی الممالک و خالق ابرایانه بمرتبه ای است که حد خطه دانش و بینش جمله عالم؛ **انجام:** پایان: و در حدیث واقع شده که جمع نشوند چهار نفر مگر آنکه متفرق میشوند به اجابت انشاءالله تعالی

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۲سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۲ [ف: ۱ - ۲۳۳]

● جنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقية (ترجمه) /

دعا / عربی و فارسی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya (t.)

وابسته به: الجنة الواقية و الجنة الباقية = مختصر مصباح؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)؛

چند ترجمه ناشناس و ظاهرا غیر همانند

[الذریعة ۹۴/۴ و۹۵]

۱. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۴۱

آغاز: شرح دعای کمیل بسمله الحمدلله وسلام علی عباده الذین اصطفی محمد وآله خیرة الوری وبعد گوید فقیر خاطی محمد باقر بن محمد تقی عفی الله عن جرائمهما که چون دعای مشهور بدعای کمیل؛ **انجام:** وصلی الله علی رسوله و الائمة المیامین من آله و سلم تسلیماً و درود فرستاد خدا بر رسول خود و پیشوایان صاحب میمنت که آل اویند و سلام فرستاد سلام فراوان

نسخه حاضر به جهت افتادگی و جابجایی صفحات و اینکه در اول نسخه ترجمه دعای کمیل از علامه مجلسی درج شده، مترجم شناخته نشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب محرر، مصحح، محشی با نشان «منه» وغیرآن؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف مخ]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۶۳

آغاز: و این کتاب مشتمل است بر چهل فصل. فصل اول؛ در تعقیب هر فریضه ... چهلم در آداب داعی مترجم این رساله أطال الله بقائه می‌گوید چون مصنف ... ذکر نکرد درین رساله ساعت ما بین طلوع صبح دوم تا طلوع آفتاب؛ **انجام:** و الحمدلله اولا و آخرا و ظاهراً و باطناً؛

نسخه ۴۰ فصلی است که در ذریعة ۹۵/۴ یاد شده؛ خط: متن نسخ، ترجمه نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ ذیحجه ۱۰۹۹ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۴۰۶]

۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۷۶/۳

آغاز: بسمله حمدله و العاقبة للمتقین و الصلوة ... اما بعد این کتابیست مشتمل بر تعویذ و دعوات و تسبیح و زیارات و حجب و تحصینات ... موسومه بجنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقية ... فصل اول در تعقیب نماز؛ **انجام:** و در کتاب کفایت آورده که حضرت امیر المؤمنین علیه السلام در سجود شکر می‌فرمودند ... فما شکرت عفوک فعفوک یا کریم؛

این گزیده مشتمل بر چهل فصل در تعویذات و دعوات، تسبیحات و زیارات و صلوات ... است و ترجمه حاضر غیر از ترجمه قزوینی است که به چاپ رسیده است. از آغاز تا فصل دهم دربیان سجده شکر؛ خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۱۳]

۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۷۳

آغاز: من شر هؤلاء الأربع اللهم إنی أعوذ بک أن أضل و أضل أو

أذل أو أذل أو أظلم أو أظلم أو أجهل أو يجهل علي؛ **انجام:** الرحمن الرحيم الصادق عالم الغيب و الشهادة بديع السماوات و الأرض و نورهن و قيامهن ذوالجلال

ترجمه روانی است. این کتاب گزیده اثر مفصل کفعمی موسوم به جنة الامان الواقیه و جنة الایمان الباقیه است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول و مذهب، محشی از عیون الأخبار، مصحح؛ ۱۲۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۴]

۵. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۷**

آغاز: و آل خجسته مآل امجاد و اخیار او ... و بعد بر اصحاب فطنت و زکا و ارباب معرفت و اعتلا مخفی نماند؛ **انجام:** کتاب عدة الداعی کتاب التتمة (بدرستی که به اتمام رسید این نسخه شریفه ... از جهت اخوی محمد رضاء فخار. در تاریخ صفر سنه ۱۱۰۶ مرقوم گردید العبد ... محمد حسین معلم)

خط: متن نسخ، ترجمه نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۱۰۶ق؛ نسخه مغشوق و ناشناس است. پاره‌ای از آغاز دیباچه مترجم در میانه نسخه صحافی شده است. چند برگ از دعاهای دیگر نیز در میان نسخه افزوده شده است. مترجم دیباچه را بند بند آورده و ترجمه کرده است و سپس کتاب را ترجمه کرده اما عبارات آن را نیاورده است و آغاز ندارد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۲۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۴۰۶]

۶. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۶۶/۱**

آغاز: الحمدلله مجیب الدعوات ... و بعد در آداب داعی مصباح کفعمی رحمة الله علیه و رضوانه قال فصل پنجاهم در آداب داعی و این فصل خاتمه کتاب است؛ **انجام:** و باقی اقوال را ما از تفسیر ثقلین و غیر آن اخذ کردیم الحمدلله الذی و فقنی لاتمام تحقیق الاسماء الحسنی ناقلا من ترجمه مصباح الکفعمی ...

فقط فصل پنجاهم در آداب داعی و فصل سی و دوم در اسماء حسنای الهی آمده است به انتخاب کاتب؛ خط: نسخ، کا: ملک محمد بن استاد هاشم خوانساری، تا: ربیع الثانی ۱۱۱۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۲گ (۱پ-۶۲ر)، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۳۶۴]

۷. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۶**

آغاز: بسمله، مرغوب‌ترین گوهری و محبوب ترین جوهری که رشته مسئلت و دعا را مصدر و آرایش باید نمود هدیه آراسته و تحفه شایسته ای که اهل دعا و مسئلت او را بیش از عرض حاجت هدیه و پیشکش خواهد نمود و حمد و ستایش آن بی نیاز است؛ **انجام:** دهم دعای چهار نفر که جمع شوند در دعا متفرق نشوند مگر با اجابت دعای ایشان، ان شاء الله تعالی، تم الشرح ... تسلیما

الذریعة از چهار ترجمه دیگر غیر از این ترجمه یاد می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ با سرلوح، دو جدولی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن تریاکی، ۸۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸/۶سم [ف: ۲ - ۱۳۱]

۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۴**

آغاز: و کلام عربی نداشته سند معتبر و حاصل نیست بنابراین بسیار از صلحاء و مؤمنین و مؤمنات از فایده این کتاب مستطاب و فضیلت ادعیه مرغوبه وی مرحوم و بی بهره مانده اند؛ **انجام:** و هر آینه ذکر می‌کنم الحال آن چیزی را که وعده داده ایم در خطبه این کتاب و نوشته ایم آنرا در دیباچه این کتاب ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۵۷]

۹. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۵۷**

آغاز: بسمله، حمدله ... و بعد السلام علیکم و رحمت الله و برکاته؛ **انجام:** مگر اینکه متفرق شدند از اجابت انشاءالله تعالی تمام شد؛

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مقوا [رایانه]

← جنة الإمان الواقية (ملحقات) ← ملحقات مصباح الکفعمی

● جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (منتخب) /

دعا / عربی

junnat-ul amān-il wāqīyya wa jannat-ul īmān-il bāqīya (mn.)

وابسته به: جنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقیة = مصباح کفعمی؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۴۹/۱

خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۲۵۶ق؛ ۳۳ گ (۲پ - ۳۵ ر) [مختصر ف: - ۸۰۹]

● جنة الامان و جنة الایمان / کلام و اعتقادات / فارسی

junnat-ol amān va jannat-ol īmān

استرآبادی، علی بن محمد جعفر، ۱۲۴۲ - ۱۳۱۵ قمری

estarābādī, ‘alī ebn-e mohammad ja‘far (1827 - 1898)

مؤلف، در سال ۱۲۹۸ به مازندران رفت و چندی در آمل توقف کرد و ضمن اینکه دین و اخلاق اهل آن دیار را پسندید صفاتی ناروا از آنان دیده و این کتاب را به‌خواهش بعضی از خوبان در شناخت اصول اعتقادی و نکوهش آن ناروایی‌ها بنا به آنچه در آیات و احادیث آمده بازگو کرده تا راهی از برای اصلاح باشد.کتاب مشتمل بر یک «مقدمه» و پنج «باب» و یک «خاتمه» است، مقدمه در چند مسأله لازم و باب‌ها در اصول دین پنج‌گانه و خاتمه در بیان حال مبدأ و مآل و پاره‌ای از اخلاق ذمیمه که در آن منطقه شایع است.

[فهرستواره منزوی ۹/۲۴۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۸۱

آغاز: الحمدلله الذی اصل اصول الدین و المذهب لیستنقذ عباده عن لجج الجهالة ... اما بعد پس چون خاکسار دوستان خدا؛ **انجام:** و سیئاتش را میان غیبت کننده ها و حضار مجلس قسمت می‌نمایند، و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، کا: میرزا مهدی تنکابنی، تا: اواخر محرم ۱۳۰۸ق، جا: آستان آقای مجدالدوله؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۳۹۳]

● **الجنة الباقیة و الجنة الواقیة (ترجمه)** / دعا / فارسی

al-jannat-ul bāqīya wa-l junnat-ul wāqīyya (t.)

حسینی قزوینی، محمد رضا بن محمد قاسم، - ۱۱۴۷ قمری

hoseynī qazvīnī, mohammad rezā ebn-e mohammad qāsem (- 1735)

وابسته به: الجنة الواقیة و الجنة الباقیة = مختصر مصباح کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰–۹۰۵)

تاریخ ترجمه: ۱۰۹۰ق

ترجمه‌ای است مانند اصل در چهل فصل که به درخواست یکی از برادران دینی ترجمه شده است

آغاز: شکر و سپاس حضرت سامعی را که شنونده دعای بندگان و دفع کننده بلاست از ایشان ...

چاپ: ایران، سنگی، ۱۲۸۶، جیبی، ۱۲۵ص

[الذریعه ۹۵/۴؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۱۱۶/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۰۲/۷]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** سرکار شریعتمدار میرزا احمد تبریزی اعلی الله مقامه و رفع فی الخلد اعلامه رسانیده در خصوص مداومت بادعیه آن کتاب مستطاب بسیار بسیار معتبر است

خط: نسخ خوش، کا: محتملاً حاجی علی تبریزی، تا: ربیع الاول ۱۲۸۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۳۵گ، ۱۱ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۳۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۷۷

آغاز: برابر؛**انجام:** بعد از نماز شصت مرتبه استغفار و شصت مرتبه صلوات بر حضرت رسول (ص) بفرستد که کفاره نماز سیصد سال او بشود و السلام

خط: نسخ ادعیه معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول محرر مذهب مرصع؛ جلد:تیماج مشکی،۹۴گ،۱۵سطر،اندازه:۱۲×۱۸سم[ف:۳۵ - ۴۳۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر کسی خواهد که دعائی یا صلواتی دیگر را به آن ملحق نماید مختار است

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۹ - ۱۳۳]

● **جنة الحصن الحصین من کلام سید المرسلین** / دعا / عربی

junnat-ul ḥiṣn-il ḥaṣīn min kalām-i sayyid-il mursalīn

ابن جزری، محمد بن محمد، ۷۵۱ - ۸۳۳ ؟ قمری

ebn-e jazarī, mohammad ebn-e mohammad (1351 - 1430)

وابسته به: الحصن الحصین من کلام سید المرسلین؛ ابن جزری، محمد بن محمد (۷۵۱–۸۳۳ق)

مختصری است از کتاب «الحصن الحصین» خود مؤلف، این مختصر دارای هشت «باب» و برای هر یک از مصادر رمزی قرار داده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴/۱

آغاز: قال الفقیر الی رحمة الله ... الحمدلله الذی جعل ذکره حیاة للقلوب و دعاءه سبباً لنیل کل مطلوب؛ **انجام:** و هذا آخر ما یسر الله عزوجل من اختصار جنة الحصن الحصین من کلام سید المرسلین و الحمدلله أولا و آخراً و ظاهراً و باطناً

خط: نسخ ادعیه معرب، کا: عماد، تا: ۶ ربیع الثانی ۸۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ (۳پ–۳۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۳۵]

● **جنة الخلد** / فقه / عربی

jannat-ul xuld

عفکاوی، خضر بن شلال، ۱۱۸۰؟ - ۱۲۵۵ قمری

‘ofkāvī, xezr ebn-e šelāl (1767 - 1839)

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۲۴۲ق

کتابی است استدلالی در اصول دین و مهمات فروع دین همچون طهارت و صلاة. نویسنده می‌گوید عده‌ای از اخوان مذهب و دین از من خواستند که کتابی در اصول دین و مهمات فروع دین بپردازم من هم به خواست آنها این کتاب را پرداختم. در این کتاب ابتداء اصول مذهب شیعه که از توحید شروع می‌شود تا معاد می‌آید و سپس مسائل طهاره و صلوه ذکر می‌گردد و وضو و غسل و تیمم با مطالب مقدماتی آنها و بعد از آن نماز و تعداد و شروط مقارنات و انواع آن با شکیات و سهویات و مبطلات بیان می‌شود.

آغاز: بسمله. الحمدلله خالق اللیل و النهار العالم بخفیات الضمائر ... فقد سألنی جماعة من العلماء ... ان اکتب لهم کتابا یشتمل علی اصول الدین وفهم فروعه ...

انجام: و بالاجابه جدیر و الحمد لله اولا و آخرا و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

[الذریعه ۱۵۷/۵؛ دنا ۷۳۷/۳؛ مکتبة امیر المومنین ۳۱۲/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: تاج ماه بیگم، ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۰۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۰ – ۱۱۰]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۹گ، ۱۷سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۷ – ۲۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۴۷

آغاز: برابر؛**انجام:**
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام (در «تتمة تشتمل علی کثیر من المسائل و الاحکام» (در امامت نماز))؛ مهر: اسدالله؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۸گ، ۱۴ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۶ – ۴۶۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۴۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۵ رجب؛ تملک: عبدالمحسن بن عبدالله بن حسین بن ابراهیم بن علی بن خمیس احسائی به تاریخ ۱۴ شوال ۱۲۴۵؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۷۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۵ – ۳۱۱]

←جنة الرضوان ⟵ ریاض الاحزان

● جنة الرضوان لاهل الایمان و العرفان / تاریخ معصومین / فارسی

jannat-or rezvān le-ahl-el īmān va-l ʻerfān

برغانی، محمد علی بن محمد، – ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad (- 1856)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۶۰ق

جلد هشتم و مجلد پایانی «ریاض الاحزان» برغانی است که در مصایب و مراثی حضرت امام حسین علیه السلام به صورت مجالسی برای خطبا و واعظان تنظیم شده است. مؤلف که از علمای مشهور و پرتألیف برغان قزوین در قرن سیزدهم و برادر ملا صالح و ملا محمد تقی برغانی (شهید ثالث) است. این جلد مشتمل بر دو «مقدمه» و هجده «مجلس» و «خاتمه» و «وصیت» و دعایی می‌باشد. فهرست مطالب آن بر اساس نسخه مجلس: مقدمه ۱. [از آغاز افتاده و یک برگ آن فقط باقی است]؛ مقدمه ۲. بیان فهرست کتاب است از مجالس آن و خاتمه و وصیت و دعا؛ مجلس ۱. بیان بردن خلیل الرحمن (ع) هاجر و اسمعیل را به ارض مکه معظمه و وداع کردن بر ایشان و وداع سید الشهداء با اهل بیت و امر زمزم و قبیله جرهم و داستان گوسفندان اسمعیل در ارض کربلا؛ مجلس ۲. بیان فضیلت ماء فرات و بودن آن مهر فاطمه زهرا و افضلیت ارض کربلا و اشاره به بعضی از اسرار مطلوبه در ایشان و داخل شدن حضرت عباس و علی اکبر و سید الشهداء تشنکام در آب فرات و رجوع نمودن آن با لب تشنه از آن؛ ۳. بیان لرزیدن جمله موجودات و همه ممکنات در شهادت سید الشهداء و خصوص لرزیدن سکینه خواتون [کذا] در چند موضع در اطلاع بر شهادت علی اکبر و در دیدن نعش او و در وداع امام (ع)؛ ۴. بیان اینکه شیعه در عالم وتر بالآخره نجات یابد اگر چه به کفر سال‌ها به سر برد و شهادت سه نفر از نصاری و یک نفر از شامیان بیحیا و دو نفر از یهودان در شهر شام در ورود و در مجلس و در مسجد شام است؛ ۵. بیان اینکه چهار نفر از اسیران آل محمد را در شام غم انجام طلب کنیزی کردند آن بت پرستان؛ ۶. بیان اینکه سر سرور شهیدان و جسد مطهر سردار مظلومان بعد از شهادت در ده موضع به سخن در آمده و تکلم فرمود؛ ۷. بیان اینکه هشت نفر از اهل بیت سید الشهداء که هشتم ایشان جابر بن عبدالله است در صحرای کربلا و در زمین قتلگاه و در دمشق و در ورود کربلا و در اربعین غش نمودند که غش‌کنندگان هشت نفرند؛ ۸ بیان شهادت فرزند رشید سیدالشهداء، علی اکبر شبیه خیر البشر در یوم العاشورا و ما وقع بینه و بین ابیه؛ ۹. بیان اینکه در هشت موضع بر سر سردار شهیدان از کربلا تا کوفان و از کوفان تا شام و از شام الی مدینه سید انام دشوار گذشت و ذکر تفاصیل مقامات؛ ۱۰. بیان اینکه آتشی که از روی کفر و طغیان برای اهل ایمان و ایقان افروختند چهارست: نار نمرودی به‌جهت خلیل الرحمن (ع) و نار فرعونی به‌جهت زوجه خربیل و نار عمر خطاب در باب فاطمه زهراء و نار عمر ثانی در خیام سید الشهداء؛ ۱۱. بیان اندوه و گریستن بهایم و طیور در مصیبت و عزای آن محور عالم امکان از بهایم هفت می‌باشند و از طیور شش، آنچه مستفاد از روایات می‌شود که در غم و اندوه و الم بوده‌اند؛ ۱۲. بیان احوال طیور است در مصیبت آن حضرت آنچه از مرغان از عزاداری سرور شهیدان به ظهور آمده و تفصیل احوال ایشان است؛ ۱۳. بیان تأویل ناقة الله است و فصیل او و تفصیل اطفال صغاری که در یوم العاشور شربت شهادت نوشیدند که هفت نفر بودند؛ ۱۴. بیان اینکه علیا جناب زینب خواتون رض و خواهران دیگر سه مرتبه بر بالین سیدالشهداء (ع) آمده و آن حضرت را از خواب بیدار نمودند یکی لیله نوزدهم شهر رمضان المبارک، دومی شب وفات حضرت امام حسن (ع) و سومی در عصرتاسوعای محرم الحرام؛ ۱۵. بیان شداید و بلایای سکینه خواتون که در سفر کربلا تا شام به آن سیده دو جهان رسید و آن هشت موضع است که بر آن مخدره دشوار گذشته است و جمله‌ای از احوالات آن معصومه است؛ ۱۶. بیان اینکه بعد از سوار شدن حضرت امام حسین (ع) از برای جهاد تا زمان خروج اهل بیت به جانب کوفان هفت مرتبه زینب خواتون خصوصا بشرف ملاقات آن حضرت مشرف شد، شش مرتبه در حیوة و یک مرتبه بعد از شهادت؛ ۱۷. بیان

اینکه هشت مرتبه از کربلا تا شام خراب، بر سر مبارک سید الشهداء (ع) بسیار دشوار گذشت در قتلگاه و در بزم خولی و در مجلس ابن زیاد و در اول منزل راه شام و در مجلس یزید علیه اللعنة و العذاب در شام محنت انجام؛ ۱۸. بیان اینکه از ورود کربلا تا ورود مدینه در نه موضع بر علیا جناب ام کلثوم دشوار گذشت؛ خاتمه: در بیان احوال علیا جناب نرجس خواتون رضوان الله علیها است؛ توصیه [= وصیت]: عذر مکررات و اصلاح لغزش است از اخوان مؤمنین؛ دعا: در حق مؤلف و شیعیان اخلاص نشان است. (جواد بشری)

[فهرستواره منزوی ۶/۴۱۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۷۵

آغاز: ... و عزاداری که در دور آن قبر عزاداری نمایند رحم می‌نماید بر غریبی ایشان زیرا که ایشان را از حق خود منع کردند و اهل کفر و طغیان بر آن امام زمان و سایر یاران احاطه نمودند و کار را بر آن بزرگوار آن جماعت نابکار تنگ گرفتند؛ **انجام:** و یسرلی امری و احلل عقدة من لسانی و سددنی بلطف الخفی یا کریم اللهم صل علی محمد و آل محمد و عجل فرج مولای و مولی کل مؤمن و مؤمنه یا رب ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای رکابه؛ تملک: سید جواد ولد آسید علی اصغر روزخان [ظ: روضه خوان]؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج قهوه‌ای، ۱۸۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۳سم [ف: ۲۷/۱ - ۳۹۸]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۲۹

آغاز: حمد مخصوص ذات احد یکتا و شکر مخصوص اله بی همتا قال الله و ان الی ربک المنتهی صلوات مبارکات

خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن حسینعلی برغانی، تا: پنج‌شنبه ۷ شعبان ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۱۵۷]

● جنة الزائر / زیارات / فارسی

jannat-oz zā’er

روایات مأثوره از ائمه (ع) است در بیان فضیلت زیارت معصومین علیهم السلام.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۶۰/۲-۳۸/۱۸۰

آغاز: هذا رسالة الموسوم بجنت الزائر بسمله دربیان آداب زیارت هر یک از ائمه طاهرین (ع) و فضیلت زیارت ایشان و از حضرت صادق (ع) منقولست که هر یکی از ما را زیارت کند؛ **انجام:** و در این باب اخبار و آثار بسیار است و در این مقام بهمین قدر صورت تحریر پذیرفت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۷ گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۱۳]

● جنة الساعی / اخلاق / عربی

jannat-us sā‘ī

بارفروشی، محمد نصیر بن محمد معصوم، ق۱۲ قمری

bārforūšī, mohammad nasīr ebn-e mohammad ma‘sūm (- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۶۷ق

شرحی است اخلاقی بر حدیث «جنود عقل و جهل» که در اصول کافی روایت شده با ذکر شرح حال بعضی از بزرگان شیعه در صدر اسلام در آغاز کتاب مانند ابوطالب و سلمان فارسی و ابوذر غفاری و عمار و مقداد، تألیف شده پس از کتاب‌های مؤلف «نور الیقین» در اصول دین و «مرآة المصلین» در فروع و «حدیقة الداعی» در دعا. بیشتر این کتاب احادیثی است که با عناوین «در- در» بدون آوردن سند آنها نقل شده است. دیباچه «جنة الساعی» مشتمل بر نام بسیاری از کتب متقدمان و متأخران در أخبار و أدعیه فضائل است و در آنجا از «بحار الأنوار» و «مرآة العقول» نام برده که می‌رساند مؤلف پس از علامه مجلسی می‌زیسته است. فهرس کتاب: «تزیین الکتاب بذکر بعض أولی الألباب»، مشتمل است بر هفتاد و پنج «دُر»: ۱) حدیثی در فضیلت عبدالمطلب، ۳ تا ۱۰) حدیث‌هایی در أحوال أبوطالب علیه السلام و إثبات ایمان آن‌جناب، ۱۱ تا ۱۴) فضل حمزه و جعفر فرزندان عبدالمطلب علیهم السلام، ۱۵) فضل جعفر طیار و سلمان فارسی، ۱۶ تا ۲۶) فضایل سلمان و أبوذر و مقداد و عمار، ۲۷ تا ۵۷) عدی بن حاتم و أبورافع و بلال و أبان بن تغلب و مالک أشتر و محمد بن أبی بکر و رشید هجری و صعصه و طرماح بن عدی و جابر بن یزید جعفی و أبوحمزه و یونس بن عبدالرحمن و برید و أبوبصیر و محمد بن مسلم و زراره و أبان ابن تغلب و حمران و سایر أصحاب بزگوار و نیکو سیرت أئمه أطهار علیهم السلام؛ و آخرین آنها در «در» ۷۵ محمد بن عثمان بن سعید العمریاست؛ «نظم لآلی منثورة من الأخبار فی فضل المؤمن و صفاته علی الإختصار» در این قسمت حدیث سماعة بن مهران را درباره عقل و جهل و لشگر آنها از حضرت صادق علیه السلام آوده و یکایک جنود عقل و جهل را عنوان و شرح داده و برای هر یک از عنوانها نامی نهاده است: ۱. مهوی من أفئدتهم هواء فی ذکر الخوف و الرجاء؛ ۲. دوافع الجور فی العدل و الجوز؛ ۳. درر دار البقاء فی الرضاء بالقضاء؛ ۴. مزیل الکفر فی باب اشکر؛ ۵. تحف ذوی التعقل فی الحرص و التوکل؛ ۶. منجیات النصب فی الرحمة و الغضب؛ ۷. اما الخفة فی فضل العفة؛ ۸ معتق الرقبة فی الزهد و الرغبة؛ ۹. مدمر من یحشر و هم رزق فی مدح الرفق؛ ۱۰. واضع الذل و الإصر فی التواضع و الکبر؛ ۱۱. جنة أهل العلم فی السفه و الحلم؛ ۱۲. تحف أولی النظر فی بعض أنحاء الهذر؛ ۱۳. لقب اللئیم فقر فی الغنی و الفقر؛ ۱۴. الجواهر المنیعة فی التعطف و القطیعة؛ ۱۵. قواصم الهلوع فی فضل القنوع؛ ۱۶. تحفة ذوی القدر فی الوفاء و

القدر؛ ۱۷. معادن المنفعة فی الطاعة و المعصیة؛ ۱۸. ملقی الملحد فی الجب فی البعض و الحب؛ ۱۹. مفضح شبه الذئب فی الصدق و المعصیة؛ ۲۰. هدایا أهل الدیانة فی فضل الأمانة؛ ۲۱. أسباب الخلاص فی فضل الإخلاص؛ ۲۲. لآلی مصفاة المداراة؛ ۲۳. موائد الأمان فی باب الکتمان؛ ۲۴. للمؤمنین نعمیة فی ذم النمیمة؛ ۲۷. دوافع السخافة فی القذر و النظافة؛ ۲۸. عطاء و حباء فی باب الحیاء؛ ۲۹. قاتل الشیطان فی القصد و العنوان؛ ۳۰. منار الهدی فی ذم الهو؛ ۳۱. علی الشیطان حربة فی فضل التوبه؛ ۳۲. عطایا الغفار فی الإصرار و الإغترار؛ ۳۳. دروع الخافظة فی باب المحافظة؛ ۳۴. تراث سادات أولی الألباب فی نوادر مقصود الکتاب. (محمد علی روضاتی)

آغاز: بسم ... الحمدلله الذی أضاء قلوب أهل الجنة بنور الیقین و الاستبصار و أجری عیون أخبار رضاه بفضله فی حدیقة جامع المحدثین الأخیار، و منحهم کنز العرفان ... اما بعد فیقول محمد نصیر: قد ظهر قول سید الأثام محمد صلی الله علیه و آله و سلم: و الأرض ملئت ظلماً و جوراً لمن کان عقیلا، لأن تفسیر القرآن و کل إلی العمریین، و الحدیث قید و خصص برأی الأصولیین، کأنهم لایرونه برأسه کفیلا، و قدم علی الأصول علم الفضول، و أشرک المنطق بالله الخالق ... و یدرسون کتب المخالفین و یترکون حدیث الصادقین، و لایحصلون براهین أصول الدین تحصیلا یقولون بزیادة الوجود علی الذات و لزومه له و کذا فی الصفات، و یطولون أدلة الحق تطویلا ... و یتغنون بالأذکار کالصوفیة شر الأحزاب، و یسمونهم المسلمین مع دعوی الوصول و کشف الحجاب، بل یستدعون منهم لو کانوا علیلا؛ یثنون الصلوة فی یوم الجمعة و یستنکفون عن حضور الجماعة ... و حلقو اللحی و فتلو الشوارب، وردوا تفسیر الشیخ بهاءالدین للشارب ... و مالم یذکر من الأوضاع المبتدعة اکثر مما ذکرناه و تذکرت «فلیظهر العالم علمه فمن لم یفعل فعلیه لعنة الله» فأردت أن أفصل الحق لطالبیه تفصیلا، فوفقت لإتمام «نورالیقین فی أصول الدین» و الشروع فی تحقیق الفروع فی «مرآة المصلین» و جعل الله فی «حدیقة الداعی» للداعین سلسبیلا، فبقی علم الأخلاق فشرعت فی هذا الکتاب، و سمیته «جنبة الساعی» ... تزیین الکتاب بذکر بعض أولی الألباب

انجام: قال تطلب الیه الذهاب الی الحمامات و العرسات و العیدان و النیاحات و الثیاب الرقاق فیجیبها

[الذریعة:۱۵۸/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۲۳

آغاز: مقداد و أبی ذر، جندب و أبی الیقظان، اما بعد فیقول محمد نصیر، قد ظهر قول سید الانام؛ **انجام:** در، و قال، العفاف زینة الفقر والشکر زینة الغنی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نخودی، ۱۰۸گ، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۳ - ۲۴۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۸۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۲۴۵]

۳. اصفهان؛ کتابخانه‌های اصفهان؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: اصفهانی، ۲۴۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [فهرست روضاتی: - ۶۹]

۴. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۸۰/۱

بی‌کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۲]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: از عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۹۲]

● جنة السرور فی تحقیق کیفیة زیارة العاشور / زیارات / عربی

jannat-us surūr fī taḥqīq-i kayfīyyat-i zīyārat-il ‘āšūr

استرآبادی، علی بن محمد جعفر، ۱۲۴۲ - ۱۳۱۵ قمری

Estarābādī, ‘alī ebn-e mohammad ja‘far (1827 - 1898)

وابسته به: زیارت عاشورا؛ محمد بن علی (ع)، امام پنجم (۵۷-۱۱۴ق)

علما در چگونگی بجا آوردن زیارت عاشورای امام حسین علیه السلام اختلاف نموده و هر کدام به‌گونه‌ای بیان کرده‌اند. مؤلف در این رساله روش‌های مختلف را بیان نموده است با شرح و بسط و رد و ایراد.

[دنا ۷۳۸/۳]

شرح و حواشی:

۱- نتایج المأثور فی ترجمة جنة السرور؛ استرآبادی، علی بن محمد جعفر (۱۲۴۲-۱۳۱۵)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۹۰/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد فان زیارة العاشوراء من السنن المؤکدة و عدت علیها مراتب مسددة؛ **انجام:** و قد ذکرنا ما ذکره فی ایام اربعته بما فیه فی نتائج المأثور و علی الله التکلان فی کل الامور

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ (۱۱۵پ-۱۵۶ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۸ - ۳۱۴]

● جنة السلام = شرح عیون اخبار الرضا (ع) / حدیث / فارسی

jannat-os salām = š.-e ‘oyūn-o axbār-er rezā

حسینی عریضی، علی بن محمد، ق۱۱ قمری

hoseynī ‘arīzī, ‘alī ebn-e mohammad (- 17c)

وابسته به: عیون اخبار الرضا؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)
گزیده و ترجمه‌ای است از کتاب عیون اخبار الرضا علیه السلام.

قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۲۶/۲
آغاز: بسمله، منت خدای را که عضون علل شرایع را به عیون امالی کمال سیرابی داد و تحیات نامیات دوحه مدارک استبصار که تهذیب ... و بعد فقیر حقیر ابن سید محمد علی الحسینی؛
انجام: و از علی بن اسباط مرویست که بخدمت اباجعفر عرض نمودم کسی که والد تو را در خراسان زیارت کند برای او چه باشد فرمود بخدا که بهشت بخدا که بهشت بخدا
از ابتدای کتاب تا باب زیارات حضرت علی بن موسی الرضا (ع)؛
خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن علی رضا، تا: ۱۰۹۱ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا با عطف پارچه، ۱۸۷گ(۷۳پ-۲۷۰پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۵۰]

● **جنة الصائمین = ریاض الواعظین** / مواعظ / فارسی
jannat-os sā’emīn = rīyāz-ol vā‘ezīn
شبستری، علی بن حسن، - ۱۳۰۹ قمری
šabestarī, ‘alī ebn-e hasan (- 1892)
تاریخ تألیف: ۱۳۰۶ق
کتابی است در مواعظ که طی چندین مجلس گزارش شده است. به نظر می‌رسد بخشی از کتاب بزرگ کتاب ریاض الواعظین وی باشد. برخی عناوین مجالس عبارتند از: معنا و منزلت سورۃ فاتحة الکتاب، ارزش نماز، شرح و تفسیر آیه شریفه «یا أیها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام ...»، دعا که بیشتر در تفسیر آیه شریفه «و إذا سئلك عبادی عنی فإنی قریب أجیب دعوة الداع ...» است، فضیلت ماه مبارک رمضان، تفسیر سوره قدر، تفسیر آیه شریفه «قد أفلح من تزکی ...»، تفسیر «سبح اسم ربك الأعلی ...»، تفسیر برخی آیات سوره و الشمس و ...، البته بیشتر مباحث کتاب در موضوع صوم و فضایل آن می‌باشد.
چاپ: با عنوان جنة الصائمین، تبریز، مطبعه کربلایی محمد آقا، ۱۳۱۳ق، سنگی
[نقباء البشر: ۱۳۸۵/۴؛ الذریعة: ۱۵۹/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۹۴
آغاز: الحمد لله الذی خلق السماوات و الأرض و جعل الظلمات و النور ... نحمده کما حمد نفسه و کما هو أهله و نستعینه و نستغفره؛
انجام: بسم الله الرحمن الرحیم والشمس، در ما تقدم سمت ذکر یافت که حق تعالی را جایز است که قسم خورد بمخلوقات خود تا تنبیه باشد بر عظم قدر آن و کثرة ...
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۱گ، ۲۴ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳۲ - ۹۶۰]

● **جنة الصائمین** / فلسفه احکام / فارسی
jannat-os sā’emīn
کبودرآهنگی، محمد رضا بن علی رضا
kabūdar-āhangī, mohammad rezā ben ‘alī rezā
در اسرار و آداب روزه است شامل سه «مطلب» و سه «فصل» و «خاتمه».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶۲/۶-طباطبائی
آغاز: بسمله، الحمد لله الذی کتب علینا الصیام اما بعد سر گشته وادی مهجوری ... می‌نگارد که این بنده خاطی ... در سنة هزار و دویست و هفتاد و سه ... در ماه مبارک رجب به تحریر یکی از اخباریان که از در آمیختن فقه شیعه به فقه اهل سنت و وارد شدن ضوابط و قواعد اهل سنت در ضوابط مستنبط از اخبار ائمه اطهار انتقاد میکند. اینک سطوری از آن نوشته می‌شود: بنای امر دینشان متین و مستحکم ... بود ... تا ایام شیخ طوسی رحمة الله علیه بدین منوال گشت ... و دست تصرف به دامان کیفیت سلوك ... تشیع نرسید. بعد علماء شیعه از جهت رفع توبیخ علمای اهل سنت دست به پاره ای از قواعد اصول فقه اهل سنت زدند ... که فقه شیعه به فقه سنی مشتبه شد ... و از جانب اصول عقائد نیز متمسک به قواعد حکمای فلاسفه و متکلمین گردیدند بنای تدریس و تدرس آن کتب را نهادند ... این مختصر پرداختم و نامیدم او را جنة الصائمین مطلب اول در تفسیر صوم و وجوه ترک لذات جسمانیه؛
انجام: و قول صوفی به این که میباید معصیت نمود تا ندامت حاصل شود باطل است چه خود معصیت از مقام
کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۳ق؛ افتادگی: انجام؛ ۷۱گ (۳۵۶پ-۴۲۶پ) [ف: ۲۳ - ۵۱۵]

● **جنة الطالبین** / اخلاق / عربی
jannat-uṭ ṭālibīn
بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری
bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)
در بهشت و دوزخ جویندگان
[دنا ۷۳۸/۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱/۱۱
آغاز: جنة الطالبین ان تصیر نفسه عالما عقلیا یفیض علیها مادامت هی هی انوار مبدأها؛ **انجام:** و انفصالها من مبدأها؛
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۱۵۲پ-۱۵۳ر) [ف: ۳ - ۳۳۳]

● **الجنة العاصمة للصوارم القاصمة** / فقه / عربی
al-jannat-ul ‘āṣima li-ṣ-ṣawārim-il qāṣima

جزائری، عبدالکریم بن محمد جواد، – ۱۲۱۵ قمری
jazā'erī, 'abd-ol-karīm ebn-e mohammad javād (-1801)

تاریخ تألیف: ۲۱ ربیع الثانی ۱۱۷۵ق
رساله‌ای استدلالی بر اینکه می‌توان دو زن از اولاد حضرت فاطمه علیها السلام را در یک وقت به نکاح در آورد، و رد بر شیخ یوسف بحرانی است که جمع بین فاطمیتین را حرام دانسته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۲۶/۴

آغاز: و غیر ذلک من المواضع العدیدة التی لاتکاد تخفی علی المنصف؛ **انجام:** و بالجملة فالحمل علی الکراهة متعین، نمقه المذنب الجانی

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۱۰ر)، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۱۲۷]

● **الجنة العالیة** / اخلاق / فارسی

al-jannat-ul 'ālīya

حسینی قمی، ناصرالدین بن احمد، ق۱۴ قمری
hoseynī qomī, nāser-od-dīn ebn-e ahmad (- 20c)

در اخلاق مذهبی شیعی.
[دنا ۷۳۸/۳؛ فهرستواره منزوی ۴۱۶/۶]

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴/۱۰۰-۵۸۶۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۳۴۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۷۳گ، ۷ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۱۰۲]

● **الجنة العالیة** / حدیث / فارسی

al-jannat-ul 'ālīya

تألیف ملا حسینعلی که می‌گوید که آن را من «منتخب الاحادیث» نامیدم. کتاب در غرفات و هر غرفه در چند کنگره تدوین و در عصر ناصرالدین شاه تألیف شده است.
[دنا ۷۳۸/۳؛ فهرستواره ۲۶۸/۷]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۷۲

آغاز: بسمله، الحمدلله واجب الوجود ... ستایش و سپاس بی پایان مر پاک یزدان را که بی انجام و آغاز است؛ **انجام:** در انتهای نسخه چندین صورت و موعظه دارد؛

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ذیحجه ۱۲۸۲ق، برای ندیم السلطنه؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن یشمی، ۲۵۰گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۲/۲×۳۵/۳سم [ف: ۲ – ۱۸۷]

● **الجنة العالیة و الجعبة الغالیة** / گوناگون / فارسی و عربی

al-jannat-ol 'ālīya va-l ja'bat-ol qālīya

نهاوندی، علی اکبر بن محمد حسین، ۱۲۹۲–۱۳۶۹ قمری
nahāvandī, 'alī akbar ebn-e mohammad hoseyn (1875 - 1950)

تاریخ تألیف: ۱۳۴۱ق
مانند کشکول، در سه جلد.
آغاز: حمد له ... اما بعد چنین گوید متعطش زلال خداوندی
چاپ: (ج ۱–۳): دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۴۴ق.، رحلی، ۱۲۸+۱۳۰+۱۱۰صص
[دنا ۷۳۸/۳؛ فهرستواره منزوی ۴۱۶/۶]

۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۲۷

جلد اول؛کاتب = مؤلف؛ بی تا [ف: ۹]

۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۲۸

جلد دوم؛کاتب = مؤلف؛ بی تا [ف: ۹]

۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۲۹

جلد سوم؛کاتب = مؤلف؛ بی تا [ف: ۹]

● **جنة المأوی** / تاریخ معصومین / عربی

jannat-ul ma'wā

نوری، حسین بن محمد تقی، ۱۲۵۴ – ۱۳۲۰ قمری
nūrī, hoseyn ebn-e mohammad taqī (1838 - 1902)

درباره آنان که به ملاقات امام عصر موفق شدند و معجزات آن حضرت در غیبت کبری. مستدرکی است بر باب من رأی الحجه از جلد سیزدهم بحار الانوار مجلسی.
چاپ: مشار عربی، ص۲۵۵؛ ۱۳۳۳ق.، وزیری، ۳۶ص (۲۵۲–۲۸۷)؛ ۱۳۰۴ق (تاریخ تألیف ۱۳۰۲ سامرا)، وزیری رحلی، ۴۲ص (صص۲۵۰–۲۹۱)؛ ایران، سنگی، ۱۳۰۵، رحلی، ۴۱صص(صص۲۵۱–۲۹۱)
[الذریعة ۱۵۹/۵؛ مشار عربی ۲۵۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۹۹

آغاز: الحمدلله الذی انار قلوب اولیائه بضیاء معرفة ولیه المحجوب؛ **انجام:** عجیج الجمال من الناحر تمت ... بید مؤلفها ... حسین بن محمد تقی النوری الطبرسی فی عصر یوم الاحد الثالث عشر من شوال المکرم من سنة ۱۳۰۲ فی بلدة سر من رای حامدا مصلیا مستغفرا اللهم وفقه و کل المؤلفین و البانین للخیر بحق محمد و آله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ عباسقلی سپهر احتمال داده که این نسخه به خط مؤلف آن مرحوم محدث نوری باشد ولی گواهی

مبنی بر اینکه خط مؤلف باشد در نسخه یافت نشد و رقمی که در پایان نسخه از مؤلف نوشته شده است دلیل بر اینکه خط او باشد نیست زیرا بسیاری از کاتب‌ها به آوردن رقم مؤلف اکتفا کرده و از خود چیزی در پایان ننوشته‌اند البته نسخه در زمان مؤلف نوشته شده زیرا حاشیه‌هایی با نشان «منه وفقه الله» دارد؛ مهر: سپهر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۴۹ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۷۷۸]

● جنة المأوی فی احوال فاطمة الزهرا / تاریخ معصومین / فارسی

jannat-ol ma’vā fī ahvāl-e fātimat-ez zahrā

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad (- 1856)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه پایان محرم ۱۲۸۵ق

مجلد هفتم «ریاض الاحزان» اوست.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۴۲

خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن کربلایی حسین علی، تا: ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴۸گ، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۲۹۲]

● جنة المأوی و سحاب الفیض و الجدوی / فقه، شعر / عربی

jannat-ul ma’wā wa saḥāb-ul fayḍ w-al jadwā

حسینی شهشهانی، محمد بن عبدالصمد، - ۱۲۸۷ قمری

hoseynī šahšahānī, mohammad ebn-e ‘abd-os-samad (- 1870)

تاریخ تألیف: دهه دوم شوال ۱۲۷۱ق

ارجوزه بزرگی است در هفت جزء و در حدود ده هزار بیت، در مسائل فقهی از طهارت تا دیات، همراه با اشاراتی به ادله و بعضی از آراء بزرگان فقها و در برخی موارد به کتاب خود «انوار الریاض» احاله می‌کند. مدت ۱۵ سال تألیف آن به طول کشیده است. در پاره‌ای از مسائل حوالت به کتاب «انوار الریاض» خود می‌دهد. در مقدمه می‌گوید کتابی کامل در فقه منظوم از دانشمندی از اهل سنت دیدم و «الدرة النجفیة» سید بحرالعلوم تمام ابواب فقهی را نداشت، و لذا به نظم این ارجوزه (که شامل همه ابواب فقهی می‌باشد) پرداختم و در آغاز کتاب زکات تا دیات را در پنج جلد به نظم آوردم، پس از آن کتاب صلاة تا زکات را در دو جلد به نظم کشیدم و همه ابواب فقهی را در هفت جلد سرودم.

آغاز: الحمد لله علی الارشاد ×× لنصرة الدین بالاجتهاد / اکرمنا اکرمة الفقاهه ×× اجملنا بهذه الوجاهه

[الذریعة ۱۶۰/۵؛ دنا ۷۳۸/۳ (۲۴ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- سدرة المنتهی فی شرح جنة المأوی؛ شهشهانی، ابوالحسن بن محمد ابراهیم (-۱۳)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۷۲

آغاز: حمدا علی من حلت التجارة ×× بیعا و ما حواه کالاجارة / ذا منة من الحکیم العادل ×× لا تأکلوا اموالکم بالباطل؛ **انجام:** مالا و هکذا بمنعها القود ×× من دون ان یضمن ما عنه یرد / اشد و هنا منه من قد انکره ×× عن اصله حق الخطا ما اندره

جلد دوم، از اول «کتاب التجارة» تا «کتاب الوصایا»؛ خط: نسخ معرب، کا: ابوالحسن بن محمد ابراهیم حسن حسینی اصفهانی شهشهانی، بی‌تا؛ با علامت بلاغ، محشی به امضاء «منه مدظله العالی»؛ اجازه مؤلف به حاج عبدالغفور ۲۵ رجب ۱۲۶۶ با مهر مصنف «عبده محمد بن عبدالصمد الحسینی ۱۲۴۸» (بیضی)؛ جلد: تیماج زیتونی،۲۴۹گ،۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۲۶-۲۵۶]

۲. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۱۵

از آغاز کتاب التجارة تا پایان دیات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: دهه دوم شوال ۱۲۷۱ق؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه کتاب از مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۵سم [ف: ۲۳]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۱۴

آغاز: بسمله الحمدلله علی الانعام ×× حل لنا بهیمة الانعام؛ **انجام:** ملتمساً ممن حضرت محضره ×× ان یذکرونی بالدعاء و المغفره

از کتاب صید و ذبایح تا آخر دیات که تاریخ فراغت از سرودن این بخش ۱۰ شوال ۱۲۷۱ق می‌باشد، تاریخ تحریر کتاب قضا و شهادات ۱۳ جمادی الثانی ۱۲۷۰ق؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن میرزا محمد علی حسینی شهشهانی (پسر برادر مؤلف)، تا: پنج‌شنبه ۴ شوال تا جمعه ۴ ذیقعده ۱۲۷۳ق؛ محشی با امضای «منه مد ظله العالی»؛ تملک: میرزا حسن مورخ شعبان ۱۳۱۷ق با مهر «افوض امری الی الله عبده محمد حسن» (چهارگوش)؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۲گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۹۹۵]

۴. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۱۴

از آغاز کتاب الطهارة تا پایان کتاب الجهاد؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ مصحح، محشی «منه مدظله»؛ با وقف‌نامه کتاب از مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز ضربی، ۳۱۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲۲]

۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کالاخیر اطلق الصبایا ×× فکان من ولیه ماتیا

خط: نستعلیق، کا: مرتضی فروشانی (از شاگردان برجسته مؤلف)، تا: ۹ محرم ۱۲۸۲ق؛ محشی از مؤلف؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۲۸۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵/۵سم [ف: ۵ - ۲۴۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۰۵

آغاز: برابر

کتاب طهارت می‌باشد و در روز جمعه ۲۶ شوال ۱۲۸۱ به پایان رسیده؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۴۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۳۵]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۱۳

آغاز: من بعد حمد واهب العطية ×× مصليا لاجورد البرية / و آله معادن العطاء ×× و باذل المهجة بالسخاء

جلد سوم، از کتاب زکاة تا کتاب حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، در عصر مؤلف، مصحح، محشی؛ جلد: روغنی گل و بوته‌دار، ۲۹۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۶]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۱۴

جلد چهارم، مشتمل بر کتاب تجارت تا عتق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: روغنی گل و بوته دار، ۲۴۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۷]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۱۵

از کتاب صید با کتاب شهادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: روغنی گل و بوته دار، ۲۲۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۱۷

آغاز: و ان نوی الزاید فی ابتداء ×× او کان قد نواه فی الأثناء؛
انجام: صلاته أفضلها دامت علی×× محمد و من لهم اوصی الولاء

مباحث حج، جهاد و جواز و عدم جواز اقامه حدود است برای فقها در عصر غیبت امام علیه السلام. کتاب جهاد مشتمل است بر مقدمه و سه مقصد: المقدمة: فی بیان معنی الجهاد لغةً و شرعاً، مقصد ۱. بیان حکم الجهاد و بیان شرط وجوبه، مقصد ۲. فیمن یجب جهاده و هم ثلاث فرق: الأولی البغاة و الثانیة اهل الکتاب و الثالثة الکفار، مقصد ۳. الأمر بالمعروف و النهی عن المنکر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با جمله دعایی «منه دام ظله العالی»؛ واقف: شیخ محمد زند کرمانی، آذر ۱۳۴۷؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی، ۷۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۷۳]

۱۱. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۸۸

آغاز: والقول بالثانی عن السرائر ×× دلیله لیس بوجه باهر

مشتمل بر کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با عناوین «منه دام ظله»؛ ۹۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶۹]

۱۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۸۴

آغاز: بسمله الحج من دعائم الاسلام×× لطف من الله علی الانام؛
انجام: ان یستبق منهم لهاتیک البنا ×× یعنی علی صیرورة الارض لنا

شامل کتاب حج و مقداری از جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی با امضای «منه دام ظله العالی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۰گ، ۱۹ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۲۰۵۳]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۰۱-۲۸/۲۱

آغاز: بسمله حمداً علی أن حلت التجارة ×× بیعاً وما حاذاه کا الاجارة / ذامنة من الحکیم العادل ×× لا تأکلوا أموالکم بالباطل؛
انجام: بالجنة المأوی کما یسمی ×× رجوت أن أُوجر بالمسمی / ملتمساً ممن حضرت محضره ×× أن یذکرونی بالدعا بالمغفرة

از کتاب تجارت تا آخر؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۰۶گ، ۲۳ چهارستونی، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۱۹۰]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۷۱

آغاز: بسمله، حمدا علی اللطف من الودود؛ **انجام:** ما بین قتلهم و الاسترقاق

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۰

آغاز: برابر

بخش عبادات؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ محشی با عنوان «دام ظله العالی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱ - ۴۱۵]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۱

جلد دوم، از کتاب تجارت تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ محشی با عنوان «دام ظله العالی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱ - ۴۱۶]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۴۴

جلد آخر و شامل کتاب الحدود و الدیات می‌باشد و دهه دوم شوال ۱۲۷۱ به پایان رسیده؛ خط: نسخ، کا: محمد هاشم مور کانی لنجانی، تا: در عصر مؤلف؛ جلد: روغنی، ۱۸۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۵۰]

۱۸. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ شامل دو قطعه معرف که در زمان حیات ناظم نوشته شده [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۱۲]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۳۸۷

زکات، خمس، صوم، حج و عمره؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۰

کتاب الطهارت؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۱

از ابتدای کتاب الصلات تا آخر بحث قرائت؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۲

کتاب الزکوة و چند مبحث دیگر؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۳

کتاب الحج؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۴

کتاب الوکالة و چند مبحث دیگر؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۵

صید و ذباحه تا مطاعم و مشارب؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۶

قضا و شهادات؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● جنة المتقین / اخلاق / فارسی

jannat-ol mottaqīn

محمد امین بن رضا قلی، ق۱۲ قمری

mohammad amīn ebn-e rezā qolī (- 18c)

در یک «مقدمه» و دوازده «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در بیان بعضی از صفات شیعیان؛ فصل ۱. اخلاق حسنه و صفات پسندیده و محاسبه نفس؛ ۲. صله رحم کردن و با والدین نیکی کردن و بر یتیمان و ضعیفان ترحم کردن و با همسایگان و غلامان و خدمتکاران نیک سلوک کردن؛ ۳. الفت و محبت و زیارت مؤمنان از اهل بیت؛ ۴. بیان ملاقات ومجالست مومنان یکدیگر را؛ ۵- در سکوت و کلام؛ ۶. اکرام و توقیر وسرور مومنان و قضاء حاجت ایشان؛ ۷. مذمت حرص بر دنیا و طول امل و تفکر کردن در بی‌اعتباری دنیا؛ ۸. بیان اینکه اگر کسی استخفاف و بی‌اعتنایی به حکم خدا کند؛ ۹. بیان خوردن حرام؛ ۱۰. بیان حرمت سازها و غنا؛ ۱۱. بیان حرمت قمار؛ ۱۲. عقوبت زنا و لواط و نظر کردن بر نامحرم؛ خاتمه در رذایل معاصی.

[فهرستواره منزوی ۴۱۶/۶]

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۲۳/۴

آغاز: بسمله احمدک اللهم علی ان تمن علی بمالایتعاظمک علی ان تمن ... اما بعد چنین گوید خاک روبه عتبه امام هشتمین ابن رضا قلی محمد امین که چون دید که اکثر اهل زمان در قافله گاه جهان بمعصیت پروردگار؛ **انجام:** مردم دو قسمند مبتلی و معافی بر مبتلی رحم کنید و بر عافیت شکر نمائید و قد تمت

خط:نستعلیق،کا:میر عزیز بن سید رضا حسنی،تا:۱۱۲۱ق؛مهر:حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳گ (۱۶۷-۱۸۹)،۱۷-۱۵ سطر(۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۹۶]

● جنة المشتاقین فی معجزات سید المرسلین / فضایل و مناقب / عربی

jannat-ul muštāqīn fī mu'jizāt-i sayyid-il mursalīn

حسینی رضوی، ولی الله بن نعمت الله، ق۱۰ قمری

hoseynī razavī, valī-ol-lāh ebn-e ne'mat-ol-lāh (- 16c)

مشتمل بر معجزات پیامبر اکرم (ص) و تألیف شده بعد از کتاب دیگرش در مناقب امام علی (ع) به نام «درر المطالب فی مناقب علی بن ابی طالب».

قائن؛ حسینی قهستانی؛ شماره نسخه:۳۷

آغاز: الحمدلله المتفضل المنان المتطول الحنان ذو الکبریاء و العظمة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۷۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [مدرسه جعفریه زهان: ف: - ۱۴۴]

● جنة المعارض / اصول فقه / عربی

junnat-ul mu'āriḍ

کرمانی، ابراهیم بن ابراهیم، ق۱۳ قمری

Kermānī, ebrāhīm ebn-e ebrāhīm (- 19c)

تاریخ تألیف: شنبه ۱۵ شوال ۱۲۳۴ق؛ محل تألیف: زنجیروان محلات

مباحث اصولی استدلالی مفصلی است در اثبات حجیت ادله شرعیه و منع از حجیت ادله دیگر با نقل اقوال بسیاری از علمای اصول و مخصوصاً استادش، مشتمل بر یک «مقدمه» و چهار «فصل» و یک «خاتمه».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۵۱۹

آغاز: الحمدلله رب العالمین بجمیع محامده علی جمیع نعمه أو نقول الحمدلله رب العالمین علی ربوبیته و کمال ذاته و صفاته؛ **انجام:** فارجع الی بعض من مطولات علمائنا طاب الله ثراهم و الافارجع الی کتب أهل القیاس

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۹ - ۳۱۵]

● جنة الملوک فی السیر و السلوک / کلام و اعتقادات / فارسی

jannat-ol molūk fe-s seyr va-s solūk

علی بن رستم، ق۱۳ قمری

'alī ebn-e rostam (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۸ق

کتابی است دراصول عقاید و فصول فواید و مشتمل بروس مسائل دینیه و مناهج ائمه اثناعشریه که به امرناصر الدین شاه نگاشته است.

آغاز: بسمله حمد وسپاس بی قیاس مرخداوندی را ست که کمال صنع و قدرتش برتمام خلق پیداست

چاپ: تبریز، سنگی، ۱۲۷۱، رقعی، ۱۴۸ص

[دنا ۷۳۹/۳؛ الذریعة ۱۶۰/۵؛ مشار فارسی ۱۵۸۴/۲]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۷۰-۳۵/۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** در قبضه شمشیر جناب امیر ع این چهار مصرع نقش بود: دع الحر ص علی الدنیا وفی العیش فلا تطمع ... فقیر کل ذی حرص غنی کل من یقنع خاتمه کتاب جنة الملوک

از اول تا آخر؛خط:نسخ معرب و نستعلیق،کا:حسین بن صفر واعظ مشهور به شهر فسائی الاصل به فرمایش میرزعلی پیش خدمت ناصر الدین شاه،تا:ربیع الثانی۱۲۷۴ق،جا:تهران؛جلد:تیماج سوخت روغنی، ۷۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۱۹۱]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** (چند سطری بریده شده) ... بنده بی نام محمد صادق نثر نظام، همین کتاب را تحریر نموده در چاپخانه آقا محمدباقر تبریزی خلف

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۹۱ق؛ افتادگی: انجام؛ با خطبه‌ای «از یادگاریهای آقا شیخ موسی قفقازی سلمه الله صفر ۱۲۷۴ق»؛ کاغذ: آبی با مهر شیر و خورشید، جلد: مقوا کاغذ صورتی پوشانده، ۵۹گ، ۱۴سطر (۱۱/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۶۵]

● جنة النار فی مسائل الصوم / فقه / فارسی

junnat-on nār fī masā’el-es sawm

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ – ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

مؤلف قبل از این برای عمل مقلدان خود رساله محمدیه را در احکام نماز و روزه و خمس و زکات نگاشته بود، ولی چون آن رساله مفصل بوده در رساله حاضر مسایل روزه را به طور جداگانه و مختصر در چند «رکن» و «قسم» و «لواحق» بیان نموده است.

آغاز: گوهر سرای بهائی که زبان خامه دوزان بی زبان بجهت سود سودای نشاة آخرت به زیان و نقصان سرآید و ذره رعنایی زیبایی که کلك با مشك افشان ارباب اتیان ...

انجام: و جایز است هر نایب از یك منوب عنه بیك دفعه مشغول عمل نیابت شوند چه صلاة باشد و چه صوم و الله العالم.

[الذریعه ۵: ۱۶۰]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸/۱۴۷-۸۶۹۷/۱۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: هاشم بن ابوالقاسم حسینی تنکابنی، تا: ۱۲۶۵ق؛ ۴۴گ (۱۱۶–۱۵۹)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳ - ۱۱۹۱]

۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۳۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن علی کلارستاقی، تا: ۱۲۶۹ق، جا: مدرسه جناب مجتهد الزمانی آقا میرزا محمد؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۰گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۱۴]

←جنة النعیم ← ریاض الاحزان

● جنة النعیم فی تفسیر سورة الکهف و الرقیم = تفسیر سورة الکهف / تفسیر / عربی

jannat-un na‘īm fī tafsīr-i sūrat-ul kahf-i wa-r raqīm = tafsīr-u sūrat-ul kahf

موسوی، ابوالقاسم بن عباس، ق۱۳ قمری

mūsavī, ab-ol-qāsem ebn-e ‘abbās (- 19c)

وابسته به: غرائب القرآن و رغائب الفرقان = تفسیر نیشابوری؛ نظام الاعرج، حسن بن محمد (–۷۲۸ق)

این کتاب ترجمه سوره کهف از تفسیر غرائب القرآن محمد بن حسن مشهور به نظام الدین نیشابوری است «به افزایش فوائد جلیله و زواید ... که از کتب و استادان فرا گرفته شده و یا به خاطر فاتر در اثناء تألیف یا قبل از آن رسیده» است. در الذریعه و فهرست نسخه‌های منزوی منزوی از آن یاد نشده است.

[دنا ۷۴۰/۳]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۹/۲

آغاز: بهترین نفس که از سینه صافی دلان ... بر آمده و به مشاطه که تعبیات حلق و دهان پیرایه نقوش رنگارنگ پذیرد؛ **انجام:** مراد از نفخ در قال انفخوا مداومت بر انکار و اوراد است ... و مراد از مس گداخته مصبوب بر آن جوهر محبت و کیمیای اخلاص و صفاء دل است که نفوذ می‌کند در سویداء قلب به حدی که نفوذ نمی‌کند با وی در او حکایة شیطان و بر او بلند نمی‌شود و بر نمی‌رود غیر حضرت رحمت ... بلفظ رحمان ختم می‌کنم این رساله را ... قد وقع الفراق منها فی یوم الثلاثا الخامس و العشرین من شهور ذی قعدة الحرام من شهور سنةاربع و ثلاثین و ماتین بعد الالف من الهجرة علی هاجرها آلاف سلام و تحیته و الله ذوالفضل العظیم

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۲۵ ذیقعده ۱۲۳۴ق؛ مصحح، محشی با عنوان «مترجم گوید» و با امضای «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۶گ، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه:۱۴×۲۱/۵سم [مختصر ف: - ۲۴۶]

● الجنة الوافية فی احکام التقية / فقه / عربی

al-junnat-ul wāfīyya fī aḥkām-it taqīyya

ماحوزی، حسین بن محمد، – ۱۱۸۱ قمری

māhūzī, hoseyn ebn-e mohammad (- 1768)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۲۰/۱

خط: نسخ، کا: علی بن عباس بحرانی، تا: ۱۲۶۹ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۲ – ۲۴]

● الجنة الواقية / اصول فقه / عربی

al-junnat-ul wāqīyya

بهبهانی، محمود بن محمد علی، ۱۲۰۰ – ۱۲۷۱ قمری

behbahānī, mahmūd ebn-e mohammad ʻalī (1786 - 1855)

ردی است استدلالی بر اخباریان در کیفیت استنباط احکام، مخصوصاً گفته‌های شیخ یوسف بحرانی در مقدمات حدائق و بعضی از دانشمندان اخباری معاصرش را در نظر دارد و از آنها خرده‌گیری می‌نماید؛ مشتمل بر دو «مقام»: در مقام اول به نقل پاره‌ای از عبارات حضرت شیخ یوسف بحرانی در مقدمات حدائق مبادرت نموده و به رد آنها پرداخته؛ مقام دوم را به نقل اقوال یکی از اخباریین که از او به فاضل معاصر تعبیر کرده و رد اقوال ایشان (با مطالعه این قسمت نام این شخص معلوم نشد شاید میرزا محمد اخباری بوده است) اختصاص داده و در هر دو مقام طریقه ادب و انسانیت را مرعی داشته و این کتاب درحدود ۱۸۳۰ بیت است.

آغاز: بسمله الحمدلله وسلامه علی عباده الذین اصطفی لاسیما المصطفی خیر من بلغ ووفی وآله الاطهار الابرار النجباء الشرفاء اما بعد

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۰۶/۲

آغاز: برابر؛**انجام:** فتبصر فی المقام فانه من مزال الاقدام و الثقة بالله الملك العلام و علیه الاتکال فی کل حال

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با خط خوردگی و افزودگی بسیار؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۳گ (۸۳پ-۱۰۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۹]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۳۲

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در سنه ۱۲۶۱ داخل کتابخانه اعتضادیه گردیده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۵۲ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۵۶۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۰۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۱۹]

● **جنة الواقية** / فقه / فارسی

junnat-ol vāqīya

قزوینی، اسدالله بن محمد ابراهیم، ق۱۳ قمری

qazvīnī, asad-ol-lāh ebn-e mohammad ebrāhīm (- 19c)

مؤلف پس از فراغت از تألیف کتاب «عمود الدین»، رساله حاضر را در فضیلت روزه نگاشته و آن را در هشت «جنت» قرار داده: ۱. بیان فضیلت سوم با اخبار عربی و فارسی؛ ۲. فضیلت اکل حلال که علت کبرای قبولی صوم است، با اخبار عربی و فارسی؛ ۳. فضیلت جوع و گرسنگی که از نتائج صوم است؛ ۴. فضیلت روزه ماه رجب؛ ۵. فضیلت روزه شعبان؛ ۶. فضیلت روزه رمضان؛ ۷. فضائل روزه‌های مستحبی ایام سال؛ ۸. بیان اقسام صوم و برخی از احکام و مسائل آن.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۵۵/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید بنده جانی ... بعد از فراغ از کتاب مستطاب عمود الدین که در فضائل صلاة بود؛

انجام: و از برای اوست افطار هر وقت بخواهد ولی بعد از زوال مکروه است و در این مقام ختم نمودیم این کتاب مستطاب صومیه را

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ ربیع الاول ۱۳۰۶ق؛ ۵۳گ (۱۳۸پ-۱۹۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۶۴۱]

● **الجنة الواقية و الجنة الباقية = مختصر مصباح** / دعا / عربی

junnat-ul wāqīya wa jannat-ul bāqīya = muxtaṣar-i miṣbāḥ

کفعمی، ابراهیم بن علی، ۸۴۰ - ۹۰۵ قمری

kafʻamī, ebrāhīm ebn-e ʻalī (1437 - 1500)

وابسته به: جنة الامان الواقية و جنة الایمان الباقية = مصباح کفعمی؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)

کتابی است مختصر در ادعیه و اذکار تسبیحات و استغاثات و صلوات و احراز که انتخاب و اختصارمانندی است از کتاب تألیفی دیگرش موسوم به «جنة الامان الواقية» و معروف به «مصباح کبیر» و مرتب بر چهل «فصل» داشته است. صاحب الذریعه گوید: صاحبان «ریاض العلماء» و «بحار الانوار» مختصر مصباح را از برخی متأخران شمرده‌اند، و برخی دیگر آن را به میرداماد نسبت داده‌اند. شاید مقصود صاحبان «ریاض» و «بحار» اختصار دیگری باشد که به نام «الانوار المقتبسة» نگارش مسعود بن فضل الله حسینی بهبهانی (-۱۰۸۶ق) باشد که در الذریعه (ج۵-حاشیه ص ۱۵۶) معرفی شده است. اما علت انتساب این مختصر به میرداماد را صاحب الذریعه چنین بیان نموده که میر آن را به خط خود نوشته و بدون آنکه نامی از نگارنده آن برد آن را امضاء نموده، نویسندگان واپسین آن را نگاشته وی شمرده‌اند. باری این مختصر نیز مانند اصل مصباح چند بار به فارسی ترجمه شده و چهار ترجمه آن در الذریعه (ج۴، ص ۹۴و ۹۵) معرفی گردیده که یکی از آنها ترجمه میر داماد است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل الدعاء سلماً یرتقی الی اعلی مراتب الکلام

انجام: کتاب العدة کتاب التتمة الحمدلله اولاً و اخراً و ظاهراً و باطناً.

چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۳۱۴، جیبی

[الذریعة ۱۶۱/۵؛ ریحانة الادب ۶۶/۵؛ مکتبة امیرالمومنین ۳۱۳/۱؛ دنا ۷۴۰/۳ (۷۹ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱– الجنة الواقية و الجنة الباقية (ترجمه)؛ خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح (–۱۱۵۱)
۲– الجنة الباقية و الجنة الواقية (ترجمه)؛ حسینی قزوینی، محمد رضا بن محمد قاسم (–۱۱۴۷)
۳– طبیب القلوب و حصول المطلوب = ترجمه جنة الواقية و جنه الباقية؛ تبریزی، محمد ابراهیم بن محمد تقی (–۱۲)
۴– الجنة الواقية و الجنة الباقية (ترجمه)؛ فریدنی خوانساری، عبدالعالی بن محمد مقیم (–۱۲)
۵– الجنة الواقية و الجنة الباقية (ترجمه)؛ عبدالعظیم بن محمد معصوم (–۱۲)
۶– الجنة الواقية و الجنة الباقية (ترجمه)؛ معلم سمنانی، محمد نصر (–۱۲)
۷– جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (ترجمه)؛ ماریان، محمد بن محمد اشرف
۸– جنة الامان الواقية و جنة الايمان الباقية (ترجمه) (دو عنوان ناشناس)

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۰۱
خط: نسخ، کا: کمال بن محمد بن حبیب بن تمیم، تا: رجب ۱۰۱۶ق؛ مجدول؛ مصحح؛ اندازه: ۱۰×۱۵سم [نسخه‌پژوهی:۲–۱۴۱]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۶۰۷
آغاز: و به یمس راق فی معارج عزه – و یصبح باق فی نعیم جملیه. قد لاذبه المجتهدون؛ **انجام:** برابر
با توجه به کتابشناسی و انجام، نام کتاب و مؤلف معلوم گردید؛ خط: نسخ، کا: حسین بن حسن بن علی مقابی عینکوهی، تا: ۴ ذیقعده ۱۰۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرم زرد، ۹۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۴/۵×۱۴/۵سم [مؤید: ۲ – ۱۱۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴۲/۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ (۱۸۹پ–۲۴۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۶–۳۶۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۸۹
خط: نسخ زیبا، کا: نعمت الله بن محمد علی حکیم باشی، تا: دوشنبه ۱۰ شعبان ۱۰۶۸ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ مهر: «محمد هادی» (بیضی)، «یا ابا عبدالله» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۳۰×۱۶سم [ف: ۶ – ۱۸۵]

۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۵۴
خط: نسخ معرب، کا: محمد صادق همدانی، تا: ۱۰۶۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۱۰۵]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۵۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۵ ذیحجه ۱۰۷۳ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۹۷گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱۱ – ۲۳۶۱]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: غیاث الدین محمد شفیع استرآبادی، تا: دوشنبه ۱۲ رمضان ۱۰۷۳ق، جا: استرآباد؛ مصحح، محشی،مجدول؛کاغذ:سمرقندی،آهار مهره،جلد: مشمعی قهوه‌ای؛ ۷۲گ، ۱۵ سطر (۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۲۹ – ۵۸۷]

۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۹۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الطاهرین المعصومین ... و علی آله الانجم الزهر و شرف و کرم و عظم و سلم
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ شوال ۱۰۸۲ق؛ با سرلوح مزدوج مذهب منقش، مجدول، محشی، با دستخط علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی مبنی بر تصحیح و مقابله نسخه با نسخ متعددی با همیاری ظاهراً ملا صالح مازندرانی (نام او را بالصراحه نبرده ولی الفاظ کنائی حاکی از نام اوست)؛ واقف: غیاثی، ۱۳۳۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۵ – ۲۸۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۴۳/۴
خط: نسخ و نستعلیق، کا: کرم الله بن عطاء، تا: دوشنبه ۱۸ شوال ۱۰۸۳ق، جا: مکه مکرمه؛ جلد: تیماج قرمز، ۷گ (۴۱ر–۴۷پ)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۱۷ – ۱۲۳]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۷۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** الظاهر و الباطن الوالی المتعالی البر التواب
از ابتدای کتاب تا اواسط «الفصل التاسع و الثلاثون فی اسماء الحسنی»؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم رضوی حسینی، تا: ۱۰۸۴ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۱۱۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۳۷]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۲۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ مصحح، در برگ ۱۰ کاتب این کتاب را به میرداماد نسب داده، در برگ ۱۱۶ حرز کافی معروف به دعای عکاشه با مقدمه‌ای به زبان فارسی آمده، دارای نقل قولهایی از نهج البلاغه و توضیحاتی به فارسی؛ کاغذ: ترمه نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۲۷گ، ۱۳سطر (۵×۹/۵)، اندازه:۹×۱۶سم [ف: ۱۴ – ۱۳۴]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۳۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد سمیع بن زین الدین علی، تا: دهه اول ذیقعده ۱۰۹۲ق؛ دارای ترجمه زیرنویس است، ضمیمه: ضمن ۷ برگ ذیل نسخه، دعاء حفظ منقول از مکارم الاخلاق، فایده در بیان غالب و مغلوب استخراج ارسطالیس برای اسکندر، القرعة منقولة عن الصادق علیه السلام؛ مجدول؛ واقف: سید محسن بن محمد علی موسوی، رمضان ۱۲۹۵؛ کاغذ: حنایی آهاری، جلد:

مقوا با روکش پارچه، ۹۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۸/۴سم [ف: ۱۵ – ۱۷۴]

۱۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا: ۲۸ جمادی الاول ۱۰۹۲ق؛ محشی؛ آغاز ذیل: «بسمله، اللهم انت الاول فلیس قبلک شئ»، انجام: «برحمتک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و اله الطاهرین»؛واقف: سید سعیدطباطبائی،۱۳۳۲؛کاغذ:شکری آهار مهره،جلد:تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۱۵ سطر، قطع: جیبی، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۵ – ۲۰۵]

۱۴. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۲۵

آغاز: بن هاشم و علی آله الهداة الاکارم و السرارة القمامم و الکماة الخضارم

خط: نسخ، کا: حسن بن غلام علی، تا: شنبه ۱۵ جمادی الثانی ۱۰۹۳ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۹۷]

۱۵. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۲۵

آغاز: ... ثم رددنا لکم الکرة علیهم و امددناکم باموال و بنین و جعلناکم اکثر نفیراه ان احسنتم احسنتم لانفسکم و ان اًسأتم فلها فاذا جاء وعد الاخرة لیسؤوا وجوهکم و لیدخلوا المسجد؛ **انجام:** اللهم ان کان رزقی فی السمآء فانزله و ان کان فی الارض ... و ان کان کثیراً فخلده و ان کان خلداً فطیبه فبارک لی فیه انک علی کل شیء قدیر و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۳ ربیع الثانی ۱۰۹۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف مخ]

۱۶. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۹۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اول شعبان ۱۰۹۹ق؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: مقوا با روکش سرخ، ۲۰ سطر (۶/۵×۱۷)، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: – ۸۰]

۱۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۱۰

آغاز: و اما بعد فهذا کتاب محتوی علی اعواذ و دعوات و تسابیح و زیارات؛ **انجام:** کتاب البیان و الذکری و کتاب المهج و المجتنی و کتاب الدروس و النفلیة

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: جلد مقوا با عطف تیماج سرخ، ۱۲۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ – ۲۰۷]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۱-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فقه الله تعالی مخالفظ الهوی ... فی ملک لایبلی و نعم لایفنی و حسن اولئک رفیقاً بالمشهد وفقنا الله تعالی للعمل به و النجاح فی الدنیا و الاخرة آمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱–۱۲؛ دارای سرلوح و کتیبه مذهب و مرصع، مجدول؛ تملک: علیمردان خمسی خوئینی مورخ ۱۲۲۳؛ مهر: همایون میرزا «طلوع کوکب نوروز میمون است ×× خجسته بخت تو و طلعت همایون است»؛ کاغذ: نخودی رنگ آهار مهره، جلد: روغنی گل و بوته، ۱۱۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲۴ – ۴۱۳]

۱۹. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۱۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۰سم [ف: ۱ – ۲۵۹]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ضمیمه: صدر نسخه ضمن ۲۸ برگ مناجات خمسة عشره سجادیه مترجم به فارسی و ذیل نسخه ضمن ۸ برگ ادعیه وبا و طاعون و تب و امراض دیگر و حفظ و دعاء صنمی قریش و خواص آیة الکرسی مترجم به فارسی، انجام موجود نسخه: «و باد بطرف آسمان دمد و بهر عقدی که میگشاید یکمرتبه»؛ واقف: محمد صالح علامه حایری مازندرانی، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: حنایی آهاری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۲۶گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۵ – ۱۷۵]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ضمیمه: ضمن ۱۷ برگ ذیل نسخه ادعیه: ختان، قاموس و غیره؛ واقف: عضدالملک، ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۲۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵/۱سم [ف: ۱۵ – ۱۷۵]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب الاحتساب و فتح الابواب کتاب الدعاء و الکافی کتاب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ – ۱۷۶]

۲۳. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج دارچینی، ۱۸۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۶۸]

۲۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۸

انجام: کتاب التحصیل کتاب اغاثة الداعی کتاب المتهجد کتاب البصائر کتاب تفسیر علی بن ...

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ دارای سرلوح زرین، مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۳۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ – ۳۱]

۲۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۹۰

آغاز: برابر؛**انجام:** کتاب التعبیر، کتاب الادعیة المرویة، کتابی المهذب و الموثر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ اهدایی: محمد حمامی؛ کاغذ:

اصفهانی، جلد: مقوایی با پارچه‌ای، ۶۲گ، ۱۶ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۳ – ۹۴۶]

۲۶. شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۶۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ ۸۲ گ، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۸]

۲۷. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ با تاریخ ولادت شنبه ۲۵ جمادی الاول ۱۱۴۷؛ قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: – ۲۲۸]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب العدة و من کتاب منتخبة من تسع و سبعین کتب ... کافی و واحد و الاثمانین کتب و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ضمیمه: مذیل است به دعای کمیل، دعای صباح و برخی ادعیه دیگر در ۴۸ برگ، چند برگ توسط عبدالوهاب صحاف در ربیع الاول ۱۲۵۳ نونویسی شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۳۷]

۲۹. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۰۵

آغاز: وحدك لاشريك لك و ان محمداً صلی الله علیه و آله عبدك و رسولك و ان الساعة آتية لاريب فيها؛ **انجام:** يا عزيز ذو انتقام منتقماً بعزته من أهل الشرك أسألك بحق علی بن محمد ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با امضای بلاغی به سال ۱۱۱۹؛ ۲۰۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸۴]

۳۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۷۹/۴-۸۳۲۲

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن شهریار، تا: سه‌شنبه جمادی الثانی قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، ۱۷ سطر، قطع: جیبی [آستانه قم: – ۱۰۲]

۳۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۰۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۰×۱۶سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۴۱]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۷۰/۱-۱۷/۱۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب، با سرلوح و کتیبه مذهب ومرصع؛ تملك: فرهاد میرزا در ۲ ذیقعده ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۳ – ۱۱۸۹]

۳۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: کتابخانه «ضیاءالدین نوری» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲۰گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵۱۳]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۵۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۹۶]

۳۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب انوار المضيئة کتاب التعبير کتاب الادعية المهدية کتابی المهذب و الموجز

خط: نسخ، کا: محمد بن حاج یملك حیدر، تا: ۱۱۰۴ق؛ مجدول، با سرلوح، تصحیح کتاب را عبدالوهاب بن محمد رضا آشتیانی ملقب به بیان الدوله به اتفاق آقا میرزا بزرگ کواری در شب یک‌شنبه۱۴ربیع الثانی۱۳۱۵به پایان برده،محشی؛جلد: تیماج قرمز، ۱۳۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵۱۳]

۳۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فستقی و حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۹ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۴۰۷]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۴۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن محمد سلیم واعظ مراغه‌ای، تا: ۱۱۰۷ق؛ ضمیمه: مصدر و مذیل است به اوراد و ادعیه هفته از جمله دعاهای معروف امام سجاد (ع) و غیره؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۳۶]

مشهد؛ شیخ علی حیدر (مکتبة)؛ شماره نسخه:۶۳۲

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ – ۱۴۲]

۳۸. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۸۸

خط: نسخ زیبا، کا: محمد ابراهیم قمی، تا: ۱۱۰۹ق؛ ۸۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۲ – ۱۴]

۳۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۴۷

آغاز: ... و قادات السادات الغر الميامين من آل طه و يس؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ درشت، کا: محمد محسن ابن مالك محمود شیرازی انصاری،تا:۱۱۰۹ق؛افتادگی:آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۰۸گ، ۹ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه:۱۴×۲۱/۵ [ف: ۱ – ۲۲۹]

۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۸۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتاب الفردوس کتاب الجواهر کتاب النعمة، و الحمد

خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ (۱پ-۸۴پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲ – ۸۵]

۴۱. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: برابر؛**انجام:** و شرف و كرم و عظم و سلم

خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن حاجی مظفر اصفهانی، تا: ۱۸ ربیع الثانی ۱۱۱۲ق؛ تملك: محمد تقی در تاریخ ۱۲۱۰؛ وقف‌نامه و مهر نصرة الملك؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبد الرضا ۱۱۰۸»، «المذنب عبد الرضا»؛ واقف: علیمردان خان تیموری

(نصرت الملك)؛ كاغذ: ترمه، جلد: تيماج قهوه‌ای، ۳۵۶گ، ۲۱ سطر (۱۷×۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۷/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۳۰]

۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** كتاب انوار المضيئة كتاب التعبير كتاب الادعية المهدية كتابى المهذب و الموجز

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: صفر۱۱۱۳ق؛ مصحح؛ در برگ اول نام کتاب آمده که به میرداماد نسبت داده شده؛ تملك: عبدالغفار به سال ۱۳۳۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۳]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱

خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: ۱۱۱۴ق؛ در کناره صفحه‌های این نسخه معرفی و چگونگی خواندن هر یك از دعاها را به فارسی ترجمه کرده، زیبا نوشته و امضای آن «ترجمه» است. لیکن خود دعاها ترجمه نشده، مجدول، مذهب؛ تملك: یحیی بن محمد شفیع اصفهانی با تاریخ صفر ۱۳۰۸؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زرد، ۱۵۶گ، ۱۱ سطر (۴/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۱-۹۱]

۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۱۷

خط: نسخ معرب، کا: محمد طاهر بن عبدالجبار الکاتب، تا: پنج‌شنبه شعبان ۱۱۱۷ق؛ مصحح، مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج سبز، ۹۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۱۱۱]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۷۶

آغاز: به یمس راق معارج عزه و یصبح باق نعیم جمیله؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن حسن بن علی مقابی عینکوهکی، تا: ۴ ذیقعده ۱۱۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ضمیمه: مذیل است به ۱۳ برگ شامل چهار فصل در صلوة عید فطر، صلوة هنگام کسوف، صلوة بر جنازه و سوره الرحمن؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج، ۹۴گ (متن ۸۱گ و ضمیمه ۱۳گ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۶-۲۳۸]

۴۶. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۶۲/۱

خط: نسخ زیبا، کا: میر احمد بن میر حمزه حسینی، تا: چهارشنبه ۲ ذیحجه ۱۱۲۰ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۵۹گ (۱پ-۵۹ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۲۳]

۴۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الفصل الاربعون فی آداب الداعی، آداب الداعی کثیرة لکن نذکر منها نبذة اختصرتها من کتاب الشدة فمنها اقسام ... الرابع فی سبب الاجابة و قد یرجع الی الوقت کیوم الجمعة ... و ما اجتمع اربعة نفس لامر الاتفرقوا عن اجابته انشاء الله تعالی و تقدس

کا: ابن محمد حیدر مشهور به ملك، تا: سه‌شنبه ۱۵ صفر ۱۱۲۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۷۰گ (۲۷پ-۹۶پ)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۷۳۶]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و منه الاعانة فی کل المقاصد و جل المرام

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد حر عاملی (برادرزاده صاحب وسآئل الشیعة)، تا: ۱۱۲۸ق؛ با دارای سرلوح؛ واقف: فهرستی؛ ۳۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۶ - ۲۲۷]

۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۱۰/۲-۵۸/۶۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد شریف حسینی بن محمد زمان طبیب منجم، تا: یك‌شنبه ۲۱ صفر ۱۱۳۳ق؛ ۳۰گ (۷۰-۹۹)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۱۸۸]

۵۰. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۶۶

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۳ جمادی الاول ۱۱۵۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۷۸]

۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۹۳/۱-۳۸/۲۱۳

آغاز: علی عوذ و دعوات و تسابیح و زیارات ... و وسمت جمعته بالجنة الواقیة والجنة الباقیة و هو اسم وافق المسمی؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: حاج محمد شفیع رشتی، تا: پنج‌شنبه ۲۸ ذیقعده ۱۱۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ترجمه فارسی ادعیه شنگرف و زیرنویس، مقابله شده، مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۱۹۰]

۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸

آغاز و انجام: برابر

در فهرست از میرداماد دانسته؛ خط: نسخ خوش، کا: علی عسکر، تا: ۱۱۹۵ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۱گ، ۱۰ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۷ - ۸]

۵۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۴۱

آغاز: برابر؛**انجام:** و الحمدلله رب العالمین علی الاتمام و الصلاة علی محمد و آله خیر الأنام الکرام العظام

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ مهر: «ابوعلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳-۳۷۷]

۵۴. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۱۲]

۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ در پایان حدیث کسا در حاشیه و چند دعا در طلب اولاد و سعه رزق و ادا دین، اجازه‌ای از کریم بن ابراهیم کرمانی به محمد رضا خان در جمادی الاول ۱۲۸۰ق به خط مجیز؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۵۶]

۵۶. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۷۳

آغاز: لعلاصم صلاة ترهق ارجاء المواسم و تضیق اکناف العوالم

خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۲ ذیقعده ۱۲۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۲سم [ف: ۱۳۱]

۵۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ مصحح؛ اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۴۱]

۵۸. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۲۰

خط: نسخ و نستعلیق زیبا، کا: حاجی محمد بن محمد بن موسی رضا مؤذن طهرانی، تا: یک‌شنبه از دهه آخر شعبان ۱۲۳۸ق، جا: تهران، به دستور میرزا علی محمد کلانتر طهرانی؛ مجدول؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۸۹گ، سطور چلیپا و راسته، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۷۱]

۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۴۲/۱

خط: نسخ، کا: عیسی بن علی دزفولی، تا: دوشنبه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۵۲ق، برای حاجی زین العابدین شیرازی؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوای سفید، ۱۶۲گ، ۱۴سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۴۵]

۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۶۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصلاة علی محمد الأمی العربی النبی و علی آله الطاهرین صلوات الله علیهم أجمعین و حشرنا الله فی زمرتهم و تحت لوائهم آمین و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ زیبا، کا: نجف علی انجدانی، تا: ۱۲۵۶ق؛ محشی با نشان «جم رحمة الله» و غیر از آن، مصحح، مجدول، دارای رکابه‌نویسی؛ مهر: کاتب «الواثق بالله الغنی عبده نجف علی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۴گ (۲۰۹-۱۵۶)، ۱۷ سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۱ - ۴۸۵]

۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۶۰/۱

خط: نستعلیق نازیبا، کا: عبد الحمید بن محمد رضا یزدی، تا: ۱۲۵۷ق، جا: تهران مدرسه آقا محمد خواجه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰گ (۲پ-۵۱پ)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۴۵]

۶۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۸۴

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۲۶۴ق [ف: ۴۶]

۶۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۰۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۶۲گ، ۱۸ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۵[ف:۱-۲۳۰]

۶۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۳۹

خط: نستعلیق و دعاها نسخ معرب، کا: محمد حسن بن محمد باقر حسنی حسینی تبریزی، تا: ربیع الاول ۱۲۷۰ق؛ در صفحه اول، کتاب به میرداماد نسبت داده شده؛ ۷۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۱۹]

۶۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۹/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۲۷۴ق؛ مجدول و مذهب؛ جلد: شمیز روغنی، ۲۱گ (۳۵۳ر-۳۷۳پ)، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸ سرود

خط: نسخ خوب، کا: محمد تقی گلپایگانی، تا: ۱۳۱۹ق؛ جلد: تیماج عنابی، قطع: وزیری [نشریه: ۱۳ - ۴۲۳]

۶۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۰۹/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ رمضان ۱۳۴۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ (۱پ-۸۴ر)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۳۰۸]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۵۴-۳۶/۱۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** وما اجتمع اربعة نفر الاتفرقوا عن اجابة والحمدلله اولاً وآخراً

خط: نسخ، کا: نجم الدین موسوی زنجانی، تا: یک‌شنبه ۱۱ رجب ۱۳۴۵ق؛ جلد: مقوا عطف پارچه مشکی، ۵۴گ، ۱۳-۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۹۰]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی موسوی غضنفری، تا: ۱۶محرم۱۳۵۳ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۳۷]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۰۷ ض

کا: سردار کابلی، بی تا [د.ث. مجلس]

۷۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و أن تغفرلی و لوالدی و لجمیع المؤمنین و المؤمنات و المسلمین و المسلمات الاحیاء منهم و الأموات و صلی الله علی سیدنا محمد و آله إنک حمید مجید

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مزدوج مرصع و مذهب، مجدول محرر و مرصع، دعاها اعراب گذاری شده، مصحح؛ جلد: روغنی با زمینه گل و بوته زر، ۱۳۸گ، ۲۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ - ۵۰۰]

۷۲. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۲/۲

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۳ص (۱۹۳-۳۴۵)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۸]

۷۳. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۸۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۵۸]

۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۹/۱۳

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۳۱۹]

۷۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۴۳

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ

(۲۳پ-۱۰۱)، ابعاد متن: ۵/۵×۱۱، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ - ۴۵]

۷۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۱۶۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیمی است؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۰۸ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۲]

۷۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الفصل الاربعون فی آداب الداعی ... وفرغ منه جامعه العبد ... الکفعمی ...

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ پاره‌ای از عبارات به فارسی ترجمه شده، در آغاز نسخه نام کتاب و مؤلف چنین است: «مصباح الصغیر للشیخ تقی الدین علی بن الحسن بن صالح الکفعمی الموسوم بالجنة الواقیة»؛ تملک: محمد علی حائری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱ گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱-۱۵۸]

۷۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۶۹

خط: نسخ، کا: علاء الدین تبریزی، بی‌تا؛ با گواهی ابوالفضل بن فضل الله ساوجی در ۱۲۸۹؛ در پایان آمده که نسخه را «ابن امیر باقر الداماد الحسینی» در ماه دهم سال ۱۰۱۴ نوشته، و این نسخه ما باید از روی نسخه او نوشته شده باشد؛ قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۴۷]

۷۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۹۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۱ - ۶۵]

۸۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۷

گزیده‌ای از کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج عنابی، ۱۲۸گ، ۱۲ سطر (۵×۱۰/۵)، اندازه: ۶×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۶۸]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۱۱۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۲۰]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جلا من المرام

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ معلق است به ترجمه متن احادیث؛ واقف: نائینی؛ ۸۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۲۷]

● **الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)** / دعا / فارسی

junnat-ul wāqīya wa jannat-ul bāqīya (t.)

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، - ۱۱۵۱ قمری

xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (- 1739)

وابسته به: الجنة الواقیة و الجنة الباقیة = مختصر مصباح؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)

تاریخ تألیف: شب جمعه ۱۷ جمادی الثانی ۱۱۱۶ق

ترجمه‌ای است از کتاب «الجنة الواقیة و الجنة الباقیة» کفعمی در دعا که گزیده‌ای از «مصباح کفعمی» است و شامل چهل فصل می‌باشد. در نسخه نام این ترجمه «مونس العابدین» ثبت شده است. در الذریعة ضمن معرفی ترجمه‌های کتاب مذکور از این ترجمه نامی نبرده است.

[الذریعة ۹۴/۴ و ۹۵]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۸۲-۹/۲۳۲

آغاز: بسمله نحمدك اللهم رب العالمین ملا السموات و الارضین و صلی الله علی محمد سید الانبیاء و المرسلین و آله النجباء الطاهرین اما بعد ... مترجم هذه الدعوات ... موسومه بجنة الواقیة؛ **انجام:** بگو از روی تأنی و تند مگو باینجا ختم شد این رساله مختصره ... از دعا فراموش نفرمایند هذه صورة خط مؤلفها مدظله وقد اتفق اتمام ذلك فی سحر لیلة الجمعة ... علی ید مؤلفه ... محمد حسین بن محمد صالح الحسینی رزقهما الله زیارة موالیهما ... و سلم تسلیماً کثیراً والحمدلله رب العالمین

فهرست عرب زاده: مونس العابدین؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: عصر مترجم قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۴۵گ، ۸-۱۰ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲ - ۸۵۳]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۶۷-۱۰/۷۷

آغاز: عطایش باید بود مسبب الاسبابی که حاجت مندان بی نیاز ... وبعد بر طالبان ... کتاب جنة الواقیة کتابیست بسیار جلیل القدر ... بعربی نموده ... ترجمه شروح ودعوات واحادیث این کتاب بفارسی نماید ... گفت شیخ مؤلف رحمه الله بعد از حمد و صلوات این کتابی که؛ **انجام:** فصل چهلم دربیان آداب دعا کننده بدانکه آداب دعا کننده بسیار است ... قسم هفتم حالات دعا کننده بدانکه چند نفرند که دعای ایشان ردکرده نمی‌شود ... دردعا متفرق نشوند مگر به اجابت دعای ایشان انشاءالله تعالی ... ذکر کتابهایی که نقل شده این کتاب از او

پس از اتمام ذکر کتاب‌هایی که در الجنة الواقیة از آنها نقلی شده، ادعیه ای از امام زین العابدین (ع) با ترجمه آنها به نسخه افزوده شده است؛ خط: نسخ جلی زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب محرر، محشی؛ جلد: گالینگور، ۲۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۸۵۳]

● **الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)** / دعا / فارسی

junnat-ul wāqīya wa jannat-ul bāqīya (t.)

عبدالعظیم بن محمد معصوم، ق۱۲ قمری

'abd-ol-'azīm ebn-e mohammad ma'sūm (- 18c)

وابسته به: الجنة الواقیة و الجنة الباقیة = مختصر مصباح؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۸۴۰-۹۰۵)

ترجمه‌ای است در چهل فصل مانند اصل که به درخواست یکی از احبا انجام گرفته، با فهرست فصل‌ها در دیباچه مترجم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۹۵۷

آغاز: بعد حمد مجیب دعوات و درود بر سید کاینات سیدنا

محمد و آله افضل الصلوات و اکمل التحیات معروض می‌دارد؛ **انجام:** و فردوس و جواهر و عده و تتمه، و له الحمد اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً و صلواته علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین؛
خط: نسخ، کا: میرزا محمد کاظم بن میرزا محمد، تا: ۲۵ رجب ۱۲۶۱ق؛ جلد: مقوایی عطف گالینگور سبز، ۸۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۰ – ۳۳۹]

● **الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)** / دعا / فارسی
junnat-ul wāqīya wa jannat-ul bāqīya (t.)
فریدنی خوانساری، عبدالعالی بن محمد مقیم، ق۱۲ قمری
farīdanī xānsārī, ‘abd-ol-‘ālī ebn-e mohammad moqīm (- 18c)
ترجمه تحت اللفظی نیکویی است بدون هیچگونه تصرف.
[دنا ۷۴۲/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۰۲/۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۷۴
آغاز: که در اواخر اسامی آنها بتفصیل مذکور شده و موسوم است بجنة واقیة و جنة باقیه؛ **انجام:** و با صلاح آن با وجود تیقن حمل بر تغییر نفرمایند، و الحمدلله اولاً و آخراً.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶ شعبان ۱۲۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ترجمه فارسی زیرنویس دعاها شنگرف؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۲۶ – ۳۱۴]

● **الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)** / دعا / فارسی
junnat-ul wāqīya wa jannat-ul bāqīya (t.)
معلم سمنانی، محمد نصر، ق۱۲ قمری
mo‘allem-e semnānī, mohammad nasr (- 18c)
چهار ترجمه از آن در الذریعه نام برده شده که این نسخه جزء آن چهار مورد نیست. از مؤلف اطلاعی به دست نیامد، ترجمه نیز ترجمه‌ای روان و ادبی همانند دیگر آثار صفوی است.

مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۵۲
آغاز: شکر و سپاس بی حد و قیاس مر خداوندی را سزاست که انبیاء و اوصیاء صلوات الله علیهم را به وسیله عقل راسخ کامل شرف قرب ارزانی فرمود؛ **انجام:** و الموجز و کتاب روضة العابدین و کتاب حدیقة الناظره و کتاب بلدة الامین و کتاب شریفه التمسک و کتاب الفردوس و کتاب جواهر القرآن و کتاب عدة الداعی و ... به اتمام رسید رساله شریفه
کامل است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۰۴ق؛ تملک: محمد بن علی محمد قزوینی در ۱۱۳۵ در دارالسلطنه قزوین؛ ۷۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲۷]

● **الجنة الواقیة و الجنة الباقیة (ترجمه)** / دعا / فارسی
junnat-ul wāqīya wa jannat-ul bāqīya (t.)
اردکانی، احمد بن محمد ابراهیم، ۱۱۷۵–۱۲۳۸؟ قمری
ārdakānī, ahmad ebn-e mohammad ebrāhīm (1762 - 1823)
[دنا ۷۴۲/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۶۷/۷]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۹۳
آغاز: محیی الدین اعرابی از حضرت شاه ولایت پناه روایت کرده که؛ **انجام:** تمام شد کتاب ترجمه جنة الواقیة ... بر دست مترجمش ... احمد بن محمد الحسینی در روز سیم ماه شعبان هزار و دویست و سی هجری
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۰ق؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۹۶گ، ۱۴سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۳ – ۹۴۷]

←الجنة و النار ⟵ تفسیر آیة «و سارعوا الی مغفرة من ربکم»

● **الجنة و النار** / اخلاق / عربی
al-janna wa-n nār
پند و اندرزهایی است صوفی‌گونه با نقل بسیاری از آیات و احادیث درباره بهشت و نعمت‌های آن و جهنم و عذاب‌های آن و حالت مرگ و برزخ مشتمل بر بعضی از داستان‌های عرفا و صوفیان.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۶۵/۲
آغاز: الحمدلله الذی لا تدرکه الأوهام و لا الظنون و لا تناله الآفات و لا المنون أنزل الکتاب المکنون و أخرج رطب الثمار من یابس الغصون؛ **انجام:** فاذا کلله العرق و لزمه الجزع و الفرق
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواسط جمادی الاول ۱۰۰۰ق؛ افتادگی: انجام؛ یادداشتی از شیخ مصطفی واعظ افندی به تاریخ ۱۲۱۳؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۹گ (۳۲پ–۵۰پ)، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۲۲ – ۵۶]

● **جنتان مدهامتان** / گوناگون / فارسی
jannatān modhāmatān
نهاوندی، علی اکبر بن محمد حسین، ۱۲۹۲–۱۳۶۹ قمری
nahāvandī, ‘alī akbar ebn-e mohammad hoseyn (1875 - 1950)
در ۲ جلد، تاریخ نگارش جلد اول عید غدیر ۱۳۴۴ و جلد دوم عید قربان ۱۳۴۷.
چاپ: (ج ۱–۲): مشار فارسی، ج ۲، ص ۱۵۸۵، دارالخلافه طهران،

سنگی، ۱۳۵۳ق.، رحلی، ۸+۲۱۰+۲۰۶+۷صص

۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۱۸
جلد اول؛ کاتب = مؤلف، بی تا [ف: ۹]
۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۱۹
جلد دوم؛ کاتب = مؤلف، بی تا [ف: ۹]

● **جنت شهداء** / تاریخ معصومین / ترکی
jannat-e šohadā'

قصه یوسف علیه السلام و مصیبت اهل بیت عصمت علیهم السلام را به صورت متن مسجع همراه با اشعاری از خودش و دیگران بیان کرده است و از مصابیح القلوب و صحیفه رضوی نیز نقل می‌کند. عنوانی که به کتاب داده شده درانتهای نسخه یادداشت شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۵۳
آغاز: شاه اولیا یعنی حضرت امیرالمؤمنین علی المرتضی حقی که محراب [...] نمازه قایم اولدی وتیغ دشمنی بی دین ایله ضربت شهادت بولدی الهی اول الماس ریزهء؛ **انجام:** بیگمان روز حشر پیغمبر ×× شهدا انتقامین آنده چکر/ وای آنیک چوکه خصمی اوله رسول ×× دعوی آنیکله ایده زوج بتول
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، مجدول، ۱۳۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۴]

● **جنت و نار = بهشت و دوزخ = حدیث قبض روح (ترجمه دو حدیث)** / کلام و اعتقادات / فارسی
jannat va nār = behešt va dūzax = hadīs-e qabz-e rūh (t.-ye do hadīs)

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

مؤلف در دیباچه آورده است: «چون توسن سرکش نفس انسانی به شهوات نفسانی و وساوس شیطانی پیوسته از صراط مستقیم طاعت جناب یزدانی منحرف می‌گردد و بدون وعد به نعیم و تازیانه وعید به عذاب جحیم عود او به طرف مستقیم شرع قویم میسر نمی‌شود لاجرم قرآن و حدیث از این دو نوع مشحون و آیات متظافره و اخبار متواتره در این دو باب از حد وعد و احصی افزون است و چون ایراد جمیع آنها در این رساله عجالةً مقدور نیست و دو حدیث در این دو باب در کتب علمای سلف و قدمای اصحاب به اسانید معتبره به نظر قاصر رسید ... ترجمه آنها اکتفا می‌نماید ...». هر دو حدیث از کتاب اختصاص شیخ مفید نقل و ترجمه شده است. حدیث اول از امام جعفر صادق (ع) و حدیث دوم از حضرت امام محمد باقر (ع) روایت شده است.

آغاز: الحمدلله الذی اعد لاولیائه جنات النعیم و لاعدائه نزلاً من حمیم و تصلیة جحیم ... بر الواح عالیه و ضمایر صافیه برادران ایمانی و اخلاء روحانی مینگارد ...
انجام: واز عقوبات ابدی نجات بخشیده بدرجات عالیه باقیه بهشت جاوید فایز گرداند.
چاپ: مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۶۸ش، ضمن رسائل اعتقادی

[دنا ۷۴۳/۳ (۳۰ نسخه)؛ کتاب‌شناسی مجلسی ص۲۰۶؛ الذریعة ۱۶۳/۵ و ۲۰۹/۱۳؛ نسخه‌های منزوی ۹۲۹/۲؛ فهرستگان نسخه‌های خطی حدیث ۷۳/۳؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۱۸۵/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۴۶/۹]

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۸۸/۲
آغاز: عجالة مقدور نیست بایراد ترجمه چند حدیث در وصف هر یک از جنت و نار و این رساله را مرتب گردانید بر مقدمه و دو فصل اما مقدمه بدانکه اعتقاد به معاد جسمانی از ضرورت دین؛
انجام: برابر
در فهرست به احتمال از محمد طاهر قمی دانسته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ رجب ۱۱۰۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۷ سطر، قطع: بغلی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۱۷۷]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۱۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده با نسخه مؤلف در روز جمعه ۷ ذیقعده ۱۱۱۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲گ (۷پ-۳۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۳۱ - ۱۷]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۷/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۱۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ (۱۰۹پ-۱۳۳ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۰]
۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۶۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، تا: شنبه صفر ۱۱۳۰ق، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ص (۱۱۴-۱۳۴)، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۱۹۵]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۰۵/۵
خط: نسخ، کا: عبدالصانع علوی سبزواری، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۱۳۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد لایی [ف: ۵ - ۳۹۶]
۶. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۰۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بطلب آمرزش از درگاه غفارالذنوب و ستار العیوب ... بحرمته محمد و اله الطاهرین المعصومین
خط: شکسته نستعلیق متوسط، کا: محمد هادی ملقب به خطیر بالاتجنی، تا: ۲۳ محرم ۱۱۸۲ق؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی روکش پارچه، ۱۰گ (۳۸ر-۴۷پ)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم

[ف: ۹۸]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۹۰/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۴۰]
۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۳۹/۲۰ و ۱۱۸۶/۳۹عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۲۶۰پ-۲۷۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۳ - ۳۰] و [عکسی ف: ۳ - ۴۴۵]
۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۰۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح زرین، مجدول؛ ۵۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۳۶۷]
۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۲۳۴/۲
آغاز: برابر؛**انجام:** پس رستکاری و فیروزی یافتند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سفید، ۴گ (۲۱۸-۲۲۱پ)، ۱۹ سطر [ف: ۴ - ۴۶]
۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴۵/۱-۲۲/۱۶۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نه دوستی ویاری از اهل بهشت و حق تعالی یاد ایشان را از خاطرهای بندگان محو می‌کند که هرگز ایشان را یاد نکنند تمام شدحدیث ای عزیز
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۹۲]
۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۲۵/۱
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ وقف‌نامه مهرعلی خان با تولیت حاجی ملا محمد در جمادی الاول ۱۱۵۶ق در دارالسلطنه قزوین؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین تاریویردی ۱۱۳۱» (مستطیل)، «الراضی بقضاء الله الغنی سید محمد جعفر الحسینی ۱۱۳۷» (بیضی)؛ تملک: محمد حسینی متخلص به خاک صدر الصدوری؛ انتقالی از مدرسه آیت الله بروجردی شهر ری در اردیبهشت ۱۳۷۰؛ جلد: تیماج سرخ، ۸۰گ (۲پ-۸۱ر)، ۱۲سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۸۸]
۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۷۷/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۵۲گ، ۱۷سطر (۶×۱۰) سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۹۴۳]
۱۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۵۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۱۵۸]
۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۹۵/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سبز، ۱۳گ (۱۴۵ر-۱۵۷ر)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۷ - ۱۴۴]
۱۶. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۳۴/۵
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۴۴]
۱۷. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۱۱/۳
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی،۴۲گ (۱۱پ-۵۲ر)، ۱۵ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۹]
۱۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۸۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: «شیخ محمد تمامی مشهور به سیف العلماء» امام جمعه و جماعت شیراز؛ مهر: «شعاع» (بیضی)، «یا کریم الغفور» (مربع)، «عبده الراجی محمد حسین» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ (۱پ-۱۸پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۳۶۷]
۱۹. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۷۵]
۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۰۸/۱
خط: نستعلیق، کا: میرزا بن مقصود زیتون رودباری، تا: ۷ رجب ۱۲۲۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹گ (۱پ-۳۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۱۳۷]
۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۸۳/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۵۷ر-۷۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۵ - ۷۹]
۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۶۱/۵-۳۴/۱۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۹۲]
۲۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۰۴/۱
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «وعد و عید» آمده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹گ (۱-۲۹)، ۱۶ سطر (۶×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۱۱]
۲۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۵۰۴/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد موسوی، تا: ۱۲۳۸ق؛ ۳۶گ (۱۷۴-۲۰۹)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۹]
۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸/۴-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد جعفر نوری الاصل

طهرانی المسکن، تا: ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج بنفش، ۲۵گ (۱۷۵-۱۹۹)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۲ - ۴۹]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۶۷

آغاز و انجام: برابر؛

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی بن الله داد بن رضا بن آقابیک نجف آبادی، تا: جمادی الثانی ۱۲۶۵ق؛ جلد: مقوایی روکش کاغذ روغنی خردلی [رایانه]

۲۷. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۷۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن رجبعلیی دینائی، تا: ۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۵۶]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۷۰

انجام: و هر کدام را به قدر مرتبه و عمل خودش و ثوابی که باید برسانند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۹ق؛ نسخه حاضر (با مطابقت به عمل آمده) حدود چهار صفحه در پایان افزون بر نسخه ۲۰۰۶۲ آستان قدس دارد؛ جلد: تیماج، ۳۳گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۵۹]

۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۳۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد حسن راثی نیشابوری کرمانی، تا: ۱۹ رمضان ۱۲۹۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ (۱۹۵پ-۲۴۲ر)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۶۴]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۰۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمدرضا حسینی خوانساری، تا: ۱۳۴۷ق؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ، ۱۵سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۵۹]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۲۰/۷

آغاز: برابر؛**انجام:** پس ولی خدا رفته آن حوریه را در برگرفته باو جماع کند که چهل سال طول شد

خط: شکسته نستعلیق بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹گ (۹۸ر-۱۰۶ر در هامش)، ۲۲ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۶ - ۱۰۲]

۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک محمدتقی اصفهانی با مهر «العترة الطاهرة فی الاخرة» (بیضی)؛ جلد: مقوا عطف پارچه قهوه‌ای، ۱۶گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۴۱۳]

● **الجنتیة** / متفرقه / عربی

al-jannatīya

بارفروشی، محمد نصیر بن محمد معصوم، ق۱۲ قمری

bārforūšī, mohammad nasīr ebn-e mohammad ma'sūm (- 18c)

گفتاری است مسجع در پاسخ شاعری سنی از قندهار که پس از فتح اصفهان در ذم مازندران سروده و بارفروشی به درخواست یکی از طلاب این پاسخ را نگارش داده و می‌گوید هزار بیت است؛ در این پاسخ به امور اعتقادی پرداخته شده است با نقل شواهدی از آیات و احادیث.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۱۵/۳

آغاز: الحمدلله موفق النفوس الجنتیة لا حقاق الحق و ان کان اهله قلیلا و الشکر لله المظهر کون النفوس الناریة بلا نور لمن کان عقیلا؛ **انجام:** یبتغون فضلاً من الله و رضواناً و اذا کانوا معه علی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۵۲گ (۵۶پ-۱۰۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۳۴۲]

● **جنسیة العرض** / فلسفه / عربی

jinsīyyat-ul 'araḍ

قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید، ۱۰۴۹ - ۱۱۰۳ ؟ قمری

qāzī sa'īd-e qomī, mohammad sa'īd ebn-e mohammad mofīd (1640 - 1692)

رساله‌ای انتقادی است بر میرداماد استرآبادی و رد نظریه وی درباره عرض و اینکه لازم برای نه چیز مخصوص نیست که وی ادعا نموده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۴۸/۴

آغاز: استدل السید الداماد تغمده الله بغفرانه ... علی جنسیة العرض بأنه لو کان عرضیاً لتسع لازماً لها؛ **انجام:** و ان کانت متقومة الوجود بالمادة، فافهم

خط: نسخ زیبا، کا: محمد صادق بن محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۱۴۰ق؛ جلد: تیماج زرد، ۴گ (۳۴ر-۳۷ر)، ۸ سطر، اندازه: ۹×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۱۱]

← جنگ > آداب جنگ

← جنگ > اشعار

← جنگ > اشعار و مهملات

← جنگ > باغ نظر

← جنگ > بیاض الله ویردی

← جنگ > ترسل

← جنگ > دیباچه بیاض

← جنگ > رسائل و اشعار نقشبندیه

← جنگ > روضه خوانی

← جنگ > زنبیل
← جنگ > سفرنامه آلمان
← جنگ > سفینه
← جنگ > کتابچه
← جنگ > کشکول
← جنگ > المسائل المتفرقة
← جنگ > مستطرفات
← جنگ > مهج الارواح
← جنگ > منشآت

● **جنگ** / شعر / عربی

jong

مجنون، قیس بن الملوح، - ۶۸ ؟ قمری
majnūn, qays ebn-el malūh (- 688)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۰۵
آغاز: بسمله بدی کالهلال فاغری الهلالاومال هواه؛ **انجام:** فاغفرالذنب رحمه واعفعنی فاما عبدک المقربذاکا
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، کاغذ: نخودی، جلد: مشمع [رایانه]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی و عربی

jong

ابونواس، حسن بن هانی، ۱۴۵؟ - ۱۹۶ ؟ قمری
abū-novās, hasan ebn-e hānī (763 - 813)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۶۵
آغاز: بسمله من یبلغن حمامات ببطحاء بسلسلال و خضراء؛ **انجام:** فاعمل به ودع الساوسه
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **جنگ** / شعر، ادبیات / عربی

jong

ابوتمام، حبیب بن اوس، ۱۹۰؟ - ۲۳۱ ؟ قمری
abū-tamām, habīb ebn-e ows (807 - 846)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۵۹
آغاز: نفیی الفداء الشاذن انامن هواه علی خطر؛ **انجام:** نقلت من نسخه علیها الصحه
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی ف: ۱۷۲]

● **جنگ** / شعر، ادبیات / فارسی

jong

انوری، محمد بن محمد، - ۵۸۳ ؟ قمری
anvarī, mohammad ebn-e mohammad (- 1188)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۵۸
آغاز: بسمله، شبی چون صباح صبوحی زدگان مایه فتوح؛ **انجام:** این زمان بگذار تا وقت دگر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۷۲]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی و عربی

jong

مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۲ قمری
mowlavī, jalāl-od-dīn mohammad ebn-e mohammad (1208 - 1274)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۶۵
آغاز: بسمله، بشنو از نی چون حکایت می‌کند؛ **انجام:** انها مفتاح ابواب السرور
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: اسقاطی [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / عربی، فارسی

jong

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۱۷
آغاز: ففی کل باب منه در مؤلف؛ **انجام:** سامری کیت که دست از دست ید بیضا ببرد؛
خط: نسخ، کا: علی یزدی، تا: ۱۲۸۱-۱۲۸۱ق، جا: تبریز؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۷۲]

● **جنگ** / متفرقه / عربی و فارسی

jong

صدرالدین قونیوی، محمد بن اسحاق، ۶۰۷-۶۷۳ قمری
sadr-od-dīn qūnīyavī, mohammad ebn-e eshāq (1211 - 1275)

شامل: «مشهد عظیم» یا خلسه‌ای مورخ شب چهارشنبه ۳ جمادی الثانی ۶۷۰ گویا از خود او (۱۰۸ر)، مکاتبات و نامه‌های او به فارسی و عربی به شاگرد خود ابن سبعین (قطب الدین) و شمس الدین صاحب دیوان و شرف الدین خطیری و شیخ نصیرالدین طوسی و به دوستان دیگر، نامه عفیف الدین به او، نامه محیی الدین سراقه به او و شیخ تقی الدین جوزانی (به فارسی)، نامه

ناصرالدین به او (دو تا و به فارسی)، پرسش ابن سبعین مغربی، رساله عرش همین قونوی به فارسی، الالماع ببعض کلیات اسرار السماع از همو به عربی، دو فایده از او در مراتب کشف و مشاهد سالکان، رساله مبدء و معاد به فارسی گویا از او.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۷/۲

نسخه اصل: موزه قونیه ۱۱۹/ ۶۳۷؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۵۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

Jong

محمد بن علی

mohammad ebn-e ʻalī

در این جنگ از این شاعران و نویسندگان شعر و نثر آمده: معری، ابیوردی، عاصمی، امام نجم الدین، علی شامی، ادیب دوائی، اصفهانی، کافی افزونی، مصباح الهروی، شرف الساده، اصفهانی، غانمی، ابوسعد الهروی، یحیی بن صاعد، ابونصر قرشی، عبدالملک بن احمد المعانی، سعید بن قرائی، مسعود بن سعد سلمان، ابوالمعالی شاهفور، ابونصر الهیصم (کذا فی النسخه)، محمد بن منصور، ابوبکر بن عتیق بن عبدالعزیز النیشابوری، زمخشری، ابوالعمید، ابن بابک، ابوسعد آبی، عبدالقاهر جرجانی، ابوالفتح، غزی، محمد باخرزی، قوشنجی، زوزنی، ابوالفضل المکیال، ابواسماعیل کاتب، امیر رشید الدوله، بدران بن صدقه، ابوالقاسم، مسعود الهروی، محیر الملک، ابوسعید الرستمی؛ نثر: از ابواسحق صابی به صاحب این جنگ در دوازده باب نوشته شده که پنج باب اول آن افتاده و قسمتی از باب ششم آن که در مدح شکر است آمده و از باب هفتم تا باب دوازده بدین شرح: ۷. المکاتبات و الاخوانیات، ۸. شکایة الدهر و اهله، ۹. الهجاء و المجون و الهزل، ۱۰. التهابی الانیقة و التعازی الدقیقه و ماجری مجریها، ۱۱. الشیب و الزهد و المناجاة و صفاء العقاید، ۱۲. فصول منثوره من بذلة الافاضل و نکتة الاماثل؛ اتمام کتاب در صفحه ۱۴۸، شاعران و نویسندگان فوق کارهای خود را در مضامین ابواب این کتاب آورده‌اند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۵/۲

خط: نسخ، کا: محمد بن علی، تا: محتملاً قرن ۷؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج یشمی، ۵۶ص (۹۵-۱۵۰)، ۱۴سطر (۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۹ - ۴۵۹]

● **جنگ** / گوناگون، اصول فقه / فارسی

jong

کمال الدین مراغی

kamāl-od-dīn-e marāqī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۲/۹-ف

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۵۵۲ فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸؛ ۲۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۴۳]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

صفدی، خلیل بن ایبک، ۶۹۶ - ۷۶۴ قمری

safadī, xalīl ebn-e ībak (1297 - 1363)

اهداء به: احمد بن ناصر محمد بن قلاون

این نسخه که متأسفانه صفحه اول آن افتاده و از آخر نیز افتادگی دارد حاوی داستان‌های ادبی و نصایح و کلمات قصاری است که در آنها رعایت انواع صنایع بدیعی شده است. در غالب موارد اسم کسی که این داستان به او مربوط است یا محلی که از آن محل این داستان یا این قول اخذ شده است مفصل می‌آید و نقل آن فقط چیره‌دستی مؤلف را در مباحث ادبی نشان می‌دهد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۰

آغاز: ... علی جواد فضله السباق صلی الله علیه و اله و صحبه ... وارقی من اصح القلم لفضلهم الباهر رقاما؛ **انجام:** فاحضرنی عده کتب ... فاخذته و قلت هو هذا الکتاب

خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: ابره کاغذی، ۴۹گ، ۱۵سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۷ - ۵۱]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

ابن یمین، محمود بن یمین الدین، ۶۸۵؟ - ۷۶۹ ؟ قمری

ebn-e yamīn, mahmūd ebn-e yamīn-od-dīn (1287 - 1368)

چنین است عنوان‌های آن: ۱. ناز و نیاز؛ ابن یمین، محمود بن یمین الدین؛ ۲. نوع هفتم داستان پوست پوشیدن مجنون؛ ۳. داستان شیخ شبلی و جوان بغدادی؛ ۴. نوع هشتم سوز و گداز نوعی خبوشانی؛ نوعی خبوشانی، محمد رضا؛ ۵. مخمس آزاد؛ ۶. مخمس عراقی؛ ۷. مخمس مجرم؛ ۸. مخمس دهدار عیانی؛ ۹. مخمس آذر؛ ۱۰. نوع چهارم قطعات.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۲۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای چهار تصویر دار و از مردم و جانور؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۶۱گ، ۱۴سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۲-۲۹۰۹]

● **جنگ** / شعر، ادبیات / فارسی

jong

حافظ شیرازی، شمس الدین محمد، - ۷۹۲ قمری
hāfez-e šīrāzī, šams-od-dīn mohammad (- 1390)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۳۵
آغاز: از فرهنگ ابن وصال اگر روی بر شهزاده فلک خرگاه؛
انجام: بلوازم عبودیت حضرت فیروز قدیم و اقدام نمایند؛
خط: شکسته نستعلیق، کا: مهدی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه‌ای [الفبائی ف: - ۱۷۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شمس حاجی شیرازی، ق۸ قمری
šams hājī šīrāzī (- 14c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۹۴-ف
نسخه اصل: نسخه آقای دکتر محمد حسین علی آبادی استاد دانشکده حقوق دانشگاه تهران، آقای ایرج افشار در یغما آن را شناسانده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: آدینه ۱۷ جمادی الاول ۷۵۱ق؛ ۲۸گ [فیلمها ف: ۲ - ۹۶]

● **جنگ** / ادبیات / عربی

jong

شهرزوری، محمد بن عبدالقاهر، ۶۹۸ق-۸ قمری
šahrzūrī, mohammad ebn-e ʻabdolqāher (1299 - 14c)

جنگی ادبی است شامل خطبه‌ها، اشعار، حکایات، نوادر و مواعظ حکما؛ چنان که مؤلف در مقدمه می‌نویسد: «انی جمعت فی کتابی هذا من خطب أمیرالمؤمنین علی (ع) و مواعظ الحکما و الأشعار و الحکایات و النوادر و الموشحات و المخمسات و غیرها من کتب شتی ...». نام مؤلف در متن کتاب (برگ ۵۸ نسخه حاضر) چنین آمده است: «قال العبد الفقیر الی الله تعالی محمد بن عبدالقاهر بن الشهرزوی (کذا) الموصلی، و مما نظمته علی لسان غیری و کتب بها الی من تعمد الهجآء بغیر معرفة و لا اجتماع و توخیت ان یکون الخطاب بأسماء سور من القرآن المجید ...». مؤلف کلمات بسیاری از امام علی (ع)، در این مجموعه نقل کرده و احادیثی از امام باقر (ع) و امام صادق (ع) آورده است. اولین خطبه نقل شده در این مجموعه، خطبه مونقه منسوب به امام علی (ع) است و در فصلی از کتاب (برگ‌های ۲۲۴ و ۲۲۵) امامیه را چنین توصیف می‌کند: «فصل من شرایط دین الامامیة الیقین و الاخلاص و التوکل و الرضا و التسلیم. و الورع و الاجتهاد و الزهد و العبادة و الصدق و الوفا و اداء الامانة الی البر و الفاجر و البر بالوالدین و استعمال المروة و الصبر و الشجاعة و اجتناب المحارم ... و استعمال جمیع مکارم الأخلاق و الأفعال فی الدین و الدنیا باجتناب مذامها فی الجملة و التفصیل و اجتناب الغضب و السخط ... و الاحتیال علی الناس، هذا ما اتفق املائه علی العجلة فی وصف دین الامامیة». در جایی از کتاب [برگ ۲۲۲] از امام صادق (ع) روایت ذیل را آورده است: «عن عمرو بن جمیع قال قال جعفر بن محمد الصادق (ع) من خرج الدنیا علی غیر ولایتنا أهل البیت حشره الله یوم القیامة یهودیاً و ان صام و ان صلی و ان زکا و ان حج و لو أن رجلاً تقطع تحت عبادة الله عزوجل ما قبل الله عزوجل ذلک منه الا بولایتنا أهل البیت». خطبه آغاز کتاب نیز نشانگر حب مؤلف به اهل بیت عصمت و طهارت (ع) است. مرحوم استاد سید عبدالعزیز طباطبایی، تشیع مؤلف را در این کتاب ظاهر و آشکار دانسته است.

[الدرر الکامنة ۱۴/۴؛ معجم المؤلفین ۱۸۴/۱۰؛ معجم أعلام الشیعه ص ۳۹۲-۳۹۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۲عکسی
آغاز: الحمدلله ولی المحامد و مولی المراشد و صلواته علی أفضل منذر و شاهد و أکرم عالم و عابد سیدنا محمد رسوله القاید الی المقاصد و السابق الی أسعد الموارد و علی الأیمة من ذریتة معادن الحکم و الفواید الحجج علی کل مقر و جاحد؛ **انجام:** مالی الیک شفیع ×× سوی اعترافی بذنبی / و لیس حسبی الا ×× بأن عفوک حسبی
نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیا در استانبول ترکیه؛ خط: نسخ خوانا و معرب، کا: محمد بن علی بن سلیمان بن یوسف بن ریحانی موصلی، تا: نیمه جمادی الاول ۷۹۰ق، جا: قاهره؛ مصحح؛ در صفحه اول نسخه یادداشتی فارسی است: «جنگ عربی، نبشتم من این را به خط غریب ×× که نصر من الله و فتح قریب»؛ وقف نامه نسخه از سلطان غازی محمود خان به خط احمد شیخ زاده مفتش اوقاف حرمین شریفین؛ تملک: حکیم تقی الدین موصلی در ۷۹۰ ق؛ ۵۹۶ص، ۱۵سطر [عکسی ف: ۳ - ۵۴۰]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی و عربی

jong

رویانی لاهیجی، عبدالقادر بن حسن، ۸۴۴ - ۹۲۵ قمری
royānī lāhījī, ʻabd-ol-qāder ebn-e hasan (1441 - 1519)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۷۲
آغاز: بسمله و به نستعین الحمدالله رب العالمین و الصلوه علی النبی؛ **انجام:** الکلام بمعنی التکلم القدیم قوله و معنی کونه
خط: مختلف، کا: ایروانی، علی بن قربان، تا: ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

هلالی جغتایی، بدر الدین، - ۹۳۵ ؟ قمری
helālī joqatāyī, badr-od-dīn (- 1529)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۷۷

آغاز: یثرب از تربتت عبیرآمیز؛ **انجام:** تا به گرد سر او گردم و پروانه شوم

اشعار؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / شعر، ادبیات / فارسی

jong

اهلی شیرازی، محمد بن یوسف، ۸۵۸ - ۹۴۲ قمری
ahlī šīrāzī, mohammad ebn-e yūsof (1454 - 1536)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۲۷

آغاز: ای آرزوی دیده دلم در هوای تست؛ **انجام:** مجنون تو هیچ عاقلی نیست که نیست؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی [الفبائی ف: - ۱۷۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

حسینی شیرازی، ابوالمفاخر بن فضل الله، ۹۸۸ ق
hoseynī šīrāzī , abol-mafāxer-e bn-e fazl-ul lāh

استاد باستانی راد در آغاز مجموعه حاضر شرح مفصلی درباره مطالب کتاب در چند فصل تنظیم کرده که با برخی تغییرات در اینجا متذکر می‌شویم:

فصل اول: فهرست نامه‌های تاریخی پادشاهان: ۱. فرمان و رقم لله گی و صاحب اختیاری اورمیش خان که شاه طهماسب به سال ۹۲۷ق داده؛ ۲. فرمان و رقم نواب اشرف به امیرخان ترکمان درباره قتل و قلع و قمع سادات انجدان و سفارش ترکمان‌ها؛ ۳. نامه شاه طهماسب به پادشاه هند در تعزیت و ارسال هدایا به وسیله سید بیگ ابن امیر معصوم؛ ۴. نامه دیگر به پادشاه هند و سفارش امراء دکن به وسیله قاسم بیگ و سپهسالار مازندران؛ ۵. نامه همو در جواب سلطان سلیم که توسط کلالی چاوش فرستاده راجع به شاه زاده بایزید و تسلیم او؛ ۶. نامه همایون پادشاه هند به برادر خود کامران؛ ۷. نامه جلال الدین اکبر پادشاه هند به حکیم همام؛ ۸. نامه پادشاه هند در جواب شاه طهماسب که به‌وسیله آقا محمد مستوفی غلامان ارسال شده و اظهار مسرت از فتوحات پادشاه ایران؛ ۹. نامه معضل پادشاه هند که به وسیله ضیاء الملک فرستاده و شرح اتفاقات زیادی که در هر دو مملکت واقع شده؛ ۱۰. نامه خواجه سعدالدین افندی صدر اعظم عثمانی به شاه عباس و شفاعت از خان احمد گیلانی؛ ۱۱. فرمان و سفارش دوست محمد خواننده؛ ۱۲. نامه جوابیه جهانگیر پادشاه هند به نامه‌ای که در باب مطالبه قندهار به وسیله زینل بیگ فرستاده شده بود و عذرخواهی از توقیف سفیر؛ ۱۳. فرمان و دستور پرداخت قروض میرزا ابراهیم همدانی که شاه عباس در کاشان و اثناء سفر خراسان صادر کرده؛ ۱۴. فرمان مجدد که به خط صدراعظم صادر شده و آقا خضرا وزیر کاشان مأمور گردیده که قرض میرزا ابراهیم را پرداخته و املاک او را سرپرستی و منظم کند؛ ۱۵. نامه امیر تیمور به والی مصر.

فصل دوم: نامه‌ها و مکاتبات علما و شعرا و بزرگان علم و ادب: ۱. نامه ملامظفر حسین کاشی به ملا حسنعلی شوشتری در باب اخراج او از مدرسه؛ ۲. نامه قاضی میرحسین میبدی متخلص به منطقی به مولانا جامی؛ ۳. نامه امیرعلی شیرنوایی به جامی؛ ۴. نامه شمس طبسی به خواجه نظام الملک در طلب قرض؛ ۵. نامه خاقانی شیروانی به یکی از اصحاب خود؛ ۶. نامه قاضی زاده کرهرودی به میر عبدالغنی تفرشی متخلص به غنی؛ ۷. نامه ابوالفضل مبارک به حاکم کلکنده؛ ۸. نامه همو به شیخ ابوالخیر برادر خود؛ ۹. نامه همو به شیخ فیضی؛ ۱۰. نامه جامی به سلطان حسین میرزا در طلب گوشت؛ ۱۱. نامه غزالی در جواب خواجه نظام الملک؛ ۱۲. نامه منظوم انوری به قاضی حمیدالدین بلخی صاحب مقامات و جواب قاضی؛ ۱۳. نامه محیی الدین عربی به امام فخررازی؛ ۱۴. نامه سنائی به بهرامشاه غزنوی؛ ۱۵. نامه منظوم و هزل امیر رستم میرزا به جهانگیر پادشاه هند برادر خود؛ ۱۶. نامه و وصیت صاحب دیوان؛ ۱۷. نامه منظوم میرزا طالب خان به امام قلی خان؛ ۱۸. مکتوب امام عسکری (ع) به ابن بابویه؛ ۱۹. نامه‌ای از زبان کیکاوس به رستم؛ ۲۰. نامه افلاطون به حضرت عیسی (ع)؛ ۲۱. نامه حکیم شفائی به صدر؛ ۲۲. نامه فصیحی هروی به یکی از دوستان؛ ۲۳. نامه میرداماد به ملا عبدالله؛ ۲۴. نامه جلال دوانی به قاضی میرحسین یزدی صاحب شرح دیوان؛ ۲۵. شرح نتیجه‌بندی و مالیات سه برادر (سید خلیل الله و فضل الله و مرشد) و رقبات بقعه اشتریه و النجان که در رمضان ۱۰۸۰ق قرار داده و نوشته شده؛ ۲۶. نامه درباره درآمد ملاظهوری که به شیخ فیضی نوشته به نثر و نظم؛ ۲۷. نامه منظوم میرزا فصیحی خطاب به میر ابوالحسن به قافیه با و جواب او به همین قافیه؛ ۲۸. نامه همایون پادشاه هند به برادر خود کامران میرزا که یاغی گری نموده و در قلعه مستحصن شده بود؛ ۲۹. اجازه میرفخرالدین سماکی به استاد نواب سید الحکماء که بر پشت کتاب شفا نوشته.

فصل سوم: شرح حال شعر او پادشاهان و بزرگان که مؤلف از نوشته خود آنان یا از روی کتب و مآخذ دیگر نقل و نگاشته است: ۱. شرح حال ولی دشت بیاضی از انشاء خود شاعر؛ ۲. شرح حال محمد طاهر بن حسن الخادم البسطامی از انشاء خود شاعر؛ ۳. شرح حال همایون پادشاه هند و کورکردن برادر خود کامران میرزا و فوت اول در اثناء سفر حجاز به سال ۹۶۴ق؛ ۴. شرح حال جلال الدین اکبر از انشاء ابوالفضل مبارک؛ ۵. شرح

حال حسین بن محمد بزرگ امید اسمعیلی؛ ۶. شرح حال میرزا شاهرخ؛ ۷. شرح حال برلاس پسر قاچول مغول؛ ۸. شرح حال سید محمدنوربخش؛ ۹. شرح حال مفصل غیاث الدین منصور از فرزندش میر صدرالدین محمد؛ ۱۰. شرح حال نظامی عروضی و امیر معزی؛ ۱۱. شرح حال شرفخان قزوینی که درازجان تبریز با حضور چند تن از دوستان نوشته؛ ۱۲. شرح چگونگی فوت همایون پادشاه هند و چند ماده تاریخ؛ ۱۳. شرح حال سلاطین صفویه تا زمان کاتب و راجع به وساطت شیخ بهایی از قتل ولی بیگ که محکوم به قتل بوده و پذیرفته شدن آن؛ ۱۴. شرح حال ابن سینا و کشته شدن او در حبس مجدالدوله؛ ۱۵. شرح حال برامکه و دارائی آنان که موجب حسد هارون و کشته شدن آنان شد؛ ۱۶. شرح حال چند نفر از عرفا نظیر: سری سقطی، سمنون محب، شقیق بلخی، بایزید، رویم، عبدالله مبارک، ابوالحسین نوری، داود طائی و غیره؛ ۱۷. شرح حال بهمن یار بن مرزبان؛ ۱۸. شرح حال معن زائده از علم الهدی مرتضی؛ ۱۹. شرح حال ابن عمید و صاحب بن عباد؛ ۲۰. شرح حال غازان و تعریف مقبره و تزئینات در سلطانیه؛ ۲۱. شرح حال خسرو پرویز؛ ۲۲. شرح حال شیخ فیضی از امیر محمد دارالسلامی نیشابوری و بدون نقطه؛ ۲۳. شرح حال خود میر ابوالمفاخر مؤلف کتاب و تاریخ تولد و زایچه و ازدواج؛ ۲۴. شرح حال خواجه نظام الملک و تفصیل قتل او؛ ۲۵.شرح حال امیر تیمورگورکان؛ ۲۶. شرح حال انوشیروان و نصب هرمز؛ ۲۷. شرح حال بوزنجرخان جد نهم چنگیز؛ ۲۸. شرح حال خلفای بنی امیه؛ ۲۹. شرح حال اصمعی از مرزبانی (ص؟)؛ ۳۰. شرح حال همایون و بابر.

فصل چهارم: منشآت علما و شعرا: ۱. منشأت ابوالفضل مبارک در شرح و چگونگی پذیرایی از سفیر ایران و مطالب ادبی و تاریخی؛ ۲. منشئات و مناجات ابوعلی سینا؛ ۳. دیباچه شیخ فیضی بر اخلاق جلالی؛ ۴. دیباچه دیوان شیخ فیضی از ابوالفضل مبارک؛ ۵. انشاء طیب آمیز یا به اصطلاح آن روزگار چار اندر چار؛ ۶. تعیین نوروز جهت جلوس اکبر از انشاء مبارک؛ ۷. منشئاتی از شیخنا البهائی در مطالب تاریخی و علمی و مصنوعات متعدد؛ ۸. دیباچه دیوان انوری و شرح اشعار از میرزا ابوالحسن فراهانی؛ ۹. منشئات ظهوری در تعریف شیخ فیضی و انشاء ادیبانه دیگر؛ ۱۰. منشئات جامی؛ ۱۱. انشاء ابوالفضل مبارک در شرح سال ۴۱ سلطنت اکبر و منشئات دیگر؛ ۱۲. راجع به برمکیان و اخلاص آنان به ائمه و خصوصاً یحیی به حضرت موسی کاظم (ع)؛ ۱۳. منشئات جلال دوانی؛ ۱۴. تعریف حالات مختلف نظیر: مزاح، ضحک، وفا، اختیار مجلس الشرب، مشاهیر المغنین، ایثار الشرب باللیل، انواع اطعمه، طبیب حاذق و غیره؛ ۱۵. تعریف تصوف و متصوفه؛ ۱۶. در تعریف دانش.

فصل پنجم: مطالب و اشعاری که به خط خود شعرا و فضلا نگاشته شده: ۱. صاحب و کاتب مجموعه میر ابوالمفاخر حسینی که در صفحات عدیده نظم و نثر از طبع خود را آورده است؛ ۲. رفعت تبریزی؛ ۳. منصف تهرانی؛ ۴. محمد جعفر بن میر میران.

فصل ششم: اسامی شعرائی که نام و اثرشان فقط در این مجموعه آمده و در تذکره‌ها و منابع دیگر دیده نشده است: ۱. آقا ملکی تویسرکانی؛ ۲. قطبا محمر؛ ۳. میر ابوالبقا متخلص به بقاع برادر صاحب مجموعه؛ ۴. ملاعلی دوست اصفهانی؛ ۵. شرف خان قزوینی؛ ۶. میر قطب الدین حیدر؛ ۷. قاضی میرک خان کرائی؛ ۸. مسیب خان تکلو؛ ۹. مصطفی خان ولد مسیب خان؛ ۱۰. عزیز کوکه؛ ۱۱. قاضی ریی (رازی) قاضی محمد؛ ۱۲. میر عبدالحی؛ ۱۳. قاسم کاتبی (کاهی)؛ ۱۴. خواجه سعدالدین افندی؛ ۱۵. قاضی شاه قوام الدین حسین متخلص به داعی (معاصر مؤلف)؛ ۱۶. آخوندی مولانا شکوهی؛ ۱۷.حق ویردی.

فصل هفتم: منتخباتی که میر ابوالمفاخر در موضوعات علمی و مطالب فلسفی از کتب عدیده گرد آورده: ۱. اشعار خاقانی درباره حسن صباح و اسماعیلیان؛ ۲. مدایح و تعریفی که شعرا از فردوسی نموده‌اند؛ ۳. اسامی مورخین ایرانی از قرن ۴–۸ هجری که ۲۱ نفر هستند؛ ۴. اسامی مورخین معروف عرب که شش نفر هستند؛ ۵. تفسیر آیه‌ای که شخصاً از میرداماد که استاد مؤلف بوده شنیده؛ ۶. تعریف اسب و احوال ذوالقرنین از کشاف زمخشری؛ ۷. از واردات میرداماد که در سال ۱۰۱۱ق در قم کاتب از میر شنیده و در هیچ جا ضبط نشده است؛ ۸ از شرح اشارات خواجه نصیر طوسی؛ ۹. کلام فضل بن ربیع الی صاحب بن عباد؛ ۱۰. نقش سکه حجاج و مطالبی راجع به ضرب سکه؛ ۱۱. از عبدالله بن المقفع در خصلت پادشاهان ایران؛ ۱۲. در منافع افیون و تعریف حالات افیون؛ ۱۳. راجع به خواب دیدن از امام فخر رازی؛ ۱۴. علم خواص: مهره مار، مشک، عنبر، پشم، بلسان؛ ۱۵. علم الفراسة از امام فخر رازی؛ ۱۶. قلع آثار؛ ۱۷. بدیع متکلم و عین القضاة و پیشگویی او در کشته شدن خود ضمن دو رباعی؛ ۱۸. از سرالعالمین غزالی؛ ۱۹. مکالمه زمخشری و عمر نسفی در مکه مکرمه؛ ۲۰. از تنزیه الانبیاء سید مرتضی؛ ۲۱. اسامی گنج‌های معروف پادشاهان؛ ۲۲. قصیده فتوحی و ملکشاه؛ ۲۳. راجع به مغلطه حماریه؛ ۲۴. راجع به متعه و نقل آراء مخالف و موافق؛ ۲۵. نقل کلام اومیرس شاعر یونانی و فیثاغورث؛ ۲۶. مدح فضل بن یحیی؛ ۲۷. مرثیه فوت سید مرتضی؛ ۲۸. مکالمه خطاف نر با ماده از فتوحات؛ ۲۹. مکالمه خلیل بن احمد و عبدالله بن المقفع؛ ۳۰. علاج خوف مرگ از ابن مسکویه؛ ۳۱. عقیده براهمه در باب عمر دنیا از شیخ فیضی؛ ۳۲. مطالبی از زیج جدید ملا جمشید کاشانی؛ ۳۳. از کتاب مغیث الحق فی اختیار مذهب الحق راجع به مذهب ابی حنیفه و آداب او از امام الحرمین عبدالملک جوینی؛ ۳۴. مکالمه عمرو بن عبید با معاویه؛ ۳۵. مکالمه مکتفی وصولی؛ ۳۶. تعریف هدیه و نقل هدایای تاریخی: هدیه ابوعباده به مأمون عباسی در روز جشن مهرگان؛ ۳۷. مکالمه ابوالعینا و متوکل عباسی؛ ۳۸. لطیفه

عبقری و حجاج؛ ۳۹. احوال المعمرین؛ ۴۰. مرثیه حمزه و خدیجه؛ ۴۱. حکایات و اقوالی در خباثت اعراب؛ ۴۲. قصیده اصحاب ادیان از استاد ابومنصور بغدادی؛ ۴۳. انتخاب انیس العشاق رامی تبریزی؛ ۴۴. انتخاب فوائد النصوریه غیاث الدین منصور شیرازی؛ ۴۵. انتخاب مرآة الحقایق غیاث الدین منصور شیرازی؛ ۴۶. رساله منظوم شاه فضل نعیمی در پیش بینی حوادث سال ۸۰۰ق تا قرن ۱۰ و ردی از مؤلف بر آن.

فصل هشتم: آثار شعرایی که نامشان در مجموعه آمده: ابوتراب بیگ، میرزا ابوالحسن فراهانی، میر ابوالمفاخر، میر محمد باقر داماد متخلص به اشراق، اقدسی، امیدی تهرانی، امتی تربتی، انیسی شاملو، اهلی شیرازی، میرزا ابوالقاسم استرآبادی، آقاباق خواجکی نهاوندی، بقائی میرابوالبقا برادر مؤلف، جاهی ابراهیم میرزا صفوی، حاتم کاشی، حالتی قاسم بیگ، حزنی، حسن خان شاملو، حیرتی، رستم میرزا، حکیم رشدی، رفعتی تبریزی، سحابی استرآبادی، سنجر کاشی، ملاشانی، شرفخان قزوینی، شعیب جوشقانی، حکیم شفائی اصفهانی، ملاشکیبی اصفهانی، شکیب خان، ملا صحبتی، صادقی بیگ نقاش، صوفی، ضمیری، طالب خان اعتماد الدوله، طالب آملی، ظهوری ترشیزی، عرفی شیرازی، عزتی میرزا جان، ملاعلی دوست اصفهانی، غضنفر کلجاری، غنی تفرشی، غیاثا شیرازی، فارغ چلبی بیگ، میرزا فصیحی، فهمی، بابا فغانی، فیضی دکنی، قاسم گنابادی، قاضی ربی، قید و خان پادشاه ختا، میرزا کفی، ملا کمالی، لسانی، محتشم کاشانی، محوی استرآبادی، پیرمحمد، میر محمد مؤمن، مسیح کاشی حکیم رکنا، مسیب خان تکلو، مظفر حسین کاشی، مکتبی شیرازی، ملك قمی، منصف تهرانی، آقا مؤمن بروجردی، مشرقی، مؤمن حسین یزدی، منطقی، قطبا محمدا، نادم گیلانی، ناظم هروی، نصیرا همدانی، نعیمی شاه فضل، نقی شیخ علی نقی کمره ای، نوعی خبوشانی، قاضی نور اصفهانی، میرزا نظام شیرازی، واهب میرزا حسن، والد ملا شکوهی، وحشی بافقی، ولی دشت بیاضی، یحیی گیلانی.

فصل نهم: در ذکر رساله‌های مستقل این مجموعه: ۱. عروض؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۲. تکمیل الصناعة؛ حسینی، عطاءالله بن محمود؛ ۳.حدائق الحقایق؛ رامی، حسن بن محمد؛ ۴. خواص اسماء الله الحسنی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۳۶

خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: ایام نوروز ۱۰۳۱ق؛ در ۷گ آغازین شرح مفصلی درباره جنگ حاضر به خط باستانی راد آمده که در معرفی جنگ حاضر از آن بهره برده‌ایم، خطوط چلیپا و راسته؛ جلد:تیماج سبز، ۲۴۸ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲۸ – ۸۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

بیرجندی، عبداللطیف بن علی، ق ۱۰ قمری

bīrjandī, ʻabd-ol-latīf ebn-e ʻalī (- 16c)

بیشتر آن باید شعرهای محمد بن حسام خوسفی باشد، گویا گردآوری عبداللطیف بن علی واعظ لطیفی بیرجندی که در ماه ربیع الاول ۹۲۵ دو قصیده انوار القلوب خود را به انجام رسانده و در میانه این جنگ گذارده شده است باید کمینه سیزده باب در آن باشد، تذکره و جنگ‌مانندی است: ۱. مناجات و توحید است و در آن ترجیع‌بند هم هست و شعرها از حسن حسینی، ابن‌عماد، عبداللطیف (تخمیس شعر امیر قاسم) و ابن حسام علی، آذری، سعدی، اوحدی، عطار، جامی، نجم الدین محمود عراقی، محمد مغربی، مولوی است؛ ۲. نعت النبی [و الائمة]، شعرها از محمد بن حسام، اوحدی، کاتبی، غیاثی، عماد، عبدعلی، آذری، خواجو، شمس الدین تبریزی، شیخ نعمت، سلیمی، حسان، طیب، مولوی، صابر، غباری، امیرسید علی، واعظ قاینی، با قصیده سرور العین فی جواب نزهة الابصار فی معرفة البحور و الاشعار و صنایعها و بدایعها فی نعت سیدالمرسلین محمد (گویا از مولوی)، نظامی، حافظ، آتشی، محمد بن حسام، حسن سلیمی، میرحاج، مولانا علی قدس سره (فارسی) و حسن کاشی، مفاخر رازی، لطف الله نیشابوری (در ۷۸۶) و قاضی شهاب الدین کرمانی، امیرسید علی واعظ قاینی، غیاث، با جامع التفریق لف و نشر از مرتضایی، شتر حجره کاتبی، خواجو، غباری، بیانی، عبدعلی و جاوری (بحر طویل هر دو) و خسرو دهلوی، غواصی، عطار، بحرالابرار دهلوی، سلمان، فدایی، حسین واعظ سبزواری، طوسی، غیاث، مولانا نیشابوری، صدقی، علی سبزواری، با قصیده انوار القلوب که دو تا و هر دو از روی یکدیگر پیدا می‌شود از (نویسنده نسخه) عبداللطیف بن علی لطیفی واعظ بیرجندی و اربعین حدیث از همو در منقبت علی(ع) به نظم فارسی، چند ولایت نامه ابن حسام، قصیده جامع الولایة کمال بن غیاث؛ ۴. مناقب فاطمه (ع)؛ ۵. مناقب آل عبا؛ ۶. مناقب امام حسن؛ ۷. مناقب امام حسین: شعرها از کاتبی، محمد بن حسام، افچنکی، عزیزی؛ ۸. مناقب زین العابدین: شعرها از ابن حسام؛ ۹. مناقب رضا (ع): شعرها از آذری، ابن حسام، بینایی، سلیمی؛ ۱۰. مناقب امام مهدی؛ ۱۱. مناقب و نسب نامه دوازده امام و چهارده معصوم: از خواجو، آذری، ابن حسام با نسب نامه به نثر فارسی؛ ۱۲. موعظه و تنبیهات: شعرها از ابن حسام، سلطان ولد، اختیارات امیر سید علی همدانی از اشعار عطار، مولوی، انتخاب از خاورنامه ابن حسام، سنائی، سعدی، پند نامه عطار، نعمة الله ولی، انصاری، شیخ نزاری، با نثر اللئالی علی (ع) ترجمه منظوم ابن حسام خوسفی، هر کلمه‌ای در یک مقدمه و خاتمه منظوم، سیصد کلمه علی (ع) به نظم ترجمه شده است، با جامع الفواید یوسفی، با علاج الامراض یوسف بن محمد بن یوسف طبیب یوسفی به نثر فارسی و قصیده انوار الحکمه و نسخه تدبیر سفر با

غزلهای: وحید، سلطان حسین میرزا، بابر میرزا، تخمیس غزل: بنائی از نثاری، لطیفی از جامی، لطیفی از بنائی، خواجو از عبیدی، حافظ از ندیمی، امیر خسرو از بیاضی، حافظ از کرمانی و کازر و عزیزی، جامی از محمود، عصمت از فارغی، حافظ از شاه اسماعیل، جامی از فانی، کاتبی از احمد زرگر بیرجندی، آذری از فصیحی، مخمس نسیمی، گزیده‌ای از دیوان حافظ، با مأکول و مشروب یوسفی به نظم و نسخه تدبیر سفر به نثر فارسی؛ ۱۳. بیان غزلیات، شعرها از: خسرو، جامی، نثاری، جامی، کاتبی، آذری، ابن حسام، قاسم انوار، شیخ محیی، شیخ احمد جام ، عطار، مغربی، عبدالمجید، شاهی، عصمت، حکیمی، حفیظی، شاهی، بنائی، اوحدی، عماد، وحشی، سلمان، عراقی، خواجو، ثنائی، عطار، احمد جام، سعدی، شعرهای شوریده مداح، ناطقی، شیرازی، فردوسی، کمال فارسی، قانونی، عطایی، اشرف، وحیدی، سجاد، داعی، راجی، سوزنی، حمزه کوچک، نثاری، مؤمن هم در آن هست چنانکه در فهرست نونویس ص ع آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛کاغذ:سفید سمرقندی، جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۷۲گ، ۲۵سطر (۱۵×۲۳)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [سنا: ف: ۱ - ۳۱۴]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی و عربی

jong

خادم، محمد شریف، ق ۱۰ قمری

xādem, mohammad šarīf (- 16c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۶۱۴

آغاز: بسمله، فصل در لعنت بمعنی بریدن و جداکردن؛ **انجام:** بسمله، اللهم در اصل یا الله بوده حذف کردیم.

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شرف الدین، محمد بن علی، ق ۱۰ قمری

šaraf-od-dīn, mohammad ebn-e ʻalī (- 16c)

جنگی شامل: سخنی از قول امام صادق (ع) درباره مسخ‌شدگان، مطالبی از قول امیرالمؤمنین علی علیه السلام درباره موافقت قیامت، مولا علی می‌گوید: رسول خدا زبانش را در دهان من فرو برد و در قلب من گشایشی پدید آورد، مطالبی از قول علی علیه السلام در پاسخ شخصی که پرسیده: «هل عرفت الله بمحمد ام عرفت محمداً بالله»، مباحثی درباره علم کلام و فلسفه و مذهب التعلیم، دو قول از غزالی و صدرالدین قونوی، کلامی از ابن سبعین مغربی، قول قونوی در مورد تفسیر سوره فاتحة الکتاب و سؤالات شیطان از خدا، به نقل منازل السائرین.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۱۷

خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۳۱۶-۳۲۵)، ۱۷ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۴۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

ملتانی، جلال، ق ۱۰ قمری

moltānī , jalāl (- 16c)

مطالب پراکنده‌ای است با این عناوین: نسب امیر اصیل الدین عبدالله، نسب سادات موسوی در مشهد الرضا علیه السلام و نیز نسب سادات رضوی در مشهد، نسب امیر صدرالدین یوسف بن عبدالاول، نسب فخرالدین رازی، نسب امیر عبدالقادر بن ابی طالب، نسب علی بن شهاب الدین همدانی، نسب قاسم انوار و سند خرقه وی، نسب سید نعمة الله بن عبدالله، نسب امیر تقی الدین کرمانی معروف به میر کرمانی، نسب سادات جنابذ، نسب امیر عطاءالله نیشابوری مدرس مشهور به مشهدی، نسب حسن عاصی استرآبادی، حاشیه رضی الدین عبدالغفور بر حکایتی عرفانی که به درخواست علی بن حسین واعظ بر حاشیه نفحات نگاشته است، دعای استخاره، فهرست تألیفات علی بن حسام الدین متقی هندی به نقل از وی، رساله مختصری در فوائد چوب چینی به فارسی، دعائی در نگاهداری زبان از شرک از روی خط حافظ الدین بخاری، اشعاری عربی از ابو فراس، رساله نتائج الامور و الغایات لتنشیط الطالب فی تحصیل النهایات از علی بن حسام الدین متقی هندی، شرح حدیث ابی رزین عقیلی: «این کان ربنا»، اجازه‌ای جهت معین الدین محمد بن حسن بن محمد تونی بدون نام مجیز و تاریخ اجازه، نقل رؤیایی از ابوجعفر محمد بن عبدالله سلمی حلیمی نگاشته شده جهت سید مرتضی بن شریف شریفی به خط محمود بن ... بن محمود، اجازه‌ای جهت فصیح الدین محمد بن نظام الدین عبدالکریم ظهیری بسطامی به سال ۸۷۱ در هرات بدون نام مجیز، تاریخ وفات اسماعیل ثالث به سال ۹۴۲ در مکه، روایتی به نقل از تمهید ابوشکور سالمی، فهرست مشایخ صوفیه به ترتیب حروف الفباء، رساله عینیه احمد غزالی، شرح حال برخی از عرفاء و صوفیه ظاهراً به نقل از نفحات الانس جامی، اجازه کمال الدین فتح الله بن هبة الله مشهور به شاهمیر فارسی مکی سلامی شاهی به غیاث الدین محمد و دو فرزندش در ۱۶ محرم ۹۵۷، معتقد شیخ الاسلام در کتاب مفاتیح النجاة که جهت نجم الدین ابوبکر نگاشته، نسب عبدالاول بن برهان الدین علی بن ابی بکر بن شیخ الاسلام صاحب الهدایه که به پنج واسطه با شش واسطه به

خواجه محمد نامی می‌رسد، نسب نامه برخی از علمای شافعی، شرح حال میر سید شریف به نقل از کمال الدین عبدالرزاق مؤرخ، ترجمه نورالدین محمد بن ولی الله جلال حسینی شافعی مکرانی، بیان برخی از رموز، یک رباعی از اوحد الدین کرمانی و سعدی، حاشیه ای بر شرح خطبه تلخیص، بیان سلسله ذهبیه نور بخشیه به نقل از گلشن راز، تاریخ وفات برخی از سلاطین و خلفا و روات و عرفا و علما و چندین یادداشت متفرقه دیگر.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۱۷

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲ محرم ۹۷۳ق، جا آگره (پایان رساله عینیه)، چهارشنبه ۷ محرم ۹۷۳ در دارالخلافة آگره (پایان حاشیه بر شرح خطبه تلخیص)؛ مصحح؛ وقف‌نامه کتاب از مرتضی قلی خانان با مهر «مهر وقف مرتضی قلی خانان» (دایره)؛ مهر: «عبده جلال الدین بن عماد الدین الشریفی بخشی» (دایره)، «عبده جلال الدین بن عماد الدین الشریفی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳ - ۶۰۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

Jong

حسینی کاشانی، محمد بن علی، - ۱۰۲۴ قمری

hoseynī kāšānī, mohammad ebn-e ʻalī (- 1615)

دارای منشئات و نامه‌هایی از مؤلف و دیگران و همچنین فواید متفرقه تاریخی و جز آن و منتخباتی از شعر فارسی بعضی از شاعران قدیم و متأخر، و نگارنده در چند مورد نام خود و تذکره‌اش «خلاصة الاشعار» را یاد می‌کند. نام شاعران این جنگ: اوحدی مراغه‌ای، حکیم سنائی، میر علی، فردوسی، حزنی، شاه نعمت الله ولی، صابر، سید حسن غزنوی، جوهری زرگربخارائی، دقیقی، ناصر خسرو، مقبل کرمانی، خاقانی، انوری، اسدی، نفیسی، عنصری، طالب آملی، حیرتی، سعدی شیرازی، نواب میر معصوم بکری، مؤمن حسین، کمال اسماعیل، عرفی شیرازی، ابوالعلاء گنجه‌ای، مغیث الدین بخارائی، خواجه مجد الدین شوشتری، عمادالدین لر، امیر الدین خطاط، شاه کبود جامه، مغربی، رکن الدین مسعود کاشی، قاضی حسین خوانساری، محمد مرشدی، سحابی، حکیم شاهی، نجومی، قمری مازندرانی، حکیم رکنا، عبید زاکانی، میرزا طاهر واقعه نویس، حکیم عین الملک، ابوسعید ابوالخیر، ملا ملک قمی، حکیم سوزنی، واهب اصفهانی، بابا طاهر عریان، عمقمق، اقدسی، میر شجاع الدین محمود، فخر الدین خالد، ملای رومی، داعی ولد ضمیری، میر حسن، حکیم لؤلؤی، قوامی، نظامی، عسجدی، غضایری، مجنون عامری، سراجی شکرشکن، رضی الدین خشاب، ابوالحسن منجیک، سید محمد نجفی، شهاب الدین مؤید، تیتا آقا ملک، خضری قزوینی، کامی سبزواری، مجدالدین همگر، نظیری نیشابوری، میر غروری، زلالی خوانساری، آگهی یزدی، هاشمی بخاری، ضعیفی یزدی، محمد بن حسام، ولی دشتبیاضی، کافی الدوله ظفر، شاه علی، عبدی بیک، حشمتی گیلانی، شیخ ابوالفیض، محمد صوفی، میرزا ابوتراب، عماد اکرم، قائم مقام، رشیدی، جامی، مرشد بروجردی، أفضل الدین کاشانی، جلال الدین عتیقی، حمید الدین روحی، سیف الدین مرغینانی، رامی، ناصر الدین، نجم الدین کزی، رکن الدین هروی، حکیم قطران، علی فتحی، عبدالقادر نائینی، محمد ترک صالحی، ابوالفضل بیهقی. در این جنگ یادداشت‌هایی نیز به‌خط اینان دیده می‌شود: جمال الدین عبدالله حسینی جرجانی، سروری.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۶۶

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ سطور راسته و چلیپا؛ جلد: تیماج سبز، ۱۴۱گ، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۳ - ۲۹۹]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

جنگ شعر عربی و فارسی از شیخ بهائی و بخط خود او. بدین‌گونه: من خط العلامة الحلی، للرضی رضی الله عنه، ابوالبرکات، الصفی الحلی، لکاتبها صاحب الکتاب، مما انشده والدی طاب ثراه، لابن حجاج، القاضی یحیی بن صاعد، محمد بن هانی، من کلام بعض ملوک الهند، العلوی صاحب الزیج، ابوعیسی بن متوکل، مولانا محتشم، المجنون، ابومسلم الخراسانی (عربی) جامی، ابن الرومی، ابن ملیک، لابیوردی، ابن ابی حجلة، عمر بن ابی ربیعة، لاخفش، صاحب بن عباد، نجم الدین بن صابر، ابن تمیم، خیام، سید محمد جامه باف، ابن نباتة المصری، صلاح الصفدی، محمد بن امیة الکاتب، الصولی، المسعودی، البصروی، ابن التولید.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۹۴/۳

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۳۶ص، سطور راسته و چلیپا [ف: ۱۲ - ۲۹۴]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری

mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)

گویا از سید داماد و دعاها و خواص به فارسی و عربی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۳۶-ف

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بغلی [فیلمها ف: ۲ – ۱۷۴]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

حسن خان شاملو، – ۱۰۵۲ قمری

hasan xān-e šāmlū (- 1643)

گردآورده حسن شاملو (الذریعه ۲۴۳/۹) با شعرهای خود او با عنوان «لمحرره حسن شاملو»؛ شعرهای فارسی: اصفهانی، نوعی (سوز و گداز)، حافظ، انوری، مشتاق، ظهیری (هفت بند)، نعمتخان عالی، مشتاق، سعدی، جامی، شیدا، محتشم، شیخ بهائی، محمد قلی سلیم، سلمان ساوجی، سراج قمری، بابا طاهر، خاقانی، مومن (قصیده بی‌نقطه)، طرزی افشار، عطار، عرفی، حزین، سحابی، طالب کلیم، خیام، کمال اسماعیل، محمد سعید اشرف، گلستانی، آبروی یزدی، ابو سعید ابوالخیر، عاملای بلخی، میر یحیی کاشی؛ در ص ۲۰ فردی است درباره تاریخ کشته شدن آقا محمد جان در شیشه، در ص ۴۴ چند بیتی است از کتاب نگارستان در ص ۴۴–۶۰ مثنوی ترکی نوایی است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۰۴

آغاز: فرد از نوایی : ای بسا زنگی که گیلدی تیره ذات ××کیم آنکا خلق ایچره کافور اولدی آت؛ **انجام:** صدق آرا حالینکی تغییر ایتما دینک×× یا دلیق بابی داتقسیر ایتما دینک

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر: ابوطالب؛ کاغذ: فرنگی سبز، جلد: تیماج سرخ، ۳۱گ، سطور چلیپا (۷×۲۰)، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۱۳ – ۳۳۶۵]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

الهی همدانی، میرعمادالدین محمد، – ۱۰۶۴ قمری

elāhī hamedānī, mīr'emād-od-dīn mohammad (- 1654)

گویا گردآوری و ترتیب سید الهی که در میانه نسخه آمده «لمرتبه سید الهی». شاید سید عمادالدین محمد حسینی الهی همدانی اسدآبادی هم زمان شاه عباس و درگذشته ۱۰۶۳ (الذریعه ۹: ۹۳). به ترتیب موضوع است، مانند مونس الاحرار جاجرمی و دقایق الاشعار دولت آبادی، در ۶۹ باب: نخستین «فی صفات الله»، دومی «نعمت النبی»، شصت و نهمی «فی الادعیة و حسن المقطع» شعرهای سرایندگان فارسی است تا سده هشتم، نخست از انوری و در پایان از سراج الدین قمری و واحد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: عمادالملک عمادخان غازی مورخ ۱۰۱۲، شمس الدین محمد رضوی؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۲گ، ۱۹سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [سنا: ف: ۱ – ۳۴۰]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ – ۱۰۷۰ قمری

majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595 - 1660)

برگ‌های پراکنده‌ای است دارای احادیث و اشعاری از شاعران معروف و بعضی از مطالب علمی و عرفانی نقل شده از کتاب‌های مختلف که مرحوم مجلسی به‌سال‌های ۹۷۲–۱۰۲۸ آنها را گرد آورده است. بیشتر این جنگ فارسی و بعضی نقل‌ها عربی می‌باشد

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۶۸

آغاز: من المصباح الکبیر، دعائ السحر فی شهر رمضان، روی ابوحمزة الثمالی قال کان علی بن الحسین سید العابدین علیه السلام

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ سطرها راسته و چلیپا، در چند صفحه قبل از جنگ معرفی آن با فهرست مطالب از آقای فخر الدین امینی نصیری آمده؛ تملک: مبارک بن علی بن عبدالله بن ناصر بن حمیدان الجارودی به تاریخ ۱۱۸۰ و فرزندش عبدالله به تاریخ ۱۲۳۴؛ جلد: ترمه عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۵ – ۲۳۸]

● **جنگ** / متفرقه / عربی و فارسی

jong

لاهیجی، عبدالرزاق بن علی، – ۱۰۷۱ ؟ قمری

lāhījī, 'abd-or-razzāq ebn-e 'alī (- 1661)

شامل: دو صفحه از حاشیه «معالم الأصول» مؤلف که هنگام خواندن آن کتاب نگاشته است، ادعیه و طلسمات، مثنوی «آب زلال» فیض کاشانی، مباحث رجالی، چکامه میرزا نعیما به طوفان مازندرانی، اشعار و فوایدی دیگر.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۱۰

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۳۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۶۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی – فارسی

jong

اشکاوندی اصفهانی، محمد مؤمن، ۱۰۷۸ قمری

eškāvandī esfahānī, mohammad mo'men (- 1667)

این جنگ به درخواست محمد مؤمن اشکاوندی اصفهانی (– ۱۰۷۸ق) در قرن یازدهم هجری تهیه شده و تنی چند از بزرگان

آن عصر رساله‌ها و یادداشت‌هایی در آن نوشته‌اند. پس از درگذشت محمد مؤمن بیاض به دست پسرش محمدنصیر (– ۱۱۱۲ق) رسید و چند یادداشت هم در زمان او بدان افزوده شد. شامل [رساله‌های این مجموعه به صورت جداگانه نیز در فنخا معرفی شده‌اند]: ۱. [الفوائد]، حمیری نجفی، محمد بن فرج؛ ۲. [الاشعار الغریبة]، حمیری نجفی، محمد بن فرج؛ ۳. متفرقات؛ ۴. نامه، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۵. الرسالة القلمیة، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۶. منشآت، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۷. شرح بیتی از گلشن راز «تفکر رفتن از باطل سوی حق ...»، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۸. تفسیر آیة «ولکن حق القول»، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۹. نامه به مولانا علی قوشچی، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۱۰. نامه، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۱۱. نامه به یکی از مشایخ، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۱۲. تحفه روحانی = ...، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۱۳. نامه به یکی از مشایخ، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۱۴. دو بیت از مثنوی معنوی؛ ۱۵. شرح غزل حافظ؛ ۱۶. النیروزیة فی معانی الحروف الهجائیة (فواتح السور اسرار الحروف)، ابن سینا، حسین بن عبدالله؛ ۱۷. تهلیلیه (کلمه لا اله الا الله)، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۱۸. عدلیه = تحقیق عدالت، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۱۹. عدلیه = تحقیق عدالت، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۲۰. التصور و التصدیق، دوانی، محمد بن احمد؛ ۲۱. صیحه و صدا، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۲۲. اشعار؛ ۲۳. ماده تاریخ؛ ۲۴. منقولاتی از محاضرات راغب اصفهانی؛ ۲۵. حیاة الحیوان، دمیری، محمد بن موسی ؛ ۲۶. متفرقات؛ ۲۷. تاریخ فوت صاحب بیاض؛ ۲۸. نامه به عثمان بن حنیف انصاری. منسوب به علی بن ابی طالب؛ ۲۹. منقولاتی از دروع الواقیة کفعمی و عدة الداعی؛ ۳۰. از مهج الدعوات ابن طاووس؛ ۳۱. النقیض = تحقیق النقیض، حنفی تبریزی، شمس الدین محمد؛ ۳۲. تحفة الاصحاب فی معرفة رب الارباب، کش، عبدالرحمن بن محمد؛ ۳۳. دو بیت از ابن شهر آشوب؛ ۳۴. سرالقدر = معنی قول الصوفیة، ابن سینا، حسین بن عبدالله؛ ۳۵. اوراد سبعه؛ ۳۶. اشعار؛ ۳۷. گفته‌ای از تاریخ وصاف از زبان ابوبکر خوارزمی؛ ۳۸. نامه به حسن بن علی و علیه السلام؛ ۳۹. بندی از تحریر القواعد علامه حلی؛ ۴۰. احادیثی از کتاب کافی؛ ۴۱. دلیل اختیار الواجب، شیرازی، شاه فتح الله بن حبیب الله؛ ۴۲. شرح حدیثی از الخرایج و الجرایح؛ ۴۳. گفته‌ای از ثعلبی؛ ۴۴. [حیوان شناسی]؛ ۴۵. وجه تسمیه امیر النحل و یعسوب الدین خواندن امیرالمؤمنین (ع)؛ ۴۶. معنای کلمه قیصر؛ ۴۷. متفرقات؛ ۴۸. جدول معرفت آن که چون ماه در هر برجی از بروج دوازده گانه نو شود بعد از استهلال در چه نگاه باید کرد؛ ۴۹. گفته‌هایی از سلطان العلمایی؛ ۵۰. ذکر اسامی ایام الشهر بلسان الفرس؛ ۵۱. فنون نه گانه منطق؛ ۵۲. اقسام بیع؛ ۵۳. مناظره و مکاتبه مولانا قطب الدین محمود بخاری با علامه تفتازانی؛ ۵۴. متفرقات؛ ۵۵. اشعار؛ ۵۶. معما؛ ۵۷. الفوائد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۹۶۰

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ به خطوط و سبک‌های متفاوت کتابت شده، بالای بیشتر صفحات کلمه «وقف» یا «وقف بر شیعیان اثنی عشری» نوشته شده، به نوشته پسرش محمد نصیر: «هو. تاریخ وفات مالک این مجموعه یعنی والد ماجدم طاب ثراه مولانا محمد مومن از گفته بعضی ازکیا: مسکن مؤمن بهشت جاودان. قصه جانسوز ایشان شب شنبه هشتم شهر رجب المرجب سنه ۱۰۷۸، مدفن و مسکن روضه مقدسه امام ثامن علی بن موسی الرضا در گنبد میر علی شیر متصل به پنجره مقبره شاه زاده ها که ... (یک کلمه ناخوانا) مسافت تا اصل مرقد مطهر شش ذرع فاصله دارد و حاجب دیوار نیست. اللهم ارحمه»، در زیر آن تاریخ وفات خود محمد نصیر به خط پسرش: «تاریخ وفات والد ماجدم المبرور المرحوم المغفور مولانا محمد نقصیر ابن المرحوم مولانا محمد مومن طاب الله ثراهما و جعل الجنة مثواهما و حشرهما مع الصدیقین و الشهداء در طلوع فجر شب یک‌شنبه چهارم شهر رمضان المبارک سنه ۱۱۱۲ هجری بمرض مراق. اللهم صل وحدته و آنس وحشته و ارحم غربته و آمن روعته و اسکن لیله من رحمتک رحمة تغنیه عن رحمة من سواک و احشره مع من کان یتولاه من الائمة المعصومین»؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محسن ۱۲۳۴» (مستطیل)، «المهدی من هدیت ۱۱۵۳» (چهارگوش)، کتابخانه مجدالدین نصیری؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۳×۲۱/۷سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۷۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

محمد رضا

mohammad rezā

گردآورنده و کاتب محمد رضا نام دارد که نویسنده و منشی بوده و یک نامه از خود را که به میر تاج الدین نوشته است در صفحه ۶۸۴ و ۶۸۵ نسخه نگاشته است. این جنگ شامل مکاتیب و منشآت و دیباچه‌های نثر و اشعار مختلف است که آنچه قابل ذکر است به قرار زیر است: ۱. مکاتیب و منشات و دیباچه‌ها: نامه آقا حسین خوانساری به میرزا ابوالفتح؛ نامه محمد قلی سلیم به‌جهت گربه بچه به یکی از اعزه نوشته؛ نامه شیروانشاه به یکی از امینان؛ نامه شاه طاهر دکنی به قاسم بیک طبیب؛ نامه حاجی عبدالعلی از جانب سلطان عبدالله قطب شاه باعتماد الدوله ایران خلیفه سلطان؛ نامه معاویه به حضرت علی (ع) و جواب حضرت به معاویه عربی؛ نامه لازم الحرف السین محمد رضا (جامع و کاتب نسخه) به میر تاج الدین؛ نامه مولانا محمد به نظام شیرازی و نواب میر محله؛ نامه حاج عبدالعلی از جانب نظام الدین احمد به اعتماد الدوله ایران محمد بیک؛ نامه میرزا هاشم به میرزا قاسم پس از برگشت او از هند به خراسان؛ نامه جواب میرزا قاسم؛

نامه بی‌نقطه شیخ ابوالقاسم به خواجه سلطان محمد وزیر؛ نامه میر سید شریف در سفارش حافظ ادوار؛ جواب مولانا اصح که به میرزا فصیحی نوشته؛ نامه میرزا ملک هروی به فصیحی در حبس؛ نامه خان خانان به نظیری؛ نامه میرزا قلی میلی به حافظ جلاجلی؛ نامه نصیرا به محمد حسین حلبی؛ نامه انسی به سراجا قاسمای بکدلی؛ نامه مقیما به آخوند ملا کاظمای نائینی و به میرزا ابوالقاسم حکیم شیرازی؛ نامه به خان خانان؛ نامه جلالا خوانساری به طالب آملی؛ نامه حاجی عبدالعلی به میرزا امامقلی به‌جهت نوشته جزوی چند که فرستاده بود؛ نامه حاج عبدالعلی به نظام الدین مورخ به‌جهت طلب کتاب ظفرنامه که با کتاب دیگر مقابله کند؛ نامه نصیرا به طلب آب؛ نامه حاج عبدالعلی به میرزا معین؛ نامه خان خانان به مولانا شکیبی؛ نامه میر باقر علوی در جواب میرزا جلالا اردستانی؛ نامه شیخ ابو سعید ابوالخیر به ابن سینا (عربی)؛ نامه سنائی به یکی از ابنای عصر؛ نامه به خواجه حسین ثنائی نوشته شده؛ نامه امیر علیشیر به خواجه افضل کرمانی؛ نامه شاه طاهر خواندسی به شاه طاهر دکنی؛ نامه حکیم رکنا لاری؛ نامه شیخ ابوالفضل به خان خانان؛ نامه شریف آملی به فرزند خود؛ نامه جهانگیر پادشاه به یکی از خاصان؛ نامه شاه عباس ماضی به شاه جهان به جهت فوت سلیم شاه؛ نامه عبدالله قطب بن محیی بن عبدالعزیز؛ نامه میرزا زین العابدین به حسن بیک؛ نامه شیخ علی کلاه به شاه شجاع؛ نامه خان خانان به آصف خان وزیر و جواب آن؛ نامه نصیرا به مولانا عزتی؛ نامه جواب شفایی به انسی؛ نامه سنایی به خواجه نجدی که تهمتی به یکی از شاگردان حکیم زده بود؛ نامه نصیرا به شیخ محمد خاتون به‌جهت عینک؛ فرمان شاه عباس ثانی به دولت خان حاکم قندهار توسط میرزا طاهر واقع‌نویس؛ فرمان سلطان عبدالله قطب شاه به‌جهت مقرر داشتن وظیفه میرزا رضی دانش توسط حاج عبدالعلی؛ نامه ظهوری به عماد چادرباف؛ نامه خان خانان در پرسش از بیماری عرفی و جواب عرفی؛ نامه خان خانان به یورقلی بیک انیسی؛ دیباچه گلزار ابراهیم ظهوری بدون آغاز؛ دیباچه نوری ظهوری؛ دیباچه خوان خلیل ظهوری؛ دیباچه معیار؛ دیباچه شجره مبارکه؛ دیباچه عروض نصیرای همدانی؛ دیباچه شفیعا یزدی بر شهنشاهنامه؛ دیباچه مجموعه آقا حسین خوانساری؛ دیباچه میرزا ابراهیم ولد کاشفا بر رساله موسیقی؛ دیباچه مقیما بر بیاض شاه عباس ثانی؛ دیباچه جواهر الاسرار شیخ آذری؛ رساله مرات الفتوح طغرای مشهدی؛ طغرای مشهدی؛ صفحات العشق = رساله صفحات، همدانی، سایل؛ خطبه بیاض؛ خاتمه مجموعه حاج عبدالعلی؛ الهامیه طغرای مشهدی؛ انشاء طغرای مشهدی؛ انشاء نصیرا همدانی؛ انشاء صایبا در تعریف تنباکو؛ انشاء قاضی عبدالخالق کرهرودی؛ انشاء در تعریف آئینه‌بندی؛ انشاء میرزا سید علی همدانی؛ انشاء عرفی در وقت نزع؛ انشاء عبدالله مجتهد شوشتری؛ انشاء خواجه عبدالله مروارید؛ انشاء موبدا که به فارسی بحث گفته موسوم بکیانی دخت (ناتمام)؛ انشاء محمد تقی اعتماد الدوله مشهور بسار و تقی. ۲- نام شعرا و اشعاری که در این جنگ آمده: سیف اسفرنگ، مجیر بیلقانی، فیاض، اظهری قهستانی، بابا فغانی، باقر خلیل، نادم گیلانی، شریفا منشور، ملک مشرقی، میر زینتی، محمد شریف اصفهانی، مرتضی قلی سلطان، شفایی، خسرو، محمد بیک فرصت، میر عین علی جرپادقانی، از شمع و پروانه اهلی، از لیلی و مجنون مکتبی، ناظم هروی، طالب کلیم، طالب آملی، جامی، میر سنجر، رباعی از محتشم، تاریخ طوس دارا شکوه که هر مصرع ۱۰۴۳ می‌شود، قاضی نور اصفهانی، سحابی نجفی، طبعی، طالب، حمزه خان، قدسی مشهدی، مقیم، آشوب، غزلیات صیدی تهرانی، فرج الله شوشتری، قصاید عرفی، قطعه عبدالرزاق گیلانی به میرزا محمد سعید حکیم و جواب او، نصیرا همدانی، اسیر رکنا، وحشی، قدس، طالب کلیم، ادهم، صوفی همدانی، میر اجری، شاپور، فصیحی، سوز و گداز نوعی، ملا وهمی در قحطسال دکن، قضا و قدر سلیم، قضا و قدر رکنا، جوهری تبریزی، خلوت دکنی، راهب، قضا و قدر میرزا بنده رضا، محمد صوفی، محمد قلی سلیم، رضی دانش، ابراهیم ادهم، ترکیب بند نوعی خبوشانی، رباعیات مؤمن یزدی، شیدا، محمد مقیم راضی، محمد صالح رافع، ساقی نامه هوری، قصاید قدسی، لاحقی خوانساری، عطاء قهستانی، گنجی جرپادقانی، یوسف بیک شاملو، میرزا طاهر، جلال، اسیر، باقی، نوعی، سالک قزوینی، صایبا، اهلی، شانی، عامل، تسلی، نویدی، سعد کل، زلالی، شعله دیدار، مدح علی (ع) از محمد شفیع و عبدالصانع سبزواری.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۷

آغاز: آه آتش بار من هر نیمه شب ×× شمع وارم بی تو از سر سوخته؛ **انجام:** در کف این ذره بیمقدار نهاد ذلک فضل الله یوتیه من یشاء و الله ذوالفضل العظیم

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری و آبی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۰۴ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۸ - ۱۴]

● **جنگ** / کلام و اعتقادات، فقه / عربی

jong

محمد صفی بن محمد ظهیر

mohammad safī-yed bn-e mohammad zahīr

تاریخ تألیف: ۱۰۸۱ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۹۱

آغاز: العامه فوقفت ... علیهم بیثام انظر الیه و الیهم؛ **انجام:** الاجوبه الیه قال قابله الله لقد اخذوها فی غیر ... الف الف صلوه و تحیه کلام وفقه؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۳۳-۱۰۸۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی [الفبائی ف: - ۱۷۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

اصفهانی، محمد هادی

esfahānī, mohammad hādī

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۸۲

شامل مطالب متفرقه، گردآورنده محمد هادی اصفهانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۲ق؛ گردآورنده آن از چند نفر علمای عصر صفوی خواسته است که در این جنگ مطالبی بنویسند از جمله مرحوم علامه مجلسی ۵ صفحه با خط مبارک خود برای صاحب جنگ در تاریخ ذیحجه سال ۱۰۸۲ نوشته است، همچنین ملا علیرضا از علمای عصر صفوی و خط ملا اسماعیل سمنانی در مشهد سال ۱۱۲۰ قمری، مطالبی در این جنگ در تخت فولاد اصفهان نوشته است. مطالب بیشتر شامل ادعیه و زیارات می‌باشد؛قطع:بیاضی[میراث شهاب: س۷ش۳-۴- ۲۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶-۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۹۰

آغاز: بسمله، یقوم الخادم العلوم الدینیه؛ **انجام:** فی الجنله بسطی نبود و السلام علی محمد و آله؛

خط:مختلف،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:نخودی، جلد: مقوا [الفبائی ف: ۱۷۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۱

آغاز: حق داد به ما هر چه ز هر جای گرفتیم؛ **انجام:** تا بوسه زند خاک کف آن پا را؛

خط: نستعلیق مخلوط بشکسته کم اعجام، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری؛ فرنگی، جلد: مقوا با عطف تیماج [رایانه]

● **جنگ** / کلام و اعتقادات

jong

استرآبادی، محمد شفیع بن محمد علی، ق۱۱ قمری

estarābādī, mohammad šafī‘ ebn-e mohammad ‘alī (- 17c)

تاریخ تألیف: صفر ۱۰۸۶ق

عباراتی است از اخطب خوارزم و دیگران در فضائل علی (ع).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۹۴

خط:نسخ،بی‌کا، تا: صفر ۱۰۸۶ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه‌ای، ۱۰گ، ۲۱ سطر (۷×۲۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۲ - ۲۷۰۰]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

اصفهانی، سلطان محمد بن قطب الدین، ق۱۱ قمری

esfahānī, soltān mohammad ebn-e qotb-od-dīn (- 17c)

این مجموعه مصداق واقعی یک کشکول مفید اسلامی-علمی و سراسر مطلب در علوم و فنون مختلف از تاریخ و سیره و حدیث گرفته تا فلسفه و کلام، شعر، حکایات، پندیات و مطالب عرفانی-اخلاقی است. ضمن مجموعه رساله‌های مستقلی است که عبارتند از: ۱. شرح دعاء چهل اسم که از شیخ شهاب الدین منقول است؛ ۲. آداب المسافر منقول از من لایحضره الفقیه؛ ۳. اوراق الذهب، غره رمضان سال ۱۰۰۴ شروع شده؛ ۴. نخبة الفکر فی مصطلح اهل الاثر، ابن حجر عسقلانی؛ ۵. تهلیلیه دوانی؛ ۶. از کتاب ح ح با این آغاز: «دراع العتبر سمکة بحریة کبیرة»؛ ۷. الاولیات؛ ۸ الرسالة الفقریة، شهاب الدین سهروردی؛ ۹. التنبیه علی الاسرار المودعة فی بعض سور القرآن الکریم، از فخر الدین رازی؛ ۱۰. نبذة من مقالات اصحاب الکهف؛ ۱۱. ایها الولد، ابوحامد محمد غزالی؛ ۱۲. وصایای لقمان به فرزندش؛ ۱۳- آداب المعلم و المستعلم؛ ۱۴. آفات العلم؛ ۱۵. العقل و شرفه؛ ۱۶. نامه امام حسن عسکری علیه السلام به شیخ ابن بابویه قمی؛ ۱۷. معارضه هشام بن عبدالملک با یکی از فصحای ایام به نقل از تاریخ خواند امیر؛ ۱۸. وصایای پیامبر اکرم (ص) به ابی ذر غفار؛ ۱۹. رساله محمد مهدی رضوی در شرح «ما الحقیقة» به زبان فارسی؛ ۲۰. هشت فایده‌ای که حاتم اصم شاگرد شقیق بلخی آموخت. بعضی از فواید از خود کاتب و گرد آورنده نسخه است مثلا برگ ۹۹پ می‌گوید: «للراقم غفرله سلطان محمد».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۵۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۴ رجب ۱۰۰۴ق؛ شرح «ما الحقیقة» رضوی (رساله ۱۹) در سال ۱۰۰۶ در ناحیه فومن تمام شده؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده ابوالقاسم» (بیضی)؛ تملک: سلطان محمد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۶/۵سم [ف: ۴۳ - ۴۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

امیر غازی، ق۱۱ قمری

amīr qāzī (- 17c)

شامل ساقی‌نامه ملا محمد صوفی، خلاصة المناقب مولانا علی بن ابی طالب به خط شید مسیح حسینی، اشعار از محمد قلی، سلیم،

زلالی، شیخ بهائی، رساله از محمد دهدار.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۹۲
بی‌کا، تا: ۱۰۶۱ق [د.ث. مجلس]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

اویسی، محمد محسن، ق۱۱ قمری

oveysī, mohammad mohsen (- 17c)

مشتمل بر پراکنده‌هایی بدون عنوان: بخشی از تاریخ عالم آرای عباسی، ماده تاریخ فوت نصیرا همدانی از رونقی همدانی، منشئات نصیرا همدانی، مطالبی به نقل از اخلاق جلالی، تفسیر حسینی، رشحات جامی، کشکول بهائی، الاغانی، ربیع الابرار، خواص الاشیاء، احیاء العلوم، انشایی در وصف کتاب از محمود لنگرودی، طهارت ظاهر و باطن از علی بن سلیمان بحرانی، جاویدان خرد، سیر و سلوک میر علی همدانی که طرق را سه قسم کرده است، از کشاف زمخشری، مفتاح الفلاح، اخوان الصفا، منهج الصادقین، شرح ابن ابی الحدید، نفایس الفنون، ملل و نحل، منهاج الکرامة، حیات الحیوان، ریاض النعیم، کشف الیقین، کافی، شفا، تاریخ الحکماء، عوارف المعارف، تحقیق جهة القبلة شیخ بهائی، مشایخ الشیعة، محاضرات، تاریخ ابن خلکان، حلبة الکمیت، عجائب الاخبار، عمدة الطالب، زهر الکمام، خلق الاعمال جلال الدین دوانی، میزان الاعتدال، شرح اربعین بهائی، رساله الجمع بین آیتین علامه، عیون اخبار الرضا، انموذج العلوم دوانی، احتجاج، پایان کتاب المواقف در ذکر فرق، الوجیزة شیخ بهائی، القواعد الاشراقیة از مکاتیب قطب محیی، غرر و درر، حلل مطرز، انشای میر محمد حسین تفرشی به نواب طالنجان، رساله عینیه با سرآغاز: «سلام الله تعالی علی المجلس الاسمعی المنعمی ... اما بعد یا سید الکبراء» نثر اللئالی، تاریخ وصاف، مقصد اقصی، نان و حلوای شیخ بهائی، انشاء میرزا جلالا، الصحف الادریسیة. اشعاری از: رکن صاین، اوحدی، سحابی، خان خانان در مدح شیخ ابوالفضل، میر مغیث محوی، طالب آملی، امیرخسرو، شاه داعی، شیخ بهائی، میر محمد باقر داماد، اشکی، خاقانی، فیضی، قدسی، کاتبی، کمال خجندی، ادیب صابر، میرالهی، میرزا فصیحی جهت میرزا ملک مشرقی، نصیرا همدانی، ابن الفارض، ابوسعید ابوالخیر، عطار، عین القضاة غزنوی، نظامی، ابن یمین، میر عقل کوثری، محمد یوسف ضابط، میر رضی، مولوی، محمد حسین شوری، ابومحمد، طالب کلیم، حکیم رکنا، امانی همدانی، منصور بروجردی، میرزا خلیل، محمد باقر یزدی، شیخ عبدالصمد، رفیع دستور، حکیم سوزنی، امیرخسرو، متنبی، صادقی بیک نقاش، سلمان ساوجی، مظفر حسین کاشی، ناصر خسرو، فردوسی، میر علی اصغر شیرازی، ابوفراس، زلالی خوانساری، محمد علی همدانی متخلص به دانش، سید محمد نجفی، حسابی نطنزی، فصیحی، سعد اردستانی، مجد همگر، زنوزی، اوحدالدین کرمانی، حسن بیگ عجزی، و الهی قمی، اکبر شاه، جهانگیر شاه، عارف ایجی، شریف آملی، سعیدا همدانی، اسد بیگ قزوینی، آذری، عبدالله انصاری، اثیراومانی، قاضی نور، بهجتی همدانی، شریف کاشی، ملا مؤمن حسین، حضوری، مجیرالدین، میر تشبیهی، علی نقی کمره ای، ابوتراب بیگ، نصیرالدین طوسی، مجیر بیلقانی، همام حکیم، محوی، مظفر حسین کاشی، ابن سینا، مرشد بروجردی، میرزا رستم، انیسی، خان احمد گیلانی، عرفی، جمال الدین عبدالرزاق، فضولی، رودکی، میر جعفر کاشی، عبدالواسع، خواجه محمد دهدار، آقا صفی اصفهانی میر رفیع، شریف تبریزی، مراد یزدی، محمد امین کشمیری، میر حشتمی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۸۹
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۶ جمادی الاول ۱۰۵۴ق، جا: مولتان؛ تملک: محمد ابراهیم بن محمد معصوم حسینی در اصفهان با مهر «صراط علی حق نمسکه عبده ابراهیم الحسینی» (مربع)، ابراهیم حسینی در ۱۴۳۰ق؛ مهر: مؤلف «ابوالمحمد محسن» (بیضی)، «الراجی عبدالعظیم الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۵گ، مختلف السطر چلیپا یا راسته، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۱۴۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حکیم بیک جامی، ق۱۱ قمری

hakīm beyk jāmī (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۵۰
خط: نستعلیق هندی، کا: محمد رضا بیک، محمد صادق جامی، تا: ۱ صفر ۱۰۸۰ق [مختصر ف: - ۲۳۸]

● **جنگ** / طب / عربی

jong

حکیم موسوی، محمد باقر، ق۱۱ قمری

hakīm mūsavī, mohammad bāqer (- 17c)

جنگی است در تهیه معجون ها و نسخه‌های پزشکی برای درمان بیماری‌های گوناگون. گردآورنده طبیبی است که جدش سلمان طبیب موسوی نام داشته و به قرینه عبارت «نسخه شاه عباس که معرفت پناهی حکیم سلمان نوشته» [برگ ۱۲۱] پزشک شاه عباس بوده است - از وی با عنوان «خیر الاطباء حکیم سلمان» [برگ ۱۲۳] یاد کرده است. گردآورنده طبیبی بوده است که به قرینه این عبارت در زمان شاه صفی می‌زیسته است: «نسخه

حکیم شمس الدین محمد سلمه الله تعالی جهت بندگان اشرف اقدس شاه صفی خلد الله ملکه ساخته است» [۱۲۴] و با دربار ارتباط داشته است: «از جهت نواب کامیاب اشرف اقدس ... ساخته شده» [برگ۴]. وی همچنین با اطبا مراسله داشته است. نسخه در ابتدا دارای تاریخ‌های ۱۰۶۰ و ۱۰۶۱ و ۱۰۶۲ق است و در اواخر کتاب در پایان نسخه‌ای تاریخ تحریر ۱۰۹۸ق است. در پایان نسخه برگ ۱۳۳ نوشته شده است «نمقه العبد الاحقر محمد باقر الموسوی» که احتمالاً جامع جنگ است. قرائن و تاریخ‌های وارده در نسخه نشان‌دهنده این است که به احتمال زیاد محمد باقر موسوی پزشک دربار شاه سلیمان همان گردآورنده جنگ حاضر است و به نظر می‌رسد که نسخه را نیز به خط خود کتابت کرده است. در این جنگ از طبیبان و اشخاص زیادی نام برده شده است همچون «عماد الدین محمود طبیب، کمال الدین محمود طبیب، فخر الدین موسوی، حکیم هدایت الله، شاه بحاء الدوله خان احمد گیلانی، عبدالرزاق دانشمند، ملا شرف الدین حسن صاحب ینبوع الحکمه، میر محمد مومن طبیب، نفس بن عوش، میرزا جلال و ...). در برگ ۳ تاریخ ۱۱۶۳ق دیده می‌شود. در برگ ۱۱۹ مختصری در اوزان و مقادیر نوشته شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۶۷

آغاز: مفرح: الفته و سمیته بالمفرح السلیمانی عجبت فی تقویة القلب و الباه و الاعصاب؛ **انجام:** الی اصلاح و الشربة اذا کانت تناوله فی طبیخ او نقیع ... کان مسحوقا فمن مثقال الی در همین
خط: نستعلیق خوش جلی، کا: محمد باقر موسوی، بی‌تا؛ احتمالاً به خط مؤلف؛ مصحح؛ بین برگ ۴۴ و ۴۵ و ۹۲ و ۹۳ افتادگی دارد؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی مشکی، ۴۴گ (۱پ-۴پ و ۹۸-۱۳۷)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

قاضی میر مؤمنا

qāzī mīr mo’menā

رساله‌ای عرفانی و اخلاقی به فارسی در میانه هست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با یادداشت میر عبدالعظیم حسنی ۱۰۹۹؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۶گ، ۳۷ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [سنا: ف: ۱ - ۵۳]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

کریمی، کرم الله

karīmī, karam-o-llāh

با شعرهای خود او. در ص ۹ «عنوان جزو هفدهم. مستزاد چهار ورق» و در ص ۲۱ «جزو نهم» و در ص ۲۵ «ترجیع شش ورق» و در ص ۲۹ «جزو شانزدهم» و در ص ۳۳ «مخمسات شش ورق» و در ص ۴۱ «مسدسات چهار ورق» و در ص ۴۵ «جزو چهاردهم» و در ص ۴۹ آغاز هفت بند حسن کاشی و در ص ۵۳ «جزو پانزدهم» و در ص ۶۱ «مقطعات چهار ورق» و در ص ۶۵ «ابیات مکتوبه دو ورق» و در ص ۶۹ «جزو هفتم» و در ص ۷۹ «حکایات منظومه چهار ورق» و در ص ۸۷ «جزو هشتم» و در ص ۱۰۷ «غزلیات دو جزو شانزده ورق» و در ص ۱۱۱ «جزو دوازدهم» دیده می‌شود و پیداست که نسخه پس و پیش صحافی شده و افتادگی‌ها دارد. فهرست نام‌های شاعران این جنگ: عاصی، شعف، بخاری، صائب تبریزی، ضیاء الدین نخشبی، انوری، عرفی شیرازی، شیخ فیضی فیاض تخلص، ملای روم، ضمیری بلگرامی، قاسم انوار، سید کرم الله کریمی تخلص گویا صاحب مجموعه در سلسله مشایخ خود بخط خود او، حافظ شیرازی، حسن کاشی، کمال فارسی، صایب تبریزی، طغرا، قدیمی، احمد جام، سلیم، محتشم کاشی، جامی عبدالرحمن، ابن یمین، ناصر علی، اهلی، نواب بیر مخان، علی حجازی، افچنگی، قاسم کاهی، فانی، سلمان ساوجی، سید علاء الدین عبدالعلی بلگرامی، سنائی غزنوی، امیر خسرو دهلوی، نسیمی، حسینی، قلیج خان، شیدا، عنصری، ثنائی، کمال اسماعیل، عبدالواسع جبلی، قرشی، خواجه احرار، خانخانان ولد بیرم خان، ابن منعم، آذری، سیف الدین ناصری، ضیائی، سرمد، شیخ ماه بلگرامی، میر صاحب، غریبی، عمر خیام، میرم سیاه، آصفی، میرزا منوهر، نورجهان بیگم، میر سید طبیب بلگرامی، میر سید قاسم اسرار بلگرامی، شاه خوارج، سید فتحپوری، امان الله، حسن دهلوی، شاه شرف بو علی قلندر، قدسی، هلالی، غنی، سید حسن غزنوی، آصفی، رضائی، بیخود، بخشی الاولیا مولانا حضرت شاه شرف الدین ابو علی قلندر، طالب آملی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۵۸

خط: نستعلیق، کا: پیر محمد، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ یک سطر از بحر طویل ملا عاصی به خط او در آغاز نسخه مانده، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی، ۷۶گ، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۳ - ۳۰۴۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

خاتون آبادی، علینقی، ق۱۱ قمری

xātūn-ābādī, ‘alī-naqī (- 17c)

نام علی نقی خاتون آبادی در آغاز به عنوان دارنده نسخه و به

خط او دیده می‌شود، دیباچه این جنگ به گواهی فهرست نسخه گویا از فیاض نامی باشد که به دستور بزرگی آن را گرد آورده است و گویا او نویسنده نسخه باشد و او شاعر و دبیر است. در آن از محمد نصیر صاحب توجیه یاد می‌شود که محرر تاریخ زلزله تبریز در سال ۱۰۵۰ است و نباید او نویسنده نسخه باشد. شاید این جنگ به دستور حاجی بیکا پسر حاجی محمد حسن گیلانی فراهم آورده شده باشد. گویا نویسنده یک جا از محمد تقی مجلسی به نام استاد ما یاد می‌کند (۱۶۹) در آن از شاه صفی به نام درگذشته (۲۳) و از شاه سلطان حسین (۱۴۲) یاد می‌شود و از تاریخ‌های ۱۰۴۵ و ۱۰۶۳ و ۱۰۶۴ و ۱۰۷۳ و ۱۰۸۲ و ۱۰۸۳ و ۱۰۸۴ و ۱۰۸۵ و ۱۰۹۰ و ۱۰۹۱ و ۱۰۹۳. تاریخ ۱۱۱۰ نیز از ماده تاریخی که به نظم در پایان به خط دیگر آمده است برمی‌آید.

در آغاز «فهرست نثر مجموعه بهذه الترتیب» است سپس این نامه‌ها و این بندها که یاد می‌شود: ۱. دیباچه فیاض، در وصف و ستایش این جنگ که «اراده صادق بزرگ منشی به ترتیب این متفرقات پرتو التفات انداخته بود» و گردآوردنده آن ناگریز «به جمع نبودن این پراکندگی شتافته» و «بهره خود از لذت فرمانری یافته است» از آن پیداست که گردآوردنده به دو هنر سیاقت و شعر آشنا است؛ ۲. دیباچه دیگر، که در آن این جنگ «بیاض» و «کتاب» خوانده شده است؛ ۳. نامه خیال به عشق، انشاء میرزا محمد اردبیلی؛ ۴. در بیان دانستن اشعار، رساله‌ای است در بدیع به فارسی. مؤلف در تبریز از صاحب کمالی پرسشی در این باره می‌کند و سخن او را می‌آورد. آغاز: «شکر و سپاس پادشاهی را که به دست مشاطه قدرت جمال نوعروس سخن را زینت داد ...»، انجام: «آن را لزوم ملایلزم گویند و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب»؛ ۵. نامه ظهوری به عماد خان؛ ۶. نامه دوستی به دوستی و درخواست اسطرلاب؛ ۷. نامه میرزا رضی مستوفی مازندرانی به دوستی؛ ۸ نامه میرزا جعفرای طوسی به ایالت پناه محمد علی خان؛ ۹. نامه طالب علمی به مولانا محمود گیلانی؛ ۱۰. سواد آنچه در بیاض میرزا نظام سلمه الله نوشته» بود. و نامه دوستی است بدو؛ ۱۱. نامه دوستی به میرزا محمد هادی؛ ۱۲. در طلب مرکب؛ ۱۳. رقم ابوت ایران مدار شیخ علی خان وزیر که در جمادی الاول ۱۰۸۵ صادر شده است. در آن آمده که او از ۱۹ ذیحجه ۱۰۸۳ تا ۱۱ ربیع الاول ۱۰۸۴ وزیر بوده و ما او را پدر می‌خوانیم و مستوفیان آنچه از حق القرار و رسوم وزارت که او نگرفته است به نام او حواله کنند؛ ۱۴. نامه میرزا ابراهیم وزیر آذربایجان به علی بیگ پسر نجف قلی خان هنگامی که می‌خواسته است به کعبه برود؛ ۱۵. روایتی از پیامبر درباره شماره سوره‌ها و آیه‌ها و حروف قرآن؛ ۱۶. صفت محبوب صاحب جمال؛ ۱۷. انشاء میرزا صائبا در منع شراب؛ ۱۸. نامه صائب به دوستی در درخواست نرگس دان؛ ۱۹. نامه صائب به دوستی در درخواست حب؛ ۲۰. نامه میرزا محمد مهدی به دوستی در درخواست شراب؛ ۲۱. سخن نظام الملک، اصطلاحات دبیری در آن تضمین شده است؛ ۲۲. پاسخ سلطان سلیمان خواندگار روم به نامه شاه تهماسب؛ ۲۳. صلح نامچه سلطان مراد خواندگار روم که برای شاه صفی (جنت مکان) مصحوب ساروخان طالش فرستاده است، به ترکی است؛ ۲۴. فرمان شاه تهماسب به محمد خان فرمان روای هرات درباره پذیرایی از همایون پادشاه هند در سال ۹۵۰؛ ۲۵. دیباچه تیول نامچه الله ویردی خان قوللر آقاسی؛ ۲۶. پاسخ اخلاص نامچه سلطان بلاغی؛ ۲۷. سواد دیباچه حکم خادمی آستانه رضوی به میرزا بهاءالدین محمد رضوی؛ ۲۸. گفتگوی میر ابوالقاسم فندلسقی با خرم پادشاه هند؛ ۲۹. دیباچه گلزار ابراهیم ظهوری، نوشته به دستور حاجی بیکا فرزند حاجی محمد حسین گیلانی؛ ۳۰. دیباچه خوان خلیل از همو؛ ۳۱. نورس از همو؛ ۳۲. سواد رقم میرزا محمد ربیع میرزا محمد صالح شیخ الاسلام تبریز و پیشنماز آنجا، نوشته صفر ۱۱۱۴؛ ۳۳. لشکر آرایی و عرض لشکر دوانی؛ ۳۴ و ۳۵. مسأله حسابی که خلیفه سلطان به روش لغز گفته است، با شرح آن از مولانا حاصل انصاری طسوجی، این متن در ش ۱۰۷ هم آمده است؛ ۳۶. نامه میرزا محمد طاهرای واقعه نویس پیشین به امیر الامراء حاجی علی خانای بیگلربیگی و سردار عساکر آذربایجان؛ ۳۷. پاسخ این نامه نوشته میرزا محمد امین منشی او و به دستور او؛ ۳۸. تفسیر بیت «مرید پیر مغانم زمن مرنج ای شیخ ×× چرا که وعده تو کردی و او تخلف کرد» از حافظ به روش شیعی و بسیار سست؛ ۳۹. مقاله در بیان دانستن حساب اهل سیاق و آن مشتمل است بر چهارده قاعده و یک فایده، مؤلف گویا یزدی است؛ ۴۰- نامه عبدالله خان اوزبک به شاه عباس؛ ۴۱. پاسخ شاه عباس به نامه عبدالله خان اوزبک؛ ۴۲. وصف زلزله تبریز و توابع آن در روز آدینه ۴ ذیقعده ۱۰۵۰ از «محرر این حروف [محمد نصیر] صاحب توجیه» که با رستم خان سپهسالار ایران با دیگر نویسنده‌ها در این باره بررسی کرده و این گزارش را برای پادشاه فرستاده‌اند؛ ۴۳. نامه میرعلی به مطلوب خویش که از او رنجیده بود و پاسخ او؛ ۴۴. ذکر احوال پادشاهان صفویه از ولادت شاه اسماعیل در ۸۹۲ تا ۱۰۳۸ که در مجله وحید (۲۲۰۹/۸۶) از روی جنگ ۵۶۴۵ دانشگاه نشر شده است، سپس از وقایعی که در اصفهان در این سال رخ داده است تا سال ۱۰۶۴ که در آن نسخه نیست؛ ۴۵. معما به اسم هر کس و هر چیز من شیخ علی نقی کمره‌ای؛ ۴۶. نامه میرزا طاهر نصرآبادی در درخواست تیر به ساروخان طالش؛ ۴۷. تعریف هشت بهشت یا عمارت باغ بلبل از میرزا طاهر نصرآبادی مورخ ۱۰۸۰؛ ۴۸. دیباچه رقم اشراف طویله برای میرزا یحیی پسر میرزا هاشم مستوفی خلاصه؛ ۴۹. رقم سپهسالاری و بیگلر بیگی گری آذربایجان برای علی قلی خان سپهسالار در ۱۰۷۷ از طرف شاه؛ ۵۰. رقم پادشاه مورخ ۱۰۹۰/۲۴ برای حسینقلی خانای میرمقدم که درخواست نامگذاری فرزند نوزاد خود کرده و شاه هم او را علی قلی نامیده است؛ ۵۱. نامه دوستی به شیخ محمد در طلب

تسبیح؛ ۵۲. نامه دوستی به خلیل خان حاکم ایل بختیاری؛ ۵۳. فرس نامه ارسطاطالیس در صفت اسب بد و نیک که از تازی به فارسی ترجمه کرده‌اند در سی باب؛ ۵۴- نامه پادشاه صفوی به دده مجنون؛ ۵۵. نامه شاه تهاسب به سلطان مرادخان خواندگار روم درباره تهنیت منصب و تعزیت پدرش سلطان سلیم به مسوده خواجه عبدالله بیگ؛ ۵۶. تعریف باغ تقی سلطان از میرزا محمد سعیدا؛ ۵۷. روایت درباره کالبد آدم که چهل سال میان مکه و طایفه بوده است؛ ۵۸. روایت شیخ محیی الدین اعرابی در خطبه قدیم؛ ۵۹. داستان آوردن ابلیس خوشه انگوری نزد فرعون از جامع الحکایات؛ ۶۰. حدیث درباره اینکه محمد نامها بی حساب به بهشت می‌روند؛ ۶۱. داستان مناجات موسی؛ ۶۲. داستان نرگسی و هلالی نزد سلطان حسین میرزا؛ ۶۳- پرسش و پاسخ خواجه طوسی و افضل کاشی به نظم فارسی؛ ۶۴. تحفة الملوک چهل بابی؛ ۶۵. ده خصلت که هر که آنها را شعار خود سازد در دنیا و آخر کار خود سازد؛ ۶۶. هفت چیز که فراموشی آورد به گفته جالینوس؛ ۶۷. وصف سنگ مقناطیس؛ ۶۸. داستان درختی مخروطی که در شهر چین سنگی بزرگ را سوراخ کرده بود و سلطان برکیارق سلجوقی پرسیده بود که آیا کسی آن را می‌داند؟ فریبرز کاوس سه هزار و پانصد ساله پاسخ گفت که آن شیر جهان پهلوان سام نریمان است که عاشق پری دخت شده بود و داستان این دو در شهر چین؛ ۶۹. داستان مفلس و توکل او؛ ۷۰. داستان عیسی از جواهر التفسیر؛ ۷۱. داستان اشعث طماع؛ ۷۲. داستان صیاد ماهی گیر بنی اسرائیل؛ ۷۳. معجزه پیامبر؛ ۷۴. پرسش فضال از ابوحنیفه و الزام یافتن وی؛ ۷۵. مالک دینار و جوان فاسق؛ ۷۶. داستان عرب دانا که مهمان عرب فصیح شده بود؛ ۷۷. داستان زن مرجمک نام و نظام الملک؛ ۷۸. دیباچه بازنامه که به دستور امیر الامراء خان زمان زمان خان پسر قزاق خان نوشته‌اند؛ ۷۹- علم سیمیا به فارسی؛ ۸۰ دیباچه مجموعه که آقا حسین خوانساری برای شاه عباس نوشته است؛ ۸۱ آنچه علماء ماوراء النهر به مشهد نوشته‌اند؛ ۸۲ پاسخ محمد خادم بدان؛ ۸۳ داستان طاس عسل و سلمان فارسی و علی و پیامبر؛ ۸۴ روایتی از عمار یاسر به روایت ابوهریره؛ ۸۵ معجزه پیامبر به روایت ابوهریره؛ ۸۶ معجزه علی به روایت ابوسعید خدری؛ ۸۷ معجزه علی از روضه در دو بند؛ ۸۸ وقایع روزگار خلافت عمر؛ ۸۹ انشاء آقاحسین خوانساری و ستایش از خاندان صفوی و درباریان و دیوانیان و نزدیکان دربار، گویا همان ش ۴۷۲۷/۱۱ دانشگاه «تعریف سلسله صفوی»؛ ۹۰. سواد خط شاه عباس دوم به درخواست ملامیرزا محمد شفیعا؛ ۹۱. فتح نامه قندهار در روزگار شاه عباس دوم در ۲۶ ذیقعده ۱۰۶۳؛ ۹۲. شجاعت علی (ع)؛ ۹۳- وقایع جنگ بدر و شجاعت علی (ع)؛ ۹۴. سرگذشت فضل بن یحیی برمکی؛ ۹۵. سرگذشت فضل بن ربیع وزیر؛ ۹۶. سرگذشت ابن سینا، ترجمه سرگذشت معروف است؛ ۹۷. سرگذشت ابوالعلی یا ابوالعلاء ابن مقله؛ ۹۸. سرگذشت آدم از جامع الاخبار؛ ۹۹. توبه آدم؛ ۱۰۰. داستان یوشع و موسی؛ ۱۰۱. مهمان دوستی ابراهیم خلیل؛ ۱۰۲. قربانی اسماعیل از مصابیح القلوب؛ ۱۰۳. رساله نصایح شافیه و مواعظ کافیه از میرزا طاهر نصرآبادی به نام مساحت انفس به فارسی؛ ۱۰۴. نامه میرزا صالح شیخ الاسلام تبریز به امیر حاج به ترکی؛ ۱۰۵. سرگذشت نظام الملک ابوعلی حسن طوسی؛ ۱۰۶. رساله مختصر عمدة الدبیر فی استخراج الضمیر، یحیی بن ابوبکر؛ ۱۰۷. لغز ریاضی خلیفه سلطان سلطان العلماء؛ ۱۰۸. نامه رومیی به رومیی در محاصره بغداد به ترکی؛ ۱۰۹. نامه شاه عباس به «یانکزیمیر» پادشاه «له» به ترکی رومی که محمد حسین بیگ ایلچی برده بود؛ ۱۱۰. پاسخ شاه عباس به نامه سلطان محمد خواندگار روم که محمد خان بیگ یساول صحبت برده بود؛ ۱۱۱. آنچه میرزا محمد رضا بن عبدالحسین نصیری طوسی درباره سفر حجاز نوشته است؛ ۱۱۲. آنچه میرزا محمد رضا به دستور شاه نوشته است؛ ۱۱۳. دیباچه حکم تیول قرچقای خان بیگلربیگی مشهد؛ ۱۱۴. باغ و بهار، ظهیرالدین علی بن مراد تفریشی؛ ۱۱۵. نامه بدیع الزمان میرزا پادشاه زاده بدخشان به شاه عباس؛ ۱۱۶. پاسخ سلطان میرزا به نامه شاه اسماعیل؛ ۱۱۷. نامه عبدالمومن خان به شاه عباس؛ ۱۱۸. پاسخ شاه عباس به همین نامه؛ ۱۱۹. فرمان جلال الدین اکبر که به میرصدرالدین محمد نوشته است؛ ۱۲۰. نامه همایون به شاه تهماسب؛ ۱۲۱. پاسخ شاه تهماسب به این نامه؛ ۱۲۲. نشان نقابت فرزندان میرسراج الدین محمد قاسم سبزواری نقیب؛ ۱۲۳. نامه مستوفی الممالک از اصفهان به میرزا جلال منجم؛ ۱۲۴. نامه شاه عباس به سلطان محمد پسر سلطان مراد پادشاه روم؛ ۱۲۵. نامه شاه عباس گویا به همو؛ ۱۲۶. نامه مجدای مصنف به دوستی در طلب تسبح؛ ۱۲۷. نامه اعتماد الدوله به ابراهیم پاشای وزیر اعظم پادشاه روم؛ ۱۲۸. نوشته میرزا جعفر برای درویش اسماعیل که در تکیه سرپل مجاور باشد؛ ۱۲۹. نامه میرزا جعفر منشی الملک؛ ۱۳۰- نامه او به دوستی؛ ۱۳۱. نامه میرزا سعید قاضی احداث تبریز به میرزا جعفر؛ ۱۳۲. نامه میرعلی شیر به خواجه افضل الدین محمد و پسرش ملاشهاب الدین عبدالله؛ ۱۳۳. نامه میرزا علی اکبر نصیری به میرزا محمد تقی اعتماد الدوله؛ ۱۳۴. نامه او به پادشاه ایران؛ ۱۳۵. نامه پادشاه ایران به پادشاه هند؛ ۱۳۶. نامه دوستی به دوستی به کنایه؛ ۱۳۷. نامه حکیم ابوالفتح به دوستی؛ ۱۳۸. رساله عقود اصابع یا انگشت شماری، شرف الدین علی یزدی؛ ۱۳۹. دیباچه خواجه محمد میرک در خطبه مرقع؛ ۱۴۰. نسب‌نامه پیامبر اسلام و سرگذشت او؛ ۱۴۱. سرگذشت دوازده امام؛ ۱۴۲. نسب نامه پادشاهان صفوی از علی (ع) تا شاه سلطان حسین؛ ۱۴۳. پاسخ شیخ بهائی به پرسش‌های شاه عباس، همان شماره‌های ۷۰۱۳/۱۱ دانشگاه و ۸۱۵۰/۳ سپهسالار؛ ۱۴۴. وقف نامه چهارده معصوم از شاه عباس در ۱۰۱۴ که در قصص الخاقانی ولی قلی بن داود قلی شاملو آمده و از روی آن در تاریخچه اوقاف اصفهان سپنتا چاپ شده است؛

۱۴۵. معرفت تعیین قبله؛ ۱۴۶. عمارات شهر ری؛ ۱۴۷. نوشتن عقیق؛ ۱۴۸. شوکت نامه از میرزا محمد رحیمای وزیر خان خانان صفی قلی خان بیگلربیگی چخور سعد ایروان به نام شاه سلیمان درباره کارهای او و در آن سامان که هشت سالی در آنجا گذارنده بوده است در سال ۱۰۸۴؛ ۱۴۹. دیباچه وقف‌نامه از آقا حسین خوانساری برای میرزا رضی در ۲۰ صفر ۱۰۷۳؛ ۱۵۰. نامه میرزا نجیبای کاشانی به وزیر آذربایجان درتعزیت میرزا صادق مستوفی الممالک پیشین، او چنان که از ماده تاریخ پایان نامه (در کعبه مقصود به حق واصل شد) بر می‌آید در ۱۰۸۲ درگذشته است؛ ۱۵۱. نامه ظهوری به عرفی پس از فرستادن شال؛ ۱۵۲. نامه عرفی به خواجه حسین ثنائی؛ ۱۵۳. نامه خان خانان در پاسخ نامه انیسی؛ ۱۵۴. نامه قاضی محسن اصفهانی به طالب خان اعتماد الدوله درخواست سیورغال؛ ۱۵۵. نامه میر محمد حسین تفریشی به طالب خان اعتماد الدوله؛ ۱۵۶. پاسخ طالب خان اعتماد الدوله؛ ۱۵۷. نامه میرزا فصیح در طلب مکاتیب قطب محیی به دوستی؛ ۱۵۸–رقم میرزا سدید شیخ الاسلام و پیشنماز تبریز پسر محمد صالح تبریزی از پادشاه در محرم ۱۰۹۳؛ ۱۵۹. حدیث از ائمه در دشمنی سفیانیان با خاندان پیامبر، پس از این در فهرست عنوان نامه میرزا محمد امین منشی سردار که در برگ ۲۸۷ باید باشد دیده می‌شود ولی در نسخه نیست. در ۲۸۱ر قصیده وصف حال است و در ۲۸۲ر به خط دیگر ماده تاریخ ۱۱۱۰ است از فرزند نویسنده به نام میرزا محمد حسین برای نواب عالی جاه و آن یکی هم باشد از همین شاعر باشد.

آنچه در هامش نسخه آمده است: ۱۶۰. پندهای امام رضا (ع) به مامون به فارسی، سخنان بوذرجمهر؛ ۱۶۱. از شرح کتاب من لایحضره الفقیه ابن بابویه از آخوند محمد تقی مجلسی؛ ۱۶۲. آفرینش زمین؛ ۱۶۳. ماهی که در زیر زمین است؛ ۱۶۴. دو بند از تفسیر ابوالفتوح رازی؛ ۱۶۵. از تفسیر کشف الاسرار؛ ۱۶۶. از تفسیر ابوالفتوح رازی؛ ۱۶۷. از جواهر الاسرار؛ ۱۶۸. رساله تحقیق الکر شیخ بهائی به فارسی؛ ۱۶۹. دو بند از شرح کتاب من لایحضرة الفقیه مجلسی استاد ما؛ ۱۷۰. تشخیص فراسخ جمیع عالم؛ ۱۷۱. گزیده از بازنامه در بیست و پنج باب؛ ۱۷۲. چند بندی در مطایبه؛ ۱۷۳. «عمل سنه که در گردش سال به عمل باید آورد»؛ ۱۷۴. رساله در بیان معرفت علم موسیقی، از روی همین نسخه در نامه مینوی به کوشش آقای یحیی ذکاء چاپ شده است و همان کرامیه دوره سفره چی یا حافظ مقصود است؛ ۱۷۵. مطایبه محمد (ص) و علی (ع)؛ ۱۷۶. شمایل علی (ع) از کشف الغمه به فارسی؛ ۱۷۷. علی و دو تن از صحابه و شوخی آنها؛ ۱۷۸. خبری از سلمان درباره علی (ع)؛ ۱۷۹. دوائی چند مجرب؛ ۱۸۰. رساله در شناختن احکام شانه گوسفند؛ ۱۸۱. شناختن سال اسب با دندانهای آن؛ ۱۸۲– صفت چراغها که یک نوع نماید؛ ۱۸۳. طریق استخاره تسبیح نقل از خط بهائی؛ ۱۸۴. خواص آب نیسان؛ ۱۸۵– خاصیت نوشتن نام «مالینوس» بر سفال آب ندیده در باز آمدن گریخته؛ ۱۸۶. خواص سوره واقعه؛ ۱۸۷– شرح بیت «کف شاه محمود عالی تبار ×× نه نه اندر نه است و سه اندر چهار» [الرسالة العقودیة]، قاضی بن کاشف الدین؛ ۱۸۸. ترجمة الصلاة، ملا محسن فیض کاشانی؛ ۱۸۹. نامه شاه عباس به پادشاه هند که اسکندر بیگ پس از تسخیر قندهار نگاشته است؛ ۱۹۰. رقم ملازمت محمد باقر نقاش نگارش میرزا زین العابدین منشی سرکار صفی قلی خان والی و بیگلر بیگی چخورسعد؛ ۱۹۱. رقم نظارت رضاقلی بیگ ناظر زال خان نگارش میرزا زین العابدین منشی، مورخ شوال ۱۰۹۱؛ ۱۹۲. رقم ملازمت میرزا محمد مومن منجم سرکار زال خان بیگلربیگی چخور سعد نگارش میرزا زین العابدین منشی؛ ۱۹۳. رقم میرزا جعفر اوراجه نویس سرکار زال خان نگارش میرزا زین العابدین منشی؛ ۱۹۴. قسم نامه سلطان مراد خواندگار روم در گرفتن قلعه ایروان و محاصره آنجا به تهماسب قلی خان و دیگران، به ترکی و مورخ پایان صفر ۱۰۴۵؛ ۱۹۵. رقم نواب اشرف که به خط خود به قوللر آقاسی نوشته بود؛ ۱۹۶. نامه میرزا محمد رضا به میرزا طاهر نصرآبادی؛ ۱۹۷. پاسخ همین نامه از میرزا طاهر نصرآبادی؛ ۱۹۸. نامه میرزا طاهر نصرآبادی از زبان کوکنار به فضل علی سلطان پس از اینکه او برایش خربزه فرستاده بود؛ ۱۹۹. گلشن خیال میرزا طاهر نصرآبادی؛ ۲۰۰. نامه دوستی به میرزا عبدالقادر مشرف حویج خانه؛ ۲۰۱. داستان اعرابی و عمر و علی (ع)؛ ۲۰۲. داستان بدیهه گویی کاتب؛ ۲۰۳. نامه شاه ولی سلطان به نواب علامی با الزام حرف «م» در هر کلمه؛ ۲۰۴. کتابت عتاب آمیز شاه تهماسب به قیصر روم سلطان سلیمان خان قانونی؛ ۲۰۵. داستان حاتم طائی؛ ۲۰۶. داستان سپهسالار خسرو پرویز؛ ۲۰۷. داستان ایوان خسرو انوشیروان و کلبه پیرزن؛ ۲۰۸. داستان حج مالک دینار؛ ۲۰۹. داستان مرد مهمان نواز و انوشیروان؛ ۲۱۰. داستان امیرزاده بلخ و پیری که درخت می‌کاشته است؛ ۲۱۱. داستان غلام پارسای خواجه از حکایات صالحین. این فهرست از روی عنوان‌های نامه‌ها و بندها و خواندن آنها با نگاه به فهرست آغاز نسخه به نگارش درآمده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۴۹-ف

نسخه اصل: نسخه کتابخانه ملی تهران؛ خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در متن و هامش، با جدول، یادداشت علی نقی خاتون آبادی که این نسخه از آن من است، زیر آن نیز مهر علی موسوی است، فهرست آنچه که در این جنگ آمده است با اشاره به شماره برگ‌ها، عبارت «ثبت سر رشته کتاب شد، از فضیلت پناه ملاعبدالرزاق ابتیاع شد»؛ مهر: «المهدی من هدیت»، «الراجی علی الموسوی»؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوای ابره ساغری سیاه، ۲۸۲+۶گ [فیلمها ف: ۲ – ۲۵۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

دماوندی، قاضی شمسا، ق۱۱ قمری

damāvandī, qāzī šamsā (- 17c)

شامل: معماهای فارسی، حدیث نبوی، شعر فارسی که در آخرش آمده «خط علامی صالح اگر چه بی قدر است»، حدیث نبوی و دعا، خط حسن علی بن عبدالله، انشائی فارسی مورخ اواخر صفر (تاریخ سال پاره شده)، چند خبر و دیباچه بیاض آقا حسینا، خطی از غیاث الدین محمد سلمانی و ابن مظفر حسین میرزا الحسینی مورخ ۱۵ صفر ۱۰۶۱، خط محمد امین استرآبادی مورخ دهه دوم صفر ۱۰۶۱، خط محمد حسین استرآبادی با شعر فارسی، خط محمد رضای تبریزی و افضل بن علی اکبر حسینی جربادقانی در صفر ۱۰۶۱، شعر محمد رحیم به خط خود او مورخ ۲۲ محرم ۱۰۶۱ برای شمسا محمد مقیما، شعر قاضی نور اصفهانی، خط کلب علی ابن مسعود به فرموده صاحبی قاضی محمد مقیما، خط امینای تبریزی و عبدالحسین اصفهانی در ۱۰۶۰، شعر منصف، شعر ابی فضلی نجم ثانی اصفهانی مورخ ۱۰۶۰ به خط خود او به فرموده میرزا محمد مقیما، مختصر فی ذکر معرفة اسماء الائمة الاثنا عشر و اسماءآبائهم و امهماتهم و تاریخ موالیدهم بمبلغ اعمالهم و دلائل امامتهم و مدة خلافتهم و وقت وفاتهم و نقش خواتیمهم و اسماء قاتلیهم و مواضع قبورهم، شعر محمد قلی سلیم، شعری از راقم آن به فارسی، شعر فارسی ملا حاجی عرب شیرازی و میر خسرو، شعر مولانا سحابی به خط محمد باقر حسینی، شعر فارسی به خط «مخلص صاحب کتاب صایب»، چند رباعی گویا از «واله» به خط خود او، خط حسن بن عبدالرازق، شعری از میرزایی صاحبی میرزا محمد اشرفا، چند رباعی از راقم آن، شعر نواب سنجر میرزا و صایب، مختصر وافی در علم قوافی (گویا از جامی)، شعر صاحب شولستانی به خط او برای مولانا محمد مقیما صاحب بیاض، شعر صیدی تهرانی و میرزا مهدی و صایب و تجلی، خط شعیبای خوانساری برای صاحب بیاض در دو جا، شعر طالب آملی، شعر ملک تبریزی به خط خود او، شعر عرفی به خط عماد، شعر محمد قاسم مشهدی به خط خود او، شعر میرزا بدیع الزمان، خط علی افضل لباسانی برای محمد مقیمای دماوندی در اصفهان در شوال ۱۰۶۰، شعر فارسی نوشته ۱۰۶۱ در اصفهان، شعر نظیری و حکیم رکنای قمی، خطبه نقش بدیع غزالی، شعر شریف به خط او مورخ ۵ شوال ۱۰۶۰، حدیثی به خط محمد رحیم بن محمد مومن عقیلی استرآبادی، شعر محمد بن منصور نیشاوبری به خط علاء الدین محمد بن عبدالوهاب عقیلی استرآبادی، شعر شمس الدین شمسا محمد قمی به خط او، شعر میرزا طاهر وحید، میرزا جلال به خط محمد تقی کمالی یزدی به فرموده صاحب سفینه، سخنی از افلاطون به عربی و فارسی و ارسطو به فارسی به خط محمد مومن بن ذوالفقار مازندرانی برای محمد مقیما در ۱۰۶۱، شعر ظهوری به خط مورخ روز پنج‌شنبه پایان ذی القعده ۱۰۵۵، شعر فیاض به همین خط، شعر عرفی و میرزا نظام و ملک قمی و شیخ علی نقی و سعید هروی و میرزا محمد امی به خط محمد بن علاء الدین، «تاریخ توبه شکستن نواب سیف الدین از گفتار بنده خاکسار نورالدین محمد تفرشی» به نظم فارسی، حدیث به عربی به خط عبدالله موسوی استرآبادی، شعر شاهمیر ابن ابی طالب حسینی همدانی به خط خود او و برای قاضی محمد مقیما، شعر مختار اسیری حسینی به خط او، شعری عربی به خط او به دستور مولانا محمد مقیما، خطبه عربی و شعر فارسی محمد زمان صوفی مورخ ۱۰۶۲ به خط او، شعر نادم نوشته شده به فرموده قاضی محمد مقیما در محرم ۱۰۶۱، شعر بابافغانی، شعر میرزا محمد فارسی به خط خود او، «فصل کتاب مناقب امیر المومنین» به خط احمد بن زین العابدین حسینی کرمانی برای قاضی میرزا محمد مقیما، حدیث به خط محمد سعید تویسرکانی در ۱ ذیحجه ۱۰۶۰ برای قاضی محمد مقیم، حدیث به خط محمد ابراهیم حسینی سرکانی و محمد عابد بن محمد صیمری و محمد تقی رازی، شعر صایب به خط حسین لواسانی برای صاحب بیاض در ۱۵ شعبان ۱۰۶۰، رباعی خواجه عبدالله انصاری به خط دیگر، شعر میرزا فصیحی و صایب به خط دیگر، شعر مجید و معین و غیبی و ملا وحشی و زینل و عرفی، کارنامه بلخ حکیم سنائی به خط قاضی حسن بن مقصود علی دماوندی در ۸ شعبان ۱۰۵۸، شعر و نثر فارسی به خط محمد رفیع به دستور صاحب بیاض و شعر فارسی به خط دیگر و شعر میرزا جلال مزمار، باز شعر فارسی و دعا به خط شیخ محمد امین اردوباری برای محمد مقیم در ۱۰۶۰، بندی عرفانی فارسی به خط محمد سعید تهرانی برای قاضی محمد مقیما، حدیث به خط محمد نصیر رازی، بندی به عربی به خط شیخ علی در ۱۰۶۰، باب‌های ۲۹ و ۹۶ و ۹۹ مصباح الشریعة، شعر مولوی به خط حاجی محمد، حدیث به خط شرف الدین علی، دعا به خط مراد علی همدانی به فرموده قاضی محمد مقیما در ۱۰۶۰، شعر نظیری و صایب و میرزا صفی به خط دیگر، ۱۱ صفحه از شرح شمسیه قطب رازی به خط دیگر، در میانه پراکنده‌های دیگر هم است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۰۸

خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۳گ، ۲۵ سطر (۱۰×۲۲)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۳۹۴]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

دمشقی، محمود بن یوسف، ق۱۱ قمری

damešqī, mahmūd ebn-e yūsof (- 17c)

متفرقاتی است از احادیث منقول از طریق اهل سنت و آیات

کریمه و اشعار بزرگان شعرای عرب که بدون ترتیب گرد آورده شده است؛ مطالب مهم کتاب چنین است: رساله ناتمامی در احادیث مربوط به قیامت، فصولی در آیات اخلاقی به ترتیب موضوع؛ منتخباتی از کتاب مفید العلوم قزوینی و جز آن، معرفة الطبائع من المأکولات و المشروبات و المشمومات؛ منتخباتی از سرح العیون بشرح رساله ابن زیدون؛ منتخباتی از شعر ابی نواس و ابن الحجاج؛ قصائدا معلقات سبع؛ منتخباتی از دیوانی بهاء الدین زهیر؛ اشعاری از ابن المعتز و ابن الولید و مجد الدین ابن مکانس و علی بن عبد الرحمن انصاری و طغرائی و شمس الدین زرجونی و وأواء دمشقی و ابن خطیب داریا و مجنون لیلی و ابن الارجانی و شمس الدین الخالدی و ابن الخیاط و متنبی و ابن نبیه و محمد بن عفیف.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۵۵۵

آغاز: قال لجبرئیل اذهب فانظر الیها فذهب فنظر الیها والی ما أعد الله فیها لاهلها ثم جاء فقال ای رب

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۲۲ محرم ۱۰۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۱۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۹ - ۳۴۶]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

حامدی، محمد بن احمد، قرن ۱۱ قمری

hāmedī, mohammad ebn-e ahmad

جنگی است از محمد بن احمد بن حسین بن ابراهیم حامدی از مطالب خبری پراکنده و این است عنوان‌های مهم آن: ۱. تفسیر علی بن ابراهیم، قمی علی بن ابراهیم ؛ ۲. غرر الفوائد (الفوائد) و درر القلائد = الدرر العزر، علم الهدی، علی بن حسین ؛ ۳. خبر ابی دلف العجلی؛ ۴. خبر ابن بابا القمی و ابن مقاتل الرازی؛ ۵. خبر المقدام مع بعض العراب؛ ۶. خبر الرشید مع المظهر للقول بالدهر؛ ۷. خبر مؤمن الطاق؛ ۸. خبر ابی جعفر مع طاوس الیمانی؛ ۹. عقاب الاعمال، شیخ صدوق، محمد بن علی؛ ۱۰. تفسیر علی بن ابراهیم، قمی، علی بن ابراهیم؛ ۱۱. الامالی، المجالی، شیخ صدوق، محمد بن علی؛ ۱۲. قصیده طلحة بن ابی طلحة عونی در ستایش علی (ع) به عربی و شرح آن؛ ۱۳. کنز الفوائد کراجکی، کراچکی، محمد بن علی؛ ۱۴. بصائر الدرجات، صفار، محمد بن علی؛ ۱۵. تلخیص من کتاب الزهد لحسین بن سعید؛ ۱۶. نزهة الانبیاء؛ ۱۷. الدر النظم؛ ۱۸. تلخیص من تفسیر الامام؛ ۱۹. خبر اویس القرنی؛ ۲۰. مقالة فی متعة النساء بالاستدلال؛ ۲۱. من جامع الاخبار ؛ ۲۲. ثواب الاعمال، شیخ صدوق، محمد بن علی؛ ۲۳. مکارم الاخلاق، طبری، حسن بن فضل.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۵۳

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاتب در گ ۹۱ر و ۲۲۱ ر از خود یاد کرده و خود را «مختصر و معلق» خوانده؛ مهر وقف ۱۰۵۶؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۲۲۲گ، ۲۵سطر (۱۶×۲۴)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۸- ۴۴۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حسینی، رفیع

hoseynī, rafī'

از رفیع حسینی که خود او دیباچه‌ای بر آن نوشته (۲-۶) و درباره آن گفته: «پس بنابرین رفیقی بی غش و شفیقی دلکش که انیس دل حزین و جلیس خاطر غمین بوده باشد چنین مجموعه‌ایست که هر ورقش از اثمار حدائق انائق نکته سنجان تفت رنگینی است و هر فردش از چیدن گلهای الوان گلزار افکار خورده گیران دامن گلچینی ... باید که چنین بحری و رکنی وثیق و یاری صادق و رفیقی موافق و گنجی شایگانرا که در ظاهر ورقی چند است مفت و رایگان از دست نگذارند و در همه اوقات در آغوشش چون عمر عزیز بدارند و در مجالس مجالس خویش دانند و اگر توانند بر مستمعان بخوانند ... چه کتاب و سخن را در هر انجمن قدر بسیار و قیمت بیشمار است. رفیقی که هرگز نورزد نفاق ×× کتاب است در زیر این نه رواق ×× زهر نظم آید بگوش این خطاب ×× که باشد در گنج معنی کتاب ×× گرت کس نباشد مکن اضطراب×× غم بیکسی شوید از دل کتاب / نگوید سخن با همه قال و قیل ××خموشی بود بر کمالش دلیل / نوای طرب میزند الفتش×× کدورت ز دل میبرد صحبتش / سخن چیست پیرایه نفع و ضر×× که هم محض خیر است و هم محض شر / که بخشد بجز خالق جان و تن×× سخن را زبان و زبان را سخن / سخن بهر جسم زبانست جان ×× سخن بس گرامی ترست از زبان / سخن کرد احیای جان در بدن ×× که گوید ز جان گر نباشد سخن / سخن را همین بس بود اعتبار×× که ناشی شد اول ز پروردگار. ملتمس از اخوان صفا و خلان وفا آنکه درین رقیمه خطا شیمه بنظر اصلاح نگرند و اگر بر عثره‌ای مطلع شوند از جرایم مسودش رفیع الحسینی در گذرند». چنین است آغاز این دیباچه: «بسمله. ای نام خوشت مطلع دیوان سخن ×× حمد تو کتابه‌ای بر ایوان سخن / افروخت زنورت چو تنور دل ما ×× غم نیست دگر گه پخته شد نان سخن. لطایف کلماتی که دیباچه اوراق کتاب حسن قبول افعال ما بر باد فنا دادگان افراد روز و شب دفتر زندگانی تواند بود ... حمد صانعی است.»

چنین است فهرست مطلب‌های آن: ۱. دیباچه نصیرای همدانی؛ ۲. دیباچه‌ای که او بر اشعار خود نوشته؛ ۳. شعر جامع اصفهانی و صائب؛ ۴. دیباچه رفیع حسینی بر همین جنگ؛ ۵. دیباچه میرزا معزالدین محمد بن محمد اصفهانی بر تقویم گویا استاد نگارنده

التسهیل و همانکه فیض در شهاب ثاقب از او نام برده است (محجه ۳۱.۲)؛ ۶. شعر آقا رضی؛ ۷. عرض لشکر شاه سلیمان صفوی از میرزا محمد محسنا؛ ۸. شعر واعظ؛ ۹. نامه صایبا بیکی از حکام به نثر؛ ۱۰. شعر سنجر و همایون و یک رقعه و شعر جامی و «عجایبات» به فارسی از گزیده و تاریخ ابن جوزی و از امیر علی شیر؛ ۱۱. رساله دلگشای عبید زاکانی (ادبیات ۳۹۶)؛ ۱۲. شعر عبدی نیشابوری و چند بندی بنثر فارسی از گزیده و جز آن و شعر غازی؛ ۱۳. رقعه نواب جلال الدین عبدالمؤمن خان اوزبک بنواب شاه عباس حسینی بهادر خان و شعر شعیب؛ ۱۴. نامه شاه عباس به عبدالمؤمن؛ ۱۵. گفتار حکما و از مصابیح الملوک به فارسی و شعر فضولی؛ ۱۶. رقعه مفارقت و شعر فریبی و بندی به نثر فارسی؛ ۱۷. مناقب ائمه از بهشتی؛ ۱۷. اختیارات به فارسی؛ ۱۸. تحفة الملوک در چهل باب هر یک چهار نصیحت به فارسی؛ ۱۹- موعظه و مثنوی ملا وحشی؛ ۲۰- رسائل و خطب مولانا واعظ قزوینی و شعرهای واعظ؛ ۲۱. شعر کمال غیاث و بدیع شیرازی و فرصت توپچی و محسنا و حکیم قطبا و قاسم بیک حالتی و عرفی و نظری؛ ۲۲. مجمع الحکایات اخی سهیم القانونی به فارسی؛ ۲۳. شعرهای سروری و میرزا معصوم و سید شفیع حسینی و میرزا ابراهیم؛ ۲۴. قصه حاتم بشعر فارسی از فتونی؛ ۲۵. شعر شانی تکلو؛ ۲۶- قصیده امیدی و بو [ا]سحق و حاجی ابراهیم صبوری برای ملک محمد؛ ۲۷. مناجات؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۲۸. حکم کدخدایی خروس به ساخت فرمان و نشان درباری به شوخی و هزل و بسیار شیرین و نام جانوران و پرندگان با القاب احترام انسانی در آن برده شده است. آغاز: «جناب سنقارخان و قرچقای خان و بهری سلطان و اوتلکوبیک و قرقو میرزا و بیقو قرداش و طرمطای آق و فصاحت شعاری طوطی میرزا و بلاغت آثار خواجه بلبل عشقبار. انجام: و ایشان جملگی از گرسنگی هلاک شوند تحریرا فی قرقوسنه سرناوکوس و کرنا»؛ ۲۹. شعرهای محمد رضا با نشانه «لمحرره» و سید علی مهری و پراکنده‌های دیگر؛ ۳۰. بحر طویل خالصا به هزل؛ ۳۱- محمود و ایاز انیسی شاملو؛ ۳۱. انشائی به هزل با تخلص هزلی و واصل.

نام سرایندگانی که درهامش نسخه شعرهای آنها دیده می‌شود: صائب، صفی قلی بیک پسر قزاقخان، میرزا مهدی همدانی، میرزا داود، میر نجات، نوعی، نظامی، سابق، سالک قزوینی، طبعی، طالب، عزتی، محوی، غضنفر، عطار (الهی نامه)، مشربی، شجاع، ملک قمی، ابوتراب بیگ، ابو سعید ابوالخیر، میرزا ذبیح طباطبائی بخط خود او، و مثنوی صد برگ عشاق او، عرفی، اوحدی، خلاق المعانی، میرزا محمد سعید حکیم، خواجه حسین نیشابوری، جامی، شعری با نشانه «لراقمه»، شیخ بهائی، کمال اسماعیل، نظام استرابادی، ظهیر فاریابی، انیسی (محمود و ایاز)، میلی، مرشد بروجردی (ساقی نامه)، مقیمای مقصود مشهدی، مرتضی قلی خان قورچی باشی، ملک مشرقی، مجد، فکری، حفظی (حکایتی به نظم فارسی).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۷۸؛

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در متن و هامش؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۶گ، ۱۸ سطر (۱۵/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۰×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۸۸۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

رازی، علیرضا، ق۱۱ قمری

rāzī, ʻalī-rezā (- 17c)

جنگی شامل مطالب مختلف و متنوع به این شرح: ۱. اشعار پراکنده؛ ۲. منشات؛ ۳. منشات؛ ۴. اشعار؛ ۵. محمود و ایاز؛ ۶. بخش کوتاهی از مقامات حمیدی؛ ۷. چند تاریخ تولد؛ ۸ اشعار نظیری؛ ۹. اشعار مولانا ولی دشت بیاضی؛ ۱۰. نامه قاآنی؛ ۱۱. از منشات ابو الفیض فیضی دکنی؛ ۱۲. اشعار خواجه حسین ثنایی مشهدی؛ ۱۳. اشعار فیاض؛ ۱۴. اشعار میرزا قلی میلی ترکمان علیه الرحمة؛ ۱۵. ادامه منشآت قاآنی؛ ۱۶. اشعار پراکنده؛ ۱۷. نان و حلوا؛ ۱۸. شیر و شکر؛ ۱۹. قحطیه؛ ۲۰. قضا و قدر؛ ۲۱. نامه سلطان ملکشاه به حسن صباح و جواب او؛ ۲۲. اشعار پراکنده؛ ۲۳. اشعار؛ ۲۴.گفته‌هایی از خواجه عبدالله انصاری؛ ۲۵. دیباچه‌ای که شیخ ابوالفیض فیضی بر مجموعه یکی از اعزه نوشته؛ ۲۶. اشعار؛ ۲۷. احادیث مختلف؛ ۲۸. سحرحلال؛ ۲۹. اشعار؛ ۳۰ دیباچه‌ای که مولانا حسین خوانساری جهت جنگ ولد حکیم داود انشا فرموده‌اند؛ ۳۱. دیباچه‌ای که مولانا کنجی جربادقاین نوشته است؛ ۳۲. اشعار پراکنده؛ ۳۳. منشآت؛ ۳۴. نمونه انشاء؛ ۳۵. منقولاتی از بحر السانح وارسته؛ ۲۶. مکتوبی که از جانب اکبر شاه به نواب رضوان دستگاه شاه عباس انار الله برهانه انشا نموده بود؛ ۳۷. من منشات حکیم ابوالفتح جیلانی؛ ۳۸. ترجمه خطبة البیان؛ ۳۹. وصایای پیامبر (ص) به امیرالمومنین (ع)؛ ۴۰. خطبه محذوف الالف امیرالمومنین (ع)؛ ۴۱.آزاد نامه؛ ۴۲. فوائد پراکنده؛ ۴۳. تهنیت نامه از جانب نظام الملک به واسطه نواب خلیفه به سلطان؛ ۴۴. چند نامه کوتاه؛ ۴۵. غزل سعدی؛ ۴۶. اقسام فقر؛ ۴۷. روایتی از پیامبر اسلام (ص) درباره متعه؛ ۴۸. دو حکایت از ابراهیم ادهم و بهلول؛ ۴۹. اختیارات مسیر قمر؛ ۵۰. بخشی از کتاب شرف النبی؛ ۵۱. جداول نجومی؛ ۵۲. دستور ساخت معجون سقنقور از بقراط و فواید آن؛ ۵۳. فتحنامه قندهار؛ ۵۴. از سخنان ابراهیم خواص؛ ۵۵. دیباچه خوان خلیل؛ ۵۶. غزلی از ملا درکی قمی؛ ۵۷. نورس خیال؛ ۵۸. دیباچه گلزار ابراهیم؛ ۵۹. گفته‌ای از خواجه نظام الملک؛ ۶۰. اشعار پراکنده؛ ۶۱. رقعه‌ای که طالب علمی در طلب نوشتن نوشته؛ ۶۲. ماده تاریخ ساخت بنایی در شمیران از نیرزا محمدشفیع؛ ۶۳. شعری از شیخ

فیضی آگره؛ ۶۴. صورت کتابت شاهزاده ... (در صحافی از بین رفته) که به نواب کامیاب اشرف اقدس ارفع نوشته؛ ۶۵. رساله علم؛ ۶۶. از لطایف و داستانهای بهلول؛ ۶۷. چند بیت شعر؛ ۶۸. داستانی از موسی؛ ۶۹. صلح نامه نواب خاقان و سلطان مراد خواندگار روم در سنه پارس ئیل؛ ۷۰. نامه؛ ۷۱. روایتی از پیامبر اکرم (ص)؛ ۷۲. ادعیه و سخنان پندآموز؛ ۷۳. سراج المنیر؛ ۷۴. دستورالعمل منظوم ختم قرآن در یک هفته؛ ۷۵. مجموعه تک‌بیت‌ها و عباراتی که در منشآت و نامه‌ها استفاده می‌شود؛ ۷۶. صورت کتابتی که از جانب نواب کامیاب جنت مکان شاه طهماسب به خواندگار نوشته و التماس گناه سلطان بایزید نموده؛ ۷۷. صورت کتابت مولانا وحشی که به مطلوب نوشته؛ ۷۸. متفرقات؛ ۷۹. دیباچه اکبرنامه؛ ۸۰. رقعه‌ای که به چلبی بیگ علامی نوشته بود؛ ۸۱. اشعار؛ ۸۲. صحت و مرض؛ ۸۳. نامه نگار از امیرالمومنین(ع) و معاویه؛ ۸۴. المقالة التکلیفیة؛ ۸۵. خطبه مرقعی که نواب آصف خان میرزا جعفر قزوینی نوشته؛ ۸۶. من منشآت میرزا محمدرفیع دستور؛ ۸۷. من منشآت شیخ ابوالفضل که در زایچه طالع اکبر پادشاه نوشته؛ ۸۸. اشعار؛ ۸۹. حظیات؛ ۹۰. چند حکایت؛ ۹۱. نامه به سلطان عثمان خان برای سفارت ابراهیم آقا؛ ۹۲. صورت کتابت مولانا سعدالدین ملای سلطان مراد خواندگار روم به نواب اشرف شاه عباس؛ ۹۳. صورت کتابتی که همیون پادشاه از جانب شاه جنت مکانی شاه طهماسب علیه الرحمة؛ ۹۵. صورت مکتوبی همایون پادشاه به نواب جنت مکان شاه طهماسب نوشته؛ ۹۶. صورت رقعه‌ای که حکیم رشدی قمی به حضرت سیادت پناه علامی میرزا ابراهیم همدانی نوشته؛ ۹۷. فوائد پزشکی؛ ۹۸. نامه علمای ماوراء النهر به علمای مشهر و جواب ملا محمد رستمداری مشکک؛ ۹۹. گفتارهای پراکنده؛ ۱۰۰. صورت فتحنامه‌ای که نواب اشرف با پادشاه برکستان نوشته‌اند؛ ۱۰۱.حکایت پادشاهی که هر سال وزیر خود را به سگان آدم خوار می‌داد؛ ۱۰۲. معنی حروف تهجی؛ ۱۰۳. لغز؛ ۱۰۴. دستورالعمل ساخت مفرح؛ ۱۰۵. فتحنامه قندهار؛ ۱۰۶. گفتارهای پراکنده؛ ۱۰۷. منشآت؛ ۱۰۸. گفتارهای پراکنده؛ ۱۰۹. منشآت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مطالب این نسخه در طول حدود دو قرن به تفاریق نوشته شده است، به مرور زمان برگ‌هایی هم از آن افتاده و بخش‌هایی هم خصوصاً در اوایل بدان الصاق شده است. در هیئت کنونی نام این کاتبان و تاریخها در آن موجود است: محمدابراهیم در ۱۰ شعبان ۱۰۵۹ق (۲۶پ)، درویش علی دماوندی در ۱۰۵۷ق (۵۵ر)، محمدحسین بن ادیب بیضایی کاشانی متخلص به پرتو برگ آخر سحر حلال را نونویس کرده است (۶۳ر)، ابراهیم بن محمد در اوائل ذیحجه ۱۰۵۶ق (۶۳ر)، ابراهیم بن محمد در اوائل ذیحجه ۱۰۵۶ق (برگ ۸۲پ)، محمداقی ذاکر قزوینی ولد مرحوم مشهدی سلطان (۹۳ر)، محمدابراهیم هرازی در سلخ جمادی الثانی ۱۰۵۸ق (۹۹پ)، حسن (۱۲۴ر)، محمدشفیع بن محمدتقی اصفهانی (۱۲۵پ)، عبدلالطیف مدرس نور در ۲۳ رجب ۱۲۱۹ق (۱۲۹ر)، محمدابراهیم بم علیرضا رازی در ۲۲ ربیع الاول ۱۰۶۴ق هنگامی که روانه سفر مازندران بود (۱۳۱پ)، محمدصالح (۱۷۸پ)، رضی حسنی در ذیقعده ۱۰۴۳ق (۲۱۰پ)، حاجی موذن برای خواجه علی رضا (۲۲۰پ)؛ نوشته ها چلیپا و معمولی؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۳۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

زینا علیای اردکانی، ق۱۱ قمری

zīnā ʻolīyā-ye ārdakānī (- 17c)

گردآورده زینا علیای اردکانی در ۱۰۳۷ دارای: ۱. پراکنده‌های ادبی و خبر و تاریخ؛ ۲. سواد رقعه نصیر در صفاهان؛ ۳. شعرهای فارسی از کشکول؛ ۴. شعر انوری برای پادشاه غور؛ ۵. بندی به فارسی در سرگذشت غزالی و ایمان و کفر او و نامه او به نظام الملک در نپذیرفتن تدریس نظامیه؛ ۶. شعر چند شاعر متاخر به فارسی؛ ۷. صفحه آخر شرح غزل حافظ «پیر ما گفت خطا بر قلم صنع نرفت»، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۸. سواد رقعه میر صدرالدین محمد به فارسی (نوشته ۱۰۳۷)؛ ۹. انشاء کوتاهی از خواجه نظام الملک به فارسی؛ ۱۰. عبارتی از نهج السداد؛ ۱۱. شرح بیت سیف اسفرنگ «گر عقاب قلمت عین ز توقیع برد ×× کرکسان کاف برارند به نون از دایم» به فارسی؛ ۱۲. چند بیت پراکنده عربی؛ ۱۳. ستایش از مولوی، به نظم و نثر فارسی، در هامش بیت: «من نمی‌گویم که آن عالی جناب ×× هست پیغمبر ولی آرد کتاب»، به شیخ بهائی نسبت داده شده و نویسنده این بند می‌گوید که از درویش مصطفی رومی خراباتی که در اردکان آمده بود بهره برده شده و از او شنیده ام، این بند در ربیع الاول ۱۰۴۹ نوشته شده است؛ ۱۴. پراکنده‌های فارسی و عربی به نثر؛ ۱۵–شعر انوری و سرگذشت او؛ ۱۶. دنباله رساله‌ای به عربی، نوشته رجب ۱۰۳۷؛ ۱۷. شرح بیت خسرو دهلوی، جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۸. شرح حدیث عماء، جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۹. شرح رباعیات دوانی، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۲۰. شرح غزل حافظ، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۲۱. پایان رساله عرض دوانی، نوشته جمادی الاول ۱۰۳۷؛ ۲۲. شعرهای فارسی متاخران با یک بندی به عربی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۷۴

خط: نستعلیق راسته و چلیپا، کا: اردکانی، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛

کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۳۹گ، ۱۸ سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۳۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

سبزواری، محمد مقیم بن یحیی، ق۱۱ قمری

sabzevārī, mohammad moqīm ebn-e yahyā (- 17c)

مجموعه یادداشت‌ها و رساله‌هایی است که به خواستاری محمد مقیم سبزواری به خط خودش یا دیگران در این جنگ نوشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۵

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با این تاریخ‌ها: ابوطالب بن حاجی میرزا رمضان علی در رجب ۱۲۷۷ق (ص۲)، محمد رفیع در ذیحجه ۱۱۰۱ق به امر ذوالفقار بیگ (ص۳)، شعبان ۱۱۱۸ ق (ص۱۲)، ۱۵ جمادی الاول ۱۱۱۳ق در دفترخانه سرکار مواهب آثار (ص۲۲)، رجب ۱۱۱۴ق (ص۳۰)، محمد مهدی در رمضان ۱۱۱۲ق (ص۳۲)، صفر ۱۱۱۳ (ص۳۴)، جمادی الاول ۱۱۱۳ق (ص۴۷)، ۱۴ شعبان ۱۱۱ (کذا، ص۸۰)، صاحب سفینه در جمعه ۲۰ ربیع الثانی ۱۰۹۷ ق (ص۱۱۹)، شوال ۱۰۹۰ ق در مشهد (۱۳۱)، ۱۷ ذیحجه ۱۱۰۰ق (ص۱۷۸)، غره شعبان ۱۱۱۲ق حسب الفرموده مستوفی هرات در دولتخانه ایشان (ص۱۹۳)، ۹ جمادی الثانی ۱۰۷۹ق (ص۲۰۵)، معزالملک در ربیع الثانی ۱۰۶۵ق در قریه باغ آسیایی (ص۲۱۰)، محمد حسین ... تبریزی در شوال ۱۰۴۲ ق(ص۲۱۸)، ۱۰۹۳ق برای ذولفقار بیگا (ص۳۰۶)، ۲۰ شعبان ۱۰۸۵ق در دارالسلطنه قزوین (ص۳۱۸)، رجب ۱۰۸۰ق (ص۳۲۲)، محمد مهدی حسینی جنابدی برای ذوالفقار بیگا (ص۳۶۵)، جمعه ۲۶ جمادی الثانی ۱۱۰۱ق در خدمت ذوالفقار بیگا (ص۳۷۰)، محمد یوسف در ذیحجه ۱۱۰۳ق در مشهد (ص۳۷۱)؛ مجدول، با سر لوح مذهب و مرصع؛ مهر: «صح» (گلابی شکل)، «الله باره» (بیضی)؛ کاغذ: الوان آهار مهره، جلد: گالینگور بنفش، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم[ف:۲۹/۱-۴۲۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

سرکانی، محمد صادق بن محمد علی، ق۱۱ قمری

serkānī, mohammad sādeq ebn-e mohammad ʻalī (- 17c)

پراکنده‌هایی در اصول، کلام، فقه، ادب و غیرها، ترجمه‌مانندی است، دارای: ۱. اجتماع بر امامت ائمه با اخبار سیفی، به فارسی و ترجمه مانند؛ ۲. اخبار شیعی فارسی؛ ۳. ترجمه مسایلی که امامیه درآن منفرد هستند به فارسی از انتصار؛ ۴. ترجمه مسایل متفرقه نقل امیرفضل الله استرابادی از شیخ علی [کرکی]؛ ۵. ترجمه بندی از عقد طهماسبی حسین بن عبدالصمد عاملی؛ ۶. ترجمه کتاب الجهاد نهایه؛ ۷. رساله مانند در جهاد به فارسی؛ ۸. ترجمه مسئله کسی که از شیخ طوسی پرسیده است درباره «من مات ولم یعرف امام زمانه»؛ ۹. ترجمه مسئله‌ای که خان احمد گیلانی از سید حسین بن الحسن الحسینی سؤال کرد؛ ۱۰. ترجمه دو مسئله که شیخ صالح بن حسن جزایری از شیخ بهائی پرسیده است؛ ۱۱. حرمت غیبت در شش موضع به فارسی؛ ۱۲. افاده مولانا عبدالله ثانی در بیان غیبت؛ ۱۳. ترجمه نهایه طوسی در نماز جماعت؛ ۱۴. ترجمه احادیث جامع الاخبار؛ ۱۵. مسایلی و جواب آنها در اجتهاد و تقلید، به فارسی؛ ۱۶. فتوای شیخ فخرالدین، به فارسی؛ ۱۷. بندهایی کوتاه: یکی از آنها مصطلحات الاصول است، به عربی؛ ۱۸. یکی دیگر شرح فارسی موجز از محمد صادق بن محمد علی سرکانی؛ ۱۹. یکی دیگر ترجمه رساله شهید ثانی در عمل به قول میت از همو (رساله اجتهاد)؛ ۲۰. یکی دیگر ترجمه رساله طوسی در رکن ثالث اصول دین (رساله امامت)؛ ۲۱. ترجمه بندی در امامت از ملل و نحل شهرستانی؛ ۲۲. ترجمه مجموع رائق؛ ۲۳. ترجمه رساله جمعه کرکی از همین سرکانی؛ ۲۴. ترجمه بندی در جمعه از شهید؛ ۲۵. ترجمه رساله سید ماجد در ثبوت معاد جسمانی؛ ۲۶. آخرین ترجمه رساله‌ای (گویا اجتهاد شهید) است مورخ ۱۵ شوال ۹۴۹ از سرکانی مورخ روز یک‌شنبه ۷ ربیع ۱۰۳۳ در اصفهان و باید همه این مجموعه ترجمه‌های او باشد.

[دنا ۷۴۶/۳ فهرستواره منزوی ۲۱۳/۹]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۸۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۳۳ق، جا: اصفهان؛ در برگ ۴۸ فهرست دارد؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی چرمی، ۲۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳ - ۹۱۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۰۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۷۰۲]

● **جنگ** / شعر / فارسی

Jong

شاملو، مرتضی بن حسن، ق۱۱ قمری

šāmlū, morteza ebn-e hasan (- 17c)

در آن شعرهایی است که مرتضی قلی شاملو گرد آورده است. فهرست نام شاعران: ناصر علی هندی (مثنوی)، میر سید علی مشتاق، خواجه حافظ ، محمد عاشق، مولانا محتشم، آقا رضا منشی، میرزا ابراهیم صفای دشتکی (مثنوی)، آقا تقی صهبا، مولانا عرفی، سعدی، مولانا ابن حسام مخفی، میرزا محمد جعفر عبرت، جنونی، رفیق، مولانا کاتبی، امیر خسرو دهلوی، قاضی امینی نهاوندی، میرزا عبدالباقی، طبسی، میرسایگی کرمانی،

فنائی، حاجی لطفعلی بیک، خلاق المعانی، شیخ بهاءالدین محمد، ملامکتبی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۱۰۰

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: مرتضی قلی شاملو، تا: ربیع الاول ۱۲۲۸ق، جا: اصفهان (سپاهان)؛ نوشته از روی خط استادش شفیعای شکسته نویس، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی مقوایی، ۴۴گ، سطور چلیپا (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۷۲۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

صفی چرکس، ق۱۱ قمری

safī čarkas (- 17c)

مؤلف از ادبیان و حاکمان عصر صفوی و از طرف شاه عباس، وزیر یزد بوده است، او در اشعارش به «صفی» تخلص می کند، شرح حال وی در فرهنگ سخنوران ص ۳۴۰ و لغت نامه دهخدا، ماده «صفی قلی بیگ» ذکر شده است. او در این جنگ مطالبی از معاصران و متقدمان خود به نظم و نثر جمع‌آوری نموده و در ضمن آن اشعاری از خود نیز آورده است. همچنین در آن، ماده تاریخ‌هایی را که خود سروده، درج نموده است که از آن ها ارتباط وی با دانشمندان خان ــ از امری هند ــ روشن می‌گردد. این ماده تاریخ‌های در سال‌های ۱۰۷۸ و ۱۰۸۱سروده شده است. فهرست مطالب موجود در این جنگ: ۱. اشعاری از زرگر اصفهانی؛ ۲. نان و حلوا؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۳. دوازده امام= اثنا عشریه؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۴. دوازده امام منظوم = صلواتیه؛ ۵. دوازده امام منظوم؛ ۶. دوادزه امام منظوم؛ ۷. تفسیر کوتاه سوره حمد؛ ۸. خطبه شیخ علاء الدین محمد بن استاد صاحب جنگ؛ ۹. خطبه نکاح؛ ۱۰. چند حدیث نبوی در احوال زنان؛ ۱۱. فایده در دیدن ماههای نو، دعای رویت هلال؛ ۱۲. ساعات استخاره طریق استخاره، کیفیت استخاره تسبیح، کیفیت استخاره ذات الرقاع؛ ۱۳. دعا برای قضای حاجت، ابدال هفت گانه روی زمین؛ ۱۴. فال‌نامه امیر المؤمنین (ع) و فال‌نامه امام صادق (ع) و طریق دانستن آمدن و نیامدن مسافر از سفر؛ ۱۵. فصل فی معرفة الاکتاف من کتاب فرخ نامه جمالی؛ ۱۶. غالب و مغلوب؛ ۱۷. اظهار مضمر؛ ۱۸. اظهار مضمر؛ ۱۹. اظهار مضمر؛ قطب الدین خسرو شاه؛ ۲۰. مطالب متفرقه؛ ۲۱. قسمت نامه میراث فهمی؛ فهمی رازی، محمد؛ ۲۲. دو غزل از حافظ شیرازی به خط قربانعلی تحریر در ۱۲۳۵؛ ۲۳. شعری از حسینقلی فرزند؛ حاجی رجبعلی که در شوال ۱۳۰۹ نوشته شده؛ ۲۴ـ دیباچه بیاض؛ ۲۵ـ قضا و قدر؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۲۶ـ مثنوی شیرو نهنگ؛ ۲۷. مثنوی واهب، از: مستوفی متخلص به واهب؛ ۲۸ـ مثنوی درد دست، از میرزا حسن؛ ۲۹. قضا و قدر؛ شیخ کاشانی، مسعود بن علی؛ ۳۰. مثنوی شکست دست؛ کلیم کاشانی؛ ۳۱. قحطیه = وصف قحط هند؛ کلیم کاشانی؛ ۳۲. قحطیه = وصف قحط هند، سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۳۳. وصف اسب، سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۳۴. حمار نامه وحشی، وحشی بافقی، کمال الدین؛ ۳۵. حمارنامه وحشی؛ ۳۶. حمارنامه صفی قلی بیگ؛ ۳۷. مثنوی وصف اسب؛ کلیم کاشانی؛ ۳۸. مثنوی وصف اسب؛ ۳۹. اشعاری از زلالی، کوثری، واعظ قزوینی، صائب تبریزی؛ ۴۰. رباعیات؛ ۴۱. رباعیات پدر کاتب جنگ محمد ظهیر صفی؛ ۴۲. رباعیات صفی قلی بیگ (جامع جنگ)؛ ۴۳. حسن و عشق = صحت و مرض؛ فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان؛ ۴۴. سیر العباد الی المعاد؛ سنائی، مجدود بن آدم؛ ۴۵. اشعاری از صفی یزدی، صفی چرکس؛ ۴۶. یک دو بیتی از میرزا محمد نعیما که برای میرزا محمد علی صاحب اختیار گفته است؛ ۴۷. حکایت طرماح با معاویه؛ ۴۸. حکایت توبه مالك بن دینار و ابراهیم بن ادهم؛ ۴۹. حکایت عابد و سگ یهودی، کلماتی از سری سقطی، فرق بین اذن و اجازه و یک مسئله فقهی؛ ۵۰. اشعاری که حضرت علی (ع) بر کفن سلمان نوشت، بخشی از وصایای آدم، احادیثی از رسول الله (ع) و امام صادق (ع) و مطلبی به نقل از مکارم الاخلاق و عدة الداعی؛ ۵۱. اشعاری از ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۳۶۱۰

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۹۱ق؛ مجدول مذهب مرصع؛ مهر: «عبده الراجی میرزا محمد» (بیضی)، «عبده محمد ولی» (شلجمی)؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۳۰]

● **جنگ** / ادبیات / عربی و فارسی

jong

طرشتی، محمد تقی، ق۱۱ قمری

taraštī, mohammad taqī (- 17c)

جنگ نظم و نثر مهمی است، که در قرن یازدهم در عصر شیخ بهایی و میرداماد تدوین شده و حاوی یادداشتی از محمد صالح مازندرانی است. مطالب مندرج در آن عبارتند از: اسامی منازل بینی نجف آباد و بغداد؛ اجازه سید محمد نوربخش به شاه قاسم؛ شرح حال شاهدای نیشابوری (حاشیه ۳ و ۴)؛ چند دعای مأثور؛ ملاقات عبدالله بن مبارك با زنی که با قرآن تکلم کرد؛ دستخط محمد صالح مازندرانی که مطلبی را به نقل از استادش عبدالله شوشتری برای مولا محمد تقی طرشتی تحریر نموده است؛ نامه‌ای که شیخ بهایی به میرداماد نوشته با دعای سلمه الله برای شیخ بهایی و جواب میرداماد، آغاز: «سلام الله علیکم لاحاجة لما استقر علیه العرف العام»؛ چند نامه به فارسی و ادبی و دوستانه (۳ نامه)؛ مطلبی به نقل از اربعین غزالی؛ یادداشتی از نصرالله؛ مطلبی

به نقل از روضة القلوب و نزهة المحب و المحبوب و عیون اخبار الرضا و عدة الداعی و کشف الغمه و روضة الصفا و تاریخ البلاد قزوینی؛ نامه خواجه نصیر طوسی به صاحب حلب بعد از فتح بغداد؛ رساله کوتاهی از حکیم عمادالدین محمود در خواص «تنزو» که نام داروی چینی است؛ مطلبی به نقل از علی بن ابوالحسن موسوی عاملی؛ شعری از متنبی به خطا بهاء الدین علی حسینی نجفی تفرشی که در تهران سال ۱۰۲۷ تحریر نموده است؛ ذخیره خوارزمشاهی؛ انشایی از سید محمد نوربخش و شاه قاسم فیض بخش؛ مطلبی به نقل از نزمعة القلوب و عضدی و کشف الاسرار؛ مطلبی به نقل مطلبی به نقل از میرداماد سلمه الله تعالی؛ مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ مطلبی از نصیحت نامه شاهی و اربعین غزالی و تاریخ گزیده؛ صفحات العشق، سایل؛ رقعه نصیرانی همدانی به میر معین در طلب آب؛ رقعه نصیرانی همدانی به ملا مظفر حسین کاشی؛ رقعه نصیرانی همدانی به میرزا محمد امین اصفهانی در طلب اسطرلاب؛ مطلبی درباره نواصب از علی بن عبدالعالی؛ اشعاری از ملا محمد قاسم مشهدی و ملاالطیف؛ قصیده هفت کوکب کاتبی؛ دیباچه میرزای عالمیان؛ اشعاری از نظیری، شاه صفی، میرزا صدر و جوهری به خط خودش؛ رباعیات محتشم؛ اشعاری از: حاتم، غضنفری کلجاری، مومن حسین یزدی، ضیاء خسرو، وحشی، زلالی، شرمی؛ سند سلسله نوربخشید؛ رساله سید محمد نوربخش درباره حالات فرزندش شاه قاسم فیض‌بخش؛ نامه میرداماد به ملاعبدالله شوشتری با دعای «سلمه الله»؛ مطلبی به نقل از کتاب کاشفی؛ نامه افلاطون به حضرت عیسی و جواب وی؛ قطعه‌ای از سگ لوند در هجو حکومیتان عصرش؛ ناسخ و منسوخ، همدانی؛ مطلبی از اربعین میرحیدر یزدی به عربی و نزهة العشاق فی مکارق الاخلاق؛ مطلبی به نقل از خط عبدالله الشهید با دو واسطه، مطلبی از خط مرحوم خیرالدین؛ نامه سید محمد نوربخش به یکی از سلاطین زمان و سه نامه دیگر ازوی؛ مطلبی در طعنه بر اهل مدرسه تحریر در ۱۰۲۱؛ چند سؤال و جواب در حدیث قدسی کنت کنزاً مخفیاً؛ تفسیر اصطلاح میخانه و بتکده؛ مطالبی در جفر؛ مطالبی به خط عبدالقاهر بن عبدالله؛ اسماء و القاب ائمه تحریر در ۱۰۱۹؛ تاریخ وفات عده‌ای از بزرگان شیعه از جمله: شاه قاسم الانوار ۸۳۷ق، سید نعمت الله ولی ۸۴۴، سید محمد نوربخش ولادت ۷۹۷ وفات ۸۶۹ ، شاه قاسم فیض بخش ولادت ۸۴۷ وفات ۹۱۹، شیخ بهایی ۱۰۳۰، قاضی خان ۱۰۲۹؛ شعری از شیخ بهایی با دعای سلمه الله؛ مطلبی از نگارستان احمد بن محمد غفاری؛ اشعاری از خسرو شیرین و شرمی؛ شیر و شکر شیخ بهایی با دعای مدظلمه العالی برای مؤلف آن؛ مرثیه ملهمی که جهت مطلوب خود گفته؛ اشعاری از فغانی و فهمی کاشی، خواجه شعیب، هلاکی همدانی؛ دیباچه بیاض؛ اشعاری از صدرا، خان خانان، ذوقی، خرمی جامی؛ وفات شیخ جعفر بن شیخ لطف الله دوشنبه ۱۹ شوال ۱۰۳۸ و چند تاریخ وفات دیگر؛ شعری از شاهدای نیشابوری؛ مطالبی به نقل از منهاج الصلاح علامه و نقایس الفنون؛ اسامی موافق العدد از حیدر معمایی؛ مطالبی از فرحه الغری، تاریخ گزید؛ تفسیر دو بیت از متبنی که از خط شیخ بهایی نقل شده با دعای ادام الله ظله برای وی؛ خطبه‌ای که کلمات آن مشکل است؛ رقعه میر صدرالدین به یکی از اهل ساز؛ مطلبی از معیار جمال شمس فخری؛ رقعه میر محمد معصوم به پدرش میرحیدر معمائی.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۱-۲۳/۱۹۱

آغاز: اجازه‌ای که حضرت سید محمد نوربخش قدس سره العزیز درباب پسر خود شاه قاسم علیه الرحمة نوشته. اقطاب و افراد وابدال و اوتاد و رجال الله ... اعلام میرود؛ **انجام:** قال ارسطو فوت الحاجة خیر من طلبها الی غیر اهلها والکل التراب فی المزابل خیر من طلب الحاجة من الاراذی

خط: نسخ و نستعلیق، کا: به خط گردآورنده و دیگران، تا: ۱۰۲۰-۱۰۳۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۰۸]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

عباسی برهانپوری، عبدالرحمن بن عبدالکریم، ق۱۱ قمری

'abbāsī borhānpūrī, 'abd-or-rahmān ebn-e 'abd-ol-karīm (- 17c)

جامع جنگ اشعار مختلفی را از شعرا جمع آوری نموده است. در ضمن جنگ مؤلف کتاب مفتاح الاخلاق را نیز از خود آورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۱۳

خط:نستعلیق شکسته،بی کا،بی تا؛ در اول نسخه دستخط سید محمد علی گلریز بن سید آقا بن سید علی بن میرسید علی نقی قزوینی برادرزاده سید حسین که زمانی مالک جنگ بوده؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۷سم [ف: ۲۵- ۲۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

غفاری مازندرانی، احمد بن علی، ق۱۱ قمری

qefārī māzandarānī, ahmad ebn-e 'alī (- 17c)

مجموعه‌ای است شامل مطالب علمی برگرفته از کتاب‌های مختلف، اشعاری از شعرای معاصر مؤلف که نام برخی از آنها در تذکره‌ها نیامده، نامه‌های پادشاهان و رساله‌ها و منشئات و یادداشت‌های که عده ای از بزرگان به یادگار و به خط خود در این جنگ نگاشته‌اند. مالک قبلی نسخه (مرحوم باستانی راد)

فهرستی از مطالب این جنگ را در برگی به نسخه ملحق کرده و در آن چنین آورده است. فهرست شعرایی که نام و اثرشان فقط در این مجموعه آمده است: سید محمد نجفی، فضلی، یمینی، سمنانی، قادری، غیرتی همدانی، میرزا محمد جعفر آصف، بیاضی استرآبادی، مسیح طبیب، میرزا محمد شریف، منصور شیرازی، قائمی مازندرانی و خلیل قزوینی؛ مطالب و نامه‌های پادشاهان که منحصرا در این مجموعه هست: مکاتبه امیر خسرو دهلوی با شعبان باوردی راجع به مدح و ذم رباعیات ملا سحامی؛ رباعیات مومن حسین یزدی؛ انشاء خلیل قزوینی در تعریف نقاش و کار او در کتابخانه ذوالفقار خان؛ تاریخ مختصر شیعه؛ نامه شاه عباس به سلطان مراد به وسیله سیدی بیک ایشک آغاسی در باب خان احمد؛ نامه شاه عباس به شریف مکه با انشاء شیخ بهایی؛ منشئات محمد طاهر بسطامی؛ رباعیات خلیل قزوینی؛ شبستان خیال فتاحی؛ فرمان شاه عباس به نام سراج الدین قاسم بیک سپهسالار مازندران؛ فرمان و فتحنامه بغداد؛ نامه شهاب الدین سهروردی به فرزندش؛ ثلاثیات حکمای متقدمین.
فهرست اسامی کسانی که به خط خود مطالب و اشعاری نوشته‌اند: محمد امین گیلانی، عماد المراسکی در ۱۰۰۳، محمدقاسم بن حافظ علی، محمد مقیم لاهیجانی، محمد قاسم غفاری، قاسم بن شیخ خضر متولی، سعیدالدین محمد حموی، اسماعیل پازواری، افضل موسوی، زندی، روح الدین خواجه مازندرانی، مسیح بن خضر طبیب لاهیجانی، محمد افضل بن محمد علی، محمد رفیع بن حکیم ابوالقاسم طبیب لاهیجانی، محمد بن عبدالکریم حسنی، احمد حسینی جانبازخان، عبدالعظیم بن عباس حسنی مازندری عبدالحسین بن عبدالعلی بارفروشدهی مازندرانی در ۱۰۳۶، شمساء شفیعی مازندری، روحی کجوری، محمد حسین سلیمی، محمد نقی.
به جز مطالب مذکور، فوایدی دیگری نیز در این جنگ به چشم می‌خورد، از جمله: دستورالعمل اخلاقی از شهید اول که از روی خط فرزند شهید اول نقل کرده است و نیز نامه میرزا ابراهیم همدانی به شیخ بهایی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶

آغاز: سید محمد نجفی: از سر کوی تو آلوده بهتان رفتم ×× عصمت آوردم و تر دامن عصیان رفتم؛ **انجام:** قصه مشت و درفش است بهجران زد و خورد ×× با اجل چند توان دست و گریبان بودن

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۸۴ق؛ این جنگ در تاریخ‌های مختلف کتابت شده و برخی از مطالب آن به خط و امضای دیگران است؛ جلد: تیماج زیتونی، ۲۸۴گ، سطور مورب، اندازه: ۱۴×۲۴سم [مختصر ف: - ۷۳۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قدری، حسین بن محمد، ق۱۱ قمری

qadrī, hoseyn ebn-e mohammad (- 17c)

گردآوری حسین بن محمد قدری رضوی سبزواری است، نامش در الذریعه و فرهنگ سخنوران نیامده است. چنین است مطالب این جنگ: شعر فارسی؛ صفت و تعریف اشیا و اشخاص است به نثر و نظم فارسی انشامانند؛ شعر همین قدری رضوی؛ مناجات نامه؛ تفارق الاشیاء نوشته در مدرسه حاجی بیک مسگر مشهور به مدرسه شیخ الاسلام در عراق در ۱۴۸ =(۱۰۴۸) به خط همین قدری رضوی که نویسنده مجموعه؛ تشریح الابدان منصوری از منصور بن محمد بن احمد که به نام امیر زاده پیر محمد ضیاء الدین ساخته است آمده (نوشته قدری رضوی در سپاهان در رمضان ۱۴۷=۱۰۴۷)؛ صفت و معرفت اشیاء با اندکی از پراکنده‌های دیگر همه به فارسی؛ یک دعا به نسخ معرب به خط همین قدری در شوال ۱۴۷ (=۱۰۴۷)؛ در هامش تشریح الابدان در نسخه گزیده‌ای است از دیوان نظیری با چند بیت از قدری رضوی و تاریخ دامادی میرزا جعفر اصفهانی به نظم فارسی؛ یک بیت از مهر و محبت حکیم شفایی در ستایش شاه عباس.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۹۲

آغاز: تفارق الاشیاء. ا ل آسمان قمر ... ت قلم انگور ... یاقوت خاک یا (دو صفحه جدول مانند سپس نظم فارسی)ل ل نرسد از زمانه بر تو گزند ×× شد نشان تو آسمان بلند. ل ر: ای تو بر کشور نکویی شاه ×× این نشانت بود قمر ای ماه؛ **انجام:** ای عطارد ترا برد فرمان×× کرده یی یکقلم قلم تو نشان. ت ت (باید کلماتی که در آن جدول آمده درین شعرها باشد)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: امیر محمد علی پسر امیر محمد بیک بختیاری در روز شنبه ۴ ربیع الاول ۱۱۹۴؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۶۷گ، ۱۵ سطر چلیپایی و راسته، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۱۴۳]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

کاظمی، محمد جواد بن کلبعلی، ق۱۱ قمری

kāzemī, mohammad javād ebn-e kalb'alī (- 17c)

گرد آورنده اصلی محمد جواد بن علی بن کلب جواد است که در ۱۰۹۶ آن را تهیه کرد و پس از او نیز دیگران در تاریخ‌های بعد چیزهایی بر آن افزوده اند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۵۹

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۹۶ق؛ اغلب صفحات به چلیپا؛ تملک: محمد طاهر تنکابنی مورخ ۱۳۴۹؛ کاغذ:

اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۳۰۸ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۷۴۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

گیلانی، اصلان بن علی بیک، ق۱۱ قمری

gīlānī, aslān ebn-e ʻalī beyk (- 17c)

فراهم‌آورده اصلان بن علی بیک گیلانی در ۱۰۸۳–۱۰۸۶ است. فهرستی کهن در نسخه هست، آقای باستانی هم فهرستی روشن‌تر برای آن ساخته که با نگریستن به خود جنگ و اصلاح لازم در اینجا می‌بینیم. چنین است فهرست عنوان‌ها: ۱. دیباچه نورس ظهوری ترشیزی خراسانی؛ ۲. دیباچه گلزار ابراهیم ظهوری؛ ۳. دیباچه خوان خلیل؛ ۴. ساقی نامه ظهوری و سروده‌های دیگر او؛ ۵. شعرهایی با عنوان «لمحرره»؛ ۶. شعر ملا عرفی؛ ۷. غزلیات طالب کلیم؛ ۸ رباعیات طالب کلیم؛ ۹. قصاید کلیم؛ ۱۰. مقطعات کلیم؛ ۱۱. تعریف مرقع از او؛ ۱۲. درباره تفنگ از او؛ ۱۳. مثنوی از او؛ ۱۴. شعرهای اهلی شیرازی، جلال اسیر، محمد قلی سلیم، حافظ شیرازی، سالک قزوینی، مانی؛ ۱۵. منشآت میرزا طاهر وحید؛ ۱۶. دیباچه وحید بر «رساله امانت پناه در تعلیم جوارح» که از تألیفات خود وحید است و برای سلطان عصر نوشته؛ ۱۷. دیباچه وحید بر بیاض میرزا محمد حسین طبیب قمی که شاه بر آن به خط خود چیزی نوشته؛ ۱۸. کتابتی که از جانب میرزا تقی اعتماد الدوله به صفدر خان نوشته؛ ۱۹. اشعاری از: امینای نجفی، طالبا، عالم بیک سروری، میر محمد معصوم، فهمی، ابوتراب بیک، زکی، خاقانی، رشید وطواط، شیخ بهائی، ابوسعید ابوالخیر؛ ۲۰. شعرهای سنایی، حکیم شفائی، حکیم عارف، اجری یزدی، رهنی کشمیری، شکیبی، انسی، تقی؛ ۲۱. شعر نوعی خبوشانی؛ ۲۲. میرزا طاهر واقعه نویس.؛ ۲۳. امیر خسرو دهلوی، عاشق سمنانی، سلمان؛ ۲۴. مکتوب علمای ماوراء النهر، جواب ملا محمد مشککِ رستمداری؛ ۲۵. رقعه خان خانان به عرفی و جواب عرفی؛ ۲۶. رقعه عرفی به ظهوری؛ ۲۷. رقعه ظهوری به فیض دکنی؛ ۲۸. انشائی که میرزا طاهر واقعه‌نویس در باب اهلی و شکاری نمودن شیران به فرمان شاه عباس ثانی نوشته و از وقایع بسیار شیرین و بدیع زمان صفوی است؛ ۲۹. رقعه ظهوری به عماد جامه باف که بسیار مهم است؛ ۳۰. رقعه بسیار شیرین و بدیع میرزا طاهر نصرآبادی به امیر حمزه بیک داروغه اصفهان در شکایت از موشان چون مشهور بوده که سلسله ساروخان طالش را به هر جا برند موشان از آنجا می‌گریزند و امیر حمزه بیک از آن طبقه است؛ ۳۱. حسن و عشق فضولی؛ ۳۲. تعریف طاوسخانه که شاه عباس دوم ساخته؛ ۳۳. آقا منصور سمنانی متخلص به عاشق و پسر میرزا فزونی سمنانی؛ ۳۴. دیباچه سبحه ملا جامی؛ ۳۵. محمود و ایاز انیسی شاملو؛ ۳۶. محمود و ایازر لالی خونساری؛ ۳۷. مثنوی زلزله شیروان اثر طبع ظهیرا؛ ۳۸. ترجیع بند میر میلی؛ ۳۹. مثنوی حکیم شفائی؛ ۴۰. انشاء صائب در تعریف غلیان و تنباکو؛ ۴۱. رقعه نصیرا؛ ۴۲. انشای ناظما در تعریف مجموعه؛ ۴۳. دیباچه قصه حمزه انشای عباسقلیخان هرات؛ ۴۴. رقعه نصیرای همدانی به میر معین میراب؛ ۴۵. انیس العشاق حسن رامی مورخ روز آدینه ۸ شعبان ۱۰۸۳؛ ۴۶. یک بیت شعر شیخ محمود؛ ۴۷. اشعار شانی تکلو؛ ۴۸. دیباچه‌ای که به‌جهت مجموعه انشاء شده (مورخ روز چهارشنبه ۷ شوال ۱۰۸۶ به فرموده اصلان بیک)؛ ۴۹. قصائد نظام استرآبادی؛ ۵۰. شاه طاهر دکنی؛ ۵۱. کمال اصفهانی؛ ۵۲. محبی شاملو؛ ۵۳. میرزا صائب؛ ۵۴. بحر طویل شاهدای نیشابوری؛ ۵۵. انشای منظوم و منثور بوداق اظهر متخلص به شیرازی که در سال هزار و سی سروده و انشاء کرده به نام شاه عباس؛ ۵۶. صفیقلی بیک بن قزاقخان؛ ۵۷. انشاء محمد اکبر قزوینی عرضه داشت عجزه دار المتحیرین خیال (نامه‌ای به عشق با آوردن الفاظ خرد و نگاه و دیدار و کرشمه و غمزه چشم هندو و تبسم و شکیب و آشوب و اشک و سرشک و مانند اینها و بسیار شیرین است)؛ ۵۸. رساله صائب در منع شراب؛ ۵۹. شعر از کافی؛ ۶۰. رقعه نصیرا در طلب عینک از آل خاتون؛ ۶۱. ترجیع بند نظام استرآبادی؛ ۶۲. شعری از خان احمد گیلانی؛ ۶۳. مثنوی میرزا جعفر وزیر سابق لاهیجان در تعریف تفنگ؛ ۶۴. شعرهای عرفی، جامی، صیدی، ملای روم، قدسی، مرتضی قلی سلطان؛ ۶۵. منظوم مصنوع بی نقطه؛ ۶۶. میرزا حسن واهب؛ ۶۷. رباعی قاضی محمد غفاری عاشق پسری صادق نام؛ ۶۸. معراجیه عرفی و داستان شکستن دست قاضی و قطعه فی البدیهه؛ ۶۹. شعر از ملا ادهم واعظ اردبیلی؛ ۷۰. خسرو شیرین گمنام؛ ۷۱. اشعاری از محمد یوسف شاملو؛ ۷۲. شیخ آذری؛ ۷۳. سیف اسفرنگ؛ ۷۴. ملا محبی؛ ۷۵. حکیم شفائی؛ ۷۶. سلمان ساوجی؛ ۷۷. میر والهی قمی؛ ۷۸. خواجه حسین ثنائی؛ ۷۹. قصیده با قافیه «انگشت» از فردوسی و پاسخ محمد قاضی سلیم به همین قافیه؛ ۸۰. طالب آملی، مسیحا؛ ۸۱. خواجه حسین ثنائی؛ ۸۲. عرفی؛ ۸۳. خسرو و شیرین آقا شاپور طهرانی؛ ۸۴. گزیده فرهاد و شیرین کوثری همدانی؛ ۸۵. خسرو و شیرین عرفی؛ ۸۶. منتخبات صائب؛ ۸۷. غزلیات نظیری؛ ۸۸. شعرهای جامی، وحید، خاقانی، میر نجات، شیدای هندی؛ ۸۹. شعرهای باقیای نائینی، انوری، مانی، کاتبی؛ ۹۰. اشعاری از صبحی خبوشانی؛ ۹۱. اشعاری از اکار، کلیم، میرزا ابراهیم، میرزا طاهر واقعه‌نویس؛ ۹۲. اشعاری از میرزا همت لنگرودی، جلال اسیر، ظهوری؛ ۹۳. اشعاری از سنجر نسائی؛ ۹۴. اشعاری از فصیحی، صفی قلی بیک، طالب آملی؛ ۹۵. اشعاری از مجذوب، میرزا طاهر؛ ۹۶. اشعاری از سلطانعلی بیگ؛ ۹۷. رقعه؛ ۹۸. انشاء (نثر)؛ ۹۹. شعرهای جلال اسیر، صائب؛ ۱۰۰. رقعه میرزا ابوالفتح به فرزند خود عبدالله؛ ۱۰۱. شیخ فیضی دکنی؛ ۱۰۲. بابا فغانی؛ ۱۰۳. میرزا طاهر مجلس نویس؛ ۱۰۴. مخمس نظیری، فیضی

دکنی، ماهرای رشتی؛ ۱۰۵. سخنی از نظام الملک به نثر، میرزا محمد هاشم دامغانی - مومنانی دامغانی؛ ۱۰۶. میرزا صائب؛ ۱۰۷. پروانه بیگ، رقعه عرفی به ظهوری؛ ۱۰۸. رباعیات میر عین علی جربادقانی که بسیار کمیاب است نزدیک ۳۹۰ بیت؛ ۱۰۹. معجون فلاسفه یا مادة الحیوة، نوش دارو، طریق حل کردن طلا.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۹۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۷۵گ، ۲۴ سطر (۱۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۰۴۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی، عربی

jong

محمد رضا بن طهماسبقلی بیک، ق۱۱ قمری

mohammad rezā ben tahmāsbqolī beyk (- 17c)

گردآورنده: محتملاً محمد رضا ولد حاجی طهماسبقلی بیک. در آن داستان‌های مختلف و اشعار و عبارات صوفیان و نصایح و پند بزرگان دین و عرفان به فارسی و عربی گردآوری شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۱/۷

آغاز: اقول الحقیر مؤمن العاصی لیس العجب من حبی الله انا عبد فقیر ذلیل و لکن العجب من حبک لی و انت ملک قدیر؛ **انجام:** ترا امتحان می‌کنم اهل ظاهری یا باطن

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۶۳ص، ۱۳ سطر (۵×۱۰/۵)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۲ - ۱۹۷]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

محمد صفی کتابدار سرکار، ق۱۱ قمری

mohammad safī ketabdār sarkār (- 17c)

آن را در ۱۰۶۹ق آن را گرد آورده است. در دیباچه شاه صفی را ستایش کرده است. مطالب موجود در آن: ۱. نامه ظفر به ملامحسن (شاید فیض کاشانی) و شاید نویسنده مظفر حسین کاشی سیف الدین باشد؛ ۲. جواب ملامحسن به خان؛ ۳. نامه عبدالباقی تبریزی به میرزا ابراهیم همدانی؛ ۴. نامه میرباقر داماد به یکی از فضلاء؛ ۵. نامه بعضی اعلام به عربی؛ ۶. دیباچه به نام «بزم آرا» از مرتضی قلی شاملو، به نام شاه صفی؛ ۷. دیباچه دیگر به نام شاه صفی از جامع برای «نان و حلوا» از شیخ بهایی؛ ۸ رقعه بهایی به میرزا ابراهیم همدانی (که در ف. دانشگاه ص ۵۰۴ یاد شده است)؛ ۹. اشعار حافظ؛ ۱۰. شعر از سیف اسفرنگ؛ ۱۱. مکتوب فیض به فیاض؛ ۱۲. جواب ملاندرعلی بیک به ملامحسن کاشی؛ ۱۳. شعر فیض در جواب «الفت» و پراکنده‌های دیگر؛ ۱۴. جواب منظوم رکنا به فیض؛ ۱۵. جبر و اختیار منظوم رکنا (سپهسالار ۲۵/۴) ؛ ۱۶. مثنوی در رزق ؛ ۱۷. سفاهت عمر و پراکنده‌های دیگر ؛ ۱۸. شعر قاضی نور؛ ۱۹. شعر لاهیجی در مدح نواب؛ ۲۰. دیباچه مرتضی قلی شاملو بر مناجات خواجه عبدالله؛ ۲۱. جواب نواب عالی به ملامحسن به نظم و نثر؛ ۲۲. جواب ملامحسن؛ ۲۳. شعر قدسی مشهدی محمد جان؛ ۲۴. هفت بند (ظفر)؛ ۲۵. شعر حسین بیک منشی، درخواست استر و جزآن؛ ۲۶. شعر آقامیرزا صفوی؛ ۲۷. سه شعر از درویش نصیر مداح؛ ۲۸. شعر از شاهد حسینی در مدح؛ ۲۹. علامات مهدی؛ ۳۰. از لطایف و ظرایف واعظ کاشی؛ ۳۱. قصیده از ناصر بخاری؛ ۳۲. قصیده از حسین ثنایی؛ ۳۳. عشق نامه؛ ۳۴. اشعار خیام و مؤمن حسین یزدی و قاضی زاده کرهرودی، قیصرتر کمان، ابراهیم ادهم، خلیل بیک، شاه نظر زکی، فیض، ظفر؛ ۳۵. قسمت‌هایی از «ملل و نحل»؛ ۳۶. ادعیه گوناگون؛ ۳۷. شرح «نادعلی»؛ ۳۸. پراکنده‌ها؛ ۳۹. خواص اسماء خدا؛ ۴۰. جدول آیه‌ها و شماره آنها و حروف قرآن؛ ۴۱ و۴۲. دو بخش در موسیقی؛ ۴۳. شعر از شاهدانی و صایب و ظفر؛ ۴۴. لوح رؤیت ماه؛ ۴۵. اسماء قلاع خیبر؛ ۴۶. منسوبات الکواکب و البروج و الحروف و اسماء الملائکة السویة؛ ۴۷. مربع ترکیب فضولی بغدادی به فارسی و ترکی؛ ۴۸. شعر صایب و شاه اسماعیل خطایی و ظفر، و میرسلمان و واحدی و قاسم کرمانی و سیف الدین و قاضی نور و رشکی و خسرو و ضمیری؛ ۴۹. آبستنی و باه (سپه ۱/۳)؛ ۵۰. شعر از نوایی و احوال چهارده معصوم.

آنچه در حاشیه این نسخه آمده است: ۱. نامه ملامحسن به خان؛ ۲. نواب به میرزا محمدطاهر واقعه نویس؛ ۳. شعر صالح شیخ الاسلام و شیخ صفی و میرزای شاهنامه خوان و فیض؛ ۴. نامه‌های فیض بندرعلی بیگ؛ ۵. شعر ملاولی، درویش غباری، بابافغانی، کاظم اردبیلی، ظفر، امین اردبیلی باقرخان اردبیلی، بایندرخان صفوی، حیدربیک فایز. شاهدا نیشابوری، ثنایی، صادق لاهیجی، نظیری، نعمة الله؛ ۶. شعر آصفی، سعدی، ترجمه زبور؛ ۷. ترجمه قصیده برده (که در سپهسالار ۴۲۸/۳ یاد شده است)؛ ۸. ترجمه نثر اللئالی (که در سپهسالار ۴۲۸/۳ معرفی شده است)؛ ۹. شعر ابن یمین، خرقانی، ظفر، بایندرخان صفوی؛ ۱۰. موسیقی؛ ۱۱. احکام نجوم و پراکنده‌ها؛ ۱۲. گزیده‌ای از رساله بازنامه (سپهسالار ۲۳۴/۲)؛ ۱۳. کنز الرموز؛ ۱۴. ترجمه دو مناجات از حضرت امیر؛ ۱۵. هفت بند فضولی بغدادی به فارسی؛ ۱۶. شعر شاهوردی بیگ مهردار، فردوسی، خواجو، مغربی و خواجه عبدالله انصاری در ۱۰۶۹.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۳۱

آغاز: باسم الله مجریها و مرسیها. حمد بی قیاس قادری را رواست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ -۱۱۰۲ق؛ تملک: اعتضادالسلطنه ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۴ - ۸۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۳۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۱۶۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

محمد نصرالله بن احمد، ق۱۱ قمری

mohammad nasr-ol-lāh ebn-e ahmad (- 17c)

پراکنده‌هایی است در علوم مختلف بدین عناوین: پراکنده‌هایی از «الرسالة المعینیة» خواجه نصیرالدین طوسی، کتابت اواخر صفر ۱۰۳۸ق در اصفهان؛ اعتقادات شیخ صدوق؛ پاسخ مسائل ابی موسی عیسی که از ثابت بن قرة پرسیده من امر النفس هل هی متناهیة ام لا؛ «شرح رسالة الزاویة» ابن سینا، از حسن بن علی بن حسن فارسی؛ متفرقاتی در تقسیم نفوس، کتابت شنبه ۳ محرم ۱۰۳۸ق در قریه قطره، خطبه‌ای از انشای کاتب در اواخر ذیقعده ۱۰۳۷ق، اشعاری از مجد همگر و ناصر خسرو، چند روایت پراکنده کتابت محرم ۱۰۳۸ق در قریه قطره، اشعاری به فارسی و عربی و چند بیت شعر از کاتب در محرم ۱۰۳۸ق در قریه قطره و چند بیت از سهروردی، خطبه‌ای در وقف و چند خطبه پراکنده یکی از محمد بن محمود نیشابوری کتابت اواسط ذیحجه ۱۰۳۷ق در قریه قطره، یادداشتی در دعا و دو حکایت فی الفرج من البلاء کتابت محرم ۱۰۳۸ق در همان قریه، انشائی از ابومحمد عبدالله بن اسعد شروانی و انشائی از محمد بن طاهر در وقف و تصدیق آن از بهاء الدین در اواسط شوال ۷۸۱ق، حرز ابی الدرداء و دو دعای دیگر از ابوالدرداء، چند انشاء از ابن سعد محمود فارسی، در اخراج هیلاج و جدول هیلاج اجتماعی و معرفت هیلاج و کدخدا و جزویات طبع مولود و طالع و بیوت الحیاة و طریقه دانستن طالع مولود و یادداشتی به نقل از زیج المقرد و نمودار والیس اسکندرانی و نمودار بطلمیوس و دائر از ساعات دانش و دائر با طالع کردن و معرفت تسویة البیوت و جدول‌هایی در اختیارات بر حسب اتصالات قمر در برج‌های دوازده‌گانه و حالات پیش از ولادت و پس از آن، روز ولادت از صورت زایچه دانستن، قران نخستین در بروج، گرانی و ارزانی و فتنه و جنگ، دائر از ارتفاع بیابانی دانستن، معالجات الجسد، ذات الجنب، مجربات البیمارستان، ذکر المضار المتولدة عن الاسراف فی الباه، فی منافع الشراب و مضاره، اطریلال به نقل از کتاب ابن بیطار، جداولی در قمر اندر وقت ولادت فوق الارض؛ «الاختیارات العلائیة» از فخرالدین محمد بن عمر بن حسین رازی؛ جداولی در شناخت مواضع کواکب ثابته و اجزاء بروج و اختیارات قمر در بروج اثنی عشر، جداول اختیارات اصلاح القمر و اختیارات الحاجات به نظم، جدول احکام آثار العلویة، جدول رؤیت هلال در بروج، جدول شناخت احکام غالب و مغلوب، جدول احکام سکزیلدوز، منسوبات بروج اثنی عشر، احکام فال و فصد و حیات و ممات و دزدیده و گریخته، احکام ظهور قوس و قزح، جدول طالع در بروج، تحویل قرآن از ابوالقاسم مظفر بن علی بن مظفر بن محمد بن عبدالصمد معروف بن ابن ابی طاهر، یادداشت هایی به نقل از کتاب «مجمع الاحکام» محمد بن مسعود مسعودی، فائده ای در عود کواکب؛ شرح قصیده ابن سینا با سرآغاز: «هبطت الیک من المحل الارفع»؛ «ارجوزه ای از ابن سمعون» در نجوم با سرآغاز: قال ابن سمعون فقیر یطلب ×× عملا من الله الکریم یقرب، کتابت سه‌شنبه ۱۷ رجب ۱۰۳۸ق؛ «قصیده طنطرانیه » معین الدین مراغی با ترجمه فارسی آن؛ لطایفی در آداب و اخلاق و یادداشتی به نقل از ابواسحاق زجاج در «شرح الانوار»، کتابت دوشنبه ۶ رمضان ۱۰۳۸ق.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۸۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۳۷ و ۱۰۳۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۳گ، سطور چلیپا و راسته، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۳۸]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

مشرفی جزائری، محمود بن حسام الدین، ق۱۱ قمری

mošrefī jazā’erī, mahmūd ebn-e hosām-od-dīn (- 17c)

منتخباتی است از نثرها و داستان‌های ادبی و اشعار و قصاید شاعران معروف عرب، و مقداری از شعر شیخ بهاءالدین عاملی که گویا استاد صاحب مجموعه نیز باشد. این جنگ بدون ترتیب انتخاب شده و در صحافی برگ‌ها درهم شده، و انتخاب آن در سال‌های ۱۰۱۲-۱۰۱۷ انجام گرفته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۸۱

آغاز: ما وراك یا عصام، اول من قال فیما ذکر عوف بن الحکم الحرث بن عمرو بن مالك بن کندة

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۴۴]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

مصاحب، محمد باقر بن علی، ق۱۱ قمری

mosāheb, mohammad bāqer ebn-e ‘alī (- 17c)

محل تألیف: مشهد

جنگی است شامل فواید و مطالب متفرقه تاریخی و حدیثی و عرفانی و غیر از آن که جامع جنگ در شهر مشهد آنها از کتب

مختلف انتخاب و بدون ترتیب خاصی در این نسخه جمع‌آوری نموده است. سید محمد جزایری که مالک نسخه بوده توضیحاتی دراول نسخه نوشته است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۲۹-۳۴/۹۹

آغاز: و فی الجمع بین الصحیحین عن مسند عایشه قالت ازواج رسول الله صلی الله علیه وآله یخرجن لیلاً الی لیل قبل؛ **انجام:** اول آیت منسوخ کپی ممنوع العمل بن است ممسوخ کپی ممنوع الامل

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۵۳گ، ۳۰-۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۲۱۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ملامحمد مقیم، ق۱۱ قمری

mollā-mohammad moqīm (- 17c)

پراکنده‌هایی است به نظم و نثر از ملامحمد مقیم نویسنده، و سپس چند کتاب مستقل را ضمن این جنگ آورده است. اوصاف الاشراف (سپهسالار ۲۲۴/۳) و آغاز و انجام (سپهسالار ۲۰/۳) و ده قاعده و اذکار (سپهسالار ۹۳/۳) و کلمات مکنونه و سلوک و توحید (سپهسالار ۵۲۲/۳) و مشرق التوحید و معیار العمر و لوامع و مسکن الفؤاد.

[دنا ۷۴۷/۳؛ دفتر ۷ کتابداری ۶۶؛ الذریعة ۲۰/۴]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۳۸/۱ و ۵۸۳۸/۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۹۸ق؛ در ۳ر-۶ر متفرقه است و در ۶پ-۱۳پ از آن ملامحمد مقیم است، از امتزاج ابونصر تمیمی احیاء العلوم و نصیحة الملوک غزالی، عرایس الحکم، نصایح افلاطون تحفة الارواح، لطائف، اجوبه مسکته، امثال العرب، المستظرف و غیر آن نقل دارد؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۲۳ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۴ - ۸۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۲۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۱۶۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

منجم، ابوالقاسم بن میرزاجان، ق۱۱ قمری

monajjem, ab-ol-qāsem ebn-e mīrzā-jān (- 17c)

در این جنگ اقوالی است از امام جعفر صادق از قول نبی که گفت «ایها الناس انکم فی دار ...» و پس از آن آیاتی از قرآن و بعد غزلی از حافظ بدین مطلع: «بگذار تا ز شارع میخانه بگذریم ×× کز بهر جرعه‌ای همه محتاج این دریم» و بعد تفسیر آیه «انی خالق بشراً من طین ... » و مطالب دیگری به فارسی.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۶/۵

خط: نسخ، کا: محتملاً ابوالقاسم بن میرزا جان منجم، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، ۴ص (۱۶۰-۱۶۳)، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۷۳]

● **جنگ** / شعر / عربی

jong

هلالی، محمد بن صالح، ق۱۱ قمری

helālī , mohammad ebn-e sāleh (- 17c)

شعرهای عربی است گردآورده محمد بن صالح هلالی که در ۱۰۶۲ می‌زیسته است. نخست قصایدی است به ترتیب تهجی قافیه‌ها و شعر خود او و حس بورمینی و قیراطی و جمال الدین ابن مطروح و بسیاری از شعرای عربی زبان دیگر از قدیم و جدید در هامش نسخه عبارات منثور است و از آنها است نامه تیمور ببرقوق به عربی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۲۶

آغاز: حرف الهمز: ابت الوصال مخافة الرقباء ×× و انتک تحت مدارع الظلماء؛ **انجام:** و لقد جهدت فلم اجد لهشاشتی ×× غیر الوصال من الصدود مخلصا

خط: نسخ عربی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ در متن و هامش؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰۴گ، ۲۳سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۶۶۴]

● **جنگ** / شعر / فارسی و ترکی

jong

؟ بادکوبه ای، صالح بیک،

bādkūbeī, sāleh beyk

گویا گردآورده صالح بیک بادکوبه‌ای شیروانی دارای اشعار نزدیک به ۲۲۲ تن شاعر فارسی و ترکی و نزدیک به ده هزار بیت و بسیاری از استقبال‌هایی که از شعرها شده است در آن دیده می‌شود مانند استقبالی که چند شاعر از شعر شاه عباس که در اشرف مازندران سروده است کرده‌اند، مانند میرزا فصیحی و آقا قوام الدین و مولانا نایب و سه گمنام دیگر و استقبال شیخ بهاءالدین و قاضی خان صدر از شعر او. فهرست نام‌های شعرایی که شعر و نامشان در این جنگ آمده : حرف الف: ابراهیم بیگ، ابن یمین، ابن حسام، ابوالمفاخر خرازی، خان احمد گیلانی، شیخ آذری، اسمی، اقدسی، اکبر لاهیجانی، آگهی یزدی، امین (محمد امین بیگ)، انیسی شاملو، انوری، شیخ اوحدی، امامی، اهلی، ابن کمال، میرزا انور، ادهم، اشرف، احسنی لاهیجانی، اوجی، امینای نجفی، شیخ ابوالقاسم، الفتی، اتیر اخسیکثی، شیخ

ابوسعید؛ حرف ب: بزمی، بکتاش، میر برهان، بیانی، بقائی، شیخ بهائی، سلطان بوسعید؛ حرف ت: تائب؛ حرف ث: ثنائی؛ حرف ج: جامی، میرزاجانی، جعفری سید جعفر، جلال؛ حرف چ: چاکری، چلبی بیگ؛ حرف ح: حاصل، آقا حسین، حزنی، کمال الدین حسینی، حکیمی، حافظ شیرازی، قاضی حسن، حیدر، حرفی، حسرت تقی؛ حرف خ: خاقانی شیروانی، ۱۶۸ خانخانان، خصمی اردبیلی، خواجو، امیرخسرو، خواری، خاوری، میرداماد (ماده تاریخ گشودن شاه صفی بغداد را در ۱۰۳۹)؛ حرف را: رضائی، رسمی، رحمی، حکیم رکنا، ریاضی، رودکی، رونقی همدانی؛ حرف زا: زکی همدانی، زلالی، زاری؛ حرف سین: سارو خواجه، سنجر، میرزا سلمان، سجودی آتشباز، سعدی، سیف اسفرنگ، سعیدا، میر محمد سعید، میرزا سالم، سروری، سلیم، سلمان ساوجی، سائل اردوبادی، سید بیگ، سنائی؛ حرف شین: شانی تکلو، شاپور طهرانی، شکیبی، میرزا شریف وزیر قراباغ، میرزا شعیب، شاهی سبزاواری، شفائی، شجاع کاشی، شوریده، شهیدا؛ حرف صاد: صائب، صادقی افشار، صالح بیک بادکوبه‌ای شیروانی، صبحی، صحبتی، قاضی خان صدر، صرف ساوجی؛ حرف ضاد: ضمیری، ضعیفی؛ حرف طا: طاهر، طالب آملی، طبعی، طالعی، شاه طاهر دکنی، طرفی، طفیلی لاهیجی؛ حرف ظا: ظهیر فاریابی؛ حرف عین: شاه عباس، عادلی، عبدالمؤمن خان، میرزا عبدالله، عزتی (میرزا جانی)، عبدالغنی، عشقی، عطائی، عطری، عطار، عسگری، عرفی، علیرضا، خواجه علی، علی بیگ سوکلان، علی (ملاحسنعلی یزدی)، عنصری، عمیق؛ حرف غین: درویش غازی، غازی قلندر، غباری، غزالی، غضنفر، غنی، غیبی، غیاثا؛ حرف فا: فارغ (چلبی بیگ)، فردی، فردوسی، فریدون، فریبی (آقا شاپور طهرانی)، فسونی (امامقلی بیگ)، فصیحی، فغانی، فضولی، فکاری، فهمی، فیضی؛ حرف قاف: قانعی قزوینی، قاسم (محمد قاسم)، قاضی حسن، قدری اردبیلی (قریب چهار صد بیت)، قلیج خان بیک ملك تخلص، آقا قوام الدین، قربی، قدسی، حکیم قطابا ، قضائی، استاد نیاز قواس؛ حرف کاف: کاهی کابلی، کسبی ارمنی، گرگین بیگ ولد سیاوش سلطان حاکم در بند، گنجی، کمال اسمعیل، کاتبی؛ حرف لام: لسانی شیرازی، لطیف، لطفی؛ حرف میم: محوی، میرزا معنوی، محمد قاسم، مقیما، محتشم کاشی، مسعود، مجازی، مقصدی، محمود، مدحی سوکلان مورخ سال ۱۰۴۵، مدیحی، مفلسی، مفاخر ابوالمفاخر رازی، منصبی، حکیم محشری، میرزا ملك مشرقی، ملك (قلیج خان بیگ)، مایلی، میلی (میرزاعلی)، ملهمی تبریزی، مخفی، مؤمن حسین یزدی، ملك قمی، مغربی، مقیما؛ حرف نون: نایب، نظامی گنجوی، نظام استرابادی، نذری، نظامای زرگر، نظیری، نوری، نامی، نیازقواس، نقی کمره ای، قاضی نور، نصیرای همدانی، ناصر بخاری، نعمتی، نرگسی، نصیرا، نظام دست غیب، نوروزی؛ حرف واو: ولی دشت بیاضی، والهی قمی، وفائی، وصفی، واقفی، وحشی؛ حرف ها: هاتفی، همایون؛ حرف یا: یحیی، میرزا محمد یوسف .

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۷۱

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۶۶گ،سطور چلیپا (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۲ – ۲۸۴۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

بیکا، میرزا علی

beykā, mīrzā ʻalī

دارای دیباچه فارسی سپس رقعه‌ای که نیاز به خواجه محمد دوست خواننده نوشته، رقعه نصیرای همدانی به یکی از مصاحبان، قطعه حکیم انوری در طلب شراب، رقعه شاه تقیا به آقا زمان جهت تعزیه فرزند و پاسخ او، مخمس گنجی، پاسخ رقعه امینای زرگر از محمد حسین زرگر لاهیجی، نامه اکبر شاه هند به برهان الملك مسندنشین احمد نگر، نامه اکبرشاه هند در طلب چلبی بیك فارغ نوشته، رقعه اکبرشاه هند به شاه بازخان درباره حکومت صوبه مالوه، سپس شعرهای شاعران است تا می‌رسد به دیباچه بیاض شیخ فیضی، آن‌گاه می‌رسد به رباعیات سته متصله مشتمله بر یک هزار و صد و بیست و هشت، سپس تاریخ جلوس شاه اسماعیل مرحوم به سریر سلطنت که محتشم گفته با شش شرح در یک صفحه، ساقی نامه ملا محمد صوفی، قطعه میرزا ملك جهت طالب خان، سواد کتابت شاه سلیم به شاه عباس، شعر فارسی شانی، رقعه شاه عباسی به شاه سلیم پسر اکبرشاه از حکیم طفیلی، نامه اکبر شاه به عبدالله خان اوزبك، داستان شاپور و قیصر روم در ده برگ، نامه شاه عباس به خان احمد حاکم گیلان و پاسخ آن به نظم فارسی، پراکنده‌های نظم و نثر، ترجمه دوازده کلمه تورات با متن، ساقی نامه میر رضی (تا اینجا به نستعلیق است) سپس عنوان باب دوم در فضیلت فاتحة الکتاب است به نسخ در متن و در هامش شعر فارسی است، آنگاه اصطلاحات صوفیه کاشانی است به نسخ در متن، سپس نامه آصف خان هندوستان به ملا ابوالفتح با پراکنده‌های دیگر در متن و هامش به خط نستعلیق پیش، رقعه میر زین العابدین به یکی از بزرگان، پاسخ عرفی، نامه شاه عباس به شاه سلیم، رقعه مستوفی الممالک به ملا جلال منجم، چند حکایت، نظم و نثر پراکنده، شعر خواجه محمد همت، بحر طویل طرزی افشار، شعر محمد قلی سلیم، پراکنده‌ها، بندی از خواجه نظام الملک، شعر ابن یمین، بندی به فارسی از محقق شریف، شعرهای پراکنده فارسی و نثر فارسی.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۱۸

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ راسته چلیپا، در یکجا دو

بیت است که زیر آن آمده که نورالدین محمد اشکوری در ۱۲۸۱ آن را نوشته است؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

واصف مشهدی، رحیم، ق۱۱ قمری

vāsef-e mašhadī, rahīm (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۴۵/۳

خط: نستعلیق، کا: ابوطالب بن محمد ربیع، تا: ۹ رمضان ۱۳۰۰ق؛ ۷۵۵ص (۳۸ – ۷۹۲) [مختصر ف: - ۲۴۵]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

علم الهدی، محمد بن محسن، ۱۰۳۹ – ۱۱۱۵ قمری

'alam-ol-hodā, mohammad ebn-e mohsen (1630 - 1704)

بسیار مهم از جهت تاریخ خانوادگی فیض کاشانی، شامل ابواب: تواریخ ولادت، وفات، تزویج، سوانح متفرقه.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۴۶

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۲۰سم [ف: ۲۲ - ۳۷]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

امین

amīn

شعرهای فارسی است از امین با عنوان «لراقمه در جواب عالی شان شاهوردی خان و میرزا جعفر راهبی» و «لراقمه» به خط خود او که گردآورنده این جنگ است با شعرهای دیگران برخی بخط خود آنها، مورخ ۱۱۱۹ و ۱۱۲۰-۱۱۳۴، در یادداشت ص ۱۲۴ تاریخ ۱۱۹۲ دیده می‌شود و این جنگ در آن «بیاض» خوانده شده است. چند نامه فارسی هم در آن هست مانند پاسخ میر محمد آصف در دژ تفلیس به استاد امیر محمد ابراهیما و نامه‌ای دوستانه و نامه‌هایی از راقم یکی مورخ روز آدینه ۱۶ جمادی الاول ۱۱۲۰، نیز سلسله سید محمد نور بخش و سلسله دیگر. چنین است فهرست نام‌های شاعران: امین، الهی میرزا مهدی گلسرخ، ادهم میرزا ابراهیم همدانی بخط خود او، آفرین، اثر، ابو سعید ابو الخیر، بیضا، جعفرا، حافظ شیرازی، خیام، میرزا داود متولی مورخ ۱۸ ذیحجه ۱۱۱۹ به خط ابن محمد معصوم به فرموده ملا عبدالله، سنجر، شوکت، واعظ، ظلی، عبد المومن مولی تخلص، میرزا اقا مقیم، محمد رفیع به خط طالقانی در ۳ ذیحجه ۱۱۱۹ در مدرسه خلیلیه، ملک قمی، آغا رضی، صفی قلی بیک صفی تخلص، کلیم، صائب، مرتضی قلی بیک شاملو، میر سید علی مهری، شعف، آقا شمسی قمی، ناجی، میر صیدی، آقا ظهیر، زهری، محسنا، میر نجات، نظیری، میر ابوالقاسم فندرسکی، محتشم کاشی، صفی قلی بیک، قصاب کاشی، داعی به خط خودش، اهلی شیرازی (سحر حلال)، شبستری (گلشن راز مورخ ۱۶ جمادی الثانی ۱۱۳۴)، شیخ ابوسعید ابوالخیر، میر سید علی سبزواری.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۹۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۹-۱۱۲۰-۱۱۲۴؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۸۰گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۱۶۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

مازندرانی، محمد هادی بن محمد صالح، - ۱۱۲۰ قمری

māzandarānī, mohammad hādī ebn-e mohammad sāleh (- 1709)

جنگی به خط خود او و خط شاعران و دانشمندانی که او نویسانده است در شهرهای مکه و هند با مطالب علمی و کلامی و ادبی شامل: ۱. اشعار فضلی؛ ۲. گزیده‌ای از عجایب البلدان به فارسی؛ ۳. گزیده‌ای از عجایب البحار به فارسی؛ ۴. قواعد الاعراب؛ ابن هشام، عبدالله بن یوسف؛ ۵. تعریف تنباکو؛ صائب تبریزی، محمد علی بن عبدالرحیم؛ ۶. از مجربات حکیم گل محمد در قریه رای پور رجمون شنیده شد؛ ۷. در ساختن سیماب مصنوعی و نوشتن بر روی عقیق؛ ۸. در صنعت کتابت نامرئی و شناختن عنبر و مشک؛ ۹. دیباچه ترجمه تقویم الابدان محمد اشرف بن شمس الدین محمد طبیب؛ ۱۰. دیباچه رساله تفسیر آیة الکرسی به فارسی به نام شاه سلیمان صفوی؛ ۱۱. دیباچه کفایة المرام رستم بن صفی قلی خان سپه سالار لشکر ایران و تفنگچی آقاسی بیکی آذربایجان در دعا به نام شاه؛ ۱۲. قصیده لامیه عربی؛ کاشانی، محمد مسیح؛ ۱۳. نکاح المتعة من فقه اهل السنة؛ ۱۴. شعر نادم گیلانی و نظیری ؛ ۱۵. شعر پناهی و مجنون به خط آن دو؛ ۱۶. کشف الکلام فی تاریخ النبی علیه السلام؛ کفعمی، ابراهیم بن علی ؛ ۱۷. شعر حیدر؛ ۱۸. حساب قلعه دوازده دری؛ ۱۹. شعر ترکی صفا به خط خود او؛ ۲۰. غزل سراسر تاریخ از امینای یزدی برای گرمابه میرزا طاهر واقعه‌نویس؛ ۲۱. حل شبهةالاستلزام ابن کمونة؛ ۲۲. باب در زبر و بینه نام‌های امامان به فارسی؛ ۲۳. در معالجه و دستور ساختن عنبر که در لکهنو قلمی شد سنه ۱۱۱۷؛ ۲۴. سجع مهر کلب علی خان خان ایران: آنکه بر شیران جهان غالب است ×× کلب علی بن ابی طالب است؛ ۲۵. دستور کیمیایی و دارویی از شیخ

رمضان جزایری و ملا محمد صالح ساروی و شیخ باقر؛ ۲۶. اختیارات از چیکا به نام مثلث؛ ۲۷. بندی طبی به فارسی؛ ۲۸. ترجمه کامرو پنجاشکابه فارس در وهم و دم در شش فصل، ناقص (نیز ش ۷۴)؛ ۲۹. شعر شاملو؛ ۳۰. نامه سید نصرالله کلیددار کربلا به جبه دار باشی انشاء آقا محمد هادی به خط او؛ ۳۱. فوائدی درباره ملائکه و جن به عربی؛ ۳۲. رساله آثار علوی؛ ابوحاتم اسفزاری، مظفر بن اسماعیل ؛ ۳۳. چند فصل به فارسی در تجوید؛ ۳۴. قصیده؛ سید حمیری، اسماعیل بن محمد ؛ ۳۵. مهر محمد علی؛ ۳۶. القصیدة العشقیة؛ نیریزی قطب الدین محمد؛ ۳۷. دو خطبه عربی که دومی آن از امیرالمؤمنین زید بن علی بن علی الحسین و المتوکل علی الله اسماعیل بن امیر المومنین یاد شده و به خط نسخ حسین بن علی بن الرضا ص است در شهر سوره در ۱۱ جمادی الثانی ۱۰۷۱؛ ۳۸. فیض الشعاع الکاشف للقناع عن هدم ارکان الابتداع؛ حلال، حسن بن احمد؛ ۳۹. شیر و شکر؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۴۰. داستان مهراج شاه کابلی و قلوا و قلواس و بهرام؛ ۴۱. قصیده سید محمد مهدی نجفی در چندین بند به عربی؛ ۴۲. نسخة فی نظم الفصول الاربعة؛ یافعی، عبدالله بن اسعد ؛ ۴۳. قصیدة لسیدنا علی؛ ۴۴. کیفیة خلق العالم؛ ۴۵. خلق الروح و العقل، به نظم عربی؛ ۴۶. دائرة عالم الوجود؛ ۴۷. القصیدة العینیة؛ ۴۸. یادداشت مورخ ۵ شنبه ۵ ربیع الاول ۱۲۳۵؛ ۴۹. اصول دین؛ ۵۰. شعر؛ ۵۱. شرح بیت «طشتیست این سپهر و زمین خایه او ×× گر علم طشت و خایه ندانسته‌ای بدان» از خاقانی؛ ۵۲. شعر حافظ و شیخ بهائی؛ ۵۳. نسخه طبی و جانورشناسی؛ ۵۴. یادداشتی از محمد هادی؛ ۵۵. سیل در کعبه؛ ۵۶. شعر ملا علی نقی و حافظ؛ ۵۷. لغاتی که به شماره ابجدی آنها یکی است مانند «شاه نجف – شاه عباس، محمودی = جهنمی»؛ ۵۸. تعبیر خواب؛ ۵۹. چند لغز به نظم فارسی؛ ۶۰. تفسیر فاتحه به فارسی؛ ۶۱. تعبیر خواب؛ امام صادق (ع)؛ ۶۲. رسالة فی تثلیث الاعداد و تربیعها و تخمیسها الی التعشیر؛ محمد مومن بن جلال الدین محمد قاشانی؛ ۶۳. تعبیر خواب؛ منسوب به جعفر بن محمد (ص)، امام ششم؛ ۶۴. بندی از تفسیر خواجه عبدالله انصاری به عربی؛ ۶۵. شعر فردوسی و نظامی و میرزا سلیمان و بهائی و قاسم بیك و امیر خسرو و سنائی و حافظ و مقیمای احسان مشهدی و مجنون مشهدی و خواجه عبدالله انصاری و عطار و وحشی و محمد صوفی؛ ۶۶. مکتوب صنایع اسلوب از زبان آلفته‌ها به آلفته‌ها نوشته شد (به زبان عیاران آن روزی اصفهان. در راهنمای کتاب (۶۴۲/۱۳) چاپ شده؛ ۶۷. یادداشت «لراقمه الفقیر حسین طغیان الحمی الرکامی فی الاصفهان شهر ربیع الاول سنة ۱۲۷۵»؛ ۶۸. صیغ نکاح؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی؛ ۶۹. آغاز بت پرستی؛ ۷۰. تفسیر چند دارو و وزن از میر محمد باقر داماد به فارسی؛ ۷۱. تاریخ درگذشت چند دانشمند؛ ۷۲. رباعی سحابی؛ ۷۳. تسخیر کواکب؛ ۷۴. از کامرو پنجاشکه (نیز ش ۲۸)؛ ۷۵. خطاب عطار در قمر به عربی و طالب و مطلوب به فارسی و دعوت زحل تا قمر و طلسمهای دیگر؛ ۷۶. سرگذشت ابن سینا و سخن ابوسعید ابی الخیر؛ ۷۷. افسون و دعا؛ ۷۸. خطی از جعفر بن شیخ ابراهیم عارفی موغاری در ۱۱۰۶؛ ۷۹. نقل من خط الاستاد الفاضل الکامل مد ظله العالی فخر سنه ۱۱۰۴ محرر هذا الحدیث الشریف محمد قاسم خوانساری بحسب الفرموده اخ الاعز الاجل شیخ محمد جعفر ایده الله بتاییداته ان شاء الله تعالی تاریخ ۱۸ شهر ذی قعده الحرام سنة ۱۱۰۶؛ ۸۰. کلمات حکماء؛ ۸۱. انحراف قبلة البلاد و جهتها؛ ۸۲. از جوامع الجامع نوشته بامداد روز پنچشنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۱۵۸ در جرفادقان و دعای بیمار از روی خط سید داماد نوشته پسین روز سه‌شنبه ۷ ذی القعده ۱۱۶۴ در روستای گوشته کمره؛ ۸۳. علم کیمیا و سیمیا و ریمیا و دعوات؛ ۸۴. از کشکول؛ ۸۵. اخلاق و خواص اشیاء و معانی حروف تهجی؛ ۸۶. تاریخ صفویان از تاریخ ملا ابوبکر طهرانی؛ ۸۷. از لذة النساء و کوکا؛ ۸۸. غزلیات؛ ۸۹. عجایب بر و بحر؛ ۹۰. دنباله همین مطلب به خط نسخ و از کتاب دیگر و در آن از «محمد بن فضلان رسول المقتدی بالله الی ملك البلغار» یاد شده است و از شافعی و ابوسعید شیرازی و ابوالریحان البیرونی و آخر کتابی است؛ ۹۱. فهرست مطالب من لا یحضره الفقیه؛ ۹۲. شعر فایض؛ ۹۳. خطبه کتابی در انساب سادات؛ نواده یحیی بن حسن بن جعفر الحجة؛ ۹۴. کلمات قصار؛ ۹۵. شعر سید عبدالله و شیخ جعفر؛ ۹۶. شعر عربی و فارسی به خط و شعر طالب کلیم و محمد طاهر قمی شیرازی که کاتب شاگرد او است و شعرها را از کتاب او نقل کرده و یا از او شنیده است؛ ۹۷. اسامی مصنفات محقق و حلی خواجه نصیرالدین محمد طوسی با تاریخ تألیف جامع الحساب در ۲۰ رجب ۶۶۳ و معیار الاشعار در جمادی الثانی ۶۴۹ و تحریر اصول اقلیدس در شعبان ۶۴۶ و اسرار القطاع در ذی الحجه ۶۵۹ و زیج ایلخانی در شعبان ۶۷۳ و ترجمه کتاب الصوفی در روز دوشنبه ۲۵ ذیقعده ۶۴۷؛ ۹۸. جواب محقق کرکی علی بن عبدالعالی به مساله‌ای فقهی به عربی؛ ۹۹. رسالة فی الخراج؛ ۱۰۰. پراکنده‌ها همراه با تاریخ ولادت محمد باقر تونی نواده مولانا اسحاق در ۲۷ ذیحجه ۱۰۴۳ و تاریخ ولادت ۱ محرم ۱۰۹۹ و ۲۱ صفر ۱۱۰۱ و دیباچه کتابی از محمد رضا بن محمد مومن امامی مدرس مؤلف خزاین الانوار دراظهار فضل ائمة اطهار؛ ۱۰۱. تفسیر الالفاظ قال الشیخ الامام العلامة نجم الدین ابی القاسم جعفر بن سید قدس الله روحه: معنی قولنا «الاشهر» الارجح فی الروایات المختلفة، و معنی قولنا «الاظهر» فی فتاوی الاصحاب. و معنی الاشبه ما یدل علیه اصول المذهب فی عمومات المسئلة او فحوی او دلالة عقل، و معنی «الاکثر» ای العاملی به اکثر من تارکه. و معنی «الانسب» مثل «الاشبه». و معنی «الاصح ما لا اجتماع» (؟) فیه عند المصنف. و معنی «المتردد» ما احتمل الامرین. و معنی «الاولی» هو ترجیح احد القولین المتافئین فی النقل بوجه ما. و معنی «الاحوط» ما یقضی به من الخلاف. و

معنی علی قول «یرید به انه من وجد قولا لبعض الفقهاء و لم یجد علیه دلیلا، و معنی «مشهور» ای وجه مشهور بین الفقهاء و لم یجد علیه دلیلا؛ ۱۰۲. رساله نکاح آخوند ملا محمد باقر پسر آخوند ملا محمد تقی در صیغ عقود و نکاح و انواع تعبیرات آن به فارسی؛ ۱۰۳. براهین التوحید و نفی الترکیب؛ ۱۰۴. برهان التوحید؛ ۱۰۵. التهلیلیة = رسالة فی حل بعض الشبهات التی ترد علی کلمة التوحید، سپس بندی از ابوریحان و از دروس و کفایه و مفاتیح؛ ۱۰۶. مالا بدمنه فی ایجاب النکاح در آن از علامه و شهید ثانی و کرکی و سبزواری و حر عاملی یاد شده است؛ ۱۰۷. ثلاثة مغالطات؛ ۱۰۸. شعرهای فارسی شیخ ابوسعید و حسیناء ترکه و شاهی و سلمان و حاجی مومن حسین و محمد حسن به خط خود او و حافظا با خطی از مولانا کمال الدین محمد مومن؛ ۱۰۹. حدیث نادروی من انس بن مالک نقله ابن بابویة فی الروضة؛ ۱۱۰. طریق خوردن چوب چینی؛ ۱۱۱. از حلیه ابونعیم و قبس المصباح صیرفی و فتوحات و حیات الحیوان و کتاب التوحید و بشارة المصطفی و الخرایج و شرح نهج البلاغة لابن ابی الحدید و روضة الواعظین و عیون اخبار الرضا (شکسته نستعلیق شب پنج‌شنبه ۲۷ صفر ۱۲۸۲ برای محمد باقر) و از ابن خلکان (به خط نستعلیق نظام رستمداری در ۱۰۳۷ در سهرند هنگامی که به سوی اکره می‌رفته است) و کلمات حکمای یونان و شعرهای ابن المعتز و ارجانی و عبدالکریم قشیری و عبدالحمید کاتب و ابن آدمی و معتصم بن حماده و سخن اردشیر؛ ۱۱۲. شعری از شیخ علی نقی کمره یی و خطبه‌ای به عربی به خط محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی در رمضان ۱۱۱۳، سپس خبر است به عربی و فارسی؛ ۱۱۳. مغلطة مشهورة منسوبة الی ابن کمونة (شبهة الاستلزام) و حلها؛ ۱۱۴. اخبار و تراجم علماء؛ ۱۱۵. بندی از فضایل و مناقب امیر المومنین علی (ع) به خط شکسته نستعلیق مورخ ۹ محرم ۱۰۸۶ به یادگار «حسب الاشارة شیرازه بند مجموعه اهل وفاء و سردفتر محفل مودت و صفاءاعنی مولانا محمد هادی صاحب مجموعه» از «دور کرده کشور الف و وداد و محروم محافل موانست و اتحاد محمد مومن مازندرانی مجاور بیت الله الحرام» سپس سه رباعی به لهجه مازندرانی: من کلام امیر علی طبرستانی: دار مه دوشش مهر به دل میون مشت ×× سه را به بیابان بهشت با سگ لشت / فردا عرصات بونه قیومت دشت ×× سه را هفت یقین دونبه دوازده را هشت / منه: امیر گونه عاشقمه کجینه داری ×× من عاشق اون یارمه کجی نداری / هر کس که خوش یارجه کجی نداری ×× سی جانده قربون گنبه گجینه نداری / دست بزه مرا بدائی بابل رو ×× آدی بکنار و نگ کنی که دارمو / مرا به بابل بری تو را کلارو ×× شاید برسیم من و تو یکی رو؛ ۱۱۶. رساله در بداء؛ ۱۱۷. انشائی شیوا و عارفانه به فارسی؛ ۱۱۸. بندی به عربی به خط شکسته نستعلیق محمد شفیع بن محمد علی استرآبادی برای نظام الدین احمد رد ۱۴ شعبان ۱۰۸۳؛ ۱۱۹. «سمعت عن آخندی مولانا» در ترکیب آیت «ان کل لما جمیع لدینا محضرون» به فارسی؛ ۱۲۰. شعری از علامه طوسی، من از اعداد دیدم یک عدد را ×× کزو شش طرح می‌کردم نشد کم / دگر چون بر سرش شش می‌گرفتم ×× در آن مقدار افزون می‌نشد هم / ازین دشوارتر هرگز نباشد ×× برون آری به علم جبر محکم؛ ۱۲۱. شعرهای انوری و میرزا ابراهیم ادهم و فضولی بغدادی ؛ ۱۲۲. تاریخ زاد و مرگ ابن‌سینا و خواجه طوسی و شعر فارسی از شیخ بهائی؛ ۱۲۳. «فی ان اول الاوائل فی التصدیقات هو العلم بان الشیء لا یخلو عن النفی و الاثبات و لا یتصف بهما» من الملخص للام الرازی؛ ۱۲۴. اخبار شیعی به عربی و فارسی؛ ۱۲۵. «بدانکه مخاطب به قول «کن» و مامور به اسم صدور اصل حقیقت ذات است بحسب مرتبه مائیت اسمیه ... ضرور شد ذلک تقدیر العزیز العلیم و هذا منا تتمیم الکلام فی القضاء و القدر. رب اغفر لمن استغفر. لمحمد باقر؛ ۱۲۶. بندی در اثبات واجب به عربی؛ ۱۲۷. رد شبهه استلزام منسوب به ابن کمونه از «م ج ق» و خلیفه سلطان و دو رد دیگر؛ ۱۲۸. تفسیر و خبر با اجازه قرائت مولانا احمد فیروزآبادی کرمانی از محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی مورخ ۱ رمضان ۱۱۱۵ به خط و مهر او؛ ۱۲۹. مجمل الحکمة؛ ۱۳۰. خط عبدالله بن محمد باقر بن میر اسماعیل بن امیر عماد الدین بن امیر حسن بن امیر جلال الدین با یک رباعی فارسی با عنوان «لراقمه»؛ ۱۳۱. شعری از قشیری در نکوهش شفاء ابن سینا به عربی به نقل از خط عبدالرحمن بن ابی یزید خلخالی قزوینی از روی خط رکن الدین علاء الدوله سمنانی؛ ۱۳۲. تاریخ تولد فرزندی رقیه بانو در شب دوشنبه ۲ شعبان ۱۰۸۰ و فرزندی ابو جعفر در شب آدینه ۲ شعبان ۱۰۸۵ درجوار مدرسه جعفریه اصفهان؛ ۱۳۳. پراکنده فلسفی و ادبی و فقهی؛ ۱۳۴. تمیز مشترکات رجال؛ ۱۳۵. حدیثی با تفسیر سید نصرالدین سید حسین حایری با تاریخ مرگ شریف برکات در ۹۳۱ به خط نسخ گویا از آقا هادی مازندرانی و بندی از تفسیر سلطان رشید میبدی درباره نماز جنازه که موافق فقه شیعی نیست و برای تقیه در بلاد سنی اینجا نوشته شده است؛ ۱۳۶. نسب صفویان؛ ۱۳۷. باب در اختلاج اعضاء و جدول حیات و ممات از فرخ نامه علائی؛ ۱۳۸. لغز عربی بید مشک و قوچ و عدد ۵ (از سلطان العلماء)؛ ۱۳۹. نسخه کیمیایی به فارسی که زیرش نوشته شده که بی اصل است و به تجربه رسید؛ ۱۴۰. ترجمه نسخه‌ای کیمیایی از عربی و سه نسخه دیگر به فارسی؛ ۱۴۱. طریقة منسوبة الی الشیخ المفید؛ ۱۴۲. اختلاج و جستن اندامها به فارسی؛ ۱۴۳. جدول و لوح ضرب اعداد منسوب به ستارگان؛ ۱۴۴. داستان در معرفت تاثیر بانگ کلاغ و درین هفت فصل است، به نظم فارسی؛ ۱۴۵. جدول جستن اندامها؛ ۱۴۶. جدول ستاره سکزیلدوز؛ ۱۴۷. جدول خطوطات کواکب و اختیارات ساعات و سعد و نحس روزها؛ ۱۴۸. فی معرفة راس السنة و معرفه الشهر القبطی نقلت من خط

ابراهیم بن محمد بن محمد الاندلسی؛ ۱۴۹. رسالة فی الفصول الاربعة و اجزاء اللیل و اوقات الصلاة و جهة القبلة بغیر آلة؛ باجوری، عبدالرحمن بن محمد؛ ۱۵۰. الفتحیة فی الاعمال الجیبیة؛ سبط ماردینی، محمد بن محمد؛ ۱۵۱. حاشیة الفتحیة فی الاعمال الجیبیة؛ باجوری، عبدالرحمن بن محمد؛ ۱۵۲. بندی در نجوم به فارسی و «ازشیخ ابوسعید ابوالخیر هجده رباعی که مستخرج از هیجده صفحه جفر جامع امام ... جعفر صادق (ع) و هر یک را خاصیتی و عددی است ...»؛ ۱۵۳. مفردات طبی؛ ۱۵۴. قرابادین و مرکبات به فارسی؛ ۱۵۵. اجازه انهاءمؤلف کتابی گویا به همان هادی مازندرانی در ربیع الثانی ۱۰۹۶؛ ۱۵۶. نسخه‌ای از میرزا محسن طبیب برای درد پا؛ ۱۵۷. طریق ساختن حلوای سوهان؛ ۱۵۸. چرا فاطمه زهرا نامیدند؛ ۱۵۹. دعا و طلسم به فارسی؛ ۱۶۰. کنیه در رجال؛ ۱۶۱. اجازه لطف الله مازندرانی به شیخ حسین بن ملا محمد صادق؛ ۱۶۲. بندی از کتابی طبی در نبض به عربی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۸۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۳۲گ، ۲۰-۳۰ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۵۳۰]

● **جنگ** / متفرقه / عربی و فارسی

jong

کاشانی، سلیمان بن علم الهدی، ۱۰۸۴ - ۱۱۲۷ قمری

kāšānī, soleymān ebn-e ‘alam-ol-hodā (1674 - 1715)

مشتمل بر روایات متفرقه و اشعاری از امیرالمؤمنین علی علیه السلام، وحشی، اوحدی، احمد غزالی، میرزا داود، میرزا عبدالغفار، کمال اسماعیل، مولوی، عصمت بخاری، صفی قلی بیگ، عطار، مغربی، سنائی غزنوی، میرمغیث الدین محوی، صائب، سعدی، محمد علی بیگ بن ابوالقاسم خان، قصه طرماح بن عدی، رساله اطباق الذهب، رساله عتابیه، مناجات حلاج و ادعیه و مطالب متفرقه دیگر.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۶۵

آغاز: اسناد التفسیر المنسوب الی الامام ابی محمد الحسن العسکری علیه السلام الشیخ ابوالفضل شاذان بن جبرائیل عن السید محمد بن سراهنگ؛ **انجام:** دارد این افتادگیها اوج عزت درقفا ×× قیمت یوسف دو بالا از حفیض چاه شد

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۲۴ و ۱۱۲۵ق، جا: اصفهان؛ خطوط چلیپا یا راسته؛ مهر: مؤلف «نصیرالدین سلیمان علم الهدی محمد محسن غفرله» (بیضی)، «الراجی محمد محسن الفیضی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۴]

● **جنگ** / زیارات، دعا / عربی

jong

نیریزی، احمد، - ۱۱۵۱ قمری

neyrīzī, ahmad (- 1739)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۷

برای غلام رضا در ذیحجه ۱۱۴۷ سوره قرآن با ادعیه و زیارات با ترجمه فارسی نستعلیق و شنگرف زیر آنها با تعقیبات نماز گردآوری محقق کرکی علی بن عبدالعال است؛ خط: نسخ، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۴۷ق، جا: اصفهان؛ با یادداشت فارسی محمد ساروی در ۱۲۰۷ به نام محمد خان در ص ع، مجدول، با کمند زر و زنگار، با سرلوح مذهب؛ نسخه به گواهی محمد باقر از آن عبدالرزاق خان بوده و پراکنده شده و به دستور ضیاء السلطنه در ۱۲۵۱ گردآوری و تعمیر شده است؛ کاغذ: سفید ترمه‌ای، جلد: روغنی زمینه لاکی، ۲۹۵گ، ۲۰ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [سنا: ف: ۲ - ۷]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

رضوی قمی، محمد بن محمد باقر، ۱۱۰۰-۱۱۶۰؟قمری

razavī qomī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1689 - 1747)

تاریخ تألیف: ۱۱۵۲ق؛ محل تألیف: نجف اشرف

متفرقاتی است بیشتر در ادعیه و گاه مطالب و رسالاتی از دیگران که عیناً نقل نموده است، مطالب عمده این مجموعه عبارتند از: ۱. ادعیه منقوله ازائمه (ع)؛ ۲. کلماتی از امیرالمؤمنین (ع) در وصیت به فرزندش؛ ۳. روایاتی به نقل از تحف العقول؛ ۴. المعاد الجسمانی؛ ۵. احادیث و ادعیه متفرقه؛ ۶. مکتوب الشیخ حسین الماحوزی الی المؤلف؛ ۷. مقالة فی تغییر الاسلوب بین آلایتین «لو کان فیهما آلهة ...» و «هو الله الذی لا اله ...»؛ ۸. اشعاری منسوب به امیر المؤمنین علی (ع)؛ ۹. یادداشتهای متفرقه؛ ۱۰. ادعیه و حرزها و روایات متفرقه؛ ۱۱. شرح دعاء جوشن صغیر تألیف ابوطالب بن رجب؛ ۱۲. مناجاة السفر؛ ۱۳. ادعیة اللیالی و الایام؛ ۱۴. منتخب ادعینة الامام موسی بن جعفر(ع)؛ ۱۵. اسماء جلاله الهی؛ ۱۶. افتتاح علوی؛ ۱۷. شرح اسماء الله الحسنی تألیف احمد زروق؛ ۱۸. مقابر و مشاهد و انساب و کنی ائمه معصومین (ع)؛ ۱۹. روایات و ادعیه مختلفه؛ ۲۰. نثر للآلی تألیف ابوعلی فضل بن حسن طبرسی؛ ۲۱. مناجاة امیرالمؤمنین علی (ع)؛ ۲۳. فضل نماز و روزه د رایام مخصوصه.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۵۷

نسخه اصل: کتابخانه فاضل خوانساری ـ خوانسار۲۶۷ [در فهرست فاضل خوانساری جدا جدا فهرست شده]؛ خط: مختلف، کا:

محمد باقر حسنی، بی‌تا؛ بعضی از مطالب به خط مؤلف در مشهد غروی به سال ۱۱۵۲؛ خطوط چلیپا یا راسته؛ ۴۶۹ص [عکسی ف: ۳ - ۴۴۱]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

هجری تفرشی، محمد صادق بن فضل الله، - ۱۱۶۰ ؟ قمری

hejrī tafrešī, mohammad sādeq ebn-e fazl-ol-lāh (- 1747)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۵۸

آغاز: بسمله، شکر و سپاس قرون از وهم قیاس خالق زاجل شانه سزاست که در ایجاد موجود؛ **انجام:** خرجت درسن ببرد و برخیز
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ واقف: وقف حضرت علی بن موسی الرضا (ع)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

آرزو، سراج الدین علی بن حسام الدین، ۱۱۰۱ - ۱۱۶۹ قمری

ārezū, serāj-od-dīn ‘alī ebn-e hosām-od-dīn (1690 - 1756)

مشتمل بر منتخبی از اشعار دواوین: ناصر علی، رفیع خان باذل، شوکت، طاهر وحید، بیدل، شرف الدین علی پیام، محمد افضل سرخوش، صائب، طالب آملی، میرزا محمد سعید حکیم، بینش، شاه فقیر الله آفرین، قزلباش خان امید، میر معزالدین فطرت، میرزا مبارک الله واضح، محمد قلی سلیم، داراب بیگ جویا، ایوب بیگ جودت، حسن بیگ رفیع، علی قلی خان بهادر واله، شیخ محمد علی حزین، مرشد قلی خان مخمور، زاهد علی خان سخا، آصف جاه آصف، صیدی، بابا فغانی، شاه فارغ سبزواری، طاهر غنی، حاجی محمد اسلم سالم، میر جلال الدین سیادت، محمد محسن تأثیر، محمد افضل ثابت، میرزا رضی دانش، سراج الدین علیخان آرزو، بایزید بسطامی، ابوالحسن خرقانی، ابوسعید ابوالخیر، بهاءالدین نقشبند، علاءالدین حسن، اوجی، محمد سعید، حسام پدر آرزو، عظیم خلف ناصرعلی، میرز مطهر، فراق، سعدالله گلشن، فیضی، فطرت، بیخبر، عبدالصمد خان، ساطع، صفی قلی بیگ دیوانه، حشمت، عزلت، کرم بخش حضوری، محمد کرم، رفیق، ارسلان بیگ، ابدال اصفهانی، امیر خراسانی، محمد سعید اشرف، اعجاز ایران، آصف قمی، انوری، میرابراهیم، بدیع الزمان، بیگانه، ملابهشتی، تجلی کاشی، آقا تقی، تقی اوحدی، زین العابدین تسلیم، محمد هاشم تسلیم، تشبیهی، تجلی لاهیجی، حشمت، سلطان حسین، جامی، حاکم بیگ خان حاکم و ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۲۷

خط: نستعلیق دو ستونی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ در بدرقه کتاب یادداشتی در نسبت نسخه حاضر به مؤلف آمده است؛ جلد: گالینگور پارچه‌ای نارنجی، ۱۷۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۷۱]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

حسینی فیروزآبادی، عبداللطیف بن محمد

hoseynī fīrūzābādī, ‘abd-ol-latīf ebn-e mohammad

کتابی است شامل مقداری اشعار عربی و اشعار فارسی و احادیث و مطالب متفرقه دیگر.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۸-ج/۲۴۷

آغاز: کتبت و حق الله رسولی مزارکم ×× و انی عن المسر الیکم لعاجز؛ **انجام:** فکن کانک ترانی فان لم ترانی فانی اراک
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۱۷۸ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، مختلف السطر (۹×۱۵)، اندازه:۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

بیگدلی شاملو، اسحاق بن آقا خان، - ۱۱۸۵ قمری

bīgdelī šāmlū, eshāq ebn-e āqā xān (- 1772)

اهدا به: علی نقی سلطان
تاریخ تألیف: ۱۱۷۳ق؛ محل تألیف: تهران

گردآورده و نوشته اسحق بیگدلی شاملو برای علی نقی سلطان در ۱۱۷۳ در تهران به نام یادگاری برای او، پاره‌ای هم به خط محمد لاری است که رمز نامش «م ح م د ل ا ری» در ص ۴۱ آمده است، شعرهای فارسی: سلیم، مشتاق، میر نجات، کلیم، صائب، فائضا، قصاب، واهب، طائبا، مخلص، عبدالمولا، میرزا عبدالباقی طبیب، محتشم، عاشق، جامی، هاتف، آقا صادق هجری، مولوی، ظهیر فاریابی، سعدی، صفی، میرزا طوفان، میرزا علی رضای تجلی (معراج الخیال)، وحشی، میر سید علی مهری (سراپا)، سخا میرزا زاهد علی، بیانا، مخفی، مسرور، شفائی، بابا قاسم خادم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۲۸

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: اسحق بیگدلی شاملو و محمد لاری، تا: ۱۱۷۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ، سطور چلیپا (۵×۱۳)، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۳۸۹]

● **جنگ** / کیمیا / عربی

jong

بیدآبادی، محمد بن محمد رفیع، - ۱۱۹۷ قمری

bīd-ābādī, mohammad ebn-e mohammad rafī‘ (- 1783)

به پیشنویس مؤلف می‌ماند که موفق به تنظیم آن نگردیده است. یادداشت‌هایی است توضیحی بر متون کیمیاوی و بندهایی منقول از: رساله الحجر، تألیف جابر بن حیان؛ شرح مکتسب؛ الجزء الثانی من البرهان عند شرح کلله؛ مقاله دوم از قانون هفتم در تحقیق عمل مکتوم، که در آن از شرح مکتسب جلدکی نام می‌برد (نهایت الطلب فی شرح المکتسب) و غایة السرور و نویسنده را نظرات بر آن وارد است؛ فائدة مهمة فی مشابهة العمل المکتوم؛ (لائحة قدسیه: التلویح فی کیفیة تهذیب الذکر و عمله. حقیقه ذهب القوم)؛ فیما یتعلق بالتدبیر؛ نقل از غایة السرور جلدکی؛ رساله‌ای به فارسی در عمل اول مکتوم که از آخر این رساله گویا سه برگ پاره و حذف شده است، آغاز: «بسمله بباید دانست که این ماده را ممکن نبود تأثیر صلاح الابنقص و ترکیب ...» + منتخب غایة السرور و موجز آن: فیما یتعلق بتهذیب الذکر و تدبیره، بندی منقول از مفاتیح شهید در حل ماده بعنصر، بندی منقول از رساله الارشاد الی الاولاد، در بیان عمل اول، تولید دخان، بخار، تعفیر و تحلیل، فی تهذیب الذکر، در ترویح اول، لایحة فی بیان تداخل الاجزاء بعضها ببعض، طرق تدبیر.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۵۴

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله اجمعین. اما بعد قال جابر رحمة الله علیه اعلم ان المطلوب من هذه الصناعة؛ **انجام:** فهذه جملة ابواب کنوز الحکما و کلها یفتح بمفتاح واحد و هو معلق علی الباب

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: آبدیده، جلد: تیماج عنابی، ۲۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

ادا، محمد کاظم بن محمد، ق۱۲ قمری

adā, mohammad kāzem ebn-e mohammad (- 18c)

گردآورنده میرزا محمد کاظم جاجرمی متخلص به «ادا» (الذریعه ۹:۶۲) زنده در ۲۴ محرم ۱۱۷۸ (۳۹ در دنبال شعر خود او) که شعر خود او در چندین جا آمده و مراسله منظوم است و وصف عروسی مورخ ۱۱۷۵ برخی از آنها تاریخ ۱۳۴ (۱۱۳۴؟) (ص ۷۹-۸۵) و ۷۷ (= ۱۱۷۷) (۹۹) دارد با ماده تاریخ ۱۱۷۵ (۱۰۸) و با عنوان «لمحرره» در دنبال شعر او (ص ۵۵). از عنوان‌هایی که این جنگ آمده بر می‌آید که دیگری هم شعر او و دیگران را در این جنگ نوشته است. عناوین مطالب چنین است: ۱. منشآت و نامه‌های فارسی یوسفی به پدر و عم و خال و دوستان به فارسی؛ ۲. مستزاد؛ ۳. شعر میرزا طاهر وحید (غزل «گر بتو افتدم افتدم نظر چهره بچهره روبرو ...» که از قرة العین دانسته‌اند) و جامی و ادا و سخاو طغرا و محتشم و مخلصای کاشی و صفی قلی خان و کلیم و حزین و شعف و حافظ و آقا تقی صهبا و میرزا جعفر واهب و آقا صادق آتش و مهری (سراپا) و امیدی، نیز چاه وصال.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۳۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ، سطور چلیپا (۵×۱۲)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۱۴ - ۳۵۷۱]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

اراسنجی قزوینی، محمد طاهر، ق۱۲ قمری

arāsanjī qazvīnī, mohammad tāher (- 18c)

مطالبی را به نظم و نثر عربی و فارسی در موضوعات گوناگون در این دفتر بیاضی گرد آورده است. جامع جنگ در سال‌های ۱۰۸۵-۱۱۰۸ در قزوین و اصفهان و مشهد مشغول به جمع‌آوری آن بوده است. اشعاری از: سلطانعلی بیک، حکیم رکنا کاشانی، قدسی مشهدی، ملاحاجی محمد گیلانی، فضولی، صادق صامت، میرزا جعفر آصف خان قزوینی، ملامحمد قاسم مشهدی کاشانی، میرزا علیخان شیخ الاسلام گلپایگانی، صایب، نظامی، میرزا طاهر وحید، عبید زاکانی، و اشعاری از سروده‌های جامع جنگ با عنوان «لراقمه». به جز اشعار فواید فراوانی به نثر عربی و فارسی از احادیث، کلمات حکمت آمیز، تاریخ و غیره به نقل از کتاب‌های گوناگون در این جنگ به چشم می‌خورد. مجموعه دیگر از همین اراسنجی در کتابخانه مجلس سنا به ش ۱۱۴۹ نگهداری می‌شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹

آغاز: سلطانعلی بیک: مرغیست سخن دولب دو بالش ×× آب از دل و دانه از خیالش؛ **انجام:** جمعی از حادثه پناه به غاری برده بودند آن غار فرو افتاده هلاک شده اند

خط:نستعلیق،کاتب=مؤلف،تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۳۰- ۱۵۷]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

اشتهاردی، زین العابدین

eštehārdī, zeyn-ol-‘ābedīn

اهدا به: آصف الدوله بهادر

شعرهای فارسی است. چنین است دیباچه آن: «بسمله. این مجموعه انموذجی است تحفه درگاه فلك اشتباه نواب عالی جناب ... الامیر ابن الامیر الوزیر ابن الوزیر ابن الوزیر وزیر الممالك آصف الدوله بهادر هزبر جنگ..گر قبول افتد زهی عز و شرف». چنین است فهرست نام سرایندگان شعرهای فارسی که در سراسر این جنگ آمده است: صایب، قیصر، سعدی، وفائی، خسرو دهلوی، محمد قلی سلیم، سید محمد جامه باف، جامی، خواجه هاشمی (؟)، شاپور، میر محمد باقر داماد، نثاری (؟)، آصفی، سراج الدین علی خان آرزو، شیخ حزین، خالص استرآبادی، قاسم کاهی، نظام دست عیب، همدم، حسن بیك گرامی، طالب آملی، کمال خجند، میرزا جعفر واهب، مشتاق، زکی همدانی، جدایی، هلالی، الهی همدانی، جلال سپهری، میلی، مانی شیرازی، سام میرزا، حیرت، شیخ علی نقی کمره ای، صیدی تهرانی، یقینی لاهیجی، همایون سمرقندی، کریم خوارزمی، میر فضل ثابت، آصفی، فیضی، میرزا داراب جویای تهرانی، دانش، کاتبی، حافظ، عبدالباقی تبریزی، ابدال صفاهانی، ملا قاسم کاشی، اشرف، نزهت، ملا یگانه بلخی، تجلی، مجد همگر، ظهیر فاریابی، لسانی، شاه اسمعیل، شیخ یعقوب صیرفی، سحابی، طاهر وحید، محمد امین کوسه، ضمیری سپاهانی، آقا رضی سپاهانی، شفایی سپاهانی، مجدای تهرانی، سالك قزوینی میر یونس ابهری، قاسم بیك حالتی، رضایی کاشی، وحشی جوشقانی، امیر همایون اسفراینی، امیر شاهی هروی، شانی تکلو، حسن بیك تبریزی، میرزا فصیحی، فضولی بغدادی، میرزا بدیع سبزواری، میرزا رضی دانش، ملا فخر الدین ترشیزی، بسحق اطعمه، سلطان سلیمان قیصر روم، میرزا شرف، قاسم گونابادی، حیرانی، حیدر کلیچه هروی، رازی شوشتری، جمال کاشی، میرزا ابراهیم ادهم، خالص، میر سید علی سید، ... بیگ گرجی، مفید بلخی، دلاور خان نصرت، اخلاص خان واثق، مخلصای کاشی، میر نجات، میرزا جلال اسیر، خواجه غیاث یزدی، میرزا راجه، میرزا جعفر، نصیرای همدانی، میرزا ابراهیم، ملا محمد باقر شیرازی، ملا عبدالباقی همدانی، ملا زکی همدانی، ملا شکوهی، مرشد بروجردی، واقف خلخالی، تاجای خراسانی، خضری خوانساری محمد صالح ستار، ملا مفرد همدانی، بیرام بیك سامعا، ملا شوکتی سپاهانی، حاجی صادق سپاهانی، حکیم کاظما، عنوان، قاضی ناصر بخاری، شیخ محمد علی حزین، مخلصای کاشی، سید علی مهری، سلمان ساوجی، قاسمی، حاجی محمد جان قدسی، شفیعای اثر، ابو طالب کلیم، بابا فغانی، شوکت بخارایی، ملا محمد سعید اشرف، ملا طاهر غنی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۳۰

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی متن نخودی حاشیه سفید، جلد: تیماج عنابی، ۵۳گ، سطور چلیپا (۴×۱۰)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۱۳ – ۳۴۷۸]

● **جنگ** / کلام و اعتقادات / فارسی و عربی

jong

اصفهانی، احمد بن محمد شفیع، ق۱۲ قمری

esfahānī, ahmad ebn-e mohammad šafī‘ (- 18c)

این جنگ مشتمل رسالاتی است در علم کلام و احادیث با تفسیر و ترجمه بدون نام و تاریخ.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۵۹

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، ۱۶۵گ، ۱۹–۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵ [ف: ۱ – ۳۸۳]

● **جنگ** / گوناگون / ترکی و عربی

jong

افندی زاده، عبدالکریم، ق۱۲ قمری

afandī-zāde, ‘abd-ol-karīm (- 18c)

رساله‌ای است جنگ‌مانند که شیخ عبدالکریم افندی زاده در سال ۱۱۲۸ در بوسنه سرای نوشته که شرح اشعار منسوب به ابوالفتح بستی به عربی است و چند فصلی از کتاب احیاء العلوم غزالی و اشعاری از هدایی افندی و شعرای دیگر به ترکی است که موضوع جملگی در عرفان و طبقه نقشبندیه است.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۲۴۵

بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق [ف: ۱۶۹]

● **جنگ** / شعر / عربی و فارسی

jong

حرفوشی عاملی، محمد صادق، ق۱۲ قمری

harfūšī ‘āmelī, mohammad sādeq (- 18c)

جنگ مهمی است که شیخ محمد صادق حرفوشی عاملی در سال‌های ۱۱۰۳ تا ۱۱۰۷ ترتیب داده و عده‌ای از ادبا مطالبی را به خطا خودشان به درخواست وی در این جنگ تحریر نموده‌اند. این جنگ علاوه بر اشعار مطالبی به نثر نیز دربر دارد. فهرست مطالب عبارتند از: سؤال و جواب فقهی به خط محمد رفیع بن عبد غفار در ۱۱۰۷؛ اشعاری از: شیخ علی نقی، ابوسعید، احسان، واعظ، صائب؛ طریق دانستن غره شهر عربی؛ چند داستان کوتاه، حکایات المغفلین. اشعاری از: سید علی الجمانی به عربی و خیمی به عربی، جمال الدین ابی الحسین یحیی الجزار، شمس الدین محمد تلمسانی، شیخ عبدالرحمن المرسدی المکی، سید محمدبن علی بن حیدر، ابی الفتح محمدبن عبیدالله بن عبدالله بسط ابن التعاوندی بغدادی؛ ذوالرمة، عفیف سلیمان تلمسانی؛ شعری از بشارة آل موجی خاقانی نجفی به خط خودش به عربی؛ شعری به خط ابراهیم بن سلمان حسنی؛ حساب

استخراج المضمرات منسوب الی مستخرج هندی؛ اشعاری به عربی از شیخ بهایی؛ مطلبی که از خط شیخ حر که از خط شیخ بهایی نوشته، تحریر شده مبنی بر ذکر چند آیه که بر وزن بحور اشعار در قرآن آمده؛ رباعی به خط شیخ محمد حسین داور؛ مرثیه‌ای که شیخ محمد عودی در مرثیه شهید ثانی گفته؛ اشعاری از شعرا به عربی به خط محمد معصوم حسینی تحریر در ۱۱۰۶؛ اشعاری از عرفی به خط محمدحسین شروانی تحریر در اوایل رجب ۱۱۰۵؛ اشعاری صیدی تهرانی؛ فالنامه کوتاه منسوب به امام صادق(ع) که از خط شیخ حر عاملی نقل شده؛ چند بیت به عربی به خط محمدبن عبدالله حلی؛ شعری به فارسی به خط حسن بن جمال الدین تحریر در یک شنبه ۷ ربیع الاول ۱۱۰۴ مطالبی به خطا محمد معصوم حسینی عاملی؛ اشعار عربی از بشارة آل موجی به خط خودش؛ مطالبی از رساله ده فصل عبیدالله زاکانی؛ اشعاری از طریحی به خط محمد اسماعیل به محمد حسینی نجفی طریحی که در ۲۴ ربیع الاول ۱۱۰۷ تحریر نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۱۹-۲۵/۲۰۹

آغاز: به بدمستی بیا آغاز کن جنگی که می‌دانی×× بزن بر شیشه و پیمانه ام سنگی که می‌دانی؛ **انجام:** لله مجلسنا والغصن بعطفه ×× من نسمة الصبح تقدیم و یا خیر / والنهر جسم بثوب الزهر ملتحف ×× والزهر برد من الریحان مرزور؛

خط: نسخ و نستعلیق، کا: به خط جمع آورنده جنگ و دیگران، تا: ۱۱۰۳ – ۱۱۰۷ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: گالینگور، ۱۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۲۳۷]

● **جنگ** / ادبیات / عربی – فارسی

jong

حسینی عاملی، محمد شفیع بن محمد، ق۱۲ قمری

hoseynī ʻāmelī, mohammad šafīʻ ebn-e mohammad (-18c)

در بسیاری از صفحات به فارسی و گردآورده محمد شفیع بن بهاءالدین محمد حسینی که شعر نیای خود محمد شفیع معراج را هم آورده است. گذشته از عبارت‌های منثور فارسی و عربی شعرهای این سرایندگان در این جنگ هست: قوسی، محمد جعفر خوانی، امیر علی شیر، نظامی، الهی، امیر خسرو دهلوی، صائب تبریزی، کلیم وحید، میر ابوتراب، جامی، ملای روم، ملاصدرای شیرازی، فیض کاشانی، ولی محمدخان مسرور، حاجی محمد گیلانی، بهایی، طالب آملی، میرزینتی، ملامحمدعلی شکیب، میر صیدی، کمال اسماعیل، شوکت، ابن فارض (به عربی)، علی (ع) (به عربی)، حافظ، میر اسمعیل قاضی همدان، میرزا داود متولی، میر عبدالوحید گیلانی، ابراهیم ادهم، میرزا قاسم خلوت نشین، ملامحمد صادق پیشنماز، ابوسعید ابوالخیر، ابن سینا، فخر رازی، فارابی، غزالی، سلیم، آقا حسین خوانساری، سحابی، شاه نعمة الله کرمانی، ملانظام، ذبیحی (نرگسدان)، علی رضای تجلی، میرزا رفیعای واعظ، مخلصا، میرزا قوام الدین محمد، میرزا بدیع نصرآبادی، میرزا علی رضای تجلی (معراج بلخیال)، محمد قاسم سراجا پسر خواجه محمدعلی سپاهانی، میرمحمد رفیع، آقا رضای متولی مسجد جامع قزوین، معراج نیای گرد آورنده این جنگ، میرزا بدیع نصرآبادی، ظهیر فاریابی، عبدی ابرقوهی، عرفی شیرازی، کمال، خاقانی، قطب الدین علامه وصافی، ملامحمد علی، سرشار، بناتی بترکی، محمد صوفی، محمد امین خان مجرم، سراجای نقاش، خواجه عزالدین طاهر، شاپور، فضلی جربادقانی، الفت، مهری (سراپا)، زلالی خونساری، محمد شفیع لاهیجانی، میرزا شمس الدین محمد صدر در تعریف نوازخان پسر شمیون خان گرجی، شیدای هندی، مولانا حاجی محمد، ضیاء الدین محمد کاشی، خواجه حسین، سیف اسفرنگ، قاسم مشهدی، فردوسی، میرزا محمد شفیعا نیای راقم و نویسنده نسخه، میر، الهی قمی، آقارضای متولی، امیرشاهی هروی، امیر همیون اسفرایینی، میرزا محمد حسن صاحب رقم، اهلی شیرازی، قاضی میرک خالدی، فیاض، قاری، شاه طاهر دکنی، میر عزیز الله ابهری، ملایری مشهدی، سید مرتضی پسر امیر شاهی، امیر لشکری شیرازی، امیر رازی اسفرایینی، میرکمال الدین حسین خلقی، میرخورده، سید حسن قاضی استرابادی، سید محمد عوامل، امیر قریش استرآبادی، میرداماد استرآبادی، سید عبدالصمد عطایی، سید مظفر طبیب کاشی، امیر عطایی کاشی، میر حیدر سبزواری، میر عقیل بزمی همدانی، سید نورالله قزوینی، میلی، حسین بیک، آقارضی مسرور، سعدی، میر تشبیهی کاشی، نظیری، فضلی گلپایگانی، میر ابوالحسن فراهانی، میرزا جانی غربی، میر نظام استرآبادی، میرزا معز موسوی، خضربی قزوینی، حکیم رکنا، حاج محمد خان قدسی، انیسی شاملو، شیخ نقی کمره‌ای، غضنفر کلجاری، شگونی جرباذقانی، حسن بیک رفیع، قاضی نوراصفهانی، ضمیری اصفهانی، ملامسعود نیکی اصفهانی، کلامی اصفهانی، محمد قاسم زاری اصفهانی، میرزا حسنعلی دستور اصفهانی، محتشم کاشی، حاتم کاشی، ملک طیفور انجدانی، میر سنجر کاشی، میر یحیی کاشی، میرزا حسن علی، هجری قمی، غنی کشمیری، منصف تهرانی، میرزا شریف برادر محمد مقیم، سالک قزوینی، ظهوری شیرازی، کاکای شیرازی، ظفرخان، میرجمله، میراشکی، ملاعرشی یزدی، ملاذوقی اردستانی، تسلی شیرازی، میرحیدر معمایی، میرزا حسابی، غازی قلندر اصفهانی، مسرور، شوقی، میرزا شریف تفرشی، محمد صالح برادر زاده اسکندر بیک، میرزا نورالله کفرانی سپاهان، محمود بهشتی، میر جلال الدین حسن گونابادی، خواجه محمد یوسف ضیاء قزوینی، محمد جعفر خان، قاسم اردستانی، ولی دشت بیاضی، محمد امین کوسج، شیخ ابوالقاسم کازرونی،

غیاث حلوایی شیرازی، میر ابوالبقاء تفرشی، میر شجاع الدین تبریزی، یوسف بیک، سروری کاشی، فصیحی تبریزی، شکیبی، میرزا جلال الدین حسن یزدی، حکیم شفائی، بیاتا، ظهوری ترشیزی، ضیاءالدین محمد کاشانی، ملاحیدر طهماسبی کاشانی، رضایی کاشی، وحشی جوشقانی، کامی سبزواری، میر ابوالقاسم فندرسکی، قصاب کاشی، رشید وطواط، محوی، میر فزونی، رکنا، حسن بیک بروجردی، میر ابوالحسن فراهانی، میرزا جانی، عرفی، میرزا نظام استرآبادی، زکی همدانی، درویش دهکی، شیخ علی نقی، مرتضی قلی بیک، شرف الدین، عبدالباری، آقارضی مسرور، شیخ زاده لاهیجی، ملاعبدالغفور ایر، میرزا جانی، میرزا سنجر، مولانا مؤمن، محمد قاسم، اثر، فریبی تهرانی، محمد کاظم ثابت اردبیلی، ندیم، درویش مضمون، ملامحمد شفیع، تاثیر، فضولی بغدادی، میر محمدرضا، ملامحمد صادق سمسار، سنائی، نظامی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۱۴/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد شفیع بن بهاءالدین محمد حسینی، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، سطور چلیپا (۱۱×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۳۵۴۵]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

دهدشتی کهکیلوئی، محمد خان، ق۱۲ قمری

dahadštī kohkīlū’ī, mohammad xān (- 18c)

بیاضی است شامل اشعار منتخب از دهها شاعر از زمان غزنویان تا اوایل قاجاریه که هزاران بیت از انواع شعر از قصیده و غزل و رباعی در آن آمده است. علاوه بر اشعاری که از شعرای معروف آورده، اشعاری از چند شاعر معاصر خود از خطه فارس دارد همچون: الفت دهدشتی، تمکین بهبهانی، رفعت کازرونی، شباب بهبهانی، عشرت بهبهانی، قانعا بهبهانی، عیسی، عبدالعلی، میرمحمد علی. برخی از مندرجات عبارت است از: مثنوی پیر و جمال از میرزا نصیر طبیب؛ در مدح حضرت امیر از حکیم فردوسی؛ اشعاری از کمال الدین اسماعیل، آذر بیگدلی، سعدی، کلیم، ظهیر، عراقی، خیام، آقا محمد عاشق، اوحدی، ولی دشت بیاضی، محمد جامه‌باف، مولانای روم، قاضی نور، شیخ بهاءالدین، رشید وطواط، هجری، فغانی شیرازی، شیخ مجدالدین بغدادی، مجد همگر، ملاامیدی، طالب آملی، عبدالرحمان جامی، ملامحتشم کاشی، هاتف اصفهانی، شیخ علی نقی کمره ای، میرمشتاق، عماد، رفیق اصفهانی، میرزا طوفان مازندرانی، حکیم انوری، نظامی، سلمان ساوجی، ظهیر فاریابی، حاتم کاشی، خواجه حافظ، ظهوری، نظیری، زلالی، عشرت، قدسی و ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۶

آغاز: این شش رباعی را ملامحتشم در جلوس شاه اسمعیل فرموده هزار و صد و بیست و هشت تاریخ بیرون می‌آید اعجاز است؛ **انجام:** دلت گر شکستند دون پروران

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مجدول محرر سه ستونی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۲۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

سائل فراهی، هاشم بن کوچک، ق۱۲ قمری

sā’el-e farāhī, hāšem ebn-e kočak (- 18c)

دارای اشعری از: صائب، نورس، طالع، معراج الخیال علی رضا تجلی، صفی قلی بیگ، میرزا ارشد، انوری، مولانا ناظم، خواجه محمد صالح، عظیمای نیشابوری، امام قلی بیگ وارسته، میرزا محتشم ساطع با عناوین «مدظله العالی» ظالعای هروی، قضا و قدر محمد قلی سلیم، سوز و گداز نوعی، اشعاری از گرد آورنده مجموعه حاضر با تخلص سایل، اشعاری از خردنامه اسکندری، سحابی، جامی، نظامی، نامی، ابوالفتح قائنی، نظری، کلیم خیام سعدی، خواجه عصمت، شفایی، اشعاری از سلسله الذهب جامی یوسف و زلیخای وی، نوعی و ... انشائی با سرآغاز: ذکر تو گلفروش بازار سخن ×× رنگین ز تو برگ برگ گلزار سخن؛ انشائی به نقل از نزهة الارواح امیر حسینی، انشای میرزا طاهر بعد از فتح قلعه قندهار و نامه وی به او رنگ زیب پادشاه هند؛ انشائی من کلام الاکابر؛ انشائی از محمد حسین (حسن) چلبی؛ نامه عبدالباقی تبریزی به میرزا ابراهیم همدانی؛ انشای قاضی عبدالله؛ انشای عبدالله قطب بن محیی به شیخ کریم؛ انشای میرزا محمد امین مستوفی به سپهسالار؛ رقعه میرزا فصیح به شیخ الاسلام؛ رقعه میرعلی شیر به وزرای سلطان حسین میرزا.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۵۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۰۴ق؛ مجدول؛ در ص ۷۳ یک بیت به خط سلطان محمد بن عیسی جامی و در ص۳۷ اشعاری حسب الاشارة صهبای ساقی نوشته شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم[ف:۲۸-۱۰۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

شریف قمی، محمد باقر بن محمد تقی، ق۱۲ قمری

šarīf qomī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (- 18c)

مشتمل بر احادیث و فواید و ادعیه و اشعار فارسی و

دانستنی‌های تاریخی که بعضی از آنها در سال‌های ۱۱۷۱ در مشهد مقدس و سال ۱۱۷۷ نگاشته شده و مجموعه دارای ترتیب و تنظیم مخصوص نمی‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۳۸

آغاز: جابر انصاری از حضرت رسالت پناهی پرسید که اول مخلوقات خداوند عالمیان چه بود

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ سطرها راسته و چلیپا؛ مهر: «محمود الطباطبائی» (بیضی)، «عبد الله الطباطبائی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۲۹]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

شوشتری، محمد بن قلی، ق۱۲ قمری

šoštarī, mohammad ebn-e qolī (- 18c)

از محمد بن قلی شوشتری، متخلص به «ثابت» که بایستی شیعی باشد. وی قصیده‌ای در ستایش امام رضا (ع) دارد، با این سرآغاز: «تا کی ز تاب درد کند مرغ دل فغان ...» (ص ۳۶-۴۰) و قصیده‌ای در ستایش حضرت ولی عصر (ع)، با این سرآغاز: «خوش آن زمان که به مشاطگی عروس بهار ...» (ص ۱۰۴-۱۰۶). با تاریخ‌های ۱۱۳۲، ۱۱۴۲ و ۱۱۶۵ق که روزگار او را می‌رساند. در پایان نیز قصیده‌ای در رفع محاصره شوشتر، در ۱۱۶۰ق دارد که بایستی از همو باشد. سروده‌هایی است نامبوب، از رباعی، غزل و قطعه با سربندهایی از نام سرایندگان و بسیاری «لا ادری»؛ رساله‌ای در نسب و القاب ائمه معصومین (ع) که می‌تواند از خود «ثابت» شوشتری باشد؛ و سروده‌هایی دیگر. از ویژگی‌های این جنگ نمونه، سروده‌هایی است از سرایندگان خوزستان: زایر شوشتری، مولانا محمد علی شوشتری، قاضی مجدالدین دزفولی، ملا فرج الله شوشتری، آقا محمد علی شوشتری.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۰۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نوشته چند دست: نستعلیق آمیخته به شکسته، یک جا کاتبی خود را محمد هادی بن محمد طاهر (۱۱۳۲ق) یاد کرده است (ص ۱۰۲)، ولی بیشتر نسخ پخته محمد بن قلی شوشتری متخلص به ثابت است (۱۱۴۲ق)، با ماده تاریخ زایش فرزند او در ۱۱۶۵ق [ف: ۱ - ۷۴]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

شیدای فرزه ای، قرن ۱۲ قمری

šeydā-ye farze'ī

حاوی سروده‌های کاتب و غیر آن مشتمل بر مخمسات، مناقب، رباعیات و دوازده بند علوی است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۲۲

آغاز: از مخزن جلال گوهر شهوار بر آمد ×× مقصود چهار ... بقیه در صحافی بریده شده؛ **انجام:** بر بی خودی دلشده شیدا منهش عیب ×× مجنون را ننک نه نام است بگویید.

خط: نستعلیق چلیپا، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی بیاضی، اندازه: ۱۰/۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۷۴۸]

● **جنگ** / شعر / عربی و فارسی

jong

طباطبائی، محمد رضا بن محمد، ق۱۲ قمری

tabātabā'ī, mohammad rezā ebn-e mohammad (- 18c)

جنگ اشعاری است تحریر شده به صورت متن و حاشیه. در آن مطالبی از شعرا و ادبای مختلف جمع آوری شده است.

مطالب مندرجه در متن جنگ عبارتند از: ۱. وصیت شیخ عبدالصمد به شیخ بهایی در مورد انتخاب وطن برای سکونت، حدیث حضرت علی (ع) در چگونگی توبه، مطلبی از لقمان، عمر عالم؛ ۲. رؤیة الهلال قبل الزوال؛ ۳. اشعاری از حضرت علی علیه السلام، قصیده در ماده تاریخ قتل سام میرزا در قلعه قهقهه در سال ۹۷۲ از عبدی بیک با این بیت: چه گفتم چیست حال سال و تاریخش×× بگفتا در جوابم دولت طهماسب شرقی؛ ۴. رباعی از سید شریف جرجانی در تحصیل علم؛ ۵. یادداشتی از اسماعیل که در سال ۱۱۳۹ در مشهد مقدس به درخواست صاحب جنگ میرزا قوام الدین محمد نوشته است؛ ۶. شرح خواص نادعلی، کلمات متشابهة المعنی؛ ۷. اشعاری از: محسن، امام علی علیه السلام، فردوسی، وحشی، شیخ بهایی، سحابی، ولی محمد خان، حکایت اصمعی، ابو سعید، حکایت شیر و گرگ و روباه، حکایت عمرو بن اللیث و چند حکایت دیگر؛ ۸. اشعاری از امام سجاد علیه السلام و حضرت علی علیه السلام، اعتبار خبر واحد، مطلبی از مجالس سید مرتضی، چند حدیث و مطلب و اشعار متفرقه؛ ۹. وقف‌نامه قرآن؛ خوانساری، حسین بن محمد؛ ۱۰. رقعه منظومی؛ ۱۱. غزلی از جامی؛ ۱۲. مناجات نامه؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۱۳. وصیت پدری به فرزندش در احتراز از سی و چهار چیز به نقل از حضرت علی علیه السلام، نصایح لقمان، اشعاری از: ابراهیم ادهم، شیخ الاسلام میرزا صالح تبریزی، امیرخسرو، مظهری، حاجی چلبی، ملا وارسته، جعفر مینا کار، نامه پدری به پسرش، میر سید علی مهری، محمد علی، میر نجات، جعفر خان، ملا محمد قاسم مشهدی، وحید، مخلصا، میر سید حسن، آقا شمس قمی؛ ۱۴. مثنوی شکسته دست؛ کلیم کاشانی؛ ۱۵. معراج خیال؛ تجلی شیرازی، علیرضا بن حسین؛ ۱۶. رقعه میرزا طاهر نصرآبادی؛ ۱۷. وصف کشمیر؛ سلیم

تهرانی، محمد قلی؛ ۱۸. در شآمت ظلم؛ ۱۹. بیمار و طبیب؛ شریف تبریزی؛ ۲۰. نکاح‌نامه محمد مقیم پدر صاحب جنگ که در نجف اشرف به خط خود نوشته‌اند؛ ۲۱. جواب مکتوب میر سید محمد خلف میر محمد صالح شیخ الاسلام که نواب مستطاب نوشته، ایضا نامه وی به آقا حسنعلی، حدیثی از ابن عباس، مطلبی به نقل از کشف الغمه، قطعه شعری به فارسی؛ ۲۲. جواب منظوم حکیم محمد سعید؛ ۲۳. تعریف ده و حمام شفیعا؛ ۲۴. قدغن شراب؛ صائب، محمد علی بن عبدالرحیم؛ ۲۵. اشعار میر سید زین العابدین عالی، رباعیات ابو سعید ابوالخیر، اشعاری از: باب سلطان، میرزا احمد، میرزا علی رضا، ملای روم؛ ۲۶. چند نسخه طبی؛ ۲۷. اشعاری از: وحید، ملا ابوتراب مشهدی، میرزا جعفر ولد میرزا ابوطالب؛ ۲۸. نسخه‌های طبی و در میان آنها در برخی موارد چند بیت شعر؛ ۲۹. حدیثی از حضرت علی علیه السلام، معنی ابدال.

مطالبی که در حاشیه این جنگ تحریر یافته عبارتند از: ۳۰. حدیثی از حضرت علی علیه السلام، تاریخ تعمیر قلعه تبریز توسط شاه عباس از گفتار مرحوم حاتم بیک اعتمادالدوله، تاریخ فتح قلعه در بندار از گفتار امیر جلال الدین حسن جیلانی، تاریخ آمدن ولی محمد خان اورنگ به خدمت نواب گیتی ستان، تاریخ فوت میرزا شفیع مشهور به میرزای عالمیان، میر صفی الدین محمد نوربخش به جهت شاه طهماسب در پاسخ گفته، تاریخ وفات میر جمال الدین محمد صدر استرآبادی و میر محسن رضوی قمی «فادخلوها بسلام آمنین»، قطعه‌ای از شیخ عبدالعلی؛ ۳۱. تاریخ آمدن محمد پادشاه سر قلعه ایروان (۱۰۲۵ق)، تاریخ مأیوس و مغلوب گشتن حافظ احمد پاشا سردار روم از بغداد، تاریخ جلوس شاه صفی از میرزا حسن خواجه نعمت الله، تاریخ فوت شیخ بهایی از محمد صالح بیک برادر شاه زاده اسکندر بیک منشی «افسوس ز مقتدای دوران» و عزیزی گفته «افسر فضل افتاد بی سر و پا گشت شرع»، تاریخ ولادت شاه صفی (۱۰۰۲ق)، تاریخ صدارت خلیفه سلطان «زیبنده افسر وزارت شد»؛ ۳۲. تاریخ جلوس‌های شاهان قاجاریه و تاریخ وفات اجداد صفویه و تاریخ وقایعی از عصر صفویه و تولد و وفات عده ای از شخصیت‌های صفویه؛ ۳۳. تحفة الوزراء = تحفة الملوک؛ اصفهانی، جلال الدین محمد؛ ۳۴. اشعاری از: صائب، نصیحت خواجه عبدالله به خواجه نظام الملک، معما، چند ماده تاریخ، قصیده حکیم عبدالله متخلص به وحدت در تاریخ جلوس شاه سلیمان، اشعار مهر علی خان متخلص به مظهر، سلطانعلی بیک، ماده تاریخ فوت صائب، فایضی، حکایت، بخشی از لیلی و مجنون مکتبی، حکایات، معمایی از مولا شرف الدین علی یزدی، رقعه میرزا طاهر در طلب باز به میر شکار باشی؛ ۳۵. رباعی از محمد علی که در غره ذیقعده ۱۱۰۹ در نجف نوشته است؛ ۳۶. اشعار و مطالبی شامل: شعر قصاب، حکایات، مطالبی از روضة الصفا، شعری از فایض و سعدی، من کلام نظام الملک، اشعار سعدی، قدسی، نقل از کتاب بشارة المصطفی، احکام رضاع، حکایت، نصیحت افلاطون به اسکندر، داستانی از سلمان، نقل از کشف الغمه، نسب نامه شاه طهماسب تا حضرت امام موسی کاظم علیه السلام، اشعار متفرقه و حکایات، مطایبات عبید زاکانی، بحر طویل سید علی مهری، حماریه محمد قلی سلیم، اشعار میرزا محمد یحیی، حکایت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۸۳

خط: شکسته نستعلیق، کا: قوام الدین محمد رضا بن محمد طباطبائی، تا: ۱۱۴۰ق، و چند کاتب دیگر؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۳گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۲۴۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

عجزی بهبهانی، ق۱۲ قمری

'ajzī behbahānī (- 18c)

از عجزی بهبهانی که نامش در غزلی در ص ۱۸۶ نسخه ما با عنوان «لمحرره» آمده و همه این جنگ به خط او و گردآوری او است. دو عجزی یاد کرده‌اند یکی به نام حسین بیک تبریزی و همزمان شاه عباس دیگری عجزی تبریزی یزدی معاصر شاه ابوتراب قاضی گلستانه (الذریعه ۷۰۸/۹ و ۷۰۹ و ۷۲۵؛ آتشکده ۳۲؛ نصرآبادی ۳۰۶؛ دانشمندان آذربایجان ۲۷۱ و ۲۷۲ و ۲۷۴).

چنین است فهرست این جنگ: ۱. مثنوی میرزا علی رضای تجلی؛ ۲. شعر نظیری؛ ۳. مثنوی و هجو صدر و مومن سمسار و شعری از شفیعای اثر نابینا و غزل و رباعی او؛ ۴. سوز و گداز نوعی خبوشانی؛ ۵-قضا و قدر اختر؛ ۶. مثنوی غزالی مشهدی؛ ۷. مثنوی ارجمند (؟)؛ ۸. مثنوی وحید؛ ۹. مثنوی قضا و قدر سلیم؛ ۱۰. مثنوی صفی قلی بیک در چند بند و غزل؛ ۱۱. غزل نظمی بهبهانی؛ ۱۲. غزل ناظمای بهبهانی؛ ۱۳. غزل نظامای دست‌غیب شیرازی؛ ۱۴. غزل لامعا قربان علی؛ ۱۵. شعرهای کلیم، فغانی، محمد قاسم مشهدی، اسیر، عرفی، شیدای هندی، فاطمه قوال؛ ۱۶. شعر رضا قلی بیکدلی؛ ۱۷. مثنوی میرزا رضی؛ ۱۸. قسمت نامه میراث وحشی؛ ۱۹. مرآت الجمال صائب؛ ۲۰. رباعی شکوه؛ ۲۱. تخمیس فرصتی بهبهانی از غزل حافظ، نیز غزل او؛ ۲۲. شعر صایب و غزل او؛ ۲۳. غزل شافی بهبهانی؛ ۲۴. غزل میر محمد جعفر محتسب بهبهانی متخلص به مولی؛ ۲۵. غزل مقیمای شیرازی؛ ۲۶. شعر محتسب و مشایخ بهبهانی و هلالی؛ ۲۷. غزل ملا وارسته قادری بهبهانی؛ ۲۸. شعر اوحدی مراغه‌ای، وحید، جامی؛ ۲۹. شعر سالمی بهبهانی؛ ۳۰. شعر یوسفا، شوکتی، شیخ علی کمره‌ای، مجذوبا، گنجی (تخمیس غزل حافظ)، همت (تخمیس غزل صایب)، باسطا (مخمس)؛ ۳۱. فاتحا (تخمیس غزل صائب)، غزل حاجی نقی باطن بهبهانی؛ ۳۲. غزل عجزی بهبهانی با عنوان «لمحرره»؛ ۳۳-رباعی نجیبای کاشی؛ ۳۴. رباعی

میرزا مرتضی زاهد شاه بندر؛ ۳۵. شعر ناطقا؛ ۳۶. مفردات وحید الزمانی؛ ۳۷. بیت‌هایی از میرزا عطای بهبهانی؛ ۳۸. بیت‌هایی از مستوفی، فیاض، میرزا عطا، آصفی، خانخانان، صفا، ملاعلی، سلطان محمد، طایری؛ ۳۹. شعر فیضی، شیخ ابوالقاسم، طالب، مکتوبی، حضوری؛ ۴۰. شعر نادما، ضمیری، فغانی، محتشم کاشی، ملک بیگ؛ ۴۱. شعر هلالی، صایبا، سلیمان قلی خان؛ ۴۲. دو بند انوری در درخواست می؛ ۴۳. شعر حسین میرزا، محمد مومن، ملا ولی، محمد طاهر مشهدی، امیر حسن، بدیع الزمان میرزا، فریدون میرزا، طالب، دختر اورنگ زیب، وحشی، وحید، نجات؛ ۴۴. لیلی و مجنون مکتبی.

فهرست نامه‌ها: ۱. نامه نصیرای همدانی به دوستی؛ ۲. نامه میرزا طاهر نصرآبادی به میرزا قاسم زاهد تبریزی در گله از رفتار پسر او؛ ۳. نامه نصیرای همدانی به میر محمد مومن استرآبادی؛ ۴. نامه نجف قلی خان به برادر خود؛ ۵. نامه نواب به علیقلی خان درباره فرستادن می؛ ۶. نامه منشی به محمد باقر بیگ؛ ۷. عریضه خیال میرزا علی اکبر سپاهانی؛ ۸. نامه نصیرای همدانی به ملا مظفر حسین؛ ۹. نامه عرفی به ظهوری در تهنیت شال زرد؛ ۱۰. نامه نصیرا به شیخ محمد آل درباره عینک؛ ۱۱. نامه میرزا فصیحی به حسن خان هرات درباره شکار؛ ۱۲. نامه میر محمد به میر مؤمنا؛ ۱۳. سخنی از افلاطون؛ ۱۴. داستان کبوتر باز بغداد با آخوند طالب علم؛ ۱۵. داستان طفیلی عرب؛ ۱۶. نامه دوستانه؛ ۱۷. رقعه آصفخان به حکیمی؛ ۱۸. سوادنامه شاه جهان به علی مردان خان پس از دادن قندهار؛ ۱۹. استخراج ضمیر؛ ۲۰. نامه نصیرای همدانی به وزیر سپاهان برای کمی آب و پاسخ او؛ ۲۱. داستان بتکده هند؛ ۲۲. دو بحر طویل سید علی جبل عاملی (عربی فارسی)؛ ۲۳. بحر طویل شاهدای سپاهانی؛ ۲۴. گفتار دانشمندی درباره یکی از بخیلان؛ ۲۵. افسانه سعید بلخی و پسر وزیر و علی جوانمرد؛ ۲۶. انشای آقا حسین خوانساری در قدغن شراب؛ ۲۷. تجلیات طغرا در وصف بهار کشمیر؛ ۲۸. ظرافت طفیلی اعراب؛ ۲۹. داستان بهلول و ابوحنیفه؛ ۳۰. نسخه ادبی بساخت مفرح طبی از نصیرای همدانی؛ ۳۱. نسخه دیگر نافع برای بیماری عشق.

فهرست آنچه در هامش نسخه آمده است: ۱. مثنوی؛ ۲. وصف گرمای لار به نثر؛ ۳. استفتای قاضی رکن الدین لاری در سیلی خوردن معشوق به نثر؛ ۴. پاسخ میرزا نورای شولستانی و مخفی لاری به آن به نظم؛ ۵. گلزار عباسی وحید به نظم؛ ۶. مثنوی جانبخش یا عاشق و معشوق وحید؛ ۷. راز و نیاز وحید، خطاب عاشق با کوه به نظم؛ ۸. زبور العاشقین میرزا داود به نظم؛ ۹. مخمس میرزا زاده علی سخا.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۴۹

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، با یک سرلوح در آغاز لیلی و مجنون مکتبی، تاریخ۱۱۲۸در ص۷۵ آمده؛کاغذ:سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج حنایی، سطور چلیپا (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۱۱ - ۲۳۴۵]

● **جُنگ** / متفرقه / فارسی و عربی

jong

قزوینی، تقی الدین، ق۱۲ قمری

qazvīnī, taqī-od-dīn (- 18c)

این جنگ دارای مطالبی متفرقه‌ای به نظم و نثر به زبان فارسی و عربی می‌باشد. اغلب مطالب، کلمات حکمی است که مؤلف خود انشاد نموده و در موارد اندکی بحث‌های فقهی و اعتقادی نیز آورده است. بیش از یک سوم کتاب را اشعار مؤلف تشکیل می‌دهد که اغلب آنها مثنوی و در موارد کمی غزل می‌باشد. مؤلف از شاگردان ملا خلیل قزوینی بوده و خود نیز اهل قزوین می‌باشد و به «تقی» تخلص می‌کرده است. در کتاب حاضر از تفسیرش به نام «جامع الفنون» در چند مورد نام برده است. در «ص ۱۳» آمده: «عتاب کردن کاتب حروف را بعضی از عظماء اصدقا سلمه الله تعالی، بر اینکه از رأی خود برنمی‌گردی فقیر در جواب گفتم که این عتاب است بر کمال نه نقص زیرا که استقامت رأی و ثبات بر عزم از اعظم کمالات است». در «ص ۱۴» آمده: «اگر گویی که چه رجحان باشد در شعر گفتن خصوصاً اشعار لهو و لعب مثلا اغراء بر بوسه و مدح محبوب و معانی ضالیه کاذبه و تضییع اوقات نمودن در صنایع ... اما اغراء بر بوسه و مدح محبوب و مانند آنها پس قبیح نیست بلکه مطلوبست در نفس الامر چنانچه در تفسیر جامع الفنون بیان نموده‌ایم ... و گفتگوی حکم شرعی آن را در تفسیر جامع الفنون خواهیم نمود انشاءالله تعالی». «ص ۳۰»: (تقی): آن سرور زمین و زمان ×× تا مگر درد او دوا بکند؛ «ص ۵۹»: «قال کاتب الاحرف مصداق ذلک انی کنت ذات حین اتزن فی نفسی مودتی لشیخی الجلیل الخلیل ایده الله ...»؛ «ص ۸۴»: «ان مجموعتی هذه شین لی عند الجهلة و زین عند الکملة»؛ «ص ۹۰»: «نقل الاستاد الجلیل الخلیل ایده الله قال خرجت فی سفر مع اخی ...»؛ «ص ۱۰۹»: «رسالة من قزوین الی اصفهان حرسهما الله تعالی من المهجور الحزین تقی الدین الذی عاداه الجد فاناخه مناخ ... الی سید یسطع نسیم الصبا بنفحات کرمه و جوده»؛ «ص ۱۱۶»: «... الصدیق الالمعی و الشقیق اللوذعی شیخ م حمد جعفر ادام طوله»؛ «ص ۲۳۷»: « ... لکان من قبیل عطف الشی علی نفسه و قد غفل النحاة عن هذه الدقیقة و له زیادة توضیح و تدقیق فی تفسیر جامع الفنون».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۶۸

آغاز: مثنوی: مرا باید از این پس بی وفا شد ××که بینم می‌توان روزی جدا شد / جگر را دسته ای اندر کمر زد ×× بریش دل گلی از نیشتر زد؛ **انجام:** و فیها رسول الله سید طعام الدنیا و الآخرة

اللحم و سید شراب الدنیا و الآخرة الماء و انا سید ولد آدم و لا فخر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «یا صادق الوعد»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۷گ، ۱۵–۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۵ - ۲۶۴]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

قزوینی کلوسجردی، محمد معصوم، ق۱۲ قمری

qazvīnī kalaūsjerdī, mohammad ma'sūm (- 18c)

شعرهای فارسی چندین سراینده گردآوری محمد معصوم قزوینی کلوسجردی از زهرای قزوین با شعرهای خود او با چندین منشات و عبارات با این عنوان‌ها: ۱. تعریف بهار و تعریف سفینه؛ طغرای رکنی؛ ۲. انشاء نورس و نسخه معجون و شفای دل عشاق جگر سوخته؛ ۳. حکایاتی از شبلی و ابوالخیر و قاضی غفاری و شیخ بو علی سهل؛ ۴. رساله در عشق و محبت و حالات عشاق و شرایط آنها؛ ۵. قباله خانه میرزا شفیع بن حکیم داود که در نجف خریده است؛ ۶. قرق شراب از میرزا صایب با چنند نامه و انشاء؛ ۷. قرق شراب؛ محقق خوانساری، حسین بن محمد؛ ۸ نامه میر شریف بغدادی به محمد قاسم در طلب ماست و چند لطیفه ادبی؛ ۹. گلشن خیال؛ نصرآبادی، محمد طاهر؛ ۱۰. دو انشاء در تعریف بیاض و انشاء از وحید و طغرای دکنی؛ ۱۱. نصیحت‌نامه؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۱۲. نصایح کعب الاحبار به نقل از صحف ابراهیم و ترجمه به فارسی؛ ۱۳. سخنانی از بایزید بسطامی و منقولاتی از انوار الحکمة؛ ۱۴. چند نامه دوستانه با انشاء ادبی و مسجع؛ ۱۵. سواد سند میرزا طاهر وحید مورخ ۲۱ رجب ۱۱۶۳؛ ۱۶. دعوت دوستی به گلزار در فصل بهار از نصیرای همدانی؛ ۱۷. چند حکایت طرفه از چند شاعر و انشائی در تعریف مجموعه و سفینه؛ ۱۸. نامه شیوای میرزا محمد علی منشی قزوینی وزیر دارالسلطنه تبریز از زبان محسنای قلندر بیکی از حکام؛ ۱۹. مثنوی زین الدین محمد داعی؛ ۲۰. رباعیات؛ ابوسعید ابوالخیر ؛ ۲۱. تحسین شاهانه از خدمات مولانا حسن در رجب ۱۱۶۳ در کلوسجرد؛ ۲۲. شعرهای این سرایندگان در آن هست: وحید، امیر خسرو، مهری عرب، صائب، علی نقی کمره‌ای، ابوسعید ابوالخیر، ملا فرج الله شوشتری، فایض، محمد قلی سلیم، نظیری، ابن سینا، تجلی، بهائی، حکیم شفائی، ابوالحسن فراهانی، شفیعای اعمی اثر، میر الهی همدانی، صفی قلی، مجذوب، سالک قزوینی، خان احمد گیلانی، برهمن هندو، بابا طاهر، ملا جسمی همدانی، سبحانی، سعدی، میرنجات، آقا عبدالمولی، میرزا محمد باقر، زیب النساء بیگم، میرزا مومن، کمال اسماعیل، طرزی افشار، مسیحا، عبدالعزیز خان، ملک حمزه خان سیستانی، فائضا، شریفا، عطار، شکیب، عبدالرزاق نسابه، عرفی، شوکت، آقا حسین خوانساری، اصلی قمی، میرزا خانی حکیم شرر، معروف کرخی، جنید، بهلول، شبلی، میر داماد، زائر، واعظ قزوینی، خیام، جناب صوفی، میر نجات. نام شاعران ناشناخته یاد شده در این جنگ: محمد معصوم قزوینی ناطق دارنده جنگ، بحرینی، بهشتی قاسم خان، میر محمد تقی رضوی، درویش مضمون، تذروی، نصیرالدین ابهری، میرزا محمد جعفر بینش، میرزا ابوطالب ضابطه نویس، جناب، ملا محمد علی، حاج عبدالقادر عاشق آبادی، ولی محمد خان مسرور، محمد رضی، میرزا شامل، عبدالغفور بیک شاملو، میرزا زکی ندیم، میرزا محمد مهدی شمیمی، حسین خانه شامله، ملا محمد حسین چهارمحالی، میرزا محمد مستوفی قزوینی، ملا محمد اپمین؛ ۲۳. ساقی نامه؛ اهلی شیرازی، محمد بن یوسف؛ ۲۴. وصف یوسف غلام عسکری خان به نظم فارسی از میرزا محمد مهدی شمیم؛ ۲۵. رباعی واعظ که در هرات در خانه مرده شو رفته و جواب حسین خان شاملو؛ ۲۶. مسوده رقعه‌ای که از زبان آقا محسنای قلندر به حاکم ولایتی نوشته شده انشای میرزا محمد علی منشی قزوینی وزیر تبریز به نثر و نظم در آغاز شوال ۱۱۶۳ در کلوسجود.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۳۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شوال ۱۱۶۴ق، جا: کلوسجود؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ، ۱۳ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۶۱۳]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

شاملو، حبیب الله

Šāmlū, habīb-ol-lāh

گردآوری حبیب الله شاملو متخلص به پرویز. شعرهای خود شاملو، حاجی یادگار حجت، حشمت، میرزا اشرف مشرب، سید محمد بروجردی عاشق، میرزا عنایت لشکر نویس، سعدی، حافظ، مشتاق، رفیق، حزین، وحشی، هاتف، هجری، حاجی آقا رشتی شیخ بهائی، محتشم، امیدی تهرانی، امیر شاهی سبزواری، لطف علی بیک آذر، زلالی، ذبیحی، میرزا جعفر غیرت، نظامی، شوکت بخارایی، کمال اسمعیل.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ تملک: سید محمد؛ مهر: زین العابدین، ابوالقاسم الحسینی، علی محمد، محمد ابراهیم؛ با یادداشت شاملو مورخ نیمه صفر ۱۱۸۶؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ، ۶۲گ، ۱۴–۹ سطر (۴×۱۴)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [سنا: ف: ۱ - ۶۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شهاب الدین کاشانی، علی بن رضی الدین، ق۱۲ قمری
šahāb-od dīn kāšānī, ʻalī ebn-e razī-yod dīn (- 18c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۱۵

آغاز: رباعی، بد کردم و اعتزر بدتر از گناه؛ **انجام:** آمده التماس انکه غبار خاطر را با شک نیازای فقر شسته و السلام

در بیان انساب صفویه؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن [رایانه]

● **جنگ = معالجات مجرب** / گوناگون / فارسی و عربی

jong = moʻālejāt-e mojarrab

شهاب الدین کاشانی ، علی بن رضی الدین، قرن ۱۲
šahāb-od dīn kāšānī, ʻalī ebn-e razī-yod dīn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۱۳

آغاز: بسمله، لله الحمد و صلوته علی محمد و آله المعصومین؛ **انجام:** ناف شترابرگرداب مرد تاج شیر در پستان

خط: مختلف، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۸ق [رایانه]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

؟ مازندرانی، محمد تقی بن محمد هادی، ق۱۲ قمری
māzandarānī, mohammad taqī ebn-e mohammad hādī (- 18c)

گویا گرد آوری محمد تقی بن محمد هادی مازندرانی در اکبر آباد ۱۱۳۲. شامل: ۱. دیباچه‌مانند ناقص «تبارک الله احسن الخالقین این چه لعبت موزون و چه پیکر همایون است که کبکان خوش الحان لهجه دری و کبوتران اعجاز بیان لغت عربی سخنش می‌خوانند و کلامش می‌نامند ...»؛ ۲. نکاح‌نامه که هر فقره‌اش تاریخ «۱۱۳۰» راقم الحروف نوشته است؛ ۳. «ایضاً لمحرره» معمیات است در پنج بند شعر زیر یک نامی با شرح آنها در هامش، در دنبال آمده «حرره محمد تقی بن محمد هادی المازندرانی فی دارالعبادة اکبرآباد ۱۱۳۲»؛ ۴. از منشات آقا حسین خوانساری؛ ۵. شعرهای فارسی (شعراء خراسان): شاه نعمة الله کهستانی بلخی، کمال خجندی، عبدالواسع جبلی، رودکی، قطران عماد شهریاری، اثیر اخسیکتی، سیف اسفرنک، عصمت بخاری، عاملای بلخی شوکت ماوراء النهری، سیفی عروضی بخاری، مشفقی بخاری، (در هامش آمده: به اسم فرهاد کرمانی نیز نوشته) ملابدیع سمرقندی ملیح تخلص، خیالی بخاری، بدخشی بخاری، ریاضی سمرقندی. شعرای خراسان: فردوسی، اسدی، قاسم فرعی ترمذی، رودکی، سنائی، غزنوی، عطار، شعیب، ابوسعید ابوالخیر، طوسی، نظام استرآبادی، خاورانی خراسانی، آذری اسفراینی، عبدالرحمن جامی، امیر شاهی سبزواری، ابن یمین، ظهوری ترشیزی، میرابوالقاسم فندرسکی استرآبادی، امیر علی شیر نوایی، علاء الدوله سمنانی، انوری، حسین ثنائی مشهدی، محمد حسین اصفهانی، ابوطالب کلیم، محمد قاسم کاشی مشهدی، محمد هاشم سنجر کاشی، صفی سمرقندی، هجری اندخانی، طاهری بخاری، موسی بخاری، ملامیلی بخاری، یغمای بخاری، میرک خان بلخی، ملامستفید بلخی، میرزا مقیم بخاری، اصیل الدین سمرقندی، حاجی محمد سمرقندی، صفائی سمرقندی، درویش محمد، حرمی بخاری، حکیم سوزنی بخاری، اشرفی سمرقندی، ملازاده، ابوالبر که سمرقندی، نخلی سمرقندی شمس بدخشی، میرخواند بلخی، خالدی حصاری، آهی جغتائی، صفی بخاری، شبلی، کمالی بخاری، حسامی قراگل بخاری، آدمی سمرقندی، میرقل بابا.

[شعرای هند]: خسرو دهلوی، فیضی، حسن دهلوی، غنی کشمیری، پرسله (؟) ظفرخان، خانه زادخان، خان خانان، باقر خان کشمیری، میرزا امان مهابت خان، میرزا امان خان زمان، معتمد خان، میرزا راجم خالوی شاه جهان، رحمت خان عالی، عاقل خان میرزا غازی حاکم قندهار، عالم بیک سروری کابلی، ناصر علی کشمیری، کامل اگره‌ای، شاه طاهر دکنی، مظهر کشمیری، سرایی هندی، شیخ صرفی کشمیری، ملاشیری لاهوری میرابوالقاسم کاهی کابلی، میرسیادت لاهوری، میرزا قطب مایل دهلوی، محمد قارون هندی، جاوید نسار، بدهار بیدلی لاهوری [برهان] کشمیری، موبدی هندی، منوچهر هندی، عطای جانپور، حکیم حاذق، ملا محب علی سندی، امیدی، لاهوری، اختراعی هندی، ارسلان، سالمای کشمیری، جفایی هندی، جویای کشمیری، میرمحمد زمان راسخ لاهوری، غیاثی کشمیری، عارف سندی، افضل سرخوش لاهوری، میرسهلی جغتایی، ناطق کشمیری، منوهر هندی، نسبتی تانلری (نام چهار تن شاعر کابلی بریده شده است) شیخ محمد (لقب او بریده شده) ابن پناه هندی، محمد میرک کامل اگره‌ای.

[شعرای اصفهان]: میرصبری اصفهانی، شکیبی اصفهانی، حاری قلندر اصفهانی، میرزا جلال امیراصفهانی، میرزا باقر وزیر قورچی، میرزا مقیم کتاب دار میرزا حبیب الله پسر میرزا محمد شفیع، زمانای ادار (؟) تجرید اصفهان، حاجی محمد علی اصفهانی، آقا رضی اصفهانی، نوعی ابوالحسن اصفهانی، بابا طالب اصفهانی، محمد تقی، محمد قاسم زاری، نیکی اصفهانی، اسکندر شاه دهلی، داعی پسر ضمیری اصفهانی.

[شعرای خراسان]: عالم سمرقندی، خواجه مؤید مهنه ای، عالی بخاری، ابوالحسن شهید بلخی، اسلام بلخی، ادیب صابر بلخی، میرزا افضل والی بخاری، فرید کاتب، حمیدای منشی بخاری، ندر آگاه نسفی، احمد کاشغری، افکار سمرقندی، ملاشیدای نسفی، ملابقاء انوار بلخی، یزدان قلی، حاجی یحیی سمرقندی، قاضی لطف الله، لامعی نسفی میرزا شریف موزون سمرقندی،

محمد صالح نشاء سمرقندی، خواجه سمیع سمرقندی، ملانکهت سمرقندی، محمد امین فراز، ملامحمد رضا مستوفی عبدالعزیزخان، ملابهرام، ملاقتلی، ملاشفیع، میرزا عالم بخاری، میرزا عبداللطیف بخاری، ملامأیوس بخاری، ملامنصور بخاری، تایب بخاری، یگانه بلخی، نظمی بلخی، مفید بلخی، ملامولانای بلخی، ثاقب بخاری، سرایی بخاری، حکیم لایق بلخی، یکتای بلخی، غماز بلخی، ضیاءالدین خجندی، واصلی بخاری، بیخودی سمرقندی، ملاشهودی سمرقندی، ملارهایی قلندر ماورالنهری، همایون سمرقندی، عمعق بخاری، رحیمی بخاری، ملافانی بخاری، وصلی بخاری، قاضی ناصر بخاری، رمزی ارغندی، آثار بلخی، میرهاشمی بخاری، شیخ کمال سمرقندی، والهی سمرقندی، رشید وطواط، ابوالفتح بلخی، نظیری مشهدی، اعجاز هروی، نطقی نیشابوری، میرزا ملک مشرقی، عظیمای نیشابوری، امیر همایون اسفراینی، میرزا ابوالحسن یگانه کلانتر نیشابور، میرزا رضی مستوفی خاصه، میرزا سعدالدین محمد وزیر خراسان، محمد مؤمن، برادر حاجی تقی، واصب قندهاری، منصور مشهدی، حاحب مشهدی، طغرای مشهدی، ملامونس مشهدی، میرحاج حنابذی، مرادی استرآبادی، میرجعفر مشهدی، رضی الدین نیشابوری، میرزا سید علی امیر سبزوار.
[شعرای فارس]: حافظ، عرفی.
[شعرای ری]: سحری طرشتی، سحری طهرانی، نشاطی دماوندی، سوری، رازی، میراسیری رازی، میرابوسعید رازی، عماد شهریاری، آقا طاهر طهرانی، محمد مقیم طهرانی، زایر طهرانی، میر بقاء کاشف برادر مجداء منصف طهرانی، آقا رضا دوری طهرانی، محمد حسین نورس دماوندی، ضیاء طهرانی، صحرائی طهرانی، سراجی جاجرمی، زین علی طهرانی، تایب طهرانی، سلکی دماوندی.
[شعرای قلمرو]: فخرالدین محمد، میررضی ارتیمانی، صوفی همدانی، (بنام میرصافی سبزواری هم دیده شده) نصیرای صافی خویش، میر رضی، محمد داود تویسرکانی، میرتایب همدانی، حیرانی همدانی، رونقی همدانی، رندی همدانی، شکوهی همدانی، میرزا سید محمد همدانی، قضائی همدانی، موسی رضای نقاش همدانی، میرزا سید محمد همدانی، بدیهی همدانی، مطیعا همدانی، ملامحمد صادق همدانی، تقیای همدانی، روشنی همدانی، ثباتی همدانی، باعث همدانی ملاولی بیک بروجردی، حریفی نهاوندی، آقا باقی نهاوندی، نورای لامع همدانی، علی بروجردی انوری همدانی، وزیر بروجردی پسر شکوهی همدانی، عبدالحسین فانی نواده میررضی، سعیدای تویسر کانی، پرتوی تویسر کانی، ملاغیرت همدانی، سامعان داعی همدانی، ملازکی همدانی، میرمعزالدین امامی شیرازی همدانی، میرعقیل بزمی همدانی.
[شعرای جرپادقان والی]: میرزا علی خان شیخ الاسلام جرپادقانی، فضلی جرپادقانی، آقا جمال سری جرپادقانی، ملاگنجی جرپادقانی، رضای جرپادقانی.
[شعرای خوانسار]: شعیب خوانساری، فخری خوانساری، صبوری خوانساری، ملاشوخی خوانساری، کوکب خوانساری، تابعی خوانساری، کوثری خوانساری، اجمال خوانساری، آقا محمد پسر کوثری خوانساری، احسنی خوانساری، سروی خوانساری طلوعی خوانساری، حشمتی خوانساری، میر ضربی، یوسف، سحری پسر قاضی، صبحی خوانساری.
[شعرای نطنز]: ملاواجی نطنزی، سید حسن زینتی نطنزی، خواجه امیر بیک نطنزی میرزا عبدالکریم جم نطنزی، میر فایض حسنی نطنزی، ابوب نطنزی، میرشمس الدین نطنزی.
[شعرای اردستان]: فتحی اردستانی، سعیدای اردستانی، مرشدای اردستانی، رفیعای اردستانی، قاسمای صرفی اردستانی، رفاقای نقاش اردستانی، میرجمال الدین وحشت طباطبایی زوارهای اردستانی، سید جلال سپهری زوارهای میرعطاء زوارهای، میرزا ملک راهب.
فراهانیان: میرزا ابوالحسن فراهانی (به نام طبیعی هم دیده شده) شمسای فراهانی - اشهیای فراهانی نجفی.
خلخالیان: ملاواقف خلخالی، ملا علی قلی خلخالی، شیخ احمد خلخالی، ملاشاه قلی خلخالی، سعید خلخالی، محمود طارمی، میردوست طارمی خادم امام الجن و الانس، محمد باقر درخبر نینی.
[شعرای یزد]: وحشی یزدی، حسن علی یزدی، میرمحمد حسین اجری یزدی، امینای دقان یزدی، سید جلال عضدی، میرعینی یزدی، ملاعرشی یزدی، سالکان یزدی، عیاثای اختر خویش نویس یزدی، میرزا جلال حسن صلائی یزدی، میرزا جلال الدین حسن صلائی یزدی، دیانی یزدی، وقاری یزدی، میرزا جعفر یزدی، شوقی یزدی، حزنی یزدی، مؤمن یزدی، صاحب عباد یزدی، فیضی عصار یزدی، میرمؤمن ادابی یزدی، سروری یزدی، انجمنی یزدی، هجری یزدی، میرک معین یزدی، مسعود یزدی، ملاشرف الدین علی یزدی، مرادی یزدی، مراد وحشی، ملاجیرانی یزدی، بدری یزدی، میرسید شریف یزدی، عماد یزدی، صفائی یزدی، ناظم یزدی (به نام صفائی خراسانی هم دیده شده) ملا قاسم یزدی، شاه عبدالعلی یزدی، جوهری یزدی، رندی یزدی، میرنحوی یزدی، طبیعی یزدی.
ابرقوه: غیاث الدین محمد ابرقوهی، میرزا هادی ابرقوهی، روشنی ابرقوهی، میرزا ابوالبقای ابرقوهی، ملاشرف، عبدالباقی ابرقوهی، رشیدی بافقی.
[شعرای کرمان]: خواجوی کرمانی، خطیب کرمانی، میرشمس الدین فهمی کرمانی، ملاقیدی کرمانی، ملاذکری کرمانی، میرزا ابوطالب سخی کرمانی، خلف کرمانی، سخای کرمانی، اوحدی کرمانی، سلیمای کرمانی، محمد امانی کرمانی، خواجه فلان کرمانی، صفی کرمانی، صفائی کرمانی، غباری کرمانی، واضح (؟) کرمانی، عزت آقای کاسه گر کرمانی، ذهنی کرمانی،

شیخی کرمانی، جامع کرمانی، مونسی کرمانی، فدائی کرمانی (بنام مشفقی بخارایی نیز نوشته اند) نصرت کرمانی، کرامی کرمانی، شاه ابوالقاسم صافی کرمانی، صافی کرمانی، میرفضل یمنی کرمانی، ملاعلی نوید کرمانی، خالی کرمانی.
موزونان شوشتر: ملافرج الله شوشتری، آقا اسدالله پسر حاجی ابراهیم شوشتری میرمشتری شوشتری.
[شعرای اصفهان]: مجلسی اصفهانی، میرزا محمد طاهر، میرزا حسین، سالمای زرگر اصفهانی، سائل عراقی، حاجی امین پسر حاجی معز شیشه گر اصفهانی محمد مسعود پسر آقا زمان زرکش اصفهانی، عصری اصفهانی، فدائی بزار اصفهانی، وفایی اعمی، نصیرای ثانی فدوی، بدری اصفهانی، راسخ متوفی، سید حسین سادات صرفی اصفهانی، حسبی، نقدی اصفهانی، ارائی اصفهانی، مقیمای زرگر اصفهانی، صادقای نقاش اصفهانی، زمانای طبیب اصفهانی، ملانویدی نبیره مقصود عصار، میرزا بدیع آبادی، شریفای قبادی، عزت اصفهانی، کلامی اصفهانی، نرگس اصفهانی.
باقی تابع من توابع اصفهان: میرزا محمد قلی من توابع اصفهان، جلالای نایی من توابع اصفهان، معزای وجیه من توابع اصفهان، مسعود اصفهانی، حسین صراف اصفهانی، حسین خان زرگر اصفهانی، کمال الدین قصه خوان اصفهانی، جلالای طبیب همای اصفهانی تجلی اصفهانی، خواجه افضل اصفهانی، ارش اصفهانی، مظفر علاقه بند اصفهانی، سلامی اصفهانی، منعم سنگ تراش اصفهانی، قدرت، قدیرای کیف دوز اصفهانی، شهودی اصفهانی، میرزا میرک خویش ملامحمد باقر سراجای نقاش، محمد اکبر انسی.
[شعرای شوشتر] گربه شوشتر، رازی شوشتری، ملاحسن علی شوشتری، ملا جربوع شوشتری، تقی شوشتری، ملاقوسی شوشتری، قاضی محمد معصوم شوشتری، میرزا خلیل مستوفی شوشتری، ملامحمد صالح شوشتری، ملامطرزی شوشتری، انسی شوشتری، ملامیر حسین شوشتری.
[شعرای بهبهان]: بلافاخر بهبهانی، حامدی بهبهانی، میریوسف بهبهانی.
[شعرای لار]: محیی الدین لاری، محمد لاری؛ عماد لاری، نوری لاری، خضری لاری، شیخ عبدالسلام.
[شعرای بغداد]: شیخ بهاء الدین علیه الرحمة، نواب میرزا مهدی جبل عاملی، فضولی بغدادی، فایض بغدادی، درویش دهکی، میرفیض الله بغدادی، رندی بندایی، جواد شمس بغدادی، میر سید علی مهدی عرب، میرزا اسماعیل خویش ... (پاره شده) میرزا ابراهیم عارف جبل عاملی، امنبای جبل عاملی، عهدی بغدادی، نیازی حجازی.
نجف: سید محمد نجفی (بنام عنیای تکلو هم دیده شده) میرکلان نجفی، میرزا مهدی پسر ملامحمد قاسم نجفی، علی پاشا صبری نجفی، خواجه یعقوب آصف نجفی، سید عبدالله حالی کربلائی، محمد مقیم کرمانی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۹

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح زرین؛تملک:موسی ابن سلیمان...؛کاغذ:سفید،جلد:تیماج تریاکی، ۱۱۳گ، ۱۶سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [سنا: ف: ۱ - ۲۲۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

محزون بسطامی، عبدالقادر، ق۱۲ قمری

mahzūn-e bastāmī, ‘abd-ol-qāder (- 18c)

گردآورده عبدالقادر محزون بسطامی سپاهانی زنده در ۱۱۱۴ نزدیک به ۵۰۰ بیت و بندهایی به نثر از منشآت و جز آن از خود او و دیگران در آغاز نسخه با عنوان «لمحرره عبدالقادر بسطامی» با هفت بیت شعر مورخ ۱۳ رجب در مدرسه سلطان حسنیه. این عنوان «لمحرره» در جاهای دیگر هم هست. تاریخ ۳ جمادی الاول ۱۱۱۱، روز سه‌شنبه ۷ شوال ۱۱۱۳ در مدرسه مرتضویه سپاهان و روز دوشنبه ۱۶ جمادی الثانی ۱۱۱۴ و ۷ شوال ۱۱۱۳ و ۲۳ شعبان ۱۱۱۱ در سپاهان و ۲۶ ربیع الثانی ۱۱۱۱ و تاریخ ۱۱۱۸ و ۸ شوال ۱۱۱۳ و ۲۳ شوال ۱۱۱۵ و ۱۹ ذیحجه ۱۱۱۶ و جمادی الاول ۱۱۱۱ و ۲۰ شوال ۱۱۱۵ در سپاهان در جای‌های مختلف جنگ هست. عبارت «انشای سرخطی که این غریق بحر گمنامی به حسب الفرموده عزیزی بجهت اشرف نام شخصی نموده» در ص ۲۸ دیده می‌شود با انشایی شیرین و شیوا و به شوخی.
شعرهای: شفیعای نابینا متخلص به اثر، صاحب (شعر در بیشتر جاها و نثر تعریف تنباکو در ص ۳۳)، جامی، اهلی خراسانی، کلیم ، مجذوب، میرزا نورس همدانی، میرزا شریف، صیدی، مجذوب، وحید الزمانی، سید حسین، میرزا رضی ارتمونی (ساقی نامه)، میر نجات، مهری، میرزا داود هنگامی که به منصب تولیت سرافراز شده بود، شوکت، حافظ، میرزا رفیع واعظ قزوینی، مانی، وحشی (فرهاد و شیرین)، عرفی و نوعی در آن هست. شعرهایی درباره مقام به فارسی؛ رقعه سفر حج جامی به نثر؛ سراپای مهری عرب؛ منشآت میرزا کاظما سلمه الله تعالی؛ رقعه منع شراب محمد علی بیک صائب مستعد خان در آن آمده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۲۶

آغاز: گلشن خیالی که این غریق بحر گمنامی عبدالقادر بسطامی خیال کرده بعرض ایستادگان سریر محبت و تعشق و دلبستگان علاقه مودت و تعلق می‌رساند؛ **انجام:** دریاب ضعیفان را در وقت توانایی. و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۱۱-۱۱۱۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۰گ، سطور

چلیپا (۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۲۳۱۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

محمد سعید، ق۱۲ قمری

mohammad sa'īd (- 18c)

مشتمل بر مطالب متفرقه‌ای است که بنا بر یادداشتی که در آغاز آمده محمد سعید نامی در رمضان ۱۱۰۸ که در بستر بیماری بوده آنها را جمع‌آوری نموده است با این عناوین: سؤالاتی که حاج محمود میمدی از استادش علامه مجلسی نموده، اشعاری از همو با تخلص محمود، متفرقاتی به نقل از کتب علامه مجلسی، یادداشتی در عقل و جهل از حاجی محمود میمدی که جهت صاحب صحیفه شیخ موسی خادم روضه روضیه نگاشته به سال ۱۱۰۲، اشعاری از محمد سعید قصاب، اصطلاحات درایه که حاجی محمود آنها را در دعوات میرزا محمد مهدی بن میرزا قیاس رضوی یافته است. یادداشتی در توضیه آیه «فاعتبروا یا اولی الابصار» از حاج محمود میمدی، شرح حدیث «السعید من وعظ بغیره» از حاجی محمود مذکور، اشعاری از حاجی محمود که در شیراز نگاشته و نامی از محمد سعید و دامادش و محمد رحیم برده، اشعاری از حاجی محمد محسن نوقانی، اشعاری از ملاخواجه علی، یادداشت‌های طبی، مباحثی در اصول فقه مشتمل بر بحث سنت، مقامه‌ای از حاجی محمود در مطاعن و مثالب خلیفه دوم به خط محمد مقیم جاجرمی، جبر و تفویض از ملامحمد رحیم، اشعاری با تخلص رحیم، خطبه‌هایی از منشئات محمد رحیم، اشعاری از میر محمد تونی، خطبه‌ای در مدح امیرالمؤمنین (ع) با رمز از حاجی محمود میندی، خطبه‌ای از همو که در زیارت کربلا پرداخته، خطبه روز مبعث از همو، خطبه‌ای که در مکه پرداخته، خطبه کاظمیه، منظومه‌ای در استغاثه به خدا و ائمه هدی علیهم السلام به عربی، رساله ناقصی در کلام و متفرقاتی دیگر.

زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۲۸

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ بسیاری از مطالب به خط اشخاص مذکور می‌باشد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۹۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

محمد کاظم بن محمد هاشم، ق۱۲ قمری

mohammad kāzem ebn-e mohammad hāšem (- 18c)

گزیده‌ای از شعرهای چندین شاعر از محمد کاظم بن محمد هاشم در ۱۱۸۲ و چنین است فهرست نام آنها: سعدی؛ جامی؛ آقا محمد عاشق؛ هاتف در تخمیس غزل عراقی؛ میر سید احمد؛ محتشم؛ خیام؛ میرزا عبدالباقی طبیب؛ دامی؛ صهبا؛ کمال خجند؛ شفیعا؛ کلیم. نامه‌ای در آن هست از خود گردآورنده که از روستای کوته در سفر کوهگیلیویه بزکی خان نوشته هنگامی که او بسیاری از مردم سپاهان را به اسیری برده و آنها را شکنجه می‌داده است؛ نیز وصیت نامه او و نامه محمد بیدا آبادی استاد او یکی از دانشمندان به نام حاجی میرزا باقر مورخ صفر ۱۱۸۲؛ یک نامه از همان بیدابادی به گردآوردنده از کربلا؛ مسوده قباله‌نامچه ازدواج میرزا آقا میر پسر میرزا محمد مهدی با مهر نسا خانم دختر میرزا محمد کاظم مشرف توپخانه به کابین ۲۵۰ تومان و ششدانک یک در خانه در بید آباد سپاهان به نام خانه محمد شفیع جوراب‌دوز به بهای صد دینار تبریزی مورخ ۱۸ شعبان ۱۱۲۶ و یک نامه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۶۳

آغاز: ختم نامه الاالله از روز شنبه تا جمعه موازی هشتاد و یکهزار مرتبه بگوید؛ **انجام:** مالک اشتر را که بنوک نیزه جان ستان مرد و مرکب را از خیابان میرباید

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج تریاکی، ۷۴گ، ۱۳ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۷۲۵]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

مسرور، ولی محمد، ق۱۲ قمری

masrūr, valī mohammad (- 18c)

جنگی است به نظم و نثر فارسی و عربی که در سال‌های ۱۱۳۱ و ۱۱۳۲ق نگاشته شده و در برگ‌های مختلف آن، ابیاتی از سروده‌های جامع جنگ با عنوان «لمحرره» و «لکاتب الاحرف» دیده می‌شود. اشعار فارسی از شاعران مختلف در این جنگ گرد آمده است از جمله از: کلیم، صائب، عمادی شهریاری، شیخ بهایی، انوری، عرفی، سحابی، سید عبدالله حالی، ملا علی اکبر تفرشی، شوکت، فردوسی، سعدی، ملک، مشرقی، نطنزی، میرزا صادق دست غیب، نظامی، میرنجات، شیخ زاده لاهیجی، خاقانی، ملایری مشهدی، فیضی، طالب آملی، محمد قلی سلیم (خرنامه)، میرزا صالح شیخ الاسلام تبریزی، عارف غزنوی، ابوتراب بیک و ...؛ فواید رومی و علمی و ادبی از کتابهای گوناگون دارد از جمله به نقل از: مثنوی معنوی، گلشن راز، گرشاسب نامه، بهارستان جامی، زاد المسافرین، امالی شیخ طوسی، مقامات حریری و ...؛ چند نامه در این دفتر درج شده از جمله نامه ای از محمد شفیع بن بهاء الدین محمد حسینی مورخه ۱۱۳۲ق؛ اشعاری از مسرور به خط خودش در گنجینه خطوط آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۲۹

آغاز: مقامه لطیفه من المقامات الحریری حدث الحارف ابن همام قال لما اقتعدت عازب الاغتراب؛ **انجام:** صیاد رفت و دام گسست و قفس شکست ایمرغ خوی گرفته گرفتار گیستی

خط: شکسته نستعلیق، کا: جامع جنگ (ولی محمدخان بیگدلی)، تا: ۱۱۳۱ق؛ مجدول محرر، در اول نسخه نام کتاب و مؤلف را محمد حسین شعاع الملک شیراز در روز جمعه ۸ شوال ۱۳۵۴ق نوشته و عدد ابیات آن را به تخمین ۹۰۰۰ بیت شمرده است؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۴]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

ملاعبد النبی بن حاجی باقر، ق۱۲ قمری

molld-ʻabd-on-nabī ebn-e hājī bāqer (- 18c)

جنگی است شامل مطالب متفرقه که ملاعبدالنبی در سال ۱۱۳۴ق تحریر نموده است. او از عالمان قرن دوازدهم هجری است و در این جنگ توضیحاتی بر قصیده نونیة بستی به عربی و نیز لغزی از خود درج نموده است.

فهرست اهم مطالب جنگ چنین است: ۱. مطالب متفرقه که ضمن آنها از کنز المطالب رضوی و شرح ملا محمد تقی مجلسی و مولانا مسعود یلدا مطالبی را آورده است؛ ۲. بحر طویل نصیر شیرازی به فارسی، آغاز: «ان فی الوقت ... اخرج من طعائه إلی زانب بازار و تماشیت بکل الطرف السوق و تناظرت علی الناس»؛ ۳. مطلبی از حارث بن همام درباره فقیه عرب؛ ۴. معمایی از عبدالنبی که به عربی و به خط خود نوشته است؛ ۵. کلمات طریفه فیض کاشانی؛ ۶. قصیده‌ای در مدح پیامبر اکرم صل الله علیه و آله و سلم از عصمت بخاری به فارسی؛ ۷. مطلبی از ریاض الساکین، شعری از شافعی، چند لغز، مطالبی از مجموعه ورام و شعری از خواجه نصیر طوسی در تاریخ ائمه اطهار علیهم السلام به فارسی؛ ۸. قصیده نونیه گویا از بستی با توضیحاتی به شنگرف از عبدالنبی بن حاجی باقر که متن و توضیحات هر دو به خط وی تحریر شده است در جمادی الاول ۱۱۳۴ق؛ ۹. قصیده‌ای از جناب ابوطالب علیه السلام؛ ۱۰. شعری از سید مرتضی، دو قطعه از شیخ عبدالله بن حاج صالح بحرانی، شعری به فارسی از میرزا شکرالله متخلص به صایب، شعری از یوسف بیک، شعری از حاجی محمود میمندی در تاریخ وفات بزرگان شیعه در ۴ بیت به فارسی؛ ۱۱. مثنوی‌سرا پا از سید علی عاملی متخلص به مهری؛ ۱۲. اشعاری از: سعدی، جامی، امرؤ القیس، صائب، عصمت بخاری، هفت بند لعنیه ملا عباس با این مطلع: لعن بر ذات تو ای مردود رب العالمین×× مرکز پرگار لعنت منکر آداب دین؛ مطلبی از سید مرتضی، شعری از قاضی نظام الدین اصفهانی درمدح ائمة علیهم السلام: «لله درکم یا آل یاسینا ...»؛ مطالبی به نقل از احقاق الحق؛ خطبه فاطمه علیهم السلام مبحث ارث از حبل المتین شیخ بهای؛ مطالبی از مجموعه ورام؛ قصائدی از ابن ابی الحدید در مدح حضرت امیر علیه السلام؛ پیشگوییهای شاه نعمت الله ولی؛ مطالبی از کتاب غرر و درر؛ خطبه نکاح؛ زیارت جامعه؛ شعری از شیخ بهایی؛ مطلبی از کتاب روضة الناظرین فی علم الاولین و الآخرین شیخ احمد حرعاملی؛ مسوخات به نظم از شیخ عبدالمهدی بحرانی؛ مطلبی از نور الثقلین؛ مطالبی از کنز المطالب؛ اختیارات ایام به نقل از امام صادق علیه السلام مطالبی از بصائر الدرجات و اشعار و مطالب کوتاه دیگر.

قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۰۱

آغاز: من کلام بعض العارفین اخ الصالح خیر لک من نفسک لان نفسک امارة بالسوء و الاخ الصالح لا یأمرک الا بالخیر؛ **انجام:** قیل لها أبشری بالنار فاذا کان یوم القیامة قیل لها أدخلی النار مع الداخلین الا و ان الله و رسوله بریئان ممن اضر

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول و جمادی الثانی ۱۱۳۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۷۸]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

مولوی، فضلعلی، ق۱۲ قمری

mowlavī, fazl-ʻalī (- 18c)

گفتاری است به نظم و نثر فارسی در نامه‌ها، انشاء و ترسل و ... شامل: ۱. من کلام میرزا نصرالله اصفهانی در هند نوشته، آغاز: «بسمله نستعین ... ز آن می‌طلبم معنیت از هر صورت ...» در چهار برگ؛ ۲. در باب طلب تسبیح نوشته شده: آغاز: «سبوح قدوس رب الملائکة و الروح: دل من از تو تنهائی؛ حاجتی دارد» در ۲ ص؛ ۳. دیباچه من انشاء میرزا نصرا، آغاز: «یگانه که هزار و یک نامش هزار و یک چراغ را افروخته»، در ۲ ص؛ ۴. نسخه خلد برین من کلام محمد حکیم کرمانی رحم الله، آغاز: «بسمله رنگ آمیز نگارستان نکته پردازانی ...»، در ۱۸ ص؛ ۵. دیباچه‌ای که بر جنگ و بیاض نویسند: آغاز: «بسمله رفیعترین کلامیکه منشیان فصاحت بیان بر بیاض صفحه» در ۴ ص؛ ۶. طغرائی مشهدی که در هند نوشته: آغاز: «بسمله در نزد محبت همه جا فصل ...»، در ۱۷ ص؛ ۷. ولادت با سعادت اکبر شاه ولد همین پادشاه: آغاز: «بسمله ظهور نتیجه آمال از مشیمه ارادات ...»، در ۵ ص؛ ۸. دستورالعملی که مرحوم میرزا محمد طاهر انشاء فرموده‌اند: آغاز: «بسمله زندانی که بیت الاحزان فراق و ...»، در ۱۹ ص؛ ۹. شهر آشوب من گفتار مرحوم ملا نورس انشاء فرمود: آغاز: «بسمله برون از آشیان افتاده مرغ بی پر و بالم ...» در چهار صفحه که در آخر این گفتار آمده تمام گردید شهر آشوب ملا

نورس ظهر یک‌شنبه ۴ رجب ۱۱۳۲ق؛ ۱۰. رقعه‌ای که در طلب کلاب نوشته: آغاز: «پیوسته تا کل ماه و مهر در سبز چمن سپهر شکفته ...»، در یک صفحه؛ ۱۱. حکایت رند و زاهد من گفتار فضولی بغدادی، آغاز: «بسمله ای بر تو سجود زاهدان وقت نماز ...»، در ۶۱ ص؛ ۱۲. من تقریر میرابوالفضل تقریر گو: آغاز: «ای هوشمند سعادت اوقات گرامی را ...»، در یک صفحه؛ ۱۳. رقعه‌ای که در طلب سرمه نوشته: آغاز: «الهی تا دست روزگار سبیل زرنگار خطوط ...» در یک صفحه تحریر رمضان ۱۱۳۲ق؛ ۱۴. من انشاء کتابت که به دوستی نوشته شده آغاز: «بسمله ای کرده بخونریز اسیران آهنگ ...»، از ۱۰ صفحه؛ ۱۵. انشاء رقعه محبت. آغاز: «صحیفه محبت و مودت آئین که: ...» در دو صفحه؛ ۱۶. من گفتار ملا لطف اله نیشابوری. آغاز: «گل داد پریروریم فیروزه بباد»، در نیم صفحه با تحریر غره شعبان ۱۱۳۲؛ ۱۷. حدیث بساط از مصنفات شیخ صدوق: آغاز: «بسمله روایت میکند این بابویه بسند خود ...»، در ۱۶ صفحه؛ ۱۸. رقعه که مرحوم میرزا طاهر نصرآبادی به وزیر موقوفات نوشته بوده است. آغاز: «امید که ذات ملکی صفات»، در ۴ ص؛ ۱۹. رقعه که یکی از ایلچیان بخارا در اصفهان به مرحوم حکیم باشی دیوان نوشته با جوابش آغاز: «دوا دهنده جمیع بیماران ...»، در چهار صفحه؛ ۲۰. رقعه که عبدالباقی برادر آقا خضر وزیر کاشان به طهران نوشته: آغاز: «اولا سلام علیکم ثانیا بر مسند عزت و اقبال متمکن و اوقات فرخنده ...»، در ۷ صفحه؛ ۲۱. در مناظره بلبل و باغبان و تکلم ایشان نوشته. آغاز: «بسمله آورده‌اند که دهقانی باغی داشت خوش و خرم»، در ۳ ص؛ ۲۲. انشاء مرحوم میرزا طاهر نصرآبادی موسوم به گلشن خیال آغاز: «بسمله بنام گلشن آرای خیالات»، در ۱۰ صفحه؛ ۲۳. مرحوم ملا نورس در باب تعریف غلیان انشاء نموده است آغاز: «بسمله چیست غلیان گلعزار ساده، لاله آتش در کلاه افتاده ای ...»، در شش صفحه؛ ۲۴. دستور العملی که در باب ایام هفته نوشته شده آغاز: «تو بموسم جوانی بکن آنچه میتوانی ...»، در یک صفحه و نیم؛ ۲۵. انشاء که میرزا محمد میر کاوزیر کوه کیلور در باب قدغن شراب نوشته آغاز: «چون حکمت بالغه حکیم عقل بخش خرد آفرین ...» در سه صفحه؛ ۲۶. انشاء که بر سبیل تمثیل گربه و موش در هند نوشته شده. آغاز: «الهی تا کمند انداز از نظر شیر خیال معنی ...»، در ۴/۵ ص؛ ۲۷. انشاء مکتوب که در هندوستان کسی به دوستی نوشته است آغاز: «الهی تا گل مهر و ماه در سبز چمن ...»، در ۵ ص؛ ۲۸. انشاء و رقعه که میرزا ارشد جهت سرکار سپهسالار مرحوم نوشته آغاز: «پوشیده و مخفی نماناد که ...»، در ۲ صفحه؛ ۲۹. انشاء میر شب هرات من کلام میرزا ارشد منشی بخارائی، آغاز: «حکم عالی شد آنکه چون ...»، در ۴ صفحه و نیم؛ ۳۰. رساله ریش الدین از گفتار عبید زاکانی: آغاز: «بسمله شکر و سپاس و ثنا پادشاهی را»، ... در ۱۱/۵ صفحه؛ ۳۱. حکایاتی از کتاب فرج بعد از شدت در ۸ صفحه؛ ۳۲. حکایت آهنگ که بدون ابزار آهنگری کار می‌کرد آغاز: «بسمله در تواریخ مسطور است که در ازمنه سابقه ...»، در ۴ صفحه؛ ۳۳. دستورالعملی که پادشاه به امراء ممالک محروسه نوشته است آغاز: «ای منشور آداب الهی و دستور العمل کار آگاهی» در ۸/۵ ص؛ ۳۴. دستور العملی که در باب انشاء مراسلات بر منشی ضرور افتد، آغاز: «علم انشاء که آن عبارتست از معرفت اخبار غایب بدانچه در ضمیر باشد»، این دستورالعمل عبارت است از مقدمه‌ای که شامل سی شرط برای منشی است در ۴ ص؛ ۳۵- وصیت‌نامه‌ای که اسکندر قیصر به مادر خود در حین فوت نوشته است آغاز: «ابن جزری رحمه الله در تاریخ خود نقل نموده که ...» در سه صفحه؛ ۳۶. خطیات از صادق بیک. آغاز: «بسمله یا رب ز سخنهای هوس دورم دار»، در هفت صفحه؛ ۳۷. انشاء در فصل بهار و خوبی‌های باغ آغاز: «بسمله هنگامیکه دارائی هند بسبزه ...» در سه صفحه و نیم؛ ۳۸. حکایاتی چند و اشعاری در بیست و هشت برگ؛ ۳۹. شعری از مرتضی قلیخان شاملوا در یک برگ و نیم؛ ۴۰. بازیچه اطفال از اذکار سلطان حیدر رضوی آغاز: «بسمله دیباچه کتاب سخن ...»، شامل یک مقدمه و سه باب و خاتمه: مقدمه در بیان تعریف شعر، باب ۱) مشتمل بر اقسام صنعتی شعر در چهار قسم، باب ۲) بیان صنعتی چند که به اعتبار الفاظ است در ۱۱ قسم، باب ۳) صنایع متفرقه، خاتمه در بیان صفتی که داعی (مؤلف کتاب) خود مخترع آن است. این رساله در ۱۵ برگ است؛ ۴۱. در مذمت دنیا و اهل دنیا. اثر جامع این جنگ فضلعلی مهجور. آغاز: «بهترین کلامیکه بشادابی کلماتش تیغ زبان را آبگیری نتوان نمود و ...» در ۱۶ برگ؛ ۴۲. حکایات و فوائدی چند در هشت برگ آغاز: «من افکار سلطان العلماء عجب عددی دیدم در لغت فارسی ...»؛ ۴۳. زینت المجالس از مرتضی قلیخان شاملو، آغاز: «بسمله زمزمه سپاس و ستایش حمد الهی و ترانه نعت رسالت پناهی حلاوت ...» در یک برگ؛ ۴۴. در تعریف خط که بهترین هنرها است: «آغاز بسمله از آنجا که نهایت نمک با خط نشر هست آن نیست که اگر سطری چند بصفحه تعریف درآید ...» در یک برگ؛ ۴۵. در تعریف خط کشمیری. آغاز: «زیب گلشن سخندانی حمد چمن آرائیست که نهال معرفت حقایق را در حدایق قلوب بکمال رسانیده ...» در ۸ ص؛ ۴۶. رساله صحت و مرض: از فضولی بغدادی. آغاز: «بسمله حمد بیحد خدایرا سزاست که ریاض بدن را بآب روان روح ...» در ۱۰ برگ؛ ۴۷. حکایت معلم و کبوتر باز. آغاز: «بسمله منقولست که در شهر بغداد مردی بود کبوتر باز ...» در سه صفحه و نیم؛ ۴۸. نقل بر سبیل تمثیل اهل دنیای فانی. آغاز: «بسمله آورده‌اند در زمان انوشیروان مرد ...» در سه صفحه؛ ۴۹. باغ رفتن یکی از روستائیان و منازعه با قمری. آغاز: «بسمله مشهور است که یکی از روستائیان در هنگامی ...» در ۳ ص؛ ۵۰. عریضه‌ای که دل به عشق نوشته و پاسخ آن. آغاز: «بسمله: عرضه داشت دل پیوندها بیوقف عرض باریافته» در ۳ ص؛ ۵۱. تحفة

الوزراء، آغاز: «بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین اما بعد این کتاب مشتملست بر آنکه حکما از کتب قدما اختیار کرده اند و ...»، در ۵ ص؛ ۵۲. تمثیل: آغاز: «الهی تا گوسفندان ثوابت و سسیار بحکم چوبان روزگار ...» در ۵ ص؛ ۵۳. تعریف باغ و ماهتاب. آغاز: «بسمله اگر چه تعریف باغ و مهتاب نمودن ...» در ۳ ص؛ ۵۴. دستورالعملی که محب با محبوب روحانی سلوك نمایند. آغاز: «بسمله ابتداء آنکه جوان باید مستغنی و بی مصاحب و کم حرکت ...» در ۴ صفحه با تحریر سه‌شنبه رجب ۱۱۳۲ق؛ ۵۵. انشائی که در ولایت هندوستان نوشته: آغاز: «بسمله حمد بیحد و ثنای بیعدد مخصوص ...» در ۳/۵ ص؛ ۵۶. انشاء میرزا محمد میرکا در باب سرمای کوه کلیلود آغاز: «بعد از نگارش حمد مبدعی که کره معلق زمهریر ...» در ۴ ص؛ ۵۷. حسن و دل از فتاحی، آغاز: «بسمله حمدله اما بعد چنین گوید مخترع این حکایت و مبدع این روایت که در شهر یونان ...» در ۴ صفحه و نیم؛ ۵۸- نصیحت نامه بوذرجمهر به انوشیروان. آغاز: «بسمله اما بعد آورده‌اند که بروزگار ...» در ۵/۵ ص؛ ۵۹- نصیحت نامه خواجه عبدالله انصاری و مقاله ای از او. آغاز: «بسمله از حضرت قلب المحققین و سلطان العارفین ...» در دو برگ؛ ۶۰. در علم موسیقی. آغاز: «بنده آشفته دماغ محمد امین صباغ از رنگ آمیزی الوان تحیات عبودیت سمات که ...» در ۲ ص؛ ۶۱. کتابت که به دوستی نوشته. آغاز: «صاحب بنده بسلامت درینوقت سیر باغ و تماشای چمن ...» در ۹ برگ؛ ۶۲. در تعریف و کلاء امیر کبیر کشور گیر: از میرزا ابوالحسن منشی. آغاز: «بسم الله الرحمن الرحیم، تیغ بدیعست بدیور جیم. گلدسته بندان چمن فصاحت و عندلیب ...» در دو صفحه و چند سطر؛ ۶۳. بندی از کتاب فرج بعد از شدت در ۲ ص؛ ۶۴. نامه محمد طاهر بن محمد تقی خزانه دار سرکار صفوی به محمد مؤمن سرکار صفوی؛ ۶۵. دزد قاضی. از محمد طاهر بن محمد تقی خزانه دار به محمد مؤمن سرکار صفوی. آغاز: «بسمله، سپهر طاووس ریاض نعیم حمد و سپاس بیقیاس و شکر ...» در سی و سه برگ.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۶۵۸؛

خط:نستعلیق،کاتب=مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۷ جمادی الاول ۱۱۳۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲ – ۳۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

گنابادی، صدرالدین محمد،

gonābādī, sadr-od-dīn mohammad

از صدرالدین محمد گنابادی (جنابذی) است و خط مؤمن و دیگران و تاریخ‌هایی از ۱۰۴۹ تا ۱۱۳۶. فهرست مطالب: ۱. دیباچه از از حاجی عنایت الله قلعه‌ای غزنوی در ۱۱۳۶ که می‌گوید از معمای مولانا میر حسین و مولانا جامی در حاشیه این بیاض نوشتم همچنین چند معما از محمد نصرالله و جز او آوردم؛ ۲. تعبیر خواب همان دوازده فصل فن چهارم نفایس الفنون آملی و دیباچه‌ای بر آن هست و در آن از خط ملا احمد اردبیلی نقلی شده است. در پایان فصل ۷ آن از خوابی که آملی در ۷۳۷ دیده است یاد شده که در چاپ ۱۳۱۶ نیامده است؛ ۳. استخراج شاه نعمة الله به نظم همان پیش‌گویی‌های دروغ که در آن از سال‌های ۱۰۹۰ و ۱۱۵۰ و ۱۱۵۶ یاد شده به خط معین الدین علی بن شمس الدین علی حسینی در نیمه شوال ۱۱۳۶؛ ۴. نسخه خواجه نصیر، یازده بیتی است به فارسی در پیشگویی؛ ۵. استخراج شاه نعمة الله از جفر به نظم فارسی که در آن از سال ۹۰۹ یاد شده است؛ ۶. شعرهایی از میرزا جلالا و میرزا حسن واهب و دو دائره از قصیده مصنوع اهلی شیرازی مورخ ۱۱۳۶، در اینجا خط «صدرالدین محمد الجنابدی» مورخ ۲۱ شوال ۱۰۶۴ هست.؛ ۷. دیباچه همین سفینه یا مجموعه به فارسی؛ ۸ مقامات العشاق؛ ۹. افسانه درخت سقمونیا؛ ۱۰. صورت کتابت که سادات به پادشاهان نویسند؛ ۱۱. افسانه عقل (پادشاه یونان) و فرزندش به نام «دل» و عشق؛ ۱۲. رقعه خان خانان در پرسش بیماری؛ ۱۳. صحت و مرض فضولی بغدادی (مورخ ۲ ذیحجه ۱۰۷۶) با شعر میرزا رستم؛ ۱۴. سراپای میرزا سید علی مهری رحمه الله با شعر سبحانی نیز شعر شعاعی؛ ۱۵. صورت رمل استخراجی که به تاریخ غره شهر ربیع الثانی ۱۱۴۱ مطابق پیچی ئیل مستخرج شده است با شعر اوجی و فتحی یزدی و عبدالحسین و خسرو و «خوابی که حاجی محمد صالح شیرازی جهت نواب اشرف دیده» با یک بیت شعر؛ ۱۶. هزلیات عبید به نثر با شعر شاه عباس و پاسخ آن؛ ۱۷. قصیده شیخ نظامی؛ ۱۸. ترجمه الشوق عرفی شیرازی؛ ۱۹. معراج الخیال میرزا نظام استرابادی؛ ۲۰. شعر ظهوری ترشیزی؛ ۲۱. قصیده ملک قمی؛ ۲۲. قصیده مجیبی؛ ۲۳. قصیده خلاق المعانی با شعر سحابی و در پایان آمده: «این چند قصیده حسب الفرموده ... سمی گوهر فیاض در ساحت دشت بیاض نوشته شد بتاریخ شهر ربیع الاول ۱۰۵۴ نبشته محمد مؤمن»؛ ۲۴. نامه‌ای منثور به فارسی خطاب به «فرزند ارجمند محمد محسن» که محمد اسماعیل حسینی کاشی در شوال ۱۱۳۶ به‌خواهش محمد رضا بیک نوشته است؛ ۲۵. رساله عرفانی؛ قاسم انوار، علی بن نصیر؛ ۲۶. رساله عرفانی، قاسم انوار، علی بن نصیر؛ ۲۷. جنگ شعرهای میر عقل همدانی و زلالی خانساری و لطف الله نیشابوری؛ ۲۸. ساقی نامه ظهوری با سه بیت شعر امیر شاهی؛ ۲۹. قصیده فردی در ستایش محمد تقی و در آن از قهستان یاد شده است و تخلص او «فردی» است و در عنوان آمده «مولانا فردی اوقهی ستیانی» با شعرهای جامی و فیضی هندی و ابن یمین و فلکی شیروانی؛ ۳۰. قصیده مولانا محمد صوفی با شعرهای آصفی و کمال اسماعیل؛ ۳۱. گزیده

پنج گنج نظامی (نوشته در سرخه سمنان در نیمه‌های ربیع الثانی ۱۰۵۸) با دیباچه‌ای به نثر از صوفی شیرازی که می‌نویسد که سی چهل سال است از شعرهای خوب برمی‌گزینم و اینک از خمسه شیخ نظامی ۱۴۰۰ بیت برگزیدم. با شعرهای وقوعی و حاجی و قیصرا و زمانی و نوروز علی بیک و شیدا و زمانا و ذوقی و محمد قاسم نقاش و کمال اسماعیل و ظهوری و عرفی و شیخ علی نقی و هاتفی؛ ۳۲. شعرهای امیر خسرو (نوشته صدرالدین الجنابدی در ۱۲ رجب ۲۷۶)؛ ۳۳. شعرهای مقبل با شعر رکنا و سبحانی و طالب آملی و ناجی اصفهانی و طالب و سلیمای طهرانی و حکیم رکنا و وحشی و طالب آملی و سبحانی و صایبا؛ ۳۴. قصیده طالب آملی در ستایش دیانت خان؛ ۳۵. مثنوی میرزا ملک مشرقی (مورخ ۱۰۷۶) با شعرهای رکنا، حمزه خان، فتحی یزدی، میرزا جلالا، شیدای لاهوری، ملک قمی، آقا شاپور، صایب، واهبا، کمال اسماعیل، نواب میرزا جلالا (سلمه الله تعالی)، سید سبحانی، پاسخ صایب به او، شیخ مغربی، نافلاء هراتی (مورخ ۲۳ شوال ۱۰۷۴)، صایب، محمد قلی، سلیما، عرفی شیرازی، طغرای مشهدی (سلمه الله تعالی)، جلالا، محب علی میبدی، میر رضی، سبحانی (مورخ شوال ۱۰۶۴). شعر سلیمانی طهرانی و شیدای لاهوری و ظهوری در صفت اسب و فیل و مولوی و حمید بیک علوی و میرزا جلالا و میر رضی و سلطان علی بیکا و طالب (مورخ شوال نوشته همو)؛ ۳۶. مجلس داشتن اسکندر با کیقوی چین از امیر خسرو دهلوی با شعر عرفی و محمد قلی سلیم در تعریف کوه و میرزا معز و میرزا جلالا و محمد قلی سلیم و مولانا محمد تقی؛ ۳۷. قصیده شیخ فیضی هندی؛ ۳۸. رباعی‌های سحابی نجفی؛ ۳۹. قصیده آقاشاپور؛ ۴۰. قصیده سلمان ساوجی؛ ۴۱. قصیده میرزا نظام دست غیب، در پایان آمده:«نمقه میرک حسین جنابدی».

۴۲. غزل شیخ بهایی و شعر میرزا ابراهیم، سلیم، صایب، حکیم قطران که گویا از او نباشد، شعر میرزا محراب، میرزا ملک، قدسی، دستور، شانی تکلو، داعی، محمد باقر مهجور، کمال اسماعیل، انیسی شاملو، قدسی، ترکیب قدسی، شعر میرزا محمد مؤمن حیدرابادی گلکنده‌ای، میرزا محمد معصوم کاشی؛ ۴۳. قصیده میرزا نظام دست غیب (مورخ ۲۱ ذیقعده ۱۰۶۴) با شعر آشوب و انیس شاملو؛ ۴۴. قصیده ادیب صابر و شعر نوروز عیسی بیک و فیضی؛ ۴۵. ترجیع بند نعمت الله با معما به نام عباس میرزا؛ ۴۶. شعرهای طالب کلیم (مورخ ۱۰ ذیقعده ۱۰۶۴) با شعر مولانا انیسی؛ ۴۷. شعرهای طالب آملی؛ ۴۸. محمود و ایاز انیسی شاملو؛ ۴۹. مثنوی سالک نیشابوری با شعر ابوتراب بیک و واله و طالبا و صایب و سنجر و میرزا طاهر واقعه نویس و ظهوری؛ ۵۰. ساقی نامه فضولی (مورخ ذیقعده ۱۰۶۴)؛ ۵۱. مشهد انوار مولانا عراقی با شعر وحشی نیز غزالی، طبیعی، طالب آملی، صایب، حکیم شفائی، انوری، رضی، حشمتی، کاتبی، میرزا رضی ارتیمانی، طغرای مشهدی، شیدای هندی، ناظمای هراتی، واهب همدانی، مؤمن حسین یزدی، میر سبحانی نجفی، میر مغیث محوی مورخ پایان جمادی الثانی ۱۰۵۵ نوشته درویش سنجر برای نواب سیادت و اقبال پناه عالی جاهی صاحبی قبله گاهی شهریاری.؛ ۵۲. مثنوی حاجی محمد خان در تعریف کشمیر؛ ۵۳. مخمس شفایی با شعر واصف و چند معما و شعر جامی؛ ۵۴. قصیده شاه طاهر دکنی با دو بیت «مرتضی برادر امام فخر رازی»؛ ۵۵. قصیده شانی تکلو؛ ۵۶. قصیده شاه اکبر با شعر شیخ بهایی؛ ۵۷. هفت بند حسن کاشی؛ ۵۸. هفت بند قدسی با شعر جامی؛ ۵۹. فرهاد و شیرین عرفی یادداشت ۲۳ ربیع الثانی ۱۱۰۶ ابوالقاسم نامی زیر یک بیت مجید اصفهانی و پهلوی بیتی دیگر هست و او اینها را نوشته است نیز شعر جامی و محمد قلی سلیم و صایب و طالبا و این بیت: نی قلیان مرا از بوسه او داد خرسندی ×× به نی شکر کسی کم دیده شفتالوی پیوندی؛ ۶۰. قضا و قدر محمد قلی سلیم با رباعی شوکت؛ ۶۱. نان و حلوای بهایی و شعرهای پراکنده او (نوشته صدرالدین محمد ۱ محرم ۱۰۷۶) با شعر میرزا نظام دست غیب و فتحی و عرفی و امیر فزونی و پند رضا (ع) به مأمون به فارسی و شعر قاری و نظری و نامه‌ای در طلب نهال به «دستوری نظاما میرزا احمد» و شعر احسن و جامی و نظام و نامه شاه طاهر دکنی و میرزا فصیحی؛ ۶۲. قصیده ظهیر فاریابی با شعر سحابی و «سواد کتابت میرزا محمود» و بندی به نثر فارسی و شعر میرزا ملک مشرقی و پاسخ میرزا فصیحی و «کتابت میر اسیری که میرزا بیک نوشته»؛ ۶۳. بحر طویل شاهدا؛ ۶۴. قصیده میرزا رضی و شعرهای او؛ ۶۵. نل و دمن شیخ فیضی؛ ۶۶. شعر غزالی و پاسخ زنگنه شکوه با شعر صائب و شاه قاسم انوار و قدسی و عرفی شیرازی و صایب و بهاری و مرتضی قلی سلطان (نوشته محمد حسین به‌خواهش میرزا صدرا در خوی در ۱ ذیقعده ۱۰۵۹) نیز شعر جامی؛ ۶۷. قصیده سیف اسفرنگ؛ ۶۸. قصیده رشید وطواط؛ ۶۹. شعرهای حاج سراجا میرزا قاسما و مؤمن برای یکدیگر؛ ۷۰. قصیده سلمان ساوجی، نیز شعرهایی که در آن از شاه شجاع یاد شده؛ ۷۱. مثنوی مولانا عبدی گنابادی با یک مخمس؛ ۷۲. «شهر آشوب شفیع من بینات مجموعه کمالات میرزا محمد»؛ منشی همدانی، محمد شفیع؛ ۷۳. شعرهای وحشی، خضری، سعدی، امیرخسرو دهلوی، مولانا رومی، شاپور، قدسی مشهدی، شکر طبسی (در ستایش شاه عباس)، ثنایی، انوری، میر ملک، میر مغیب محوی، ناجی و جدول اختیارات برای سفر، شعرهای صایب، محمد قلی سلیم، عرفی، میرزا ابراهیم ارتیمانی و طلسم برای پیدا کردن دزد و عبارتی هزلی و بسیار شیرین مورخ ۱۱۳۶ و عریضه محمد شفیع لوطی بیرجندی بمیرزا رضی قاینی و «جدول المؤامرة فی الاختیارات علی کون القمر فی البروج الاثنی عشر» و جدول اختیارات بودن خالی السیر و ساعات بست و سیر رجال الغیب در جهات و سیر سکزیلدوز و اختیارات ساعات ایام و لیالی و رویت اهله و سهم الحوادث و اختیارات

اتصال قمر بکواکب و چندین جدول نجومی دیگر؛ ۷۴. رساله در تقویم؛ گیلانی، اسحاق بن یوسف؛ ۷۵. اختیارات؛ ۷۶. اختیارات؛ ۷۷. اختیارات؛ ابوالقاسم بن حکیم یزدی؛ ۷۸. فصل دویم در نکته چند از اعمال نجوم از کتاب سفینه تألیف الحکیم الکامل الشریف نصیرالدین محمد الطوسی؛ ۷۹. رساله در تشخیص اوزان؛ ۸۰ اختیارات؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی؛ ۸۱. در طریق استخاره و وهم و دم و فال نامه و جدول ارسال قاصد و نامه و دایره فال که امام رضا برای مأمون ساخته و علی احمد بسری (؟) آن را از عربی به فارسی برگرداند؛ ۸۲. پرسش و پاسخ به فارسی درباره ۲۴ منزل ماه؛ ۸۳. «جدول اسماء چهارده معصوم و کنیت و لقب و باقی حالات ایشان» به فارسی و فالنامه پیامبر و جدول شکیات نماز به فارسی که شیخ علی بن عبدالعالی نوشته و احکام اختلاج به فارسی و علم فراست (گویا از نفایس الفنون)؛ ۸۴. مضمار دانش، نظام الدین گیلانی، احمد بن محمد؛ ۸۵. اللغز؛ حسینی خاتون آبادی، محمد؛ ۸۶. اللغز؛ حسینی خاتون آبادی، محمد؛ ۸۷. نامه عبدالمؤمن خان به شاه عباس؛ ۸۸. پاسخ این نامه.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: وسط (میان ص ۳۱-۳۲ افتاده و پس از ۲۳۲ صفحه ۲۶۷ می‌آید و نسخه پس از این آشفته و پس و پیش است)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲۷۴گ، مختلف السطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۳۳]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

نائینی، محمد رضا بن رشید، ق۱۲ قمری

nā'īnī, mohammad rezā ebn-e rašīd (- 18c)

تدوین محمدرضا پسر محمد رشید نائینی (ق ۱۲) و بیشتر رساله‌ها به خط او است. مجموعه‌ای است از یادداشت‌های کوتاه و بلند به نظم و نثر در ادب و تاریخ و علوم فقه و حدیث و قرآن و فلسفه و عقائد. در ذیل برخی از بخش‌های این جنگ تاریخ ۱۱۳۱ تا ۱۱۳۴ با نشان «لمحرره» یا نام تدوین کننده دیده می‌شود. رساله‌های موجود در این جنگ: ۱. توارد علتین علی معلول واحد؛ ۲. دلیل بر نفی شریک الباری؛ ۳. کل کلامی کاذب، حاشیه فی مغالطة؛ ۴. ایضاح الاشتباه فی اسماء الرواة؛ علامه حلی، حسن بن یوسف؛ ۵. برهان تمانع علی توحیده تعالی؛ نائینی، محمدرضا رشید؛ ۶. توبة المرتد؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۷. الرواشح السماویه؛ میرداماد، محمد باقر بن محمد؛ ۸. جواب استفتاء درباره نماز جمعه؛ میرداماد، محمدباقر بن محمد؛ ۹. داستان طرماح؛ ۱۰. ادله اثبات واجب؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۱۱. چهار آیینه؛ فاضل هندی، محمد بن حسن؛ ۱۲. اسانید صدوق در فقیه؛ ۱۳. تحقیق رجالی؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۱۴. انتخاب طب النبی صلی الله علیه؛ نایینی، محمد رضا بن رشید؛ ۱۵. شرح بیتی از مولوی؛ ۱۶. شرح دعاء الاستسقاء؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۱۷. دلیل وجود زمان؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۱۸. حاشیه ملخصه اخبار انبیاء سلف؛ ۱۹. فوائد فی معرفة الخالق؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۲۰. نزول قرآن در شب قدر؛ نایینی، محمدرضا بن رشید؛ ۲۱. اثبات حدوث زمانی عالم؛ ۲۲. قاعدة الواحد لایصدر عنه الا الواحد؛ نایینی، محمدرضا بن رشید؛ ۲۳. شرح حدیث رؤیت؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۲۴. الاوزان و المقادیر = میزان المقادیر؛ مجلسی محمدباقر بن محمدتقی؛ ۲۵. رساله در تحدید صاع؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی؛ ۲۶. شرح دعاء الاعتراف بالتقصیر؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۲۷. صیغه عقد نکاح؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۲۸. لیلة القدر؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۲۹. حاشیه تجرید العقائد؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۳۰. حکم وطی الحائض قبل الغسل؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۳۱. شرح ابیاتی در مدح امام رضا علیه السلام؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۳۲. البداء؛ نائینی، محمدرضا بن رشید؛ ۳۳. التشکیک؛ ملاعبدالله بن حسین یزدی؛ ۳۴. کراهة العبادات؛ آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین؛ ۳۵. شرح خطبه شقشقیه؛ نائینی محمدرضا بن رشید؛ ۳۶. شرح ابیات مشکل؛ ۳۷. مطالب پراکنده به نظم و نثر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۲-طباطبائی

کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۸۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۳ - ۳۲۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

نجار باشی، عبدالکریم، ق۱۲ قمری

najjār-bāšī, 'abd-ol-karīm (- 18c)

تاریخ تألیف: در سال‌های ۱۱۸۹ و ۱۱۹۵؛ محل تألیف: قندهار
فهرست مطالب: ۱. تخمیس ضیائی از مسرور؛ ۲. تخمیس خطائی از غزل حافظ؛ ۳. مثنوی قصه شهر آرا اثر ماهر در تعریف زنان نابکار و تمثیل این دنیای دنی؛ ۴. مناظره بخت و دولت با عقل اثر انشائی؛ ۵. مثنوی در طریق کتخدایی و ذم زنان بی‌عصمت؛ ۶. نگارستان چین و معجزات امام حسن اثر سند؛ ۷. قضا و قدر محمد قلی سلیم؛ ۸. مثنوی بتخانه سومنات از میرزا محمد سعید حکیم قمی معروف به حکیم کوچک؛ ۹. مثنوی شکسته بسته کلیم؛ ۱۰. معمای ملای روم و پاسخ منظوم آن از عبدی؛ ۱۱. معراج الخیال علیرضا تجلی (نوشته عبدالکریم نجارباشی در پنج‌شنبه ۲۴ جمادی الاول ۱۱۹۱)؛ ۱۲. مثنوی خلیل شیرازی؛ ۱۳. مثنوی پیر خرد از نادان؛ ۱۴. داستان مسلمانان

و یهودانی که در کشتی بودند و می‌بایستی برخی از آنها را در آب انداخت به نظم (ز ترکان چهار و ز هندو است پنج ...)؛ ۱۵. اعجاز عشق مثنوی از وزیر الممالک عیاز الدین (ایاز یاغیاث؟) (مورخ پایان ذیقعده ۱۱۹۵)؛ ۱۶. منتخباتی از نگارستان، لطائف و ظرائف عبید زاکانی؛ ۱۷. از کلمات شیخ رئیس درباره خواص الاشیاء به طور افسانه؛ ۱۸. دوحة الصنایع تألیف امام الدین بن ابوالمکارم النعمانی بیدلوی مشتمل بر سه شعبه (نخستین ۳۱ ثمره، دومی ۶۱ ثمره، سومی ۴۸ ثمره) نسخه همان شعبه نخستین را دارد و او در هر ثمره‌ای التزام حذف یکی از حروف را نموده؛ ۱۹. از لطایف الطرایف؛ ۲۰. رساله مطائبات الاولیاء و الصحابة؛ ۲۱. مکتوبات تاریخی:نامه ایلچی عبدالعزیز خان بمیرزا محمد حسین حکیم‌باشی و پاسخ هزلی و بسیار شیرین آن از میرزا طاهر نصرآبادی (مورخ ۱۵ ربیع الاول ۱۱۹۰ در قندهار)، رقعه میرزا قاسم به فریدون میرزا پرلاس، نامه‌های عاشقانه؛ ۲۲. سواد منشور قضانشان جهاندار شاه به بهرام خان، پاسخ بهرام؛ ۲۳. چاه وصال و لیلی و مجنون از میرزا احمد سند (مورخ ۱۴ شعبان در قندهار)؛ ۲۴. مثنوی فرج بعد از شدت اثر طبع خالص (ادعای پیره زن با مرد صراف در زمان شاه عباس)؛ ۲۵. مناجات اهلی شیرازی؛ ۲۶. رساله طبی در چگونگی انعقاد نطقه و حالات جنین و جز آن (آغاز افتاده مورخ رجب ۱۱۸۹)؛ ۲۷. نسخه معجون سعیدی که برای شاه عباس در کشمیر ساخته‌اند؛ ۲۸. قضا و قدر ضیائی هروی؛ ۲۹. پند درویش به مجنون از سند؛ ۳۰. سوز و گداز نوعی (مورخ ۷ شعبان ۱۱۸۹ در کابل)؛ ۳۱. قصه گواهی دو کبک از میر سید احمد سند (مورخ ۱۰ شعبان ۱۱۸۹ در کابل از عبدالکریم نجارباشی)؛ ۳۲. ترجیع بند سعدی: بنشینم و صبر پیش گیرم (مورخ ۱۱ شعبان ۱۱۸۹ در کابل)؛ ۳۳. ترجیع بند مجرم: آنها که تو دیدی همه رفتند هله کوکو؛ ۳۴. مخمس شفایی از غزل ضیائی؛ ۳۵. حاتمیه محمد قلی سلیم؛ ۳۶. حسن اتفاق اثر طبع میرزا فتح الله متخلص به جناب (از عبدالکریم نجارباشی)؛ ۳۷. قضا و قدر فایض ابهری: داستان کودک اصفهانی و مقدمات دیوار سک و وافعی؛ ۳۸. قطعه میرزا صادق تفرشی در تأثیر اصل گوهر؛ ۳۹. قصیده فضولی بغدادی در ستایش امام رضا؛ ۴۰. خاتمه نویسنده و گرد آورنده جنگ عبدالکریم نجارباشی که می‌نویسد این را سر پیری و گوشه‌گیری و بی‌کسی گرد آوردم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۸۹–۱۱۹۵؛ آغاز گویا افتاده؛ تملک: امین الوزراه جعفر قلی در ۱۳۳۰، مرتضی قلی فرهنگ در ۱۳۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶۸گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۹ – ۱۱۲۴]

● **جنگ** / شعر / فارسی و عربی

jong

بحرالعلوم، محمد مهدی بن مرتضی،۱۱۵۵–۱۲۱۲قمری

bahr-ol-ʻolūm, mohammad mahdī ebn-e morteza (1742 - 1798)

شعرهای عربی و فارسی، دارای قصیده لامیه مروان بن ابی حفصه شاعر رشید به نقل شرح نهج البلاغة ابن ابی الحدید و شعرهای دیگران مانند ابن الحجر و جز او، گویا گردآوری سید محمد مهدی بحرالعلوم است، در پایان نسب اوست و تاریخ تولد او در شب آدینه شوال ۱۱۵۴.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۷۶/۴–۸۳۲۴

خط: نسخ، کا: ریحان الله موسوی دارنده نسخه، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی، ۴۵گ، ۱۱ سطر، قطع: جیبی [آستانه قم: – ۱۰۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شیخ نظرعلی

šayx nazar-ʻalī

جنگی است شامل اشعاری از شاعران مختلف و منشآتی از ادبای مشهور، نام شاعران و منشیانی که اثرشان در این جنگ آمده چنین است: کلمات متساوی العدد، شعری از: بیک لوند، چند طنز و حکایت کوتاه رباعیاتی در طلب کارسازی، اشعاری از مونس اصفهانی، مولانا لطف الله، غزلیاتی از شاعری با تخلص کوچک پدر جامع جنگ، ملا کاظم شیرازی، غیرت، ابراهیم صفا ملا حسین رفیق، عاشق، جامی، ناظم، داود، چند نامه به فارسی، میرزا جعفر اسیر تخلص، شاه شجاع، انوری، هاتفی، فضولی، نعمت منشآت از: عبدالعظیم تفرشی، قاسم تونی، ملا نصیر به امیر معین در طلب آب میرزا طاهر نصرآبادی به خلیل خان بختیاری، محب علی در مذمت تنباکو، مستعد خان در تعریف تنباکو، مستعد خان به عزیزی در تکلیف سیرباغ، در طلب شراب، میرزا محمد اکبر دولت آبادی، میرزا طاهر نصر آبادی در طلب تیر، القاب اسامی و چند نامه و منشآت دیگر.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۹۶–۱۶/۲۰۶

آغاز: این نسخه کز آراستگی چون چمن است ×× چون صحن چمن پر از گل و یاسمن است / تشبیه توان کرد به صحن چمنش ×× اما چو نظر کنی در آنجا سخن است؛ **انجام:** بسمله خواجه نصیر حب محمد ایمان علی بحق معشوقه محب عاشق المیخانه شراب سرور ... گرما به بیاضی که تقویت مشام خرد از سواد مشکین اوست آرامگاه خسوف ماه گرفت قاین محل بی حساب هرات محل فسق فجور

خط: نستعلیق شکسته، کا: زین العابدین بن حسین، تا: ۱۲۱۲–

۱۲۳۴؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۳۰۰]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

زنوزی، محمد حسن بن عبدالرسول، ۱۱۷۲-۱۲۱۸قمری
zonūzī, mohammad hasan ebn-e ʻabd-or-rasūl (1759 - 1804)

دو مجموعه از اوست.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۲۷

آغاز: تذکرة روی ان موسی بن عمران مر علی امرأة مات ولدها و هی تبکی فقال لها کم مضی من عمر ولدک و کم مضی من عمرک قال اما ولدی هذا قد مات و عمره مأتی و خمسین سنة و انا فمضی من عمری سبعمأة سنة فبکی؛ **انجام:** یا بنی ق فاک مما یقرع فغاک من زرع الا هو ... عن حصر المحن ما کثرة لمقالة یعثره مقاله الامین امن و الخائن انت من النسوة من اتخذ النسوة

مجموعه‌ای است مفصل، شامل رسائل و مطالب گوناگون که مؤلف از کتب مختلف گردآوری نموده است. این جنگ مجموعه مسودات مؤلف است که در سفرهای خود به مشهد و اصفهان و سایر شهرها آن را جمع‌آوری نموده و در تألیف دو کتاب عظیم خود «بحرالعلوم» و «ریاض الجنة» از آن بهره برده است. به همین جهت در بالای برخی صفحات عبارات: «تا اینجا ملاحظه شد»، «این صفحه و صفحه آینده نوشته شده»، «منویس»، «نوشته شده محمد باقر» آمده است. ضمناً از این عبارات روشن می‌شود که وی در تحریر مطالب دو کتاب مذکور از دستیارانی نیز استفاده می‌کرده است. بعد از مؤلف، در اوراق سفید لابه‌لای نسخه مطالبی به‌وسیله دیگران اضافه شده، مثلاً اشعاری از شیخ الرئیس قاجار فرزند محمد تقی در برگی از نسخه تحریر شده است، در برگ «۳۰۶ر» تاریخ فوت مؤلف را شاگردش لطفعلی بن محمد علی در سال ۱۲۲۳ق به خط خود در همان سال نوشته است؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در «برگ ۷پ» این جنگ قصیده‌ای از میرزا نصیر اصفهانی متخلص به غضنفر در مدح امام زمان (عج) درج نموده که آن غزل را در شعبه سوم بحرالعلوم نیز آورده است. از این مطلب روشن می‌گردد که آنچه در اول نسخه نوشته شده که نسخه حاضر از بحرالعلوم می‌باشد صحت ندارد؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۲۶ - ۲۱۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۴۳

دفتر یادداشت‌های پراکنده او است که این مطالب در آن دیده می‌شود: ۱. چند قاعده فلسفی؛ ۲. دوره‌های آفرینش انسان؛ ۳. اطلاقات سه‌گانه حقیقت محمدیه؛ ۴. جدول ۵×۵ در توضیح انواع توحید و توصیف آنها؛ ۵. ترتیب ایام و لیالی در سال ۱۲۶۹ق در دو بیت؛ ۶. شرح خوابی که نویسنده پیامبر (ص) و امیرالمونین (ع) را دیده بود؛ ۷. تجزیه و ترکیب بسمله؛ ۸. تفسیر کوتاه چند آیه قرآن؛ ۹. دو نامه از مرحوم قایم مقام فراهانی؛ ۱۰. سواد رقعه‌ای است که به یکی از دوستان نوشتم؛ ۱۱. طریقه ذکر شریف یا حی یا قیوم از عالی جناب آقا محمد بیدآبادی؛ ۱۲. دو دعا از امیرالمومنین (ع)؛ ۱۳. رمزگشایی کمال ظهوی و کمال شعوری و کمال دوری از حضرت فاطمه (س)؛ ۱۴. چند بیت شعر له عنوان یادگار به خط میرزا حسین زوزی؛ ۱۵. کیفیت رفتن به اسلامبول؛ ۱۶. از شمس المعارف؛ ۱۷. پاسخ به سؤالی از اسلامبول درباره طالع عقرب؛ ۱۸. فی منتخب التورية؛ ۱۹. دعایی از علی بن حسین (ع)؛ ۲۰. از کشکول شیخ بهایی؛ ۲۱. [نجوم منظوم]؛ ۲۲. احادیث پراکنده؛ ۲۳. من کلام بوذرجمهر؛ ۲۴. من شرح الزیارة؛ ۲۵. منقولاتی از تفسیر صافی و کتاب التوحید و تفسیر امام حسن عسکری؛ ۲۶. دعا برای درمان بواسیر که به خط استاد دام اجلاله دیدم؛ ۲۷. دستورالعمل‌های پزشکی؛ ۲۸. در احکام سر تراشیدن در ایام ماه؛ ۲۹. مستفاد از کلام امام (ع) در خصوص خواب دیدن؛ ۳۰. احکام خواب دیدن در روایت جناب سلمان؛ ۳۱. روی المفید فی الاختصاص؛ ۳۲ صیغه‌های مختلف ماده نصر؛ ۳۳. طول و عرض شهر اسلامبول؛ ۳۴. صورت آنچه از کتب حاجی میرزا عبدالنبی و غیره در جمادی الاول ۱۲۶۲ موجود است؛ ۳۵. اشعار فانی؛ ۳۶. اشعار پراکنده؛ خط: نستعلیق و شکسته تحریری، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ چلیپا و معمولی و بدون نظم؛ مهر: جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره.، جلد: تیماج عنابی، ۷۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۵/۹سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۵۹]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

صبا، فتحعلی بن محمد، - ۱۲۳۸ قمری
sabā, fath-ʻalī ebn-e mohammad (- 1823)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۴

آغاز: به قاف باختر پر زد چو این سیمرغ زرین پر؛ **انجام:** زبحر طبع یکی رشته در بر آوردم

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: جدول بندی به لاجورد و سرخی [رایانه]

● **جنگ** / طب / فارسی

jong

صبا، فتحعلی بن محمد، - ۱۲۳۸ قمری
sabā, fath-ʻalī ebn-e mohammad (- 1823)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۵

آغاز: گرم می آید به چشم نخل طور؛ **انجام:** چو قمری پر زند از شوق روح سدره طوبی
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری فرنگی [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

خداویردی طالع یزدی

xūdāveyrdī tāle‘ yazdī

شعرهای فارسی است گردآورده خداویردی طالع یزدی که نزد مصطفی قلی خان قاجار فرمانروای سبزوار بوده است (الذریعه ۶۳۹/۹) در ۱۲۴۱ با نامه‌ای به فارسی از او برای پدرش از روستای زرقان سبزوار و بندی به نثر فارسی از مجمع الحکایات و شعر مورخ دهه سوم جمادی الثانی ۱۲۵۵ (این یکی به خط دیگر است). فهرست نام‌های شاعران: فردوسی، سلمان ساوجی، سائل شیرازی، واعظ قزوینی، سعدی، میرزا احمد تسلیم طبیب سبزواری، عامی، حزین، شوکت، نصیرا، مشتاق سپاهانی، ابو طالب کلیم ، عاشق سپاهانی، محتشم کاشی، رفیق سپاهانی، صفی قلیخان شاملو، میرضی ارتیمانی، نظیری نیشابوری، خداویردی طالع گرد آورنده جنگ، لطفعلی بیک آذر، آقا هادی متخلص بهادی، صایب تبریزی، صادق، شیخ علی نقی کمره ای متخلص به تقی، جوهری، رضا قلی بیک لمعه، خاقانی شیروانی، حافظ شیرازی، سوزنی، اثیرالدین اومانی، میرزا همای شیرازی، شیخ بهائی، طایر شیرازی، میرزا شهاب، سلیم تهرانی، شاه نعمة الله (ترجیع بند)، ابن یمین، میرزا صادق هجری، طوفان هزار جریبی، شاه فضل نعیمی (مثنوی آفاق و انفس)، جلال، مسکین سپاهانی، میرزا افسر کرمانی، نادر، نصیبی، و هاتف.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۶۴

خط: نستعلیق، کا: طالع یزدی، تا: ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۶۷گ، ۱۲ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۳ - ۳۵۰۳]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

جنگی است شامل مطالب متفرقه، که احسایی هنگام اقامت در ایران، در سال‌های ۱۲۲۲ تا ۱۲۲۶ نگاشته است. او این مطالب را از مصادر متعدد، جمع‌آوری نموده و در برخی موارد توضیحاتی از خود بر آنها افزوده است.

فهرست مطالب مندرج در این جنگ چنین است: نامه‌ای که امام صادق در جواب مفضل نگاشته است؛ فی معنی التفسیر و التاویل؛ بخشی از خطبة البیان به نقل از کتاب تاویل الایات از خط شیخ ابی جعفر از کتاب مسایل البلدان ؛ حدیثی از علی درمورد فلسفه؛ حدیثی از المحاسن و علل الشرایع؛ داستان مهمانی ام معبد حضرت پیامبر و اصحاب را؛ اشعار ابوالحسن تهامی در مرثیه فرزندش به نقل از کشکول شیخ بهایی؛ اشعاری که احمد بن زین الدین در راه زیارت امام رضا در ۲۶ ذیحجه ۱۲۲۲ گفته است؛ مطلبی به نقل از عوالم العلوم بحرانی و کنز الفوائد کراجکی؛ مطلبی در مناقب ائمه که احمد بن زین الدین از کتاب قدیمی که حدود پانصد سال قبل نوشته شده بود نقل کرده است؛ توضیحی درباره تمثاح؛ الباب الثالث من حق الیقین فی معرفة اصول الدین فی النبوة و فیها فصول چند حدیث در مناقب که در پایان آنها نام احمد بن زین الدین احسایی آمده که گویا کاتب آنها بوده و کاتب از روی آن استنساخ کرده است؛ مطلبی به نقل از استبصار، فتوحات مکیه، فصوص الحکم؛ مطالبی در رد ابن عربی در دو صفحه؛ مطلبی به نقل از هدایه حر عاملی و حدیقة الشیعه؛ جوابی که شیخ حر به سوالی در ذم صوفیه داده است؛ مطلبی به نقل از مجموعه ورام؛ اشعار حضرت فاطمه در رثاء حضرت پیامبر، اشعار ابوطالب در مدح پیامبر، صحیفة الرضا که همان شرایع الدین است که امام رضا در پاسخ مامون نگاشته است که آن را شیخ احمد احسایی در ۱۲ ربیع الاول ۱۲۲۶ در یزد استنساخ کرده است؛ دعای دشواری زایمان؛ اشعاری در مناقب به نقل از کتاب ابن طلحه شافعی؛ احادیثی به نقل از کتاب کافی؛ فرق بین قضیه موجبه معدوله و سالبه محصله؛ مطالبی به نقل از: فقه رضوی، کافی، معارج الیقین فی اصول الدین، مستطرفات سرایر، کشکول شیخ یاسین بحرانی؛ مطالبی به نقل از مجلسی، ابن سینا که احسایی نقد بر آن نوشته در دو صفحه؛ مطلبی که ابن ابی جمهور در المجلی از ابن سینا نقل کرده؛ مطلبی به نقل از میزان الاعتدال ذهبی و خصال؛ الزهاد الثمانیة، اصحاب جماع؛ من کتاب زید النرسی، امان الاخطار؛ حرزی به نقل از امام صادق؛ داستان ابن مهزیار و رسیدن وی به خدمت حضرت امام زمان؛ اسماء معمیرین به نقل از امام صادق.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۱۱-۵۹/۱۳۱

آغاز: بسمله علی بن ابراهیم عن القسم بن الربیع عن محمد بن سنان عن صباح المداینی
خط: نسخ، کا: محمدعلی بن محمد باقر بن زین العابدین بن محمدصادق بن محمد باقر طباطبایی (از پیروان شیخیه)، تا: پنج‌شنبه غره جمادی الثانی ۱۳۲۸ق؛ ۸۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۱۶]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

شبر، عبدالله بن محمد رضا، ۱۱۸۸؟ - ۱۲۴۲ قمری
šobbar, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā (1774 - 1827)

شاید از عبدالله بن محمد رضا الحسینی که به دنبال «الاصول الشرعیه» اوست. ارجوزه‌ای در منازل کواکب؛ خطبه‌ای از حضرت علی، فائده، حدیث، اوقات استخاره، مسایل عرفانی، جابجا سربندهای «باب» آمده و بخش‌بندی قانونمندی ندارد: بیان نسب حضرت پیامبر به فارسی؛ «فهرست رسائل الشیخ (احسایی) طاب ثراه»؛ «رساله فی بیان المعظلات من الاخبار و توضیح ما فیها من الدقایق و الاسرار للشیخ احمد الاحسایی» با دیباچه کوتاه از ابوجعفر محمد المدعو به حسینی بافقی (شاگرد احسایی؟ که «شرح الاحادیث» احسایی را گردآورده؟ «ذریعه ۶۴/۱۳»)، «غدیر» احسایی و دیگر گفتارهای پیران شیخیان.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۲۹-عکسی

آغاز: الحمدلله علی ما الهما – حمداً کثیراً علی ما انعما

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق [عکسی ف: ۱ - ۱۰۴]

● **جنگ** / تراجم / فارسی

jong

مفتون دنبلی، عبدالرزاق بن نجفقلی، ۱۱۷۶-۱۲۴۳قمری
maftūn-e donbalī, ʻabd-or-razzāq ebn-e najaf-qolī (1763 - 1828)

این جنگ اساس و پایه تذکرة الشعرایی است که بعدها به نام حدائق انتشار یافته است. در این جنگ، که ظاهراً قلم اول است و اغلب سطور و خطوط آن قلم خوردگی دارد، عبدالرزاق بیک می‌گوید: بر حسب امر نایب السلطنه (=عباس میرزا) به سال ۱۲۴۱ق بر آن شدم که تذکره‌ای حاوی فصول زیر بنویسم: فصل ۱. (دنبلی از فصل به نگارخانه تعبیر کرده): شمه‌ای از حال خاقان؛ فصل ۲. احوال و افکار ملکزادگان؛ فصل ۳. احوال و اقوال مقربان حضرت خاقان؛ فصل ۴. احوال شاعران و موز و نان هر دیار؛ فصل ۵. در احوال و اقوال عبدالرزاق. از ص ۲۹ به بعد افراد زیر مورد بحث او قرار می‌گیرند: ۱. بنده؛ ۲. بینوا؛ ۳. حالی؛ ۴. شحنه؛ ۵. خاقان؛ ۶. خاوری؛ ۷. فرخ؛ ۸. سرشار؛ ۹. سحاب؛ ۱۰. صبور؛ ۱۱. طائر؛ ۱۲. میرزا عیسی بن میرزا حسن الحسینی الفرهانی مشهور به قائم مقام؛ ۱۳. ملا حسین ملا باشی؛ ۱۴. منصور. روی نام همه افراد اغلب خط خورده است و روی هم رفته جنگ قابل استفاده نیست.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۲/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً عبدالرزاق دنبلی، تا: قرن ۱۳، جا: تبریز (شاید)؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳ص (۱ - ۱۸۳)، ۲۹ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۵۰]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

مفتون دنبلی، عبدالرزاق بن نجفقلی، ۱۱۷۶-۱۲۴۳قمری
maftūn-e donbalī, ʻabd-or-razzāq ebn-e najaf-qolī (1763 - 1828)

این جنگ که تمام خطوط واقع در آن قلم خورده است ظاهراً مجموعه‌ای است از اشعار بعضی از شعرای عرب که نویسنده برای آنها نظیر فارسی آورده است. متأسفانه قلم‌خوردگی در اغلب موارد مانع خواندن متن آن است و آن نیز مثل دیگر قسمت‌های مجموعه قابل استفادت نمی‌باشد ولی از مجموع آن برمی‌آید که نویسنده از ادب عرب بی بهره نبوده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۲/۳

آغاز: فصوص عقیق فوق قضب زبر جد ×× فی لین الاعضاء و حوراء المدامع من معد؛ **انجام:** لا عضولی الا و فیه مودة اعضائی خلق قلوباً فی البنان المخضبه کان تصاریف الخضاب بکفها

خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً عبدالرزاق دنبلی، تا: قرن ۱۳، جا: تبریز (شاید)؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۵۲ص (۲۲۴ - ۲۷۵)، ۲۹ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۵۱]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

نشاط اصفهانی، عبدالوهاب بن محمد رحیم، ۱۱۷۵ - ۱۲۴۴ قمری
nešāt-e esfahānī, ʻabd-ol-vahhāb ebn-e mohammad rahīm (1762 - 1829)

این جنگ حاوی نثرها و نظم‌هایی است که به‌وسیله نشاط اصفهانی ادیب معروف دوره فتعلی شاه قاجار فراهم آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۶۱

آغاز: جمالها ثم نزولها فی قوة خیالها و امثالها ثم من فی القوی الظاهر؛ **انجام:** ای گوش ره صماخ بر بند

در این نسخه تا درج چهارم که شامل مکاتیب متعدد نشاط است مطالب (البته باسقطاتی) آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و وسط وانجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۳۶گ، ۱۹ سطر (۷×۱۵/۷)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۳۶۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

نشاط اصفهانی، عبدالوهاب بن محمد رحیم، ۱۱۷۵ - ۱۲۴۴ قمری
nešāt-e esfahānī, ʻabd-ol-vahhāb ebn-e mohammad rahīm (1762 - 1829)

شامل ساقی نامه، هفت غزل و منشاتی (سه مراسله و یک جواب) از معتمد الدوله میرزا عبدالوهاب نشاط اصفهانی و اشعاری به ترکی در مرثیه اهل بیت علیهم السلام به شیوه شبیه‌خوانی با عناوین زیر: «خطاب مادر به علی اکبر» «خطاب جناب علی اکبر به مادر»، «خطاب ام لیلا به جناب زینب» و ... نامه نوشتن جناب فاطمه صغرا به سید الشهداء، ترکیب‌بندی در ۵ بند به فارسی از میرزا کلب حسین شیروانی در سوگ عاشورای حسینی (ع). آغاز ترکیب بند: «ای سرو بوستان شه انبیاء حسین / وی نوگل حدیقه شیر خدا حسین». انجام: «ای کرده جان بامت عاصی فدا حسین / وی غرقه خون فتاده بدشت جفا حسین».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۰۱

آغاز: موجود نسخه: وز آن پس سر راه عشاق گیر ×× بزن گوشه زان به آهنگ زیر؛ **انجام:** منی اولدورور درد هجران غم اوغلی تمام شد

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: علی رضا شاهی، خرداد ۱۳۷۲؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، ۴۶گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۹/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۱۰۳]

● **جنگ** / طب / فارسی

Jong

اصفهانی، محمد حسن بن بابا

esfahānī, mohammad hasan ebn-e bābā

جنگی از مطالب طبی و دارویی است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۸۷/۴

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن حاج علی اکبر، تا: ۱۲۵۲ق؛ ۱۰۷گ (۸۸پ-۱۹۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۰۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

علی بن عبدالرحیم بیک

'alī ebn-e 'abd-or-rahīm beyk

اهدا به: سلیمان آغا

تاریخ تألیف: ۱۲۶۲ق

دارای چند نامه فارسی شیوا؛ شعرهای کردی؛ و شعر ملا بیساراتی و میرزا یعقوب و مستوره و میرزا شفیع گورانی و ملا رحیم معدومی و احمد کوباسی و امیر محمد زرگر و ملا مصطفی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷۹

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ، سطور چلیپا (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۳۴۳]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی و عربی

jong

آرانی کاشانی، غلامرضا بن محمد علی، ۱۱۹۲ - ۱۲۶۵ قمری

ārānī kāšānī, qolām rezā ebn-e mohammad 'alī (1778 - 1849)

یادداشت‌های متفرقه‌ای است که مؤلف بین سال‌های ۱۲۲۵-۱۲۲۹ از کتب مختلف و برخی از تألیفات خود گرد آورده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۳۶

آغاز: انشائی نوشته شده از برای سپه دار: چون به عبید نعمت شکر منعم لازم و متحتم است و ترک او و کفران نعمت موجب ازاله آن

نسخه اصل: کتابخانه امامزاده محمد بن هلال -آران؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱۶۳ص [عکسی ف: ۵ - ۷۷]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

؟ تبریزی، محمد یوسف

tabrīzī, mohammad yūsof

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۹۵

آغاز: استخاره نامه از شهید رحمة الله... (بعد از یک برگ) ساقی نامه خواجه حافظ... سردارد دگر روزگار من و مستی وفتنه چشم باز؛ **انجام:** در میان زراعت راه رفتن و در آب گرم... و امثال اینها بسیار است بدین اکتفا نمود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / حدیث / فارسی

jong

حسینی قزوینی، محمد تقی بن امیر مؤمن، -۱۲۷۰قمری

hoseynī qazvīnī, mohammad taqī ebn-e amīr mo'men (- 1854)

شامل: ۱. ترجمه منظوم خطبه شقشقیه؛ حسینی قزوینی، محمد تقی بن امیر مومن؛ ۲. قصیده «هراس مماس» با قافیه سین از عرفی؛ ۳. قصیده «خاص خواص» به همان قافیه از ناجی؛ ۴. ملمع کاشی؛ ۵. ملمع سنایی و پاسخ آن؛ ۶. ملمع عرفی و پاسخ آن؛ ۷. ملمع حمیری، همان قصیده عینیه او با یک مصرع به فارسی پس

از هر بیتی؛ ۸. ملمع ملا محتشم، در دوازده بند؛ ۹. هفت بند؛ ۱۰. ترجیع‌بند؛ ۱۱. قصیده مخبریه؛ ۱۲. منظومه؛ ۱۳. رساله توبه؛ ۱۴. راز و نیاز؛ ۱۵. فهرست صحیفه سجادیه؛ به نظم فارسی و سراینده آن شیعی است؛ ۱۶. اربعین منظوم فارسی؛ ۱۷. قصده ماء معین؛ ۱۸. لعنیه عمر.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۰۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۱ - ۲۰۶۳]

۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۸۴

آغاز: الحمدلله الذی یعلم و یغفر و یری و یسر الذی یعلم و یعلم و یقدر و یقدر

مجموعه‌ای از اشعار فارسی (بسیار اندک) و عربی و زیارات ائمه معصومین و زیارت جامعه و عاشورا و مستشهدین در طف و خطبه‌های افتتاحیه نماز جمعه با دستور و ترتیب خواندن آن و خطبه جمعه‌های متوالی با ذکر تاریخ که در حدود ۱۲۲۹ق به بعد تحریر شده و همچنین تعدادی از ادعیه مشهوره مانند کمیل و غیره را دربردارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مظنونا سید محمد تقی بن میر مومن حسینی قزوینی (۱۲۷۰ق)، تا: ۱۳۴۰ق، قسمتی در نجف اشرف متفرقا در ۱۲۲۹ و ۱۲۳۴ و ۱۳۴۰ و ... تحریر یافته است؛ ۱۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۳۸]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

قاآنی، حبیب الله بن محمد علی، ۱۲۲۳-۱۲۷۰؟ قمری

qā'ānī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad 'alī (1808 - 1854)

در برخی از برگ‌های آن نوشته‌ها یا ابیاتی است که در بالای آن «لمحرره قاآنی» به چشم می‌خورد. جنگی است دارای قطعات منثور و منظوم و بخش‌هایی از رسایل فارسی و عربی از خود او و دیگران که اهم آنها عبارت است از: ۱. نوشته‌ای از نواب اردشیر میرزا؛ ۲. ابیاتی از کاتب نسخه (قاآنی) و دیگران؛ ۳. مجمع الامثال (بخشی از ...)؛ ۴. اشعار و پراکنده‌هایی از: فردوسی، محاضرات راغب، موسوی، ابو محمد خازن، ابیات و کلماتی از کاتب نسخه قاآنی، بخشی از یکی از قصاید ابوالشرف ناصح ابن ظفر، ابیاتی از حافظ؛ ۵. خلاصة اللغات (بخشی از ...) و پراکنده‌های ادبی و ابیات گوناگون؛ ۶. قصیده تحفة الحرمین و مفاخر الثقلین؛ ۷. نفایس الفنون بخش علم فصاحت و بلاغت؛ ۸. نامه‌ای به یکی از فضلاء عربی؛ ۹. نامه‌ای به عربی به نظام الدوله پسر امین الدوله؛ ۱۰. نامه‌ای عربی به صدرالممالک میرزا جعفر؛ ۱۱. نامه‌ای به عربی به صدر شیرازی؛ ۱۲. نامه عربی؛ ۱۳. اشعار و پراکنده‌هایی از: صفی الدین حلی، ابن فارض، شرح قصیده ابن فراس، معری، عمارة بن عقیل (کتاب الحماسه)، طغرائی، عباس بن اخنف، امرءالقیس، ابواسحاق، ابوتمام، ابوفراس، خفاجی، ابی المسام، صماخ؛ ۱۴. منشأت عربی؛ ۱۵. در بیان معرفت و حقیقت؛ ۱۶. اشعار و پراکنده‌هایی از کشکول، مجمع البحرین، ابوالعلاء معری، حیل المنجمین؛ ۱۷. شانه بینی؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۱۸. شانه‌بینی؛ ۱۹. یادداشتی از ابراهیم بن علی بن یوسف شیرازی فیروزآبادی متولد در فیروزآباد ۳۹۳ و متوفی در بغداد ۴۷۶؛ ۲۰. اشعار و پراکنده‌هایی: نثری مسجع، غزلی از کاتب نسخه قاآنی اشعاری از ابراهیم بن مهدی، لغزی درباره قلم و یک رباعی از ابراهیم صولی بن عباس بن محمد بن صولی (منسوب به جدش صول و متوفی و در شعبان ۲۴۳) و نیز ابیاتی از ابو اسحاق ابراهیم بن علی بن تمیم معروف به جصری مصردانی (م-۴۱۳) و اشعاری از؛ ابن خفاجه اندلسی (ابواسحاق ابراهیم بن ابن الفتح بن خفاجه اندلسی) و حافظ ابو طاهر احمد بن محمد بن احمد بن محمد بن ابراهیم سلفه اصبهانی، ابن عبد ربه ابو عمر احمد بن محمد بن عبد ربه بن حبیب بن جدیر بن سالم قرطبی، ابوالعلا معری احمد بن سلیمان تنوخی و نیز از ابوعتاهیه، ابی فراس، ابو اسحاق صابی، یزید بن معاویه و فقراتی از الصواعق المحرقه ابن حجر؛ ۲۱. بخشی است از رساله‌ای که در آن از فراق، اشتیاق، وفا، وداع، شکر حق و شکر خلق، شکایت روزگار، شکایت از ملال و اختلال حال و شکایت از ابناء دهر و جز آنها تحت عنوان ابواب و فصول به تازی گفتگو می‌کند؛ ۲۲. مقالات ادبی مقاله ۲۳-۲۵ از کتاب مقالات است؛ ۲۳. اشعار و پراکنده‌هایی است به این ترتیب نامه عبدالرحمان بن محمد بن اشعث به حجاج هنگامی که عبدالرحمان بر او خروج کرده بود. اشعاری از کاتب نسخه قاآنی شیرازی که آنها را در ۱۲۵۲ یادداشت کرده؛ ۲۴. قافیه (رساله در)؛ قاآنی، حبیب الله بن محمد؛ ۲۵. شرح هدایه اثیریه بخشی از شرح هدایه صدرای شیرازی است؛ ۲۶- اشعار و پراکنده‌هایی: شرح بخشی از قصیده لامیه عربی ابیاتی از تهامی، علی بن جهم، ابوالعلاء معری، واژه‌هایی برای به کار بردن در قافیه‌ها، بیان بحرهای اصلی در علم عروض؛ یادداشتی از کشکول شیخ بهائی، اصول علم حساب به فارسی مختصری در بیان علوم غریبه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۱۵

آغاز: زهر سوئی ارغنون و چنگ و نی؛ **انجام:** چون بگذرد برفراز ارگ قبه مجنون نشان

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی و اصفهانی، جلد: پارچه‌ای قرمز، ۲۵۶ص، ۱۵ و ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۶۷۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قاآنی، حبیب الله بن محمد علی، ۱۲۲۳-۱۲۷۰ ؟ قمری
qā'ānī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad 'alī (1808 - 1854)
شامل رساله فی علم کتف الشاة، مکاتبات و منشآت، رساله در علم حساب، رساله در قافیه، اشعاری از شهاب الدین کوفی، در حاشیه به خط محمد صادق حسینی فراهانی (ادیب الممالک).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۴۱
کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

بهبهانی، محمود بن محمد علی، ۱۲۰۰ - ۱۲۷۱ قمری
behbahānī, mahmūd ebn-e mohammad 'alī (1786 - 1855)
روایات و منشآت و گفته‌های مختلف عرفانی و فلسفی است که مؤلف آنها را بدون ترتیب خاص گرد آورده و پس از هر گفته‌ای که به عربی نقل شده قصیده یا اشعاری به عربی و بیشتر به فارسی به مناسبت همان موضوع از خود مؤلف یا شاعران دیگر می‌آورد. نیمه اول این جنگ در موضوع دوستی و حب الهی بحث می‌کند. این مجموعه در ماه شوال ۱۲۴۷ پایان یافته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۳۹
آغاز: قال تعالی ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله و قال تعالی ان الله یحب الذین یجاهدون فی سبیله صفاً؛ **انجام:** اللهم املأ قلوبنا حباً لک و خشیة منک یا ذالجلال و الاکرام، هذا آخر ما أردنا ایراده
خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالکریم بن علی اکبر قاری، تا: سلخ شعبان ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کتاب در متن و حاشیه نوشته شده و گاهی در حاشیه افزودگی‌ها دارد به خطی جز خط اصل؛ جلد: تیماج مشکی،۶۳گ،مختلف السطر،اندازه:۱۵×۲۰/۵سم[ف:۶-۴۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ندیم باشی، ضیاء الدین خان، - ۱۲۷۱ قمری
nadīm bāšī, zīyā'-od-dīn xān
گردآورده ضیاءالدین ندیم باشی به فارسی و مطلب‌های پراکنده است و از آنها است: ۱. ترجمه پاره‌ای از شعرهای خیام و انوری و دیگران به فرانسه و گزیده‌ای از چند جریده و چند کتاب مانند جواهرالاسرار آذری و بستان السیاحة و ناسخ؛ ۲. شعرهای میرزا سید احمد لاهیجانی آقازاده بدر و از جنگ نفایس الخیال او؛ ۳. شعر خائف قمی (عبدالرزاق بن علی اصغر) و تمنا با عنوان «لمحرره تمنا»؛ ۴. یادی از شیخ فرخی حاجی میرزا آقاسی وزیر محمد شاه در حکمت الهی (از جنگ بدر لاهیجی)؛ ۵. نامه‌ای شیرین از حاجی محمد کاظم ملک التجار در پاسخ نصرة الدوله به تبریز؛ ۶. رباعیات خیام از روی نسخه چاپ نیکلا قونسول فرانسه در رشت - ترجمه رباعیات خیام به فرانسه و مثل‌های فرانسوی به فارسی؛ ۷. نصاب منظوم فرانسه؛ ۸. فرهنگ فرانسه به فارسی.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۶۵
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه بنفش مقوایی، ۱۰۵گ، مختلف السطر (۱۵×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱۲ - ۲۸۴۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۸۶
خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا ضیاء الدین خان ندیم باشی، بی‌تا؛ میرزا ضیاء الدین خان ندیم باشی معاصر محمد شاه و ناصر الدین شاه و در گذشته در تهران در ۱۲۷۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی،۱۶۸گ،۱۷سطر(۱۱×۱۴)،اندازه:۱۶×۲۱/۵سم[ف:۹- ۱۳۹۰]

● **جنگ** / گوناگون / عربی، فارسی

jong

اصفهانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ۱۲۰۵- ۱۲۷۳ قمری
esfahānī, mohammad kāzem ebn-e mohammad sādeq (1791 - 1857)
از محمد کاظم رحمت یزدی پسر حاج محمد صادق که در ۱۲۰۵ زاده شده است. سرگذشت او در این مجموعه (ص۳۴۱ و ۳۶۱ و ۳۶۳) هست و می‌گوید که سی استاد دیدم و ششصد کتاب خواندم و آنها را برمی‌شمرد و شاعر هم بوده است و او شاگرد مولانا محمد اسماعیل بن محمد سمیع اصفهانی بوده است (ص۳۸۹)؛ او تقویمی در ۱۲۲۴ استخراج کرده است. شامل مطالب پراکنده از اخبار و ادب و نظم و نثر عربی و فارسی. در این جنگ از استادش محمد اسمعیل اصفهانی و شعر او یادشده و از این شاعران: سید محمد زواره‌ای مشکین متخلص به سید، میرزا محمد علی آزاد کشمیری متخلص به آزاد، آریالا محمد طلعت، محمد صالح وامق، میرزا محمد کوزه‌کنانی منشی، سید نقی قزوینی مؤلف وظائف نفس المناظرة و آدابها در پنج بیت عربی، سید حسن کچکویی متخلص به نیاز، سید ابوالقاسم قاینی، میرزا هادی نایینی مؤلف لسان الذاکرین، میرزا قوام قزوینی، میرزا آقاسی.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۵۵/۱
آغاز: بسمله. حمدله. صلوه. و بعد فیقول ... محمد کاظم بن الحاج محمد صادق
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی کبود،

جلد: حنایی،۱ص (۳۶۸) [ف: ۱۰ – ۱۶۹۸]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۶۶/۶

انجام: یقول قوس قزح و قد نهی ان یقال قاموس

اشعار مختلف و فوائد در هیأت و نجوم و تاریخ تولد و درگذشت برخی از بزرگان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نیمی از اوراق نانویس می‌باشد و اشعار در درود بر چهارده معصوم و فایده اول: امهات النبی، فایده چهارم: جمیع الآیات فی الزکاة ورد بلفظ الاتیان؛ کاغذ: نخودی و فستقی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۵ – ۴۵۳]

● **جنگ** / ادبیات / عربی و فارسی

jong

نقوی لکهنوی، حسین بن دلدار علی، ۱۲۱۱–۱۲۷۳ قمری

naqavī lakhanū'ī, hoseyn ebn-e deldār 'alī (1797 - 1857)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۸۰

آغاز: بسم الله. از واضع الاصل نسخ تعلیق؛ **انجام:** محشی جهت شارح رحمة الله علی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف تیماج [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

Jong

وفا شیرازی، حسنعلی بن علی، ۱۲۲۴ – ۱۲۷۶ قمری

vafā šīrāzī , hasan-'alī ben 'alī (1809 - 1860)

متفرقاتی است در حدیث و تفسیر و کلام و فلسفه و شعر عربی و فارسی و موضوعات ادبی و علوم غریبه و جز اینها. در متن این مجموعه اشعار بسیاری از دیوان متنبی انتخاب شده و همچنین قصائد سبع علویات و قصائد سبع معلقات و مقامات حریری و اطباق الذهب و اطواق الذهب آورده شده و مابین سطرها و در حاشیه شرح فاضلانه‌ای شده است، و روی هم مجموعه ادبی و علمی ممتازی است. مؤلف از دانشمندان شیراز و ظاهراً از مدرسین بزرگ آنجا بوده، مقامات حریری را در پنجاه روز به شاگردان درس داده و آن را تصحیح و شرح کرده است و دارای شعر فارسی و عربی است که مقداری از آنها در همین مجموعه آورده و چنین می‌نماید که در علوم مختلفه دارای قدرت فراوانی بوده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۵۲

آغاز: من بقیة رسالة الشکوی – اهلا و سهلا بک من زائر ×× کنت الی وجهک مشتاقاً. تبت یدا نخاس جاء بأخبث الناس؛ **انجام:** سمتاز بکسر اول بوزن گل کار نام بنائی بوده رومی که سدیر و خورنق را او ساخته بود

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۶ رجب ۱۲۹۱ق؛ مقامات حریری به خط فتحعلی بن حسین الاغ اولی شیرازی؛ مهر: «ابوالقاسم اشرف الانبیاء» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۷ – ۴۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی–عربی

jong

یغما جندقی، ابوالحسن بن ابراهیم قلی، ۱۱۹۶ – ۱۲۷۶ قمری

yaqmā jandaqī, ab-ol-hasan ebn-e ebrāhīm qolī (1782 - 1860)

گویا گردآورده یغمای شاعر که در ص ۵ و ۶ نامه‌های او است به فرزندان با عبارت «حرره یغما» و تاریخ ۱۲۹۱ و ۱۳۰۱ در آن دیده می‌شود. چنین است فهرست آن: ۱. یادداشتی از روی خط سرکار آقای معین لشکر درباره طرز عکس انداختن پاپارینان در روز سه‌شنبه ۴ ربیع الاول ۱۲۹۹ در خانه خود و چگونگی ترکیب داروهای عکاسی نزد او؛ ۲. فرمان ولایت عهد نواب والاامیر محمد قاسمخان امیر نظام مورخ ربیع الاول ۱۲۷۴؛ ۳. نامه‌های یغمای جندقی بنواب و بفرزند خود با عبارت: «حرره یغما»؛ ۴. نامه حاجی محمد علی رئیس تاجر کرمانی؛ ۵. آداب خواندن حرز سید داماد و داروی آبستنی حاجی ترک؛ ۶. نامه شیخ بهایی؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۷. نامه‌ای درباره درخواست ورود دو جوان نورسیده به خدمت نظام؛ ۸. نامه فارسی و شعر عربی؛ ۹. رسالة فی علم الجفر؛ شیخ بهایی؛ ۱۰. قصیده آقا میرزا لطفعلی متخلص به فانی مورخ ۱۲۸۸ و قصیده عربی سروده برای رضاقلی خان؛ ۱۱. نامه فارسی در لغز ساعت با شرح لغت‌های آن؛ ۱۲. رباعیات لطفعلی فانی لطفی بطرز باباطاهر مورخ ۱۲۸۹؛ ۱۳. لامیة العجم؛ طغرائی، حسین بن علی؛ ۱۴. شعرهای ابونواس، ابن سینا، صاحب عباد، امرء القیس، سید رضی؛ ۱۵. قصیده‌های فرزدق و حمیری و دیگری؛ ۱۶. نامه فارسی مورخ ۱۹ شعبان ۱۳۰۱ و خطبه نکاح به فارسی؛ ۱۷. دو نامه فارسی و خطبه نکاح عربی؛ ۱۸. منشآت قائم مقام؛ قائم مقام، ابوالقاسم بن عیسی؛ ۱۹. نامه حاجی محمد ابراهیم کلباسی به حاجی میرزا آقاسی؛ ۲۰. منشآت میرزا محمد حسین کرمانی و میرزا جعفر ریاض همدانی منشی سفارت انگلیس و حکیم قاآنی باردشیر میرزا و میرزا نصرالله فراهانی و میرزا رحیم اصفهانی منشی آذربایجان و میرزا محمد طاهر بهشتی و میرزا نفتی آقا بقایم مقام و فاضل خان گروسی و میرزا عبدالوهاب معتمدالدوله نشاط و امین الملک؛ ۲۱. رساله شکوائیه قایم مقام؛ ابوالقاسم بن عیسی؛ ۲۲. سواد قباله نکاح به فارسی از لطفعلی محمد کاظم تبریزی (مورخ ۱۳۰۱)؛ ۲۳. شعرهای: قاآنی، سلمان ساوجی و مشتاق و طوفان و عاشق و کمال اسماعیل و ظهیر فاریابی، مداح

کمره‌ای، معزی، عرفی، نشاط، سالك رشتی، هاتف، شاه نعمة الله در ترجیع بند، هما، مغربی در ترجیع بند، هما، قضایی یزدی، سرباز، نیاز، فروغی، سروش، لطفعلی تبریزی دانش، فانی به خط خود او، وحشی، بابا طاهر، میرزا محمد علی جندقی، یغمای جندقی، رسوا، انوری، فردوسی، نشاطی مازندرانی، مهستی، پسر یغما؛ ۲۴. جغرافیای عالم و نفوس کره ارض به فارسی؛ ۲۵. تاریخ سلاطین عثمانی، از آغاز تا زمان تحریر جنگ؛ ۲۶. فرمان مجتهد الشعرایی آقا سید حسین مجمر سپاهانی از معتمد الدوله و فرمان ناصرالدین میرزا به حکومت آذربایجان و فرمان وزارت آذربایجان میرزا فضل الله نصیرالملك و فرمان استیفای کاشان برای میرزا آقاخان کاشی و فرمان سرداری آذربایجان برای کفایت علی خان ماکویی و فرمان فرستادن شمشیر برای علی خان سردار ماکو و فرمان امام ویردی میرزا بایالت قاجار استراباد و فرمان مستمری پسر ملاعبدالعزیز بالیوز بغداد و فرمان سرهنگی توپخانه آذربایجان برای الله ویردی خان و فرمان حکومت گیلدان برای میرزا عبدالباقی منجم باشی و فرمان حکومت فومن برای میرزا احمد بیك ملك التجار گیلانی؛ ۲۷. رساله در شعر گویا از حیدر؛ ۲۸. معمیات؛ ۲۹. ترجمه قصیده عینیه حمیری.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۶۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سده ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۰گ، ۲۰سطر(۱۱×۱۶)،اندازه:۱۸×۲۲سم[ف:۱۲-۲۹۶۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

جناب زاده، محمد، ۱۲۷۶ شمسی

jenāb zāde, mohammad (1897 -)

مجموعه‌ای است در مسائل عرفانی و فلسفی و اخلاقی، همراه با اشعار بسیاری از مولوی و سعدی و حافظ و مطالبی از کسروی و دیگران به صورت پراکنده، فهرست مطالب در آغاز کتاب آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۹۹

آغاز: اطوار خلقت، مراتب موجودات، موجودات بر دو قسم است ذیروح غیر ذیروح؛ **انجام:** که واقعیت و حقیقتی جز مبدأ کل نیست

خط: شکسته نستعلیق تحریری و نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: دفتری خط دار، جلد: کاغذی با مقوا، ۱۲۰گ، ۱۶ سطر (۱۴×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲۸ - ۴۵۳]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

وفا، جعفرقلی بن ابراهیم

vafā, ja'far-qolī ebn-e ebrāhīm

گردآورده جعفر قلی وفا پسر ابراهیم خطری چاکر علامه نوری میرزا محمد تقی و شیفته مهرویی بینش نام که شعرهایی درباره عشق خویش دارد (ص۱۱۶-۱۳۶) بدین‌گونه: ۱. بحر طویل جوهری در هفت بند (مورخ ۱۲۷۵)؛ ۲. شعرهای جامی (مورخ ۷ جمادی الثانی ۱۲۷۶۹)؛ ۳. مخمس موجی؛ ۴. مرثیه عاصی؛ ۵. نسخه‌ای شیوا در پیدایش در عشق و درمان آن و حجت نامه‌ای درباره همین عشق؛ ۶. شعرهای مشتاق؛ ۷. رساله خواجه عبدالله انصاری؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۸ شیر و شکر؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۹. شعرهای جعفر قلی وفا که همراه مجتهد الزمان (گویا همان میرزای نوری) در زیارت عبدالعظیم سروده است؛ ۱۰. شعرهای بینش در پاسخ او؛ ۱۱. شکوه وفا از معشوق خویش؛ ۱۲. شعرهای سعید در تاریخ مرگ همین جعفر قلی و سرگذشت این عاشق و معشوق؛ ۱۳. شعر بیمار و طبیب قاضی شریف مورخ ۱۲۷۶؛ ۱۴. شعرهای بیانی، سعد، حیرانی، قاسم، امین، محبی، الفتی، صاعدی، ریاضی ملا محمد قزوینی؛ ۱۵. چاه وصال (مورخ ۲۲ ر جب ۱۲۷۶)؛ ۱۶. پیر و جوان (مورخ ۳۶ رجب ۱۲۷۶)؛ ۱۷. شعرهای چند شاعر مانند بایزید بسطامی و ابوسعید کرمانی و بابا افضل کاشی و صباحی و نیازی و مهستی و فدای گیلانی و دیگران؛ ۱۸-هراس و مماس عرفی؛ ۱۹. شعر انوری؛ ۲۰. شعر میرزا ابوالقاسم کامل (مورخ ۱۳۵۲ به خط دیگر).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۳۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ مهر: جعفر قلی مورخ ۱۲۳۸؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: پارچه عطف تیماج مشکی، ۱۴۲گ، ۱۳ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۹×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۲۹۰]

● **جنگ** / شعر / فارسی

Jong

فراهانی، محمد تقی

Farāhānī, mohammad taqī

گردآورده محمد تقی فراهانی که در چهارشنبه محرم ۱۲۷۷ آن را به پایان رسانده است و شعرهای فارسی مجرم، غوغا، حافظ، سعدی، ناصر خسرو، صفا، رفیق سپاهانی، وحشی یزدی، نورعلیشاه، میرزا حسین آشوب، قاآنی، ملا پشم الدین، ممتاز (بحر طویل)، هما، عطارد ، مهدی بیك شقاقی و بابا طاهر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷۷

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی فراهانی، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۵گ، سطور چلیپا (۶×۱۶)، اندازه: ۷×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۳۴۲]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

نیریزی، میرزا اسحق

neyrīzī, mīrzā eshāq

این نسخه را میرزا اسحق نیریزی ملقب به شمس المعالی برای اسدالله میرزا نایب الحکومه فارس گرد آورده و پشت برگ اول به خط شکسته خوش نوشته است و پس از آن به دست علی محمد شریف الدوله و بعد به مالك الشعرا بهار هدیه شده است و در حاشیه صفحه‌ها یادداشت‌های بهار دیده می‌شود این جنگ منتخبی است از اشعار شعرای متقدم بدین‌قرار: فرخی سیستانی، عنصری، سوزنی، ازرقی، امیر معزی، منوچهری، قطران، ظهیر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۳۷

آغاز: ای صورت بهشتی در سدره بهایی ×× هرگز مباد روزی از تو مرا جدائی؛ **انجام:** ز خاك مجلس او بوی خلد میآید ×× چنانکه نکهت عنبر ز کلبه عطار

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد کاظم متخلص به ناظم، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی افشان، جلد: تیماج قرمز، ۱۷۲ص، ۱۸ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸ - ۴۶]

● **جنگ** / ادبیات / عربی

jong

محجوب، عبدالله بن بیکائی

mahjūb, ‘abd-ol-lāh ebn-e bīkā’ī

جنگی است تذکره‌مانند، که کاتب در آن احوال و اشعار چند شاعر معروف عرب را گرد آورده بدین ترتیب: متنبی، ابوتمام، دعبل، طغرائی، ابونواس، بحتری، ذوالرمة، جریر، ابوالعلای معری و فرزدق. در کنار اینها ابیات و اشعار پراکنده و قطعاتی به نثر از ادبا و شعرای مختلف نیز آمده، که اسامی آنها چنین است: امیرالمؤمنین، حسان بن ثابت، ابن معتز، ابن رومی، ابالعتاهیه، ابوفراس حمدانی، میمون بنت نحبل، عدی بن زید، سید رضی، تلعفری، سید علی خان، مهذب الدین، ابن هانی، ابن فارض، عتبة بن بحیر حارثی، شریف مرتضی، شریف ابوابراهیم علوی، ابن خیاط ف ابواسحاق صابی، ابن ابی نمط، ابوالقاسم عبدالصمد طبری.

تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۷۳

آغاز: قال امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام:الناس من جهة التمثال فانثنت اکفاء ××ابوهم آدم و امهم حواء؛ **انجام:** و قد شربت ماء الغمامة فانثنت کما ینثنی الشارب المتمایل

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳ صفر ۱۲۷۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ، ۱۵سطر [ف: ۸۳]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

صابر شیرازی، مهدی بن محمد، - ۱۲۸۰ ؟ قمری

sāber-e šīrāzī, mahdī ebn-e mohammad (- 1864)

مؤلف که خود شاعر بوده و به «صابر» تخلص می‌نموده، در سن کهولت (۷۲ سالگی) اشعاری از رباعیات عمر خیام و گلستان و بوستان و مقطعات سعدی انتخاب و تحریر کرده و در خاتمه در ۸ برگ، چند غزل از خود نیز درج نموده است.

[دنا ۷۵۱/۳؛ الذریعه ۵۷۳/۹، ش ۳۱۶۴؛ نسخه‌های منزوی ۲۳۹۸/۳؛ فارسنامه ناصری، ص ۱۴۹]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۹۶

آغاز: آمد سحری ندا ز میخانه ما ×× کای رند خراباتی دیوانه ما / برخیز که پر کنیم پیمانه ز می ×× زان پیش که پر کنند پیمانه ما؛ **انجام:** (صابر) رسد چو وقت صبوحی دگر مخسب ×× رفع خمار را دو سه پیمانه می‌بیار

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۲۹ ربیع الثانی ۱۲۸۹ق، جا: شیراز؛ مهر: شعاع الملك شیرازی (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۴۶۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

حسینی یزدی، علی

hoseynī yazdī, ‘alī

مشتمل است بر مطالب دینی، طب، دعا، اخبار.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۹۹/۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شوال ۱۲۸۶ق؛ اهدایی: غلامرضا خان زهتاب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۵۸گ (۴۰-۱۹۷)، اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۵۰۰]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

گلپایگانی، محمد تقی، - ۱۲۹۲ قمری

golpāygānī, mohammad taqī (- 1875)

جنگ مفصلی است شامل فوائد و مطالب گوناگون و منتخب بعضی از رسائل و تعدادی رساله مستقل که جداگانه معرفی می‌شوند در علم اخلاق، فلسفه، کلام، علوم غریبه موضوعات دیگر. در الذریعة (۱۰۶/۲۰) جنگی از مؤلف با عنوان «مجموعة المنتخبات» معرفی شده است. مؤلف در اثناء این جنگ از استاد خود «میرزا محمد ابراهیم» یاد می‌کند. ترتیب مطالب این جنگ چنین است: ۱. فوائد حدیثی؛ ۲. اوصاف الاشراف؛ خواجه نصیرالدین طوسی؛ ۳. الرسالة اللدنیة، ابوحامد غزالی؛ ۴. دو فائده

عرفانی؛ ۵. حلیة الابدال مایظهر عنها من المعارف والاحوال، محیی الدین بن عربی؛ ۶. منتخباتی از اربعین قاضی سعید قمی؛ ۷. فصولی «در شرف علم حروف به نقل از رساله علم حروف علی بن حسین واعظ کاشفی، در اثبات خواص و آثار اسماء حسنی، درباب حقیقت دنیا، در بیان حقیقت ریا و انواع آن و علاج آن» و مطالبی در حاشیه به نقل از شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید و محجة البیضاء فیض کاشانی؛ ۸. مطالبی در حضور قلب در نماز و بیان معانی باطنی افعال نماز به نقل از «التنبیهات العلیة علی وظائف الصلاة القلبیة» شهید ثانی؛ ۹. تبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی، صدرالدین قونوی؛ ۱۰. فصول مختلفی در حکمت به نقل از اقوال اصحاب؛ ۱۱. مطالب مختلف عرفانی و علوم غریبه با عناوین «قال سلمه الله- اقول» که حاشیه جامع جنگ بر مطالب یکی از مؤلفین شیخیه است؛ ۱۲. رساله درعلم حرف(؟)؛ ۱۳. منتخب «شرح الشجرة النعمانیة» ابن عربی؛ ۱۴. فصول مختلف در معانی اسماء حروف، رتبه حروف، معنی خود حروف و ... که از کتب مختلف انتخاب شده؛ ۱۵. النیروزیة، ابن سینا؛ ۱۶. روایتی از کافی با نقل مطالبی از استاد جامع جنگ (میزا محمد ابراهیم) در مورد روایت و مطالبی در مورد اعداد؛ ۱۷. رساله مختصری در علم اعداد، آغاز: «بسمله بعد الحمدلله و الصلوة علی نبیه و آله علیهم السلام اعلم ان وضع الاعداد علم شریف یحصل منه»؛ ۱۸. مطالب منقول از رساله زایرجه ابن عربی؛ ۱۹. مطالبی در اعداد متحابه و طلسمات و ادعیه و غیره؛ ۲۰. مطالب منقول از کتاب الجزوات میرداماد در علم حروف؛ ۲۱. فائده‌ای منقول از محمد بن منصور بن صدر حسنی حسینی در اعداد اسماء و القاب و کنیه‌های ائمه معصومین علیهم السلام؛ ۲۲. فصلی در علم مساحت؛ ۲۳. فوائد و منتخباتی از رسائل در علم اعداد و بعضی رموز حرفیه و مراد از حروف مقطعه قرآن و عناصر اربعه و مسئله‌ای در توحید و ادله و مراتب و ارکان آن؛ ۲۴. فوائدی به نقل از ابن سینا، محقق طوسی، ابقراط، فیثاغورس، سقراط و افلاطون؛ ۲۵. قصه حی بن یقظان، ابن سینا؛ ۲۶. منتخباتی از اخوان الصفا شامل: -مختصر کتاب دقائق المعانی فی حقایق العالم الانسانی از باب خامس به بعد، -بخشی از رساله محمد بن حسن بن علی بن معتق درجواب قاضی اجل ابی بکر بن زین الدین، - کتاب محمد بن حسن به قاضی ابوبکر بن زین الدین شافعی؛ ۲۷. فوائد و اشعاری به نقل از ذوالنون مصری، ابن عربی و مولانا عیانی؛ ۲۸. منتخب رساله جفریه حسین رساقی هناری که به املاء شیخ خود علامه احمد بن تاج الدین جیلی ساخته است؛ ۲۹ و ۳۰. فصول مختلفی در سحر، عشق، طب، احکام نجوم، طالع، رقی و عزائم و ...؛ ۳۱. ترتیب رساله نجوم علی بن ابی الرجال؛ ۳۲. فصولی در اکر و بیان اغراض مقالات تحریر اقلیدس؛ ۳۳. مطالبی در خواص اعداد و ...؛ ۳۴. ارثماطیقی؛ ۳۵. جداول وفقی؛ ۳۶. «جدول ابومعشر بلخی برای مأمون در ایام سعد و وسط و نحس» و دو قاعده «باب فی معرفة الاس» و «قاعدة الجبر و الکسر» مربوط به جداول و فقهی؛ ۳۷. رساله در علم حساب، قوشچی؛ ۳۸. قاعده استخراج کعب (ضلع اول مکعب)؛ ۳۹. مطالب منقول از رساله ارسطو به اسکندر به نام «سر الاسرار» در اسرار نجوم و طلسمات؛ ۴۰. فصل در اختلاف مردمان در اجسام و رنگ‌ها و خوی‌ها و طبیعت‌ها و سیرت‌ها و فصولی دیگر در احکام نجوم و طلسمات؛ ۴۱. بابی در کلیات علم جفر منقول از سید عبدالله از «الانوار الجلیة»؛ ۴۲- رساله در علم نسبت؛ ۴۳. جداول، و فائده‌ای از امیرالمؤمنین علی علیه السلام در برآوردن حاجت؛ ۴۴. رساله در جفر؛ ۴۵. الکواکب الدریة فی الاصول الجفریة، واعظ موصلی حنفی؛ ۴۶. جدول و چند فائده لغوی.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۷۵-۳۰/۱۵۵

آغاز: فی حدیث عمر کتب الیه صحیفة فیها فما قد من وجدن معقلات؛ **انجام:** لاجرم در ذکرآن شروع نمی‌رود و در طریق کلامی و کتابی توجه به صورت تلاوت و کتابت می‌نماید

خط: نستعلیق، کا: جامع جنگ، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۰۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حسینی قائنی، ابوطالب بن ابی تراب، ۱۲۳۰؟ - ۱۲۹۳ ؟ قمری

hoseynī qā’enī, abū-tāleb ebn-e abī-torāb (1815 - 1876)

جنگی شامل مطالب حدیثی و اشعار و قصاید شاعرانی چون: محمد حسین مستوفی ترشیزی متخلص به عاشق، محمدحسین، هاتف، قضایی یزدی، محتشم کاشانی، سید ابوطالب و در پایان نسب ناصرالدین شاه و نسب نادر میرزا، برخی اشعار به‌خط خود شاعران می‌باشد. از ابوطالب بن ابی تراب حسینی قائنی کتاب‌های عمدة المقال، صفوة المقال، ینابیع الولایة و غیر آن در کتابخانه آیة‌الله مرعشی قم موجوداست.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴-۱/۸۴

آغاز: بسمله حمدله و صلاة. و بعد چونکه در خلل ایام و فرج اعوام چیزهایی روی می‌داد که اقتضاء ثبت در آنها بود و جنگی که قبل بر این از برای این مهم ساخته شده بود مشحون؛ **انجام:** و باجل خود بظاهر مرد و راهی که آقا محمدخان امر نمود که بروند و ببرند او را بآنجا که مازندران باشد

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد خلیل، محمد حسین، محمدعلی ذاکر، تا: ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۹۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

ابوطالب

abū-tāleb

مطالب متفرقه عرفانی و فلسفی به نثر و شعر فارسی و عربی بدون ترتیب مخصوص گرد آورده شده و ضمناً دارای این رساله نیز می‌باشد: شرح حدیث از ملا عبد الرزاق کاشی، رساله عرفانیه، القضاء و القدر ملا عبد الرزاق کاشی. این مجموعه بین سال‌های ۱۲۸۴-۱۲۹۶ نگاشته شده و مؤلف به جلد هشتم کتاب دیگرش «الجوهر الفرید» حوالت می‌دهد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۷۱

آغاز: فعلی الخلافة سابقوک و ما×× سبقوک فی احد و لا بدر؛ **انجام:** کم ذاب فؤادی بهواهم کمدا ×× ما أنسبهم الی الجفا حاشاهم

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۴-۱۲۹۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۱۴۶]

● **جنگ** / تاریخ / عربی

jong

سپهر، محمد تقی بن محمد علی، ۱۲۱۶ - ۱۲۹۷ قمری

sepehr, mohammad taqī ebn-e mohammad ʻalī (1802 - 1880)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۲۶

آغاز: انعمت علیهم فهدیتهم بالاسلام و بولایت علی بن ابیطالب؛ **انجام:** و رجلا باع حرا

خط: نسخ، کا: علی بن محمد مدنی، تا: شعبان ۱۳۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قرمز، ۴۴۱گ، مختلف السطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵ - ۱۶۵۰]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

بهاری، فتح الله

bahārī, fath-ol-lāh

بیاض نظم و نثری است از شعرای معروف و غیرمعروف از جمله سعدی، قاآنی، عاشق، جامی، انوری، حافظ صائب، هاتف هلالی ... در این بیاض انواع غزل و تک بیت و رباعی و مسمط و معما و منشآت و تفنن‌های ادبی دیگر دیده می‌شود اما خط خوشی ندارد و چندان خوانا نیست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۸۳

آغاز: در مدح حضرت امام حسن علیه السلام: نه هر کس شد مسلمان می توان گفتش که سلمان شد ×× که اول بایدش سلمان شد و آنگه مسلمان شد؛ **انجام:** چه نظمم محتشم خوانی بگو ای بلبل محزون ×× کجا رفتی چه افتادت نه گلزار تو من بودم؟

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۰-۱۲۹۸ق؛ مهر: «پیرو دین محمد، ابراهیم»؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۳۸۸گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۱۵]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

الفت اصفهانی، محمد کاظم بن زین العابدین، ۱۲۵۳ - ۱۲۹۹ ؟ قمری

olfat-e esfahānī, mohammad kāzem ebn-e zayn-ol-ʻābedīn (1838 - 1882)

عنوان‌ها و شعرها در این جنگ: شکایت، جنگ، ابر و بهار، قلم، مسمط، بنای مدرسه از صبا، صفت عمارت سلطانی از فروغ، بیتهایی که هر مصرع آن تاریخ است از قطره، صفت کاخ شاهانه و تاریخ آن از محمود خان ملک الشعرا و از نشاط معتمدالدوله اصفهانی، تاریخ مدرسه حاجی محمد حسین خان مروزی از صبا، تاریخ مرگ و تولد از مؤلف، تاریخ مرگ آشفته در ۱۲۹۰ از همو، صفت شمع، به نام آتش و قلم، بنام سماور از مسکین.
فهرست نام شاعران این جنگ: الفت اصفهانی، جمال الدین عبدالرزاق، عرفی شیرازی، مسعود سعد سلمان، انوری، خاقانی، کمال اسماعیل، هاتف اصفهانی، ظهیر فاریابی، ناصر خسرو، قائم مقام فراهانی ثنائی، حاوی حسین قلی خان والی کردستان، خان هدایت، منوچهری، امیر معزی، فرهنگ شیرازی، قاآنی، لامعی، سروش، مجمر، مفلق تهرانی، فتحعلیخان صبا، آقا سید محمد سحاب، فروغ اصفهانی، قطره، سپهر کاشانی، بدرالدین چاچی، مسکین اصفهانی، سعدی، محمود خان ملک الشعراء.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۸۳

آغاز: در شکایت از جهان و جهانیان و صفت حبس و زندان. لمؤلفه الفت اصفهانی: دریغ و درد که در زیر آسمان کبود×× بسی بگشتم و ز اهل وفا نشانه نبود؛ **انجام:** مسکنش دست خسرو است آری ×× بحر زیبد قرارگاه نهنگ

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۲گ، ۱۳ سطر (۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۰۲۸]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

ادیب کاشانی، احمد بن ابوالحسن، ق۱۳ قمری

adīb kāšānī, ahmad ebn-e ab-ol-hasan (- 19c)

جنگ شعری است در مدح و منقبت ائمه (ع) مخصوصاً

حضرت علی (ع) و در معراج و غدیر و اصول دین از شاعرانی چون شمس تبریزی، سنایی، حکیم قاآنی، جامی، یغما، میرزا طوفان، حافظ، اسیری، کشوری، صباحی، سرباز، میرزا محمد العلیخان، هما شیرازی، ناصر خسرو علوی، شمس الشعرا، مدهوش، عرفی، هایب، خاکی، کربلایی صادق، خاور، میرزا افسر قزوینی، عبدالوهاب معتمد الدوله (ترکیب‌بند)، فردوسی، محمودخان، ملا محمد حسن کاشانی (ترکیب‌بند)، علی نائینی متخلص به مشتاقی، میرزا علی تقی آبادی، وامق، ابن حسام، وصال شیرازی، ملک الشعرا، محمد تقی خان متخلص به تشنه، شاه نعمة الله ولی، خواجه سراری، علی شاه، میرزا محسن طبیب موسوی، نیشابوری و عطار که طبق یادداشتی که شفیع کاشانی در سال ۱۳۱۰ق نوشته شخصی به نام میرزا ابوالحسن ابن میرزا احمد ادیب کاشانی آن را گردآوری و نوشته است و چون تمام اشعار در مدح و منقبت ائمه (ع) می‌باشد آن را جنگ مناقب نامیده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۹۸

آغاز: بسمله. من بنده لا اله الا اللهم بردین محمد رسول اللهم؛ **انجام:** کل هم و غم سینجلی بولایتک یا علی یا علی یا علی. تمام شد کتاب جنگ مناقب ... سنه ۱۲۹۸

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۸ق؛ مهر: «شفیع کاشانی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، روکش کاغذ بنفش و قرمز، ۱۷۴گ، ۱۵ سطر (۱۴×۷/۷)، اندازه: ۱۰/۸×۱۸سم [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

خدابخش، اردشیر

xodābaxš, ardešīr

فراهم‌آورنده این جنگ که به‌ظاهر مردی متعصب می‌نماید ابتدا در جنگ خود مطالب متنوعی با انشاء و املاء سخیف درباره مذاهب گوناگون می‌آورد و نیز اثبات نبوت می‌کند و از انجیل و تورات و صحف و کتب زردشتی دلائلی نقل می‌نماید (منتها با اغلاط املائی بین) بعد به عقیده عارفان می‌رسد و در این مقوله نیز آرائی از آنها در باب عشق و عقل ذکر می‌کند و مستنداتی بر امتیاز عشق بر عقل از قول صوفیان بزرگ به دست می‌دهد و سپس بحث دیگری می‌آغازد مبنی بر چهار اشکال بر مسلمانان: ۱. درج آیات قرانی در کفن؛ ۲. دور نکردن زن حائض؛ ۳. مذمت صیغه و متعه؛ ۴. غسل مردمان متعدد در حمام. او برای اثبات قول خود مطالب و داستان‌های بسیار ذکر می‌کند. بین مطالب این جنگ چند نسخه دارویی به اضافه اسامی پیغمبران آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰

آغاز: یا بزرگی الله بامید تو. این چند کلمه صفت میشود در زهر کتابی هر گوشه؛**انجام:** بعد از فلک نهم عرش است و لوح و قلم همه سر ها هو می‌داند بالاطر (= بالاتر) سرایست که خودش می‌داند

خط: نستعلیق بد، کا: شاید فراهم آورنده (خدا بخش اردشیر)، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۱۱۶گ، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳ - ۳۴۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

امین دیوان لاهیجانی، محمد علی، ق۱۳ قمری

amīn dīvān-e lāhījānī, mohammad ʻalī (- 19c)

دفتر یادداشت امین الدیوان است که در آن فواید پراکنده به نظم و نثر فارسی و عربی نوشته است تاریخ برخی از آنها سال‌های ۱۳۱۲، ۱۳۰۷، ۱۳۰۳، ۱۳۰۱ درج شده است و در جایی تصریح کرده که در دارالمرز رشت بوده است. از جمله فواید مندرج در جنگ: نقلی از حدیقة الشیعه، از فضایل امیرالمومنین (ع) به نقل از تفسیر صافی، صلوات حاجات، نقلی از جنة الامان الواقیة، حکایات غریبه، مراسله میرزا علیرضا ولد حاجی محمد حسن کسکری به عمدة الحاج و التجار حاجی میرزا حسن تاجر رشتی در ۱۳۰۲ق نقلی از فتوحات محیی الدین ابن عربی، کیفیت حدیث نماز قدم‌گاه مسجد قم (مسجد جمکران) نقلی از حواشی کتاب محجوب القلوب قطب الدین لاهیجی، رباعیات از مختارنامه عطار، اصطلاحات صوفیه، نامه امام حسن عسکری به علی بن حسین بن بابویه قمی، رساله در علم قافیه از امین الدیوان (جامع جنگ)، نقلی از کتاب مفتاح الجفر الجامع و مصباح النور اللامع تألیف عبدالرحمن بسطامی، اشعاری از کمال الدین اسماعیل و ناصر خسرو، رساله در بیان حقیقت جواهر و خواص آن، اشعار عربی به نقل از تاریخ یمینی، مختصری از حالات محمد علی حزین به نقل از دیوان او که در هند چاپ شده، نقلی از شواهد مطول و در پایان داستان کشته شدن ناصر الدین شاه قاجار. در دو برگ پایانی نسخه (گ۷۹-۸۰) یادداشتی است از فرزند معتضدالدوله به تاریخ ۲۷ ذیحجه ۱۳۶۰ که از بدی زمانه و حمله روسیه و انگلیس به شمال و جنوب ایران شکایت کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۰۸

آغاز: هو الله تعالی از مرحمیات حاجی میرزا آقاسی طاب ثراه روایت شده است به نیت شفاهی مریض؛ **انجام:** ایران عزا ماتم گرفته اند غصه دارند، در گیلان نوشته شد

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴، جا: رشت؛ مجدول، سطور مورب؛ تملک: معتضدالدوله به تاریخ ۱۳۵۰ق؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرائی؛ جلد: میشن مشکی، ۸۹گ،

مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۰ - ۱۲]

● **جنگ** / متفرقه / عربی و فارسی

jong

ایروانی، حسنعلی بن عبدالغفار، ق۱۳ قمری

īravānī, hoseyn ʻalī ebn-e ʻabd-ol-qaffār (- 19c)

شامل احادیث و روایات و آیات مختلفی را در ذیل عناوینی خاص آورده و بعضاً معنا و مقصود آنها را بیان می‌کند و بیشتر نظر وی جمع‌آوری اطلاعات در برخی موضوعات است، برخی از عناوین کتاب چنین است: فی ذم الدنیا، فی زهد الدنیا، در ذم طول الامل، فی الموت، فی النساء، العزلة، الشکر، التواضع، التقوی، التکبر و التواضع، رساله آداب نماز شب از علی اکبر ایجی اصفهانی، الخائفین، فضل العلم و العلماء، برالوالدین، حساب یوم القیامة، صلوات و استغفار، الذکر، ذم الطمع و الحرص، منتخب کتاب بحرالعلوم حسن بن عبدالرسول زنوزی، صبر، نصیحت نامه امام غزالی، الاخلاص.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۹۹۵

آغاز: فی سورة القصص و ما اوتیتم من شیء فمتاع الحیاه الدنیا ... حیف باشد لعل و زر دادن ز چنگ ×× پس گرفتن در مقابل خاک و سنگ؛ **انجام:** و اجتمعوا علی قتال العدو و جداله فاستحسنوا قوله و استصوبوا رأیه فهذه صفة العقلاء

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۸۶برگ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۸]

● **جنگ** / دعا / فارسی

jong

باصری، ملک محمد بن نقد علی، ق۱۳ قمری

bāserī, malek mohammad ebn-e naqd ʻalī (- 19c)

در خواص سوره‌های چهار قل، شرح نماز عید، نظمی از مؤلف در شرح صلوات به سال ۱۲۶۵، شرح دوازده امام خواجه، دعاء اعتصام، شرح طلسم پنج تن آل عبا(ع) شرح مهر نبوت.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۶/۱

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۲۹گ (۴پ-۳۲ر)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲ - ۴۲۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

بجستانی خراسانی، حسین بن محمد، ق۱۳ قمری

bajestānī xorāsānī, hoseyn ebn-e mohammad (- 19c)

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۲۸۵ق

گردآورده محمد حسین بن محمد بجستانی. چنین است فهرست بندهای آن: عقدنامه، غزل و چند نامه دوستانه، رقعه به فضلا، نامه به حکام، فرمان نادرشاه به افغانهای هرات، حکایت به نظم، قصیده امرء القیس، عرایض به پادشاهان، محبت‌نامجات عشق، رقعه محبان، فرامین پادشاهان، مراسلات دوستان، جواب رقعه حاجی حیدر قلی خان از قایم مقام، مراسله محبت آمیز، حکایت ایاز و محمود به نظم فارسی، آمدن شیرین به بالین فرهاد به نظم فارسی، محبت‌نامچه شکایت‌آمیز، نامه محبت‌آمیز به اهل حشم و دانشمند، به دوستان، چندین رقعه، شعرهای عربی و فارسی از توبة بن حمیر و ملامحمد علی تبریزی و ابن ابی الحدید و شیخ نجفی و یزید و معاویه و عمر بن العاص و حسان و شافعی و علی (ع) و مجنون و محتشم و میرزا یغما و اصمعی، نیز پراکنده‌های دیگر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۹۰

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج تریاکی، ۷۷گ، ۱۳ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۷×۱۹سم [ف: ۱۲ - ۲۸۷۶]

● **جنگ** / تاریخ / عربی

jong

بحرینی، حبیب بن محمد، ق۱۳ قمری

bahreynī, habīb ebn-e mohammad (- 19c)

از سید حبیب بن محمد بحرینی دورقی بندر بوشهری است که در ۱۲۷۹ق به این ترتیب نگاشته است: ۱. داستان اعرابی با حسن بن علی؛ ۲. داستان طوق بن سبا با امام علی؛ ۳. داستان مقداد با قشقاش بن هیثم؛ ۴. داستان حاتم خفاجی؛ ۵. داستان جنگ بئر العلم؛ ۶. داستان تمیم بن حبیب داری؛ ۷. داستان غزوه میمون با علی (در ۱۲۷۹ق نوشته شده است)؛ ۸. داستان مرد خردمند در بحرین؛ ۹. داستان مسائل الرهبان با پیغمبر (در ۱۲۷۹ق).

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۵۲۶

آغاز: هذا خبر السید الرضی و ماجری له. لما توجه الی بیت الله الحرام قیل انه کان فی قدیم الزمان ... رجلا سیداً؛ **انجام:** فانه غفور منان. و الحمدلله حق حمده و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین ... تمت القصص و الحکایات بقلم الحقیر الفقیر حبیب بن محمد البحرینی البوشهری الدروقی

کا: سید حبیب بن محمد بحرینی بوشهری، تا: ۱۲۷۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰۹گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۴ - ۵۸]

● **جنگ** / طب / فارسی

jong

بروجردی، میرزا محمد، ق۱۳ قمری
borūjerdī, mīrzā mohammad (- 19c)
مشتل بر یک سلسله مطالب مختلف طبی است با تعدادی نسخه‌های دارویی. فراهم‌آورنده آن به ظاهر واجد اطلاعات زیادی در پزشکی نو بوده زیرا یک قسمت از جنگ او دارای بحث‌های مفصلی از تشریح نو و امراض آدمی است که از طریق فرنگیان شناخته شده با نام‌های فرنگی آنان و همچنین از زیست‌شناسی مطالبی دارد پاره‌ای از مباحث آن از کتب طبی معروف گذشتگان اخذ شده و نویسنده به ظاهر سر آن داشته که قرابادین گونه‌ای فراهم آورد لذا برای همین فهرستی در آخر جنگ خود می‌آورد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۰

آغاز: برای گلو درد ورم آن کلرات دو پتاس؛ **انجام:** برای سوختگی از آتش مالیدن روغن بزرگ خالص بسیار مفید و موثر است و در دو سه روز بهبودی حاصل میشود انشاء الله
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۴۸گ، ۲۰ سطر (۸×۱۵)، اندازه:۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۴۷۷]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

بفروئی حائری، محمد حسین بن محمد باقر، ق۱۳ قمری
bafrū'ī hā'erī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad bāqer (- 19c)
مشتمل بر دعایی از امام صادق (ع) در رفع حاجات، دعای امام رضا (ع) در مرو، شرح دعای اهل بیت المعمور، دعای قدسی، شرح دعای سهم اللیل، شرح دعای امام کاظم (ع)، مشتمل بر اسم اعظم، دعایی از امام باقر (ع)، دعایی در بخشش گناهان، دعایی در رفع هم و غم، ادعیه‌ای به نقل از کتاب الدعاء کافی، دعای الحاح، شرح دعای اویس قرنی، شرح دعای یستشیر، شرح دعای عشرات، تهلیلات القرآن، ختم سوره واقعه، ختم فاتحة الکتاب، شرح دعای قاموس، طریقه خواندن ناد علی کبیر، طریقه خواندن عهدنامه صغیر، شرح جنة الاسماء غزالی که در پایان این بخش مؤلف جنگ حاضر آورده که خود آن را در اصفهان و کربلا تجربه نموده است. شرح دعای صباح یا من تحل به عقد المکاره از مؤلف جنگ و ادعیه مختلف دیگر.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۳۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ ۱۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

پرتو اصفهانی، علیرضا بن محمد علی، ق۱۳ قمری
partow-e esfahānī, 'alī-rezā ebn-e mohammad 'alī (- 19c)
از پرتو شاعر گویا میرزا آقاجان یا میر علی رضای لنجانی سپاهانی زنده در ۱۳۰۶ که شعر خود او در میانه و پایان نسخه آمده است، درباره استقبال‌هایی است که فرخ و خرم و بیضا و بستان و دهقان و آشفته و شعله و بهجت و طغرل و خود پرتو و اشتهای سرگشته از غزل سعدی و همچنین همین فرخ و بستان و آشفته و بیضا و طغرل و بهجت و محتسب و خود پرتو از غزل حافظ کرده و برخی به ستایش ناصرالدین شاه و اعتصاد السلطنه گریز زده‌اند با غزل این دو شاعر بزرگ.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۱۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق، جا: تهران؛ با دو سرلوح آراسته، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۲گ، ۱۴سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۵۴۹]

● **جنگ** / ادبیات / عربی - فارسی

jong

شیبانی، حسن
šeybānī, hasan
جنگ شعر و نثر فراهم آورده حسن شیبانی با یک نامه فارسی در میانه، شعر از ابوالفتح بستی است به عربی و از قاضی سبزواری و فرخی و دیگران.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۰۹

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۲۹۲گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۸۸]

● **جنگ** / کیمیا / فارسی و عربی

jong

پزشک سپاهانی، محمد رضا بن رجبعلی، ق۱۳ قمری
pezešk sepāhānī, mohammad rezā ebn-e rajab-'alī (- 19c)
بیشتر این جنگ کیمیایی از محمد رضای طبیب پسر حاجی رجبعلی سپاهانی است که با شاگردان خود در شهرها گشته و با استادان خود در کارهای کیمیایی آزمایش‌ها کرده و نتایج آنها را در اینجا در ۱۲۱۰ آورده است، مانندکارهای او در قم و سپاهان و کاشان؛ در آن از بیاض آقا محمد رضای کوزه‌کنانی و از آزمایشی که در خانه حاجی سید محمد در بیدگل کرده است یاد گردید؛ در آن آمده که به فرموده حاجی علی صباغ قلمی

شده و در روز شنبه ۲۲ محرم ۱۲۱۰ در قم از خط میرزا محمد صادق نوشته شده است؛ نیز از خوابی که در کاشان در خانه حاجی علی اکبر شاه زاده در شب شنبه ۲ ربیع الاول ۱۲۱۰ دیده است در آن یاد کرده؛ از روی خط آقا مومن طبیب کاشانی در کاشان هم مطالبی نوشته شده است؛ بیشتر عبارت‌ها عربی است و گاهی فارسی هم دارد یکی از آنها شعر شیخ بهاءالدین است در کیمیا؛ نوشته محمد علی حسینی قمی هم در آن هست. این عنوان‌ها در آن دیده می‌شود: ۱. مفتاح مظفر بن مسعود سمرقندی؛ ۲. «من اعمال اللغ فی الله المیرزا محمد رضا بن عالیحضرت محمد مقیم الاصفهانی»، در میانه آمده «من ودایع اللغ فی المیرزا رضا بن میرزا محمد مقیم الاصفهانی»؛ ۳. القول الدال علی التدبیر المعدنی؛ شعرهای طغرائی و ابو الاصبغ بن تمام و خالد بن یزید و محمد صالح بن جارالله در پاسخ ابن‌سینا به همان بحر و قافیه در آن هست و شرحی به فارسی از شعر منسوب به علی (ع) «خذالفرار و الطلقا».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۸۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: آغاز قرن ۱۳؛ از چپ و راست و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۱گ، سطور چلیپا (۹×۲۰)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۳۴۷]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

تنکابی، فتحعلی خان، ق۱۳ قمری

tonokābī, fath-'alī xān (- 19c)

به نظم و نثر. در این نسخه به این مسائل و نام‌ها بر می‌خوریم: ۱. توحید و نصایح از بوستان سعدی؛ ۲. اقوال خواجه انصاری؛ ۳. رباعیات باباطاهر؛ ۴. رباعیات شیخ ابوسعید ابوالخیر؛ ۵. رباعیات شیخ جامی؛ ۶. پندهای حضرت لقمان حکیم؛ ۷. تحفة الوزراء؛ ۸ اشعاری از میرزا تقی خان علی آبادی؛ ۹. رباعیات معتمدالدوله؛ ۱۰. مثنویات معتمدالدوله؛ ۱۱. رساله گلشن صبا؛ ۱۲. نصیحت کردن لقمان حکیم به شعر؛ ۱۳. کلیات و وصایای لقمان به نثر؛ ۱۴. خطبه حضرت آدم و حضرت امیر و ابوذرجمهر و کلمات عشره توراة و کلام حضرت امیر المؤمنین و کلمات جمشید سلطان و کلمات فریدون پادشاه روایات عمار یاسر و سایر اصحاب؛ معجزات خاتم الانبیاء؛ ذکر اولیاء: ابراهیم ادهم و ذوالنون مصری و فضیل بن عیاض و معروف کرخی و ابوالحسن شستری و بشر حافی و ابو عبدالله حارث و ابو سلیمان داود طائی و شقیق بلخی و ابو یزید بسطامی و شیخ ابو سعید ابوالخیر و سید محمد و حسین حلاج؛ ۱۶. اشعار مولوی و شاعران دیگر؛ ۱۷. عبرت‌نامه فتحعلی خان ملك الشعراء به شعر؛ ۱۸. معجزات چهارده معصوم؛ ۱۹. در ذکر ثواب زیارت حضرت ابی عبدالله الحسین و معجزات اولیاء؛ ۲۰. پندهای بعضی از شاعران؛ ۲۱. کلمات فتحعلی خان ملك الشعراء؛ ۲۲. علم سیاق و حساب؛ ۲۳. چند شعر از سعدی و یغما و مولوی و دیگران.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۴۷

خط: شکسته نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: اواخر قرن ۱۳؛ مجدول، با چند سرلوح مذهب؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۰گ، ۱۴سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف:۴ - ۴۱۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

تویسرکانی، امین بن محمد خلیل، ق۱۳ قمری

toyserkānī, amīn ebn-e mohammad xalīl (- 19c)

شامل مسائل فقهی، عرفانی، فلسفی و ...

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۴۳/۱۲

آغاز: بسمله حمدله اما بعد فیقول العبد الذلیل محمد امین ... سئوال شخص متوفی شد از او مانده بسی مال

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ (۲۶۳-۲۴۳)، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۵۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

جعفر قلی خان، ق۱۳ قمری

ja'far qolī xān (- 19c)

چهار رساله و گفتار است گویا از جعفر قلیخان سردار مؤلف دره نجفیه و گویا نواب و یا معتمد التجار ملقب بوده است سومی و چهارمی مورخ ۱۲۹۱ است. این رسالات از اسناد تحول فکری ایران است در قرن اخیر: ۱. در انتقاد از وضع زمان و خرده‌گیری از سیاست روز؛ ۲. مالیات و مداخل دولت؛ ۳. درباره اسکناس؛ ۴. درباره صنایع و معادن.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۶۹ - ج

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۱ق؛ باید نسخه اصل باشد؛ کاغذ: کبود فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۱گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۵/۵×۸/۵سم [ف: ۷۹]

● **جنگ** / حدیث / فارسی و عربی

jong

حائری یزدی، مهدی، ق۱۳ قمری

hā'erī yazdī, mahdī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۴۴۵

آغاز: و در مهیج از جنابت نقل میکند به این اشعار؛ **انجام:** انیس بقبر کربلا ... علی اکبر مدعو بمروج عفی عنه

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی [رایانه]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

حاجی خراسانی دراورومی، ق۱۳ قمری

hājī xorāsānī darārūmī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۶ق

شعرهای عرفانی فارسی عطار در ستایش علی و مغربی و نصرت علی شاه و نور علی شاه و مظفر علی شاه کرمانی و عرب با عزت درویش (به‌خط عین الله) و علی رضا متخلص به رضا و شیدا درباره نام‌های پیران و مرشدان طریقت در آن هست.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۲۲

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۴گ، سطور چلیپا (۸×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۳۸۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حسنی ماهدشتی، قادر بن حسین، ق۱۳ قمری

hasanī māhdaštī, qāder ebn-e hoseyn (- 19c)

متفرقاتی است به نثر و نظم بیشتر مربوط به دستورهای صوفیان و آداب تصوف و مطالبی که جز خیالبافی و سخنان بی‌اساس نمی‌باشد مؤلف شیعه نعمت اللهی می‌باشد و در آغاز جنگ چند روایت و دعا از اهل بیت علیهم السلام نقل کرده است. شعر این شاعران در این جنگ آمده است: ابوسعید ابوالخیر، حکیم سنائی، شاه نعمت الله ولی، سیف خضر، میرزا سید احمد هاتف، میرزا محمد تقی کرمانی، مشتاقعلی شاه، شبستری، صابر، مظفر علی شاه، سرباز، سعدی شیرازی، طغرائی، جامی، شاه جلال حیدر تونی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۲۰

خط: نستعلیق، کا: ماهدشتی، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۲۹۴ق؛ مهر: کاتب «قادر الحسنی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۴۲]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی و عربی

jong

حسینی، علی، ق۱۳ قمری

hoseynī, ‘alī (- 19c)

۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۰۳/۱

آغاز: ای ذات منزهت مبرا ز وجود ×× بر خاک در تو کرده ارواح سجود / چون قطره شنبم است بر برگ گلی ×× از کنه عدم هر آنچه آید به وجود؛ **انجام:** نخشبی جنس سوی جنس رود ×× این چنین قسمت آمد از گردون / بسکه دنیا دنی است می‌بینم ×× میل او جمله جانب هر دون

نسخه کامل است. مجموعه از اشعار و ادبیات نغز و آبدار فارسی که توسط کاتب در یک دفتر جمع‌آوری شده‌اند از جهت اشتمال بر بیشتر رباعیات بابا افضل مرقی بسیار اهمیت دارد، نام شاعران این جنگ عبارتند از: رباعیات بابا افضل مرقی، رباعی از خواجه نصیر طوسی، رباعی از خیام نیشابوری شیخ محمد عاملی، مومن تفرشی، سعدی، میرنجات، ابوسعید ابوالخیر، نوایی، شمس تبریزی، فردوسی، ابن حسام، هاتفی، قطامی، اسدی طوسی، خواجه کرمانی، ملهم، مجذوف (غزل و۸۱ رباعی)، واعظ قزوینی، اوحدی، مولانا ذوقی، درویش آزاد، جمال الدین کاشانی، بهاء الدین عاملی، میرزا جعفر راهب، نخشبی (۱۹۰ رباعی)؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲ رمضان ۱۲۱۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ (۱پ-۱۴۱)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۴۶

آغاز: کتاب اشعار فی التوبة للمولوی؛ **انجام:** تقدم الیهم فی الوصائیه فی قتالنا کما تقدم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: محمود تولائی واعظ حلبی؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با عطف تیماج [رایانه]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

حسینی، محمد جعفر، ق۱۳ قمری

hoseynī, mohammad ja‘far (- 19c)

قصاید چندی به عربی و گاهی به فارسی و بعضی از مقامات و داستان‌های ادبی و انتخابی از کتاب‌های مختلف، در این مجموعه بدون نظم و ترتیب مخصوص گرد آورده شده است

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۴۰

آغاز: لا یدرک الواصف المطری خصائصه ×× و ان یکن سابقاً فی کل ما و صفا

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف:۱۸-۲۸۶]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

حسینی، محمد جعفر بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

hoseynī, mohammad ja'far ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

مطالب پراکنده از نظم و نثر، بخشی از آن اشعار خود میرزا محمد جعفر است، در صفحه ۱۰ چنین آمده: «قطعه که بجهت تاریخ تولد فرزند دلبند و قرة العین سعادتمند میر بهاء الدین محمد که مسمی شده باسم جد امجد اقل السادة محمد جعفر بن المرحوم میرزا محمد باقر بن بهاء الدین محمد الحسینی المختاری گفته شده و مولد ثمرة الفؤادی در شب پنجشنبه ۱۴ شهر ذی حجة الحرام سنه ۱۲۱۹».

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۵۷/۱

آغاز: کنم شکر و سپاس بی قیاس آن کردگاری را ×× که هر دم می دهد بر بندگانش نعمتی دیگر؛ **انجام:** ز خوشنودی بشکرانه شمالش گفت تاریخی×× ز مولود بهاء الدین جهان شد جنتی دیگر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۱۹ق؛ در صفحه ۲۴ مطلبی از سر العالمین غزالی و ارسطو نقل کرده مورخ جمادل الاول ۱۲۳۲، در صفحه ۵۱ برهان مسمی به تقاطع دراثبات تناهی ابعاد را به استدلال خودش ذکر کرده، می توان ادامه این جنگ را در صفحات دیگر لابلای مجموعه نیز جستجو کرد نظیر صفحات ۵۹-۷۳ که بیشتر مطالبی در علوم غریبه و اذکار و ادعیه آورده، و ص ۷۵ که اشعاری دیگر نقل کرده؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج مشکی، ۵۱ص (۱-۵۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۲سم [ف: ۴۳ - ۲۲۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حسینی طغری نویس، حسن، ق۱۳ قمری

hoseynī toqrā-nevīs, hasan (- 19c)

از میرزا حسن حسینی طغری‌نویس که آن را در سال ۱۲۹۴ به نثر نوشته است.

مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۳/۱ فرخ

آغاز: گران مایه برادران خورد سال من آگاه باشید که از آموختن

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ محرم ۱۳۱۲ق؛ کاغذ فستقی؛ جلد: مقوا، عطف میشن قهوه‌ای، ۱۴ و۱۶ سطر، قطع: پستی، اندازه: ۲۱×۱۳سم [ف: ۱۶۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی-عربی-ترکی

jong

حسینی قزوینی، محمد بن محمد شفیع، ق۱۳ قمری

hoseynī qazvīnī, mohammad ebn-e mohammad šafī' (- 19c)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۷۰

متخلص به ذره نو شعرهای خود او و حاسی سید ابوالحسن خوشمزه و ملا علی یزدی و بهایی و جواد و بندهای پراکنده بسیاری به نثر فارسی و عربی در آن هست و رساله‌ای از شیخ احمد احسائی در پاسخ پرسش سید مال الله پسر سید محمد خطی درباره «لولاک لما خلقت الافلاک» مورخ ۱۲۴۰؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۱۰۰گ، مختلف السطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۷۱۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۱۵

آغاز: عن قدوة العارفین علی بن طاووس قال سافرت الی سر من رای فلما وصلت الی حریم المطهر؛ **انجام:** جم اولوب در لالی و شکر بیر حقه ده ×× شهد آداده شهد سوز گفتار در مایه یک کسی

مجموعه‌ای است مشحون از مطالب و موضوعات مفید، اعم از حدیث ادب و شعر فارسی و عربی و احیانا ترکی؛ خط: نسخ و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ محشی؛ دستخط محمد بن محمد شفیع الحسینی و دستخط ملا علی اصغر بن رسول خادم سبط الرسول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۴گ، ۱۴ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۸۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

حکیم، حسن بن علی، ق۱۳ قمری

hakīm, hasan ebn-e 'alī (- 19c)

شامل این مطالب: منظومه هزل‌آمیز در هجو وزیران زمان در ۱۴ بیت؛ نامه‌ای به عربی که بدین‌گونه پایان می‌یابد «من تحریرات اقل العباد لسان الاطباء»؛ نامه عاشقانه روزگار جوانی او است به معشوقه خود به نثر و نظم با یک بند مثنوی در ۳۳ بیت و یک قصیده در ۱۲ بیت و غزلی در ۱۳ بیت و با دو بیت دیگر؛ معجون؛ یک نامه دوستانه و شعر فارسی و یک مرثیه فارسی؛ چندین اثر از خود او و دیگران در این جنگ دیده می‌شود مانند: ۱. چند بیتی به عربی از گمنام و از شیخ بهائی؛ ۲. قصیده میمیه ضمریه ابن فارض و نونیه بستی و شعر ابن الرومی و متنبی و قصیده لامیه‌ای به عربی که در پایان هر بیت کلمه «خال» آمده و نام‌های چند دیه بندر بوشهر در آن دیده می‌شود با تفسیر برخی از لغات آن (علام سقی خدیک من خفک الخال - امن ربوات اللول لاح لک الخال) و قصیده عینیه: «یا رسم لارسمتک ریح زعزع ×× و سرت بلیل فی عراصک ضروع»؛ ۳. فرهنگ کوچک فارسی به فارسی؛ ۴. فهرست کتاب‌های ملکی همین لسان الاطباء؛ ۵. رساله قافیه؛ ۶. شعرهای عربی متنبی و دیگران؛ ۷. شعرهای فارسی: جمال، میرزا صادق، شیدا، قاآنی؛ ۸. رساله

در عروض گویا از سیفی بخارائی؛ ۹. انشائی به فارسی؛ ۱۰. نامه فقیهی گویا حاجی اشرفی به لسان الاطباء؛ یک نامه دوستانه دیگر؛ ۱۱. منشآت دوستانه و دیوانی فارسی همراه با منشآتی از خود حکیم؛ ۱۲. شعرهای چند شاعر فارسی زبان؛ ۱۳. پاره‌ای از قابوس نامه؛ ۱۴. شعر میرزا عباس خان ادیب.
اینها است شعر و نثر ساخته خود لسان الاطباء: یا شعر ذی الحجة فاخرا اشهر الحرم ×× مما ضمنت من الایات و الرسم ۴۸ بیت؛ دوشم ببر در آمد خندان و خشمگین ×× یاری که سالها دل و جانم بدش رهین ۸۴ بیت؛ دوش از پی تعظیم خدا ایزد داور ×× با خاطر مجموع و دل از غیر مطهر ۱۶۵ بیت؛ دوش مرا هاتفی ز عالم بالا ×× دادند کای انیس بستر غبرا ۱۰۶ بیت؛ دوخت گیتی بهر اندامم لباس قیروار ×× ابره ماتم آستر غم تکمه اشک بی‌شمار ۸ بیت؛ یار آن است که یار دل و هم جان باشد ×× رنجهای تن و جان را همه درمان باشد ۱۹ بیت؛ ان البضاعة مزجاة و عیشی مقلل ×× و العذر عند گرام الناس مقبول ۴ بیت؛ تا بحق روی نیاز و دل ریش آوردم ×× لعل نوشینش بلب بی غم نیش آوردم ۹بیت؛ مدیحة انشدها لسان الاطباء فی مراسلة ارسلها الی جناب حجة الاسلام اشرفی مدالله تعالی ظله علی المفارق فی سنة ۱۳۱۲؛ در این قصیده مطلع را از هاتف آورده و خود بعد از سه بیت چنین می‌گوید: از بکم مطلع مدیح تر ا ×× کرده سرقت ز هاتف ظلقان؛ و مطلع مدیحه‌ای که از هاتف آورده این است: ای فدای تو هم دل و هم جان ×× وی نثار رهت هم این و هم آن ۳۹ بیت؛ مجلسی بهر تو آراسته ام ×× جمله اصحاب صفا خواسته‌ام ۵ بیت؛ شرح قصیده «فخر القضاة رازی».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۸۵

آغاز: بسمله. بال مرصع گشاد مرغ ملمع بدن ×× اشک زلیخا بریخت یوسف گل پیرهن ×× بال مرصع افق شرقی را می‌خوانند؛ **انجام:** قاضی رازی بگفت بعد چهل سال این ×× پیر نگشته هوا از کرم ذو المنن / بحر مفاخر بخوان تا که تفاخر کنی / مفتعلن فاعلات مفتعلن فاعلات. قد تم القصیدة المنسوبة الی فخر القضاة الرازی فی شهر رمضان المبارک من شهور سنة ۱۲۷۹کاتب حروف و اشعار را فضولی بخاطر رسیده بعضی اشعار را محملی شرح نموده ... کتبه ... حسن الطبیب ابن میرزا علی الطبیب الطهرانی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۷-۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ، ۱۹ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۰۶۳]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

حلبی، محمد، ق۱۳ قمری

halabī, mohammad (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۸۲ق

مجموعه‌ای است مشتمل بر احادیث، روایت‌ها، اشعار و سخنانی از عرفاء، اولیاء، حکماء، فلاسفه، متکلمین معروف و مخصوصاً از پیامبر (ص) و ائمه اطهار (ع)، و گزیده‌هایی از کتاب‌های عرفانی و مذهبی که به عربی و گاه به فارسی نوشته شده است. اجمالی از موضوعات این جنگ: ۱. فقراتی از آیات، احادیث، افادات مشایخ و اصطلاحات آنها که در رساله قشریه آمده؛ ۲. احادیث و روایت‌هایی از پیامبر (ص) در بعضی از موضوعات اخلاقی و اسلامی؛ ۳. روایت‌ها و اشعاری از حضرت علی (ع) یا منسوب به ایشان و ترجمه بعضی از آنها به فارسی؛ ۴. روایت‌ها و اشعاری منسوب به ائمه اطهار (ع)؛ ۵. مطالبی از منابع مختلف درباب مسائل عرفانی، اخلاقی و مذهبی؛ ۶. اشعاری از شیخ بهایی در مدح ائمه اطهار (ع) ملمعی از جامی، اشعاری از منصور حلاج، ابوالفرج، حسان بن ثابت، شافعی، شیخ الرئیس و ...؛ ۷. مطالبی در تعریف تقوی، مراتب نفس، نظر نصاری در مورد اقنوم ثلاثه و ... به فارسی و عربی؛ ۸. مطالبی در مقولات عشر، حکمت نظری، جبر و تفویض، الامر بین الامرین، بداء، علامات قیام قائم و ... و سخنانی از ابوسعید ابوالخیر، ارسطو، ابوذر، معاویه، علامه دوانی و ... و نامه‌هایی از امام غزالی به نظام الملک، از میرداماد به مولانا عبدالله، از امام حسن عسکری (ع) به ابن بابویه؛ ۹. مطالبی متفرقه از قبیل دانستن اینکه رجال الغیب هر روزی از ماه کدام طرفند، حساب جمل کبیر، تقطع عدد حروف، رد نصرانیه به نقل از لوامع ربانیه، و ...

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۵۵

آغاز: بسمله، قد اخترت فقرات من کتاب القشیریه ... و رد فی الایات و الاحادیث و قلیل من افادات المشایخ و اصطلاحاتهم من ذلک الوقت حقیقه الوقت عند الوقت عند اهل التحقیق؛ **انجام:** سئل عدم البقراط بم یحصل الانسانیه قال لایحصل الانسانیه الافیمن اجتمع فیه الوصفان

خط: نستعلیق و نستعلیق شکسته، کا: سید محمد حلبی، تا: ۱۲۸۲ق؛ مختلف السطر چلیپایی (۹-۱۲×۵/۱۶-۲۱)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۶گ، اندازه: ۱۰/۴×۲۳سم [ف: ۱۴ - ۱۷۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

حیدر علی خان سلطان، ق۱۳ قمری

heydar ʻalī xān soltān (- 19c)

مجموعه‌ای است گرانبها از مطالب ادبی، اخلاقی، دینیات و لطائف به نظم و نثر عربی و فارسی که بدون ترتیب خاص از منابع مختلف گرد آوری شده است. مجموعه در حدود سال‌های ۱۲۹۷-۱۲۹۹ هجری قمری جمع آوری شده است. مؤلف با اهل سیاست در تماس بوده، یادداشت برگ آغازین در بغداد به

تاریخ دوم صفر ۱۲۹۹ در ضیافت مهمانی میرزا محمود خان کارپرداز مقیم بغداد که ایلچی دولت علیه ایران است و درباره معلم یهودی به نام الیاهو سخن گفته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۲

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ پشت برگ اول دعای غریق از آقائی آقا سید علی مقدس نقل شده، خطوط راسته یا چلیپا. پشت جلد آغازین نوشته: «بخط مرحوم حیدر علی خان که از ادبای عصر بلکه از فضلاء دهر بود رحمة الله علیه و رضوانه» و چهار بیت به نظم و خط محمد حسینی تفرشی که سال ۱۲۹۸ در بروجرد روی جلد نسخه ثبت کرده بدین مطلع: «عمری همه صرف زن و فرزند عبث ×× بیهوده فتادیم در این بند عبث»؛ جلد: تیماج سبز مایل به سورمه‌ای، ۱۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۹×۱۸سم [ف: ۴۳ – ۲۳۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حیرانی کرمانی، ق۱۳

heyrānī kermānī (- 13c)

نوشته خود او، بیشتر آن حساب‌های خانگی است با تاریخ محرم ۱۲۵۸ و شوال ۱۲۷۳، از مشایخ طریقت هم در آن یاد شده است، بندهایی از رشحات عین الحیات کاشفی و نفحات الانس جامی و منهاج (مناهج) العرفان محمد مؤمن (بن موسی) طیسی (روضه ۲۸۷؛ الذریعه ۳۴۸) و مراحل السالکین محمد جعفر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۷۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۳گ، ۲۲ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۲۰×۲۰سم [ف: ۱۷ – ۴۹۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی، عربی، ترکی

jong

خوئی، علی اصغر، ق۱۳ قمری

xū'ī , 'alī asqar (- 19c)

جنگی است شامل مطالب پراکنده به نظم و نثر و اغلب در مقتل و مراثی اهل بیت علیهم السلام، در آن مراثی و اشعاری از شاعران زیر آمده ا ست: حضرت علی (ع)، ملا ابراهیم مراغه‌ای، علی بن عبدالکریم، بیدل، ملا علی نقی، ملا حسین مراغه‌ای، ملا رضا اهرابی، دخیل مراغه‌ای، وصال، میر، محمد حسین ایروانی، تمکین.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۰۱

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۸ محرم ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج، ۱۴۷گ،۱۷سطر،اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [میراث اسلامی: دفتر نهم –۷۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

خوئی، علی بن ملا علی میرزا، ق۱۳ قمری

xū'ī, 'alī ebn-e mollā 'alī mīrzā (- 19c)

مؤلف که از شاگردان شیخ احمد احسایی است در این جنگ مطالب مختلفی را در شرح حدیث، اعتقادات و ... به صورت متفرقه جمع‌آوری نموده و در برخی موارد مطالبی را که خود از احسایی یا فرزندش شیخ علی و یا از سید کاظم رشتی شنیده، نقل نموده است. او در اثنای جنگ چند رساله را تماماً درج کرده که مستقلاً معرفی شده است. او همچنین تاریخ تولد تعدادی از فرزندان و خاندان خود را در صفحه ۳۳ر آورده که آخرین آنها مربوط به تولد نوه‌اش در سال ۱۲۷۶ق می‌باشد. نام رساله‌هایی که در این جنگ درج شده است. عبارت اند از: ۱. حیاة النفس فی حظیرة القدس؛ ۲. شرح حدیث لولاک؛ ۳. صیغ النکاح، مجلسی؛ ۴. تجوید، احسایی؛ ۵. مزار؛ ۶. عنوان مطالب مهم این جنگ عبارت است از: مطالبی از شیخ علی فرزند شیخ احمد احسایی، تاریخ تعدادی از وقایع مهم عصر قاجار، منازل کربلا، مطالبی از کتاب تسلیة المجالس سید ابوطالب، اسماء انبیا و مدت عمر ایشان، مطلبی از البرهان کراجکی، تاریخ وفات ملا محمد تقی مجلسی در ۱۰۴۳ق و علامه محمد باقر مجلسی در ۱۱۱۰ق و سید ابوالحسن اصفهانی مشهور به خوشمزه در ۱۲۳۸ق.

قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۱۰

آغاز: قال علی بن عیسی الاربلی فی کتابه کشف الغمة فی معرفة الائمة فی باب علم علی بن ابی طالب امیرالمؤمنین اما العواریض و قسمة الترکات فقسمه فیها ثابتة و نکتفی بذکر ما وقع منها؛ **انجام:** صعدت مظلمة تعلق دونها ابواب السماء ثم تلف کما یلف الثوب الخلق و یضرب بها وجه صاحبها فتقول ضیعک الله کما ضیعتنی من الارشاد الدیلمی (ره)

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲۷۶]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

خوئی، محمد بن ابوالقاسم، ق۱۳ قمری

xū'ī, mohammad ebn-e ab-ol-qāsem (- 19c)

یاداشت‌های پراکنده‌ای بدین ترتیب: مطالبی در تصوف و اخلاق به نقل از بزرگان این فن، اشعاری از خاقانی، قلندریه شیخ بهائی، لغزی که پدر شیخ بهایی از او پرسیده، سؤالات شیخ بهایی از میرداماد، اشعاری از ابوالحسن، مولوی، شعری از شفیعی ریزی و تقی، نامه امام زمان به شیخ صدوق و چند حدیث دیگر، اشعاری از امیر البری؛ بخش دوم شامل: شعری در

توحید به فارسی، اشعاری از ابن یمین، اصمعی، سؤال ابن فضال از ابوحنیفه، اشعار ملاحین دهکردی، شرح بیت: غم مخور فردا شفیع تو منم ×× مالک روحم نه مملوک تنم؛ شرح رباعی عینان عینان، اشعاری از حافظ، یادداشتی از اسماعیل صراف فرزند محمد علی صراف در۱۲۷۳؛ ۴ بیت ترکی از ملا مهر علی خویی.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۵۹/۳-۲۴/۱۵۹

آغاز: اگربر جفای تو دلم خونین است ×× تو یوسفی و گرگ ترا گرگین است / با من دل غم رسیده من می‌گفت ×× محروم ز یوسفی اگر گرگ این است؛ **انجام:** شیخ الاسلامی کوران کافر اولور ×× من پنجه مذهب اسلام دو توم / مجنونیله من مکتب عشق ایچره اوخور دوم ×× من مصحفی ختم ایتدوم او و اللیل ده قالدی

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۰۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

خوئی، مصطفی بن محمد، ق۱۳ قمری

xū'ī, mostafā ben mohammad (- 19c)

در دعا و ختومات و اشعار.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۷۱/۱

آغاز: دیاز اول نبی که معجزه ماه دو پیکر آورده ×× مثال نور خود و نور حیدر آورده؛ **انجام:** بخواند فوائد بسیار یابد

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸۸ص (۱-۵۷ و ۶۶-۹۶)، اندازه: ۷×۱۶/۵سم [ف: ۴ - ۱۳۴۶]

● **جنگ = مجموعه = سفینه** / گوناگون / عربی - فارسی

jong = majmū'e = safīne

خوانساری، محمد صادق بن محمد رضی، ق۱۳ قمری

xānsārī , mohammad sādeq ben mohammad razī (- 19c)

مجموعه‌ای است، متین، شیوا و متنوع که در دوره آغازین سلطنت قاجاریه، به تدریج نگارش یافته است. این مجموعه با مطالبی گوناگون از ادب فارسی و عربی و مطایبات و نکته‌های تاریخی و ظریف و گزیده‌های از کتب مختلف مشحون گردیده است. بخش عمده و قابل توجه این مجموعه، گزیده‌ای از کتاب «تذکره آتشکده آذر» است که در بخش‌های تاریخی آن، نکات تاریخی عصر مؤلف (مؤلف جنگ) و تحولات انجام گرفته بعد از عصر مؤلف «آتشکده» بیان گردیده است. در برگ «۱۴۷ر»، از «آتشکده آذر» نقل می‌شود: «... غرض خالی از شایبه تعصب، از اکثر حیثیات احسن البلادش می‌توان گفت (یعنی اصفهان را) ...» تا آنجا که می‌گوید: «امروز چهل و هفت سال است که بتدریج ویران شده، امید که حق سبحانه بفضل خود آباد گرداند.» آنگاه گردآورنده این مجموعه می‌گوید: «دعای مرحوم حاجی لطفعلی بیک به هدف اجابت رسیده، لله الحمد در سنه «۱۲۲۸» کمال آبادانی بهم رسانیده و عمارات رفیعه و خیابانات منیعه که رشک چهار باغ جنان است، عالمجاه حاجی محمد حسین خان ساخته ...» سپس به توصیف وضع مدارس اصفهان پرداخته و نام برخی از اساتید و دانشمندان را به ترتیب آوده است: سلطان العلماء، حاجی میر محمد حسین امام جمعه، ملا علی اکبر لاهیجی واعظ، سید محمد مجاهد، سید محمد باقر رشتی و ملا علی نوری و دیگران. گرد آورنده، همچنین در ذیل «قصبه خوانسار» به ویژگی‌های آن منطقه پرداخته؛ سپس به دانشمندان و شاعران آن دیار نیز توجه نموده و برخی از آثار و اشعار آنان را آورده است. در این مجموعه، چند رساله از گردآورنده و دیگران آمده است که جدا گزارش شده. آن‌گونه که در این مجموعه به نظر می‌رسد، گرد آورنده، شخص فاضل و دانشمند بوده و چنانکه اظهار نموده، از مریدان و ملازمان ملا علی نوری و سایر علمای اصفهان بوده؛ متأسفانه نام او را در منابع موجود و حتی کتب ویژه در مورد علمای خوانسار، نیافتیم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۱۵/۱

آغاز: آداب الکتابة در بیان اموریکه بر منشی رعایت آن لازمست آن سه شرطست؛ **انجام:** تکیه بر اختر شبگرد مکن کین عیار ×× تاج کاوس ربود و کمر کیخسرو

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۷ق؛ با نگارش گوناگون که ما تعداد سطر را بر حساب چند برگی که به صورت معمولی (راسته) نوشته، تعین نمودیم، بر حسب تاریخ‌های موجود در این بیاض، این نسخه قبل از تاریخ «۱۲۲۸ق» تا بعد از «۱۲۴۲ق» در دست کاتب بوده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم زرد، ۲۵۹گ، ۲۴ سطر (۹×۱۷)، اندازه:۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۶ - ۳۶۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی، عربی، ترکی

jong

خویی، ابراهیم بن موسی، ق۱۳ قمری

xū'ī, ebrāhīm ebn-e mūsā (- 19c)

جنگی است که در آن مطالب متفرقه تحریر شده و فهرست مطالب آن چنین است: ماده تاریخ وفات شیخ مهدی نجل شیخ طه نجف لبعض اهل نجف در دو بیت به عربی، رقعه‌ای که شیخ موسی به میرزا تقی خان سرتیپ در ارسال کرمک نوشته، اشعاری که یکی از وهابی‌ها در قتل عام کربلا گفته و جواب آنها، فوایدی در علوم حدیث، مطالبی به نقل از الدمعه الساکبه و اصول کافی و معجم البلدان و کشکول شیخ بهایی، قطعه‌ای به

نظم و نثر از ابراهیم بن موسی در واقعه زیارت امام رضا (ع) در سال ۱۳۳۱ و رقعه‌ای به نظم از همو که برای دعوت فخرالاطباء به جشن غدیر نوشته است به خط همو تحریر ۱۳۳۷، مطلبی به نقل از صحیفة الابرار، رباعی از موسی خویی و فرزندش ابراهیم تحریر در ۱۳۳۷، مطلبی به نقل از روزنامه حبل المتین شماره ۲۸ مورخ ۱۹ محرم ۱۲۲۸ در تعزیه‌داری، اوقات دعا به نقل از سراج المجتهدین نورز علی بسطامی، شعری از سفائی، مطلبی به نقل از ابن طاوس مبنی بر خطبه حضرت زینب در مجلس یزید، نامه‌ای از قائم مقام و چند نامه دیگر و فوایدی در نحو، پرکردن مربعات وفقی، اشعاری به عربی و فارسی، قصیده‌ای که بر چند وجه خوانده می‌شود، مطالبی از ابونواس، اشعاری از حسان بن ثابت وشافعی وخواجه نصیر، جامی، کشکول، شیخ بهایی، قصیده عبدالباقی فاروقی موصلی در مدح اهل بیت (ع)، تحریر ۱۲۶۷، قصیده شهاب الدین سهروردی به خط محمدرضا، شعری از عبدالله بن قاسم شهرزوزی، نامه آقا محمد بید آبادی که به حاج عبدالله کاشانی، آغاز: «بعرض می‌رساند ازآنجا که حسن خداداد شاهد زیبای»، نامه دیگر از بیدآبادی که به سید حسن قزوین نوشته، آغاز: «العجب کل العجب توهم المنافات بین قولنا خذ اللباب»، شعری در مدح شیخ حرعاملی به عربی، داستان سیدنصرالله از علمای عصر نادرشاه، قصید معروف به شجریه منسوب به سید نصرالله، اسامی روزهای هفته قبل ازاسلام، شعر عربی، نوشته‌ای به انگلیسی که در ۳۴/۴/۶ نوشته شده است، قصیده به فارسی در مدح حضرت زهرا (ع)، اشعاری از سید حسن نجفی بن الفتال اشعاری از عبدالباقی موصلی، مهدی خویی، فردوسی، هاتفی به خط هادی شریف حسینی، توضیح چند بیت از قصید عینیه حمیری، اشعاری از محمد شرع اللام شیخ حسین بن شیخ دجیلی و مطالب متفرقه دیگر. شایان ذکر است که بخش زیادی از اوراق کتاب سفید مانده است.

تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۶۱

آغاز: در وفات مرحوم شیخ مهدی نجل مرحوم مبرور شیخ طه نجف قده گفته شده لبعض اهل النجف: ناع نعی واستمطر الا هدابا ×× وکسی الانام من الضی جلبابا؛ **انجام:** ذکر قصه نباش آخر فی زمن النبی صلی الله علیه وآله وسلم ثم ذکر توبته ونزول الإیة فی حقه فلیلاحظ

خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف و محمد رضا بن فتح الله شیخ الاسلام خویی، تا: ۱۳۰۰-۱۳۳۷ق؛ در صفحه آخر جنگ مؤلف عنوان نموده که این جنگ در ۱۳۳۲ از پسر مرحوم میرزا صالح خریداری شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ساده، ۱۶۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [اوراق عتیق: ۱ - ۹۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

دشت بیاضی، محمد معصوم بن محمد تقی، ق۱۳ قمری

dašt-bayāzī, mohammad ma‘sūm ebn-e mohammad taqī (- 19c)

منقولاتی از: احیاء العلوم، وصایا و سخنان حضرت امیر؛ سؤال و جواب حکیم هندی و برزجمهر حکیم؛ اشعاری از مولوی، وقایع و الهامات وارد بر مؤلف؛ نقلی از امالی شیخ طوسی؛ نامه از پسر حکیم صفی گیلانی؛ نقلی از تفسیر ملا حسین کاشفی؛ اشعاری از شرف الدین شفروه در پایان.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۰/۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ نشانه وقف به تولیت ملا عبدالرضا یزدی مورخ ۱۱۳۷؛ اهدایی: جواد علمیه؛ جلد: مقوایی روکش پارچه آبی عطف تیماج قرمز، ۱۵سطر (۹/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۱۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

دلوئی، علی اکبر بن محمد، ق۱۳ قمری

dalv’ī, ‘alī akbar ebn-e mohammad (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۴ق

شامل این مطالب: علت حرام شدن زن بر شوهر در شرع اسلام در یک صفحه؛ بیان حکایات متعدد از صوفیان بزرگ و بزرگان دین حدود پنج صفحه؛ بیان معجزات مولای مؤمنان؛ ذکر هاروت و ماروتغ در آزار وبا و طاعونغ شیر و شکر شیخ بهائی؛ احکام ایام و ساعات و خواص منظومه شمسی؛ در علاج مسمومات؛ در انواع موت.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۸۸/۵

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اکبر بن شیخ محمد هزار جریبی + مازندرانی،تا:قرن۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۳گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۳۵۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

رشتی، محمد، ق۱۳ قمری

raštī, mohammad (- 19c)

مشتمل بر متفرقاتی است در رجال و فقه و اصول و ادب و شرح برخی از ابواب کتب فقهی و اصولی و بخشی از تقریرات اساتیدش و غیره، مؤلف از شاگردان سیدعلی صاحب ریاض بوده و از وی بسیار نقل می‌کند.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۰۵

آغاز: الفائدة الثانية فی مصطلحات فن الرجال بأطرف المقال و فيها عدة عوائد العائدة الاولی فی معرفة الرموز التی فی البحار؛ **انجام:** بخلاف مابين معبودکم و بينکم فان الجماد ليس من شأنه الحب فبعقبتم من دون اشفاق المعبود
خط:نسخ،کاتب=مؤلف،تا:قرن۱۳؛ مصحح، با اضافات در حاشيه، محشی؛ مهر: کتابخانه مجدالدين (مستطيل)؛ يادداشتی به خط مؤلف با مهر وی «يامحمد» (بيضی)؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۹۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

رشتی، محمد شريف بن محمد رضا، ق۱۳ قمری

raštī, mohammad šarīf ebn-e mohammad rezā (- 19c)

در بيان برخی از اسرار عرفانی عبادات و بيان ادعيه و احراز و طلسمات و بسياری از اشعار عرفا، در ضمن مؤلف در برخی از دعوات به آنچه خود آزمايش نموده و به نتيجه رسيده با اشاره به تاريخ شروع و ختم آن ذکر يا دعا پرداخته و مختصری از شرح حال خود را نيز نگاشته است در اين کتاب بيشتر ادعيه عرفا منقول است.

قم؛ مرکز احياء؛ شماره نسخه:۳۸۴۴

آغاز: متواليات بدين بزرگواری نيافتم و از حضرت رسول صلی الله عليه و آله از فضيلت اين آيات پرسيدم؛ **انجام:** در اين اسماء خواص عجيب و غريب هست خصوص در دفع شر جن و شياطين
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۲۱-۱۲۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: پارچه‌ای مشکی، ۱۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

رضوی همدانی، محمد مهدی بن محمد ابراهيم، ق۱۳ قمری

razavī hamedānī, mohammad mahdī ebn-e mohammad ebrāhīm (- 19c)

اين جنگ در ميان سال‌های ۱۲۶۹-۱۲۸۲ گردآوری شده و تنها يک رساله (شرح اسماء حسنی) با قلمی کهنه‌تر می‌نمايد. گردآورنده اين جنگ از جد خود مير محمد باقر رضوی نيز ياد کرده. مندرجات جنگ به ترتيب اين است: ۱. قصيده بائيه در مدح پيغمبر (ص)؛ ۲. شرح اسماء حسنی؛ عبدالقادر جيلانی، عبدالقادر بن موسی؛ ۳. غزل از شيخ عراقی و طبيب اصفهانی؛ ۴. مثنوی پير و جوان؛ نصير اصفهانی، محمد بن عبدالله؛ ۵. شعر از ساغی؛ ساغر اصفهانی، محمد ابراهيم بن محمد اسماعيل؛ ۶. شرح الالفاظ فی کشف الالفاظ؛ خالدی، حسين بن احمد؛ ۷. رباعيات؛ ۸. اشعار و تحقيقات لغوی؛ ۹. شرح حديث طينة؛ فيض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۱۰. ابيات و امثال و لغات عرب؛ ۱۱. گفتار در وحدت وجود؛ ۱۲. منشآت قائم مقام؛ قائم مقام، ابوالقاسم بن عيسی؛ ۱۳. اشعار (مثنوی غزل و قطعه)؛ ۱۴. سرگذشت قرطی (قرتی)؛ قرتی همدانی، لطف الله؛ ۱۵. يک نسخه پزشکی منقول از تحفه حکيم مؤمن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۱۲

خط: نسخ و نستعليق، کا: سيد محمد رضوی قمی، تا: ۱۲۸۱-۱۲۶۱؛ به قلم‌های مختلف و در سال‌های ۱۲۶۱ تا ۱۲۸۱ گردآوری کرده (شماره ۶ ظاهراً از نويسنده‌ای ديگر است) در آغاز دفتر ابيات و قطعات پراکنده (عربی و فارسی) از صاحب جنگ و ديگران به چند خط ديده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تيماج يشمی، ۹۰ص، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۶۷]

● **جنگ** / مقتل / فارسی

jong

روضه خوان، محمد باقر، ق۱۳ قمری

rowze-xān, mohammad bāqer (- 19c)

گلچين اشعار و قصائد، از شعرا و منابع مختلف، در مقتل ابا عبدالله الحسين و فضائل و مناقب اهل بيت.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۶۶

آغاز: در اخبار ديدم که گويد بتول ×× بر من خراميد روزی رسول / بفرمود ای نازنين دخترم ×× بود ضعف امروز در پيکرم
خط: نسخ، کا: سيد محمد باقر روضه خوان، تا: جمادی الاول ۱۲۸۴ق، حسب خواهش قوام الدين حسينی؛ مهر: «يا محمد کاظم الموسوی ۱۲۷۱» (بيضی)، «باقر الموسوی» (بيضی)، «عبده محمد باقر الموسوی ۱۳۵۳» (بيضی)؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۵۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۸۵]

● **جنگ** / تاريخ معصومين / فارسی

jong

روضه خوان، يحيی بن محمد صادق، ق۱۳ قمری

rowze-xān, yahyā ben mohammad sādeq (- 19c)

در سوگواری بر خاندان پيامبر در چندين حکايت و مجلس (فهرست آغاز نسخه) و يادداشت او است تا در منبرها از آن بهره‌مند شود. او در ۱۲۷۴ به روضه خوانی پرداخته و اين جنگ فارسی را در روز سوم ذيقعده ۱۲۸۱ آغاز کرده است (ديباچه).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۹۱

آغاز: بسمله. حمدله ... اقل ... يحيی بن محمد صادق بن محمد رضی؛ **انجام:** مانديم بی نوا و بنوای تو آمديم (تمت ملخص از

اشعار)
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۹گ، ۱۸ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۵۲۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

زنجانی، محمد، ق۱۳ قمری

zanjānī, mohammad (- 19c)

مشتمل بر روایات و مطالب گوناگون است که از کتاب‌های مختلف گرفته شده، و بیشتر آن روایات درباره ائمه هدی علیهم السلام، و آداب کتابت حدیث می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۵۸/۹

آغاز: قیل دخل علی الحجاج رجل من أعیان أهل زمانه علماً و فطنةً فسأله الحجاج و قال له ما الکفر و قال البطر فی النعمة و الیأس من الرحمة؛ **انجام:** فالثانی أحق بالحک أو الضرب الا أن یکون أبین خطأً أو فی أول السطر
خط: نستعلیق،کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۶ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۸گ (۱۰۰-۱۰۷)، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶سم [ف: ۳۰ - ۶۴۷]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

زنجانی، محمد، ق۱۳ قمری

zanjānī, mohammad (- 19c)

این جنگ مشتمل بر روایات، برخی مکاتبات در زمینه سیر و سلوک الی الله از عارف ربانی آقا محمد بیدآبادی برای عالم کامل حاج عبدالله کاشانی، و مطالب فقهی از کتاب نکاح درباره «الجمع بین الاختین حرام»، کتاب الطلاق، کتاب البیع، لطایف، معمیات، و افزودگی‌های دیگر می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۵۸/۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم، قال النبی صلی الله علیه و آله أربعة یخرجون من القبور و یدخلون فی النار بغیر حساب النائمون فی الغدوات و التابعون للشهوات و المانعون للزکات و عاق للآباء و الأمهات؛ **انجام:** ألف ألف فرسخ و خمسمائة ألف و أربعة و عشرون ألف فرسخ و ستمائة و تسعة فراسخ و بعد محور الفلک الأعلی لا یعلمه أحد الا الرب تبارک و تعالی و من أوحی الیه الخ
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۲۸ ربیع الاول قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰گ (۳۶-۴۵)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۴×۱۷سم [ف: ۳۰ - ۶۴۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

زنوزی، عباس بن علی، ق۱۳ قمری

zonūzī, ‘abbās ebn-e ‘alī (- 19c)

مشتمل بر قصائد علویات سبع ابن ابی الحدید و قصاید احسائی در مرثیه امام حسین علیه السلام و نان و حلوای شیخ بهائی و قصائد عربی دیگری در فضائل و مراثی و اشعاری اخلاقی و عرفانی بیشتر به عربی با فوائدی متفرقه بدون ترتیب مخصوص، به خط زنوزی و پاره‌ای از مطالب به خط دیگران.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۲۸

آغاز: ألا ان نجد المجد ابیض ملحوب ×× و لکنه جم المهالک مرهوب
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۰-۱۲۶۱ق؛ به خط مؤلف یا دیگران؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۹ - ۲۱۴]

● **جنگ** / شعر / عربی - فارسی

jong

سبزواری، محمد بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

sabzevārī, mohammad ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

تذکره یا جنگی است که در سال ۱۲۲۷ نوشته شده و اشعاری از میرزا احمد سلیم و میرزا محمد کاظم ادا در آن هست و مقدمه دیوانی ترکی که شاید دیوان جامی یا لطفی باشد، نویسنده آن محمد بن محمد حسین سبزواری است.

مشهد؛ اصغرزاده، سید علی اصغر؛ شماره نسخه:۹

کاتب = مؤلف، بی تا [نشریه: ۵ - ۶۱۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

سبزواری، محمد بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

sabzevārī, mohammad ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

مشتمل است بر مطالبی: در نجوم از میرزا محمد کاظم، میرزا محمد، رباعیات، هاتف اصفهانی و مقدمه دیوانی به ترکی و مختصری در رمل و مطالبی در تطابق سال شمسی با قمری.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۵۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۲۷ق؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۳۴۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

سررشته دار، محسن بن هادی، ق۱۳ قمری

sarrešte dār, mohsen ebn-e hādī (- 19c)

از میرزا محسن سررشته دار پسر میرزا هادی طبیب آشنایی است که تاریخ‌های سه‌شنبه جمادی الثانی ۱۲۸۸ و روز یک‌شنبه ۴ محرم ۱۲۸۹ و شب دوشنبه رجب ۱۲۹۰ در تهران و ۲ صفر ۱۲۹۱ در آن دیده می‌شود، همراه با تاریخ تولد محمد محسن در ۱۲۶۷ با مهر محمد حسن. چنین است فهرست آن: ۱. بیاض عرض و ماخذیات حساب و قواعد تبدیل هشت عباسی به نه عباسی و سفید رایج و بر عکس و تبدیل رایج به کرمانی و قدیم به جدید و جدید به تبریزی و به عکس و قاعده حساب ابجد؛ ۲. قصیده ثاقب در هجو؛ ۳. لطیفة فی القسمة (قسمت نامه میراث)؛ ۴. نامه مستوفی الممالک بجلال منجم ملک المنجمین عهد صفوی؛ ۵. نامه‌های دوستانه؛ ۶. منشآت شاهزاده محسن میرزای میر آخور؛ ۷. نامه بی نقطه گردآورنده جنگ؛ ۸. شعرها هجو محسن و علی چاله مورخ ۱۲۸۹؛ ۹. نامه میرزا محمد منشی به ساعد الملک؛ ۱۰. شعر هاتف و شیخ و خواجه؛ ۱۱. فهرست کتاب‌های میرزا محسن سر رشته دار توپخانه پسر میرزا هادی طبیب آشتیانی مورخ رجب ۱۳۱۲؛ ۱۲. یادداشتی درباره نوروز یک‌شنبه ۱۳ صفر ۱۲۹۲.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸–۱۲۹۱–۱۳۱۲؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج سبز، ۱۵۹گ، ۱۰ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۳ – ۳۲۹۹]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

سنگسری، احمد

sangesarī, ahmad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۱۳

آغاز: بل المصانع راکبا یتم فی الفلواتی تو قدر آب چه دانی که در کنار فراتی؛ **انجام:** باری ز تو نیستم زمانی غافل یا می شنوم نام تو یا می گویم

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد خوانساری، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

سیاوش بن رکن الدوله، ق۱۳ قمری

sīyāvaš ebn-e rokn-od-dowle (- 19c)

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۰۸

گردآورنده این جنگ، که ظاهراً عارف‌پیشه و از دوستداران کلمات صوفیان بوده است، می‌گوید چون غور در مثنوی معنوی نمودم آنچه مفید و موافق حال یافتم از آن کتاب خلاصه کردم و سپس از کلمات خواجه عبداله انصاری مطالبی فراهم آوردم و سر انجام این جنگ را بدین قرار پرداختم: خلاصه‌ای از مثنوی معنوی و سپس تا آخر جنگ کلمات خواجه عبدالله انصاری است؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰ محرم ۱۲۷۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرهنگی، جلد: تیماج ماشی، ۸۸گ، ۱۲ سطر (۴/۵×۸)، اندازه: ۷/۵×۱۱سم [ف: ۳ – ۱۳۰]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۱

آغاز: آغاز خسرو شیرین نامی: بنام آنکه در عنوان نامه ×× بود نامش نخستین نقش خامه؛ **انجام:** انجام خسرو شیرین نامی: زبان یاوه گویان را بکن دور ×× زچشم عیب خویشش (شاید جویش) دار مستور

در این جنگ از شعرای زیر قصیده و مثنوی یا نقل شده است: ۱- قصیده انوری به این مطلع: نوش لب لعل تو قیمت شکر شکست ×× چین سر زلف تو رونق عنبر شکست؛ مثنوی خسرو شیرین از میرزا محمد صادق متخلص به «نامی»؛ قسمتی از قصیده ناصر خسرو که بیت اول آن چنین است: خدایا یاعرض و طول عالمی را ×× توانی در ره سوری کشیدن؛ قصیده‌ای از آقا محمد عاشق اصفهانی به مطلع: شندیم ز درویش آزاده ×× بفقر و فنا دل زکف داده؛ قصیده‌ای از جمال الدین عبدالرزاق، به مطلع: کیست که پیغام من بشهر شروان برد ×× یک سخن از من بر آن مرد سخندان برد؛ هجویه میرزا یغمای جندقی در ذم برادرش به این مطلع: هیزم تر بسکه بر من می‌فروشی بر دلم پیچیده دود ×× زاتش همچو منت اندیشه نیست ای سید عبود؛ خط: نستعلیق، کا: سیاوش بن رکن الدوله، تا: دوشنبه ۲۲ ذیحجه ۱۲۶۶ق، جا: تهران؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۶۴گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ – ۴۸]

● **جنگ** / ادبیات / عربی – فارسی

jong

سید علی خان، ق۱۳ قمری

seyyed ‘alī xān (- 19c)

در آغاز این جنگ قصیده‌ای عربی با ترجمه فارسی آن در مدح ناصرالدین شاه آمده و بعد بحثی درباره قافیه و سپس داستان‌هایی منظوم و منثور از ادیبان عرب نقل گردیده که حاوی اطلاعات جالب توجهی می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۸

آغاز: بسمله، بشری لکم بشرنا مبشر ×× بان کل عسرة میسر؛

انجام: هر که صبوی زند با دل خرم بود ×× با دو لب مشکبوی با دو لب حور عین
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف (محتملاً)، تا: قرن ۱۳، جا: تهران (احتمالا)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل بنفش، ۳۶گ، ۱۲ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۷۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

سید محمد، ق۱۳ قمری

seyyed mohammad (- 19c)

جنگی است شامل مطالب نظم و نثر که جامع جنگ در سال‌های ۱۱۵۳ تا ۱۱۷۵ق آن را جمع‌آوری نموده و در آن دست خط چند عالم که مطالبی را به درخواست صاحب جنگ نوشته‌اند به چشم می‌خورد. شامل: ۱. چند تاریخ تولد در سال‌های ۱۲۵۵ و ۱۲۶۰، چند بیت به فارسی؛ ۲. دیباچه جنگ؛ ۳. نامه‌ای که به ارباب قلم نویسند؛ ۴. نقاش و صورت = مثنوی ناصر علی؛ ناصر علی سهرندی؛ ۵. اشعاری از مقصد؛ ۶. اشعاری از کلیم؛ ۷. اشعاری از: سعدی، رباعیات فنا، غزلیات محمد رضا منشی (زنده در ۱۱۵۳)، صائب، میر نجات، طالب آملی، نظیری؛ ۸ ماده تاریخ وفات ابوطالب و سید محمد در ۱۱۵۳ از محمد رضا منشی؛ ۹. قاصد صبا، از: (؟) نسخه حاضر از انجام ناتمام است. آغاز: «السلام ای قبله اهل حجاز×× السلام ای نازنین دلنواز»؛ ۱۰. دیباچه بیاض، از: (؟) آغاز: «تبارک الله احسن الخالقین این چه لعبت موزون و پیکر همایون است که کبکان خوشخرام»؛ ۱۱. دیباچه‌ای که صاحب جنگ برای واقع جلوس سلطنت سید احمد خان در کرمان برای میرزا شریف نصیری نوشته، آغاز: «چون درین اوان فرخنده اثر سعادت قرین و زمان مسرور میمنت آئین»؛ ۱۲. عریضه صاحب جنگ که در جواب فتح نامه عمان نوشته است؛ ۱۳. دیباچه‌هایی که در منشآت نویسند؛ ۱۴. نامه طهماسب میرزا به پادشاه هند؛ ۱۵. دیباچه که در منشآت نویسند؛ ۱۶. بحر طویل سید علی مهری؛ ۱۷. مثنوی سید علی مهری، قطعه در بی وفائی، رباعی مستزاد؛ ۱۸. زبور العاشقین؛ اصفهانی، داود بن عبدالله؛ ۱۹. شعری از سعدی؛ ۲۰. سراپا = آینه بدن نما؛ سید علی عاملی، علی بن مساعد؛ ۲۱. قضا و قدر سلیم تهرانی، سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۲۲. حاتم نامه = داستان حاتم طائی؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۲۳. مثنوی سلیم؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۲۴. اشعاری از عرفی؛ ۲۵. مثنوی فارسی؛ ۲۶. سوز و گداز؛ نوعی خبوشانی، محمد رضا؛ ۲۷. مخمس درویش آزاد (تخمیس غزل مولانا)؛ ۲۸. ساقی‌نامه حافظ شیرازی؛ حافظ شیرازی، شمس الدین محمد؛ ۲۹. اشعاری به فارسی، قصایدی در مدح حضرت پیامبر و حضرت علی (ع)؛ ۳۰. قطعه‌ای به نثر در پند و اندرز از: محمد بن ابراهیم تبریزی فراهانی که به درخواست میرزا سید محمد در روز جمعه ۲۲ ربیع الثانی ۱۱۷۵ نوشته و از نجام افتادگی دارد؛ ۳۱. سوز و گداز؛ هجری تفرشی، محمد صادق بن فضل الله؛ ۳۲. قطعه‌ای در شرح حال ادهم، نان و حلوای شیخ بهایی، قطعه‌ای از رفعتی و میرزا شرف و چند شعر دیگر.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۸

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ به خطهای مختلف از جمله: سید محمد جامع جنگ، محمد رضا متخلص به منشی که در ۲۴ ذیقعده ۱۱۶۱ در شیراز مطلبی را به درخواست صاحب جنگ نوشته است، محمد بن ابراهیم تبریزی که مطلبی را در روز جمعه ۲۲ ربیع الثانی ۱۱۷۵ برای صاحب جنگ نوشته؛ مهر: شعاع شیرازی؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۱۸۲]

● **جنگ** / تاریخ / ترکی

jong

شاکری، عبدالحسین بن ملا جعفر، ق۱۳ قمری

šākerī, ʻabd-ol-hoseyn ebn-e mollā jaʻfar (- 19c)

بیشترین قسمت کتاب را یادداشت‌های منبری که از مرگ معاویه شروع می‌شود تا پایان شهادت شهداء کربلا. در بین سال‌های ۱۲۹۷ تا ۱۳۰۵ در شهر مراغه نگاشته شده بیشتر این‌گونه است که حوادث به عربی از کتب مقاتل آورده شده و سپس به زبان ترکی آمیخته با اشعار بیان گشته است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۳۰

آغاز: قال: لما حضرت معاویه الوفاة دعی ابنه یزید لعنه الله، فاجلسه بین یدیه فقال له؛ **انجام:** اطفال در دور آن درخت جمع شدند، دامنهای خود را پر از سنگ بر سر آنجناب می‌زدند
خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین شاکری بن ملا جعفر عربی خوان تبریزی بن ملا احمد، تا: ۱۷ ذیقعده ۱۲۹۷ق؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده عبدالحسین» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۳۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

شاه ابوالقاسمی، علی بن محمد، ق۱۳ قمری

šāh ab-ol-qāsemī, ʻalī ebn-e mohammad (- 19c)

متفرقاتی است برگرفته از کتاب‌های پراکنده در علوم مختلف که اسامی این کتاب‌ها در آن دیده می‌شود: بخشی از کتاب لمعات النور، عین الیقین، مجمع البیان، صافی، وافی، من لایحضر الفقیه، تفسیر علی بن ابراهیم، اصول الاصلیة، عوالم، شرح ابن ابی الحدید، کشکول، حیاة الحیوان، لئالی الاخبار، تاریخ روضة الصفا، ناسخ التواریخ، تفسیر الامام العسکری علیه السلام، ارشاد القلوب، جنات الخلود، جامع عباسی، بحار الانوار، روضات

الجنات، رجال الاسترآبادی و ...

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۳

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۲۴۳ق؛ محشی، صورت نامه‌ای که سید محمد یزدی فیروزآبادی جهت مؤلف نگاشته؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۲۹۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۷۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شهرآبادی، بهرام بن محمد حسن، ق۱۳ قمری

šahr-ābādī , bahrām-e bn-e mohammad hasan (- 19c)

این جنگ شامل مقتل و مراثی درباره واقعه کربلا و حالات پیامبر و ائمه معصومین و برخی از انبیاء و احیانا حل اشعار عرفانی و اصطلاحات عرفا و مطالب گوناگون متفرقه است. در صفحه‌ای کتابت آن صفحه را در ۱۲۹۲ در منزل شیخ محمد تقی بن شیخ الاسلام در «سیگارود رانکو» ذکر می‌کند

۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۵۵

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: جلد گالینگور، ۱۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۳۱]

۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۵۴

خط: نستعلیق، کا: بهرام بن محمد حسن طالقانی، تا: ۱۲۸۹-۱۲۹۲ق؛ جلد: جلد تیماج قهوه‌ای، ۱۷۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۳۱]

● **جنگ** / گوناگون / عربی، فارسی

jong

شیرازی، عباسعلی

šīrāzī, ‘abbās‘alī

پراکنده‌هایی است در برخی از فوائد حدیثی و تاریخی و نسخه‌هایی در دعا و پزشکی و طلسم و تفسیر و مقداری از رساله «راحت الانسان» محمد علی بن عبدالکریم طباطبائی در طب و اشعاری از جامی، مولانا رومی، سعدی، قاآنی، کشوری، امیرالمؤمنین (ع)، امام حسین (ع)، ابوسعید، ملاعلی نوری، عینیه حمیری، ملا حسینی رشتی به خط عباس علی، کشفی، ملامحمد محسن فیض، همائی جهرمی، امام زین العابدین (ع)، نظامی، گلشن رشتی، فضولی، حکیم رای سمرقندی، عطار، بایزید بسطامی، بابا افضل کاشانی، بابا طاهر، ابوسعید ابوالخیر، حافظ.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۸۷/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۸۱گ (۹۱ر-۱۷۱ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۸ - ۲۶۲]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

صهبا، محمد خلیل بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

sahbā, mohammad xalīl ebn-e mohammad hoseyn (- 19c)

منتخبی از دیوان شعرا است که به ترتیب نام آنها عبارت است از: قضایی یزدی، قاآنی، ملاهادی سبزواری، یغما، هما شیرازی، وصال، زرگر، اصفهانی، رفیق اصفهانی، عاشق اصفهانی، ملا محمد باقر (حکیم ریاضی هراتی)، میرزا بهار شیروانی، امیر اعلم خان حشمت الملک و اشعاری هم از جامع جنگ (صهبا).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۵۷

آغاز: به نام آنکه ز دربانی علو علا ×× نه منتهی به درش را جست و نه مبدأ؛ **انجام:** حق را نتوان به چشم سر دید مگر×× در روی علی که آئینه منجلی است

خط: نستعلیق، کا: محمد خلیل بن محمد حسین، تا: دوشنبه ۹ جمادی الثانی ۱۲۸۲ق، برای حیدر علی خان؛ جلد: روغنی مشکی، ۳۷۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۶۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

طبیب سیرجانی، حیدرعلی، ق۱۳ قمری

tabīb-e sīrjānī, heydar‘alī (- 19c)

گردآورده حیدر علی طبیب سیرجانی مورخ ۱۲۵۸ در سیرجان با خط دیگری در ۱۳۰۳-۱۳۰۹؛ با اشعاری از: «مرشد، یغما، خیام، عاشق، حبیب، اهلی، سعدی، وامق، همدم، عفت، شاد، محتشم، حرم، عنقا، بیدل، هدایت، منظور، راجی، نظیر، رفیق، خاقان، خواجو، مفتون بخط خود او، وصال، پیزی، فروغی، قاآن، رونق علی شاه در حساب و سیاق، نزاری، عبدالواسع، اثیر اومانی، مسرور، قمری، هجری، امیر محمد صالح، حسنخان، میرزا باقر سپاهانی، خواجه امین، خادم، شاه عباس، ظفر قرباغی، سید محمد کاظم حکیمباشی ببدیهه در گلو درد هلاکو سردار، شجاع السلطنه شکسته، زرگر سپاهانی، نظیری، عرفی، مولوی، سمندر، غارت، صافی کرمانی، طراز، تراب، خط ابو الفتح میرزا برای میرزا حیدر علی مورخ ۱۲۶۱؛ و خط قلندر حسینی مورخ ذی قعده ۱۲۹۷.

چنین است برخی از عنوان‌های آن: ۱. چاه وصال لیلی و مجنون که در زندآباد سیرجان در جمادی الاول ۱۲۵۸ نوشته شده؛ ۲. بیمار و طبیب شریف که در سعدآباد سیرجان نوشته شده؛ ۳. مثنوی میرزا نصیر طبیب؛ ۴. مطایبات حاج میرزا ابوالحسن تبریزی؛ ۵. تعریف عشق سر کار شجاع السلطنه در وقت التفات بشاهزاده؛ ۶. تعریف علی نام خوشخوان؛ ۷. تعریف سور؛ ۸. قطعه در وصف شاهزاده مرادخان معشوق سر کار شجاع السلطنة

و مدح سرکار شاهزاده؛ ۹. وصف حیدر قلی خان کاغ چی (همه این تعریف‌ها و وصف‌ها از ظفر باغی است)؛ ۱۰. مشاعره رونقعلی شاه کرمانی با مشتاقعلی؛ ۱۱. یادداشت ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ به خواهش مختارخان؛ ۱۲. یادداشت ۱ ربیع الاول ۱۳۰۶؛ ۱۳. یادداشت ۲۶ شوال ۱۳۰۹ در خانه آقا میرزا علی اکبر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۳۴

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: ۱۲۵۸–۱۳۰۹ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۵۰گ، ۸ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۳- ۳۲۹۳]

● **جنگ** / متفرقه / عربی – فارسی

jong

طسوجی، محمد حسین بن محمد تقی، ق۱۳ قمری

tassūjī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad taqī (- 19c)

در این مجموعه بسیاری از مطالب تفسیری و شرح احادیث و مسائل ادبی و اشعاری به عربی و فارسی و قطعه‌هایی در فلسفه و عرفان با عناوین «لمعة، اشراق» و شرح اسماء الحسنای الهی، انتخاب شده و بر بعضی از این مطالب توضیحاتی از مؤلف آمده است. در مجموعه حاضر این کتاب‌ها نیز دیده می‌شود: ۱. شرح حدیث الغمامة، قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید؛ ۲. الاربعون حدیثا، قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۵۳

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۸–۱۲۶۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۴ گ، مختلف السطر چلیپا و راسته، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۲ – ۱۲۷]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

عالم قیصری، محمد، ق۱۳ قمری

ʿālam-e qeysarī, mohammad (- 19c)

جنگی است منطقی و کلامی و اعتقادی و فقهی، که به صورت پراکنده، درسال‌های ۱۲۳۳–۱۲۷۱ تحریر شده است. اهم مطالب آن چنین است: ۱. رساله مختصره در اضافه شامل یک مقدمه و دو بحث؛ ۲. اقسام وضع؛ ۳. اقسام مذاهب اسلامی؛ ۴. رساله کوتاه درماهیات از محمد عالم قیصری؛ ۵. موضوع علوم؛ ۶. رساله جهت الوحدة از محمد امین، تحریر از محمد عالم قیصری ۱۲۳۳ در مدرسه کورتلر؛ ۷. نسب القضایا به صورت اشکال و دوایر؛ ۸. تعریف اصطلاحات علوم از تحریرات قاسم قیصری؛ ۹. رساله حرفیه سید شریف؛ ۱۰. آداب البحث و المناظرة، طاش کبری زاده. مطالب متفرقه در ادبیات عرب در لابه‌لای مطالب مذکور، تحریر شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۲۶-۱۴/۷۶

آغاز: اعلم ان التغليب هو ترجيح احد المعلومين على الإخر و اطلاق لفظه عليهما و قيد اطلاق لفظه عليهما احتراز عن المشاكلة و لاشك انه يجب ان يكون بين المعلومين نوع تلبس كالمصاحبته و المشابهة؛ **انجام:** الاقتصاب فى اللغة الاقتطاع و الارتحال و فى اصطلاح البديع هو انتقال من كلام الى كلام آخر ... و نحو ذلك من الاقتصاب القريب من التخلص

خط: نستعلیق، کا: محمد عالم فیضری و دیگران، تا: ۱۲۳۳– ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۱۹۵]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

عطار بخاری، محمد شریف، ق۱۳ قمری

ʿattār boxārī, mohammad šarīf (- 19c)

جنگی است شامل اشعار گوناگون، جامع جنگ، اشعار و مثنوی‌هایی از شعرای معاصر خود آورده که حائز اهمیت هستند. فهرست مطالب این جنگ عبارتند از: ۱. غزلیات صدرالعرفا نعمت خان عالی با تخلص عالی؛ ۲. مثنوی عین الیقین؛ نیازی، محمد فضل کریم؛ ۳. مثنوی؛ ۴. اشعار ملاهادی سبزواری متخلص به اسرار؛ ۵. اشعار ظفر؛ ۶. اشعار نور؛ علیشاه؛ ۷. اشعار هاتف. اسامی شاعرانی که شعرشان در این مجموعه ذکر گردیده: کشفی، نیازی، مشفقی، میرزا سلیمان، سعدی، مولوی، عراقی، نعمت خان عالی، شیخ بهائی، عطار، خاقانی، مولوی، محمد فضل کریم نیازی عظیم آبادی هندی، وصال شیرازی، نشاط، یغما، محمود پیشاوری، صائب، نظامی، شاه نیاز احراری کشمیری، شاه نیاز احمد بریلوی هندی، حیرتی، طبیب اصفهانی، شرف، بهجت، بیدل، عرفی شیرازی، نسیمی نیشابوری، خواجوی کرمانی، قاسمی، دیوانه بلخی، میرزا ازل هروی، آملی، نظیری نیشابوری، ملا شوقی بخارایی، ابوطالب همدانی، عصمت بخارایی، شانی تکلو، نویدی، امیر خسرو دهلوی ترک، فروغی، جامی، ظهور کابلی، عزلت، فخری، کمال خجندی، عارف سبزواری، میرزا مشرب، رحمت بخاری، میرزا طاهر وحید، عبدالعظیم بخارایی، دوستی سمرقندی، سعید شیرازی، عاشق اصفهانی، قصاب آملی، مشتاق، فیض، یغمای جندقی، حسرت، مؤمن، سودا، شاه فرحة الله هندی، سامی، میرزا قاسم، عارف علیشاه سبزواری، سلیم طهرانی، محمود نیشابوری، ظهوری ترشیزی، آصفی، میرزا جنید هروی، ناصر علی سرهندی، مجنون یزدی، طوفان، امیرعمرخان، بی نوا، ناظم هروی، مسیح، مجمر، قانع کشمیری، املای بخاری، مطلب، هلالی هروی، میرزا محمود پریشان طهرانی، وحشی بافقی، امیر، مولانا عیسی مخدوم

بخاری، ابن یمین، میرزا فریدون، بیخود کشمیری، وحدت، میرزا ملهم، عرشی خجندی، سلمان ساوجی، میرزا عبداللطیف پیشاوری، امیر مضراب شاه کولابی، حاجی، شوکت بخاری، میرزا حاذق، کشوری، میرزا حامد مراغی، نرگسی، کمال الدین اصفهانی خلاق المعانی، هاتفی، سیدانی بخاری، سیدا، طالب بخاری، مولانا ذاکر، هاتف تهرانی، میرنجات، وصال شیرازی، زین العابدین شیرازی، ناصرالدین شاه قاجار، ناظم هروی، رمی بخارایی، استاد فطرت، محوی کشمیری، حشمت کاتب، مغربی، میرزا فروغی، روشن، ظهیر، بوعلی سینا، شاه نعمت الله، نجم الدین کبری، پوریای ولی، ناصر بخارایی، عبید زاکانی، شاه موحد بدخشانی، بابا طاهر عریان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۵۳

خط: نستعلیق، کا: حاجی ملا محمد نعمت الهی، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۲۵ – ۳۳۱]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

عطار تهرانی، علی، ق۱۳ قمری

ʻattār tehrānī, ʻalī (- 19c)

گردآورده علی عطار تهرانی در ۱۲۹۷. زایجه ابن سینا هم در این نسخه نوشته شده است. تاریخ ۱۳۰۶ در ص ۱۴۰ دیده می‌شود: فهرست نام شعرا و شعر آنها: قصیده خاقانی؛ قصیده لوائی؛ هجو سید ابود از یغمای جندقی، شعر عباس بن نصیر بیک کرد ما فی مؤمن تخلص به خط خود شاعر، شعر حاجی علی عطار صاحب و کاتب مجموعه؛ شعر مشتاق اصفهانی، نورعلیشاه، شمس تبریزی؛ قصایدی از سلمان ساوجی؛ قصاید از ظهیر فاریابی؛ شعر امیدی سپاهانی هندی معاصر صفویان، یغمای جندقی؛ قصاید مولانا امیدی طهرانی در ستایش امیر نجم و جز آن نزدیک ۳۵۰ بیت؛ اشعار میرزا عباسخان هزاری جریبی مازندرانی متخلص به نشاطی خان؛ شعر محمد علیمیرزای دولت، سرخعلیشاه، ابن سینا، خیام، فصیحی، نورعلیشاه، ادیب گلپایگانی، بابا طاهر، پریشان؛ شعر جابر، فیاض، شرق هندی، حزین، امیر خسرو، عبدالصانع نیشابوری سیلی تخلص، ثابت، صادق، فتحعلیشاه قاجار، حاج سید تقی قزوینی، میرزا قوام الدین مازندرانی، صافی، فردوسی، برقی، بابا فغانی، میرزا تقیخان کلاه دوز اصفهانی متخلص به تشنه، کفاش اصفهانی؛ مناظره تشنه که هجو اهل اصفهان نموده با کفاش که دفاع کرده؛ شعر سوزنی سمرقندی و فدائی (غزل قصیده)؛ شعر محمد خان دشتی، دوازده امام شیخ شهید، دوازده بند در مرثیه از دشتی؛ تخمیس صافی مرثیه مشهور محتشم را، مرثیه از الفت؛ شعر خاوری، خیام، تشنه، شیخ بهائی، انوری، وحشی؛ شعر سلطان طغرل، امامقلیخان غارت، سلطان رکن الدین، ابو عمرو، خیام، یغما؛ شعر حاجی علی عطار محرر و صاحب مجموعه؛ شعر فتحعلیخان صبای کاشی؛ شعر سید نعمة الله؛ هجو حاجی زین العابدین ملک النجار رشتی؛ شعر حکیم مصاحب در پاسخ قصیده سوزنی؛ رباعی سام میرزا در وصف تمثالی که مهد علیا از علی (ع) ساخته؛ شعر جامی، موجی، سنایی و سلمان ساوجی و طریفه و آزاد (مخمس غزل شمس تبریز)؛ شعر امیر محمد زرگر، آقا میرزا کوچک وصال شیرازی، سرگذشت برمکیان، رباعیات صفی، اخبار شیعی به فارسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۲۷

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۷۲گ، ۱۸سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۷۸۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

غروی، محمد حسین بن محمد، ق۱۳ قمری

qaravī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad (- 19c)

مؤلف که بنا داشته جنگی تنظیم کند ولی فقط موفق به نوشتن چند برگ از آن گردیده (حدود ده صفحه) و باقی اوراق سفید مانده است این مطالب در لطایف و اشعار و برخی مسایل کیمیا و نجوم است. همچنین در آن لغزی است که مؤلف در سال ۱۲۳۸ساخته، به چشم می‌خورد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۰۶-۱۳/۸۶

آغاز: بسمله هر که در روز جمعه بعد از نماز جمعه جامه پاک بپوشد وبه مسجد درآید و دو رکعت نماز حاجت به جای آورد و بعد از آن کاغذ؛ **انجام:** سمینا به من الائمة الاطهار صلوات علیهم وعلی جدهم وابن عمه وجدتهم ماکر الجدیدان و تعاقب و ختمته باسمهم تیمنا وتبرکا لیکون ختامه مسک

خط:نسخ و نستعلیق شکسته،کاتب=مؤلف،تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۱۹۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

فیض قمی، علی اکبر بن محمد، ق۱۳ قمری

feyz-e qomī, ʻalī akbar ebn-e mohammad (- 19c)

دو مجموعه متفاوت.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۲

این جنگ مشتمل بر پاره‌ای از داستان‌های تاریخی و مطالب غریبه و شرح بعضی از احادیث و منتخبات شعری از خود مؤلف و شعرای دیگر می‌باشد. نام شعرایی که شعرشان در این جنگ

آمده چنین است: ثعالبی، متنبی، ابن المعتز، ابن الحاجب، طریقی، غزالی، نظام الملک، شرر، آذر، عبدالله بن طاهر، قابوس بن وشمگیر، بونصر شیبانی، لامعی، تفتازانی، ابن سینا، قائم مقام، نصیرالدین طوسی، شریف رضی، ابن میثم، مسعود سعد، بستی، صالح بن عبدالصمد، ابوالفتح الیمانی، نعیما، دوریستی، محمود بن علی حمصی، حکیم قطران، ابو محجن، جوهری زرگر، انوری، سنائی، ابوالعلاء معری، ابن الرومی، ابن عمید قمی، صاحب بن عباد، ابوالقاسم بن ابی العلاء اصفهانی، ابو سعید رستمی، سعدی شیرازی، ابن رشد، پرتو، ثابت، پروانه، صابی، مشتری، طرفه عبدی، نظامی، رودکی، عصمت الله بخارائی، محتشم کاشی، لسان الملک سپهر، عاشق اصفهانی، و طواط، سوزنی، خیام، بشر بن ابی حازم، جیحون یزدی، نشاط، ناصر خسرو، خاقانی، ابن درید، ابن یمین؛ ابواسحاق شیرازی، محمد بن هانی اندلسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۸۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶

این جنگ در قسمت اولش نام شعراء قم و شرح حالات آنها را آورده و در قسمت دوم دارای مطالب متفرقه از قبیل اشعار عربی و فارسی و الغاز و معمیات و منشآت و وقایع تاریخی و مطالب دیگری از این قبیل می‌باشد. نام شعرایی که حالاتشان در این جنگ آمده باضافه آنانکه در تذکرة الشعراء قم مذکورند و اینجا تکرار شده اند از این قرار است: آذر حاج لطفعلی بیک بیگدلی، بابا شهیدی، حکیم سعید خان، حیرانی، درکی، رضوان میرزا محمود، سلطان محمد معمائی، شاه میر تقی، شمس الدین جاسبی، شاه طاهر، صغیر، صهبا آقا محمد تقی، عبدالعلی خان، عذری اسحاق بیک، غضنفر، قاضی رکن الدین دعویدار، کاظم، گلخنی، کامل، لوائی بابا سلطان، میر اصلی، میر حضوری، مشربی، میر مقتول، ملک، میر والهی، نشاط، وفا میرزا شمس الدین، وکیل، هجری، هاشمی آقا علی مدرس؛ خط: نستعلیق، کاتب=مؤلف، بی‌تا؛ روی برگ دوم داستان وبا که در ایران منتشر شده بود به تاریخ چهارم صفر ۱۳۱۰ نوشته شده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۴ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۶۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

فیضی کاشانی، عبدالباقی بن محمد، ق۱۳

feyzī kāšānī, ʻabd-ol-bāqī ebn-e mohammad (- 13c)

مجموعه‌ای است از نامه‌ها، خطبه‌ها و نثرهای ادبی از خاندان فیض کاشانی، گزیده‌ای از تفسیر آیه امانت تألیف ملاصدرا شیرازی، آداب سفر، اشعاری از هاتف اصفهانی (این اشعار را به تفصیل در شماره قبل گزارش کردیم)، منشآتی از گنجینه معتمدالدوله عبدالوهاب نشاط اصفهانی و دیگر مطالب. گردآورنده این جنگ، از نوادگان فیض کاشانی است و شرح حال وی، در رساله هدیة ذوی الفضل و النهی بترجمة المولی محمد علم الهدی یا مقدمه کتاب معادن الحکمة آمده است. اصل آن کتاب تألیف مولی محمد علم الهدی فرزند فیض و مقدمه تألیف آیت الله مرعشی نجفی ره می‌باشد.

[هدیة ذوی الفضل و النهی بترجمة المولی محمد علم الهدی یا مقدمه معادن الحکمة، چاپ دوم از انتشارات جامعه مدرسین قم ۵۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۳۶/۱۱

آغاز: الحمدلله الذی لایبقی الا وجهه ... و الصلاة و السلام علی محمد و آله، اما بعد فهذا امر مهدی ... و اما ... اقدام العلماء و الحکماء؛ **انجام:** با دست تهی آمده ام زانکه نزیبد×× جز دست تهی تحفه ارباب کرم را

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالباقی بن صدرالدین محمد بن ابی تراب، فیضی کاشانی، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ تملک: محمد جعفر بن محمد ابراهیم بن صدرالدین محمد ثانی مشهور به علامه فیضی کاشانی از نوادگان فیض کاشانی در سال ۱۳۲۷ش؛ مهر: «عبدالباقی الفیضی» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۷۴-۹۶)، ۱۹-۲۰ سطر مورب (۷×۱۳)، اندازه:۱۰×۱۷سم [ف: ۳۴ - ۱۰۵]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

قزوینی، محمد حسن، ق۱۳ قمری

qazvīnī, mohammad hasan (- 20c)

این جنگ محتوی منتخبات شعری است از شعرای مختلف و خود مؤلف، و دارای منشآتی است که مؤلف در اصفهان و باره میتی و پونه و حیدرآباد و ادوگیر از شهرهای هندوستان در سالهای ۱۱۹۳-۱۲۱۶ نوشته است. نام شعرایی که شعرشان در این جنگ آمده چنین است: میرزا محمد کاظم اصفهانی، صمصام الملک، محمد حسین مازندرانی، محمد بیک لاری، حافظ شیرازی، میرزا رضا علی خان، نظام علی خان پادشاه دکن، سعدی شیرازی، نظام الدین اولیا، بوعلی قلندر هندوستانی، اهلی خراسانی، میرزا مهدی تبریزی، عبدالسلام، میرزا ابو تراب قزوینی، عاشق، آقا هادی صاحب رقم رشتی، فضولی بغدادی، نقد علی خان ایجاد حیدر آبادی، میرزا طاهر وحید؛ شاه جهان نوری، جهان بیگم، حیات النسا بیگم، فنا، زیب النسا بیگم، ابوسعید ابوالخیر، جهانگیر، همایون شاه، کامکار، قزلباش خان امید، فردوسی، سنائی؛ نطقی، سالک؛ نزاری، غزالی، یار محمد ضابط، میر مخدوم، شیخ علی نقی، نظیری نیشابوری، ثنائی تکلو، شراری، شرف، خواجه شعیب، مسعود، نعمت خان عالی، واحد، بیاضی، وحشی، هلاکی، خیام، صائب شیرازی، خان احمد خان گیلانی، روحی گیلانی، خلیل بیک، ارضی شیرازی، صفائی، بیانی؛ اسد بیک قزوینی، اسماعیل میرزا؛ عصمت، ملا

محمد حسن خان خیاط، فخر رازی، بدر جاجرمی، حسابی، عبدالله مروارید، عنصری؛ آصفی، شیونی قزوینی، حسن علی یزدی واثق، غازی قلندر، میرزا نورالله، میر رضی مقلد، ملا محمد صوفی، سید محمد جامع باف فکری، میر عبد الغنی تفریشی، سید جلال عضد، جامی، تائب کرمانی، نوائی، ابو الحسن سلطان ابو سعید، خواجه بهاء الدین نقشبند، بابا افضل کاشانی، بایزید بسطامی، باقنا نائینی، میرزا احمد بیگ نجم ثانی، خواجه رین تمیز، میرزا رستم فرائی، بهرام میرزا، شیخ بهاءالدین عاملی، مفتون، سحابی ساوجی، رشید اصفهانی، سیر جربادقانی معنوی؛ حیاتی، حسابی، مطربی، مظهری، قربی، فرقی، میر اصلی قمی، ملا بسمل، بابر پادشاه، ملا بهاری، میر الهی همدانی، شاه عباس صفوی، طهماست قلی عرشی، ناصر خسرو، زمانی یزدی، احسنی لاهجی، انیسی، محمد امین بیگ افصح، اظهری اصفهانی، میرآجری یزدی، اشکی قمی، میرزا حمزه بیگ بنیان، میرحمزه شهریاری، حالتی، ملک قمی، ملای رومی، ابوتراب بیگ فرقی، شیخ نجم الدین شهرویه؛ والهی قمی، ولی دشت بیاضی، هجری، قاضی محمد باقر کاشی، شیخ سیف الدین، سلیم، سلطان اویس، سلطانعلی، خضری قزوینی، ملا رونقی همدانی، سلمان ساوجی، میر سراجی قزوینی، شکیبی، شیدا، سنجر، شاهکی، سایر، شمس الدین گنجه ای، میر ابوالحسن فرهانی، عبدالمؤمن خان ضعیفی، ضیاءالدین رازی؛ بابا طاهر عریان، امیر عطا، میرزا جانی، عبید زاکانی، محمد عیسی، عمعق بخاری، عینکی، عماد، فغانی، میر خزانی، چلبی بیگ فارغ، قاسم عطار کرمانی، قدسی مشهدی، قندی نیشابوری، کمال باغ سر آسیا کرمانی، ارشد کافور، الله ویردی بیگ کرامی، میر حسین کفری، طالب کلیم، سید محمد گیسو دراز، لقائی گیلانی، ملهمی گیلانی، منصبی کرمانی، میرزا ملک مشرقی؛ میر مظفر جنابادی، ملا مظفر حسین کاشی، نازکی کاشغری؛ نام گیلانی، میر یحیی کاشی، خواجه نصیرالدین طوسی، ادائی، اوجی، میرزا جعفر آصفخان، جعفری ساوجی، جامع، حسن بیگ شکر اوغلی، حسین علی شوشتری؛ میر حسینی سادات، حسن دهلوی، حاتم کاشی، میر حیدر معمائی، خزنی، خیرانی، حیدر کلیچ، دیری، درکی قمی، ذوقی اردستانی، مهدی رازی، تسلی شیرازی، دامی، رکنا قمی، راغب اردبیلی، رابط، میرزا رحیم خانخانان، ملا روامی لاهجی، میر حسن غزنینی، زوار شیرازی، زیبائی، زاری؛سروی، سهیلی، سوری ساوجی؛ سرابی، سنجر، میرزا محمد سعید، محد قلی سلیم، سام میرزا؛ امین، سپاهی، گنجی جرپادقانی، ابو الوفای خوارزمی، قاضی اسد کوپائی، آذری، اختری، میر محمد باقر داماد، حفظی کرمانی، جیشی، خالق ویردی خان.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در آخر چهار صفحه به خط محمد صادق قزوینی است که به تاریخ چهارم شعبان ۱۲۲۴ نوشته شده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

موسوی جهرمی، حسین بن لطف الله

mūsavī jahromī, hoseyn ebn-e lotf-ol-lāh

شعرهای فارسی گردآوری حسین بن لطف الله موسوی جهرمی برای صدرالافاضل سید علی نقی جهرمی شیرازی از: حسین موسوی جهرمی صاحب و نویسنده مجموعه، مولوی، سنائی، انوری، جامی، طاهر، یغما، عرفی، حافظ، علی نایینی مشتاقی، طغرا، اسیری، هائب، کشوری، قاآنی، سروش، هما، ناصر خسرو، مدهوش، فخر المجتهدین سید محمد صادق خادم الشعراء، خاکی، کربلایی محمد صادق مداح، شاهد، وصال شیرازی، ابن حسام، ظفر مظفر علی شاه، میرزا تقی علی آبادی، طراز، آشفته، صحبت لاری، محمود خان دنبلی خاور، امامی هروی، نظامی گنجوی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۹۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۷گ، ۳۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۳۸]

● **جنگ** / ریاضیات / فارسی

jong

قاجار، دوست محمد، ق۱۳ قمری

qājār, dūst mohammad (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۸۹

آغاز: و شبیه من است و جابر انصاری میگوید که روزی به دیدن علی بن الحسین علیه السلام رفتم؛ **انجام:** و قطر آن ۱۵۰ و ۵ میل است و گردش یومیه خود را در محور خودش ... دقیقه تمتم می‌کند (کذا)

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۴ق[الفبائی ف: ۱۷۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قاجار، محمد ولی بن فتحعلی، ق۱۳ قمری

qājār, mohammad valī ebn-e fath-ʻalī (- 19c)

جنگی است شامل مطالب گوناگون: ۱. جنگ؛ ۲. رساله طی الارض؛ کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم؛ ۳. سفرنامه مکه؛ محمد ولی میرزا؛ ۴. انوار حکمت = نصایح یوسفی؛ یوسفی

هروی، یوسف بن محمد؛ ۵. منقولات از تاریخ طبقات محمودی و روضة الصفا.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۵۴

آغاز: جنگ: نقل شد از کشف الغمه مؤلف کتاب رحمه الله گوید. میفرماید که در سنه سبعین و ستمائه آمدند بعضی از خدام مشهد مقدس آن حضرت و با ایشان بود عهدنامه که مامون بدست خود نوشته بود و در ظهر آن امام رضا علیه السلام به خط مبارک خود موشح ساخته بود؛ **انجام:** جنگ: مغیره و سایر اصحاب از قصر یزد یزدجرد بیرون آمده متوجه لشکرگاه خویش گشتند و آنچه از یزدجرد شنیده بودند بعرض سعد بن ابی وقاص رسانیدند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان سفرنامه مکه پنج نقشه مکه با زر و الوان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۷گ، ۱۸–۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۸ – ۵۹۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قاجار شامبیاتی، محمد رحیم، ق۱۳ قمری

qājār šāmbīyātī, mohammad rahīm (- 19c)

دارای مطالب تاریخی و بعضی از فوائد و اشعار فارسی و یادداشت‌های متفرقه می‌باشد که در سال‌های ۱۲۹۱–۱۲۹۴ نگاشته شده و گاهی مطالبی به خط غیر صاحب مجموعه نیز آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۹۴

آغاز: شنیدم من حدیث جان فزایی ×× حدیث عقل و هوش از سر ربائی / که چون شاه قرار عز وتمکین ×× سواد سوره طه و یس

خط: نستعلیق، کا: جامع، بی‌تا؛ خطوط محمد صالح بن محمد تقی استرآبادی و ملا نظر علی طالقانی و سید ابو القاسم بن محمد جعفر موسوی و حاج سید محمد روضه خوان و عباسقلی فرزند لسان الملک نیز دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲۰ – ۲۲۶]

● **جنگ** / حدیث / فارسی

jong

قاری، عبدالرحمن، ق۱۳ قمری

qārī, ‘abd-or-rahmān (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۵۸

آغاز: نقلست خواجه ثابت پدر اعظم کوفی صوفی سرلب آبی نشسته بود تا طهارت سازد ناگاه آب؛ **انجام:** الهی همه را دیدار پاک روزی گردانی آمین و رب العالمین و الله اعلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۲۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف تیماج [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

قاینی، محمد بن علی اصغر، ق۱۳ قمری

qāyenī, mohammad ebn-e ‘alī asqar (- 19c)

مشتمل بر متفرقاتی در روایات و حکایات و اشعار عربی و فارسی و مطالب تاریخی و مناقب و مصائب و مراثی ائمه علیهم السلام؛ سؤال و جواب شیخ مرتضی (ظاهراً شیخ انصاری) کتابت دوشنبه ۳ ذیحجه ۱۲۷۰؛ منتخب صراط النجاة محمد علی یزدی کتابت سال ۱۲۷۱؛ فوائد لغوی؛ رساله مرآة المحققین کتابت سال ۱۲۸۱؛ مختصر اختیارات الایام مرحوم مجلسی؛ منتخب انوار النعمانیة کتاب سال ۱۲۷۱؛ مختصر حلیة المتقین؛ منتخب سراج المنیر؛ نان و حلوای شیخ بهائی؛ شیر و شکر کتاب سال ۱۲۷۱ در قائن؛ رساله‌ای فارسی در اصول دین کتابت سال ۱۲۷۲؛ رساله‌ای دیگر در اصول دین کتابت همان سال؛ قصیده‌ای در مدح امیرالمومنین علیه السلام از میرزا اسماعیل خان متخلص به سرباز؛ شرح دعای صنمی قریش از محمد مهدی بن غیاث الدین محمد رضوی کتابت سال ۱۲۷۲؛ رساله‌ای در مطاعن از تألیفات مؤلف در ۵ رجب ۱۲۷۲ در سرچاه؛ مطاعن معاویه؛ مطالبی به نقل از مجالس المومنین و جلاء العیون؛ احوال مختار؛ مطالبی به نقل از لسان الذاکرین میرزا هادی نائینی؛ مطالبی به نقل از حق الیقین و تحفة المجالس و مزار سید شبر و محرق القلوب و مجالس شهید ثالث و متفرقاتی دیگر.

بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۸۵

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ یادداشتی از محمد بن علی اصغر آمده که اشعاری را از سید احم سیوجانی به تاریخ ۱۲۷۳ شنیده و یادداشت نموده و نیز یادداشتی از همو در قریه تنکل همدان به سال ۱۲۷۲ آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۳گ، سطور چلیپا یا راسته، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قراچه داغی، علی اکبر بن ابراهیم، ق۱۳ قمری

qarāče-dāqī, ‘alī akbar ebn-e ebrāhīm (- 19c)

در مطالب تاریخی و اشعار و قصاید درباره داستان عاشورا و شهادت حضرت امام حسین علیه السلام، و گویا جنگ منبری مؤلف بوده که در سال‌های ۱۲۷۳ –۱۲۸۶ آن را نگاشته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۹۸

آغاز: کلک قضا بر نقش کن از کاف و نون کشید ×× نون نشاط

آل نبی را نگون کشید
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جا: کرمانشاه؛ با تاریخ‌های جمادی الاول ۱۲۷۳ و ۶ ذیحجه ۱۲۷۴ و رجب ۱۲۷۴ و ۲۳ رجب ۱۲۸۶ در کرمانشاه؛ تملک: محمد حسن ابن عباسعلی بزاز به تاریخ غره شعبان ۱۳۲۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۱۸۳]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

قزوینی، حاج بابا بن محمد اسماعیل، ق۱۳ قمری
qazvīnī, hāj bābā ebn-e mohammad esmā'īl (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۸۷

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲ [مختصر ف: ۲۳۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قمشه ای، کاظم بن حسنعلی، ق۱۳ قمری
qomše'ī, kāzem ebn-e hasan-'alī (- 19c)

مجموعه احادیث، حکایات و اشعار که در یک دفترگردآوری شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۲۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین ... چنین گوید اقل العباد جرماً واکثرهم جرماً کاظم بن الحسنعلی که این نسخه ایست دراحادیث وحکایات واشعار که این حقیر درتألیفش کوشش وسعی نمودم
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۴۳گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۰]

● **جنگ** / حدیث / عربی و فارسی

jong

قمی، محمد رضا بن محمد علی، ق۱۳ قمری
qomī, mohammad rezā ben mohammad 'alī (- 19c)

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۱۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ... وروی عن بعضهم قال ما فی یوم الا وملك ینادی من المشرق لویعلم الخلق لماذا خلقوا قال فیجیبه ملك آخر من المغرب لعلموا لما خلقوا. وقال کل سبب و نسب منقطع یوم القیامة؛ **انجام:** حاشا لمجدك ان تقنط عاصیاً ×× الفضل اجزل والمواهب اوسع ها
احادیث واخباری را از کتب معتبر شیعه از قبیل نهج البلاغه، کافی، مجموعه ورام، مجالس المؤمنین، محجة البیضاء وغیره آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۹۴ق، جا: تهران؛ مهر: «عبده محمد رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۱۰

آغاز: بسمله من عمل المصباح یوم نیمروز الفرس؛ **انجام:** ولکن ابن عم رسول الله بخیرکم بما سالتمونی عنه
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی و عربی

jong

کاشانی، علی اکبر بن محمد حسین، ق۱۳ قمری
kāšānī, 'alī akbar ben mohammad hoseyn (- 19c)

مشتمل بر روایات پراکنده فارسی و عربی، یادداشت‌های تاریخی متفرقه، روایت‌های عربی با ترجمه منظوم آن، مطالب اخلاقی به نثر، خطبه‌های متفرقه به فارسی و عربی، احادیث قدسیه، ترجمه قصیده حمیری، اشاعری به فارسی و عربی.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۶

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۰۰ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای گلدار، ۱۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۳۴۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

کاظمینی، جابر، ق۱۳ قمری
kāzemīnī, jāber (- 19c)

اهدا به: اردشیر میرزا پسر فتح علی شاه قاجار
دارای مطالب علمی و ادبی و تاریخی و حکایات و سفرنامه و اشعاری از شعرای عرب و فارس ساخته برای اردشیر میرزا پسرفتح علی شاه قاجار.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷

آغاز: بسمله، الحمد الله رب العالمین ... و لما کان النواب المستطاب امیر جیش الفصاحة و قمر افق الملاحه ... المسمی باردشیر ... اخو السلطان الاعظم و الخاقان المفخم؛ **انجام:** خواهم شکایت از تو کنم پیش دادگر ×× دستم بر آسمان و لبم بر دعای توست
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: اردشیر میرزا در شوال ۱۲۵۶؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸۰گ، ۱۲-۱۵سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [سنا: ف: ۱ - ۴۶]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۷۸-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: ۲ - ۳۱۵]

● **جنگ** / شعر / فارسی و ترکی و عربی و کردی

jong

کردستانی، محمود، ق۱۳ قمری

kordestānī, mahmūd (- 19c)

گردآورده محمود کردستانی سنی در ۱۲۸۳ و ۱۲۷۷ و ییلاق گیلان و ۱۲۷۶ در طالش دولاب و ۱۲۸۲ و ۱۲۸۱، شعرهای فارسی و عربی و ترکی و کردی است از سعدی و بیانی و کوهی و حافظ و جامی و مهری سمرقندی و مهجور و محمد (به ترکی) و باقی و کشفیا و پسرش شیخ ابوالمعالی و شفیع و شفیع و اخضر (به کردی) و سعیدی و ابن همام و ابن عیسی و اهلی و ملا و ثنایی و دارا و یغما و ابی بکر و عمر و عثمان و عمر (به عربی) شعر رافضی و رد او هم در آن هست و عنوان مرثیه و غریب نامه نیز دارد با بندهایی به نثر فارسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۸۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶-۱۲۸۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۸۲ گ، سطور چلیپا (۷×۸)، اندازه: ۹×۱۱سم [ف: ۱۴ - ۳۸۵۲]

● **جنگ** / علوم غریبه / فارسی

jong

کرمانشاهی، محمد حسین بن محمد محسن،ق۱۳ قمری

kermānšāhī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad mohsen (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴۷

آغاز: بسمله در شهر جمادی الثانیه سنه ۱۲۹۳ جناب قدوه المحققین و زبده المدققین و حیدر الدهر؛ **انجام:** ۱۳۶۴-۲۷۸۵ در علوم غریبه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق، کاغذ: الوان، جلد: میشن [رایانه]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

کرمانی، محمد بن محمد محسن، ق۱۳ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad mohsen (- 19c)

مطالب متنوع و مختلفی است که مؤلف از منابع گوناگون جمع‌آوری نموده است موضوعات آن عبارتند: احادیث، وفیات علما، نسخه‌های طبی، کیمیا و بعضی اشعار متفرقه، تألیف آن در بین سال‌های ۱۲۹۳ق تا ۱۲۹۸ق صورت گرفته است و در ضمن آن بعضی نکات تاریخی را درج کرده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۱۵

آغاز: الحمد لله الذی اکرمنا بسید الابرار و نخبة الاخیار زین الرسالة و النبوة ... و بعد چنین گوید ... بمقتضای اینکه جمع اخبار اهل بیت عصمت و طهارت باعث رستگاری دنیا و آخرت است لهذا ... همت خود را مصروف بر جمع اخبار نمود ... روی الصدوق فی امالیه عن النبی (ص) انه قال ان المومن اذا مات و ترک ورقه واحدة

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۴۵]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

گوهری خراسانی، ق۱۳ قمری

gowharī xorāsānī (- 19c)

شعرهای فارسی گردآوری گوهری خراسانی به خط خود او در ۱۲۹۱ با فهرست. در نسخه ما که جلد دوم است، چهارده هزار بیت از سرایندگان کهن و نو و از خود گردآورنده هست مورخ ۱۲۹۱. چنین است فهرست آن، آنچه در متن صفحات است: مخمس از وحشی بافقی؛ ترکیب‌بند از وحشی؛ مثنوی بیمار و طبیب از میرزا شریف آملی؛ داستان شبلی از سامی؛ مثنوی رگ زدن لیلی؛ داستان مجنون از صبوری؛ داستان معتمر از جامی؛ داستان مرد گلکار با توکل از خداجو؛ داستان پسر وزیر و دختر شاه یمن از نعمتی؛ داستان مرد آهنگر و زن پارسا از گوهری؛ داستان عروسی رفتن حضرت زهراء از بیدلی؛ داستان گربه و کبوتر در بالای مناره؛ داستان جوان پرهیزکار و زن فریبکار از گوهری به خط خود شاعر؛ داستانی از جامی؛ داستان چاه وصالی لیلی و مجنون از میرسید احمد سند؛ داستان نخل و سیب از سند؛ داستان پیرزال از سند؛ شکایت نامه از صفائی؛ مثنوی عجز و نیاز از نوعی خبوشانی؛ قصیده فراق‌نامه از انوری؛ منظومه شیرین و بی مانند مکتب خانه؛ بحر طویل از جوهری؛ ترکیب‌بند از مشتاق علی؛ ترکیب‌بند دیگر از مشتاق علی؛ ترکیب‌بند از مجذوب همدانی؛ ترکیب‌بند از کاشی؛ ترکیب‌بند از جمال الدین عبدالرزاق؛ ترکیب‌بند از احمد واثق؛ ترکیب‌بند از ناطق؛ ترکیب‌بند از گوهری به خط خود شاعر؛ ترکیب‌بند از شهاب بیرجندی؛ ترکیب‌بند از مغربی؛ ترکیب‌بند از شاهزاده حاج شیخ الرئیس حیرت؛ ترکیب‌بند از میر سید احمد هاتف؛ ترکیب‌بند از شاه نعمة الله کرمانی؛ ترکیب‌بند خواجوی کرمانی؛ ترکیب‌بند از فخر الدین عراقی؛ مخمس از طغرا؛ مخمس از وفائی شوشتری؛ مخمس از صحبت لاری؛ مخمس یغمای جندقی؛ مخمس شصت نکات از بیدل ترکستانی؛ مخمس دیگر از بیدل؛ مخمس از گوهری به خط خود شاعر؛ رباعیات بابا طاهر؛ رباعیات شیخ ابوسعید؛ رباعیات عطار نیشابوری؛ قصیده از احمد جام؛ تخمیس غزل عراقی از ندائی؛ مسمط از ادیب الممالک فراهانی؛ ترکیب‌بند محتشم در مرثیه برادرش؛ ترکیب‌بند جامی در مرثیه فرزندش؛ غزل محتشم در مرثیه برادرش؛ ترکیب‌بند شررنامه در مرثیه دو فرزندش؛ ماده تاریخ حمام سالار در مشهد از

سرخوش؛ رباعیات از ابوسعید ابوالخیر؛ رباعیات از نقیب؛ رباعیات حسن دهلوی؛ رباعیات بابا افضل؛ رباعیات سلمان ساوجی؛ رباعیات فرزند سید ابوالحسن شاه امین آستانه رضوی؛ رباعیات فخر الدین مبارک شاه؛ رباعیات سید عبدالله شوشتری؛ رباعیات حاجی محمد کریم خان؛ رباعیات جنید بغدادی؛ رباعیات رشید وطواط.
آنچه در حاشیه آمده است: رساله منظوم سلطان علی مشهدی درباره خط؛ مثنوی شیرین و بی مانند نشرح نامه که در مکتب خانه‌های قدیم خوانده می‌شده؛ منظومه پرسش و پاسخ گل و خار؛ مثنوی عطار؛ مثنوی رگ زدن لیلی؛ مثنوی کدو بن و خیار و قطره و باران از سعدی؛ قطعه «واعظ خر» از جامی که نسخه دیگر آن هم دیده شده است؛ مثنوی بلبل و پروانه؛ داستان دختر پادشاه یمن و پسر وزیر از فراقی؛ نگارستان چین از میر سید احمد سند؛ حکایت عبدالملک اموی و حضرت سجاد در شرح قصیده فرزدق از جامی؛ داستان شیخ برصیصا از مسیب؛ داستان جوان زنبیل باف پاکدامن از عنایت؛ داستان جبرئیل و حضرت مولی؛ داستان کفن دزد از خیاط خراسانی؛ داستان حضرت مولی و خضر از شجاعی؛ داستان بندار یهودی از گوهری مؤلف جنگ به خط خود شاعر؛ داستان غلام سیاه از سعدی؛ دو قطعه از زلالی و عطار؛ داستان حضرت سجاد و بشیر از نشاط؛ مثنوی سوز و گداز نوعی خبوشانی؛ مثنوی سراپای معشوق از مهری عرب؛ مثنوی سراپای معشوق از فدوی؛ چند حکایت از نظامی گنجوی؛ داستان اسکندر و پیر از میر حسینی سادات؛ ترکیب‌بند از ابن حسام؛ ترکیب‌بند از هلاکی؛ ترکیب‌بند از فغانی؛ ترکیب‌بند از وصالی؛ ترکیب‌بند از میرزا تقی علی آبادی صاحب؛ دیوان متخلص به صاحب؛ ترکیب‌بند از گورهی صاحب و کاتب جنگ؛ ترکیب‌بند از فیض رکنی؛ تخمیس بر غزل کاشی از ادیب بن کمال؛ ترجیع‌بند از هدایت؛ ترجیع‌بند از حسینی؛ ترجیع‌بند از شمس تبریزی؛ ترجیع‌بند از ناصر خسرو علوی؛ ترجیع‌بند از نور علی شاه؛ ترکیب‌بند از واقف؛ ترکیب‌بند از شفائی؛ ترکیب‌بند از میرزا نظام استرآبادی؛ ترکیب‌بند از جامی؛ ترکیب‌بند از حافظ؛ ترکیب‌بند از سعدی؛ ترکیب‌بند از عرفی شیرازی؛ ترکیب‌بند از قدسی مشهدی؛ ترکیب‌بند از طوفان هزار جریبی؛ غزل مژگانیه از شاهزاده شیخ الرئیس؛ غزل خالیه از گوهری؛ رباعیات خیام به ترتیب حروف تهجی؛ مفردات از: گلخنی، ؛ صبری، میرزا مخدوم شریفی، ضمیری؛ رباعی از میرزا محمد فروغی معاصر تیمور گورکانی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۱۶

جلد دوم از برگ ۲۴۹ تا ۵۱۸؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۱ق؛ در متن و هامش. روی هم ۲۷۰ برگ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶ گ، ۱۴ سطر (۱۳/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۶ – ۵۵۲]

● **جنگ** / حدیث / عربی

jong

مازندرانی، یعقوب علی بن ملا قربان، ق۱۳ قمری

māzandarānī, ya‘qūb ‘alī ebn-e mollā qorbān (- 19c)

روایات و جز آن از کتاب‌های مختلف: روضهٔ کافی، عدة الداعی، اصول کافی، مکارم الاخلاق و خصال و غیره، پرسش از: آنچه را که انسان باید بداند و آنچه را که نباید بداند و آنچه را که ممکن است بداند کدامند؟ و پاسخ از شیخ احمد احسائی؛ یک جلد از نهج البلاغه ابن ابی الحدید و جز اینها را گرد آورده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۵۹

آغاز: و بی ذکر اسمائی تیقظ روية ×× و ذکری بها رویا توسن هجعة؛ **انجام:** قال: لانا نصیر علی ما نعلم و شیعتنا یصبرون علی ما یعلمون

خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۲ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف:۱–۲۵۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

محمد اسماعیل بن محمد کاظم، ق۱۳ قمری

mohammad esmā‘īl ben mohammad kāzem (- 19c)

مجموعه‌ای از اشعار حکیم ثنائی، وحشی بافقی، مداح شوشتری، احمد غزالی و دیگران در فضائل و مناقب نبی اکرم و حضرت علی علیهما السلام و نیز تفصیل جنگ احد، حالات آباء و اجداد نبی اکرم، جنگ صفین، واقعه کربلا، ظهور و رجعت، سؤالات یکی از خوارج از امام رضا علیه السلام نفخ صدور و برخی از روایات اخلاقی دیگر به نقل از حیاة القلوب، عین الحیات، مصباح الشریعه، صافی و ... را شامل است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۲۶

آغاز: اغاز پس از اشعار: حیاة القلوب در بیان جنگ احد است آنچه از این خبر و سایر اخبار دیگر مجموع من حیث المجموع معلوم می‌شود این است علی بن ابراهیم بسند حسن از حضرت صادق (ع) روایت کرده است که چون کفار قریش از جنگ بدر به سوی مکه مراجعت نمودند؛ **انجام:** و مصیرهم الی الجنة بالمغفرة و الرحمة و الرضاء

خط: نستعلیق،کاتب=مؤلف، تا: ۱۲۹۱ تا ۸ جمادی الاول ۱۲۹۴ق؛ واقف:قای غیاثی،۱۳۳۷؛کاغذ:نخودی فرنگی،جلد: تیماج مشکی، ۲۶۰گ، مختلف السطور، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ – ۳۱۲]

● **جنگ** / علوم غریبه / فارسی

jong

محمد حسین بن میرزا فیضی، ۱۳ق۱۳ قمری
mohammad hoseyn ben mīrzā feyzī (19c - 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۸۸۵
آغاز: باشی و راز خود را با هیچ کس مگو؛ **انجام:** بر دشمنان علی ابن ابیطالب تا بروز قیلنت مدام لعنت باد
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ نسخه شامل طالع‌نامه و عزایم می‌باشد؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی
jong

مراغی، محمد بن جمشید، ق۱۳ قمری
marāqī, mohammad ebn-e jamšīd (- 19c)

جنگ بیاضی است به نظم و نثر در دو بخش منثورات و منظومات و بخش منظومات شامل قصاید، ترجیعات، غزلیات، مثنویات و رباعیات از شعرای مختلف است. در بخش یکم (منثورات) این مطالب به چشم می‌خورد: حدیث بساط، حدیث خلقت نطفه بنی آدم، چهل سوره تورات، حدیث وفات سلمان فارسی، محاضره و مجاوبه فضه به آیات قرانی، مراسله بین امیرالمؤمنین و معاویه، از اخبار بنی اسرائیل، رساله در مناجات از خواجه عبدالله انصاری، ظرایف و الغاز شیخ بهایی، لغز منسوب به والد شیخ بهایی، خطبه بدون الف منسوب به امیرالمومنین، رساله در توجیه بیت آغاز مثنوی مولوی، شرح بیت: «ز دریای شبهات چون نهنگ لابرآرد سر ...» از جامی، رساله در ترجمه ابیات مشکله خواجه حافظ، رسالة فی التواریخ و سایر الاتفاقات، الطب المنسوب الی امیرالمومنین (ع) المنقوله من مشارق الانوار الحافظ البرسی، چهل حدیث، صحیفة المحبة = چهل حدیث نبوی (ص) در فضایل امیرالمومنین برگرفته از کتاب السبعین میر سید علی همدانی با ترجمه منظوم، مصباح الشریعه منسوب به امام صادق. در قسم اول بخش دوم (منظومات) قصاید شعرای ذیل درج شده است: صباحی در مدح امام رضا، صادق ناطق در تاریخ اتمام قبه منوره آستانه حضرت معصومه، حاجی لطفعلی بیگ آذر در مدح امیرالمومنین، صباحی قصیده رائیه در مدح امیرالمومنین، عرفی (هراس مماس در مدح امیرالمومنین)، سید محمد هاتف اصفهانی در همان موضوع، مولا حسن کاشی (هفت بند در مدح امیرالمومنین)، عراقی در مدح صاحب الامر (عج)، عرفی (ترجمة الشوق در مدح امیرالمومنین، محتشم کاشی در مدح طهماسب خان)، آقا محمد عاشق اصفهانی، عرفی (قصاید منتخبه)، جامی قصاید در توحید و مدایح، عراقی در مدح خاتم الانبیاء، ابن حسام در مدح علی بن ابی طالب، آقا حسین رشتی (مخمس در مدح امیرالمومنین)، طوفان (مخمس در مدح علی بن ابی طالب)، صباحی در مدح خاتم الانبیاء، فرزدق در مدح امام زین العابدین، سید اسماعیل حمیری در مدح علی بن ابی طالب، صادقی اصفهانی در تاریخ اتمام مدرسه، سید محمد مهدی طباطبایی (قصیده رمانیه)، محمد رفیع واعظ قزوینی در مدح صاحب الامر، طنطرانی (قصیده طنطرانیه)، سید رضی آرتیمانی در مدح علی بن ابی طالب، دعبل خزاعی، شیخ بهایی (قصیده رائیه در مدح صاحب الامر)، و چند قصیده دیگر، شیخ حسن بن زین الدین (قصیده نونیه)، امام زین العابدین (قصیده نونیه منسوب به آن حضرت)، میرزا ابوالقاسم فندرسکی، نورالدین آذری، سید رضی (قصیده میمیه)، ابوعلی سینا (قصیده عینیه)، شرف الدین محمد، نظامی گنجوی، سلمان ساوجی، میرزا نظام دست غیب، مهدی بیگ. در قسم دوم ترجیعات این شعرا دیده می‌شود: جامی، لایح قزوینی، شاه نعمت الله، عراقی، مغربی، مخمور، غریب بروجردی، سید محمد هاتف اصفهانی. در قسم سوم این مثنویات آمده است: مثنوی نان و حلوا از شیخ بهایی، مثنوی معراج خیال از میرزا علیرضا تجلی، مثنوی سراپا از میرسید، مثنوی پیر و جوان از میرزا نصیر، مثنوی بیمار و طبیب از میرزا محمد شریف، مثنوی شیر و شکر از شیخ بهایی، و نیز مناجات منسوب به امیرالمومنین با ترجمه منظوم از خواجه حافظ (؟)، مناجات مخمس از مرتضی قلی شاملو، منظومه انا المطلوب فاطلبنی تجدنی، ساقی نامه سید رضی آرتیمانی، مثنوی گلشن راز شیخ محمود شبستری. در قسم چهارم منتخبی از غزلیات چند شاعر درج شده است از جمله: عراقی، محتشم کاشانی، جامی و غزلیات متفرقه از کلام شعراء و در قسم آخر رباعیات و مقطعات عربی و فارسی از کلام شعراء آمده است. فهرست مطالب این جنگ در ابتدای نسخه درج شده و در آخر نسخه مطالب افزوده پراکنده‌ای دیده می‌شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: دهه اول شوال ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۱گ، سطور مورب، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۱۵۵]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی
jong

مسیح بن عبدالحمید، ق۱۳ قمری
masīh ebn-e ʻabd-ol-hamīd (- 19c)

بندهایی است به نظم و نثر، گردآورده محمد مسیح بن عبدالحمید سپاهانی درب امامی متخلص به موسوی ساکن تبریز که در ۱۲۸۵ تحصیل می‌کرده است. چنین است فهرست آن: ۱. شعرهائی از سرایندگان عرب و فارس؛ ۲. هدایة الاسماء فی کتب العلما؛ کثنوی، محمد حسن بن علی؛ ۳. لامیة العجم طغرایی با شرح لغوی؛ طغرائی حسین بن علی؛ ۴. شعرهایی از

بحر العلوم و قاضی نظام الدین اصفهانی و دیگران به عربی؛ ۵. لامیة العرب؛ شنفری، ثابت بن اوس؛ ۶. شعرهایی به ترتیب تهجی که در آنها کلمه نخستین مصرع نخستین هر بیت با قافیه آن یکی است؛ ۷. نونیه؛ نصیر اصفهانی، محمد بن عبدالله؛ ۸. میمیه؛ اربلی، علی بن عیسی؛ ۹. مرثیه بحر العلوم برای امام حسین (ع)؛ ۱۰. «الرسالة لبحر العلوم» (اندکی از آغاز آن) و قصیده او: الاعد عن ذکری بثینة او جمل ×× فما ذکرها عندی یمرو لایحلی، و اختصار او از همین قصیده ه در رد ابن ابی الحدید است؛ ۱۱. نزهة الارواح؛ حسینی هروی، امیر حسین بن امیر عالم؛ ۱۲. المطرب و المرقصات؛ ابی سعید مغولی، علی بن موسی؛ ۱۳. شعرهای سرخوش هروی و لغزی از خود نویسنده نسخه به نثر و کنیه‌های جانوران و جز آنها و شعرهایی به عربی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۳۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: مورخ ۲ صفر ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۶گ، سطور چلیپا (۸۵/۵×۱۹)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۱۵۰۸]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

؟ مشتاق بروجردی، ق۱۳ قمری

moštāq borūjerdī (- 19c)

گویا گردآورده سید مشتاق بروجردی با شعرهای خود او؛ در پایان آمده: «من کلام السید المتخلص بالمشتاق البروجردی» و «حرره فی یوم چهارشنبه بیست و چهارم شهر جمیدی الثانیة فی دارالسرور بروجرد سنة ۱۳۰۴ (؟)» ولی در ص ۵۵ تاریخ صفر ۱۲۴۶ دیده می‌شود و باید نوشته دو تن باشد. شامل: ۱. غزل ناصرالدین شاه قاجار با قافیه دال در پنج بیت با تخلص ناصر دین؛ ۲. قاصد صبای میرزا طوفان هزار جریبی در ۴۸ بیت؛ ۳. آتش افروز غیرت؛ ۴. منظومه سراپای مهری؛ ۵. معراج الخیال حاجی علی رضای تجلی؛ ۶. بیمار و طبیب ملا محمد شریف؛ ۷. صبا نامه هجری (نوشته در دیه دانسیلوی ارشق در پایان صفر ۱۲۴۶)؛ ۸. مثنوی ساقی‌نامه مانند؛ ۹. قصیده تهنیت‌نامه فتحعلیخان صبا و قصیده دیگر او؛ ۱۰. قصیده‌های انوری؛ ۱۱. قصیده سید محمد سحاب؛ ۱۲. قصیده حاجی سلیمان صباحی؛ ۱۳. قصیده لامعی؛ ۱۴. قصیده طوفان هزار جریبی؛ ۱۵. قصیده مهر علی تبریزی؛ ۱۶. قصیده جوهری؛ ۱۷. شعرهای فارسی درباره مجنون و لیلی و فرهاد و شیرین و مفردات؛ ۱۸. غزل‌های شیخ آذری (خط باستانی)؛ ۱۹. غزل: جامی، شاطر عباس صبوحی، محتشم، عاشق، سعدی، رفیق، صفی، فیض، فصیحی، مشتاق، هلالی، یاری، نواب محمد علی میرزای دولت، سلطان، صائب، نظامی؛ ۲۰. غزل مشتاق بروجردی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۹۱

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ یادداشت ۲۵ شوال ۱۳۰۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۷گ، سطور چلیپا (۹×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱۳ - ۳۳۵۵]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

ملا محمد کاظم، ق۱۳ قمری

mollā mohammad kāzem (- 19c)

جنگی است شامل مطالب نظم و نثر که ظاهراً توسط محمد کاظم در یزد در سال ۱۲۱۲ جمع‌آوری شده است. مطالب آن چنین است: ۱. فال‌نامه امیرالمؤمنین؛ ۲. اشعاری از وحید؛ ۳. حکایتی از مولوی و بایزید بسطامی؛ ۴. چند رقعه و حرز در طلسم قاعده استخراج اسم؛ ۵. اشعاری از ملا بنایی، حکایاتی به نثر فارسی؛ ۶. اختیارات ایام ماه؛ ۷. اختیارات ایام هفته؛ ۸. نامه‌ای به فارسی که به یکی از امرا نوشته شده است؛ ۹. پندهای ارسطو = اندرزنامه ارسطو؛ ۱۰. لغز شیخ حسین عاملی؛ ۱۱. چند ضرب المثل به عربی؛ ۱۲. حدیث کمیل در معرفت نفس انسانی که از حضرت علی (ع) روایت نموده است؛ ۱۳. مطالب متفرقه؛ ۱۴. دیوان کلیم (بخشی از غزلیات)؛ ۱۵. مطلبی در احتجاج بر امامت علی (ع)؛ ۱۶. خطبه نکاح؛ ۱۷. اشعار میرزا محمد حسین برادر حاج محمد طاهر صراف در مدح سلطان القراء؛ ۱۸. مطالب متفرقه: چند حدیث، چند معما منظوم، چند قطعه شعر؛ ۱۹. منشآتی در تاریخچه اوضاع دربار عثمانی و پریشانی ینچری‌ها؛ ۲۰. اشعاری از صفی و حکیم رکنا؛ ۲۱. مربع ترکین ضیاء اصفهانی؛ ضیای اصفهانی، محمد حسین؛ ۲۲. چند رباعی از عرفی شاپور تهرانی؛ ۲۳. تذکره نصر آبادی؛ نصرآبادی، محمد طاهر؛ ۲۴. سوز و گداز نوعی (منتخب)؛ نوعی خبوشانی، محمد رضا؛ ۲۵. ذکر وقایع قلعه کلنده هند؛ ۲۶. منشآت نصیرای همدانی (چند رقعه)؛ نصیرای همدانی، نصیر الدین بن مسعود؛ ۲۷. نامه شاه عباس به دولت خان از جانب هندیان در قعله قندهار بوده؛ ۲۸. نامه امیر تیمور گورکان به علی کیا حاکم گیلان و جواب سید علی کیا؛ ۲۹. نامه اوزبکان و پاسخ رستمداری؛ مشککٔ رستمداری، محمد بن علی؛ ۳۰. وصایای لقمان به فرزندش؛ ۳۱. اشعاری از وحید، دعای رفع نحوست ایام و دعای دفع دشمن؛ ۳۲. شعری از امیرالمؤمنین (ع).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۷

کا: محمد کاظم، تا: ۲۰ ربیع الاول ۱۱۱۴ق؛ مجدول؛ سطور چلیپایی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۳۱۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ملامحمد حسین، ق۱۳ قمری

mollā-mohammad hoseyn (- 19c)

پراکنده‌هایی شامل: ۱. نامه‌های شیخ ابوالفضل که یکی از آنها را برای شریف آملی نوشته است، فتح نامه هند در سال ۸۹۲ق از خواجه عبدالله، نامه به شریف آملی، منتخب تاریخ آل مظفر، گزیده‌ای از کشکول بهائی، منشآت نصیرای همدانی، ظهوری در تعریف فیضی؛ ۲. خوان خلیل ظهوری ترشیزی، نامه شاه سلیم به خط خود به شاه، نامه عرفی به فیضی، فهرسی از ملوک عجم؛ ۳. بخشی از مجالس العشاق از فنایی منسوب به بایقرا و سپس پراکنده‌ها است، نامه از میرصدرالدین محمد به میرجلال منجم کذاب، حکایت خسرو پرویز، رقعه میرداماد به ملاعبدالله شوشتری، نامه از نواب سلیم شاه به یکی از خاصان، نامه میرصدرالدین محمد به ملامحتشم درباره نظم الجواهر، رقعه میرصدرالدین محمدثانی به خواجه تاج طمغاچی به زبان خود او، از میرصدر به زبان یکی از لاتها برای زنش، نسب‌نامه مجعول شاه عباس و نسب‌نامه پیغمبر، دیباچه دیوان فیضی اگره‌ای، نامه پادشاه روم در ۱۰۳۵ق به شاه ایران به ترکی، تاریخ تحریر نسخه ۱۰۳۶ق، نامه جلال صاعدی به یکی از اطباء، نامه از میرسید شریف علامه، منشآت مروارید ازخواجه عبدالله مروارید، چند حکایت، تعریف بیشه از خواجه مروارید، وصف سرما و بیابان و عمارت، منشآت غیاث الدین منصور، مقالات خسرو دهلوی، نامه علمای ماوراء النهر و جواب مشکک به ایشان، نامه همایون به شاه طهماسب، دو نامه از عبدالمؤمن به عبدالله ازبک به شاه عباس، نامه شاه ایران به شاه سلیم در تهنیت، تعریف گرما از خواجه عبدالله مروارید، فتح نامه ابوسعید میرزا، از ملاعزیز، تعزیت نامه شاه عباس درمرگ جلال الدین اکبر شاه هندی، نامه امیرسلام الله کازرونی در تعزیت امیرشرف الدین ابراهیم؛ ۴. مناجات خواجه عبدالله، نامه خواجه عبدالله مروارید به حکیم نورالدین و پراکنده‌های دیگر، نامه نصیر همدانی به ملامظفر حسین کاشی، نامه نصیرای همدانی به محمد هادی، از صادقی افشار، نامه میر سیدشریف در طلب ماست، بخشی از فرج بعد الشدة؛ ۵. صحت و مرض از فضولی بغدادی.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۷

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: متن نخودی اصفهانی، جلد: تیماج مشکی،۷۳گ،۲۸سطر(۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۴ - ۷۴]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

موسوی، محمد ابراهیم بن محمد صادق، ق۱۳ قمری

mūsavī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad sādeq (- 19c)

اهدا به: آقا محمد حسن

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۱۹۹ق

مشتمل بر شعرهای فارسی مشتاق و محتشم و طبیب و جامی خسرو دهلوی و سعدی و رفیق و طبیب است و غزل است و رباعی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۲۴

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد صادق، تا: ۱۱۹۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۴۸ گ، سطور چلیپا (۶×۱۱)، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱۳ - ۳۳۸۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

موسوی، مصطفی بن میر محمد، ق۱۳ قمری

mūsavī, mostafā ebn-e mīr mohammad (- 19c)

آن را در تاریخ ۱۲۶۷ گرد آورده است بدین‌گونه: ۱. خبرهای شیعی است به فارسی از عیون المحاسن ابن بابویه قمی (؟) و توحید او و از جاهای دیگر و داستان مجنون و شدید و شداد از تحفة المجالس؛ ۲. مثلث بدیعی؛ ۳. تاریخ ایران از پیشدادیان تا زمان مؤلف تا تاریخ ۱۲۶۵ و ۱۲۶۸ و نکات تاریخی عصر او در آن هست؛ ۴. داستان برمکیان و مانی نقاش؛ ۵. تاریخ پیامبران عبری و اسلام از روی کتاب آخوند ملا علی اکبر معلم دختر محمد شاه و مورخ روز آدینه ۱۹ ربیع الاول ۱۲۶۷؛ ۶. تعبیر نامه خواب از نفایس الفنون مورخ ۲۸ جمادی الاول ۱۲۶۷ در تهران؛ ۷. خبر طتنجیه علی (ع)؛ ۸. نامه دانشمندان وراروند به مردم طوس و پاسخ رستمداری. در پایان آمده که از روی جنگ آخوند ملا آقا بزرگ مازندرانی ملا باشی مادر خاقان در ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۶۷ نوشته شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۱۸

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۵گ، ۲۹ سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۳ - ۳۳۸۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

میرآخور، عبدالحسین بن محسن میرزا، ق۱۳ قمری

mīr-āxor, ‘abd-ol-hoseyn ebn-e mohsen mīrzā (- 19c)

جنگ نظم و نثر و حساب شخصی؛ یادداشت مانندی است و در آن آمده است که من در ۱ شعبان ۱۲۹۲ در دزآشوب شمیران نزد آقا سید بودم: عبدالحسین ابن محسن میرزای امیر آخور پادشاه. پس او باید گردآورنده و نویسنده این جنگ باشد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۵۴

خط: نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با حروف فرانسوی؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۳گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۳۷۲]

● **جنگ** / دعا / عربی و فارسی

jong

میرزا محمد حسین، ق۱۳ قمری

mīrzā mohammad hoseyn (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۷۹

آغاز: بسمله، اللهم انی اسئلک من بهائک؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین سنه ۱۲۷۳ کاتب محمد ولد سید حسن

بیاضی شکل و در دعا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / متفرقه / ترکی و عربی

jong

نائلی، عبدالله، ق۱۳ قمری

nā'elī, 'abd-ol-lāh (- 19c)

جنگی شامل مطالب متفرقه که در قرن سیزدهم گرد آوری شده است. مطالب مندرجه در این جنگ بر سه بخش است: قطعه‌های کوتاه به صورت فایده‌هایی در ادبیات، منطق، معانی و بیان و آداب مناظره که از کتاب‌های مختلف و دانشمندان نقل شده است، اشعاری از شاعران مختلف، رساله‌های مستقل (که جداگانه معرفی می‌شوند). فهرست نام شاعرانی که شعر آنها در این جنگ آمده است: کمال پاشا زاده، امام شافعی، ابی حنیفه، راغب پاشا، حشمت افندی، مولانا، شافعی، قصیدة المنفرجة با این مطلع: اشتدی ازمة تنفرج ×× قد ازن لیلک بالبلج، نقشبندیه در وصف طریقه، روحی، جامی، اشعار و قصایدی در مدح حضرت پیامبر (ص) با عنوان «نعت شریف».

فهرست رساله‌هایی که در این جنگ آمده است چنین است: ۱. رساله قیاس، اسماعیل کجدی؛ ۲. رساله امتحان؛ ۳. رسالة الامتحان؛ ۴. رسالة فی کلمة التوحید = تهلیلیه؛ عبدالرحمن جامی؛ ۵. رسالة الآدابیة = آداب البحث و المناظرة از کلبنوی؛ ۶. رسالة الشریف = آداب البحث و المناظرة؛ عبدالسلام بن نعمان بن خلیل؛ ۷. آداب البحث و المناظرة، حسین بن الشیخ روح الداغستانی؛ ۸ تهلیلیه؛ ۹. رساله فی العقاید؛ ۱۰. رسالة فی کلمة التوحید.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۰۰-۵۵/۷۰

آغاز: بسمله، باسمه سبحانه و نسأله احسانه و بعد؛ فیقول الفقیر عمر المفتی باسمعیل کجدی اکرمه الله تعالی سبحانه بالعز الابدی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ رقعی؛ ۲۰۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۰۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

نائلی، عبدالله، ق۱۳ قمری

nā'elī, 'abd-ol-lāh (- 19c)

غیر همانند:

۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۶۲

آغاز: دوازده بند مرثیه محتشم، بند اول: باز این چه شورش است که در خلق عالم است ×× باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؛ **انجام:** روایتست که چون اهل بیت آن مولا ×× بشهر شام نموده مسکن و مأوا / تمام از غم شاه شهید افسرده ×× ز تشنه کامی آب نشاط پژمرده

مجموعه‌ای منظوم در مرثیه‌سرایی و سوگواری سالار شهیدان و نیز فضایل و مصائب پنج تن آل عبا که از اشعار شعرا استفاده شده و بیشتر آن به حوادث کربلا اختصاص یافته است. در ابتدا دوازده محتشم کاشانی و چهارده بند سلیمان صباحی بیدگلی و نیز بسیاری از اشعار مقبل آمده است. کامل؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۳۹ق؛ اشعار به‌صورت چلیپا نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۰گ، ۱۰ سطر چلیپایی سه ستونی، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف مخ]

۲. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۲۲۵

آغاز: کوفه رسانم حضرت امیر فرمود که پروردگار خود راهی ساخت اما چون ابن ملجم؛ **انجام:** تعبداً ورقاً لا مستنکفاً و لا مستکبراً بل أنا عبد ذلیل خایف مستجیر

مشتمل بر شکیات نماز به نقل از شیخ انصاری، اشعار معراجیه پیامبر (ص) ادعیه مختلف در موضوعات متفرقه، اصول دین ملا محمد تقی، واجبات نماز، اشعار متفرقه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: رجبعلی بن کربلایی حاجی، تا: ۱۲۵۵ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در برگ ۴۸ وقف‌نامه کتاب از «نور جهان» به سال ۱۲۶۰ آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: - ۶۱]

۳. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۶۵

آغاز: ای ذکر تو زینت زبانها ×× وی نام خوشت انیس جانها / از حمد تو قاصر است گفتار ×× وامانده ز نعت (تو) بیانها؛ **انجام:** جهت محافظت همراه دارد (جدول) جهت توسعه رزق همراه دارد (جدول)

مجموعه‌ای از اشعار، فوائد، ادعیه و فتوحات و طلسمات و غیره که دریک دفتر بدون نظم و تنظیم بندی خاصی جمع آوری شده است؛ خط: نستعلیق، کا: ابوطالب بن محمدرضوی، تا: ۱۲۹۵ق؛ مجدول شنگرف و آبی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۰گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۸/۵سم [ف مخ]

۴. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۲۲۱

آغاز: تشنگی شاهزاده یاد کرد×× ریخت آب و از فلک فریاد کرد؛ **انجام:** پیرهن کهنه ای ماه نوت حلقه بگوش ×× نه فغان کن نه خروش

مشتمل بر اشعاری در مدایح و مراثی اهل بیت امام حسین علیه السلام و مجالسی در همین موضوع؛ خط: نستعلیق، کا: سید علی بن میر زین العابدین حسن آبادی و علی اصغر دامغانی، تا: ۱۳۲۵ و ۱۲ رمضان ۱۳۱۵ق، مقداری از کتاب حسب خواهش میرزا لطفعلی ملقب به صدر الذاکرین کتابت شده؛ ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: - ۶۱]

۵. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۲۲۰

آغاز: ریختند آب مشک او چون بر زمین ×× از خجالت افتاد از صدر زین؛ **انجام:** ذاکر ابر مسلم بی خانمان ×× روز و شب کن ناله و آه و فغان

اشعاری است در مدح اهل بیت امام حسین علیه السلام و وقایع کربلا و مدایح و مراثی پیامبر اکرم و امیر مؤمنان علیهما السلام؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن ازری دامغانی، تا: رجب ۱۳۳۵ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰۰ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ: - ۶۰]

۶. دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۲۱۹

آغاز: چو فکر در جوش بهر وحدت شد ×× ظاهر از بهر موج کثرت شد؛ **انجام:** انشاء الله به نظر مبارک ائمه طیبه پسند است

مشتمل بر قصاید، مفتاح اللسان در لغت، مجالسی در مدح ائمه علیهم السلام، رساله‌ای در جغرافیا، حکایات متفرقه، روایات، اشعار در مصایب ائمه و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۲ق؛ مجدول به شنگرف؛ ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف مخ: - ۶۰]

● **جُنگ** / متفرقه / فارسی

jong

نائینی، عبدالعلی، ق۱۳ قمری

nā’īnī, ‘abd-ol-‘alī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۷۶

آغاز: بسمله، شرایف تحمیدات پادشاهی را که ... فخر دین به نظام ملک از حکمت؛ **انجام:** نامدار و اجداد بزرگوار نام نیکو ... من تحریره فی ۱۷ شهر جمادی الاول سنه ۱۰۸۳ تم

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۵ق [الفبائی ف: - ۱۷۰]

● **جُنگ** / گوناگون / عربی

jong

نراقی، ابوتراب بن احمد، ق۱۳ قمری

narāqī, abū-torāb ebn-e ahmad (- 19c)

مطالب متفرقه‌ای است با این عناوین: معرفة التکسیر، قواعد و فائده‌ای در علوم غریبه، ادعیه معتبره نظیر دعاء احتجاب و دعاء سیفی به نقل از جدش و منقول از میرداماد، اذکار القلوب فیض کاشانی، فوائدی از نجم الدین کبری، فوائدی به نقل از خزائن جدش، فوائدی به نقل از مجلسی اول در شرح فقیه، فوائدی به نقل از رسائل جامی، ضیاءالقلب محدث کاشانی و ...

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۲۸

آغاز: فصل فی معرفة التکسیر اذا اخذت الاسمین قدم اسم المطلوب و أخر اسم الطالب؛ **انجام:** و اذا خفت عواقب الامور و لاتدری بماذا یختم لک فقل کمال قال اصفیائی: ربنا لاتزع قلوبنا الی قوله انک انت الوهاب؛

خط: نسخ،کاتب=مؤلف،تا:قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاتب نگاشته جدش اجازه آن مطالب را به وی داده؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۹]

● **جُنگ** / کیمیا / فارسی

jong

همدانی، احمد، ق۱۳ قمری

hamadānī, ahmad (- 19c)

جنگی است مفصل که مؤلف آن را در مدت نوزده سال از کتاب‌های کیمیا جمع‌آوری نموده است. او درپایان جنگ یادآورشده که از این کار، سودی ندیده و فقط اتلاف عمری بیش نبوده است و لذا نام جنگش را مخرب الخزائن و الدولة فی دنیا و الآخرة نهاده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۳۱/۱-۱۷/۱۱۱

آغاز: سیم اندوه کردن بیار دو درم نقره پاک ونیم درم سرمه بر او افکن و به بوطه اندرکن تا بگدازد و آنگاه فروگردان به خشت پخته ورها کن تاسرد شودپس درهاون اندر افکن وسحق کن؛ **انجام:** معلق سازند تا نوشادر یا دوا حل شود و بدین طور درنی نیم رسیده حل بهتر است و بالتقطیر اولی؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: کاغذی با روکش پارچه گلدار، ۱۶۲گ (۱۷-۱۹)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۲۷۶]

● **جُنگ** / شعر / فارسی

jong

همدانی خوشنویس، علی اصغر، ق۱۳ قمری

hamadānī xošnevīs, ‘alī asqar (- 19c)

گردآورده علی اصغر همدانی خوش‌نویس برای آقا محمد حسین در ۱۲۰۰ و ۱۲۰۱ و شعرهای فارسی سعدی است و قاسم انوار و میرزا ابراهیم صفا و مکتبی و اسیری سپاهانی و جمال الدین عبدالرزاق و خلاق المعانی و باباطاهر و اندکی از خسرو و شیرین هم در میانه دارد، با دیباچه‌ای منثور بدین‌گونه: «هو الله

تعالی. جندا بیاض دلا آرایی که تذرو رنگین پر و بالی است از جلد نگارین شهپر پر نقش و نگار گشوده ... در وصفش همین بس که حسینی عالیحضرتی نظر التفات باتمام آن انداخته امید که چندانکه غزلیات شهور و رباعیات دهور و مثنوی لیل و نهار در صفحه کاینات است ثبت صفیه (؟) بقا باشد ان شاء الله تعالی.»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷۶

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲ ربیع الاول و پایان جمادی الاول ۱۲۰۰، برای آقا محمد حسین؛ با سر لوح، مجدول، لاجورد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، سطور چلیپا (۴×۱۰)، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۱۳ – ۳۳۴۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

یحیی بن محمود، ق۱۳ قمری

yahyā ebn-e mahmūd (- 19c)

جنگی است شامل اشعار شعرایی چون ملا پریشان، ملا هادی سبزواری، ترجیع‌بند هاتف، حافظ، وصال شیرازی، قصیده ملا مهر علی خویی: «ها علی بشر کیف بشر ...» و ترجمه منظومه علی بن اسحاق در تعریف شراب «و مدامة کضیائها فی کأسها نور ...» و سعدی شاه نعمت الله و اشعاری از علی اکبر فیض به‌خط خودش و مطالبی به نثر از جمله صورت وصیت‌نامه والد جامع جنگ در ۱۲۳۵ق و تاریخ تولد فرزند جامع جنگ در سال ۱۲۵۸، نقلی از منیة المرید شهیدثانی و نقلی از شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید و مطالبی در علوم غریبه و تجوید و مطالبی به‌نقل از بحارالانوار و مناجات منسوب به امام علی (ع): «لک الحمد یا ذالجود و المجد والعلی ...».

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۷۷-۶/۶۷

آغاز: خالدین فیها ابداً ان الله عند أجر عظیم فلو رأیت الملئکة کیف یأخذها ... چون شکر است مردن ×× با تو زجان شیرین / شیرین تراست مردن ×× برادر این طبق را؛ **انجام:** مبلغ هزار دینار عطا فرمود ابوبکر ... فانها خطرات من وساوسه یعطی ویمنع لا بخلاً ولا کرماً

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ مهر: «عبده یحیی بن محمود ۱۳۲۹» (بیضی)، «الواثق بالله الغنی عبده یحیی ۱۲۶۶» (مربع)، «یحیی بن محمود»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ – ۱۲۹۱]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

یزدی، اسماعیل بن ابوالقاسم، ق۱۳ قمری

yazdī, esmā‘īl ebn-e ab-ol-qāsem (- 19c)

منتخباتی است از بوستان و غزلیات سعدی؛ غزلیات حافظ که افتادگی دارد؛ برگزیده‌ای از خمسه حکیم نظامی (مخزن الاسرار، خسرو و شیرین، لیلی و مجنون، هفت پیکر و شرف‌نامه)؛ در خاتمه منتخب اشعار تذکره آتشکده لطفعلی بیگ آذر و اشعار متفرقه دیگری باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۲۴

آغاز: بنام خداوند جان آفرین×× حکیم سخن در زبان آفرین؛ **انجام:** گر بار دگر بر گلوی کشته نهد×× از شوق لبش زندگی از سر گیرد؛

خط: نستعلیق کتابتی، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه ۱۲۸۹ق؛ سه ستونه، مجدول؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوایی، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۳سم [ف: ۱۷ – ۸۸]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

بهمن میرزا قاجار، ۱۲۲۵ – ۱۳۰۱ قمری

bahman mīrzā qājār (1810 - 1884)

بهمن میرزا قاجار برادر محمد شاه مؤلف تذکره محمدشاهی است و به‌طوری‌که خود در مقدمه نوشته است قصد داشته شعرایی را که در تذکره از آنها یاد نکرده است در دو جلد جمع‌آوری کند و ضمیمه تذکره محمدشاهی سازد. این نسخه مشتمل بر منتخبی از اشعار همان شعرا است بدون شرح حال آنان بدین قرار: از رشید وطواط، مقدمه نثر بهمن میرزا و فهرست شعرا، منتخب دیوان جعفر صافی، ملا حسین رفیق، هاتف، سلیمان صباحی، آذر، محمد سحاب، علی مشتاق، وحشی، از لیلی و مجنون مکتبی، اوحدی مراغه‌ای، ادیب صابر، کمال الدین اسمعیل، صاحب، شاه نعمت الله، قصاید رشید وطواط، از زاد المسافرین امیر حسینی غوری، ازرقی، سلمان ساوجی، از منطق الطیر عطار، مجد همگر، علی نقی کمره.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۳۶

آغاز: در سال ۱۲۴۹ هجری که این بنده خاکسار بهمن قاجار؛ **انجام:** از قید خود پرستی رستی اگر تو رستی ×× صد بار بت پرستی بهتر که خود پرستی

خط: نستعلیق جلی، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲۵ص، ۱۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۸ – ۴۴]

● **جنگ** / متفرقه / عربی و فارسی

jong

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ – ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۱۵

آغاز: در حدیث صحیح ابوحمزه ثمالی گوید؛ **انجام:** فافهم و کن من المغتنمین

خط: نستعلیق تحریری، کا: مهدی بن داود تنکابنی و غیره، تا: ۱۲۸۹ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشین [الفبائی ف: - ۱۷۱]

● **جنگ** / ادبیات / عربی

jong

امام الحرمین همدانی، محمد بن عبدالوهاب، - ۱۳۰۳ ؟ قمری

emām-ol-harameyn-e hamedānī, mohammad ebn-e 'abd-ol-vahhāb (- 1886)

نکات ادبی به نثر و نظم است که مؤلف از دیوان ادبان عرب و کتاب‌های ادبی نقل نموده است. او در این رساله از اشعار خود نیز مطالبی آورده و از معاصرینش در چند مورد اشعاری نقل نموده است. مطالب این جنگ اشعار عربی، برخی مطائبات و لغز و معما است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۱۰-۲۶/۱۹۰

آغاز: بسمله یقول الفقیر الی ربه الودود المیرزا محمد بن عبدالوهاب ابن داود ... هذا بعض ما جنته یدی الجانیة من بساتین الدواوین حین نزهة طرفی بها؛ **انجام:** فلما رای زین العابدین الرأسین علی مائدته خر ساجدا و قال الحمدلله الذی اجاب دعوتی وبلغنی ثاری من قتلة ابی و دعی للمختار و جزاه خیرا

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۲۲۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی، عربی

jong

نادر میرزا قاجار، ۱۲۴۲ - ۱۳۰۵ ؟ قمری

nāder mīrzā qājār (1827 - 1888)

یادداشت‌هایی است پراکنده که قسمت اعظم آن به عربی است، با عناوین: نادرة، ظرافة، لطیفة، حکایت. فایده لغویة، تحقیق لطیف، فضیلة، نکات ادبیة، ظرایف و طرایف، و مانند اینها. جامع نادر میرزا بن بدیع الزمان میرزا صاحب اختیار بن محمد قلی میرزا ملک آرا بن فتحعلیشاه قاجار متوفی ۱۳۰۵ هجری است و کتاب نوادر الامثال به عربی و خوراکهای ایرانی به فارسی نیز از تألیفات اوست. وی این جنگ را در تاریخ‌های مختلف از ۱۲۷۳ تا ۱۳۰۲ هجری قمری نوشته و در آن یادداشت‌هایی هم از لطفعلی میرزا بن مؤید الدوله طهماسب میرزا و امام قلی میرزا برادر نادر میرزا و محمد طاهر میرزا و محمد حسین میرزا بن محسن میرزا میرآخور و عیسی میرزا بن نادر میرزا هست.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۵۰۹

آغاز: قال عبدالحمید الکاتب البلاغة؛ **انجام:** که ما با این براهین محتاج بدیگران نیستیم؛

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جامع و خویشاوندان او، بی‌تا؛ بعضی صفحات چلیپا؛واقف:ناپینی؛کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: چرمی ماشی، ۲۳۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۷ - ۲۸۳]

● **جنگ** / رجال / فارسی، عربی

jong

کنتوری، حامد حسین بن محمد قلی، ۱۲۴۶ - ۱۳۰۶ قمری

kantūrī, hāmed hoseyn ebn-e mohammad qolī (1831 - 1889)

بیشتر مطالب این کتاب در نسب و فضیلت و کرامات شیخ عبدالقادر گیلانی و انساب برخی دیگر از صوفیان و مطالب متفرقه دیگر از جمله مباحث فقهی و تاریخی است. این نوشته‌ها به‌مثابه برگ ریزه‌هایی است که مرحوم میر حامد حسین برای تدوین کتب تألیفی خود از آنها استفاده می‌کرده است. این نوشته اغلب از تألیفات صوفیان و اهل سنت از جمله: نواقض الروافض، غنیة الطالبین، کتاب الشجرة، جواهر العقدین، عمدة الطالب، تهذیب الکمال و ... نقل شده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲

آغاز: میرزا مخدوم در نواقض الروافض گفته و عن بریده عن ابیه ان النبی صلی الله علیه و آله و سلم قال من مات من اصحابی بارض جعل شفیعا لأهل تلك الارض؛ **انجام:** معلوم می‌فرمود که هر که از

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور آبی، ۱۸۶گ، مختلف السطور، اندازه: ۱۵/۳×۱۹سم [ف: ۲۷ - ۱۳۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲/۱

آغاز: شریف نباشد بلکه آنچه مقصود حضرت است که روزه احسن است؛ **انجام:** که روزی شان ناقفا گشته نطمس وجوها نردها (کذا) علی؛

این نسخه ادامه همان نسخه (۲۵۲) است و از صفحه ۱۸۸ تا ۳۷۶ می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ ۱۸۸گ، اندازه: ۱۵/۳×۱۹سم [ف: ۲۷-۱۳۲]

● **جنگ** / مواعظ / فارسی

jong

کرمانی، محمد رحیم بن محمد کریم، ۱۲۴۸ – ۱۳۰۷ قمری

kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad karīm (1833 - 1890)

از حاج آقا محمد خان کرمانی که گویا پسر حاج محمد کریم خان کرمانی شیخی باشد. شامل مجالسی در مواعظ که در دهه اول ماه صفر ۱۳۰۹ق در مدرسه خان در کرمان ایراد شده است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۳۳

آغاز: موعظه روز شنبه غره شهر صفر المظفر ۱۳۰۹. بسمله. ایام تعزیه داری در بلده کرمان مدرسه رحمت و غفران مآب جناب مرحوم خان طاب ثراه الحمدلله رب العالمین ... خداوند عالم جل شانه در کتاب مبارک خود می‌فرماید: و جعلنا بینهم و بین القری

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد اسماعیل همدانی، تا: ۱۵ صفر ۱۳۱۰ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج عنابی، ۹۱گ، ۲۱ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۵۳۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

واعظ کجوری، محمد باقر بن اسماعیل، ۱۲۵۵ – ۱۳۱۳ قمری

vā‘ez-e kajūrī, mohammad bāqer ebn-e esmā‘īl (1839 - 1896)

از حاجی ملا باقر واعظ کجوری تهرانی مؤلف جنة النعیم (الذریعه ۱۶۰/۵). شامل مطالبی از التبر المذاب فی بیاب ترتیب الاصحاب، الدمعة الساکبة، ریاض الجنة، واغانی، شرح الصلوة علی النبی تألیف ملازین العابدین گلپایگانی، مجموعه شیخ علی زهیری، سر الانساب، اثبات الوصیة، محاضرة الابرار، مسامرة الاخیار یا مسامرات محیی الدین، احوال بعض المحانین از کتاب شیخ عبدالحسین طهرانی، قصیده میرزا محمد قاسم وزیر پس از کندن چشمش به فرمان پادشاه در مدح امام رضا و شکایت به شاه نزدیک به ۹۴ بیت در آن دیده می‌شود؛ در آن بندی از نهایة الانساب محمد بن هرون موسوی نیشابوری که در ۵۵۸ گرد آورده است به‌نقل از نواب اعتضاد السلطنه درباره داستان شهر بانویه آمده است. خط محمد تقی طبرسی مورخ شوال ۱۲۸۷در نجف در صفحه عنوان هست و در همین صفحه آمده: «هذه الرسالة من الفصح الفصحاء وابلغ البلغاء الخطیب الالمعی المرحوم الحاج ملا باقر الواعظ الطهرانی و فیها مواعظ لمن اتعظ»؛ نیز «تاریخ تولد نور چشمی شمسیه ثانیه در شب چهارم شهر محرم الحرام فی سنة ۱۲۸۸» و نیز «خرجت من النجف ... یوم الثلثا من سادس شهر شوال ۱۲۹۲».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۵۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۱۷ سطر (۱۴/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۶۹۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

افسر، محمد هاشم بن نورالله، ۱۲۵۷ – ۱۳۱۹ شمسی

afsar, mohammad hāšem (1878 - 1940)

گزیده‌هایی از روایات و اخبار در موضوعات مختلف و نوادر، پند و اندرز، ادبیات و نوادر فقهی و نیز گزیده‌هایی از زهر الربیع سید نعمة الله جزائری (م–۱۱۰۰) فراهم کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۴۲

آغاز: قال رسول الله (ص) انا مدینة العلم و علی بابها فلما سمع الخوارج هذا الحدیث حسدوا علی علی (ع)؛ **انجام:** و کان اشد الناس عذابا یوم القیامه و زدنا هم فوق العذاب بما کانوا یعلمون

خط: نسخ، کا: غلامرضا یزدی شاعر متخلص به حیران، تا: ۱۲۷۹ق؛ حیران در پایان نسخه یادآور شده است که به امر مقرب الخاقان میرزا داود خان وزیر لشکر در ۱۲۷۹ق به کتابت این نسخه مبادرت ورزیده است و سپس حیران یک قطعه شعر و یک رباعی در مدح داود خان و ارزش کتاب سروده و در یک برگ اضافی آخر نسخه نگاشته است. به فرمان جهان داور قضا حکم قدر فرمان ×× بپایان آمد این دفتر که آمد تالی فرقان / همه جان بخش الفاظش چو لفظ عیسی مریم ×× همه روشن عباراتش چو دست موسی عمران / کتابی طرفه و زیبا چو مصحف فرد و بیهمتا ×× یکی بس طرفه باید تا شود مطبوع طبع خان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز،۳۲۸ص،۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۰–۸۱۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

لواسانی، شکر الله بن لطف الله، – ۱۳۱۹ قمری

lavāsānī, šokr-ol-lāh ebn-e lotf-ol-lāh (- 1902)

محاسبات و ازدواج‌هایی که عقد آنها را جاری کرده، وصیت نامه‌های خود در طی سال‌ها و مصالحه همه دارائی در رمضان ۱۳۱۷ به فرزندش شیخ عیسی که در بیشتر وصیت‌نامه‌هایش وصی وی بوده و به هر یک از ورثه سفارش مبلغی پول که نامبرده بدهد، و اشعاری از خود و دیگران و روایاتی چند را گرد آورده است. ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۸۴ به جهت آمدن و با به دارالخلافه تجدید وصیت نموده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۳

خط: نستعلیق، کا: شکرالله، بی‌تا؛ مهر: «الراجی الی الله عبده شکر

الله» (بیضی)؛ جلد: شمیز زمینه سبز، ۱۷۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

عبرت نائینی، محمد علی، ۱۲۴۵؟ - ۱۳۲۱ قمری

'ebrat-e nā'īnī, mohammad 'alī (1830 - 1903)

این جنگ از قسمت‌های مختلفی از نظم و نثر به فارسی و عربی تشکیل شده که شرح محتویات آن به همراه شماره اوراقش چنین است: کلمات قصار و احادیث عربی و فارسی (بعضا ترجمه‌ای) از شخصیت‌های مذهبی تصوف، مانند نبی (ص)، ابوالحسن محمد بن احمد فارسی، حسن بصری، جنید، ابن عطا، ابو یعقوب سوسی؛ ابیاتی از عبرت با عنوان «لکتاب الاحرف عفی عنه» به مطلع: چون نور که از مهر جدا هست و جدا نیست ×× عالم همه آیات خدا هست و خدا نیست. میرزا محمد رضای قمشه، مجذوب تبریزی، دهقان سامانی همه به فارسی، ابی القاسم سمنوی (؟) به عربی، جمله ای عربی در تصوف از ذوالنون مصری، ابیاتی فارسی از جاوید همدانی، افق همدانی، پروین همدانی؛ کلماتی قصار از عبرت با عنوان «لکاتب الاحرف عفی عنه»؛ ابیات عربی بدون نام شاعر با عناوین «قال بعض العرفاء» و مشابه آن؛ دو بیت عربی و شرح آن که ابیات چنین است: عینان عینان لم یکتبهما قلم ×× و فی کل عین من العینین عینان / نونان نونان لم یسطر هما رقم ×× و فی کل نون من النونین نونان. و ابیاتی عربی از ابن فارض، مالک بن مرجل اندلسی، لجام، چند حکایت عربی از مناظره دو نفر نزد مأمون، بهلول و شیخ ابوالوفا مهدی بن احمد عالم معروف به بغدادی در اصفهان؛ چند حکایت طنزآمیز که خود عبرت نگاشته و برخی را مستقیماً از راویانش نقل کرده است؛ ابیاتی فارسی از ابوالحسن یغمای جندقی، شمس الدین، ابیاتی در قالب رباعی و قطعه بدون نام شاعر و سه بیت عربی از ناشناس با عنوان «الله در من قال»؛ حکایت و مطالب تاریخی و ادبی به نثر عربی و فارسی درباره این اشخاص: صاحب بن عباد و عضد الدوله، ابوبکر خوارزمی و صاحب بن عباد و متنبی، صاحب بن عباد و حکایتی درباره سخت بودن تلفظ «راء» برای وی، حکایتی به نقل از کشکول [از شیخ بهایی] درباره عبدالملک بن مروان، ابن حضیری در مجلس صاحب بن عباد، حکایتی از مدح مأمون توسط عبدالله بن صمد، نقلی از صاحب مجمع الامثال، حکایت سروده شده قصیده بطحائیه فرزدق در حضور هشام بن عبدالملک به نقل از ابن خلکان و انوار الربیع سید علیخان مدنی، ابیاتی عربی از صاحب بن عباد، قصیده سینیه صاحب بن عباد در اظهار شوق به زیارت حضرت رضا به نقل از کتاب ابن بابویه، حکایتی فارسی از فیه ما فیه، حکایتی از حجاج، حکایتی از قتیبة بن مسلم و حجاج، مطلبی در صنعت ایجاز شامل مکتوب گورخان ختائی برای اتمتکین (و نقلی از نظامی عروضی)؛ ابیاتی عربی از ابوفراس، ابن معتز، ابونواس و ابوتمام؛ مطلبی ادبی در ذیل حکایتی از خالد بن ولید و ابوبکر به نقل از مفضل منقول از تاریخ ابن خلکان و حکایتی از ابن رشیق در انوار الربیع، حکایتی از بشار و عمرو؛ ابیاتی فارسی از خواجه عبدالله انصاری (غزل) و دو رباعی از همو؛ حکایتی به فارسی از ابوالخیر اقطع، حکایتی به عربی از ابوالحسین نوری، اقوالی از رویم، ابو یعقوب سوسی، سهل بن عبدالله، ابو عمرو دمشقی، احمد بن سید حمدویه، ابن جلاء، ابن حنیق؛ ابیاتی به فارسی از حسین خوانساری، عمان سامانی و ناشناس؛ قصیده نونیه معروف ابوالفتح بستی؛ جملات و اقوالی از حکمای مغرب زمین و یونان مانند: انباز قلس، فیثاغورث بن منسارخس، سقراط، افلاطون و سؤالات وی از سقراط؛ قصایدی از سید رضی به این مطالع همه در وصف صاحب بن عباد: اناء اقام الدهر منی و اقعدا ×× و صبرا علی الایام انای و ابعدا / اتری الهوادج فی عراض البید ×× مثل الجبال علی الجمال القود / اکذا المنون تقطر الابطالا ×× اکذا الزمان یضعضع الاجبالا؛ دو قطعه عربی در وصف اصفهان از ابوالفضل اسمعیل بن محمد و ابوالعلا محمد بن احمد؛ جملات قصار فارسی از مؤلف با عنوان «لکاتب الاحرف عفی عنه»؛ ابیات فارسی از عمید دیلمی، سنائی و میرزا جعفر ریاض همدانی؛ مطلبی در مذاهب و ملل؛ حکایتی از زادان فرخ و دار الانشای عصر عبدالملک و نقلی از ابوحیان توحیدی درباره ابوبکر قومسی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۸۰۸۹/۱

خط: نسخ جلی خوش، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج حنایی، ۳۹گ (۱پ-۳۹پ)، اندازه: ۱۷/۷×۲۱/۶سم [ف: ۲۷/۱ - ۱۶۳]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

صفای اصفهانی، محمد حسین بن سبز علی، ۱۲۶۹ - ۱۳۲۲ قمری

safā-ye esfahānī, mohammad hoseyn ebn-e sabz 'alī (1853 - 1904)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۷۷۰

آغاز: بسمله، نوبهار است بیا تا طرب از سر گیریم؛ **انجام:** باطل السحر اخذ و شلتاقم

اشعار؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شکری، فرنگی، جلد: میشن [رایانه]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

وفا، حسینقلی بن علی اصغر، - ۱۳۲۲ قمری
vafā, hoseyn-qolī ebn-e ʻalī asqar (- 1904)
جنگی است مشتمل بر مکاتیب و منشآت و ابیاتی از یوسف، شهودی، قامتی، محمد سعید اشرف، امینا، مکتوباتی از امیر محسن میرزا میر آخور و امام قلیخان غارت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۳۸/۲

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: حدود ۱۳۲۱ق؛ ۲۱ص (۴۸-۶۸) [مختصر ف: - ۲۳۸]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

فاضل گروسی، عبدالحسین، ۱۲۵۹ - ۱۳۲۴ شمسی
fāzel-e garrūsī, ʻabd-ol-hoseyn (1880 - 1945)
تاریخ تألیف: بین سال‌های ۱۳۱۱-۱۳۴۴
متفرقاتی است مشتمل بر: اشعار عربی و فارسی، حکایات، فوائد طبی، معما، روایات، فوائدی در قرائت و تجوید و قصیده ملا مختار در این باب، پند نامه کیکاوس بن اسکندر قابوس، توضیح بعض عبارات مشکله از تفسیر و روایات و ...، بعض طلسمات و اذکار، فوائدی فقهی، حکمی و فلسفی و ...، تعبیر خواب مرحوم مجلسی، وصیت و نصیحت نامه امیر نظام، مراسلات و منشئات، الناسخ و المنسوخ، علم قیافه از افلاطون، معراج نامه، لؤلؤ اللآلی محمد یوسف بن عبدالحمید، توضیح المشکلات، میزان الادب فی قوانین الفاظ العرب، معرفت تقویم و ... این کتاب در سال ۱۳۲۲ در مدرسه شیخ الاسلام قزوین بوده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۹۸

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۵۰۰ص [عکسی ف: ۵ - ۴۴۹]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

سامنی ملایری، قاسم

sāmenī malāyerī, qāsem

شعر فارسی خود قاسم مورخ دوشنبه شعبان و قصیده قاآنی و شعر سعدی و مخمس درباره زن از قاسم و صیغه نکاح مورخ ۱۳۲۵.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۶۵/۳

کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۲۲۴پ-۲۳۵ر)، ۱۳ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۵۰۴]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

دنبلی خوئی، ابراهیم بن حسین، ۱۲۴۷ - ۱۳۲۵ قمری
dombalī xū'ī, ebrāhīm ebn-e hoseyn (1832 - 1907)
متفرقاتی است در مسائل فقه، اصول، ادب، حدیث، اعتقادات و جز آن. فهرست اجمالی مطالب چنین است: اصل فی تعارض العرف و اللغة؛ اصل فی الاجزاء و عدمه؛ طبقات الرجال؛ مقدمة فی الاحتیاج الی علم الرجال؛ مسألة: یجوز لمن یتولی اموال الیتیم بوصایة و نحوها ان یأخذ اجرة المثل؛ مسألة: الامام علیه السلام یقضی بعلمه مطلقا؛ مسألة: اذا اقام المدعی بینة و لم یعرف الحاکم عدالتها؛ کیفیة صلاة المیت؛ رسالة فی شرح صلاة المیت، قال المصنف: الفصل الرابع فی الصلاة علی الاموات، ناتمام؛ رسالة فی الحج؛ رسالة فی الرهن، ناتمام؛ فصل فی التروک الواجبة، ناتمام؛ مقدمة مختصر المعانی با حواشی از مؤلف؛ قصیده امرؤ القیس (اولین قصیده معلقات سبع) با ترجمه فارسی و شرح بعضی از لغات، ناتمام؛ شرح باب المختار من الکتب نهج البلاغة، ناتمام؛ حواشی بر شرح مختصر المعانی، ناتمام؛ شرح نهج البلاغة، فصل فی الداعی الی التکلم بالمجاز؛ شرح نهج البلاغة، قاعدة فی علم التوحید؛ شرح نهج البلاغة، البحث الثالث فی الحصر؛ شرح نهج البلاغة، فی الخطابة فیها ابحاث و خاتمة؛ رساله‌ای در شرح خطب مشکله نهج البلاغة؛ شرح خطبه توحید نهج البلاغة؛ شرح نهج البلاغة، الاشارة الی اجزاء الترکیب الخارجی للانسان و کیفیته؛ رسالة فی الاصول، شامل: عمل به خبر واحد عقلاً، عمل به خبر واحد شرعاً، اصل فی التعبد بالظن؛ قاعده لاضرر؛ مبحث قاعدة المقدمیة؛ تعارض الظن الشخصی و الظن النوعی؛ حجیة العلم؛ مسألة فی جواز نقل الحدیث بالمعنی؛ مطلب فی تعرف المعصوم؛ فصل فی العدالة؛ مبحث الادلة العقلیة.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۹۱

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، مختلف السطر، ۶۷۶ص، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۴۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۴۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۲۸۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

مشتاقی نائینی، علی بن محمد، - ۱۳۲۸ قمری
moštāqī nā'īnī, ʻalī ebn-e mohammad (- 1910)
شامل: واقعه امام حسین در شام و معجزه بادکوبه؛ داستان احتراق جامع اموی در شام و در عهد ناصری که در مفتتح کتاب کنز المعجزات ناصری سنه ۱۳۱۱آورده؛ عرض معجزه در رأس الحسین (ع)؛ در اینکه چون آن مقام به جهت انتساب به حضرت

امام (ع) از آتش دنیا آسیب نیافت شیطان و دوستان آن جناب به طریق اولی از آتش عقبی بر کنارند؛ داستان عبدالله بن مبارک که خرج سفر مکه را در حق علویه انفاق نمود مذیل بد استان معاف داشتن ناصرالدین شاه مالیات گوشت و نان را و شهادت ناگهانی صاحب قرانی در زاویه حضرت عبدالعظیم و شرح رفتار صدر اعظم و توجهات مظفرالدین شاه؛ فصل دوم در بیان گذارشات چند که بعد از جنگ پروت اتفاق افتاده و مراجعت پطر کبیر به روسیه و اوضاع روسیه بعد از جنگ پروت و عروسی پطر کبیر با کترین؛ داستان سلطان محمد خدا بنده که از اختلاف مذاهب اربعه عامه منضجر شده و در مقام تحقیق بر آمده و به دلالت علامه حلی به شرف تشیع مشرف گردیده و علامه رساله کشف الحق را در این خصوص ساخته و فضل بن روز بهان اصفهانی آنرا ردی نوشته و قاضی نورالله شوشتری رد آن را بنام احقاق الحق نوشته که حاجی میرزا محمد مجتهد (پدر میرزا علی نائینی) «در گذشته ۱۳۰۵» آن را ترجمه و ترجمان الحق (اثبات الحق، منزوی ۸۷۰) نامیده و حسب الوصایا به صدر اعظم علی اصغر خان تقدیم نموده؛ دفتر ثانی از کنز المعجزات.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۴

خط: نستعلیق ریز، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ یادداشت عباس نائینی ضیاءالسلطنه در میان؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج سرخ، ۵۲گ، ۱۷-۱۲سطر (۷-۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۱۶۹]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

گواری عراقی، مهدی، ۱۲۷۲ - ۱۳۲۹ قمری

govārī ʻerāqī , mahdī (1856 - 1911)

از شمس الشعراء میرزا مهدی گواری عراقی، متخلص به «فانی». دفتری است به نظم آمیخته به نثر نامبوب، سخن منثور آن معدود و مربوط به وفیات تعدادی از سرایندگان و چند رویای صاحب جنگ که پیرو آن اشعاری در مدح و منقبت ائمه معصومین علیهم السلام انشاء کرده است. دفتر حاضر پس از مرگ میرزا مهدی شمس الشعرا به دست دوست دیرینه‌اش استاد ابراهیم نجار عراقی از شاعران خوش ذوق و نکته سنج افتاد، وی پاره‌ای از سروده‌های خود را در این دفتر نگاشته است. از اوست: دوش دیدم به خواب قحطی را ×× گفتم ای کز تو لغزش جان است / خواهم از منزل و مکانت، گفت ×× منزل بنده در فراهان است. در صفحه ۱۲، ۲۸ تاریخ وفات ۳۲ نفر از سرایندگان آمده و بقیه جنگ اشعاری است از این شاعران: کمال الدین اسماعیل، مجد همگر، ابن محمد نیشابوری، خیام، ابن یمین، قاضی، انوری، ملا عبدالرحمن جامی، وافی، قائم مقام یغمای جندقی، مرشد یزدگردی، اثیرالدین اومانی، کلیم، اخوند ملا محسن فیض کاشانی، حکیم ابوطالب کاشی، رفیعی کاشی، خواجه نصیر الدین طوسی، غضنفر کلجاری (من محال قم و کاشان) فردوسی طوسی، مشرقی مشهدی، اوحدی کرمانی، وحشی کرمانی، لامعی جرجانی، ایزدی، شیخ عطار، نظیری نیشابوری، بنایی هراتی، ارزقی هراتی، وحدت هندی، ناظم هراتی، سراج الدین آملی (قمری)، شیخ بهاءالدین عاملی، شیخ محمد جبل عاملی، حکیم شوری، کمالی اصفهانی، رجائی اصفهانی، امام محمد غزالی، رشید وطواط، نصیر، ابدال بلخی، ظهیر الدین فاریابی، اثیرالدین اخسیکتی، امیر معزی، کاملی خلخالی، شیخ کمال خجندی، یوسف رحیمی، سلیم شاملو، شاه صفی، میر صیدی، عمادی (از شهریار توابع ری)، امام فخر رازی، مشتاق اصفهانی، وفا (اهل دار المومنین قم)، مشرب (از اعراب عاملی)، آقا سید احمد هاتف اصفهانی، میرزا ابوالقاسم هجری تفرشی، حکیم سنایی، مهستی (از شاعران نسوان)، حکیم سرائی شیرازی، سلمان ساوجی، شیخ الرئیس، ابوطاهر خاتونی، خواجوی کرمانی، ایرج میرزا، حاجب شیرازی، مولانا میر علی، منصور شیرازی، خاقانی، ابونواس، تائب تبریزی، سوزنی سمرقندی، زمخشری، جنید بغدادی، باباطاهر، سعدی، سایر مشهدی، مسعود سعد سلمان، آگهی، حسرت همدانی و فرخی سیستانی.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: خدایگان افاضل نظام ملت و دین ×× که با تو چرخ ستیزه نستیزد؛ **انجام:** من نگویم که تو معشوق چه من بی سروپایی، فی شهر ربیع الثانی من شهور ۱۳۴۰ علی میر فاطمه، تمت

خط: تحریری، کا: علی میر فاطمه، تا: ربیع الثانی ۱۳۴۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۲گ، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۲۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شجاعی، حسین

šojaʻī, hoseyn

جنگی است نامرتب حاوی مطالب: اشعاری از شاهزاده حسین میرزا؛ ترجمه لغات انگلیسی به فارسی؛ مطلبی پشت جلد درباره میرزا یحیی خان.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۸۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۰ق، جلد: مقوایی، ۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۲ - ۲۲۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

صنعتی، علی اکبر، ۱۲۹۵ شمسی

sanʻatī, ʻalī akbar (1916 -)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۸۳-عکس
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۸۷ص [فیلمها ف: ۳ - ۲۷۷]

● **جُنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حکیم الهی، هدایت الله، ۱۲۹۶ شمسی

hakīm elāhī, hedāyat-ol-lāh (1917 -)

به نظم و نثر، شامل: شعرهای خود او با تخلص «حکیم»؛ معما و نامه میرزا محمد ساوجی و حدیث دشوار و نامه‌های گردآورنده بیگی از دوستان از خرم آباد به بروجرد و جاهای دیگر؛ نامه امیر نظام بوالی؛ نامه محمد باقر داماد به مولانا عبدالله شوشتری؛ «قاعده پیدا نمودن اسم منوی که نوشته باشد روی کاغذ از میان چند اسم»؛ قاعده پیدا کردن مساحت؛ قواعد شیمیایی؛ تفاوت تواریخ و طریق تاهیب؛ فرمان بدایع نگار؛ دیباچه میرزا مهدیخان برای جنگ رضاقلی میرزا؛ قاعده تطبیق سالهای هجری و قمری؛ نامه‌هایی که در انزوا و در شکایت نوشته شده؛ جدول دوری و نزدیکی و حجم و شتاب سیارات؛ انشائیه بردیه؛ نامه میرزا علی اشرف به صدر اعظم. فهرست نام‌های سرایندگان و نویسندگان در این جنگ: مهندس، رضوان شیرازی، کمالی، دهقان سامانی، وصالی، روحانی، قدرت، فخرالدوله، شهاب الملک، شاطر عباس صبوحی، ازل قمی، اخگر، ضیاء، صادق بروجردی، ظهیر فاریابی، اقبال، اختر، اخضر، میرزا علی اشرف، میرزا محمد ساوجی، ظفر، شوریده شیرازی، آقا علی حکیم، فروغی، صدر اعظم، مظفر الدین شاه، فرهنگ، قائم مقام فراهانی، شطاح، لسان الملک سپهر، ناصرالدین شاه قاجار، میرزا مهدی خان نادری، شفایی، میرفندرسکی، امیر نظام گروسی، فانی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۴۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۴۱گ، ۱۶ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۵۸۰]

● **جُنگ** / گوناگون / فارسی

jong

آغباش خوئی، محمد حسین بن اسماعیل، - ۱۳۳۶؟ قمری

āqbāš-e xū'ī, mohammad hoseyn ebn-e esmā'īl (- 1918)

مطالب متفرقه‌ای است مشتمل بر اشعار وی با تخلص ثابت؛ روایات مجالسی در فضل امیر المؤمنین علی علیه السلام؛ بعضی از فوائد طبی از اشخاصی که به یادگار نوشته‌اند مانند محمد علی تبریزی در ۱۵ ذیحجه ۱۳۴۹؛ معما؛ اشعاری در مدح آقا تقی ایروانی و میرزا صادق خان قونسول ایران در ایروان و جز آنها؛ متن دعای صباح؛ مناجات و بعضی از طلسمات؛ یادداشتی از مؤلف در آمدن به ارض روم در ۲۷ جمادی الاول ۱۳۲۴ و غیره.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۶۸
خط: نسخ ادعیه معرب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۴۱ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴۱۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۱۴۰]

● **جُنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ادبی فردوسی، محمد حسین

adabī ferdowsī, mohammad hoseyn

آیاتی از قرآن و احادیث و اشعاری درباره واقعه جانگداز کربلا و شعری از معینی کرمانشاهی.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۶۳
آغاز: فی سورة النحل - و الانعام خلقها لکم فیها دفاء و منافع و منها تأکلون و لکم فیها جمال حین تریحون و حین تسرحون و تحمل اثقالکم؛ **انجام:** کشتن یک مادری مانند زهرا کی رود ×× تا قیامت از دل اولاد یابن العسکری / بود مشغول عزاداری که ناگه آمدند ×× به سرش یک عده چون جلاد یابن العسکری / فاطمه بین در و دیوار از بی طاقتی ×× شد بلند از سینه اش فریاد یابن العسکری
خط: تحریری، کاتب=مؤلف، تا: ۴صفر ۱۳۳۶ش؛ یادداشت «دستخط مرحوم مغفور آقای شیخ محمدحسین ادبی فردوسی»؛ جلد: پارچه، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۱]

● **جُنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

محلاتی غروی، محمد بن اسماعیل، ۱۲۹۰-۱۳۳۷قمری

mahallātī qaravī, mohammad ebn-e esmā'īl (1873 - 1919)

مجموعه‌ای است اخلاقی و متنوع شامل مطالبی از قبیل: ذکر و اهمیت آن، تقوا، اشعاری از حافظ، حکایتی از جامی، علامات المشتاقین، نوعی استخاره، حب حقیقی، اشعار متفرقه عربی؛ سه جواب نامه که طلبه‌ای تبریزی حالات خود را برای مرحوم سید محمد حسین طباطبائی صاحب «تفسیر المیزان» نوشته و علامه طباطبائی بدان پاسخ گفته است، در متن حاضر فقط پاسخ‌های علامه مندرج است و در آن توصیه به ذکر خداوند متعال کرده و سفارشاتی دیگر می‌نماید.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳۸/۴

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محمد غروی ـ قم؛ خط: نسخ، کا: محمد غروی، تا: با تاریخ ۱۳۷۷ق؛ مطلب صفحه ۱۶۰-۱۶۴ نستعلیق به خط آقای محسن‌فر می‌باشد؛ ۴۷ص (۱۲۴-۱۷۰) [عکسی ف: ۳ - ۱۵۵]

● **جنگ** / عرفان و تصوف / فارسی

jong

رحمت علیشاه، احمد بن محمد باقر، ۱۲۸۵؟ - ۱۳۳۹ قمری

rahmat ‘alī-šāh, ahmad ebn-e mohammad bāqer (1869 - 1921)

بیاضی است متفرق و پراکنده از آن یکی از درویشان خاکساریه که در آن مطالبی را به صورت پراکنده درباره فقر و طریق سیر و سلوک و معرفت نفس تحریر نموده است و تعدادی از اوراق نیز سفید مانده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۷۵-۲۹/۲۱۵

آغاز: بسمله الحمدلله الذی شرح صدری بالاسلام فی الشریعة و یسر امری بالاهتمام فی الطریقة و احلل العقدة من لسانی؛ **انجام:** اشفع لنا عندالله توجه همت درحضرت گرفته رشته به گردن اندازد وبه روی پوست تخت بنشیند این خطبه را بخواند بعد سوره اذا وقعت الواقعه بخواند بعد این آیات را بخواند

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۲۷۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

اسدآبادی، لطف الله بن حسین، ۱۲۷۳ - ۱۳۴۰ قمری

asadābādī, lotf-ol-lāh ebn-e hoseyn (1857 - 1922)

دارای مطالب متفرقی است بدین ترتیب: ترجمه آیاتی به ترتیب موضوعات، ترجمه بعضی از کلمات کوتاه ائمه علیهم السلام، اشعار و قصائد متفرقه از شعرا، مقالات سیاسی، مجموعه از اشعار محزون دارای ترجیع بند و غزلیات و قصائد. با رساله فوائد مشروطیت.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۷

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: رجب ۱۳۱۴ق؛ ۲۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۴۸]

● **جنگ** / تاریخ اسلام / عربی

jong

سپهر کاشانی، عباسقلی بن محمد تقی، ۱۲۶۸ - ۱۳۴۲ قمری

sepehr-e kāšānī, ‘abbās-qolī ebn-e mohammad taqī (1852 - 1924)

اشعار عربی بدون نام سراینده یا ذکر عنوان این مجموعه در دو بخش نوشته شده و در آغاز نیمه دوم، سه بیت از اشعاری که در دیوان منسوب به حضرت امیر (ع) است یاد شده که آغاز آن چنین است: بقدر الکد تکتسب المعالی ×× و من طلب العلی سهر اللیالی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۷۰

آغاز: اشرقت فی الدجی و لاح النهار ×× و استارت بنورها الاشجار / من سناها الشموس تشرق لما ×× تتبدی و تنجلی الاقمار / تسجد الکائنات بین یدیها ×× حین تبدو و تهتک الاستار / و اذا او مضت بروق حماها ×× هطلت بالمدامع الابصار / لا تأمنن الی النساء ×× و لاتثق بعهو دهن / یبدین وداً کاذبا ×× و الغدر حشو تبابهن / فرضاء هن و سخطهن ×× معلق بفروجهن / بحدیث یوسف فاعبتر ×× متحذرا من کیدهن؛ **انجام:** مشیناها خطی = کتبت علینا ×× و من کتبت علیه خطی = مشاها / و من کانت منیته بارض ×× فلیس یموت فی ارض سواها / و ما ادری اذا یممت ارضا×× ارید الخیر ایهما یلین / هل الخیر الذی انا ابتغیه ×× ام الشر الذی هو یبتعین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: سپهر «وزیر تألیفات سپهر»؛ با این یادداشت نیز از او: «از جمله کتب مرحوم مغفور آقا میرزا هدایت الله ملک المورخین لسان الملک است که در میان ورثه تقسیم و این نسخه بتوسط نور چشمی اقتدار الممالک بمن فروخته شد حرره الجانی فی شهر رجب المرجب ۱۳۲۲»؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۲۳۱ص، ۲۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۱۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

مدرس رضوی، محمد باقر، ۱۲۷۰ - ۱۳۴۲ قمری

modarres-e razavī, mohammad bāqer (1854 - 1924)

سال تألیف: ۱۳۰۵ق

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۵۹

آغاز: مرحوم قاضی نورالله شوشتری؛ **انجام:** بر زمین ناید بخوبی چون تو فرزندی دگر.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۵ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

رشیدی، مرتضی بن احمد، - ۱۳۴۵ قمری
rašīdī, morteżā ben ahmad (- 1927)

دعا و حرزهایی که برای رفع مشکلات و روا شدن حاجات مهم و مؤثر هستند در این جنگ از کتاب‌های مختلف بدون ذکر نام جمع‌آوری شده است. شامل این مطالب: تعیین ساعات، طریقه ختم سوره الم نشرح، طریقه ختم نادعلی و چند دعا و حرز دیگر.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۶-۵۹/۲۵۶

آغاز: بسمله اما بعد بدان که این مختصری است در بعضی مربعات که بجهت اکثر مطالب آزموده است و هر یک را علماء این فن به تجربه رسانیده اند

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۵ق؛ ۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۷۶]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

کوثر همدانی، محمد حسین بن علینقی، - ۱۳۴۸ قمری
kowsar-e hamadānī, mohammad hoseyn ebn-e ʻalī-naqī (- 1930)

نظم و نثر عربی و فارسی است از حاج میرزا محمد حسین بن حاج میرزا علینقی بن حاج ملامحمد رضای کوثر همدانی و در آخر قصایدی است از: میرزا محمد صادق سلطان آبادی، کاتب کمال آبادی فراهانی، قائم مقام فراهانی، میرزا شهدی تفرشی، میرزا الغنی ذره تفرشی، قطعه ثابت بن وکیع در مدح فضل بن یحیی بر مکی و قدح هارون الرشید.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۹۱

آغاز: بسمله، تلك آیات الکتاب المبین؛ **انجام:** اذا ما کتبت ذلك الالذلك، و انا الجانی محمد حسین بن علینقی الهمدانی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ تحریر چلیپا؛ واقف: ملکزاده کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای، ۱۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۲سم [ف: ۷ - ۲۹۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

ادیب پیشاوری، احمد، ۱۲۶۰ - ۱۳۴۹ قمری
adīb-e pīšāvarī, ahmad (1844 - 1931)

چند جنگ از ادیب پیشاوری به نظم و نثر عربی و فارسی است که به جهت کثرت سن و اشتغال دائم به کارهای علمی و دیدن اساتید بلندپایه جون حاجی ملاهادی سبزواری و سایر دانشوران قرن سیزدهم هجری او را مردی بی‌نظیر ساخته بود لذا جنگ او ارزش علمی و الا دارد.

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۵

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۰۲گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۰۸]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۷

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۳۳گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۰۹]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۸

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷۴گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۱۰۹]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۹

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۴۲گ، قطع: بیاض رقعی، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۰۹]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ به گواهی عبدالحسین اورنگ؛ کاغذ: فرنگی در دفترچه‌های خط‌دار، جلد: مقوا، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۰۷]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوایی، ۹۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۰۷]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۳

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا، ۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۰۷]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۲

آغاز: بینما حبال ذات عقد لبثنه ×× اتیح لها بعض الغواة فحلها؛ **انجام:** و بعث براسه الی معاویة فکان را سه اول رأس حمل فی الاسلام

خط: نستعلیق خوش و شکسته نستعلیق، کا: ادیب پیشاوری، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ به ظاهر صفحات نخستین این جنگ افتاده است؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج سرخ، ۴۶۸گ، ۲۳ سطر (۱۵×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۱۱۹]

۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۴

نظم و نثر عربی وفارسی است؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷۳گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۰۸]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۶۶

فلسفی و ادبی است، عربی و فارسی؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۰۲گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۰۸]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

چابلقی بروجردی، رضا بن علی محمد، - ۱۳۱۰ شمسی
čābalaqī borūjerdī, rezā ebn-e ʻalī mohammad (- 1931)

کشکول مانند، بخشی از یادداشت‌های مؤلف در طول ایام تحصیل و زمان فراغت اوست که بین سال‌های ۳۶-۱۳۳۳ در مسائل کلامی و ذوقیات و ظرایف فراهم آورده و توسط میرزا احمد بدیعی به شیوه استادانه و پخته نگارش شده، ۲۰۰ صفحه نسخه در مسائل کلامی و مباحث واحده و از ص ۳۰۳-۲۷۳ شعرهای شاعران ذیل در دوستون آمده: سعدی، رباعی فتح الله خان نظام الشعرا، قائم مقامی، قاآنی، سنایی، رشید وطواط، انوری، نظامی، ابن سینا، ابوالقاسم فندرسکی، جامی، حافظ، خطیب قزوینی، سید محمد اشرف صاحب فضایل السعادات، میر داماد، شیخ ابوسعید ابی الخیر، عطار، لعلی تبریزی، ملا صالح، رباعی صاحب روضات الجنات، عبید زاکانی، سلمان ساوجی و اشعار شاعران آذربایجان در قضیه بی حرمتی به بارگاه امام الثامن حضرت رضا علیه السلام است.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۷۱

آغاز: مسئله، کلامیه، هل السیئات تحبط الحسنات ام لافیه خلاف بین المتکلمین و تحقیق الکلام یستدعی رسم امور الاول؛ **انجام:** انما یکون الاثبات کون الحکم الثابت للافراد ثابتالها من جهة کونها مشخصات لك کلی و مقوت

خط: نسخ خوش، کا: میرزا احمد بدیعی خوانساری، تا: قرن ۱۴؛ ۱۸۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

● **جنگ** / گوناگون / عربی، فارسی

jong

خوئی، علی بن علیرضا، ۱۲۹۲ - ۱۳۵۰ قمری

xū'ī, 'alī ebn-e 'alī-rezā (1875 - 1932)

مجموعه متنوعی است در موضوعات گوناگون که بدون تناسب موضوع نگارش یافته است، عناوین موضوعات چنین‌اند: دعای رجب؛ تفسیر آیه‌ای از قرآن؛ اقتصاد در مصرف؛ دعای صباح؛ تفسیر یک بیت شعر منسوب به حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام؛ مطالبی از قواعد شهید از تعلیقه مؤلف، مقایسه تعلیمات در ایران، خلاصه‌ای در زندگی مؤلف، مسأله جواز نبش قبر و مطالب متفرقه دیگر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۸۵/۲

آغاز: بسم تعالی و له الحمد ... فی الدعاء الرجی، أعطنی بمسئلتی إیاك جمیع خیر الدینا و جمیع خیر الآخرة و اصرف عنی بمسئلتی إیاك جمیع شر الدینا و شر الآخرة، ربما یقال ای فرق و ای داع الی اختلاف التعبیر بین الخیر و الشر حیث فصل بین الدنیوی و الأخروی؛ **انجام:** وقت تماشای چمن نیست نیست ×× خوبتر از حفظ وطن چیست چیست ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۳ق؛ مصحح، با افزودگی‌هایی مشتمل بر اشعار گوناگون ترکی و فارسی؛ کاغذ: دفتری خط‌دار، ۵۳گ (۴۶پ-۹۸ر)، ۲۲ سطر، اندازه:۸/۵ × ۱۴/۵سم[ف:۳۶-۶۴۹]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

بیرجندی، محمد باقر بن محمد حسن، ۱۲۷۶-۱۳۵۲ قمری

bīrjandī, mohammad bāqer ebn-e mohammad hasan (1860 - 1934)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۷۱/۵

آغاز: در نیابد حال پخته هیچ خام ×× پس سخن کوتاه باید والسلام / بند بگسل باش آزاد ای پسر ×× چند باشی بند اسم و هند و زر؛ **انجام:** ای امیران بنگرید این شاه کیست ×× شاه چه بود آیت الله کیست

مجموعه‌ای است از مطالب گوناگون منظوم و منثور برگرفته از مثنوی معنوی مولوی، طاقدیس نراقی، اشعار امیر خسرو دهلوی، شیخ بهاءالدین عاملی، انوری، نظامی گنجوی، صاحب معالم و فوایدی دیگر از جمله تاریخ برخی از علمای اسلامی که به صورت سیاهه نگارش یافته است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ترقیمه: «تمام شد مکتوب از طاقدیس در مزرعه بعد از فصل توت ...»؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۲۴گ (۶۸ر-۹۱پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۳/۵سم [ف: ۳۶ - ۶۰۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۱۲

آغاز: ما یقول مولانا و سیدنا و قدوتنا و موضح مشکلاتنا و فاتق رتق معضلاتنا کعبة المجد و الکمال؛ **انجام:** پس حاجی ابراهیم مبلغی فرستاد برای شیخ عبدالحسین واورا راضی کرد

متفرقاتی است در فقه و حدیث و وقایع تاریخی و پاسخ بعضی از پرسش‌ها و چند خطبه از انشاء مؤلف و جز اینها به فارسی و عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ بعضی از برگ‌ها به خط دیگران؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۱۹۵]

● **جنگ** / گوناگون

jong

کجوری، محمد بن اسماعیل، - ۱۳۵۳ قمری

kajūrī, mohammad ebn-e esmā'īl (- 1934)

گرد آورده سلطان المتکلمین است و در آن بخشی از ترجمه البلد الامین تألیف محمد باقر بن اسماعیل حسینی خاتون آبادی زواری سپاهانی که برای شاه سلطان حسین صفوی ساخته است (الذریعه ۸۴/۴) و عباراتی درباره پیدایش آیین وهابی و بندی از عجایب الاثار جبرتی را آوره و در نیمه دوم آن سرگذشت زینب دختر علی(ع) را گذارده است

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۲۴

خط:نستعلیق،کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۷۵گ، ۲۴ سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۶۶۳]

● **جنگ** / حدیث / فارسی

jong

لاهیجانی، محمد بن محمد علی، - ۱۳۵۴ قمری

lāhījānī, mohammad ebn-e mohammad ʻalī (- 1935)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۸۳

آغاز: فنادی یا مسلم بن عقیل؛ **انجام:** فلم یراء احد من انصاره

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۶۴

آغاز: قال الله تعالی فی کتابه العزیز؛ **انجام:** من لم یجعل الله نورا فماله من نور

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / دعا / فارسی

jong

عبدالله

ʻabd-ol-lāh

مشتمل بر دوازده امام خواجه، آیه نور، کلمات فرج بعد از نماز صبح.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۹

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: غره شوال ۱۳۵۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج ساغری، ۱۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۲ - ۳۵۹]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

رجاء زفره‌ای، محمد علی، ۱۲۴۳ - ۱۳۲۰ شمسی

rajā'-e zefre'ī, mohammad ʻalī (1864 - 1941)

پراکنده‌هایی است بیشتر در وقایع کربلا و مصایب امام حسین (ع) به نقل از کتاب هایی چون: بحار الانوار، سراج القلوب، امالی شیخ مفید، منتخب طریحی، کامل الزیارات، مجمع البیان، ثواب الاعمال و ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۷۸

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ یادداشتی از محمد حسن رجائی زفره‌ای به سال ۱۳۴۸ق درباره کتاب و مؤلف آن؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۳۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۵۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

سدید السلطنه، محمد علی بن احمد، ۱۲۹۱-۱۳۶۲قمری

sadīd-os-sāltane, mohammad ʻalī ebn-e ahmad (1874 - 1943)

در ستایش علی (ع) به نظم فارسی؛ یک مخمس سپس دیوان صحبت و معتقد و داستان کشتار و غارت نجیب پاشا در کربلا در ۱۲۶۰؛ یادداشت‌های تاریخی اسلامی؛ نامه میرزا علی محمد باب به شیخ حسن آل عصفور در ۲۷ شوال ۱۲۰۸ به عربی با وقایع تاریخی اسلامی؛ ترجمه قصیده برده به فارسی به نظم به خط نستعلیق نهانی در ۲۴ رمضان ۱۳۰۹؛ ترجمه تاریخ سودان به دستور اعتماد السلطنه برای روزنامه ایران با یادداشت‌های تاریخی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۹۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۸۴گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۳۶۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ادیب کاشانی، محمد جعفر بن محمد مهدی، - ۱۳۶۳ قمری

adīb kāšānī, mohammad jaʻfar ebn-e mohammad mahdī (- 1944)

چند جنگ از او:

۱. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۷۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بعد چنین گوید اقل عبادالله ... که در تاریخ ربیع الثانی ۱۳۳۴ که کشتی زندگانی بندگان خدا از تموج فتنه‌های دور زمان خصوص اهالی کاشان در تلاطم بود

رساله‌ای است مشتمل بر حکایات و مطایبات و پند و اندرز و مطالب حکمت آمیز؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶۶]

۲. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۴۴

مشتمل بر اشعاری فارسی از مؤلف کتاب با تخلص ادیب، رباعیاتی از شاعران دیگر بدون ذکر نام، اشعاری در مدح امام زمان علیه السلام از مؤلف و دیگران، حکایاتی درباره امام عصر علیه السلام و ظهور دجال و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: سلخ ربیع الثانی ۱۳۴۸ق، جا: مدرسه سلطانی؛ جلد:

مقوایی عطف تیماج مشکی، ۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۴۴]

۳. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۵۴

مشتمل بر برخی از قصص انبیاء و معجزات ائمه علیهم السلام به نقل از کتاب خلاصة الأخبار که قصه آدم و حوا را در ۱۸ رجب ۱۳۴۶ در مدرسه سلطانی کاشان نگاشته، مطالبی به نقل از کتاب نوادر الآثار مشهور به «الجنة و النار» ملا اسماعیل واعظ سبزواری، برخی مجالس در فروع دین از نگاشته‌های مؤلف، برخی از منشئات در صیغ عقود و ایقاعات، مختصری از رساله «منتخب الرسائل» سید ابوالحسن اصفهانی؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵۰]

۴. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۶۴

مشتمل بر اشعاری فارسی از حافظ، مجالس متفرقه‌ای از کتب تاریخی و مقتل، برخی از حکایت‌ها به نقل از شیخ جعفر بن محمد باقر بیدگلی به سال ۱۳۴۹، برخی از منبرهای مؤلف به سال ۱۳۴۹؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۵۷]

۵. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۵۲

مشتمل بر: مجالسی گرد آوری خود مؤلف برخی به سال ۱۳۵۲، حکایت‌های اخلاقی و تاریخی، برخی از مجالس حاجی سید محمد یزدی به سال ۱۳۴۸ در قم، منبرهای مؤلف به سال ۱۳۴۹، چند مجلس از میرزا محمد حسین مجتهد نراقی به سال ۱۳۴۹، رساله‌ای در اصول دین و برخی از مباحث فروع دین از مؤلف به سال ۱۳۵۳، برخی از مجالس شیخ حبیب الله قمی به سال ۱۳۴۶ در مدرسه سلطانی (کاشان) و متفرقات دیگر؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

حسینی اصفهانی، ابوالحسن، ۱۲۸۴ - ۱۳۶۵ قمری

hoseynī esfahānī, ab-ol-hasan (1868 - 1946)

متفرقاتی است به نثر و نظم بیشتر به فارسی، در فصولی که عناوین آنها در مجموعه نیامده و روی برگ اول آن چنین است: فصل: در مطالیبات و هزلیات و اجوبه مسکته؛ فصل: در جماعتی که به بلای عشق گرفتار شده‌اند؛ فصل: در جماعتی که بور طه هلاک افتاده عاقبت خلاص یافتند؛ فصل: در عجایب قضا و غرایب قدر؛ فصل: در اجوبه محسنه که عقلا در برابر سؤالات تقدیم کرده اند؛ فصل: در غرایب احکام و نوادر قضاء؛ فصل: در مطایبات اکابر و اصاغر؛ فصل: در لطایف احوال گدایان؛ فصل: در توقیعات ملوک و سلاطین؛ فصل: در توقیعات ملوک و سلاطین؛ فصل: در امور غریب و طلسمات عجیب؛ فصل: در حکایاتی انشاء و طواط و جزائری؛ فصل: در حکایات مجازی و حقیقی در عشق؛ فصل: در مزاح و مطایبات وبعضی هزلیات؛ فصل: در احوال ملوک و سلاطین و ولات؛ فصل: در کلام معجز بیان امیر المؤمنین علیه السلام؛ فصل: در قصاید و غزلیات و قطعات فارسی؛ فصل: در مسائل نحویه و اشعار مروقه عربی؛ فصل: در معمیات؛ فصل: در حکایت مصنفه فتاح نیشابوری.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۹۰

آغاز: أحلی النکات التی تفرح بها قلوب المؤمنین حمد الله سبحانه علی آلائه ... فقیر حقیر بی بضاعت

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، سطور چلیپا و راسته، اندازه: ۲۶/۵×۱۶سم [ف: ۲۴ - ۱۷۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

مرتضوی اردبیلی، موسی بن مرتضی، - ۱۳۶۷ قمری

mortazavī ardabīlī, mūsā ebn-e morteza (- 1948)

نوشته‌های پراکنده اصولی عربی است در بعضی قواعد یا حواشی بر «کفایة الاصول» مرحوم آخوند خراسانی و یادداشت‌های محضر شرعی و رونوشت بعضی از اسناد عقد ازدواج و طلاق و مصالحه و مانند اینها.

قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۱۱۰

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ فاقد جلد [ف: ۱۰۸]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

مکری، حسین بن رحیم، - ۱۳۶۷ قمری

mokrī, hoseyn ebn-e rahīm (- 1948)

جنگی است از حسین بن رحیم که جد پنجم وی کریم خان در زمان نادرشاه از مذهب سنت به قبول تشیع موفق شده است، شامل شرح حال و اشعار و برخی خواب‌ها که دیده و مطالب متفرقه و دیگر. در قسمت شرح حال حوادث زندگی خود و پدرانش را آورده و از زندگی خود به سال ۱۳۳۶ تا ۱۳۵۰ق وقایعی را نقل نموده است. از جمله اشعار وی و شعرهایی است درباره امام زمان علیه و خبر مقام نورانیت و شرح بسمله، شعری برای آقا مدیر لشکر، رقعه در جواب شیخ ابوالقاسم. در پایان نسخه یادداشتی از فرزند مؤلف درباره وفات مؤلف به روز دوشنبه نهم فروردین ۱۳۲۷ مطابق با ۱۷ جمادی الاول ۱۳۶۷ و محل دفن وی در ابن بابویه و نام فرزندان مؤلف آمده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۹-۱/۹۹

آغاز: ز لطف خالق وهاب قادر متعال ×× رسید مدت عمرم به

شصت در شوال / هزار و سیصد و پنجاه و پس از هجرت ×× شدم مصمم تحریر شرحی از احوال؛ **انجام:** مکری از این راه زنـان بـشـر ×× گفت زتاریخ ولی مختصر / بعد هزار و سه صد و شصتمین ×× بود ز هجرت که به نظم آمد این
خط:نستعلیق،کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۶۴ق؛ جلد: مقوای کرم عطف پارچه، ۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳- ۱۲۸۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

واعظ، محمد مهدی بن احمد، - ۱۳۷۰قمری

vā‘ez , mohammad mahdī ben ahmad (- 1951)

شامل مواعظ و حکایات و روایات که در منابر و مجالس از آن استفاده می‌شده است و جامع آن حاج شیخ مهدی واعظ، محمد مهدی بن احمد واعظ ابن محمد حسین واعظ مشهدی ابن محمد محسن مدرس متوفی ۱۳۷۰ق بوده است. وی پدر آقای شیخ محمد واعظ‌زاده استاد دانشکده الهیات مشهد می‌باشد.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۶۸۶

خط: شکسته، نستعلیق، کا: جامع جنگ، تا: نیمه اول قرن ۱۴، کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۹۷گ، مختلف السطر سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۹۷۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

تائب تبریزی، اسماعیل بن حسین، - ۱۳۷۴ قمری

tā’eb-e tabrīzī, esmā‘īl ebn-e hoseyn (- 1955)

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۹۶ و ۲۷۳۷عکسی

بیشتر این جنگ تک‌بیتی یا رباعیاتی است انتخاب شده بدون تنظیم و ترتیب، از شعر شاعران فارسی و گاهی فوایدی علمی یا روایاتی نیز به عربی آمده است. نام بعضی شاعران این جنگ: میرداماد اشراق، حکیم ظهوری، گرامی قمی، میرزا رضی دانش، فردوسی، جامی، تائب، میر مؤمن ادائی یزدی، مولوی رومی، مجذوب تبریزی، نعیم، ناظر همدانی، واعظ قزوینی، کمال اسماعیل، ابوطالب ترشیزی، جلال اسیر، فصیح، نورس دماوندی، سراج نقاش، میرزا ابوالحسن حامد، سحابی نجفی، صائب تبریزی، میرزا طاهر نصرابادی، طالب آملی، نظیری، فطرت، ادهم، رفعت نیشابوری، مهری جبل عاملی، میر همام یزدی، میرزا مهدی مستوفی، حکیم تنها، ضیاء الدین کاشانی، واحد تبریزی، فیاض، مطیعا همدانی، امینا فراهانی، باعث، میرزا قاسم تونی، غیاث خان آشنا، محوی، عالی، غنی، محمد زمان بیک، میرزا حسن وزیر یزدی، مظفر، مشرفی قمی، میر اسدالله اصفهانی، میر ابوالحسن فراهی، بابا افضل، سامی، فخر الدین عراقی، خاقانی، مغربی، ملا عبدالباقی تبریزی، غیاث حلوائی، میرزا الغ موسوی غافل، میرزا ملک قمی، نصرت، آقا حسین خوانساری، بهائی، فیاض گیلانی؛
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۴۵۷] و [عکسی ف: ۷ - ۳۳۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۰۵

نسخه اصل: کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی-قم. مجموعه متفرقاتی است از مؤلف و دیگران با این عناوین: اشعاری در مدایح و مراثی ائمه اطهار علیهم السلام، خطبه‌ای از امام علی علیه السلام، موعظه‌ای از ملا حسینقلی همدانی به خط حسین همشهری در ۱۹ ذیقعده ۱۳۲۵، مثنوی مخزن غیب تائب سروده ۱۳۲۷، اشعار و رباعیات شعرای مختلف، اشعار منتخب از کشکول شیخ بهائی، آیات و روایات قصار معصومین علیهم السلام، حکایات و مطایباتی چند، اشعاری از قصیده لامیه ابن فارض به خط احمد موسوی و اشعار و یادداشت‌هایی از خود وی، یادداشتی به خط محمد حکم آبادی در ۱۸ رمضان ۱۳۲۷، خمریات هاتف اصفهانی و دیگر متفرقات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱۷۴ص، [عکسی ف: ۵ - ۱۶۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی، عربی

jong

شریف رازی، عباسقلی بن قنبرعلی،۱۲۹۱-۱۳۷۴ قمری

šarīf-e rāzī, ‘abbās-qolī ebn-e qanbar ‘alī (1874 - 1955)

چند جنگ از اوست:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۵۰

آغاز: المقام الثانیه ... چنانکه کنه ذات حق معلوم نیست؛ **انجام:** چه می‌کنم دل گمگشته باز می‌جویم
خط: مختلف، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۴۸

آغاز: بسمله، هذه ما انتخبناه عند مراجعه روضات؛ **انجام:** فتبارک الله احسن الخالقین
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۴۹

آغاز: بسمله، قال العلامه المجلسی قدس تربته؛ **انجام:** ولادت حضرت ختمی مرتبت بوده
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۲۶

آغاز: صورت خلاصه معامله هاجر خاتون؛ **انجام:** وز هجر تو جز خسته و فرسوده ندید

منتخباتی است پراکنده به عربی و فارسی از کشکول شیخ بهائی، تفسیر رازی و بحار الانوار و خیرات حسان و حلقات جرجی زیدان و تفسیر طنطاوی و مجالس المؤمنین و تاریخ مسعودی و زنبیل و عدد السنة و راحة الروح و جنة العالیه و دانشوران و منتظم ناصری و المآثر و الاثار و قریب صد کتاب چاپی دیگر بانتخاب شیخ عباسقلی شریف رازی؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: جامع، بی‌تا؛ واقف: جامع، مهر ۱۳۴۳؛ کاغذ: فرنگی مشقی، جلد: مقوایی، ۹۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۳سم [ف: ۷ - ۲۹۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

جابری انصاری، حسن بن علی، ۱۲۸۷ - ۱۳۷۶ قمری

jāberī ansārī, hasan ebn-e ʻalī (1870 - 1957)

دفتر یادداشت‌های متفرقه مؤلف است که در آن مطالب متنوعی را به نظم و نثر و به فارسی و عربی یادداشت نموده و پس از نقل و پاک‌نویس ان، روی آنها خط کشیده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۹۱

آغاز: دعای اعتصام: اللهم انت الاول فلیس قبلک شی و انت الآخر بعدک شئ و انت الظاهر فلیس فوقک شئ و انت الباطن فلیس دونک شئ؛ **انجام:** بر ملوک لازم است احدی را به گمان و ظن یا کلام مغرض گناهکار ندانند ... و با ثبوت باندازه جرم عقوبت رانند اگر محاسن عفو را ندانند

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۷ - ۴۸۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

تقوی بهبهانی، ضیاء الدین، ۱۳۲۰ - ۱۳۸۸ قمری

taqavī behbahānī, zīyā’-od-dīn (1902 - 1968)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷۳۵

آغاز: بدانکه گاهی خود عدد تمیزاز برای هدد دیگری؛ **انجام:** ایراد الشارح بودجه آخر ابوطالب کتبه ضیاءالدین تقوی

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: مشقی، جلد: مشمع [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷۴۳

آغاز: از فرصت الدوله، عرصه شطرنج حق شد کربلا؛ **انجام:** حتی تسلب عند الفضیله بالکلیه

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷۴۴

آغاز: معرف الوجود شرح الاسم و لیس بالحد و لابالرسم؛ **انجام:** این چیز مفاد همانها است مراجعه کن

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

علامه حائری مازندرانی، محمد صالح بن فضل الله، ۱۲۹۷ - ۱۳۹۱ قمری

ʻallāme hā’erī māzandarānī, mohammad sāleh ebn-e fazl-ol-lāh (1880 - 1971)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۱۳

آغاز: بسمله، و الحمدلله و الصلوه علی محمد و آله؛ **انجام:** و القباب و الضرائح المسوقه بهم الی کمل ذلک ... ما ورد فی الامر صحیح

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کالینگور [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

زنجانی، احمد بن عنایت الله، ۱۳۰۸ - ۱۳۹۳ قمری

zanjānī, ahmad ebn-e ʻenāyat-ol-lāh (1891 - 1973)

پراکنده‌ها، خاطرات زندگی و متن برخی تلگرافات و تواریخ و حکایات و اشعار جز آن مربوط به سال‌های ۱۳۴۱-۱۳۴۵ قمری.

۱. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۱۳۴

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: - ۲۴۵]

۲. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۱۲۲

آغاز: بسمله. حمدله. این انتخابی است در جواهر نامه

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱۲گ، قطع: خشتی [چند نسخه-ف: - ۲۴۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

مینوی، مجتبی، ۱۲۸۱ - ۱۳۵۵ شمسی

mīnavī, mojtabā (1902 - 1976)

پراکنده‌هایی است به نظم و نثر که مؤلف از جنگ‌ها و نسخه‌های خطی متفرقه گرد آورده است بدین عناوین: ۱. فهرست جنگ اسکندری یا مجموعه نظم و نثر که به سال ۸۱۳ و ۸۱۴ برای اسکندر بن عمر شیخ نوه امیر تیمور تهیه شده است، از روی نسخه موزه بریتانیا به خط محمد الکاتب الجلالی الخاقانی

الاسکندری؛ ۲. گزیده‌هایی از ترجمه بلعمی از تاریخ طبری از روی نسخه موزه بریتانیا ظاهراً از سده ششم؛ ۳. بندی از مقدمه قدیم شاهنامه ابومنصوری از روی نسخه چستربیتی، از سده هشتم و مقابله شده با چند نسخه دیگر؛ ۴. مقداری از کتاب الصاحبیه سعدی به نقل از کلیات سعدی و از روی نسخه چستربیتی به تاریخ ۶۸۳؛ ۵. از منشأت و طواط به نقل از نسخه بریتانیا مورخ سه‌شنبه آغاز ربیع الاول ۷۰۱.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۹۶

نسخه اصل: کتابخانه مینوی - تهران ۱۰۶؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ ۶۸ص، [عکسی ف: ۷ - ۳۹۳]

● **جنگ** / متفرقه / عربی و فارسی

jong

بلاغی، عبدالحجه، ۱۲۷۴ - ۱۳۵۶ شمسی

balāqī, ʻabd-ol-hojja (1895 - 1977)

مشتمل بر مکاشفاتی است که برای مؤلف در سال‌ها ۱۳۴۹- ۱۳۵۰ق دست داده و منتخباتی از کلمات حلاج و دیگران و بعضی از دستورات عرفانی و صوفی و حلقات ذکر در خدمت شمس العرفاء.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۶۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۴ - ۳۲۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

آشتیانی، ابوالقاسم بن محمد جعفر، ق۱۴ قمری

āštīyānī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad jaʻfar (- 20c)

جنگ مطالب مختلف از قبیل اشعار شاعران، مطالب علمی تاریخی، نجوم، کیمیا، بدن انسان، طریقه ساختن کاغذ، خط میخی و مطالب دیگر که توسط ابوالقاسم آشتیانی گردآوری و نوشته شده است.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۰

آغاز: ان کان فی العلم من عند التقی شرفاً فکان اشرف ما فی التکون ابلیس؛ **انجام:** (نهنگ) یوم حیوان است که در اسم و حلولی مختلفند یکیرا

خط: شکسته نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن محمد جعفر آشتیانی، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: گالینگور سرمه‌ای، ۳۲گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۳۷

جلد ۴. چند رساله و مطالب متفرقه از جنگ؛ کاتب: مؤلف، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۰ گ، اندازه: ۱۳×۱۹/۷سم [رایانه]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۷۰

جلد ۵؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۲گ، اندازه:۱۲/۷×۱۹/۷سم [رایانه]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۳۸

جلد ۶: تذکرة الشعراء و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۰گ، اندازه: ۱۲/۴×۱۸/۵سم [رایانه]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۳۹

جلد ۷. مکاتیب و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۶گ، اندازه:۱۱/۲×۱۷/۷سم [رایانه]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۴۰

جلد ۸ دو رساله؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۶گ، اندازه:۱۲/۹×۱۹/۷سم [رایانه]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۴۱

جلد ۹؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۴۰گ، اندازه:۱۲/۸×۱۹/۷سم [رایانه]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۴۲

جلد ۱۰؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۸گ، اندازه:۱۲/۸×۱۹/۷سم [رایانه]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۴۳

جلد ۱۱. نامه‌هایی از او؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۴ گ، اندازه:۱۲/۵×۱۹/۸سم [رایانه]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۴۴

جلد ۱۲: مکاتیب و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۳۹گ، اندازه:۳۱/۱×۲۰/۴سم [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ابوطالب بن محمد ربیع، قرن ۱۴ قمری

abū-tāleb ebn-e mohammad rabīʻ

مؤلف به جنگی برخورده که مشتمل بر همه مواعظ و نصایح و حکم و حکایات غریبه و روایات عجیبه بوده است و از هند به تهران آورده بودند. ولی فرسودگی نسخه از یک طرف و آزار موریانه از طرف دیگر باعث شده تا وی نسخه‌ای از آن را جهت خود استنساخ نماید و در روز یک‌شنبه ۹ رمضان ۱۳۰۰ق از کتابت آن فارغ شده است، این عناوین در نسخه دیده می‌شود: مقدمه‌ای در تعریف علم و مذمت جهل؛ نظم چهل حدیث از حسین بن عبدالعلی متخلص به فیضی برگرفته از کتاب در بحر المناقب علی بن ابراهیم مشهور به برهان الدین بغدادی، سرآغاز: ای ذات تو از وصف زبانها برتر ×× ز ادراک یقینها و گمانها برتر؛ نظم چهل حدیث از نورالدین عبدالرحمن جامی، با سرآغاز: صحیح ترین حدیثی که راویان مجالس دین و محدثان مدارس یقین؛ برخی فوائد به نقل از کشکول شیخ بهائی؛ فصولی در ذکر مقالات فلاسفه و ذکر فرق؛ خاتمه‌ای در بیان حسن

عقیدت اصحاب ارادت و معرفت ماهیت ارباب عصمت، سرآغاز: هر دل که به انوار الهی خاص است ×× در بحر محبت نظرش غواص است؛ در پایان مثنوی توحیدیه‌ای با تخلص «واصف» بعضی نکته‌های غریب به نقل از نگارستان؛ فصولی اخلاقی در سلوک با مردم و اهل مدینه همچو سفینه، صفات عفو و عقوبت و توبه، حلم، تواضع، وفا، صبر، شکر، رضا و خشنودی، غضب، طعام، مثلها؛ فصلی در بیان مساوات کلمه طیبه و حروف آن با عدد حروف اسم مبارک حضرت رسالت و امیرالمؤمنین و ائمه (ع).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۴۵

خط: نستعلیق زیبا، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۰ق؛ مهر: «ابوطالب» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۸ - ۴۶]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

استرآبادی، محمد تقی، ق۱۴ قمری

estarābādī, mohammad taqī (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۹۳۳

آغاز: هوالعظیم والله السماک مسمی مبارکا؛ **انجام:** بل لقصور المستخلف علیه

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۸ق [الفبائی ف: - ۶۳۴]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

استرآبادی، محمد تقی، ق۱۴ قمری

estarābādī, mohammad taqī (- 20c)

۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۲۱

مشتمل بر مطالبی در منطق، اسطرلاب، مباحثی در کلام و اعتقادات، قصیده میرفندرسکی و مختصری در شرح حال وی به سال ۱۳۵۳، ترجمه برخی از خطبه‌های نهج البلاغه به سال ۱۳۵۲ و ۱۳۵۴، مقاله‌ای در تدبیر و کنکاش امور ملک گیری و جهانداری و دشمن را به دام انداختن و دوست ساختن مخالفان و طریقه مخالطه با دوستان و دشمنان و اشعاری به فارسی و متفرقاتی دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ عبارات عربی نسخ معرب؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۹۲گ، سطور چلیپا و راسته، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۲۰۲]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۴۹-۲۳/۱۶۹

آغاز: گر غنچه چو لعل توست گفتارش کو ×× گر سرو چو قد توست رفتارش کو/ گیرم به سر زلف تو ماند سنبل×× دلهای پریشان گرفتارش کو؛ **انجام:** فقالت سباک الله انک فاضحی ×× الست تری السمان والناس احوالی / فقلت یمین الله ابرح قاعدا ×× ولو قطعوا رأسی لدیک واوصالی

جنگی است که در قرن ۱۴ تنظیم شده شامل اشعار از شاعران فارسی و عربی و مطالبی به نثر. از جمله مطالب آن عبارت است از: قصیده عبدالباقی افندی در تعریف پرده‌ای که از روضه محمدیه به روضه موسویه آورده شده است. اشعاری از بحرالعلوم، کاظم ازری، شعری در مدح مظفرالدین شاه، مطالبی به نقل از تذکرة الاخوان، قصیده بانت سعاد و شرح برخی از ابیات آن، فهرست تألیفات ملا جعفر شریعتمدار استرآبادی به صورت موضوعی، شرح حدیث اکثر اهل الجنة البلهاء از گرد آورنده جنگ، و مطالب متفرقه دیگر؛ کاتب: مؤلف، تا: قرن ۱۴، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۱۳]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۷۸-۱۵/۲۱۸

آغاز: عشق را با پنج وبا شش کار نیست ×× مقصد او جز که جزب یار نیست / راز جز با رازدان انباز نیست ×× راز اندر گوش منکر راز نیست؛ **انجام:** اختریاک فنصبناک ×× واختر ناک فعز لناک / یدک فی الکتاب ورحلک ×× فی الرکاب ...

جنگی است که اغلب مطالب آن ریاضیات و نجوم و جغرافیا و هیئت است و مؤلف در اثنا کلمات مکنونه فیض را با حذف خطبه تماماً آورده است همچنین چند کتاب علم هیئت را با حذف بخش‌هایی، تحریر نموده است، و در جغرافیا در طول و عرض بلاد مطالبی را از دانشمندان اروپا آورده است مطالب آن عبارت است از: ۱. چند قطعه شعر فارسی، چند فایده در اوزان و تبدیل عباسی به مثقال، جدول طول و عرض بلدان به حروف ابجد، جواب شیخ بهایی درباره خلفا به یکی ازاهل سنت، مسائلی در ریاضیات و هندسه، مطلبی از مجمع الامثال تألیف حسین بن ابی بکر ملقب به نجم کرمانی؛ ۲. کلمات مکنونه؛ ۳. رساله در نجوم؛ ۴. جغرافیا؛ ۵. مطالب متفرقه در شعر، نجوم و اشعاری از مثنوی موسوی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدتقی استرآبادی، تا: ۱۲۹۹-۱۳۰۰ق؛ ۲۴۸گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۱۹۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

اسدی حبیبی، نظر علی بن ابوالحسن، ق۱۴ قمری

asadī habībī, nazar ʻalī ebn-e ab-ol-hasan (- 20c)

منتخباتی است از احادیث و روایات و گفته‌هایی کوتاه اخلاقی و آموزنده و فرازهایی تاریخی و در پایان اشعاری از نگارنده و دیگران، بدون ترتیب و تنظیم مخصوص.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۴۲

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۳۷۳]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

اشتهاردی، محمد رضی، ق۱۴ قمری

eštehārodī , mohammad razī (- 20c)

آیات و روایات و برخی از احادیث قدسی را جهت منبر و موعظه گردآوری نموده است. نسخه بیاضی و از دو طرف آغاز شده و نظم خاصی ندارد.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۰۴

آغاز: بسمله، احمد کوفی تاجری بود در زمان خلافت حضرت امیرالمؤمنین خانه ای [ای] خرید ... قال الله تعالی یابن آدم انظر نفسک و الی جمیع خلقی فان وجدت احدا اعز من نفسک فاصرف کرامتک الیه.آغاز طرف دیگر: فی فضل النبی (ص) اتی یهودی الی النبی (ص)؛ **انجام:** در عذاب روز قیامت زیاد می‌کنم عذاب را بر بالای عذاب دیگر بر ایشان بر آنچه کسب کردند از گناهان ... ابی عبدالله را گرفت در بغل آنقدر گریه کرد که غش کرد. انجام طرف دیگر: که بر هر که ظلم بشود رفع ظلم نمایند

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فستقی بیاضی، جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۶۶۲]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

اصفهانی، یحیی بن محمد شفیع، ق۱۴ قمری

esfahānī, yahyā ebn-e mohammad šafī‘ (- 20c)

در این جنگ احادیث و روایت‌های مختلف و مطالبی ادبی و تاریخی و چند رساله از خواجه نصیرالدین طوسی و علامه حلی و فخرالمحققین و فخرالدین رازی، در نجف اشرف هنگام اقامت برای تحصیل انتخاب و نوشته شده است. این مجموعه به سال‌های ۱۳۱۷-۱۳۱۹ گرد آورده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۵۶

آغاز: فائدة قد ذکر الشیخ یوسف البحرانی [؟] فی کتابه امل الامل فی ترجمة خلیل بن اوفی ابوالربیع العاملی الشامی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرد، ۱۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۱۵۷]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

ادیب دیلمی، محمد ناصر

adīb deylamī, mohammad nāser

شامل: ۱. شعرهای شاعران انجمن ادبی دارالسلطنه اصفهان است که غزل: «سالها پیروی مذهب رندان کردم» را پاسخ گفته و در آن به نام میرزا فتح علی خان صاحب دیوان تخلص کرده‌اند در اینجا همین پاسخ‌های آنها است و غزل‌هایی که آنان به تبریز برای صاحب دیوان فرستاده بودند آنها عبارتند از: مسکین، سید محمد بقای خوشنویس اشرف الکتاب، میرزا محمد مانی اصفهانی، میرزا حسینعلی آشفته، کلبعلی فرخ اصفهانی، عباسعلی بیک اصفهانی، آقا خرم، میرزا محمد سها پسر هما، ابوالفتح دهقان سامانی آقا غلامرضای جوزای اصفهانی، میرزا سید رضای رضوان اصفهانی، نصرالله طغرا پسر عم تاج الشعرا، آقا سید عبدالکریم اصفهانی جلا، ملا محمد حسین صفا، آذر پسر میرزا حسینعلی آشفته، آقا محمد اسمعیل شعله، میرزا محمد علی آسوده، ابوالحسن ثابت، میرزا علی برادر میرزا فتح الله پسر افسر، میرزا شکر الله منعم پسر مسکین؛ ۲. شعرهای: آقا محمد حسین حشمت بازرگان زاده اصفهان، آقا محمد ابراهیم شعری، حاجی اسماعیل بستان اصفهانی، عباسعلی بیک خرم (از شعرای انجمن ادبی اصفهان) که در ستایش میرزا فتح الله خان صاحب دیوان سروده اند، محمد ناصر طبیب ادیب دیلمی متخلص به ناصر از کتابخانه او در ۱۳۰۷ گرد آورده است، قصیده و شعرهای پراکنده در ستایش از قوام الملک قوام، میرزای وقار پسر وصال، فرهنگ پسر او، سید محمد بقای خوشنویس اصفهانی، مسکین اصفهانی، میرزا آقا جان پرتو اصفهانی، جیحون یزدی تاج الشعراء، ساغر اصفهانی، ناظم الشعراء یا نقیب الشعراء یا نقیب السادات ناظم، تاج الشعراء میرزا نصرالله شهاب اصفهانی، افضل الشعراء ناجی قزوینی، میرزا ابوالقاسم شیرازی پسر حاجی محمد حسن نقیب الاشراف متخلص به شعری، سها پسر هما، ناظم الشعرا، حسام الشعراء حاجی میرزا ابراهیم مشتری خراسانی، میرزا ابوالقاسم لسان الشعراء ناسخ شیرازی، اختر (در تعریف باغ دلگشا و تاریخ آن و جز آن)، وفا، میرزا نصرالله چاکر بروجردی، عارف (با حذف راء)، رشیدا، رونق، سنجری، میرزا سید حسین ذره (درباره ماده تاریخ تعمیر امام زاده احمد در ۱۳۰۴ و جز آن)، خاوری، طالب گرجی (یکی از آنها درباره تاریخ آیینه سازی کردن ایوان و رواغ شاه چراغ است)، انجوی، شکوه، نورالله خان، سرباز، سحاب، عباسقلی خان ناصری سرتیپ قورخانه، جلالی، صدرا، حاجی میرزا مذنب بهبهانی، طرفه، کیهان، میرزا عباس عطارد تبریزی، علی، صنیعا، عشرت، آذر، میرزا محمد تقی حاجب، میرزا کاظم تبریزی، واصف شیرازی، سالک، اشتهای اصفهانی، داوری پسر وصال، میرزا محوی؛ ۳. شعرهای شوریده نابینای شیرازی در ماده تاریخ تجدید ساختمان دولتخانه جناب اجل چون شاه در ۱۳۰۴ بدانجا آمده و دستور داده بود که صاحب دیوان وضع عمارت را تغییر دهد و گماشتگان باو که در شیراز بوده است تلگراف کرده اند و عمارت را از نو ساختند. و همچنین ماده تاریخهایی که مشتاق جلال الدوله و عباسقلی خان ناصری سرتیپ قورخانه و اقبال شیرازی و قضا و فقیر و خانی از فارس و ایزدی و عاشق در این

باره سروده‌اند؛ ۴. قصیده‌های عربی حاجی کاظم قطیفی عرب و شیخ جعفر نجفی (نسخه تا اینجا بخط نستعلیق خوش قرن ۱۴ است)؛ ۵. احوالات تریاک و تریاکیان (نوشته حسن امین بخط شکسته نستعلیق)؛ ۶. جواب آقای نسیم شمال (به همین خط امین در ۱۳۰۷/۹/۶)؛ ۷. شعر فرج الله یغمایی برای «انجمن مقدس شورای ملی» (به همین‌گونه خط نوشته رحمة الله یغمایی در ۲۴ شعبان ۱۲۴۷)؛ ۸ شعر گرد آورنده جنگ محمد ناصر ادیب در ستایش صاحب دیوان و درباره بازگشت از تهران بآذربایجان و گستاخی و شورش مردم تبریز و وصف اردویی که در هنگام جنگ دو دولت روس و عثمانی در مرز سلماس و خوی فراهم آمده بود. او پس از غائله شیخ عبدالله از آذربایجان به فارس آمده و شرفیاب شده و این بیت‌ها را سروده است. همچنین شعر او در تهنیت میلاد شاه و تهنیت عید نوروز و تهنیت خلعت تن پوش مبارک و مرثیه حضرت سید الشهداء و غزل او.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۹۴

خط: نستعلیق، کا: حسن امین و فرج الله یغمایی، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ خط حسن امین در ۱۳۰۷ (خ) و فرج الله یغمایی در ۱۳۴۷ هم در آن هست؛ تملک: رحمة الله یغمایی پسر میرزا ابراهیم دستان در ۱۲ آذر ۱۳۴۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲۶گ، ۱۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۴۱۴۴]

● **جنگ** / گوناگون / ترکی، عربی وفارسی

jong

اردبیلی، ابراهیم بن حسین، ق۱۴ قمری

ardabīlī, ebrāhīm ebn-e hoseyn (- 20c)

جامع جنگ نگاشته است: «هذا کتاب الجنگ المشتمل للأمثال المختله و الخطبه و الاشعار المتفرقه و المصائب الحسینیه، و القصائد و تجوید القرآن و التاریخ و اسئل الله تعالی ان یعیننی لکتابته، و هو حسبی و نعم المعین». همچنین در صفحه ۱۷۲ می‌نویسد: «بدان که چون این کتاب جنگ محتوی بود بغزلیات و مثنویات و ترجیعات و مصائب اهل بیت اطهار (ع) و امثال و لکن بحر طویل را اشتمال نداشت لهذا بحر طویلی هم پیدا کرده نوشته شد». این جنگ مذهبی عرفانی که در تاریخ‌های مختلف (۱۳۱۵ - ۱۳۲۲) و به خطوط گوناگون کتابت گردیده شامل این بخش‌ها می‌شود:معما، فارسی؛- قصیده یائیه، فارسی؛ فایده‌ای در معانی و بیان منقول از مطول تفتازانی، عربی؛ فایده‌ای در نحو، عربی؛ اشعار، شعر فارسی؛ الاشارات الاثنی عشریه العلویه، فارسی؛ تشریح الجلاله؛ عقل و عشق؛ اشعار؛ استقبال از غزل فخار؛ تخمیس غزل هما؛ استقبال قصیده طراز؛ قصیده فارسی با ردیف «باید شدن»؛ تضمین غزل حافظ، یکی از بندهای زیبای آن چنین است: «از شکرین لبش لب حورا نمونه ای ×× ای مدعی تو واقف الطاف او نه ای / دایم به شبهه ثانی ابن کمونه ای ×× در چین زلفش ای دل مسکین چگونه ای / ای نو بهار ما رخ فرخنده فال تو»؛ غزل و مخمس مثنوی ترکی؛ ترجیع‌بند هاتف اصفهانی؛ خماسی (مخمس) شمس عطار؛ ترجیع بند ناصر خسرو علوی؛ خماسی صحبت؛ خماسی مصاحب؛ قصیده خماسیه دیگری شمس عطار اردبیلی در مدح مولا علی؛ قصیده خماسیه دیگر شمس عطار اردبیلی؛ قصیده عربی ملا مهر علی خویی در مدح مولا علی؛ قصیده خموش؛ دو غزل از صدر الملک؛ ترکیب‌بند معروف شیخ بهائی؛ قصیده‌ای از مشتاق در استقبال از شمس عطار؛ تضمین غزل شیخ بهایی از کاشف؛ غزلی از طالب؛ ابیات منتخب فارسی و ترکی، و جملات قصار عربی، بسیاری از این ابیات در حکم ضرب المثل منظوم مورد استفاده قرار می‌گیرد و با توجه به نوع و حجم نسبتاً زیاد این ابیات و جملات (حدود ۳۲۰ بیت و جمله) و تأکید وی در ص ۱۷۲ (که در ابتدا بدان اشاره شد) منظور جامع جنگ از کنار هم نوشتن این ابیات فراهم آوردن مجموعه‌ای از امثال سایر بوده است؛ دو بیتی بابا طاهر عریان؛ ترجیع بند بیدل؛ القصیدة العینیة الحمیریة (با ترجمه فارسی)؛ لعنیه؛ مهمات تجوید قرآن؛ وبا و طاعون سال ۱۳۸۰؛ بحر طویل در شکایت و موعظه، کتابت در سال ۱۳۱۷؛ خطبه رائیه؛ اشعار فارسی و عربی با صنایع ادبی خاص؛ مطالب اعتقادی و اخلاقی به زبان عربی؛ خطبه رائیه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۰۰

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۵-۱۳۲۲ق؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۸۴ص، اندازه: ۲۱×۱۳سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۱۸]

● **جنگ** / شعر / فارسی-عربی

jong

افشار، علی اکبر بن حسین، ق۱۴ قمری

afšār, ʻalī akbar ebn-e hoseyn (- 20c)

مجموعه‌ای از اشعار فارسی و عربی که علی اکبر بن حسین افشار قوچانی در جمادی الاول ۱۳۵۵ق مطابق ۲۴ مرداد ماه ۱۳۱۵، جمع‌آوری نموده است، بدین شرح: ۱. در باب مناجات با باری تعالی و پند و موعظه و مراثی در سوگ فرزند و غیره، از حضرت علی (ع) و خواجه عبدالله انصاری، مقدمه مخزن الاسرار نظامی، پندنامه گرشاسب منقول از شاهنامه، اشعاری از خاقانی در پند و نصیحت، غزل‌هایی از صفی علیشاه، قصیده معروف آئینه قاآنی، اشعاری از شاعران معاصر جامع مانند: مطیعی، شیخ الملک اورنگ، سید علی اکبر خان فتوحی (جزء کانون شعرا)؛ ۲. جذبات عارفانه؛ تفسیر صفی علیشاه که به وسیله جامع استنساخ شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۰۳

آغاز: بسمله، واضح بوده باشد که احدی از متقدمین ... در تفسیر

«انی جاعل فی الارض خلیفة»، با ملایک گفت پس پروردگار ×× در زمین سازم خلیفه برقرار؛ **انجام:** قوه‌های عقلی و روحی تمام ×× تا بصحبت در دروند و سلام
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۴-۱۳۵۵، واقف: رمضان علی شاکری، دی ۱۳۷۰؛ کاغذ: مشقی خط دار، ۱۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۹۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ایروانی تبریزی، زین العابدین بن مهدی، ق۱۴ قمری
īravānī tabrīzī, zeyn-ol-'ābedīn ebn-e mahdī (- 20c)

در مطالب متنوع و تاریخ زندگانی حضرت پیامبر اکرم و ائمه هدی علیهم السلام که برای اهل منبر و واعظان گرد آورده شده است. مؤلف در پایان می‌گوید چون کتاب «لسان الواعظین» کمیاب بود و به زحمت به دست آورده بر آن شد که منتخب آن را با افزودگی‌هایی در این کتاب بنویسد. تألیف این کتاب ۲۳ رجب ۱۳۰۲ پایان یافته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۰۴

آغاز: از کتاب عقاید المتقین در خصوص عرض و طول شمس و قمر و کواکب و سکرات موت ... از حضرت امیرالمؤمنین فرمودند؛ **انجام:** که چون ستاره ها اوراقی خواندند بناله و زاری در حالیکه بر پشت اشتران ناهموار بودند
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۳ رجب ۱۳۰۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۳۲۷]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

ایزدی، مهدی، ق۱۴ قمری

īzadī, mahdī (- 20c)

از مهدی ایزدی که بایستی از قرن چهاردهم باشد؛ شامل: ۱. دیوان خواجو، گزیده‌ها برای خواجوی کرمانی، آغاز: خرقه رهن خانه خمار دارد پیر ما ...؛ ۲. صورت کتاب‌های کتابخانه، فهرست کتابهای خطی، ۶۶ عنوان؛ ۳- اشعار مهدی ایزدی بیشتر سروده‌هایی است مستهجن. آغاز: اشعار حقیر فقیر مهدی ایزدی؛ ۴. سروده‌های پراکنده از: مشتاق اصفهانی، ادیب اصفهانی، حافظ، سعدی، حاج ملاهادی سبزواری، واقف ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۸۴

خط:نستعلیق شکسته،کاتب=مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ چلیپا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

بارفروشی، جلال الدین، ق۱۴ قمری
bārforūšī, jalāl-od-dīn (- 20c)

دارای مطالب متفرقه و اشعار و احادیث گوناگون، بیشتر به فارسی و بعضی از احادیث به عربی. پاره ای از مطالب به صورت مجلس‌های منبر گرد آورده شده ولی سودمند است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۵۹

آغاز: دندان که در دهان نبود خنده بدنماست ×× دکان بی متاع چرا وا کند کسی؛ **انجام:** گر تو خواهی کت شقاوت کم شود ×× جهد کن تا حکمت از تو گم شود
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۰ صفر ۱۳۳۲ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ - ۳۴۱]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

بهبهانی، محمد تقی، ق۱۴ قمری
behbahānī, mohammad taqī (- 20c)

این جنگ که به ظاهر از طریق محمد تقی بهبهانی نویسنده سرور المؤمنین فراهم آمده است؛ به ابتداء حاوی دلایلی بر امامت حضرت علی علیه السلام و امامت فرزندان اوست و سپس ضمن داستان‌هایی که پاره‌ای متعلق به زمان نویسنده و سال‌های ۱۳۰۰ به بعد می‌باشد مطالبی تاریخی و اخلاقی و شگفت‌انگیزی را بیان می‌دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۶۳/۲

آغاز: گفت یا رسول الله پرودگار تو مولای خلق است؛ **انجام:** و الا هیچ گمان ندارم که یکماه بتوانم بگذرانم
بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن یشمی، ۱۹۶ص (۱۵۸ - ۳۵۳)، ۱۴ سطر (۷×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۲۴۲]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

بیدار تبریزی، محمد حسین، ق۱۴ قمری
bīdār-e tabrīzī, mohammad hoseyn (- 20c)

با شعرهای خود او و چندین شاعر دیگر با نام کسانی که به دست روس‌ها کشته شده‌اند و تاریخ قدما و معاصران بیدار تا سال ۱۳۲۶ و تاریخ برخی وقایع پیش از هجرت و پس از هجرت، تاریخ ۹ ذیحجه ۱۳۳۰ در ص ۸۰ هست و خط حاج کاظم بهار در پایان صفر ۱۳۳۲ در ص ۱۵۶. چنین است نام

برخی از سرایندگان در این جنگ: منصوره، مهر علی تبریزی بعربی، سرباز، هائب، نباتی (بحر طویل)، پدر بیدار در سوگواری بر ملا باقر ایروانی آذربایجانی، نظام العلماء، فیض، خواجه، خادم، نظام مهدی بیک شقاقی، مسعود، مینا، منیر، ملا عبدالرسول، قاآنی، محسن آقای شهاب پسر آقا مهدی، حکیم شفائی، نظیری، ملا مهدی مرندی، قدسی، حاج محمد حسین بهار، مظهر، قصاب، سروش، ساغر، ظهیر، لعلی، نظیری، بهایی، مهستی (بوسه نامه)، شیدا، عراقی، وصال، حقیر دزفولی، فاضل نراقی، الشیخ الرئیس، نظام العلماء تبریز، صفائی، میرزا شرفخان، نیر، ولی دشت بیاضی، باقرا، قاتل، آقا شیخ محمد رضا، و با شعرهای عربی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ با چند تصویر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۳۰گ، ۱۹ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱۳- ۳۳۰۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی به ترکی

jong

پور زنجانی، محمد خان بن یدالله، ق۱۴ قمری

pūr zanjānī, mohammad xān ebn-e yad-o-llāh (- 20c)

جنگی است که درآن مطالب متفرقه به نظم ونثر درآن جمع‌آوری شده است. مؤلف از مردمان عصر اول پهلوی است. مطالب مندرج در این عبارتند از: قطعه سؤال سنجر از ابوعلی درستنی، عثمان سامانی در هجو ملا عبدالوهاب قهفرخی متخلص به خرم، عنوان‌هایی که در اول عهد پهلوی بر روی پاکت مکاتبات خطاب به سران حکومتی می‌نوشتند، لغات راجع به نظیمه، لغات بحریه، اسامی شهرهایی که در اوایل قطعه بهار امید، مناجات شمس تبریزی، ثنایی قزوینی، قصیده سلطان نجم جمد من کلام سینا، فرصت شیرازی، عشقی، بیضا و مطالب متفرقه در پزشکی و ادبیات و تاریخ.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۸۲-۲۵/۱۷۲

آغاز: قطعه سوال سحر از ابوعلی درستی خدایگان، افاضل نظام ملت و دین سه چهار هفته‌ای است ای حکیم؛ **انجام:** بسا باریک هر یک را تو بافند ×× علوله همچه جوز فارسی بند / یکی ناهار ودیگر وقت خفتن ×× بخور از بهر رو پوشیده سفتن

خط: تحریری، کا: محمد خان بزرگ پور فرزند یدالله سواد جانی، تا: ۱۳۶۱ق، جلد: مقوا، ۹۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۳ - ۱۲۱۰]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

تبریزی، غلامعلی بن محمد شفیع، ق۱۴ قمری

tabrīzī, qolām ‘alī ebn-e mohammad šafī‘ (- 20c)

جنگ ادبی است به نظم و نثر. در آغاز آن دیباچه بیاض امام قلی میرزا که میرزا مهدی استرآبادی انشاء نموده، آمده است. در این جنگ اشعار و منشآت ادبی از شعرای قدیم و جدید و معاصران مؤلف جمع‌آوری شده و در برخی موارد ادبای معاصر مؤلف دستخط‌هایی در آن نوشته‌اند. مطالب مندرجه در آن چنین است: ۱. اشعاری از نظامی و سلمان ساوجی و مکتبی؛ ۲. دیباچه بیاض امامقلی میرزا؛ استرآبادی، محمد مهدی بن محمد نصیر؛ ۳. چند حکایت منظوم؛ ۴. چند قطعه شعر فارسی؛ ۵. اشعاری از نظامی و مثنوی مولوی و خاقانی؛ ۶. پیر و جوان؛ نصیر اصفهانی، محمد بن عبدالله؛ ۷. نخل بیت؛ سند، میرزا احمد؛ ۸. اشعاری از انوری؛ سلمان ساوجی؛ ۹. اشعاری از: مولا افضل، میرزا علی خلقی، سلطان محمد صوفی، ملامحمد صوفی، قائمی، امیر یحیی، شاه قاسم، قاآنی؛ ۱۰. قطعه‌ای از مولوی، کلام واقف، قطعه‌ای از عرفی؛ ۱۱. رباعی و تک بیتی و قطعاتی از شعرای مختلف؛ ۱۲. چند غزل از حافظ؛ ۱۳. چند غزل از نظامی؛ ۱۴. دیوان عنصری؛ عنصری، حسن بن احمد؛ ۱۵. قصیده منوچهری دامغانی؛ ۱۶. مسمط صبوحیه؛ ۱۷. اشعاری از: ...؛ ۱۸. دست خطی از زین العابدین شیروانی؛ ۱۹. اشعار از عنصری و فروغی؛ ۲۰. نامه‌ای از میرزا تقی علی آبادی صاحب دیوان؛ ۲۱. منشآت معتمدالدوله عبدالوهاب نشاط اصفهانی؛ ۲۲. منشآت محمد مسیح نواوی؛ ۲۳. مطلبی به نقل از محبوب القلوب؛ ۲۴. منشآت قایم مقام فراهانی؛ ۲۵. مطالب و اشعار متفرقه؛ ۲۶. اقلام غریبه شامل؛ ۲۷. فوائد طبی؛ ۲۸. وقف نامه قرآن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۳۹۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بسیاری از صفحات چلیپایی، کاتبان مختلف؛ در آغاز نسخه عبارت: «فوت طفل ناکام محمد حسن ولد اخوی محمد امین سه‌شنبه ۲۴ رمضان ۱۲۸۱در دارالخلافه تهران»؛ تملک: محمد قاسم بن محمد ابراهیم کرمانی شنبه ۱۶ رمضان ۱۲۷۴؛ مهر: «محمد ابراهیم» (مربع)؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۵۴گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۶ - ۳۳۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ترشیزی، میرزا احمد، ق۱۴ قمری

toršīzī, mīrzā ahmad (- 20c)

متفرقاتی است در موضوعات مختلف و اکثراً در مصایب و مناقب اهل بیت علیهم السلام که ابتدا اشعاری در موضوع آورده و سپس با استفاده از آیات و روایات و حکایات به مطلب پرداخته و در سال ۱۳۵۰ بدان مشغول بوده است.

دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۶۵

آغاز: لله الحمد کردگار که مَلک ملک را که مهر و ماه در سطح مسطح هر امر او را مأمور هو الا علی راحم کل مرحوم؛ **انجام:** اما از این طرف که طبل جنگ زد زنان و دختران موی سر پریشان می‌کردند؛

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۰ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: - ۶۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ترکمان عراقی، محمد ولی بن اسماعیل، ق۱۴ قمری

torkamān-e ʻerāqī, mohammad valī ben esmāʻīl (- 20c)

از ولی محمد بیک وردی ترکمانی عراقی پسر اسماعیل که در ۱۳۰۴ در گیلان ساخته و به فارسی است. چنین است عنوان‌های مطالب آن: ۱. سرگذشت پیامبر و امامان دوازده‌گانه؛ ۲. حدیث‌های روایت شده از عبدالعظیم حسنی، پنجاه حدیث است با ترجمه فارسی و او آن را در شب ۱۲ ربیع الثانی ۱۳۰۴ در گیلان نوشته است؛ ۳. خبرهای علامت ظهور؛ ۴. خصائص ائمه؛ ۵. وصیت‌نامه‌های امامان؛ ۶. اعتقادات و اندرز از همو مورخ ۲۴ ربیع الثانی ۱۳۰۴؛ ۷. سرگذشت نیاکان عبدالعظیم؛ ۸ سرگذشت امامزاده زید و امامزاده طاهر؛ ۹. سرگذشت زید بن علی؛ ۱۰. سرگذشت عبدالله ابیض و حسن افطس و علی بن علی بن الحسین؛ ۱۱. سرگذشت امام زاده قاضی صابر ونکی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۳۹

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۴گ، ۱۹ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۲۹۷]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

تویسرکانی، هدایت، ق۱۴ قمری

toyserkānī, hedāyat (- 20c)

گویا گردآورده هدایت تویسرکانی است، شعرهای فارسی است با عنوان‌های: مخمس، حکایت، سکندرنامه، مستزاد، غزل، نقل دخترک، نقل زن. شعرهای: اسناد، میر مشتاق، بابا فغانی شیرازی، محمد رحیم شیرازی، نظر علی بیک، طرزی، آصفی، ناصر تبریزی، محمد علی میرزا است. در آن آمده: «لمحرره هدایت التویسرکانی - تمت القصیدة فی الیوم الاثنین ۱۳۳۱» با تاریخ‌های ۱۳۱۰ و ۱۳۳۰ و ۱۳۱۰/۳/۸.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۹۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۸ جمادی الثانی ۱۳۱۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۶۷گ، سطور چلیپا (۵×۱۱)، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۱۵ - ۴۱۴۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

چیت ساز بروجردی، کربلا میرزا بن عبدالحی، ق۱۴ قمری

čīt-sāz-e borūjerdī, karbalā mīrzā ebn-e ʻabdolhayy (- 20c)

شامل: ۱. محرم‌نامه؛ ۲. تعبیرخواب؛ ۳. منشآتی در آموزش نامه نگاری؛ ۴. اشعاری از محتشم کاشانی و جامی و فخر، صائب، یغما و مجمره؛ ۵. خواص الاشیاء شامل هفت فصل؛ ۶. پریشان نامه ملا پریشان هرسینی تحریر در ۱۳۱۲؛ ۷. ساقی‌نامه میرزا فخرالدین؛ ۸. تاریخ پیامبران و سلاطین ایران به نقل از ناسخ تواریخ؛

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۳۱-۱۴/۱۸۱

آغاز: و مادرش فاطمه بنت محمد و مولدش در مدینه در روز دوشنبه ۳ شعبان سال چهارم از هجرت. در روز دهم ماه محرم شصت و یک از هجرت در کربلا ... امام چهارم نامش علی؛ **انجام:** لیکن خوش است که ارباب مروت بنابر سخن مفسران و حسر حاسدان تا جنایتی صابت نشود

خط: نستعلیق شکسته، کا: کربلا میرزا فرزند حاجی عبدالحسین چیست ساز بروجردی، تا: ۱۳۱۲-۱۳۱۸، جلد: تیماج سرخ، ۲۸۰گ، ۱۴-۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۰۶]

● **جنگ** / کلام و اعتقادات / فارسی

jong

حسنی حسینی، جواد بن علی اکبر، ق۱۴ قمری

hasanī hoseynī, javād ebn-e ʻalī akbar (- 20c)

همانند پیش‌نویس مؤلف می‌باشد. تألیف جواد بن علی اکبر یزدی مؤلف «نفحات السرور فی علائم الظهور» است و بیشتر مطالب اعتقادی و اخلاقی را بیان کرده است و روش مؤلف بر این گونه می‌باشد که ابتدا آیه‌ای را از قرآن آورده و آنگاه در اطراف آن به تفسیر و توضیح و بیان حکایت پرداخته است.

شیراز؛ امام عصر (عج)؛ شماره نسخه:۹۰

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۹۸گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۸]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

حسینی، مهدی، قرن ۱۴ قمری

hoseynī, mahdī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۶۴

آغاز: هویتها مثاله فاظهر فیها افعاله؛ **انجام:** و نتایج الاصول فی ذی حجه من شهورسنه ۱۳۰۸

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۵-۱۳۰۸؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه‌ای [الفبائی ف: - ۱۷۱]

● **جنگ** / مراثی / فارسی

jong

حسینی بجنوردی، هاشم بن عبدالحسین، ق۱۴ قمری

hoseynī bojnūrdī, hāšem ebn-e ‘abd-ol-hoseyn (- 20c)

یادداشت‌های منبری سید هاشم بن عبدالحسین حسینی بجنوردی ساکن مشهد رضوی می‌باشد که در سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۵۶ق نگاشته است به نظم و نثر می‌باشد.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۴۸

آغاز: حرکت پیغمبر از جحفه بمکه به طی الارض در ...

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ بین سال‌های ۱۳۲۰-۱۳۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۵۵۳]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

حسینی نطنزی، محمد حسین، ق۱۴ قمری

hoseynī natanzī, mohammad hoseyn (- 20c)

اهدا به: آقا محمد هاشم

تاریخ تألیف: ۱۲۹۱ق؛ محل تألیف: اصفهان (مدرسه کاسه‌گران)

دارای: شعر هما، ستایش معتمد الدوله و ترکیب‌بند در ستایش محمد شاه، غزل، با شعری از محمد حسین حسینی نطنزی نویسنده نسخه در میانه آن که در یازده ساعت از شب چهارشنبه ذیقعده ۱۲۹۱ برای آقا محمد هاشم سروده است، شعرهای منعم تبریزی و حافظ و سعدی و محتشم و جامی و رفیق اصفهانی و هلالی، در پایان مرثیه‌ای است در ۳ صفحه سروده عنقا پسر هما در ۱۲۸۶ به خط او و ستایش منوچهر جهان در ۳ صفحه که محمد حسین شیرازی در ۱۲۶۳ در مدرسه صدر تهران برای آقا میرزا همای شیرازی نوشته و سراینده آن گویا همان عنقا است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۱۰

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۱ق، جا: اصفهان مدرسه کاسه گران؛ تملک: غیاث الدین بن آقا سید محمد در محرم ۱۳۳۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۱۲ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۷۰۸]

● **جنگ** / تاریخ معصومین / فارسی

jong

خراسانی، عبدالحسین بن محمد، ق۱۴ قمری

xorāsānī, ‘abd-ol-hoseyn ebn-e mohammad (- 20c)

گردآورنده این مجموعه که گویا از مریدان حاج کریم خان کرمانی بوده مطالب زیادی را در این مجموعه در تاریخ ائمه (ع) خصوصاً حضرت امام حسین (ع) جمع‌آوری نموده است. او همچنین چند رساله از حاج کریم خان کرمانی را در این مجموعه درج نموده است از جمله اشعاری به عربی از وی در مراثی، مقتل امام حسین (ع) که بنا به نوشته کاتب تألیف آن ناتمام مانده است و تفسیر سوره فجر فرزند وی که جداگانه معرفی شده‌اند. مؤلف در این رساله مطالبی را از صحیفه الابرار، تفسیر ترجمة الخواص، اخلاق محسنی روضة الواعظین و ... نقل کرده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۱۹۷۸-۱۱/۷۸

آغاز: یا حسین مظلوم ادرکنی مجلس اول در اطلاع حضرت آدم به شهادت در کربلاء الحمدلله الذی خلق لمعرفته العالمین و انتخب من بینهم نوع الإدمیین ... قال للملائکه فقئوا؛ **انجام:** ایمن باش ما دست از دنیا برداشته ایم و روی به صولی آورده ایم هر که ... طاعت ذاکر

خط:نستعلیق،کاتب=مؤلف،تا:۱۳۱۲-۱۳۱۶ق؛افتادگی:انجام؛جلد: تیماج زرد،۵۸۲گ،۲۷-۲۵سطر، اندازه: ۱۰×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۱۹۳]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

خوئی، علی بن محمد علی، ق۱۴ قمری

xū’ī, ‘alī ebn-e mohammad ‘alī (- 20c)

مطالب و فوایدی را از کتب مختلف جمع‌آوری و بدون ترتیب خاصی در این کتاب گرد آورده است، از کتاب «بحر العلوم» سید محمد حسن بن عبدالرسول حسینی زنوزی خویی (۱۲۱۸) نقل کرده و در سال ۱۳۲۵ ق مشغول تألیف کتاب بوده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۸۳

آغاز: الحمدلله علی نواله و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و آله وبعد فائدة فی بعض الاخبار العامة

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۱ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۵۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۵۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۴۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

خواجوی، غلامحسین بن محمد رضا، ق۱۴ قمری

xājavī, qolām-hoseyn ebn-e mohammad rezā (- 20c)

متفرقاتی است به نثر و نظم بدون ترتیب و تنظیم خاصی، مهمترین مطالب جنگ بدین قرار است: منطق، شرح حال ابن جوزی، معجزه‌ای از امیرمؤمنان علیه السلام، حواریون و تاریخ مسیح اشعاری از پدر صاحب جنگ با تخلص خواجوی، گوشه ای از تاریخ اسلام، عجائب خلقت پشه، حضرت موسی و سامری، فضیلت در نظر بزرگان و دین، توحید، حد توکل، هدایت و ارشاد، کتاب مقدس (تورات و انجیل)، نبوت و رسالت، گوشه‌ای از تاریخ، محکم و متشابه در قرآن، خواجه نصیرالدین طوسی، خواجه نظام الملک، زبان قرآن کریم، فطری بودن دین، اعجاز قرآن، تقوا.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۹

آغاز: تعریف منطق، منطق عبارت از مجموع قواعدی است که رعایت آنها افکار ذهن را از خطا باز می‌دارد

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ اشعار پدرش مربوط به سال ۱۳۰۴ش می‌باشد؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۵۰۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۶۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۲۶۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

دبیرالاسلام میرزا آقا، ق۱۴ قمری

dabīr-ol-eslām mīrzā āqā (- 20c)

مشتمل بر احادیث متفرقه، منشآت، اشعار و یادداشت‌های پراکنده به نظم و نثر فارسی و عربی از جمله: فی مقالات الانبیاء و السلاطین و الحکماء و العرفاء فی العربیة و الفارسیة؛ رقعه ابوالمعالی ملامحمد یزدی که به میرزا تقی خان عبقری ابن مجدالملک نوشته است؛ قطعات بعضی از شعراء از جمله از میرزا محمد علی طهرانی، لاله خواتون، ابن یامین، ابوالمعالی نحاس اصفهانی؛ امثال و حکایات؛ رباعیات و اشعار از نظام تبریزی، کمال اصفهانی، غنی تبریزی، شیخ نصیرالدین طوسی، بدرالدین جاجرمی، هجری قزوینی، ملامومن، احمد جامی، رودکی، رفیع الدین لنبانی، میر عبدالغنی تفرشی، مسعود سعد سلمان، خاقانی، ازرقی هروی؛ فی الاوامر و النواهی من مقالات امیرالمومنین علی بن ابی طالب (ع) به ترتیب الفبا؛ انشایی از دبیر الاسلام.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۹۱

آغاز: بسمله. و به نستعین قال النبی صلی الله علیه و آله و سلم اذا اراد الله بعبد سوأ جعل ما له فی الماء و الطین؛ **انجام:** تا انقراض زمان و انصرام دوران و انتها زجهان ازین بنده دعاگو و ثناجو

خط: نستعلیق، کا: دبیر الاسلام، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۳۱ - ۵۳]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

دبیر همایون، صحبت الله خان، ق۱۴ قمری

dabīr homāyūn, sohbat-ol-lāh xān (- 20c)

سفینه‌ای شامل اشعار سرایندگان فارسی گو، تدوین شده در عصر قاجار است که نام و نشان تعدادی از سرایندگان آن در هیچ منبعی یافت نشد و از این نظر مغتنم است. دسته‌بندی سفینه به ویژه تا صفحه ۵۰۸ به ترتیب خاصی نیست. اما از آنجا تا صفحه ۵۲۴ شامل اشعار شعرای زن فارسی‌گوست که احتمالاً از « نقل مجلس» محمود میرزا قاجار گرفته شده است. از مدخل ۱۹۱ (صفحه ۶۹۵) تا پایان نسخه نیز که اغلب اشعار شعرای معاصر جامع سفینه را دارد به نظر از مجمع الفصحا گرفته شده است. درباره جامع سفینه این قدر هست که صحبت الله خان دبیر همایون نام داشته و از فضلای ادب دوست عصر قاجار (ناصری و مظفری) بوده است. وی در ص ۳۲۵، حاجی محمد بیدل را که شعری از سلطانی در مدحش آمده، استاد خود خوانده است (مدخل ۱۵). در قسمت‌های دیگری نیز اشاره به شاهان قاجاری دارد. محتویات نسخه به صورت جداگانه در فنخا معرفی شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۷۳

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: آغاز قرن ۱۴؛ متن (راسته) و حاشیه (چلیپا)، دارای رکابه، پشت برگ آخر یادداشتی بسیار مهم درباره سفینه حاضر هست با امضای «آقای جلیلی» به این صورت: «هو الباقی. این جنگ شریف که با حسن انتخابی از آثار بزرگان ... فراهم آمده است بخط مرحوم مغفور صحبت الله خان ملقب به دبیر همایون می‌باشد که قبلا فرزندانش ... از شهرت دارند. اللهم اغفره و ایانا بجاه محمد و آله الاطهار - آقای جلیلی»، جامع سفینه ذیل اشعار سلطانی در مدح حاجی محمد بیدل (مدخل ۱۵)، درباره بیدل می گوید: «فی مدح استادی مرحوم میرزا حاجی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶۶گ، ۱۵ سطر در متن، ۲۶ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۳/۴×۲۱سم [ف: ۲۷/۱ - ۳۱۷]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

ذوالفقار، ق۱۴ قمری

zo-l-faqār (- 20c)

جنگی است شامل فواید پراکنده در علوم مختلف همچون ادبیات، صرف و نحو، منطق، لغت، پزشکی و غیر آن به عربی و

فارسی که از کتب متعدد نقل نموده است. از جمله از مطلع العلوم، زاد المسافرین و کتب دیگر نقل دارد. در پایان یکی از یادداشت‌ها آمده است: در شب شنبه بیست و یکم شهر جمادی الآخر در منزل مرحوم فاضل بهبهانی نوشته شد ۱۳۳۲ حرره الاقل ذوالفقار از حواشی و در پایان نیز تاریخ ۲۰ جمادی الآخر ۱۳۳۰ درج شده است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۹۴

آغاز: بسمله قال ابونصر الفارابی ینبغی لمن اراد ان یشرع فی الحکمة ان یکون صحیح المزاج متادباً باداب الاخیار قد تعلم القرآن و اللغة و علوم الشرعیة اولا و یکون عفیفاً صدوقاً معرضاً عن الفسوق و الفجور؛ **انجام:** وجفت و زنجبیل و فوفل حلوایی سازد تناول نماید خوبست حرره فی لیله ۲۰ جمادی الاخرة ۱۳۳۰

خط: نستعلیق، کا: ذوالفقار، تا: ۱۳۳۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۵۹]

● **جنگ** / مراثی / فارسی

jong

رئیس الذاکرین، ق۱۴ قمری

ra'īs-oz-zākerīn (- 20c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۹

آغاز: در وقت مطالعه بخوانید؛ **انجام:** تاریخ وفات آخر ماه ذیقعده

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۶۳۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۴۰

آغاز: بسمله؛ **انجام:** ختم یا الله العظیم

خط: نستعلیق، کا: شیخ محمود روضه خوان مغانی معروف به رئیس الذاکرین، تا: ۱۳۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی [الفبائی ف: - ۶۳۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۴۱

آغاز: لیکون فی حفظی؛ **انجام:** نظری کم ای توانگر که بدین است فقیرم

خط: نستعلیق، کا: شیخ محمود روضه خوان مغانی معروف به رئیس الذاکرین، تا: ۱۳۲۵ق [الفبائی ف: - ۶۳۴]

● **جنگ = دیوان اشعار امیرالمومنین** / ادبیات / عربی

jong = d.-e aš'ār-e amīr-al-mo'menīn

کشمیری، محمد باقر بن احمد علی، ق۱۴ قمری

kešmīrī, mohammad bāqer ebn-e ahmad 'alī (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۱۵

آغاز: بسمله، لک الحمد یا ذالجود و الجدو العلی تبارک تعطی من تشا و تمنع؛ **انجام:** المحسوسات کما ینقتش علیه المعقولات

اشعار و حکایات؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۱ق [رایانه]

● **جنگ** / تاریخ / فارسی

jong

محمد علی

mohammad 'alī

جنگ شامل تقریظ سید مرتضی حسینی بر کتاب نجوم السما و مکتوب مولوی برای میر امان علی و شرح حال محمد رفیع خان باذل مشهدی و مکاتیب مفتی عباس شوشتری و اشعار وی و شرح حال خاندان مجلسی و نعمة الله جزایری ضمیمه‌اند.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۰۴

آغاز: عن الباقر علیه السلام ان امیر المونین علیه السلام یقرء هذه ... یوم الجمعه. بسمله، الحمدلله ذی القدرة؛ **انجام:** و العقل و هو مالک الصعب و السهل، تمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: الوان، جلد: سرخی جلد مقدا با عطف تیماج [رایانه]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

رضوی محلاتی، محمد باقر بن اسماعیل، ق۱۴ قمری

razavī mahalātī, mohammad bāqer ebn-e esmā'īl (- 20c)

مشتمل بر احادیث و نقل‌هایی در اعتقادات فرق اسلامی و متفرقات دیگر که به سال‌های ۱۳۶۱-۱۳۶۹ در نجف اشرف و جاهای دیگر از چند کتاب انتخاب شده و بعضی از قطعه‌ها عربی است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۱۵

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۲]

● **جنگ** / فضایل و مناقب / فارسی

Jong

روضه خوان، محمد حسین، ق۱۴ قمری

rowze-xān, mohammad hoseyn (- 20c)

جنگی است در ذکر فضائل و مناقب اهل بیت علیهم السلام.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۱۰

آغاز: السلام علی الحسن و الحسین ... یعنی سلام بر زینب اسیر شده باد یعنی سلام بر زینب تقیه باد و سکینه اسیر شده؛ **انجام:**

این مجلس پر از نامحرم، سرم چادر ندارد به سلیقه روضه خوان بخواند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال۱۳۲۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۰]

● **جنگ** / فقه / فارسی

jong

سیبویه حائری، غلامحسین، ق۱۴ قمری

sībevayh hā'erī, qolām-hoseyn (- 20c)

مجموعه پراکنده‌ای است از احکام فقهی، در ابتدا پاره‌ای از مسائل تقلید آمده و پس از بخشی از احکام شک و سهو در نماز و سپس شمه‌ای از احکام تجارت بیان شده و بعد از آن بندی است به نقل از «تحیة الزائر» میرزا حسین نوری در زیارت نواب اربعه مدفون در بغداد. برخی از مسائل فقهی به‌صورت سؤال و جواب درج شده است و ظاهراً فتاوای سید ابوالحسن اصفهانی نقل شده است و در پایان مطلب کوتاهی است در اصول دین و بیان صفات ثبوتیه.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۹۰

آغاز: بسم الله وله الحمد سؤال عدد فروع دین را بیان فرمائید جواب عدد فروع دین ده تا است اول نماز ... مقدمه در احکام تقلید سؤال بر چه کسی واجبست تقلید کردن جواب واجبست بر هر کسی که عاقل و مکلف باشد؛ **انجام:** و کلام نفسی که اشاعره قائلند باطلست

خط: نسخ، کا: غلامحسین بن ملاعلی قهپایه‌ای (مسأله گو)، تا: ۱۳۵۳ق؛ جلد: مقوا، ۷۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۴۷۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

شریف رضوی، احمد بن محمد رضا، ق۱۴ قمری

šarīf razavī, ahmad ebn-e mohammad rezā (- 20c)

مجموعه‌ای پراکنده از اشعار و کلمات مشایخ عرفانی و تصوف پیشین و برخی متون مذهبی است که توسط جامع نسخه در یک دفتر گردآوری شده است. عناوین متون عبارت است: ۱. بخش‌هایی از مفتاح النبوه، اثر حاج محمد رضا همدانی؛ ۲. مقامات حریری؛ ۳. بخشی از فسوة الفصیل نیر ممقانی؛ ۴. ارجوزة فی النحو محمد تقی بن محد تقی حسینی قزوینی ۵. اشعار حبیب الله خان حشمت و غیره.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۰۶

آغاز: حمد بی حد و ثنای بیعد و سپاس مر خداوندی را سزاست که سمند سبکرو عقل اهل ذکا از فهم ذات بیمانندش بسته پا ...
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۹ق؛ اهدایی: عبدالمجید رضائی، ۱۳۶۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۵۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شریف کاشانی، محمد مهدی، ق۱۴ قمری

šarīf-e kāšānī, mohammad mahdī (- 20c)

در مناقب حضرت امیر المؤمنین علی (ع) و مطالب متفرقه.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: عجمین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ چهره‌ای، ۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف: ۵ - ۱۷۴۰]

● **جنگ** / گوناگون / ترکی - فارسی

jong

شریفی ایروانی، شیخ نجف، - ۱۴۰۰ ؟ قمری

šarīfī īravānī, šeyx najaf (- 1980)

مؤلف مطالب و اشعاری درباره زندگی ائمه خصوصاً شهادت جانگداز سیدالشهداء(ع) به فارسی و ترکی در مجموعه زیر بدون ترتیب و مقدمه‌ای جهت استفاده خودش در روضه خوانی جمع‌آوری کرده است و در اثنا گاه گاهی خودش هم اشعاری انشاد کرده و اشعاری هم از نجمی ایروانی نقل کرده است.

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۸۴

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ سطرها راسته و چلیپا؛ فهرست کتب مقتل موجوده پیش مؤلف حدود ۲۴ کتاب درآخر کتاب؛ جلد: تیماج مشکی،۳۴۱ص،مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۱۸سم [ف: ۲۵۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۰۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۹۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

شیرازی، محمد حسین بن ابوالحسن، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e ab-ol-hasan (- 20c)

روایات و حکایاتی است از کتاب‌های روایی شیعه برگزیده شده است که بعضی از آنها عبارتند از: بوسیدن رسول خدا صلی الله امام حسن و امام حسین علیهما السلام را، شهادت علی اصغر علیه السلام، طفلان مسلم بن عقیل، حکایت ابراهیم ادهم، حکایت حجاج در شکار، حدیث صالح یهودی، رفتن امام حسین علیه السلام با جد خود به باغ فدک، زیارت جابر بن عبدالله انصاری و غیره.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۶۱

آغاز: السلام علی الحسن و الحسین و علی علی بن الحسین زین العابدین ... از حضرت امام زین العابدین علیه السلام روایت کرده است که وقتی آن حضرت نظر فرمود بعبیدالله بن عباس بن علی بن ابی طالب علیه السلام وگریان شد؛ **انجام:** پس از لمحه فرمود بگشا چشمهای خود را گشودم مرا در اینجا پیاده کرد فرمود شوهرت در حرم من است او را بخوان این را فرمود و از نظرم غایب شد ندانستم به آسمان بالارفت یا به زمین فرورفت

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ذیقعده ۱۳۰۵ق؛ مهر: «عبده ابوالحسن» (بیضی)، «میر محمدحسین» (بیضی)؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۷۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۷]

● **جنگ** / فضایل و مناقب / فارسی

jong

شیرازی، محمد حسین بن ابوالحسن، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e ab-ol-hasan (- 20c)

مطالب و حکایات متفرقه‌ای است به نظم و نثر در ذکر زندگانی اهل بیت عترت و طهارت و نبی مکرم اسلام صلوات الله علیهم اجمعین و برخی از پیامبران اولوالعزم علیهم السلام.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۳۴

آغاز: الحمدلله الذی روح ارواح المحبین بنسیم لا اله الا الله وعطر مشام المشتاقین بآثار شمیم لااله الا الله وانس قلوب العاشقین فی غلبات شوقهم و طیب حالاتهم؛ **انجام:** فتاد از صدر زین شاهی که خیر الانبیاء یک دم ×× توانستی کجا دیدن پریشان یا که غمگین اش / حدیث کربلا احباب مخلص راروان سوزد ×× ولی زفغان من شاید اگر خلق جهان سوزد

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ یادداشت در آخر کتاب به وسیله میر محمد حسین روضه خوان پسر مؤلف که تصریح کرده این جنگ به وسیله پدرش جمع آوری شده و به خط ایشان است تاریخ ربیع الاول ۱۳۲۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۵]

● **جنگ** / گوناگون

jong

شیرازی، محمد حسین بن فخرالدین، ق۱۴ قمری

šīrāzī, mohammad hoseyn ebn-e faxr-od-dīn (- 20c)

گزیده‌ای است از برخی کتاب‌های متفرقه بدین عناوین: منتخب قمقام ذخار، منتخب مجمع النورین ملا اسماعیل سبزواری، مختصری از ترجمه کتاب امیر عبدالرحمن خان پاینده خان افغان، قهوه خانه صورت، منتخبی از لغات مشکله دیوان بسحاق اطعمه، منتخبی از لطائف عبیدزاکانی.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ از کتب عبدالحسین سپنتا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۸۱]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

فطوری شیرازی

fatūrī šīrāzī

گردآوری فطوری شیرازی است که شاعر هم بوده و شعرهای خود او با عنوان «محرر» و پدر او، حزین، میرزا مهدی سامی، مسرور، وحشی، ابوالقاسم، جامی، محتشم، انوری، افتخار، وافی ترشیزی، عباس خان عیانی در آن هست. چنین است عنوان برخی از منظومه‌های فارسی آن: مراسله حاجی حسنخان، هجو کوکناریان، چاه وصال لیلی و مجنون، قضا و قدر حکیم رکنا، فهرست سوره‌های قرآن از «محرر»، قصیده «لمعه» ترشیزی، هراس و مماس عرفی شیرازی. دو بند است در آن به نثر فارسی: یکی بلیغ و ادیبانه دیگری هجو اعراب، ماده تاریخ گشتن نادرشاه در ۱۲۱۶ و علی مردان خان در ۱۱۸۴ و احمد خان در ۱۱۴۹ و میر محمد خان در ۱۲۴ (=۱۲۰۴) و گرفتن مصطفی قلی خان در ۱۲۴ (=۱۲۰۴) و مردن محمد شاه در ۱۲۲۴ و جنگ ترکیه در ۱۲۶۴ در آن هست.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۸۰

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۳گ، سطور چلیپا سه ستونی (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۴۰۷۵]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

صالحی گارزانی، حسین، ق۱۴ قمری

sālehī gārzānī , hoseyn (- 20c)

از حسین صالحی گارزانی معروف به ملاحسین. سراینده این جنگ متولد ۱۳۰۸ از طبع و قریحه خوبی برخوردار بوده و تمام عمر خود را از روستاهای فراهان به آموزش کودکان به مکتب‌داری گذرانده و آنچه در پیرامون محل زندکی و درس وی رخ می‌داد به زبان شعر بیان نموده است. اشعار وی صبغه و صنعت ادبی ندارد ولی تصویر صحیح و درستی از تاریخ اجتماعی و فرهنگی منطقه فراهان و محال اطراف به دست می‌دهد. در تمکن و خانواده خود گوید: مفلس شده‌اند ملت ایران تماماً ×× کس نیست بپرسد که بگو درد تو از چیست / قانون خوارج شده تاسیس به ایران ×× از دست وکیلان خوشی بهر وطن نیست / تو جوجه خروس می‌خوری و مرغ مسما ××

بهر من بیچاره بجز خون جگر نیست. در مورد نسب و مکنت خویش گفته است: مادر از شتریه بابایم ز زرنوشه است ×× سه برادر با دو خواهر یک پدر یک مادر است / پدرم محروم شد با یک برادر نوجوان ×× مادرم با یک برادر ساکن زرنوشه است / روزگار نامناسب کرد ما را تفرقه ×× خواهری دارم بزرگ اندر عراقش ساکن است / سه بز دارم از مال دنیا هفت میش ×× چون حسابم روز محشر ای برادر اندک است. نسخه دارای دو بخش به این تفصیل است: آمدن فردی به نام سالار به روستای اسفین برای صدور سجل احوال سنة اودئیل ۱۳۰۴ در فصل زمستان، پندیات، ماجرای سال ۱۳۰۱ ش در مورد شخصی به نام ولی پسر عزیز دستجانی و کشته شدن پسران علی وردی و ۴۰ بیت در موضوع دیگر - وضع گرانی گندم ۱۳۰۵، شورش یدالله گرگانی (بن چناری) که برای دستگیری وی حبیب الله خان پسر میرزا آقا یونسی مامور شد، اما در گذشته و سپس حسن خان یاور رئیس دسته دو خط همدان وی را به بند کرد ۱۳۰۵، ۱۰۰ بیت و اشعاری درباره قالی‌باف‌ها؛ بخش دوم: مجدداً اشعاری است بالغ بر ۴۰۰ بیت در مناقشه خوانین فراهان علیا و سفلی مانند محمد حسین خان از نجف آباد و مسلم خان از خسروان و ...

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۴۶

آغاز: مخفی نماند این اقل خلق الله حسین آقا مدرس صالحی گازرانی (۱۳۰۴) سالی که در قریه اسفین به تدریس اطفال اشتغال داشتم، آقای سالاری بگرفتن سجل احوال ... تشریف آوردند. کارخانه قالی به فراهان شده احداث ×× از دست فرنگی زن بیکار دگر نیست / این ها همه پشم است قناعت کنیم اما ×× پیراهن کرباس لباس قد کم نیست؛ **انجام:** آیا اهل مجلس کهین و مهین ×× بیامرز تو ای جهان آفرین. تمام شد جنگ شتریه تألیف صالحی در مورخه شهر شعبان مطابق توشقان ئیل ۱۳۰۶ ش

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: شعبان ۱۳۰۶ق؛ کاغذ: لیموئی، جلد: مقوای صورتی، ۵۰گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۶۶]

● **جنگ** / شعر / فارسی و عربی

jong

طباطبائی، سید محمد علی، قرن ۱۴ قمری

tabātabā'ī, seyyed mohammad 'alī

از سید محمد علی طباطبایی که میان سال‌های ۴۰-۱۳۳۹ نویسانده است. در برخی صفحه‌ها سیاهه کتاب‌هایی که امانت داده و نیز حساب‌هایی به سیاق، و برخی یادداشت‌ها هم دارد. اشعاری از: صاحب بن عباد، جامی، خسرو دهلوی، شیخ کفعمی، سید کاظمی، مکرم، علی بن ابیطالب و جز آنها.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۴۷

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مهر: «سید محمد رفیع بن محمد الطباطبائی»، «عبده محمد علی الطباطبائی»؛ ۹۸گ، اندازه: ۸×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۳۵۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

طباطبائی، محمد علی بن نصرالله، ق۱۴ قمری

tabātabā'ī, mohammad 'alī ebn-e nasr-ol-lāh (- 20c)

جنگ پراکنده‌ای در داستان‌ها و مواعظ به زبان فارسی که مؤلف از کتاب‌های مختلف جمع‌آوری نموده است. این کتاب فاقد بخش و فصول است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۴۱-۲۰/۶۱

آغاز: از منتخب روایت شده که چون آقا به قاسم اذن جنگ نداد در گوشه‌ای نشست و بر حال عم بزرگوارش می‌گریست ناگاه به خاطرش افتاد که پدر بزرگوارش؛ **انجام:** حکما گفته اند که چهار کس از چهار کس همی ترسند ... یعنی راهزن حرامی از سلطان و دزد از پاسبان ... تو پاک باش و مدار ای برادر از کس باک ×× زنند جامه ناپاک گازران بر سنگ

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۷۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۲۸۴]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

عطا، حسین، ق۱۴ قمری

'atā, hoseyn (- 20c)

جنگی است به نظم و نثر فارسی، شامل: اوصاف الاشراف خواجه نصیر الدین طوسی، مناجات خواجه عبدالله انصاری، منظومه خلدبرین از وحشی بافقی، رباعیات باباطاهر عریان همدانی، رباعیات ابوسعید ابوالخیر و در پایان حکایتی از دخمه انوشیروان که یکی ازخلفای بنی عباس به دخمه انوشیروان در مداین وارد شد و نوشته‌ای از انوشیروان را به دست آورده.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۸۰-۳۶/۱۸۰

آغاز: بسمله سپاس بی قیاس بارخدایی راکه به سبب آنکه هیچ عقل را قوت اطلاع بر حقیقت اونیست؛ **انجام:** سزای حسن عمل بین که روزگار هنوز ×× خراب می‌نکند بارگاه کسری را. اللهم وفقنا بالسعادة والهداية كما وفقتنا فی هذه المجموعة من البداية الی النهاية ... ولازالت ظلال رأفته ممدوه واعداء دولته مردودة

خط: نستعلیق، کا: حسین متخلص به عطا، تا: ۱۳۱۱ق؛ مجدول، از روی نسخه چاپی استنساخ شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۹۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

فاضل، محمد رضا بن محمد صادق، ق۱۴ قمری

fāzel, mohammad rezā ben mohammad sādeq (- 20c)

مجموعه از مطایبات واشعار و امثال است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۳۳/۲

آغاز: نویسنده که خطی بسیار منحوس بود برفیقش که من روزی یک عباسی از عنر خود؛ **انجام:** باشد از دور خوش بگوش مجدد ××از من آواز از دهل آواز

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۳۷ص (۸۵-۱۲۱)، ۲۴ سطر (۱۳×۱۸)، اندازه:۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۳۶ - ۴۰۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

فرحت علی، ق۱۴ قمری

farhat ‘alī (- 20c)

گردآورنده فرحت علی متخلص به فرحت است که بر حسب تخلص شعرا این جنگ را به روش الفبایی تنظیم کرده است و در آغاز هر حرف فهرست اسامی شعرا با یک مقدمه نثر و نظم از گردآورنده نوشته شده است این جنگ آغاز و پایان نداشته و از حرف ض تا ق بوده که مالک نسخه فکری سلجوقی ۴۴ برگ بدان افزوده است. فهرست شعرای حرف الف و اشعار آنها روی برگ دوم و نامه‌ای از فکری سلجوقی روی برگ سوم و شعر از شعرای حرف الف تا ص به خط فکری سلجوقی است.

اسامی شعرایی که از آنها شعر آمده بدین‌قرار است: ابراهیم، انیسی، آرزو، آشوب، آبرو، اوجی، امیر حاجب، امجد، امام بیک، اقدس، اوحدی، ادهم، آصفی، آرام، بنایی هروی، بیگانه، ثابت، ثنایی، جبلی غرجستانی، جاروبی مروزی، جانبی تبریزی، جانی تهرانی، جنوبی همدانی، جمال کاشانی، رفیق هروی، سنایی، صفی هروی، مقدمه نثر و شعر از فرحت، ضامن، ضمان، ضمیر، ضیاءالدین شیرازی، ضابط، مقدمه نثر و شعر از فرحت و فهرست شعرای حرف ط: طالب آملی، طوقی، طرزی، طرب، طراز، طرفی، طوسی، طاهر عطار، طارمی، طاری، طایف، طریقی، طوری، طوطی، شاه طهماسب، طبیب، طیفور، طالب حسین، طالع، طالبی، طالب نقیب، طاهر، طالعی، طاهری، طالعا، مقدمه نثر و شعر از فرحت و فهرست شاعران حرف ظ: ظریفی، ظاهری بخاری، ظاهری نسادری، ظاهرا، ظهیر الدین، ظرافت، ظریف، ظفر خان، نواب، ظفر، ظهورا، ظلی، ظهوری، ظهیرا، ظهیر، ظهیر فاریابی، ظهیر لاهیجی، ظهیر هروی، مقدمه نثر و شعر از فرحت و فهرست شاعران حرف ع: عابد، عابدی، عاجزی، عاجز، عابدی بدخشی، عادلی خراسانی، عارضی، عارف مشهدی، عارف شبانکاره، عارف لاهیجی، عارفی، عاشقی، عاشق، عاکفی، عالم، عالی، عاملی، عاملی، عبیدی، عبدالله خان، عبدالکریم، عبدالوهاب، عبدالملک، شاه عباس، عبدالمولی، قاضی عبدالله، عبدالرحیم، عبدالرشید، عبدالخالق، عبدالله قطب شاه، عبدالغفار، عبدالعلی، عبید زاکانی، عبدالحمید، عبدل، عبدالعزیز، عطار، عبدالواسع، عبدالرافع، عباس، عبدالجلیل، عبدالله انصاری، عبدالقادر، عبدالرحیم سرخسی، عبدالرحیم کشمیری، عتاب، عشقی، عشق الله، عتابی، عثمان، عجزی، عرفی، عرب شاه، عراقی، عزیز، عزیزی، عزلت، عزت شاه، عزت، عزلی، عزمی، عزالدین، عزی، عزب، عسکری، عسکر، عشرتی، عشرت، عصمت، عصری، عصمت الله، عطری، عطایی، عظیما، عظیم، عفت، عقلی، علوی، علیقلی، علینقی کمره، علایی، علیقلیخان، علی کاشی، علی کشمیری، امیر علیشیر، علی سرمدی، علیمردان خان، میر علی، میر علی اکبر، علی استرابادی، علمی، علیقلی ترکمان، عمای ساوجی، عمادالدین، عنایت الله خان، عنایت، عنوان، عنصری، عنای، عنایت الله، عنایت زرگر، عهدی، عیشی، عیدی، عیان، عیسی، عیادی، عیدی شحنه، غنیمت، غالب، غمام، غیرت، غافل، غیرتی، عباری، غنی، غزال مشهدی، غضنفر گلخاری، مقدمه نثر از فرحت و فهرست شاعران حرف غ: غازی، غزالی، غافل، میر غازی، غافلا، غالب، غایب، غباری، غریبی، غریب، غزنوی، غروری، غضنفر، غفور، غمام، غنیمت، غفار، غنی، عبدالغنی، غواص، غوری، غیاثا، غیاث، غیاث الدین، غیرت، غیرتی، غیور، غیوری، مقدمه نثر و شعر از فرحت و فهرست شعرای حرف فاء: فاتح، فتوی، فدایی، فارغ، فروغ، فراغ، فارغی، فرح، فخری، فرحت، فرصت، فراخی، فرخی، فردی اردبیلی، فریب رمال، فرج الله، فخر صفاهانی، فاخر، فزونی، فردی تربتی، فصاحت، فصیحی، فطرت، فغفور، فضل، فضل الله، فرات، فرید، فربهی، فرید جاجرمی، فرخی هروی، فخرالدین قزوینی، فدایی لاهیجی، فلکی، فکری، فضل، فکرت، فکاری، فکر، فنایی، فهیم، فهمی، فوجی، فوزی، فیض، فیضی، فرجی، فانی، فایز، فایض، فیاض، فسونی، فارسی، فریدون، فریدالدین. مقدمه نثر و فهرست شعرای حرف ق: قاسمی، شاه قاسمی، قطران، قاسم رازی، قاسم دیوانه، قاسم بیک، قاسم ارسلان، قاصر، قاضی، قادری، قلندر، قاری، قراری، قایمی، قایم، قایل، قادر، قانع، قالی، قادرا، قصاب، قانعی، قبول، قبولی، قناد، قتلان، قدرت، قدسی، قدرایی، قسمتی، قدری، قدیمی، قرار، قربان، قراری، قرانی. در انتها غزالی از نظامی گنجوی به خط فکری سلجوقی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۴۰

آغاز: آنانکه دور زان لب میگون نشسته اند×× چون داغ درد ... بر خون نشسته اند؛ **انجام:** بسی کوشید بلبل با نظامی ×× چو بشنید این غزل منقار در بست

خط: نستعلیق بد، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: ترمه و

فرنگی الوان، جلد: مقوا عطف میشن سیاه، ۸۰۳ص، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۴)، اندازه: ۱۵×۲۸/۵سم [ف: ۸ – ۵۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

فلسفی نائینی، تاج الحکماء، قرن ۱۴ قمری

falsafī nā'īnī, tāj-ol-hokamā'

مؤلف با آنکه در طبابت دستی داشته و سال‌ها تحصیل علم پزشکی را در داخل و خارج ایران نموده است، ولی به دلیل علاقه‌ای که به علم تاریخ و جغرافی داشته کتابی در تاریخ ایران مشتمل بر سه جلد تألیف نموده است و چون پدرش از اهل منبر بوده و خود نیز از ابتدا خود را منبری معرفی می‌نموده لهذا جنگ حاضر را در مطالب پراکنده دینی و تاریخی. با اشاره به اسناد آن – گرد آورده و به روز یک‌شنبه ۲۲ محرم ۱۳۴۸ از آن فارغ شده است.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چون این بنده جانی عامی هیچ مدان ... با وجودی که شغل عمده و تحصیل من در علم شریف طب بوده

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ بایادداشتی از جلال بقائی نائینی به سال ۱۳۵۱ ش و مقداری از شرح حال مؤلف به خط وی؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۸۶]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ – ۸۹۰]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

قاجار، جعفر قلی بن عیسی خان، ۱۲۸۰ق-۱۴ قمری

qājār, ja'far qolī ebn-e 'īsā xān (1864 - 20c)

نسخه هم از نظر محتوی و هم از نظر خط و اوراق بسیار مشوش است و تاریخ‌های ۱۲۹۹ و ۱۳۱۴ ق در آن دیده می‌شود. این مجموعه دارای خاطرات دوره زندگی کاتب و اشعاری از شعرای مختلف است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۱۱

آغاز: حسنت باتفاق ملاحمت جهان گرفت ×× آری باتفاق ملاحت جهان گرفت؛ **انجام:** سنگ بر دست و ما ز بر سر سنگ ×× نبود عاقلی مجال درنگ

خط: شکسته نستعلیق، تحریری، کاتب = مؤلف، تا: بین سال‌های ۱۳۰۵ تا ۱۳۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۳۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۲۸ – ۱۶۹]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قاجار، جعفر قلی بن عیسی خان، ۱۲۸۰ق-۱۴ قمری

qājār, ja'far qolī ebn-e 'īsā xān (1864 - 20c)

مطالب و یادداشت‌هایی دارد که حدودا در اواخر سال‌های عصر قاجار نوشته شده و در برگ اول ذکری از رضاخان به عنوان رئیس الوزراء رفته است. این جنگ خاطرات تقریبا ۱۳ سال از واپسین روزگار جعفرقلی خان معین السلطان را گزارش می‌کند و تابلوی گویایی از دوره انزوا و نومیدی یک دولت مرد قاجار است. نویسنده نام و نسب خود را تا بداق خان در برگ ۴ نوشته است. او در سال ۱۲۸۰ ق متولد و آخرین تاریخ مندرج در این مجموعه، ۱۳۵۶ ق، حکایت از ۷۶ سالگی او دارد.

[شرح حال رجال ایران ۲۴۴/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۰۶

آغاز: مورچه گانرا چشود اتفاق×× شیر ژیانرا بدرانند پوست؛ **انجام:** گرفتم اینکه سر سودم بر افلاک×× چو سود آخر که خواهم سود بر خاک

خط: شکسته تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۳ تا ۱۳۵۶ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۲۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۸ – ۱۵۸]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

گلپایگانی، طوبی

golpāygānī, tūbā

فراهم‌آورده طوبی گلپایگانی و شعرهای فارسی خود او با عنوان «لمحرره» و منشآت منثور فارسی او؛ نیز شعرهای فارسی زرگر، مجمر سپاهانی، شیخ بهائی، نور علی شاه، یغما، سحاب، فروغی، عاشق، قاآنی، هاتف، نشاط، سلمان ساوجی، نزهت، سعدی، ریاضی یزدی، شرر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۹۵

خط: شکسته نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۵گ، ۹ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۳–۳۳۵۹]

● **جنگ** / دعا، حدیث / عربی و فارسی

jong

قاسانی، مهدی بن محمد حسین، ق۱۴ قمری

qāsānī, mahdī ebn-e mohammad hoseyn (- 20c)

مجموعه احادیث، ادعیه، اذکار و نصایح و مناجات مختلف که از سه کتاب سراج، المتهجدین، جامع الاخبار و عین الحیات

گردآوری و برگزیده شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۵۱

آغاز: ان الموعظة اذا خرجت من القلب دخلت فی القلب واذا خرجت من اللسان لم یتجاوز الاذان عن النبی صلی الله علیه واله وسلم الادلکم علی سلاح ینجیکم من اعدائکم؛ **انجام:** و بعد از آن خدا را ثنا گفت وصلوات بر پیغمبر صلی الله علیه وآله فرستاد حضرت فرمود حاجت خود را بطلب که خدا عطا می‌فرماید قد تمت احادیث المنقولة عن کتاب المستطاب عین الحیات فی الدعاء

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۸ صفر ۱۳۴۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ:۲-۵۹۳]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

قراجه داغی، علی بن حسین، ق۱۴ قمری

qarāje dāqī, ʻalī ebn-e hoseyn (- 20c)

این جنگ را زین العابدین گنجوی قراجه داغی برای میرزا آقاخان پیش خدمت خاصه فراهم آورده و در دیباجه‌ای که در آغاز آن نهاده، باعث تهیه این جنگ را بیان داشته است. بیشتر این جنگ از اشعار شاعران متقدم و متأخر و اندکی نیز نثر است در سر گذشت ادبا گویندگان و جز اینها در اواخر کتاب. گاهگاه نیز لطائف کوتاه در وسط اشعار آورده است. اینک نام شاعران که در این سفینه یاد شده: جمال الدین عبدالرزاق، خاقانی، ادبی صابر، ابوسعید ابوالخیر، مجیر بیلقانی، بایزید بسطامی (یک رباعی)، مولوی (رباعی)، مجنون عامری کمال خجندی، سعدی، فخر الدین عراقی، منصور حلاج (به فارسی)، خواجوی کرمانی، کمال اسماعیل، فردوسی، اوحد الدین کرمانی، سید جلال عضدی (کذا ؟)، شرف الدین شفروره، رضی الدین نیشابوری، شمس الدین طبسی، شاه شجاع کرمانی، سلمان ساوجی، حافظ، سنائی، ملا فتح الله شوشتری در مدح مولی (معاصر مؤلف) (ناصر الدین شاه) مشتاق اصفهانی، عماد فقیه کرمانی، شاه نعمة الله کرمانی، شیخ زاهد گیلانی، هاتف اصفهانی، میرزا آقاخان پیش خدمت باشی متخلص به خاور، مولی مهر علی صاحب قصیده «ها علی بشر کیف بشر ×× ربه فیه تجلی و ظهر» (در اینجا مؤلف نصیحت نامه ای منظوم خطاب به آقا میرزا آقاخان متخلص به خاور نوشته و نام سراینده را نمی‌آورد، آغاز نصیحت نامه: مهین خاورا یک زمان هوش دار ×× به شمع رضا پند من گوش دار / جهان دیده و تجربت کرده ام ×× بسی سرد و گرم جهان دیده‌ام.

شامل آثاری از: مظفر علیشاه (از جمله اشعار او ترجیع بندی است که برگردان آن این بیت سعدی است: بلغ العلی بکماله ×× کشف الدجی بجماله ...)، فروغی، ابن یمین، احمد غزالی، عنصری، ابن سینا (از ابن سینا بیتی چند از قصیده‌ای که در وصف می است نقل گردیده و از جمله آن این ابیات است: عقیق پیکر و یاقوت جام و لعل صفات ×× همای گردد اگر جرعه‌ای بنوشد بق / چو درچکد به میان قدح ز حلق سبو ×× ز لحن باربدی خوشتر آید و بق بق)، سید حسن اشرف، خاقانی، ناصر خسرو، خیام، میرزا محمد ساوجی طراز یزدی، عفتی اسفراینی، دقیقی، کسائی، خرم، شیخ بهائی (مؤلف جنگ تخمیس اشعار معروف عراقی (ای تیر غمت بر دل عشاق نشانه) را که از بهائی است نقل کرده بدون ذکر نام بهائی در عنوان)، انوری، عطار، مکاتبی، شاه قاسم انوار، جعفر خراسانی، عصمت بخارائی، مهستی گنجوی، نور علیشاه (بدون ذکر نام)، معتمد الدوله نشاط، خرم شیرازی، عراقی، صحبت لاری مظهر. مظهر (عباسقی خان)، شاه ناصر، رافعی نیشابوری، صادقی نیشابوری، سید جعفر علی خان (فرزند میر محمد مؤمن شاه نعم اللهی) رفعت نیشابوری، مذاقی نیشابوری، نوری نیشابوری، سعدی، صائب، موجی، جامی، هلالی وحشی (منتخبات غزلیات وحشی و نیز منتخب حکایات منظوم ممسطات و غزلیات او)، منوچهری، ملکشاه پسر تکش، سلطان شاه پسر اتسز (رباعیات این دو در پاسخ یکدیگر) عزت (غزلیات او از جمله غزلی در مدح استرجی فرنگی و رباعیات سوگند نامه دوازده امام)، بیدل، نور علیشاه، حاج سید تقی (قصیده او در مرثیه و ماده تاریخ فوت مجدالدین حاج میرزا صفا آقا بسال ۱۲۹۱ در تبریز)، توفیق، عاشق، کلیم، طبیب، بنائی، فخری، خواجه محمد قطب الدین هما (میرزا هما)، محتشم، باباطاهر، لوائی قمی، مهری، چاه وصال. فهرست دیگر مطالب که در جنگ آمده: تاریخ وفات حاج سید تقی آقا در تبریز (سال ۱۲۹۲- مطابق یا غفار)، درگذشت عصمت علیشاه (همسر حاج سید تقی آقا)، آب و هوای ولایت گیلان، مؤلف جنگ در این بخش نخست بدگویی‌های مؤلفان کتاب جهان نما و عجایب المخلوقات را از سرزمین و مردم گیلان نقل کرده و درجواب آنان بشرح اوصاف و محسنات گیلان با استناد به کتب معتبر جغرافیا و تاریخ پرداخته و سبب راه یافتن پاره‌ای نابسامانی‌ها به این سرزمین را بیان می‌کند و در پایان این بخش که تاریخ و جغرافیای مختصر گیلان است، ۳۴ تن از رجال گیلان را با اشارت به سرگذشت ایشان یاد می‌کند و خود در این باره می‌گوید: «ارباب سیر آن قدر مردم معتبر که در گیلان ذکر فرمودند در جاهای دیگر جزری و اصفهان نفرموده‌اند و در چند مجلدی که در دسترس این حقیراست قریب به دویست نفر از صاحبان فخر و هنر از این دیار به شمار رسیده‌اند و از جمله امین احمد رازی ۳۹ نفر در یک ردیف در مؤلفش کتاب هفت اقلیم ذکر نموده ... و این بنده حقیر بیست و پنج نفر از آنان که موارد احوالشان مختصر بود اختیار به انضمام نه نفر از اشخاص دیگر ... در این مقام نقل و اظهار می‌نماید». اینک فهرست نام رجال و علمای گیلان که

مؤلف جنگ برگزیده است: شیخ محیی الدین عبدالقادر ، شیخ جمال الدین استاد شیخ زاهد، خواجه تاج الدین علی شاه (معاصر محمد خدابنده الجاتیو)، خواجه محمود مشهور به خواجه جهان، نجم الدین مسعود، بابافغانی، یحیی خان بن مولانا احمد (طبیب معاصر شاه اسماعیل صفوی)، حکیم همان، نوالدین، حیاتی، آخوند مولی نظر علی گیلانی (دانشمند فیلسوف. از او شعری در شرح این غزل حافظ: بلبلی برگ گلی خوش رنگ در منقار داشت ... در این جنگ نقل گردیده)، آخوند مولی عبدالعزیز حالتی لنکرانی (قرن ۱۳ مؤلف رساله سمکیه و شرح مختصر نافع – ص ۳۱۲-۳۱۰ جنگ)، شیخ زاده زاهد (از مشایخ شیخ ابراهیم زاهد).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۷۸

انجام: تم الکتاب ... بر حسب امر وارده ... آقایی آقا میرزا آقاخان پیشخدمت خاصه سر کارم دام اقباله العالی بید العبد ... محمد صادق فی غره ذیحجه الحرام سنه ۱۳۰۴

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: ۱۳۰۴ق، دارای پنج سر لوح مذهب، مجدول مذهب؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قرمز، ۳۹۶ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۰ – ۲۱۲۷]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

قمی، ابن محمد علی، ق۱۴ قمری

qomī, ebn-e mohammad ʻalī (- 20c)

جنگی است به نظم و نثر و به فارسی و عربی شامل این مطالب: داستان‌هایی کوتاه به فارسی در لطایف و مطایبات در پایان این بخش ماده تاریخ شهادت شیخ فضل الله نوری «الشهید فضل الله» تحریر شده است؛ شرح اشعاری که سید ابوالحسن به توسط میرزا عبدالجواد فرزند شمس العلماء از شمس العلماء سؤال نموده و او پاسخ داده است. تحریر تهران به محرم ۱۳۲۱ در ۷ برگ؛ اشعاری به عربی که مؤلف از شاعران متعدد نقل نموده است؛ اشعاری منتخب از کتاب بوستان خیال، فارسی در ۸ برگ؛ انتخاب اشعار فارسی و عربی از تاریخ بخارستان معرب نگارستان.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۶۲-۱۳/۱۴۲

آغاز: یعنی به درستی که ما پیر می‌گیریم خلقت ... مروی است که زنی ... حضرت از جانب شوهر خود عرض مطلبی نمود حضرت فرمود شوهر تو آن کس است که در چشم او سفیدی است؛ **انجام:** ذکرت چو کبوتر همگی قیه وقیو شد ×× دیدی که چطور شد / عمرت پی که نیمی و نیمی بی ... ×× دیدی که چطور شد

خط: شکسته، نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: رجب ۱۳۲۱ –۱۳۳۹ق، جلد: ساغری مشکی، ۱۳۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۳۱۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

قهرمان رئوفی بهاری همدانی، ق۱۴ قمری

qahramān ra'ūfī bahārī hamedānī (- 20c)

مطالبی جنگ‌مانند از نظم و نثر در موضوعات و مباحث علمی و اجتماعی و نظرات علما و دانشمندان با ذکر نام و منبع و مطالب متفرقه دیگر.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۶۹

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ احتمالاً کاتب مؤلف است، دفترچه‌ای است که از سوی محرر آن قهرمان رؤفی ساکن بهار همدان در تاریخ ۱۳۱۷/۱۱/۵ از کتابخانه ایرانشر طهران خریداری شد و به جهت تحریر؛ کاغذ: دفترچه ای، جلد: مقوایی طوسی، ۵۷ گ، مختلف السطر (۱۰/۵×۱۸) ، اندازه:۱۴×۲۱/۵سم [رایانه]

● **جنگ** / مراثی / عربی

jong

کازرونی، محمد تقی بن محمد شفیع، ۱۳۰۵ق-۱۴ قمری

Kāzerūnī, mohammad taqī ebn-e mohammad šafīʻ (1888 - 20c)

قطعات و قصاید عربی از مرثیه‌سرایان در مراثی شهدای کربلا مانند: سید محسن بغدادی، حاج محمد علی کمونه، شیخ صالح حلی، سید رضا هندی و دیگران جمع آوری نموده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۳۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۴ و ۱۳۳۵ق، جا: سامراء؛ فاقد جلد، ۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲– ۲۴]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

کازرونی، محمد تقی بن محمد شفیع، ۱۳۰۵ق-۱۴ قمری

kāzerūnī, mohammad taqī ebn-e mohammad šafīʻ (1888 - 20c)

اشعار مراثی و نوحه‌هایی برای مراسم سینه‌زنی و مرثیه‌خوانی.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۳۸

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۱ق؛ فاقد جلد، ۲۰گ،

مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۶]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

کبابی شیرازی، احمد، ق۱۴ قمری

kabābī šīrāzī, ahmad (- 20c)

شامل: ستایش‌هایی از میرزا احمد خان کبابی شیرازی درگذشته ۱۳۱۵ فرمانروای بندر از طبیب و مشتری و وقار و پیغمبر دزدان (به نثر و نظم) و اختر و نجات و هاتفی؛ مثنوی فتح بندر در ۸۰ بیت در سال ۱۲۸۶ که در آن از قاآنی یاد شده است و این فتحنامه هم از این میرزا احمدخان است؛ باز ستایش نجات و حشمت و مشتری و صفائی؛ سروده‌های همان میرزا احمد خان (۱۳۵۳-۱۳۱۵ تهران ابن بابویه) که چندین نحوه است؛ مثنوی فلسفی و عرفانی فارسی با دیباچه نثر و به نام مرقاة الصعود فی توحید الوجود گویا از همو؛ قصاید و غزلیات همان حاجی احمد خان که در آغاز آن آمده که آن را به دستور محمد علی پسر او و دامادش علی بن حسین در ۱۳۵۰ نوشته است، همه جنگ به یک خط است تخلص در آن احمد است؛ قصیده در ستایش مشیر الملک در بوشهر در آغاز ۱۲۹۳ که در همین سال معزول شده است؛ قصیده‌ای در هجوخان خی موج (میرزا جعفر) گویا از همان نقیب.

تهران؛ دانشگاه تهران؛ شماره نسخه:۹۳۶۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۵۰ق، به دستور سدید السلطنه از دامادش علی بن حسین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۵۷گ، ۱۷سطر (۱۲×۲۳) ، اندازه: ۲۰×۲۳/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۵۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۷۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۱۱۹]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

کرکری، موسی بن حسن، قرن ۱۴ قمری

karkarī, mūsā ben hasan

گردآورده موسی بن حسن کرکری لیوارجانی تبریزی مورخ ۲۴ و ۲۵ شوال ۱۳۴۱ و جمادی الاول ۱۳۱۱ در خوی. در یکجا دارد که از مجموعه آخوند ملا علی اصغر تبریزی نقل شده است، نیز از مجموعه سدی. سید کاظم رشتی در ۲۳ صفر ۱۲۵۵ از این جنگ می‌ستاید (نوشته کرکری در ۱۳۱۱ از خط او ص ۱۴۷)، بدین گونه: ۱. آداب نوافل اللیل؛ ۲. دوازده امام منظوم؛ حسینی سیفی، محمد بن محمد مهدی؛ ۳. شعرهای شیخ حسن صاحب معالم به عربی و میرزا احمد مجتهد به عربی و با شعری فارسی و پنج قصیده عربی و فارسی میرزا ابراهیم ملا باشی مشهور به شمس المعالی تبریزی یکی به فرمایش مظفر الدین میرزا؛ ۴. قصیده ملا مهر علی اندرابی به عربی به نام فتحعلیشاه؛ ۵. دوازده امام منظوم؛ ۶. شعر آخوند ملا ابراهیم سرابی به عربی؛ ۷. البرائة الجامعة؛ فنای زنوزی، عبدالرسول بن محمد حسن؛ ۸ شعر شیخ عمران، شعر میرزا حسن گوهر در تاریخ درگذشت شیخ زین الدین احمد [احسائی] در ۱۲۴۲، شعر ابن ابی الحدید به عربی، شعر شیخ بهائی و پدرش به عربی؛ ۹. پاسخ فیض کاشانی به پرسش محمد مقیم مشهدی درباره تصوف خود او. چنانکه مولانا محمد علی صوفی مقری گفته است به فارسی از مقامات النجاة جزائری.؛ بندهایی از: احتجاج، بحار، مجمع البحرین، صافی، بصائر، امالی، لولوتی البحرین، حاشیه جزائری بر شرح کافیه جامی، الدرر النجفیة شیخ یوسف بحرینی، الدر النظیم، مقامات النجاة جزائری در نسخه هست.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۶۳

خط:نسخ،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۲گ، ۲۰ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۲۳۴]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

گوهری هروی، محمد ابراهیم بن آقابابا، ق۱۴ قمری

gowharī heravī, mohammad ebrāhīm ebn-e āqā-bābā (- 20c)

مشتمل بر: دعای ختم قرآن حضرت سجاد علیه السلام با ترجمه زیر نویس فارسی، دعاهای ختم قرآن دیگر، منظومه «احسن الکلام» گوهری در ۶۵ بیت، چند دعای ختم، توصیف قرآن از حدیقه سنائی، چند مناجات عربی و فارسی و معلوماتی راجع به قراء سبعه و اختیارات ایام و استخارات و فالنامه و احکام تجوید.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۰۴

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۳۸]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

گیلانی، ابوالحسن بن حسین، ق۱۴ قمری

gīlānī, ab-ol-hasan ebn-e hoseyn (- 20c)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۵۵

متفرقاتی است در اعتقادات و تفسیر و فقه و حدیث، و منتخباتی از شعر فارسی و عربی، که بدون ترتیب در سال‌های ۱۲۸۳-۱۲۹۹ گرد آورده شده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ سطرها چلیپا و راسته؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۴۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۵۶

مانند شماره ۴۶۵۵ که به سال‌های ۱۲۸۴ –۱۳۰۰ نگاشته شده و بیشتر آن از کشکول شیخ یوسف بحرینی انتخاب شده؛ خط: نستعلیق،کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۰۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۲ – ۲۴۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۶۵

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۱ – ۶۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۳۹

آغاز: لطیفة، چونکه کلام فعلی تنزل از عقل میکند تا به انسان کامل حرف ب که عبارت از عقل است

مشتمل بر مطالب متفرقه و اشعار گوناگون و فوائد علمی و تفسیر بعضی آیات، به فارسی و عربی و بدون ترتیب و تنظیم، از روز دوشنبه ۲۷ رمضان ۱۳۰۴ تا دوشنبه از ذیحجه ۱۳۰۵؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۰ – ۲۲۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

مجتهد تبریزی، عبدالکریم، ق۱۴ قمری

mojtahed-e tabrīzī, ‘abd-ol-karīm (- 20c)

در ۱۳۲۷ق گرد آورده و در ادب و تاریخ است و وفیات علما هم در آن هست و نامه علماء کربلا و نجف به پادشاه عثمانی به وسیله ضیاء بیک یوزباشی با امضاء شریعت اصفهانی و سید اسماعیل صدر و شیخ عبدالله مازندرانی و ملا محمد کاظم با شعر خود تبریزی و میرزا محمد خان گرایلی و نظام الدوله علی خان و آخوند ملا جعفر ناصح مرندی و شمس الدین واعظ تهران.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۶۴

خط:نسخ،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۸گ، ۱۱ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۶–۵۷۹]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

مجد، محمد علی، ق۱۴ قمری

majd, mohammad ‘alī (- 20c)

در این مجموعه متفرقاتی از قبیل اشعار در مراثی و مصایب اهل بیت علیهم السلام و حکایات و روایات جمع‌آوری شده است.

دامغان؛ قمر بنی هاشم (ع)؛ شماره نسخه:۱۴۳

آغاز: هست مروی آنکه روزی مصطفی ×× آمد اندر خانه خیر النساء / دید آن معصومه را گریان و زار ×× دیده گریان همچو ابر نو بهار؛ **انجام:** گوینده اشعار را بر دوستان ضم می‌کنم ×× ای ساربان آهسته ران کارام جانم می‌رود

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با یادداشت‌هایی از: صادق و رکبانی مشهدی در ۱۹ ذیقعده ۱۳۱۲، علی اصغر دامغانی ۱۳۱۴، ذبیح الله ۱۳۱۰، شیخ علی بن محمد باقر کرمانشاهی دامغانی ۱۳۰۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: – ۵۹]

● **جنگ** / اخلاق / فارسی

jong

محقق خراسانی، عباسعلی، ق۱۴ قمری

mohaqqeq-e xorāsānī, ‘abbās‘alī (- 20c)

تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۵

آغاز: مسافرت انبیا سلسله جلیله انبیا و اولیا غرض از سیر و مسافرت آنها غیر از اغراض مردم است؛ **انجام:** بالاخه گفت آن یک نفر دیگر هم به این طرف بیاندازید که قرینه شود؛

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ نام مؤلف را نظام الدین حسینی فراش ضریح مطهر رضوی در قریه ناوخ در ۱۹ شهر ذیحجه ۱۳۴۴ در ظهریه کتاب افزوده؛ کاغذ: متفرقه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۴]

● **جنگ** / مراثی / فارسی

jong

مداح بروجردی، محمد صالح، ق۱۴ قمری

maddāh borūjerdī, mollā-sāleh (- 20c)

مجموعه اشعار، مراثی و منظومات پراکنده و متفرق شاعران معروف و ناشناخته است در وصف و ثنای معصومین (ع) که در تاریخ ۱۱ صفر ۱۳۰۷ق شروع کرده و به تدریج از طریق درخواست شعر و مرثیه از شاعران محلی مناطق مرکزی کشور که تا سال ۱۳۱۳ق طول کشیده تنظیم و تدوین شده است. اسامی شاعران غیر معروف «به جز جامع جنگ و بیاض» عبارتند از: ملانصرالله دزفولی، میرزا عبدالمجید بن ملا مهدی نوایی بروجردی «ظاهرا»، میرزا عبدالمجید بن ملا مهدی نوایی بروجردی «مدرس اطفال»، وفایی، میرزا قاسم بروجردی «ظاهرا»، میرزا لطف الله آخوند، میرزا مشتری، میرزا ابراهیم ساغر اصفهانی، میرزا صامت بروجردی، میرزا عبدالرحیم خلخالی طهرانی «منشی دیوانخانه»، میرزا محمد صالح خرم آبادی، نشاطی خان سمنانی، ملا ابوالحسن امام جماعت مسجد حوض، میرزا محمد غلی سروش اصفهانی، همای شیرازی، ملا فتح الله وفایی شوشتری «از اشعار جدید وی»، تاراج اصفهانی، میرزا نصرالله واعظ اصفهانی معروف به بهشتی، جودی خراسانی

«خارج از دیوان وی»، حاجی ملا اسماعیل فارس بروجردی، میرزا ابراهیم جوهری، حاجی میرزا هادی نایینی، ملا احمد خوانساری، میرزا تقی علی آبادی، میرزا عبدالجواد جودی، میرزا پرین همدانی، ملا اسمعیل «ساکن برج از محال کزاز صاحب دیوان مبسوط»، صریر، میرزا طاهر همدانی «مرف فوج اعتمادالسلطنه»، ملا قربان بیدل قزوینی، ملا عباس سیاح خراسانی، میرزا نصرالله شهاب «تاج الشعرا»، میرزا حبیب الله خان مستوفی بروجردی، قهرمان خان ملایری شیرین آبادی، نظیری نیشابوری، میرزا تقی خان سپهر، ملا جعفر استرآبادی، استاد شریف خیاط طهرانی متخلص به خموش، میرزا حسین خان برادر میرزا ابوالقاسم معین الملک، ساقی خراسانی، شیخ نورالدین آذری، میرزا عباسعلی فیاض تفریشی، میرزا محمود ولد حاج نجف بروجردی، میرزا اسماعیل خان سرباز بروحردی، میرزا محمد تویسرکانی، حاج عبدالله ولد حاج مسیحا بروجردی «ساکن درب محله ارگ در بروجرد»، خجسته کاشانی، ملا رشید دزفولی، ملا هادی کزازی«دایی جامع بیاض»، میرزا سالک، صاحب ریاض المحبین، ملا علی اصغر بروجردی، ملا بومانعلی کرمانی، نظام استرآبادی، میرزا غلامشاه خان والی کردستان، شیخ زین العابدین «برادر جامع بیاض»، ملا نوروز علی یسطامی، میرزا محمد بیدل کرمانشاهی.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۹۷

آغاز: یعد الحمد و الصالة مخفی نماناد که چون در این سنوات که جمیع طبایع میل بشنیدن روضه و موعظه و مدح مختصر و مفید دارند؛ **انجام:** سیاح طرح و صالح مداح ختم کرد ×× این نظم را که قافیه شد انتها غریب

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۹ محرم ۱۳۱۳ق؛ مهر: «محمد بن حسین مداح» (بیضی)، «الراجی محمد صالح مداح»؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۴۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳۳/۲- ۱۵۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۹۸

اشعاری از خود جامع نیز در جنگ هست. بیاضی شبیه نسخه ش ۱۱۴۹۷ است که از همان شاعران مذکور در آن نسخه و یا برخی کسان دیگر، اشعار و مراثی در مدح معصومین(ع) نقل نموده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۵-۱۳۱۵ق؛ مهر: «عبده صالح مداح» (بیضی)، «الواثق بالله صالح مداح» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۵۴]

● **جنگ** / علوم غریبه / فارسی

jong

مروجی زنجانی، محمد علی، ق۱۴ قمری

morvvejī zanjānī, mohammad ‘alī (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۰۷

آغاز: این سوالهائیست که استخراج شده است؛ **انجام:** او را نیز گرفتیم جمله چهار حرف شدند... به تحریر قلم نمی آید

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی

jong

مشکین، محمد علی میرزا بن نصرالله، ق۱۴ قمری

meškīn, mohammad ‘alī mīrzā ben nasr-ol-lāh (- 20c)

مشتمل بر مطالب پراکنده‌ای که مؤلف از کتاب‌های مختلف و برخی از معاصرینش گرد آورده که نام برخی از آنان چنین است: نامه‌ای از معتمد به دوستی، نامه فاضل خان به آقاخان، نامه‌هایی از میرزا مهدی خان، نامه‌ای از قائم مقام، منشئاتی از مؤلف کتاب، نامه شاهزداگان به فتحعلی شاه قاجار، فرمان به اسم میر هدایت مستوفی دیوان اعلی، فرمان امیر تومانی میرعبدالوهاب، نامه‌ای از میر فضل الله شیرازی، فرمان شاهی جهت ابوالفتح میرزا، مناجاتی از قائم مقام، اشعار شمس الشعراء در هجو حسن خان، مناجات و رباعیاتی از مؤلف کتاب، رقعه‌ای از بدایع‌نگار دولت قاجار، دیباچه کتاب سفینة النجاة مؤلف، اشعاری از میرزا طوفان و متفرقاتی دیگر.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۰

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ تا ۱۳۰۸ق (یا ۱۳۷۰-۱۳۸۰)؛ خطوط چلیپا یا راسته؛ در آغاز جنگ اشعاری از ملامحمد مهدی اشرفی و در برگ‌های پایانی رساله کشف الغرائب میرزا محمد خان مجدالملک، کتابچه غیبی حاجی محسن خان مشیرالدوله، نامه چهار چشمی، نامه‌ای به حجة الاسلام و فصلی از کتاب عصر نوزدهم سر هانری الیوت به خط یحیی قاجار ملقب به ثقة السلطنه به سال ۱۳۰۵ و ۱۳۰۴ و ۱۳۱۹ آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۲۸]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

معزالدوله، محمد صادق، ق۱۴ قمری

mo‘ezz-od-dowle, mohammad sādeq (- 20c)

مشتمل است بر قصاید، قطعات، مثنویات، مسمط و غیره از جلال الممالک ایرج میرزا (عارفنامه)، ادیب الممالک قائم مقام فراهانی (قصیده صلحیه بلد و ...)، میرزا محمود خان نعمت شیرازی، توحید پسر وصال شیرازی، محمد علی کرمانی، سید رحمن خان قائم مقامی، حاجی حسینقلیخان صدرالسلطنه، اقبال الدوله، عبدالحسین خان- ناصر السلطنه، شریف الواعظین، عارف

قزوینی، امیر اجلال خان نیر همایون (مسمط و افوریه)، یغما، و غیره و در انتها حدود ۱۷ صفحه به نثر خاطرات محمد صادق میرزای معزالدوله در خصوص اشغال آذربایجان به‌وسیله قشون تزاری روس که در آن زمان مامور و حاکم ارومیه و سلدوز بوده، ضمیمه است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۷۳

آغاز: عارف نامه شاهزاده جلال الممالك ایرج میرزاست در خراسان گفته، شنیدم آنکه عارف جانم آمد؛**انجام:** حالا هم که فصل بهاره کاری است برف مهلت نمی‌دهد، در امروز که سوم ... است بعد را هم خدا عالم است که باز برف میاید یا خیر

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴، خط چلیپائی؛ کاغذ: فرنگی مشقی، جلد: مقوایی، ۵۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۷/۲سم [ف: ۱۷ - ۹۰]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

موحدی قمی، محمد بن عبدالله، ق۱۴ قمری

movahhedī qomī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 20c)

دارای مطالبی تاریخی و اخلاقی و فضایل و مناقب حضرات معصومین علیهم السلام با اشعاری فارسی که بیشتر آنها از خود مؤلف می‌باشد. این جنگ پس از تألیف کتاب «شتات موحدی» گردآوری شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۱۱

آغاز: در اینکه بناء اول مسجد جمکران قم بامر امام زمان بوده، عالم خبیر و متتبع بصیر بحدیث و خبر مرحوم حاجی شیخ علی اکبر نهاوندی

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف پارچه، ۱۵۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۳ - ۲۵۵]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

موسوی، ابراهیم بن رضی، ق۱۴ قمری

mūsavī, ebrāhīm bn razī (- 20c)

جنگی شامل مطالب متفرقه، ریاضیات، صرف و نحو، فقه و اصول فقه، مونثات سماعیه ابن حاجب.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۵۵/۱-۱۵/۱۹۵

آغاز: بسمله و به نستعین آداب و طریقه حساب هندسه که به نقطه معلوم می‌شود آحاد ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ عشرات ۱۰ ۲۰ ۳۰ ۴۰ ۵۰ ۶۰؛ **انجام:** و الطعن و الطاعون و العناء ومن جمیع الإفات و العاهات فی الدنیا و الاخرة بحق کهیعص و بحق طه ... ما تقدم من ذنبک و ما تاخر برحمتك یا ارحم الراحمین وصلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۰گ، ۱۲-۱۹سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم[ف:۳ - ۱۱۹۶]

● **جنگ** / متفرقه / عربی و فارسی

jong

مولوی زاده، محمد مهدی، ق۱۴ قمری

mowlavī-zāde, mohammad mahdī (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۶۲

آغاز: این دفتر یادداشتهای متفرقه شخصی است؛ **انجام:** خدا چگونه رفتار می کند.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۵۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

مولوی عربشاهی، محمد باقر، ق۱۴ قمری

mowlavī ʻarab-šāhī, mohammad bāqer (- 20c)

مقالات و اشعاری است به عربی و فارسی که عبارتند از: وقایع سال ششم تا نهم هجرت پیامبر (ص)، مختصری درباره تاریخ فلسفه غرب (امهات اخلاق) فلسفه مصر، ایران و یونان، دوره سوم عصر بعد از ارسطو، فلسفه قرون وسطی، مذهب اقتصادی (منتسکیو ... آدام اسمیت)، شرح بسیار مختصری از زندگی شیخ شهاب الدین سهروردی، خواجه نصیر، فخرالدین رازی، میرداماد، ملاصدرا، و اشعاری از شاه طاهر، امیدی طهرانی، نظام استرابادی، قطران، خواجه عصمت، حاجی میرزا حبیب الله، قوامی گنجوی، میرزا عبدالوهاب معتمد نشاط اصفهانی، عبرت سبزواری، ادیب نیشابوری، سعدی، صفی علیشاه، فروغی، اوحدی مراغه‌ای، الهی قمشه‌ای، صفای اصفهانی، مدرس یزدی، خاقانی، ارزقی، حسین خوارزمی، کلانتر شیرازی، رودکی سمرقندی، مسعود سعد سلمان، قصیده عربی حکمیه شیخ ناصیف الیازجی و قصیده صالح بن عبدالقدوس، صابر ترمذی، ناصر خسرو، شیخ احمد شیرازی، انوری، خدیوی، نعمة الله ولی، برگزیده ای از اشعار اخلاقی و نصایح مثنوی مولوی، در انتها رساله‌ای به عربی از محمد باقر بن ابیطالب العربشاهی الحسینی السبزواری در سر خروج الحسین الی الکوفه، شهادة مسلم بن عقیل، و وجوب التسلیم و رسائل مختلف ضمیمه می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۴۷۴

آغاز: چو نکو بنگر که جهان چون شد×× خیر و صلاح از جهان جهان چون شد؛ **انجام:** پس ما که از مرگ می‌ترسیم، مگر از

خیال خود نگه اگر احساس حزن و اندوه
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ واقف: جامع، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: فرنگی مشقی، جلد: مشمع، ۲۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۹۴]

● **جنگ** / گوناگون / کردی و فارسی

jong

میرزا محمد صادق، ق۱۴ قمری

mīrzā mohammad sādeq (- 20c)

شعرهای کردی است و داستان شاه بهرام و کتاب خورشید خاور و شیخ صنعان و لیلی و مجنون در آن هست. در میانه آمده که: آن را میرزا محمد صادق برای محمد آقا پسر آقا محمود پسر محمد آقا پسر خواجه صادق در سال لوی ئیل ۱۲۹۸ نوشته است. نیز «فرموده احمد بیک کوپاسی» و «فرموده سید عبدالحکیم ۱۳۳۶» و «کلام آقا بر ابیک خلف مرحوم اقا محمود بتاریخ یوم ذیحجه ۱۳۳۳» و «کلام شفیع» و تخلص «فردی» هم دارد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۸۱

آغاز: فلک مهره نرو مر شانان امشو ×× موتم نه دفتر مروانان امشو / دل کیل زوخاوحی کازن امشو ×× زوخ نه ز امانم سروازن امشو. کتاب خورشید خاور. بسمله. دمای حمد ذات جهان آفرین ×× یا دام به تعریف شای خاور زمین / شنفتم ز پیر دانای هنرور ×× پادشاهی بی به ملك خاور. کتاب شیخ صنعان. بسمله: بوا چون تعریف صنعان گمراه ×× چه گمراهی دلش چون پرشی براه / چل سال بی صنعان نقابی حرم ×× عبارت مکرد بی زیاد و کم. آغاز: لیلی و مجنون: بنام دانای جهان پیداگر ×× بلبلان چه عشق شیت و شیداگر / چه صنعش تمام فامداران با تن ×× نقاشان چه نقش او خجلا تن؛ **انجام:** یا فکری بگیرند پرده ظهیر×× فردش میزان گر چون پکان تیر . کتاب خورشید خاور: مصطفی و سن دنیایی و فسان ××کار و بازارش بی شرطی و جفان (مورخ روز پنج‌شنبه ۲ ربیع الثانی ۱۲۹۸ نوشته میرزا محمد صادق برای اقا محمد)؛ کتاب شیخ صنعان: چه لطف بیچون حی لاینام ×× صنعان چنی یارویش بادابکام / الحمد لله باقی و السلام ×× خاتم الکتاب یاوا انجام / هزاران درود و هزاران سلام ×× ز ما بر محمد علیه السلام؛ انجام لیلی مجنون: دنیا بی هیچکس ندارد وفا ×× تا آخر الدهر هرمبو جفا / هزاران درود هزاران سلام×× زما بر محمد علیه السلام / غریق رحمت یزدان کسی باد××که کاتب را با لحمدی کند یاد (نوشته میرزا محمد صادق برای آقا محمد)

خط: نستعلیق، کا: میرزا صادق برای آقا محمد، تا: ۱۲۹۸ق؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۶گ، ۱۰ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۱۴۸]

● **جنگ** / ادبیات / عربی و فارسی

jong

نجفی، محمد تقی بن محمد علی، قرن ۱۴ قمری

najafī, mohammad taqī ebn-e mohammad ʻalī

جنگی که در آن مؤلف مطالب و فوائد ادبی را تحریر نموده است با این عنوان‌ها: شرح عوامل ملا محسن (فقط چند برگ اول را نوشته)، شرح کبری فی المنطق (باز فقط چند صفحه اول را نوشته)، چند فایده ادبی، آیات وارده در سیوطی به ترتیب کتاب با ذکر شماره آیه و سوره، چند فایده در ادبیات عربی و صرف و نحو.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۰۹-۲۹/۱۴۹

آغاز: بسمله احمدك یا من یرفع صالح العمل واصلی واسلم علی نبیك محمد وآله المبنی لهم كرامة المحل یعنی حمد می‌کنم؛
انجام: قوله بواحدة من الثلاث اما المطابقة والتضمن فواضح واما الالتزام فلا نتفاء اللزوم ... فان من تصور الاثنین تصورانه ضعف للواحد

خط: مختلف، کاتب = مؤلف، تا: ۲۹ محرم ۱۳۴۲ق؛ جلد: مقوای سفید، ۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۲۱۹]

● **جنگ** / اخلاق / فارسی

jong

نصیر الشریعه، علی، ق۱۴ قمری

nasīr-oš-šarīʻe, ʻalī (- 20c)

روایت، حکایت، تاریخ، مرثیه، شعر و آنچه که در مجالس وعظ و ارشاد به کار آید به صورت پراکنده گرد آورده و در محرم ۱۳۳۸ شروع و جمادی الثانی ۱۳۴۴ به پایان برده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۶۹

آغاز: ساصبر محروما و ان کنت موجعا ×× کما صبر العطشان فی البلد الفقر؛ **انجام:** آه آه شوقا الی رویتهم، اولئك الذین انعم الله علیهم من النبیین و الصدیقین و الشهداء و الصالحین و حسن اولئک رفیقا؛

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در صفحه ۳ اجازه امور حسبیه میرزا ابراهیم حسینی معروف به میرزا آقا اصطهباناتی به صاحب اثر؛ مهر: «ابراهیم الحسینی» (بیضی)، «عبده الراجی ابوالحسن» (بیضی)؛ جلد: تیماج حنایی سیر، ۲۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۵۱]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

نظر پاک، میرزا یدالله، ق۱۴ قمری

nazar-pāk, mīrzā yad-ol-lāh (- 20c)

گردآوری حاج میرزا یدالله نظر پاک کجوری (- ۱۳۲۳ش)،

استاد دانشکده علوم معقول و منقول. سروده‌هایی برگزیده از «ابدع البدایع» شمس العلماء حاج میرزا حسین گرگانی ربانی مشهور به جناب (مشار فارسی ۱۳۸/۱) از شیخ الرئیس، اسماعیل اسماعیل صوفی اردستانی، کمال اسماعیل، ابونواس، ابومحمد عبدالعزیز دمیری (د ۶۹۹ق) و چند تن دیگر از سرایندگان متقدم عرب زبان، گزیده‌هایی از دفترهای ۱، ۲، ۳ و ۴ «مثنوی» مولوی، گزیده‌هایی از «یتیمة الدهر»، «ثمار القلوب و شذرات الذهب».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۲۲

آغاز: اشعار منتخبه از ابدع البدایع که از طرف مؤلف ره استشهاداً ایراد گردید؛ **انجام:** تا توانی پامنه اندر فراق ×× ابغض الاشیاء عندی الطلاق

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا ته تیماج قهوه‌ای، ۸۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۶۶]

● **جنگ** / شعر / فارسی

jong

نعمت اللهی، عباسعلی، ق۱۴ قمری

ne‘mat-ol-lāhī, ‘abbās-‘alī (- 20c)

مشتمل است بر غزلیات، مثنویات، فردیات و غیره از شاعران مختلف، تضمین غزلی از سعدی، حکایات پندآموز در قالب مثنوی، منتخب اشعار نسیم شمال، تضمین غزلی از شیخ بهایی و مطالبی در طلسمات و علوم غریبه در ۷ برگ.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۲۳

آغاز: بسمله، سرنامه بنام آن خداوند ×× که دلها را بدلها کرده پیوند؛ **انجام:** ما سیه گلیمان را جز بلا نمی‌شاید×× بر تن بهائی نه هر بلا که بتوانی

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۴ق؛ چلیپایی؛ کاغذ: مشقی خط دار، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۸سم [ف: ۱۷ – ۹۵]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

نواب رضوی، محمد بن حسن

navvāb-e razavī, mohammad ebn-e hasan

مشتمل بر مطالب متفرقه‌ای است با این عناوین: ۱. رساله‌ای در ادعیه و طلسمات برگرفته از کتب معتبره و مشتمل بر چندین فصل جهت فرزندانش، تنظیم شده به روز سه‌شنبه ۲۶ ذیقعده ۱۳۴۴، و در ضمن آن مقداری از نسخه‌های طبی، طریقه ساختن شیرینیجات خانگی و فرسنامه (شناختن اسبان و بیماری آنها و طریقه مداوای هر درد) و مقداری علم جفر را اضافه نموده و در ۸ ذیحجه ۱۳۴۴ از آن فارغ شده؛ ۲. رساله‌ای در آداب تخلی و وضو و تعقیبات مختصر نمازهای واجب؛ ۳. نسب نامه مؤلف؛ ۴. وصیت نامه مؤلف، در ۱۰ صفر ۱۳۴۵. ما بین رسالات مطالب متفرقه‌ای در ادعیه و طلسمات و احراز و طریقه قرائت نمازهای مختلف و فالنامه و نسب نامه کریم خان کرمانی که از وی در این مجموعه با عنوان مرحوم آقا بسیار نقل کرده، و خواب‌هایی که دیده و فوائدی طبی و نجومی و برخی حساب‌های شخصی وی و متفرقات دیگری آمده است.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۷۸

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۳۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲ – ۱۷۲]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی و اردو

jong

نیاز ممتلی سید قائم علی، ق۱۴ قمری

nīyāz momtalī seyyed qā’em ‘alī (- 20c)

مشتمل بر: شجره طیبه قادریه جیلانیه که ظاهراً شهادت‌نامه‌ای است در گرائیدن به این فرقه که جهت مریدی رحیم النساء بنت قیام النساء بیگم به سال ۱۲۹۳ صادر شده از طرف محمد شاه هاشم حسینی صابری قادری، شجره طیبه حافظ محمد عبدالوالی، شجره معروف کرخی و شهادت مریدی بی بی رحیمه بیگم به دست محمد عبدالرزاق در فرقه قادریه زرافیه انواریه، اعمال بعد از نماز جمعه و اوراد و اذکار آن به اردو، اعمال بعد از نمازهای پنجگانه به ادرو.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۴

خط: نسخ معرب هندی، کاتب = مؤلف، تا: ۲۷ ربیع الاول ۱۳۰۸ق؛ مجدول؛ ۲۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم[ف:۲–۵۶۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

هروی، محمد حسن بن خان محمد، ق۱۴ قمری

heravī , mohammad hasan ben xān mohammad (- 20c)

مشتمل بر اشعاری در عزل آصف الدوله توسط ناصرالدین شاه قاجار در ۱۳۰۳ق، غزلیاتی از حافظ، سعدی و یغما و نیز چند بیتی از فردوسی و قاآنی شیرازی، پندنامه از قول ارسطو، پندنامه از حضرت سلیمان، اشعاری در پند و اندرز، اشعاری در رثای حضرت زهرا (س) در هشت بند، اشعاری در رثای امام حسن(ع) در نه بند و نیز ابیاتی در رثای امام حسین (ع) در چند بند، اشعاری در وصف بهار، قصه هابیل و قابیل و فرزندان آدم(ع)، فرهنگنامه، ابیاتی از مولوی و رساله‌ای در لغز و معما است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۹۷

آغاز: پس از بسمله فریدن فرخ فرشته نبود ×× زمشک زعنبر سرشته نبود. آغاز رساله: بسمله، حمدله اما بعد قال الله تبارک و تعالی و تلک الامثال نضربها للناس لعلهم یتفکرون چنین نقل می‌کند که حکمای هند چند کلمه ای به عبارت تصنیف کرده اند و التماس جواب آن نموده اند؛ **انجام:** در هر کدام روز که ادا کند.انجام: اجزای وجود من همه دوست گرفت ×× نامی است زمن بر من همه باقی همه دوست. پس از آن اشعاری در وصف امام رضا (ع)

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن خان محمد هروی، تا: شنبه ۱۳ شعبان ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: نخودی بیاضی، جلد: میشن ماشی، ۱۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۵ – ۲۱۷]

● **جنگ** / متفرقه / عربی

jong

همدانی، محمد بن ملا آقا، ق۱۴ قمری

hamadānī, mohammad ebn-e mollā āqā (- 20c)

مجموعه‌ای است دارای کتاب المواریث از نهایه شیخ طوسی و حساب فرایض وارث و ادعیه متفرقه و سؤال و جواب در ابواب مختلف فقهی از میرزا ادام الله ظله (؟). در پایان این پاسخ‌ها که به خطی جز خط اصلی پرسش‌ها هستند جواب‌دهنده تصریح می‌کند که مطابق فتوای میرزاست.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۶۵

خط:نستعلیق،کاتب=مؤلف،تا:سه‌شنبه ذیقعده۱۳۰۶ق؛اجازه حسبیه به پرسش کننده میرزا محمد می‌دهد با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد باقر» (مربع)؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵ – ۶۱]

● **جنگ** / حدیث / فارسی و عربی

jong

واعظ، حسن بن محمد حسین، ق۱۴ قمری

vā‘ez, hasan ebn-e mohammad hoseyn (- 20c)

مؤلف در این مجموعه دویست روایت از کتب معتبر حدیث جمع‌آوری نموده و در آغاز هر روایت به مصدر آن اشاره نموده‌اند. در برخی روایات توضیحات مختصری آمده است.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۰۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قال امیرالمومنین علیه السلام قال رسول الله صلی الله علیه و آله اللهم ارحم خلفائی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ یادداشتی از «شیخ مهدی لسان الصدق» و «احمد الشریف» در یادگاری برای مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۳سم [ف: ۱ – ۱۰۴]

● **جنگ** / طب / فارسی

jong

واعظ حلبی، محمود بن غلامرضا، ق۱۴ قمری

vā‘ez-e halabī, mahmūd ebn-e qolām rezā (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۴۴

آغاز: بسمله، المتعال فی هذا الصحیفة نسخ متفرقه لمواضع متنوعة ... بهجة سودا سیر عدس و دو سیر تخم گشنیز؛ **انجام:** اللهم ارنا الحق حتی اتبصر ارنا الباطل باطلا حتی اجتنبه؛

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: محمود تولائی واعظ حلبی؛ کاغذ: فستقی، جلد: گالینگور [رایانه]

● **جنگ** / علوم غریبه / فارسی

jong

واعظ حلبی، محمود بن غلامرضا، ق۱۴ قمری

vā‘ez-e halabī, mahmūd ebn-e qolām rezā (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۵۸

آغاز: الدفتر الثانی فی الادعیه و الختومات و التسخیرات ... بدانکه مرحوم نراقی در کتاب خزائن؛ **انجام:** در النظیم ... جدول لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

خط: نستعلیق تحریری، کا: تولانی، محمود (حلبی)، تا: قرن ۱۴؛ واقف: محمود تولائی واعظ حلبی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنبی [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / عربی، فارسی

jong

واعظ کرمانشاهی، محمد علی، ق۱۴ قمری

vā‘ez-e kermānšāhī, mohammad ‘alī (- 20c)

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۶

در اخلاق و حدیث؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، بی‌تا، جا: تهران مدرسه کهن سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۴۰۵گ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۴ – ۸۶]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۲۸

در خبر و ادب. بدین گونه: ۱. بندهایی ازاسماء و عالم بحار، ۲. شعر مستزاد منسوب به خیام، ۳. از نوادر الابرار، ۴. از مناقب الطاهر بن طبری، ۵. از شقیق بلخی، ۶. از حقایق فیض، ۷. از جلد دهم بحار، ۸. از روضة الشهدا، ۹. از مقتل ابی مخنف، ۱۰. از جامع المعجزات، ۱۱. از حزن المؤمنین؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۴۹۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ – ۱۰۱]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۷۵۳۰

ادب نحو و صرف است. مطالبی از کتاب سیبویه و البیان و التبین جاحظ از روی نسخه چاپی ۱۳۱۱ رونویس کرده است؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۴۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۰۲]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۲۹

تعزیه و روضه خوانی است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نیلی، ۴۰۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ - ۱۰۱]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۳۱/۱

در عرفان است و درآغاز سرگذشت محیی الدین عربی است از صالح موسوی خلخالی و سپس بندهایی از خمریه ابن فارض [شربنا علی ذکر الحبیب مدامة ...] و بخش‌هایی از تاریخ الائمة دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۰ق؛ سپس «تاریخ الائمة» است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۳۴۵گ (۱-۳۴۵ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۰۲]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۷

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: قرن ۱۳ و ۱۴، جا: تهران مدرسه کهن سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۴ - ۸۷]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

واعظ یزدی، محمد بن اسماعیل، ق۱۴ قمری

vā‘ez-e yazdī, mohammad ebn-e esmā‘īl (- 20c)

مجموعه‌ای است از شعر، نثر، حدیث فارسی و عربی و خطبه کتبی که ظاهراً برگ‌های آن مشوش شده و گاه ساقط و ما ناچاریم این مجموعه را جنگ بنامیم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۱۳

آغاز: دوش از ما یکی سؤالی کرد ×× ظاهرا داشت یکدلی پر درد؛ **انجام:** ابوابا متفرقه فی الجزء الثانی من هذا الکتاب و تبینت فیه علی حد مذهب کل ... ؛

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج شکلاتی، ۱۰۱گ، ۲۰ سطر، اندازه:۹×۱۵/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۸۲]

● **جنگ** / گوناگون / عربی و فارسی

jong

وقایع نگار، علیرضا بن داود، ق۱۴

vaqāye‘-negār, ‘alī-rezā ebn-e dāvūd (- 14c)

گردآورده علی رضا بن داود وقایع‌نگار و در آن تاریخ ۳ محرم ۱۳۰۴ آمده و نظم و نثر خود او است با مطالب پراکنده دیگر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۳۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ، ۱۹ سطر (۱۴×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۱۹۸۳]

● **جنگ** / متفرقه / فارسی و عربی

jong

یوسف بن قاسم، ق۱۴ قمری

yūsof ebn-e qāsem (- 20c)

مشتمل بر نسخه‌های پراکنده‌ای در پزشکی و کیمیا و ادعیه. نام این اشخاص در آن دیده می‌شود: ملا ابوطالب، حکیم نیکی دنیائی، میرزا اسماعیل کرمانشاهی، حکیم سید مرتضی، سید قزوینی، محمد قلی خان بروجردی، کربلا علی اصفهانی، امین الدوله، مادر نصرالله خان، محمد طاهر طالقانی، جامی رشتی، زاد المسافرین، درویش عبدی، محمد علی ایروانی، درویش ولده تماس میرزا (؟)، رونقعلی شاه سمنانی، میرزا حسین بن ابراهیم کرمانشاهی، ملا عبدالاحد، علی کرمانشاهی، مشهدی زین العابدین، حاجی ملا امین، آخوند ملا محسن، شیخ احمد معلم، حاجی محمد بسطامی، میرزا اصفهانی، میرزا عبدالله رشتی، کربلایی مهدی عطار، مشهدی جعفر دولابی، کتاب قلی خان، مشهدی محمد ساغری، محمد حسن بیک، محمد مهدی کرمانشاهی، آقا محمد بید آبادی، میرزا غلام رضا، حاجی عثمان، محمد علی نجار، درویش صالح خرم آبادی، حاجی سید اسحاق، جعفر قلی خان، ملا ابوطالب بن بهرام، ملا هادی سبزواری و ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۶۳

مؤلف در صفحه ۳۶۹ به نام خود اشاره کرده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، با افزودگی هایی در حاشیه، یادداشتی درباره کتاب حاضر و بی فائده و دروغ بودن مطالب آن آمده؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۸۹]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی و عربی

jong

مشهدی، غلامرضا

mašhadī , qolām rezā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۷۰

آغاز: بسمله، دم بدم و نفس به نفس هزاران هزار؛ **انجام:** از کتاب سعدی تحریر گردید

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ** / ادبیات / عربی

jong

گوهرین، صادق، ۱۲۹۳ - ۱۳۷۴ شمسی

gowharīn, sādeq (1914 - 1995)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۰۷

آغاز: بسمله، لبیک یا سری و بخوائی؛ **انجام:** منی سلام فهم اهلی و جیرانی

اشعار؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور سفید [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حکیمی، محمد رضا، ۱۳۵۷ - قمری

hakīmī, mohammad rezā (1938 -)

مشتمل بر اشعاری از کتب مختلفه و مطالبی متفرقه از خاطره‌ها به صورت افسانه و شعر نو.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۷۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۸۴ق؛ اهدایی: محمد رضا حکیمی؛ کاغذ: خطی فرنگی، جلد: گالینگور آبی، ۲۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۴۲۲]

● **جنگ** / دعا / فارسی

jong

آیة الله، سید عبدالباقی

āyat-ol-lāh, seyyed ʻabd-ol-bāqī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۲۰

آغاز: بعد از نمازهای فریضه مستحب موکده است؛ **انجام:** ایضا الحمد بعد ر بسجده ... هست کرمه

خط: مختلف، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

ابراهیمی خانکوک، عباس

ebrāhīmī xānakūk, ʻabbās

۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۵۶

آغاز: می گویند یک شبی سلطان محمود در لباس مبدل در شهر بگردش پرداخت به مجمعی برخورد چند نفر قطاع الطریق درآن جمع بودند او نیز ازآنها تقاضای رفاقت؛ **انجام:** دید موسی دارد با آتش بازی می کند هرچند اول از دیدن آتش آتش در نمادش افتاده اما بعد که فرزند را سالم دید مطمئن شد و خدا را شکر کرد

مسودات مؤلف در زمینه‌های مختلف است. برخی مطالب این دفتر بدین شرح است: تفسیر تاریخ، مقتل، حدیث، صورت هزینه خرج حمام روستای دو حصاران، فقه، حکایت، افسانه؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ بیشتر مجدول؛ واقف: عباس ابراهیمی خانکوک با مهر «العبد الآثم عباس»؛ جلد: مقوا، ۲۱۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ]

۲. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۵۸

آغاز: بیانان بیان اللسان و بیان البنان اللسان تدرسه الاعوام و بیان البنان. باق ... الدین و الدنیا شیئین القلم و السیف و السیف تحت القلم؛ **انجام:** قال رسول الله یأتی زماناً علی امتی لا یبقی من القرآن الا درسه و لا یبقی من الایمان الا اسمه و لا یبقی من الاسلام الا رسمه؛

جنگی است در فواید تفسیری، اشعار، مقتل، مراثی، اخلاقیات برخی ادعیه ی مجربه، حکایات مختلف و مواعظ. تاریخ وقف جنگ بر کتابخانه مدرسه ۲۸ رمضان ۱۳۹۲ق. یادداشتی از مؤلف به تاریخ ۳۶/۱۱/۱۰؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ واقف: مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ]

۳. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۹۰

آغاز: به شناختی خدا را به شناختی علی را ×× اگر از علی جدائی نشناخته خدا را. روزی ابوذر در سفر؛ **انجام:** علی غمگین شد جبرئیل نازل شد عرض یا رسول الله خدایت سلام رسانده از علی

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ وقف مؤلف بر مدرسه علمیه فردوس، مؤلف در برگ سوم نسخه نوشته: «کتاب عنوان المطالب و الاحادیث من تألیفات عالم خبیر عباس بن مرحوم مبرور کربلایی رضا قلی خانکوکی الاصل و ساکن قریه دو حصاران من توابع سرایان فردوس»؛ ۲۵۵ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ]

● **جنگ** / گوناگون / عربی - فارسی

jong

ابواحمد بن علی

abū-ahmad ebn-e ʻalī

در بخش نخستین اعتقادات شیعه را در موضوع خدا، پیامبر (ص) امام، احوالات قیامت، حضرت حجت علیه السلام و جز آن به عنوان «یجب ان یعتقد، یجب ان یعتقد» نگاشته، روایات را از غیبت نعمانی، بحار، انوار نعمانیه، کافی و غیره می‌آورد؛ بخش دوم: نماز با بیانی عرفانی. قسمت سوم: روایات و حکایات اخلاقی، تولد پیامبر دعا و فوائد دیگر. گاهی برای ورود در موضوعی مهم دیباچه زیبایی می‌آورد.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۱۳
آغاز: الحمدلله جزیل النعم و الآلاء، و جمیل الافضال و العطاء، و حسن البلاء و جلیل العظمة و الکبریاء؛ **انجام:** فقذفت به فاحترق، فکانت تلک الکواکب رجوما للشیاطین فافهم؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نستعلیق؛ در متن و حاشیه؛ ۱۰۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۳]

● **جنگ** / مراثی / فارسی

jong

ادبی فردوسی، محمد حسین

adabī ferdowsī, mohammad hoseyn

مطالب جمع‌آوری شده از اشعار درباره مصایب کربلا و نیز حکایات و احادیث می‌باشد.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۲۵
آغاز: خداوندا به شهر کوفه خوارم ×× غریب وبی کس وبی غمگسارم / ندارم یک نفر یار وعزا دار×× اگر من درغریبی جان سپارم؛ **انجام:** آمد تقی (ع) به طوس به چشمان اشکبار ×× گشتی ز مهر بر شه بی اقربا غریب / رأسش به روی دامن سلطان دین جواد×× روحش شد از بدن به سوی کبریا غریب
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۶]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

افشار، عادل شاه

afšār, ʻādel šāh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۱۱-ف
ساخته و پرداخته خود او؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۴۲]

● **جنگ** / مراثی / عربی

jong

بحرانی، یحیی بن حسن

bahrānī, yahyā ebn-e hasan

جنگی است که در آن قصاید گوناگون در مرثیه مصیبت حضرت سید الشهدا حسین بن علی بن ابی طالب علیهم السلام، از شعرای گوناگون جمع آوری شده است. اسامی شاعرانی که مراثی آن ها آمده عبارتند از: شیخ راشد جزایری؛ شیخ جمال الدین علامه زمانه گویا علامه حلی؛ مقامه نبذة الحداد؛ مقامه‌ای است ادبی و به نثر در رثای حضرت سید الشهداء علیه السلام و اصحابش، آغاز: «الحمدلله الذی اعلی درجة المجاهدین فی اعلی علیین ... و بعد فان میراث الاجواد و آثار مقامات الامجاد یتفاوت مقدارها»؛ ادیب عبدالله بن داود در مکی؛ یحیی بن حسن بحرانی با عنوان «و مما قاله الفقیر الی الله اقل خلق الله فی الخلیقة یحیی بن حسن بحرانی راثیا لسیده و مولاه الحسین علیه السلام»؛ سید رضی؛ سید ماجد بحرانی؛ شیخ المقدس مغامس بن داغر الادیب؛ بخشی از دوازده بنده محتشم؛ شیخ علی بن حماد؛ شیخ ناصرالدین بن عبدالحسین سماهیجی؛ شیخ محمد بن عبدالله السبعی؛ ابوعبدالله علی بن مقرب بن منصور بن مقرب بن حسین بن عذیر بن سباد بن عبدالله بن علی؛ شیخ داود بحرانی؛ ادیب نعمان؛ سید مرتضی؛ ادیب سیف بن بحیره؛ یعقوب.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۶۳
آغاز: جنگ: و قال الشاعر الادیب الشیخ راشد الجزایری طاب ثراه. اتصبح لاهیا تبدی المجونا ×× و تمس مذنبا فی المذنبینا / و تعصی الله رب العالمینا ×× و لاتخشی العقاب و لا المنونا؛ **انجام:** جنگ: و علیکم ما تولی ×× سحرا او ما تجلی / نور صبح و استقلا ×× سلم الله و صلی و احسیناه
خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: عبدالرزاق نجل المرحوم الشیخ حسن المظفر با در ۱۳ صفر ۱۳۴۳ با مهر «عبدالرزاق المظفر» (بیضی)؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۳۸ - ۸۶]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

حاتمی، مهدی

hātamī, mahdī

مشتمل بر مجالس وعظ و خطابه است.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۵۴
آغاز: بدانکه در هر نوع و صنف از مخلوقات خوب و بد هست حتی در کلاب مثل کلب اصحاب کهف؛ **انجام:** و آن روز را تاریخ کردند چون خبر رسید معلوم شد که در همان روز آنحضرت بدرجه شهادت رسیده بود
خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ اهدایی: ورثه مؤلف؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی با پارچه قهوه‌ای، ۴۰۱گ، ۱۶ سطر (۱۴×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۴۰۲]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

درویش چلبی

darvīš čalabī

گردآورده درویش چلبی که شعر خود او در ص ۴۸ و ۱۰۰ هست و مطالب ادبی و کلامی و تاریخی به عربی و فارسی و ترکی است و شعرهای ترکی قدری زاده، حسام چلبی، احمد

افندی، محمود و یسی سحرساز، ویسی افندی، امیدی، جنانی، مقالی، رحمی، قدری چلبی، چلبی افندی، نوعی زاده، نوعی افندی، شیخی چلبی، نادری افندی (معراجیه)، ریاضی افندی؛ و نامه ترکی ویسی افندی و شعر فارسی جامی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۶۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۴گ، ۱۶سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف:۱۲-۲۵۸۰]

● **جنگ** / حدیث / فارسی

Jong

صدیق ذاکری

seddīq-e zākerī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۴۷

آغاز: یک مرتبه دید سواری ظاهر شد و سنگ؛ **انجام:** تک لباس عشق را من لابسم

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

علمائی، حسن

'olamā'ī, hasan

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۳۵

آغاز: شرف دودمان عبد مناف؛ **انجام:** طلب و مطلوب را دانم که در یکجا می‌رسد

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی تا [الفبائی ف: - ۱۷۱]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

فیاض سبزواری، محمد

fayyāz-e sabzevārī, mohammad

[دفتر ۷ کتابداری ۶۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۹۶-ف

بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۸۲]

● **جنگ** / مواعظ / عربی - فارسی

jong

فیروزآبادی یزدی، محمد

fīrūzābādī yazdī, mohammad

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۲۴

آغاز: بسمله، قال الله تعالی فی سورة محمد ص فهل ینظرون الا الساعة ان تأتیهم بغتة؛ **انجام:** و یکسر این رشته بسته به اصل طینت است و یکسر دیگرش

مشتمل بر سی و یک مجلس وعظ و خطابه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: جلال دعائی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۸۱گ، مختلف السطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۵۷۸]

● **جنگ** / گوناگون، عرفان و تصوف / فارسی

Jong

منیری زنجانی، اسماعیل

monīrī zanjānī , esmā'īl

جنگی است گردآوری اسماعیل منیری و به خط همو و در ذکر بعضی مجالس وعظ و خطابه متضمن فوایدی تاریخی اجتماعی و تفسیر آیات و روایات و ذکر مصیبت اهل بیت - علیهم السلام - و مقالاتی از جراید گوناگون و اشعار فارسی و عربی. تاریخ شروع جنگ به سبب افتادگی سی و هفت صفحه در آغاز نسخه مشخص نیست. لکن در صفحه ۱۰۰ سخنرانی خطیبی با عنوان مجلس آورده که سخنران به واقعه تسلط کمونیستها بر مردم در صفحه آذربایجان تا الی منتهای خمسه نزدیک تاکستان در سال گذشته یعنی ۱۳۶۵ق اشاره می‌کند. در ص ۱۰۵ حکایتی از نادرشاه به نقل از تهران مصور ۱۳۳۶ش آمده و در ص ۲۰۶ شعری سروده غفار اسد در ۱۳۴۹ش و در ص ۱۹۸ شعری به نقل از تقویم حبیب الله نجومی نوشته ۱۳۴۹ش و در نهایت منیری در ص ۲۱۱ شعری به ترکی به مناسبت سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران با خودکار به خطی لرزان نوشته است. نویسنده جنگ شاگرد حوزه درس شیخ حسن دین محمدی و اهل علم بوده است، سخنران بعضی از مجالس واعظ در این جنگ طیب مسجد شاهی است. این مسجد را عبدالله میرزا در صد و پنجاه سال پیش از تاریخ سخنرانی ساخته بوده است. مجلس «ص ۸۱» مضمونی انقلابی دارد و با طرح مبحث عدل در اسلام ظلم شاه و دستگاه حکومت را مورد انتقاد قرار داده است. نویسنده جنگ در «ص ۲۷۶» شاه را با احترام خطاب می‌کند. مجلس «ص ۸۷» علل عقب ماندگی کشور و اسباب ترقی غرب را با دیدی روشنفکرانه بررسی می‌کند. در مجلس «ص ۹۳» سخنران ضمن طرح مسئله فقر و غنا و مباحث اقتصادی جامعه می‌گوید «می‌ترسم بفرمائید آخوند هم کومونیستی است گر چه نمی‌ترسم از آن کمونوی که موافق اسلامیه باشد» در «ص ۱۴۵» خطبة الزهراء و مطالبی از شرح آن مسمی به «بهجة البیضاء فی شرح خطبة الزهراء» نوشته شده است. در این جنگ روایاتی و فوایدی از کتب حدیث و فقه و اخلاق با ذکر مآخذ نقل شده است. مقالات متعددی با مضامین مذهبی - اجتماعی از مجلات

تهران مصور، خواندنی‌ها ترقی آمده است. مقاله «حجاب در اسلام» (ص ۷۸) امضای محمد نیک بین دارد که احتمالاً نویسنده مقاله است. همچنین در برخی اوراق اشعار معروفی از فردوسی، سعدی، حافظ، شمس تبریزی سنایی، ادیب الممالک فراهانی و فرزدق و جزء ایشان به فارسی و عربی نوشته شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۲۷

آغاز: فی سورة الزمر جزو ۲۴ بسم الله الرحمن الرحیم قل یا عبادی الذی اسروفا ... بکوای محمد که خدایتعالی میفرماید ای بندگان من آنانکه اسراف کردند؛ **انجام:** بی مهر تو زاهد نکند روی بمحراب بی حب تو واعظ نه نهد پای منبر شوخی که بدیهیم شهان نگرد از کبر پیش تو کند سجده و بر خاک نهد سر خط: نستعلیق و نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴ و ۱۵؛ افتادگی: آغاز؛ یادداشتی با عنوان «الفرج بعد الشدة» به دست آمد مبتنی بر اینکه این کتاب متعلق به آقای اسماعیل منیری زنجانی است که امروزه از پا افتاده و خانه نشین است و حدود صد سال است؛ کاغذ: فرنگی خطدار، جلد: مقوایی روکش کاغذ منقوش طوسی، ۱۳۶گ، ابعاد متن: ۱۲ ×۱۸، اندازه: ۱۷×۲۲سم [رایانه]

● **جنگ** / مراثی / فارسی

jong

میرزا جامی

mīrzā jāmī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۷۳۹

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی و عربی

jong

موسوی، محمود بن ابراهیم

mūsavī, mahmūd ebn-e ebrāhīm

مشتمل بر متفرقاتی بدین عناوین: الفرق بین المخطئة و المصوبة، مطالبی متفرقه در صلاة، مباحثی در امامت به فارسی، مطالبی در حبوه به عربی، بحث البرائة، انسداد باب العلم، حجیة خبر الواحد، و مباحث متفرقه دیگری در فقه و اصول.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۲۶

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی -خوی؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۳۱۷ص [عکسی ف: ۵ - ۵۸]

● **جنگ** / مراثی / فارسی

jong

دیسفانی، علیرضا بن محمد

dīsfānī, ʻalī-rezā ebn-e mohammad

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷۸۲

آغاز: بیا خاهر که بی سامانم امشب تو را تا صبحدم مهمانم امشب؛ **انجام:** چرا که زینب گریان مبتلا اینجاست ز طفلکان شه کربلا بیاد آرید

در نوحه‌های سینه‌زنی و مراثی به انضمام کرامات و معجزات اباعبدالله؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

● **جنگ** / ادبیات / فارسی

jong

نوشیروان زاده

nūšīrvān zāde

بیشتر سروده‌هایی است در دفاع از اندیشه‌های کمونیستی، که بخش عمده این اشعار به رفیق لاهوتی (ابوالقاسم لاهوتی) شاعر انقلابی نسبت داده شده است. مطالب این دفتر به ترتیب عبارتند از: چهار صفحه که با خط لاتین (فرانسوی شکسته) نوشته شده و در بالای آن چنین آمده است: «استفاده از کتاب شرح ... فارسی و فرانسه که معتمد الخاقان مؤتمن السلطان حاج میرزا حین خان نائب اول وزارت خارجه و کارپرداز اول طرابوزان شرح و ترجمه نموده اند در تاریخ شهر ربیع الاول سنه ۱۳۰۱ هجری، ۱۸۸۴ مسیحی»؛ از جایی که نسخه به خط کاتب صفحه شمار خورده تا صفحه چهارده متنی منثور است در مقایسه ایوان کسری و کاخ کرمل و تاریخچه و ویژگی‌های آنها. در پایان این بخش تاریخ ۱۷ تشرین ائیل، سپتامبر ۱۹۲۲ و نام نوشیروان زاده به چشم می‌خورد؛ قصیده نونیه به نام کرمل با مطلع «تا چند کنی گریه بر مسند نوشروان ×× در قصر کرمل ای دل اسرار نهان بر خوان»، تاریخ استنساخ این شعر چنین ذکر شده است: ۱۸/۵/۲۸؛ رباعیات با اندیشه‌های انقلابی و اعتراضی، ۹۹ رباعی که آخرین آنها این است: آن را که پسندد دل دانشور تو ×× باید شود ای نگار همبستر تو / باید تو رضا شوی نه مادر زیرا ×× شوی تو بود نه شوهر مادر تو؛ مقاله‌گونه‌ای درباره نقش شاعران از دیروز تا امروز در اعتراض نسبت به حاکمان ستمگر. این مطلب عبارت‌ها و برخی اصطلاحات و همچنین محتوا و محل کتابت (شهر دوشنبه) نشان می‌دهد که به فارسی تاجیکی نوشته شده است. در پایان این بخش تاریخ کتابت ۱۹۲۵ و محل نگارش شهر دوشنبه چنار امام زاده درج شده است؛ گلچین یا استنساخ از کتاب ادبیات سرخ اثر ابوالقاسم لاهوتی که گویا در سال ۱۹۲۷ در تاجیکستان به چاپ رسیده بود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۷۳

خط: تحریری، کا: احتمالا نوشیروان‌زاده یا عباس مهرام، بی تا،

جا: تاجیکستان؛ تملک: محمد گلبن؛ جلد: مقوایی با روکش گالینگور، ۱۵۲ص، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۴۷/۱ - ۹۶]

● **جنگ** / گوناگون / اردو

Jong

غیر همانند:

۳. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه:۱۵۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۶۹۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۷۸

آغاز: دیده شکیبد ز تماشای باغ؛ **انجام:** یا نه چهوک پادشاه چهوی سان (کذا)

بیاض؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی [رایانه]

۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۹

نام برخی مقالات آن چنین است: «فاتح الابواب» از میرزا ابوالقاسم، «همیشه بهار» از میر احمدشاه والد ماجد میر محمد شاه صاحب، «عیسی»، «قاضی»، «نینوا» خاص کشمیر، «گوهر»، مرثیه «حسن» از منشی صفدر علیا، «حجاب پرده»، «قلب»، «سفر»، مقامه «اصول الدین» از میرزا ابوالقاسم صاحب روضه خوان کشمیری، «صیام» از همو بخاطر جناب میرتقی شاه صاحب، «چهار پهلوا»، «مصحف » برای میرتقی شاه صاحب سلطان الذاکرین، «شهادت»، «در حکمت»، «دولت»، «مدبر اللیل»، «حج»، «قاصد»، «دل مجنون»، «جفر» از میرزا ابوالقاسم، «اجتهاد» از همو، «غار»، «شهید و شاهد» از خواجه باقر صاحب و مشتمل بر دعای کمیل، صباح، اعتصام، سمات و زیارت عاشورا؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ دارای سرلوح زرین زیبا؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۳۵۴]

۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۹۹

آغاز: السلام علیك یا امام مضمون فاتح الابواب من کلام مرزا ابوالقاسم اعلی الله مقامه یا الله ژه فاتح الابواب وها باه غفار تواباه اته سرافکنده بیخود هر با خدا شوبی خود ی ژه یا خدا و یه کیاه گمراه مه چپونه رای صواباه؛ **انجام:** بوئی عباس عیسی ددمه دپس کته سقه لا گو همه میانه پوتر وتمت بالخیر والعافیة

شامل مقالات و مراثی مختلف از نویسندگان و گویندگان متعدد که برخی از مقالات اسم خاص دارند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۳۱ق؛ مجدول؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۶۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۵۹]

۷. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۶۲ فیاض

در آن از محمد میرصاحب متخلص به سوز و قطعه وفات کمال منقول از جامع تذکرة الشعرا و تاریخ وفات میرزا رفیع ۱۱۸۷ و چند بحر طویل یاد شده؛خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جدول قرمز، کاغذ هندی، مختلف السطر، اندازه: ۲۳×۱۴سم [ف: - ۴۳]

● **جنگ** / گوناگون / ترکی

jong

غیر همانند:

۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۸۴

آغاز: ال چکون عازم وار الملك بهشت جاودان و ساکن؛ **انجام:** و بالله حولی و اعتصامی و قوتی ×× و مالی لاستره متجللا / فیا رب انت الله حسبی و عدتی ×× علیك اعتمادی ضارعاً متوکلا

جنگی است شامل مطالب متفرقه و کوتاه در تفسیر، تاریخ، ادبیات، اشعار و چند ماده تاریخ. این جنگ درکشور عثمانی در قرن دهم هجری تهیه شده و اغلب مطالب آن به ترکی است. در آن دو نامه از سلاطین عثمانی درج شده که نامه دوم نامه سلطان سلیم عثمانی به شاه اسماعیل صفوی است؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰، جا: عثمانی؛ مهر: «خداوندا بحق قاب و قوسین- شود یوسف عزیز مصر دارین» (مضلع)، «عبده مهدی الموسوی ۱۲۴۴» (مربع)؛ جلد: مقوا، عطف پارچه، ۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۵۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۰۸/۱

آغاز: و دخی بلیاتده زیاده مجربا تندر، بر آدم سفر کیدر اوله قده بر منزله قوندوغی وقتن؛ **انجام:** عمری اوزون اوله و اگر خانه نحس شکلی ایسه، عمری قصیر اوله و الله اعلم.

مجموعه‌ای که از بخش‌های گوناگون در موضوعات گوناگون از جمله: دعا، علوم غریبه و علوم قرآنی نگاشته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا،تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵گ (۱ر-۱۵ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۳۳-۲۱۹]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۲۴

آغاز: که چون جناب سیدالشهداء زباله منزلنده ابوسعیدون قزین جناب علی اکبره عقد ایلدی؛ **انجام:** چون عرب ایچره رسمدور صاحب عزایه شیعلر ×× ویرمگه سرسلامتی طایفه زنان گلور

مجموعه مراثی و اشعار ترکی که برای مجالس روضه تهیه شده است؛خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج سیاه،۱۵۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۶۶

آغاز: یا حسین مظلوم ادرکنی - یابن امی یا رالی قوملا را دسته یاتما راحب پیکروند. ساح یرون نوح؛ **انجام:** تلطف ایله هر زمان ... ابرار قویماز کوره محشر کوئی شیعه نار پزانی. التماس دعا دارم

جنگ و مراثی و نوحه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: صورتی، جلد: تیماج [رایانه]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۸۱

آغاز: و درجه لدرکم بو ... مقدار بن من بهلو من هرنه؛ **انجام:** هرگونی مسجد ده رسول محمد اولتوریب نصحت قیلدلار بیحد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / ترکی - فارسی
jong

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۸۸

خط: نسخ، کا: فضل علی بن عوض تبریزی، تا: ۱۰۷۰ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: مقوا رویه پارچه، ۱۶۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۱ - ۵۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۶۵

آغاز: بسمله، کوتلا رده بر کون بر جهود اقورا یروما الده نوقوز ربشار ادغلان تو ایردبا؛ **انجام:** عرض حاجت بر حریم ... محتاج نیست از کسی مخفی نماند بر فروع رای تو

ناظم: غیاثی. شامل رساله‌های فارسی-دیوان ترکی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق [رایانه]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۶

آغاز: گفتا به زینب سرور شهیدان ×× یک لحظه دیگر کنی تو افغان / نمونه ای از نوحه ترکی: وصال با شه یتشدی آقا خداحافظ ×× فلک ادرمنی سندن جدا خداحافظ

اشعار مداحی مناسب ایام سوگواری سالار شهیدان علیه السلام و شهدای کربلا، همراه با ذکر مصیبت‌های وارده با زبان عامیانه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه بیاضی؛ جلد: چرم مشکی، ۶۶، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴۱ - ۲۶۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۵۰

آغاز: سلام اولسون سنه سردار آقاجان ×× سنه قربان منی بی بار آقا جان؛ **انجام:** نوشتم بر در دیوار خانه ×× بماند از من مسکین نشانه / اگر پرسند آن مسکین کجا رفت ×× بگو بگریخت از دست زمانه.

مؤلف: به احتمال فردی به نام مقیم است. در ص ۲۲۶ پس از اتمام یک مجلس کاتب یا جامع این جنگ چنین آورده است: التماس دوعا دارم در وقت خاندان. مقیم. مطالبی منظوم و منثور بیشتر به زبان ترکی و به ندرت فارسی است، در مصیبت اهل بیت پیامبر اکرم (ص) به ویژه ابا عبدالله الحسین (ع) منقول از منابع گوناگون از جمله: حزن المؤمنین، کلیات شمس، عین البکاء، کشف الغمه، مخزن البکاء، کنز المصائب، تحفه الذاکرین، محرق القلوب، بحر المصائب، انیس المؤمنین، مجالس المتقین، آثار احمدیه، منتخب المراثی، روضه الصفا و ... این جنگ به صورت مجلس‌های جداگانه ترتیب یافته و در مواردی پایان مجالس با عبارت «تمام شد» مشخص گردیده است. برخی ابیات فارسی که در جنگ جلب نظر می‌کند از این قرار است: دری که در خزانه رحمت گرانبهاست ×× یک دانه اشک در غم سلطان کربلاست / پوشیده کعبه جامه نیلی در این عزا ×× ظاهر کند به خلق که صاحب عزا خداست. ×× ای آب فرات از کجا می‌آیی؟ ×× ناصاف چرایی و چرا می‌آیی؟ / خود را نرساندی به لب خشک حسین ×× دیگر به چه رو به کربلا می‌آیی؟؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: مقیم، تا: قرن ۱۳؛ تملک: غلامحسین اعراب باغی مراغه؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲۴ص، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۴۷/۱ - ۶۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۶۸

فواید متفرقه به نظم نثر، به فارسی و ترکی، بدون نظم و ترتیب خاصی در این دفتر به خطوط مختلف نگاشته شده است، برخی عناوین مندرج در این جنگ: بخشی از ریاض الانشاء محمود بن محمد گیلانی گاوان، بخشی از شبستان نکات و گلستان لغات، ملایحیی سیبک فتاحی نیشابوری، فی الاوصاف الجمیلة، دیباچه شرح مفتاح سید شریف، از منشئات نوایی در تهنیت، روایاتی از معانی الاخبار و کافی، اسامی علوم، قصیده دعبل خزاعی که به جهت امام رضا گفته، ابیات منسوب به امام علی در مناجات، فایده‌ای در جفر جامع، بحر طویل، بیانی به ترکی، ادعیه در دفع بلیات، تهنیت نامه ابوالسعود خواجه حلیم برای وزارت احمد پاشای مقتول در استانبول، وقف نامه به ترکیه، واقف: مولانا عبدالرحمان بن شمس الدین احمد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: ریحان الله الموسوی در ۱۳۱۹؛ جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد، ۱۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳۰ - ۲۲۷]

۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۸۵

آغاز: بوگوز یا شیله دولان گوز لریمه آندواولسون الی بلنده قالان سروریمه انداولسون؛ **انجام:** با برادر رفته بودیم بی برادر آمدم ×× تاج بر سر رفته بودیم خاک بر سر آمدم.

مشتمل بر سرگذشت حضرت علی علیه السلام، نوحه و مرثیه، حالات اسرا، حالات قیامت، حالات حضرت رضا، سرگذشت جنگ بدر و برخی از ادعیه و اوراد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۶۵۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۵۴

آغاز: ای نادر مجموعه انشای سخن/ گل‌های کلام ... ن گلشن/ افروخته از سواد او عارض حور/ دل سوخته از سواد او مشک ختن/ این نه مجموعه ایست بل مجمعی است از الفاظ و معانی رنگین؛ **انجام:** مولانا بیدل: قصد شکار داری با اتفاق بس[تن]/ عزمی درست باید تا می‌کشد ع[نانت]

مجموعه‌ای است از منثور و منظوم به زبان فارسی و ترکی که پس از پراکندگی اوراق، جابجا صحافی شده از جمله مطالب این جنگ:- منشآت شامل: دیباچه، توبه نامچه کربلایی اسماعیل الموسوی، توبه نامچه کربلایی محمد معصوم، آزادنامچه میرزا طاهر وجید بجهه غلام خود، متن آزادنامه‌ای دیگر، وصیت نامچه، وصیت نامچه‌ای دیگر، مراسله، جواب که میرزا معین نصر نوشته، مراسله، به ارباب عارفین نوشته، به صدر معظم نوشته، عریضه به وزیر، در باب قلم، به تعزیت نویسند، در باب رسیدن نارنج و ترنج ماهی و طلب خوارج نوشته‌اند، رقعه که به حسین بیک منشی نوشته شد، رقعه که میرزا محسن مشهور به قاضی زاده در طلب جمعی از دوستان به ضیافت یکی از طالبان علمان نوشته، دیباچه

نامچه پادشاه، نامه که در جواب عبدالعزیز خان والی کشان نوشته، به یاران نویسند، به نازنینان نویسند، به خیاط نویسند، به حداد نویسند، به بزاز نویسند، رقعه که میرزا محمد شفیع سلمه الله نایب الصداره قزوین به‌جهت میرزا محمد نصیر حفظه الله نوشته‌اند، مرحوم میرزا صایبا در تورق شراب فرموده‌اند، عقدنامچه، دیباچه شاه بندری رقم آقا محمد خان اصفهانی، منشآت میرزا حسین، مراسله، به معلم نویسند، به بزرگ نویسند، بهارنامه، به ضعیفه نویسند، به حکما نویسند، به غازیان نویسند، به طبیب نوشته‌اند، جواب سئوالات گلشن خیالات میرزا طاهر نصیرآبادی، به دوستان نویسند، من منشآت در طلب اسطرلاب نوشته‌اند، در خصوص بی‌وفایی نوشته، مکتوب میرزا امین، در طلب سیر باغ نوشته شده، به یکی از دوستان به ظرافت نوشته شد، در احوالات جوانی که دیده‌اند، بهشت نامچه دوستی نوشته‌اند، مراسله که به دراویش اهل عرفان نویسند، در مصیبت و سوگواری نوشته شد، رقعه که به میرزا یوسف مازندرانی نوشته شده، منشآت مرغوب که حریفی به حریفی نوشته، مکتوب معقول در لباس نامعقول، وقوف نامه، اظهارنامه، اظهار تمنا، پروانه نامه، نیکی از معشوق نوشته‌اند، از شکایت به معشوق نوشته‌اند، در ابراز نیاز عاشق به معشوق و جواب آن مولانا ظهور فرماید، مراسله که عربی ندارد، انشایی که در باب تعریف سخن از برای دیباچه این منشآت نگاشته، چند دیباچه دیگر، دو دعا برای رفع دین و یک غزل با مطلع: هرکه به کف طره نگار ندارد ×× همچو من آشفته روزگار ندارد، غزلی از میرزا تقی به مطلع: تو به تدبیر جوانی دل این پیر ببردی/ دل آن تازه جوان را به چه تدبیر ببردی، غزلی از بیخود اصفهانی با مطلع: می‌ترسم آن زمان که به زلفت خم اوفتد/ یکباره کار عالمیان درهم اوفتد، سه غزل از صائب، غزلی از صفای قزوینی با مطلع: «تو بدان زلف سمن سا دل این پیر ببستی ×× خود مگر شیر گرفتی که به زنجیر ببستی» و دو غزل دیگر یکی از سعدی و دیگری از یغما به خطی متفاوت، بخشی از دیوان ترکی نوایی (به احتمال نظام الدین امیر علی شیر نوایی جغتایی متوفای ۹۰۶ق)، از جمله ترجیع بند با مطلع: «گیتور ساقی اول می‌که صبح الست ×× انینگ نشأسی دین گونگول ایردی مست»، و بند ترجیع: «خرابات ارا گیردیم آشفته حال ×× می‌ایستارگا ایلکیمدا سینغان سفال» و چندین غزل و قصیده ترکی؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱۰ص، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۴۷/۱ – ۷۹]

● **جنگ** / گوناگون / ترکی و عربی

jong

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۶۶/۳

آغاز: حکی عن الحسن البصری رحمة الله علیه، انه قال: ما من یوم و لیلة یمر علی المؤمن الا و یجب علیه اربعةط و خمسون فریضة؛ **انجام:** فلما رای مکتوبا علی جبهتی و صدری بسم الله الرحمن الرحیم قالوا امنت من العذاب.

مجموعه پراکنده‌ای از برخی موضوعات گوناگون بدین شرح: روایتی از حسن بصری، تلقین میت، شرح خواص اسماء اصحاب کهف (ترکی)، احکام اخترشناسی (ترکی) اشعار ترکی، دعای عهد، مسائل فقهی از کتاب‌های اهل سنت، اسامی شهدای احد، فواید طبی، فهرست تألیفات میر سید شریف جرجانی، سعد الدین تفتازانی، شرایط مسلمانی (ترکی) اسامی صحابه رسول الله به ترتیب حروف تهجی، احادیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ (۱۸ر–۱۲۷پ)، مختلف السطر (۹/۵×۱۷)، اندازه:۱۵×۲۱سم [ف: ۳۳ – ۳۲۲]

● **جنگ** / گوناگون / ترکی، عربی و فارسی

jong

غیر همانند:

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۴۱-۵۸/۹۱

آغاز: در تعریف طلوع آفتاب: سحر از کوه خاور تیغ اسکندر چه شد پیدا ×× عیان شد رشحه خون از شکاف طره لیلا

شامل مطالب متنوعی به نظم و نثر از جمله چند داستان و مطالب فقهی اصولی از درس شیخ صادق اصفهانی قمی و آیت الله حجت کوهکمری؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۲ق؛ ۱۶۳گ، مختلف السطر ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ – ۱۲۰۹]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۰۴-۲۷/۷۴

آغاز: مات هذا و هکذا صلوته لتموتن علی غیر دینی موعظه قال امیر النحل علیه الصلوة والسلام الناس علی خمسة اقسام فمنهم الکرماء و منهم الاسخیاء و؛ **انجام:** چیست آن پیر پشت خم که زضعف ×× میتوانش شمرد رگ درپوست / بر رگش نیش چون نهد فساد ×× نالد از هر رگی که درتن اوست

جنگی است به زبان‌های ترکی و فارسی و عربی که در قرن دوازدهم ترتیب یافته ولی بخش اعظم اوراق آن افتاده است. مطالب مندرج در این جنگ عبارتند از: احادیثی از علی (ع)، نماز عبدالله بن حجاج بر بنت سکره، دوازده امام منظوم به عربی، بخشی از رساله صحت ومرض فضولی بغدادی، وصایای لقمان حکیم، داستانی از بهلول با شافعی، مناظره طرماح عدوی با معاویه. اشعاری از: شیخ علی نقی کمره، انوری، عالی یزدی، مولانا ولی، نظیری، زمانای مشهور، ادهم، میر محمد جامه باف، سلطانعلی بیک، ملا درکی، نوروز علی بیک شاملو آصفی، میرزا منصور، اظهری، امام قلی خان، ابراهیم بیک، مانی، نوائی عرفی، حکیم طایری، سایلی، فصیح انصاری، ابن حسام، حیرتی، مسجع عبدالوالی، ابوتراب بیک، محمد حسین آشوب، ملا وحشی، فضولی، لطیف رباعیات عمر خیام، سلمان، نافعی قمی، حمدی، حرمانی، میراجری، ملا آذری محتشم، فردوسی، صایب، رباعیات خاقانی، حافظ، ملای رومی، سعدی کور او غلی ترکی، حکیم

شفایی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۴۰گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۳۱۲]

۳. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۴۲

آغاز: عن کتاب فضایل السادات عن کتاب المستطرف من الاصمعی بینما انا اطوف بالبیت ذات لیله رایت شاباً؛ **انجام:** مگر آنکه خواندم شما را پس اجابت کردید پس ملامت مکنید مرا و ملامت کنید نفسهای خود را

دفتر یادداشت متعلق یکی از اهل منبراست شامل مطالبی در پند و اندرز و اشعاری در مراثی و مقتل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۹۵]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۱/۱ ـ د

نامه‌های ترکی و شعرهای فارسی و ترکی و عربی و نثر عربی گرد آورده ویسی افندی سیروزی قاضی اسکوب است در ۱۲۳۴ از سخنان: فضولی (از تذکرة الشعراء قنادزاده حسن چلبی) و زکریای افندی و قاف زاده افندی و صایب تبریزی و نایلی و معین در روضه الواعظین و عرفی و انوری و ویسی (گردآورنده جنگ) و ریاض افندی وجوری و سیف اسفرنگ و محمد بن حسام و نایی و عارف چلبی و ابوالعود و احمد پاشا و ادیبی و نصوح پاشای زاهد و جامی و صبری و وصالی و فروی و سعدی و عبدالقادر جیلانی و انشای محمد نصیرای همدانی به فارسی؛ بی‌کا،تا:۱۲۳۴ق؛سطرها چلیپا؛کاغذ:فرنگی رنگارنگ،جلد: تیماج زرد، ۱۳۹گ، ۲۲سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱-۱۸۳]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۲۲

آغاز: هذا رمل علی کرم الله وجهه می‌فرماید سه سطر نقطه ببند سطر اول ازثانی زیاء وثالث از ثانی زیاء بر این شکل ... وهشت هشت طرح کرده اگر یک بماند زهره بود؛ **انجام:** اطرافه تسعله سی [...] اولوب محو اوقرقرة صکره طوب [...] وحی ظهور ایلدی الله خیثا خیرتر میسر ایلیه. (ترکی)

مجموعه متفرقه‌ای است در رمل و دعا و اشعار فارسی و ترکی از عرفی افندی، روحی، باقی، رضایی، علوی، شمسی پانشا، نحیفی افندی، صائب، سلیمان، امری، نابی، صبری و حافظ و محرر دفتر و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۶]

● **جنگ** / گوناگون / عربی

jong

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰/۱

آغاز: کتب الصاحب فخر الدین ابن مجالس شمس الدین المتنبی؛ **انجام:** یا بابی خود لها مقله ×× تغنی الندماء عن الندامی عن شراء الشراب

شامل دو نامه از صاحب فخر الدین ابن مجالس به شمس الدین متنبی و بشتکی بهجت شکار ماهی و اشعاری از ابونواس؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: سمر قندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ص (۱-۱۷)، ۱۳ سطر (۸/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۷ - ۴۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۲۶

آغاز: فصل فی تفسیر یاقوتة التصریف و الملوکی الربع الفصیل الربیعی؛ **انجام:** فلا یلزم من اعتبار اللازم للکلمة عند عروض حذفه اعتبار الجائز عند عروض الحذف.

اوراق پراکنده‌ای ظاهراً از مجموعه‌ای که دارای چند کتاب بوده، در این برگ‌ها فصلی است از کتابی در فرهنگ لغات عربی و حاشیه‌ای بر کتابی در نحو؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن احمد الفتی،تا:شنبه ۱۰شعبان۷۲۵ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۶-۳۱]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۳/۱

آغاز: بسمله، قال ارسطا طالیس لاسکندر و اعلم یا اسکندر الا من؛ **انجام:** و ترتب احسانا متقدما بصنیع باق شکوه جمیل فی السمه ... غره الزمان فیه ... ..قوه الا مکان به فعلت مطولا ان شاء الله

دستور عمل‌های ارسطو و دیگران در آئین ملکداری: ۱. خطاب ارسطو به اسکندر، ۲. فی سیاست الملک لارسطاطالیس (= رساله ارسطاطالیس الی اسکندر فی السیاسه العامیه)، ۳. کتاب الی دارا، ۴. خطبه من کلام ارسطاطالیس علی لسان رسول اسکندر، ۵. کلام سفیر رسول اسکندر الی الهند؛ ۶- رساله ارطاطالیس الی اسکندر فی التدبیر السیاسه، عهد اردشیر بابک، امان المنصور بعبدالله بن علی بن العباس من انشاء ابن المقفع، رساله لابی علی البصیر الی عبدالله بن خاقان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۱۲۲ص (۱-۱۲۲)، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۷ - ۱۳۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۹۴

جنگ اشعاری از قرن نهم هجری است که ابیاتی از این شعرا در آن نقل شده: ابراهیم بن ادهم، ابراهیم بن عباس، ابراهیم جرجانی، ابی اسحق، ابن اصبع، ابن بلقینی، ابن بیاضی، ابن جزی، ابن جوزی، ابن جیوش، ابن حجاج، ابن حیه نمیری، ابن خشاب، ابن خلکان، ابن خیاط، ابن درید، ابن رشیق، ابن رومی، ابن ساعاتی، ابن سیار قاضی هرات، ابن صخر هذلی، ابن طهر، ابن عباس، ابن عساکر، ابن عفیف الدین، ابن عمید، ابن عنین، ابن غانم، ابن فارض، ابن کورات رملی، ابن مطروح، ابن معتز، ابن معلم، ابن نباته، ابن نبیه، ابن نحاس، ابن وکیل، ابن هانی، ابن هفان، ابنة عقیل بن علی بن ابی طالب، ابوالبشر مامون خوارزمی، ابوالعتاهیه، ابوتمام، ابوعبیده خواص، ابوعلی سینا، ابوعمر عاصی، ابومسعود جرجانی، ابونصر نسفی، ابن الاسود ثلی، ابی بکر، ابی بکر اسماعیل، ابی بکر خوارزمی، ابی بکر عبدالقاهر، ابی بکر لاسکی، ابی دلف خزرجی، ابی سعید رستمی، ابی سعید هیتمی، ابی سهل

صعلوکی، ابی الشبعی، ابی الطیب، ابی عامر فضل تمیمی، ابی عبدالرحمن نیلی، ابی عبدالله شیرازی، ابی العشایر ابن حمدان، ابی العلاء، شیخ، ابی عمیشل، ابی الفرج ابن هندو، ابی الفضل بن ابی نصر احمد بن علی، ابی الفضل همدانی، ابی محمد باقی، ابی محمد فیاض، ابی محمد مخزومی، ابی محمد واثقی، ابی المفاخر همدانی، ابی منصور ثعلبی، ابی نصر قشیری، ابی نواس، ابی نویره یربوعی، ابی الولاء، ابیوردی، ابی هلال عسکری، ابی یعفور یحیی کاتب، احمد بن حسن میمندی وزیر، احمد بن علی بن اسماعیل میکالی، احمد بن محمد اخسیکتی، احمد بن محمد بن مظفر، ابی علی، احمد بن یعقوب، احمد همدانی، احنف بن قبس، اسحاق بن ابراهیم، اسماعیل بن عباد، اعشی میمون، افضل الدین ماهابادی، امام امیرالمؤمنین (ع)، امام زین العابدین (ع)، امیر دمشقی، امیة بن ابی صلت، امیة بن ابی طیب، بارع زوزنی، بحتری، بدیع الزمان همدانی، بدیع طوسی، بستی، بشارین عمر، بهاءالدین جوینی، تمیم بن نویره، تهامی، جارالله زمخشری، جرجانی، جریر، جیلی، حاجری، حجت صولی، حریری، حسین بن عبدالرحیم، حکیم بصری، خلیل بن احمد نحوی، خمایس، خنسآء، دیک الجن، ذوالنون مصری، ذی الرمة، رابعه، رستمی، رشید، رشید الدین وطواط، رضی موسوی، زمخشری، زهیر بن ابی سلمی، سدید الملک، سری الوفا، سعید بن مبارک، سموئیل بن عادیا، سهل به حسن، امام ابی الطیب، سهل بن محمد کاتب، ابی ذر، سید ملک طالیسی صدرالدین سیف الدوله، شافعی، شبلی، شرف الدین حلی، شروین قیروانی، شریف، شمس الدین بن واعظ کوفی، شمس الدین تلمسانی، شمس الدین کیشی، شهاب الدین محمد حلبی، شهاب الدین مقتول، شیخ، صاحب الطرائف، صاحب منتخب الدین، صفی حلی، صوری، صولکانی، صینی، ظهیرالدین شاه، عاتکه بنت زید، عبدالرحمن، عبدالقادر گیلانی، عبدالله بن قیس، عتاب بن محمد دهستانی، عرجی، عروة بن ورد، عزالدین احمد بن غانم قدسی، عز ضریر، عضدالدین بن کمال، عطاملک، عفیف الدین سلیمان عابدی، علی بن جهم، علی بن حسن، علی بن حسن باخرزی، علی بن حسین حسینی، علی بن حسین همدانی، عمر بن عبدالعزیز، عمر خیام، عمرکی مهینی، عمر مطوعی، عمرو بن عدی، عمیدالملک ابونصر کندری، غزی، فخرالدین رازی، فرزدق، فضل بن عباس، قابوس بن وشمگیر، قاضی ابی الحسن تنوخی، قاضی ارجانی، قاضی یحیی بن صاعد، قهستانی، قیروانی، کثیر، کریم بن رافع حمدانی، کشاجم، کمال الدین بن عطار، کمال القاضی، مالک بن اسماء، ماهر، مبرد، متنبی، مجنون عامری، محمد بن ضیا قاضی، محمد بن عمر اصفهانی، محمد بن محمد، ابی حنیفه، محمد بن نباته، محمد زیدی، محمود وراق، محیی الدین بن عربی، مرادی، مروان بن ابی حفصه، مروان قاضی حنبلی، مسلم بن ولید، مطرانی، معری، مکرجی، منصور حلاج، منصور فقیه، منصور هروی، موید الملک طغرایی، مهیار، مؤید بن مهلب، نابغه، نصر مرغینانی، نظام الدین بن اسحاق اصفهانی، نمیری، نوح بن منصور، واوا دمشقی، وجیه الدوله، وحید الدین عمر، وزیر ابی القاسم ولید بن یزید، هذلی، هذیل اشجعی، یزید؛ علاوه بر اشعار در ص ۱۰۱–۱۱۴ منتخباتی از نهج البلاغة و در ص ۳۷–۳۸ بخش کوتاهی از کتاب الیمینی للعتبی کتابت شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ محشی با علامت «لمحرره» و «نهایه»؛ مهر: «الواثق بالله عبده علی بن لطفعلی» (چهارگوش)، «دائم امان حقده اوله محمد امین» (دایره)، کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ تملک: عبدالحمید مجتهدی بن محمدعلی بن علی بن لطفعلی بن رحمت تبریزی، محمدعلی بن علی بن لطفعلی بن احمد تبریزی با مهر «عبده محمد علی بن علی ۱۲۹۴» (بیضی)، عبدالمحمید مجتهدی؛ اشعاری از محمد وفا اسکندرانی مدفون در قاهره در حدود سده ۱۱–۱۲ق به نسخه افزوده شده؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه کاغذ ابر و باد، ۱۶۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۲×۱۷سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۴۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۵۹/۱

آغاز: یکتب فی التعزیة: لنا فی طول عمرك مایعزی ×× عن الهلاك لازالت المعمر / و لازال المتقدم للمنایا ×× سواك و انت فی العمر الموخر؛ **انجام:** ان سقوط الجمرتین و انما ×× بقاء الذی یبقی لبال قلایل.

منشآت و منظومه‌های عربی است از قرن نهم. در صفحه ۲۳۳ تاریخ ربیع الاول ۸۱۴ در آن دیده می‌شود و در صفحه ۲۴۴ چنین آمده است: «در ۲۳ جمادی الاول ۸۱۳ ملك الامراء به تبریز کوچ کرد و بخدمت امیر یوسف به تهنیت قتل سلطان احمد رفت، و سلطان احمد را در جمعه آخر ربیع الثانی ۸۱۳ در تبریز کشتند» در ص ۲۹۸ آمده: «قد وقع الفراغ من تنمیمها اضعف العباد ... عبدالحی رحم الله من ترحم علیه». دکتر قاسم غنی در دو برگ یادداشت خود که همراه نسخه است می‌نویسد: به قرائن بسیار که در رسائل مختلف این سفینه دیده می‌شود می‌توان حدس زد که ناسخ و گردآورنده این سفینه یکی باشد و به‌ظن قوی گویا همین عبدالحی است. جامع و ناسخ آن در حدود هشتصد و بیست و اند در حدود ماردین (قسمت شمالی بین النهرین) که زبان فارسی هم در آن حدود حرف زده می‌شده است می‌زیسته است و نظر او جمع‌آوری منشآت عربی نویسندگان بوده و در نصف آخر کتاب از منشآت نظم و نثر فارسی هم آورده است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالحی، تا: با تاریخ ۸۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۲ – ۲۴۲]

۶. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه:۱۱۲

ترجمه شاطبی، منظومه جزری، فرش الحروف، حرز الامانی و وجه التهانی؛ خط: نسخ، کا: محمود بن عوض بن محمد بن یوسف نوشابادی، تا: ۸۲۸ق [نشریه: ۷ – ۶۹۶]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۷۳/۲

بندهایی از احتجاج طبرسی، شعرهایی به‌عربی، گزیده‌ای از المدهش ابن جوزی، شعرهایی از ابن جوزی و امرء القیس و

فارابی، قصیده عینیه ابن سینا، شعرهای سهروردی، جدول طرفة الطرفا فی تاریخ الخلفا و قصیده‌ای به‌عربی در باره چهار خلیفه نخستین و ستایش از آن‌ها به نظم و ستایشی به نظم از عمر و علی و رویهم می‌شود چهار قصیده، نظمی در «ذکر بحور الشعر الستة عشر»، فرایدی از دیوان صفی الدین حلی. در پایان نیایش ابن سینا است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن مؤذن، تا: ۲۲ محرم ۸۷۰ق؛ محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۴گ (۲۷ر-۳۰ر)، ۱۸سطر (۹/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۸ – ۴۸۰]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۶

شامل: «ضمن فایده نفیسه» از فتوحات مکی درباره مفارقت روح از بدن؛ «فوائدی» از مکتوبات حلاج؛ اقوال ابوالقاسم قشیری، در حاشیه آن حرز علی بن ابیطالب (ع) می‌آید؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۲ص، ۱۷ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ – ۲۳۵]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۸

شامل: مطالبی از تفسیر نیشابوری، کلماتی از علی بن ابیطالب (ع)، فایده‌ای در «ذکر اسامی و کنی و اعمار و مواضع قبور ائمه»، اقوالی چند از صوفیان و رسول اکرم، تاریخ گزیده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۲۵۰-۲۵۵)، ۱۷ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ – ۲۳۶]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲/۸

آغاز: جفا کنند ... بپایه برسید؛ **انجام:** بکام دشمن گشتم زمانه دور شدم ×× زچشم خلق فتادم ...

شامل: قطعه شعری، قولی از حاتم اصم درباره شیخ و این که او را باید ده خصال باشد، قطعه شعری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج، ۶ص (۳۶۸-۳۷۳)، ۳۴ سطر (۵/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۷/۵×۲۰سم [ف: ۹ – ۴۵۲]

۱۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۵

آغاز: شرح المقامات، حکی المسعودی فیه ان المهدی لما دخل البصرة رای ... فی معاویة و هی صبی و خلفه اربعماته من العلماء واصی الطیالسة و ایاسین یقدمهم؛ **انجام:** تفسیر الحمدلله رب العالمین، بشارة شیعة امیرالمؤمنین، حدثنا محمد بن القاسم استرآبادی ... فقال یا بن رسول الله اخبرنی عن قوله الحمدلله رب العالمین

رساله نفیسی در بیان بسیاری مسائل علمی در رشته‌های مختلف که برخی به تفصیل و برخی به اجمال نگاشته شده است؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۵گ، قطع: بیاضی [ف: – ۶۱]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۱۹

آغاز: أخبرنا أبوالفضل محمد بن عبیدالله الشیبانی قال ناأبوجعفر بن جریر الطبری وهارون بن عیسی بن السکین البلدی؛ **انجام:** بنام أعقب بناؤه الخراب و اسکنته النار ان هذا لفی الصحف الاولی صحف ابراهیم و موسی.

شامل: خطبة الغدیر، حدیث صعصعة بن صوحان، خطبة البیان، الخطبة اللؤلؤیة، تفسیر الخطبة اللؤلؤیة، فائدة فی معنی حدیث «علی مموس فی ذات الله»، مقالة فی فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام من کلام خواجه نصیرالدین الطوسی، وصیة أبی طالب لجمع من بنی هاشم، روایتی از امام علی علیه السلام، منتخب کتاب الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد لشیخ مفید، کتابت ۲۲ربیع الثانی ۹۲۰، توقیعی از امام حسن عسکری علیه السلام، مجموعه روایاتی در خصوص قیامت و صفت هر یک از چیزهایی که در آن موجود است، الأحادیث القدسیة، روایات متفرقه‌ای با عناوین «یابن آدم»؛بی‌کا، تا: ۲۲ ربیع الثانی ۹۲۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۹×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵۲۰]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۲/۴

شامل: از رساله اثبات واجب الوجود فارسی ابوالحسن ابیوردی مطلب اول در اثبات واجب الوجود، از قول محقق طوسی در شرح اشارات مطلبی راجع به مبحث علم، مطالبی درباره اثبات واجب الوجود از سید فخر الدین سماکی، بحث در علت غائی و فرق آن با ثمره و غرض و سپس افعال الهی از نظر شیعی و معتزلی، و آراء امام فخر رازی و دوانی و میر سید شریف جرجانی درباره علت غائی افعال الهی، قول محقق دوانی در اثبات واجب الوجود، قول میر سید شریف در حواشی تجرید درباره کل مفهوم مغایر للوجود کالانسان مثلا فانه مالم ینضم الله الوجود بوجه من الوجود فی نفس الامر لم یکن موجودا فیها قطعا، برهانی بر عدم تعقل واجب تعالی، اقوالی از نیشابوری در تفسیر «اذا سئلک عبادی عنی» و قول ابن سینا در غط تاسع درباره هش و بش عارف، و نیز قولی از ارسطو درباره شاهق معرفة از فارابی ادراک باری تعالی؛ کا: نظر علی، تا: ۹۹۲ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج ماشی، ۴ص (۲۲۱ – ۲۲۴)، ۱۶ سطر (۴×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۰ – ۳۵۱]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۹

شامل: سبعه معلقه، لامیه اعشی به مطلع «و دع هریره ان الرکب مرتحل»، قصیده نابغه «یا دارمیه بالعلیاء فالسند»، قصیده لامیه شنفری «اقیمو اننی امی صدور مطیکم»، لامیه بحتری «اصاله الری صانتنی عن الخطل»، تخمیس مقصوره ابن درید در مرثیه امام حسین (ع) که علامه نور الدین ابو الحسن علی نظم کرده است، نامه‌ای که در سال ۶۵۳ق محیی بن عبد الله بن عبد الظاهر کاتب به امیر ناصر الدین بن شاهور الکتانی المقیصی معروف به ابن نقیب نوشته و در آن از صنایع ادبی و اشعار مقتضی الحال چیزی فرو نگذاشته است، نامه‌ای که ابن زیدون (احمد بن عبد الله بن احمد بن غالب بن زیدون المخزومی قرطبی) به ابن جمهور یکی از بزرگان اندلس نوشته، شمه‌ای از حالات و حوادث ایام ابن جهور،

رساله و قصیده بدیعیه‌ای به روش رساله، قصیده بدیعیه تقی الدین ابی بکر بن حجه، رساله و قصیده در توریه و مؤلف آن معلوم نیست، رساله‌ای موسوم به «خلع العذار فی وصف العذار» مشتمل بر اشعاری که در مدح و ذم عذار و در خصوص نتف و حلق مو گفته شده است، شرح حال طغرائی، شرح قصیده لامیه العجم او، قصیده‌ای از ابو العلاء معری، بیست و هشت قصیده از شاعران بزرگ که بر حسب ترتیب حروف تهجی آخر قوافی مرتب شده است و همگی در مدح ملك منصور است، چهار رساله در وصف قلم به ترتیب از «حنائی زاده» و «منشی محمد حلبی» و «غنی زاده» و مؤلف نامعلوم، شرح قصیده لامیه حافظ شهاب الدین الحمد بن فرج الاشبیلی، چند قصیده از ابوتمام و متنبی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۱۹۵گ، ۲۱ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۷ – ۱۸۷]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۲

شامل: «هندسه»، در این قسمت زوایا و خطوط و سطوح و اشکال بحث شده، «هیئه»، در این قسمت از اصول هندسه مفید در هیأت و فصول علم هیأت سخن رفته، «ضرب الکسور» در خواص و قواعد ضرب کسور، مطالبی در تفسیر و صرف و نحو، «مسائلی در حساب»، رساله طاشکبری‌زاده در مشکلات بین اهل فن، تبیین شعر «الناس کیس من ان یمد حوارجلا»، به نقل از اربعین فخر رازی ثابت می‌شود که عالم کروی است، ترتیب افلاك، مقادیر حرکات و احوال زمین ذکر می‌شود و این همه به نقل از هیأت و جغرافیای قدیم است، مطالبی درباره روح و نفس رحمانی و مقامات العارفین و انواع خیال و مطالب دیگری از قبیل عمر و همه از فتوحات مکی ابن عربی است، مطالبی درباره مسح ارجل، گفتاری درباره صفات الهی، در باره تعریف اسمی و لفظی و حقیقی از شرح مطالع و حاشیه میر سید شریف جرجانی و قطب الدین، چند مساله تفسیری از حاشیه عصام و تفسیر کبیر، مسائلی از ملل و نحل شهرستانی و تفسیرکبیر و اربعین امام فخر در باره حرانیه و زیاره اهل قبور و عبادت اصنام، مطالبی درباره حدوث و قدم و احوال مجانین عند الله و معنی فلسفه و فیلسوف و اشاعره و معتزله و مهمات صاحب همت و مناقب قطب و اوصاف او، مطالبی درباره معرفت منزل و بخل و اسرار و درباره مذهب اهل ایمان و جنات ثلاثه و معرفه شریعت، مطالبی دیگر از فتوحات مکی، مطالبی از کتاب نقد محصل خواجه نصیر الدین طوسی، پاره‌ای مطلب راجع به تقسیم و اجسام مختلفه و اجسام بسیطه و حرکات و امثال آن از نویسندگانی که غالباً ترك اند، مطالبی راجع به فقه چون سرقه و وکاله و مضاربه و ودیعه و عاریه و ایمان و عطف شرط بر یمین و در یمین فضولی و الفاظ استوفیت و عتاق و ثبوت نسبت و متعلقات به تدبیر و کتابه و ضمانات و رهن و اجاره و وصایه و لقطه و ابق و مفقوده، پاره‌ای از مسائل تفسیری که بیشتر از تفسیر کبیر رازی و تفسیر بیضاوی نقل شده است، مسائل فلسفی و عرفانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره کاغذی مقوایی، ۱۵۵گ، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۷ – ۱۸۹]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۹

آغاز: بسمله، قال بعض الحکماء ثمانیه اذا هینوا افلا یلوموا؛ **انجام:** فاستقر رده فاستقر بقتله فقتله

شامل: قول یکی از حکما که می‌گوید هشت تن اند که چون اهانت شوند نباید جز خود دیگری را ملامت کنند؛ حدیث و قولی از جاحظ، داستانی از ابی دلامه، تحت «قال» و «قیل و حکی و اخبرنی» و «عزم» و «کان»، داستان‌های تاریخی و قصص حقیقی و شرح حال و حوادث مهمی بیان می‌شود که ضمن آن‌ها غالباً نکات تاریخی و پند و اندرزهای سودمند می‌آید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۹۶گ، ۱۵ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۷ – ۲۱۷]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۶۲

آغاز: بالمودت بل سود الی غضب الله تعالی؛ **انجام:** مرقومه ریس الدوله رجب ۱۲۹۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰

آغاز: الحکایة من روض الریا حین ... حکی ان بعض الاخیار الامناء؛ **انجام:** بعد از سؤال فرمود که چون وضو دارم بدست راست که خسبیده صد سورة اخلاص می‌خوانیم.

به‌ظاهر می‌نماید در قسمت اول اوراقی اضافی داشته. شامل: حکایتی از کتاب روض الریاحین تألیف شیخ عبدالله بن احمد یافعی شافعی یمنی، اخلاقیاتی از احیاء علوم الدین غزالی، سؤال و جواب‌های فقهی و فتاوای شرعی و خطب و اقوال بزرگان دینی و تفسیر آیات قرآنی، داستان‌ها و مطالب شرعی و اخلاقی به زبان فارسی. آنچه از این جنگ برمی‌آید یا جامع جنگ مطالب را از نوشته‌های مختلف فراهم آورده است و یا آن که جامع کسی بوده که رسائل چندی را هم پیوسته و این جنگ را برآورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج عنابی، ۱۷۸گ، ۲۸ سطر (۱۳×۲۴)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۱۰ – ۱۱۷]

۱۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۰۱/۳

مشتمل بر اشعاری از سید علی خان مدنی با این عناوین: اشعاری در مدح پیامبر اکرم (ص)، اشعاری در مدح پدرش و تهنیت عید فطر ۱۰۷۱، استغاثه به حضرت ولی عصر عجل الله فرجه، اشعاری ادبی، اشعاری از وی در فراق یکی از دوستان، شعری به عفیف الدین عبدالله ثقفی، در سفر به هند و شکایت از آن، در پاسخ جمال الدین محمد بن عید نجفی، پاسخ به سید علی بن محمد کربلائی به سال ۱۰۹۴، شعری به سال ۱۰۷۳، پاسخ سید حسین بن شرف الدین نجفی به سال ۱۰۹۶، غزلیات و خمریات، قصیده‌ای مشتمل بر فنون معانی، معارضات ابیات حریری مهملة الحروف،

مراثی پدرش به سال ۱۰۸۵ در حیدرآباد، الموشحات و الیمانیات، فی تعریف الصدیق و الصداقة و اشعار متفرقه دیگر؛ خط: نسخ، کا: علی بن سعد حمیری، تا: قرن ۱۱، در حیات مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۲۷گ (۲۵ر-۵۲پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱- ۱۴۰]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۵۶

آغاز: الایسبح بحمده ولکن لاتفقهون تسبیحهم ... شعر یا ارض طوس سقاك اله رحمته ماذا حویت من الخیرات یا طوس؛ **انجام:** فدخل الی (کذا) فاطمة علیها السلام و سأل عن شیء یا کل فقالت له مثل ما قاله یا ام سلمة

مطالب پراکنده و ناهماهنگی در مناقب امیر مومنان (ع) و برخی از حضرات معصومین و معایب عایشه و مواعظ و نصایح و همچنین اختیارات الایام و اختیارات الرملیه؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ واقف: حسین اعلمی، مهر ۱۳۷۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۲۳۳]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۱۸/۲

آغاز: السبب علی المسبب من جملتها ان الله؛ **انجام:** الله الملك الاکبر و ال من والاهم و عادمن عاداهم وانصر من نصرهم واخذل من خذلهم.

در این جنگ یك سلسله مطالب فلسفی و فقهی و نحوی و لغوی در پس هم آمده و هر مطلب دیگر با کلمه «منها» مجزا شده است. جامع جنگ سعی کرده است که قول هر صاحب‌نظری را ذکر کند و نظر خود را نیز با کلمه «اقول» در پایان آن آورد. متأسفانه بر اثر صحافی بد قسمت اول و ابتداء این جنگ پوشیده شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۳ص، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۴۷۴]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۷۱

شامل «جنگ» موضوع‌های ادعیه و اذکار طلسمات و خواص اشیاء و عزایم (اکثراً نقل از کتاب المستوفی و ...) و خواص بعضی سور قرآن و ذکر آیت الکرسی، و در ص ۵ یادداشت‌هایی به نقل از «شیخنا الجلیل و الحبر النبیل الشیخ حسین بن عبد الصمد والد شیخنا البهائی»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی زرد، جلد: تیماج، ۱۶۳ص، ۱۹ سطر، قطع: وزیری، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۹ - ۲۰۶]

۲۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۰۸/۲

تفسیر و فقه و حدیث سپس الوجیزة شیخ بهائی و حاشیة المختصر النافع مانند شماره ۱۸۰۸/۱؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ راسته و چلیپا، مجدول؛ قطع: بیاضی جیبی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۵۳]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۲۶/۵

آغاز: و هذا خطبة فردوس العارفین که انتخاب میشود؛ **انجام:** و لوسکنت نفسی بحرمتی جهنما (=جهنم) تمت

شامل: خطبی چند از رسالات شیخ (به‌ظاهر مراد از شیخ شیخ شهاب الدین سهروردی صوفی معروف است)، در این خطبه‌ها سعی برین رفته که حمد الهی به‌صورت عارفانه بیان شود و از شر شیطان گریزی به‌عمل آید، مطالبی در شرح اشارات و غرائب مصطلحات شیخ الولی ابی محمد جریری که در آن دستوراتی راجع به ادب حضور رحمن آمده؛ احادیثی چند از بزرگان اسلام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج قرمز، ۱۶ص، ۲۰سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۵ - ۳۳۷]

۲۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۱۵

آغاز: من عیون اخبار الرضا علیه السلام عن عبدالسلام بن صالح الهروی قال قلت للرضا علیه السلام یابن رسول الله اخبرنی عن الشجرة التی أکل منها آدم وحوا ماکانت؛ **انجام:** ویعلم مافی الارحام و ماتدری نفس ماذا تکسب غداً و ماتدری نفس بأی أرض تموت ان الله علیم خبیر والحمدلله وحده و صلی الله علی محمد

شامل: روایات و حکایات و فوائد متفرقه طبی و حدیثی و فقهی و تاریخی، فوائد متفرقه‌ای از کتاب «الصراط المستقیم الی مستحقی التقدیم»، مطالبی به نقل از مطالع البدور از باب ۲۱، اشعار بسیاری از شعرای بزرگ، شرح منظوم مثلث قطرب از علی بن مطر، طلسمات و ادعیه متفرقه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سطرها چلیپا وراسته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۹]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۶/۱

آغاز: کان بعض الأکابر یقول: ما أصنع بدنیا إن بقیت لم یبق لی و إن بقیت لم أبق لها؛ **انجام:** الکوفیون یسمون جمع السلامة الجمع علی هجائین یریدون الواو والیاء فی نحو مسلمون و مسلمین کشف

از ملا احمد؟، در گذشته: پس از ۱۰۹۸ق، مجموعه نفیسی است، دربرگیرنده مطالب سودمند از منابع تاریخی، دینی، ادبی، لطایف ظرایف و خطوط علماء و دانشمندان، مانند علامه محمد باقر مجلسی و پدر او محمد مجلسی و سایرین. در میان اشعار نقل شده در این جنگ، نام شاعران معروف و غیر معروف مانند «میرزا قاسم تونی»، «میرزا سعدالدین» و غیر آنان دیده می‌شود. در این مجموعه، چند رساله نیز مستقلاً آورده شده که جداگانه گزارش شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: متعدد، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «یا جواد حسبك فی الآخرة و لاء محمد ... و آله الطاهرین» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم قهوای، ۲۰۵گ، مختلف السطر (۹×۱۷)، اندازه:۱۳×۲۴سم [ف: ۳۶ - ۳۸۹]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۷

آغاز: و قال مع صاحبه ان الرجل علم انه یموت یخرجنا لتخلو الفرصة؛ **انجام:** قوله تعالی ان الذین کفروا و ظلموا لم یکن الله لیغفر لهم

شامل: موضوعاتی کلامی در چند مسأله به‌طریق سؤال و جواب، منتخباتی پراکنده از کتاب «تأویل الایات الظاهرة» شرف الدین

علی استرابادی، در اثنا چند برگ مختصری است در موضوعات ادبی و تاریخی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنجشنبه ۱۱ جمادی الثانی۱۰۰۵ق، جا: کناباد رودبار؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با خط مجدالدین علی قوسی شوشتری که در مشهد مقدس به دستور صاحب جنگ به تاریخ ۱۰۰۷ نوشته؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۹]

۲۸. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه:۴۵

مجموعه‌ای در احادیث و تفسیر بعضی از آیات شریفه و مطالب پراکنده از کتب مختلف به عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۰۶، جا: جوشقان؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ وقف‌نامه کتاب به خط و مهر ابوطالب بن سید احمد الحسینی مورخه رمضان ۱۲۲۹، یادداشتی به خط میرزا محمد بن عبدالرحیم در دارالمستوفی لاهیجان سنه ۱۲۲۹؛ ۱۱۸گ، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [نشریه: ۷ - ۷۸۷]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۴۱/۲

پراکنده‌های علم حروف است بدین‌گونه: عباراتی از تعلیقه بونی و فصلی از لمعه او، «باب من خواص الاحرف» (از ابن سبعین)، «باب لتقویة الباه» و «فصل فی التکسیر» و «باب فی استخراج الوفی العددی» و «باب معرفة صیاح الغراب فی الایام السبعة» و «باب فی معرفة الوقف» و «الفتوحات خصوصا لمن یعانی البیع و الشری» و «آخر لقضاء الحاجة» و «فصل فی صحة الوفق» از بونی؛ «فایده فی المعجم الصغیر للطبرانی» و «باب الرجفة» و «باب لحفظ القرآن» و باب لنفی الجن و الانسان من الداد و قصیدة فی الاسماء الحسنی بعنوان وسیلة ابن رؤیک عمادالدین یحیی نحوی یمنی، دو قصیده عربی، دومی نوشته ۱۴ جمادی الثانی ۱۰۲۰، دعای اسم اعظم و اسماءالله بونی، تصریف اسم الله تعالی در سه باب، منافع القرآن العظیم از در النظم محمد بن جماعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۴گ (۱۱۶ر-۱۹۹ر)، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۲۷۳۵]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۵۷

آغاز: هذا لمن و الابنی احمد ×× و لم یکن غیر هم یتبع؛ **انجام:** من کل شراب و عوضهم من ذلك المتعة.

در این جنگ تعدادی از اخبار شیعی آمده است و جمع‌آورنده سعی کرده که مطالب خود را از اسانید صحیح و معتبر فراهم کند. بزرگانی که در این جنگ آمده‌اند: شیخ طوسی، علامه حلی، محقق اول، شهیدین، و کتب معتبری که نام برده شده اند «کافی» و «مبسوط» اند. در این جنگ اشعاری نیز وجود دارد؛ خط: نسخ، کا: محتملاً محمد حلی ملقب به زارع، تا: ۱۰۲۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴۰گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۹ - ۴۸۶]

۳۱. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱۶۲

قسمت اول اوراقی است در اصول دین، قسمت دوم متفرقاتی است که در روزهای مختلف سال‌های ۱۰۰۶-۱۰۱۱ نوشته شده و کاتب در سال ۱۰۲۹ استنساخ کرده است و قسمت سوم رساله‌ای است در اثبات واجب الوجود و مؤلف معلوم نیست و کتابت در سال ۱۰۲۹ بوده و قسمت چهارم رساله‌ای است در توحید از نظام الدین احمد دشتکی ظاهراً چنانچه پشت صفحه اول نوشته است و کاتب آن محمد مقیم ابن اسیر شیخ محمد جعفری است در سال ۱۰۳۰ نوشته است و قسمت پنجم رساله معیه است تألیف امیرنظام الدین احمد دشتکی و کتابت آن در سنه ۱۰۳۰ خاتمه یافته است، قسمت ششم جزوه کوچکی است در فرق میان بیان تکلم و کلام از فاضل جمال می‌باشد علی الظاهر؛ کا: محمد مقیم، تا: جمعه آخر شوال ۱۰۲۹ق؛ ۲۳۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم[ف:۱۰۵]

۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۱۵

آغاز: بسمله، و به نستعین، عن امام جعفر بن محمد الصادق عن ابیه محمد الباقر عن ابیه علی الساجد زین العابدین

مشتمل بر اخبار، ادعیه، فلاحت؛ خط: مختلف، کا: محمد رضا محمد امین همدانی، تا: ربیع الاول ۱۰۳۴ق؛ اهدایی: روح الاسلام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۶۱۲]

۳۳. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۳۴

شامل: اشعار و مطالب کلامی، عقیده خواجه نصیرالدین طوسی، رساله متعه شیخ علی، آداب المتعلمین، شرح مثلث قطرب به نظم عربی از محمد بن علی زریق، چهل حدیث در مناقب امیرالمؤمنین (ع) با ترجمه آن به شعر فارسی، رساله‌ای در آداب بحث و مناظره به فارسی و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: پروانه بن الله قلی، تا: ۱۰۳۰ق تا ۱۰۵۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، مختلف السطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۳۷]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۷۲/۱

آغاز: سلام کالدر الساطع و دعاء کالنور اللامع و تحیة یملی بها ذهن السامع مهذبات مرفوعات الی عالی جناب سیدنا الاعظم و مولانا الاکرم

مجموعه و جنگ بسیار نفیسی است مشتمل بر نظم و نثر در موضوعات مختلف (مدح و مرثیه و موضوعات دیگر) و همچنین منشأت و رساله‌های ادبی و در آخر نیز متضمن پاره‌ای از اجازات علماء بزرگ مانند شهید و علامه و دیگران است؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسین اصفهانی، تا: ۱۰۴۸ق؛ شماره برگ‌های کتاب با حروف ابجد (به حساب جمل) در کنار صفحات و آخرین شماره (شج ۳۰۳) است، متنی با این عبارت: این دفتر مجموعه سیصد و سه ورقست. عدد اوراق آن در زاویه دست چپ به حروف تهجی موافق حساب جمل ثبت شده نمره اخیر آن شج است یعنی سیصد و سه، به خط عربی است. از غلط محفوظ است. از آنچه در آن مخزون است تا عدد کط (۲۹) منشأت است و تا عدد نب (۵۲) قصائد و مخمسات و اشعار است و تا عدد سه (۶۴) مکاتیب و منشأت است. از عدد سه (۶۵) منتخب از کتاب عیون الفضائل است در مکاتبات و رسائل، از عدد قیا (۱۱۱) رساله نسیم الصبا،

تا عدد ققح (۱۸۸) از عدد قبح (۱۸۸) منقول است از درر السمط تا عدد ر (۲۰۰) و از عدد را (۲۰۱) ۲ ر حله است از منشأت سید حسین کرکی، تا رکب (۲۲۲) و از عدد رکد (۲۲۴) نقل رساله از منشأت، و از عدد رلط (۲۳۹) صوت اجازات علماء است مثل اجازه شیخ بهائی و علامه ... در صفحه ۴۷۹ ذیل نسخه اجازه مفصلی است که از خط شیخ حسن صاحب معالم نقل کرده، از قرائن استفاده می‌شود، گردآورنده این جنگ نیز همان کاتب آن، احمد بن حسین اصفهانی، است؛ کاغذ: فرنگی متوسط، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۱ص (۱-۱۴۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴ - ۴۰۰]

۳۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۱/۱

آغاز: بسم الملک الحق و الا له الصدق المسمی بلغات الافتراق المقصود بالاتفاق

شامل: کلماتی از سقراط، ارسطو، فلاطن، دیوجانس، وصیت فیثاغورس معروف به ذهبیه، خبر کتاب جاودان خرد و کلمات مختار از آن، رسالة فلاطن الی تلمیذه فی نفی الهم و الغم و ایثار الزهد؛ خط: نسخ، کا: قوام الدین بن حبیب الله، تا: ۱۶ ذیحجه ۱۰۷۶ق؛ ۷۴گ (۱پ-۷۴ر)، اندازه: ۱۴×۲۵سم[نسخه‌پژوهی:۳-۷۲]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۱/۳۲

ابتداء باب قمریه آمده و در آن دستور داده شده که زرنیخ را بچه سان باید گرفت و سپس باب شمسیه در کیمیا آمده است؛ کا: محمد نعیم محمد آبادی، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲ص (۲۴۴ -۲۴۵)، ۲۵ سطر (۱۵/۵/۸)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۸۸]

۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۳۶/۲

شامل: فائده از قول علامه فقیهی ده دستور اخلاقی تحت فائده، نقل از مواهب دینیه شیخ قسطلانی مخلفات رسول که عبارت از مصحف و سجاده و سبحه و قفطان و سواک و مشط و عصاه و حصیر و ابریق و نعلین است، عبارت «اللهم انی اقدم الیک» و در تحت قال بعد از آن داستانی از نوادر الاصول، دعائی از قسطلانی، نامه‌ای از محمد بن یعقوب صدیقی فیروزآبادی به ملک ناصر درباره محی الدین عربی، در زیر عنوان قول فقیه پند و اندرزهای دینی و مسائل عرفانی چون بحث در من عرف نفسه فقد عرف ربه و مسائل فقهی چندی آمده که در بین این ها اقوال این عربی نیز می‌باشد، تحت عنوان خاتمه الکتاب مضار جدل و مناظره بیان شده است، سؤال‌ها و جواب‌های دینی و عرفانی، خاتمه رساله آمده به دست احمد بن سید عبدالحی، قطعه شعر عربی و شرح آن با شرح یک دعا؛ خط: نسخ، کا: احمد بن سید عبدالحی بن سید محمد بن سید احمد حسینی قدسی، تا: ۱۰۸۷ق، کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۲۷ص (۸ -۳۴)، ۲۱ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۶۰۷]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۵۹

آغاز: بسمله کتاب الذی و التجمل و اظهار النعمه؛ **انجام:** تمت الرساله بعون الملک الوهاب الصلوه و السلام الی یوم القیامه

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ق؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶/۲

آغاز: و جد بخط مصنف هذا الکتاب قدس الله روحه ما صورته؛ **انجام:** جارسوء و قرین سوء و سلطان سوء انک علی ما تشاء قدیر و بکل شیء علیم امین رب العالمین و صلی الله علی محمد وآله و سلم.

شامل: به نقل از خط ابوالقاسم علی بن موسی بن جعفر طاووس آمده که چگونه کوری در خواب با خواندن «یا قریب یا مجیب...» شفا یافت، چند داستان که در هر یک خاصیت دعایی ذکر گردیده، دعای دفع ملخ و افسون گشودن شکار، یک دعا به مطلع: «بسمله، اللهم انی اسئلک باسمک العظیم الاعظم الاعز الاجل الاکرم الذی اذا دعیت به علی مغالیق»؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد بن محمد عیسی حسینی مرعشی، تا: ۱۰۹۳ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج سبز، ۵ص (۲۹۳-۲۹۸)، ۲۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۷ - ۲۲۸]

۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۷۹

آغاز: کوکب دری فی خبر الطر ماح ابن عدی ابن حاتم الطائی رحمة الله علیه بسم الله الرحمن الرحیم روی انه لما رجع امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب صلوات الله و سلامه علیه و من وقعة الجمل کتب الیه؛ **انجام:** و اقبل یقبل یدی الامام ع و رجلیه یقول یا مولای یعنی قصر فی جواب ای بتسعة الاف درهم فقال ع نحن قوم ما نبیع فی التجرب قصر قضی الامر ما هو کائن و هذه من بعض فضائله تمت

مجموعه اشعار، حکایات، احادیث و فوائد متفرقه‌ای که با استفاده از کتب متقدمین گردآوری و در یک دفتر نوشته شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «مریم بنت علی» (بیضی) برای مریم بنت علی آل زین الدین احسائی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۷]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۵/۱۱

شامل: منتخبی از کتاب «المغیث فی مختلف الحدیث» محمود بن طاهر المظفر السجزی، در بیان چند حدیث و بر این احادیث در موارد مختلف اسئله شده و اجوبه‌ای داده شده است، تفسیر سوره دهر از مجمع البیان، از نفائس الفنون در تعداد کتب منزل و اوقات نزول هر یک و تعداد سور قرآن، مطالبی از ابن ابی الحدید و از ریاض الریاحین یافعی الشافعی، از کتاب اکمال الکمال در نقل جسد عمرو بن عاص، جدولی از مولانا جامی در عمر پیغمبر و ائمه اطهار، جدولی از محمد مهدی بن علی اصغر قزوینی در ادله قبله، رساله‌ای از خلیل بن حاج محمد زمان قزوینی، شرح خلع خلافت ابن معاویه بن یزید بن معاویه؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: قزوین؛ کاغذ: اصفهانی، زرد و سفید، جلد: تیماج قرمز، ۱۹ص (۳۱۰ - ۳۲۹)، ۲۸ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۳]

۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۷۷

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۷۴۷. مطالبی است متفرقه بیشتر پیرامون تواریخ و قصه‌های صدر اسلام و با عناوین «قال الراوی». عناوین مطالب این مجموعه عبارتند از: [قصة القشقاش]، قصة طوق بن الصباح، قصة وادی السیبان (؟)، قصة المالک الغطریف، قصة الفرجمح و ما جری له مع النبی صلی الله علیه و آله و سلم، قصة الملک الغضبان مع امیر المومنین علی علیه السلام، قصة الملک سلام و عام، غزوة بئر ذات العلم مع امیر المومنین علی علیه السلام، خبر قصر الذهب و الثمابان مع امیر المومنین علیه السلام، قصة تبوک للنبی صلی الله عیه و آله و سلم مع الروم، قصة المقداد و المیاسة، قصة عبد السمیع البغدادی و ماجری له مع زوجته، رسالة فی القیامة، حدیث فاطمة الزهراء علیها السلام، قصة الحولا مع زوجها، خبر العالم و ماجرای له مع امیر المومنین علیه السلام، حکایة صید القنبرة، احادیث متفرقه، اخبار و احادیث فی الذکر، قصة الطرماحی، قصة النباش و ماجری له، نبذة من کلمات الائمة علیهم السلام، حکایة الاعرابی مع داود بن المهلب، حکایة انس بن مالک مع النبی صلی الله علیه و آله، حکایة سلمان الفارسی و الرهبان و الصحابة، روایة عمار بن یاسر و زید بن ارقم، قصة الجمجمة، قصة العباد الذین صنعوا الحصور للعبادة، حکتیة فی سبب زوال البرامکة، حکایة حماد الروایة، مفاخرة الازهار، قصة عمان، قصة مدینة النحاس، حکایة الاصمعی فی مسجد البصرة، حکایة اعرابی صاحب معن بن زائدة الشیبانی، حکایة الجمل الذی انطقة الله تعالی، شرح احوال یوم القیامة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: جواد بن شیخ سلیمان جواد؛ ۳۷۳ص [عکسی ف: ۴ - ۳۰۱]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۰۸

ادبی و تاریخی و رجالی به عربی به نقل از کتاب‌ها؛ خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: استانبولی، جلد: تیماج حنایی، ۱۸۰گ، ۲۹ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۲۷۳]

۴۴. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۸۹

مجموعه‌ای است شامل مطالب مهمی در فلسفه از ارسطو، فارابی و ابن سینا و دیگر فلاسفه مشهور؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: حسن بن ابراهیم گیلانی؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۰۹گ، ۱۵-۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [اوراق عتیق: ۱-۱۱۸]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۹۰

آغاز: و اشهد ان محمدا عبده و رسوله دعا الی طاعته؛ **انجام:** و قد اتیتک تائبا نادما فاقبلنی و لاتمنعهم ... فقال موسی الهی انک

مشتمل بر خطب و کلمات قصار حضرت امیر (ع) به نقل از نهج البلاغه، احادیث قدسیه تا سوره ۳۲، موعظه، غرور، رد مظلمه، عدل، ظلم، قتل، کسب حلال، فضیلت جمعه، رجب، شعبان، حج، توکل، مرگ، وصایا به ابوذر و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: محمود تولائی واعظ حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، ۱۹۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۲۳۳]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۰۸/۱

آغاز: قیل ان المتوکل سهر ذات لیلة من اللیالی او قلقه السهر فطلب تدیماً یفرج همه و غمه فارسل من یخطر له الحسن الکرکدان المعروف بدیک الجن و کان الحسن المذکور شاعراً ماهراً ادیباً و کان مغرماً بحب اهل البیت؛ **انجام:** و ما امر الله به ان یوصل اولئک لهم اللعنة و لهم سوء الدار فبشر هم بعذاب الیم

حکایات پراکنده و احادیث مختلفی است که بدون نظم خاصی کتابت شده اند. نویسنده آن شیعه بوده و بیشتر داستان‌های زندگی امیرالمؤمنین(ع) و ائمه و اقوال ایشان را جمع کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دست ساز نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۶۷گ (۱پ-۶۷پ)، مختلف السطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۳]

۴۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۰۰

آغاز: بسم الله یفتتح الکلام ×× و رحمان الرحیم له تمام / اقول بحمدالله و الطالع اا سعد ×× مقالة حرمنجز الوعد / قال: لخزانة المولی المعظم قدره ×× شمس الممالک صاحب الدیوان؛ **انجام:** استغفرالله من عمر اضعت به ×× حظ من الذکر فی قیل وفی قال / بل صدقوا تصدیق قول نبیکم ×× الاکل شیء ماخلاالله باطل

دوازده باب: ۱. عقل و رای و جهل، ۲. حکم و امثال در ۷ فصل، ۳. احسان و بخل، ۴. شیب و شباب، ۵. شکایت، ۶. رزق و رضا، ۷. خمریات و بهاریات، ۸. تشبیب و هوا، ۹. اخوانیات در ۱۰ فصل، ۱۰. صلاح، ۱۱. ذم، ۱۲. متفرقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سفید، ۷۶گ، ۱۸سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۴۷]

۴۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۹۰

این مجموعه علاوه بر رسالاتی که جداگانه در فنخا معرفی شده‌اند مشتمل است بر: قصیده ابن حسام در ستایش پیامبر، آغاز: اطلعت البدر لیلا و هو کالشمس الضحی ×× نوره یسعی کساع قد سعی بین الصفا، انجام: ان طلبتم منهج الارشاد قد ارشد تکم ×× والسلام علی من اتبع الکرامة والهدی، سپس قصیده دیگری که شاید از همو باشد، سپس زیارت جامعه است، سپس فائده‌ای در جمع‌های قیاسی؛ خط: نسخ، کا: غلام رضا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۳۲۲گ، ۲۱سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۴ - ۱۰۴]

۴۹. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه:۲۰

شامل رسائل و مطالبی مهم در طب و نجوم و علوم غریبه به نثر و بعضاً نظم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۰۵گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [مخطوطات و اسناد میبد: - ۲۸]

۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲۲/۱

آغاز: اللسان امراء و بزرگان هزار و یکبار بخوانند، الله لطیف بعباده یرزق من یشاء و هو القوی العزیز، ایضاً بجهة عزت و رفعت و وسعت؛ **انجام:** اول درجه دمل است تا اعظم هزار سال است ...

و اکبر ... اوسط نه سال و اصغر یکسال و السلام
مجموعه پرباری است، از علوم غریبه، کیمیا، ادعیه و تعبیر خواب و یادداشت‌های گوناگون همسو با موضوعات. این مجموعه، دارای رسائل مستقل است که در فواصل آنان و در حاشیه‌ها مطالب متفرقه، جای گرفت است و ما، در پی معرفی اصل مجموعه، به معرفی رساله‌های مستقل، خواهیم پرداخت. مؤلف، یا کاتب این جنگ، شناخته نشد، لیکن چند بخش آن، توسط «یوسف بن حاجی محمد بحرانی» در سال‌های «۱۱۸۸» و «۱۱۹۰» هجری نوشته شده؛ خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۳۹گ، ۱۷ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱/۵×۱۶سم [ف: ۳۶ - ۱۸۵]

۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۱۷

شامل: نسخه‌ای از شیخ برهان الدین فیراطی برای شیخ کمال الدین محمد بن موسی دمیری شافعی، ظاهراً صورت اجازه‌ای به برهان الدین قیراطی به لبس خرقه الصوف، قصیده‌ای به قافیه دال از محمد بن احمد بن حکیم الملک، صورت نامه‌ای از برهان الدین قیراطی برای قاضی تاج الدین ابونصر سبکی، صورت تقریظی از شیخ برهان الدین قیراطی برای نور الدین زرندی، صورت تقلیدی که شیخ برهان الدین قیراطی برای شیخ بدرالدین نگاشته، قصیده‌ای در مدح سید صدرالدین دشتکی، قصیده‌ای در مدح دشتکی، اشعاری از این شعرا: عبدالقادر طبری، قاضی تاج الدین، زین العابدین، ماجد بن هاشم عریضی بحرانی، نور الدین بن علی بن ابی الحسن الحسینی، محمد جواهری شامی، نجیب الدین علی بن محمد بن مکی عاملی، بشر بن ابی حازم اسدی، علی بن ناصر بن رحمة حویزی، حاتم طایی، نظام الدین احمد بن امیر محمد معصوم حسینی دشتکی، اشرف الدین جعفر بن محمد بن حسن عبدی، ابوالحسن حازم بن محمد قرطاجنی، محمد بن علی بن محمود شامی، شیخ محمد عاملی (شیخ بهائی) در رثاء پدر، ابراهیم بن یوسف مهتار مکی، عمرو بن سعد ...، ابوقیس بن اسلت، نهشل بن جزی، اخطل، فرزدق، خداش بن زهیر، ابوالحسن انباری، عمرو، ابونواس، اعشی، حسن بن زین المله (صاحب معالم)، طرماح، سمؤل بن عادیاد، زمخشری، عباس بن مرداس، ابوقیس ابن اسلت، ابی طالب (عم نبی)، ذی الرمه غیلان، امرؤ القیس بن حجر، جعفر بن عبدالله قاضی، شیخ حسین بن شهاب الدین بن الحسین کرکی، محمد مسیح بن اسماعیل فسوی، بدرالدین بن رضی الدین عامری، اسور الدؤلی، ابوذویب هذلی، صفی الحلی، سید رضی موسوی، ابن درید، سیب بم عکس (حال اعشی)، حومة بن محصن؛ صورت تفریط شیخ برهان الدین قیراطی بر کتابی که قاضی تقی الدین عبدالرحمن جمع کرده است، نسخه صداقی که صلاح الدین صفدی برای فخر الدین عثمان بن محمد بن فضل الله انشاء کرده، نسخه صداقی که صلاح الدین صفدی بر امیری علائی انشاء کرده، صورت نامه‌ای که سلطان احمد بن هلاکو برای سیف الدین قلاون صاحب به صحابت قاضی قطب الدین شیرازی و اتابک بهاء الدین ارسال کرده است، صورت نامه‌ای که خلیل بن قلاون برای صارم الدین امیر حمص ارسال کرده و در آن خبر از فتح روم داده است، رساله ثلجیه‌ای که عبدالله بن فضل الله شیرازی معروف به وصاف انشاء کرده است، ... صورت مطلبی که سید محمد عبدالله بن سید شرف الدین یحیی زیدی تمیمی برای والدش سید عبدالله نوشته، ... صورت جوابی که سید عبدالله به پسرش نوشته است، از انشاء قاضی فاضل، ... صورت آنچه شیخ عبدالرحمن بن عیسی بن مرشد عمری به محمد بن سعد الدین مفتی در قسطنطنیه نوشته است، ... صورت آنچه شیخ عبدالرحمن مذکور به شیخ ابوالواهب بکری نوشته، ... صورت آنچه شیخ محمد بن احمد بن حکیم الملک به قاضی تاج الدین مالکی از هند نوشته است، ... صورت نامه‌ای که سلطان سلیم عثمانی به شرف الدین یحیی زیدی یمنی نوشته، ... صورت نامه‌ای که سید مطهر مذکور به سلطان سلیمان در جواب نامه قبلی نوشته، ... صورتی از نوشته شیخ عبد علی بن ناصر جوزی به قاضی تاج الدین مالکی، صورتی از نامه‌ای که خطیب احمد بن عبدالله بری مدنی به سید امیر نظام الدین احمد دشتکی نوشته، ... صورت نامه‌ای که سید صدرالدین علی بن احمد حسینی دشتکی به احمد بن علی ... جوهری نوشته، ... صورت نامه‌ای که شیخ احمد به صدر الدین علی نوشته، ... صورت آنچه که ابواسحق صابی در فتح بغداد و انهزام اتراک در سال ۳۶۴ق نوشته، ... صورت نامه‌ای که قاضی فاضل برای صاحب موصل نوشته، ... صورت نامه‌ای که سلطان صلاح الدین ایوبی به دیوان خلافت در وقت پیروزی بر فرنگان نوشته از انشاآت قاضی فاضل، ... صورت نامه محیی الدین عبدالقادر بن محمد حسینی طبری به شیخ عبدالرحمن که به محی الدین عبدالقادر نوشته است، ... رساله‌ای که ابن زیدون بر زبان ولاده دختر مستکفی بالله به وزیر ابی عامر بن عبدوس نوشته، ... صورت تقریظی که محی الدین عبدالقادر طبری بر قصیده میمیه شهاب الدین احمد بن فضل بن محمد باکثیر مکی نوشته، ... صورت تقریظی که قاضی احمد بن عیسی مرشدی بر قصیده شهاب الدین احمد نوشته، ... صورت تقریظی که شیخ عبدالرحمن بن عیسی مرشدی بر قصیده مذکور نوشته، ... وصف قلم از نوشته‌های عبدالله بن فضل الله شیرازی معروف به وصاف، ... صورت خطبه‌ای که لسان الدین بن خطیب در وقتی که امیر محمد بن یوسف ابن نصر خزرجی ملک اندلس او را ولایت بخشید و به‌جای پدر و جد او نشانید، شرح مشکلات دیوان ابوطیب متنبی؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲ و قرن ۹؛ کاغذ: دولت آبادی، اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۹ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۹ - ۲۰۱]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۱۰۰

آغاز: فی الخبر القرآن اجمعه من الرقاع، قال بعض علماء القوم؛
انجام: کما لا غایة لقدرته احیاء العلوم

منتخباتی است شامل: بررسی مباحث تنزیل القرآن بر هفت حرف؛ قصه قارون، امرنا صعب مستصعب، عقل و جهل در روایات و فوائد متفرقه به همراه نقل احادیث نیت، طلب باران و تحقیق کر و تحدید صاع با ترجمه فارسی آنها، چند قاعده و فایده از قواعد شهید اول بر گرفته از کتب مجمع البحرین، شرح اصول کافی محمد صالح مازندرانی، عین الحیوة علامه مجلسی، مجموعه ورام و عدة الداعی ابن فهد حلی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج فرنگی دارچینی، ۹۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۲۶۰]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۸۷–۵۸/۳۷

آغاز: به اشتیاق و وسعت حوصله می‌کند اگر سهل زور آورد قرص ملاقات قابض الارواح مناسب است

جنگی به نظم و نثر از یکی از دانشمندان شیعی در قرن دوازدهم هجری حاوی این مطالب: بخشی از نامه‌ای در هزل و هجو به فارسی؛ قصیده سید مرتضی؛ موعظه صالح بن عبدالقدوس به نظم؛ شعری از شاعری با رمز (۸۴ ۴۴ ۵۲ ۲۱ ۲۱ ۲۲)؛ شعر از ابن ابی الحدید؛ نامه‌ای به ام ملازم فی معرفة اول یوم من الشهور؛ حکایتی از اصمعی؛ شعر و احادیثی از علی (ع)؛ صدر المکاتبات للاخوان و الاصحاب و العلماء؛ دو خطبه که در عید فطر ایراد می‌شوند؛ فی معرفة اول یوم من الشهور؛ فایده حسنه؛ کلام باری تعالی با حضرت موسی با عنوان‌های «یا ابن آدم – یا ابن آدم»؛ دو برگ از آغاز رساله‌ای با نام «وجیزه فی تجوید الحمد و سورة التوحید»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳ – ۱۲۱۴]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۱۱/۱

شامل احادیث و تأویلات عرفانی از اخبار و فوائد ادبی و شعرهایی به عربی است و در آن از «احیاء العلوم» و «المحاضرات» و «رسالة بن القضان» (۹پ) و «الفتوحات» (۱۳پ) و «وسیلة الکبری» از شیخ یعقوب یاد شده است. و این عنوان‌ها را نیز دارد: ذکر فضیلة آیة الکرسی (۱۰ر)، مجادلة الشیطان (۱۳ر)، احادیث صحیحة فی الوعد و التبشیر (۱۴پ)؛ احادیث تتعلق بالنساء (۱۶پ)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲–۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶– ۳۱۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۰

جنگی از احادیث و روایات و داستان‌ها و اقوال که به سلیقه کاتب از منابعی همچون: کافی، مجمع البیان طبرسی، رجال کشی، مقامات حریری، تاریخ احمد بن محمد بن ابراهیم بن ابی بکر بن خلکان، احوال قرامطه از تاریخ الکامل ابن اثیر، خصال، حیوة الحیوان، کشاف، امالی شیخ طوسی، یکی از رسایل میرداماد، قنیة (کذا؛ غنیة) النزوع ابن زهره حلبی، المصباح شیخ طوسی، الذکری شهید، تفسیر قاضی بیضاوی، التحفة الشاهیة علامه شیرازی، المناقب، علل الشرایع، السرایر، کشف الغمة، کتاب توحید صدوق، قرب الاسناد، القاموس، تفسیر عیاشی، المغرب، روضة الواعظین، الصحیفة الکاملة، جنة الامان کفعمی، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، روضة المنجمین، درة الغواص، صحیفة الرضا، حواشی بر صحیفه سجادیه با امضای م ح ق، الفصول بقراط انتخاب شده است. بیشتر جنگ را شرح حال و سروده هایی از شعرای معروف عرب در بر گرفته است.شامل:ابن هبیره، محمد بن ادیس شافعی، قاضی ابوبکر محمد بن طیب باقلانی، محمد بن محمد غزالی، مالك بن انس، محمد بن حسن شیبانی، ابو عمر عبدالرحمن بن عمرو اوزاعی، اصمعی، مویدالدین طغرایی، ابوسلمه حفص بن سلیمان وزیر سفاح، ربیع بن سلیمان، حنین بن اسحاق عبادی، ثابت بن قره، جریر بن عطیه، ابو حامداحمد بن ابی طاهر اسفراینی، احمد بن محمد قدوری، ابو تمام حبیب بن اویس، ابراهیم بن محمد زجاج نحوی، نفطویه نحوی، ابو عبدالله واسطی، احمد بن حنبل، صاحبان صحاح سته، سلیمان بن اشعث سجستانی، مبرد، محمد بن سایب کلبی، ابوالعباس احمد بن یحیی ثعلب نحوی، ابو شجاع شاور بن مجید، ربیعة الرای، رابعه عدویه، یحیی بن ام الطویل مطعمی، صعصعة بن صوحان، سفیان ثوری، محمد بن مسلم زهری، محمد بن حنیفه، محمد بن عبدالرحمن بن ابی لیلی، ابن سیرین، ابواسمعیل حماد بن ابی حنیفه، ابن حاجب، شریك بن عبدالله، سفیان بن عنینه هلالی، سعید بن مسیب، سعید بن جبیر اسدی، فقهای سبعه، سلافه بنت یزجرد، ابن اثیر، عمرو بن عبید معتزلی، عبدالله بن مبارك مرزوی، جعفر برمکی، فضل برمکی، لامیة العجم طغرائی، صلاح الدین احمد بن عبدالسید اربلی، عبدالله بن معتز، ابن طولون، عبدالرحمن بن ابی لیلی بشار، محمد بن علی پدر سفاح عباسی، بوران بنت الحسن، حارث محاسبی، ابن خازن، فضل بن ربیع، فضل بن سهل، فضل بن مروان، حسن بن سهل سرخسی، طاهر ذوالیمینین، ابی محمد عبدالله بن قاسم مظفری شهرزوری، عبدالملك بن مروان، قاضی ابی علی بن لبی القاسم علی تنوخی، ابن خشاب بغدادی، عبدالله بن طاهر، عبیدالله بن عبدالله بن طاهر، فضیل بن عیاض، ابو ایوب سلیمان وزیر المنصور، ابوالعمیشل، خیزران مادر هارون الرشید، عبدالله بن محمد انباری، محمد بن عبدالکریم شهرستانی، خواجه نظام الملك طوسی، حجاج بن یوسف ثقفی، سلطان ظلفر عبیدی صاحب افریقیه و مصر، ابومحمد عبیدالله بن المهدی، ابوعبدالله حسین بن احمد شیعی، جوهر بن عبدالله کاتب رومی، الملك الظاهر غیاث الدین غاری بن سلطان صلاح الدین یوسف بن ایوب، کافور بن عبدالله اخشیدی، ابودلامه زید بن جون، ابوالقاسم احمد المستعلی صاحب دیار المصریة و الشامیة، ارتق بن اکسب، ابو مسلم خراسانی، صاحب بن عباد، جعفر بن قلاح کتامی، جعفر بن فرات معروف به ابن خنرابه، عبدالوهاب بن علی ثعلبی، ابن جنی نحوی، عبدالمومن بن علی قیسی کوفی، سری سقطی، شبلی، جنید، کتاب الجفر، ذوالنون، مصری، عاضد بن یوسف عبیدی از ملوك

عبیدیه در مصر و آفریقا، حماد الراویه، حماد عجرد، بشار بن برد، محمد بن جریر طبری، ابوعلی فارسی، ابن دهان نحوی، خلیل بن احمد فراهیدی، حسین بن منصور حلاج، ذوالرمه، محمد بن زیاد معروف به ابن اعرابی کوفی، ابو الهذیل محمد بن هذیل علاف، ابو علی محمد بن عبدالوهاب جبائی، محمد بن مستایر قطرب نحوی، متنبی، محمد بن احمد ترمذی، قابوس بن وشمگیر، ابو عبید قاسن بن سلام، قاسم بن فیره شاطبی، ابو عمر و بن علا بن عمار تمیمی مازنی، سیبویه، علی بن احمد بن متویه واحدی، اخفش، ابن رومی، سیف الدین علی بن محمد آمدی، ابوالحسن اشعری، مقنع، عبدالکریم بن لبی بکر سمعانی، امام الحرمین جوینی، ابن خشاب، ابن درید، ابومحمد عبدالله بن احمد شریف مصری، ابو عمرو عامر بن شراحیل شعبی، بایزید بسطامی، طاووس یمانی، ضحاک بن قیس احنف، شریح قاضی، سلطان سنجر، اعمش، ابوالهذل حنفی، سعد بن محمد ضیفی تمیمی ملقب به حیص بیص، روبة بن حجاج بصری، ابونواس، ابوالفرج عبدالرحمن بن علی حنبلی، خالویه، ابومعشر جعفر بن محمد بلخی منجم، ابراهیم بن عباس صولی، ظویس مغنی، ابوالعلاء معری، احمد بن محمد ثعلبی نیشابوری، منصور عبیدی، ابراهیم بن مهدی عموی مامون، ابو نصر فارابی، ابن سینا، سعید بن جبیر، ابو عثمان بکر بن محمد ملزنی بصری نحوی، ابو زید و لبو هیثم خالد بن عبدالله، احمد بن فارس بن زکریا، علی بن الحسین بن زین العابدین (ع)، سید مرتضی علم الهدی، حسن بصری، امیر تیمور، المعتضد بالله عباسی، جعفر برمکی. همچنین یاد کرده از سلسله‌های پادشاهی دنیای قدیم: ملوک الیونان، ملوک الحیرة، خلفاء بنی امیه، ملوک بنی عباس، ملوک الحیرة، خلفاء بنی امیه، ملوک بنی عباس، ملوک بنی الصفار، ال سامان، آل بویه، الغزنویه، السلجوقیه، الخوارزم شاهیه، الغوریة، ملوک کرت، ملوک المغول، الاتابکیه السنقریه، آل مظفر، الایلخانیة، سربداریه، التیموریه، ترکمان، عثمانیه روم، السلاطین الصفویه ادام الله برهم و عدلهم و ملکهم الی یوم الدین، آخرین تاریخی که در این بخش یاد شده به تخت نشین شاه سلطان حسین در ذیحجه ۱۱۰۵ق است)، ملوک الیمن، ملوم الفرس و مدؤ سلطنتهم. با این کتاب و رساله‌واره‌ها که به صورت جداگانه می‌توان از آنها یاد کرد: ۱. الناسخ و المنسوخ، ۲. طبقات الانبیاء و بعض احوالهم، ۳. ذکر اسامی حکماء یونان و فرس و بیان طریقهم، ۴. لصناف الناس و اهل الاقالیم و البلاد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: در زمان سلطنت شاه سلطان حسین صفوی بین سال‌های ۱۱۰۵–۱۱۳۵؛ مهر: «هو المالک.من عواری الزمان لدی الجانی هادی الحسینی افجه» (مستطیل)، کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: فرنگی نخوی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۷×۱۹/۷سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۱۲]

۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۰۵

شامل: در صفحه اول مطالبی در حفر بئر و بالوعه از جهت رخوت و صلابت و جهات اربعه (که حاصل آن ۲۴ شکل است)، مطالبی درباره بسمله و فرق بین عترت و ذریه، چند داستان، خواص نحوی و صرفی الف، چند دستور عمل پزشکی، مطالبی از حاشیه ملا عبدالله از ابتداء تا باب عکس، سؤال و جواب‌های فقهی در مسأله نکاح و طلاق، مسائل فقهی و مبنی بر چند اصطلاح و چند حدیث، مسائلی در صلاة از واجبات و مستحبات و ارکان و شروط، چند مسألة فقهی، حاشیه شیخ بر الفیه صلاتیه، کتاب صلاة از رساله فخریه، صیغه توبه، حاشیه متن باب حادی عشر، تتمه حاشیه جعفریه در صلاة، مطالب گوناگون فقهی، حاشیه شیخ علی در صلات و زکات، مطالبی در غسل اموات و تجهیز اموات، در صلات جمعه، مطالبی در زکات ذهب و فضه و صوم و حج، مطالبی در حج از مختصر نافع، مطالبی در حج، چند داستان مذهبی و معرفت رجال غیب، مطالبی در اعضاء بدن، جدولی در سعد و نحس کواکب در مسائل فقهی و واقعه کربلا و دانستن حال مصروع، تحت ۲۸ حرف از همزه تا یاء نصایح و پندهای مذهبی آمده و هر پندی با حرف اول آن مشخص و در تحت ترتیب قرار می‌گیرد. این مطالب در ۹۵۳ق در مشهد مقدس نوشته شده، اخباری چند و مطالبی از شرح القواعد از کتاب نکاح آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن تریاکی، ۱۲۵گ، ۲۳ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۴۲]

۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۹/۱

مباحث مختلفی در کیمیا، شامل: اسامی ذهب و فضه و حدید و نحاس و قلع و زریر در بین کیمیاگران، اسماء شمس و اسماء قمر و نحاس و قلع و اسماء المریخ و مرقشاد و نوشادر و کبریت و حجر و صفات مواد متعدد مستعمل در کیمیا، عملی کیمیاوی، تصفیه و تنقیه و صفة و تکلیس و تصعید پاره‌ای از اشیاء، در تکلیس ملح. این جنگ به زبان عربی و ترکی است.؛ خط: نسخ، کا: مصطفی، تا: ۱۱۳۶ق، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹ص (۱–۹)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۰ – ۴۶۴]

۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۳

به زبان عربی، شامل: ۱. من خطبة النبی یوم الغدیر، ۲. من کتاب من لا یحضره الفقیه، ۳. من کتاب روضة الواعظین، ۴. خطبه‌ای در فوت شاه سلیمان صفوی و جلوس «ملک العادل الباذل خلد الله ملکه» به‌وسیله فراهم‌آورنده این جنگ که همین خطبه تاریخ فراهم آمدن جنگ را مشخص می‌سازد، ۵. مطالبی از کتاب منهاج الکرامة، ۶. خطبه صلاة فطر و وصیت علی امیر المؤمنین به امام حسین و روایتی از امام حسن از علی (ع)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۱۱ص، ۴۰ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ – ۱۳۶]

۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۰

شامل: یک قطعه شعر و یک قطعه نثر در باره اختلاف اهل شام و

اهل بصره در مزیت علم بر مال و یا مال بر علم به زبان عربی (ص۲۹۷)، اقوالی از پیغمبر و شیخ صفی الدین حلی و قضیه هذلی با منصور بن عباس، قول عبدالصمد بن فضل رقاشی، نامه عتابی و قول شهاب الدین بن جعفر، قطعات چندی در محسنات بدیعیه، شعری از ابونواس، قصیده معروف معزی در مدح حسن علوی، قصیده طغرائی، مطالبی از احوال ابن زیدون و عشق او باولاده دختر المستکفی اموی مغربی، منتخبی از کتاب یتیمه الدهر ثعالبی (۲۶۸-۲۸۵) بدین شرح: قسم اول، در محاسن اشعار آل حمدان، باب اول از قسم اول: در فصل شعراء شام، باب دوم، در ذکر سیف الدوله، فصولی چند در این زمینه و بعد باب سادس در ذکر ابونواس (ظاهراً فراهم‌آورنده رعایت نظم یتیمه الدهر را در گردآوری مطالب نکرده است)، بعد از باب سادس باب رابع می‌آید که در ملح اشعار فقیه آل حمدان و غیر هم از امراء شام و قضات و کتاب آن‌ها ست، بعد باب خامس: در ذکر ابی الطیب متنبی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۳۰ص(۲۶۸-۲۹۷)، ۴۰ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۴۱]

۵۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۴۲/۱

برگرفته‌ها از گوهر مراد و الجواهر و شعر صائب و مجذوب و از شرح اصول کافی مازندرانی و تفسیر ابوالفتوح رازی؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۶۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۷گ (۴پ-۲۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۵ - ۲۳۶]

۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۸۱/۵

شامل: اقوالی در مسائل دینی و فقهی، دعائی، مسأله ارتیاب، رساله‌ای از شیخ بهائی در چند لغز، رساله‌ای از زین العابدین الحسنی در چند معما، چند بیت که ظاهراً رباعیاتی است از سلطان ابی سعید ابوالخیر، دو نامه، ابیاتی به شعر پارسی، اقوالی از علامه و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۶۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج تریاکی، ۳۹ص (۱۶۵-۲۰۳)، ۲۷ سطر (۸/۸×۱۸/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۹ - ۷۶]

۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۹۸-۱۵/۱۳۸

آغاز: له سبعة ارکان علی کل رکن لؤلؤ یضئ کما یضئ المصباح فی اللیلة الظلماء واتخذ سبعین غلاما من ابناء البطارقة؛ **انجام:** قال خطبنا رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم قبل وفاته بالمدینة فوعظنا بمواعظ ... مخلصا لایخلط معها غیرها دخل الجنة فقال علیاً

مجموعه پراکنده‌ای است که برگ‌های آن در کنار هم صحافی شده با این عنوان‌ها: حدیثی از علی (ع) درباره اصحاب کهف، دعایی از امام صادق (ع) که ابن طاووس در کتاب خودش نقل نموده، چند دعای دیگر از امام صادق (ع)، چند برگ از شرح کتاب کلامی با عنوان‌های «قال — اقول»، فصول السنة، وصیة النبی لعلی بن ابی طالب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۱۹۷]

۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۰۷/۲

آغاز: عن النبی صلی الله علیه و آله. انه قالاکثر الافات من ثلاثه و ثلاثین شیئا؛ **انجام:** التعوذ عن الکذب.

شامل: بحث از سی و سه امر به نقل از نبی (ص) که موجب اکثر آفات می‌باشد (۶۹-۷۰)، چهل حدیث که ده تا از آنها موجب دخول جنت و ده تا موجب دخول جهنم و ده تا موجب غنا و ده تا موجب فقر است (۷۰-۷۲)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن لعابی عنابی، ۳ص (۶۹ - ۷۱)، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۴۴]

۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱/۹۶-۳و۱۹۹۶/۱

آغاز: و البسمله ای مرات وآیة الکرسی و سورة الاخلاص و المعوذتین و ربطها علی عضده فهی طلسم عظیم القدر لایسأل الله به شیئا الاحصل له؛ **انجام:** والراسخون فی العلم زنة العرش من القنطار والقطمیر من الدینار ولکن انما جنیت من شمار اسرار ما امکننی قطعه واعاننی الدیان علیه فامکننی وصفه و یسرلی کشفه.

مسوده‌ای است از کتابی که مؤلف موفق به تدوین آن نگردیده است. بخش موجود آن شامل تفسیر آیات و احادیث بر مبانی کلامی و فلسفی است. در بخشی از آن بسمله و برخی از آیات تفسیر شده است؛ خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا عطف تیماج سبز، ۱۰۴گ، ۱۸ -۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۹۳]

۶۴. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۴

آغاز: رساله من الشیخ الرئیس فی تفسیر سوره الفلق؛ **انجام:** علیك بتلاوة الکتاب العزیز والتفکر فی معانیها وامتثال اوامره ونواهیه وتتبع الاخبار النبویة

شامل: ۱- تفسیر سوره فلق ابن سینا؛ ۲- آداب بحث عضد الدین ایجی؛ ۳- مولانا سلطان حسین فی اثبات اماته حضرت امیر المومنین؛ ۴- طریق استخاره؛ ۵- دوازده امام خواجه نصیر؛ ۶- تعریف بعضی اصطلاحات فلسفی و منطقی؛ ۷- وصیت علامه حلی به فرزندش؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی ساده، ۲۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۱سم [اوراق عتیق: ۱ - ۸۳]

۶۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۷۰

نظم و نثر است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۹گ، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۱۰]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۵۴

آغاز: هذه القصیدة اللامیة للشیخ الفاضل زهیر بن سلمی المری یا خلی البال قد بلبلت بالبلبال بال؛ **انجام:** فصلوا علیه باکرام و سلموا. (ناقص)

شامل: قصیده طنطرانیه از معین الدین ابی نصر احمد بن عبدالرزاق طنطرانی که در مدح خواجه نظام الملك طوسی سروده است با شرح لغات آن از شارحی نامعلوم، بعضی قصاید و تغزلات از

امرؤالقیس و قبراطی و شیخ عزالدین محمد الوبری و نجم الدین بن اسرائیل و علی بن ابی الوفی و ابن غانم مقدسی و عثمان بن یوسف و شیخ عبدالغنی نابلسی، پاره‌ای فواید ادبی و لطایف و امثال؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: مقوایی، ۲۴گ، مختلف السطر(۶/۴×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۷×۲۱/۳سم [ف: ۷ - ۲۹۳]

۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۰/۲

آغاز: اذا اردت استخراج خبیة اوخاتم؛ **انجام:** و الطعن والطاعون و الهلاک و المرض یا ارحم الراحمین.

در این جنگ پاره‌ای از اموری که در کشف رموز مهم است و نیز روایاتی از بزرگان دین و قسمت‌هایی از کلمات بزرگان و الغاز و ادعیه چند جمع‌آوری شده که بعضی از آنها به زبان فارسی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴ص (۲۵۷-۲۷۰)، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۴۱]

۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰/۸

آغاز: قال الشیخ ابوعلی سینا رحمه الله هبطت الیک من المحل الارفع؛ **انجام:** از هفتصد و هفتاد و یکی کرد خروج.

شامل: قصیده معروف بوعلی سینا به مطلع «هبت الیک من المحل الارفع» با خط نسخ و بعد ترجمه آن با خط نستعلیق، صورت رملی با اشعاری، قولی از مبرد، سپس نسب پیغمبر اسلام از محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب تا معد بن عدنان، صورت حکام مصر معاصر تیمور، صورت اسامی سلطان‌های صفوی تا شاه سلطان حسین؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱ص (۳۷۶-۳۸۶)، ۲۹سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۹ - ۳۲۱]

۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۳/۱

آغاز: بسمله، فصل فی بیان اللفظ قوله تعالی رویاک؛ **انجام:** فازلهما الشیطان عنها قال اوتکونا من الخالدین لاتموتان ابدا تمت.

شامل: فصلی در بیان رویا و از آیات و اخبار و احادیث آنچه در مراجع مهم وجود دارد راجع به خواب و احلام و مقامات و قصص راجع به آن‌ها می‌آید (تا ۳۷)، بحث در نار و خلق نار و منع عذاب و آتش با استفاده از آیات و احادیث و اخبار (۳۸-۷۳)؛ بحث در مباحث جنت با استفاده از احادیث و اخبار (۷۳-۱۱۹). این جنگ به‌احتمال اقرب به یقین جزئی از کتابی بوده که متأسفانه قسمت اول آن افتاده ولی مطالب می‌رساند که نویسنده بهره کافی از حدیث و کتب احادیث داشته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی رویه کاغذی، ۱۱۹ص (۱ - ۱۱۹)، ۲۳ سطر (۱۵×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۱۲۰]

۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۶۷/۱

آغاز: و النجم و الشجر یسجدان النبات الذی بنجم؛ **انجام:** انا مسکین من مساکین المسلمین اطعمونی اطعمکم الله من الجنة.

در صفحه اول این جنگ آیاتی چند از سور قرآنی آمده است ابتداء آیه «و النجم ...» و بعد ابتدای سوره بقره، در صفحه دوم دعای معراج، در صفحات ۳ و ۴ چند دعای و روایت در ۵ و ۶ و مطالبی در مصیبت با ادعیه‌ای چند؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵ص (۱- ۶)، ۱۹ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۴۵]

۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۴

آغاز: بسمله و به نستعین اوتیت جوامع الکلم؛ **انجام:** کلها مکتوبة فی تعلیقتنا الاولی.

شامل: مسائلی در تفسیر و قواعد شناخت سور قرآنی و فوائد مرتب بر آن و در آن ضمن قواعدی می‌گوید که سور مزبور چه خواصی دارد و چه مواقعی و در چه امکنه‌ای نازل شده‌اند، و نیز پاره‌ای از مشکلات آیات قرآنی در آن می‌آید (۷-۲۲)؛ شرح یکی از کتب فقهی شیعی از طهارت تا آداب متخلی (۲۲-۲۰۵)؛ کتاب القوانین المحکمه میرزا قمی از ابتداء تا مبحث این که لفظ عبادات بر عبادات صحیح اطلاق می‌شود یا اعم (۲۱۰-۲۶۸)؛ حاشیه‌ای بر شرایع الاحکام مختصر (۲۷۵-۲۷۷)؛ خط: نسخ بدخط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذ آبی، ۱۳۹گ، ۲۳ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۷/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۳۲۴]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۶

شامل: معانی حسن و قبح بنا بر قول صاحب فصول؛ دلائل اخباریه در وجوب احتیاط در شبهه حکمیه؛ مباحثی در تخطئه و تصویب؛ حاشیه‌ای که محمد علی بن احمد حافظ انصاری بر قوانین نوشته از آغاز کتاب تا اختلاف اصولیون در آن که امر بالشیء مقتضی ایجاب مقدمات می‌باشد یا نه؛ قواعد شریفه و فوائد لطیفه‌ای که کاتب از قول فاضل نحریر سمی خامس آل عبا در مباحث اصول فراهم آورده از مباحث راجع به‌الفاظ صادر از شارع تا تعقیب ضمیری عام را که بازگشت به بعضی از افراد عام می‌کند مباحث مختلف تحت اصل آمده است؛ رساله‌ای جهادیه که صدر و ذیل آن افتاده، ظاهراً باید از رساله‌های جهادیه‌ای باشد که در زمان فتحعلی‌شاه برای جنگ ایران و روس نوشته شده است، آنچه این رساله در این نسخه واجد است از «البحث الثالث فی بیان حسن التکلیف و قبح قول من قبحه» تا «البحث الثالث فی الامر بالمعروف و النهی عن المنکر» است؛ باقیمانده تفسیر سوره‌ای است از قرآن ظاهراً سوره یوسف، این قسمت نیز بدون آغاز و انجام می‌باشد؛ قسمتی از کتاب غایة المراد فی بیان احکام الجهاد آقا شیخ جعفر است که در جنگ ایران و روس به زمان فتحعلی شاه و نیابت السلطنه عباس میرزا نوشته شده است؛ رساله سؤال و جواب در جهاد که آن هم به‌زمان فتحعلی‌شاه نوشته شده است؛ مباحثی در نسخ ظاهراً از کتاب مصباح ولی آغاز و انجام نسخه افتاده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی، عطف تیماج مشکی، ۲۴۳گ، ۳۲

سطر (۱۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۲سم [ف: ۱۰ - ۳۸۶]

۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۲

این جنگ که از چندین رساله ابتداء و انتهاء افتاده فراهم آمده است به‌شرح زیر می‌باشد: ۱. نسخه‌ای که باقیمانده از یک کتاب اخبار است و آن باب عقل و باب علم و خواص و فضیلت علم است ولی این کتاب کتاب کافی و من لایحضره الفقیه و استبصار نیست؛ ۲. در رؤیا و مسائل مربوط به رؤیا (قسمت اول) و بعد مسائل راجع به طهارت و صلات و آن باقیمانده از کتابی است که ظاهراً باید متعلق به شیخ احمد احسائی باشد؛ ۳. رساله اصول مذهب شیعه از شیخ احمد احسائی به کتابت حاجی عباس بن ملا مرادی در قلعه شیشه به سال ۱۲۴۷ق؛ ۴. رساله‌ای به نام «قندیل الخیال» که ابتدای آن افتاده و در خواص قلب و عذاب میت در قبر و بودن دوازده امام حجج الله بر مردمان و عالم مثال؛ ۵. رساله‌ای به فارسی که از ابتدای آن صفحاتی چند افتاده و این رساله در مسائل اعتقادیه به‌خصوص صوفیانه است؛ ۶. رساله‌ای که ابتداء و انتهای آن افتاده و در مناسک حج است؛ ۷. سراج المنیر محمد بن شمس الدین محمد شریف در اخلاق که به کتابت عبدالحسین بن عبدالغفار به تاریخ ۱۲۵۷ق می‌باشد و ابتدای آن افتاده؛ ۸. رساله‌ای در تصوف که توبه و مشارطه و محاسبه و مرابطه را بحث می‌کند ابتداء و انتهای آن افتاده؛ ۹. رساله‌ای در اخلاق به فارسی که در آن به‌خصوص بر ایمان بسیار تکیه شده است؛ ۱۰. مطالبی در دل و صفات الهی و شناخت حق؛ ۱۱. صفحه اول خطبه کتابی از یوسف بن احمد بن ابراهیم بحرانی در درایه؛ رساله‌ای در شرح حال بزرگان دین اسلام، باقیمانده از یک کتاب لغت عربی؛ ۱۲. مجالسی در مسائل دینی به قلم کلبعلی بن نوروز علی و تراویده از فکر آقا سید محمد طباطبائی ملقب به مقیم الدین، نسخه ناتمام؛ ۱۳. رساله‌ای که ابتداء و انتهای آن افتاده در اخلاق؛ ۱۴. آداب المسافرین از محمد تقی بن محمد خوئی و آن بحث از خواص سفر و مسائل عمده در سفر ظاهری می‌کند و چون نویسنده صوفی نیز بوده مسائل چندی درباره سفر نفسانی که در آن تزکیه نفس از اهم مطالب است آمده و بخصوص مسأله مرگ و ترک علاقه از این جهان مطرح و مطمح نظر واقع شده است، رساله به فارسی است و در این نسخه به‌پایان نرفته است؛ ۱۵. کلماتی از بزرگان دین و اخلاق به فارسی و عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حاجی عباس بن ملا مرادی و دیگران، تا: قرن ۱۳؛ مسائل موجود در آن اغلب فاقد انتها و ابتداء به‌ظاهر رسائل مختلف جمع آوری شده در اینجا و در یک محل قرار گرفته و کاتبان مختلف آن را تحریر کرده‌اند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰۲گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۰۶]

۷۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۰۸ ـ ج

شامل: ۱. از مسالک شهید ثانی؛ ۲. فهرست بعض فوائد المنتقی گویا منتقی الجمان شیخ حسن پسر شهید ثانی مصفی المقال، سپس خود فوائد (۷۲ فائده) است، آغاز: «بسمله. حمد له مقدمة تشتمل علی قوائد اثناعشر الفائدة الاولی: اصطلح المتاخرون من اصحابنا علی تقسیم الخبر باعتبار اختلاف احوال راویه الی الاقسام الاربعة المشهورة...»، انجام: «الفائدة الثانیة عشره یاتی فی الوایل اسانید الکافی ایضا محمد بن اسمعیل ... و یقوی فی خاطری ادخال الحدیث المشتمل علیه فی قسم الحسن». آنگاه پاره‌ای از خود کتاب منتقی آمده است، آغاز: «فی حد الکثیر و روی بهذا الاسناد عن محمد بن احمد بن یحیی»، انجام (پس از چندین برگ) «بینهما عباس بن عم تم و الحمد لله ما ارنا نقله من فوائد المنتقی رحم الله مؤلفه و حشرنا و اياه و جمیع المؤمنین مع الائمة المعصومین علیهم الصلوة» حاشیه دارد با نشانه منه ره؛ ۳. تحقیقاتی که در هامش شرح محمد امین کاظمی (قرن ۱۱ و ۱۲) بر جامع المقال طریحی دیده شده است آغاز: «تحقیقات وجدناه فی هوامش شرح الفاضل الجید الاید محمد امین بن محمد علی الکاظمی علی جامع المقال فیما یتعلق باحوال الرجال به‌خطه الشریف: فی باب ابان وقع فی الکافی روایة ابن ابی عمیر»، انجام: «فی احتمال ارادته عند الاطلاق بعد ـ تم و الحمد لله ... المعصومین فی سنة ۱۲۳۰ـ انما کتبنا ها من نسخه به‌خط مؤلفها رحمة الله»؛ ۴. از مشرق الشمسین شیخ بهایی(۵۰پ-۵۶ر برابر با ص ۲-۱۳ چاپی) آغاز: «بسمله عرف الحدیث بانه کلام بحکی قول المعصوم او فعله او تقریره»، انجام: «المعدار فی هده الاعصار». ۵ـ بندی در رجال با حاشیه «جواد ره» آغاز: «و اعلم ان بعض فضلاء الاصحاب ناقش العلامة»، انجام: «ان شیخ الطائفة و العلامة و اتباعهم لاطعن علیهم فیما ذکروه و الله ولی التوفیق و الحمد لله»؛ ۶ـ از کتاب الصلاة ملاذ الاخیار از محمد باقر مجلسی، آغاز: «المسنون من الصلوات الثانی حسن»، انجام: «السادس و الثمانون صحیح ... قبل خبر الحسین فتامل ـ تم هدا المجلد من ملاذالخیار والحمد لله ... الاطهار»؛ ۷. از شرح التهذیب محقق شیخ محمد (ره) (م۱۰۳۰) به نام معاهد التنبیه یا شرح دیگر او (الذریعه ۵۶/۴)، ۸ حواشی خلاصه علامه حلی در صفحه عنوان دارد: «حاشیة الشهید الثانی ره علی خلاصه ـ حاشیة الشیخ حسن ره علیها ـ حواشی شیخنا البهائی ره علیها الف ـ حاشیة خلاصة الاقوال؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی ب ـ حاشیة خلاصة الاقوال؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین ج ـ حاشیة خلاصة الاقوال؛ شهید قانی، زین الدین بن علی د ـ حاشیة خلاصة الاقوال؛ صاحب معالم، حسن بن زین الدین»؛ ۹. تعلیقة السجادیة؛ فرشی، مراد بن علی؛ ۱۰. ترتیب مشیخة الفقیه؛ تفرشی، مراد بن علی؛ ۱۱. ترجمه ابان بن عثمان؛ شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی؛ ۱۲. ترجمه محمد بن اسمعیل؛ شفتی بید آبادی، محمد باقر بن محمد تقی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: اقبال؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۶۹]

۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷۶

شامل: چند داستان تاریخی و پزشکی و شعر، اشعارعربی و فارسی

از سید علی مهری العاملی، نثر در معانی لغات و اصطلاحات، اشعاری از سید علی، رساله‌ای به قلم محمد علی بن محمد حسین موسوی جزایری که می‌گوید «چون از وطن دور افتادم در بصره به‌گروهی ایرانی برخوردم که رئیس آن‌ها محمد صادق خان بود من در لشگرگاه او حاضر شدم او مرا به محمد حسین خان وزیر معرفی کرد و او از من خواست که مجموعه‌ای مشتمل بر بعضی از نسخ مراسلات چه نظم و چه نثر و نیز ابیات مناسب مکاتبات فراهم آورم. من حسب الامر باین کار پرداختم و این مجموعه را ساختم»، در این مجموعه ابیاتی از بزرگانی چون شیخ بهائی و بسطام شیبانی می‌آید و در فصل اول آن مکتوباتی عربی است از قاضی جمال الدین محمد مکی و ملا علی شیرازی مکی و شیخ حنیف الدین شیرازی و سلطان سلیمان به سید مطهر بن شرف الین و سید عبداله شوشتری که به اهل بصره در وقت محاصره نادرشاه نوشته و نامه اسکندر پاشا به اهل جزایر و جواب محمد بن حارت امیر جزائر و نامه سلطان سلیمان به شریف مسعود سلطان حجاز و جواب او و قصیده‌ای از صاحب خزانة الخیال و نامه ایاز بدیع الزمان و چند نامه دیگر و فصولی از بعضی نامه‌ها و نامه از سید عمرمکی به شیخ عبدالرحمن مرشدی و جواب شیخ عبدالرحمن و خطبه شیخ عبدالرحمن مرشدی که برای عقد سید محمد معصوم با دختر عم او تهیه کرده نامه شیخ عبدالرحمن به سید شریف ادریس حاکم حجاز و نامه شیخ ابوالمواهب بکری خطیب. فصل دوم: در مراسلات عربی ابتداء مکتوبی است از جمع کننده این مجموعه و بعد همچنین مکتوبی است از جامع که تاریخ آن ۱۲۰۲ق است، نامه‌هایی چند از محمد حسین موسوی جزایری به دوستان و به پاره‌ای از اهالی شهرها، نامه‌هایی متعدد از محمد حسین موسوی به دوستان و پاره‌ای از اهالی ولایات و جواب‌های دیگر که تاریخ‌های ۱۱۹۳ و ۱۱۹۴ و ۱۱۹۵ق در پای بعضی از آن‌هاست، اشعاری از سید شریف کاظمی در رثاء امام حسین به‌عربی، قصیده لامیه طغرائی، نظمی به عربی از محمد حسین سید علی به رفیق خود، و ابیاتی از سید رضی، از شیخ علی و عاملی، شرح نساء محرمه برای مرد چه رضاعی و چه نسبی و چه سببی، شرح قصیده دعبل از محمد باقر مجلسی، قصیده‌ای از شیخ احمد احسائی، چند مقامه از حریری، قصیده لامیة العرب شنفری و قصاید سبعة معلقه و چند قصیده دیگر، چند اقرارنامه، چند مطلب از بزرگانی چون میر داماد و بقراط و ابوالفتح بستی و دیگران، چند قطعه شعر، قصاید متعدد عربی، دیباچه قاموس اللغة، مقالی درباره شناخت نفس و معنی من عرف نفسه فقد عرف ربه و چند قول دیگر درباره پاره‌ای از آیات و احادیث، اشعار و حکایات و نکات لطیفه و مکتوباتی از بزرگان شعر و غالباً منقول از کشکول شیخ بهائی، قصیده برده با شرح لغات، قولی از حاجی آقا باب یزدی جدید الاسلام درباره آیه‌ای از تورات، تفسیر سوره کوثر، مجلس ۵۲ از کتاب مالی، ابیاتی، ترجمه فارسی قصیده برده، اشعار پراکنده فارسی و عربی و اقوالی پندآمیز؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۳۳۷گ، ۱۴ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۲۵۸]

۷۶. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۶۰

شامل اشعاری فارسی از مجروح، هما، فانی، خلاصه‌ای از کتاب «سر مکتوم در ایام ساعات و لیالی»، منظومه‌ای در خصوص آداب نجوم از کواکب و بروج در تعیین ساعت، قواعدی در علم جفر و رمل و طلسمات، برخی از نسخه‌های طبی، دعای کمیل با ترجمه فارسی، دوازده امام خواجه، فوائدی از «اسرار قاسمی»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای طلسمها؛ ۱۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۵۴]

۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۰۶

آغاز: قول المصنف والمیضاء علی بابها المیضاء الموضع یتوضا؛ **انجام:** ذکر الشارح و الصیغ الباقیه هی ما اقتطع منها.

شامل: مکان مصلی همراه با شرح و متنی که به‌ظاهر از شرح لمعه است و شرح آن از حاشیه آقا جمال خوانساری؛ صلاة و صلاة خوف؛ کتاب زکات که با عبارت «قال المصنف» مطالب آمده؛ شرح این اقوال به فارسی و عربی؛ کتاب صوم؛ حج با آداب و رسومش؛ جهاد؛ امر به معروف؛ شهادت؛ وقف؛ مسائلی از تجارت؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴۳گ، ۱۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۳]

۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۹۵

شامل بندهایی از یحیی مروزی، از خاتمه ابن حجر، از انیس الخلوة، از مولینا یحیی که برای شیخ معروف نودهی فرستاده در پاسخ اعتراضات و این یکی چهاربند است و چهارمی ناقص؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۱۰گ، ۲۰سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۵۰۲]

۷۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۱۵

شامل حاشیه‌ای بر کتابی در نحو، بندی در کیمیا، بندی در فقه و در منطق، رساله در میراث در مقدمه و چهار باب و خاتمه. قصه یونس، همه به عربی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۱۱۵گ، ۱۹سطر (۱۴×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۵۲۵]

۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۵

آغاز: فی کتاب آخر الفتح المبین فیما یتعلق؛ **انجام:** ففضل ترکه ام لا یبنوا رحمکم الله تعالی توجروا.

شامل: عبارات کتاب فتح المبین راجع به پاره‌ای از اعمال صوفیان (۱-۶)؛ قصاید فاضل شرف الدین اسماعیل بن ابی بکر مقری در انکار بر صوفیان وقتی که آن‌ها اظهار وقت کردند (۶-۸)؛ مطالبی از محمد رشید رضا مصری در انکار شاذلیه و شیخ آن‌ها و نیز قولی از عبدالله قرطبی در تفسیر سوره کهف و مسائلی راجع به سماع و رقص (۹-۱۳)؛ سؤال و جواب و مباحث چندی در آداب تصوف و صوفیان به‌خصوص رقص و سماع و حلقه ذکر از کتب

مختلف و صوفیان معروف (۱۳-۳۲)؛ حاشیه علوی از سید علوی بن سید محمد بن سهل که در آن مباحث مختلف تصوف و روش و آداب شاذلیه مورد بحث و انتقاد قرار می‌گیرد (۳۴-۷۹)؛ فتوی عبدالله صاحب و در آن نهی از رقص و تواجد و تصفین شده است (۷۹-۸۰)؛ خط: نسخ، کا: حمید بن شیخ علی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذ فرنگی رنگی، ۸۰گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۳۵۶]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۷/۷

آغاز: ایا علة الایجاد حار بك الفكر ×× و فی فهم معنی ذاتك التبس الامر؛ **انجام:** و هذا اعتقادی فیهم قد ذخرته ×× من الذر بل من قبل ان یخلق الذر

بخشی از قرابادین شفایی، شرح معنی اسما الله الحسنی، فی ثواب العاملین بالولاية و عقاب المنكرین لها، بخشی از مصباح الشریعه منسوب به امام صادق علیه السلام، فصل فی بیان لوح الحیات و لوح الممات. در این بخش مطالب متفرقه در احادیث، حکایات، دعا، تفسیر و نکات متنوع علمی نقل شده که اهم آن ها عبارت اند از: آداب مسافر، دعای آدم بعد صدور الخطبة منه، طریق ختم سورة الم نشرح، مطلبی درباره ری و اصفهان، ما یفعل عند رأس کل شهر، مطلبی از کشاف زمخشری، جهت دفع مضرت اعادی، تعریف العشق الحقیقی به نقل از شرح منازل عبدالرزاق کاشانی، الباب العاشر فی من ذم المحبة لا لعلة، فی ذم العشق، مطالبی از کشکول شیخ بهائی، احادیثی از حضرت پیامبر (ص) و ائمه (ع)، مطالبی به نقل از کتاب‌های زیر: معارج السؤل، مناقب ابی الحسن علی بن المعاذلی الشافعی، رباعیات خیام، قصیده شیخ حسین نجفی به عربی در توحید باری و مدح ائمه (ع) در سه صفحه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ (۵۸پ-۲۰۵پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۸ - ۵۶۴]

۸۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۱

نظم و نثر خبر و حدیث. گویا یک روضه‌خوان در قرن سیزدهم آن را نوشته؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۳گ، ۲۰سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۸۴]

۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۲۴/۱۰

در این جنگ اشعار و نوشته‌های عربی از برگزیده آثار بزرگان و نثرنویسان عرب فراهم آمده است و گاه‌گاه پاره‌ای از اشعار مشکل در آن نیز تفسیر و شرح شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: شیراز و تهران (احتمالا)؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج ماشی، ۳۹۶گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۲۶۶]

۸۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۳۱

بیشتر، احادیث مربوط به امام حسین (ع) و واقعه کربلا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۴×۲۰سم [نسخه پژوهی: ۲ - ۱۴۱]

۸۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۰۰

شعر عربی میرزا محمد سلیم در دو صفحه در ستایش خاندان پیامبر، سپس سوگواری است به نام ناصرالدین شاه برای حسین بن علی (ع) از حاج اسماعیل مقبل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۷۷ ص [نشریه: ۷ - ۱۳۰]

۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۰/۳-طباطبائی

آغاز: نقلته من الکشکول ثم قابلته علی زهر الربیع اعنی حکایة العابد مع الکلب ... روی انه کان فی جبل لبنان رجل من العباد منزوياً عن الناس؛ **انجام:** و تارة یقبل الکوز المتخذ من رماد الجاریه و ینشد ... روی الهوی شفتی من شفیتها

منقولاتی به نظم و نثر و بیشتر آن‌ها از کشکول شیخ بهائی است. مطالب و حکایاتی که در زهر الربیع و کشکول هر دو آمده، نویسنده در حاشیه به آن اشارت دارد و نیز به اختلافات در برخی از الفاظ و عبارات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره سفید، جلد: تیماج مشکی، ۷ص (۶۶-۷۲)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۱۹۷]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰/۱

مجموعه‌ای از نظم و نثر متفرقه که گویندگان و نویسندگان آن‌ها شاعران و کاتبان زیر اند: بدیع الزمان همدانی، ابوالفتح سبط ابن التعاویذی، محمد بن جهیر ملقب به فخر الدوله، ابونواس، ابن المعتز، حسین بن مطیر الاسدی، سید رضی، مجنون، ابن درید، دیك الجن الحمصی، ابی اسحق ابراهیم المغزی، عایشه، ابوالعباس الظبی، ابواسحق ابراهیم بن السیار النظام، احمد بن ابی نصیر المغازی، محمد بن الهانی المغربی، هذلی، ابوحیة النمیری، ابواسحق الصابی، مالك اشتر، ابوطالب، ابوبکر شاعر، ایوب من بنی العنبر، مهیار دیلمی، خنساء، معاویه بن ابی سفیان، ابوالفتح البستی، ابن الدمینة، ابوالولید الکتانی، مهلبی، ابواسحاق صابی، ابوالفتح الکشاجم، ابوتمام الطائی، ابوسعید ابوالخیر، تقیة ابنة غیث ابن علی، مسلم بن عقیل، یزید بن معاویه، ابوالسعادات، متنبی، ابن دقیق العمید، سراح الوراق، شمس الدین بن دانیال، ابن فارض، خدیجه الکبری، المستعین بالله، ابن الحکم الاموی، حارث ابن خالد، ابو عبدالله محمد بن سلطان الغالب بالله، هارون الرشید، ملا کاظم الازری البغدادی. نیز شامل: دو حکایت (۱۱۲-۱۱۳)؛ اشعار از شاعران بدون ذکر نام (۱۱۴-۱۱۶)؛ حکایتی (۱۱۶)؛ شعرهایی از دعبل خزاعی، سید رضی، سید علی خان (۱۱۷-۱۲۲)؛ داستانی به نثر (۱۲۳-۱۳۱)؛ اشعاری از منور فقیه، امرؤ القیس، تقی الدین بن هشام، حسام الدین الحاجری، شیخ سرور، ابن الخلقة، زهیر بن ابی سلمی، ابن الجهم، بدرالدین منشی، ابوالعلاء معری، ابوجعفر خلیفه، ابوعبدالله، ابن الاصبع، محمد بن غانم، ابن سینا، احمد بیضاوی، امیر العاصمی، ابراهیم الصولی، ابو عباده، شهاب التلغفری، ابن قفال، شهاب محمود بدیع، ابن جبله؛ نظم و نثر عربی (۱۴۵-۱۴۷)؛ اشعاری از ابن یحیی، دمشقی، ابن نباته، ابن مطیر، احمد بن دراج اندلسی، کمال الدین ابن النبیه، ابن الرومی، ابوالحسن البصری، ابن الخلیل، عمر بن الهرندی، ابونصر محمد،

محمد بن کمیل، سید اسمعیل، یاقوت، عبد الطاهر، سلیمان بن عبدالملک، ظاهر العتابی، ابوحفص عمر مطواعی، منصور بن کینلغ، ابن مکنة، ابوالفتح بن قادوس، معتمد بن عباد، ابوالفتح ذی الکفائین، ابوالحسن طباطباء العلوی، ابن رشیق، ابن وکیع، سعید بن سناء الملک، زیاد بن الاعجم، ابوذؤیب الهذلی، ابن قلاقسق، علی بن بسام، علی بن خلیل، قاضی تنوخی، ولید محمد بن یحیی بن حزم، ابو کثیر، نمیری، محمد بن الوهیب، محمد بن شمس الخلافة، ابن سکره، عبدالرحمن بن محمد الواسطی، ابوالفتح البکتمری، بستی، ابوالفضل، ابن جابر، ابن اشرف مارودی، ابن عفیف، باخرزی، صنوبری، صلاح الصفدی، ابن النقیب، مسلم بن الولید، ملک اشرف، عبدالله بن القابلة البستی، ابن خلاد، عدی بن الرقاع عاملی، ابن النبیه، ابن الساعاتی، عماد بن دبوقا، نجم الدین البارزی، حسین بن مطیر الاسدی، ابوالعلاء معری، سری الرفاء، شمس التلمسانی، ابوالعصب ملحی، بحتری، دعبل، ابوبکر خوارزمی، بدر بن لؤلؤ ذهبی، ابن جابر اندلسی، ابن جیوش، یعقوب نیشابوری، امیر سلیمانی، ارجانی، ابن حجاج، ابن صانع، ابراهیم الغزی، ابویوسف یعقوب، عباس بن احنف، یحیی بن تقی اندلسی، ابن سیاره، ابن العدوی، ابن جابر اندلسی، قاضی تنوخی، سهل بن مرزبانی ابوالفرج البیغا، ابراهیم بن عباس صولی، ابوالحسن کرخی، قیلونی کاتب، ادریس بن مانی، ابوعثمان خالدی، خلف بن عزیز نحوی، شهاب احمد بن بنت الافر، صمة، ابوجعفر غرناطی، شرف الدین حلاوی، محمد بن هانی، ابن القیروانی، ابواسحق المنقری، ابن خلکان، نصر بن احمد الجزایری، ابن مطروح، شهید حجاج یوسف از ری، عبدان الاصبهانی، شرف الدین عمر بن الفارض، ابن حجة اموی، شیخ جابر، عمارة بن عقیل، مهیار دیلمی، ابومحمد الخطیب سیبویه، سراج الوراق، فرزدق، مسلم بن الولید، ابوالصلت، افوه الادوی، امیة بن ابی الصلت، جمال الدین الصوفی، ابوالحسن احمد بن المؤمل، مالک بن مرحل اندلسی، احمد الصقلی، ابن عبدربه، صنوبری، ابو خلف العسکری، ابن هفان، ابن حجاج، ابن جابر اندلسی، ابن الخیمی، وجیه الدولة، قاضی مجد الدین بن عبدالطاهر، ابن حجلة، ابن یغمور، ابوزهیر مهلهل بن نثر حمدان، ابو علی الهندس المصری مکنی به ابن التلمیذ، بدر بن لؤلؤ الذهبی، لیلی بنت طریف الشیبانی، عمر بن ابی ربیعه، مروان، علی ابن جبلة، مولوی، جابر الکاظمی، حسان، مروان بن ابی حفصه، تاج الملک بوری بن شادی، بهازهیر مصوری، حسام الدین الحاجری، ابوحامد غزالی، حجظة البرمکی، ابوالقاسم بن حسن کاتبی، قاضی منصور هروی، ابن ابی الاصبع، تقی الدین عمر، اسعد بن ابی ملیح، امیة بن ابی صلت، تمیم بن المعز بن المنصور، تمیم بن المعز، صرور الشاعر، ابوالقاسم هبة الله المصری، یاقوت مستعصمی، ابوعبدالرحمن محمد بن عبدالله القرشی الاموی معروف به عتبی، ابوسعید احمد بن سبب الخوارزمی، ابوبکر بن زهر اندلسی، ذوالنون المصری، ابوالقاسم محمد بن هانی، ابوالجوایز الواسطی، مهلبی، حصکفی، یحیی بن نزار منجی، حسن بن وهب؛ داستانی از ابوالفرج اصفهانی (۲۴۲)؛ اشعاری از ابوعمر قسطی، ابن زیدون المخزومی، نفیس احمد لحمی، جمال الدین ابواسحق ابراهیم بن علی بن یوسف الشیرازی فیروزآبادی، عبدالحکم المصری، ابواسحق ابراهیم بن نصر موصلی، ابوالطمحان القینی، احمد قرطبی، ابن بسام، اخطل، ابن رومی، ابو شراعه، عین القضاه، ابن حمامه، محمد بن یزید، مجد المودب، مسعود، ابو محمد خازن، ابوالمحاسن الشعری، رفیع الدین لنبانی، ابوطالب مأمونی، ابو العلاء المعری، عبید الله بن عبدالله بن طاهر، ابن الدهان، عبدالعلی حویزی، سیف الدوله، ابن العربی، رضی الموسوی، شهاب التلعفری، ابوالحسین الجزار، حسام الدین حاجری، عضد الدوله دیلمی، عقیل بن علفة المری، سید سجاد، فاضل خان، محمد صالح چلبی، یحیی بن اکثم، ذوالرمة، عبدالله بن طاهر، بحتری، علی علیه السلام، خطیب احمد مدنی، محمد حسن حویزی، عتابی، احمد بن منیر طرابلسی، شریف رضی، سید رضی، سموئل، قیس عامری، سید علی معصوم، ابوالغنائم بن معلم موسطی، علی بن عطیة، سلیمان بن عامر، ابوالعتاهیه، اخطل، هلال بن جعشم جاهلی، محمد بن ابی زرعه، ابودلف عجلی، عبدالله بن طاهر خزاعی، ابوبکر خوارزمی، صاحب بن عباد، یوسف بن حمویه، فرزدق، نصیب، فاضل خان (در مدح نایب السلطنة عباس میرزا)، عبید الله بن عبدالله بن طاهر، صفی الدین الحلی، علاء الدین بن الاثیر، جابر کاظمی، ابن المقرب، ابن الخیاط، قاضی ارجانی لیلی الاخیلیة، ابوتمام طائی، ابن حجر، ابن الحویزی، ابن الفارض، شافعی، ابن العاص، حمیری، بشار بن برد، ابن صلحه الصقل، احمد بن عثمان اندلسی، تمیم بن المعز العبیدی، ثابت قره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۰ص (۱-۲۶۰)، ۲۹سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۹ - ۳۱۴]

۸۸. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۲۰

شامل: فوائدی فقهی؛ قصیده‌ای در کیمیا از سید ابراهیم حسینی مشهور به مشعشع و قصیده ای دیگر از همو در مبدأ مکتوم؛ قصایدی از محمد بن امیل و طغرائی در کیمیا؛ یادداشت‌هایی از کتاب السبعین معروف به کتاب اللاهوت جابر بن حیان؛ یادداشت‌های فقهی به نقل از خط ناصر بویهی؛ فوائد فقهی به نقل از محمد المطهر، ذکری، قواعد الشهید و سید حسن بن جعفر؛ رساله عدالت شهید ثانی (۱۸پ-۱۹پ)؛ رساله‌ای در نیت از همو (۱۹پ-۲۰ر)؛ اشعار سبع علویات ابن ابی الحدید، زیارت پیامبر اکرم صل الله علیه و آله و برخی از ائمه علیهم السلام؛ مقداری از کتاب لباب التفاسیر تاج القراء از آغاز سوره فاتحه تا آیه ۳۸ سوره بقره؛ رساله لغز الزبدة شیخ بهائی (۱۶۶ر-۱۸۰پ)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۸۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

۸۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۰۳

شامل: کتاب الاستخارات از بحارالانوار (۱پ-۱۴۳ر)، تحقیق احکام النفساء و ایام نفاس‌ها از بحار الانوار (۱۴۳ر-۱۵۲ر)، ترجمه رساله شک و سهو فیض کاشانی به فارسی از فرزندش علم الهدی (۱۵۲پ-۱۵۳پ)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ ۱۵۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۶۰۰]

۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۱۱

آغاز: بسمله، ان جئت سلعاً فسل عن حیرة العلم؛ **انجام:** من مقامی و نحولی ×× اشفنی اذا انت دائی

شامل: شعر با قافیه میم از صفی الدین حلی؛ شعر با قافیه همزه از صفی الدین حلی، با قوافی باء و یاء ایضاً از صفی الدین حلی، اشعار با قوافی مختلف تا صفحه ۸۳ از شاعران مختلف، از ۸۳ تا پایان نسخه نظم و نثر در مباحث مختلف ادبی و تاریخی و لغوی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی،۱۱۱گ،۲۱سطر(۱۰×۱۸)،اندازه:۱۷×۲۸/۵سم[ف:۹- ۲۹۸]

۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۹۳

آغاز: من شرح نهج البلاغه لابن ابی الحدید، روی الحسن البصری قال حدثنا عیسی بن راشد عن ابی بصیر؛ **انجام:** فیقول: کان فاسقا ظالما و کذلک فی جمیع الامور المختلف فیها

در این کتاب مطالبی از شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، مروج الذهب، معجم البدان، کافی، کتاب من لا یحضره الفقیه و کتاب‌های دیگر آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ خطوط این افراد به چشم می‌خورد: «جلال الدین بن موید الدوله» به سال ۱۲۸۸ ق و مهر متخلص به «بیمار» به سال ۱۲۳۹ ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زیتونی، ۱۶۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲۸ - ۶۵۷]

۹۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۰۹۵

شامل: ۱. شعر عربی: من لی ببشر ای بشری البشر فی الحشم ×× من لی بذکر ای ذکری الحزم فی الهمم؛ ۲. در مدح امام رضا: یاسائراً زائراً طوس ×× یا شائقاً فیض قرب قدوس؛ سپس یک قصیده سینی با ترجمه فارسی و پس از آن یک قصیده زایی: ای به سوی طوس در راز و نیاز ×× شائق فیض خدای دلنواز؛ ۳. رجز مخیر الاخیار از حاج سیدتقی قزوینی در مدح امامان: الحمد لله ولا سواه ×× فلاآله مطلقا الاه، ترجمه فارسی به مثنوی: خدا راست کیش و جز او نیست کس ×× که معبود مطلق خدای است و بس؛ ۴. قصیده فارسی رایی: صبوح صبح بصهبای صافی ام دربر ×× زشوق توست که پر هر دمم دهد ساغر؛ ۵. قصیده نونی السلام ای سایه خورشید رب العالمین؛ ۶. قصیده سینی فارسی؛ ۷. قصیده‌هایی؛ ۸. قصیده تایی؛ ۹. قصیده ملمع حکیم سنایی؛ ۱۰. قصیده مرثیه و ترجیع‌بند؛ ۱۱. شعرهای محتشم تا آخر جنگ؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰۰گ، ۱۴سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۴ - ۸۹]

۹۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۷۰

منتخباتی است از اشعار: شریف رضی، سراج الدین وراق، محمد بن علی معروف به واسطی، ابن العلم، سید علی صدرالدین مدنی، عبدحسین بن محمد بلاوی بحرانی، بهاءالدین مصری، شیخ بدرالدین ابوالمحاسن یوسف لؤلؤ بن عبدالله دمشقی، مجنون عامری، ابن خیمی، عز موصلی سید شهاب الدین حویزی، شیخ فتح الله ابن نحاس چلبی در مدینه، شیخ صفی حلی، ابی تمام، شیخ عبد علی بن رحمة حویزی، سید عبدالرؤف، سید حسین شولستانی نجفی، محمد بن حایر اندلسی، سید حاتم، شهاب الدین احمد بن محمد اندلسی یمنی، شیخ صفی الدین حلی، سید احمد بن مسعود، سلطان مکه، ابو اسحق شیرازی، جعفر قاری، صالح الدین اربلی، وزیر مهلبی، ابو اسحق قاضی سلامیه، ابن معتز؛ شرح احوال میرزا ابوالقاسم قائم مقام در دو صفحه؛ مقالی در گریه‌کنندگان بر سید الشهداء در سه صفحه؛ اختیار ساعات استخاره؛ بندی منقول از گلستان سعدی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشتی به خط عبدالحسین بن حاج محمد علی کظماوی در رمضان ۱۲۱۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۶۲۵]

۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۱/۲

آغاز: ... الغیث فی الجمرة و جعلت اکثر مدائحی لامیرالمونین علیه السلام ... و صنفوا کتبا علی آیات و اخبار من الکتاب و السنة ... منهاج الکرامة للفاضل البارع العلامة و حدیقة الامة لارشاد العامة للفقیر الراجی للشفاعة التامة فی یوم الطامة و قد بسطت فیها الاحادیث الدالة علی امامة الائمة الاثناعشر ... اما المدح فلمولف فی مدح علی علیه السلام: قم ساقی احرق سور الکتاب ×× و لراسی اهرق سور الشراب؛ **انجام:** و کان یقلبه سبعون من رجل ×× صعب فیا للذی تقلع به الالم / الله یغفر قوماً زل ارجلهم ×× فی امره اذا بهذا یزلق الجرم

مجموعه گوناگونی از اشعار یکی از ادیبان و شاعران ناشناخته نیمه دوم قرن ۱۳ هجری است که اشعاری بسیار ارزنده در قالب‌های گوناگون عروضی سروده و در این اثر که آن را دیوان ... نامیده آورده است. شاعر از مریدان و شاگردان میرزا علی اکبر بن بابا تبریزی (درگذشته بعد از سال ۱۲۵۹ق) صاحب ریاض المصائب فی رزایا آل ابی طالب (۴۳ر-۱۰۹پ) بوده و در اثر خود قصاید بسیاری همراه برخی شروح آنها از خودش سروده است از آنجا که اشعار خود شاعر در این دیوان ممزوج با قصائد دیگران آمده لذا به طور صریح نمی‌توان این اثر را مجموعه یا جنگ به شمار آورد برخی قصاید معروف را که در این مجموعه آمده تنها در این کتاب‌شناسی اشاره خواهیم نمود بیشتر اشعار شاعر ظاهرا در مقابل ابیات حریری سروده شده که البته نیاز به تحقیق دارد از آن جهت که مرید شاعر که از وی با عنوان «شیخنا الکامل و العالم العامل سمی علی اکبر الشهید ...» یاد می‌نماید به نظر می‌رسد شاعر یا مقیم تبریز بوده و یا مشهد (میرزا علی اکبر بن بابا تبریزی استاد شاعر مدتی نیز مقیم مشهد بوده است) مولف و شاعر در مقدمه این دیوان از اثری به نام حدیقة الامة لارشاد

العامة یاد کرده که از تالیفات شاعر است متاسفانه هیچ منبعی در این مورد ما را رهنمون نگردید. فهرست مطالب قصاید ابیات و ... این مجموعه نفیس که همگی آن به خط شاعر این قصاید و ابیات می‌باشد چنین است نخست به برخی سر عنوانها و مطلع ابیات و اشعار خود شاعر اشاره می‌کنیم که مشتمل و بالغ بر ۲۵ قصیده است: برگ ۳۴ر: «قم ساقی احرق سور الکتاب ×× و لراسی اهرق سور الشراب»؛ برگ ۳۴ر: «اساقی ادر اعطنی خندریسا ×× اننی بصرف لصرف الصروف»؛ برگ ۳۵ر: «و لو آجال خاله فی الناس من بخاله ×× یسقی هو و خاله خال الغزا فی الخدمة»؛ برگ ۳۶ر: «یا کائنا تحت لوائه غدا ×× کل نبی و الذی استشهدا»؛ برگ ۳۷ر: «صلی علی من بین صاحبی الفخر ×× کالشمس فی الضحو و هم مثل القمر»؛ برگ ۳۸ر: «یا قوم قوموا عند المغنی ×× لو حین عن نخلا یحنی»؛ مولف و شاعر در برگ ۴۳پ چنین آورده: و لنختم مدائح الائمة و فیها تبائع بعض الامة بما قلته من الابیات فی نظم الرباعیات؛ برگ ۵۵ر: «یا صاح صاحب صحباً کراماً ×× خالول کترب تبرا قداما»؛ برگ ۵۸ر: «اقم المرمل اذا سقط ×× و من المغانم ما لقط»؛ برگ ۵۸ر: «اعتبر یا صاح و انظر من یدع ×× ما من الدنیا و للدنیا جمع»؛ برگ ۵۹پ: «ربنا سلم علی زین الثری خیر الوری ×× سید للکل حتی من حب الثری»، و اخیر المرتضی بالوصف و الاسم علی ×× من له رب العلی للمومنین امرا»؛ برگ ۶۰ الف: «یا صاح کم رایت من مر منه الابطال ×× اذا اذ اتی بحجحة ما قابلوا بالابطال»؛ برگ ۶۰پ: «یا ایها المغرور مه ×× هذا التعامی و العمه»؛ برگ ۷۰ر: «اعین اهرقی للذی و اروا من الوری ×× بقض و قبر قعره للکری اری»؛ برگ ۷۰پ: «عوا عندی یا قوم حدیث جدید ×× للواعی یجدی عبرة کالردید»؛ برگ۱۲۹ر: در مدح مولی الموحدین و امام الثقلین:«ما بال عینک منها الدمع منسجم ×× هام کینبوعة فیها دم سجم»؛ اما فهرست قصاید و ... دیگران که شاعر در دیوان خود گنجانده چنین است که البته برخی از این آثار به صورت جداگانه نیز فهرست و معرفی گردیده اند:برگ ۳۸پ: عباراتی تفسیر گونه در باره آیه شریفه «انما ولیکم الله و ...» مطالبی منقول از آیات الاحکام مقدس اردبیلی در باره ولایت حضرت امیرالمومنین علیه السلام؛ برگ ۳۹ر: قصیده میمیة فرزدق در مدح حضرت زین العابدین علیه السلام؛ برگ ۴۱ر: قصیده یائیه حسان بن ثابت درباره یوم غدیر خم؛ برگ ۴۱ر: قصیده دالیه مهر علی خویی فدوی در فضائل حضرت امیرالمونین علیه السلام؛ برگ ۴۲پ: قصیده دالیه میرزا علی اکبر بن بابا تبریزی در مدح حضرت ولی عصر علیه السلام؛ برگ ۴۸پ: قصیده عینیه صاحب مقامات حریری؛ برگ ۴۹پ: قصیده ضادیه از همو همراه با چند قصیده دیگر؛ برگ ۵۰ر: قصیده مناجاتیه کافیه از مجذوب تبریزی(مقدمه دیوان مجذوب)؛ «الهی عبدک العاصی اتاکا مقرا بالذنوب قد دعاکا»؛ برگ ۵۰پ-۴۵پ: مناجات‌ها، قصاید و ابیاتی که در دیوان منسوب به حضرت امیرالمومنین علیه السلام آمده است: «لک الحمد یا ذا الجود و المجد و العلی ×× تبارکت تعطی من تشا و تمنع»؛ برگ ۶۱ر: قصیده نونیه منسوب به ابو الفتح علی بستی؛ برگ ۶۳ر: قصیده میمیه و ... از صاحب مقامات حریری؛ برگ ۷۴ر: قصائد سبع علویات از ابن ابی الحدید معتزلی (قصیده نخست) بائیه؛ برگ ۷۶ر: شرح قصائد سبع الویات از شاعر و مولف ناشناس این مجموعه؛ برگ ۷۹ر: قصیده لامیه از امری القیس (یکی از معلقه‌های هفت‌گانه)؛ برگ ۸۱ر: شرح قصیده لامیه امری القیس از شاعر و مولف ناشناس این مجموعه؛ برگ ۸۹ر: قصائد سبع علویات از ابن ابی الحدید معتزلی(قصیده ثانی رائیه)؛ برگ۹۰پ: شرح قصیده رائیه ابن ابی الحدید از شاعر و مولف ناشناس این مجموعه نفیس؛ برگ ۹۲ر: قصیده دالیه از طرفة بن عبد البکری (قصیده دوم معلقات سبع)؛ برگ ۹۴پ: شرح قصیده داله بکری از شاعر و مولف این مجموعه؛ برگ ۱۰۵پ: قصیده کافیه (قصیده ثالثه از قصائد سبع علویات ابن ابی الحدید)؛ برگ ۱۰۶ر: شرح قصیده کافیه ابن ابی الحدید معتزلی از شاعر و مولف این مجموعه؛ برگ ۱۰۷پ: بخشی از قصیده میمه زهیر بن سلمی (قصیده ثالثه معلقات سبع) که بعد از چند بیت بقیه افتاده است؛ برگ ۱۰۸پ: قصیده میمه از ملا محمد علی خوئی؛ برگ ۱۰۹ پ: قصیده میمه از میرزا علی اکبر بن بابا تبریزی صاحب ریاض المصاحب فی رزایا آل ابی طالب؛ برگ ۱۱۰پ: بخشی از قصیده رائیه دعبل خزاعی در مدح علی بن موسی الرضا علیه السلام؛ برگ۱۱۱ر: قصیده میمیه به نقل از کتاب محمد بن حبیب الظبی؛

خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد:تیماج قهوه‌ای، ۹۷گ (۳۳ر-۱۲۹پ)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه:۱۱×۱۵سم [ف: ۳۵ - ۲۳۵]

۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۶۱

آغاز: بسمله و به نستعین، الا هو یا هو یا من هو لا یعلم؛ **انجام:** و یستتر بالنهار و بالعیشی و الابکاز ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۳ برگ در صدر نسخه، طلسمات به زبان فارسی با خط مغایر؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی [رایانه]

۹۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۸۳/۲

مطالب مختلف فقهی، اصولی، لغوی و روایی را با استفاده از گفتار اساتید و بعضی از کتب قدما و نیز مطالبی از جامع کتاب جمع آوری شده با این عناوین: مطالبی درباره حقیقت و مجاز، رسالة وجیزة فی العبادة الواجبة و المبطلات از ملا محمد باقر مجلسی، فائده‌ای در فرق بین حدیث قدسی و قرآن، عقد و عهد، عام مطلق، مطلق و نکره به نقل از عمیدی، معانی کلماتی به نقل از مجمع البحرین، فرق بین حقیقت و مجاز و نقل اقوال علماء، معنای قصر و انواع آن، استعاره در حقیقت، معانی صیغه امر و نهی، مقدمه الواجب، مطالبی بنقل از فیض کاشانی و محقق کرکی و شیخ بهایی و ملا محمد باقر بهبهانی، نوشته شده به سال ۱۲۱۴، رساله‌ای در اجماع، کتابت چهارشنبه ۱۱ جمادی الاول

۱۲۱۵ در کربلا، الرسالة الباقرية، رساله‌ای در اصل اطهارة از آقاباقر، رساله‌ای در صحت معاملات و مطالبی به نقل از دروس شهید اول و جز آن؛ کا: محمد تقی بن حسین افشاری ساکن طسوج، تا: با تاریخ ۱۲۱۳ق؛ ۱۲۷ص (۱۴۱-۲۶۷)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: - ۴۲۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۴۵/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۱۶۳]

۹۷. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۵/۲

شامل: مطالبی در شرح فعولن و مفاعیلن و فاعلاتن و فاعلن و مستفعلن و مفاعلین و متفاعلین و مفعولات از جهت عروضی (۴۳-۴۵)؛ قولی درباره «دور» در منطق (۴۵-۴۶)؛ مباحثی درباره «وضع» کلمه و اصول الفاظ (۴۶-۴۹)؛ اشعاری از ابن سینا به مطلع زیر در بهداشت: توق ان استطعت ادخال مطعم ×× علی مطعم من قبل فعل الهواضم (۴۹-۵۰)؛ خط: نسخ بدخط، کا: عبدالله بیتوشی، تا: ۱۲۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۲۰۷]

۹۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۳۵

آغاز: بسمله حمدله و صلی الله علی خیر خلقه محمد وآله الطاهرین ... قال العلامة الحلی رضوان الله علیه فی کتاب منهاج الکرامة وکان قد حج هشام ... وقال: هذا الذی تعرف البطحا وطائة؛ **انجام:** ۷۲ روی الخارزمی و البغوی عن ابن عمر عن النبی صلی الله علیه وآله یا علی انا نذیر امتی وانت هادیها ... والحسن بن علی بادیها و معطیها و القائم الخلف ساقیها وناشدها وشاهدها ان فی ذلک لایات للمتوسمین

جنگی است به نظم و نثر عربی شامل: قصیده فرزدق در مدح امام سجاد (ع) به نقل از منهاج الکرامة علامه حلی، فوایدی به نقل از کتاب مذکور، حدیثی به نقل از امالی و ادعیه‌ای با مطلع: یا من عفی عنی و عن ماخلوت به من السیئات ...، کلمات قصار امیرالمؤمنین (ع)، ۷۲ حدیث در فضایل و مناقب اهل بیت (ع) به نقل از کتب مختلف همچون کشف الغمة و مناقب خوارزمی و فردوس الاخبار دیلمی و غیر آن؛ خط: نسخ، کا: مرتضی حسینی، تا: ۱۲۲۹ق، جا: کربلا؛ وقف اولاد محمد کاظم هزار جریبی است؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۶۲]

۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۳/۲

رسائل و مطالب راجع به‌کیمیا، شامل: رساله ابو علی سینا که برای ابوالحسن سهل بن محمد بن سهیل نگاشته و در آن از حکمه مستوره که کیمیاست سخن گفته و چنان که در مقدمه آن آمده شیخ می‌گوید «بین من و او در این باب معارضت افتاد و او از من خواست آن را در جزئی علیحده آورم تا تذکری از من برای او باشد من در نه فصل این رساله را پرداختم» (۲۹۰-۲۹۵)؛ مطالبی از کتاب ذهب جزئی از کتاب اجساد جابر بن حیان که شرح آن مسمی به برهان و از آن جلدکی است (۲۹۵پ)؛ ابتداء از کتاب سر الاسرار محمد بن زکریا رازی مطالبی در معرفه عقاقیر و بعد از همان کتاب مطالبی درباره طین الحکمة و سپس درباره ذهب آمده است (۲۹۶-۲۹۷)؛ تصعید الروؤس و تکلیس نحاس به‌وسیله زرنیخ (۲۹۸)؛ قول شیخ عبدالمجید بن یونس مصری در کتابش مرسوم به سرالله المصون فی علم الکنون در صفة تدبیر در حجر کریم مطالبی مفصل آمده است (۲۹۹)؛ مطالبی در تدبیر حجر کریم از جنات الخلد جابر بن حیان (۳۰۰-۳۰۲)؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ص (۲۹۰ - ۳۰۲)، ۲۰ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۵۶۱]

۱۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۲۹/۱

آغاز: من قولهم اجود من هرم و هو هرم بن سنان بن الخالد المری؛ **انجام:** بدان میزان با ایشان راه رفته اند ... در صراط المستقیم ای دل کسی کمراه نیست

شامل: شرح عبارت «اجود من هرم» (ص۱)؛ شواهد مغنی (البته پاره‌ای از شواهد) (۲)؛ مطالب مفصلی به عربی در حمد خدا و نعت رسول (۳)؛ قطعه‌ای ادبی در شکایت از جهان و مسأله عدل و احسان (۴-۱۰)؛ عوامل منظوم (عوامل منظوم معروف نیست)، ابتدای آن این بیت است: عامل اندر نحو باشد صد چنین جمع آمده بشنو از من تا ترا باشد بصیرت در هدی (۱۲-۱۳)؛ قطعات ادبی (۱۴-۱۵). خط همه این قسمت خط میرزا رضا قلیخان تاریخ نویس‌سرابی است که بسیار زیباست؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی میشن تریاکی، ۱۵ص (۱-۱۵)، ۵سطر (۶/۵×۹)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۹ - ۴۴۶]

۱۰۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۵۲/۸

یادداشت‌هایی متفرقه. شامل: بندی منقول از نهایة ابن اثیر، نسخه خضاب نافع، بندی منقول از قرابادین، کشاف، صحاح، خصال، مجمع البیان، نهج البلاغه، ابراهیم خواص، کلینی، ذخیره نسخه قلونیاخان خانان، در باره خلفاء، شبهه زکات واجبه در نصاب معین، شبهه اصولیه، بندی در تجزی از شیخ بهائی، شبهه سجدتین با هم رکن نماز هستند، درباره صاع، نسخه روغه مو، داروئی که موی را سیاه می‌کند، مناهی النبی (ص)، دعای عقیقه، جواب شبهه ابن کمونه از محمد هادی، جامع این مجموعه، بندی منقول از کتاب المستطرف، گفتارهای پزشکی؛ خط: نستعلیق، کا: سید بشیر موسوی، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰-۲۴ سطر چلیپا (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۵۹]

۱۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۱/۶

قسمت اول این جنگ فوائد منتخبه از کتاب الرجال شیخ عبدالنبی است و در آن دو فانده آمده: فائده اول در تعریف و بیان موضوع علم رجال و فائده دوم در اصطلاحات اهل این فن. جای آن در این مجموعه در صفحه ۲۵۵ می‌باشد از ۲۵۶ تا ۲۵۸ قاعده‌ای است در کشف حقیقت و ماهیت انسان حقیقی که مظهر اسم الله و خلیفه الرحمن است؛ کا: غیاث الدین بن سید صدرالدین

بارفروشی مازندرانی، تا: ۱۲۴۰ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: ترمه، فستقی، جلد: روغنی متن ماشی، ۴ص (۲۵۵-۲۵۸)، ۲۰ سطر (۱۵/۵×۷/۸)، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۳سم [ف: ۸ - ۳۳۶]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۰/۱۱-طباطبائی

اشعار و قصائد و برخی فوائد منثور: از جمله اشعار قصیده معروف به عروس از خالد بن صفوان، امرء القیس، عمرو بن معدی کرب، قیس بن الحصیم بن عدی الاوسی، حصین بن الحمام المری، عباس بن مرداس السلمی، عبدالشارق بن عبدالعزیز جهنی، وضاح بن اسماعیل معروف به وضاح الیمن، عبدالله بن زبیر الاسدی، النابغه، الشیخ الرضی (مرثیه سیدالشهداء)، الشیخ محمد حسین النجفی (قصیده فی منقبه مولانا علی بن ابی طالب علیه السلام)، الطائی، سیار بن قصیره، رویشد بن کثیر الطاوی، البرح بن مشید الطائی (مرثیه با ترجمه فارسی)، السید الرضی (فی الوعظ)، حدیث سؤالات شامی از امام علی بن ابی طالب علیه السلام، شیخ محمد بن عید، حارث بن هشام (اخوابی جهل)، الضرار السلمی، عریف القوافی الفرازی، زاهد، ابوکدام التمیمی، ابوعطاء السندی، تابطشرا، منخل بن حارث الیشکری ابی بن سلمی بن ربیعه الضنبی، ابوالعزام، الاشتر النخعی، هذلول بن کعب العنبری، حطان بن المعلی، ابوخراش الهذلی، تاج الدین العاملی، شبرمة بن الطفیل ابوکبیر الهذلی، السمؤل بن عادیا، عبدالملک بن عبدالرحیم، حارثی، اعشی، مثلم بن عمرو التنوخی، الفند الزمانی، حریش بن بلال الفریغی، ابوالغول الطهوی صلاح الدین صفدی و داک المازنی، کلاب، الحوص بن محمد الانصاری، فاطمة الخزاعیة، حسن بصری (حکایتی است از او به فارسی)، ابن ذی یزن الحمیری؛ کا: سید عبدالباقی حسینی کاشانی، تا: ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۷ص (۱۷۸-۲۰۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴سم [ف: ۲۳ - ۳۶۲]

۱۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۲۶/۳

این جنگ از صفحه ۱۱۷ (حاشیه خلاصه الحساب) شروع می‌شود و اشعاری از زمخشری و ابوالحسن و قصیده ای از متنبی و ابوالعلاء معری و ممد بن ابی بکر و فرزدق و ابن فارض و سید محمد شافعی و یزید و خاقانی و جمال الدین و طغرائی ابن المعتزو ملا علی شیرازی دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد صالح مدرس تبریزی، تا: ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۸گ، ۲۵ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۲۲]

۱۰۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۸۲

آغاز: بسمله، سبحان من هو باق لایفنی

مشتمل بر چند آیه قرآن و پاره‌ای اشعار الفیه ابن مالک و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۳۱]

۱۰۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۲۲۳-عکسی

شامل: زنجیره تبار پیامبر (ص) تا حضرت آدم با گزارش (ص ۲-۱۶)، قصیده عرفانی شهرزوری به نقل از ابن خلکان (ص ۱۷)، گزیده‌هایی از کارهای شیخ محمد کرمان، سید کاظم رشتی، حدیث (ص ۱۷-۲۹)، الجسد و الجسدین کرمانی (ص ۲۹-۳۲)، افاضاتی از مشایخ، دروسی از شرح خطبه طنتجیه سید کاظم رشتی؛ خط: نسخ خوش، کا: انیدروس زاده، تا: نیمه آخر شوال ۱۲۵۹ق، جا: کاظمین حرم مطهر؛ راسته و چلیپا؛ ۴۶ص، مختلف السطر (۲۱×۳۰) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۵]

۱۰۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۳۶

آغاز: بسمله: قال رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم انا مدینة العلم و علی بابها فلما سمع الخوارج هذا الحدیث حسدوا علی علی علیه السلام واجتمع عشرة نفر من کبارهم وقالوا نسئل منه مسئلة ونری کیف یجیب لنا؛ **انجام:** دروقت سواری چون کسی به سفر رود این آیه را درگوش او بخوانند ان الذی فرض علیك القرآن لرادك الی معادك

مجموعه‌ای از احادیث حضرت رسول اکرم و ائمه هدی صلوات الله علیهم اجمعین و ادعیه و حرزها و پانزده خطبه؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن مرحوم ملا محمد باقر نورعی ایلکائی قریه ایلکا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ رجب ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲ - ۵۶۹]

۱۰۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹-ق/۲۵۹

آغاز: بسمله - لمن الشمس فی قباب فباها ×× شف جسم الدجی بروج ضیاها؛ **انجام:** قال اقصدونی بنفسی و اترکو احرفی ×× قد حان حینی و قد لاحت لوائحه.

این جنگ شامل سه قسمت است: قسمت اول شامل مقداری قصائد است (از شیخ محمد کاظم بغدادی ازدی و مبتنی و امروء القیس و غیره)، قسمت دوم شامل مطالبی است به نثر، قسمت سوم شامل چند قصیده دیگر است. همه به‌زبان عربی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۴۳گ، ۱۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۳۸]

۱۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۴۴

آغاز: بسمله و به نستعین یروی عن الشیخ الثقة ابی الحسین محمد بن علی الحلی عن شیخه السعید؛ **انجام:** وجیزة لطیفظ فی دفع هذه الشبهات ...

شامل: بیان خبری از حضرت صادق در کیفیت تکوین عالم و معرفة بذات حق و مسأله واحدیت و احدیت و نور احتجابی و در وقت توضیح این مسائل از آیات قرآنی نیز بحث می‌شود، نیز از حدیث انا مدینة العلم و علی بابها سخن می‌رود (۱-۵)؛ منتخبی از خطبات حضرت امیر درباره معرفت علی (ع) درباره نورانیه و قول او و بعد از قتل خوارج و بیان او در خطبه افتخار می‌باشد (۶-۱۵)؛ بیان آیه «و امطرنا علیهم حجارة» (۱۵)؛ به‌ظاهر قسمتی از کتابی باید باشد و از اثبات نبوة آغاز سخن می‌کند و چنان که

اثبات‌کننده در مقدمه می‌گوید این قول بعد از اثبات خداوند می‌آید و سپس در مطاوی آن اثبات امامت می‌شود ظاهراً مطالب این کتاب باید بیان اصول مذهب باشد که در اینجا فقط قسمت نبوت و امامت آن مفصل آمده، در قسمت امامت با استفاده از آیات و احادیث متعدد بحثی از اثبات امامت علی (ع) نیز شده است. آخر نسخه بحث معاد می‌آید و آن مفصل است (۱۶ به بعد)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۹گ، ۲۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۲۲۱]

۱۱۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۱۸/۷

برخی از مطالب: ۱. تشریق اول و تشریق آخر، ۲. ادعیه و اعمال ایام هفته و روزهای ویژه، ۳. اسماء تمجیسیه، ۴. آیات شفاء در قرآن، ۵. ادعیه و طلسمات، ۶. قصیده محی الدین عبدالقادر جیلانی که با این بیت آغاز می‌شود: شهدت بان الله والی الولایتی ×× و قد من بالتعریف فی کل حالتی، ۷. احادیث متفرقه؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمود بن یوسف بن شیخ بالشدری، تا: ۱۲۷۴ق، جا: شیخان؛ جلد: گالینگور سرخ، ۲۵گ (۹۸پ-۱۲۳پ)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۸۶]

۱۱۱. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۸/۲۰

شامل: بحث مسائل وجود، در دوازده سؤال مطلب را طرح و جواب می‌دهد: ۱. آیا وجود عام است، ۲. تخصص وجود در افراد، ۳. وجود رابطی چیست، ۴. آیا علاقه لزومی بین دو واجب وجود دارد، ۵. انیت موجودی از موجودات، ۶. حقیقت واجب چیست، ۷. آیا غیر واجب صاحب وجود است، ۸. آیا رجحان عدم ممکن بر وجود ممکن بر اثر سبب خارجی است، ۹. آیا وجود هر ممکن وجود محفوف بین دو وجود است، ۱۰. آیا ممتنع قابل شناخت است، ۱۱. آیا ممتنعی مستلزم ممتنع دیگر است، ۱۲. در سوق هیولی به صورت. این سؤال‌ها در این رساله پس از طرح جوابش در ذیل آن می‌آید (۳۳۴-۳۳۸)؛ عبدالقادر بن محمد سعید غفاری (این شیخ عبدالقادر به ظاهر همان شیخ عبدالقادری است که در رسائل قبل نام او آمد) در دو مطلب: «مبدأ» و «معاد» بحث می‌کند و در تحت این دو مطلب او نظر متبع را می‌آورد و با «ان قلت» و «قلنا» به طرح ایراد و پاسخ آن‌ها در این مقوله می‌پردازد (۳۳۸-۳۴۱)؛ همان عبدالقادر بن محمد سعید مطالبی در بیان حدوث عالم و وجود صانع آن و توحید این صانع و اثبات معاد و نبوت می‌آورد و می‌گوید: این بیان من در باره این مطالب بر «وجه بدیع و نهج صنیع» است (۳۴۱-۳۴۵)؛ بحث در «لایتناهی» و ابطال لایتناهی است (۳۴۵-۳۴۶)؛ طرح مسأله «کلام الهی» است که آیا آن لفظی است یا نفسی و تقدیم است یا حادث، واحد است یا متکثر، قائم به حق تعالی است یا به غیر او (۳۴۶-۳۴۸)؛ بحث در اختلاف متکلمان در کلام الهی مبنی بر این که می‌دانیم کلام صفت متکلم است حال درباره کلام الهی چه باید بگوییم، در ذیل این سؤال عقاید معتزله جز آن‌ها آورده می‌شود (۳۴۸-۳۴۹)؛ بحث در این که حق تعالی را زمانی و مکانی نیست و این مطلب با پرسش‌های مطروحه به صورت «ان قیل» یا «قلنا» جواب گفته می‌شود (۳۴۹-۳۵۰)؛ بحث در کلمه «لا اله الا الله»، این عبارت از طریق نحوی و فلسفی مورد تحلیل قرار می‌گیرد (۳۵۱-۳۵۲)؛ تقسیم حکیمان و فلاسفه می‌آید و بر حسب این تقسیم حکیمان بر دو گروه منقسم می‌گردند، گروهی «مشائی» که بر حسب تعریف مقسم، «مشائی‌ها» آنانند که قائل اند که به حقایق موجودات از طریق برهان و عقل می‌توان راه یافت و در برابر آن‌ها گروه دوم اشراقین اند که معتقدند شناخت حقایق با ریاضت و صفای نفس حاصل می‌شود؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد جسیم، تا: ۱۲۷۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی الوان، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۲۲۳]

۱۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۱/۱

شامل: مشیخه پیر قدس الله روحه و ارواحهم (پیر مزبور معلوم نشد شاید شیخ محمد مومن باشد)، در سلسله این مشیخه به بزرگان صوفیه اسلام برمی‌خوریم که هر یک از چه کس خرقه گرفته‌اند و از این‌جهت این سلسله در معرفی آن‌ها بسیار مفید است (ص۱)؛ قسمتی از نامه‌ای که امیرالمومنین به حارث همدانی نوشته‌اند و این حارث همدانی به نام جد کاتب احرف معرفی شده و در حاشیه‌ای که بر این کلمه نوشته شده او شیخ بهائی معرفی گردیده است باری مفاد این نامه یک سلسله پندها و اندرزهاست (ص۱)؛ قسمتی از رساله‌ای که صفحات اول آن افتاده و از آنجا که آمده نویسنده برای شناخت حضرت باری قائل به مرآت متعددی شده که از هر آینه‌ای صورتی برتر دیده می‌شود تا صورت حق جلاله جلوه کند (۲)؛ کتاب عقاید العوام و الخواص خواجه نصیر که در شناخت باری و صفات او و نیز آشنائی به معاد از جنت و نار و رفع شبهات است البته به وجه اختصار (۲پ). مبحثی در باب نفس و روح و قلب و عقل و اینکه این جوهر لطیف ملکوتی چگونه بدن را برای مدارج کمال استخدام می‌کند (۴ر)؛ قول ملا محسن فیض به نقل از استادش ملاصدرا (فیلسوف معروف) و او از میرزا همدانی که همدانی از قول محقق اردبیلی (احمد) نقل می‌کرد که اگر در صفحه عالم همه کتب از بین رود ولی احیاء علوم الدین غزالی بجای ماند، ضرری به‌جهان نمی‌خورد در حالی که اگر کتاب احیاء از بین رود ضرر عظیم به عالم اسلام خواهد خورد و بعد ملا محسن فیض می‌گوید این قول محقق اردبیلی بسیار عجیب است زیرا کتاب احیاء از باب معرفة ائمه معصومین خالی است چه غزالی بر مذهب امام شافعی بوده از این‌جهت قول اردبیلی وقتی صحیح است که باب خاندان عصمت من به آن کتاب ملحق شود و نیز تهذیبات و تکمیلات به آن (گ۵)؛ نقل قولی از امام جعفر صادق در کافی راجع به جن و این که جزئی از آن ملائکه و جزئی از آن طایر در هواء و جز ثالثی از آن از کلاب و حیات است، سپس قول غزالی در سر العالمین درباره

حدیث «من کنت مولاه فعلی مولاه» (۵پ)؛ جواب ابن طاووس درباره اعتراضی که نسبت به شیعه شده است که آن‌ها به اصحاب پیغمبر تعرض کرده‌اند (۶ر)؛ قول میرزا حسن بن ملا عبدالرزاق آمده که او در فصل دوم این رساله کیفیت علم باری تعلای به‌جزئیات را بیان می‌کند (۶ر)؛ باز قول حسن بن ملا عبدالرزاق در همان رساله در فصل هشتم در بداء (۶پ)؛ درباره اول ما خلق الله و سپس در بیان انحصار موجودات در پنج نوع (۶پ)؛ بحثی راجع به الف و لام (۷ر)؛ نقل قولی از رسول اکرم درباره سر بین عالم و خدا (۷ر)؛ نقل قولی درباره سه گونه بودن علم (۷ر)؛ قول بعض اهل معرفت که سه قسم سر را زاب می‌گشاید (۷ر)؛ اقوال امام جعفر صادق (۷ر)؛ نقل قولی از امام محمد باقر در کافی (۷پ)؛ به فارسی مطالبی درباره دوست و عارف (۷پ)؛ اندازه‌هایی (۸ر)؛ مطالبی در خلقت حواء و ارضاع مرات و تعداد چهارگانه و فرق بین احد و واحد و روایتی از کافی و تعریف سفره و نقل قولی از شیخ بهائی و بعد تشبیهی برای واجب الوجود و نقل قولی از ملاصدرا و به آخر مطالبی درباره حروف ابجد (۸پ-۹پ)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد زنجانی، تا: ۱۲۷۶ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۹ص (۱-۹)، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۰ - ۵۱۸]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۲۰۳

آغاز: بسمله. رأیت اللیلة فی المنام شیخ الاسلام شیخنا زین العابدین المازندرانی الحائری ایده الله؛ **انجام:** و هدیة المؤمنین فاکره صاحب منهج التحقیق

جامع شناخته نشد، اما به احتمال از تلامذه شیخ زین العابدین بارفروش مازندرانی (۱۳۰۹ق) است، زیرا در چند جا از او یاد می‌کند. کلمه «شیخنا» و جمله دعایی «ایده الله» دلالت دارد که کتاب در زمان حیات مازندرانی مذکور تألیف گردیده. رساله حاوی برخی روایات و اشعار و قصائد در مسائل مختلفه فقهی یا اعتقادی و مناقب اهل البیت می‌باشد، و غالب مطالب روایت است؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی ماشینی، جلد: تیماج فرنگی، ۱۳۰گ، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۶۰]

۱۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۸۹

شامل: لامیة العجم طغرائی، شعرهای یزید بن معاویة و علی (ع) و ابونواس و زمخشری، احادیث قدسی، کا: علی اکبر متولی مضجع خاقان، تا: جمادی الاول ۱۲۸۲ق، برای رضا قلی خان؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۸۹گ، ۴ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۲۷]

۱۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۲

شامل: مقالات ارسطو مسمی به ما بال (گ۱-۷۲)، فوائد منتخبه از خواص ادویه و در آن اقسام ادویه مفیده برای دفع آلام و جانوران آمده و نیز پاره‌ای از اعمال که برای بهبود عنصر یا شیء‌ای باید اتخاذ شود تا آن به‌صورت بهتر آید با دستور العمل آن ذکر شده است (۷۴-۱۱۰)، ابیاتی از طغرائی و امثله و پند و اندرز و داستان‌هایی به زبان عربی (۱۱۱-۱۱۲)؛ خط: نستعلیق، کا: شاید نصرالله لاهیجی، تا: ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۲گ، ۲۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۴۶]

۱۱۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۷۰

آغاز: نسخه: باب الحماسه قال عبدالله بن الزیعری؛ **انجام:** نسخه: من زیادة الخلط البلغمی و السوداوی

شامل: برخی اشعار و ابیات در کیفیت نزول و جمع‌آوری قرآن کریم، جمله‌ای از رجزهای عربی، قواعد تجوید و فرش حروف به ترتیب سوره‌های قرآن به همراه ترکیب نحوی آیات. تاریخ گردآوری: دوشنبه ۱۹ صفر ۱۲۸۶؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق، نسخ خفی تحریری؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: میشن خرمایی، ۱۹۱گ، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: - ۷۰]

۱۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۰۴/۱

آغاز: قال رسول الله، یا أباذر، الجلوس ساع] عندمذاکرة العلماحب الی الله من الف جنازة من جنائز الشهداء؛ **انجام:** و شق له من اسمه لیجله ×× فذوا العرش محمود و هذا محمد . قد تمت القطعة فی مدح النبی فی سنة ۱۲۹۱.

شامل: ۱. حدیثی از رسول اکرم در مذاکره علمی و اقسام خواب و بخشی از خطبة البیان امیرالمؤمنین (۱پ-۲۶پ)، ۲. القصیدة النونیة فی مدح مولانا امیر المؤمنین (۲۷ر-۳۰ر)، ۳. قطعة لامرء القیس (۳۰-۳۶ر)، ۴. قصیده میمه فرزدق (۳۱ر-۳۳پ)، ۵. قصیده طنطرانیة (۳۳پ)، ۶. قصیده لامیه، از امرء القیس (۳۶پ-۴۲ر)؛ ۷. اشعاری منسوب به امیرالمؤمنین و امام حسین خاتم طائی، ارجانی، ابن الهانی المغربی، محمد بن یزداد، سعد مطرزی، متنبی، ابن قلاقس، بشاربنبرد، معوج، ظافر حداد، صاحب بن عباد، محمد بن عمر سعد، ابی طالب مأمونی، محمد بن عبدالله عباسی، ابی سعید رسمی، ابی نواس، عضد الدوله، ابن عوذالی، أبی بکر بن درید، ابنرومی، ابن عیسی منجم، ابوبکر خوارزمی، قاضی تنوخی، ابن نباته سعدی، حسین بن ضحاک، ابن وکیع، ابن فرج، قاضی کمال الدین، سید مرتضی، منصور فقیه و ... در اخلاق، عقل علم و موضوعات گوناگون (۴۲ر-۶۹پ)، ۸. حدیث مفصل از حضرت امیرالمؤمنین و حدیثی از نبی رسول اکرم (۹۷ر-۱۰۶ر)، ۹. اشعاری منسوب به امیر المؤمنین در مواعظ، قصیده رائی ملا علی خوئی در مدح امیر المؤمنین، اشعاری در مدح پیامبر اکرم، از احسان بن ثابت، کعب بن نمط، عباسبن مرداس و ابیطالب (۹۷ ر-۱۲۰ر)؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۹۱ق؛ دارای سر لوح مرصع ، مجدول مذهب، با کمند طلایی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۲۰گ، ۱۱-۱۴ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۲سم [ف: ۳۳ - ۲۰۵]

۱۱۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۰۶

آغاز: یا رب عبدک قد دعی متذللا

از نویسنده نسخه، جلال الدین، در ۱۲۹۳ق /۱۸۷۶م. شامل:

باقی‌مانده از یک مخمس در قافیه عین به عربی، رباعی از بهاءالدین (شاید شیخ بهایی) به عربی، مناجات منظوم از حضرت علی (ع)، با سرآغاز: «لک الحمد یا ذالجود و المجد و العلی ×× تبارکت تعطی من تشاء و تمتع ...»، مناجات به نثر از حضرت سجاد، آغاز: «الهی قلبی محجوب و نفسی معیوب ...»، مناجات منظوم در قافیه لام، آغاز: «جد بلطفک یا الهی من له زاد قلیل ...»، قطعه‌ای از جامی، آغاز: «تزود من الدنیا و نری العمر راحل ...»، قصیده، آغاز: «یا عز الابین غزلاً بین غزلان الیمن ...»؛ خط: نسخ خوش، کا: جلال الدین، تا: ۱۲۹۱–۱۲۹۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۶گ، ۱۶سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۶۶]

۱۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲/۳

آغاز: المستطرف قال علی علیه السلام فی بعض وصایا لولده؛ **انجام:** و افرغهم من عمل الدنیا و اشغلهم فی عمل الآخرة.

در این جنگ مطالب گوناگون از نصایح امثال و پند و اندرز و داستان‌های کوتاه و معانی بعضی از لغات و نشان پاره‌ای از تغییرات و پاره‌ای از حوادث تاریخی و اقوال بزرگان آمده به‌ظاهر این جنگ باقیمانده از جنگی است که این قسمت اول آن بوده؛ کا: علی اکبر، تا: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ص (۵۷۲–۵۹۰)، ۱۵ سطر (۱۰×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۴۲/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۰۲]

۱۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲/۵

شامل: داستانی درباره اعرابی که شکار گربه‌ای کرد چون آن را نشناخت با برخورد با مردمان هر یک آن حیوان را به‌نامی خواندند (زیرا گربه را در زمان عرب نام‌های فراوان است) پس او انگاشت که این گربه را به‌یقین قیمت فراوان است ولی وقتی که از بهای آن باخبر شد بر آن لعنت کرد که بهای کم و نام فروانی دارد؛ داستانی از یک قزوینی؛ داستانی از زمخشری و اشعاری از شاعران مختلف (فرد)؛ ابیاتی در بیان بحور شعری (ص۶۵۴)؛ ابیاتی به عربی در فراق و قیاس قد معشوق با شاخه تر (۶۵۶)؛ ابیاتی در بیان و تشبیه حال و رقة خط و حسن و حمام و دلبر (۶۶۰)؛ داستانی از هارون الرشید (۶۶۱)؛ ابیاتی درباره نساء و مکافات و عفو و مدح و محاسن سفر (۶۶۵)؛ بیان علت و سبب نزول آیه «ان الذین ینادونک من وراء الحجرات» (۶۶۹)؛ چند داستان (۶۷۲)؛ اشعاری چند به زبان عربی (۶۷۳)؛ مطالبی در بیان پدر و مادر پیغمبر اسلام تا آخر جنگ ابیاتی از امیر خسرو دهلوی و جلال الدین رومی و نجیب الدین جرفادقانی (۶۷۴)؛ کا: علی اکبر،تا:۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹ص (۶۵۱–۶۷۹)، ۱۵ سطر (۱۰×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۴۲/۵سم [ف: ۱۰–۱۰۳]

۱۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲/۱

شامل: سبعة معلقة (۱–۴۰)؛ سبعة علوية از ابن ابی الحدید (۴۰–۶۷)؛ قصیده معین الدین طنظرانی (۷۲–۷۵)؛ قصیده محمد رضای ازری (۷۵–۷۷)؛ میمه ابن فارض (۷۸–۸۰)؛ قصیده نونیه (۸۲–۸۳)؛ چند بیت از طغرائی و متنبی و شیخ بهائی (۸۳)؛ قصیده‌ای از ابراهیم بن سید محمد عطار بغدادی (۹۰–۹۲)؛ قصیده‌ای از محمد ازری (۹۲–۹۳)؛ یک بیت از ابن الرومی (۹۶)؛ قصیده یائیه (۱۰۲–۱۰۴)؛ قصیده‌ای که در آخر رساله عراقیه حسین بن عبدالصمد آمده (۱۰۴–۱۰۶)؛ اشعار گوناگون و نثرهای مختلف از سرایندگان و نویسندگان مختلف (۱۱۶–۱۸۵)؛ قطعه‌ای منثور که در آن لغات چندی آمده و معنی و تفسیر شده (۱۸۹–۱۹۳)؛ قسمتی از شرح مطرزی بر مقامات حریری (۱۹۵–۲۱۴)؛ قصیده‌ای از شیخ کاظم ازری و سید حمیری و سید صادق فحام و محمد رضا بن شیخ احمد نحوی و اشعاری از ابن حجاج و ابوالعلاء معری و باوزانی و تاج الدین یوسف و ابوذویب و طغرائی و متنبی و هادی بن شیخ احمد نحوی و ابن عنین و سید صادق اعرجی و ابوالفتح و صفی الدین و ابوحیان و تمامی و ابواسحاق و علی بن محمد بن شیخ زین العابدین و سید اسماعیل حمیری طغرائی، ابوالفوارس و بدیع الزمان همدانی و ابواسحاق و محمد بن سید زین العابدین (۲۱۸–۲۶۲)؛ شرح قصیده طغرائی (اصاله الرأی، صانتنی عن الخطل) (از ۳۹۴)؛ شرح قصیده دعبل از مجلس ثانی (از ۴۳۲)؛ کا: علی اکبر، تا: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۶۰ص (۱– ۴۶۰)، ۱۵ سطر (۱۰×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۴۲/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۰۰]

۱۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۷

آغاز: بسمله، فی الکافی عن الفضل بن ابی قره رفعه عن ابی عبدالله؛ **انجام:** انه خر موفق و معین و الحمد لله علی الاتمام و علی رسوله افضل الصلوة و السلام.

شامل مسائل شرعی و عرفانی و نقل قول‌های از کتب مختلف است. مطالب مندرج در آن ضمن بیان مسائل شرعی و عرفانی حاوی امور خفیه و علوم غریبه را نیز می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالله بن محمد حسین، تا: ۱۲۹۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۲۱۴گ، ۲۱ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۰ – ۴۳۸]

۱۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۰۸–۲۹/۱۴۸

آغاز: بسمله الناس موتی واهل العلم احیاء ×× والناس مرضی وهم فیها اطباء / والناس ارض واهل العلم فوقهم ×× سماء نور ومافی النور ظلماء؛ **انجام:** انت صاحب الزمان والزمان بک القائم وانت صاحب المکین والمکان

شامل: اشعاری از امام علی (ع)؛ احادیثی از امام علی که خطاب به کمیل و همام فرموده‌اند، مطالبی در وحدت وجود و توحیده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۲۱۲]

۱۲۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۳

اخلاق و حدیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۰۰گ، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴ – ۸۵]

۱۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۶

آغاز: بسمله. اتتک استباقاً تقدالقفارا؛ **انجام:** الی الغلیل و لم یقصعه.

شامل منتخباتی از شعرای عرب از قبیل لامیة العرب و اشعار نابغه ذبیانی و خنساء و دیگران، با بعضی فواید ادبی و متفرقاتی به نثر و جامع آن معلوم نیست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج بنفش، ۱۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۷ – ۲۷۷]

۱۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۵۱

آغاز: لایقدر العین حق القدر من سبب ×× و ان جرت حسین تجزی دمعها الصبب؛ **انجام:** و زمزم سویو ندان دولدور وردی که حاجیلر ایجوند

شامل: قصاید عربی با شرح و ترجمه ترکی از بحرالعلوم طباطبائی، آقا سید مهدی طباطبائی و ...، در زیارت حضرت قائم (عج)، فضیلت امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل عباس (ع)، قصیده خواندن دعبل در مجلس امام رضا (ع)، در احوالات حضرت عباس (ع)، بعضی نکته‌ها با این مطلع: «سلام علی العطشان عند فرات هذا مصاب الذی جبرئیل خادمه»، غزل خطاب به فرات، وقایع عاشورا، مثنوی و رباعی در این موضوع، رسالات دیگر در اخبار غزوه صفین، فضیلت امیرالمؤمنین، شرح حدیث نبوی «حسین منی و انا من حسین»، بیان احوال اربعین و آنچه در آن روز اتفاق افتاده، حدیث جام بلور احمر و دیگر مسائل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۲سم [ف: ۱۷– ۹۲]

۱۲۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۱۰

مطالب متفرقه‌ای درباره مسائل سیاسی و جغرافیایی و زندگی بزرگان و غیره. مؤلف آن‌ها را از مجلات و روزنامه‌های عربی مانند الهلال و الرسالة استنساخ کرده است. فهرست موضوعات آن چنین می‌باشد: الوزرات العراقیة، جعفر البرمکی، الاسلام، طرف و مقنطفات، السرطان، رادیو جدید، اللسان، بعض الشعراء، الخراسانی صاحب الدعوة، ابوالعتاهیة، ابن المعتز، عمر الارض، احراق المکاتب، علی، اصبهان، نبذه عن الترک، الفلسفة، بعضی اقوال الدکتور شامی شوکة و ... در آخر کتاب چند صفحه با عنوان «المعاهدة العراقیة البربطانیة» آمده است؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۳۴۸ص، مختلف السطر، اندازه: ۲۹×۲۰سم [ف: ۲ – ۳۵۱]

۱۲۸. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۶

شامل: رساله‌ای از منطق که به شعر عربی سروده شده (۱–۲۸) و به نام رساله «شریفیه» موسوم است و سراینده آن ابن ابی اسحاق موسوی در قرن سیزدهم است، چنان که در این بیت او خود را معرفی می‌کند: «ألموسوی ابن أبی اسحاقا ×× یکشف عن منطقه النطاقا». مطالب آن در ابواب زیر می‌آید: ۱. الفاظ و دلالات، ۲. کلیات خمس، ۳. اشیاء سه‌گانه در لفظ موضوع، ۴. تصدیقات، ۵. در متن عنوان این باب نیامده به نظر باید «فی الشرطیات» باشد؛ ۶. عکس، ۷. حجت، ۸ قیاس، ۹. استقراء، ۱۰. تمثیل. در این رساله تحت هر باب زیر عنوان «قانون» مباحث منطقی می‌آیند؛ نیز شامل: قطعه‌ای مسجع درباره مردگان و خفتگان در تحت تراب (۳۰)؛ قطعه‌ای با نثر مسجع که در آن نویسنده می‌گوید: که مؤمنان برای آخرت باید با زاری و گریه زاد و توشه فراهم آورند خاصه برای شهیدان کربلا (۳۱)؛ قصیده‌ای در مرثیه کربلا (۳۲)؛ محمد جعفر بن محمد طاهر خراسانی رساله‌ای در اخبار اهل بیت پرداخته و می‌گوید چون به این اخبار رجوع کنیم می‌بینیم این اخبار غالباً با هم اختلاف دارند لذا باید در تحت قاعده‌ای عمل کنیم که اختلاف مزبور اشکالی ایجاد نکند و سپس به وجه متخصر او با استعانت از کار فقیهان و به‌خصوص راویان بزرگ شیعه قاعده تعادل و تراجیح را در اخبار بیان می‌کند (۳۳–۵۲)؛ رساله‌ای که احمد بن محمد فراهم آورده و می‌گوید در این رساله به جواب پرسش‌هایی می‌پردازم که ملامحمد علی ارجانی از شیخ عبدالحسین بن محمد احسائی کرده است و چون این سؤال‌ها وقتی به شیخ عبدالحسین در سیرجان، اقامتگاه او می‌رسد شیخ درگذشته است و شیخ علی، فرزند شیخ مرحوم، جواب آن مسأله را می‌دهد، ولی سید محمد بن سید ابراهیم از من می‌خواهد که جواب شافی در این باره فراهم آورم من نیز رد مطلوب این طالب را نکردم و این رساله را به نام: «الأفاضة الرحمانیة فی جواب المسائل الارجانیة» پرداختم به این شرح: سؤال اول، در مسألة اختلاف اقوال و روایات است (۵۳–۷۴)؛ سؤال دوم، طرق دسترسی به روایات طبق روایتی که در آن ادعای عصمت روات شده و محمد امین استرآبادی این روایت را از حیث سند و متن قطعی می‌داند (۷۵–۷۷)؛ سؤال سوم، فرق بین اخباری‌ها و اصولی‌ها (۷۸–۱۰۸)، در این جواب مجیب از رساله‌ای به نام «غایة نیل السؤال فی جمع بین الاخبار» نام می‌برد که در یک مقدمه و به ظاهر دو فصل و یک خاتمه تدوین شده و در آن مسأله خلاف بین اصولی و اخباری و ادله هر یک آمده است؛ سؤال چهارم، بحث در حقیقت اجماع (۱۰۹–۱۲۸)؛ سؤال پنجم، خواهشی است از سائل مبنی بر این که اگر کتابی از شیخ در این زمینه نوشته شده آن را کتابت نماید در جواب او گفته می‌شود که کتابی در این زمینه دیده نشده است (۱۲۸)؛ سؤال ششم، سؤالی درباره شیخ مرحوم است که سائل می‌گوید شیخ توجه به رأی اخباری‌ها دارد و در جواب می‌آید تا آنجا که ما اطلاع داریم روش شیخ مرحوم «عدم العمل بکل ما روی» است و در ذیل این قول داستانی از شیخ در مشهد حسین (ع) نقل می‌شود (۱۲۹–۱۳۲)؛ نوشته‌ای درباره قتل حسین بن علی (ع) و برادران و فرزند و انصار او و در دار غربة و مطالبی درباره طرز شهادت این خاندان است (۱۳۲)؛ ضمن قطعاتی چند به نثر ایضاً بحث از شهادت امام حسین و خاندان آن مظلوم است و این که آن حضرت به چه صورتی شهید گردیده است (۱۳۳–۱۴۳)؛ بحث از علمی به نام «علم الادب» و بر طبق

تعریف نویسنده آن علمی است که با اطلاع بر آن احتراز از خطا در کلام می‌شود و سپس نویسنده به اقسام علم ادب که صرف و نحو و عروض و اشتقاق است به اختصار می‌پردازد (۱۴۴)؛ رساله‌ای در علم عروض که نویسنده آن می‌گوید آن را در یک مقدمه و یک مقصد بنا بر خواهش بعضی از اخوان پرداختم، «مقدمه» آن مشتمل بر فوایدی است در بیان تعریف این علم و بیان اصطلاحات آن و در «مقصد» قواعد این علم می‌آید که ضمن این قواعد بحث از افاعیل شعری نیز می‌گردد. به ظاهر رساله ناتمام است (۱۴۵-۱۵۸)؛ صورت دخل و خرج‌هایی است که در یکی از آن‌ها تاریخ ۱۳۴۳ قمری آمده است (۱۵۹-۱۷۳)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳ یا ۱۴؛ مهر: «یا حسین»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۳ص، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: - ۱۸۳]

۱۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۹۱

آغاز: بسمله، سیمیا هو علم باحث عن علوم کثیره تبلغ ثلاثین بابا اجلها علم النوامیس و کیفیه اعمالها؛ **انجام:** و اسال الله المسامحه من تسطیرها فانها لیست مقصوده بالذات بل الهی طالبها عن طلبها و الله غفور رحیم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: کاهی [رایانه]

۱۳۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۳۱

آغاز: الحمدلله الذی هدانا سبله

چند برگ از رساله‌ای در شرح احادیث اعتقادی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [ف: - ۱۰۰]

۱۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۳۲-۳۰/۱۱۲

آغاز: بسمله حدث الشیخ الاجل الاوحد العالم الامام الفقیه شمس الدین شرف الاسلام سدید النطق ابوالحسین یحیی بن الحسن بن الحسین بن علی بن محمد بن البطریق الاسدی؛ **انجام:** واما الواسطه فی الثبوت فهل الشیء من غیر هذه الملاحظة فالحیوان و لومع ملاحظته بشرط لا یصدق علیه المادة دون الجنس

شامل یادداشت‌ها و مسودات یکی از علماء است که مطالب مختلف فقهی و اصولی و گهگاه مطالب دیگر به صورت نامنظم در آن مشاهده می‌شود. قسمت‌های زیادی از آن حاشیه و شرح بر کتاب «شرایع الاسلام» محقق حلی است که ظاهراً یادداشت‌ها و تقریراتی است که با استفاده از بیانات استاد در کلاس درس نوشته شده است. بخش‌هایی از کتب دیگران هم در آن موجود است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳- ۱۲۷۶]

۱۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۳

آغاز: قال الله تعالی و هو الذی یبدأ الخلق ثم یعیده ... ضروریات دین دن بعض سی معاد دور؛ **انجام:** قال البهائی فی آخر شرح اربعین ان الاشباح التی تتعلق بها النفوس ما دامت فی عالم البرزخ لیست باجسام.

جنگی است متنوع بیشتر مشتمل بر مطالب اخلاقی و حکایات ترغیب و ذکر دعاها و ثواب اعمال بر پایه نقل‌های کتب شیعه با بیان بعضی از اعتقادیات و تاریخیات. چند صفحه اول مطالبی به زبان ترکی نقل شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف، تا: اوایل قرن ۱۴؛ روی برگ نقل شده: ما ملت ایران همه با هوش زرنگیم ×× افسوس که چون بوقلمون رنگ برنگیم / گه طالب خرما گهی طالب سنجد ×× گه طالب میخانه گهی طالب مسجد؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۴گ، ۱۲-۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۳ - ۱۶۷]

۱۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۰

آغاز: قال الشریف المرتضی رضی الله عنه و اخبرنا؛ **انجام:** جانبی و العواید

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۱۳۴. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۹

شامل: مطالبی درباره «کلمه» و تقسیم آن به حرف اسم و فعل و بعد مطالبی در باب معرب و مبنی و الف و لام ظرف در نحو و بنا بر قول مندرج در صفحه ۶ این گفتارها از افادات حاجی سید حسن چوری است که در ۱۲۹۲ق تقریر کرده و در سال ۱۳۰۴ق کتابت گردیده است (۱-۶)؛ مطالبی در باب ظرف در نحو عرب و اقسام آن و باز آن از افادات سید حسن چوری است که از طریق محمد صادق ملقب به ابوالوفا به سال ۱۳۰۴ق کتابت شده است (۷-۱۵)؛ فهرست کتاب فریدة در شرح شیخ جلال الدین سیوطی (یعنی بهجة المرضیة) است که در جداولی آمده است در پایان صفحه ۲۰ کاتب می‌گوید این جدول در عصر روز شنبه در قریه چور کتابت گردیده است (۱۹-۲۰)؛ الفیه‌ای به شعر در «نحو و صرف و کتابت» که محمد صادق ملقب به ابوالوفا می‌گوید در چور آن را به سال ۱۳۰۴ق کتابت کرده است (۲۳-۱۸۶)؛ حواشی توضیحی بسیار درباره ابیات «فریده» و درباره عوامل نحوی نیز مطالبی دارد و طبق ذیل صفحه ۱۹۷ این مطالب را چوری برای فرزندش محمد تحریر نموده است؛ قصیده‌ای با قافیه همزه در مدح خاتم النبیین پیغمبر اسلام به کتابت محمد صادق مشهور به ابوالوفاء و در تاریخ ۱۳۰۷ق تحریر شده (۲۰۲-۲۶۴)؛ اشعاری در باب «عروض شعر» که سراینده آن خود را حسینی النسب معرفی می‌کند: «یقول معروف حسینی النسب» این ابیات در این جنگ به سال ۱۳۰۷ق کتابت شده است (۲۷۱-۲۸۸)؛ رساله‌ای به نثر در یک مقدمه دو باب یک خاتمه در علم عروض و کاتب آن به ظاهر محمد صادق مشهور به ابوالوفاء در سال ۱۳۰۷ق است (۲۹۰-۳۲۰)؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق مشهور به ابوالوفاء، تا: ۱۳۰۷ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۳۲۰ص، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه:۱۶×۲۱سم [ف: - ۲۲۴]

۱۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۶

آغاز: یا من دلع لسان الصباح بنطق تبلجه؛ **انجام:** و الابرار من خاصتک برحمتک یا ارحم الراحمین و یا اکرم الاکرمین.

شامل: دعای صباح و صنمی قریش، دستورات حضرت

امیرالمؤمنین (ع)، نامه آن حضرت به فرزندش از صفین، گفته‌های کوتاه آن حضرت به نقل از نهج البلاغه، مناجات خمسة عشر حضرت امام زین العابدین (ع)؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: میرزا علی خان صفاء السلطنه نائینی (بنا بنوشته فرزندش عباس صفاء السلطنه)، تا: ۴ محرم ۱۳۰۹ق؛ دارای ترجمه لغات مشکله مجموعه که فرزند کاتب عباس صفاء السلطنه به تاریخ رمضان ۱۳۵۸ مهر ۱۳۱۸ نوشته؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۴۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۳۱]

۱۳۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۴۹

آغاز: الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی اشرف الاولین وافضل الآخرین ... و بعد یقول جامع الصحیفة

مؤلف مطالب مختلف و متفرقه از قبیل تفسیر آیات، احادیث، اشعار، کلمات بزرگان، وقایع تاریخی و ... را جمع‌آوری و از ذکر نام خود اجتناب کرده است، و در سال‌های ۱۳۲۴ تا ۱۳۲۶ قمری جنگ را جمع‌آوری نموده و گاهی اشعار و دوبیتی از خودش انشا کرده است، نصف اوراق کتاب به صورت سفید خالی مانده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۲۴ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: - ۸۴]

۱۳۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۵۹

آغاز: شرح دعای حضرت رسول صلی الله علیه و آله که بحضرت فاطمه صلوات اله - علیها تعلیم نمود؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الطاهرین

در نماز و نیایش؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۳۲۸ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: خطی جدید، جلد: شمیز، ۱۰گ، ۷ سطر (۱۴×۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۶۶۱]

۱۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۵۳

آغاز: یا حلیم و یا علیم یا علی یا عظیم یا حی یا قیوم؛ **انجام:** و لا لحاجته قاضیا سواک صل علی محمد و آل محمد.

دعا؛ خط: نسخ، کا: عبدالله الحسین الحایری، تا: ۱۳۴۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۲گ، ۱۲ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۱۴۲]

۱۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۰۸-۳۲/۸

آغاز: حدیث اللص والقاضی قال ابوالحسن بن قاتل قاضی الری عن عمر بن المقداد قاضی بغداد قال قرأت فی الکتب السالفة فوجدت فیها حدیث غریب وهو ان قاض من القضاة کان له بستان؛ **انجام:** وانا اعرف الملک من زمن الجاهلیة و قد کان ... بهذا الکتاب

شامل مطالب گوناگون به نظم و نثر. نظر به این که این نسخه عکسی است ظاهراً عکس‌هایی که مربوط به نسخه‌های مختلف بوده به‌صورت نامنظم و ناقص در این جا جمع شده است. شامل: حکایاتی چند، اشعاری از شیخ ابراهیم یحیی در تخمیس قصیده سید رضی، اشعار منسوب به امام علی (ع)، ابیاتی از موعظی، اشعاری در فضائل امیرالمؤمنین (ع)، قصه مقداد بن اسود کندی با دختر عمویش میامه؛ قصه عامر بن غوینم زهری و برادرش، مطالبی به نقل از مفتاح الفلاح، قصه اصحاب کهف به نقل از کشف العین، اشعار ابن فارض، قطعه‌ای از «الزام النواصب بامامة علی بن ابی طالب» (نک التراث العربی ۱/۲۹۸)، حکایات و قصه‌های ادبی و تاریخی دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ این نسخه عکسی است؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۸۰گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۲۱۰]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۸۳

آغاز: بسمله الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** تازه داماد شهید کربلا کتبه علی الموسوی البحرانی یا علی ادرکنی

خط: نسخ، کا: موسوی، علی، بی‌تا؛ کاغذ: فستقی، جلد: پارچه با عکس و گوشه چرم [رایانه]

۱۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۱

متفرقاتی است از احادیث و اخلاق و اشعار و موضوعات طبی و جز آن در متن و حاشیه به خطوط مختلف. این جنگ را طبیبی به نام نصیر بن محمد باقر (که چند یادداشت نیز دارد) «مجمع الکمالات» نامیده و از ملا عبدالحسین دانسته است. متن که دارای چند رساله است در داراب به تاریخ پنجم شوال ۱۲۴۱ نوشته شده است. موضوعات این جنگ (غیر از مطالب بسیار کوتاه) چنین است: ۱. آداب المتعلمین منسوب به خواجه طوسی، ۲. تدبیر المأکول، فصلی است از ابن سینا، ۳. تدبیر السفر، فصولی است از ابن سینا، ۴. احادیث متفرقه اخلاقی، ۵. البلد الامین سید جعفر کشفی دارابی، ۶. درج المضامین ملا مختار قاری. رساله پنجم در مدرسه جلالیه اصفهان به تاریخ ۱۵ محرم ۱۲۴۴ و رساله ششم در مسجد حکیم اصفهان به تاریخ ۲۰ محرم ۱۲۴۴ نوشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴ - ۱۱۳]

۱۴۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۰

آغاز: مجلس فی القضاء و القدر. قال الله تعالی: و لو شاء ربک لآمن من فی الارض کلهم جمیعا ... تفسیر لو شاء مشیة حتمیه لامن؛ **انجام:** او چون نظر کرد تمام ریگها را جواهر آبدار یافت.

روایات و حکایات عقیدتی و اخلاقی را از کتاب‌های مختلف گردآورده است و با عنوان مجلس یا بی عنوان نگاشته است. نام برخی از مآخذ چنین است: عدة الداعی، روضة الصفا، کافی، تفسیر عیاشی، امالی طوسی، قصص الانبیاء، امالی صدوق، محاسن برقی، علل الشرایع، عیون، تفسیر امام علیه السلام، تفسیر قمی، الدرالمنثور، جامع الاخبار، روضة الواعظین، نوادر راوندی، فقه الرضا، فلاح السائل، کشف الغمه، الاحتجاج و جز این‌ها. گاهی یادداشت به فارسی آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۴]

۱۴۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۳

آغاز: فی الانعام، و هذا کتاب انزلناه مبارک فاتبعوه و اتقوا لعلکم ترحمون؛ **انجام:** و هذه مریم ابنة عمران، و هی خدیجة بنت

خویلد و هی هاجر و هی ساره.
مباحث روایات را به گونه مطالب منبری در بخش‌هائی آورده است، موضوع: اخلاق، تفسیر، تاریخ معصومین (ع) و جز آن‌ها می‌باشد. برخی از مطالب چنین است: ۱. بسمله، اعلم ان الاختیار هو علم العبد بان له قوة صالحة للفعل و الترک الممکنتین؛ ۲. بسمله، فی الحدیث القدسی: عبدی اطعنی حتی اجعلک مثلی، فی المجمع العبادة الخضوع و التذلل لله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج حنایی، ۱۱۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۱۲سم [ف: ۱ - ۳۵]

۱۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۰۶/۶

آغاز: بسمله و به نستعین، حمداً لرب عالم جلیل ×× علمنا طریقة التعلیل / فهذه ضابطه الاشکال ×× و الحمدلله علی الکمال
شامل: تعدادی کلمات که روی آن‌ها با مرکب قرمز خط کشی شده (۴۳۰-۴۳۲)؛ مطالبی چند درباره معنی حرف نحوی (۴۳۳-۴۳۶)، این تحقیق بسیار گرانبهایی در علم نحو می‌باشد، منظومه‌ای در اشکال اربعه منطق به زبان عربی از مولانا عبدالله موصلی (۴۳۶-۴۳۸)؛ خط: نسخ ریز، کا: مصطفی بن محمد بن خالد بغدادی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج تریاکی، ۸ص (۴۳۰-۴۳۸)، ۱۷سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۱۰۲]

۱۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۶/۶

شامل: داستانی از اصمعی درباره گردش در شکاری که او همگام فضل بن خالد برمکی بود و به‌هنگام بازگشت برخورد و او سراغ فضل را گرفت و پس اشعاری خواند و صله‌ای گرفت (۲۲۸-۲۳۰)؛ نصایحی از علی (ع) (۲۳۱)؛ لغزی از شیخ بهائی در یک مسأله صرفی و نحوی عرب (۲۳۲-۲۳۴)؛ دو قصیده از قصائد سبعه معلقه: یکی «قفا نبک» امرو القیس و دیگری «لخوله اطلال ببرقه تهمد» از طرفه و ادعیه و مساله استخراج خاتم و بحث در این قیاس: الطلاق موقوف علی النکاح و النکاح موقوف علی رضا الطرفین «فالطلاق موقوف علی رضا الطرفین» (۲۳۵-۲۴۹)؛ شرح قصیده ذهبیه از سید اسماعیل حمیری به‌وسیله سید مرتضی معروف به علم الهدی بنا به درخواست ابو الحسن علی بن شهفیروز (۲۵۰-۳۰۶)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره کاغذی نخودی، ۷۸ص (۲۲۸-۳۰۶)، ۲۳ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۷ - ۲۸۹]

۱۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۳۹/۵

شامل: نقل قولی از شیخ صفی الدین طریحی در بعضی از حواشی که رئیس المحدثین در کتاب معانی الاخبار به اسناد صحیح از حضرت صادق نقل کرده که از آن حضرت درباره قول خداوند راجع به قصه ابراهیم «فاسئلوهم ان کانو اینطقون ...» سؤال شد آن حضرت در این زمینه جواب دادند (ذیل ص ۱۴۴)، درباره فضایل مدینه و صحت جسمی (۱۴۵)، درباره این‌که مستحیل است معرفت به خدا به غیر خدا (۱۴۶)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳ص، ۱۸ سطر (۱۳/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۳۷]

۱۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۱۹

شامل: ۱. دعایی با این مضمون: «بسمله، الهی اناالفقیر فی غنای فکیف لااکون فقیرا فی فقری الهی اناالجاهل فی علمی فکیف لااکون جهولا فی جهلی ... » (گ۳-۷)، ۲. اشعاری به عربی که ظاهراً منسوب به یکی از ائمه (ع) است زیرا در ابتدای این اشعار بیتی به فارسی بدین مضمون: «سخن کو نه زان چارده در پاک ×× به پیشم زد به یک مشت خاک» آمد و در حاشیه صفحه بعدش نیز عبارت «و له علیه السلام» به چشم می‌خورد. که شعر زیر نمونه‌ای از آن است: «الیکم والا تشد الرکائب ×× و منکم والا لاتنال الرغائب، و فیکم والا فالحدیث مخلق ×× و عنکم والا فالمحدث کاذب» (گ۷-۷پ)، ۳. ۴۴ بیت شعر به فارسی در مدح حضرت علی (ع) با این مطلع: «آن را که لطف خاص مقرر کند ×× علی روح القدس بمرتبه چاکر کند علی» (گ۸-۸پ)، ۴. خطابه‌ای ظاهراً منقول از یکی از معصومین (ع) که با این عبارت آغاز شده: «یا ایها الناس من طلب الدنیا و جد الحسرة و الندامة ...» (گ۹-۹پ)، ۵. ۲۷ بیت شعر به فارسی با این مطلع: «چه می‌جویی در این عالم در آن عالم هم آن جویی ×× چه می‌بینی در این کشور در آن کشور همان بینی» (گ۱۰-۱۰پ)، ۶. مصیبت‌نامه از امام سجاد (ع) منقول از کتاب بلد الامین تألیف کفعمی که با این بیان آغاز می‌شود: «یا نفس حتام الی الحیوة سکونک و الی الدنیا ...» (گ۱۱پ-۱۶)، ۷. دو مناجات منظوم از امام سجاد (ع) یکی ۱۱ بیت و دیگری ۴ بیت با این مطلعها: «الم تسمع بفضلک یا منایی ×× دعاء من ضعیف مبتلایی، یا من یجیب دعاء المضطر فی الظلم ×× یا کاشف الضر و البلوی مع السقم» (۱۶پ)، ۸ مطالبی در دستورات پزشکی (گ۱۷)، ۹. ترجمه کلام شیخ احمد بن زین الدین احسایی در جواب سؤالات شاگردانش که در موضوع ریاضت و جهاد نفس (جهاد اکبر) است (۱۹پ)، مطالبی منقول از کتاب دعائم الاسلام (گ۴۷)، ۱۵. مطالب نحویی (۶۰پ و ۶۷)، ۱۶. معما (گ ۳۴ و ۵۰)؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: عبدالله بن محمد شفیع طالقانی و محمد طاهر بن محمد جواد، بی‌تا؛ مصحح، محشی با علامت‌های ۱۲، ۵، منه، هـ و له علیه السلام؛ مهر تملک: «اللهم صل علی محمد و آل محمد»؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۷۳گ، ۹-۲۱سطر (۷×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۴ - ۱۳۰]

۱۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۷۴

آغاز: بسلمه، ایها الناس انما انتم فی هذه الدنیا عرض؛ **انجام:** و قد زاد بکا لتوق حولها اتبکی علینا ام لاجل جنبها
جنگ حاضر از دو بخش تشکیل شده: بخش اول متضمن برگزیده از احادیث پیامبر و بخش دیگر مشتمل بر مجموعه‌ای اشعار دعبل خزاعی و دیگران؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۸ سطر (۷×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۸۵]

۱۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۶۸/۳

شامل: مطالب چند در مناقب علی بن ابیطالب از منابع گوناگون، نقل قولی از میر سید علی همدانی که نویسنده و خواننده بعد از اجازه اجازه‌دهنده (= مجاز) هر گاه بر دیو و پری آن اجازه را خواند تسلط آنان را قطع کند و طریق خواندن نیز آمده، چند زیارت‌نامه، مسأله مهر شرعی، فسخ اجاره، تفسیر چند آیه، مباحثی در تجنب از گناهان کبیره، زیارت‌نامه و ادعیه از قبر ابوالحسن علی بن موسی الرضا، مطالبی درباره سوره طسم، یک دعا و یک ذکر چهل روزه و قباله نوشتن برادران یوسف به مالک بن زعر خزاعی و رفتن یوسف و وصیت یعقوب، قسمتی از یک کتاب لغت درباره حیوانات، مطالب مختلفی درباره صرف و لغت و ترجمه بعضی از آیات و بعضی از داستان‌های صوفیه و دینی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج مشکی، ۳۷۸ص (۲۳۴–۶۱۲)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰ – ۲۴۹]

۱۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۰۰/۱۰

آغاز: معرفة امری اللهم ان کان رزقی فی السماء فاهبطه و ان کان فی الارض فاظهره؛ **انجام:** لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین فاستجبنا له و نجیناه من الغم و کذلک ننجی المومنین.

شامل: دعاهایی چند، مطالبی از کتاب مخزن الادویة، مختصری در خواص درجات شمسی، مختصری در خواص ذکر «الله الصمد» تفال با قرآن، خواص آیات، دعاهایی جهت رفع حوائج؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج پوست اناری، ۳۱گ (۱۴۱–۱۷۱پ)، ۱۶–۲۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰/۷×۱۶سم [ف: ۱۹ – ۲۴۱]

۱۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۸۴/۴

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی جعل صحیفه عالم الامکان مرآة لمشاهدة الاثار الملکوتیة؛ **انجام:** حصل ما یرتکبه من الفساد و یختل نظام العالم بسبب المختل عن القیدین و الله اعلم بالسرائر.

گلچینی از مطالب نقل شده از کتب مختلف اعم از کتب احادیث و تفاسیر و غیره جهت حل مسائل و دشواری‌های طالبان که توسط شخص ناشناسی گردآوری شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۵۰–۶۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۹ – ۳۵۴]

۱۵۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۱۹

برگ‌هایی از چند رساله حدیثی، تفسیری و کتاب فقهی که به صورت متفرقه با هم صحافی شده است. در برگ‌های اول دو خطبه از امیر المؤمنین، خطبة البیان و خطبة الطتنجیه، آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ فاقد جلد، ۶۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱ – ۴۴۶]

۱۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۶۶/۱

جنگ دعا برای دفع دشمن و رفع نحوست مناجات‌ها و شعرهایی از خاقانی سلمان ساوجی سعدی محتشم کاشی. شعرهایی با عنوان‌های: در صفت نجف در مذمت خان شور (محلی است میان کربلا و نجف) در وداع از کربلا منزل قزل رباط منزل خانقین، در خجو قرنطینه پل ذهاب میان طاق هارون آباد ماهی دشت بیستون صحنه شعرهایی در عزاداری از مرگ امامان، بندی در قرائت و تجوید؛ بی‌کا، بی تا [ف: ۱۵ – ۲۶]

۱۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۸۶

آغاز: بسمله، تاریخ ولاده الجبه الرشید المبارک؛ **انجام:** عجبت لناوقلبی کیف تنفی حرارتها

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۱۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۷۸/۲

شامل: شعری چند از سرایندگان قدیم عرب، قصیده‌ای در ستایش خلیفه سلطان از محمد محسن سلیمی مازندرانی به خط خود او؛ قصیده طاهر، قصیده و شعرهای ابن ابی حجله، سیدی احمد بدوی، یزید بن معاویه، شیخ حاجری، شیخ صیداوی، سید علی بن وفا، حریری با دو شعر با عنوان «مقام پنجگاه، میخانه» ابن مسعود، ابن مطروح، دعایی از شمس المعارف الکبری از محیی (شرف) الدین احمد بن علی قرشی بونی (مجلس ۴۶۰/۲– معجم المطبوعات ۶۰۸)، دعوة سورة یس، قصیده شیخ علوان حموی و مخمس ابی مدین، انشاء عبد القادر گیلانی، شعر سید ابو الفتح بن وفا و ابن رفاعی، قصیده ملا مجنون بن محمد درباره طرابلس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: استنبولی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ (۴۳ر–۶۹پ)، ابعاد متن: ۱۱×۱۵، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۳ – ۳۰۵۸]

۱۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۶۰/۲

شامل: شعر عربی، تفسیر، دعای احتجاب، حرز علی (ع)، دعاهای دیگر مانند توسل و حرز یمانی و مناجات و دعا و اختتامات سیفی و دعاء حجب و جز آن، زیارات، از مجموعه سید داماد هم نقل شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، سطور چلیپا (۷×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۱۱ – ۲۲۲۲]

۱۵۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۹۵/۱

شامل احادیث و غیره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [ف: – ۲۸۲]

۱۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۰۸

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** یرید ما بینکم عن الجوهری

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: – ۱۷۲]

۱۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۹۳

آغاز: و بین موسشی علیه تالسلام فی انزال کتابه جمله والبفضیل؛

انجام: تهل البصره فمداره علی عاصم

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشین [الفبائی: – ۱۷۲]

۱۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰۵

بی‌کا، بی‌تا انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۲۴×۳۴سم [رایانه]

۱۶۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۳ فیاض

شامل فوائدی در عدد از ملاجلال دوانی، کمال طهوری و کمال شعوری و کمال مفهومی، فایده‌ای در عدد از شیخ بهایی، بندی منقول از ابن علامه در شناخت جهت قبله، مسائل ریاضی، بخشی در ملل و نحل راجع به صابیه، حرنانیه، اصحاب اشخاص ...، شبهه ابن کمونه، بندی از کتاب تنزیل الافکار ابهری در مغالطات، از افادات خفری، شبهه استلزامی و جواب آن از شیخ یحیی یزدی، مغالطات منقول از رساله آداب المناظر فخرالدین، گفتاری در ملل و نحل که گویا از الفرق بین الفرق بغدادی باشد، براهین تناهی ابعاد، براهین استحاله تسلسل، روایتی منقول از کمیل بن زیاد، ادعیه‌ای منقول از کتاب مفتاح الفلاح شیخ بهایی، اشعاری از قاضی میرحسین شافعی، ابونواس، عبدالله قطب بن محیی، اشعاری از جامع نسخه، قصیده برده، قواعد حساب منقول از مفتاح الحساب غیاث الدین جمشید، اشعاری از ملاجلال دوانی و شیخ عبدالصمد حارثی و شیخ بهایی و طرفة بن العبد بکری و ابن انباری و قصیده میمیه زهیر بن ابی سلمی مری و لبید و عمرو بن کلثوم و عنتره، بخشی از کلمات حکماء و باب جوامع التوحید، بخشی از شرح دیوان حضرت علی، گفتاری در بیان شفق و صبح صادق، شرح علم تنجیم و تسخیر ارواح؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین حسین استرآبادی، بی‌تا؛ جلد: تیماج عنابی، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: - ۱۷]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۴۲

آغاز: خطوط مرموزه قلم هندی ایقغ بکر حبش؛ **انجام:** باذن الله و الله مع الصابرین برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا به رویه مشمع [رایانه]

۱۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۸۰

آغاز: فی اکمال الدین عن الصادق علیه السلام یا عبدالحمید ان لله رسلاً مستعلنین و رسلا مستخفین فاذا سالت بحق المستعلنین فاسأله بحق المستخفین؛ **انجام:** والله سبحانه ولی المومنین علی ثلاثة اوجه احدها انه یتولاهم بالمؤنة علی اقامة الحجة و البرهان لهم فی هدایتهم و ثانیها انه ولیهم فی نصرهم علی عدوهم و اظهار دینهم علی ادیان مخالفیهم کلها و ثالثها انه ولیهم یتولاهم بالمثوبة علی الطاعة و المجازات

مطالبی ازکتاب‌های ذیل نقل شده است: مفاتیح الشرایع فیض، حقائق فیض، وافی فیض، بحار الانوار، الزواجر الالهیة و المواعظ الربانیة ملاعلی اکبر بن عبدالله تونی، دیوان حاج صادقای صامت، زواهر الحکم (الذی یقال انه من تصانیف المیرزا حسن القمی)، خلاصة الاصول ملا محمد کاظم سبزواری - الذی جعله شرحاً لعقائد مولانا باقر العلوم - ادام الله ظله، حجة الناطق سلمه الله، قصیده مولانا محمد باقر (متخلص به روح) سلمه الله، رساله اصطلاحات وقعت بین المحدثین، اربعین میر محمد زمان سمنانی و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۵۶۷]

۱۶۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۹۰

آغاز: روی من رسول الله (ص) انه قال فیما اوصی به امیر المؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام قال یا علی من حفظ من امتی اربعین حدیثا؛ **انجام:** لاحسنة فی النظرو لا نافعة فی المحبر ثم ابعث

مشتمل بر طلسمات، دعا، اخبار، و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «و ربک الغفور ذوالرحمة»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۴۷گ، مختلف السطر (۷/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۶۰۳]

۱۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۲۷

مشتمل بر مواعظ و مقتل؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: محمد معتمد نجار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ، ۵۳گ، مختلف السطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۵۰]

۱۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۰۹

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله الذی قدر الابتلاء بالبلاء؛ **انجام:** الذین یرثون الفردوس هم فیها خالدون

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ اهدایی: احمد تررگپور؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: تیماج تریاکی، ۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف:۵-۱۶۷۹]

۱۶۷. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۱۵۲

دعا و حدیث به عربی و فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جیبی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۷]

۱۶۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۴۵/۲

آغاز: نور فی التوبه: اعلم انه تعالی مدح التوابین فی قوله «ان الله یحب التوابین » فلا درجة اعظم من محبة الله تعالی ...

مطالب گوناگونی که از کتب مختلف نظیر کشکول شیخ بهائی، زهرالربیع و ... جمع‌آوری و بدون ترتیب نوشته شده است. در برگ‌های ۲۶۶ر-۲۸۱پ از آن باب توبه ظاهراً از کتاب «انوار النعمانیة» سید نعمت الله جزائری و در ۲۸۲ر-۲۸۳ر چهل سوره تورات درج شده؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱گ (۲۶۶ر-۳۲۷پ)، مختلف السطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۶۶]

۱۶۹. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۸۳

آغاز: یا ایها الذین امنوا لا تدخلوا بیوت النبی الا ان یؤذن لکم؛ **انجام:** قربة الی الله فارسی دو رکعت نماز زیارت حضرت امام رضا علیه السلام میکنم سنت تقرب بخدا و اگر تواند

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف مخ]

۱۷۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۱۳

آغاز: خاتم انبیاء صل الله علیه و آله و سلم در صدف عصمت و جلالت قرار گرفت و در جمیع زمین ها و دریاها این؛ **انجام:** الجلوة الخامسة و هی تسع صهیل خیل الاعداء ... ثم خرجت فی

جلوة السادسه و قلبها محروق و کبدها مشقوق و کان قطعات کبدها قد اضحت و دماء ... و نظر الحسین یمیناً و شمالا و لم یر ناصراً و معیناً
جنگی از آن یکی از وعاظ قرن چهاردهم هجری که در آن مطالبی را در تاریخ حضرت پیامبر (ص) و پند و اندرز، با ذکر مآخذ به صورت پراکنده تحریر نموده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ ۵۷گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: - ۲۷۹]

۱۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۰

آغاز: نقل من کتاب عیون المسائل من تصانیف ثالث المعلمین سند المحققین أفضل المتأخرین خاتم المجتهدین امیر محمد باقر الداماد؛ **انجام:** و غفرت لک الذنوب و الاوزار و قلت لا تحزن فلا جلک سمیت نفسی الغفار، تم الحدیث
داری اخباری منقول از کافی و خصال و من لایحضره الفقیه و بشارة المصطفی و امالی و همچنین مطالبی دارد فقهی و کلامی و فلسفی منقول از کلام ابن سینا و خواجه نصیر الدین طوسی و میر داماد و دیگران؛خط:نسخ،بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح، با علامت بلاغ دارد؛ تملک: محمد مؤمن بن شمس الدین محمد اصفهانی ممنابادی؛ وقف‌نامه جنگ به تاریخ ذیقعده ۱۱۱۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲-۱۸۲]

۱۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۹۸/۲

آغاز: الحمدلله الذی خلقنی فهو یهدین ... فاعلم رحمک الله ان القلوب تمرض کما ترض الابدان وتعرضه العلل و الاسقام؛ **انجام:** و علی الغفلة ونسیان الموت یلومونی. اللهم ارحمنی اذا مرضت و علی الفراش صرعونی واحبتی لعیادتی
مختصری است در اخلاق با روایات و احادیث؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲ - ۵۸۸]

۱۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۳۳

آغاز: قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصیرة؛ **انجام:** ابن الجوزی فی درمان الذنوب و تریاق القلوب
در عرفان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه [رایانه]

۱۷۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۳۹

آغاز: وقالوا اتخذ الله ولَداً سبحانه بل لَه ما فی السموات والارض کل له قانتون؛ **انجام:** له اسماء الله العظیم المخوف الحافظ العهد والرحمة وحافظی وصایاه لتکن اذنک
برگزیده‌ای از آیات و روایات است؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ از موقوفات حاج محمد رمضانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ - ۵۷۰]

۱۷۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۹۲

آغاز: نقوله من احادیث الفارسیة انه لماسار الحسین علیه السلام من المدینة؛ **انجام:** ارید مدح محله مولای ومنه طالبه منوای ترانی امحنه ابد نیایی ولتمدح مولیها تجزیها
مجموعه مرثیه‌هایی به نظم و نثر در مصیبت اهل بیت (ع)؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۴۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۶۱۶]

۱۷۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۸۸

آغاز: فتقدم الحسین الی التاجر وقال السلام علیک ایها التاجر کرامة للجاریة التی اشتریتها.؛ **انجام:** کلکم نایمه ابضلکم و ... مسعد
مجموعه‌ای از مراثی عربی در مصیبت اهل بیت (ع)؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۵۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲ - ۶۱۶]

۱۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۸۹/۱

آغاز: قتیل خطورا یلتثمن بنی علی و طورا یلتثمن بنی عقیل و فاطمة الصغیرة بعد غم کساها الحزن اثواب الذلیل تنادی جدها یا جدانا طلبنا بعد فقدک بالدخول. ان یوم الطف و ما کان للدین مصیبا؛ **انجام:** فی صدره غوائل طوائل بدریة غوائل کفریة مثوها. جاهلیة ذلت لها الافاضل فیاعیونی اسکبی علی بنی بنت النبی بغیض دمع ناصب کذاک یبکی العاقل
مجموعه‌ای از نثر و نظم عربی در ذکر مصیبت اهل بیت (ع). در پایان ذکر شده که این مراثی به صورت تلخیص شده از بحار الانوار نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ در پایان فوائدی چند در چند بیت از ناصرخسرو، روایتی از صدوق، بخشی از شرح اصول کافی محمد صالح مازندرانی و دفع حمی و روایت امیرالمؤمنین از اوصاف الله، فائده‌ای منقول از کتاب الجامع لعلل الاشیاء؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲ - ۶۱۶]

۱۷۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۷۸-۱۴/۲۸

آغاز: و من الاخبار الفصیحة حدیث عمران بن سوادة اللیثی مناصی لعمر و فیه من النکات الادبیته و غریب المعانی و الالفاظ ما یحب الاطلاع علیها و هی هذه قال ابوجعفر محمدبن جریر طبری؛ **انجام:** قال رسول الله صلی الله علیه وآله لما انهزم الناس یوم حنین یا عباس اصرخ بالناس.
شامل مطالب تاریخی از صدر اسلام و اشعاری از شعرای صدراسلام، این جنگ در سده سیزدهم تدوین شده است، مطالب این جنگ عبارت اند از: حدیث عمران بن سواده لیثی به نقل از تاریخ طبری، نقل از مجمع البیان مطالبی از مکالمات حضرت علی (ع) با عمرو عاص و معاویه و مکالمات معاویه و عمرو عاص، حکایاتی از کرم عبدالله بن جعفر، التول فی اسلام عمرو بن عاص و مآل حاله اشعاری از شعرای عرب، مکالمه ابی بکر و عمر با عباس بن عبدالمطلب، نامه معاویه به امراء قریش و دیگران، قول ابی زبید فی وصف الاسد، خطبة ابی الاسود بعد شهادة علی بن ابی طالب و مکالمه با معاویه و سؤال عمر عمراً؛ خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۳۸گ، ۱۹ سطر،

اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳ - ۱۲۹۲]

۱۷۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۳۷-۳۲/۴۷

آغاز: سیدی جایرک فی آل عمران ×× وفوق عمرک یبیک یکونی ذاد؛ **انجام:** ثم قبض روحه و هو علی ظهر الفرس فی الارض میتا و رجع ...

جنگی شامل نظم و نثر عربی، دارای اشعار و قصایدی از یحیی قاضی، عبدالغنی نابلسی، سید مرتضی، اشعار عمرو عاص در خطاب به معاویه، اشعار حمزه عباجی، یعقوب زیدی، پس از قصاید، احادیثی در منقبت امام علی (ع) درج شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ این نسخه عکسی است؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۷۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۲۹۳]

۱۸۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۰۳

آغاز: امالک یا داء المحب دواء ×× بلی عند بعض الناس منک شفاء / اسیر العدی بالمال یفدیه اهله ×× ومالاسیر الفانیات فداء؛ **انجام:** در هر حال کرم عام محول حول و احوال رو آرد و دور عمر و ملک ملک ملک علو را ممدود و طالع او را مسعود وراه عدو مطرود او را مسدود و دل هوادار و حسدکار او را همواره مسرور و مکسور دارد و الرسول محمد و صهره و ولده

مطالب متفرقه‌ای شامل اشعاری از ابن سروق الماردینی، سید مرتضی، صفی الدین حلی مجنون عامری، ابی فراس، میر محمد نصیر طبیب و حکایت مختلفه و روایات از صفی الدین حلی و نیز بخش‌هایی از «نزهة القلوب و روضة المحبوب» در یازده باب عشق، خطبه بدون الف علی علیه السلام با ترجمه فارسی، چند شعر از یزید بن معاویه لعنة الله علیهما؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۲۲]

۱۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۱۴/۵

آغاز: در دولتی زن که از اعتبار ×× بود بر در او فلک پرده دار؛ **انجام:** پنج وقت آمد نماز ای رهنمون ×× عاشقانش فی صلوه دائمون

اشعاری عرفانی و اخلاقی از شاعرانی همچون جامی و عطار و مولوی به همراه سخنانی از بزرگان عرفان و بیان حالات مقامات عارفانی همچون مولا سعد الدین کاشغری و مولا علاء الدین در رساله حاضر به رشته تحریر در آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ:اصفهانی نخودی،جلد:تیماج سیاه،۱۰ص (۴۳-۵۴)، ۱۹ و۱۶سطر(۱۰-۷/۵×۱۰-۱۴)،اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۹۴]

۱۸۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۶۵

جنگی از قرن سیزدهم هجری شامل مطالب کوتاه و متفرقه در حدیث، فقه، تاریخ، ادبیات، شعر و غیره، ترتیب مطالب مندرج در آن چنین است: حدیث در اندازه صاع، سه نامه به عربی که در جواب رسیدن نامه از بزرگی نوشته شده است، حدیث نبوی در کیفیت خلق دنیا و مخلوقات قبل از انسان، قصیده لامیة العجم طغرایی، جدول تاریخ تولد و وفات و نام مادر و پدر و مدفن و ... چهارده معصوم، تعداد گناهان کبیره، چند جواب مسئله فقهی از زین الدین و توضیح تقسیم تلامذه افلاطون به: اشراقیون، رواقیون و مشائون، دعای فیثاغورث، و بیان فصول: ربیع، نیسان، ایاز و ... و عروق سبعه، شجره انساب حضرت پیامبر، وجه تسمیه شهور سنه، اختیارات ایام، مختصری در تاریخ خاندان پیامبر و امیرالمؤمنین و ذکر بعض فضائل آن بزرگوار، اسماء انبیا و ائمه، مطالبی به نقل از تاریخ ابن حاکان ابو عبدالرحمن موسی بن نضیر لخمی درباره فتح اندلس، داستان آهنگری که با دست آهن گداخته را از کوره برمی‌داشت، قصه دخترک دانشمند با هارون الرشید خلیفه عباسی به نام «تودد»، دو چیستان: «فی امرأة رأوا عندها ثمانیة رجال» و «رجل رأی بین تسع نساء» و نامه صاحب الأمر به شیخ مفید، أشعاری از سید رضی، نماز و دعاء در دفع بلیه، حدیثی از کتاب «مقاتل الطالبین» ابوالفرج اصفهانی در مورد یحیی بن عبدالله بن الحسن بن الحسن بن علی بن ابی طالب و رشید خلیفه عباسی، فتاوائی از ابن الجنید، شهید اول و شهید ثانی، قصیده معروف و بلند فرزدق در مدح اهل بیت، صورت چند نامه به علما در احوال پرسی، داستان مرض مشرف به موت اسکندر، باب فی مواعظ أبی جعفر الباقر و وصیة النبی لعلی و احادیثی در قصص انبیاء سلف، احادیث و ادعیه در دفع فقر و توسعه رزق، فائده رجالی از شیخ یاسین بن صلاح الدین البحرانی، فائده‌ای در حساب جمل، فائده‌ای در قراءت و تجوید، نیز رساله‌ای در تجوید بنا به درخواست جمعی از مؤمنین، چند صورت حرز و سحر، شرح دعای غاسله، فائده‌ای در چند دعا برای جلب محبت و رزق، دعای منظوم علی بن ابی طالب، دعای عبدالله ابی دجانة الأنصاری و چند دعای دیگر برای رفع مکاره و دفع بلیات و جلب منافع و برخی طلسمات، قصیده‌ای از حاج هاشم کعبی در رثای امام حسین، چند دستور برای استخراج مضمرات به حساب حروف، چند صورت ذکر و دعا برای رفع حاجت به فارسی، بیان چند اصطلاح لغوی به شعر و نثر و ابیاتی در آداب و حکمت اخلاق و اشعاری منسوب به فاطمة الزهراء، نیز چند دعا و طلسم فارسی و عربی، اشعار عاشقانه عربی منسوب به چند شاعر عرب، قصیده‌ای بلند از بانوی فاضله عایشه بنت باعونی در توصیف النبی، قصیده محمد بن عیسی بن أصبغ در مشترکات العجوز و چند رباعی در فضائل..، فایده‌ای در خواص سور قرآن، ناتمام، چند قصیده بلند از: شیخ علی بن مقرب احسائی، سید شریف کاظمی، سید ماجد بحرانی، ملا محمد کاظم ازری بغدادی، شیخ جعفر خطی و ملا محمد رضا ازری، بخش‌هایی از قصاید اخلاقی سید علی صدرالدین مکی و سید اسماعیل حمیری، فائده‌ای در بحور شعر، و نیز اشعار و قصایدی از شعرای نامبرده و دیگران، شرح مفصل قصیده عرفانی ابن فارض با مطلع: شربنا علی ذکر الحبیب مدامة سکرنا بهل قبل أن یخلق الکرام قصیده مشهور به «دریدیه» از ابی بکر محمد بن درید، در اوراق پایانی قصیده معروف به «تترية» از مهذب الدین طرابلسی در مورد آنچه در ارسال تحف بین او و

سید مرتضی اتفاق افتاده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: مریم دختر شیخ علی فرزند شیخ احمد احسایی؛ مهر: «اختر برج حیا مریم بود ۱۲۴۱» (بیضی)؛ ترجمه مختصری از محمد صالح بن علی بن شیخ صالح بن زین الهجری با اشاره به لقب و کنیه و سال ولادت آمده؛ جلد: تیماج، مشکی، ۳۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۳۹۱]

۱۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۴/۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 3268 (ریو ش ۸۵۵)؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۵۲۵]

۱۸۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۶۲/۲

آغاز: الحمدلله علی نعمه. قال ابوحمد عبدالله بن عبدالله بن طاهر یقال انه لاتنفعک محبة من فوقک الاان یکون معها رحمة؛ **انجام:** و منها قول ابی منصور الثعالبی: الایا صاحب الدنیا و عین السود و الیمنی ... و مازال منا حیث کان مسود ×× تسیر المنایا حیث سارت ربائیه.

مجموعه‌ای از نظم و نثر عربی که از نسخه‌ای قدیمی که بعضی از آنها به خط علی بن هلیل الکاتب بوده نقل شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۹۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۵ – ۱۹۳۸]

۱۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۵۹

آغاز: بسمله، السلام ای صاحب خلق عظیم السلام ای معدن لطف عمیم؛ **انجام:** و صلی الله علی خیر سیدنا و مولنا محمد و علی آله و اصحابه اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۳

آغاز: امالی، سمع رجل من التابعین انس بن مالک یقول؛ **انجام:** الرحمن الرحیم العزیز المبین

کتاب منتخباتی است شامل: بررسی مباحث تنزیل القرآن بر هفت حرف، قصه قارون، امرنا صعب مستصعب، عقل و جهل در روایات و فوائد متفرقه به همراه نقل احادیث نیت، طلب باران و تحقیق کر و تحدید صاع با ترجمه فارسی آنها، چند قاعده و فایده از قواعد شهید اول بر گرفته از کتب مجمع البحرین، شرح اصول کافی محمد صالح مازندرانی، عین الحیوة علامه مجلسی، مجموعه ورام و عدة الداعی ابن فهد حلی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۱۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۹/۵

آغاز: نقل من کتاب روضة الجنان المراد بالنفس هو الذی یشیر الیه کل واحد بلفظ انا و تفرق مذاهب الناس الی ارجاء متباعدة و اطراف متباینة الاول ان النفس انما هی هذا؛ **انجام:** و لصارت المرة بعض الازهار و لم تمیز الخطیة عن بعض الثمار اوله بالعراق و آخره بالشام و بثلثی ربعه یتم الایمان و الاسلام و بثلث ثالثه السوال و یثانی ثانیة ینتهی القیل و القال

مطالبی پراکنده از چند موضوع مختلف فلسفی، اعتقادات و غیره ومطلبی به نقل از شیخ بهایی رحمه الله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۶۷]

● **جنگ** / گوناگون / عربی – فارسی

jong

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۲۶

شامل: رساله‌ای مختصر با عنوان: المجلس من کلام السید الامام ظهیرالدین الجرجانی، اشعار فارسی بسیاری از شعرای قدیم از جمله رشیدالدین وطواط، محی الدین بیلقانی، محمد عبدالرزاق اصفهانی، شیخ علی جوینی، کمال الدین اصفهانی، بدرالدین طالقانی، اشعار عربی ابوالمعالی محمد بن رشید، رساله‌ای به فارسی در شطرنج، رساله‌ای در لطایف و نکات و حکایات به فارسی و غیر آنها؛ بی‌کا، تا: نیمه ذیقعده ۶۵۱، جا: خانقاه الغری؛ قطع: رقعی کوچک [میراث شهاب: س۸ش۴ – ۴۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۵-ف

نسخه اصل: شامل: قصیده حدایق السحر فی دقایق الشعر از قوام الدین جنزی، الخمریات (عربی)، للقاضی فی الغلام و جوابه (عربی)، فی المشیب (عربی و فارسی)، شعرهای خیام و مهستی و عیوقی و خاقانی، قسم‌نامه مویدالدین محمد فلکی شروانی به فارسی، شعر عربی ابوالعلاء مغربی، شعرها و نثرهای فارسی، شعر عربی ابوالعلاء مداینی، دیوان کمال الدین اسماعیل، قصیدة العروس مورخ روز سه‌شنبه ۳ جمادی الثانی ۶۸۱، مایعرف بالاسماء و النعوت، وصیة علی للحسن به نظم فارسی مورخ روز سه‌شنبه ۱۷ جمادی الاول ۶۸۱، شعر دیک الجن، شعر عربی سهروردی، نصاب صبیان فراهی نوشته روز جمعه ۲۷ جمادی الثانی ۶۸۱؛ خط: نسخ، کا: یوسف بن ابی بکر، تا: جمعه ۲۷ جمادی الثانی ۶۸۱ق؛ ۶۶گ، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۴۴۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۳/۱-ف

نسخه اصل: لالا اسماعیل ش ۴۸۷. شامل: حدیث نبوی خطاب به قیس، خبر «مالک و الحقیقة» که علی (ع) به کمیل گفته است. شعر ابونواس، جواب نامه‌ای که از نیشابور به حکیم فیروزآبادی، شعر انوری، مناظره سعید هروی و بهاء خجندی به نظم، انشاء صاحب شمس الدین صاحب دیوان، غزل مولوی، شعر: قطب الدین عتیقی و سعدی و امیر عمادالدین اسماعیل بن رضی بابا قزوینی و احمد غزالی، شعر عربی شرف الدین دلاصمیری مصری، نامه علاء الدین عطاملک به برادرش شمس الدین صاحب دیوان، شعر کمال الدین اسماعیل در ستایش شهاب الدین سهروردی، شعر شیخ سیف الدین باخرزی و ملک شمس الدین کرت و قطب الدین عتیقی، دو بیت عربی که بر قبه سلطان سنجر نوشته‌اند، «مما کتب الشیخ سعدالدین الحموی للامام عزالدین المروزی » (نثر به فارسی)، تاریخ جامع اخبار مصر (به عربی از

المعز لدین الله تا المستعلی بالله) کوتاه و مختصر، شعر مسعود خراسانی و شرف الدین فضل الله شیرازی، بیت عربی که ابن سینا به ابوسعید ابوالخیر نوشته است، دو بیت شهاب الدین سهروردی، شعر شرف الدین دامغانی، مکتوبات قلندران، شعر امامی هروی، شعر عربی ابن الفارض، شعر انوری و کمال اسماعیل و شیخ محمود فضل و علی فخر عیسی جاجرمی (عربی) و عماد زنجانی و خاقانی و مجدالدین کرجی و عزالدین کرجی و تاج ابن عسال (؟) (عربی)، نامه شمس الدین محمد جوینی به سلطان مظفر الدین صاحب ماردین به فارسی، نامه سعدی به همین جوینی، شعر کمال اسماعیل و حکیم علی قهستانی و اثیرالدین اومانی و سعدی و عزالدین شروانی و بدرالدین دمزاجی (؟)، بیت عربی که ابن سینا در دم مرگ می‌خوانده است، شعر غیاث الدین محمد بن الرشید و سوزنی و خیام و خطاب قطب الدین عتیقی به همام الدین و پاسخ همام بدو به نظم فارسی، نامه صاحب شمس الدین به سید اصیل الدین امیر عبدالله علوی شیرازی، شعر همام الدین تبریزی و کمال اسماعیل و عزیز الدین عبدالعزیز کاشی و شمس الدین سمنانی (رباعی)، شعر عربی ابن الغلمانی، شعر قطب الدین عتیقی درباره نجم جندرانی، شعر انوری، در پایان آمده که این ابیات متفرقه را محمد بن حیدر حسینی نزیل مصر در دهه دوم ذیحجه ۷۴۱ به یادگار صاحب [کتاب] نوشته است.؛ بی‌کا، تا: قرن ۸ [فیلمها ف: ۱ – ۴۹۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۲۵-ف

نسخه اصل: شهرداری اصفهان ش ۲۱۰/۳. سال تألیف: ۷۸۲ق. شامل: ۱. چند حکایت، ۲. باکورة الادب لاصحاب الطلب: «مما جمعه شیخ الاسلام مقتدی الانام معین الملة و الدین جنید الواعظ اعلی الله قدره» (مجموع خصال للمریدین) به عربی، در آن آمده: «و لکاتبه فی تسبیح رب العزة جل جلاله»، ای جهان پرتو انوار تو سبحان الله ×× دل وجان مخزن اسرار تو سبحان الله (ابیاتی است به فارسی)، ۳. مجموعة علامة علماء العالم المولی المرتضی الاعظم سید شریف زین الدین علی گرگانی که عنوان آن در ۱۹ر هست و از خود آن و خط او اثری نمانده است، ۴. من مقاطر اقلام المولی الاعظم اقضی قضاة الاسلام قطب الملة و الدین محمد الفالی اعلی الله قدره، ۵. خطبه و حدیث و تاریخ، ۶. تحفة الاخوان فی تقسیم جوهر الانسان: نوشته فخرالدین محمود بن ابی الخیر بن ابی نصر بن احمد فالی سیرافی در ۱ رمضان ۷۸۲، ۷. خط محمد بن محمود بن ابی الخیر فالی پسر او، ۸. شعرهای عربی نوشته محمد بن سلیمان بن عبدالصمد در ۲۵ شعبان ۷۸۲ در شیراز، ۹. مما جمعه و حرره المولی شیخ الاسلام قدوة المحدثین عفیف الملة و الدین مسعود بن سعید بن مسعود الکازرونی، به نام «الملتقطات» در موضوعات اخلاقی از روی اخبار و سخنان دانشمندان، ۱۰. مما زینه المولی الاعظم الاکمل امام الملة و الدین (ابوالکرم) محمد [بن عبدالمخسن بن ابی بکر بن احمد بن ابی غسان الفالی [السیرافی] اعلی شانه، مورخ اوائل شعبان ۷۸۲، ۱۱. المولی الصاحب الاعظم غیاث الدولة و الدین المولی لطف الله بن احمد بن الحسین بن ابی الرجال الابر قوهی مشهور به منشی در ۲ رمضان ۷۸۲، ۱۲. لطائف ملتئمة من ذرایع اقلام المولی الصاحب الاعظم صفوة اکابر الامم شرف الملة و الدین عمر شبانکاره، با عنوان «الابیات الافراد المرتبة علی الحروف»، به فارسی؛ ۱۳. «مما جمعه المولی المرتضی الاعظم غیاث الدین منصور المهدی» در چهار باب به عربی درباره عددهای ۱ تا ۴ و احادیث و سخنان دانشمندان که در آنها از این شماره‌ها هست، نوشته اواخر رجب ۷۸۲، ۱۴. نتیاج اقلام: المولی الامام شرف الملة و الدین زاهد بن علی بن الزاهد ابی الفوارس القیری رفع قدره، نوشته ۱۸ رجب ۷۸۲ به درخواست تاج الدین احمد در ۲۲ رجب ۷۸۲ در شیراز، ۱۵. عمادالدین قزوینی، ۱۶. احمد بن علی بن الحسن، ۱۷. مقطعات ابن یمین به خط یحیی بن معین، ۱۸. بی نام و نشان و تاریخ، ۱۹. شیخ شمس الدین محمد بن فخرالدین ابی بکر بن کمال شبانکاره‌ای، ۲۰. من کتاب الحجة فی بیان المحجة، ۲۱. قوام الدین ملکشاه، رساله مانندی در اخلاق به فارسی، ۲۲. حدیث و ادب و حساب به فارسی و عربی، مورخ پایان شعبان ۷۸۲، ۲۳. مما کتبه خواجه جلال الدین بابا فرج الله بن رضوان تبریزی، ۲۴. مما کتبه الشیخ امین الدین بن محمد بن حسین کونگانی (کونجانی) در رجب ۷۸۲، ۲۵. طرف من نتایج اقلام المولی ناصرالدین الخطیب الشفعوی، شعر به زبان عربی و فارسی و شیرازی دارد، ۲۶. مما جمعه المولی علاء الدین علی بن الحسین بن علی القزوینی جارالله الهلالی من احادیث النبی و کلام المولی، مورخ روز آدینه ۱۰ شعبان ۷۸۲، داستان نور و ماه و آفتاب، مورخ چاشت روز آدینه ۱۷ شعبان (؟)، ۲۷. مما حسن قسمة اوراقه المرتضی المعظم سید نظام الدین علی بن محمد الحسینی در نیمه رمضان ۷۸۲، حدیث است به عربی و اشعار فارسی، ۲۸. مما جمع فی سلک الکتابة المولی جمال الدین سروی: رسالة فی التصوف یا الاصول العشرة (از خیوقی) و بیان معجزات النبی و مطالب دیگر، ۲۹. دو انشای مورخ ۱۷ ذیحجه ۷۲۹ و میانه‌های محرم ۷۳۱ و یک رقه، ۳۰. عبدالصمد بن عثمان خراسانی (وصیة شیخ الشیوخ السهرودی)، به خط دیگر جز خط شماره پیش مورخ ۲۸ شعبان ۷۷۲، ۳۱. مسعود بن محمد مورخ ۱ رمضان ۷۹۲، ۳۲. صاعد بن محمد بن عثمان محمد خراسانی که رساله مانندی در اخلاق به عربی برای همین وزیر تاج الدین احمد نوشته، مورخ ۱ رمضان ۷۸۲، ۳۳. محمد بن عبدالمجید نیلی شیرازی امام جامع سنقری مورخ ۸ رجب ۷۸۲ (یک برگ) (حدیث نبوی به عربی)، ۳۴. مما کتبه الصاحب شهاب الدولة والدین بن الصاحب شمس الدین محمد شهاب، مورخ نیمه شوال ۷۸۲، شعرهای عماد فقیه و دیگران و «شمس الدین محمد حافظ دام فضله»، ۳۵. توشیح ابواحمد عماد الدین بن عصام الدین عبدالملک بن ابی بکر بن محمد بن عبدالرحیم بن ابی بکر بن علی سمرقندی صاحب الهدایة هنگام رسالت از سمرقند به شیراز در ۱۱ شعبان ۷۸۲،

حدیثی صوفیانه با سلسله سند و شعرهای خود او، ۳۶. مما وشحه الخواجه جلال الدین نعمان بن محمد بن اصیل، مورخ شعبان ۷۸۲، با شعر عرفی، ۳۷. ترجیعات عراقی و رباعیات عربی فاضل قاضی نظام الدین اصفهانی، به خط جلال اناری در ذیقعده ۷۸۲، ۳۸. نسخه اداری که عمر جهت قضات اردبیل معروف به بنی کاکله داده با تصدیق علی (ع) آن را، از روی خط جمال الدین حاجی منشی الممالک، ۳۹. خط محمد بن احمد الطبیب مورخ شعبان ۷۸۰ در ادب به نثر و نظم عربی، ۴۰. رکن الدین منصور بن یحیی بن منصور برای فخرالدین احمد در ذیقعده ۷۸۲، ۴۲. نامه به عضدالدین محمود، ۴۳. نامه به مرشد برهان الدین نوشته حاجی منشی برای تاج الدین احمد در رمضان ۷۸۲، ۴۴. سلیمان بن محمد بن سلیمان، نظم و نثر و حدیث عربی، ۴۵. زین الدین علی خضری، با دعای مورخ روز شنبه ۱۲ محرم ۹۱۴، ۴۶. محمد بن ابراهیم بن عبدالله بن ابی بکر سروستانی، شعر فارسی و عربی مورخ ۲۰ رمضان ۷۸۲، ۴۷. احمد بن محمد حسینی در ۸ رجب ۷۸۲، ۴۸. مرشد الدین خلیفة بن شیخ الاسلام زین الدین علی بن خلیفه خفری مورخ اواخر رمضان ۷۸۲، با شعری فارسی، ۴۹. ابواسحاق فخر وفادار، مورخ ۲۳ شعبان ۸۲[۷]، ۵۰. مما قام بترتیب سطوره الشیخ قطب الدین باغ نوی (۳۰۱پ)، ۵۱. ابراهیم بن عبدالله قاضی در سروستان در نیمه شعبان ۷۸۲، ۵۲. حسن شاه ایجی در شوال ۷۸۲ (الاداب)، ۵۳. علاء الدین جمال الملک ابن خواجه عمیدالملک محمود صابن قاضی، مورخ ۲۰ رمضان ۷۸۲ در شیراز، ۵۴. شرف انام شریفی عبداه بلیانی، مورخ شعبان ۷۸۷، ۵۵. السید المرتضی تاج الدین المشهور بالسید الصحیحی، ۵۶. [قاضی عضدالدین] عبدالرحمن بن احمد بن عبدالغفار [ایجی] برای شمس الدین محمد دامغانی در نیریز در ۱۳ رمضان ۷۵۶، (فهرست نسخ کرمان دانشکده ادبیات ص ۶۵)، ۵۷. سید عزالدین مطهر بن عبدالله بن علی حسنی در نیمه رجب ۷۸۲ برای خواجه تاج الدین احمد، ۵۸. محمود بن عمیدالملک سمنانی در ۱ شوال ۷۸۲، ۵۹. جلال الدین منشی برای همان وزیر، ۶۰. خواجه جمال الدین ساوجی، ۶۱. قوام الدین ابوالمعالی محمود بن صاعد بن محمود صاعد در ۱۸ ذیقعده ۷۸۲، ۶۲. سید شرف الدین ابراهیم حسینی، ۶۳. صدرالدین بزغش، ۶۴. مظفرالدین ملک سلمانی در اواخر رجب ۷۸۲، ۶۵. مولی نظام الدین حسن حسنی آملی در شعبان ۷۸۲، ۶۶. غیاث الدین ابومسلم بن حسن طالبی در ۴ رمضان ۷۸۲، ۶۷. مولی ابوالعلاء رکن الدین صاعد بن محمود بن صاعد برای همین وزیر در ۲۰ رمضان ۷۸۲ (از المنتظم ابن الجوزی)، ۶۸. بندی از کشکول شیخ بهائی، ۶۹. از خط جمال الدین حاجی منشی الممالک (غرائب الاخبار و نوادر الاثار، ۷۰. مما و شحه الخواجه جلال الدین نعمان، در شعبان ۷۸۲، ۷۱. محمد بن محمود بن محمد شبانکاره‌ای، ۷۲. یک خط و یک مطلب، ۷۳. خطی دیگر، ۷۴. خطی دیگر، ۷۵. شمس الدین محمد بن احمد صوفی سمرقندی در رجب ۷۸۲، ۷۶. از صحاح اهل سنت، ۷۷. خطی دیگر، ۷۸. خطی به تاریخ رمضان ۱۳۲۶؛ بی‌کا، تا: قرن ۸، جا: شیراز؛ تملک: دست قاضی فضل الله بن روزبهان اصفهانی در ۹۱۱ در هرات؛ ۴۷۷گ [فیلمها ف: ۱ – ۶۸۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۳/۱۹–ف

نسخه اصل: لالا اسماعیل ش ۴۸۷ر. یک بیت فارسی با عنوان «در استماع طورسوو بک کاتب محاصرت برلو سنة اربع عشرین [سبعماءة] (هامش)، شعر واداء دمشقی (به عربی)، شعرهای: کمال اسماعیل، عبدالواسع جبلی، وطواط، سید اشرف، اثیر اومانی، خاقانی، شرف شفروه، جلال الدین، شمس الدین طبسی، انوری، جلال الدین صاحب دیوان، سراج قمری، سنائی، غیاث الدین محمد وزیر، ملک ناصر الدین، مهستی؛ بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۱۱گ (۱۵۶پ–۱۶۶پ) [فیلمها ف: ۱ – ۵۰۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۹/۴

آغاز: لابن المعتز: شیئان لو بکت الدماء علیهما ×× عینای حتی تؤذنا بذهاب / لم یبلغ المعشار من حقیهما ×× فقد الشباب و فرقه الأحباب؛ **انجام:** رسم مستعمل و مثال بین الناس ممثل جعل الله هذه لمصائبه خاتمة و لصوارم الدهر و هی أیام صارمة

دارای اشعار پراکنده از شاعران گوناگون به زبان تازی و پارسی و همچنین کلمات حکیمانه از حکماء و بزرگان و احادیثی از پیامبر اکرم و حضرت علی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: شرقی، ۲۱گ (۱۱ر–۳۱ر)، اندازه: ۷×۲۱سم [ف: ۳۱ – ۷۶۲]

۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۷

آغاز: اولین برگ با اشعاری از قاضی نظام الدین اصفهانی بمطلع: ای مسند تو ورای افلاک ×× صدر تو زخاک توده حاشاک / آغاز میشود؛ **انجام:** با اشعاری از مؤلف ختم میشود

جنگی کهن و نفیس حاوی منتخب اشعار از قدیمترین شعرای عرب و عجم تا قرن هفتم هجری قمری. بیست و سه باب و جمعاً شامل ۸۳ فصل می‌باشد در هر باب به تناسب موضوع اشعاری از شعرای عرب و عجم و خود مؤلف منقول است؛ خط: نسخ، کا: ظاهراً مؤلف، تا: قرن ۷ و ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۲۲۴گ، ۲۵ سطر (۱۶/۵×۲۵) [ف: ۱ – ۳۷۸]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۲۳

در این مجموعه مطالب و اشعاری به فارسی و عربی و رونوشت بعضی از نامه‌ها و اسناد بدون ترتیب گرد آورده شده است. نام شاعران عرب در این مجموعه چنین است: عباس بن الاحنف، قاضی نظام الدین اصفهانی، عبد الواسع حنبلی، غیاث الدین امیر محمد، ابن الفوطی، جمال الدین جیلی، حلاج، متنبی، ابوالفرج ابن الوأواء دمشقی، ابن الفارض سهروردی، ابو الفتح بستی، ابن زیدون مغربی، زین الدین الکاتب، ابو منصور ثعلبی، ابو اسحاق صابی، قاضی یحیی بن صاعد، ابن الرومی، ابن العمید، خلیع شامی، جلال الدین تبریزی، عمر بن ابی ربیعة. نام شاعران فارسی: غیاث الدین امیر محمد، سراج الدین قمری، جوینی شمس الدین کاشی، عز الدین محمود کاشی، علی فخر اردستانی، حمید الدین

نجاتی، شمس الدین درود، کمال، سعدی شیرازی، اوحد الدین اصفهانی، مولانا سلیمان، جلال الدین غیاثی، امیر محمود، انوری. رساله قلمیة (۷پ-۱۹ر) در این مجموعه آمده که لغزی است برای «قلم» به‌روش مقامات به‌نثری مملو از اشارات لغوی مسجع و مقفی و نظمی سنگین از عزیز الملة و الدین عبد العزیز کاشی با این سر آغاز «یا اهل الکتاب قد جائکم رسولنا یبین لکم کثیراً مما کنتم تخفون من الکتاب»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۳۷ق؛ بخطوط مختلف؛ با تاریخ‌های چهارم شعبان ۷۳۷ و امضای ابو محمد بن طاهر الکاتبی و اواخر شوال ۷۳۷ (۶۵ر) با امضای مظفر الغیاثی (۷۲ر) و ۱۲۱۷ با امضای کربلائی عبدالله چاوش؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۲۱]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۸-ف

آغاز: قول الجاحظ فی الکتاب و غیره فیه بالعربی». سپس «الباب التاسع فی سیاسة الملک

نسخه اصل: سلیمانیه چلبی عبدالله ش ۲۸۰. شعرهای: مولی سیف الدین، شافعی، باخرزی در هجو، فسوی، حسان بن ثابت در ستایش علی (ع)، قاضی کمال الدین، رفیع الدین ابهری (۱۳)، اوحدالدین محمد طاهر (۱۴)، کریم الدین شیرمردانی، سعد بن موید، عزالدین نجاشی، سعدی، سنائی، متنبی، علی (ع)، مجنون عامری، ازکتاب لیلی و مجنون به عربی مورخ ۷۶۳، از امین الدین تبریزی، ظهیر فاریابی، حافظ، کمال الدین اسماعیل، افضل کاشانی، عطار، انوری، نظامی، سیف الدین الاسفرنکی، نجم الدین دایه، فردوسی، اثیرالدین اخسیکتی، عراقی، جلال الدین فریدون عکاشه، عمیدالملک، ابن جلال، میرکرمانی، مولوی، کمال الدین خواجه، شرف الدین شفروه، عبدالمجید، خواجه کمال الدین، سراج قمر، همام الدین تبریزی، اثیرالدین اومانی، خاقانی، سید عضدالدین صراف، مجیرالدین بیلیقانی، امین الدین حاجی دادا، شمس الدین طبسی، مرتضی (فارسی)، جلال الدین یزدی، افتخار الدین، فرید اسفراینی. هامش: احادیث الرسول به عربی، سفینه منشآت به عربی و فارسی به نام نظام الاسلام یوسف از سعد بن المؤید که نخستین آن نامه خود اوست به علی بن بزغش (نجیب الدین) نوشته مسعود بن منصور بن احمد متطبب. سپس نظم و نثر فارسی: سید عضدالدین صراف، افضل الدین کاشی، کمال اسماعیل، من تاج المآثر، کتاب «فوائد من کلام الاحدیة و الاخبار المصطفویة و الامثال و اللطایف و النصایح (عنوان باب دارد در مواضیع اخلاقی)، من کلام شیخ شهاب الدین المقتول، ابی تمام، من منشآت مجدالحق والشریعة و الفتوی و الدین، من منشآت المولی المعظم السید محمد ... من منشآت شرف الدین القزوینی، ابوالموید، شمس الدین طبسی، عمادالدین کرمانی، ظهیر فاریابی، خبری از جعفر صادق به فارسی، خبر معراج به عربی، نثر فارسی شیخ ابوبکر وراق، مکتوب ملاحده به عمادالدین وزان، بندی درباره الموت و پادشاهان اسماعیلی اخیر آنجا، منشات جلال الدین فریدون عکاشه، نامه صاحب دیوان خواجه شمس الدین به قطب الدین شیرازی و پاسخ او، شعر فارسی ناصرالدین منشی کرمانی و عطار؛ خط: نسخ، کا: مسعود بن منصور بن احمد متطبب، تا: شعبان ۷۶۳ق؛ در متن و هامش؛ ۱۲۱گ [فیلمها ف: ۱ - ۴۹۳]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۴۳

نسخه اصل: کتابخانه ملی بریتانیا -لندن ۵۳۲۱. مجموعه‌ای است به نظم و نثر گردآوری شده از احادیث، حکمت‌ها، آداب، حکایات، نوادر، اخبار و امثال، اشعار، لطایف و روایات از گفتار بزرگان قدما و افاضل حکما جهت پرورش ذکاوت و یاری در مناظرات و مذاکرات، بدین عناوین: الاحادیث النبویة، الدعوات المرویة عن النبی صلی الله علیه و آله، الحکایات المشعرة بمکارم الاخلاق، الحکمیات و کلمات الاشراف، ذکر الملوک و کلماتهم، اللطائف فی ملح الکلام، فی المواعظ و النصایح و التنبیهات، فی الافتخار و علو الهمة، فی الحکم و الامثال، الاحادیث المرویة عن ابن عمر، رساله عرفانی از تقی الملة و الدین، المواعظ، ظاهراً بخشی از وصایای لقمان به فرزندش، رساله‌ای عرفانی در معنای تهلیل از ابوالحسن بستی، وصایای افلاطون به نقل از خاتمه اخلاق ناصری، انشائی از جلال الدین فریدون بن عکاشه، رساله آهن و پولاد به فارسی، اللطائف و الفوائد مشتمل بر کلماتی از امیر مومنان علی علیه السلام و لطائفی از خواجه نصیرالدین طوسی به نظم و نثر و اشعاری از مجنون عامری، وصایای پیامبر به امام علی علیهما السلام، اشعاری از امیر المومنین علیه السلام ظاهراً برگرفته شده از دیوان آن حضرت، وصایا امیرالمومنین لابنه الحسین علیهما السلام، برخی از وصایای لقمان به فرزندش، انشائی بدون نقطه جهت ممدوح خود ظاهرا به نام محمد، نامه‌ای به نثر که به نظم نیز خوانده می‌شود، ایام نحس در ماه‌ها، به عربی، حکم گرفتن ناخن در روزهای هفته به نقل از پیامبر (ص)، رساله‌ای در تصوف از عبدالرحمن بن عبدالملک بن عبدالرحمن، محرم نامه به نقل از حکمای روم، وصایای طاوس الحرمین ابوالخیر، به عربی، برخی از اشعار مثنوی ملای روم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: خسرو بن عابد، شعبان ۷۹۷ (صفحه ۲۹۱)، عمر بن عبدالرحمن، سال ۸۲۹ (صفحه ۳۸۲)؛ مجدول، مصحح؛ تملک: عثمان پاشازاده به سال ۱۱۵۰؛ ۴۲۲ص [عکسی ف: ۶ - ۴۴۷]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۲۰/۲

عبارات عرفانی و دعا و شعر جامی دیگران و حدیث و دائره فلکی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمود بن محمد حسینی، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۲۸-۴۵)، ۳۲ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۷۷۵]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۹۴

این جنگ در عصر امپراطوران عثمانی در ترکیه تهیه شده و با جنگ شماره ۱۳۸۸۶ همین کتابخانه مشابهت دارد. فهرست

مطالب این جنتگ عبارت اند از: ۱. غرل جامی در جواب عطیه سلطان یعقوب بایندر، ۲. اشعار ترکی از: کمال پاشا، زاری، رحیقی، بتیم، کامی، خیالی، ۳. نامه فریدون توقیعی، ۴. اشعار ترکی، ۵. قطعه‌ای که مولانا جامی بر مقبره عین القضاة همدانی نوشته است و دو رباعی دیگر از وی، ۶. رسایل ابن کمال پاشا؛ ابن کمال پاشا، احمد بن سلیمان، ۷. مطلبی از فصوص ابن عربی، چند رباعی فارسی، مراتب نفوس و مقامات، ۸. اشعاری از: ابن یمین، شاه نعمة الله ولی، امام علی (ع) سلطان ولد، ۹. چند حزب (دعا) به عربی، ۱۰. مطالب متفرقه شامل: شرح حضرت تدلی از لطایف الاسلام، شعری از عبدالملطب در مورد حضرت محمد (ص)، حدیث قدسی کنت کنزاً مخفیاً چند بیت شعر فارسی و عربی، کلامی از ابوالقاسم جنید، اشعاری از: عمر خیام، خواجه عبدالله انصاری، جامی، شیخ مؤید جندی، بیتی از میرزا شاه طهماسب، نجم الدین کبری، چند معما، اشعار سلمان، شعر سعدی، مطلبی از چلبی به ترکی، مطلبی از منشآت کلامی افندی، شعر خواجوی کرمانی، قصیده شیخی به ترکی، ۱۱. شرح غزلیات حافظ، ۱۲. اشعاری از: عطار، مولوی، جامی، هاتفی، خواجه عبدالله انصاری، بیتی در وصف ذوالفقار علی (ع)، ۱۳. دو مثنوی از عبدالرحمن جامی، ۱۴. قصیده عطار، ۱۵. دریای ابرار = بحر ابرار؛ امیر خسرو، سرو بن محمود، ۱۶. مرآة الصفا؛ امیر خسرو، خسرو بن محمود، ۱۷. مرآة الصفا؛ خاقانی، بدیل بن علی، ۱۸. دوازده امام؛ هلالی جغتایی، بدرالدین، ۱۹. لجة الاسرار؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۲۰. قصیده دیگر از شاعر ناشناس، ۲۱. رباعیات عمر خیام، ۲۲. اشعاری از: شیخ ابوسعید ابوالخیر، محمود پوریا، ملا کشوری، ۲۳. مخمس فارسی، ۲۴. مطلبی از جامی در مورد انتخاب تخلص جامی قطعه شیخ نجم، ۲۵. اشعاری از: جامی، سید، مشهدی، میر علی، سلاطان علی، ۲۶. چند قطعه تاریخ وفات بدین ترتیب: خواجه خسرو «هجرت اخص ۶۹۱»، خواجه حافظ «خاك مصلی ۷۹۱»، ملا جامی «و من دخله کان آمناً ۸۹۸»، امیدی «آه از خون ناحق من آه ۹۲۵»، ملا حسنعلی کاشفی «منبر ما عرش باد ۹۱۰»، ابراهیم گلشنی «مات قطب الزمان البراهیم ۹۳۹»، شیخ احمد گلشنی زاده افندی «قطب علام احمد بن گلشنی فانی مدد»، عطار «شد راه فقر ۵۸۴»، نوایی «هجرت رسول ۹۰۴»، خواجه جهان «قصه قتل بنا حق ۸۸۴»، تیمور «در حال ز رضوان سر و پا بیرون کرد»، شاه اسماعیل «ایدوی پیك اجل شاهد دیدی شاه»، شیخ وقا ۸۲۹، ۲۷. شعری از جامی، قطعه‌ای از کنز الحقایق شبستری، قطعه‌ای از سلسلة الذهب، ۲۸. حوارئیه = شرح رباعی ابوسیعد ابوالخیر؛ احرار، عبید الله بن محمود، ۲۹. اشعاری از: اسعد افندی، مولوی رومی، شمس بریزی، و چند غزل فارسی، ۳۰. شرح غزل مولوی؛ امیر بخاری، ۳۱. اشعاری در: صفت ناقه، صفت ساق، صفت پا، اشعاری از اسعدالدین حموی، شیخ نظام الدین، امیر خسرو دهلوی، ارزی و مولانا، ۳۲. یک رباعی از شیخ صدرالدین قونوی، «چرا بر روی یار ای زلف هر ساعت دگر سانی ×× گهی زنجیر بن بن ز عنبر گهی از مسک چوگانی، فسون چندین چه میخوانی نه هاروت فسون خوانی ×× زره چندین چه می‌بافی نه داود زره بافی»، ۳۳. تحقیق رباعی شیخ ابوالسعید ابوالخیر، ۳۴. شعری از قوسی تبریزی، ۳۵. تاریخ ساخت جامع سلطان سلیمان، ۳۶. اشعار فارسی، ۳۷. دوازده امام منظوم؛ جامی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۳۸. مطالب متفرقه‌ای شامل: اشعاری از عراقی، اشعاری از مولوی، مطلبی از مولا فخرالدین به نقل از مناقب العارفین افلاکی، اشعاری به فارسی و ترکی از: مولوی، خواجه حافظ، فضولی، تخمیس غزل باقی از خیالی، اشعار دیگری از خیالی، مخمس فوزی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ جلد: گالینگور، قهوه‌ای، ۱۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۳۳۵]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۵۹/۱۱

جنگ نظم و نثر به عربی و فارسی، شامل: مطالبی از «سیف التیجان» و «الوسایل فی الخطب و الرسایل» و «یتیمة الدهر» و «البصایر» ابن حیان صوفی، «دیوان صفی الدین حلی» و «ریاض الآداب» و «دیوان الصبابة» احمد بن ابی حجلة، ، «معجم البلدان» و «کتاب القلم» ابی بکر محمد بن داود اصفهانی به عربی، «انشاآت فریدون الشهیر به عکاشه»، نامه‌ها و شعرهای تعزیت و تهنیت‌نامه‌ها به عربی، در میان نامه‌های فریدون عکاشه نامه‌های فارسی دیده می‌شود، نامه مهذب الدین یزدی در تعزیت رکن الدین مسعود صاعد به فارسی، نامه شمس الدین جوینی صاحب دیوان به فارسی، از «المدح و الذم» ثعالبی به‌عربی، «فال قرآن» به فارسی و به نظم، منشآت و پند و اندرزها به فارسی از آن جمله نامه فخر الدین الهروی الی الصاحب شمس الدین طاب ثراه، نامه شیخ نصیر به اثیر الدین ابهری «الرسالة نورية» به عربی، مطالبی از «شرح مقامات» ابی سعادة الفنجدهی و از جزو دوم «بصایر القدماء فی سرایر الحکماء» و از (عبد الحمید بن ابی الحدید شارح نهج البلاغة فی مجلدات کثیرة)، شعرهایی به فارسی از اثیرالدین اومانی و سعدی؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۲۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۴۸]

۱۴. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱۶۱

شامل: کلمات مولی علی بن ابی طالب (ع) با شرح مختصر، کتابی در احوالات حضرت مهدی (ع) مشتمل بر دو فصل، فصل اول ولادت حضرت و مادر ایشان فصل دوم در علامات ظهور آن حضرت است و در آخر آن روایاتی از ائمه اطهار (ع)، صد کلمه از کلمات قصار حضرت امیرالمؤمنین (ع) با ترجمه؛ کا: حسن بن رستم بن حسن، تا: ۸۵۰ق؛ ۱۷۰گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۹۷]

۱۵. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۴۰بخش۳

نسخه اصل: ایاصوفیا ۴۷۹۵ (۴۲/۱)؛ رساله‌های نظم و نثر. نخستین آن‌ها ترجمه حصن حصین است و قلبیه ابن سینا، در پایان تاریخ روز یک‌شنبه ۵ ذیحجه ۷۵۴ دارد؛ بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۸۵۰گ [ف: - ۱۲۸]

۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۱۵-عسی

از ناشناس، بخش‌هایی از آن به فارسی و بخش‌هایی به عربی، و از روزگار جدا. در پایان یکی از بخش‌ها که به عربی است آمده: «تم الکتاب بعون الله و حصن (حسن) توفیقه شهر صیام ۸۹۹ تسع و تسعین و ثمانمایة. کتبه محمد بن صدرالدین بن احمد»، که می‌تواند نگارنده این بخش باشد. شامل جدولها و حروف مقطع و طلسم‌ها، شرح اسماء الله، وردها؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، کا: محمد بن صدرالدین بن احمد، تا: ۸۹۹ق؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ وقف‌نامه برای گروه شیخیان کرمان، نوشته ۴ ربیع الثانی ۱۲۸۹ق؛ ۲۶۰ص، مختلف السطر [عکسی ف: ۱-۱۰۴]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۴

شامل: مختصری از آداب و شرایط و فایده اسماء اربعین، مناجات علی بن موسی الرضا، شرح وفات سلمان فارسی (عربی)، آیه نوح و مناجات خواجه عبدالله انصاری، سخنان خواجه نصیرطوسی و محی الدین عربی و شیخ شهاب سهروردی و جنید بغدادی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴ص (۱۹۵-۲۲۹)، ۱۷ (۹/۵×۵/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۴]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۳۴/۱۷

از فتوحات و دیوان حافظ و سنائی و ابن فارض و گفتار شبستری درباره فصوص ابن عربی و از حواشی چندی بر فصوص و سخن سعدی در بوستان و گلستان و شرح حکمة الاشراق و شرح هیاکل دوانی و شعر غزالی در المفید للمستفید به فارسی و از لوامع البینات رازی؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۹گ (۳۲۸پ-۳۹۷ر)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۵ - ۳۱۶]

۱۹. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۹۸/۵

نثر فارسی از تاریخ گزیده و شعر عربی سید محمد بن سید شریف گرگانی و نونیه بستی با ترجمه فارسی و چندین بیت فارسی در معما و قصیده دریای ابرار امیرخسرو و جز این‌ها؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج سبز، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۴۱۴]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۵۶/۱

شعرهایی از ظهوری، نظامی، خیام، ابوسعید ابی الخیر، احادیثی به عربی، دعای وقت سفر؛ خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد سیر، ۱۲گ (۱ر-۱۳ر) [ف: ۱۶ - ۸۱]

۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۲۳

نثر فارسی از تاریخ گزیده و شعر عربی سید محمد بن سید شریف گرگانی و نونیه بستی با ترجمه فارسی و چندین بیت فارسی در معما و قصیده دریای ابرار امیرخسرو و جز این‌ها؛ خط: نستعلیق، کا: مرشد الدین عبد الله بن علی شیفکی شیرازی، تا: ۹۰۸ق؛ راسته و چلیپا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۴۵]

۲۲. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۵

شامل: ملهمه شاه نعمت الله، پیش گویی حوادث است در ۳۰ بیت فارسی با این سر آغاز: «ای عزیزان شور و غوغا در جهان خواهد گرفت ×× فتنه و غم از زمین تا آسمان خواهد گرفت»، نقلی از تنبیه الغافلین درباره خوف و رجا، نامه ابوسعید ابوالخیر به ابوعلی سینا و پاسخ شیخ الرئیس، بندی از قصیده عینیه ابوعلی سینا: هبطت الیك من المحل الأرفع ...، فایده‌ای فلسفی به عربی، فایده‌ای طبی به عربی، فایده‌ها و حکایات عرفانی در توحید و محبت به فارسی، تفسیر آیه نور به فارسی، بخشی از منتخب کنه المراد از شرف الدین علی معمایی یزدی (قرن ۹) در علم اعداد به فارسی، بخشی از رساله‌ای فارسی درباره شستن جامه، رسالة فی علم الرمل، از محمود کرمانی، به فارسی، حرز الامانی و وج التهانی، شاطبی، قاسم بن فیره، ملهمه شاه نعمت الله؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ شعبان ۹۲۰، و در برگ ۹۳: دوشنبه ۹ رجب۱۱۲۴ در اصفهان حسب الامر آقا محمد سمیعا؛ جلد: مقوا، عطف تیماج سرخ، ۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: - ۳۳]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۴۴

متفرقاتی به نثر و نظم ترکی و فارسی بدون تنظیم و ترتیب مخصوص و عناوین مهم آن چنین است: منشآت فارسی، طبقات اصحاب الامام الاعظم، سائل فقهی ترکی، شرح ترکی بعضی از روایات و گفته‌های اخلاقی، فقهای چهارگانه اهل سنت، منظومه پزشکی ندائی به ترکی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۷۳ق؛ با چند خط، منشئات به خط محمود بن حاجی خسرو و به تاریخ اوایل محرم ۹۷۳ در باقی مجموعه این تاریخهای آمده است: روی برگ ۳۱ تاریخ هفدهم رجب ۱۱۶۰ و پایان منظومه ندائی شب نهم رجب ۱۰۵۲؛ جلد: مقوایی عطف و حواشی تیماج، ۱۱۲گ، مختلف السطر چلیپا و راسته، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۳]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۵۶

مجموعه احادیث و زیارات مختلفی است که به چند خط و بدون نظم و ربط در پی هم کتابت شده‌اند. منقولات اکثراً از کتب حدیثی و دعایی مشهور شیعه است و بیشترین حجم مجموعه را هم زیارت‌نامه‌های آن در برگرفته است. مطالب نسخه آشفته‌تر و پراکنده‌تر از آن است که بتوان فهرستی از آنها ارائه کرد. بدین جهت در این جا لیست کتاب‌ها و اشخاصی که از آنها نقل قول شده را می‌آورم: عدة الداعی، ثواب الاعمال، کافی کلینی، کفعمی، مصباح المتهجد، کتاب العیون و المحاسن شیخ مفید، [من لایحضره] الفقیه، تفسیر حسن عسکری، عیون اخبار الرضا، تفسیر المعانی الظاهرة فی کنوز الدنیا و الاخرة للشیخ ابی جعفر الطوسی، مکارم الاخلاق شیخ رضی الدین بن شیخ ابی علی طبرسی، تهذیب، الذکری، کشف الیقین شیخ علامه جمال الدین بن مطهر حلی، زهر الربیع، الدیلمی، جامع الشرایع، تفسیر علی بن

ابراهیم، الدروع الواقیة من الاخطار و الاسفار ابن طاوس، کشف الغرر، الصحیفة الرضویة، علل الشرائع، کشف الغمة، نهج البلاغة، ذوالنون مصری، ابوالقسم ابن جوزی، مرآة الزمان سبط ابن جوزی، بشارة المصطفی لشیعة المرتضی، المختلف، عجایب المخلوقات، الامالی شیخ ابی جعفر ابن بابویه، صحاح، مجالس المرتضی، المصباح الصغیر، جامع، دروس، کامل الزیارات، ابن قولویه، جواهر القرآن فخرالدین رازی، کتاب التوحید شیخ ابوجعفر قمی، الصحیفة الکاملة، کتاب مزار شیخ محمد بن بابویه، منهاج الیقین فی فضایل امیرالمؤمنین (ع)، شیخ جمال الدین بن المطهر، ربیع الشیعة شریف مرتضی، معالم الدین حسن بن ابی الحسن دیلمی، کتاب المصابیح مولانا حسین ... (برش صفحه)، معانی الاخبار، الفرقة الناجیة کفعمی، مقتصر رح المختصر شیخ احمد بن فهد، فرحة الغری سید عبدالکریم بن احمد بن موسی بن جعفر بن محمد طاووس حلی، السیرة النبویة، عمدة الطالب، علل الشریعة، کتاب المناقب، لباب الاخبار، المسائل الحائریة (ظاهراً از شیخ طوسی)، امالی شیخ طوسی، ارسطاطالیس، کشاف، تفسیر معارج حسن بن محمد بن حسن استرآبادی غروی، سبک الذهب فی فصیح العرب، تفسیر نیشابوری، الخصال ابن بابویه، مهذب، الاعتقادات ابن بابویه، مهج الدعوات سید علی بن طاوس، شیخ مفید، مزار شیخ مفید، مجمع البیان، کتاب غزاة نهروان. به همراه این رساله واره ها و یادداشتها که از روی دستخط بعضی از بزرگان و علمای شیعی نقل شده است: ۱. دیوان شیخ بهائی، ۲.السؤال و الجواب، ۳. از خط شیخ احمد بن متوج، شامل چند حدیث کوتاه از علی بن الحسین و امیرالمؤمنین (ع) و بند کوتاهی درباره توبه از گناهان، ۴. از خط شیخ ابراهیم [کفعمی]، ۵. از خط شیخ علی بن عبدالعالی [کرکی] حدیثی از امیرالمؤمنین، ۶. وجدت هذا علی حاشیة مصباح عتیق و علیه لفظ صح، ۷. از خط شهید اول، احادیثی از امام صادق (ع) و پیامبر (ص) داستان کسری و وزیری بزرجمهر، نواب چهارگانه امام عصر (ع) و جمع شدن پرندگان بر سلیمان نبی، ۸. از خط ملا عبدالله شوشتری، حدیثی درباره امام زمان (ع) و سؤال از ایشان درباره کیفیت بهشت، ۹. از خط شیخ مقداد سیوری، مشتمل بر چند حدیث. وی در پایان این احادیث نوشته بود: «و کتب العبد المقداد بن عبدالله ابن محمد بن حسین بن محمد السیوری مؤلف هذا الکتاب عفا الله عنه و عن والدیه و عن جمیع المؤمنین و المؤمنات و ذلک فی سادس عشر المحرم سنه ثمان و ثمانمائة و الحمدلله وحده و الصلوة علی من لانبی بعده و اله اجمعین الطیبین الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا الی یوم الدین»، ۱۰. بخط المزیدی رحمه الله، شامل علامت نفاق به نقل از نهج البلاغة؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن علی جبائی، تا: در چهارشنبه ۳ جمادی الثانی ۹۸۲ق، جا: قزوین؛ به چندین خط که نام دو نفرشان در نسخه آمده است: شیخ بهایی در ۱۶ رجب ۹۸۰ق در قزوین برای شیخ محمد که شاید همان محمد جبائی منظور باشد؛ مهر: کتابخانه مجدالدین نصیری؛ یادداشتی در ظهر روز دوشنبه ۱۵ جمادی الاول ۹۸۸ق در شهر شیراز؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن سرمه‌ای، ۱۱۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۸×۱۸/۶سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۶۵]

۲۵. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۵

مجموعه‌ای است از رساله‌ها و فایده‌های متعدد در علوم غریبه، ادعیه، تاریخ، نامه‌نگاری و ... که در طی قرون مختلف به خطهای متفاوت کتابت شده و در یک جا، کنار هم نهاده‌اند. شامل: ۱. رسالة فی الطلسمات، ۲. کتاب التوکیلات فی علم الروحانی من الکتاب العشرة السلیمانیة، ۳. بندی از کتابی در کیمیا؛ تنکلوشاه کبیر تبریزی، ۴. مفتاح الکنزین؛ تنکلوشاه، کبیر تبریزی، ۵. کنز اللآلی؛ تنکلوشاه، کبیر تبریزی، ۶. انوار سبعه؛ تنکلوشاه، کبیر تبریزی، ۷. جداولی در جفر، ۸. رموز الاسرار؛ کاشی، عبدالله، ۹. ادعیه و زیارات شیعی، ۱۰. چند باب از کتابی در بیان منافع حیوانات و پرندگان به فارسی، ۱۱. جدول‌هایی در اختیارات، ۱۲. احکام نجوم، ۱۳. یادداشت چند حادثه تاریخی از دوره صفویه، ۱۴. ادعیه و احراز، ۱۵. سرور الفؤاد و ضیاء العینین؛ حسینی واعظ، محمد صادق بن محمد باقر، ۱۶. ترسل؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: کاتبان مختلف، تا: در تاریخ‌های متفاوت کتابت گردیده از جمله با تاریخ ذیحجه ۹۹۵؛ تملک: مصطفی بن محمد هاشم حسینی در محرم ۱۲۹۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۴گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: - ۷۷]

۲۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۳

دارای روایات و حکایات و اشعار عربی و پراکنده‌های دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول، خطوط چلیپا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷گ، سطور چلیپا (۹×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: - ۴۳]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲ سرود

شامل آثار منظوم برخی از شاعران و چند نوشته از میرداماد و غیاث الدین منصور، از آن جمله قصیده سامیه میرداماد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۳؛ با دو قلم نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی، جلد: تیماج قرمز، قطع: رقعی [نشریه: ۱۳ - ۴۰۵]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۴/۱

شامل: مباحثی چند عربی و در آن از ذکر و ریاضت و دل بحث شده است، مباحثی در باره معرفت النفس و معرفت قالب انسانی، اشعاری چند به رسم نصیحت، کلماتی از بزرگان فلسفه و تصوف و قسمت‌هایی راجع به پزشکی و چند قطعه شعر و یک جدول عددی و مطالبی راجع به نجوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج ماشی، ۵۸ص، ۱۷سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۲۷]

۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۴/۳

شامل: اشعاری به زبان عربی از مجنون عامری و لیلی عامری و علی (ع) و مولانا تاج الدین و علاوه بر شعر پاره‌ای از گفتارها و مراسلات بین بزرگان دین و جز آنان و نیز اقوالی از برگزیدگان

اسلام در مباحث مختلف، رساله‌ای در عروض و قافیه، مطالبی در منطق، چند شعر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج ماشی، ۳۳ص، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۲۹]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۷۱/۸

شامل: مقدمه‌ای در هندسه و حکایت از آن می‌کند که این مقدمه باقیمانده از کتابی است در هندسه که صفحه اول آن این مقاله بوده است، در حدود دو صفحه در محرمات نکاح و نساء محرمه به‌عربی، دو صفحه در معقولات و طریق حصول آن در ذهن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج،زرد،۴ص،۲۳سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵-۲۵۰]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۱/۱

آغاز: و الشیعه علی سبعة اقسام زیدیه و کیسانیه و ناووسیه و فطحیه و واقفیه و اسماعیلیه؛ **انجام:** فی انتسابهم الی جعفر الصادق (ع) فکتب فیه خلق من الاشراف و السنة و اولی الخیرة: اذا انت لم یعطفک الاشفاعة فلاخیر فی ود یکون بشافع

محتملاً قرن یازدهم هـ ق. این قسمت حاوی داستان‌های زیاد جدی و فکاهی است به دو زبان عربی و فارسی که در ضمن سخنان بزرگان اهل دین را نیز داراست. علاوه بر این در آن مباحث علم کلام و ملل و نحل و طب نیز گاه به گاه دیده می‌شود؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً طهماسبقلی و حاجی محمد رضا ولد طهماسبقلی، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۶ص، ۱۳ سطر (۵×۱۰/۵)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۲ - ۱۹۳]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۴۹/۲

جنگ نثر و نظم فارسی و عربی از پراکنده‌های ادبی و تاریخی: شماره هر یک از حروف هجاء در قرآن، مطالب عرفانی فلسفی، مسائل ریاضی و حدیث و شعر عربی از وزیر مؤید الدین طغرائی ابواسحاق ابراهیم کلبی و شیخ ابوذر جانی و جز آن ها، نقل از حیاة الحیوان، من لایحضر الفقیه، مختصر ابن التوضیح علی مروج الذهب شرح کتاب اربعین بهائی از خاتون آبادی، اخوان الصفا، العرایس و جز آن ها نقل کرده است. همچنین در این جنگ از زین الملة و الدین علی جرجانی و قاضی میر حسین میبدی یاد شده است؛ خط: نستعلیق، کا: طهماسب قلی، تا: قرن ۱۱، جا: سورت هندوستان؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲ [ف: ۱۳ - ۱۲۸]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۸/۱

حاوی احادیث، سخنان کوتاه پندآمیز حضرت علی، اشعار و جز آنها؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: علی اشرف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه تیماج مشکی، ۴گ (۱پ-۴پ)، ۲۳ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۳۰۵]

۳۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰۵ ـ د

شامل: ۱. صرف و نحو به عربی و فارسی، ۲. رساله‌ای در صرف به فارسی، ۳. سبحة الابرار جامی از عقد ۳۲ تا عقد ۳۶ و در هر عقدی حکایتی است و عنوان «سبب نظم جواهر آبدار سجة الابرار» درآن دیده می‌شود، ۴. شعرهای میرزا صایب و میرزا جلال هم در آن هست؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۲]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۱

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [مختصر ف: - ۲۳۳]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۵۲

دیباچه رساله‌ای عرفانی (۱۱ص، انجام افتاده) بدین‌گونه «حمد بی غایت و ثناء بی نهایت مران غنی حمید را ... » سپس پراکنده‌هایی است به عربی و فارسی و عنوان‌های «مناجات زمخشری» و از تحقیقات محمد پارسا» هم در آن دیده می‌شود؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: هندی، ۱۳گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۴۷۶]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۶/۵-طباطبائی

غالب منقولات از شرح مولی صالح بر اصول کافی است (که با نشان ص، شرح کلینی ص و یا تمام اسم از آن یاد می‌شود) و بقیه از صافی شرح کافی از ملا خلیل غازی قزوینی، غیاث الدین (منصور)، مشکاة (المصابیح)، میرزا رفیعا، کشکول شیخ بهائی، کشف الحق و شرح کشف الحق، امالی شیخ طوسی، شرح مواقف، شرح طوالع، امین استرآبادی، شرح حکمة العین، ربیع الابرار، زمخشری، رجال فاضل استرآبادی، ارشاد القلوب، شمسا گیلانی، و فوائد نجم الدین (کاتبی)؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛کاغذ: اصفهانی شکری رنگ، جلد: تیماج سیر، ۷گ (۵پ-۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۷۴]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۳۳

شامل: ۱. خطبه‌ای عربی که محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی ساخته است و در دنبال آن صیغه نکاح است به فارسی، ۲. خطبه‌های نکاح که او برای میرزا تقی ابن محمد کاظم مجلسی ساخته است، ۳. درباره جبر و تفویض به فارسی، ۴. بندی به‌فارسی از مجلسی دوم مورخ محرم ۱۰۷۵ از روی خط او، ۵. الاعتقادات، مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۶. رسالة فی تفسیر آیة الغار؛ جزائری، جعفر، ۷. تفسیر خبر «ستة اشیاء لیس للعباد فیها صنع: المعرفة و الجهل و الرضا و الغضب و النوم و الیقظة» به فارسی، ۸. پس از این خبرهای شیعی با تفسیر آنها به عربی و در یکجا دارد که از اربعین محمد شفیع بن محمد علی استرآبادی گرفته شده سپس مناجات و دعا است، ۹. شرح خطبه توحید امام رضا به فارسی نوشته همان محمد علی، ۱۰. وصف نماز پنج‌گانه امام رضا به فارسی به خط مجلسی دوم برای همان حاجی محمد در ۱۰۷۸؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ آراسته و چلیپا و از چپ و راست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۴گ، ۲۲ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۹×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۲۹۲]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۱۵

شامل: ۱. حدیث‌هایی از الخرائج و الجرائح و کتاب علوی مصری و المجالس، ۲. خطبة الزهرا از الاحتجاج، ۳. بندی از مناقب ابن شهر آشوب، ۴. ترجمه قصیده عینیه؛ استرآبادی، محمد قاسم، ۵. حدیث از تنزیه الانبیاء مرتضی و کشف الغمة و لطف التدبیر ابوعبدالله محمد بن عبدالخطیب و مناقب ابن شهر آشوب و الفضائل ابی السعارات و از راوندی و از خط فخر المحققین و از خط شهید یکم و از فرحة الغری از خط طوسی و از شرح نهج ابن ابی الحدید و خریدة العجائب و فریدة العجائب و همه این‌ها خبر است و به عربی سپس شعرهای فارسی از طوفان و دیگران و نثر فارسی و عربی و قباله فروش به فارسی و منظومه‌ای در قیافت و نسب‌نامه و وقف نامچه و نکاح‌نامچه و منشآت دیگر تاریخ شعبان ۱۱۹۳ در میانه هست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۱۴۷گ، ۱۷ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۰×۲۰ سم [ف: ۱۳ – ۳۱۹۱]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۲۴

نظم و نثر است. چنین است فهرست نام شاعران: سنایی غزنوی، رودکی، امیر معزی، حمزه میرزای قطب، ملکشاه نصرت خان، ملک قمی، فغانی، عمعق، صائب تبریزی، عثمان مختاری، سوزنی، رضی الدین نیشابوری، سید حسن غزنوی اشرف، انوری، فتوحی، فلکی شیروانی، ازرقی، مجیر بیلقانی، رضی شمس طبس، نظامی، امیر خسرو، جمال اصفهانی، ابوالفرج رونی، کمال اسمعیل، قطران، فخرالدین خالد، عبدالواسع، صدرالشریعه بخاری، رشید وطواط، شرف الدین شفروه، صفی قلی بیک، نجیب جربادقانی، امین، ابوالمفاخر رازی، معجز، ابوالمعالی، صایب، حکیم ابهری، عنصری، فخر خطاط، خاقانی، موسوی زرگر، اثیر اخسیکثی، بدیع الدین تر گوه، عزالدین طغرل، جامی، مبارکشاه غوری، رضی الدین خشاب، رکن الدین ابهری، سیف الدین اسفرنگ، بهاءالدین بغدادی، بدرجاجرمی، سوزنی، قوامی مطرزی گنجوی، جمال الدین عبدالرزاق، ضیاءالدین فارسی، افضل الدین کرمانی، شاه کبود جامه، سلطان ساوجی، سید ذوالفقار شیرازی، بنایی، عصار تبریزی، ظهوری ترشیزی، سعدی، سراج قمری، مجد همگر، مرشد بروجردی، امامی هروی، جولای کازرونی، مولانا لطف الله نیشابوری، نظیری مشهدی، شیخ عبدالسلام نیامی، شیخ علی نقی، ساوجی، میر والهی قمی، قدس، چلبی بیک فارغ غلامی، بابا احمدی خونساری، دوانی گیلانی، میر سید علی، نوعی تبریزی، حکیم نزاری، شیخ مغربی، جلال الدین جعفر فراهانی، نواب خان احمد، میرزا قاسم گونابادی، اقدس، نظیفی نیشابوری، شانی تکلو، طفیل گیلانی، ناصر بخاری، طالب آملی، ابوتراب بیک کاشی، نذری کاشی، حسنی لاهیجی، حکیم رکنا، همایون، حکیم شفایی، خاقانی، کمال اسماعیل، خواجو کرمانی، کاشی، امیر خسرو، حسین ثنایی، سلمان ساوجی. فهرست مطلب‌های این جنگ: ۱. نامه معاویه به علی (ع)، ۲. پاسخ علی به او، ۳. از شرح گلشن راز شاه داعی، ۴. از مشارق الانوار و الیقین، ۵. گفتار محمد درباره پدر خود ابی بکر، ۶. نامه پیغمبر به خسرو پرویز، ۷. از نزهة الارواح و سرگذشت حکیمان، ۸ نامه حسن بصری به حسن بن علی و پاسخ او، ۹. نامه منصور عباسی به جعفر صادق، ۱۰. از مجموع رائق، ۱۱. داستان بنی راشد در همدان، ۱۲. از فارابی و محیی الدین اعرابی و دیگران و از نفحات، ۱۳. نوشته محمد زمان مخلص در ۱۰۲۲ق، ۱۴. از الازهر ساخته ابراهیم بن یحیی نسابه، ۱۵. از ینبوع الاسرار، ۱۶. تحفة الوزراء، ۱۷. سرگذشت فارابی، ۱۸. سرگذشت اسماعیلیان از عیون التواریخ ابوطالب خازنی، ۱۹. سرگذشت و نسب چنگیز، ۲۰. از تاریخ طبری و حبیب السیر، ۲۱. نامه سعدالدین رومی به شاه عباس، ۲۲. درباره چندین مذهب و دین از نفایس، ۲۳. از نزهة الارواح، ۲۴. پندهای خواجه عبدالله انصاری؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۱۹۱گ، ۳۰ سطر (۱۴×۲۷/۵)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۹ – ۱۰۷۳]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۵۳

در پایان آن آمده: «به تاریخ شهر شوال حسب الفرموده ثمر شجره عز و اقبال عباس محمد جعفر الحسینی بتضییع این بیاض جرات نمود» دو پهلوی کلمه «عباس» گویا تراشیده‌اند و عباراتی رفته است گویا برای یکی بزرگان این جنگ نوشته شده و در برخی جاها خط برخی از خوشنویسان دیده می‌شود و تاریخ ۱۰۹۵ هم در آن هست، چنین است فهرست آن: ۱. یک غزل ترکی از صفی‌قلی و یک فرد و می‌نویسد: لمحرره؛ ۲. دو فرد از میرزا جانی و چند شعر از ظهوری و فیاض و شیخ فیضی؛ ۳. چند فرد از صائبا و رباعی از فهمی و تبریزی میرزا جانی و سعدی؛ ۴. قسمیات ظهوری؛ ۵. ساقی‌نامه؛ ۶. رباعیات: حابی، مغربی، مومن حسین، اوحد، سعدی، فغانی، غزلی از حافظ، عطار، عراقی، فیضی، منصور، محوی، شیخ ابوسعید، ملاملک صبایی، قیصرا، یوسف، نوعی، فرصت، شاپور، طالب، فصیحی، نظیری، خاقانی، زیب النسا بیگم؛ ۷. چند غزل از میر صیدی و رباعیات بابا افضل کاشی و چند غزل از عرفی، ملا حاجی طبسی، مومن حسین یزدی، فلکی شیروانی، نامی، طالب آملی؛ ۸ امامی، حکیم رکنا؛ ۹. غزل از سلمان ساوجی، فیضی، اوجی، میر صیدی، جسمی، همدانی، قدسی، شاپور، اسیر؛ ۱۰. چند رباعی از نظری، غزلیاتی از عرفی؛ ۱۱. از وحشی بافقی؛ ۱۲. ملا محمد صوفی میر عطا، مجدا، ترقی، صائب، شکوهی، میرزا فصیح، ابو سعید، میر ابوالقاسم، میر حسینعلی، کمال، اختری، میر همیون، بابا بهشتی، نصیرا، شفائی، صائب، سلطانعلی بیگ، سالک قزوینی، واحد قمی، میر شوقی، سعیدای نقشبند، برهمن، میر صیدی، رفیعای واعظ؛ ۱۳. مرتضی قلی شاملو که گویا این صفحه به خط خود او باشد؛ ۱۴- غزلیات صفی به‌خط نستعلیق بسیار زیبا؛ ۱۵. محمد مشتاق (جز میر سید علی مشتاق)؛ ۱۶. محمد ابراهیم اسیر به خط خود او و مورخ ۷ جمادی الثانی ۱۱۳۱ میرزا علی رضای تجلی؛ ۱۷.

ملای روم، ملا محمد کشمیری، کاتبی؛ ۱۸. شیخ نظامی، باقرا، تمنایی به‌خط خود او، میرزا صادق؛ ۱۹. نادم، میرزا عبدالله، شفیع، سلیم؛ ۲۰. محمد صادق به‌خط خود او؛ ۲۱. صفی قلی خان؛ ۲۲. خسرو دهلوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان قرن ۱۱؛ مجدول زرین؛ کاغذ: سپاهانی رنگارنگ، جلد: روغنی با گل و بوته و بلبل و زرین، ۸۲گ، سطور چلیپا (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱۱ - ۲۳۵۴]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۲۷

برای میرزا شاه باقر گردآوری شده و تاریخ ۲۷ جمادی الثانی ۱۰۸۹ در منزل دبی نزد میرزا قوام الدین محمدا دارد (ص ۸۵) و یک رباعی در ص ۲۳۸ نوشته شده در دنبال آن آمده که در خانه میرزا محمدتقی برای یادگاری نوشته شده است و باز در اینجا به خط دیگر آمده که نزد آقامیرزا معصوم و آقاعلی عسکر بیک و ملارمضان نوشته شده است. باز در آن آمده که در ۲۲ ذیحجه ۱۰۸۳ (۲۴۳) و به دستور میرزا شاه باقر هنگامی که می‌خواست به مکه برود در بیجاپور در ۱۰۵۹ (خط سالک و افسر کاشی بسر میر سنجر ص ۲۷۸-۲۷۹) و در لاهور در ۱۲ ذیقعده ۱۰۷۳ نوشته شده است (به‌خط محمد حسین حسینی در ص ۳۹۲) تاریخ ۱۰۹۳ و ۱۰۹۶ و ۱۰۸۸ و ۱۰۷۲ نیز دارد چنان که خواهیم دید. شامل: ۱. جنگ شعر؛ ۲. رد رساله نوروز فارسی آقا رضی قزوینی مؤلف لسان الخواص؛ ۳. قدغن شراب؛ ۴. بندی از شرح مختصر و شرح الشرح و حاشیه ملامیرزا جان و آقاجمال؛ ۵. باغ و بهار ظهیرای تفرشی؛ ۶. تعریف سخن، تفریشی، ظهیر الدین محمد؛ ۷. تعریف سخن، شیروانی، محمد بن حسن؛ ۸. تعریف همایون تپه مازندران، محقق خوانساری، حسین بن محمد؛ ۹. تعریف سخن ...؛ ۱۰. اثبات النبوة و الولایة، شیروانی، محمد بن حسین؛ ۱۱. تعریف سلسله صفوی، محقق خوانساری، حسین بن محمد؛ ۱۲. معرفة مولد النبی از ابراهیم حسینی مدرس خادم، حسینی مدرس، ابراهیم؛ ۱۳. رساله در نوروز، قزوینی، محمد بن حسین؛ ۱۴. رساله در نوروز؛ ۱۵. رساله در نوروز، حسینی مدرس، ابراهیم؛ ۱۶. شکوه بی رونقی متاع گرانبهای سخن از مولانا ظهوری (نوشته در سپاهان)؛ ۱۷. تعریف کتاب خدام واعظ الانام از عبدالواسع؛ ۱۸. وقف نامچه آقا حسینا مدظله السامی؛ ۱۹. نامه آقا حسینا مدظله السامی به یکی از خویشان؛ ۲۰. چند نامه فارسی؛ ۲۱. رساله در قافیه؛ ۲۲. انشای فارسی میرزا رفیع دستور مورخ ۱ جمادی الاول ۱۰۷۲ به خط خود او؛ ۲۳. انشای فارسی؛ ۲۴. انشای فارسی قاضی محمد قاسم قاضی زاده؛ ۲۵. وقف‌نامه قرآن محمد امین بیکا پسر ابراهیم خان بیک؛ ۲۶. دیباچه مرقع از نصیرا؛ ۲۷. نامه در خواست آب از نصیرا؛ ۲۸. نامه به مظفر حسین کاشی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۳۲۹گ، سطور چلیپا (۶×۱۶)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۶۷۴]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۱۵/۲

مطالب مختلف به شعر و نثر عربی و فارسی و با قلم‌های مختلف است و برگ‌ها همه در صحافی نابجا و پس و پیش گذارده شده اشعار از سعدی، شهاب الدین عمر سهروردی (عربی)، محمد دهدار معجز (با عنوان: لراقمه و لمصنفه) داعی انجدانی، مغربی صوفی، ولی دشت بیاضی، ابوالحسن میرزا شیخ الرئیس، فروغی بسطامی، نظامی (یوسف و زلیخا ناتمام ص ۱۴۸-۱۶۰ در متن و حاشیه)، مثنوی مولوی (برگ از نسخه‌ای کهنه است که در این جنگ الصاق شده)، الفتی (چند قصیده در مدح سلطان محمد اعظم شاه ص ۱۶۳-۷۰)، ابن سینا (فارسی با قافیه قاف) و خواجه نصیر طوسی. علاوه بر اشعار، منقولاتی از اربعین بهائی، کافی، فصول المهمه، وصایای افلاطون (فارسی) و نقلی از شیخ بهائی به خط زین العابدین حسینی استرآبادی با یادداشت از او ...؛ بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: متن سمرقندی شکری و حاشیه فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۶ص (۱۰۵-۱۷۵)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۵۶۴]

۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۰۴

بندهایی از کتاب‌هایی مانند ابواب الجنان و حدیقة الشیعة و جز آن‌ها با شعرهای فارسی، در آغاز آن دیباچه محمد بن علی جبائی است در سرگذشت خود که در روز دوشنبه ۲۰ ذیحجه ۹۶۵ به جزین رفته و در روز پنج‌شنبه ۲۳ ذیحجه همین سال دیگر رگ زده و قصد کرده و بیمار شده است و جز این‌ها در دنبال، سپس از بحار، در پایان از کتاب الضعفاء؛ خط: نسخ شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۲۷۸گ، ۱۵ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۳۴۲]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۶۸/۳

آغاز: اللهم یا رب اصبحت لا أرجو غیرک و لا ادعو سواک و لا ارغب الا إلیک و لا تضرع إلا عندک؛ **انجام:** و من قعدعنها و اتته و من ابصر بها بصرته و من ابع الیها اعمته، نقل من کتاب نهج البلاغة.

مجموعه‌ای شامل موضوعات گوناگون همچون دعا، اختیارات ایام، و حدیث و به صورت پراکنده آمده، همچنین احادیثی در فضیلت نماز که «ملا علیرضا» جهت صاحب جنگ (محمد هادی) در تخت فولاد اصفهان نگاشته است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، ۱۷۸گ (۲۰پ-۱۹۸پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۶/۵سم [ف: ۳۳ - ۶۳۹]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۴

جنگ نظم و نثر. دارای: شعرهای پراکنده، نزهة الارواح، ساقی‌نامه رضی ارتیمانی، معراج خیال تجلی، قضا و قدر حکیم رکنا، قضا و قدر محمد قلی سلیم، حکایات مثنوی، رحمة الشوق ملا عرفی و جز این‌ها ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۲۸ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [سنا: ف: ۲ - ۷۴]

۴۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۶۹

شامل: شرح دعاء سیفی، مثنوی، قصیده از میلی در مدح امام علی

بن موسی (ع) (اول قصیده افتاده و تخلص میلی در آخر آن دیده می‌شود)، قصیده از شیخ ابوالقاسم در مدح امام زمان (ع)، قصیده از زمانی یزدی، قصیده‌ای کوتاه از طالب، قطعه‌ای از درویش مفرد و قطعه‌ای از صوفی، غزلی از نظیفا اصفهانی، بیتی از غیاثا حلوائی، مثنوی معراج‌نامه، از نظیری؛ بحر الاسرار، نسیمی، عمادالدین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۶۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۶۰]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵ سرود

بیشتر منقولات از معجم البلدان یاقوت حموی و نیز یادداشت‌هایی درباره اهرام و اقالیم سبعه و مناسک حج از مآخذ مختلف ذکر شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قرمز [نشریه: ۱۳ - ۴۰۶]

۴۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۶/۴

ظاهراً از محمد راشد حسینی. مشتمل بر متفرقاتی است بدین عناوین: خاتمه رساله زوراء ملا جلال دوانی، حل شبهة الاستلزام ملا مراد، اشعاری از کاتب، نامه حکیم ابوالفتح به برادرش، نامه شاهزاده دانیال، خاتمه شیخ ابوالفضل که بعد از وفات شیخ فیضی بر مرکز ادوار نوشته، واجبات غسل میت و دعای گذاشتن میت در لحد و تلقین میت و نماز آن، چند انشای پراکنده، یادداشتی در بیان الکمال الحقیقی و الوهمی از احیاء العلوم غزالی، رفتن برادر کاتب میرزا محمد ابراهیم از عباس آباد گنجه به طرف عراق در ۱۴ محرم ۱۰۶۱، دیباچه نورس خیال ظهوری، مطالبی از کشکول شیخ بهائی، مقامهٔ ۱۶ از مقامات حمیدی، تاریخ فوت شیخ بهایی و برخی از تواریخ سلاطین صفوی، شرح احادیثی از کتاب کافی، دیباچه اربعین شیخ بهائی، اشعاری از کاتب به سال ۱۰۷۵، احادیثی از اربعین شیخ بهایی، اشعاری از کاتب، انشائی از ابوالفضل علامی، منشآت (؟)، اشعاری از کاتب، شرح برخی از احادیث کافی، اشعاری از کاتب به سال ۱۰۷۹، شرح احادیث از کافی، مطالبی از اربعین بهایی به خط محمد راشد حسینی در ۲۰ ربیع الثانی ۱۰۶۷ در کمره، دیباچه‌ای از عموی کاتب، دیباچه عموی کاتب میر محمد حسین بر وقفنامه رقبات خود، رقعه میرزا تقی ویزی اصفهان به میرزا ابوطالب پس از مراجعت از هند، اشعاری از کاتب به سال ۱۰۶۴ در آذربایجان، ولادت ائمه (ع)، نامه حکیم ابوالفتح به یکی از امراء هند، مقامه پنجم از مقامات حمیدی، احکام رجال الغیب در حساب عربی، تحفة العراقین خاقانی، روایاتی از من لایحضره الفقیه و متفرقات دیگر. در این بخش اشعاری از شعرای ذیل آمده است: محمد جان قدسی، سنائی، اوحدی، عرفی، میرعلی شیر، امیر خسرو، مولوی، شیخ علی نقی کمره‌ای، معلم ثالث، محوی، سبحانی نجفی، تائب، ملا عطری، طالب آملی، صائب، مجد همگر، میر ابوالحسن فراهانی، میر سنجر، انوری، میرزا فصیحی، امینا نجفی، میرزا حسن، شفائی، والهی قمی، حاتم کاشی، اشعاری از پدر کاتب ابوالمفاخر، شاه قاسم انوار، فیضی، ظهوری ترشیزی، سعدی، ملا زکی، میرزا قاسم گنابادی، میرزا محمد معصوم کاشانی، فهمی کاشانی، کمال اسماعیل، اوحدی، اسدی، جمال الدین عبدالرزاق، حکیم راشدی قمی و ...؛ کا: ظاهراً از محمد راشد حسینی مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ (۶۰-۱۸۲)، سطور چلیپا یا راسته، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۴۵]

۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۵۹

آغاز: آغاز قصیده دالیه: وصیت نامه ملاجلال الدین رومی قدس سره: عاشقا در راه حق در باز آنچه هست پدید ×× از خرد و هستی خود بگذر خود شو ناپدید / علم و عشق و عقل و نفس گشتند در تو مشترک ×× هر یکی سویی کشند هر دم بدم ایشان جدید؛ **انجام:** انجام قصیده دالیه: وای بر آن کور بخت باشد که باشد در صلال ×× بر سجود و بر قعود انزوا نشود رشید.

شامل: مناجات پانزده‌گانه سید سجاد؛ وصیت‌نامه مولی جلال الدین رومی که قصیده دالیه‌ای است به فارسی، غزلی تایی به فارسی، شعرهایی از علی با سلسله روایت در برخی از آنها و گویا از سلوة الشیعه یا انوار العقول باشد، دعای صباح و دعای علوی مصری (مورخ روز چهارشنبه پایان صفر)، مناجات منظوم سید سجاد مقفی از الف تا لام الف، عبارتی به فارسی درباره نماز و صلوات جامعه، پراکنده‌هایی در دعا و حدیث، دعاهایی از سید سجاد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۶۸گ، ۱۱ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۸ - ۱۷۹]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۵۸

بیاضی است شامل مطالب عرفانی به نظم و نثر از جمله منتخباتی از ساقی نامه ملاظهوری، سلسلة الذهب جامی، جواهر خمسه شیخ محمد، ملفوظات شاه وجیه الدین علوی و چند رساله عرفانی که معرفی می‌شود:۱. شرح آمنت بالله، ۲. وصیت نامه، ۳. دوازده امام، ۴. عشقیه؛خط:نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۶۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۹×۱۸/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۱۹]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۲۶

مجموعه‌ای است که در عصر شیخ بهائی اعلی الله مقامه به خط بعضی از فضلا نگاشته شده (پس از سال ۱۰۱۹ که منقولاتی از آن دارد) مشتمل بر مطالب متنوع از رنگ کردن کاغذ تا احادیث و حکایات، مطالب مجموعه در این موارد خلاصه می‌شود: ۱. رساله در رنگ کردن کاغذ و انواع رنگها، ۲. منقولاتی از تاریخ بناکتی، ۳. قصه انوشیروان با مزدک، ۴. صورت رقعه محدث استرآبادی درباره خمر، ۵. اظهار مضمر، ۶. در حلویات مثل سوهان و یخ در بهشت، ۷. از تاریخ فناکتی و طبری، ۸. رساله شاه قاسم انوار در شرح رباعی شیخ ابوسعید، ۹. متفرقاتی از نثر و نظم. از امیر خسرو و ملامحمد قاسم مشهدی و غیره، از جمله دو بیتی با عنوان «لراقمه»که شاید خط جامع جنگ باشد: چشمم ز فریب نگهت داد کند ×× سینه ز جفاهای تو بیداد کند/ درد تو بچشم و سینه

تنها نرسد ×× دل هم زاداهای تو فریاد کند، نیز اشعار لراقمه، ۱۰. بحر طویل محمد نصیر به صورتعریب، قال جلست یوما بموضع مع الاحباء العارفین الذین کانوا بمذاق الموزونیة اکثرهم راغبین و من کل جانب مضی یقول، ۱۱. متفرقاتی منظوم و منثور از شیخ بهائی و غیره، ۱۲. حدیثی مبسوط در فضائل حضرت امیر علیه السلام، ۱۳. فوائدی تاریخی از سال ۸۹۲ تا ۱۰۱۹، ۱۴. احادیث مخصوصه از بحار الانوار و معانی الاخبار و کشف الغمه و مجمع البیان و غیره، و خطبه مولانا محمد باقر خراسانی، ۱۵. ادعیه و احراز نظیر دعای عشرات و دعای طمطام و آداب ماه نو دیدن، ۱۶. فواید نظمیه و نثریه مثل دیباچه بی نقطه فیض کاشانی و رساله قاضی زاده و تفسیر اخلاص از خواجه و مجمل عقاید و مسایل لطیفه حسابیه و اجازه علامه به سادات بنی زهره و تعیین مقدار کر و ارتفاع نقیضین، ۱۷. فصل چهلم از تواریخ الائمة علیهم السالم کفعمی، ۱۸. جدول منقول از کتاب طرفة الطرفاء فی تاریخ؛ الخلفاء و معمایی از جناب شیخ بهائی و وصف مدینه مقدسه و غیره، ۱۹. مدخل منظوم از فن نجوم از خواجه نصرالدین طوسی؛ خط: نستعلیق راسته و چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با توجه به اینکه شیخ بهائی ۱۰۳۰ وفات یافته پشت برگ ۵۳ عبارت «شیخنا بهاء الملة و الدین سلمه الله» را اگر درست خوانده باشم بیانگر آن است که کاتب از شاگردان شیخ بهائی بوده و نسخه در حیات او کتابت شده؛ تملک: صدر الافاضل لطفعلی بن محمد کاظم در اوایل شعبان ۱۳۲۳؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۸سم [ف: ۴۳ – ۲۱]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۷ط

مجموعه‌ای است از مطالب گوناگون به نثر و نظم عربی و فارسی و ترکی از جمله رساله‌ای در درایة الحدیث به زبان ترکی، تفسیر، اشعار، احادیث، اقوال حکما و بزرگان، رساله‌ای ناتمام در پزشکی؛خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۲ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۲۴/۳ – ۴۵]

۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۴

مجموعه یادداشت‌های آموزشی به همراه نکات و گفتارهای پراکنده است. به نظر می‌رسد ناظم چند کتاب منظومی که در این مجموعه آمده خود کاتب نسخه باشد. در نسخه نامی از او نیست اما در حاشیه این رساله ها یادداشت‌های توضیحی به نام «بدر» نوشته شده که شاید اشاره به نام سراینده آن ابیات باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، محشی با نشانی‌های «منه» و «۱۲» و «بدر»؛ خریداری از حسینعلی باستانی راد در آذر ۱۳۴۸ش؛ کاغذ: فرنگی نخودی، آهار مهره، جلد: میشن زیتونی، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۱۱]

۵۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۰۰

فصول و ابواب: شامل: ۱. الانموذج؛ زمخشری، محمود بن عمر؛ ۲. عوامل؛ جرجانی، عبدالقاهر بن عبدالرحمن؛ ۳. کتابی در کلام و فقه عامه در شش برگ بدون تاریخ؛ ۴. داستان دوستان؛ ۵. مختار المحیط؛ ابن ابی الخطیب، مظفر بن ابراهیم؛ ۶. فقه منظوم خضر بیگ در پنج برگ؛ ۷. زبدة الامثال؛ کلیبولی، مصطفی بن ابراهیم؛ ۸. اشعار فارسی و ترکی و عربی و مطالب متفرقه در نه برگ؛ ۹. شرح عوامل؛ جرجانی، عبدالقاهر بن عبدالرحمن؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۰۵ق؛ جلد: چرمی، ۱۵۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۳۷۱]

۵۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۷۵/۱۷

شامل: درباره پنج خوی اصفهانیان از خرایج و جرایج راوندی، شعر عربی مساله فقهی، نسخه‌های طبی، شعر فارسی از: فغانی، حسن سلیمی، سنائی، محمد ابراهیم اردوبادی، مولوی، حبیب، میرزا محمد حسین، سحابی، درباره دیدن ماه، شعرهای عربی طیبی و دیگران، بندهایی از اخلاق ناصری و تفسیر نیشابوری، حاشیة الکشاف و سر الاولیاء، کامل الزیاره ابن بابویه که از ابن قولویه باید باشد (الذریعه ۱۷ ص ۲۵۵)، کشکول بهائی، شرح نهج البلاغه، نهایة الاحکام، مطلب‌های پراکنده کلامی و فقهی و ادبی، چند رساله و نامه مانند تاریخ درگذشت بزرگان از جوهری ۳۵۳ تا حقیری ۶۸۷، پادزهر نامه عمادالدین محمود شیرازی به فارسی، نامه ثالث المعلمین، پرسش کمیل از علی درباره حقیقت و پاسخ او، نامه فرمان روای مصر به شریف مکه و پاسخ او، تفسیر سورة العصر از خواجه طوسی؛ بی‌کا، تا: حدود ۱۰۲۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی، مختلف السطر [ف: ۵ – ۱۴۵]

۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۱

آغاز: بگفت این و بکرد آهی و جان داد ×× عفا الله اینچنین خوش جان توان داد؛ **انجام:** و مضروبه فی کل منها هو بعین ذلک العدد

جنگ (حکایات و هندسه)؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصفهانی، تا: صفر ۱۰۳۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر تملک: «عبده محمد بن محمد علی»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۶گ (۱–۵۶)، ۱۹ سطر (۱۰×۱۶) و ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ – ۱۱۲۹]

۵۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۴۵

شامل: ۱. حکایات ۲. وصیت‌نامه ۳. خاصیت آیت الکرسی ۴. ظفرنامه ۵. کنز الرموز ۶. حدیث ۷. بخشی از تورات به عربی و ترجمه فارسی آن در هامش ۸ اصول دین ۹. شرح خطبة البیان ۱۰. بیان المذاهب ۱۱. مناجات ۱۲. شعر از میر محمد باقر داماد ۱۳. فوائد متفرقه ۱۴. شعر از خاقانی ۱۵. نامه شاه عباس ۱۶. اسماء الخمر ۱۷. حدیث ۱۸. عجایب البلدان ۱۹. بندی از نزهة القلوب ۲۰. تعریف تنباکو ۲۱. بندی درباره جغرافیای طبرستان ۲۲. بندی از شرح دیوان امیر المؤمنین از میبدی ۲۳. بخشی از نفائس الفنون ۲۴. قصه اصحاب کهف ۲۵. حکایت‌های گوناگون و کوتاه از اصحاب پیامبر ۲۶. مشایخ الشیعة ۲۷. تاریخ ولادت امامان ۲۸. فصول المهمات ۲۹. ولایت نامه ۳۰. بندی از تفسیر گازر ۳۱. ماء النسیان ۳۲. نامه از عبدالله قطب محیی پراکنده‌های دیگر؛ خط:

نستعلیق، کا: محمد شاه قاضی، تا: با تاریخ‌هایی از ۱۰۳۴ تا ۱۰۴۷؛ مجدول؛ جلد: میشن تریاکی، ۲۹-۳۵ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۶/۱سم [ف: ۸ - ۳۸۲]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۳۳

این جنگ دارای سه بخش است بدین ترتیب: ۱. بخش کهن و آنها را در ۱۰۴۰-۱۰۴۲ به قلم نعیم الدین محمد نصیری پسر قوام الدین محمد است که در بلاد مختلف هند برهانپور یا سورت و یا کشمیر نوشته و خود نیز یادداشت‌هایی تاریخی در ذیل یادداشت‌ها و رساله ها دارد. این علاوه بر عنوانها (که در فهرست یاد کرده‌ایم) منقولات مختلف به نظم و نیز دارد، ۲. بخش نو که بوسیله طهماسب میرزا قاجار مؤیدالدوله والی فارس تهیه شده و او از نویسندگان و خوشنویسان و دانشمندان میخواسته است که اثری از خود یا دیگران در این جنگ ضبط کنند، ۳. بخش تازه‌تر است که بعدها و به دست دیگر مالکان افزوده شده. اینک عنوانهای جنگ: ۱. در تشخیص افعالی که با واو نوشته میشود:اذالفعل یوماغم عنک هجاؤه ×× فالحق به کاف الخطاب و لا تقف/ فان تری بالواو یر ما کتبت ×× بواو والا فهو یکتب بالالف، ۲. اشعاری فارسی از: عسجدی و لامعی گرجانی و منوچهری دامغانی و مسعود رازی، پس از این اشعار یادداشت‌های دیگری است به نثر، ۳. چند دستور العمل پزشکی برای قوت باصره، ۴. اشعاری برگزیده از میرزای داوری بخط عبدالحسین منشی مورخ که در سال ۱۲۷۶ و چلیپا نوشته شده، ۵. یادداشت‌ها و اشعاری از: ابو نصر شیبانی و فردوسی و غضایری و مختاری غزنوی بخط کلهر در ۱۲۷۹ به شیوه چلیپا نوشته شده، ۶. دعائی که بعد از نماز صبح بجای دعای سیفی خوانده می‌شود، ۷. دعای چند ماثوره از ائمه اطهار (ع) که کاتب آن را به شیوه چلیپائی نوشته است، ۸ منظومه‌ای عربی در ترسل. عناوین ابواب آن بدینقرار است: ۱) باب فی التحیه و التسلیم، آغاز: علیک سلام الله یا من مکانه ×× من الدین و الدنیا اعز مکان، ۲) باب فی تحیه القادم. آغاز: جاء البشیر مبشرا بایابکم ×× فعلات صدری بهجة و سرورا، ۳) باب فی تحیة من لم تره و لم یرک.آغاز: و انی امرء احببکم لمکارم ×× سمعت بها و الاذن کالعین تعشق، ۴) باب فی المسافر.آغاز: انما الماء فی الغدیر زلال ×× کلما طال مکثه یتدنس، ۵) باب فی اظهار الشوق و الغرام.آغاز: اما اشتیاقی فوصف لایودیه ××القلب عندک فانظر ما تری فیه، ۶) باب فی الهجر.آغاز: حجبت من دمعتی و عینی، ۷) باب فی وصول الکتاب، آغاز: مکتوبه وردت علی کانها ×× در غسدت اصدافه الاذان، ۸) باب فی الشکایه عن عدم ارسال الکتب. آغاز: قطع الزمان وصالنا بتفرق ×× و قطعت انت تواصل الاقلام، ۹) باب فی احضار الحبیب آغاز: کل المأرب ما نرجوه یحضرنا ×× سوی حضورک فانعم بالمبارة، ۱۰) باب فی الانقطاع آغاز: اذا انقطع الصدیق یغیر جرم، ۱۱) باب فی العفو عن الصدیق، ۱۲) باب فیمن تحسبه صدیقا و هو یعادیک. آغاز: و اخوان اخذتهم دروعا، ۱۳) باب فی المماطله و عدم الوفاء بالوعد. آغاز: من قال لا فی حاجة ×× مطلوبه فما ظلم. آغاز: ساوح اخاک اذا غلط / منه الاصابه بالغلط، ۹. نامه‌ای است (یا به‌گفته صاحب فضائل الانام فصلی است) که امام محمد غزالی در سال ۴۹۷ در مجلس سلطان سنجر بن ملکشاه سلجوقی ایراد کرده است و کاتب در ماه رمضان ۱۲۸۱ با خط نستعلیق شکسته بسیار زیبا و چلیپا نوشته است آغاز نسخه آن چنین است: هذا هو الفصل الذی ذکر الغزالی فی مجلس السلطان الاعظم سنجر بن ملکشاه السلجوقی - بسم الله الرحمن الرحیم رب اغفر و ارحم و تجاوز عما تعلم الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه و رسوله محمد و آله اجمعین. اتفاق افتاد که در شهور سنه سبع و تسعین و اربع مایه نویسنده این سخن‌ها حرفها غزالی را تکلیف کردند ... رجوع شود به غزالی نامه چاپ دوم: ۱۹ و ۱۹۷ و مکاتیب غزالی، ۱۰. دعائی است که آن را در سال ۱۲۸۱ برای ناصرالدین شاه وقتی که برای شکار به قریه کن در نواحی تهران آمده بوده نوشته، ۱۱. اشعار عربی در مناجات از شیخ الاسلام ابوعلی طبرسی، ۱۲. نوشته هایی عربی و فارسی و اشعار عرفانی و گوناگون که در زمان ناصرالدین شاه و برای او سروده اند.سطور این صفحات چلیپا، درهم و آمیخته و به خط زیبا نوشته شده است و نام نویسنده نیامده، ۱۳. حدیثی است در فضل حضرت علی و تکلم او با خورشید نام مأخذ یاد نشده. در ذیل آن دعای دیگری با خط دیگری در تاریخ ۱۲۸۳ق نوشته، ۱۴. یک دعا و چند حدیث از کشف الغمه و غیره، ۱۵. یادداشتهای منقول از یوسف بن محمد لاهیجی است، ۱۶. نامه‌ای عربی است که مرحوم فاضل خان گروسی از طهران به همدان به آقا سعید مجتهد نوشته است و راجع به زن زیبای کردی که گرفته است به او توصیه‌هایی می‌کند، ۱۷. نامه رشید الدین وطواط به یک کاتب، ۱۸. یادداشتی است فارسی که در سال ۱۲۸۳ نوشته شده و کاتب یکی از ملتزمان شاهزادگان قاجاری بوده است، ۱۹. یادداشت‌های متفرقه از ادعیه و اشعار، ۲۰. حدیثی و لطیفه‌ای، ۲۱. قصایدی عربی از شاعران مختلف آمیخته با سخنانی از اصمعی و غیر او در مراثی و تشبیب و تحیات و اوصاف مناظر که با خط بسیار زیبا نوشته است و نام کاتب یاد نگردیده است، ۲۲. یادداشت‌های متفرقه به تاریخ‌های گوناگون فارسی و عربی ادعیه و اشعار و احادیث، ۲۳. فایده از میرزا احمد اخباری نیشابوری، ۲۴. دستور (نسخه) چند داروی مفید، ۲۵. فواید مختلف از ادویه‌ها و اشعار. نویسنده همان کس است که در خدمت شاهزادگان قاجاری بوده اسم خودش در یادداشت‌ها ننوشته است، ۲۶. یادداشتی است تاریخی به فارسی، ۲۷. یادداشت‌های تاریخی مختلف و چند حدیث، ۲۸. تاریخ وفات چند نفر از مشاهیر شیعه، ۲۹. دعاء اعتصام و چند دعا و ترکیب دواء، ۳۰. یادداشت‌ها و نسخه‌های داروها و احادیث و اشعاری چند، ۳۱. فتوایی از میر محمد صالح حسینی خاتون آبادی، ۳۲. یادداشتی درباره چند ترکیب دارویی، ۳۵. اشعاری است از فردوسی و ملک الشعراء فتحعلی خان صبا این اشعار را محمد مهدی قاجار -

در دارالدوله کرمانشاهان در این دفتر به سال ۱۲۹۱ نوشته است، ۳۶. یادداشتهای مختلف و چند حدیث و دعاء، ۳۷. چند دعا و چند دارو و دستور ترکیب آنها. پس از این، دو برگ خالی از نوشته است، ۳۸. النصیحة النظامیة. خطبه‌ای است که ابو سعید معمر بن ابی عمامه واعظ برای خواجه نظام الملک (در سفر دوم خواجه به بغداد) خواند، ۳۹. احادیث و اشعار چند، ۴۰. تاریخ پادشاهی سلاطین خوقند و اسامی شهرهای و قصبه‌های خوقند، ۴۱. اشعار و لطایف و نکته‌های عربی از نویسندگان معروف عرب و چند حدیث و بعد از آن چند برگ سفید است، ۴۲. یادداشت‌های مختلف عربی و فارسی، ۴۳. نقلی از کفایة الاثر و یک قصیده عربی طولانی که علی حسینی تبریزی آنرا در دارالخلافة تبریز بامر والی در سال ۱۲۸۵ق استنساخ کرده است، ۴۴. قصایدی عربی از علی بن جعفر منجم تبریزی در مدیح، ۴۵. یادداشتها و اشعار فارسی و چند دعا و لطیفه، ۴۶. یادداشتی است از عبدالغفار ملقب بصدیق الملک که از همراهان شاهزاده والی بوده است، ۴۷. داستان سفر بایزید بسطامی به حج و کرامات او، ۴۸. حدیث در فضل حضرت علی (ع) و یک قصیده ترکی به خط محمود الطسوجی، ۴۹. التحفة المؤیدیه؛ عبدالحسین بن محمد نایینی؛ ۵۰. اشعاری است فارسی که میرزا احمد متخلص به وقار در سال ۱۱۸۴ برای والی شیراز (مؤید الدوله طهماسب میرزا) بمناسبت ایام عید سروده است به خط زیبای نستعلیق شکسته محمد حسن شیرازی کاتب و منشی والی شیراز و نیز اشعای است از میرزا محمد فخر الاطباء و شیخ سعدی، ۵۱. رساله کوچک در اخلاق و نصایح و عرفان. این رساله برای مؤید الدوله والی شیراز با خط بسیار زیبای نستعلیق شکسته به چلیپا و نوشته شده عنوانها شنگرف است. این رساله بخط آقا محمد تهرانی کاتب است، آغاز: رساله اخلاق (پس از بسمله): سلام ا لله تعالی علی المجلس الاسمی المنعمی القصوی الرضوی الکفوی العفوی الجمالی الشریفی ... اما بعد یا سید الکبراء قولا مطلقا. پس از این بخشی است از عقد الفرید با این عنوان «ذکر وفات معویه بن ابی سفیان بدمشق ... و سبب موته»، ۵۲. احادیث مختلف و یادداشتهای گوناگون فارسی و عربی و نیز اشعار فارسی در مدح ائمه (ع) و نوشته‌های دیگر با خطهای مختلف و در تاریخهای گوناگون از اشخاص متعدد؛ ۵۳. رساله خلوة از ابن سینا، ۵۴. رساله خلق الاعمال از میر محمد باقر داماد، ۵۵. فوائد مختلف منقول از غزالی و محیی الدین عربی و فریدالدین عطار و دیگران فارسی و عربی و احادیث چند، ۵۶. مشکوة الانوار و مصفاة الاسرار از امام محمد غزالی، ۵۵. نامه ها و گفتارهایی از خواجه افضل الدین و مریدی، ۵۶. وصایای شیخ شهاب الدین عمر بن محمد عارف سهروردی، ۵۷. نامه‌های قطب محیی فارسی و عربی، ۵۸. گفتاری از شیخ الرئیس در حکمت، ۵۹. سوانح الحجاز از شیخ بهاءالدین عاملی، ۶۰. نامه‌های قاضی عین القضاة (فارسی و عربی)، ۶۱. خلق الانسان گفتاری از غزالی؛ ۶۲- (ص ۵۹۱-۶۰۲) خلق الاعمال از جلال دوانی، ۶۳. فصلی است از رساله غربة الغریبة سهروردی شیخ اشراق که نویسنده آن را به شیخ الرئیس نسبت داده است، ۶۴- فوائد گوناگون فارسی و عربی و اشعار و فصول پراکنده از کتاب‌ها، ۶۵. حدیثی نبوی در آداب به خط مجتهد معروف خراسان میرزا نصرالله، ۶۶. روایات چندی است درباره فضل امام جعفر صادق (ع) سپس داستانی از کرامات او مانند ابطال سحر ساحران در حضور منصور خلیفه عباسی بر دست امام صادق (ع) و چند روایت دیگر، نویسنده این بخش محمد بن سید احمد حسنی حسینی است در سال ۱۲۸۴ق، ۶۷. دعائی و چند شعر عربی جالب درباره سماور و قصائد و قطعات گوناگون؛ خط: مختلف، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۲ و ۱۲۷۰ق؛ جنگی است فارسی و عربی با خطهای مختلف نیمی به قلم نعیم الدین و آقا محمد مورخ ۱۰۴۲ و نیم دیگر از دوران قاجار و مورخ ۱۲۷۰ سراسر جنگ بیشتر با خط نستعلیق شکسته و شیوه چلیپایی نوشته شده و علاوه بر ۶۷ فقره یاد شده بسیار است بر پشت نخستین برگ این مجموعه یادداشتی هست بدین مضمون: «هو المالک بالاستحقاق این مجموعه که مرکب از دو جنگ نفیس می‌باشد در تهران در تیرماه ۱۴۳۲ شمسی در تملک این بنده درآمد جنگ اول که مشحون از مطالب علمی است و تقریبا در سیصد سال پیش نگاشته شده تعلق داشته است به یکی از احفاد محقق تحریر خواجه نصیرالدین طوسی بنام نعیم الدین محمد نصیری که علی الظاهر از شاگردان صدر المحققین مولی صدرای شیرازی بوده است زیرا کرارا در مطاوی مطالب فلسفی از محقق مزبور بلفظ استاد تعبیر می‌نماید. پس از سالیان درازی ازین سفینه ثمینه را دست تقدیر در تملک شاهزاده فاضل باذل قاجار طهماسب میرزای مؤید الدوله درمی‌آورد و آن شاهزاده خود نیز سفینه‌ای مملو از لآلی آبدار بخط خود و دیگر فضلاء مانند مرحوم ابوطالب خراسانی و وقار شیرازی و حاج محمد صالح کلهر کرمانشاهی بر آن می‌افزاید و بصورت فعلی درمی‌آورد سپس این گنجینه نصیب حقیر آمده است و من بنده سفینه حاضر را از بهترین و نفیس ترین کتب مملو که خود میدانم و بقدری به آن علاقمندم که بجرأت میگویم [چند کلمه در اینجا حک شده و خوانده نمی‌شود] به من بدهد آنرا از کف نخواهم داد و الحمدلله علی ذلک حرره بیمناه الدائر اقل العباد من الحاضر و البادی محمد حسین بن محمد هادی عفی الله عنهما بجاه محمد و آله الاطهار»؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲۸ص، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۲۳سم [ف: ۱۷ – ۸۲]

۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۱۰/۱-۳۶/۲۱۰

آغاز: دلالان دلال لولی ×× بر رایعه رانده نا قبولی ... / قطران سوزان گلخن افروز ×× صندل افروز و غالیه سوز؛ **انجام:** اینست که زود باشد که بیرون آید.

جنگی به نظم و نثر، شامل مطالب متنوع در فقه، تاریخ، حکمت، شعر، لغت، حدیث و غیر آن. قسمتی از این جنگ در قرن ۱۱ و

سال ۱۰۴۷ ق کتابت شده و به مرور زمان مالکان نسخه مطالبی را بر آن افزوده‌اند از جمله فتحعلی خان زند که نوه کریم خان زند بوده مطالب ارزنده‌ای در نسخه یادداشت نموده. از جمله فواید مندرج در نسخه رساله «ذبایح اهل الکتاب» از شیخ بهایی است که به‌طور مستقل معرفی می‌شود و از جمله اشعار مثنوی «نان و حلوا» شیخ بهایی است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعیم الدین محمد بن قوام الدین محمد نصیری (در پایان نان و حلوا)، تا: ۱۰۴۷ق (پایان نان و حلوا)؛ تملک: ریحان الله بن جعفر موسوی به تاریخ ۱۳۲۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۱۱]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۲۶

مشتمل بر احادیث، اشعار، منتخب کیمیای سعادت، و منشآت و رسائل و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۴۷ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن عنابی، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۴×۲۳/۲سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۸۶]

۶۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۱

این جنگ نفیس که دارای اشعار و مطالب متفرقه می‌باشد به‌خطوط گروهی از ادبا و شعرا و دانشمندان است که بین سال‌های ۱۰۵۴-۱۰۶۶ نوشته شده و بدان نام «سفینه مرحوم میرزا محمد فیاض» داده شده، گویا بدان جهت که نام وی در چند جا آمده و از کاتبان درخواست نوشتن در آن را می‌کرد. فهرست موضوعات بدین قرار است: ۱. مثنوی میرزا صادق تفریشی؛ ۲. قصیده یائیه میر ابوالقاسم فندرسکی؛ ۳. اختلاف معتزله با اشاعره؛ ۴. نورس‌نامه ملاظهوری؛ ۵. گلزار ابراهیم ملا ظهوری؛ ۶. اندرزی از یکی از حکما، به‌خط میرزا عبدالله دماوندی خطاط ماهر دوره صفوی؛ ۷. حکایة العابلة و ابنها المظلومة، به‌خط نسخ زیبای میرزا محمد ابراهیم هنگامی که خدام میرزا موسی متوجه سفر دارالسلطنه اصفهان بودند و به تاریخ دوشنبه رجب ۱۰۵۴؛ ۸ اشعار عربی از ابوالفتح بستی و حلاج، ظاهراً به‌خط همان میرزا محمد ابراهیم؛ ۹. غزلیاتی از حکیم صاحب و به خط خودش؛ ۱۰. فوائد و اشعاری از محمد علی و به‌خط خودش؛ ۱۱. اشعاری از محمد هاشم نویدی اصفهانی و به‌خط خودش؛ ۱۲. غزلی از میرزا صادق دست غیب و به‌خط خودش؛ ۱۳. رباعیات از میرزا رضی دانش، خود شاعر به تاریخ شوال ۵۴ نوشته است؛ ۱۴. چند غزل از مولانا کاتبی؛ ۱۵. متفرقات، به‌خط محمد علی بن موسی الحسینی به تاریخ ۱۰۶۱؛ ۱۶. اجوبة مسائل ملا شمسا گیلانی از صدرالدین شیرازی؛ ۱۷. رساله شاتیه منسوب به خواجه نصیرالدین طوسی؛ ۱۸. تفسیر سوره زلزله از ملا صدرا شیرازی؛ ۱۹. دو یادداشت به‌خط نستعلیق شکسته زیبای ملا محمد کاظم؛ ۲۰. رساله عدم الخوف من الموت منسوب به ابن سینا؛ ۲۱. رساله فی القوی الانسانیة و ادراکاتها از ابن سینا؛ ۲۲. نامه سهروردی به کمال الدین؛ ۲۳. وصیت سهروردی به فرزندش؛ ۲۴. حدیث ابو الدرداء؛ ۲۵. نصایح ملوک و بزرگان به مردم؛ ۲۶. حدیث تزویج حضرت زهرا علیها السلام، مطالب شماره ۱۶ تا ۲۶ (جز دو یادداشت شماره ۱۹) به‌خط ابراهیم بن قیابیک اصفهانی است؛ ۲۷. حدیثی از حضرت رضا علیه السلام، به‌خط محمد حسین بن محمد باقر؛ ۲۸. اسرار الصلاة از قاضی سعید قمی؛ ۲۹. اشعاری از حاج محمد خان قدسی که به تاریخ ۱۴ رمضان ۱۰۵۴ نوشته شده؛ ۳۰. مثنوی تعریف کشمیر، به تاریخ پنج‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۰۵۴ نوشته شده؛ ۳۱. دو یادداشت، به‌خط نستعلیق محمد تقی؛ ۳۲. از کتاب خواص آیات؛ ۳۳. فال‌نامه میر باقر شیرازی؛ ۳۴. چند یادداشت به‌خط محمد علی استرابادی؛ ۳۵. یادداشتی از اخلاق ناصری به‌خط محمد حسن بن جعفر الحسینی؛ ۳۶. رساله‌ای در تصوف از نجم الدین کبری، به‌خط حیدر بن علی بن اسماعیل بن عبدالعالی الهاشمی العاملی؛ ۳۷. وصیت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام به‌خط همان عاملی؛ ۳۸. وقف‌نامه از شاه عباس صفوی، به‌خط نستعلیق شکسته زیبای ابراهیم شریف الحسینی؛ ۳۹. دیباچه‌ای که آقا حسین بر مجموعه یکی از اعزه نوشته؛ ۴۰. حقایق الصنایع؛ ۴۱. رساله طبی منسوب به ارسطاطالیس که برای اسکندر نوشته است؛ ۴۲. یادداشت‌های متفرقه که به‌آخر مجموعه الحاق شده. متأسفانه از برگ‌های اصل این مجموعه چند برگی افتاده است که شماره آنها ضمن شماره‌های مطالب مشخص است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: بین سال‌های ۱۰۵۴-۱۰۶۶؛ به خطوط و تواریخ مختلف، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۳۸]

۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۹۷/۸

آغاز: این است مولف اکاسیر ×× موقوف شده بر او تدابیر / سر حکما و اهل صنعت ×× برهان صناعت است و حکمت؛ **انجام:** سریشم = ماهی سریش، شقاقل = جنگلی خرور، زرافه = زرافا، نهنگ عودا = مکر الدرقة هنکی کی جر ...

مجموعه‌ای از مطالب مختلف در موضوعات گوناگونی چون: پزشکی، کیمیا، تقویم و ... عناوین آن بدین ترتیب می‌باشد: ۱. اشعاری از شاه نعمت الله ولی؛ ۲. ترتیب خلوت؛ ۳. جدول اختیارات الشمس؛ ۴. چهار تخم هندی؛ ۵. معرفة الساعات؛ ۶. حساب طالع؛ ۷. فواید طبی؛ ۸ صفت سودن الماس؛ ۹. اعمال کیمیایی؛ ۱۰. اسامی ادویه به زبان هند؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن علی طبسی، تا: ۱۰۵۹ق؛ محشی،؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ (۲۴۸پ-۲۸۳پ)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۳۷ - ۲۱۲]

۶۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۴۶ - ج

در این جنگ ۱۹ رساله است که هر یک جداگانه در این فهرست شناخته شده است. شامل: سه دعا، عبارتی از تاج الشیوخ به فارسی درباره لقب بخشیدن دربار خلافت به محمود غزنوی پس از گشودن غزنین و خراسان که محمد صالح به فرموده شمسا میرزا محمد صادقا نوشته است، عباراتی به فارسی و اشعاری از میرزا صادق دستغیب و رقعه ثنائی به میرزا سلطان حسین برای گوشت و

شعری از مرحوم حسن خان، منشآت دستور العمل ارباب سخن از قاضی محمد هاشم قاضی زاده به فارسی، منشآت خواجه محمد میرک صالحی و شعر محتشم و رقعه میرزا صمد خان بخش خان و بندی از مرآت التائبین سید علی همدانی به فارسی، چند بندی به عربی و شعرهایی به فارسی و حکایات و پند و بندی از تقویم القبله ابی العباس احمد بن ابی احمد معروف به قاضی طبری به عربی و اشعاری از حضرت علامی شیخ محمد خاتون به فارسی و تاریخ تولد و جلوس شاه اسماعیل و شاه تهماسب و اسماعیل دوم و سلطان محمد و شاه عباس و سلطان حمزه، فوائدی به عربی و فارسی و احادیث و شعرهای شیخ سوری، باز فوائدی تاریخی و علمی و احادیث و نام چند تن از بزرگان شیعی، فرهنگ گرجی به فارسی، فوائد طبی و ادبی و حدیث و شعر و پاسخ به چند پرسش فقهی به عربی، شعرهایی از عمعق بخاری و تاریخ تولد شاه تهماسب و مرگ سلطان ابوسعید و امیر تیمور گورکان و شاه تهماسب و محقق کرکی و شاه اسماعیل دوم و دانشمندان و شاهان دیگر به شعر یا نثر، شعر وحشی و فوائد طبی و حدیث و رقعه شیخ بهائی به میرزا ابراهیم همدانی، شعر فارسی بهائی و «ستورنامه‌ای که مرحوم ساروخان از جانب مصطفی پاشا سردار و وزیر اعظم به خدمت خاقان رضوان مکان آورده» به ترکی، فرمانی به فارسی از همین وزیر، نامه‌ای به فارسی و شعرهایی به فارسی از میرزا اشرف، نامه‌ای به فارسی و شعرهای کمال خجندی و ملا شکیبی اصفهانی و بابا فغانی و فوائد تاریخی و ادبی و حدیث و دعا، نامه شاه به شرفای مکه، چند نامه و فرمان فارسی دیگر یکی از آن‌ها نامه شاهنشاهی است به حکیم همام در واقعه حکیم ابوالفتح گیلانی، رقعه سید فصیحی به شاه طالبای آملی و رقعه به میرزا سعید وزیر سیستان و رقعه مولانا عرفی به شیخ فیضی هندی و کتابت میرزا فیضی به حسن خواجه اوزبک و مقطعات ابن یمین، پندنامه شاه سلیم و بندی از ذخیرة الملوك سید علی همدانی، فوائد ادبی فارسی و رقعه میر محمد حسین و مولانا میر حسین عینی، باز فوائدی ادبی و شعرهای میرزا حسن واهب و عصمت و سنائی و اوحدی و جامی و مولانا حسن علی حراس در باره تاریخ غیاث الدین منصور، سرگذشت صفی الدین اسحق که در ۷۳۵ درگذشت، تاریخ فتح بغداد در ۱۰۳۳ و صدارت میرزا حبیب الله در ۱۰۳۵ هر دو به شعر فارسی، باز فوائد ادبی و شرح ناد علی و سند و خواص آن، شعرهای نظیری و وحشی و فوائد متفرقه و شعرهای فارسی برخی از میرزا حسن واهب و زلالی و آخوند مولانا محمد محسن حکام، شوکت و محجوب و عصمت و مظهر و غزل ترکی میرزا صالح شیخ الاسلام، دیباچه نورس و گلزار ابراهیم مولانا ظهوری، اسناد سوره فاتحه به فارسی و فاتحه واژگونه و خواص آن، فرمان دولتی، نامه جلال الدین محمد اکبر پادشاه غازی به عبدالله خان اوزبک، منشور شاهنشاهی به همان اوزبک، نامه شاهانه دیگر به همو، نامه شاهنشاهی به شاه عباس، نامه شاهنشاهی به ولایت کاشغر، پاسخ سید علیکا به امیر تیمور، چند قصیده انوری، تاریخ فتح عراق عرب از صدرالدین محمد حسین هادی گلباری به شعر فارسی، انشائی شاهانه درباره گشودن بلخ در یک‌شنبه ۱۹ جمادی الثانی مورخ شعبان ۹۵۶، شعر فارسی از نظامی و جامی و بابا فغانی و میرزا ملك مشرقی و عرفی و لامعی و نظیری و امیری و آخوند مولا علی جاوید و رقعه اقضی القضاه مولانا علیا ساوی به میرزا محمد طاهر واقعه‌نویس، شعر عطارد و نشاط و مقطعات ابن یمین، چند رقعه به عنوان نمونه با دیباچه، انشائی از آخوند مولانا علی ساری؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۶۴ق [ف: - ۸۶]

۶۵. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۲۳

شامل: ۱. الاربعین با ترجمه منظوم فارسی؛ ۲. مناجات عینیه علی بن ابوطالب؛ ۳. تفسیر صد کلمه جاحظ؛ ۴. ذکر جعفر بن محمد صادق از تذکرة الاولیاء؛ ۵. الهیات خواجه عبدالله انصاری؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۶. منقولات از تذکرة الاولیاء و کیمیای سعادت؛ ۷. نصایحی چند که به تاریخ شهر شعبان ۱۰۴۱ در حین سفر مکه حاجی آقا بیك از دارالسلطنه تبریز برای فرزند خویش محمد قلی بیك نوشته با منقولاتی از نصایح حکما؛ ۸ باب سی و نهم طب النبی به فارسی منقول از کتاب «عنوان دین»؛ ۹. منقولات از جواهر القرآن و احیاء العلوم (ترجمه فارسی آن)؛ ۱۰. ظفرنامه؛ ۱۱. اسرار وصایای شیخ الاسلام خواجه عبدالله انصاری؛ ۱۲. تحفة الوزراء؛ اصفهانی، جلال الدین محمد؛ ۱۳. منقولات نوادر ائمه و پیغمبران و تاریخ حکمای یونان از شاهدان و یاد کتاب‌های ترجمه نصیحة الملوك، روضة الصفا، مجالس العشاق، اخلاق ناصری، اخلاق جلالی و قسمت‌های زیادی از اخلاق محسنی؛ ۱۴. منتخب فوائد الملوك؛ ۱۵. صحت و مرض؛ فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان؛ ۱۶. منتخب مثنوی در چند مناجات و رشحه؛ ۱۷. اشعاری از صائب و سلمان و ظهیر و شعرای دیگر و منتخبی از اشعار ترکی نوائ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ قطع: رقعی [نشریه: ۳ - ۱۲۰]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۱۲

آغاز: ای گل ترا اگرچه که رخسار نازکست ×× رخ بر رخش مدار که آن یار نازکست؛ **انجام:** مفتخر و سرافراز فرمایند تا بعد از سعادتمندی بجان داشته بتقدیم رساند.

بیاض ارزنده‌ای است از قرن یازدهم و پس از آن که در آن نمونه‌هایی گلچین شده از متون منثور و سروده‌های شعرای درگذشته و معاصر جامع جنگ و مالکان بعدی این بیاض فراهم آمده است که اسامی برخی از ایشان در منابع یافت نشد. برخی از این مطالب به خط خود شاعران و مؤلفان است مثل چندین غزل از صائب تبریزی به خط خود وی (ص ۲ - ۱۱). در مواردی نیز گلچین اشعار به صورت موضوعی است، مثل گلچین ابیاتی از صائب که در همه آنها اشاره به اعضا و اندام معشوق شده است (ص ۱۷۴-۱۷۷). گاهی این ابیات گزیده در حد یکی دو بیت است و گاهی چندین صفحه متوالی را شامل می‌شود مثل ابیاتی از

آقا شاپور [تهرانی] (ص ۱۸۸-۱۹۹) و ابیاتی از مولانا عبدالرزاق فیاض گیلانی (ص ۲۰۰ - ۲۰۵). مؤلف: بسیاری از مطالب این جنگ در اصفهان کتابت گردیده مثل الهیه ملاطغری (ص ۲۲۳-۲۲۸) و رساله خواص الحروف منسوب به امیرالمؤمنین علی (ع) که از روی نسخه به خط حکیم عماد الدین محمود نقل شده است (ص ۲۷۳ - ۲۷۴) و نیز اکثر سروده‌های معاصران جامع جنگ به شیوه شایع در آن زمان به سبک هندی یا اصفهانی سروده شده است. بر این اساس مؤلف به احتمال قوی اصفهانی الاصل یا مسکن بوده است. هم چنین با توجه به نسخه‌های طبی در این جنگ و اشعار منقول از حکما و اطبا و آثار کتابت شده از خط این و آن طبیب می‌توان به این نتیجه نزدیک شد که جامه جنگ خود طبیب یا مطبب بوده و به این علم علاقه و با عالمان این حوزه حشر و نشر داشته است. در مواردی که شاعر از معاصران مؤلف بوده و معمولا جامع برای ایشان دعای سلامتی و طول عمر کرده است در این معرفی به عنوان معاصر جامع مشخص شده‌اند. در مواردی هم که نوشته به خط خود شاعر یا معاصر جامع بوده یا مالکان بعدی جنگ. علاوه بر مطالب ادبی و اخلاقی و احادیثی که در این جنگ آمده به مطالب تاریخی و برخی فواید پزشکی هم بر می‌خوریم. خلاصه‌ای از محتوای جنگ به این قرار است: غزلی از مولوی و چند رباعی از خواجه نصیر (ص ۱)؛ چندین غزل از صائب تبریزی به خط خود وی (ص ۲-۱۱)؛ اشعاری از عمعق بخارایی، مجذوب، ملا وارث قمی، شیخ سعدی، و محمد صالح بیک محتشم کاشانی و صفر قلی بیک پسر غراقخان (ص ۱۲-۱۳)؛ رباعیاتی از میر محمد باقر، ناصحا، ملا حاجی محمد گیلانی، قسمت قمی، بابا سلطان نوایی (ص ۱۵)؛ رباعیات بابا افضل کاشانی (ص ۱۶-۲۴) در انتهای این بخش انجامه ای مختصر آمده: «تمت الرباعیات افضل کاشی تاب سراه»؛- ابیاتی از صفی، عرفی، آقا علی تبریزی، محمد رفیع زاهدی، میر جعفر؛ رباعیاتی از میرزا محمد ابراهیم، ملا گنج علی، آقا حسن، حکیم عماد الدین محمود، مهدیقلی بن علیقلی (به خط خود شاعر)، میرزا محمد سعید منشی، آقا کاظم، عسجدی، آقا حسین، نادم گیلانی (ص ۲۴-۲۵)؛ شعری عربی از قابوس بن وشمگیر و یک رباعی فارسی از خاقانی (ص ۲۶)؛ غزلیات میر نجات (ص ۲۷)؛ رباعیات حیرتی کاشی، ابوتراب بیک، خضری، نورس، خواجه کلان (ص ۲۸)؛ صامع کرمانی، ملا غوری، میرزا جلال، فصیحی، ادایی، سعدی (ص ۲۹)؛ غزلیات مجذوب (ص ۳۰)؛ ابیاتی از اقدسی مشهدی، نظر مشهدی، میر آگهی استرآبادی، میرزا عبد مناف، ابو سعید ابوالخیر (ص ۳۱)؛ اهلی شیرازی، میرزا جانی، فهمی کرمانی، شاه اسماعیل، سلطان ابراهیم میرزا، ژنده پیل احمد جام، میری بیک ترکمان، ملا وحشی، شیخ شاه نظر قمشه ای، میر محمد معصوم، رضی نیشابوری، وقوعی یزدی، مانی، شیخ بهاء الدین محمد، حکیم رکنا، ابوتراب بیک، آصف خان (ص ۳۲)؛ میرزا محمد ابراهیم، میر عیسی علی جربادقانی، ملا محمد رضا، میر والهی قمی، مظهری کشمیری، میر رضی آرتیمانی، ملا عیسی (ص ۳۳)؛ غزلیات میرزا محمد ابراهیم (ص ۳۴-۳۷)؛ ابیاتی از شیدا، صائب، شکوهی همدانی، شفایی، سحری رازی، سبب خان، قاسم صراف قمی، طهوری، رونقی، فیاض نیشابوری، آقا نبی کاسه گر، شیخ الزمانی، مرومی، نوعی، ارگی، معصوم، فطرت کاشانی (ص ۳۸)؛ ابیاتی از نظامی، امیر خسرو، والهی، شأنی تکلو، مثلی، میر ابوالحسن فراهانی، خاقانی، زکی همدانی، (ص ۳۹)؛ ابیاتی از درویش کامل بلخی (ص ۴۰)؛ ابیاتی از سلطانعلی بیک (ص ۴۱)؛ ابیاتی از میرزا محمد سعید (معاصر جامع جنگ) (ص ۴۲)؛ ابیاتی از سلمان ساوجی خضری لاری، میرزا جعفر آصفجان، رهی، میرزا علی محمد، سلطانعلی بیک (ص ۴۳)؛ ابیاتی از کمال الدین اسماعیل، ملا عبدالرزاق، غافلا (ص ۴۴)؛ ابیاتی از ملا محمد طاهر، خالو سنجر (معاصر جامع جنگ)، فسونی (ص ۴۵)؛ ابیاتی از میرزا طاهر وحید (معاصر جامع جنگ) (ص ۴۶)؛ سلطانعلی بیک، علیقلی بیکا، سعدی (ص ۴۷)؛ ابیاتی از مغربی، آقا رضی، مرشد شیرازی، علی اصغر شیرازی، ملهمی تبریزی، میر والهی قمی (ص ۴۸)؛ ابیاتی از آخوند ملا علیرضا (معاصر جامع جنگ) (ص ۴۹)؛ ابیاتی از بنده علیرضا تجلی (که ممکن است خود جامع باشد) (ص ۵۰)؛ ابیاتی از میرزا جلال، ظهوری، مولوی، حکیم رکنا، وحید، کلیم، صفیر (ص ۵۱)؛ مناقب علی بن ابی طالب به نقل از الصحاح منقول از سعد بن ابی وقاص (ص ۵۲) عربی؛ احادیثی منقول از کافی (ص ۵۴)؛ سواد یک حکم حکومتی (ص ۵۵)؛ مطالب کوتاهی به زبان عربی منقول از عجایب المخلوقات، و معروف کرخی، و مطلبی به زبان فارسی از قول سعدی، مالک دینار، و مولانای رومی (ص ۵۶)؛ اشعاری به زبان عربی از امیرالمؤمنین، ابن المعز، (ص ۵۷)؛ ابیاتی از اهلی شیرازی (ص ۵۸)؛ اشعار محتشم (ص ۵۹)؛ گلچینی از روایات و احادیث (ص ۶۰- ۶۳)؛ صورت کتابت فضلای ماوراء النهر که در جواب کتابت فضلای مشهد نوشته‌اند (ص ۶۵-۷۴)؛ خطبه‌ای از نهج البلاغه (ص ۷۴)؛ مرهم بواسیر (ص ۷۴)؛ ابیاتی از ظهیر (ص ۷۸)؛ داستان حضرت ادریس و دیگر مطالب بر اساس آیات قرآن (ص ۷۹-۸۰)؛ مختارات من توریه موسی علیه السلام (ص ۸۰)؛ مختارات من صحف ابراهیم علیه السلام (ص ۸۰-۸۴)؛ بحر طویل و اشعار دیگر از میر سید علی عرب متخلص مهری که ملمع و طنزآمیز است به زبان‌های فارسی، ترکی و عربی (ص ۸۴-۸۸)؛ ابیاتی از محمد قلی سلیم (ص ۸۸)؛ قصیده رائیه‌ای از ظهوری، و اشعاری از فرخی، کمال اسماعیل (ص ۹۰-۹۱)؛ ابیاتی از نادم، اوجی، آذری، ابن یمین، شهیدی قمی، رضی نیشابوری، شعایی، سنایی، طوسی، حکیم همدانی، وحشی کاشی، میرزا رحیم، کمال خجسته، فرخی، کمال اسماعیل، مشرفی، میر مشرب، احدی یزدی، (ص ۹۲-۹۳)؛ ابیاتی از مولانا عبدالرزاق (ص ۹۴-۹۵)؛ ابیاتی از محمد قلی سلیم در وصف کشمیر (ص ۹۸)؛ ابیاتی از یار محمد خان والب بلخ، سرایی، شانی، فایض

بیدگلی (ص ۱۰۰-۱۰۱)؛ ابیاتی از جامع کرمانی، ملا غروری (ص ۱۰۲)؛ ابیاتی از قصیده رائیه ای از سلطان (ص ۱۰۴- ۱۰۶)؛ مثنوی قهوه نامه (ص ۱۰۶-۱۰۷) این مثنوی در نوع خود بی نظیر است و نمونه دیگری از آن نیافتیم.؛ ابیاتی از طوقی تبریزی، نورس، محمد باقر، میرزا صادق دستغیب، میرزا علی اکبر، علی اکبر مونس، میر مرتضی الهام، میرزا معز، محمد قاسم مهدی، رای چندربان، رای منوهر (ص ۱۰۸-۱۰۹)؛ قصیده معروف میر فندرسکی با مطلع: «چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی» (ص ۱۱۰)؛ چند رباعی از میرزا طاهر (ص ۱۱۱)؛ چندین رباعی، غزلواره و تک بیتی از میر شیخ کاشی (ص ۱۱۲-۱۱۳)؛ دو رباعی منسوب به ابو سعید ابوالخیر با ذکر خواص هر یک (ص ۱۱۴)؛ یک تک بیتی به زبان محلی از عبدالقدوس مهرودی با خط خود وی به تاریخ ۱۱۵۷ و طغرای عبارت «هو الله سبحانه در بالای این بیت:«ناصح بمجه که ترک دلدارم بدم / شوقم نهله که ترک نین کار بدم»؛- منشآت فارسی در آداب و سلوک (ص ۱۱۶-۱۱۷)؛ ابیاتی از میرزا محمد سعید از معاصران جامع جنگ (ص ۱۱۸-۱۲۶) از جمله غزلواره‌ای زیبا با ردیف «کلاه نمد»: «کجا کلاه کیانی کجا کلاه نمد ×× ترا کلاه کیانی مرا کلاه نمد / به آفتاب دگر سر فرو نمی آرد ×× به ابر سود سرم را خوشا کلاه نمد ... »؛- چند رباعی و تک بیت از شاه نعمت الله ولی، شیخ اوحد الدین کرمانی، سید الحکما میر ابوالقاسم، فانی هروی، سید عبدالله ولد سید یحیی (ص ۱۲۶)؛ چند غزلواره و رباعی از محمد علی طبیب ابن محمد سعید به خط خود وی (ص ۱۲۷- ۱۲۸) در پایان صفحه نخست شاعر که کاتب شعر خود بوده آورده: «راضی نشدند، لهذا مضیع این صفحه هم گردید تا بر نکته گیران واضح باشد». در پایان صفحه دوم هم اینچنین انجامه را نوشته: «حرره العبد الفقیر المحتاج الی رحمه ربه الحسیب ابن محمد سعید محمد علی الطبیب عفی عنهما»؛ غزل‌ها، رباعی ها و ابیاتی از آقا شمس از معاصران جامع جنگ (ص ۱۲۹ - ۱۳۲)؛ اشعاری از میرزا محمد مؤمن طبیب از معاصران جامع جنگ به خط خود وی از جمله غزلی در آغاز با ردیف «سفید» که در آن با اشاره به مو و ابرو سفید ابراز عشق به معشوقی زال شده است. شاعر در پایان نوشته اش آورده: «حسب الفرموده این چند مصرع قلمی شد، از خجالت جرأت زیاده نوشتن نبود. العبد محمد مؤمن الطبیب» (ص ۱۳۳- ۱۳۵)؛ چند غزل از عارف [؟] (ص ۱۳۵-۱۳۶)؛ ابیاتی از ملا عبدالله، محمد محی الدین قطب، (ص ۱۳۶)؛ دو غزل از بدر الدین محمد نجیب کاشی (ص ۱۳۸)؛ ابیاتی از غافلا، میرزا مظفر منجم، نجف قلی بیک دانی، ملا یحیی فکری، علی نقی قسمت، میرزا طاهر نصرآبادی، فریدون بیک متخلص به سابقا، مولانا وقاری، حکیم عشا [یا عطا] گیلانی (ص ۱۴۰-۱۴۱)؛ ابیاتی از فارس (ص ۱۴۲-۱۴۳)؛ ابیاتی از تراب نقاش، رضی، میلی، شفایی، شیدا، آقایی کاسه‌گر، مردمی مشهدی، دعایی، ملا علیرضا تجلی، سهیلی، عارفی، حکیم عطایی، غیاث حلوایی، ناظم هروی، مقیما، شوکتی، مرتضی قلی سلطان، میرزا جلال، تقیای مثال، نرمی شیرازی، قطعی، میربهان ابرقویی، عبدالرشید اردستانی، درکی قمی، شجاع، اقدسی، شیخ ابوالقاسم کازرونی، عجزی، بابا نصیبی، سید محمد نجفی، غیاث حلوایی شیرازی، مسعود، خسرو (ص ۱۴۴- ۱۴۶)؛ حدیثی منقول از امیرالمؤمنین در بیان دعایی غریب الاجابه که در آن ۹۹ نام خداوند آمده است (ص ۱۴۷)عربی؛ ابیاتی از واله اصفهانی به خط محمد علی نام که در پایان نوشته اش انجامه ای به این مضمون آورده: «مخلص حقیقی کمترین محمد علی، این بخاطر خطیر افتاد در این بیاض نوشته، از گفته آقا محمد کاظم واله مشهود المتکلمین در دارالسلطنه اصفهان سنه ۱۲۱۲» در ادامه هم نامه دوستانه‌ای آمده است (ص ۱۴۸)؛ چند غزل از ... نطنزی، از جمله غزلی متفاوت که در قافیه آن بجای استفاده از اسامی و افعال از اصوات استفاده شده است: «خوش آن که زنده یار به در حلقه درقی ×× غری بگشائیم و ببندیم طرقی / ... افسوس که ره بر سر کویت نتوان یافت ×× کز هر طرف آید ز سگ کوی تو وقی / از لطف ببالین من خسته گذر کن ×× تا شیشه عمرم نشکسته است شرقی» (ص ۱۴۹-۱۵۰)؛ طرز تهیه داروی شکستگی دست با استفاده از تخم مرغ (ص ۱۵۰)؛ چند غزل از میر عارف کاشی به خط خود شاعر که شکسته ای خوانا و خوش است که در آن به سبک منحصر بفرد دوایر حروف به صورت نصفه نیمه نوشته شده است (ص ۱۵۲-۱۵۳)؛ جداول احکام نجومی (ص ۱۵۶-۱۵۷)؛ اشعاری از میر صیدی (ص ۱۵۸-۱۶۷)؛ اشعاری از ملا نوعی خبوشانی (ص ۱۶۸- ۱۷۰)؛ نظر شیخ محمد علی حکیم درباره تقوی و جوانمردی، به همراه ترجمه حدیثی از امام صادق علیه السلام درباره تأسف و شادمانی (ص ۱۷۰)؛ ابیاتی از رفعتی (ص ۱۷۱)؛ مخمسی از گنجی یا کنجی در تضمین غزل حافظ به مطلع: «دوش دیدم که ملایک در میخانه زدند» (ص ۱۷۲)؛ گلچین ابیاتی از صائب که در همه آن ها اشاره به اعضا و اندام معشوق شده است (ص ۱۷۴ - ۱۷۷)؛ چند غزل از طاهر نقاش به خط خوش شاعر از جمله غزل پایانی که ردیف آن گوش گرانست (ص ۱۷۸- ۱۸۰)؛ اشعاری از باقی به قلم شاعر (ص ۱۸۱- ۱۸۳)؛ اشعاری از میرزا داود (ص ۱۸۴)؛ جدول احکام سکزیولدوز (هشت ستاره) من قول الحکما (ص ۱۸۵)؛ ابیاتی از شانی تکلو، صالحا، نیکی صفاهانی، (ص ۱۸۶)؛ جدول وضع بیت الله المعظم و معرفه القبله (ص ۱۸۷)؛ ابیاتی از آقا شاپور [تهرانی] (ص ۱۸۸-۱۹۹)؛ ابیاتی از مولانا عبدالرزاق فیاض گیلانی (ص ۲۰۰-۲۰۵)؛ مسائل طبیعی از ارسطو (ص ۲۰۶-۲۰۸)عربی؛ فواید طبی درباره سپرز، بواسیر، جراحت، بارداری، شیردهی، نیش مار و عقرب، و ... و نقش یک طلسم (ص ۲۰۹-۲۱۰)؛ سه قصیده دالیه و رائیه و فائیه به زبان عربی از رضی الدین حسینی قارونی (ص ۲۱۲-۲۱۹)؛ سه قطعه بسیار زیبا در راستی و توکل (ص ۲۲۰)؛ در بیان سرور نفس هنگام نزول خورشید در برج حمل به نقل از مهذب ابن الفهد با

ذکر شواهدی از وقایع تاریخی (ص ۲۲۱)عربی؛ انشایی که ملا طغرای مشهدی ساکن هندوستان در اظهار شمه‌ای از صفات میرزا محمد سعید نوشته و از خط خود وی در این بیاض نقل گردیده است (ص ۲۲۲)؛ الهیه ملا طغری (ص ۲۲۳– ۲۲۸) با این انجامه: فی دارالسلطنه اصفهان یوم الثلثا الرابع العشر الثانی من الشهر الثامن من المأته الحادیه عشر من الهجره النبویه علی هاجرها الف الف الثنا و التحیه. ۱۴ شهر رجب ۱۰۷۲؛ چهار کلمه رمز گونه شبیه حروف ابجد که هیچ توضیحی در مورد آن نیامده است به این شرح: الود، بصخر، قطعس، میکه (ص ۲۲۸)؛ ابیاتی از مغربی، نجاتی (ص ۲۲۹)؛ انشای فخرالدین مغربی (ص ۲۳۰–۲۳۱)؛ فایده عرفانی در مکاتبه میان شیخ ابو سعید و ابن سینا (ص ۲۳۱)؛ ابیاتی مخصوص آغاز سخن در توحید و صفات خداوند و نعت رسول و منقبت مولای متقیان، برگرفته از مثنوی‌های معروف زبان فارسی از شاهنامه و بوستان و دیگر منظومه‌ها (ص ۲۳۲– ۲۳۷).؛ آغاز و انجام = مبدأ و معاد از خواجه نصیر الدین طوسی (ص ۲۳۹–۲۵۲)؛ دعای اسماء الحسنی (ص ۲۵۴–۲۵۵) عربی؛ طلسم رفع درد اسب (ص ۲۵۵)؛ تعلیقه توبیخیه (ص ۲۵۶)؛ قصیده مشهور محتشم کاشانی با ردیف آفتاب (ص ۲۵۷–۲۵۸)؛ انشای ادبی که به رفیقی نویسند و دو رباعی که گویی یکی در جواب دیگری نوشته است (ص ۲۵۹)؛ نامه‌ای که خطاب به میرزا محمد قاسم نوشته شد در جواب کتابتی که نوشته بود و مؤلف را به اصفهان طلبیده بود (ص ۲۶۰)؛ آداب قلم تراشیدن (ص ۲۶۲) فارسی؛ احادیث و روایاتی چند به عربی (ص ۲۶۲–۲۶۳)؛ افسون درد دندان (ص ۲۶۳) فارسی؛ فوایدی در خواص حروف و اسماء و ادعیه و اوراد و آیات (ص ۲۶۴–۲۶۵)؛ طرز تهیه حسب سلطانی و فواید طبی دیگر (ص ۲۶۶)؛ بخشی از کتاب خواص ابن بختیشوع در طب (ص ۲۶۷)؛ روایتی در زهد و ورع امیرالمؤمنین (ع) (ص ۲۶۸)عربی؛ اعتقادات = سیر و سلوک = ... (ص ۲۷۰–۲۷۱)؛ خواص الحروف (ص ۲۷۳–۲۷۴) عربی؛ خواص الحروف (ص ۲۷۴–۲۷۶)؛ خواص الاسماء (ص ۲۷۷)؛ دستور العمل جهه [درمان] مبروص (ص ۲۷۸–۲۷۹)؛ ترجیع بند در مدح شاه سلیمان صفوی از نجات (ص ۲۸۰–۲۸۳)؛ چند غزل از [ارسلان] تبریزی (ص ۲۸۴)؛ قطعه‌ای به زبان عربی شامل ماده تاریخ وزارت میرزا محمد طاهر که آن را آقا محمد مسیح سروده است و انجامه کتابت تاریخ ۱۱۰۲ دارد (ص ۲۸۵)؛ دو غزل شاید از فیض بخط خود شاعر (ص ۲۸۶)؛ طلسم جلب محبت (ص ۲۸۶)؛ شعری با صنعت تکرار کس و بی کس (ص ۲۸۷)؛ حدیث قدسی در شأن و منزلت امیرالمرمنین (ص ۲۸۷)عربی ؛ رساله‌ای عرفانی از صفی الدین محمد حسینی که به خواهش صاحب بیاض بخط خود آن را نوشته است (ص ۲۹۰–۲۹۲) فارسی؛ دعای اسماء الحسنی (ص ۲۹۳–۲۹۴) عربی؛ جداول رمل (ص ۲۹۵–۲۹۹)؛ سواد فرمانی خطاب به فتحعلی خان سردار لشکر کل خراسان به تاریخ شعبان المعظم ۱۱۰۳ (ص ۳۰۰– ۳۰۲)؛ قصایدی از مخلص کاشانی در نعت نبی و منقبت مولای متقیان و دیگر ائمه معصومین علیهم السلام (ص ۳۰۲–۳۰۸)؛ تتمه غزل فیض (ص ۳۰۹)؛ چند غزل از صائب (ص ۳۰۹–۳۱۰)؛ مثنوی در معجزه امام محمد باقر (ع) (ص ۳۱۱)؛ قصایدی در منقبت ائمه معصومین (ص ۳۱۱–۳۱۴)؛ چند غزل از صائب (ص ۳۱۵–۳۱۷)؛ دو غزل از دختر اورنگ زیب و صفی قلی بیک (ص ۳۱۸)؛ منشآت (ص ۳۲۰–۳۲۱)؛ غزلیاتی از قانع (ص ۳۲۲–۳۲۵)؛ منشآتی در نعت نبی (ص) و ... (ص ۳۲۶–۳۳۲)؛ چند غزل از اهلی (ص ۳۳۳)؛ منشآت گوناگون (ص ۳۳۹–۳۵۴)؛ قصایدی در منقبت مولای متقیان (ع) از محتشم کاشانی (ص ۳۵۵–۳۷۵)؛ منشآت (صص ۳۵۸–۳۵۹)؛ غزلی از فیض (ص ۳۶۰)؛ دعای عدیله (ص ۳۶۰–۳۶۱)؛ سه غزل از طبیب به خط شاعر (ص ۳۶۲)؛ عریضه بی‌نقطه‌ای که میرزا مهدی نوشته (ص ۳۶۳)؛ غزلی از امیدی (ص ۳۶۴)؛ قصیده‌ای از محتشم کاشانی در منقبت مولای متقیان (ص ۳۶۵–۳۶۸)؛ منشآت (ص ۳۶۹–۳۷۴)؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: صائب مهدیقلی، محمد علی طبیب، محمد مؤمن طبیب، میر عارف کاشی، طاهر نقاش، حکیم عماد الدین محمود، تا: ۱۰۷۲، ۱۰۹۲، ۱۰۹۶، ۱۱۰۳، ۱۱۵۷ و ۱۲۱۲ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز و انجام؛جلد:چرم سرخ،۳۷۴ص،اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۴۷/۱ – ۱۳۵]

۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۵۷

شامل: ۱. دیباچه‌ای در ستایش این «مجموعه» به خط همان لواسانی و گویا ساخته خود او؛ ۲. دو نامه از میرزا محمد اکبر دولت ابادی؛ ۳. نامه منوچهر خان به نواب حسن خان؛ ۴. قدغن شراب؛ ۵. انوار حکمت؛ غزالی، محمد بن محمد؛ ۶. از دیباچه رساله‌ای درباره آلت مظهر الانوار، گذشته از این بندهای منثور شعرهای این شاعران هم در این جنگ هست: ظهوری، قطران، نطقی نیشابوری، میر شاهمیر همدانی، طالب کلیم، میر صیدی تهرانی، محمد جان قدسی، حکیم محمد سعیدا، میرزا جلال اسیر، کاظمای کاشی، ادیب صابر، تجلی شیرازی، شیخ اوحدی، نظیری، عرفی، تجلی، نقی، فیاض، نوعی، فیضی (مر کزادونر)، شوکتی، میروالهی قمی، امین، حکیم پرتوی، اثیرالدین اخسیکثی، کاشی، طاهر، وحدت، خواجه حسین ثنائی، فیضی (نل و دمن)؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: شفیعای خراسانی و میرزا محمد حسین لواسانی، تا: ۱۰۷۳ق؛ یادداشت مورخ شوال ۱۳۱۱ از صدرالسلطنه وزیر فواید عامه امیر تومان حاجی حسین قلی خان پسر میرزا آقاخان نوری و سفیر ایران در بغداد در آن هست و او می‌گوید که این جنگ را در تهران در بازار سمسارها خریده‌ام و نیمه دوم آن (ص ۶۲–۲۲۱) به خط شفیعا (محمد شفیع حسینی خراسانی) است و من نوشته‌های سال‌های ۱۰۶۳ تا ۱۰۸۵ او را دیده‌ام و خط او را می‌شناسم و این میرزا محمد حسین لواسانی شاگرد شفیعا دیباچه و چند جزوی به آن افزوده و آن محمد تقی هم چیزی نوشته بر آن افزوده است (شعر ادیب صابر و تجلی شیرازی و اوحدی در ص ۵۹) و این دو همزمان شفیعا بوده‌اند. این یادداشتها

را او در جیرود و سیاوشان و حسن آباد قم و قم و ساروق که می‌خواست از تهران به سوی بغداد برای سفارت برود نوشته و در آن از ناصرالدین شاه و میرزا یوسف مستوفی الممالک و میرزا سعیدخان وزیر خارجه و پدر خود و قایم مقام میرزا ابوالقاسم فراهانی یاد کرده است؛ تملک: صدرالسلطنه وزیر فواید عامه در ۱۳۲۱؛ بخشیده آقای ایرج افشار به آقای باستانی‌راد در ۳۲/۱۲/۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۳گ، سطور چلیپا (۹×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۲ - ۲۸۳۴]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲

شعرها از شیخ بهائی، شیخ ابوسعید ابوالخیر، جامی، هاتفی، غیاث الدین افضل کاشانی، صائب، سنائی، رباعیات ابوسعید ابوالخیر، میرزا مقیم، جمال الدین محمد طباطبائی، فیضی خراسانی، در آغاز نسب سادات سید روح الله تا سید امیرحسن بن سعد روح الله از محمد رضای طباطبائی اردستانی است در ۱ص. نیز شامل: ۱. گفتاری از عبدالله بن قطب محیی؛ ۲. تأثیر الدعاء شیخ رئیسی؛ ۳. اخلاق = الحقایق؛ فیض کاشانی، محمد بن محمد؛ ۴. نامه محمد دهدار به فرزندش؛ ۵. فی بیان ضرورة الموت؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۶. جبر و اختیار؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۷. اوصاف الاشراف؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۸. اخلاق ناصری؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۹. کلمات مکنونه؛ فیض کاشانی، محمد بن محمد؛ ۱۰. مقصد اقصی؛ نسفی، عزیزالدین بن محمد؛ ۱۱. مبدء و معاد؛ نسفی، عزیز الدین بن محمد؛ ۱۲. اثبات واجب با بیان معنی وجود و معنی اشتراک لفظی و معنوی از؛ تبریزی، رجبعلی؛ ۱۳. نسخه‌های طبی و ختوما؛ ۱۴. آداب المطالعة؛ کشمیری، محمد شریف؛ ۱۵. افادات دهدار (نشریه ۱۳۲:۷ ش ۷۱۰)؛ خط: نستعلیق و شکسته و نسخ، کا: غیاث الدین مسعود حسنی حسینی طباطبائی، تا: جمعه ۱۶ ذیقعده ۱۰۷۶ق، جا: میانه؛ راسته و چلیپا؛ تملک: میرمیران ابن غیاث الدین مسعود طباطبائی، شرف الدین علی طباطبائی؛ کاغذ: رنگین، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۵گ، ۳۵-۱۵ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [سنا: ف: ۲ - ۱۷۵]

۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۷

شامل: چند بیت شعر فارسی (ص۱)؛ اقوالی از بزرگان درباره مسائل مختلف به زبان عربی (۲)؛ قولی از یکی از صوفیان درباره دل اهل تصوف و غیر اهل تصوف از دانایان (۳-۴)؛ اقوالی از بزرگان متصوف و ذکر حال آن‌ها (۵-۷)؛ مطالبی است در احادیث و پاره‌ای از وقایع تاریخی فراهم آمده از کتب عیون اخبار الرضا و کتاب روضه (۷-۱۸)؛ پس از بیان داستانی آمده: «کتب فی سنة اربع و ثمانین بعد الالف» که این تاریخ تاریخ کتاب نسخه را نیز به‌دست می‌دهد (۱۹)؛ قولی از ارسطو (۲۰)؛ اشعاری از عطار و کمال الدین اسماعیل و مغربی (۲۱-۴۱)؛ اقوالی از ابن عربی در فصوص و شیخ بهائی و پاره‌ای از بزرگان اسلام در تزکیه نفس و عبادت الهی (۴۲-۴۴)؛ کیفیت خلقت اعضای آدمی و بیان منافع و خاصیت هر عضو انسانی (۴۵-۵۶)؛ مطالبی از شرح فصوص داود قیصری (۵۸-۶۴)؛ قولی از غزالی آمده (۶۵)؛ مطالبی از ابن سینا درباره نفس و از ملاصدرا درباره واجب الوجود و ممکن الوجود به نقل از رساله عرشیه (۶۶-۶۷)؛ اشعاری به فارسی و سپس اقوالی از خاتون آبادی در اربعین و محقق طوسی و شیخ الرئیس و ارسطو و شیخ طبرسی (۶۹-۷۴)؛ مطالبی به شرح زیر (شماره این صفحات قهقرائی است): بحثی در وحدت وجود به قلم شیخ حسین بن ابراهیم تنکابنی و رد عقاید صوفیان در این باره به نثر عربی (۹۵-۸۸)؛ قولی در جبر و اختیار و سپس نظر فارابی در مسأله جواهر (۸۸)؛ قول شیخ بهائی در دعای هلال مبنی بر عدم فرق بین ماه و سایر کواکب (۸۷)؛ چند بیت شعر و قول شیخ بهائی مبنی بر این که رضی الدین علی بن طاوس را کتابی است به نام «فرح الهموم فی معرفة الحلال و الحرام من علم النجوم» مبنی بر دلالت بعضی علامات بر وقوع حوادثی در این عالم (۸۵)؛ اقوالی از محمد باقر مجلسی از کتاب عین الحیات؛ قولی طبی از شرح نفیسی و چند قول فلسفی از مواقف عضدیه و شرح مواقف (شرح آن) (۸۳-۸۲)؛ قولی از قاضی عضد از شرح مواقف (۸۲)؛ خبری از معصومی با نام راویان آن (۸۱)؛ چند قطعه شعر از مثنوی (۷۸-۷۶)؛ خطبه‌ای از پیغمبر (۹۶)؛ نهی از تسمیه حضرت صاحب و مسأله براء (۹۷)؛ فصی در حکمة الهیة در کلمه آدمیت (۱۰۰)؛ نقل قولی از داود قیصری در ماهیت زمان (۱۰۳-۱۰۹)؛ داستانی از حسین حلاج و علی بن سهل صوفی (۱۰۹)؛ چندین آیه و سپس قولی در این که وجود واجب عین ذات است و واجب عین وجود است (۱۲۴-۱۱۲)؛ شرح قصه معراج به‌نقل از کیمیای سعادت غزالی (۱۳۳-۱۲۶) (قهقراء)؛ بیان نظر باقی در خلق اعمال و توضیح آرائی که راجع به جبر و تفویض و اختیار است (۱۳۴-۱۳۵)؛ نوشته‌ای از میر سید شریف در بیان معنی غایت و فایده و غرض (۱۳۶)؛ ابیاتی از حکیم سنائی (۱۴۰-۱۳۷)؛ رساله‌ای از دوانی درباره افعال عباد (۱۴۵-۱۴۱)؛ رساله سه مرقع یوسفی از تصانیف شیخ سعد الدین حموی (۱۴۶-۱۴۵)؛ مناجاتی (۱۵۰-۱۴۷)؛ رساله‌ای در توکل (۱۵۲-۱۵۱)؛ قول میر سید شریف جرجانی در الطرق الی الله بعدد نفوس الخلایق (۱۵۵-۱۵۲)؛ چند قطعه شعر عربی و فارسی از منصور حلاج و یحیی بن صاعد و کمال الدین اسماعیل (۱۵۷-۱۵۶)؛ مکتوبی از کمال الدین عبدالرزاق به شیخ رکن الدین علاء الدوله سمنانی و جواب شیخ رکن الدین علاء الدوله به اضافه بعضی مطالب اضافی و چند شعر از صائب و دیگران (۱۷۴-۱۵۷)؛ قولی از امام فخر رازی در مجالست با عالمان و از خلیل بن احمد در اصناف مردمان و قولی از ابن بابویه (۱۹۰)؛ اقوال مختلفی درباره پاره‌ای از حوادث دینی چون خروج دجال و نیز پاره‌ای از مسائل دینی (۱۸۹-۱۷۸)؛ نقل قولی از شیخ طوسی و چند فصل در چندین مطلب دینی (۱۷۷-۱۷۵)؛ چند حکایت و اقوالی از ابن بابویه و خواجه نصیر در اخلاق ناصری و بعضی از ائمه اطهار و امام حسن

عسکری (۱۹۹-۱۹۱)؛ قولی از شرح میبدی (۱۴۱)؛ قولی از خواجه نصیر الدین طوسی در اخلاق ناصری راجع به حکمت نظری و بلوغ انسان درادراک آن (۲۲۶-۲۲۵)؛ اخباری راجع به حضرت علی بن موسی الرضا به فارسی (۲۲۳)؛ مطالبی از مجلس اول کتاب امالی (۲۲۲-۲۲۱)؛ اسئله و اجوبه شیخ صفی الدین رحمة الله (۲۲۱-۲۱۳)، در این اسئله و اجوبه از شیخ صفی الدین بزرگانی چند سوالاتی در مسائل تصوف می‌کنند و پاسخی از ایشان می‌شنوند و این پاسخ‌ها حکایت از تبحر شیخ در مسائل تصوف می‌کند؛ اقوالی از کلینی (۲۱۲-۲۱۳)؛ مطالبی از کتاب عیون اخبار رضا (ع) به عربی (۲۰۴-۲۱۲)؛ مطالبی از عیون اخبار الرضا به فارسی به نقل حلیة المتقین محمد باقر مجلسی و قولی از خواجه نصیر الدین طوسی در اخلاق ناصری و اشعاری از مولانا (۲۰۰-۲۰۴)؛ مطالب مختلفی به خط حمایلی و پراکنده از نهایه ابن اثیر و بیان بعضی اخبار و مطالبی راجع به ارث و راجع به نماز و برهان اثبات هیولی (۲۳۲-۲۲۶)؛ مطلبی راجع به عشق (۲۸۷)؛ چند سوره قرآنی آمده (۲۸۴-۲۸۶)؛ قطعاتی از سعدی و فردوسی و مولانا هاتفی و مطالبی عرفانی (۲۸۰-۲۸۱)؛ اسماء الله و اخباری چند با حفظ راویان آن و شعری از مغربی (۲۷۶-۲۷۹)؛ قطعاتی شعر از عرفی و مولانا و شاعری دیگر (۲۷۶)؛ رساله‌ای از سلیمان جیلانی به فارسی در اثبات هیولی (۲۷۱-۲۷۵)؛ اشعاری چند با تقطیع عروضی آن‌ها (۲۶۶)؛ یک نامه به اضافه قولی از امام فخر در نفی هیولی (۲۶۷)؛ نقل قولی از کتاب روضة الصفا (۲۶۸)؛ بیان شبهات در کلمه شهادت (۲۷۰)؛ مطالبی در بیان معنی بعضی آیات قرانی و سپس بیان فرق وضع عام موضوع و اقسام اشتقاق و اقسام علاقه مشابهت و در بیان وضع عام موضوع له خاص و بالعکس در رساله حرفیه میرسید شریف (۲۵۱-۲۵۴)؛ نامه‌ای از خسرو پرویز و قولی از سوفسطائیان و فصلی در فضیلت حکمت و اقوالی از ارسطاطالیس و قولی از شیخ الرئیس در رساله الطیره و فرق بین وهم و رای و جزم و قولی درباره زمان و سواد نامه‌هایی از احمد گیلانی بخاری و قولی درباره روح و مفارقت آن از بدن نقل قولی از شیخ صدوق؛ مطالبی در صلاة رغائب و این که آب مناسب با برودت زمین است نه رطوبت (۲۵۰)؛ مطالبی از شیخ بهائی و شرح لمعه و میر محمد باقر رضوی و میر حسن قائنی و احادیثی از صحاح و نهایة و اقوالی از کشاف در توضیح آیاتی چند از قرآن (۲۳۸-۲۴۹)؛ مطالبی از کشاف و احادیثی از کلینی و قولی از شیخ در شفا و سپس چندین تجزیه و ترکیب نحوی (۲۳۷)؛ چند لغز (۲۳۶-۲۳۴)؛ اقوالی از این بابویه در مطالب مختلفی مذهبی (۲۹۴-۳۰۰)؛ اقوالی از ابن جمهور (۲۸۸-۲۹۲)؛ قول ابن کمونه درباره اتحاد نفس با صورت معقوله و در ضمن اقوالی چند از بزرگان فلسفه من جمله شیخ الرئیس (۳۰۲-۳۰۳)؛ حقیقت نوعیه انسان از ابن کمونه و قبول استعداد او و سپس قولی از شرح فصوص الحکم (۳۰۴)؛ قصیده معروف «بانت سعاد» حسان که به‌دست سلیمان بن محمد جیلانی تنکابنی تحریر یافته (۳۰۵-۳۱۰)؛ تفسیر بسمله و سوره الحمد که به‌وسیله سلیمان بن محمد جیلانی تنکابنی در ۱۰۸۷ق تالیف و کتابت شده است (۳۱۱-۳۱۴)؛ سؤال و جوابی بین قاضی عضدالدین و جاربردی درباره فرق بین دو عبارت: «فاتوا بسورة کاینة من مثل ما نزلنا» و «فاتوا من مثل ما نزلنا بسورة» که این دو عبارت حاصل از قول صاحب کشاف است درباره آیة «فاتوا بسورة من مثله» (۳۱۵-۳۱۹)؛ رساله «حل ما لا ینحل» دامغانی در باره آیه «فاتوا بسورة من مثله» (۳۱۹-۳۲۴)؛ چند آیه درباره واحدیت خدا و درباره علم حضوری و چگونگی تکوین آن از عبدالغفار (۳۲۵-۳۲۸)؛ دعای احتجاب و طریق خواندن آن (۳۲۹-۳۳۰)؛ در بیان اشکال طفره و مسائل راجع به‌آن (۳۳۱-۳۳۲)؛ بحثی راجع به غرض واجب الوجود از خلق ممکنات و سپس قولی از محقق دوانی و بعضی اقوال راجع به لغات و اشعاری از عرفی و نقل قول از فاضل سمرقندی در این که واجب الوجود واحد است (۳۳۳-۳۳۹)؛ شرح دعای جوشن کبیر (۳۴۱-۳۴۵)؛ قولی از شیخ الرئیس در شفا در ابطال تناسخ (۳۴۶)؛ دعای جوشن کبیر به قلم سلیمان بن محمد جیلانی تنکابنی (۳۴۷-۳۶۲)؛ بحث درباره صورت جسمیه که اتصال است و با بطلان صورت نوعیه مقترن به آن باطل می‌شود و مطالبی درباره خواب و بعد درباره کرامت صوفیه و بعد در ابطال جزء لایتجزی و پس از آن در دفع شبهات وارده بر تعریف خرقه (۳۶۲-۳۶۸)؛ مطالبی در علم باری که او عالم به کل اشیاء و به جزئیات آن می‌باشد و بعد چند مطلب مختصر فلسفی درباره علم نفس و جسم و درباره فرق بین اراده و غرض و غرض و دواعی از تعلیقات شفا (۳۶۶)؛ بیان علم واجب الوجود به اشیاء و به ذات خود (۳۶۷)؛ قولی از قبسات میرداماد درباره وجود (۳۶۷-۳۶۸)؛ حدیث قدسی «الصوم لی و انا اجزی به» (۳۶۹)؛ مطلبی چند درباره «نیة المومن خیر من عمله و نیة الکافر شر من عمله» و چند حدیث دیگر و نیز مطلبی درباره «اجناس و انواع» نزد منطقیان (۳۷۰)؛ تعلیقه‌ای از تعلیقات شفا درباره «ان العالم انما یصیر مضافاً» و شعری از محقق طوسی (۳۷۱-۳۷۲)؛ اشعاری درباره خداوند (۳۷۳)؛ قولی درباره ترکیب جسم از اجزاء لایتجزی (۳۷۴)؛ قولی راجع به معراج (۳۷۵)؛ قول متاخرون در این که «وجود شیء الاخر فی الخارج لا یقتضی وجود الثابت فیه» از محقق دوانی (۳۷۶)؛ دو قول یکی از خواجه نصیر الدین طوسی درباره آنچه جلب رزق می‌کند و دیگری از ملا عبدالله یزدی در باره ذکر نام مؤلف در ابتدای کتاب (۳۷۷)؛ چند شعر (۳۷۸)؛ قولی از آخوند ملا محمد کاظم تنکابنی و چند نفر دیگر راجع به فلک و عدم خرق و التیام (۳۷۹)؛ دعائی مبدو به «الهی کم من عدو انتقضی علی سیف عداوته» (۳۸۲-۳۸۰)؛ متنی به عربی در منقبت شاه وقت که متأسفانه نام او نیامده است (۳۸۸-۳۸۷)؛ مطالب پراکنده درباره مباحث فلسفی و ریاضی و شعر و نسخه‌های پزشکی (۳۸۶-۳۸۴)؛ اقوالی پراکنده درباره مسائل فقهی و فلسفی از استبصار و قبسات و مختلف الشیعه و اشعاری از

نصاب و آیاتی از قرآن و فصلی در بیان مدت خلقت عالم تا آدم و از آدم تا ظهور خاتم و پاره‌ای مسائل نحوی و صرفی (۴۰۰-۳۸۸)؛ مباحثی درباره فعل رافع فاعل و تقدیر فعل به‌جای خبر و دعائی از کتاب اغاثة الداعی (۴۰۱)؛ طریقه قرائت سوره یس (۴۰۲)؛ علاج صداع دموی (۴۰۳)؛ دوای تسهیل صفراء (۴۰۴)؛ تفسیر قل هو الله احد از محقق طوسی و قولی از ملا شمساء گیلانی (۴۰۵)؛ رأی محقق طوسی در باره مماثل واجب الوجود (۴۰۶)؛ در تفسیر سوره و العصر (۴۰۷)؛ امتناع قابلیت تقسیم جسم تا غیر النهایه و حکم ملح گردیدن کلب (۴۰۸)؛ رساله‌ای درباره اثبات حدوث العالم به قلم شیخ حسین بن ابراهیم تنکابنی (۴۰۹-۴۱۳)؛ قولی درباره مقتضی الحال و شعری از فیاض و قولی از ابن حاجب در کافیه در امکان حذف فعل تاکیدی (۴۱۳)؛ قولی از رساله موسومه به جوهر فرد در ابطال ترکیب جسم (۴۱۴)؛ تعدادی تاریخ وفات از بزرگان اسلامی (۴۱۵)؛ اقوالی درباره فاعلیة صورت در غیر مادت‌ها و نیز بحثی در باره «جهت» (۴۱۶)؛ قولی از شارح قوشجی در ابطال خلاء و بحثی در حرکت (۴۱۷)؛ نامه مسیلمه کذاب به پیغمبر (۴۱۸)؛ کلمات فلسفی از صدر الدین شیرازی درباره جزئی و تشخصه (۴۱۹-۴۲۱)؛ تفسیر پاره‌ای از آیات قرآنی (۴۲۱)؛ آیه «فدنی» و نیز قولی از امام فخر رازی به موافقت معتزله در ترجیح ملک از بشر (۴۲۲)؛ اقوالی از حیوة الحیوان و کتاب ادب الکاتب (۴۲۳)؛ عدم فحشاء یوسف (۴۲۴)؛ اقوالی از میر سید شریف درباره پاره‌ای از احادیث و قولی از ابن طاووس در «الدروع الواقیه» (۴۲۵-۴۲۶)؛ قولی از محقق دوانی درباره مغناطیس به نقل از انموذج و از کتاب الدوام و عدة الداعی (۴۲۶)؛ دو داستان از شیخ بهائی در کشکول (۴۲۷)؛ قولی از میر سید شریف در مبحث علم از شرح مواقف و قولی از زمخشری و ابیاتی از مثنوی مولانا و نیز اسامی انسان از کشکول و نیز از تاریخ ابن زهره اندلسی و قولی درباره خدمت ابویزید بسطامی ابا عبداله جعفر بن محمد صادق را (۴۲۸)؛ شرح حال شاعر معروف به دیک الجن مسمی به عبدالسلام و نیز صورت نامه یعقوب به یوسف (ع) (۴۳۰)؛ اقوالی چند از کتاب کشکول در مسائل مختلفه (۴۳۱-۴۳۷)؛ اشعاری از سبحة الابرار جامی (۴۳۸)؛ وقایع تاریخی و اقوال فلسفی و مذهبی به نقل از کتاب کشکول شیخ بهائی (۴۳۹-۴۴۹)؛ اشعاری از سلیمان درباره مساحات هندسی اجسام (۴۵۰)؛ قولی از صاحب کشکول و نیز تاریخ ملوک اسماعیلیان در قلعه الموت (۴۵۱)؛ اشعاری از جامی و سلیمان نام اولی در ذکر داستانی عرفانی و ثانی درباره مباحث نحوی (۴۵۲)؛ مطالبی متعدد از کتاب کشکول که این کتاب هم به نقل از سایر کتب آن‌ها را آورده است (۴۵۴-۴۶۴)؛ قولی در معاد جسمانی و ربیع الابرار و لغزی در عدد و چند شعر درباره مثلث و اندازه آن به اضافه معنی چند لغت از کنز الغات (۴۶۵-۴۶۶)؛ قولی از شرح المطالع در اغلاط واقع در قضیه و نیز قولی از ابن الجوزی در حوادث سال ۶۰۴ و قولی از زمخشری در طعن قراءة ابن عامر (۴۶۷-۴۶۸)؛ سواد کتابت غیاث الدین منصور به احمد جیلانی و نیز در اعراب «لتحق الحق و یبطل الباطل» از کشاف (۴۷۱)؛ تفسیر «بشنو از نی» مولانا (۴۷۳-۴۷۸)؛ تفسیر آیه «و لو جعلناه» (۴۷۸)؛ اقوالی از کشاف و از فخر الدین بن علامه حلی و شرح حکمة العین و از علامه در قواعد و در آخر رباعی از مولانا جامی (۴۷۹-۴۸۱)؛ حل و عقدی در قول شک‌کنندگان راجع به عدم عالم در دهر قبل از وجودش (۴۸۲)؛ اقوالی از کشاف و شیخ در تعلیقات نهایه و نیز در طریق ختم سوره یا ایها المزمل و قولی از جامی درباره این بیت: مارا بجفا کشته پشیمان شده باشی ×× خون دل ما ریخته حیران شده باشی (۴۸۳-۴۸۵)؛ قطعه شعری از شاه سنجر به ابن سینا (؟) و از ابن سینا به شاه سنجر (۴۸۶)؛ یافتن عددی که به صورت لغز آمده (۴۸۷)؛ لغزی از عبدالصمد حارثی عاملی و تفسیر اسامی حکماء یونانی و قولی از شیخ بهاء الدین عاملی (۵۰۰)؛ رساله‌ای از شیخ نجم الدین کبری در بیان طریق الشطار (۴۹۸-۴۹۵)؛ قولی از ارباب نظر درباره مراتب وجود (۴۹۵-۴۹۴)؛ قول امیر المؤمنین علی بن ابی طالب در خواندن دوازده لغت سریانی از تورات و تعبیر آن به عربی (۴۹۳)؛ مجلس بیست و دوم «در افکار بدیعه و ازمنه ثلاثه» (۴۹۲)؛ قولی از ارسطو و محقق دوانی (۴۹۱)؛ قطعه‌ای شعر برای شاه وقت (۴۹۰-۴۸۹)؛ مطالبی از مقدمه کتاب درج اللالی در بیان احادیث مرویه از پیغمبر و تفسیر آن‌ها (۵۰۱-۵۲۰)؛ رساله‌ای موسوم به عوالی اللالی در بیان احادیث دینی و مروی در مذهب شیعه امامیه و این که این کتاب برای شیخ ربیع بن جمعة الغزی خوانده شد و او آن را امضاء کرده است (۵۲۱-۵۲۲)؛ مباحثی درباره ماهیت (۵۲۳-۵۲۵)؛ رساله‌ای حاوی سؤالاتی که «سلطان سعید مغفور امیر زاده اعظم اسکندر» از میر سید شریف جرجانی کرده است در هفت مورد راجع به خدا و وجود روح و دوزخ و معراج و جواب‌هایی که میر سید شریف به او داده است کتابت آن به سال ۱۰۸۳ق اتفاق می‌افتد با خطی نسخ بسیار زیبا (۵۲۷-۵۴۰)؛ افاداتی از مولانا رجب علی تبریزی مشتمل بر یک مقدمه و پنج مطلب و یک خاتمه و در این مقدمه و مطالب و خاتمه مباحث مختلف وجود بحث می‌شود (۵۴۱-۵۴۵)؛ شرح و خبری از امام محمد باقر به نقل محمد بن ابراهیم (۵۴۶-۵۴۹)؛ مطالب گوناگونی راجع به وقایع تاریخی و فقهی و حدیثی و تفسیری و شعر و فلسفی که از اقوال بزرگان و فضلای اسلامی جمع‌آوری شده است و در ذیل بعضی از آن‌ها امضای جمع‌آوری‌کننده آمده (۵۵۰-۵۶۶)؛ اقوالی چند از کتاب شرح اشارات و محاکمات و شرح مطالع (۵۶۷-۵۶۹)؛ مباحث مختلفی در مسائل نحوی و قرآنی و ادعیه (۵۷۰-۵۷۱)؛ مقامه‌گونه‌ای به فارسی که حاوی مسافرت نویسنده آن به اصفهان و به خدمت شاه وقت رسیدن او می‌باشد (۵۷۲-۵۷۳)؛ مطالبی فلسفی و ادبی عرفانی و منطقی به خط حمایلی به نقل از کتب معروف در این مباحث به اضافه اشعاری عرفانی و فارسی و اخباری چند از بعض کتب خبری (۵۷۴-۶۰۲)؛ سؤالی از میرداماد

درباره معنی کلام شیخ الاشراق «دفع الله فی السفر و قضی الی الروح الا من لمجیب دعوة ...» (۶۰۳-۶۰۵)؛ حدیثی از صالح بن عیسی بن احمد بن محمد العجلی درباره «لا اله الا الله حقاً حقاً ...» با ذکر نام راویان حدیث (۶۰۵)؛ دعایی از اوراد مختصه به صبح (۶۰۶)؛ صورت نامه‌ای از شیخ بهائی به میرزا ابراهیم همدانی (۶۰۷)؛ نقل قولی از میر سید شریف در حاشیه مطول (۶۰۸)؛ قولی از کتاب حیوة الحیوان (۶۰۹)؛ دعایی از مهدی (ع) (۶۱۰-۶۱۱)؛ اسانید خرقه شاه نعمة الله ولی و رساله‌ای در بیان فقر از شاه نعمت الله (۶۱۲)؛ نقل قولی از کتاب شرح اشارات خواجه طوسی در مقامات عارفین (۶۱۴-۶۱۵)؛ اشعاری از حلاج و دیگر صوفیان به زبان عربی (۶۱۶)؛ ادعیه‌ای از عارفان در وقت صباح (۶۱۷-۶۲۶)؛ مناجات امیر المومنین (۶۲۷-۶۳۱)؛ زیارت اثنی عشریه از بهاء الدین محمد عاملی (۶۳۲)؛ دعای سمات (۶۳۴-۶۳۸)؛ قول شیخ الرئیس در تفسیر آیه «استوی الی السماء و هی دخان» (۶۳۹)؛ رساله‌ای موسوم به وجیزه در علم درایه حاوی یک مقدمه و شش فصل و یک خاتمه و در آن از حدیث و رجال حدیث و ضبط و کتابت حدیث بحث می‌شود (۶۴۰-۶۴۴)؛ مطالبی در بیان معنی قضا و قدر و فرق بین آن دو تا (۶۴۴-۶۴۶)؛ قولی از میر سید شریف در حاشیه مطول در معنی «زید موجود فی الخارج قولا مطابقا للواقع» (۶۴۶)؛ قولی از ابوعبدالله محمد الانصاری به عربی درباره اعاریض و زحافات و زحاف الحشو (۶۴۷-۶۴۹)؛ آیاتی از قرآن و دستور قرائت آن به وجهی که ضمن آن دعا مستجاب شده (۶۵۰-۶۵۵)؛ قولی از شیخ حسین بن ابراهیم تنکابنی درباره وحدت وجود متأسفانه رساله به‌پایان نرفته است (۶۵۶)؛ نقلی از خط شهید در تعداد انبیاء (۶۵۸)؛ مطالبی از شرح نواقص درباره پاره‌ای از مسائل تصوف (۶۵۹-۶۶۶)؛ نود و نه نام از خدای تعالی (۶۶۸)؛ ابن محمد شمسا جیلانی آنچه را که بین نوم و یقظه خداوند به او نشان داده بیان می‌کند (۶۷۰-۶۷۲)؛ برهانی بر عدم نقطه بی نهایت (۶۷۲-۶۷۴)؛ اشعاری از امیر المؤمنین (۶۷۴-۶۷۵)؛ صورت لغاتی در معانی عرفانی و تصوف (۶۷۵)؛ فرق بین برهان سلمی و ترسی (۶۷۶)؛ طالع مولود حضرت رسول الله (۶۷۷)؛ ابیاتی به عربی و فارسی (۶۷۸-۶۷۹)؛ مطالبی عرفانی (۶۸۰-۶۸۱)؛ مطالبی از جامع الاخبار حلی (۶۸۱-۶۸۳)؛ رساله‌ای ناتمام به زبان عربی در خواص حروف (۶۸۳-۶۸۵). توضیح: در وقت معرفی مطالب گاه شماره‌های صفحه به شکل قهقرائی در نظر گرفته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سلیمان بن محمد جیلانی، تا: ظاهراً ۱۰۸۱ق؛ به‌خط حمایلی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۳گ، ۲۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف:۵-۱۵۰]

۷۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه: ۲۷۰

نظم و نثر عربی و فارسی است با پراکنده‌های بسیار از آنها، شامل: مخمس صایبا، منشآتی از غیاث الدین، چند مخمس فارسی، قصیده برده، رقعه نصیرای همدانی به میرزا هادی، رقعه ایلچی اوزبک به حکیم باشی، عریضه میرزا محمد صادق دست غیب به نواب امام قلی خان، رقعه خواجه جهان به خلیفه سلطان علی جیلانی، شعر محمد قاسم سلیم، نامه شاه سلیم به‌شاه عباس، تعریف سرما، انشائی به‌فارسی، شعر ترکی نوابی. خلاصة الخمسة نظامی در ۳۷ باب و ناقص (ش ۲۹۷/۲) نسخه‌ای از آن در سرایووی یوگسلاوی هست و از دیباچه آن بر می‌آید که باید ۳۵ باب باشد، انشای نصیرای همدانی، شعرهای قصاب و فضولی، لوایح جامی، فی الاسطرلاب به فارسی، رقوم الایام که شعرهای فارسی نجومی است نوشته ۴ رمضان ۱۰۸۴ در سپاهان، افتتاح مکاتیب کاشفی، انشای میرزا محمد طاهر نصرابادی، رقعه امیرعلی اکبر دولت ابادی از زبان خیال به عشق، ماده تاریخ‌های فارسی با عنوان «التواریخ»، مثنوی میرزا علی رضای تجلی، شعرهای خلیل و مجذوب، نمونه‌ای در ستایش علی (ع)، شرح احادیث نبوی به عربی، شعر فارسی هجری، محاسبه ابجدی زبر و بینات آیه تطهیر و استخراج نام‌های دوازده امام از آنها از جلال دوانی شعر فارسی با عنوان «لمحرره الجیلانی» قطعه‌ای به فارسی از «سعد حسینی» گویا به خط خود او، شعر امیر خسرو، بندی در بدیع به فارسی با عنوان «مصنوعات شعریه»، شعرهای فارسی صایب و میرزا همتا و با عنوان «لمحرر» و از سعدی، شعر در اختلاجات اعضا، قصیده فارسی حاجی محمد جان قدسی و مثنوی و غزل او، غزل عبدالرزاق فیاض، قصیده علی رضای تجلی و غزل‌ها و رباعی‌های او، شعر ملا محمد قاسم مشهدی، غزل‌های میر محمد صیدی تهرانی و شیخ علی نقی کمره‌یی و ملا محمد شعیب خوانساری و علی بیک شاملو و حکیم شفایی و زکی همدانی و شاهد حسینی و طایف «جیر پادقانی» و طرزی بنده و شیدای هندی و رفیع الدین محمد واعظ، مثنوی زلالی در برابر مخزن الاسرار نظامی و مثنوی «مستی میخانه» او، شعرهای بایند رخان صفوی، غزل مرتضی قلی شاملو، شعر ظهوری و ساقی‌نامه او، مثنوی کاظمای زرگر ظاهر اردبیلی، شعرهای تجلی و محمد قلی سلیم و عرفی و شیخ علی نقی کمره‌یی و میر صیدی و با عنوان «لمحره» و میر نجات و محمد قاسم شهیدی و آصفی و صایب و میرزا جلال و عزت شیدا و مرتضی قلیخان قورچی باشی نامی تخلص و عشرت (مرتب بر حسب موضوعات تغزل) و شعر صایبا، ادیباچه بیاض آقا حسین خوانساری «مد ظله العالی» قصیده کاظمای زرگر اردبیلی و غزل‌های او و رباعی‌های او، شعرهای میرزا محمد طاهر واقعه‌نویس و میرزا محمد صالح شیخ الاسلام تبریز و عرفی، از دیوان یوسف و عزتی، شعرهای کمال الدین واصف و محمد قاسم پسر فایض اردبیلی و محمد کاظم ثابت و آصفی (نوشته ۱۸ جدی ۱۱۰۵) و صفی قلیخان پسر قزاق خان، مضحکة المصایب (شعر فارسی)، شعر جامی و امینای رودسری؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق، و ۱۰۸۴ق و ۱۱۰۵ق؛ کاغذ: سبز و زرد، جلد: تیماج تریاکی [نشریه: ۳ - ۳۹۲]

۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۹۲۹/۱۳

شامل: قصیده‌ای ترکی با قافیه «راء» و شامل مطالب عرفانی، سه

قطعه شعر ترکی، یکی برای والی حلب ابراهیم پاشا و دیگری جواب این والی و سومی جوابی به جواب والی، رساله ابوالخیر نامی که مثنوی است ترکی و در آن مطالب زیر مورد بحث قرار گرفته: «مطلب احوال پدر»، «مطلب سبب نصیحت نامه»، «شروط اسلام»، «مطلب محبت ادیان»، «مطلب فضل رمضان»، «مطلب حج و عرفات»، «مطلب زکات و صدقات»، «مطلب انواع علوم»، «مطلب معرفت ربانی»، «مطلب در میان استانبول»، «مطلب لازمه حسن و جمال»، «مطلب قاعده استغناء»، «مطلب خبر زهرا»، «مطلب شرف و لطف و کرم»، «مطلب شرف خلق حسن»، «مطلب آلایش جام عشرت»، «مطلب صبر و شکیب»، «مطلب عمل زراعت»، «مطلب سودای جاه و منصب»، «مطلب نهی قضا و قسمت»، «مطلب نهی بازی شطرنج»، «مطلب شرف اهل قلم»، «مطلب ابتلاء کیمیاء»، «مطلب ضرر اهل کلام»، این رساله به سال ۱۱۳۹ق تحریر شده، قصیده‌ای به ترکی آمده با قافیه «الف» که تاریخ تحریر آن ۱۱۳۹ق می‌باشد در ستایش رسول اکرم، در بیان اعتقاد که قصیده‌ای است ترکی با قافیه «هاء»، رساله‌ای منظوم به ترکی؛ مطالب پراکنده به ترکی؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۵۴ص (۲۳۱–۲۸۵)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۴۶۸]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۲۹/۷

شامل: قصیده جلاء الروح جامی با تاریخ تحریر سال ۱۰۹۲ق، اشعار ترکی چندی از شاعران زیر: سوآسی، نشاطی، روحی، نظیره خرمی، سلامی، نیازی، قبولی، نرمی، فروغی، ساقی، حافظ (غیر حافظ شیرازی)، منبعی، جنانی افندی، ذاتی، یحیی، صبوحی، شیریع فضولی، مجنونی، خاکی، اسحاق، چاکری، شانی، حالتی، شاکرافندی، رحمی، باقی افندی، خالصی، حلبی، غزالی، عبدی، فنائی؛ قصیده‌ای ترکی در حق صدراعظم که سال تحریر آن ۱۱۴۴ق است؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۸۸ص (۶۹–۱۵۷)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۴۶۴]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۰۰

جنگی به نظم و نثر که در قرن یازدهم در ترکیه در عصر سلاطین عثمانی تهیه شده است. شامل: ۱. مطالبی به نقل از کتاب المنهل الصافی و نفثة المصدور؛ ۲. قصیده احمد بن احمد بن خشاب به نقل از مجموع یحیی بن بکر الاعوج تحریر شده در سال ۱۰۵۶ق، آغاز: سلا صاحبی الجزع من ایمن الحمی ×× عن الطیبات الغرد البیض کالرما؛ ۳. شرح مقصوره ابن درید؛ کماری، محمد بن سلیمان؛ ۴. مقصوره ابن درید؛ ابن درید، محمد بن حسن؛ ۵. قصیده از عالم صاحب الشروح؛ ۶. فواید منتخبه از کتاب عقد الفراید فیما نظم من الفواید تألیف علاءالدین عبدالباقی خطیب قاضی خانی مدرس مدینه که در سال ۱۰۰۵ تألیف نموده است؛ ۷. اشعار عربی متفرقه؛ ۸. دیوان اشعار؛ ۹. اشعار متفرقه؛ ۱۰. اشعار متنبی؛ ۱۱. قصاید منتخبه از صفی حلی و غیره در مدح رسول اکرم (ص) و پادشاهان؛ ۱۲. لامیة العجم = القصیدة اللامیة؛ طغرائی، حسین بن علی؛ ۱۳. قصیده عینیه ابن فارض؛ ۱۴. اشعار و مطالب متفرقه؛ ۱۵. فهرست مطالب مجموعه؛ ۱۶. اشعاری از شافعی، شیخ ارسلان، عارف عبدالرحمن سهیلی؛ ۱۷. اللوامع الهمسیة فی تخمیس القصیدة الهمزیة؛ خالدی صفدی، احمد بن محمد؛ ۱۸. دیوان منجک پاشا (منتخب)؛ منجک پاشا؛ ۱۹. دیوان کریمی (منتخب)؛ افندی کریمی، محمد؛ ۲۰. مختصر الغیث الذی انسجم فی شرح لامیة العجم؛ دمیری، محمد بن موسی؛ ۲۱. اشعاری از اسماعیل بن ابی بکر مقری یمینی در مدح سلطان یمن ملک اشرف بن عباس؛ ۲۲. اشعاری از درویش افندی طالوی، شیخ علاءالدین بن صدقه، بیان اسامی الخمرة و هی التی عملها حسان، عبدالقادر گیلانی، مهیار دیلمی، شیخ عمر بن وردی، زمخشری، بهاء زهیر، یزید بن معاویه، الملک الاشرف، حضرت علی علیه السلام، احمد پاشا شمسی، امرؤ القیس، قصیده طوق الحمامة از ابی محمد عبدالمجید بن عبدون البابری، متنبی و دیگر شعرا، نقلی از مروج الذهب مسعودی (شعر یعزونه الی آدم انه قال حین جزع علی ولده)؛ ۲۳. زهر الربیع فی المثل البدیع؛ ۲۴. صد کلمه امیرالمؤمنین (ع)؛ جاحظ، عمرو بن بحر؛ ۲۵. اشعاری از: ابوالعلا معری، شافعی، ابن هانی، اندلسی، ابونواس، ابو زهیر، متنبی، علی علیه السلام، چند سؤال و جواب فقهی، صورت امضای اسعدی افندی؛ ۲۶. سؤال فقهی شیخ ابوبکر مفتی شافعیه صیدا از شیخ الاسلام صالح افندی مفتی حنفیه شهر صفد، منظومه مسک مختوم شیخ شهاب الدین احمد بن شیخ محمد ملقب به عزیز الدین منصوری محلی، قصیده غرس الدین خلیلی مدنی خطیب حرم حضرت رسول (ص)، اشعار عربی، مطالبی از کتاب الحان السواجع صفدی، اشعاری از شافعی و صلاح صفدی، چند نسخه طبی، قصیده محمد افندی کریمی در مدح عزیز افندی مشهور به ابن قره که در سال ۱۰۳۷ هنگام ورود وی به شام سروده است، انشاء اهل کمال، نامه‌ای به ترکی، شعر ترکی از کمال پاشا؛ ۲۷. اشعار حسرتی برای مصطفی آغا بن قاسم آغا به ترکی؛ ۲۸. اشعاری از شاعری ناشناس، چند ماده تاریخ فوت به ترکی؛ ۲۹. اشعاری از شمس تبریزی، صافی، باقی، شاه عباس، نفعی، درویش محمد، وحدتی، نجاتی، مرادخان، فراقی، احمد، شعر ذوقافیتین به فارسی، وصیت نامه منظوم طفیلی به فارسی، عتیقی، شهر نیکی، حسرتی، معنی؛ ۳۰. فتح نامه قلعه بغداد به ترکی از صدقی افندی؛ ۳۱. نامه سلطان مراد به لشکریانش به ترکی، تیمار عرضی به ترکی از یوسف؛ ۳۲. اختلاجات اعضا؛ ۳۳. ادامه اشعار محمد افندی کریمی، که بخشی از آن در ردیف ۱۹ گذشت؛ ۳۴. چند لغز و معما؛ ۳۵. نامه‌ای که پدری به اولادش نوشته؛ ۳۶. اوصاف قسطنطنیه، آمارهایی است از اماکن مذهبی و عمرانی و تأسیسات شهر اسلامبول که در سال ۹۸۵ در زمان قاضی عسکر مولانا زکریا افندی تهیه شده است، متن این آمار چنین است: اوصاف قسطنطنیة المحروسه فی زمن قاضی العسکر مولانا زکریا افندی

حرر ذلک فی سنه ۹۸۵: جامع شریف ۱۴۸۵- مسجد صغیر ۴۴۹۴- اوچق مکتبی ۱۶۵۳- خانگاه حرم ایچی ۱۵۰۰- زوایه للمدرسین ۲۸۵۰- عمارتلر ۱۵۰- مسلمان محله لری ۳۹۷۳- نصارا محله لری ۲۵۸۵- یهوددیلر محله لری ۳۵۸۵- قصاطل ماء ۹۴۸- سبیل چشمه ۴۹۸۵- اکمکجی فرنی ۲۸۵۰- اسواق کبار مسلمان ۵۸۵- خانات قافله ۴۴۸۰- داروکاله ۲۱۳- حمام عامی ۱۸۷۴- بوزه خانه ۱۵۸۹- کنایس کفره ۷۴۷، نقل از مجموعه یحچربکی اعوج اوغلی؛ ۳۷. اسامی منازل شام تا اسلامبول، حروف ابجد و عدد هر یک و شعری از ابن جوزی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رساله اول سال ۱۰۸۶ق، رساله ۱۷ شمس الدین حسینی، اواخر ربیع الاول ۱۰۵۹، تخمیس ۲۵ رجب ۱۰۱۹، رساله ۲۰ محمود بن قاضی مصطفی، نیمه ذیقعده ۱۰۶۵، رساله ۳۰ اوایل رمضان ۱۰۴۸، رساله ۳۶ سال ۱۰۵۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۹/۵سم [ف: ۳۸ - ۲۷۶]

۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۴۵-۱۲/۳۵

آغاز: بسمله امن تذکر جیران بذی سلم آیا ازچه سبب یاد کرد همسایگان که خداوند سلم اند مزجت دمعاجری من مقلة بدم آمیخت اشک روان از بیغوله چشم به خون؛ **انجام:** ثم تسجد وتقول الهی قلبی محجوب وعقلی مغلوب ونفسی معیوب ... برحمتک یا ارحم الراحمین وصلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم.

به دستور آقا خضرخان توسط دو کاتب به نام‌های محمد زمان خان قوی بیکا و کطکرد طیک کشکری در حیدرآباد هند تحریر شده، بخش جدید که در سال ۱۱۶۷ تحریر شده است. فهرست مطالب مندرج دراین جنگ عبارت است از: قصیده برده، ترجمه فارسی درلابه‌لای سطور تحریر ۱۱۶۷، دوازده امام خواجه نصیر، صلواتیه دیگر، دعای سریع الاجابة (دعای توسل) تحریر ۲۰ شعبان ۱۱۶۷؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد زمان توی بیکا (کاتب بخش معراج الخیال) در ربیع الثانی ۱۰۸۶ برای آقا خضرخان، تا: ۱۱۶۷-۱۰۸۶؛ جلد: گالینگور لاجوردی، ۴۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۳۱۲]

۷۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۵۱

شامل: قصیده‌ای به عربی، اشعاری از مثنوی مولوی، کلماتی از ابو عمرو دمشقی و حضرمی و شبلی و محمد بن مقری و مرتعش در تعریف تصوف، اشعاری از مثنوی، رباعیاتی از سحابی، اشعاری از امیرالمؤمنین، اشعاری از ابن یمین و افضل کاشی و دانش و معظم؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا۱۰۹۲ق، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۱۲۲ر- ۱۳۴پ حاشیه)، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۱۰۳]

۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۹/۲۰

آغاز: بسمله، روی عن امیر المومنین و امام المتقین و یعسوب الدین علیه صلوات الله و الملائکة و الناس اجمعین، انه قال: فکرک فیک یکفیک نصیبک یصیبک، فلا تکن آیسا من باریک، و عنه (ع)، خیر الناس من فک کفه؛ **انجام:** و قال اخطات لبس نظم القرآن کما قرات انما هو و رایت الناس یدخلون فی دین الله افواجا فقال الرجل: صدقت لکنه کان فی عهد رسول الله (ص) و اما فی هذه الایام، فقد عکس ذلک ...

شامل: روایات ائمه معصومین (ع) در خصوص شیعه، حکایاتی چند به نقل از زینت المجالس، شرح حدیث تمثیل علی (ع) به سورة التوحید که به صورت مستقل، بعد از این می‌آید، روایاتی به نقل از کافی کلینی، امالی صدوق، مجالس المومنین، تفسیر منسوب به امام حسن عسکری (ع)؛ خط: نسخ، کا: اسحاق بن نوروز شولستانی، تا: ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: شرقی، ۷گ (۲۱۳پ-۲۱۹ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۷ - ۲۴۸]

۷۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۷

شامل: جدول‌هایی در جفر، سه برگ از شرح سی فصل از نظام الدین نیشابوری، خواص و آداب نوشتن صفحات جفر جامع جدول‌های استخراج از دوائر عظیمه قاقیطوس از خواجه نصیر الدین طوسی و متفرقاتی دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ رجب ۱۰۹۹ق؛ ۲۰گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۷۱]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۸

آغاز: قصیده میر ابوالقاسم فندرسکی ×× چرخ با این اختران نغز و خوش و زیباستی ×× صورتی در زیر دارد آنچه در بالاستی؛ **انجام:** حتی اعرض عنها هذا ما استضح لنا مزامرهذه القصة.

شامل: قصیده یائیه میر ابوالقاسم فندرسکی استرابادی، بعضی احادیث و روایات از روضة الکافی و مشارق الانوار، نقلی از خط محمد الخاتون به تازی، ترجمه وصایای ذهبیه به فارسی، اشعاری از شیخ بهائی و سعدی و صایب و حکیم سنائی، مثنوی شیر و شکر و سوانح الحجاز موسوم به نان و حلوا هر دو از شیخ بهائی، قصه سلامان و ابسال منقول از کتاب النوادر به تازی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ تحریر نیمی از کتاب چلیپا؛ واقف: نادر شاه افشار؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۲۱گ، اندازه: ۲۰/۲×۲۹/۵سم [ف: ۷ - ۲۶۷]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۹

آغاز: چنین گوید محتاج رحمت ایزدی محمد طاهر المنجم الیزدی؛ **انجام:** انه علی کل شئ شهید

منتخباتی به فارسی و عربی از کتاب‌های مختلف. جامع آن نامعلوم است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ چلیپا؛ واقف: نادرشاه افشار؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۳۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰/۲×۲۹/۵سم [ف: ۷ - ۲۶۸]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۱

آغاز: و قال رسول الله صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** که از ظرف طلا و نقره بسازند، محمد باقر مجلسی ره.

شامل: قسمت‌هایی منقول از تفسیر معالم التنزیل، من لا یحضره الفقیه، الجنة الواقیه و الجنة الباقیه، احیاء العلوم، کنز العرفان، کشف الغمة، الخرائج و الجرائح؛ منتخب مجالس المؤمنین،

منتخب حدیقه سنائی [در پایان شرح حال حکیم سنائی که منقول از کتاب مجالس المؤمنین است عبارتی از جامع جنگ مزبور بدین شرح مسطور است: «معتکف زاویه انکسار محمد صفی کتابدار را در خاطر بود که مجموعه‌ای جمع آورد که مبتنی باشد بر تحقیقات هرقوم در هر باب، لهذا بر انتخاب حدیقه سنائی خود اقدام نمود» و بدنبال آن پنجهزار و هفتصد بیت از حدیقه نقل کرده است.]، منتخب کتاب یشتمل علی الخصال المحموده و الاعداد المذمومه، منتخب سر الاسرار، منتخب صحاح اللغة، رساله تحفة الصالحین در فقه مشتمل بر اسؤله محمد صالح بن عبدالله و اجوبه بهاءالدین محمد مشهور به فاضل هندی در تاریخ ۱۱۲۶ هجری، بعضی مسائل فقهی از میرداماد و نظام ساوجی و محمد باقر مجلسی؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: حاج قائم مقام، بهمن ۱۳۱۶؛ کاغذ: تیره، جلد: تیماج ارغوانی، ۱۷۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم[ف:۷-۲۷۳]

۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۴۵

شامل: چند سوره، قطعه‌ای از «الاربعة ایام» میرداماد، بخشی از شرح صحیفه وی، چند دعا، مطالب متفرقه دیگر؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۳سم [ف: ۲۳ - ۱۱۶]

۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۹۱/۳

آغاز: معرفة طائر المسئله من المقالات المختلفه ان العملاء اختلف فی وقت النظر فی مسائل؛ **انجام:** مقابله نظر دوشمنی (=دشمنی) است و میان دو برج از یکدیگر ساقط اند به دوستی.

شامل: قسمتی از یک رساله عربی و در آن از مباحث و مسائل مختلف نجومی بحث می‌شود و به‌آراء بزرگان یونان و هند و فارس در این زمینه استشهاد گردیده است، باقیمانده یک رساله فارسی در احکام نجوم و در آن از تأثیر کرات نجومی بحث شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ص (۲۲۱-۲۳۲)، ۲۶ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۴۲۶]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۱۴/۱

شامل: تفسیر به عربی و شعر فارسی از محمد باقر بن محمد ابراهیم رضوی همدانی و غزلی به‌خط خود او و میرزا محمد سعید حکیم قمی حکیم کوچک؛ بندی به عربی درباره علم خدا به جزئیات بوجه جزئی از دوائی و خبر شیعی، خبر و حکایت، خط ملا عبدالغفور طهرانی متخلص به زایر، مثنوی عشق و دل از همان رضوی همدانی، شعر عبدالکریم به خط خود او، داستان سنکی که در شوشتر در ۱۱۰۳ پیدا شده و در آن کلمات شهادت نوشته بود به نقل از خط محمد باقر مجلسی به خط همان بروجردی که می‌نویسد که من نزد او رفتم و از او اجازه خواستم و او به من اجازه داد و به همین مطلب هم گواهی داده و گفته که من آن را نزد شاه سلیمان خوانده‌ام، رموز بحار مجلس به خط همین بروجردی، جبر و اختیار باب نخستین بحار به خط اسماعیل بروجردی برای همین بروجردی در پایان محرم ۱۰۹۷، جبر و تفویض مجلد سوم بحار و مطالب دیگر از همین کتاب، شعر بیانی همدانی، بندی از نقد المحصل طوسی، بندهای عرفانی به عربی درباره مقامات و منازل سلوک از بزرگان و اخبار، حدیثی از روی خط محمد تقی مجلسی، شعر فارسی شیخ بهائی، بندی از عین الحیات مورخ روز شنبه ۱۶ رمضان ۱۱۰۶، شعر واعظ قزوینی، بندهایی از قواعد شهید و شرح مبادی، چند معما و شعرهای جمال و خرم و عادل و بدیع و سراج و درویش و شکری و نوری و مهدی و همام و غیبی به خط او و امامی هروی و فرض مسئله فقهیه به نظم فارسی و شعر شیخ بهایی، یادگار و تذکره سعد بن فرج الله بن عقیل جزایری حویزی در روز سه‌شنبه ۳ شوال ۱۱۰۶ برای «آخند ملامحسنا» و مخمس سید اسماعیل حویزی به‌عربی به خط همان فرج الله بن عقیل سعد جزائری حویزی در ۱۱۰۶، شعر صفی قلی بیک و تابعای قمی و شوکت و نظیری و فیاض و دست غیب و میرزا نظام و شیخ ابوسعید و شکوهی و ولی بروجردی و واصلای گیلانی و کلیم و میر صیدی و وحید و میرزا صادق و معین الدین طنطرانی (یا خلی البال) و طالب آملی و میر عطا و لیلی اخیلیه و سلیم تهرانی و مرتضی قلیخان و راغبا و اهلی شیرازی و مهری و رابطا و حاجی عبدالکریم و غریب عامی بروجردی و صایب و خدیجه زن پیغمبر و بندی به عربی در فقه از روی خط مولانا حاجی بابای قزوینی از خط پدر شیخ بهائی نوشته همان محمد محسن بروجردی و بندی از شارح النجاة امیر المحققین قدس سره، وعظ عیسی به‌عربی مورخ روز یک‌شنبه صفر ۱۰۱۴، از مکارم الاخلاق طبرسی، مناجات یا سامع الدعاء، شعری از امیر قوام الدین محمد حسینی در ستایش وافی کاشانی: احسن بکتاب جمع الاخبارا ×× واف بالفیض اوضح الاسرارا، کاف امر الفقیه من تهذیب ×× انظر فیه یزیدک استبصارا. نیز بندهایی تاریخی و فلسفی و پزشکی و ادبی و شعر وحید و مولوی و شیخ ابوسعید، مثنوی مرزا سعید شیخ الاسلام همدان، منظومه اثنی عشریه ابوعلی طبرسی و شعر ابوسعید ابوالخیر و جواد و به‌عنوان «لمحرره» و شعری از یک ناصبی و پاسخ شهید به‌آن و شعر طغرایی و ابن العمید و وحید، تاریخ مشاهیر امامیه در هفت طبقه از سعد بن عبدالله تا شخ زین الدین علی از روی خط آقا رضی [قزوینی] ره، بندی از سر مکتوم امام رازی و شعر سحابی، سخنی از غزالی و نایینی در شرح توحید؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۲۵۲۱]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۳

شامل: روایت صدوق در بیان اسماءالله و شرح اسماء الله، ترجمه آیه نساء کم حرث لکم، دعا و ذکر آیة الکرسی، وظیفه سواری و آداب آن، ذکر به نبی عربی مدنی، نسخه کفعمی در باب استخاره، مناجات با اسامی شهداء به نظم، دعای وقت تناول تربت سیدالشهداء، دعاهای شب‌های احیاء رمضان، فصلی از دعا نقل از

عدة الداعی، دستور امن و عدم خوف از جانوران، یادداشتی از جلوس احمدشاه غازی، تعویذ در خوردن انگور، فایده ایجاد تاریخ مدینه و رسول خدا و هجرت به‌آن جا، نقلی از جذب القلوب عبدالحق دهلوی، اثبات و رد خلافت خلفاء ثلاث، فایده‌ای از کتاب فرایض درباره علی (ع) فاتحه سابعه از فواتح در احوال و فضایل علی (ع) و دیگر ائمه (در دو جای نسخه) احتجاج النبی یوم الغدیر، روایت از احتجاج طبرسی در تأویل کهیعص، نقل روایاتی از امام عسکری (ع) روایت از ابن شاذان در مناقب علی (ع) تفسیر سوره فاتحة الکتاب، نقل مناقب علی (ع) از صحیح بخاری، وجه تسمیه حضرت امیر به ابوتراب از صحیح بخاری، فایده‌ای از عدة الداعی در این که چه اسم تعالی را بر جواهر باید نقش کرد، کلمات فی معرفة موالید و اعمار و وفیات المعصومین، منظومه‌ای از شافعی در مدیح و نام‌های دوازده امام، در باب صاحب الزمان، تفسیر شیخ بهاءالدین در آیه‌ای از سوره کهف، قصه فدک از صحیح بخاری، حدیث کیفیت وحی بر رسول از صحیح بخاری، حدیث هملوا اکتب کتاباً لن تضلوا بعدی، حدیث مؤاخات (دو جا در نسخه)، نقل مناقب علی (ع) از مشکوة اهل البیت، در مسئله جبر و اختیار، الفایدة الثامنة فی بیان فضایل امیرالمؤمن و صفاته و ...، اسفار التوراتیه جائت فی الحدیث، دعای هدیه ثواب قرآن به ارواح، بیان حدیث کنت کنزاً مخفیاً فی شأن علی (ع)، بیان سعدالدین در شرح العقاید در این که مذهب اهل سنت حادث است و قدیم نیست، معنی حدیث لغته از شیخ بهاءالدین عاملی، معنی حدیث الایمن فالایمن از رسول خدا (ص) در صحیح بخاری، تفسیر آیه ان الابرار یشربون از سوره هل اتی از مجمع البیان طبرسی، نقلی از کتاب فخری شیخ فخرالدین طریحی در قصص و روایات امام مظلوم کربلا، فی اثبات متعة الحج و النساء، فایده از کنز العرفان در اثبات متعه، به چه دلیل مذهب شیعه مذهب امام صادق (ع) است، نقل معتقدات فاسده اهل خلاف، پرسش و پاسخ درباره محبت عرب و پارس به اولاد رسول خدا (ص)، روایت شافعی درباره بسم الله و تکبیر در نماز، نقلی از احمد غزالی در باب معراج، نقل فایده‌ای از مجمع البحرین درباره عصمت انبیاء، لغت عصاء، تفسیر علی بن ابراهیم در آیه تطهیر، تفسیر آیه مباهله، قصه بهشت دنیای شداد، فایده در اثبات خلقت انسان از خاک، تحقیق در آیه طمث، فایده‌ای در بیان عنقا طاهر، حدیث علی (ع) در صفت علم، حدیث رسول در انت منی بمنزله هارون من موسی، من کلام الشیخ فی ابطال امامة ابی بکر، احتجاج فاطمه (ع) بر خلیفه اول به نقل از علی بن ابراهیم، قصه ایوب صابر از تفسیر علی بن ابراهیم، روایت اهل سنت «ان النبی (ص) قال اصحابی کالنجوم ...»، حدیث قدسی درباره این که بدن انسان از چه چیز ترکیب شده، حدیث سؤال موسی که دنیا از چه مدت خلق شده، نقل احادیثی از حدیث قدسی، قصه اصحاب کهف به نقل از تفسیر علی بن ابراهیم، در حدیث نبوی به این که سلمان از اهل بیت ماست، روایت عیاشی در تفسیر «اذا قمتم الی الصلاه و ...»، اخبار در محب علی (ع) فایده در فرق بین الواحد و الاحد، سئوال و جواب یهودی از علی (ع)، سؤال کمیل از علی (ع) در شناخت نفس، بیانی در آیه «اطیعوالله و اطیعو الرسول»، حدیث پیامبر در حق اولاد عموی خود عباس، فایده‌ای از مطول تفتازانی در تحقیق قوافی، کلام «علی» در نهج البلاغه در منقبت رسول خدا (ص)، تنقیح و توضیح در نجاست بول، حدیث سئوالی از علی (ع) در این که سلطنت سلیمان داود به سید اوصیاء رسیده است، حدیث در باب سرقت قرآن، درباره کشته شدن عثمان و مخالفت عایشه با علی (ع)، در عصمت فاطمه (ع)، سؤال از محمد بن حسن الحسینی القطینی در باب اصحاب ثلثه و جواب آن با ادله اهل سنت، فاتحه سابعه از فتوحات مکی از محی الدین عربی در باب مهدی (ع)، درباره آیه «ثم اورثنا الکتاب للذین اصطفینا من عباده»، روایت فضال از ابی حنیفه و فقه و حدیث او، احتجاج در خلافت ابی بکر، قصه خضر از بحارالانوار مجلسی، در آیه «ما اموالکم و اولادکم» و دیگر آیات درباره دنیا، در احادیث علوی، سؤالات یهودی از رسول خدا (ص)، احادیث در بیان این که چنین اصناف را نکاح نباید کرد، فایده‌ای از انیس الجلیس شیخ بهائی در معجزات رسول (ص)، بیان مذهب شیعه در عصمت رسول خدا (ص)، فایده از حق الیقین مجلسی در بیان اختصاص اخوت علی و رسول، حدیث غدیر از سر العالمین غزالی، رباعیات در فضایل علی (ع)، رباعی در منقبت و توحید، شعرهای عربی از شیخ محمد مکی، درباره صیغه اخوت، نقلی از کلمات خواجه عبدالله انصاری، رساله در ذبایح اهل کتاب از شیخ بهائی در زمان شاه عباس، فایده در مسئله فدک از کرمانی در شرح بخاری، روایت ابی ذر در تعداد انبیاء که ۳۱۳ نفر مرسل بوده و در ۱۰۴ کتاب و دیگر صحائف (در دو جا آمده)، روایاتی چند از جمله «لاتکونو اشلا بشلانشلا کونوا هجعاً بهجعاً نهجعاً» (یعنی حریص و بخیل و حسود نباشید بلکه بی اعتنا به دنیا و سخی و قانع باشید) از رسول خدا، وجه تسمیه صفا و مروه، روایات پراکنده، در معنی آیه «مالک من ولایتهم» از سوره انفال و معنی ولایت، روایت از شیعه و سنی در باب فدک وجه، تسمیه سوره فاتحه و الصافات و سبعة المثانی، فایده در سوره اخلاص و حدیث در شأن علی (ع)، حدیث در بیان ارواح مؤمنین، حدیث کیف اصبحت از زین العابدین (ع)، حدیثی درباره آموختن خصال از علی (ع) به فرزندش حسن (ع) احادیث پراکنده، در بیان آیه «یا ایها الذین آمنوا اذا قمتم الی الصلاة فاغسلوا وجوهکم الخ ...»، در اصول مامیة خمسة، در معنی «صلوا علیه و سلموا تسلیماً»، نقل کلام علی از کشکول شیخ بهائی تفسیر آیه «فاذا فرغت فانصب» (ای اذا فرغت من حجة الوداع فانصب علیاً (ع))، تفسیر سوره کافرون، تفسیر آیه «انما الخمر و المیسر» و فی نجاسته و حرمته از شیخ بهائی، در التجاء عمر در مشکلات به علی (ع)، نقلی از شافعی درباره طهارت از جنابت در صوم، حدیث انس بن مالک درباره

یوم السبت یوم المکر و الخدعه، در فضایل علی از شرح المقاصد تفتازانی، لطیفه‌هایی از الفاظ عرب، بیان عبدالله مبارک در آیه «امن یجیب المضطر اذا دعاه»، نقلی چند در موضوعات مختلف، احکام غریبه (قضاوت‌ها) صادره از علی (ع)، در معنی کبائر اثم، نقلی از منصور حلاج و حکایتی از ابراهیم ادهم، درباره اختلاف وضوی شیعه و سنی، در حدیث «السلمان منا اهل البیت»، نسخه فولادیه، وفات‌نامه سلمان فارسی به نقل از محمد بن بابویه قمی، شعرهای عربی و فارسی پراکنده، حکایت ذوالفنون مصری، مطلبی از اخلاق ناصری، نقلی از جنید، حدیث خضر و موسی از صحیح بخاری، معنی «فضلنا بعضکم علی بعض»، شرح حدیث «ستفرق امتی علی ثلثة و سبعین فرقه»، نقلی از شرح قصیده امالی، فصولی در بیان افتراق الامة بعد الانبیاء مما یشهد بها الکتاب و السنة، مطلبی از تقویم المحسنین، وفیات بزرگان، ایام سعد و نحس، بیان امام صادق در کیفیت سال، شناختن ساعت سعد و نحس، تعبیر خواب به نقلی از شهید، خواص نادعلی، اشعار منسوب به فرزدق، نسخه کیمیایی، فایده‌ای در حروف مقطعات، ساعات ساختن بنا به نقلی از علی (ع)، شعرهای عربی و فارسی در مدیح ائمه، مناجاتی از میر احمد صاحب جعفری، شجره‌نامه غلام قطب الدین الملکی العباسی الهاشمی با بیان فرقتین عباسیه، فایده در معرفت اول از شهور، تاریخ ماه عقرب در عقرب، بعضی از الفاظ به اعداد، نصاب نام‌های سور قرآن، اسامی قراء، وقوف در قرآن، اسامی ماه‌ها، فصلی در دانستن عمل برای زبان بندی و دولت و عزت و ...، نام‌های فرزندان رسول به نظم، نام‌های ائمه معصومین به نظم، سوره‌های سجده‌دار به نظم، باب الولادة از شرایع الاسلام محقق، نقلی از تذکرة الطلب در دفع سموم قتاله و ضررالحیات و العقرب و کلب و نسخه‌های ادویه بواسیر و ...، فی تعریف حرف الباء و الله و الرحمن، نقل مناجات زین العابدین (ع) از اصمعی، روایات پراکنده در مناقب اهل البیت، فصلی در باب آداب زفاف و مجامعت، در باب امام زمان مهدی (ع)، بیانی از غلام قطب الدین عباسی هاشمی، در شرح اربعین (ناتمام است)، فایده به نقل از تقی الدین شافعی از صحاح سته در رفع یدین در نماز وقت رکوع، در بیان آیه «قل لا اسئلکم علیه اجراً» از شفاء القلوب خطبه شقشقیه با ترجمه و معانی فارسی آن در زیر کلمات، نان و حلوا، بندی در بیعت خلافت، وقایع اول محرم و دوم صفر و سوم ربیع الاول و پنجم جمادی الاول و ششم جمادی الثانی و هفتم رجب و هشتم شعبان و دهم شوال و یازدهم ذیقعده و دوازدهم ذیحجه، مناظره حضرت رضا (ع) با هارون الرشید به نقل از احتجاج طبرسی، ذکر سؤالات مأمون از حضرت رضا (ع)، بیان مسئله جبر و اختیار بنابر عقاید امامیه، رساله برائت شیعه امامیه از عقاید شیعه زیدیه و واقفیه و کنانیه و غیرهم با عنوان «نعتقد» از غلام قطب الدین هاشمی، در علم سلوک تکوین از سلک السلوک، نقلی از نفحات الانس در باب مهدی (ع) از روایت ابن سلمه، نسخه‌های طبی و معاجین و ترکیبات ادویه، شیر و شکر شیخ بهائی به تحریر سید محمد علی در روز عرفه ۱۲۱۶، شعرهایی از مناجات اوحدی و جامی و عماد و فقیه و عطار و اهلی، دیباجه‌ای منثور ادیبانه و عارفانه، رساله مانندی در نصایح رسول خدا (ص) نقل نسخه‌هایی از مولوی رسول صاحب، نسب‌نامه پدران و خاندان علی (ع)، روایات جواز متعه، نقلی از مناقب علی (ع)، نسخه‌های طبی، ماده تاریخ‌های پادشاهان و امراء و علماء و عرفاء است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: کتابخانه سید ابوجعفر تعلقه دارسرپور سنه ۱۳۱۳؛ کاغذ: سفید و حنایی، جلد: تیماج قرمز، ۴۶۷گ، ۲۷–۱۲سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [سنا: ف: ۲ – ۱۵]

۸۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۳۶

دارای: ۱. دیوان: نظیم، به ترکی؛ ۲. شعر ابوتراب بیک به فارسی سه بیت؛ ۳. دیباچه مطول تفتازانی؛ ۴. شعر عرفی؛ ۵. جواهر العمان؛ ۶. شعر ترکی محمود چلبی افندی و نویدی و شعر عربی حریری؛ ۷. القلمیة؛ ۸. شعر انوری و امتی تربتی؛ ۹. بندی در انشاء به ترکی؛ ۱۰. «وزیر اعظم نصوح پاشایه تهنیه وزارت ایچوندر» به نثر ترکی؛ ۱۱. شعر فارسی شاپور فریبی خاجوتراب بیک؛ ۱۲. صورت مکتوب به ترکی؛ خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا، ۵گ، ۲۹سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۲۵۵]

۸۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۹

دارای نظم و نثر عربی و فارسی و حدیث مانند نثر اللآلی و صحیفه اخنوخ؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ – ۱۴]

۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۳/۸

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعلنا من امة حبیبه و خلیله محمد المصطفی؛ **انجام:** النمل تکتب بالضاء کل غلط بالطاء الاغلت الحساب فانه یکتب بالتاء المنقطة

جنگ نظم و نثر از حدیث و دعا، و خطبه‌های امامان، نسخه‌های پزشکی، پراکنده‌های فلسفی، شعر از شاه مطیعا، میرصیدی عرب خان، میرزا ابراهیم ادهم، تاریخ وفات حافظ، سعدی، خواجه نصیرالدین به نظم، و در آن از کشکول، کتاب الصبر و الشکر، نهج البلاغة، مقالات شیخ مفید، کافی کلینی، تفسیر علی ابن ابراهیم نقل می‌کند، و صورت چند عقدنامه بیع و اجاره و وکالت و صلح و معما، دستورهای پزشکی در آبستنی زنان و جز آن را دارد، خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن علینقی باکی، تا: قرن ۱۲، جا: اصفهان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۸ سطر (۹×۲۳)، اندازه: ۱۴/۵×۳۰سم [ف: ۱۴ – ۱۱۹]

۸۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۷/۱ ـ ج

شامل: بندی از محیی الدین عربی اندلسی درباره خلافت کبری (به‌خط محمد باقر لواسانی در ۱۲۸۹)، منشآتی به عربی و گویا از یتیمة الدهر باشد و شعری از متنبی و صفی الدین حلی، نامه آقا محمد بید آبادی به نگارنده قوانین (میرزا ابوالقاسم گیلانی قمی) درباره آداب سیر و سلوک (این‌ها به‌خطی دیگر است)، دوازده

امام محیی الدین؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۷۴گ، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۱۶۵]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۸/۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۶۱گ (۳۸ ر–۹۹پ) [مختصر ف: – ۲۳۲]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۲

شامل یادداشت‌های مختلف حدیثی، دعایی، ادبی و بلاغی، پزشکی و فقهی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ سطور چلیپا و معمولی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: زیتونی مقوایی ضربی، مختلف السطر، اندازه: ۸/۹×۱۴/۳سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۰۸]

۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۶

یادداشت‌های پراکنده حدیثی و تفسیری و عرفانی و داستان‌های پیامبران و قصه‌های ائمه و ادعیه است. گر آورنده آن شیعی بوده، سواد زیادی نداشته و اغلاط کتابتی و املایی زیادی دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۹/۱سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۳۱]

۹۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۵۸

نظم و نثر فارسی و عربی؛ خط: گوناگون، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۲ – ۷۰]

۹۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۰۲

در آن بخشی از وفیات الاعیان ابن خلکان است و بندی از شرح تجرید و اندکی هم فارسی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: حسن بن محمد عمری عاملی در ۱۱۸۵ [نشریه: ۲ – ۷۱]

۹۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۸۰

آغاز: عجب عددی دیدم در لغت فارسی، با آنکه مساوی نه بود، نصف ده بوده، عجب تر آنکه چون ملاحظه نمودم، نصف نه نیز بود. طرفه تر آنکه چون بشمار در آوردم پنجاه و پنج بود

از ناشناس. مطالب گوناگون، فارسی و عربی، از مسایل دشوار، چیستان، حکایت‌های غریب، سروده‌های فارسی و عربی؛ خط: تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زیتونی، ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ – ۶۶]

۹۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۳۷/۳

به نظم و نثر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شریف، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [ف: ۷ – ۲۱۳]

۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۱۷

دارای: ۱. اختیارات مسیر قمر او (منزوی ۲۲۳)؛ ۸. البروج یا احکام در جدول؛ ۹. چهاربیت از خواجه طوسی در پوشیدن و نپوشیدن چهار رنگ در گردش سال؛ ۱۰. جدول معرفة القمر به عربی؛ ۱۱. جدول معرفت سکزیلد و زاز گفته حکماء به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی، جلد: تازه مقوایی، ۱۹گ، ۱۵ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۷ – ۴۶۴]

۹۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۷۰

شامل: ۱. نامه عبدالرزاق کاشانی به علاء الدوله سمنانی؛ ۲. پاسخ به میرزا محمد مومنا به اصفهان و ۸ نامه کوتاه فارسی؛ ۳. انشاء «استادی دام ظله» برای میرزا جلال در تعزیت مرگ همشیره‌اش؛ ۴. گزیده‌ای از مشکلات الاعمال آخوند ملا مسیحای لاهیجانی به فارسی در شرح دعاء سمات؛ ۵. بندی در اثبات واجب به عربی؛ ۶. رباعیات؛ بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین؛ ۷. جنگ؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در پایان رساله ای است مورخ ۲۹ رمضان ۱۰۹۹؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۱۱ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ – ۵۸۱]

۹۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۱۸

شعرهای فارسی از رباعیات ابوسعید ابوالخیر با خواص تا می‌رسد به شعر صفی قلی بیک با متن عربی و ترجمه فارسی دعای سریانی «انا الموجود فاطلبنی تجدنی» و قصیده «بانت سعاد» و شعر حاتمی و فایض در میانه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ قطع: ربعی بیاضی [نشریه: ۷ – ۱۳۸]

۹۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۴ ـ ب

شامل: ۱. التوحید = توحید مفضل؛ مفضل بن عمر؛ ۲. الفصول المختارة؛ علم الهدی، علی بن حسین؛ ۳. المقامات؛ بدایع الزمان خندانی، احمد بن حسین؛ ۴. المقامات؛ حریری، قاسم بن علی؛ ۵. دیباچه کتاب سنا البرق الشامی؛ هانی معظمی، فتح بن علی؛ ۱–۶. صورة عهد الطایع الی فخر الدولة؛ صابی، ابراهیم بن هلال؛ ۲–۶. عهد المطیع بالله الی ابی تغلب بن ناصر الدولة ابی محمد بن حمدان؛ ۳–۶. عهد الطایع الی قاضی ابی الحسین بن معروف؛ ۷ . فصاحة المشوق فی ملاحة المعشوق؛ تسلمانی محمد بن عفیف؛ ۸. المقامة الحصبیة؛ ابن زبیر، احمد بن علی؛ ۹. عهد الطایع الی الشریف الرضی من انشاء الصابی؛ صابی، ابراهیم بن هلال؛ ۱۰. صورة کتاب مطیع الی ابی تغلب؛ صابی، ابراهیم بن هلال؛ ۱۱. صورة کتاب هولاکو الی الملک الناصر ملک الشام؛ نصیرالدین طوسی، محمدبن محمد؛ ۱۲. التوحید؛ شیخ صدوق، محمد بن علی؛ ۱۳. الامالی؛ شیخ صدوق، محمد بن علی؛ ۱۴. مکاتبة القاضی تاج الدین مع السلطان عبدالله قطبشاه؛ مالکی، احمد بن ابراهیم؛ ۱۵. مکاتبة القاضی تاج الدین مع السید محمد بن الحسن؛ مالکی، احمد بن ابراهیم؛ ۱۶. مکاتبة القاضی تاج الدین مع نظام الدین احمد الدشتکی؛ مالکی، احمد بن ابراهیم؛ ۱۷. کتاب احد بن علی الجوهری من شیراز الی الامیر نظام الدین احمد الدشتکی فی جواب کتبه الیه من الهند؛ جوهری، احمد بن علی؛ ۱۸. کتاب القاضی الفاضل من الملک ناصر الی الملک صالح فی تعزیة موت ابیه؛ ۱۹. کتب المعاد الکاتب الی المستنجد فی زلزلة الشام؛ عمادالدین کاتب، محمد بن محمد؛ ۲۰. کتاب کتبه القاضی الفاضل من صلاح الدین الی المبارک بن منقذ و الی قرص؛ ۲۱. کتاب صلاح الدین الی الملک عادل انشاء القاضی الفاضل؛ ۲۲. کتاب القاضی الفاضل الی زین الدین الواعظ؛ ۲۳. کتاب القاضی

الفاضل الی الملك ناصر؛ ۲۴. كتاب العماد الكاتب الی القاضی الفاضل من الملك ناصر؛ عمادالدین كاتب، محمد بن محمد؛ ۲۵. كتاب العماد الكاتب الی زین الدین علی بن نجا الواعظ من الملك ناصر فی فصلیة دمشق فی جواب كتبه الیه ودعاه الی مصر؛عمادالدین كاتب، محمد بن محمد؛ ۲۶. كتاب القاضی القاضی فی دعوة الملك ناصر الی مصر؛ ۲۷. عهد الطایع الی الی احمد حسین بن موسی العلوی انشاء الصابی فی اعطائه نقابة الطالبین؛ صابی، ابراهیم بن هلال؛ ۲۸. عهد الطایع الیه فی سوق الحجاج الی مكة؛ ۲۹. عهد الطایع الی ابی بكر احمدبن محمد بن هاشم فی اقامة الصلوة و المظالم و نقابة العباسین بسر من رای و طریق موصل؛ ۳۰. عهد المطیع الی الشریف ابی احمد حسین بن موسی فی المظالم؛ ۳۱. عهد الطایع الیه فی اوقات بصرة و كود دجلة؛ ۳۲. عهد الطایع الی الشریف الی احمد فی اوقاف مدینة و سوادها انشاء الصابی؛ صابی، ابراهیم بن هلال؛ ۳۳. اجازة الصلاح الصفدی لامیر ناصرالدین محمد بن طاهر؛ صفدی، خلیل بن ابیك؛ ۳۴. اجازة الصلاح الصفدی لشرف الدین قاضی بدرالدین؛ صفدی، خلیل بن ابیك؛ ۳۵. تفسیر شعری از ابوتمام با شرح صفدی و ابی العلا؛ ۳۶. بندی از تذكره صلاحیه درباره ذوالریاستین ابوالحق ابراهیم بن علای بن عبدالسلام قرشی موصلی در نامه‌ای كه به شرف الدین هندو بن مودود بن زنگی بن آق سنقر نوشته است و نامه قاضی شرف الدین حسین بن ریان از حلب بصفدی؛ ۳۷. مقامه؛ غزی، حسن بن علی؛ ۳۸. تقریظ‌های حسن بن زین الدین و نجیب الدین علی بن محمد مكی عاملی و حسن بن عبدالنبی (مورخ ۹۹۹) بركتاب فرقة الغربا تالیف جماالدین حسن بن علی حانینی؛ ۳۹. دو نامه ابن خاتمه به لسان الدین بن خطیب؛ ابن خاتمه، احمد بن علی؛ ۴۰. مكاتبة ابن العلقمی مع السید تاج الدین محمد بن نصر الحسینی؛ ابن علقمی، مؤید الدین بن علقمی؛ ۴۱. نامه‌ای به ابن الخطیب و پاسخ او؛ سلمانی، محمد بن عبدالله؛ ۴۲. البرق الشامی؛ عمادالدین كاتب، محمد بن محمد؛ ۴۳. خطبه‌هایی و یكی از آن‌ها برای جلوس سلطان حسین است، دیباچه مجموعه‌ای، نامه به آقا حسین خوانساری، نامه به میرزا محمد طاهر به انشاء محمد مسیحا پسر حاج اسماعیل؛ ۴۴. انشائی از جمال الدین حسن بن علی حانینی؛ عاملی حانینی، حسن بن علی؛ ۴۵. دو انشاء؛ ابن اثیر، نصرالله بن محمد؛ ۴۶. بندی از تذكره صلاحیه؛ ۴۷. كابین نامه؛ صفدی خلیل بن ابیك؛ ۴۸. سرگذشت صاحب قاموس از الضوء اللامع سخاوی؛ ۴۹. خطبه ازدواج؛ مرشدی، عبدالرحمن بن عیسی؛ ۵۰. خطبه ازدواج؛ مالكی، احمد بن ابراهیم. این بندها هر یك در اصل شماره داشته ولی در صحافی مغشوش شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ كاغذ: فرنگی، ۲۲۴گ، ۲۷ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف:۱ – ۱۵۴]

۱۰۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۷۷

آغاز: الشیخ ابو علی، الحسن بن محمد الرقی بالرملة فی شوال سنه ثلث و عشرین و اربعماه عن الشیخ المفید ... انه قال؛ **انجام:** تلك الاعتبارات یكون اشتداد الخوف ولوازمه من انقباض الجوارح عن المعاصی و نحول الابدان و غیر ذلك

مجموعه‌ای شامل مطالب ادبی، عرفانی، روائی، ظرائف و لطائف شعر كه گونه كشكول تهیه شده؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ضربی، ۴۶گ، ۱۹ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲۸ – ۲۵۷]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۶۸

آغاز: عمل دینه فرنگی اصح براده برنج هشت در خزرلی عقاب با آب ماست؛ **انجام:** در شناختن نر و ماده درق، سوزنی در پشت كردن آن فرو كنند اگر خون در آمد ماده است و اگر نیامد نر باشد

نسخه‌های طبی؛ خط: مختلف، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۷/۵ [ف: ۱۱ – ۶۶]

۱۰۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۷۴

شامل: ۱. اصول دین به فارسی؛ ۲. قصیده سید اسماعیل حمیری با شرح و ترجمه فارسی آن؛ ۳. معقه امرؤ القیس، با ترجمه لغات آن به فارسی؛ ۴. دعاء السمات و دعاء خطبه آدم هر دو با مقدمه فاسری با عنوان «شرح»؛ ۵. مساله فقهی به عربی؛ ۶. عقدنامچه فارسی؛ ۷. دعای درد چشم دو تا؛ ۸. چند تا قباله فارسی؛ ۹. افسون و حدیث و ادب به عربی؛ ۱۰. صفات اشیاء در ترسل مانند مثقال و قبضه و جز این‌ها؛ ۱۱. خطبه عقد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۱۳۶گ، ۱۱سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۷ – ۴۹۸]

۱۰۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۴۷

ادبی و دینی و طبی است، با تاریخ «روز دوشنبه ۸ محرم ۱۱۲۲ اول روز در دارالخلافة» و «۱۶ جمادی الاول ۱۱۲۳ در بقعه نصیرالدین چراغ دهلی، در آن ساقی نامه میرزا شرف است (منزوی ۲۸۷۲) و شعر احمد جام و ملا حسن كاشی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در متن و هامش، مجدول؛ كاغذ: هندی، جلد: گالینگور فرنگی، ۲۸گ، ۱۶ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۷ – ۲۳۴]

۱۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۵۷/۴

آغاز: شرح دعای تمخیثا كه جبرئیل بحضرت محمد صلی الله علیه و اله و سلم آورد؛ **انجام:** اینقدر چیزی بفرست وگرنه ترا هلاك می‌كنم

در این جنگ تعدادی ادعیه و عزائم و اسامی مخفیه فراهم آمده و به علاوه تعدادی حرز از بزرگان دین اسلام را به همراه دارد در بین آنها افسون‌های هندی نیز بچشم می‌خورد در این ادعیه نشان داده شده است كه اشخاص به كار برنده آن چگونه از مهالك و مشكلات رهایی خواهند یافت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشكی، ۴۰ص، ۲۲ سطر

(۱۱×۱۶)، اندازه:۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۱۶]

۱۰۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۶۳/۳

آغاز: در من لایحضر مذکور است که اول مرتبه کسی که خطبه را مقدم داشت بر نماز جمعه عثمان بود؛ **انجام:** فلانه ینبغی تفریغ الذمة من الاشتغال بمال الغیر، محمد بن مطهر.

مطالبی پراکنده است در فقه، اصول، حدیث، اعتقادات و جز آن. جامع این جنگ، از شاگردان شیخ محمد بن حسن حر عاملی (- ۱۱۰۴) بوده و در موارد بسیار با عبارت «سمع هذه المسائل من شیخ محمد حر سلمه الله » از وی نقل کرده. گویا از علامه محمد باقر مجلسی با عبارت «نقل من اعتقادات ملا محمد باقر خلف ملا محمد تقی » و در موردی با جمله «شیخ محمد باقر سلمه الله » یاد کرده است. از ملا صدرا شیرازی با عبارت «ره» و از میرداماد استرآبادی و شیخ بهاء الدین عاملی نیز نام برده شده؛ خط: نستعلیق، کا: نسخه اصل به خط مؤلف، تا: ۱۱ یا اوایل قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد علی بن خلیل الله با مهر «محمد و علی ... نجنی»(مستطیل)با تاریخ ۱۱۹۴؛ کاغذ: شرقی، ۱۵۸گ (۴۲ – ۱۷۵، ۲۳۱ – ۲۵۴)،۱۷–۲۰سطر،اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۱۵۲]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۹ط

مطابق آنچه که در آغاز نسخه آمده رسایل موجود در این جنگ عبارتست از: ۱. رساله مروی از امام جعفر صادق در باب معراج خاتم النبیین و وصایای حضرت با امیر المؤمنین و ابوذر؛ ۲. رساله تحقیق بدا از علامه مجلسی؛ ۳. رساله جبر و تفویض از علامه مجلسی؛ ۴. اعتقادات شیخ بهائی؛ ۵. رساله در رضاع از ملا محمد تقی مجلسی؛ ۶. ترجمه فصل اول از جمله سیزده فصل از سخنان هرمس الهرامسه = ینبوع الحیاة؛ ۷. صیغ عقود و نکاح از علامه مجلسی؛ ۸. رساله در بیان معنی وجود و معنی اشتراک لفظی و معنوی (شاید از شیخ رجبعلی تبریزی)؛ ۹. رساله در ادوار موسیقی از خواجه کلام خراسانی؛ ۱۰. رساله در توحید؛ ۱۱. رساله اعتقادات از ابن بابویه شیخ صدوق؛ ۱۲. رساله شرح صدر از غزالی؛ ۱۳. مصباح الشریعه (منسوب به امام صادق) از سید رضی الدین؛ ۱۴. التحصین و صفات العارفین از ابن فهد حلی؛ ۱۵رساله ای از تصنیفات سید احمد علوی، آغاز: بدانکه دانستن اصول وصول و قواعد عقاید یا بطریق فکر است و آن مسلک حکماء مشائین و متکلمین است ...؛ ۱۶. رساله سؤال و جواب‌های (فقهی) از شیخ بهائی (به فارسی)؛ ۱۷. رساله منسوب الی ارسطاطالیس الحکیم فیها اسوله مصدرة بلم صار مع الاجوبه؛ ۱۸. روایتی از اصبغ بن نباته درباره سلمان فارسی؛ ۱۹. رساله در بیان ماهیت روح و نفس و عقل (مشتمل بر دو فصل و ۱۶ بحث)، آغاز: بسمله. الحمد لله رب العالمین ... و بعد فهذه رساله مشتمله علی فوائد جلیله من ماهیة الروح و النفس و العقل و اقسامها و توابعها؛ ۲۰. سؤال و جواب (فقهی) از شیخ علی بن عبدالعالی (به فارسی) مشتمل بر ده مسئله؛ ۲۱. رساله در ذبایح اهل کتاب از شیخ بهائی؛ ۲۲. کتاب وصایا، آغاز: بسمله وفقنا الله تعالی و ایاک یا اخی لطاعته و سلک بنا سبیل مرضاته ... اول ما اوصیک به تقوی الله فیما تاتی و تذر فانها وصیه رب العالمین ... انجام (حاشیه): ... و یجعل ما بقی من ایام هذه المهلة علی طاعته موقوفا و عما یبعد عن جنابه مصروفا انه ولی ... و هو حسبنا و نعم الوکیل؛ ۲۳. تشریح الافلاک از شیخ بهائی؛ ۲۴. رساله‌ای در تعیین قبله از خواجه نصیر طوسی؛ ۲۵. منقولاتی از روضة الناظرین علامه حلی؛ ۲۶. المسائل المدنیات از شیخ بهائی؛ ۲۷. در بیان برخی آیات مشکله؛ ۲۸. رساله در علم الاسطرلاب از شیخ بهائی؛ ۲۹. رساله‌ای از شیخ غزالی، آغاز: بسمله. اعلم ان واحدا من تلامیذ الشیخ الامام حجة الاسلام زین الدین ابی حامد ... یوما خطر بباله انه قرأ انواعا من العلوم ...؛ ۳۰. مسائل شیخ حسن جزائری که از شیخ بهائی سؤال نموده است. قابل ذکر است که در این جنگ مطالب پراکنده بسیاری در برخی صفحات و در حواشی تحریر شده است و نیاز به بررسی بیشتری دارد؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: گویا محمد تقی تاری، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «عبده محمد بن یوسفعلی ۱۲۱۳»؛ تملک: فرهاد بن ولیعهد در ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۷۸ق، محمد تقی تاری که نسخه را به فرزندش محمد سعید هبه کرده، محمد بن یوسفعلی؛ جلد: تیماج عنابی، ۴۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۱۷]

۱۰۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۰۳/۳

آغاز: من کشف الیقین فی فضایل امیرالمومنین عن ضرار بن ضمرة قال دخلت علی معویة بعد قتل امیرالمونین؛ **انجام:** باید که سرخ و نرم باشد و علی الصباح یک نان تنک در طبق گذاشته کیپا را بکشند.

از: ناشناخته، جنگی است ادبی دارای مطالب گوناگون که از کتابهای مختلف گردآوری گردیده است که به برخی از آنها اشاره می‌گردد: ۱. احادیثی به نقل از نهج البلاغه شرح، نهج البلاغه، کشف الیقین؛ ۲. اشعار عربی منسوب به حضرت سجاد علیه السلام و شاعرانی چون امری القیس، صفی الدین حلی، احمد بن متوج و ابیاتی به کلمات مصغر از ابن حجة که با این بیت آغاز گردیده «طریقی من لیلات الهجر ×× مقتریح الجفین من السهیر / مستکین العویق من همیم ×× محیریق القلیب بلا نویر و ابیاتی نیز از صفی الدین حلی که با این بیت آغاز شده است:نقیط من مسیک فی ورید ×× خویلک ام و شیم فی خدید»؛ ۳. چند لطیفه به نثر و نظم در پایین برگ ۷۳ عبارت «سنة ۱۰۸۲هـ فی اصفهان» تحریر شده است چند بیت شعر فارسی به نقل از جامی و انوری نیز در برگ ۷۵ آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۲۶گ (۷۱ر- ۹۶پ)، ابعاد متن: ۹×۱۸، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۹۴]

۱۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۸

شامل: رساله قلمیه محقق دوانی در حدود دو صفحه، در آن دوانی بحث از انسان و ترقی و تعالی او در عالم کون و مکان می‌کند، به نثری بسیار ادیبانه، رساله ضوابط العقود و الاعداد و

تفاصیل صور آن‌ها از احمد بن حسن یمنی که سخن از عقود و حساب آن‌ها می کند، مطالبی از تاریخ ابن خلکان در شرح حال و اقوال بزرگان، از ابواسحق ابراهیم بن المهدی بن المنصور ابی جعفر بن علی بن عبدالله تا خلیل بن احمد بن عمرو بن تمیم الفراهیدی، مسأله حسابی و جواب آن از محاسبه انگشتان خواسته می‌شود، چند قطعه شعر عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۳۱ص، ۴۰ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۴۰]

۱۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۲

شامل: در بیان عرض لشکر و وصف آن به نثری بسیار مغلق، این عرض لشکر به زمان شاه سلیمان صفوی اتفاق افتاده است، آخرین دیباچه سبق و رمایه از محمد محسن بن اصفهانی، دو قطعه نثر عربی به فارسی؛ قطعه‌ای در نعت پادشاه صاحبقران که به ظن اقرب به یقین شاه سلیمان صفوی است، وقف‌نامه‌ای که به موجب آن «قرآنی» وقف می‌گردد، بندی «در مفاخر و مزایای سلاطین کامگار و خواقین نامدار سلسله صفویه»، رساله‌ای به زبان عربی در حکمت به قلم ابوالحسن بن احمد که ملحض از کتاب او به نام روض الجنان حاوی سه فصل و هر فصل به نام «اسم» آمده: اسم ۱) در مباحث عامه اجسام، اسم ۲) در فلکیات، اسم ۳) در عنصریات، این اسماء خود شامل اشراقات چندی نیز می‌باشد، چند مطلب نحوی و یک مطلب فقهی و قولی از زمخشری به زبان عربی، بحثی درباره وجود و وحدت آن به زبان عربی، مباحثی از فصوص ابن عربی در باب ماهیت و وجود و ملائکه و عالم غیب و جز آن، مطالبی از کتاب تقدیسات میرداماد در باب طبقات الصناعه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ ؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۴۰ص، ۴۰ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه:۱۴×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۴۴]

۱۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۵

شامل: رساله‌ای از آقا جمال خوانساری در ده فصل راجع به نیت در قسمت‌های مختلف اعمال دینی و به‌خصوص عبادات، صورت و سپس چند دعا و چند طلسم، قولی از عیسی به نقل قول از ملاصدرا در کسر اصنام جاهلیة، «کلمات طریفه» به زبان عربی و فارسی در خصوص بعضی از صفات مومن، در جبر و تفویض و اختیار بنابر آنچه از کلام امام جعفر صادق به دست می‌آید، رساله‌ای در باب اتحاد الوجود و الموجود به فارسی، بحثی به عربی درباره ارواح بشریه و اختلاف آنها با هم، مطالب مختلف درباره روح و این که صفات فعل حادث است و علم واجب تعالی به جمیع اشیاء است، منتخبی از لمعه اول از رساله فاضل محقق ملا بهاء الدین لاهیجی در تحقیق عالم مثال، رساله‌ای در وجود و ماهیت و عروض ماهیت بر وجود، در حدیث کمیل، قول رواقیان در مسأله جابلقا و جابلسا و عالم هورقلیا سپس یک صورت قباله و یک صورت صلح‌نامه و یک هبه‌نامه، یک صورت حساب، روایتی از شیخ صدوق، بیان تناقض قول «لا کذبن غدا»، مطالب گوناگون درباره عالم مثال و بعضی از مطالب اخلاقی، صورت وصیت‌نامه‌ای به تاریخ ۱۱۴۱ق، تعدادی صورت حساب و صفحاتی در سفر و چند صفحه در پاره‌ای از احادیث و مطالب فلسفی ولی در همه این صفحات مطالب کاملاً در هم و به‌هم آمیخته است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی،تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۱۳ص، ۴۰ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۴۸]

۱۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۴

زمان تالیف: محتملاً قرن دوازدهم. شامل: رساله‌ای در نیت به قلم محمد جعفر نامی که به امر شاه سلطان حسین صفوی نوشته، رساله یا رسالاتی که بر اثر آب افتادگی اغلب صفحات آن‌ها پاک شده و قرائت مطالب آن‌ها به‌کلی ممکن نیست، رساله‌ای درباره «ثانی اثنین اذهما فی الغار» به نقل از بزرگان تفسیر و ادب در اینجا مطالب مفصلی به عربی آمده که اغلب آن مطالب بر اثر آب افتادگی لایقرء است، نقل قولی از مسعودی در مروج الذهب به نقل از امیر المؤمنین درباره چگونگی ظهور پیغمبری؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۳۵ص، ۴۰ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۴۷]

۱۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۸۹

شامل قطعات نظم و نثر با مضامین مختلف و قالب‌های متفاوت به فارسی و عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد کاظم حکیم آبادی تبریزی، تا: ۱۱۲۰ق؛ یادداشتی مبنی بر کتابت نسخه در زمان میرزا صائب و به فرموده مولوی عبدالصمد، یادداشت تولد محمد تقی فرزند عبدالله مینا کار به تاریخ ۱۲۶۵ق؛ تملک: محمد کریم بن محمد رحیم به تاریخ ۱۲۲۶ ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ، اندازه:۱۴/۵×۲۲/۵سم [رایانه]

۱۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۸۱

آغاز: حدیث الخیط و الزلزلة فی مدینة الرسول، قال جابر بن یزید الجعفی أتت الشیعة تشکی من بنی امیة

احادیث متفرقه و بخشی از کتابی در اذکار و رساله حضرت (ع) که در شرائع اسلام به مأمون عباسی نوشته و باب پنجم «انیس العارفین» صفی الدین علی بن الحسین کاشفی، در این جنگ بدون ترتیب نوشته شده، و به اعتبار بخش اخیر در چند جای مجموعه «انیس العارفین» نامیده شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: رجبعلی بن صفر علی ساروقی قرائتی، تا: ذیحجه ۱۱۲۳ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۶۹]

۱۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴۴

آغاز: یقرأ عند الخوف. ما یقال عند الخوف وهو منقول عن امیر المؤمنین وامام المتقین علی بن ابیطالب علیه الصلاة و السلام ورد الله الذین کفروا بغیظهم لم ینالوا جزا و کفی الله المؤمنین القتال؛

انجام: ما را که درد عشق و غم یار همدم است ×× دردی اگر نماند سرخوش نمی شویم / سر منزل فراغت با گوشه غم است ×× گویی ... ما درد مرهم است.

مجموعه‌ای در ادعیه از جمله دعای اعتصام و اسناد دوازده نام اسرار، خطبه آدم (ع) و سوره‌ای از قرآن کریم که «جن» است. نیز اشعاری متفرقه به زبان فارسی و عربی از شاعرانی چون شفائی، صائب، همشیره زاده نظیری و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: در پایان جنگ ادعیه تاریخ ۱۱۲۶ مندرج است؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۲]

۱۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۹۶-۲۰/۱۶

آغاز: زیرا که خدای تعالی عادل و خیرخواه بندگان است پس به مذهب شیعه امام باید معصوم باشد از گناه صغیره وکبیره وسهو ونسیان وهر دلیلی که برعصمت انبیا گفته شد در اینجا نیز جاری است؛ **انجام:** ودرحدیث آمده سه چیز را پوشیده باید داشت اول سفر را ... بلکه هر سری که دارای مخفی باید داشتن زیرا که محرم راز درعالم کم است.

جنگی مفصل و پراکنده تدوین شده در سال‌های ۱۱۲۷-۱۱۳۲ در آن مطالب گوناگونی از شعر و حدیث و کلام حکمت‌آمیز و علوم و فنون تحریر شده است. فهرست مطالب آن بدین قرار است: مطلبی به فارسی در اعتقادات امامیه تحریر سلخ ذیقعده ۱۱۳۲، دیباچه بیاض، اشعاری از میر سیدعلی مهری و چند بحر طویل از وی تحریر در اصفهان ۱۱۲۸، چند دعا برای روای حاجات، نصایح ترکان به ترکی؛ شعری از شفیعای اعمی در هجو میرزا نجف، معمیات من افادت ملا محمدصادق و خلیفه سلطان و شیخ بهایی و دیگران تحریر در ۱۱۲۷، مطالبی تاریخی به نقل ارزینة المجالس و نگارستان؛ شعری از وحید، مباحثه النفس ملا محمدطاهر، نقل از جمال الصالحین، جدول اختیارات ایام، بخش تعبیر خواب نفایس الفنون، کلمات کوتاه از بزرگان، رساله طینت آقا جمال خوانساری، منتخب کتاب تزکیه الصحبة حسن بن عبدالرزاق لاهیجی، اشعاری از صائب، مطالبی در حلب و نسخه‌های پزشکی، تنبید الراقدین ملا محمد طاهر قمی، بخشی از رساله‌ای در طب، منشآتی برای یادگیری انشاء، اشعاری از: صایب، شوکت، انوری، خالص، فضولی و میرزا طاهره، حفظ صحت از نفایس الفنون، دعای گنج العرش، زبان بند و چند دعای دیگر، غالب و مغلوب، اسم اعظم، حکایت تکلم سلما باموتی، دوازده امام خواجه نصیر، مناجات، تاریخ کوفه و نجف و تبریز از زینة المجالس، مذمت دنیا، بخشی از رساله‌ای در کلام با عنوان «بحث- بحث»، بخشی از رساله‌ای در رمل، مقالات الفرق از ملل و نحل به نقل از نفایس الفنون؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۳۲- ۱۱۲۷؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۳ - ۱۳۱۱]

۱۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۷۰/۳

شامل: قصاید همه در ستایش علی (ع) از میرزا جلال اسیر، کاتبی نیشابوری، ملا علی رضای تجلی، شانی تکلو، فردوسی، محمد قلی سلیم، ملا علی نقی خاشع، شعر ابی فراس در ستایش امام چهارم، شعرهای مخلصای کاشانی، قنبر علی خان گلپایگانی و صفای خوانساری و وحید، مواعظ و نکات، خبر ملحمه از صادق و علی (ع) در احکام نجوم، خبری درباره باقر (ع) و حجاج (مورخ روز آدینه ۲۷ ذیقعده ۱۱۲۸)؛ خط: نسخ، کا: مرتضی بن علم الهدی حسینی طالقانی، تا: جمعه ۲۷ ذیقعده ۱۱۲۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۱ص (۸۰-۲۱۰)، ۳۱سطر (۱۷×۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۳۶۳]

۱۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۷/۳

شامل: ۱. داستان ذوالقرنین به عربی از تفسیر در منثور و سوره کهف؛ ۲. داستان ادریس؛ ۳. داستان دانای بنی اسرائیل از در منثور؛ ۴. داستان کشتی و طوفان نوح از در منثور؛ ۵. داستان قوم لوط از در منثور؛ ۶. داستان هارون رشید و مرد ترسا به فارسی؛ ۷. در قیافه و نشانه‌های زنان به فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: هارون، تا: ۲۹ شعبان ۱۱۳۰ق، جا: لکهی پرکنه جتویی سرکار پهکر؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ص (۲۴۴-۲۵۵)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۹ - ۱۱۵۱]

۱۱۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۹۲/۲

آغاز: عرضه داشت کمترین بندگان؛ **انجام:** اقول یدل عجز الآیة الشریفة ثالله تعالی یعلم علی وجوب الوفاء بالعهد علی الله تعالی.

شامل ادعیه، قباله نامه، نکاح نامه، سرگذشت امام محمد باقر(ع)، ابیات فارسی و عربی، نکوهش سفیان ثوری، تعبیر خواب، شرح حروف تهجی، مسائل شرعی، تفسیر، و ماجرای شرطة الخمیس است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی، محمد علی و دیگران، تا: ۱۱۳۰ق؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی بیاضی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۱/۵×۲۳/۵سم [ف: ۵ - ۲۱۴]

۱۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۹۶۳

آغاز: تعالی الله زهی ایزد بی همال و یگانه بی شبه و مثال که بر حسب اقتضای؛ **انجام:** مستفعل مستفعل مستفعل

شامل: ۱. چند فقره در مفاخر سلاطین صفویه و مزیت ایشان بر سایر پادشاهان از منشآت مرحوم آقا حسین است که از برای عنوان کتابت پادشاه هند حسب الامر شاه عباس انشا فرموده؛ ۲. خلاصه رساله عرض لشکر تألیف ملاجلال دوانی؛ ۳. خزائن الحکمة، رساله‌ای مختصر به تازی در اقوال انبیا و فضلا و حکما؛ ۴. اقتباساتی از احتجاج و خلاصة المنهج و کشاف و عیون اخبار الرضا و علل الشرایع و مجالس شیخ الطایفه ابوجعفر طوسی و اربعین شیخ بهائی و تفسیر قاضی؛ ۵. اشعاری از سعدی، خواجه نصیرالدین طوسی، میرابوالقاسم فندرسکی، حکیم سنایی، محمد باقربیگ، میرزا ملک مشرقی؛ ۶. نامه نصیرای همدانی به میرزا محمد خاتون در طلب عینک؛ ۷. نامه ملا محمد صوفی مازندرانی

به میرزا جعفر آصفخان قزوینی؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد قاسم طباطبائی، تا: ۲۹ صفر ۱۱۴۷ق؛ چلیپا، مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۳×۲۲سم [ف: ۷ - ۲۸۹]

۱۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۱

شامل: رساله‌ای از میرزا رفیعای نائینی در مسأله تشکیک (۳۲۲)؛ نامه‌ای عربی از خواجه نصیر الدین طوسی به شمس الدین خسرو شاهی در سه مسأله زیر: ۱. دخالت بطوء و سرعة در وجود حرکات شخصیه؛ ۲. مقصود گویندگان. این قول «مالا حامل لا مکان وجوده و عدمه فانه لا یمکن ان یوجد بعد العدم او یعدم بعد الوجود» چیست؛ ۳. بحث صدور کثرت از علت واحد. چون جوابی از شمس الدین خسرو شاهی نمی‌رسد نویسنده این رساله دست به‌تحریر جواب می‌زند و اسئله خواجه را مفصلا جواب می‌دهد (۳۲۱-۳۱۹) (به قهقرا)؛ قولی از میرداماد در این که «النفوس المنطبعة الفلکیة الساریه فی اجرامها کتاب المحو و الاثبات» و شرحی در باب آن (۳۱۸)؛ قولی از اصحاب ذوق و شهود که مجموع موجودات من حیث المجموع شخص واحدی می‌باشند و آن انسان کامل است؛ قولی از شیخ الاشراق از کتاب تلویحات در بیان ادراک، و در ذیل همان صفحه قولی از صاحب درة التاج به فارسی درباره اجرام علوی (۳۱۷)؛ باز قولی از تلویحات در درجات حرکات و اصلین (۳۱۶)؛ قولی در وحدة واجب الوجود مبنی بر این که از سنخ وحدة عددیه نیست (۳۱۵)؛ قول ملاصدرا درباره تشخیص و تعیین ما به یتمایز شخص من افراد نوع عن غیره (۳۱۵-۳۱۲)؛ رساله‌ای از شیخ داود بصری درباره ماهیت زمان (۳۱۱-۳۰۸)؛ شرحی که ابو نصر فارابی بر رساله زینون درباره وجود مبدء اول نگاشته (۳۰۸-۳۰۷)؛ قولی از میر داماد در کتاب جذوات به فارسی راجع به وحدت مطلقه (۳۰۷)؛ شرح این کلام علی (ع) به وسیله مولانا عبدالباقی به فارسی: «فطر الخلایق بقدرته» (۳۰۶)؛ به بعد اقوالی متشتت از شیخ محیی الدین عربی و خود نویسنده به زبان فارسی و عربی در مباحث مختلف الهیات و شرح بعضی از آیات قرآن و عبارات ائمه در مباحث خداشناسی از او (۳۰۵)؛ کلماتی از محقق قونیوی در اجوبه خواجه نصیر الدین طوسی و نیز از کتاب مفتاح الغیب (۳۰۱-۲۹۹)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷ و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۲۳ص، ۴۰ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم[ف:۵-۱۴۲]

۱۲۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۱۰

آغاز: یا رب از ابر هدایت برسان بارانی ×× پیشتر زانکه چو گردی ز میان برخیزم؛ **انجام:** کتبه ابی الحسن بن کتاب الله زین العابدین الکاشانی فی شهر ذی الحجه الحرام موافقاً لشهراردی بهشت ماه الجلالی ۱۱۴۸ هـ.ق.

بیاضی است که طلبه‌ای مطالب متفرقه فارسی و عربی و هر چه به‌نظرش رسیده، در آن ثبت کرده است. شامل: اشعار فارسی (از حافظ، مولانا، عراقی، شاه قاسم انوار و غیره)، اشعار عربی اشعار منسوب به حضرت امیر، ادعیه و مناجات و زیارت نامه‌هایی مانند دعای سیفی، دعای احتجاب، دعای قاموس، دعای صباح، دعای کمیل، دعای سمات و زیارات جامعه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین ابن ابی الحسن کاشانی، تا: ذیحجه ۱۱۴۸ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی مختلف، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۵۸]

۱۲۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۵

شامل مطالب برگزیده فقهی و ادبی و نجومی و ... به زبان عربی و فارسی در ۱۶۲ برگ و هر برگ دارای پانزده سطر و برگ آخر صورت وقف‌نامه‌ای است از عهد صفویه به‌رقم شاه اسماعیل صفوی مورخ به تاریخ نهصد و پانزده که راقم در سال ۱۱۶۳ و به‌عهد سلطنت کریم خان زند آن را دیده و رونویس نموده است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۶۳ق؛ ۱۶۲گ، ۱۵ سطر [ف: ۱ - ۳۶۴]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷

قصاید و غزلیات در منقبت امامان، نظم و نثر، از شاعرانی مانند: سعدی، مولوی، زلالی، آقا علی کاشی، نظامی، عرفی، جامی، ظهیر، خیام، مرشد، صائب، سید محمد خامنه باف، سلمان، ساوجی، همام تبریزی، سلطان علی بیک، عامری، انوری، ادیب کاتب، امیر معزی، خلاق المعانی، شیخ علی نقی کمره ای، شیخ بهائی، با نثر عربی و فارسی در تاریخ و کیمیا؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ صفر ۱۱۶۶ق، در متن و هامش؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۶سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [سنا: ف: ۱ - ۲۶]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۱۹

آغاز: نبذی که از نفائس الفنون نقل شد، باب دویم در ذکر ملوک فرس؛ **انجام:** ورنه آدم نبرد صرفه ز شیطان رجیم.

جنگی تاریخی به تازی و پارسی مشتمل بر احوال خلفا و شاهان و وزیران و حکیمان و دانشمندان و سوانح و وقایع مهمه و جغرافیایی بلاد و بعضی فواید لغوی منقول از کتاب‌های نفائس الفنون، تاریخ وصاف، دستور الوزراء، تاریخ مصر، مروج الذهب رساله میر آصف قزوینی، انجیل متی، آثار البلاد قزوینی، حیات القلوب، روضة الصفا، برهان قاطع، معجم البلدان، ماء السماء. تحاریب الزمان از علی بن مسکویه اصفهانی، رساله تهلیلیه علامه دوانی، کشاف زمخشری، تاریخ گزیده، شرح ابن ابی الحدید، تفسیر کبیر، ملل و نحل شهرستانی، شرح اشارات، عمدة الطالب، سلافة العصر، شرایع، حاشیه ملا صدرا بر الهیات شفا، عالم آرای عباسی، اکبرنامه ابوالفضل علامی؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: مؤلف علی بن محمد بن حسین العلی ابن محمد، تا: محرم ۱۱۸۰ق؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۴×۲۱/۸سم [ف: ۷ - ۶۲]

۱۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۶۱

آغاز: پیوند بود با رگ جان خارستم را ×× کو گریه که شاداب کند کشت الم را / صدر شکر که در وادی تفسیده حرمان ×× دارد قدمم درکره آبله یم را؛ **انجام:** وروی الزمخشری باسناده الی رسول الله صلی الله علیه وآله قال: قال النبی صلی الله علیه وآله فاطمة مهجة قلبی وابناها ثمرة فؤادی وبعلها نور بصری والائمة من ولدها امناء

چند قصیده فارسی در مدح پیامبر و حضرت علی علیه السلام مورخ ۱۱۸۸، قصیدهء میرزا محمدجعفر اصفهانی در مدح علی علیه السلام، قصیده نظیری در مدح علی علیه السلام، اشعار ناصحی، فضولی، دوانی (تلخص فانی)، حاج محمد جان قدسی، میبدی، لسانی، حکیم عرب، ابن سینا، عطار، مولوی، قصیده ملامحمد طاهر قمی در مدح علی (ع) به نام (مونس الابرار)، اشعار محمدطاهر قمی به نام (سفینة النجاة)، مطالبی از احقاق الحق و مجالس المؤمنین قاضی نورالله شوشتری، اعتقادات خواجه نصیر و چندین حدیث در فضائل و مناقب اهل بیت علیهم السلام؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۸۸ق؛ افتادگی: انجام؛ چند یادداشت تاریخ تولد مورخ ۱۱۸۷، ۱۱۹۴؛ مهر: «شفیع یحیی فی الاخرة محمد و العترة الطاهرة» (بیضی)؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۳۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۱]

۱۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۸

آغاز: با قلم آهنین بجهة امتحان قلمی شد؛ **انجام:** دگر گویم چوبان خویش ترسم ×× که آسیبت رساند رمح پیچان

زمان جمع آوری: قرن سیزدهم. این جنگ حاوی اشعار و نثرهایی است از بزرگان زبان عرب از قبیل طغرائی، اصمعی، سید مرتضی، امام فخر رازی و دیگران و در پاره‌ای از موارد داستان‌های تاریخی چندی ذکر شده است. بنای این جنگ بر جمع‌آوری مطالب به زبان عربی است ولی در پاره‌ای از موارد نویسنده آن به زبان فارسی از سرگذشت خود داستانی آورده است که گهگاه این سر گذشت‌ها با نقل تاریخ نیز همراه است و آن تاریخ مبین زمان تحریر این جنگ می‌باشد. نامه‌های مندرج در این جنگ غالباً بین دو طرف صاحب قدرت در علم و سیاست و ادب و دیانت است که یکی مطلبی می‌نویسد و دیگری پاسخ می‌گوید؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۱۹۶ق، جا: تهران؛کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۲۹۴گ، ۲۰ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵ – ۱۶۴]

۱۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۸۵/۱–۱۲/۷۵

آغاز: و درختان و مرغها زرین بر درختان سیمین نشسته عبدالله پیشتر رفته تا گم شده شتر خود بجوید کسی را ندید از جهاز فرود آمد و در پیش خود نگاه کرد؛ **انجام:** کان له تسعة عشر ولدا فورثه سلیمان دونهم و کان عمر داود لما توفی مائة صح ذلک عن النبی وکانت مدة ملکه اربعین سنة.

جنگی از یکی از عالمان نیمه دوم قرن ۱۳ قمری که در آن مطالب متفرقه‌ای از کتاب‌های حدیثی و دیگر کتاب‌ها مانند ابواب الجنان، شارع النجات میرداماد و بحار الانوار جمع‌آوری و بی هیچ توضیحی نقل نموده است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۶۳گ، ۱۶–۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۱۹۴]

۱۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۸۸–۱۷/۶۸

آغاز: ما شما را گروه بهترینان و مبارک تا باشید ای امت محمد گواهان بر مردمان و باشید رسول یعنی محمد (ص) بر شما گواه ... دلیل هفتاد و چهارم: قوله تعالی فی سورة النساء؛ **انجام:** وان سرور النفس فی التعطیل علی ان الوقت یقتضی التعجیل وصلی الله علی سیدنا محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین

مجموعه‌ای در فقه و منطق و ادبیات که درآن باقیمانده اوراق چند کتاب فقهی و نحوی و صرفی و نحوی صحافی شده است. شامل: ۱. بخشی از کتابی در امامت به فارسی که درآن از دلیل ۷۳ تا ۸۴ موجود است و در هر دلیل آیه‌ای از قرآن را در این زمینه آورده و استدلال نموده است؛ ۲. بخشی از رساله‌ای در نحو که به طور مزجی شرح شده است؛ ۳. بخشی از کتابی در فقه، این بخش به صورت شرحی مزجی بر کتابی است و عنوان‌های کتاب متن «هدایة – هدایة» است، این بخش کتاب حج را شامل است؛ ۴. بخشی از کتابی در منطق؛ ۵. بخشی از کتابی در نحو؛ ۶. بخشی از کتابی در فقه؛ ۷. بخشی از کتابی در اصول فقه؛ ۸. بخشی از البهجة المرضیة؛ ۹. بخشی از کتابی در حکمت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۱۲۶گ، ۱۷–۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۲سم [ف: ۳ – ۱۱۹۸]

۱۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۴۱–۱۶/۱۵۱

آغاز: بسمله این چند کلمه ای است از فضایح و اشعار ندیم بارگاه حضرت جباری خواجه عبدالله انصاری علیه الرحمة و الرضوان ای زدرت خستگان را بوی درمان آمده؛ **انجام:** بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا الله الجلیل الجبار لا اله الا الله الکریم الستار ... محمد رسول الله وعلی ولی الله حقا حقا برحمتک یا ارحم الراحمین

شامل: ۱. گزیده مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ ۲. ترجمه فارسی وصایای حضرت پیامبر به علی (ع)؛ ۳. اعداد السور؛ ۴. فوایدی در تجوید، مناجات عینیه منسوب به امام علی (ع)؛ ۵. دوازده امام خواجه نصیر؛خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛جلد:مقوا عطف پارچه سرخ، ۳۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳–۱۱۹۸]

۱۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۵۵–۲۹/۹۵

آغاز: سلم وامری لامرکم متبع صلوات الله علیکم وعلی ارواحکم ... پس دو رکعت نماز زیارت می‌کند ... پس قصد زیارت علی بن الحسین شهید بکند وبگوید السلام علیک یابن رسول الله؛ **انجام:** برب عبس عابس وحجریابس وماء قابس ونفس نافث ... فان تولوا فقل حسبی الله لا اله الا هو علیه توکلت وهو رب.

جنگی متفرقه شامل چند دعا به نقل از زاد المعاد و مطالبی در

گناهان کبیره و اصول دین به فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با عطف گالینگور قهوه‌ای، ۴۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۱۱]

۱۳۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۷۴

اخبار مذهبی شیعی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۸گ، ۲۳سطر (۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۸۹]

۱۳۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۹۲

آغاز: بسمله. باکروا بالصدقه، تمشطوا بالعاج؛ **انجام:** عالم جبروت و لا هوت

سفینه‌ای که از اخبار نبوی آغاز شده و مطالبی اخلاقی به فارسی در آن هست با اخبار شیعی به عربی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، ۱۳ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: - ۴۲]

۱۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۱۴

آغاز: مرا معاف زاظهار زهد خویش بدار ×× که من زبسکه ریا کرده ام ملول شدم

مشتمل بر فوائد متفرقه از نظم و نثر عربی و فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲ و اوایل قرن ۱۳؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا، ۱۶۹گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۹۳]

۱۳۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۸۲

کشکول مانند به نثر و نظم فارسی در پند و داستان و تاریخ و سرگذشت و پزشکی از: نفحات الانس، کشکول بهائی، اخلاق المحسنین، بحر الجواهر، تحفة الاخلاق، مجالس العشاق، نزهة الارواح امیر حسینی، اخلاق جلالی، حیات الحیوان، مجالس المؤمنین، تسعین، ریاض القدس، روضة الصفا، تاریخ معجم، تحفة الخلان، شجره الهیه شهرزوری، جام جهان نما، فرج بعد از شدت و جز این ها. در آن آمده است: پند نامه شاه سلیم، تحفة الوزراء چهل بابی، سخنان فیلسوفان یونانی و پادشاهان و دانشمندان و خلیفه ها و فرمانروایان، تعریفات عبید زاکانی، رسالهای در پند و اندرز با عنوان‌های «کلمه» از روی نسخه مورخ ۹۱۸، نامه خواجه طوسی به خواجه «باجاء بزلق» (؟) در پند، رساله تنسوق از افلاطون برای اسکندر فیلفوس در چهار باب: جواهر، تنسوقات، عطریات، معدنیات - اختیارات مسیر القمر طوسی، کتاب مأمونی در درمان بیماری‌ها، فلونیای حکیم ابوطالب هندی، شربت ابریشم و فادزهر عمادالدین محمود، گزیده‌ای از رساله قائم آل محمد از محمد علی بن حاجی محمد مهدی کاشانی گردآورنده این جنگ در روز پنج‌شنبه ۹ جمادی الاول ۱۲۵۱ در چند باب، خطبة البیان به‌عربی در هفتاد بند در متن با دیباچه فارسی و با بیان آن در هامش به فارسی، ترجمه دوازده کلمه تورات به فارسی، رساله اختلاجات مولانا بدرالدین جا[جرمی] (؟)، رساله در علم موسیقی در دو فصل، کنوز الرموز در نه فصل در خواص اشیاء، تعریفات درست مانند تعریفات زاکانی، پند بزرگمهر، سخنانی از او، داستان دزد قاضی، باب پنجم بیان ادیان ابوالمعالی رازی همان‌که شفر و اقبال آن را نیافته بودند و به‌چاپ نرسانده‌اند مورخ ۱۲۵۹ از روی نسخه روز یک‌شنبه ۱۹ جمادی الاول ۱۰۶۳، در ریاض العلماء افندی (نسخه دانشگاه ش ۹۹۳ گ ۳۴۰ و ۵۱۶) بندی از این کتاب هست و با چاپ شده یکسان نیست (نیز نسخه کتابخانه ادبیات ش ۵۳ ب) اعتضاد السلطنه در طبقات المضلین (ش ۱۲۹۳ طباطبائی در مجلس) گویا از این باب بهره برده باشد اگر چه از این کتاب نامی نبرده است، نامه نواب فردوس مکانی در مرگ اکبر شاه به‌شاه سلیم که همراه یادگار علی سلطان فرستاده بود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: رنگارنگ، جلد: تیماج تریاکی؛ قطع: ربعی [نشریه: ۲ - ۷۱]

۱۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۰۷

شامل: ۱. شرح قصیده مرموز فارسی به ترکی: «نعل می‌بستند ... خوش بگفتاست این غزل ملای روم ×× معنی اش را در میان نقل قرآن یافتم» «دوش وقت صبحدم در چرخ پایان یافتم ×× در میان دانه خشخاش سندان یافتم»، «یک کلامی داشتم از لبارو گم شد ز من ×× در میان دفتر ملاسلیمان یافتم» تا «نعل می‌بستند روزی اشترانش را بروم ×× حلقه‌ای گم شد از آن در گوشی خاقان یافتم»؛ ۲. غزل‌های: جامی، ریاضی شیرازی، شاهی، خیالی، طوسی، فصیحی و قاسمی و آذری و کاتبی و فارسی و سلیمی و نظامی و نظمی و بیانی و حیرتی و عارفی، ترجیع به طریق تصوف به ترکی، شعر ترکی: بیانی و عارفی و نوایی و لامعی، انشاء ترکی، نامه به تهماسب خان بهادر پادشاه ایران به ترکی، صورت نامه عاشق به جانب معشوق به ترکی، انشاء خاوری به ترکی، پراکنده‌های منثور و منظوم ترکی، در فقه و دعا و ادب و پزشکی و نجوم یکی از آن ها است ده قاعده زبان فارسی به ترکی، شعر: نظامی و غزنوی (به فارسی) و محرمی و لامعی و آهی و رحمی و ثوابی و کمال پاشازاده و امری و فوری (به ترکی) و عطار (به فارسی) مرکب سازی هم دارد به ترکی، غزل ترکی انوری و نجاتی در هامش، پراکنده‌های ترکی و فارسی و عربی مانند شعر ترکی مسیحی و مقطعات ابن یمین و عبدالواسع و هلالی و فوری به ترکی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: استنبولی، جلد: تیماج پارچه سرخ، ۸۸گ، ۱۷سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۵۳۷]

۱۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: سفید و آبی، جلد: تیماج زرد، ۱۶۵گ، ۱۸-۱۳سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۲ - ۸۰]

۱۳۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۵۳

مشتمل بر کاغذهای متفرقه‌ای از برخی کتاب‌ها که در یکجا جمع‌آوری و صحافی شده است با این عناوین: چندین دعای متفرقه، چندین خطبه فارسی جهت منبر و ترجمه فارسی اشعاری در مصائب امام حسین (ع) به خط ابوالقاسم بن جعفر بن

علاءالدین حسینی واعظ یزدی جهت سید سعید حائری، فصولی در علم قافیه، شرح کتابی در نحو، مقداری از کتابی در تاریخ پیامبر، بخشی از کتابی در اصول به خط عبدالسمیع بن محمد علی بن احمد یزدی حائری در اواخر صفر ۱۲۵۸ در بندر بمبئی، اشعاری در اختیارات ایام، برخی از برگ‌های کتابی در فقه عربی، و بخش از کتاب فقهی فارسی، مقداری از شرح باب حادی عشر، مقداری از الفیه ابن مالك و ....؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ تا ۱۳؛ اهدایی: علی نجف آبادی؛ ۱۳۳گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۴۸۰]

۱۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۲

شعرهای عربی و فارسی و خبر شیعی و بندهایی در ادب و خلق و تاریخ همه به‌عربی است. شعر شیخ اسماعیل دراویش در تخمیس قصیده ابی محمد منصور بن عیسی در معذرت از حاجی تقی و شعر علی بن احمد فقیه عاملی و علی (ع) و علم الدین سخاوی و نصرالله بن حسین مدرس با تصدیر و تعجیز دو بیت امام سجاد همه این ها به عربی؛ خط: نسخ چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳، چلیپا از راست و چپ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۶گ، سطور چلیپا (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۲۹۸]

۱۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۹۱

مطالب مختلف در کلام و خبر و تفسیر و ادب و فلسفه و تاریخ از علامه خوانساری در علم الله به عربی، نظم و نثر از محمد بن محمد صدرالدین رضوی، صاحب شرح الوافیة، و نامه ابوسعید و پاسخ ابن سینا: «ایها العالم وفقك الله لما ینبغی ... »، بیشتر از ثعالبی بهره برده است و آثار نظم و نثر ادبای قدیم ایرانی و عربی بسیار در آن آمده، از قصائد العقیان هم در آن است، و از دمیة القصر، و از اخلاق ناصری و تاریخ وصاف، بحر طویل میرزا محمد مهدی به‌فارسی در آخر. خط عبدالعلی مورخ ۱۲۳۰ در آخر هست و گویا گردآورنده مجموعه باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ راسته و چلیپا، سرلوح بسیار زیبا، کمند زرین، مجدول زرین؛ مهر: العبد محمد بدیع؛ یادداشت به نام عبدالعلی به تاریخ ۱۲۳۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۷گ، اندازه: ۱۶×۲۹ [ف: ۱۱ - ۱۹۵]

۱۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۱۴-ف

شامل: ۱. فصل در بیان ساختن ربیات که انبجات نامند و وصف بعضی از حلوا: مربای شقاقل، مربای سیب، مربای بالنگ، مربای نارنج و لیمو، مربای پسته، مربای جوز، مربای بادام، حلوای شکرپاره، حلوای گزانگبین، حلوای سوهان، حلوای نارنج، حلوای سیب و به، صفت حلوای یخ در بهشت، فرنی، ترحلوا؛ ۲. محلوب کردن طلق، دستور حمل طلق، عمل نقاشی، عمل کتابت بدل شنجرف، غسل لاجورد، غسل ادویه حجریه، در رنگ سبز، عمل زعفران الحدید، عمل زرافشان، عمل جلای لوکز، تدبیر آهن که مانند آهن ربا آهن رباید، حفظ آلات آهنی، عمل سریشم، در رنگ کردن استخوان، صاروج الحکمة، دستور گرفتن روغن آجر، دستور گرفتن روغن نی، دستور گرفتن روغن حبوبات، دستور گرفتن عرق نمک، در عمل گل حکمت، در رنگ زعفران کاغذ، در ازاله ادهان و الوان، در قلع روغن بزرگ و روغن چراغ، قلع نفط سیاه و سفید، قلع ادهان از کاغذ ... در آتش بازی ... در آب دادن اسلحه (ناقص) و صفحاتی از رساله افتاده؛ ۳. شرح قصیده گبریه حکیم خاقانی از شمس الدین محمد بن جمال الدین احمد لاهیجانی؛ ۴. فواید و نصایح و تحقیق در برخی از مسائل (در ص ۱۴۴ نوشته شده که این چهار کتاب شریف را به تفصیل ذیل ... به حسن اهتمام ... مولانا محمد کاظم طالقانی مدرس مدرسه سلطانی قزوین باتمام رسید)؛ ۵. ثبت قباله نکاح عالیجاه معلی جایگاه محمد تقی خان بیگلر بیگی بکران متولی سابق مشهد مقدس رضوی (ع) که عالی حضرت میرزا عبدالغفار زبانزد خامه بیان نموده؛ ۶. ثبت قباله نکاح عالی حضرت میرزا محمد حسن مقوفی ابن عالی حضرت حاجی عبدالله قاضی دار الامان کرمان که عالی حضرت میرزا عبدالغفار نگاشته؛ ۷. ثبت قباله نکاح عالیحضرت میرزا محمد یوسف کلانتر سابق کرمان که عالی حضرت میرزا عبدالغفار نگاشته؛ ۸. مراسله‌ای که عالی حضرت میرزا علی اکبر وزیر سابق کرمان در جواب مراسله عالی حضرت میرزا عبدالغفار قلمی نموده است، مضمون تعریف خط و انشای میرزا عبدالغفار است؛ ۹. به یکی از مخادیم نوشته [شده]؛ ۱۰. خطبه عقد من منشآت عالی جناب مقدس القاب مجتهد العصر و الزمانی مولانا شیخ نعمة الله؛ ۱۱. طریق نوشتن نسب نامه سادات؛ ۱۲. حدیث المعلی بن خنیس فی النوروز؛ ۱۳. روایة نقل السید الجلیل علی بن طاوس؛ ۱۴. دیباچه در وقف؛ ۱۵. دیباچة فی الوقف؛ ۱۶- صورت وقف نامچه؛ ۱۷. دیباچه نکاح نامچه؛ ۱۸. ایضا فی الدیباچة؛ ۱۹. دیباچه وقف نامچه؛ ۲۰. دیباچه نکاح نامچه؛ ۲۱. دیباچه عقد نامچه؛ ۲۲. آزاد نامچه؛ ۲۳. آزاد نامچه؛ ۲۴- وصیت نامچه؛ ۲۵. نعت پیغمبر و ائمه اثنی عشر به نوعی دیگر، مقاله دوم در مکاتیب امر او غیره؛ ۲۶- مکاتبات (ناقص)؛ ۲۷. عریضه‌ای که در مبادی حال در تهنیت تسخیر اصفهان به خدمت اقدس اجلی نوشته شد؛ ۲۸. به امیر معصوم خان برادر میر علم خان خزیمه که انار و لیمو فرستاده بود نوشته شد؛ ۲۹. رقعه‌ای که به میرزا طوفان شاعر نوشته شد؛ ۳۰. جواب مکتوبی که به احمد پاشا والی بغداد نوشته شد؛ ۳۱. شرحی که در حاشیه مکتوب مزبور در باب ارسال وجهه که به رسم هدیه فرستاده بود نوشته شد؛ ۳۲. عریضه که مشعر بر تهنیت والی‌گری خراسان در مبادی حال به خدمت اقدس اعلی نوشته شده؛ ۳۳. صورت رقم وزارت دیوان اعلا به اسم محمد قلی خان ولد محمد مومن خان شاملو؛ ۳۴. رقم علاوه القاب که در ایام سلطنت شاه طهماسب به جهت صفی قلی بیك قاپوچی باشی نوشته شد؛ ۳۵. رقم ضابط نویس سرکار شاهی به اسم میرزا محمد علی عزا صدار یافته؛ ۳۶. رقم نظارت سرکار شاهی باسم محمد علی خان اصلان خان عزاصدار یافت؛ ۳۷. رقم وزارت گیلان به اسم میرزا حسن

عزاصدار یافت؛ ۳۸. رقم چرخچی باشیگری به اسم محمد علی خان نوشته شد؛ ۳۹. رقم نظارت باغات و عمارات دارالسلطنه اصفهان باسم میرزا مهدی کوکب نوشته شد؛ ۴۰. رقم صدارت ممالک محروسه به اسم میرزا ابراهیم عزاصدار یافت؛ ۴۱- رقم ایالت ابیورد به اسم فتح علی خان کوسه احمدلو نوشته شد؛ ۴۲. رقم حکومت دشتستان و بنادر و عمان باسم لطیف خان نوشته شد؛ ۴۳. رقمی که به پیر محمد خان بگلربیگی هرات در باب ارسال خلعت نوروزی عزاصدار یافت؛ ۴۴. رقم اضافه مواجب میرزا محمد صندوقدار؛ ۴۵. رقم اضافه مواجب صاحب جمع قبجاچی خانه؛ ۴۶. رقم مهرداری مهر همایون باسم کرم علی خان افشار نوشته شد؛ ۴۷. رقمی که به ملامحمد زکی شیخ الاسلام دارالسلطنه اصفهان قبل از سلطنت عزاصدار یافت؛ ۴۸. رقمی که قبل از سلطنت به اسم میرزا رضای متولی روضه رضیه حضرت امام رضا علیه التحیة و الثناء عزاصدار یافت؛ ۴۹. رقمی که قبل از سلطنت باسم میرزا محمد رضای متولی عزا صدار یافت؛ ۵۰. رقمی که در باب جلوس عباس میرزا به نیابت تبریز نوشته شده؛ ۵۲. فرمانی که به حسین خان غلجهای تحریر یافت؛ ۵۳. رقمی که بامیر محراب بیک وزیر هرات نوشته شد؛ ۵۴. در ایامی که به سفارت روم مامور بود در حین توقف بغداد در جواب مکتوب وزیر اعظم سلطانروم که وقت ساعت مرصع به رسم هدیه فرستاده نوشته شده؛ ۵۵. فرمانی که به احمد پاشای والی بغداد و بصره نوشته شد؛ ۵۶. رقمی که عالی جاه الله یارخان بخصوص عفو تقصیرات عالیجاه ابراهیم خان نوشته شد؛ ۵۷. رقمی که به اهالی و اعیان ممالک عراق نوشته شده؛ ۵۸. نامهای که به پادشاه روم نوشته شد؛ ۵۹. مراسلهای که کاتب حروف به وزیر اعظم خواندکار روم نوشته؛ ۶۰. از جانب ملاعلی اکبر ملاباشی به شیخ الاسلام استنبول نوشته شده؛ ۶۱ تا ۶۴. جهارنامه بی عنوان؛ ۶۵. از جانب نواب نصرالله میرزا به محمد شاه پادشاه هندوستان نوشته شد؛ ۶۶. در باب فرستادن افندیان و علمای روم به حضرت خواندگار روم قلمی شده؛ ۶۷. ملفوفهای که در طی نامه مذکور قلمی شد؛ ۶۸. یک نامه بی عنوان؛ ۶۹. از جانب نصرالله میرزا به وزیر اعظم روم نوشته شد؛ ۷۰ و ۷۱. دو نامه بی عنوان؛ ۷۲. رقمی که از جانب اقدس به وزیر اعظم روم نوشته شده؛ ۷۳. به احمد پاشای والی بغداد نوشته شد؛ ۷۴. نامهای که در جواب نامه سلطان کشور روم سخت نگارش یافت؛ ۷۵. وثیقهای که از جانب دولت شاهنشاهی نوشته به نظیف افندی سپرده شده (به قلم محمد مهدی در ۱۱۵۹)؛ ۷۶- نامهای که به خواندگار روم نوشته شد؛ ۷۷. صورت صلح نامه روم؛ ۷۸. وثیقه شهادت علمای ترکستان و روم و ایران بر حقیقت مذهب جعفری؛ ۷۹. عقاید اسلامیه داعیان دوام دولت نادریه و علمای مالک ایران؛ ۸۰. عقاید اقل داعیان دولتین علیتین علمای نجف اشرف وکربلای معلی و حله و بغداد و کاظمین؛ ۸۱. عقاید علمای بخارا و ماوراء النهر و خوارزم و غیره؛ ۸۲. به پادشاه هند نوشته شد؛ ۸۳. به پادشاه والاجاه محمد شاه نوشته شد؛ ۸۴. نامهای که به پادشاه والاجاه هند قلمی شد؛ ۸۵. ایضا به پادشاه والاجاه نوشته شد؛ ۸۶. ایضا به پادشاه مذکور نوشته شد؛ ۸۷. نامهای که به پادشاه والاجاه روس نوشته شد قبل از سلطنت در بدایت حال؛ ۸۸. ایضا قبل از سلطنت به پادشاه خورشید کلاه روس در باب اطلاق اسرای گیلانی قلمی شد؛ ۸۹. از قندهار به پادشاه هند مرقوم و مصحوب محمدخان ترکمان و میرزا رضای اصفهانی ارسال شد؛ ۹۰. نامهای که بعد از فتح قندهار به پادشاه هند مرقوم و مصحوب چاپار ارسال شد؛ ۹۱. بعد از فتح هندنامه به پادشاه والاجاه روم مرقوم مصحوب حاجی خان چشمگزک خراسانی ارسال شد؛ ۹۲. نامهای که بعد از تسخیر ممالک هندوستان به پادشاه خورشید کلاه روس قلمی شد و مصحوب سردار خان افشار ارسال شد؛ ۹۳. در ایام شاه سلطان مراسلهای از زبان احمد آغا به حسن پاشای والی بغداد نوشته شد (به ترکی)؛ ۹۴. رقم نادری یک نفر از غلامان طهماسب میرزا؛ ۹۵. فرمان بی عنوان خطاب به اهالی ایران؛ ۹۶. مراسلهای که در مبادی حال از زبان عزیزی به شخص کمینه محمد بدیع ابن محمد مهدی المنشی نوشته و مرحمت پناه ابوی طالب ثراه ملاحظه و جرح و تعدیل و تصحیح فرموده؛ ۹۷. نامه بیعنوان راجع به شکست کریم خان زند؛ ۹۸. نامه بیعنوان؛ ۹۹. نامه بیعنوان به ترکی؛ ۱۰۰. نامه بی عنوان به ترکی؛ ۱۰۱. جواب سلطان عثمانی به نامهای که نظیف افندی با خود به دربار عثمانی برده بود، به ترکی؛ ۱۰۲ تا ۱۰۶. پنج نامه به ترکی بی عنوان؛ ۱۰۷ و ۱۰۸. نامه خطاب به عثمان پاشا به ترکی؛ ۱۰۹ و ۱۱۰. دو نامه بیعنوان ترکی؛ ۱۱۱. نامه به حسن افندی به ترکی؛ ۱۱۲. نامه به حسن آغا به ترکی؛ ۱۱۳- نامه به حسن پاشا به ترکی؛ ۱۱۴. نامه به عارف پاشا به ترکی؛ ۱۱۵. نامه به حسن افندی به ترکی؛ ۱۱۶. نامه به احمد پاشا به ترکی؛ ۱۱۷. نامه به عبدالله خان به عربی؛ ۱۱۸. نامه به شیخ نجم بن هلال به عربی؛ ۱۱۹. نامه به امیر سعد به عرب؛ ۱۲۰. فرمان به مشایخ و روسای قبائل به عربی؛ ۱۲۱. فرمان به عشیره حجاج به عربی؛ ۱۲۲ و ۱۲۳. دو حکم به نام شیخ عبدالعالی شیخ المشایخ بنی لام به عربی؛ ۱۲۴. حکم به شیخ محمد طاهر به عربی؛ ۱۲۵. حکم به شیخ عبدالعالی به عربی؛ ۱۲۶. حکم به شیخ فیاض آل خلیف به عربی؛ ۱۲۷. حکم به شیخ عبدالعالی به عربی؛ ۱۲۸. حکم به شیخ محمد بن میری و باقی روساء بصره به عربی؛ ۱۲۹. حکم به شیخ عبدالعالی به عربی؛ ۱۳۰. حکم به شیخ بوسوله و شیخ والی آل سراج به عربی؛ ۱۳۱. فرمان به روساء اهالی به عربی؛ ۱۳۲. فرمان به اعیان و اهالی اوار به عربی؛ ۱۳۳. فرمان به ایلدر بیک به عربی؛ ۱۳۴. فرمان اهالی غازی قموق به عربی؛ ۱۳۵. فرمان به فلان بیک و فلان بیک حاکمان بالقوبان به عربی؛ ۱۳۶. فرمان شیخ محمد بن المانع به عربی؛ ۱۳۷. فرمان به شیخ ناصر به عربی؛ ۱۳۸. فرمان به شیوخ قبائل به عربی؛ ۱۳۹. فرمان به سادات مشعشعیه و اهل حویزه به عربی؛ ۱۴۰. فرمان به شیخ عبدالعالی شیخ المشایخ بنی لام به

عربی؛ ۱۴۱. فرمان به مشایخ عشایر شیخ ناصر آل خمیس به عربی؛ ۱۴۲. فتح نامه خطاب به علی مردان خان شاملو به فارسی؛ ۱۴۳. نامه به محمد شاه هندی در باره ارسال دو هزار شتر خربزه از هرات به هند؛ ۱۴۴ و ۱۴۳. نامه به خوارزم به فارسی؛ ۱۴۵. دعا در حق نادرشاه به ترکی؛ ۱۴۶. نامه به یکی از امرای خوارزم و شمال استراباد؛ ۱۴۷. نامه‌ها و فرمان‌های فارسی و ترکی به عنوان‌ها گوناگون از زمان صفوی و جز آن؛ ۱۴۸. انیس العشاق، شرف بن محمد الرامی؛ ۱۴۹. رساله در علم موسیقی؛ ۱۵۰. مختصری از پادشاهی ملوک عجم؛ ۱۵۱. نامه؛ ۱۵۲. طریق نوشتن قبالچه مزارعه؛ ۱۵۳. عریضه‌ای که امیرزاده اعظم ابراهیم خان قاجار به شاه جمجاه فتح علی شاه قاجار نوشته؛ ۱۵۴. اشعار و یادداشت‌های پراکنده؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۶۶گ، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۱ - ۶۴۹]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه اصل بالا؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲ صفر ۱۲۱۸ق [عکسی ف: ۲ - ۸۵]

۱۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۰۳

آغاز: صیغه بیع و شرا به این نحو است که بایع می‌گوید فلان چیز را فروختم به تو به فلان مبلغ؛ **انجام:** عندالله و عندالرسول ضایع نخواهد شد، ان الله لا یضیع اجر المحسنین.

مشتمل بر: ۱. صیغه بیع و شرا و مصالحه (۱ر)، فصل اختیارات ایام در شهور (۱پ)، پندی از لقمان (۱پ)، دفعات نزول جبرئیل بر پیامبران (۱پ-۲ر)، ذکر دوران زمانی پیامبران از آدم تا خاتم (۲ر)، عوامل تضعیف حافظه (۲ر-۲پ)، عوامل ازدیاد عمر (۲پ)، عوامل ایجاد غم (۲پ-۳ر)، موجبات حشمت و رفعت (۳ر)، سی عامل درویشی (۳ر-۳ش)؛ ۲. ادعیه و اوراد و احراز مختلف (۵ر-۵۵ر)؛ ۳. رساله لمعه (۵۵پ-۷۷ پ)؛ ۴. روایتی از حضرت رسول (۷۸ر-۷۹ر)؛ آداب نماز شب (۷۹ ر-۷۹ پ)؛ ۵. چند تاریخ تولد: احد (۱۳۰۷)، فیض الله (۱۳۱۰)، مریم سلطان (۱۳۱۲)، (۸۰ر)؛ ۶. چند نسخه طبی (۸۰پ)؛ ۷. توصیه نامه برای اعانه به یک فقیر (۸۱ر)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «غلامحسین ...» (بیضی)، «مصطفی نبی الله» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۸۱گ، ابعاد متن: ۱۱×۱۶، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۱]

۱۴۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۷

شامل: چند روایت پراکنده، فائده‌ای از شرف الدین مقافی، چند دعای پراکنده، طریق ختم خواجگان، شرح حزب البحر از ابوالحسن علی شاذلی (۳ر-۱۷پ) به خط عبدالباقی بن احمد عبقری امام و مدرس در حرم نبوی به تاریخ عصر پنج‌شنبه ۹ جمادی الاول ۱۱۴۳ در بندر سورت و سپس طرق روایی خود از حزب البحر را آورده است (۱۷پ-۱۹پ)؛ فائده‌ای به نقل از ابن العربی در کتاب غنیة الطالبین وی (۲۰ر-۲۱ر)؛ فائده‌ای به نقل از کتاب الکشف فی اسرار الحرف جمال الدین محمد بن ابراهیم قاضی مکی (۲۱ر-۲۲ر)؛ اسناد حزب البحر از ابوالحسن شاذلی و فوائد و خواص آن کتابت ۲۹ جمادی الثانی ۱۲۴۸ (۲۲پ-۲۵پ)؛ اشعاری از بوصیری در صلوات بر پیامبر (ص) و خواص آن با سرآغاز: یا رب صلی علی المختار من مضر (۲۶ر-۲۸ر) به خط محمد بن عیدروس جهت محب یوسف بن یعقوب علی به سال ۱۲۵۰ در مرکب حاج دوسک؛ تخمیسی از وجیه الدین عبدالرحمن بن جمال الدین محمد مشیخ با علوی با سرآغاز: ثق بالله مولانا العلی (۲۸پ-۲۹ر)؛ حزب الدر الاعلی شیخ محی الدین ابن العربی (۲۹پ-۳۱ر)؛ اسماء جلاله (۳۱پ-۳۲ر)؛ دعای حیدری و ترتیب خواندن و خواص آن (۳۴ر-۳۶پ)؛ ذکر حدیث المسبعات العشر (۳۷ر-۳۹پ)؛ چندین دعا و حرز متفرقه (۴۰پ-۴۲پ)؛ عمل آخرین چهارشنبه ماه صفر به نقل از مولوی حاج محمد یعقوب علی صاحب (۴۳ر-۴۴ر)؛ طریقه ختم خواجگان (۴۴ر-۴۴پ)؛ چند دعا برای رفع حجات از مولوی عبدالقیوم صاحب (۴۴پ-۴۶ر)؛ تخمیسی از تقی الدین علی سهیلی با سرآغاز: «قالوا عداک و انت لا تسمع» (۴۷پ-۴۸ر)؛ قصیده‌ای متضمن اسماء حسنی از نورالله دمیاطی با سرآغاز: «بدأت ببسم اله و الحمد اولاً» (۴۹ر-۵۲ر)؛ تخمیس امام شافعی بر مناجات امام زین العابدین (ع) با سرآغاز: یا من له کل العوالم تخضع (۵۲ر-۵۳پ)؛ قصیده‌ای در مناجات و نعت پیامبر اکرم (ص) با سرآغاز: «رسول الله ضاق بی الفضاء» (۵۴ر-۵۵پ)؛ قصیده‌ای در استغفار با سرآغاز: «استغفرالله مجری الفلک فی الظلم» (۵۵پ-۵۷پ) به خط ابوالشرف محمد بن حسین؛ رسالة العقیدة شیخ محیی الدین ابن العربی (۵۷پ-۶۱پ) کتابت یک‌شنبه ۳ محرم ۱۲۹۸؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ خطوط مختلف، مصحح؛ ۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۶۸]

۱۴۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۸۵

شامل: ۱. اندکی از کلیله و دمنه؛ ۲. شعر و نثر عربی و حکایات؛ ۳. امثال عرب؛ ۴. بخشی از قواعد الاحکام علامه؛ ۵. منظومه فقهی؛ ۶. مطالب اصولی و رجالی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: حاج میرزا نصرالله در ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۴۵گ، ۱۹سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۴ - ۱۰۶]

۱۴۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۲

یادداشت‌های پراکنده‌ای است بدون خطبه و خاتمه: مقالی در نحو در دو صفحه، مطالبی نجومی، جغرافیائی در چغمین که نام کدام محل است، در وضع مبادی تصدیقیه، توضیحاتی در برخی از مقالات تحریر اقلیدس، در افلاک، عصیر عنبی، علم ادب، معنی برخی لغات، در بیان معرفت خانه‌های رمل. در بعضی تواریخ، قلم سریانی، قمر و افلاک آن، که از اینجا به بعد فارسی است و اختلافات قمر و گفتارهای نجومی و ریاضی در خط مستقیم و وتر، مطالبی کلامی و یادداشت‌هایی بر الهیات شفا ابن سینا و

درباره امکان، دور، و بر محشی خفری، در تسویه بیوت، در معرفت راستی و کژی اسطرلاب، و امتحان خط، در تعریف مرکب به مفرد و مشتق، در احوال ابن سینا، طول مکه، سمت قبله، وضوء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج عنابی، ۷۸گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۲×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۲]

۱۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۸

شامل: مکاتیب و منشآت از قائم مقام فراهانی، میرزا تقی علی آبادی، فاضلخان گروسی، میرزا عبدالوهاب معتمد الدوله نشاط اصفهانی، میرزا ابوالقاسم همدانی مشهور به ذوالریاستین، یغمای جندقی و اشعاری از قائم مقام، حکیم سنایی، انوری، اثیر اخسیکتی، مختاری غزنوی ناصرخسرو، وصال شیرازی، نشاط اصفهانی، عطار نیشابوری، خواجه نصیر طوسی، ادیب الممالک فراهانی، میرزا محمد علی منشی طهرانی، میرزا محمد لشکرنویس محمد بن کاظم بروجردی؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ بعضی صفحات چلیپا؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی، ۸۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۷ - ۲۷۸]

۱۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۹۳

آغاز: قال عبدالرحمن بن علی الیزدادی کنت انظر؛ **انجام:** والسلام خیر ختام.

شامل مقالات و اشعار مختلف به تازی و فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی، ۷۳گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۷ - ۲۹۳]

۱۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۳۳

آغاز: یس و القران الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** هرکه را جراحتی باشد که کرم افتاده باشد سر گین گاو را ببندد

شامل مطالبی متفرقه در شعر، طب، آیات قران و جز آن ها؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۴۱گ، ۱۹ سطر (۹×۱۶)، اندازه:۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۸ - ۳۳۹]

۱۴۸. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۱۷

آغاز: مخلصان خواهشمندی را در راه خدمت خداوندی زیاده از آنست که مصور اندیشه؛ **انجام:** باب اول در ذکر بعضی از مواعظ سودمند

نام جامع در نسخه نیامده است. شامل برخی اشعار در پند و اندرز و اخلاق و اخبار و احادیث به نقل از بحارالانوار در مناقب و فضایل ائمه طاهرین و صفات مؤمن و «رساله حسنیه» [برگ اول ناقص] به فارسی در مباحث کلامی منسوب به ابوالفتوح رازی و ترجمه ابراهیم گرگین استرآبادی، با آغاز موجود: «چنین گوید فقیر حقیر ابراهیم استرآبادی در تاریخ سنه ثمان و خمسین [کذ] بطواف بیت الله و مراقد حضرات ائمه»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۰/۵سم [ف: - ۷۰]

۱۴۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۱۲

مسائل علم رمل و جفر از کتب مختلف به صورت متفرقه و بدون نظم و ترتیب در این جنگ جمع‌آوری و درج شده؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶۷ص، مختلف السطر (۹×۱۴)، اندازه: ۲/۵×۱۶سم [ف: ۲ - ۲۰]

۱۵۰. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۶۷

متفرقاتی بیشتر در پزشکی و آنچه در سلامت بدن از ائمه نقل شده و نیز برخی از مطالب اخلاقی برگرفته از کلام ائمه و بزرگان و اشعاری به عربی و فارسی و روایات متفرقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ چلیپا یا راسته؛ اهدایی: ورثه امام زاده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۵]

۱۵۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۳۴

مشتمل بر: آداب تولد طفل، قصیده برده، ترجمه و شرح قصیده سید اسماعیل حمیری از ملامحمد قاسم هزار جریبی، توضیح المقاصد شیخ بهائی و متفرقاتی در اشعار به عربی و فارسی و حکایات و روایات و مطالب مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج مشکی، ۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۱۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۶۱/۸

شامل: تعدادی غزل؛ صورت فرمان لقبی که یکی از عرفا مرقوم داشته، این صورت فرمان بسیار خواندنی است؛ تعدادی شعر که در بین اشعار نام «الفت» به چشم می‌خورد و همچنین عبارت «جناب عمان»، اشعار در پس هم می‌آیند؛ مطالبی به نام «تجارب الانسان» (از ص ۱۴۲) که حاوی نصایح چندی است که از کلمات بزرگان علم و فلسفه و اخلاق جمع‌آوری شده و بنا بر قول نویسنده جنگ این تجارب الانسان برای حاجی میرزا اسماعیل خان در شب ۱۳ ذیحجه ۱۳۲۵ تحریر شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران (احتمالاً)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۷۵ص (۷۳–۱۴۷)، ۱۲سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۲۲۷]

۱۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۶۷/۴

شامل: قولی از شیخ احمد احسائی درباره طریق نجات و هدایت (۱۰۱–۱۰۷)؛ چند آیه و خبر و مثل عربی (ذیل ۱۰۷)؛ کلمات قصار در پند و اندرز (۱۰۸–۱۱۱)؛ چهل حدیث در مناقب علی (ع) (۱۱۲–۱۱۶)؛ اشعار عربی و زیارت‌نامه و چند خبر و اقوالی از حضرت امیر و آیاتی و کلمات قصار در پند واندرز (۱۱۸–۱۳۹)؛ تفسیری از آیات قرانی (۱۴۰–۱۶۷)؛ کتاب لغت عربی به فارسی (۱۷۸–۲۱۵)؛ چهل سوره از تورات در مواعظ متعدد (۲۱۶–۲۳۱)؛ زیارت‌نامه نقل از ابن بابویه از امام علی نقی (۲۳۲–۲۳۹)؛ تفسیری از سوره‌های مختلف قرآن درباره زکات و نماز و ارث و روزه و مواعظ اخلاقی (۲۴۰–۳۸۷)؛ تقسیم مال ارث از آیات قرآن و

قوانین فقهی (۳۸۷-۳۹۰)؛ آیات و اخبار و داستان‌های مذهبی (۳۹۲-۴۰۷)؛ وصیت پیغمبر به علی بن ابیطالب (۴۰۸-۴۲۷)؛ درة البهیة فی الفقه و الاصول شعر از سید مهدی بن مرتضی طباطبائی بروجردی حاجی بحر العلوم (۴۲۸-۴۴۲)؛ شعری فارسی در مرثیه امام حسین و زیارت‌نامه صاحب الزمان و لغات اضداد (۴۴۳-۴۴۸)؛ حمد و مدح خدا و پیغمبر و ائمه اطهار به فارسی (۴۴۹-۴۵۰)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۴۷]

۱۵۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۴۴/۱

دارای بندی در کلام به عربی و چند بند عربی و فارسی در آغاز و انجام نسخه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۵۶]

۱۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۹/۲-طباطبائی

مطالب پراکنده در موضوعات زیر: تحقیق درباره نسخ، دین و ملت و مذهب، فائدة خلق، توضیح برخی از اشعار مشکل، ابیاتی منسوب به حضرت علی بن الحسین (ع)، ابیات متفرقه از شیخ بهایی، شیخ سیف الدین و شیخ ابوسعید، مباحثه امام محمد تقی علیه السلام با یحیی بن اکثم، مکالمه زنی شیعه با ابن جوزی، سخن بزرگان در این که چون به کسی خبر دهد که فلان ترا چنین گفت یا فحش داد بر او شش چیز واجب شود، سخن ملکشاه سلجوقی، داستان سبکتکین، ادعیه متفرقه و رباعیات از بابا طاهر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۳ص (۶۵-۷۷)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۳ - ۳۵۱]

۱۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۱۴

دستور نامه‌نویسی و چند نامه و فرمان دیوانی و درباری و منظومه‌هایی به فارسی و عربی بدین‌گونه: وقف نامچه، وصیت نامچه، هبه نامچه مورخ ۱۲۷۶، قباله نکاح، جواب مصیبت، جواب رقعه دوستان، رقعه به‌خویش، به‌علما، رقعه دوستان، جواب رقعه دوستان، جواب مراسله، فرمان نادرشاه مورخ ۱۱۲۵ (گویا ۱۱۴۵)، قباله بیع و شرا، طریق لفظ قلم هر چیز، رقعه جناب میرزای مجتهد، رقعه جناب میرزای مرحوم، رقعه عربی به‌دوستان، مثنوی میرزا طوفان در هجران، صورت قباله بیع و شرط مورخ ۱۲۷۰، صورت طلاق نامچه، صورت قباله نکاح مورخ ۱۲۷۶، فرمان آقا محمد خان مورخ محرم ۱۱۲۱(؟)، جواب رقعه دوستان، رقعه دوستان جانی، رقعه میرزای معتمد، محاسبه به‌خط رقوم (سیاق)، محاسبه غلات (سیاق)، طریقه استشهاد، طریق وکیل مطلق مورخ ۱۲۶۱، طریق التزام نامچه مورخ ۱۲۶۷، اقرار نامچه مورخ ۱۲۶۸، فروش نامه مورخ ۱۲۶۹، قضا و قدر میرزا مهدی سامی به‌نظم فارسی، شعر محتشم، سراپای آقا سید علی مهری، موعظه رابط به نظم فارسی، نامه‌هایی هم در هامش نسخه هست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۱گ، ۱۱ سطر (۴×۱۲)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۳۷۶]

۱۵۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۲ - د

شامل: پاره‌ای از لغت عربی به فارسی که از کنز اللغه گرفته و گزیده شده است (آغاز افتاده از «بقیر» تا «یولو» ۱ر-۱۳۸ر)؛ بندی درباره طول مدت دنیا (۱۳۸پ-۱۳۹پ)؛ فن چهارم از نفایس الفنون در تعبیر خواب (۱۴۰پ ۱۷۸ر)؛ چند فصل در بیطره و خواص حیوان (۱۷۸ر-۲۰۱پ)؛ شرحی بر نصاب به فارسی (۲۰۱پ-۲۳۵ر)؛ گزیده از لغتی عربی به فارسی از «اذنبه» یا «یسروع» گویا این هم از کنز اللغه گرفته شده باشد (۲۳۵ر-۲۵۱پ)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۵۱گ، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: - ۸۶]

۱۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۴۵/۲

پراکنده‌هایی به نظم و نثر و منشآت عربی و پاره‌ای به فارسی در ادب و کیمیا و فقه و «جواب بعضی از مسائل» فلسفی و کلامی و شیعی به عربی و فارسی و قصیده فارسی ادیب کاشی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، گ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۹۲گ (۱۰ر-۳۵ر، ۴۴پ-۱۰۹پ) ۲۴ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۱۳ - ۳۴۸۹]

۱۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۴۲

شامل: ۱. خواص طبیعی و تعبیری جانوران و امثال مربوط به آن‌ها پس از شناساندن هر یک به عربی؛ ۲. نخبة من الصنایع البدیعة به عربی؛ ۳. خلاصة تاریخ بعض السلاطین الذین حکموا فی ایران و غیرها به فارسی؛ ۴. فی الخطب و المواعظ من الائمة المعصومین؛ ۵. غزلیات مولوی رومی؛ ۶. گل کشتی میر نجت قمی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جدول زر و لاجورد با یک تصویر از کشتی باستانی، در (ص ع) در یادداشت محمد بن کاظم بروجردی آمده که نسخه به خط میرزا اسدالله خان شیرازی نواده ابراهیم خان صدراعظم آقا محمد شاه است و او از خوشنویسان شیراز بوده و با تخلص «طایر» شعر می‌سروده است. باز او می‌نویسد که: نسخه را حاجی امیر نظام به من بیادگار داده و من آن را به ضیاءالسلطان بخشیده ام»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی زمینه مشکی، ۲۴۶گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، ابعاد متن: ۱۰×۱۸/۵، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۴۱۲۴]

۱۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۹۸

به فارسی و عربی و کشکول است مانندی است و در آغاز قرن ۱۳ نوشته شده. شامل: عباراتی از هدایه و حر عاملی و احتجاج بحار؛ شعر فارسی عطار و ترجمه آن به شعر عربی از سید قطب؛ اخباری از پیامبر و امامان در عشق؛ ابیاتی به عربی در عشق و ناظر به مثنوی مولوی و مانند ترجمه آن؛ ابیاتی به فارسی از سید قطب در رد ابیاتی که در رد گفته مولوی «پای استدلالیان چوبین بود» سروده‌اند؛ ابداعیه به نظم عربی در نفی اشتراک معنوی و لفظی وجود؛ شعر فارسی معتمد و شجاع السلطنه و شکسته و شعر عربی محمد بکری و ابوالفضل بن محمد وفا؛ از کشکول و از مجموعه سهروردی (شعرهای عربی شیخ اشراق)؛ معمیات و رباعی میرزا هادی؛ شعر محمد علی میرزا و واله؛ فضیلة سورة التوحید از سید

داماد مورخ ۱۰۲۰؛ خلق الاعمال صدرای شیرازی؛ من فانوس الخیال من قطب الدین محمد بن شیخعلی الشریف اللاهیجی توضیح للمثل الافلاطونیة (به‌عربی در ده سطر)؛ از منیة اللبیب (عرفانی است به عربی)؛ رسالة فی الوجود از شیخ احمد احسایی (به عربی ناقص)؛ «من تحفة الغرائب تصنیف ملامحمد حسین استرآبادی ابن محمد زمان» (در تاریخ گویا فارسی) و جز این‌ها. در یک‌جا آمده «من استادی علی بن ابراهیم ذام ظله» نیز «من افادات شیخنا و مقتدانا شیخ عبدالله دام اقباله» و «تولد طفل اخوی محمد جعفر یوم الثلثا ۱۰ شهر جمادی الثانی ۱۲۰۵» و «اخذ من شرح جامعة» (از شیخ احمد) و «نقل بعضی کلمات متفرقه از حاجی سید کاظم رشتی»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج زرد، ۱۳۰گ، سطور چلیپا (۸×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۴ – ۳۶۴۳]

۱۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۱۴

دارای نظم و نثر فارسی و عربی به خط عبدالله منشی طبری و وقار پسر وصال و حسینعلی خان مافی و سلطان مراد میرزا حسام السلطنه و علی محمد صفای لواسانی بدین‌گونه: ۱. ترکیب بند وصال (ص ۱)؛ ۲. المقامات؛ بدیع الزمان همدانی، احمد بن حسین (۲–۹۲)؛ ۳. محاسبة النفس اللوامة و تنبیه الروح النوامة؛ کفعمی، ابراهیم بن علی (۹۴–۹۶)، شعرهای عربی به خط عبدالله منشی طبری در ۱۲۸۰ (۹۷)، انشایی به خط شکسته نستعلیق (۹۸)، بندی به فارسی درباره ترتیب محیط اللغة (۱۰۰)، تاریخ ۱۲۷۷ در مشهد و همین تاریخ ۱۲۷۷ در خواجه ربیع ارض اقدس از عبدالله منشی طبری دیده می‌شود و تاریخ ۱۰ صفر ۱۲۷۴ که چند ... امیر الشعرا رضا قلی خان ناظم دارالفنون نوشته شده است و همچنین تاریخ‌های ۲۲ رجب ۱۲۷۲ از همین طبری و ۱۹ ذیقعده ۱۲۷۳ از همو و ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۸۷ از همو (ص ۱۷۱)؛ ۴. منشآت (۱۰۱–۱۲۱)؛ ۵. طبقات شعرای عرب (۱۲۲–۱۲۳)؛ ۶. منشآت (۱۲۶–۱۵۶)؛ ۷. الصفیحة فی الاسطرلاب؛ شیخ بهایی، محمد بن حسین (ص ۱۵۷–۱۷۳)؛ ۸. انشای میرزا محمد ابراهیم بدایع نگار منشی رازی (ص ۱۶۹–۱۷۰)، نوشته همین طبری در ۱۹ شعبان ۱۲۷۴. یادداشت تاریخی مورخ ۲۳ ذیقعده ۱۲۷۲ از همین طبری در ص ۱۷۰، یادداشت تاریخی دیگر مورخ ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۸۷ در ص ۱۷۱ هست؛ ۹. رساله در کلمات اشارات گویا از همین طبری (ص ۱۷۲–۱۷۶)؛ ۱۰. تاریخچه فتح هرات از همین طبری نوشته خود او با اشاره به‌تاریخ ایران خود و دیگران (۱۸۱–۱۸۳)؛ ۱۱. نامه قائم مقام به میرزا محمد علی آشتیانی نوشته سلطان مراد میرزا حسام السلطنه پسر ولی عهد پسر فتحعلیشاه (ص ۱۹۳–۱۹۶)؛ ۱۲. قصیده رائیه میرزا محمد ابراهیم به عربی (۲۰۱–۲۰۲)؛ خط: نستعلیق و شکسته و نسخ، کا: منشی طبری و دیگران.، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج حنایی، ۱۰۱گ، مختلف السطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۴۱۵۴]

۱۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۹۳

مطالب متفرقه دینی، ادبی، تاریخی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: – ۲۳۲]

۱۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۶۸

دارای: دارای: ۱. شعر فارسی؛ ۲. اصطلاحات اهل تحقیق به نثر فارسی به نام «اصطلاحات خواجه حافظ شیرازی»؛ ۳. احادیث به عربی به ترتیب تهجی؛ ۴. بندهایی به عربی و فارسی و نثر و نظم با عنوان‌های عرفانی و اخلاقی مانند رساله‌ای جداگانه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با دو سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۵۹گ، ۱۹سطر (۱۰/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۴۱۸۷]

۱۶۴. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۴۷

مشتمل بر آیات و دعاهایی که بر کفن میت نگاشته می‌شود به نقل از مولانا محمد باقر، دعاهای دفع وبا و قحط و طاعون، برخی از طلسمات، دفع آلام و اسقام و غم پایان رساله «رفع آفات و دفع بلیات» آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ مهر: «محمدعلی بن حسین حسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: – ۴۶]

۱۶۵. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۱۱

مشتمل بر فوائد متفرقه‌ای در دعا و نسخه‌های پزشکی، و فائده‌های فلسفی و حدیثی و جز آن؛ خط: نستعلیق، کا: محمود حسنی حسینی، تا: قرن ۱۳؛ چلیپا یا راسته؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: – ۹۸]

۱۶۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۶۶

نظم و نثر فارسی و عربی و از آن‌ها است نامه غزالی به نظام الملک درباره تدریس در نظامیه بغداد؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ – ۷۰]

۱۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۲۶

دعا و ادب و نجوم به فارسی و عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور عطف پارچه، ۱۳گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۲۸۵]

۱۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۴۷

قصیدة البردة با چند قصیده دیگر به عربی، داستان مطیع به عربی، قصیده دالیه عربی، قصیده ازری، شعر فارسی گلشن کرمانی، قصیده سینیه عربی «من کلام شیخ احمد» گویا احسائی، شعر فارسی استاد محمد کلاه دوز کرمانی و فتح علی خان کاشانی ملک الشعراء و انوری؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: محمد بن محمد باقر شریف یزدی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۲ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۳۸۱]

۱۶۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۴۱

به عربی و فارسی به نثر و نظم از کشکول بهائی و مقامع آقا محمد علی کرمانشاهی و از مولوی و نظامی و شهابی و ابوسعید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۴۶گ، ۱۵

سطر (۵×۱۲/۵)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۱۶ – ۵۱۶]

۱۷۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۴۲

دعا و افسون و کیمیا و در پایان آن از جواهر پانزده بابی فارسی و پاره‌ای از کیمیای کهن به فارسی آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: نو، ۱۱۵گ، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۲۲سم [ف: ۱۶ – ۵۱۶]

۱۷۱. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۳۵۹۵

۷ مجلس مینیاتور با هفت مجلس، ۲۴۷ص، شعرهای فارسی است؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با سرلوح زرین، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرمی، ۲۴۵ص، قطع: بیاضی [نشریه: ۲ – ۲۰۳]

۱۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۵۱

نامه مورخ ۲۸ ربیع الاول ۱۲۳۲، مهمات فی کتاب الدعوی من التحفة، مهمات فی الهیئة، شعرهای عربی و فارسی، حال الصلاة فی الماهوت که رساله کاملی است، پراکنده‌ها، فرموده عبد العزیز صدر العلماء در مرثیه سیف الدین خان مظفر السلطنه به نظم فارسی نوشته ۱۳۳۳؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ به چند گونه خط؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۶۸گ، ۲۳ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۷۱۹]

۱۷۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۳۷/۲-عکسی

آغاز: بسمله. قال رسول الله (ص). ان لله عباد اختصهم لقضاء حوائج الناس. ثم اللاعلی نفسه الا یعذبهم بالنار. هذا کتاب فیه خواص الحروف و سر الطبیعه لجابر [بن] حیان. قال. اعلم ان غرض الفلاسفة فی المیزان ان یعلموا به فی سایر الثلاثة الاوائل التیهی الحیوان و النبات و المعدن من الطبایع التی هی الحرارة و البرودة

جنگ پراکنده‌هایی است کیمیایی، یک‌جا می‌گوید: «هذا کتاب فیه خواص الحروف و سر الطبیعة لجابر بن حیان» (ص ۲۶) و یک‌جا می‌گوید: «هذا آخر کتاب قراطیس الذی انقد به القسطاس الی خالد بن یزید» (ص ۷۱). بخش‌بندی نشده. سربند «باب» و «فصل» نیز دارد. بخش‌هایی از رساله‌های کیمیایی را گرد آورده است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۷ص (۲۶–۷۲) [عکسی ف: ۱ – ۱۰۳]

۱۷۴. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۹۹

شعرهای فارسی جد و هزل است با سرگذشت سوزنی با منشآت و مکاتیب تاریخی منثور عربی که باید از قدما باشد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۳ – ۳۹۴]

۱۷۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۴۷

شعرهای عربی و فارسی و ترکی میرزا محمد رضای آزری منشی بغدادی و عثمان بکتاش زاده و حاج ابراهیم بیک بکر زاده و محمد امین مفتی حله در تاریخ کدخدایی علی آغا در ۱۲۱۰ و خلیل بکتاش زاده موصلی (در ۱۲۱۰ و محمد رضی بن الآزری (در ۱۲۱۲) و ملا عبدالله افندی بصری و محمد امین موصلی قاری (در ۱۲۱۲) و گردآورنده این جنگ عبود افندی بصری. برخی از این شعرها هم گویا به خط خود سراینده آن‌ها است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشت ۱۲۴۷؛ نسخه در ۱۳۳۶ از آن لطفعلی بوده،؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۵۳گ، ۱۵ و ۱۷ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۴۱۷۷]

۱۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۶

گزیده دیوان شیخ سعدی و قاسم انوار (نوشته روز آدینه ۲۱رمضان ۱۲۲۳ در بنارس) و صائب و حزین و جامی (سلسلة الذهب) و جمشید و سنجانی و لطیف الدین سنجر و مرشد و عاشور دیوار تا می‌رسد به مظلوم شاه؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸۰گ، ۲۰–۱۸ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [سنا: ف: ۲ – ۷]

۱۷۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۳۸/۲۳

آغاز: در بیان عقد انامل در نظر ارباب دانش جلوه گر می‌گردد که نوزده صورت از هیأت؛ **انجام:** فرجعت الی ارض التبار و و کورة البوار و بقعة الزور و قریة الغرور تارة اخری.

شامل: علوم غریبه، فایده‌ای از شرح اشارات خواجه نصیر الدین طوسی، فایده‌ای از مشارف الانوار، فوایدی در فلکیات، مطالبی در شرح اعضاء بدن انسان، فوایدی از محجة البیضاء فیض کاشانی، خطبه‌ای از حضرت امیر المؤمنین و افزودگی‌هایی در تقویم همراه جداول حروف در برخی برگ‌ها، نامه ایاز «محمد مسیح کاشانی به محمد خمسیح فسائی، روایتی از حضرت امام صادق در خصوص اختلاجات اعضاء بدن، تفسیر خواب‌ها منسوب به حضرت امام صادق به صورت منظوم، و فوایدی در تکسیر حروف و طالب و مطلوب؛ خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، ۳۵گ (۳۰۹ر–۳۴۳پ)، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۳ – ۵۹۵]

۱۷۸. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۵۳

آغاز: اما بعد حمدالله فتاح القلوب؛ **انجام:** انوار التحقیق و الله ولی التوفیق و سپس حرز ابوجانه است و دعاء سهم اللیل

بندی از قرة العیون فیض کاشانی به عربی شرح کیفیت بعضی از اعضای انسانی، تفسیر آیة الکرسی به فارسی، احکام نجومی، صیغ عقود نکاح از ملا محمد باقر مجلسی، رساله شیخ محمد فردی در خواص طبی و سحری اشیاء به فارسی، ارث به فارسی، دستور صیغه و نکاح که در آن از میر صدرالدین محمد یاد شده است، انواع استخاره، دعا، ترجمه خلق الاعمال یا رساله جبر و قدر خواجه طوسی به‌عربی در ده فصل، خلق الاعمال دوانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج تریاکی، قطع: خشتی [نشریه: ۳ – ۳۹۱]

۱۷۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۸

شامل: برخی از نسخه‌های طبی، در صفات مؤمن، قرارداد بطلمیوس در اقالیم سبعه، روایاتی از ائمه علیهم السلام، یادداشتی

به نقل از نفایس الفنون در حادثات ارضی و هوائی، طریق دباغی پوست، فائده‌ای در گوشه نشینی، یادداشتی در گناهان کبیره، یادداشتی در صمت، قناعت، گفتاری از ارسطو و افلاطون و شیث بن آدم و ادریس، یادداشتی از نصایح الملوک و نصایح سقراط و بشر حافی و اویس قرنی و فصیل عیاض و ابراهیم ادهم، وصایای افلاطون، یادداشتی به نقل از انوار و ثعلبی، حکایات پراکنده، از تصانیف عزیز نسفی، از مقامات حمیدی، برخی نکات تفسیری، یادداشت‌هایی به نقل از اخوان الصفا، اشعاری از تقی اوحدی، ترجمه عهدنامه امیرالمؤمنین علیه السلام به مالک اشتر، نصایح با عنوان «ای پسرک من»، چندین حدیث اخلاقی و دعای استغفار، یادداشتی از احمد بن ابوالمحسن طباطبائی در اختیارات از سخن استادان هند و روم که شاید همو گردآورنده مجموعه حاضر باشد.؛خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج جگری، ۱۰۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۲۰سم [ف: ۱-۲۰۶]

۱۸۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۳۱

مجموعه پراکنده‌ای که اوراق آن جابجا شده و در هم صحافی شده است. شامل: ۱. بخشی از مناجات خمس عشره حضرت امام سجاد (ع)؛ ۲. تعقیبات نمازهای یومیه؛ ۳. اربعون سورة، منتخب از تورات؛ ۴. قسمتی از مثنوی «نان و حلوا» و «شیر و شکر» شیخ بهاء الدین محمد عاملی (۱۰۳۱ق)؛ ۵. چند زیارتنامه ائمه معصومین (ع)؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۰گ، مختلف السطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۶۳]

۱۸۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۰۸

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد این مجموعه‌ای می‌باشد از احادیث و دقایق که جمع گشته به نظر دقت از هر کتاب و گلچین شده از دفاتر بدون ارتیاب و بعض دیگر از اشعار و معانی آن و مسائل تا آنکه مؤمنین انشاءالله از آن منتفع شوند و جامع آن را به دعای خیر یاد نمایند؛ **انجام:** چنانچه اول مرتبه مخلوق شده است و الله اعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: بی بی سکینه فاضلی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: مقوایی روکش تیماج مشکی، ۳۲۶گ، ۲۸سطر (۱۶×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۵ - ۱۶۴۲]

۱۸۲. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۸۳

شامل: روایاتی به عربی و فارسی، اشعاری به فارسی و عربی، مقداری از کتاب المائدة السماویة حسین بن علی بن عبدالعلی که مختصری است از مائدة العارفین که مختصری است از زاد المسافرین در معانی ادعیه ماه مبارک رمضان، دوازده بند مطیعا، اشعاری به عربی از امام علی علیه السلام، حکایات و وقایع تاریخی، مجالسی در مصائب ائمه علیهم السلام خصوصاً وقایع کربلا و اصحاب و اولاد امام حسین علیه السلام، مقداری از منتخب طریحی و متفرقاتی دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۴گ، مختلف السطر راسته یا چلیپا، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: - ۱۳۸]

۱۸۳. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

نثر و نظم فارسی و عربی دارای نامه شاهزاده میراخور به اردشیر میرزا در آغاز و نوشته فاضل خان گروسی به آقاخان محلاتی؛ خط:نستعلیق چلیپا،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛جلد:تیماج سرخ[نشریه:۷- ۵۴۵]

۱۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۶۳

شامل اشعار ترکی و مطالب گوناگون فارسی و ترکی و رساله‌ای در «احتجاجات امام حسین (ع) و شرح اخبار حضرت رسول (ص) و مدح ائمه معصومین (ع)»، از «ملا یوسف بکری» و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، قطع: رقعی کوچک [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۱۵]

۱۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۸

آغاز: قال العلامة جمال الدین حسن بن یوسف بن مطهر الحلی فی کتابه المسمی بکشف الیقین فی فضائل أمیرالمؤمنین علیه السلام

در این جنگ مطالب متفرقه فارسی و عربی که بیشتر در موضوعات اعتقادی و کلامی و بعضی از خطب و کلمات حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و پاره‌ای از اشعار عربی و فارسی و اندرزهای کوتاه گردآورده شده است؛ و ضمناً تمام رساله «زبدة الحقائق» عزیز بن محمد نسفی را که در مبدأ و معاد می‌باشد و دارای دو باب است، آورده است. نام شعرائی که از شعر آن‌ها در این جنگ نقل شده چنین است: ابن صابر، شیخ بهائی، ابوالعتاهیه، ابن منیر طرابلسی، محی الدین، ابوبکر النوعی، خاقانی، ابوالسعود، حضرت سجاد علیه السلام، الباخرزی، ابودهبل الجمحی، العجاج، النظام، الحسین بن مطیر، شریف مرتضی، مالک بن اسماء بن خارجه، مهلهل بن ربیعه، لیلی الاخیلیه، خداش بن زهیر، ابن الاحمر، الفرزدق، اسحاق الموصلی، البحتری، صاحب بن عباد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ به خطوط مختلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۱۳]

۱۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۰۷/۲

آغاز: فایده در معرفت عدم فرزند که از جانب مرد باشد یا از جانب زن و علاج و علامت آن باید قدری خاک بر طغاری کرده؛ **انجام:** و منصام فیه تطوعا یوما جعل الله تعالی لصوم ذلک الیوم بینه و بین النار سبع خنادق کل خندق ما بین السماء والارض.

شامل: ۱. فوائد طبی، (۲۴ر-۵۹پ)؛ ۲. مجالس موعظه و رثای امام حسین (۵۹پ-۸۹پ)؛ ۳. تعدادی خطبه با عبارت‌های مختلف (۹۰ر-۱۰۹پ)؛ ۴. ادعیه‌ای از رسول خدا و ائمه طاهرین (ص)، در دفع آفات و بلیات (۱۱۰ر-۱۲۳ر)؛ ۵. آیات شفاء، دعا برای حفظ و علاج ضعف حافظه، دعای علوی مصری، و ... (۱۲۳ر-۱۵۳پ)؛ ۶. قصیده رائیه در مدح حضرت امیر المؤمنین علی (ع) که اسامی گوناگون برای غدیر بیان شده است (۱۵۳پ-۱۵۹پ)؛ ۷. خطبه‌های مختلفی در عیدین، جمعه و نکاح، فوائدی در ثواب قرائت سوره‌های قرآن، (۱۵۹پ-۱۹۸ر)؛ خط: نستعلیق و نسخ

تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷۵گ (۲۴ر-۱۹۸ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱/۵سم [ف: ۳۳-۲۱۴]

۱۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۴

جنگ علوم غریبه و ادعیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۲۴۱]

۱۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۱۵-۱۶/۲۲۵

آغاز: همواره ذات خجسته صفات جناب قدسی القاب افادت وافاضت مآب حقایق وشرایع نصاب محقق الشرایع مهزق البدایع جامع مفاخر الفضایل صاحب محامد الخصایل؛ **انجام:** به جهت آن فرزند سعادتمند عنایت وارسال داشتیم که قامت مفاخر را در نیل موهبت خاص ما طرازی بی قیاس یافته از روی کمال جهد و اهتمام

شامل: فرمان‌هایی از فتحعلی‌شاه که خطاب به علما و دیگران صادر شده در آن نامه‌هایی خطاب به میرزای قمی به چشم می‌خورد، مطالبی در کیمیا که به صورت «قوله -قوله» و حاشیه بر کتابی نوشته شده است مطالبی در رمل از آقا علی خواجه، شرح قصیده «خذ البیضه الشقراء فانزع قشورها فان لها تحت القشور لبابا»؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۲-۱۷)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۷۵]

۱۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۳

شامل: ۱. نقلی از تشریح قانون ابن سینا (نوشته روز پنج‌شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۸۱، در باغ خانی آباد)؛ ۲. نقلی از طراز اللغه در ترجمه غمدان (نوشته شب ۱۸ ذیحجه ۱۲۸۱)؛ ۳. در بیان معنی مکه و المقدس نقل از معجم البلدان (نوشته محرم ۱۲۸۲)؛ ۴. فایده فی حقیقة النوم و الرؤیا، به نسخ؛ ۵. رساله در احوال عبدالله ابیض تا علی بن الحسین السجاد از اعتضاد السلطنه؛ ۶. اشعار عربی از شیخ علی حلی، به نسخ؛ ۷. سواد نامه معتمدالدوله به مؤید الدوله در رجب ۱۲۸۴؛ ۸. نقلی از جنگ معتمد الدوله در صورت سلام خاقان مغفور که در نگارستان نقاشی شده با یادداشتی از اعتضاد السلطنه در روز یک‌شنبه ۱۵ محرم ۱۲۸۷؛ ۹. غزلی از میرزا تقی علی آبادی در روز حرکت موکب همایونی از دوشان تپه به خراسان که در این باب سروده (نوشته سایانی در شب سه‌شنبه ۲۴ ذیحجه ۱۲۸۳)؛ ۱۰. سواد قباله نکاحیه زند با شاه جهان خانم دختر محمد حسن خان قاجار و در روز پنج‌شنبه ۲ ذیقعده ۱۱۹۳؛ ۱۱. تاریخ وفات محمد شاه و جلوس ناصرالدین شاه به نظم سروده میرزای شمس الشعراء که به اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۸؛ ۱۲. نقلی از کامل مبرد «حدث الزیدیون أن معاویه کتب الی مروان الحکم و الی المدینة ... فاخطب الی عبدالله ابن جعفر ابنته ام کلثوم علی یزید» (نوشته رمضان ۱۲۷۹)؛ ۱۳. نقلی از کتاب درة الغواص در «فلما مات یزید و افضت الخلافة الی هشام» (نوشته در دوشنبه ۱۴ رجب ۱۲۷۹)؛ ۱۴. صورت خطوطی که در تخت سلیمان فارس نوشته شده؛ ۱۵. سواد فرمان صدارت میرزا شفیع صدر اعظم به انشای میرزا رضی تبریزی به ترکی با ترجمه برخی لغات به فارسی در زیر متن به شنگرف مورخ شوال ۱۲۲۱؛ ۱۶. صورت رصد خانه؛ ۱۷. رسوم جاهلیت از لام و سهام المیسر در صفحات متعدد (نوشته رمضان ۱۲۶۹ در امامه)؛ ۱۸. نقلی از صاحب المفتاح در مساحات و الاشکال متساویه با جداول؛ ۱۹. منظومة فی المؤنثات السماعیة لابن حاجب، به نسخ؛ ۲۰. در اختلاف آثار نیر اصغر و تفاوت او در عالم «ما نقلی از ابن سینا در حاشیه» نوشته شب شنبه ۲۷ ذیقعده ۱۲۶۸؛ ۲۱. نقل مقدار میل کشورها از اطلس ترکی که در زمان سلطان مصطفی ۱۲۱۸ باسمه شده (نوشته پایان شوال ۱۲۶۹ در قصر قاجار)؛ ۲۲. فصلی از کتاب ذخیرة اسکندری ارسطو؛ ۲۳. نقلی از قانون مسعودی در باب رصد بیرونی و نیز از رصد ایلخانی با جدول (نوشته ۱۵ جمادی الاول ۱۲۷۲)؛ ۲۴. نقلی از شرح رساله زیدون، به نسخ (نوشته ۱۳ صفر ۱۲۶۴۹ در خانی آباد)؛ ۲۵. جدول پرگار مرکز متحرک و اوتار و نقل با نقشی از میزان الحرارة؛ ۲۶. شرح حالات امام زاده یحیی که در ورامین است از اعتضاد السلطنه که در محرم ۱۲۹۴ نوشته است؛ ۲۷. نقلی از حکماء در عمل بحر مسلط؛ ۲۸. نقلی از حیوة الحیوان دمیری؛ ۲۹. مسئله زنبوریه نقل از مغنی اللبیب (نوشته ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۶۹)؛ ۳۰. فی بیان الشکل الخامس عشر من المقالة الثالثة عن اقلیدس، به نسخ؛ ۳۱. نقل از مجمل الحکمة در رساله ۴ از علم موسیقی (نوشته پایان صفر ۱۲۷۷ در زنجان)؛ ۳۲. فی بیان الکلام علی ان الریاح یحدث الهواء، به نسخ؛ ۳۳. نقلی از حکمای رنگستان به جهت ارتفاع شمس؛ ۳۴. اغراض مقالات اقلیدس، به نسخ (نوشته ۲۵ شعبان ۱۲۶۵ در امامه لواسان)؛ ۳۵. در معرفت هوا و باران؛ ۳۶. نقلی از فاضل جمال البلغاء علی بن المغربی؛ ۳۷. قصیده بدیعیه، عربی، به نسخ؛ ۳۸. نقلی از شرح دیوان شمس الدین سهروردی؛ ۳۹. طریقة تعیین انحراف بلاد از یکدیگر؛ ۴۰. در اعمال حساب با جداول؛ ۴۱. فی احوال النار من الهواء؛ ۴۲. سؤالات میرزا جعفرخان مشیرالدوله از آخوند ملا علی محمد اصفهانی؛ ۴۳. جدول اسامی کواکبی که میان مشتری و مریخ سیر می‌کنند؛ ۴۴. استخراج از زیج جدید الغ بیک در فصول اربعه سال ۶۱ جداول (نوشته ۲ ذیقعده ۱۲۷۰ در حصار بوعلی شمیران)؛ ۴۵. جدول استخراج اطول ایام بلدان؛ ۴۶. نقل (الباب السادس عشر من المقالة الخامسة» من کتاب القانون مسعودی؛ ۴۷. نقلی از قاموس «فی مراتب الحروف» با جدول؛ ۴۸. یادداشتی درباره اختراع بالون؛ ۴۹. جدول حالات کواکب؛ ۵۰. تاریخ همدان از روی خط میرزا حسن فتنه مورخ ۱۲۸۷؛ ۵۱. تعیین مقادیر معاصرین و اسامی ممالک و بلدان در جداول؛ ۵۲. قصیده به آقا سید ابوجعفر نجفی در مدح اعتضاد السلطنه؛ ۵۳. جواب شبهه در کوک کردن ساعت؛ ۵۴. قطعه شعری در اوزان و قوافی (نوشته حسن فتنه در شب ۱۴ صفر ۱۲۸۸)؛ ۵۵. قصیه حلف الفضول؛ ۵۶. نقل قول سویدی شافعی در کلمه عشر از قاموس؛ ۵۷. در ذکر بیوت نیران نقل از ملل و نحل (نوشته یک‌شنبه ۶

رمضان ۱۲۸۰)؛ ۵۸. یادداشتی درباره این که ناصرالدین شاه تصمیم گرفت اداره امور مملکت را به پنج نفر واگذارد (نوشته ۱۲۹۱)؛ ۵۹. دستور اعتضاد السلطنه در نوشتن احکام قران نحسین؛ ۶۰. در باب ماده سوم از اختراع باروت و اسلحه؛ ۶۱. نقل و معنی لغت شجاع از قاموس؛ ۶۲. درباره قوس و قزح (نوشته دوشنبه ۲۶ شعبان ۱۲۹۲)؛ ۶۳. درباره سقوط اجسام با ذکر محل و شواهد و تاریخ در جداول؛ ۶۴. درباره طریقه تذاهیب چینی؛ ۶۵. تقسیم ثلاثه کره ارض؛ ۶۶. سواد کاغذ اعتضاد السلطنه به عماد الدوله که در ۳ جمادی الثانی ۱۲۸۹ نوشته؛ ۶۷. سواد کاغذ عمادالدوله به اعتضاد السلطنه که در ۴ جمادی الثانی ۱۲۸۹ نوشته؛ ۶۸. نقلی از الآثار الباقیة عن القرون الخالیة فی تاریخ الهجرة؛ ۶۹. انحراف قبله بلاد مشهوره استخراج علی محمد بن محمد حسین؛ ۷۰. قطعه شعری است که فرهاد میرزا و حکیم سامانی با هم گفته‌اند در ماه صفر ۱۲۷۶؛ ۷۱. قصیده سام میرزای شمس الشعراء در مدح اعتضاد السلطنه (نوشته محسن شروانی منشی ممدوح در ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۸۶)؛ ۷۲. قصیده‌ای از شمس الشعراء سروش اصفهانی؛ ۷۳. در احوالات حسن بن زید بن حسن بن علی (ع) و حضرت عبدالعظیم حسنی از اعتضاد السلطنه (نوشته رئیس الکتاب در ربیع الثانی ۱۲۸۹)؛ ۷۴. تفصیل ۵۴ عنصری که اهل اروپ قائل برآنند، با لاتین و نسخ؛ ۷۵. قسمتی از اصطلاحات طبی با پاره‌ای از یک سفرنامه گویا از اعتضاد السلطنه که به همراه ناصرالدین شاه بوده. (نوشته در سه‌شنبه ۲۶ ذیقعده ۱۲۷۲)؛ ۷۶. سواد دو نامه که در آن از سیف الله میرزا نام برده شده؛ ۷۷. درباره اهرام مصر؛ ۷۸. ترجمه‌ای از انجیل سن ماتیو درباره دولتمندان و رد آن با آیات قرآن؛ ۷۹. سواد نامه مرحوم غیاث الدین کاشانی از سمرقند که به والد (اعتضاد السلطنه) نوشته، به نسخ؛ ۸۰. نقل حدیث از عیون اخبار الرضا «الا تخبرنی عن الله تعالی یوجد بحقیقة او یوجد بوصف» از میرزا ابوالقاسم زنجانی؛ ۸۱. نقل اقوالی از مبرد در کامل و دیگران درباره مجنون عامری، به نسخ؛ ۸۲. رساله محمد بن میمون عمران الحمیری المراکشی فی اذابة البلور و تلوینها للفصوص و غیره، به نسخ، از علی محمد بن محمد حسین در ۷ صفر ۱۲۷۸ در نیاوران؛ ۸۳. رباعیات از عده‌ای از شعراء از شوقی و مولوی تا فخرالدین مسعود و وحید قزوینی؛ ۸۴. قصیده عربی از خالد بن یزید بن معاویة، به نسخ؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۳۵۷گ، اندازه: ۱۸×۲۶سم [سنا: ف: ۲ – ۲۵۹]

۱۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۴۸

آغاز: بسمله، حمدله ... آنچه از اخبار مستفاد می‌شود یازده علامت است که وقوع خواهد یافت؛ **انجام:** فی البحر المحیط من جهة المغرب منها یبتدی المجنون باخذ اطوال البلاد انتهی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی؛ فرنگی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۱۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۹

شامل: ۱. مخزن جواهر؛ حقیری هروی، احمد بن نظام الدین؛ ۲. دو رباعی اهلی و میر حسینی در دو دایره و شعر واله؛ ۳. نود و نه نام خدا سروده؛ حسینی نیشابوری، حسین بن محمد؛ ۴. بندهایی به عربی با عنوان «غیبیة، سانحة اخری»؛ ۵. حل مساله معمای فقهی؛ ۶. ضبط عقود الاعداد؛ حسینی نمینی، احمد؛ ۷. انگشت شماری به فارسی بدین گونه «باید دانست که صور آن چنانی که وضع کرده اند او را اهل حساب به ازاء عقود اعداد از واحد تا ده هزا رنه صورت است – و طرفش به طرف او» (۳ص)؛ ۸ نان و حلوای شیخ بهائی؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۹. رباعی‌های ابوسعید ابی الخیر میهنی؛ ۱۰. سرگذشت چند ادیب و شاعر به فارسی؛ ۱۱. رساله مانند در رمل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ:سفید،۸۴گ،۱۴سطر(۷×۱۴)،اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۷–۵۲۷]

۱۹۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۰۳/۱

در نحو و صرف و مسائلی در حروف و جفر و مساله قبله و مسائل ریاضی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶گ (۱ر – ۱۶پ) [ف: ۷ – ۱۳۹]

۱۹۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۰۳/۳

به نظم و نثر از چند تن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۵گ (۳۵ر – ۶۹) [ف: ۷ – ۱۳۹]

۱۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۲۸

به فارسی و عربی از خاندان شیبانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۳۲گ، ۱۵ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷ – ۳۹۳]

۱۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۸۲-۱۳/۶۲

آغاز: لحاج محمد علی الکمونقندب الروح الامین ×× بخیل خیر المرسلین؛ **انجام:** علاج دیگر گفتن هو الاول و الإخر و الظاهر و الباطن و هو بکل شیء علیم علاج دیگر بسیار گفتن لا اله الا الله است.

جنگی است فراهم‌شده در اواخر قرن سیزدهم مشتمل بر مطالب مراثی و مواعظ که از کتاب‌های عربی ترجمه شده است. شامل: شعری از حاج محمد علی کموند، شعری از ملاحسین در رثاء زهرا(ع)، نقل از مقتل شیخ حسن قضطان، بحار، انوار النعمانیه، فضایل ابن شاذان قمی، روی السید نعمةالله الجزائری قدس سره فی کتاب مدینة العلم عن رجاله عن ...، اسرار الشهاده فاضل دربندی، المنتخب ماریحی، العوالم، الکافی، الارشاد، نورالعیون، عین الحیوة، رساله المقارعه یا رساله فی الاستخاره به نقل از کتاب انیس الخاطر و جلیس المسافر شیخ یوسف بحرانی، جامع الاخبار، عقبات و سؤال‌ها در قبر؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۰۰گ، ۲۱–۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۲۸۰]

۱۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۱۴-۲۲/۱۳۴

آغاز: بسمله هذه فواید جلیلة و موعظة بلیغة و هی اربعون سورة منتخبة من التوریة التی کلم الله بها مع موسی بن عمران بلا ترجمان و نقل امیرالمؤمنین(ع)؛ **انجام:** و قال الصادق (ع) اوحی الله

عزوجل الی داود(ع) یا داود بی فامزح و بذکری فتلذذ و بمناجاتی فتنعم و من قلیل اخلی الدار من الفاسقین و اجعل لعنتی علی الظالمین.
شامل: اربعون سورة منتخبه من التورة، مطالبی در فضل بسمله و حمد و توحید و فضل روز جمعه، بخشی از رساله ارث شیخ بهایی، اراجیز و ابیات منتخب از مقتل ابی مخنف، مطالبی به نقل از ترویح الارواح، اشعار عربی از ابن سنگلاخ و اشعار و قصاید دیگر به عربی و قصیده لامیه العجم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۲۹۲]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۷

تجرید طوسی با شعرهای فارسی از نواب والا و محمد حسین بن محمد کاظم در ستایش علی نقی میرزا در میانه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ تملک: حاجی سیدرضی الدین کاشانی در ۱۲۹۶؛ کاغذ: آبی و سفید، جلد: تیماج حنایی، ۲۷۴گ، ۲۵–۲۸ سطر (۱۵×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [سنا: ف: ۱ - ۴۰۱]

۱۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:بدون شماره

از جمله اشعار با تلخیص جلایر حاج محمد زمان جلایر (م ۱۲۸۶). احادیث، منشآت خطاب به میرزا فضل الله نصیرالملک، آصف الدوله ذوالریاستین وزیر کرمانشاهان، نامه معذرت از جانب عباس میرزا به امپراتور روس، فتح‌نامه منسوب به خواجه نصیر طوسی، قصیده بائیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۲۴۳]

۱۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۳۷-۱۳/۲۱۷

آغاز: بسمله من عبدالله قطب بن یحیی الانصاری الی ولیی فی الله و حبیبی الامیر افضل المله و الدین محمد اما بعد هرگاه که امر بر طبق مراد جاری شود غفلت و قساوت نتیجه می‌دهد؛ **انجام:** تضاد حاجات به توسل آن حضرت خواهند روا گردد بفضله و کرمه اللهم احشرنا معهم و وفقنا لاتباعهم وامتنا علی محبتهم و خلصنا من کل هول ببرکتهم امین یا رب العالمین.
جنگی عرفانی که در قرن سیزدهم تدوین شده با این مطالب: ۱. دو مکتوب از قطب محیی شیرازی انصاری مخزومی؛ ۲. فایده در پزشکی درباره اوصاف معده و چند دعای کوتاه؛ ۳. غزلی از شیخ محمدصالح بن عبدالرحمن ملقب به تائب و داستانی از وی؛ ۴. چند ختم سور قرآنی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۵۷گ، ۸–۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۳۰۲]

۲۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۱۴-۱۶/۲۲۴

آغاز: علاج ... سنجد سیاه خالص به شرط یکرنگ باشد یک مشت، مریض وقت صبح بخورد؛ **انجام:** خواجه حافظ قدس الله سره می‌فرماید: عیب رندان مکن ای زاهد پاکیزه سرشت ×× که گناه دگران برتو نخواهند نوشت
بیاضی شامل مطالب نظم و نثر به فارسی و اردو بدین ترتیب: چند نسخه پزشکی، شعری از امین الدین اعلی، لعنیه منظوم به فارسی از شاعری با تخلص سید، زیارت‌نامه امام حسین در اول رجب، منظومه‌ای به فارسی و کوتاه در اصول دین و احکام صلاة، عرضه داشت از طرف نواب نامدار خان به قلم شیخ احمد منشی میر ابوالحسن، وفات‌نامه حضرت پیامبر وحضرت زهرا و دیگر ائمه به نثر و فارسی، فال‌نامه حضرت ذوالجلال به نظم در دو صفحه، شعری در مدح ائمه به اردو، شعری در مدح علی (ع) طغرا، مرثیه امام حسین (ع) به نظم و اردو، شاهنامه در بیان عهد محمد شاه پادشاه هندوستان شجاعت خان با حامد خان به نظم از شاعری با تخلص سید، قطعه‌ای در مذمت بیجابور، اشعاری از ریخته، اشعاری از بیدل؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: مقوا عطف وگوشه تیماج، ۱۷۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۳۰۸]

۲۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۹-طباطبائی

علاوه بر ۲ منظومه فقهی، شامل یادداشت‌هایی است به نظم و نثر در موضوعات مختلف تاریخی، پزشکی، ادبی، فلسفی و پاره‌ای منطرها و طلسمات و اذکار برای عقرب و مار و نیز مطایبات تاریخی و حدیث از آن جمله از عقائد المتقین درباره سلمان فارسی و حدیثی درباره جهل که «خلق الله الجهل من البحر الاجاج ظلمانیا فقال له ادبر فادبر ثم قال له اقبل فلم یقبل (به نقل از مجمع البحرین ماده جهل)، بیتی از میر فندرسکی: «گفتم به لبش که تو سراسر نمکی ×× گفتا تو چه دانی نمکش تا نمکی، گفتم چه شود که لب نهی بر لب من ×× گفتا که به شرط: تو لبم را نمکی»، شرح حدیث اعرفوا الله بالله، شرح معنی کلمه صور در حدیثی از اصول کافی، دستور رفع دردسر و درد چشم، مطایبة نانوا و قاضی، سخن غزالی در المنقذ: العاقل یقتدی بسید العقل و هو علی بن ابی طالب علیه اسلام، برهان فارابی بر مساوات زوایای مثلث با دو زاویه قائمه، شرح حدیث لیس من امام الا و الذی یاتی من بعده یوتی مثل ما اوتی من قبله و زیادة خمسه اجزاء. لا شک ان الوضع لا یجعل اللفظ لفظا، تعویذ تفنگ و عقد اسلحه (چند نوع در چند صفحه)، طلسم درد دندان، ختوم مجرب از منتخب الختوم، فائده از مجربات میرزا محمد حکیم یزدی و برای دفع صرع. چند ذکر و منطر به نقل از استاد آقا علی مدرس، از میرزا مجید به نقل از کتاب سید حسین اخلاطی، شرح معماوار این بیت «یک زمانی سوی صحرا رفتم از بحر طواف». جهت پیدا کردن دزد، داروی مجرب دندان از تالیفات قدما ... دعای سپرز (مهم است)، دعاء لمن اراد رویة امیر المومنین و رسول الله (ص) فی المنام، تاریخ حج گذاردن نویسنده در ۱۳۱۰، نسخه دهان شویه برای محکم کردن لثه، منتر برای بهبود دردهای مزمن، طلسم سر درد، ختم نافع، اشعاری درباره حلیت تمتع بین ابن جماعه و شهید اول، طلسمی منقول از شیخ بهائی برای حمل زنان «هر گاه زنی را فرزند در شکم قرار نگیرد ...»، افسون هندی که آن را منتر گویند به جهت امراضی که به هیچ وجه به نشود. چند واقعه تاریخی با

ذکر تاریخ دقیق آنها در صفحات اخیر جنگ است. تاریخ اقدام به تدریس پسر ارجمند سعادتمند کامکاری آقا محمد علی خان ۲۴ شهر شعبان ... ۱۲۹۴. وقوع عقد حقیر در ۸ ... ربیع الاول و قمر در رج قوس ... و ورود به خانه نه نه تقی ۲۳ شهر مذکور، زفاف شب ۲۸ شهر مذکور که شب جمعه بوده است، گلوله خوردن مرحوم ... ناصرالدین شاه قاجار از دست میرزا رضای کرمان هفدهم شهر ذی القعدة الحرام روز جمعه وقت ظهر در حضرت عبد العظیم سنه ۱۳۱۳ طاب الله ثراه و جعل الجنه مسکنه و ماواه. تاریخ وفات مرحوم ... آقا میرزا هادی برادر زن حقیر پسر مرحوم میرزا علی اکبر ... شب دوشنبه ... به مرض مالیخولیا اعاذنا الله منه در مدرسه خان مروی علیه الرحمه شب ۱۹ شهر ربیع الثانی ۱۳۱۴. من مجموعه میرزا محمد قاسم «من کلام بعض الحکماء الیونانیه لایتم جمع المال الا بخمس خصال التعب فی کسبه، و الشغل عن الاخرة با صلاحه و الخوف من سلبه و احتمال اسم البخل ... و مقاطعه الاخوان بسببه ... در جنگ حکیم باشی مرحوم، یا صمد از هر مطلب مجرب است به اجازه آقا سید حسین موسوی شب پنج شنبه هزار و یک الله الصمد تکرار کند؛ خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ کاتب مردی فاضل و ادیب بوده است، تاریخ وفات میرزا حبیب و رضوان مکان آخوند ملا آقا دربندی یوم جمعه بیست و یکم رجب المرجب من شهور ۱۲۸۵، تاریخ وفات مرحوم حاج میرزا باقر مجتهد تبریزی لیلة الرغائب جمعه ۵ رجب ۱۲۸۵؛ کاغذ: فرنگی آهار دار شکری، جلد: تیماج قرمز، ۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۲ - ۳۳۰]

۲۰۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۲۷

آغاز: پس زکوة فطر واجب موکد است و ترکش با تحقق شرایط وجوب، گناه کبیره است؛ **انجام:** جستن این اعضا مقدمه لقوه و فالج و رعشه است بدوا و داروها عمل کند.

مجموعه‌ای است گزیده از آثار مختلف در موضوعات گوناگون: ادعیه، حکایات از صالحان و پرهیزکاران، فضائل آل محمد (ع) مردن مؤمنان و احوال برزخ و بهشت و دوزخ، اختیارات ایام (محرم نامه)، رجال الغیب، اختلاجات، و غیر آن. احتمال می‌رود این کتاب، صورت تحریف شده ای از کتب علمای اواخردوره صفویه بوده باشد؛ چنانکه بعضی از قسمت‌های آن با آثار فارسی «علامه مجلسی» همگونی دارد ولی به دلیل تنوع موضوع این مجموعه، نام آن را مجموعه منتخبه انتخاب کردیم و الله اعلم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ تملک: غلامرضا بزاز، محمد حسین ولد رضا حریر فروش در روز پنج‌شنبه محرم ۱۳۳۶؛ مهر: «محمد حسن بن حسین بن محمد علی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۸گ، ۱۱ سطر (۶×۱۰)، اندازه:۹/۵×۱۴سم [ف: ۲۹ - ۱۸۲]

۲۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۵۱

قصائدی عربی از حاج هاشم بن حاج مروان (؟) متوفای سال ۱۲۳۱ شیخ حسن دمستانی، شیخ نعمان، سید احمد بن سید علی، سید احمد بن سید عبدالرؤوف، کاظم ازری، شیخ حسن قفطان (سلمه الله) نیز مطالبی منثور نظیر وجوب مودت اهل بیت علیهم السلام، مطالبی از روضة الشهداء و بحار الانوار، سعادت کسی که به ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام تمسک کند، کلمات امیرالمؤمنان علیه السلام در مذمت اهل بصره، احادیثی درباره حضرت حجت عجل الله فرجه الشریف، مطالبی از مجموعه ورام؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۳سم [ف: ۴۱ - ۱۴۳]

۲۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۶۸۵

آغاز: صلی ال علیه و اله و سلم از حضرت آدم علی ... مشهور به عبدالمطلب؛ **انجام:** الموضع الذی دفن فیه ... بعث الی کربلا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی زرشکی [رایانه]

۲۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۸۸

مشتمل بر اخبار صدر الاسلام، احتجاجات، قصیده برده، مراثی از محمد رضا ازری، محمد بن عصفور، و شیخ احمد بن زین الدین احسائی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۲۳۲]

۲۰۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۹۸۰

شعرهای عربی از محقق جزایری و میرزا احمد و ابوالفتح بستی، سپس تتبع از هاتف اصفهانی به عربی با همان وزن و شعری از احمد بن لطف علی تبریزی که در نجف ساخته است. آغاز: «الم اقاسی یا خلیلی عاصیا ×× شدائد دهر کالجبال الرواسیا»، انجام: «امنتهم مذآمنوك و قلبهم من جد سیفك خاشیع متصدع»، در پایان اشعاری فارسی به چلیپا نوشته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۷گ، ۱۵سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۹۱]

۲۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۵۲

جنگی است بیشتر شامل مطالب حکمت و اندرز و مطالب دینی غالباً به زبان عربی و سپس فارسی. اشعار زیادی نیز تفنناً ذکر کرده و لطائفی را حکایت نموده است. برای اهل منبرهای علمی بسیار مفید است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبین عبده علی بن باقر الحسینی» (مستطیل)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴۱ - ۱۴۴]

۲۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۰۷/۱

مشتمل بر پراکنده‌هایی در تاریخ و حکایت‌های تاریخی و بیان برخی از فرقه‌های اسلامی و شرح حال برخی از بزرگان صوفیه و شعراء و فوائد لغوی و جغرافیائی و اشعار برخی از شاعران، نام این کتاب‌ها در مجموعه حاضر آمده است: هفت اقلیم، بهارستان، اخلاق الحکماء، حبیب السیر، فرنگ؟، نزهة القلوب، آثار البلاد، عجایب البلدان، عیون اخبار الرضا، و نام این شاعران دیده می‌شود: جامی، شیخ بهائی، سید علی، قاضی نورالدین اصفهانی،

جلال الدین دوانی، خواجه نصیر، ابن یمین، دهقان علی سمرقندی، خاقانی، سعدی، ملای روم، میر محمد مومن سمنانی، تقی الدین اصفهانی، نجم الدین کبری، نظامی، اسماعیل باخرزی، کمال اسماعیل، انوری، میرداماد، واله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: کتابخانه «باقر ترقی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۸گ (۱پ-۵۸پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۲۷۰]

۲۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۵۹

شامل: ۱. اشعاری از فانی (ص۳-۴۷)، شامل قصیده‌ای در مدح امیر علم خان به تاریخ ۱۲۹۰ق با مطلع: چه شکر گویمت ای کردگار هر دو جهان ×× که گشت از سر نو این جهان پیر، جوان، و نیز با مطلع: مبارک خلعتی آمد مرا از جانب دلبر ×× بود سرمایه فخرم، چمن تاجش نهم بر سر، و نیز: سحرگه چون پریدی زاغ ظلمت از شب یلدا ×× شنیدستم ز مرغ صبحگه این نغمه ورقا، و نیز: فصل گل و بهار بیامد عجب عجب ×× دی کرد هان فرار و سرآمد عجب عجب، و نیز: ای آفتاب چشمه فلک و سپهر عدل ×× وی معدن مروت و وی کام فهم و فضل، و نیز: الا که ساقیا تویی غلام حور منظرا ×× به جام ریز پی به پی از آن شراب احمرا، و چندین شعر دیگر، از جمله قصیده غدیریه او و غیره؛ ۲. احیای الهی (ص۴۸-۵۰)؛ ۳. مسدس ترجیع (ص۵۱-۶۰) با مطلع: مژده کآمد ندا ز غیب بقا ×× زد صلا هاتف سما بملا / داد بر عاشقان نوید عطا ×× رمز قدرت چنین نمود افسا / که شهنشاه عهد و میر وفا ×× کرد آهنگ ملک آمریکا؛ ۴. اشعار (ص۶۱-۷۰)؛ ۵. اشعاری از «ثابت»؛ ۶. دیوان. ادیب بیضائی، علیمحمد؛ ۷. اشعاری از وصال شیرازی؛ ۸. یادداشت هایی ظاهراً از مدون جنگ (ص۱۰۴-۱۰۸)؛ ۹. نان و حلوا. شیخ بهائی محمد بن حسین (ص۱۱۰-۱۳۰)؛ ۱۰. اشعاری از هاتف اصفهانی (ص۱۳۱)؛ ۱۱. اشعاری از سقا (ص ۱۳۲-۱۳۳)؛ ۱۲. غزلی از هلالی (ص۱۳۳)؛ ۱۳. مراثی (ص ۱۳۵-۱۵۷)؛ ۱۴. مخمس غزل سعدی از وصال (ص۱۵۸-۱۶۰)؛ ۱۵. مستزاد با تخلص «ورقا» (ص۱۶۲-۱۶۴)، با مطلع: بشری که دگر بار رخ یار عیان شد چشم همه روشن ×× از فجر لقا طلعت دلدار عیان شد چشم همه روشن؛ ۱۶. ترجیع بند (ص۱۶۵-۱۶۹) با بند ترجیع: هو ربی و لا اله سواه ×× وحده لا اله الا الله؛ ۱۷. چند غزل و یک مسدس ترجیع؛ ۱۸. یادداشت هایی گویا از مدون جنگ ؛ ۱۹. مصالحه نامه (ص۱۹۶)؛ ۲۰. اشعاری از «سیاح» (ص۱۹۷-۱۹۹)؛ ۲۱. یادداشتی از کتاب ناسخ التواریخ (ص۲۰۰-۲۰۵)؛ ۲۲. طریقه خوبی استخاره (ص۲۰۶)؛ ۲۳. اشعاری از غریب (ص۲۰۷-۲۱۰)؛ ۲۴. مسمط مخمس (ص۲۲۰-۲۲۴) با مطلع: یوسف گل گشت باز عزیز مصر چمن ×× همچو زلیخا جوان شده جهان کهن؛ ۲۵. مسمط مخمسی دیگر (ص۲۲۶-۲۳۱) با مطلع: فر جوانی گرفت طفل رضیع بهار ×× لب ز لبن باز شست شکوفه شیرخوار؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مثنوی نان و حلوای شیخ بهایی به خط نسخ در ربیع الثانی ۱۲۷۹ق نگاشته شده (ص ۱۳۰)، صفحه ۱۵۷ نیز اشعار توسط «احمد» کتابت شده با امضای «حررها احمد»؛ مهر: «الفانی احمد» (بیضی)؛ تملک: ذبیح الله مجیدی؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای، ۲۳۲ص، ۱۲ و ۱۵ و ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴۵ - ۱۱۷]

۲۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۵۱/۱

مشتمل بر اشعار پراکنده‌ای از جامی، سعدی، حافظ، حسین واعظ، امام علی (ع)، همام تبریزی، طالب آملی، خسروی دهلوی، فضولی، نظیر افندی، محقق طوسی، ابوسعید ابوالخیر، و اشعاری در عروض و قوافی و فوائدی عربی در تفسیر و شرح برخی از آیات و روایات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۱ر-۱۰پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۰۳]

۲۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۵۵

شامل مطالب پراکنده ای به این شرح: ۱. دعای حضرت سجاد علیه السلام هنگام رؤیت هلال ماه (دعای ۴۳ صحیفه سجادیه) (۱ر-۳ر)، چند سطری از آغاز آن افتاده است. آغاز افتاده: «من علامات سلطانه و امتهنک بالزیاد و النقصان و الطلوع و الافول و الانارة و الکسوف»، انجام: «و اتمم علینا باستکمال طاعتک فیه المنه انک المنان الحمید و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین»؛ ۲. اشعار از گفته جواد (۴ر-۶پ) با مطلع: عید است کوشد در طرب هر بیدلی با یار خود ×× در گوشه غم روز و شب من مانده بی دلدار خود؛ ۳. اشعار حافظ (۶پ-۱۱پ)؛ ۴. یک رباعی از سعدی (حاشیه ۱۰ر)؛ ۵. گفته مرزا علی محمدخان بن امین الدوله (۱۲ر-۱۲پ) با مطلع: بنا خواهد گرفتن امشب این عهد و قرار این جا ×× من این جا غیر این جا مصحف این جا تیغ یار این جا؛ ۶. من کلام یغما (۱۲پ-۱۳ر)؛ ۷. دعای سحر (۱۳پ-۱۷پ)؛ ۸. چند دعای برای برآوردن حاجات (۱۸ر-۲۱ر)؛ ۹. جدول اختلافات الایمن و جدول اختلافات الایسر (۲۱پ-۲۲ر)، جدول ویژگیهای چپ و راست و سعد و نحس و خوبی و بد هر یک از اعضای بدن انسان است. نوشته شده «بتاریخ ۳۲[؟] شهر رمضان المبارک سنه ۱۲۹۳»، آغاز: «الایمن. تارک سر: راحت. سینه: سفر. پس سر: خبر. پستان: جاه. شقیقه: اقبال»، «الایسر. تارک سر: رفعت. سینه: راحت. پس سر: سفر. پستان: اندوه. شقیقه: جاه»، انجام: «انگشتان: مال. کف دست: فرح. کف پای: فقر»، «انگشتان: ظفر. کف دست: ایمنی. کف پای: علت»؛ ۱۰. حرزها و طلسمات و ادعیه گوناگون که به صورت پراکنده و به تفاریق کتابت شده‌اند (۲۳ر-۳۸ر)؛ ۱۱. چند صورت حساب و اجاره نامه به سیاق مربوط به سال‌های ۱۲۷۹ و ۱۲۸۱ و ۱۲۸۲ و ۱۲۸۴ق (۳۸پ-۳۹پ)؛ ۱۲. سعد و نحس سفر در ایام هفته بنا بر احادیث (۴۰ر-۴۱ر)، آغاز: «در خواص سفر کردن موافق فقه حدیث. یوم الجمعه پیش از نماز خوب نیست و بعد از نماز مبارک است هم به جهت سفر کردن»، انجام: «احوط این است که روز چهارشنبه سفر نکند. یوم الخمیس»؛ ۱۳. جدول دیدن ماه به طریق اهل نجوم (۴۱پ)، آغاز: «حمل در سلاخ مصقل نگرند.

ثور در گیاه سبز و جواهر نگرند»، انجام: «دلو در روی پیران نگرند. حوت در قرآن نگرند»؛ ۱۴. دستور العمل رؤیت هلال در هر ماه و برج (۴۲ر)، آغاز: «به جهت رؤیت هلال محرم در آب جاری نگرد. صفر در روی فقرا و ضعفا نگرد. ربیع الاول در روی زنان نگرد»، انجام: «ذی القعده در مصحف نگرد. ذی الحجه در سبزه سارهای سبز نگرد»؛ (۴۲پ-۴۳ر)، ۱۵. حروف ابجد (۴۲پ-۴۳ر)، آغاز: «حروف ابجد بدان که این است: «ا» دلیل است بر بالا گرفتن کارها. «ب» دلیل است بر یافتن مال و نعمت. «ت» دلیل است بر یافتن قوت و نصرت»، انجام: «م» دلیل است بر یافتن مراد و جمعیت. «ن» دلیل است بر یافتن مراد»؛ ۱۶. چند خرید و فروش به سیاق، بدون تاریخ (۴۳پ)، خط: نسخ و نستعلیق مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، بخش نهم رمضان ۱۲۹۳ق. بخش یازدهم به مرور از ۱۲۷۹ تا ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۴۲۴]

۲۱۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۷۲

آغاز: بسمله بدانکه از جمله واجبات شرعیه زکوة؛ **انجام:** قصیده- فلما رأه القوم فی الحرب ...

شامل مسائل زکوة، وجوب امر بمعروف و نهی از منکر، فضیلت صلوة وسطی، ربا، طهارت بدن و قلب، شکر ... معجزات امام صادق (ع) ... امام محمد تقی (ع) نسخه‌ای است بدون خطبه و خاتمه؛ خط: نسخ مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج عنابی، ۷۲گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: - ۵۳۱]

۲۱۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۸۷

آغاز: در طب الائمه دعائی بجهت جمیع امراض از حضرت صادق (ع) روایت شده که مریض بخواند یا بر او بخوانند یا نوشته نزد او باشد: «بسمله، اللهم انی اسئلک باسمک الطاهر المطهر»؛ **انجام:** گفت موسی با یکی ز اهل خیال ×× آمد از حق سوی موسی این خطاب.

اشعار و اخبار و آیاتی در فضائل امیرمؤمنان علیه السلام و مصائب اهل بیت و برخی از حکایات و داستانهای متفرقه دیگر در این نسخه گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: الوان و برخی سفید، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۴۷۷]

۲۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۰۰

آغاز: در رمل سالیانه چند کلمه بیان کنیم تا خالی از قاعده نباشد اما بدان ای عزیز بنده که رمل سالیانه را طریق بسیار است؛ **انجام:** و ارزقنی رزقا واسعا فقرأ من رأس الآیة.

شامل خواص سور قرآنی، متفرقاتی در رمل، قاعده در اوضاع و احوال سال، نجوم و یادداشتهایی از جامع؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: الوان، ۹۶گ، مختلف السطر، اندازه:۱۰/۸×۱۷/۴سم [ف: ۵ - ۷۳۳]

۲۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۲۵

آغاز: ریاض فیض و کمال حدایق دانش و افضال به رشحات فیض؛ **انجام:** و متعلم علی سبیل النجاة ... برای رستگاری در عقبی از عقاب.

شامل اشعار، احادیث و روایات در فضائل و مناقب اهل بیت، پند و اندرز و داستان‌های جذاب و آموزنده که به طور نامنظم گردآوری شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۷۵۰]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۷۸

آغاز: بسمله، بنام خداوند فرد حکیم ×× که هم قادر است و ذاتی است او بیزوال؛ **انجام:** شد این رسم از آن ساعت ارجمند ×× که در وقت بیعت تصامح کنند - و لیکن بر این رسم و سنت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۴۰

آغاز: بسمله، تعالی شانه، مجموعه صرفت ... عمری و بذلت؛ **انجام:** الخامس من شهر شعبان المعظم من شهور سنه ۱۲۶۶

در علوم غریبه، جامع: از فضلای نیمه دوم قرن ۱۳ق؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۲۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۶۱۴

آغاز: بسمله، فصل در لعنت بمعنی بریدن و جدا کردن؛ **انجام:** بسمله، اللهم در اصل یا الله بوده حذف کردیم ...

خط: مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۶۳

آغاز: موجود: الیاء قوله تعالی فی سورة و لا تونو السفهاء اموالکم الی قولا معروفا این تفسیر از حضرت؛ **انجام:** موجود: اولمکان کرخل الحرم و مکه و المسجد و نحوها ...

در فقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۳۳۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۰۳

آغاز: گفت ای سید مرا عامل کنی؛ **انجام:** در سجده بخواند پس جانب راست

بیاض؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۲۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۸۶

آغاز: بسمله، اللهم انت الاول فلیس ... بسمله، اذا ... الواقعه لیس لوقعتها؛ **انجام:** هلال بسمله، اللهم ان الناس اذا ... علی حسن مهدی علیهم السلام

بیاض؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: اسقاطی؛ برون جلد: تیماج مشکی [رایانه]

۲۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۶۱

آغاز: هذا بسم الله و بالله ... حیث ما حیث؛ **انجام:** من کلام اقل العباد ... ابواب السماء.

بیاض؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۲۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۸۰

آغاز: بسمله، اعددت لکل هول لا اله الا الله؛ **انجام:** من الجلد الی من بین السما

بیاضی شکل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن [رایانه]

۲۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۸۸

آغاز: شرح دعای کمیل رحمظ الله بدانکه سید جلیل بن طاووس؛ **انجام:** نقل است که هر کس این دعارا هر روز سه بار بخواند حضرت ...

بیاض؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۲۲

آغاز: هذه الکتاب، بسمله، کفایت المومنین؛ **انجام:** بعون الملک الوهاب فی تاریخ مذکور سنه ۱۳۰۵

خط: نسخ و نستعلیق، کا: اردستانی، محمدشفیع بن سلطان محمد، تا: ۱۲۰۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۰۷/۱-۱۷/۱۸۷

آغاز: وحقیقت انک لاتهدی من احببت وان الهدی هدی الله را به عینه مشاهده نماید اذا اراد الله بعبد خیرا فتح عینی قلبه را به رأی العین ملاحظه نموده؛ **انجام:** اربعة ارکان طریقة مهدویة بارشاد مرشدنا سید عقیل الیمنی اولها التفکر فی ذاته واعماله واقواله ... و علامة المراقبة طلوع الشمس فی المراقبة هذه ارکان الطریقة المهدویة تم

بیاضی شامل: اشعاری از آزاد و جامی و رحیم، حدیث معراج، التحصین فی صفات العارفین، ابن فهد حلی، نی نامه جامی، مخمس وحدت در مدح علی (ع)، حدیث عنوان بصری مقامات سلوک از اوصاف الاشراف، رساله سید عقیل یمنی در سیر و سلوک و موعظه‌ای از وی، الاداب و الطریقة المعهود المهدویة از همو، رساله دیگر از سید عقیل یمنی، دیوان شمس مغربی؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: مهدی موسوی، تا: ۱۲۰۹- ۱۲۳۵، جا: نجف اشرف؛ ۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۶×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۲۹۶]

۲۲۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۵۵

نظم و نثر فارسی و عربی دارای: ۱. مناجات خواجه؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۲. زیارت جامعه؛ ۳. شعرهای سرایندگان دیرینه و نو؛ ۴. قواعد قرائت در پنج فصل؛ ۵. صراط الخط؛ سلطان علی مشهدی؛ ۶. خلاصة التنزیل؛ شریف استرآبادی، علی بن علی؛ ۷. مثنوی در دست؛ واهب اصفهانی، میرزاحسن؛ ۸. مثنوی محمد قلی سلیم؛ ۹. مثنوی کلیم شانی؛۱۰. رباعیات بابا افضل کاشانی؛ ۱۱. الواردات الغیبیه؛ صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم؛ ۱۲. منهاج النجاة؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی؛ ۱۳. فضایل الغربة؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن کریم قمی کهکی، تا: ۱۲۲۰ق، جا: شیراز و مشهد؛ قطع: بیاضی ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۴]

۲۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۴

آغاز: نقل است که افلاطون الهی بسیار کریه المنظر بوده؛ **انجام:** خواص و دعاست

جنگ نظم و نثر است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن عبدالکریم قمی کهکی، تا: ۱۲۲۰-۱۲۲۱؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم»، «لا اله الا الله الملک الحق المبین»، «علی»، «ابراهیم»؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۲۸۰گ، ۴۱-۱۶ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [سنا: ف: ۲ - ۵۷]

۲۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۷۳

دارای مطالب و احادیث و حل مسائل علمی گوناگون و چند رساله عربی و فارسی و اشعار فارسی و عربی انتخاب شده از دواوین شاعران معروف، که بدون ترتیب و تنظیم مخصوص گرد آورده شده است. نام شاعران این مجموعه: ابن سینا، آصفی، شریف مرتضی، سید رضی، ابن الوردی، امام سجاد، شیخ کاظم ازری، قطب الدین شیرازی، شیخ علی نقی، عرفی، فیض کاشانی، بهائی، مظهر، عراقی، محتشم کاشانی، طباطبائی (بحرالعلوم)، مغربی، مولوی، خیالی، بابا طاهر عریان، جامی، اهلی، میر عبدالغنی، ابن الرومی، صفی الدین حلی، نعمت الله ولی، مهجور بهبهانی، الهامی، اشرف قزوینی، روزبهان صوفی، ابن حجه حموی، مجنون عامری، ابو سعید ابوالخیر، دشوار، آصف، میرزا معصوم، متنبی، ابوالفتح البستی، ابراهیم ادهم، شیخ صالح بحرانی، ابو تمام، نظامی، نصیرالدین طوسی، المعری، قابوس بن وشمگیر، صدرالدین مدنی، ابن الفارض، شافعی، وحید، میرزا محمد فخرا خلخالی، خسرو دهلوی، فخر رازی، فیضی، سبحانی، میرزا طاهر، شهاب الدین سهروردی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوطالب عبدالواسع بن محمد هادی فاری، تا: ۱۲۲۲-۱۲۲۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲۱- ۳۳۸]

۲۳۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۶/۲

شامل: شامل: الف- ترجمه حدیث پنجاه موقف، از کلام مولانا محمد تقی (مجلسی؟)؛ ب- پندیات لقمان حکیم = صدپند؛ ج- ظفرنامه، از بوذجمهر؛ د- تحفة الملوک؛ هـ - وحی‌های خدا به حضرت عیسی و ترجمه کلماتی از امیرالمومنین به نظم فارسی؛ ز- وصیت امیرالمومنین به امام حسین (ع)؛ ح - ترجمه نامه امیرالمومنین در پاسخ به نامه معاویه؛ خط: نسخ، کا: علیمراد بن علی محمد، تا: ۱۲۲۵ق؛ اندازه: ۱۰×۱۵سم [نسخه پژوهی: ۳ - ۷۳]

۲۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۰۰-۱۶/۲۱۰

آغاز: حورائیه از انفاس حضرت خواجه احرار است قدس الله سره العزیز بسمله الحمدلله الذی فیاض الحکم و المواهب و موصل الطالبین الی المطالب ... و فاز اتباعه باتباعه بجمیع المقاصد و المآرب اما بعد این فقیر را بسی شعف می‌بود به دانستن معانی رباعی قطب الاولیا سلطان ابوسعید ابوالخیر؛ **انجام:** مهتر وکهتر و

وضیع و شریف ×× دوستان گربه دوستان نرسند / همه از رنج دهرا بخورند ×× اندر این روزگار مغرورند
جنگی به نظم و نثر، ابتدا از آن یکی از مریدان نقشبندی (عبدالکریم) بوده و مطالبی از مشایخ نقشبندی در آن تحریر نموده ولی در راه کربلا فوت نموده و برادرش مطالبی را اضافه نموده است. فهرست مطالب آن چنین است: حورائیه خواجه احرار، دعاهای هفته یوسف و زلیخای ناظم (منزوی ۳۳۴۴/۴) با این مطلع: خدایا چون سپهرم چشم بگشا ×× دلم طوطی کن و آیینه بنما، حزب ابن عربی، دعای اویس قرنی، قصیده عینیه در مناجات، نسب‌نامه تصوف نقشبندیه، رساله کوتاه در سیر و سلوك در دو صفحه، رساله در سبق‌های طریقه نقشبندیه به فارسی، رساله در بیان تصوف از نجم الدین عمر نسفی، تاریخ وفات حاجی محمد به نظم در ۱۲۵۱ تاریخ فوت حاجی محمد خلیفه، به نظم اشعاری از شیخ خلیفه، قصیده برده؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: عبدالکریم خالدی نقشبندی و برادرش، تا: ۱۲۲۶ق؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۶گ، ۱۸–۲۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۰۹]

۲۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۱۰-۱۷/۱۹۰

آغاز: و نهی از بعضی زنان و در بیان بعضی ... از ائمه (ع) و از فضلا وارد شده است الاحادیث فی المتعة روی عن النبی (ص) من تمتع مرة عتق ثلثه من النار و من تمتع مرتین؛ **انجام:** محبت را ز ماهی باید آموخت ×× که چون از آب دور افتد بمیرد
جنگی متفرقه شامل آداب و احکام ازدواج و سفر از حلیه المتقین اختیارات ایام که قطب راوندی در خرایج نقل نموده است طریقه ختم سوره حمد و چند دعا برای روای حاجات و دفع آفات. این کتاب در ضمن کتاب مطارح الانظار در سال ۱۲۸۵ق چاپ شده؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ ف عرب زاده: کشکول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۵×۹سم [ف: ۳ - ۱۱۹۹]

۲۳۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۷

آغاز: ترکت الخلق کلافی رضا کا ×× و ایممت العیال لکی اراکا ... / تا چند بهر طرف دویدن ×× جان کندن و حاصلی ندیدن؛ **انجام:** قوله تعالی لیس علیکم جناح ان تاکلوا جمیعا او ... و یا اینکه تحرج می‌نمودند از با هم چیزی خوردن را از جهت اختلاف طبایع تا مرخص شدند باین آیه.
منتخباتی از اشعار، تفسیر، روایات اخلاقی که قسمت عمده آن را از تفسیر ملا حسین کاشفی (۹۱۰) در سال ۱۲۳۷ نوشته است؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق، جلد: سلیفون آبی عطف تیماج، ۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۷۷]

۲۳۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۵۲/۱۱

شامل: دفع تقطیر بول، بندی منقول از کتاب مقاتل الطالبین، چند معجون طبی و حب در منی و سنگ کلیه، یادداشت‌ها و نسخه‌های پزشکی، نامه شیخ بهائی به میرزا ابراهیم همدانی، مقالی در تحقیق گناهان کبیره از شیخ بهائی؛ خط: نستعلیق، کا: سید بشیر موسوی، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰–۲۴ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۶۱]

۲۳۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۵۲/۱۳

شامل: بندی منقول از آقا محمد اسماعیل در فضیلت پیغمبر اکرم (ص)، نسخه ریش و بلند شدن مو، مکالمه ابلیس، نوروز، درباره شعر، مقاتله حضرت علی (ع) بطلان جبر و تفویض، در تحقیق - آل - حجت در میان خلق، دجال، بندی منقول از خصال، قرابادین، جواز تسلسل در امور مترتبه، حکایتی از روضة الریاحین، و از کتاب الاعراض فی تدبیر الغذا، سؤال مأمون از طب؛ خط: نستعلیق، کا: سید بشیر موسوی، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰–۲۴ سطر، سطور چلیپا (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۶۱]

۲۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۰۴-۲۵/۱۹۴

آغاز: جفا کیشان زمین دامن گیر غربت پا بستگان جهان پر از خار مصیبت خونین جگران زهر فراق سوختگان وادی اشتیاق یعنی فرد هشتم دفتر خار؛ **انجام:** یتیمی چون سکینه کس ندیده ×× که دیده ستم آن نور دیده / دلـم سـوزد بحـال کـودکـانـم ×× بیایید که هنگام وداع است
بیاضی متعلق به یکی از روضه‌خوانان که در آن مطالبی مربوط به تاریخ ائمه (ع) خصوصاً حضرت سید الشهداء تحریر نموده و در برخی موارد مراثی به نظم نیز ذکر نموده است. در پایان این جنگ شجره‌نامه سیارات علیرضا بن علی بن ابی القاسم بن مهدی حسینی نیز تحریر شده؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳-۱۲۷۸]

۲۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۹۳-۱۷/۱۷۳

آغاز: طول کشد سه بماند ... باب لوح حیات ممات اگر خواهی که بدانی به شود یا نه باید که اسم بیمار واسم مادر بیمار به حساب ابجد کبیر بگیرند؛ **انجام:** جمع کردیم از عزای آسمان ×× در بدر هر یك چو اوراق خزان / حال یك عمری است دور از دوستان ×× هم نفس با ناله و آله و فغان
شامل: مثنوی عرفی حال، عهدنامه حضرت رسول (ص)، بحر طویل (ابتدای سخنم حمد حمیدی است خداوند سزاوار پرستش)، بخشی از مدخل منظوم و دعاها و حرزهایی جهت رفع حوایج؛ خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۳۰۸]

۲۳۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۵۷

شعرهای فارسی و عربی است و بیشتر در ستایش امامان و بندهایی در جفر و حروف و دعا است و قصیده توحید قطب نیریزی نیز در آن هست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۷ محرم ۱۲۴۰ق، جا: کربلا؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۲ - ۷۰]

۲۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۸۸-۲۹/۲۲۸

آغاز: بسمله الحمد لله رب العالمین والصلاة ... این وصیت نامه ای است از لفظ گهربار درنثار حضرت رسالت پناه؛ **انجام:** دگر نمی شنوی درجهان صدای مرا به بند چشم بکش روبه قبله پای مرا چون خبر شهادت عباس علیه السلام

شامل: ترجمه وصایای حضرت پیامبر (ص) به علی (ع)، بخشی از مناجات خواجه عبدالله انصاری، بحر طویل در مدح ائمه (ع) از صبوحی، دعای جوشن کبیر، دعای عدیله، پندنامه عطار، لعنیه، نان وحلوا شیخ بهایی دوازده بندمحتشم، دعای کمیل، دوازده امام خواجه نصیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ و ۱۲۴۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۰۴]

۲۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۵۵/۳

قصایدی به ترتیب تهجی به عربی با شعرهای فارسی و بندهایی به نثر عربی و فارسی و انشایی به‌عربی (نوشته ۱۲۴۴ در تبدین قم). تاریخ تحریر محمد تقی در روستای خدیجه خاتون قم در ۱۲۴۵ هم در آن هست. نیز شعرهای عربی: شیخ رجب برسی در ستایش علی (ع) و شیخ محمد علی اعسم و حاج محمد رضای ازری و سید طباطبائی در ستایش الخلاصة الالفیة ابن مالك و شیخ حسین نجفی در ستایش علی (ع) و پراکنده‌های دیگر. در پایان شعری است به عربی به خط جعفر بن سید عبدالله شبر در تهران در محرم ۱۲۴۵؛بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۳۸گ (۳۶پ-۷۳پ)، سطور چلیپا (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۴۹۵]

۲۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۱۱-۱۷/۱۹۱

آغاز: آن نه زلف و رخ و خط و لعل و زقن است ×× شام و شعر از هل و هند مهیل و یمن است؛ **انجام:** صورت آزادنامه غلام و کنیز، بسمله الحمدلله الذی فك الرقاب المومنین ... علی کتاب الله وسنة رسول الله العلی ومنهاج الائمه الهدی بصدایق معین.

بیاضی پراکنده‌ای شامل: خطبه نکاح، قصیده جلجلوتیه، تعریف حکمت نظری و عملی، رساله ناسخ و منسوخ عبدالرحمان بن محمد بن عتایق، دفع شبهه ابن کمونه، رساله جبر و اختیار خواجه نصیر، برهان عرش ملا صدرا در توحید، رساله فی العقول از ابن سینا، نامه میرداماد به ملا عبدالله شوشتری، وجیزه فی الدرایه، شیخ بهایی (ناتمام) اشعاری از یغما، نورعلی، مهستی، سرباز، شیخ بهایی، حکیم سنایی، خواجه نصیر، زیادی، سوال صدر الدین قونوی و جواب خواجه نصیر، نامه خواجه نصیر به محمد بن حسن قهستانی، فی العرض و الجوهر، معمیات، جوابیه‌ای از فضل الله بن محمد شریف الشریف، دلیل زوج و فرد میر حسین بر اثبات واجب الوجود، شبهه استلزام، مطلبی از کتاب منهج التحقیق الی سواء الطریق و مصفاة الاشباح و مجلاة الارواح، ترجیع‌بند هاتف، فال‌نامه قرآن؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن محمد باقرکاشانی، تا: ۱۲۴۷-۱۲۷۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۳گ، ۸-۱۵ سطر، اندازه: ۵×۹سم [ف: ۳ - ۱۳۰۹]

۲۴۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۶۳/۴

شامل: منشآت از خود نویسنده و از قائم مقام، شعرهای پراکنده از فردوسی و قائم مقام و یغما و قطعه سروده ۱۲۳ (؟) ترجیع‌بند هاتف، مناجات انصاری هروی، نسخه پزشکی، مخارج حروف، افسون، دعا، طلسم (پراکنده‌ها در سراسر دفتر)؛ کا: علی اصغر بن محمد رفیع گوباره‌ای یا تبریزی، تا: ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه میشن تریاکی [ف: ۵ - ۲۷۰]

۲۴۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۷۱

شامل: ۱. رساله غالب و مغلوب؛ ارسطاطالیس؛ ۲. نامه ملا علی بن قاسم بن نعمة الله شیرازی مکی به شیخ حنیف الدین ابن شیخ عبدالرحمن مرشدی ساکن قریه سلام؛ ۳. شرح حال حضرت میرزا عبدالوهاب اصفهانی؛ ۴. رباعیات و قصاید مختلف عربی از سرایندگان عرب مانند: ابن فارض، أبی طالب، حریری، قیس عامری، سید محمد قطیفی و محمد بن ابی بکر در مدح و وصف پیامبر و ائمه معصومین؛ ۵. شرح قصائد السبع العلویات = التنبیهات علی معانی السبع العلویات؛ راوندی، محمد بن حسن؛ ۶. احادیث منتخب در فضل و علم ائمه اطهار؛ ۷. مقطعات کوتاه و بلند نظم به فارسی و عربی از: میرزا عباس فانی، نشاط، میرزا تقی علی آبادی، سید رضی، بعض قطعات منسوب به امیرالمؤمنین، ابن فارض، قیس عامری، به صورت چلیپایی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۲۴۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۹۶]

۲۴۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۵-عکسی

پراکنده‌های گوناگون از مسایل فلسفی، کلامی، عرفانی، فارسی و عربی، پرسش و پاسخ (پاسخ‌ها از «شیخنا اعلی الله درجاته») کلامی و عرفانی شیخی درباره علم و اقسام آن و دیگر مسایل، و یک‌جا آمده سؤال سید عبدالله شبر، جایی دیگر «سوال میرزا حسن هندی»، و یک‌جا آمده «اول درس شرح الفواید یوم السبت ۱۷ ذیقعده ۱۲۴۹ق» (ص۱۴۶)، «سؤال میرزا باقر طبیب» (ص۲۵۸)؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۴۹ق؛ راسته و چلیپا؛ ۲۸۴ص، مختلف السطر [عکسی ف: ۱ - ۱۰۵]

۲۴۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۱۵

آغاز: کاش بیرون فتد از سینه دل زار مرا ×× کشت نالید این مرغ گرفتار مرا؛ **انجام:** ذره را آفتاب بر گیرد ×× من باکسیر نام زر گیرم

بیاضی به‌قطع کوچک که در آن بدون ترتیب مطالب متفرقه، اشعار فارسی، اشعار عربی و ادعیه و مطالب گوناگون دیگر نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: نخودی سیر و باز، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۹۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۶]

۲۴۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۵۰

آغاز: سلطان عشق خلعت محبت برقامتش دوخت و خرمن خودبینی و خویشتنی اورا سوخت؛ **انجام:** زنارو از تراب و ماء موجود ×× نموده امرا و روح اضافی

شامل: اشعاری به فارسی و عربی، رساله صیغ عقدالنکاح مرحوم مجلسی، صیغ مشکله، وصایای لقمان به فرزندش، نان و حلوای شیخ بهائی، احادیث و روایات متفرقه فارسی و عربی، فوائد فلسفی، حکایات و نکات تاریخی و مطالبی از سیدکاظم زنجانی، نکات و فوائد تفسیری، منشأت، معمیات، اختیارات ایام و..؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱-۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۰گ، سطور چلیپا یا راسته، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۱۸]

۲۴۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۶۲/۲

شامل اشعار مختلف و احادیث مرویه از ائمه اطهار علیهم السلام، برخی از عناوین موجود در جنگ چنین است: قصیده عینیه در رثای سید الشهداء (ع) با مطلع: طف بالطفوف وجد بسکب المدمع ×× و ابد الحنین بحرقة و توجع، ترجمه فارسی ابیات زیرنویس شده است؛ قصیده در رثای سید الشهداء (ع) با مطلع: یا عین ما سفحت غروب دماك ×× الابما الهمت حب دماك؛ قصیده رائیه با مطلع: ذهب الصبا و تصرم العمر ×× و دنی الرحیل وقوض السفر؛ قصیده بانت سعاد، کعب بن زهیر بن ابی سلمی مزنی (قرن ۱)؛ ترجمه حدیث امام زین العابدین (ع) درباره حقوق؛ قصیده‌ای با مطلع: أمن المعرف مكة فمقامها ×× بذخت علی شم الرعان اکامها؛ اشعاری با عنوان «من المحرر علیه الرحمة » و با مطلع: لاتلومون أیها الأقوام / ×× اسمعوا القول من ذوی الأفهام؛ خطبه شقشقیه، منسوب به امام علی (ع)؛ مائة کلمة، جاحظ؛ قصیده عینیه، سید اسماعیل حمیری، با ترجمه فارسی زیرنویس؛ قصیده تائیه با مطلع: تجاوبن بالأرنان و الزفرات ×× نوائح أعجم اللفظ و النطقات؛ ترجمه قصیده ساکب العبرات، متن و ترجمه از قوام الدین محمد بن محمد مهدی سیفی قزوینی (حدود ۱۱۵۰ ق) با آغاز: خلیلی شفا الحبیب بالحسرات ×× و قوموا باسعادی علی الزفرات، دوستان در مصیبت امام حسین (ع) جیب گریبان چاك نمایید ... دوستان چاك نمایید چو گل جیب و کنار ×× اشك از دیده ببارید چو باران بهار؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن ملا محمد علی، تا: جمعه ۱۶ صفر ۱۲۵۴ق؛ محشی؛ ۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۸۰]

۲۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۹۵

مشتمل بر پراکنده هایی بدین عناوین: مباحثی در رجال به ترتیب حروف الفبا (۲ر-۳۶ر)، مطالبی پراکنده در نجوم به ترتیب حروف الفبا (۴۰ر-۷۵ر)، شرحی بر حدیث «هل رایت رجلا» (۸۵ر-۸۷ر)، خواص عرق گوگرد (۹۵ر-۹۷ر)، دعاها و نسخه‌های پزشکی پراکنده (۹۸ر-۱۷۲ر)؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، مختلف السطر چلیپا و راسته، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۲۰۷]

۲۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۵۱

احتمالاً از ملا محمد مهدی نام از علمای اهل ذوق نیمه سده سیزدهم. بیاضی است شامل اشعار و مطالب منثور بیشتر در منقبت و تعزیت خاندان حضرت رسول (ص) به ویژه امیرالمؤمنین علی (ع) و امام حسین (ع) و یارانش به زبان فارسی و عربی با خطوط مختلف به این شرح: - چند مرثیه و سوگنامه از شاعری بنام خاکی شامل تضمین و قصیده و مثنوی (ص ۴-۱۹) از جمله تضمین غزل حافظ با مطلع «ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی». آغاز: گفتا بفغان زینب کای شاه نکورایی ×× گردم بفدای تو گر روی تو بنمایی؛ قصیده کوتاهی با مضمون واقعه عاشورا و با صنعت شعری جناس مکرر، با بیتی جدا در ابتدا (ص ۸-۹)، بیت منفرد: آن شب به شوق راز به خلوت نماز کرد ×× روی نیاز جانب آن بی نیاز کرد. مطلع قصیده: از مکه شد به کوفه چو آن کاروان روان ×× بستند بهر قتل همه شامیان میان. پایان اشعار خاکی: به آن نوری که سر زد در سر طور ×× مرا در حشر با حر ساز محشور، انجامه: تم فی یوم الثالث اربع عشر شهر شعبان المعظم ۱۲۶۱؛ - قصیده کوتاهی از مقبل به مطلع «ای برآرنده جاه تو رسول اللهی ×× منصب خاص جلال تو حبیب اللهی» (ص ۲)، انجام: یا نبی از کرمت مقبل غفلت زده را ×× بچشان نشئه ای از کیفیت آگاهی؛- تضمین غزلی از سعدی، با مطلع «اگرم حیوه بخشی و گرم هلاك خواهی» با بیتی مجزا در آغاز، در طلیعه نوشته شده از صائب (ص ۲۱-۲۲)؛ تک بیت: آن نوعروس ناشاد چون در عزای داماد ×× از دیده سیل خون راند این نوحه حزین خواند. آغاز تضمین: تو روی بسوی مقتل ننمائی ام نگاهی ×× که نهان زچشم گریان بکشم ز سینه آهی. انجامه: حرره العبد الاقل الحقیر الجانی الحاج میرزا هادی؛- مخمس جامی با مطلع «الا ای خسرو شیرین شمایل ×× فراق همدمانت کار مشکل» (ص۲۲-۲۴)، انجام: تو می‌نوشی به کنج دست و جامی ×× بکنج محنت و غم زهر قاتل؛ - دو غزل از حافظ با مطالع: «ای دل ریش مرا با لب تو حق نمك » و «آن سیه چرده که شیرینی عالم با اوست» (ص ۲۵)؛- تضمین داستانی از بوستان سعدی. آغاز: در آن کلبه مستمند حقیر ×× شده از خطاهای گردون اسیر (ص ۲۶)؛- یك قطعه مثنوی کوتاه در داستان فرهاد و شیرین. آغاز: به شیرین گفت فرهاد وفادار ×× که ای کوه فراقت بر دلم بار (ص ۲۶)،انجام: چرا باشد زخسرو بر دلت بار ؟ ×× که باشد شمع را پروانه بسیار؛- یك قطعه مثنوی کوتاه در داستان فرعون (ص ۲۷-۲۹)، آغاز: صانع صنع شقاوت به دو کون ×× مالك ملك ضلالت فرعون، انجام: کشش امروز کنون بهر قصاص / از بد و نیك جهان باش خلاص؛- غزلی از محتشم با ردیف «جکی جکی» (ص ۲۹)؛- چند غزل معروف از سعدی(ص ۲۹-۳۱)؛ - دو غزل از حافظ (ص ۳۱): «بعزم توبه سحر گفتم استخاره کنم» و «عیشم مدام است از لعل دلخواه»؛ - داستانی از بوستان سعدی (ص ۳۱-۳۲): «یکی طفل دندان برآورده بود»؛- دو بیتی در مدح امیر المؤمنین از لامع (ص ۳۲): خداوندا پناهم جز علی نیست ×× ز عصیان عذرخواهم جز علی نیست/ به وقت مرگ و قبر و روز محشر ×× سه جا امیدگاهم جز علی نیست.؛- روایتی به عربی (ص

۳۴)،آغاز: روی ان رجلا اتبع حکیما سبعمأه فرسخ فی سبع کلمات فلما قدم الیه قال جئتک للذی اتاک الله من العلم اخبرنی عن السماء»؛ - غزلی ملمع در نعت رسول (ص) در هفت بیت به مطع: لی حبیب عربی و عربی و مدنی و قرشی ×× که بود درد و غمش مایه شادی و خوشی (ص ۳۴)؛ - رباعی ملمع عرفانی (ص ۳۴): سبحانک لا علم لنا الا ما ×× علمت و لهمت لنا الهاما / ما را برهان ز ما و آگاهی ده ×× از سر مغیبی که داری با ما؛- روایتی درباره قضاوت امیرالمؤمنین به عربی (ص ۳۵)؛- مثنوی فلسفی فارسی(ص ۳۵)، آغاز: حدیث مشکل و سریست مغلق ×× که در کون و مکان کس نیست جز حق؛ - شعری عربی منسوب به مجنون عامری (ص ۳۶)، آغاز: الا لیتنا کنا غزالین نرتعی ×× ریاضا من الحوذان فی بلد قفر؛- روایتی عربی از اصمعی در مورد شعری که روی سنگ در صحرا دیده بود (ص ۳۶)؛ -شعری عربی منسوب به امیر المؤمنین (ع) (ص ۳۶)؛- از باورهای اهل حق درباره مرگ (ص ۳۷) عربی؛- از باورهای عرفا درباره اهمیت کلمه «لا اله الا الله» (ص ۳۷)؛- غزلی از جامی در نعت حضرت پیامبر اکرم (ص)(ص ۳۷)؛- چند یادداشت و حکایت کوتاه به عربی از جمله: اختیارات ایام، مطلبی در خصوص پانصد مجلد از مؤلفات علامه مجلسی به خط خود وی در طول ۷۷ سال و سه ماه و هفده روز عمرش (از ۶۴۸ تا ۷۶۲) و نامه کوتاه زلیخا به حضرت یوسف و پاسخ مختصرتر آن حضرت به این قرار (ص ۳۸): «کتب زلیخا الی یوسف علی نبینا و علیه السلام: کتب من نفسی الی نفسی، و من روحی الی روحی، و من قلبی الی قلبی. یا غایبا حاضرا فی الفؤاد، سلام علی غاییی و حاضری»، فکتبت علیه السلام فی جوابه: صبرنا فظفرنا، فلو اصبرین یظفرین، در جمعه آخر محرم الحرام هزار و دویست و پنجاه و شش قلمی شد در همدان؛ - قصیده ای بهاریه از سعدی (ص ۳۹-۴۰): بامدادان که تفاوت نکند لیل و نهار ... ؛- قصیده‌ای از هاتف (ص ۴۱ - ۴۱/۱): سحر از کوه خاور تیغ اسکندر چو شد پیدا ...؛- شعر کوتاهی از حسان بن ثابت در مدح علی علیه السلام (ص ۴۱/۲): قیل لی قل لعلی مدحه ×× ذکره یحمد نارا مؤصده / قلت لا اقدم فی مدح امرء ×× ضل ذو اللب الی ان عبده / و النبی المصطفی قال لنا ×× لیله المعراج لما صعده / وضع الله علی ظهره یده ×× فارانی القلب ان قد برده / و علی واضح اقدامه ×× فی محل وضع الله یده؛- رباعی در هجو نظام الدوله (ص ۴۱/۲): نظام الدوله کز اندیشه از کس ×× صحیح است و مثال است و مضاعف / و گر آسوده باشد خاطر او ×× لفیف و ناقص و مهموز و اجوف؛- چند رباعی و تک بیتی از حسن اردبیلی، شاه قاسم، مولوی و عرفی (ص ۴۱/۳)؛- دو غزل کوتاه و یک رباعی از مجنون عامری (ص ۴۱/۳-۴۲)؛- حدیثی از پیامبر (ص) منقول از ابن عباس (ص ۴۲)؛- غزلی از طفیلی (ص ۴۳)، به مطلع: تویی در ملک جان خسرو چه خسرو خسرو خوبان ×× بود نخل قدت فتنه، چه فتنه، فتنه دوران؛- سه روایت و یک شعر عربی، و متن دعوتنامه ای فارسی برای شرکت در مراسم افطار (ص ۴۴)؛- دو غزل فارسی به‌علاوه یادداشتی در مورد تاریخ درگذشت حافظ و سعدی (ص ۴۵)؛- خطبه حضرت علی (ع) در روز تزویج حضرت زهرا (س)، و خطبه حضرت جواد روز تزویج دختر مأمون (ص ۴۴)؛- شعری ۳۴ بیتی به زبان عربی با صنعت جناس مزدوج (ص ۴۵ - ۴۶) با این مطلع: یا خلی البال قد بلبلت بالبلبال بال ×× بالنوی زلزلتی و العقل فی الزلزال زال؛- حکایتی طنزآمیز و عبرت آموز از اصمعی به زبان عربی (ص ۴۸)؛- مرثیه ای منظوم به زبان عربی در سوگ محمد مهدی طباطبایی (ص ۴۸-۵۸)؛- بیان انواع حدیث، روایتی از امام هشتم (ع) درباره قسیم النار و الجنه بودن امیرالمؤمنین، متن کوتاهی از نوع منشآت، حکایتی از اصمعی، بیان نحله‌های فلسفی پیرو افلاطون و اسامی سلسله استاد و شاگردی در میان فلاسفه بزرگ یونان، حدیثی از پیامبر اسلام و روایتی منقول از صحف ابراهیم (ص ۵۹- ۶۰)؛- نحوه وکالت برای جاری نمودن صیغه نکاح، منقول از سید محمد باقر رشتی، چند بیت از مثنوی معنوی، و دو رباعی فارسی در مدح علی علیه السلام، و روایتی از مولا در بیان دفعات نزول جبرئیل بر پیامبران (ص ۶۱- ۶۲)؛- سؤال و جواب میرزا جان حکیم لاهیجی و شیخ بهایی (ص ۶۳-۶۸)؛- تفسیر برخی آیات کریمه قرآن و در پایان اشاره شرافت برخی ادعیه از جمله دعای صباح (ص ۶۹-۷۲)؛- کشف رمز اسامی ائمه شیعه، و چند معما بنام یوسف، بلقیس و لطفی (ص ۸۷)؛- قطعه ای معروف از جامی در سه بیت با مطلع «چار چیز است که گر جمع شود در دل سنگ»، و مثنوی کوتاهی از رفیقای نائینی با مطلع: «ارسطو شبی با افلاطون بگفت»، و فاصله میان بعثت پیامبران (ص ۸۸)؛- تفسیر برخی آیات (ص ۸۹- ۹۰)؛- قصیده عینیه سید حمیری با مطلع «لام عمرو باللوی مربع/ طامسه اعلامها بلقع» به قلم نسخ محمد حسین العلوی که ابیات صفحه نخست ترجمه هم شده است (ص ۹۱- ۹۵)؛- قصیده ۷۰ بیتی صباحی بیدگلی در منقبت رسول مکرم اسلام به خط شکسته نستعلیق عالی (ص ۹۵- ۱۰۰)؛- بخشی از ترجیع بند هاتف اصفهانی (ص ۱۰۰-۱۰۱)؛- چند رباعی و فرد هزل آمیز (ص ۱۰۱)؛- شعری در رمز گشایی از این مصراع حافظ «بلبلی برگ گلی خوشرنگ در منقار داشت» گویا از شاعری بنام کرکوکی (ص ۱۰۱-۱۰۲)؛- قصیده تائیه ملمع منسوب به بیدل در شرح واقعه کربلا (ص ۱۰۲-۱۰۳)؛- چند معمای منظوم به اسامی: علی، خسرو، کمال (ص ۱۰۳)؛- نامه عاشقانه ای کوتاه (ص ۱۰۴)؛- شعری در مدح امیرالمؤمنین به مطلع «قیل لی قل فی علی مدحا / ذکره یخمد نارا موصده» (ص ۱۰۴)؛- چند رباعی خیامی (ص ۱۰۵)؛- قصیده‌ای لامیه انا المطلوب که گفته می‌شود از زبور به زبان عربی ترجمه شده است (ص۱۰۶-۱۰۷)؛- چند غزل از حافظ و یک رباعی با صنعت التزام چشم و دو فرد (ص ۱۰۸- ۱۰۹)؛- تفأل نامه قرآن، منظوم، فارسی با مطلع: هر که با قرآن گشاید فال خویش ×× بی شکی واقف شود بر حال خویش (ص ۱۱۰- ۱۱۱)؛- احکام یومیه مروی

از امام صادق (ع) (ص ۱۱۳)؛- اشعاری منسوب به امیرالمؤمنین (ص ۱۱۴- ۱۱۵)؛- چهار فصل در مسایل اعتقادی (ص ۱۱۵-۱۱۶)؛- قصیده فائیه در مدح امیرالمؤمنین از جامی (ص ۱۱۷) با مطلع: «اصبحت زائا لک یا شحنه النجف»؛- قصیده هائیه حمدیه عربی، با مطلع: «استغفرالله بما یسخط الله / و الحمدلله افراد بنهماه» (ص ۱۱۸)؛- رباعی منسوب به امیرالمؤمنین با مطلع «لا خیر فی النحو و طلابه» (ص ۱۱۹)؛- مثنوی کوتاهی با مطلع: یکی ماه رخسار با فر و جاه/ تنفر نمود از غلام سیاه (ص ۱۱۹)؛- دو غزل از سعدی با مطلع‌های «بیدل گمان مبر که نصیحت کند قبول» و ای پیک نامه بر که خبر می‌بری به دوست (ص ۱۲۰)؛- دو غزل از جامی با مطالع «چند ای معلم از روز تا شب» و «ز هجران بر لب آید جان غمناک» و یک غزل کوتاه از ملا احمد نراقی با مطلع «گفتم ز دعای من شب زنده حذر کن ×× گفتا برو اظهار ورع جای دگر کن » (ص ۱۲۱)؛- اختیارات منظوم ایام به زبان عربی منسوب به امیرالمؤمنین علی (ع) با ترجمه منظوم فارسی (ص ۱۲۲)؛- غزلی از خادم شیرازی با مطلع «نمی روم ز دیار وفا به کشور دیگر ×× اگر برانی ام از در درآیم از در دیگر» (ص ۱۲۲)؛- قطعه‌ای طنزآمیز درباره لواط و عاقبت کار لوطی به فارسی و سه شعر کوتاه عربی منسوب به مجنون عاوری (ص ۱۲۳)؛- چند بیت از پیامبر اکرم (ص)، و قطعه ای از خواجه نصیرالدین طوسی با مطلع «ای طالب خلود و بقا و دوام عمر ×× باقی به ذکر خیر بود نام آدمی» (ص ۱۲۴)؛- چند رباعی منسوب به علی بن سینا و علی بن مسکویه (ص ۱۲۵)؛- غزلی ملمع با مطلع «سجود وجهک فرض علی فی الصلواتی ×× تو را پرستم اگر فی المثل تو لات و مناتی» (ص ۱۲۶)؛- چند سؤال و جواب از آخوند ملا محمد علی نوری (ص ۱۲۷-۱۲۹)؛- داستان مواجهه عبدالله بن مبارک در سفر حجاز با زنی که با آیات قرآن تکلم می‌کرد (ص ۱۲۹-۱۳۰)؛- دو غزلی از همایی به مطلع «نه به اسلام مسلمان نه به آئین کشیشم ×× حیرتی می‌برم ای دل که ندانم به چه کیشم» و «تو مپندار که این قوم جفکارانند ×× زانکه در عهد جفا سخت وفادارانند» (ص ۱۳۱)؛- غزلی در اقتفای سعدی منسوب به حافظ با مطلع «از عشق تو ای صنم چنانم ×× کز هستی خویش در گمانم»، و غزلی از مایل با مطلع «نادیده کس چو جلوه روی تو دلبری/ دوری بچشم لیک تو با جان برابری» (ص ۱۳۲)؛- مثنوی عرفانی کوتاهی به سبک و وزن گنجینه الاسرار عمان سامانی (ص ۱۳۳)؛- غزلی از سعدی با مطلع «تو کدامی و چه نامی که چنین خوب خرامی» (ص ۱۳۴)؛- زاد السالک = آداب السلوک از فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۳۴-۱۳۵)؛- غزلی ملمع از سعدی و مثنوی کوتاهی از جامی درباره عشق مجنون به لیلی و نظرش در مورد خلافت بعد از نبی با مطلع «بمجنون گفت شخصی کای وفادار / متاع عشقبازی را خریدار» (ص ۱۴۲)؛- غزلی با ردیف غلط از شاعری با تخلص تقی به مطلع «می کنم هم من غلط هم می‌کند جانان غلط ×× شکوه من جور او، هم این غلط هم آن غلط»(ص ۱۴۴)؛- مثنوی کوتاهی در بحر متقارب با مطلع «دلا یکدم از خواب بیدار شو ×× ز سرمستی کبر هشیار شو» (ص ۱۴۴- ۱۴۵)؛- قصیده میرزا طوفان با ردیف «اندازد» به مطلع «جرمم آنجا که لشکر اندازد ×× گردش از چرخ اخضر اندازد» (ص ۱۴۵- ۱۴۷)؛- قصیده سینیه ای از عرفی که با عنوان هراس مماس معرفی شده است با مطلع «این بارگاه کیست که گویند بی هراس ×× کای اوج عرش سطح حضیض تو را مماس» (ص۱۴۷-۱۴۸)؛- اشعاری از جامی و دیگران (ص ۱۴۹-۱۵۳)؛- قصیده یائیه‌ای به سبک خاقانی (ص ۱۵۵-۱۵۶)؛- مخمس ملا طغرای مشهدی با مطلع «حکم از زبان خالق اکبر کند علی ×× منع ستیزه خویی اختر کند علی» (ص ۱۵۸-۱۶۱)؛- قصیده رائیه در عروسی رفتن فاطمه زهرا علیها سلام با مطلع «باز بطرف چمن از اثر نو بهار ؟ هرچه امل غنچه داشت گشت همه آشکار» (ص ۱۶۱- ۱۶۴)؛- قصیده مفصلی در مذمت دنیا و پرداختن به عقبا با مطلع «شد مو بر خسارت سفید ای خواجه می‌دانی چرا؟ / یعنی که باید پا نهی زین جاده تا دار فنا» (ص ۱۶۶-۱۷۷)؛- قصیده سینیه صباحی در مدح امام هشتم ع با مطلع «چون شد به تخت عاج خرامان خدیو طوس ×× افتاده شاه زنگ ز اورنگ آبنوس» (ص ۱۷۸- ۱۷۹)؛- قصیده رائیه صباحی در مدح امام علی ع با مطلع «کرده از عهد جوانی یاد زال روزگاران» (ص ۱۸۰-۱۸۶)؛- قصیده‌ای از انوری با مطلع «مقدری بآلت بقدرت مطلق / کند ز شکل بخاری چو گنبد ازرق» (ص ۱۸۷)؛- مخمس خاکی در تضمین دوازده بند محتشم کاشانی با مطلع «در آسمان بنای عزا بسکه محکم است ×× از بار حزن پشت سپهر برین خم است» (ص ۱۸۸-۲۰۹)؛- چند معمای منظوم در با مضمون پیاز و ... (ص ۲۱۰)؛- قصیده از جلوه در مدح مولا علی (ع) با مطلع «چو شد بر چاه مغرب سرنگون این لؤلؤ حمرا» (ص ۲۱۰- ۲۱۲)؛ - قصیده از طوفان در نعت پیامبر اکرم ص با مطلع «این حریم کیست کآرد بر درش روح الامین / مدح دیگر مردم از درگاه رب العالمین» (ص ۲۱۲- ۲۱۵)؛- اشعار پراکنده ای از شعرای مختلف که از سوی دیگر بیاض شروع به نوشتن آن ها شده (۲۱۶- ۲۷۲) به این شرح: در مدح ملا جلال (ص ۲۷۲)، نوحه من کلام محمد حسن اصفهانی (ص ۲۷۰-۲۷۱)، تضمین اشعار حافظ با استفاده از مضامین دینی به قلم محمد حسن بن محمد شفیع (ص۲۵۳-۲۶۹)، عبدالرحمن جامی (ص ۲۵۴)، غزلیات سعدی (ص ۲۳۵-۲۵۳)، مخمس صائب در تضمین قصیده سعدی در نعت حضرت رسول با مطلع: از ازل آمد مگر کمال محمد (ص ۲۳۴-۲۳۵)، دو غزل از محمد کریم بن شیخ الملوک متخلص به فرخ یکی با ردیف «پنداری» با مطلع: نسیم صبحگاهی مشک تاتار است پنداری، و دیگری که گویا با یاد حضرت مهدی است چون در روز نیمه شعبان نگاشته شده با مطلع: منم که غیر محبت بحضرت تو گناهی نکرده‌ام ز چه ننوازیم بیک دو نگاهی (ص ۲۳۳)، غزلیات سعدی (ص ۲۱۷- ۲۳۲)؛ خط: نسخ، نستعلیق و

شکسته نستعلیق، کا: فرزند ارشد آخوند ملا مهدی نامی، تا: ۱۲۵۵ تا ۱۲۶۰ق، جا: همدان؛ بیشتر مواضع این جنگ باید به خط جامع آن فرزند ارشد آخوند ملا مهدی نامی باشد که در صفحه ۲۱۵ از او نام برده شده و باقی آن به خط افراد مختلفی است که به خواهش او در این جنگ چیزی نوشته‌اند. ظاهرا تنها کاتبی که در این بیاض از خود نام برده محمد حسن بن محمد شفیع نوری است؛ مهر: «یا امام حسین» (چهارگوش)؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۷۲ص، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۴۷/۱ - ۶۹]

۲۵۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۲۹

آغاز: هو المغر بسم الله الرحمن الرحیم - الحمد مقصور بمن لایعرف کنه ذاته الا هو و بمن قال فی مقام معرفته سید الکاینات و خلاصة الموجودات خاتم الرسل ما عرفناک حق معرفته؛ **انجام:** سپاس و ستایش دادگری را سزاست ... چون روزگار ناپایدار به کج رفتاری و ناسازگاری که شیوه قدیم و فطرت ناسلیم اوست در سن چهل و هشت سالگی که سی و چهارم سال خدمت و جان نثاری این بنده صداقت آید به دولت ابد موت ... الناصرالدین الله وارث گاه جمشید ... دور از وطن مالوف و خاندان قدیم مهجور ساخت و به توقف دارالسلطنه اصفهان بهشت نشان ... مامور از ابنای زمان بجز حقد و حسد و مکر و خدیعت متمشی نبود ... لهذا خاطر فاتر را به تحصیل علوم ادبیه عربیه و فارسیه مشغول داشت ... از کتب ادبیه عرب و عجم و ترک و دیلم التقاط و اجتساء نماید که هم خاطر پریشان را اسباب مشغولی شود و هم ذخیره روزگار حیات و هنگام ممات گردد ... لهذا این کتاب مستطاب را که مسمی نموده به زهر لانوار و در حقیقت معنی مقلوب جنگ است جمع و مانوس و به خط پریشان و منحوس خود تحریر نمود ... العبد الاحقر عباسقلی ابن المرحوم المغفور میرزا محمد زکی انار الله برهانه ...

این نسخه که به طرز ظریف و شکیلی آراسته شده مجموعه‌ای است از ۵۸۰ حدیث صحیح الاسناد، ۴۱۰ حکایات از نوادر اخبار ملوک، ۳ قصیده از ابوحنیفه اسکافی، ۴۲ طغرا قصیده از سید الرضی، ۲ وصیت مفصل از وصایای انوشیروان، پنج جزو (چهل ورق از نزهت الارواح) ۴ برگ ادعیه محربه ماثوره، ۹ برگ حاوی هزار کلمه از فرمایشات حضرت رسول اکرم ص، ۱۴۲ غزل از شیخ سعدی شیرازی، ۲۱۴ غزل از خواجه حافظ علیه الرحمه، ۸ طغرا از قصاید و غزلیات مولانا جلال الدین محمد بلخی، ۱۲۶ رباعی منتخب رباعیات حکیم عمر خیام مولانا جلال الدین محمد بلخی و شیخ ابوسعید ابوالخیر، یک صفحه اشعار ترکی امیر علیشیر نوائی، که از ترکیب و اسناد معتبری چون تفسیر مجمع البیان شیخ طبرسی، کتاب کافی کلینی، اربعین شیخ بهائی، کتاب المستنظرف و ربیع الابرار زمخشری، احقاق الحق علامه حلی، بحار الانوار مجلسی، تاریخ ابن خلکان، روضة الاخبار که منتخبی است از محاظرات غزالی، کتاب عیون اخبار الرضاصلوات الله علیه، تاریخ ابوالفضل بیهقی، قصایدی از سید رضی و غیره اقتباس و انتخاب و جامع و کاتب این نسخه ضمن شرح و بسطی از خدمات و تحصیلات و نیز شکایت از دوری و مهجوری دربار وقت و دوستان این مجموعه را به خطی خوش نگاشته و به ناصرالدین شاه قاجار تقدیم کرده است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: عباسقلی ابن محمد زکی نوری ملقب به سیف الملک، تا: ۱۲۵۷ق؛ مهر: «مشیر السلطنة»؛ دو مجلس مینیاتور آب و رنگ تصویر شکارگاه هند و ایرانی بسیار عالی، مجدول کمنددار زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۳۱۵ص، ۱۲-۱۴ سطر و ۲۴ نیم سطر در متن و ۵ سطر در حاشیه، اندازه: ۲۲×۳۵/۹سم [ف: ۳ - ۳۷۱]

۲۵۱. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز: و حضرت صادق (ع) فرمود که اگر خدا خیر بنده را میخواهد و او گناهی می‌کند و او را به بلائی مبتلا میگرداند که استغفار کند؛ **انجام:** و ازچهارم برق آفریده شد و از قطره پنجم صوراسرافیل آفریده شد باز چهار قطره از دست چپ نور چپ می‌چکید

شامل مطالب متفرقه مانند در فضایل امیرالمؤمنین، صیغ نکاح، برخی طلسمات و ختومات، ناد علی و ...؛ بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق، ۸۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ]

۲۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۶

بیاضی شامل: اشعاری از خاقانی، محتشم، میرزا طوفان، میرزا لطفعلی بیک آذر، تجلی (میرزا علرضای تجلی) و ...، این اشعار اغلب به‌صورت رباعی آمده و نیز بعضی از آن‌ها از اشعار معروف شاعران مزبور می‌باشد چون مرثیه‌های محتشم و طرز نگارش آن‌ها به‌خط حمایلی است (۱-۳۰)؛ ادعیه (۳۰-۳۱)؛ مکتوباتی که طرز کتابت و مکتوب‌نویسی را می‌آموزد و در این نامه‌ها کتابت از شخص کوچکتر به بزرگتر است (۴۳-۳۲) (به شماره قهقرائی)؛ دیباچه نظرای همدانی (۴۶-۴۴)؛ کلمات و سخنان بزرگان که گویندگان آن گروهی عارفان عالیقدر و گروهی بزرگان دیوان و تعدادی فلاسفه بزرگ جهان خصوصاً یونانیان اند و به‌قول نویسنده «همه وعظ نصایح است» (۸۳-۴۶)؛ داستان‌های پندآمیز که در ضمن نقل داستان پند و حکمت نیز آمده (۱۱۵-۸۳)؛ ادبیات و داستان بر صیصا (۱۱۹-۱۱۵)؛ مطالبی درباره استخاره و رقاع و کلماتی از ائمه اطهار (۱۳۱-۱۱۹)؛ اشعاری از سعدی، محتشم، میرزا نظرای همدانی و شاعران دیگری چون میرزا طاهر وحید، مشتاق، سبحانی، شاه نقشبندیه، عمر خیام، داراشکوه، شاه طاهر، میرزا ناهید حزین، فایض مازندرانی، هروی، فیضی، امیر خسرو، قدسی، میرزا ابوالحسن فراهانی، محمد مومن، عزلی، قاسم بیک حالتی، صائب، امامی اردبیلی، محمد سدید الدین، سلیم، نظامی، هاتف اصفهانی، شفائی، نعیم، نثاری، جامی، خاقانی، مولوی، میرزا نعمت الله، ذبیحی، فضولی، حافظ، این اشعار که اغلب به‌خط حمایلی آمده پاره‌ای غزل و پاره‌ای مثنوی و بعضی ترجیع‌بند و تعدادی فردیات و رباعیات و قصاید اند (۳۹۷-۱۳۲)؛

مطالب داروئی (۴۱۰-۴۰۹)؛ آداب نوشتن اقمشه (۴۰۸)؛ قسمتی از برهان قاطع (۴۰۷-۱۳۲)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ افتادگی:آغاز و انجام؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ابعاد متن: ۸/۵×۱۵، اندازه:۱۰×۲۰سم [ف: ۶ - ۲۷۰]

۲۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۰۵

شامل: ۱. دیباچه تاریخ عتبی (۱-۴)؛ ۲. قاعده دانستن غره رمضان و دهم ذیحجه برای روزه ماه رمضان به‌روایت از امام صادق به فارسی (۶)؛ ۳. فواید ادبی به عربی و فارسی (۹-۱۰)؛ ۴. شرح لامیة العرب (۱۱-۵۲) به عربی؛ ۵. بندی از العقد الفرید و قاموس (۵۳-۵۴)؛ ۶. شرح بندی از الصحاح جوهری درباره عرفه و عرفات (۵۵-۵۸) از محمد جسیم به عربی؛ ۷. شرح القصیدة المیمیة (۵۹-۶۷)؛ ۸ قصیدة کری البیت (۶۷-۶۹) به عربی به همین قافیه؛ ۹. ابیاتی به عربی و شعری به فارسی از یغما (۶۹-۷۶)؛ ۱۰. وصف الکتابات از ابوالفضل احمد المیکالی به نظم عربی و شعر عربی حسین عامری و ابن راوندی (۷۷-۸۱)؛ ۱۱. پراکنده‌های پزشکی و ادبی و شعر سید مرتضی (۸۳-۹۱)؛ ۱۲. احکام دماء ثلثه و اموات (۹۳-۱۰۲)؛ مجتهد کرمانی، عبدالمحمد بن بدرالدین؛ ۱۳. احکام الصلاة (۱۰۳-۱۰۷)؛ مجتهد کرمانی، عبدالمحمد بن بدرالدین؛ ۱۴. شعر ابوالعلاء معری و عتبی (۱۱۱-۱۲۸)؛ ۱۵. پراکنده‌های ادبی به عربی (۱۳۱-۱۳۹)؛ ۱۶. شرح ابیات تمیز الاعداد (۱۴۱-۱۵۸)؛ حسن بن محمد عراقی؛ ۱۷. المقامة (۱۶۱-۱۸۳)؛ میبدی، علی؛ ۱۸. دیوان (۱۸۵-۲۴۸)؛ ابن فارض، عمر بن علی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۷۷گ، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۴۵۴]

۲۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۱

آغاز: من القصاید السبع لعبد الحمید ابن ابی الحدید فی مدح مولانا امیرالمؤمنین صلوة الله و سلامه علیه و تذکر فی هذه فتح الخیبر و شجاعاته علیه السلام ...

جنگی است شامل ابیات عربی و یادداشت‌های تاریخی مربوط به پادشاهان ایران در عصر صفویه و قاجاریه از جمله گزیده ای از القصاید السبع العلویات از این ابی الحدید معتزلی در مدح امیرالمؤمنین (ع) و ابیاتی از شهاب محمود و ابن حیوس و بخشی از قصیده ابن معلم و سپس ثبت وقایع تاریخی در ذکر پادشاهان ایران به خصوص در عهد صفوی و قاجاری و در انتها فهرستی از کتاب‌های کتابخانه کاتب نسخه که در ربیع الثانی ۱۲۶۰ق نوشته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۶۰ق؛ مهر: کتابخانه مجدالدین نصیری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۲۲]

۲۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۸۹-۳۹/۲۶۹

آغاز: از هر طرف آوازی بگوش درآمدم یکی باری گفت ودیگر قاری قومی رحمان وجمعی یزدان؛ **انجام:** کحکم طوی للمتابعة نحو طویا وطویان قدتم

شامل فواید گوناگون به نقل از کتب مختلف، از جمله مطالبی در اخبار و احادیث، اخلاق و کلام، تاریخ و طب، از جمله بندی از کتاب مناهج الشارعین عبدالحسیب حسینی و قسمتی از جلاء العیون مجلسی و بخشی از مراح الارواح در نحو و ...؛ خط: نستعلیق، کا: علیرضا بن میرزا احمد، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۲۰گ،۱۵سطر،اندازه:۱۰×۱۵سم[ف:۳- ۱۲۱۲]

۲۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۶/۱

شامل: اسم اعظم، منتخب از مهج الدعوات، ختم سوره فتح، زیارت جامعه، دعای سلمان فارسی، زیارت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت رجب، زیارت امام حسین (ع)، فوائدی از سر العالمین غزالی، در بیان نیسان، فی آداب السفر، زیارت امام حسین (ع) در روز عرفه، زیارت وارث، زیارت شب عید فطر و أضحی، در بیان سجده شکر، دعا جهت دفع بلایا، انتخابی از کتاب المجتبی، ادعیه منقول از خط میرداماد، دعایی از کتاب فتوح القرآن غزالی، نقلی از کشکول علامه حلی، نقلی از کشف الغمة، دعایی منقول از خط شیخ بهایی، اشعاری از شهاب الدین عمر سهروردی به عربی، اشعار امیرالمؤمنین (ع)، اشعار عربی از ابن سینا، اشعاری از سعدی، خاقانی، انوری و قاضی عیسی ساوجی، نقلی از مشارق الانوار، نقل از خط شیخ ابوالحسن شاذلی پیرامون اسم اعظم، فی الاعتذار عن الذنب، نقل از کتاب ابوالفتح کراجکی (کنز الفوائد)، ناد علی کبیر، نقل از طب الائمه و من لایحضره الفقیه، نقلی از التمحیص، اشعاری از سید مرتضی، نقلی از رساله تعریف المحاسبه (محاسبة النفس) ابن طاووس، اشعاری از محی الدین عربی، ساعات نیک برای مسافرت، طریق ختم سوره انعام و قطعه‌ای در اقسام سالکین. در مجموعه حاضر علاوه بر مطالب فوق رساله‌ای دارد در ادب با این خصوصیات؛ کا: حسین قاینی، تا: ۱۲۶۳ق، جا: مشهد رضوی مدرسه خیرات خان؛ جلد: تیماج با روکش پلاستیک سبز، ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۴۳۹]

۲۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۴۴

آغاز: ایها السائل عن المسؤول المبطون، ای سؤال کننده از سؤال کرده شده مبطون بدان بتحقیق؛ **انجام:** و اگر حروف مائی غلبه کرده باشد در خاکی و بادی بر عکس بشرط عمل شرعی که ضرر بمسلمانان نرسد.

شامل: جفر جامع به عربی و زیر سطرها ترجمه به فارسی شده؛ دعاها و ختومات و طلسم‌های دیگر با چند خط. حسینعلی بیات یادداشتی در صفحه اول به تاریخ ۱۲۶۳ نوشته متضمن امتحان یکی از سؤال‌های جفری توسط آخوند ملا طاهر دیلمقانی، و می‌نویسد که هر یک از سؤال‌های جفری چون تجربه شود در حاشیه خواهد نوشت، لذا در چند جا یادداشت نوشته است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۳ق؛ به خطوط مختلف، مجدول؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۵۴]

۲۵۸. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۸۴

مانند نسخه قبل مشتمل بر متفرقاتی در روایات و حکایات و اشعار عربی و فارسی و مطالب تفسیری و مصائب و مراثی و تاریخ ائمه علیهم السلام، منتخبی از حق الیقین کتابت ۱۲۶۵ در تهران، اشعاری از سید محمد موسوی سیوجانی، مطالبی به نقل از مقاتل و آنچه از دیگران شنیده با عنوان «مماسعت»، سوال و جواب ظاهراً از حجة الاسلام شفتی، مقدمه غزالی بر اشعار امیرالمومنین علیه السلام و متفرقاتی دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۲۶۵ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، مختلف السطر چلیپا یا راسته، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: – ۱۳۸]

۲۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۰۱/۱

شامل اشعار زیر: ۱. لام عمر باللوی مربع، با سند آن (ترجمه از مجمع البحرین به فارسی)؛ ۲. شعر قیس بن عاصم، از اربعین؛ ۳. عوجا علی طلل بالقفص خلان؛ ۴. بانت سعاد ... با شرح عربی؛ ۵. تخمیس بانت سعاد؛ ۶. شرح لامیة العرب شنفری؛ ۷. قصیده میرمحمد نصیر طبیب اصفهانی به عربی؛ ۸. قصیده ابن هباریه در شطرنج؛ ۹. قصیده عیسی بن سنجر بن بهرام اربلی، حسام الدین؛ ۱۰. پراکنده‌ها؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین بن علی محمد آق اولی، تا: ۲۱ ربیع الثانی ۱۲۶۶ق، به دستور میرزا عبدالوهاب خان؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۱۵۱گ، ۱۰ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۹۲]

۲۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۴۲

نثر و نظم فارسی و عربی از چندین کتاب مانند عوالم و حق الیقین و از صدرای شیرازی، خبر و تفسیر است و کلام و عرفان شیعی و فقه شیعی و دعا؛ خط: نستعلیق، کا: ابوتراب، تا: جمادی الاول ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۰گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۶ – ۵۷۳]

۲۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۱۲-۳۳/۱۶۲

آغاز: بسمله هذه مسأله فیها سر ایاک نعبد و ایاک نستعین و هی تقتضی الی سر القضاء و القدر؛ **انجام:** مثل سرمه که از چشم برود و نمک در طعام که وقت داخل شدن سرمه در چشم را می‌فهمد اما وقت بیرون رفتن را نمی فهمد.

مجموعه‌ای از رساله‌ها و فایده‌ها و پاسخ‌های احسایی و رشتی و غیر ایشان است به سؤالاتی که از ایشان نموده‌اند در علوم مختلف، درلابه‌لای رساله‌ها، فواید متفرقه‌ای به چشم می‌خورد که بعضاً به فارسی است، احتمالاً بندهایی از کتب احسایی را ترجمه کرده‌اند، فوایدی از سید کاظم رشتی و محمد تقی هروی و سید ابوالحسن خاتون آبادی در این نسخه آمده است، فهرست مطالب این مجموعه: سر ایاک نعبد و ایاک نستعین؛ حقیقة المعاد وحشر الارواح والاجساد؛ النسخ والبداء والفرق بینهما؛ شبهة ابن کمونه (قدم عالم)؛ تحقیق السرمد و الدهر و الزمان؛ کیفیة احوال الموت؛ بیان الجمع بین الأیة و الحدیث؛ سؤال از عقل و خواب؛ کیفیت خلقت نور خورشید؛ سؤال از ولد الزنا؛ عالم رؤیا؛ ابطال بسیطة الحقیقة کل الاشیاء؛ اجوبة مسائل الملاحسین الکرمانی؛ منتخب الاثنی عشریة فی المواعظ العددیة؛ التوحید، سید کاظم رشتی؛ شرح احادیث الطینة؛ سر الامر بین الامرین؛ ترکیب کلمة الشهادة (لا اله الاالله)؛ سؤال و جواب از شجره؛ دلیل خوردن آدم گندم را و سجده نکردن ابلیس، از محمدتقی هروی؛ تفسیر آیه کل شی هالک الا وجهه؛ بیان معنی رفعهم الی السماء؛ معنی العبودیة جوهرة کنهها الربوبیة؛ کیفیت جهنم جن؛ اجوبة المسائل، سید کاظم رشتی؛ اجوبة مسائل عبدالوهاب قزوینی، سید کاظم رشتی؛ سؤال و جواب درباره حدیث حقیقت و احادیث دیگر به فارسی؛ اجوبة مسائل بعض الاخوان، سید کاظم رشتی؛ فوایدی از سید ابوالحسن بن میر محمدعلی حسینی خاتون آبادی؛ منتخبی از چهل حدیث ابن خاتون عاملی؛ خط: تحریری، کا: محمد تقی بن حسنعلی هروی (کاتب بخشی از آن)، تا: با تاریخ ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۶۸ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۲۶۹]

۲۶۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۵۶

آغاز: هذه تعلیقة مسموعة من الاستاد دام ظله بر وافی للفیض ره ... آن خاصه و سنت اعم است یعنی مستحبات قرآن

شامل: حواشی و تعلیقاتی بر اصول وافی و جلد اول شرح الزیارة شیخ احمد احسائی، فوائد اعتقادی و حدیثی و فقهی متفرقه که مؤلف از گفته‌های استادش نوشته که بعد از ظهر شنبه بیست و دوم ۱۲۷۱ درگذشته است. این یاداشت‌ها بین سال‌های ۱۲۶۸–۱۲۷۱ نوشته شده و پس از در گذشت استاد بر آن‌ها مطالبی از فقه و علوم غریبه افزوده است و گویا مؤلف از دانشمندان شیخیه می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸–۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۸گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۹ – ۴۶]

۲۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۴/۴

زمان فراهم آمدن: قرن سیزدهم. شامل: ابیات متفرقه‌ای از عربی و فارسی، قولی از سید مرتضی، نقل قولی از پیغمبر اسلام (۱۶۲)، کلامی از ابن جوزی (۱۶۴)، داستانی از زبان اصمعی (۱۶۶). رساله‌ای از خواجه نصیر الدین طوسی به یکی از وزراء درباره اصول عقاید (۱۷۱–۱۷۲)، اشعار و کلماتی از حضرت امیر درباره مسائل اخلاقی (۱۹۱–۱۹۶)، داستانی از علامه حلی (۲۰۷–۲۱۱)، سخن از حدیثی که در آن از کیفیت خلقت آدم و جعل مطعم و مشرب او بحث شده (۲۱۲–۲۲۴)؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: ابن مرحوم آقا با باعبدالله کرد محله استرآبادی متخلص به مایل، تا: ۱۲۷۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۶۵ص، ۱۸ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه:۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳ – ۴۹۵]

۲۶۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۰۷

شعر عربی و فارسی از طرفه و محتشم و قائم مقام دیگران. در آغاز شعر ناصرالدین شاه است و گاهی نثرهایی دیده می‌شود که مانند گلستان ساخته شده است. در یک جا عنوان میرزا فرج الله

منشی محلاتی متخلص به طرفه «خازن الاشعار» دیده می‌شود و دوازده بند محتشم هم در آن هست و حکایت «شاه و درویش» و شعر سنایی و شعر همای شیرازی را نیز دارد؛ خط: نستعلیق، کا: درویش گوهر بختیار،تا:۱۲۷۱ق؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج حنایی، ۲۷۷گ، سطور چلیپا (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۹۵]

۲۶۵. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۵۹ - ب

در این جنگ بندهایی است از تفسیر منهاج و نکاتی درباره تاریخ خاندان قاجار و از کامل بهائی و شرح اربعین قطب شاهی و طبقات محمودی و رساله مساحة البلاد و نامه سید محمد حسین برادر امام جمعه سپاهان و از تاریخ ناپلئون بناپارت و فوائد تاریخی از روزنامه ملا جلال منجم و از حدیقة الاقالیم و حق الیقین آخوند مجلسی و تذکرة الملوک و تاریخ فرشته و زبدة المعارف ملا علی اکبر ایجه ای و نامه حاجی ملا محمد جعفر پیشنماز مشهد چالمیدان بناصرالدین شاه در تسلیت از مرگ ولیعهد و از روضة الصفا و هفت اقلیم و کتاب فقه (به فارسی) و از زبدة المعارف و روضة الاحباب و حیاة القلوب و تاریخ طبری، و سی و نه پیمان و گفتگو و نامه سیاسی بدین گونه: ۱. عهدنامه گلستان مورخ ۱۲۲۸ (=صلح روس و ایران عبث)؛ ۲. عهد نامه ترکمن چای مورخ ۱۸۲۸/۱۲۴۳؛ ۳. عهدنامه تجارت در ترکمن چای ۱۸۲۸/۱۲۴۳؛ ۴. عهد نامه تشریفات ایلچیان و سفرا در میان روس و ایران در ترکمان چای ۱۸۲۸/۱۲۴۳؛ ۵. مصالحه دوم دو دولت ایران و روس در ۱۸۲۷/۱۲۴۲ در ترکمان چای؛ ۶. جواب عریضه ایلچی دولت روسیه که ولیعهد عباس میرزا در ۱۲۴۶ نوشته است؛ ۷. قرارنامه تجارتی میان ایران و روس در ۱۲۰۹ در زمان محمدشاه؛ ۸. فرمان فتحعلی‌شاه قاجار به نایب السلطنه عباس میرزا به‌وسیله میرزا ابوالقاسم قائم مقام در ۱۲۴۳؛ ۹. صورت تشخیص سرحد روس و ایران در ۱۸۲۹/۱۲۴۴؛ ۱۰. صورت سواد عهدنامه یرملوف در زمان فتحعلیشاه (میان روس و ایران)؛ ۱۱. سواد کاغذ ژنرال یرملوف؛ ۱۲. صورت عهدنامه ایران و انگلیس در ۱۸۱۴/۱۲۲۹؛ ۱۳. صورت عهدنامه ایران و عثمانیه روم (در عهد فتحعلی‌شاه)؛ ۱۴. قرارنامه میان ایران و روم ۱۲۶۲ در تهران؛ ۱۵. مصالحه نامچه شاه صوفی پادشاه ایران و سلطان مراد خان عثمانی پادشاه روم در بارس ئیل ۱۰۴۷؛ ۱۶. شرح سنور نامچه مصطفی پاشا وزیر اعظم عثمانی به وکالت سلطانمراد خان پادشاه روم که به شاه صفی پادشاه ایران نوشته (ص۸۷)؛ ۱۷. عهدنامه ایران و فرانسه در زمان فتحعلی‌شاه و ناپلئون در ۱۲۲۲ تحریر در اردو در محل «فین کنشتین»؛ ۱۸. عهد نامه ایران و انگلیس در زمان فتحعلیشاه در ۱۲۲۴؛ ۱۹. عهدنامه ایران و انگلیس در تهران ۱۲۲۷؛ ۲۰. عهدنامه سوم ایران و انگلیس در تهران در زمان فتحعلی‌شاه در ۱۲۲۹؛ ۲۱. عهدنامه تجارت ایران و انگلیس در زمان محمد شاه در ۱۸۴۱/۱۲۵۷؛ ۲۲. صورت احتجاج میان ایران و انگلیس (مستر اولسن ایلچی انگلیسی)؛ ۲۳. کیفیت امورات عالیجاه مستر بروس که در شیراز به‌توسط نواب حسینعلی میرزا فرمانفرمای فارس اتفاق افتاده در ۱۲۳۸؛ ۲۴. عهدنامه میان نادرشاه و سلطان محمود خان خوندگار روم (عثمانی) در ۱۱۵۹؛ ۲۵. صورت مصالحه میان روس و روم (عثمانی) در ۱۶ مه ۱۸۱۲ در لو کرست و در ۱۷ اوت ۱۸۱۲ در پطرز بورغ؛ ۲۶. عهدنامه ایران و عثمانی در ۹ در ذیقعده ۱۲۳۷ در ارزنة الروم زمان فتحعلیشاه و سلطان محمود خان خوندگار روم؛ ۲۷. عهدنامه ایران و روم در ارزنة الروم در ۱۲۳۸؛ ۲۸. قرار نامه فارسی ایران و روم (محمد شاه-سلطان عبدالمجید خان) در ارزنة الروم؛ ۲۹. عهدنامه دولت بلجیق در زمان محمد شاه در ۱۲۵۷؛ ۳۰. عهدنامه دولت اسپانیول در زمان محمد شاه؛ ۳۱. قرارنامه تجارتی و دوستی میان ایران و جمهور ثلاثه آسیاتیک که به‌امضای حاجی میرزا آقاسی و امنای دولت علیه ایران رسید در ۱۲۵۸؛ ۳۲. عهدنامه لوئی ناپلیون در زمان ناصرالدین شاه قاجار (میان ایران و فرانسه) در ۱۲۷۱؛ ۳۳. صورت مصالحه نامه روم و سایر دول اروپا در ۱۲۷۲ به ترجمه میرزا جعفر خان مشیر الدوله (میان عثمانی و نمسا و فرانسه و انگلیس و پروس و روس و ساردنیا) درباره انسداد بوغازهای بحر سفید و بحر سیاه؛ ۳۴. فرمان عبدالمجید سلطان روم در ۱۱۲۵؛ ۳۵. فرمان شاه سلطان حسین؛ ۳۷. عهدنامه ایران و امریکای شمالی در زمان ناصرالدینشاه قاجار در ۱۲۷۳؛ ۳۸. نامه شاهزاده رکن الدوله علی نقی میرزا پس از مرگ فتحعلیشاه به نواب بهاءالدوله؛ ۳۹. دستور العمل اکبر شاه به عاملان ممالک محروسه نیز خبرهای نبوی به‌عربی، فوائد تاریخی و ادبی و فلسفی و عرفانی فراوان در این جنگ آمده و گردآورده شاهزاده بهاءالدوله می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه صفر ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج سرخ، ۳۲۶گ، ۴۱ سطر (۱۶×۲۷)، اندازه: ۲۱×۳۵/۵سم [ف: - ۸۸]

۲۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۵۴-ف

نسخه اصل: سنا ش ۷۵۷۰. شعر و خبر و حکایت و منشآت و یادداشت‌ها به عربی و فارسی و نامه‌هایی از قائم مقام و نشاط؛ کا: کاظم مجتهدزاده، تا: با تاریخ صفر ۱۲۷۳ و ۱۲۱۸؛ به فارسی و روسی؛ ۱۰۴گ [فیلمها ف: ۱ - ۶۲۷]

۲۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۵۲

آغاز: اعمار بعض الانبياء من الكتاب المعتبرة؛ **انجام:** مقالتی است در باب بهشت که مثل آغاز نسخه از سر صفحه شروع شده و به‌خط کاتب دیگرست: «هو المعين، بسمله، فی بیان النکات، الاولی، بدان که چون در آیات کریمه و احادیث شریفه اندك تأملی رود.

به فارسی و عربی و مشتمل است بر مطالب گوناگون منقول از کتاب‌های مختلف از قبیل مجالس المؤمنین و چهار مقاله و نفحات الانس و جواهر التفسیر و کشاف و مانند این‌ها، به‌خط مهدی الحسینی الهروی که خود جامع آن است و قسمت مختصری از جنگ به‌خط دیگری است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: پارچه‌ای عطف

چرمی، ۲۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۷- ۲۹۰]

۲۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۱۲-۱۶/۲۲۲

آغاز: گر بمیرم درفراقت بانگ خیزد در جهان ×× کالصلوة اهل الجنازه غ ر ی ب / گر به گورستان مشتاق تو را افتد گذر ×× مرده را زنده کنی چون ع ی س ی؛ **انجام:** مظهر الطاف کردگار وسایه رحمت پروردگارم السلطان بن السلطان بن السلطان والخاقان بن الخاقان بن الخاقان ناصر الدین شاه پناه خلد الله ملکه فی ایامه.

بیاضی شامل: رباعیات بابا طاهر، خطبه نکاح، قصیده در مدح ملا محمد تقی، مطالبی در کیمیا و چند خطبه نکاح و اسناد معاملات؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۰۳]

۲۶۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۲/۵

آغاز: قصیدة لامرؤ القیس: دنت الساعة و انشق القمر ×× عن غزال صاد قلبی و نفر / احور قد حرت فی اوصافه ×× ناعس الطرف بعینیه حور؛ **انجام:** و کل اناس سوف تدخل بیتهم ×× دویهیة تصفر منه الانامل / و کل امریء یوماً ستغرب سعیه ×× اذا حصلت عند الاله الوسائل

جنگی است اغلب به نظم و در برخی موارد به نثر، بدین ترتیب: اشعاری از امرؤ القیس، ابا عبدالله الحسین علیه السلام، ابی محجن، شیخ بهایی، شافعی، ابن عاصم، لبید بن ربیعة، ابی نواس، یزید بن معاویه، مطالبی در بیان تناسب تألیفی در علم ارثماطیقی، انواع القافیة به عربی، لغز زبده از شیخ بهایی، من کلام بعض البلغاء، فی استخراج اسم المضمر، فی التفأل مرفوعاً عن الدانیال نقل از خط شهید اول، ضابط الجمع من الواحد إلی ای عدد یزید فی جمع الاعداد از آخوند مدرس گوگانی، من افادات سلطان العلماء فی اللغز، مطلبی به نقل از مفتاح العلوم سکاکی، مطالبی به نقل از کشکول شیخ بهایی، مطالبی در رمل، شعری از شیخ بهایی و چند شعر از شعرایی که نامشان ذکر نشده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ ربیع الثانی ۱۲۷۵ق؛ ۱۹گ (۲۰پ-۳۸پ)، ۱۵سطر [ف: - ۱۴۲]

۲۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۵۰/۴

آغاز: در تذکره ابن عراق مسطور است که وقتی صاحب بن عباد بیمار شده بود و بعد از آنکه او صحت یافت؛

نسخه اصل: کتابخانه فاضل خوانساری ـخوانسار ۴۶۹ [در فهرست فاضل خوانساری به گونه دیگر معرفی شده است]. شامل: مراسله بین صاحبت بن عباد و سید ابوهاشم علوی به نقل از تذکره ابن عراق، اشعار ابوالقاسم بن اسماعیل بن ابی الحسن عباد در محبت به سید اوصیاء و اشعار وی در علاقه زیارت امام رضا(ع)، اشعار زین الدین علی بن محمد یائی در اظهار شوق به صحبت احمد بن فهد حلی، اشعار عبد الله بن ابی طالب قمی در شوق زیارت امر المؤمنین علی (ع)، اشعار علی بن حماد در فضل بقیع و بقاع آن، اشعار محمد بن مکی در مدح علی بن ابی طالب (ع) و دیگر مطالب؛ خط: نسخ زیبا، کا: حبیب الله موسوی، تا: با تاریخ ۱۲۷۹ق؛ بسیاری از اشعار در حاشیه نوشته شده؛ ۱۶ص (۱۸۳- ۱۹۸) [عکسی ف: ۳ - ۴۳۶]

۲۷۱. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۳۸/۱

این قسمت رقم ندارد اما به احتمال بسیار نوشته محمد کاظم خوینی است که نامش در چند جای نسخه آمده است. شامل: مجموعه احادیثی که کاتب از کتاب‌های گوناگون جمع و برای برخی از آنها عنوانی انتخاب کرده است، مانند: احادیث فی التوحید، فی العدل، فی بعض فضائل النبی، فی بعض فضائل امیرالمؤمنین. فی فضیلة شیعة علی، فی اکرام اولاد النبی، فی فضیلة الذکر، فی الاستغفار، فی فضل الصلاة علی النبی، فی الفقر، فی ما یستحق السائل، فی مدح کف اللسان، فی کظم الغیظ، فی ثواب المؤمن، فی الموعظة، فی فضیلة خاتم العقیق، فی فضیلة کسب الحلال، فی ذم الرسانیق، فی فضیلة بر الوالدین، فی عبقریة الوصی (۷پ-۱۱پ)؛ اسامی مساوی العدد (۱۵ پ)، آغاز: «الله محیط، محبوب ناز، خواب راحت، عالم فانی»؛ و هذا من الخطوط المخفیة عند عامة الخلق، به قلم مشجر و توضیحاتی کوتاه پیرامون آن با نمونه (۱۵ پ و ۵۸ ر)؛ طریق التفأل بکلام الله، به نقل از شهید اول از فخرالمحققین از پدرش علامه حلی (۱۶ر)؛ یک صفحه درباره علم حروف و ویژگی‌های آن (۱۷ر)؛ شرح مختصر حدیث «الشریعة اقوالی و الطریقة الفعالی ...» (۱۸پ)؛ دو بحر طویل از سید محمد عرب در محرم ۱۲۵۶ق (۲۴ر-۲۴پ)؛ مفرحی جهت طپش دل عشاق (۲۴پ)؛ مراسله عربی که دوستان به دوستان نویسند (۲۵ر)؛ ترجیع‌بندی از فخر رازی (۲۵پ-۲۶ر) با بیت ترجیع: ان فی الجنة نهراً من لبن ×× لعلی و حسین و حسن؛ شرایط استعمال لفظ در معنای مجازی (۲۷ر)؛ خطبه نکاح (۲۸ر-۲۸پ)؛ مناجات خواجه عبدالله انصاری (۳۰ر-۳۱پ)؛ سواد نامه عرفانی آقا بیدآبادی به آقا سید قزوینی (۳۲ر-۳۲پ)؛ وجه تسمیه اهل البیت علیهم السلام (۳۶ر-۳۹ر)؛ کتاب‌هایی که از آنها بخش‌هایی ذکر شده: شرح دیوان امیرالمؤمنین فاضل میبدی (۶پ-۷ر)، الالف کلمه (۱۲ر)، انیس الخاطر (۱۲ر)، قال الامام الراغب فی الذریعة (۱۲ ر)، مکارم الاخلاق (۱۴ پ)، مجمع البیان (۱۷ پ)، مزامیر العاشقین (۱۸ پ)، احیاء علوم الدین (۱۹۰ ر و ۲۲ پ و ۳۵ ر)، ربیع الابرار (۱۹ پ)، حریری در درة الغواص فی اوهام الخواص (۲۰ر)، کشاف (۲۰ پ)، تهذیب الاخبار (۲۱ پ)، ارشاد شیخ مفید (۲۲ر)، نهج البلاغه (۲۳ پ)، بستان المحبین (۲۸ پ)، قوت القلوب (۲۸ پ)، ولی بن نعمة الله حسینی رضوی حایری در منهاج الحق و الیقین (۳۲ پ)، روضه از ابن بابویه (۳۳ ر)، احتجاج (۳۵ پ)، درر المطالب (۳۹پ-۴۱پ)، صواعق المحرمة ابن حجر (۳۹پ)، زینة المجالس (۳۹پ)، روضة الاحباب (۵۱ پ)، تاریخ گزیده عبدالله (حمدالله ؟) مستوفی (۵۱ پ)، تفسیر گازر (۵۲ ر)، من لایحضره الفقیه (۵۵ر)، کلینی (۵۵پ-۵۶ر و ۶۰ پ)، النکتت اللطیفة (۵۷ پ ۵۸ر)، کفعمی (۵۹

پ)، الغالب و المغلوب (۶۰ر)، خواص السور (۶۰پ)، اسرار القاسمیة (۷۲پ-۷۳پ)، رساله ناقوسیه (۷۳ ر)؛ از این شعرا نیز ابیاتی نقل شده است: انوری، نظامی، صایبا، عطار، خواجه نصیرالدین، مولوی، شیخ خلیفه، صاحب گلشن راز، حریری، سید علی همدانی، ندیم، امیرالمؤمنین علی علیه السلام، شیخ بهایی حسن، خواجه عبدالله انصاری، میرزا قاسم گنابادی، فکری، ابن مقله، فخر رازی، شفایی، ظهیر، وحشی، ذبیحی، حافظ، جامی، ابن سینا، نباتی (فارسی و ترکی)، شعار ترکی فضولی، ملا حاجی حسین در نجف اشرف، شیخ ابوالقاسم بن شیخ عبدالعالی ره، ابوسعید ابوالخیر، سعدی، اوحدی مراغه‌ای، کمال اسماعیل، خاقانی، فرید الدین اصفهانی، امامی هروی، ملا امیدی طهرانی، عبدالرزاق اصفهانی؛ یک رباعی هم از کاتب در برگ ۱۳ ر آمده است. بیشتر این اشعار در منقبت پیامبر و ائمه علیهم السلام سروده شده‌اند؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ (۲پ-۷۳پ)، مختلف السطر [ف: - ۶۳]

۲۷۲. بشرویه؛ اسدی مقدم، مهدی؛ شماره نسخه:۳

شامل مطالب مختلف مانند عدد آیات، اختلاف کوفی و مدنی، بخشی از بحور خلیل بن احمد، قصیده انا المطلوب فاطلبنی تجدنی، دعای یا سامع الدعاء، اشعاری در مناجات، جدول‌هایی در سعد و نحس ایام و ساعات، در بیان خانه‌های کواکب و ...؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: جمعه ذیحجه ۱۲۸۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ]

۲۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۱/۱

در این جنگ اشعار و نثرهایی از افراد زیر است: علی بن ابیطالب علیه السلام، یزید بن معاویه، شیخ بهاء الدین عاملی، فرزدق، سید اسماعیل طبری، دعبل، حافظ، یغما، امیر معزی، فخر الادباء، لسان الملک سپهر، سلطان محمود (درباره ایاز)، مثنوی در نصایح لقمان که در دارالخلافه تهران به سال ۱۲۸۱ق تحریر یافته است (۴۶-۵۲)، نظامی، محتشم (ترجیع‌بند)، کتابی به شعر در سفر هند سروده شده به نام کریمای سعدی (۶۱-۷۶)، رباعیات خیام (۷۷-۸۶) (که در ایوان خلوت دارالخلافه طهران به‌سال ۱۲۸۱ در خدمت محمد تقی نوشته شده)، چند حکایت به نثر (۸۷-۸۹)، چند قطعه و دوبیتی ولی مغشوش و به هم ریخته (۹۱-۹۲)، اشعاری از سید مبارک شاه کرمانی و وحشی بافقی و کمال الدین اسماعیل اصفهانی و خواجه نظام الملک و شیخ عطار و حکیم سنائی و افقی خراسانی و بدرالدین جاجرمی و حکیم ابوالقاسم فردوسی و سلطان ابوسعید ابوالخیر و عسجدی و کسائی و فصیحی و خیام و باب طاهر عریان و عنصری و مولوی و شیخ نجم الدین کبری و استاد ابوالحسن رودکی و دقیقی و امیر معزی و شیخ ابوعلی سینا و رشیدالدین وطواط و هاشمی و امام فخرالدین رازی و شمس الدین و خواجه نصیرالدین طوسی و مولوی و فخری و سعدی و امیرخسرو و مکتبی و ناطق و ازرقی و حیدر کلیجه هراتی و غزالی هراتی و میرابوالقاسم میرفندرسکی و صیاد و حکیم خاقانی و ابوالعلاء و خواجه شمس الدین محمد و مولانا جامی و حکیم هاتفی و شاه صفی و امیراسماعیل و فیاض و عطاء الملک و فدائی و بابا نصیبی و لاله خاتون و مهری و مهستی و نورجهان بیگم و عایشه و عصمتی و عفتی و بابا سلطان شاه قلندر و ناصر خسرو و علوی (۹۳-۱۳۶)، مخمس (۱۳۵-۱۳۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۳۶ص (۱-۱۳۶)، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۴۸۶]

۲۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۵۰۸

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی رسوله؛ **انجام:** گفت از احفاد زید بن علی بن الحسین علیهما السلام است

مقالات و اشعاری به عربی و فارسی که از آن جمله است اشعار منسوب به مجنون عامری و قصیده برده با ترجمه منظوم آن به فارسی و مقالات خسمة عشر در ماهیت خواب و تعبیر خواب به عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ - ۱۲۹۴؛ واقف: نایینی؛کاغذ:فرنگی الوان و آهار مهره،جلد: تیماج جگری، ۱۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۲سم [ف: ۷ - ۲۸۳]

۲۷۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۰۵/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله هادی الانسان الی تمهید قواعد الاحسان ... بدان که باری تعالی آدمی را بیافرید ... دراز شود و الله اعلم بالصواب؛ **انجام:** بر بندگان خود بخشاینده است و آمرزنده و توفیق

جنگی دارای مطالبی به فارسی و عربی در حدیث و طلسم و معانی و بیان و نجوم و مثنوی: ای منزه پرده دار و پرده در ×× ای برون از پرده و ز پرده در، و اخلاق و تفسیر و عرفانی. در آن رساله‌ای است گزیده از گفتار جاماسب حکیم از ابی بکر بن محمد زکوی به فارسی سپس رساله خود جاماسب است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق، از روی نسخه ۱ ربیع الثانی ۶۹۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: - ۲۷۸]

۲۷۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۹۹

جنگ کوچکی دارای حدیث و دعاء و ادب و در آن از حسام السلطنه یاد شده؛ خط: نسخ، کا: محمد بن اسماعیل، تا: ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۱۵ سطر [ف: ۵ - ۴۶۱]

۲۷۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۰۴

آغاز: للنفس فضائل عظیمة و اودعها اخلاق و شمایل جسیمة؛ **انجام:** دی شمس طبیب دارویی داد مرا درحال بخوردم و بقا داد مرا

بخش یکم این جنگ حکم و آداب است در دو باب، بخش دوم مکاتبات است در سی و سه باب است و هر باب چند فصل دارد. برای شرف الدوله تألیف شده است و در هر باب اشعار عربی و فارسی را جمع کرده است؛ خط: نسخ، کا: مهدی بن علی نقی تبریزی، تا: جمعه ۱۹ رجب ۱۲۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک:

جعفر قلی بن عباس قلی در ۱۳۰۰ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۷گ، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۹۳]

۲۷۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۳

آغاز: بسمله - تا شد دلم ز سنگ جفای تو کان درد ×× کوه الم شده تن و جانم مکان درد؛ **انجام:** پایان: چو شد تولیت نوبت شیخ تمام ×× شدم شاد و کردم بسی شکر علام / طلب سال تاریخش از عقل کردم ×× بگفتا محمد بود شیخ اسلام . سنه ۱۲۹۲ - مهر عبده محمد صادق.

این کتاب جنگ مانند، شامل دو قسمت است: قسمت اول که ۲۳ صفحه است، شامل منتخباتی از اشعار فارسی سروده شعرای مختلف است؛ قسمت دوم هم که ۲۳ صفحه صفحه است، شامل ادعیه مختلف است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۳گ، مختلف السطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۵۶]

۲۷۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۷

این جنگ قطور و نفیس که حاوی شصت کتاب و رساله است مجموعه‌ای است نفیس در ۶۹۶ برگ که با خط اسماعیل بن ملك آرا بن فتحعلیشاه معروف به عکاس‌باشی و یا دوستان نزدیك وی نوشته شده است و گاهی کتب و رسالاتی قدیمی است که به عکاس‌باشی هدیه شده و وی آنها را در مجموعه خود آورده و یك جا مجلد نموده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عده‌ای از خوشنویسان، تا: از قرن ۸ تا ۱۲۹۴ق؛ مجدول و مذهب و حاوی یادداشت‌های مختلف و مهم تاریخی؛ کاغذ: متفرقه، جلد: چرمی، ۶۹۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۳/۵×۱۲/۲سم [ف: ۱ - ۳۸۱]

۲۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۵۶/۱-۲۴/۱۵۶

آغاز: این چه گنجیست که دلها همه ویرانه اوست ×× این چه شمعیست که جانها هم پروانه اوست / هر طرف می‌نگرم نور رخش در نظر است ×× هر کجا می‌گذرم جلوه مستانه اوست؛ **انجام:** اما اصول مذهب دو است ... بعد از پیغمبر علی بن ابی طالب امام است با یازده فرزندش حسن و حسین ...

شامل: اشعار به فارسی از میرزا محمدکلباسی، چند صفحه آغاز کتاب اعمال شهر رجب میرزا عبدالرحیم بن محمد، چند دعای مأثوره و زیارت‌نامه، چند سوره از قرآن کریم؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد کلباسی، تا: ۱۲۹۹-۱۲۹۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۱۲]

۲۸۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۵۹

شامل: بخشی از آیات الفضائل میرزا علی پیش خدمت تبریزی، قصیده میمیه برده، موضوعات پراکنده دیگر در مدایح و عودات و حرزها، با بحثی در معنی کلام امام حسین علیه السلام که فرمود: «أنا قتیل العبرة»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۶ق؛ تملکی با عبارت «هو الله تعالی العزیز من متملکات العبد الاحقیر ابن علی رضا الثقفی فی تاریخ۲۵ صفر المظفر ۱۲۹۶»؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۸۱]

۲۸۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۳۳

مشتمل بر اشعار بسیار فارسی و عربی و دستور نامه‌نگاری به عربی و خطبه‌هائی از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام. در یادداشتی در آغاز نسخه آقای سید محمد جزائری چنین می‌نویسند که این جنگ از علی بن نظام الدین اصفهانی است که در سال‌های ۱۲۹۴-۱۳۰۵ نوشته و ضمناً رساله «سلافة الوزارة» پدرش نیز در آن آمده، ولی این مجموعه با خطهای مختلف به‌اضافه خط نام برده نوشته شده و بعضی‌ها را عبدالله در حله نگاشته است و گویا برگ‌های پراکنده بوده که جمع شده و در این نسخه یکجا صحافی شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: سال‌های ۱۲۹۴-۱۳۰۵ق؛ به خطوط مختلف؛ جلد: مقوایی عطف پارچه سبز، ۲۲۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۸ - ۳۸]

۲۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۴۹

آغاز: میرزا آقا خان نوری که بعد از میرزا تقی خان امیر نظام اعظم شد؛ **انجام:** بسر میزد گفتند چرا بسر میزنی گفت ... است.

مشتمل بر اشعاری (غزلیات و قطعات) ... در ذکر وقایع کربلا و مصیبت حضرت فاطمه علیهما السلام، از سروش و غصه و سبحانی و غیره و حکایاتی به صورت چلیپایی ناخوانا در انتها ضمیمه می‌باشد که کاتب فهرست آن را ذکر کرده است. نیز قطعاتی به عربی در سوگ حضرت معصومه علیها السلام؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۲×۱۹/۳سم[ف:۱۷-۹۶]

۲۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۹۲

اشعار عربی و فارسی از نامبردگان در زیر: عبد الله بن عبد الله، حسین بن ضحاك، اصعمی، ابو اسحاق عباس بن احنف، کمیت، محمد بن قاسم نحوی، از بعضی زنان شاعره عرب که نام آن ها ذکر نشده، ابو محمد الخفاجی، ابن ابی مرة المکی، ابو الظریف، ابن الرومی، ابو مطاع ذو القرنین ابن ناصر الدوله، مجد الدین، ظهیر الاربلی، شیخ بهاء الدین، سوزنی، امام قلی خان غارت، شیخ تقی الدین، صفی الدین حلی، شیخ احمد نحوی، جاجرمی، محمد بن عبد الله الصخری، ابراهیم بن عباس موصلی، ابو جعفر مهلی، حسین بن مطیر، بامختصری از سخنان علی (ع) و بخشی از قاموس فیروزآبادی؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: مهدی بن علی نقی تبریزی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی، ۸۶گ، مختلف السطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۵۶]

۲۸۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۴۳

آغاز: استغفرالله من عمر أضعت به ×× حظی من الذکر فی قال و فی قیل؛ **انجام:** ما ان دواء الموت الا عند من ×× قد قال للمعدوم کن فیکون

متفرقاتی مشتمل بر اشعار: سیدرضی، اعمش، سعدی، شیخ جابر کاظمینی، میرزا داود، یزید بن معاویه، علی بن جهم، خالدی،

ابوتمام، ابی نواس، عثمان مختاری، ابوطیب، امام علی علیه السلام، ام ثواب، و سراد مکتوب فاضل گروسی به سید محمد بن سعید بن سید مهدی رضوی همدانی، بدیعیه ابن سرایا حلی، توقیع الاشرف الی مهدیخان شمخال والی داغستان، خطبه نکاح ملا رضا همدانی و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ خطوط مختلف، محمد تقی مزینانی، فضل الله حسینی، ابوالفتح میرزا در شوال۱۳۹۴در طاق بسطام و...؛جلد: تیماج قرمز، ۱۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱-۵۱۴]

۲۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۸۸

مشتمل بر متفرقاتی است در ریاضی و نجوم و علوم غریبه با این عناوین: استخراج سمت قبله تبریز به جیب فرنگی عمل خواجه نصیر، تفاوت شمس تبریز با تهران، در استخراج تقویم شمس به افق تهران به سال ۱۲۷۰ق، طریقه تعیین انحراف بلاد از یکدیگر، الاصولا التی ترجع الیها اکثر المسائل الجبریة، تعیین وزش باد در سال، فی معرفة قدر ارتفاع الشی المرتفع کالمنارة و الشجرة، سوال و جواب میرزا ابراهیم، در چیدن کلولها، معرفة کیفیة قسمة الاراضی و البقاع بین الشرکاء علی التساوی، علم ریاضی و حل بسیاری از مسائل مربوط به آن، قاعده در سوال و جواب از قواعد جفر، سوالی که آخوند ملا یحیی در عاقبت حال حقیر فرموده اند، قاعدة فی السوال من الجفر الجامع، طریقه استفاده از جمل کبیر، طریقه مستحصله، از نسخه جناب آخوند ملا صادق، از مجربات میرزا حسن الشیرازی، از کتاب نصرالله میرزا در «استخراج مجری» به خط علی مدرس، رساله شیخ منهم بن منور علوی در جفر (۷۳پ-۸۲پ)، به خط علی مدرس، برخی قواعد به نقل از کتاب نواب سلطان محمد میرزا، قاعده میرزا لقمان که در ۲۶ رمضان ۱۳۰۲ق در منزل میرزا محمد تقی بن محمود حکیم باشی انجام داده‌اند، قاعده‌ای از میر حسن شیرازی که از میرزا عبدالله رشتی تعلیم گرفته بود، یادداشتی به نقل از کتاب محمد میرزا، برخی نسخه ها که علی مدرس از خود نگاشته یا از امثال میرزا عنایت تعلیم گرفته، خطبة فی التوحید از انشاء مولف، نسخه‌هایی از مولف برخی به سال ۱۲۹۶ق، لوحی به نقل از میرزا محمد اخباری نیشابوری، «رساله‌ای در جفر» و «بیان قاعده صدیقی» از جهان بخش مدعو به جواد بن محمد منجم (۱۰۷پ-۱۰۹ر)، دعوت حروف، شرح دائره جنة الاسماء، نسخه‌هایی از شیخ جلال بروجردی به سال ۱۳۰۳ق و حاجی ابوتراب بن کاظم بن محمد جعفر لنگرودی به سال ۱۳۰۵ق و عبدالعلی عراقی به سال ۱۳۰۱ق و ملا صادق، یادداشتی در علم اکسیر به خط ملا علا محلاتی استاد مولف و اجازه ای از همو جهت مولف در ۱۴ ربیع الاول ۱۲۸۷هـ (۱۲۷ر) و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۲۰ - ۶۲]

۲۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۳۶/۲

جنگ شعر و نثر و دعا به فارسی و عربی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳-۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۰ص (۴۹-۶۸)، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۷]

۲۸۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۲۸

شامل: ۱. جنگ (۱-۱۲۷)؛ ۲. فرهنگ لغات مشکل قرآن (۱۲۹-۱۸۲)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۱گ، ۱۳ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۹۱۶]

۲۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۴۸

شامل: ۱. مقاله نجومی؛ ۲. ترجیع‌بند ملا غلامعلی خشتی؛ ۳. ترجیع‌بند هاتف اصفهانی؛ ۴. ترجیع‌بند شاه نعمة الله؛ ۵. ترجیع‌بند خواجو؛ ۶. ترجیع‌بند عراقی؛ ۷. ترجیع‌بند ناصر خسرو؛ ۸ منشآت؛ نیریزی، میرزا اسحق؛ ۹. شکایت روزگار یکی از فضلا؛ ۱۰. نامه میرزا احمد وقار بیکی از شاهزادگان، این دو از روی خط میرزا محمد صادق؛ ۱۱. حرز الامانی و وجه التهانی؛ شاطبی، قاسم بن فیره؛ ۱۲. قصیده؛ بردعی یمانی، عبدالرحیم؛ ۱۳. چند بند به عربی از علی و دیگران؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۹۰گ، ۱۲ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۰۳۳]

۲۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۴۹-۳۹/۲۲۹

آغاز: صحبت برهم کتاب احمد از اینجابخواهد در صند وقراباز نماید تا دررا برداشت علی الفور زنگی ... چند خواهی پیرهنم از بهرتن ×× تن رها کن تا نخواهی پیرهن؛ **انجام:** الخاتمة فی فواید مهمة منها الترغیب فی احضار القلب بالذکر ... ومنها الوصیة بحفظ الاداب والسنن الشرعیة واقتضائها وترک التهاون

شامل آثار منظوم برخی از شاعران و چند نوشته از میرداماد و غیاث الدین منصور، از آن جمله قصیده سامیه میرداماد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۴۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۲۹۰]

۲۹۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۸۸

نثر و نظم عربی و فارسی در حکمت و ادب و خبر.با بندی از رساله اخوان صفا آغاز می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سرخ، قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۹]

۲۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۸۵

شامل: ۱. مرثیة الحسین؛ ۲. دوازده بند آخوند؛ مهجور تفتی، ملا حسن؛ بی‌کا، تا: ۱۳ و ۱۴؛ چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی،۱۰گ،۱۷سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۶۹۲]

۲۹۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۵۶

شامل: شرحی بر متنی فقهی به عربی در تجارت (مکاسب)، بخشی از تحفة المؤمنین محمد مؤمن حسینی طبیب، کتابی در پزشکی به عربی، کتابی در طلسم و داروشناسی و پزشکی در دوازده باب به عربی، خیر به عربی، رساله در نماز آدینه به عربی گویا از متأخران

و در پایان آن از فاضل هندی یاد شده است، اثبات امامت به عربی رساله عرفانی شیعی به فارسی، رساله در تفسیر به عربی. همه این‌ها به‌جز تحفه باید از یک دانشمند باشد و نسخه جنگی است یادداشت مانند و مجموعه شخصی و بیشتر پراکنده و در پایان ناقص و نیمه‌کاره گذارده شده است؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳و ۱۴؛ راسته و چلیپا؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: خشتی [نشریه: ۳ – ۹]

۲۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۸

خطب عربی و مطالب اخلاقی مذهبی و اخبار شیعی و پند و اندرز به عربی و فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۹گ، ۲۰ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۳ – ۳۳۰۵]

۲۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۷۵

به فارسی و عربی و بیشتر اخبار است و یادداشت مانند دانشمندی از قرن ۱۳ و ۱۴ و شعر فارسی هم دارد. در آن از طهارت شیخ مرتضی یاد شده است. در شانزده مجلس است: مدح الادب، الطیب، اقسام الطیب، اقسام طیب الجنة، عقاب من عمل بمعصیة و ثواب من رضی بحسنه، آداب الدفن و مواضع جواز النبش، الصید، الحلال و الحرام من صید البحر، السبق، الرمایة، العقل العزیزی الکسبی، حیل الجایزة، الکسوف، الاذان، تفسیر آیة اصطفی، ذم اهل الرستاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۶گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳ – ۳۰۵۵]

۲۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۸۴

آغاز: بسمله تعالی بدانکه سزاوار هست بقدر امکان این چند کار ترک نکنی؛ **انجام:** ادرکنی یا امیر المومنین بحرمة القرآن.

به فارسی و عربی و نظم و نثر و دفتر یادداشت روضه‌خوانی را می‌ماند و در پایان آن از خوابی که دیده و می‌خواست با شیخ مهدی مسئله‌گو مصافحه کند یاد کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۰گ، ۱۵ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۳ – ۳۳۴۶]

۲۹۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۱۶

در ادب و تاریخ به نظم و نثر با شعر فارسی و عربی از بزرگان و نامه‌ها از دانشمندان زمان قاجار از آن‌ها است شعرهای علامه آشتیان به فارسی و صاحب عباد به‌عربی و فتحعلی‌خان ملک الشعرا و نزاری قهستانی و رودکی و گوهر ملک خانم دختر حسن خان و زن آقا میرزا علی خان و میرزا علی محمد خان سر الوزراء و حکیم اصفهانی (به فارسی) و قرة العین (جذبات شوقك ... و شعر دیگر ص ۲۹–۵۶) و مسیح رکن الدین مسعود معاصر شاه عباس و شاه تهماسب و مقصود کاشی و میر مغیث الدین استرابادی محوی و قلی آرامی یزدی سر تراش و ابو الحسن گرگانی و میرزا حسن و نشاط و منظر المعالی و حاجی میرزا حسین ممیز تهرانی و جیحون و خواجه طوسی و میری و ناصر خسرو (با شرح شعر او ص ۴۸)، شعرهایی در تعریف وافور در آن هست (۵۲)؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: ناصری، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۵۵گ، ۱۷ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۳ – ۳۳۷۸]

۲۹۸. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۱

مجالس متفرقه‌ای در مصائب و مراثی پیامبر اکرم و اهل البیت (ع) خصوصاً وقایع جانسوز کربلا، با استشهاد به اشعار عربی و فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ چند یادداشت متفرقه و نام «محمد جعفر ادیب» (که شاید مؤلف کتاب باشد)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: – ۱۶]

۲۹۹. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۶

مشتمل بر برخی از فوائد تفسیری و معنای برخی از لغات، اشعاری به فارسی و عربی از مهلهل، متنبی، عنترة، سموئل، حسن التهامی، برهان القیراطی، ابوالحسن انباری، ابوالبقاء صالح بن شریف، ابوالفتح بستی، اصمعی، ناصر خسرو، خیام، شهاب اصفهانی، عمرو عاص، کمال اسماعیل، شرح حال حیص بیص و تاج الدین دمشقی و محمد بن حازم و تاج الدین کندی و زجاج نحوی و حسن سیرافی. همچنین اشعاری از حافظ، سعدی، خاقانی، سنائی، ظهیر فاریابی، قمری قزوینی، انوری، سلمان ساوجی، مایل افشار، عطار، صائب، مولوی، شرقی طوسی، وصال شیرازی، رشید وطواط، ادیب الممالک فراهانی، خواجوی کرمانی، ذکاء الملک، نظامی، صبوری، شیخ الرئیس قاجار، مسعود سعد سلمان، ابوالعلاء معری، امیرالشعراء، ذوالفقار شروانی، نزاری قهستانی، شوریده، مکتبی، عبدالرزاق اصفهانی، منصور منطقی، امیرمعزی. نیز حکایات و فوائد متفرقه ادبی و فلسفی و عرفانی، و منشآتی پراکنده برخی به سال ۱۳۱۹ و ۱۳۲۰ و ۱۳۲۵، و ترجمه برخی از اشعار تازی، چندین معما و لغز و متفرقاتی دیگر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۷۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: – ۲۰]

۳۰۰. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۶۷

مشتمل بر اشعاری فارسی و عربی در مدایح و مراثی ائمه علیهم السلام، احادیث پراکنده، برخی از منشآت در عقود مختلف، فالنامه منظوم کتابت ۱۳۴۲ در قم، جدولی در رضاع از شیخ غلامرضا خوانساری با تأییداتی از سید ابوالحسن اصفهانی و شیخ عبدالکریم حائری و عبدالنبی نوری در عمل بدان، ادعیه متفرقه‌ای در دفع برخی از آفات و متفرقاتی دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ، مختلف السطر چلیپا یا راسته، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: – ۶۷]

۳۰۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۷۷

آغاز: بسمله. للشیخ حسن قفطان فی رثائه علیه السلام: نفسی الفداء لسید ×× خانت مواثقت الرعیة / غرته الشیعة الشنیعة ×× بالصحاف الزبرجیة؛ **انجام:** زن گفت بلی فرمود نبیی نیست بعد از من و نفر مود لانبیة بعدی یعنی نفرموده هیچ زنی پیغمبر نخواهد بود بعد از

من خلیفه خندید و او را خلعت لایق دارد.
شامل: قصیده شیخ حسن قفطان در رثاء حضرت سید الشهداء علیه السلام، لطائف بخیلان، چند سؤال و جواب از میرزای قمی، مسند حضرت رضا علیه السلام، مطالبی به نقل از بحارالانوار و غیره در احادیث و حکایت؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۳۱گ، ۱۷–۲۱ سطر [ف: – ۲۷۳]

۳۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۳۶

آغاز: خاتم النبی دور احمد مختار؛ **انجام:** آخر بدیدن ما ای پدر بیا تو هم
مشتمل بر اشعار نوحه و اخبار و ادعیه، فارسی و ترکی در سوگ شهدای روز عاشوار (امام حسین (ع) و ...)، شرح واقعه شهادت علی اکبر، مدح حضرت علی (ع)، مناجات و مقدمه بعضی از کتب ادبی، دوازده بند محتشم کاشانی، چهارده بند میرزا ابراهیم جوهری صاحب طوفان البکاء، قصیده‌ای از محمد حسن بن محمد علی مازندرانی متخلص به جنون، مثنوی از میرزا وقار شیرازی پسر وصال متخلص به بیدل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، ۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۷×۱۷/۲سم [ف: ۱۷ – ۵۶]

۳۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۸۷

جنگ بیاض، شامل: یادداشت‌های تاریخی از ۱۳۴۲ تا ۱۳۸۱ق، حدیث کساء با ذکر سند، منقولاتی از کتب تاریخی، خطبه هائی از ائمه، اشعاری در مرثیه و مضامین دیگر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [د.ث. مجلس]

۳۰۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۱۵

نسخه‌های طبی و دعاء و سوره‌های یس و جمعه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۸گ، ۱۱سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۳۶۶]

۳۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۳۵

شامل: ۱. مخمس صبوری در ستایش پادشاه عصر و میرزا سعید خان؛ ۲. القصیدة المظفریة؛ اسعد، شبیب؛ ۳. قصیده؛ دانش تبریزی، لطفعلی بن محمد کاظم؛ ۴. بدایع الاسحار ...؛ قوامی گنجوی؛ ۵. قصیده ندیم در صنایع شعری به فارسی؛ ۶. ابر گهربار؛ ارشد هروی، محمد ارشد بن علی اکبر؛ ۷. شعرهای به خط محمد حسین حکیم؛ ۸. رساله علوم غریبه؛ اخلاطی، حسین بن علی؛ ۹. مسدس و مسمط در ستایش میرزا سعید خان؛ ۱۰. گلشن راز؛ شبستری، محمود بن عبدالکریم؛ ۱۱. ستایش فتح علی شاه؛ ۱۲. قصیده؛ نوربخش خراسانی، محمد بن محمد؛ ۱۳. شعرهایی از حیران به خط او؛ ۱۴. شعرهای: رضا، مولوی، واثق، عطار، صائب، محمد حسین آشوب استرآبادی؛ ۱۵. وصف دعاء عدیله به عربی (یک صفحه ناقص)؛ ۱۶. خواص ادویه در جدول در دو صفحه؛ ۱۷. شعرهای: قائم مقام، نشاط، عثمان مختاری، کلام نالی به کردی، ملا مهر علی تبریزی، سعدی خیام، انوری، فردوسی، ازرقی؛ ۱۸. داستانی از ابونواس به عربی؛ ۱۹. شعرهای: ظهوری، حافظ، داش مشطی، حاجی میرزا آقاسی؛ ۲۰. قصیده شکوائیه ندیم حسامی از نظام نیر الدوله در خراسان؛ ۲۱. مخمس در ستایش صاحب جمع؛ ۲۲. قصیده در ستایش مستوفی المالک به عربی؛ ۲۳. مسمط میرزا سید احمد مجتهد کوثر در گزینی پسر آقا سید ابراهیم پسر میر شریف تفرشی مورخ روز چهارشنبه جمادی الاول ۱۳۰۰؛ ۲۴. نامه میرزا محمد علی شیرازی ناطقی به اتابک با قصیده‌ای در ستایش او و در خواست بخشش از او؛ ۲۵. مطالب کلامی و فلسفی و فقهی؛ ۲۶. شرح اشعار مشکل خاقانی از مفتون دنبلی به خط او در یک صفحه با مطالب ادبی دیگر همو؛ ۲۷. شعر؛ نراقی، احمد بن محمد مهدی؛ ۲۸. نصیحت نامه؛ بزرگمهر؛ ۲۹. تعریف قوس و قزح؛ ۳۰. شعرهای: حاج ملا هادی سبزواری، هما، عاشق، میر محمد باقر رضوی، میر محمد مهدی، رضوی، تاراج؛ ۳۱. ختومات و تاثیر حب عجیب؛ ۳۲. از تحفه قطب شاهی؛ ۳۳. رساله در منافع هلیله؛ ۳۴. تفالات دیوان حافظ؛ دارابی، شاه محمد بن محمد؛ ۳۵. خطی مورخ روز آدینه ۲۲ صفر ۱۱۴۵ در کرمان؛ ۳۶. شعر مجمر، نوشته علی در ۱۲۷۰؛ ۳۷. جام جهان نما؛ شمس مغربی، محمد شیرین؛ ۳۸. پندها و سخنان انوشیروان؛ ۳۹. شکوائیه؛ شیرازی، قاسمعلی؛ ۴۰. شعر در ستایش بهمن میرزا قاجار؛ ۴۱. قصیده وحید در ستایش علی (ع) با یادداشت تملک ۴ ربیع الثانی ۱۳۱۰؛ ۴۲. رساله در تعریف سان سپاه در زمان شاه سلیمان صفوی؛ ۴۳. رساله در وحدت؛ ۴۴. شرح حدیث «هل رایت رجلا ...»؛ مدرس، ابوالقاسم؛ ۴۵. شعرهای: رضا، محمد علی بیک فرچغای خان، رستم الحکماء، آصف واعظ، محمد جعفر صحاف رجا (به خط خود او)، صدرالشریعة یزدی، مغنی، رضای خویی (به‌خط خود او)؛ ۴۶. خط رضا قلی ادیب شیرازی؛ ۴۷. روضة المحبین؛ ابن عماد خراسانی؛ ۴۸. شعرهای: شامل، صحبت لاری، بانو راجیه (یادگاری ملا باجی صبیه آقا محمد جعفر)؛ ۴۹. نوحه قمر خانم در گذشته شب دوشنبه ۴ رجب ۱۳۰۲؛ ۵۰. قصیده صبوری در ستایش ناصر الدین شاه والی خراسن؛ ۵۱. اسکندریه؛ جرجانی، علی بن محمد؛ ۵۲. پاسخ علامه انوری در سبب کشف شدن فروع و کشف اصول؛ ۵۳. شعرهای: نوری، قریب، نجیب؛ ۵۴. شکوائیه: سید فرج الله کاشانی به ناصر الدین شاه در شکایت از حکام و اعتضاد السلطنه؛ ۵۵. رساله در اکسیر و کیمیا؛ ۵۶. تاریخ ساختن بقعه امام رضا در سناباد طوس؛ ۵۷. شرح حدیث کساء؛ امیر شقاقی، عبد الصمد؛ ۵۸. قصیده امیر منجکی به عربی؛ ۵۹. رساله مانندی در مخالفت با مشروطه دارای مطالب تاریخی؛ ۶۰. توضیحات؛ لاهیجی، حسام الدین بن یحیی؛ ۶۱. روش گرفتن گلاب؛ ۶۲. شعرهای: شمس، نادم، ابن مقله؛ ۶۳. ضرایب و نیرنجات؛ ۶۴. موالید ائمه؛ ۶۵. رساله در سعد و نحس ایام؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ راسته و چلیپا؛ در آغاز نسخه آمده: «در روز دوشنبه ۹ ذی القعده در بالاخانه نزد نواب شاه زاده

صاحب کتاب شاه زاده سلطان یوسف میرزا، حقیر محمد حسین میرزا»، از آن شاه ویردی در رجب ۱۳۰۱»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل آبی، ۳۵۲گ، ۱۴ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۱۵]

۳۰۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۷۴

دفتر یادداشتی را می‌ماند که در آن مطالبی به فارسی و عربی و فلسفه و تفسیر و حدیث نوشته‌اند و شعر فارسی هم دارد و باید از قرن ۱۴ باشد و به‌خط خود گردآورنده آن؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۹گ، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۵سم[ف:۱۴-۳۸۱۹]

۳۰۷. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۲۲

بیشتر این مجموعه مشتمل بر احادیث و روایاتی متفرقه روایت شده از حضرت معصومین علیهم السلام و بعضی از اشعار فارسی و داستان‌های تاریخی می‌باشد، و گویا یادداشت‌های یکی از واعظان و منبریان بوده که برای سخنرانی‌های خود مهیا کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، کتاب «هدایة الأمة» چاپ سنگی با این نسخه صحافی شده؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: - ۸۸]

۳۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۹۲-۶۰/۱۳۲

آغاز: گوهر معرفت اندوز که با خود ببری ×× که نصیب دگران است نصاب زر و سیم / دام سختیست مگر یار شود لطف خدای ×× ورنه آدم بزد صرفه زشیطان رجیم

جنگ مختصری است در هشت برگ شامل مطالب متفرقه شعر و دعا و چند حدیث و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۱۶]

۳۰۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۸۲

مطالب مختلف و متنوعی را از احادیث و اخبار و اشعار و مراثی از کتب گوناگون به طور پراکنده و نامرتب جمع‌آوری و بدون ترتیبی نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: «کتابخانه سید محسن محسنی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۹۴]

۳۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۸۰

نخست نامه به امین السلطان سپس دستورالعمل نوکر و غلام گویا از سدیدالسلطنه یا پدرش در سی بند یا قانون و بندی در اسب شناسی و چند بند دیگر به فارسی و عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۶گ، ۱۵سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۵۹]

۳۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۷

دفترچه یادداشت مانند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۰گ، ۲۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۵۲۷]

۳۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۵۴-۱۶/۶۴

آغاز: الم تلک آیات الکرام الحکیم هدی ورحمة للمحسنین الذین یقیمون الصلوة ویؤتون الزکاة ... قرآن به همه کس نفع نمی بخشد آنان که به خدا ایمان آوردند وبه رسالت سید الانبیاء اقرار؛ **انجام:** اختلفوا فی لعنه فاجازه قوم منهم ابن الجوزی ونقله من احمد الحنبل وغیره من فسقه

جنگی به قطع بیاضی، از آن یکی از وعاظ و خطبا که در آن مطالبی در شرح و تفسیر آیات و روایات و موعظه و پند و اندرز و دعا و همچنین مراثی اهل بیت (ع) به صورت پراکنده و متفرقه تحریر نموده؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا آبی عطف پارچه مشکی، ۱۷۰گ، ۱۷-۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۷۹]

۳۱۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۵۶

آغاز: فیما یتعلق بما وقع فی حلب علی ما نقل جمع من الکتاب الکبیر لأبی مخنف فنقلوا عنه انه لما جرد بموصل ثلاثون الف سیف؛ **انجام:** و این شهربانو که در کربلا بود و اسیر شد دایه سید سجاد بود.

مطالب و فواید پراکنده‌ای است که بیشتر اهل منبر و خطیبان را به‌کار می‌آید، برگرفته از مقتل ابی مخنف و منتخب طریحی و ... ، شامل احادیث حکایات و نکات تفسیری و ادبی و تاریخی از جمله در معنی اسم سید و در معنی ثارالله و ...؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ خریداری شده از کتابخانه یدالله نظر پاک کجوری در ۱۳۲۶/۱/۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۰]

۳۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۷۰

آغاز: وصل اگر دست دهد ملک جهان این همه نیست ×× یار اگر جان طلبد دادن جان این همه نیست

یادداشت‌های پراکنده به نظم و نثر فارسی است که به چند خط در قرن ۱۳ و ۱۴ در این دفتر کنار هم قرار گرفته است. از جمله اشعار و فواید عرفانی، غزل آقا میرزا حسین پیشنماز در مرثیه سید الشهداء، اشعاری در مدح ناصرالدین شاه قاجار و رضا شاه پهلوی و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ برگ‌های آخر به خط زین العابدین علی بن حسین جرجانی گنجوی قراچه داغی، ممکن است همو جامع این جنگ باشد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۳۰- ۴۵]

۳۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۵۰

فارسی و عربی با ترجمه صد کلمه علی از جامی مورخ جمادی الثانی ۱۳۱۳ و چهل حدیث نبوی از همو به نظم فارسی، نیز هجو حکیم لعلی از خادم شاعر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۲گ، ۱۷ سطر (۱۲×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۲۹۵]

۳۱۶. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۹۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۲۳]

۳۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۱۹/۲

دومین آن‌ها تفسیر انجیل متی است و دوتای از آن ها پاسخ به ملا حامد یکی در مسئله توحید و یکی از آن‌ها پاسخ نامه حاجی نبیل است و یکی تاریخ ۱۲۷۵ دارد و یکی پاسخ شیخ عبدالرحمن درباره شهادت آدم خود آقا ابوالقاسم. برخی از آن‌ها عربی و برخی فارسی است و همه اینها در هر دو زبان بسیار سست و ناشیوا و به خصوص فارسی‌های آن‌ها برای زبان ما بسیار زیانبخش است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ (۷۶پ-۱۵۹پ)، ۱۹ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۹ - ۸۹۳]

۳۱۸. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۰۷

آغاز: فی مفاتیح الجنان عن العوالم العلوم للشیخ الجلیل الثقة الشیخ عبدالله بن نورالله بحرانی (ره) مرفوعا عن الکلینی عطر الله مضجعه عن علی بن ابراهیم؛ **انجام:** جوهر داری به نزد جوهر خربر ×× هر خر نبود عزیز من جوهر خر / خرجو طلبد تو جوهرش بنمایی ×× یکدانه جوش به ز دو صد من جوهر

جنگی تألیف یکی از خطبا و واعظان قرن چهاردهم هجری، که در آن مطالبی را مربوط به آداب و سنن و تاریخ ائمه علیهم السلام، به صورت پراکنده، از مصادر مختلف تحریر نموده؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ خطوط مختلف؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۶۵گ، ۱۸-۲۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: - ۲۷۵]

۳۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱

اشعار و اخبار و حکایات و منشآت و مطالب تاریخی است؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ راسته و چلیپا؛ تملک: زین العابدین در ۱۲۷۰، میرزا محمد حسن صدر؛ مهر: ابوالقاسم، کاظم مجتهد زاده؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی.، ۱۰۵گ، ۱۷-۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [سنا: ف:۱-۳۰]

۳۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۹۶

شامل اشعاری از: فرزدق، محمد ابن حلبی معروف به ابن الجنی، ابوالفتح بستی، قصیده بدیعه قوامی غزنوی به نام صنایع الاسحار فی بدایع الاشعار، صبوری در مدح محمود خان ملک الشعراء اشعاری از بهار در ۱۳۵۶ق به خط وی، و یادداشت هایی به نقل از ابوالفرج اصفهانی در اغانی و نامه رشید الدین وطواط به کاتب یزد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ یادداشتی به خط محمد کاظم در دارالخلافه تهران به سال ۱۲۹۵ق آمده، بین برگ‌ها رساله لیلی و مجنون چاپ سنگی به خط محمد صادق بن محمد امین چاپ تبریز افزوده شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۸ - ۲۱۲]

۳۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۶

آغاز: حرکت از نجف یوم شنبه ۱۵ شوال سنة ۶۴ ورود کاظمیه دوشنبه ۱۷، حرکت به شام پنج شنبه ۲۰ بعد از ظهر

سفرنامه و تراجم است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، به خط مؤلف و دیگران؛ جلد: گالینگور مشکی، ۵۰ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴۴ - ۷۸]

۳۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۹۷

آغاز: بسمله در هزار و سیصد و سی از جفا و جور؛ **انجام:** گشت ویران در خراسان بقعه شمس الشموس

خط: مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

۳۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۳۲

آغاز: بسمله و به نستعین، اوصیکم یا اهل الایمان؛ **انجام:** و الحمدلله حق حمده و صلی الله علی محمد و آله.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن [رایانه]

۳۲۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۷۷

شامل برخی از منشات قائم مقام به میرزا صادق وقایع نگار و میرزا محمد علی آشتیانی مستوفی و میرزا صادق مروی و فاضل خان کروسی و میرزا بزرگ نوری نوشته، چهار عملی اصلی حساب، تزویج حضرت علی و حضرت فاطمه (ع)، لغت ترکی، بندی در صفات صلبیه حقتعالی، قطعه‌ای در عقاید و فضائل علی (ع)، در محبت و ثمره آن، در حیاء، در پرهیز از گناهان، در معرفت حقتعالی، در بیان عالم آفاقیه و انفسیه، در فریفتن شیطان خلایق را، در صبر، در تفسیر سوره والعصر، نکات عرفانی در موعظه، قطعه‌ای در مدح حضرت علی (ع) به عربی و چند قطعه دیگر، قطعه در مصیبت حضرت سیدالشهداء (ع) به عربی، مجلسی در بیان مقام علی (ع) و عید غدیر، موعظه، در ایمان و اسلام و عمل، چند دعا که معمولا اهل منبر می‌خوانند. پیداست که نویسنده این جنگ از واعظ بوده که دارای اندکی ذوق هم بوده، مجالس منبری خود را در این جنگ به‌صورت متنوع گردآورده و برخی از آنها را با اشعاری از مولوی چاشنی نموده، و در آخر هم چند برگ دیگری هست با خط مغایر در روضه خوانی؛ خط: نسخ و نستعلیق مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰۰گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: - ۵۳۷]

۳۲۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۲

شامل: اکسیر حیوانی، برخی نسخه‌جات و طلسمات، در ثبوت شنجرف، طریقه قاعده مستحصله گرفتن از حسینعلی و جفر وی، نسخه جات میرزا محمد علی، عمل میرزا حسن در ترنج و شنجرف، طریقه تبییض عقرب، زیبق معقود، نسخه ملا حسین طبسی، صفت آب حیات و طریقه گرفتن آن، شمه‌ای از شرح جفر جامع، نسخه‌جات سید محمد علی، نسخه بیاض حاجی احمد مکتب دار، مطالبی به نقل از زبدة التدابیر، چند لوح پراکنده، رساله انواع البسیط حسین اخلاطی، رساله اسرار الرموز شیخ بکار بن احمد، صفه ماء الرأس، تقطیر ملح، طلق محلول، رساله در کیمیا، رساله ای در اعجاز و تأثیرات اسماء الهی از شیخ بهایی جهت فرزندش محمد امین، رساله حصول المقاصد حسین اخلاطی و متفرقات بسیار دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۳ ربیع الاول ۱۳۰۵ق (یا ۱۳۵۰)؛ جلد: مقوایی، ۲۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۴۷۴]

۳۲۶. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۹۳**
مسأله‌های گوناگون از کتب دینی و عرفانی با دوازده امام خواجه نصیر و محیی الدین و شعرهای عربی و فارسی روشن و خاقان و محتشم و عرفی و فضولی و دیگران با سلوکیه شاه نعمة الله ولی کرمانی نوشته ۱۳۰۷؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: مصطفی فرزانه ذاکر پور آقا بزرگ، تا: سه‌شنبه ۵ صفر ۱۳۰۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۶گ، ۱۴ سطر (۴×۷)، قطع: جیبی، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۱۶ - ۱۳۵]

۳۲۷. **بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۵۱**
مشتمل بر اشعاری به فارسی از: طالب، خواجه عصمت، ملاقاسم مشهدی، روایات و اخبار متفرقه، نصایح لقمان به فرزندش به نقل از ارشاد القلوب، حدیث حجابات از امام علی علیه السلام، حدیث راس الجالوت، اشعاری به عربی از شیخ بهائی، مطالبی به نقل از کشکول شیخ بحرانی، رساله انصاب فیض کاشانی، قصائد سبعه ابن ابی حدید در مدح امام علی علیه السلام، مطالبی به نقل از محجة البیضاء، یادداشتی به نقل از مقامع الفضل آقا محمد علی کرمانشاهی، برخی از کلمات قصار امام علی علیه السلام و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید علی سید القرائی، تا: ۱۳۰۸ق، جا: نوقان منزل حاجی اسدالله؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۱۵]

۳۲۸. **قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۳۷**
شامل: ۱. مباحثی از اصول (۹گ)؛ ۲. دعا؛ ۳. بحثی در اداء حقوق قرآن (۴گ)؛ ۴. بحثی در حقیقت و مجاز (۲گ)؛ ۵. مختصری در بلاغت (۴گ)؛ ۶. مناجات‌نامه به نظم (۲گ)؛ ۷. مطلبی از تفسیر کشاف (۱گ)؛ ۸. مباحثی از اصول به نقل از کتاب قوانین میرزای قمی(۴۱گ)؛ ۹. سؤال و جواب (۲گ)؛ ۱۰. بحثی از اجتماع امر و نهی (۳گ)؛ ۱۱. صورة الدائرة الشریفة (۳گ)؛ ۱۲. حقیقة العرفان (۳۷ر-۴۷ر)؛ تنکابنی، محمد بن سلیمان؛ ۱۳. شرح حدیث حقیقت (۴۸پ-۶۸پ)؛ تنکابنی، محمد بن سلیمان؛ ۱۴. [المصائب] (۶۹ر-۷۳پ)؛ تنکابنی، محمد بن سلیمان؛ ۱۵. حدیث نبوی (۷۴ر-۷۷ر)؛ ۱۶. اغلاط کبری فی المنطق (۷۸ر-۸۹پ)؛ تنکابنی، محمد بن سلیمان؛ ۱۷. ادعیه وضوء (۹۰ر-۹۱ر)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رساله اول شنبه غره جمادی الثانی ۱۳۰۹، رساله دوم بی‌کا، ۱۳۰۸، رساله چهارم میرزا باقر بن علامه تنکابنی، ۴ شوال ۱۳۰۸، رساله پنجم بی‌کا، ۱۹ جمادی الاول ۱۳۰۷؛ در آخر نسخه رساله‌ای چاپی به نام قطعة السفینه از میرزا علی رضا کرمانی متخلص به«سهائی» به همراه نسخه صحافی شده؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۰۷]

۳۲۹. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۰۲/۱**
در مسائل حساب به فارسی و عربی از شرح ملا محمد باقر بر عیون الحساب و قسطاس المستقیم خواجه نصیرالدین و جز این‌ها و پراکنده‌های دیگر از شیخ علی بن سهل صوفی سپاهانی و شیخ بهائی و شعر خواجه طوسی و جز این‌ها به فارسی و عربی؛ خط: نسخ، کا: محمد سمنانی، تا: ۱۳۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹گ (۱-۲۴، ۲۷-۳۱)، ۲۲ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۳ - ۳۰۸۲]

۳۳۰. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۴۷**
آغاز: بسمله، صاحب تقوی که باشد هوشدار؛ **انجام:** میرزا محمد باقر تهرانی بسمله اله تعالی سنه ۱۳۱۲
خط: نسخ و نستعلیق، کا: تهرانی ف محمدباقر، تا: ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۳۳۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۹/۱**
آغاز: طریقه استخراج شبکه به سیاق محی الدین سؤال س ف ر ق اس؛ **انجام:** ثم در همین منه مع نصفه من الشمس و یدمس فی الشمس یوماً و لیلة و یسقی بماء الحریف و یقطر عنها ثم یسبک الملقمة دهنا فاحفظ عن غیر اهله.
خط: نسخ، کا: محمد هاشم الفاخور التلوئی، تا: ۱۳۱۴ق؛ جلد: مقوا، ۳۰گ (۱ر-۳۰پ)، ۱۸ سطر [ف: ۳۶ - ۵۸]

۳۳۲. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۶۱**
از گردآورنده‌ای ناشناس، که بایستی از بابیان باشد. پراکنده‌هایی از نگاشته‌های بابیان ــ بهائیان، شامل: ۱. خطبه‌ای به عربی با زیرنویس فارسی و روان؛ ۲. سخنان کوتاه عرفانی به عربی. الواح را ماند که به گونه جقه (بوته، ترمه) نوشته شده است: الحکمة اصل، ابن الدواس العزة اصل، الحب اجل الانقطاع رأس، الذکر اصل. که در پایان آن می‌گوید: «رأس کل ما ذکرناه لک هو الانصاف و خروج العبد عن الوهم و التقلید ...» (۱۷ر-۱۸۱پ)؛ خط: شکسته نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳-۱۴ق؛ مهر: «شعاع» (بیضی) با تاریخ ۱۳۱۵؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوایی، تیماج زیتونی، ۵۴گ، ۱۲-۱۴ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۶۸]

۳۳۳. **تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۹۵**
دارای: دارای: ۱. غزلیات و رباعیات فارسی و شعرهای عربی معری و شعر گلخنی قمی (فارسی) و ابن جابر و شیخ عمید و صفی الدین حلی و ابوالفتح بستی (درباره جناس مرکب) و ابویزید بسطامی و عبدالله انصاری هروی و احمد جامی و امین بلیانی و ماهی و جاهی و ابن یمین و خالصی و سهیلی و ابوتمام و متنبی و رحیمی و حسن بن زین الدین عاملی (در دو جا به عربی) و ابن فارض و شیخ بهایی و عمر بن الوردی و زینبیه و شعر ابوالسعود افندی مفتی قسطنطنیه و نگارنده تفسیر؛ ۲. «نبذة من الانشاء البدیع المشتمل علی محاسن التسجیع فمن ذلک قول صاحب ابن عباد فی التهنئة بینت»؛ ۳. «من بدیع الانشاء» از گویندگان عربی؛ ۴. شعرهای خواجه نصیرطوسی با سرگذشت او و بابا افضل رباعی‌های معین شیرازی و شعرهای ادیب صابر و شیخ علی نقی کمره‌یی و عزیز نسفی و خسرو دهلوی؛ ۵. «شرح حدیث زریح للامام النوی»؛ ۶. شعرهای فارسی وطواط و دیگران، قصیده تائیه کثیر، شعرهای عربی بستی و ابن منیر و ابو فراس

حمدانی و علی بن جهم و ابوتمام و ابوالحسن و هارون بن علی و خباز بلوی و ابن هارون قرطبی و بحتری و ابن رشق وصولی و ابن الدمنیه و ابوالحسن علی بن هارون منجم، شعر فارسی نافع قمی، شعر عربی حریری و ابن التعاویذی و احمد بن حکیم کاتب و ابن رومی و ابن المعتز و ابوالفتح حاتمی و ابن مالک و ابن لیال و پدر شیخ بهائی و ابن نقاوه و حسین بن شهاب الدین الطبیب و بهاء زهیر و شمس الدین کوفی و حاجری و ابوالحسن علی بن عبدالعزیز جرجانی و صلاح صفدی و نابغه، شعرهای فارسی سعدی و عرفی و کمال خجندی و نظیری و فخر گرگانی و رونق کردستانی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: شب شنبه ۲۶ رجب ۱۳۱۶ق؛ تملک: غلامحسین بن میرزا محمد آشتیانی که در روز پنج‌شنبه ۴ ربیع الثانی ۱۳۱۲ از تبریز سوی تهران رهسپار شده؛ جلد: حنایی ضربی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۳۹۳]

۳۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۰

شامل: نسخه مرکب‌سازی صدر یزدی (ص۴)، ثبت فرمان منصب و ثبت فرمان حکومت و ثبت فرمان منجم باشی و ثبت فرمان تیول و ثبت فرمان مواجب و ثبت فرمان فتحنامه، جواب مراسله یکی از دو تومان و در جواب نامه دوستی، فرمانی که امام جعفر برای مردم آمل و ساری مازندران نوشت و مولا ملا مجدالدین مکی را برای ترویج شریعت آنجا فرستاد (به عربی)، نامه عربی آقا حسین از قول شاه سلطان حسین به شریف مکه، نیز نامه به شریف مکه، نامه به مرحوم میرزا علی نقی پسر میرزا تقی علی آبادی مازندرانی، ثبت انشای قایم مقام، نامه به امپراطور، محرم نامه (شرح حدیث کسوف و خسوف از قصص الانبیاء قطب راوندی)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ضیاء الدین حسینی، تا: سه‌شنبه ۱۲ رجب ۱۳۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۵گ، مختلف السطر چلیپا و راسته، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۹ - ۹۱۲]

۳۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۶۰

آغاز: بسملة، قال النبی صل الله علیه و آله و سلم کل أمر ذی بال لم یبدأ ببسم الله الرحمن الرحیم فهو أبتر، فی البحار عن مناقب ابن شاذان عن عایشة، قالت: قال النبی صل الله علیه و آله و سلم ذکر علی ابن ابیطالب علیه السلام عبادة؛ **انجام:** این جنگ را در ذی حجه ۱۳۱۹ شروع به نوشتن کردم. امروز دوشنبه ۳ جمادی الأخری و ۲۵ حوت است این مختصر را می‌نویسم. اگر زنده بمانم کتابی دیگر در دست خواهم گرفت. این کتاب و قدری از جنگ جلد قرمز تقریباً تاریخ است که خلاصه وقایع را ضبط کرده ام ...

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۹ تا ۱۳۳۶ق؛ کاغذ: فرنگی سبز، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، مختلف السطر (۱۶×۲۳)، اندازه: ۲۱×۲۶سم [ف: ۳۹ - ۷۳]

۳۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰۳

آغاز: می‌آمد و چهره از عرق تر کرده / چوگان بکف و اسب ز جا بر کرده؛ **انجام:** و دولت و ذات و نکبت مرحمت کرده است حرره الاحقر فی ... در خدمت ... جعفر قلیخان یاور ... تحریر شد سنه ۱۳۲۰.

این جنگ شامل مطالب نظم و نثر چون رباعی، غزل، حکایات و یادداشت‌های گوناگون فارسی و عربی از خلاق المعالی، امیر خسرو دهلوی، اسمیعل، انوری، محمد تقی خان سپهر، مجمر اصفهانی، مطلبی از محمد غزالی به نقل از کتاب سرالعالمین، بوعلی سینا، ابی نواس، مطلبی به‌نقل از ناسخ التواریخ، ابوالعلا گنجوی، میرزا ابوطالب، میرداماد و امیر معزی که محرر زمانی که در منزل معتمد السلطان جعفر قلیخان یاور و در خدمت او بود این مطالب را نوشته. انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: خلیل الله بن فتح الله، تا: ۱۳۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۲۴گ، ۲۴سطر، سطور چلیپا، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [رایانه]

۳۳۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۱

آغاز: قائله مجهول ایدخت مصطفی تو چه تابنده اختری؛ **انجام:** و دیارهم خالیه و سراهای ایشان از ایشان خالی شده

شامل اشعار، غزلیات و مثنویات است بدین شرح: «مرثیه آقا میرزا محمد علی متخلص به مظلوم در فوت آقا امام جمعه به تاریخ جمعه آخر ذیقعده ۱۳۲۴، قصیده شیخ محمد کاظم ازری به عربی و غیرآن، نثراللئالی به عربی منسوب به حضرت علی محرر ۱۳۱۵ ق پند و اندرز و نصایح و اخبار و احادیث متفرقه درمباحث مختلف، قصیده در مدح امام ولی عصر (عج) از کلام ثریا با مطلع: «نماز پرده رخ ای پرده دار خلوت راز»، برخی ابیات «نان و حلوا» اثر طبع شیخ بهائی، برخی اشعار از آخوند ملا علی خوئی، «خطبه البیان» امیر مؤمنان حضرت علی و غیره؛ بی‌کا، تا: ۱۳۲۴ق، مختلف الخط، مجدول؛ کاغذ: الوان مویی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۹۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: - ۷۱]

۳۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۹۴-۱۷/۱۷۴

آغاز: بینی وبین احبائی بحق محمد و آله الطاهرین اللهم صل علی محمد وآله محمد واحفظنی وآمنی بحفظک وامانک و لاتسلط علی من لا؛ **انجام:** بسم الله الرحمن الرحیم تطرا انیساً کیساً پیساً علی دعلیاً میططرورن که که یا کوکبا فلکا آهیا شراهیا یا نوح یا نوح یا نوح یاعلی مدد

جنگ پراکنده‌ای شامل: سوره یس، اختیارات ایام، چند دعا برای روای حاجات، فالنامه منظوم، فالنامه، هفتاد و دو دیو، بخشی از رساله‌ای در سیر و سلوک به طریق سوال و جواب، منظومه‌ای به فارسی در فروع دین، اشعاری در مدایح و مراثی ائمه و یادداشت‌هایی از عبدالعلی بن علی جانی؛ خط: تحریری، کا: بخشی به خط عباس بن غلامحسین و عبدالعلی بن علی جان، تا: ۱۳۲۴-۱۳۴۷، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۳۱۰]

۳۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۷۸

آغاز: ای که گفتی هیچ مشکل چون فراق یار نیست ×× گرامید

وصل باشد همچنان دشوار نیست؛ **انجام:** غاز: گاز، رصاص: قلع، قادس: سخت (سره) ...
مطالبی به نظم و نثر آورده که نظم آن بیشتر است بعضی لغات عربی و ترکی را به فارسی برگردانده است. امضای اشرف الحسینی، ابراهیم قمی در بعضی صفحات مشاهده می‌شود؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۲۷ق؛ جلد: مقوا، ۹۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۴]

۳۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۱۹

آغاز: قسمت اول اصطلاحات عمده محاسبات علمیست که در آن بحث می‌شود؛ **انجام:** بفاصله سه روز پس از رویت
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۱ق؛ کاغذ: کاهی، جلد: مقوا [رایانه]

۳۴۱. بشرویه؛ اسدی مقدم، مهدی؛ شماره نسخه:۱

یادداشت‌هایی در مقتل و برخی اشعار در مدایح پیامبر و امیرالمؤمنین علیه السلام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ]

۳۴۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۶۶

شامل: صیغ عقد نکاح، چندین مصالحه‌نامه و اجاره‌نامه، یادداشتی در بالا رفتن عمل صالح به خط حسن و حسین بن محمد علی به سال ۱۳۳۳، مجالسی در فضائل اهل بیت و حکایات متفرقه و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۳ق؛ ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ – ۱۰۱]

۳۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۱۲

آغاز: بتاریخ ۲۱ شهر ذی القعده ۱۳۳۹ ابتیاع شد. یا قوم اذنی لبعض عاشقه الحی و الاذن تعشق قبل الیقین احیاناً؛ **انجام:** انتظام و تدبیر که حالتی است مر نفس را که تقدیر و تربیت امور کند
شعرهایی از: امامی هروی، انوری، عقیق بخارائی، حافظ، جبلی غرجستانی، ابوشکور بلخی، صحبت لاری، محمد غزالی، هاتف، شیخ فریدالدین عطار، شیخ نظامی، نظامی گنجوی، صباحی، عبدالرزاق اصفهانی، رشید وطواط، عارف، شیخ رجب برسی، عارف، سید حسن غزنوی، سوزنی غزنوی، انجوی شیرازی، درویش بیابانی، ظهیرالدوله قاجار، عشقی، ابو نصر فراهی، حسان بن ثابت، قاآنی، مغربی، ناصر خسرو، خاقانی، فردوسی، سعدی، ظهیر فاریابی، ملا پیر جمال اردستانی. همچنین مطالبی مانند تفسیر، صرف عربی، سیاق، تصوف، تاریخ، مکتوبات، علم الاجتماع، الفباء فرانسه، احکام صناعت نجوم، دستور زبان فارسی را داراست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ ذیقعده ۱۳۳۹ق؛ به تاریخ ۲۱ ذیقعده ۱۳۳۹ ابتیاع شد؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی پارچه‌ای، ۱۹۲گ، مختلف السطر(دو ستونی)،اندازه:۱۷×۲۲سم[ف:۱۶–۳۱۹]

۳۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۸۱

آغاز: لم تنتهوا ... منکم و لیمسنکم منا؛ **انجام:** اسماعنا عن اللغو الغیبة ...
بیاضی شکل و در دعاست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۳۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۹۹/۹

آغاز: قال علی علیه السلام: انا احب من الدنیا ثلثة اشیاء الصیام فی الصیف والضرب بالسیف واکرام الضیف. قال علیه السلام: الحناء بعد النورة امان من الجذام والبرص. قال علیه السلام: قال رسول؛ **انجام:** وکیل صغیره بگوید: انکحت زینب موکلی احمد بولایته علیها من محمد بن موکلك زید بولایته علیه الصداق. وکیل پسر گوید: قبلت النکاح لمحمد بن موکلی زید علی الصداق.
مجموعه متفرقه‌ای در فقه طب و تفسیر به عربی و فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۶]

۳۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۹۶

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** دعای طمطام ... رب ادخلنی فی لجة بحر احدیتك وطمطام یم وحدانیتك ... لمن ناجاك بلطائف رأفتك یا حی یاقیوم یا ذالجلال والاکرام برحمتك یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد وآله اجمعین
مجموعه‌ای در ادعیه و اعمال که طبق سبك ادعیه‌های دیگر ابتدا با چند سوره آغاز می‌شود و سپس به بیان دعاها می‌پردازد؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ بیاض، مجدول؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۴۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۶]

۳۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۲۶

آغاز: در کتاب کشکول شیخ یوسف بحرینی آورده اول چیزی که خداوند خلق کرد قلم بود و اول کوهی که خلق شد در زمین کوه ابوقبیس بود او مسجدی که بنا شد؛ **انجام:** و حکم داد که مردم او را [لعنت] می‌کردند و حنفی و شافعی چیزی چند با دست می‌دادند که دلالت و صراحت برگمراهی او می‌نموده
مجموعه‌ای از مطالب پراکنده در موضوعات مختلف از جمله احکام، حکایات، احادیث از خاندان عصمت و طهارت و مطالب تاریخی و جزآن می‌باشد و از کتب بسیاری چون سراج القلوب، مروج الذهب، ابواب الجنان، جامع الاخبار و ینابیع المودة نقل کرده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۰۶گ، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۴]

۳۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۷۲/۱

آغاز: مروی است که هر وقت پیغمبر خدا به مسجد تشریف می‌برد حسین علیه السلام طفل بود انگشت سبابه جد بزرگوار خود را در دست گرفته به مسجد می‌رفت و باجد خود نماز می‌کرد؛ **انجام:** و علی الذین یبغون علیهم من بعد ذلك عضب الله علیهم انهم کانوا قوم سوء خاسرین و علی الذین سلکوا مسلکهم منی رحمة و هم فی الغرفات امنون وان الله لذو فضل علی العالمین والحمدلله رب العالمین
مطالب پراکنده‌ای در ذکر روایات و حکایات در مناقب سالار شهیدان ابا عبدالله الحسین علیه السلام، ترجمه و شرح مختصری از برخی آیات شریفه قرآن کریم و احادیث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،

بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۶۹]

۳۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰۰

آغاز: صائب معانی اهل صورت را به گرد دل نمی گردد ×× که منزل چون مصور شد ملک داخل نمی گردد ... روکرده ام ازجمله اکناف سوی تو؛ **انجام:** و قال محمد بن شرف القیروانی فی مدح الشطرنج حرب سجال وخیل عجال.

مطالب متفرقه‌ای در اخلاق و ادعیه و شعر که به نظم و نثر و به دو زبان عربی و فارسی آمده است. مطالبی از کتاب‌های ذیل نقل کرده: فتوحات مکیه، منهاج العارفین، دیوان جامی، انیس الواعظین، وصیت شهید اول از روی خط خود ایشان، شعر عربی از شیخ محمد مهدی کجوری، شرح لغز به اسم کافیه، چند مطلب از مهج الدعوات ابن طاوس و غیره؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۵۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۱]

۳۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۶

آغاز: خلفهم سدا فاغشینا هم فهم لایبصرون. وسواء علیهم ء انذرتهم ام لم تنذرهم لایؤمنون. انما تنذر من اتبع الذکر وخشی الرحمن بالغیب فبشره بمغفرة و اجرکریم؛ **انجام:** یا رب که باشدم زنشان طوق بندگی- بنده‌ای را که خدا ازکرمش یاد کند ×× باز می‌کردش ازخویش که آزاد کند.

مجموعه‌ای در ادعیه و زیارات که با برخی از سور قرآن آغاز شده و با دعای شب‌های احیاء خاتمه می‌یابد و سپس مجموعه کوچک پراکنده‌ای در بعضی از اشعار از حافظ و سعدی و سید حسین پریشانی گلپایگانی و سید مهدی ابن سید محمد مدرس یزدی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۳]

۳۵۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۷۴/۶

آغاز: دعای قدح اگر بر آهن خوانی موم شود و بر آتش خوانی سرد شود و بر بیمار خوانی شفا یابد واگر با مرده درگور نهی یا برخاک خوانی و در گور او اندازی؛ **انجام:** اللهم بفضلک الواسع الشافع اغننی عن جمیع خلقک بعد از آن قرائت کند و در وقف ترحمون گفتن بگوید: رب ارحمنی واقض حاجتی

مجموعه پراکنده‌ای در علوم غریبه و ادعیه و طب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۶]

۳۵۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۷/۶

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و بالله و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم یا هباً راهیاً؛ **انجام:** روایت است شب جمعه چهل بار بخوانند وهر حاجت که خواهد بخواهد رواشود

سوره‌هایی از قرآن و ادعیه و اشعار و مسائل طبی به نظم و نثر ذکر شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۵]

۳۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۷۴/۱

آغاز: قال ابن سینا: فمن رای عشیة نجم السها ×× لم بدن منه عقرب بمسها / کلا ولایدنوا الیه سارق ×× فی سفر ولابسوء طارق. رایت هذا الشکل فی کتب بعض اصحابنا یکتب فی الکف؛ **انجام:** اما مثال سبب مد ساکن مدغم ولاالضالین ودابة. مثال ساکن لازم مظهر الف لام میم صاد کاف یس. نون والقلم وما یسطرون

مجموعه متفرقه‌ای در بعض ادعیه، خواص حروف، علوم غریبه و جداول و طب و وقف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۵]

۳۵۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۳

آغاز: قراء سبع مشهورین منهم عاصم وکنیته ابوبکر و منهم حمزة بن حبیب و منهم الکسائی ابوالحسن علی بن حمزة بن عبدالله النحوی و منهم نافع بن عبدالرحمن ومنهم عبدالله بن کثیرومنهم المازنی ومنهم ابوعمر وعبدالله بن عامر؛ **انجام:** خیال روی تو بر کارگاه دیده کشیدم ×× به صورت تو نگاری ندیدم ونشنیدم

اشعاری از لبید، طرفة، غتره، عمر بن ام کلثوم، نابغه، مولوی، جدول طول وعرض شهرها، شعری از مجنون عامری؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشت «محمد رضا بن علی نقی»؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۵گ، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۵]

۳۵۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۸۹/۱

آغاز: ای امید نا امیدان کوی تو ×× هردو عالم را اشارت سوی تو / ای شب افروز سحر خیزان راه ×× همچو شب دارم دل ونام سیاه؛ **انجام:** صاحب فتوحات می‌گوید: ظالم آن است که پیوسته درخواب غفلت باشد و مقتصد آن که گاهی بیدار گردد وشایق آن است که همیشه بیدار باشد

چند مثنوی از مولوی، روایات ائمه علیهم السلام و چند حکایت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ چند مثنوی از یک نفر مسیحی به زبان اردو (احتمالاً)؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۶۲گ (۱ر-۶۲پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۶]

۳۵۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۲۸

آغاز: دعای اختتام دوازده امام علیهم السلام خواجه نصیر علیه الرحمة:الهی بحق هؤلاء المعصومین المظلومین الهادین المهدیین؛ **انجام:** طریقه ختم احزاب که ازختوم مجربه است ...

مجموعه‌ای از ادعیه‌ای چون دعای اختتام دوازده امام، یک عقد از امام محمد بن علی جواد الائمه علیهما السلام با ذکر حکاطت و جز آن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۷]

۳۵۷. بشرویه؛ اسدی مقدم، مهدی؛ شماره نسخه:۴

آغاز: فرزند همین علی را بمیهمانی به سمت کوفه طلبیدند اول کاری که ابی را که مهر مادرش؛ **انجام:** و سقوه سهم بغی عوض

الماء و مصاب هد ارکان الحجر
جنگی مشتمل بر مطالبی از تاریخ کربلا و برخی مقاتل و اشعار مراثی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف مخ]

۳۵۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۰۵

گفتارهای گوناگونی حدیثی در مواعظ و آداب اسلامی بدون اغاز و انجام؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بصورت چلیپا و دو ستونی، یادداشت‌های مورخ ۲۸ رمضان ۱۳۳۰ق، و ۱۵ ربیع الاول ۱۳۴۱ق، را دارد، کاغذ فرنگی خط دار مشقی؛ مهر: «الراجی محمد ابراهیم ۱۳۲۹»، «العبد عبدالغفور ۱۳۲۹»؛ جلد: مقوا عطف میشن عنابی، ۱۳۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۷۷۵]

۳۵۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۲۲/۵

منتخباتی به نظم و نثر که بیشتر آن به عربی شامل شعر روایت حکایت و تفسیر؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ متن و حاشیه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۷۰-۷۷)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۷۹۳]

۳۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۷۴-۵۸/۱۲۴

آغاز: یا رسول الله لا اله الا الله خاص تست ومحمد رسول الله ... چیست جبرئیل علیه السلام آمد که علی ولی الله خواست خاص ما بود

جنگی شامل مطالب پراکنده بدون نظم و ترتیب، از شعر و مراثی به نظم و نثر که دفتر یادداشت‌های متفرقه شخصی بوده؛ خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۱۷]

۳۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۷۲-۵۸/۲۲۲

آغاز: ان کان زائد الاصول اثنین ×× ماکان زائدا علی الاصول

بیاضی شامل مطالب متفرقه و نامنظم، حاوی مطالبی در نحو و اشعار و غیره و همچنین شامل کتاب مراح الارواح (بخش اول آن)، اشعاری به فارسی از بدرالدین به خط خودش، آداب البحث عضدالدین ایجی، دعای قرشی، حالات شیخ مهدی ملقب به موید الشریعه جزینی (۲ برگ)، اشعاری به عربی گویا از متنبی (۳۵ برگ). گردآورنده در قرن چهاردهم هجری بوده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۲۷گ، ۱۳-۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۰۱]

۳۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۷۳-۵۸/۲۲۳

آغاز: بسمله و به نستعین علی القوم الظالمین اللهم انی اسالک باسمک یا خیر مسئول و اکرم مامول یا من له الحمد و الثناء

بیاضی شامل مطالب متفرقه اغلب در دعاها و حرزها و طلسماتی که برای روا شدن حاجات موثر هستند. همچنین در آن سیزده باب اول از تعبیر خواب ابن سیر بن تحریر شده است. همچنین سوال و جواب‌هایی به روش تفأل درباره عواقب کارهایی که کسی در آینده می‌خواهد آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۱۳]

۳۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۷۹-۵۸/۲۲۹

آغاز: النهار نشورا مبصرا و خلقت بها الشمس و جعلت الشمس ضیاء و خلقت بها القمر و جعلت القمر نورا

بیاضی که برگ‌های زیادی از آغاز و انجام و اثنای آن افتاده و به نفاست آن لطمه زیادی وارد شده است. بخش باقیمانده اغلب مطالب ناقصی است که آغاز و انجام ندارند. شامل: دعای توسل، ادعیه الساعات، دعای احتجاب، دعای احتراز من الاعداء، دعای العشرات، دعاء الحریق، دعای امام سجاد در صبح و شام (به نقل از صحیفه)، دعای هلال امام سجاد، دعاهای متعدد برای دفع امراض، رساله میزان العمل از نجم الدین کبری، مطالبی از حکما و عافاران و چند حدیث و حکایت، رساله‌ای در فقه، از کتاب الزکاة نثر اللئالی، اول مقامات الانتباه، مطالب متفرقه در داستان و حکایات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۵۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۰۳]

۳۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۴۵

آغاز: بسمله. باب الحماسه. قال رجل من بلعنبر ابن تمیم و اسمه قریط؛ **انجام:** و انصرفت و قد زالت عنی المطالبه

شامل: ۱. مجموعه اشعاری حماسی از شعرای عرب با ترجمه فارسی آن‌ها. جامع ابتدا از قول بعضی از اشخاص علت وقوع جنگ و قتال بین قبایل عرب و یا امرا را ذکر کرده است و همان قول را به فارسی روان ترجمه کرده و بعد قصیده ای که شعرای عرب در این مورد سروده‌اند می‌آورد و هر بیت را جداگانه ترجمه می‌کند. بعضی از مندرجات آن بدین ترتیب می‌باشد: جنگ بنی شیبان با بنی مازن و اشعار قریط در این مورد، حرب البسوس و اشعار شهل بن شیبان الزمانی (الفند)، منازعه جساس و کلیب و کشته شدن کلیب و شعر جساس در این باره، قصه یوم الوقبا، قصه یوم سحبل و اشعار جعفر بن علبه و ابو عطا السندی مولی بنی اسد و بلعاء بن قیس الکنانی، ربیعة بن مقروم الضبی و سعد بن ناشب المازنی، عبدالملک بن عبدالرحیم الحارثی، شمیذ الحارثی و ودال ابن اسیل المازنی، سوار بن مضرب السعدی سعد بنی تمیم، شعر ابو عبیده در مورد کشته شدن شرجیل ابن حارث و شعر القطری الفجأة المازنی در همان مورد، فتح مکه، یوم حنین و ...، آغاز: «بسمله. باب الحماسه. قال رجل من بلعنبر ابن تمیم و اسمه قریط». انجام: «وانمیگذارند روزی همسایه خودمان را تا این که بلغزد و قطع شود بند نعلین از پای آن ها که کنایه از روز مرگ است»؛ ۲. مطالبی تاریخی به عربی در مورد شاهان سامانی و سیمجوریان، این بخش ناقص است و از آخر کسر دارد، آغاز: «بسمله. الحمدلله الطاهر بآیاته الباطن بدایة القریب رحمته البعید بعزته الکریم بآلائه العظیم». انجام موجود: «خلال الرفث الیها و خر الی الأرض عن صدرها میتاً و اخفی خبر وفاته الی ان»؛ ۳. سومین بخش این مجموعه چند برگی از شرح دیوان متنبی است به عربی برگرفته از دو شرح چنان که در آغاز دیده می‌شود و آغاز و

انجام آن ناقص است. آغاز موجود: «لطیفتین علی شرح معانی هذا الدیوان سمی احد هما التجنی علی ابن جنی و الآخر الفتح علی ابی الفتح افاد علی الکثیر منها». انجام موجود: «له ایاد إلی سالفة / اعد منها و لا اعددها»؛ ۴. در پایان یادداشتهای متفرقه است از اشعار متنبی و ابوالعلاء معری و سخنان حضرت علی علیه السلام، آغاز: «انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس»، انجام: «و انصرفت و قد زالت عنی المطالبه»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای طوسی، ۹۲گ، ۱۸–۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۹ – ۱۰۳]

۳۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۴

آغاز: الظهر یوخذ عشرة ... و من الکندر الابیض؛ **انجام:** ولله الملک السموات و الارض هذه الکتاب من متملکات العبد الخاطی اقل الحاج محمد التقی من شهور ۱۲۹۵.

مشتمل بر حکایات و روایات و منشآت و مکاتیب و بعضی رسایل و فواید مختلف از نظم و نثر و تازی و پارسی که از کتاب‌ها نقل شده است. بعضی از خطوط این جنگ نویسنده معین و تاریخ مشخص دارد، از جمله: ۱. رساله مرآت المحققین تألیف شیخ محمود شبستری (ص ۱۲۰–۱۲۲)، کاتب: اسکندر، تاریخ تحریر ۱۱۱۳؛ ۲. نقلی از تفسیر صافی من مصنفات مولانا محمد محسن فیض کاشی (ص۱۵۰)، کاتب: حیدر عامری که برای محمد محسن پیاری نوشته است و تاریخ ندارد؛ ۳. شرحی که محمد باقر سبزواری به‌خواهش میرزا ابوطالب فندرسکی در محرم ۱۱۲۴ نوشته است (ص۱۷۶)؛ ۴. رساله صحت و مرض فضولی بغدادی (ص ۱۸۰–۱۸۴) به خط مرتضی عامری مورخ ۱۱۰۰؛ ۵. دو فقره از منشآت میرزا ابوطالب فندرسکی (ص۱۸۵–۱۸۶) به خط صفی الدین بن فخرالدین الطریحی النجفی، بدون تاریخ؛ ۶. رساله‌ای که عبدالوهاب بن عبدالرحمن ساکن دهلی در عدول از مذهب حنفی و گرایش به‌مذهب تشیع و اثبات حقانیت مذهب جعفری تألیف کرده (ص ۲۰۲–۲۳۵) و در ۱۷ جمادی الثانی سال ۱۱۰۴ به خط محمد حسین بن محمد کاظم نوشته شده است؛ ۷. دیباچه‌ای که مولانا محمد رحیما بر سفینه امیرالامرا شاهوردی خان بیگلربیگی مشهد مقدس به‌قلم آورده (۲۴۳–۲۴۹) و محمد حسین بن محمد علی به‌خواهش مولانا محمد محسن پیاری از سفینه مزبور نقل کرده است و تاریخ ندارد؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حاج عماد فهرستی، تیر ۱۳۱۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج،۱۲۶گ،مختلف السطر،اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۷– ۲۷۵]

۳۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۵۰۴

آغاز: صلوات خدا و رحمت او ×× بر نبی هدی و عترت او؛ **انجام:** مرغان ز مرد و ارپر، پرورده با شهد و شکر ×× جای شکر این شعر در کام شکر خاریخته.

نظم و نثر فارسی و عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر، عبدالحسین بن محمد علی بن میرزا اسمعیل مجدالادبای خراسانی و ملا داود ملاباشی و مجدالادبای خراسانی و محمود مشیرزاده که در تواریخ صفر ۱۳۲۹ و ۱۳۰۷ و رمضان ۱۳۴۱ نوشته شده و مشتمل است بر منشآت عربی رشید وطواط و شعر فارسی عبدالحسین مجد و نظم و نثر عربی ملاباشی و شرح حال و اشعار مجدالادباء؛ تحریر بعضی صفحات چلیپا؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: مقوایی، ۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۷ – ۲۸۱]

۳۶۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۶۲

بیاضی شامل مطالبی متفرقه از احادیث و شرح آن‌ها و ادعیه و اشعاری به عربی از سید محمد مهدی بحرالعلوم و شیخ حسین نجف و اشعاری به فارسی از میرداماد و خیام و بابا افضل و ابن سینا و سعدی و جز اینان، بدون ترتیب و تنظیم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ – ۱۵۱]

۳۶۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۱۸

آغاز: الحمدلله الذی نور قلوب انبیائه و صفی اذهان اولیائه و از کیائه بانوار الطافه و الهمم معرفة اسائه و آلائه

مطالب متفرقه‌ای پیرامون علم لدنی و انواع علوم و حیاة و موت و تصور و تصدیق، به نثر عربی و فارسی و شعر فارسی؛ خط: نسخ، کا: مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ – ۱۸۸]

۳۶۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۵۶

در این جنگ روایاتی در فضائل حضرت امیر المومنین علیه السلام و فضل صلوات بر آل محمد (ع) و استغفار و تعبیر خواب و آداب سفر و قطعه ای از شیر و شکر بهائی و نان و حلوا و اشعاری از طغرائی و میرزا سعید قاضی احداث و ملک الشعرا شاهد خوانساری و فتحعلی شاه قاجار و متفرقات دیگر آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اشعار بهائی شب نوزدهم شعبان ۱۲۵۴ و اشعار طغرائی غره رجب ۱۲۶۰ نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰گ، مختلف السطر آراسته و چلیپا، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۳ – ۱۲۷]

۳۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۱۹

در آغاز این جنگ منشآت و مکاتیبی به عربی و فارسی از آخوند ملا محمد علی بن عبد القادر اژه‌ای، پس آن چند قصیده عربی: قصیده برده، قصیده منفرجه، معلقه امرئ القیس، قصیده‌ای از شام، قصاید سید محمد مهدی بحر العلوم نجفی، قصیده تائیه دعبل خزاعی، قصائد شیخ محمد علی اعسم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵ – ۲۳۸]

۳۷۱. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۲۶/۵

شامل مجموعه‌ای از خطبه‌های متفاوت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۵۱–۶۳)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۰۲]

۳۷۲. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۲۶/۷

مجموعه احادیث که از کتب مختلف جمع آوری شده است و بیشتر آن‌ها درباره امام زمان (ع) می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۴گ (۶۶-۱۳۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۰۳]

۳۷۳. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۶۲/۳

شامل چند حدیث بدون سند و بخشی از یک کتاب قصص الانبیاء و خاتمه کتاب «حلیة المتقین» تألیف ملا محمد باقر مجلسی؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد باقر، بی‌تا؛ ۳۶گ (۲۱-۵۶)، ۲۲سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۳۷۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۴۰

شامل پراکنده‌هایی از تاریخ و شعر و حدیث و مواعظ حضرت رسول به ابی‌ذر و ثواب بعض اعمال و چند زیارت و دعا و روزنامه ابو المعاشر بلخی و تعداد گناهان کبیره از قول شیخ مفید و مقداری از اختیارات مجلسی و بعض طلسمات و حدیثی در احوال قیامت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره، جلد: مقوایی با کاغذ ابری مشکی، ۲۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۳۳۵]

۳۷۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۵۹/۱

متفرقاتی در روایات و حکایات و اشعار و نکات تفسیری و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۱گ (۱ر-۵۶پ و ۶۴ر-۹۸ر)، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۱]

۳۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۸۶

آغاز: الفرق بین الاطلیعه و الاضمده؛ **انجام:** الجنه برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: مشمع [رایانه]

۳۷۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۶

گرد آوری سید عباس میر فخرایی وکیل دادگستری در قرن ۱۴، شامل طلسمات و پراکنده‌هایی در علوم غریبه به عربی و فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۴۳]

۳۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۱۶

آغاز: قال کفعمی فی مصباحه یستحب ان یدعو فی ایام شهر رمضان بهذا الادعیة لکل یوم دعاه علی حده من اوله الی آخره؛ **انجام:** بسم الله الرحمن الرحیم، قل هو الله احد الله صمد لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفوا احد.

شامل سوره‌هایی از قرآن، دعاهای کوتاهی از قبیل دعای روزهای ماه رمضان، دعا جهت تسکین درد اعضای بدن و اشعاری مذهبی به فارسی و عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای، ۱۱۳گ، ۱۰-۲۰ سطر (۵۵×)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۱۹ - ۳۴]

۳۷۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۵۴/۶

آغاز: و الحکیم الربانی فیثاغورس الحرانی الذی یدعی انه شاهد العوالم بصفا نفسه و ارتقی الی فضاء القدس ... قال ان الباری سبحانه و احد لا کالاحاد

شامل: مطالبی به نقل از فیثاغورس در توحید باری تعالی، جدولی در مخمسات و مربعات متضادة و متشاکلة و جدول اسرار القلوب، الغالب و المغلوب به نقل از ارسطو، دلایل الحیات و الممات، مطلبی به نقل از کتاب «فضیلة النسبة»، علم فراست به نقل از ارسطو همراه با جداولی در این علم، مطالبی به نقل از کتابی با عنوان: حرف اول مشتمل به دو دانش نخستین در ذکر مقادیر اوزان و اسماء الآلات مستعمله همراه با جدولی در این رابطه، جدولی به نقل از کتاب «جامع المبادی و الغایات» در جیب و ظل، ۸ طبقه از مردم که اساس قوام عالم هستند، تعداد مقولات عشر، یازده بیت به فارسی در نحو و بیان حروف ناصبه اسمیه، حروف جازمه، اسماء جازمه، حروف مشبهة بالفعل، افعال قلوب و افعال ناقصه؛ مطلبی در باره ریاضیات و هندسه و دلیل تقدم ریاضیات بر هندسه، دوایر عظام، ابعاد اجرام سماوی (زمین، عطارد، قمر، زهره، شمس، مریخ، زحل)، فلک الثوابت، اجرام ثوابت که در جداولی بیان شده است، جدول طول شهرها از جزایر خالدات و عرض آن ها از خط استوا و سمت قبله هر شهر که طی جداولی بیان شده است، مسافت البلدان به خطوط مستقیمه به نقل از رسالة قبلة الاوفاق، تبیین مناهج بسط و تکسیر مشتمل بر چهار فاتحه؛ در اشاره به اقوال مختلفه در چگونگی عالم مثال و معاد و لذت و الم نفسانی و جسمانی در حشر ارواح و اجساد و ثواب و عقاب دائمی و زایلی بیوم التناد، جدول فضایل محصوره انسانیه که صد عدد است، سخنان حقیقت بنیان دانایان حاضر در مجلس خسروان زمان درباره غنا، مطالبی از کتاب نوامیس افلاطون؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ (۱۴۹پ-۲۰۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۸۰]

۳۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۱۱/۱

آغاز: القلم احد اللسانین، الکتاب احد المحدثین العلم احد الجناحین.قید وا العلم؛ **انجام:** شادی هر روز از نوعی گر فکرت هر روز را دیگر اثر

شامل حدیث‌ها، شعرها و لغت‌های گوناگون و بسیاری از آن‌ها از تازی به فارسی ترجمه شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی با عطف پارچه، ۱۸۹ص (۱-۱۸۹)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۱۰ - ۹۴]

۳۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۰۸

آغاز: رباعی: گیرم که فلک همدم و همراز آید ×× ناسازی دهر بر سر ساز آید؛ **انجام:** النکرة علی قسمین قسم غیر معین عند المتکلم و غیر معین عند المخاطب. عند المخاطبین فانهم للامعلیون الرجل.

مطالب این جنگ به‌وسیله مرتضی بن آقا بزرگ تهرانی و سید علی اکبر چند گردآمده و در پایان برخی از یادداشت‌ها، رقم آنان به‌چشم می‌خورد. این جنگ دارای پراکنده هایی است از نظم و نثر که فهرست اجمالی آن عبارت است از: یادداشتی از

سپهر و دو رباعی بی نام (ص ۲)؛ غزل و اشعاری از مولانا آخوند ملا محمد هیدجی (۳-۷)؛ ترجیع‌بند و اشعاری از ناصر خسرو (۸-۹)؛ ترجیع‌بندی از شاه نعمت الله (۹-۱۱)؛ ترجیع‌بندی از خواجو (۱۱-۱۳)؛ ترجیع‌بندی از هاتف (۱۳-۱۶)؛ ترجیع‌بندی از عراقی (۱۷)؛ غزلی از شعور (۱۷)؛ اشعاری از عرفی (۱۹-۲۳)؛ اشعاری از سید عبدالحسین و شیخ علی اکبر و قدرة قمی و علی قمی و میرزا نصر الله متخلص به آبانی و شیخ شبستری و شیخ مهدی طالقانی و ناصرالدینشاه و درویش میرزا آقا سمندر الحق و درویش مخمور و شیخ محمد حسن پسر جامی ملا محمد جعفر چاله میدانی متخلص به مخفی و ملا غلام علی شیرازی شاگرد میرزا ابوالحسن جلوه و شمس الشعرا و حاجی مشتری و شمس المناقب در باره قبه حضرت عبدالعظیم (۲۳-۲۹)؛ اشعاری از شیخ حسینعلی خلخالی و میرزا حسین قمی و سهایی و عزت و فقری و شاهی و ادهم و شکوهی و غوصی و طاهر و غازی و قدسی، مانی، رضائی حکیمی، میر سید علی، نصیمی، هلالی، نظمی، ذهنی، کیفی، مقصدی عطری (۳۰-۳۹)؛ قصیده‌ای از امین الاطباء تبریزی که در مدح برادر عزیز آقا میرزا حسن خان مهندس فرموده است (۳۹)؛ شرح حال شیخ عطار و برخی از اشعار او (۴۱-۵۰)؛ شرح حال سنائی و برخی از اشعار او (۵۰)؛ اشعاری از میرزا حسن خان مهندس، عنصری، دهلوی، مولی غلامحسین عراقی قلندر، آقای سید حسن شیخ ابوالحسن خرقانی، محمد حسین پسر حاجی آقا محمد ملایری، سید خلیل، عطار (۵۱-۵۵)؛ اشعاری از مشفق، میرزا قوام (۶۵-۶۷)؛ گفتار عرفانی (۶۹-۷۰)؛ فقر و درویشی (۸۰)؛ بیان عبدالرزاق ارجی (۸۴-۸۵)؛ کلامی از حکماء (۸۶)؛ کلماتی منظوم و منثور بدون نام (۸۸-۸۹)؛ سخنی از صوفیه (۹۰)؛ اشعاری از شیخ بهایی و فایده فلسفی (۹۲-۹۳)؛ چندین قاعده فلسفی (۹۸-۱۰۰)؛ قاعده‌ای درباره اعداد (۱۰۳-۱۰۵)؛ اشعاری بدون نام (۱۰۸-۱۱۰)؛ گفتاری از ارسطو و شجره نسب سید بحرالعلوم (۱۱۲)؛ شعری بدون نام (۱۱۴)؛ کلام فلسفی (۱۱۶-۱۱۷)؛ پرسش فقهی از علامه حلی (۱۱۸)؛ سخنانی درباره حضرت عیسی منقول از کتب نصاری (۱۲۴-۱۲۵)؛ یادداشت‌هایی در موضوع‌های گوناگون (۱۲۹-۱۴۴)؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ شکسته نستعلیق مرتضی فرزند آقا بزرگ طهرانی در (ص ۵۰-۵۲) و بیشتر دفتر به خط سید علی اکبر بن عبدالحسین بن محمد صادق بن مهدی بن علی بن منصور است که او اهل دانش بود و از اساتید خود یاد می‌کند رقم او در ص ۵۵، ۶۶، ۶۹، ۹۰، ۹۲، ۹۸، ۱۰۱، ۱۰۴ و جز آن یافت می‌شود که آنها را در بین سال‌های ۱۳۰۸-۱۳۱۱ نوشته، در ص ۱۰۹ نستعلیق از شخصی بنام محمد میلاوی دیده می‌شود، با یادداشت‌هایی از سپهر ، مجدول؛ کاغذ: فرنگی الوان و شطرنجی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴۶ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۶۵]

۳۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۴۸/۲

آغاز: مناجات: الهی انت ذو فضل و منی ×× لعبد ذو الخطایا فاعف عنی؛ **انجام:** جنگ: و خجلت عنه لان مالی قدرة ×× حتی قضیت مراسم التعظیم

اشعار از حافظ و سلمان ساوجی و مطالب پراکنده و فال‌نامه؛ خط: شکسته تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان نازک، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ص (۳۲۲-۳۴۰)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۱۰۳]

۳۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۳۶

کشکولی شامل مطالب متفرقه می‌باشد. در این جنگ اشعاری از شعرای مختلف در موضوعات گوناگون جمع آوری شده است؛ خط: تحریری، کا: مؤلف، بی تا؛ این نسخه نامرتب بوده و سواد مؤلف می‌باشد؛ جلد: روغنی اسلیمی، ۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۵ - ۴۳]

۳۸۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۷۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی نرم تریاکی، ۴۳۲گ، ۱۶-۴۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵ [ف: ۱ - ۳۴۵]

۳۸۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۶۴/۳

حدیث‌هایی به عربی و فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن محمد کریم، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵گ (۱۰۷ر-۱۲۱ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۰۴۷]

۳۸۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۵۵/۷

به فارسی و عربی و ترکی. شامل: شعر ابن خلکان به‌عربی، شعر بهایی در مرثیه پدر خود، شعر ترکی خائف در مرثیه، شعر فارسی در مرثیه از میر سید جامی و عابدی، بندهایی به عربی و فارسی به نثر و دعای کمیل به روایت مجلسی دوم با ترجمه آن و زیارت عاشورا و خصلتهای پیغمبر به فارسی و دعا و حرز و دوازده بند محتشم و مرثیه ترکی مرتضی تبریزی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۸گ (۲۰۹-۲۹۶)، ۱۸ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۳۱۳]

۳۸۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۳-ف

نسخه اصل: حالت افندی ملحقی، ش ۱۷۴. نسخه کهنی است. دعا، خبری از وهب بن منبه، دعاء، قصیده لامیه عربی و فارسی در توحید به روش اهل سنت و جماعت، شعرهای مولوی و مولانا حشری، دیوان شمس، دیوان ابوالمظفر محمد بن ابی العباس احمد ابیوردی با ترجمه فارسی با عنوان «الف بیت فی النسیب» یا «النجدیات»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۹گ، [فیلمها ف: ۱ - ۴۹۸]

۳۸۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۷۶/۲

مطالب پراکنده عربی و فارسی در ادب و خبر شیعی و از آن‌ها است نامه احمد اردبیلی به شاه عباس و پاسخ او (۲۵پ۲۶ر)، شعر مفلح به عربی از مجموعه جمال الدین بن علی موسوی خوانساری که ناتمام بوده و پسرش از روی آن این مطلب‌ها پراکنده را در اینجا آورده است، پاره از اینها از کشکول بهایی و کتاب محمد تقی مجلسی گرفته شده است و به نظم است و نثر؛ خط: نستعلیق،

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۵گ (۲۳ر-۱۸۷پ)، ۸سطر (۵×۹)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱۳ - ۳۵۱۰]

۳۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۰۷/۲

شعر و نثر از دانشمندان و شاعران به عربی و فارسی از دانشمندان معاصر او هم در این جنگ سخنانی هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۷۱گ (۳۹-۳۰۹)، ۱۸سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۱۶۵]

۳۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۵/۲

شامل: ۱. بحر طویل صایب (ص ۱)؛ ۲. شعرهای نظیری (۳-۵)، طالب کلیم (۵)، سید نسیمی و مولوی (۹)، وحید نواب الزمانی و ادیب و قدسی و صایب (۱۰)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج روغنی، ۲۹ سطر (۹/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۲سم [ف: ۹ - ۱۲۱۴]

۳۹۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۴۸/۲

مشتمل بر مطالبی تاریخی خصوصا وقایع کربلا، مسائل فقهی، حکایات، وصیت‌نامه‌ای منظوم به عربی در اخلاق و آداب زندگانی، نکاتی تفسیری و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۹گ (۴ر-۵۲ر)، اندازه: ۱۸/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۳۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۷۱-ف

شعرهای وحدت و قصیده شیخ بهایی در ستایش با ترجمه و شعرهایی در ستایش او و پاسخ و پرسش هشام و گفتگوی مامون با یحیی بن اکثم و داستان هند با حجاج ثقفی و بخشی از کتابی در رجال به عربی و بخشی گویا از ثبات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تکه‌هایی است گویا از نسخه‌های کتابخانه مرکزی [فیلمها ف: ۲ - ۲۷۳]

۳۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۷۹-ف

تکه‌هایی از نسخه‌ها، شامل: ۱. موعظه، فرق اسلام، ولایت، ترجمه دعای کمیل، شعر، ۲. کتابی به عربی در ادب در چند باب، گویا از زمخشری، ۳. کتابی در لغت با شواهد شعری؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۲ - ۲۷۴]

۳۹۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۰۴/۱

آغاز: السادس من کتبه علی لقمة خبز و مضغها فانه لا یتألم؛ **انجام:** دیگر که همین اثر دارد عاقر قر حادارچی (کذا) زنجبیل هر یک مقدار یک مشت یک حبه با عسل سرشته حب سازند و در وقت حاجة در دهن حل نموده بر قضیب بمالد و بعد از ...

جنگ مانند است که مطالب متفرقه‌ای مانند اوراد و ادعیه و طلسمات برای دفع بلیات و دردها در آن ثبت است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۸ص، مختلف السطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۳۷]

۳۹۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۸

آغاز: کتاب جنگ - اول ما خلق الله تعالی العقل - اول ما خلق الله تعالی الروح - اول ما خلق الله تعالی اللوح؛ **انجام:** پس یکی زیبق با یک طلا آب گردد و این دو را با دو هزار سرب آب کرده پس بلطف حق سبحانه و تعالی و به برکت امیرالمؤمنین (ع) مقصود حاصل است و السلام.

این جزوه شامل دو قسمت است: قسمت اول که غالباً عربی است مشتمل است بر منتخباتی از آیات قرآنی و احادیث و گفتار بزرگان و عرفاء در اخلاق و سیر و سلوک؛ قسمت دوم که فارسی است مشتمل است بر مطالبی در علم کیمیا و ساختن طلا. در این جزوه دو برگ چاپی شامل اقسام شکیات ضمیمه شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۱گ، ۱۳سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۵۶]

۳۹۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۳۵

آغاز: ای بت آن به که دگر سجده رویت نکنم ×× گر شوی قبله من؛ میل بسویت نکنم؛ **انجام:** پیوسته چو واعظ که بحق نفس خویش ×× خواهد همه را پوست کنی کرده چو سلاخ

بیاضی شامل: ۱. مقداری اشعار و رباعیات فارسی؛ ۲. چند دعاء؛ ۳. مطالب متفرقه. اول و آخر آن افتاده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ لاکی، ۵۹گ، اندازه: ۷/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۵۷]

۳۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۰۲

آغاز: بسمله، قل اعوذ برب الفقل ۳۳۷۱؛ **انجام:** رنگ و بویید ... بعد قالب بریزد و سبغ کنه صبح کند

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۳۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۷

آغاز: جعله الرمادوی / تیک القضاء؛ **انجام:** عناوعن آبائنا و کفی

در کیمیا؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۳۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۲

آغاز: چوشد تشمیع حلش کرد باید؛ **انجام:** عقاب داخل کند تا برابر شود

در کیمیا؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه ای [رایانه]

۴۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۵

آغاز: القمر یحیی، شمسا ما بعده بعد؛ **انجام:** فی کیانه فی الجمله لی کیان الفضه فاعرفه

در کیمیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کاهی، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۴۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۶

آغاز: سفید کند و تدبیر روغن با نمک آهک؛ **انجام:** تمام این کتاب مبارک بجد

در کیمیا؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۴۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۳۹

آغاز: بسمله تنقیه سیماب زیبق را گرفته هر قدر که خواهد؛ **انجام:** برای تشمیع غریب و برای تدهین خوبست

در کیمیا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد:

پارچه‌ای [رایانه]

۴۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۱

آغاز: اتعبت نفسی و اهلکت مالی؛ **انجام:** جاریا تاما فهذا هوالطبخ

در کیمیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۴۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۸۹

آغاز: یموع بدی فوق الخدود حدودها وفاء فداه بین الضلوع وقودها؛ **انجام:** قدا معا مثل ما قدا لشرکان و ذاک سبطا رسول الله جدهما

جنگ قصاید؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور [رایانه]

۴۰۵. همدان؛ آرامگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۸۵۹۰

آغاز: عمر بگذشت به بیحاصلی و بوالهوسی؛ **انجام:** در ماتم حسین گریبان دردیه باد

علوم غریبه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۴۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۷۳

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** که مسلمانی از این چارام است تمام

مجموعه و منتخبات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

۴۰۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۱۲

شامل: احادیث، اشعار، آداب، طلسم، و فوائد و غیره که بعضی از عناوین آن ها به قرار زیر می‌باشد: حدیثی از پیامبر، حدیثی به نقل ازعیون اخبار الرضا (ع)، طلسم و دعا جهت دفع مرض، فائده در علائم زنانگی، در بیان حرف زبر و بینات، فائده در فرق بین مذهب و ملت، فائده در تعبیر خواب، فائده در اطلاق عقل به لب، بیان صلاة المضطر، طلسم دفع فقر، آداب نمازشب خواندن، آداب نمازصبح، نسب پیامبر (ص)، طریقه مرکب سازی، قصیده دعبل بن علی الخزاعی با آغاز: «افاطم لو خلت الحسین مجدا ×× و قد مات عطشانا بشط فرات»، قصیده میرزا احمد تبریزی با آغاز: «من لی بعاصف شهلال ملغنی ×× الی الغری فیلقینی و ینسانی»، سوال از امام صادق (ع) راجع به میت، چند مطلب از کفعمی و ابن طاوس، غزل مذنب، مجذوب، قصیده لامیه در مدح پیامبر، اشعاری از ابن ابی الحدید در مدح علی (ع)، قصیده رمانیه از بحر العلوم، اشعاری از فانی، اشعاری از مجرم، اشعار متفرقه، اشعاری از ابن فارض مصری با آغاز: «شربنا علی ذکر الحبیب مدامة ×× اقامت به الافراح و ارتحل الهم»، خطبه حضرت آدم (ع)، قصاید سبعه در مدح امیر المومنین با آغاز: «الا ان نجد المجد امص ملحوب ×× و لکنه جم المهالک مرهوب»، قسمتی از وصایای پیامبر ص به علی (ع)، مطلبی از لوامع المناقب سید صادق بن حسن حسینی مرعشی قمی، حدیث «من عرف نفسه عرف ربه» به نقل از بحار الانوار، ختم تعدادی از سوره‌های قرآن کریم، خطبه طتنجیه به نقل از شیخ رجب برسی، مختصری در ذم معلم اطفال، دعایی از صحیفه علویه، دستور العمل برای دفع سمومات، زیارت اهل بیت الضلالة با آغاز: «السلام علیکم یا اهل بیت الضلالة و موضوع الرذالة و مرجع الدنائة ...»، بیان فرق بین السهو و النسیان و بین الواحد و الاحد، اشعاری از شیخ بهائی، بیان شبهه ابن کمونه، قصیده‌ای از میرزا یوسف تبریزی در رثای شیخ مرتضی انصاری، قصیده سید حسین حلی، مطلبی از شیخ بهائی، مطلبی از پیامبر در مورد آیة الکرسی، دعا جهت دفع جنون و صرع، دعاء جهت دفع البراغیث و البقاء، مطالبی از حکماء هند، طلسم ابطال السحر، مطلبی از مناقب ابن شهر آشوب، مطلبی از شیخ بهائی، تدبیر طرد حشرات، مطلبی از ابوعلی سینا و افلاطون، مطلبی از ابو الحسن البکری استاد شهید ثانی در کتاب الانوار، اشعاری از ابن سینا، فائده‌ای در ذکر گرفتن ختم سوره و آیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛جلد:گالینگور قهوه‌ای،۱۸۶گ،اندازه:۹/۵×۲۰سم[ف:۲-۲۶۹]

۴۰۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۱۴

شامل: ۱. شرح حدیث «ان الله عزوجل خلق النبیین من طینة علیین؛ ۲. مطلبی از کتاب «نزهة الالباب» ابن انباری به نقل از مجلس متنبی؛ ۳. حکایتی از جعفر برمکی در هنگام رویت خط نیکو؛ ۴. اشعار معماگونه از شعرای عرب؛ ۵. سرگذشت برخی از اهل شرک و زندقه و شعراء و خطبای مشهور عرب و نقل کلمات و اشعار مشکله و معما گونه: حماد الراویه، ابن مقفع، ابن ابی العوجاء، بشار بن برد، مطیع بن ایاس، یحیی بن زیاد، صالح بن عبدالقدوس، علی بن ابی الحسن الکوفی، واصلی بن عطاء، عمرو بن عبیه، محمد بن هذیل، ابراهیم بن سیار و عمرو بن بحرین محبوب معروف به حاحظ و فرزدق و کمیت اسدی؛ ۶. پرسش و پاسخ از وجه تکرار در سوره کافرون؛ ۷. فائده در عدد غزوات النبی؛ ۸. فائدة فی الجموع التی لاواحد لها؛ ۹. اشعار حماسی و تک بیتی‌های لطیف و لغز از برخی شعرای عرب؛ ۱۰. مطلبی راجع به کلام ابن سینا، ان الواحد الحقیقی لا یصدر عنه الا الواحد؛ ۱۱. قصیده از میرزا معصوم متخلص به «محیط» فرزند مرحوم قائم مقام بزرگ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲ - ۲۷۱]

۴۰۹. اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۸/۲

جنگ مطالب پراکنده فارسی و عربی به‌خط سومی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۷۸]

۴۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۹/۳

شامل: مطالبی درباره علت قرمزی اکسیر و درباره میاه نافعه (ص ۳۷)؛ مطالبی درباره تدبیر کبریت و تدبیر نفس (۳۸)؛ در تنقیه سرب و صفت اله یو صفت حل النطرون و عمل دغلی و عمل شیرز و ملح البول (از تدبیر نفس تا عمل ملح البول مطالب به زبان ترکی می‌باشد) (۳۹)؛ مطالبی از کتاب سر الاسرار و در آن گفته شده که ابتدای این کتاب در کتاب دیگر نوشته شده است و آنچه

با آن این کتاب شروع می‌شود از تشویه و تصعید است و بعد باب تدبیرها و تکلیس‌ها و تقطیرها و تحلیل‌ها می‌آید (۴۱-۱۱۶)؛ مدخل عملیات به اسماء است (۱۱۱-۱۱۶)؛ مباحثی در باب حجر (۱۱۶)؛ صفت اقامة قلعی و صفت دیگری از این ناصح (۱۱۷)؛ مطالبی به زبان عربی و منقول از شمس المعارف (۱۱۸-۱۱۹)؛ به زبان فارسی صفة قمریه، و تدبیر حجر الهی و عقد سحاب و ترکیب سرخ کردن و صفة کلس قشر بیض (۱۱۹-۱۲۳)؛ منقول از باب دوم از جزء دوم کتاب البرهان فی اسرار علم المیزان شرح قول علی بن ابیطالب در وقتی که او بر سر منبر خطبه بیان را بیان می‌داشت، آنچه در اینجا آمده سرب و زاج و تصعید و صفت عمل سمن و صفت طین آمده (۱۲۳-۱۳۰)؛ مطالبی از شمس المعارف در رنگ احمر ذکر شده (۱۳۵-۱۳۲). صفت دهن و چند صفت دیگر می‌آید (۱۳۲-۱۳۴). ظاهراً صفحه «صفه» به‌جای فصل است. این جنگ به سه زبان عربی ترکی و فارسی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۸ص (۳۷-۱۳۴) [ف: ۱۰ - ۴۶۵]

۴۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۲۶

بیاض شعر و مختصر النافع؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۴۵گ، اندازه:۷/۱×۱۵/۹سم [رایانه]

۴۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۹۶

آغاز: دعاء ادریس مشهور به چهل اسم که در سند او منقول است از مهج الدعوات چنین است که چون ادریس به پیغمبری مبعوث شد؛ **انجام:** از برای دفع آبله ... بیاویزد طفل در گردن ... از هفت دانه آبله بیرون نخواهد آمد باذن

مجموعه‌ای از دعاها و حرزهای مختلف و پاره‌ای از مسائل مذهبی از قبیل تاریخ ولادت و وفات، و اسماء و کنی و القاب چهارده معصوم علیهم السلام اسامی اسب‌های انبیاء (ع) و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ (۷پ-۱۷، ۴۳پ-۸۰، ۷۹-۱۱۳پ)، اندازه:۱۳/۲×۲۰/۴سم [رایانه]

۴۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵۰

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالحمید بن وحید الدین حسینی، بی‌تا، جا: شیراز مدرسه خان؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۸ش۴-]

۴۱۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۴۱

آغاز: فی کرمک و رحمتک و عفوک املی لاعمل لی استحق به الجنة؛ **انجام:** و صل علی محمد و آل محمد فی الملاء الاعلی الی یوم الدین و صل علی محمد.

کتابی به‌شکل بیاض که اول و آخر آن افتاده است. محتویات آن شامل ادعیه و طلسمات است برای برآوردن حاجات. علاوه بر آن مطالب دیگری هم در ضمن آنها نوشته شده است که عبارت‌اند از مقداری رباعیات فارسی. شرح خواص حروف الفبا و خواص سوره‌های قرآنی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۹۹گ، مختلف السطر (۷×۱۰)، اندازه: ۶×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۷۳]

۴۱۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۵

شامل: یک مجلس «سوره کهف»، اشعاری در وصف باریتعالی، بهاریه و غزلی، «بندی منقول از شیخ بهائی در کفایت مهمات»، مدیحه حضرت رضا (ع)، ترجمه کشکول شیخ بهائی، ترجمه قطب شاهی، مترجم شیخ احمد عاملی شهیدی که آن را به‌نام سلطان عبدالله قطب شاه بن محمد قطب شاه معنون داشته این کتاب در ضمن کتاب مطارح الانظار در سال ۱۲۸۵ هـ.ق. به‌چاپ رسیده است، مترجم این کتاب را در ۲۶ ذیحجه ۱۰۷۰ هـ ساخته است، شعری از میرزا نظام که اول آن این است: تیرت گذشت از دل در جان گرفت منزل ×× جان تازه گشت اما کار دلست مشکل، غزلی از مولانا طفیلی با مطلع: ای پرتو جمال رخت عکس ماه خور ×× کویت مزار گلشن فردوس خوبتر، شعری از رابط با مطلع: دلیران را پس از مردن دلیری بیشتر گردد ×× که بعد از مرگ جلد گرگ پیل افکن سپر گردد، دو قصیده از عرفی در نعت امیرالمؤمنین علی (ع)، سوره‌ای منسوب به حضرت داود (ع) تعریب ابن عباس با دیباچه‌ای در خواص آن، نرگس دان ذبیحی، اشعاری از مولانا نظام، ملا حسین کاشانی، مولانا کاتبی، ابن حسام، مولانا نظام مایلی، ایجی، ابن حسام، عرفی شیرازی، مثنوی مقیما، حمزه خان، میرزا سنجر، ابو سعید ابی الخیر، ساقی نامه، اشعاری در مدح ائمه، اشعاری از علی بن حیدر سبزواری، مولانا حسن کاشی، مولانا وحشی، میرزا نعمت الله استرآبادی، خواجوی کرمانی، مولانا نظام، حیرتی، میر غیاث الدین محمد، سحابی، کمال اسماعیل، حکیم خاقانی، محمد سراجا؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ترجمه کشکول شیخ بهائی به‌خط بهاء الدین بن حاجی، شامل یک مجلس و یک سرلوح؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۴گ، اندازه: ۱۲×۲۸سم [ف:۲-۱۰۴]

۴۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۰۰

آغاز: آنچه دادی تو ندادی، شاه داد؛ **انجام:** عقل او موش شود شهوت چوشیر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۴۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۰۴

آغاز: الدرر المسمی باسرار الاطباء؛ **انجام:** و هذا الیس موجبا للعزم تامل جدا

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی [رایانه]

۴۱۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۷۰

منتخبی از اشعار و مراثی قدما و معاصرین و فواید تاریخی و جغرافیائی و علمی و ادبی؛خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۷۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۵۹]

۴۱۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۱۱

شامل: ۱. زبدة الابرار من احادیث سید المختار یا چهل حدیث حضرت رسول اکرم با ترجمه منظوم فارسی در چهار برگ و از

آخر ناقص و شامل بیست و هشت حدیث؛ ۲. مناجات و اشعار فرصتی کاشانی؛ ۳. حاتمیه مولانا حاتم کاشی؛ ۴. منظومه‌ای به وزن و تقلید بوستان، اوراقش آشفته و اول و آخر افتاده و ناقص، شامل ده باب؛ ۵. منتخب اشعار از شعرای مختلف؛ ۶. عشق محمود و ایاز؛ انیسی شاملو، علیقلی بیگ؛ ۷. منظومه‌ای در طب؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله؛ ۸. تحفة الابرار؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: متفرقه، جلد: چرمی نرم، ۱۵۶گ، ۲۶-۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۳۷۲]

۴۲۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۵۲

این جنگ کهنه و قدیمی شامل دو رساله در فقه و منتخب آثار و اشعاری است از نویسندگان و شعرای مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی نرم، ۱۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۷۹]

۴۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۸۷۱

شعر و نثر؛ بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۴۲۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۲۱

آغاز: دیگر از جمیع عوالم انسانی مثل ترس و غضب و غم ملاحظه ... صرع می‌شود می‌باید که نوح و خوشحالی بگذراند و اگر جنگ و نزاع و فریادهای بلند و صداهایی بلند و رعد و برق؛ **انجام:** الی معاودة فلیفعل حتی نزول عنه تلك العلة ومکن بین ... و ذلك ان لا دواء کسودا وله عرقا البرء فاعلموا ذلك المناقب التی اختصر

مجموعه‌ای در طب. از امراض مختلف بحث کرده و علاج آن‌ها را بررسی کرده است و دواجات از قبیل انواع معجون، حبوب و اقراص را و نیز طرز تهیه‌اش را بیان کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۱۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۳]

۴۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۴۹/۵

شامل: ادعیه‌ای در طلسمات، چند بحث در علوم خفیه و سیمیا، چند دعا و چند شعر که در پاره‌ای از موارد این ادعیه به فارسی برگردانده شده‌اند؛ خط: نسخ شکسته ونستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۴ سطر (۵×۱۷)، اندازه: ۶/۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۳۰۷]

۴۲۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۶۴

آغاز: لقضاء الدین چون ثلثی از شب بگذرد؛ **انجام:** موجود: کوفیان مضایقه کردند.

ادعیه، پراکنده‌هایی در ادب و تاریخ؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قهوه‌ای، ۱۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۴۵۴]

۴۲۵. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۱۱

شامل: ۱. واژه‌نامه ترکی به فارسی؛ ۲. اشعاری ترکی و فارسی؛ ۳. ۱) دعای میرزا قاسم تونی بر حاشیه دستخط والد خود به میرزا محسن همشیره زاده خود نوشته، ۲) دعاهایی دیگر و قطعات ادبی و منشآت، ۳) شرح ناتمام عهدنامه سلطان سلیم و شاه طهماسب به ترکی ضمن اشاره به کامران (میرزا) و سلطان سلیم خان و سلطان بایزید و نام سفیران: علی پاشا و حسن آقا؛ ۴. سواد، رقمی که از جانب نواب فتحعلی خان سردار به ریش سفیدان جماعة تکه نوشته شده «هر چند لطفی ندارد نهایت چون غرابتی داشت و موافق لفظ و سلیقه ... آورده می‌شود» به ترکی؛ ۵. رقم استیفاء میرزا محمد حسن؛ ۶. منتخبی از کتاب حرز الامان من فتن الزمان؛ ملا حسین کاشفی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه اصفهانی [رشت و همدان: ف: - ۱۶۸۹]

۴۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۷-ف

نسخه اصل: کتابخانه پروفسور مکرمین بن خلیل بن الالبستانی. دارای سه بخش: دارای سه بخش: ۱. شعرهای عربی و فارسی از جمال الدین عبدالرزاق، امیر خسرو دهلوی خواجو، نظامی، فردوسی (شاهنامه در هامش)، عطار، انوری، ابونواس، ملك اخستان، ابن یمین، سیف الدین اعرج، خاقانی، سعدی، رکن گرجی، منوچهری، و اواء دمشقی، مجنون، قاضی نظام الدین (به عربی) سید عضد صراف، قشیری (به عربی) عماد فقیه، جلال طبیب، مجد همگر، اثیر اخسیکتی، کمال، اسدی، ابن سکره، اوحدی اصفهانی، کافی همدانی، قاضی نعمانی (به عربی)، خواجه سلمان، شاه خوافی، با حکایتی منثور؛ ۲. منشآت فارسی؛ ۳. قوانین و قواعد و آداب ترسل و انشاء، میعن الدین یزدی، علی بن محمد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۵گ [فیلمها ف: ۱ - ۴۴۵]

۴۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۲۱/۱

پراکنده‌های لغت و شعر و حدیث و آداب و فلسفه و تاریخ به عربی و یکی دو جا به فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالغفار، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۴ص (۱-۴۴، ۱۰۷-۲۵۳، ۲۶۰-۲۶۲)، ۲۰سطر(۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱۰-۱۹۶۵]

۴۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۱/۶

آغاز: اما ابوطالب وعبدالله پدرحضرت رسالت صلی الله علیه وآله از یک مادر بودند ومادرایشان فاطمه دختر عمر وبن عائذ بن عمران بن محزوم بود وفرزندان ابی طالب، علی علیه السلام بود و جعفر؛ **انجام:** و العافیة و النصر و لاتسؤنی فی نفسی و لامن احبتی. راوی گوید که چون بر این دعا مداومت کردم چندان عمر یافتم که از زندگانی ملول شدم بعضی از متقدمین ... بعد از گفتن احبتی ذکر کند مثل آنکه بگوید فلان وفلان

مجموعه‌ای متفرقه در ذکر نسب حضرت پیامبر (ص) و امیرالمؤمنین علی (ع) و بعض ادعیه و بعضی از آیاتی که در شأن امیرالمؤمنین (ع) نازل شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۳]

۴۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۰۳

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه اسماعیلیه - شاهرود ۹۳ [در فهرست

با عنوان خطب آمده]. شامل: چند خطبه عربی که در عیدها و روزهای جمعه ایراد می‌شود و در پاره‌ای از آن‌ها نام ناصر الدین شاه قاجار آمده، نامه‌ای تاریخی و مهم که شیخ نصر الله به سال ۱۲۷۹ نگاشته و پاسخ آن نامه به فارسی، قصیده‌ای فارسی در رثای رئیس العلماء ملامحمد رضا استر آبادی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا،بی‌تا؛ وقف‌نامه کتاب بر مدرسه بازار به خط محمد حسین بن ملا رحیم به تاریخ ۱۳۴۰؛ ۴۲۱ص [عکسی ف: ۴ – ۳۱۹]

۴۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۹۴

روایات و ادعیه؛ کا: مؤلف جنگ، بی تا [د.ث. مجلس]

۴۳۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۹۰

مجموعه حکایات، احادیث، لطایف، مطایبات، نکته ها و فوائد متفرقه با ذکر منابع که غالب آن فضائل ائمة معصومین می‌باشد، به نقل از مناقب ابن شهر آشوب، مدینة المعاجز، غاية المرام و ... و در آغاز برخی حکایات را از خزائن ملا احمد نراقی نقل می‌نماید. پایان کتاب نیز به سبک کتاب خزائن نراقی تنظیم و به لطائف و مطایبات اختصاص یافته است. مؤلف کتاب را شیئا فشیئاً تألیف کرده و بعضی قسمت‌ها ناتمام مانده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: مهدی باقر زاده تبریزی، ۱۳۸۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۴۲۴]

۴۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۳۴

آغاز: جبریل این ورد را برای حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم آورده و گفته که خواننده این ورد را هزار حج پذیرفته؛ **انجام:** و یا من یلتمس منه المخرج الی روح الفرح ذلت لقدرتک

مطالبی متفرقه از حکایت، دعا، شعر، بعضی از سوره‌های قران و فقه؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: عصر صفوی و بخشی در عصر قاجاریه؛ افتادگی: انجام؛ وقف‌نامه‌ای به تاریخ ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۲۸ – ۳۳۹]

۴۳۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۰۹

آغاز: سوره مبارکه مریم؛ **انجام:** اولئک جزاؤهم مغفرة من ربهم و جنات تجری من تحتها الانهار و نعم اجر العالمین خالدین فیها

شامل سوری از قرآن کریم و ادعیه با ترجمه و تفسیر مختصر و مهج الدعوات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی سیاه، ۳۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ – ۳۸۴]

۴۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۶

آغاز: عن ابی عبدالله علیه السلام فی قوله تعالی عم یتساءلون عن النبأ العظیم قال النبأ العظیم الولایة؛ **انجام:** هر روز بخواند اللهم صل علی محمد و آل محمد بعدد کل داء و دواء

این جنگ به خطوط مختلف می‌باشد. در قسمت اول آن روایت‌هایی است در اعتقادات و اخلاق و منافع بعضی از سوره‌ها و آیات و جز این‌ها و در قسمت دوم آن دعاهایی که از ائمه طاهرین علیهم السلام روایت شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده شیخ محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۵۲]

۴۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۴

آغاز: قسمت اول: در کتاب تحفة المجالس نوشته روزی حضرت رسول صلی الله علیه و آله در مسجد جماعت میکرد ؛ قسمت دوم: الحمدلله رب العالمین ... و بعد روی السید فی الطرائف عن مناقب الخوارزمی؛ **انجام:** و الائمة من بعدهم علیهم السلام فقد اهتدوا و ان تولوا فانما هم فی شقاق

شامل: قسمت اول، بعضی از فضائل و مناقب ائمه علیهم السلام به صورت مجالسی به فارسی؛ قسمت دوم، مشتمل بر جلد دوم و سوم کتابی که مؤلف آن معلوم نیست و به‌نام «مناقب» نامیده شده است، در این قسمت آیاتی که در فضائل حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام نازل شده با احادیثی که در تفسیر آنها به‌نقل از کتاب‌های روایتی شیعه و سنی آمده، به عربی جمع‌آوری شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به خطوط مختلف؛ مهر: «الواثق بالله الغنی مهدی بن محمد علی الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ – ۲۹]

۴۳۶. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۶۴

آغاز: روان شد جانب حجاج رافع ×× مخلب شد سوی خانه روانه / اوطاقی داشت کانجا معبدش بود ×× که از بهر عبادت مسجدش بود؛ **انجام:** پنجم اگر کسی سؤال کند که از پی گمشده از کدام سمت بروم رمل زند وچهار چهار طرح کند.

جنگی شامل مطالب متفرقه به نظم و نثر و فارسی و عربی، از جمله اشعار و احادیث مذهبی، در احکام روز نو روز فرس، ترجمه حدیث احکام محرم به نقل از شیخ هبة الله قطب الدین راوندی در کتاب قصص الانبیاء، چهل سوره تورات با ترجمه فارسی، فالنامه در بیان تفأل به قرآن کریم و ادعیه و روایات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۴۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف مخ]

۴۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۴۹

آغاز: ... است بانه بگیر سر نیر و کشنیز؛ **انجام:** الابیض و یستعمل مراز امنو الیه فانه یقوی مجرب صحیح

شامل: طریقه ساختن داروها و علاج بیماری‌ها توسط آنها، منظومه‌ای پزشکی، طلسم در جهت درمان بیماری‌ها، مطلبی از کتابی در پزشکی به زبان عربی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۳۸گ، ۱۴ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [رایانه]

۴۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۸۷۲

بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۴۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۲۵

آغاز: هو الفیاض. اعلم ان تمایز العلوم بحسب تمایز الموضوعات و موضوع هذا العلم الفلزات من جهة انتقالها الی کمالها الطبیعی (۴ر–پیش از اینهم در گ ۱–۳۰ پراکنده‌های کیمیائی است) آغاز

در پایان نسخه: عمل طرق زر در فضه طلق غواص و اینست نوشادر کانی (پس از اینهم در بگر باز پسین پراکنده‌های کیمیا ایست)
در این جنگ از شرح شذور جلدکی (۱۹ب) و الاجساد السبعة جابر (۱۹ب) و قمر الاقمار ابی المعالی (۴۳ الف) و جاهای دیگر به‌نثر و نظم و فارسی و عربی عبارت‌هائی در کیمیا آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: آقا محمد بیدآبادی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۵۶گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۳/۵×۲۶سم [ف: ۶ - ۲۴۴۸]

۴۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۸۵

دارای: دارای: ۱. شعر فارسی در ۲ص و یک قصیده گویا از خاقانی و ناتمام (در کاغذ سفید)؛ ۲. گزیده دیوان خاقانی (در کاغذ کبود)؛ ۳. شعرهای عربی علی (ع) در پند با خطاب به حسن (ع) و بندهای دیگر با ترجمه فارسی (در کاغذ کبود)؛ ۴. تاریخ کوتاهی از پادشاهان ایران و خلفای عرب به فارسی (در ۹ص کاغذ کبود، نوشته میرزا بخش علی اردبیلی برادر زن بدیع الزمان میرزا صاحب اختیار پسر ملک آرای به خواهش آقا میرزا رضا در شوال ۱۲۸۱، با خط همان میرزا رضا در ۱۲۸۵ در سه سطر در همین جا)؛ ۵. شعر خاقانی (در ۲ص کاغذ کبود)؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: میرزا بخش علی اردبیلی، بی‌تا؛ چلیپا و راسته، به گواهی میرزا رضا رفیق او؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۰گ، ۱۵ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۲۸۹]

۴۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۰۵/۱-۲۴/۱۰۵

آغاز: سلام کرد والتماس پندی نمود بهلول گفت مشاهده قصرها و عمارتهای پادشاهان گذشته و ملاحظه قبور ایشان ترا پند است؛ **انجام:** وتفاصیل این معنی با معانی دیگر که توان گفت در کتاب بحار الانوار مذکور است
شامل: ۱. دیوان: نظیم، به ترکی (۲پ-۱۹ر)؛ ۲. شعر ابوتراب بیک به فارسی سه بیت (۱۹ر)؛ ۳. دیباچه مطول تفتازانی (۱۹پ-۲۱ر)؛ ۴. شعر عرفی (۲۱پ-۳۲ر)؛ ۵. جواهرالعمان (۴۱ر)؛ ۶. شعر ترکی محمود چلبی افندی و نویدی و شعر عربی حریری (۳۵ر)؛ ۷. القلمیة (۳۵پ-۳۹پ)؛ ۸ شعر انوری و امتی تربتی (۴۲ر-۴۴ر)؛ ۹. بندی در انشاء به ترکی (۴۲ر-۴۴ر)؛ ۱۰. «وزیر اعظم نصوح پاشایه تهنیه وزارت ایچوندر» (۴۴ر-۴۶ر) به نثر ترکی؛ ۱۱. شعر فارسی شاپور فریبی خاجوتراب بیک؛ ۱۲. صورت مکتوب به ترکی (۵۳پ)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۶۷]

۴۴۲. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۸/۲

به خط فارسی و عربی، شامل: مطالبی درباره امراض و داروهای تجویز شده به صورت یادداشت در تشخیص امراض و داروهای لازم آن (۴۰-۴۷)؛ رساله‌ای ایضاً در پزشکی به فارسی و عربی در بیان پاره‌ای از امراض که در ضمن داروهای تجویز شده آن را نیز بیان می‌کند (۴۷-۶۶)؛ باقیمانده سؤال و جوابی به پزشکی به زبان فارسی که در سؤال مرضی طرح می‌شود و در جواب آن مرض شرح و داروی لازمش بیان می‌گردد که در ضمن آن اطلاعات پزشکی چندی به دست داده می‌شود و حکایت از شناسایی بدن انسان بدان روزها می‌کند (۶۶-۱۱۳)؛ مطالب و سؤالاتی درباره امراض گوناگون نقل شده از کتابی دیگر (۱۱۴-۱۳۱)؛ ذکر پاره‌ای از داروها به خط حمایلی (۱۲۸-۱۳۱)؛ «طریقه مرحوم حاج میرزا عبدالکریم» درباره درمان مرضی (۱۳۱)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۴۸ص (۶۶-۱۱۳)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: - ۵۸]

۴۴۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۷۵/۹

با مطالبی از: کتاب «الدر النظیم» در خواص آیات و حروف، «نصاب» حسن بن عبدالله مومن نحوی و چند قطعه شعر در باب جلب قلوب و طلب حاجات، پژوهشی در اسم اعظم الهی و چند حرز و دعا ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۲گ (۱۲۳ر-۱۳۴پ)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۳۴]

۴۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴۹

آغاز: اما راویان اخبار و ناقلان آثار بدین گونه روایت کرده‌اند که چون بر حضرت امام حسین علیه السلام از جور مخالفان امت، ماندن آن جناب در مدینه میسر نشد و اراده سفر کربلا نمود شب به عزم وداع؛ **انجام:** نمودند پیمان دادار سست ×× کسی را نبد زآن میان دین درست
بیت است به خون خداوند شستند دست شکستند پیمان و الست .
کنون روسوی دوستان آورم ×× نوا از دم راستان آورم
مجموعه‌ای از مراثی فارسی و ترکی که در مصیبت حادثه جانسور کربلا و سالار شهیدان امام حسین علیه السلام سروده شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۹]

۴۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۵۹/۱۳

شامل: شعر میراشکی و کوثر و نظامی (ص ع)؛ چند رباعی به خط عبدالصمد شریف خادم (۳۹-۴۰)؛ بندی به عربی در ضرب (۵۶-۵۷)؛ شعر عربی مجنون عامری (۹۳)؛ «شرب التوشیح یا الشرب بالطول» به عربی (۹۵)؛ «مسالة، بثلثة دارهم و اربعة عصافیر بدرهم و معا اربعون درهما و اردنا من الجنسین خمسین» به عربی با حل آن از راه جبر و مقابله و خطاین به عربی (۹۷-۱۰۰)؛ شعر ملا جلال دوانی به فارسی (۱۰۳)؛ با مطالب دیگر در جاهای دیگر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ به خطوط گوناگون؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳ سطر (۴×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۲۴۶۸]

۴۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۵

آغاز: کنت السواد لناظری فبکی علیك الناظر ×× من شاء بعدك فلیمت فعلیك کنت احاذر / فلا کان طشت التبر فی بیت زخرف ×× تفیض به نفس امرء بات شاکیا؛ **انجام:** ذلك احد اعرك و لااعتمد فیه الاعلیك فکی یا ذالجلال عند احسن ظنی بك و

رجائی لک و ارحم تضرعی و استکانتی و ضعف رکنی و احیی بذلک علی و علی کل داع رخاک یا ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله

مجموعه‌ای متفرقه از حکایات و نظم که از امیرالمومنین (ع) است و زیارات و ادعیه و نیز برخی اشعار فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ بیاض، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۷]

۴۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۹۷/۶

آغاز: شیخ طوسی و دیگران گفته‌اند که بعد از نماز صبح صد مرتبه بگوید استغفرالله و اتوب الیه و صد مرتبه بگوید اسئل الله العافیه و صد مرتبه بگوید استجیر بالله من النار و اسئله الجنة؛ **انجام:** الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا فمن اضطر فی مخمصة غیر متجانف لاثم فان الله غفور رحیم

چند شعر در خوب و بد ایام چند حدیث و دعا و مقداری از آیات قرآن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: پارچه آبی، ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۳]

۴۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۴۵/۲

آغاز: هاء مضمر متصل مفرد مذکر را که ×× نیست قبل وبعد ساکن باصله دان معتبر/ چون به وانه <جزیرضه> با قصرها است ×× نزد عاصم باصله <فیه مهانا> حفص راست؛ **انجام:** زان شده حاجتم رواهمه جا ×× توهم ای قاری پریشان حال / ختم احزاب وردکن همه سال ×× تا شود حاجتت روا همه جا

شامل چند حدیث و شعر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۲]

۴۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۳۳

آغاز: هر گاه بخواهی بروی در نزد حاکم و سلطان و به او حاجتی داشته باشی و بخواهی که به مراد شود در وقت بیرون رفتن از خانه این دعا را بخوان و برو برآورده می‌شود؛ **انجام:** مخفی نماند که چون طریقه زن داری و تدبیر فرمائی در امر زن و تأمل داری رکن اعظم و اهم امور است

مجموعه‌ای از احادیث، اشعار فارسی و عربی از جمله قصیده قائم مقام، ادعیه از جمله دعائی از صحیفه سجادیه، علم جفر، خواص اسماء و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور عطف تیماج زرشکی، ۲۵۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۴]

۴۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۸۹/۲

آغاز: کتاب الامالی للشیخ الطوسی. روی فیه عن سعید بن المسیب قال لما استشهد سیدی ومولای الحسین علیه السلام وحج الناس من ... بل دخلت علی علی بن الحسین علیه السلام فقلت له یا مولای قد قرب الحج؛ **انجام:** قل الروح من امر ربی وبقوله علیه السلام للارواح جنود مجنده ما تعارف منها ائتلف وما تناکر منها اختلف ولهذا الجوهر ... تختص بهما نظریة وعملیة وقد حققوا الکلام فی هذا الجوهر والبرهان علی وجوده

مجموعه‌ای شامل: روایتی از امالی شیخ طوسی درفاجعه کربلا، قصیده ای اخلاقی فارسی در ۱۴۲ بیت، مطلبی درباره حسن وقبح عقلی، مسأله خلق اعمال، اجماع به نقل از دروس، صلاة الجمعه، عناصر اربعه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم[ف مخ: ۲–۶۲۵]

۴۵۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۸

آغاز: اذا صافحتنی اکف اللئام ×× لطمت بهن خدود الرجال؛ **انجام:** صراط المستقیم ای دل که وصفش خواندی ازقرآن ×× هر آن حب علی بن ابی طالب بود حق

اشعار از شاعران عرب و عجم از جمله: طغرائی، ناصرالدین حسن بن النقیب، ابن دوحه، عمرو بن حمق الخزاعی، حجر بن عدی الکندی، متنبی، حکیم سورلی، و چند حدیث نیز آورده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۸]

۴۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۸۶۳

اشعاری از ادیب صابر، لامعی، میرزا تقی علی آبادی، تلخیص انیس العشاق رامی از محمد کریم و غیره؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث.]

۴۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۵

دارای: ۱. نصاب الصبیان ابونصر فراهی؛ ۲. سراج منیر محمد شریف رازی؛ ۳. نصیحت‌نامه جهانگیر شاه به فرزندان و مریدان؛ ۴. هفت بند ملاحسن کاشی؛ ۵. مرثیه محتشم؛ ۶. رقعه نصیرای همدانی؛ ۷. رساله درباره صاع و درهم گویا از مجلسی؛ ۸ شرح «من عرف نفسه فقد عرف ربه» به فارسی؛ ۹. داستان مور و بلبل در باغ؛ ۱۰. رساله در تجوید و قرائت؛ ۱۱. فرهاد و شیرین وحشی؛ ۱۲. قضا و قدر حکیم رکنا؛ ۱۳. نصیحت‌نامه ابوعلی سینا به نظم فارسی؛ ۱۴. ترجمة الصلاة؛ ۱۵. وصایای پیامبر؛ ۱۶. بندی از نگارستان؛ ۱۷. سوانح الافکار و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اصغر بن حاجی محمد سعید، تا: رجب ۷۳ و ۱۹۶، جا: میانه؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۵گ، ۲۵–۲۰ سطر (۶×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [سنا: ف: ۲ – ۷۴]

۴۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۱۸/۱۶

شامل: از رساله الجانب الغربی فی حل مشکلات الشیخ محیی الدین العربی در سلسله خرقه او (ص۱۱۶)؛ از خلاصه الحیات درباره سخنان سقراط و جز آن (۱۱۷–۱۱۸)؛ از روضة الصفا و کفایة الاثر در سرگذشت صحابه (۱۱۹–۱۲۹)؛ شعر شیخ بهایی و داماد و حاجی سلمه الله (ص۱۳۰)؛ رقم اجازه سر برهنه نشستن در بزم همایون به عیسی خان قورچی (ص۱۳۲)؛ نظم فارسی و نثر پراکنده (۱۳۲–۱۳۶)؛ دیباچه‌ای که مولانا ناظم هروی بر بیاض حسنخان نوشته است (۱۳۶)؛ رقعه مولانا ظهوری به شیخ فیضی (۱۳۷)؛ وصایای افلاطون ارسطو را (پایان اخلاق ناصری) (۱۳۸–

۱۴۰)؛ فرق میان دین و ملت و شرع و منهاج و اسلام و حنیف و سنت و جماعت (۱۴۱)؛ سرگذشت سلمان از کشکول سید حیدر آملی و روضة الصفا (۱۴۹)؛ از ملل و نحل و شهرستانی، (ص۳۶۲-۳۹۲ج۱ چاپ ۱۹۴۸ مصر) درباره ۱۵ مسئله، از آراء فسلفی ارسطو (۱۷۱)؛ شعر فارسی (۱۷۳-۱۸۳)؛ پراکنده‌هایی (۱۸۴-۱۸۵)؛ مانند سخنان هرمس و نامه‌ای از فیلسوفان یونان (۲۶۴-۲۶۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱ص (۱۱۶-۲۶۶)، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۹ - ۱۴۸۵]

۴۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۰۷-۱۵/۴۷

آغاز: الحمدلله الذی خلق السموات من دررالانوار و جعل اودارها خزاین الاسرار و زینها بمصابیح النجوم ... فانی تحیرت بدار غیر ذی زرع کالعوام معتمدا علی جواهر اقوال الحکماء

جنگی در کیمیا که مؤلف از منابع و مصادر جمع‌آوری و نقل نموده است. در آن این دو رساله را نیز تماماً درج نموده است: ۱. درر الانوار؛ ۲- هفت کنز؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ - ۳۴۰۸]

۴۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۲۵

شامل: دعاء از وجیزه حساب آقای محمد کریم خان کرمانی (فهرست مشایخ ۲:۲۳۶)، رساله‌ای به عربی با عنوان‌های «روضه»، شعر عربی و فارسی، قصه عربی، مراثی به عربی و فارسی، شعر قرة العین دختر ملاصالح قزوینی، قصیده برده، قصیده سید محمد در ستایش منشی باشی به فارسی، قصیده «قفانبک، بندی فلسفی به عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۳۷گ، ۱۱سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۵۱]

۴۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۲۲

برگ‌های پراکنده‌ای از چند کتاب یک مؤلف که در هم در این جنگ صحافی شده است شامل این عناوین: نبذة فی الامامة ترجمه اثبات الامامة، انتفاع الاموات بالأعمال الصالحة، شش فصل پیرامون معنی دین و نبوت و امامت فروع دین، ماورد فی الوصایة و الامامة، وظایف امت در معرفت امامت؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۹ - ۳۳۰]

۴۵۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۷۷

آغاز: السمیع البصیر کان نعته لا یشبه نعت شیئی؛ **انجام:** برای یاری نبی فرستاد الا لعنة الله علی القوم الظالمین.

مشتمل بر اخبار و تاریخ و مقتل و معجزات؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۵۶۰]

۴۵۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۹۷

منتخب اشعار و مطالب متفرقه فارسی و عربی از شعرای و نویسندگان متقدم و معاصر؛خط:تعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه نرم، ۱۸۷گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۶۰]

۴۶۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۲۸

منتخبی از آثار متقدمان و معاصران قسمت معاصران به‌خصوص آثار عصر مشروطیت جالب توجه است؛ خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی تریاکی، ۱۱۵گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۶۰]

۴۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۴۸/۱

آغاز: دعایی که پیش از شروع نمودن به نماز شب باید خوانده شود این است: الهی غارت نجوم سماءک؛ **انجام:** دوش دل خوش بود از غمخانه ×× چون دل دیوانه در ویرانه / جستم از ابنای عالم عزلتی ×× کردم از اغیار خالی خلوتی

مجموعه اشعار از جوهری، میرزا خرم، میرزا نصیر طبیب، قصیده سیدحمیری با ترجمه فارسی، احادیث با ترجمه به نظم فارسی، نوحه‌ها و مدایح از سید بقا، یک برگ فقرنامه و نیز ادعیه جهت وفور نعمت و دفع بلایا و علوم غریبه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۳۹گ (۱ر-۱۳۹پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۳]

۴۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۷۵/۱

طریق استخاره، طریق تفأل؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، رنگارنگ، جلد: رویه میشن سیاه، مختلف السطر، اندازه: ۹/۸×۱۸/۸سم [ف: ۷ - ۱۸]

۴۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۲۳/۲

شامل: اشعار فارسی و منشآت فارسی و عربی جلال الدین بن غیاث الدین حسنی افچه‌ای کوشک دشتی با خواص آیات و ادعیه (۱۱۰-۱۲۶)؛ مطالب پراکنده با شعر فارسی آخوند ملا علی نوری (سلمه الله تعالی)؛ شرحی از او بر یک رباعی خود او به فارسی (۲۸۸-۲۹۱)؛ دعا و ورد (۲۱۶-۲۶۶ و ۳۰۶-۳۴۲)؛ داستان کشته شدن ایلچی روس (۳۵۲-۳۵۵) به فارسی؛ سواد مسوده‌ای به عربی برای تشخیص خط منسوب به علی (ع) نقل از ابن طاوس؛ بحث درباره دعایی که از خط علی یافته‌اند مورخ ذیحجه ۲۵ هجری (۳۲۱-۳۳۳)؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: جلال الدین بن غیاث الدین حسینی افچه‌ای کوشک دشتی، بی‌تا؛ چلیپا و راسته؛ کاغذ: فرنگی آبی و سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۶ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۱۰۳]

۴۶۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۲

برگ‌های پراکنده‌ای از کتاب‌ها و رساله‌های مختلف که در یک جا گردآوری و صحافی شده‌اند و این عناوین در آن دیده می‌شود: مطالب فلسفی و عرفانی پراکنده (۱پ-۲۳پ)؛ ترجمه خطبه البیان از ناشناس و به خط نجف قلی شربتدار (۲۴پ-۳۴ر)؛ اشعاری از عرفی شیرازی (۳۵ر)؛ شرح خطبه البیان از ناشناس مذکور در ذریعه ۲۱۸/۱۳ (۳۵پ-۳۹ر)؛ رساله مسالک حسام الدین بن یحیی لاهیجی (۳۹پ-۵۳پ)؛ ترجمه مهابهارت (۶۱ر-۸۹پ)؛ ملحمه دانیال از ابوالفضل حبیش بن ابراهیم تفلیسی

(۱۶۶پ-۱۸۵پ)؛ کتاب الملک جابر بن حیان صوفی (۲۲۵پ-۲۲۷پ)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: از قرن‌های مختلف؛ ما بین رساله‌ها مطالب پراکنده‌ای به خط جدید از سده چهاردهم در عرفان و تصوف آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۴۶۹]

۴۶۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۸

دارای روایات و مطالب مختلف با چند خط به فارسی و عربی مهم‌ترین آن‌ها بدین عناوین است: ترجمه فرازهایی از اعتقادات صدوق (۱۵پ-۱۹ر)؛ حکایت جزیره خضرا (۱۹پ-۲۵پ)؛ منتخباتی از کتاب مقامع الفضل (۲۶ر-۴۸ر)؛ گفتار حکما (۵۱ر-۵۴ر)؛ رساله کنز الرموز (۶۲ر-۶۳ر)؛ منتخب رساله‌ای در اوزان (۶۷پ-۶۹پ)؛ آداب تلاوت قرآن (۷۰ر-۷۱پ)؛ خطبه فیض کاشانی در جمعه (۷۹ر-۷۹پ)؛ قصه اصحاب کهف (۷۲پ-۸۷پ)؛ فرق اسلامی (۸۸ر-۱۰۷ر)؛ شرح خطبه شقشقیه (۱۰۷ر-۱۱۰پ)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: احمد عز الدین بن عبدالغنی بن احمد موسوی نجفی اردبیلی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۴گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۵۴]

۴۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۶۱/۵

مشتمل بر فوائد و پرسش و پاسخ‌هایی است بیشتر فقهی و اعتقادی که به صورت چلیپا و راسته در کتاب حاضر گرد آمده که بیشتر مسائل آن در میراث و حدود و کفارات و زکات و خمس و نماز می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: شعبان بن محمد مقیم، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ (۲۹پ-۵۴ر)، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۲۴۲]

۴۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۹۸

آغاز: بجهت دوای سود اضماد کند؛ **انجام:** سئوال کردی از فروختن چیزی بفروش که نفع

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۸۰۲

آغاز: سبحان الله فاطر السموات السبع؛ **انجام:** همچون زمام اشتر در دست ساربان

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۴۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۴۸

آغاز: محمدیعقوب کلینی ... ان من الذنوب ... بسمله ایها؛ **انجام:** فلان و ملذن ... کی تواند ... مسی بخش.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۸۹۴

آغاز: باز این چه شورش است که در خیق عالم است باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؛ **انجام:** این امر صورت پری.. مگر بوسیله توالد و پناهی ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۹۳

آغاز: یا باطن یا دیان الله ناهی؛ **انجام:** در خانه صد سی سه زیاد کند الباقی و السلام

تالیف: قرن ۱۱ق؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن [رایانه]

۴۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۵۸

شامل فواید و مسائلی است به نظم و نثر فارسی و عربی که در قرن ۱۳هـ به خط‌های مختلف در این فن گردآمده است. اینک چند رساله مستقل موجود در این جنگ: ۱. الناسخ و المنسوخ، ۲. اشتراک لفظی و معنوی در وجود، ۳. خطبة الاشباح، ۴. غنیة الانام فی معرفة، ۵. شیر و شکر، ۶. عریضه ملاعبدالله بیگدلی، ۷. قصیده عینیه، ۸. مناجات منظوم (عینیه)، ۹. بندی از هفت بند ملاحسن کاشی، ۱۰. احادیث فی شرافة قم و اهله. به جز رساله‌ها و منظومه‌های پیش‌گفته فواید دیگری نیز در این جنگ به چشم می‌خورد. از جمله: چند تاریخ تولد بین سالهای ۱۲۳۵-۱۲۷۲ق، سوال و جواب‌های فقهی، اشعاری از فیض کاشانی و میرزا حسنعلی ولد لطفعلی بیک آذر و ملمع سید تقیا و ملمع سید مهدی از قصیده ازری و ملمع همو از قصیده ابوطالب، ایام منحوسه از هر ماه، منتخبی از مقامع محمد علی کرمانشاهی، فایده ای در اسم اعظم، ادعیه، طلسمات، محرم‌نامه (روایتی از امام صادق) نقلی از تفسیر امام فخر رازی، طریق ختم سوره یس به نقل از کتاب ملاعلی برغانی، مراسله حاجی ملامحمد تقی به سید تقیا در سفر مکه در سال ۱۲۴۶ق عریضه به تقیا، فایده‌ای از سید تقیا، قباله هبه نامه سید مهدی بن تقی در حق خالوی وی به تاریخ ۱۲۴۷ق، نیابت حاجی محمد رحیم از طرف مرحوم محمد نبی در حج، داستان خوابی که محمد صالح بن محمد برغانی دیده است و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳۰ - ۳۸]

۴۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۸

آغاز: رطوبه الزبیق م /نیه و رطوبت الکبریت؛ **انجام:** شهر ئدصط سبعه مذکورها (جداول جفر)

بیاضی شکل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای [رایانه]

● **جنگ** / گوناگون / فارسی

jong

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۰۰

آغاز: که از آن خطاب مفروز باشم و از آن عقاب مسلم مانم، اتفاق را آن ستوران سر طویله بر عقوبت مرا ساختند و آن بی عقلان بچست عقال محنت بر پای من نهادند، با خویشتن گفتم:خود کرده را درمان نیست؛ **انجام:** کاشکی جز اشک و

خون دل پناهی دارمی ×× کاشکی جز ناله و زاری سپاهی دارمی
با چنین دردی که دارم با چنین سوزی که هست ×× کردمی آهی اگر پروای آهی دارمی

مجموعه‌ای که از چند رساله پراکنده منظوم از تعداد بسیاری از اشعار شاعران مشهور و برخی گمنام، گردآوری گردیده، مطالب جنگ پراکنده شده و به علت نداشتن رکابه، ترتیب آن میسر نشده است. چنین به نظر می‌رسد که نخست بخش نثر نگاشته شده، سپس اشعاری نیز بر آن افزوده گردیده است و اشعار پراکنده‌ای نیز در حواشی گنجانده شده، گزارشی از این جنگ از سوی استاد ایرج افشار فراهم و در فصلنامه «میراث شهاب» چاپ شده است، خلاصه بخشی از مندرجات آن این گونه بیان گردیده است: ۱. رساله‌ای به نثر در حکایت وعظ و خاطرات با استفاده از آیات قرآن و اشعار فارسی و عربی (گ ۱– ۱۳) که آغاز و انجامش افتاده است؛ ۲. رساله نثر و نظم در مناظره میان ماه و آفتاب به نظر می‌رسد مؤلف این رساله همان نویسنده قبلی باشد که مثل آن رساله به آیات و اشعار تمسک جسته است (گ ۱۳– ۱۹)؛ ۳. رساله نثر ممزوج به اشعار شامل مناظره بین نوعروس بهشت و خواجه کاینات (گ۱۹–۲۲)؛ ۴. حکایت شیخ ابوایوب سختیانی (۲۲)؛ ۵. المجلس من کلام السید الامام ظهیر الدین الجرجانی که در مواعظ اخلاقی و دینی است (گ ۲۲– ۲۷)؛ ۶. روایتی به عربی از «شیخ الانصاری» (۲۷)؛ ۷. رساله‌ای به نثر ادبی (۲۷)؛ ۸. رساله‌ای به نثر از مناظره مرغان در حضور حضرت سلیمان نبی با عناوین «لطیفه، نکته و عزیز من» (۲۸–۴۶)؛ ۹. مطالب، اشعار و حکایاتی از خواری، ابوسعید ابی الخیر، بایزید، خواجه ابوعلی فارمندی، شیخ ابوالقاسم کرکان، ابوعلی رباطی، و علی دقاق، رابعه عدویه، شیخ محمد نقاش، شیخ علی لالاجوینی، عبدالرزاق کاشانی و سید حسن غزنوی که به صورت پراکنده آمده و شامل مجلسی است در وعظ و نثر، و بسیاری مطالب دیگر که در این گزارش نمی‌گنجد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۱۲۰گ، ۱۷– ۱۹ سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۳۳ – ۲۰۰]

۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۴۳بخش۳

نسخه اصل: دانشگاه تهران ش ۲۴۴۹ [رساله‌های نسخه اصل به صورت جداگانه معرفی شده‌اند]. جنگ نظم و نثر؛بی‌کا، تا: قرن ۷ [ف: – ۱۲۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۹۶

شامل: ۱.ابتدای آن افتاده است و از وسط کلامی آغاز می‌شود به ظاهر نامه‌ای است از مجدالدین بغدادی، نیز شامل: ۲. باز نامه‌ای از مجدالدین بغدادی به تاج الدین المثنوی شیخ الاسلام؛ ۳. مونس العشاق شیخ شهاب الدین سهرودی؛ ۴. رساله‌ای در محبت و حجاب‌های محبت به عربی؛ ۵. تفسیر سوره فاتحه به‌عربی؛ ۶. دو رساله از فخرالدین عراقی که دومی آن را به قاضی بهاء الدین نگاشته است؛ ۷. تفسیر سوره «قل هو الله احد» و «قل اعوذ برب القلق» و «قل برب الناس» به عربی؛ ۸ رساله اعتقاد بوعلی سینا در معارف الهی به عربی؛ ۹. نامه محی الدین عربی به محمد بن عمر خطیب رازی؛ ۱۰. کتابی در عرفان که نام آن باید کنز المراد باشد و از تحریرات یوسف بن سعدالله است؛ ۱۱. کتاب دواء و شفاء ابراهیم بن ابی المکارم طاوس؛ ۱۲. رساله‌ای که شخصی از «نگارنده» معنی مسلمانی را خواسته و او این رساله را در جواب او نگاشته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۸؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۱۱۰گ، ۲۴سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [ف: ۶ – ۷۵۱]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۰ ـ ج

شامل: ۱. شعرهای فارسی مجلسی، نظامی، فضولی، عرفی، صایبا، مخفی، ملارضا، سلطان سنجر، ملا محرمی، جامی، مولوی، احمد خان در زندان قعله قهقهه، اتابک محمد سعد، شیخ شهاب الدین، شیخ سعدالدین، میر سنجر، نظری، جلالی ثانی، ملا ضعیفی، عنصری، خطیب آصفی، میرزا مطیعا، میرزا قوامای صدر، میرزا ابراهیم ادهم، حکیم منظور (۳ر–۳۴پ)؛ ۲. شعرهای عربی شیخ شهاب الدین سهروردی و امام شافعی؛ ۳ـ مقصوره ابن درید در ۲۳۲ (۳۵ر–۴۲پ)؛ ۴. شرح قصیده عینیه ابن سینا به فارسی (۴۲پ–۵۲پ)؛ ۵. شعرهای عربی از یک عارف و از ذی الرمه؛ ۶. القصیدة الاشکنوانیة: فالی، اسعد بن نصر (۵۲پ)؛ ۷. قصیده کعب بن زهیر در ستایش از پیامبر و قصیده لامیة العجم و لامیه زهیری مصری و رائیه زمخشری؛ ۸ نونیه بستی با ترجمه به شعر فارسی کهن آن هم با قافیه نون (۶۵پ–۶۸پ به‌خط نسخ کهن و ترجمه به‌خط ریزتر به‌شنگرف) و این ترجمه جز ترجمه شعری نونی بدر جاجرمی است که در خلاصة الاشعار و زبدة الافکار تقی کاشانی (ش ۵۹ج۳۲۹پ–۳۳۰پ) دیده می‌شود و سه بیت آن در مطلع الشمس (۱۱۶/۱) آمده است؛ ۹. شعرهای ضحاک بن مزاحم، امام سجاد، حلاج، ارجانی، کمال الدین خجندی، مهیار، صدرالدین خجندی، جمال الدین بن حاکم انجدانی؛ ۱۰. از «انتخاب کتاب الطرائف و اللطائف من تألیف الثعابی النیشابوری ... علی یدی ... الحسنبن محمد بساوة فی حادی عشرین من رمضان المبارک سنة خمس و سبعمائه» یک صفحه از ین رساله در نسخه ما مانده و کسی هم در ۱۰۵۱ آن را نخوانده است؛ ۱۱. قصیده بائیه عمد و جنی سرور جنیان در ستایش از پیامبر با شرح؛ ۱۲. شعرهای عربی علی (ع) و ابراهیم ادهم و رضی موسوی و بستی و شافعی و ابرون عمانی؛ ۱۳. قصیده لامیه شنفری به‌روایت ابی منهال از مؤرج سدوسی با شرح آن (شنگرف در حواشی و میان سطور) و قصیه رائیه ابی الحسن علی بن محمد تهامی در رثای کودکی از شیخ احمد بن علی و قصیده میمیه منسوب به یزید و قصیده رائیه شاعری بغدادی و بیتی از سعر بناوس طائی و میمیه محمود وراق و قصیده قافیه ابی المطاع بن ناصر از شرح واحدی بر دیوان مبتنی؛ ۱۴. شعر فارسی کهن زیر: سه چیز همی دارذش از صحبت من باز ×× در تیره شب از خوف رقیبان بد اندیش، نور رخ خورشید وش

و جنبش زیور ×× وان بوی که از مشک بود خوشی او بیش، گیرم کی ببندد رخ وزیور بگشاید ×× چاره چه کند با ببرد بوئی خوش خویش؛ ۱۵. شعرهای عربی از مبرد و دیگران (۶۰-۹۸پ به‌خط کهن در متن) و شعرهای فارسی (در هامش همین برگ‌ها)؛ ۱۶. شعرهای فارسی دارای صنعت التزام (۹۰پ-۱۱۹پ به‌خط نستعلیق ریز چلیپا از قرن ۱۱) از نوایی، هلالی، خسرو، الهی، جامی، ابوالمحسن، نسیمی، سیفی، ربیبی، ریاضی، فراقی، عیانی، فصیری، قاسم، قاضی عنبر، عزی، همایی، کاتبی، مرتضی، وصلی، جمال الدین عبدالرزاق، سنایی، خلاق، عطار، شمس الدین طبسی، سوزنی، خاقانی، اثیر اخسیکثی، نجم الدین دایه، سیف اسفرنگ، سعدی، مسعود سعد، فردوسی، بدیع تر گو، اثیر الدین اومانی، فرید الدین فارسی، اسدی، عبدالواسع جلبی، ابوالمعالی النحاس، سیف الدین اعرج، امامی، سراج الدین محیی، از خسرو شیرین، مخزن الاسرار، حدیقة الحقیقه، لیلی و مجنون. عنوان‌های زیر برای این شعرهای دارای التزام در نسخه دیده می‌شود: لازم: چشم، ماه، رفتن، سرو، خال، دل، سگ، سنگ، خط، اشک و سرشک، قد، اب، آتش، سحر، تن؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸؛ کاغذ: سپاهانی و سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۹گ، ۲۶ سطر (۱۳/۵×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۹]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتابت سال‌های ۷۵۱ و ۷۵۴ و ۷۵۵ق. دستخط تنی چند از دانشمندان قرن هشتم هجری در آن آمده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۸ [میراث شهاب: س۵ش۱ - ۲۰۲]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۱ ـ ب

در این جنگ شعرهای این سرایندگان است: ۱. عطار (ش۱۳۷ مونس الاحرار)، ۲. صفی عالی، ۳. عزیز مشکی، ۴. شرف الدین فراوی، ۵. شهره آفاق، ۶. سلطان العلما برهان الدین، ۷. بنت کعب قزداری (ش۳۴)، ۸. فخرالدین لومکی، ۹. غزعلوی، ۱۰. عبدالواسع جبلی (ش ۱۲۸)، ۱۱. سوزنی (ش۹۶)، ۱۲. شهاب الدین مهمره (ش ۱۱۴)، ۱۳. مجدالدین همگر(ش۱۷۹)، ۱۴. فرید کافی، ۱۵. معزی (ش۱۹۰)، ۱۶. منوچهری (ش۱۹۵)، ۱۷. روحانی (ش ۷۹)، ۱۸. تاج الدین بخاری، ۱۹. مسعود سعد سلمان (ش ۱۸۷)، ۲۰. عنصری (ش۱۵۰)، ۲۱. مختاری (ش ۱۸۵)، ۲۲. عمید الدین لومکی (ش ۱۴۹ ص ۱۳۴)، ۲۳. فرید کاتب، ۲۴. انوری (ش ۲۱)، ۲۵. رشید و طواط (ش ۷۲)، ۲۶. کمال اسمعیل (ش ۱۷۳)، ۲۷. ظهیر فاریابی (ش ۱۲۳)، ۲۸. شمس الدین عبدالکریم ابرقویی، ۲۹. خواجه طوسی (ش ۲۱۳). نیز شاعرانی که نام آنها در نسخه ما عنوان نشده است: برخی از بندها عنوان‌هایی دارد مانند: ۱. لزوم چشم، ۲. صفت قصاید مکرر، ۳. ترجیعات، ۴. صفت استدراک عقل، ۵. صنعت لطایف کلام، ۶. سوگند نامه هزل، ۷. صنعت قصاید مسمط، ۸. صنعت قصاید تفسیر نیز رساله مولانا شمس الدین عبدالکریم ابر قویی و جواب خواجه نصیرالدین طوسی. پاره‌ای از این شعرها هم در مونس الاحرار دیده می‌شود مانند سوگندنامه هزل سوزنی که در هر دو هست و شعرهای دیگر که نشان داده‌ام این جنگ ما بخشی از مونس الاحرار نیست ولی پرارزش است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام و وسط؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عنابی، ۷۱گ، ۱۳ سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۵۶۳]

۷. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۳۶ تا ۲۳۹ بخش۳

نسخه اصل: کوپرولو احمد ۱۵۸۹. جنگ اشعار و رسائل؛ بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ در فهرست رمضان ششن (۲۵۴/۳) و فهرست فیلمهای دانشگاه (۴۷۹/۱) شناسانده شده و فهرستی از بخش‌های آن ماشین شده همراه این عکس‌ها هست؛ ۸۷۸گ [ف: - ۱۲۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۸/۱

خسرو دهلوی و جمال الدین عبدالرزاق تا می‌رسد به خواجه سلیمان و شاه خوافی و یک حکایت با یک دیباجه نثر فارسی، سپس منشآت فارسی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴ ص (۱-۷۴)، سطور دو ستونی راسته و چلیپا [سنا: ف: ۲ - ۳۰۱]

۹. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۳۱۷ تا ۳۲۰ بخش۳

نسخه اصل: نسخه ۲۱۶ تقوی که اکنون در مجلس است به شماره ۴۵۵۹ (۲۴۲/۱۳) در فهرست فیلمها (۶۱۲۵/۱) شناسانده شده. جنگ عبدالحی. مجموعه نظم و نثر که در ماردین در ۸۲۰ و اندی گردآوری شده؛ بی‌کا، تا: ۸۲۰ق، جا: ماردین [ف: - ۱۴۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۷۰

جنگ شعری بسیار مهمی است از قرن ۹ شامل ترجیعات از شعرای مختلف که برخی از اشعار آن تازه‌یاب و چاپ نشده است و چون به خط چند خوشنویس بزرگ در بغداد کتابت شده از ارزش بالای برخوردار است. گزارش مندرجات جنگ: ص ۱-۱۸: ترجیع بند معروف سعدی با عنوان «ترجیع شیخ سعدی» به سرآغاز: ای زلف تو هر خمی کمندی ×× چشمت بکرشمه چشم بندی؛ ص ۱۹-۲۳: ترجیع بندی از سلمان ساوجی: ماییم کشیده داغ شاهی ×× مستان شراب صبحگاهی؛ ص ۲۴-۳۲: ترجیع بند دیگری از همو: ما مریدان کوی خماریم ×× سر بمسجد فرو نمی آریم. تا اینجا به خط شرف الدین حسین مشهدی است و رقم او را دارد؛ ص ۳۵-۴۰: ترجیع بندی از سید فضل الله نعیمی تبریزی (۷۹۶) از بزرگان حروفیه: داریم نشان بی نشانی ×× دانیم زبان بی زبانی. این بخش در مقاله «نسخه شناسی آثار حروفیان در کتابخانه مجلس» منتشره در پیام بهارستان، دوره دوم، ش ۳، ص ۲۱۳-۲۱۴ به دقت توصیف شده است؛ ص ۴۱-۵۰: ترجیع بند نسیمی: ما مظهر ذات کبریائیم ×× ما جام جم جهان نمائیم؛ ص ۵۱-۵۴: ترجیع مولانا محمدمغربی: ای هستی ذلت تو نه از کی ×× در

جنب تو کائنات لاشی؛ ص ۵۵-۷۷: ترجیع بند دیگری از مغربی: آفتاب وجود کرد اشراق ×× نور او سر بسر گرفت آفاق. در پایان این شعر رقم عبدالرحمن خوارزمی در ۱۸ ذیقعده ۸۶۶ در بغداد دیده می‌شود؛ ص ۷۹-۸۳: ترجیع امیر مخدوم: ای زمین و زمان ز تو روشن ×× آستان تو وادی ایمن؛ ص ۸۴-۹۴: ترجیع مولانا همام الدین گلناری (یا گلباری؟): غیر یک بی نشان نمی بینم ×× وز جهان غیر جان نمی بینم. در پایان ترجیع آمده: فی سابع شهر ذی الحجة الحرام سنة ست و ستین و ثمانمائة حرره العبد محمود الکاتب تجاوز الله عن سیئائه بمحمد و آله؛ ص ۹۵-۹۹: ترجیع خواجه عماد فقیه کرمانی: ای رخت آشوب دل عاشقان ×× چون تو شهی نیست در اقلیم جان؛ ص ۹۹-۱۰۳: ترجیع مولانا عبید زاکانی: وقت آن شد که کار دریابیم ×× در شتابست عمر بشتابیم؛ ص ۱۰۳-۱۰۹: ترجیع مولانا اشرف: ای فلك همچو گرد در کویت ×× گشته و ره نیافته سویت. در پایان این بخش رقم سلطان محمد مشهدی در ۷ محرم ۸۶۶ دیده می‌شود؛ ص ۱۱۰-۱۱۴: ترجیع عبدالرحمان جامی: ای روی تو ماه عالم آرای ×× چون ماه زپرده روی بنمای؛ ص ۱۱۴-۱۲۱: ترجیع بند دوم جامی: صبحدم باده شبانه زدیم ×× ساغر عیش جاودانه زدیم؛ ص ۱۲۱-۱۲۷: ترجیع بند سوم از جامی: ای به روی تو چشم جان روشن ×× وز فروغ رخت جهان روشن. در پایان این قسمت رقم کاتب «محمود بن محمد خماری» دیده می‌شود؛ ص ۱۲۹-۱۴۴: ترجیع بند اوحدی مراغه ای: در خرابات عاشقان کوییست ×× و اندرو خانه پری روییست؛ ص ۱۴۵-۱۵۲: ترجیع ببند دیگر از اوحدی: تا بکنون پرده نشین بود یار ×× هیچ در آن پرده نمی داد بار؛ ص ۱۵۳-۱۵۹: ترجیع شرخ عراقی: کوس تلالات بمدام ×× ام شموس تهللت بغمام؛ ص ۱۵۹-۱۶۸: ترجیع بند دیگری از عراقی: در جام جهان نمای اول ×× شد نقش همه جهان ممثل؛ ص ۱۶۸-۱۷۵: ترجیع بند دیگری از عراقی: ساقی می‌مهر ریز در کام ×× بنما بشب آفتاب از جام. در اخر ترجیع مذکور رقم کاتب «فخرالدین احمد» آمده است؛ ص ۱۷۷-۱۸۴: ترجیع بند مولانا خواجوی کرمانی: الهی غمت مرغ آشیانه دل ×× زلف و خال تو دام و دانه دل؛ ۱۸۴-۱۹۱: ترجیع دیگری از خواجو: وقت سحرست و نوبت بام ×× آمد گه عیش و موسم جام؛ ص ۱۹۱-۱۹۷: ترجیع بند ناصر بخاری: ای رخت آفتاب کشور دل ×× تاب مهرت مه منور دل؛ ص ۱۹۷-۲۰۳: ترجیع دیگری از بخاری: ای روی تو آفتاب انور ×× ذرات جهان ز تو منور؛ ص ۲۰۳-۲۱۱: ترجیع سوم از بخاری: ای باد چو یافتی تو بویش ×× برخیز شبی بجست و جویش. در پایان این قسمت رقم کاتب «میرك شیرازی» درج شده است؛ خط: نستعلیق، کا: خط چند خوشنویس بزرگ: شرف الدین حسین مشهدی، عبدالرحمان خوارزمی، محمود کاتب، سلطان محمدمشهدی، محمود بن محمد خماری، فخرالدین احمد و میرك شیرازی، تا: ۸۶۶ق، جا: بغداد؛ مجدول، با کتیبه مذهب، دارای تصویر درخت و چند سیمرغ، رکابه‌دار؛ جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد، ۱۰۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳۱ - ۱۵۷]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۶۳

آغاز: بسمله، الحمدالله لمنزه عن الماهیه؛ **انجام:** خاصه که آن مقارن استاد و غالبه باشد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۴ — ۸۹۹ [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۱۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴۴بخش۲

نسخه اصل: ایاصوفیا ۳۸۵۷. در ص ع آن آمده «خمسه نظامی» و در میانه رسائل افاضل، آخر غزلیات اکابر و رباعیات آن‌ها است. غزلیات شیخ کمال را دارد و در پایان می‌رسد به مقطعات ابن یمین، وقف سلطان محمود خان است. در گرداگرد ترنج که به نام سلطان جلال الدین اسکندر است آمده است: توحید و نعت و منقبت، مفردات، رباعیات و معمیات، مقطعات ابن یمین، غزلیات ناصر، حسین، خسرو، سید جلال، نزاری، حافظ، سلمان، خواجو، عماد، اوحدی، عراقی، همام، سعدی، مولینا، عطار، ترجیعات؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۱۶ق؛ ۷۵۲گ [ف: - ۷۱]

۱۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۴۱-۲۴۲بخش۳

نسخه اصل: ایاصوفیا ۴۷۹۵ (۴۲/۱). رساله‌های نظم و نثر؛ بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۸۵۰گ [ف: - ۱۲۸]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۳۴/۶

شامل: آداب عقیقه در قبل از اسلام و عقیقه در بعد از اسلام (۷۵-۷۷)؛ در «عقل و عقلا و در علم و علما و این دو باب از یک کتاب اند» (۷۸-۷۹)؛ قولی از پیغمبر به عم خود عباس درباره آموختن امری به او که آن که کفاره از ده گناه می‌شود (۸۰)؛ قصیده‌ای در منقبت روضة نبی به نام «تحفة الاحباب فی منقبة روضة النبی» و یک مثنوی درباره سلسله ذهبیه و خواجه عبداللهی (۸۱-۸۵)؛ بیان تعدادی از آیات قرآنی و ترجمه و تعبیر آن‌ها (۸۵-۹۱)؛ چند نصیحت نویسنده به فرزند خود به‌ظاهر نصیحت‌کننده باید صوفی باشد در آداب سلوک و عبادت (۹۱-۹۳)؛ بیان تعدادی از اقوال پیغمبر اسلام و دستورات او (۹۳-۹۵)؛ تعدادی شعر از شیخ عطار و مولوی و سعدی (۹۶-۱۰۱)؛ آیاتی از قرآن کریم و ترجمه و تعبیر عرفانی هر یک از آن‌ها (۱۰۱-۱۰۶)؛ اقوال و وقایعی که در مجالس صوفیان گذشته (۱۰۶-۱۰۷)؛ مطالبی در عدل و ظلم به نقل از بزرگانی چون غزالی و دیگران (۱۰۷-۱۰۹)؛ در تحت «میفرمودند» نصایح و پندهای صوفیانه و عالمانه‌ای آمده است که ظاهراً باید نقل قول از صوفی بزرگی باشد (۱۰۹-۱۱۲)؛ نصایح و پندهای صوفیانه (۱۱۲-۱۲۱)؛ پنجاه باب از یکی کتب صوفیانه به عربی که از عقل و عقلاء شروع می‌شود و پس از بحث در علم و علماء و اخلاص و صبر و شکر و سایر مقامات به مسائل مربوط به حالات چون خوف و رجا می‌پردازد تا به فنا و بقاء می‌رسد و در آخر درباره حقوق والدین و ذکر اولاد و صله ارحام و اسباب حالیه رزق بحث می‌کند (۱۲۲-۱۳۲)؛ کلمات بزرگان صوفی و بزرگان علم و دین (۱۳۴-

۱۳۶)؛ چند وعظ و نصیحت صوفیان (۱۳۶-۱۳۷)؛ نصایحی از مرشدی و بزرگی از صوفیان به دراویش تحت خطاب «ای درویش» (۱۳۸-۱۴۰)؛ فهرست دو کتاب که نام آن‌ها نیامده ولی هر دو متعلق به زندگی به حضرت پیغمبر است (۱۴۱-۱۴۲)؛ فهرست نام مردان و زنان مندرج در نفحات الانس جامی (۱۴۲-۱۴۷)؛ اقوالی از پیغمبر اسلام (۱۴۸-۱۵۰)؛ کلمات صوفیان بزرگ زیر: خواجه عبدالخالق، خواجه علاء الدین، عطار، خواجه احرار (۱۵۱-۱۵۶)؛ آخرین کلمات مرشدی که نام او در متن نیامده (۱۵۶-۱۵۷)؛بی‌کا، تا: محتملاً ۸۷۸ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی میشن عنابی، ۸۴ص (۷۵-۱۵۸)، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۸۲۹]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۳۴/۸

شامل: مطالبی راجع به صفت مرید و طریق ارادت و خدمت نسبت به پیر (از ص ۱۶۴)؛ آداب تصوف و سلوک؛ معامله مشایخ به مریدان (۱۶۸-۱۶۹)؛ در بیان حاصل طریقه حضرت خواجه بهاءالدین و طریق موصل به‌این سعادت و کیفیت مشغولی به‌این طریقه موصله (۱۶۹-۱۷۳)؛ دستورهای پیری به مریدان (۱۷۳-۱۷۴)؛ بی‌کا، تا: محتملاً ۸۷۸ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، میشن عنابی، ۱۱ص (۱۶۴-۱۷۴)، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۸۳۲]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۴/۱۲-ف

نسخه اصل: بادلیان Land Or 224؛ خط: نسخ، کا: درویش حسن، تا: جمعه پایان ربیع الثانی ۸۸۶ق؛ ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۵۳]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷/۱۲

شامل: اشعاری، وصیت امام حسن بن علی بن محمد عسکری به ابن بابویه، بعد از آن مطالبی در فضل تلاوت قرآن، مکتوب ارسطو به حضرت عیسی (؟) و جواب عیسی به او، مطالبی در فضل قرآن و تلاوت آن، مطالب گوناگونی درباره حیات و زندگی بعضی از بزرگان دین، اقوال و نصایحی چند از بزرگان فلسفه و پیغمبر اسلام؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شاه ولی بن محمد امین سمنانی، تا: قرن ۱۰، جا: هندوستان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: کاغذی، عطف تیماج قرمز، ۲۶ص (۲۴۵-۲۷۰)، ۱۸سطر (۹/۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۴۳۳]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱-ف

نسخه اصل: موزه باستانشناسی Archeolog. Muz ش ۸۶۲ نظم و نثر فارسی از قرن دهم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۱۹۷گ، ۳۲ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۰۸]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۱

شامل: قول پیغمبر (ص) که در آن پیغمبر به‌جهت چهار چیز حکم به کراهت از چهار چیز می‌کند، داستانی از فضل بن یحیی برمکی، التقاطی از کتاب احیاء العلوم غزالی، احادیثی چند در فضائل علی (ع)، وقف‌نامه فدک (ص۱۳)، چند داستان و چند قول از حضرت علی درباره مباحث مختلف، تفسیر چند آیه، چند حکایت، یک نسخه دارویی، چند دعا برای پاره‌ای مواضیع، یک طلسم، چند داستان از بزرگان اخلاق و صوفیان نامدار به توالی هم، ابیاتی از خواجه عبدالله انصاری و رابعه عدویه و ابوهاشم صوفی و ابوسعید ابوالخیر و اوحدی و از دیوان منسوب به‌علی علیه السلام، چند نصیحت از بزرگان اخلاق، داستانی از مأمون و یافتن او دخمه نوشیروان را، اشعاری از عطار و علاءالدوله سمنانی، خواص بعضی از سور قرآن، روایتی از علی (ع) و چند تن از بزرگان، چند نسخه طبی، دستوراتی از پیغمبر درباره مباشرت با حلیله، روایتی چند از جعفر بن محمد با ذکر سلسله روات، چند روایت از پیغمبر درباره قرأت لا اله الا الله و استخاره و مطالب دیگر که راوی همه ذکر گردیده، بعد از قولی از اسامه بن زید از رسول خدا تاریخ کتابت ۹۰۴ هجری قمری به‌کتابت محمد بن قوام الدین می‌آید (ص۸۱)، دوباره اقوالی چند از پیغمبر، چند بیت شعر و دستور ترکیب بعضی کلمات و حروف، چند قول از پیغمبر، نصایحی چند از صوفیان بزرگ، کلماتی در مدح و ذم پاره‌ای امور، ذکر چند فایده درباره خواص بعضی آیات، پاره‌ای امور با نقل قول از حمزه اصفهانی؛ خط: نستعلیق ریز، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۰ص (۱-۱۱۰)، ۱۷ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۱]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۱۲

در این جنگ قسمتی از تفسیر قرآن و اقوال صوفیان بدین ترتیب آمده است: قول «فاضل محقق» در شرح مقامات العارفین که در آن محقق می‌گوید: چون عارف مستغرق در ذات شد چگونه همه چنز دروی مستغرق می‌شوند، تفسیر آیه «قل اینما کنتم تحبون الله ...» که از تفسیر بحر الحقایق کمال الدین عبدالرزاق کاشی نقل شده، اقوال پیامبر خطاب به برید الاسلم و ابراهیم خواص در دواء قلب و قول کمال الدین عبدالرزاق کاشی در آیه «و من یتق الله جعل له ...»، قول علامه در شرح المقاصد از بعض کرامیه، قول بعضی از صوفیان در این که «ولایة النبی افضل نبوته»، مسأله «القدر فی الافعال الاختیاریه ...»، اقوالی از سید حسین الاخلاطی و حسن بن علی (ع) و ذوالنون مصری و بزرگان صوفی، قول قاضی ابن شریح در مسأله‌ای راجع به طلاق، بحث انحصار وجود، سؤالی راجع به خضر از بزرگی؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۲۸۴-۲۹۲)، ۱۷ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۸]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۲۶

شامل: نقل قولی از سید نظام الدین محمود که در آن نقل قول حدیث نبوی: «انکم فی زمان من ترک منکم عشر ما امر به هلک ثم یاتی زمان من عمل منهم بعشر ما امر به نجا» را می‌آورد و سپس شروع به محاسبه می‌کند و سرانجام تاریخی را به‌دست می‌دهد که قرن نهم است یعنی تاریخ زمان سید نظام الدین

محمود، نصایح زیادی از بزرگان صوفی و انبیاء در این‌که هادی سالکان راه حق اند، جدولی از ابومعشر بلخی برای مأمون تا مأمون با مفروضات معین در متن و استفاده از این جدول بتواند خیر و شر عواقب امور را قبل از اقدام به‌آن‌ها حدس زند، مطالبی در اعتکاف و این مطالب ظاهراً باقیمانده‌ای از یک رساله‌ای است که نویسنده آن مشرب صوفیان داشته است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۸ص (۳۷۲-۳۷۹)، ۱۷ سطر (۹/۵×۵/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۴۸]

۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۲۷/۳۰

شامل: قولی از شیخ شهاب سهروردی در صف دنیا به عربی (ص۴۰۵)؛ نصایح بوذرجمهر و پیامبر اسلام در تمایز مردمان از یکدیگر به زبان عربی (۴۰۶-۴۱۰)؛ رساله‌ای به نام «فایده نفیسه» به فارسی در استخراج طالع مولود و تاریخ ولادت آن (۴۱۰-۴۱۳)؛ بحث درباره صفات سلبی و ثبوتی خدا و ابتدای این بحث مطالبی در مباحث دینی آمده است و پایان آن آیین درویشی می‌باشد (۴۱۴)؛ رساله‌ای به عربی در شرح حال عده‌ای از انبیاء و مدت عمر آنان و فاصله زمانی آنان با یکدیگر در این قسمت ما به شرح حال پیغمبرانی برمی‌خوریم که اطلاع بر آن‌ها حاوی مطالب مفیدی است (۴۱۶-۴۱۹)؛ خواص ایام هفته و این‌که هر روز برای چه کار مناسب است (۴۱۹-۴۲۰)؛ شرح حال ابدال امت اسلام بنابر قول یافعی از انس بن مالک (۴۲۱)؛ قصیده‌ای از شاه نعمت الله ولی (۴۲۲-۴۲۴)؛ قصیده‌ای منسوب به علی (ع) و روایتی از حسن بصری به فارسی حاکی از عبور او از گورستانی و مشاهده کودکی در آن گورستان (۴۲۵-۴۲۹)؛ داستان رؤیت ابلیس به‌وسیله پیامبر اسلام و نقل قولی از امام صادق (ع) (۴۳۱-۴۳۲)؛ مطالبی از ملا معین استرابادی زیر عنوان «لذة» و در ذیل هر لذت با اشاره و طنزی از مطالب اجتماعی سخن رفته است (۴۳۴-۴۳۶)؛ اشعاری از سعدی و مولانا جلال الدین رومی (۴۳۶-۴۳۹)؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۳۵ص (۴۰۵-۴۳۹)، ۱۷ سطر (۹/۵×۵/۵)، اندازه: ۹×۱۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۰]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۱۷/۳

آغاز: واللعب با لرقص الذی احدثه السامری اولاً حین اخرج لهم عجلاً؛ **انجام:** دهان تنگ شرینت مگر ملک سلیمانست ×× که نقش خاتم لعلش جهان زیر نگین دارد

شامل: بحثی در لعب و رقص (گ۸)؛ مطالبی درباره شرایط عمر بن خطاب بر اهل ذمه مبنی بر عدم ایجاد کنیسه در اطراف خود؛ عدم حلیت مذبوح مجوس و مذبوح مسیحی‌ای که فرض خدا بودن مسیح را می‌کند آمده (گ۹)؛ مطالبی درباره سنگ یا شکم بستن پیغمبر و هنگامه راه انداختن مردمان در مجالس طرب و عیش و حرمت این عمل (گ۹)؛ مکتوبی که در آن از شناعت گذاردن ولد در حجر نصرانی صحبت شده و در ذیل آن از زشتی عمل به مراسم نیروز و مهرگان صحبت رفته است (گ۹پ)؛ داستانی زن زیبائی از بنی اسرائیل که برای حفظ عقد زوجیت چه مصیبت‌ها کشید (گ۱۰)؛ داستانی از کتاب روضه العلماء آمده که زنی برای فرار از پلیدی چگونه خود را به‌کشتن می‌دهد (گ۱۱)؛ اشعاری ترکی درباره پاره‌ای از داروها (گ۱۱پ)؛ بیان مکابره به عربی و تعریف اسم اشاره و فرق بین «تقیضین و ضدین» و «تأمل» و «متامل» و چند شعر (گ۱۲)؛ مباحثی فقهی از طلاق و قسم مدیون و مسائلی راجع به عبادت صحیح و مهر و وحی و طهارت امام و سپس اشعاری ترکی (گ۱۳)؛ مطالبی در غنا به عربی و سپس مطالبی به ترکی درباره قزلباش (۱۴)؛ به ترکی حاوی فتوای مفتی قسطنطنیه درباره شاه اسماعیل و تکفیر او (۱۵)؛ مطالبی فقهی درباره ذبیحه مسلم و کتابی و زکات و سپس تصوف و کلمه صوفی (گ۱۶)؛ اسامی شاگردان ابوحنیفه؛ مطالبی درباره حشیش و بنگ و حرمت آن (گ۱۸)؛ مطالبی درباره تقدیم کلمه «سارق» بر السارقه در آیه سرقت (گ۱۹)؛ مطالبی درباره قراءة قاری و ناقب ابوحنیفه؛ یک مسأله فقهی درباره هبه مریض؛ رساله رهنیه؛ مطالبی در فضائل قرآن؛ یک دعا؛ مسائلی در بکاء و ذکر؛ مطالبی ترکی و اشعاری عربی و داستانی به ترکی از شیخ شهاب الدین سهروردی و چند داستان مذهبی نقل از کتب معتبره، در پایان داستان آخر به خط بوستان افندی تاریخ ۹۸۷ق آمده است (۲۳-۲۷)؛ داستانی از هارون الرشید و ورود او و شبی بر جاریه زیبائی؛ داستانی دیگر مبنی بر طلب هارون الرشید جاریه دیگر به نام لیلی؛ مطالبی درباره احوال حشر و کیفیت آن (۲۸)؛ مطالبی از نفحات الانس جامی (۲۸پ)؛ مسأله مونثات لفظی در کلام و علائم آن (۲۹)؛ مطالبی درباره شاه اسماعیل صفوی؛ معنی چندین کلمه عربی به نقل از قاموس و جوهری؛ مطالبی در بیان معاد و ذات و قدریه و کلمه وزیر و کلمه کافة؛ مباحث چندی درباره پاره‌ای از مسائل فقهی که اکثر به زبان عربی و پاره‌ای به زبان ترکی که در بین این مسائل فقهی مطالب عرفانی نیز ذکر شده؛ صورت سجلات چندی بلال (گ۳۸)؛ جمع بین حقیقت و مجاز (۳۸)؛ قصه‌ای از اصمعی و نعمان بن منذر به نقل از لامیه العجم؛ مطالبی از واو ثمانیه؛ یک لطیفه از فاضل و ابن جماعة (۴۱)؛ طرز استخراج تاریخ تولد و مرگ و بعضی از حوادث مهم؛ قولی در مدح علم؛ مطلبی درباره دخان و عسل؛ مطلبی درباره غضب درخت به ترکی (۴۴)؛ مطالبی درباره خبر (۴۶)؛ چند داستان (۴۷)؛ رساله کمال پاشازاده در طبقات علماء و مجتهدین؛ مطالب ادبی و تفسیری و لغوی و حکایات و لطائف ادبی و دینی و صرف و نحو و فقهی و تصوف و فلسفه (۴۸-۱۰۷)؛ مسائل فقهی چندی تحت عنوان «مسأله» (۱۰۸-۱۳۱)؛ مسائل فقهی و تاریخی زیر عنوان مسائل متفرقه به نقل از کتب جواهر الفتاوی و شرح التحفه و قوت القلوب و عوارف و مقدمه و محیط و مجمع الفتاوی و مشکلات و جامع الفتاوی (۱۳۱)؛ پاره‌ای مطالب فقهی و لطیفه واقع شده بین ابو یوسف و کسائی (۱۳۳)؛

مطالبی تحت «حب ای شیء» که در آن به‌طرق مختلف جادویی مسأله حب مطرح گردیده است با پاره‌ای از علامات و حروف متعدد (۱۳۴-۱۳۵)؛ اشعاری از شاه قاسم انوار و حافظ شیرازی به خط چلیپا (۱۳۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی عطف تیماج تریاکی، ۱۲۹ص (۸-۱۳۶)، ۲۵سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۴۱]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۱۷/۷

آغاز: دعای بزرگی یافتن بسم الله الرحیم اللهم یا سید السادات یا مجیب الدعوات یا ولی الحسنات؛ **انجام:** زاده طبع مکن صرف بهر بی آهنگ ×× طفل خود را نتوان بست بقنداق تفنگ

شامل: ابتدای «دعای بزرگی یافتن» بعد «دعای عزت یافتن پیش بزرگان» و «باب در تسهیل زرق»؛ اشعاری از شیخ رضا کیا؛ چند خبر به فارسی از بزرگان دین (ص ۱۵۳)؛ اشعاری از هلالی، محوی اردبیلی، جعفر بن محمد صادق، مخلصا، جامی (۱۵۴)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، عطف تیماج تریاکی، ۸ص (۱۵۳-۱۶۰)، ۲۵ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۴۷]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۳۴/۹

از مقاله ۵ فن ۲ جمله ۴ درة التاج شیرازی در طبیعی، حدیث، فصل ۴ اوصاف الاشراف، سبب رعد و برق و پراکنده‌های کلامی و عرفانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۳۸گ (۴ر-۲۴۱ر در هامش)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۵ - ۳۱۵]

۲۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۷

جنگ مطالب ستاره‌شناسی است. از ناشناس، نامبوب. شامل: عمل کسوف مولانا حسینا منجم، ۲۸ رمضان ۷۵۱ق؛ استخراج طالع از عمل مولانا حسینا (برگ ۹ر-۱۱پ)؛ باب ۵۸ در بیرون آوردن جزو طالع، جدول‌ها، احکام سال‌های ترکان (برگ ۳۷ر-۳۹ر)؛ نکات کسوف و خسوف؛ عمل ساعات بست؛ رؤیت اهله؛ طوالع بعضی بلدان؛ دو بیت از «المولی العلامة صدرالشریعة» و «شرح مولانا محمود هیوی» در ستاره شناسی (برگ ۸۳ر) و از این گونه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ یادداشت «به خط عبدالقادر جوهری از روی خط مولانا سیف الدین منجم»؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۹۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۳سم [ف: ۱ - ۷۴]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۵۹

آغاز: ... و اگر این بیان روشن تر و پر شرح تراز این گوئیم از اختصار بیرون رود، اما اربعین دیگر از اربعینات و گویند اهلخلوت که این اربعین منسوبت باربعین یونس صلوات الله علیه..؛ **انجام:** ح حنانا حابر حجاب حابوک حایک حرقیک حافیهم حامن ...

شامل: اربعینات (۱ر-۶ر)؛ ذکر روزهای هفته (۶ر-۷ر)؛ منصوبات و خواص آن (۷ر- ۱۳پ)؛ فصل در بیان چهارده اربعینات که تمام انبیاء و اولیاء بدین موجب رفته اند (۱۷پ-۳۷پ)؛ خواص سوره‌های قرآن کریم (۳۸-۷۸پ)؛ شرح اسماء الله تعالی (۸۴)؛ فهرست خطوط گوناگون (۹۵ر-۱۰۳پ)؛ ادعیه و نمازهای مختلف (۱۰۳ر-۱۰۶) و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴سم [ف: ۳۳ - ۶۲۳]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۱

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ راسته و چلیپا، مجدول؛کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۵۱گ، ۲۷ سطر سه‌ستونی (۸×۲۸)، اندازه: ۱۴×۳۴سم [سنا: ف: ۲ - ۷۳]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۱۶

شامل رساله‌ها و اشعار و متفرقات، از روزگار صفویان: ۱. بلوهر و بوذاسف، در متن و حاشیه (۱-۴۰)؛ ۲. نامه احمد پاشا به نادر و جواب نادر به احمد پاشا (۴۱-۴۲)؛ ۳. منشآت با دیباجه‌های زینت المجالس و تحفة الابرار (۴۷-۸۴)؛ ۴. حکایات، در متن و حاشیه (۴۹-۷۴)؛ ۵. جدول مثیر المحبة من اسرار هرمس و جداول دیگر (۱۳۷-۱۳۸)؛ ۶. الهامیه طغرای مشهدی (۴۳۸-۴۴۵)؛ ۷. حظیات؛ صادقی افشار (۴۴۸-۴۵۲)؛ ۸ ذخیره در پزشکی (نوشته ۱۱۳۲/۱۴۷، ۴۵۱-۴۵۲)؛ ۹. تقویم البلدان از فضل علی (نوشته ربیع الاول ۱۱۳۲، ۴۵۲-۴۵۳)؛ ۱۰. مصاحبه روح؛ فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان؛ ۱۱. لیلی و مجنون از مکتبی شیرازی (۵۱۵-۵۷۳)؛ ۱۲. تاریخ ولادت اکبرشاه (۵۷۶-۵۸۰)؛ ۱۳. رند و زاهد: از فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان؛ ۱۴. نصیحت نامه؛ بزرگمهر؛ ۱۵. مرآت المحققین؛ شبستری، محمود بن عبدالکریم؛ ۱۶. حسن و دل؛ یحیی سیبک نیشابوری؛ ۱۷. دزد و قاضی (در هامش ۶۶۲-۷۰۳)؛ ۱۸. عجایب و غرایب (۶۲۲-۷۴۱)؛ ۱۹. بندی از نفایس الفنون (۴۶۷-۵۰۸)؛ ۲۰. اشعار پراکنده و متفرقات (در متن و حاشیه) به‌شرح زیر: ۱. تعریف باغ: از میرزا رضی الدین بن محمد رضا (۸۵-۹۲)؛ ۲. خلد برین: از محمد حکیم کرمانی (۱۱۵-۱۲۹)؛ ۳. شهر آشوب (۴۲۴-۴۳۶)؛ ۴. سواد رقم شاه سلطان حسین (۴۲۴)؛ ۵. سواد رقم شاه سلطان حسین به سرداری جانی خان در جمادی الثانی ۱۱۰۷ (۴۳۷)؛ ۶. سواد رقم شاه سلطان در ربیع الاول ۱۱۲۶ (۴۴۶)؛ ۷. سواد رقم شاه سلطان حسین (۴۴۷)؛ ۸ درشت گرما: از میرزا محمد موسی (۴۶۶-۴۶۷)؛ ۹. دستورالعمل اصفهان با تواریخ آنها (۴۶۷-۴۸۴)؛ ۱۰. انشاء فضل علی و دیگران (۵۰۸-۵۱۳)؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ راسته و شکسته و چلیپا، مجدول، با سرلوح؛ تملک: تیمورخان در فروردین رجب ۱۲۳۶؛ مهر: محمد شریف، حسین قلی، فضل علی در ذیحجه ۱۱۲۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۵۷۶گ، ۲۳-۱۵ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۶×۲۸سم [سنا: ف: ۲ - ۱۲۱]

۳۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۰۹

شامل: دعوات ابوالعباس احمد بن علی بن یوسف قوشی که خود

یک رساله‌ای است (نسخ جمادی الاول ۹۰۰ و مقابله شده)، دعای علوی مصری، مخمس علی بن ابی طالب، تحفة الغرائب در چند باب در دعا به فارسی (نستعلیق قرن ۱۱)، مناجات فارسی، پراکنده‌های فراوان دیگر در دعا (به همین نستعلیق)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۰۰ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۰]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۸۲

آغاز: بنام آنکه نور جسم و جانست ×× خدای آشکارا و نهانست؛
انجام: هزار بار نکوتر بنزد دانایان که تاج و مملکت کیقبات (کذ) و کیخسرو.

مشتمل بر منظومه‌های ناقصی از جمله: جوهر الذات شیخ فریدالدین عطار نیشابوری، جوابیه هاتفی خرجردی، نصیحت‌نامه قاضی کمال الدین حسین، که برای فرزندش معین الدین سروده است و نیز رباعیاتی چند از شاعران مختلف. در انتها سی و پنج مقصد در هیأت و نجوم که از مقصد ۱۱ شروع می‌شود، ضمیمه می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی القناة شیرینی (کاتب نصیحت نامه و سی و پنج مقصد همین مجموعه)، تا: ۲۲ رمضان ۹۱۷ق؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری و حنایی، جلد: مقوایی، ۴۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۶/۳سم [ف: ۱۷ - ۸۳]

۳۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۷/۱

مطالبی مختلف در کیمیا، موسیقی، اخلاق، فوائد، روایات، تصوف، طب؛ خط: نسخ، کا: حسین بن حسینی، تا: ۹۱۸ق؛ کاغذ: حنائی؛ جلد: تیماج عنابی، ۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۴۸۸]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱۳/۱

آغاز: شد به تتبع انا افصح ندیم ×× تا شکند با خم چوکان بنیم. سحر بیانات عرب را طلسم. بعد از ترسل صحایف نثار منشیء لوح و قلم و تجمل بانشاء دعا؛ **انجام:** زدی بدامن آل یزید دست و لا ××بین که دست ولایت چکار خواهد کرد

مجموعه‌ای است. گرد آمده از انشاآت و ترسلات و اشعار فارسی بسیار و چند رساله مستقل ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۳۹ق؛ کاغذ: شرقی، ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۷/۵×۱۱/۵سم [ف: ۳۶- ۱۵۸]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱ معیری

این نسخه در اواخر قرن دهم گردآوری شده و مشتمل است بر منتخب اشعار شعرای معروف ایران و مطالب مختلف دیگر به قرار زیر: ۱. مثنوی نان و حلوا از شیخ بهایی (۱-۵)؛ ۲. مثنوی از محمد قلی سلیم و یک قطعه و یک رباعی از بو علی سینا (۱۱ و ۱۲) که این دو برگ معکوس صحافی شده است؛ ۳. قصیده از کاتبی، از روضة الانوار خواجو کرمانی، یک قصیده از ناظر یک غزل از خسرو دهلوی، مثنوی مناجات از اهلی، یک قصیده از جامی (۱۴-۲۱)؛ ۴. از کتاب جواهر، قطعه در تفأل با قرآن، حکایت از فتاحی نیشابوری اسامی ده مقام موسیقی و بیست و چهار شعبه آن به فارسی (۲۴-۲۶)؛ ۵. مناجات آذری، قصاید و قطعات در مناجات از: بسطامی، سلمان ساوجی، فتاحی، نزاری، عبید زاکانی، جامی، ابوعلی سینا و خواجه نصیر (۲۷-۳۸)؛ ۶. قصاید کاتبی (۳۹-۵۳)؛ ۷. مسمط عصمت بخاری (۵۳-۵۵)؛ ۸. مثنوی در توحید و مناجات از نزاری و محمد ابن حسام (۵۶و۵۷)؛ ۹. یک قطعه نثر درباره صبر در مصیبت (۵۸)؛ ۱۰. روشنائی‌نامه ناصر خسرو علوی (۵۹-۶۷)؛ ۱۱. حال‌نامه یا گوی و چوگان از عارفی هروی بدون آغاز (۷۴-۸۴)؛ ۱۲. انتخاب مثنوی مولوی (۸۵-۱۰۰)؛ ۱۳. انتخاب بوستان سعدی (۱۰۱-۱۰۴)؛ ۱۴. صد پند شیخ عطار (۱۰۴-۱۰۶)؛ ۱۵. خلاصه خمسه نظامی (۱۰۶-۱۲۷)؛ ۱۶. ده نامه ابن نصوح (قرن ۸) (۱۳۷-۱۵۶) ۳۵۰ بیت آغاز: بنام آن که نامش حرز جانهاست ×× ثنای حضرتش ورد زبانهاست، انجام: چو کردی ختم کارش بر سعادت ×× هم آخر ختم گردان بر شهادت؛ ۱۷. یک خبر از حضرت رسول (ص) به عربی (۱۵۶)؛ ۱۸. رساله در اصطلاحات فقر و تصوف (۱۵۷-۱۶۲)؛ ۱۹. حساب رقوم و طرز نوشتن هر جنس در سیاق و حساب جمل (ابجد) و حساب هندسه و حساب شجر و حساب انگشتان، اظهار مضمر، فایده در حساب احتمالات (۱۶۳و ۱۶۴)؛ ۲۰. از قصاید امیدی تهرانی (۱۶۵-۱۷۵)؛ ۲۱. «قصاید ضیاء» در وصف شمع و در مدح شاه با لغز شطرنج و قلم و کمان (۱۷۵-۱۸۸)؛ ۲۲. قطعه فی معرفة الوقوف و علاماته به فارسی و چند سطر نثر و شعر به عربی (۱۸۸)؛ ۲۳. «مثنوی ابن عماد» در مخارج حروف (۱۸۹-۱۹۲) ۱۴۲بیت؛ ۲۴. قطعه در وقف از عاقلی (۱۹۲) ۱۵ بیت؛ ۲۵. غزلیات عرفانی از شاه صفی الدین (قرن ۱۰) (۱۹۳-۱۹۶) ۱۵۰ بیت؛ ۲۶. منتخب دیوان حافظ (۱۹۷-۲۳۴)؛ ۲۷ . ساقی‌نامه خواجو کرمانی (۲۳۵و۲۳۶)؛ ۲۸. فایده در نزول قرآن نثر فارسی (۲۳۶)؛ ۲۹. منتخب اشعار امیر خسرو دهلوی (۲۳۷-۲۴۶)؛ ۳۰. از غزلیات هلالی جغتایی (۲۴۷)؛ ۳۱. از اشعار حیرانی قمی (قرن ۱۰) (۲۴۸)؛ ۳۲. منتخب دیوان کمال خجندی (۲۴۹-۲۷۸)؛ ۳۳. منتخب غزلیات قاسم انوار (۲۷۹-۲۹۲)؛ ۳۴. منتخب غزلیات کاتبی (۲۹۳-۳۰۶)؛ ۳۵. از غزلیات عصمت بخاری (۳۰۷-۳۰۹)؛ ۳۶. از غزلیات نصیری (۳۰۹ و ۳۱۰)؛ ۳۷. از غزلیات سلمان ساوجی (۳۱۰-۳۱۲)؛ ۳۸. از غزلیات حکیم نزاری قهتانی (۳۱۳-۳۱۵)؛ ۳۹. از غزلیات عبید زاکانی (۳۱۵-۳۱۷)؛ ۴۰. از غزلیات ناصر (۳۱۷-۳۱۹)؛ ۴۱. از غزلیات میر حسن (۳۱۹-۳۲۱)؛ ۴۲. غزل از: خواجو، احمد، فرید الدین عطار (۳۲۱و۳۲۲)؛ ۴۳. از غزلیات ریاضی (۳۲۳و۳۲۴)؛ ۴۴. منتخب دیوان جامی (۳۲۵-۳۴۱)؛ ۴۵. منتخب اشعار اوحدی (۳۴۱-۳۴۹)؛ ۴۶. غزل از حیرتی، حیرانی، ابن نصوح (۳۴۹)؛ ۴۷. غزلیات خاوری اردوبادی (۳۵۰)؛ ۴۸. غزل از صالح، امینی، حافظ و مجلسی و یک ترجیع‌بند از مجلسی (۳۵۱و ۳۵۲)؛ ۴۹. از مقطعات ابن یمین (۳۵۳-۳۷۰)؛ ۵۰. قطعات اشرف یزدی (۳۷۰)؛ ۵۱. سؤال سلطان سنجر و جواب بوعلی به شعر، معجون مادة الحیوة نثر عربی (۳۷۱)؛ ۵۲. از غزلیات میر

حسن (۳۷۲-۳۷۳)؛ ۵۳. از قصاید آذری (۳۷۴-۳۷۸)؛ ۵۴. قصیده بی نقطه از عینی (۳۷۸و ۳۷۹)؛ ۵۵. طرز ساختن مرکب از خواجه محمد منشی، نثر فارسی (۳۷۹)؛ ۵۶. مناجات از قاسم انوار(۳۸۰)؛ ۵۹. قصیده در نعت حضرت محمد (ص) از عصاری، قصیده در معراج از ضیاء (۳۸۱و ۳۸۲)؛ ۶۰. از قصاید آذری (۳۸۳و ۳۸۴)؛ ۶۱. بحر طویل از حیرانی (۳۸۵و ۳۸۶)؛ ۶۲. دو قصیده از آذری، یک قصیده از نصرت رازی (۳۸۷-۳۹۲)؛ ۶۳. قصیده ابرار امیر خسرو و قصیده مرآة الصفا (۳۹۲-۳۹۸)؛ ۶۴. دو قصیده از ابن حسام و یک قصیده از آذری (۳۹۹-۴۰۲)؛ ۶۵. از مجمع الولایات کمال غیاث (۴۰۳-۴۰۵)؛ ۶۶. سه قصیده و یک ترکیب‌بند از محمد ابن حسام (۴۰۵-۴۱۰)؛ ۶۷. قصیده سلیمی در سلام کردن علی (ع) آفتاب را و جواب آفتاب (۴۱۱-۴۱۳)؛ ۶۸ . قصیده نظام در مدح علی (ع) (۴۱۳-۴۱۵)؛ ۶۹. قصیده فارسی و اشعار ترکی از نسیمی (۴۱۶-۴۲۸)؛ ۷۰. اشعار ترکی و فارسی در معما از: محسنی، فضلی، صادق، بدیع، علاء، بهمن، تقی، انس، توکل، کمال، حسام، فریدون، مهدی، صفا، ناصر، حامد، نوایی، بهار، طیفور، نوری، طاهر، بابر، بدر، بهرام، امامی، بهلول، نوبان، مهنی، عمید، معینی، اسماعیل، تنکری بردی، میر، شمس، فصیح، نعمت، فتح، حسام، درویش علی، صاعد، امان، یحیی، سیف الله، جان بابا، کافی، بهمن، ظهیر، محمود، قباد، عصمت، شیخم، عادل، لطیف، شعیب، حمزه، شروان، حکیم، شاهی، زکی، سنجر، غیور، کیخسرو، نور، سهراب، نجم، محمد مؤمن میرزا، صدر، مسعود، جنید، علی، امین، اختیار، شاه، بابا، رستم، امیر ادهم، بشر، ناصر، خالد، حاکم، ابوالغازی، سلطان حسین، بهادرخان، ظلال، بایسنغر، امیر علیشیر، حکیم، قراچه، جمال، سلطان علی، ضیا، ایوب، میرکی، اهل، سیار، حسن، داود، حافظ سعد، سید قاسم، شرف الدین علی سیفی، خرم، عبد الصمد، خواجه علی، شیخ برهان الدین، صدیق، ایاز، سلطان خلیل، سلمان، منصور، محبوب، شاه رستم، سلیمان، قاسم، فرخ، شهاب اویس (۴۲۹-۴۳۴)؛ ۷۱. در لغزها (۴۳۵و۴۳۶)؛ ۷۲. جنگ نامه از اطعمه شیخ ابو اسحق و جواب او به اشعار شعرای دیگر؛ خط: نستعلیق، کا: خفی، تا: ۹۵۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن زرشکی، ۴۵۲ص، ۴۸سطر دو ستونی، اندازه:۱۱/۵×۱۷/۷سم [ف: ۱۸ - ۱]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱ معیری

این نسخه در اواخر قرن دهم گردآوری شده و مشتمل است بر منتخب اشعار شعرای معروف ایران و مطالب مختلف دیگر؛ خط: نستعلیق، کا: خفی، تا: ۹۵۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن زرشکی، ۴۵۲ص، ۴۸ سطر دو ستونی، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۷سم [ف: ۱۸ - ۱]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۱/۴۲-ف

نسخه اصل: نسخه اصل: با یزید ولی الدین ش ۱۸۱۹. تاریخ مرگ قطب الزمان ابراهیم در ۹۴۰، شعر سیفی (در ماده تاریخ) و طوسی و آذری و خسرو دهلوی و بایزید و جامی و حافظ و کرمانی و عبدالله نقشبندی و ظهیر و اوحدالدین کرمانی و تاریخ مرگ محیی الدین غزی در ۸۳۸ و سید شریف در ۷۶۷ و امام اعظم در ۱۸۰ و جامی در ۸۹۸ و امام جارالله علامه در ۵۳۸ و امام شافعی در ۲۱۴ و میرعلی شیر نوایی در ۹۰۶ و عطار در ۶۲۵ و غزالی در۵۰۵ و سعدی در۶۹۱و رازی در۶۰۶ و ملاخنکار در ۶۷۲؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۹۶۷ق؛ ۲۸گ (۲۶۷-۲۹۴) [فیلمها ف: ۱ - ۴۷۶]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۸۵

آغاز: یا من بدا جمالک فی کل مابدا ×× بادا هزار جان مقدس ترا فدا؛ **انجام:** لطفت بکدام ذره پیوست دمی ×× کان ذره به از هزار خورشید نشد

مجموعه‌ای دارای ۹۱۱ بیت از غزلیات حافظ، آصفی، جامی، هلالی، خیالی، مهدی، کاتبی، حسن، امیرخسرو، آهی، حیرتی، همایون، امیر شاهی سبزواری، فراقی، سیفی، نسبتی، عصمت، غیاثی، کمال، اهلی و حیدر. ظاهراً جنگ مزبور را به خواهش خان خانان (قرن دهم هجری) فراهم آورده‌اند. این جنگ سهواً در دفتر ثبت کتابخانه به نام دیوان امیر شاهی سبزواری درج شده، و به همین نام هم شناخته شده است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد مؤمن هروی، تا: ۹۷۰ق [محمد مؤمن کاتب هروی پسر شاه محمود هروی است که با برادر خود محمد حسین جلد ساز در کتابخانه خان خانان به کارهای هنری مشغول بودند. محمد مؤمن نستعلیق جلی و خفی را استادانه می‌نوشت و تا سال ۱۰۲۵ زیسته است. رک: احوال و آثار خوشنویسان ۸۴۶.۳]؛ دارای یک سرلوح مرصع و مذهب کتیبه دار، مجدول، دارای تحریر و کمند در هر صفحه چهار بیت به شیوه چلیپا؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قرمز، ۴۷گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۹ - ۱۰۹]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۲۶

آغاز: بسمله، اللهم اهدنا لما اختلف فیه من الحق یا مالك انک تهدی من تشاء الی صراط مستقیم؛ **انجام:** کقوله اذنت لکل احد فی الصلوة فیه

مشتمل بر مطالب متفرقه در فقه، تفسیر سورة الواقعة، خطبه نکاح، مطالبی در اصول از مقدس اردبیلی، اخباری منقول از امالی صدوق، معرفت سمت قبله نقل از جامع للاخبار ... و مقاله‌ای از امام فخر رازی؛ خط: مختلف، کا: زین العابدین پسر باقر حسینی، تا: پنج‌شنبه ۳ صفر ۹۷۹ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج آلبالویی، ۸۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳ - ۹۲۹]

۳۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۶۶

آغاز: ... عالی اینکه چون عارض ... عمدة الاعیان محمد تقی بیک یساول بحصول؛ **انجام:** استغفر الله العظیم و اتوب الیه ... و اسئله ان یصلی علی محمد و آله و ان یتوب علی.

مراسلات، قباله‌جات، وقفنامه، صلحنامه عقدنامه و سایر عقود و ایقاعات را و برای هر یک خطبه‌ای مناسب و اشعاری در اواخر کتاب گرد آورده است. در برگ (۶۷) عقد نامه رقیه بیگم دختر

اعتماد الدوله با شاهزاده سلطان حمزه میرزا بهادر خان در روز چهارم صفر سال ۹۹۰ به‌انشاء بهاءالدین محمد العاملی آمده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۹۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۶۲].

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۱

آغاز: دیباچه جنگی است که گنج سخن است. به نام آنکه نامش حرز جانهاست ×× ثنایش جوهر تیغ زبانهاست

شعر و نثر از سرایندگان معاصر و متقدمین، حدیث، سرگذشت چندین تن از سرایندگان که ترتیبی ندارد. مواعظ و رساله‌ها و منظومه‌های مستقل و جدا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ این جنگ گردآوری کسی بوده با دیباچه‌ای از محمد مؤمن فیروزآبادی، از قرن یازدهم، و سپس به دست کس دیگر افتاده و او نیز در هامش و صفحه‌های سفید آن منظومه ها و بندهایی دیگر افزوده است. بخش اصلی این جنگ نستعلیق خوش و مذهب است، آنچه دیگری برآن افزوده نسبتاً بد خط بوده؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی،۲۶سطر،اندازه:۱۵×۲۳/۹سم[ف:۷- ۱۹۸]

۴۱. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

از تیمور خانا بیکایوز باشیای آجرلو که به دستور او فراهم آمده و خط فرخ مورخ ۱۰۸۷ به فرموده او و محمد بن محمدتقی حسینی بروجردی در ۱۰۸۰ و مجید الوزراة در ۱۰۹۱ و نیز علی بیگ بروجردی در ۱۰۹۶ و مصطفی بن احمد در ۱۰۹۷ و الیاس بن خضر حسینی در ۱۰۹۷ هر سه به دستور او، و محمد امین بن سید علی حسینی نوربخشی در ۱۱۰۲ و محمد علی در ۱۱۳۰ در قزوین و نیز محمد بن عبدالکریم در ۱۲۸۹ در آن هست و گویا در اصفهان و در سنندج گردآوری شده است. شامل: ۱. شرح دوبیتی فارسی در نسبت مولفه (۱۵۷ر)؛ ۲. شعر نظیری (۱۵۷ر)؛ ۳. شعر صفی قلی بیگ (۱۷۳پ)، پس از این دنباله رساله اوتاجی است (۱۷۵ر-پ)؛ ۴. از رساله‌ای در پزشکی فارسی که در آن عنوان دستور العمل خوردن چوب چینی هست (۲۷۸روپ)؛ ۵. شعرهای طالب آملی و میرزا صایبا و علی خان با عنوان «لمحرره» (۱۷۳ر)؛ ۶. بندی به نثر فارسی در آتشک (۱۷۳ر)؛ ۷. شعر ملاقاسم مشهدی به خط محمد علی در قزوین در ۱۱۳۰ (۱۷۳ر)؛ ۸ نیز شعر علی خان با عنوان «لمحرره» (۱۷۳پ)؛ ۹. شعر واعظ (۱۷۴روپ)؛ ۱۰. شعر صائب (۱۵۸ر)؛ ۱۱. دستور العمل منضج عالی حضرت مدظله العالی (۱۵۸پ)؛ ۱۲. درباره دعائی از اصمعی به فارسی؛ ۱۳. گفتگوی عیسی و افلاطون «العالم کرة ...»؛ ۱۴. نزهة الملوک، امین الدوله طبیب؛ ۱۵. داستان بوداسف و بلوهر؛ ۱۶. رساله کلامی؛ ۱۷. نامه دوستانه؛ ۱۸. غزل با عنوان «لراقمه» از شاعری «مهدی تخلص» (۴۱ر-۴۵ر)؛ ۱۹. نثر فارسی مانند کلام لقمان و جاماسب؛ ۲۰. وصایای افلاطون؛ ۲۱. ظفرنامه، بزرگمهر؛ ۲۲. شعرهای دیگر در هامش ۲۳. نزهة الارواح از حسینی هروی؛ ۲۴. نصیحت حکماء؛ ۲۵. شعری درباره علی (ع)؛ ۲۶. جامع الاخبار؛ ۲۷. تحفة العراقین از خاقانی؛ ۲۸. شعرهای حاجی محمد گیلانی و متین و صایبا و ذوقی اردستانی و ناظما و «تاریخ تالار آیینه» و شعر میرصیدی و محمد جعفر بیگ و عالم بیگ ومیرزا بدیع سبزواری و فغانی و نجات و سعدی وارسته. (۱۳۶ر-۱۵۸پ)؛ ۲۹. انشاء فارسی؛ ۳۰. دنباله رساله‌ای در پزشکی به فارسی از وجه سیم تا وجه یازدهم و فصل در شرایط خوردن در بیست و یک بند (۱۸۲ر-۱۸۴ر)؛ ۳۱. غزل؛ ۳۲. شعری به خط محمد بن عبدالکریم اصفهانی در ۱۲۸۹ (۲۱۶ر)؛ ۳۳. شعر قدسی مشهدی و عرفی و میرزا صالح (۲۱۶پ)؛ ۳۴. اربعین حدیث، بروجردی، کلبعلی؛ ۳۵. شعر شاه عباس دوم و رفیعا (۲۷۲ر)؛ ۳۶. سه انشاء فارسی (۲۳۹پ-۲۴۲پ)؛ ۳۷. احادیث نبوی (۲۴۲پ)؛ ۳۸. نسب‌نامه شاه سلیمان صفوی و تاریخ جلوس و مرگ پادشاهان صفوی؛ ۳۹. اسامی ده قسم چینی آلات با وصف آن‌ها؛ ۴۰. معنی تومان که به زبان مغولی صد است (۲۴۳پ)؛ ۴۱. نسب نامه پادشاه هندوستان و آغاز دولت عثمانی (۲۴۳پ)؛ ۴۲. تعبیر خواب یوسف؛ ۴۳. داستان به فارسی (۲۶۶ر-۲۵۱پ)؛ ۴۴. رقم نواب اشرف اعلی به نام علی خان سردار آذربایجان در جمادی الثانی ۱۰۹۱ (۲۵۱پ)؛ ۴۵. وصف جغرافیایی اصفهان و هند و گرجستان (۲۵۲پ)؛ ۴۶. نسخه میرزا هاشما برای تب ربع (۲۷۴ر)؛ ۴۷. شعر ابوسعید ابوالخیر؛ ۴۸. دعا برای صداع و شعر وحید و حدیث (۲۷۵ر-پ)؛ ۴۹. مهج الدعوات؛ ۵۰. شعر؛ ۵۱. نامه‌های اسب و دیدن ماه‌ها (۲۸۶ر)؛ ۵۲. تفصیل ملازمان عساکر فیروزی مآثر فی سنه پیچی ئیل ۱۰۹۱ (۲۷۶پ)؛ ۵۳. بندی که در آن یادداشت شده است که در روز دوشنبه رجب ۱۰۹۷ در سنندج گل فارس آغاز شکفتن کرده و روز دهم شعبان همین سال نو بر خیار از ملک داعی دولت خواه آورده بودند. سپس ماده تاریخ مرگ میرزا حبیب الله «رفته به معراج حبیب الله» (۱۰۵۹) و تاریخ مرگ مستوفی الممالک «ببرد رخت ازین مفرده و من ذلک - انت الباقی و کل شیئ هالک» و تاریخ مرگ خلیفه سلطان «آه از دستور عالم حیف از سلطان علم» و ماده تاریخ دیگر (پایین گ ۲۸۶پ)؛ ۵۴. شعر ترکی وحید (۲۸۶پ)؛ ۵۵. شعر؛ ۵۶. رقعه محمد قلی سلیم (۲۸۷ر)؛ ۵۷. عرضه داشت خیال به شاه عشق (۲۸۷ر، انجام افتاده)؛ ۵۸. رساله در صید، حسینی تفرشی، فی الله بن عبدالقاهر؛ ۵۹. دعا و نسخه طبی و حکایتی از کشکول بهائی (۲۹۵پ-۲۹۷پ)؛ ۶۰. نسخه برش حکیم محمد حسین بدل شراب برای نواب همایون (۲۹۷پ)؛ ۶۱. صحت و مرض از فضولی بغدادی؛ ۶۲. لمعه؛ ۶۳. حدیث به فارسی (۲۸۳د)؛ ۶۴. اختیارات (متوسط)، مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی؛ ۶۵. نسخه‌های طبی فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام و وسط؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، سطور راسته و چلیپا در متن و هامش [نشریه: ۷ - ۵۵۰]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۷

شامل: ۱. نسخه جدوار (حب) از میرزا قاضی (ص۱)؛ ۲. چند روایت کوتاه به نقل از ابراهیم (ص)، حضرت عیسی، شیخ

فریدالدین عطار و گفتاری کوتاه قتل از کشف الغمه و حدیثی دیگر نیز کوتاه از بوذر (۱-۴)؛ ۳. منقولات از کتاب مفید الانسان در معرفت مباشرت و شهوت (۵)؛ ۴. احکام و داوری‌های امیرالمؤمنین علی (ع) (۵-۷)، آغاز: «اول دو زن در یک شب زادند در جای تاریک یکی را فرزند پسر بود و دیگری را دختر هر دو زن گفتند که پسر من زاده‌ام ...»، سپس نسخه‌ای پزشکی، انجام: «اگر بر حال خود بماند یا بیفزاید بر سستی این عنین بود و این باز آورد سخت نیکوست و لطیف»؛ ۵. فایده نقل از کشف الاسرار (۷)؛ ۶. ذکر بعض از حالات ابراهیم (ع) و کیفیت وفات آن حضرت (۸-۹)، آغاز: «ارباب اخبار آورده‌اند که بعد از وفات ساره حضرت ابراهیم زنی از کنعانیان در حباله نکاح آورده شش پسر از وی در وجود آمد»؛ ۷. حکایت دخمه انوشیروان عادل (۹-۱۵)؛ ۸. گفتاری از ابراهیم ادهم (۱۵-۱۶)، آغاز: «از ابراهیم ادهم پرسیدند که خدای تعالی جل جلاله فرموده که ادعونی استجب لکم سبب چیست که خدای تعالی را میخوانیم ...»؛ ۹. داستانی از اصمعی (۱۶-۱۷)، آغاز: «نقل است از اصمعی که بسالی که بحج میرفتم در بعضی از منازل راه حجاز دو مزکت را دیدم که گویی دو دژ ...»، دنباله داستان اصمعی در صفحه ۲۱ آمده که به علت صحافی جابجا گردیده؛ ۱۰. نسخه حکیم سلمان به‌جهت میرزا خاتم بیک اعتماد (۱۸)؛ ۱۱. نسخه حب جدوار از تألیفات مرحوم میرزا محمد (۱۸)؛ ۱۲. معجون یاقوتی به‌جهت تقویت دل و دماغ و جگر و باد خفقان و معده و سایر امراض سودایی نافع است (۱۸)؛ ۱۳. نقل از مفید الانسان در معرفت شهوت و مباشرت (۲۰) در صحافی اوراق دفتر جابه‌جا شده و دنباله آن در ص ۱۳ است؛ ۱۴. حکایات و روایاتی در پند و اندرز (۲۱-۳۷)، سخنان و داستان‌هایی از ادبا و پیشوایان و زهاد است که به ترتیب آورده می‌شود: نقل از بشر حافی در فضیلت عبادات، نقل از یکی از فضلا که در دست مهر زنی صاحب جمال مدتی مقید بود، نقل از ابراهیم ادهم که از سفر مکه بازگشته و تنی چند از درویشان همراه دارد، مضمون کتابت که حضرت امیرالمؤمنین (ع) به هرقل پادشاه روم نوشته‌اند، حکایت درباره سلیمان وهب در زمان وزارتش، از سخنان کیخسرو در اظهار سعادت، حضرت شیخ بایزید بسطامی گوید که چهار چیز نیک است و چهار چیز خواهری که بیست و پنج نصیحت نقل از کعبه الاحبار که در صحف ابراهیم آمده است، نقل است عمر بن عبدالعزیز را نوزده فرزند بود ...، حکایت کوتاه در فوت صدیق اکبر و عمر نکو چه او را به نکاح درآوردن و مهریه را دادن و جدا کردن از خود، حکایت جوان و خواجه خضر، خواب دیدن یکی از اصحاب قلوب شیخ شبلی و سؤالاتی که کرده؛ ۱۵. اسامی پیامبرانی که نامشان در قرآن کریم آمده و شرح اختلاف مفسرین در پیغمبر بودن یا نبودن ذوالکفل که نیشابوری در ذیل تفسیر آیه قرآن: «و لاتلوموا» آورده و پاره از اوصاف حجاج بن یوسف را ذکر کرده است از جمله که بیست هزار کس بی‌گناه را کشته و در زندان او همیشه صد وده هزار کس همیشه محبوس بوده است. (۳۷-۳۹)؛ ۱۶. نقل از کتاب حیوة الحیوان (۳۹-۴۲) داستان یکی از اعیان است که به مجلس حاکمی رفته بود و به‌علت بی‌موقع خندیدن مشت خود باز کرد و به قتل رسید؛ ۱۷. نقل از کشکول درباره مناظره مؤمن الطاق با ابو حنیفه در مجلس خلیفه عباسی (۴۲-۴۶)؛ ۱۸. نقل از جمعی از صحابه از جمله روایت معروف صعصعه بن صوحان از حضرت محمد (ص) که سؤال می‌کند تو فاضلتر و داناتری و عالم‌تری یا ابراهیم یا موسی یا عیسی و ...؛ ۱۹. نقل از حضرت امام حسن (ع) در باب تنگدستی و خواب دیدن حضرت محمد (ص) را (۴۷)؛ ۲۰. وصیت حضرت پیغمبر به حضرت امیر (ع) که چون به حرب یا سفر روی سوره یس و انا انزلناه بخوان (۴۷)؛ ۲۱. شرح حال فیثاغورس (۴۷-۵۰)؛ ۲۲. سرگذشت سقراط (۵۰-۵۶)؛ ۲۳. نصایحی از افلاطون که صاحب اخلاق ناصری آورده (۵۶-۵۷)؛ ۲۴. تفسیر «لسوف یعطیک ربک فترضی» نقل از حضرت علی (ع) که هیچ آیه قرآنی به این امید بخشی نیست (۵۸)؛ ۲۵. حکایاتی کوتاه بدین ترتیب: حکایتی کوتاه از انوشیروان و شاپور وارد شیر (۵۹)، داستان شیخی (۶۰)، داستان سؤالی که از عمر عبدالعزیز کردند (۶۱)؛ ۲۶. از ابن زهره اندلسی منقول است که بایزید بسطامی که چندین سال به خدمت ابی عبدالله امام جعفر صادق (ع) اشتغال داشت و به لوازم صدق و اختصاص ... (۶۶-۶۵)؛ ۲۷. حکایت، آورده‌اند که چون ابوالعباس سفاح به خلافت نشست و اثر لطف و عنف او به دوست و دشمن پیوست دست سخاوت بگشاد و دین و دنیا را به کفایت و کیاست نظم داد (۶۵-۶۶)؛ ۲۸. حکایت ازدواج داراب با دختر فیلقوس و بوی ناخوش دهن او و وجه تسمیه اسکندر (۶۶)؛ ۲۹. حکایت کوتاه: در رسیدن انوشیروان به پادشاهی در نوزده سالگی و تهنیت امراء (۶۶-۶۷)؛ ۳۰. انوار حکمت؛ یوسفی هروی، محمد (۶۷-۷۳)؛ ۳۱. من مکارم الاخلاق: در وصایای حضرت پیغمبر (ص) حضرت علی را (۷۳)؛ ۳۲. روایتی نقل از عبدالله مبارک که در جنگی با کفار یکی از کفار را مسلمان کرد (۷۴-۷۵)؛ ۳۳. داستان حاتم طائی و مردی درویش (۷۵)؛ ۳۴. کنج الکنج یحی معاد رازی گوید: که روزی در بطحای مکه میرفتم ... و دختری روباز دیدم (۷۶)؛ ۳۵. گفتاری چند درباره عقل از بزرگان از جمله مولی امیرالمؤمنین (ع)، بوذرجمهر، ارسطاطالیس، خواجه ابوعلی (۷۶-۷۷)؛ ۳۶. از کلیله و دمنه گفتاری در نصیحت (۷۷-۷۸)؛ ۳۷. از سخنان سلطان ابراهیم ادهم (۷۸)؛ ۳۸. از کلام خواجه نظام الملک (۷۸)؛ ۳۹. داستان فخرالدین رازی که چند شتر بار کاغذ در معرفت حق نوشت و در مسافرت زنی سؤال کرد بار شتر چیست رازی گفت کتاب در معرفت حق نوشته‌ام زن پرسید آیا قبل از معرفت بحق نوشته (۷۹)؛ ۴۰. از افلاطون پرسیدند که در دنیا چگونه به سر می‌بری جواب داد که ... (۷۹)؛ ۴۱. شرح ده خصلت مذموم (۷۹-۸۱)؛ ۴۲. گفتگوی عمر با اویس قرنی درباره دعا کردن به مؤمن (۸۱)؛ ۴۳. حدیث اعرابی با حضرت پیغمبر

(ص) (۸۲)؛ ۴۴. داستان عداوت متوکل عباسی با ائمه اطهار و آب بستن او بر روضه مقدسه حضرت امام حسین (ع) (۸۳-۸۴)؛ ۴۵. سبب تمرد نمرود (۸۴)؛ ۴۶. حدیثی از امام همام که در وقت رفتن به حجاز و کودکی دید گریان و نالان در بادیه راه خانه خدا می‌پوئید سؤال کرد که چرا توقف نمی کنی که بالغ گردی (۸۵)؛ ۴۷. گفتار در منع تفتیش عیوب مردم (۸۶)؛ ۴۸. سئوالاتی که از سلطان المحققین شیخ مجدالدین البغدادی کرده‌اند و او جواب گفته است، مجموعاً پنج سئوال است بدون نام سائل؛ ۴۹. مکتوب از قطب محیی؛ قطب الدین عبدالله محمد بن محیی (۹۲-۹۴)؛ ۵۰. نقد عقیده اشراقیان که معرفت مبداء و معاد را به طریق ریاضت با عدم تقید به شرایع می‌جویند (۹۴)؛ ۵۱. روایت منقول از حضرت امام حضرت جعفر صادق (ع) در تعبیر خواب در ایام ماه (۹۵)؛ ۵۲. فایده، علم بالله را نهایت نیست چنان که تجلی را غایت نیست (۹۶)؛ ۵۳. فایده، محبت میان حق و انسان به‌سبب مناسبت پیدا گشت (۹۷)؛ ۵۴. فایده، همه امور کلی و معانی حقیقی که در عالم غیب اند به محبت ذاتی در حرکت و اظطرابند؛ ۵۵. سؤال از حضرت امام جعفر صادق (ع) که دلیل بر هستی صانع و جواب از آن حضرت (۹۷)؛ ۵۶. منتخب از کتاب لذات مولانا سلطان حسین استرابادی (۵۸)، همین فهرست ۲۳: رساله لذت از معین استرابادی؛ ۵۷. منصور از حکیمی پرسید که سبب چیست مستمع در سماع مضطرب می‌شود ... (۹۵)؛ ۵۸. از مقالات شیخ ابوالفضل بن شیخ مبارک (۹۹)؛ ۵۹. نامه شیخ ابوالفضل به آصف خان: در قضایای مصائب ناگزیر حرف صبر گفتن و تحسین آن نمودن با ناستودگی؛ ۶۰. نامه دیگر: به موقف عرض مقدس حضرت قبله گاهی دامت برکاته برساند؛ ۶۱. انشایی دیگر از شیخ ابوالفضل علامی (۱۰۰-۱۰۱)؛ ۶۲. گفتاری از بایزید در باب فقر (۱۰۱-۱۰۵)؛ ۶۳. سخنانی کوتاه از: حضرت پیغمبر محمد (ص) و حضرت عیسی (ع)، حضرت داود، دانیال، حضرت موسی (ع)، حضرت امیرالمؤمنین (ع) (۱۰۵)؛ ۶۴. رساله در قافیه؛ قاآنی، حبیب الله بن محمد علی (۱۰۷-۱۱۳)؛ ۶۵. سوانح العشاق؛ غزالی، احمد بن محمد (۱۱۳-۱۴۱)؛ ۶۶. نامه بوسعید (۱۴۱-۱۵۰)؛ ۶۷. گفتگوی مأمون خلیفه با دختر حسن بن سهل در شب زفاف (۱۵۰)؛ ۶۸. گفتار درباره تصوف (۱۵۱)، سخنی کوتاه از ابوالحسن نوری، آغاز: ابوالحسن نوری فرمود تصوف نه رسوم است و نه علوم بلکه اخلاق اگر رسوم بود مجاهدت حاصل شدی؛ ۶۹. گفتاری از حسین منصور حلاج (۱۵۱)، آغاز: روزی حسین منصور حلاج را گفتند ما تقوی فی حق فرعون گفت حق فقیل له ما معنی هذا الکلام؛ ۷۰. داستانی از قطب الاولیاء جمال الدین اردستانی (۱۵۱) آورده‌اند که درویش در آخر روز به خدمت قطب الاولیاء جمال الدین اردستانی آمده گفت ای جوانمرد در این آخر روز مرا چیزی بده گفت نمیدانی که جوانمرد را در آخر روز چیزی نمی‌باشد؛ ۷۱. جواب غزالی به دعوت‌نامه خواجه نظام الملک (۵۱-۱۵۴۱) (فهرست دانشگاه شماره ۲۵۸۱/۸)؛ ۷۲. نسخه حب جدوار (۱۵۴)؛ ۷۳. نسخه مفرح یاقوتی از نسخه حکیم جمالای یزدی (۱۵۵)؛ ۷۴. مفرح معتدل (۱۵۶)؛ ۷۵. مفرح دلگشای باد (۱۵۶)؛ ۷۶. یاقوتی نسخه شیخ (۱۵۶)؛ ۷۷. نسخه یاقوتی دیگری (۱۵۷)؛ ۷۸. یاقوتی معتدل ...؛ ۷۹. بخشی از لمعات عراقی (۱۵۷-۱۵۸) (مجلس ۲۵۶:۷)، آغاز: اما بعد کلمه چند در بیان عشق بر سنن سوانح به زبان وقت املاء کرده می‌شود تا آنکه معشوق نمای هر عاشق شود؛ ۸۰ گفتاری از خواجه نصیرطوسی در پاسخ سؤال فرق بین وحدت و توحید و اتحاد و جواب (۱۵۸-۱۶۰)؛ ۸۱ مفرح مقوی به‌کیفیت مشهور شاهی (۱۶۰)؛ ۸۲ نسخه فلونیا صدرالشریعة (۱۶۰)؛ ۸۳ رقعه که نواب خان خانان به ملا شکیبی نوشته (۱۶۱)؛ ۸۴. رقعه که نواب خان خانان در جواب عریضه یولقلی بیك نوشته (۱۶۱-۱۶۲)؛ ۸۵ رقعه‌ای از خان خانان وقتی که مولانا نظیری اراده کعبه کرده بود به او نوشته (۱۶۲-۱۶۴)؛ ۸۶ رقعه [از او] به خواجه حسین (۱۶۴)؛ ۸۷ رقعه همایون پادشاه به نواب جنت مکان شاه طهماسب علیه الرحمه (۱۶۵)؛ ۸۸ رقعه مولانا عرفی به مولانا ظهوری (۱۶۶)؛ ۸۹ از برای نواب مستطاب علامی فهامی شیخ الاسلامی به شیخ محمد پیشوا (۱۶۶-۱۶۷)؛ ۹۰. از گلستان سعدی: سه چیز بی سه چیز پایدار نماند مال بی تجارت علم بی عمل، و ملك بی سیاست (۱۶۸)؛ ۹۱. سواد رقعه نصیراء همدانی که به سیادت پناه میر محمد مؤمن نوشته (۱۶۹-۱۷۰)؛ ۹۲. من منشآت حکیم ابوالفتح (۱۷۱)، آغاز: دوستترین محبان و مشتاق‌ترین دوستان که بتوانگری است و فعلی دل در خاطر ارباب تمیز جا دارد؛ ۹۳. رقعه که حکیم مشار الیه به خان خانان نوشته (۱۷۱)؛ ۹۴. رقعه مولانا عرفی در نصیحت دوستی (۱۷۱-۱۷۲)؛ ۹۵. رقعه پریخا نخانم دختر شاه طهماسب که به شاه اسمعیل نوشته (۱۷۳-۱۷۸)؛ ۹۶. روایتی از حضرت پیغمبر (ص) درباره شب معراج و گفتگو با ایزد دانا (۱۷۸-۱۷۹)؛ ۹۷. موجبات فراموشی نقل از حکماء (۱۷۹)؛ ۹۸. مکتوب قیصر روم به عبدالملك بن مروان و جواب و دسیسه حجاج بن یوسف (۱۷۹)؛ ۹۹. گفتاری در حکمت (۱۸۰)؛ ۱۰۰. بدان که چهار چیز دل را تاریك گرداند و کدورت باطن آورد (۱۸۱)؛ ۱۰۱. از سخنان عزیز نسفی درباره عزت نفس (۱۸۲)؛ ۱۰۲. مکتوبی که نواب صاحبی افلاطون الزمانی حکیم ابوالفتح به جماعتی نوشته درباره جهان (۱۸۲)؛ ۱۰۳. مکتوباتی از حضرت شیخ الاسلام شرف الحق و الشرع و الدین قدس سره العزیز که به جناب بندگان شیخ مخدوم مظفر شمس بلخی در اوقات مختلفه بر مقتضای اسؤله و آنچه از مشکلات که در پیش آمده در جواب نوشته‌اند (۱۸۲-۱۸۴)؛ ۱۰۴. مکتوبی دیگر از همو که با این عنوان شروع شده: «اما مظفر بداند این قسم از علم معاملات نیست از علم مکاشفات است» (۱۸۴-۱۸۶)؛ ۱۰۵. ایضاً مکتوبی دیگر از او (۱۸۴-۱۸۶)، آغاز: «ای عزیز بدانکه نماز از روی تمثیل مثال آدمیست و چنان که انسان مرکب است از اعضاء باطن و جوارح ظاهر و روح و جسم»، در این نامه و تفسیر سوره

فاتحه نیز هست؛ ۱۰۶. مکتوب شیخ الاسلام شیخ احمد جام در جواب مکتوب خواجه امام فصیح الدین (۱۹۰-۱۹۶)؛ ۱۰۷. نامه سید امام ایلاقی به شیخ الاسلام احمد جام (۱۹۳-۱۹۴)؛ ۱۰۸. نامه از درویش پالان دوز (۱۹۴)؛ ۱۰۸. من کلام الاکابر: دو چیز محال عقل است خوردن پیش از رزق مقسوم و مردن پیش از اجل معلوم (۱۹۴-۱۹۷)؛ ۱۰۹. شرح اصطلاحات عرفا (۱۹۷-۱۹۸)؛ ۱۱۰. سواد کتابتی که نصیر ابیاران شیراز نوشته (۱۹۸-۲۰۰): من که میخواهم یکتا روش، و یگانه طور باشم و برسم و عادت ارباب رسوم و عادات که ظاهر آباد و باطن خرابند دست افشانم؛ ۱۱۱. نامه مولانا محمد صوفی به نواب آصف جاهی پسر نواب اعتماد الدوله (۲۰۰)؛ ۱۱۲. آورده‌اند که خواجه حسن بصری را گفتند که فلان مر ترا غیبت کرد ... (۲۰۱)؛ ۱۱۳. درباره غیبت نقل از کنز العباد (۲۰۱)؛ ۱۱۴. حکایتی از قزوینی که پدر در چاه افتاده و او را در مجلس شراب خواری سرگرم دیدند (۲۰۱-۲۰۲)؛ ۱۱۵. حکایتی کوتاه از مردم قزوین (۲۰۲)؛ ۱۱۶. فایده درباره اسماء و صفات حق تعالی (۲۰۲)؛ ۱۱۷. روایت از امام محمد باقر درباره خواندن اوراد (۲۰۲-۲۰۳)، در پایان چند نوع ذکر و ورد یاد شده؛ ۱۱۸. روایتی از حضرت پیغمبر در فضیلت سوره فاتحه و ناس و بقره (۲۰۳)؛ ۱۱۹. فائده کوتاه درباره عقل و روح؛ ۱۲۰. گفتاری درباره آیینه؛ ۱۲۱. سخنی کوتاه از مظفر کرمانشاهی درباره عارف (۲۰۴)؛ ۱۲۲. سئوالی از ابوالحسن الارموی درباره وفا (۲۰۵)؛ ۱۲۳. ابوسعید خزاز را پرسیدند بدم مرگ که چه آرزو داری گفت حسد دارم بر غفلت (۲۰۵)؛ ۱۲۴. سخنی کوتاه از ابوحفص حداد درباره حفظ آداب (۲۰۵)؛ ۱۲۵. نامه به اسلام ملاذی شیخ محمد بن الخاتون (۲۰۵-۲۰۶)؛ ۱۲۶. داستان‌هایی از جامع الحکایات درباره خلافت عمر عبدالعزیز و نیز درباره انوشیروان؛ ۱۲۷. از نگارستان داستان سلطان محمود در هنگام مرگ و گفتگوی او با فرزندش مسعود (۲۰۷)؛ ۱۲۸. مکتوبی کوتاه در باب حکمت توانگری نقل از صحیفه سلیمانی (۲۰۷)؛ ۱۲۹. وصیت ابوسعید ابوالخیر (۲۰۷)؛ ۱۳۰. مکتوبی که شیخ علاءالدوله در جواب مرید خود شیخ عبدالله نوشته (۲۰۸-۲۱۱)؛ ۱۳۱. خواص و فضائل آیة الکرسی و طلسمی به نقل از شیخ عباس بونی که اگر خواسته باشد در حصن آهنین رود باید به‌طریقه حضرت امام جعفر صادق کفایت کند و با خود دار (۲۱۱-۲۱۲)؛ ۱۳۲. گفتار عبدالله بن حسن بن سابق الانطاکی بیکی از مریدان خود؛ ۱۳۳. سخنی کوتاه از ارسطاطالیس؛ ۱۳۴. نامه‌ای که حکیم ابوالفتح به امیر شریف آملی نوشته (۲۱۳)؛ ۱۳۵. نامه‌ای از نجیب الدین حکیم؛ ۱۳۶. گفتاری از میر علیشیر که انسان به حب جاه و ریاست مجبول است (۲۱۴)؛ ۱۳۷. محمد واسع را گفتند چگونه‌ای گفت چگونه باشد کسی که هر روز یک منزل به هول قیامت نزدیکتر می‌شود؛ ۱۳۸. داستان جلوس هارون الرشید بر مسند خلافت و تهنیت علما و مشایخ عراق جز سفیان ثوری (۲۱۴)؛ ۱۳۹. گفتاری از بایزید بسطامی در پند و اندرز (۲۱۴-۲۱۵)؛ ۱۴۰. رقعه امیر محمد باقر داماد طاب ثرا به مولانا عبدالله ثانی (۲۱۶)؛ ۱۴۱. از بزرگی نقل است ... در افشای اسرار ربوبیت؛ ۱۴۲. داستان و مثلی چند از گلستان سعدی (۲۱۷-۲۱۸)؛ ۱۴۳. خواجه عبدالله مروارید در تعریف گرما نوشته (۲۱۸-۲۱۹)؛ ۱۴۴. خواجه عبدالله مروارید در تعریف سرما (۲۱۹-۲۲۰)؛ ۱۴۵. از گنج الگنج بوذرجمهر گوید پنج چیز بر بد خویی مرد دلیل است (۲۲۰-۲۲۱)؛ ۱۴۶. چند داستان از گلستان سعدی؛ ۱۴۷. نقل از کتاب ذمه امام جعفر صادق (ع) (۲۲۱): موسی (ع) گفت سه خصلت برای بندگان واجب است تا مقرب درگاه ایزد متعال گردند. زهد، پرهیزگاری و گریستن از ترس خدا؛ ۱۴۸. تعبیر خواب، روایتی از حضرت امام جعفر صادق (ع) (۲۲۲)، این تعبیر به‌ترتیب در روزهای ماه است؛ ۱۴۹. فصل در بیان سبب اختلاف طعم‌ها؛ ۱۵۰. رساله در تعبیر پرش چشم و غیره (۲۲۳-۲۲۵)؛ ۱۵۱. از واردات میر سید علی همدانی (۲۲۶)؛ ۱۵۲. رقعه که نصیرا محمدا به مظفر حسن نوشته (۲۲۶-۲۲۷)؛ ۱۵۳. نامه نصیرا به میر معین وزیر اصفهان به طلب آب باغ یاسمین نوشته (۲۲۷-۲۲۹)؛ ۱۵۴. از ابوتراب بخشی پرسیدند که صفت عارف چیست؟؛ ۱۵۵. اسناد فاتحه معکوس: اگر کسی خواهد که سبع المثانی بخواند (۲۲۹-۲۳۰)؛ ۱۵۶. از کشکول: اعرابی را کنیزکی بود که با او کمال تعلق داشت ... (۲۳۰-۲۳۱)؛ ۱۵۷. از ذوالنون مصری در وقت احتضار پرسیدند که چه میخواهی و آرزوی دل تو چیست گفت خواهش و مطلب من منحصر در آنست که حق سبحانه و تعالی را پیش از جان دادن خود بیک لحظه بشناسم (۲۳۱)؛ ۱۵۸. اسامی امیرالمؤمنین علی (ع) (۲۳۱-۲۳۲)، نام‌های او در زبان فرشتگان و دیگران؛ ۱۵۹. نقل من مسودات الکشکول: از عبدالله مبارک منقول است که گفت بسفر حجاز میرفتم ... (۲۳۲-۲۳۳)؛ ۱۶۰. دایره معرفت تعبیر خواب که به درخواست اسکندر استخراج گردیده این دائرة از روی حروف ابجد منظم گردیده (۲۳۳-۲۳۴)؛ ۱۶۱. فایده در تعیین مساحت کره زمین (۲۳۴-۲۳۹)؛ ۱۶۲. صاحب تاریخ آورده است که شعبی گفته که من در قصر دار الاماره کوفه پیش عبدالملک مروان نشسته بودم که خلیفه روی بمن کرد و گفت ای استاد آنچه از پیشینیان شنیده ای حکایت مناسب حال بیان کن و او قصه کوتاه در عبرت آغاز کرد؛ ۱۶۳. نقل از کشکول تاویل بعضی از اهل عرفان خطاب حق را به حضرت آدم ... (۲۳۹-۲۴۰)؛ ۱۶۴. سخن امام فخر رازی در تفسیر کبیر در توجیه آیه کریمه «ادعوا ربکم تضرعا و ... »؛ ۱۶۵. گفتار از شیخ ابوسعید ابوالخیر درباره «کوه»؛ ۱۶۶. گفتاری از سلطان العارفین شیخ ابوسعید ابوالخیر درباره عشق (۲۴۱)؛ ۱۶۷. دعائی برای درازی عمر (۲۴۱-۲۴۲)؛ ۱۶۸. فضیلت ذکر لا الله الا الله؛ ۱۶۹. وجه تسمیه غری (مرقد حضرت امیرالمؤمنین (ع) در نجف اشرف) (۲۴۲-۲۴۳)؛ ۱۷۰. حدیثی از امیرالمؤمنین در عیب‌پوشی کسان؛ ۱۷۱. توانگری و درویشی از صحیفه سلیمانی مکتوب است؛ ۱۷۲. رقعه حکیم رشدی به میرزا ابراهیم همدانی

(۲۴۳-۲۴۴)؛ ۱۷۳. چند گفتار از جمع عبدالاول؛ ۱۷۴. گفتاری از سقطی با یکی از مریدان (۲۴۴)؛ ۱۷۵. اسناد فاتحه معکوس (۲۴۵)؛ ۱۷۶. از انوار حکمت منسوب به یوسفی، آغاز: این که حق خدای نگاهدار تا خداوند حق تو نگهد دارد؛ ۱۷۷. از حضرت امیر (ع) نقل است که چهار خصلت عادت کن تا از رستگاران باشی زبان از دروغ..؛ ۱۷۸. در خبر است که یحیی به زکریا (ع) بر گور دانیال پیغمبر (ع) بگذشت (۲۴۶)؛ ۱۷۹. نقل از میر سید علی همدانی؛ ۱۸۰. صورت رقعه میر محمد یوسف صدر (۲۴۶-۲۴۷)؛ ۱۸۱. مکتوب نواب خانخانان سپهسالار به مرشدخان بروجردی از برهان پور (۲۴۷)؛ ۱۸۲. حضرت خواجه عبیدالله احرار قدس سره می‌فرماید گه دو مکر است از پروردگار نسبت (۲۴۷)؛ ۱۸۳. نقل از کتاب نزهة الریاض در باب فضیلت دعائی در شب جمعه (۲۴۷-۲۴۸)، آن دعا این است: یا دائم الفضل علی البریه و یا باسط الیدین بالعطیه الخ؛ ۱۸۴. دعایی در گشایش حاجات؛ ۱۸۵. حدیثی چند نقل از حضرت امیر (ع) در باره معراج و دعایی که حضرت پیغمبر اکرم (ص) پس از مراجعت از معراج میخواندند ... آن دعا این است: اللم انی اعوذ برضاک من سخطک و اعوذ بعفوک الخ؛ ۱۸۶. سخنی کوتاه درباره هنر و هنرمند (۲۴۷)؛ ۱۸۷. صلوات و تحیت حضرت رسول (ص) (۲۴۷-۲۴۸)؛ ۱۸۸. گفتاری کوتاه از حضرت فاطمه زهرا (ع)؛ ۱۸۹. حدیثی در باب معراج پیغمبر (ص) (۲۴۹-۲۵۰)، در پایان حدیثی در فضائل علی (ع) است؛ ۱۹۰. خواص چند دعاء و ذکر؛ ۱۹۱. پندی کوتاه درباره دوستان قدیم و یاران ندیم؛ ۱۹۲. گفتار در شکایت از درد اشتیاق؛ ۱۹۳. گفتارهای کوتاه (چند حدیث) از امیرالمؤمنین علی (ع) در باب فضیلت و تقوی و اندرز (۱۵۱)؛ ۱۹۴. روایتی از علی بن ابیطالب (ع) به نقل از حضرت پیامبر (ص) (۲۵۲)؛ ۱۹۵. خواص اسماء الحسنی نقل از شیخ کفعمی (۲۵۲)؛ ۱۹۶. ابیاتی از شیخ بهاءالدین (۲۵۳)؛ ۱۹۷. خواص ذکر الحمد (۲۵۳)؛ ۱۹۸. گفتارهای کوتاه (کلمات قصار) از مولی امیرالمؤمنین (ع) (۲۵۳-۲۵۴)؛ ۱۹۹. گفتارهایی کوتاه در پند از: ارسطو، سقراط، افلاطون، سلمان و احادیثی از پیغمبر (ص) و ائمه (ع) در مواعظ (۲۵۴-۲۶۵)؛ ۲۰۰. تفسیر آیه «و کان تحته کنزلها و کان ابوهما صالحا»: قیل کان لوحاً من ذهب (۲۶۵-۲۶۶)؛ ۲۰۱. روایت و چند گفتار از حضرت امیر (ع) و چند سخن از حکماء؛ ۲۰۲. روایتی به نقل اسحاق بن عمار درباره حقوق مؤمنان از حضرت صادق (ع) (۲۶۷)؛ ۲۰۳. مناجات از علی بن الحسین (ع) (۲۶۸-۲۷۱)، آغاز: آه و انفساه کیف لی معالجة الاغلال؛ ۲۰۴. قال رسول الله من ستر مؤمناً فقد سترنی و من سترنی..؛ ۲۰۵. حدیث قدسی قال الله عزوجل انی وضعت الاربعة فی اربعه؛ ۲۰۶. -مقادیر (۲۸۲-۲۷۳) در آن از کتاب کشف حساب الحقیقه یاد شده. آغاز: بیان معرفت من ور طل و اوقیه و استارد مثقال و قیراط و طسوج ...؛ ۲۰۷. نسخه‌های پزشکی (۲۸۲-۲۹۰)؛ ۲۰۸. و مما سمع فی شرح هذه آلایه «انزل من السماء ...» من داوم علی قراءتها عند النوم بجیئ له شخص ...؛ ۲۰۹. خواص اسماء الحسنی (۲۹۰-۳۰۰)؛ ۲۱۰. مشارق الانوار بشارة المصطفی بشیعة المرتضی (۳۰۰-۳۰۱) تصنیف شیخ جمال الدین ...، آغاز: قال دخل رسول الله (ص) محلی علی سرورا مبشرا فسلم علیه فرد (ع) فقال مارایتک اقبلت؛ ۲۱۱. از امام غزالی در کتاب موسوم به سرالعالمین فی المقاله الرابعه فی ترتیب الخلافه (۳۰۱-۳۰۳)؛ ۲۱۲. حدیث‌هایی از پیغمبر (ص) و ائمه شیعه (ع)؛ ۲۱۳. خطبه همام از علی (ع) در صفت مؤمن؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با قلم‌های مختلف، مطالب دفتر همه در معارف و آداب و امثال و حکایات و احادیث، پند و اندرز و نکات برجسته‌ای از حکماء و علماء و دانشمندان و پیشوایان دین است و برگ‌هایی نیز در طب و دارو و نسخه‌های مختلف نگاشته شده است؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۳۱۰ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۲۰]

۴۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۰۹۴/۱

نظم و نثر از نظامی، فغانی، امیدی، بهایی، فصیحی، تسلیم قمی، محسن و مهدی آلهی، «سمندر و ماهی» از حیدر معمایی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج نیلی، ۸۵گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۶/۵×۳۴/۵سم [ف: ۴ - ۸۹]

۴۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۰۹

شامل:۱.نان و حلوای بهایی؛۲. مثنوی نوعی خبوشانی؛ ۳. ساقی‌نامه ظهوری ترشیزی؛ ۴. تحفة العراقین خاقانی با دیباچه نثری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۱۹گ، ۲۰ سطر (۵×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۹۵]

۴۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۱۷

شامل: اشعاری از کمال اسماعیل، سیف الملوک، محمد زمان راغب، شاپور، حافظ، نامه‌ای مسجع در یک صفحه، اشعاری از خاقانی، مدت خلافت عباسیان، بیتی از میرزا محمد باقر تاریخ دیالمه در یک صفحه، اشعاری از ملک قمی، تاریخ سلاطین آل سبکتکین از کتاب نقایس العیون، بقیه خلفای عباسی، نامه‌ای و شعر از قاضی نوری، شاپور، قطعه‌ای از منشأت عبدالله مروارید، اشعاری از نواب، سلطانعلی بیک نوه علی قلی، رباعی بی نقطه از میرزا کاظم، شعری از ظهوری، میر محمد باقر داماد، صیرفی، حسن، نامه‌ای، شعری از حکیم سنائی، طالب آملی، محمد طاهر عطار، نظیری، کمال، حکایتی از یکی از ملوک فارس، قصیده‌ای ظهری فارابی، نامه تفویض ظهر با خرز از طرف همایون اعلی نواب اشرف ... به حافظ محب علی تایبادی که در علم موسیقی سرآمد اهل ادوار وصیت حسن صوت او به خراسان و عراق و صفاهان و حجاز کشیده به خط فرزندش محمد امین بن محب علی حافظ مورخ ۱۰۲۳ق (ص ۲۱)، حکایت هشام بن عبدالملک و طاوس یمانی، اشعاری به‌خط محمد طاهر قمی که حسب الاشاره آخوند ملا محمد حسین در رجب ۱۰۴۰ق، نگاشته است، شعری از میرزا فصیحی، انصاری، سراج قمی، سنجر کاشی،

شانی، حکیم عثمان مختاری، عنصری، شیخ ابوالقاسم، نظیری مشهدی، میرزا ملک مشرقی، طالب آملی، فتحی قزوینی، تریاکی، هجویات خاقانی، میرزا ابوالحسن فراهانی، محوی، تحریر محمود بن محمد جعفر مورخ ۱۰۳۱ق، از منشأت عبدالله مروارید (ص۳۴)، شرح رباعیات، شعری از میرزا رستم، تاریخ تحریر ص۴۲ شعبان ۱۰۴۸ق، اشعاری از حسین یزدی، جربادقانی، بعض تواریخ سلاطین صفویه، بندی منقول از وصاف الحضره، نوشته حسین خان شاملو به حافظ محب علی به خط پسرش محمد امین بن محبعلی حافظ مورخ ۱۰۲۳ق، بندی از خان خانان، اشعاری از عرشی یزدی، شفاهی اصفهانی، نظیری نیشابوری، میرزا جانی، مولانا محمد صوفی، ابن یمین، حسن بیک حالتی، بندی منقول از صاحب تاریخ استظهار و نزهة القلوب، قصیده مصنوع رشید الدین مکتوب میر عبدالغفار به ولد خود میر نوح در ذکر احوال خلفاء بعد از پیغمبر(ص)، بندی منقول از نفایس الفنون، نامه‌ای به سید علی کیا حاکم گیلان، جوابی که میرسید علی کیا گیلان در جواب صاحب قران نوشته، اشعاری از صیرفی، طاهر، سیف اسفرنکی، نامه‌ای از معین الدین سلطان حسین استرآبادی، ده چیز و سی چیز ...، بندی از سعدی، هجویات میرزا نجفقلی خان، منشأت، احوال رجال الغیب، منشأت، اشعاری از میر علی شیر، خواه افضل، بندی از نگارستان، رقعه ملا سلطانعلی خوش نویس، منشآت صاحبی، شعری از میر رضی ارتمانی، رقعه دیگر از ملا سلطانعلی، رقعه عبدالله مروارید، شعری از میرابوالحسن، ترجمه برء الساعه زکریا رازی؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ چلیپا؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج سبز، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۶سم [ف: ۳ - ۸۵۴]

۴۶. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۷۳

مشتمل بر منشآت و اشعار و ترجمه بعضی لغات و معمیات و تواریخ ولادت، بدون ترتیب و تنظیم مخصوص. نام شاعرانی که شعر آن ها در این مجموعه آمده است: سعدی شیرازی، میرزا نصیر منشی، عرفی، جامی، میرزا علی رضا، ناجی، ملا رومی، صائب، هادی چمنی، صفا، محمد خان بیک سمنانی، بهاءالدین عاملی، آقا سلیم، مولانا مومن یزدی، مولانا نظری، کمال اسماعیل، ندیمی، خالص، طوفان، قوسی تبریزی، شاه عباس ثانی، ملک قمی، بابا طاهر عریان، خسرو، هاتفی، واعظ قزوینی، خرد، منصور، محتشم، مجذوب، فغانی، رفیق، بارق، قصاب، عصمت، علی نقی کمره‌ای، شاه فضل تنعمی، سینا، نصیرا همدانی، موجی، عارف، میرزا حسن فارغ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ گاهی اشعاری به غیر خط کاتب نسخه به اصل افزوده شده و یکی از آنها به خط محمد هادی به تاریخ ۱۱۹۹ می‌باشد؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: - ۵۷]

۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۴/۹

شامل: نقل از کشف الغمة مسأله‌ای فقهی طرح شده مبنی بر وضع زنی که در اوقات مختلف نماز روز مرتب حرام و حلال می‌شود (۲۴۰)؛ قولی از حضرت امیر و نسخه‌ای از دارو (۲۴۱-۲۴۲)؛ رساله‌ای در آداب سفر (۲۴۲-۲۴۳)؛ صورت عقیده‌ای که خواجه نصیر الدین طوسی در جواب بعضی از برادران دینی تحریر کرده است (۲۴۴-۲۴۷)؛ پاره‌ای نسخه طبی و اشعاری چند و قولی از امام جعفر صادق (۲۴۸-۲۵۳)؛ شرح شمسیه (۲۵۴-۲۵۷)؛ اشعاری از حضرت امیر و سایر بزرگان اسلامی (۲۵۸-۲۶۳)؛ پاره‌ای از گفتار بزرگان و اشعاری چند (۲۶۴-۲۷۸)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج ماشی، ۳۸ص، ۱۷سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۳۲]

۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۷۱/۵

شامل: زیارت‌نامه‌ای که در آن زیارت هر یک از دوازده امام شیعیان ارائه شده است، شبهه استلزام [شبهه استلزام: کل ما لایستلزم وجوده رفع امر واقعی فهو موجود لانه لو کان معدوماً لکان وجوده مستلزم لرفع امر واقعی] طرح و جواب داده شده است [جواب آن از مولانا عبدالله است] (۲۴۶-۲۴۷)؛ مسأله علم واجب و ضابطه آن طرح و جواب به‌وسیله میر محمد باقر داماد (۲۴۸-۲۴۹)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۴ص، ۲۳ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵ - ۲۴۸]

۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۹۲

شامل: اشعاری از شعرای زیر (۱-۹۶): اسدی طوسی، کمال اسماعیل، عبدالواسع جبلی، شیخ ابو المفاخر رازی، عنصری، فرخی، خاقانی شیروانی، حکیم سنائی، سیف اسفرنگی، اثیر، شرف الدین شفروه، عصمت بخاری، خواجه سلمان، بدر جرجامی، شیخ سعدی، شیخ اوحدی، همام تبریزی، سنائی، شیخ آذری، مولانا علی شهاب ترشیزی، مولانا کاتبی استرآبادی، مولانا حسن سلیمی، سلطان حسین میرزا بایقراء، امیر شاهی، خواجه سلمان، مولانا حسن نیشابوری، ناصر بخاری، شیخ کمال خجندی، خواجه معین الدین جوینی، سید قاسم انوار، مولانا شرف الدین علی یزدی، سید ذوالفقار شیروانی، شیخ نجم الدین کبری، اثیر الدین اخسیکتی، ابن یمین، شاه سلیم، هروی، مولانا عرفی شیرازی، ظهیر فاریابی، امیر خسرو، حسن دهلوی، جلال الدین جعفر فراهانی، نزاری قهستانی، پسر میرزا جهانشاه، خواجوی کرمانی، دولتشاه سمرقندی، مسعود سعد، عمعق بخاری؛ تاریخ ولادت و شهادت سلطان حیدر صفوی با تاریخ جنگ‌ها و فتوحات شاه اسماعیل صفوی و وقایع مهم شاه طهماسب اول (۵۹)؛ باز اشعار به نام‌های شاعران زیر (از ۶۰): پنداری رازی، امیر معزی، فصیحی خواجه حافظ، سید جلال عضد، شاه شجاع، اوحدی، ملا روحی، سلطان ملکشاه، مجد الدین عراقی، نظامی گنجوی، فخر بناکتی، امیر خسرو، شیخ نور الدین اسفراینی، امیر حسینی سادات، مولانا محمد بن حسام هروی، مولانا جلال الدین طبیب، شاهزاده خلیل الله، خواجه عبید، پوربهای جامی، رکن الدین، امامی هروی، حکیم سوزنی

سمرقندی، اثیر الدین اومانی، ابو سعید ابو الخیر، رشید وطواط؛ نام یک یک خلفای عباسی و نام این شاعران: خواجه عماد فقیه، قاسم مداح، مجیر بیلقانی (۸۸)؛ نامه‌ای که شاه وقت به یزدیان در شوال ۱۰۲۹ق نوشته و در آن یاد آور شده که رفع هر گونه ظلم از آن‌ها شده است (۹۷)؛ فرمانی که شاه وقت درباره شیخ الاسلامی محمد مفتی، اصفهانی به تاریخ جمادی الاول ۱۰۳۰ق صادر کرده است (۹۹)؛ نامه‌ای که شاه شجاع به حضرت صاحبقرانی نوشته است (۱۰۰)؛ صورت و نام تفاسیر مهم (۱۰۳)؛ نام کتب چندی (۱۰۴-۱۰۵)؛ نامه‌ای از ملا صدرای فیلسوف مشهور به میرداماد (۱۰۶)؛ اسامی شعرای معروف عرب (۱۱۰-۱۱۱)؛ نامه عبدالمؤمن خان به نواب اشرف (۱۱۲) و جواب او (۱۱۲-۱۱۶)؛ نامه‌ای از علمای هند به علمای ایران که شاه زمان (= شاه عباس اول) جواب آن را به عهده میر محمد باقر داماد گذاشته است (۱۱۷)؛ نامه‌ای به‌قلم بهاء الدین محمد عاملی به‌عنوان نور محمد شیخ الاسلام یزد مبنی بر آن که چون از او نیک رفتاری دیده شاه او را احضار کرده‌اند تا به شیخ الاسلامی مازندران رود به تاریخ ۱۰۳۳ق (۱۱۸)؛ دعائی برای سلامتی از اهوالی که بین بنده و بهشت می‌باشد (۱۱۹)؛ چند شعر از ظهیر فاریابی و مولانا جامی و غضایری رازی (۱۲۰)؛ مکتوبی از سلطان حسین میرزا به امیر علیشیر (۱۲۱)؛ عریضه‌ای از سلطان حسین به میرزا حکیمی به تاریخ ۱۰۲۸ق (۱۲۳)؛ نامه‌ای که شاه وقت ایران به شاه سلیم در تاریخ ۱۰۱۸ق نوشته و مصحوب یادگار علی سلطان ارسال داشته (۱۲۵)؛ تاریخ وفات خواجه تاج الدین افضل کجوئی (= سال ۱۰۳۵ق) (۱۲۷)؛ نامه‌ای به‌ظاهر از پادشاه ایران درباره فتح قندهار (محتملاً باید نامه از شاه عباس ثانی پادشاه صفوی به پادشاه هند که از خاندان بابر است باشد) (۱۲۹-۱۳۰)؛ اشعاری از وحشی و حافظ و فضولی بغدادی (۱۳۱)؛ نامه‌ای که مولانا سلطان علی مشهدی خوشنویس به بدیع الزمان میرزا ولد حسین میرزا بایقراء نوشته (۱۳۲)؛ نامه‌ای که شاه سلیم به‌شاه عباس می‌نویسد (۱۳۳)؛ صورت فتح نامه بغداد به تاریخ ۱۰۳۳ق در ۱۳۶ چند قطعه شعر است (۱۳۴-۱۳۶)؛ شرح حال خواجه حافظ شیرازی (۱۳۷-۱۴۰)؛ داستانی از گشوده شدن شهر سمرقند به‌دست قتیبة بن مسلم باهلی (۱۴۰)؛ ذکرحال سید جلال الدین عضد یزدی است (۱۴۱)؛ داستان سلطان احمد خان حاکم بغداد (۱۴۲-۱۴۳)؛ شرح حال شرف الدین رامی (۱۴۳)؛ قصه زبیده خاتون و داستان به خلافت رسیدن هارون الرشید و یاقوتی از خزانه اکاسره به‌دست مهدی افتادن (۱۴۶-۱۴۸)؛ ذکر حال سید قاسم انوار (۱۴۹)؛ داستان بایسنقر (۱۵۱-۱۵۲)؛ ذکر و شرح حال افراد زیر حکیم انوری، رشید الدین وطواط، ادیب صابر و عثمان مختاری، حکیم روحانی سمرقندی، شیخ نظامی گنجوی، سید ذو الفقار شیروانی، شیخ نجم الدین کبری، استاد عنصری، حال فردوسی، اسدی طوسی، مربی مسعود بن سید امیر ابوالمعالی قابوس بن منوچهر حاکم جرجان؛ قطعاتی از شیخ عطار (۱۷۱)؛ نیز ذکر افراد زیر: ملک الشعراء و العرفاء مولانا حسن کاشی، مولانا جلال الدین، خاقانی شروانی، عبید زاکانی، فرید الدین احول، اسماعیل بن جمال الدین عبدالرزاق، قاضی شمس الدین طبسی، مجد الدین فارسی، سید نعمة اله الکوهبنانی، امیر معزی، ابوالعلای گنجه‌ای، حکیم ازرقی، مولانا بساطی سمرقندی، خواجه عصمت اله بخارائی، شیخ اوحدی مراغه‌ای، بدرالدین جاجرمی، مولانا لطف اله نیشابوری، اثیر الدین اخسیکتی، جمال الدین سلیمی نیشابوری، شاهزاده علاءالدولة بن بایسنقر، کمال الدین غیاث شیرازی، ابوالقاسم بابر پادشاه، مولانا رکن الدین قبایی (قبا ولایتی بوده در اقصای ترکستان)، پوربهای جامی، فرید الدین عطار، مولانا جلال الدین مولوی، شیخ سعدی، خواجه همام الدین تبریزی، ملک الکلام ابن حسام، ناصر بخاری، شرف الدین شفروه؛ تاریخ ورود چنگیز به ایران (۲۴۸)؛ ذکر سلاطین سربداران (۲۴۹)؛ ذکر جلوس پهلوان حیدر قصاب (۲۵۳)؛ در ذکر جلوس پهلوان حسن دامغانی (۲۵۳)؛ ذکر جلوس خواجه علی مؤید (۲۵۵)؛ نیز ذکر افراد زیر: امیر تیمور گورکان، شیخ العارف کمال الدین خجندی، امیر حسینی سادات، فخر الدین بناکتی، مولانا جلال الدین فراهانی، سراج قمری، رکن الدین صائن، امیر خسرو دهلوی، خواجه حسن دهلوی، خواجوی کرمانی، خواجه عماد فقیه، خواجه سلمان ساوجی، مولانا حسن سلیمی، مولانا محمد بن حسام، آذری؛ وضع حکومت خراسان و نواحی آن سامان بعد از شاهرخ میرزا که حاوی انقلابات و لشکر کشی‌های گوناگون سران ترک (۲۸۷-۳۲۰)؛ ذکر مولانا شرف الدین علی یزدی (۳۲۰)؛ ذکر مولانا کاتبی ترشیزی (۳۲۲)؛ ذکر علی شهاب ترشیزی (۳۲۵)؛ ذکر سید حسن غزنوی (۳۳۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۱۷۰گ، ۱۷ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۲۷۲]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۱۴

زمان جمع آوری: محتملاً قرن یازدهم، شامل: دعای دفع وبا و طاعون (۱-۲)؛ فصلی در ممازجات قمر با کواکب (۳-۴)؛ مسائلی چند از نجوم و هیأت (۴-۱۲)؛ مطالبی بر رد ناصبیان و واقعه جمل و چند دستور پزشکی به‌نقل از جالینوس حکیم و چند دستور فقهی و چند داستان و حکایت (۱۳-۴۱)؛ فصلی برای تنبیه غافلان و اقرار آن‌ها به جنة و نار (۴۳-۶۶)؛ فصلی در شأن نزول آیات قرآنی به‌نقل از بزرگان دین اسلام (۶۷-۱۵۸)؛ احادیثی در نعت علی (ع) (۱۵۹-۱۶۹)؛ چند مطلب تاریخی و فقهی و اخباری از تاریخ‌های وفات و مطالبی در پاره‌ای مسائل تفسیری (۱۷۰-۲۳۰)؛ خط: نستعلیق، کا: پسر عموی میر محمد باقرا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۵گ، ۲۱ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۳۰۶]

۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۳۶/۳

محتملاً از کاتب. تألیف: محتملاً قرن یازدهم، شامل: داستانی از مرد عربی که به نزد علی علیه السلام آمده؛ قولی از امام جعفر

صادق؛ رساله‌ای به فارسی در شرح حدیث «سبعة یظلهم الله فی ظله ... »؛ مطالبی در تفسیر آیه «اصلوها الیوم بما کنتم تکفرون»؛ خط: نسخ، کا: محتملاً ابوالقاسم بن میرزا جان منجم، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، ۱۸ص (۱۰۴-۱۲۱)، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۷۱]

۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۴۰

شامل: مطالبی در باب صلاة و اقامه آن و وضو (گ۱-۳)، ظاهراً باید این مطالب از رساله‌ای فراهم آمده باشد زیرا در برگ یک در ذیل صفحه آمده «باب اول» در طهارت و این می‌رساند که آن جزوی از رساله‌ای است؛ در برگ ۲ در وسط صفحه آمده «صحیفه الثانی در معنی ارکان وضو و بیان حکمت» این قسمت نیز باقیمانده رساله دیگر است؛ رساله نفیسه = مرآة النفوس، محمد بن محمود جرجانی (گ۳-۲۲)؛ قصیده‌ای درباره حضرت پیغمبر (۲۳)؛ رساله خواص حروف جلال الدین محمد بن اسعد دوانی (۲۴-۲۸)؛ رساله حروف صائن الدین (۲۹-۳۰)؛ رساله‌ای در معنی حدیث «کنت کنزاً مخفیاً» (۳۱-۳۸) و در آن معنی ظهور و خلق محمد آمده و سپس از رساله عبادت خدا و این که محمد مرحمت الهی برای عالمیان است سخن رفته و به‌آخر «مسأله عشق» مورد گفتگو قرار می‌گیرد؛ شرح قصیده‌ای به مطلع: بانک رحیل از قافله برخاست خیزای سالکان ×× رحل بند بر راحله آهنگ رفتن کن روان (گ۳۹-۶۴)، این قصیده که عبدالرحمان جامی سروده به‌وسیله خود او شرح گردیده پس از مقدمه مطولی یکایک ابیات آن شرح می‌شود متأسفانه بی سوادی کاتب اغلاط فاحشی را در متن همراه آورده است؛ رساله‌ای عرفانی (۶۵-۸۱) که قسمت اول آن افتاده و از باب اول شروع می‌شود و در باب‌های بعد پس از کلمه «باب» عبارت «در بیان مصباح الارواح و احکام اخبار الاصول» می‌آید اگر این عبارت رساننده آن باشد که نام کتاب «مصباح الارواح» است شاید این رساله همان مصباح الارواح عامی شروی یزدی باشد که به‌سال ۸۲۱ق تحریر یافته (باب بیست و سوم آن کتاب) متأسفانه نسخه در هم و چنان پریشان است که باب بیست و سوم آن به دست نیامد ولی از خطاب‌های «ای درویش» مندرج آن و مطابقت با «ای درویش» در مصباح الارواح مستبعد نیست که همان مصباح الارواح یزدی باشد آخر نسخه نیز افتاده است؛ قطعه‌ای عرفانی در این که شناخت الهی غیر شناخت ماسوای الهی است متأسفانه عمر در منطق و علوم رسمی گذشت و از سلوک و شناخت واقعی واپس ماند (۸۲)؛ قطعه‌ای به مطلع: اندر طلب دوست چو مردانه شدیم ×× اول قدم از وجود بیگانه شدیم (۸۳)؛ قولی صوفیانه که در آن از مرتبه کمال صوفی از مراتب اولی تا اعلی به زبان عربی صحبت می‌کند در حاشیه از قول علامه جمال الدین قولی نقل شده و در وسط این حاشیه تاریخ ۱۰۰۷ق؛ نقل قولی از شیخ بهائی؛ ابیاتی از شاعران زیر: شیخ بهائی، نظام استرآبادی، مولانا سپهری، سید ابوالقاسم، مولانا علینقی؛ قصیده‌ای به قافیه «باء»؛ حمایلی چند پند و نصیحت؛ قصه معراج پیغمبر به نقل از کتب دینی (۸۵)؛ ابیاتی عارفانه (۸۵)؛ داستان زردشت (۸۶)؛ ابیاتی پراکنده؛ ابیات پراکنده و ابیاتی از مثنوی مولوی (۸۷)؛ ابیاتی در مدح علی (ع) (۸۸)؛ کتاب اخلاق الاشراف زاکانی در هفت باب می‌آید و هر باب آن مشتمل بر دو فصل (یا دو مذهب) است یکی مذهب منسوخ و دیگر مذهب مختار (از ۸۹)؛ پندهای متعدد همراه با ابیاتی و نصیحتی و اشعار دیگری (۹۳)؛ ابیات پراکنده و قصیده‌ای که قسمت اول آن افتاده و آنچه در این صفحه می‌باشد با این شروع می‌شود: جواب گفتمش ای آفتاب کشور حسن ×× گرم تو یار شوی من جوان شوم دیگر (۹۳)؛ قصیده از سوزنی؛ تعریف حکمت و تقسیم آن (۹۵)؛ مطالبی درباره روح انسانی و در ظهر آن فساد بنی اسرائیل و جزای آن فساد به نقل از مفسران (۹۶)؛ قسمتی از تاریخ معجم درباره منوچهری و اعقاب او (۹۷)؛ ابیات پراکنده (۹۸-۹۹)؛ قصه کاووس؛ شرح حال بایزید بسطامی (۱۰۰)؛ اشعاری در صرف و نحو زبان عربی (۱۰۱)؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا:محتملاً قرن۱۱؛کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: چرمی زرد، ۱۰۱گ، ۲۲ سطر(۸×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۶-۴۸۶]

۵۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۱۵

از ناشناس، در دو جا آمده است: لمحرره محمد باقر (برگ ۶ر و ۱۱پ)، با یادداشتی مبنی بر آن که وی محمد باقر بن زین العابدین یزدی (زنده در ۱۰۴۷ق/۱۶۳۷م) است که چند کتاب او نشان داده شده است. مسائل ریاضی و ستاره‌شناسی است به فارسی و عربی و شکل‌های دقیق. از آن میان بخشی از میزان الحکمه عبدالرحمان خازن (از گ ۱۸پ)، بخشی از رسالة فی استخراج غایة تعدیل القمر به عربی، «طریق استخراج سمت قبله» به فارسی (از گ ۳۰پ)، خواص اعداد شرف الدین علی یزدی به فارسی، چند فصل در منطق به عربی، ساختن گونیا به فارسی (گ ۸۶پ)، فصل در تنصیف زاویه به فارسی، فصل در تضعیف به فارسی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با شکل‌ها دقیق و به شنگرف؛ تملک: محمد بن شیخ الاسلام بهبهانی و مهر «محمد بن شیخ الاسلام» (بیضی) و «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (چهارگوش)؛ کاغذ: ترمه آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱- ۷۵]

۵۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶۲ - ب

در این جنگ گذشته از بیست کتاب و رساله که آنها را جداگانه معرفی کرده‌ایم، این مطلب‌ها دیده می‌شود: از دیباچه هفت کشور به فارسی (۱ر)؛ اغلاط صاحب تحفه که شیخ محمود بن شیخ ضیا نوشته است (۱۱۹ر) و بعضی لغات مشکوک فیها (۱۱۹پ)؛ لغات تحفه (۱۲۰ر)؛ حرف الدال من تحفة السعادات (۱۲۰پ)؛ از ترجمه صیدنه ابی‌ریحان بیرونی (۱۲۲ر)؛ یادداشتی مورخ ۱۰۷۹ (۱۲۲پ)؛ فوائد لغوی (۱۴۰پ ۱۴۵ر)؛ از نزهة (۱۴۵پ) و مغرب (۱۴۷ر) و مصباح المنیر (۱۴۸ر ۱۵۵پ) و تاریخ قفطی (۱۵۶پ) و تاریخ هرات (۱۵۸ر) و مهذب الاسماء

ربنجنی (۱۵۸پ ۱۶۳پ) و ملل و نحل شهرستانی (۱۶۴ر)؛ شعر فارسی (۱۶۵پ ۱۶۸پ)؛ لغات فارسی تفهیم بیرونی (هامش ۱۶۹ر ۱۷۰ر)؛ از آثار باقیه بیرونی (۱۷۳پ ۱۷۵ر)؛ از محاضرات راغب (هامش ۱۷۶پ ۱۷۸ر)، از تاریخ حکماء شهر زوری (۱۷۸پ)، از سر العالمین و کشف ما فی الدارین به نام محمد غزالی (۱۸۴پ ۱۸۵ر)؛ شعری به عربی از شیخ شهاب الدین عراقی: حبیب بقلبی ملیح جمیل ×× بدیع رشیق طریف عزیز؛ با گفتار صفدی در این که این بیت را به ۱۳۲۰ گونه می‌توان خواند و دو بند عربی دیگر و بندی به فارسی از سید علی همدانی و بندی به فارسی «در بیان واضع لغات» (۱۸۷ پ-۱۸۹ر)، «کلام فی ضبط اعداد الوفق» (۱۳۵پ ۱۳۷ر)؛ جدول (گ ۲۵۸ر تا ۲۶۴ پ) و درون آن نوشته نشده؛ در دو جدول ارقام نجومی (گ ۲۶۵پ-۲۶۶ ر)؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی آراسته به زر، ۲۰۴گ، ۲۱ سطر (۱۵×۲۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: - ۸۵]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۷۶

سفینه شعر فارسی است شامل اشعار از ۳۶ تن شاعر پارسی‌سرا. فهرست نام شاعران با ذکر شماره ص نسخه و شماره ابیات هر شاعر در آغاز نسخه با قلم اصل ثبت شده که اینک اسامی ایشان نقل می‌گردد: خاقان، ادیب صابر، عماد غزنوی، نجیب گلپایگانی، سید مطهر، مسعود سعد سلمان، عثمان مختاری، رشید وطواط، سید حسن غزنوی، انوری، کمال اسمعیل، عبدالواسع جبلی، جمال الدین عبدالرزاق، عنصری، خسرو، رضی الدین نیشابوری، اکبر کرمانی، اثیرالدین امانی، شیخ عراقی، شیخ مغربی، شیخ اوحدی، خواجه حافظ، جلال عضد، شیخ عطار، مولانای روم، معزی، مجد همگر، اثیر اخسیکتی، ابوالفرج رونی، ازرقی، مجیرالدین بیلقانی، قفائی، شاه خاتم، سید حسن اشرفی، استاد رودکی، حکیم سنائی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج زرد، ۱۲۰۶ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۷ - ۳۵۴]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۹۶

بیشتر صفحات این جنگ (که قسمت اصلی جنگ است) به قلم گردآورنده اصلی (از قرن ۱۱) است و بعدها مطالبی به قلم‌های دیگر بر آن افزوده شده. شامل: ۱. نامه (سواد کتابت) زن مولانا بختیاری به شوهر خود (ص۲-۳)؛ ۲. نسخه معجون عشرت افزا (۴)؛ ۳. صیغه عقد مواخات (۵)، در همین ص دو بیت از ناشناس به‌خط گرد آورنده جنگ ثبت است؛ ۴. غزلیات بابا فغانی شیرازی (۶-۲۴)؛ ۵. غزل و قطعه از مولانا وحشی (۲۴-۲۵)؛ ۶. مناجات (مثنوی در) (۲۵-۲۶) از هلالی ذریعه ۹، تاریخ ادبیات براون ۳ آغاز مثنوی: بود عالم همین ویرانه‌ای چند ×× بهر ویرانه محنت خانه‌ای چند؛ ۷. قصیده، در اندرز و یاد مرگ از عرفی (۲۶-۲۷)؛ ۸. هفت بند؛ کاشی، حسن بن محمود (۲۸-۳۳)؛ ۹. ساقی‌نامه میرزا ابراهیم (۳۴-۴۱)؛ ۱۰. مثنوی روضه حاتم طائی؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۱۱. قصیده در مدح علی (ع)؛ کاشی، حسن بن محمود؛ ۱۲. قصیده در مدح علی (ع) از واعظ قزوینی؛ ۱۳. قصیده در اندرز از مولی مجتبی (با تاریخ ۱۱۰۰)؛ ۱۴. قصیده در مدح امیرالمؤمنین (ع) از ابن حسام؛ ۱۵. خطبه هزار و یکنام؛ نصیر همدانی، نصیرالدین بن محمود؛ ۱۶. دیباچه بر یک کتاب؛ نصیر همدانی، نصیرالدین بن محمود؛ ۱۷. دیباچه شرح انوری؛ فراهانی، ابوالحسن؛ ۱۸. قصیده در عرض حال؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۱۹. بحر طویل؛ ۲۰. داستان زنی علوی با توانگر مجوسی (ص ۶۴-۶۷) ترجمه و نقل از آخر عوالی اللئالی ابن ابی جمهور احسائی؛ ۲۱. دستور نامه‌نگاری (۶۸-۸۱) صورتی از نامه‌هاست با انشاءهای مختلف و در اول و آخر آن عنوان و یا نام صاحب انشاء یاد شده؛ ۲۲. دستور نکاح نامه‌نگاری (۸۲-۸۳)، دو عقد نکاح‌نامه است بدون ذکر نام انشاءکننده؛ ۲۳. نامه علماء ماوراء النهر در پاسخ علماء مشهد (۸۴-۵۸۸)، این نامه در حال محاصره شهر مشهد از طرف خان اوزبک نوشته شده؛ ۲۴. نامه در پاسخ اوزک و علماء ماوراءالنهر؛ مشکک رستمداری، محمد بن علی؛ ۲۵. رقعه درخواست عینک؛ نصیر همدانی، نصیرالدین بن محمود؛ ۲۶. رقعه جهانگیر؛ ۲۷. عزل‌نامه (۱۰۴)، رقعه‌ای است از مولا علینقی به قاضی قیر و فرمان عزل مولانا محمود و غیاث الدین (به جهت آن که طلاق نامه‌ای نوشته‌اند بدون رعایت شرط حضور زوج)؛ ۲۸. پاسخ عزل‌نامه از قاضی قیر به مولانا علی نقی؛ ۲۹. فرمان شاه صفوی (۱۰۶-۱۰۸)، فرمان همایون به نام میرزا مقیم کتابدار خاصه؛ ۳۰. نامه‌ای (یا انشایی) در شکایت از فراق و خطاب به دوست(۱۰۸-۱۰۹)؛ ۳۱. فرمان صاحبقران (۱۱۰) دیباچه فرمان شاه صفوی خطاب به آصف خان؛ ۳۲. نامه‌ای از نصیرا (نصیری) در پاسخ نامه دوستی؛ ۳۳. نامه (کتابتی) به ملا یوسف از میرزا محمد رضا پسر ملا جوهر از حیدرآباد؛ ۳۴. نامه (کتابت) به عتاقی افندی که میر محمد کاظم از زبان نظام الدین احمد در پاسخ شیخ الاسلام مکه (شیخ الحرم) نوشته؛ ۳۵. نامه (کتابت) به نظام الدین احمد از عتاقی افندی شیخ الحرم؛ ۳۶. فتح نامه قلعه ایروان (۱۲۶-۱۲۹)، فتح‌نامه و تاریخ فتح قلعه ایروان است در ۱۰۴۵ (آغاز محاصره ۲۳ جمادی الثانیه و گشایش در ۲۴ شوال). نویسنده در پایان فتح نامه قطعه‌ای در ماده تاریخ این فتح سروده و بیت اخیر آن که شامل ماده تاریخ است، این است: رسانید تاریخ و گفتا بگو ×× بدست آمد این قلعه ایروان؛ ۳۷. ساقی نامه؛ پرتوی شیرازی (۱۳۰-۱۳۵)؛ ۳۸. نامه منظوم عبدالحاکم؛ ۳۹. نامه (رقعه) در پاسخ وکالتنامه از امیر سید علیا؛ ۴۰. نامه (سواد رقعه)، حاجی شکرالله از دبیر الملک میرزا احمد جعفر به او؛ ۴۱. قصیده در مدح علی (ع)؛ ۴۲. قطعات و رباعیات و مثنوی و غزل (۱۴۷-۱۶۹) از عرفی، میرزا طاهر و ابوتراب، مولوی روحی سعدی صائب، ظهیر فاریابی سلمان ساوجی، میرزا ابراهیم ادهم، میرزا اسماعیلی قمی، آقا علی بک قمی، از دیوان علی (ع)، انوری، میرداماد، میر محمد مؤمن، شیخ بهاء الدین عاملی، میرزا قاسم،

اورنگ زیب، مولی حسن کاشی، شاهنامه فردوسی، عماد فقیه، وحشی، حافظ، سبحانی و نیز چند فقره نثر در اندرز و نسخه طبی منظوم منسوب به ابن سینا و اشعاری از ناشناس؛ ۴۳. قصیده در هجو خلیل منجم (۱۷۰) هجوی طیب‌آمیز با این مطلع: خلیل منجم که در طب نداند ×× سفوف از ایارج شراب از معاجین؛ ۴۴. منظومه طبی (۱۷۱) مضمون آن منسوب است به ابن سینا با این مطلع: بو علی گفت آن حکیم پر خرد ×× آدمی را هفت علت هست بد؛ ۴۵. قطعات و رباعیات و غزل (۱۷۱-۱۷۴) قطعاتی است در نام مقام‌های موسیقی، نسخه منظوم درمان درد چشم، غزلی از سعدی و اشعاری بدون نام سراینده؛ ۴۶. اسامی انبیاء (ع) (۱۷۵) با ذکر کتاب‌هایی که پیغمبران مرسل آورده‌اند؛ ۴۷. رساله در بدیع؛ ۴۸. رباعیات و غزلیات و چند فرد (۱۷۸-۱۸۹) از بابا طاهر، عبید زاکانی، حکمت و ابیاتی بدون نام سراینده؛ ۴۹. مراتب پیغمبران (۱۸۹ دفتر) نقل است از حسن بصری که سگ زاده خصلت است؛ ۵۱. نامه (مسوده عرضه داشت) (۱۹۳-۱۹۴) از جوهری در پاسخ دستخط شاهزاده مراد بخش؛ ۵۲. لوازم حسن (۱۹۵) نخست دوبیتی به نقل از نصاب در ده نشان حسن و سپس شرح آن است به نثر؛ ۵۳. توصیفات و تشبیهات شاعران (۱۹۶-۲۰۹) از هر شاعری یک یا دو بیت در وصف اعضاء زیبایان و تشبیه آن ها نقل شده، از جمله عنوان‌های این بخش: صفت ساعد، در فصد کردن محبوب گفته اند، در وصف انگشت؛ نسبت به الف و مانند این‌ها؛ ۵۴. قصائد و قطعات و مثنوی و گفتاری چند (۲۱۰-۲۲۰) به ترتیب از: سعدی، صائبا، میرزا طاهر واقعه‌نویس، میر برهان، ملا ملهمی، میرزا جلال اسیر، میرزا شریف الهام، قاضی علاءالدین کرهرودی، بابا افضل، فردوسی، خواجه نصیر طوسی، نقل از سلم السماوات چند جدول جفر؛ غزل از سیاره: بحثی از غزالی در این میان (۲۱۶)، نظمی آمیخته به نثر در نجوم است که چنین آغاز می‌گردد: برج‌ها دیدم که از مشرق برآوردند سر ×× جمله در تسبیح و در تهلیل حی لایموت. بنا بر فهرستی که در اول دفتر است باید در بین شماره ۶۲ و ۶۴ یک مثنوی از جلال الدین جعفر فراهانی و گفتاری از عنایت بیک باشد؛ ۵۵. مثنوی ساده دل؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۵۶. مثنوی در وصف کشمیر؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۵۷. مثنوی = داستان منظوم؛ وحشی بافقی، کمال الدین؛ ۵۸. ساقی نامه؛ وحشی بافقی، کمال الدین؛ ۵۹. چند گفتار در عرفان و سلوک؛ ۶۰. مثنوی در اندرز؛ ۶۱. رباعیات و مقطعات (۲۴۸-۲۵۳)، چند رباعی و چند بیت از نظامی و مقطعات ابن یمین. در این صفحات چند جدول و گفتار در جفر با خط تازه نوشته شده؛ ۶۲. قصیده درباره اسب از محمد یوسفا درباره اسب ضیاء؛ ۶۳. داستان‌های کوتاه (۲۵۶-۲۵۸)، چند داستان کوتاه و فکاهی که به قلم تازه است و جزء اصل نیست؛ ۶۴. ماده تاریخ (۲۵۹-۲۶۰) ماده تاریخ‌هایی است به نظم و نثر که برای جلوس یا درگذشت جمعی از نامداران قرن ۱۰ و اوایل قرن ۱۱ گفته شده از جمله آنان: میر مجد الدین ولد میر محمد مؤمن، سلطان حسین بایقرا، حمزه میرزا، الغ بیک میرزا، شارح میرزا و در پایان چند بیت است در ماده تاریخ درگذشت چند تن از پادشاهان هند که وفات آنان در یک سال اتفاق افتاده است؛ ۶۵. نصیحت‌نامه؛ ۶۶. هجویه، دو مثنوی از خواجه محمد رضا؛ ۶۷. نامه به نظاما (۲۶۴)؛ ۶۸. چند قطعه و رباعی (۲۶۵) از کمال اسماعیل، ظهوری میر محمد علی، موالید و وفیات (۲۶۶)، تاریخ جلوس، تولد و درگذشت چند تن از پادشاهان صفویه از شاه اسماعیل ماضی تا شاه عباس؛ ۷۰. چند قطعه و فرد (۲۶۶) از صائب و ابوالقاسم و میرزا عبدالله و غیره، از جمله تصنیف از «باقیا»؛ ۷۱. داستان‌های کوتاه (۲۶۷-۲۶۸) چند داستان طیب‌آمیز؛ ۷۲. غزلیات (۲۶۸-۲۶۹) از بابا فغانی، محمد قلی سلیم، کلیم، خیالی، صائب، دانش، ملا ایوب، همت سیستانی و طالبای کلیم؛ ۷۳. قسمت نامه (۲۷۰) قصیده‌ای دارای ۱۴ بیت از مولانا قسمی (الذریعة ۹)؛ ۷۴. سرگذشت میر اشکی (۲۷۱) داستانی از میر اشکی برادر میر حضوری و برخی از اشعار او، نوشته میرزا محمد؛ ۷۵. غزل از رضائی (۲۷۲) در کنار غزل قطعه‌ای است در ذم دنیا بدون نام سراینده به قلم کاتب دیگر؛ ۷۶. اختیارات (۲۷۳-۲۷۴)؛ ۷۷. نصایح فیثاغورس (۲۷۵-۲۷۶) آغاز: فیثاغورس فرماید چندان شیرین مباش که ترا فرو برند؛ ۷۸. معما بر اساس جفر (۲۷۶) استخراج نام علی (ع) از قل هو الله احد از جامی؛ ۷۹. استخراج نام شاه عباس، این استخراج نیز بر اساس جفر و حساب زیر و بینات است و با دو بیت آغاز می‌گردد. در ذیل آن نیز استخراج نام علی و محمد است؛ ۸۰. تواریخ (۲۷۸) ماده تاریخ‌های چند است به نظم و نثر که در فوت چند تن از پادشاهان ایران و هند و علماء گفته شده نخستین، ماده تاریخ درگذشت شاه شجاع مظفری (در ۷۸۷) و آخرین، از آن میر محمد مؤمن استرآبادی (در ۱۰۳۴) است؛ ۸۱. قصیده در مدح شاه نظام (۲۷۹-۲۸۰)، تتمه قصیده‌ای با قافیه الف که قسمت اول آن از دفتر افتاده. مقطع این قصیده این است: طغرای ظفرباد به نام تو مزین ×× منشور سعادت به نشان تو محلا؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (تاریخ ۱۰۹۸ و ۱۱۰۰ مکرر دارد)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۰ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۶۷]

۵۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵۵ ـ ج

در این جنگ پراکنده‌هایی است به فارسی به نظم و نثر و از آن‌ها است شعرهای انوری، صایبا، فردوسی، خیام، میرزاشرف «سلمه الله»، حسن خان، هرات، عالم بیک قندهاری، میرزا جلال، سنجر و نصیر الانامی از نثرهای آن این‌ها را می‌توان برشمرد: ۱. فرمان سلطان حسین میرزا بایقرا به ملا نظام الدین سلطان علی خوشنویس؛ ۲. انشائی که محمد ابراهیم در ۱۰۸۹ برای مولانا روز به (نویسنده جنگ) نوشته است؛ ۳. نامه نصیرای همدان نمیرمعین سپاهانی در درخواست آب و پاسخ او؛ ۴. نامه شاه عباس پس از گشودن دژ قندهار به‌جهانگیر پادشاه هند که با حیدر بیک یوزباشی قورجی فرستاده بود در صفر ۱۰۳۱؛ ۵. دیباچه عبدالرزاق

لاهیجی فیاض بر دیوان خود؛ ۶. از تاریخ طبرستان محمد بن اسفندیار؛ ۷. نامه نصیرای همدانی به محمد قلی سلیم؛ ۸. انتخاب از کشکول بهائی به فارسی به خط محمد هادی بن ملك محمد در ۱۰۷۹ برای روزبه محمد (نویسنده نسخه)؛ ۹. از اخلاق شمسی؛ ۱۰. وصایای بلیناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پاره‌ای از انها به‌خط روز به محمد است و پاره ای دیگر برای او نوشته شده است (۳۰-۶۸) [ف: ۱ - ۱۶۷]

۵۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۸۸ ـ د

غزل‌های سعدی و حافظ در آن هست؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۶گ، ۱۳ سطر چلیپایی، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۸۰]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۶۶

گذشته از پراکنده‌های منثور فارسی و شعرهای گمنام فارسی و عربی این مطالب در این جنگ هست: ۱. «صلح‌نامچه‌ای که حسب الامر عالیجاه میرزا ابراهیم رشتی و مستوفی خاصه شریفه در باب منازعه محرم در پیش بردن علم فیما بین محلتین کباب و استاد سرای رشت انشا شده از آقا میرزای خمسری» مورخ سیچقان ئیل ۱۱۴۵ که اگر خلاف بورزند یك صدتومان تبریزی فضی بدهند؛ ۲. انشایی به فارسی (۳-۵)؛ ۳. نامه دوستانه فارسی (۵۴)؛ ۴. منشآت میرزا صائب در منع شراب (۶۳-۶۴)؛ ۵. ماده تاریخ مرگ سعدی (۷۰)؛ ۶. «قصیده الانقوای (؟) مرحوم مبرور میرزا داود متولی(۷۸-۸۸)؛ ۷. منظومه‌ای درباره تریاکی‌ها از رضی (۷۱-۷۴)؛ ۸. ماده تاریخ مرگ میرزا سمیع رشتی (۱۱۱)؛ ۹. بحر طویل مورخ ۱۶ ربیع الاول ۱۰۹۸ که نزد آقا لطیفا نوشته شده است (۱۱۵)؛ ۱۰. شرح منظوم «زدریای شهادت چون نهنگ لابراردهو» (۱۱۹)؛ ۱۱. نامه میر سید شریف به میر قاسم بغدادی و نامه دوستانه دیگر (۱۲۱-۱۲۲)؛ ۱۲. پاسخ خواند میر به نامه فرزند خود (۱۲۳)؛ ۱۳. دو یادداشت تاریخی زمان قاجار یکی مورخ ۱۲۹۱ (۱۳۰)؛ ۱۴. مخمس محمد مقیم رشتی به زبان گیلکی(۱۴۰)؛ ۱۵. مخمس محمد صالح به فارسی (۱۴۱)؛ ۱۶. تاریخ مرگ میرزا سمیع خان پسر میرزا زکی در ۱۲۰۷ (۱۵۵)؛ ۱۷. رساله رنگرزی (۱۴۳-۱۴۵)؛ ۱۸. شعرهای فارسی: سنایی از بخارا در پاسخ سنجر که پس از مرگ پدر می‌خواست بداند که آیین سنی حق است یا شیعی و دانشمندان را گردآورده و سخنان آن ها را شنیده و دید که دلایل آن ها بجایی نمی‌رسد و به‌او نامه نوشته و او در پاسخ به نظم حق بودن آیین شیعی را روشن بداشت، نیز اشعار طالب، فضولی، حسن (غزلی با عنوان لراقمه)، سعدی، فرج الله شوشتری، ملاصدرا، شیخ بهائی، گیلانی، ظهوری، حاجی ملا باقر روضه خوان سمنانی، قصاب، محمد خان تائب گنجه‌ای (دام عزه العالی)، میرزا ابراهیم ادهم، میرزا عزیز الله وزیر کسگر، نزهت دزفولی، صائب، جامی، گرامی، صفی، بابا افضل، شیخ لطف الله نیشابوری، ملا جلال دوانی، سرشار، و مثنوی و چند رباعی از او در هجو قاضی نصیر شیخ الاسلام گنجه، لطفعلی بیگ آذر، حاجی (غزلی با عنوان لراقمه)، هاتف، عرفی شیرازی، میرزا ملك مشرقی، طوفان، شفیع (مثنوی در پند و در ۸۰ بیت و قصیده‌ای با عنوان لناقمه)، ناطق نصیری، میر نجات، نیکو، عمو به خط خود او، صامتی، بابا طاهر، نکهت، میر عین علی، سحابی، عطار، مغربی، اوحدی، مسعود، محمد سعید قصاب، سرور رشتی، شرر، محمد قلی سلیم؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ راسته و چلیپا، یادداشت تاریخ ۱ شوال ۱۲۹۲ دارد که در محله چال میدان تهران نوشته شده است نیز (ص ۸۹) یادگار حاجی باقر روضه خوان سمنانی مجاور کربلا برای حاجی نجفقلی خان در ربیع الاول ۱۲۸۱ هست و نسخه برای این خان خریداری شده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۷۹گ، ۱۷ سطر (۱۰×۲۲)، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۳ - ۳۳۳۴]

۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۶

شامل: ۱. فرهنگ فارسی به فارسی؛ ۲. صوت تمسك (۲۴) فارسی؛ ۳. بندی از روضة الواعظین (۲۵-۲۶ و ۳۰ و ۳۹) به فارسی؛ ۴. نامه نصیرا به ملامظفر (۲۷-۲۸) به فارسی و در آن از رساله شجره مبارکه نصیرا یاد شده است؛ ۵. وصایای هرمس الهرامسه؛ ۶. شعر میر مغیث محوی (۳۵)؛ ۷. نامه ظهوری به شیخ فیض (۳۷-۳۸)؛ ۸. شعر: زالی مشهدی (۳۹) ادیب صابر و عتیقی و مسعود سعد سلمان و کسری ۴۱؛ ۹- روشنایی‌نامه، ناصر خسرو؛ ۱۰. اخلاق الاشراف، عبیدزاکانی، عبیدالله؛ ۱۱. شعر: کمال اسماعیل، حیدر و اهلی، صایب و هلالی ۷۰؛ ۱۲. صناعات = صناعیه، میرفندرسکی، ابوالقاسم بن میرزا بزرگ؛ ۱۳. بندی از عبدالله قطب محیی (۹۵)؛ ۱۴. بندی به فارسی گویا از همان محمد قاسم کرمانی (۹۷)؛ ۱۵. شعر: قاسم و غنیمت، حافظ و ملالی، صائب، بنایی، میرزا قاسم خبیصی (با یادداشت ۳ ربیع الاول ۱۲۰۳ در کربلا)؛ ۱۶. ترجیع اسیری لاهیجی (۱۰۵-۱۰۷)؛ ۱۷. نامه ظفرخان به پادشاه که به‌وسیله میرزا محمد بیك فرستاده است و پاسخ او (۱۰۹-۱۱۲) در آن از سراجا آقا ابوالقاسم یاد شده است؛ ۱۸. شعر: قاسم و صایب، جامی و عصمت، سعدی؛ ۱۹. شعر و خاصیت حروف تهجی، سکاکی، حسن؛ ۲۰. شعر: مظفر حسین و سمنانی، انوری و خالصا، مکرر؛ ۲۱. تعریف کشمیر از مولانا محمد جان قدسی مشهدی؛ ۲۲. ستایش شهاب الدین محمد (۱۲۹-۱۳۷)؛ ۲۳. شعر: زلالی و سیف اسفرنگ، نظامی و نامه فارسی، و شعر ندر محمدخان در وصف خودش و شعر: صائب، خاقانی؛ ۲۴. آداب خط (۱۴۴-۱۴۹) مجنون مشهدی؛ ۲۵. نامه عرفی به خان خانان (۱۵۳)؛ ۲۶. نامه شاه سلیم مصحوب خان عالم به پایه سریر اعلی (۱۵۳-۱۵۵ نوشته شرف الدین علی بن محمد مقیم)؛ ۲۷. شعر صابر شهریاری به‌خط خود او و برای خواجه محمد صالح کرمانی (۱۵۶)؛ ۲۸. تعریف سخن به فارسی (۱۵۷-۱۵۸)؛ ۲۹. شعر: نویدی شیرازی (۱۶۱-۱۶۲)، سید محمد جامه باف، صیدی و میرزا طاهر و میرزا حسن کرمانی؛ ۳۰. بندی از زاد

المسافرین میر حسینی (۱۶۷)؛ ۳۱. تعریف کشمیر، سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۳۲. تعریف کشمیر از مثنوی طالب کلیم (۱۷۲)؛ ۳۳. شعر: حکیم شفائی سپاهانی، ظهوری ترشیزی، میرزا ملک مشرقی و شیخ فیضی و میر مراد غیرت و نادم گیلانی، وحشی کاشی، شیخ آذری؛ ۳۴. بندی از تفسیر حسن واعظ کاشفی (۱۸۵–۱۸۶)؛ ۳۵. شعر: محتشم کاشی؛ امیر خسرو دهلوی؛ محمد صوفی؛ بابا افضل کاشی و میر جعفر کاشی و مظفر حسین کاشی؛ ۳۶. رساله آفاق و انفس، ناصر خسرو؛ ۳۷. رساله در بیان روح انسانی و روح حیوانی، نسفی، عزیز الدین بن محمد؛ ۳۸. محمود ایاز، زلالی خوانساری، محمد حسن؛ ۳۹. شعر: امیر خسرو، ناظم (۲۱۱–۲۱۶)؛ ۴۰. قضا و قدر، مسیح کاشانی، مسعود بن علی؛ ۴۱. قضا و قدر قدسی کرمانی؛ ۴۲. لوایح، جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۴۳. حل چند مسئله حسابی (۲۵۱–۲۵۲)؛ ۴۴. شعر حکیم رکنای مسیحی (۲۵۲–۲۹۵)؛ ۴۵. نامه بلاغی پادشاه زاده هندوستان به شاه صفی (۲۵۵)؛ ۴۶. شعر: میرزا اعجاز هروی، شهید لاهوری، زینای جنتی بخاری، عرفی، سید محمد، ثنائی، جعفر؛ ۴۷. تمسک شمس الدین طبسی که از نظام الملک وامی خواسته و آن را برایش نوشته است (۲۵۹)؛ ۴۸. سرگذشت ابن سینا (۲۶۱–۲۶۲) به فارسی؛ ۴۹. نامه ملک حمزه خان فرمانروای سیستانی به حسن خان بیگلر بیگی خراسان ساخته و زیرش میرزا سعید (۲۶۳)؛ ۵۰. فرمان ملک حمزه خان درباره برقراری مواجب سالانه برای میرزا عماد نقاش (۲۶۴)؛ ۵۱. بندی از نفحات الانس (۲۶۵–۲۶۶)؛ ۵۲. شعر: باقر خورده، میر سنجر کاشی (۲۷۱–۲۷۲)؛ ۵۳. رساله عشق و محبت؛ ۵۴. شعر ابن یمین (۲۷۸–۲۷۹)؛ ۵۵. رساله ناز و نیاز، مجنون مشهدی؛ ۵۶. شعر: جمالای کازرونی و سعدی، باباطاهر عریان؛ ۵۷. مثنوی نافعای قمی؛ ۵۸. نامه‌ای به فارسی (۲۹۸) و شعر: عرفی، وحید؛ ۵۹. رساله خط، سلطان علی مشهدی؛ ۶۰. غزل سعدی (۳۱۱–۳۱۲)؛ ۶۱. ظفرنامه؛ ۶۲. شعر انوری در شکایت سلطان ملکشاه و نظام الملک و پاسخ فتوحی به او (۳۱۹)؛ ۶۳. نامه سلطان حسین به شاه شجاع و پاسخ او به خط خود او (۳۲۱–۳۲۲)؛ ۶۴. نامه شاه شجاع به سلطان احمد برادر خود او که خون پهلوان اسدباغی و تصرف کننده کرمان را خواسته بود (۳۲۲)؛ ۶۵. نامه میرزا علی سپاهانی به پادشاه (۳۲۵–۳۲۷)؛ ۶۶. نامه صائب در ترک شراب (۳۲۹)؛ ۶۷. رساله بهرامشاه، همدانی، علی بن محمد؛ ۶۸. آداب طریقت؛ ۶۹. شعر: میرزا ابوالقاسم و مقیما، شیخ بهایی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد قاسم کرمانی، تا: قرن ۱۱؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۳گ، سطور چلیپا (۹×۲۳)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۱۴ – ۳۶۹۲]

۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴

شامل: ۱. خوان خلیل، ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد؛ ۲. دیوان حافظ شیرازی؛ ۳. نامه به یکی از اکابر (۸–۱۰)؛ ۴. به خواجه حسین ثنایی (۱۰–۱۱)؛ ۵. نامه آصف خان به حکیم ابوالفتح و پاسخ او (۱۱)؛ ۶. نامه خان خانان به آصف خان و پاسخ او (۱۱–۱۲)؛ ۷. نامه خان خانان در پاسخ یولقلی بیک (۱۲–۱۳)؛ ۸. نامه میر محمد مصلح سپاهانی به میر محمد معصوم کاشانی (۱۳)؛ ۹. نامه عرفی به فیضی (۱۳)؛ ۱۰. نامه خان خانان به نظیری هنگام رفتن مکه (۱۴)؛ ۱۱. نامه شاه سلیم به خط خود به نواب همایون اعلی (۱۴)؛ ۱۲. نامه همایون پادشاه به نواب شاه جنت آرامگاه (۱۴–۱۵)؛ ۱۳. نامه عرفی به ظهوری هنگامی که شالی از او به وی رسیده بود (۱۵)؛ ۱۴. پنج انشای خواجه عبدالله مروارید در تعریف گرما و سرما و عمارت و بیشه و بیابان (۱۵–۱۸ افتاده)؛ ۱۵. نامه با نیسی (۱۹)؛ ۱۶. نامه خان خانان در بیماری عرفی و پاسخ او (۱۹–۲۰)؛ ۱۷. نامه حکیم ابوالفتح به میرزا عزیز کوکه (۲۰–۲۳)؛ ۱۸. نامه او به حکیم نورالدین هنگامی که کدخدا شده بود (۲۳)؛ ۱۹. نامه میر سید شریف علامه به کسی که نوید ماست داده بود (۲۳–۲۴)؛ ۲۰. نامه شاه ابومحمد محتسب برای سرتراشی (۲۴)؛ ۲۱. نامه میر سید شریف علامه درباره سفارش حافظ ادوار بیگی از ارباب نغمه (۲۴–۲۵)؛ ۲۲. نامه خواجه رشیدالدین به‌مولوی معنوی (۲۵)؛ ۲۳. گزیده‌ای از منشآت نصیر الانام همدانی در وصف حال خود و تعریف اصفهان و مفارقت شاه جنت مکان (۲۵–۲۸)؛ ۲۴. انشای او در ستایش الله و یردی خان و شیراز (۲۸–۳۰)؛ ۲۵. دیباچه او بر شرح عروض یکی از بزرگان و ستایش قطب شاه (۳۰–۳۳)؛ ۲۶. نامه او به شیخ محمد خاتون ایلچی قطب شاه در درخواست عینک. (۳۳)؛ ۲۷. نامه او در درخواست اسطرلاب (۳۳)؛ ۲۸. نامه او به محمد حسین حسین چلبی (۳۴)؛ ۲۹. نامه او به مولانا محمود گیلانی (۳۵)؛ ۳۰. نامه او به مردم شیراز به‌وسیله کلب رضا (۳۵–۳۷)؛ ۳۱. نامه او به میر معین وزیر اصفهان و درخواست آب برای باغچه یاسمن زار (۳۷)؛ ۳۲. نامه او به میرزا محمد هادی پسر امین الملک آقا رضای شیرازی (۳۷–۳۹)؛ ۳۳. نامه او به مظفر حسین کاشی هنگامی که با ابراهیم مطلوب خود از شیراز به سپاهان رفته بود؛ ۳۴. ستایش باغ و بهار و بغرا از او (۴۰–۴۱)؛ ۳۵. دو انشای: قورق شراب و توبه شراب و تعریف تنباکو از صایبای (۴۱–۴۳)؛ ۳۶. نامه هاتفی به سپهری (۴۳)؛ ۳۷. نامه مولانا محمد تقی لله آقاتقی در درخواست تخته چنار (۴۳)؛ ۳۸. نامه محمد مؤمن فیروز آبادی به میرزا ابوالحسن (۴۴–۴۵)؛ ۳۹. نامه او از زبان آقا تقی به ملک الشعرا میرزا فصیحی (۴۵–۴۶)؛ ۴۰. نامه او به قاضی مولانا علی نقی هنگامی که تفسیر قاضی برای وی فرستاده بود (۴۵)؛ ۴۱. نامه او به میرزا معین محمد دستور (۴۶)؛ ۴۲. نامه او به علی پاشا فرمانروای بصره از زبان آقاتقی (۴۶)؛ ۴۳. پاسخ نواب میر صدرالدین محمد از زبان شاه جمجاه به اکبر پادشاه (۴۸–۵۷)؛ ۴۴. نامه جلال الدین اکبر پادشاه به نواب همایون عباس حسینی (۵۷–۶۱)؛ ۴۵. نامه پادشاهی به نواب همایون اعلی (۶۱–۶۲)؛ ۴۶. نامه عبدالمؤمن پسر عبدالله خان اوزبک به شاه عباس (۶۲–۶۶)؛ ۴۷. فتح نامه جنگ اوزبک و شکست سلیم خان از الله ویردی خان به شیراز (۶۶–۷۰)؛ ۴۸. نامه دانشمندان ورارود به مردم طوس

و پاسخ محمد رستمداری مدرس و خادم مشهد (۷۱-۸۰)؛ ۴۹. انیس العشاق، رامی، حسن بن محمد؛ ۵۰. سراج منیر، کاشف شیرازی، محمد شریف بن محمد؛ ۵۱. رساله عروض لشکر، دوانی، محمد بن اسعد؛ ۵۲. رساله دیوان مظالم دوانی؛ ۵۳. بندی از تحفة الکرام فی مکافات اعمال (۱۶۷ و ۱۷۱-۱۷۳)؛ ۵۴. بندی از اخلاق ناصری (۱۶۷-۱۶۹)؛ ۵۵. آداب سخن گفتن و راه رفتن و نشستن و خوردن و شراب نوشیدن (۱۶۹-۱۷۱)؛ ۵۶. بندی از نگارستان جوینی (۱۷۳-۱۷۵)؛ ۵۷. بندی از گلستان سعدی (۱۷۵)؛ ۵۸. ظفرنامه بزرگمهر، بزرگمهر؛ ۵۹. تعریف کشمیر از فیضی؛ ۶۰. از دستور الوزرا در سرگذشت برمکیان؛ ۶۱. سرگذشت ابن سینا؛ ۶۲. سرگذشت نظام الملک؛ ۶۳. شعر لامعی (۲۰۴-۲۰۷)؛ ۶۴. نامه خان احمدخان گیلک (۲۰۵)؛ ذکر شاعران با سرگذشت برخی از آن‌ها و شعر آن‌ها: ۶۵. مجیر بیلقانی؛ ۶۶. اثیر اخسیکثی؛ ۶۷. شرف شفروه؛ ۶۸. سید معین الدین اشرف سمرقندی؛ ۶۹. سیف الدین اسفرنگی؛ ۷۰. ضیاء خجندی؛ ۷۱. جوهری زرگر بخاری؛ ۷۲. نظامی گنجه‌ای؛ ۷۳. ابوالمفاخر خرازی؛ ۷۴. رفیع الدین لنبانی؛ ۷۵. مجدالدین همگر؛ ۷۶. منوچهری؛ ۷۷. فرخی؛ ۷۸. کمال اسمعیل؛ ۷۹. خواجه حسین ثنائی؛ ۸۰ ظهوری؛ ۸۱ عرفی؛ ۸۲ قاضی نور اصفهانی؛ ۸۳ علی نقی در ستایش حاتم بیک؛ ۸۴ محمد صوفی؛ ۸۵ ابوالقاسم کارزانی؛ ۸۶ فردوسی؛ ۸۷ معزی؛ ۸۸ عبدالواسع جبلی؛ ۸۹ عمادی شهریاری؛ ۹۰. خاقانی؛ ۹۱. سنائی غزنوی؛ ۹۲. عطار؛ ۹۳. سید حسینی؛ ۹۴. مولوی؛ ۹۵. ناصر خسرو؛ ۹۶. ادیب صابر؛ ۹۷. رشید وطواط؛ ۹۸. عمعق بخاری؛ ۹۹. ناصر بخاری؛ ۱۰۰. حمید بن عمعق هجو کننده سوزنی؛ ۱۰۱. مظفر هروی؛ ۱۰۲. سعید هروی؛ ۱۰۳. انوری؛ ۱۰۴. میرزا نظام؛ ۱۰۵. ملک مشرقی؛ ۱۰۶. فرهاد و شیرین، وحشی بافقی، کمال الدین؛ ۱۰۷. خسرو و شیرین، جعفر قزوینی؛ ۱۰۸. سوز و گداز، نوعی خبوشانی، محمدرضا؛ ۱۰۹. خسرو و شیرین، سنجر کاشانی، محمد هاشم بن حیدر؛ ۱۱۰. خسرو و شیرین، قاسمی گنابادی، محمد قاسم؛ ۱۱۱. امیر خسرو دهلوی؛ ۱۱۲. قضا و قدر، مسیح کاشانی، مسعود بن علی؛ ۱۱۳. قضا و قدر، سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۱۱۴. شکسته دست، کلیم کاشانی؛ ۱۱۵. حسن دهلوی؛ ۱۱۶. فیضی آگره‌ای؛ ۱۱۷. اهلی شیرازی؛ ۱۱۸. بابا فغانی شیرازی؛ ۱۱۹. لسانی شیرازی؛ ۱۲۰. میرزا نظام دست غیب شیرازی؛ ۱۲۱. غیاثای شیرازی؛ ۱۲۲. میرزا صادق دست غیب شیرازی؛ ۱۲۳. علی نقی کمره‌ای؛ ۱۲۴. ضمیری اصفهانی؛ ۱۲۵. میر صبری روزبهان اصفهانی؛ ۱۲۶. حزنی اصفهانی؛ ۱۲۷. حکیم شفایی؛ ۱۲۸. ساقی‌نامه، پرتوی شیرازی؛ ۱۲۹. ساقی‌نامه، ثنائی مشهدی، حسین بن محمد؛ ۱۳۰. ساقی‌نامه ظهوری، ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد؛ ۱۳۱. ساقی‌نامه خواجوی کرمانی، محمود بن علی؛ ۱۳۲. ساقی‌نامه اقدسی، مشهدی؛ ۱۳۳. ساقی‌نامه مرشد بروجردی، مرشد بروجردی؛ ۱۳۴. ساقی‌نامه زکی همدانی، زکی همدانی؛ ۱۳۵. ساقی‌نامه میر رضی آرتیمانی؛ ۱۳۶. ساقی نامه ترجیع‌بند وحشی و ابوتراب بیک؛ ۱۳۷. دیوان مغربی، شمس مغربی، محمد شیرین؛ ۱۳۸. دیوان مولوی، مولوی، جلال الدین محمد بن محمد؛ ۱۳۹. نان و حلوای شیخ بهائی؛ ۱۴۰. راهبا درباره بهار کازرون (۷۵۳)؛ ۱۴۱. دیوان سلمان ساوجی؛ ۱۴۲. رباعیات مولانا؛ ۱۴۳. رباعیات بابا افضل کاشانی؛ ۱۴۴. رباعیات (۸۵۰)؛ ۱۴۵. صافی به خط خودش (۸۵۳)؛ ۱۴۶. عابد به خط خودش (۸۵۶)؛ ۱۴۷. ذره و خورشید، زلالی خوانساری، محمد حسن؛ ۱۴۸. نامه سلطان محمد فاتح بپسر خود سلطان جم به ترکی (۸۶۶-۸۶۸)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مهر یحیی مورخ ۱۲۶۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی با گل و بوته، ۴۳۴گ، سطور چلیپا (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ – ۳۸۸۳]

۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۱/۹

خبر و سخنی از نظام الملک و نامه دوستانه و نامه خان خانان به سپاهان و پاسخ او به مردم آنجا و پاسخ به‌حکیم ابوالفتح از سپاهان و نامه خان خانان به ملا شکیبی سپاهانی و نامه فریدالدین عکاشیه و نامه محمد میرک صالح و نامه ابوالفتح و وجه تسمیه شهور عرب و بندی عرفانی با عنوان فتح؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن جدید الاسلام کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۱ص (۴۲-۵۲)، سطور چلیپا (۹×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۲ – ۲۸۹۰]

۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۶

آغاز: سحبان العجم فردوسی نام او حسن بن اسحق بن شرفشاه است؛ **انجام:** فرمود که فرق الله بطنه کما فرق کتابی و کار پرویز رسید بدانچه رسید.

شامل منتخب اشعار ۳۶ نفر از شعرای ایران تا قرن ۱۰ و چند مقاله و انشاء و فرمان به نثر که قبل از منتخب اشعار هر شاعر مختصری در احوال وی از روی تذکره‌ها نوشته شده غیر از شعرای زیر: غضایری، مسعود سعد، بدیع الدین ترکو، افضل الدین کرمانی، عزالدین طغرل، شاه کبود جامه، رضی الدین خشاب سمرقندی، خواجه حسین ثنایی، بدرالدین شاشی که شرح حال نوشته نشده است. مندرجات جنگ به‌قرار زیر است: فهرست مندرجات و شماره اشعار هر یک از شعرا: فردوسی ۳۵ بیت؛ از قصاید و قطعات عنصری ۴۱۵ بیت؛ منوچهری ۲۶۷ بیت؛ فرخی ۲۹ بیت؛ غضایری ۴۹ بیت؛ ازرقی ۱۴۳۸ بیت؛ صابر ترمذی ۱۷۷ بیت؛ مجیرالدین بیلقانی ۱۱۰۰ بیت؛ سوزنی ۲۸۹ بیت؛ اثیرالدین اومانی ۳۰۰ بیت؛ مجدالدین همگر ۳۹۱ بیت؛ قوامی مطرزی ۱۰۰ بیت؛ سید حسن غزنوی ۱۷۰۰ بیت؛ عمعق ۲۹۹ بیت؛ شرف الدین شفروه ۳۰۰ بیت؛ جمال الدین عبدالرزاق ۱۵۳۲ بیت؛ اثیرالدین اخسیکتی ۱۳۴ بیت؛ مسعود سعد سلمان ۱۵۳ بیت؛ سیف الدین اسفرنک ۲۰۹ بیت؛ نظامی گنجوی ۱۹۸ بیت؛ قصاید و غزلیات قطران ۱۹۱ بیت؛ بدیع الدین ترکو ۷۰ بیت؛ افضل الدین کرمانی ۹۵ بیت؛ عزالدین طغرل ۳۰ بیت؛ شاه کبود جامه نصرة الدین ۱۴۲

بیت؛ سراج الدین قمری ۲۰ بیت؛ فلکی شروانی ۲۹۵ بیت؛ ابوالعلاء گنجوی ۱۹ بیت؛ رضی الدین خشاب سمرقندی ۶۸ بیت؛ نجیب الدین جرفادقانی ۱۵۰۸ بیت؛ رفیع الدین لنبانی ۱۱۳۶ بیت؛ بدرالدین شاشی ۱۵ بیت. پس از آن مندرجات نثر شروع می‌شود بدین ترتیب: ۱. مقالات اهل عالم (۳۳۰-۳۳۸) که مختصری از ملل و محل است و از کتاب نفایس الفنون نقل شده است؛ ۲. مراتب و منازل آفرینش (۳۴۳ و ۳۴۴) در نوزده مرتبه؛ ۳. رقعه آصف خان به حکیم ابوالفتح (۳۴۷)؛ ۴. مختصری از فواید تاریخ (۳۴۸ و ۳۴۹) در ده فایده؛ ۵. مختصری در انتساب بنی آدم (۳۵۰)؛ ۶. فرمان شاه طهماسب صفوی در تفویض تولیت موقوفات مشهد درباره افضل الدین محمد ترکه دانشمند قرن ۱۰ که در جمادی الاول ۹۸۷ صادر شده است (۳۵۱-۳۵۴)؛ ۷. اشعار از: فیض، فردوسی، امیر خسرو (۳۵۴)؛ ۸. نقل از تاریخ طبری (۳۵۵)؛ ۹. در نصایح (۳۵۶-۳۵۸)؛ ۱۰. نامه حضرت رسول (ص) به خسرو پرویز (عربی) (۳۶۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۳۶۰ص، ۲۸ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۸ - ۱۲]

۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۰۳

شامل: ۱. نسخه‌های طبی که یکی از دارنده جنگ عزیز الله بن صدرالدین محمد حسین گونابادی است و یکی از خواجه عنایة الله پدر محمد زمان حکیم شیرازی از مردم کوی دهلیز مسجد نو شیراز و یکی هم از خواجه حیدر علی شیرازی که در شیراز در حوالی سادات دست غیب می‌نشست (۱-۴) آغاز افتاده؛ ۲. نسبت بدن انسان به شهر از حکمای یونان (۴-۹)؛ ۳. جوهر داروی سفیدار از همان گونابای؛ ۴. نسخه‌هایی در درمان بیماری‌های چشم و نزله و بیماری‌های زنان و غده و دندان و مرهم جراحت‌ها و آتشک فرنگی که همه این‌ها هم باید از همان گونابادی باشد (۹-۸۰)؛ ۵. گزیده‌ای از رساله منظوم طبی یوسفی هروی (۸۱-۱۰۵)؛ ۶. رساله ملا احمد که از کتاب اختیارات بدیعی علی بن الحسین العطار مشهور به حاجی زین شربت‌دار که برای بانو عصمة الدنیا و الدین در ملک خاتون همسر سلطان عصر نوشته است گزیده شده است (۱۰۶-۱۳۹) در ده فصل: ۱) اوصاف النساء، ۲) داروی سرخی و سفیدی روی، ۳) داروی منع بوی پاشیدن، ۴) خضابات، ۵) داروی جلای دندان، ۶) داروی فربهی، ۷) داروی لاغری، ۸) ...، ۹) درباره یک معجون، ۱۰) خواص الفت و محبت. در آن از کوه گیلویه شیراز یاد شده (ص ۱۳۰) با بندی از همان عزیزالله گونابادی در میانه رساله (ص۱۲۱)؛ ۷. نسخه‌های طبی (۱۳۹-۱۵۵)؛ ۸. رساله در شناسایی عرق‌ها و فصد و دانستن رگ‌ها (۱۵۶-۱۷۲)؛ ۹. لذة النساء، شرف الدین حسن شیرازی (۱۷۲-۱۷۹)؛ ۱۰. نسخه‌های طب همان گونابادی (۱۷۹-۱۹۱)؛ ۱۱. ساختن و شستن لاجورد و روغن کتان و ساختن و پختن دارو (۱۹۱-۲۰۰)؛ ۱۲. درمان حصبه و آبله (۲۰۰-۲۳۹)؛ ۱۳. زایجه و تاریخ تولد میرزا قاسم تونی در روز یک‌شنبه ۲۵ محرم ۱۰۷۸ در تون به خط او (۲۴۱)؛ ۱۴. بحر طویل از همین تونی در مناقب (۲۴۲-۲۴۵)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نسخه از آن بازمانده‌های آقا میرزا بابای سبزواری بود و به عبدالوهاب بن حاج عماد الدین رسیده بود؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۴گ، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۹۸]

۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۴۴

آغاز: پرواز و زاغ جهل کند بر در ولایت او؛ **انجام:** و طبیعت او گرم است و دارنده او

در طب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: علیرضا وثوق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۷گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۹۰۴]

۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۲۶/۱

آغاز: بسمله و به نستعین. الحمدلله الذی زین قلوب الموید بن بنور معرفته؛ **انجام:** هو الشکور و بنعمة هم الامور

شامل: مطالبی در تعاریف حالات و مقامات صوفی، که در آن آراء و نظرات صوفیان مختلف را در تعریف فلان حال یا مقام می‌آورد، تعدادی از اعمال عارفانه و عقاید بزرگان صوفی در این مورد؛ جواب اسئله متعددی که از بزرگان خراسان شده، ذکر سلسله سهروردیه (ص ۱۷۰)، صورت نامه شیخ ابومنصور نصر بن محمد بن علی بن بعضی از اخوان درویش (۱۷۱-۱۷۲)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج قرمز،، ۱۷۴ص، ۲۰سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۵- ۳۳۳]

۶۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۶۶/۳

آغاز: بسمله، حمدله. و شرایف صلوات الله علی محمد نبیه الامین ... اما بعد بدان که چون مراد حق تعالی از آفرینش خلق آن است که به شناخت وی نیک بخت؛ **انجام:** در باب چهاردهم: و آن در باب پنجم که احوال ائمه گذشته است مذکور است، اگر خواهی در آنجا طلب کن و از این روی او را نفس رحمانی خوانند، کلمات صوفیه ...

شامل: ۱. در واجبات از اصول و فروع؛ ۲. در نمازها و روزه سنتی؛ ۳. در دعوات؛ ۴. اسم اعظم و طلسمات؛ ۵. اسماء الله و خواص آن؛ ۶. خواص آیات و سور و حروف؛ ۷. جفر و دوائر خطائی؛ ۸. خلوات و ریاضیات و اسماء عظام و تسخیرات؛ ۹. تعلیم اسماء ملائکه؛ ۱۰. علامات قیامت و جاماسب نامه و صفات امام؛ ۱۱. حروف و تکسیر و اسماء ملائکه؛ ۱۲. خواص اعداد وفق و اشکال آن و استخدام و تسخیر کواکب؛ ۱۳. کشتی‌گیری و نیزه بازی کردن و تیغ آب دادن و تیراندازی؛ ۱۴. علم شانه و غالب و مغلوب و بعضی کلمات باطله مجسمه و فوائد متفرقه. در آن بندهائی است از واجب الاعتقاد، و اصول دین، و نماز سنتی و روزه، و دعوات و مناجات ابوسعید ابوالخیر به فارسی و باب ۱۴ اسم اعظم و طلسمات و اسماء ملائکه و قصیده امام سجاد و باب در اسم اعظم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شریف محمد پسر احمد

مهدی حسینی، تا: گویا قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۱۷۷ص (۲پ – ۱۷۸) [ف: ۶ – ۴۳۷]

۶۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۴۴/۵

بندی از «تحفة الکرام فی المکافاة الاعمال» به فارسی، از اخلاق ناصری در وصایای افلاطون، از «نگارستان» جوینی، از «ظفرنامه» منسوب به بوذرجمهر، ذکر شمه‌ای از احوال آل برمک از کتاب «دستور الوزراء»، گفتار در سرگذشت ابوعلی سینا، سرگذشت خواجه نظام الملک و حسن صباح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۷ – ۸۵]

۶۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۹

در علم حروف و اوفاق، به ضمیمه رساله‌ای به فارسی از هرمس حکیم در اسرار و ضعف نیرنجات و خواص و منازل و اعمال آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: جانمازی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۱۱]

۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۴۹

شامل فرامین و نامه‌های شاه طهماسب، شاه صفی، شاه عباس به پادشاهان عثمانی و رجال ایران و نیز مکاتیب و منشآت بسیار از آن عهد و گردآورنده برادر زاده اسکندر بیک منشی: اینک عناوین نامه‌ها: مکتوب دیگر از جانب پادشاه مرحوم مذکور که مصحوب میر ضیاء الدین کاشی به خدمت نواب جنت آشیانی فرستاده بوده؛ کتابت دیگر از جانب پادشاه و الاجاه مذکور در جواب مفاوضه نواب گیتی ستانی که مصحوب ... تفنگچی خاصه شریعة فرستاده شده بود؛ رقعه که پادشاه مرحوم مزبور به وساطت منشیان بحضرت گیتی ستانی نوشته‌اند؛ جواب رقعه مذکور از جانب نواب گیتی ستانی به پادشاه مرحوم مشارالیه؛ کتابی که از جانب اشرف بوالی هندوستان نوشته شده از ... مصحوب قلی بیک ولد مقصود بیک ناظر فرستاده‌اند؛ کتابت دیگر که بعد از فتح قندهار به اعلیحضرت فرمانفرمای هندوستان نوشته مصحوب شاهوردی بیک یساول فرستادند؛ اخلاص نامه مصطفی پاشا وزیر اعظم که در زمان سلطان مراد خواندگار بعد از تسخیر بغداد باعث صلح شده به اتفاق ساروخان ... تعیین نمود و بعد از فوت خاقان رضوان مکان به خدمت اشرف اعلی شاه عباس ثانی در جواب مفاوضه همایون نوشته بود؛ جواب نامه خواندگار از جانب نواب اشرف که یوسف چاوش آورده؛ صورت فتح نامه قندهار که به اسم علی پاشا حاکم بصره نوشته شده؛ اکبر پاشا به عبدالله خان نوشته (عبدالله خان اوزبک)؛ کتابتی که نواب گیتی ستانی شاه عباس ماضی در قشلاق دانقی به پادشاه مرحوم شاه سلیم فرمانفرمای هندوستان نوشته بودند؛ رقعه که در میان کتابت مذکور در التماس سلاطین عظام دکن نوشته فرستادند؛ مکتوب ملاسعدالدین ملاء سلطان مراد خواندگار که به خدمت نواب گیتی ستانی شاه عباس ماضی نوشته بود؛ کتابت اسفندیار بیک اوجی باشی عرکرلو که به پادشاه الوس تاتار نوشته شده بود؛ در تعریف لفظ سوفسطا = سوفسطا لفظی است یونانی یعنی حکمت غلط و جمعی را سوفسطائی گویند که قایلند که اشیاء اصلا حقیقت ندارند و مذهب ایشان آن است؛ معجون مسعطیرا که مخلص اکبر است و به مخلصه مشهور شده این دواء نافع جامعی است؛ غزلی در تتبع خواجه حافظ با این مطلع: صباز من ببر این نامه را بانکه تودانی ×× باو رسان و باو آنچنان بخوان که تو دانی؛ نسخه‌ای منظوم از ابن سینا (فی علاج الاسنان): سنبل و عود و سعد و غنچه گل سوده چینی و کف دریا – استخوان هلیله و فوفل – صدف پاک و صندل بیضا – پس طباشیر جمله بریکوزن – از برای سنون بگیر و بسا؛ مکتوب امیر تیمور گورکان بسید علی کیا والی گیلان آغاز: سید معظم سید علی کیا بتحیات و رافات فراوان مخصوص بود ...؛ جواب سید علیکیا به امیر تیمور گورگان؛ کتابت از جانب نواب گیتی ستان فردوس مکان به خواجه افندی مفتی روم از منشآت مرحوم نصیر همدانی؛ کتابت پادشاه مغفور محمد اکبر پادشاه که به نواب گیتی ستان فردوس مکان شاه عباس ماضی نوشته محمد معصوم خان بکری آورده بود؛ جواب کتابت در قرخ بلاغ از جانب نواب گیتی ستان فردوس مکان مسوده شده میر محمد معصوم بکری برد من منشآت مرحوم مغفور اسکندر بیک منشی غفرالله؛ مکتوبی که محمدخان سمنانی مشهور به شیبک خان از روی سوء ادب به خدمت اعلیحضرت خاقان ... ابوالبقاه شاه اسمعیل بهادرخان اسکنه الله تعالی فی فرادیس الجنان نوشته و باعث رفتن آن حضرت به خراسان شده بود؛ مکتوب مذکور از تاریخ احسن التواریخ نقل شد و چون حسن بیک روملو که مؤلف کتاب مذکور بوده جواب مکتوب مذکور را که از جانب خاقان علیین آشیانی نوشته شده سهواً یا عمداً ذکر ننموده مرحومی عمی ام اسکندر بیک منشی در حاشیه کتاب مذکور تعریض نموده که عجب از مؤلف این کتاب ...؛ صورت فتحنامه شاهی که بعد از شکست لشکر جغتای و هندوستان که به استرداد قلعه قندهار آمده بودند و عساکر نصرت مآثر به سرداری مرتضی قلی خان شاملو قورچی باشی و مرتضی قلی خان قاجار سپهسالار و قوللر آقاسی سیاوش خان و سایر امرای عظام بدیع ایشان نامزد ... به تاریخ شهر رمضان سنه ۱۰۵۹ در اردبیل بترکی بممالک نوشته شد. موضع مهر اشرف در پائین موشح شده ...؛ شرح نوشته محراب خان که به خدمت اشرف عرض نموده بود؛ کتابت عنایت امیر اعلیحضرت شاه جمجاه جنت مکان علیین آشیانی به جانب سلطان سلیمان؛ سلطان سلیم بن سلیمان خواندگار روم در اوان شاهزادگی در باب سلطان یا یزید برادرش به خدمت شاه جنت مکان شاه طهماسب علیه الرحمه و الغفران نوشته بود؛ جواب از جانب اعلیحضرت شاه جمجاه جنت مکان که به ترکی مرقوم شده؛ کتابت سلطان محمد خواندگار روم به نواب گیتی ستانی فردوس مکان شاه عباس ماضی علیه الرحمه و الغفران من منشأت اوقچی زاده؛ صورت صلحنامه که سلطانمراد خان خواندگار روم به حضرت گیتی ستانی جنت آشیانی شاه عباس ماضی نوشته من انشاء ملا سعدالله

مشهور به خواجه افندی؛ مکتوب والده سلطانمراد که به نواب اسکندرشاه رضوان مقام شاه خدابنده علیه الرحمة و المغفره نوشته؛ کتابت سلطان مراد خواندگار روم به اسمعیل میرزا مشهور به شاه اسمعیل ثانی (به ترکی)؛ مکتوب فرهاد پاشای وزیر اعظم سلطان روم به خدمت نواب گیتی ستان فردوس مکانی شاه عباس ماضی؛ مکتوب سنان پاشاء وزیر به خدمت نواب گیتی ستانی جنت آشیانی؛ کتابت محمد پاشاء وزیر اعظم سلطان سلیمان خواندگار روم به حضرت معصوم بیک صفوی وکیل السلطنه شاه جنت مکان؛ مکتوب نواب گیتی ستان فردوس مکانی که در حین محاصره رومیه قلعه دارالسلام بغداد را به سرداری حافظ احمد پاشا به مفتی روم نوشته بودند؛ ایضاً منشور نواب گیتی ستانی به وزیر اعظم درباب امر مصالحه؛ مکتوب عبیدخان اوزبک که به اعلیحضرت شاه جمجاه جنت مکانی شاه طهماسب علیه الرحمه و الرضوان نوشته بوده؛ مکتوب سلطان سلیمان خواندگار روم که بتاریخ سنه ثمان و ستین و تسعمایه به اعلیحضرت شاه جمجاه جنت مکان شاه طهماسب نوشته در باب سلطان بایزید پسرش بدرگاه والا آمده بود مصحوب علی پاشا حاکم مرعش و حسن آقا قابچی باشی فرستاده بوده؛ صورت مکتوبی که از جانب نواب گیتی ستانی فردوس مکانی شاه عباس ماضی به خواندگار روم نوشته شده؛ مکتوب نواب گیتی ستانی فردوس مکانی بعد از فتح قندهار به خواندگار روم من منشأت عمی ام اسکندر؛ اخلاص نامه سلطنت پناه قدر محمد خان اوزبک پادشاه ماوراءالنهر به خدمت نواب گیتی ستان فردوس مکانی شاه عباس ماضی انار الله برهانه؛ ملطفه نواب گیتی ستانی فردوس مکانی شاه عباس ماضی که به مفتی روم نوشته‌اند؛ صورت فرمانی که حضرت اکبر پادشاه به چلبی علامه علیه ما یستحق نوشته؛ فرمان دیگر که به میر احمد کاشی نوشته بودند؛ رقعه‌ای که به دوستان نویسند؛ داستانی کوتاه و جالب درباره خرید کنیزی که تکیه کلامش «الله» بود و مولایش گبر بود و مخالف گفتن الله. و چون خواست به وسائلی او را شکنجه و کیفر دهد اما نتوانست و سرانجام مسلمان شد؛ نصایح پشنگ فرزند خود را؛ نامه‌ای از شیخ فیض که شیخ ابوالفضل نوشته؛ مولانا محمد صوفی به میرزا غازی ترخان نوشته؛ قاضی میر حسین میبدی به میر عبدالوهاب نوشته؛ از جلالاء اردستانی در شکوة روزگار. آغاز؛ از جلالاء اردستانی در باب گدایان مبرم؛ رقعه از جلالاء به دوستی نوشته؛ رقعه‌ای از جلالاء اردستانی که به افضل خان نوشته؛ مظفر حسین کاشی به مولانای معظم مقتدای افخم مولانا حسن علی که اخراج او را از مدرسه فرموده بودند نوشته؛ فرمان در منع ریش تراشی از یکی از سلاطین صفوی؛ چند مراسله و پاسخ به ترکی بین حافظ پاشا و زینل خان – نامه اول ناقص است؛ صورت دیباچه کتابت به خواتین معظمه و به والده خواندگار در زمان نواب اسکندر خان؛ مکتوب اعلیحضرت شاه جهان سلطان خرم که به نواب خاقان رضوان مکان شاه صفی علیه الرحمه و الرضوان نوشته مصحوب میرزا حسین ایلچی فرستاده بود به تاریخ سنه تسع و اربعین و الف (در ذیل این نامه در صفحه ۲۲۵ فقراتی از لوایح جامی و ابیاتی از فردوسی نقل شده)؛ مکتوب اسکندر ذوالقرنین که بعد از فتح دیار عجم به ارسطو وزیر خود نوشته؛ دونامه از معاویه به خدمت حضرت شاه ولایت پناه امیر البرره قاتل الکفره علی بن ابی طالب علیه الصلوة و السلام و پاسخ آن حضرت به آنها؛ کتابت شاهزاده خرم که قبل از سلطنت به خدمت نواب گیتی ستانی نوشته بود و زاهد بیک، ایلچی شاهزاده مذکور آورده بود و بعد از فتح قندهار به نظر اشرف رسید؛ کتابت نواب گیتی ستانی به حضرت شاه سلیم در معذرت تسخیر قندهار من انشاء حکیم طفیلی گیلانی؛ رقعه که به سلطان خرم در اوان جلوس او و نواب گیتی ستانی نوشته؛ تعزیت نامه شاهزاده پرویز به حضرت شاه سلیم؛ کتابت اشرف به شاهزاده شهریار که شحنه بیک مذکور بود؛ کتابت نواب گیتی ستان جنت آشیان شاه عباس ماضی اعلیحضرت شاه سلیم در توشقان ئیل سته و ثلثین و الف که از مازندران مصحوب شحنه بیک استاجلو فرستاد و او به لقب خانه زاد قدیمی سرافراز گشت؛ کتابت دیگر که از جانب گیتی ستانی به شاه جهان شاهزاده خرم در ایام شاهزادگی آن حضرت به تاریخ شهر شعبان المعظم ۱۰۳۶ در فرح آباد نوشته شده بود؛ کتابت نواب گیتی ستان فردوس مکان در جواب مکتوب شاهزاده مذکور که منشئ الممالک میرزا عبدالحسین مسوده نموده شاهرخ بیک در فرح آباد به بیاض برد؛ کتابت شاهزاده خرم که در ایام شاهزادگی به حضرت نواب گیتی ستانی فردوس آشیانی نوشته مصحوب خواجه حاجی فرستاده بود؛ کتابت نواب گیتی ستانی فردوس مکانی به پادشاه مرحوم شاه سلیم که بعد از فتح قندهار نوشته شده بود من منشآت مرحوم عمی ام و در ثانی الحال مسوده که حکیم طفیلی گیلانی نموده بود به بیاض رفت اما مضمون همین است و حیدر بیک قراداغلو برد. [اینک] جواب کتابت مذکور که حیدر بیک قراداغلو آورد. (رونوشت نامه حکیم طفیلی گیلانی که حیدربیک برده در جایی دیگر از این بیاض یاد شد)؛ کتابتی که شاه سلیم به خدمت نواب گیتی ستانی نوشته جان عالم آورده بود جواب کتابتی مذکور که زینل بیک قرشمال شاملو برده؛ رقعه اعلیحضرت شاه والا جاه شاه سلیم که به خدمت نواب گیتی ستانی فردوس مکانی نوشته ... تاجر آورده بود و جواب رقعه مذکور که میرزا عبدالحسین منشی الممالک مسوده نموده؛ مکتوب دیگر در تهنیت جلوس شاه جهان مصحوب مشارالیه؛ مکتوب نواب خاقانی رضوان مکانی شاه صفی که به اعلیحضرت شاه جهان سلطان خرم و فرمانفرمای ممالک هندوستان در تعزیت پادشاه مغفور شاه سلیم نوشته شده محمد علی بیک اصفهانی برده؛ کتابتی شاه صفی که بعد از فتح ایروان از جانب اشرف اعلی به سطان، مرادخان بن سلطان احمدخان خواندگار نوشته مصحوب امارت شاه مقصود سلطان، خلفاً فرستاده شد؛ کتابتی که بعد از مراجعت بغداد حضرت خواندگار و آمدن مقصود سلطان و

محمد آقا ایلچی روم و آوردن کتابت مبنی بر طلب صلح به خدمت اشرف در عوض کتابتی که قبل از این فرستاده شده بود چون از روی درشتی نوشته شده بود بعد از اسقراء مصالحه به وکالت ساروخان حسب الالتماس مصطفی پاشای سردار محمد قلی بیک به رتبه امارت سرافراز نموده به تجدید نوشته مصحوب مشار الیه فرستاده شده؛ کتابت سلطانمراد در جواب کتابت سابق مبنی بر تأکید صلح مصحوب محمد قلی سلطان و محمد آقا ایلچی که قبل از آمدن بوده (به ترکی)؛ کتابتی که سلطان ابراهیم خان به نواب اشرف اعلی در باب تاکید صلح که با سلطانمرادخان برادرش قرار یافته مصحوب مشار الیه بترکی نوشته‌اند؛ هو الحق الذی لا الله الا هو. جواب؛ کتابت مذکور مصحوب ابراهیم خان ایکی جی دو دست؛ جواب سابق که پادشاه و الاجاه مشارالیه مصحوب قابل آقا ایلچی به خدمت اشرف؛ فرستاده بود در اصفهان رسید؛ جواب کتابت سابق از جانب بندگان اشرف مصحوب مقصود سلطان خلفا که به اتفاق قابل آقای مذکور با ایلچی از اصفهان فرستاده؛ کتابتی که از جانب نواب اشرف اعلی به خواندگار روم با کتابت نواب خاقانی رضوان مکانی مصحوب مقصود سلطان خلفا مشار الیها از دارالسلطنه قزوین فرستاده شد؛ کتابتی که سنان پاشا بنواب گیتی ستانی شاه عباس نوشته؛ کتابتی که نصوح پاشا بنواب گیتی ستانی شاه عباس به ترکی نوشته؛ کتابتی که خسور پاشا بخدمت نواب همایون نوشته مصحوب ابراهیم چاوش فرستاده؛ کتابت که محمد پاشا سردار در جواب فرمان همایون که مصحوب حسامی بیک یساول صحبت به خسرو پاشا سردار نوشته فرستاده شده بود و تا رسیدن ایلچی مذکور خسرو پاشا کشته شده و محمد پاشا مذکور بجای او منسوب گشته بود نوشته به اتفاق چاوش به خدمت اشرف فرستاده (و به ترکی نوشته شده)؛ کتابتی که سردار مذکور بعد از آنکه خواندکار روم به تصرف. مصحوب خضر بیک ترکمان سپهسالار به خدمت اشرف فرستاده؛ جواب کتابتی که از جانب اشرف که مصحوب ... مقصود سلطان خلفا به اتفاق آقای آلای بیگی که از جانب سردار مذکور به رسالت آمده بود فرستاده شد؛ کتابتی که از جانب نواب اشرف برای خواندگار روم نوشته مصحوب مشار الیه فرستاده شد؛ منشوری که مصحوب ایلچیان مذکور به برام پاشای وزیر ثانی که در استنبول قائم مقام محمد پاشای سردار بود نوشته فرستاده شده بود؛ روانچه مصحوب مشار الیه به بیکچری اتای نوشته فرستاده شده؛ کتابت جانب بندگان سپهسالار به محمد پاشای وزیر اعظم در جواب کتابتی که بعد از مراجعت خواندکار از فتح ایروان کامران بیک ترکان فرستاده بود نوشته از اصفهان مصحوب خلفا؛ جواب کتابت مصطفی پاشا وزیر اعظم که مصحوب مقصود سلطان و محمد آقا ایلچی خواندگار بعد از تصرف بغداد فرستاده بود مصحوب محمد آقا مزبور و محمد قلی بیک جلودار باشی فرستاده شد؛ جواب کتابت مزبور از جانب سردار مذکور که مصحوب محمد بیک ملازم رستم خان فرستاده بود. (ترکی)؛ ایضاً به سردار مذکور در باب فرستادن ساروخان جهة انعقاد مصالحه؛ ایضاً کتابت از جانب نواب اشرف ندر مصحوب ساروخان ارسال؛ دستورنامه از جانب سردار مذکور ساروخان آورده. (به ترکی)؛ از جانب نواب اشرف و ایالت پناه ساروخان به تاریخ روز شهر محرم الحرام سنه ۱۰۴۹ با مکتوب نزد سردار مذکور برده بعد از چند روز بار دوی همایون فرستاده؛ جواب کتابت مرتضی پاشا ... ایروان که یکدوروز بعد از تصرف قلعه از همانجا ببندگان عالیجاه رستم خان به سپهسالار نوشته مصحوب خضر بیک ترکمان ملازم عالیجاه مشارالیه که در قلعه بوده فرستاده بود و سپهسالار مزبور از تبریز به خدمت اشرف به بزکش فرستاده و حسب الامر الاعلی ... عالیجاه مؤمن الله نوشته نزد سپهسالار ارسال نموده مصحوب خضر بیک مذکور فرستاده شد؛ جواب کتابت مرتضی پاشا مذکور که قبل از آمدن خواندگار از شهر طونه به عالیجاه مشار، الیه نوشته بود از قزوین؛ کتابت مصطفی پاشا وزیر اعظم سلطانمراد که بعد از تصرف بغداد مصحوب مقصود سلطان و محمد آقای ایلچی به خدمت اشرف فرستاده بود و سهواً این کتابت و کتابت بعد ازین در اینجا نوشته شده؛ ایضاً کتابی که سردار مذکور مصحوب مردم خود بعد از رفتن محمد قلی بیک فرستاده بود؛ ایضاً کتابی که در قزوین از جانب سردار مذکور اسماعیل قلی بیک حسینی که پاشایان و امرای دوستاق را برده بود آورده (به ترکی نوشته شده)؛ اخلاص نامه که سردار مذکور مصحوب محمد آقا و محمد قلی سلطان در زمان سلطان مراد خان نوشته فرستاده؛ اخلاص نامه سردار مذکور که بعد از فوت سلطانمراد به خدمت اشرف نوشته مصحوب مشار الیه فرستاد (به ترکی)؛ جواب کتابات سابق مصحوب ایالت پناه ابراهیم خان قاجار؛ جواب اخلاص نامه سردار مذکور که سهواً بعد از این نامه با کتابات سپهسالار نوشته شد مصحوب ... و مقصود سلطان خلفا؛ ایضاً به سردار مشار الیه مصحوب مومی الیه از جانب نواب اشرف که با کتابات نواب خاقان رضوان مکان فرستاده شد؛ کتابتی که حضرت وزیر اعظم مصطفی پاشا به عالیجاه رستم خان سپهسالار بعد از رسیدن به خدمت خواندگار نوشته فرستاده (به ترکی)؛ ایضاً سردار مذکور به ساروخان نوشته ... عالیجاه سپهسالار مصحوب ابراهیم آقا فرستاده؛ کتابتی که سردار مشار الیه سپهسالار مذکور در زمان حیات سلطانمراد خان مصحوب محمد آقای ایلچی که قبل ازین نیامده بود فرستاد (به ترکی نوشته شده)؛ ایضاً سردار مذکور به سپهسالار مزبور بعد از فوت سلطانمراد خان مصحوب ایلچی مذکور فرستاده؛ جواب کتابت مذکور مصحوب ابراهیم خان قاجار فرستاده شد؛ نامه بوزیر اعظم مصطفی پاشا؛ نامه سپهسالاری به ابراهیم خان ایلچی؛ سردار مذکور مصحوب قابل آقای ایلچی به خدمت اشرف که به رفاقت ابراهیم خان به سفارت آمده بود فرستاد؛ کتابت سپهسالار به مصطفی پاشاء سردار وزیر اعظم در جواب نامه سردار؛ کتابتی که سلطان خرم پادشاه هندوستان که در

اوان جلوس میمنت نوس مصحوب میر برکه به خدمت اشرف ارفع اعلی شاه صفر فرستاده؛ کتابتی که سلطان خرم پادشاه هندوستان به خدمت اشرف نوشته مصحوب صفدرخان ایلچی بعد از مراجعت محمد علی بیک فرستاده در سنه ۱۰۴۶ از دارالمؤمنین کاشان که متوجه اصفهان بودند به خدمت اشرف شاه صفی رسید بعد از یکسال از اصفهان مرخص شده مراجعت نموده روانه شد؛ کتابتی که بعد از آمدن صفدرخان از جانب پادشاه مذکور میرزا حسین در اصفهان به خدمت بندگان اشرف آورده؛ فرمان حضرت شاهنشاهی به سردار روسیه سالار پادشاه والاجاه که در جواب عریضه مشار الیه مصحوب موسی بیک ایلچی فرستاده شد؛ ترجمه حکم مذکور که حسب الامر الاعلی مقرر شد که نوشته با حکم مذکور فرستاده شود؛ حکمی که از برکش به صفدر خان ایلچی هند مصحوب میرزا محسن فرستاده؛ رقعه که از جانب بندگان اشرف به سلطان بلاغی نوشته به فرح آباد فرستاده؛ ایضاً مشار الیه نوشته؛ کتابتی که سلطان بلاغی در تعزیت خاقان رضوان مکانی و تهنیت جلوس میمنت نوش به حضرت اشرف اعلی نوشته؛ کتابتی که به پادشاه مذکور در جواب کتابت مشار الیه که مصحوب رحیما محمد ایلچی فرستاده نوشته قبل از کتابت مصحوب ایلچی مذکور فرستادند؛ کتابتی که به سلطان محمد عادلشاه بعد از مراجعت سفر ایروان مصحوب احمدخان بیک قورچی سرنوشته فرستاده شد؛ کتابتی که همان وقت از دارالسلطنه اصفهان به سلطان عبدالله قطب شاه نوشته فرستاده شد. کتابتی که قبل از کتابت فوق به پادشاه مذکور در جواب خواجه محمد ابراهیم نوشته شده؛ مکتوبی که از دارالسلطنه اصفهان در جواب کتابت پادشاه مشارالیه مصحوب وکلاء مؤمی الیه فرستاده شد؛ فرمان بی‌معنی که به اسم عمه پادشاه دکن سلطان عبدالله قطب شاه شرف صدور یافت؛ کتابتی که سلطنت شاوندر محمد خان برادر پادشاه والاجاه مشار الیه در وقتی که امام قلیخان متوجه درگاه جهانشاه گشته بود مصحوب محمد یوسف اتالیق ... به‌خدمت خاقان فردوس مکان علیین آشیان فرستاده؛ کتابت دیگر در باب کوفت چشم سلطنت پناه امام قلیخان و توجه به ایران به قصد طواف بیت الحرام و سفارش منسوبان ایشان؛ کتابتی که از جانب نواب اشرف به امام قلیخان پادشاه ترکستان در وقت توجه ایران مصحوب خاندان قلی بیک در مشهد مقدس فرستاده؛ کتابتی که از جانب بندگان فردوس مکانی علیین آشیانی شاه صفی پادشاه والا جاه قلیخان نوشته در مشهد مقدس فرستاده شد؛ جواب کتابات مذکور پدر محمدخان که با روانه شدن ایلچیان مزبوره خاقان فردوس مکان سلطنت گزین عالم بقاء شده بودند از جانب نواب اشرف نوشته شده مصحوب ساروخان بیک اجرلو ارسال شد که کتابت در جواب نوشته شده کتابت ذیل در جواب کتابیست که مصحوب الشنطر یساول فرستاده بودند؛ کتابتی که از جانب اشرف اعلی به اسفندیار خان والی اورگنج در جواب اخلاص نامه مؤمی الیه مصحوب ذوالفقار بیک فرستاده شد؛ ایضاً منشوری که از مازندران به اسفندیار خان والی اورگنج در جواب اخلاص نامه مشارالیه صادر گشته مصحوب اسفندیار بیک استاجلو و احمد بیک ایلچی مشار الیه فرستاده شد؛ مکتوب به اسفندیار خان از جانب اشرف نوشته مصحوب ملازم او فرستاده شد؛ جواب کتابت اسفندیار خان که به اعتماد الدوله نوشته بود؛ جواب عریضه رستم محمد خان اورنگ که از مارندران نوشته مصحوب ملازم او فرستاده شد؛ فرمان همایون که در جواب عریضه اشرف نفاذ یافته باخلاع فاخره مصحوب اقبالق بهادر فرستاده مشار الیه فرستاده شد؛ کتابتی که از جانب اشرف اعلی بعد از فتح ایروان از اردبیل به پادشاه نوشته فرستاده شد؛ در ثانی الحال کتابت فوق را موقوف داشته کتابت ذیل را نوشته مصحوب موسی بیک در سنه ۱۰۴۸ از اصفهان فرستاده شد؛ (حسب الامر اعلی ترجمه کتابت مذکور را چون در آن حدود کسی نیست که فارسی تواند خواند به ترکی نوشته فرستاده شد در میان کتابت گذشته)؛ فی خواص الذئب (درباره خواص بیضه گرگ است و چند حیوان دیگر که به عربی نوشته شده)؛ علاج الجدری / عربی؛ علاج الاذن/ عربی؛ فی تألم الاسنان / عربی؛ معجون النافع للنجر/ عربی؛ خواص الحمل / عربی؛ خواص البغل / عربی؛ خواص العقرب / عربی؛ الادویة المقویه فی الجماع/ عربی؛ خواص الهدهد/ عربی؛ منفعة الضبع؛ منفعة السمک؛ منفعة هدهد؛ لمنع البول فی الفراش (از اختیارات بدیعی نقل شده)؛ در خواص عسل بفارسی (مختصری در)؛ در خواص قوش گویند چشمش با مشک خلط کرده ... و در علاج قولنج و ...؛ قطعه شعری است در هجو پادشاه هند که بطرز چلیپا نوشته اند که با این عنوان آغاز شده است:خرم آمد قندهار از شه بگیرد دید و رفت ×× ریده ریده زن جلب چون قحبه و اگر دید و رفت / با غلامان علی میخواست همچشمی کند ×× بر سر و ریش ابابکر و عمر پاشید و رفت؛ مراسلات زینل خان شاملو سپهسالار ایران و حافظ احمد پاشا سردار روم که بتسخیر قلعه بغداد ... در زمان نواب گیتی ستانی فردوس مکانی طاب ثراه؛ مراسله دیگر از جانب سپهسالار مذکور صاحب سعادت حضرت لرینک حضور کثیر النور لرینه تا آخر (ترکی)؛ مکتوب دیگر؛ جوانب از جانب حافظ احمد پاشا؛ جواب از زینل خان؛ چهار کتابت باین ترتیب یکی از جانب نواب مستطاب ایران مداری و یکی از جانب نواب قورچی باشی و یکی از جانب بندگان سپهسالار و یکی از جانب قوللر آقاسی سپهسالار پادشاه و الاجاه در جواب کتابت مشارالیه نوشته مصحوب رفعت پناه موسی بیک فرستاده شد؛ کتابتی که از جانب بندگان اشرف اقدس اعلی پناه شاه والا جاه خورشید کلاه آشیانیه نوشته مصحوب رفعت موسی بیک ایلچی از دارالسلطنه اصفهان فرستاده شد.؛ کتابت که از جانب نواب اشرف در جواب کتابت پادشاه والا جاه که در ثانی الحال که می‌آمده از راه مراجعت نموده پادشاه اول نوشته بود نوشته مصحوب امام قلی بیک قاجار ایشک اقاسی باتفاق ایلچیان پادشاه مذکور فرستاده شد؛ کتابتی که به

پادشاه اروس از مازندران درباب قزاق نوشته فرستاده شد؛ مفاوضه نواب اشرف به فرمانفرمای ولایت اروس که مصحوب رفعت پناه موسی بیک ایلچی بخدمت پادشاه والاجاه فرستاده شد؛ فرمانی که از مازندران به اسم والی باشی اجوق صادر گشته فرستاده شد؛ کتابت که از جانب نواب اعتماد الدوله به طهمورث خان گرجی نوشته شده؛ کتابتی که از جانب نواب اعتماد الدوله به طهمورث خان گرجی نوشته شده؛ کتابت صفدرخان که در ایام حکومة قندهار به عباسقلی خان بیگلر بیکی خراسان؛ کتابتی که از جانب مستورة الممالک به اعظم خان قاضی محسن نوشته فرستاده شد؛ حکم فرستادن طبل و علم به ایالت پناه کلبعلی خان متولی آستانه متبرکه صفویه و حاکم دارالارشاد اردبیل؛ حکم خرجی باشیگری خلف بیک سفره چی باشی؛ حکم تخفیف پنجاه یک مشهد مقدس معلی که بعد از فتح ایروان نوشته شد؛ وزارت مازندران میرزا قاسم رجوع شده؛ حکم تخفیف رسوم میرشکار باشی که از ممالک محروسه می‌گرفته‌اند؛ مسوده رقمی که نواب اشرف به خط همایون بجهة افتخار حیدر بیک ایشیک اقاسی باشی حرم قلمی فرموده بودند؛ جواب نامه پادشاه و الاجاه شاه جهان فرمانفرمای ممالک هندوستان که ارسلان بیک ایلچی چاپار به تاریخ سبع و خمسین و الف متعاقب جان نثارخان ایلچی بزرگ در باب فتح بلخ آورده نواب سلطان العلمای اعتماد الدوله العلیه العالیه از جانب بندگان اشرف اعلی مسوده نموده‌اند؛ کتابت بندگان اشرف به سلطان ابراهیم خواندگار روم در جواب کتابت او؛ مکتوب نصوح پاشا به خدمت نواب گیتی ستانی فردوس مکانی (به ترکی نوشته شده)؛ مکتوبی که در حین محاصره نمودن حافظ احمد پاشا سردار روم دارالسلام بغداد را یکی از کائنان درگاه عالی بمصلی جلیل نام (به ترکی) نوشته به استنبول می‌فرستاده و حامل آن به دست قزلباش گرفتار شده با مکتوبات دیگر که نزد او ظاهر شده بود به نظر اشرف نواب گیتی ستان فردوس مکانی رسیده؛ التماس نامه که حضرت افادت پناه افاضت و خطابت دستگاه مولانا عبدالحسینا حسب الاستدعای کمترین به خدمت یکی از سادات عظام نجف اشرف نوشته‌اند؛ اشعاری از میر معزی بدین مطلع: گر نورمه و روشنی شمع تراست ×× پس سوزش و کاهش من از بهر چراست / گر شمع تویی مرا چرا باید سوخت ×× ور ماه تویی مرا چرا باید کاست؛ کتابتی که عثمان بن سلطان احمد ... مصحوب نخبه بیک نوشته؛ عریضه آشتی که سلطان سلیم بن سلطان سلیمان خواندگار روم در شکایت بایزید به خدمت پدر نوشته؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی شکری تیره، جلد: تیماج لیمویی، ۴۴۴ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۱۵۲]

۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۵۰

شامل: ۱. رسالة فی لمیة اختصاص المنطقة بموضع من الفلك دون سایر المواضع و الابعاض (۱-۲)؛ ۲. شرح حدیث مشکل فی باب الزکاة؛ ۳. مسالة فی الالهیات «من خط والد الاستاد قدس سرهما» (۴)؛ ۴. المقامات الخمسة للسالکین (۵)؛ ۵. چند بندی به عربی از سقراط و مجنون عامری و حکیم یونانی و جالینوس؛ ۶. صورة ما کتب فی مقصورة المسجد الجامع به قزوین (نیز بنگرید به تاریخ گزیده ص ۷۸۱)؛ ۷. قصیده تائیة ابن المقری فقیه از روی خط شیخ زین الدین (۲۵-۲۶)؛ ۸. منظومة در نام‌های سوره‌های قرآن؛ قزوینی، محمد بن حسن؛ ۹. الرسالة النجفیة؛ قزوینی، خلیل بن غازی؛ ۱۰. لغز؛ عاملی، حسین بن عبدالصمد؛ ۱۱. سوال و جواب محمد باقر مجلسی؛ ۱۲. پاسخ علی بن عبدالعالی کرکی در باره مانع الخمس؛ ۱۳. پاسخ شیخ بهائی در باره زنا که حق خداست یا خلق؛ ۱۴. پاسخ سید داماد در این مساله که زنا حق خداست یا خلق؛ در بالای صفحات شعرهای افراد زیر هست: ملا محمد حسین، بابا افضل، مولوی، میرزا محمد سعید حکیم تنها، میرزا رفیع واعظ قزوینی، عمر خیام، ملا خواجه علی، ملا مومن حسین یزدی، شیخ اوحدی، محمد خان اعتماد الدوله، مجذوب تبریزی، شیخ ابوسعید ابوالخیر، نظیری نیشابوری، ظهوری، میرزا ابوالحسن فراهانی، میرزا ابوطالب ترشیزی، میرزا علی رضای تجلی، میرزا محمد سعید منشی، میر معز الدین محمد یزدی، میرزا محمد صالح رضوی، لطف علی بیک، ابوطالب کلیم، خالصای استرآبادی، میر محمد باقر داماد اشراق، محمد باقر بیک، سبحانی نجفی، آقا رضی قزوینی مسرور، میرزا هادی رشتی، میرزا ابراهیم ادهم، غنی کشمیری، میرزا اسعد وزیر خراسان، آقا حسین خوانساری، میر مومن ادائی یزدی، میرزا ابوالحسن جامد، میرزا مهدی مستوفی موقوفات، ملا گرامی، شیخ مغربی، میر علی جرفادقانی، قدسی، ملا علی ضیا، عرفی، عبدالله سلطان مچلی، میرزا جلال اسیر، نظام الملک، بیگانه، میر صبحی، کمال، میرزا تقی نصیری، میر عطاء الله، خواجه نصیر طوسی، جامی، افضل الدین کرمانی، طالب آملی؛ گذشته از شعرهای عربی که در سراسر نسخه هست از گمنام و از عضدالدوله، سید عماد الدین، شیخ بهائی، متنبی. گذشته از بندهای منثور عربی از تذکره [حلی] و کشاف و منازل السائرین و المغرب مطرزی و نهج البلاغة و لوامع البیان فخر الدین رازی و ریاض السالکین سید علی خان مدنی و التوحید ابن بابویه و شرح فصوص قیصری و نزهة الناظر از شاه فتح الله با عنوان «برهان علی حدوث العالم» و از رساله ابن مندویه در پزشکی به عربی؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: محمد بن ابی الفتح تنکابنی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲۴گ، ۲۸ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۱۶ - ۶۲۳]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۱۵/۳

جنگ قرائات، شامل: «بیان الالفات القرانیه اثباتاً و حذفاً» (۴۹)؛ نامه‌ای که به ابی البرکات اردکانی فرستاده شده (۵۰)؛ «فی الذنوب الکبائر منقول از تنقیح شرح نافع» (۵۱)؛ باب همزه و مورد استعمال آن، نویسنده در آخر این باب می‌نویسد «سمعت من استادی و سیدی و سندی امیر محمد مومنا» (۵۲-۵۵)؛ دو باب،

یکی در ذکر اسماء قراء و انساب و بلدان و مکان و وفات ایشان (۵۶–۵۸)، باب دوم در ذکر روایت ائمه مذکور الی نبی؛ باب اظهار و ادغام در «دال» قد و «ذال» اذ و «تاء تانیث» و «لام بل و هل و قل» (۵۹–۶۰)؛ مباحث علم تجوید به شعر فارسی (۶۱–۶۴) و ناظم می‌گوید من این مطالب را از کتاب الشافیة و الشاطبیة و تلخیص النشر فی القراء ات العشر و تحفه شاهیه و الدرر الفرائد فراهم آوردم؛ خط: نستعلیق، کا: بهاء الدین بن محمد مومن، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ص، ۱۹سطر (۱۳×۷)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ – ۳۰۹]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۶

دارای: گزیده‌ای از کلیات سعدی از مثنویات و غزلیات و مقطعات و ملمعات و بدایع با شعرهایی از شیخ علی باباکوهی و علی رضا تجلی و با نامه‌ای لری از سعدی در پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ متن و هامش، مجدول، با یک سرلوح و پنج پیشانی؛ مهر: مرتضی قلی، امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۲۷۲گ، ۱۸ سطر در متن و ۳۴ سطر در هامش (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [سنا: ف: ۲ – ۱۵۴]

۷۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۷۱/۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سیاه، ۱۹گ (۸۱پ–۹۹پ)، ۱۵ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف:۱۷– ۴۰۹]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۴

نسخه از روزی نامچه وقایع ایام محاصره حیدرآباد در ۱۳ رجب سال ۳ از خوان نعمت ... آغاز می‌شود سپس مکاتیب و قصاید و ابیات تا می‌رسد به شعر ثنائی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سفید و گل بهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۷گ، ۳۶–۱۳سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۵سم [سنا: ف: ۲ – ۳۲]

۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۸۴۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ×× تیر شهاب است بدیو رجیم / تا بنماید ز رجائی عرور ×× راه روان را ره الله نور / شکری از مصر کلامش خورند ×× ره ز کلامش به سلامش برند؛ **انجام:** گفتمش این نمی تواند شد ×× مرغ روح منست پر نزند / از صبا فیض می‌تواند برد ×× بی هنر گر دم از هنر نزند.

شامل: اشعاری از زلالی خوانساری، عبدالرحمن جامی، قاسم انوار (غزلیات)؛ منشآت و نامه‌نگاری‌های گوناگون از ابوالفتح گیلانی؛ دیباچه‌هایی چند از میرزا ابوطالب بن میرزا بیک موسوی فندرسکی بر حاشیه خود بر الهیات شرح جدید تجرید و حاشیه خفری و دیباچه وی بر حاشیه‌ای بر تفسیر قاضی بیضاوی؛ دیباچه تقویم؛ دیباچه توبه‌نامه؛ دیباچه نگارخانه چین، مشتمل بر منشآت عربی و فارسی و اشعار عربی فارسی و ترکی؛ بهارستان اقبال، مشتمل بر تعریف بهار باغ سعادت آباد اصفهان و عمارت و درپاچه آن؛ معراج الخیال از علیرضا تجلی؛ مثنوی نگارستان؛ انشای موسوم به گلشن همیشه بهار؛ اشعاری از میر سید علی مهدی، از امیدی تهرانی و آقارضا متخلص به «صبای کاشی»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ دارای سرلوح مرصع زیبا از عصر صفوی، با زمینه طلا و لاجورد با گل و بوته‌های رنگارنگ، مجدول مذهب [ف: ۳۷ – ۴۵۱]

۷۷. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه:۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۴۲ص [نشریه: ۷ – ۶۸۵]

۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۰۰

شعرهای فارسی عرفی، سالم، اوجی (مخمس)، طالب آملی، نظامی، نظیری نیشابوری، فدای آملی، آقا شاپور، سبحانی، بالم، سلطان قلی راضی، میر شغلی، ملا نظام، مجد ارطرشتی، محمد شیرازی، صاحب، میرزا امینا، صدرای طهرانی، شاه عباس، میرزا طاهر واقعه نویس، ملا طرزی، توسنی، آصفی، میرزا ابراهیم ادهم، نصیرای همدانی، محتشم، طالب کلیم، شیخ علی نقی، اکبری، ندرخان اورنگ، مقصود کاشی، حسن خان هدایت، میرزا صدری طهرانی، «لراقمه» (هامش)، میرزا رضی ارتیمانی، بهجت، حافظ، امیرخسرو دهلوی (هر سه مخمس)، درویش امینا، ظهوری، ولی دشت بیاضی، سحری طرشتی، ملا عبدالله، اقا قوام فریبی سالار، میر معصوم، میرزا محمد نصیری، کمال سبزه وار، بابا فغانی، صارو خان بیکا، ابوتراب بیک، نجاتی (مخمس)، باسفای قمی (مخمس)، ملا ملک، صفی قلی بیکا، میرزا عبدالله، ملک ممتاز، سلطان علی بیکا، حکیم رکنای کاشی، ملا املی خراسانی، آقا شمس، میر غضنفر، قافلای طالقانی، ملا علی رضای تجلی، میرزا صفی، آقا شاپور، وحشی، میرزا محمد سعید، کمال حسن، ملا حسن کاشی (مخمس)، حسامی (مخمس)، امینای نجفی، فریبی رشتی، سعدی کاشی (مخمس)، میرزا شهرت، شیدای هندی، طالب کلیم، نادم گیلانی، سالک، محتشم، نایب دماوندی، جدایی، کاشف، عبدالرزاق فیاض قمی، طایف قزوینی، نشاط، میرزا نظام دست غیب، نشاطی دماوندی، سید جلال عضد، ملا وحشت، سعدی، غیاثای شیرازی، امیر الهی قمی، شیدای لاهوری، مرتضی سلطان، میرزا نظام، میرزا جلال اسیر، جامی، محمد قلی سلیم، میرزا منصور هرندی، نواب حمزه خان، قدسی، سلمان ساوجی، علی نقی کمره‌یی، حکیم شفایی، میرزا ابراهیم، نوری، ظهیر فاریابی، ملا مؤمن حسین، ملا محوی، ملا سحابی، میر علی شیر، شاه طاهر دکنی، ظهوری، برخوردار بیک، فدایی، واصل گیلانی، زلالی خوانساری، میرزا رضی مستوفی، مطرب (مخمس)، مخفی صبیه اورنگ زیب پادشاه هندوستان، صفی قلی بیگ، میرزا میرزا محمد علی نصرابادی اصفهانی. همچنین در آن هست: شرح بیت شیخ ابوسعید ابوالخیر «دی بر سر کوی زله غارت کردم ×× سر پاکان را زیارت کردم، کفاره آنکه روزه خوردم رمضان ×× در عید نماز بی طهارت کردم» به فارسی؛ دیباچه یک بیاض؛ دیباچه جواهر الاسرار آذری؛ دیباچه میر حسینی سادات؛ دیباچه گلزار ابراهیم عادلشاه از ظهوری؛ نصایح یوسف طبیب؛ سخنی از خواجه نظام الملک و از شاه مرتضی؛

رقعه شیخ علی گیلانی؛ سواد رقم نواب اشرف در محاصره قندهار به‌دست محمد خان؛ الهی نامه عبدالله انصاری؛ رقعه نصیرا در بی آبی باغ؛ دیباچه طلب مجموعه پراکنده‌ها؛ لوح پنج سطری خزانه انوشیروان؛ ظفرنامه ابوذرجمهر؛ گفتار فیثاغورس؛ تحفة الملوک چهل بابی؛ انیس العاشقین رامی؛ دیباچه نورس ظهوری ساقی‌نامه او؛ قصیده توحید شیخ فیضی؛ قصیده شانی تکلو؛ قطعه مولانا عبدالرزاق که به شاگرد خود نوشته؛ جواب مولانا میرزا سعید شاگرد آخوندی؛ ساقی‌نامه و قضا و قدر میر امری به نام شاه عباس مورخ ۱۰۱۴؛ ساقی‌نامه میرزا رضی ارتیمانی؛ قصیده معصومی شیرازی؛ ترجیع‌بند ملا فتحی؛ ترکیب‌بند شیخ علی نقی؛ معراج الخیال علی رضای تجلی؛ قضا و قدر محمد قلی سلیم؛ «قصاید یا علی مدد»؛ مثنوی خلیل شیرازی؛ ساقی‌نامه میرزا ابراهیم؛ مثنوی ابو علی بیک؛ تعریف مازندران؛ هفت بند ملا حسن کاشی؛ دیوان حسن خان هرات با دیباچه منثور؛ تعریف کوه کشمیر محمد قلی سلیم؛ ساقی نامه ملا جامی؛ محمود و ایاز زلالی خونساری؛ صفت عاشقی شیخ صنعان از شیخ عطار؛ بحر طویل؛ مودت‌نامه جهت دوستان؛ سواد رقم جانی خان بیگلر بیگی (همین عنوان است و بس)؛ فرهنگ فارسی (از آهو تا هال). در میانه و در هامش آمده: به تاریخ ۲۴ شهر ربیع الثانی که صحبت سراسر سعادت حضرات عالیات رفیع الدرجات بتخصیص عرصه (؟) ملا ذی منتصری الملکی ذو (؟) الرافعة اسمعیل خان و عرصه (؟) ملا ذی کهف الحاج الحرمین الشریفین شهریاری الملکی اتفاق و روی داده این دو سه ابیات به حسب الفرموده مخدومی توفیقی آثاری ظهیر الانامی مولانا ابراهیم کزبری (؟) قلمی گردیده به یادگاری را وسیله باشد (؟) سنه ۱۰۸۲. در آخر آمده «تمام شد در ذیقعده سنه ۱۲۰۴» با مهر: «صفر بن علی برودهی»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در متن و هامش، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۳گ، ۲۱ سطر (۱۳×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۴۲۴۳]

۷۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۶۴

شامل: ساقی‌نامه ظهوری، شعر خواجه حسین سنائی و مومن حسین یزدی، ساقی‌نامه مرشد بروجردی، محمود و ایاز زلالی، شعر طالب آملی، مثنوی نصیرای همدانی، قضا و قدر سلیم تهرانی و قصیده و رباعی او، قصاید میر رضی و غزل او، ساقی نامه همو، ساقی نامه امیدی، نیز ساقی نامه مرشد بروجردی، شعر طالب کلیم و محمد کلیم و محمد جان قدسی و زلالی و طالب آملی و ملک حیدر میرزای صبحی و میرزا قلی میلی و نظیری، از مقامات حمیدالدین، دیباچه گلزار ابراهیم ظهوری، شعر او و میرزا فصیحی و صائب و محمد اکبر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۲]

۸۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۵۰

آغاز: حمد بی خدیا سبحان را ×× کز همه برگزید انسان را؛
انجام: شد سخن مجمل و مفصل ختم کشت تاریخ ختم او الختم

(۱۰۷۱)
بنگ و باده فضولی، رباعیات سحابی، مثنوی ظهوری، مثنوی فضولی در برگ ۳۱۶، مثنوی ظوری، تاریخ باغ شاه سروده میرزا مینا با تصویر زن و مرد، در برگ ۳۲۸ مثنوی نسبت نامه میرزا الهی قمی نوتشه در تاریخ جمادی الاول ۱۰۹۹ در کشان به خط سید محمد هدی، بحر طویل، انیس العشاق را می‌آغاز افتاده به خط محمد نعمت الله ابن صدرالدین موسوی در ۱۱۳۷ در برگ ۳۵۳، انشاء فارسی، چند بیت فارسی، خبرهایی از کافی در برگ ۳۳۹؛ شعرهای فارسی: خط محسن بن مرتضی کاشی (فیض) درباره حقانیت علی (ع) و اثبات عقیده شیعه؛ بحر طویل سید طرزی یک برگ؛ مثنوی محمدرضا شیرازی متخلص به فنا به خط نستعلیق زیبا پنج برگ؛ مرثیه محتشم؛ شعر محمد رضای شیرازی؛ ساقی‌نامه ظهوری؛ ترکیب‌بند دیوانگی؛ شعر کمال اسمعیل؛ مثنوی غیاثای شیراز؛ شعر نسمی؛ مثنوی هاشمی؛ مثنوی قضا و در گویا از هاشمی؛ شعر نظری (از ص ۳۵)؛ مثنوی خواجه حسین ثنائی (از۴۰)؛ شعر صائب؛ شمع و پروانه اهل شیرازی؛ مثنوی ابوطالب کلیم؛ لیلی و مجنون مکتبی (گ ۶۳-۹۲)؛ فرهاد و شیرین (گ ۹۳-گ ۱۰۸)؛ مناجات؛ شعر صفای شیرازی (گ ۱۰۹)؛ شعر رضای فنای شیرازی (گ ۱۱۰-۱۱۶)؛ ساقی‌نامه ملا محمد صوفی؛ مثنوی طالب آملی (گ ۱۱۷-۱۲۲)؛ مثنوی صاحبای شیرازی؛ قصیده نظر نیشابوری در (گ ۱۲۳-۱۴۰)؛ در آخر خط رشید حسینی یزدی است که به‌فرموده غضنفر علی بیکایوزباشی چلپی در روز شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۲۶۹ نوشته است؛ نان و حلوای بهائی (گ۱۴۰-۱۴۶) به‌فرموده میرزا محمد هاشما نوشته شده؛ طب النبی به فارسی خط محمد قلی که به‌فرموده شیخ علی نقی فخار نوشته است؛ دیوان رکن الدین مسعود امیدی رازی (مقدمه، وصف زندگانی شاعر، نثر، قصاید، مدح نجم، فی وصف باغ نقش و جهان، ساقی نامه، در هجو خویش و مدح میرزا شاه حسین، در مدح شاه طهماسب، مدح میرزا شاه حسین، در ۱۷۷برگ) (هنر و مردم ۹۳:۳۱)؛ شعر ملاملک مشرقی در هجو طالب خان (گ ۱۷۷) در آخر مهر محمد محمد بن احمد، (گ ۱۸۰-۱۸۳)؛ جنگ نامه ایروان، کلام فطرت با مه رمحمد بن احمد؛ راحت انسان که در زمان پادشاهی سلطان محمد نوشته شده و شیخ محمد ابراهیم قزوینی از آن گزین کرده است (۱۸۴-۱۹۴)، مناجات خواجه عبدالله مورخ ۱۰۸۶؛ شعر عرفی (۱۹۴-۱۹۵)؛ بحر طویل شاهد (۱۹۶-۲۲۴)؛ قصاید قدسی (۱۹۷-۲۴۴)؛ کتابی کامل در عرفان و ادب (۲۲۴-۴۶۴) نوشته در ۲۰ صفر ۱۰۷۹ از امام قلی مشهور به ایمانی غلام نام آن نزهة الارواح و از امیر حسینی است (حسین بن علی ابن ابی الحسن الحسینی هروی)؛ السوال (شعری به‌خط علی نقی فیروزآبادی در ۱ص)؛ نامه سلطان بلاغی به نواب اشرف اقدسی (۲۶۶)؛ قصیده مولانا کمال غیاث المعروف به فارسی (۲۶۶-۲۶۹)؛ شعر میرزا طاهر واقعه‌نویس؛ نسخه ساختن مرکب (۲۷۰)؛ چهار فصل مثنوی

عرفانی که در آن از شاه عباس و وزیر آصف تدبیر و فریدون منوچهر نشان (جمشید خان) و ملا محسن فیض ستایش شده گویا از عارفی که از مردم ری باید باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مختلف السطر چلیپا و راسته، قطع: وزیری [نشریه: ۷ – ۱۳۳]

۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۲۳

شامل: ۱. غزل‌های همایون؛ ۲. شعرها؛ ۳. نامه آصف جاهی محمد تقی بیکا به میرزا شهاب الدین علیا (دوتا)؛ ۴. نامه میرزا فخرالدین محمد ادر پاسخ خدا یگانی تهاری؛ ۵. آزادنامه شاه دین که به خط خود برای قنبر نوشته است؛ ۶. رقعه آقا علاء الدین محمدا به دستور میرزا محمد تقی بیکای وزیر و پاسخ او؛ ۷. دیباچه میرزا محمد مقیم کتابدار در وصف مجموعه (۱۱۶–۱۲۰)؛ ۸ نامه میرزا شهاب الدین علیا به محمد تقی بیکا هنگامی به سیرگل به قمصر می‌رفته است؛ ۹. نامه طالب خان اعتماد الدوله؛ ۱۰. شعرهای: میرزا اسماعیل شیخ الاسلام و سحابی و فیضی و صایب و انوری و مولوی و نظام دست غیب؛ ۱۱. پاره‌های نثر فارسی در تاریخ و داستان و تفسیر و خبر از کتاب‌ها با نام و بی نام، نقل از میر مجدی سید مجدالدین علی کاشانی مؤلف زینة المجالس (۱۶۸پ) (منزوی ۶۷۰ و ۴۱۷۷)؛ ۱۲. شعر جامی؛ ۱۳. قصیده سراپا تاریخ آقا لطفی برای شاه جنت مکانی و تاریخ آن ۱۰۷۵ است؛ ۱۴. قضا و قدر حکیم؛ مسیح کاشانی، مسعود بن علی؛ ۱۵. منظومه درباره عشق؛ ۱۶. غزل‌های امیر همایون؛ ۱۷. شعر میرزاشاه پور و طالبای آملی و محمدجان قدسی؛ ۱۸. قصه حکیم رکن الدین مسعود برای شاه عباس (۲۵۹)؛ ۱۹. شعر؛ ۲۰. معمیات ملا محمد حسین و دیگران؛ ۲۱. ماده‌های تاریخ تخت‌نشینی شاه صفی در ۱۰۳۸ و گشودن دژحله دومین بار در؛ ۲۲. قصیده میرزا فصیحی در ستایش علی (ع)؛ ۲۳. شعر میرزا محمد سعید منشی جمشید خان و میرزا داود اصفهانی و میر نجات «مرحوم خالوای ام رجب خانا» (ص ۲۷۱) و شاه عباس دوم؛ ۲۴. نامه مهدی قلی بیکا به شهاب الدین علیا هنگامی که در روستای بیکل رفته بود، سپس پاره‌های نثر فارسی؛ ۲۵. انشاء صایب در قدغن شراب؛ ۲۶. انشاء ابوالفضل در تعریف همایون پسر بابر میرزای گورکانی؛ ۲۷. نامه شاه عباس به آقا حسین خوانساری؛ ۲۸. پاره‌های شعر و نثر از حکیم رکنا و مؤمن حسین یزدی؛ ۲۹. نامه محمد تقی بیکا به شهاب الدین علیا هنگامی که به شکار آهو می‌رفت؛ ۳۰. نامه مهدی قلی بیکا به شهاب الدین علیا هنگامی که به شکار آهو می‌رفت، سپس پاره‌های کتاب‌های فارسی؛ ۳۱. قطعه حکیم رکنا درباره چراغانی قزوین؛ ۳۲. قطعه او درباره مواجب خود؛ ۳۳. شعر اسماعیل میرزا و علی رضای تجلی و بابا افضل؛ ۳۴. تعریف دلدل؛ ۳۵. شعر خسرو دهلوی و عتابی و میرزا قلی و جامی؛ ۳۶. نامه میرزا طاهر واقعه نویس به امیر سید یحیی بحرینی؛ ۳۷. نامه امیر صدرالدین محمد و امیر غیاث الدین منصور شیرازی به خان احمد گیلانی؛ ۳۸. نامه طلب زنگوله‌باز به عزیزی؛ ۳۹. نامه هزل‌آمیز به دوستی؛ ۴۰. پاسخ نامه‌ای که میر محمد باقر به مولانا عبدالله نوشته است؛ ۴۱. نامه خرم به علی مردان خان؛ ۴۲. شعر میرزا ابراهیم ادهم و پاره‌های نثر فارسی از کتاب‌ها؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۴۷گ، ۲۲ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۱۷ – ۲۲۷]

۸۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۵/۱۰

آغاز: باب پانزدهم از کتاب جامع عباسی در بیان آداب طعام خوردن و در آن چهار مطلبست؛ **انجام:** مثل الأرز و الذرة و أشبه ذلك و يتولد عن مثلها الرياح و احتباس الطبيعة

شامل: ۱. باب پانزدهم از کتاب جامع عباسی (گ ۱۳۰–۱۳۶)؛ ۲. در بیان وظیفه متعلم با عالم، در اکرام مهمان و در اکرام همسایه (گ ۱۳۷ و ۱۳۸)؛ ۳. صفت دواء الملوک که جهت اسکندر ساخته‌اند (۱۳۹)؛ ۴. ذکر نام سلاطین آل عباس (۱۴۰–۱۴۱)؛ ۵. صورت فتح‌نامه مرموز امام علی جان به خطه شیراز (۱۴۱–۱۴۷)؛ ۶. فتح‌نامه سلطان حسین میرزا در جواب فتح‌نامه سلطان یعقوب انشاء ملامعین رنجی (۱۴۸–۱۵۰)؛ ۷. صورت نوشته از شاه اسماعیل در زمان فتح خراسان (۱۵۰–۱۵۲)، تاریخ انشاء اول ربیع الاول ۹۱۴ق، که در حوالی همدان به رشته تحریر در آمده است و تاریخ کتابت ۱۰۱۳ق است؛ ۸ صیغه بیع (۱۵۲و۱۵۳)؛ ۹. مطالبی در طب که آغاز و انجام آن ناقص است (۱۵۴–۱۶۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شرقی، ۳۱گ (۱۳۰–۱۶۰)، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۶/۵سم [ف: ۳۰ – ۴۸۳]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۴۸/۶

آغاز: بی یار ترم ز آنکه وفادار ترم ×× آزرده ترم ز آنک کم آزار ترم، سبحان الله درین کعبه سرای سست بنیاد، و دیرینه دیر بیبقا

قطعاتی است ادبی و عرفانی به نظم و نثر، برخی آنها بی نشان و یکی از ملامقیما. تذکر: نام کتاب در فهرست رقعه آمده است؛ بی‌کا، تا:قرن۱۱؛ کاغذ: سمرقندی و سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۳–۲۸۳]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۶۷

بیاضی است به نظم و نثر شامل مطالب گوناگون بیشتر در اخلاق و عرفان و پند و اندرز منقول از کتب مختلف و اقوال عرفا و بزرگان و اشعار از جمله کشکول شیخ بهائی، مجمع البیان، لوایح الانوار جامی، خواجه عبدالله انصاری، جنید، تذکره شیخ ابوسعید، محمد دهدار، سعدی، درة التاج و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۱؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۹سم [ف: ۲۷/۲ – ۴۴]

۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۲۳

آغاز: انتخاب مولانا «فضولی» حمد اول متکلم سحر آفرینه که سفینه که سفینه امیدی سکان بحار بحور نظمی تموج استغراق و «الشعراء يتبعهم الغاون» برله گرداب؛ **انجام:** دیگر در حدود بلور روباهی می‌باشد که از درختی بدرختی می‌پرد و هر مریضی که از

گوشت او تناول کنذ بقدرت کامله ربانی از آن رنج شفا یابد
مجموعه پرفایده‌ای است شامل گزیده‌هایی از کتاب‌های: ۱. دیوان «فضولی بغدادی» (ترکی) (گ۴-۱)؛ ۲. مقدمه کتاب لوامع صاحبقرانی (گ۹-۵)؛ ۳. گزیده‌ای از ترجمه قطب شاهی و مطالب متفرقه دیگر (گ۱۰-۴۹) که به‌درستی فهمیده نشده که این گزیده از اصل کتاب، گرفته شده، یا عیناً از لباب الحادیث نقل شده است؛ ۴. گزیده‌هایی از تفسیر منهج الصادقین و شرح من لایحضر «مجلسی اول» (گ۵۰-۱۳۳)؛ و بالاخره با گزیده‌هایی از حکایت «طرماح بن عدی»، چهل سوره توراة و احادیث متفرقه و نفل عجایب دنیا پایان می‌یابد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «عبده بحرالعلوم الحسینی بن محمد مهدی» (بیضی)؛ به صورت چلیپا و متن و حاشیه نوشته شده؛ کاغذ: شرقی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۷۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۶ - ۳۳]

۸۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۷۶**

آغاز: بسمله. باقرای، بنام آکه داد از از بی نیازی ×× جهانداری به عبدا ... شه ملک دکن کز بخت فیروز ×× شبش روز است و روز؛
انجام: همان دست ولایت از علی بود ×× بدل آگاه از سر خفی بود / علی آن شهسوار کشور دین ×× کزو ماده نظام دین و آیین

جنگی است شامل غزلیات، رباعیات و مقطعات از شعرای مختلف. در این جنگ اشعاری درباره تاریخ بنای «جبل نور» در ۱۰۶۴هـ دیده می‌شود. ظاهراً سروده‌های شعرای شیعی ساکن هند باشد. نام شعرایی که در این جنگ شعر دارند: باقرای درجزینی، حکیم نورای گیلانی، سیار قرمانلو، قیدی، قاضی زاده، قاری تادوانی، شیعی، قاری، حیرتی، میر محمد جعفر بن ابوالصلاح حسینی اردستانی، جنونی، غواص و مجتبی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، دارای سرلوح مذهب مذیل به کتیبه مذهب؛ جلد: مقوا رویه کاغذ آبی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۴۴ - ۱۱۰]

۸۷. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۵**

آغاز: و بعد فان النحو علو مبین ×× لکیفیة الترکیب فی العربیة؛
انجام: ولا وصف غیرالمعنوی بمانع ×× ففی اربع لاوصف نعتاً لنسوة

مشتمل بر مرقعات و بعضی رسایل و تصاویر و احادیث و اخبار و نوشته‌های مختلف و متفرق به‌انواع خطوط، تازی و پارسی، خطی و چاپی، که اوراقی پراکنده بوده و همه را در یک دفتر بین الدفتین فراهم آورده‌اند. جنگ مفصل عنوانی است که در کتابخانه به‌آن داده شده و محتویات قابل ذکر آن بدین شرح است: مناظره شاهنشاه اعظم ... با جناب ... مجتهد العصر و الزمان حاجی سید محمد باقر گیلانی، ناقص الاخر (ص۱۸-۲۷)؛ روایات مختلف (۲۸-۳۱)؛ قسمتی از یک کتاب، ناقص الاول (۳۲-۶۵)؛ دعای صباح (۶۶-۸۳)؛ مناجات و ادعیه (۸۳-۹۱)؛ شعر از عروة بن حزام (۹۲)؛ اصول دین و اخبار و احادیث و تفسیر چند آیه (۹۴-۱۲۵)؛ شمایل نامه مذهب، دارای سه صورت مرقع با خطوط نسخ و ثلث و شکسته نستعلیق، به سفیداب و لاجورد که قسمتی از آن ریختگی دارد و خوانده نمی‌شود (۱۲۷)؛ شمایل برجسته مولای متقیان ناخنی (۱۲۹)؛ شمایل مولای متقیان و حسنین، عکسی مدور (۱۳۱)؛ خواص سور فرقانی، مشجر، مذهب (۱۳۴-۱۳۵)؛ دو ورق از قرآن به‌خط ثلث (۱۳۶-۱۳۷ و ۱۴۰-۱۴۱)؛ تعقیبات فریضه صبح، نسخ استادانه با سرلوح نوساز (۱۳۹)؛ قصایدی به عربی از شعرای مختلف (۱۴۹-۲۱۱)؛ کلمات طیبات از پیغمبر اسلام که قسمتی از آن ترجمه منظوم فارسی دارد، نسخ و نستعلیق خوش، به سیاهی و سرخی (۲۱۲-۲۳۹)؛ نثر اللئالی من کلام مولینا امیرالمؤمنین علیه السلام، قسمتی از آن ترجمه منظوم فارسی دارد، نستلعیق خوش (۲۴۰-۲۸۴)؛ نصایح ائمه معصومین و حکما با ترجمه فارسی، نستعلیق خوش (۲۸۴-۳۱۵)؛ قسمتی از گلستان سعدی با سرلوح ناقص، نستعلیق بسیار خوش (۳۱۷-۳۲۷)؛ قسمتی از گلستان، شکسته نستعلیق خوش (۳۲۸-۳۴۳)؛ قسمتی از لیلی و مجنون مکتبی، شکسته نستعلیق چلیپا و خوش (۳۴۴-۳۵۷)؛ مرقع عکسی، نستعلیق و شکسته، آبی و سفید (۳۵۸-۳۷۳)؛ قسمتی از دیوان اهلی شیرازی، نستعلیق خوش قرن یازدهم (۳۷۴-۳۸۹)؛ اشعار شعرای عرب، نسخ و شکسته نستعلیق (۳۹۰-۴۰۹)؛ معمیات به تازی، نستعلیق (۴۱۲-۴۲۵)؛ لطایف و ظرایف و حکایات مختلف از لطوائف الطوائف و جوامع الحکایات و نزهة القلوب و عجایب المخلوقات و زبدة التواریخ و تحفة الغرایب و فارسنامه ابن بلخی و آثار الباقیه و مسالک الممالک، نستلعیق (۴۲۶-۴۵۷)؛ علم حساب اعداد و بعضی متفرقات، خطی و چاپی (۴۵۸-۴۹۹)؛ قطعه نستعلیق (۵۰۱)؛ قطعه ثلث (۵۰۲)؛ قطعه نسخ و تعلیق و ثلث، مورخ ۱۲۶۹ (۵۰۵)؛ قطعه ثلث به خط زین العابدین محلاتی، مورخ ۱۳۱۹ (۵۰۶)؛ دو قطعه ثلث ایضاً به خط زین العابدین محلاتی، تحریر روی پارچه، مورخ ۱۳۱۹ (۵۰۹-۵۱۰)؛ قطعه نستلعیق نونویس با مرکب گل پلاس و رقم جعلی عبدالرشید دیلمی و ولی به مراتب بهتر از خط عبدالرشید (۵۱۱)؛ چهار قطعه نستعلیق عکسی، مورخ ۱۲۹۶ (۵۱۳)؛ دو قطعه نستعلیق (۵۱۴)؛ یک قطعه نستعلیق خوش از قرن یازدهم (۵۱۷)؛ قطعه نستعلیق عکسی (۵۱۸)؛ قطعه نستعلیق عکسی (۵۲۱)؛ قطعه نستعلیق (۵۲۲)؛ قطعه نستعلیق عکسی عماد الحسنی (۵۲۵)؛ قطعه عکسی میرزا غلامرضا، مورخ ۱۲۹۷ (۵۲۶)؛ دو قطعه شکسته نستعلیق (۵۳۰)؛ نامه دستی ندای مجلس معدلت تنکابن، مورخ ۱۴ ذیقعده ۱۳۳۶ (۵۴۷)؛ نامه دستی وطنخواهان و فدائیان ملت ایران خطاب به مشروطه‌خواهان (۵۴۸)؛ نامه خیال، شماره یک (۵۵۲-۵۵۷)؛ قطعه نستعلیق (۵۶۱)؛ قطعه عکسی خط حسنعلیخان گروسی امیر نظام که از ساوجبلاغ مکری در اظهار تأسف از مرگ میرزا جعفر حکیم الهی لواسانی به برادرش (؟) و برادر دیگرش میرزا علیمحمد صفا خطاط مشهور دوره ناصری نوشته است (۵۶۲)؛ قطعه شکسته نستلعیق خط عبدالکریم (۵۶۸)؛ قطعه نستعلیق قلم غبار از قرن دهم (۵۶۹)؛ قطعه عکسی میر عماد حسنی (۵۷۰)؛

قطعه ثلث (۵۸۰)؛ قطعه شکسته نستعلیق عبدالکریم (۵۸۲)؛ مثنوی زبور العاشقین در وصف سراپای معشوق، ناقص الاخر، از میرزا داود متولی آستان قدس درگذشته به سال ۱۱۳۳ق؛ در هامش این مثنوی اشعاری منتخب از کلیات میرزا محسن تأثیر متوفی ۱۳۱۱ و شمس تبریزی؛ مثنوی مجدی به خط محمد لاری که بیت اول آن این است: تاجر پیری بزمان قدیم ×× داشت بمن لعل و بخروار سیم؛ منتخباتی از خمسه نظامی (۵۹۱-۵۹۹)؛ انتخاب از ساقی‌نامه مولانا محمد صوفی مازندرانی (۶۰۱-۶۰۷) و تمام آن در تذکره میخانه (۴۷۶-۴۹۴) چاپ شده است؛ رقعه‌ای که مولانا محیی الدین خلخالی به جهت نگارش تصویر سر صندوقچه کیفیت به استاد محمد قاسم نقاش از جانب میرزا معصوم نوشته (۶۰۹)؛ رقعه دیگر که ایضاً مولانای مذکور در طلب شراب به میرزا صدرا وزیر آذربایجان نوشته، (۶۰۹)؛ رقعه دیگر که به جواب کتابت دوستی نوشته (۶۱۰)؛ رقعه‌ای که میرسید شریف علامه به میر شجاع الدین یوسف در طلب ماست نوشته (۶۱۱)؛ رقعه‌ای که مولانا محیی الدین در طلب شراب به دوستی نوشته (۶۱۱)؛ حکایات (۶۱۲-۶۱۳)؛ دیباچه شرف الدین حسن اردبیلی بر مجموعه نظم و نثر عرب خان آغریو ازاغلی بیگلربیگی ولایت شیروان، مورخ ۱۰۵۳ ناقص الاول (۶۱۴)؛ قصاید: ظهیر فاریابی (۶۱۷-۶۲۷)، عرفی شیرازی (۶۲۷-۶۳۴)، فیاض لاهیجی (۶۳۵-۳۵۱)، شتر حجره کاتبی (۶۵۱-۶۵۵)، ابن حسام (۶۵۵-۶۵۷)، جامی (۶۵۷-۶۵۹) و خواجه عبدالله مروارید متخلص به بیانی (۶۶۰-۶۶۱)؛ ترکیب‌بند فقیر (۶۶۱-۶۶۹)، قصیده یائیه میرابوالقاسم فندرسکی استرابادی (۶۸۵-۶۸۸)؛ قسمتی مختصر از یک مثنوی عطار (۶۹۰-۶۹۳)؛ مثنوی شیر و شکر شیخ بهائی (۶۹۳-۶۹۹)؛ ترجیع‌بند مشتاق (۶۹۹-۷۰۳)؛ قطعه سیاه مشق نستعلیق (۷۱۶)؛ دو شماره روزنامه ادب مورخ ۱۷ و ۲۷ رجب ۱۳۱۶ قمری به مدیریت ادیب الممالک امیر فراهانی (۷۲۲-۷۲۹)؛ روزنامه علمیه دولت ایران، نمره ۱۹ (۷۳۸-۷۴۱)؛ فصلی در موسیقی (۷۴۵-۷۴۹)؛ دو رقعه، نستعلیق هند (۷۵۶-۷۵۹)؛ رساله در ارث به تازی از ابراهیم بن محمد الموسوی نسباً و الکرمانشاهی مولداً و موطناً و الدزفولی اصلا و الحایری مسکناً، با تصحیحات و اضافات و قلم خوردگی‌هایی ظاهراً به‌خط مصنف (۷۶۱-۷۷۱)؛ قطعات عربی در رثاء شهدای کربلا (۷۷۴-۷۸۳)؛ رساله‌ای بی سروته در احکام و آداب وضو و نماز و غسل از قرن دوازدهم (۷۸۴-۸۰۵)؛ اشعار مختلف به تازی (۸۰۸-۸۱۰)؛ منظومه در نحو به عربی، ناقص الاخر؛ چند ورق از داستان عامیانه نوش آفرین با هفت مجلس تصویر از قرن سیزدهم (۸۵۶-۸۶۹)؛ نسب‌نامه صفویه و بعضی وفیات (۸۷۱)؛ قطعه نستعلیق و شکسته نستعلیق خوش (۸۷۵)؛ دو برگ از یک داستان عامیانه با چهار مجلس تصویر (۸۷۸-۸۸۱)؛ قطعات نستعلیق خطی و عکسی درهم (۸۸۲-۸۸۵)؛ تقویم چاپی به زبان اردو و مربوط به سال ۱۲۹۸ قمری و بی سروته (۸۸۶-۹۰۹)؛ ترجمه حال میرزا عبدالغفار نجم الدوله به قلم میرزا ابوالحسن خان، از آغاز یک تقویم چاپی (۹۱۰-۹۱۳)؛ سه رقعه (۹۱۶)؛ چند صفحه از خاتمه روضة الصفا و گلستان مسرت چاپی (۹۲۰-۹۳۳)؛ سیاهه متوجهات ولایت لاهیجان در جمادی الاول سنه ۱۲۳۶ (۹۳۵-۹۴۲)؛ اشعار بعضی از شعرای عرب (۹۴۵-۱۰۰۶)؛ مبایعه نامه مورخ ۱۰۰۲ هجری قمری (۱۰۱۰)؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۰۲ق؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: الوان، جلد: چرمی قهوه‌ای، ۵۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [ف: ۷ - ۲۶۱]

۸۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۵۰

انجام: نمقه تذکرة للولد الاعز جمال الحق ... والدین محمد ادام الله ... محمد تقی بن مجلسی فی جمیدی الثانیة سنة ۱۰۱۲.

خبر و تاریخ و ملل و نحل. شاید از محمدتقی مجلسی باشد؛ خط: نستعلیق، کا: مجلسی اول، تا: ۱۰۰۵ق؛ کاغذ: سپاهانی رنگارنگ، جلد: تیماج حنایی، ۵۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۰۴]

۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۰۶

آغاز:... حکما گفته اند نشان خوشخویی ده چیز است: اول دربا مردم در کار خیر مخالفت ناکردن دویم درنفس خود انصاف دادن سیم عیب مردم ناجستن چهارم چون ذلتی از کسی ور وجود آید آن را تاویل نیکو کردن؛ **انجام:** الواسع فراخ عطا و دانا، الواهب و الوهاب و الوهوب و الوهب بخشنده، و الوتر یگانه، الودود دوستدار مطیعان، الوکیل کاردان و نگاه بان، الولی دوست و یار نیکان، الهادی راه نماینده. تمت

شامل اشعار، مطالب فلسفی و عرفانی، مواعظ و پند که توسط کاتبی خوش‌ذوق و شیعی نوشته شده است، شامل: فوائدی در آفات زبان و بطن و فرج (۱۲ر-۱۸ر)؛ مناجات (چند برگ)؛ اسکندرنامه منظوم؛ نامه عبدالمومن خان به نواب کامیاب اشرف (۵۰پ-۵۱پ)؛ نصایح خواجه عبدالله انصاری (۵۲ر-۵۳پ)؛ منافع هدهد (۶۶پ) و سؤال‌های شاه شجاع الدین از مولانا نظام الدین (۶۵پ)؛ اشعار از: اسماعیل میرزا، اثیر الدین اخیکتی، ابوسعید ابوالخیر، حکیم افضل کاشی، شیخ بهاء الدین عاملی، حیدر کرهرودی، کمال اسمعیل، قاضی نورالدین، سلطان ابوسعید، احمد فارسی، محمد علی صابر مرادی، شیخ زاده لاهیجی، حیوتی، ولی دشت‌بیاض، عطار، حکیم خاقانی، شهودی، وحشی، مخلصی، فغانی، فکاری، قاضی نورالله تستری، امیر خسرو، طاهری، (مثنوی) محمد یوسف، مولانا مسعود واعظ، انوری، مومن، خیام، حوان امامی، فخرالملک امامی، شیخ روز بهان، مولانا مسعود، خان احمد جیلانی، مولانا ضمیری، سلطان مصطفی میرزا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۰۰۶ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ سطور چلیپا؛ جلد: تیماج زرشکی، ۷۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم[ف مخ:۲-۵۸۱]

۹۰. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه:۴

با دیباچه. اوراقی از آن است که شرح حال شعرا دارد و منتخب

اشعار آن‌ها مانند خواجه افضل، فرخی، اوجی و دیگران؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن لطف‌الله تهرانی رازی، تا: ۱۵ شوال ۱۰۱۷ق، جا: احمد نگر دکن هند؛ ۱۵۶ص [نشریه: ۶ - ۵۹۴]

۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۵۰-ف

نسخه اصل: بادلیان ۲۸۲۷ وینفیلد ۸ گردآوری محمد شفیع گویا در لاهور نزدیک ۱۰۲۱ و ۱۰۲۳، شامل: ۱. وصیت السهروردی، سهروردی، عمر بن محمد؛ ۲. موسیقی؛ ۳. شعرهای خاقان؛ ۴. تاریخ فال انبیا؛ ۵. سؤال و جواب خدا و غوث اعظم عبدالقادر گیلانی؛ ۶. حلیة الابدال و ما یظهر فیها من المعارف و الاحوال، ابن عربی، محمد بن علی؛ ۷. رساله عرفانی، علوی کبروی، محمد بن محمد؛ ۸. گزیده‌ای از ذخیره خوارزمشاهی؛ ۹. گزیده‌ای از پنج گنج یا خمسه نظامی؛ ۱۰. واردات، همدانی، علی بن محمد؛ ۱۱. غزل و شعرهای سعدی؛ ۱۲. سکندرنامه، سروی، حسن علی؛ ۱۳. کنز الرموز، حسینی هروی، امیر حسین بن امیر عالم؛ ۱۴. شعر سعدی؛ ۱۵. هفت بند نظامی استرابادی؛ ۱۶. «در دریای معارف»، جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۷. از دیوان سلمان ساوجی؛ ۱۸. سرگذشتی از پیامبر؛ ۱۹. تتمه اشعار سلمان؛ ۲۰. دیوان ظهیر فاریابی، ظهیر فاریابی، طاهر بن محمد؛ ۲۱. دیوان ابوالفرج رونی، ابوالفرج رونی، ابوالفرج بن مسعود؛ ۲۲. قصیده فارسی؛ ۲۳. شعر امیدی تهرانی، امیدی طهرانی، ارجاسب بن علی؛ ۲۴. داستان علی (ع) و همام؛ ۲۵. العقیدة القدسیة، غزالی، محمد بن محمد؛ ۲۶. نامه‌های نورالدین محمد گیلانی قراری، قراری گیلانی، محمد بن عبدالرزاق؛ ۲۷. تفسیر عرفانی قرآن؛ ۲۸. بندی عرفانی در عشق خدا؛ ۲۹. خواص و منافع اسماء الله، امام تبریزی، احمد بن محمد عبدالملک؛ ۳۰. تعرف الارواح فی مشاهد الاشباح؛ ۳۱. چند بند فارسی؛ ۳۲. هفت مقاله پیر هرات؛ ۳۳. رسالة فی قسمی المعرفة، امام تبریزی، احمد بن محمد بن عبدالملک؛ ۳۴. کتاب الحکیم ابوالفتح و جمال الدین حسین، دو بند به فارسی؛ ۳۵. چند بند پراکنده؛ ۳۶. از اکبرنامه ابوالفضل علامی؛ ۳۷. رساله عرفانی، انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۳۸. شعر عطار؛ ۳۹. فالنامه جعفر صادق از روی قرآن؛ ۴۰. کتاب دانیال در احکام نجوم و پیش‌بینی؛ ۴۱. چند حکایت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۱ق، جا: لاهور [فیلمها ف: ۱ - ۵۷۰]

۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۴۸/۲

اسماء شعرایی که بنا بر قول نویسنده جنگ «درین کتاب است» ولی از این کتاب معلوم نشد شعرای مذکور چه کسان و مراد از کتاب مذکور چیست آیا جامع الحکایات است یا خود این جنگ (۵۴۶-۵۴۷)؛ یک قطعه ادبی به‌سبک مقامات حمیدی (۵۴۹-۵۵۱)؛ باز اسامی شعرایی که نام آن‌ها در این کتاب آمده است (۵۵۲-۵۵۳)؛ در صفحه ۵۵۷ محمد بن عبداله نوری صاحب این نسخه پس از حمد خدای گوید از این که کتاب جامع الحکایات و مجموعه انیس العاشقین و جامع الشعراء و منظومات شعرا یعنی کتب ما فی الدفتین این نسخه به‌دست من افتاده شادی‌ها می‌کنم و ظاهراً غیر از جامع الحکایات و منظومات شعرا کتب دیگری به‌چشم نیامد و در منظومات شعرا نیز غالباً شاعران همان شاعران معروف فارسی زبان اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: دولت آبادی و فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۲۱۶ص، ۲۴سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷×۲۵/۸سم [ف: ۵ - ۴۸]

۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۹

خط: نستعلیق، کا: محمد بن صدرالدین ایموری، تا: جمادی الاول ۱۰۲۷ق؛ مجدول، با دو تصویر (یکی از یوسف و زلیخا است) با یادداشت رشید حسینی یزدی و روز شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۰۶۹ در میان؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۸-۲۴ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [سنا: ف: ۲ - ۷۱]

۹۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۲۸/۱۰

آغاز: الحمدلله ردائی و الشکر و الکبریاء ثنائی و العظمة ازاری و الخلق کلهم عبیدی و امائی و محمد صلی الله علیه و آله و سلم نبیی زوجت الاشیاء لیستدلوا بها علی وحدانیتی ... بسم الله الرحمن الرحیم و به ثقتی چنین روایت می‌کند محمد مکی؛ **انجام:** کلی دیو تلیه نسه کلی تنکلیه اتودره شود وک تمهادی بوث کبورو بدهود واله اعلم (معما است)

مطالب پراکنده‌ای از ادعیه و طلسمات و رمل و غیره. از جمله مطلبی را از محمد مکی شاگرد فخر رازی نقل می‌کند و مطلبی از شامل السکاکی آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۹ق؛ جلد: گالینگور سبز، ۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۷]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴

شامل: ۱. حکایت‌هایی به نقل از «جامع الحکایات» و «سیر الصالحین» (۱ر-۵پ)؛ ۲. رقعه شیخ محمد خاتون به قطب شاه در طلب عینک، رقعه مظفر حسین (۵پ)؛ ۳. اشعاری از میرزا فصیحی، کاتبی، شیخ علی نقی، میرزاطاهر (۶ر)؛ ۴. نگارستان (مطالبی به نقل از این کتاب) (۶پ -۱۲ر)؛ ۵. فرهاد و شیرین وحشی بافقی؛ ۶. خسرو و شیرین، نظامی؛ ۷. ساقی‌نامه ملا محمد صوفی مازندرانی؛ ۸. دیوان اهلی شیرازی؛ ۹. ساقی‌نامه ظهوری ترشیزی (منتخب)؛ ۱۰. دیوان ملا مؤمن حسین یزدی (رباعیات)؛ ۱۱. رباعیات سحابی (۵۹ر)؛ ۱۲. بخشی از یک نامه (۶۰ر-۶۰پ)؛ ۱۳. دیوان ثنایی؛ خواجه حسین ثنایی مشهدی؛ ۱۴. اشعاری از شاه طاهر (۶۳پ-۶۵پ)، میرزا فصیحی (۶۶پ)، روزبهان (۶۶پ)؛ ۱۵. ابیاتی از: ظهوری، طبعی، بابافغانی، ملا حسن علی یزدی، شیخ بهایی، ابوالهاشم، عبدالواسع جبلی، سعدی، شمس الدین، محد صاحب قاموس، سید محمد جامه‌باف، کمال اسماعیل، شاهکی، افسری همدانی، قاسم بیک حالتی، طالب آملی، زمانای سالک، شکیبی، عزی فیروزآبادی، سید نعمت الله، قاضی نور، ملا طلوعی، داعی انجدانی، فضلی، کفری، دده سلطان، سحابی، رستم میرزا، اظهری دهلوی، ملا مؤمن حسین، مغربی، میرداماد، جامی، شیخ ازده لاهیجی که شیخ بها غزل وی را جواب گفته

است، حکیم رکنا، ملا ضیاء الدین کلانتر، خلاق المعانی، شیخ علی نقی، اوحدی کرمانی، نظامی، باقرای خلیل (۶۷ر-۶۸پ)؛ ۱۶. رباعیات شیخ ابوسعید ابوالخیر (۶۹ر)؛ ۱۷. رباعیات میر مغیث نحوی (۶۹پ)؛ ۱۸. رباعیات مؤمن حسین یزدی (۷۰ر)، رباعیات مظفر حسین کاشی (۷۰ر-۷۱پ)؛ ۱۹. رباعیات رضی آرتیمانی (۷۱ر)؛ ۲۰. اشعار شامل: رباعیات عرفی، اشعار سید نعمت الله جزایری، میر والهی قمی، ملا ساقی، شیخزاده لاهیجی، روزبه، عراقی، نزاری قهستانی، ملا وجهی، شاطر مشهدی، شیخ با یزید، رشید وطواط، ملا حاجی طبسی، مسعود سعد سلمان، خواجه شعیب، میر حیدر معمائی، مولانا شکیبی و ملا محمد امین (۷۱پ)؛ ۲۱. حدیقه سنائی (منتخب)؛ ۲۲. ساقی‌نامه مرشد بروجردی؛ ۲۳. ساقی‌نامه اقدسی؛ ۲۴. محمود و ایاز زلالی؛ زلالی خوانساری محمد حسن؛ ۲۵. قصید طالب آملی در عذرخواهی از دیانت نمایان (۷۹پ-۸۰ر)؛ ۲۶. قصیده محمد جان قدسی در مدح امام رضا(ع)؛ ۲۷. اشعار فخرالدین بیلغانی و شیخ ابوالقاسم (۸۱ر)؛ ۲۸. مثنوی نصیرا همدانی؛ ۲۹ـ صفات العاشقین هلالی جغتایی (۸۲ر)؛ ۳۰ـ مثنوی شیخ ابوالقاسم کازرونی، مثنوی محمود بیک سالم، مثنوی شیخ عطار (۸۲پ)؛ ۳۱ـ بوستان سعدی (بخشی)؛ ۳۲. قضا و قدر سلیم تهرانی؛ ۳۳. دیوان سعدی شیرازی (بخشی از قصاید) (۸۹پ-۹۰پ)؛ ۳۴. دیوان رضی آرتیمانی؛ ۳۵. ساقی نامه امیدی طهرانی؛ ۳۶. ساقی‌نامه مرشد بروجردی؛ ۳۷. دیوان محمد عطار (بخشی) (۹۸پ - ۱۰۰ر)؛ ۳۸. رقعه محمد طاهر شبر به شیخ محمد در طلب عینک (۱۰۰پ)؛ ۳۹. اشعاری به خط اسدالله (۱۰۱ر)؛ ۴۰. رباعیات به خط محمد علی که گویا سروده خود اوست (۱۰۱ر-۱۰۲پ)؛ ۴۱. دیوان قدسی مشهدی (رباعیات)؛ ۴۲. دیوان کلیم کاشانی (رباعیات)؛ ۴۳. دیوان عرفی (بخشی) (۱۰۹پ-۱۱۴ر)؛ ۴۴. دیوان طالب آملی (یک صفحه از اشعارش) (۱۱۴پ)؛ ۴۵. دیوان صبحی؛ ۴۶. دیوان رضی آرتیمانی (چند غزل و بخشی از ساقی‌نامه وی)؛ ۴۷. دیوان قدسی مشهدی (بخشی از غزلیات) (۱۲۳ر-۱۲۴پ)؛ ۴۸. دیوان میلی ترک هروی (بخشی)؛ ۴۹. چند بیت شعر که از جهت مولا محمد علی نوشته شده است (۱۳۲ر)؛ ۵۰. مطالبی از مکاتبات قطب محیی، شعری از عطار (۱۳۲پ)؛ ۵۱. اشعاری نظیری، قطعه‌ای از مقامات حمیدی (۱۳۳ر-۱۳۷پ)؛ ۵۲. دیباچه خوان خلیل = گلزار ابرهیم؛ ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد؛ ۵۳. غزلیات و رباعیات از شعرای مختلف (۱۴۴ر-۱۴۵پ)؛ ۵۴. اشعار محمد اکبر؛ ۵۵. نسخه در طریق کشیدن عرق جو (۱۵۴پ)؛ ۵۶. چند بیت شعر فارسی (۱۵۴پ)؛ خط: نسخ چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۰ق؛ رساله نهم میر هاشم حسنی تبریزی، ۱۰۴۰ برای میرزا محمد صالح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۳۷ - ۵۱۹]

۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۹/۴

آغاز: بعد از حمد حضرت واجب الوجود و نعت رسول عاقبت؛

انجام: مخفی نباید داشت و الله اعلم و احکم تمت بالخیر و الحمدلله رب العالمین.

حاوی مباحثی در جفر، شامل: مطالبی از سید حسین اخلاطی درباره جفر؛ مطالبی چند از رساله مولانا ابوالخیر در بیان مداخل علم جفر که حاوی مباحث دقیق این علم می‌باشد و نشان می‌دهد که با شناخت جفر چه مشکلاتی قابل گشایش است (۱۷۹-۲۰۲)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷ص (۱۶۹-۲۰۵)، ۲۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶ - ۱۵۷]

۹۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۹۴

شامل: ۱. دیوان محمد زمان ناطق کهپایه‌ای؛ ۲. دیوان میر محمد حسین شوقی ساوجی؛ ۳. شعرهای میرزا ابراهیم ادهم و ساقی‌نامه او به‌خط خود او با عنوان «لمحرره» (۱۴ و ۱۳۳ و ۱۳۶ و ۱۴۰)؛ ۴. ستایش او از رفیعای نایینی استاد خود (۱۳۷-۱۴۰)؛ ۵. حسن گلوسوز و رباعیات؛ رشید تبریزی؛ ۶. غزل ارسلان بیک ایلچی هند و پاسخ منظوم سلطان العلماء اعتماد الدوله و محمد زمان ناطق و مرتضی قلی خان قورچی باشی و آقا لطفعلی منجیلی بدان (۵۷-۶۲) با شعری از حمزه بیک (ص۶۴) و مولانا محمد زمان ناطق (ص۵۹) و رئیس الحکما شیخ الطائفه حکیم (ص۶۰) و ترکیب ارسطو برای اسکندر به نظم فارسی (ص۶۱)؛ ۷. تزریقات و چار اندر چار که نثرهایی است فکاهی و بی معنی (۶۷-۷۳) و برای نور دیده میرزا محمد رضا در شوال ۱۰۴۶ در سپاهان نوشته شده است؛ ۸. هجویات حکیم شفایی از معاصران خود مانند مومن امانی و فکری و حاجی محمد خباز و میرزا فصیحی و ماله میریه و ذوقی و مؤمن کون بیزری و حکیم عنایت و وفای اتو کش و مندیل خود و خواجه رضی سپاهانی و نجم الدین محمود و خان قجر و حکیم هدایت اردک و محمد رضا (۷۵-۸۹)؛ ۹. رباعیات سحابی استرآبادی؛ ۱۰. بحر طویل شاهدای نیشابوری (۱۴۳)، پراکنده‌های نثر فارسی (۱۴۶-۱۶۲)؛ ۱۱. حمد و ثنا = نقود الزواهر و عقود الجواهر از رشید وطواط؛ ۱۲. مونس العشاق؛ سهروردی، یحیی بن حبش؛ ۱۳-شعرهای اوحدی (۱)، نوعی (سوز و گداز ۱۵-۲۹)، محمد قلی سلیم (۶۲ و ۹۶)، حمزه بیک (۶۴)، میرزا محمد معصوم (۶۳)، خسرو دهلوی، آقا شاپور فریبی (۹۰)، الفت، سحابی، محمد جان قدسی (۹۰)، ابو تراب بیک (۹۷)، شیخ رئیس، حافظ و سعدی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۵ق؛ محمد باقر حسینی شیرازی در ۱۰۴۵ (ص ۲۹) و میرزا ابراهیم ادهم همدانی در ص ۲۹-۴۱، شعرهایی است با عنوان «و له» و بی‌عنوان، خط درویش محمد علی مورخ ۱۰۴۶ و شعر او هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی گلدار، ۱۹گ، ۱۷ سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۱۱ - ۲۲۶۴]

۹۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۰۷

قرن یازدهم برای میرزا محمد فیاض برادر محقق محمد باقر سبزواری درگذشته ۱۰۹۰، در تاریخ‌های ۱۰۴۸ تا ۱۰۷۶ که در

دنبال خطوط بیش از ۳۷ دانشمند بنام آن روزگار آمده است. با فهرستی کهن با اشاره به شماره برگ‌ها، با تاریخ ۱۲ ربیع الاول ۱۲۴۱ دیباچه فیاض بر جنگ خاتون آبادی (فیلمها ۲:۲۵۸) با تاریخ‌های ۱۰۴۵ تا ۱۱۱۰، گویا از همین فیاض باشد. دو جنگ میرزا محمد مقیم گنجور و کتابدار (ش ۹۲۹ و ۵۸۳۸ سپهسالار یاد شده در فهرست ۴:۷۹ و ۸۸) و جنگ محمد صفی کتابدار سرکار نوشته ۱۰۶۹ (سپه ۴: ۸۰ ش ۳۹۳۱) نیز مانند جنگ ما است (فیلم ۵۵۲۸ و ۵۵۲۹ و ۵۵۳۰ دانشگاه) همچنین جنگ حاجی میرزا عبدالکریم قزوینی اصفهانی (ذیل فهرست ریو شماره ۴۰۰). چندین دانشمند در این جنگ با خط خود برای همان فیاض و به درخواست او چیزی نوشته‌اند (نک مجله کتابداری دانشگاه ۷:۶۹-۷۷). چنین است نام آن‌ها و بندهایی که در آن نوشته شده است: ۱. خط تملک سید عبدالله شبر حسینی (ص ۴)؛ ۲. محمد باقر س محمد تقی (ص ع)؛ ۳. دیباچه در آغاز، در ۴ص؛ ۴. محمد کاظم اصفهانی که شعر فارسی در آن نوشته است (۵پ)؛ ۵. حیدر بن علی «عهد عهد لنفسه الشیخ الرئیس» (۶ر) همچنین خط مورخ ۱۰۶۳ در ۴۶ر هست؛ ۶. ولی دشت بیاضی: شعر فارسی (۹پ)؛ ۷. محمد جعفر بن عبدالله شریف در ۱۰۶۳ (۷ر)؛ ۸ عبدالرشید بن نورالدین شوشتری (۷پ-۹ر)؛ ۹. فرج الله قزوینی یا شوشتری در حیدرآباد در ۱۰۵۴ «تفسیر سوره ص» از خواجه طوسی به عربی و تفسیر سوره توحید به فارسی از همو و خبر شیعی و سخنان بزرگان نوشته است (۱۰ر-و ۳۷پ تا ۳۸ر)؛ ۱۰. شعرهای عطار و دیگری که کسی به فرموده میرزا فیاض در خدمت مولانا فرج الله در ۱۵ محرم ۱۰۶۰ نوشته است (۱۰پ-۱۱ر هامش)؛ ۱۱. شعر مسیحا (۱۱ر متن)؛ ۱۲. محمد باقر حسینی وزیر قوشچی در ۱۰۶۷ (۳۳پ)؛ ۱۳. میرزا ابراهیم فرزند صدرای شیرازی برای همان میرزا فیاض (۳۴پ)؛ ۱۴. آقا جمال خوانساری برای همان میرزا فیاض (۳۶ر)؛ ۱۵. رفیع الدین محمد یزدی خادم که معمائی به نام «نواب میرزا باقر متولی دام ظله» در ۱۰۶۶ نوشته است (۳۷ر)، او در ۱۰۶۶/۱۰/۱ خبری به عربی نوشته است (۳۳۷پ-۳۳۸ر)؛ ۱۶. محمد باقر رضوی در ۵ شوال ۱۰۶۶ (۳۸پ)؛ ۱۷. رفیع الدین محمد حسینی (۳۹پ)؛ ۱۸. محمد شهیر به شمسا جیلانی که حدیثی را شرح نوشته است به عربی (۴۱ر)؛ ۱۹. محمد کاظم نایینی تبریزی مخدوم میرزا محمد فیاض در ۱۰۶۴ (۴۱ر-۴۲پ)؛ ۲۰. عبدالمحسن بن فتح الله برای «صاحب کتاب» (۴۶پ)؛ ۲۱. مرتضی بن محمد مؤمن برای برادر خود (همان فیاض کاشانی) در ۱۰۶۲ (۴۷پ)؛ ۲۲. عبدالرزاق بن محمد یوسف رضوی (۴۸ر)؛ ۲۳. فیض محمد بن مرتضی (۴۸پ)؛ ۲۴. عبدالصغور بن مرتضی (۴۹ر)؛ ۲۵. گزیده‌ای از دیوان میرداماد استرابادی (۵۷ب)؛ ۲۶. حاجی حسن مکی نیشابوری در ۱۰۶۳ (۵۸پ)؛ ۲۷. محمد تقی مجلسی یکم (۶۱ر)؛ ۲۸. زین العابدین بن ابی الحسن موسوی حسینی (۶۲ر)؛ ۲۹. محمد صالح بن احمد مازندرانی برای میرزا فیاض (۶۳ر)؛ ۳۰. نورالدین بن ابی الحسن حسینی موسوی عالی (۶۳ب)؛ ۳۱. مولانا کلب علی تبریزی (۶۵پ): تنباکو را قضا چو پرداخت مثال ×× کردند فرنگیاش اول اعمال، یعنی که بر آتش درون گفتار ×× آن دود بود براعة الاستهلال؛ ۳۲. شیخ علی بن محمد عاملی محشی شرح لمعه در ۱۶۳ (۶۹پ)؛ ۳۳. محمد مهدی تبریزی با خطی مورخ شعبان ۱۲۴۲ (۷۱ر)؛ ۳۴. محمد حسین اصفهانی در رمضان ۱۰۶۶در مشهد (۸۰ر)؛ ۳۵. نعمة الله بغدادی (۸۱ر)؛ ۳۶. نامه ظهوری به فیضی (۸۳پ-۸۵ر)؛ ۳۷. محمد تقی اصفهانی غلام صاحب سفینه میرزا محمد فیاض که نامه شاه عباس به جهان‌گیر پادشاه فرستاده همراه محمد رضا بیک مشعل دار دیوان را در ۱۰۶۱ نوشته است (۸۵پ-۸۶پ)؛ ۳۸. شعر نور علی شاه نونویس (۹۳ر)؛ ۳۹. سالک یزدی که شعر فارسی خود را با عنوان «لمحرره» به دستور میرزا محمد فیاض در حیدرآباد در ۱۰۵۵ نوشته است (۹۳ر-۹۹ر)؛ ۴۰. محمد محسن بن محمد علی شوشتری (۱۰۱ر)؛ ۴۱. محمد باقر بن محمد تقی گویا مجلسی دوم (۱۰۲ر)؛ ۴۲. شعرهای طالب و اوجی و میر محمد یوسف گلپایگانی و طالبای کلیم (مثنوی تعریف کشمیر) (۱۰۲پ-۱۱۰ر)؛ ۴۳. محمد اشرف حسینی حسینی (۱۱۱ر)؛ ۴۴. نامه شاه جهان به شاه عباس دوم همراه جان نثارخان انشاء سعدالله خان نوشته زین العابدین حسینی شیرازی برای فیاض (۱۱۱پ-۱۱۲پ)؛ ۴۵. سعدالدین محمد راقم که شعر خودش را نوشته است (۱۱۳پ-۱۱۴ر)؛ ۴۶. علی رازی که رسالة فی ماهیة الحزن شیخ رئیس را در ۱۰۶۵ نوشته است (۱۱۴پ)؛ ۴۷. محمد باقر بن محمد حسین یزدی که برای محمد فیاض نامه غزالی به شیخ زاهد احمد بن سلام را نوشته است (۱۱۵ر-۱۱۶ر)؛ ۴۸. عبدالحی در ذیحجه ۱۰۶۵ بندی از غرر و درآمدی را نوشته است (۱۱۶پ-۱۱۷ر)؛ ۴۹. جوهری برای میرزا محمد فیاض در بندر مچلی پتن در ۱۰۵۷ شعر خود را نوشته است (۱۴۳پ)؛ ۵۰. رشید که در ۱۰۶۰ پندی نوشته است (۱۴۴ر-۱۴۵ر)؛ ۵۱. شعر میرکلان فانی نجفی (۱۴۵ر-۱۴۶ر)؛ ۵۲. شعر آقا حسین خوانساری (۱۴۶پ)؛ ۵۳. محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی در ذیقعده ۱۰۶۸ (۱۴۸پ)؛ ۵۴. «المقالة الاولی من کتاب النوامیس لافلاطون. قال افلاطون انه لما کانت اسباب الارادة مختلفة ... و لاینکر شیئا منه. تمت المقالة الاولی» (۱۴۹ر-۱۵۰ر) (برابر ص ۱۹۵-۲۰۴ چاپ بدوی در افلاطون فی الاسلام). ۵۵. شعر رشیدای زرگر (۱۵۱پ)؛ ۵۶. حسن گیلانی بندی از فردوس الحکمة علی بن ربن طبری را برای میرزا محمد فیاض نوشته است (۱۵۳پ) ۵۷. محمد باقر برای میرزا محمد فیاض در ۱۰۵۹ «رسالة فی ان المربع یتالف من المربعات ام لا؟» نوشته است (۱۵۴پ-۱۵۸ر)؛ ۵۸. محمد تقی تفرشی پاسخی را آورده است که میرزا علی اکبر در برابر بازداشتن و سرزنش کردن فقیهان وی را از نوشیدن باده بدانان نوشته است، او می‌گوید که این نامه گر چه مخالفه شرع است از نکته‌های حکیمانه خالی نیست، سپس سواد مکتوبی است که آقا محمد آورده و پاسخ آن (۱۵۸پ-۱۶۲ر)؛ ۵۹. شعرهای

صائب تبریزی (۱۰۱۰-۱۰۸۱) (۱۳پ-۱۴ر) که برخی از آنها نوشته خود او است به فرموده میرزا محمد فیاض در ۱۰۵۹، ۱۰۶۰ در بندر سورت (۱۶۱پ-۱۶۵ر و ۲۰۲پ ۲۰۶پ و ۳۳۷ر) سفینه صائب تبریزی دارای غزل قصیده و رباعی و مثنوی است از سرایندگان ایرانی و هندی و وارارودی که گویا به ۴۹۶ تن از قرن ۴ تا ۱۱ می‌رسد و از آنها است نظامی و کافی ظفر همدانی و درویش دهکی. از خاورشناس روس آکیمو - شکین مقاله‌ای درباره آن دیده‌ام که شعر نظامی را از آن درآورده بود (ص ۷-۲۶ نشریه ۱۹۶۹ فرهنگستان علوم شوروی بنیاد خاورشناسی) نسخه آن در کتابخانه بنیاد خاورشناسی لنینگراد هست به شماره A688 (ص ۳۱۳ فهرست ش ۲۲۵۱) این یکی جز سفینه صائب نسخه کتابخانه شاهنشاهی است (فهرست بیانی ش ۶۳۵ ص ۴۱۰ فهرست آتابای ش ۲۸۶ ص ۶۹۸) که گزیده خود اوست از دیوانش؛ ۶۰. شعر میرزا طاهر وحید (۱۶۵ب)؛ ۶۱. شعر میرزا جلال امیر (۱۶۸پ-۱۶۹ر)؛ ۶۲. بندی به خط محمد مؤمن شیرازی (۱۶۹ر-۱۷۰ر)؛ ۶۳. محمد باقر سبزواری در روز شنبه ۲۷ ذیحجه ۱۰۵۹ (۱۷۰پ)؛ ۶۴. شعر فارسی مسیح (۱۷۱پ-۱۷۶پ)؛ ۶۵. محمد صادق تبریزی در ذیقعده ۱۰۶۲ (۱۷۱ ر و ۱۷۹پ)؛ ۶۶. شعر میرزا حسین خان (۱۷۷پ-۱۷۹ر)؛ ۶۷. شعر میرزا فصیحی که به فرسوده نوشته است (۱۹۶پ)؛ ۶۸. میرزا جلال اردستانی که دیباچه دیوان حاجی محمدخان قدسی را نوشته‌اند (۱۹۸پ-۲۰۱پ)؛ ۶۹. رباعیات میرزا سید ابراهیم اردوبادی داماد محمد باقر یزدی ریاضی دان (۲۰۷پ)؛ ۷۰. بندی فلسفی نوشته آقا حسین خوانساری برای میرزا فیاض (۲۰۸پ-۲۱۱ر)؛ ۷۱. نامه افلاطون به عیسی و پاسخ او (۲۱۲پ)؛ ۷۲. ابراهیم شیرازی که نامه «عجزه دارالمتحیرین جمال به عشق بهادرخان» را نوشته است (۲۱۳پ-۲۱۵پ)؛ ۷۳. نسخه‌ای طبی از حاوی محمد زکریای رازی نوشته ۱۰۶۱ (۲۱۶پ) تاریخ روز چهارشنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۲۴۱ در ۲۱۷ر دیده می‌شود؛ ۷۴. فی بیان حروف العجمیة و الهندی (۲۱۷ر)؛ ۷۵. محمد تقی که بندی فلسفی به فارسی تسوید کرده است (۲۱۷پ-۲۱۹ر)؛ ۷۶. عبدالله تونی (۲۲۳ر)؛ ۷۷. اعتقادات الاثنی عشریة از شیخ بهائی (۲۲۳ر-۲۲۴پ)؛ ۷۸. رساله در حل حدیث «انا قاسم الجنة و النار» از محمد زمان مشهدی، نوشته ۱۰۴۸ (۲۱۹ر-۲۲۱ر)؛ ۷۹. شعر رحیم حسینی نوشته خود او (۲۲۵پ)؛ ۸۰. میرزا ابراهیم ادهم (۲۲۵پ)؛ ۸۱. شعر شهیدای زرگر (۲۲۶پ-۲۲۷ر)؛ ۸۲. شعر سعدالدین محمد مشهدی راقم و زیر هرات نوشته خود او و در ۲۲ محرم ۱۰۶۰ (۲۲۷ر)؛ ۸۳ نامه میرزا فصیح از اصفهان به دوستان در ۲۸ صفر ۱۰۶۶ (۲۲۸ر)؛ ۸۴ شعر عربی عبدعلی (۲۲۸پ-۲۲۹پ)؛ ۸۵. محمد محسن برادر میرزا محمد فیاض در ۱۰۶۰ (۲۲۹پ)؛ ۸۶. میرزا محمد ابراهیم اردوبادی داماد محمد باقر سبزواری ریاضی‌دان برای میرزا محمد فیاض در ۱۰۶۲ بندی به عربی در فلسفه و خبر (۲۳۱پ-۲۳۲ر)؛ ۸۷. گزیده رباعیات آخوندی مولانا مومن حسین یزدی نوشته فوق الدین احمد فوقی یزدی در شعبان ۱۰۵۴ (۲۳۳پ-۲۳۸ر)؛ ۸۸. محمد شفیع بن محمود گونابادی که بندهایی از کشکول را در روز پنج‌شنبه ۲۹ شوال ۱۰۶۲ نوشته است (۲۳۸پ-۲۴۰ر)؛ ۸۹. بنده صاحب سفینه میرزاخان در بندرعباس به دستور او و در ۱ جمادی الاول ۱۰۶۳ انشایی نوشته است (۲۴۰پ-۲۴۱ر)؛ ۹۰. محمد صادق تبریزی در ۱۰۵۶ مثنوی محمد قلی سیم در تعریف کشمیر را نوشته است (۲۴۱پ-۲۴۷پ)؛ ۹۱. محمد علی تفرشی در ۱۰۶۲ خبری به عربی (۲۴۸ ر و پ)؛ ۹۲. محمد شفیع بن محمد صالح یزدی برای همان فیاض در ۱۰۶۰ بندی در فلسفه به عربی (۲۴۹ر)؛ ۹۳. حسین بن حسن گلپایگانی در ۱۰۶۳ برای او بندی در ادب و تاریخ به عربی (۲۴۹پ)؛ ۹۴. شعر فارسی (۲۵۰پ-۲۵۸پ)؛ ۹۵. انشاء فارسی (۲۵۸پ-۲۵۹پ)؛ ۹۶. نامه شیخ بهائی به میرزا ابراهیم همدانی (۲۵۹پ-۲۶۱پ)؛ ۹۷. شعر فارسی شیخ بهائی در مناجات (۲۶۱پ-۲۶۳ر)؛ ۹۸. محمد صادق بن حسن سمنانی خاتون آبادی برای همان فیاض در ۱۰۶۲ خبری با شرح آن به عربی (۲۶۳پ-۲۶۶ر)؛ ۹۹. نامه فارسی (۲۶۶پ-۲۶۷ر)؛ ۱۰۰. محمد حسین بن کمال الدین علی فسوی در ۱ شعبان ۱۰۶۵ برای هموخبوی به عربی (۲۶۷پ-۲۶۸ر)؛ ۱۰۱. محمد باقر سبزواری برای برادرش در ۱۰۶۷ شرح خبری از کافی کلینی به عربی را که نمونه‌وار پیشیها برای برخی از دانشمندان حجاز نوشته بوده است در اینجا آورده (۲۶۹ر-۲۷۲پ)؛ ۱۰۲. ابوالحسن بن محمد هادی قاینی برای کسی جواز حج به فارسی ساخته است در اصفهان در ۱۰۶۳ و آن به خط او در اینجا آمده است (۲۷۶پ-۲۸۰پ)؛ ۱۰۳. محمد صادق خاتون آبادی برای همان فیاض در ۱۰۶۷ خبری به عربی نوشته است (۲۸۰پ-۲۸۲ر)؛ ۱۰۴. «فی بیان اسرار التسمیة» به عربی (۲۸۲رو پ)؛ ۱۰۵. کلمات طریفه فیض نوشته محمد رضای مشهدی (۲۸۳پ-۳۰۱ر)؛ ۱۰۶. محمد ابراهیم حسنی حسینی برای صاحب سفینه هنگامی که می‌خواسته است به هند برود در شب ۱۹ ربیع الثانی ۱۰۶۷ (۳۰۲ر)؛ ۱۰۷. محمد صادق حسینی، خبری به عربی (۳۰۳پ-۳۰۴ر)؛ ۱۰۸. شعر فارسی (۳۰۴پ-۳۰۵ر)؛ ۱۰۹. محمد هاشم بهجت که شعر فارسی خود را نوشته است (۳۰۵پ-۳۰۶ر)؛ ۱۱۰. میرزا محمد رضای چلبی عنوان تبریزی که شعر فارسی خود را نوشته است (۳۶پ-۳۰۷ر)؛ ۱۱۱. حاجی عبدالواسع اقدس پسر حاجی محمدجان قدسی مشهد که شعر فارسی خود را در ۱۰۶۶ نوشته است (۳۰پ)؛ ۱۱۲. عبدالعظیم حسینی مدنی در ۱۰۶۶ خبر و بندی عرفانی به عربی (۳۰۸پ-۳۰۱ر)؛ ۱۱۳. سواد فرمان شاه عباس دوم به استمالت دولت خان (۳۱۰ر-۳۱۱ر)؛ ۱۱۴. محمد فاضل گیلانی در ۱۰۶۷ انشائی به فارسی نوشته است (۳۱۵ر-۳۲۱پ)؛ ۱۱۵. ابوالولی بن تقی الدین محمد حسنی حسینی بندی فلسفی به عربی (۳۲۱پ-۳۲۲ر)؛ ۱۱۶. محمد مؤمن بن شاه قاسم سبزواری در مشهد رضوی برای میرزا محمد فیاض در ۱۰۶۶ داستان جزیره خضراء را نوشته است (۳۲۲پ-۳۲۵پ)؛ ۱۱۷.

عبدالرشید مشهدی برای همو در ۱۰۷۶ خبری به عربی (۳۲۶ر و پ)؛ ۱۱۸. حسین بن عبدالصمد خادم در مشهد در ۱۰۶۶ برای میرزا محمد فیاض صاحب البیاض برادر محمد باقر درباره سرگذشت شهید دوم (۳۲۷پ) با داستانی از شیخ بهائی عم او در هرات در ۱۰۶۶ (۳۲۸ر)؛ ۱۱۹. شعر فارسی با عنوان «هو الفیاض برای میرزا فیاض (۳۲۹پ-۳۳۰ر)؛ ۱۲۰. خبر السحابة به عربی برای همان فیاض که نام نویسنده پاره شده است (۳۳۲پ-۳۳۴پ)؛ ۱۲۱. محمد بن محمود طبسی بندی از شهید دوم به عربی نوشته است (۳۳۶پ)؛ ۱۲۲. محمد یوسف الموتی برای میرزا فیاض انشائی به فارسی (۳۳۸پ-۳۳۹پ)؛ ۱۲۳. عزیزالله (۳۴۱ر)؛ ۱۲۴. عبدالعلی از امالی بندی نوشته است (۳۴۰پ)؛ ۱۲۵. حاجی محمد مؤمن به فرموده میرزا صفی الدین محمد شاه تقی الدین محمد نسابه برای «تذکره» میرزا محمد فیاض در ۵ شوال ۱۰۶۶ دو حدیث به عربی نوشته است (۳۴۲ر)؛ ۱۲۶. محمد تقی بن محمد رحیم در ۱۲۴۷ برای امیر اسداله خان (۳۴۳ر)؛ ۱۲۷. فریدون حسینی خبری به عربی (۳۴۳پ)؛ ۱۲۸. محمد محسن بن عبدالرشید شوشتری حکیم در رمضان ۱۰۶۶ در مشهد باری میرزا محمد فیاضا خبری به عربی (۳۴۵ر)؛ ۱۲۹. محمد نامی که عنوان او درست خوانده نمی‌شود خبری به عربی برای میرزا فیاض نوشته است (۳۴۵پ)؛ ۱۳۰. سواد رقم اشرف که میرزا طاهر واقعه نویس انشاء فرموده‌اند (۳۴۵پ)؛ ۱۳۱. محمد رضا خاک روب آستانه مقدسه تفسیر سوره عصر به فارسی نوشته است (۳۴۶پ)؛ ۱۳۲. میرزا محمد شیروانی برای صاحب بیاض دو بند ادبی و فلسفی (۳۴۷ر-۳۵۰ر) دیباچه فیاض بر جنگ یا مرقع یا سفینه یا بیاض خاتون آبادی (فهرست انوار ۶:۴۲ ش ۲۸۰۳- فهرست فیلمها ۲:۲۵۸-بررسی‌های تاریخی ۲۵۱:۷۵) با تاریخ‌های ۱۰۴۵ تا ۱۱۱۰ چنان که گفته‌ام گویا از همین میرزا محمد فیاض باشد که جنگ ما در تاریخ‌های ۱۰۴۸-تا ۱۰۷۶ فراهم آورده است. در این جنگ آقای امیری فیروزکوهی از سروده‌ها خویش هم به خط خود نوشته است (۱۹۴ر و ۲۱۶ر در ۱۳۲۵ خ و ۲۳۱ر و ۲۳۲پ و ۲۳۳ر و ۲۷۴ر در ۱۳۲۰ خ و ۳۵۰پ تا ۳۵۲ر) همچنین نثری از او برای سید جلال الدین آشتیانی در ۱۲ دی ۱۳۶۶ در تهران (۳۱۴پ)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۷ق؛ مجدول، با یک سرلوح زرین؛ تملک: عبدالله شبر حسینی، امیر اسدالله خان، فرهاد میرزا، آقای امیری فیروز کوهی؛ کاغذ: سبز سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۵۲گ، سطور راسته و چلیپا (۸×۱۷)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۴۵۶]

۹۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴۷

آغاز: انشاء حضرت مرحمت پناه غیاثا محمد ای اصفهانی تخلص فراقی. رقعه باعاظم و اکابر سادات و نقبا. بسمله. ای باد بگویمت سلامش برسان ×× و زبنده دیرینه پیامش برسان / لیکن چو رسی بحضرتش سجده نما ×× وانگاه زمین بوس غلامش برسان. بنده راسخ العبودیت و الاخلاص جبین عبودیت و افتقار و جبهه مسکنت و انکسار بر زمین خضوع و ارض خشوع نهاده؛ **انجام:** ظلکم العالی مؤبدا و مخلدا. صد شکر که این قصه بانجام رسید ×× و ز تفرقه خاطر بآرام رسید/ وین نامه بسعی ناتمامی چون من ×× المنة لله که باتمام رسید (تم الکتاب ... بتاریخ شهر ربیع الاول ۱۰۵۰)

شامل: منشآت غیاث الدین محمد فراقی سپاهانی در دستور نامه‌نگاری؛ شعرها و منشآت و دستور نامه‌نویسی از رکن الدین خافی و فصیح الدین گوشوی و خواجه شهاب الدین و خواجه عبدالله مروارید و جامی و وحشی و صفی قلی بیک و شیخ ابی سعید و نظام الملک و میرزا رضی و زلالی و میرزا محمد سعید حکیم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۰ق؛ کاغذ: سپاهانی رنگارنگ، جلد: تیماج تریاکی، ۷۱گ، ۱۱سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۴۲]

۱۰۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۵۶

شامل: ۱. نسخه‌ای از تحفة الغرایب و جواهر القرآن در ادعیه و تأثیر آیات مقدسه قرآن کریم؛ ۲. صلوات بر چهارده معصوم؛ ۳. رساله‌ای در طلسمات؛ ۴. رساله‌ای در ترجمه فارسی و تفسیر و فضیلت سوره حمد و آیة الکرسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ظاهراً ۱۰۵۲ق؛ جلد: چرمی سرخ، ۶۲گ، ۱۰-۸۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۳۷۹]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۵

آغاز: رسید مژده که اینک ز چین طره شام ×× علم علم اثر نور صبحگاه رسید؛ **انجام:** با من لب شیرین ز کلام تو سپهر ×× کفاره دهد روزه امروزه مرا

شامل دو قسمت: قسمت اول (ص۱-۴۷) مسمطی از رهی که به‌دستور ناصرالدین‌شاه قاجار درباره بزرگان و خدمتگزاران و شعرای آن زمان سروده و تاریخ تصنیف آن را در این بیت آورده است که ۱۲۷۵ می‌شود: «خواهند اگر مصرع تاریخ نکوتر ×× فرمود ملک ناصرالدینشاه باعیان». این مسمط به‌چهار رشته تقسیم شده و ۴۵ بند است. آغاز: «چون اختر صدر الوزراء گشت دگر سان ×× از خواسته یزدان یا سایه یزدان»، انجام: «خود دولت ما را تو معزی بصدا کرام ×× ای عم گرامی لقب از حضرت سلطان»، قسمت دوم آغاز ندارد و کاغذ و خط نیز با قسمت اول اختلاف دارد، منتخبی است از اشعار طالب آملی که یک قصیده و چندین غزل و رباعی است در حدود ۱۰۷۰ بیت؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: قوام الدین کازرونی، تا: ۱۰۵۳ق؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: مقوا، ۱۲۴ص، ۷ و ۲۰ سطر (۵/۷-۸×۱۱-۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۸ - ۱۱]

۱۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۳۲-۲۶/۱۱۲

آغاز: اندران روزی که از فتح قریضه بازگشت ×× در بیابانی رسید و کرد لشکر را مکان / بود گرمای عظیم وآب درمنزل نبود ×× شاه مردان را نبی گفت ای امیرمؤمنان؛ **انجام:** اما بدکردار چون بنده گریخته باشد که وی را بگیرند ... پیش خداوندش ...

جنگی است که در قرن یازدهم هجری در هند ترتیب داده شده، در آن اشعاری از شعرای پارسی‌گوی جمع شده و پس از آن مطالبی به نثر از بزرگان عرفان به فارسی به صورت پراکنده نقل شده است. اسامی شاعرانی که شعرشان در این جنگ آمده عبارت‌اند از: نظم غزای حضرت امیرالمؤمنین (ع) با جنیان از شاعری با تخلص آتشی شاپور، والهی، ملک قمی، نادم گیلانی، میرزا بسطام، میرزا قلی میلی، عصمت وحشی کاشی، شانی، درکی، ساقی نامه مرشد طلبا در مدح اعتماد الدوله، نصیرا، نوعی، رکنا، حاجی میرزای خراسانی، بابا فغانی، ساقی نامه ابراهیم حسین دبوی، اثری قمی، فصیح الدین انصاری، محوی، قاضی نور، حکیم حاذق، سید حسین غزنوی فغفور، آخوند ملایوسف قراباغی، موسوی نورالحق دهلوی، رکن الدین صاین، شیخ ابوالقاسم کازرانی، مثنوی مفصلی که برای یکی از شاهان سروده شده با تخلص شاهی کلمات مشایخ عرفان به فارسی از جمله مطالبی از ترجمه عوارف شیخ محمد کازرونی؛ خط: نستعلیق، کا: بخشی از جنگ عفور بن محمد شفیع، تا: سه‌شنبه ۲۷ رجب ۱۰۵۵ق، جا: بندر مخا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۳۰۷]

۱۰۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۳۸

نظم و نثر با نام سرایندگان؛خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان۱۰۵۷ق، برای حاجی محمد علی؛ قطع: رحلی [نشریه: ۶ - ۶۴۳]

۱۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۱/۱۴

آغاز: از می‌توفیق مرا مست کن ×× زانکه تویی نیست کن و هست کن؛ **انجام:** برادرم پرده‌های حجاب را از خود و بگویم کجایید مشتاقان.

شامل: مثنوی از شیخ جمالی؛ ساقی‌نامه از حافظ شیرازی؛ رشحاتی از مولانا سعدالدین؛ منتخبی از جواهر التفسیر و کلام اکابر و حافظ کاشغری به نثر؛ همچنین اشعاری از مظهری کشمیری، نظامی، کمال اسماعیل، حکیم شفاهی، اثیرا خسیکتی، فیضی، مکتوب خان، میرزا عاری، خواجه محمدرضا، شیخ عطار، جامی، خواجوی کرمانی، صائب، فلکی شروانی، سلطان محمد خوارزمشاه، مولوی، عین القضات؛ خط: نستعلیق خوش، کا: خلیفه صادق، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸ص (۷۹-۱۰۶)، ۱۱ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۷سم [ف: ۱۷ - ۴۰۴]

۱۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۷۷

در ص ۴ آمده: «من کلام محمد صلاح ذره» با چند بیتی از شعر فارسی او، در ص ۱۱۵ آمده «من تسوید بیاض فرح افزای سیادت پناه مولوی معنوی میر جعفر سلمه الله تعالی به‌تاریخ شهر ربیع الثانی سنة ۱۰۵۸» در پایان لوایح جامی تاریخ ۴ ربیع الاول ۱۰۶۶ دیده می‌شود (ص ۱۰۳) گذشته از شعرهای فارسی بندهای منثور پراکنده‌ای هم دارد. شامل: ۱. نامه میر فصیحی به خواجگی کلان کو سوی در عزاپرسی (۳)؛ ۲. نشان حافظ جلاجل (۴)؛ ۳. فرمان پادشاه صفوی برای عبدالمومن اوزبک مورخ روز ۱۹ ذیحجه سال ۱۰۰۰ (۷-۱۰)؛ ۴. نامه امیر عربشاه عجم خوافی و پاسخ آن از فضیلت و افاضت پناه (نامش پاره شده) و از شیخ زین العابدین، در پاسخ نخستین از ملا مجد الدین محمدا و ملا محمد حسین قاضی یاد شده است (۱۵-۲۳)؛ ۵. منشآت منظوم و منثور ملا میر علاء (سلمه الله تعالی و ابقاه) از روی خط او (۲۵-۲۷)؛ ۶-پند سلطان محمد خدابنده (۴۷-۴۸)؛ ۷. نامه جامی به امیر علی شیر نوایی در هنگام گوشه‌گیری او (۵۰-۵۱)؛ ۸. لوایح جامی (۸۴-۱۰۳)؛ ۹-نی‌نامه جامی (۱۰۵-۱۴۴)؛ ۱۰. شرح بیت «ز دریای شهادت ... » از جامی (۱۴۴)؛ ۱۱. مسائل ابن سلام از پیامبر و پاسخ او به فارسی (۱۴۹-۱۸۲)؛ ۱۲. بندی به فارسی در پیدایش خط (۱۸۴-۱۸۵)؛ ۱۳. شعرهای فارسی از محمد صلاح ذره باخرزی (۴)، سعدی، غزالی مشهدی (نقش بدیع)، میرزا صالح منشی، اوجی، میرزا ملک افضل، حافظ سلطان محمد ذره (۵-۲۴)، خاقانی، عماد فقیه، نظیری، درکی (۲۶-۲۷)، حکیم رکنا (قضا و قدر) (۲۸)، محمد بیک فرصت، یقینی (۳۱)، صوفی، نظام دست غیب، جامی، باقر خورده، میر محمد واله، ناصر الدین بخاری، انیسی، نصیبی، ملاولی، امیر خسرو، شیخ فیضی (۳۵-۳۷)، قاسم انوار، عطار، صائب (۳۹-۵۱)، فیضی ترکمان، کمال خجند، سحابی، ملا شعیب، ابوتراب بیک، میرزا سنجر کاشی، انوری، مولوی (۵۳-۶۵)، حاجی محمد کاتب (۶۷)، عینی، کمال اسمعیل، فصیحی، سنایی (۷۴)، میرزا معصوم مشهدی، شرف شقروه، صادق دست غیب، ابوالقاسم بابر (۷۷)، نسیمی، سلیم تهرانی (۱۱۰)، نقی کمره‌ای، میر رضی ارتیمانی (ساقی نامه) (۱۱۶)، نواب حسنخان، ادهم، مرتضی قلی خان، محوی ولی (۱۱۹-۱۲۸)؛ حدیقه سنایی (۱۳۰)؛ تحفة العراقین (۱۳۹)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ ربیع الاول ۱۰۶۶ (ص۱۰۳) و ربیع الثانی ۱۰۵۸ (ص ۱۱۵)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۱۶ سطر (۷×۲۱)، اندازه: ۱۱×۲۳سم [ف: ۱۳ - ۳۱۴۳]

۱۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶-طباطبائی

اشعاری غالباً بدون عنوان و نام شاعر از: سعدی، میر سنجر کاشی، حکیم شفائی، امام فخر رازی، ظهیر فاریابی، ازرقی، شیخ فیضی، میر رضی، مرشد، امیدی (ساقی‌نامه‌ای است از او که اول افتاده)، شیدا، کمال اسماعیل، شانی تکلو، نوعی و نیز ظهوری (در ص ۸۴-۸۵) دنباله آن در ص ۹۸ است. در این جنگ چند ساقی‌نامه و ترجیع‌بند است که بر اثر جابجایی برگ‌ها (در صحافی) آغاز ندارد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد طالب لاهیجی، تا: ۱۰۵۸ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ دارای یک سر لوح کوچک؛ تملک: عبدالله بن محمد صادق است؛ کاغذ: اصفهانی آهار مهره نازک، جلد: روغنی زمینه طلائی، ۱۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۲۲ - ۶۶]

۱۰۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۲۷

آغاز: اول و آخر بوجود و حیات ×× هست کن و نیست کن

کائنات / مبدع هر چشمه که جودیش هست ×× مخترع هر چه وجودیش هست؛ **انجام:** فض الله فاك و قطع شر اسیفك و الله لکلامك اشد علی من کلام الاعرابی

شامل: قطعات منتخبه نظم و نثر؛ حکایات و فوائد متفرقه از جمله منشأت محمد مقیم، جامی، عبید زاکانی؛ کتاب نگارستان مولانا معین الدین جوینی؛ کشکول بهاءالدین حرعاملی؛ نگارستان ملاحسین کاشفی؛ نقش بدیع و کیمیای سعادت ابوحامد غزالی؛ وصایای پیامبر اسلام (ص) به حضرت امیرالمؤمنین (ع) نقل از کتاب من لایحضره الفقیه به عربی با ترجمه فارسی؛ رسالت طرماح بن عدی از جانب حضرت امیرالمومنین (ع) نزد معاویه نقل از کتاب مجالس المومنین به عربی با ترجمه فارسی؛ ابیاتی از چند شاعر به طور متفرق. در ضمن مطالب کتاب چنین به نظر می‌رسد که احتمالاً این جنگ را شفیعا به منظور اتحاف به شاه عباس ثانی تهیه و تنظیم کرده باشد. در پایان صفحه ۱۰۲ که آثار شعری طالب آملی، صائب، نظیری، درکی قمی، خلیل کاشی، حکیم رکنا و شیخ فیض می‌باشد چنین رقم است «مشق شب چهارشنبه غره شهر ذی حجة الحرام سنه ۱۰۸۵ فی المشهد المقدس اقل خلق الله محمد شفیع الحسینی غفراله»؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: محمد شفیع حسینی، تا: ۱۰۵۸ق؛ مجدول، یک سرلوح مذهب مرصع مزدوج ممتاز؛ کاغذ: ترمه متن غبار زرافشان، جلد: مقوای روکش تیماج یشمی، ۱۴۰ص، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۴سم [ف: ۳ - ۳۵۵]

۱۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۳۹/۱

جنگی است بیشتر منظوم با بعضی از مطالب منثور بدین تفصیل: مطالب منظوم: اشعار میرزافصیحی، علی نقی (؟)، قدری دارابی، اشعاری از صائب که سید محمد کاظم بن حاجی عبدالحسین براکوهی (؟) در سال ۱۱۲۷ حسب الفرموده حضرت آخوندی ملامحمد رفیعا در قریه شیخ (؟) از توابع براکوه [سیرجان] نوشته، اشعار در فضل حضرت علی امیرمؤمنان علیه السلام و امامان کرام و طعنه بر مخالفان اثر قطب سیادت و نقابت میرمحمدباقر، بدین مطلع: ای لمعه‌ای ز روضه تو مهر خاوری / وی شمه‌ای ز قبه تو چرخ اخضری. نیز قصیده ای بدین مطلع: شه ملك دانشم من بجنود آسمانی / که بود ز فضل دیهیم سریرم از معانی. بحر طویل از کمال غیاث، اشعار شریف، مولانا نظام، طالب کلیم، محمد قلی سلیم، نجیب، مجیر، رکنا، مجیر، اشعارش از بیغش (؟) به خط محمد علی بن محمد کاظم کرکوهی (؟)، نجیب، فغانی و صائب، میر فضلی، نصیرا و نظیری، طالبی قمی و امینی شیرازی و میرابوالحسن فراهانی، حاتم و خواجه عصمت و شفایی و حیاتی بواناتی، وحشی، میر عین علی، موجی، فضلی، محمد طالب آملی، شفایی، بزمی همدانی و میرزا اشرف و ابوتراب بیك، میر محمد باقر، شهابی تکلو، ظهیر، سید حسن غزنوی، فتح علی بیك، مجیر بیلقانی، شیخ اوحد الدین، جمال الدین عبدالرزاق، ملاحسن علی یزدی، علی نقی، بابلی (؟) در مدح امیرمؤمنان علی علیه السلام، هلالی، صائب، مولانا نثاری، مولا محمد جان قدسی مشهدی، مولانا حیرتی، کمال اسماعیل، کمال جنتی، مولانا ناظم، ابن کمال الدین شمس الدین یزدی، قدسی مشهدی، صفی قلیخان، شاملو، عرفی و صائب، اصفر، طالب آملی. مطالب منثور: کلام ابوذرجمهر، مطلبی از شمس الدین محمد اسماعیل کاتب الملوك، یادداشتی به خط شکسته ابن احسن یزدی در سال ۱۱۶۹، یادداشت درباره عالیجناب ملاصالح اصفهانی، مکتوبی از کاتب بروجردی، که در شعبان ۱۲۵ (۱۲۰۵؟) نوشته یادداشتی یادگاری از محمد علی بن محمد کاظم در سال ۱۱۵۴ در کنار کهن چنار ملا حاجی جعفر وقتی که چاشت می‌خورد نان و پنیر و خربوزه همراه خواجه عبدالرؤوف و خواجه جلال مفید و محمد اشرف (۴۰ر) رقعه (۵۹ر) مطلبی از روضة الواعظین (۶۱ر) یادداشتی مورخ ۱۱۵۶ در مقام پاریز براکوه سیرجان (۶۱پ)، نامه (۶۳ر)، نامه‌ای مربوط به دارالسلطنه تبریز (۶۴ر)، یادداشت سال ۱۱۶۹ (۶۶ر)، از منشآت خواجه رشید (۶۶پ-۹۹ر)، رساله در نصایح و مواعظ و مسائل و تصدق از خواجه رشید (۹۹پ-۱۰۷ر)، در اظهار اشتیاق (۱۰۷پ)، از اینجاتا (۱۲۱ر)، مکتوبات و منشآت است؛ کا: امیر گل امیر صالحی (خیاطی؟)، تا: ۱۰۵۹ق، مجموعه به چند خط نوشته شده؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۲۲گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۳×۲۰/۳سم [ف: ۴۱ - ۱۳۸]

۱۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۳۸/۳

شامل: شعری در مناجات و در ذیل آن مطالبی به ترکی در نظافت و کثافت عناصر اربعه (۱۰۱)؛ اشعاری به ترکی و مطالبی دینی به ترکی (۱۰۲)؛ اشعاری به ترکی (۱۰۴)؛ کتاب ایضاح و بیان در حجر به زبان عربی (۱۰۵)؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، رویه کاغذ قرمز، ۵ص (۱۰۱-۱۰۵)، ۱۳سطر(۸×۱۴)، اندازه:۱۶×۲۲سم [ف: ۶ - ۴۸۳]

۱۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۸۱/۸

شامل: نامه غزالی به نظام الملك به عربی در این که چرا به بغداد نمی‌آید؛ سخنی از علاءالدوله سمنانی؛ شعرهایی از میر محمد مؤمن پیشوا و امیر محمد زرگر و قدس مشهدی و زلالی؛ پراکنده‌های دیگر؛ شعرهای فارسی و نثر عربی از سعدی و میر صدرالدین محمد ثانی و دیگران؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ علی بن محمود کاتب، تا: ۹ شوال ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۸ص (۲۷۴-۲۷۸ و ۵۶۸-۵۷۰)، ۱۴سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۸۲]

۱۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۳۹

آغاز: بسمله، خیر کل کلام معسول من المعقول و المنقول مالبس من النثر و النظم بحلاوة حمد العلیم الحکیم؛ **انجام:** فانی من الرحمن ارجو بحبهم حیوة لدی الفردوس یوم مماتی

شامل: احادیث منقول از خصال صدوق، عیون اخبار الرضا، داستان تشرف دعبل خزاعی به خدمت حضرت رضا (ع)، مطالبی در رمل، نجوم، هندسه، منقولاتی از خلاصة الحساب بهائی،

ادعیه، طلسمات و قصایدی از ابن فارض؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مسیح (مؤلف)، تا: ۱۰۷۰ق؛ مجدول، سه سرلوح؛ مهر تملک: «زین العابدین العلوی »؛ اهدایی: احمد معتمد ریاضی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ - ۹۳۳]

۱۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۶۵

قسمتی از اشعار نظامی گنجوی که به‌تاریخ ۲۸ شعبان معظم ۱۰۷۰ به‌وسیله محمد صادق بن محمد جعفر برنا بادی جمع آوری شده (ص۱-۲۰)؛ اشعاری از فیضی هندی (۲۱-۵۶)؛ اشعاری از کاتبی، امیدی، جامی، سعدی، هلالی، محتشم، کاشی (۵۶-۶۲)؛ برگزیده نثرهایی از کتاب جامع الحکایات (۶۲-۱۱۳)؛ داستان‌های مختلف (۱۱۳-۱۱۷)؛ داستانی از کلیله و دمنه (۱۱۷-۱۲۵)؛ داستان تمیم انصاری (۱۲۵-۱۵۴)؛ داستان برگزیده از تحفة المرشدین (۱۵۴-۱۵۵؛ برگزیده‌ای از اساس الاسلام (۱۵۵-۱۵۷)؛ منتنجی از تبر المسبوک فی نصیحة الملوک (۱۵۷)؛ منتخبی از تحفة المرشدین (۱۵۷-۱۵۹)؛ برگزیده‌ای از کتاب فتاوی فیروز شاهی (۱۵۹-۱۶۲)؛ باز از تحفة المرشدین (۱۶۱-۱۶۴)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد جعفر برنا بادی، تا: ۱۰۷۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوایی میشن مشکی، ۱۶۴گ، ۲۱ سطر (۱۲×۱۸/۵)، اندازه:۱۵/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶ - ۷۱۶]

۱۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۴۰

آغاز: باب اول در توحید و توکل، ابن عباس رضی الله عنه روایت میکند از صدر و بدر کائنات؛ **انجام:** و اگر پیری چون مرگ در آید ناگاه بمیری و الله اعلم بالصواب

در فهرست به نام «اعتقادات و اخلاق و مواعظ» آمده است. مشتمل بر صد و پنج باب؛ خط: نستعلیق، کا: درویش الیاس، تا: ۱۰۷۰ق؛ اهدایی: عباس مجد الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، ۱۷ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۶۵۵]

۱۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۴۵

این جنگ در قرن یازدهم هجری تنظیم شده و در آن دست‌خطهایی از چند شاعر دیده می‌شود. در این جنگ اشعاری از شعرای مجهول یا بی دیوان قرن یازدهم ذکر گردیده که اهمیت خاصی به این جنگ می‌دهد. فهرست مطالب این جنگ این است: ۱. الف تا یای ظهوری ترشیزی (۱پ-۲پ)؛ ۲. الف تا یای؛ تجلی، محمد رضابن سلیمان (۳ر-۷پ)؛ ۳. سه معما و تعمیه به اسم یکی از دانشمندان (۸ر-۸پ)؛ ۴. دیوان ظهوری ترشیزی (۹پ-۱۳پ)؛ ۵. دیوان شوکت بخارائی (۱۳پ-۱۹پ)؛ ۶. دیوان صائب؛ صائب، محمد علی بن عبدالرحیم (۲۰ر-۲۲پ)؛ ۷. دیوان فطرت، موسوی مشهدی، محمد بن فخر الدین (۲۳پ-۲۵پ)؛ ۸. دیوان مسیحای نازکی (۲۶ر-۲۸ر)؛ ۹. دیوان بیگانه نیشابوری (۲۸پ-۳۰ر)؛ ۱۰. اشعاری از واعظ (۳۳ر)؛ ۱۱. دیوان ملک مشرقی وسی (۳۳پ-۳۵ر)؛ ۱۲. دیوان نظیری (۳۵پ-۳۶ر)؛ ۱۳. دیوان رشدی رستمداری (۳۶پ-۳۷پ)؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۷۱ق؛ خط نستعلیق معمولی و شکسته چلیپایی، رساله دوم به خط مؤلف، رساله سوم جمادی الاول ۱۰۷۱ درخانه محمد شریف؛ مهر: «افواض امری الی الله عبده علی نقی ۱۱۱۵» (مربع)؛ جلد: گالنیگور سرخ، ۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۳۷ - ۱۷۱]

۱۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۶۳

شامل: منشآتی به نام سلطان ابراهیم عادل شاه؛ شرح خطبه همام؛ چند حدیث به عربی. این جنگ با چند خط زیبا نوشته شده و از این جهت دارای نفاست می‌باشد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد رضا، تا: ۱۰۷۳ق؛ چند روایت بخط محمد باقر، دو صفحه به نستعلیق و نسخ معرب محمد مؤمن که به دستور میرزا اسماعیل به تاریخ ۲۳ جمادی الاول ۱۱۶۱ نوشته شده؛ اشعاری از محمد طاهر بن حسیب به خط خودش به تاریخ رجب ۱۱۲۵؛ جلد: روغنی، ۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۵ - ۱۰۶]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۷

با اشعار گردآورنده نسخه با تخلص کاظم که در میان شعرها آمده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم ابن محمد کریم اصفهانی، تا: با تاریخ ۱۰۷۳ق، زنده در هزار و اندی در اصفهان ۱۰۷۳؛ با یادداشت وصف کتاب؛ تملک: علی محمد ابن کاظم در ۶ ربیع ۱۳۲۸، با یادداشت درباره میرزا محمد کاظم نویسنده نسخه و میرزا ابوطالب و میرزا نصیرای ریاضی نواده نصیر طوطی در ۱۰۷۱ و میرزا علی بن زین العابدین رازی و محمد کریم بن محمد کاظم اصفهانی در ۱۰۷۳ و سید فیاض علی واسطی در ۱۳۲۸؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج، ۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [سنا: ف: ۲ - ۲۴۴]

۱۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۵۲۳-۳۳/۷۳

آغاز: بسمله فرمی چمن سخن بطر اوت حمد بهار پیرایست که گلزار ابراهیم را در رخسار یوسف طلعتان نمرود نخوت رسانیده ... اول معرفت که با وجود محبت کثرت؛ **انجام:** و دل فارغ ما را بر دشمنی او مشغول کردی وخود را در بر ما سبک کردی رحمة الله علیه.

جنگی به نظم و نثر فارسی شامل گزیده‌ای از اشعار شعرای فارسی‌سرای و قطعاتی از منشآت ادبی و دیباچه‌ای ادیبانه‌ای که بر کتاب‌های مختلف نگاشته شده، و چند رساله مستقل از جمله دیباچه گلزار ابراهیم ملاظهوری، دیباچه از گفتار میرزا الغ بیک، رقعه‌های نصیرا درطلب آب، صابیا در منع شراب و میرزا قوامای مستوفی الممالک که به ملک المنجمین جلال نوشته، رساله «عشق و روح» فضولی، خطبه نورس ظهوری، خطبه خوان حکیم ظهوری، دیباچه‌ای که نصیرا گفته، رقعه ملا مهدی، از سخنان حکما، نقل از جامع الاسرار، احوال خواجه نظام الملک طوسی، احوال حسن صباح، عزالدین و مؤید الملک فرزندان نظام الملک، از منشأت نصیر الانامی بر دیباچه مکاتیب محمد خرقانی، رقعه

صایب درطلب نرگس‌دان، رقعه همو در طلب حب، مکتوب میرزا محمدصادق دست‌غیب که به عزیزی نوشته حدیث سلسلة الذهب به‌خط جلال الدین که در تاریخ ۱۲۸۵ در بالاخانه میرزا صادق در آذربایجان نوشته است، احوال فضل بن یحیی برمکی، احوال فضل بن ربیع، احوال شیخ الرئیس ابن سینا، کلماتی در مدح و مذمت صفات مذمت خط و قلم، مذمت حلم، مدح صبر و قناعت و فقر و جود و شباب و جوانی و مذمت آن‌ها و ... دیباچه مجموعه از امام قلی بیک، «عرض شکر» جلال الدین دوانی، «لوامع الاشراق» همو، اشعاری از حکیم زلالی، قصیده ترجمة الشوق و رساله وجود میر سید شریف جرجانی، منشأت میرزا رفیع اصفهانی، افادات میر محمد هاشم، «رساله روحیه» امام فخر رازی، جبر و اختیار من قول الحکماء، نقلی از نفحات الانس و تاریخ وصاف و فرهنگ جهانگیری، دیباچه تاریخ وصاف از عبدالله شیرازی و دیباچه مولا غنی در مدح عبدالله قطب شاه فرمانفرمای خطه ملتکانه، دیباچه جلد پنجم تاریخ وصاف، کتاب سلطان سلیمان خواندگار روم در جواب کتابت شاه طهماسب صلح‌نامچه که سلطان مرادخان خواندگار روم به نواب شاه صفی الدین مصحوب ساروخان تالش نوشته است؛ خط: نستعلیق، کا: محمدطاهر بن عبدالله، تا: پنج شنبه ۱۴ محرم ۱۰۷۴ق (در اوایل نسخه)؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ مهر: «عبده جلال الدین» با تاریخ ۱۲۸۵؛ جلد: تیماج زیتونی، ۲۵۱گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۲۹۱]

۱۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۷۹/۱

آغاز: این چند کلمه ازجمله وصایای خواجه عبدالخالق غجدوا نیست که بجهة فرزند خود خواجه کلان نوشته اند وصیت می‌کنم ترا ای پسرک من بعلم و ادب و تقوی در جمیع احوال بر تو باد؛

انجام: گفته‌اند که چون بنده بگناه خود معترف گردد و آثار جرم بر صفحات حال خود معاینه بیند هر آیئنه در مقام احتراز خواهد بود پس مردم کریم را از قبول عذر چاره نیست

مجموعه مطالب گوناگون طبی، تاریخی، گفته‌های عرفا، منتخب روضة الصفا (۲ صفحه)، تاریخ پادشاهان ایران قدیم و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ محرم ۱۰۷۵ق، جا: اصفهان مدرسه محرمیه؛ سطور چلیپا؛ جلد: مقوا، با روکش پارچه، ۴۷گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۱]

۱۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۲-۴/۳۲

شامل: (با حذف اسامی تکراری) بهشت ساختن شداد و به مقصد نرسیدن، اشعار ظفر، تاریخ تجدید قبه روضه سلطان العارفین سلطان سید جبرئیل علیه الرحمة، نعت پیامبر اکرم و علی (ع) به نقل از بوستان سعدی، قصیده سعدی، چند قصیده از مولانا قاضی نور، قصیده ملا عبدالرزاق لاهجی در مدح نواب عالی؛ ۱. مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ ۲. جواب کتابت نواب عالی به مولانا محسنا، جواب غزل مولانا محمد محسن، اشعار فیض کاشانی، قدسی مشهدی، ملاعبدالرزاق، ملا میرزای شهنامه خوان، رقعه مولانا حسن به نواب تولیت پناه نذرعلی، جواب غزل مولانا محمد محسن سلمه الله تعالی، اشعار مولانا ولی، غیاثا، درویش غباری، بابا فغانی، ساقی‌نامه، قطعه طلب استر از گفته حسین بیک منشی، مناجات، اشعار مولانا غباری در مدح سلطان شیخ صفی الدین، شعر میرزا جان عزتی در مدح شیخ صفی، مدح آقا میرزای صفوی، مدح درویش نصیر مداح، جواب غزل بر خوردار، اشعارشیخ زاده لاهجی، حاجی امین اردبیلی، شاهدای حسینی، حکیم باقرا، بایندرخانا، خادمباشی، حیدربیک متخلص به فایض، شاهدای نیشابوری، در ذکر بعضی از علامات حضرت مهدی علیه السلام (۴۰ علامت) به نقل از لطایف و ظرائف علی بن حسین واعظ کاشفی، اشعار صادق مسکر لاهجی، ملا نادم، خواجه نصیرالدین، شاه احمد، سلمان فارسی، سیف افرنگ، خواجه حسین ثنائی، صایبا تبریزی، در مطایبه حضرت رسالت پناه، مزاح صحابه، مطایبات اشعار نظری، ذکر شمه‌ای از انفاس شریفه امام موسی کاظم (ع) و امیرالمؤمنین و امام رضا (ع)، اشعار طالب آملی، میررضی، تاریخ جهت دولت خانه نواب، تاریخ از گفته ملاشاه محمد، اشعار نواب عالی، سید نعمت الله، آصفی، حکایت از شیخ سعدی، مناجات، فی سبب انتخاب الانتخاب، فی التحمید، قصیده شیخ ناصر بخاری، قصیده ابوالمفاخر فرزازی؛ ۳. نعت پیامبر، تاریخ کتابت ۱۰۷۶ در پایان یک نوشته، شرح سورة منقولة من الزبور واصله سریانی و هذه ترجمته بالعربی (قصیده «أنا الموجود فاطلبی ...» با ترجمه منظوم فارسی)؛ ۴. در نکته چند متعلق به ایمان؛ ۵. قصیده برده با ترجمه منظوم؛ ۶. فوائدی در ملل و نحل که از بحر الحقایق نقل می‌کند و جریان حضرت ابراهیم (ع) را آورده و صابیان و تناسخیان و وثنیه و معتزله و شیعیان و مرجئه و خوارج و ارباب اصول و ... را معرفی می‌کند، تمجید از فرزدق؛ ۷. مطلوب کل طالب از رشید الدین محمد وطواط بلخی؛ ۸. اشعار ابن یمین، سعدالدین خرقانی، احادیث نبوی، مطالبی به نقل از تفاسیر (جواهر التفسیر و ...)، حرز کبیر، دعای زخم بند امیرالمؤمنین، حدیث به نقل از امالی شیخ طوسی، منقول از خط مولانا قاسم قدس سره؛ ۹. ترجمه فال نامه امام صادق (ع) به فارسی؛ ۱۰. دعای جلیل القدر، دعای امام سجاد در مهمات (یا من تحل به عقد المکارة ...)، دعای منقول از شیخ بهایی، دعای مغنی، مناجات لقاضی الحاجات امام سجاد علیه السلام، ادعیه دیگر؛ ۱۱. شرح نادعلی؛ ۱۲. دعا از صحیفه سجادیه، صفت خلقت محمد مصطفی صلی الله علیه وآله، جداولی در مورد اطلاعات گوناگون از سور و آیات و جملات وکلمات قرآن مجید، دعاء لاستجابة الدعوات، دعائی که پیامبر تعلیم فرموده که درمان از هر دردی است؛ ۱۳. فال نامه منسوب به امام صادق (ع) رساله مفصلی است در کیفیت تفأل به قرآن کریم و تأویل آیاتی که ممکن است در تفأل درآید؛ ۱۴. رساله در موسیقی (در حاشیه نسخه) شامل مقدمه و هفده فصل؛ ۱۵. کرامیه = کرامیه رامجرد = رساله در موسیقی (متن نسخه) از: دوره سفر چی یا حافظ مقصود

(قرن ۱۰ و ۱۱)؛ ۱۶. سلطانیه = رساله در موسیقی، نجم الدین کوکبی (قرن ۱۰)، شامل ۱۲ مقام و یک خاتمه؛ ۱۷. مناجات منظوم عربی از امیرالمؤمنین علیه السلام و ترجمه منظوم فارسی آن «کم من لطف خفی ... خدا راهت با بنده بسی الطاف پنهانی ...»، «لک الحمد یا ذاالجود و المجدو العلی ... ای روی زمین زفیض عامت گلشن ...»، اشعار ترکی، اشعار شیخ عطار ازحزن نامه، شیخ بهایی، میرخسرو فی الصمت؛ ۱۸. عشق نامه، شاه داعی شیرازی (۸۷۰ق) (در متن نسخه) ششمین مثنوی از «سته داعی» است بر وزن مثنوی معنوی مولوی؛ ۱۹. منتخب مخزن الاسرار نظامی (حاشیه)؛ ۲۰. منتخب حدیقة الحقیقة سنایی (متن)؛ ۲۱. رساله عرفانی (متن) کوتاهی در بیان مراتب منازل مسافران عالم؛ ۲۲. آبستنی و باه از مظفر بن محمد حسین اصفهانی شفائی (متن)؛ ۲۳. اشعاری از نور الدین آذری (حاشیه)؛ ۲۴. احوالات چهارده معصوم (متن)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد امین انصاری، تا: ۱۰۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، چلیپائی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۲۸۸]

۱۲۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۵۰

آغاز: کفی بالظفر شفیعا للمذنب: بر گنه کار از ظفر یابی زروی انتباه ×× آن ظفر باید که گردانی شفیع آن گناه؛ **انجام:** با کیفیت استخاره از حسین بن عبدالصمد ختم میشود

اشعار و رسالات متفرقی از شعراء و نویسندگان متعدد در ادوار مختلف؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۷۸ق؛ یک قطعه فرمان حمایت مسافرین صادره از طرف دولت عثمانی مورخ به تاریخ ۱۲۹۱ را چهار پاره کرده و به آخر نسخه الصاق نموده‌اند، این نسخه با ترجمه منظوم کلمات قصار حضرت مولی الموالی امیر المومنین علی علیه السلام از نظم عادلی و به خط محمد علی نام و مورخ به تاریخ ۱۰۷۸ق و با عبارت «کفی بالظفر شفیعاً للمذنب: بر گنه کار از ظفر یابی زروی انتباه ×× آن ظفر باید که گردانی شفیع آن گناه، آغاز و با کیفیت استخاره از حسین بن عبدالصمد عاملی ختم می‌شود؛ جلد: مقوا با ته چرمی، ۴۲۰گ، ۲۵-۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۳۵۲]

۱۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۸

آغاز: بسمله، الحمدلله نعمائه؛ **انجام:** بالطهاره المختصین.

از جمله شامل: ۱. حورائیه: شرح رباعی منسوب به شیخ ابو سعید ابوالخیر (ص ۲۶۳-۲۶۹)؛ ۲. رساله در معما (ناقص) که از ۳۳ باب شش باب آن آورده شده است. آغاز: «بدانکه این رساله مرتب است بر یک مقدمه و سی و سه باب» (۲۷۱-۲۷۵)؛ ۳. دستور معما، حقیری هروی (ص ۲۸۳-۲۹۱)؛ ۴. شرح معما (ناقص)، احتمالاً از میر حسین معمایی نیشابوری (۲۹۱-۲۹۵)؛ خط: نستعلیق شکسته خوش، کا: محمد امین سیاح تبریزی، تا: ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۶سم [ف: ۱۷ - ۸۳]

۱۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۰۱

شامل: ۱. موش و گربه؛ ۲. مقالی به نثر در پنج برگ در تعریض زمان خود به سبک میرزاده عشقی طنز آمیز و فکاهی؛ اشعاری از محمد قاسم، علیرضا تجلی مورخ ۱۰۸۱ق و اشعاری از محرر این جنگ گویا محمد حسن لاری باشد در ۱۰۸۱ق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۱ق؛ کاغذ ترمه، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ - ۷۱]

۱۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۲۹/۸

شامل: جغرافی عالم، شامل شکل جغرافیایی کره زمین و نقاط روی آن است البته به‌سبک جغرافی نویسان قدیم (ص۱۵۸-۱۵۹)؛ رساله‌ای در تقریر فرائض به زبان ترکی که از سهم الارث و طبقات ارث برنده سخن می‌گوید (۱۶۰-۱۶۶)؛ رساله‌ای که اوضاع دربار عثمانی‌ها را از قبیل اوضاع اداری و سپاهی و رواتب افراد بازگو می‌کند و به‌سال ۱۰۶۷ق تحریر یافته است (۱۶۸-۱۸۴)؛ چند ماه تاریخ با شعر ترکی (۱۸۶)؛ تاریخ طبقه آل عثمان، از سلطان عثمان تا مصطفی خان که در سال ۱۲۲۲ق جلوس کرده (۱۸۷)؛ تاریخ وزراء آل عثمان، از فرهاد پاشا در سال ۹۳۴ تا عبدالله جقه چی در سال ۱۱۶۷ (۱۸۸)؛ اشعار ترکی چندی از شاعران زیر: ذاتی، مجنونی، ویسی، فاضل، طاهری نقل شده و شاعر اخیر الذکر قصیده‌ای در مدح سلطان سلیم خان دارد (۱۹۰-۱۹۴)؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۳۷ص (۱۵۸-۱۹۴)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه:۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۴۶۵]

۱۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۲۹/۱۲

شامل: قصیده‌ای با قافیه «قاف» و وزن مستفعلن، در این قصیده پس از حمد خدا و ستایش رسول اکرم سلطان عثمانی مدح گردیده و از فتح استانبول سخن رفته است؛ قصیده‌ای با قافیه «هاء»، در آن تضمینی آیات مختلف قرآن شده و تاریخ تحریر آن ۱۱۳۲ق است (۲۲۰-۲۲۴)؛ منظومه‌ای به نام جوری چلپی و این منظومه مثنوی است که تاریخ تحریرش ۱۱۳۵ق است (۲۲۵-۲۲۷)؛ تاریخ تفلیس که در سال ۱۱۳۵ق تحریر شده همراه با قصیده‌ای ترکی به قافیه «راء» و اعتذارنامه‌ای باز به قافیه «راء» (۲۲۷-۲۲۹)؛ قصیده‌ای با قافیه «میم» که حاذق افندی نام ابراهیم پاشا را مدح کرده است (۲۲۸-۲۲۹)؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۱۷ص (۲۱۳-۲۲۹)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه:۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۴۶۸]

۱۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۱۹

آغاز: بسمله هذا المقطعات و المثنویات الشعراء ... از ازل قاریان قرآنیم ×× تا ابد قول حق همی خوانیم

مشتمل بر قصائد، مقطعات و مثنویات برخی شاعران از جمله سعید، مؤمن حسین، عرفی شیرازی، جامی، قدری رضوی، غواصی، نظامی، رضی الدین خوشاب، حکیم ازرقی، خاقانی، عماد شهریاری، عبدالواسع جبلی، سنائی، ادیب صابرو دیگران و همچنین مطالبی به نیر در تصوف و عرفان از جمله در بیان ابدال و

قلندر و نعمت اللهی و حیدری (حاشیه گ۶۷ به بعد)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ محرم ۱۰۸۵ق؛ اشعار متن دوستونه و حاشیه به شیوه چلیپا؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۱۶]

۱۲۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۷

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد رضای درویش اردکانی، تا: ۱۰۹۱ق، برای پسرش محب علی؛ آغاز این جنگ داستان عشقی است در ۶۶ برگ و در انجام اشعاری از صائب و صفی قلی و کلیم نوشته‌اند؛ ۶۹گ، ۱۷-۲۱ سطر (۱۲/۵×۲۲) [ف: ۱ - ۳۵۱]

۱۲۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۵۰

شامل: اشعاری از جامی، ابی الفضل همدانی، مولوی و رضی؛ دلیلی بر بساطة وجود؛ مطلبی از حارث بن کلده درباره صحت بدن؛ شعری از فضولی؛ مطلبی از رسایل اخوان الصفا؛ مواعظی از شیخ کبیر طاوس الحرمین؛ مطلبی از امالی شیخ صدوق؛ سؤال حسن بصری از امام حسن (ع) درباره جبر و اختیار و جواب آن حضرت؛ اشعاری از مغربی و مولا و نظام استرآبادی؛ فرق بین وصف و صفت از چلبی؛ اشعاری از مغربی؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا ۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱۱۴ر-۱۲۱پ حاشیه)، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۱۰۲]

۱۲۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۳۹

آغاز: چون صحایف دل اهل وفا مهر انگیز و هر صحیفه اش چون صحایف خاطر ارباب صفا محبت آمیز؛ **انجام**: خط مشکین تکیه بر پهلوی آنرو میزند ×× [رو] سیاهی بین که باخورشید پهلو میزند

شامل منشأت و اشعار متفرقه؛ خط: شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۹۳-۱۰۹۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ به خط اشخاص مختلف، مجدول و مذهب، در حقیقت نسخه مرقعاتی است به خط اشخاص و خوشنویس‌های مختلف از قبیل: محمد رضای فرج الله، اشعاری از محمد طاهر بخط محمد ابراهیم متخلص به ملت مورخ به سال ۱۰۹۱ق و نامه‌هایی از صائب و شعاری معاصرش به همدیگر و نیز از همان محمد طاهر به خط محمد رضا نواده القاص بیگ گرجی. و تازه‌ترین تاریخ و خط از آقا میرزا نام به شرح آتی: «هو: مر نجان خاطر دلرا که باز از نوغمی دارد ×× جفا خوبستاما مهربانی عالمی دارد. باز رفتم و ضایع تر کردیم حیف العبد آریالا میرزا این دو کلمه به تاریخ ۲۶ شهر جمادی الاول ۱۰۹۴ در قهوه خانهٔ تختگاه تحریر یافت؛ کاغذ: زرافشان و متن و حاشیه، جلد: چرمی کهنه، ۱۳۳گ، ۱۶-۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۳ - ۱۳۳۱]

۱۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۱

گرد آورده سلطان محمد کاتب سپاهانی در مکه و بندت سورت در ۱۰۹۵، شامل: ۱. دعوات الاسماء (ص۱-۵)؛ ۲. رسالة فی الصلاة (۸۵-۱۱۶)؛ ۳. آداب الحکام حج (۱۲۱-۱۳۸)؛ ۴. بحر طویل شاهدای نیشابوری (۱۵۲-۱۵۴)؛ ۵. قصیده ملا علی رضای تجلی (۲۱۶-۲۱۸)؛ ۶. الاعتقاد، شیخ صدوق (۲۲۰-۲۲۷)؛ ۷. رساله در علم حروف فارسی (۲۳۱-۲۳۷)؛ ۸. رساله در عبادات به فارسی؛ شوشتری، عبدالله بن حسین (۲۶۱-۳۱۷)؛ ۹. نامه ازبکان و پاسخ رستمداری؛ مشلك رستمداری، محمد بن علی (۳۱۸-۳۲۶)؛ ۱۰. نامه حسن عسگری(ع) به مردم قم (۳۲۷-۳۲۸)؛ ۱۱. رساله در ارتداد و احکام آن (۳۲۸-۳۳۰). نیز شامل: در ص۳۳۱ آمده که علامه را پسرش شیخ فخرالدین در خواب دید و از چگونگیش پرسید و او گفت: «یا بنی لولا کتاب الالفین و زیارة الحسین عع لاحترقنا الفتاوی» (۳۳۱)؛ طریق تلاوت سوره یس (ص۵)؛ ادعیه السر (۶-۱۳)؛ المناجات بالاستخاره ... و بطلب الحاجات (۱۳-۱۶)؛ دعاء المجیر (۱۶-۱۸)؛ دعاهای قاف و توسل و معراج و امان و تهلیل (۱۸-۲۴)؛ «الباب الرابع فیما وردفی صلوات الله و سلامه علیه» (۲۵-۴۲)؛ از باب ۱۶ عیون اخبار الرضا (۴۲-۷۷)؛ بندهایی از عدة الداعی و اثبات الواجب دوانی و حکایات الفصحاء و تفسیر نیشابوری و تحلی الافراح فی شرح تلخیص المفتاح زرکشی (۷۷-۸۵)؛ بندهایی از نهج البلاغه و کتاب‌های دعا و فقه (۷۷-۸۴ و ۱۱۶-۱۲۰ و ۱۵۱-۱۵۴)؛ بندهایی از مکارم الاخلاق و کتاب من لایحضره الفقیه و جز این‌ها (۱۷۷-۲۱۱)؛ شعرهای فارسی چند شاعر (۲۱۲)؛ درباره طاعون سال ۵۶۴ (۲۱۳)؛ یاد از صفة الصفوة؛ پراکنده‌ها (۲۱۹، ۲۳۷-۳۳۷)؛ اسماء حسنی (۲۲۷-۲۳۰)؛ مسایل چهار گانه فقهی شهید اول به نقل از ابو طالب اسماعیل رازقی (۳۳۱-۳۳۲)؛ سرگذشت سلمان (۳۳۵)؛ مطالب پراکنده‌ای به عربی در ادب و خبر و دعا و ملل و نحل و تاریخ و اخلاق؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جلال الدین انجو، تا: با تاریخ ۱۰۹۵ق، جا: بندر سورت، به دستور سلطان محمد کاتب سپاهانی؛ در ص۳۶۸ آمده: «قال جامع الکتاب» مهر «محمد ابراهیم بن اسمعیل» دارد از پایان افتاده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۳۴گ، ۲۰ سطر چلیپا وراسته (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۱۰ - ۱۵۸۷]

۱۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۸

آغاز: لب و دهان و دو چشم تو ای بت گلفام ×× ۱ نبات ۲ پسته ۳ بادام؛ **انجام:** در محاق بتوفیق قادر ذوالجلال و ایزد متعال بهمه حال در ...

شامل منتخبی از آثار نظم و نثر فارسی تا قرن ۱۱ است که بیشتر آن به‌خط شاعری متخلص به شگون است و شاید گردآورنده جنگ همو باشد مطالب آن بدین قرار است: ۱. رساله در نصایح (۲و۳)؛ ۲. فهرست نام و تاریخ ولادت و وفات و کنیه و نام پدر و مادر و پادشاه معاصر چهارده معصوم (۱۲-۱۵)؛ ۳. قضا و قدر؛ طالب آملی، عبدالله بن محمد (۴۹-۵۷)؛ ۴. جواهرنامه (۶۱-۸۰)؛ ۵. جواب نامه‌ای که نواب همایون به جلال الدین عبدالمؤمن خان اوزبک نوشته (۱۰۱ و ۱۰۲)؛ ۶. منتخبی از اشعار شعرای ایران تا قرن ۱۱ بدین‌قرار: لیم، شگون، میر صیدی، جامی، فصیحی، نظیری، زکی همدانی، رکنا، مؤمن یزدی، عراقی، سنایی، طالب

آملی، محمد صوفی، ابوتراب بیک، شوکتی، بابا فغانی، طالب کلیم، صایب، شاپور تهرانی، سعدی، انوری، ظهوری، اسیر، محتشم، محمد مهدی، محمد جان قدسی، شیدا، ضمیری، محمد خان، نادم، غیاثا، عنایت الله، شاپور، امینا نجفی، بهمن تبریزی، جمال الدین، آذر، اسیر، طاهر، آصفی، ولی دشت بیاضی، شفایی، شأنی، عرفی، مرتضی، سیما، سعدی، فیاض، لسانی، میرزا جان، الهامی دماوندی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ مختلف چلیپا، رقم شگون (ص۶) و درویش علی خادم حایری (ص ۱۹)، تاریخ تحریر ۱۰۹۶ (ص ۹۸)، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۲ص، ۱۷-۲۴ سطر، اندازه:۷/۵×۲۳سم [ف: ۸ - ۲۰]

۱۳۱. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۲/۱

شامل: شرح پاره‌ای از اشعار دفتر اول مثنوی معنوی (۱-۱۷)؛ تعلیقاتی از حکیم ابونصر فارابی به خط حمایلی (۱۸)؛ شرح مشکلات فتوحات مکی از عبدالکریم حبیبی (۱۸)؛ مطالبی درباره سوره یاسین و ملخصی از کتاب صبر و شکر از احیاء العلوم (۲۶)؛ نامه‌ای از غزالی به نظام الملک (۲۷)؛ قولی از شیخ الرئیس از کتاب شفا (۲۹)؛ اقالی از فتوحات مکی (۳۱)؛ قصیده عربی معروف ابن سینا درباره نفس (۳۲)؛ مطالبی از کتاب روضه کلینی (۳۶)؛ مطالبی درباره معاد جسمانی (۳۸-۴۱)؛ مقدمه کلیله و باب برزویه طبیب (۴۲-۶۲)؛ صفحاتی بیاض (۶۳-۶۷)؛ مطالبی درباره واجب الوجود (۶۸)؛ مطالبی از مباحث المشرقیه امام فخررازی (۷۰)؛ تفسیر ابتدای سوره بقره از مولانا عبدالباقی تبریزی (۷۱)؛ مطالبی درباره ذات واجب الوجود (۷۲)؛ مطالبی از کتاب اخوان الصفا (۷۴)؛ اقوال متعددی از حضرت علی (ع)؛ نظر نحویون در اعراب «لاحول و لاقوة»؛ قولی از محمد بن محمد بن مکی در تحت چهارده وصیت؛ مطالبی درباره ائمه؛ اقوالی از حضرت نبی و امیرالمؤمنین (۸۱)؛ اشعاری از محتشم و جامی و مشتاق ... (۸۲-۲۱۳)؛ رساله‌ای به نظم و نثر با ابتدای افتاده درباره یکی از اسامی کواکب یا بروج که در تقویم برای آن رقمی تعیین شده (۲۱۴-۲۴۳)؛ مطالبی درباره تزکیه نفس و زهد (۲۴۵-۲۴۹)؛ اشعار گوناگون از شاعران مختلف (۲۵۰)؛ عریضه‌ای که از مصحوب «فلان» ارسال شده است (۲۵۶)؛ ابیات گوناگون از شاعران متعدد (۲۵۷-۲۷۷)؛ مثنوی عارفانه از کلیم (۲۷۸-۲۸۷)؛ رقعه‌ای از شاه عباس به شاه سلیم (۲۹۱)؛ جوابی از ملا عرفی (۲۹۴)؛ نامه‌ای از نصیرای همدانی به امیر سپهری (۲۹۶)؛ رقعه‌ای که نحوی به طبیبی نوشته؛ نامه‌ای از میرزا طاهر وحید؛ نامه‌ای به حکیمی (۲۹۷)؛ نامه‌ای به میرزا نصیر (۲۹۹)؛ ابیاتی از واعظ قزوینی (۳۰۰)؛ گفتاری از عبدالمؤمن تحریر یافته به سال ۱۰۹۳ (۳۰۴)؛ اشعاری از سعدی (۳۰۵)؛ قولی از فصوص الحکم ابن عربی (۳۱۱-۳۱۹)؛ مثنوی که هفت‌گانه (سبع المثانی) ذکر گردیده (۳۲۰-۳۲۱)؛ نامه‌ای به خط قرمز (۳۲۳)؛ اشعاری از سعدی (۳۲۴)؛ اشعار گوناگون (۳۲۶-۳۳۲)؛ بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق؛ تملک: محمد هاشم بن حاجی علی اکبر در ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی الوان، جلد:تیماج مشکی،۲۰سطر(۵×۱۳/۵)،اندازه:۱۰×۱۶/۵سم[ف:- ۳۴]

۱۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۸۵

شامل: ۱. عریضه شاه طاهر حسینی به شاه عالم پناه؛ ۲. نامه به یکی از عزیزان؛ ۳. نامه به یکی از احباء؛ ۴. نامه به قاضی روح الله پسر میر نورالهدی؛ ۵. نامه قاضی جهان وکیل السلطنه؛ ۶. نامه به فرزند خود حیدر؛ ۷. معراج الخیال؛ تجلی شیرازی، علیرضا بن حسین؛ ۸. قصیدة ترجمة الشوق؛ عرفی شیرازی، جمال الدین محمد؛ ۹. شعر مولانا امیدی؛ ۱۰. رباعیات ابوسعید ابوالخیر با خواص؛ ۱۱. رباعیات؛ سحابی استرآبادی؛ ۱۲. غزل؛ صائب تبریزی، محمد علی بن عبدالرحیم؛ ۱۳. شعرهای میر صیدی و شیخ علی نقی کمره‌ای و شانی تکلو و ملا محمد قاسم مشهدی و اهلی شیرازی و طالب آملی؛ ۱۴. ترجیع‌بند و ساقی نامه؛ رضی الدین ارتیمانی؛ ۱۵. حکایت عینیه و ریا؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۶. تحفه مغنیه؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۷. قضا و قدر؛ مسیح کاشانی، مسعود بن علی؛ ۱۸. فرهاد و شیرین؛ عرفی شیرازی، جمال الدین محمد؛ ۱۹. شعرهای شیدای هندی و ظهوری و وحضی و ملا نظمی بهبهانی و صفی قلی بیک و علی نقی ناطق بهبهانی و صایب و هلالی و اهلی؛ ۲۰. مسدس؛ وحشی بافقی، کمال الدین؛ ۲۱. مثنوی؛ عرفی شیرازی، جمال الدین محمد؛ ۲۲. مثنوی دیگر؛ ۲۳. شعر عامل بلخی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۲۲ شعبان ۱۰۹۹ق؛ با سرلوح؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور عطف تیماج تریاکی، ۱۵۱گ، ۱۲ سطر (۱۵×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۶۹۸]

۱۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۷۰/۱-۲۹/۲۱۰

آغاز: پری وش بی وفا شهر آشنا مه پیکری دارم ×× فرنگی رو و چینی مو و سمن بو دلبری دارم / دل و دین ... از کفر و ایمان می‌برد چشمش ×× سراپا تیغ بندی دل سیه غارتگری دارم؛ **انجام:** و یتم نعمته علیک و یهدیک صراطا مستقیما فجعل.

شامل: چند نامه عاشقانه به فارسی؛ اشعاری به فارسی از شاعران مختلف از جمله میرزا واهب در طلب عرق، نظری، شیخ علی نقی، صایب باد علی «سلمه الله تعالی»، خرمی، بخشی از اعمال ماه رجب؛خط:مختلف،بی‌کا،تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳ - ۱۲۱۳]

۱۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۲۳-۳۹/۲۰۳

آغاز: یا زنز فیر اسکن سمک بصدرک کما سکنت به الملائک بالبیت المقدس کلمة من کلام الله تحرق الشجر الاخضر بالف الف لا حول ولا قوة الابالله العلی العظیم نوع دیگر بهمین شرح قل اعوذ؛ **انجام:** انه کان حلیماً غفوراً ووضع الکتاب فتری المجرمین مشفقین مما فیه

از جمله شامل: باب در دانستن تکثیر حروفات؛ تسخیر ملائکه از قول شیخ محمد سکاکی؛ رساله طبی که جالینوس برای اسکندر نوشته است؛ باب در معالجت زهرها؛ باب در گزیدن جانوران؛

دعای عزایم؛ فایده‌ای فقهی درباره رضا (ع)؛ صیغه طلاق خلع و رجعی؛ چهل حدیث که از حدیث نهم تا حدیث سی و دوم در نسخه موجود است؛ چهارده اسم باری تعالی؛ حرز ابودجانه؛ تسخیر سوره اخلاص؛ خواص بعض سور، دعای چشم زخم و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۲۱۴]

۱۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۶۶

شعرهایی از سعدی، حافظ، هاتف، خیام، عاشق، فضولی میرصادق تفرشی میرزا نصیر در این جنگ هست؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالحسین خوشنویس سپاهانی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۰گ، ۸ سطر چلیپایی (۵×۱۱)، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۴ - ۵۶]

۱۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۴۴

قرن دوازدهم. قسمت اول این جنگ پاره شده و افتاده و از آنجا که شروع می‌شود شامل: نامه به عبدالله خان اوزبک؛ نامه شاه عباس (ص۲)؛ نامه شاه عباس به والی ولایت کاشغر (گ۴)؛ مفاوضه شاه به اهل مکه؛ منشور حضرت شاهنشاهی به دانایان فرنگ؛ نامه شاه به شاه مراد خان (گ۶)؛ رساله‌ای از رجب بن محمد بن رجب حافظ در اسماء الهی (۶پ)؛ نقل قولی از صدوق در امالی از قول عبیدالله بن عمر از رسول خدا درباره زهد یحیی (گ۶)؛ قول یکی از صلحاء به زبان عربی حاکی از سیر و گشت او در یکی از کوه‌های بیت المقدس و در اقوالی از پیغمبر و دیگران (گ۶-۸)؛ کلماتی از پیغمبر و بزرگان اسلامی و یونان و صوفیان بزرگ و بعضی از خلفاء و از غزالی (۹پ-۱۱)؛ مطالبی از کتاب مکارم الاخلاق (۱۱پ)؛ اقوالی از محقق طوسی و از امالی ابن بابویه و از کلینی و از حضرت صادق و بزرگان دیگر آمده (۱۲-۱۵)؛ «جواب کتابت علماء ماوراء النهر که مولانا محمد مشکک و سایر طلبه مشهد مقدس نوشته اند» (۱۵پ)؛ ذیل «طرماح بن عدی حاتم در قسم مقبولان انتظام دارد» داستان طرماح و نامه معاویه به علی (ع) پس از جنگ جمل آمده (۱۷پ)؛ قول‌هایی از بزرگان در مسائل اخلاقی (۱۸)؛ قولی از شیخ عبدالله بن احمد بحرانی از کتاب عبادله درباره قصه احمد بن هرون الرشید (به زبان عربی) (۱۹)؛ قولی از سید نعمت الله جزایری درباره شقیق بلخی (۱۹پ)؛ رساله تهلیلیه محقق دوانی به‌سال ۱۰۶۶ق در مسائلی الهی (گ۲۰)؛ نامه شیخ بهائی به‌میرزا ابراهیم همدانی به‌سال ۱۰۶۹ق (۲۵)؛ نامه جلال الدین اکبر شاه به‌عبدالله خان (۲۷پ-۲۸)؛ منشور نصرت شاهی به عبدالله خان اوزبک (۲۸-۲۹)؛ داستان بهرام و بهروز منقول از جلد اول روضة الصفا (۳۰-۳۲)؛ چند روایت (۳۳)؛ مطالبی از کتاب فرج بعد از شدت (۳۳-۳۵)؛ داستان‌ها و نقل قول‌هایی از بزرگان که حاوی اشعاری نیز می‌باشد (۳۵-۳۷)؛ حکایتی از آنچه بین اولاد نزار بن مسعد بن عدنان جریان یافت (۳۸پ)؛ داستانی از عضدالدوله به‌نقل از تاریخ قوام الملکی (۳۸)؛ داستانی از عبدالله بن سلیمان بن وهب (۳۹)؛ مطلبی از شرح قانون (۴۰پ)؛ مطلبی درباره کیفیت نظر و پیش‌گویی از رویت بعضی امور که محمد بن حسین در هرات به سال ۹۷۴ق نوشته (۴۰پ)؛ چند مناظره (۴۱)؛ اقوال بزرگان دین؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً اواخر قرن ۱۱ و اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در متن دو تاریخ ۱۰۶۶ و ۱۰۶۹ به چشم می‌خورد که احتمالا تاریخ نگارش این نسخه است؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوایی عطف تیماج، ۴۴گ، ابعاد متن: ۱۳×۲۶، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۶ - ۴۹۳]

۱۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۳۷-ف

دعا و خطبه نکاح و از فصل سوم کتاب الطلسمات و النیر نجات و از الایقاظات میرداماد به فارسی و شعر فارسی باز دعا و علم حروف و اوفاق و احضار ارواح؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [فیلمها ف: ۲ - ۱۷۴]

۱۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۲۰-۳۷/۱۱۰

آغاز: بسمله اللهم انی اسألك صبراً جمیلاً وفرجاً قریباً واجراً عظیماً و توبةً نصوحاً ... فایدة لرد الابق روی عن ابی جمیلة عن عبدالله بن یعفور عن ابی عبدالله (ع) قال اکتب للابق فی ورقة؛

انجام: مناجات الهی لوسألتنی حسناتی لوهبتها لك مع فقری الیها و انا عبدكیف لا تهب

مجموعه‌ای شامل ادعیه شیعی و احادیث و اشعار که در متن و حاشیه صفحات نسخه نوشته شده و در بالای صفحات جملاتی به جهت استخاره درج شده است از جمله مطالب کتاب: دعای عدیله، فال منسوب به امام صادق (ع)، شرح تهلیل قرآن، دعای سمات، نمازهای حاجت و نماز حضرت زهراء، احادیثی در ثواب علم، مطالبی درباره ذکر به نقل از میر سید علی همدانی و حکایاتی اخلاقی، اختیارات الایام به نقل از امام صادق علیه السلام، بخشی از رساله «آغاز و انجام» خواجه نصیر طوسی و بخشی از «نان وحلوا» شیخ بهایی و ...؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول محرر مذهب، با کتیبه مذهب؛ مهر: «احتشام الدولة»، «خان» که به سال 1253 این جنگ را در یزد خریداری نمود؛ جلد: تیماج زیتونی ، ۱۱۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۲۲۱]

۱۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۶۵

شامل: ۱. شعرهای فارسی؛ ۲. دیباچه نورس از ظهوری ترشیزی؛ ۳. دیباچه گلزار ابراهیم از ظهوری ترشیزی؛ ۴. دیباچه خوان خلیل از ظهوری ترشیزی؛ ۵. رقعه او در طلب آب (۳۸-۳۹)؛ ۶. رقعه نصیرا به آقا رضای اصفهانی در طلب تصویر (۴۰-۴۳)؛ ۷. در باب تنباکو از ظهوری ترشیزی (۴۳-۴۴)؛ ۸. نزهة الارواح از حسینی هروی؛ ۹. بندی از امیر سید علی همدانی به فارسی (۸۳)؛ ۱۰. رقعه در طلب اسطرلاب (۸۴-۸۵)؛ ۱۱. تعرف اصفهانی (۸۵)؛ ۱۲. رقعه‌ای که به میر محمد نوشته (۸۶)؛ ۱۳. بندی از قطب محیی (۸۷)؛ ۱۴. دو بندی به فارسی (۸۷-۸۸)؛ ۱۵. پاسخ نورای فراهانی

به میر جعفر قمی (۸۹)؛ ۱۶. بندی از خواجه نظام الملک (۹۰)؛ ۱۷. پاسخ میرزا آصف خان به خان خانان (۹۰)؛ ۱۸. بندی از صادقی بیک افشار (۹۰)؛ ۱۹. بندی از یکی از بزرگان (۹۱)؛ ۲۰. به یکی از اهل طرب (۹۱)؛ ۲۱. نامه نصیرا به میر معین در طلب آب (۹۱)؛ ۲۲. بندی از شیخ ابوسعید (۹۱)؛ ۲۳. شعر فارسی مظفر حسینی (۹۱)؛ ۲۴. نظم و نثر فارسی (۹۲)؛ ۲۵. نامه شاه تهماسب به قیصر روم؛ ۲۶. دو بیت فارسی (۱۰۱)؛ ۲۷. محمود و ایاز؛ زلالی خوانساری؛ ۲۸. ساقی‌نامه اقدسی (۱۱۷)؛ ۲۹. ترکیب بند شوکت (۱۱۸)؛ ۳۰. ساقی‌نامه رضی الدین ارتیمانی؛ ۳۱. ساقی نامه ظهوری ترشیزی؛ ۳۲. غزل فصلی جرپادقانی و عرفی شیرازی (۱۷۹-۱۸۰)؛ ۳۳. تعریف کوه کشمیر؛ قدسی مشهدی، حاج محمد جان؛ ۳۴. شعر میر عین علی الحسینی (۱۸۵-۱۸۹)؛ ۳۵. شعر نظیری نیشابوری و شعیب و ابوتراب بیک و میر عطا و شیخ ابوسعید و اوجی و آصفی و سحابی و نصیری و محمد قلی سلیم (۱۹۰-۱۹۴)؛ ۳۶. شعر محمدجان قدسی (۱۹۵-۲۱۰)؛ ۳۷. غزل ظهوری (۲۱۱-۲۲۶)؛ ۳۸. شعر عمعق بخارایی (۲۲۷)؛ ۳۹. شعر عرفی شیرازی (۲۲۸-۲۳۰)؛ ۴۰. شعر طهوری (۲۳۱-۲۳۸)؛ ۴۱. چند حکایت به فارسی (۲۳۹-۲۴۰) از ابوسعید ابی الخیر و سلطان حسین میرزایی بای قرا و ابوالحسن خرقانی و مامون؛ ۴۲. نامه امام ویردی بیک شاملو به یکی از مغنیان (۲۴۰)؛ ۴۳. تعریف بیاض (۲۴۰)؛ ۴۴. منشآت حکیم ابوالفتح گیلانی (۲۴۱)؛ ۴۵. شعر سید علی عرب مهدی (۲۴۲)؛ ۴۶. غزل میرزا رضی میلی (۲۴۳-۲۴۴)؛ ۴۷. دوبیتی با مثنوی (۲۴۴-۲۴۸)؛ ۴۸. غزل شیخ علی نقی کمره‌ای (۲۴۸-۲۵۰)؛ ۴۹. دوبیتی یا مثنوی (۲۵۱-۲۵۵)؛ ۵۰. رباعیات خیام (۲۵۵)؛ ۵۱. غزل (۲۵۷-۲۵۹)؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۱۳۳گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۵)، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۴۰]

۱۴۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۴۵

نظم و نثر، بخشی از داستان «بدیع الجمال و سیف الملوک»، سروده‌هایی از جامی، لمحرره حسینعلی با تخلص «قلزم» رباعیات خیام، مثنوی الف ابدال از ظهوری و نان و حلوای شیخ بهایی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ خطوط چند دست؛ ۳۸گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲ - ۶۷]

۱۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۸

شامل: دعا و حدیث و ختومات پراکنده، نامه میرزا فصیحی به میرزا شیخ حسین شیخ الاسلام و به میر محمد مؤمن استرابادی، انشاء همین فصیحی، نامه محمد باقر میرداماد به مولی عبدالله شوشتری، نامه میرزا رضی به میرزا محمد بیک وزیر هرات، نامه امیر علی شیر نوایی به افضل الدین محمد و خواجه شهاب الدین عبدالله، نامه ملاشانی به شیخ ابوالفضل، دستورالعمل تکسیر به قول سید حسین اخلاطی؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۷۱گ، ۱۳سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹×۱۶سم [سنا: ف: ۲ - ۲۷۷]

۱۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۱۹

شامل: ۱. مثنوی داستان شیخ و تحفه (۱ر)؛ ۲. شعر و نثر پراکنده (۱پ)؛ ۳. انشائی کلامی به فارسی از حسین طولی (۲پ-۵ر)؛ ۴. علم مسالک و ممالک؛ ۵. شعرهای فارسی عرفی و میر ابوالقاسم ...؛ ۶. نامه میرعلی شیر نوایی به خواجه افضل ترک و ملا عبدالله مروارید (۲۵ر)؛ ۷. مثنوی فرهاد و شیرین؛ بافقی، کمال الدین؛ ۸. سه چهار قصیده قاضی نور به فارسی (۲۶پ-۳۲ر هامش)؛ ۹. پیر و جوان محمد نصیر طبیب (ناقص در ۳۲ر هامش)؛ ۱۰. قصیده وحشی (۵۱پ-۵۲ر)؛ ۱۱. ترجیع‌بند (۵۳ر-۵۵ر)؛ ۱۲. قصیده فارسی (۵۵ر-۵۶ر)؛ ۱۳. مثنوی؛ ۱۴. دو قصیده خواجه حسن ثنائی با «قافیه گل، آفتاب» (۷۸پ-۷۹ر)؛ ۱۵. کتاب میرابوالفتح (۷۹پ)؛ ۱۶. قصیده با قافیه «گل» (نوشته روز چهارشنبه ۳ جمادی الثانی ۱۱۷۵، ۸۰ رو پ)؛ ۱۷. لوایح جامی؛ ۱۸. بندی به عربی در کیمیا از گفته جالینوس و یک بند کیمیائی به فارسی (۹۵ر)؛ ۱۹. اخلاق الاشراف از عبید زاکانی؛ ۲۰. بندی از مجالس العشاق؛ ۲۱. زایجه تولد محمد علی مورخ شب شنبه ۲۲ رجب ۱۱۴۶ به خط خودش (۱۱۲ر)؛ ۲۲. رساله اقالیم سبعه از نصیرالدین طوسی؛ ۲۳. مراة المحققین؛ شبستری، محمود بن عبدالکریم؛ ۲۴. عریضه محمد علی کارد گیر؛ ۲۵. پاسخ نامه ملا جلال یزدی از خان احمد گیلانی، نامه میر عطاءالله لاهیجی به اعتمادالدوله، بندهایی به فارسی (۴ ار-۱۴۲پ)؛ ۲۶. بندی از وصاف الحضرة (۱۴۱ر-۱۴۲پ به نسخ)؛ ۲۷. شعر فارسی (۱۴۳ر-۱۴۴پ)؛ ۲۸. پاسخ خان احمد حسینی به نامه خواجه مسیح (۱۴۵ر)؛ ۲۹. بندی در کیمیا به فارسی و چند بیت فارسی (۱۴۵پ-۱۴۶ر)؛ ۳۰. کنز السالکین؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۳۱. شعر اثیر اخسیکثی (۱۵۷ر و پ)؛ ۳۲. تتمه‌ای از غرائب دیار مغرب (۱۵۸ ر و پ)؛ ۳۳. شعر قاضی نور و بابا نصیبی کربلایی و امیر خسرو و انوری و امیدی و ظهوری، بندی از فیض و شعری دیگر (۱۵۹ر-۱۸۰پ)؛ ۳۴. قصه تحفه و تاجر به وزن مثنوی (۱۸۱پ-۱۸۲پ، انجام افتاده)، آغاز: تاجری میگذشت در بغداد رهگذراش به خان برده فتاد؛ ۳۵. چند بیت فارسی به خط یوسف بن کریم آشتیانی (۱۳۸پ)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ به چند خط راسته و چلیپا ؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۱گ، ۲۰سطر (۷×۹)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۷- ۱۵۲]

۱۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۰۰

شعر فارسی از غزل و رباعی و ترجیع‌بند و مثنوی و زلزله‌نامه و احکام زلزله در ماه‌های فارسی و عربی (از گفته خواجه طوسی) و طالع سال‌های ترکی و احکام نوروز در روزهای هفته و خسوف در ماه‌های عربی اینها همه به نثر فارسی سپس شعر فارسی است و مناجات نامه به شعر عربی و شعر فارسی کاظم و محمد سرداری و «محمد سعید اشرف دام ظله» و دیگران در پایان (۳۰ر) در دنبال

شعری آمده «حرره الداعی مشهدی خیالی» (؟) و همه نسخه باید به‌خط او باشد. در میانه رساله در هامش محرم نامه است از خاتمه رساله‌ای گویا از مجلسی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ در متن و هامش؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱گ، سطور چلیپا یک یا دوستونی (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۴ - ۳۸۳۸]

۱۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۳۸

فهرست نام منظومه‌ها و شاعران در این جنگ: شیرین و فرهاد وحشی (۱-۵۰)؛ حدیقه سنائی، منطق الطیر عطار، شعرهای سید نسیمی (۵۰-۸۲)؛ شعرهای مولوی رومی، ظهیر فاریابی، آقا شاپور طهرانی و جامی (۶۲)؛ شعرهای نقی کمره‌ای، نظامی و ابن یمین فریومدی (۶۶)؛ شعر ملولی به‌خط خود او (۹۷)؛ سرگذشت فیلسوفان به نثر (۹۸-۱۰۲)؛ از تاریخ جهانگیری شاه سلیم فرمانفرمای هند (۱۰۳-۱۰۹)؛ شعرهای حکیم شفایی، شاپور، حکیم رکنا، الفت، زمانای زرکش (۱۱۱)؛ آصفی، قاضی نور، طالب آملی، میرزا محمد اکبر، عرفی (۱۱۶)؛ میرزا حسن واهب (به‌خط محمد حسن بن قاضی حبیب الله اصفهانی در بوانات) (۱۱۸)؛ حکایات و یادداشتی مورخ ۱۰۵۹ در گشودن دژ قندهار (۱۲۵-۱۳۱)؛ نامه صدرالدین موسی صفوی به سلطان احمد جلایر در سفارش قاضی عمادالدین طوسی به‌خط محمد صادق نصیری طوسی از دودمان همین طوسی (۱۳۲-۱۳۵)؛ نامه صایب به حاکمی در قدغن شراب و جز آن (۱۳۶)؛ دوازده امام منظوم برهمن، داستان‌هایی از سلطان محمود، انشای معین شیرازی (۱۳۸)؛ رباعیات خواجه انصاری (۱۳۹)؛ از لطایف الظرائف و نوادر الاخبار و سرگذشت بایسنقر (۱۴۱)؛ ساقینامه بنایی و آقا شاپور تهرانی و منظوماتی از او (۱۴۶-۱۶۱)؛ داستانی از سلیم تهرانی (۱۶۲-۱۶۸)؛ منظومه‌ای که در تاریخ هزار سروده شده (۱۶۹-۱۸۴)؛ رقعه‌ای در ربوده شدن مثال اثر (۱۸۵)؛ تاریخ بنای چهلستون از فرصت به خط نستعلیق خوش عبدالمجید کرمانی کاتب (۱۸۶)؛ شعرهای شیخ فیضی، فهمی، طالب آملی، سلیم طهرانی، رفیع مشهدی، نظام دست غیب، نصیرای همدانی، میرزا صفی، صایب، محمد مقیم لاهیجی، فریبی، امیر خسرو، حسن خان شاملو، فرصت، قدسی مشهدی، محبی، سعدی، حسن بیک، میرزا فصیحی، هلالی، ملک قمی، صبری، شیخ آذری، ولی دشت بیاضی، اهلی، تجلی به‌خط زیبای محمد اکبر بن محمد نصیر شریف (۱۹۷)؛ شعرهای صائب، نظیری، واصب، شیدا، فهمی، مشرقی، قدسی، ابوتراب بیک، میر صیدی، میرزا ابوالحسن فراهانی، شاهد نیشابوری، ثنایی، میرزا معصوم، امام قلی خان اوزبک، اهلی، نقی، ملا نادم، فصیحی، میر سنجر کاشی، نظیری، آصفی، میرزا محمد اکبر دولت آبادی، فکری، مجدا، سلطان علی رهی، قاضی نور، وحشی، حکیم رکنا، اقدسی، شاپور، ظهیر، جامی، جمال الدین عبدالرزاق، فخرالدین عراقی، کمال اسماعیل، حافظ، انوری، غیاثا، وجدی همدانی، شیخ ابوسعید، شاه معزالدین محمد، مولانای روم، شیخ صالحی اسفراینی، شاه شجاع، کامی، تقیا، وحشی، بابا طاهر، شیخ رباعی، مجد همگر، شیخ اوحد، ملا محمد صوفی، شکوهی، طالب آملی، مظفر حسین کاشی، میر محمد باقر به‌خط ناصح شیرازی (۲۳۱)؛ مثنوی نوعی به خط ظهیر کاتب (۲۳۳-۲۳۶)؛ شعرهای ابوتراب بیک، عرفی، مقصدی ساوجی (۲۳۶-۲۳۹)؛ مطالب و منثوراتی در تاریخ و جز آن به خط محمد امین بن محمد تقی رازی (۲۵۰-۲۵۵)؛ قصیده اصفهانیه در تعریف اصفهان و الوان نعمای آن و شرح اشتیاق شاعر بفوز وطن اثر طبع محمد اکبر دولت آبادی که در هند سروده و صاحب این جنگ به بیش از ۵۷ بیت آن دست نیافته (۲۵۶-۲۵۸)؛ شعرهای میرزا؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۱گ، ۱۴سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۹ - ۱۱۰۹]

۱۴۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۱۹

شامل: قسمت‌هایی از حدیث و شعر از کتب مجلسی مانند «حق الیقین»؛ پایان یک رساله دیگر از مجلسی (۲۸پ)؛ رساله‌ای در احادیث قیامت = تنبیه الراقدین فی ایقاظ النفس بذکر الموت، قمی، محمد طاهر بن محمد حسین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، ۱۵سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۴ - ۱۰۰]

۱۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۹۲

آغاز: ... گربه سیاه و زهره مرغ سیاه در چشم کشد ... باب در منافع اشتر، اگر کسی را بوی بد از دهان آید خون اشتر غرغره کند؛ **انجام:** و بخورد هر که دهد عاشق و بیقرار گردد

مجموعه‌ای است متنوع که بنظر می‌رسد شالوده اش دو کتاب باشد: ۱. منظومه طبی (حفظ الصحة) از حکیم یوسفی؛ ۲- علاج‌نامه‌ای طبی که ظاهرا بعضی از صفحات آن نیز جابجا شده بدین عناوین: علاج سوزاک، علاج کرم مثانه، علاج درد سپهر، در سکته و دوار (سرگیجه)، باب در منافع اشتر و زاغ، باب در حامله شدن اناس، باب در آنچه قضیب را سست کند یا سخت کند، باب اندر چیزهایی که لذت مجامعت دهد، باب در بزرگ گردن و سخت کردن قضیب و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۳۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۲سم [ف: ۴۳ - ۱۷۸]

۱۴۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۱۳/۲

شامل: ۱. مساحت کل زمین به فارسی؛ ۲. دانستن غالب و مغلوب به نظم و نثر فارسی؛ ۳. راه شناختن پیشرفت در ماندن به شهری به فارسی؛ ۴. فال‌نامه امیرالمؤمنین علی (ع) به فارسی؛ ۵. شش آوازه و دوازده مقام (ادبی) مطرب برشه چو دست بر ساز کند ... عشاق ترا زند حسینی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن مشکی، ۲گ (۸۶ر-۸۷پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۶ - ۱۰]

۱۴۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۸۰

آغاز: مغایر صفت مذکوره باشد یمنی نه بعد از حرف نفی و الف استفهام؛ **انجام:** اسمی است که درو دو علت باشد از نه علت
مشتمل بر مطالبی در نحو، فقه، نحو ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: علی مدرسی؛ جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۱۰۲گ، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف: ۳ - ۹۷۱]

۱۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۵/۶

آغاز: قیل: قال: شیخ علاء الدوله السمنانی: اعلم یقیناً ان صاحب فتوحات الشیطان من نصوص فصوص الایمان؛ **انجام:** و الناس ینظرون الیه حتی غاب عن اعینهم و هم یتکون فلم یسمع له بعدها خبر

تألیف: محتملاً قرن یازدهم. شامل: تکفیر شیخ علاء الدوله السمنانی محیی الدین اعرابی؛ ذکر مباحثی در فلسفه و طب و اخلاق و آداب صوفیه و نحو و اشعار عربی؛ داستان‌های تاریخی و برگزیده‌ای از کتب بعضی از فضلا؛ مطالبی در اصول و حکایات غریبه. طرز نگارش این جنگ شبیه به کشکول و مخلاة شیخ بهائی است و در آن آثاری نیز از کتب مختلفه غزالی و ابن جوزی و محیی الدین اعرابی و دوانی دیده می‌شود و اغلب مطالب به زبان عربی است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: قزوین؛ کاغذ: اصفهانی، زرد و سفید، جلد: تیماج مقوایی، ۸۲ص (۷۶ — ۱۵۷)، ۲۸ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۰]

۱۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۵/۸

آغاز: من الکتب الکفایه فی الکنایه ... ان رفاعة طلق امراته ثلاثا فتزوجت رجل یقال له عبدالرحمن الزبیر؛ **انجام:** غازی که بی شهادت اندر تک و پوست غافل که شهید عشق فاضلتر از اوست / فردای قیامت این بآن کی ماند ×× آن کشته دشمن است و این کشته دوست

شامل: کنایات مشهوره بین ادباء (از ۱۶۱)؛ نقل بعضی از احادیث و اشعار و امثال و حکم عرفانی؛ دو صفحه در منطق (۲۰۰-۲۰۱)؛ نقل مباحثاتی که بین بعضی از فضلاء چون تفتازانی و محقق جرجانی در گرفته؛ مطالب تاریخی و استفتاءات فقهی و گفتار بزرگان؛ ادعیه بعضی از صوفیان؛ حروف نوریه؛ اسئله و اجوبه و علوم غریبه؛ بعضی منقولات از نهج البلاغه؛ مکتوب شیخ ابوسعید به بوعلی سینا است؛ رباعی؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: قزوین؛ کاغذ: اصفهانی زرد و سفید، جلد: تیماج مقوایی، قرمز، ۱۳۰ص (۱۶۱-۲۹۰)، ۲۸ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۱۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۳/۲

شامل: روایاتی راجع به کسانی است که قزوین را بنا نهاده‌اند؛ مطالبی در بیان معنی «ق» در آیه «و القران المجید»؛ قول حافظ ابوزرعه در باب آتشی که به جرجان افتاده؛ آیاتی چند از قرآن در باب مطالب مختلف و موارد استعمال آن‌ها در احکام اخلاقی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شریف، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۲۸- ۳۲)، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه:۱۳×۱۸سم [ف: ۴ - ۴۴۱]

۱۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۷/۱

محتملاً قرن دوازدهم. در این جنگ اشعار فارسی و عربی در مباحث مختلف و یادداشت‌های زیادی در زمینه‌های تاریخی و ادبی و فلسفی و علمی و پند و اندرز آمده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۸ص (۱-۵ و ۸-۱۳۰)، ابعاد متن: ۱۰×۱۷/۵، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۳۹]

۱۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۲۲

غزل و رباعی میرزا جانی عزتی (۲۹۵-۳۰۴)؛ اشعار مولانا نادم (۳۱۸-۳۲۳)؛ اشعار درویش بهشتی (۳۲۴-۳۲۵)؛ اشعار میر یحیی کاشی (۳۲۶-۳۲۹)؛ اشعار میرزا منصور هروی (۳۳۰-۳۳۵)؛ اشعار میرزا فصیحی (۳۳۶-۳۴۱)؛ اشعار مولانا وحشی (۳۴۲-۳۴۴)؛ کتاب نورس به نثر (۳۴۶-آخر) که قسمت اول آن افتاده و حاوی پند و اندرز می‌باشد و از ذکر نام ابراهیم عادلشاه و سبک نگارش کتاب بر می‌آید که نورس متعلق به اواخر قرن دوازدهم است و نیز تاریخ کتابت نسخه نیز همان قرن را تأیید می‌کند؛ خط: نسخ، بی‌کا،تا:قرن۱۲؛با سرلوحه مذهب؛کاغذ:ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۶گ، ۱۴سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۸×۱۵ سم [ف: ۵-۵۶۴]

۱۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۰۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم: بدان ایدک الله فی الدارین که هیچ علمی بخورده بینی علم موسیقی نمی رسد؛ **انجام:** ای اهل شوق وقت گر بیان در ید نست ×× دست مرا بسوی گریبان که می‌برد

شامل: حکایات و دانستنی‌های اخلاقی با جداول ضروب موسیقی؛ مقدمه‌ای درباره موسیقی در حاشیه اشعاری از شاعران معروف که در مدح بزرگی یا بیان حادثه‌ای سروده شده است؛ در قسمت موسیقی ضمن بیان دستگاه‌ها با جداول خاص گوشه‌های هر دستگاه نیز ذکر شده؛ فهرستی به نام «فهرست پشروات» (گ ۱۷۴-۱۷۸)، در آن اقسام مقامها و گوشه‌ها شرح داده می‌شود؛ خط: نستعلیق شکسته خوش، کا: محتملاً، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی مقوایی، ۱۸۳گ، ۱۳سطر (۹×۱۳)، اندازه:۱۶×۲۳سم [ف: ۶ - ۴۲۲]

۱۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۵/۳

شامل: نوم و رویا به زبان عربی، در آن نوم معنی می‌شود (۷۸) و بعد معنی رویا و مسأله اضغاث احلام مورد بحث قرار می‌گیرد؛ شرح معنای لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم از شرح علیخان (گ۷۹)؛ ضمن هدیه‌ای این مسأله طرح می‌شود که نفوس قدسیه بنوبه از حیث ماهیت با سایر نفوس از حیث صفاء نور فرق دارند (تا گ ۸۲پ)؛ مساله حدوث و قدم قران به فارسی، در آن مسأله کلام نفسی مورد گفتگو قرار می‌گیرد (از ۸۲)؛ کیفیت و حقیقت تکلیم و کیفیت سماع (۸۴-۸۷)؛ معنای وحی (۸۷پ)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰ص (۷۸-۸۷)،

۱۴سطر (۹×۱۵)، اندازه:۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۵۹۳]

۱۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۵/۵

آغاز: بسمله و کاین من آیه فی السموات و الارض بدانکه ایات بنیات؛ **انجام:** من مظلمه من مال او عرض

شامل: رساله‌ای که می‌گوید آیات بنیات دال بر وحدت ذات کمال صفات از حد اندازه بیرون اند و چون حجاب شبهت از پیش چشم برداشته شود آنها را خواهی دید، او سپس برای اثبات مدعای خود از شاعران بسیاری استفادت می‌برد؛ رساله شرح صدر غزالی که به پایان نمی‌رسد (۹۳) و در آن مسأله شرح صدر مندرج در قرآن یعنی آیه «افمن شرح الله صدره للاسلام» بیان می‌شود؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳ص(۹۱-۹۳)،۱۴سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۵۹۴]

۱۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۷/۲

شامل: قسمتی از یک کتاب پزشکی که در آن از مزاج و طبع و تعلق هر مزاج و طبع به یک ستاره و خواص امزجه و اخلاط صحبت می‌کند (گ۱۳-۱۵)؛ باب دوم عین الحیوة اسکندری که آن یک دوره تشریح و وظائف الاعضاء و اجزاء بدن است (۱۵پ)؛ «فصلی در ذکر چند مسأله از نوادر» در مسائل حسابی (۴۵-۴۸)؛ فصلی در بیان اختلاج اعضاء از لقمان (۴۸)؛ خواص (تا ۵۲)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، رویه کاغذ فرنگی، ۴۰ ص (۱۳ — ۵۲)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه:۱۱×۱۳/۵سم [ف: ۶ - ۶۰۲]

۱۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۵۱

شامل: مفتاح المقاصد از عبدالملك بن عبدالسلام ملامیر منشی در آداب خط و خطاطی و تهیه قلم و مرکب و کاغذ و در میان مکاتیب بین شاهان و بزرگان و مشایخ و بیان احکام و فرامین و عرض حالات مردمان (گ ۱-۱۳۵) که در بین آنها صورت نامه‌های بعضی از نویسندگان و نامه‌های بعضی از شاهان و فرامین آنها نیز موجود است؛ چند حکایت منقول از کتاب «رعنا و زیبا» و کتاب «بهار دانش» (۱۳۶-۱۶۲)؛ معرفت التقویم خواجه نصیرطوسی (۱۶۳-۱۷۲)؛ رساله‌ای در قاعده دانستن حساب از رساله تقویم المحسنین و احسن التقویم که در معرفة التویم به اضافه چندین جدول برای اعمال روزانه برحسب سعد و نحس ساعات و در آخر یک عقدنامه و چهار جدول که به‌وقت دیدن ماه نو و رویت هلال باید به آنها نگاه کرد (۱۷۲-۱۷۴)؛ صورت نقشه حاجی میرزا نصرالله مجنهد در وقت آمدن وبا (۱۹۷)؛ اشعاری از میر حسین مدفون در هرات، گوهری هراتی، ملاحسن کاشی، انوری، هاتف، عرفی، مشتاق، سعدی، کشوری، عاشق، قصاب، شاهزاده، حسنعلی میرزا، جامی، عیشی، ابوسعید ابوالخیر (۱۹۸-۲۲۶)؛ اشعاری که اگر در وقت عرض حاجات و تسخیر قلوب و طلب گشایش کار و امثال آن خوانده شود مراد برآید (۲۲۶-۲۳۱)؛ چند هجونامه که هجوشدگان «صالح انبار» و «شکور خان فو فلزائی» می‌باشد (۲۳۱-۲۳۴)؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذ قرمز، ۲۳۴گ، ۱۶ سطر (۸×۱۸/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۶ - ۸۵۰]

۱۵۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۱۴ حکمت

شامل: دیباچه ترجمه کشکول شیخ بهایی که احمد شهیدی به نام قطب شاه ساخته است و اندکی از آغاز آن؛ شعرهای روحی سمرقندی، زکی شیراز، عطار، فرصت شیرازی، طالب کلیم، ابوالحسن خرقانی، خواجه افضل کاشانی، صایبا، مرزوق، شفیعای اعمی، میرزا نجیبا درباره آئین پل حسن اباد که سلطان اکبر در آن مهمانی کرده شد، شعر منصور حلاج (به عربی)، عایشه سمرقندی، مهری درباره شوهرش، مطربه در مرثیه طنان شاه، محمد طاهر وحید، خواجه محمد رضای قزوینی نواده عبید زاکان، کلیم، قصاب، مخلصای کاشی، فصیحی، عرفی و میرزا جلال. در میانه از کتاب‌های منثور است مانند لوایح جامی و منشات عصر صفوی و آمار قسطنطنیه و نامه عبدالمؤمن خان اوزبک به نواب گیتی ستانی و پاسخ او و جز این‌ها. از مثنوی گلراز عباسی میرزا محمد طاهر اعتمادالدوله سابق هم چند بیتی در آن هست؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، قطع: رحلی [ف: ۲ - ۹]

۱۶۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۲۶ حکمت

در کیمیا به فارسی شامل: از گفتار عون بن منذر نصرانی و طغرائی و ریسموس و ثیوروس و جابر و ملك و ترتیب و خواص او؛ رساله قمری؛ سخنی از جابر و بلیناس با جنگی شعری؛ رساله محمد زکریا؛ مفتاح الاسرار؛ سخن جابر و سهل او؛ سراج منیر او؛ الفوز ابی حامد محمد بن محمد و رساله در هامش؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جلد: تیماج تریاکی، قطع: خشتی [ف: ۲ - ۱۲]

۱۶۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۵۹ - ج

شامل: مثنوی عرفانی میرزا محمد شیرازی متخلص به عالی و ملقب به نعمت خان و دانشمند خان درگذشته ۱۱۲۰ (الذریعه ۶۷۶/۹)، آغاز مثنوی: «حمد و شکر او را که هر چه هست ازوست ×× دام هستی حلقه دار از های و هوست / لا والا مایه هر قند شد ×× تار و پود از بهر دام صید شد»، انجام: «عارفا روز جدایی را ببین ×× فهم کن برهان تنها ایست این/ یعنی اینجا من عمل کردم بذات ×× معتبر نبود تعدد در صفات»؛ قصیده‌ای با آغاز: «فی المنقبة و قصه جبلك، جبار و جهاندار و توانگر ×× روزی ده خلقان بکرم رازق اکبر/ فرد و صمد و قادر وحی است / ×× داننده اسرار خلایق همه یکسر»، انجام: «در جنگ چنان کشت علی مر جبلك را ×× صیدش جبلك بود چو هشام و چوعنتر (در چهار صفحه و ۸۴ بیت)؛ شعری با آغاز آغاز: «از حکیمان دور باش و هرزه گو را ره مده ×× لوح رمالان بسوز و رو کتب کن پاره پار»، انجام: «در تخلص گرچه افچنکی شدم در شهر فاش ×× لیک از افچنگیان دارم دل مجروح وار»، در ۳۲ بیت و دو صفحه و مانند دیباچه‌ای بر قصیده دشت ارژنه و از «خراسانی» است و این را هنگامی که از نجف برمی‌گشت به‌درخواست مردم سلطانیه

که همراه او بودند سروده است؛ قصیده‌ای با آغاز: «سحر کین گوهر رخشان ازین دریای ظلمانی ×× بامر حق برون آمد جهان را ساخت نورانی»، انجام: «ترا چون دوستی نبود ازو بهتر درین عالم ×× بآواز علی با تو سخن گفتیم تا دانی» (در سه صفحه و نیم)؛ سپس شعری با آغاز: «بعروسی رفتن سیدة النساء، باز بطرف چمن از اثر نوبهار ×× آنچه بدل غنچه داشت کرد همه آشکار»، انجام: «هند ز خجلت گریخت خواهر بوجهل هم / ×× دختر عبدالعزیز کرد هماندم فرار»، جمع (ناقص در چهار صفحه و نیم)؛ هفت بند ملا حسن کاشی؛ ترجیح بند جویا؛ قصیده میرزا موعظ فطرت؛ مثنوی و شعرهای دیگر؛ سوز و گداز ضیا (تا پایان نسخه)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۸گ، ۱۴ سطر (۵×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: - ۷۵]

۱۶۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۵۳ ـ د

آغاز: اشرف گلستانی سر سال عرب است ای مه خوبن عجم ×× اعجمی وار مکن ب رمن بیچاره ستم؛ **انجام:** دانی که هست روزها را فردانه که ابلهی و نادان

در این جنگ شعرهای ۳۴۶ شاعر یا بیشتر و سر گذشت برخی از آن‌ها آمده است: نام شاعران: ۱. اشرف گلستانی، ادیب نظری، ادیب طبری، ابوالحکیم ابی نصر بن اسحق القاینی، امای هروی، ابوالعلاء گنجوی، حکیم طرطری، اسمعیل بن ابراهیم غزنوی، ابو علی بن حسین مروزی، نجیب الدین ابوبکر ترمذی خطاط، مجدالدین بن رشید غزنوی، سعد الدین اسعد بن شهاب، جمال الدین ازهری مروزی، ابوالمظفر ابراهیم ملکی، ابوالیث طبری، شهاب الدین ابوالحسن طلحه، تاج الدین اسمعیل باخرزی، ابو حنیفه اسکافی، دهخدای ابوالمعالی رازی، فخر الدین اسعد جرجانی، ابورجای غزنوی، اقطع الدین بیلقانی، ابوالیث جرجانی، ابن بدرجاجرمی، ابوسعید ابی الخیر، ابوعلی سینا، ابوالفرج سجزی، ابوالمفاخر رازی، ابوسعید بز غش شیرازی، احمد غزالی، امین الدین کازرونی، رافعی قزوینی، اتسز خوارزمشاه، اوحد الدین درکانی، شرف الدوله احمد بن محمد وزیر سلطان غیاث الدین غوری، افضل الدین کرمانی، ابوالحسن خرقانی، ملا امیر کرمانی، خواجه افضل کرمانی، سید اشرف، اصیل الدین زوزنی، احمد موسوی، ابن خطیب، برهانی، بهاء الدین مرغینانی، بهرامی، بهاء الدین بن مؤید بغدادی، احمد بدیهی، بهاء الدین زنجانی، پوبهاء، رضی الدین بابای قزوینی در پاسخ ابوالعلاء گنجوی، بندار رازی، بدرجاجرمی، بهاءالدین یزدی، ابانجم بهرامی، بشار مرغزی، بنت کعب قزداری، حسنویه بن احمد بدری غزنوی، شرف الدین پنجدهی، باعلی وافر سجزی، بدیع الدین تر گوی سجزی، بدیعی سیفی، بیغو ملک مرغینانی، مولانا برندق، بیاضی استرابادی، بهاء الدین کریمی، تاج الفضلاء نسوی، تاج الدین آبی، تاج الدین جاجرمی، تکش خوارزمشاه، جمال بن نظیر قطبی، جوهری زرگر، جمال الدین کازرونی، جمال الدین منشی، جمال الدین عباسی، جمالی سمرقندی، جلال تبریزی، جلال جعفری، جلال دوانی، جمال الدین نقاش، حسام الدین نسفی، شمس حاسبی، حمید جوهری، حمیدالدین دهستانی، حبیبی پیاله نخشبی، حنظله بادغیسی، حممید اختیاری، حسن حینی حاجب، حسین بن علی اصم کاتب، حسن متکلم، ابوالحرث (حرب) بن محمد حقوری هروی، علاءالدین حسین غوری، حمیدی صاحب مقامات، خالدبن ربیع مکی طولانی، منتجب الدین بریع اتابک جوینی، خبازی نیشابوری، ابوبکر بن علی خسروی سرخسی، خسروانی، خطبیب گنجوی، ۱۰۰. داعی حسین نسفی دری، شمس دقایقی مروزی، دقیقی، ذوالفقار شروانی، رودکی، رشیدی، رشیدی سمرقندی، رافعی نیشابوری، ابوبکر محمد بن علی روحانی، رضی الدین خوشاب، روحی و لو الجی، حکیم ریحانی، رکن الدین دعوی دارقمی، روزبهان، رفیعی مروزی، روحی شارستانی، اصیل الدین روحانی، انوری، رشید الدین خوارزمی، محمد رافعی، روحی لایحی، رفیع الدین ابهری، رفیع الدین نسوی، زینبی علوی محمودی، زین الدین سنجری، تاج الدین زهره دهلوی، لطیف الدین زکی، زکی مراغی، سعدالدین کافی، زین الدین جامی، سعید طائی، سیده بنت ناصر در پاسخ رشید وطواط، معین الدین سراجی بلخی، محمد بن علی سراجی، سیفی نیشابوری، اوحدالدین گرگانجی سرگانی، سیف الدین دبیر، سعد هروی، سعد شالیکوب، علی محمودی سماوی مروزی، نصیر الدین سموری سجزی، سعد الدین هروی، خلیفه سعد، سدید بیهقی، سعد الهی، سعد وراق، سلیمانشاه، سپهری، سهیلی، شاه سنجان، شمس دهستانی، شمس الدین سنجاری، شهاب عرابی خجندی، شهاب الدین مؤید سمرقندی، شهاب الدین محمد صایغ، شهاب الدین بلیانی، شهابی سلطانی، شهاب الدین بن جمال الدین مهمره بدوانی، شرف الدین ساری، شرف الدین شیرازی وصاف، شرف الدین فضل الله قزوینی، میرسید شریف علامه، شمس الدین گلستانی، شمس الدین حدادی در پاسخ ضیاء الدین پارسی، شمس الدین بن شهاب الدین روحانی، شمس الدین خالد، شمس الدین شرفشاه، شمالی دهستانی، شاه کبودجامه، شهاب الدین مقتول، شیخ زاده لاهیجی، شاه شجاع شیراز، شاه علی سجزی، شرف الدین مقبل، صدرالدین همدانی، صابر شیرازی، صفی علی (گویا اجل)، صفی الدین بستی در پاسخ ازرقی، قاضی صیرفی، صدرالدین علی فخر شوشتری، محدالدین سنجری صندلی، ضیاء الدین پارسی، طغرل بن ارسلان، طغانشاه سلجوقی، طیان ژاژخای، طغانشاه سلجوقی، ظهیر الدین شفروه اصفهانی، کافی ظفر همدانی، عمار مروزی، عبدالرحمن عطاردی، عجیبی سمرقندی، بدرالدین علی غزنوی، عمر بن مسعود احمد، عبدالرشید احمد هروی، عوفی، عمعق بخاری، غزالدین شرواین، عسجدی، دهقان علی شطرنجی، عمادی غزنوی، ۲۰۰. عبدالمجید عبهری، ضیاءالدین عبدالرافع ابوالفتح بیرونی، ابوالفضل عثمان هروی، فرید الدین جاسوس علی منجم سجزی، عماد سوزنی، عماد الدین اخسیکثی، عجیبی جوزگانی،

عمید لومکی، سید غزالدین، عیسی شوشتری، قاضی عثمان قزوینی، عزیزالدین، عباس مروی، عبدالمجید، علی بن حسین باخرزی، علوی تربتی، عین‌القضاة همدانی، عمادی شهریاری، علیشاه بن ایل ارسلان خوارزمشاه، عمادی سجزی، قطب عقیقی، عبید زاکانی، عبدالله انصاری، عمید الملک سمرقندی، قاضی عیسی، عطائی، علائی بلخی، غضایری رازی، فردوسی، فخرالدین اصفهانی، حکیم فیروز المتوالی، فخر الدین مبارکشاه غوری، فرخاری، ابن خطیب المقلب لعو سنگ، ابوعبدالله فضل بن عباس، علی فتح، محمد بن موسی فرالاوی، فتوحی مروزی، هلیله فالی، فهیمی بخاری، فرید الدوله جرجانی، فضلی، فرید کاتب، فخر رازی، فخرالدین خالد، فخر الدین هندوشاه، فخر الدین قلانسی، فرید فارسی، فریدالدین خراسانی، قوامی خوافی، اوحدی مراغه‌ای، قوامی رازی، قوامی مطرزی، قادری، سراج الدین قمری، قابوس وشمگیر، قلج ارسلان بن عثمان، قلیج طمغاج بن ابراهیم، قطب شیرازی، کوکبی بهروزی، کوهیار طبری، کسائی مروزی، جمال الدین ناصر شمس کافرک، بهاء الدین کریمی سمرقندی، کمالی بخاری، کمال الدین، کمال الدین زیاد اصفهانی، کلامی مدور (گویا: کمالی مقری)، کیکاوس بن قابوس، کمال الدین کوته پا، کمال الدین زنجانی، کمال الدین مراغی، لبیبی، لامعی جرجانی، لطف الله نیشابوری، منجیک ترمذی، منصور منطقی، منشوری، فخرالدین منوچهر، معیثی گنجوی، ابوعبدالله محمد خجندی، مسرور طالقانی، مسعود رازی، مظفر پنجدهی، محسن قزوینی، محمد ناصر علوی، محمد بن عمر فرقدی، نصیر الدوله محمود بن ابی توبه، فخر الدین مبارکشاه بن حسین مروزی، محمد بن ابی بکر نسفی، مجدالدین ابوالبرکات، مجدالدین محمد باهری، شمس الملوک مبارز سجزی، مؤید، سعد الدین مسعود دولتیار خوافی، بدیع مرزبان فارسی، ضیاء الدین محمود کابلی، محمد کاتب خوافی، محمد بدیع نسوی، مجدالدین نسوی، ۳۰۰. شرف الدین محمد فراهی، مرزبان خراسانی، معروف کرخی، امیر منصور اسمعیل سامانی، ابوعبدالله محمد جندی، مسعود تر کمان، مبارکشاه غوری، مهستی، قاضی محمود صاین، خواجه محمود یر سر (گویا: بزغش)، مرشدی، محمود غزنوی، محمد بن محمود سلجوقی، فخر الدین رویس محمود، محمد خوارزمشاه، ابوعبدالله بن روز به عبدالله نکتی لوهوری، ابوالمظفر نصر بن احمد استغایی نیشابوری، ابوالعلاء بن عطاء بن یعقوب نا کوک کاتب، نظامی عروضی سمرقندی، سعد الدین مسعود نوکی، نظام الدین دبیر، نجم الدین سمنانی، نجم الدین رازی، نظامی، نظامی رازی، نصیر ادیب، ناصر جعفری، ناصر بخاری، ناصر الدین کاشانی، نورالدین بسطامی، نورالدین صندوقی (گویا: عوفی)، ناصر سجزی، قاضی نظام الدین، ابوزراعه معمری جرجانی، ابوالمثل بخاری، ترکی ایلاقی، ابوالمؤید بلخی، ابوالمؤید بخاری، ابوجعفر (گویا: ابوحنیفه) اسکاف، ابوسراقه، شاه ناصر بخاری، نجم‌الدین حسن شهرویه، جمال الدین اشهری، شاهفور نیشابوری، حکیم ابوجوهر، شمس الدین نجاسی، ۳۴۶. طیان بمی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی آهار مهره، جلد: تیماج سرخ، ۲۶۱گ، ۲۰سطر (۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

۱۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۱۳

جمع‌کننده این جنگ اهل هند و پیرو مذهب عامه است. او در این جنگ استفتائاتی را که از استادش شیخ محمد هاشم بن عبدالغفور سندی تتوی پیرامون مسائل فقهی نموده و او جواب داده با دست خط استادش ضمیمه جنگ نموده است. هم چنین در آن جواب‌های دیگر فقهای عصر وی با مهر آن ها موجود است. شامل: ۱. چند سؤال و جواب فقهی از محمد هاشم، مطالبی به نقل از تفسیر معالم التنزیل از بخش تفسیر سوره حم مومن، مطالبی به نقل از جلد اول بیاض محمد هاشم (۱ر-۳رپ)؛ ۲. تصویر نعلین حضرت پیامبر (ص) (۳پ-۴ر) در این دو صفحه عکس نعلین حضرت پیامبر (ص) به نقل از شمس الدین عدوصی شاگرد محمد بن محمد جزری رسم شده و خواصی برای آن نقل شده است؛ ۳. مطالبی در مورد عالم و متعلم به نقل از کتاب الملتقط و المحیط، احادیثی از حضرت پیامبر (ص) پیرامون علم و ثواب تعلیم آن (۵ر-۶ر)؛ ۴. مصباح الظلام فی الائمة الکرام؛ سندی، عبدالله بن محمد؛ ۵. جامع المتفرقات و دافع المشکلات؛ ۶. راحت الواعظین؛ سنایی، فضل الله؛ ۷. مطالبی به نقل از کتاب «غنیة الطالبین» و «تنبیه الغافلین» سمرقندی (۱۴۵ر-۱۵۶ر)؛ ۸. مطالب متفرقه (۱۵۶ر-۱۶۰پ)؛ ۹. شرح حدیث عما؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۰. طریق خواجگان = نوریه = سررشته؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۱. تهلیلیه = کلمة فی التوحید؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۱۲. مطالب متفرقه؛ ۱۳. باب فی نشاءة نبینا محمد (ص) و معراجه و معجزاته به نقل از کنزالعرفان (۲۰۳پ)، سؤال و جواب‌هایی از امام اعظم که برای امتحان وی صورت گرفته است (۲۰۴پ-۲۰۵ر)، ذکر فضیلت سوره فاتحه (۲۰۵پ-۲۰۶ر)؛ ۱۴. مطالب متفرقه در تاریخ، فقه و موعظه به نقل از کتاب‌های زیر: نقایة الاثر شرح خلاصة السیر، تنبیه الغافلین، فتح الرحمن، قاموس، تفسیر حسینی، حاشیه تفسیر حسینی، شرح ملا علی قاری بر شمائل، خزانة الروایات (۲۰۶ر-۲۱۱پ)؛ ۱۵. شعری به اردو از محمد هاشم تتوی (۲۱۲ر-۲۱۳پ)؛ ۱۶. چند سؤال و جواب فقهی به فارسی (۲۱۴ر-۲۱۴پ)؛ ۱۷. مطالب متفرقه در تاریخ و دعا (۲۱۵ر-۲۱۶ر)؛ ۱۸. چند سؤال و جواب فقهی به فارسی با مهر تأیید چند تن از علما (۲۱۶پ-۲۱۸ر)؛ ۱۹. مطالب متفرقه؛ ۲۰. تفسیر سوره فاتحه به فارسی و عربی؛ ۲۱. مطالب متفرقه؛ ۲۲. کرسی نامه سلسله نقشبندیه؛ تتوی، ابراهیم بن عبداللطیف؛ ۲۳. مولودیه حضرت پیامبر (ص)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، به خط‌های مختلف، رساله آخر محمد حفیظ پنج‌شنبه ۹ ربیع الثانی ۱۱۹۹؛ جلد: مقوایی، عطف گالینگور، ۳۴۳ گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳۸ - ۲۵]

۱۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۲۹

شعرهای فارسی با پراکنده‌های دیگر مانند شرحی درباره دایره غریبه غزالی و مطالبی عرفانی و طبی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰۲گ، ۲۲ سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۲۸۶]

۱۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۶۷

شامل: ۱. غزل‌های خسرو (۱-۴۱)؛ ۲. ده فصل؛ عبید زاکانی (۳۲-۴۱)؛ ۳. ابیاتی از امیر سید قاسم (۴۲-۷۱) با شعرهای فارسی دیگر؛ ۴. داستان تل علی در ده خیران بلخ که امیر مومنان در آنجا به‌خاک سپرده شده است (ص ۱-۲۹ هامش، به خط نستعلیق دیگر)؛ خط: نستعلیق راسته و چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با دو تصویر زرین سیمرغ؛ کاغذ: سپاهانی متن و حاشیه رنگارنگ زرپاشی شده و آراسته، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ، ۱۴ سطر (۴×۱۰/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۷۵۲]

۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۳۱۰

آغاز: ابوتراب بیگ خوش آندم که زلفت پریشان نشیند؛ **انجام:** ابروی محراب نکرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه‌ای [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۱۶۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۱۴

شامل مطالب متنوع از کتاب‌ها ی گوناگون؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ نسخه نفیس؛ قطع: رقعی کوچک [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۱]

۱۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۹۹

شامل: ۱. نسب عمر بن خطاب؛ ۲. «از ذوقیات عقلی و معقولات ذوقی» از خواجه محمد [محمود؟] دهدار؛ ۳. توحید = توحید برهانی از محمد دهدار؛ ۴. از زنبیل محمد [محمود] دهدار مطالبی اخذ شده که ابتداء آن مسأله تجلی است که معرفت نام دارد و بعد مسائل اخلاقی مورد بحث قرار می‌گیرد، نسخه ناتمام است؛ ۵. رساله‌ای در تبیین حدیث «حب الی من دنیا کم ثلاثه: النساء و الطیب و جعلت قرة عینی فی الصلاة» از دهدار؛ ۶. رساله‌ای از دهدار در این که علم الهی شامل جزویات و کلیات است؛ ۷. مطلبی در سلوک و این که تخلیه و حال و مقام چیست به زبان عربی از دهدار و در مقدمه آن آمده «و من نفایس انفاسه قدس الله روحه» (۳۸پ)؛ ۸. رساله‌ای از فرج الله شوشتری به فارسی در تعریف و تبیین «من عرف نفسه فقد عرف ربه»؛ ۹. رساله‌ای از محمد بن شیخ فضل الله به عربی در علم الحقایق؛ ۱۰. قول سید احمد کبیر در معنی شهود؛ ۱۱. کتاب اوصاف الاشراف از خواجه نصیر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن مشکی، ۸۴گ، ۲۱ سطر حمایلی (۷×۲۰)، اندازه: ۸/۵×۲۶سم [ف: ۶ - ۷۵۵]

۱۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۰۷

شامل: رساله‌ای (گ۱-۵۶): «که از استادان متقدم مانده و یادگار گذاشته‌اند که هر که در بیان کیمیا از رسائل استادان و معتقدان این فن انتخاب نموده‌اند که معمول برگردد» در ذیل این قول انواع ادویه و ترکیبات کیمیاوی و اعمال لازم برای کیمیا و روش‌های گوناگون آن به‌شرح می‌آید؛ خط عربی و تعدادی خطوط رمزی دیگر (۵۶-۵۷)؛ «باب در علم کاف»، در آن از اکسیر و راه‌های تهیه آن و شجره مبارک و سپس به نقل از کتاب حیوة الانوار افلاطون مطالبی در بیست و هفت خاصیت گوساله معروف اهل اکسیر می‌آید بعد از آن در خواص خراطین و مواد کیمیاوی و مطالبی در عمل و تدبیر ذکر می‌گردد و نسخه ناتمام است (۵۷-۸۲)؛ قول خالد در رد قول منکران کیمیا با طرح مباحث کیمیاوی (۸۲-۸۸)؛ توضیح مشکلات و اسماء غریبه مندرج در این رساله و شرح دوباره داروها و ادویه مرکبه و مفرده و اعمال و وسائل کیمیاوی (۸۸-آخر)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، میشن مشکی، ۱۰۱گ، ۲۱سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۷۶۹]

۱۷۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۷۳

دارای پاره‌ای از رساله‌های جادو از باب ۴ تا ۸ و کیمیا در چند فصل و اصول دین و اخلاق و غزل مولوی به خط آقا سهراب و دنباله رساله ای در روزه و نخستین صفحه رساله در نماز از محمد جعفر استرآبادی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۶۵گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۵۰۳]

۱۷۱. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۵۵

شامل: ۱. غزل‌های سعدی و جامی و محتشم؛ ۲. غزل‌ها و قصیده‌ها و هجوها و هزل‌ها و رباعی‌های الهی قمی؛ ۳. قصیده‌های سلمان ساوجی؛ ۴. مثنوی‌ها و قصیده‌های دیگران؛ ۵. غزل‌ها و قصیده‌ها و رباعی‌های وحشی؛ ۶. دیباچه‌ها و منشآت منثور مانند انشای محمد صادق و میرزا معز و یکی از شاملوها؛ ۷. دیباچه بیاض فایضهای ابهری اصفهانی؛ ۸. رقعه عرفی به ظهوری؛ ۹. رقعه خود ظهوری؛ ۱۰. رقعه میرزا محمد بیک آصف به خواجه عبدالله و پاسخ آن؛ ۱۱. رقعه میرزا شریف به یکی؛ ۱۲. انشای محمد کاظما در موسیقی و خط نستعلیق و شطرنج بازی؛ ۱۳. نامه محمد باقر داماد به ملاعبدالله؛ ۱۴. نامه مولانا محمد به آصف خان این نامه‌ها و منشآت در آغاز نسخه است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، با تاریخ روز پنج‌شنبه ۱۴ شعبان ۱۲۴۴؛ قطع: وزیری [نشریه: ۵ - ۶۲۲]

۱۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۵

جنگ نفیس که حافظ ابراهیم معمار خاصه سلاطین عثمانی آن را نگاشته است، شامل مطالب جالب و سودمند از جمله: پاسخ استفتاء از ابوالسعود، شرح سید محمد کفوی بر عبارت میر سید شریف، وقفنامه مورخ ۱۱۶۴ق با امضای شهود بسیاری از عالمان، این نسخه تعریف الملة و الدین و الشریعة (ص۷۷)، حکایت

ظریفه که از شعر انوری توضیح می‌دهد و بیت آن چنین است: «چرا به شعر مجرد مفاخرت بکنم ×× ز شاعری چه به آید جریر و اعشی را»؛بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: ترکیه عثمانی؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۱۱]

۱۷۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۵۰/۲

آغاز: در روایتی منقول است که از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام پرسیدند که تعویذی با خود میداریم و جنب می‌شویم چونست ؟ فرمود باکی نیست؛ **انجام:** و جعلنا من الماء کل شئ حئ افلا یؤمنون، بعد از ان دست بر شکم مالد، شفا یابد بمشیة الله مجموعه گوناگونی در تعویذات، دعاها، اختیارات ایام، استخاره، علاج زهرها و آیات باطل السحر و این اخیر از مصباح کفعمی نقل شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، مجدول، مقابله شده با نشان (بلغ)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۶گ (۱۴-۳۹)، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۳۳سم [ف: ۳۴ - ۵۴۱]

۱۷۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۵۳

شامل: ۱. قصیده شاه معصوم متخلص به مشرب؛ ۲. غزل از حافظ؛ ۳. غزل از شمس تبریزی؛ ۴. شعر از ناصر علی؛ ۵. شعر از مجذوب؛ ۶. شعر از میرزا علی ولد محمد صادق تبریزی (گ ۲۳)؛ ۷. بندی از کتاب «کشف الاسرار» ذون النون مصری (۲۳)؛ ۸. شعر از میرزا صایبا؛ ۹. شعر از صفی قلی بیک؛ ۱۰. بندی از «نزهت الارواح» امیر حسینی (۲۷)؛ ۱۱. شعر از قزلباش خان متخلص به امید (۲۹)؛ ۱۲. حکایت‌های کوتاه (۳۰)؛ ۱۳. مقطعات از مولانا شرف (۳۳)؛ ۱۴. ابیاتی از حکیم فردوسی؛ ۱۵. اشعاری از واعظ قزوینی (۳۶)؛ ۱۶. شعر از شاه سلیمان (۵۴)؛ ۱۷. شعر از کمال الدین اسماعیل (۵۷)؛ ۱۸. شعر از میرزا جلال اسیر (۵۷)؛ ۱۹. شعر از عبید ازبک (۵۹)؛ ۲۰. شعر از خواجه میر مشهور در جواب عبید ازبک؛ ۲۱. شعر از زلالی (۶۰)؛ ۲۲. شعر از شاکر طهرانی (۶۱)؛ ۲۳. شعر از میرظریفی؛ ۲۴. شعر از میرزا طاهر وحید (۶۵)؛ ۲۵. شعر از قاضی احمد (۶۹)؛ ۲۶. شعر از زیب النسا متخلص به مخفی (۷۸)؛ ۲۷. شعر از میرزا محمد رضی (۷۹)؛ ۲۸. شعر از میرزا حسن بیک (۷۹)؛ ۲۹. شعر از صایب؛ ۳۰. منشآت میرزا حسین بیک (۸۰)؛ ۳۱. شعر از محمد امینی (۸۱)؛ ۳۲. شعر از سعدی؛ ۳۳. شعر از شاه قاسم انوار (۸۸)؛ ۳۴. ترجیع‌بند از صافی (۹۱-۹۲)؛ ۳۵. شعر از شاه سلیمان (۱۱۶)؛ ۳۶. شعر از سلطان حسین میرزا (۱۱۶)؛ ۳۷. شعر از عرفی (۱۱۷)؛ ۳۸. شعر از نصیر همدانی (۱۱۹)؛ ۳۹. شکیات نماز به نظم (۱۲۴)؛ ۴۰. لمحرره با تخلص «سید» (۱۳۱)؛ ۴۱. شعر از اهلی (۱۴۳)؛ ۴۲. شعر از خواجه نصیر (۱۴۵)؛ ۴۳. مناجات منظوم از نظام هاتفی (۱۵۷)؛ ۴۴. شعر از محمد امین اسرائیلی (۱۶۳)؛ ۴۵. شعر از میرزا شریف (۱۶۶)؛ ۴۶. دیباچه بیاض، نائینی، محمد کاظم؛ ۴۷. دیباچه بیاض: نصیرای همدانی، نصیرالدین بن مسعود؛ ۴۸. قضا و قدر، اشرف مازندرانی، محمد سعید بن محمد صالح؛ ۴۹. معراج الخیال، تجلی شیرازی (۴۴ر-۵۰پ)؛ ۵۰. اختلاجات اعضاء (۵۴پ-۵۵پ)؛ ۵۱. قضا و قدر، سلیم تهرانی، محمد قلی (۶۱پ-۶۴پ)؛ ۵۲. تعریف قحط، سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۵۳. اختیارات مجلسی (۷۰پ-۷۲پ)؛ ۵۴. اصول دین؛ ۵۵. ساقی‌نامه (۹۰ر-۹۰پ)؛ ۵۶. ترجمه شرح اعتقادات ابن بابویه (۹۷ر-۱۱۶ر)؛ ۵۷. شرح ابیات مثنوی، محمد حسین (۱۳۱پ-۱۴۲ر)؛ ۵۸. فتح‌نامه قلعه قندهار، عباس صفوی، شاه ایران (۴۷پ-۴۹ر)؛ ۵۹. غزل، جامی، عبدالرحمن بن احمد (۱۶۳ر)؛ ۶۰. پاسخ سنایی به سلطان سنجر (۱۶۴پ-۱۶۵ر)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن لایی زرد، ۱۷۰گ،مختلف السطر،اندازه:۱۰×۲۴/۲سم[ف:۹- ۱۲۳]

۱۷۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۱

از اخبار و کتاب‌های گوناگون و آگاهی‌های گوناگون؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، قطع: بیاضی [نشریه: ۱۱ - ۸۹۰]

۱۷۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۲۲/۳

در رمل و حروف و طلسمات: شرح مهر بزرگوار، رساله در علم حروف منسوب به حضرت علی، اسماء حسنی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵۵گ (۲۷پ-۶۱پ، ۷۰ر-۸۹ر) [ف: ۶-۳۷۳]

۱۷۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۳۲/۱

سراسر دفتر به فارسی، گردآورنده در دیباچه می‌نویسد که من نخست به دستور قطب شاه از تاریخ الحکماء گزین کرده و در جنگی که او دستور ساختن آن را داده بود گنجانده‌ام و سپس خواستم پاره‌ای از سخنان بزرگان که در مکارم اخلاق و احیاء و کشف الغمه و ربیع الابرار و اخوان صفا و جز اینها هست گرد کنم و در دنبال آن بیاورم و به دستیاری میر محمد سعید جملة الملک دام ظله به‌نظر شاه برسانم. این «مجموعه منتخب» دارای یک مقدمه و چند باب و خاتمه است. چنین است فهرست آن تا اندازه‌ای که در نسخه هست: باب ۱. در دعا و ذکر و حمام و مسواک و انگشتر، باب ۲. در دوستی و دشمنی؛ [باب ۳.] در عفو و عقوبت و توبه و عذر پذیرفتن. این نسخه با رساله اخلاقی ش ۲۷۲۵/۲ بی‌ارتباط نیست و عنوان باب اخیر کتاب ما با عنوان باب چهارم آن یکی است و هر دو هم جنبه مذهبی شیعی دارند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۱۸۸]

۱۷۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۸۰-۶/۷۰

آغاز: ترجیع بند بابا طاهر: دربزم تو بی‌قراری من ×× شد باعث شرمساری من / ای دوست شنیده‌ای ز دشمن ×× صد طعنه برای یاری من؛ **انجام:** بـود سعی خدمت او مدعا ×× لیس للانسان الا ما سعی / معنوی چون خدمتش شد مستطاب ×× ختم شد والله اعلم بالصواب.

شامل اشعار گوناگون از شعرای مختلف شامل: ترجیع‌بند بابا طاهر؛ مسدس و ترجیع‌بند وحشی بافقی؛ ترکیب‌بند ضیاء؛

ترجیع‌بند مولانا حافظ، حیدر علی شیرازی، سعدی شیرازی؛ ترجیع‌بند نعمت الله؛ قصیده افچنکی، قصیده عرفی، حمزه، نوعی؛ نگارستان چین از سید، آتشی؛ مطالبی به نثر شامل: حکایت از ابواب جنان ملا محمد رفیعا؛ حکایت ملاقات اسکندر و افلاطون؛ قصه ابراهیم علیه الرحمة؛ اصطلاحات صوفی؛ اسامی منسوخات؛ همچنین: یوسف و زلیخای جامی؛ شیرین و فرهاد وحشی؛ گلشن خیال علی رضا تجلی؛ بحر طویل شاهد طهرانی؛ بحر طویل ملا فوقی؛ بحر طویل مجرمی؛ اشعار و حکایات و نکات متفرقه دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۸۹]

۱۷۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰-۱۲/۳۰

جنگی است مهم از قرن دوازدهم در آن فقط رساله اول به نثر است و باقی اشعار و مثنویاتی است که تعدادی از شاعران آن شناخته نیستند. متأسفانه اوراق جنگ جابجا شده و برخی افتادگی دارد که شناسایی آغاز و انجام مثنویات مشکل می‌گردد. شامل: ۱. نزهت الارواح؛ ۲. ساقی‌نامه؛ ۳. ساقی‌نامه؛ ۴. ساقی‌نامه از ظهوری ترشیزی؛ ۵. محمود و ایاز انیسی؛ ۶. شیرین و فرهاد؛ ۷. منشآت (۱۱۴ر-۱۲۱پ) شامل: رقعه سلیم به عرفی، رقعه نصیر همدانی به مظفر حسین، و چند رقعه دیگر از همان دو؛ ۸. دیوان نصیرای همدانی؛ ۹. اشعاری از (۱۲۹ر-۱۴۹پ) سنایی، عرفی و کمال؛ ۱۰. سوز و گداز مطیعی؛ ۱۱. فرهاد و شیرین؛ ۱۲. قضا و قدر از محمد قلی سلیم تهرانی؛ ۱۳. ساقی‌نامه رضی آریتمانی؛ ۱۴. غزلیات از شاعران زیر: شفایی، فیضی، عرفی، طالب آملی، نصیر، رشید، آصف، شرف و انوری (۱۷۶ر- ۲۳۵ر)؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ صفحات نظم مجدول پنج ستونی مذهب و مرصع که اشعار به صورت چلیپایی در پنج ستون تحریر شده؛ جلد: گالینگور آبی، ۲۳۵گ، ۱۴-۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۲۹۸]

۱۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۱۰-۳۸/۱۳۰

آغاز: بسمله زبان خامه عنبرین شمامه بحمد جهان آرایی رطب اللسان وعذب البیان است که بحکمت بالغه پادشاهی کرسی ملک وسلطنتش ساخت با فسحت؛ **انجام:** چون ایدوست در طلب باشی

×× پیش اسمش تو درادب باشی / چه مسافت زگنج تا بطلسم ××

وز مسمی چه پاره ره تا اسم

به نظم و نثر فارسی، شامل: رساله کوتاهی در شرح خواص آیة الکرسی از محمد جعفر که به شاه سلیمان صفوی تقدیم نموده؛ ادعیه شیعی با ترجمه و توضیح به فارسی؛ چهل مسأله‌ای که پادشاه روم به مدینه فرستاد و امام علی (ع) بدان پاسخ فرمود؛ دانستن مسوخات و فوایدی در تعبیر خواب و شناخت روزهای نحس ایام سال؛ محرم‌نامه و نوروزنامه در بیان احکام ابتدای سال که اگر در روز مثلاً شنبه باشد چه خواهد شد و اختیارات ایام ماه؛ دعای فرج و خواص نود و نه نام خدای متعال به نظم فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۲۲۱]

۱۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۸۹

شعرهای فارسی: سعدی، بیدل، حکیم بوعلی، خواجه کمال، ظهیر، میرزا صائب، شوکت، محتشم میر مشتاق، استاد ظهیری، شاه نیاز، نیازی، فروغی، جامی، سید، نقی، ظهوری، کلیم، عاشق، مشرقی، انوری، عاجز، میرزا طاهر، میرزا خان، طبیب، زیب النساء، شمس تبریز؛ شیرین و فرهاد وحشی؛ یک بند نثر فارسی؛ رقعه، چند تعویذ و طلسم با عنوان‌های: سه تامه، دو یکه، یکه و حجز روانی و نیمه دوزویکه پهناس و سه ماله راکا، حجز دیو کندها، یکه، پهلوی سه تاله، فرد، دورویه، جنجوتی سه تاله، روانی، مقام حسینی نیمدوز، سند هموری سه تاله، اساوری سه تاله، حرس دویکه، مقاله نواسه تاله، سارمک سه تاله، یلنگ سه تاله، عشیران، مخمس، مخمس، للت یکه، حجز عریان، یرنانی دو یکه، سه گاه، گلیان دورویه، راست فارسی، راست کشمیری، ادانه حجز، کایکهزار دو یکه، بهاگیر دو یکه، بیات دویکه، رهاوی دویکه، برج سه تاله رباعی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۸گ، ۸سطر (۵/۵×۱۱/۵)، قطع: بغلی [ف: ۱۶ - ۷۲۶]

۱۸۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۸۲

نظم و نثر، در آغاز آن رباعی و قطعه با شعر به عنوان حکایت، شعرهای محتشم و ابن سینا در آن دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، مجدول؛ تملک: حاجی رضاقلی چراغ کابلی در ۱۲۸ (=۱۲۰۸)؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷ - ۱۳۷]

۱۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۸۶

آغاز: نقل است که سلطان حسین میرزای بایقرا را از چهل خاصه بود؛ **انجام:** سلطان حسین میرزا. بسنگ رخنه شد از بس گریستم

بی تو ×× ز سنگ سخت ترم من که زیستم بی تو

شامل: شعرهای نجات اصفهانی در هامش (۱-۲۰) و متن و هامش (۲۱-۳۲) و شعرهای: رضائی (۴)، وصفی قلیخان (۶)، صائب (۹)، سید مبارکخان عرب (۶)، عبدالغنی غنی تخلص (سلمه الله تعالی) (۱۰)، کمال اسمعیل (۱۰)، قانع (۱۶)، قیمتی (۱۸)، گنجی (۱۹)، صادق (۲۱)، محمد قلی سلیم (۴۹ و ۵۲ و ۶۱) (خرخریدن مرد ساده دل و دزدیدن حیله گری آن را و شهر آشوب حاتم طایی و قضا قدر)، ساکت (۵۴)، حزین (۵۶)، نظیری (۵۶)، حکیم رکنا (۵۷)، محتشم کاشی(۷۰)، عبدالله انصاری (۵۵)، فرمان برای کلبعیلی خان زیاد اوغلی قاجار بیگلر بیگی قراداغ و حاکم کاخت (۵)، شیر و شکر شیخ بهایی (۳۳و۳۴)، نان وحلوای او (۳۵-۴۸)، چند نامه دیگر؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط وانجام؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی، ۳۶گ، مختلف السطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۷۳۱]

۱۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۳۵

آغاز: لطف علی بیگ بندگان عالی شأن صاحبی دام عزه. چون

جام ز دردم چون دل ز داغم فکار کردی چرا زیاری ×× بدرد و داغم دوا و مرهم نمی فرستی نمی گذاری؛ **انجام:** غواصانند اندرین بحر عمیق ×× از هیبت غرق لنگر انداخته اند

جامع: غیبی. بیاضی است شامل اشعار منتخب از شعرای قدیم و معاصر جامع جنگ که به «غیبی» تخلص می‌کند و از آذر بیگدلی با عنوان «صاحبی و قبله گاهی و خداوندگاری» یاد می‌کند. وی عصر شعرایی همچون رفیق اصفهانی، طوفان هزار جریبی، صهبای قمی و عاشق را دریافته و از آنان با دعای «سلمه الله» و «دام عزه» یاد کرده است ولی برای مشتاق دعای «رحمه الله» به کار برده است. ابیاتی از شعرای معروف همچون سعدی، جامی، حافظ، ابن یمین، انوری، نظامی، شاه نعمت الله ولی، وحشی، ظهیر فاریابی، محتشم آورده و نیز اشعاری از شاعرانی دارد که آثارشان کمتر در مجموعه‌های دیگر دیده شده، مانند: حاجی محمد نصیر، آقا محمد ضرابی، مومن یزدی، یحیی بیگ بیگدلی، جرمی، اعظم، طالب (معاصر جامع جنگ)، جعفری. از جمله مندرجات این جنگ: ۱. مثنوی چاه وصال، ۲. مسمط در تعریف شهر اشرف، اثر طبع حسینا، ۳. نامه طنزآمیز احمد پاشا والی بغداد به نادرشاه و پاسخ آن؛ خط: نستعلیق، کا: غیبی مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۷گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۱۲۸]

۱۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۹۷

آغاز: دوش در مجلس احباب گل و مل با هم ×× میزدندی ز مباهات دم فخر و کرم؛ **انجام:** این مرثیه چون بصدر اتمام رسید ×× شد شهر محرم الحرامش تاریخ ۱۰۷۳هـ

جنگی است شامل اشعاری از: مجذوب، امیرخسرو دهلوی، ثنایی، عطار، انوری، سلمان ساوجی، رفیع، ظهیر، کمال اسماعیل، عبدالواسع جبلی، طالبا، شاه طاهر، اعظم، میر معز، شاپور، فخر زمان، عنصری، بدر چاچی، رشید وطواط، خاقانی، کاتبی، شفیعای اثر، فوق الدین، سعدی، فایضا، میر نجات و صادق عرب. در برگ اول منظومه ای است با نام مناظره گل و مل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ و ۱۲؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۱گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۴۴ - ۲۴۷]

۱۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۵۱

آغاز: به هر جزوی ز خاک ار بنکری راست ×× هزاران آدم اندروی هویداست / به اعضا پشه هم چند پیل است ×× در آسمان قطره مانند نیل است؛ **انجام:** و لکن صفو الحب ما حل منزلاً ×× مصوناً من التركيب بالخير لايرى / فداك هو روح الهى فايضاً من الله رب العرش و العز و العلا

مجموعه‌ای است از اشعار عارفان و شاعران بزرگ فارسی گوی، شامل گلشن راز شیخ محمود شبستری، غزلیات شیخ مغربی، غزلیات شاه نعمت الله ولی، غزلیات سعدی، غزل شمس تبریزی، غزلیات نور علی شاه، منظومه هایی از شیخ بهاءالدین عاملی و برخی شاعران ناشناخته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۸۸گ (۱ر-۸۸ر)، ۹-۱۲ سطر، اندازه: ۶×۱۰/۵سم [ف: ۳۶ - ۵۶۲]

۱۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۵۲

آغاز: میداند که این ... و صندوق ها چه خاصیت؛ **انجام:** و اختیارات جدیده ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۱۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۱

شامل: ۱. احادیث، ۲. اشعار، ۳. نان و حلوا؛ شیخ بهایی، محمد بن حسین، ۴. اشعار، ۵. عجائب الاقالیم، ۶. اشعار، ۷. شرح حدیث پیامبر (ص)، ۸. ذکر امیرالامراء قابوس بن وشمگیر، ۹. عجایب الاقالیم، ۱۰. اشعار، ۱۱. حکایات، ۱۲. نان و حلوا؛ شیخ بهایی، محمد بن حسین، ۱۳. فاصله مکه تا بغداد، ۱۴. اشعار، ۱۵. اشعار، ۱۶. دعای طلب علم، ۱۷. نامه، ۱۸. نصایح بوزرجمهر؛ بزرگمهر، ۱۹. نامه، ۲۰. تاریخ تولد، ۲۱. تاریخ تیمور، ۲۲. وصایای افلاطون، ۲۳. وصایای ارسطو (۵۱پ)، ارسطو، ۲۴. اشعار، ۲۵. خلقت آدم صفی و سرگذشت ...، ۲۶. اشعار، ۲۷. [در بیان ظالمان]، ۲۸ دیوان نسیمی شیرازی، ۲۹. مشارب الاذواق = شرح قصیده خمری ...؛ همدانی، علی بن محمد، ۳۰. اسامی چهارده معصوم (۶۰پ-۶۱ر)، ۳۱. بندی از حاشیه شرح چغمینی از ملا علی بیرجندی، ۳۲. ذکر ائمه معصومین (ع)، ۳۳. ذکر چند تن از حکمای کهن، ۳۴. احادیث، ۳۵. قصص الانبياء، ۳۶. شرح بیت حافظ «پیر ما گفت خطا»؛ دوانی، محمد بن اسعد، ۳۷. پندنامه = نصیحة الملوک؛ سعدی، مصلح بن عبدالله، ۳۸. قصص الانبياء، ۳۹. اشعار، ۴۰. دیوان عرفی شیرازی؛ عرفی شیرازی، محمد بن علی، ۴۱. حکایات مختلف، ۴۲. سبحة الابرار، ۴۳. [نصایح]، ۴۴. ادعیه، ۴۵. سواد پروانچه اشرف که نواب همایون اعلی به خواجه امیر بیگ نوشته، ۴۶. سواد عرضه داشت خواجه امیر بیگ، ۴۷. جوامع الحکایات = ...؛ عوفی، محمد بن محمد، ۴۸. فال قرآن؛ جعفر بن محمد، ۴۹. دیوان خواجوی کرمانی، ۵۰. هیئت، ۵۱. در بیان پوشیدن جامه نو و رخت بریدن در روزها، ۵۲. انسان نامه (قیافه نامه)؛ نوربخش خراسانی، محمد بن محمد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، به خط چندین نفر، برگهای ۷۷پ-۸۰پ به خط محمد کاظم بن محمدرضا اصفهانی؛ مجدول؛ تملک: محمد کاظم ولد حاجی؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۱۲۳گ، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۲×۲۶/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۰۲]

۱۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۷۴

بیاض. پراکنده‌هایی است در پزشکی و شناخت معجون‌ها و شربت‌ها و سم‌ها و طبیعت و منفعت و مضرت و دفع مضرت خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها در جداولی و دستور خوردن اغذیه و نفع و ضرر آن، و آتشک و بیخ چینی و خواص ادویه مفرده به نظم و برخی از مجربات حکیم زین العابدین و شیخ تقی الدین عبدالمحسن واسطی، و ادعیه پراکنده و طلسمات در دفع آفات و رفع بلیات، تعبیر خواب و برخی از احکام فرس نامه و احضار

ارواح و شیاطین و آتش بازی و فال گرفتن و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ خطوط چلیپا و راسته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۵۰]

۱۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۸۸

شامل: صفحه‌ای از یک مثنوی؛ منشآت یا نامه‌هایی گویا از ظهوری؛ دیباچه خوان خلیل او؛ دیباچه نورس او و نامه او به شیخ ابوالفضل؛ رباعیات و یک مثنوی در تعریف شاه از فرهاد و شیرین؛ رباعیات سبحانی و شیخ ابو سعید ابوالخیر و شیخ بهائی و صائب؛ شعرهای نوعی؛ رباعیاتی گویا از او و رباعیات محمد حسین شرا (؟) و حکیم شفا و بابا فغانی، برخی از این رباعی‌ها درباره امور گوناگون است و تعریف‌ها است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی آهارمهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۲۲ سطر چلیپایی (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۱۰۹]

۱۹۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۷۸

دفترچه‌ای است مشتمل بر قصائد فارسی و مناقب بعضی از معصومین و در زهد و پارسائی و دوری از حطام دنیا و بخشی از آن قصائدی عربی است در اعتقادات و سراینده ان که شیعه میباشد درباره حضرت عباس بن علی علیه السلام و مناقب وی نیز سروده‌ای زیبا دارد در خلال اشعار تاریخ ۱۱۷۲ق آمده و می‌گوید: سالک غمزده را ای منان ×× جانب کرب بلا ساز روان؛ احتمالاً مراد از سالک تخلص شاعر باشد، این نسخه منشئانی با نثر وصاف گونه در خطبه ازدواج دارد و در میان انها واژه السالک بچشم می‌خورد از جمله این اشعار ارجوزه ای است فارسی در رد صوفیه بسیار طولانی به سبک مثنوی و به بحر رمل با مطلع: بعد حمد کردگار ذی الجلال ×× نعت ذات پاک احمد مدح آل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۱۴]

۱۹۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۳۴

شامل قطعاتی از عنایت الله حسینی کاتب این جنگ، حاج محمد کربلائی، ملا محمد باقر طبیب، ترجیع‌بند ساقی‌نامه، ضمیری حسینی، میر صیدی، نظیری، طالب آملی، مولانا محمد قاسم، واعظ قزوینی، عرفی، مثنوی علی رضا تجلی، حکیم شفائی، سیاه سبزواری، رقعه که نصیرا محمد همدانی به میرزا هادی نگاشته، دیباچه بیاض از منشآت قوام الانام آقا حسینا، وقف نامه قوام الامام دام ظله از برای میرزا رضی نوشته‌اند، دیباچه نورس ظهوری، دیباچه مکتوبی از ظهوری، تحقیقات طغرای مشهدی، قصیده‌ای از مولانا اقدس، صائب، کلیم کاشانی، جامی، سالک، نصیرا، میرزا هادی دشت بیاضی، محمد کلاتی، میرزا رضی ارتیمانی، شوکت بخارائی، هلالی جغتائی، مرتضی قلی سلطان، شامل قطعاتی از عنایت الله حسینی کاتب این جنگ، حاج محمد کربلائی، ملا محمد باقر طبیب، ترجیع‌بند ساقی‌نامه، ضمیری حسینی، میر صیدی، نظیری، طالب آملی، مولانا محمد قاسم، واعظ قزوینی، عرفی، مثنوی علی رضا تجلی، حکیم شفائی، سیاه سبزواری، رقعه که نصیرا محمد همدانی به میرزا هادی نگاشته، دیباچه بیاض از منشآت قوام الانام آقا حسینا، وقف‌نامه قوام الامام دام ظله از برای میرزا رضی نوشته‌اند، دیباچه نورس ظهوری، دیباچه مکتوبی از ظهوری، تحقیقات طغرای مشهدی، قصیده‌ای از مولانا اقدس، صائب، کلیم کاشانی، جامی، سالک، نصیرا، میرزا هادی دشت بیاضی، محمد کلاتی، میرزا رضی ارتیمانی، شوکت بخارائی، هلالی جغتائی، مرتضی قلی سلطان؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: عنایت الله حسینی، تا: ۲ رمضان ۱۱۰۱ق؛ حسب فرموده حاج محمد کاظم بیکا، با مهر «و الکاظمین الغیظ و العافین عن الناس» (چهارگوشه)؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: الوان، جلد: مقوا عطف میشن مشکی، ۱۵۵گ، سطور چلیپا (۹×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۵۴۰]

۱۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۴/۲۰

شعر نظیری، دعا، خبر به فارسی، بندی به نثر فارسی از فیض رکنی (ص۲۲۰-۲۲۹)، شعرهای مولوی، بهایی، زلالی و ...؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: تحسین، تا: ۲۴ جمادی الاول ۱۱۰۱ق، جا: دارابگرد شیراز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۵ص (۲۱۴-۳۳۸)، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵۸سم [ف: ۹ - ۱۱۹۰]

۱۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۳۱

بی‌کا، تا: ۱۱۰۶ق؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۱۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳

مشتمل بر متفرقات از جمله غزلیات علینقی، مظهر، آصف، محمد هادی، ملا حسن، دیباچه کتاب آینه جهان نما؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۱۰۹ق [مختصر ف: - ۲۴۴]

۱۹۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۹۴

جنگ هنری است، در برگیرنده سروده‌ها و بندها و رساله‌های ادبی و بیشتر احادیث گزیده با سند روایت، حکایت‌ها و وردها، سخنان کوتاه فرزانگان و قدیسان. از روی جنگی نوشته شده است که ترقیمه بسیار کسان نامور را داشته است. یک‌جا آمده است ترقیمه: «فقیر حقیر محمد افضل الحسنی به جهت یادگار ۱۰۷۴» (گ ۲ر) و یک‌جا: «کتبه به امر العالم الفاضل السید الحسیب شرف الدین علی (گلستانه) و انا الاقل محمد صالح المازندران» (گ ۷پ). اینک رساله‌ها و منظومه‌های مستقل که در این جنگ جای داده شده است: ۱. وصف سخن؛ ۲. شبنم شاداب؛ باغ بهار. تفرشی، ظهیر بن الدین محمد؛ ۳. زواید الفواید، ابن طاوس، علی بن علی؛ ۴. رساله عرفانی؛ ۵. اربعون حدیثا، مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی؛ ۶- انوار الیقین؛ ۷. حکایت‌ها؛ ۸ نکاح‌نامه؛ ۹. قباله‌فروش خانه‌ای در شهر مشهد؛ ۱۰. دیباچه نورس، ظهوری ترشیزی؛ ۱۱. دیباچه خوان خلیل از ظهوری ترشیزی؛ ۱۲. دیباچه گلزار ابراهیم از ظهوری ترشیزی؛ ۱۳. علامات و احوال متقیان، مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (گ ۱۱۴پ-۱۲۸پ)؛ ۱۴.

حدیث‌های پراکنده عربی و فارسی (گ ۱۲۹ر–۱۴۱ر)؛ ۱۵. پراکنده‌های نثر و نظم، به فارسی و عربی (گ ۱۴۲ر–۱۴۶پ)؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۱۰، جا: بندر سورت؛ راسته و چلیپا، چند دست، ثلث زیبای احمد بن قوام الدین محمد حسینی مرعشی در بلده سورت (هند) صفر ۱۱۱۰ ق، و یادداشت «حسب الامر مخدوم و صاحب بیاض میرزا اسماعیل ... بعد مدت دو نیم سال قلم نسخ بدست گرفته بود، کمترین خلایق محمد مؤمن در بندر سورت ۲۴ جمادی الاول ۱۱۶۱ق»، با سرلوح زرین، مجدول؛ اهدایی: حسن انصاری؛ جلد: مقوا روغنی، ۱۴۶گ، مختلف السطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۲ – ۶۷]

۱۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۴

تاریخ فراهم آوردن قرن دوازده. شامل: نامه‌ای از دربار صفوی به شاه هندوستان و ظاهراً بایستی بعد از قضیه قندهار باشد یعنی در دوران شاه عباس ثانی (۱۳۶–۱۲۳) (به قهقرا)؛ مکتوبی از مولانا عبدالرزاق (۱۳۲–۱۳۱)؛ کلماتی از محمد بن مرتضی مدعو به محسن (= ملا محسن) در صوفیگری به نقل از کتاب معارف العارفین و اصول الدین در همه این کلمات عقاید صوفیان در قسمت‌های کلامی و اصول الدین آمده (۱۳۰–۱۰۶)؛ وصایا و کلماتی چند از بزرگان اسلامی (۱۰۶–۱۰۱)؛ رساله ثمره و شجره میرزا رفیعا در اثبات واجب الوجود و صفات و افعال او به فارسی حاوی یک مقدمه و چند مقصد و یک خاتمه که تاریخ کتابت آن به‌سال ۱۱۳۳ق در دارالسلطنه قزوین می‌کشد این رساله پس از اثبات واجب الوجود یکایک اصول الدین را تا معاد شرح می‌دهد و اکثر مطالب آن به‌صورت سوال و جواب است (۱۰۰–۸۳)؛ کلمات و اقوال بسیاری در پند و اندرز از افلاطون (۸۲–۶۹)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۶۵ص، ۴۰سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ – ۱۳۶]

۱۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۳

شامل: نامه‌ای از میرزا محسن نامی به نواب میرزا مهدی اعتماد الدوله در باب بخشیده شدن قلمدان مرصع و عینک سنگ به او (۴۰۵–۴۰۴) (به قهقرا)؛ دیباچه‌ای به قلم معزالدین محمد بن محمد محسن اصفهانی درباره تقویم (۴۰۴–۴۰۳)؛ سه نامه، یکی از طرف آقا حسین واقعه‌نویس درباره شخصی، دیگر نامه‌ای از طالب علمی «در طلب جمعی از دوستان به‌ضیافت» همگی به فارسی و قطعه‌ای به زبان عربی در باب مسجدی که شیخ علی خان نامی ساخته و از فحوای این قطعه بر می‌آید او یکی از وزرای سلاطین صفویه بوده و تاریخ آن ۱۰۸۹ق می‌باشد (۴۰۳)؛ توبه حسین که یکی به فارسی و دیگری به عربی و سومی ترکی و منظوم نوشته‌اند، قلمی شده (۴۰۲)؛ صورت وقف‌نامه املاک جمشید خان قوللراقاسی (۴۰۰–۳۹۸)؛ جواب معمائی که هندیان به جهت ایرانیان نگاشته‌اند (۳۹۷–۳۹۶)؛ قطعه‌ای به ترکی در سلسله شیوخ و پیرهای طریقت سلسله صفویه یعنی پس از حمد خدا و نعت پیغمبر و ائمه اثنی عشر در ابتداء سلسله شیوخ طریقتی که به شیخ صفی الدین اردبیلی می‌رسد شروع می‌شود و بعد از آن دنباله این شیوخ از شیخ صفی الدین به بعد ادامه می‌یابد تا به شاه سلیمان صفوی می‌رسد (۳۹۵–۳۹۲)؛ انشای میرزا محسن (۳۹۱–۳۹۰)؛ انشائی از قلم یکی از منشیان (۳۹۰–۳۸۸)؛ رقعه‌ای مشتمل بر اصطلاحات دفتر (۳۸۸)؛ قطعه‌ای در تعریف شغل میر شکاری (۳۸۷–۳۸۶)؛ اشکالی در باره رکن بودن سجود به زبان عربی (۳۸۳–۳۸۲)؛ صورت وقف‌نامه میرزا رضی (۳۷۹–۳۷۸)؛ دیباچه کتاب مطلع الابواب به فارسی (۳۷۷–۳۷۵)؛ نامه نواب خاقان خلداشیان به‌شریف کعبه معظمه (۳۷۵–۳۷۲)؛ دو نامه، یکی به مرحوم میرزا ابوالفتوح، دیگری به میرزا ذوالفقار خان سدیگر به حکیم (۳۷۲–۳۷۱)؛ صورت وقف‌نامه (۳۶۷)؛ نامه‌ای که در آن شخصی سلسله مدارج خود را بیان می‌کند و می‌گوید چگونه در خدمت اکبر شاه ترقی کرده تا به مقام ملک الشعرایی رسیده است (۳۶۶)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: نعمت اله مشهور به آصف الحسینی، تا: ۱۱۴۷و ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۳۹ص، ۴۰سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۵ – ۱۴۵]

۱۹۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۱۴

به فارسی شامل: ترجمه وصایای ذهبیه؛ وصایای افلاطون به شاگرد خود ارسطو؛ مکتوب قطب محیی سخنان بزرگمهر، ابراهیم ادهم، اسکندر، معروف کرخی، علی (ع)، شمس الدین روحی، بایزید بسطامی، هرمس، دوانی، نوری، سهروردی، ابن عطا، مالک دینار، سید علی همدانی، یحیی معاذ، ابوسلیم دارانی؛ خط: نستعلیق خوش، کا: هدایت الله زرین قلم، تا: ۱۱۱۱ق؛ کاغذ: سپاهانی متن و حاشیه، جلد: مقوا، ۷۷گ، سطور چلیپا (۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۱سم [ف: ۹ – ۸۹۰]

۲۰۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲۸

گردآورده زرین قلم است در ۱۱۱۲ (ص ۵۷) و ابوالوفا در ۱۱۱۵ (ص ۶۳) و خط دیگران هم در آن هست. شامل: ۱. قصیده فارسی با قافیه نون (۱–۵)؛ ۲. دیوان جویا (۶–۴۶)، جویا تبریزی، داراب بیک؛ ۳. شعری به وزن مثنوی و شعرهای زلالی و آصفی و میرزا معز و کمال اسمعیل و شیخ عراقی (۴۷–۵۷)؛ ۴. گفتگوی شیخ فیروز و ملاشیدا (۶۱–۶۳)؛ ۵. پراکنده‌های طبی و ادبی و تاریخی فارسی (۶۸–۷۲)؛ ۶. دستور نامه‌نگاری به نظم و نثر فارسی (۷۳–۲۴۵)؛ ۷. مجموعة الامثال (۲۴۶–۳۰۴)؛ ۸– شعر حاجی میرزا باقر واعظ؛ ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد؛ ۹. دیباچه نورس = خطبه نورس ظهوری (۳۰۵ مکرر – ۳۱۸)؛ ۱۰. دیباچه نورس ظهوری ترشیزی (۳۱۹–۳۳۴)؛ ۱۱. دیباچه خوان خلیل ظهوری ترشیزی (۳۳۴–۳۶۸)؛ ۱۲. دیباچه گلزار ابراهیم (۳۶۸–۳۷۵) ظهوری ترشیزی؛ ۱۳. رقعات ظهوری ترشیزی (۳۷۷–۳۹۳)؛ ۱۴– استقبال‌های شعری (۳۹۴–۴۶۸)؛ ۱۵. مناجات خواجه عبدالله انصاری (۴۷۱–۴۸۳)؛ ۱۶. شعرهای مشتاق و صایب و ناطق

(تعریف بهار) و عطار و کلیم و آشنا و تابع و قلندر بیک و دار اشکوه و دیگران که دانسته نشد کیستند و برخی از شعرها هم مانند پیش پاسخ و استقبال است (۴۸۴-۴۹۴)؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۲ و ۱۱۱۵؛ راسته و چلیپا، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۴۹گ، ۱۴سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۳۵۶۳]

۲۰۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰۴ حکمت

نامه‌ها و نوشته‌های زمان صفوی است. بدین‌گونه: انشاء، دیباجه بیاضی، دیباجه جنگی که مولانا احسنی لاهیجی جهت حسینخان کهدمی نوشته، دیباجه بیاضی که خواجه محمد بیک صالحی املا نموده، دیباجه بیاض انشای ملا خلیل و قاری، دیباجه منشآت شیخ ابوالفضل که عبدالصمد همشیره زاده او املا نموده، دیباجه تاریخ اکبری، مکتوب فضلای ما وراء النهر به علمای مشهد مقدس در حین محاصره عبدالله خان اوزبک، جواب کتابت فضلای ماوراء النهر که مولانا محمد مشکک رستمداری خادم آستانه مقدسه نوشته، در وصایا ارسطالیس (از سر الاسرار) وصایای افلاطون ارسطو را (پایان اخلاق ناصری)، مناجات خواجه انصاری، شروط وقفنامه بندگان نواب همیون اعلی (برای سادات حسینی و نجف)، بندی در اخلاق در چند صفحه، فتحنامه بحرین مورخ رجب ۱۱۰۳، نامه میرزا علی خان شیخ الاسلام گلپایگانی به میرزا ربیع؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۱۱۳ق؛ جلد: تیماج تریاکی، قطع: ربعی [ف: ۲ - ۹]

۲۰۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۹۰

گردآورده محمد حسن و به نظم و نثر فارسی در ۲۰ رجب ۱۱۱۳ در لاهور (ص۴۴)، شامل: مسمط میرزا ابراهیم ظهیر (۱-۳)؛ دو نامه طیبت‌آمیز (۴-۵)؛ گلشن خیال میرزا طاهر نصر آبادی (۶-۷)؛ ترکیب‌بند خالص (۸)؛ شعر ابوسعید ابوالخیر (۱۰)؛ قطعه‌ای از میرزا محمد زکی خان در زمین خوردن اسب (۱۱)؛ منظومه‌ای از همان ظهیر (۱۲)؛ کلمات قصار به عربی (۱۳)؛ شعر کلیم و مسکین ۱۴ نامه نصرآبادی به سلیمه به شوخی و هزل (۲۰-۲۲)؛ ضرب المثل‌های فارسی در هند (۲۳-۲۵)؛ نامه‌ای شیوا به شوخی و هزل گویا از نصرابادی (۲۶-۳۱)؛ شعرهای برهمن و واصل و فاخر و سعید و وحید و امیر خسرو (۳۲-۳۴)؛ نامه شاه ابو المعالی به دارا شکوه و پاسخ او (۳۵)؛ نامه ایلچی بیک در بیماری دم کوتاهی به میرزا طاهر نصرآبادی حکیم باشی و پاسخ او به‌شوخی (۳۶-۳۸)؛ شعرهای برهمن و قدسی و وحشی و ادهم و شاهد نیشابوری و همام کرمانی و میر صیدی و وحید (۳۹-۴۴)؛ شعرهای مخمخی به زبان بومی (۴۵)؛ نثر به لهجه بومی (۴۶-۴۸)؛ شعر محمد صالح لر فیلی شهید (۴۹)؛ بندی به وزن مثنوی (۵۰-۵۴)؛ نامه نصرآبادی به امام قلی خان بختیاری در شکایت از استر انعامی برادرش (۸۵)؛ نامه همو در شکایت از پسر میرزا قاسم خلوت نشین به پدرش (۵۶-۶۰)؛ نیز بندی منثور به فارسی به‌عنوان «خر کسیات» (هامش ص ۲۵)؛ یادداشت منثور و ماده تاریخ منظوم فارسی محمد کاظم شفیع درباره ساختن محراب بیک وزیر هرات تکیه‌ای در آنجا در هنگامی که آن شهر از افغانها گرفته شده و به‌دست پیر محمد خان سپرده شده است به خط خود شفیع (هامش ص ۲۶-۳۰)؛ لیلی و مجنون به زبان بومی به شعر (۴۱-۴۳)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۳۶گ، سطور چلیپا (۹×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۳ - ۳۴۳۷]

۲۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۵۵

مطالب گوناگون؛ بی‌کا، تا: ۱۱۱۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۰/۷×۲۰/۸سم [رایانه]

۲۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۲

آغاز: چرا می‌ننوشم بهار آمدست ×× نهال نشاطم ببار آمدست؛
انجام: عیبم مکن که در شب هجران نوشته اند.

منتخباتی از نظم و نثر شامل مثنویات و قصاید و غزلیات و حکایات و روایات و منشآت به‌خطوط مختلف و قسمتی از ان به‌خط یحیی بن اسمعیل تیموری اسفزاری است که بین سال‌های ۱۱۱۶ و ۱۱۱۹ و ۱۱۲۰ و ۱۱۲۹ در کاشان و مزرعه شتراب خواف نوشته است. شامل: منتخبی از ساقی‌نامه ظهوری ترشیزی (ص۱-۲۲)؛ مثنوی سراپا در توصیف اندام معشوق از میرسید علی مهری عرب جبل عاملی (ص ۲۲-۲۵)؛ مثنوی معراج الخیال از ملاعلیرضای تجلی شیرازی (۲۵-۳۱)؛ قصیده بهاریه؛ مثنوی ثنوی قضا و قدر از محمد قلی سلیم طرشتی (۳۳-۳۸)؛ مثنوی در تعریف قحط سال از محمد قلی سلیم طرشتی (۳۸-۴۲)؛ دو مکتوب در خطاب و جواب به هزل (۴۳-۴۴)؛ چهار غزل از نظیری، مرتضی، اسیر، راقم مشهدی (۴۶)؛ رقعه شفیعای اسفادی به مطلوب خود (۴۸)؛ حکایات و روایات و بعضی مکاتیب (۴۹-۶۰)؛ رساله صحت و مرض از فضولی بغدادی (۶۱-۶۴)؛ مخمس میرزا ابراهیم هروی و چند رقعه (۶۵-۶۸)؛ مراسلات مختلف از جامی، مرتضی نظامشاه دکنی، شاه طاهر دکنی، قاضی مسعود طهرانی، قاسم ارسلان (۷۳-آخر کتاب)؛ خط: نستعلیق و شکسته و نسخ و تعلیق، کا: یحی بن اسمعیل تیموری اسفزاری، تا: ۱۱۱۶ق؛چلیپا؛واقف: حاج قائم مقام؛ کاغذ: نخودی و زرد و آهار مهره، ۸۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۷ - ۲۷۴]

۲۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۲۷

مذاهب اهل تصوف، منقولاتی از مصابیح الاصول، اشعاری از طالب آملی، محتشم، ملا شاه محمد شیرازی، صائب، لطف علی بیگ (تخلص سامی)، ملا محمد امین؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۳ و ۱۱۲۲ق؛ قطع: بیاضی [د.ث. مجلس]

۲۰۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۴۷

دارای احادیث و ادعیه و تواریخ متفرقه و مطالب فلسفی و عرفانی کوتاه و اشعاری از: محمد محسن وفا کاشانی، میرزا ترکی، شیخ ابو سعید، ابن سینا، شافعی، مجنون عامری، نظامی، ضیاءالدین، مولوی، حکیم رکنا، شیخ علی نقی، محمد شفیع شیرازی، محمد

غیاث الدین رضوی، جلال الدین دوانی، خازن، ظهیر، طاهر نقاش کاشانی، خواجه نصیر الدین، خواجه افضل الدین، کمال الدین عبدالرزاق، صائب، شیخ بهائی، ملا ظهوری، میرزا محسن طبیب، مخفی. در این مجموعه رساله «آیینه شاهی» ملا محسن فیض کاشانی (۱۰۹۱) نیز در برگ‌های (۲۸پ-۳۴پ) آمده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد محسن وفا کاشانی، تا: با تاریخ‌های ۱۱۲۲-۱۲۰۴ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲۲ - ۳۷]

۲۰۷. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۱۵ فیاض

آغاز: بسمله منشی ناطقه را دوات دل و قلم زبان جهت تحریر حمد و ثنای متکلم نطق آفرینست ... دل تاریخش چه خواست گفتم ای دل ×× مجموعه مجمع عزیزانست این (۱۰۸۴)

و نیز شامل حکایات بهلول عاقل، منتخباتی از کشکول شیخ بهایی و حکایات اخلاقی چند؛ شامل کحالی، اشعاری در مرثیه و مصیبت، منتخبات توپستان شیخ پوری، سفینه که شامل منشآت و دیباچه وقفنامه‌ها و نکاح‌نامه‌هاست؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: حسین علی مودی قاینی خراسانی، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۲۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه:۱۳×۱۸سم [ف: - ۴۱]

۲۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۷۸/۸

شامل: شرح فضیلت سوره فاتحه؛ فرهنگی در نام گیاهان طبی (۸۴۲-۸۵۳)، این فرهنگ برحسب ترتیب تهجی حرف اول نام گیاهان مرتب شده یعنی از گیاهان موجود در این کتاب طبق ترتیب حروف تهجی نام اول آن‌ها بحث شده و خواص طبی آن‌ها آمده است؛ فرهنگ دیگری که حاوی اسماء گیاهان طبی به زبان عربی است که نام فارسی هر یک نیز در زیر آن نام غربی آمده است (۸۵۴-۸۵۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۳ص (۸۴۲-۸۵۳)، ۱۸ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۵۳۶]

۲۰۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۹

آغاز: و علی هذا صاعدا ما صعد و بالغا ما بلغ تم؛ **انجام:** انقیاد زوج معزی الیه امریست واجب و لازم و متحتم

بیاضی شامل: برخی از افادات آقا رضی الدین محمد؛ صورت وقف‌نامه‌ای که به خامه حسین بن جمال الدین محمد خوانساری تنظیم شده، واقف آصف السلطنته و اعتضاد السلطنه و شاهد بر وقف جمال الدین محمد رضی خوانساری؛ مسائلی در خصوص وصیت؛ پاسخ مسائلی چند راجع به قرآن و رعد و برق و باران و احادیثی چند؛ فتاوی آقا جمال و پاسخ مسئله محمد سعید طباطبائی؛ افادات آقا جمال خوانساری که مطالب تحت عنوان «منه بموقف عرض اقدس می‌رساند ...»، این افادات عبارت است از مسائلی که سؤال شده در زمینه‌های مختلف از قبیل وقف، ارث، رضاع، نثر حرمت و نظایر این‌ها که آقا جمال پاسخ داده است، چنین می‌نماید که اغلب سؤالات را حکام و امراء و بزرگان حکومتی کرده‌اند مثلا: «مشهود رای منیر میگرداند که ذری در خانه رفعت و معالی پناه کلبعلی بیک یوزباشی ...»؛ برخی از افادات میر محمد صالح خاتون آبادی؛ از منشأت محمد ابراهیم قمی که در آن از شاه سلیمان صفوی بهادر خان یاد شده و نامه‌ای که به حسین علیخان نگاشته؛ صورت اجازه‌ای که به سید امیرمدرس مدرسه اکبریه نوشته؛ صورت اجازه متعلق به صحیفه سجادیه؛ قباله نکاحی از همان؛ صورت پنج قباله دیگر از همو؛ دو نامه از او که در زمان حیاتش نگاشته شده «منه دام فضله» دارد؛ وقفنامه مدرسه جدیده و مسجد سلطانی از منشأت میرزا علیخان دام فضله واقف شاه سلطان حسین صفوی موسوی حسینی بهادرخان که در خیابان چهار باغ اصفهان مدرسه و مسجدی بنا کند، تاریخ این وقف‌نامه ربیع الاول ۱۱۱۸ق؛ وقف‌نامه شاه آباد و حسین آباد از منشأت میرزا علیخان واقف شاه سلطان حسین موسوی صفوی بهادرخان بر طلاب علوم دینی؛ وقف‌نامه مزرعه‌ای که شاه سلطان حسین صفوی بهادرخان بر دارالشفاء دارالسلطنه قزوین که منافع آن صرف ادویه و اشربه و اغذیه بیماران شود، تولیت آن به‌عهده خود سلطان و دودمان صفوی باشد؛ سه نامه دیگر از او به دوستانش؛ نامه‌ای که به وزیری نگاشته و او در کربلا بوده؛ نامه‌ای که آقا حسین از طرف حکیم محمد حسین به شریف مکه نوشته به عربی؛ قباله نکاحی از آخوند مسیحا؛ رقعه‌ای منقول از ظهر کتاب کافی که در عهد شاه سلطان حسین نبشته شده؛ نامه تبریکی که به ایالت سیدعلیخان والی حویزه نگاشته شده به عربی؛ ادعیه‌ای چند؛ نمونه‌ای از گواهی‌هایی که بر حواشی قباله‌ها نوشته شده؛ وقف‌نامچه مدرسه باقریه یا یاقوتیه در محله و ارکان اصفهان که شامل بیست و چند حجره است، واقف محمد جعفر بن شیخ عبدالله کمره‌ای و متولی مادام الحیاة واقف است و پس از او اولاد ذکور نسلاً بعد نسل و در صورت انقراض اکبر اولاد مرحوم آقا خوانساری؛ پاسخ آقا حسین در جواب مکتوب ملا علیرضاء تجلی؛ شرح قصیده تائیه دعبل خزاعی از مجلسی دوم ملا محمد باقر؛ چند ترسل دیگر از جمله نامه‌ای که به میر ذوالفقار بن عالی‌حضرت آقا حسین نگاشته شده از منشأت آقا ضیاء و خواب میرزامحسن؛ نامه‌ای که ندرعلی به نویسنده حاشیه عده نگاشته و در آن از چند مسئله سؤال کرده و پاسخ آن؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدجمال بن محمد حسین، تا: رجب ۱۱۳۱ق، کاغذ اصفهانی؛ ۱۰۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۷۲]

۲۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۹۴

آغاز: فصل سیزدهم از مقاله دوم در بیان تدبیر جلی و مرضعه و اطفال بدانکه زنان حامله را لازم و واجب است احتراز؛ **انجام:** چنانکه بدنرا از خلطهای غلیظ پاک گردانده است ...

جنگ طبی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ هدیه کتابخانه مرحوم ابراهیم نیک سیر؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [رایانه]

۲۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۲-طباطبائی

در این جنگ علاوه بر چند رساله کوتاه، مطلب پراکنده با قلم یک نویسنده فراهم آمده است. این نوشته‌ها رسم الخط ویژه‌ای دارد و کاتب پاره‌ای از حروف الفباء را به صورتی دیگر و متفاوت با روش معود کتابت می‌نویسد. شامل: ۱. فال نامه حضرت امیر المومنین علیه السلام؛ ۲. داستان دخمه نوشیروان - پند نامه؛ ۳. انشاء طنزآمیز = متن ادبی؛ ۴. بحر طویل = شکوه نامه؛ ۵. تیر انداختن و قبضه گرفتن، رساله در ...؛ ۶. قوس نامه، منتخب ...؛ ۷. جدول امام جعفر صادق علیه السلام؛ ۸ اختیارات روزهای ماه؛ ۹. دستورات کیمیا و شرح مصطلحات کیمیایی؛ ۱۰. آداب عقیقه؛ ۱۱. قصیده در مدح کاظمین؛ ۱۲. مثنوی ماده تاریخ بنای عمارت شاهی؛ ۱۳. مطالب پراکنده به نظم؛ ۱۴. رساله در جستن اعضاء و رگ‌ها، بزرگمهر؛ ۱۵. گل کشتی؛ نجات اصفهانی، عبد العالی بن محمد؛ ۱۶. غالب و مغلوب؛ ۱۷. رساله در کیمیا؛ ۱۸. اشعار پراکنده؛ ۱۹. مثنویات و قصائد؛ ۲۰. رساله درباره ریش؛ ۲۱. رساله در وصف اسبان؛ ۲۲. بخشی از کتاب پزشکی؛ خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: آقا نو را بن حاج نقد علی، تا: ۱۱۲۷-۱۱۳۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۶۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲۳ - ۶۴۴]

۲۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۵

بیشتر آن نوشته و گردآوری احمد غلام کتابدار کتابخانه صفوی در اواخر سلطنت صفوی بوده و گاه یادداشت‌های سودمند درباره آن زمان دارد. شامل: ۱. فهرست نامه‌ها که به‌خطی تازه استخراج شده بدین‌گونه لامیر علیشیر، رقعه ... جهان، رقعه آصف‌خان، کتابت خان خانان، به نظری (ص ۱)؛ ۲. حدیث «قد صعد ناذری الحقایق باقدام النبوة و الولایه و قدر ناسع طرایق باعلام النبوة ...» (الذریعه ۱۵)؛ ۳. قتل از کتاب معانی الاخبار باب ... لجرجانی قال حدثنا ابوبکر محمد بن الحسن الموصلی ببغراد قال حدثنا ...؛ ۴. متوارث اسم امراض وعد حروف‌ها بنسا جمد و حروف جبر (۳)؛ ۵. جمع و خرج هفت ماهه تنگوزئیل خزانه عامره به سیاق (۴-۵)؛ ۶. تقریظ دیوان شعر (۶-۹)؛ ۷. تقریظی؛ به نام شاه عباس ثانی (۹-۱۱)؛ ۸ فرمان منع مسکرات از طرف شاه صفی (۱۲-۱۳)؛ ۹. منشآت (۱۳-۲۷)؛ ۱۰. مطلع الانوار؛ یزدی، محمد باقر بن زین العابدین (۱۸-۱۹)؛ ۱۱. دیباچه جنگی که مولانا احسنی لاهیجی جهت حسین خان کهدمی نوشته (۲۰)، آغاز: شکر بی منتها صانعی را ...؛ ۱۲. دیباچه بیاض که خواجه محمد میرک صالحی املا کرده. (۲۰-۲۱)؛ ۱۳. دیباچه بیاض انشاء ملا خلیل وقاری (۲۱-۲۲)؛ ۱۴. فتح‌نامه گیتی ستان که به شاه سلیم پادشاه هند نوشته‌اند [از] جنگ قرچغای خان سپهسالار (۲۲)؛ ۱۵. فریادنامه که اسیران روم به سلطان سنجر نوشته بودند (۲۲-۲۳)؛ ۱۶. مثال سنجر به ملک روم از انشای مولی المعظم معین اصم (۲۳)؛ ۱۷. نامه‌ای که اسکندر پاشا وزیر اعظم دوم سلطان سلیمان پادشاه روم در جواب کتاب ارکان دولت نواب جمجاه فردوس مکانی علیین آشیانی شاه طهماسب علیه الرحمه نوشته (۲۳)؛ ۱۸. نامه (سواد)، که از جانب نواب همایون اشرف اقدس اعلی عباس پادشاه به سعدالدین محمد معلم پادشاه روم نوشته‌اند به مسوده حضرت علامة العلمائی میر محمد باقر داماد الحسینی (۲۳-۲۴)؛ ۱۹. اشعاری از [دیوان] شمس (۲۵)؛ ۲۰. قلمیه، قطعاتی درباره خط و قلم (۲۶)؛ ۲۱. ابیاتی از شمس [مولوی] و شفیع (۲۷-۲۸)؛ ۲۲. دستور حلوای تخم مرغ به‌جهت نطفه بستن آغاز: «اول روغن را داغ و پائین آورده تا ملول شود پس عسل را درو ریخته بالای آتش گذاشته به‌آتش هموار ...»؛ ۲۳. اشعاری از دوانی و صفی قلی بیک (۳۰)؛ ۲۴. صورت حساب دفع و پخش محصول شتوی سنة قوی ئیل. سنه ۱۱۹۱، به حساب سیاق (۳۱)؛ ۲۵. وقف‌نامه پادشاهان صفوی (۲۲-۲۳)؛ ۲۶. اسامی حضار مجلس همایون: قاضی خان، حاتم بیک، الله قلی بیک قورچی باشی ملا علیرضا خوشنویس، ملا جلال منجم، قاضی غلام علی (۲۳)؛ ۲۷. چند صورت حساب (مملکتی) به سیاق (۳۴-۳۵)؛ ۲۸. روایتی از عمار یاسر که در خدمت مولی امیرالمؤمنین (ع) (۳۶)؛ ۲۹. سخنانی کوتاه از بوذرجمهر، قابوس وشمگیر: اعلم ان فی تأویل المنام ما یظهر لیحکم ... عند اجتماع الفکر بالقوة الخیالیه مع الصفا فیشاهد الانسان؛ ۳۰. وقف‌نامه (۳۷-۴۰)؛ ۳۱. کتابت سلیم شاه که به نواب کامیاب سپهر رکاب اشرف اقدس مصحوب مقرب الحضرة زینل بیکا فرستاده (۴۰)؛ ۳۲. نقل چند حدیث نادر از شهاب الاخبار و جز آن از جمله: «قوله صلی الله علیه و آله السلطان ظل الله فی الارض یاوی الیه کل مظلوم» و نیز: «قال ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بابویه قمی فی کتاب التوحید فی باب القدره عن ابی عبدالله» و نیز: «قال النبی (ص) - اذا غضب الله علی امتی لم ینزل علیهم العذاب و لکن غلت اسعارها و قصرت ...»؛ ۳۳. چند گفتار کوتاه نقل از حضرت رسول (ص) و ائمه و علما از آن جمله: «قال الامام الرازی و اما القایلون بالمعاد الروحانی و الجسمانی معا فقدارادوا ان یجمعوا بین حکم العقل و الشرع»، سپس چند حدیث و مطالبی کوتاه در معرفت حق، و درباره مرگ از علی (ع) و خواجه عبدالله انصاری و نقل از امام جعفر بن محمد (ع) به خط نستعلیق زیبای غلمان که به‌تاریخ ۱۰۶۳ در بسطام نوشته؛ ۳۴. منشوری که بندگان نواب کامیاب سپهر رکاب همایون اشرف اقدس اعلی به مولانا سعدالدین معلم خواندگار روم نوشته و پاسخ سعدالدین (۴۴)؛ ۳۵. منشوری که نواب کامیاب همیون اشرف ارفع اعلی به والده خواندگار روم نوشته‌اند (۴۴-۴۵)؛ ۳۶. صورت نامه نواب مستطاب اقبال پناه اعتماد الدولة العلیه العالیه به نواب مستطاب ابراهیم پاشاء وزیر اعظم خواندگار پادشاه روم (۴۵)؛ ۳۷. من خطبة النبی صلی الله علیه و آله: ایها الناس اکثر و اذکرها دم الذات فانکم ان ذکر تموه فی ضیق و سعه علیکم (۴۶)؛ ۳۸. کیفیت استخاره با تسبیح نقل از شیخ بهاء الدین (۴۷)؛ ۳۹. قال الکفعمی و رایت فی بعض کتب اصحابنا ان من اراد رؤیة احد من الانبیاء (۴۶)؛ ۴۰. النبی قال لیجیئن یوم القیمه اقوام لهم من الحسنات (۴۷)؛ ۴۱. العقائد البهائیه از شیخ بهائی

(۴۷)؛ ۴۲. اثنی عشریه در زیارة از شیخ بهائی (۴۸)؛ ۴۳. یادداشتی از شیخ بهائی (۴۸)؛ ۴۴. سئل سائل عن افلاطون الحکیم ما الانسانیه قال التواضع مع الدولة و العفو مع القدرة؛ ۴۵. تعلیق بر قانون از سیوطی (۴۸)؛ ۴۶. حدیثی چند درباره عشق (۴۹)، آغاز: سئل عن امیرالمومنین (ع) – ما هذا العشق الذی مشهور بین الناس و یقولون؛ ۴۷. منقول است از خضر (ع) که هر کس در شب جمعه این دعا بخواند بهر نیتی که خواهد برآورده گردد (۴۸)؛ ۴۸. گفتار از شیخ سلطان ابوسعید ابوالخیر اگر کسی گرسنه باشد و کمان خوردنی نداشته باشد وضوء سازد و این رباعی مکرر بخواند حق سبحانه و تعالی مایده کرامت فرماید: ای در صفت ذات تو حیران که و مه ×× و ز هر دو جهان خدمت درگاه توبه، علت تو ستانی و شفا هم تو دهی ×× یا رب تو بفضل خویش بستان و بده؛ ۴۹. پادشاه فرخنده روزگاری را اوضاع عابد خجسته اطواری خوش آمده ازو تمنای آن کرد که به خانه وی آید (۵۰)؛ ۴۹. شیخ ابوالحسن خرقانی شبی آوازی شنید که هان بوالحسن می‌خواهی که آنچه از تو میدانم به خلق بگویم تا سنگسارت کنند گفت می‌خواهی که آنچه از رحمت تو دانم بگویم تا دیگر کسی ترا سجده نکند آوازی شنید که ای ابوالحسن نه از تو و نه از ما؛ ۵۰. قال بعض الادباء کنت فی مجلس فی بعض امراء بغداد؛ ۵۱. کتب ملک من الملوک الی الاسکندر و خوفه فکتب ارسطاطالیس فی جوابه؛ ۵۲. سمع بعض الصوفیه محدثاً ینقل الحدیث المشهور عن النبی (ص)؛ ۵۳. من سیر الملوک؛ ۵۴. چند گفتار کوته از سقراط؛ ۵۵. نامه از حضرت امیرمؤمنان (ع) به حارث الهمدانی: تمسک بحبل القران و انتصحه و احل حلاله و حرم حرامه؛ ۵۶. سخنی دیگر از علی (ع)؛ ۵۷. گفتاری کوتاه از کتاب و رام عن ابی عبدالله (ع) چند روایت است از صدوق و دیگران؛ ۵۸. سخنی از علی بن ابراهیم در تفسیر سوره یوسف (عربی)؛ ۵۹. فی کتاب العلل لابن بابویه عن الجواد علیه السلام انما سمی النبی ص بالامی لانه کان ... دنبال آن چند حدیث از علی (ع)؛ ۶۰. نقل از شیخ مفید، دخل مجلس قاضی بغداد و سئل عن القاضی اجل من اهل المجلس و قال سمعنا ان النبی ...؛ ۶۱. روی فی الفقیه فی باب الحبس من ابواب القضاء (۵۱) ...؛ ۶۲. قال الشیخ الاریب ابوبکر بن عبدالعزیز السبتی بالاسایند الصحیحه ان امیرالمومنین علی بن ابی طالب (ع) لما وقع واقعة الجمل کتب الیه معاویه (۵۲)؛ ۶۳. دو صورت حساب [مخارج مملکی] به سیاق (۵۳)؛ ۶۴. تفسیر آیه «و اذا را و اتجارة ...» از افادات شیخ بهاء الدین محمد عاملی (۵۴)؛ ۶۵. الحسین بن محمد عن احمد بن محمد الیساری عن ابی یعقوب البغدادی؛ ۶۶. قال المحقق الطوسی قدس سره، من مناحب الفلاسفه ...؛ ۶۷. ارسطاطالیس حکیم از افلیطس یونانی ...؛ ۶۸. قال الفاضل النیشابوری فی تفسیره عند قوله تعالی و اذا سألک عبادی؛ ۶۹. من کلام الشیخ العارف نجم الدین الکبری الفقر علی ثلثه اصناف؛ ۷۰. نقل من توحید ابن بابویه (۵۶)؛ ۷۱. ایضاً نقل منه حدثنا محمد بن؛ ۷۲. هذا ایضاً نقل من هذا الکتاب؛ ۷۳. از عقائد صدوق قال محمد بن علی مؤلف هذا الکتاب اذا و صفنا الله تبارک و تعالی بصفات الذات فانما ... (۵۷)؛ ۷۴. صورت نامه که نواب جنت مکان علیین آشیان شاه طهماسب علیه الرحمه به خان احمد حاکم گیلان نوشته (۵۷)؛ ۷۵. صورت نامه‌ای که نواب خان در جواب حکم اشرف نواب جنت مکان علیین آشیان در باب تسخیر گیلان نوشته (۵۷–۵۸)؛ ۷۶. مکتوبی که نواب خان احمد به دست خود در جواب عریضه زیدیه که به او نوشته بودند نوشته (۵۸–۵۹)؛ ۷۷. صورت نامه عبدالله خان اوزبک در ۹۹۲ق به سلطانمراد خان ولد سلطان سلیم خان پادشاه روم (۵۹)؛ ۷۸. سواد نامه که عبدالله اوزبک به پادشاه روم سلطان‌مراد خان؛ ۷۹. مصالحه نامه و سنورنامچه که ما بین نواب کامیاب همایون اشرف اقدس اعلی عباس پادشاه و پادشاه روم سلطان مرادخان که از جانب نواب اعلی، قرا حسن استجلوا و بسطام اقای ترکمان رفته قرار داده‌اند؛ ۸۰. نامه (سواد عرضه داشت) سلطان سلیم خان به پدر خود سلطان سلیمان خان در باب سلطان بایزید؛ ۸۱. وصایای ارسطاطالیس که مترجم کتاب سر الاسرار به امر مأمون خلیفه کتاب مذکور را از لغت یونانی به عربی نقل کرده (۶۰–۶۱)، در صدر ترجمه می‌گوید که چون ارسطاطالیس وزیر اسکندر و استاد او بود به‌واسطه پیری و ضعف از ملازمت او تخلف کرده بر بلاد عجم استیلا یافت؛ ۸۲ سواد نامه که امیر تیمور گورکارن نوبت اول به قیصر روم نوشت (۶۱)؛ ۸۳ نامه ترکی از سلطان محمد بن بایزید به سردار ایرانی (۶۱)؛ ۸۴ شرح نام الخالق الباری المصوره ... (۶۱)، آغاز: ندازه کننده آفریننده نگارنده و حجة الاسلام غزالی گوید؛ ۸۵ عن فتوحات مکی، اعلم ان ... (۶۴)؛ ۸۶ رکن الدین سلیمان بن سلاجقه الروم، اتی حرب الکرخ سنة خمسمائه (۶۹)؛ ۸۷ نقل از اقلیدس، الخط هندسه روحانیه ظهرت بآلة جسمانیه؛ ۸۸ گفتار در تخاصم صاحب قلم با صاحب السیف آغاز: نظر المأمون الی بعض اولاده؛ ۸۹ سخنی از ابراهیم مصعبی: و کیمیاء الملوک العمارة؛ ۹۰. بخشی از تاریخ حکماء یونان (۶۶–۶۷)، آغاز: افلاطون الالهی الیونانی کان ابوه من الاشراف قد اشتغل بتعلم اللغه و الشعر اولا فبلغ فی ذلک؛ ۹۱. از محاضرات: ذکر الجا حظ الکتب فقال نعم الذخر و العدة و الجلیس و القعده المستغل و الحرفه؛ ۹۲. من کلام ارسطوطالیس نواذا اردت ان تعرف هل یضبط الانسان شهواته (۶۷)؛ ۹۳. داستانی از عثمان: ارسل عثمان مع عبدلله کیسا من الدراهم الی ابی ذر؛ ۹۴. ابیاتی از ابن سودون و دیگران: اطال الله عمرک یا خلیلی و ... (۶۷)؛ ۹۵. چند رباعی از ملک الشعراء بهار؛ ۹۶. چند قطعه به عربی و فارسی از جمله دو بیت عربی در وصف کتاب کلیله و دمنه (۶۸)؛ ۹۷. من کلام بعض العارفین: ان للعارف تحت کل نقطه نکته و فی ضمن کل قصه حصة؛ ۹۸. تفسیر لفظ خاتم در وصف حضرت محمد صلی اله علیه و آله؛ ۹۹. گفتار از شیخ عبدالرزاق الکاشی در اصطلاحات عرفان؛ ۱۰۰. از تأویلات شیخ عبدالرزاق در تفسیر قوله تعالی «و ما کان الله لیعذیهم»؛ ۱۰۱.

لغز الزبدة از شیخ بهائی (۷۲–۷۷)؛ ۱۰۲. کلمات قصار و وصایا و پند و اندرز از پیامبران و ائمه اطهار و حکماء و بزرگان (۷۹–۸۵)؛ ۱۰۳. سؤال جابر بن عبدالله از حضرت رسول (ص) درباره ایمان به عربی (۸۶)؛ ۱۰۴. حدیثی از پیغمبر (ص): «اصبح و امس و لسانک رطب بذکر الله تصبح و تمسی» (۸۸)، در ذیل آن آمده: نقل است که یکی از علماء یهود به خدمت حضرت امیرالمؤمنین و وصی رسول (ص) ... (۸۹)؛ ۱۰۵. نامه (مکتوب) عبید اوزبک در جواب منشور نواب همایون علیین آشیان جنت مکان؛ ۱۰۶. نامه ترکی سلطان سلیم پادشاه روم که در باب سلطان بایزید به شاه طهماسب نوشته (۸۹–۹۰)؛ ۱۰۷. چند غزل و قطعه (۹۲)، آغاز غزل اول: قرعه و تسبیح را محرم نداند حال ما ×× هست برسی پاره دلها مدار فال ما؛ ۱۰۸. قطعات و رباعیات از وحید، ناطق، جوهری، محمد مؤمن، محمد جعفر، حسین منشی و واعظ (۹۴–۹۸)؛ ۱۰۹. حدیث از پیغمبر (ص) «فی الشجاعه و التدبیر و ما ینسب ذلک» (۱۰۰)، آغاز: ثلثه حق علی الله عونهم المجاهد فی سبیل الله و الناکح؛ ۱۱۰. داستان از ابلقیس اهدت بلقیس الی سلیمان بن داود (ع) سبعه اسیاف احدها ذوالفقار (۱۰۱)؛ ۱۱۱. حدیثی علوی: استطال علی (ع) درعاً فقال لننقص منها کذلک حلقة فقبض محمد بن الحنفیه باحدی یدیه؛ ۱۱۲. داستان یوسف: ابن یوسف (ع) دعا لاهل الجن فقال اللهم اعطف علیهم؛ ۱۱۳. قطعه ادبی به نثر نقل از مجمع حیدر بیک به‌خط احمد غلام مورخ ۱۱۳۸؛ ۱۱۴. حدیثی از امیرالمؤمنین (ع) «فی النظر و الفراسه و العقل و الفطنه و الرای و التدبیر و التجارب و المشاوره» (۱۰۲)؛ ۱۱۵. پندهایی در حکمت و ادب از برخی از علما و حکماء مانند عامر بن قیس، معن بن زایده، لقمان بن منذر سقراط، و بطلمیوس. محمد بن میرزا اسماعیل (۱۰۳–۱۰۴)؛ ۱۱۶. گفتاری درباره متصوفه و سرگذشت تصوف (۱۰۶)، آغاز: اعلم ان المسلمین بعد رسول الله لم تیسم افاضلهم بسمته سوی صحبة الرسول ثم سمی من صحب الصحابة التابعین؛ ۱۱۷. رقعه‌ای که محمد میرک صالحی بیکی از ارباب قلم نوشته (۱۰۷)؛ ۱۱۸. نامه‌ای از میر عنایة الله: الا تا دفتر خانه افلاک بوجود عطارد آراسته و بیت النتظاره اختر و النجم بذات مستوفی قضا و قدر پیراسته است؛ ۱۱۹. رقعه که امیر علیشیر به برادر خود نوشته، فارسی (۱۰۸)؛ ۱۲۰. رقعه که آصف خان در جواب حکیم ابوالفتح نوشته؛ ۱۲۱. نامه خلیفه جهان به خلیفه سید علی گیلانی؛ ۱۲۲. رقعه که حکیم ابوالفتح در جواب آصف‌خان؛ ۱۲۳. کتابت خان خانان به‌آصف خان و جواب آصف خان به مشارالیه (۱۰۹)؛ ۱۲۴. رقعه کنعان خانان در پرسش بیماری ملاعرفی و جواب رقعه مشارالیه (۱۰۹–۱۱۰)؛ ۱۲۵. رقعه نواب خان خانانان که در جواب عریضه یولقلی بیک انیسی نوشته (۱۱۰)؛ ۱۲۶. نواب خان خانان به مولانا شکیبی نوشته؛ ۱۲۷. رقعه مشارالیه به مولانا نظیری که در وقت اراده سفر خیر البلاد نوشته؛ ۱۲۸. کتابت که حکیم ابوالفتح به‌عزیز کوکه نوشته (۱۱۲)؛ ۱۲۹. رقعه که مولانا نوعی به غنی بیک همدانی؛

۱۳۰. کتابت که اعلیحضرت شاه سلیم [عثمانی] به خط خود به نوا همایون اعلی (همایون اعلی) نوشته؛ ۱۳۱. کتابت که جلال الدین اکبر به‌جلبی بیک نوشته (۱۱۲–۱۱۳)؛ ۱۳۲. نامه میر سید شریف به یکی از اهل نغمه نوشته (۱۱۳)؛ ۱۳۳. نامه امیر سید شریف علامه درباب سفارش حافظ ادوار به‌یکی از ارباب نغمه؛ ۱۳۴. نامه‌ای که مولانا محمد تقی به طلب تخته چوب چنار نوشته (۱۱۳–۱۱۴)؛ ۱۳۵. رقعه که مولانا محمد مؤمن فیروزآبادی علیه الرحمه به میر ابوالحسن نوشته (۱۱۴–۱۱۵)؛ ۱۳۶. نامه‌ای که مولانا محمد تقی سلمه الله در جواب نوشته (۱۱۵–۱۱۶)؛ ۱۳۷. نامه عرضه داشتی که خواجه نظام الملک به‌سلطان جلال الدین ملکشاه سلجوقی نوشته؛ ۱۳۸. جواب عریضه خواجه نظام الملک که ملکشاه نوشته؛ ۱۳۹. کتابت که شیبک خان اوزبک به اعلیحضرت صاحبقرانی شاه اسمعیل علیه الرحمه نوشته (۱۱۷)؛ ۱۴۰. نامه‌ای که اعلی‌حضرت صاحبقرانی شاه انارالله برهانه به شاهی بیک خان اوزبک نوشته (۱۱۸–۱۲۰)؛ ۱۴۱. سواد فتح‌نامه شاه اسمعیل علیه الرحمه به قانصوغوری پادشاه مصر (۱۲۰–۱۲۱)؛ ۱۴۲. منشات نصیراء همدانی (۱۲۴–۱۲۷): خطبه دیوان؛ ۱۴۳. دیباچه شرح دیوان انوری؛ ۱۴۴. رقعه که به مظفر حسین نوشته؛ ۱۴۶. (ایضاً کتابتی) که محمد حسین چلبی نوشته؛ ۱۴۷. رقعه که الشیخ محمد آل خاتون نوشته در طلب عینک؛ ۱۴۸. رقعه که در طلب اسطرلاب نوشته املاء ولد خواجه شهابا؛ ۱۴۹. رقعه که در طلب ماست به یکی از آشنایان نوشته؛ ۱۵۰. صورت طلا آلات و اقمشه که به امر شاه صفوی به معتمد الخاقان آقا قنبرعلی صاحب جمع خزانه تحویل شده، با تعیین بهای هر یک واحد پول در این صورت طاق است؛ ۱۵۱. سواد نامه که محمد همایون پادشاه هند به اعلی‌حضرت جنت مکان علیین ایشان شاه طهماسب در حینی که از هند متوجه قزوین می‌شده نوشته (۱۳۱)؛ ۱۵۲. سواد نامه‌ای که نواب خاقان غفران پناه شاه طهماسب علیه الرحمه در جواب کتابت همایون پادشاه فرستاد؛ ۱۵۳. سواد نامه عبدالمؤمن خان ولد عبدالله خان که اول در جاجروم به خدمت نواب کامیاب سپهر رکاب همایون اشرف اقدس ارفع اعلی عباس پادشاه خلدالله ملکه ابدا فرستاده (ص ۱۳۱)؛ ۱۵۴. نامه در جواب کتابت مذکور که نواب کامیاب همایون اعلی در جاجرم نوشته فرستاده؛ ۱۵۵. نامه‌ای که به حکیم محمد سعید نوشته شد (۱۳۲) و پس از آن نامه به عالیحضرت مؤدب الخاقانی حکیم محمد حسین؛ ۱۵۶. نامه‌ای که شاه سلیم به نواب گیتی ستانی نوشته مصحوب محمد رضا بیک مشعلدار باشی (۱۳۴)؛ ۱۵۷. رقعه نواب گیتی ستانی به شاه سلیم در باب سفارش سلاطین دکن مصحوب شاه قلی بیک (۱۳۵)؛ ۱۵۸. داستانی از شیخ روزبهان (۱۳۷)؛ آغاز: حکی عن الشیخ روزبهان رحمه الله انه کان فی زمن نورالدین قد احب امراة مغنیه؛ ۱۵۹. دستور الوزراء (۱۳۸–۱۴۳)؛ ۱۶۰. دستورها و آداب مملکت داری (۱۴۳–۱۵۸)؛ ۱۶۱. فی الصناعات و الکسب و التجارة و الغنی و الفقر و ما ناسب ذلک. گفتارهایی است به نقل

از انبیاء و بزرگان (۱۶۰-۱۶۱)؛ ۱۶۲. نسب نامه حضرت عبدالعظیم (ع) (۱۶۱)؛ ۱۶۳. نامه (مکتوبی) که نواب مستطاب اقبال پناه اعتماد الدوله و امرا عظام به سنان پاشا، وزیر اعظم نوشته بودند؛ ۱۶۴. گفتارهایی از نبی اکرم (ص) و حکما و بزرگان با این عنوان: «فی ذکر الدنیا و الاخره و السنه و الشهر و الیوم و القبله و الساعه و ما یناسب»، به‌دنبال آن نیز گفتارهایی در آداب دوستی و برادری و فضائل از انبیاء و بزرگان دانشمندان حکما و فضلاء از جمله این حدیث: «قال النبی (ص)-انتم علی بینة من ربکم ما لم تظهر منکم مسکرتان»؛ ۱۶۵. نامه نواب گیتی ستانی به شاه سلیم در باب تعزیه جلال الدین اکبر (۲۰۱)؛ ۱۶۶. نامه (صورت کتابت) سلطان سلیمان که به نواب غفران پناهی شاه طهماسب علیه الرحمه و الغفران به‌خط خود نوشته؛ ۱۶۷. مکتوب نواب گیتی ستانی به شاه سلیم مصحوب محمد رضا بیک شعله دارباشی (۲۰۲-۲۰۳)؛ ۱۶۸. مکتوب نواب گیتی ستانی به سلطان احمد خواندگار مصحوب قاسم بیک (۲۰۳-۲۰۵)؛ ۱۶۹. مکتوب نواب گیتی ستانی به سلطان احمد خواندگار روم مصحوب قاضی خان صدر (۲۰۵-۲۰۶)؛ ۱۷۰. رقعه نواب گیتی ستانی به‌شاه سلیم (۲۰۷)؛ ۱۷۱. مکتوب نواب گیتی ستانی به شاه سلیم در باب اسطرلاب (۲۰۷)؛ ۱۷۲. رقعه نواب گیتی ستانی به شاه سلیم (۲۰۷-۲۰۸)؛ ۱۷۳. نامه نواب گیتی ستانی سردار روم مصحوب عباسقلی بیک (۲۰۸-۲۰۹)؛ ۱۷۴. کتاب نواب گیتی ستان به شاه سلیم در باب تهنیت جلوس مصحوب یادگار علی سلطان طالش (۲۱۰) و نامه شاه سلیم به شاه صفوی؛ ۱۷۵. رقم اشرف که به اسم دولتخان حاکم قندهار صادر شده. (۲۱۲-۲۱۳)؛ ۱۷۶. فرمان اعلیحضرت صاحبقرانی شاه اسمعیل انارالله برهانه به شاهی بیک خان اوزبک در باب شکست علاء الدوله ذوالقدر (۲۱۳)؛ ۱۷۷. مکتوب اعلیحضرت صاحبقرانی شاه اسمعیل انارالله برهانه که به سلطان حسین میرزا در باب سفارش محمد حسین میرزا ولد او نوشته (۲۱۴)؛ ۱۷۸. مکتوبی که سلطان حسین میرزا در جواب کتابت اعلیحضرت صاحبقرانی شاه اسمعیل نوشته (۲۱۴-۲۱۵)؛ ۱۷۹. نامه در جواب مکتوب محقق همدانی میرزا ابراهیم که به عارف محقق موحد عبدالباقی مولوی نوشته‌اند (۲۱۶-۲۱۷)؛ ۱۸۰. نامه‌ای که غزالی در جواب خواجه نظام الملک نوشته (به فارسی) در محلی که او را به‌جهت تدریس مدرسه نظامیه بغداد طلبیده بود (۲۱۸)؛ ۱۸۱. نامه غزالی به سلطان سنجر به فارسی در معذرت نرفتن به خدمت (۲۱۹)؛ ۱۸۲. مکتوب خواجه رشید وزیر سلطان غازان که به فرزند ارجمند خود نوشته، او در این نامه نوزده پند به فرزند داده (۲۲۰-۲۲۱)؛ ۱۸۳. رساله حجیه (۲۲۲) از شیخ زین الدین عاملی شهید ثانی (به عربی)؛ ۱۸۴. نامه خواجه رشید الدین به صدرالدین محمد؛ ۱۸۶. نامه فضلای ماوراء النهر؛ ۱۸۷. نامه رستمداری به فضلای ماوراءالنهر؛ ۱۸۸. از منشآت ملا محیی الدین اردبیلی المتخلص به صبحی (۲۳۱)، آغاز: فرخنده شبی که از قلم نور چهره‌گشا می‌یافته؛ ۱۸۹. نامه پادشاه مصر به شریف مکه (۲۳۲)، آغاز: کتب سلطان مصر الی شریف مکه، بسم الله الرحمن الرحیم الحسنه حسنة ...؛ ۱۹۰. نامه الامام الهمام ابومحمد الحسن العسکری (ع) ابوالحسن علی بن بابویه؛ ۱۹۱. نامه مسیلمة الکذاب به پیغمبر (ص) (۲۳۴): من مسیلمة رسول الله الی محمد رسول الله اما بعد فان لنا ...؛ ۱۹۲. دعائی جهة سرگردانی اعداء یا عقد الطریق و رجوع آبق و سارق این مثلث دو ...؛ ۱۹۳. سخنان گوناگون و کوتاه در ادب و فنون متنوع و حکمت و تاریخ به‌نقل از بزرگان و حکماء به عربی (۲۳۶-۲۳۷)؛ ۱۹۴. سخنان و احادیثی در توحید و پند و اندرز (۲۶۸-۲۴۶) با این عنوان: «فی السلطنه و الامارة و الوزارة و السیاسة العدل و العفو و المروة و الاحسان و الطاعة المولاه و ما ناسب ذلک»، از آن جمله: نقل از پیغمبر (ص) عبدالله بن مسعود، المرزوقی، افلاطون، سهل بن عبدالله، امیرالمؤمنین علی (ع)، امام جعفر بن محمد الصادق ... و سایر حکما؛ ۱۹۵. سخنان عارفان و بزرگان؛ ۱۹۶. توحید و اثبات باری از پیغمبر و ائمه و اصحاب (۲۴۷-۲۴۸)، آغاز: «قال النبی صلی الله علیه و آله ... ان الله احتجب عن البصایر کما احتجب عن الابصار و ان الملاء الاعلی یطلبونه کما تطلبونه انتم»، دنباله آن، حدیث هل رایت رجلا منقول از علی (ع)، سخنان و احادیثی از پیغمبر (ص) و دیگران درباره فضل مکه، تحصیل علم و دیگر موضوعات؛ ۱۹۷. نورالهدایه؛ دوانی، محمد بن اسعد (۲۴۹-۲۵۴)؛ ۱۹۸. اشتراک لفظی و معنوی وجود؛ تبریزی، رجبعلی (۲۵۵)؛ ۱۹۹. فتح‌نامه (۲۶۰-۲۶۴)؛ ۲۰۰. صورت دستور العمل: که بتخفیف عمل می‌شود اعم از آن که محال رعیتی باشد یا متعلق به سرکار فیض آثار و محل موقوفه باشد، سپس به‌ترتیب: قطعه شعری از نسیمی (۲۶۶)، نسیمی این قطعه را با تکلف صنعت تکرار سروده است مطلع: «اگر او او نماید ید، رخ چون مه مه خور خور ×× شود از از جمال لش، مه خور خور منور ور»، پایان: «دلش دلش دلش نخواهد هد شدن دن دن کلا من من ×× مشرف رف نه گردد دد نه تحسین سین به بر»، سپس حدیثی از کافی، و دروس و جز آن، و نیز شعری فارسی در ضابطه نشو حرمت از رضاع و چند قطعه دیگر در پایان، سخنانی از بوذر به نقل از معالم التنزیل و جز آن؛ ۲۰۱. مسمط ترکی (۲۷۰)؛ ۲۰۲. شرح کنت کنزاً مخفیاً؛ ابن عربی محمد بن علی (۲۷۲)؛ ۲۰۳. تفسیر سورة توحید از ابن سینا (۲۷۴-۲۷۶)، ۲۰۴. تفسیر سوره فلق از ابن سینا (۲۷۶-۲۷۷)، ۲۰۵. تفسیر سوره ناس از ابن سینا (۲۷۷-۲۷۸)، ۲۰۶. تفسیر سوره اعلی از ابن سینا (۲۷۸)؛ ۲۰۷. حب قدرت از ابوالبرکات (۲۸۱)؛ ۲۰۸. روایتی نقل از کافی؛ ۲۰۹. لغز منظوم بنام یونس؛ عاملی، حسین بن عبدالصمد (۲۸۴)؛ ۲۱۰. لغز و حل آن به صورت پرسش و پاسخ؛ عاملی، حسین بن عبدالصمد (۲۹۴)؛ ۲۱۰ (مکرر). نامه نواب گیتی ستانی به جلال الدین اکبر مصحوب منوچهر بیک در جواب کتابتی که میر ضیاء الدین کاشی آورده بود (۲۸۵-۲۸۸)؛ ۲۱۱. مکتوب نواب گیتی ستانی به جلال الدین اکبر مصحوب یادگار سلطان روملو (۲۸۹-۲۹۲)؛ ۲۱۲. کتاب

نواب گیتی ستانی به شاهزاده سلیم مصحوب درویش بیک قزوینی (۲۹۳-۲۹۴)؛ ۲۱۳. مکتوبی با این عنوان (۲۹۵): مرتبه سیاست ذاتی و غرایز صفاتیست که خان فرشته صفای آلهی شهسواری عرصه عدل ... این مکتوب به چلیپاست و بر چند سطر آغاز آن خط کشیده‌اند؛ ۲۱۴. نامه نواب گیتی ستانی به جلال الدین اکبر مصحوب میر محمد معصوم بکری (۲۹۶-۲۹۷)؛ ۲۱۵. نامه نواب گیتی ستانی به جلال الدین اکبر مصحوب مهدی قلی بیک ترکمان که از گنجه فرستاده شد (۲۹۷-۲۹۸)، در این نامه آمده که «تبریز و نخجوان و ایروان ... در ششماه بتصرف درآمد» و مرحوم بهار در کنار صفحه با جوهر آبی نوشته «باید هشت ماه درست باشد زیرا در نامه پیش می‌نویسد که محاصره ایروان هفت ماه طول کشید»؛ ۲۱۶. کتاب نواب گیتی ستانی به جلال الدین اکبر مصحوب محمد مصحوب بکری انشای مولانا خلیل و قاری لاهیجی (۲۹۹-۳۰۴)، مرحوم بهار در کنار این نامه نیز چند یادداشت دارد و در یکی از آن ها نوشته «این مکتوب عین مکتوب ص ۱۴۱ ولی انشاء آن از مولانا خلیل وقاری است»؛ ۲۱۷. نامه‌ای که نواب گیتی ستانی در جواب کتاب جلال الدین پادشاه هند نوشته (۳۰۵-۳۰۶)؛ ۲۱۸. نامه نواب گیتی به شاه سلیم در ایام شاهزاده‌گی (۳۰۷-۳۰۸)، مرحوم بهار نوشته «این نامه خطاب به شاه سلیم پسر محمد اکبر پادشاه هند است ... »، سپس صورت حسابی است به سیاق که بالای آن نوشته «در وجه فرستادگان محمد رضاخان ... » در ذیل این حساب تاریخ ۱۲۲۹ دیده می‌شود (۳۰۹)؛ ۲۱۹. دیباچه تاریخ اکبری؛ علامی، ابوالفضل بن مبارک (۳۱۰-۳۱۵)؛ ۲۲۰. شجره نسب اکبرشاه تا امیر تیمور گورکان (۳۱۶)؛ ۲۲۱. نامه جلال الدین اکبر پادشاه هندوستان به عبدالله خان اوزبک (۳۱۶-۳۱۷)؛ ۲۲۲. نامه جلال الدین اکبر پادشاه هندوستان به‌خدمت نواب گیتی ستانی مصحوب رضی الدین کاشی فرستاد (۳۱۸-۳۲۰)؛ ۲۲۳. نامه جلال الدین اکبر به نواب گیتی ستانی مصحوب میر محمد معصوم بکری (۳۲۱-۳۲۳)؛ ۲۲۴. نامه شاه سلیم به خدمت نواب گیتی ستانی مصحوب محمد شریف مشهدی (۳۲۴)؛ ۲۲۵. نواب گیتی ستانی بشاه سلیم در باب فسخ گرجستان مصحوب مصطفی بیک اوزرلر شاملو. (۳۲۴)؛ ۲۲۶. منتخبات از صحاح عامه و مصابیح بغوی (۳۲۵-۳۲۶)، این منتخب در رؤیة الله و مناقب اهل بیت طهارت (ع) و دارای سه باب است؛ ۲۲۷. نامه خطاب به مصطفی چلبی — به ترکی (۳۲۷)، نویسنده نامه احمد غلام است «عمله» خزانه (کتابدار کتابخانه دربار صفوی که مجموعه‌ای بزرگ دیگر به‌خط او در این کتابخانه هست) مورخ ۱۱۴۲ آغاز: جناب عزت مآب روح پر فتوحم مصطفی چلبی کامیاب حضر تلرینه؛ ۲۲۸. فتح‌نامه آذربایجان و دیار بکر (۳۲۶-۳۲۷)؛ ۲۲۹. وصایای افلاطون (۳۳۰-۳۳۱)؛ ۲۳۰. مناجات‌نامه خواجه عبدالله انصاری (۳۳۰-۳۳۷)؛ ۲۳۱. نامه به ترکی از خسرو پاشا وزیر اعظم خطاب به شاه (۳۳۷)؛ ۲۳۲. فقراتی از لوایح جامی (۳۳۸)؛ ۲۳۲(مکرر) . دیباچه تیولنامچه عالیجاه منصورخان قوللر آقاسی (۳۳۸)؛ ۲۳۳. دیباچه رقم قورچی باشیگری ساروخان (۳۳۸)؛ ۲۳۴. دیباچه تیولنامچه آق کافور خزانه‌دار (۳۳۸)؛ ۲۳۵. تیولنامچه آقا مبارک ریش سفید حرم علیه عالیه (۳۳۶)؛ ۲۳۶. سخنان و احادیثی از حکماء و فلاسفه و امامان (۳۳۹-۳۴۰)؛ ۲۳۷. سندرنامه؛ ۲۳۸. عهدنامه (۳۴۱)؛ ۲۳۹. قطعات و غزلیات و مثنوی‌هایی از مولوی (۳۴۳-۳۴۵)؛ ۲۴۰. بخشی از نزهة المشتاق؛ ادریسی، محمد بن محمد (۳۴۵-۳۴۶)؛ ۲۴۱. دو بیتی معروف از محمد ابن ادریس الشافعی و ابیات سید مرتضی در پاسخ آن و نیز اشعار منسوب به محمد بن ابی بکر خطاب به پدر خویش و شامل تولی و تبری (۳۴۷)؛ ۲۴۲. سفرنامه حج؛ قاری، آل کیوان (۳۴۷)؛ ۲۴۳. اشعاری از اثر، واعظ قزوینی، میرزا طاهر و غزلیات و رباعیات دیگر (۳۴۸-۳۴۹)؛ ۲۴۴. صورت نقش نگین‌ها و سجع مهرهای شاه عباس و شاه سلیمان صفوی (۳۴۹)، بالای آن (گویا به‌خط احمد غلام) چنین نوشته «به‌تاریخ شنبه ۸ ذیحجه سنه ۱۱۰۵ ایت ئیل حقیقت خواتیم همایون را طلبیدند به‌شرحی که ساخته شده نوشته به‌خدمت اشرف قبل از جلوس فرستاده شد؛ ۲۴۵. صورت چند فرمان از دیوان اعلی از جمله فرمانی در باب خلعت‌ها و شیوه گرفتن مالیات‌ها (۳۴۹-۳۵۱)؛ ۲۴۶. سجع مهرهای گوناگون شاه طهماسب (۳۵۲)، در این جا صورت دوازده سجع مهر که شاه طهماسب در پای احکام و فرمان‌ها می‌زده ثبت شده و در ذیل نقش دوازدهم نوشته «از سیچعان ئیل ۱۰۸۲ ... همان مهر کوچک رقم را میزنند». در صدر این صفحه نوشته: «مهرهای مبارک اشرف اقدس ارفع موافق دستور العمل نواب جنت مکانی علیین آشیانی که بر احکام مختلف زده می‌شود سوی مهرهای نواب سکندرشان که مخالف اینها بوده و مهرنامه علیحده ایست»؛ ۲۴۷. سجلی که ملا اکمل قاضی کرمان نوشته (۳۵۲)؛ ۲۴۸. قطعات و رباعیات (۳۵۳-۳۵۴)، قطعات دوبیتی، سه بیتی و چهار بیتی است که با خط شکسته نستعلیق زیبا نوشته شده و تخلص شاعر یاد نشده؛ ۲۴۹. چند غزل (۳۵۵)، غزلیات از شفیع است و در پایان غزل‌ها «تخلص» شفیع آورده شده. این غزلیات نیز با همان قلم رباعیات و قطعات نوشته شده؛ ۲۵۰. رساله القاب = ذیل رساله القاب؛ نصیری طوسی، محمد رضا بن عبدالحسین (۳۵۶)؛ ۲۵۱. خطاب کیهان خدیو حق پژوه ... جلال الدین محمد اکبر شاه به عبدالله خان اوزبک (۳۵۸)، آغاز: سپاس قدس مبدعی را سزد که عالم کون و مکان را؛ ۲۵۲. نامه دیگر از جلال الدین اکبر به عبدالله خان اوزبک (۳۶۰-۳۶۴)؛ ۲۵۳. نکاح نامه جماعة شاهی سون (شاهسون) به ترکی (۳۵۶)؛ ۲۵۴. شجره جات و احکام و ارقام و ... دستورالعمل مکاتبی از این قبیل (۳۵۷)؛ ۲۵۵. نامه جلال الدین اکبر به والی کاشغر (۳۶۴)؛ ۲۵۶. نامه جلال الدین به شرفاء مکه (۳۵۶)؛ ۲۵۷. نامه جلال الدین اکبر به دانایان فرنگ (۳۶۵-۳۶۶)؛ ۲۵۸. فرمانی که جلال الدین اکبر پادشاه هندوستان به‌جهت امراء و اعیان نوشته (۳۶۷-۳۶۹)؛ ۲۵۹. فرمان سپهسالاری

شاهنوازخان (۳۶۹)؛ ۲۶۰. انشاء ادیبانه میرزا طاهر نصرآبادی (۳۶۹)؛ ۲۶۱. چند غزل از شفیع (۳۷۱)؛ ۲۶۲. مکتوبی مطایبه‌آمیز که عبدالجبار به مطلوب خود خیرالنساء خانم نوشته و او در زیر هر جمله جوابی نوشته؛ ۲۶۳. انشائی مصنوع از صایبا (۳۶۹)؛ ۲۶۴. لغز از آلفته (۳۶۹)؛ ۲۶۵. موعظه خطیب ترک (رومی) به ترکی منقول از تحفة المادحین تألیف محمد شاهی حسینی نوربخشی (۳۷۲) موعظه این خطیب ترک با بدگویی و دشنام به شیعه آغاز شده است؛ ۲۶۶. هشت بهشت؛ بدلیسی، ادریس بن حسام الدین علی (۳۷۳-۳۷۶)؛ ۲۶۷. نگارستان؛ غفاری قزوینی، احمد بن محمد (۳۷۷-۳۸۰)؛ ۲۶۸. تاریخ حکماء (۳۸۱-۳۷۴)؛ ۲۶۹. رساله طینت از آقا جمال خوانساری (۳۸۵-۳۸۶)؛ ۲۷۰. اثبات واجب؛ فانی شیرازی دهدار، محمد بن محمود (۳۸۷-۳۸۸)؛ ۲۷۱. سواد مکتوبی که نواب کامیاب جنت مکانی علیین آشیانی شاه طهاسب علیه الرحمه و الرضوان به‌سلطان سلیمان پادشاه روم که به حوالی تبریز و نخجوان آمده بود نوشته (۳۸۹-۳۹۴)؛ ۲۷۲. تذکره شاه طهماسب (۳۹۵-۴۰۰)؛ ۲۷۳. تاریخ طم و رم (۴۱۰-۴۰۲)؛ ۲۷۴. رزم نامه شاه اسماعیل با سلطان سلیم؛ ترکی سعدالدین، محمد بن حسن (۴۰۳-۴۰۵)؛ ۲۷۵. حرکت اعضاء (۴۰۵)؛ ۲۷۶. مکتوب شیخ عبدالرزاق کاشی به علاءالدوله سمنانی؛ ۲۷۷. نقل از مجموعه رسایل علاءالدوله سمنانی؛ ۲۷۸. جواب مکتوب فوق از علاءالدوله (۴۰۷-۴۰۸)؛ ۲۷۹. جواب دیگر از علاءالدوله به کاشی (۴۰۸)؛ ۲۸۰. رساله اقبالیه از علاءالدوله سمنانی (۴۰۸-۴۰۹)؛ ۲۸۱. بخشی از مجالس علاءالدوله (۴۰۹-۴۱۰) در عنوان این بخش آمده: نقل از چهل مجلس علاءالدوله که شاگردش نوشته آغاز: شیخ محیی الدین اعرابی که گفته است رایت ربی تبارک و تعالی؛ ۲۸۲. زیج ایلخانی (۴۱۱)؛ ۲۸۳. عمل موالید = تقویم الشمس فی نصف النهار الیوم المذکور (۴۱۲)؛ ۲۸۴. تقویم آفتاب و احوال او (۴۱۲)؛ ۲۸۵. مدخل؛ ابونصرقمی (۴۱۴)؛ ۲۸۶. مدخل کبیر؛ خازن، ابوجعفر (۴۱۷-۴۱۸)؛ ۲۸۷. احکام النجوم؛ ارسطو (۴۱۹-۴۲۰)؛ ۲۸۸. شرح بیست باب اسطرلاب؛ بیرجندی، عبدالعلی بن حمد (۴۲۱-۴۲۵)؛ ۲۸۹. جدول استخراج اوائل ماه‌های کامل و ناقص قمری (۴۲۶)، در خانه راست عمودی، اعداد به ترکی یاد شده؛ ۲۹۰. تحقیقی از خواجه نصیر طوسی در تحریر مجسطی (۴۲۷-۴۲۸)؛ ۲۹۰/۲. جدول استخراج نطاقات کواکب از زیج شاهی در چهار جدول و شرح نطاقات این صناعت (۴۲۹)؛ ۲۹۱. للباه من الاسرار المخزونه (۴۲۹)؛ ۲۹۲. جدول تاریخ و تقویم (۴۳۰) در آغاز چنین آمده: مفصل ضمن را سلطان العلماء و السلاطین الغ بیگ بزرگی را به‌خطا می‌فرستاد تا الفاظ ضمن را تحقیق کرده به‌حضور آورد در زیج جهة تاریخ خطائیان مبهم بود، اقسام السنة الشمسیة (۳۴۰)؛ ۲۹۳. نمونه‌هایی از درجات قمر (۴۳۰) یکی از نمونه‌ها متعلق به تقویم سهیل در سال ۹۷۵ یزدجردی است؛ ۲۹۴. شرح زیج سلطانی؛ بیرجندی عبدالعلی بن محمد (۴۳۱-۴۳۴)؛ ۲۹۵. هجویه - نثر (۴۳۵)؛ ۲۹۶. سواد حکمی که پادشاه روم به پادشاهان روم ایلی و اناطولی و قضاة آنجا در باب شخصی عاشق نوشته (۴۳۵)؛ ۲۹۷. چند نسخه طبی، بیماری‌های گوناگون (۴۳۶)؛ ۲۹۸. فتح‌نامه (۴۳۷)، سواد فتحنامه‌ای است که به‌مناسبت کشورگشایی‌های شاه اسمعیل صفوی اشاره شده است؛ ۲۹۸/۲. صورت نشان امیر تیمور که در باب سفارش خواجه به اهل سمرقند نوشته من انشاء مولانا شمس الدین منشی (۴۳۸)؛ ۲۹۹. سواد خط سلطان مغفور سلطان اویس بن شیخ حسن نورالله مضجعة ایلکانی (۴۳۸)، سواد خط سلطان احمد بن شیخ اویس در توصیف و تجلیل از کمال الدین عبدالقادر (مراغی از استادان موسیقی قرن ۸و۹) و ذکر پاره‌ای از ابتکارات و اختراعات او در هنر موسیقی و انواع سازها (۴۳۸)، تاریخ نوشته اصل این یادداشت ۷۷۹-هـ است و احمد غلام در ۱۱۳۷ آن را در این بیاض وارد کرده؛ ۳۰۱. کرامیه؛ دور سفره‌چی (۴۴۰-۴۴۱)؛ ۳۰۲. بهجة الروح؛ جرجانی، عبدالمؤمن بن صفی الدین (۴۲۹-۴۴۰)؛ ۳۰۳. روضه اولی الالباب فی معرفة التواریخ و الانساب؛ بناکتی، داود بن محمد (۴۴۱-۴۴۲)؛ ۳۰۱. نقش کعبه (۴۴۷) نقش مربع است با تعیین رکن‌ها در وسط یک دایره کوچک که آن در میان دائره ای بزرگ است که در اطراف آن صورت دوازده محراب رسم و در هر محراب سمت دقیق قبله سرزمین و ناحیت با ناحیت‌هایی تعیین شده. نوشته‌های داخل دائره‌ها و نقش مربع وسط به عربی است؛ ۳۰۵. قبله [گفتار در ...] (۴۴۸)، گفتاری کوتاه است به‌عربی در شناختن قبله و در ذیل آن دائره‌هایی برای تعیین درجات و جهات رسم شده؛ ۳۰۶. رساله درویش‌نامه؛ همدانی، علی بن محمد (۴۴۹)؛ ۳۰۷. کشف الحقایق؛ نوربخش خراسانی، محمد بن محمد (۴۴۹-۴۵۰)؛ ۳۰۸. لطایف التوحید فی غرائب التفرید؛ حموی، محمد بن مؤید (۴۵۰-۴۵۱)؛ ۳۰۹. ذکریه؛ همدانی، علی بن محمد (۴۵۱-۴۵۳)؛ ۳۱۰. المقادیر و الاوزان؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۴۵۵-۴۵۷)؛ ۳۱۱. جدول مقادیر؛ کاشف یزدی، قاضی بن کاشف الدین محمد (۴۵۷)؛ ۳۱۲. ذیل معینیه؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۴۵۹)؛بی‌کا، تا: بین ۱۰۶۳ تا۱۱۴۱ق، بیشتر صفحات اخیر به خط بسیار ریز احمد غلام عمله خزانه است و در سال‌های ۱۱۱۳ و تا ۱۱۴۰ کتابت شده؛ مرحوم بهار در برخی از صفحات یادداشت‌هایی با قلم آبی و گاه نیز ابیاتی نوشته است؛ دارای کمند؛ احمد غلام کاتب که در ذیل برخی از دستنویس‌های خود رد این دفتر، به وقایع زمان خود و جنایات افغان نیز اشارت کرده در ذیل نوشته طبیب چنین آورده: «در سنه ۱۱۳۷ در ربیع الاول وقتی که محمود بمحاصره یزد رفته بود در اصفهان شهر زنان قلمی شد یعنی هر میرفتی سوی زن مردی نبود»؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۵۹ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۳۳سم [ف: ۱۰ - ۱۳۸۵]

۲۱۳. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۶۴

شامل: قضا و قدر، سلیم؛ رساله‌ای در موسیقی با این سرآغاز: «بدان ایدک الله تعالی که هیچ علمی در خورده بینی به علم

موسیقی نمی‌رسد»؛ رساله اختیارات علامه مجلسی؛ منظومه بهارستان، طوفان؛ حدیث معراج به روایت حضرت صادق علیه السلام؛ منتخب حدیقه حکیم سنایی. نام شاعران این مجموعه: الهی، مدهوش، نوایی، ابن یمین، عرفی، واعظ الانام، سلیم، صائب، نجات، ملاقاسم مشهدی، ابوسعید ابوالخیر، میرزا حسن غیور، میرزا داود، نظامی، میرزا مقیم کتابدار، کلیم، حکیم منظور، میرزا طاهر نقاش، حکیم سنایی، آخوند ملامحمد صفی، شیخ محمد عرب، انوری، جامی، قطب الدین شیرازی، تقصیر، امیر خسرو دهلوی، ملااسماعیل، محوی، محمد باقر تبریزی، آقاحسن، ملامومن ایمان، کمال اسماعیل، ولی محمد بیک، عاطف، شکیبا شیرازی، رشیدا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۴۲ق؛ برگ ۲۱ دهه سوم محرم ۱۱۴۲ در قصبه اسکوی، برگ ۲۹ چهاردهم محرم ۱۲۹۰، برگ ۴۵ سال ۱۲۲۱، برگ ۶۴ ربیع الثانی ۱۲۲۱، برگ ۷۱ جمادی الاول ۱۲۳۱، برگ ۹۸ ۲۴ صفر ۱۱۲۶؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۹۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: - ۱۱۵

۲۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۵

شامل: منتخباتی از جامع عباسی شیخ بهاء الدین عاملی در زیارات و موالید و وفیات حضرات معصومین علیهم السلام؛ اشعار پراکنده‌ای در مدایح و مراثی از: ملا حسن کاشی، محمد شیخا، مقبل عراقی، بابا قاسم خادم، درویش خلیل اصفهانی، محتشم، سید علی مشتاق، جامی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۴۵ق؛ قصیده درویش خلیل به تاریخ ۱۱۴۵ می‌باشد، در صفحه (۲۶۲) تاریخ ۱۱۷۶ دیده می‌شود، برگ‌های آخر به خط ابوالفضل بن محمد علی طبیب و به تاریخ چهارم هفته آخر رجب ۱۱۸۷ می‌باشد که به‌جهت آقا عبدالخالق نوشته، در دو برگ آخر زیارت امام حسین علیهم السلام را به سال ۱۲۲۸ نوشته‌اند؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۳۸]

۲۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۱/۳

آغاز: کامل علاجی که واقف اسرار امراض و رافع استار اعراض باشد بنابر دوستی و یکانی که فیما بین جدائی نیست به این صوب مخلص مقرر فرمایند و چون غرض عرض استظهار اخلاص و مراسم اختصاص؛ **انجام:** عمر خجل شد و از منبر فرود آمد و روز دوم وزرا را جمع نمود و گفت، من دوش اندیشه کردم که معاویة بن ابی سفیان را بدان جلالت و عظمت هیچ اثری و نسلی نماند و ظن من ... افتاده.

از جمله شامل: ۱. طریقه انشاء و نامه‌نگاری (گ۱۰-۱۴)؛ ۲. تاریخ آب آوردن نواب مرحوم میرزائی، میرزا محمد تقی به نجف اشرف که به صورت یک غزل به سال ۱۰۴۲ق سروده شده است (گ ۱۵)؛ ۳. مضحکات عبید زاکانی (۱۶ب)؛ ۴. وصایای خواجه نظام الملک به فرزند خویش (۱۷)؛ ۵. تعریفات عبید زاکانی (۱۸-۲۰)؛ ۶. منشآت (۲۱-۳۰)؛ ۷. نامه یکی از ملوک ماوراء النهر به شاه عباس (۳۰)؛ ۸. القاب میر محمد باقر داماد (۳۲)؛ ۹. گزیده‌ای از تاریخ اسلام و جنگ جمل (۳۲-۳۶)؛ ۱۰. منشآت (۳۸)؛ ۱۱. وقایع تاریخی (۳۹-۴۲)؛ ۱۲. اشعاری از طالب آملی (۴۳-۴۷)؛ ۱۳. صورت نامه شاه طهماسب به سلطان روم (۵۷)؛ ۱۴. صورت مکتوبی که صفدر خان به جانی خان نوشته (۸۹پ)؛ ۱۵. صورت نامه شاه طهماسب به اکبر شاه هندی (۱۰۵پ)؛ ۱۶. رقعه‌ای که شیخ ابوالفضل به نظام الملک نوشته (۱۱۵)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۵۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: شرقی، ۱۰۸گ (۱۰ر-۱۱۷پ)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۷ - ۵۱۲]

۲۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۰۷

آغاز: توحید حق، فقرات متفرقه، نثر سبحانه و تعالی حمدی که از نهایت شایستگی منزه دار شائبه یقین و تخصیص آمده اجمال آن؛ **انجام:** اعضای تو هر یکی گرفت اقلیمی ×× القصه به یک هفته جهانگیر شدی

دارای مطالب و اشعار متفرقه و بعضی رسائل، بعضی از اشعار را شعرا به خط خود نوشته اند. مؤلف در صفحه ۴۴۷، فوت پدر خود را در ۲۸ جمادی الثانی ۱۰۷۲ نقل می‌کند. وی مکرراً از ذخیره خوارزمشاهی نقل مطلب می‌نماید. در این جنگ دو رساله درج شده که عبارت اند از: ۱. اصطلاحات صوفیه (۲۱۸-۲۲۰)؛ ۲. ترجمة الصلاة؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۳۹۷-۴۱۱). فهرست مطالب جنگ علاوه بر دو رساله مذکور چنین است: مطلبی در استخاره؛ عید غدیر؛ فواید تفسیری؛ در خمر؛ قطعه شعری در تعریف مازندران (ص ۱۰۰)؛ نامه به کدخدائی (۱۱۳)؛ بیان اغسال واجب به نظم (۲۰۱)؛ تاریخ وفیات علما (۲۲۷)؛ مطالب طبی؛ نامه عرفانی از میرزا قاسم گونابادی (۲۷۵-۲۷۶)؛ اشعاری از صائب به خط خودش که در اصفهان سنه ۱۰۵۱ مرقوم شده (۳۲۹-۳۳۱) اشعاری از: شکوهی همدانی، میرزا جلال، نصیبی گیلانی، نظیری نیشابوری، اوحدی، حاجی سبزواری، زکی همدانی، محمد طالب آملی، ظهوری ترشیزی، میر غروری کاشی، میرزا فصیحی هروی، ملک فطرت کاشی، حاجی محمد خان قدسی مشهدی، قمری قزوینی، مولوی معنوی، کمال سبزواری، محتشم کاشی، میرزا ملک، ملا مظفر حسبی کاشی، لطفای تبریزی، میرزا صایبا، اسعدالدین محمد، کوکبی، طبسی، سعدی، حکیم اسدی، رضی نیشابوری، طالب حکیم، فغانی شیرازی، خسوری دهلوی، خواجوی کرمانی، خاقانی، سلمان ساوجی، حکیم زلالی، میر صیدی، اختری یزدی، غزالی، شرف الدین علی نقی، میر عطاء الله حکیم، علی رضا عطری، میر ابوالحسن، کمال اسماعیل، شیخ فیضی، میرزا نظام دست غیب، طرزی اعجمی، عبید زاکانی، میرزا عیسی یزدی، سوزنی، حسن و همی، میر عبدالغنی قرشی، حکیم رشدی، آقا باقر، میر معصوم، ابوتراب بیک، حسین بیک شکر اعلی؛ احمد میرک صوفی، کرمی، مردمی، میرزا طاهر، قاضی نورا اصفهانی، شیخ نجم الدین

کبری، ملا وفای هروی، بابا افضل کاشی، رضا کاشی، مطلبی از محمد باقر لاهیجی، محمد ابراهیم اردوبادی، بابا طاهر، احمد اطعمه، شعوری، اوجی، عبدالرزاق آگاه، شیدا، میرزا فخرا حائری، کاتبی تبریزی، قضا و قدر محمد قلی سلیم، عرفی، شفایی، میرزا عبدالله؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۸سم [ف: ۲۵ - ۱۰]

۲۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۴۵۷

آغاز: عظیم اللهم انی اسئلک بعظمتک کلها اللهم انی اسئلک من فوزک بانوره و کل نورک؛ **انجام:** برآن خوانده خط بکشد و بعد سوره قل هو الله احد را بخواند با انگشت بر خاک نویسد ...

جامع: احمد؛ شامل مثنوی فرهاد و شیرین و غیره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۱ برگ در روضه و ۱۴ برگ در طالع و ادعیه ضمیمه دارد [رایانه]

۲۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۰۹

آغاز: بدانکه مارهای سرخ نشانه ترقیست و مارهای سیاه نشانه تنزیل و چون در جا نشینی؛ **انجام:** طریقه نوشتن ... است می‌باید که هر قدر که میزان باشد از هزار یا صد نحس بود ... و هرگا کم و زیاد داشته باشد ...

مجموعه‌ای مشتمل بر مطالب پراکنده‌ای در عرفان و تصوف و اشعاری به فارسی در مدح پیامبر (ص)، حضرت علی، حضرت فاطمه (س)، امام حسین (ع) و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۵۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهری: «منتظر لطف الهی هستم ۱۱۵۲» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی و آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، مختلف السطر، اندازه:۷×۱۵/۳سم [رایانه]

۲۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۸۷/۷

خط: نستعلیق، کا: معین حسینی نوربخشی، تا: ۱۷ ذیحجه ۱۱۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰گ (۴۶-۵۵)، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۱۳۲]

۲۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۰

شعر و نثر و خطبه‌ها به فارسی و در میان آن تاریخ ۱۱۵۷ق دیده می‌شود؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۵۷ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۶۴گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [ف: ۴ - ۸۴]

۲۲۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۲۲

شامل: مناجات‌نامه خواجه عبدالله انصاری؛ قطعه‌ای از منشآت آقا جمال خوانساری و آقا حسین خوانساری؛ رساله علم صیاغت میرفندرسکی؛ شرح خطبه بوعلی سینا؛ منقولاتی از کتاب کیمیای سعادت غزالی و از کتاب سرمایه ایمان لاهیجی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۶۴ق؛ به خط چلیپا؛ با سر لوح، مجدول؛ تملک: محمد حسین محبوب و مهر «کنیز فاطمه بی بی خانم» (بیضی) و تملکی با مهر «محمد صادق شاملو» (مربع)، عبدالله بن میرزا محمد صادق اوجی در ۱۱۶۴ با مهر «خاک پای علی ولی الله خلف صادق است عبدالله» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۰۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [مؤید: ۳ - ۵۶۰]

۲۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۴۳

شعرهایی از عندلیب و در آن آمده که در ۱۱۶۰ برای شغل علمداری و صاحب جمعی از طرف نادر شاه خواسته شده و چون کم آورد شاه دستور داد که چشمش را بکنند و او را به شهر ساری بفرستند و او تا مرگ نادر در آن شهر می‌زیسته است (ص۳). نیز شعرهایی از مجذوب به نام شاهراه نجات و از کلیم و داستانی درباره موسی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف حسینی، تا: آدینه ۲۹محرم ۱۱۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۵گ، سطور چلیپا (۹×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۱۶۸۶]

۲۲۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۳

شامل: داستان ملک محمد و شهربانو؛ داستان ادهم و مهر افروز؛ داستان سیف الملوک و بدیع الجمال؛ داستان ملک نوبهار با برزگر پسر و مهر بانو؛ داستان پادشاه و فرزندش خداداد و زنان وی؛ داستان عادل شاه و فرزندش ملک علی؛ داستان جولا و دختر پادشاه عمان؛ داستان هارون الرشید و جوهری بصری؛ داستان هارون الرشید و دو مرد؛ منظومه بهرام و گل اندام؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن فضل الله کفکر لاریجانی، تا: ۱۱۰۷یا ۱۱۷۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ یادداشتی از زین العابدین تهرانی صابونی به سال ۱۱۳۶در رفتن به آمل و خدمت آقا رحیما؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲-۴۱۶]

۲۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۹۵/۱-۲۹/۲۳۵

آغاز: جانم به طاقت آمد ساقی بده خدارا ×× جامی که وارهانی ما را زخود زمانی / گیرم که دل نهادم بر درد هجر از عشق ×× کو طاقت و تحمل کوتابی و توانی؛ **انجام:** روایت کرده اند که چون یزید ملعون اهل بیت را مرخص نمود و دلیل به اتفاق همراه ... آمدم بابا آمدم برت آمدم برت بابا درد مشکلی داریم.

بیاضی شامل مطالب متفرقه و اغلب اشعار از این شاعران: اشعاری از الهام، معراج خیال یا بیمار و طبیب شریف تبریزی، هلالی، اشعاری از سالک، صائب، مثنوی (ای مهر سپهر بیوفایی ×× برهم زن رسم آشنایی) هراس و مماس عرفی، معرفت شانه گوسفند، معرفت سکزیلدوز؛ خط: شکسته نستعلیق، تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۷۲ و ۱۱۷۴ق، در راه بصره در داخل کشتی و بقیه درکرمانشاهان و حله؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۰۳]

۲۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۶

آغاز: قاعده بدانکه در علم جفر فایده چند است که اول سؤال به لفظ عربی یا عجمی؛ **انجام:** که باب از وی تکسیر کنند و آن را مخرج باب و مخرج نیز گویند و الله اعلم بالصواب.

جنگی است شامل مطالب گوناگون در علم جفر که از کتاب‌های این فن جمع‌آوری شده است. در لابه‌لای این جنگ منظومه‌ای در

جفر تحریر شده که مستقلاً معرفی می‌شود؛ خط: نستعلیق خوانا، کا: محمد عبدالکریم، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۷۳ق؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳۶ - ۲۰۰]

۲۲۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز: ترجمه الشوق مولانا عرفی تخمیس صایب و جور گردش دوران و چرخ کج رفتار؛ **انجام:** یا مفیض الوجود صل علیه

جامع و کاتب: شاعری با تخلص واعظ ساکن اصفهان در غره رمضان ۱۱۸۸ غزلی در اوائل نسخه از کاتب و جامع آمده با مطلع: «میچکد رنگ اثر از نغمه رنگین ما ... از مسلمانی مگو واعظ که فخر الدین بگفت ×× پای بند مجلس کفر است حرف دین ما». کتاب مجموعه اشعار، غزلیات رباعیات و مخمساتی از عرفی شیرازی، صائب، حافظ، لسانی شیرازی، دوازده بند محتشم و دیگران است به انضمام مثنوی «تحفة الاحرار»، اثر طبع ملا عبدالرحمن جامی با مطلع: «لله الحمد قبل کل کلام -بصفات الجلال و الاکرام» که ناقص مانده است؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: مؤلف، تا: غره رمضان ۱۱۸۸ق، جا: اصفهان؛ مختلف السطر دفتری و چلیا؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا عطف پارچه، ۲۰۵گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: - ۶۹]

۲۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۴۴-۱۴/۹۴

آغاز: چون به مطلوبت رسیدی ای ملیح ×× شد طلبکاری علم اکنون قبیح / چون شدی بر بامهای آسمان ×× زشت باشد جستجوی نردبان؛ **انجام:** (جداول غالب ومغلوب)

شامل مطالب متفرقه: شعر، عرفان، اخلاق، حدیث است. عنوان برخی از مطالب آن چنین است: اشعاری به نقل از مثنوی معنوی مولوی در موارد متعدد؛ مطالبی به نقل از اسرار وحی میر سید علی همدانی؛ اشعاری از عرفی، جامی و کلیم؛ مطالبی به نقل از فصول المهمة و نزهةالارواح؛ مطالبی در کیمیا، اخلاق و عرفان به صورت کوتاه؛ چند دعا؛ اشعاری به عربی از جلال الدین حسین رومی؛ نامه‌ای به فارسی در انتقاد از وضع خطبا و واعظ؛ اشعاری از حافظ؛ جداول شکیات نماز؛ جداول غالب و مغلوب؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته و ثلث، بی‌کا، تا: ۱۱۸۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۲۹۹]

۲۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۶

شامل: قصه میرزا هدم و عبدالرحمن جامی؛ اعمال ماه صفر؛ سی فصل خواجه نصیرالدین طوسی؛ منشآت و اشعاری از قاسم انوار، میر مشتاق، سعدی، علی علیه السلام، نعمت خان عالی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد موسی نمرودی و ملا عبدالکریم، تا: ۱۱۹۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۴گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۴۴۰]

۲۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۸۱

شامل: ۱. ترجیع‌بند سعدی (۱پ-۳پ)؛ ۲. ترجیع‌بند از شاعری مجهول (۴ر-۶ر) با این بند ترجیع: که همه هر چه هست یکسر اوست ×× جان و جانان و دلبر و دل و دوست؛ ۳. ترجیع‌بند از شاعری مجهول (۶ر-۶پ) آغاز: «الا ایها الرفیق و یا هادی الطریق ×× تفضل علی الغریق بکاس من الرحیق»؛ ۴. ترجیع‌بند میر رضی؛ ۵. ترجیع‌بند؛ میلی هروی، میرزا قلی؛ ۶. ترجیع‌بند؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۷. ترجیع‌بند؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۸. اشعاری از جامی (۱۰ر-۱۱ر)، حافظ (۱۲ر-۱۲پ)؛ ۹. ترجیع‌بند؛ نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله؛ ۱۰. غزلی از زیب النساء (۱۲پ)، رباعی در تعریف خط ابوالفتح خان (۱۲پ)؛ ۱۱. قطعه‌ای به نثر در صنایع ادبی به فارسی (۱۳ر-۱۴ر)، نامه‌ای به فارسی در تعزیت (۱۴ر-۱۴پ)، بخشی از پندهای لقمان (۱۴پ-۱۵ر)، ۱۲. دیوان سعدی؛ سعدی؛ ۱۳. دیوان جامی؛ ۱۴. دیوان تسلیم؛ ۱۵. ترجیع‌بند هاتف؛ ۱۶. دیوان محتشم؛ ۱۷. دیوان حافظ؛ ۱۸. غزلی از وصال شیرازی؛ ۱۹. دیوان حسین مشهور؛ ۲۰. اشعاری از شعرای گوناگون (۷۳ر-۷۳پ)؛ ۲۱. رباعیات بابا طاهر؛ ۲۲. اشعاری از نظامی گنجوی (۷۵ر)، دو غزل از حاجی لطفعلی بیگ آذر (۷۶ر)، غزلیات عبید زاکانی (۷۶ر-۷۶پ)؛ ۲۳. اشعاری از مادالدین غزنوی و امیر حسینی غوری (۷۷ر)؛ ۲۴. دیوان رفیق اصفهانی؛ ۲۵. غزلیاتی از نظیری (۹۰ر)؛ ۲۶. غزلیاتی از عرفی (۹۱پ)؛ ۲۷. مطلبی از افلاطون به عربی (۹۱پ)؛ ۲۸. غزلیاتی از مشتاق (۹۲ر)، اسامی ماه‌های رومی و ماه‌های فارسی (۹۳ر)؛ ۲۹. بحر طویل ملا طرزی افشار؛ ۳۰. دیوان طرزی افشار (منتخب)؛ ۳۱. پیر و جوان از نصیر اصفهانی؛ ۳۲. نان و حلوا از شیخ بهائی؛ ۳۳. حسرت نامه؛ شیرازی، ابراهیم؛ ۳۴. مثنوی نظیری؛ نظیری، محمد حسین؛ ۳۵. مثنوی طوفان؛ طوفان هزار جریبی، طبیب؛ ۳۶. مسدس وحشی بافقی؛ ۳۷. مربع ترکیب وحشی بافقی؛ ۳۸. حاتم‌نامه = داستان حاتم طائی؛ سلیم تهرانی، محمد قلی؛ ۳۹. چاه وصال = لیلی و مجنون؛ بخارائی سرهندی، احمد؛ ۴۰. اشعاری از امی، عطار، خسرو، عامری، رفیق، جلال، آذری، کمال الدین خلاق معانی، قصاب، شمس، صایب، ضیا، نسیم، عراقی، طبیب، هلالی (۱۲۱ر-۱۲۹پ)؛ ۴۱. قصیده‌ای در هجو؛ صفا، ابراهیم بن غیاث الدین منصور؛ ۴۲. مضحکات از سعدی، جامی، فوقی، عبید زاکانی، لطف الله، هجو حمام من کلام شفیعای اعمی، انوری؛ ۴۳. شیخ صنعان از عطار؛ ۴۴. لیلی و مجنون از مکتبی شیرازی؛ ۴۵- مثنوی هجری تفرشی؛ ۴۶- قطعه‌ای به فارسی (۱۶۹ر)؛ ۴۷- بیمار و طبیب از شریف تبریزی؛ ۴۸. قطعه‌ای از مناجات خواجه عبدالله انصاری (۱۷۴ر)، قطعه شعری به فارسی (۱۷۵پ)؛ ۴۹. قطعه عرفانی به نثر فارسی در شکایت از معشوق؛ ۵۰. مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ ۵۱. غزلی از وفا به خط خودش؛ ۵۲. اشعاری از آیتی (۱۸۳پ)؛ ۵۳. اشعاری از وصال شیرازی؛ ۵۴. قاصد صبا (۱۸۹ر)، نسخه حاضر بخشی از آغاز این مثنوی را شامل است. آغاز: السلام ای قبله روحانیان ×× السلام ای خسرو شیرین زبان؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن محمد، تا: ۱۴ صفر ۱۱۹۲ق، جا: شیراز (آستانه شاهچراغ)؛ مهر: شعاع شیرازی «شعاع» (بیضی)؛ یادداشتی از ملا محمد علی خراسانی؛ جلد:

تیماج، قهوه‌ای، ۲۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۲۳۲]

۲۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۶۱-۱۹/۹۱

آغاز: وکلا را نویسندعالی جاه وکالت پناهی رفعت و معالی دستگاهی رأفت واحسان مداری محبت و مودت اطواری؛ **انجام:** بزرگوار خدایا اسیر و حیرانم ×× شکسته حال دل آزرده و پریشانم / تویارباش که زکس نمی بینم ×× تو چاره ساز که من چاره نمیدانم

دارای اشعار گوناگون از شاعران مختلف و انتخاباتی به نثر از جواهر التفسیر و مصابیح القلوب و جز اینها، در هم و بدون ترتیب و تنظیم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۰۱]

۲۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۳۴

مجموعه‌ای از متن‌های منظوم و منثور که در یک دفتر گرد آوری شده است. این قطعات عبارتند از: عهدنامه‌ای از پیامبر اکرم (ص)، عهدنامه امیرالمومنین (ع) با طایفه ارامنه، رساله فی النصایح و التجارب، اربعین حدیث، اشعار سعدی، خلاصه ای از تذکره محمد شاهی اثر بهمن میرزا، از منتشات قائم مقام فراهانی، از وصایایی از پیامبر به امام علی و ابوذر، قصیده عبدالستار جودی، وصیت نامه پطر کبیر؛ خط: نستعلیق، کا: ابراهیم کرمانشاهی، تا: ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۲۶]

۲۳۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۰۳

شامل: چند سوره قرآن؛ چند دعا که به درخواست ملامحمد جعفر به سال ۱۱۹۵ فراهم آمده؛ اشعاری از میرزا علی اکبر موسوی ابردهی متخلص به «خفائی» که در سال ۱۲۲۰ به خط خود در مدرسه نواب - مشهد نوشته؛ اشعار متفرقه دیگری از چند شاعر. نام شاعران در این نسخه: وحشی، جامی، شوکت، سعدی، قصاب، کلیم، عاشق، جلالی، قوام، عصمت، مشتاق، نادم، محتشم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق، به چند خط؛ مهر: «محمدعلی» (بیضی)، «یا اسماعیل»، «العبد قاسمعلی»، «لاتقنطوا من رحمة الله»؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲ - ۹۶]

۲۳۳. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۰۴

شامل: زیاداتی بر مقاله پنجم از کتاب اقلیدس نگاشته عباس بن سعید جوهری؛ فائده‌ای به نقل از المطالب العالیة؛ تملک و وقف‌نامه کتاب از مهدی بن ابی‌ذر نراقی؛ فوائد و روایات متفرقه؛ اشعاری از خاقانی؛ فائده‌ای از تفهیم ابوریحان بیرونی؛ فائده‌ای در استخاره به نقل از شیخ حسین عاملی؛ چندین فائده فلسفی پراکنده؛ فائده‌ای از شرح الملخص نجم الدین کاتبی؛ تاریخ تولد شیخ بهائی (استاد جامع کتاب حاضر) و پدرش شیخ حسین بن عبدالصمد عاملی؛ اشعاری به خط علی رضا بن آقاجانی که در منزل استادش؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۳؛ به خطوط مختلف، خطوط چلیپا یا راسته؛ تملک: صدرالدین محمد بن محب علی تبریزی به سال ۱۰۰۴؛ ۱۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: - ۹۰]

۲۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۶۳

شامل: دستور نامه‌نگاری؛ بعضی از حکایات؛ اختیارات ایام؛ دستورهای کیمیاگری؛ نسخه‌های پزشکی؛ «لوایح» جامی؛ رساله «نصیحت نواب»؛ فوائد متفرقه دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، مختلف السطر چلیپا و راسته، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۵۲]

۲۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۳۶

شامل: ۱. دستور ساختن مرکب سیاه و شنگرف و رنگ‌های دیگر (۲-۸-۱۲-۱۴)؛ ۲. تعریف وزن‌ها و تبدیل آن‌ها به‌یکدیگر (۶-۶۲)؛ ۳. رباعی بی نقطه رفعت نیشابوری (۱۵)؛ ۴. بندی از اسمعیل نام در مرگ فرزند خود به خط او (۱۶)؛ ۵. رباعیات ابوسعید ابوالخیر (۱۸-۲۵)؛ ۶. خرقه مرتضی قلی بن حسن شاملو (۲۶-۶۱)؛ ۷. رباعیات (۶۴)؛ ۸. عمل هفت شیشه در قمری و شمسی از شیخ جلال الدین تبریزی گزیده از حکمای هندی به فارسی (۶۶-۸۹)؛ ۹. بندی در شعبده به فارسی (۹۰-۹۴)؛ ۱۰. بندی در طلسم به فارسی (۹۴)؛ ۱۱. اوصاف زنان و باه در چند فصل به فارسی (۹۵-۱۰۶)؛ ۱۲. دستور پزشکی و داروشناسی به نثر فارسی (۱۰۶-۱۲۴ و ۱۳۶-۱۴۲ و ۱۵۱-۱۶۰)؛ ۱۳. گزیده‌ای از طب یوسفی به نظم فارسی (۱۲۵-۱۳۵)؛ ۱۴. پختن مرباها (۱۴۴-۱۴۹)؛ ۱۵. بندی از تحفه حکیم مومن (۱۵۰-۱۵۱)؛ ۱۶. خواص غریبه و احکام نجوم به فارسی (۱۶۰-۱۷۸)؛ ۱۷. فرمان دربار صفوی درباره پوشاک وزیران و صدور و طبقات دیگر به‌نام محمد ولی میرزا فرمانروای خراسان و بسیار سودمند و انشایی به‌فارسی (از چپ به راست) (۱۸۱-۱۸۹)؛ ۱۸. چند نامه بزرگان و وزیران و مستوفیان و دیگران و قباله نکاح (از چپ به راست) (۱۸۹-۱۱۰)؛ ۱۹. قطعه ابن یمین (از چپ به راست) (۲۱۴-۲۱۵)؛ خط: نستعلیق ریز و خوش،بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۱۱گ، سطور چلیپا (۶×۱۰)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۱۳-۳۳۹۵]

۲۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۶۶

شامل: ۱. تقویم المحسنین (۱-۱۷)، فیض کاشانی؛ ۲. بندی از فقه الرضا به فارسی (۱۹-۲۰)؛ ۳. صفت کشمیر (۲۱)؛ ۴. پراکنده‌هایی در تاریخ درباره محمد خوارزمشاه و طغرل سلجوقی و جز این‌ها (۲۱-۳۰)؛ ۵. منشآت و نامه‌های ادبی و از آن‌ها است نامه آخند مسیحای کاشی در ۳۴ و ۳۶ (۳۱-۴۱)؛ ۶. صیغ و خطب نکاح و پراکنده‌های دیگر (۴۲-۵۲)؛ ۷. سرگذشت چند شاعر و شعر آن‌ها مانند ملاابوطالب همدانی و محمد صالح جراح و ملااسمعیل و پوریای ولی از بندی از کتابی (۵۳-۵۴)؛ ۸. شعرهای ناظم، جامی و فیض، واله، میرزا حبیب شیرازی قاآنی، لوا و ابن حسام، افسری، عرفی، مخبر، وفا، عطار، قدسی، نورعلی شاه، شیخ محمد تقی عقدایی متخلص به شیخ، مجرم، بیباک، صفا (۵۵-۱۰۰)؛ ۹.

طریق اجناس مختلفه و دستور نامه‌نویسی به نثر (۱۰۱-۱۰۴)؛ ۱۰. بحر طویل (۱۰۵-۱۰۹)؛ ۱۱. قصیده‌های بی نام فارسی در ستایش علی (ع) (۱۰۹-۱۱۴)، خاکسار نوشته مصطفی قلی خان برکشاطی در ۱۲۶۵ برای درویش نظام (۱۲۲-۱۲۴)، بیرم (۱۲۵)، فضل در پاسخ نظام با قافیه باء (۱۲۵-۱۲۷)، شعر کمال غیاث، شهاب، صامت، هما، نادری کازرونی، بیات، شرف، محوی کرمانی (۱۲۸-۱۶۳)؛ ۱۲. پیاله‌های دوازده‌گانه فقرا: قدرت نور، آسمان، زمین، عشق، عقل، شریعت، طریقت، حقیقت، معرفت، عهد، مرشد، با گواه آوردن آیتی از قران برای هر یک (۱۶۶)، گزیده‌ای از کیمیای سعادت غزالی (۱۶۷- ۱۷۱)؛ ۱۳. اختیارات مسیر قمر طوسی مورخ ۷ ربیع الثانی ۱۱۶۴ (۱۷۱-۱۷۲) از نصیرالدین طوسی؛ ۱۴. گل رعنا (۱۷۳-۱۸۱) نصرآبادی، محمد طاهر؛ ۱۵. گلشن آرای همو به نثر فارسی (۱۸۱-۱۸۸)؛ ۱۶. منشآت و نامه‌های ادبی فارسی (۱۸۸-۲۲۴)؛ ۱۷. شعر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: سده ۱۱ و ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۱۶۱گ، ۲۱ سطر راسته و چلیپا (۸×۲۰)، اندازه: ۱۰×۲۳سم [ف: ۱۴ - ۳۶۱۲]

۲۳۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۴

در برخی از جاهای آن نام حسن بن حسین تبریزی با تاریخ ۱۲۲۶ دیده می‌شود. دارای پراکنده‌ها و گزیده‌ای از شعرهای شعرای گمنام بیشتر از قرن یازدهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سده ۱۱و ۱۲و ۱۳؛ در برگ ۱۵ر آمده که عبدالصمد بن حاج محمد سعید تبریزی جویای مجموعه جنگی بوده تا این نسخه را به دست آورد، با تاریخ روز آدینه ۸ ذیقعده ۱۳۱۰؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۱۳گ، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: - ۴۱]

۲۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۴۸

آغاز: آغاز: بسمله. دیباچه ای که ماهیچه لوای فصاحت را علم ساخته و بیدق و سنجق بلاغت را توام نموده شقه انشاء بدیع ارتقاء معانی بیان انجلا را افراشته

شامل: ۱. دیباچه بر اسرار الهدایة جمال الدین ابو الحسن بن صدرالدین مدرس اردبیلی خراسانی (۱-۲) فارسی. آغاز: بسمله. دیباچه‌ای که ماهیچه لوای فصاحت را علم ساخته و بیدق و سنجق بلاغت را توام نموده شقه انشاء بدیع ارتقاء معانی بیان انجلا را افراشته؛ ۲. دیباچه و رقعه و شعر مورخ ربیع الثانی ۱۲۰۰ (ص۶) و شعر: صایب، فضولی، فیاض، ملا عباس، مولا محسن، درباره کتاب نوری (ص۹)؛ ۳. گفتار خواجه انصاری (۲۱-۲۵)، آغاز: بسمله. باسمک القدوس قد سنی منی الهی این چه فضل است که با دوستان خود کردی انجام: رحمت کن برانکه او را حجت نیست؛ ۴. خبرهایی از دو صحاح و کشف الغمه و جز آن به فارسی (۲۷-۴۵)؛ ۵. رقم منصب مستوفی الممالک (۴۶)؛ ۶. دو رقم برای اللهیار خان (۴۷)، نامه به خواندگار روم (۴۹)؛ ۸ نامه شاه عباس به سلطان محمد خان بن سلطان مراد خان خواندگار روم (۵۵-۶۱)؛ ۹. رقم منع لباس حریر و طلا بافت از مردان (۶۱-۶۲)؛ ۱۰. وقف‌نامه شاه عباس (۶۳-۶۶) برای نیمی از املاک اصفهان خود برای بر چهارده معصوم (مورخ ۱۱۱۳)؛ ۱۱. دستور فرمان‌های دیوانی (۷۴-۸۰)؛ ۱۲. طغیان ابراهیم صوفی ملحد به شعر (۷۱)؛ ۱۳. ماده تاریخ (۷۳). به‌جز این‌ها پراکنده‌های دیگری هم در نسخه هست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سده ۱۲ و ۱۳؛ مجدول، با سر لوح؛ مهر: باقی حسین مورخ ۱۲۱۷، محمد رضا حسینی مورخ ۱۱۶۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۴۳گ، ۱۶ سطر آراسته و چلیپا (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۴۵۸]

۲۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۹

پاره‌ای از چهار رساله فارسی است بدین‌گونه: ۱. بندی درباره چهارگونه زن؛ ۲. احکام غالب و مغلوب؛ ۳. صفت درویشی و رساله‌ای است سودمند درباره گروه درویشان و تاریخ آن‌ها، در آن از چهار صفت طریقت و معرفت و شریعت و حقیقت بحث شده و واژه‌های سنگ و تیغ و سر تراشیدن و اسلام ایمان و پانزده مقام یاد شده و به روش پرسش و پاسخ است؛ ۴. رساله دیگر در آداب درویشی به نثر و نظم با عنوان‌های: ترجمان سلام، مثنوی، ترجمان جریده، ترجمان سنگ میدان، ترجمان مفردی، قصیده سلمان سروده آتشی، دیباچه معینا، هفده سلسله سروه حسامی، رباعیات فقر، در مقام سؤال، در مقام جواب، نطقی جاروب از فراش، نطقی پوست از عارف، نطقی کودک از قاسم، پنج منزل، دوازده منزل شاه نعمة الله، نوع دیگر، نطقی مفرد، نوع دیگر، نطقی یک بند، نیز: باب در بیان اسباب نیست غزاوان، باب در بیان لنگ (که از سلمان پاک و از کتاب بوده است). باب در بیان زنجیر، باب در بیان برگ، باب در بیان شیر غلاب، باب در بیان زنگ حیدری، باب در بیان جریده، باب در نعلین. نیز عنوان‌های: من کلام حسین کاشفی (به نظم)، قصیده من کلا رفیع؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۶۸گ، ۱۵سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف:۱۴-۳۸۰۶]

۲۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۴۳-۱۴/۱۹۳

آغاز: قل لو کان البحر مدادا لکلمات ربی لنفد البحر قبل ... ظاهر معنی این آیه شریفه قریب به این مضامین می‌باشد که اگر دریاهای تمام روی زمین مرکب شوند برای نوشت سخنان پرودگار؛ **انجام:** عشق حسین را برد سوی کربلا ×× کربلا را کرد لبریز از بلا / عشق کردش رو به قربانگاه دولت ×× عقل پیچیدش عنان درراه دوست

جنگی متفرقه تدوین شده در سال ۱۲۸۷ توسط مهدی بن هادی نامی، شامل: ۱. شرحی درباره آیه «قل لو کان البحر مداداً ...»، به فارسی؛ ۲. فضیلت علی (ع) بر پیامبران؛ ۳. مطالبی به نقل از عنوان الکلام؛ ۴. بخشی از کتابی در طب به فارسی در وصف برخی نسخه‌های پزشکی؛ ۵. ترجمه برء الساعة زکریای رازی؛ ۶. صفت دواهایی که در برء الساعه اشاره به آن می‌کند تحریر در ۱۲۷۸؛ ۷. جوارشات به نقل از اطبای مختلف از جمله جالینوس و در پایان

مطالبی درباره زنان؛ ۸ مطالبی در وعظ به صورت منبر؛ ۹. دلایل عشق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۱۸۱گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۹۶]

۲۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۸۰/۲-۱۳/۱۶۰

آغاز: بسمله روایت کرده اند از کعب الاحبار که خدای تعالی جل جلاله می‌خواست که با موسی (ع) سخن گوید وحی فرستاد که ای موسی خود را از دوستی دنیا پاک گردان؛ **انجام:** وحقائق الایمان و الشکر لنعمتک والنظر الی وجهک الکریم فان بنعمتک تتم الصلوت برحمتک یا ارحم الراحمین ... و انت علام الغیوب و لاحول و لاقوة الا

شامل: معراج رفتن موسی (ع) به کوه طور و با حق تعالی سخن گفتن (۳۰-۴۸)؛ در بیان صدقه و خیرات؛ ترجمه وصایای حضرت پیامبر (ص) به علی(ع)؛ فصل در احوال مادران و تربیت اطفال، فضیلت‌های ماه رجب و اعمال ماه رمضان؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: ساغری مشکی، ۱۳۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۹۵]

۲۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۴۷-۲۰/۱۶۷

آغاز: آنچه از تحفة الابرار سرکار شریعتمدار اعلیجناب اقدس القاب اعلم علماء الزمان ... مخفی نماند که اعمال مثل صلاة و صوم و زکات و خمس و حج و عمره و غیره ها با اشتراک در اصل؛ **انجام:** معما به اسم سیم، نوک قلم چون شق کنی از بهر تعلیم ای پسر ×× باید که باشد نصف آن ثلثین آن نصف دگر

مختصری از چند کتاب و مطالب متفرقه بدین ترتیب: مطالبی از تحفة الابرار شفتی، تفسیر البرهان، عوالم العلوم، قصص الانبیاء، صیغ نکاح، کلمات قصار علی (ع) و غزلی از دوست؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۵۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۰۹]

۲۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۷۹-۲۰/۱۹۹

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الرؤف العطوف الحنان المنان ذی الفضل و الاحسان و الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** بسمله ترجمه الصلوة الله اکبر یعنی خدای تعالی بزرگتر است از آنکه وصف کرد ه شود. اشهد ان لا اله الا الله

جنگی است شامل چندین اجازه محمد قاسم نراقی (۱) از اساتیدش به خط خودشان و مطالب دیگر، که تفصیل آن چنین است: ۱. ترجم اذکار نماز به فارسی از حسین بن محمد جعفر به خط خودش تحریر در ۲۰ جمادی الاول ۱۲۸۸، ۲. چند تاریخ تولد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: به خط‌های مختلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ، ۱۴-۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۲۱۸]

۲۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۱۶

آغاز: بسمله ساعات ایام هفته بدین تفصیل است روز شنبه بشکار رفتن روز یکشنبه بنای نونمودن دوشنبه درخت نشاندن وکشت وزرع نمودن سه‌شنبه خون گرفتن چهارشنبه دارو خوردن؛ **انجام:** ... و فضایل این سواره بسیار است هو الله تعالی شانه رسول خدا (ص) فرمود که هر که سوره معوذتین را بخواند چنان باشد که کتابهای آسمانی را خوانده باشد تم

مجموعه ثواب قرائت سوره‌ها و ادعیه وارده از ائمه هدی و نیز ختومات و خواص قرائت آیات الهی از ابتدا تا انتها که در یک دفتر گردآوری شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۸]

۲۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۲۲/۱

آغاز: اگر کسی غایب داشته باشد یا بیمار درشب جمعه این دعا را درچاه اندازد وهفت قدم راه برود اگر او از شادی بشنود خوب واگر او از گریه بشنود بداست

مجموعه ادعیه و اوراد درباره علوم غریبه و طلسمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸۶ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۲]

۲۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۸۸

آغاز: مجلس استغاثه سید الشهداء برای چند نفرمائده نازل شده برای موسی در تیه و ظللنا علیکم الغمام و انزلنا علیکم المن و السلوی و حبة عیسی (ع) ربنا انزل علینا

رساله‌ای کوتاه در حوادث و وقایع عصر ائمه معصومین که برای استفاده در منبر و مجالس جمع‌آوری شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۲]

۲۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۲۱

آغاز: به جهت دولتمند شدند و سایر مقاصد در آخر چهارشنبه بعد از ظهر غسل کند به نیت تطهیر بدن بعد وضوء بسازد و نماز ظهر و عصر را بخواند بعد دو رکعت نماز؛ **انجام:** اگر چیزی هولناک پدید آید از جانب راست که بجانب چپ رود و از جانب راست برآید آن اعرابی چنان کرد خمره پیدا شد بدان ... در این هیچ شک نیست که عابد آن آزموده اند

مجموعه ختومات، حرزها، معالجات با ادعیه، اختیارات ایام که در یک دفتر گردآوری شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۲]

۲۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۳۷/۱

آغاز: نوش دارو که پس از مرگ به سهراب رسید ×× عقل داند که بدان زنده نگردد سهراب؛ **انجام:** بعد از شهادتش که زبانم بریده باد ×× گویم چها گذشت بآن بینوا غریب / کشتند عترتش چو اسیران زنگبار ×× درشام وکوفه بسته بند بلا غریب

مجموعه متفرقی از اشعار و لغزها و مناقب و روضه‌خوانی که از کتاب‌های متعدد اقتباس شده و بدون ترتیب خاصی جمع‌آوری شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۸]

۲۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۸۹

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان من نفس واحدة؛ **انجام:** الهی اذقنی حلاوة ذکرک ومناجاتک ومحبتک

مجموعه اوراد، طلسمات، فوائد فقهی، ادعیه و ... که در یک دفتر به‌صورت غیر منظم جمع‌آوری شده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، فاقد جلد، ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۰]

۲۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۹۲

آغاز: دایره معدل النهار دایره ایست که تنصیف فلك می‌نماید از مشرق بمغرب ودرتحت این دایره، دایره برروی زمین فرض کنند؛ **انجام:** شماره نفوس ممالك محروسه ایران بیست وچهار کرور نفر جمعیت: طهران هشتاد هزار نفر، تبریز دویست ... هزار نفر ... کرمان دویست وچهل ویکهزار، یزد یکصدو بیست هزار نفر.

مجموعه متفرقه‌ای از اطلاعات و فواید علمی و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۷۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۴×۵سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۳]

۲۵۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۶۷

شعرهای سعدی، جامی، خواجو، محتشم، شمس، عاشق، وحشی، حسینی در این جنگ هست؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملك: محمد ولی میرزا آن را به محمدعلی ندیم داده، جعفر قلی خان رئیس مدرسه دارالفنون آن را به سال ۱۲۹۷ق به اعتضادالسلطنه بخشیده و از او در همان سال به سپهسالار رسیده؛ مجدول، یک سرلوح، با اشکال هندسی، دارای یازده صفحه تصویر کشمیری؛ مختلف السطر، قطع: بیاض رقعی [ف: ۴ – ۵۶]

۲۵۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۲۸

از ملامحمدحسین است و در آغاز باب علمای امامیه در (ص۲۴۰پ) می‌گوید از سنه ۱۱۳۰ تا تاریخ تالیف که ۱۲۲۲ است ... آغاز: «تبارک الذی بیده الملك و هو علی کل شیء قدیر ... کمال بزرگی ...». شامل: ۱) احوال انبیای معروف، از آدم تا خاتم؛ ۲) احوال اوصیاء: علی تا قائم امام دوازدهم، ۳) هفتاد و دو ملت، ملل و نحل و در این جا اختلافات امامیه با فرق دیگر دیده می‌شود و در آن اختلافات را با کلمه «بخلاف ...» از یکدیگر جدا کرده است، ۴) دانشمندان شیعه، ۵) دانشمندان شیعه معاصر شاه شهید، ۶) مقالات فرقه‌های مختلف، ۷) نصاری و ۷۲ فرقه آن، ۸) تاریخ فلاسفه یونان و اسلام، ۹) ایضاً تاریخ فلاسفه، ۱۰) حکمای هیأت شناس، ۱۱) علمای نجوم و زیج. و در حاشیه چنین دارد: ۱. اثبات واجب الوجود؛ ۲. صفات ثبوتی؛ ۳. شعر از شعرای پراکنده؛ ۴. فروع دین؛ ۵. پندها، از تورات و انجیل؛ ۶. شعر مولوی و امیر خسرو و نظامی؛ ۷. داستانهایی چند؛ ۸. حدیث قدسی؛ ۹. نامه اسکندر به مادرش؛ ۱۰. سوره‌های زبور داود؛ ۱۱. شعر از شاه نعمة الله ولی؛ ۱۲. انجیل؛ ۱۳. ایام فترت و جاهلیت؛ ۱۴. قصیده برده، و ترجمه منظوم فارسی از آن؛ ۱۵. مقدمات نماز تا زکوة؛ ۱۶. معراج؛ ۱۷. مدح فاطمه؛ ۱۸.عهدنامه علی؛ ۱۹. کلمات علی؛ ۲۰.اختلافات پس از مرگ پیغمبر؛ ۲۱. مجسمان؛ ۲۲. دانستن حق از باطل؛ ۲۳. امامیان پس از پیغمبر؛ ۲۴. فهرست تصانیف امامیه؛ ۲۵. اعتقادات هند و ختائیان؛ ۲۶. هرمس الهرامسه؛ ۲۷. طبقات حکمای اهل شام؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، باسرلوح، دارای جدول‌های نجومی؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۲۷۴گ، مختلف السطر (۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۴ – ۷۶]

۲۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۵/۱

در اخلاق و حدیث است؛ ۱پ– ۱۳۷ و سپس مطالع الایمان و جام جهان نمای و سپس دو رساله اصطلاحات صوفیه و سپس مکتوب‌هایی: ۱. مکتوب اول؛ میرمحمد نعمان؛ ۲. مکتوب دوم به خواجه محمد سعید و محمد معصوم؛ ۳. مکتوب سوم به میرمحب الله بانکپوری؛ ۴. مکتوب چهارم به میر محمد نعمان؛ ۵. مکتوب دوازدهم به میر محمدنعمان؛ ۶. مکتوب سی و ششم به میر محمد نعمان. این مکتوب‌ها در برگهای ۱۹۰–۱۹۹ می‌باشد. در پایان این جنگ یک رساله در انشاء و سپس جذوات است که یاد شده است؛ ؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: پایان قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۳۴۶گ، ۱۷سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ – ۸۶]

۲۵۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۴۱

در تعزیه و روضه خوانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۸۶گ، ۱۹سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۴ – ۸۷]

۲۵۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۳۶

اخلاق و ادب و اخبار شیعی و مانند دفتر یادداشت است. اخبار ائمه و بیش از همه از امام صادق دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، سطور چلیپا (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴ – ۸۸]

۲۵۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۰۹۹

قصاید گوناگون به فارسی و در پایان قصیده‌ای در پاسخ غضایری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج حنایی، ۸۴گ، ۱۴سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ – ۹۲]

۲۵۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۴۵۰

شامل تعزیه و پیش‌خوانی و روضه‌خوانی به فارسی و عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۱۷سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۴ – ۹۹]

۲۵۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۴۵۱

نثر و شعر و در تعزیه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۸گ، سطور چلیپا (۱۱×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۴ – ۹۹]

۲۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۳۶

خبر و روضه‌خوانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۳۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم

[ف: ۴ - ۱۰۳]

۲۶۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۵۵

در روضه خوانی است از عین الحیاة و بحار و سرورالمؤمنین و اسرار العارفین و ریاض الاحزان نقل دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۹گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۱/۴×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۰۴]

۲۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۸

یادداشت‌هایی متفرقه بدون خطبه و خاتمه شامل مباحث فلسفی، ریاضی، طالع بینی و ستاره‌شناسی با تاریخ ۱۹ صفر ۱۲۰۴ق و بندهایی منقول از تاریخ جهانگیری، و کتاب سنت التین که از کتب معتبره فرنگ است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج عنابی، ۳۱گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۲×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۶۰]

۲۶۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۰۴

آغاز: بسمله: امروز نبی بود عزادار حسن ... روایت کرده اند که جناب امام حسن (ع) از موصل رنجور و ناکام؛ **انجام:** بر فساد مذهب ایشان پس الحمدلله و المنة بطریق خمسه امامت جناب علی بن ابیطالب علیه السلام ثابت شد.

کتابی بدون خطبه و خاتمه. تألیف قرن ۱۳. ابواب: آغاز در شهادت امام حسن (ع)؛ باب چهارم در امامت مشتمل بر یک مقدمه و هفت فصل، مقدمه در ذکر اختلافاتی که در امامت واقع شده است: فصل ۱) اثبات احتیاج به وجود امام، ۲) اثبات این که امامت از اصول دین است، ۳) در این که در امامت عصمت شرط است، ۴) اثبات این که امام باید افضل از جمیع رعیت باشد، ۵) اثبات این که امام باید منصوص از جانب خدا و رسول باشد، (فصل ششم را ندارد)، ۷) اثبات این که جناب مستطاب علی (ع) خلیفه بلافصل رسول الله است. در هر فصل پس از اثبات مطلب شبهات وارده را بیان می‌دارد و در فصل هفتم به‌تفصیل سخن گفته است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۳۴گ، ۱۴ سطر (۱۱/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۰۹]

۲۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۸۶

آغاز: من کلام میرزا تقی آقا. در جهان از آدمی و از پری ×× راویان گویند دو انگشتری؛ **انجام:** با همه زهد که قاآنی ماميورزید ×× عاقبت در سرخم می‌زد و مدهوش افتاد

مشتمل بر مثنویاتی در مراثی با قصاید و غزلیات و ترجیعات و رباعیات، از: میرزا تقی آقا، میرزا نصیر، قاآنی، میرزا مصطفی کردستانی، آذر بیگدلی، طوفان هزار جریبی، هاتف، ملا احمد نراقی، میرزا محمد تقی شهر بابکی، بابا طاهر، یغما، همای شیرازی، وصال، جامی، شایق، مجمر، دولت قاجار، سعدی، سروش، نظیری، قصاب، خادم، کلیم، هاتف، محتشم، سرباز، مهدی بیگ، نورعلیشاه، میرداماد، قائم مقام، عاشق، امیرخسرو، شیخ ابوسعید، کفاش؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تحریر چلیپا، مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: خاکستری فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۳۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۲سم [ف:۷-۲۶۷]

۲۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲۴

آغاز: من کلام محتشم رحمه الله رباعیات سته مشتمله بر یکهزار و صد و بیست و هشت تاریخ جلوس مجموع مزین و مزیل باسم همایون نواب کامیاب؛ **انجام:** دیباچه بیاض چون حسب الفرموده عالیجناب معلی القاب ستوده آداب فلک سعادت

مجموعه‌ای است از نظم و نثرهای ادبی و ترسلات نمونه و سواد تعدادی از فرامین و توقیعات پادشاهان و علیاء؛ خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ این جنگ، از دو سو نوشته شده، لذا آغاز و انجام، مجازی می‌باشد؛ امضاء «محمد علی الحسینی» که شاید کاتب بیشتر مطالب نسخه باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم مشکی، ۱۱۷گ، مختلف السطر (۷×۱۳)، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۳۶ - ۱۹۸]

۲۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۴

آغاز: تا بگریبان نزنی دست مرگ ×× دست ز دامن نکنیمت رها. بعرض می‌رساند در حالتیکه چشم انتظار در شاهراه وصول تعلیقه جات ملاطفت؛ **انجام:** انشاءالله تعالی تا باز بلند پرواز سعادت طراز در طهران است همواره تیز رو و خوش خرام.

شامل اشعاری بیشتر از سعدی شیرازی، و چند نامه ادبی - تاریخی که عنوان آنها در این جنگ مذکور نیست؛ خط: شکسته نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، اشعار چلیپا؛ جلد: تیماج تریاکی، ۵۸گ، ۸ سطر (منشآت)، اندازه: ۹/۶×۲۲سم [ف: ۴۱ - ۲۲۲]

۲۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۶۷

در علوم غریبه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [د.ث. مجلس]

۲۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۹

آغاز: گر آنست منشور احسان اوست ×× ور اینست؛ **انجام:** سهمگین سوی من گشاد زبان ×× گفت ای مرد جاهل نادان

بی سروته و مشتمل است بر منتخبات بوستان و غزلیات و ترجیع‌بند سعدی، غزلیات جامی و عاشق اصفهانی و هاتف اصفهانی با ترجیع‌بند معروف او، غزلیات حسینی و رفیق و مجمر و نشاط و مشتاق و وحشی و نیازی، بهاریه میرزا نصیر اصفهانی و رباعیات و مقطعات و مثنویات و مفردات و هزلیات از شعرای مختلف که بیشتر آن ها مأخوذ از آتشکده آذر است، از جد و هزل شعرای قرن سیزدهم نیز قطعاتی بدان افزوده شده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج ضربی، ۳۱۸گ، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۷ - ۲۷۹]

۲۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۷

آغاز: صائب ز بی دردان علاج درد خود جستن؛ **انجام:** انا ابن رسول الله و بعض ... حاله

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۸

آغاز: مرقومه میرزا خان حکیم بلده صاحب رفیعتمدار (کاتب)؛

انجام: لعنة الله علی القوم الظالمین

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری، جلد: بیاضی [رایانه]

۲۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۴۷۴

آغاز: دوازده برج هر برجی چهل و پنج دقیقه درنگ می‌کند هر که بدین طالع از مادر بزاید جالینوس و جاماس حکیم گفته اند که حمل خانه مریخ است

مشتمل بر مجموعه هفتاد و دو دیو، و دستورالعمل‌ها و اذکار و دعاهایی که به مناسبت‌های گوناگون باید انجام شود نظیر دعای دلبند زنان، گوسفندی که بچه اندازد، زنی که شیر او کم باشد، چله زنان، محبت، طفل که گریه کند، گاوی که لگد زند و شیر ندهد، کمربند زنان، شرح دعای یس مغربی، دفع قولنج، شاش بند، شئ دزدیده شده، کمر درد، مهر سلیمان، دفع مورچه، حرز الامان کبیر و غیره؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی یا آبی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۷۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۸سم [ف: ۴۳ - ۱۱۴]

۲۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۵۰۶

آغاز: سلطان فرمود که دوازده شترنیل بار کرده بجهت فردوسی؛

انجام: گر چه دوریم بیاد تو قدح مینوشیم ×× بعد منزل نبود در سفر روحانی

شامل: شرح حال فردوسی، جلال الدین محمد بلخی رومی، سعدی، انوری، خسرو دهلوی؛ قصایدی از ابن حسام؛ قصیده معراج الخیال از نظام استرآبادی؛ قصایدی از خاقانی، انوری، منوچهری و عنصری؛ قسمتی از تحفة الحبیب که مجموعه‌ای است از غزلیاتی که شعرا در اقتفای یکدیگر سروده‌اند، تألیف سلطان محمد فخری بن امیری هروی که در ۹۲۹ به نام خواجه کریم الدین حبیب الله ساوجی تألیف کرده است، شامل غزل‌های جامی، نویدی، نحوی، غزالی، خسرو دهلوی، سلمان ساوجی، حافظ شیرازی، کمال خجندی، کاتبی، نسیمی، سعدی، عصمت بخارایی، ریاضی، فخری هروی، قاسم انوار، هلالی، بنائی، نرگسی، طاهری، صبوری، صافی، طوسی مثل‌گوی، افسری، فیضی مشهدی، سایلی، آهی جغتایی، سپاهی، حیدر کلوچ، فانی (=امیر علیشیر نوایی)، عادلی (= بایسنقر میرزا)، مهجور، نثاری؛ غزلی از قصاب کاشی؛ قصیده مصنوع سلمان ساوجی؛ غزلیات حافظ شیرازی؛ خط: نستعلیق ناخوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛واقف:ناییني؛کاغذ: سفید آهار مهره، جلد: پارچه‌ای، ۲۰۲گ، ۱۵سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۷ - ۲۸۱]

۲۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۸۱

آغاز: ای صبا درد من خسته بدرمان برسان ×× آستان بوس درویش بسلطان برسان؛ **انجام:** مائیم و دلی ویران و آن نیز کسی دارد.

مجموعه‌ای بیاضی به نظم و نثر، شامل اشعاری در مرثیه و لغز و رمل (منظوم)، مراسله (منظوم) و اشعاری از جامی و غیره، در مصیبت امام جواد (ع)، و «دوازده بند» از آقا حسن تفتی یزدی به شیوه دوازده بند محتشم، به‌خط نسخ خوانا به‌طرز چلیپائی، ۱۰س، ۸ گ، تاریخ تحریر محرم الحرام ۱۲۳۸، آغاز ترکیب بند: «باز این چه نغمه است کز این پرده گشت راست ×× باز این چه نوحه که تا عرش کبریاست»، انجام: «باد افزون بقاتل او دمبدم عذاب ×× چندانکه در مقابل رحمت بود عقاب»؛ مختصر من عمل سامور الهندی در سه برگ منشات و ادعیه و دیباچه‌ای با نثر نسبتاً زیبایی در توحید و فواید صلوات بر پیامبر و ... (به‌خط نستعلیق تحریری، ۱۷ و ۱۸ س، ۱۱گ.) آغاز دیباچه: «گرانبهاترین در شاهوار نیایش و ثنا و انفس نفایس خزاین ...»، انجام: «از شفاعت شافعان یوم لاینفع مال و لابنون حظی و نصیبی داشته باشد»؛ رساله ذهبیه فی الطب منسوب به حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام (به عربی، شکسته نستعلیق به‌طرز چلیپائی، ۵ گ) آغاز: «بسمله، هذه الرساله الذهبیه فی الطب ... فی حفظ صحة المزاج و تدبیره بالاغذیه»، انجام: «من کل دآء و صح جسمه بحول الله و قوته ... و العاقبة للمتقین»؛ فصلی فی بیان کیفیة الاستخراج من الجفر الجامع و النور اللامع؛ خط: مختلف، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: مرحوم آیت اللهی شیرازی، اسفند ماه ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۱۰۰]

۲۷۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۴۶

منتخباتی است از اشعار سنائی و شاه قاسم انوار و چند داستان عرفانی و اخلاقی و احادیثی پراکنده و گفتارهائی حکمت آمیز و همچنین منتخب کتاب «خلاصة اللطائف» و تمام کتاب «گلستان» شیخ سعدی و فوایدی دیگر گردآورده شده بدون نظم و ترتیب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۱۶سم [ف: ۲ - ۴۰۷]

۲۷۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۸۴

دارای تفسیر فارسی بعضی سوره‌های کوتاه انتخاب شده از تفسیر «مواهب علیه» کاشفی، و منشآت و اشعار فارسی از شاعران قدیم و متاخر. نام شاعران این مجموعه: حکیم قاآنی، صائب تبریزی، شکوهی همدانی، شهیدی قمی، غیاثای حلوائی، ذوقی، سعیدی شیرازی، میر رضی ارتیمانی، مجذوب، واهب، خلف، غنی تبریزی، طاهر، ناجی، امیر سنجر کاشی، میرزا ملک مشرقی، ملا کنجی، فایق ایروانی، عرفی، امیر المومنین علیه السلام، ابو تراب بیک، مزاجی، صفی، میرزا نظام، دست‌غیب، طالب کلیم، فردوسی، نادم لاهیجی، نزهت، محوی، امیر خسرو، مومن حسین، ستار، فصیحی، خیام، عین علی، میرزا جانی عزلتی، شیدا هندی، میرمحمد معصوم، قاضی نور، اسماعیل بیک قراچه داغی، ملا عبد الرزاق، ابوسعید ابوالخیر، انوری، خاقانی، ظهیر، طبعی، وحشی، کاشفی، زکی همدانی، امامقلی بیک عشقی، عبد العزیز خان والی

ترکستان، نوائی، والهی قمی، منصف، نادری مشهدی، صالح رنگرز، لطیف، عارف، میر سید محمد، میرزا شریف، شفائی، امینا نجفی، دلیری، میرزا معصوم واقعه نویس، موجی، سعید خان، قاسم اردستانی، مسعود، حکیم رکنا کاشی، فروغی، محمد جان قدسی، شاپور طهرانی، شاه صفی غباری، شاه طاهر، شافی تکلو، علی نقی کمره‌ای، سلیم، انیسی شاملو، توحید، فضولی، طرزی لاهیجی، بهرام بیک نجیب، میرزا ابو الحسن فراهانی، روزبه شیرازی، فضلی جربادقانی، خان خانان، صحابی، استرابادی، حافظ شیرازی، نظری، خواجه نصیر، بها ءالدین عاملی، جامی، زلالی، نصیرا همدانی، قلیج خان بیک، ثاقب، میرزا محمد امین، خلیل بیک، میرزا محمد صوفی، بابا افضل کاشانی، مینائی، صافی، ولی دشتبیاضی، کاتبی، عطار، جلال الدین رومی، درکی قمی، سایر تبریزی، نوعی، میر مشرب؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۲ - ۴۴۱]

۲۷۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۰۲

از حیران یا نادان (قرن ۱۲-۱۳ق). بیاضی است که در آن مؤلف اشعار و غزلیات و قطعات سروده خود و همچنین خاطرات و مطالب متفرقه دیگری را درج کرده است. مؤلف در اوایل به «حیران» تخلص می‌کرده ولی بعداً تخلص خود را به «نادان» تغییر داده است و لذا روی تخلص‌های قبلی خود خط کشیده و نادان نوشته است. در اثنای جنگ مؤلف به سفر مظفر الدین شاه مظفر الدین شاه قاجار در سال ۱۲۱۲ق به تبریز اشاره نموده که در غیاب وی اصفهان سقوط می‌کند و مؤلف در اصفهان حضور داشته وقایعی را از بازداشت و حبس خود و دوستانش نقل می‌کند و نیز مؤلف سفری را که با کشتی نموده و وقایعی در آن روی داده با ذکر جزئیاتش تحریر نموده است البته او شرح سفر خود را در بعضی موارد تخیلی گفته است. مطالب کتاب نامرتب می‌باشد لکن در تاریخ زندگی و اشعار مؤلف بسیار مهم است؛ خط: تحریری، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ تملک: محمد جعفر ولد اسماعیل در ۸ محرم ۱۲۵۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲ - ۱۲۰]

۲۷۶. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۳۸

شامل ترجمه فارسی احادیث منتخب از کتب حدیث و در آخر منتخبی از اشعار در مدح اهل بیت علیهم السلام است؛ خط: نستعلیق و دعاها نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶۳گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۹]

۲۷۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۸۰

شامل اخبار و احادیث در اخلاق مذهبی و شرح بعضی از جنگ‌های اسلامی؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن علی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: محمد ذاکرینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۵گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۵۲]

۲۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۴

شامل: رساله‌ای در علم حساب که برای امیر شیخ محمود وزیر نوشته شده (۱-۸)؛ چند خبر (۱۴)؛ چند شکل الفباء که ظاهراً پاره‌ای از آنها از یونانیان اخذ شده (۱۵-۱۶)؛ کلمات بزرگان در مباحث مختلف اغلب به زبان عربی و جابه‌جای نیز اشعار فارسی آمده است، در این قسمت گاه‌گاه سرنوشت بعضی از بزرگان آمده که در نکبتی افتاده و در آن نکبت جملات و کلماتی عبرت‌آمیز گفته‌اند و نیز به‌عاقبت و سرنوشت انسان‌هایی برمی‌خوریم که در خواب و منام به رفیقی این سرنوشت خود را گفته‌اند و یا به مجموعه‌ای از لغات یا تعبیرات بسیار عالمانه یا اشعار بسیار با مغزی برخورد می‌کنیم که حکایت از بزرگی و عظمت گوینده آن می‌کند (۱۷-۱۷۴)؛ بحث در حدیث «انی تارک فیکم الثقلین» (۱۷۴-۱۷۶)؛ کلمات بزرگان دین و تصوف آمده اغلب به زبان عربی (۱۷۷-۲۰۱)؛ نصایح حضرت ابراهیم به زبان فارسی (۲۰۱-۲۰۲)؛ کلماتی از بزرگانی چون غزالی و امثال آنها به زبان فارسی (۲۰۳-۲۳۵)؛ یک مثنوی از وحشی و یک داستان از بوستان سعدی (۲۳۵-۲۳۶)؛ قسمتی از کلمات بزرگان و صفحاتی از مباحث لغوی (۲۳۷-۲۶۸)؛ قسمتی از حدائق السحر رشید الدین وطواط (۲۶۹-۳۱۴)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ صفحات اغلب به خط حمایلی آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۷۱گ، اندازه: ۱۹×۲۸/۵ [ف: ۵ - ۶۸]

۲۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۹۸

آغاز: بسمله، بوسون بزبان ترکی بمعنای طرز و اسلوب؛ **انجام:** جراحات سینها التیام یافت

فراهم‌آورنده این جنگ باید همایون نام باشد همان همایونی که در ذیل یکی از وقایع مندرج در صفحه ۱۴۴ نسخه نام او آمده است. در این جنگ پاره‌ای از وقایع تاریخی که شامل معرفی روسای حکومت‌ها و حوادث اتفاق افتاده به‌زمان حکمرانی آنها آمده به اضافه تعدادی لغات ترکی با تاریخ تولد افرادی چند؛ خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۷۱گ، ۲۲سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۵ - ۴۱۷]

۲۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۶۱

آغاز: بسمله، مجلس روزه گرفتن مولا، بروایت لب البکاء؛ **انجام:** عوض غسل کفن بدن

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری [رایانه]

۲۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۱۰/۱

آغاز: حکایت قوام بغدادی که در سنه هزار و دویست و پنجاه و نه؛ **انجام:** ساء خلقه و ایضا مادعی رسول الله تعالی

شامل: قطعه شعری از اقل الذاکرین علی در واقعه قتل و غارت قوام بغدادی در کربلا به‌سال ۱۲۵۹ق؛ اسامی گیاه‌های طبی و نام فارسی آنها از «الف» تا «باء» (ص۱-۴)؛ قسمتی از طب نبی به عربی (۵)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محتملا محمد بن کربلائی نقی سبزواری،تا:قرن۱۳؛کاغذ: فرنگی (آبی)، جلد: تیماج مشکی، ۵ص، ۱۹سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۴۳۱]

۲۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۱۰/۶
شامل: داستانی از حضرت فاطمه (س) و وقایع بعد از حضرت رسول خدا (۱۵۹-۱۶۱)؛ چند دعا و وصیت (۱۶۲-۱۷۲)؛ شرح حال امام حسین و واقعه کربلا (۱۷۳-آخر)، این قسمت ظاهراً در دو بخش است و نویسنده بخش نخستین آن جز نویسنده بخش دومین آن است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محتملاً محمد بن کربلائی نقی سبزواری، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۸۵ص، ۱۹سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۴۳۴]

۲۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۳۶
آغاز: بسمله الهی غنچه امید بگشای ×× گلی از روضه جاوید بنمای؛ **انجام:** قبه چترگل نسترن است
این جنگ که با خطوط حمایلی در متن و حاشیه تحریر شده است از شعرای زیر اشعاری دارد: هاتف، آذر، میرزا طوفان (مثنوی)؛ طاهر؛ خواجه حافظ؛ جامی (یوسف و زلیخا در حاشیه). زمان فراهم آمدن قرن سیزدهم است. اشعاری از فراهم‌آورندە جنگ ملک محمد فرزند معتمد الدوله ابراهیم خان و مشتاق و سعدی و محتشم و عرفی و صباحی را حاوی است؛ خط: نستعلیق، کا: ملک محمد نوری، تا: قرن ۱۳، جا: آذربایجان داغستان؛ اهداء به نجفقلی سلطان، مجدول، صفحات حمایلی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۸سطر (۷/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۵۷۷]

۲۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۹/۱
شامل: بحثی درباره معانی و بیان و عروض عربی (ص۱-۲)؛ مباحثی در باره خواص اعداد یعنی خواص جادویی آنها (۲-۲۶)، در این قسمت خاصیت اعداد از یک تا ۱۱ آمده و در آن نشان داده شده است که اگر اعداد در خانه‌هایی گذارده شوند و آیات قرآنی به صورت اعداد درآیند چه خواصی این تعبیر آیات به اعداد دربر خواهد داشت و چه مشکلاتی با اجرای این گونه طلسمات رفع خواهد شد؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ بد، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶ص (۱-۲۶)، ۱۸ - ۱۹ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۸۲]

۲۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۵۹/۴
شامل: اسماعیل نامی که ظاهراً بر مسلک صوفیان می‌رفته بر آن می‌شود که تلفیقی بین اهل شرع (= فقیهان) و اهل طریق (= عارفان) بنماید برای این منظور آغاز بحث می‌کند ولی متأسفانه چیزی بعد از آغاز نمی‌آید (۱۱۵-۱۱۶)؛ مطالبی منتسخ از کتابی که ظاهراً به‌سال ۱۳۰۵ شمسی انتساخ شده و با ذکر شماره صفحات مطالب آن که غالباً خرافی و گاهگاهی نواست آمده (۱۱۷-۱۳۲)؛ مباحث متخذه از تاریخ واشنگتن ارونیک آمریکائی (۱۳۲-۱۳۵)؛ «نواقص نسخه خطی حرز الامان که از روی نسخه خطی دیگر استنساخ شده» (۱۳۷-۱۴۰)؛ دو بیت عربی از حضرت امیر و یک رباعی فارسی (۱۶۴)؛ قسمتی از یک دعا (۱۷۳-۱۷۴)؛ خطبه‌ای عربی (۱۸۵-۱۸۶)؛ «فصول فیمن یناسب و ینبغی صحبته» و مطالب گوناگون دیگری (۱۹۱-۱۹۷)؛ قطعات اشعار عربی (۱۹۹-۲۰۳)؛ اقوالی در مباحث مختلف در مدح پیغمبر و علی (ع) (۲۰۵-۲۰۶)؛ در شکر وصول نامه‌ها از دوستان (۲۰۹)؛ شکایت از دوستان در ترک محبت (۲۱۲)؛ اقوال و حکایات مختلف درباره پاره‌ای از مباحث اجتماعی و احوال بزرگان و اشعار عربی (۲۱۷-۲۳۵)؛ یک قطعه شعر عربی (۲۳۶)؛ خطبه‌ای درباره یک کتاب که متاسفانه شروع نشده تمام می‌شود (۲۳۸)؛ اشعاری از کتاب «فیمن ینبغی اختیاره للصحبة و الاخوة» (۲۴۳-۲۴۷)؛ مطالب گوناگون (۲۵۰-۲۶۰) از جمله آن تاریخ ولادت و مرگ شیخ مرتضی انصاری (= ۱۲۱۱ق و ۱۲۸۰ق) (۲۵۹)؛ چند معما (۲۶۳-۲۶۴)؛ جد (۲۶۷-۲۶۸)؛ اشعاری به زبان عربی در تعظیم خدا (۲۷۴)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی (الوان)، جلد: تیماج ماشی، ۱۶۰ص (۱۱۵-۲۷۴)، ۱۱ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۶۱۵]

۲۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۱/۱۳
شامل: بحث از نخستین مخلوقات و مصنوعات و دریاها؛ نام هفت اقلیم؛ تحت عنوان «مشهور است» از امور مشهور سخن می‌رود و ذکر می‌شود که آن منتسب به چه افراد یا امکنه‌ای می‌باشد چون «صبر ایوب» و «غزلیات حافظ» و «ابریشم استرآباد و رشت» و «استرلاب بطلیموس» (ص۱۶۴)؛ نام ادویه مفرده و باهیه از حبوبات و بذور و اغذیه و اشربه و ادهان و مشمومات و فواکه الرطبه و الیابسه (۱۶۵)؛ نام ادویه مؤثر در کسر قوه باه (۱۶۶)؛ القاب سلاطین عالم (۱۶۷)؛ مطالبی از صفات مستحسنه در محبوب (۱۶۸)؛ مطالبی حکمی و فلسفی که در ضمن آن داستان‌ها و کلمات بزرگان نیز آمده است (۱۷۰-۱۷۴)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج قرمز، ۱۱ص (۱۶۴-۱۷۴)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۱۸]

۲۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۱/۲
آغاز: چون بعضی اوقات از اقتباس در کلام عرفا (اواسط صفحه ۱۴۵)؛ **انجام:** بنشین چو طوطی و دم بدم بشنو خروش نهنگ بالا (آخر صفحه ۲۵۴)
شامل: اشعاری از سید حسن بن میرزا عبدالوهاب (ص۱۴۵)؛ واجد تعدادی نامه که نام کاتبان پاره‌ای از آن‌ها در زیر آن نامه‌ها می‌آید چون رضاقلی منصور نعمة اللهی و سید محمد علی و زین العابدین و تنی چند دیگر (از ۱۵۲)، این نامه‌ها به‌خصوصیات زیر اند: اولاً متن اغلب آن‌ها مباحث عرفانی است؛ ثانیاً امضاءکنندگان این نامه‌ها بیشتر صوفی بوده‌اند، در بین این نامه‌ها و بین این مکتوبات اشعار زیادی به چشم می‌خورد که به‌صورت غزل و قطعه آمده اند؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر تفرشی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰ص (۱۴۵-۲۵۴)،

۱۱سطر (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۱۷۱]

۲۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹۵

آغاز: هو الفتاح العلیم. بسمله. رب یسر لا تعسر سهل علینا یا رب العالمین؛ **انجام:** اسماء منها البردان و الا بردان و العصران و الضرعان و القرتان و الکرتان

تألیف: قرن سیزدهم. این جنگ به‌ظاهر دفترچه‌ای بوده است که در آن برای یکی از فرزندان درباری درس و سرمشق می‌نوشته‌اند. شامل: الفبا؛ چند آیه قرآن؛ رساله‌ای در توحید، که برای مبتدیان نوشته شده؛ نصیحت‌نامه‌ای، که تاریخ کتابت آن ۱۲۶۱ق است می‌آید؛ چند صفحه شعر و پاره‌ای مطالب متفرقه برای اطفال وجود دارد. آنچه در اینجا قابل توجه ست تاریخ تولد و تاریخ وقایع مهم حیات عباس میرزا ولیعهد قاجار است. البته در بین مطالب جنگ صفحات خالی زیادی موجود است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج سبز، ۲۳گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۷۴]

۲۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۷/۱۵

آغاز: سنت مکن و فریضه را هم مگذار ×× و آن لقمه که داری زکسان باز مدار؛ **انجام:** از عیانی شنو در این اطوار ×× سرمپیچ از خلاصة الاذکار

شامل: اشعار خیام و ابوسعید ابوالخیر؛ جفر جامع به صورت مختصر؛ ترتیب تولدات حروف به قاعده ارسطوئی که از اصطکاک‌های فلکی دریافته شده؛ حروف انسان در قسمت کواکب؛بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۱۶۴-۱۷۲)،۲۷سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه:۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۲۹۹]

۲۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۱۸

آغاز: من کتاب السیر و السلوک اللشیخ ابوالقاسم الحانی العلمانی خاتمه فی صفات المرشد؛ **انجام:** چه چه دیوش چه چه لومیالیوس چه چه

شامل: مطالبی چند از کتاب «السیر و السلوک» شیخ ابوالقاسم الحانی العمانی در صفت مرشد و اوضاع و احوال مرید؛ پاره‌ای از ادعیه که برای انجام پاره‌ای از امور لازم است آمده؛ اسماء الهی به‌صورت منادی؛ دعائی برای گشودن گرهی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۱۱۱-۱۱۳)، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه:۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۳۰۱]

۲۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۲۳

آغاز: و اما ما ذکر ابن فهد هوان یذکر من اسمائه تعالی؛ **انجام:** پایان: در مقابل گنج امروز قطره از بحر باشد و بیشتر آن باشد که در گنج رسند و نتوانند.

شامل: مطالبی چند راجع به اسماء الهی و اسم اعظم؛ مطالب چندی مذکور از کتب بزرگان صوفی چون کتاب‌های محی الدین و مفاتیح الغیب و کتاب الاربعین محمد محسن (ملامحسن فیض)؛ منتخبی از بعضی از فصول کتاب مقصد اقصی شیخ عزیز نسفی در باره روح و باطن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، مشکی، ۸ص (۸۷-۹۴)، ۲۷سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۳۰۳]

۲۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۲۴

شامل: مباحثی در انتساب روز و شب به کواکب سبعه سیاره و اختیار ساعات؛ خواص طبی و جادوئی پاره‌ای از گیاهان؛ حروف و خواص آن‌ها، در این قسمت مسائل کیمیائی و شناسائی طالع و ادعیه متعدد مذکور افتاده است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ص (۶۷-۸۶)، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۳۰۴]

۲۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۲۱/۱

آغاز: والی ملک ولایت زنون [=ذوالنون] او به اظهار حقیقت مشحون؛ **انجام:** ما و دل بی نصیب هر دو فقیر و غریب تاکه شود رهنما تا که شود آشنا

در این جنگ رباعیات و غزلیات و قطعات و ساقی‌نامه از شعرای زیر: سعدی، وحشی بافقی و جامی وجود دارد به‌خط حمایلی. در صفحه ۴۳ آمده حرره ابراهیم ۱۲۴۹ق این عبارت نام محرر و تاریخ تحریر را می‌رساند. شامل: رباعیات بابا طاهر و چند غزل (۶۰-۹۰)؛ یک نسخه دارویی (۹۸-۱۰۴)؛ غزلیات متفرقه (۱۰۵-۱۱۴)؛ فرهاد و شیرین وحشی بافقی و رباعیات چند از وحشی (۱۱۶-۱۳۸)؛ چند غزل و رباعی (۱۳۹-۱۵۰)؛ خط: نستعلیق شکسته،کا:ابراهیم، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی،۱۵۱ص (۱-۱۵۱)، اندازه: ۷×۱۵سم [ملی ایران: ف: ۶ - ۳۲۹]

۲۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۲۱/۳

آغاز: نیست بیجا دل اگر ساخت در او ماوایی ×× بجز از کوی تو بیچاره ندارد جایی؛ **انجام:** تچندی کو لمی درد الیم یخار حق ×× سارالدی کاه کمی رنگم ازغون سن سیز

شامل: چند غزل؛ چند نسخه پزشکی؛ اشعار متفرقه که گاه به‌صورت رباعی و گاه غزل است؛ چند نسخه دارویی؛ چند قطعه شعر (۲۲۳-۲۲۴)؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: ابراهیم، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۶۲ص (۱۶۳-۲۲۴)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۶ - ۳۳۰]

۲۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۵۱

آغاز: I had rather have this than that (من این را بر آن ترجیح می‌دهم)؛ **انجام:** دولت لهستان

در این جنگ اصطلاحات چندی از فرانسه و انگلیسی با ترجمه فارسی آن‌ها آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، عطف پارچه‌ای، ۵۰گ، ابعاد متن: ۶/۵×۱۲، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۶ - ۳۶۱]

۲۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۵۵

زمان جمع آوری: محتملا قرن سیزدهم. شامل: چند شعر و نثری در حمد و ثنای خداوند؛ شش سوال از شیخ بهائی (ص۱-۱۱) بدین شرح: ۱) از بعضی از اهل خلاف نقل شده که کلام الله افضل از نبی است، ۲) مذهب اصحاب وجوب افضل بودن امام از

رعیت است، ۳) مشهور بین اصحاب وجوب عصمة نبی و امام است از هر معصیت صغیر و کبیر، ۴) ثابت شده است عصمت نبی و اهل بیت آیا اگر کسی بر عصمت مجهولی قسم خورده گناه نمی‌کند، ۵) آیا خروج مهدی از ضروریات دین است، ۶) افضل از ائمه ما کیست؛ شرح دعای تمخیثا (۱۲-۱۴)؛ در استخراج طالع (۱۶-۱۹)؛ رساله‌ای در نجوم به قلم قاسم بن محمد بن عبدالله در شدت و ضعف کواکب (۲۰-۷۳)؛ در نوشتن طالع مولود و بعضی از احکام متفرقه نجومی (۷۳-۱۵۳)؛ در برج طالع و احکام آن به قلم محمد تقی بن محمد فارسی که مطالب آن از برهان الکفایه و کتب بطلیموس اخذ شده تاریخ کتابت ۱۲۳۸ق (۱۵۴-۱۸۴)؛ در شرح قرانات (۱۸۵-۱۹۹)؛ در بیان احکام سال زمانی که این طالع مطابق برجی از بروج دوازده‌گانه و حاوی دوازده فصل است (۲۰۲-۲۳۲)؛ مطالب متفرقه (۲۳۲-۲۳۳)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۷گ، ۱۵سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۶ - ۳۶۶]

۲۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۵۶

شامل: دعایی در جادو (ص۱-۵)؛ اشعاری به‌ردیف نایی (۵-۸)؛ اشعاری متفرق (۱۱-۲۲)؛ اشعار مرثیه (۲۲-۲۷)؛ اشعار متفرقه (۲۸-۶۷)؛ ایضاً شعر (۶۸-۹۸)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۹گ، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۶ - ۳۶۶]

۲۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۶۰

شامل: مباحثی در نحو به قلم شیخ بهائی و اقوالی در معانی الفاظ به نقل از کتاب اخوان الصفا (۱-۱۱)؛ مثنوی در مباحث علم اصول (۱۲-۲۲)؛ قسمتی از تاریخ وصاف (۲۸-۴۵)؛ ارجوزه‌ای در معانی و بدیع (۴۵-۵۲)؛ دعائی (۵۳-۵۵)؛ مطالبی در علم حلیه و عروض و تقطیع (۶۱-۸۴)؛ ارجوزه‌ای در عروض و قافیه (۸۵-۹۹)؛ رساله «حل الرامزه» و آن تعلیقه‌ای است بر «الرامزة الکافیة فی العروض و القافیه» تالیف شیخ ضیاء الدین خزرجی است به‌کتابت ۱۲۲۳هـ ق. (۱۰۰-۱۳۹)؛ جزوی از منطق در باب قضایا (۱۴۰-۱۴۲)؛ قسمتی از منطق در قیاسات و قضایا و جهات مستخرج از شمسیه (۱۴۹-۲۱۱)؛ مطالبی در نجوم (۲۱۲-۲۳۹)؛ خط: نستعلیق، کا: شاید ابوالحسن کنی، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ، ۱۳سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۶ - ۳۶۹]

۲۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۶۶

آغاز: (قصه شریه ظلمیه) پناه بایزد دادگر تز نفس شریزه امارة بالسوء خبیثه؛ **انجام:** بجنگ دیگران افتاده بفصیلش در قصه اوست

در این جنگ مطالب گوناگون که اغلب حکایات و فکاهیات است آمده و پاره‌ای از آن‌ها حاوی مسائل تاریخی نیز می‌باشد؛ خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:محتملاً قرن۱۳؛کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۳۸گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۹)، اندازه: ۲۲/۵×۳۶سم [ف: ۶ - ۳۷۵]

۳۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۷۰/۱

شامل: شعر به خط حمایلی (ص۱-۲)؛ تاریخ جلوس محمد علیشاه قاجار بر تخت شاهی به خط معاون الملک تفرشی (۳)؛ مطلبی راجع به تحریر این جنگ (۱۴)؛ قطعه شعر (۲۰)؛ شعر (۳۴-۳۶)؛ یادگاری (۳۷)؛ مکاتیب و ترسلات (۳۹-۶۴)؛ شعر (۶۵-۶۶)؛ رساله‌ای در نبوت (۶۷-۷۴)؛ چند مکتوب (۷۵-۷۹)؛ چند شعر (۸۰-۸۲)؛ قصیده عربی (قصیده تائیه دعبل خزاعی) (۸۳-۹۸)؛ قصیده‌ای از زهیر بن ابی سلمی (۹۸-۱۰۳)؛ چند قطعه شعر (۱۰۳-۱۱۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی (آبی و نخودی)، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۰ص (۱-۱۱۰)، ۲۱سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶ - ۳۸۶]

۳۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۷۰/۳

شامل: قطعه‌ای ادبی درباره خدا (۱۳۵)؛ دعائی (۱۳۶)؛ شعر فارسی (۱۳۷)؛ قطعه‌ای به شعر عربی (۱۳۸)؛ قطعه‌ای از خاطرات نویسنده‌ای (۱۳۹-۱۶۰)؛ قطعه‌ای ادبی به خط درشت‌تر (۱۶۰-۱۶۳)؛ قطعه‌ای در شعر (۱۶۴)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن۱۳؛کاغذ:فرنگی(آبی و نخودی)، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰ص (۱۳۵-۱۶۴)، ۲۱سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶ - ۳۸۷]

۳۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۷۰/۵

شامل: قطعه‌ای به‌قلم وقایع‌نگار برای تاریخ (۲۰۳-۲۰۶)؛ یک قطعه نثر (۲۰۹-۲۱۰)؛ قطعه شعر از قاسم میرزا (۲۲۵-۲۲۶)؛ تولد میرزا سید تقی خان معاون الممالک (۲۲۷)؛ قصیده‌ای از میرزا علی محمد خان لشکرنویس (۲۳۹-۲۴۱)؛ قطعه شعر (۲۴۲)؛ قطعات شرع و نثر (۲۴۴-۲۵۰)؛ دیباچه کتاب حبیب السیر (۲۵۳-۲۵۶)؛ قطعات شعر و نثر (۲۵۶-۲۷۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی (آبی و نخودی)، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۹ص (۲۰۳-۲۷۱)، ۲۱سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۶ - ۳۸۸]

۳۰۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۳۵

مشتمل بر نامه‌ها و منشآت متفرقه‌ای بدین عناوین: رقعه جزیل بهادر به نام سر جارج بر کلی به سال ۱۲۶۶؛ فرمان محمد اکبرشاه بنام ناصرالدوله به سال ۱۲۴۵؛ اشعاری از حفیظ؛ نقل فرمان کرنر جنرل بهادر جهت نواب آصفجاه بهادر حیدرآباد به سال ۱۸۴۶ میلادی مطابق ۱۲۶۲ قمری؛ فرمان جنرل فریزر بهادر جهت راجه رام بخش بهادر به سال ۱۲۶۲؛ کیفیت عزل و نصب دیوانی و پیشکاری و وکالت؛ کیفیت رحلت نواب ناصرالدوله بهادر و جلوس افضل الدوله بهادر؛ عنایت نامه به نام کرنل کسرت دیوسین بهادر؛ خریطه کورنر جنرل بهادر به سال ۱۲۷۲؛ چند ماده تاریخ و متفرقاتی دیگر؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: گالینگور مشکی، ۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲ - ۲۱۷]

۳۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۸۵

بیاضی شامل: لغات فرانسه (ص۱-۴)؛ داستان‌های فکاهی (۵-۱۵)؛

اشعار (۱۶-۲۳)؛ اشعار عربی و فارسی (۲۴-۵۶)؛ شعر (۲۷۷-۲۸۵)؛ مطالب گوناگون پزشکی و موسیقی و عروض (۲۸۵-۳۰۹)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۵۵گ، ۱۴سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۰۷]

۳۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰/۱۴

آغاز: فصولی در جواب عریضه عالیجاه مجدت و نجدت پناه ایلچی؛ **انجام:** فرنگ دیده شده که جهت اختلاف و مبدء سال از او استعلام شود.

شامل: مکتوبی حاکی از جواب عریضه ایلچی دولت روسیه کنیارد دو لغریکی که به ولیعهد دولت ایران عباس میرزای نایب السلطنه نوشته است؛ تاریخ فوت ولیم چهارم پادشاه دولت انگلیس و شرح و تفصیلی در باره او؛ تاریخ مدار حساب سال طایفه انگلیس و سایر فرنگستان؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳ص (۴۳۳-۴۳۵)، ۲۹ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۹ - ۳۲۴]

۳۰۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۱/۳

دارای روایات و فصل دوم از باب سوم از مقاله دوم از کتابی در کلام در معنی جعل و صفات خداوند و اشعار و مطالبی در منطق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۹گ (۶۶ر-۹۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۲۳۷]

۳۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۵۲

شامل: قول شیخ خلف بربری که می‌گوید: از جوانی عاشق علم رمل بودم و از بعضی از استادان معلومم شد که کتاب ملک طمطم هندی مفید است لذا به هند رفتم و یکصد و بیست سال در آنجا ماندم و از عالمان مکان مسؤول خود را جستم تا آن که مردی به‌نام وامر هندی گفت باید به کتاب ملک طمطم هندی دست یابی (به زبان عربی) (ص۱)؛ نام تعدادی از رسائل علمی و بحث درباره بعد شیخ سلیمان بن علی بن سلیمان بن راشد بحرانی و شرح حال شیخ احمد و شیخ علی بن سلیمان (این مطالب می‌رساند که این دو صفحه متعلق به کتاب رجالی بوده که فقط از آن این دو صفحه استخراج شده است با افتادگی صدر و ذیل آن) (گ۱)؛ از قول شیخ یوسف بن احمد بن ابراهیم شیوخ اجازه او می‌آید یعنی شیخی که به‌او اجازه داده و سپس شیخی که به این شیخ اجازه داده و الی غیر ذلک با نام هر یک و کتب نگاشته شده به‌وسیله آن‌ها (گ۲-۱۱)؛ مطالبی چند نوشته و پس آن روی آن‌ها خط بطلان کشیده شده است (گ۱۲-۲۳)؛ تقویم‌گونه‌ای که علاوه بر حدس‌ها و پیش‌بینی‌های اجتماعی اوضاع حال را نیز بیان می‌کند (۲۳-۲۶پ)؛ چند بیت شعر فارسی و قول پیغمبر و حکایتی (۲۷، برگ الحاقی)؛ مطالب گوناگون از حدیث و شعر و مباحثی راجع به رنگ و داستان‌های کوچک و آیات قرآنی و ابیات پندآمیز (۲۸-۷۸)؛ ادعیه و آیات مفید برای شفا بعضی از امراض (۸۸-۸۹)؛ اصطلاحات کیمیا (۸۹-۹۶)؛ پندهایی از ناصر خسرو و سنائی (۹۷-۹۸)؛ دعا و آیاتی که ظاهراً مقدمه برای بیان مطلبی بوده که متاخر آن افتاده (۹۹-۹۹پ)؛ شرح حالی و در حاشیه نصایحی و آیاتی از کلام الله و مطالبی در بیان سلوک اهل تجارت (۱۰۰)؛ مطالبی در شرف علم و فضیلت آن که ظاهراً مقدمه کوتاهی بوده است؛ معنی لغات و اصطلاحاتی؛ مثنوی و اشعاری (۱۰۱)؛ مطالب پراکنده و درهم که حاوی اقوالی از بزرگان دین و داستان‌ها و آیات و نصایح و اشعاری است (۱۰۲-۱۰۷)؛ قسمتی از فصل دهم کتاب حلیة المتقین مجلسی (۱۰۸)؛ مطالب مغشوش راجع به لغات و اصطلاحات و تواریخ و اشعار پراکنده و آیات و ادعیه و نصایح صوفیانه و نقل مطالب از کتب معروف و بیان و تفسیر بعضی از آیات و اقوال بزرگان دین (۱۱۰-۱۵۰)؛ مرثیه‌های امام حسین که قسمتی از آن تضمینی است از غزل اول دیوان خواجه حافظ «الا یا ایها الساقی ... » و قسمت آخر آن شعر معروف محتشم کاشی (۱۵۱-۱۶۱)؛ قسمتی از کتاب ارشاد المسترشدین به قلم احمد بن عبدالکریم بن احمد بن عبدالعطوف در مسائل ایمانی از معرفت خدا و نبوت و اعتقاد به ولایت با استفاده از احادیث و اخبار مأثوره از ائمه اطهار، این کتاب به‌آخر افتادگی دارد و از اوراق وسط نیز چند ورقی افتاده است (۱۶۲-۱۷۱)؛ مطالبی در ذم از جهان و مردم و چند نصیحت منقول از اخبار و احادیث و آیات قرآنی (۱۷۲-۱۷۴)؛ ظاهراً قسمتی از کیمیای سعادت غزالی (۱۷۵)؛ ادعیه‌ای (۱۷۶)؛ مسائلی در باب مصیبت و به‌خصوص مصیبت اهل بیت (۱۷۷-۱۸۰)؛ بیان چند آیه و تفسیر آن (۱۸۱)؛ مطالبی از یک کتاب دینی و این مطالب فصل دوازدهم و سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم آن کتاب است در خواص و خصوصیات بهشت و جهنم نقل از اقوال پیغمبر و ائمه اطهار (۱۸۲-۱۹۶)؛ قسمتی از یک کتاب اخلاقی که ظاهراً باید سراج المنیر باشد و درین قسمت«لمعه سوم در فوائد حلم» و «لمعه چهارم در مناقب عدل» و «لمعه پنجم در محامد احسان» آمده (۱۹۷-۲۰۲)؛ نامه‌ای به حاج ملا حسنعلی درباره تکرار چاپ اسرار الشهاده و بی ثمر بودن آن (۲۰۳)؛ نامه‌ای که در آن نویسنده از خدا می‌طلبد که به‌زیارت عتبات رود (۲۰۴)؛ قسمتی از کتاب حافظ برسی عالم معروف علم تجوید، در این کتاب نویسنده پس از شکایت از حاسدین خود به حب علی علیه السلام می‌پردازد و در منقیب حضرت علی مطالبی می‌آورد (۲۰۵-۲۰۹)؛ مطالبی درباره تصفیه اخلاقی و بهبود مسائل زندگی (۲۱۰)؛ جزوه‌ای چاپی که در سال ۱۲۵۶ ه. ق. به‌وسیله علی بن حاج محمد حسین به‌چاپ آمده و این جزوه حاوی کلمات قصار اخلاقی است (۲۱۱-۲۲۰)؛ مسائلی درباره پیش‌گویی حوادث عالم به نقل از قطب الدین راوندی در کتاب قصص الانبیاء (۲۲۱-۲۲۲)؛ سؤال و جوابی درباره دیه خون آدمی و امامت آن که خود را عادل نداند و عقد دختری که قبل از دخول عدم اطلاع خود را به عقد اطلاع دهد و چند سؤال فقهی دیگر (۲۲۳-۲۲۴)؛ مسائلی راجع به نفس اماره بالسوء (۲۲۵)؛ سؤال‌های فقهی از شیخعلی با

جواب‌های او (۲۲۶)؛ مسائلی راجع به حوادث سال آینده در وقتی که نوروز در آن سال اول محرم، شنبه باشد تا روز جمعه (۲۲۸-۲۳۰)؛ مسائلی درباره حج و احکام راجع به‌حج (۲۳۱-۲۳۶)؛ داستانی از زن و شوهری و شکایت آن‌ها به نزد قاضی شهر و داستان این شکایت و بحث در نزد قاضی (۲۳۷-۲۳۹)؛ مناظره بین طبیب و منجم به نقل از کتاب خزانة الخیال و ایضاً مناظره دیگر از کتاب خزانة الخیال، ظاهراً این قسمت باید قسمتی از کتابی باشد که درباره مناظره نوشته شده است (۲۴۰-۲۴۴)؛ مطالبی متفرق و درهم و پراکنده که بیشتر درباره آیات قرانی و مسائل شرعی و نقل قول از ائمه دین و سؤال‌های فقهی و داستان‌ها و اشعار دیگر و یک صفحه به زبان ترکی (۲۴۵-۲۴۹)؛ مطالبی از مصابیح القلوب در عبد آبق و در غضب و غفلت از عزت و در نهی از مناهی و در امر به معروف (۲۴۹)؛ اشعاری در مرثیه کربلا (۲۵۰-۲۵۲)؛ تفسیر چند آیه از آیات قرآنی (۲۵۳-۲۵۴)؛ نامه‌ای درباره ارسال یک جلد کتاب کلیات سعدی (۲۵۵)؛ مطالبی درباره پاره‌ای از اخلاقیات و مسأله سعادت و فضیلت انسانی (۲۵۵-۲۵۶)؛ مسائلی درباره حج (۲۵۷)؛ اشعاری در مرثیه کربلا و پاره‌ای از مطالب عبادی و اخلاقی (۲۵۸)؛ مطالب پراکنده درباره حوادث تاریخی و نقل قول از ائمه و مطالب فقهی و تفاسیر آیاتی چند از قرآن و اشعاری به عربی و فارسی و پاره‌ای از مراثی و مطالب کلامی و عرفانی و صوفیانه (۲۵۹-۳۲۰)؛ مسوده کتابی در مسائل دینی ولی همه مطالب آن در اینجا خط خورده است (۳۲۴-۳۵۵)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی الوان، ۳۳۵گ، ۱۵سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۶ - ۵۰۵]

۳۰۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۷۲

شامل: نقل قول‌هایی در پاره‌ای از مسائل دینی از کشکول (گ۶۸-۶۹)؛ نقل قولی از عبدالله راجع به خطوطی که پیغمبر کشید و آن‌ها را بیان کرده شده و چند نقل قول از کشکول در معنی بعضی از آیات و مناجات (گ۷۰)؛ قسمتی از کتاب اسرار الشهاده (۷۱)؛ مطالب فقهی راجع به جهاد و تعریف و فضیلت و اقسام و ظاهراً این مطالب متعلق به رساله‌ای بوده که صدر و ذیل آن در اینجا افتاده است (۷۲-۸۰پ)؛ در آنچه بر پیغمبر به شب معراج گذشت تحت عنوان «باب پنجاه و چهارم» و ظاهراً آن از رساله‌ای اخذ شده (۸۱)؛ مطلبی راجع به «هجاء مؤمنین» و «ذم مؤمن بشعر» و همچنین راجع به «غیبت» و «غیب جوئی» از مردمان از لحاظ فقهی (۸۲)؛ مطالبی راجع به‌دنیا و ذم آن (۸۳-۸۴)؛ قسمتی از رساله ملامحسن فیض راجع به‌کیفیت علم خدا به اشیاء و کلیات و جزئیات و معلومات و محسوسات آن به عربی (۸۵)؛ لطائف و ظرائفی چند و داستان‌های متعددی از کتب داستان و لطائف (۸۶-۸۸)؛ اشعاری عربی (۸۹)؛ مباحثی درباره فسق و حرمت نظر بر محرمات و مکالمه با آن‌ها و آتش دوزخ (۹۰-۹۲)؛ داستان‌ها و اشعاری از بعضی شاعران و بزرگان صوفی و اسلامی و دینی (۹۳-۹۵)؛ اشعاری از شیخ بهائی (۹۶-۹۷)؛ قسمتی از یک کتاب دینی که از مجلس نوزدهم تا مجلس چهلم آن کتاب است و در این مجالس مسأله خلق عالم و توحید و نبوت توضیح می‌شود (۹۸-۱۶۲)؛ کتاب خلاصة الحیوة در حال حکماء و بزرگان فلسفه، این نسخه ناتمام می‌باشد (۱۶۳-۱۹۱)؛ مقاله چهارم در مکارم اخلاق به عربی (این مقاله به‌ظاهر از آن کتابی بوده است) و در آن بحث از صبر و شکر و رجاء و خوف می‌شود (۱۹۲-۱۹۸)؛ سؤال و جواب فقهی که سائلی اسئله‌ای چند از فقیهی می‌پرسد و او آن ها را جواب می‌دهد (۱۹۹-۲۰۲)؛ انتقادی بر ملامحسن فیض و ملاصدرا درباره پاره‌ای از آراء آنان نسبت به بعضی از مسائل مذهبی، ظاهراً این قسمت نیز متعلق به کتابی بوده است (۲۰۳-۲۰۵)؛ اسئله و اجوبه فقهی چند و در آن سائل سؤالات خود را از فقهی می‌کند و او پاسخ می‌دهد (۲۰۵-۲۳۶)؛ قسمتی از رساله‌ای در اخلاق که در اینجا هم ابتر و هم درهم و برهم است ظاهراً باید «سراج المنیر» باشد چه ابوابش به صورت «لمعه» است و هر لمعه شرح یک اصل از اصول اخلاقی است منتها از نظر و دید صوفیان و عارفان، «لمعه ششم در حلاوت صبر» و «لمعه هفتم در عذوبت» و «لمعه دوم در حیا» در این نسخه هست (۲۳۷-۲۴۶)؛ تعدادی از آیات قرآنی و در زیر آن‌ها دستور داده شده است که اگر این آیه با فلان طرز عمل به‌کار رود فلان نتیجه را خواهد داد، این قسمت ظاهراً متعلق به‌کتابی بوده که صدر و ذیل آن افتاده است (۲۴۷-۲۶۵)؛ قسمتی از رساله‌ای که احمد بن محمد حسینی برای محمد ولی میرزا نوشته و در آن آنچه متعلق «به‌صلوات فرستادن است» از اخبار و آثار جمع کرده در هشت باب همگی بحث از صلوات و سلام می‌باشد، آخر نسخه افتاده است (۲۶۶-۲۷۳)؛ رسائل «تعلیم المتعلم طریق التعلیم» به زبان عربی در سیزده فصل و در آن فصول بحث در «ماهیة علم» و «در نیت در حال تعلیم» و «اختیار علم و استاد و شریک و ثبات» و «تعظیم اهل علم» و «جدیت و مواظبت در علم» و «توکل در طلب» و غیره می‌شود، ابتداء و انتهای این کتاب نیز در این نسخه افتاده است (۲۷۴-۲۸۱)؛ رساله‌ای در رضاع، ابتداء و انتهای آن افتاده (۲۸۲-۲۹۵)؛ مقدمه‌ای در فضل دعا و آداب و شرایط آن، ناتمام (۲۹۷-۲۹۹)؛ قسمتی از رساله‌ای درباره علم و معرفت به خدا و حدیث «کل مولود یولد علی الفطرة»، آخر این قسمت رقم هاشم حسینی دارد (۳۰۰-۳۰۲)؛ نقل قولی از جامع السعادات درباره طلب حرام و اقوال پیغمبر و امام جعفر صادق درباره آن (۳۰۲)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، مشکی، ۳۰۲گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۶ - ۵۳۳]

۳۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۷۳/۷

شامل: مبحث «مقامات»، ظاهراً این مبحث باید متعلق به‌کتابی باشد که از آن اخذ گردیده در ذیل «مقامات»: مقام اول: در توحید می‌آید و آن بحث از مسأله توحید و شناخت خدا و حجاب در

شناخت می‌کند؛ بعد مقام ثانی: در رسالت می‌آید و این مقام به‌طور مفصل مسأله رسالت را به بحث می‌کشد، این مقامات به‌وسیله سید نعمت الله جزایری تحریر شده (گ۱۶۳-۱۶۷)؛ مطالبی تحت عنوان «انوار»: مطلب اول نوری راجع به وضع طفل در رحم و بعضی احوال او، نور دوم راجع به ایام بلوغ است، در اینجا مسأله تکلیف شرعی بحث می‌شود، این انوار از سید جزایری است و شاید از «انوار النعمانیه» او باشد (۱۶۸-۱۷۵)؛ معنی بکاء بقاع و ابواب متبرکه (۱۷۵-۱۷۶)؛ قسمتی از کتابی که با عبارت «القسم الثانی فی الفاضل عن القوت» آغاز می‌گردد و تحت مسأله مال اندوزی و مضار آن بحث می‌شود (۱۷۷-۱۸۱)؛ چند مسأله منطقی (سه مغالطه) و یک مساله نحوی راجع به‌کلمه «او» بعد از «سوی» و بعد یک مسأله راجع به زندگی ماهی در آب؛ علت طبی عطش در حمام و رفع آن و علت معکوس بودن شجر در آب و نکره بودن مرجوع به نکره یا معرفه بودن آن؛ دو سوال راجع به قوم و منسوب بودن در مرد به‌وسیله ازدواج خاندان آن‌ها (۱۸۲)؛ چند بحث دینی به زبان فارسی (۱۸۳)؛ توضیح آیه «ایحب احد کم ان یاکل لحم اخیه میتاً» (۱۸۴)؛ مطالبی تحت عنوان «در احوال قلب» به‌عربی راجع به خبری که عمران از حضرت صادن نقل می‌کند (۱۸۵)؛ قسمتی از رساله‌ای که ابتدای آن داستان مریم و نخله است و در تحت آن مسائل اخلاقی چندی شرح داده می‌شود و سخن از معاصی می‌رود (۱۸۶-۱۸۸)؛ بحث درباره امراض روحی یعنی رذائل اخلاقی (۱۸۹)؛ چند داستان و چند نقل قول و چند نصیحت (۱۹۰)؛ مطالبی در خلقت آدمی و ذم دنیا و چند نقل قول از پیغمبر (۱۹۱)؛ مطالبی راجع به قران و تفسیر بعضی آیات آن (۱۹۲)؛ بحث درباره اقسام آیات و اخبار که نص و ظاهر و مسؤول و مجمل است (۱۹۵)؛ اخبار و احادیث چند در مسائل مختلف دینی (۱۹۵-۱۹۶)؛ چند مسأله فقهی و فلسفی به عربی و فارسی (۱۹۸)؛ مسأله نظام عالم و نسبت اجراء آن و در «تنبیهی» مسأله شناسائی عالم برای انسان بحث می‌شود (۱۹۹)؛ مسأله خالق و باری و چند خبر (عربی) (۱۹۹-۲۰۰)؛ چند خبر به فارسی (۲۰۱)؛ تفسیر چند آیه قرآن (۲۰۱پ-۲۰۲پ)؛ قولی از پیغمبر در باره شناخت خدا و اطاعت از او و ترک دنیا و قولی از علی امیر المومنین درباره زهد و ورع (۲۰۳)؛ چند خبر و چند داستان از بزرگان دینی (۲۰۳-۲۰۵)؛ بحث درباره رنگ زدائی و علت بزرگی حجم دست راست از دست چپ (۲۰۶)؛ دعایی که هر که آن را بر خود آویزد همه به او احترام می‌گذارند و تمام گردن‌ها در مقابلش خم می‌شوند (۲۰۷)؛ ابوابی از کتابی که عبارت اند از: «باب بداء»، «باب مشیة و اراده»، «باب ائتلاف»، «باب سعادت و شقاوت»، «باب خیر و شر»، «باب جبر و قدر» (۲۰۸-۲۱۱)؛ کلامی که خدا در شب معراج به محمد گفت و با خطاب «یا احمد» ادا کرد (۲۱۳-۲۱۹)؛ مسأله هفته و عبادات ایام هفته (۲۲۰-۲۲۱)؛ قسمتی از کتاب «مصفاه الاشباح و مجلاة الارواح» در دعا و ذکر (۲۲۲-۲۲۳)؛ کلمات بزرگان صوفی و پاره‌ای از اصلاحات آنان (۲۲۴-۲۲۶)؛ خواب‌ها و رویاهایی که بعضی از پیغمبران دیده‌اند (۲۲۷)؛ نقل قولی از صدوق و نیز قولی از امیر المومنین که چگونه درهای بهشت برای اولیاء خدا پس از مرگ باز می‌شود (۲۲۸)؛ مطالبی راجع به‌توکل (۲۲۹)؛ مطالبی درباره جائز نیست از قول علاءالدوله سمنانی؛ معنی «جعل» از قول قیصری؛ مطالبی از شارح الهیاکل درباره نفس و انصراف آن از عالم بالا به‌واسطه توجه و مطالعه در عالم سفلی و بالعکس؛ علت رنج روح در تعلق به بدن و مسأله مبسوط نفس (۲۳۱-۲۳۴)؛ بیان علت «الولد سرابیه» (۲۳۵-۲۳۶)؛ مسأله روزه گرفتن (۲۳۷)؛ محاسبه ظلم (۲۳۸)؛ قسمتی از حسد و جور به زبان فارسی (۲۳۹-۲۴۴)؛ تفسیر آیات چندی از قرآن و ذکر داستان‌های متعددی و نصایح و پندهایی و اخباری از ائمه به فارسی و عربی (۲۴۷-۲۵۵)؛ مسائل دینی و داستانی و آیات قرآنی و پاره‌ای از لغات، به‌خط بسیار بد و درهم و برهم (۲۵۶-۲۵۹)؛ نقل و ترجمه دعایی با آغاز: «الحمدلله الذی لایبلغ کنه معرفته عقول اولی الالباب ... » (۲۶۰-۲۶۴)؛ ذکر مصیبت امام حسین (ع) و نقل قول‌هایی از پیغمبر درباره اعمالی که پیروانش باید انجام دهند (۲۶۶-۲۸۸)؛ منازل انسانی (۲۸۹)؛ مطالبی راجع به معاصی و عذاب معصیت‌کاران (۲۹۰)؛ بیان اصوات حیوانات به نقل از کتاب السماء و العالم بحار الانوار (۲۹۱-۲۹۲)؛ باب ۲۰ تا ۲۴ از کتاب اخلاقی و در این باب‌ها مسأله غیبت و نمیمت و توقف از کار خیر و عفت و قناعه و اراده امان از فتن و ثبات بردین بحث می‌شود (۲۹۳)؛ رساله‌ای از محمد بن شیخعلی شریف لاهیجی در تشریح این بیت مثنوی: «هر که بالاتر رود احمق تر است استخوان او بتر خواهد شکست»، ناتمام (۲۹۴)؛ دوائی که باید به موضع مو مالید تا دیگر مو نروید (۲۹۵)؛ چند دستور عمل در به‌کار بردن پاره‌ای از گیاهان و غیر آن‌ها و نتیجه گرفتن از آن (۲۹۶)؛ کتاب مشواق «ملامحسن فیض» در بیان کلماتی که عاشقان الهی در اشعار خود به‌کار می‌برند (۲۹۷-۳۰۲)؛ مکاتبات در بیان طریق سیر و سلوک از آقا محمد بید آبادی اصفهانی (۳۰۳-۳۰۵)؛ شرح قاضی سعید قمی درباره «المهلکات ثلاث شح مطاع و هوی متبع و اعجاب المرء بنفسه» و نیز بیان داستانی از مردی که بر پیغمبر وارد شد به نقل از کشکول بهائی (۳۰۵-۳۰۶)؛ حدیث «کلکم راع و کلکم مسؤول عن رعیته» (۳۰۷)؛ بیان خواص چند دعا (۳۰۹)؛ یکی از خطب علی (ع) و معنای کلمه «شول» و این که کلمه حمد تعلق به خدا دارد و نیز تنبیه سامعین بر فعل دهر (۳۱۰-۳۱۱)؛ به‌کار بردن چند آیه برای پاره‌ای از اغراض (۳۱۲-۳۱۵)؛ سی حدیث از یک اربعین یعنی از حدیث چهارم تا حدیث سی و سوم درباره مطالب مختلف شرعی به فارسی و عربی و در اغلب آن‌ها مراجع حدیث ذکر می‌شود (۳۱۶-۳۲۲)؛ آداب سفر به نقل از کتابی در مسافرت، این قسمت قسمت پنجم آداب مسافرت آن کتاب است (۳۲۳-۳۳۰)؛ رساله شموس و عکوس در مسائل حرام و علم به حرامات (۳۳۲)؛ شرح پاره‌ای از معاصی و رذائل اخلاقی چون

حسد و غیبت و هزل و امثال آن (۳۳۳-۳۳۶)؛ ذکر قلبی و سایر اذکار (۳۳۷-۳۳۸)؛ نقل داستانی از معراج السعادة درباره حضرت عیسی و پرستو کوچکی (۳۳۹)؛ اقوالی از کتاب حقایق ملا محسن فیض درباره معرفت دنیا و آخرت، قولی از عین الحیوة مجلسی در مذمت دنیا، نقل قولی از شهرستانی که شیطان روزی به ملائکه گفت من اعتراف به ربوبیت خدا دارم ولی در خاطره من هفت شبهه اختلاج می‌کند و حل آن از تو می‌خواهم و قول شیخ بهائی در کشکول در مشاجره بین فلاسفه مبنی بر این که صدور عالم از واجب تعالی به اختیار بوده یا به ایجاب و قولی از مجلسی مبنی بر عدم جواز فصل بین نبی و آل و بعد از آن فقر و فقیر و بخشش به فقیر آداب و رسوم بخشش (۳۴۰-۳۵۸)؛ بحث درباره مسأله گناه و یاس از رحمت خدا و رجا به رحمت او و خوف دنائت همت و بزرگ منشی و بی‌غیرتی و بی‌حمتی (۳۵۹-۳۶۶)؛ به نقل از شرح صحیفه سجادیه آمده است: عدم ادراک عقول کنه ذات باری تعالی را مستلزم این نیست که ادراک عارفون به‌صفات او به‌براهین عقلی ثابت برای حق نباشد (۳۶۷)؛ چند حدیث از روضه کافی که نخست حدیثی است به نقل از موسی بن بکر و بعد حدیثی به‌نقل از ابی مریم و سپس حدیثی از ابی عبدالله (ع) (۳۶۸)؛ برگ حدیثی به‌نقل از حفص بن عیاث (۳۶۸پ)؛ رساله‌گونه‌ای که از صلب پدر تا قبر ادامه دارد و این سفر روز قیامت است اما سفر اختیاری نیز دو قسم است یکی سفر قلوب و ارواح به حضرت ملک جبار و دوم سفر قوالب و اشباح در ارض الله او سپس مراحل این دو سفر را ذکر می‌کند (۳۶۹)؛ قولی از حضرت امیر المومنین در باره سفر (۳۷۰)؛ تفسیر آیه «یا ایها الذین امنو لاتلکهم اموالکم ...» (۳۷۱)؛ داستانی صوفیانه درباره یوسف و زلیخا (۳۷۲)؛ مطالبی راجع به قناعت و داستان‌های صوفیانه به فارسی (۳۷۳)؛ مطالبی در تمهید آمده و می‌گوید بندگان به عبث خلق نشده و باید به خلوق از این خلقت خود فایدت جوید و به سعادت ابدی راه گشاید (۳۷۴)؛ بیان فلسفه خلقت و دستور به سعادت (۳۷۵)؛ عقل و تکوین و کمال آن (۳۷۶)؛ زهد سلمان فارسی (۳۷۷)؛ مطالبی راجع به حور (۳۷۸)؛ درباره حقوق مومن و حبس حق او(۳۷۹)؛ حقوقی که بر ذمه انسانی است چون حق نفس و حق دست و پا و حق حج و حق هدی و حق سلطان و حق رعیت و حق پدر و مادر و حق مؤمن و دیگران (۳۸۰-۳۸۱)؛ نیکی والدین و حقوق آن‌ها (۳۸۲)؛ بیست و پنج حدیث از مواضع مختلف نقل شده است یعنی از حدیث ثامن و اربعون تا حدیث ۷۲ (۳۸۳-۳۸۶)؛ داستانی به نقل از داود بن کثیر رقی (۳۸۷)؛ بقیه پندی از یک پند مفصل که آدمی باید از سرگذشت دیگران عبرت گیرد (۳۸۸)؛ فصولی در ولایت امام علی (ع) (۳۹۰-۳۹۱)؛ نظریه معطله که یکی از فرق اهل کلام اند و در ذیل آن آمده: «الثالثة طایفه اجتحوا بظلمة الخیال و هم الذین جاوز االحس و اثبتواوراء المحسوس» و سپس این طایفه شرح داده شده (۳۹۳)؛ آمده: «الطایفة الرابعة قوم حجبهم عن جنابه المقایسات العقلیة و المشابهات الوهمیة و هم فرق منها الحلولیة کالغات»، پس از آن خود این گروه به شرح آمده (۳۹۳)؛ مطالبی راجع به ندامت بر گناه که ظاهراً باید منقول از احیاء العلوم غزالی باشد (۳۹۴)؛ انواع قیاس و استحسانات عقلیه (۳۹۵)؛ فی فضیله التفکر و حقیقه آن به نقل از کیمیای سعادت (۳۹۶)؛ شرح و تفسیر سه آیه (۳۹۷)؛ بیان امر به معروف که شاید مأخوذ از احیاء العلوم باشد (۳۹۸)؛ مطالبی راجع به خدا و صفات او به عربی و فارسی (۳۹۹)؛ شرح قصیده معروف ابوعلی سینا درباره نفس: «هبطت الیك من المحل الارفع» (۴۰۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، تمام میشن تریاکی، ۲۳۹ص (۱۶۳-۴۰۱)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۵۴۳]

۳۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۱۶/۶

شامل: وردی که بنا بر قول کاتب آن هر که آن را بخواند اگر در آتش افتد نمی‌سوزد (۱۴۱-۱۴۲پ)؛ قصیده‌ای عربی درباره علوم خفیه و اسم اعظم به مطلع: «بدأت ببسم الله روحی به اهتدت ×× الی کشف اسرار بباطنه انطوت»، انتهاء این قصیده (در این نسخه) «فیاخیر مسؤول و اکرم من عطی ×× و یاخیر مأمول الی امة خلت»، این قصیده در این نسخه افتادگی دارد و ختم نشده پایان می‌رود (۱۴۳-۱۵۴)؛بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی میشن مشکی، ۱۴ص (۱۴۱-۱۵۴)، ۱۸سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۶ - ۷۸۹]

۳۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۵۰

شامل: نثری به قلم محمد شهیر به نصر امامی که ظاهراً دیباچه رساله اوست بعد فرمان سلطان حسین بایقراء در منع ریش تراشیدن (۱-۳)؛ نامه علیشیر در استفسار رنجش به‌سلطان حسین میرزا؛ جواب طالب خان به میر محمد حسین تفرشی؛ از منشآت قاضی محمد قاسم شهیر به قاضی‌زاده؛ نامه میر محمد حسین تفرشی به طالب خان؛ معجزات حضرت امام رضا؛ زیرکی‌های حسن صباح نسبت به خواجه؛ خطبه بیاضی از منشآت میر محمد باقر علوی؛ دیباچه مجموعه که خواجگی صو جمع نموده بود؛ دیباچه دیوان معانی ظفرخان؛ دیباچه که بر دعوات نواب ظفر خان نوشته (۹-۱۴)؛ چند رقعه که رقعه صفحه ۱۷ آن رقعه‌ای است که به ملا مظفر منجم در وقتی که در فرج آباد بود نوشته شده (۱۵-۲۱)؛ دیباچه دیوان انوری (۲۲)؛ دیباچه نصیرای تهرانی بر منشآت خود (۲۲پ)؛ چند رقعه (۲۴-۲۵)؛ خطبه رساله عروض از منشآت نصیرای همدانی (۲۵پ)؛ چند رقعه دوستانه (۲۷-۳۰)؛ اشعاری از ملاحسن کاشی، کاتبی، شیخ خلیل شاه طاهر، غزلیات از مخلص، ترجمه الشوق مولانا عرفی، محمد قلی سلیم شانی تکلو، کمال الدین اسماعیل، ملا علیرضای تجلی، میرزا ابراهیم ادهم، مولانا امیدی، میرزا قلی میلی، خسرو، محسن حکیم شفائی، شاپور، جامی، محمود و ایاز انیسی شاملو، طالب آملی، مرشد بروجردی صبری،اصفهانی،عرفی(۳۱-آخر)؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۸۸گ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۸۴۸]

۳۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۸۱/۱۰

شامل: جغرافیای ایران؛ دانش فراست و خط درباره سمندر؛ شگفتی‌های بیابان و دریا؛ جغرافیای شهرهای اسلامی؛ سرگذشت خلفای اموی و عباسی؛ سخنان افلاطون؛ گفته مجلسی؛ سخن فخر رازی درباره گفتار علی «سلونی عمادون العرش»، همه به فارسی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آهار مهره قورخانه‌ای، جلد: میشن یشمی، ۱۱گ (۲۶۳ر-۲۷۳ر)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۲۷۳]

۳۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳

جنگ ادب طب و ...، یکی از اشعار از میرفندرسکی است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ، ۱۶-۲۱سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [سنا: ف: ۱ - ۸۲]

۳۱۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۷

نظم و نثر عربی و فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: بیاض رقعی [ف: ۳ - ۱۴]

۳۱۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۴۸

پراکنده‌هایی از نظم و نثر، نامبوب، بندهایی از مثنوی معنوی، خسرو و شیرین، دوبیتی‌ها. نام سرایندگان آورده نشده است؛ خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ کاغذ: نخودی نازک، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰× ۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۷۴]

۳۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۷۱

از ناشناس. گزیده‌هایی است در ستاره‌شناسی، از طول و عرض شهر مکه و جز آن، جدول‌های نجومی، طلسمات گزیده از کتاب‌های محمود دهدار و سراج الدین محمد سکاک و دعاهایی و طلسم‌هایی؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشت مورخ ۱۲۹۸-۱۳۶۹ق؛ تملک: عبدالمحمد محمد بن شیخ الاسلام بهبهانی؛ مهر: «محمد بن شیخ الاسلام» (بیضی)، «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (چهارگوش)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا و ابری، ۵۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۷۴]

۳۱۷. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۹۶

آغاز: بسمله، الحمد لله اما بعد اعلم ایدک الله فی الدارین که این تحفه ایست صحیح و مجرب در علم و معید، رساله حل و عقد در کیمیا، دعای اعتصام با مقدمه فارسی آن، طریق مغربی

در ادعیه، جفر، فالنامه منقول، از سید بن طاوس، کیمیا و صنعت، عمل رمل خواجه نصیر خقومات، طریقه گرفتن جوهر زرنیخ منقول از میرزا آقا بابا طریق شنجرف، اشعاری از شاه نعمت الله، صنعت صابون، عربی عمل طلسم، مقالة الخمسون فی الخواص، رساله در علم و معید؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ گمان می‌رود کاتب ابوالقاسم حسینی باشد؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱۵گ، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۳۰]

۳۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۳۸/۱

شامل: نسخه ترکیب طلای مصنوعی برای تذهیب کتاب؛ اشعاری از گویندگان ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۶ص (۱-۱۲۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۱۸۰]

۳۱۹. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۷ - ج

آغاز: بسمله. توانگری معشوق و دوریشی عاشق. گرامی قیمتی گوهر متاعی بودم از مهرت ×× کسادی‌های بازار محبت کرد ارزانم؛ **انجام:** متفرقات لا اعلمی. یار میگفت گهی یاد تو آرم چکنم ×× سخنی گفت ولی هیچ نمی آرد یاد

شعرهایی از: مراد، حافظ، کمال، نظیری، بابا طاهر، میر جعفر خراب، نعمتخان عالی، وحدت، آصفی، طالب آملی، میر منور عشرت، محمد سعید، میرزا حسن، قاسم دیوانه، میر لونجان، قدسی، رضی دانش، میرزا صایب، شاپور، تسلیم، میرزا محسن، کلیم، میر ابوالفتح، فصیحی، امیرخسرو، اهلی، نظیری، میرزا محمد علی، میرزا جلال اسیر، کلیم، غنی، سعدی، محتشم، واعظ، طهوری، گرامی، صیدی، شریف، کمال، تسلی، سلمان، محتشم، وحشی، سیفی، هلالی، شاه طاهر دکنی، خالص، غنی، سلمان، آزاد (غفرله والدی)، مانی، آهی، حیدر، سابق، واضح، شاهی، همایون، جهان، میرزا رضای مغفور، مغربی، نصیرالدین طوسی، شافی (هر دو به‌عربی)، قدسی، لراقمه وارسته «چون صورتگر ازآن شکل و شمایل باشد ×× خواهم این دیده بدیدار تو مایل باشد»، دیهکی، حسن، فراقی، امیر علیشیر، همت، غافل، میرزا خلیل نازک، سحاب، قاسم، بیدل، وحید، نرگسی. در آن دو بند به نثر است با عنوان‌های «گله سنگدلی» و «عیادت محبوب»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۵۲گ، سطور چلیپا (۷/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: - ۸۴]

۳۲۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۹/۱ ـ د

سه بند است در عروض و قافیه و انشای شعر و باید از یکی باشد: ۱. آغاز: فصل اول در بیان مقدمات بدانکه بحر در لغت شق است، انجام: مرا بر نهید زین (۲پ-۱۸پ)؛ ۲. آغاز: فصل اول در تعریف قافیه بدان که قافیه پیش اخفش کلمه آخر نیست. انجام: ممارست او مر لغات و الفاظ را (۱۹پ-۲۹ر)؛ ۳. آغاز: در علم تغریض (گویا: تقریظ) که عبارت است از دانستن کیفیت انشاء شعر و مواقع صفات لایقه، انجام: پیش از این کس نکرده است (۲۹پ-۴۱پ)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۵گ، ۱۵سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۱]

۳۲۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۱۳ ـ د

شامل: قصیده‌ای در تاریخ اتمام ساختمان آستانه معصومه در قم در ۱۲۱۸ (ص۴۸)؛ شعری در تاریخ ساختمان مدرسه قم در ۱۲۱۷ (ص۵۰)؛ شعری که تاریخ ۱۱۹۸ دارد (ص۸۱)؛ شعری درباره دامادی شاهزاده کلام ناطق در ۱۲۱۷ (ص ۸۵)؛ همچنین شعرهای این سراینده گان: میرزا محمد باقر، حیرت، عبدالواسع، میرزا صادق اصفهانی ناطق، جلال، ازرقی، ابوالفرج، مهدی بیک

شقاقی، جواد میر وجودی، نامی، میرزا سید حسین خالص، میرزا صادق بیضاء، میرزا علیرضا تجلی (مثنوی معراج خیال او در ص ۱۰۲)، محتشم، کلیم، طبیب، بهائی، ملا حسن کاشی (هفت بند او)، مشتاق، شیدا، هاتف، سعدی، حاجی سلیمان، آقا حسین خوانساری، یوسف ناصر، چادر، طوفان، ابن یمین، میرزا حسین، صایب، واعظ؛ نامه‌ای به فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵۱گ، سطور چلیپا (۶×۱۲)، قطع: بیاضی، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱ – ۱۸۲]

۳۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۱

شامل مطالب متفرقه در علم رمل که مؤلف از کتاب‌های مربوطه جمع‌آوری نموده و به صورت پراکنده در این جنگ درج نموده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۳۶ – ۹۵]

۳۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۹۲

آغاز: تا جور دو چرخ ستم پیشه بر سر است ×× سر در کمند سلسله زلف دلبر است / مارا حرام شد دو جهان بی جمال دوست ×× تا او که را حلال و بکام که اختر ست؛ **انجام:** رفتی تو بکام دشمنانم ×× ای دوست گذاشتی چنانم / اما ز توام شکایتی نیست ×× با کس ز توام حکایتی نیست

جنگی به نظم و نثر شامل اشعار شعرای فارسی‌زبان در آن اشعاری از جامع جنگ با تخلص طایر درج شده است. هم چنین درآن چند نامه برای دستور نامه‌نگاری و ادعیه و حرزهایی درج شده است: اسامی شعرایی که شعرشان در آن آمده عبارتند از: سعدی، حافظ، جامی، نظیری، محتشم، صائب، حزین؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: جامع جنگ، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۷ – ۲۱۷]

۳۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۸۳

آغاز: این نه مجموعه ایست بل مجمعی است از الفاظ و معانی رنگین و این نه بیاضی است بل سوادی است از زلف و رخسار حور العین

با یک دیباچه و سه نامه و شعرهای سرایندگان فارسی زبان بدین‌گونه: مومن، محتشم، واعظ (غزل)، عرفی، قصاب، فیاض، کمالای مازندرانی، نوید، رابط، نجیب، عشق، ساجد (به‌خط محمود بیگدلی)، تحسین، بیان، اوجی، فغانی (به خط عبدالله)، نثاری، تایب، وحید، میرزا داود، نظیری، نجات، افسر، خسرو، قاسم، کلیم، حسنعلی به خط خود او برای میرزا عبدالله، با شعرهای ترکی: آشنا، رجایی، رسول، رضا، سعید، سلیم، سلیمی، نیز مرثیه‌ای به ترکی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سر لوح زرین، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج تریاکی، ۶۳گ، مختلف السطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۳ – ۳۰۶۲]

۳۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۰۰

شامل: ۱. نامه عمر سعد به حسین (ع) و پاسخ او به عربی؛ ۲. نامه تیمور گورکان با یلدرم با یزید به فارسی (این دو به‌خط حسین بن جهانگیر بن عباس میرزا گویا برای اعتضاد السلطنه)؛ ۳. سرگذشت عبدالعظیم و امامزاده‌های دیگر از خود اعتضاد السلطنه و به خط او و به فارسی (ادبیات ۳۱۱)؛ ۴. قصیده راضی حسینی نجفی در ستایش او و به عربی (به خط او)؛ ۵. سرگذشت امیر نجم امیر و وزیر شاه اسماعیل صفوی و نیای شمس الشعرای سروش به فارسی؛ ۶. دستور و برنامه و آیین‌نامه مسافرت همراهان ناصرالدین شاه در سفر عتبات به فارسی؛ ۷. نامه مانکجی پارسی هندی به اعتضاد السلطنه و مقاله او که برای درج در روزنامه جام جم به هند فرستاده است؛ ۸ پیدایش کشتی و کشف امریکا از محمد حسن بن حاجی علیخان اعتماد السلطنه به فارسی در ۲۶ فصل به فارسی و همان دیباچه و فصل یکم آن هم ناقص؛ ۹. آیین‌نامه انحصار تنباکو در زمان ناصر الدین شاه ساخته رژی به فارسی؛ ۱۰. قصیده میرزا محمود صدرالشعراء مراء شاهین کاشانی در مرثیه برادرش سید احمد حکیم‌باشی مهد علیا و ستایش اعتضاد السلطنه که در ۱۲۹۸ به فارسی ساخته و برای او فرستاده است؛ ۱۱. قصیده میرزا مشتری در ستایش او به فارسی (به‌خط او)؛ ۱۲. در نحس نبودن روز عاشورا از همان حسین بن جهانگیر بن عباس میرزای نایب السلطنه به عربی (به خط خود او) در برابر گفته اعتضاد السلطنه که در روزنامه علمی آن را نحس پنداشته است؛ ۱۳. درباره آب‌های معدنی و چگونگی استحمام با آن‌ها که به دستور اعتضاد السلطنه به فارسی ساخته‌اند؛ ۱۴. ترجمه گفتار و نامه دکتر طولوزان در جلوگیری از وبا به فارسی؛ ۱۵. غزل میرزا محرم در ستایش اعتضاد السلطنه به فارسی؛ ۱۶. قصیده نعمة الله شریف در ستایش مقتدر السلطنه به فارسی (به خط نستعلیق زیبای خود او)؛ ۱۷. سه قصیده عربی در ستایش وزیر اعتضاد السلطنه؛ ۱۸. بندی به نثر در باره شهر اصفهان و ناصرالدین شاه و غلامحسین خان و امیر اتابک و خانلر میرزا مورخ ربیع الاول ۱۲۶۶؛ ۱۹. در باره شورش سربازان بر امیر اتابک به فارسی؛ ۲۰- بندی به نثر فارسی درباره اعتماد الدوله و امیر کبیر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۴-۳۵۲۸]

۳۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۹۸

روضه‌خوانی و سوگواری است به فارسی به نظم و نثر با فهرست: «احوالات ساربان ... مبارزت عباس ...» با چند قصیده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشت تاریخ ۱۰ جمادی الثانی ۱۲۹۹؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ – ۴۰۸۱]

۳۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۲۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: – ۲۳۲]

۳۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۹۸

آغاز: آغاز بخش اول: سپهر دولت و دین آفتاب هفت اقلیم ×× ابو المظفر شاه مظفر ابراهیم

مشتمل بر گزیده دیوان رودکی، صابر ترمذی، سید حسن غزنوی، ... مختار غزنوی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح مذهب مرصع، با کتیبه‌ای مذهب و مرصع، مجدول، به صورت چلیپا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۴۶ - ۱۴۶]

۳۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۵

مشتمل بر مطالب متفرقه از جمله عهد امیرالمؤمنین با حزقیل، اشعار متفرقه عربی و فارسی، فال نامه، ادعیه و تعویذات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۲۳۳]

۳۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۵۱

شامل:۱. چند انشای بی نام و عنوان و در سومی آن خطاب به آقا سنجنجل است (۱ر-۱۱ر)؛ ۲. وقایع حیدرآباد از میرزا نورالدین محمد علی بن حکیم فتح الدین شیرازی ملقب به نعمت خان (۱۱پ-۳۴ر) و روزنامه وقایع ایام محاصره دارالجهاد حیدرآباد یا وقایع نعمت خان عالی یا وقایع گلکنده هم خوانده می‌شود (آربری ۸۳- استوری ۱: ۵۹۰)؛ ۳. شعرهای فارسی: غزل و مثنوی (گویا از قطره) (۳۴پ-۴۶پ)؛ ۴. انشای فارسی (۴۷ر-۵۴پ)؛ ۵. شعر فارسی (۵۵ر)؛ ۶. منشآت (۵۵پ-۸۱پ): انشای طغرای مشهدی و نصیرای همدانی و صایبا، طالب عالم و کبوترباز، گلشن خیال میرزا طاهر نصرآبادی، انشای تمسک میرزا صدرالدین محمد، بحر طویل شاهدای نیشابوری، عریضه میرزا محمد اکبر به عشق، طلب تقویم محمد جعفر، تعریف سخن ظهیرای تفرشی، رقعه طلب سیر باغ نصیرا، استفتای کسی که اسب او را در استراباد دزد برده بود در روزگار ایالت محمد رحیم خان، سه شهادت نامه؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۱گ، ۱۷سطر چلیپا و راسته (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۴۲۱۳]

۳۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۶۸

شامل: ۱. شعرهایی فارسی با تخلص «بلبل» درباره: ۱) تاریخ مسجد ملک مسجود که در تبریز امام جمعه ساخته است در ۱۲۵۵، ۲) تاریخ تولد طفلی از اشراف در ۱۲۵۰، ۳) تاریخ مرگ درویش حسین نوا تخلص در ۱۲۵۱، ۴) تاریخ مرگ محمد در ۱۲۴۹، ۵) تاریخ مرگ آقا بابا نام در ۱۲۵۲، ۶) تاریخ مرگ حاجی غلامعلی پدر بلبل در ۱۲۵۰، ۷) تاریخ مرگ قهرمان میرزا برادر محمد شاه در ۱۲۵۷، ۸) تاریخ مرگ امیر نظام محمد خان در رمضان ۱۲۵۷ و لوح سنگ مزار او، ۹) تاریخ مرگ میرزا سلیمان طبیب تبریزی در ۱۲۵۹، ۱۰) تاریخ مرگ جوانی در ۱۲۵۹، ۱۱) تاریخ تولد محمود و محمد مهدی برادر زاده بلبل در ۱۱۴۰، ۱۲) تاریخ مرگ ملا مهر علی تبریزی فدوی تخلص در ۱۲۵۸، ۱۳) تاریخ مرگ فرزند حشمت الدوله در ۱۲۶۲، ۱۴) تاریخ مرگ میرزا لطفعلی امام جمعه تبریزی برادر میرزا جعفر از ناخوشی وبا (؟) در ۱۲۶۲، ۱۵) تاریخ مرگ شریف در ۱۲۶۵، ۱۶) تاریخ ساختن حسینیه در ۱۲۶۴، ۱۷) تاریخ ساختن مسجد ملا محمدعلی مامقانی در ۱۲۶۶، ۱۸) تاریخ تولد محمد حسین فرزند میرزا تقی در ۱۲۶۸، ۱۹) تاریخ تألیف خود بلبل شرحی را بر گلستان به ترکی به دستور چرامانوف قونسول روس در طبرستان در ۳ ربیع الاول ۱۲۶۶؛ ۲. مرثیه‌ای در تاریخ مرگ امیر علی شیر نوایی (۸۴۴-۹۰۶) سروده ملا صاحب همدم او در سه بند که از مصرع نخستین هر بیتی تاریخ تولد و از مصرع دوم آن‌ها تاریخ مرگ او به دست می‌آید؛ ۳. شعرهای فارسی نیازی کرمانی و قاآنی و ایوب ابوالبرکه و سنائی و انوری؛ ۴. شعرهای دلشاد در تاریخ تولد فاطمه بیگم در ۱۲۷۷ و رباعیات او؛ ۵. شعرهای بلبل که یکی ماده تاریخ پیمان فتحعلی‌شاه با روس و رفتن بسکویچ از تبریز و آمدن ولی عهد بآنجا در ۱۲۴۳ و مردن محمد شاه و بر تخت نشستن ناصرالدین شاه و معجزه قدمگاه امام رضا در ۱۲۶۶ و مرگ شریف شیروانی در ۱۲۶۵ و ساختن مسجد چلستون در ۱۲۶۶ و مرگ علی محمد منشی در ۱۲۶۹ و مرگ فتحعلی در ۱۲۶۸؛ ۶. فهرست خواب‌هایی که گویا نویسنده نسخه دربار فروش و جاهای دیگر از ۱۲۶۴ تا ۱۲۷۷ دیده است؛ ۷. فهرست قصاید و غزلیات نسخه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۴۲۲۱]

۳۳۲. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۳

آغاز: تا جور دو چرخ ستم پیشه بر سر است ×× سر در کمند سلسله زلف دلبر است / مارا حرام شد دو جهان بی جمال دوست ×× تا او که را حلال وبکام که اختر ست؛ **انجام:** رفتی تو بکام دشمنانم ×× ای دوست گذاشتی چنانم / اما ز توام شکایتی نیست ×× با کس ز توام حکایتی نیست

شامل: چندین خطبه عقد نکاح، ادعیه متفرقه، مجالسی در مصائب اهل بیت (ع) خصوصاً امام حسین(ع) که در آغاز برخی از آن‌ها نام حاجی سید حسن کاشی، ملا زین العابدین، ملا صادق، میرزا ابوالقاسم، آقا سید رضا، شیخ عرب، آقا سید حسین، آقا سید مهدی بن ابراهیم و دیگران آمده و در پایان فهرست مجالس روضه آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۴۳]

۳۳۳. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۴

شامل: برخی از فوائد طبی که در بیماری‌های به کار آیند؛ منتخبی از رساله افیون حکیم عمادالدین محمود (۱۱پ-۲۸ر)؛ مختصری از رساله محمدباقر بن عماد الدین محمود طبیب در آنچه کحالان و چشم پزشکان را مفید افتد (۲۸ر-۶۰ر)؛ رساله مختصری در کیفیت و آداب دعا مشتمل بر چند نجم (۶۰پ-۶۴ر)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶۴گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: - ۱۹]

۳۳۴. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: اما بعد الحمد و الصلاة علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین از جمله چیزهایی که بر همه خلق واجب و لازم است آنست که دوری کنند از فتنه‌های مضله اهل بدعت

مشتمل بر خلاصه‌ای از تألیفات ملاکاظم کاظمینی در رد بر حکما و صوفیه، و پاسخ به برخی از سؤالات در این موضوع، تألیف شده به سال ۱۲۲۲، احوال دجال، ترجمه صلاة ملا محمد باقر مجلسی، یادداشتی در تاریخ برخی از انبیاء علیهم السلام با استفاده از روایات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ ۴۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: - ۱۹]

۳۳۵. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۷۲

شامل: «سراج القلوب» ابونصر سعید بن محمد قطان غزنوی به خط میرزا محمد بن حاجی عبدالوهاب بن کربلائی شعبان؛ حکایت خواجه زاده و عوض الخیر؛ اشعاری از آتشی، کتابت ۱۵ ذیقعده ۱۲۴۰؛ اشعاری در خواب دیدن خدیجه خاتون و آمدن به مکه و دیدار با عبدالله، کتابت سال ۱۲۵۹؛ اشعاری از حافظ در مدح امام متقیان علی (ع)؛ اختیارات ایام؛ اشعاری در نوحه امام رضا (ع)، کتابت ۲۵ محرم ۱۲۶۳؛ و متفرقاتی دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشت تملکی که کتاب را به سال ۱۳۳۳ از مکه خریداری نموده؛ مهر: «میرزا محمد بن عبدالوهاب» (بیضی)، «عبده محمد کاظم»، «میرزا محمد»؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: - ۶۱]

۳۳۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۶۵

نظم و نثر فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: بیاضی؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۲ - ۷۰]

۳۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۸۰/۲

نظم و نثر پراکنده فارسی در سوگواری خاندان پیغمبر؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۲۷۴]

۳۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۴۱

داستان انوشیروان به نثر فارسی و شعر فارسی و تکه‌ای از مثنوی مولوی در داستان مرغان و پیدا کردن سلطان برای خود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۶گ، ۱۹ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۸۰]

۳۳۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۰۷

مطالب گوناگون از «قاموس» و سروده‌هایی به فارسی. بخش‌بندی نشده، «نهج المسترشدین» حلی (گ ۲۴پ-۴۹پ)؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۷۹گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۸/۵×۱۲/۵سم [ف: ۲ - ۶۷]

۳۴۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۴/۱-عکسی

شامل: پراکنده‌هایی ادبی، فلسفی و کلامی؛ «تولد فرزند میرزا سید کاظم چهارشنبه غره ذیحجه ۱۲۷۹» به خامه نویسنده؛ پراکنده‌های فلسفی (ص ۲۸)؛ مسایل فلسفی و کلامی با مایه‌های اندیشه شیخیان به عربی و بیشتر فارسی؛ نسخه کیمیایی، پزشکی؛ «الفصول» کرمانی (ص۱۵۶-۲۶۴)؛ پراکنده‌هایی از همان‌گونه؛ دعای سیفی؛ خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۹۶ص، مختلف السطر راسته و چلیپا [عکسی ف: ۱ - ۱۰۵]

۳۴۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۶۶

نظم و نثر فارسی و تاریخ قاجار هم دارد در آن صورت‌حساب است به سیاق با تاریخ ۱۲۳۵ و ۱۲۴۱ و ۱۲۸۲ و ۱۲۸۵ و ۱۲۸۶ و ۱۲۹۱ و شعرهای قاآنی و قایم مقام و بندی با عنوان «لمحرره» با یادگار فضل حسینی در ۱۲۹۶ در اصغرآباد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۳ - ۳۹۲]

۳۴۲. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۴/۱

شامل: وقایع اتفاقیه دوره فتحعلیشاه قاجار، در این وقایع که پاره‌ای به نثر و پاره‌ای به نظم است، اول (ص۱-۴) حکایت از ناهنجاری‌ها و مصائبی می‌نماید که بر حاجی سید محمد باقر ... مجتهد زمان وارد آمده است و سپس از آمدن شاهزاده به اصفهان و نامه‌های طلاب به تحریک محمد علیخان ناظر و در رفتن بانوان نزد سیف الدوله و عرض حاجت خود» مطالبی می‌آورد؛ قصیده‌ای از علی اکبر نساج وزیر که به تاریخ ۱۲۴۹ق سروده شد و تحریر آن در ۱۲۵۲ق به دست کاتب نسخه در این جنگ درج گردیده است (۴-۳۵)؛ «وقایع اصفهان بعد از فوت فتحعلی‌شاه» و در تحت این عنوان مطالب زیر آمده است: ورود فتحعلی‌شاه به اصفهان و درگذشت او به آنجا و سرکشی اشرار بعد از فوت فتحعلی‌شاه و در تحت این عنوان از زیان‌های شر اشرار بدانجا سخن می‌رود و بعد شمه‌ای از احوال صرافان و کسبه و محتکران و سپس دعای دوام دولت شاه جدید می‌آید، بعد از آن نویسنده به معرفی اشرار اصفهان می‌پردازد و در این معرفی از «اسامی اشرار محله میدان کهنه» و «اسامی بعضی از اشرار جوباره» و «احوال اشرار آب بخشان» نام می‌برد. پس از آن اسامی و شرح حال «نوابان در دارالسلطنه اصفهان» و جنگ نمودن چهار سرکرده شاهزاده با الواط مسجد جامع اصفهان مطابی می‌آید، سپس در وصف صنف سبز فروشان، آسیابانان، نانوایان، علافان، صحافان، صرافان، زرگران، بزازان، قصاب ها و انبار داران گفتارهایی به شعر دارد (اشعار این صنوف به صورت دوبیتی آمده است) (۴۶-۸۹)؛ از جنگ کردن مهیارخان با الواط مسجد جامع و اسامی ایشان و مطالبی درباره باقرلوش و صباغ و فرستادن لنزی صاحب (افسر انگلیسی به شیراز برای گرفتن فرمانفرمای شیراز، یکی از فرزندان فتحعلی‌شاه) و از جنگ الواط مسجد جامع با سربازان و بعد جنگ رمضان شاه با سرباز و جنگ حاجی غلامحسین و جنگ علی محمد با سرباز و همچنین وقایعی که بعد از فوت خاقان در اصفهان روی داده است و فرستادن شاهزاده سرباز به سوی مسجد جامع و بیان الواط محله آب بخشان و اسامی الواط چاله کله و اسامی الواط مجله جوباره و باغبان گل و بلبل پس باغبان پادشاه و حرم پادشاه و به آخر از احوال ترکان بدکردار در سال ۱۲۵۴ هـ ق سخن می‌گوید (۹۰-آخر)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل بنفش، ۹ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: - ۲۲]

۳۴۳. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۴/۳

در این جنگ اشعاری با این عناوین آمده: «کاغذ نوشتن سلطان

احمد پادشاه روم به نادر» «در جواب نوشتن نامه»، «وصف بیگلربگی که حاکم دارالسلطنه اصفهان بود»، «نظام الدین در مدح سید ابرار»، «رباعیات به جهت اصناف در صنف قصاب، در صنف بقال، در صنف کله‌پز، در صنف صابونی (در نسخه ثعبونی)، در صنف کلاه‌دوز، در صنف عطار، در صنف خیاط، در صنف حلوایی، در صنف حلاج، در صنف بزاز، در صنف قنادی». نیز شامل: داستانی درباره فی البدیهه شعر گفتن ملا کاتبی (۲۷۱)؛ «کتاب نکبت و دولت نامه» به شعر (۲۷۳)؛ شعر «در لاف و منی زدن و به جزا و سزا رسیدن» (۲۸۰)؛ «حکایت» (۲۸۱)؛ «غزل شیخ» (۲۸۲)؛ «در غفلت آدمی زاد» (۲۸۳)؛ «حکایت» (۲۸۵)؛ «حکایت» و «بیمار شدن سرگردنه زن و وفات یافتن و وصیت کردن» (۲۸۷)؛ در «وصف کردن عاشق و معشوق را» (۲۹۱)؛ «حکایتی که اتفاق افتاد در اصفهان» (۲۹۲)؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل بنفش، ۹ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: - ۲۵]

۳۴۴. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۵۷

بیاضی شامل: ادعیه چندی با ترجمه بعضی از آن‌ها (۱-۱۲۶)؛ مطالبی به خط خوش که به ظاهر نامه‌ای را مشخص می‌کند (۱۲۸)؛ نامه‌ای که در آن به ولی بیک اشاره شده (۱۳۰-۱۵۶)؛ رساله‌ای ادبی که نویسنده مطالب خود را در ضمن صنایع بدیعی آورده و به ظاهر این رساله برای مبتدیانی تحریر شده که قصد آموزش صنایع ادبی داشته‌اند (۱۵۸-۱۶۳)؛ داستان‌ها و مطالب گوناگونی و در آن اشاره به پاره‌ای از حوادثی است که اغلب آن حوادث و داستان‌ها از کتب داستانی دیگر اخذ شده‌اند و نویسنده خود نیز در پاره‌ای از داستان‌ها به رساله‌ای که این داستان را از آن گرفته اشاره می‌کند (۱۶۶-۲۲۴)؛ مجموعه‌ای از اشعار به خط حمایلی (۲۲۵-۵۱۰)؛ نام پاره‌ای داروها و موارد کاربرد آن آمده است (۵۱۱-۵۱۵)؛ ادعیه‌ای چند و در ضمن آن مباحثی در سعد و نحس ایام و اوقات استخاره ذکر شده است (۵۱۸-۵۶۰)؛ خط: نسخ و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۵۶۸ص، مختلف السطر (۴/۵×۱۲)، اندازه: ۷/۵×۱۷سم [ف: - ۹۳]

۳۴۵. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۸۵

آغاز: قصائد: ای ز راه رسم باری بی خبر ×× داد از دست تو ای بیدادگر؛ **انجام:** هر آن نگار پریوش که ضرب آن بیند ×× چونان مطیع تو گردد که باز نستیزد

شامل: اشعاری از شاعرانی چون ملا شیخعلی، شیخ بهائی، کیوان، یغما، هلالی، عاشق، جامی، محتشم، ...؛ پندنامه‌ای از بوذرجمهر، لقمان حکیم، شیخ بهائی و دیگران ... (۴۲-۵۰)؛ لغز (۵۰-۵۲)؛ دو رقعه از مرحوم محسن میرزای میرآخور، یکی به مستوفی الممالک و دیگری به عزیزخان سردار کل (۷۶-۸۱)؛ نسخه حب نشاط از مرحوم میرزا حسین حکیم باشی فتحعلی شاه به مرحوم حسنعلی خان آمده، حسنعلی خان سالها «مشغول ساختن این نسخه بوده است» (۹۸-۹۹)؛ صد پند از لقمان حکیم (۱۶۵-۱۶۷)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی با رویه کاغذ رنگی، ۱۷۰ص، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۱۲۳]

۳۴۶. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۸۶

شامل: «مناظرة النرجس و الورد المسماة به الجوهر الفرد» از ابی الحسن علی بن محمد الماردینی به عربی (ص۱-۱۱)؛ «مناظرة المنجم و الطبیب المسماة بمنیة اللبیب» از محمد مؤمن بن الحاج محمد قاسم الجزایری به عربی (۱۱-۲۶)؛ «منتخب مناظرة السیف و القلم» به عربی (۲۴-۲۵)؛ کلمات مستظرف در مدح و ذم از بزرگان زبان عرب و مطالبی درباره تحدی بین بعضی امور چون فضل شطرنج بر نرد (۲۶-۴۸)؛ بیاض (۴۸-۵۷)؛ اعداد اسماء (۵۸)؛ کلماتی از اولیا به زبان عربی (۵۸-۵۹)؛ تذکره‌ای از فصحا و شرح حال و کارهای آن‌ها (۶۲)؛ اشعار و مطالب گوناگون که پاره‌ای از آن‌ها حکایات و پاره‌ای دیگر مطالب تاریخی با خط چلیپا در بعضی صفحات (۶۴-۷۶)؛ مطالبی منقول از نفایس الفنون تألیف محمد بن محمود آملی (۷۸-۱۰۵)؛ منشآت (۱۰۶-۱۱۳)؛ مطالبی از کتاب معارف الحقایق فی التسمیة الامامیه (۱۱۴)؛ مطالب گوناگون (۱۱۵-۱۱۶)؛ نامه‌ای از فتحعلی‌شاه به آقا خان محلاتی (۱۱۸-۱۲۰)؛ نامه‌ای از میرزا ابوالقاسم فراهانی به شاه وقت (۱۲۰)؛ مکاتیب متعدد (۱۲۴-۱۲۷)؛ سواد فرمانی به تاریخ ۱۲۲۰ق و اشعاری از مجمر اصفهانی (۱۳۱-۱۳۲)؛ اشعاری از مجمر «در تاریخ عمارت شمیران» (۱۳۳)؛ اشعار گوناگون (۱۳۴-۱۳۷)؛ نامه‌ای از میرزا محمد تقی علی آبادی به والی گرجستان (۱۳۸)؛ مطالب گوناگون از حبیب السیر (۱۴۱-۱۴۳)؛ قصیده‌ای از خاقانی به مطلع: عید است پیش از صبحدم مژده به خمار آمده ×× بر چرخ دوش از جام جم یک نیمه دیدار آمده (۱۴۴)؛ نسخه اشعاری از ناصرخسرو، عنصری، قائم مقام، امیر معزی، ازرقی و دیگران (۱۵۰-آخر)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۲۱۷ص، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۱۲۴]

۳۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲۶

آغاز: دیدن خسرو چه میکنی گرقناعت کنی خسروی؛ **انجام:** بحرمه سوره الفاتحه

فارسی، مرثیه و روضه، جامع: احتمالاً سید ربیع بن احمد بن رضا حسینی قزوینی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [الفبائی ف: ۶۳۴]

۳۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۵۹

شامل: تعقیب نماز یومیه؛ اشعاری از بابا طاهر، جوهری، قاسم عصار، مطبعا و شاعران دیگر؛ دعا، تعویذ و حرز، طلسم، دعای تسخیر، بر آوردن حاجات و جهت بیماریها و ترس و ...؛ خواص داروها و علاج امراض؛ برگی از کتاب جامع الفواید؛ خواص آیة الکرسی؛ زیارت جناب رسول (ص)، زیارت صاحب الامر؛ قصیده فخری در مدح صاحب الزمان؛ مناجات حاجی ملاحسین؛

فال‌نامه امیرالمؤمنین؛ تعبیر خواب؛ خواص گیاهان دارویی و میوه‌جات؛ دوازده بند محتشم؛ شمایل حضرت محمد (ص)؛ اعمالی که سبب فقر و درویشی است؛ دعای نشمخ و شرح آن که مربوط به یهودیان است؛ تعدادی رباعی؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «زین العابدین» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، مختلف السطر، اندازه:۱۱×۲۱سم [رایانه]

۳۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۶۱/۵

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین، الم، الله لا اله الا هو الحی القیوم بود، همیشه قدیم بود، هرگز آسمان و زمین و عرش و کرسی و لوح و قلم نبود، خدایتعالی بود؛ **انجام:** بگذار دست را بر بالای دست و بر بالای درد بنه و هفت مرتبه بگو: اعوذ بالله الذی سکن له ما فی البر و البحر و ما فی السموات و ما فی الارض و هو السمیع العلیم.

مجموعه‌ای گوناگون از گفتارهایی که از اخبار و احادیث بدون توجه به منابع فراهم آمده، شامل: ۱. خلقت آفرینش (۵۱پ-۵۸ر)؛ ۲. در بیان مخلوق شدن آدم (ع) (۵۸ر-۶۳پ)؛ ۳. مناجات حضرت موسی (ع) با خداوند متعال (۶۳پ-۶۷پ)؛ ۴. اصول و فروع دین (۶۷پ-۷۳ر)؛ ۵. نصیحت‌نامه (۷۳ر-۸۰پ)؛ ۶. میلاد و رحلت معصومین (ع) (۸۰پ-۸۴ر)؛ ۷-اختیارات ایام (۸۴ر-۹۱ر)؛ ۸ در فضیلت خضاب کردن (۹۱پ-۹۲ر)؛ ۹. نورنامه یا خلقت نور پاک رسول اکرم (ص) (۹۲پ-۹۷پ)؛ ۱۰. نشانه‌های قائم آل محمد صلوات الله علیهم (۹۸ر-۱۰۰پ)؛ ۱۱. روایاتی در قرائت قرآن کریم (۱۰۱ر-۱۱۰ر)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، افزودگی‌هایی در علوم غریبه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع مشکی، ۶۰گ (۵۱ر-۱۱۰ر)، ۱۵ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۳۸]

۳۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۰۰

آغاز: هوالله تعالی سبحانه و عزم (کذا) شأنه، بموقف عرض مقدس تلامذه حضور باهر النور میرساند؛ **انجام:** چه فتنه ها که بهر گوشه جهان افتاد ازینکه نقش بتی در جهان نکو بستند

منشآت و مکاتیبی به قلم محمد حسین نامی از نویسندگان زمان فتحعلیشاه با منتخبی از مثنویات میرزا عبدالواهاب معتمد الدوله نشاط و نصیحت‌نامه خواجه عبدالله انصاری؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تحریر چلیپا؛ کاغذ: سرکه‌ای آهار مهره، جلد: چرمی قهوه‌ای، ۱۴۸گ، اندازه: ۱۱×۲۱سم[ف:۷-۲۲۶]

۳۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۹

آغاز: ... گردید در بین را سایه عرض ای خاتون من تو (کذا)؛ **انجام:** اخر ایظالم ما مسلمانیم ×× اخر ای کافر بر تو مهمانیم.

مجموعه‌ای از نظم و نثر پیرامون وقایع عاشورا، نوحه‌های زیادی در سوگ امام حسین (ع) و شرح واقعه شهادت امام موسی بن جعفر (ع) و امام رضا (ع) و نیز ادعیه و مناجات ضمیمه می‌باشد؛ خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۳؛ واقف: اسدالله اعلم، خرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: آبی و نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۶گ، اندازه:۱۱× ۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۵۰]

۳۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۷۱

آغاز: بسمله، چو تجربه قلم نمائی ×× اول بنقط بیازمایی؛ **انجام:** پای بر زیره قلم نه نهی ×× خاک رو به بخاک ره ندهی / نکنی کارها بساعت ×× نجهی بر رخ کدا چون دو (کذا)

شامل: منظومه‌ای ناقص در تعلیم خط و روش نوشتن حروف از «الف» تا حرف «ق» (ص ۱-۴)؛ روایتی از حضرت سلیمان (ع) در مورد علاج زنان نازا (۴-۷)؛ دیباچه بیاض (۷-۱۱)؛ رقعه خالی از لفظ نقط من منشات مرحمت پناه میرزا سلیمان منشی (۱۱)؛ دوازده مقام موسیقی (۱۷)؛ نامه میرزا مهدیخان به سبیل کنایه به میرزا ... (۲۳)؛ نامه میرزا مهدیخان از جانب پادشاه به محراب بیک وزیر هرات (۲۷)؛ تهنیت‌نامه که از جانب شاه اسمعیل ثانی به حسن خان قاجار نوشته (۲۸)؛ رقعه‌ای که میرزا مهدی به میر معصوم خان خزیمه در باب انار و لیمو که فرستاده بود نوشته میرزا مهدیخان به میرزا احمد خان شاعر (۳۴)؛ نامه‌ای که از جانب نادرشاه به پادشاه اروس نوشته است (۴۵)؛ نامه‌هایی که بین ابویصاحبی و میرزا اسماعلیل ولد میرزا عبدالمطلب وزیر نیشابور رد و بدل شده است (۴۷-۷۱)؛ فرمان‌های مختلف (۷۳-۹۳)؛ انشاء نکاح‌نامه مرحوم شیخ جعفر (۹۴)؛ انشاء وقف‌نامه یک قرآن به حضرت رضا از شیخ جعفر (۹۶)؛ عریضه که از زبان تیمورخان ولد نصرالله میرزا که از بطن مخدره کورکانیه بوجود آمد به پادشاه هندوستان نوشته (۱۰۲)؛ دستور تهیه رنگ و رنگ کردن کاغذ و تهیه روغن کمان و غیره (۱۰۵)؛ استحقاق نامجه و صلحنامجه و مکتوبات (۱۱۰)؛ گزارش محمد رحیم وزیر ایروان (۱۲۹)؛ دیباچه وقف‌نامه که میرزا محمد مهدیخان برای جعفر آباد و عبدآباد خود نوشته است (۱۳۱)؛ شرح غرق شدن سفاین روسیه در دریا در عهد خاقان سعید شاه (۱۳۵)؛ دیباچه وقفنامه که میرزا مهدی خان بر کتب خود نوشته تعداد کتب متجاوز از سیصد عدد می‌باشد (۱۳۷)؛ در بیان مذهب هفتاد و سه فرقه از جبریه گرفته تا خارجیه (۱۴۵)؛ حکایات مختلف تاریخی و مذهبی (۱۴۸)؛ نان و حلوای شیخ بهایی (۱۵۵-۱۶۶)؛ ترکیب‌بندی در مدح عباس قلیخان از میر محمد علی مشتمل بر شش بند که هر بندی به صنعتی آراسته است (۱۶۷)؛ هجو محمود غزنوی از فردوسی و اشعار؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۳؛ کاتب و جامع: بنا بر اظهار مالک کتاب ابوی صاحبی فرزند میرزا کاظم؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۵۲]

۳۵۳. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۰۰

شامل: سواد عهدنامه گلستان؛ سواد قراردادنامچه حضرات تجار سکنه میرزا بوشهر با عالیجاه شیخ نصر خان درکی حاکم میرزا بوشهر از بابت نگرفتن مساعده از ایشان توسط عالیجاه باقر خان حاکم تنگستان، که به تاریخ ۲۵ شهر ربیع الثانی سال ۱۲۶۳ منعقد

شده؛ دعای صباح؛ دو صفحه در مدلولات بروج؛ کتاب انباء الانبیاء تالیف اسماعیل قزوینی که ناقص الطرفین است؛ مجموعه شعر؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۶گ، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف: ۱ - ۱۵]

۳۵۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۹۴

شامل اشعاری به فارسی؛ حکایت بیمار و طبیب به نظم؛ اشعاری از سعدی؛ چند طلسم و دعا؛ زیارت امام حسین (ع)؛ کلمات عظیم البرکات؛ مقداری از نصاب الصبیان فراهی؛ رباعیات ابوسعید ابوالخیر و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا احمد بن علی اکبر، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۰/۵سم [ف: ۱ - ۹۶]

۳۵۵. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۱۹

شامل دعای فتح، گنج العرش، عکاشه، عقرب و مار؛ اشعاری در عروسی حضرت فاطمه زهرا (ع) از ابوالقاسم متخلص به شوقی؛ رساله کلثوم ننه از آقا جمال خوانساری؛ بحر طویل حاجی؛ تقسیم العدالة وحشی؛ بیمار و حکیم شریف؛ اشعاری از لطفعلی بیگ، حاجی سلیمان، مهدی بیگ، سعدی، شوکت، جامی، محیطی، رفیق، عاشق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: - ۱۰۳]

۳۵۶. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۲۲

شامل: طریقه ختم «انا فتحنا»؛ دعای صباح؛ ادعیه نمازهای روزانه؛ ادعیه و طلسمات متفرقه؛ دعای جوشن کبیر؛ دعای عدیله؛ ادعیه ماه رمضان؛ آیات فتح؛ دعای احتجاب؛ فتح‌نامه؛ دعای وبا؛ دعاهای پراکنده؛ مرثیه حاجی سلیمان؛ اشعاری از بیدل؛ دعاها و حرزهایی در رفع ضرر و بیماری و گرفتاری از انسان؛ همراه با متفرقات دیگر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۷گ، مختلف السطر چلیپا، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۱۰۶]

۳۵۷. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۶۱

شامل: مجالسی درباره روز نهم ربیع، وصیت‌نامه شاهزاده محمد علی میرزا به نظم، اشعار و معماهای فارسی به نظم بدون ذکر نام شاعر، طریقه خواندن سوره یس، خواص آیة الکرسی، ادعیه‌ای در رفع مهمات و حاجت‌ها، نوروزنامه به نقل از شیخ ابوالقاسم حکیم یزدی، ترجمه حدیث در احکام خسوف و کسوف به نقل از قصص الانبیاء قطب راوندی، دعای عهد، طریقه ختم برخی از سوره‌های قرآنی، برخی از لوحات و طلسمات، جدول اختلاجات بر اقاویل خمسه، شرح چهل اسم باری تعالی، دانستن احوال بیمار، فال‌نامه امام رضا (ع)، معراج‌نامه پیامبر (ص) به نظم، استخاره‌نامه‌ای منظوم، رساله‌ای در شناختن احکام سال ترکان، شرح دائره جنة الاسماء غزالی، دوازده بند محتشم کاشانی، طریقه خواندن ناد علی و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰/۵سم [ف: - ۵۵]

۳۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۹۰

شامل: ۱. شرح فرمان اعلی حضرت محمد شاه قاجار که در معاودت از سفر هرات صادر شده بود:خطاب به قهرمان میرزا والی آذربایجان در ۱۲۵۲ق؛ ۲. شرح فرمان همایون سرکار اقدس شهر یاری ناصر الدین شاه قاجار: خطاب به نجفقلی خان بیگلربیگی و حاکم خلخالی درباره قطع غائله سالار به دست حسام السلطنه در جمادی الاول ۱۲۶۶ق؛ ۳. اعلام همایون حضرت محمد شاه که در دار الخلافه طهران انطباع یافته: در تقبیح اعمال ناپسند بعضی از علما و تمجید از حاجی سید محمد باقر که به اتهامات ایلچی مختار دولت انگلیس جواب گفته و اعلام دستور ثبت معاملات در دفاتر و اوراق دیوان خانه برای جلوگیری از تقلبات. در شوال ۱۲۵۴ق؛ ۴. حدائق الحقائق:رامی، حسن بن محمد؛ ۵. تهنیت نامه تفویض حکمرانی ممالک خراسان؛ ۶. اشعار؛ ۷. تهنیت نامه تولد فرزند و پاسخ آن؛ ۸. چند نامه درباره امور جاری آذربایجان و همدان؛ ۹. منشآت: قائم مقام، ابوالقاسم بن عیسی؛ ۱۰. مراسله‌ای که نواب السلطنه عباس میرزا به برادر خود عبدالله میرزا قلمی نمود و پاسخ آن؛ ۱۱. دو فرمان درباله ایل شاهسون: در ربیع الاول ۱۲۴۰ق و ماه صفر سال ... (نانوشته)؛ ۱۲. سواد وقفنامه عالی حضرت میرزایی میرزا محمود که برای مسجد جامع زنجان انشا فرموده: وقفنامه املاک عبدالله میرزا در رجب ۱۲۴۲ق است؛ ۱۳. منشآت: استرآبادی، محمد مهدی بن محمد سفیر؛ ۱۴. در عهد خاقان سعید شهید شاه سلطان حسین که سفاین روسیه در دریا غرق شده بود نوشته شد؛ ۱۵. مراسله که به نواب حکیم باشی از مراجعت از مشهد مقدس قلمی شده و جواب آن؛ ۱۶. مراسله که به ملا خلیل قلمی شده؛ ۱۷. در خصوص ترک محاصره بغداد از جانب ملا محمد باقر استرآبادی مدرس دارالسلطنه اصفهان به والی بغداد قلمی شده؛ ۱۸. منشآت: استرآبادی، محمد مهدی بن محمد نصیر؛ ۱۹. پیر و جوان (بهار و خزان؛ بهاریه): نصیر اصفهانی، محمد بن عبدالله؛ ۲۰. سوز و گداز: هجری تفرشی، محمد صادق بن فضل الله ؛ ۲۱. شرح رباعی «دی بر سر گور ذله غارت کردم»: شیخ بهائی، محمد حسین؛ ۲۲. نسخه به جهت اطفاء حرارت عشق که مرحوم نصیرای همدانی نوشته؛ ۲۳. چند دستورالعمل پزشکی درباره ادرار بول و مسهل صفراوی؛ ۲۴. پاره‌ای از لغات عربی؛ ۲۵. طریق ساختن ورق طلارا؛ ۲۶. اشعار؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با این تاریخ‌ها فرخ خلخالی در شب یکشنبه ۲۸ ربیع الثانی ۱۳۰۷ق (ص۸) و ۱۳ ذیقعده ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: مخملی بنفش، ۶۲گ، سطور چلیپا (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۱۳/۹×۳۱/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۷۰]

۳۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۹/۱۱

تألیف: قرن سیزدهم. شامل: صورت عقدنامه ازدواج بین شاهزاده حسنعلی میرزا [شاید مقصود پسر فتحعلی شاه باشد] و عیال او (۳۳۱-۳۳۳)؛ اشعاری در مدح علی (ع) و چند از هاتف اصفهانی (۳۳۴-۳۳۷)؛ مختصری در خواص نباتات (۳۳۸)؛ بی‌کا، تا: قرن

۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۸ص (۳۳۱ – ۳۳۸)، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۶۴]

۳۶۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۶/۳

در پند و نماز؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ (۱۲۳ر–۱۸۵ر)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: - ۲۶۶]

۳۶۱. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۵

شامل: مطالبی در طالع است (۱–۱۱۵) نقل شده از کتاب «حیوة» و در «عصر یوم سه‌شنبه هشتم شهر شعبان المعظم ۱۲۲۱ هـ ق» تحریر یافته است، در صفحه اول نویسنده خود را محمد تقی فارسی معرفی می‌کند و این رساله را طالع نامه می‌نامد و در آن مطالبی نیز در باره «تقویم کواکب در اوقات و استخراج و تعیین هیلاج و کدخدا به عبارتی واضح در سلك تحریر در می‌آورد» مضافاً این جنگ مسائلی چند «از علم احکام» را هم حاوی است (۱۱۵–۱۱۹)؛ مقاله‌ای «در بیان احوال طالع سال زمانی که این طالع مطابق برجی از بروج دوازده گانه یعنی حمل و ثور تا آخر بروج باشد» (۱۲۰–۱۴۱)؛ مطالبی «در معرفة تقویم در حین تحویل کواکب غیر شمس» (۱۴۲–۱۴۳)؛ رساله‌ای «در سه بخش که بخش اول آن در عمل کسوف و بخش دوم در عمل خسوف و بخش سوم در احکام خسوف و کسوف»، آخر رساله افتادگی دارد (۱۴۴–۱۷۷)؛ رساله‌ای در طالع که آغاز آن افتاده و به ظاهر آن افتادگی سه فصل این رساله بوده، چون رساله با فصل چهارم که به عنوان «بودن طالع سال در برج سرطان» است مطالبش آغاز می‌گردد، رساله پایان نرفته (۱۷۸–۱۸۹)؛ قسمتی از یك رساله در طالع که مقدمه آن در این نسخه «از عمل قوس خلاف» شروع می‌شود و آخر آن با این عبارت «در زایچه نیت کنند و هو اعلم» می‌آید و سطر آخر محرر را اسماعیل موسوی با این جمله معرفی می‌کند: «حرره العبد العاصی اقل السادات و الطلبه اسمعیل موسوی» (۱۹۰–۱۹۱)؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ شاید قسمتی از رساله به قلم اسماعیل موسوی باشد، محشی؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۹ص، ۱۶ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۲۶]

۳۶۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳

شعر و دعا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: بیاضی [نشریه: ۱۱ - ۸۸۹]

۳۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۲۶

جنگ شعر و نثر. پراکنده خاندان شیبانی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۵۷گ، اندازه: ۱۴×۲۱۵سم [ف: ۱۷ - ۳۹۳]

۳۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۳۷

شعرها از طغرا و صایب و مخمس نثر آن فال نامه مؤمنان علی (ع) و داستان سلطان جمجه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ چلیپای دو ستونی، از چپ و راست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۳گ، اندازه: ۷×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۲۷۹]

۳۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۰۶/۳

شامل: درباره قضا و قدر و مباحث آن «مقاله ششم» از کتابی است که به‌وسیله نویسنده جنگ فراهم آمده (۲۶۶–۲۹۱)؛ مختصری درباره منطق، از مبحث دلالت تا صناعات خمس (۲۹۱–۳۶۱) و در آخر کتاب نیز فصلی در شروط مقدمات است، ظاهراً تبویت این کتاب موافق تبویت حاشیه ملا عبدالله است و شاید ترجمه آن نیز باشد و این که در مقدمه نوشته شده منطق خواجه نصیر است معلوم نشد که آیا مقصود اساس الاقتباس یا کتاب دیگر زیرا آنچه مسلم است کتاب حاضر اساس الاقتباس نیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۸ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۹]

۳۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۷۳

آغاز: نقل است از تاریخ حافظ ابرو داستان پادشاه چنگیز خان در سیر و اخلاق؛ **انجام:** دوری مروان از جواب وی اعراض نموده اعاده کلام خود که امیرالمؤمنین.

قسمت اعظم این جنگ را مطالب تاریخی - نقل از تاریخ حافظ ابرو و روزنامه دولت علیه ایران و تاریخ ناپلئون و اقبالنامه جهانگیری تشکیل می‌دهد و در آن جز مطالب تاریخی مباحث جغرافیائی و نجومی نیز وجود دارد. ظاهراً قسمتی از یک جنگ مفصل بوده است؛ خط: نستعلیق بسیار خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۴۸گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۳ - ۳۳۶]

۳۶۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۶۵

شامل شامل: ۱. مثنوی از مومن تفرشی؛ ۲. نان و حلوا از شیخ بهائی؛ ۳. مثنوی مقالات؛ ۴–جنگ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۱۰ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۲۱۲۹]

۳۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۸۴/۲

شامل حوادث شهر سپاهان پس از مرگ فتحعلیشاه در آنجا و آشفتگی اوضاع آنجا و زد و خورد شاهزادگان و ستم سربازان و درباریان و پیدایش بیماری‌های واگیر و با و طاعون و سرگذشت گردآورنده این جنگ و کار تحویلداری و تحصیلداری او در سپاهان و رودشت به‌دستور صدر (ص۱۸ و ۱۹ هامش) و حادثه تاریخ رجب ۱۲۴۷ تا شوال ۱۲۴۸ که چهار ماه در آن شهرباران آمده و کسی آفتاب را ندیده است و زلزله و سرمای سخت آنجا (در ۱۲۶۹) (ص۲۲) نیز چگونگی تسلط افغانها در سپاهان به‌سرکردگی میرویس محمود و اشرف پسر قادرخان پسر عم او ورفتار آن ها با مردم آنجا از گفته پیران و سالخوردگان (۱۵ جمادی الثانی ۱۱۳۳ و ۱۴ محرم ۱۱۳۴ و ۹ شعبان ۱۱۳۶ – ص ۲۲) و همچنین وقایعی که گردآورنده خود ناظر آن ها بوده است. نیز شانه‌بینی (ص۲۳) و شعر شمس تبریزی و تعریف اسب به‌نظم فارسی و «نوشته آداب سرشته» به‌نام آقا محمد و «تعریف خواص

اشیاء» و چند داستان و تاریخ بر تخت نشستن محمد شاه در یک‌شنبه ۳ ذیقعده ۱۲۵۱ و «فرمان قضا نظام محمد شاه هندی» که در ۹ جمادی الثانی ۳۹ در دفتر خانه ثبت شده با امضای وزیر خان عالم اکبر پادشاه؛خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۳۹ ص (هامش ۱-۶ و متن و هامش ۷-۳۹)، ۱۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۲۱۴۳]

۳۶۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۶۱

دارای: ۱. صورت مکتوبی که نویسنده به عنوان وزیر محمد شاه نگاشته و در آن از برخوردارخان سفیر به عثمانی و طغیان محمود نام سیستانی در خراسان و از ولی محمد خان بیگدلی شاملو به عنوان سفیر نام برده و ماموریت خود را از ولایت عهدی اصفهان به آذربایجان و دفع و رفع طغیان افاغنه یاد آور می‌شود. وی در این نامه تقاضای برگرداندن ولایات موروثی می‌کند (۱-۳)؛ ۲. صورت فرمانی که قبل از جلوس به علی مردان خان شاملو ایلچی هند نوشته اند و در آن از سرکوبی شورشیان قندهار و هرات یاد شده است (۳-۵)؛ ۳. فرمانی که پیش از جلوس به ریش سفیدان فراه نوشته‌اند (۵)؛ ۴. رقمی که به امیر محراب بیگ قدیمی نوشته‌اند (۶)؛ ۵. رقم آزادی یک نفر از ملازمان که از جانب طهماسب میرزا نوشته‌اند (۶)؛ ۶. رقمی که در باب جلوس عباس میرزا نیابت تبریز نوشته‌اند (۷)؛ ۷. ایضا به عزیزی نوشته اند (۸)؛ ۸. جواب نامه عالی جاه میرزا مهدیخان که به حاجی یوسف وزیر مازندران نوشته‌اند (۸)؛ ۹. رقعه‌ای که عالی جاه میرزا مهدی خان در باب تحصیل خواجه سرا نوشته‌اند (۹)؛ ۱۰. از جانب عزیزی به میرزا رحیم حکیم باشی نوشته‌اند (۱۰)؛ ۱۱. به عزیزی که انار و لیمو فرستاده نوشته‌اند (۱۰)؛ ۱۲. جواب میرزا عبد الباقی (۱۰)؛ ۱۳. از جانب اعلی حضرت شاهی به عالی جاه محمد حسن خان قاجار در مجادله اصفهان نوشته‌اند (۱۱)؛ ۱۴. از جانب امیر معصوم خان به عالیجاه مشار الیه (محمد حسن خان) (۱۱)؛ ۱۵. ایضا به عزیزی نوشته‌اند (۱۱)؛ ۱۶. عریضه که در مبادی حال در تسخیر اصفهان به خدمت اقدس اعلی نوشته‌اند (۱۲)؛ ۱۷. جواب مکتوبی که به احمد پاشای والی بغداد نوشته اند (۱۳)؛ ۱۸. عریضه‌ای مشعر بر تهنیت والی کری خراسان به خدمت اقدس نوشته‌اند (۱۳)؛ ۱۹. صورت رقم وزارت دیوان اعلی که در ایام خاقان سعید شهید شاه سلطان حسین جهت مرحوم محمد قلی خان شاعر نوشته‌اند (۱۳)؛ ۲۰. رقم علاوه القاب که در ایام سلطنت شاه طهماسب به جهت صفی قلی بیک قاپوچی نوشته‌اند (۱۴)؛ ۲۱. رقم نظارت سر کار که در ایام شاه طهماسب به اسم محمد علی خان ولد اصلان خان نوشته‌اند (۱۵)؛ ۲۲. رقم نظارت باغات و عمارات پادشاهی دارالسلطنه اصفهان به اسم میرزا مهدی کوکبی نوشته‌اند (۱۵)؛ ۲۳. رقم حکومت دشتستان و بنادر عمان باسم لطیف خان نوشته‌اند (۱۵)؛ ۲۴. رقم صدارت به اسم میرزا محمد ابراهیم نوشته‌اند (۱۶)؛ ۲۵. رقم ایالت امور به اسم فتح علی خان کوسه احمدلو نوشته‌اند (۱۶)؛ ۲۶. صورت رقمی که به پیر محمد خان بیگلر بیگی دار السلطنة هرات در باب ارسال خلعت نوروزی نوشته‌اند (۱۶)؛ ۲۷. رقم علاوه القاب که در ایام شاه طهماسب جهت میرزا حسن وزیر گیلان نوشته شده است (۱۷)؛ ۲۸. رقم چرخچیگری؛ ۲۹. رقم اضافه مواجب میرزا محمد صندوق دار سرکار خاصه نوشته‌اند؛ ۳۰. رقم اضافه مواجب به اسم صاحب جمع قیچاقیخانه مبارکه نوشته اند (۱۷)؛ ۳۱. رقم مهر داری مهر مبارک به اسم کرم علی بیک افشار نوشته اند (۱۸)؛ ۳۲. شخصی از اهل استرآباد اسبی گم کرده حاکم وعده کرده بود که اسب او را پیدا نموده یا عوض بدهد در آن باب استشهاد نموده است عالی جاه حالی نوشته است (۱۹)؛ ۳۳. رقمی که به علامی ملا محمد زکی شیخ الاسلام اصفهان نوشته‌اند (۱۹)؛ ۳۴. اشعار در مدایح و مناجات از آقا مومن تفرشی (۲۱-۴۱)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ راسته و چلیپا؛ مهر: محمد حسین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲گ، ۱۴ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۱۴]

۳۷۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۵۸

خبر، درباره علف‌های کیمیایی با خطاب به شیرشاه به فارسی در شش برگ با شکل گیاه و خواص طلسمی و سحری آنها است، حجریات با خطاب به شیرشاه و مرجان شاه در کیمیا در ۱۰ برگ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، به چند نستعلیق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۸۰گ، ۲۳سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۹×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۲۶۲]

۳۷۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۲۸

شامل مطالب متفرقه از حدیث و غیره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [ف: - ۱۰۰]

۳۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۷۹

شامل: سرشمار استرآباد رستاق، لغت عربی به فارسی، نسخه‌های طبی، منشآت فارسی یکی مورخ ۱۲ رجب ۱۲۲۳ با تاریخ ۱۲۲۴ و ۱۲۲۲، دعاء مقصد ششم در اوقات جماع، مقصد هفتم در اسباب جماع، معرفت خط استواء، معرفت اقلیم ثالث، شعر فارسی، دعا و افسون، جدول شکیات نماز، نامه فارسی مورخ ۱۲۴۵ و ۱۲۲۵، حساب مورخ ۱۲۲۱ و ۱۲۲۲، نامه‌های دیگر، یادداشت‌های تحویل حمل در ۱۲۳۳ و آمدن باد که سر خانه‌های دیها را برده بود در دوشنبه پس از نوروز ۱۲۳۳ و آمدن گرگ دیوانه در ترسا باد در شب چهارشنبه ۱۶ جمادی الثانی ۱۳۳۳. یادداشت مورخ ۱۲۳۷، سپس نامه عاشقانه فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۷گ، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۷)، اندازه: ۸×۹سم [ف: ۱۶ - ۶۶۹]

۳۷۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۰۷

طبی و ادبی و تاریخی از قرن ۱۳ با صورت قانون نویسی آغاز دولت محمد شاه قاجار مورخ ج ۱۲۵۴/۲ (۱ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۰]

۳۷۴. آمل؛ پیشنماز، میرزا ابوالحسن؛ شماره نسخه:۷

دارای رساله جفر و کیمیا هر دو به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: بغلی [نشریه: ۵ - ۴۰۰]

۳۷۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۰۵

شامل مطالب سودمند تاریخی و ادبیات و ... به خط یکی از علمای قرن ۱۳؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۱۱]

۳۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۸۸

آغاز: ابتدای کلام سپاس حضرت علام؛ **انجام:** معشوقی و عاشقی از آن خلوت بیرون ماند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۳۷۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۳۸

آغاز: ای خداوند فال بدان آگاه باش که خصم تو بسیار است و گناه تو بی شمار و مردمان تو زبان افکنده اند؛ **انجام:** نا پخته بقلم می‌نویسد بخور کند و به برگی بید ...

جنگی شامل مطالب متفرقه که در موضوعات گوناگون گردآوری شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ وقف نامه کتاب در برگ آغاز به سال ۱۲۸۲ق؛ در آغاز فالنامه و بخشی هم در طلسمات و دعاها و بعض فوائد گوناگون آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۹گ، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۸ - ۳۴۳]

۳۷۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۱۰

آغاز: از لا چو میل جانب بالا کند علی ×× ترکیب لا اله بهیولاکند علی؛ **انجام:** قلنا لیس قوله تعالی ظهور فی قطع العمل بل ظاهر فی حبط ... بعد عملتم

مشتمل بر اخبار و برخی از مسائل فقهی و اصولی و لغت و اخلاق؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ، ۹۷گ، مختلف السطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۹۲]

۳۷۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۱۱

آغاز: محمد الحنفیه رضی الله عنه گفت که چون برادرانم امام حسن و امام حسین (ع) مشغول غسل شدند؛ **انجام:** و مخفی نماناد که از جمله حکایاتی که باعث اندوه و ملال قلوب شیعیان

مشتمل بر شهادت حضرت امیر و حضرت مجتبی (ع) و تولد عبدالله پدر حضرت پیغمبر و مناقبی از اهل بیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۳گ، مختلف السطر (۹-۱۴×۱۵-۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۹۲]

۳۸۰. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۶۹

شامل: وصایای کیکاوس بن اسکندر بن فرزندش، حکایت‌های متفرقه اخلاقی و دینی که بسیاری از حکایت‌ها را به نقل از ثقات زمان خود نقل کرده و در حکایتی مطلبی از شیخ جعفر کاشف الغطاء نقل کرده و وی را استاد اجازه خود معرفی نموده و به سال ۱۲۱۰ عازم بیت الله الحرام بوده، اشعاری فارسی از شاعران بزرگ فارسی سرا، مکاتیب قطب بن محیی، روایاتی متفرقه، لطائف و نکات و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی: محمد حائریان اردکانی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۱۶۷گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۰۴]

۳۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۹

آغاز: هو؛ فنقول ان من جمله تاثیر الزهرة فی عالم الاستحاله؛ **انجام:** هذا ما خطر بالبال و الحمدلله المتعال و الصلوة علی النبی محمد و آله خیر الال

شامل: مباحث نجومی چندی و از سعد و نحس ستارگان و تاثیر آنان بر یکدیگر و این که قوای طبیعت چگونه بر اثر ترکیب این تاثیر ستارگان تغییر می‌یابد سخن می‌رود؛ مطالبی از اعداد متحابین و محاسبه آن به‌نزد غیاث الدین جمشید کاشانی و بعد محاسبه آن به‌نزد محمد باقر زین العابدین؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱۹۶-۲۰۱)، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۲۹۵]

۳۸۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۹۴

شامل: ۱. نامه‌های خوش مضمون و عاشقانه و دوستانه (۱-۶۳)؛ ۲. شعرهای فارسی سعدی، جامی، حیرانی، سرباز، مهری، صبحی، نیکی، فریدون، مخفی، نظامی، محتشم، ازرقی، طوفان، کلیم، نایب، هاتف، راهب، هلالی، ازل، عاشق، مشتاق، رفیق، دری، رفعت، سائل، طائری، زکی، وحشی، هادی (۶۴-۸۴)؛ ۳. اشعار سخنوری سردمها از ترابی و خلیل (۲۸۰-۳۱۲)، نیز شعر سخنوری (۱۲۹-۱۳۰)، دعا (۱۹۲-۲۰۸)، فال نامه علی (ع) (۲۰۸-۲۱۲) به فارسی؛ ۴. منظومه (۲۵۹-۲۷۹)؛ ۵. رباعیات (۲۱۲-۲۳۲) ابوسعید ابوالخیر؛ ۶. معمیات فارسی به شعر (۲۳۳-۲۳۶)؛ ۷. استخراج جفر به فارسی (۲۳۷-۲۵۸)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳،در ص۶۷ تاریخ ۱۲۳۰ دارد؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۵۷گ، ۱۶ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۷/۵×۱۶سم [ف: ۱۶-۶۴۵]

۳۸۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۰۷

شامل قصائد، خطب، دیباچه، قباله‌ها، قطعات و احکام دیوان همایونی فتح علی شاه قاجار؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ این نسخه را تیمورخان اسفندیار در نوروز سال ۱۳۳۵ش در اصفهان به خسروخان صارم الملک هدیه کرده؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۱۱]

۳۸۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۳۹۱

آغاز: بسمله قال رسول الله ص من شر الناس من قامت القیمه علیه؛ **انجام:** و در تشخیص علم از ضدش محتاج به آنها نیستیم.

شامل شرح چند حدیث نبوی، معما به اسم اشخاص به نظم و حل آن ها به نثر، مثلاً: معما به اسم واسع: از نظر چون شدرخ او ناپدید ×× قطره‌های اشک در دامن چکید. مراد از رخ او الف است ...؛ حدیثی از رسول اکرم (ص): «من عرف الحق لم یعبد الحق»، این حدیث به صورت معماست و هفتاد و دو وجه برای حل آن بیان داشته و چند معما به زبان ترکی و حل آن و نیز معمای فارسی؛

اشعاری از متنبی؛ چند روایت؛ سؤال از کیفیت زیارت عاشورا و پاسخ آن مورخ ۱۲۵۸ق؛ سؤال از وقف‌نامه مدرسه نم آورد و تولیت مدرسه و املاک موقوفه و پاسخ آن مورخ ۳ صفر ۱۲۵۹ق؛ مسأله در مورد املاک صلح شده و بعد متصالح همان املاک را وقف می‌کند برای طلاب و مدرس مدرسه و ... و پاسخ این مسأله؛ توقیع ملا میرزا محمد مازندرانی مورخ ۲۶ صفر ۱۲۵۹ق به اهالی ساری در مورد املاک موقوفه مجهول التولیه‌ای که در دست حاجی عبدالرسول بوده و او درگذشته، این املاک وقفی که عبارتنداز: قریه آق مشهد، گلیجان رستاق و قریه آخور سفید رود شوراب و قریه دراز محله و قیصریه تماماً به آخوند میرزا محمد مفوض است؛ تعلیقه ملا میرزا محمد مازندرانی مبنی بر این که ایشان عازم شهر ساری شده‌اند و به مردم توصیه شده است که در نماز جماعت ایشان حاضر شوند؛ این فرمان مورخ ۵ صفر ۱۲۵۹ق سوال از وقفنامه محمد مؤمن فرزند ملا حیدر ساکن نیستانه نائین که ثلث متروکات و مخلفات خود را وقف کرده که عبارت‌اند از: چهل سرقه طاقداری و چهاردانگ زمین قابل الزراعه از یک بند زمین از جمله ششدانگ واقعه در کشخون نیفرزان که محدود به‌حدود اربعه ... است و پاسخ این سوال مورخ ۱۹ ربیع الاول ۱۲۵۹ق؛ در باب وقف حاجی حسین ولد حاجی نورالدین اردستانی مورخ ۱۴ ربیع الاول ۱۲۵۹ق؛ قطعه شعری در مرثیه و گفتارهای منیری در وعظ و نقد اجتماعی؛ ترجیع‌بند و اشعار عرفانی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی و شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۶-۲۱ سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۹۷۶]

۳۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۷۰

آغاز: با دل بگفتم در سحر ×× ای از قیامت بی خبر ×× ای دل دمی بیدار شو؛ **انجام:** إن فی الجنة نهر و لبن ×× لعلی و حسین و حسن

در این جنگ، چند مناجات منظوم شمس تبریزی، سعدی، جلالی، و چندین دعای گوناگون آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۷۲گ، ۱۰ سطر چلیپا و مورب (۷×۱۱)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۲۹ - ۹۴]

۳۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۱۶

آغاز: حبذا این بیاض دل آرا که تذور رنگین پر و بالت که از جل نگارین شهر پر نقش و نگار گشوده و طاووس پر خط و خالی که وقت صفحه گشایی از اوراق رنگین چتر ملون نموده؛ **انجام:** نه بخود آمادم اینجا که بخود باز روم ×× آنکه آورد مرا باز برد بر و نم.

شامل: چند وقف‌نامه، نامه‌نگاری، شرح و ترجمه رقعه عربی معکوس میرزا ابوالقاسم، شرح احوال میرزا ابوالحسن جندقی، شعر و حدیث، اشعار و قصائدی از ملک العشراء فتحعلی خان صبا و نیز از معتمدالدوله. بنابر قرائن، گردآورنده در قرن سیزده هجری می‌زیسته است؛ خط: نستعلیق شکسته زیبا، کا: حسن، تا: قرن ۱۳؛ تملک در سال ۱۲۷۹؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی با ترنج که در میان آن «آیة الکرسی» نقش بسته‌اند، ۶۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۸سم [مرعشی: ف: ۳۰ - ۳۶۸]

۳۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۵۹

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

۳۸۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۸

دفترچه یادداشت مانند. جنگ ادبی و مذهبی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۴۸گ، ابعاد متن: ۹×۱۴، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۵۲۷]

۳۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۵۲/۶

آغاز: روی را به غایت سر کند، خردل سفید و زرنیخ بالسویة، با شیر تازه هفت روزه استعمال نمایند، زوقای خشک، زعفران، شکر سفید، مثل هر دو نرم کوبیده؛ **انجام:** و سه عضو وسیع سوراخ بینی و زیر کردن و شکم است و سه عضو صافی موی یال و پوست کفل و اصل سم است و سه عضو سیاه چشم و لب و سم است.

مجموعه گوناگونی در بیان بیماری‌ها و درمان آن‌ها و بیان گونه‌های ادویه‌جات طبی، بخش پایانی کتاب در درمان اسب با عنوان «فرسنامه» است که به نظر می‌رسد بخشی از کتاب مفصلی بوده، این رساله شامل نه باب بدین ترتیب است: ۱. امراض سر و چشم؛ ۲. امراض حلق و سینه؛ ۳. معالجه قولنج و سایر بادها؛ ۴. در معالجه سایر امراض باطنی؛ ۵. در معالجه اورام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۶گ (۱۷۷ر-۲۴۲ر)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۷ - ۱۱۷]

۳۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۸۲-۱۷/۱۶۲

آغاز: در ظرف حدید پهن کرده در کوره مینا کاری برده تا دود تمام شود بعد هر مثقالی یک نخود قاطوس و یک نخود ملح؛ **انجام:** گوشت گاو را ورق نموده در دیزی کرده ... روغن بمالند وروی آتش گذارند.

مجموعه پراکنده‌ای در کیمیا به صورت یادداشت‌های پراکنده که مؤلف از کتاب‌های کیمیا و گفته‌های معاصرین خود در این زمینه جمع‌آوری نموده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۰سم [ف: ۳ - ۱۲۷۷]

۳۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۰۳/۳

شامل: اصطلاحات کیمیا و معنی آن‌ها (ص۲۷)؛ باب دوم: در اسماء حجر و باب سیم: در اسماء کلس الارض و باب چهارم: در نام‌های زیبق و باب پنجم: در اسماء ضمع مطهر الزیبق. این تربیب ابواب می‌رساند این قسمت از نسخه متعلق به کتابی بوده که اول آن افتاده است؛ فصل یکم در شرح و تفسیر آن ابواب و بعد در ذیل آن «باب اول» و «باب دوم» و «باب چهارم» باز می‌آیند و مطالب آن ها ضمن فصل‌هایی توضیح داده می‌شود و در پایان این قول مقاله دیگر شروع می‌شود با ابواب دیگر و در همه آن‌ها

مطالب مرتب و این برتیب مبین آن است که باز این قسمت از نسخه قسمتی از یک کتاب بوده است (۲۸-۴۰)؛ مباحث کیمیاوی ولی به‌ظاهر این مباحث دنباله مطالب قبل نیست و این می‌رساند که این مطالب یا قسمتی از همان کتاب است که از بین آن‌ها صفحاتی افتاده یا متعلق به کتابی دیگر است (۴۱-۴۵)؛ از کتاب «اسرار اصل» به‌اندازه یک برگ مطالبی راجع به‌مس و ذوب آن (گ۴۷)؛ باز مطالب کیمیاوی ولی دنباله مطالب قبل نیست (۴۷)؛ نسخه چند دستور عمل کیمیاوی (۴۸-آخر). نسخه بسیار مغشوش و مشوش می‌باشد؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی تریاکی، ۲۵گ (۲۷-۵۱)، ۱۸سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۶۱۲]

۳۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۱۲۶

آغاز: از جاده حق دور افتاده اهل سنت؛ **انجام:** و صلاح کار دنیا و دین باشد ...

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۳۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۲۸

شامل: ۱. دیباچه میرزا سید حسین سمر نائینی؛ ۲. دو دیباچه دیگر بی‌نقطه از سمر نائینی؛ ۳. قصیده بی نقطه از سمر نائینی؛ ۴. قصیده و غزل سلمان ساوجی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه عطف تیماج حنایی، ۴۱گ، ۱۱ سطر (۱۱/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۲۳۱]

۳۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۳

شامل: فرهنگ فارسی به فارسی؛ چندین نامه دیوانی و نمونه‌های آن از قرن ۱۲ و ۱۳ مانند نامه‌ای از ملا عبدالکریم بیرجندی و حکم برای امیر محمدخان عرب خزیمه نایب امیر قاین (امیر اسدالله خان) مورخ ۱۲۴۸ و دو نمونه نامه دیوانی مورخ ۱۲۲۲ و نیز مورخ ۱۲۲۱ و فرمان صفی قلی خان بیگلربیگی خراسان مورخ ۱۰۸۴ و نمونه امر وزارت خراسان مورخ شعبان ۱۰۸۲ و حکم میرزا سعدالدین مورخ شعبان ۱۱۰۵ و نمونه فرمان مورخ ۱۰۲۱؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: گالینگور عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۲۳-۱۵سطر (۹×۲۱)، اندازه: ۱۵×۲۸سم [سنا: ف: ۲-۱۲۴]

۳۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۰

دارای: نسخه‌های طبی، سواد مکاتیب، شعرها، جدول اسامی دول مسیحی با اعداد به سیاق، قانون‌نویسی اوایل دولت محمد شاه قاجار در جمادی الثانی ۱۲۵۴، صورت جمع و خرج و املاک، علوم غریبه و پراکنده‌های دیگر؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سرخ، ۹۰گ، ۲۹-۱۴سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۶۲]

۳۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۰۴

معرفت تقویم خواجه نصیر، ترتیب مربعات [عن امیر المؤمنین]، رساله در جفر منقول از خواجه نصیر محمد بن اسماعیل، گلچینی از تحفه حکیم مؤمن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: ساغری مشکی، ۱۱۴گ [ف: ۴۷/۱ - ۱۳]

۳۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۷۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۲۳۷]

۳۹۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۰۲-۱۱/۲۰۲

آغاز: فی التوریة و الاضاءة بین عالم العقول و عالم الاجسام کما ان الدراری واسطة بین النیرین و بین الکواکب القلیلة الضوء و هذه المصباح و الزجاجة او الدری یتوقد من الشجرة المبارکة التی هی شجرة الوجود؛ **انجام:** هـم جموع و الوف کفرید واحد ×× نص اشتاق الی قربک فی المشتاقین / هم کهوف و صنوف کبناء مرصوص ×× ساخت مشتاقیه را لولایت منصوص

جنگی به نظم و نثر که یکی از عارفان قرن سیزدهم از آثار و اشعار عارفان فراهم نموده است. از خود گردآورنده مطلبی یا شعری به نظر نرسیده ولی از این که کرسی‌نامه مجذوبعلی شاه را آورده، نباید بی‌ارتباط با وی باشد. شامل: کرسی‌نامه حاجی محمد جعفر کبوتر آهنگی ملقب به مجذوبعلی شاه، مطالبی به نقل از کتاب‌های بحر المعارف، فیه ما فیه و بحر الاسرار مظفر علی شاه. همچنین در این جنگ اشعاری از این شاعران تحریر شده است: شیخ بهایی، عطار، مولوی، رضوان علی شاه، ناصر خسرو، رباعیات بابا طاهر مغربی و صحبت لاری؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۲-۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۷۲]

۳۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۱/۲

در کیمیا و دعا؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۷۱گ (۵۰ پ - ۱۲۰پ) [مختصر ف: - ۲۴۱]

۴۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۶۹

آغاز: به جهت ناخوش بواسیرحب سازد؛ **انجام:** وکسرالریاح و تصریح النفس عود هندی

در کیمیا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۸۵-۱۷/۱۶۵

آغاز: سخن آهسته تر بایست شاید نشنود زهرا ×× وگرنه سوز آهش صد خطر بر حاضران دارد / صبا رو در نجف برگو توان سر یزدانی ×× که زینب در دمشق و کوفه چشمی خونفشان دارد؛ **انجام:** خوبان دو عالم به عزای تو قرینند ×× ذکر غم تو لایق هر بی سر وپا نیست / در مدرسه عشق شها سرخط ذاکر ×× در لوح دلش جز الف داغ شهانیست

بیاضی از آن یکی از روضه‌خوانان قرن سیزدهم که درآن مراثی منظوم مربوط به وقایع کربلا را تحریر نموده؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۳گ، ۱۲-۱۴ سطر، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۳ - ۱۲۷۸]

۴۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۳۸-۱۷/۲۱۸

آغاز: ماه فروماند از جمال محمد ×× سرو نروید به اعتدال محمد

/ قدر فلك را كمال ومعرفتی نیست ×× درنظر قدر با كمال محمد؛ **انجام:** آن سلیمان که درانگشت یدش خاتم ... ×× خود به خون غرقه و قاسم به کف اهرمن است / تیره از دود دلم نه فلك آید هرگه ×× یاد آرم که به مطبخ سرشاه زمن است

بیاضی از یکی از مرثیه‌سرایان و نوحه‌خوانان قرن سیزدهم که در آن اشعار مراثی از شاعران مختلف را در مرثیه حضرت سید الشهداء تحریر نموده است؛ خط: نسخ ونستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۸–۱۰ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۳ – ۱۲۷۷]

۴۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۱۳

مخصوص مراسم تعزیه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

۴۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۱۳-۱۶/۲۲۳

آغاز: اعوذ بالله من الشیطان الرجیم و وصینا الانسان بوالدیه احسانا حملته کرها و وضعته کرها و حمله و فصاله ثلاثون شهرا ترجمه ظاهر آیه شریفه این است که خداوند؛ **انجام:** باید بعد از من دستت را روی دستت بگذاری و خانه نشین باشی شمشیر نکشی این بود که حضرت امیر شمشیر نکشید مگر دو وقت

بیاض پراکنده‌ای شامل مواعظی که به دست یکی از منبریان با خط بد تحریر شده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۰گ،مختلف السطر،اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳-۱۲۷۹]

۴۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۸/۴-طباطبائی

به نظم و نثر در غرائب آثار و خواص پاره‌ای از ادعیه، آیات، طلسمات، اشکال و حروف از احادیث یا سخن استادان و برخی از منطرها، پاره‌ای از قواعد علمی و دستوری و درباره قاریان قرآن از آن جمله: طریق یافتن سارق، من نسخه‌جات آقا حسین خوانساری، جهت تب و لرز، حامله شدن، منظومه‌ای کوتاه در باره «رقم قاریان قرآن»، معمایی از شیخ بهاء الدین برای استخراج اسم خداوند، به نقل از راحة الارواح و مونس الاشباح، درباره داستان مامون با حضرت جواد و جلسه مناظره فقهاء با ایشان در مجلس مامون، به جهت رفع شدائد از میرزا ابوالقاسم قمی، لغات متضاد، استخراج اسامی ائمه بر قاعده زبر و بینات از آیه «انما یرید الله ...»، دعاء دردسر (طلسمی است منقول از حضرت امیر المومنین (ع)»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز، ۳گ (۶۳ر–۶۵)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۲۲ – ۲۰۴]

۴۰۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۹۸

آغاز: شهادت علی: شب معراج صورت علی را روی کرسی دید صبح نوزدهم ملائکه فرق شیر شکافت؛ **انجام:** این حسین کیست که عالم دیوانه اوست وین چه شمعی که عالم همه پروانه اوست

مجموعه اشعار مراثی و مطالب تاریخی و غیره که برای استفاده در منبر گردآوری شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۰]

۴۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۸۰-۱۱/۱۸۰

آغاز: بسمله امیر تو به بنده همان چون سابقا عرض شد که توبه واجب است عقلا و نقلا آیه سابق و می‌فرماید ان الله اشد فرما بتوبة عبده من رجل اضل راحلته؛ **انجام:** النصیحة للامیر که هرگاه امیر غفلت از این نصیحت کند در آن زوال ملکش باشد ...

مجموعه‌ای متعلق به یکی از واعظان، شامل مطالب متفرقه و پراکنده‌ای از خود و دیگران در پند و اندرز و تاریخ ائمه (ع) که قصد استفاده از آن‌ها در منبرهایش را داشته؛ خط: نستعلیق و تحریری، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ – ۱۲۸۲]

۴۰۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۱۷

دارای عهدنامه‌های ایران با کشورهای دیگر با چند رساله فارسی از میرزا ملکم و نامه فاضل خان گروسی و شعر فارسی و وصیت‌نامه پطر کبیر، بدین‌گونه: عهدنامه با انگلستان در ۱۲۲۴ (ص ۱)، عهدنامه با انگلستان در ۱۲۲۷ (ص ۱)، عهدنامه با انگلستان در ۱۲۲۹ (ص ۱۲)، احتجاج‌نامه با نمایندگان انگلستان در ۱۲۵۷ (ص ۲۱)، عهدنامه برده فروش (ص ۲۳)، دستورالعمل به میرزا محمود خان در این باب (ص ۲۵)، عهدنامه صلح با انگلستان در ۱۲۷۳ (ص ۲۹)، عهدنامه با عثمانی در ۱۰۴۹ (ص ۳۶)، عهدنامه با عثمانی در ۱۱۶۰ (ص ۴۱)، نامه فتح علی شاه به سلطان محمود خان (ص ۴۵)، نامه عباس میرزا به سلطان محمود خان (ص ۴۹)، نامه سلطان عثمانی به عباس میرزا (ص ۵۵)، قراداد با عثمانی در ۱۲۶۳ (ص ۵۸)، عهدنامه با عثمانی در زمان فتح علی شاه (ص ۶۲)، مقاوله با عثمانی در ۱۲۹۰ (ص ۶۸)، ضمیمه مقاوله ۱۲۹۰ (ص ۸۲)، قرارنامه با سردار کهندل خان در ۱۲۰۰ (ص ۷۳)، قرارنامه بندرعباس در ۱۲۷۲ (ص ۷۵)، عهدنامه ترکمانچای (۸۱)، معاهده کرورات و تخلیه سرحد است (۹۰)، مهاجرت نامه روس و ایران (۹۴)، عهدنامه تجارتی روس و ایران (ص ۹۵)، تشریفات سفرای دولتین (۱۰۱)، ترارنامه تجارتی روس و ایران (۱۰۴)، عهدنامه انگلستان (۱۰۹)، عهدنامه فین کنشتاین (۱۱۸)، عهدنامه ایران و فرانسه ۱۲۷۱ (۱۲۴)، عهدنامه شهرآزاد دانزیک ۱۲۷۳ (۱۴۰)، عهدنامه ایران و پروس ۱۲۵۸ (۱۴۶)، عهدنامه ایران و سوئد و نروژ ۱۲۷۴ (۱۵۰)، عهدنامه و دانمارک ۱۲۷۴ (۱۵۳)، عهدنامه و هلند ۱۲۷۳ (۱۵۷)، عهدنامه ایران و ایتالیا ۱۲۷۹ (۱۶۰)، ضمیمه آن (۱۶۳)، عهدنامه ایران و ساردنی ۱۲۷۳ (۲۶۸)، رساله‌ای از ملکم (۱۷۴)، اشعار متاخرین و متقدمین (۱۷۷)، رساله دیگر از ملکم و مقالات روزنامه قانون (۱۸۶)، لایحه بی‌نقطه ملکم، (۳۸۲) نام‌های فارسی سره (۳۸۳)، رساله دیگر گویا از ملکم (۳۸۶)، نامه فاضل خان گروسی (۴۰۱)، اصول مذهب دیوانیان (۴۰۲)، رساله آدمیت (۴۰۸)، نامه ناصرالدین شاه به امین الدوله (۴۳۰)، رفیق و وزیر (۴۳۱)، احوال پیغمبر تاریخ ۱۳۲۲ (۴۶۳)، فراموش‌خانه (۵۱۹)، جناب مشیرالدوله (۵۳۱)، فرمان ولی عهدی محمد قاسم خان (۵۶۷)، وصیت نامه پطر کبیر (۵۷۳)، یک رساله گویا از ملکم (۵۷۸) مورخ ۶ ربیع الثانی ۱۲۸۶، کتابچه

میرزا سعید خان وزیر امور خارجه (۵۸۹)، اشعار متفرقه فارسی (۶۵۴)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، عطف تیماج مشکی، ۳۲۷گ، ۱۸ سطر (۱۷×۲۶)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱۶ - ۲۸۲]

۴۰۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۰

جنگ نثر فارسی از ترسلات؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، قطع: بیاضی [نشریه: ۱۱ - ۸۹]

۴۱۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۴۲

آغاز: در بیان زکوة فطر زکوة فطر واجب مؤکد است و ترکش با تحقق شرایط وجوب گناه کبیره است و شرط قبول ماه مبارک است چنانچه از حضرت صادق (ع) منقولست؛ **انجام:** بالحق انزلناه و بالحق نزل و ما ارسلناک الارحمة للعالمین

شامل مطالب متنوع به نظم و نثر در موضوعات اخلاق، فقه، تاریخ و اشعار فارسی، از جمله مطالب جنگ: در بیان زکات فطر و دعای روز عید فطر و قربان و جمعه، روزه و آداب آن، مدح سخا، حکایت حاتم طایی، وفای به عهد، عاق والدین، اشعار شوقی، ثواب تهلیلات دهه ذی الحجه، ثواب تلاوت قرآن و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: محمد نقی بن محمد ۱۲۶۰ (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۱۶۱]

۴۱۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۵۹

آغاز: بسمله الحمدلله الذی کرمنا بهدایة الاسرار وتفضلنا بعلانیت الاخبار من لمعات الحقایق بالاثار من المخفیات الابرار واصوله ... که این کتاب را خلاصة الایمان نام نهادیم ... وباب بیست یکم ازآن خلاصة الحساب است؛ **انجام:** محتشم تا بودت جان مشو از دوست جدا لیکن جدایی سبب تفرقه جان وتن است

شامل مطالب متفرقه نظم و نثر مانند قطعاتی از گلشن راز شیخ محمود شبستری وکتاب «خلاصة الایمان» که بخشی از اوائل آن دو بار در نسخه تحریر شده است. در این کتاب از شرف الدین محمد طبسی گیلکی و احوالات وی که مروج شیعه اثناعشریه در زمان نادرشاه بود، بسیار نقل شده است، همچنین در رساله مذکور اصول ابواب سیمیا ذکر شده است، پس از آن رساله حدیث نورانیت از امیرالمؤمنین: «معرفتی بالنورانیة معرفة الله ... » درج شده و نیز خطبة البیان و سپس قطعاتی از اشعار عطار به‌نقل از «ارشاد البیان» وی و اشعاری از محتشم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۶۲]

۴۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۰

شامل: ۱. صلوات با دیباچه‌ای فارسی درباره آن؛ ۲. «من منشات میدان سخنرانی وحید الزمانی میرزا محمد طاهر در بیان مجملی از احوال خود بر علم عروض و قافیه»، نستعلیق قرن ۱۱؛ ۳. رقعه او در ضعف باه؛ ۴. رقعه او هنگامی که شاه عباس قندهار را محاصره کرده بود از زبان او به دوست خان حاکم آنجا؛ ۵. فتحنامه او درباره گریختن سپاهیان هندوستان که خواستند قندهار را باز گردانند؛ ۶. نامه عبدالمؤمن خان پادشاه سمرقند به شاه عباس یکم؛ ۷. پاسخ او بدو؛ ۸. نامه نادر شاه پیش از جلوس به محمد علی خان درباره گشودن قندهار؛ ۹. نامه او درباره گشودن و گرفتن هندوستان؛ ۱۰. رقم بخشش مالیات سه ساله ایران؛ ۱۱. «طغرای مشهد در جواب کاغذ سفید نوشته»؛ ۱۲. غزل و رباعی (نستعلیق قرن ۱۳ در ۳ص)؛ ۱۳. فرمان شاه طهماسب هنگام آمدن همایون شاه هند به ایران (نستعلیق قرن ۱۱)؛ ۱۴. گلشن خیال؛ ۱۵. رقعه‌ای از زبان حاجی فال گیر به سلیمه در کوشکی؛ ۱۶. «رقمی که رضیه شکسته نویس در اخراج یکی از عشاق از قلم رو حسن نوشته»؛ ۱۷. عریضه‌ای در جواب فرمان (تا اینجا به همین نستعلیق)؛ ۱۸. شعر فارسی (نستعلیق قرن ۱۳ در ۲ص)؛ ۱۹. طرف و مطایبات (همان نستعلیق قرن ۱۱ در ۱ص)؛ ۲۰. بندی در دعا به عربی (نستعلیق قرن ۱۳ در ۱ص)؛ ۲۱. شعر در هجو طبیبی (نستعلیق قرن ۱۱)؛ ۲۲. مناظره بیمار و طبیب: از قاضی شریف (همین نستعلیق)؛ ۲۳. سند لطیفه (۱ص) به مجاز و کنایه است نه واقعی؛ ۲۴. بحر طویل؛ ۲۵. بحر طویل دیگر که دوستی باخیکچه پنیر بیاد بود فرستاده بود؛ ۲۶. پاسخ راقم حروف؛ ۲۷. بحر طویل فارسی سید علی مهری؛ ۲۸. غزل همین مهری؛ ۲۹. قسمت‌نامه از فهمی؛ ۳۰. قسمت‌نامه از فضولی؛ ۳۱. مذمت اسب؛ ۳۲. مذمت اسب از کلیم؛ ۳۳. مذمت حمام از شفیعای اعمی؛ ۳۴. تضمین بحر نصاب در هجو صدر الممالک؛ ۳۵. نظمی در بحر تقارب؛ ۳۶. شرح خاتم منسوب به علی (ع) که به عبرانی و عربی بوده به فارسی؛ ۳۷. قصیده عربی؛ ۳۸. داستان خسرو و شیرین و شکر اصفهانی، به نظم فارسی؛ ۳۹. داستان رفتن شیرین از عرفی؛ ۴۰. داستان رفتن شیرین از نظامی؛ ۴۱. سوز و گداز از نوعی؛ ۴۲. قضا و قدر از محمد قلی سلیم؛ ۴۳. تعریف کوه کشمیر؛ ۴۴. مذمت خلق و قحط و وبا در هندوستان؛ ۴۵. مذمت شخصی؛ ۴۶. نسب نامه والهی قمی در هجو کسی؛ ۴۷. مناظره پیرزن و لیلی از وفا؛ ۴۸. شکست دست از کلیم؛ ۴۹. معراج الخیال؛ ۵۰. مسدس ترکیب از وحشی؛ ۵۱. سراپای سید علی مهری (از ش ۳۸ تا اینجا به نظم فارسی) (به همین نستعلیق قرن ۱۱)؛ ۵۲. قطعه (نستعلیق قرن ۱۱)؛ ۵۳. شعر فیض کاشانی؛ ۵۴. شعر ملامکنون بهبهانی دوانی؛ ۵۵. رباعیات ادیب پیشاوری؛ ۵۶. نزاع فرج و مقعد بر سرایر؛ ۵۷. شعر ادیب؛ ۵۸. ترجیع ادیب (تا اینجا به همین نستعلیق)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۳، دو گونه نستعلیق یکی چلیپا از قرن ۱۱؛ مهر: شعاع؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶۶گ، ۱۸-۲۲ سطر (۸-۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [سنا: ف: ۱ - ۲۳۰]

۴۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۹

دارای: شعرهای سعدی، آذر، میر مشتاق، رفیق، هاتف، جامی، عاشق، صباحی، رضی تا می‌رسد به میرزا ابراهیم ایروانی، سلیمان ساوجی، در میانه از شعر و نظم و نیز در بدیع و عروض بحث شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲و ۱۳؛ کاغذ: سفید و آبی،

جلد: تیماج تریاکی، ۱۶۰گ، ۲۴-۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [سنا: ف: ۲ - ۷۵]

۴۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۳۶-۲۰/۱۵۶

آغاز: محبت را ز ماهی باید آموخت ×× ز آبش چون بر آری جان ستاند؛ **انجام:** به روز حشر زند دست هر کس به شفیعی ×× ... دست زنم که حبل متین است

جنگی به نظم و نثر شامل مطالبی متفرقه و اشعار و از جمله این منظومه ها: منظومه داستان زنبل دزد و عاشق شدن دختر قبادشاه به زنبل دزد، منظومه به طرف چمن رفتن فاطمه زهراء، منظومه الله قلی زنگنه و حساب‌هایی به سیاق و چند تاریخ فوت؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: ساغری مشکی، ۱۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۲۹۶]

۴۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۶۴-۱۴/۱۱۴

آغاز: از مرحوم طلوعی اراکی رحمة الله علیه. یاران به ما دگر زچه رو سر نمی زنند ×× بر گرد آشیانه ما پر نمی زنند؛ **انجام:** ای مهدی صاحب زمان بنمای روی خود عیان ×× تا چند باشی در نهان خود را نما ای رهنما / حافظ خموشی پیشه کن درکار خوداندیشه کن ×× قطع نظر در پیشه کن گر سر بیاید مر تو را

شامل: ۱. غزلی از طلوعی اراکی و علی اطهری کرمانی و فتی تبریزی (۲)؛ ۲. تاریخ اولاد حضرت نوح (۱۶-۳)؛ ۳- منتخب شاهنامه. فردوسی (۳۲-۵۷) اشعاری از شاهنامه که در تعریف بوده استخراج و تحریر شده است؛ ۴. تاریخ سلاطین عجم وتاریخ صدر اسلام (۶۲-۱۱۵)؛ ۵. قصایدی از شعرای مختلف مانند حافظ، طوفان و دیگران (۱۱۶-۱۴۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۶گ، ۱۰-۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۳۰۶]

۴۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۹۴/۱-۱۲/۱۸۴

آغاز: بعد از آنی که شاه عباس از دنیا رفت سلطنت رسید به شاه سلطان حسین. در بالای تالار علی قاپی نشسته بود از دهنه میدان دلاوری؛ **انجام:** ای جامه سروری به قد تودرست ×× دولت به درت بسته کمر چابک و چست / داریم به توچشم عنایت می‌باش ×× با ما به عنایت که عنایت درتوست

شامل: داستانی از شاه عباس، دوبیتی‌ها، داستان خواجه محمد مصری، چند نامه عاشقانه، بحر طویل با این سرآغاز: در دوش دیدم صنهی موکهری غمزه گری لب شکری عشوه گری چه ذقنی (له عذاری)، مخمس از شاعری نامعلوم و مطلبی در فضایل علی (ع)؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: پارچه مشکی، ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۹۸]

۴۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۰۷-۱۲/۱۹۷

آغاز: بود صخره سنگی که بهر کلیم ×× فرستاده بد کردگار کریم / یکی نردبان دید از سیم زر ×× که زر صخره بد تا فلک راه بر؛ **انجام:** بال و شانه بسوزاند تا خاکستر شود و انوار ماد اول گویند و درظرف پاک نگاه باید داشت تا وقت عمل وعمل درفصل رماد.

شامل: ۱. مطالب متفرقه در کیمیا، و اشعاری در مراثی، مناجات حضرت موسی با سنگ خارا به نظم فارسی؛ ۲. داستان شرف شمس و آفتاب؛ ۳. داستان ناز خندان؛ ۴. داستان خواجه مروارید و چند داستان مفصل دیگر؛ ۵. دوازده امام خواجه نصیر؛ ۶. دعای معراج؛ ۷. مطالبی در کیمیا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۱۹۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۰۵]

۴۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۸۷-۱۶/۱۹۷

آغاز: عقل را فراش ره کن بی دلیلی ره مرو ×× عشق را سرشار کن بخل وحسد بیرون برو / در بیابان فنا خواهی که باشی راه رو ×× نفس را مرکب بساز و برمراد خویش رو؛ **انجام:** در روز غدیر خم می‌ناب الست ×× دادند محمد و علی دست به دست / خون دید عمر که دیگری ساقی شد ×× بدمستی کرد و ساغر عهد شکست

شامل: علوم غریبه و جفر طلسمات، اشعار در مراثی، خواص الاشیاء؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج مشکی، ۹۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۳۰۱]

۴۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۰۳-۱۶/۲۱۳

آغاز: ۹ دلیل است بر سفر و فایده و خبرهای خوش و تقوا و درست و راحت بدان ۱۰ دلیل است بر یافتن مراد از سلاطین و حکام؛ **انجام:** و باز می‌گوید قبلت نفسی موکلتی لنفسی علی المبلغ المذکور الی المدة المعلومة تمام شد صیغه متعه فارسی و عربی

بیاضی شامل: جداول الرمل در بیان امکان شکل‌های مستخرجه از رمل، چند باب از کتاب سعادت‌نامه در رمل که در دوازده باب بوده است، منتخبی از دیوان مشتاق اصفهانی، اشعاری از منظومه زبدة الرمل معین؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۳گ، ۱۶-۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۰۲]

۴۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۰۹-۱۷/۱۸۹

آغاز: حکایت: زنی را معشوقه بود وقراری گذاشتند که شبی یکدیگر را ملاقات کرده باشند زن به معشوقه گفت که امشب من بندی به پای خود؛ **انجام:** بجهت دفع کک سوره اذا زلزلت را سه مرتبه بر جام آب بخواند وبر خانه بیفشاند کک دفع خواهد شد

شامل: مطایباتی به نثر؛ اشعار و غزلیاتی از شاعران مختلف؛ منشآتی از ادیبان؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۶×۹سم [ف: ۳ - ۱۳۰۶]

۴۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۹۶-۱۷/۱۷۶

آغاز: مست و مدهوش از خطاب شه شود ×× هر زمان در پیش شه سجده کند. هر زمان ... حکایت العابد الذی کان قوته العلف لیامن علی دینه من التلف؛ **انجام:** و قالوا ربنا انا اطعنا سادتنا و کبرائنا فاضلونا السبیلا و اما قولی کانا علی الحق الحق علیهما

فالحق هو علی بن ابی طالب علیه السلام بدلیل

بیاضی شامل: نان و حلوای شیخ بهایی، بخشی از مناجات خواجه عبدالله انصاری، وصیت‌نامه از آخوند ملا ابوطالب لواسانی، منشآتی دیگر از وی و دیگران، بحر طویل سید مهدی عرب، مکتوب ملاعلی نوری به یکی از شاهزادگان و نامه دیگر گویا از وی، مطالبی کوتاه در حکمت و حدیث؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج بنفش، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۳۰۲]

۴۲۲. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه:۴

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷ – ۶۸۵]

۴۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۴۹

نظم و نثر و نامه‌ها که در فهرست فیلمها (۱:۶۴۹) شناخته‌ایم؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۴گ، ۱۶ سطر چلیپا و راسته (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۱۳۷]

۴۲۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۲

شامل: رساله‌ای در سلوک طریقه نقشبندیه (۱پ–۵ر) از آدم بنوری نقشبندی؛ اوراد و اذکاری جهت حصول مطالب و رفع حاجات (۵ر–۱۴پ)؛ طریقه ختم غوث الثقلین (۱۵ر)؛ طریقه ختم خواجگان (۱۵پ–۱۶پ)؛ اورادی از سید عبدالله علوی حداد (۱۶پ–۱۸ر)؛ ترتیب بیعت (۱۸ر–۲۱ر)؛ طریقه توبه (۲۱ر–۲۲پ)؛ شجره قاردیه لطف الله علی از خدمت شاه نور الله علی و شجره چشتی و شجره طبقات و شجره سهروردیه و شجره چشتی ثانی وی (۲۳ر–۲۸پ)؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۵۷۱]

۴۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۴۰

آغاز: برخی از لغات فارسی: آغازگه: مبدا، اسپریس: میدان، اشکیوه: مرکب. بنام آنکه جانم درید اوست ×× ندیدم درجهان جز جلوه دوست؛ **انجام:** مبارکه نام وی آمد هویدا ×× دو الف و بلکه هفتاد و دو بالا / دوم نامش به رب گشتی مطابق ×× نموده شیوه را باوی موافق

مجموعه‌ای مختصر در جمع برخی لغات و واژه‌های فارسی به فارسی و نیز مثنوی کوتاهی در ۱۰۰ بیت در اشعار و کمی در شرح حال سراینده که ناشناس مانده و در زمان ناصرالدین شاه می‌زیسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ سطور چلیپا درمثنوی؛ جلد: مشمای قرمز، ۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۳]

۴۲۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۹۵

تذکره شاعران است. از چند شاعر فارسی‌زبان که اندکی از سرگذشت و اندکی از شعر ایشان را آورده است. در پایان کتاب بخشی است که شعرها به ترتیب موضوع یاد شده و به سرایندگان نسبت شده است. چنان که در توحید از شانی تکلو، بدیعی تبریزی و کمال اسماعیل یاد شده است. اینها هستند شاعرانی که در آن نام برده شده‌اند: انوری، نظیری، حسن غزنوی، اشرف صفدر جاهی، ظهیر، آهی، عسجدی، جزوی، عنصری، کمال عبدالرزاق، انیسی، فردوسی، تجلی، علی رضا تفرشی، خاقانی، عبدالواسع جبلی، سنائی، وحشی، مسعود سعد، محتشم، جناب، عرفی، بابا طاهر، لامعی معزی، رودکی، قاضی عطاءالله، نظامی، سعدی، مکتبی، لالا، مغربی، اوحدی، بابا افضل، قاآنی، قائم‌مقام؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج، ۱۴۹گ، ۱۱ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف:۴-۹۶]

۴۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۰۷

شامل: ۱. ترجیع‌بندهای هاتف؛ ۲. گلشن راز؛ ۳. منظومه شیخ بهایی «ای مرکز دائره امکان»؛ ۴. قصیده عینیه «لام عمر باللوا مربع» با ترجمه فارسی؛ ۵. نان و حلوای شیخ بهایی؛ ۶. نان و پنیر شیخ بهایی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، برخی جاها تاریخ ۱۲۸۲ ق دارد؛ پس از آن «نان و حلوا» و «پنیر» و اشعار متفرقه است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۱۷سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ – ۹۷]

۴۲۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰۰ ـ د

آغاز: بنام آنکه نامش حرز جانها است ×× ثنایش جوهر تیغ زبانهاست؛ **انجام:** شعر ترکی است

در این جنگ عنوان‌های بزم، رزم، وصف، غزل، ستایش است و شعرهای امیر خسرو دهلوی، اوحدی، گلشن، فردوسی، سعدی، حافظ آمده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴۶گ، سطور چلیپا (۵×۱۱)، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۱ – ۱۸۱]

۴۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۱۶

نوشته علی بن زین العابدین بن حاجی محمد جعفر سپاهانی عابد در دهه دوم رمضان ۱۲۲۵ و محمد مهدی ساروی مازندرانی در ۱۱ صفر ۱۲۲۶ برای حاجی سید محمد و ابوالحسن بن محمد رضوی مشهدی در محرم ۱۲۲۶ (میانه نسخه). شامل: مراثی میرزا محمد علی دانش بمرودی «واهب»؛ شعرهای مولانا حاجی «عابد»؛ مرثیه و دوازده بند صباحی؛ دوازده بند فدایی؛ تقدیر خیال ملا نقی و شعر حاجی عبدالکریم ساروی و شجاعی نوری و خطا و ملا محمد ورزنه‌ای رودشتی سپاهانی و مفلس و دانش و خاقان و سلیمی و سید و داعی و مقیم و آثم و محمد و مرتضی؛ رباعی ترکی در مرثیه؛ نثر فارسی در مقتل و تعزیه؛ چند خطبه عرب در سوگواری برخی با ترجمه فارسی. نسخه برای تعزیه و روضه‌خوانی و سوگواری گویا نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵–۱۲۲۶؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۳ – ۳۱۹۲]

۴۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۱۹

به فارسی و نظم و نثر در سوگواری و تعزیه و مرثیه و پراکنده‌های دیگر هم دارد و گردآورده تعزیه‌خوانی را می‌ماند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ نستعلیق از راست و

چپ؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۹۸گ، ۲۱ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۳ - ۳۱۹۴]

۴۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۰۱

آغاز: مسلمانان چه سازم چاره با آن شوخ سنگین دل؛ **انجام:** و دیده اخلاص منزل در خلوت کده خیال بر روی دل آرایش ناظرند.

شعرهای فارسی: زلالی، صایب، ناصر علی، ظهوری، میرزا جلال اسیر، فیضی، اشرف، غنی، سپاهی، شهرت، مخلص کاشی، ساطع، شوکت، کمال، شاهی، میرزا باقر، تجلی، نور العین، ادهم، مانی، ادهم، استاد، ظهوری، لسانی، مشتاق، غباری، نادم گیلانی، بداغ بیک ترکی، اقدسی، فطرت، قاسم مشهدی، غنی، کلیم، داراب، حامی، طغرا، میرزا رضی، منیر، طوسی، آشنا، آصفی، فکرت، طرفی تبریزی، قبلان بیک، میرزا صادق، میر شمس الدین خیال، متین، ابو الحسن دهلوی، فیاض، معلوم، رفعت، عرفی. نیمه دوم منشات محمد حسن چلبی است: ۱. نامه به محمد حسن چلبی؛ ۲. در طلب عینک به شیخ محمد خاتون؛ ۳. به میرزا محمد امین در طلب اسطرلاب؛ ۴. به ملا مظفر منجم در وقتی که در فرح آباد نوشته؛ ۵. به یکی از دوستان نوشته؛ ۶. در طلب آب به میر معین نوشته؛ ۷. خطبه بیاض؛ ۸ برای کسی از دوستان نوشته؛ ۹. به مظفر حسین کاشی نوشته؛ ۱۰. به دوستی نوشته؛ ۱۱. دیباچه که بر منشات خود نوشته؛ ۱۲. خطبه بیاض؛ ۱۳. در طلب مرکب؛ ۱۴. دیباچه رساله شجره مبارکه؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با کمند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آلبالویی، ۱۵۵گ، سطور راسته و چلیپا دوستونی؛ اندازه: ۹×۲۲/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۲]

۴۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۹۴/۱

شامل: شعر صدرالدین عاملی؛ شرح کاظم ازری و شیخ بهائی (روح الجنان فی مدح صاحب الزمان سروده در شیراز در ۱۰۰۸)؛ پاسخ شرف الدین جعفر خطی عبدی به او در اصفهان در ۱۰۱۶ در برابر همین قصیده؛ شعر خطی در ستایش رکن الدین وزیر؛ شعر ابن عنین؛ شعرهای شاعران جاهلی و اسلامی؛ پراکنده‌های دیگر در سراسر مجموعه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۲۵۷]

۴۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۷۹

شعرهای سنایی و سعدی است و در آغاز آن بندی است به نثر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی ضربی، ۱۵۶گ، ۱۳ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۲۷۴]

۴۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۵۸

شعرهای به فارسی ۱۶۶ شاعر با سرگذشت آن‌ها و نزدیک به یازده هزار و چهارصد بیت، در آن سرگذشت دارنده نسخه حاجی زین العابدین رشتی که در زمان محمد شاه قاجار زندگی می‌کرده است از کودکی تا ۱۲۶۱ به قلم خود او و مطایبات او با ملک التجار رشت هست، نیز شعرهای یغما به دستور خود او، در پایان قصیده‌ای است در ۶۷ بیت در ستایش شاهزاده علی اکبر که شرارت و سرکشی محمود وسطی را در شهر آمل خوابانده و او را دستگیر کرده است، او بود که بارها سپاهیان دولتی را شکست داده بود تا این که گرفتار شده بود. چنین است فهرست نام برخی از شاعران: شیخ ابو سعید ابوالخیر، ابن یمین فریومدی، ابوالعلاء گنجوی، امام قلی خان، آهی، انیسی، آذر، انوری، اهلی، اوحدی مراغه‌ای، بابا طاهر، بیخودی، بیرامخان، جاهی، جعفر بیگ بیگدلی نیای مادری آذر، جامی، حافظ، حالتی، حسرت، حیدری، حسن دهلوی، حکیم، خاقانی شیروانی، خرم، خیام، خادم، درویش، دانش، دولت، سید ذوالفقار شیروانی، رسوا، رفیق، زرگر، حاجی زین العابدین رشتی، سابق، سعدی، سرباز، سها، سید لاهیجی، سروش، شاهی، شوقی، شکیبی، شایق، شوکت، صفائی، صفا، صباحی، صائب، صبوری، صاحب علی آبادی، ضیاء، طالب، طرزی افشار، طوسی، طوفی، ظهیر فاریابی، عاشق، عبید زاکانی، عذری بیدگلی، عقاب، عزیز، عنصری، عنوان، عزالدین شیروانی، عنایت الله، عصار، عرفی، غوغا، فغانی، فیضی، فلکی شیروانی، فنائی خلخالی، فراقی، فصیحی، قاسمی، قاآنی، قایم مقام، قطران، کمال خجند، کاظما تبریزی، منوچهری دامغانی، مسیحی، معصوم علی شاه، مشتاق، ملا مصطفی، ملا مصطفی، ملهمی، مجمر کاشی، میرزا محمد علی طهرانی، نور علی شاه، نیاز، ندیم، ناصح، نصیر، ناصر، نصرتی، وفاری، وحشی، هلالی، هاتف، هما، یغما، سلطان ابوزید برادر شاه شجاع، جلال الدین ملکشاه سلجوقی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، در پایان تاریخ ۱۲۶۱ هست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۳گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۵۱۸]

۴۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۲۰

شعرهای فارسی و نثر فارسی، گردآوری زمان قاجار، دارای شعرهای: قاآنی، فروغی، مشرف که شعرهای ناصر خسرو را تخمیس و تضمین کرده است، رضوانی، منصف، جودی و بیضا، خجسته، بدیع الزمان شیرازی، حاجی میرزا محمد علی خسروی، حاجی علی اصغر شمشیرگر، شاطر عباس صبوحی، ظهیرالدوله صفا، نشاط، شهدی، نیز انشاء امیر نظام، نثری شیوا در بحر طویل، نثر میرزا عبدالوهاب طبیب زرندی، نامه مجد الملک به وزیر همایون؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۵۵گ، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۵۶]

۴۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۵۵

شعرهای فارسی میرزا ابوالقاسم حسینی تفرشی، با تاریخ تولد میرزا محمد اشرف در دو شنبه ۸ رمضان ۱۲۵۱ (ص ۱۸۵و ۱۹۱) تاریخ تولد فرزندش خانم ناز خانم در دوشنبه ۲۹ ربیع الاول ۱۲۶۴ و تولد شرف بیگم جانی بگم در روز چهارشنبه ۱۹ صفر ۱۲۶۱ (ص۱۱۸۶) با محرم نامه و تعبیر خواب و شعرهای پراکنده

و رباعی بوسعید و شعرهای فریدون و حزین و رساله اصول دین فارسی ملا نظر علی گیلانی در یک مقدمه و پنج اصل و خاتمه و حجت نامه و نامه مظلوم هجری تفرشی به خواهرش و به کسان تفرشی خود (ص۳۳) و فخریه محمد صادق تفرشی، نیز تاریخ تولد میرزا ابوالقاسم در ۸ رجب ۱۲۱۵ و تاریخ ۱۳۱۷ (ص۱۵۷)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۵گ، ۱۴ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۵۷۶]

۴۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۹۱

چند انشاء و شعرهای بی نام هر دو به فارسی با ترجیع‌بند نور العین واقف و مصلح الدین و مشتاق و شعر شفق و طوفان و لایقی؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دو ستونی در شعرها؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۳۶گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۷۵۸]

۴۳۸. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۷۷

شامل مطالبی در شعر و موعظه و مدح و مرثیه و حدیث و دعا، بخشی از رساله فارسی ملاعلی قوشچی در علم حساب و مباحثة النفس ملا محمد طاهر قمی و بحر طویل و ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۲گ، ۲۵سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۷۷]

۴۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۲۷

آغاز: والده ابراهیم نان خورش بنا (پس از ۲۰ برگ نام نویس قرض و طلب) بیاورید طفلی تا بالغ پسر یا؛ **انجام:** در مشاهده حقایق عالم بالا چه حاجت

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ تا ۱۳۳۰ [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۴۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۵۴

دارای رباعیات خیام و شعرهای نظامی و هلالی و منشات نشاط و کنز السالکین انصاری و جز اینها که روی هم سی و پنج بخش است: ۱. انشاء فارسی؛ ۲. کنز السالکین؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۳. مقاله خواجه انصاری؛ انصاری، عبدالله بن محمد؛ ۴. مقاله جامی به نثر فارسی؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد؛ ۵. شیر و شکر بهائی؛ ۶. مناجات علی (ع)؛ منسوب بن علی بن ابی طالب؛ ۷. سوز و گداز؛ ۸. مثنوی آذر؛ ۹. حکایت حدیث از احادیث حسن درباره کربلا به نظم فارسی (نوشته ربیع الاول ۱۲۴۶)؛۱۰. از مثنوی در طعن شتر بن مجنون؛ ۱۱. کلام شیخ بهائی؛ ۱۲. مثنوی قصه جوان عاشق و مردن او به قول معشوقه؛ ۱۳. غزلیات؛ ۱۴. حکایت بی‌مزه؛ ۱۵. غزلیات؛ ۱۶. ملاقات ملاپشم دین با اصفهانی بهیمة الانعام (نوشته ۱۲۴۶)؛ ۱۷. مقالات عرفانی؛ ۱۸. مخمس نظامی؛ ۱۹. مطایبه حرو ابن سعد؛ ۲۰. غزلیات؛ ۲۱. مثنوی؛ ۲۲. از خواجه بر افتاده یهود؛ ۲۳. معمیات؛ ۲۴. نان و حلوا؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۲۵. نثر نشاط معتمد الدوله؛ ۲۶. مثنوی نشاط؛ ۲۷. غزل نشاط؛ ۲۸. نسخه جهت بواسیر؛ ۲۹. دوازده بند محتشم؛ محتشم، علی بن احمد؛۳۰. نسخه دفع تب؛ ۳۱. مرثیه دوازده بند؛ میرزا سلیمان صباحی؛ ۳۲. دوازده بند آقا تقی ...؛ ۳۳. دوازده بند جوهری گویا میرزا محمد باقر ...؛ ۳۴. حکایت ظرفاء؛ ۳۵. تعریف شعرا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ، ۱۱ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۷-۱۵۹]

۴۴۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۰۹

شعرهای نظیری و سعدی که به‌خط شکسته ریز زیبا و چلیپا نوشته شده سپس شعرها در مناقب و مصائب امامان شیعی از رحیم سخنور متخلص به ساجد و شعرهای فیض دکنی و وحشی و محتشم و دیگران با زیارت‌نامه؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ راسته و چلیپا؛ قطع: بیاضی جیبی[چهار کتابخانه مشهد-ف:۱۰۴]

۴۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۹۴

آغاز: بسمله، بر جمیع خلایق ثابت است؛ **انجام:** به منزله پنج اصبع و بر معده ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۶۴

آغاز: عرفی، دلم دهمت جوه از دلها؛ **انجام:** بوسه گر میدی در این

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۵۵

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح مذهب مرصع، مجدول، در برگ پایانی اشعاری از رهی معیری به سال ۱۳۲۲ش در تهران و در خدمت عبدالحمید خان ابوقداره قهوه‌ای؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۴/۵سم [ف: ۲۸ - ۵۳]

۴۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۰۷

آغاز: طالعی باشدم که از پی آب ×× گر روم سوی بحر بر گردد؛ **انجام:** گفتمش برخیز ماه من بر آمد آفتاب ×× گفت تا من برنخیزم کی برآید آفتاب

بیاضی است شامل حکایات، اشعار ماده تاریخ ها و نامه‌های چند به فارسی؛ مکتوبی از شیخ شرف الدین، مراسله مرحوم آقا محمد سعید تاری از جانب عباسقلی خان نوری به مرحوم حاجی محمد صادق خان نوائی بعد از مراجعت از کعبه معظمه، مرحوم آقا حسین خوانساری در قدغن شراب می‌فرماید، مکتوبی که به خدمت مرحوم محمد تقی مجلسی نوشته‌اند، نسب نامه سلاطین صفوی، مثنوی چاه وصال از میر سید احمد اصفهانی متخلص به سند، اشعار طوفان مازندرانی در مدح رسول الله، اشعاری از: میرداماد، وحشی، خاقانی، جامی، آذر، عاشق، آقاخان، گل کشتی میر نجات، اشعاری از: شیخ بهایی، ملهم تبریزی، چند ماده تاریخ به نظم از جمله تاریخ پل فرح آباد مازندران از بنای شاه عباس، تاریخ مراجعت زینل خان شاملوی بیگدلی از سفارت هندوستان، تاریخ ورود شاهزاده اکبر ولد اورنگ زیب به ایران، تاریخ فتح

بغداد، اشعاری از: زلالی، لاادری، محتشم، میرزا خرد، ذکر تاریخهای وقایع مهم ایران در عصر صفوی و مدت حکومت پادشاهان ساسانی، جواب مراسله اولی که مرحوم میرزا مهدی خان به حاجی یوسف بیگ وزیر مازندران قلمی نمود و ...؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: عبدالحسین، تا: ۱۲۰۰ق؛ با امضای عبدالحسین در ۱۲۰۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۱۱۳]

۴۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۸۱

مشتمل بر متفرقاتی است در پزشکی و کیمیا با این عناوین: نسخه جهت مداد چاپ (۱پ-۲ر)، رساله‌ای در گوارش (۳پ-۱۴ر)، یادداشتی در کتان (۱۹ر-۱۹پ) و تاریخ استفاده از آن، طریقه صابون پزی (۲۰پ-۲۱پ)، قواعد مطلا نمودن اشیاء (۲۲ر-۲۵ر)، طریقه ساختن ادویه که اغلب مستعمل و دانستن آنها از برای طبیب و دواساز لازم است (۲۵پ-۳۰ر)، رساله‌ای در حمیات تبها (۳۲پ-۴۲پ)، طریقه رنگ روناس (۴۴ر)، طریقه صنعت راحة الحلقوم به قانون شاهی (۴۴پ)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۹۹]

۴۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۹۴

مشتمل بر پراکنده هایی بدین عناوین: فصل پنجم از گفتار اول از باب اول در بیان قیافه (۲پ-۷ر). نسخه‌های پزشکی فراوانی که نام این اشخاص و کتب در آن دیده می‌شود: میرزا محمد علی بن میرزا باقر تفرشی، مفتاح الشفا، میرزا عبدالکریم حکیم، میرزا تقی تبریزی، لطفعلی خان شیرازی، حکیم ابراهیم یهودی، اختیارات بدیعی، میرزا محمد حسین دبیر الملک، جامع الادویة امین الدوله، شلیمر، حاجی درویش، میرزا ربیع قبله، حاجی سید محمد حکیم خوئی به سال ۱۲۸۰ق و در ۱۰۶ سالگی وی، تحفه ؟ (ظاهرا تحفه حکیم مومن)، عماد الاسلام فارسی شاگرد ابی برکات، حسن بیگ (۷پ-۹۷پ)، قواعد کتابت خط نسخ و تعلیق از قول میر علی تبریزی با اشعاری از وی (۹۸ر-۱۰۰پ)؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ، مختلف السطر چلیپا و راسته، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۰۷]

۴۴۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۴۷

گونه‌گون‌هایی است در شرح طلسمات، مسایل کیمیاوی و مانند اینها؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۳]

۴۴۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۳۴

منتخبات و نمونه‌هایی است از اشعار فارسی شاعران شهیر و گمنام: صیدی تهرانی، قزلباش خان، وحشت زواره‌ای، سلیم تهرانی و حزین لاهیجی؛ کا: مهدی یاورخان، تا: قرن ۱۳ [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۴]

۴۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۳۲/۲

گزیده ای از اشعار فارسی - بیشتر تک بیت - از شعرای ذیل است: حافظ، میرزا محمد بیک نصیری، عاشق اصفهانی، شاپور طهرانی، خاقانی شیرازی؟، نظیری نیشابوری، اهلی شیرازی، حالی کرمانی، حریفی ساوجی، سالک شیرازی، شرف الدین آصفهانی، آذر، عرفی، طوفان، مشتاق، قاضی شمس الدین، انوری، هلالی حقانی، طالب آملی، حیرتی تونی، امیر خسرو، حقیری تبریزی، صایب، کاظمای تبریزی، شریف یزدی، شریف تبریزی، اهلی هروی، نصیبی گیلانی، لطفی نیشابوری، هاتف، بدیع زمان میرزا، ذوقی اردستانی، محتشم، شفائی اصفهانی، میر حضوری قمی، ولی دشت بیاضی، رفیق، اسیری اصفهانی، میر صدی، رضای کاشی، سنجر کاشی، نوری اصفهانی، ظهوری تبریزی، راهب، میرزا احمد قزوینی، جعفری ساوجی، حالی ترکمان، مقصدی، میرزا حاتم بیک، کلیم اصفهانی، کلیم کاشی، قدسی طوسی، طبری اصفهانی، مست افشار، قوسی طوبی، آذر گیلانی، کمالی شیرازی، ضمیری اصفهانی، حاجب شیرازی، زکی همدانی، میر محسن طوسی، سعدی، حاجی گیلانی، قولی شیرازی و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۴۰ پ-۵۵پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۸۹]

۴۵۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۰۴

آغاز: بسمله، قل اعوذ برب الناس؛ **انجام:** از خود و از عمر خود بیزار

شامل برخی از دعاها و اشعار شعرا، از جمله وحشی، خسرو، هلالی، خیام، باباطاهر، محتشم، جامی، سعدی و دیگران است؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ برخی از سطور در سوم جمادی الثانی ۱۲۳۸، و بعضا به قلم عبدالکریم در ۱۲۳۶ کتابت شده؛ واقف: محمد عاملی، شهریور ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، ۱۲۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۵/۲سم [ف: ۵ - ۷۳۶]

۴۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۸۰

آغاز: مضر اینست جواب مسائل تو چون مضر جوابهای ... خود بشنید برخو است؛ **انجام:** وه کجا آن شربت دیدار تو، می‌کشم ... هجوان الغیاث

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۸۲

آغاز: بسمله، بسم الله و بالله و الی الله و لا غالب الی الله و ... سوی الله و لا یفوت و لا حارب؛ **انجام:** لایحطمنکم سلیمان جنوده وهم لا یشعرون دفع ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: محمد باقر سروقد رضوی؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۹

آغاز: فصل اول در بیان آنکه هر ماهی بچند روز؛ **انجام:** از حضرت صادق (ع) منقولست که هر که

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوا [رایانه]

۴۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۵۷

آغاز: سه درد است بدترین همه دردها اول درد؛ **انجام:** موجود: خدام انجمنی غرار صاحب دار و ذاکرین را اجر

بیاض؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۶

آغاز: خال من بودی هر آینه پدرت را فراموش می‌نمودی؛ **انجام:** انا خلقنا الانسان من نطفه امشاج ...

بیاضی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۴۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۶۵

آغاز: به عزم سور محمل پیش برند؛ **انجام:** ماه بیرون رفت و آفتاب در آمد

بیاضی شکل؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۴۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۴۷

آغاز: بسمله، بشنو ای نی چون حکایت می‌کند ×× وز جدائیها شکایت می‌کند؛ **انجام:** رو ترشی چرا مگر صاف نشد شراب تو ×× از پی امتحان بخور یک قدح از شراب ما

منتخبی است از مثنوی معنوی با موضوعات مشخص و متنوع و چند غزل از مولاناً همچنین منتخبی از منطق الطیر عطار نیشابوری (ص۵۳) و منتخبی از وصلت نامه (؟) عطار (حاشیه ص ۶۲) و منتخباتی از کتاب ولی عهد (؟) که مثنوی ملمعی است، و در نهایت چند دوبیتی از باباطاهر و چند فرد از شمس الدین سرسری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۶ص، ۱۷ سطر دوستونی و یک‌ستون چلیپایی در حاشیه، اندازه: ۱۶/۸×۲۱/۵سم [ف: ۴۵ - ۲۴۳]

۴۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۱-فیروز

آغاز: دیباچه: الهی الهی خلصنا عن الاشتغال بالملاهی

این جنگ (سفینه) شعر و نثر با دست چند کاتب: ابراهیم بن محمد حسین اردلانی سنندجی و محمد مقیم بن ابراهیم بار فروشدهی و حسن بن ملا احمد بن ملا محمد حسین سنندجی اردلانی فراهم آمده و دارای دیباچه ای بوده است که اکنون تنها صفحه نخست آن باقی و بقیه آن ساقط است. محمد مقیم بارفروشدهی در رقم خویش در ذیل دیوان حافظ چنین آرد: «چون منظور نظر کیمیا اثر ... الله وردی بیکا غلام خاصه ... به احسن وجهی سفینه بحر افکار و اذکار ارباب فطانت ... ترتیب ... شمه‌ای از اوراق آن را به عهده اهتمام و اتمام عبد ضعیف اثیم محمد مقیم بن ابراهیم بار فروشدهی ... در سنه هزار و نود کمیت قلم ... اتمام متعهد نمود»؛ ۱. منشآت (ص ۲-۲۴)؛ ۲. منتخبات شعر و نثر (۲۵-۷۲)؛ ۳. کنز اللئالی (۷۴-۷۹)؛ قاضی دماوندی، عبدالرزاق بن محمد صالح؛ ۵. قصیده میرزا فتح الله ندیم (۸۰-۸۱)؛ ۶. عین الحیات (۸۴-۱۱۴) از مجلسی؛ ۷. مضمار دانش = فرسنامه (۱۱۶-۱۵۴) از نظام الدین گیلانی؛ ۸. ترجمه حدیث طرماح (۱۵۵-۱۶۱)؛ ۹. بلوهر و بوذاسف (۱۶۴-۲۱۸) از مجلسی؛ ۱۰. حکایات متفرقه (ص ۲۱۹-۲۷۲)؛ ۱۱. تاریخ پیغمبران و ملوک فرس (۲۷۴-۳۰۴)؛ ۱۲. داستان سیمرغ و حکم قضاء و قدر (۳۰۵-۳۱۸)؛ ۱۳. داستان اوباش حلب با سلطان مصر (۳۱۸-۳۱۹)؛ ۱۴. داستان ابراهیم (ع) (۳۱۹-۳۲۰)؛ ۱۵. جغرافیای جهان (۳۲۳-۳۷۷)؛ ۱۶. انتخاب جنگ قطب شاه (۳۸۶-۴۱۶)؛ ۱۷. نزهة الارواح (۴۱۷-۴۶۷)؛ از حسینی هروی؛ ۱۸. نامه‌ها (۴۶۷-۴۸۲)؛ ۱۹. منتخب کلیات سعدی (۴۸۲-۴۹۶)؛ ۲۰. هفت پیکر (۴۹۷-۶۶۴) از نظامی؛ ۲۱. قصیده آلانقوا (۴۹۷-۵۰۳-حاشیه)؛ ۲۲. آب زلال (۵۴-۵۱۳) از فیض کاشانی؛ ۲۳. منظومه در شرح بیتی از نان و حلوا (۵۱۴)؛ ۲۴. بوستان (۶۶۶-۶۹۷)؛ ۲۵. اثبات الخلافة (۶۹۸-۷۲۸)؛ ۲۶. احادیث امامت (۷۲۹-۷۴۴)؛ ۲۸. تفسیر قرآن (۷۴۲-۷۹۲) از کاشانی، فتح الله بن شکر الله؛ ۲۸. کفایة المومنین فی معجزات الائمة المعصومین = ترجمة ... (۷۹۴-۸۵۶)؛ خادم، محمد شریف؛ ۲۹. تحفه عباسی (۸۶۰-۹۲۳)؛ قمی، محمد طاهر بن محمد حسین؛ ۳۰. انیس الواعظین (۹۲۴-۹۳۲)؛ ۳۱. اخلاق (۹۳۴-۹۸۰)؛ ۳۸. سوانح العمر (۱۱۱۶-۱۱۲۴) از شیخ بهائی؛ ۳۹. دیوان کلیم کاشانی (۱۱۲۵-۱۱۳۸)؛ ۴۰. اشعار پراکنده (۱۱۳۹-۱۱۵۴)؛ ۴۱. منشآت (۱۱۴۲-۱۱۵۴)؛ ۴۲. بیاض (۱۱۵۵-۱۱۸۶)؛ ۴۳. اشعار صائب (۱۱۸۷-۱۲۰۲)؛ ۴۴. اشعار خاقانی (۱۲۰۳-۱۲۱۸)؛ ۴۵. دیوان جامی (۱۲۱۹-۱۲۳۲)؛ ۴۶. دیوان فضولی بغدادی (۱۲۳۴-۱۲۴۸)؛ ۴۷. دیوان حافظ شیرازی (۱۲۵۰-۱۳۷۷)؛ ۴۸. دیوان امیر (۱۳۷۸-۱۳۸۱)؛ ۴۹. دیوان ظهوری ترشیزی (۱۳۸۲-۱۳۹۲)؛ ۵۰. انتخاب دیوان حسن خان شاملو (۱۳۹۴-۱۴۰۷)؛ ۵۱. یوسف و زلیخا (۱۴۰۹-۱۴۴۳)؛ وهاب ترشیزی، میرزا عبدالله خان؛ ۵۲. مجربات تحفه (۱۴۴۶-۱۴۵۷)؛ خط: نستعلیق و شکسته و نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۹ و ۱۲۰۱ق؛ دارای ۱۶ سرلوح، مجدول مذهب؛ مهر: «احمد الحسینی معتمد الحرم» مورخ ۱۳۱۵ حاکی از این که این جنگ را معز الملک نظر به حسن خدمتی به توسط میرزا عباس قلی منشی به او بخشیده؛ کاغذ: مختلف آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۵۷ص، مختلف السطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۲۱ - ۲۷۲]

۴۶۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۳۲

کا: زین العابدین حسینی لواسانی، تا: ۱۲۰۲ق [اوراق عتیق: ۱- ۲۴۳]

۴۶۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۲۳

آغاز: آغاز این رساله پس از دو صفحه در شرح حال نعمت الله ترجیح بند شاه نعمت الله است که مقدمه با عبارت «المرشد الحقانی امیر نور الدین نعمت الله کهنیانی قدس سره ...» و ترجیح با ابیات: ای ز مهرت دل خراب آباد ×× و زغمت جان مستمندان شاد؛ **انجام:** جمال یوسفی از چهره اش هویدا و کرم مرتضی از همتش پیدا، فقیران را

شامل: ترجیع‌بند و مناجات شاه نعمت الله ولی، لوایح جامی و

بیست و دو فقره رساله و اشعار منتخبی از شعرا و نویسندگان متعدد؛ خط: نستعلیق، کا: غلام حیدر منشی درباری، تا: ۱۲۰۶ق، به نام وزیر الممالک آصف الدوله بهادر رستم هند در شهر لکهنو؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرمی، ۱۲۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۶۶]

۴۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۱۱

آغاز: دهید آب به ... قوم یاوران حسین ×× برون کنند یقین از بدن روان حسین؛ **انجام:** مگو مگر تو ایا شیخ قاضی انور ×× مگر تو این سخنان بهر الحق پیغمبر

مطالب متفرقه‌ای در مراثی و عریضه و وصیت‌نامه و برخی صورت‌ها و استفتاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۰۷ق؛ در برگ ۲۵ تاریخ ۲۸ شوال ۱۲۰۷ مذکور است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف مخ:۲-۵۷۱]

۴۶۳. هران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۱۲

آغاز: فهرست این جنگ منتخب به ترتیبی که در این صحیفه است قلمی شده بدو تک بیت چه از نثر و چه از نظم چه از فردیات. الا یا ایها الساقی ادر کاسا و نا ولها ×× که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها؛ **انجام:** ای شمع مشو گرم به جور و ستم ما ×× ما سوخته هاییم حذر کن زدم ما

منتخبی از اشعار و قطعاتی از رسالات و مقالات و دیباچه‌های منثور که به ترتیب حروف تهجی تنظیم ولی متاسفانه ناقص باقیمانده. تقسیمات این نسخه به شرح ذیل است: در متن، حافظ، تعریف بیاض، دیباچه میرزا معز، دیباچه فطرت، خطبه نصیرا، نصیرا در طلب اسطرلاب، دیباچه دیوان طاهر، مناجات غزالی، توبه نصوح، حکایت صائب، حسن و عشق نعمت خان، حیرتی، سلطان ابراهیم، احمد پادشاه، میرزا اشرف، خواجه صالحی، نظامی، جامی، قاسم بیک، حاجی صادق، آقا اعلم، فصیحی، زاری شیرازی، کلیم، احسن، مسعود، نرگسی ابهری، خالص، ناصرعلی، واصف، حصیر، میرزا رفیعا، قصاب، سعدی، نوربخش، گیلانی، ظهوری، الفی خوانساری، عبدالحکیم، هراتی، مضمر بخارائی، مولانا، صافی خیابانی، محتشم، عرفی، شوکت، سلیم، قدسی، قاسم، امیر حضور، واقف، آهی، پناهی هروی، نور العین، نصیبی، شاهی، شاپور، مومن، لسانی، امیر محمد، ابوالحسن، منبع قلی، علوی، مخلص، استغنا، صابر، هلالی، حیدر، برهمن..؛ در حاشیه بامی، فایض، غنی، انور، مهدی، زلالی، رحمی، اسیر، معنی، ساطع، جامع، فغانی، امیر حسن دهلوی، امیر همایون، گویا، کاتبی نیشابوری، محمد سعید، شیخ نجم الدین، صبری، صبوحی، فارغی، اهلی، میرزا داود، شریف، نیازی، فضولی، ضمیری، نیکی اصفهانی، شیخ بهائی، میرزا رضی، ملا صادق، ملا طغرا، طالب، انوری، احمد یارخان، موالی، نوعی خبوشانی، مکتوب در طب عینک، مشتاق، هفت بند، مجمع الامثال، محمد علی حبله رودی، حکایت زبیده خاتون، مثنوی نگارستان، مثنوی مناظره قمری و عندلیب، مثنوی سوز و گداز، سعیدای الشرف، حسن کاشی، عاشق. در این مجموعه نمونه‌ای از مثنویات، قصاید، غزلیات، فردیات، رباعیات، مخمسات، ماده تاریخ، بحر طویل، و دیگر شقوق شعری و نثر می‌باشد؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۰۷ق؛ مجدول، با کمندکشی، هفده سرلوح مذهب مرصع بسیار خوب کار کشمیر؛ چند یادداشت به سال ۱۲۰۷ و ۱۲۱۸؛ این مجموعه در سال ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به عرض کتابخانه مبارکه گذشته؛ مهر: ناصر الدین شاه قاجار؛ کاغذ: کشمیری غبار زرافشان، جلد: مقوای روغنی، ۸۶۷ص، بین ۱۱ سطر در متن و ۲۷ نیم سطر در حواشی، اندازه: ۱۴×۲۲/۸سم [ف: ۴ - ۱۱۷۶]

۴۶۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۶/۹

در اخلاق؛ کا: محمد ابراهیم، تا: ذیحجه ۱۲۰۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی، ۱۰ص (۸۹-۹۸)، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۹۶]

۴۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۶/۱۳

شامل: تحفة الاخوان المجالس الخلان (چند نسخه از جلد سوم) و جزئی از تحفة الغرایب و خواص نود و نه نام باریتعالی و چند برگ فالنامه و ادعیه؛ کا: محمد ابراهیم، تا: ذیحجه ۱۲۰۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی، ۹۰ص (۱۲۹-۲۱۸)، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۹۶]

۴۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۰

آغاز: بعد از حمد باریتعالی عز اسمه درود بر بهترین کاینات محمد مصطفی صلی الله؛ **انجام:** مجمع القصه بوقلمون

منتخباتی است مفصل از نظم و نثر فارسی تألیف یکی از فضلای نیمه اول قرن سیزدهم هندوستان. شامل: دیباچه (ص۱)؛ فهرست مطالب (ص۲-۴)؛ خلاصة الخمسه (خلاصه خمسه نظامی است مشتمل بر سی و پنج باب در موضوعات مختلف با یک دیباچه) (۷-۸۱)؛ منتخب خمسه نظامی (شامل داستان‌های گوناگون است) (۸۲-۱۸۷)؛ مصاف کردن رستم و سهراب (منقول از شاهنامه فردوسی) (۱۸۸-۲۱۱)؛ رباعیات (از گویندگان مختلف) (۲۱۲-۲۲۳)؛ حکایات منظوم (۲۲۴-۲۳۴)؛ وفات نامه شاه رنجیت سنگ من کلام مجرم شمیری (۲۳۴-۲۴۵)؛ تاریخات وفات شاه رنجیت (سال ۱۲۵۵ از آن ها استخراج می‌شود) (۲۴۶)؛ تاریخ وفات نادر (۲۴۷): مترس از کسی و بگو بی دریغ ×× جدا شد سروپای نادر به تیغ=۱۱۶۰، در هامش این صفحه عبدالعلی میرزا احتشام الدوله پسر حاج فرهاد میرزا معتمدالدوله، تعمیه تاریخ را حل کرده و نوشته است: «عدد سروپای لفظ نادر را که راء و نون و دویست و پنجاه است، وقتی که از عدد تیغ که هزار و چهار صد و ده است جدا بکنی، می‌ماند هزار و صد و شصت که تاریخ وفات نادر طاب ثراه است، لمحرره عبدالعلی»؛ قصاید از عرفی شیرازی، خاقانی شیروانی، سلمان ساوجی، مجرم کشمیری خسرو دهلوی، مظهری کشمیری، خالص مشهدی، طالب آملی، انوری ابیوردی، (۲۴۸-۳۱۳)؛ مثنوی اشرف (از ملامحمد سعید اشرف مازندرانی است در نصیحت به‌فرزند خردش امینا که در ذیل دیوان اشرف

مذکور خواهد افتاد): «ای نور چراغ دیده من ×× آرام دل رمیده من، ... زیبا خلف سپهر مینا / مینای می‌هنر امینا» (۳۱۴-۳۲۳)؛ قصیده از انوری (۳۲۴-۳۲۶)؛ سیزده بند شفائی (ترکیب‌بندی از حکیم شرف الدین حسن شفائی اصفهانی در هجو مؤمنای کرمانی و بسیار مستهجن و رکیک است) (۳۲۶-۳۳۹)؛ داستان صافی نیت پادشاهان از گفته شکر جیوشوقی تخلص (۳۳۹-۳۴۷)؛ صد پند لقمان (بارها به‌طبع رسیده است) (۳۷۴-۴۰۷)؛ شقات عالمگیر (مشتمل بر شصت و دو شقه از نظم و نثر و مجموع آن‌ها یادداشت‌هایی است که اورنگ زیب عالمگیر پادشاه مغولی هند نوشته است) (۳۵۰-۳۷۴)؛ منتخب گلستان (حکایات و حکم و مواعظ است) (۳۷۴-۴۰۷)؛ سؤال و جواب شاه و درویش (مشتمل است بر هفت مجلس در سؤال و جواب لال بیراک هند و دارا شکوه بن شاهجهان پادشاه مغولی هند) آغاز: «مجلس اول –سؤال عزیز آن که اول و آخر فقر چیست؟ جواب کامل آن که اول فنا و آخر فنا» انجام: «هیچ گنجی بی دد و بی دام نیست ×× جز بخلوتگاه حق آرام نیست» (۴۰۸-۷۵۹)؛ چهل قصه کلیله و دمنه که بزرگ امید به شیرین گفت، (نثرست و نظم، و نظم آن از نظامی است، و کاتب سی و چهار قصه بیشتر ننوشته است)، آغاز: «روزی از روزهای میمون بطالع فرخنده و همایون خسرو پرویز با حرم خاص خود که شیرین دلاویزست ... الخ» انجام: «گل مهر گذشت ور وفا رفت ×× حق نمک از میان کجا رفت» (۴۶۰-۶۱۱)؛ حکایت دهقان زاده نادان تصنیف منشی بهوانیداس (۶۱۲-۶۲۱)؛ دو پروانه و یک مکتوب ایضاً از منشی بهو انیداس (۶۲۲-۶۲۷)؛ پنج بید متضمن بر حکایت برهمن ساده لوح و مکر زن او (از بهار دانش تألیف عنایت الله کنبوی لاهوری است و تمام آن کتاب به‌سال ۱۲۷۹ هجری قمری در لکهنو به‌طبع سنگی رسیده است) (۶۲۸-۶۵۳)؛ بحر طویل اثر طبع ملامحمد توفیق کشمیری (۶۵۴-۶۵۸)؛ بحر طویل اثر طبع منشی بهو انیداس (۶۵۸-۶۸۱)؛ النامه من تصنیف ملادو پیازه (۶۸۲-۶۹۲)؛ بی بوج نامه از حمیدالله شاه آبادی (۶۹۲-۷۰۶)؛ پندنامه از حمیدالله شاه آبادی (۷۰۶-۷۱۹)؛ نقلیات متضمن بر هزلیات (۷۱۹-۷۵۵)؛ حجام نامه (۷۵۵-۷۵۶)، آغاز جنگ: «ثنا بر قادر بیچون و دانای کاف و نون که بهار دانش سخن را به‌آب ذهن بها طبعان معنی رس آب داده» انجام: «... چه کاسه چه استر همه بشکنم، تمام شد السلام بر چنین حجام، شد رقم قصه‌های گوناگون ×× رشته یی شد پر از در مکنون. باد بر صاحبی که شوقش کرد ذوق خواندن مبارک و میمون. سمت اختتام تحریرش ×× گفت هاتف بلهجه موزون. «با» فزونش کن و سه بار بخوان ×× «مجمع القصه‌های بوقلمون» (ازین ماده تاریخ که با تعمیه گفته شده است، سال ۱۸۹۳ میلادی استخراج می‌شود که برابرست با ۱۲۱۱ هجری قمری)؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۲۱۱ق، مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: کاغذ و سرلوح کشمیری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۶گ، ۱۵سطر (۹×۱۸/۳)، اندازه: ۲۷×۱۶سم [ف: ۷ - ۲۶۹]

۴۶۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۲

شامل: «مثنوی شیخ صنعان، ترسازاده» از عطار، سوز و گداز نوعی خبوشانی، قضا و قدر محمد قلی سلیم، خون حاتم طی از سلیم، ساقی نامه ظهوری، لیلی و مجنون مکتبی، فرهاد و شیرین وحشی، قضا و قدر نامی سیستانی، قصیده ناظم هروی، ابدالیه ظهوری، قصیده ملا محمد صوفی، قطعه عبدی گونادی، شعر سعدی و جامی، قطعه درویش صافی کرمانی، شعر عرفی و طوفان و محتشم، انوار حکمت (نثر فارسی)، پند امام رضا به مأمون (نثر فارسی)، نقل عشاق محتشم (نثر فارسی)، جلالیه محتشم (نثر فارسی)، مناجات پیر انصاری؛ خط: شکسته، کا: محمد علی بن شاه محمد رضی اشتهاردی، تا: شعبان ۱۲۱۲ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۲ - ۷۰]

۴۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۲

آغاز: یا در بحر ... لآلی توام، هر بیتش چون دل ارباب وفا از معنی حقیقت مالامال؛ **انجام:** همه چون ماده فاسدند دردفزا ×× همه چون شیشه قاروره اند گند دهن

جنگ بیاضی است در دو بخش منشآت و اشعار. بخش منشآت شامل: دیباچه نکاح به جهت رضا قلی میرزا، خطبه نکاح مورخه پنج شنبه ۶ رجب ۱۲۱۲، چند دیباچه و مکتوب، مکتوب در تعزیت نامه، مکتوبی که به معشوق نویسند، جواب کاغذ معشوق، جواب مراسله، جواب مکتوب، عریضه، طریق عریضه از کلام میرزا محمدرضا، مکتوب منظوم و منثور، مکتوب منظوم، اشعاری که در مکاتیب نویسنده، مسوده مصیبت نامه، جواب مصیبت نامه، از جانب عزیزی به میرزا رحیم حکیم باشی نوشته شد، صورت مکتوبی که از جانب بیگلربیگی استرآباد بوالی خوارزم نوشته شد، صورت رقمی که در ایام خاقان صاحبقران بعد از فتح هندوستان به شاهزاده اعظم رضاقلی میرزا نایب السلطنه ایران نوشته شد. بخش منظوم شامل اشعاری از محتشم، میرزا محمد علی، شیخ عطار، سروش، اشراق، آقا محمد عاشق، مقیمی، صایب، طوفان، عراقی، جامی، رباعیات خیوم، ساقی نامه ملا محمد صوفی، شیخ سعدی، میرزا سید علی خان، خیام، میرزا عابر اصفهانی، میرزا مونس، میرزا رحیم شیخ الاسلام، قصیده میرزا مصاحب نائینی، حکیم سوزنی، حاجی رضا خن، حکیم شفایی، امیر معزی، رفیق، آذری، میرزا صادق تفریشی، وحشی، حکایت شیخ حبیب عجمی، احمد میرزا، مولانا، نظامی، انوری، مشتاق، مخلص شیرازی، امیرخسر، غیرت، میرزا هادی اصفهانی، نیازی، شاه نعمت الله، میرزا سید محمد هاتف، خاقانی، ثنایی، صبا، عرفی، میرزا نصیر، قصیده سرور العین، ظهیر فاریابی، میرزا محمدرضا ابهری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۶ رجب ۱۲۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۳۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۱۵۴]

۴۶۹. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۰۳/۱

آغاز: ای ذات منزهت مبرا ز وجود ×× بر خاک در تو کرده

ارواح سجود / چون قطره شنبم است بر برگ گلی ×× از کنه عدم هر آنچه آید به وجود؛ **انجام:** نخشبی جنس سوی جنس رود ×× این چنین قسمت آمد از گردون / بسکه دنیا دنی است می‌بینم ×× میل او جمله جانب هر دون

نسخه کامل است، از علی حسینی؛ مجموعه از اشعار و ادبیات نغز و آبدار فارسی که توسط کاتب در یک دفتر جمع آوری شده اند از جهت اشتمال بر بیشتر رباعیات بابا افضل مرقی بسیار اهمیت دارد، نام شاعران این جنگ عبارتنداز: رباعیات بابا افضل مرقی ۵۱۹، ۱۳ رباعی از خواجه نصیر طوسی، ۱۳۷ رباعی از خیام نیشابوری شیخ محمد عاملی، مومن تفرشی، سعدی، میرنجات، ابوسعید ابوالخیر، نوایی، شمس تبریزی، فردوسی، ابن حسام، هاتفی، قطامی، اسدی طوسی، خواجه کرمانی، ملهم، مجذوف (غزل و۸۱ رباعی)، واعظ قزوینی، اوحدی، مولانا ذوقی، درویش آزاد، جمال الدین کاشانی، بهاء الدین عاملی، میرزا جعفر راهب، نخشبی (۱۹۰ رباعی)؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲ رمضان ۱۲۱۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ (۱پ-۱۴۱)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ]

۴۷۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۵

مشتمل بر معراج‌نامه و وصیت حضرت پیامبر اکرم اسلام به امیرالمؤمنین علیهما السلام، و مناجات حضرت موسی در کوه طور و حکایت عبدالله بن سلام و منتخباتی از تنبیه الغافلین و رسالة اصول دین میرزای قمی و قطعه ای از مرشد العوام وی؛ خط: نستعلیق، کا: علی رضا طارمی، تا: ۱۲۲۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: - ۲۵]

۴۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۱۷/۳

فهرست منابع نگارستان احمد بن محمد و طبقات پادشاهان ایران و نام و مدت عمر و تاریخ مرگ آنها و شماره اولیایی که در کتاب عطار یاد شده است و شعرهای فارسی و عربی نوایی قمی و سید حسین نجفی و حیدری بربری هندی و ابن فارض و لغز گویا از بهائی؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن ابی الحسن کاشانی، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۴ق، جا: اصفهان (سپاهان)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۹۷پ-۱۰۹پ)، ۱۹ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۳ - ۳۱۹۳]

۴۷۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۳

آغاز: همواره اریکه دولت و عظمت و حشمت و اقبال و ساده ابهت و شهامت و اجلال عالیجاه فلان به وجود ذی جود عاقبت مسعود عالی مزین و محلی باد

مشتمل بر چندین انشای پراکنده و اشعاری از شاعران که این اسامی در آنها دیده می‌شود: امیر محراب بیگ وزیر هرات، پیرمحمد خان بیگلربیگی هرات، کلانتران و اهالی عراق، میرزا طوفان، اشعاری از طوفان، صباحی، هاتف، ظهوری، خاقان، میرزا نصیر، منشآتی از: ملا محمد مؤمن کرمانی، نامه ای به وزیر اعظم روم، احمد پاشا والی بغداد، نامه‌ای به سلطان کشور روم، نامه‌ای به نظیف افندی، صلحنامه روم، شهادت علمای ترکستان و روم و ایران درباره امام صادق علیه السلام، عقائد اسلامیه داعیان دولت نادریه و علمای ممالک ایران و صورت دیگر عهدنامه هائی که در دشت مغان به تصویب رسیده، رقعه‌ای به نام محمدعلی خان اصلاخان، رقعه به محسنای قلندر، به میر معصوم خان برادر امیر اعلم خان رقعه‌ای به میرزا طوفان شاعر، جواب نامه احمد پاشا والی بغداد، رقم وزارت محمد قلی خان بن محمد مؤمن خان شاملو، رقم ایالت ابیورد به اسم فتحعلی خان افشار، رقم نظارت باغات و عمارات اصفهان به اسم میرزا مهدی کوکب، رقم صدارت ممالک محروسه به اسم میرزا ابراهیم، رقم حکومت دشتستان و بنادر و عمان به اسم لطیف خان، رقم هر داری به اسم میرزا ابراهیم، رقم حکومت دشتستان و بنادر عمان به اسم لطیف خان، رقم مهر داری به اسم کرمعلی خان افشار، نامه‌ای به پادشاه هند، نامه ای دیگر به پادشاه هند بعد از فتح قندهار، نامه‌ای به پادشاه روم بعد از فتح هند، نامه ای به یکی از اعاظم بغداد، نامه‌ای به پادشاه هندوستان، رقعه‌ای به ملامحمد شفیع گیلانی، نامه‌ای به والی بخارا، نامه‌ای به والی بلخ و ...؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق (در برگ ۱۲۵)؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ تملک: جلال بقائی نائینی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۹گ، مختلف السطر چلیپا یا راسته، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۰۳]

۴۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۵/۱

در این جنگ از شاعران زیر قطعه یا غزل یا قصیده ای وجود دارد و گاهگاه نیز وصف مختصری از شاعری یا محلی که آن شاعر از آن برخاسته است آمده: عبدالواسع جبلی؛ حکیم سنائی؛ عبدالرزاق، شعله؛ اشرف؛ جناب؛ محمد قلی شاملو؛ عرفی؛ عاشق؛ کمال الدین اسماعیل؛ فرید الدین احول؛ نجیب الدین؛ ظهیر؛ سلمان ساوجی؛ رشید؛ فلکی؛ اوحدی؛ انوری؛ سید حسن غزنوی؛ شهاب الدین؛ وحشی؛ رفیع الدین؛ نوری؛ محتشم؛ ظهیر فاریابی؛ عمعق؛ دقیقی؛ عصمت؛ امیر معزی؛ حاجی سلیمان صباحی؛ عزیز الدین شیروانی؛ فطرت؛ سیفی؛ حکیم ازرقی؛ امامی هروی؛ بنائی؛ رجائی (سیف الدین)؛ کمال الدین رجائی؛ امیدی؛ نجیب الدین؛ سلمان؛ عبید؛ ابوالقاسم حسن عنصری؛ منوچهری شصت گله؛ استاد ابوالحسن رودکی؛ حکیم سوزنی؛ مولانا محمد مومن داعی؛ امیر خسرو دهلوی؛ هاتف، شانی؛ سید ذوالفقار؛ لطف الله؛ طاهر؛ ملک کمال الدین؛ حکیم قطران؛ فرخی؛ ابوالفرج؛ رضی الدین؛ لامعی؛ سائل؛ القاص میرزا؛ بیاتی؛ بدرالدین جاجرمی امیدی؛ ادیب صابر؛ بتحعلی بیگدلی متخلص به آذر (= لطفعلی بیگدلی ؟)؛ بدیعی؛ خواجه اوحد الدین؛ هلالی؛ فاخری؛ میرزا جعفر بدیع الزمانی؛ نظامی؛ مجدهمگر؛ جوهری زرگر؛ ضیاء الدین قاری؛ عاشق؛ آذر؛ بیرامخان تکلو؛ عماد الدین؛ قدسی؛ دشت بیاضی؛ خواجه جلال؛ سیف اسفرنگ؛ میرزا قلی؛ قاضی شمس الدین؛ رزاقی؛ رضی الدین؛ میرزا ابوالقاسم قمری؛ شاه کبود جامه؛ جلال

درکانی؛ شرف الدین؛ سلمان ساوجی؛ کمال الدین مسعود؛ سلطان ویس؛ ابن یمین؛ ابوالعلی گنجه‌ای، ملهمی؛ بدرالدین، خواری، صوری، عذری، یوسف؛ خواجه شمس الدین محمد؛ یمینی سبزواری، شیخ آذری، اقدسی؛ امینی، حزینی، دانش، نظام الملک، مشرقی، میرزا بدیع الزمان، صالحی، عبدالعلی، غزالی، عماد فقیه، عثمان مختاری، قاضی شمس الدین نسائی؛ امیر صفی؛ صبوحی، فخر الدین، میر عبدالحق، مخفی رشتی، شمس الدین نجفی، محمد رضا پاشا، صادقای، صبری، ضیاء، ظهیر الدین برادر شرف شفروه، غازی قلندر، واحد، واهب، سری جربادقانی، زلالی، خضر خوانساری، آقا حسین خوانساری، عتابی، کمال بزاز، فهمی، هجری، ملا مراد، شیخ عشقی، کاکا، غضنفر، رضائی، رفیعی، شجاع، عشقی، ابوطالب حکیم، مظفر حسین، مشفقی، رشکی، میر رضی نصیرا، یتیم، سید جلال عضد، مقصود، حاجی آقاخان، غیاث، سعید، غواصی، حاکمی، غیرتی، خواجه مرشد، مکتبی، نصر اله ارشد کازرونی، رشید وطواط، شیخ نجم، ملا میرک خان، حسامی، امیر خواند، ابوعلی سینا، یوسف اسفرنگ، ملا تجلی، شهاب الدین، ادیب صابر، بساطی سمرقندی، کمال الدین مسعود، اشرفی، حکیم سوزنی، ابو علی شطرنجی، عظمت، عایشه، نشانی، لاله خاتون، مهستی، حجاب، حزین، شعب، شباب، میر صادق، صبوح، صفا، عاشق، عارف، عذری، درویش عبدالمجید، میرزا محمد بیک، مسرور، موحد، نشاط، میرزا محمد تقی صادق، هاتف، هجری؛ خط: نستعلیق، کا: علینقی رازی، تا: ۱۲۲۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۱۹۰ص، ۱۵سطر (۱۸×۸)، اندازه: ۱۷×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۷۰]

۴۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۶۰

جنگی از نامه‌ها و دستورات حکومتی؛ بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۹/۵×۱۸/۵سم [رایانه]

۴۷۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۶۴

آغاز: بسمله الحمد لله الذی زین مجالسنا بذکر ثناء الحسین

مرثیه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۲۷ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۴ - ۱۳۴۴]

۴۷۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۲۵

آغاز: خیز ای جمالی خاک شو درزیر پای مقبلان ×× زیرا که تاج سروران درخاک آن کو یافتم

درمان درد عاشق صبر است ما نداریم ×× دردا که دل نداریم زان رو دوا نداریم؛ **انجام:** سعدی را ز سرخویش بدرکن ×× دیدی که عقابی که کرد چه ها خواست

مجموعه مطالب متفرقه‌ای از اشعار سعدی و طب و صورت عقد نکاح و وقفنامه و بعضی از رسائل و مکتوب‌ها و ادعیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۷ق؛جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۶]

۴۷۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۵۵

شامل: ۱. جنگ؛ رحمت یزدی، محمد کاظم بن محمد صادق (۱-۳۶۸)؛ ۲. السبع المثانی (۳۶۹-۳۸۲)؛ ۳. الجوابات العشرة (۳۸۴-۳۹۱)؛ ۴. زهرة الجواد (۳۹۳-۴۰۷ و ۴۰۹-۴۳۴)؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: با تاریخ ۱۲۲۸ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: حنایی مقوایی، ۱۶۷گ، ۲۲ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۱۶۹۷]

۴۷۸. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۲۲

در آغاز این مجموعه منظومه‌ای در رمل، پس از آن چند دستور در همین فن و نسخه‌های پزشکی و دعاهای متفرقه برای امراض و اعراض آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۹ شوال ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۹۷]

۴۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۷/۹

آغاز: قال بعض الحکما کما ان المزاج لایحصل الا بتکافوء العناصر الاربعة؛ **انجام:** حقیقته و آلت الی الزندقه و الالحاد ... و مالم ینفع المسموع مالم یکن المطبوع

شامل: نقل قول از بعضی از عالمان به خط حمایلی که در آن مساله ارباب علم و اصحاب سیف (شمشیر) و اهل معامله و اهل زراعة شرح داده می‌شود و رابطه آن‌ها؛ مساله وجود؛ شریعت و طریقت و رابطه بین آن‌ها؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: قربانعلی نیشابوری، تا: ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ص (۱۵۳-۱۶۹)، ۱۹ سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۷۸]

۴۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۷/۱۱

آغاز: الحدیث الثانی علی بن محمد رفعه عن شعیب؛ **انجام:** عن العبد اوتر که فی وقتها کفعل ... العبد و نحو هما ...

شامل: شرح دعای «اللهم یا من هو هوا صلح جوهر روحانیته ...» و پس از شرح این دعا و بیان مسائل مربوط به آن پاره‌ای از اصطلاحات صوفیان به‌شرح می‌آید (ص۲۳۹-۲۵۱)؛ شرح حدیث دیگری (۲۵۲-۲۸۳)؛ مطالبی درباره توحید و در ذیل آن احادیث مفصل می‌آید (۲۸۴-آخر). در مطاوی این جنگ ما گاهی به عناوینی چون «الباب الخامس العشرون» بر می‌خوریم و این می‌رساند که مطالب حاضر از کتابی نقل شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: قربانعلی نیشابوری، تا: ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵ص (۲۳۹-۳۳۳)، ۱۹سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۷۹]

۴۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۰۶-۱۷/۱۸۶

آغاز: عالیجاه رفیعجایگاه عزت و سعادت همراه دوستی و مودت آگاه خلاصة النجباء العظام؛ **انجام:** بعدها مشهود رأی عزیز شان میدارد که درباب مستمری عالیشأن رفیع مکان سلالة النجبایی میرزا فلان

بیاضی متفرقه شامل سه بخش بدین عنوان: منشات و فرمان‌های حکومتی، فال‌نامه از حروف ابجد و سور قرآن کریم، دوازده امام خواجه نصیر؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق؛ افتادگی:

انجام؛ ۶۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۶×۹سم [ف: ۳ - ۱۱۹۹]

۴۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۷/۳

آغاز: قال القیصری فی شرح الفصوص حقیقة الوجود اذا اخذت بشرط؛ **انجام:** مرقوم شکسته رقم تراب اقدام السادات علینقی الرضوی گردید تحریراً فی هشتم شهر ذی القعدة الحرام بتاریخ ۱۲۳۰

شامل: پاره‌ای از اقوال عارفان بزرگ به خصوص قیصری که در آن معانی واجب و روح و هبوط و قلب و امثال آن آمده؛ مطالبی راجع به «وحدت ذاتی» و «حدوث دهری» و «حدوث زمانی» (۹۰-۹۲)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: قربانعلی نیشابوری، تا: ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ص (۷۶-۹۲)، ۱۹ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۶ - ۲۷۳]

۴۸۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۲۸

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم.کتاب ریحانة الادباء للخفاجی. حمدا لک اللهم یطوق جید البلاغه نظم عقوده و ینسبح بنان البیان علی منوال البراعة رقیق بروده؛ **انجام:** و السلام علی من اتبع الهدی. با شیشه دلی و پریشان خاطری در رشته کتابت انتظام یافت فی شهر محرم الحرام سنه ۱۲۳۱ در دارالسلطنه تبریز. پایان نسخه: لاتعقدن بکل حاله و انهرض لکل عظیمه فالمرء یدرک لامحاله. نقل من خزانة الخیال.

این جنگ شامل منتخباتی است از ۱۷ کتاب و رساله به زبان فارسی و عربی که از ماخذ ذیل عینا به وسیله کاتب اقتباس و استنساخ شده است ... اینک فهرست مطالب مندرج در این جنگ: ریحانة الادباء، معاهد التنصیص فی شواهد التخلیص من عبدالرحیم العباسی، شرح قصاید سبعه ابن ابی الحدید و قصاید معاصرین و شرح معلقات سبعه جاهلیه، رسالة در احوال بعض شعرای عرب تذکره مانند، مجموعه کشکول، رساله شجره مبارکه در حل لغز مکتوب از هندوستان، رساله صناعیه میرفندرسکی در بیان اقسام هیولی، افاده از محقق طوسی در کیفیت انتقاع و حواس خمسه طاهری، برهان زوج و فرد بر امتناع تسلل علل و معلولات منقول از ارکان الایمان ملاابوالحسن کاشی، تذکرة الشعرای فارسی در احوال شعرای عرب جاهلی، شرح دیوان ابوالعلا معری، منشآت رئیس الوزراء ابن عمید، منشأت امیرقابوس و شمگیر و منشأت رشید و طواط و اشعار بدیع الزمان همدانی و غیر ذلک، مشکلات العلوم فاضل نراقی، رساله اوزان از فاضل مجلسی، رساله در آداب عاشق و معشوق، منشأت و مکاتبات و مراسلات عربی ... که جامع و کاتب این نسخه مهرعلی با دقت و حوصله‌ای خاص مطالب را انتخاب و به تفصیل شرح و توصیف و کتابت نموده است؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ بد، کا: مهر علی، تا: ۱۲۳۱ق، جا: تبریز؛ کاغذ: فستقی ساده، جلد: مقوای ابری تیماج گلی، ۱۱۲۶ص، ۳۲-۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۳۵۷]

۴۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۴۶

شامل: ۱. حرز الامان من فتن الزمان؛ فخرالدین صفی، علی بن حسین؛ ۲. مراة المحققین از محمود شبستری؛ ۳. مراحل السالکین از مجذوبعلی؛ ۴. اعتقادات؛ از مجذوبعلی شاه؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد بیک و محمد کاظم بن حاج زین العابدین محلاتی (نصرت)،تا:یک‌شنبه۷ربیع الثانی۱۲۳۲ق، جا: خان گلشن همدان؛ وقفنامه بیاض به تاریخ غره جمادی الاول ۱۲۵۵؛ جلد: تیماج، ۱۲۷گ، مختلف السطر چلیپا، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲۳- ۱۱۷]

۴۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۴-۱۷/۲۵۴

آغاز: برشکن خم اندر خم باد پیما هوادار پریشان پریشان کار آشفته روزگار تابدار تارمار بی قرار؛ **انجام:** گفت کز سجده آدم زچه روی ×× تافتی روی رضا راست بگوی / گفت عاشق که بود کامل سیر ×× پیش جانان نسزد سجده غیر

بیاضی شامل اشعاری از: جامی، والهی، میرزا ابراهیم متخلص به عالی، شهاب، مخلص کاشی، عرفی، انوری قصیده، فدا در مرثیه سلیمان، هاتف، در دانستن این که قمر در چه برج است، دانستن ساعت تحویل عید نوروز از میرزا محمد مهدی خراسانی، شرف کواکب، مجنون، بیمار و طبیب، شریف تبریزی، بخشی از فرهنگ فارسی به فارسی، فالنامه امام صادق (ع) رباعیات ابوالسعید ابوالخیر، اشعار میرزا نصیر و مطالب ادبی و مطایبات؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۶×۱۴سم [ف: ۳ - ۱۳۰۵]

۴۸۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۹۴/۱

انجام: پس جبرئیل (ع) در مثل ابن حالب مصاحب نباشد

مشتمل بر شرح حال بعض علماء و بعضی مطالب فلسفی و اعتقادی؛ خط: نستعلیق، کا: مهر علی، تا: ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۳ص (۲-۲۴)، ۲۴سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۵۶۶]

۴۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۰۹

آغاز: چه جلوه گر بحرم گشت سر و بالایش مخدرات فتادند جمله بر پایش؛ **انجام:** دگر امید ندارد بغیر تو ز کسی، تمام شد.

شامل: مثنوی طولانی در رحلت حضرت رسول (ص)، شهادت امام حسن (ع)، خبر آوردن جبرئیل (ع) واقعه شهادت حضرت امام حسین (ع) به حضرت رسول (ص)، واقعه وداع نمودن حضرت امام حسین (ع) مرقد منور رسول الله (ص) را، واقعه شهادت حضرت عباس بن علی (ع)، حضرت قاسم بن حسن (ع)، عبدالرحمن بن حسن (ع)، واقعه در وصیت امام حسین (ع) به ذوالجناح ... واقعه در حکایات ساربان حضرت امام حسین (ع)، واقعه در شهادت حضرت امام رضا (ع) و غیره، از شاعری با تخلص مقبل که در پایان هر واقعه، یک بند از مرثیه (ترکیب بند) محتشم کاشانی آورده شده؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۹ ربیع الاول ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: آبی، جلد: اسقاطی، ۱۴۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۲سم [ف: ۱۷ - ۸۵]

۴۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۶۶

آغاز: ز جا برداشتی ×× بازوی زور آزمایت یا امیرالمؤمنین / سرکشان دهر را آورده سرها زیر حکم ×× بازوی خیبر گشایت یا امیرالمؤمنین؛ **انجام:** پس در آن وقت خطاب به عم‌های خود نمود و سلامی کرد که جگر آسمان را کباب نمود. سلام من به شما عم‌های خود جگرم سلام من به شما خواهران در بدرم سلام من به تو زین العباد بیمارم فدای جان تو گردم.

شامل: دعای نادعلی و شرح آن، خطبه حضرت آدم علیه السلام با شرح مختصر، اشعاری در مدح و مراثی ائمه علیهم السلام، چند دوازده امام منظوم، شرح چگونگی ارتحال حضرت پیامبر (ص) به نثر؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد ابراهیم، تا: سه‌شنبه ۲۴ شعبان ۱۲۳۳ق؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۸۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۴۵]

۴۸۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۴

آغاز: حمد و سپاس بی نهایت سزای علیم علی الاطلاق که مجموع عالم امکان؛ **انجام:** بی کشش عشق نخوردم غمی ×× بی تپش عشق نبودم دمی / شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیش تر از عمر به پایان رسید

در این جنگ سی و شش باب است، و رساله‌ها و منظومه‌های گوناگون در آن جای دارد، که همه را مؤلف به صورت یک کتاب در آورده است: باب ۱. رساله‌ای درکلام؛ باب ۲. بیان الاحسان لاهل العرفان از علاء الدوله سمنانی (۳۳پ-۴۳ر)؛ ۳. در خلقت انسان (۴۳-۵۹پ)؛ ۴. تفسیر عرفانی در متن و بی شماره است (۵۹پ-۷۸پ)؛ ۵. اعجاز قرآن (۷۹ر-۸۷)؛ ۶. در نبوت و سرگذشت خاتم رسل (۸۷-۱۴۸پ)؛ ۷. در امامت و معجزات علی (۱۴۸پ-۱۷۳ر)؛ ۸. درباره صوفیان (۱۷۳-۱۸۴)؛ ۹. در اخلاق و دنیای فانی (۱۸۵ر-۲۰۸پ)؛ ۱۰. بوستان سعدی (۲۰۹ر-۲۴۹)؛ ۱۱. از تذکره دولتشاه سمرقندی (سپهسالار ۴۷۷/۲ و ۳۸۹/۳) (۲۴۹پ-۳۲۸)؛ ۱۲. رساله حلال و حرام از حاجی علی ادام الله بقائه (۳۲۸-۳۳۰)؛ ۱۳. نزهة الارواح از امیر حسینی (گ ۳۳۰-۳۵۴)؛ ۱۴. الف «چهل مقام» از ابوسعید ابوالخیر (۳۵۵پ)، ب- شرح گلشن راز (گ ۳۵۵پ-۳۵۹)، ج- «مناجات منظوم» (گ ۳۵۹)؛ ۱۵. «هفت وادی» از شیخ عطار (گ ۳۶۰-۳۶۶)؛ ۱۶. کلام جامی (۳۶۶-۳۶۸)؛ ۱۷. «هفت پرده عشاق و نوا» از فخر رازی (۳۶۸-۳۶۹پ)؛ ۱۸. قطعه‌ای ازسید نعمةالله رباعی‌های مغربی و شیخ بهایی و ملامحمد طالقانی (۳۶۹پ- ۳۷۰)؛ ۱۹. «ساقی نامه» ملاقاسم امری (۳۷۰پ-۳۷۱)؛ ۲۰. ساقی‌نامه ادهم واعظ خلخالی (۳۷۱ر-۳۷۳)؛ ۲۱. ساقی‌نامه حکیم پرتوی (۳۷۳ر-۳۷۵)؛ ۲۲. ساقی‌نامه ثنایی مشهدی (۳۷۵-۳۷۷)؛ ۲۳. غزلیات حافظ (۳۷۷-۳۷۹)؛ ۲۴. شعر وحشی (۳۷۹-۳۸۱)؛ ۲۵. عروج الخیال آذری (۳۸۱-۳۸۳)؛ ۲۶. غزل‌های عرفی (۳۸۳-۳۸۴)؛ ۲۷. شعر از سعدی (۳۸۴-۳۸۸)؛ ۲۸. قصیده خاقانی (۳۸۸-۳۹۰)؛ ۲۹. شعر فردوسی (۳۹۰-۳۹۱)؛ ۳۰. شعر فرخی (گ ۳۹۱)؛ ۳۱. قصاید انوری (گ۳۹۳)؛ ۳۲. شعر سنائی (گ ۳۹۷)؛ ۳۳. کلام مولانا بخاری (گ ۳۹۸)؛ ۳۴. غزل شیخ کمال (۳۹۷)؛ ۳۵. شعر ظهیر فاریابی (گ ۳۹۸)؛ ۳۶. بخشی از مخزن الاسرار نظامی (گ ۴۰۰پ-۴۱۵)؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی اسماعیل اسفرجانی قمشه‌ای، تا: رجب ۱۲۳۴ق؛ تملک: اعتضادالسلطنه در ۱۲۸۷ق؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۴۱۶گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۴ - ۶۹]

۴۹۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۶۳

چند نامه و حکایت منثور و اشعار پراکنده از شاعران معروف که بدون ترتیب گردآوری شده و در آغاز مجموعه رساله «عرض لشکر» جلال الدین دوانی نیز آمده است. نام این شاعران در مجموعه آمده: میرزا فتحعلی خان ملك العشرا، سعدی، جامی، فانی، کلیم، فغانی، عرفی، میرزا طاهر، طوفان، عطار، صائب، خرد، حافظ شیرازی، بهجت، وحشی، محتشم، هاتف، الهامی، ابوسعیدابوالخیر، ملای رومی، شاه نعمت الله، شاه زین العابدین، ابن حسام، میرزا محمد علی ادیب، باباطاهر، نظامی، مفتون، گلشن، فریدون، خاقانی، میرزا نصیر اصفهانی، رفیق، خاوریف مسکین، محمد قلی سلیم، جندقی، آقا محمد علی آبادی، نواب محمد ولی میرزا، عاسق، بیدل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۴ق؛ به چند خط با این نام‌ها و تاریخ‌ها: میرزا قربانعلی ساروی به تاریخ ۱۲۳۴، اسدالله نوری ملقب به عبدالله به تاریخ پنجشنبه دوم ربیع الثانی ۱۲۵۵ در اصفهان خدمت معتمد الدوله منوچهر خان، میرزا بابا جان خلج در بالا خانه سرکار آقا کلبعلی در قریه دین کوه از محال نور، محمد ابراهیم با مهر «سلام علی ابراهیم» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۰گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۲۲۰]

۴۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۷۷

شعرهایی که آذربیگدلی در آتشکده آورده است و نام شاعران است با شعرهای آن‌ها و نام شاعر در یکسوی بیت و نسبت او در سوی دیگر نوشته شده در بخش نخستین که غزل‌ها است به ترتیب تهجی و در پایان آن آمده «تمام شد غزلیات آتشکده آذری بتوفیق رب الغفور علی ید محمد حسین الحسینی ...» (۱-۱۲۴)؛ بخش دوم رباعیات است و نام هر شاعری در عنوان پیش از هر رباعی نوشته شده است (۱۲۵-۱۶۱)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین حسینی، تا: ۱۲۳۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل آبی، ۸۱گ، ۱۵سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱۲- ۲۵۹۵]

۴۹۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۰۵

جمع کننده که درویش حسین نوا است، شعرهای فارسی را بر حسب موضوع گرد آورده چنان که توحید را از فردوسی و سنایی تا هاتف و جامی و دیگر متأخران چون مجمر آورده است. سپس طرز نامه‌نگاری به پادشاهان و به سپهسالاران و شکایت و وصل و هجر و رباعیاتی از متأخرین و شعر برای یکی از خدایان دارد؛ خط: نسخ، کا: درویش حسین نوا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۲گ، ۱۵سطر (۸/۵×۱۴/۵)،

اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۹۴]

۴۹۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۷۴

آغاز: السلام علی رسول الله صل الله علیه و اله و افضل السابقین و الاحقین محمد بن عبدالله صل الله علیه و اله سید الولیین و الاخرین السلام علی سیدنا و مولانا و مقتدانا علی؛ **انجام:** نشد سیر هرگز چهار از چهار ×× بسی آزمودند مردان کار / زمین زآب باران چشم از نظر ××زن از مردی مرد مرد از هنر

مجموعه پراکنده‌ای از احکام شرعی، تا مقتل امام حسین، اشعار و غیره که در یک دفتر گردآمده است؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد بن میر حسین مشهدی (ساکن ترقبه)، تا: ۱۲۳۶ق؛ جلد: پارچه با کناره تیماج قهوه‌ای، ۱۴۲گ، ۱۳ -۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۲]

۴۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۰۸/۳

احادیث و حکایات؛ خط: نسخ، کا: عینعلی بن محمد ماراکانی، تا: ۱ جمادی الثانی ۱۲۳۶ق؛ ۴۵گ (۱۶۴ ر – ۲۰۸پ) [مختصر ف: - ۲۳۷]

۴۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۲۹/۳

در این جنگ مطالب گوناگون در خانه‌های چهار گوش آمده: در خانه یک، مقدار و اندازه درهم و صاع؛ در خانه دوم، شرح حال تعدادی از رجال خبر؛ خانه سوم، دستورهای اخلاقی؛ خانه چهارم، تعریف فتوی و تعیین رطل؛ خانه پنجم، تعیین وزن نخود و درهم؛ خانه ششم، تعیین اوزان مختلف؛ خانه هفتم، ایضاً اوزان مختلف؛ خانه هشتم، بیان نام ائمه اثنی عشریه در عبارات فقهی؛ خانه نهم، بیان پاره‌ای از اصطلاحات اصول فقه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین مشهور به درویش، تا: ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲ص (۵۵-۵۶)، ۲۳سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۸۰۸]

۴۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۰۷

شامل: شعر فارسی یکی به‌خط عبدالباقی فیضی کاشانی مورخ ۱۲۴۱؛ یازده قصه از اخبار شیعی (به فارسی)؛ فصل چهارم کتابی فقهی در آداب زفاف؛ فصل پنجم در فضیلت نوروز (به عربی)؛ احکام شک در رکعات؛ تفسیر یک آیه؛ طریقه «نادعلی» (به فارسی)؛ شعر فارسی و عربی؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن علی رضای رهقی، تا: شعبان ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ (۱ر-۲۱ر)، ۲۳ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۳۶۸]

۴۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۰۱

جنگی است به نظم و نثر که شاعری با تخلص نوا آن را جمع‌آوری نموده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه صفر ۱۲۳۷ق؛ یادداشت‌هایی درباره این تذکره و مؤلف آن در چند صفحه از سید محمد مهدی بن سید علی موسوی که در سال ۱۳۴۳ ش در زندان قصر نوشته؛ جلد: روغنی مشکی، ۴۵۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۳۴۷]

۴۹۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۰۱-عکسی

شامل: ۱. رساله‌ای عربی در حروف، سؤالی که در اصفهان، در جمعه ۲۴ شوال ۱۰۷۳ شده با جدول هایی (ص ۲-۹)؛ ۲. فصل فی جدل یعرف منه ایام شهر العربی و حروف مختص به (۹-۱۵)؛ ۳. الواح الجواهر، گفتاری درباره «الواح جواهر» که افلاطون فرزانه در یکی از گنج‌ها یافته و برخورد او با پیر کهن سالی که رموز آن را تعبیر کرد (۱۵-۱۸)؛ ۴. الباب الثامن و السبعون و ثلثمائة الاسرار العلوية بطريق العارفون المسمى باجنحة الملائكة الكرام (۲۵-۲۶)؛ ۵. فائدة جليلة جميلة عجيبة ... (۲۶)؛ ۶. الجداول العثمانية (۴۷-۶۲)؛ ۷. الحروف و النقط (۶۴-۸۲)؛ ۸. کیمیا به فارسی، نامبوب (۸۳-۸۴)؛ ۹. پراکنده‌ها از همان دست؛ ۱۰. حروف (۹۶-۱۲۸)؛ ۱۱. پراکنده‌هایی از همان دست (۱۳۰-۱۴۳)؛ ۱۲. علم تکسیر به فارسی (۱۴۴-۱۴۵)؛ ۱۳. حروف (۱۴۵-۱۵۲)؛ ۱۴. عمل محبت به طریق جفر، فارسی (۱۵۳-۱۵۵)؛ ۱۵. حروف، به فارسی (۱۵۵-۱۶۵)؛ ۱۶. فصل در بیان طبایع (۱۶۴-۱۷۴)؛ ۱۷. الكواكب الدرية في الاصول الجفرية (۱۷۵-۱۹۲)، نوشته عبدالله سلماسی، ۱۲۴۰ق؛ ۱۸. گفتار در جفر، کوتاه (۱۹۳-۲۰۱)؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۰ق؛ تنه اصلی کتاب دستنوشته یک تن است که در انجامه بند ۱۷ (ص ۱۹۲) نام خود را عبدالله سلماسی و تاریخ را ۱۲۴۰ق آورده، برخی رویه ها چلیپا، با نشان مهر بیضی (ص ۱و۱۷ و جاهای دیگر) که نشان می‌دهد روزگاری در کتابخانه سید عبدالله شبر کاظمینی بوده؛ ۲۰۴ص، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۰۶]

۴۹۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۷۵

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد بدانکه بر هر بالغ و عاقل واجب است که کبایر و صغایر را بداند تا به قدر وسع و طاقت از آن اجتناب نماید؛ **انجام:** تا که عین آینه ات سازد خدا ×× که نمایی عرش را همچون سما / عرش چه و چرخ چه ای ذولباب ×× فهم کن و الله اعلم بالصواب

مطالب و کلمات و اشعار اخلاقی و عرفانی از بزرگان نقل می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۴۱ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۷۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۸]

۵۰۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۰۷

آغاز: باشد فرود آر و کار برایشان تنگ بگیر؛ **انجام:** این کلمات را شنید بیطاقت شد و بجانب

خط: مختلف، کا: غلامعلی بن ملا حسن، تا: ۱۲۴۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی کبود، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عطف تیماج قرمز، ۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵ - ۱۶۷۸]

۵۰۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۰۹

نسخه‌هایی در کیمیا و مطالبی از علوم غریبه و اشعاری از عطار نیشابوری و نسیمی و درویش میرزا حسین شیرازی و مغربی نگاشته شده به‌سال ۱۲۴۳-۱۲۴۴ در تکیه هفت تن شیراز؛ خط:

نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳-۱۲۴۴ق، جا: شیراز (تکیه هفت تن)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۷ - ۲۲۹]

۵۰۲. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۲۱

دارای اشعار مختلف و منشآت و منتخباتی از کتاب‌های گوناگون و مطالبی فقهی و آیات مناسب برای نامه‌نگاری، با خطوط مختلف و دارای تاریخ‌های بین سال‌های ۱۲۴۴-۱۲۹۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۴-۱۲۹۲؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۰۲گ، سطور راسته و چلیپا، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف: - ۱۷۲]

۵۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۶۳

بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی- مجموعه نوازی؛ ۱۱۰گ، اندازه: ۱۰/۳×۱۶/۹سم [رایانه]

۵۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۱۹-۱۶/۲۲۹

آغاز: و جنت و حق و جانشینان حضرت پیغمبر و پیشوایان امت آن سرورند و بعد از او بهترین خلقند تا روز قیامت از همه جهات و کمال و فضلت علم؛ **انجام:** خوانده شد چون آن کلام محترم ×× بود بر این شرح مضمون رقم / طوف صادق شد به نزد ما قبول ×× باد از او راضی خدا وهم رسول

شامل: مطالبی به نثر در وصف بهشت و جهنم، سؤال و جواب فقهی به نظم، شرح حدیث من عرف نفسه به فارسی، مطلبی به نقل از شریف شیروانی، شعری از خاشع، قصیده هراس و مماس عرفی، اشعاری از سعدی، زلالی خوانساری، علی (ع)، مناظره سیدمحمد مهدی بن سید مرتضی بن سید محمد بایهودیی در بغداد در سال ۱۲۱۱ تالیفات علامه مجلسی، اشعاری از ظهیری سوال وجواب قلیان شیخ بهایی، حکایت قاضی به نظم، شعری از حسینی خطا و چند مثنوی و غزل دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد حسین،تا:۱۲۴۴ق؛افتادگی:آغاز؛جلد:تیماج قهوه‌ای،۹۱گ،۱۵سطر چلیپایی،اندازه:۱۰×۲۱سم[ف:۳-۱۳۰۴]

۵۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۳۸

شامل نامه‌ای که اوضاع تبریز را هنگام طاعون و تلف مردم آنجا را می‌رساند؛ قسم‌نامه (ص۲۰۲)؛ شرح فرستادن سنگ مرمر برای ساختمان‌های دربار از تبریز (ص۴)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۴گ، ۱۱ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۴/۵×۱۱سم [ف: ۱۶ - ۶۱۸]

۵۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۸۴۶

آغاز: بمن گفت بشنو بصوق صفا من م آن کشد نام من مصطفی؛ **انجام:** لبیک می‌توان شهر مردان شد عفل ادراک ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی [رایانه]

۵۰۷. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۲۱۰

گردآوری محمد صادق نایینی در چند باب دارای شعرهای مناسب بر مطلب و مقصود موافق فهرست مانند افسوس و دریغ از رفتن احبا و تمنای ملاقات احبا در حال صحت و بیماری و بهجت از سفر آمدن دوست؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد صادق نایینی، تا: ۱۲۴۵ق؛ با سرلوح زرین، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی با گل و بوته زمینه زعفرانی، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نشریه: ۳ - ۱۷۰]

۵۰۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۷۸/۳

آغاز: قاعده اسماء اشاره کلا و طراً صدارت طلب است؛ **انجام:** با همان طینت و امکان غیر متبدلة غیر مزایله زید است

مشتمل بر بعض معانی الفاظ ترکی و شرح صحیفه سجادیه و مسائلی که از سید محمد تقی در نوروز ۱۲۴۷ پرسیده شده؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: مصطفی بن محمد، تا: ۱۲۴۷ و ۱۲۴۶؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳- ۱۰۸۲]

۵۰۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۷۸/۱

آغاز: باب التوحید و هو علی ثلثة وجوه عامی و خاصی واخص؛ **انجام:** چون بآب تلخ رود و بالا و نمیرود

در توحید و غیره؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: مصطفی بن محمد، تا: ۱۲۴۷ و ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج مشکی، ۲۳ص (۱-۲۳)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۸۲]

۵۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۰/۹

شامل: مطالبی از اصلاح العمل آسید محمد درباره نوافل (ص۹۰)؛ نسخه‌ای از توبه‌نامه شیخ علی و اقوالی از حضرت صادق و نبی اکرم (۹۲)؛ جواب سوالی از حضرت صادق (۹۳)؛ مطالبی درباره نمازهای نافله (۹۳-۹۵)؛ «زیارت مضجعه حضرت امام حسین علیه السلام» (۹۵-۹۸)؛ زیارت عاشورا (۹۸-۱۰۱)؛ دعای علقمه (۱۰۱-۱۰۵)؛ مطالبی درباره عناوین زیر آمده: سعد و نحس ایام هفته برای انجام پاره‌ای از امور، دانستن ساعات، خواص ماه‌های شمسی که از حمل تا حوت، تعداد ساعات روز هر ماه از سال‌های دوازده گانه، نحس بودن پاره‌ای از اوقات (۱۰۵-۱۳۱)؛ صفات مخلوقات جاندار: از ماکیان، نباتات و چارپایان (۱۰۹-۱۳۱)؛ پندنامه بقراط حکیم درباره خواص اثمار و نباتات به شعر (۱۳۱-۱۳۵)؛ خواص سال‌های که روز عید نوروز آن‌ها از یکی از روزهای هفته یعنی از شنبه تا جمعه اتفاق می‌افتد (۱۳۵-۱۳۸)؛ «باب در دانستن ساعت» در ایام ولیالی هفته (۱۳۸-۱۳۹)؛ نیک بودن یا نحس بودن پاره‌ای از امور در صورت وقوع فلان ستاره در ایام نوروز (۱۳۹-۱۴۴)؛ احکام زلازل (۱۴۱-۱۴۲)؛ «دانستن احکام رعد» (۱۴۳-۱۴۴)؛ در بیان سرخی که به آسمان پدید آید (۱۴۴-۱۴۶)؛ بابی درباره گرفتن ماه و حکم کردن به هر ماهی (۱۴۶-۱۴۹)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق بن ملا عبدالمحمد، تا: ۱۲۴۸ق، جا: فریدن اصفهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ماشی، ۶۰ص (۹۰-۱۴۹)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴سم [ف: ۶ - ۶۱]

۵۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۰/۱۷

شامل: سی روز ایام یک ماه و در مقابل آن نشان داده شده که سرتراشی در این روز حاوی چه نتیجه‌ای است در ذیل همان

صفحه احکام قوس و قزح ذکر گردیده (ص۵۵۲)؛ اختلاجات الاعضاء بنا بر قول صادق و دانیال نبی (۵۵۳-۵۵۴)؛ وقوع محرم در هر روز یا وقوع هر سال را در اول هر ماه ذکر می‌کند و نشان می‌دهد که آن حاوی چه سعد و نحسی است (۵۵۵-۵۵۶)؛ در حاشیه و متن ابتداء حکایاتی چند و سپس مطالب مذهبی و بالاخره پاره‌ای از اطلاعات جغرافیائی آمده است (۵۵۹-۵۸۴)؛ خط: نسخ ونستعلیق خفی، کا: محمد صادق بن ملا عبدالمحمد، تا: ۱۲۴۸ق، جا: فریدن اصفهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۳۳ص (۵۵۲-۵۸۴)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴سم [ف: ۶ - ۶۸]

۵۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۰/۱

آغاز: بسمله، بدانکه اقسام دندانها چهار است؛ **انجام:** تم صغرا و حد نژتمت تمت تمت

شامل: در بیان نبذی از علم قرائة و اخبار و قصص و در آن طرز قرائت کلمات و تلفظ صحیح حروف از مخارج و مباحثی از تجوید آمده است؛ مباحث فقهی و اجتماعی چند در متن و حاشیه چنین آمده: ۱. آداب تولد طفل و نام گذاشتن و عقیقه و ختنه کردن او؛ ۲. طریقه وصیت نامه؛ ۳. دعای جهت قوه حافظه؛ ۴. طریقه نکاح؛ ۵. کیفیت آب نیسان؛ ۶. صیغه مستعد؛ ۷. دعای وبا طاعون؛ ۸. دوای وبا؛ ۹. دعای وبا؛ ۱۰. قطعه‌ای شعر از ملا احمد نراقی؛ ۱۱. شرح دیدن ماه نو؛ ۱۲. وصیت جناب پیغمبر (این وصیت به‌زبان عربی است و در آن به فارسی ترجمه شده است)؛ خط:نسخ و نستعلیق،کا:محمدصادق بن ملاعبدالمحمد،تا:۱۲۴۸ق، جا: فریدن اصفهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۲۳ص(۱-۲۳)،۱۷سطر(۱۰×۱۷/۵)،اندازه:۲۰/۵×۳۴سم [ف: ۶ - ۵۶]

۵۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۰۰-ف

دارای: شامل: ۱. شعر فارسی؛ ۲. نامه به حاجی لطف علی بیکا، درویش، عبدالمجید بن عبدالله؛ ۳. مرکبات پیوسته؛ ۵. نثر فارسی؛ ۶. شعر فارسی؛ ۷. شعر فارسی؛ ۸. هفت بند مولانا حسن کاشی؛ ۹. نثر فارسی؛ ۱۰. نثر فارسی؛ ۱۱. نثر فارسی؛ ۱۲. نثر عربی؛ ۱۳. سورة الناس؛ ۱۴. دو سطر به عربی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: سال ۹-۱۲۴۸؛ ۱۵گ [فیلمها ف: ۲ - ۲۵۰]

۵۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۲۳/۱۱

شعرهای گوناگون که فهرست سرایندگان آن‌ها در ص ۶۶۶-۶۷۱ نوشته شده. این مجموعة الشعرا را فتحعلی بن حاجی حسن تبریزی ایروانی در ۱۲۴۹ گرد آورده و پاره‌ای از شعرهای خود را هم در آن گذارده است (دانشمندان آذربایجان ص۳۴۰؛ مجلس ۴۰۷/۳). فهرست «کتاب مجموعة الشعرای فارسی و ترکی»: دیباچه دیوان خواجه حافظ، رساله عبدالله انصاری، دیباچه دیوان جامی، رساله شعره متعلق (؟)، رساله شیخ سعدی، رساله شمسیه، رساله ملک شمس الدین تازی گوی، رساله تقویم، رساله عقل و عشق، کتاب نصیحت الملوک، رساله شیخ سعدالدین، رساله در بیان طریقه خواجه بهاء الحق، رساله تحفة الملوک، رساله خواجگان، منتخب شبستان خیال، رساله بعض الکبرا، چهل حدیث جناب پیغمبر بنظم جامی، رساله سلطان ابی سعید ابی الخیر، منتخب تذکرة الشعرا، خواجه حافظ، جامی، سلطان سلیم، انیسی، کمال خجندی، هلالی، خسرو، قاسم، انوری، همایون، سعدالدین، عالم، همام، عصامی، عراقی، میرعضد، خواجو، رکنی، ناصر شیخ جلال، سلمان، حسن عقیقی، نزاری، عصمت، قبولی، عبید، نظامی، کاتبی، ریاضی، دوانی، شاهی، خیالی، مانی، آذری، حسامی، والهی، مفلسی، شهیدی، نامی، حیدر، نرگسی، عارفی، نیازی، بنایی، طالعی، شوقی، اهلی، آگهی، محنتی، عادلی، نعمت الله، سهیلی، طوسی، صالح، فضلی، رحیمی، وحیدی، مغربی، خاتمی، فهمی، طالب، شیری، ذاتی، عیشی، حکیمی، سیفی، قایمی، عماد، ترابی، سلطان ولد، آصفی، یتیمی، طاهری، مسعود، لسانی، صابری، عاکفی، زین، جنید -شعرای ترکی: احمد پاشا، احمد چلبی مغنی، احمدی، احمد داعی، احمد زعیم، احمد رضوان، ازهری، اسحاق، اصولی، آفتابی، انوری، امری، امیری، آهی، بابی، باقی، بزمی، بصیری، بهاری، بهشتی، بهشتی واعظ، بهلول، بیانی، تابعی، تاجی، ترابی، تمنایی، ثانی، ثنایی، چاکری، جامعی، جامی روحی، جعفر چلبی، جلیلی، جلال، جمالی، جمیلی، جنابی، جهانی، حافظ نیروزی، حالتی، حبیبی، حدیدی، حریری، حریمی، حسن رومی، حسینی، حضوری، حلیمی، حمدی، حیاتی، حیدر، حیرتی، خاکی، خاوری، خدری، خضری، خلیلی، حفنی، دعائی، دلیری، ذاتی، خیالی، داعی، درونی، دری، ذکایی، ذهنی، راهی، رحمتی، رحیقی، رسمی، رضایی، رفیقی، رمزی، روانی، روحی، ریاضی، رازی، زمانی، ساعتی، ساغری، ساقی، سبزی، سجودی، سحابی، سخائی، سروری، سعدی، معینی، سلیقی، سنان پاشا، سوزی، سهی، سپاهی، شامی، شانی، شاور، شأهدی، شکری، شمسی، شمعی، شوقی، شهیدی، شیری، صابری، صالح، ساقی، صبایی، صبحی، صدری، صنعی، صفایی، صفی، ضعیفی، ضمیری، ضیائی، طالعی، طالبی، طریقی، ظریفی، ظهیری، ظهوری، عارفی، عاشق، عبدالرحمان، عبدی، عذاری، عسکری، عشقی، عطایی، عطا، علوی، علی چلبی، عذری، عمری، عندلیبی، عهدی، غباری، طوفان، عرفی، غریبی، غزالی، فانی، فخار، فراقی، فرخی، فردی، فردوسی، فریدی، فضلی، فضولی، فغانی، فقیری، فکری، فوری، فهمی، فیضی، قانعی، قدری، قدسی، قربی، قندی، قیاسی، کاتبی، کامی، کشفی، گلشنی، کمال زرد، گواهی، کوثری، لآلی، لامعی، لاهیجی، لعلی، لقایی، مآلی، محرمی، محیی، مروی، مسیحی، مشربی، معمایی، معیدی، ملیحی، منیری، مهدی، مهری، نظمی، میری، نجاتی، نجمی، نسیمی، نشانی، نظامی، نقابی، نهاری، نهالی، نهانی، لوری، نیازی، واحدی، واسعی، والهی، وعدی، وجدی، وحیدی، وصالی، وصفی، هاتفی، هاشمی، هلالی، همامی، یاری، یحیی، مذنب، جواد خویی؛ خط: نسخ، کا: مذنب، تا: ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰ سطر

(۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۳۲۱]

۵۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۵۶

از حدیث شیعی و مرثیه کربلا و نوحه به نظم و یک مرثیه به نثر؛ خط:نسخ،کا:محمد باقر،تا:۱۲۵۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی،۱۱گ، ۱۲سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۸۲]

۵۱۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۱۶

جنگ‌مانندی در شعب مختلف علم نجوم شامل: معرفت تقویم، مختصری است در شناخت تقویم در سی فصل: فصل اول در حساب جمل و فصل آخر در شناخت اصولی که به آن احتیاج افتد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۳ق؛ مجدول؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده عبدالکریم» (مربع)؛ اهدایی: غلامرضا زنجانی؛ جلد: گالینگور، قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۵۲۵]

۵۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۰۲

شامل: قسمتی از رساله‌ای در «بیان احادیث و اعمال مستحبه» و از آن‌جمله طلب علم کردن هر مسلم و مسلمه، در ذیل این حدیث بحث مفصل در باره فضیلت علم و عالم می‌آید و سپس از تواضع و حسن خلق و قناعت سخنی رفته و بعد از مسأله صله رحم (گ ۶)، حق همسایه و سلام در وقت ورود و برخورد با دیگران و سکوت، معصیت خدا و شرح شش امری که موجب معصیت می‌شود (گ۷)، مسأله زنا و این که استغفار داروی ذنوب است، تنظیف بدن و جامه از کثافات و اخباری چند در این باب و تطهیر جسد و دل (۹پ-۱۰پ)، وقت‌های نماز و فضائل آن‌ها و فضائل مسجد (۱۰پ-۱۲پ)، فضایل ذکر و دعا و احکام آن‌ها و فضایل ذکر و دعا و احکام آن‌ها (۱۲پ-۱۹)، فضایل مرض و معالجات امراض (۱۹-۲۱)، حقوق اموال و رعایه حال عیان (۲۱-۲۲)، احسان و نکوئی به اهل بیت طاهرین و ذریه تابعین (۲۲-۲۴)، مطالبی درباره اختیار کردن زن و اوقات تزویج و آداب زفاف و ثواب معاشرت با حلیله و طلب فرزند و فضایل حمل و آداب تولد اطفال و تربیت آن ها و حقوق زوجین برهم و آداب سفر (۲۴-۳۳)؛ رساله ترجمة العقاید (رک. ترجمة العقاید درین فهرست) ملامحسن فیض کاشانی (۳۳-۵۲)؛ وصیت به اباذر (۵۲-۶۱)؛ وصیت امام جعفر صادق به ابن جندب (۶۱-۶۳)؛ سؤال‌های کمیل از حضرت علی (ع) و جواب آن حضرت به شعر (۶۳-۷۲)؛ صفات مومن بر سبیل اجمال (۷۲-۷۷)؛ بیان زیارت حضرت سیدالشهداء (۷۷-۸۳)؛ رساله‌ای شاید از ابن طاووس در عبادات و اخلاق و آداب صوفیه و ذکر و ادعیه و اعمال لازم در عبادات (۸۳-۱۱۹)؛ رساله ای در ذکر و آداب آن مأخوذ از مرصاد العباده (۱۲۰-۱۲۶)؛ مسأله دعا و اجابت دعا و فرج از آن (۱۲۷-۱۲۹)؛ حرزیمانی (۱۲۹-۱۳۱)؛ رساله سلوکیه ملامحسن فیض در کیفیت سلوک (۱۳۱-۱۳۶)؛ مطالبی درباره دعای عشرات و کیفیت انجام آن (۱۳۷-۱۴۱)؛ دعای حضرت امام جعفر صادق در رفع بلیات (۱۴۱-۱۴۶)؛ در اعمال سفر و ادعیه و ساعت آن (۱۴۶-۱۵۱)؛ شرح دعای مثلول بن طاووس تا (۱۵۱-۱۵۵)؛ شرح شرح دعای جوشن کبیر (۱۵۵-۱۶۶)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالحسین بن علی اکبر و احمد بن محمد باقر گلپایگانی، تا: ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه تریاکی، ۱۶۶گ، ۱۶سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۷۵۸]

۵۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۵۷-۵۸/۲۰۷

آغاز: بسمله. مگر شیر و پلنگی ای دل ای دل ×× بمو دایم بجنگی ای دل ای دل / اگر دستم فتی خونت بریجم ×× بوینم تا چه رنگی ای دل ای دل

شامل: ۱. رباعیات بابا طاهر عریان (۱-۸)؛ ۲. شرح اسماء الحسنی (۹-۱۱)؛ ۳. برخی از ادویه و معالجات (۱۱-۱۳)؛ ۴. مناجات ملاکاظم خراسانی به نظم و فارسی با این مطلع (۱۴-۱۵): یا محی کل قلب عارف ×× فیاض ذوارف المعارف، فیاض معالم البرایا ×× ستار معایب الخطایا، ای مونس هر وحید فردی ×× آرام دل هر اهل دردی؛ ۵. منشآت (۱۶-۴۶) از ؟ چند نامه که برای تمرین نامه‌نگاری جمع شده است. تحریر در ۱۲۵۶؛ ۶. فرهنگ عربی به فارسی (۵۱-۶۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳ - ۱۲۱۶]

۵۱۹. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۹۸

شامل چند برگ از کتاب عین البکاء تالیف ملا محمد تقی بروجردی و ۱۲ بند محتشم کاشانی و برگزیده روایت‌ها و چند مجلس روضه می‌باشد؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۷ق؛ چند برگ از این جنگ را سید محمد علی بن محمد صادق در ۲۰ ربیع الاول سال ۱۲۵۷ نوشته؛ ۱۸۷گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۹]

۵۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۲۶/۷

بین رساله‌های مجموعه حاضر مطالب پراکنده‌ای بدین عناوین آمده است: مناجات نظامی (۱پ)، چند رباعی (۲ر)، اشعاری از فروغی (۶۶پ)، دعائی به نقل از شیخ صدوق در روز عاشورا (۶۷ر-۶۷پ)، اشعاری از خواجو و انوری و استاد فرماید (؟) (۶۸ر-۶۹ر)، چند دعای پراکنده در امراض (۶۹پ)، نامه ای از رشیدالدین وطواط به کاتب یزاحمه و یبرم (۷۰ر-۷۱پ)، اشعاری از صاحب تاریخ معجم (۷۳ر)، نظامی (۷۳پ-۷۹پ)، یادداشتی از سید اسدالله حسینی به سال ۱۳۰۴ق در قریه نهاوند (۸۰ر)، اشعاری از نظامی (۸۰پ-۸۶ر)، یادداشتی به نقل از جفر جامعه (۸۷ر-۸۷پ)، حکایت (۹۶ر)، شباهنگ فی نعت النبی (۹۶پ-۹۹پ)، نامه معاویه به امام علی و پاسخ آن حضرت (۱۰۱پ-۱۰۳پ)، اشعاری از نظیری، فروغی، خاقانی (۱۰۴ر-۱۱۰ر)، خطبه بدون نقطه و بدون الف امام علی با ترجمه فارسی و به خط محمد رضی بن محمد شفیع در ۱۲۱۳ق (۱۱۰پ-۱۱۹ر)، یادداشت ولی تفرشی به سال ۱۲۵۱ق در قریه ولیان ساوجبلاغ به درخواست آقا میرزا سید علی (۱۱۰پ)، نسب سید علی حسینی ساکن تفرش و ظاهراً صاحب مجموعه (۱۲۰ر-۱۲۰پ) به سال ۱۲۵۷ق؛خط:نستعلیق خوش،کا:عبدالله حسینی تفرشی، تا: با تاریخ

۱۲۵۷ق؛ مجدول، با کمند؛ جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۲۰-۲۸۹]

۵۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۸

آغاز: روی ملك از آنرو شد پر گهر زانجم ×× زلف زمین چو انجم زین رو منور آمد؛ **انجام:** در زیر پای احمد شد کاینات پا مال ×× وین طرفه پنجاه پایش بردوش آنچنان شد.

شامل: اشعاری فارسی به خط حمایلی که در سر عنوان دو قطعه از آن‌ها یکی قطعه سر کار و الا آمده و دیگری قطعه ایفادی سر کار وزیر (ص۱-۱۰)؛ اشعار زهیر مصری که در دیوان او نیامده (۱۱-۱۹)؛ اشعاری از نابغه ذبیانی با شرح، این قسمت به‌خط میرزا آقا و در سال ۱۲۵۸ هـ ق. تحریر شده است (۲۰-۱۳۹)؛ مخمس به قافیه لام که بیت اول آن این است: لام العزول و سمع عنه معزول ×× و الدمع للبین فی الاصول مطلول، این مخمس نیز به‌سال ۱۲۵۸ق تحریر شده (۱۴۱-۱۵۱)؛ اشعاری به فارسی به خط حمایلی (۱۵۳-۱۶۰)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا آقا، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۰گ، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه:۱۶×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۲۹۹]

۵۲۲. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۲۱

شامل: نسخه‌هایی طبی، اشعاری از ملا محمدعطار، و اشعاری در وقایع جانسوز کربلا، رساله‌ای در سیر و سلوك به نقل از امام صادق (ع)، اشعاری از آقا محمد شعر باف و خاطب، سؤال‌ها و جواب‌هایی به نظم، اشعاری از اهلی، و متفرقات دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۵۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، مختلف السطر راسته یا چلیپا، اندازه: ۷×۱۶/۵سم [ف: - ۱۰۵]

۵۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۲/۳

آغاز: چو تنباکو کشید و بعد یک دم ×× کنیزك رابگفت بانو مکرم؛ **انجام:** که چشم از عوایب زیر دستان بپوشند [؟]

شامل: مثنوی ناتمام در شرح عروسی دختری (۱۰۲-۱۲۱)؛ نثری حاوی مطالب و داستان‌های گوناگون که بیشتر مطالب آن از گلستان سعدی اخذ شده است (۱۲۲-۱۵۵)؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: محمد حسن ولد ملا علی اصغر، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: پارچه آبی، ۵۲ص (۱۰۴-۱۵۵)، ۲۰سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۶ - ۸۰]

۵۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۴۲

آغاز: ترتیب چهار عناصر: هرانکس بامداد از خواب برخواست ×× بود طعم دهانش پلك و پیدا

یادداشت‌های پزشکی و نسخه‌های طبی گوناگونی که در این جنگ به نثر بدون ترتیب مخصوص با چند دعا و شعر فراهم آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۳ - ۱۱۳]

۵۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۴۵/۳-۱۶/۵۵

آغاز: از جناب نبوی نقل است که نعم العطیة و نعم الهدیة الموعظة. گر بود در ماتمی صد نوحه گر ×× آه صاحب درد را باشداثر؛ **انجام:** برد به ضم باء موحده وسکون راء مهمله قماشی است معروف که در یمن بافند شین زشت

شامل: مخمس خالصی استرآبادی، داستان‌هایی در ظرایف و نصایح، اختیارات ایام، معرفت ارکان اربعه، تعلقات اقالیم سبعه، بیان اسرار صلاة، چیزهایی که به حساب ابجد مساوی دیده‌اند، بخشی از مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: محمدرضایی صوفی، تا: ۱۲ صفر ۱۲۵۹ق، جلد: تیماج مشکی، ۶۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۳۰۰]

۵۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۹۴/۲

آغاز: بسمله، ای نام خوشت جوهر شمشیر زبانها ×× پیوسته از این سلسله زنجیر بیانها؛ **انجام:** و فاتحة الکتاب و سورة القدر و سورة التوحید و سورة الواقعة ...

مجموعه اشعار و نکات منثور عرفانی که از گویندگان و کتب مختلف جمع آمده؛ از آن جمله اشعاری از نور علیشاه اصفهانی، شیخ مغربی، مولوی، حافظ، شاه نعمت الله ولی، سعدی، قاسم انوار، ژنده پیل احمد جام و بابا افضل؛ و با نکات عرفانی منثور از نهج البلاغه، غرر الحکم و درر الکلم و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹ص (۱۱۸-۲۰۶)، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۲×۱۵/۳سم [ف: ۴۵ - ۷۵]

۵۲۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۱۸/۳-عکسی

مطالب گوناگون، بیشتر علوم غریبه، از جدول و شکل و طلسم‌ها، کیمیا، سربند «باب» نیز دارد ولی نه قانونمند، دعای شب‌های رمضان: «اللهم انی افتتح الثناء بحمدك»، و دعای «اللهم صل علی سید المرسلین و خاتم النبیین» و دعاهای دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۲ق؛ ۹۸ص (۱۳۶-۲۳۳) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۵]

۵۲۸. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۵۸۷/۱

طلسمات، وردها، حرزها، ستاره‌شماری؛ خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۲ق [ف: ۶ - ۴]

۵۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۹۳

آغاز: ز اندوه ... بر سینه ام راه قفان گم شد ×× زبیداد توام حرف شکایت از میان گم شد / چو بیخود گشته ای برخیز ای مجنون صراحی کن ×× که امشب ناقه لیلی میان کاروان گم شد؛ **انجام:** نرفته ز شب همچنان بهره ای ×× که ناگه بکشتن پری چهره ای / همی گفت دودش همیشه به سر ×× همین بود پایان عشق ای پسر

مجموعه چند شعر فارسی از نظیری، سعدی، خیام، محتشم، نظامی، قصیده‌ای از میرزا طوفان، فیض کاشانی، جامی و چند حکایت و روایت / نستعلیق / مصطفی قلی بن میرزا خواجه نوری؛ خط: نستعلیق، کا: مصطفی قلی بن میرزا خواجه نوری، تا: ۱۲۶۲ق، جلد: گالینگور سبز، ۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف مخ: ۲ - ۵۸۵]

۵۳۰. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴۳

منشآت فارسی با چند صفحه حساب سیاق و اربعون حدیثا به‌عربی

و شعر میرزا حبیب قاآنی و محتشم و سعدی و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۲ق، در منشآت، بقیه نستعلیق قرن ۱۳؛ جلد: تیماج تریاکی، قطع: بغلی [نشریه: ۶ - ۶۴۳]

۵۳۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۸۵

آغاز: بسمله. دل مرا عجب آمد همی زکار هوا ×× که مشکبوی سلب گشت و مشگبوی صبا؛ **انجام:** هم سرو روان و هم بت کاشغری ×× مر حوا را تو سخت نیکو پسری. حسب الفرمایش نواب کامیاب ... ولیعهد دولت بیزوال ناصرالدین میرزا ادام الله ایام بقائه تا ملک هست دولت بنام باد. این اوراق بتنمیق بنده درگاه عبدالغفار تبریزی غفر ذنوبه و ستر عیوبه تحریر یافت ۱۲۶۳

مجموعه‌ای از قصاید عنصری، غضایری، جواب عنصری به قصیده غضایری، یک قطعه و چند رباعی از عنصری و غضایری؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالغفار تبریزی، تا: ۱۲۶۳ق، حسب الفرمایش ناصرالدین میرزا ولیعهد؛ یک کتیبه تاجدار مذهب مرصع بسیار خوب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: فرنگی متن و حاشیه، جلد: مقوای روغنی بوم مرعشی، ۴۸ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۳ - ۳۶۷]

۵۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۳۲

آغاز: یا من یجیب دعاء المضطر فی الظلم؛ **انجام:** چند روز بگذرد که بیدار نشود و بنا اهل ننماید لحم الفرس الهندبه

بیاضی؛ خط: نستعلیق، کا: خراسانی، محمد، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن [رایانه]

۵۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۷۲

آغاز: بوده بدانکه از آنجا که ببرکات عنایات ایزد داور جل شانه و همین تولای خاندان ائمه اثنی عشر علیهم الصلوة الله الملک الاکبر؛ **انجام:** سخن سر جوش مینای خیالست / سخن صهبای معنی را زلالست. سخن طغرای دیوان الهی ست. سخم را حکم از مه تا به ماهی است. انجامه: یوم یکشنبه یوم مولود ۱۷ شهر ربیع الاول سنه ۱۲۶۵ تحریر شد.

شامل: نامه‌ای ناقص در گزارش فتح قلعه هرات و قندهار، دیباچه بیاض محمد قلیخان قاجار، همچنین مجموعه‌ای از اشعار شعرای مختلف می‌باشد که در ذیل به آنها اشاره شده است: نعیما، سروش، زرگر، اصفهانی، سعدی، طرزی، نظیری، حافظ، فرخی، شکر ریز یزدی، صادق تفرشی، لوائی، طبیب اصفهانی، جامی، شفیقی، مشتاق اصفهانی، شاهی اصفهانی، فتحعلیشاه قاجار، همای شیرازی، ترجیع‌بند مغربی؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷ص (۳-۴۹)، ۱۲-۱۴ سطر چلیپا (۱۷/۵×۸/۵)، اندازه:۲۴/۸×۱۷/۵سم [رایانه]

۵۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۷۹

مجموعه‌ای است از مطالب، جداول و طلسمات نجومی از جمله: رساله ای منقول از کتاب طلسم سلطانی سید عبدالله (۱ر)، معرفت بروج و درجات قمر (۵ر)، جدول کسور حروف ابجد در علم اعداد و جفر (۵پ)، فائده‌های طبی (۶ر)، جدول معرفت غالب و مغلوب و لوحت مخمس (۷ر)، جدول معرفة حصة المطالع و حدود مصریان (۸پ-۱۰پ)، احکام الحوادث (۱۱پ)، جدول درت معرفت تعبیر خواب (۱۳پ)، دائرة زایچه (۱۴پ) و دیگر جداول نجومی، مطالبی از زبدة الحساب فارسی از مولی علی قوشجی (۲۵ر)، رباعیات شیخ ابوسعید ابوالخیر در مهمات و مطالب (۲۵پ)، در طریق ختمات و اجابت دعوات از نسخه معتبر نقل شده تا عند الضروره عمل شود (۲۶ر)، دعای امام زمان علیه السلام برای کفایت مهمات (۳۸ر)، صفحات پایانی منتخباتی است از ادعیه منقول در تحفة الصالحین که مشتمل بر ۱۲ باب و هر باب در چند فصل بوده است؛ خط: نستعلیق، کا: نصرالله ایروانی، تا: ۱۷ شعبان ۱۲۶۵ق، جا: کاشان؛ محشی؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۴۱ - ۱۵۴]

۵۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۵۳/۲

شامل: رساله‌ای از سعید شریف قمی در شرح حدیث غمامه که در سال ۱۲۹۹ آن را نوشته است (۱۷۳-۲۱۱)؛ ذکر مراجع نقل حدیث (۲۱۲-۲۱۷) صورت نامه عاشقانه‌ای به عربی (۲۱۷)؛ رساله‌ای درباره تبیین اهل فارس مندرج در حدیث «لو کان العلم فی الثر یا و له رجال الفارس» (۲۱۷)؛ مطالبی راجع به شعر حافظ و انتقاداتی که بر او واقع است و جواب این انتقادات و اعتراضات ظاهراً باید این رساله شرح دیوان حافظ ابی محمد دارابی باشد که در ۲۹۹۸/ف این فهرست آمده (۲۱۸-۲۲۱)؛ پاره‌ای از کلمات عرفانی؛ نقل قولی از ابن جوزی از ام سلمه درباره نکاح و خواستگاری حضرت فاطمه (س) (گ۲۲۲)؛ چند ادعیه (۲۲۵)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم مشکی، ۵۳ص (۱۷۳-۲۲۵)، ۲۳ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۶ - ۵۱۰]

۵۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۶۷

در این جنگ برگ‌های مختلفی است از چند نسخه در ترسل و نامه‌نگاری و فوائد حروف و اسماء حسنی و رساله‌ای در وفق اعداد و جز این‌ها؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: سه‌شنبه غره رجب ۱۲۶۶ و ۱۵ ذیقعده ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۹۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۳۴۷]

۵۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۴۹-۱۵/۱۸۹

آغاز: بسمله و به نستعین در بیان بعضی از معجزات حدیث غمامه که از علمای امامیه روایت شد در فضیلت و معجزه جناب اسدالله الغالب علی بن ابی طالب صلوت الله؛ **انجام:** و اگر عفو کنم دل او شاد گردد مرا نیک نامی دنیا و ثواب آخرت حاصل آید دانستم در عفو لذتی است که در انتقام نیست.

شامل: در بیان بعضی از معجزات که در آن حدیث غمامه را نیز به فارسی ترجمه نموده است؛ چند مطایبه؛ ترجیع‌بند هاتف و اشعاری از وی؛ داستان‌ها و لطایف کوتاه به نظم ونثر و به فارسی؛

رباعیات ابوالسعید ابوالخیر؛ منتخبی از آثار نظم و نثر میرزا فرج الله محلاتی متخلص به طرفه تحریر در ۱۲۶۷ (در ۵ برگ)؛ شعری از فتح الله بن محمدکاظم خان کاشی (دو صفحه)؛ احادیث نبوی؛ غزلیات زرگر و قصیده فغانی در مدح علی (ع)؛خط: شکسته، نستعلیق، کا: حاج محمد قاسم بن میرزا عبدالله تبریزی، تا: پنج‌شنبه ۱۸ شوال ۱۲۶۹ و ذیحجه ۱۲۶۷، جا: اصفهان؛ جلد: گالینگور مشکی، ۸۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۰۱]

۵۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۵/۳

شامل: یک سلسله نامه‌ها و مکتوباتی که ظاهراً باید از آن «وقاری» نامی باشد زیرا در پاره‌ای از آن‌ها این نام مندرج می‌باشد (۹۱-۱۲۴)؛ رساله‌ای به نام «قبیح المقاله» که مطالب آن کلمات فکاهی است که به‌صورت نقل قول از شیخی بیان شده (۱۲۵-۱۲۷)؛ نامه‌ای استاد قلم امینای صباغ اصفهانی که در فن موسیقی یگانه عصر بوده است (۱۴۹-۱۵۱)؛ یک سلسله ابیات در صنایع بدیعی که هر یک از آن صنایع در بالای شعر و در وسط با خط قرمز نوشته شده (۱۵۱-۱۶۱)؛ یک سلسله نامه و چندین شعر به‌خط حمایلی و در پاره‌ای از نامه‌ها نام قائم مقام فراهانی آمده است (۱۶۱-۱۹۹)؛ چندین دعای مأثوره با شرح آن‌ها (۲۰۰-۲۴۶)؛ اشعاری از وحشی بافقی و دیگران که پاره‌ای از آن‌ها به‌خط حمایلی است (۲۴۸-۲۷۹)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن کربلائی شاه کرم، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: ترمه و فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱۸۹ص (۹۱-۲۷۹)، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶ - ۱۵۱]

۵۳۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۹۶

شامل: حدیث‌هایی درباره قیامت به عربی و فارسی؛ رویداد کربلا؛ خطبه حضرت سجاد (ع) در مجلس یزید و گزارشی درباره آن به فارسی؛ سوگواری؛ قصیده سید حمیری: «لام عمرو ... (گ۵۴پ)؛ ۱۲ بند سید مهدی بحرالعلوم در پیروی از محتشم کاشانی (گ۵۸ر)؛ خطبه‌هایی برای مجالس، مجالس المتقین محمد تقی برغانی (گ۷۹ر)؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: نباتی ضخیم فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، ۲۷سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۷۵]

۵۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۴۲

شامل: ۱. نامه دوستانه (۱) که در آن از صدیق الملك یاد شده و به بزرگی نوشته شده است به فارسی؛ ۲. تاریخه شهر قزوین (۱-۲۸) از تاریخ گزیده مستوفی قزوینی (ص ۷۷۳-۸۱۴ چاپ ۱۳۳۹ تهران)؛ ۳. نامه دوستانه (۲۹-۳۰) به فارسی؛ ۴. زبر و بینات و علم حروف (۳۱-۳۲) بندی است به فارسی؛ ۵. خطبه‌های نکاح به فارسی (۳۴-۳۹)؛ ۶. ترجیع‌بند (۴۳-۴۵) از میرزا مصطفی کردستانی متخلص به پیر بستانی؛ ۷. مناجات خواجه عبدالله انصاری (۴۶-۵۵)؛ ۸. نامه‌های دوستانه (۵۶-۶۳) به فارسی؛ ۹. قیافه‌شناسی (۶۳-۶۹) بندی است به فارسی؛ ۱۰. شرح اربعین (۷۰-۷۲) از ملاحسین کاشفی سبزواری و بندی از آن به فارسی؛ ۱۱. پندهایی از لقمان و شیخ آذری و ملا محمد نصیر (۷۲-۷۶) به فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۸گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۹۳۱]

۵۴۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۵۰

تذکره‌ای شامل ۲۳ بند شعر از لامعی (گ۳ر-۳۳ر) و ۱۳ بند از عمعق (گ۳۳-۴۷) و ۴ بند از ابوحنیفه اسکافی مروزی (۴۷-۵۴) و ۴ بند از ابوالعلاء گنجوی (۵۴-۵۷) و یک بند از ابوالحسن نحاس (۵۷) و ۱۲ بند از منجیک (۵۷-۶۳) هر یک با سرگذشت کوتاهی از شاعر؛ خط: نستعلیق، کا: غلامرضا وصالی مازندرانی، تا: ۲۲ شوال ۱۲۶۸ق، به دستور نواب والا؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: مقوا، ۶۶گ، ابعاد متن: ۱۵×۸، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۵۴]

۵۴۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۰۳

شامل: «عبارتی که خان عالم ایلچی نواب شاه سلیم از هند آورد که ارباب فضل و کمال ایران حل نمایند و خواجه سلطان محمد وزیر امام قلی خان حل نموده» و «حل نواب آصف جاهی»، در باره تجلی خداست بر کوه طور و موسی و پاشیدن کوه و بر جای ماندن موسی که میرداماد در پاسخ آن جذوات نوشته است؛ رساله‌ای که همین خواجه سلطان محمد نواب سپاهانی آصف جاهی در حل این اشکال نوشته است در دانشگاه هست (همانجا ص ۲۶۵) پیداست که آن دومین نسخه خواهد بود؛ شعرهای رضی، نظیری، تجلی، ریاضی، شاهی، حافظ، ظهوری، عرفی، عاملا، صایبا و قاضی نور؛ مکتوب بی الف و پاسخ آن؛ نامه عاشق و معشوق با بندی به نثر فارسی با عنوان «لمحرره» که در آن از شاه سلیمان نامبرده شده؛ رقعه‌ای درباره منع باده و نامه طلب آب برای بستان یاسمن از نصیرای همدانی به میرزا معین الدین محمد؛ نامه همین همدانی درباره باغ به یکی از دوستان؛ فرمانی درباره شمس الایالة محمدخان شرف الدین اوغلی تکلولله فرزند حاکم هرات و میر دیوان در پاسخ نامه او که شاه قلی بیک برادرد امیر قزاق سلطان شاملو در ۱۲ ذیحجه آورده بوده و در آن از نصیرالدین امیر همایون پادشاه یاد شده و ناتمام است؛ تعبیر خواب به عربی؛ بندی به فارسی از عبدالرحیم میر فضلی؛ شعر زیب نساء بیگم و قاآنی و غیاث حلوایی و کلیم و حسام و فدوی و سعدی سپس تاریخ شعبان ۱۲۶۸ در آن آمده که باید تاریخ نوشتن نسخه باشد، باز شعر خاقانی و ظهوری و شاه عبدالحق و ملا یوسف و نظم و محتشم؛ خط: نستعلیق راسته و چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۸ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۷]

۵۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۹۲/۱

شامل: ۱. رقم ولیعهدی امام رضا (ع) صورت آنچه بر ظهر مرقوم شده به خط امام علی بن موسی الرضا (ع)؛ ۲. نقل من کشف الغمه از کتاب الفی در احوال صاحب بن عباد وزیر فخر الدوله دیلمی؛ ۳. نقل از کتاب شاهد صادق از معراج النبوه نقل شده

(ص۱۵)؛ ۴-۵. نقل از کتاب شاهد صادق از تاریخ الفی نقل شده (۲۷)؛ ۶-۷. نقل از تاریخ طبقات محمودی از تاریخ الفی نقل شده؛ ۸-۹. نقل از طبقات محمودی از تاریخ معتبر؛ ۱۰. نقل از تاریخ طبقات محمود شاهی؛ ۱۱. مسئله دیناریه نقل من کشف الغمه، نقل شد از تاریخ ابوالفضل بیهقی حکایت افشین و خلاص یافتن بو دلف از وی؛ ۱۲. نصایح انوشیروان عادل از کیکاوس؛ ۱۴. نصایح امیر عنصر المعالی کیکاوس بن اسکندر قابوس در پند نامه که بهجت فرزند خودگیلانشاه نوشته بود. محمد ولی میرزا در این بخش ۹۲ بنداز نصایح قابوس را گرد آورده؛ ۱۵. من کتاب الموسوم بزهرة الریاض؛ ۱۶. از طبقات محمود شاهی، تاریخ بلاد جبال از ززیجات و تواریخ؛ ۱۷. قال الکفعی و من امثال العرب؛ ۱۸. از کتاب حسن بیک (تاریخ خطوط قدیم)؛ ۱۹. نقل شد من سلسلة الذهب جامی؛ ۲۰. فوائد ادبی و اخلاقی؛ ۲۱. نصایح جالینوس قول هرمز بن شاپور، قول بهرام بن هرمز، طلسم شاهپور، قصه بلعم باعورا؛ ۲۲. مساجد مشهوره؛ ۲۳. تاری سلاطین روس؛ ۲۴. تولد اسکندر رومی؛ ۲۵. وکلای حضرت صاحب، نصایح لقمان؛ ۲۶. تفصیل توریه و انجیل؛ ۲۷. طول سد اسکندر؛ ۲۸. علت تسمیه بابل؛ ۲۹. علم کاویان، نمایندگان سعد و قاص صفت عمر، قول علی علیه السلام، مملکت ماکادونیه؛ ۳۰. جزیره منارکه و مجارکه، کلام افلاطین حکیم صاحب تاریخ التواریخ گوید، از کلمات اسکندر؛ ۳۳. تاریخ اسکندری، شاپور بن اشک زرین لقب؛ ۳۴. نصایح بطلیموس اطبای مشهور، تفصیل طایفه مطین و اخلاف از عرب؛ ۳۵. از امال عرب، خواجه تاش مورطس حکیم، معنی جزیره العرب، رود نیل، تاریخ هبوط آدم، وسعت مملکت قیصر، سولون حکیم فرماید، مسافت از اسکندریه تا جبل قمر؛ ۳۶. از کلمات اقلیدس، قول دارای اول، فلاسفه یونان؛ ۳۷. نصایح افلاطون؛ ۳۸. کلام دیوجانس حکیم؛ ۳۹. هوشنگ گوید، از جمله وصایای حضرت رسول؛ ۴۰. قال الرضا (ع)؛ ۴۱. سلاطین هندوستان، در اخبار آمده است، قال حسن بن علی (ع)؛ ۴۲. چند حدیث، ادب از قول حکماء؛ ۴۳. حدیث از ابو امامه، از حکامه سلف منقول است؛ ۴۴. اصحاب اخدود از کلمات نصیحت آمیز سقراط؛ ۴۵. تسبیح حیوانات؛ ۴۶. از معجزات شامکونی، عمر و بن عامر مزیقا؛ ۴۷. تعریف سرو کشمیر، حکایت نیک دانک پادشاه چین؛ ۴۸. حدیث‌ها و حکایات؛ ۴۹. از تاریخ حافظ ابرو، کلام سقراط؛ ۵۰. نصایح هوشنگ کلام فیثاغورث، نصیحت گشتاسب؛ ۵۱. نامه پدر عثمان؛ ۵۲. به جهت آسانی وضع حمل چند طلسم و دعا؛ ۵۳. جهاد حضرت امیر در لیلة الهریر صفین؛ ۵۴. در تاریخ اعثم کوفی گوید، در بیان آنچه مورث فقر می‌شود؛ ۵۵. در اختیارات مرحوم ملا محمد باقر؛ ۵۶. طبقات سلاطین اول خلقت آدم؛ ۵۷. سلاطین هند از تاریخ فرشته از تاریخ الفی نوشته شد، از تاریخ اعثم کوفی نقل شد عدد سلاطین زندیه؛ ۵۸. از تاریخ ابوالفضل بیهقی نقل شد از مجربات ایام؛ ۵۹. از عجایب این عصر است طول حمل زوجه ملا محمد پیکانی؛ ۶۰. نقل، طول و عرض چهار باغ صفویه؛ ۶۱. نقل، از کتاب ابن خلکان نقل شد، من الغرایب؛ ۶۲. از تاریخ طبری؛ ۶۳. از تاریخ روضة الصفا نقل شده؛ ۶۴. فایده در عدد اصحاب حضرت صاحب الامر؛ ۶۵. آخوند ملا محمد باقر در کتاب مفاتیح الغیب؛ ۶۶. در خلاصة المنهج مذکورست؛ ۶۷. نقل از تاریخ طبری؛ ۶۸. نقل من کشف الغمه، ملا فتح الله در تفسیر می‌فرماید؛ ۶۹. از مجاهد مروی است؛ ۷۰. از طبقات محمودی نقل شد؛ ۷۱. الاربعات نقل شد از جنگ، نقل شد از طبقات محمودی؛ ۷۲. نقل من جامع الامثال للثعالبی، تاریخ صابی؛ ۷۳. من کلام نعمان، قال قس بن ساعد، قال الشعبنی، اصمعی گفت؛ ۷۴. نقل من کشف الغمه؛ ۷۵. در تعریف اقسام علوم؛ ۷۶. مؤلف تاریخ الفی می‌گوید؛ ۷۷. ملاعبدالرزاق مؤلف تاریخ مطلع السعدین نوشته؛ ۷۸. در تاریخ الفی نوشته، مؤلف تاریخ تذکرة الملوک؛ ۷۹. حکمت نظری؛ ۸۰ صاحب روضة الصفا می‌گوید؛ ۸۱ مراتب علم برهان بر دو قسم است؛ ۸۲ قریش را چند معنی کرده‌اند، در تفسر منهاج ابوهریره؛ ۸۳ اتابیکان سه طبقه بوده‌اند، در تاریخ ابن خلکان نوشته؛ ۸۴ صحاح سته اهل سنت، فی اکافی عن الصادق علیه السلام؛ ۸۵ مؤلف رساله بکرات به تجربه رسانید؛ ۸۶ نقل شد از طبقات محمودی، طایفه افغان؛ ۸۷ نقل شد از طبقات محمودی، نقل منتاریخ طبری، صاحب تاریخ الفی می‌گوید، اسامی دوازده ماه فارسی؛ ۸۸ نقل شد از طبقات محمودی؛ ۸۹. وصف مسجد الحرام؛ ۹۰. خانه کعبه، تحقیق دوایر دوازده‌گانه؛ ۹۱. من العجایب و الغرایب، واقعه در حضور ناصر الدین شاه؛ ۹۲. ترجمه آیات توریه؛ ۹۳. در تعریف حدیث، نقل من تاریخ مروج الذهب؛ ۹۴. نقل شد از تفسیر ملا فتح الله، نقل من تاریخ مروج الذهب؛ ۹۵. تفصیل واجبات عینی هر نفس و واجبات کفائی همه مکلفین؛ ۹۶. توضیح معنی جهاد نقل شد از کشف الغمه نقل شد از طبقات محمودی دستور نوشتن مراسلات از حدیث؛ ۹۷. توضیح معنی جهاد نقل شد از کشف الغمه نقل شد از طبقات محمودی دستور نوشتن مراسلات از حدیث؛ ۹۷. نقل شد از کشف الغمه؛ ۹۸. نقل من جامع الامثال للثعالبی، نقل شد از تاریخ اعثم کوفی، نقل شد از طبقات محمودی؛ ۹۹. از تاریخ مصر نقل شد، از تاریخ سلیمان نقل شد، تعریف؛ ۱۰۰. از تاریخ طبری نقل شد، از تاریخ الفی نقل شد، از تاریخ گزیده؛ ۱۰۱. نقل شد از مجمع البحرین از تاریخ حبیب السیر نقل شد؛ ۱۰۲. نقل حدیث تعریف جذر از کتاب مجمع البحرین؛ ۱۰۳. بخشی از گلستان سعدی؛ ۱۰۴. از تاریخ طبری؛ ۱۰۵. از طبقات محمودی نقل شد؛ ۱۰۶. نقل شد از تاریخ معتبر القاب اسماعلیه و تحقیق در قرامطه؛ ۱۰۷. نقل شد از تاریخ الفی در تحقیق مذهب اسماعیلیه به طریق اجمال؛ ۱۰۸. نقل من فتوح اعثم کوفی؛ ۱۰۹. سلطنت آل افراسیاب در ماوراء النهر؛ ۱۱۰. پادشاهان ایران (کیومرث)؛ ۱۱۱. خلفا و ائمه، امویان و عباسیان؛ ۱۱۲. دولت تومرت در مغرب، خلفاء اسماعیلیه؛ ۱۱۳. تفصیل سلطنت آل ایوب مصر؛ ۱۱۴. حکومت آل مصعب،

ملوک بنی صفار، آل سامان؛ ۱۱۵. آل بویه، آل سبکتکین، سلجوقیه؛ ۱۱۶. بنای گنبد حضرت عبدالعظیم در ری؛ سلجوقیان روم و کرمان؛ ۱۱۷. ذکر حکام موصل، ذکر حکومت مروان و اولادش در دیار بکر، ذکر حکام هرمز، ذکر حکام دینور؛ ۱۱۸. اتابکان فارس، تابکان آذربایجان، سلاطین غور؛ ۱۱۹. ملوک قراخطای، ملوک کرت؛ ۱۲۰. سلاطین مغول، فرقه چوپانیه، اتابکان لرستان؛ ۱۲۱. آل مظفر، سربداران؛ ۱۲۲. نسب امیر تیمور گورکان، سلاطین تیموری؛ ۱۲۳. سلاطین قراقوینلو، سلاطین آق قوینلو؛ ۱۲۴. سلطاین ازبک، سلاطین صفویه، تولد نادر شاه؛ ۱۲۵. پادشهان افغانستان، کریم خان مشهور به وکیل؛ ۱۲۶. سلاطین لار، حکام شیروان، حکام سلیقیه، حکومت منکوجیه، حکومت دانشمندیه؛ ۱۲۷. شرفای مکه معظمه، حکام بنی اسد، ذکر مشعشعی، سلاطین گیلان (از کتاب حسن بیک)؛ ۱۲۸. کیفیت کشته شدن قرا عثمان، حکام بطحیه، حکام بنی کلاب حکومت بنی عقیل از موسل و غیره، توطئه قتل خواجه رشید الدین از تاریخ روضة الصفا؛ ۱۲۹. ذکر احوال سید یحیی دارابی؛ ۱۳۰. خلفای علومی مشهور به اسماعیلیه نسب سلاطین عثمانی ممالک روم؛ ۱۳۱. سلسله دولت عثمانیه؛ ۱۳۲. از تاریخ معتبر نقل شد، از کتاب ابن خلکان، از طبقات محمودی، از تاریخ الفی؛ ۱۳۳. از طبقات محمودی نقل شد، پادشاهان هند؛ ۱۳۴. فواید تاریخی؛ ۱۳۵. ایام مشهوره فرس؛ ۱۳۶. اقسام عقد؛ ۱۳۷. نقل من تاریخ مروج الذهب تاریخ فیل؛ ۱۳۸. نقل شد از طبقات محمودی، سید مرتضی و شیخ مفید روایت می‌کنند؛ ۱۳۹. تحقیق در اصل کرد قواعد اهل هند نقل، من تاریخ مروج الذهب؛ ۱۴۰. نقل من تاریخ گزیده؛ ۱۴۱. نقل من تاریخ گزیده؛ ۱۴۱. فواید؛ ۱۴۲. نقل من مروج الذهب؛ ۱۴۳. نقل شد از تاریخ معتبر، فقرات تاریخی؛ ۱۴۴. نقل شد از تاریخ مروج الذهب؛ ۱۴۵. نقل شد از طبقات محمودی، نقل شد از تاریخ ابن خلکان نقل شد از تاریخ مروج الذهب؛ ۱۴۶. از طبقات محمودی، از تارخ مروج الذهب؛ ۱۴۷. تحقیق نجومی از حکماء ترکستان؛ ۱۴۸. نقل شد از کتاب ربیع المنجمین، فوائد نجومی؛ ۱۴۹. نقل شد از تاریخ فرشته، مطابق بودن عالم کبیر با عالم صغیر نقل از کتاب گوهر مراد؛ ۱۵۱. اقسام پول؛ ۱۵۲. جدول اوزان، در بیان دوایر مشهور و میت افلاک؛ ۱۵۳. در عجایب المخلوقات؛ ۱۵۴. فائده شریفه، نقل شد از تاریخ گزیده؛ ۱۵۵. سؤال از؛ ۱۵۶. سوال از جناب ملا علی نوری و جواب آن؛ ۱۵۷. جواب از جناب شیخ عارف کامل شیخ المشایخ احمد احسائی؛ ۱۵۸. در تاریخ خلد برین، در تاریخ گزیده، در شرایط ذبح؛ ۱۵۹. نقل شد از تاریخ گزیده؛ ۱۶۰. از تاریخ ابن خلکان نقل شد؛ ۱۶۱. نقل شد از تاریخ گزیده، وصیت معاویه به یزید پلید؛ ۱۶۲. قواعد اهل اصفهان، قاعده در شهر یزد؛ ۱۶۳. از کتاب اعثم کوفی نقل شد؛ ۱۶۴. فایده تاریخی؛ ۱۶۵. نقل شد از کتاب حبیب السیر؛ ۱۶۶. فایده‌های تاریخی پراکنده؛ ۱۶۷. وصایای خواجه نظام الملک؛ ۱۶۸. وصایای خواجه نظام الملک؛ ۱۶۹. از کتاب الفی، از طبقات محمودی، فایده تاریخی ذوالنون مصری می‌گوید؛ ۱۷۰. نقل شد از طبقات محمودی نقل شد از تاریخ الفی؛ ۱۷۱. نقل شد از تفسیر منهج الصادقین، از تاریخ ابن خلکان؛ ۱۷۲. اختیارات مروی از شیخ بهائی؛ ۱۷۳. نقل شد از تقویم المنجمین، اختیارات آقا محمد باقر مجلسی نقل شد از کتاب نزهة القلوب؛ ۱۷۴. ابن مقفع گوید، نقل شد از طبقات محمودی؛ ۱۷۵. قال علی علیه السلام، من الغرایب نقل از کتاب حبیب السیر، در مطالعه تاریخ فرشته؛ ۱۷۶. نقل شد از تاریخ الفی نقل شد از تاریخ طبری صغیر؛ ۱۷۷. نقل شد از تاریخ معتبر؛ ۱۷۸. نقل شد از تاریخ ابن خلکان (ترجمه ابن الخیاط دمشقی)؛ ۱۷۹. از تاریخ ابن خلکان، صاعد لغوی در کتاب فصوص؛ ۱۸۰. از کتاب الاماثل و الاعیان ابن الصابی؛ ۱۸۱. از تاریخ ابن خلکان، (برامکه)، رویائی از فتحعلی شاه؛ ۱۸۲. من الواردات من النصایح، از تاریخ ابن خلکان؛ ۱۸۳. از تاریخ معتبر از اغانی؛ ۱۸۴. فایده تاریخیه ترجمه جمیل بن عبدالله و بثینه؛ ۱۸۵. ازدواج مأمون با پوراناز تاریخ ابن خلکان؛ ۱۸۶. از تاریخ معتبر، از تاریخ ابن خلکان؛ ۱۸۷. اولاد فتحعلی شاه قاجار (جدول)؛ ۱۸۸. از تارخ بیهقی که مؤلف او ابوالفضل است؛ ۱۸۹. گفتار در هجو سلطان محمود؛ ۱۹۰. از تاریخ بیهقی که مؤلف او ابوالفضل است؛ ۱۹۱. من ابی العباس، خوارزمشاهیان از کتاب جنگ؛ ۱۹۲. ایضا فی الخصال، نقل من کشف الغمه، از جنگ؛ ۱۹۳. از طبقات محمودی، جدول عدد ملوک امم سالفه؛ ۱۹۴. از طبقات محمودی جدول معرفت نسبت بین التواریخ؛ ۱۹۵. از طبقات محمودی تواریخ ایران؛ ۱۹۶. جدول عدد ملوک اسلامیه؛ ۱۹۷. از طبقات محمودی بقیه، جدول عدد ملوک اسلامیه؛ ۱۹۸. معجون سرودی طوس اجزاء قرص فرفیون، بقیه جدول عدد ملوک اسلامی؛ ۱۹۹. روزنامه سمنان، تتمه جدول عدد ملوک اسلامیه؛ ۲۰۰. جدول معرفت سلاطین صفویه؛ ۲۰۱. از تاریخ الفی؛ ۲۰۲. از تاریخ معتبر مرزبان بن مسافر؛ ۲۰۳. از روضة الصفاء، از فتوح اعثم کوفی؛ ۲۰۴. از طبقات، محمودی، از تاریخ معتبر؛ ۲۰۵. از طبقات محمودی از تاریخ معتبر، نقل من کشف الغمه از تاریخ مصر؛ ۲۰۶. از طبقات محمودی، از تاریخ معتبر، از تاریخ اعثم کوفی؛ ۲۰۷. از تاریخ بیهقی، از فتوح اعثم کوفی؛ ۲۰۸. نصیحت شریفه، از جنگ، از تاریخ گزیده؛ ۲۰۹. قول اردشیر، از فتوح اعثم کوفی؛ ۲۱۰. از شاهد صادق؛ ۲۱۱. از معراج النبوه، از شاهد صادق؛ ۲۱۲. از ترجمه کشف الغمه؛ ۲۱۳. از تاریخ بیهقی که مولف او ابوالفضل است؛ ۲۱۴. از روضة المناظر، از تاریخ مصر؛ ۲۱۵. حکایت سبکتکین با آهو تماده؛ ۲۱۶. بیعت سلطان مسعود با القائم؛ ۲۱۷. از کشف الغمه؛ ۲۱۸. از کشف الغمه؛ ۲۱۸. از تاریخ معتبر؛ ۲۱۹. از کشف الغمه، از تاریخ معتبر؛ ۲۲۰. از طبقات محمودی؛ ۲۲۱. از تاریخ معتبر در بیان پند و نصیحت (مثنوی گویا از مؤلف جنگ)؛ ۲۲۲. از تاریخ ابن اثیر شرح حال و اشعار سلطان محمد؛ ۲۲۳. از تاریخ مصر؛ ۲۲۴. از تاریخ روضة الصفا؛ ۲۲۵. فواید تاریخیه، از

جنگ؛ ۲۲۶. از روضة الصفا، از جنگ؛ ۲۲۷. از تاریخ اعثم کوفی؛ ۲۲۸. از کتاب طرایف اللطایف؛ ۲۲۹. از مجمع البیان (وجه تسمیه شهور عربی)؛ ۲۳۰. از طبقات محمودی اسحاق بن یوسف مصنف کافی در فرائض؛ ۲۳۱. از تاریخ اعثم کوفی؛ ۲۳۲. تحقیق در یک لغز ریاضی (قضیه دو ساعت)؛ ۲۳۳. از تاریخ معتبر، از ترجمه طبری صغیر؛ ۲۳۴. فایده تاریخیه، از تاریخ خلد برین؛ ۲۳۵. از تاریخ طبری صغیر؛ ۲۳۷. از جنگ، از تاریخ طبری صغیر؛ ۲۳۸. نقل من رساله شارع النجات میر محمد بقار داماد نقل من درة الغواص، از کتاب جنگ؛ ۲۳۹. از ترجمه طبری صغیر از روضة الصفا، فایده تاریخیه از طبقات محمودی؛ ۲۴۶. از ظرایف السلطانیه، از طبقات محمودی؛ ۲۴۷. از حبیب السیر؛ ۲۴۸. در طبقات محمودی؛ ۲۴۹. در بیان علم فراست و فایده تاریخیه؛ ۲۵۰. ذکر احوال پیغمبران هنود و ظهور شامکونی و تناسخ؛ ۲۵۱. نقل از جنگی، نقل از اریخ معتبر؛ ۲۵۲. از مجالس المؤمنین، ذکر عقیده اهل هندوستان؛ ۲۵۳. فایده تاریخیه از تاریخ فرشته؛ ۲۵۴. فایده تاریخیه؛ ۲۵۵. از مجالس المؤمنین، از تاریخ فرشته؛ ۲۵۶. فایده تاریخیه؛ ۲۵۷. از تاریخ مصر، از جنگ؛ ۲۵۸. از مجمع البیان، از جنگ، از تاریخ معتبر؛ ۲۵۹. از تاریخ مصر؛ ۲۶۰. از تاریخ معتبر، فایده تاریخیه؛ ۲۶۱. از جنگ فایده تاریخیه، از تاریخ معتبر؛ ۲۶۲. از تاریخ مصر؛ ۲۶۳. از تاریخ الفی؛ ۲۶۴. اسامی عموهای هادی و هارون از تاریخ مصر، از عجایب است؛ ۲۶۵. از تاریخ مصر، از استیعاب؛ ۲۶۶. جواب نامه امیر المؤمنین علی (ع) به معاویه به رسالت طرماح؛ ۲۶۷. از استیعاب؛ ۲۶۸. از تاریخ اعثم کوفی؛ ۲۶۹. فایده تاریخیه از غرایبات عالم؛ ۲۷۰. از تاریخ مصر، از جمله غرایب عالم، از طبقات محمودی؛ ۲۷۱. فایده تاریخیه، از حبیب السیر، فایده تاریخیه. ۲۷۲. نعوانیه، فایده تاریخیه؛ ۲۷۳. حکایت جدیده؛ ۲۷۴. فایده تاریخیه؛ ۲۷۵. از کتاب غرر و درر، فایده تاریخیه، از حبیب السیر، فایده تاریخیه؛ ۲۷۶. از حبیب السیر درباره میر سید علی همدانی و ماده تاریخ درگذشت ابوبکر تایبادی و خواجه بهاء الدین و فوائد تاریخی دیگر؛ ۲۷۷. فایده تاریخیه، از حبیب السیر، از معراج النبوة، از روضة الصفا؛ ۲۷۸. از تاریخ معتبر، فوائد تاریخی از روضة الصفا و معراج النبوه؛ ۲۷۹. ذکر آمدن ایلچیان که به مملکت خطا رفته بودند و شرح غرایب و عجایب آن دیار (بخشی از خاتمه حبیب السیر و بسیار متفاوت با نسخه چاپی)؛ ۲۸۰. بخش‌هایی از تاریخ الفی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد حسن، تا: ۱۲۶۹ق؛ کاغذ: فرهنگی آهار مهره شکری، جلد: تیماج قرمز، ۶۱۲ص (۱-۶۱۲)، قطع: رقعی [ف: ۱۰ - ۲۱۷۸]

۵۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۵۴/۱

[مجلس ۱۰/۲۱۷۷ -۳۹۹۲ که در آن فهرست مطالب جنگ ذکر شده است] مطالب این نسخه و ترتیب آن‌ها با آن نسخه برابر است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۷گ (۱ر-۳۳۷ر)، ۱۸-۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۹۸]

۵۴۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۸۹

آغاز: ار همه کس امید نجات از او داری و بس و در التجاء به جناب او بی اختیاری؛ **انجام:** طرف دیگر «بر روی خاک افتاد و مانند ماهی در میان خاک و خون می‌غلطید»

دارای فال‌نامه شیخ بهائی که در دوایری است و شعرهایی به نام پیغمبران و امامان و دعاهایی برای وبا و طاعون و جز این‌ها و چند زیارت و مطلب منبری؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ و ۱۲۷۰ق؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۱۱]

۵۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۲۲/۱۰

شامل: ۱. بیان عقد انامل که از رساله ملا شرف الدین علی یزدی نقل شده است و در آن طرز محاسبه با انگشتان را به‌دست می‌دهد و به این ترتیب مبنای حساب سر انگشتی معلوم می‌شود؛ ۲. مطالبی در حساب انامل که از کتاب برهان جامع نقل شده و در آن بیانی از عقد انامل می‌شود که در بعضی اشعار ضرور است (۵۰۴-۵۰۵)؛ ۳. تک بیت‌های فارسی و عربی مختلف آمده است (۵۰۶-۵۰۹)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی میرزا باقر تفرشی، تا: ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۲۸]

۵۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۲۲/۳

شامل: چند رباعی به خط حمایلی و چپیپا (ص۸۶-۸۸)؛ قول رمضان نامی در شرح خلاصة الحساب که در آن از ظل شاخص به‌نزد اهل اسطرلاب بحث می‌کند (۸۸)؛ چند رباعی و چند مطالب در مباحث عددی به‌خط حمایلی (۵-۹۶)؛ مثنوی مشتمل بر مقاصد علم جبر به‌زبان عربی (و بسیار حائز اهمیت) (۱۵۰-۱۵۱)؛ شرحی درباره اعمال اجانین و نصیحت الملوک و پاره‌ای اشعار (۱۹۰-۱۹۲)؛ مباحث مختلف از قبیل بعضی صورت حساب‌های سیاقی و مطالب محاسباتی و چند رباعی که در آن از وزن وکیل و اندازه سخن رفته به‌اضافه چند صفحه در لغت (۳۴۴-۳۵۶).؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا باقر تفرشی، تا: ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۵گ، ۱۵ سطر (۸×۱۳)، اندازه:۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۲۳]

۵۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۹۷۲

شامل: اسامی ماه‌ها، لغات ترکی، اسامی ایلات، شکار جرکه، اسامی ولایات، علم مغناطیس، قطب نما، اصطلاحات متفرقه، اسامی ارباب مناصب، تشبیهات، علم عروض، مراتب انسان، هوا سنج، علم طبیعی، حیوان‌شناسی، ارض جدید، حکایات، منتخبات اشعار. این جنگ به‌سال ۱۲۷۰ گردآورده شده و به مناسبت بعضی از مطالب اشکالی ترسیم گر چه از جهت فنی بی‌ارزش ولی جالب است؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲۰ - ۳۰۰]

۵۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۸

شامل: رساله «کنز السالکین» خواجه عبدالله انصاری در مقالات عشق و عقل و ترجیح و تفصیل ایشان بر یکدیگر (گ۱-۱۴)؛ مناجات خواجه عبدالله انصاری (۱۵-۱۸)؛ قصیده شمس الدین صاحب دیوان به زبان عربی (۱۹)؛ نامه خواجه نصیرالدین طوسی به اهل شام به امر هلاکو و جواب شامیان به او (۲۰-۲۳)؛ قصاید مولا خالد در مدح حضرت رضا و چند قصیده از سنائی و کمال الدین اسماعیل و صباحی و امیر معزی و هاتف (۲۳-۳۲)؛ قطعه جامع البحور و قصیده در مدح احمد بن ملك قاسم میرزا (۳۲-۳۵)؛ قصائدی از مولانا تسلیم (۳۶-۴۱)؛ اشعاری از شیخ بهائی، جامی، سعدی، نظامی و شاعران دیگر که نام آن‌ها در متن نیامده (۴۲-۴۹)؛ رباعیات بابا طاهر عریان (۴۹-۵۲)؛ غزلی به بحر رباعی (۵۲-۵۳)؛ اشعاری از عایشه و لاله خاتون و مهستی و مهری تا (۵۴-۵۸)؛ قصائدی از انوری (۵۸پ-۶۰)؛ رباعیات سلطان ابوسعید ابوالخیر و خیام (۶۱-۶۴)؛ کتاب سیف الملوك و بدیع الجمال از اشعار بیخود هروی به خط ناظم آن که در ۱۲۷۳ق تحریر یافته و ناظم چنان که در برگ ۸۶ می‌گوید نامش بیخود عبدالمجید بن عبدالحمید الحسینی است (۶۶-۸۶)؛ قصه گرگ و روباه و ملك غوریان بیخود هروی به شعر (۸۶-۹۱)؛ چند مثنوی، یکی حکایت جوان پارسا و پیر باغبان و دختر اوس و دیگر دو داستان از ابراهیم ادهم از مثنوی معنوی جلال الدین رومی انتهای این اشعار در اینجا نیامده (۹۱-۱۰۰)؛ دو نامه یکی به تاریخ ۱۲۷۱ راجع به حکم لازم الاتباع مخاطب است ابتدای نامه افتاده و دیگری نامه امیر شاهرخ به امیر اعظم هندی (۱۰۰-۱۰۱)؛ غزلیات والیه (شاید حسن جهان خانم دختر فتحعلیشاه همسر خسرو خان والی کردستان) (۱۰۱-۱۲۴)؛ اشعار بیخود هروی (۱۲۵-۱۳۵)؛ اشعاری از امرء القیس ابن حجر الکندی (۱۳۵-۱۴۱)؛ اشعاری از بیخود و جامی و انوری و بعضی از شاعران دیگر (۱۴۱-۱۵۷)؛ رساله‌ای در خط و خطاطی ابتداء به نظم و آخر به نثر (۱۵۷-۱۶۶)؛ چند شعر: نخستین آن مثمن ترجیع‌بند و سپس حکایات مختلف شعری از شاعران مختلف (۱۶۶-۱۷۳)؛ مثنوی بیخود در مجالس صوفیانه (۱۷۴-۲۰۳)؛ اشعار مختلف از شاعرانی که نام آن ها نیامده (۲۰۳-۲۱۶)؛ قصایدی از بیخود هروی و خواجوی کرمانی (۲۱۷-۲۲۹)؛ هزلیاتی مثنوی که اغلب آن از انوری است (۲۳۱-۲۴۸)؛ یك قطعه نثر (۲۴۷-۲۴۸)؛ اشعاری از قصیده و قطعه و اغلب مطایبه‌آمیز (۲۴۸-۲۵۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ بعضی از صفحات حمایلی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی رویه مخمل آبی، ۲۵۸گ، ۱۵سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۸۴۶]

۵۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۱۹

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم این دعا را هر روزه ماه شعبان بخواند ثوابش از احصاء بیرون است؛ **انجام:** قابل خواندن نیست

مجموعه‌ای از اشعار متفرق و پراکنده و ترجمه بسیاری از سور قرآنی، حکایات و ... که با خط مغلوط و نازیبا در یك دفتر گرد آمده؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمدقوچانی، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۹۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۷]

۵۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۰

آغاز: بسمله مامن دابه الا هوآخذ بناصیتها؛ **انجام:** یا پیر بگوید تا پیرا ورا روز

از جمله شامل: ۱. شرح رباعی حورائیه ابوسعید ابوالخیر، احرار، عبیدالله بن محمود (ص ۲۵۴-۲۵۸)؛ ۲. مقولات و مناجات، انصاری، عبدالله بن محمد؛ خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۷۲ق؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن خرمایی، ۱۶۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۳سم [ف: ۱۷ - ۸۷]

۵۵۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۱۹۹

دارای: شعرهای امامی، عراقی، نزاری، صیدی تهرانی، طرزی افشار، باباطاهر، طبیب سپاهانی، ناصرالدین شاه، هاتف سپاهانی، هلالی، عرفی، صاحب الامر (به عربی)، محتشم و وحشی؛ فرهنگ یا نصاب زبان بیرجندی به فارسی؛ شعر یغما؛ رباعیات فارسی تازه با خواص آن‌ها؛ نامه فارسی به آقا میرزا شهاب مورخ ۲۱ ذیحجه ۱۲۸۹؛ نامه حاجی میرزا احمد از کرمان به میرزا شهاب در بیرجند و پاسخ حشمت الملك امیر قاین در جمادی الثانی ۱۲۸۵ و نامه مورخ ۲ ذیقعده ۱۲۸۸؛ شعر عاشق و نامه مورخ روز شنبه ربیع الاول ۱۲۹۱ به بیرجند به آقا میرزا شهاب نهبندانی (برخی از این نامه ها باید از نویسنده نسخه باشد)؛ ترجیعات مظفر علی شاه مورخ ۴ جمادی الثانی ۱۲۹۸؛ شعر جامی و نظیری و جواد؛ خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۷۳-۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج مشکی [نشریه: ۳ - ۹]

۵۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۰۲

آغاز: بسمله ... اما بعد بدانکه چون حضرت آفریدگار بقائت آلائه و نوالت نعمائه در حق این فقیر گناهکار الطاف بسیار بود

شامل: ترجمه لباب الاخبار (شامل چهل باب، گ ۳-۳۲) و تاریخ و داستان‌های مذهبی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: ۱ شعبان ۱۲۷۳ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۲۵]

۵۵۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۶۶

مشتمل بر حکایاتی اخلاقی در فصولی نامرتب، قصص انبیاء علیهم السلام، اسرار خلقت آسمان‌ها و زمین، داستان معراج پیامبر صلی الله علیه و آله، تاریخ مختصر ائمه معصومین علیهم السلام، نوروزنامه به نقل از شیخ ابوالقاسم بن حکیم یزدی، تاریخ شهادت اولاد ائمه علیهم السلام به نقل از کتاب شجرة الائمه، مختصری در مباحث میراث، رساله ای در حیوانات بری و بحری و احکام هر یك در سه باب و یك خاتمه، اشعاری به فارسی در مصائب ائمه علیهم السلام، مقداری از کتاب سراج القلوب و حکایات و مطالب متفرقه دیگر؛ خط: نستعلیق، کا: نوروز علی بن محمد

حسین ساکن امیرانلو، تا: ۲۷ ربیع الثانی ۱۲۷۳ق (برگ ۱۴۴)، ۲۰ ربیع الاول ۱۲۶۷ (برگ ۳)، دهم جمادی الاول ۱۲۶۷ جهت فرزندش محمد حسین (برگ ۷۷)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۵۳]

۵۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳ معیری

آغاز: در زمان شه ستاره سیاه ×× آسمان طبع و آفتاب علم؛ **انجام:** خواهی بتو معلوم شود این معنی ×× جان در بدنت بگو کجا دارد جا

گردآورنده و کاتب سید محمد پسر سید حسن یزدی است که در مقدمه نسخه یک قطعه شعر است در تاریخ گردآوری جنگ و قطعه دیگر در لعنت نامه به کسی که نسخه را از او بخواهد، سروده است. شامل: ۱. غزلیات که به‌ترتیب الفبا تنظیم شده و شعرایی که از آن ها غزل آمده عبارت اند از: نوعی، سعدی، حافظ، صایب، وفایی، ناصرخسرو، خاقان، جامی، نظامی، زیوری، دری، والهی، سلیم (۱-۳۶۶)؛ ۲. ساقی‌نامه‌ها: ساقی‌نامه حافظ (۳۶۷-۳۸۰)، مثنوی حافظ (۳۸۰-۳۸۳)، ساقی‌نامه نوعی (۳۸۳-۳۹۴)؛ ۳. قصاید از حافظ، جامی، سلیمی، جوهری، انصاری (۳۹۴-۴۰۹)؛ ۴. ترجیعات و ترکیبات از نوعی (۴۱۰-۴۳۸)، حافظ (۴۳۸-۴۴۵)، سعدی (۴۴۵-۴۵۹)، هاتف (۴۶۰-۴۶۵)، شاه نعمة الله (۴۶۵-۴۷۱)، نورعلیشاه (۴۷۱-۴۷۴)، بسحاق (۴۷۵-۴۷۷)؛ ۵. مخمسات از: خاقانی، میرزا اشرف، حافظ، موزون، طغرا، رئیس زکی باغبان، سعدی (۴۷۸-۵۲۰)؛ ۶. مقطعات از شعرای مختلف (۵۲۱-۵۴۸)؛ ۷. پندیات از بوستان و چند مثنوی دیگر (۵۴۸-۵۷۵)؛ ۸. هزلیات از شعرای مختلف (۵۷۵-۵۸۱)؛ ۹. رباعیات از شعرای مختلف و بیشتر از بابا طاهر عریان (۵۸۱-۵۹۶)، یک قطعه از ملا پشم الدین و تکرار همان قطعه لعنت نامه و پنج سؤال و جواب در پایان نسخه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد پسر سید حسن یزدی، تا: ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور قرمز، ۶۰۰ص، ۱۷سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۸-۸]

۵۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۵

شامل: هفت جام فضولی (از بقیه جام دوم، متن و هامش، ۱-۵)؛ نقل کلمات حکیمانه و نصایح از پادشاهان قدیم ایران (۶)؛ بحر طویل شاهدا (در حاشیه ۵-۶)؛ مثنوی ملا ظهوری (۷-۹)؛ نامه میرزا محمد رفیع به سربلند خان (۹-۱۰)؛ نامه دیگر از محمد رفیع به عمو صاحب (۱۰)؛ قصیده رائیه مولانا حالی (۱۱-۱۳)؛ شعرهایی از فلکی شروانی، خاقانی، مجیر بیلقانی، رضی الدین نیشابوری، انوری، آذری، نجم الدین شیرویه، شاه سبحان، عطار، احمد جام، ملا شانی، طالبا، غزالی، مشکینی، واعظ (۱۳-۲۴)؛ نامه حکیم باشی (۲۲-۲۴)؛ حرفیات یا معراج الخیال نظام استرآبادی (۲۴-۲۷)؛ روضة الاخلاص میرزا محمد رفیع (۲۷-۳۱)؛ شعر هلالی (۳۲)؛ دوازده بند محتشم (۳۲-۳۸)؛ ترکیب‌بند و تضمین ناد علی از عطائی (در حاشیه ۳۸-۴۰)؛ هفت بند دوم ملا حسن کاشی (۴۰-۴۳)؛ هراس و مماس عرفی در شأن ولایت امیرالمؤمنین علی (ع) (۴۶-۴۷)؛ شعرهایی از صائب، جامی، میر حسینی سادات، اسیر، نظامی، دوازده امام راقم عیشی، مجذوب، سعدی، دوازده امام احمد جام، موالی، وحشی، نورالدین، فیضی دکنی، خیام، علی رضای تجلی، عصمت بخاری، قصیده نظامی، میرزا طاهر، غافل، ابن یمین، اشرف الدین، خسرو، تخمیس طاقت، محتشم، کشوری، طوسی، طبسی، رباعیان روشنی، تخمیس نظیری، غزل عارفی، طفیلی، قاسمی، حیرانی، آصفی، بهائی، شهرت، حسین ثنائی، عصمت، سید نعمت الله ولی، هلالی، از لوایح جامی، شاه قاسم انوار، باباشید شیرازی، محمد قلی سلیم، سحر، قاسم ضیائی، بحر طویل شیخ جمالی، شعرهایی از شمس تبریزی، اهلی استرابادی حسرت، موالی، طالب، اوحدی، عرفی، حافظ، خاقانی، مفرد، عشق، هلالی، راضی، بهائی، حسین، باذل، عظیم، دانش، مجری، جدائی، خوان خلیل مدح ابراهیم عادلشاه، شاه طاهر دکنی، قاضی نور اصفهانی، مدح مسیب خان (۱۲۹-۱۳۳)؛ نان و حلوا (۱۳۳-۱۴۰)؛ قصیده بی نقطه وحید (۱۴۱)؛ دوازده بند محتشم (۱۴۱-۱۴۴)؛ شعرهایی از صائب، طالب، کلیم، قدسی، میرزا نظام، وحشی جوشقانی، شاه عباس، خلیفه سلطان، قوللر آقاسی، میرزا ممد امین طبیب، هلالی، تجلی، مرتضی قلی، شاملو، میر رضی، نسیمی، شیخ آذری، شعر نسخه دوای دل عشاق (۱۴۱-۱۴۵)؛ آنچه در هر قوم نیست به طنز (۱۴۵)؛ انتخابی از کشکول مورخ جمادی الثانی ۱۲۷۱ (۱۵۴-۱۵۹)؛ شعر از فخر رازی (۱۵۹)؛ حکایات و منتخباتی از شعر سعدی و سلسلة الذهب جامی (۱۶۰-۲۳۵)؛ شعرهایی از میلی، وصالی، انوری، کوچک، محتشم، ابراهیم ادهم، شاه عباس صفوی، صیدی، ملهم، جامی، غبار (۲۳۵-۲۵۴)؛ قصیده به‌نام معجزاللسان مدح علی (ع)، قصیده، مناجات، مرثیه ائمه، قطعه ماده تاریخ ۱۲۰۶، قصیده مدیحه وزیر جهان، ماده تاریخ بنای مسجد ۱۲۰۶، قطعات دیگر در تقاضا، مدح وزیر، وطن اصفهان، رفیق، گله دار ممدوح، تهنیت عید، تهنیت عید غدیر، ماده تاریخ ۱۲۰۶، راجع به بنگاله، گله و آرزوی اصفهان، درباره خانه‌ای که خان دارد، ماده تاریخ فوت سید سراج در سنه ۱۲۱۱؛ توحید، مطلع دیوان، عمر هفتاد ساله خود شاعر، مناجات و قطعه‌ای دیگر، از گرامی اصفهانی (۲۴۷-۲۶۳)؛ غزلیات گرامی اصفهانی (۲۶۳-۲۸۵)؛ شعرهایی از میرزا عبدالله، سعدی درباره حساب ماه، عطار، شرف الدین، علی یزدی، گرامی، مولوی، غافل (نقلی از گفتار)؛ قطعات و غزلیاتی از حافظ، امیر خسرو، سادات، جامی، مؤیدی، نثاری، محتشم، هلالی، فنائی، فانی، واقف، نظیری، فایز، وجهی، مشتاق، کلیم، نوری، نیازی، آصفی، جامی، خسرو، سعدی، هلالی، فیضی، محتشم، حافظ، مشتاق، قاسمی، وفائی، ندایی، بنایی، (۳۵۷-۴۲۲)؛ رباعیات و قطعات، نه پروانه و بلبل و شعرهای طالب حکیم، شهداد، لاهوری بهائی، اهلی، سعدی، خیام، دوبیتی‌هایی متفرقه (۳۵۷-۴۵۰)؛ قصایدی از نوعی و طالب (۴۲۳-۴۵۰). / نستعلیق / میرزا احمد بن میرزا عبدالقادر بن میرزا ابونصر کلانتر

هرات؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا احمد بن میرزا عبدالقادر بن میرزا ابونصر کلانتر هرات، تا: ۲۴ رجب ۱۲۷۳ق، هنگام نوروز به خواست سرهنگ فرج الله خان افشار در یک سال؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز، ۲۲۵گ، ۲۰-۱۷ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [سنا: ف: ۲ - ۱۳۳]

۵۵۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۸۵/۱

چند معما به نام‌های مختلف و بیان اصطلاحات مختلف، تسهیل، ترکیب، انتقاد، تلمیح، تصحیف و قلب و ... به نظم، در دو بخش؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ جلد: مقوا عطف تیماج سرخ، ۶گ (ر-۶پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۵۸۴]

۵۵۸. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۴۴۴م

دارای دعا و ورد و شعر سوره‌های قرآن؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: عبد الرحیم بن محمد مومن سروری کلاتی، تا: شعبان ۱۲۷۵ق، به خواهش میرزا شکر الله بن عبد الله؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۸]

۵۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۳۵/۱

آغاز: از حضرت امام محمد باقر (ع) منقولست که حضرت رسول فرمود

مشتمل بر مطالبی در اخلاق، اخبار، تفسیر، فروق اللغات و مذاهب و ملل؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۹ص (۱-۴۹)، مختلف السطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/سم [ف: ۵ - ۱۶۵۳]

۵۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۵۰۲

آغاز: هم نبوت در حسب هم پادشاهی در نسب ×× کو سلیمان تا در انگشتت کند انگشتری؛ **انجام:** روزی که قضا باشد کوشش نکند سود ×× روزی که قضا نیست در او مرگ روانیست

مشتمل بر دو سه مکتوب و یک فرمان و مقداری اشعار از قاآنی، عرفی، میرزا تقی صاحب علی آبادی، عنصری، ظهیر فاریابی، بندار رازی، که پراکنده در بعضی از صفحات نوشته شده و قسمت اعظم آن نانویس است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: شکری فرنگی آهار مهره، جلد: پارچه‌ای؛ واقف: نایینی، ۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۱/۵سم [ف: ۷- ۲۸۰]

۵۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۵۶

مرثیه‌های فارسی به نظم با بحر طویل برای حسین بن علی (ع) و بندهای منثور فارسی هم دارد در مقتل او و با نسخه‌های طبی فارسی؛ خط: نستعلیق، کا: قدیر نیاکی پسر میر محمد کاظم، تا: شعبان ۱۲۷۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۴۰گ، مختلف السطر (۸×۱۴)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۴۰۶۷]

۵۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲۵

آغاز: هو الله تعالی شانه العزیز آفتاب روزتابان و مهر انور هر صبحدم فروزان چون است کافتاب بر خسارت از نظرم نهانستی و مردم دیده ام براه وصولش نگران؛ **انجام:** صریر قلم ملاطفت رقم بانضمام رجوع خدمات همدم دارند و السلام علیکم تمت تحریرا فی سنة ۱۲۷۸.

به نثر با نظم و به فارسی، شامل: در یک نامه از فرزندی محمد باقر و والی خراسان یاد شده (ص ۴۳)؛ نامه‌ای از محمد رضاخان (۴۴)؛ دیگر نامه جعفر خان زند به میر محمدخان عرب زنگویی و پاسخ او بدو (۵۰-۶۲)؛ نامه‌ای به امپراطور فرانسه (۶۲-۷۰)؛ نامه تاریخی دیگر از زمان قاجار (۷۰-۷۸)؛ نامه به ابراهیم پاشای وزیر (۷۸)؛ نامه به امپراطور فرانسه (۷۹-۹۳)؛ خط: شکسته نستعلیق خوش،بی‌کا،تا:۱۲۷۸ق؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۱۱ سطر راسته و چلیپا (۵×۱۱)، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۴ - ۳۵۶۱]

۵۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۴۵

آغاز: شرط اول آنست که شیخ إرشاد باید نسبت حضور مع الله سبحانه در درون او؛ **انجام:** دیدن که بر گورستان گبران میرود نعمت و خوشدلی باید.

مجموعه‌ای است متفرقه مشتمل بر بعضی از شروط و آداب عرفانی، مسائل عقیدتی با حواشی و مطالب از جلال الدین دوانی. مصنف این بخش به قرینه برگ ۱۹ از اهل تسنن می‌باشد. تلقین میت، قصد نماز، دعای حزب البحر، ذکر طبقات نقشبندیه، اصطلاحات صوفیان، مطالبی منقول از کتاب کیمیای سعادت، اشعار، شرح دعای طاعون، خواب نامه امام صادق(ع) و غیره از عناوین این جنگ به شمار می‌روند؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته نستعلیق، کا: نور علی فرزند عباسعلی، و یکان، گیلی طالشی، تا: ۱۲۷۸ق، جا: پارکام، طالش، گیلان؛ این نسخه ظاهراً برای فردی به «نام حاجی محمود» کتابت شده؛ تملک: عبدالرحیم حسینی همراه مهر «عبدالرحیم الحسینی» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمعی قهوه‌ای، ۱۳۹گ، ۱۴ سطر (۸×۱۶)، اندازه:۱۰×۱۹سم [ف: ۲۹ - ۵۲۷]

۵۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۷۷

بیشتر این جنگ ادعیه و طلسم و جدول‌هایی است که یکی از صوفیان دعانویس گرد آورده و این چند فائده نیز در آن آمده است: مثلثات منظوم، چیستان، منظومه در وقف، قصیده در مدح حضرت پیامبر اکرم از میر ناصر علی، مجمع المناجاة از غلام محمود ایکهی، مجمع الادویات. چند فایده این جنگ به اردو است؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۱ محرم ۱۲۷۹ق، مثلثات به خط ابراهیم خان عاصی بن غلام محیی الدین خان؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۳۸۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۷ - ۲۹۹]

۵۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۸۲-۳۶/۱۸۲

آغاز: بسمله ای نام تو آرایش عنوان کلام وی یاد تو آرامش هربی آرام / در حیز امکان وتصور هرگز ×× بی نام تو آغاز نگیرد انجام؛ **انجام:** ببخشا واز چاه حرمان برآرش ×× بباز امحشر مکن شرمسارش / برون آرش از خجلت روسیایی ×× الهی الهی الهی الهی

شامل: مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ نان وحلوا از شیخ بهایی؛

شیر و شکر از شیخ بهایی؛ مثنوی پیر و جوان از میرزا نصیر اصفهان؛ رباعیات خیام؛ چند غزل و رباعیات از جامی؛ رباعیات باباطاهر همدانی؛ اشعاری از سنایی و ابن سینا؛ ترجیع‌بند هاتف اصفهانی؛ رباعیات ابوسعید ابوالخیر؛ ترجیع‌بند از سعدی و حافظ؛ ساقی‌نامه و مخمس و چند غزل از حافظ؛ مثنوی کنزالرموز از میرحسینی هروی؛ حکایت شیخ صنعان؛ الهی‌نامه (قسم‌نامه) حاجی محمدحسین مجتهد شیرازی؛ منتخبی از حدیقه سنایی و قطعه‌ای از فرهاد و شیرین وحشی بافقی؛ مناجاتی از شیخ بهایی؛ خط: نستعلیق، کا: محمدکاظم بن محمد حسب الامر حاجی محمد باقر بیک، تا: ۱۲۷۹ق؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مذهب مرصع بسیار زیبا؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۶۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۲۹۴]

۵۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۹۱

شامل: ۱. تحفة الملوک (۱پ-۳پ)؛ ۲. بحر طویل (۳پ-۶ر) به فارسی؛ ۳. بحر طویل (۶ر-۸پ) به فارسی؛ ۴. نسخه مفرح یاقوتی طبیب کارخانه عشق (۸پ-۹ر)؛ ۵. دیوان (۹ر-۱۳۶پ)؛ خط: نستعلیق، کا: مسعود حسینی فیروز کوهی، تا: پنج‌شنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۸۰ق، جا: تهران خانه میرزا احمد تفرشی؛ تملک: میرزا مسعود خان سرهنگ پسر میرزا احمدخان فیروزکوهی مورخ ۲۱ رجب ۱۲۸۰؛ مهر: مسعود حسینی در ۱۲۷۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۳۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۴- ۳۹۵۴]

۵۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۱/۳

آغاز: بسمله، نصایح و مواعظ و وصایائی که منصور دوانقی؛ **انجام:** خلقنی تارک الصلوة و لم یخلقنی ظالماً

شامل: نصایح و مواعظ و وصایای منصور دوانقی در حین سفر مکه به پسر و ولیعهد خود مهدی (ص۲۰۵-۲۰۷)؛ نصایح ارسطاطالیس به اسکندر (۲۰۸-۲۰۹)؛ چند کلمه در فضیلت سوره توحید و رد اقوال مذاهب مختلف (۲۱۱)؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا اسماعیل خادم رکن الدوله، تا: ۱۲۸۱ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۷ص (۲۰۵-۲۱۱)، ۲۹ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [ف: ۴ - ۳۴]

۵۶۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۲۹

نسخه اصل: کتابخانه ای شخصی. شامل: منظومه‌ای در داستان شهر عنقا و شمس بتان و اسلام آوردن آنان، داستان قنبر و غشام به نظم از عاصی، داستان راه گم کردن پیامبر و رسیدن امیر مومنان به شبان و زنده شدن گوسفندانش و مسلمان شدن عامر و یاسر پهلوان از عاصی، مخمسی در فضائل امیر مومنان علیه السلام، قصیده‌ای در مدح امام علی علیه السلام از عاصی، داستان طرماح بن عدی و معاویه به نظم و نثر، معجزه‌ای از امام حسن علیه السلام به نظم از نعمتی، معجزه‌ای منظوم از امام رضا علیه السلام، اشعاری از بوستان سعدی، اشعاری با تخلص قاصر از محمد حسین بن عاصی، مسمطی در مدح شاه ولایت از کشوری؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین بن کربلائی میرزا محمد اسدی، تا: ربیع الاول ۱۲۸۱ق، جهت ملا محمد جعفر (صفحه ۱۹۱)، محمد قلی محتشم به خواهش ملا محمد جعفر به سال ۱۲۹۳، محمد حسن، ۱۲ رجب ۱۳۰۷؛ ۲۵۸ص [عکسی ف: ۶ - ۱۵۴]

۵۶۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۹۶

آغاز: بر اخوان صفا و فلان وفا عرضه میدارد؛ **انجام:** تا خدا چه خواهد: هر چندر بارسانیم اما نوشته ام بر لوح دل محبت مردان پارسا، زیاده عرضی نیست ایام جلالت مستدام باد برب العباد ۱۲۸۱ و « ... چون از تو ننالد دل غم پرور من ×× یا بس کند از گریه دو چشم تر من / با این همه لاف آشنائی لیلی ×× ناخوانده نیامدی درون از درما

جنگی حاوی مطالب متفرقه از نمونه نامه‌ها و منتخب اشعار و علوم غریبه؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ظاهراً ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی نرم، ۱۳۰گ، ۱۲-۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۷۰]

۵۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۲۸

آغاز: بگورشحه خامه کیستی نه مشکی نه عنبر بگو چیستی؛ **انجام:** از من نتواند خرید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۵۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۷۳

شامل: ۱. فواید فراموش‌خانه، گویا از ملکم خان و به سال ۱۲۸۶ نوشته شده؛ ۲. احوال حاجی خلیل خان، از تحفة العالم شوشتری؛ ۳. وصیت‌نامه حسنعلی خان کروسی؛ ۴. نامه میرزا سعیدخان به مرکولس وزیر خارجه فرانسه؛ ۵. نامه ناصرالدین شاه به ناپلئون؛ ۶. معرفی فراماسیون، از تحفة العالم؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد علی شیرازی و محمد باقر شریف شهر بابکی، تا: ۲۰ ذیحجه ۱۲۸۳ق، جلد: تیماج مشکی، ۴۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲۳ - ۱۴۰]

۵۷۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۱۲

آغاز: حقه و جبرئیل گفت که حق تععالی میفرماید که فدک را بفاطمه بده؛ **انجام:** باید حامل این شریعت شخصی از بنی نوع انسانی باشد. تمت و السلام. در روز جمعه پنجم شهر ربیع الثانی سنه هزار و دویست و هشتاد و سه.

شامل: ۱. شرحی راجع به فدک؛ ۲. شرح مفصلی راجع به عدل و گفتار پیغمبر و امامان و مسائل دینی؛ ۳. ذکر بعضی از فضایل و احوال ابوذر غفاری؛ ۴. مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقة منسوب به جعفر بن محمد(ع) امام ششم؛ ۵. انیس الموحدین تألیف نراقی، مهدی بن ابی ذر راجع به اصول خمسه و معرفت و صفات کمالیه الهیه که شامل پنج باب است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: مختلف، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۸×۱۱/۵سم [ف: ۲ - ۳۵]

۵۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۲۳

آغاز: بسمله. خداوند جهان را می‌ستایم ×× پی حمدش زبان را

میگشایم؛ **انجام:** آنچه از تجربه و ضررش ×× یافتم بنده و دیدم اثرش. تحریر پذیرفت فی یوم سه‌شنبه اوسط شهر ربیع الاول در گرگان سنه هزار و دویست هشتاد سه سنه ۱۲۸۳.

شامل: سبب ورود معانی به طریق حکایت و بیان صور وحدانی، مستحضر علم صرف این گفت، ضابط نحو این تکلم کرد، چنین گفت وحدانی، مستحضر علم صرف این گفت، ضابط نحو این تکلم کرد، چنین گفت دانای فن معانی، مستحضر علم حکمت این گفت، صاحب طب این سخن آغاز کرد، چنین فرمود دانای ریاضی، گفتار دانای علم شرعیات، سلسله سابقه پیوستن و مرسله لاحقه بر بقه اش بستن، صورت مجلس آن جمع در تفرید بی بدل و نمودن مرقومات هیکل، تتمه حکایات در تقبل میثاقات و باز نمودن آثار وفا به عهد وثوق به آن و سعادت موانستش یافتن به‌حسن ملاقات، وقوع انتقال و به مشاهده حالات عجیبه به عجب در حالت صاحب کمال، حرز مشتمل بر اسم اعظم و مخبر مسمای علیم اعلم و همچنین شامل مطالبی درباره اکسیر و کیمیا نیز می‌باشد. نسخه‌ای با همین آغاز و انجام و با عنوان «کیمیا» در کتابخانه ملک (۴۲۵/۹) موجود است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۸۳ق، جا: گرگان؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی نخودی، ۱۹گ (۲۸پ-۴۶پ)، ۱۶سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

۵۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۶۲

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین امن تذکر جیرانی بذی سلم؛ **انجام:** عاجز شوم زحمت بی منتهای وی ... روح و شوره بکار برده

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۷۵-۱۲۸۳ق [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۵۷۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۲۱

آغاز: و سلوک سبیل اهل ایمانه و ذکر الله تعالی بالقلب و اللسان و السر و الاعلان قال تعالی ان کنتم تحبون الله فاتبعونی؛ **انجام:** هذا آخر ما أردنا ایراده فی هذه المجموعة المؤلفة الشریفة نفعنا الله بها و سائر المؤمنین بمحمد و آله الطاهرین.

مناجات‌ها و پند و اندرزهایی عرفانی به نثر که از کتاب‌ها و روایت‌ها و دعاهای مختلف گرفته شده، و شعر که بیشتر آن مثنوی‌ها یا قطعه هائی است از مؤلف. نثرها بیشتر عربی و شعرها بیشتر فارسی می‌باشد. مؤلف از نوادگان ملا صالح (مازندرانی یا برغانی) می‌باشد و از شرح جدش بر بعضی از احادیث نقل‌هائی دارد و شاید تخلص وی «یوسفی» باشد؛ خط: نسخ، کا: حاج حسین بن محمد سلماسی مشهور به اسلامبولی، تا: جمعه ۱۰ شعبان ۱۲۸۵ق، جا: کاظمین؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «یا جعفر بن محمد باقر» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۲ - ۱۸]

۵۷۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۱۸

زمان تألیف: پیش از ۱۲۹۰ق. شامل: ۱. جنات الخلد از جابربن حیان؛ ۲. رساله‌ای در علوم غریبه در پنجاه برگ؛ ۳. خلاصه درة البیضاء فی صناعة یاقوت الحمراء در پنج برگ؛ ۴. رساله‌ای دیگر در علوم غریبه در نه برگ؛ ۵. رساله‌ای دیگر در علوم غریبه به زبان عربی در هشت برگ؛ ۶. مطالبی در علوم غریبه در یک برگ؛ ۷. رساله‌ای دیگر به زبان عربی در علوم غریبه در دوازده برگ؛ ۸. مطالبی در اکسیر به عربی در دو برگ؛ ۹. نسخه بعضی امراض به فارسی در یک برگ؛ ۱۰. ترجمه کتاب مشتری از بلیناس حکیم؛ خط: شکسته تعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۵ق؛ یادداشت تولد بتاریخ‌های ۱۲۹۰، ۱۲۹۸، ۱۲۸۵ق در آخرین برگ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۱۴۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۸۲]

۵۷۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۷۸

شامل: ۱. انیس العارفین؛ ۲. تقدمة المعرفة؛ ۳. پندیات لقمان؛ ۴. صحت و مرض یا حسن و عشق؛ ۵. منتخب لطایف الظرایف؛ ۶. مرآة لطایف المحققین؛ ۷. مرآة العارفین؛ ۸. حق الیقین فی معرفة رب العالمین؛ ۹. نشر الاسرار فی محاکمة الاحجار؛ ۱۰. شرح حدیث حقیقت؛ ۱۱. رسالة فی السیر و السلوک؛ ۱۲. مثنوی. در این جنگ علاوه بر رسایل فوق مطالب زیر هم مندرج است: وصیت‌نامه امام حسن به بعض صبیان (۵۹پ)؛ وصیت فیثاغورس مسمی به ذهبیه (۶۰پ-۶۶ر)؛ نصایح ملا عبد الرحمن جامی، مثنوی (۷۳پ-۷۸پ)؛ غزلی از میرزا حسین گرمرودی (۱۰۵ر)؛ مطالبی در نصایح و التجارت (۱۲۷پ-۱۳۱ر)؛ چهل حدیث (۱۳۱پ)؛ منتخب اشعار تذکره محمد شاهی (۱۳۵پ-۱۴۱پ)؛ منتخب اشعار تذکره محمد شاهی (۱۳۵پ-۱۴۱پ)؛ منتخباتی از زهرا الربیع (۱۴۲پ-۱۵۵پ)؛ قصیده‌ای از میرزا حسنخان شوکت در منقب سعید خان و جواب آن (۱۵۵پ)؛ باب پنجام و ششم از کتاب عوارف المعارف شیخ شهاب الدین سهروردی (۱۵۹پ-۱۷۵پ)؛ قصیده‌ای از میرزا سعید خان مؤتمن الملک در تهنیت رواق ارض اقدس که در سال ۱۲۵۹ق سروده است (۱۷۶ر)؛ نامه‌ای از میرزا لطفعلی بن مشهدی کاظم برای آقا علی (۱۷۹ر)؛ غزلیاتی از وصال (۲۹۳ر)؛ خط: نستعلیق، کا: اسد الله تنکابنی، تا: ۱۲۸۶ تا ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۵گ، ۱۱ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۸۵]

۵۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۳۴/۱۲

شامل: نامه‌ای به زن به‌عنوان «خانم جانم» (گ ۱پ)؛ شعر فارسی (۲ر) پندهایی به فارسی از بزرگمهر و افلاطون و انوشیروان و دیگران؛ اخبار و تاریخ و داستان‌ها و نامه‌های نظیری هنگام رفتن به حجاز و میرزا عزیز به اورنگ زیب و همایون پادشاه هنگام رفتن به عراق به شاه تهماسب و شیخ ابوالفضل اگره بعزیز کو که (۱۰۰)؛ انشاء میرزا جعفر قزوینی در پاسخ حکیم ابوالفتح (۱۰۱)؛ پندهای بوعلی ثقفی (۱۰۵)؛ نامه میرزا ناظما به میرزا الهی (۱۷۴)؛ مقرب الخاقانی میرزا محمد و نامه اشتیاق و به سادات و تهنیت و طلب آب تمیز و پاسخ آن و نامه میرزا تیمور به خواجه محمد

طاهر در پاسخ درخواست نخود آب (۱۸۸)؛ نامه میرزا فصیحی به طالب آملی (۱۹۴)؛ حسنخان به منوچهر خان و میرزا هاشما (۱۹۸)؛ شاهزاده مرادبخش در زندان به شاه شجاع (۲۰۰)؛ حکیم همام به حکیم ابوالفتح و شیخ ابوالفضل به خان خانان (۲۰۳)؛ نامه قایم مقام از جانب خاقان مغفور به‌نایب السلطنة (۲۱۹)؛ انشایی از میرزا محمد عارف طالقانی که فتح الله حسینی از او شنیده و در ۱۲۹۰ در این نسخه نوشته است و خط همو پیش از این هم هست مورخ ۱۲۸۶ (۲۳۲–۲۳۷) و در آغاز نسخه و جاهای دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۶سطر (۵/۷×۱۵)، اندازه: ۵/۱۷×۵/۲۲سم [ف: ۱۰ – ۱۹۷۶]

۵۷۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۱۲

نظم و نثر از محمد گلشن گلپایگانی از خاندان شیخ بهائی و خوشنویس زمان قاجار و دو شاعر دیگر بدین‌گونه: ۱. دیباچه او در سرگذشت خود او (۱–۴)؛ ۲. دو نامه در خواست مقرری برای زرافه که لقب درباری خود او است (۴–۶)؛ ۳. نامه سرگذشت خود او (۶–۸)؛ ۴. استشهاد در خلف وعده یکی از بزرگان (۸–۹)؛ ۵. نامه انتظار وصول خبر (۹–۱۰)؛ ۶. نامه دوستانه (۱۰–۱۱)؛ ۷. نامه خوش مضمون دیگر (۱۱–۱۲)؛ ۸. نامه‌ای در عذر از نامه ننوشتن و نرفتن به‌حضور (۱۲–۱۳)؛ ۹. نامه‌ای در گله دوستانه (۱۳–۱۵)؛ ۱۰. نامه‌ای در باب لقب زرافه که دربار به او داده و در خواست مرسوم (۱۵–۱۶)؛ ۱۱. نامه دوستانه و اشاره به مجلس درس (۱۶–۲۱)؛ ۱۲. دو نامه در شرح اشتیاق (۲۱–۲۳ و ۲۹–۳۰ و ۳۲–۳۴)؛ ۱۳. نامه‌ای به نظم و نثر (۲۳–۲۴)؛ ۱۴. دو نامه دوستانه (۲۳–۲۴)؛ ۱۵. نامه عذرخواهی (۲۶–۲۹)؛ ۱۶. نامه طیبت‌آمیز (۳۴–۴۰)؛ ۱۷. نامه شیوایی دیگر (۴۰–۴۴)؛ ۱۸. نامه‌ای شیوا که در آن از شیخ الاسلام اصفهان رحیم نام هجو شده و شرح عشق او (۴۴–۴۶)؛ ۱۹. نامه‌های دوستانه و گله‌آمیز (۴۶–۵۹)؛ ۲۰. صورت قباله عقد و یک نامه (۵۹–۶۱)؛ ۲۱. کتاب انشاء و نظم من کلام الحقیر محمد البهائی المتخلص به‌گلشن، غزل است و رباعی (۶۳–۸۵)؛ ۲۲. قصیده عطار متخلص به مخمور (۸۵–۸۹)؛ ۲۳. قطعه‌ای از نویسنده نسخه (۸۹–۹۰)، نویسنده در این قطعه و آغاز نسخه، این جنگ را «لب لباب» نامیده است: پس نوشتم با هزاران ذوق و شوق ×× نام او کرده ام لب لباب؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: یعقوب، تا: ۵ ذیقعده ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج مشکی، ۴۶گ، ۱۶ سطر (۷×۵/۱۴)، اندازه: ۵/۱۰×۵/۱۷سم [ف: ۱۱ – ۲۱۶۸]

۵۸۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۱۰

شامل: ۱. شعرهایی از ناصر خسرو علوی و دیگران؛ ۲. وردهایی برای شفا و دفع بلا؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: حبیب الله بن عبدالله همدانی، تا: با تاریخ ۱۲۸۷ق، برای عالیجاه فتحعلی خان؛ با یک سرلوح زیبا، صفحه‌ها تمام زرین، شعرها چلیپا، با کمند و مجدول؛ با یادداشت محمد رضا قراگزلو توبچی، یادداشت مورخ محرم ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی آبی روشن، جلد: روغنی زمینه سیاه، ۲۴۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۶/۱۳×۲۱سم [ف: ۸ – ۳۴۷]

۵۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۳۴

کا: محمد هاشم، تا: ۱۲۸۸ق؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۵۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۴۰

آغاز: علی است و جزا و ... ما فی الدیار سواه؛ **انجام:** کانه از برای او نقص و حدوث حادثی نیست

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۵۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۴۰

انجام: از دلالت خیر و منع از شر سعی مو فور بظهور رساند و اگر اجر آن از دنیا.

شامل: ذکر آباء و اجداد حضرت رسول (ص ۴)؛ نسب پیامبر مطابق روایة ابن اسحاق (۵)؛ نسب پیامبر موافق تاریخ معین (۶)؛ تفصیل ترکیب کواکب ثوابت در افلاک (۹–۱۱)؛ نامه خواجه نظام الملک به ملکشاه سلجوقی (۲۷–۲۸)، آغاز: «عرضه داشت کمینه. پیر غلام دیرینه نظام الملک آنکه بعز عرض بار یافتگان بارگاه نواب»؛ حکایتی از مأمون الرشید و یادداشتی از عباسقلیخان سپهر (۴۴–۴۸)؛ ترکیب چند دارو (۷۴–۷۵)؛ اشعاری در ماده تاریخ عمارت آمیرزا محمد وزیر کاشانو ابیات دیگر (۸۷–۹۱)؛ قصیده در مدح ناصر الدین شاه در شهر ذیقعده ۱۲۸۸ (۹۸–۱۰۳)؛ ابیاتی در ستایش ابوالفضل گرگانی و ابیاتی دیگر (۱۰۶–۱۰۸)؛ بعضی از قصص عجیبه (۱۰۹–۱۱۶)؛ ذکر معمرین جهان از اول زمان الی الان ۹ شهر رمضان سنه ۱۲۸۷ در این بخش کسانی که سالیان زیاد در دنیا زندگی کرده‌اند از پادشاهان و پیامبران، ایرانیان و تورانیان، کلدانیان، عاد و ثمود، چینیان، مصریان، پادشاهان یمن، پادشاهان بیت المقدس، پادشاهان حیره، فیلسوفان جهان، سال داران پیش از هجرت و پس از هجرت نام آنان و مدت زندگی هر یک به‌طور فهرست یاد شده است (۱۳۴–۱۴۸)؛ بعضی از امثال نظماً و نثراً (۱۵۲–۱۵۶)؛ بحر طویل اثر طبع سید علی جبل عاملی متخلص به سید (۱۷۲–۱۸۱)؛ یادداشتی منقول از پشت کتاب صحاح اللغة (۲۱۴–۲۲۴)؛ فهرستی از کتاب‌های صرف و نحو و کتاب‌های دیگر (۲۳۶–۲۴۲)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۹ق؛ مهر: سپهر؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج زرد، ۲۴۶ص، مختلف السطر، اندازه: ۵/۹×۵/۱۷سم [ف: ۱۰ – ۴۷۹]

۵۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۴۹

شامل: ۱. شعر؛ ثریای طهرانی، حیدر علی؛ ۲. نامه‌های همین حیدر علی ثریا؛ ۳. شعر؛ محیط قمی، محمد؛ ۴. قصیده (۳۹–۴۰) از میرزا عبدالعلی بهجت خراسانی؛ ۵. قصیده التزامیه کاتبی (۴۵–۵۲)؛ ۶. شتر حجره ابن حسام (۵۲–۵۷)؛ ۷. قصیده التزامیه شتر و خار و حجره (۵۷–۶۱) از بیانی؛ ۸. نامه‌ای فارسی درباره رفتار ناپسند روضه‌خوانی ملا اسماعیل نام و سفارش این که باید واعظ

موسیقی هم بداند و وجود محمد علی خان مطرب را غنیمت بشمارد (۱۰۹–۱۱۰)؛ ۹. قصیده الفیه (۱۱۱–۱۱۳) مانند قصیده قرة العین، آغاز: جذبات شوقك الجمت بسلاسل الغم و البلا همه عاشقان شکسته دل که دهند جان بره بلا؛ ۱۰. شعر مشتاقعلی شاه کرمانی (۱۱۳–۱۳۰)؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا قزوینی، تا: با تاریخ ۱۲۸۹ق؛ برای میرزا محمد ادیب محیط؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۷۰گ، سطور چلیپا (۸×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۲ – ۲۸۲۸]

۵۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۷

آغاز: اذا ثلث المریخ بالزهرة امره ×× و قارن بالبدر المنیر ... الشرح – یطلق مجازاً علی جوهر من اجزاء الحجر الصنعة و لما کان المریخ سیما؛ **انجام:** آن اشنان را مخلوط کرده آب سفید شوند این است لبن العذرا تمت.

جنگی که مؤلف در آن مطالب و مسائل مختلفی را مربوط به علم کیمیا از کتاب‌های گوناگون، بدون نظم و ترتیب خاصی جمع‌آوری نموده است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالحسین خوشنویس اصفهانی، تا: با تاریخ ۱۲۸۹ق؛ تملک: محمد بن عبدالله در شعبان ۱۲۸۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۶ – ۱۹۲]

۵۸۶. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۴۵

شامل: مجموعه نکاح‌نامه‌ها و طلاق‌نامه‌ها و صورت حساب و ریز معاملات که در بعضی موارد با توضیحات مشروح نگارنده همراه است، این موارد مربوط به سال‌های ۱۲۸۲ق تا ۱۲۹۲ق هستند؛ قصیده سکینه از شیخ مکی به عربی در مصیبت سید الشهداء علیه السلام (۸۵پ–۸۷پ)؛ خط: نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: بین سال‌های ۱۲۸۲ تا ۱۲۹۲ق، سطور چلیپا و معمولی و گاهی هم بر عکس؛ ۸۹گ، مختلف السطر چلیپا [ف: – ۸۱]

۵۸۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۵/۱

شامل: سرگذشت ابوالحسن نوری از تذکرة الاولیاء عطار و ابوهاشم صوفی از نفحات جامی؛ نسخه فربه شدن با تاریخ ربیع الثانی ۱۲۹۲؛ خواب دیدن نویسنده که بصیرالدوله شطرنج می‌باخت و جز این‌ها؛ شعرهای سنائی (با تاریخ ۱۲۹۹/۱۴) و حسین اخلاطی و میرزا کوچک شیرازی وصال؛ پندهای چهار پادشاه؛ بزرگترین الماس جهان؛ نکاح‌نامه؛ از ترجمه جلد سیزدهم بحار؛ تعریف علم از تحفه تنکابنی از اصول جابر بن حیان به عربی؛ جدول دانش‌های فلسفی در اروپا و آسیا با تاریخ شوال ۱۲۹۲؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا آقا محمد علی گرگانی، تا: با تاریخ ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۷گ (۲پ–۲۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ – ۱۸۵]

۵۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۲۸

آغاز: مخارج سه‌شنبه ۲۲ شهریور شهر ربیع المولود تخاقوی ایل ... مازندران مملکت حاصل خیز است و در سواحل جنوبی بحر خزر در مغرب گیلان واقع شده است؛ **انجام:** و نهی فرمود از طپانچه بر روزدن در وقت مصیبت نهی فرمود از آن که کسی به غیر از خدا قسم بخورد از رحمت خدا بری شده است و فرمود با دست خود آب بخورید که بهترین ظرفهای شما است نهی فرمود از مدح کردن مردم در برابر ایشان مهر زن را فرمود بدهید والا در قیامت می‌گیرند

مطالب متفرقه و پراکنده‌ای است در دفتر مخارج و حساب روزانه به سال ۱۲۹۵ق مطالبی در جغرافیای مازندران، قله دماوند، امامزاده هاشم، فیروزکوه، که گویا مؤلف یادداشت‌های سفر خود را نگاشته است، بخشی از علم جغرافی با شکل و خطوط و سپس طب که گاهی از احادیث نیز استفاده کرده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۵ق؛ مهر: «یا کریم» (بیضی)؛ ۸۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۵]

۵۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۵۶

آغاز: زرشک تار زلف یار بر باد صبا می‌برد ×× صبا هر نافه مشکی که از تاتار می‌آورد؛ **انجام:** از گل طبقی ساخته کاین روی منست ×× از مشک خطی شکسته کاین موی منست / از خلد دری گشاده کاین بوی منست ×× آتش بجهان در زده کاین خوی من است. در روز عید مولود ... سنه ۱۲۹۹ ... عصر بعد از صرف نون در بالا خانه اندرونی تخریب و تعمیر گردید.

گذشته از شعرهای فارسی گذشتگان اشعاری نیز از گردآورنده و یادداشت‌هایی به‌تاریخ ۱۲۹۵ و ۱۲۹۶ در آن دیده می‌شود. در برگ دوم آمده است: «امروز ۲۵ ذیقعده الحرام ۹۸ اعلی حضرت ناصر الدین شاه از ییلاق تشریف فرمای دار الخلافه شدند ... کنت رئیس نظمیه هم معبر همایونی را آراسته بود ... از شر معز الدوله خلاص شدیم بگیر مشیر الدوله افتادیم»؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۹گ، ۱۴ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ – ۱۳]

۵۹۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۵۰

آغاز: بسمله – رب نجنی؛ **انجام:** مورخه بیستم شهر رمضان المبارك سنه ۱۲۹۷

دفتری به شکل جنگ که نویسنده‌ای مقداری اشعار مختلف فارسی و چند دعا و مقداری طلسمات برای احضار جن و غیره و کیمیا و چند نقاشی و مقداری مشق خط در آن نوشته است؛ خط: مختلف، بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۱ – ۲۵۹]

۵۹۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۲

آغاز: و ینبغی انه لطالب العلم یکتب هذه الحروف فی ظهر الکتاب لان الله تعالی جعل لکل شیء خصائص و خصائص هذه الحروف ان یجعل طالب العلم ماهراً؛ **انجام:** هست چون خاك درت زینت تاج شاهان ×× بود چون نور تو درجنب خلیل الرحمان

مطالبی از ابن طاووس، بابا طاهر عریان، از کتاب مجالس المتقین، اشعاری از وفائی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج

قهوه‌ای،۱۲۵گ،مختلف السطر،اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۲-۶۲۸]

۵۹۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۳-عکسی

پراکنده‌های گوناگون از سروده هایی به فارسی و عربی، نوشته به چند دست. شامل: بندهایی به عربی و فارسی به نثر از حدیث، استفتاءهای فقهی، مساله‌های فقهی، «خطبه عقد که به جهت آقای فتح الله خان نوشته‌اند» (ص ۱۲۵) و به جهت دختر حاج محمد صادق خان برای محمد جواد خان، دعای مغربی، نسخه‌های پزشکی، «تعلیقه آقای مرحوم اعلی الله مقامه به یکی از رفقای رفسنجان» که در آن از نفاقی که میان گروه شیخیان رخ داده سخن رفته است، نوشته محمد باقر شیرازی (۲۰۵-۲۰۷)، «خطبه که روحی فداه در عقد بند آقای حاجی میرزا محمد رضا آقازاده فرموده اند» (۲۴۷) و جز آن ها؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۷ق، چندگونه خامه و چند دست؛ ۲۵۱ص، مختلف السطر [عکسی ف: ۱ - ۱۰۵]

۵۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۳۸/۲

مشتمل بر اشعاری از: فروغی، یغما، ابراهیم میرزا وصال، شیخ علی نقی کمره ای متخلص به نقیب، مسکین اصفهانی، شیخ بهائی، مظهر تبریزی، مفخر اصفهانی، سحابی، بابا افضل کاشی، ابوسعید، سید محمد جامه باف، ابن یمین، میرزا رضای حکیم، محمد زمان، ظهیر فاریابی، عطار، خیام، شاه طهماسب، خواجه نظام الملک، نامی قصاب، میرزا غلامرضا معروف به شیشه گر، انوری، فنایی، امامقلی خان غارت، محمود خان کاشی، صحبت لاری، سوزنی، مسعود سعد سلمان، محمد صادق خان بیگدلی، ترکیب بند الفت اصفهانی، قامتی، فیاض، اشراق شهودی جامی، مخفی رشتی، محمد سعید اشرف، فضولی، امینا، یوسف، ابن سینا، میر عماد، سام میرزا، کلیم، مجمر، مدهوش، آصف، نامه امیر محسن میرزا میرآخور، سه نامه از قائم مقام فراهانی، نامه ای از امام قلی خان غارت؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: صدر السلطنه حسینقلی خان بن صدراعظم نوری، تا: یک‌شنبه ۱۵ شعبان ۱۲۹۷ق، جا: شیراز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۵گ(۲۶ر-۴۰پ)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۸-۹۶]

۵۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... لو شئت لا و قرت سبعین بعیراً من تفسیر سورة الفاتحة؛ یعنی مرا از فضیلت این سوره؛ **انجام:** یکی در وقت ولادت اوست تا زمان انقطاع سفارت و دیگری تا وقتی که اراده ازلی تعلق گیرد.

شامل: تفسیر سوره فاتحه تا جمله «رب العالمین»؛ روایت‌ها و معما و تاریخ ائمه معصومین علیهم السلام؛ تفسیر بعضی آیات متفرقه؛ خط: نستعلیق، کا: عباسقلی بن اسماعیل شمس آبادی، تا: یک‌شنبه ۱۰ جمادی الاول ۱۲۹۸ق؛ تملک: عبدالحسین بن فتح الله شمس آبادی به تاریخ ۱۶ صفر ۱۳۲۸؛ مهر: «احمد خان» (بیضی)، «عزیز خان»، «یا احمد»، کاتب «صح عباسقلی» (ترنجی)؛ جلد: تیماج قرمز،۱۶۰گ،۱۵سطر،اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۶۰]

۵۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۲۷

شامل: ۱. کلیات صاحب علی آبادی؛ ۲. نامه نواب محسن میرزا به قرنی جان سردار (۹۱ر-۹۱پ)؛ ۳. مخمسی در مدح حضرت علی (ع) (۹۲ر-۹۲پ)؛ ۴. نسب حضرت پیامبر (ص) (۹۳پ)؛ ۵. دیوان شمس مغربی(بخشی)؛ ۶. اشعاری از بابا طاهر؛ ۷. دیوان میرزا فخر الدین بروجردی؛ ۸ اشعاری از جامی و عطار (۱۲۴ر-۱۴۸پ)؛ ۹. دیوان نصرت علی شاه؛ ۱۰. اشعار متفرقه (۱۸۵ر-۱۹۸پ)؛ ۱۱. ترجیع بند ناصر خسرو؛ ۱۲. رباعیات بابا طاهر؛ ۱۳. تاریخ منظوم ائمه؛ نصیر الدین طوسی، محمد بن محمد؛ ۱۴. تاریخ وفات؛ ۱۵. دیوان طایر؛ ۱۶. حدیثی از جلد هفتم بحارالانوار از امام علی (ع) (۲۱۴ر-۲۱۹)؛ ۱۷. اشعاری در مراثی امام حسین (ع) (۲۲۰ر-۲۳۷ر)؛ ۱۸. صلواتیه = دوازده امام ابن عربی؛ ابن عربی، محمد بن علی؛ ۱۹. الصلوات الکبیرة = دوازده امام ابن عربی؛ ۲۰. توضیحی پیرامون صلواتیه ابن عربی فارسی (۲۴۳ر-۲۴۴پ)؛ ۲۱. حکایات و مطایبات؛ ۲۲. دیوان جودی خراسانی (بخشی)؛ ۲۳. معمایی به نظم (۲۶۰پ)؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: محمد حسن هزار جریبی، تا: ۱۲۹۵-۱۲۹۸ق؛ تملک: میرزا ولد مشهدی اسد الله علاف اصفهانی با تاریخ ذیحجه ۱۳۲۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۲۵۲]

۵۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۶۲

شامل: ۱. یادداشت‌های مختلف تجاری (۲ر-۳پ و ۱۲۸پ-۱۴۵پ)، بیشتر مربوط به سال‌های ۱۲۹۲-۱۲۹۴ق درباره تجارت تنباکو و یادداشت‌های اجیر شدن، طلب و نوکر شدن و مواجب و پول قرض دادن در ۱۲۹۰ و ۱۲۹۱ق (۱۲۸پ-۱۴۵پ) و خریدها و اجناس فروخته شده در ۱۲۸۹ تا ۱۲۹۸ق و مداخل سفرهای تجاری از جمله سفر کاظمین؛ ۲. غزلیات سعدی (۴ر-۱۰۹ر)؛ ۳. اشعار پراکنده (۱۰۹ر-۱۱۳ر) از شیخ ابوعلی سینا، محمود، سعدی، ملا محتشم، عوفی شیرازی، وحشی، سرباز؛ خط: نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۹-۱۲۹۸ق؛ مجدول؛ مهر: «عبده الراجی ابوالقاسم» (مستطیل)، «یا محمد باقر» (مستطیل)، «میرزا احمد ابن تراب ۱۲۷۱»(بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، مختلف السطر معمولی و چلیپا (۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۲۰-۲۹۸]

۵۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۱۵/۳-۲۵/۲۰۵

آغاز: در ... گوید: سمندر بادپای من اگر چه صد هنر دارد ×× ولی عمر دو صد اسب اشتهای صد بقر دارد / زکاه و جو به یک دم می‌خورد صد خر اگر باشد ×× نمی دانم مرض یا اشتها این جانور دارد؛ **انجام:** قال رسول الله صلی الله علیه وآله دعائم الایمان اربعة ان تعرف ربک وان تعرف ما صنع بک وان تعرف ما اراد بک

بیاضی از آن خاندان امام جمعه یکی از شهرها که در آن اشعار و مطالبی را تحریر نموده است. نام شاعرانی که شعرشان دراین جنگ آمده و نیز عنوان مطالب آن عبارت اند از: قاآنی، رباعیات محمد ... امام جمعه، قصیده آقا سید علی، نورعلی شاه، مناجات

خواجه عبدالله انصاری، حافظ، رباعیات ابوسعید ابوالخیر، رباعیات باباطاهر، گناهان کبیره به نقل علامه مجلسی در بحار، قصیده در مرگ عمر، بحر طویل در مرگ عمر، در مذمت زنان، مناجات قصیدهای میرزا مصطفی عموزاده صاحب جنگ صاحب جنگ در حق پدر صاحب جنگ گفته اند، قصیده مولدیه میرزا محسن وزیری، نصایح بزرگمهر، شعری از فاضل سبزواری، مطالبی در وعظ و نصایح و شرح کوتاه در آیه «ما خلقت الانس والجن الا لیعبدون»؛ خط: تحریری، کا: صادق حسینی و محمد حسین حسینی، تا: ۱۲۹۹ و ۱۳۱۸ و ۱۲۹۱؛ تملک: میرزا محمد خلف امام جمعه نطنز در سال ۱۳۰۰؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۲۹۴]

۵۹۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۸۳-۳۹/۲۶۳

آغاز: ناامیدم مکن از سابقه روز ازل ×× بمژگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم / توچه دانی که پس پرده که خوبست و که زشت ×× بیا کز چشم بیمارت هزاران درد بر چینم؛ **انجام:** در زمان آینده لاتصر بن صیغه جمع مخاطب مؤنث است از فعل نفی صحیح مجرد

شامل: اشعاری از سعدی شیرازی و رحمتعلی شاه؛ قطعه‌ای از صرف اللسان؛ بندی از اوایل مختصر زبدة الحکمة ناصری در بیماری کنه که تألیف حکیم طولوزن فرنگی بوده و ترجمه شده است؛ یکی دو مجلس منبری؛ مطالبی در صرف و نحو؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۱۸]

۵۹۹. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۰۰

آغاز: بدانکه سال بر دو نوع است شمسی و قمری قمر دوازده ماه است؛ **انجام:** در عدد گر دو تن یکسان بود ×× هر که کم سال است غالب آن بود.

از جمله شامل: اشعاری از میر محمد عظیم خان و حسین بیک؛ رساله دانیال نبی (ع) در احکام نجوم که گویند حضرت علی (ع) آن را به عربی ترجمه نموده و نسخه حاضر شرح فارسی آن را در بردارد موسوم به «اول الملازیم»؛ شکیات نماز؛ اشعار نظامی و علی جعفر بیگ و حافظ و عطار؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۸]

۶۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۰۷

آغاز: دوش دیدم دلبری گیسو بدوش انداخته؛ **انجام:** بوالعجایب تو بخوان شعر مرا ×× مشت ارزن بمیان دود تک

شامل: غزلیاتی از شاه نعمت الله ولی کرمانی؛ سؤال و جواب شیخ بهایی و میرداماد؛ بحر طویل معراج و صفت براق مأخوذ از روضة الاحباب؛ مناجات خواجه عبدالله انصاری؛ قصایدی از جامی در مدح حضرت علی (ع)؛ آفاق و انفس از ناصر خسرو قبادیانی؛ رباعیات؛ خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: ملا علی رفسنجانی، تا: اواخر قرن ۱۳ و اوایل قرن ۱۴؛ کاغذ: شکری فرنگی، ۴۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۷/۷سم [ف: ۱۷ - ۵۴]

۶۰۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۲۰

صرف، نحو، خبر و حدیث است؛ خط: گوناگون، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ فرنگی سفید؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۰۰]

۶۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳ سرود

شامل: ۱. دیوان امیر معزی؛ ۲. مکاتبات (مکتوبات)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ در پایان نسخه مراسله میرزا نصرالله متخلص به شهاب به نواب حشمة الدوله میرزا به خط خوب شکسته نستعلیق و ابیات متفرقه؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج چرمی،قطع:جیبی[نشریه:۱۳- ۴۰۵]

۶۰۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۴

شامل: ۱. یادگارنامه، دانش تبریزی، لطفعلی بن محمد کاظم؛ ۲. ده فصل از السافی فی الاسامی میدانی به نقل از مجمع الفنون؛ ۳. منظومه بدیهیه یمنیه در پند؛ ۴. پراکنده‌های نثر و نظم (۲۶۹-۲۷۰)؛ ۵. مثنوی در پند (۲۷۱-۲۷۲)؛ ۶. حدائق السحر فی محاسن الشعر؛ ۷. خردنامه بقراط از مثنوی جامی و شعر سعدی (۲۹۳-۲۹۶)؛ ۸. مواعظ منظومه (۲۹۷-۳۰۲)؛ ۹. نامه نامی = هوس‌نامه، دانش تبریزی، لطفعلی بن محمد کاظم؛ ۱۰. شرح نامه نامی، یزدان بخش، افضل الدین؛ ۱۱. شرح نامه نامی، حافظ یزدی، جعفر علی بن مهدیقلی؛ ۱۲. تصدیق جناب شیخ با ستایش آقاصی بن محمد کریم گیلانی از نامه نامی نوشته خود او در شاهرود در ۱۲۹۴ (۴۰۵-۴۰۷)؛ ۱۳. قصیده سلمان ساوجی و رباعی محمد مسلم قهفرخی در ستایش شاه تهماسب دوم (۴۰۸-۴۰۹)؛ ۱۴. کتاب سلیمان پیامبر به فارسی (۴۰۹-۴۱۲)؛ ۱۵. پراکنده‌های ادبی و تاریخی به فارسی (۴۱۳-۴۱۵)؛ ۱۶. محمود ایاز = غزلیات محمودیه (۴۱۶-۴۴۴)؛ ۱۷. جنگ شعرهای عربی و فارسی و حدیث (۴۴۵-۴۵۱)؛ ۱۸. محمودیه؛ ۱۹. رساله ریش یا ریش‌نامه، از عبید زاکانی؛ ۲۰. شعرهایی از معاصرین (۴۷۳-۴۷۷)؛ ۲۱. الفرائد السبع؛ ۲۲. پراکنده‌های نظم و نثر با خط حسینقلی (۴۹۵-۵۰۹)؛ ۲۳. تعریفات = ده فصل از عبید زاکانی ۲۴. صرف منظوم از جامی؛ ۲۵. اخگر؛ ۲۶. معما و بندی به فارسی (۵۴۷-۵۵۰)؛ ۲۷. عبرت‌نامه یا عبرت المشایخ؛ ۲۸. تقریظات؛ ۲۹. نیروزیه از دانش تبریزی؛ ۳۰. شعر طراز یزدی و قاضی عیاض (۶۰۶)؛ ۳۱. الغفاریة یا آداب المحادثة و المحاورة بالفارسیة الدریة المحضة از دانش تبریزی؛ ۳۲. نموذجی در لغات فرس یا فرهنگ فارسی به‌فارسی از دانش تبریزی؛ ۳۳. شرح رساله آداب مکالمه یا اندرزنامه دانش، میرزا هدایت الله؛ ۳۴. ترجیع‌بند مایل افشار شیخ الشعرا در ستایش شیرین پلو و دانش و ناصر الدین شاه نوشته سلطان کاتب فراهانی (۶۷۵-۶۸۰)؛ ۳۵. رباعیات بدیهیه دانش گردآورده میرزا اقای زنجانی پسر بابا بیک در ۱۳۱۸ برای میرزا عبدالغفار مورخ ۱۲۹۸؛ ۳۶. شرح خزائن البلاغه یا قصیده رثائیه مجدیه در مرثیه مجد الملک به عربی (۶۹۱-۷۱۷)؛ ۳۷. پراکنده‌های نظم و نثر برخی از دانش و کامکار میرزای امینی در تضمین یمنیه دانش

(۷۱۹-۷۷۰)؛ ۳۸. شرح چند قصیده انوری (۷۷۱-۸۰۶) مورخ ۱۳۱۱؛ ۳۹. پراکنده‌های نظم و نثر (۸۰۷-۸۱۶)؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی زمینه سبز، ۴۱۴گ، ۱۱سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۶۸۸]

۶۰۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۲۲۶/۲-عکسی

شامل: مطالب گوناگون در رمل؛ باب در منسوبات اشکال (ص ۷۴)؛ فصل در دفینه (۸۷) از کتاب «کنز الاحباب»؛ باب در بیان بعضی متفرقات که از کتاب «جهان الرمل» و «کتاب سایر الاولیا»؛ در ۱۲ «مطلع» (ص ۸۹)، فایده (۱۱۱)، قاعده سدیده که از کتاب نواب حاج محمد رحیم خان نوشته شده (۱۲۵)؛ مقاله در احکام طرح ضمایر (۱۶۰)؛ «نسخه»ها (۱۷۸)؛ منسوبات چهار عنصر «مرآت المبتدی» محمد ابراهیم خان متوطن هند (۱۹۲-۳۸۳)؛ دایره سکن (۳۷۵-۳۷۸)؛ فصل در عوارض (۳۷۹-۳۸۵)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳-۱۴؛ ۳۱۲ص (۷۴-۳۸۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۰۴]

۶۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۹۱

آغاز: بسمله الهی در این بساط پیاده مانده ایم رخ بهر که می‌نهیم اسب تغلب بر ما میراند ... و مهر تو بلاکشان را در گرداب بلا کشتی نوح و قد تم مناجات عبدالله انصاری. بسمله. بحمد الله که این دیباچه راز ×× بتوقیع هدایت شد سرافراز / مشرف شد بحمد پادشاهی ×× کزو هر سر بود صاحب کلاهی؛ **انجام:** اگر ولای تو ابلیس را بود زورق ×× کند زورطه لعنش بیکنفس بکنار

در ستایش سراپای معشوق از سر و کاکل و زلف تا برسد به پا و قدم از شاعران شناخته و بنام و ناشناخته و گمنام با دیباچه‌ای به نثر که همان مناجات عبدالله انصاری باشد. در پایان ستایش علی (ع) است از عرفی. بسیار سودمند است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ترياکی، ۱۰۹گ، ۱۲ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۳۹۰]

۶۰۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۴۴

شامل: «عمل میرزا حسین طهرانی از قول میرزا احمد رود تپه ای»؛ رساله‌ای در کیمیا که «باب اول [آن] در تدبیر زیبق» است و باب دوم در تدبیر نوشاد و باب سوم در تدبیر زرنیخ؛ بندی در حروف به فارسی از شیخ بهایی؛ مطالبی کیمیایی به فارسی؛ عمل قرطاس صحیح و طریقه حساب جمل؛ مطالبی در کیمیا و عمل خفا و افسون و جادو همه به فارسی. در آن عصاره کشی و روغن‌گیری از گیاهان هم هست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی سبز و زرد، فاقد جلد، ۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۳/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۵۷۹]

۶۰۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۹۳

آغاز: سین و لام من بر تو ای حریف دوزخی ×× دوزخی کی می‌تواند شد حریف یشمخی ... سلام من بتو باد ای حریف زشت لجوج ×× عبث به معرکه رزم کرده ای تو خروج؛ **انجام:** دانی که محقق کی حقرا یکتا شود آنگاه که سه چیز در وی پیدا شود بهره حق از بهره.

بیاضی شامل: اشعاری از حیدر کرمانی، نسیمی، قصاب، شمس، جامی، سعدی، میرزا محمد نداف، محتشم، شاه نعمت الله ولی و دیگران که در موضوعات گوناگون جمع‌آوری شده است؛ رساله مناجات و نصایح خواجه عبدالله انصاری؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا،تا:قرن۱۳و ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی مشکی، ۱۷۴گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۷۸]

۶۰۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۴

عرفانی است. در آن از روح البیان نقل شده است؛ خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: پایان قرن ۱۳ و آغاز قرن ۱۴، جا: تهران مدرسه کهن سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۲۹۱گ، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۸۵]

۶۰۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۴۴۹

شامل خبر و دعا و شعر به عربی و فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۴۶گ، ابعاد متن: ۱۹×۱۵، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۹۸]

۶۱۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۴۷

شامل: سوره یس، سوره نبأ، فتح، واقعه، تبارک، دعای بعد از نماز، تسبیح زهراء سلام الله علیها، تعقیبات نماز عصر و مغرب و عشاء و صبح، دعای حزب البحر، ادعیه کوتاه با خواص و منافع آنها، برخی جداول و ادعیه و اذکاری در تعقیبات نمازهای پنجگانه، دعای ناد علی و خواص آن به فارسی، سوره مزمل و تبارک.وی در این رساله اعداد اذکار را به عدد صغیر و عدد کبیر استخراج نموده است؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا ۱۴؛ دارای سرلوح، مجدول؛ جلد: روغنی گل و بوته‌دار، ۵۸گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۳]

۶۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۱۳

آغاز: بسمله انتشار کلام این پراکنده خاطر پریشان روزگار بنا بر التفات اخبار ملتزم انتشار

گفتاری در روضه‌خوانی با نثری شیرین و روان، شامل وقایع بعد از شهادت امام حسین (ع) و اسیری اهل بیت آن حضرت از کربلا تا شام به صورت مجلس، مجلس اما جای عنوان‌ها نانویس است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج سرخ، ۸۷گ، ۱۹ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۵۲۲]

۶۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۲۰

صرف، نحو، خبر و حدیث است؛خط: گوناگون، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۰۰]

۶۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۴۶/۱

آغاز: بسمله. س. در شهرهای روسیه و غیره پادشاه از رعیت پول جمع میکند ... حالا ... از آن پول مبلغی گرفته خرج مسجد کنند

... جایز است یا نه

جنگی فقهی و اصولی با عنوان سوال و جواب و مسأله در مباحث فقهی. شامل این عنوان‌ها از مباحث اصول فقه: فصل فی الاجزاء، فصل فی مقدمة الواجب، فی تعلیقاته علی المعالم. از صاحب «فصول» یاد می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳-۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۴۵گ (۱ر-۱۴۵ر)، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۲۱۸]

۶۱۴. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۱۳

شامل مطالب متفرقه از حدیث و تفسیر و غیره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ قطع: خشتی [ف: – ۱۰۰]

۶۱۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۲۸

اخلاقی عرفانی اخباری، عربی و فارسی؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: قرن ۱۴، جا: تهران مدرسه کهن سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱×۸.۵سم [ف: ۱ –]

۶۱۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۳۲

مقتل فارسی و در آن از عین البکاء ملاعلی نقی بروجردی نقل شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج، ۱۳۲گ، ۱۵ سطر (۱۲×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ – ۸۵]

۶۱۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۴۲

مقتل و روضه‌خوانی به فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷۲۳گ، ۱۴سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۴ – ۸۷]

۶۱۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۰

آغاز: سخن یکی از اکابر است که آدمی از برای سه کس مال جمع کند ... (پیش از ۴ برگ) بسمله حمدله اما بعد قال امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع) لعبدالله بن عباس یا عبدالله لو کتبت فی معانی الفاتحه لا و قرت سبعین بعیرا یعنی ای عبدالله اگر آنچه بر خواطر خطیر و خمیر منیر ما از معانی و حقایق سبع المثانی ظاهر و لایح کشته بقید کتابت در آورم هفتاد شتر از آن بار توانم کرد

جنگ روضه‌خوانی شامل مطالبی تفسیری، روائی، عرفانی، تاریخی که در آخر آن چند برگ ضمیمه دارد در ادعیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ به پیش‌نویس مؤلف می‌ماند؛ کاغذ فستقی و نخودی، جلد: کالینگور قرمز، مختلف السطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۴۸]

۶۱۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۶۵

جنگ منبری که جامع آن شناخته نشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بدون خطبه؛ کاغذ: مشقی خط دار، جلد: مقوا، عطف پارچه‌ای، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۶۶۸]

۶۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۹۹

آغاز: فر جوانی گرفت طفل رضیع بهار ×× لب زلبن شست باز شکوفه شیر خوار؛ **انجام:** این خاک پاک را از زیر پنجه روباه اسارت ظلم و ستم رهایی داده سعادت دارین را برای خود ارث نهادند.

مشتمل بر مسمطی از میرزا نعیم سدهی در ستایش پیشوای بهائیان و مسمطی دیگر در هجو بهائیان از دیگری و مقالتی انتقادی در ذکر اوضاع و احوال زمان و گوینده و نویسنده دو فقره اخیر شناخته نیامد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ کاغذ: سفید فرنگی، واقف: نایینی، جلد: پارچه‌ای، ۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۳سم [ف: ۷ – ۲۸۷]

۶۲۱. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۲

مشتمل بر فهرس کتاب‌های تعویذات سلیمانی، منهاج العارفین، خواص الآیات، تعبیر خواب، مجمع الدعوات، عملیات تعویذات، کنز الحسینی با منتخباتی از آن‌ها؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول و نامرتب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۶گ، مختلف السطر، اندازه:۲۱× ۳۲/۵سم [ف: – ۱۸]

۶۲۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۱۱

شامل: مطلبی اخلاقی عرفانی و تفسیر چند آیه از آغاز سوره الرحمن به عربی؛ فرازهایی در علم حروف که احتمال داده شده از «مفاتیح المغالیق» دهدار عیانی باشد؛ طریقه جفر خفی به عربی در سه مطلب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: آغاز قرن ۱۴؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۶۳]

۶۲۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۶۵

مشتمل بر ادعیه متفرقه‌ای با این عناوین: دعای فرج، تعقیبات نماز صبح و ظهر و عصر و مغرب و عشاء، دعای عهد، خواص سوره یس، ادعیه متفرقه برای دفع امراض، برخی از ختومات و ادعیه متفرقه دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: پارچه‌ای، ۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۱سم [ف: ۱ – ۲۲۹]

۶۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۱۴

آغاز: فی مشهدالرضا علیه السلام آغاز تلمذ در حوضه درس قبض و اقباض در وقت؛ **انجام:** هیاکل و تماثیل ابوبکر علی و سکاکی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا [رایانه]

۶۲۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۹

منبری و روضه‌خوانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ، ۷۷گ، ۱۲ و ۳۲ سطر (۱۳– ۱۵×۱۹)، اندازه: ۷/۵×۲۲/۵سم [ف: – ۴۲]

۶۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۳۶

آغاز: فلک تا کی دلم باشد پر از خون؛ **انجام:** بلا کفن تلقی ولن تفسلا این است آه زمین التماس دعا دارم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۴۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۳۴

آغاز: ضد نذف الدم رحم؛ **انجام:** آب را عس قاشقی بنوشد
جنگ طبی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ افتادگی اوراق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [رایانه]

۴۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۹

آغاز: بسمله، لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم؛ **انجام:** موجود: ابوجهل سگ قوی صاحب باد و حکم بود
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۴۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۲۴

جنگی است مشتمل بر مباحث اخلاقی که در منبر ایراد می‌شود و صاحب جنگ آن چه خود نیاز داشته یا به مذاق وی خوش آمده، در این مجموعه جمع نموده، بدون ترتیب و اصول خاصی؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵۰ص، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۴۵ - ۱۵۷]

۴۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۱۸۱

آغاز: بسمله. فبعد الحمد برای خردمند ترین و معقلین دیار به دیار و ساکنین بلاد به بلاد و حتی قراء محلات هر شهری که از جمله طالبین علم حکمت طیبین بوده و هستند؛ **انجام:** آب گردش رامفید آید برد او از گوش ×× طبع را هم گرم دارد اشتها پیدا کند
جنگی است پزشکی مشتمل بر یک رساله کوتاه به نثر در نوزده «باب»: ۱) منافع بزکوهی، ۲) منافع گاو، ۳) منافع گرگ ...، ۱۰) منافع لاله ...، ۱۸) منافع زعفران، ۱۹) منافع مورد، سپس اشعار نصایح حکما در طب؛ از نصیحت هفتم تا دهم و نصایح جاماسب حکیم، بعد از آن در معالجه انواع بیماری‌ها و تشخیص آنها به نظم فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، به درخواست سید حسن دبیر الممالک؛ از روی نسخه ای پراکنده و ناقص استنساخ شده؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: صنعتی، جلد: مقوا با روکش مشمع مشکی، ۱۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۵۴]

۴۳۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۰۷ج

شعرهای فارسی در مرثیه از محتشم و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۸]

۴۳۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۲۹

پراکنده‌هایی از یادداشت‌های روزانه، سروده‌هایی کم‌ارزش، نوحه در مرگ ناصرالدین شاه، ستایش مظفرالدین شاه و یادداشت‌های شخصی، به چند خامه، یک جا چنین آمده است: «آنچه بر خود بنده جانی محمد شیخ الاسلام زاده بهبهانی معلوم می‌شود» (برگ ۲۷پ)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ چند دست، با یادداشت ۱۷ جمادی الثانی ۱۳۰۹؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: ابری ته پارچه طوسی، ۶۵گ، اندازه: ۱۱×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۷۴]

۴۳۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۷۵ - ج

آغاز: کتابچه مشهور بکتابچه مداخل و مخارج. بسم الله تعالی. مداخل بر دو قسم است قسم اول مداخل متداولی و انتقالی است یعنی چیزی از محلی بمحل دیگر انتقال یابد؛ **انجام:** تا رای جهان آرای همیون اعلیحضرت شاهنشاه جمجاه چه صواب و صلاح داند چنانکه گفته‌اند: صلاح مملکت خویش خسروان دانند ×× گدای گوشه نشینی تو حافظا مخروش (در ۱۲ص)
شامل: ۱. حالات شعرای عرب؛ ۲. عمر طبیعی حیوانات؛ ۳. کلمات قصار؛ ۴. مطالب حکمتی و معما؛ ۵. جنود عقل و جهل؛ ۶. محاسن النساء اربع اربع؛ ۷. در باب حمام؛ ۸ از گلستان و بوستان؛ ۹. کلمات بومسیلمه و حسن بصری؛ ۱۰. منتخب حدائق السحر؛ ۱۱. سواد عقدنامه؛ ۱۲. کاغذ مرحوم میر داماد؛ ۱۳. تلگراف آستانه مقدسه؛ ۱۴. در فیزیک؛ ۱۵. کاغذ امیر نظام (حسینعلی‌خان)؛ ۱۶. در عروض؛ ۱۷. لطیفه و حکایات؛ ۱۸. غزلیات و اطوز گنج فوقی یزدی؛ ۱۹. تحفة الملوک (تحفة الوزرا)؛ ۲۰. مراسله حاجی ملا صادق قمی مجتهد به شاه در ۱۳۹۲؛ ۲۱. مراسله عبدالرحمن خان؛ ۲۲. کتابچه مداخل و مخارج؛ ۲۳. اشعار متفرقه؛ ۲۴. ایرنامه و سایر اشعار میرزا حبیب الله اصفهانی؛ ۲۵. منتخبات روضة الصفای ناصری؛ ۲۶. فرمان نظام الملکی انشای وزیر امور خارجه؛ ۲۷. ملمع فارسی و فرانسه؛ ۲۸. عریضه لسان الملک و جوابش؛ ۲۹. معرفت سیارات؛ ۳۰. سواد فرمان ولیعهد انشای میرزا سعید خان انصاری؛ ۳۱. ملفوفه فرامین سلیمانخان و مهدی قلیخان؛ ۳۲. سرگذشت زرگر اصفهانی؛ ۳۳. فیزیک؛ ۳۴. دیباچه سفرنامه کربلا تألیف امین الدوله؛ ۳۵. قصه نظام الملک و حس صباح؛ ۳۶. در مسافت ارض؛ ۳۷. کتابچه گمرک (دستور العمل هذه السنه ایت ئیل گمرکخانه‌های ممالک محروسه ابو ابجمعی امین السلطان وزیر اعظم). فهرست نام شاعران و پاره‌ای از مطالب جزئی چنین است: سرگذشت نابغه ذبیانی و نابغه جعدی و میمون بن قیس و زهیر و امرء القیس و حارث بن حلزه و عمربن کلثوم از معلقه سرایان، شعر هاتف و سعدی؛ ظفرنامه بزرگمهر (مورخ ۱۳۰۸)، شعر محتشم و بدیع الزمان همدانی و عاصمی و معویه و میرزا خسرو قراچه داغی و میرزا عبدالکریم کوثر و یزید، یادداشت‌های تاریخی درباره لقب گرفتن برخی از رجال قاجار (مورخ ۱۵ محرم ۱۳۰۸)، تاریخ مرگ حاجی محمد رحیم‌خان در ۶۶ سالگی در سه‌شنبه ۱۵ ذیحجه (گویا همین سال) و آقا علی مدرس زنوری در ۷۱ سالگی در شب ۱۷ ذیقعده (گویا همین سال) در دز آشوب و سرودن صدر الافاضل میرزا لطفعلی دانش قطعه‌ای به عربی که ماده تاریخ آن در مصرع ثانی چنین است: للعام ارخ حسیبا ×× قد فار فوز اعظیما؛ شعر ابن یمین، بابا افضل، حاجی میرزا تقی کدخدا، انوری، میرزا روشن اصفهانی، صائب تبریزی در عهد شاه عباس ثانی، فیض کاشانی، فدایی لاهیجی، ناصرالدین شاه، کافی ظفر الدین همدانی، سلطان اویس جلایر، ایلدرم بایزید خان سلطان عثمانی، یغما، سنایی، عرشی، میرزا روشن تهرانی، بهار شیروانی، سیف الدین خوافی، جامی، سلطان ابراهیم جامی، نطقی مشهدی،

خالد بن سعدان، علی (ع)، حجابی از نسوان گلپایگان، قاآنی، نظیری نیشابوری، شهاب الدین صابر ترمذی، نظامی، القاص میرزای صفوی پسر شاه اسماعیل اول، مایل افشار، وفائی قمی، اوحدی سبزواری، میرزا عبدالوهاب خان نشان، حکیم سوزنی، ظهیر فاریابی، کمال خجندی، مغربی تبریزی (ملا محمد شیرین معاصر شاهرخ)، قاضی محمد ورامینی (در باره دو حاکم دوران صفوی که یکی مابون و دیگری فاسق بود و کشته شده اند)، میرزا حسین مشرف اصفهانی (هدایت) مباشر معاملات در اصطبل و باره بند سلاطین صفویه که می‌گفت پنج مثنوی به وزن خمسه نظامی سروده‌ام همه بی معنی و به هر بیتی سیم ناب می‌گیرم و اگر بیتی معنی داشته باشد دندانی از او بکنند و بر مغزش بکوبند و سه دندان از او کشیدند و بر سرش کوفتند (ذریعه ۲۶۵/۷–تحفه سامی ۶۰) و کمال اصفهانی. همچنین در آن آمده است: سرگذشت فرمان فرما و تحصیل او و ارتقای درجات نظامی او، فرمان ملک الشعرائی عراق میرزا محرم شاعر که در عهد محمد شاه غازی نوشته شده از منشآت میرزا طاهر مؤلف کتاب گنج شایگان. نیز صورت جمع مالیات ولایات ممالک محروسه ایران درتنگوزئیل ۱۲۷۶. در میانه دارد: یادگار حقیر فقیر سراپا تقصیر جعفر قلی خان سرتیپ دوم توپخانه مبارکه ابن مرحوم ایلخانی طاب ثراه در شب پنج‌شنبه بیستم شهر رمضان المبارک ۱۳۱۳. نیز رساله مالیات و مداخل که در مجموعه شماره ۳۶۹ ج (ص ۸۰) هم هست و باید از همین جعفر قلی خان سردار باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۶۳گ، سطور چلیپا (۱۳×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰سم [ف: - ۸۱]

۶۳۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۱ ـ د

در این جنگ شعرهای شاطر عباس و سرگذشت آذری و اخبار ۱۳۲۳ و حکایت‌ها و شعرهای سنایی و جاوید و ساقی‌نامه میررضی و مشتاق آمده است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۸گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۷۱]

۶۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۵۳

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم حدیث الشریف سئل کمیل بن زیاد عن امیرالمؤمنین علیه السلام عن الحقیقة فقال مالك و الحقیقة فقال کمیل اولست صاحب سرك قال بلی لکن یرشح علیك ما یطفح منی؛ **انجام:** چون گردون او را زدند او به دو دست خود سر خود را نگاه داشته به قدر نیم فرسخ دوید تا آنجا که حال قبر آن است در افتاد.

شامل: ۱. ترجمه حدیث حقیقت کمیل (۱–۶) از کمال الدین عبدالرزاق کاشانی؛ ۲. مثنوی در پند و اندرز (۷–۲۲)؛ ۳. اشعاری از عرفی (۳۱–۳۳). در حواشی و اوراق میانی نسخه، نکته‌های تاریخی و جغرافیایی و از جمله ترجمه‌های کوتاه از احوال عده‌ای از بزرگان علما و مشاهیر آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: «محمد جواد» (بیضی)، «حسینعلی اکبرنیا» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی،۳۵گ،مختلف السطر،اندازه:۱۴×۲۲سم[ف:۲۶–۲۴۰]

۶۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۵۷

به فارسی و خبر است در سرگذشت علی و حسین (ع) و گویا یادداشت روضه‌خوان و مویه‌گری است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۷گ، ۱۹ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۳۱۳]

۶۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۸۲

شعرهای فارسی است به وزن مثنوی با عنوان‌های مانند «بلال موذن، دعبل و بکاء السجاد، قارون سوم، خیالیه، تعریف شب ... فی الکبر و ذمه و ذم الاشتهار» و بندهایی منثور به عربی در خبر و بندهایی به نثر فارسی با عنوان «مجلس خروج از مدینه وقتلگاه و ورود مدینه و وفات فاطمه، خطبه سجاد، منبر شام، فی الامتحان، واجبات میت، فی الطب، موسی و خضر»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ نسخه دفتر یادداشت روضه‌خوانی را می‌ماند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۴گ، ۱۳ سطر (۷×۱۳)، قطع: بیاضی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۳۴۵]

۶۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۱۷

آغاز: و له ایضا: این بهار است و یا شعشعه طلعت یار ×× مشک تاتار و یا نکهت گیسوی نگار؛ **انجام:** حریف کوچه و بازارت آمد ×× رفیق جاکش و بی عارت آمد

شامل: قصیده و مثنوی محبت نامه در هجو حاجی میرزا علی تقی فرمانروای ساوه و نزهت و غزل او، قصیده نزهت در ستایش امام زمان، بندهایی به نثر در پزشکی و کیمیا و دعا، نان و حلوای شیخ بهایی، رباعیات و ترجمه خطبه شقشقیه به نظم، حساب غالب و مغلوب، شعر سلمان، خطبه شقشقیه، شعر شیخ و رایض؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: ابوالقاسم نجفی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ، ۱۱ سطر (۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۲۰۷۱]

۶۳۹. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۳۷

شامل: جواب اشعار مرشد به سال ۱۳۴۰، اشعاری از مهدی نساج متخلص به مرشد کاشانی به خط عندلیب الذاکرین به سال ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶، مجلسی در بیان نمازهای مستحبی ماه رجب به خط علی بن جعفر، مجلسی در بیان انواع خواب‌ها، و مجلسی در بیان شب ۲۱ ماه رمضان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای، ۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: - ۳۹]

۶۴۰. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۷۴

مشتمل بر حکایاتی اخلاقی با اشاره به اشعاری مناسب با حکایات، اشعار فارسی متفرقه، برخی از آداب و احکام امام جماعت و حمام رفتن و حمامی و سلمانی و قصاب و بقال و عطار و سبزی فروش، اشعاری در مدح حکمران کاشان و سید حسین رضوی، برخی از نامه‌ها و منشآت و استشهادنامه و نامه هائی از قائم مقام به سال ۱۲۴۴، نامه‌هایی به سید مصطفی کاشانی به سال ۱۳۲۶ و

چندین نامه بدون عنوان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ حکایات آغاز کتاب در برگ اول به نام گنجشک و شغال نامیده شده و به سال ۱۳۲۷ کتابت شده؛ ۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: - ۶۳]

۶۴۱. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۱۰۳

شامل: چندین انشاء و عریضه، چند رقعه به دوستان، مختصری در تاریخ قم و آداب زیارت حضرت معصومه (ع) به نظم و نثر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۲۳گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: - ۹۰]

۶۴۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۳۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: بیاضی [ف: - ۱۰۰]

۶۴۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۸۸

آغاز: بسمله. در ذکر احوالات آمدن اکراد به تبریز و فرار روسها، و مراجعت کردن روسها به تبریز و شکست اکراد. در آن ایام که جنگ آلمانیها در عین شدت اشتهار یافته بود. و عسکر عثمانلو؛ **انجام:** خداوند مقدمش را خیر و همه بلاد اسلام را کرامت فرماید.

از ناشناس، از روزگار ولیعهدی مظفرالدین میرزای قاجار، دهه پسین قرن ۱۳ق. رویداد یورش کردان به تبریز و راندن روس‌ها از آنجاست، و لشکرکشی دوباره روس‌ها به تبریز و بیرون راندن کردان در جنگ جهانگیر یکم، هنگامی که عثمانیان دو شادوش آلمان با روس ها می‌جنگیدند. نگارنده آغاز می‌کند با یورش کردان به آذربایجان و همکاری حاجی خان با سپاه روس و شکست حاجی در میاندوآب و گریختن به مراغه و گشودن مراغه و چپاول خانه حاجی بدست کردان. مردم تبریز با گوسفندان قربانی و «یا شاسون ملت ایران» گویا به پیشواز کردان می‌روند. کردان به ستمگری می‌پردازند ... و می‌انجامد به آمدن سوارهای تهران و حضرت والا ولیعهد (مظفرالدین میرزا) و چراغانی شهر تبریز. و در همین زمینه است: تاریخ تهاجمات ارامنه، اسماعیل سیمیتقو. چاپ شده در «میراث اسلامی ایران» دفتر ۱۰ص ۱۱-۸۰؛ خط: نستعلیق تحریری و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی،۱۶گ،۱۲سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲-۶۹]

۶۴۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۷۳/۱

به نثر و نظم، برگرفته از نویسندگان و شعرای معروف دوره قاجار و پیش از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۳۰۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۶گ (۱ر-۹۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۲۴۰]

۶۴۵. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۶

در اخلاق و اخبار و پزشکی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۵۸۵]

۶۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۸۴۲

آغاز: مادرم از کثرت عبادت خسته شده و او را خواب ربوده است او را؛ **انجام:** چون سرو رخهای چون ماه رحمت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، [رایانه]

۶۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۵۵

در علوم غریبه مشتمل بر خواص اعداد و حروف، فلزات، منازل قمر، کواکب سبعه، اذکار گوناگون و بعضی از آیات و ادعیه. چند نسخه پزشکی نیز در آغاز نسخه مشهود است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: کاهی ضخیم، جلد: گالینگور مشکی، ۱۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۴۱-۴۷]

۶۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۹۸۷

آغاز: که امشب این سر را ... از مردم؛ **انجام:** شفاعت نمی کند مگر کسی که ... الهی ترسانند.

مشتمل بر اخبار و مواعظ و اشعار نوحه، و یک غزل از گلچین خراسانی، معانی لغات، و سیاهه املاک و یک برگ از ابتدای حدایق السحر رشید وطواط؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جامع و کاتب احتمالاً واقف نسخه؛ واقف: حاج میرزا علی اصغر طوسی، اردیبهشت ۱۳۶۴؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن عنابی، ۱۳۰گ، مختلف السطر، اندازه:۱۰× ۱۶/۶سم [ف: ۱۷ - ۵۷]

۶۴۹. قائن؛ امام، سید حسن؛ شماره نسخه:۳۱

شامل: جهت تقویت قوه باه، قصه حضرت یوسف، معراج‌نامه، احادیث متفرقه، آداب وضو و نماز یومیه، ذخیرة العباد فی ذکر احوال المعاد مولی محمد جعفر شریعتمدار استرآبادی، چهل حدیث فارسی، اختیارات ایام مرحوم مجلسی، دعای کمیل و اشعار متفرقه‌ای به فارسی و فوائد و یادداشت‌های متفرقه دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۲۰۴]

۶۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۶۹

شامل: ۱. منشآت قائم مقام، ابوالقاسم بن عیسی (۱-۵۹)؛ ۲. منشآت لشکرنویس، حبیب الله خان (۶۰-۶۷)؛ ۳. داستان شیادی سید هندی کیمیاگر و دارای سرمه خفا به فارسی (۶۷-۷۷)؛ ۴. نامه حاجی فرهاد (۷۷-۷۸)؛ ۵. نامه حاجی ملا صادق قمی (۷۸-۸۵) در شکایت از کارکنان دولت به شاه؛ ۶. شعرهای صادق آقای هجری (۸۶-۸۷)؛ ۷. شعر میرزا حبیب لشکر نویس تفرشی (۸۷-۸۸)؛ ۸ شعری در هجو و هزل به فارسی (۸۹-۹۰)؛ ۹. شعری از پسر اقا رضا خان فراهانی (۹۱) در شکایت از مستوفی عراق؛ ۱۰. شعرهای معما و لغز به‌فارسی (۹۲-۹۳)؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ بهاریه کوثر درگزینی تفرشی که باید در ص ۹۲-۹۹ باشد اکنون در نسخه نیست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۴۸گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۶۷۷]

۶۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۵۲

کیمیا و طلسم، چند سطری پیش از باب سیم در کشتن زر و سیم و مس و فولاد را؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد:نو، ۷۰گ،۱۴سطر(۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶- ۵۱۷]

۶۵۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۶۳

دارای ترجیع‌بند هاتف و مطایبه مصاحب نابینی و دوازده بند حاجی سلیمان صباحی کاشی و مثل خروس در خانه دهقان و قافله بازارگان در سفر بعید به نثر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۲]

۶۵۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۸۸

در پزشکی و دین و ادب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ در پایان چهار صفحه از رساله‌ای است ریاضی به نستعلیق قرن ۱۲؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۲]

۶۵۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۵۶

نظم فارسی و نثر ادبی در بدیع به فارسی با شعر سعدی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ [نشریه: ۷ - ۱۳۲]

۶۵۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۴۵

منشأت فارسی و عربی و شعرهای فارسی و عربی، جنگ خانوادگی میرزا یوسف حکیم نوری پدر میرزا محمد خان مفتاح الملک است، مطالب تاریخی و طبی هم دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: بیاضی وزیری [نشریه: ۷ - ۱۳۷]

۶۵۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۰۷

شعرهای فارسی و نسخه‌های طبی و جز آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، قطع: ربعی بیاضی [چهار کتابخانه مشهد- ف: - ۱۰۴]

۶۵۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۶/۲

محمد علی میرزا از شاه زادگانی که در مازندران بوده و خطی خوش داشته و در این مجموعه، که در آن تاریخ سال ۱۳۱۵ دیده می‌شود، شعرها و فرمان‌ها و منشآتی را با چند گونه خط نوشته است؛ خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۴؛کاغذ:فرنگی[نشریه: ۱۱ - ۹۴۳]

۶۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۴۷

شامل: ۱. تزویج‌نامه یا داستان زن گرفتن ناجی به نظم همان شماره ۲۲۰۷ و دوبار در این مجموعه آمده در آغاز و در انجام؛ ناجی قزوینی، باقر؛ ۲. شعرهایی از صهبا؛ ۳. سرگذشت کسانی که برای مشروطیت ایران کار کرده‌اند؛ ۴. سرگذشت ناصرالملک؛ ۵. رباعیات خیام؛ ۶. روش سربازبگیری؛ ۷. مائة کلمة؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۲۰۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۹۰۵]

۶۵۹. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه:۱۳۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [نشریه: ۷ - ۶۹۶]

۶۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۷۳

شامل برخی ادعیه و مطالب متفرقه تاریخی؛ خط: نسخ، کا: حاج ملا محمد باقر شوشتری، تا: قرن ۱۴؛ کاتب از شاگردان مرحوم حاج ملاعلی خلیلی درنجف اشرف بوده و چندین تألیف دارد؛ قطع: وزیری کوچك [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۱۱]

۶۶۱. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۲۳

آغاز: که هم اقرب است به ارض از باقی اجرام پس تأثیر او بر عالم سفلی ظاهر باشد؛ **انجام:** و حضرت رسول (ص) فرمود که آدمی بر دین دوست و مصاحب خود است و فرمود که ...

جنگی متنوع، مطالب زیادی از آن درباره «احکام ضروریه اسلام» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳ یا اوایل قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۹۴]

۶۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۰۲۱-۳۰/۹۱

آغاز: بسمه تبارك و تعالی حکایت، پادشاهی به چشم حقارت و استخفاف به طایفه درویشان نظر کردی یکی از درویشان به فراست دریافت و گفت ای ملك؛ **انجام:** در آن سال نعمت بیکران داشت تنگدستان را سیم و زر دادی و مسافران را سفره نهادی گروهی درویشان از جور فاقه بجان آمده بودند آهنگ سماط او کردند

منتخبی از مطالب نظم و نثر از کتب شاعران و ادیبان و شامل داستان‌ها و حکایات گوناگون. در بخش میانی جنگ به تذکره شعرای قرن ۵ و۶ پرداخته و از هر کدام اشعاری نقل کرده است. در این جنگ از افراد و کتب ذیل مطلب نقل شده است: کلیله و دمنه، حمید الدین، منوچهری، قائم مقام، نظامی، فتحعلی خان صبا، انوری، دقیقی، عنصری، عسجدی، فرخی سیستانی، فردوسی طوسی، منجیك ترمدی، کمال الدین بندار رازی، قطران، ناصر خسرو، غضائری رازی، ابوالفرج رونی، اسکافی، خیام، سید عبدالواسع جبلی، عمعق بخارائی، امیر معزی، سنائی، ادیب صابر، رشید وطواط، بیلغانی، فاریابی، جمال الدین عبدالرزاق، خاقانی وحکایات به نقل از سعدی با تصحیح جامع در حاشیه از روی نسخه دیگر؛ خط: نستعلیق، کا: جامع جنگ، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی، عطف گالینگور قهوه‌ای، ۸۷گ، ۱۵-۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۲۰]

۶۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۸۳

از خاندان طباطبائی، دارای یادداشت‌ها و تاریخی ۱۱۰۴ تا ۱۱۴۸، در میانه آمده درباره صفوی و نادری، باز هم یادداشت‌های ۱۱۷۲ تا ۱۱۹۷ روی هم در ۴ ص میانه، فهرست نام کتاب‌ها هم در میانه هست. در ص۱۳ آمده که این مجموعه خط مرحوم حاج میرزا صفای صفی است، لله محمد بن صادق الحسینی الطباطبائی ۲۷ جمادی الثانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف تیماج حنایی، ۵۰گ، ۲۶ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۱۴]

۶۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۷۳۶

جنگ فرزانه؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [د.ث. مجلس]

۶۶۵. همدان؛ بحرالفضائل؛ شماره نسخه:۱

به نثر و نظم،سروده کمال الدین؛بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [نشریه: ۵ - ۳۷۰]

۶۶۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۲۱۵

آغاز: بسمله. مصیبت حضرت ابا عبدالله علیه السلام: شه دین گفت خواهر در بلا صبر و تحمل کن ×× به غم‌های زمین کربلا صبر و تحمل کن؛ **انجام:** و هر که این طلسم را بر شانه گوسفند

بنویسد و در ساعت زهره و در زیر آتش گذارد مطلوب بی قرار گردد طلسم این است. (جدول است)
جنگ متفرقه‌ای شامل مراثی منظوم در رثای اهل بیت (ع). در آن چند شعر سیاسی در شکایت از وضع مردم ایران به چشم می‌خورد و در پایان آن نیز چند حرز و طلسمات ذکر شده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: گالینگور، ۵۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: - ۱۱۰]

۶۶۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۸۵

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین حمدا ازلیا بابدیته و ابدیاً بازلیته ... (در صفحه ۱۱) بسمله روزی رسول اکرم (ص) در مسجد تشریف داشتند
جنگ روضه‌خوانی شامل مجالس در مناقب و مصائب حضرت رسول (ص) و فاطمه زهرا (س) تا حضرت امام زمان (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: مشقی، جلد: تیماج عنابی، ۴۲۱ص، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲- ۵۹۴]

۶۶۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۶۱/۳

آغاز: نمودن و طریقه رهبانیت را پیمودن مذموم است چنانچه حضرت امام جعفر صادق (ع) فرموده اند که لیس منا من ترک دنیاه لاخرته؛ **انجام:** عند حرم رسول الله و النساء الطاهرات بمنزلة حیوة جمیع الشهداء و کان محل اطمینان ...
گفتارهایی مجلس، مجلس که با آیه‌ای از قرآن شروع می‌شود و به‌تناسب درباره آن بحث شده و به مصیبت اهل بیت تمام می‌گردد. شاید از ملا احمد بیرجندی باشد؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۳ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۷۲]

۶۶۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۵۵

آغاز: بسمله لاحول و لاقوه ... قال الله تعالی ... قبل از عنوان مطلب چند مقدمه بیان آنها لازم است که؛ **انجام:** بغیر از خدا بهیچ چیز دیگر تکیه نخواهد داشت دویم.
یادداشت‌های منبری یک نفر واعظی می‌باشد که شامل ۲۸ مجلس موعظه است (قرن ۱۴) به این صورت که بعد از بسم الله خطبه منبر و یک آیه از قرآن. سپس درباره موضوعی مثلاً اعتقاد بوجود صانع که از آیات و روایات و حکایات استفاده شده در سطح عامه مردم و در آخر ذکر مصیبت شده است. هر روزی که می‌خواست منبری برود یکی از این مجالس را که مناسب دیده دوباره مرور می‌کرده که چیزی را فراموش نکرده باشد و ضمن مرور آنها را اصلاح کرده است یا مطلبی بر آنها افزوده است. در قرن چهاردهم هجری قمری اینگونه جنگها معمول و متداول بوده است و هر منبری و واعظ در ورضه خوان و مداحی بتناسب فضل و معلوماتش جنگی داشته است خاص خودش که تمام سخنرانیها و منبرها و روضه هایش در آن نوشته بوده است گرچه از قدیم این امر وجود داشته است لکن نه به کثرت این دوره، که این خود در خور تحقیق و نگاشتن مقالتی مستقل است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ نسخه را کاتب به آخر نرسانده؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا عطف پارچه، ۷۲گ، ۲۰ سطر(۱۳×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۵۵۹]

۶۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۱۰/۱-۱۲/۲۰۰

آغاز: در رکوع و سجود و رکعت دویم باید گفت الحمدلله الذی استجاب دعائی و عطائی مسئلتی شکراً شکرا و حمدا و در رکوع بود باید گفت الحمدلله الذی استجاب دعائی
جنگی پراکنده که در قرن ۱۴ فراهم آمده با خطی بسیار بد و ناخوانا شامل این مطالب: دعا و نسخه‌های طبی، پرکردن مربعات وفقی، تاریخ وفات حضرت پیامبر (ص)؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ، ۱۱-۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۸۴]

۶۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۰۱-۳۴/۷۱

آغاز: بسم الله تعالی بنفشه رسته از زمین بطرف جویبارها ×× ویا گسسته حورعین ز زلف خویش تارها؛ **انجام:** بعد از این من سکوت خواهم کرد ×× با محک روبرت خواهم کرد
کشکولی شامل اشعار و مطالبی در علوم مختلف از جمله حدیث، عقاید، طب، دعا و نجوم که بدون ترتیب خاصی صاحب نسخه مطالب مفیدی که در کتاب‌ها و دیوان‌های مختلف می‌دیده در این نسخه یادداشت می‌نموده و بسیاری از صفحات نسخه سفید مانده است، در آغاز نسخه فروشنده آن فهرستی از مطالب مندرج در این کشکول را نوشته و ادعا کرده که برخی از شعرا به خط خود قطعات شعرشان را در این مجموعه نوشته‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۳۹گ، سطور چلیپا، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۹۵]

۶۷۲. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۳۹/۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [نشریه: ۵ - ۳۷۷]

۶۷۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۰۰

شامل: نظام‌نامه قانون استخدام مصوب مجلس در ۲۳ قوس ۱۳۰۱؛ قانون خدمت نظام اجباری ۱۶ خرداد ۱۳۰۴ش؛ یک صورت قباله مورخ ۱۳۴۴ ق؛ شعر فارسی؛ برنامه راه سازی سال ۱۳۰۵؛ شعر صفایی و ایرج میرزا؛ صورت حساب و فهرست کتاب‌ها؛ دیوان شاطر عباس صبوحی و شاطر حسین صفائی و سرهنگ احمدخان آهنگر؛ احصائیه درخت؛ باز شعر همان صبوحی؛ آن دو قانون و قباله و دنباله‌های آن‌ها که یاد شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۶۷گ، ۲۰ سطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۳۶۴]

۶۷۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۰۳

مؤلف آن در ۱۳۰۳ در اسلامبول فنون جنگی فرا گرفته و در ۱۳۰۸ از تحصیل فراغ یافته و در ارکان حرب کار کرده و این کتاب را به فارسی ساخته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۲۱ص، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۶]

۶۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۹/۱

شامل مطالب ادبی، تاریخی، طب و خصوصا اشعار. عناوین اصلی عبارت است از: آداب قلم تراشیدن (۱پ)، مطلبی طبی منقول از کتاب عمل الصالح تألیف فاضل کامل محمد صالح هروی (۲ر-۲پ)، نسخه‌های طبی (۳ر-۳پ)، دعای توسعه رزق و غیره (۵ر-۶پ)؛ اشعاری از خسروی و اشعاری در هجو میرزا عباس خان قوام الدوله که سابقاً ملقب به معاون الملک بوده (۷پ-۸ر)، نیز ار محمد باقر میرزای خسروی (۸پ-۹پ)، اشعاری که بین سطور آن توضیحاتی داده بدین مطلع: صبح بر آمد ز کوه دامن اطلس کشان ×× چون نفس جبرئیل از گلوی اهرمن (۱۰ر-۱۲پ)، اشعار شیخ الشیوخ شهاب الدین کلیم (۱۳پ)، میرزا احمد الهامی ادام الله تأییده (۱۵ر-۱۵پ)، خسروی (۱۶ر)؛ قصیده‌ای که عبداللطیف ملقب به افلاطون از اهل شیروان آن را از فخر رازی دانسته و بر آن شرح نوشته و «ما لا ینحل» نامیده ولی قصیده از ابوالمفاخر رازی است متخلص به قاصری بدین مطلع: بال مرصع بسوخت مرغ ملمع بدن ×× اشک زلیخا بریخت یوسف گل پیرهن (۱۶پ-۱۹ر)؛ قصیده محمد باقر میرزای خسروی در تهنیت جشن عقد دختر ولیعهد برای پسر زین العابدین خان حسام الملک حکمران کرمانشاه (۱۹پ-۲۰پ)؛ قصیده‌ای بدین مطلع: با کاروان حله برفتم ز سیستان ×× با حله تنیده ز دل بافته زجان (۲۱ر-۲۲پ)؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۲گ (۱پ-۲۲پ)، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۶×۲۰سم [ف: ۴۳ - ۱۷۱]

۶۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۱۲

آغاز: خبر از عشق ندارد که ندارد یاری ×× دل نخواهد که صیدش نکند دلداری؛ **انجام:** ما را ز فراق تو خرد هیچ نمانده است ×× این بی خردی هما همه معذور همی دار

منتخبی است از غزلیات و قطعات و رباعیات و فردیات حافظ، هاتفی خرجردی، فردوسی، سعدی، طبیب، خیام، سروش، قائم مقام و نیز رباعی‌ای به زبان ترکی و منشآت قائم مقام از جمله: «کاغذی است که نواب محسن میرزا و میر آخور به‌سرکار عزیزخان مکری سردار کل نوشته اند»؛ خط: شکسته نستعلیق تحریری و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: حسین کی استوان؛ تاریخ وقف: آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی کمرنگ، جلد: میشن مشکی، ۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۱۷ - ۸۹]

۶۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۹۱

آغاز: یکی رمح خطی بباز و چه رامح ×× یکی تیغ هندی حمایل چه جوزا؛ **انجام:** چه در فرات دهان حسین پر خونشد ×× دو چشم احمد مرسل چه رود جیحون شد

مشتمل بر قصاید و مثنویات و رباعیات و قطعات، مسمط، ترجیع‌بند و ترکیب‌بند و بحر طویل در نصایح و مصائب ائمه علیهم السلام و دیگر موضوعات از جمله، حدیث کساء، معجزه نخل خرما، رزم اسدالله الغالب علی بن ابی طالب (ع)، وقایع ده محرم و شهادت امام حسین (ع) (مثنوی مفصل)، از شاعران متقدم و متأخر: طالب، فخار، احمد حاجی، صحاف، صاحب، ثابت (صابت)، کاتب، صبائی، محتنی، صائب، شمس تبریزی، حقیر، جدید، اعمی، ناصرالدین شاه، شاطر، شایق، حیران، منصور خاکسار، کفاش، واله، پروین، بیدل، ناصر، صهبای کاشانی، سعدی، باغبان، قصاب، یغما؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ خط چلیپائی؛ کاغذ: نباتی و حنایی، ۴۹۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۳سم [ف: ۱۷ - ۹۱]

۶۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۲۹

شامل: غزل‌های میرزا نصرالله سها پسر حاجی میرزا باقر مستوفی گیلان؛ شعرهای فارسی محزون، عیاش، جامی، محتشم، هاتف، طوفان، آقا حسین، طبیب، سعدی، جنید خلجانی برهانی شفتی، آقا محمد باقر سیاهکل رودی، زوری، مشتاق، آذر حاجی لطفعلی بیک درباره میرزا محمد صادق تفرشی که شیفته پسر نادر رضا قلی میرزا شده بود، جان محمد گیلانی، خواجه، میرزا رضی آذربایجانی، آقا صادق و کمال اسماعیل؛ چند نامه فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ چپ و راست چلیپا؛ وقف خاص میرزا عبدالرحیم بر خود و فرزندان خود در ربیع الاول ۱۲۲۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۸گ، سطور چلیپا (۶×۱۳)، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۱۳ - ۳۲۸۸]

۶۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۳۱

آغاز: ندیدی کز فراز سرو آذریون و سیمنبر ×× یکی بر چهر و زلف و قامت معشوق من بنگر؛ **انجام:** ز بیم مدعی بی مدعا پا از سر کویت ×× کشیدم همچو مظهر خویشتن را دربدر کردم

مشتمل بر قصاید و غزلیات و فردیاتی در مدح حسام السلطنه سلطان مراد میرزا و در نعت حضرت رسول (ص)، و دیگر مسائل عرفانی و غیره، از مظهر (شاعر دوره قاجاریه) و مجمر؛ خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی با عطف تیماج، ۳۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۹۴]

۶۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۵۸

آغاز: بسمله، از برم یار جدا گشت چسان خون نخورم ×× قسمتم خون شده از روز ... چون نخورم؛ **انجام:** دشمناش همه را قسمت آلام آمد

در شناسنامه به نام دیوان باقر و شاکر زاده ثبت شده است. مشتمل است بر غزلیات و ترکیب و ترجیع‌بند و مخمس و مسدس، از شاعران دوره قاجار با تخلص شاکرزاده و شاکری و باقر و لاهوتی در مذمت دولت‌های خارجی و دیگر مسائل سیاسی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: شطرنجی، ۳۵گ، ۱۹ سطر چلیپائی، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۲سم [ف: ۱۷ - ۱۰۰]

۶۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱

مانند ترانه‌های شازده اعتضاد «امین شورا نمی‌خوام ×× وزیر وزرا را نمی‌خوام» و حیات شاهی و محمد علی تبریزی «نیاز جقه

اصلت بدم ×× گوشت بیار مژده وصلت بدم»، و جز این‌ها، و ترانه‌های دیگر با نام دستگاه آن‌ها به فارسی و عربی و ترکی در آن است، شعرهای دیگر هم در آن هست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، ۱۸-۱۰سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [سنا: ف: ۱ – ۵۳]

۶۸۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۴۵

دارای قصیده برده بوصیری و یک نامه فارسی سپس شعرهای فارسی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ – ۱۳۱]

۶۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۶۰

آغاز: کارده برسای باستخوان ×× قربان ابرو کمانیت / هدف تیر مژگانیت ×× دیشب بیاد زلفانیت؛ **انجام:** بنشینم و صبر پیشه گیرم ×× دنباله کار خویش گیرم

گفتگوی عاشقانه شریفه و بلبل است و مسدساتی هم در آن هست و شعر بابا طاهر نیز دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۶گ، مختلف السطر چلیپا، اندازه: ۶/۵×۹/۵سم [ف: ۸ – ۲۸۹]

۶۸۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۸۴

آغاز: بسمله وقتی از اوقات وجود مبارک جناب پیغمبر (ص) در مسجد تشریف داشتند؛ **انجام:** و توبه کردم که دیگر این عمل را نکنم

در معجزات ائمه معصومین علیهم السلام و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،تا: ۱۳۰۰ق؛کاغذ:سفید اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری،۱۴۲گ،مختلف السطر،اندازه:۸/۵×۱۱/۵سم[ف:۵–۱۶۷۰]

۶۸۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۳۰

در آغاز شعر اسفرنگی هست و شعر عنصری هم دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۸۷گ، ابعاد متن: ۶×۱۳، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۷ – ۵۲۸]

۶۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۲۲

مطالب و دستورالعمل‌های پراکنده ای در علوم غریبه و کیمیا و پزشکی و مسائل طبیعی در جنگ حاضر گرد آمده است و در آن از اشخاصی چون: شیخ موسی به سال ۱۳۲۳، استاد غلام رضا، صدر اردبیلی، حاجی عبدالعلی، حاجی داداش برادر حکیم باشی، میرزا تقی، مشهدی صادق، ملااسماعیل، ملاحسن قطعه فروش، میرزا عبدالله حکاک، میرزا حبیب الله، حاجی علی تهرانی، حاجی کاظم سیاح، رضاقلی خان، حاجی محسن خراسانی، محمد علی دزفولی، میرزا محسن قاضی تبریز، میرزا عبدالله شیرازی، حاجی درویش، آخوند بیدآبادی و ...؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ یادداشتی به خط فرزند مولف آمده که تمامی مجموعه را به خط پدر خود دانسته و نوشته که پدرش عمر خود را در این راه صرف کرد و چیزی عایدش نشد و مقدار احترامی که بین مردم داشت به دلیل قرب به ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه بوده؛ در برگ پایانی چند بیت شعر ــ ظاهراً به خط فرزند مولف ــ به سال ۱۳۳۱ق آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ – ۳۴۶]

۶۸۷. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۲۴

شامل اشعار فارسی از قاآنی و شعرای همروزگار او؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ [اوراق عتیق: ۱ – ۲۴۳]

۶۸۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۱۶

پراکنده‌هایی است در ادعیه و طلسمات؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [اوراق عتیق: ۱ – ۲۴۳]

۶۸۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۳۱

آغاز: ... و الاضطرار کبنات الاوبر ×× کذا و طبت النفس یا قیس الثری؛ **انجام:** درآمد و اینک ...

شامل برخی اشعار سیوطی و همچنین ابیات فارسی و مناقب و مقتل و غیره است که به طور پراکنده و ناهماهنگ نگاشته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: محمد عاملی، شهریور ۱۳۷۶؛ جلد: تیماج، ۷۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۵×۹/۷سم [ف: ۵ – ۷۵۴]

۶۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۲۹

آغاز: بسم الله ... کتاب نهج الاحزان؛ **انجام:** و بسم الله در اول ... خوش آمد و ماشاء الله بگوید تمت.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۶۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۷۴

آغاز: دردم مرگ و زهرای اطهر وقت جان دادن و حال مضطر..؛ **انجام:** ندای دیگر که تمام اهل عالم رسید آن ندا ندای غربت حسین ...

خط: شکسته نستعلیق، کا: عباس، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۶۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۶۲

آغاز: بسنله، و علی الله التوکل فی جمیع الامر و هو حسبی و نعم الوکیل (کذا)؛ **انجام:** خیر حافظا و هو ارحم الراحمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی [رایانه]

۶۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۶۳

آغاز: آن کسی که هر روز ایام ... سوره ها را می‌خواند؛ **انجام:** اعمالهم و حزب بنیانهم و بیوتهم و انحر ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: محمود تولائی واعظ حلبی؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی [رایانه]

۶۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۶۸

بیشتر یادداشت‌های این جنگ درباره نامه‌نگاری و آداب انشاست، شامل: ۱. فهرست مختصر رساله‌های مجموعه، در این فهرست نام این رساله‌ها آمده است: معاهدات دولتی، اثر مسعودیه، منتخبات ناسخ التواریخ، رساله مجد الملک، نوشتجات

محسن میرزا، جنگهای ناپلیون، از حکایت ابوالبقاء؛ ۲. نمونه نامه امتیازات؛ ۳. قانون نامه امتیازات دولتی؛ ۴. لغات فرانسه؛ ۵. منشآت؛ ۶. شمس و قهقهه (محبوب القلوب؛ محفل آرا، رعنا و زیبا)، فراهی، برخوردار بن محمود؛ ۷. متفرقات؛ ۸. حکایت قرة العین ؛ ۹. حکایت مهر زمان خان و طغیان و کشته شدنش در زمان محمد شاه قاجار؛ ۱۰. انشاء؛ ۱۱. منشآت استرآبادی، محمد مهدی بن محمد نصیر؛ ۱۲. انشاء؛ ۱۳. [تاریخ قاجار]؛ ۱۴. سواد خلاصه وقفنامه قنات ناصریه در سال ۱۲۷۳ق؛ ۱۵. اسم اولاد ناصرالدین شاه؛ ۱۶. کشف الغرائب (مجدیه)، مجدالدین سینکی، محمد؛ ۱۷. نام میر سراج قمی و مولی فتح الله مفسر که تاریخ وفاتشان در دیوان محتشم کاشی آمده؛ ۱۸. صورت عمر طبیعی حیوانات و طیور که به تجربه تا به حال معین کرده اند؛ ۱۹. انشاء؛ ۲۰. اشعار؛ ۲۱. دیوان ناصر خسرو؛ ۲۲. حسن و دل بیدآبادی، محمد بن محمد رفیع؛ ۲۳. دیوان محتشم کاشانی؛ ۲۴. عهدنامه ایران و انگلستان؛ ۲۵. عهدنامه تجاری ایران و بلچیق؛ ۲۶. عهدنامه دولت ایران با دولت جمهوریه ینگی دنیای شمالی؛ ۲۷. قرارنامه تجاری ایران و روس؛ ۲۸. انشاء؛ ۲۹. منشآت نشاط نشاط اصفهانی، عبدالوهاب بن محمد؛ ۳۰. ترتیب قشون؛ ۳۱. رؤسای دوازده فوج توپخانه و تعداد نفرات آنها؛ ۳۲. ناسخ التواریخ سپهر، محمد تقی بن محمد علی؛ ۳۳. فرمان اعطای لقب و نشان؛ ۳۴. سواد فرمان شاه عباس صفوی که در مسجد انجدان می‌باشد عباس صفوی، شاه ایران؛ ۳۵. منشآت استرآبادی، محمد مهدی بن محمد نصیر؛ ۳۶. شرح حال میرزا طاهر دیباچه نگار اصفهانی؛ ۳۷.ابنیه و آثار دوره ناصری در ایران؛ ۳۸. تاریخچه استفاده از چای و شکر در ایران؛ ۳۹. درجات چهارگانه عقل از نگاه فلاسفه؛ ۴۰. نامه نگاری؛ ۴۱. روزنامه رسمی ایران؛ ۴۲. بیع نامه؛ ۴۳. فرمان اعطای پست و نشان به میرزا رضا خان سرهنگ؛ ۴۴. روزنامه رسمی ایران؛ ۴۵. وقفنامه بقعه امیر سهل بن علی بن ابی طالب در آستانه عراق؛ ۴۶.سواد فرمان شاه عباس اول در باب آستانه سهل بن علی، عباس صفوی، شاه ایران؛ ۴۷. القاب و نشانهای واگذار شده در جمادی الثانی ۱۳۱۰ق؛ ۴۸. نامه نگاری؛ ۴۹. روزنامه رسمی ایران؛ ۵۰. فهرست چهار رساله مجموعه؛ ۵۱. معادل روپیه انگلیس و ریال ایران؛ ۵۲. تاریخ ورود و خروج پست؛ ۵۳. فرمان اعطای منصب امیر تومانی به حسینقلی خان مخبر الملك سرتیپ اول مدیر تلگرافخانه‌های ممالک محروسه؛ ۵۴. صیغ العقود؛ ۵۵. مقامات حمیدی، حمیدالدین بلخی، عمر بن محمود؛ ۵۶. نشانهای اعطایی سال ۱۳۰۷؛ ۵۷. منتخبات عبیدزاکانی عبید زاکانی، عبیدالله؛ ۵۸. منشآت؛ ۵۹. روزنامه حکمت؛ ۶۰. فرامین متعلق به نشان؛ ۶۱. منشآت؛ ۶۲. روزنامه حکمت؛ ۶۳. فرمان اعطای یک قبضه عصای مرصع به صدیق الدوله ناصرالدین قاجار، شاه ایران؛ ۶۴. فرمان اعطای لقب خاتم الاطباء به میرزا محمدخان طبیب افواج قراوال خاصه و شرح اقدامات او؛ ۶۵. شرح کشته شدن میر عماد؛ ۶۶. روزنامه حکمت؛ ۶۷. فرامین سلطنتی؛ ۶۸. نامه حواله محصولات نخلستان بر مرقد مطهر و مشهد مقدس پیامبر اسلام (ص)؛ ۶۹. انشاء؛ ۷۰. روزنامه حکمت؛ ۷۱. اشعار؛ ۷۲. برگزیده‌های نثر فنی عربی؛ ۷۳. مجموعه القابی که در عناوین نامه ها استفاده می‌شود؛ ۷۴. صورت فرمان سرتیپی که برای مهندس معدن نوشته شد؛ ۷۵. منشآت؛ ۷۶. منشآت، محسن میرزا میر آخور؛ ۷۷. منشآت؛ ۷۸. مقاوله نامه دولت ایران و عثمان؛ ۸۹ فایده کوتاهی درباره باب افعال؛ ۸۰. اصطلاحات فلسفی؛ ۸۱ فایده در نحو عربی؛ ۸۲ بستان السیاحة شیروانی، زین العابدین بن اسکندر؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی نخودی و فستقی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۳۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۶×۲۱/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۹۳]

۶۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۵۷

آغاز: در ساعت بعد این مربع حمد را ببین؛ **انجام:** دادم بتو دل تا که مرا شاد کنی ... مرا شاد نمایی

خط: نستعلیق تحریری، کا: تولایی، محمود (حلبی)، تا: قرن ۱۴؛ ۶ برگ در علوم غربیه در آخر نسخه؛ واقف: محمود تولائی واعظ حلبی؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی [رایانه]

۶۹۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۸۶

آغاز: وارد مدینه میشود همه اهل مدینه آمدن تماشا در خارج مدینه خیمه

داستان‌های گوناگون و متفرقه و اغلب مقتل حضرت سید الشهداء علیه السلام است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۷۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۳۸]

۶۹۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱/۴۹/۲-۵۸۹۳

مرثیه اسدالله فقیر نایینی، ستایش علی (ع) از هاتف، ستایش عارف، قصیده قاآنی در ستایش امامان، قصیده ابوالقاسم قائم مقام، شکایت به نظم از خاقانی، ستایش دیگر، شعر ناصرخسرو، هفت بند حسن کاشی، شعر قاآنی، قصیده روضة الوصال، قصیده پریشان آقا میرزا علی اکبر تاجر خویی، یک مثنوی با بندهایی به نثر (نوشته ۱۳۰۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۲۳ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: - ۱۸۶]

۶۹۸. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۸۹ت

دارای ترجیع‌بند وصال و مرثیه‌های او و پاسخ او به محتشم و مثنوی در تعزیت سید الشهداء، مخمس غزل سعدی، مرثیه سید الشهدا ء، مرثیه وقار و پاسخ او به محتشم، دوازده بند محتشم کاشانی، شعر بحر العلوم در مرثیه، شعر خود نویسنده نسخه در محرم ۱۳۰۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳ق؛ ۱۴۳ص، قطع: نیم خشتی باریک [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۸]

۶۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۷

آغاز: درباره حالت بیهوشی است، دارای سه عالم ایجاد

شامل اصطلاحات صوفیه به فارسی از عبدالرزاق کاشانی، صیغ العقود استرآبادی به عربی، درباره باده، اعداد و ارثماطیقی است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۳ ربیع الثانی

۱۳۵=۱۳۰۵؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز، ۹۸گ، ۲۰-۱۲سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [سنا: ف: ۲ - ۷۴]

۷۰۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۴۵

شامل رسایل مختلف و بندهای گوناگون که فهرست آن در آغاز نسخه به خط آقای سید محمد جزایری درج گردیده، و از شمارشان این است: ۱. مبادی العلوم، ۲. أیها الولد، ۳. بدا، ۴. فهرست مؤلفات علامه محمد باقر مجلسی، ۵. رد شیخیه، ۶. موالید ائمة، ۷. التحصین فی صفات العارفین؛ کا: محمد مؤمن بن ابی محمد میاموی، تا: ۱۲۹۷ -۱۳۰۵ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۴]

۷۰۱. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۹۳

دارای مطالب تاریخی و فقه و اعتقادات و اشعاری متفرقه فارسی از شاعران معروف و مناجات خواجه عبدالله انصاری و مطالب گوناگون دیگر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۰۵ق؛ دارای خط و یادگار سلیمان حسینی به تاریخ چهارم رمضان ۱۳۰۵ در قریه «طرود» و محمد مهدی بن کربلائی حسین تربتی به تاریخ ۱۳۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: - ۷۰]

۷۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۹۷/۲

شامل: رباعی از آقای ایروانی متخلص به لعلی؛ دو وثیقه نامه مطایبه‌آمیز و اشعاری چند و قطعه منثوری در نعت خدا و رسول؛ مخمسی که ظاهراً سراینده‌اش ربیع نامی می‌باشد؛ قطعه‌ای از فضل الله الحسینی؛ قطعه‌ای از میرزا حسین درویش؛ غزلیاتی از مظهر (۸۰-۸۵)؛ اشعاری به بحر تقارب در شرح حال جهان شاه خان افشار و طرزکشتن او زن خود و پیرمردی را و جنگ کردن او با فرمانده قشون اعزامی از طرف شاه وقت و فرار او از مقابل قشون و چاپیده شدن دارایی او به‌وسیله قشون شاهی (۸۶-۱۰۰)؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۳ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۳۲۹]

۷۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۹۷/۴

انجام: دو چیز هیچ نگیرد بدین دو چیز قرار ×× نه صبر در دل عاشق نه آب در غربال

شامل: قطعه‌ای مطایبه‌آمیز از ضیا که شاعر در آن به بت هرزه گرد خود پند می‌دهد؛ مثنوی که سرهنگ نامی برای فرزند خود حسام الدین در محرم ۱۲۹۸ق سروده است؛ ترجمه وصیت‌نامه پطر کبیر که از روزنامه کلکلته مورخ هشتم شعبان ۱۲۸۷ق انتساخ شده؛ نوشته‌ای از منشأت میرزا سیدرضا منشی باشی سرکار والا نصرة الدوله سالار لشکر؛ قطعه و رباعی از بیان السلطنه؛ ابیاتی چند؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد:تیماج قرمز،۱۳سطر(۱۰×۱۶)،اندازه:۱۲×۱۹/۵سم[ف:۲- ۳۳۰]

۷۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۱۰-۱۶/۲۲۰

آغاز: تولد مرحوم مجلسی اول ملامحمد تقی ابن مرحوم ملامقصود علی اصفهانی در سال هزار و سه ۱۰۰۳ از هجرت بود و رحلت وی در سال ۱۰۷۰ بعد از مرحوم میرداماد مرحوم شیخ بهایی طاب ثراهما است؛ **انجام:** ریزد ز پسته اش علی اکبر به کام ما ×× بس شورها بشهر فتد از کلام / اندر عزای تو زازل دربسیط خاک ×× گیسوی شب گشوده گریبان صبح چاک

شامل: اشعاری از: استصبوحی، کامی، علاء الدوله، صافی، محمود قمی متخلص به رضوان، آقا محمدرضا قمشه‌ای، یغما، نورعلی شاه، نسب امام زاده، عبدالله ابیض و امام زاده طاهر و امام زاده زید، ابن زیدون، قرة العین رزین تاج خانم، جهان خانم زوجه شاه اسماعیل، حیات خانم زوجه دیگر وی، حاجی سبزواری، صفا علی شاه، عبدالرحیم نهاوندی، فهرست کتابهای صاحب جنگ، فهرست کتاب‌های چاپی کتابخانه مبارکه، شیخ عباس کاشف الغطاء، تاریخ فوت میرزا محمد اخباری در کاظمین ۱۲۳۲، فوت شیخ احمد احسایی ۲۲ ذیقعده ۱۲۴۱ حاج آقا شیرازی متخلص به خرد، مجمر، مفیدی، اشعاری از میرزا باقر واعظ؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۹۹]

۷۰۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۱۹

نظم و نثر و منشأت گردآوری دانش فژوه، پنج مجلد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق و ۱۳۱۰ و ۱۳۴۰ و ۱۳۴۷؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۸]

۷۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۷۴

آغاز: بدانکه قرآن مجید دوازده هزار بیت است؛ **انجام:** پس قول بحجت باطل است

خط: نسخ، کا: غلام رضا، تا: ۱۳۰۹ق [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۷۰۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۹۲

آغاز: بسمله الحمدلله الذی شهدت المکونات بوحدانیته ولانت المصنوعات لعظمته

گفتارهایی در روضه‌خوانی و موعظه از شیخ محمد شهریاری و شیخ محمود قمی و سید محمد حسن حسینی بین سال‌های ۱۳۰۰-۱۳۰۹ق آن را نگاشته‌اند. به نظم و نثر و عربی و فارسی؛ خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: ۱۳۰۰-۱۳۰۹ق؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۰گ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۷۱۰]

۷۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۹۰-۳۴/۱۶۰

آغاز: بسمله زیارت مفجعه مخصوص حضرت سیدالشهداء علیه السلام علیك یا اباعبدالله السلام علیك یا ابن رسول الله؛ **انجام:** در دعا سبط کنی تاریخ گفتا بادپکا ×× چشم بد از مجلس شواری ملی دور باد ۱۳۲۷ / شو او گر کوته آمد درنظر عیبش مکن ×× چونکه نبود فن او از کوتهی معذورباد

شامل: زیارت مفعجه سید الشهداء (ع)؛ مختصر تسهیل الدواء (ناقص)؛ تعقیبات نماز؛ ذخیرة المؤمنین در فضایل و اعمال شب و روز جمعه تألیف شیخ عباسعلی قزوینی (چاپ سنگی)؛ گزیده «منهاج العارفین و تسهیل الدواء» در ادعیه از محمد بن اسدالله بن محمدحسین؛ منشآت قایم مقام (نامه‌های اوست به میرزا صادق وقایع‌نگار و میرزا بزرگ نوری و دیگران)؛ اشعار منتخب از

شعرای فارسی‌گوی و منتخبی از غزلیات حافظ و سعدی و اشعاری از محمد بن اسدالله بن محمد حسین با تاریخ ۱۳۱۱؛ اشعاری که پس از خبر فتح سپهدار ایران و غلبه ملت بر محمد علی شاه سروده شده است؛ دو رساله (گزیده منهاج العارفین) و منشأت قائم مقام؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مرتضی طهرانی، تا: شعبان ۱۳۰۹ق؛ ۱۶۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف:۳-۱۲۹۳]

۷۰۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۳۹/۴

آغاز: برخیز که عاشقان به شب راز کنند

رباعیاتی مشهور در مناجات منسوب به ابوسعید ابوالخیر؛ خط: نستعلیق، کا: هدایت علی حسینی، تا: ۱۳۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰گ (۲۲۳-۲۳۲)، ۱۲ در متن و ۲۶ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۳×۲۱سم [نشریه: ۱۳ - ۱۲۷]

۷۱۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۵۴

آغاز: اللهم صل علی محمد ×× بعدد الجن و الانس / اللهم صل علی محمد ×× بعدد کل شی فی الدنیا و الاخرة

شامل: ۱. دعا برای ایجاد محبت، درد گلو، دشوار زائیدن زن، قولنج و سایر موارد؛ ۲. صلواتیه (۱۴ر-۱۷پ) به عربی شامل پنجاه و چهار بیت، مصرع اول هر بیت چنین است: «اللهم صل علی محمد»؛ ۳. جدول معرفت طالع و اقالیم بلدان معروفه (گ ۱۶)؛ ۴. قصیده مشهور به مضریه در مدح حضرت پیامبر (۲۱پ-۲۲پ) با این مطلع: یا رب صلی علی المختار من مضر ×× و الانبیاء جمیع الرسل ما ذکروا؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق، برای محمد میرزا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰گ، مختلف السطر (۷×۱۲)، اندازه:۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۹۰]

۷۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۸۸

آغاز: من منشآت و قزوین حمد و سپاس بیرون از حد و قیاس حضرت پادشاهی را سزاست جلت عظمته و عمت نعمته که حضرت احدتش محمدی را از کافه ناس برگزیده؛ **انجام:** چنان وداع که مرغان هوا و ماهیان دریا را کباب کردند

مجموعه مواعظ و مراثی و مقتل (شامل نظم ونثر) که در یک دفترگردآوری شده؛ کاتب = مؤلف، تا: محرم ۱۳۱۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۹]

۷۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۰۵/۲-۱۱/۱۰۵

آغاز: مردی نزد طبیب رفت که چند روز است بیمارم و هیچ اشتها ندارم علاج ضعف من کن ... شش کله خریدم و خوردم تو سه کله گیر چهار من با کله ها خوردم؛ **انجام:** سواره پیاده زاندازه بیش ×× سپاهی همه ... و جان ستان / برآمد افشاره وز ملک خویش ×× به درگاه سرتیپ دادند سان

شامل: دو حکایت به نثر، تقسیم میراث بین دو برادر به نظم، هجو به نظم از آقامحمدتقی کلاهدوز و جواب عاصی آذربایجانی به وی به نظم و ایضا جواب حاج تقی به وی، تعریف طهرانی‌ها و خداپرستی و ایمان ایشان از صاحب قطعه‌ای که در اول جلوس محمدشاه سروده شده، بیمار و طبیب شریف تبریزی، رقعه مقرب الخاقان میرزا بزرگ خان به یکی از علماء تهران و جواب شیخ جواد طارمی، مقامه بردید که حاجی میرزا ابوالمکارم نوشته شده و جواب وی به یکی از گماشتگان عضدالملک نوشته شده، منشات ادبی و قطعات شعر از شاعران مختلف که به چند خط تحریر شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم و کاتبان دیگر، تا: ۲۶ ربیع الاول ۱۳۱۲ق؛ یادداشتی از ابوالفضل بن علی گروسی که در ۳ ربیع الثانی ۱۳۳۵ تحریر نموده؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۰۳ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۳۰۴]

۷۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۱۷

شامل: نامه‌ای بی امضا و نامه دیگر از قائم مقام، اشعاری از قدری قمی، سعدی و میر عبدالحی مرعشی؛ زیارت‌نامه؛ اشعاری از مجرم، مقصدی، میر مجتبی، مذاقی اصفهانی، مسعود و صدرالاسلام؛ آیاتی از قرآن؛ مناجات (۳۸-۴۶)؛ اشعاری چند که اغلب یک فرد است (۴۷-۶۶)؛ زیارت‌نامه امام حسین و حضرت امیر المومنین (۶۷-۸۱)؛ اشعار (۸۲-۸۵)؛ اشعاری از ملا افضل ترکه (۸۵-۸۶)؛ اشعاری از ابونواس نامی (پارسی گوست) و ابوطالب کلیم (۸۶-۸۷)؛ نثری از عرفی و اشعاری چند و نثری از نگارستان و ایضاً اشعاری (۸۸-۹۴)؛ رساله‌ای در مدح ابراهیم عادلشاه که برادر زاده نادر بوده و بعد از او به شاهی نشست و رساله نورس (ظاهراً مقدمه این رساله است) (۹۵-۱۰۹)؛ رساله‌ای به فارسی در مدح ابراهیم شاید همان ابراهیم عادلشاه باشد (۱۲۴-۱۳۳)؛ اشعاری چند (۱۳۴-آخر)؛ خط: نسخ شکسته ونستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج قرمز، ۷۳گ، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۵ - ۵۶۰]

۷۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۵۴

غزل‌هایی به‌ترتیب تهجی از یک شاعر و سپس دیوان مشرقی غفاری و شعرها وصاف و شیبانی و شیخ رئیس و افسر و یک مثنوی و شعرهای گوناگون؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۵۶گ، اندازه: ۲۱/۵×۲۵سم [ف: ۸ - ۲۸۰]

۷۱۵. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۷۹

شامل: فواید گوناگون؛ رساله‌ای در شرح حدیث «کنت کنزاً مخفیاً»؛ «شیرین و فرهاد» میرزا امامقلی بن نوروز علی کرمانشاهی متخلص به «ذره»؛ نامه‌هایی به میرزاحسین کرمانشاهی؛ قصاید و اشعار متفرقه‌ای از وحدت کرمانشاهی، قهرمان کرمانشاهی، حسینقلی خان کلهر سلطانی کرمانشاهی، شیخ بهاءالدین عاملی، میرزا حسین کرمانشاهی، الهامی کرمانشاهی، سید یعقوب ماهیدشتی، میرزا امامقلی ذره کرمانشاهی، رضوان کرمانشاهی، قصاب، نظامی، حیرت کرمانشاهی، طاهره، قرة العین، فردوسی، طبیب اصفهانی، سروری کرمانشاهی، بیدل کرمانشاهی و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ جلد: مقوایی عطف پارچه

مشکی، ۱۵۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۸۰]

۷۱۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۶۲**

آغاز: بسمله بحصنت بقلعه سورها لا الا؛ **انجام:** موجود: و منامی وقفنی و اهلی و لها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۷۱۷. **خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۰۳**

از: یکی از علمای خوی، جنگی است کوتاه شامل مطالب پراکنده و متفرقه از یکی از علمای خوی که در سال ۱۳۴۲ تحریر شده است؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۴ق؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۷۸]

۷۱۸. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۸۳**

مشتمل بر اشعار بحر طویل عروسی حضرت زهراء (۱پ-۴پ)، بحر طویل حدیث کساء (۵ر-۱۰پ)، اشعاری از جودی، جدید، وفایی، ناجی، هاتف، وصال، رفیق سعدی، عاشق، قاآنی، فرخ، یغما، حافظ، راجی (۱۱ر-۱۴۰ر)، داستان چهار درویش (۱۴۲پ-۲۳۳ر) که در منزوی ۳۶۷۲/۵-۳۶۷۳ چند نسخه از این داستان معرفی شده است؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم، تا: یک‌شنبه ۱۵ ربیع الثانی ۱۳۱۵ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۵۹]

۷۱۹. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۹۶**

آغاز: بسمله، الله اکبر ماذا الحادث الحلل؛ **انجام:** یا حق تعبیر را خیر کن

خط: نستعلیق، کا: عبدالغنی حسینی، تا: ۱۳۱۵ق [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۷۲۰. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۳۷**

آغاز: اقلت له یا اسم من ماور؛ **انجام:** متوقف و منتظر فرح هستیم

خط: مختلف، کا: ابراهیم و ابوالفضل گروسی، تا: ۱۳۱۶ق؛ جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۷۲۱. **اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸**

شامل: مثنوی خطا و چین و معجزه امام حسن مجتبی علیه السلام، قصیده میرزا طوفان، قصیده تائب، قصیده عرفی مشهور به ترجمة الشوق، مخمس شوکت و غزلی از او، لطیفه‌ای از نیازی، اشعاری از جامی، قصیده‌ای از ربیع، قصیده افسری، اشعاری از محمد قلی سلیم، مخمس تراب، مخمس عرفی، اشعاری از طغرل و فیضی، معراج الخیال تجلی، دیباچه‌ای به نثر، بحر طویل جوهری، اشعاری از سلمان ساوجی، انشائی از محمد شفیع اصفهانی، صورت قباله، ساقی نامه ظهیری، اشعاری از مسیح، اشعاری از کلیم، گلشن خیال از میرزا طاهر نصرآبادی، لغزی از پدر شیخ بهائی و پاسخ شیخ، اشعاری از شهید، انشائی از محمد امین صباغ، انشائی از نصیرا همدانی در توصیف اصفهان و مدح شاه عباس، انشائی از ابوالفضل در توصیف کشمیر، ترجیع‌بند سیار، اصطلاحات صوفیه به قول شیخ بهاءالدین، اشعاری از میرزا وحید و شیخ بهائی، اذکار مهمه ملامحسن فیض کاشانی و متفرقاتی دیگر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن داود موسوی، تا: جمعه ۱۵ صفر ۱۳۱۷ق (پایان بحر طویل)؛ از کتابهای جلال بقائی نائینی، مجدول؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای، ۶۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۸۴]

۷۲۲. **اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۴**

شامل: نسخه‌ای جهت عقد اللسان، قاعده‌ای از ملاخدا بخش همدانی، سؤال و جوابی منظوم به خط مشهدی ملاآقای مژدهی، نسخه از ملا ابراهیم، مطالبی در فضیلت پیامبر و امیرالمؤمنین علیهم السلام به نقل از برخی کتب نظیر لسان الاکرام و واقدی و ذکر حدیث بساط، طریقه ختم چهار عناصر، نسخه‌ای جهت قضاء حوائج، نسخه‌ای از میرزا محزون شاعر استرآبادی که به میرزا چراغعلی داده، یادداشتی به نقل از کتاب نجم الثاقب در توسل به حضرت حجت علیه السلام، قواعد میزان، رساله‌ای از محمد هادی بن ابوطالب قزوینی در جفر مشتمل بر مقدمه و شش فصل و خاتمه و کتابت شده به سال ۱۳۱۷، طریقه سؤال و جواب از لوح افلاطونی، طریقه التقاط قاعده از میرزا علی رضا صراف قزوینی، قواعدی در جفر و استخراج امور خفیه و ظاهره، قاعده‌ای در استخراج به طریق جفر که ملامحمد کاظم تعلیم کاتب نموده، قاعده ای از میرزا محمد صادق، قواعدی به نقل از شیخ بهائی و شمس المعارف و شیخ احمد و پراکنده‌هایی دیگر، فی استخراج الأجوبة من الجفر به نقل از سلیمان داراب، قاعده کردستانی، نسخه از شیخ احمد مدنی که در ایام سلطان حسین صفوی بوده، یادداشتی از انوار الرمل عبدالغنی حافظ شیروانی، ضابطه سؤال و جواب محیی الدین عربی، رساله تعدیلات فی کشف المستورات، قاعده‌ای منظوم در جفر، قاعده‌ای منظوم در جفر، قاعده‌های پراکنده‌ای از محمود دهدار و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد جواد قندهاری زاده، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۷۲۳. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۷۴**

سروده هایی است نامبوب. بیشتر رباعی‌ها، با یادداشت سلطانی (برگ ۲۵ر) که این دفتر قسمتی از رباعیات میرزا محمد معین الاسلام بهبهانی است که در ۹ اسفند ۱۳۱۵ درگذشته است. وی از فعالیتهای سیاسی و ادبی او در راه ایران و آزادی خواهی وی سخن گفته و می‌افزاید: چندین جلد راجع به کشور داری و رابطه ملت با حکومت نوشته که در کتابخانه حقیر هست. منظور او مفتاح التمدن است. درجای دیگر (برگ ۲۵پ) همو می‌نویسد: اشعار جد بزرگوارم است (که از وی نام نمی برد)، از رباعی و غیره، با سرآغاز: تا روزگار داده زمامم به دست خو/ دیگر دژم نمی شوم از فکر کاه و جو؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۵۱ق و ۱۳۱۸ش؛ در سوی دیگر مجموعه دفترچه دخل و خرج است از سال‌های ۱۲۸۰-۱۲۸۱ق نوشته همان روزگاران؛ جلد: مقوای پوشانیده با پارچه گلدار، ۹۲گ، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۷۵]

۷۲۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۱۳

آغاز: ای فرزند در حالت فقر و غنا قرض بسیار گیر و حاشا کن که هیچ تجارتی به از آن نیست

شامل نصایح میرزا حبیب الله به فرزند خود، گفتارهایی به طنز است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۹ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۴گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۸۱۹]

۷۲۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۸۷

آغاز: از زندان خلاص کرد چون مختارنامه را نوشته مهر نمود؛
انجام: تا آنکه حضرت سبحانی بواسطه ترحم بر انسانی.

مجموعه حدود چهل مجلس است که از آن روضه خوانی بوده بحسب وقایع سال یک ماه رمضان و دیگر مناسبت ها، در آخر مجلس ۱۳ آمده راقم – علی – ۱۳۱۹ در آخر مجلس ۳۱ همین تاریخ آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۰۰ص، ۲۳ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۲۲/۵×۱۷سم [ف: ۵۴۲]

۷۲۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۶

جنگ طلسم و دعا و پراکنده‌ها؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: ۱۳۱۹ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ – ۸۹۰]

۷۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۰۶

آغاز: ملح ۱۰ گوگرد ۱۰ در آتش دمس شدید بدهند بعد در آورده عمل مکرر کنند یعنی در ثانی ربع ملح

چند دعا و دستور کیمیاسازی و نسخه‌های طبی در این جنگ از نسخه‌ای قدیمی بدون ترتیب مخصوصی نقل شده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی خادمی، تا: ۱۴ فروردین ۱۳۲۲ش، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۲ – ۲۴۸]

۷۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۱۵

مجموعه مطالب و فوائد مختلف و متفرق همراه برخی احادیث و آیات که به‌صورت پراکنده برای استفاده در منبر و غیره جمع‌آوری و به‌خط نازیبا کتابت شده است؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: ۱۳۲۴ق؛ خطوط سطرها شلوغ و به هم ریخته است؛ جلد: تیماج زرشکی، ۵۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۰]

۷۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۲۱

دفترچه اشعاری سروده نصرة الدوله، ناجی، ناصر الشعرا، فروغی، ایرج، رضایی، داوری، زرگری، فرخ، طرزی، زرگر، میرزا حسن تهرانی همشیره زاده حکیم الهی، فردوسی و «بعضی از علمای شکم خاره» (شوخی است) و «درباره خوراک» بندهای نثر فارسی با عنوان «ظرافت» و «حکایت» در میانه هست. تاریخ محرم ۱۳۲۵ (ص ۲۲) و ۳ محرم ۱۳۲۵(۳۵) دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی گلدار زمینه تریاکی، ۴۱گ، ۱۰ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۳ – ۳۱۹۶]

۷۳۰. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۷ی

یادداشت‌ها و گزیده‌های بهاء الدین میزان املشی است از سخنان حمزه اصفهانی و تفسیر امام رازی و شنیده‌های او؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۵ق؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: – ۱۱۰۷]

۷۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۸۵

دفتر یادداشت و محاسبات و فهرست کتاب‌ها. با یادداشت‌های خانوادگی با تاریخ‌های ۱۳۲۵ تا ۱۳۳۰ (از خاندان طباطبائی)؛ خط: نستعلیق، کاتب = مولف، تا: با تاریخ ۱۳۲۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۶گ، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف:۱۷–۴۱۴]

۷۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۰۱

خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۲۷ شعبان ۱۳۲۵ق [مختصر ف: – ۲۴۱]

۷۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۳۲۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. چگونه از عهده سپاس خدای سبحانه توانم برآمدن که هم توفیقم بخشید تا نامه مخمس را موافق امر قدر قدر اعلیحضرت ... سلطان احمد شاهنشه قاجار را ... بانجام رسانید. آغاز فهرست: بسمله. بعد الحمد و الصلوة. چون برای اینکه موجب کسالت طبع نشود بلکه سبب انبساط خاطر باشد هم در وضع نگارش و هم در جمع مطالب این کتاب بدیع و مجموعه عجیبه عمدا تفنن و تنوع و تلون به کار رفته.. پس از یک دور مراجعه برآن شدم که برای تسهیل دریافت مسایل و نوادر و فواید آن فهرستی مفصل بنویسم تا هر مطالب محتویه ان به سهولت ظفر حاصل آید؛ **انجام:** از آن وقت شد ختم شمار این صفحات ×× که وعد خویش وفا کرد و حق خوش ادا. وفت ۴۸۶. کجا بحضرت سلطان عصر ماه سوم ×× ز سال سیصد و سی و ششم ز بعد هزار. فی ۱۶ ربیع الاول ۱۳۲۶؛ پایان فهرست: خاتمة الفهارس. هرگاه سایر فوایدی که این اوراق به آنها اشتمال دارد از قبیل احادیث و تواریخ و مسائل حسابیه و جغرافیه و سایر علوم و فنون برای هر یک فهرسی جداگانه معین شود عدد فهارس بیشتر از اینها خواهد شد ... بحکم تقدیر افتاد عرض این دفتر ×× که از شش و ششمش مملو است جیب و کنار

مؤلف و محرر این کتاب در شش فهرست مطالب ذیل را به صورت مسدس (شش تایی) تنظیم و در هر یک از مطالب آن عدد شش را به کار گرفته و ضمناً سعی کرده که به شش قلم و شش رنگ کتابت را به انجام رساند. مطالب شش‌گانه چنین است: تفسیر و ترجمه آیاتی از کلام الله مجید؛ نام معدودی از رجال و شعرا و نسوان معروف اسلامی و ایرانی؛ نام چند کتاب و رساله عرفانی و دینی؛ ابیاتی مشتمل بر معمیات و نغزها؛ نام موالید و مشاهیر علمی و دینی؛ شرح لغات فارسی و عربی به ترتیب حروف تهجی. ضمیمه این کتاب دفترچه مسدس شکلی است فهرست را در آن نگاشته‌اند. مؤلف و محرر این جنگ اثر خود را به دستور و امر احمد شاه قاجار تهیه و تقدیم کرده است؛ خط: ثلث، رقاع، نستعلیق، نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۲۶ق؛ مجدول شش ضلعی؛ کاغذ: فستقی آهار مهره چهره‌ای رنگ، جلد: مقوای روکش میشن خاکی رنگ منقش به شش ضلعی‌های، ۵۲۳ص،

قطع: شش ضلعی، اندازه: ۲۰/۷×۱۷/۹سم [ف: ۳ - ۳۷۵]

۷۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۶۴

آغاز: جز خداوند علام الغیوب کسی نمی دانست؛ **انجام:** موجود: این حسین کیست که عالم همه دیوانه اوست

مشتمل بر طلسمات تاریخ و مقتل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۳۲۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۳۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۱۱سم [ف: ۵ - ۱۶۲۸]

۷۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۷۵/۲

شامل: اندرزنامه (۱۰۶-۱۰۷)، عقدنامجه (۱۰۸)، طلاق نامچه (۱۰۹)، اشعار دوره انقلاب مشروطه و استبداد محمد علی شاه در ۱۳۳۰ (۱۱۰-۱۳۲) و دو قصیده وطنیه و تقسیم روس و انگلیس ایران را میان خود (۱۳۳-۱۳۴)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۸سطر (۹×۱۶) [ف: ۱۷ - ۱۹۳]

۷۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۳۵

آغاز: بسمله، در کتاب مواعظ اثنا عشریه از اعلی حضرت؛ **انجام:** انک لن تعدم الخیر من مولاک ابدا تمام شد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۲ق [رایانه]

۷۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۱۱

مجموعه‌ای از غزلیات که در چند مورد تخلص مرتضی در آن دیده می‌شود: مرتضی یار مست و یاران مست ×× کار امشب بمدعای منست، و نیز گوید: گر مرتضی بخاک برابر شود ×× شاید غبارش از کف پایی شود بلند. او در این مجموعه چند دو بیتی و چند غزل پنج بیتی دارد در پایان جنگ یادداشتی است حاکی از این که جنگ به‌خط محمد شفیع الحسینی است ولی در صفحه عنوان یادداشتی دیگر است که می‌گوید این جنگ خطا استاد مرتضی خلخالی شاملو است، و نام محمد شفیع رقم اصلی نبوده و رقم اصلی پاک شده و نام کنونی به‌جای آن نوشته شده است. این یادداشت به نام لطفعلی به‌تاریخ ۱۳۳۲ است گویا همان لطفعلی صدر الافاضل باشد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۳۲ق؛ دارای سر لوح، مجدول؛ جلد: میشن قرمز، ۹ سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۴×۹سم [ف: ۱۵ - ۷۰]

۷۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۲۸

آغاز: شنبه ۱۶ رجب المرجب ۱۳۳۱ بعد از نماز مغرب؛ **انجام:** آب حیوان گره شده در حلق ×× نیش شد گرچه نوشک ماراست

زمان فراهم آمدن: سال‌های ۱۳۳۱ و ۱۳۳۲ق. این جنگ بر پایه سفرهای مسافری گذارده شده که به سال ۱۳۳۱ق به یکی از ده‌های زنجان می‌رود و وقایع این سفر را از روز حرکت خود از تهران تا بازگشت به‌تهران حتی با تعیین ساعت می‌نگارد و سپس دو سفر دیگر یکی به «آدران» کرج و دیگری به «حضرت عبدالعظیم» می‌نماید و باز شرح آن دو سفر را می‌نگارد. در مطاوی این سفرنامه ها اشعار فارسی بسیاری که اغلب از مولوی و اشعار عربی و دیباچه ای از عبدالرزاق قاشانی در اصطلاحات صوفیه و عبارات دیگر صوفیان مندرج است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۳۴ق؛ بعضی صفحات خط حمایلی؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج، قرمز، ۱۸۵گ، ۱۰سطر (۴×۸/۵)، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۵ - ۵۶۹]

۷۳۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵۱

آغاز: شد وقت آنکه قصه پر غصه سر کنم ×× شرح حدیث دفتر خیر البشر کنم / بنیاد دهر را کنم از ذکر غم خراب ×× بنیان صبر را همه زیر و زبر کنم

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن نوری رونایی توکلی، تا: ۱۳۳۶ق و ۱۳۴۲ق، جا: طرشت حومه تهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: - ۶۱]

۷۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۱۹

آغاز: خاص حقیم زحق ما بهدایت مخصوص ×× از لب شاه ولایت بولایت منصوص / طالبا پا بکش ازصحبت ارباب بیا ×× راغبا سرمکش از خدمت ارباب خلوص؛ **انجام:** بیواسطه گوش و زبان از طرف چشم ×× بسیار سخن بود که گفتم و شنیدم

مجموعه مختلفی از اشعار، قطعات، احادیث، آیات که به‌صورت چلیپا و مدورگردآوری و در اواخر ناتمام مانده؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۳۳۶ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۷۳گ، اندازه: ۲۰×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۹]

۷۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۸۷

شامل: ۱. پیمان ترکمانچای میان ایران و روس؛ ۲. پیمان بازرگانی میان ایران و روس در ۵ شعبان ۱۲۴۳؛ ۳. پیمان تشریفات سفیران ایران و روس در ترکمانچای در ۵ شوال ۱۲۴۳؛ ۴. پیمان بازرگانی درباره ورشکستگی اتباع ایران و روس؛ ۵. وصیت‌نامه پطر کبیر به فارسی؛ ۶. ندای عدالت به مجلس وزرای ایران ملکم؛ ۷. مقدمه ندای عدالت عریضه یکی از وزرای ایران که در پاریس به‌تاریخ ماه جمادی الثانی سنه ۱۳۲۳ به‌آستان همایون شاهنشاهی عرضه کرده از ملکم؛ ۸. کشف الغرایب؛ بی‌کا، تا: ۱۳۳۷ق، نستعلیق محسن بن میرزا اسمعیل آشتیانی در ۱۳۳۷ (تخاقوی ئیل) در ش ۱-۵، ش ۶-۸ شکسته نستعلیق ۱۳۳۳ است؛ کاغذ: فرنگی سفید و آبی، جلد: مقوایی، ۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۱۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۷۴]

۷۴۲. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۲۲

شامل: حکایت‌های تاریخی و اخلاقی و اشعاری با ذکر منابع و آنچه را مؤلف کتاب خود در کاشان دیده یا از دیگران شنیده؛ تاریخ وفات محمد ابراهیم فیضی کاشانی به سال ۱۳۳۹ و ماده تاریخی از سید محمد بروجردی کاشانی در فوت وی؛ بیان برخی از مناقب ائمه علیهم السلام؛ شرح حال بابا افضل کاشانی؛ کرامت‌های شاهزاده سلیمان بن موسی بن جعفر معروف به شاه یلان؛ مختصری درباره قم و تاریخ آن؛ برخی مطالب درباره مسجد جمکران؛ یادداشت‌های متفرقه دیگر؛ خط: نسخ، کا:

مؤلف، تا: سال ۱۳۳۵ تا۱۳۳۹ق؛ روی برگ آغازین به خط محمد جعفر ادیب نسبت داده شده؛ ۱۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: - ۲۶]

۷۴۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۴۰

دفترچه یادداشتی جیبی بوده که مؤلف مطالب متفرقه از قبیل اشعار و فوائدی را در آن درج کرده است بدون مقدمه و مؤخره و نامنظم. دستخط مؤلف هفتم مهر ۱۳۴۱ش؛ کاتب = مؤلف، تا: ۷ مهر ۱۳۴۱ش، دفترچه یادداشتی جیبی بوده که مؤلف مطالب متفرقه از قبیل اشعار و فوائدی را در آن درج کرده، بدون مقدمه و مؤخره و نامنظم؛ اندازه: ۹×۱۴سم [ف: - ۴۰۰]

۷۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۸۷-۱۷/۱۶۷

آغاز: مژده ای دل که قدر بست به ماه راه امید ×× بستن غیب چه خوش می‌دهد از چاره نوید
دل چو آواره شد از چهار طرف رو به خداست ×× هرمتاعی که دگر مشتری اش نیست خرید؛ **انجام:** تاکشد درکام هستی ساغر مینای می×× گفت هر کو در دره جانان قدم خواهد زند

بیاضی پراکنده شامل چند سند ازدواج، وصیت نامه مالی، اشعاری در مدایح و مراثی ائمه (ع)؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۱-۱۳۴۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۲گ، ۱۰-۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۳ - ۱۲۹۶]

۷۴۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۷۳

آغاز: نمونه غزلیات ادبای عصر جدید ایران، بنام خداوند بخشنده مهربان، از دانشور کلهر مرحوم حسینقلی خان متخلص بسلطانی: سالار منم سخنورانرا ×× چون ختم رسل پیمبرانرا؛ **انجام:** فقط محض اختصاص شخص خود متعلق بخاطر است، امید که چشم توقع و طمع احدی را نداشته باشد لا عارية و لا ابتياعاً

این جنگ به خط زیبای جناب سنندجی ملقب به ناصر الکتاب از خوشنویسان عهد قاجار نوشته شده و منتخب اشعاری است از آثار شصت و چهار نفر از شعرای گذشته و معاصر؛ خط: نستعلیق، کا: جناب سنندجی (ناصر الکتاب)، تا: ۸ صفر ۱۳۴۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل خرمائی، ۱۱۰گ، ۱۵-۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۷۰]

۷۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۵۶

شامل: ۱. دیوان نصرت کرمانشاهی؛ ۲. دیوان قدرتعلی شاه؛ ۳. مثنوی؛ قدرتعلی هادی بن نصرالله؛ ۴. ترجیع‌بند؛ مصطفی علی، عبدالوهاب بن عبدالغفار؛ ۵. پاسخ مصطفی علی شاه به نامه آقا میرزا هادی قدرت علی شاه صدرثانی هر دو به نظم؛ ۶. خطاب به ضیاء الدین صدری آقازاده قدرت علی شاه و رباعیات مصطفی علی شاه (به‌خط دیگر)؛ ۷. پاره‌ای از بیاض میرزا عبدالغنی شمس الحکماء اردبیلی که در زمان صدر الممالک و قدرت علی شاه و مصطفی علی شاه می‌زیسته است؛ ۸. سرگذشت مصطفی علیشاه صدیق الملک از گفته آقا میرزا یحیی خان امیر چوپانی و سرگذشت صدرالممالک؛خط:نستعلیق، کا: غلامحسین عباداللهی، تا:سه‌شنبه ۱محرم۱۳۴۲ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۶۵گ، ۱۷سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۴۰۹۹]

۷۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۸۴

آغاز: هر زمان زلف پریشان را کنم شانه دگر؛ **انجام:** بشنو از سرمست اندر عشق مه رویان مده ×× دین و دل از کف بیک دیدار ولکن زلفش

از: شاهین (ز: ۱۳۰۹ش) جنگی است بیاضی شکل شامل اشعاری از شعرای مختلف از جمله سروده‌های جامع جنگ با تخلص شاهین. وی از افراد درباره بوده و در سفر مازندران از همراهان شاه بوده و درباره این سفر اشعاری برای افتخار السلطنه سروده است. هم چنین از سفر گلپایگان در ۱۳۲۴ق یاد می‌کند و اشعاری که درباره این سفر سروده را می‌آورد. در دو صفحه ابتدای نسخه چند بیت ترکی آمده و سپس اشعاری است در قالب غزل، رباعی و قطعه و مخمس از: سعدی شیرازی (غزلیات) جامی، شیخ محمد علی، میرزا طوفان مازندرانی (غزلیات)، طبیب، عاشق، رفیق، نیازی، قصاب، عراقی، وحشی، مسرور، فیضی، مخفی، ثنایی، عصمت، قدس، حافظ، مولوی، ذبیح، نظامی، شفایی، مجید، جواد، حزین، ملخص، مشتاق، محتشم، قاسم، ابن یمین، قیصری، فقیری، ذوالنون مصری، حقیقی، نسیمی، باباطاهر، ثابت، هلالی، عرفی، بهایی، عزت، فایق، شیدا، ابوعلی سینا، نظیری، رقیب، صایب، فتحعلی شاه، امیر معزی، یغما، ظهیری، شاطر، ناصر خسرو، ملاحسن حکیم الهی، قاآنی، امیر محمد صالح، حیران، نباتی تبریزی، ادیب الممالک، فروغی، امیرزاده عشقی (در احوالات مجلس ایران در ۱۳۴۰) میرزا نظام افشار (مصاب) میرزای حاجب، خاقانی، مشتاق علی شاه کرمانی و صحبت لاری. در بخشی از این جنگ محرم نامه و احکام آفتاب گرفتگی به نقل از قطب راوندی آمده است؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، کا: شاهین (جامع جنگ)، تا: ۱۳۰۹ش و ۱۳۴۲ق؛ مهر: «یا علی ادرکنی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۲۳۹]

۷۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۸۷

آغاز: بسمله، الحمدلله الواحد الصمد المفرد الذی؛ **انجام:** من الماه الرابعه عشر حامدا.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج [رایانه]

۷۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۶۷

اوراقی است مختلف در ابعاد و نوع کاغذ که در یک جلد فراهم آمده و صحافی شده با موضوعات رمل و طلسمات، مانند جهت رفع کیک، تسخیر حیوان، حل صدف، تسخیر شخص معین، پیدا کردن دزد، تسخیر قلوب، بی خوابی کودک و ...؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۴ق؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۹۰ص، ۱۴-۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۴۵ - ۲۵۳]

۷۵۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۲۴

فصول و ابواب: ۱. منطق الطیر عطار؛ ۲. رباعیات سلطان بایزید سجافی، ابوسعید ابوالخیر، خیام، بابا افضل کاشانی، میرداماد و ...؛ ۳. اشعار عارفانه صدقی؛ ۴. مثنوی عرفانی و اخلاقی از شاعری نامعلوم؛ ۵. رساله‌ای منظوم در طب به نام «رساله‌ای در باب مشروبات و مأکولات»؛ ۶. رساله‌ای منظوم در طب به نام «فواید الاخبار»؛ ۷. بعضی نسخه‌های طبی؛ خط: فرنگی، بی‌کا، تا: ۱۳۴۶ق؛ جلد: چرمی نرم، ۱۸۱گ، ۱۹–۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۸۰]

۷۵۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۱۰

در موضوع تاریخ و اخبار؛ بی‌کا، تا: ۱۳۴۷ق [نشریه: ۱۳ - ۳۵۴]

۷۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۳۱-۲۰/۵۱

آغاز: حدیث کسی که از برای نمازش اذان و اقامه بگوید دو صف یک صف اقامه تنها طول هر صفی ما بین مغرب و مشرق و ذکری که می‌گویند ثواب او از برای آن کسی است که اذان و اقامه را گفته؛ **انجام:** هند گوش داد گفت صدای زینب دختر علی سربرهنه وارد مجلس اگر شود بینی یزید بر خواست ردای خود بر سر هند که مرا رسوا گفت ای روسیاه تو فرزندان پیامبر

کتابچه‌ای که دفتر یادداشت‌های پراکنده و متفرقه بوده و نویسنده در آن مطالب نظم و نثر در پند و اندرز و موعظه و مسایل فقهی به صورت پراکنده تحریر نموده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۵۰ق، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۲۰۲گ، ۱۳–۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۰۴]

۷۵۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۹۹/۱

شامل اشعار، مقطعات، فوائد و لطائف علمی، فقهی، ادبی؛ خط: نسخ تحریری، کا: سعید سیدی، تا: ۱۳۷۱ق؛ جلد: مقوا سرخ، ۱۱گ (۱پ–۱۱ر)، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف:۱–۵۹۵]

۷۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۳۱

آغاز: بسمله. الحمدالله الذی ... الانسان؛ **انجام:** عجبت لناوقلبی کیف تنفی حرارتها

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۷۳ق؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا با رویه مشمع فرنگی عنابی [رایانه]

۷۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۶۲-۱۸/۱۸۲

آغاز: بسمله احمدك بجمیع محامدك حرفی که بر زبان منست وحدیثی که حرزجان منست ذکر مولائی است ... قال رسول الله (ص) عنوان صحیفة المؤمن حب علی بن ابی طالب، نامه مشرك است آنکه در او ×× نبود نام سرور غالب / هست عنوان نام مؤمن ×× دوستی علی بن ابیطالب؛ **انجام:** نیست کس مثل ابن عم رسول ×× در میان تمام آدمیان / مثل او در میانه مردم ×× مثل اخلاص هست در قرآن

شامل: چهل حدیث با ترجمه منظوم فارسی در فضائل حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام؛ نوروزنامه؛ آمدن زلزله؛ احکام سر تراشیدن و ناخن گرفتن فضائل حضرت زهرا علیهما السلام؛ قطعه‌ای از کتاب «لسان الواعظین» محمدصالح بن احمد بیدگلی کاشانی؛ اشعار متفرقه؛ تقویم؛ چهل حدیث با ترجمه منظوم فارسی در فضل حضرت امیرالمؤمنین (ع) جز احادیث گذشته؛ بی‌کا، بی‌تا؛ با خطوط مختلف تحریر شده در روی کاغذهای گوناگون گویا از نسخه‌های متفرق گردآورده شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۰۰]

۷۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۳۲-۱۸/۱۵۲

آغاز: باد عشرات آب مئات خاك الوف آتش و باد روشن و روزی آب و خاك تیره ... فائدة در مسایل متفرقه مسئلة معظم در معرفت سارق و مسروق؛ **انجام:** که نداند نشانت در دو سرای ×× هیچکس علم غیب غیر خدای / باد از جان درود بر مهتر ×× هم بر اصحاب وآل او یکسر

در این جنگ بیشتر موضوعاتی است در رمل و نجوم و بعضی از علوم غریبه که بدون ترتیب خاصی گردآورده شده است بعضی از این موضوعات به نظم و پاره‌ای به نثر است و گویا اوراق متفرقه ای بوده که در یک‌جا صحافی شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز؛ مهر: «عبده الراجی موسی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳–۱۱۹۹]

۷۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۲۰-۱۹/۵۰

آغاز: درکتاب تسهیل الدوا ا زحضرت صادق نقل می‌کند که هر که این شکل را بر بازوی راست خود بندد به طلب هر حاجت رود حاصل گردد؛ **انجام:** بگو آنچه دانی سخن سودمند ×× اگر هم ندارد کس او را پسند / که فردا پشیمان برآرد خروش ×× که آخر نکردم چرا حق بگوش

در مواعظ و تفسیر بعضی از آیات و احادیث و پاره‌ای از واقعه کربلا و شهادت حضرت امام حسین (ع) و یاران وی بدون ترتیب و گویا یادداشت‌های یکی از اهل منبر می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: به خط گردآورنده، بی‌تا، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۲۰۰]

۷۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۶۲-۳۸/۱۸۲

آغاز: خبر رسیدن بیان واقع به پادشاه کشمیر از گذارش کشتن قدمفر ... گفتگو کردن شاه عباس ثانی وتواضع کردن با صنوبر خانم؛ **انجام:** شهر صفر اول یوم منه سنة احدی وعشرین ومایة کان مقتل زیدبن علی بن الحسین (ع) کان رجوع حرم سیدنا ومولانا ابی عبدالله الحسین (ع) من الشام الی المدینة وهو الیوم الذی

شامل: مثنوی در داستان حیدربیک و صنوبر؛ قطعه‌ای از رساله (مختصر وحیدی) در عروض و قافیه از وحید تبریزی (نک: منزوی ۲۱۵۶/۳)؛ احادیث شیعی؛ چند عریضه و پاسخ بدان؛ یک برگ (حل معمیات اسماء الحسنی) از عبدالرحمن جامی؛ قطعه‌ای از رساله‌ای به عربی در بیان مناسبت‌های ماه‌های مختلف عربی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۲۱۷]

۷۵۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۸۷-۳۹/۱۶۷

آغاز: بسمله درکتاب حیات القلوب و بحار الانوار مذکور است که شیخ طوسی در مجمع البیان در نقل مریم بنت عمران در سوره مبارکه آل عمران بیان نموده است؛ **انجام:** و للوصی الیه و حمل استیذان الاخ علی الاستحباب مع فقد الاب اذلا ولایة له بلا خلاف
جنگی شامل مطالب گوناگون در تاریخ، فلسفه، فقه و تفسیر، نظم خاصی ندارد و از کتاب‌های مختلف برداشت شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف گالینگور قهوه‌ای، ۷۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۲۰۶]

۷۶۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۷۹

آغاز: به روایت انیس العهد قال رسول الله اول ما خلق الله نوری یعنی اول شاهدی که در عالم شهود سر از نقاب کشید و اول وجودی که از عالم بطون؛ **انجام:** فلما اکتملوا تحت الکساء قال الله عزوجل یا ملائکتی و سکان سماواتی اعلموا انی ما خلقت سماءً مبنیه و لاارضاً مدحیة و لاقمراً
احادیثی در مناقب و فضائل اهل بیت علیهم السلام به نقل از ذریعة النجاة، بحار الانوار، عوالم العلوم آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۶۸]

۷۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۶۹

آغاز: رحمی ای شمر به این زاری و این ... ما ×× دل بی رحم تو تا چند بود دشمن ما / با خبر باش که درناله ما هم اثری است ×× گر چه از برق بلاسوخته شد خرمن ما؛ **انجام:** زانکار عیان مر ... عقل نکته دانیش ×× زیانی را که کس دانا نباشد ترجما نیش
مطالب پراکنده‌ای در مصائب اهل بیت (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۱]

۷۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۵۲

آغاز: ایا اسدالرحمن یا شحنة النجف جزاء و صبراً للحسین قلیل فداک روحی یا حسین و عترتی؛ **انجام:** گر چه شمشیر حیدر کرار ×× کافران کشت و قلعه ها بگشاد / تا سه تا نان نداد در ره حق ×× هفده آیت خدای نفرستاد
مجموعه قطعات و فقرات تاریخی و ... که از کتاب‌ها گردآورده و بدون نظم خاصی گردآوری شده قسمت‌هایی از نیمه اول مربوط به تاریخ شهادت سید الشهداء و مراثی آن حضرت می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۷]

۷۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۰

آغاز: حمد بی حد و ثنای بلاعد حضرت احدی را سزد که ایجاد انس و جن محض ازبرای شناسایی اوست و هر توانایی از روز توانایی او دلهای محبان را منور ساخت به نور محبت محبوبانی که اگر آفتاب وجودشان؛ **انجام:** .وصف کمال مرتضوی درکلام حق ×× مسطور [نیست نیست] به نص کلام فرض / درمدحتش قیام نمودن زهی قیام ×× هست این قیام باتصام قیام فرض/ نعشش نگر که گوشه نشینان موسوی ×× دانند بر زبان ودل خود مدام فرض.
مجموعه‌ای در مجالس وعظ و نوحه در ذکر مصیبت اهل بیت (ع) در پایان شعری از شمس تبریزی نیز آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۳]

۷۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۳۳/۴

به نظم و نثر به این شرح: اشعاری از زیب النساء بیگم متخلص به مخفی (ص ۵۶)؛ اشعاری از مهستی گنجوی (ص ۵۷)؛ شعری از برهمن (ص ۵۷)؛ اشعاری از شیخ محمد علی حزین (۵۸)؛ تاریخچه‌ای کوتاه در ترجمه کلیله و دمنه از عربی به فارسی، بنای شهر بغداد و وفات خاقانی (ص ۵۹)؛ ابیاتی از ملا محسن فیض کاشانی (ص ۵۹)؛ رباعیات شیخ ابو سعید (۵۹-۶۱)؛ داستان عاقبت عده ای از یهود که تصمیم داشتند به مرقد حضرت رسول اهانت کنند (۶۲-۶۳)؛ چند قصیده از سلمان ساوجی (۶۴-۷۳)؛ نامه محمد مقیم مشهدی به مولا محمد محسن کاشانی در استکشاف احوال محمد علی صوفی اصفهانی مشهور به معزی و پاسخ فیض کاشانی به آن (ص ۷۳ - ۷۴)؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۹ص (۵۶-۷۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۶۸]

۷۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۸۳

مجموعه‌ای گردآوری شده از قطعات و فقرات کوتاه در علوم غریبه است.عناوین برخی قطعات عبارت اند از: خواص چهل اسم ادریس، شرح دعای معراج، لوح سبع المثانی، تلخیص رساله اغاثة اللهفان فی تسخیر الاملاک و الجان، جنة الاسماء غزالی، رساله بیون البرهمی هندی؛خط:نسخ و ثلث،بی‌کا،بی‌تا؛ جلد: مقوا سبز، ۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۳/۲ - ۶۰]

۷۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷۳

آغاز: بسمله بیان الکشف الساطع فی حل الجفرالجامع؛ **انجام:** و از آن زن پریشانی ساید
در علوم غریبه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه ای [رایانه]

۷۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۶۶

آغاز: سه را بمس سه مرتبه تیزاب ده هر مرتبه؛ **انجام:** یک سال قمری بماند مناصفه کن
علوم غریبه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه ای [رایانه]

۷۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۶۵

آغاز: هیچکس از پیش خود چیزی نشد؛ **انجام:** این را چه کنی که با خیال تو خوشم
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۷۶۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۲۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم، الله خیر حافظ وهو ارحم الراحمین و اما بعد عقد شراکت بسته فیما بین اقل عباد حاجی ملاکاظم و مخدومی ام آقا محمد اسماعیل؛ **انجام:** صورتحساب سال ۱۲۷۵
شامل دعا، طلسم، رمل، صورت حساب و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اکثر صفحات نانویس مانده است؛ ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۲]

۷۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۱۵

آغاز: رفته ناکان نظر کیمیا اثر حضرت امام حسن علیه السلام [...] پس فرمود ای مادر مرا نمی شناسی [...] فرمود من همانم که این وقت مرا مهمان کردی؛ **انجام:** پس باقی نخواهد ماند هیچ چیز جز آن که بر او صلوات خواهند فرستاد. مراد از صلوات فرستادن خداوند، رحمت
مجموعه‌ای از مجالس موعظه و مرثیه؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا عطف پارچه، ۲۷۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۲]

۷۷۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۵

آغاز: ولها بالما طرون اذا أکل النمل الذی جمعا یعنی ازبرای زن نصرانیه است غله وآذوقه در ماطرون دروقتی که بخورد مورچه آنچه را که جمع کرده است؛ **انجام:** زوجه می‌گوید من هم قبول کردم، زوج می‌گوید صالحتک عما علم بما علم قبلت الصلح هکذا
مطالبی درباره صرف و نحو و سؤالاتی در مسائل شرعی و فقهی و مطالب متفرقه دیگر در این کتاب آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «محمد علی بن معین الدین» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۵]

۷۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۷/۷

آغاز: محاسبه ای که خواجه نصیر در کشتی نمود وهندو را برطرف کرد این است: ز ترکان چهار و زهندوست پنج ×× دو رومی ابایک عبرانی بسنج / سه روز و شبی یک نهار و دو لیل ×× دو باز و سه زاغ و یکی حوسهیل؛ **انجام:** چون کنده زیر ساطور مطلع ز راه خجلت ×× این چند بیت آمد بهر ضیافت او / برجوش بره می‌شو چون کمتری بنده ×× کردم تو را نصیحت گربشنوی زبنده / درحذمت حسینا پهلونها دودنده ×× بهتر ازاین چه باشد بهرتو دردمنده
مجموعه متفرقه‌ای در اشعار حکایات که بیشتر آن‌ها در مدح و مرثیه ائمه اطهار (ع) است و برخی دیگر معما و طنزیه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ: ۲ – ۵۷۴]

۷۷۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۱۰

آغاز: من التوریة: من لم یؤمن بقضائی ولم یشکر نعمائی ولم یصبر علی بلائی فلیتخذرباً سوائی یابن آدم اخرج حب الدنیا من قلبک فانه لایجتمع حب حبیبی وحب الدنیا فی قلب واحد؛ **انجام:** گفت آن یار از آن گشت سردار بلند ×× جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد / فیض روح القدس ارباز مدد فرماید ×× دیگران هم بکنند آن چه مسیحا می‌کرد
مطالب متفرقه و پراکنده‌ای در چند شعر فارسی و عربی و حدیث و طب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف مخ: ۲ – ۵۸۵]

۷۷۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۶۲/۱

مجموعه نثر و شعر است. شامل: یک صفحه از رساله‌ای که چنین آغاز می‌گردد: «این رساله‌ای است در بیان چیزهایی که اشاره اند به مقدمات نماز و واجبات آن و روزه و زکاة ...» و در آن رمزهایی هست به ترتیب حروف هجا، مانند «طاق وسمأ و ادنی. و رغب محسن»؛ معرفت طلوع و غروب قمر و جدول اجرام ستارگان و فرو شدن و برآمدن ماه و سیر رجال الغیب و جدول‌های نجومی؛ جدول اختلاجات؛ محرم‌نامه؛ اختیارات؛ جدول خسوف؛ استخراج ضمیر؛ جدول ضعف و قوت کواکب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: تیماج سبز، ۷۵گ، ۲۸سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف:۴-۵۷]

۷۷۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۲۹

در اخلاق، عرفان، و حدیث؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، بی‌تا، جا: تهران مدرسه کهن سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۸/۵×۱۱سم [ف: ۴ – ۸۴]

۷۷۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۳۸۵

شامل: ترجمه دعای کمیل از مجلسی (گ ۲۶ و ۵۱ر-۵۶پ)؛ ترجمه دعای سحر، شاید از همین مجلسی به همان خط (۲۷ر-۳۱)؛ عباراتی از حیاة القلوب مجلسی؛ زیارت‌نامه وارث و جز آن در سه فصل (۳۲ر-۵۰پ) که در ۱ محرم ۱۱ (شاید ۱۱۰۰) تألیف شده است؛ ترجمه دعای صد بند [الغوث، الغوث، خلصنا من النار یا رب] (۶۱پ-۶۴ر)؛ ترجمه دو حدیث راجع به قیامت از مجلسی تألیف ۱۱۰۰؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۸۴گ، ۲۰سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۴ – ۹۸]

۷۷۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۴۳

آغاز: بسمله. بیان حال و طرد مقال. اختلاف اصحاب رسول الله ... فی الحلال و الحرام فی العقاید و الاحکام ضروری؛ **انجام:** نحو حدیث انس بن مالک المتقدم و عن.
شامل: مبحث امامت و شصت آیه از قرآن به دلیل آورده است؛ مطاعن خلفا، از سید مرتضی رضی، ابن ابی الحدید، عثمانیه جاحظ و ابوجعفر و تمحیص محمد بن همام اسکافی و الاربعین عن الاربعین کمال الدین ابن یوسف شامی آورده؛ فصلی درباره صاحب الزمان از غیبت نعمانی و غیبت ابن معد واخطب خوارزم؛ مطالبی در نحو و صرف؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج

مشکی،۴۰۲گ،۳۱سطر(۹×۱۴)،اندازه:۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۱۰۳]

۷۷۸. بشرویه؛ اسدی مقدم، مهدی؛ شماره نسخه:۶

آغاز: گوشوار عرش ماه مشرقین ×× من حسینم من حسینم من حسین؛ **انجام:** هر دلی میل سوی کرببلایش دارد ×× من ندانم که چه سر است که درخانه اوست / تاکه او جام بلا از کف ساقی نوشید ×× همه را چشم به سوی وی و پیمانه اوست

جنگی مشتمل بر اشعاری در نوحه و مراثی و چند سوره کوتاه؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۲۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ]

۷۷۹. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۹۱

آغاز: الهی انلنی منک روحا و رحمة ×× فلست سوی ابواب فضلک اقرع؛ **انجام:** کنون دشمنان گر برندم اسیر ×× نباشد کس از دوستانم نصیر

جنگی فارسی و بدخط مشتمل بر برخی اشعار که به صورت چلیپایی تحریر شده، و تاریخ تولد اهل بیت. نوشتن این جنگ از دو طرف شروع شده و در وسط به هم نرسیده؛ خط: تحریری، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ]

۷۸۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۴۲/۴

شامل: در فضیلت بسمله، حکایات و قصص و مواعظ و بعضی از طلسمات و ادعیه، تفسیر و بیان فضیلت سوره حمد، شروط وقف، فصل دوم در بیان تصدق نمودن، فصل سوم در بیان سکنی و عمری، مطلب دوم در بیان ثواب قرض دادن، مطلب سوم در بیان بنده آزاد کردن، مطلب چهارم در بیان جهاد کردن و شرایط جزیه، این رساله در حاشیه اعمال حج قراردارد؛ خط: مختلف، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: - ۱۶۹]

۷۸۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۷

آغاز: به بستان سرای سپهر پرواز کرده تذر و خوش رفتار گلزار عرشی را که با زاغان ساحت فرشی بساط همقفسی گسترده بود؛ **انجام:** که تحریر آن مفصل درین مختصر گنجایش ندارد و در سال چهلم مبعوث شد که سال کسری ودر آن سال نعمان بن المنذر پادشاه عرب

شامل: گفتارهایی در تواریخ انبیاء و شرح حال علماء و شعراء عرب و عجم و شرح حال پیغمبر اکرم و ائمه اطهار و در ذکر متکلمین و فلاسفه و اطباء که جامع شناخته نشد. ظاهراً در زمان فتحعلی شاه قاجار گردآوری شده و به پیش‌نویس اصلی می‌نمایاند، در آخر فصلی به خط درشت‌تر نوشته شده است: میرزا علی نقی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۱گ، ۱۷ سطر(۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۶۸]

۷۸۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۳۴/۲

شامل وقایع تاریخی واقعه صفین و مواعظ و روایات و اشعار مرثیه. این جنگ از آن روضه‌خوانی بوده؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج تریاکی، ۱۸۷گ، ۱۷ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۳۷]

۷۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۷۱-۵۸/۲۲۱

بیاضی که اغلب اوراق آن سفید مانده است و در برخی برگ‌ها مطالبی در حدیث و اشعار نوشته شده؛ خط: تحریری، بی کا، بی تا؛ ۲۰ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۲۱۲]

۷۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۳

آغاز: حجرات و غارة؛ **انجام:** بدم تیغ آبدار روم

مجموعه‌ای در مرثیه و مقتل؛ خط: نسخ پست، بی کا، بی تا؛ بعضی از صفحات به طور چلیپا؛ تاریخ وقف: فروردین ۱۳۱۵؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۱۶]

۷۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۹

آغاز: الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** بحقوقهم فی الدارین

مجموعه‌ای از مؤلف نامعلوم مشتمل بر: ۱. تفسیر بعضی از آیات قرآنی، و احادیث شیعی با نقل روایات شیخ صدوق و محمد تقی مجلسی؛ ۲. در تحقیق قضا و قدر؛ ۳. در خلقت با نقل اقوال حاجی محمد کریم؛ ۴. ابیاتی از عطار، مولوی، سعدی، و رباعیاتی از مظفر علیشاه و میرزا علی اکبر مستوفی؛ ۵. در کیفیت ماههای عرب و عجم؛ ۶. اقوال بعضی از مشایخ از نفحات الانس جامی [کاتب بجای نفحات، بهارستان نوشته است.]؛ ۷. در علم طب؛ ۸. حکایاتی از بهلول در مورد توکل، امامت، مرگ و معرفت؛ ۹. حکایاتی در باره رضا و ذم دروغ و بی وفایی؛ ۱۰. در شعبده؛ ۱۱. در تعویذات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۹ - ۱۰۱]

۷۸۶. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:۲۵۲۶۸

آغاز: مأمول است از باب استعداد ایدهم الله؛ **انجام:** به انواع غرائب پیراسته ...

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی [رایانه]

۷۸۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳

آغاز: من مصابیح القلوب روایت شده جناب امیرالمؤمنین وقتیکه عباس پسر آن جناب کودک

روایت‌ها و مطالب متفرقه‌ای که از کتاب‌های مختلف گرفته شده، و بیشتر آن روایات درباره ائمه هدی (ع) می‌باشد؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

۷۸۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۹۱

مجموعه اشعار سست و ضعیف، طلسمات و برخی اوراد و اخبار و فوائد به همراه یک اجازه ارشاد از اسماعیل بن هدایة الله حسینی به مست علی شاه که از طایفه سید جلال الدین اشرف هستند،

می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، مختلف السطر، قطع: خشتی [ف: ۱ - ۸۴]

۷۸۹. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۶۲

آغاز: کنم آنرا هر آینه میگویند جهان که تو هر آینه بت می‌پرستی؛ **انجام:** قال ابن ابی الحدید فی شرحه و ممن قیل عند انه یبغض علیا ... من محبی علی بن ابیطالب و المعظمین له

متفرقاتی در مورد علم و اسرار، فرقه امامیه و صوفیه، فهرست ذریعة الضراعة تألیف مولانا محمد حسن کاشی، مناجات‌هایی از ائمه طاهرین علیهم السلام، روایت از پیامبر و حضرت علی، رساله در بیان مغالطه (مغالطات) که چند مغالطه منطق، نحوی و صرفی را بسیار مختصر در سه فصل بیان کرده، منبع الینابیع، باب توحید، تحکیم، حکمین ابو موسی الاشعری، عمرو بن عاص، زبیر بن عوام و طلحه ابن عبیدالله و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ قسمتی به خط عبداللطیف، مصحح؛ مهر: «العبد محمد حسین یا حسن» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی شکری، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۳۳۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: - ۵۸]

۷۹۰. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۹۷

آغاز: بشنو ای جوینده راه خدا ×× کر تو جویای خدایی با خدا؛ **انجام:** در صفین قتال کرد تا شهید شد و آن حضرت برو نماز کردو دفن نمود

شامل: تحفة العشاق از مولوی؛ حدیث به عربی؛ مطالبی از کتاب جمال الصالحین (سالکین) در فضائل آداب و اعمال و محاسن و اخلاق از میرزا حسن بن حکیم ... عبدالرزاق لاهیجی متوفی ۱۱۲۱؛ آیات و روایات و احادیث نقل از کتاب سیر و تواریخ و شرح اربعین بهائی؛ مطالبی در مورد خوف و رجا به عربی؛ تفسیر آیات و مطالبی از اصول کافی و مواردی از کتاب منهاج النجات؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: - ۹۰]

۷۹۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۸۴

آغاز: بچه مشغول کنم دیده را ؟ دایم ترا می‌جوید، بچه تسلی دهم دل را ؟ دایم تو را بیاد آرد؛ **انجام:** گفتا که چه او در شب آدینه گذشت ×× در خلد برین گزید ماوی «بغرف » که کلمه «بغرف » را - در بیت مطابق ۱۲۸۲ - حاج میرزا موسی ماده تاریخ وفات میرزا محمد علی قرار داده است.

مختصریست در نامه نگاری، قباله ها، خطبه ها، قواعد و فوائد و مشکلات نحوی و ماده تاریخ و جز آنها به زبان‌های فارسی، عربی و گاهی ترکی؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ، اندازه: ۲۱×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۰]

۷۹۲. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۳۵

مشتمل بر فوائد بسیار پزشکی و دستورهای کیمیاگری و فوائدی درعلوم غریبه و مانند این‌ها به نثر و شعر فارسی با قطعه‌ای از فرهنگی پزشکی. این جنگ نامرتب و یادداشت‌های درهمی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: مختلف، جلد: تیماج نیلی، ۱۷۱گ، راسته و چلیپا، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۲۵]

۷۹۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۷۹

آغاز: و جادلهم بالتی هی احسن، مقدمه - بعد از پنج دلیل نبوت - در هر زمان عالم بوده در اسلام، مثل ابن جوزی؛ **انجام:** بنده حلقه بگوش ار ننوازی برود لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه بگوش

مطالبی تفسیری، حدیث، تاریخ، داستان، اشعار پند و اندرز، سوگواری و جز آن ها را که در مجالس ارشاد به‌کار آید گرد آورده و بدون نظم نگاشته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۹۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۵۹]

۷۹۴. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۶۰/۱

آغاز: کنون آخر کار فخر بشر ×× بگویم که چون کرد از این در گذر

شامل گزیده اشعار، ترجمه و تفسیر قرآن، وسوال و جواب از فقه شافعی، ادعیه، هفت بند مولانا جامی، یک مثنوی به‌نام «انجام کار مصطفی»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۸ص (۱-۳۰، ۱۱۳-۱۳۰)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۸۵]

۷۹۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۲۴

آغاز: باب سیم و چهارم در ذکر ادویه مرکبه و این بیست و دو باب است. باب اول در مفرحات معاجین؛ **انجام:** و انه لحب الخیر لشدید.

پاره‌ای از چندین کتاب جمع کرده و قسمتی از کتاب دفع و رفع از ملامحسن فیض دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۵۰۹]

۷۹۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۳۲

آغاز: مهمانی امیر مؤمنان و فاطمه و حسنین و فضه رسول خدا را و مائده غیب؛ **انجام:** پشتم از مرگ اکبر شکسته ×× گریه راه گلویم ببسته

مقتل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: حسین شیخ زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۱۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۶۵۱]

۷۹۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۲۹

در فضایل اهل بیت و احوال شهدای جنگ احد و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ مشکی، ۱۲۴گ، مختلف السطر (۱۲×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۳۸]

۷۹۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۴۹

شامل: نامه به یکی از سلاطین روم، نامه‌ای از نواب عباس شاه، تفریت نامه در فوت اکبرشاه به شاه سلیم، نامه شاه عباس به بانوی حرم، نامه شاه شجاع به مراد بخش، نامه به نواب آصف خان،

سواد کتابت نواب صفی قلیخان، منشآت میرزا محمد سعید به نواب میرزا محمد تقی وزیر اعظم، نامه به نواب ملک حمزه خان، نامه به نواب اعتماد الدوله، نامه به عرب خان، نامه ملا نظیر به نواب آصف خان، نامه به میرزا محمد مهدی نایب الصداره، نامه به میرزا سید مرتضی، منشآت محمد امین الوقاری که مشتمل بر رقعاتی که به هر کس و به معشوق نگاشته، سپس مکاتیب او نسبت به فاضل از جمله به: ملا خلیل قزوینی، ملا عبد الکریم طبسی، ملا محمد صادق یزدی، ملا محمد باقر یزدی، ملا محمد شفیع یزدی، میرزا شاه حسام الدین محمد، حکم شمسا، حکیم الملک قطب شاه یکی از افاضل ساکن نجف، میرزا محمد علی صائب، محمد مقیم سالک یزدی، محمد اسماعیلاء منصف طهرانی، میرزا اسماعیل خلف میرزا معین الدین محمد وزیر فارس، یکی از اعاظم، زین العابدین خلف قاضی حیدر، ضراب باشی هندوستان، وزیر قطب شاه، مرتضی قلی سلطان، یکی از خوانین، نواب میرزا مهدی صدر، میرزا صفی زاده آخوند مومن حسین یزدی و دختر زاده آخوند مغرای یزدی، میرزا کافی خلف میرزا اسحاق یزدی، نامه به مصاحبان و امثال آن ... و بعد از این منشآت صدر الدین محمد ای بیلندی است و میرزا محمد رضی مستوفی و میرزا محمد هاشما، نصراء همدانی و میر کمال الدین محمد قزوینی و ملا قاسما تونی و غیرهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۳۳۸]

۷۹۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۵۷

آغاز: فرمود که ای مرد عرب تو ز کجائی؛ **انجام:** و من امروز دعوتی.

نظم و نثر در مرثیه و مقتل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۹۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۳۴۲]

۸۰۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۱۳

منبری در سرگذشت سرور شهیدان حسین بن علی با اشعاری به فارسی در سوگواری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: اسماعیل؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: - ۴۲]

۸۰۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۲۹/۲

بی‌کا، بی تا [ف: ۳ - ۱۴]

۸۰۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۵۰

دعا و افسون و شعر؛ بی‌کا، بی تا [ف: ۳ - ۱۴]

۸۰۳. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:نامعلوم

احادیث از خصال ابن بابویه و بحار (ج ۱۰) و جز آن‌ها؛ خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: آبی، قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۴]

۸۰۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۵۲

حاوی فوائد لطیفه ادبیه و حکایات نادره و اخبار و احادیث متفرقه و خطبات عدیده و اشعاری در مدح ائمه که محمد نصیر بن عبد الله طبیب آن ها را گرد آوری و برای خود نوشته است؛ خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن عبد الله طبیب، بی‌تا؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۵۰۰]

۸۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۸۰/۴

دعا و نسخه طبی و خبر و منشآت فارسی با دستور نامه‌نویسی یا نامه‌های نمونه است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: تیماج حنایی، ۳۲گ (۳۷ر-۶۸پ)، ۱۹ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۱۴۷]

۸۰۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۶-ف

نسخه اصل: نسخه اصل: بادلیان Pers. c. 36 (۲۸۳۸ ج ۳ ص ۹). دارای یک مصرع به خط بهاء الله جانشین باب و یک گذرنامه و شرح یازده بازی ایرانی و قواعد حساب با مثال به فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۵۴۴]

۸۰۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۵۶/۳

شامل: نامه دوستانه فارسی؛ بندی به فارسی درباره سربازان پاریس؛ یک حکایت به فارسی (مورخ ۱۲۸۵)؛ پنج بند هاتف؛ مثنوی در گفتگوی دو یار سپاهانی؛ قصیده سعدی؛ شعر ابوسعید و شوقی و جامی و مهستی و قاآنی و فروغی و دیگران مانند آثم با با پراکنده‌های دیگر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۳۸گ (۵۴پ-۵۶ر، ۹۲پ-۱۲۶ر)، ۱۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۴۱۳]

۸۰۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۴۷-ف و ۱۳۳۸/۴۷-ف

نسخه اصل: بادلیان Add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱). شامل: قضا و قدر محمد قلی سلیم درگذشته ۱۰۵۷؛ قطعه نصایح و مثنوی جامی؛ قصیده انوری؛ قصیده و غزل سعدی؛ غزل‌های میرزا قلی میلی هروی درگذشته نزدیک ۱۰۰۰، فغانی، شاهی؛ قصیده شیخ عطار، خاقانی؛ غزل و رباعی و فرد ضمیری اصفهانی زنده در زمان شاه تهماسب، محتشم، کمال، حلوائی و وحشی؛ مثنوی دیگر محمد قلی سلیم؛ قصیده هجو امیدی؛ رساله در علم موسیقی؛ غزل و قصیده محتشم، ولی دشت بیاضی، ابن حسام، شوکت، سلمان ساوجی، عبید زاکانی و محمد علی جم؛ فردهایی با عنوان «به زبان عندلیب شوق»؛ غزل و رباعی و مثنوی و قطعه از آصف قمی؛ حجاب با عنوان «لراقمه» که گویا او گردآورنده جنگ است و میرزا صایب، میرزا قطاعی، قاسم مشهدی، میرزا جلال اسیر، عاقل میر، فردوسی، سعدی، میلی شمس تبریزی، جامی، حسن، نثاری، خیام، عراقی، بزمی، کمال اسماعیل، شیخ بهایی (رباعی) و واثق؛ رباعی‌های دیگر؛ مناظره کلیم الله در طور با آن سیه گلیم مهجور؛ ساقی‌نامه ظهوری؛ قصیده درازی از مادحی؛ مثنوی ملاجلال (گویا اسیر)؛ غزل شرف؛ مثنوی دیگر محمد قلی سلیم؛ مثنوی قضا و قدر او گویا دنباله مثنوی پیشین؛ مثنوی او در تعریف کشمیر؛ قصیده و غزل سعدی، جامی، امیر خسرو و قدسی؛ مثنوی‌های دیگر مانند: ساقی نامه نظر و مثنوی شاه طاهر

دکنی و شکست دست طالبا و قضا و قدر حکیم رکنا (رکن الدین مسعود کاشی متخلص به مسیح درگذشته ۱۰۶۶)؛ غزل خواجه عصمت بخارایی درگذشته ۸۲۹؛ شعر مولانا رومی، عطار و سقا؛ مثنوی محمدقلی سلیم؛ جنگی از مثنوی‌های صدق محبت مجنون با لیلی و صدق محبت سلطان محمود با ایاز؛ در باب معجزه؛ حکایت بایزید؛ حکایت بهلول؛ معجزه حضرت رسول؛ نمونه‌ای از حدیقة الحقایق؛ از غزل‌های خواجو، کمال اسماعیل، اهلی و هلالی؛ یک مثنوی ساقی‌نامه از نشمی (گویا نظمی)؛ یک رباعی؛ نان و حلوای شیخ بهائی؛ مثنوی حکیم قطران؛ غزل حکیم ابوعلی؛ مناظره ابراهیم و آذر؛ بخش میراث ثانی بیک؛ مثنوی محمد قلی سلیم؛ قضا و قدر امیر بیک واله؛ دو مثنوی کوتاه محمد قلی سلیم؛ مناظره بدوی و حضری عرب؛ جنگ بحر طویل محمد بیک ساعی؛ حکایت مقلد موسی؛ غزل ترکی فضولی؛ مخمس ناصر خسرو از سعادت نامه او؛ چند رباعی و بندهایی از تحفة الاحرار و سبحة الابرار جامی؛ سوز و گداز نوعی؛ گلشن راز محمود شبستری؛ سحر حلال اهلی شیرازی؛ مجمع البحرین دارا شکوه؛ بخشی از ده باب؛ گزیده‌هایی از مخزن الاسرار نظامی، حدیقه سنائی، خسرو شیرین وحشی؛ چند رباعی و تعریف بلاد هند؛ رباعی‌های بابا افضل کاشی و دیگران؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۱ - ۵۸۵]

۸۰۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۳۸/۵۷-ف و ۱۲۳۶/۵۷-ف

نسخه اصل: بادلیان Add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱). چندین رساله کوچک در حساب اختیارات روزها و ساعت‌ها به نام زکی‌نامه و ساعت‌نامه و ساعت ستاره، از امام جعفر صادق با رساله‌ای درباره سزاواری میان زن و شوهر و فال‌نامه علی (ع) و اسناد دعاء «یا رجایی»؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۱ - ۵۸۸]

۸۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۲۴/۶-ف

نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی C. 1655.2 V-90. قصیده در ستایش مظفرخان و جوانمردخان و عبدالله خان و سلطان ابوسعید و خسرو غازی، مرثیه امیر یارمحمد پدر قل باباکو کلداش از مشفقی، ستایش علی از حافظ همه اینها به نظم فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۶۱۴]

۸۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۲۲/۲-ف

نسخه اصل: کتابخانه عمومی رشت. شامل: داستان جمجمه و عیسی، داستان ابراهیم ادهم، شرح دعای استفتاح، اسماء النبی، صلوات النبی، با چند مطلب دیگر، همه به فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۹ص (۳۱۸-۳۴۶) [فیلمها ف: ۱ - ۶۴۳]

۸۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۲۰/۲

شامل: رقعه میر علی شیر به برادر خود خواجه افضل الدین محمد و فرزند خود عبدالله (۵۷-۵۸)؛ شعرهای شریف کاشی، صقیلا، محمد قلی سلیم، رضای سرخسی، سلمان ساوجی، امیدی رازی، کاتبی، رفیعای واعظ، وحید، شانی تکلو، حاتم کاشی، حضرتی طالشی، حسنخان شاملو، بدرخان رمزی، حاذق تبریزی، مرتضی قلی سلطان، کمال خجند، شیدای هندی، فخری، عبدالوهاب، مشرف، ظهوری، غزالی مشهدی، محتشم کاشی، نجاتی، ثنائی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۲گ (۵۷-۹۸)، ۱۴ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۱۷۷]

۸۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۵۲

چند برگ آغاز حکایات تاریخی به نثر و بقیه اشعار است شامل مدایح و مراثی و قصاید و رباعی و یک‌بیتی‌ها آنچه که به هم شباهت دارند از تضمین و استقبال و اقتباس و جز این‌ها از: سعدی، مغربی، ریاضی، صائب، هاشمی، قائمی، مسعودی، سیفی، کاتبی، شهیدی، قبولی، هلالی، پناهی، حیرتی، خواجو، عمادی، جامی، خسروی، انسی، نزاری، حافظ، کمال، حرفی، مغربی، عارفی، آصفی، حالی، عطار، مایلی، نزاری، سهیلی، فخری، سلیمان، کامی، حقیری، جلالی، سلمان، حیدری، صالحی، ملکی، سیفی، حسنی، عادلی، شاهی، ابن حسا م، موسوی، خسروی، طوسی، ملکی، سیفی، حسنی، عصمت، لعلی، قاسمی، انسی، آهی، رحمی، فنایی، آذری، فهمی، عبید زاکانی، خواجو، شمسک، بوعلی، حزنی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با شعرهای ترکی در آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی زرد، جلد: تیماج یشمی، ۷۱گ، ۱۶ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۱۶-۱۱]

۸۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۲۸/۱

آغاز: ... ز فصل بی شمار ×× در عبادت دار او را اشتغال / کرده شیطان بر دلم زور آوری ×× در فغان و در امانم ماه و سال

با گزیده‌ای از فتوای شیخ ابراهیم تهرانی در تکفیر رافضیان (۱۰۳-۱۰۸) به عربی با عنوان «هذه نبذه منتخبه من مبسوط فتوی العالم المدینه الشیخ ابراهیم التهرانی؛ شعرهای محنت کردستانی (ستایش و مرثیه و غزل و «سراپا) و نامه‌ها و منشآتی گویا از او و از ناجی و شعر شوکت و مطالب پراکنده عرفانی دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۷ص (۱-۱۲۷)، ۱۳سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۹۱۶]

۸۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۷۰-ف

نسخه اصل: سنا ش ۱۴۳۰۲؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۲ - ۱۴۹]

۸۱۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۰۴/۲

آغاز: بسمله - رساله علی طریق الافرنج فی الفلکیاتو فی السبع سیارات و غیرها؛ **انجام:** پایان: تمت - تمام شد کار من نظام شد بتاریخ ۱۴ شهر جمادی الاول سنه ۱۲۲۰ هـ.ق.

رساله‌ای در باب جغرافیا و نجوم و هیأت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۸۲ص، مختلف السطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۳۷]

۸۱۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۰۴/۳

آغاز: من جمله - خواص الاسماء الحسنی ما ذکره الرسی (کذا) رجب من محمد بن رجب؛ **انجام:** توگر غافلی خیز و دیوانه شو ×× مریز آب خود؛ خاک میخانه شو

دم از دل زنی، دردی و دردکش ×× دلی گرم داری دم سردکش
رساله‌ای جنگ‌مانند شامل خواص اسماء الحسنی و ادعیه و اوراد و شرح مسافرت و مقداری هم اشعار جامی و حافظ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۵۰ص، مختلف السطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۳۸]

۸۱۸. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۴۶/۳

جنگی از پراکنده‌ها مانند مجموعه محمد جباعی از بحار و خطبه‌های بیان و طتنجیه و قضایای امیرالمؤمنین و مسائل ابن کوا؛ بی‌کا، بی تا [نشریه: ۴ - ۳۹۷]

۸۱۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۹۷

آغاز: ای نهان در ذات و ای پیدا بهست؛ **انجام:** خانه تنگ است دل جای یکی بیش نیست.

متفرقاتی از کتاب‌های مختلف در مصیبت و مراثی و غیره؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۰۰ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۸۲۰. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه:۵۳

بی‌کا، بی تا [نشریه: ۷ - ۶۸۸]

۸۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹۵

آغاز: شب باسر زلف دوست پیمان بستم؛ **انجام:** چو طفل بسته زبان گریه ام بیان من است

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۸۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۹۰

بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۸۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۹۷

آغاز: (پس از دو برگ): یا ایها النبی رسم قرآن؛ **انجام:** من اذاردت الامور الیکم

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۸۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۳۶

آغاز: بسمله، هذه قصیده اللغویه ... و صفت الشعه من یفهم؛ **انجام:** فمالی اراها من بعیده است

خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ: فستقی، جلد: مقوا [الفبائی ف: ۱۷۲]

۸۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۴۵

آغاز: بسمله قال العلامه البحار انه لما قاتل؛ **انجام:** درخت ها را بسوزانی

خط: مختلف، بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۸۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۴۷

آغاز: یک مرتبه دید سواری ظاهر شد و سنگ؛ **انجام:** تک لباس عشق را من لابسم.

بی‌کا، بی تا [رایانه]

۸۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۲۳

آغاز: برای صداع و دردهای دیگر؛ **انجام:** موبر آید کذا فی النسخه (سفید)

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۸۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۱۰

آغاز: یکشب بخایسانند آب سیب یمکن؛ **انجام:** بعمده بسیار نافع است ... بجنت لطف رحمن باد رهبر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۸۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۸

آغاز: پاره احوالات خاتم الانبیاء محمد (ص)؛ **انجام:** شورش ماه صفر نداشت

اخبار و مرثیه، جامع و کاتب: شیخ محمود روضه خوان مغانی معروف به رئیس الذاکرین؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ محمود روضه خوان معانی معروف به رئیس الذاکرین، بی تا [الفبائی ف: - ۶۳۴]

۸۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۴۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه:۱۰/۱×۲۱/۹سم [رایانه]

۸۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۵۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه:۹/۹×۲۰/۷سم [رایانه]

۸۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۱۴۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری؛ اندازه: ۱۳×۲۱سم [رایانه]

۸۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۴۵

مجموعه‌ای از مطالب و اشعار مذهبی به‌خصوص در مورد امام حسین (ع) که بدون ترتیب خاصی و به صورت بسیار پراکنده و ناقص نوشته شده است. در برگ ۱۱پ نام «لسان الواعظین» قید شده، و در برگ ۵۵ نیز یادداشتی از صاحب نسخه که با خطی متفاوت از کل متن نوشته شده، این اثر «لسان الواعظین» نامیده شده؛ ولی مطالب این اثر بسیار نامنظم و پراکنده بوده و با چند کتاب «لسان الواعظین» معرفی شده در الذریعه و مرعشی تطبیق نمی‌کرد. با این حال احتمال دارد که مطالب آن بر گرفته از «لسان الواعظین» معرفی شده در مرعشی که شامل مجالس مرتبی در تاریخ پیامبران و پیامبر اسلام و ائمه اطهار (ع) و دارای اشعار بسیار می‌باشد، گرفته شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق ناخوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور قرمز، ۱۲۲گ، ابعاد متن: ۸×۱۵/۵، اندازه: ۹/۷×۱۷/۷سم [رایانه]

۸۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی؛ اندازه: ۱۵×۲۱ سم [رایانه]

۸۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۳۲

آغاز: حجت بودن اجماع بجهة مجتهد یا من باب اللطف است و یا من باب الکشف؛ **انجام:** نزع میان دو کس عداوت انداختن، نسلخ در لغتی با غرا گویند مشحون باقسام ثرمات

نویسنده در ضمن این مجموعه فوایدی در رموز وقف و

حساب‌های جمل و ابجد و معانی لغات و صیغ عقود و در آداب نمازهای گوناگون و اشعاری به ترکی و فارسی و دیگر مسائل متفرقه نوشته است. شامل: سؤال‌های شرعی و پاسخ‌های آن بنا بر فتوای حاجی سید حسین آقا حسینی (ظاهراً کوه‌کمره‌ای م ۱۲۹۹ق)؛ فرازهایی از کتاب «وسیلة النجاة» که مجموعه‌ای از مسائل شرعیه همان حاجی سید حسین است که سید حسن [حسین] تبریزی مشهور به مسئله‌گوی از رساله عملیه ایشان و یا به صورت مشافهه گردآورده و به نظر ایشان رسانده شده است (۵۱پ-۶۱)، این کتاب را مسئله‌گو پس از درگذشت حاجی سید حسین به نظر فاضل شرابیانی (۱۲۴۵-۱۳۲۲) رسانده و پس از تصحیح و تحشیه ایشان مطابق فتاوی وی چاپ کرده است؛ مباحثی محدود از کتابی فقهی که عنوان «فصل» دارد و در بحث زکات از من شاهی جدید متداول در اصفهان برابر با شانزده عباسی نام برده شده است (۱۱پ-۳۴)؛ مبحثی مستقل از کتابی در صرف با عنوان «فی بیان اعلام غیر المنصرف» (۷۳-۸۳)؛ گزیده‌ای با عنوان «فی بیان آداب نکاح» (۸۴-۱۰۱)؛ مطالبی در علوم نحو (۱۰۳-۱۳۰)؛ مطالبی در شناخت علم فقه و اصول (۱۳۱-۱۳۶)؛ صحیفه‌ای در مراتب حقیقت (۱۳۷-۱۴۴)؛ عنوانی مستقل به نام «لب لباب الاصول» (۱۴۵-۱۴۵پ)؛ مطالب متفرقه‌ای در اسباب مد، تعیین شمار حروف جمل، اشعار منتخبی در قرائت قراء و نیز وقف‌های ضمه و رموزات قران و دیگر رموزات و مانند آن (۱۴۶-آخر)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۶گ، ۱۱-۱۲سطر (۶-۷×۱۲-۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۸۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۷/۸×۲۱/۹سم [رایانه]

۸۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۴۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۵×۲۱/۸سم [رایانه]

۸۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۵۴

جنگ موسیقی با شعر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ بدون شماره گذاری؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی- مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۲/۵×۱۸/۵سم [رایانه]

۸۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۴

آغاز: خطبه قبل از عقد. بسمله. الحمدلله اقرارا بنعمته و لا اله الا الله اخلاصا؛ **انجام:** جامه نو پوشد روز پنجشنبه بخوشحالی پاره کند و نیک است تمام شد ...

شامل مطالب گوناگونی چون خطبه قبل از عقد، صیغه عقد نکاح از سید محمد باقر، مقدماتی درباره ازدواج، گفته میرزا مهدی خان، احادیث و روایات، دعا و طلسم، نصایح حضرت رسول (ص)، در احکام نو بریدن ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ (۴۶-۶۵پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

۸۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۱۷

مجموعه خط، اخلاق، اشعار و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۹۷گ، اندازه:۱۵/۷×۲۱/۲سم [رایانه]

۸۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۶۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۴۱گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [رایانه]

۸۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۷۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۵۲گ، اندازه: ۱۴×۲۱/۴سم [رایانه]

۸۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۳۱

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۸۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۶۶

آغاز: مریض بنهد دریابد اگر نبض زیر انگشت سبابه بجهد باید دانست که غلبه صفر است اگر؛ **انجام:** و جناب همیشه خادم خود را خصوصاً به وقت خمسه پنج وقتی یعنی نماز از دعاء خیر یاد فرمایند ...

این اثر ظاهراً قسمت‌هایی از سه کتاب مختلف می‌باشد که به درخواست «شاه عبدالغفور صاحب» توسط محمد فتح الدین احمدی ماهروی» نوشته شده است: قسمت اول در ترکیبات دارویی، قسمت دوم، فصل هشتم و نهم کتابی در اختیارات ایام، قسمت سوم در بیان مراتب نفس انسانی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد فتح الدین احمد ماهروی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: ساغری قهوه‌ای، ۶گ (۳۰-۳۵پ)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴/۸×۲۰/۴سم [رایانه]

۸۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۱۲

آغاز: بسمله، قال رسول الله (ص) اهتز العرش ببکاء الیتیم و هر که تسلی و دلداری دهد یتیمی را و دست نوازش بر سر او بکشد؛ **انجام:** گفتمن گذشتم از او نه او ضربت به من بزند نه من او را می‌کشم حضرت حیا کرد او را این است که امیرالمومنین را حلال مشکلات می گویند

مجموعه روایت‌های مذهبی و اخلاقی است به فارسی، و آمیخته به شعر فارسی و گاه عربی، در زمینه‌هایی از قبیل محبت به ایتام، حجاب زنان، شکر نعمت، خواب قیلوله، توسل به ائمه اطهار (ع)، اکرام مهمان، خواص سوره قدر، معجزه امام زمان (عج) و ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۶۴گ، ۱۶-۱۸سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۸۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۲۱

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۹/۳×۱۸/۵سم [رایانه]

۸۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۷

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۵/۹×۲۲/۵سم [رایانه]

۸۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۹۸

کا: شقایق طهرانی، بی تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۷۷گ، اندازه:۱۱/۵×۲۰/۱سم [رایانه]

۸۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۹۹

بی‌کا، بی‌تا؛ مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی، خریداری از منصور تألهی معین الدین [رایانه]

۸۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۹۶۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۵×۲۱/۳سم [رایانه]

۸۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۲۵۵۱۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از میردادخان [رایانه]

۸۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۹۱

آغاز: بسمله، باید شخصی که از ... ستاره ... بیست و یکم در شرف؛ **انجام:** وسع کرسیه السموات و الارض و لایؤده حفظهما و هو العلی و العظیم ...

مجموعه‌ای مطالب پراکنده در طالع بینی، بروج شمسی و قمری، اختیارات ایام، منظومه‌ای ناقص در طب، دعا و تعویذ و طلسم جهت دفع بعضی از بیماری ها و بلاها و برآوردن برخی از حاجات؛ خط: نستعلیق بد و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی و آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [رایانه]

۸۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۳۳

مجموعه‌ای در نظم و نثر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۲۵گ، اندازه:۱۴/۱×۲۲/۴سم [رایانه]

۸۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۶۵

جنگ مطالب گوناگون؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۴×۲۲سم [رایانه]

۸۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۱۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۰/۷×۲۰سم [رایانه]

۸۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۲۷

جنگ (بیاض)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۳۲گ، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [رایانه]

۸۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۶۶

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۲/۴×۲۵/۸سم [رایانه]

۸۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۷۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۰/۵×۱۷/۵سم [رایانه]

۸۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۶۳

تذکره (جنگ)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سهیلا چاره‌دار [رایانه]

۸۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۵۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۳۸ گ، اندازه:۱۳/۲×۲۱/۱ سم [رایانه]

۸۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۹۳

جنگ یا کشکول؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۳۴گ، اندازه: ۱۳/۲×۲۱/۱ سم [رایانه]

۸۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۲۵

جنگ (بیاض)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۶/۹×۱۲/۵سم [رایانه]

۸۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۶۲

جنگ نظم و نثر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۶۶ گ، اندازه: ۱۴/۲×۲۰/۱سم [رایانه]

۸۶۴. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: الطن المخالف للاماره و بین المنع عن الظن القیاسی؛ **انجام:** خروج فرموده باطل را هلاک و حق را ظاهر فرماید.

در معرفی این جنگ اطلاعات بیشتری داده نشده ولی انجام آن با نسخه شماره ۱۰۰۵۰ مجلس شورا با عنوان «اثبات الحجة فی الرد علی البابیة» که بدون نام مؤلف است هماهنگ است و محتملاً یا فقط این رساله است و یا جزئی از آن جنگ است؛ خط: نسخ تحریری، کا: میرزا سید احمد بن میرزا سید محمد مدرس، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۲۰۰گ، ۱۷ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [میراث اسلامی: ۸ - ۴۴۹]

۸۶۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۸۹

آغاز: شد نصب چشم آخر دوای وصل او ×× دیده را مبارکباد دیدن جمال او؛ **انجام:** خورشید انوری بود و من ذره حقیر ×× زیبد اگر بلطف کنی ذره پروری / پادشاهی می‌توانی کرد در اقلیم دل ×× از جهالت همنشینی پاکدلان حیف، حیف

سخن منثور آن شامل ده رقعه به شیوه راسته چلیپایی، برخی از رقعه‌ها عنوان «سرخوشی وصل، گله سرکشی و تغافل، بیوفایی، جواب، در جواب رسیدنامه و پیام، جواب در اکتفا به خیال، جواب راقمه» دارد. بدون ذکر رقم و تاریخ، در کنار و یا فراز رقعه‌ها اشعار سرایندگان نگاشته شده و زیاده بر ۶۰۰ بیت را دربر می‌گیرد، با مطالعه نسخه معلوم نگردید که گردآورنده جنگ چه کسی است، در صفحه عنوان ذیل «بسمله» نوشته شده «سرخوشی وصل» گویا نامی است که به آن داده‌اند. شاعرانی که شعری از آنان در این جنگ آمده، عبارت اند از: صائب تبریزی، میرزا جلال، غنی، کلیم کاشانی، سلمان، جهان، نظیری، سابق، آشنا، واضح، نعیمی، میر جعفر خراب، رومی، صمدی، خواجه حافظ، اشرف، میرزا فصیحی، سیف، حیدر، ادهم، عاصم، ظهوری، سالور، اسیر، میر سید حسین خالصی، شاه طاهر دکنی، هلالی، شاهی، بنائی، طالب آملی، قاسم، میر منصور عرب، والدی آزاد، گدایی، هاشم بخاری، آصفی، آهی، کمال، سالبی، همایون، اهلی وحشی، وحدت، برهمن، مشرفی، بهائی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳گ، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۰۳]

۸۶۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۵۴

شامل دو قسمت: ۱. منشأت اخوانی و دیوانی متفرقه از شیخ بهائی؛ ۲. ترجمه کشکول از شیخ بهائی که به نام سلطان عبدالله قطب شاه بن محمد قطب شاه ۱۰۸۳-۱۰۳۵ق از سلسله قطب‌شاهیه هند ترجمه کرده است؛ خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۳۶۲]

۸۶۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۹۲

آغاز: بساط نشاط در بارگاه خاطر عاطر حقانیت ارتباط پیوسته گسترده و مبسوط و امور دو جهانی بتأیید جناب سبحانی همواره منتظم و مضبوط باد؛ **انجام:** مدحیه حضرت رسول اکرم و حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام از حسن کاشی که با ابیات عربی:یا علی المرتضی انظر الی ×× قد اتیت خائفا مما لدی / یا علی نجنی مما اخاف ×× یا علی یا علی یا علی

شامل منشأت میرزا محمد رفیع واعظ قزوینی و منتخباتی از دواوین محتشم، طوفان، نظیری، جامی، ابن یمین، سلمان، حسن کاشی، ساقی، میرزا محمد رفیع واعظ و بعضی ادویه و نسخه‌ها جهت علاج امراض مختلفه و نیز حاوی زیارت مضجعه و مناجات دوازده امام و ادعیه متفرقه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، ۱۰۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۳۶۳]

۸۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۹۰۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۶۹گ، اندازه:۱۰/۴×۱۶/۲سم [رایانه]

۸۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۵۸/۴

آغاز: نیزه و شمشیر پاره پاره کردند

در مقتل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: اخوان مصلائی؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۵۸-۶۴)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۳۰۱]

۸۷۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۴۳

احوالات حضرت سید الشهداء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴۶گ، ۲۷سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۴ - ۱۲۱۶]

۸۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۰۰

در موضوع مقتل؛ بی‌کا، بی تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۳]

۸۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۰۹

در موضوع مقتل؛ بی‌کا، بی تا [نشریه: ۱۳ - ۳۸۶]

۸۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۸۴

در موضوع نوحه و مرثیه؛ بی‌کا، بی تا [نشریه: ۱۳ - ۳۷۴]

۸۷۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۲۲

آغاز: بسمله، هر ماه نو که شود، در حین نو شدن در هر برجی که باشد باید چیزی دیده شود، حمل در سلاح مصقول؛ **انجام:** بسمله الا تعلوا علی و اتونی مسلمین، اجب یا جبرائیل انت و خدامک، اللهم صل علی محمد و آله محمد الأوصیاء

شامل: احکام دیدن ماه نو، احکام اموات، دعای عدیله، نمازها، خسوف و کسوف معرفة الایام و الشهور، آداب طعام خوردن، سکزیلدوز «هشت ستاره» آداب لباس پوشیدن، بیرون رفتن از خانه، دعاهای ماه رمضان، اختلاجات الاعضاء و جز آن‌ها؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: شمیز، ۲۱۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۵/۵×۸/۵سم [حضرت معصومه: ف: ۱ - ۳۱۷]

۸۷۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۱۳

آغاز: دعاء أم الصبیان الصغیر، بسم الله الرحمن الرحیم، هذا کتاب محمد رسول رب العالمین إلی من طرق الدار من العمار؛ **انجام:** قدوس قدوس رب جل ربنا و عز تبارک اسمه اسفون یا ذرار ما بعو منقالها

دعا و علوم غریبه. مشتمل بر دعاها، ختومات، طلسم‌ها و خواص اسماء الله و ماه‌ها و روزها و اشکال بروج و ...؛ خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ اهدایی: جواد کمالیان، ۱۳۵۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۱گ، ۲۲س سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۴۳]

۸۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۰/۷

شامل: سؤال و جوابی از سید محمد باقر راجع به نیت روزه؛ مسائلی راجع به غسل جنابت (ح۴۷-۴۹)؛ تحت «ابواب الجنان» مدح صفت حلم و شیوه ملایمت و شکفته رویی (ح۴۹-۵۱)؛ مساله گناه و دگرگونی قلب که بر اثر گناه پیش می‌آید (ح۵۱-۵۲)؛ تحت عنوان ابواب الجنان ابتداء «ذم خطیبان غیر امرکننده تعمل صالح آمده» و بعد حدیثی در باب «طالب علم» و بعد از آن مطالبی درباره «تزویج» و «گامزنان طریق علم» و قولی درباره «پند گرفتن عالمان از چهار کتب دینی» و قول نبی راجع به تقویت قوه حافظه نقل گردیده است (ح۵۲)؛ ابتداء یک حدیث درباره دفع مضارات و دعایی که بعد از نماز باید خواند و نکته‌ای در باب علت غسل جنابت و دستورهای پیغمبر درباره همخوابگی (ح۵۳-۵۷)؛ اقوالی از پیغمبر و امام جعفر صادق و بزرگان شیعه درباره مسائل مختلف دینی از طهارت و نماز و امثال آن (۵۸-۷۳)؛ مطالبی درباره فضیلت اذان و اقامه و نیت (۷۳-۷۶)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق بن ملا عبدالمحمد، بی تا، جا: فریدن اصفهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۲۹ص، ۴۷-۷۶، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴سم [ف: ۶ - ۶۰]

۸۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۶۶

آغاز: و هر جایی که می‌رسید آن حوالی می‌سوخت ... و خار و خاشاک و سنگ خاره به آن؛ **انجام:** چون روز جمعه درآید در زمین مؤذنان درروی زمین بانگ نماز گویند حق تعالی جبرئیل را بفرماید تا درمناره زمردین

روایات و حکایات اخلاقی؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۸]

۸۷۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۴۷

آغاز: آورده‌اند که مردی پیش رسول صلی الله علیه و آله و سلم آمد و عرض نمودکه یا رسول الله من صدقه می‌دهم برای آنکه

نام من به نیکویی بلند شود؛ **انجام:** که هر یکی برابر کوه احد باشد ای موسی، شرکان و غافلان و بخیلان و
جنگی مشتمل بر روایات و حکایات که تحت عناوین «آورده‌اند – آورده‌اند» مطالبی روایی و عرفانی و غیره ذکر کرده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۶۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۲ – ۶۰۸]

۸۷۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۳۳/۹

شامل: در تعریف فقه و ادله آن، تعریف خبر متواتر و واحد، کنیه و القاب ائمه علیهم السلام، بعضی اصطلاحات فقهی، ذکر مشایخ مصنف، مسئله کر، مسئله زیارت قبور ائمه، سؤر انسان، تعریف ناصبی، مناظره شیخ مفید با قاضی عبدالجبار بغدادی، اختیارات الایام السبعة المروية عن الامام الصادق علیه السلام، دعاء المروی عن علی علیه السلام، مناظره مجنونی (شیعی) با فقیهی سنی در توحید و امامت در سه صفحه به عربی، معمای فقهی، زنی که با هفت مرد نشسته بود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: فتح الله بن محمد رضا شریف حسینی خویی با مهر «عبده الراجی فتح الله» (بیضی)؛ مهر: «محمد تقی بن محمد باقر» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: – ۲۱۹]

۸۸۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۹۱

دو دفتر یادداشت جیبی مربوط به دو عالم که مطالب متفرقه را در آن یادداشت کرده‌اند هر دو مندرس است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: – ۴۲۳]

۸۸۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۵۲/۱

آغاز: یا رازق لبشر

مشتمل بر ادعیه، تاریخ، اشعار، جفر، اخبار، و غیره؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۶ص (۱۲۶–۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف:۵–۱۷۸۱]

۸۸۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۸۶

آغاز: آغاز جنگ صلیب در آخر قرن یازدهم میلادی؛ **انجام:** در پاریس در روز ۹ دسامبر ۱۹۳۱ – ۱۷ آذر ۳۱۰ رحلت کرده.
در تمدن مسلمین نقل از کتاب گوستاو لوبون و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۹۷ گ، مختلف السطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ – ۱۲۷۴]

۸۸۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۵۹

آغاز: فوله النابع اطلاق الجاری علیه؛ **انجام:** و بعد اختلافهم فی مهیة العلم.
فقه منظوم، اصول فقه و مطالبی در رضاع وارث و منطق؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی، ۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ – ۱۴۵۳]

۸۸۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۵۶م

یادداشت مانند دارای نامه‌ها و داستان‌های با عنوان حکایت؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۱۰۴گ، ۱۴–۱۷ سطر (۶×۷/۵)، اندازه: ۱۰۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: ۱۱۰۷]

۸۸۵. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۱۵

آغاز: بدانکه مقام منحصراست دردوازده پس شعبه بیست وچهار باشد هرمقامی دو شعبه
شامل: در برگ ۱–۶ حدیث، حکایت و معما نقل از ربیع الاول از زمخشری و مرآت الجنان یافعی و غیره (گ۱–۶)؛ رساله‌ای در موسیقی آغاز: «بدان که مقام منحصر است در دوازده پس شعبه بیست و چهار باشد هر مقامی دو شعبه ...» (۷–۹)؛ حکایتی از احمد بن محمد یحیی الانباری در سال ۵۴۰ (۱۰–۱۳)؛ متفرقات، معما، اشعار از جامی و ملای رومی و ابوالوفاء خوارزمی و مولانا عبدالغفور طالقانی (۱۴–۲۲)؛ دیباچه حاجی قربان انصاری از محمد قزوینی، آغاز: «ای نام تو نامه خرد را عنوان ×× وی صنع تو مجموعه طراز امکان» (۲۳–۲۷)؛ رقعه به جهت اعلام منع شراب از جانب پادشاه به احباب (۲۸–۴۴)؛ متفرقات (۴۵–۵۰)؛ اشعار از مکتوبی سلطان ابوسعید، زیب النساء بیگم، اهلی شیرازی و متفرقات (۵۰–۶۰)؛ بعضی فوائد نقل از کتاب منتخب عزیزی تالیف محمد عزیز الدوله که نام دیگرش کنز الغرائب و بحر الفرائد (۶۱)؛ مقاله چهارم از قسم اول کتاب نفائس الفنون در ۱۲۱۹ در دارالسلطنه هرات (۶۳)؛ منشآت و متفرقات و نیز نقل چیزهایی که به نوشته خود نگارنده عقل از قبول آن‌ها امتناع دارد از کتاب جواهرنامه سلاطین هند است و نیز تاریخ قحطی مشهد و برخی از حوادیث مربوط به پادشاهان افغان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۸گ، قطع: ربعی [چند نسخه–ف: – ۳۵۱]

۸۸۶. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۱۶

شامل: نامه‌ای که در زمان شاه عباس ثانی پس از فتح مبارکه دار القرار قندهار به پادشاه فرمانفرمای ولایت هندوستان نوشته‌اند؛ نامه‌ای که شاه عباس ثانی در پاسخ عبدالعزیز خان والی ترکستانی نوشته‌اند؛ ایضا نامه‌ای از شاه عباس به او؛ مثنوی از آقا محمد مومن تفرشی در مدح امام نهم و عروسی کردن، آغاز: ز ایوان خلافت کرد مامون ×× به شوق صید روزی عزم هامون؛ فخریه آقا صادق تفرشی؛ مثنوی گل و بلبل از میرزا ابوالقاسم تفرشی متخلص به هجری؛ رباعیات از همو: چاه وصال لیلی و مجنون؛ مناجات سلطان ابراهیم؛ نرگسدان ذبیحی؛ اشعاری از کمال اسماعیل اصفهانی، میرزا عنایت الله اصفهانی، مولوی ساوجی و چند تن دیگر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاضی [چند نسخه–ف: – ۳۵۱]

۸۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۵۴/۱

آغاز: امیر ولایت و طریقت و میر بلاد حقیقت و معرفت را از کوچک ابدالان حلقه به گوش و از چپلاقان غاشیه بر دوش؛ **انجام:** قمر و زهره مؤنث اند از برای رطوبت شمس و زحل و مریخ مذکرند به سبب چسبان و پیوست و عطارد با مذکر مذکر و با مؤنث مؤنث است، برای آن که پیوست و رطوبت در او مساوی

است.
جنگی شامل مطالبی متفرقه، از جمله تاریخ سلاطین صفویه و عثمانیه، جغرافیای اقالیم و اشعار و حکایات مختلف می‌باشد که از نویسندگان گوناگون جمع‌آوری شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ (۱پ–۱۰۲ر) [ف: ۲۵ – ۳۳۴]

۸۸۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۲۸

جنگی شامل منتخب اشعار متفرقه در هفت برگ و رساله‌ای به فارسی در فقه در دوازده برگ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: ۱ – ۳۷۴]

۸۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۹۰

شامل: ۱. روایتی از امام جعفر صادق (پ–۶ر)؛ ۲. دیباچه کلیله بهرامشاهی (۷پ–۱۲پ)؛ خط: نستعلیق خوش، کا: کلهر (گویا)، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با مخمل، ۱۲ص، ۸ سطر (۱۵×۷/۵) و ۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۹ – ۸۷۴]

۸۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۹۶/۱

شعرهای کلیم، سعدی، محتشم و میرزا کوچک بینش و منشآت قائم مقام و دیگران و حدیث و فقه و رساله عقدنامه آخوند ملا محمد باقر مجلسی و مطالب دیگر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج تریاکی، ۳۶گ (۳ر–۲۹پ، ۳۶ر–۴۴ر) ۱۳ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۱ – ۲۳۹۷]

۸۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۳۶/۱

شامل: بندهایی از المزار (۱)، مهج الدعوات ابن طاوس (۲–۱۰) و المصباح الکبیر (۱۱–۱۲)؛ خطبه نکاح و دعا و ملل و نحل (۱۴–۴۱)؛ بندهایی از المحاسن برقی (۴۲–۶۲)؛ تفسیر قرآن به روایات سنی و شیعی و اثبات امامت علی با آوردن عباراتی از نویسندگان سنت و جماعت (۶۳–۹۰)؛ بندی از الاختصاص از کتاب سعید بن جناح و شرح لغوی آن (۹۱–۹۵)، از جواهر القرآن غزالی (۲۰۷) و از شرح ابن ابی الحدید از سخنان نقیب علوی بصری (۲۰۷)؛ شعر فارسی (۲۱۱)؛ سخن همین نقیب از همین شرح (۲۱۲–۲۲۷) در لعن بر صحابه؛ خط: نستعلیق، کا: سلطان محمود بن علی طبسی، بی تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱سطر (۱۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۰ – ۱۸۱۰]

۸۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۲/۵

شامل مطالب فلسفی و کلامی به فارسی از فص یونس محیی الدین و معالم التنزیل و شرح گلشن راز و از امام غزالی و اخبار نبوی و از فتوحات مکیه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲۲گ (۴۲۷–۴۴۸)، ۱۵ سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۰ – ۱۸۴۸]

۸۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۲/۷

پراکنده‌های ادبی و تاریخی و خبر، از جمله سرگذشت سلطان محمد نور شاگرد مولانا اظهر شاگرد مولانا جعفر شاگرد مولانا غلامعلی غلام خواجه میر علی تبریزی استاد خط تعلیق و شطرنج که در زمان تیمور گورکان با مولانا سعدالدین تفتازانی شطرنج باخته و بر او چیره شده (نقل از خط مولانا قاسم)؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۲گ (۵۱۳–۵۲۴)، ۱۵سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۰ – ۱۸۴۸]

۸۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۶۰–ف

شامل: خطبه جمعه میرداماد و دعاها و پراکنده‌های ادبی و تفسیر و حدیث و دعای کیسه پول، با خط میرداماد با نشانه «م ح ق»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاضی [فیلمها ف: ۲ – ۱۳۰]

۸۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۲۵

احکام سدید السلطنة کبابی و پدرش و سرگذشت و یادداشت‌های انگلیس‌ها و خلیج فارسی با برگ‌هایی از اعلام الناس؛ بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه اصل [ف: ۱۷ – ۳۶۷]

۸۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۳۲

گردآوری شیبانی که در آن نامه‌های دیوانی و درباری دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، کا: شیبانی، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۲۳۲گ، ۱۸سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۷ – ۳۹۳]

۸۹۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۰۱

شامل: ۱. طالع بینی؛ ۲. چند برگ دستورات طبی؛ ۳. ادعیه، عوذات، طلسم جات، برای رفع و دفع بیماری‌ها و بلاها، و بر آمدن حاجت‌ها؛ ۴. مراثی؛ ۵. دستور العمل‌های پزشکی؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فاقد جلد، ۱۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۶۳]

۸۹۸. شیراز؛ فروردین (آقای)؛ شماره نسخه:۲

منشآت و نامه‌ها و اشعار؛ کا: آسوده شیرازی، بی‌تا [نشریه: ۵– ۲۷۷]

۸۹۹. شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه:۱۰

نظم و نثر که برای شاه سلیمان ساخته‌اند؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ در متن و هامش و آراسته. [نشریه: ۵ – ۲۹۰]

۹۰۰. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه:۱۲۴

بی‌کا، بی تا [نشریه: ۷ – ۶۹۶]

۹۰۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۸۸

شامل: ادعیه، غصب فدک، خطب علی، کتب علی، کلمات قصار علی، تفسیر از صافی، از شفاء القلوب، شرح الزیاره، خواص چهل اسم ادریس، خواص سوره یس، خواص چهل اسم ادریس از ترجمه شهاب الدین، فضیلت سوره فاتحه، حدیث معراج، وصایای رسول، وصایای علی، از شرح اصولی کافی، اداب و ادعیه از مصباح طوسی؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ تاریخ ۳۰۱ و ۳۰۳ دارد؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۸۷گ، مختلف السطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۳×۳۱سم [ف: ۹ – ۱۳۹۲]

۹۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۳۹

مثنوی و روایات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۹×۲۹/۴سم [رایانه]

۹۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۵۱

بیاض مطالب گوناگون؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۷۷گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [رایانه]

۹۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۵۶

شعر عرفانی، خاطرات و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [رایانه]

۹۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۸۸

اشعار متفرقه، نامه بر حکیمان و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۵۴گ، اندازه: ۱۱/۹×۱۹/۲سم [رایانه]

۹۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۳۴

احتمالاً گردآورنده، نسخه را برای خود تحریر کرده است. نسخه‌ها و ترکیباتی است در دو بخش. بخش اول بیشتر نسخه‌های کیمیایی و گزیده‌ای از دستورهای بعضی متقدمان و نیز متاخرانی همچون شیخ صالح بن ابراهیم، درویش قاسم، خواجه طاهر رومی، خلیفه امیر عبدالله شامی، سید محمد مصری، سید علی کرمانی، میرزا امین جراح، آقا هاشم تاجر اصفهانی، سید طاهر هندی، شیخ محمد عرب، حسین اخلاطی، بابا شاه هندی، ابوطالب امیری و دیگران است. بخش دوم ترکیبات و معجون ها و نسخه‌های عملیه ی بیماری هاست. از نسخه‌های اشخاصی همچون میرزا بزرگ حکیم باشی، ابوالقاسم بن ابوراب حکیم، میرزا حسین حکیم باشی فتح علی شاه، اسکندر میرزا پسر رکن الدوله، و دیگران نقل می‌کند. مؤلف از مردمان اواخر قرن ۱۳ق است در خوانسار و گلپایگان می‌زیسته و احتمالاً زادگاهش یکی از این دو شهر باشد. پدر و جدش طبابت می‌کرده‌اند. نسخه حب جدوار تألیف پدرش در برگ ۷۰پ و حب عطایی تألیف جدش در برگ ۷۱ آمده است. نسخه سربندهای باب دارد. بعضی از ابواب آن از این قرار است: قمر رصاصه، اعمال قمری و شمسی، تکلیس، تصعید فضه، صفت سرب، صفت زعفران، سفیداب پختن، سفید کردن، زادالمسافر المسکین. و بعضی بدون عنوان و یا با عنوان (از جهت) است. در پایان ذیل نسخه‌ای نام محمودخان شهسوار آمده است. در برگ ۷۳پ معجون جاویدان بوعلی سینا به نظم نقل شده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ (۳پ-۷۴پ)، مختلف السطر (۵/۶-۶×۸-۱۰)، اندازه: ۷/۹×۱۱/۵سم [رایانه]

۹۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۳۲

مجموعه مطالب گوناگون؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه:۱۰/۶×۱۷/۴سم [رایانه]

۹۰۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۴۸/۵

متفرقه نظم و نثر و منطق و غیره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی کوچک [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۳]

۹۰۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۴۱

مانند شماره ۷۴۰ می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۴۰۰]

۹۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۷۹/۲

کشکول مانندی به فارسی و عربی و بیشتر آن مطالب پزشکی و نسخه‌های داروهاست و دفتر یادداشت پزشکی را می‌ماند و پاره‌ای مسائل فلسفی و ادبی و شعر فارسی و حدیث هم دارد. شامل: چند نامه از میر ابوالفتح حکیم، یکی در ستایش از امیر شریف آملی (۱۵-۸)؛ چند انشا از عرفی (۱۸-۲۰ و ۲۴) یکی رقعه او به ملا ظهوری و به فیضی دکنی؛ وصیت نامه ملا جلال رومی به عربی (۱۸)؛ ذر نامی از قاضی میر حسین یزدی به‌جناب قاضی نوری (۲۰) و قاسم بیک حالتی و شعر فارسی او (۲۱) و استادی العالی کمال الدین حسین (۲۵-۲۶ و ۳۳ و ۶۵ و ۶۷) و نجیب الدین سمرقندی (۲۶) و ملا نعمت الله حکیم (۳۵) و محمد باقر حکیم (۳۸) و مولانا تاج الدین خوارزمی (۵۰) و میر صدرالشریعة (۶۴ و ۶۹) و اپولم (۷۰) و محمد بن ابی مسلم طبیب در حدود الامراض (۷۰) و ابن سینا (۸۳ و ۱۱۶) و مرحومی میر ابو نصر وحب او برای سلطان حیدر (۹۰ نیز ۱۰۱) و مجنون حکیم (۱۰۲) و قلانسی و ارسطو (۱۰۶) و ابن راوندی (۱۱۸) و میر صدرالدین و محمد بن غیاث الدین منصور (۱۲۰) و زینون حکیم (۱۲۱) و میر علی بن ابی طالب و شعر او در شطرنج (۱۲۲) و خواجه طوسی و شعر او در اعداد مربعات و این که واجب هیچ یک از مقولات نیست (۱۲۲ و ۱۳۴) (ص ۳۱۴۲ همین فهرست) و ابی الوفاء طبیب (۱۲۳) و بطلمیوس (۱۲۴) و بقراط (۱۲۵) و فخر رازی (۱۳۲) و فرید الدین عکاشه در ستایش ام الحیات (۱۴۴) و ساروق حکیم و نظم فارسی طبی او (۱۵۳) و کاظم ترسا در تخمیس شعر صائب (۱۷۲) و میرزا کامران کهدمی در نامه اش به جمشید خان و پاسخ او (۱۸۱) نیز از این کتاب‌ها عباراتی در آن آمده است: شرح قانونی قرشی (۲۱)، قرابادین سمرقندی (۴۳)، المنهاج (۵۴)، کتاب کهگری (۵۴)، نفایس الفنون (۵۵)، تقویم الابدان (۶۰)، شرح قطب الدین (۱۰۴)، خلاصة الطب (۱۲۳)، شرح ملا خلیل (۱۴۷)، خلاصة الوفاء باخبار دار المصطفی (۱۵۱)، شرح بیتی از خاقانی (۱۵۱)، خط «محمد معین» در هامش ص ۱۳۶ هست نیز «تم اشعار العربیة فی هلال رجب المرجب سنة سبع اربعین الف مائة ... من بیاض ملا جلال الدین» (۱۴۴) و «صار من متملکات ... ملا اسمعیل ابن اصیل ابن محمد ابن یوسف الجیلانی الکوچسفهانی فی بلدة شیراز الاجل نفسه» (۱۴۶) و «تحریرا فی شهر رمضان ... سنة سبع و تسعین و تسعمائة» (۱۷۱) و «کتبه احمد الحسینی» (۱۷۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی زرین آراسته، ۱۷۶گ (۱۵-۱۹۰)، ۲۱ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۱۴۶]

۹۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۱

آغاز: بسمله، الانسان من الثقل و الکرب؛ **انجام:** فاتقوالله یا اولی الالباب

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۹۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۸۶۳

آغاز: بسمله، الحمدالله رب العالمین؛ **انجام:** شیخ صنعان فرقه رهن خانه خمار داشت

بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۹۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۵۵۲

آغاز: العقل ما بعد به الرحمن و الکتب به الجنان اما جعفر صادق (ع) ان الله عز و جل؛ **انجام:** بین انجمن و الحدق

خط: مختلف، بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۹۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۸۹

آغاز: فی المعانی باستاده عن ابی جمعه؛ **انجام:** این طلسم را با خود دارد ۱۱۱ طع ه ۱۱ م

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کاهی، جلد: مقوا [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۹۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۶۸

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق السموات و الارض؛ **انجام:** و قیام الساعه الحدیث.

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشین [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۹۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲۲

آغاز: احقاب جمع حقب و حقب هفتاد سال را گویند؛ **انجام:** اگر قصد وجوب نماید عمل باطل خواهد بود نظر بعدم اعتقاد وجوب

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۹۱۷. تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۷

بی‌کا، بی‌تا؛ چهار نسخه: یکی کوچک و با اشعار سعدی و یکی دارای مخمس بغدادی [نشریه: ۷ - ۵۶۶]

۹۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۲۴

مجموعه گوناگونی در تعویذات، دعاها، اختیارات ایام، استخاره، علاج زهرها و آیات باطل السحر و این اخیر از مصباح کفعمی نقل شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به خطوط مختلف؛ جلد: مقوایی عطف گالینگور مشکی، ۱۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۳۰×۲۴/۵سم [ف: ۲۱ - ۱۸۸]

۹۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۱

آغاز: من دیوان مولانا و مولی الخلق أجمعین امیرالمؤمنین صلوات الله علیه. لیس البلیة فی أیامنا عجباً ×× بل السلامة فیها أعجب العجب؛ **انجام:** ان الله تعالی أوحی الی موسی بن عمران أن اتخذ أخاً من أهلك فأجعله نبیاً و اجعل أهله لك ولداً

در این جنگ بیشتر مطالب تفسیری و تاریخی و بعضی از روایت‌ها جمع آوری شده است، و در نیمه آخر آن وقایع تاریخی بعضی از روزها را که راجع به ائمه علیهم السلام است به‌ترتیب گرد آورده است. گویا یادداشت‌های یکی از منبری‌ها باشد که به‌جهت حفظ آن‌ها را فراهم نموده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۸۶]

۹۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۰۵

آغاز: حمدی که در ریاض بیاض صبح صادق از فیاض دقایق بلسان بیان مسیحان جریان یابد

بیاضی است فارسی بدون ترتیب که در آن پاره‌ای از قطعات نثر ادبی و اشعار بزرگان شعرا انتخاب شده و چنین می‌نماید که خود گردآورنده نیز از ادب و شعر بهره کامل داشته است. شاعرانی که نام آن‌ها در این جنگ آمده و از شعر آن ها انتخاب شده بدین ترتیب اند: نظامی، نجم الدین کبری، شیخ عطار، طاهر مفراض، عوض بیک طالقانی، میرزا باشی، مرشد، طالب آملی، عرفی، داعی مروی، نظری نیشابوری، فرجام، محمد قلی بیک سلیم، جامی، خواجه حسن ثنائی، ملا زردکی، محتشم کاشانی، کودکی، شامی، سعدی، محبی شاملو، باباخرگاهی، معافی، ملا شریف روباه، ملاضیغم، ملاهلالی، میرزا ملک، ابوتراب بیک، محمد خان قدسی، سید ناکام، حسین شاه شاعر، صبوحی، فریدون، حسامی، حیدر کلوج، خاجوی کرمانی، خاقانی، لطف الله نیشابوری، ظهیر فاریابی، ملا نحل، فخر رازی، مشفقی، فردوسی، شمس تبریزی، شاه طاهر دکنی، کمال پاشا زاده، ملای رومی، مافی، فضولی. کتاب‌هایی که قطعه‌های نثری از آن‌ها انتخاب شده بدین قراراند: اخلاق المحسنین، هدایة المسترشدین، نزهة الارواح، بهارستان جامی، کنز الغرائب، کنز الرموز. در برگ‌های آخر این جنگ یادداشت‌هایی است از چند نفر از دانشمندان ترکیه بدین ترتیب: شیخ محمد بن میرزا محمد قاضی عسکر روم آملی، حاج عباس، سید آدم، محمد بن شیخ سعید؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ به خط مؤلف، بعضی از یادداشت‌ها و قطعات به خط دیگران است؛ جلد: مقوایی عطف تیماج سبز، ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم[ف:۶-۲۸۸]

۹۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۳

آغاز: روایت است از ابن عبدالفتاح رضی الله عنه که او از محبان خاندان بود و او از عبدالرحمن مکی؛ **انجام:** و ماده آن بشهادت آنچه دفع میشود رطوبت نرم بلغمی است، و الله تعالی أعلم بحقائق الاحوال

شامل: ترجمه و شرح خطبة البیان؛ فرهنگ نام دواها به فارسی و عربی؛ فرهنگی دیگر از شمس الدین ابن معز الدین بن جمال الدین بن کریم الدین طبیب کازرونی؛ خاصیت گیاه هندی؛ جدول‌هایی در به‌دست آوردن مضمر؛ بیماری اسهال و سبب و علاج آن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۱۸]

۹۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۸۲۷

جنگ آخوند؛ بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۹۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۶۲ ض

شامل قسمتی از لطائف غیبی؛ بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۹۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۴۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۹۲۵. اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه:۴

جنگ ادبی نفیس؛بی‌کا، بی تا [نشریه: ۵ - ۳۰۸]

۹۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۹۵

آغاز: میرزا حسن اصفهانی ای که صیاد مرا کرد نگاهت نخچیر؛ **انجام:** از او مطابقت فرمائید ... حرره ابوالحسن.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج [رایانه]

۹۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۹۳۹

شامل: سؤال میرزا محمد حسین تفرشی و جواب مهدی قلی گنجوی به صورت منظوم، سؤال از آقا محمد علی کرمانشاهی، اشعار از مهدی بیگ شقاقی، غزالی یزدی، ملا عبدالمحمد کرمانشاهی متخلص به مذنب، صورت مکتوب امیر معصوم بیک به خوانین خراسان و غیره و مشتمل بر یادداشت‌ها و اشعار نادر تاریخی و ادبی؛ بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۹۲۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۳۵

آغاز: در فضیلت نماز و نماز گذارنده گان و عقوبت بی نماز ان و بموجب حدیث و آیه قرآن الله تعالی و جل جلاله و عم نواله فرموده است فمن اعرض عن ذکری؛ **انجام:** باید که شب اول غذا می‌خورد روغن نان نخورد که پیچش پیدا می‌شود

شامل: یادداشت‌های پراکنده از جمله احکام شرعی مطابق با فقه امامیه به صورت فتوایی از نماز تا احکام شیردادن؛ مثلثات بدیعی تبریزی که نصاب منظومی است به فارسی؛ قطعه‌ای در طب به نظم فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۱۶۰]

۹۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۲۶

آغاز: هرگاه شخصی را غم یا المی روی نماید این دعا را بعد ازنماز صبح نوشته به آب روان اندازد؛ **انجام:** فقال انک علی خیر انک من ازواج رسول الله صلی الله علیه و آله قالت وفی البیت رسول الله و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام.

مجموعه‌ای از دعاهای کوتاه و مواعظ و اخبار. این مطالب از کتاب‌های ثواب الاعمال، مصباح الشریعة، جامع عباسی، انیس الصالحین والذخیره نقل شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ از موقوفات حاج محمد رمضانی به کتابخانه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۰]

۹۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۶۴

آغاز: از ابن طاووس روایت شده از کتاب؛ **انجام:** و اقض عنی دینی ... حق تعالی ادا شود همه قرضها از تو ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی [رایانه]

۹۳۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۶۲

آغاز: تجدد یا غیر هلال المحرم ×× فمالکّ لاتبکی بقلب متیم؛ **انجام:** پس آنگه سرنامه را برگشاد ×× بخوانید و بر حرف او سرنهاد

جنگ متفرق وپراکنده‌ای است که بیشتر نکات ادبی، شرح شواهد کتاب‌ها ادبی و برخی نکات عرفانی و ذوقی را بدون ترتیب خاصی دربردارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۹۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۹]

۹۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۳

آغاز: صداع سفالاژی cephalagie بر مور دو پطاسیوم ۸ نخود ... صبح و شام با آب سرد میل نمایند؛ **انجام:** و قیماق شیر را بگیرند روغن کرچک کم آن بهتر عمل میکند تا زیادتر آن

این جنگ شامل معالجه امراض از سر تا پا با داروهای مختلف، خواص ادویه قدیمی به ترتیب حروف تهجی و خواص ادویه جدیده که معمول است می‌باشد؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۹۵گ، مختلف السطر، اندازه:۱۷/۵×۲۲سم [رایانه]

۹۳۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۸۳

آغاز: فبعد الحمد برای خردمندین و معقلین دیار و ساکنین بلاد ببلاد؛ **انجام:** مابقی هشت صفحه این جزوه از اشعار منظومات خود ...

طبیبی که جمع‌کننده این جنگ است می‌گوید در معالجات و مطالعات اوراق متفرقه‌ای در مسائل طبی جمع شده بود که برای جلوگیری از اتلاف آنها را در این جنگ ثبت کردم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: معمولی، ۵۲گ، ۱۸ سطر، اندازه:۱۴/۵×۲۲سم [مؤید: ۳ - ۳۱۵]

۹۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۴۵/۹

آغاز: دوشم ندا رسید زدرگاه کبریا ×× خوانی مراخبیر وخلاف تو آشکار / گردانیم بصیر چرا می‌کنی گنه ×× که ای بنده کبر بهتر از نیم جزء باریا؛ **انجام:** عاشق گل دروغ می‌گوید ×× که تحمل نمی کند خارش / بابا تو هنوز درنبردی ×× از حله به کوفه می‌رود آب

مجموعه‌ای از اشعار و مطالب عرفانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در ابتدای نسخه اشعار را به «قاآنی» نسبت داده است؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۳]

۹۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۰۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۹۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۱۱

آغاز: احوالات رئیس الموحدین کمیل بن زیاد نخعی رحمة الله علیه مخفی نماند که

مشتمل بر مطالب تاریخی و اشعار فارسی از قاآنی، حافظ، ملای روم، ناصر خسرو و وحشی بافقی و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین، ۳۵۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۲۸۴]

۹۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۸۸

مسائل مختلف فقهی و تاریخی و ادبی منقول از بعضی مأخذ نادر؛ بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۹۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۵۶

آغاز: خبر کن ما را از آدمیان که بود او را چهل نوبت کشتند هر نوبت خدایتعالی او را زنده کردانید؛ **انجام:** مرا در این قلعه صد وده تن دشمنان دربند است همه جوانان و دلاوران وزبردست ایشان

داستان‌هایی از جرجیس، حضرت علی، عمار، محمدبن ابوبکر نقل کرده است و همه آن‌ها به نثر است با عناوین «راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کرده‌اند»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۳۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف مخ: ۲ – ۶۱۴]

۹۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۶۲

آغاز: قوله تعلی و اقیموا الصلوه و اتوا الزکوه؛ **انجام:** من المعصومین برحمتک یا ارحم الراحمین یا مرسل الریاح

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۹۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۸۸۷

آغاز: فی السفر از حضرت صادق منقول است؛ **انجام:** به جهت آنکه زیاده است عمر از بیشتر است

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: محمد ایرانی؛ کاغذ: نخودی نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۹۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۲۹

آغاز: چوت از جانب خداوند جلیل خطاب رسید بنلک الموت که ای ملک الموت برو بزمین و بخدمت حبیب؛ **انجام:** ای جوان امروز چون روز عید است و رسول خدا از برای نماز

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی تا [الفبائی ف: – ۶۳۴]

۹۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۷۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۲۰۵گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [رایانه]

۹۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۵۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۱۱۶گ، اندازه:۱۱/۹×۱۹/۳سم [رایانه]

۹۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۹

جنگی از قرن یازدهم که گردآورنده آن گویا شاعری متخلص به «مشتاق» است که در پایان جنگ اشعاری از خویش با عنوان «لمؤلفه» می‌آورد. شامل: ۱. دیوان حافظ؛ ۲. تحفة العراقین از خاقانی؛ ۳. قصایدی از خاقانی، انوری، سنایی، سعدی شیرازی؛ ۴. دیوان قاسم سمنانی؛ ۵. سوز و گداز از هجری تفرشی؛ ۶. مرآت الجمال فیما یعلم من ظواهر الافعال = فراست (۱۶۳پ–۱۶۵پ)؛ ۷. اخبار الانسان؛ ۸. جنگ شعر؛ ۹. شعری از جامع جنگ با تخلص مشتاق (۱۸۵پ)؛ ۱۰. رساله در عشق (۱۸۶ر–۱۸۷پ) نسخه حاضر بخشی از یک رساله است. آغاز: «صاحب التهم و النفس الصعداء ... گفته اند عشق مرضیست وسواسی این سخن دورست از حق شناسی بیمار عشق از این حیثیت که مستغرق جمال حبیب است مستغنی از علاج طبیب است»؛ ۱۱. دیوان حافظ (بخش دیگر)؛ ۱۲. انوار حکمت = نصایح یوسفی؛ یوسفی هروی، یوسف بن محمد؛ ۱۳. فتح‌نامه شاه عباس (۱۹۸ر–۱۹۸پ)، فتح‌نامه‌ای که شاه عباس بعد از فتح آذربایجان و شیروان و گنجه به یکی از شاهان نوشته است، نسخه حاضر از آغاز افتادگی دارد؛ ۱۴. فتح‌نامه شاه عباس به شاه نوازخان هندی (۱۹۸پ–۱۹۹ر)، آغاز: «چون دریای مناقب و قلزم محامدی عالیحضرت با رفعت بلند مرتبه»؛ ۱۵. نامه‌ای که برای تأیید سیادت ابوالقاسم سراجا نوشته شده است (۱۹۹ر–۱۹۹پ)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، مختلف السطر چلیپایی ، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۸ – ۱۸۷]

۹۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۲۴

جنگ اعتقادی – طبی. منظومه‌ای دارای یک مقدمه در شرح برخی مبارزات اعتقادی و منظومه در خواص طبیعی و مفردات؛ بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۹۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۱۵

آغاز: تاریخ ایران را به چهار قسمت نموده اند از این قرار: تاریخ قدیم، تاریخ قرون وسطی، تاریخ جدید، تاریخ معاصر؛ **انجام:** و اهمیت تاریخی دولت اسلامی مخصوصاً همین است که ملل مختلفه را به یکدیگر مربوط و نزدیک ساخته و از اختلاط تمدن آنها تشکیل تمدن تازه‌ای داده و آن تمدن را به اروپاییان جاهل قرون وسطی آموخته و اساس و شالوده تمدن امروزه اروپا را ریخته است.

بخش‌های مختلفی از جزوات درسی در موضوعات تاریخ ایران، تاریخ طبیعی جهان و تاریخ عمومی می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ چند برگ در جغرافیای طبیعی استرالیا در ابتدای نسخه؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۴۱گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۲ – ۶۰۳]

۹۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۳۰

به فارسی از خاندان شیبانی؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ به خط شماره پیش راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، ۷۷گ، ۱۵سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۷ – ۳۹۳]

۹۴۸. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۶۸ فرخ

جنگ حقی. در هامش صفحه اول شرحی آمده در مورد چکامه‌های که در عرض یک هفته سروده و به اعلی‌حضرت رضاشاه پهلوی تقدیم داشته؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی، جلد: مقوا رویه مشکی، ۳۷۰گ، ۱۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [ف: – ۴۴]

۹۴۹. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۸۱/۳

آغاز: بسمله – حکایت تولد حضرت محمد (ص) و کشتی گرفتن با ابوجهل، روایت کرده‌اند بزرگان دین که محمد المصطفی (ص) از مادر متولد؛ **انجام:** جواب بگو که در دهان یک ملائکه نهاده است که نام او رحمت است از آن سبب است و السلام علی من اتبع الهدی.

در این نسخه پنج حکایت آمده: ۱. حکایت تولد پیغمبر؛ ۲.

حکایت وفایابی بنی آدم و هدهد با سلیمان؛ ۳. حکایت هاروت و ماروت؛ ۴. حکایت هارون الرشید با ابوالقاسم؛ ۵. حکایت بهرام گور. در آخر کتاب از اواخر صفحه ۱۹۵ تا ۲۰۲ چند سؤال و جواب مذهبی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۷۷ص (۱۲۸-۲۰۴)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: - ۱۲۰]

۹۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۲۱/۴

آغاز: حدیث امیر تیمور مروی است که چون امیر تیمور گورکانی شام را مسخر نمود پس از آنکه مردم شام مطیع و منقاد او شدند شخصی از ندهای امیر عرض نمود که والی شام را دختری است؛ **انجام:** بخوابیدم بر گهواره تو ×× نه من، نه عمه بیچاره تو / خدایا دردعلی درمان ندارد ×× گلویش طاقت پیکان ندارد

حکایات پراکنده‌ای است از حادثه جانسوز عاشورا، وفات حضرت زهرا سلام الله علیه، حکایت امیر تیمور، حدیث فتح خیبر، که به نظم و نثر آمده؛ خط: نستعلیق و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۸۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۴]

۹۵۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۲

آغاز: نسخه دیگر تعفین ۱۲۰۰۰ گرم؛ **انجام:** دو دانه طرف صبح بخورد.

شامل: ۱. اوزان محلول‌ها و مخلوط‌ها و معجون‌های دارویی و طریق استعمال هر یک (ص۱-۵۰۲)؛ ۲. فهرست دردها به ترتیب الفبا (۵۰۴-۵۲۷)؛ ۳. بیان برخی از داروها چون: اسیدفیک، صبر زرد، زاج سفید و غیره (۵۴۰-۵۵۴)؛ ۴. مقیاس‌ها، مسهل‌ها، مخرج‌ها و غیره (۵۵۵-۵۷۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۷۶ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۷۵]

۹۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۳۵

آغاز: بسمله، بدان ای برادر خدا یار تو بتوفیق عصمت نگهدار تو؛ **انجام:** در سردی و خشکی چه نزار و فحمی است

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: اسقاطی [رایانه ف: ۲ - ۹۱۰]

۹۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۱۴/۳-ف

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش، شماره ۴۰۷؛ بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۱۰]

۹۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۸۸۲

جنگ مجالس عزاداری و منبر؛ بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۹۵۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۷۲

بی‌کا، بی تا [نشریه: ۱۳ - ۳۸۲]

۹۵۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۱۶

آغاز: کاش آن زمان زآه جگر سوز اهل بیت ×× یک شعله برق خرمن گردون دون شوی؛ **انجام:** یک عندلیب بیش در آن سرزمین نماند ×× لیکن فغان ناله به کردان هزار شد / محشر که بد بنهفته به چشم موالیان ×× درکربلا به آل علی آشکار شد

مجموعه‌ای از اشعار در ذکر مصیبت کربلا و اهل بیت عصمت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۹]

۹۵۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۱۴

آغاز: به سوی ماریه با فوز سعادت ×× ... بزن ای شاه جهان کوس شهادت / ... را به ره دوست فدا کن از ارادت؛ **انجام:** ... اشک پروین ریخت زین ماتم زعین ××از برای سبط پیغمبر حسین

مجموعه‌ای از مراثی در ذکر مصیبت سید الشهداء و شهیدان اهل بیت (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱گ، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۸]

۹۵۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۰۴

آغاز: به آن سید جوانان جنان نمی رسید ... باعث ایجاد و ابقای زمین و آسمان و قربانی عشق خداوند رحمان؛ **انجام:** حمزه را در میان ایشان ندیده آه سرد از دل پر درد برکشید و فرمود یقین می‌دانم که واقعه

مجموعه‌ای از مرثیه‌ها در ذکر مصیبت خاندان ختمی مرتبت (ص) است که به نثر آورده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی؛ جلد: مقوا، ۶۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۸]

۹۵۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۰۲

آغاز: جمره یک جذوه زآتش مروه گشته بی صفا ×× مسجد و بیت حرم خیف ومنی بگریسته؛ **انجام:** به کمند زلف تو پرشکن گرهی فتاد به کار من به گره گشایی لعل خود گرهی زکار من بگشا

مجموعه مراثی در ذکر مصیبت اهل بیت (ص) از بیدل قزوینی، یغما و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۸]

۹۶۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۰۱/۱

آغاز: محرم آمد و دیگر دلم هوا دارد ×× هوای تعزیت شاه کربلا دارد؛ **انجام:** شفق کجاست که خورشید بر سر دستار ×× زدست غنچهء کربلای شاه فکار. یگانه گوهر دریای عصمت یثرب به مدینه ...

مجموعه‌ای از مراثی در ذکر مصیبت اهل بیت (ص) که از حاجی عسگر بفروتی و مقبل می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۷]

۹۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۹۹

آغاز: خصوص تعزیه شهسوار دشت نجف ×× مه ستاره رخشنده سپهر شرف / زجلد دفتر دین فرد اول ایمان ×× وصی نفس پیمبر [برا] در قرآن؛ **انجام:** بسا سری که برو نیزه شد رگ گردن ×× بسا تنی ... و خاک تیره گشت کفن

مجموعه‌ای از مراثی در مصیبت اهل بیت (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا،

بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۴گ، ۳۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف مخ: ۲ – ۶۱۷]

۹۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۹۷

آغاز: کشته شد درکربلا آه و واویلا حسین ×× نورچشم مصطفی آه و واویلا حسین ××ازدم تیغ سنین شد سرش از تن جدا؛ **انجام:** رسم سلطانی چون تو می‌دانی ×× ای شه خوبان آقا توبه کردم / شاه بی لشکر آقا توبه کردم ×× شافع محشر توبه کردم حق پیغمبر توبه کردم

چند مرثیه به نظم و نثر در مصیبت اهل بیت و ائمه اطهار (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۵۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ – ۶۱۷]

۹۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۷۷

آغاز: ختم رسل ناله کنان آید از باغ رضوان ×× هر شب جمعه بر قبر شاه شهیدان ×× گریه و گوید به فغان یا حسین یاحسین؛ **انجام:** حقیرم ارچه به ظاهر ولیک باشم شاه ×× زامر حضرت باری منم ولی الله ×× گدای خاک دردوست پادشاه من است

مجموعه‌ای از اشعار شامل مراثی و نوحه برای ائمه اطهار (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۰]

۹۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۷۶

آغاز: جای درچشم تو دارم وبه چشم تو رسم ×× هم مشتاق جمالم ... خیالم / بیا یار مزن آتش به جانم ×× کلامت سوخت مغز استخوانم؛ **انجام:** ای سلیمان کن به شایق یک نگاه ×× گر پرشده باشد از جرم وگناه / من همان مورم سلیمانم تویی ×× ای سلیمان جان و ایمانم تویی

مجموعه‌ای از نوحه و مراثی در ذکر مصیبت اهل بیت (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۶×۱۰/۵سم [ف مخ: ۲ – ۶۱۵]

۹۶۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۷۸

آغاز: قلبم زیکی غصه به فریاد آمد ×× صبرم زیکی حادثه بر باد آمد / یعنی از قتل شه کربلا آنکه شهید ×× بالب تشنه چه درآن ستم آباد آمد؛ **انجام:** دم بکش شاطر مگو دیگر کلام ×× کآتش افکندی به جان خاص وعام

مجموعه‌ای از مراثی و برخی غزل‌هاست. در آخرین مرثیه نام «شاطر» آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۵×۱۰سم [ف مخ: ۲–۶۱۵]

۹۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۲

آغاز: کبوتر چاهی می‌نالید چندان صدای ناله از هزاران باغ عزا بلند شد که طایر روح رمیدهء فاطمه زهرا سلام الله علیها به آشیان تن مراجعت؛ **انجام:** همین یک بیمار همراه دارند زنان عرب بافغان دست درگردن اسیران با تعب درآوردند و از احوال کشتگان و محنتهای ایشان سوال می‌کردند و به زبان حال می‌گفتند: در کجا زد صرصر ماتم به بستان شما ×× در کجا خاموش شد شمع شبستان شما

مجموعه‌ای در مجالس و مراثی که در مصیبت اهل بیت (ع) بیان شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۹سم [ف مخ:۲–۶۲۰]

۹۶۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۲۷

آغاز: بریدم و به سنان می‌گفت من ضربتی بر سر زدم و سر او را شکافتم شر ظالم گفت من سر او را بر نیزه کردم؛ **انجام:** در جهان این از نبی و ولی ×× نه یهود و نه دهری و نه مجوس / ز اهل بطحا و اشرف ... نسل یاسین آل طاهاییم ×× گر بجا عشق طوباییم

مجموعه‌ای از مجالس در ذکر مصیبت کربلا و اهل بیت عصمت و طهارت (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۷۴گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۲ – ۶۱۹]

۹۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۳۱

آغاز: کسی به هیچ یتیمی نکرده در دنیا که کرده اند با کافران ز ظلم و جفا زدند ای حمزه ابو جهل با جمعی از سفها بر سر او ریختند؛ **انجام:** قصیده فتحعلی خان در توحید: تعالی الله خداوند جهاندار جهان آرا ×× کزو شد آشکارا گل ز خار و گوهر از خارا / مرصع کرد بر چرخ زبرجد گوهر انجم ×× معلق کرد بر خاک مطبق گنبد مینا

جنگی به نظم و نثر در مراثی و تاریخ اهل بیت (ع). همچنین در آن اشعاری از فتحعلی خان الفت آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۳۸ – ۵۷۰]

۹۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۹۰

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۹۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴۳/۱

آغاز: روایت کرده ابواسحاق احمد بن محمد بن ابراهیم ثعلبی در کتاب عرایس که چون عمر بن خطاب خلیفه شد جمعی از علماء یهود آمدند وگفتند ای عمر تو ولی و عمری بعد از محمد؛ **انجام:** وحضرت امیرالمومنین علی علیه السلام جامه مبارک خود را در تمیم پوشانید و تمیم به سلامت به خانه خود رفته به دیدار عیال و فرزندان سرور و شادمان گردیده خلایق بسیار تمیم را زیارت کردند و به دیدار او شرف شدند ...

مجموعه‌ای از چند روایت و حکایت در ذکر مناقب و فضائل امیرالمومنین علی (ع) است، از آن جمله حکایت تمیم داری است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فائده‌ای در مدح امیرمومنان علی علیه السلام در دو برگ، بخشی از احادیث قدسی، اشعاری از ناصح تبریزی و نوری؛ جلد: تیماج مشکی، مختلف السطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۱]

۹۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۲۵-ف

نسخه اصل: ملک ۵۴۲۲ [در فهرست ملک تفکیک شده و بیشتر آن از محمد معصوم محزون است] که در یادنامه مدرس رضوی

وصف شده؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۱۰]

۹۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۹۵-۳۹/۲۷۵

آغاز: دوش بودم درگذر دیدم که روشن شد چراغ ×× از روشنی او رسیده سوی باغ / از پی آن روشنایی رفتم وگشتم مطیع ×× همه پروانه بدور مشعل شمع و چراغ؛ **انجام:** بلفار تا مکه ششصد وشصت فرسخ هشتاد وسه مرحله تا مدینه پانصدو نود فرسخ هفتاد

شامل: اشعار فارسی در مدایح و مراثی معصومین (ع)؛ صورت صلح‌نامه و توبه‌نامه و وصیت نامچه و نیز وصایای جالینوس حکیم؛ مطالبی در علوم غریبه و طلسمات؛ اشعاری در مراثی سید الشهدا ء از کلام آقا محمد بابا الله دار؛ بندی از رساله‌ای در قبله شامل چند رکن دارای فصول از جمله: رکن ثانی در بیان تحصیل سمت قبله به طرق مشهوره، رکن ثالث در بیان تحصیل سمت قبله به طریق جدید، رکن رابع در تفصیل بعضی امور مستخرجه از کره مجمع البلاد؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا عطف گالینگور، ۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۲۹۵]

۹۷۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۷۷

آغاز: برای دفع آن بر قول اصحاب ×× بباید ریخت در وی اندکی آب / ولیکن آب چون در وی چکانی ×× زآن ساعت نوشتن کی توانی؛ **انجام:** وکل انسان الزمناه طائره فی عنقه ونخرج له یوم القیامة کتاباً یلقاه منشوراً (سوره اسرا آیه ۱۵)

مجموعه‌ای از اشعار سعدی و مراثی محتشم و میرجمال الدین اردستانی و ترکیب داروجات؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مهر: «محمدرضا» (بیضی)، «محمد سامانیه» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۶×۱۰سم [ف مخ: ۲-۶۲۴]

۹۷۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۲

آغاز: مد ازاو فرمود: با تازه عروسی تن او چون قاقم ×× در بستر سنجاب اگر گشتی گم / بالین بکن از سته او [...] پرقو ×× لب را به لبش بدوز تا گوهر قم؛ **انجام:** بر قهوه زدی تالب چون حب نبات ×× آمیخته گشت قهوه با آب حیات / افتاد به قهوه عکس خورشید رخت ×× چون آینه سکندر اندر ظلمات

مجموعه‌ای از منشأت میرزا عبدالوهاب و اشعار منتخب از مثنوی مولوی، کلیم، خیام، سعدی، انوری و دیگران؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۷]

۹۷۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۹۳

آغاز: به مجنون کسی گفت کای نیک پی ×× چه بودت که دیگر نیایی به حی؛ **انجام:** لیک درجهه اورخنه پیکانی چند ×× سر به سر معنی توراتی و زبور وانجیل ×× خوانده از حنجره او صوریه قرآنی چند

مجموعه متفرقه‌ای در شعر و حکایاتی از نبی اکرم اسلام (ص) و مرثیه؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۵]

۹۷۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۸۰

آغاز: این درچه دین بود که کسی را کشتند و بعد ×× عریان در آفتاب پیش از جفا کنند / این درچه ملت است که کشتند چون سهی ×× در زیر سم اسب پیش توتیا کنند؛ **انجام:** وقتی که در میدان ایستاده بود یکه و تنها تکیه بر تبره بی کسی داده بود با گردن کج نظر حسرت به قتلگاه و خمیه گاه می‌نمود و اشک حسرت از گوشهای چشم می‌ریخت

مجموعه‌ای شامل دو بخش: بخش اول قسمتی از یک مقتل فارسی است اما به صورت پراکنده برگزار شده است. گاهی عنوان «مجلس» دارد و بخش دوم در ذکر مناقب مولا امیرمومنان علی (ع) می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۹]

۹۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۷۹

آغاز: و در خبر است که چون حضرت امیرالمومنین علی هم هفت نفر از صنادید جهود را بکشت. داود بن قابوس که مردی و رزم آرا و مبارز بود؛ **انجام:** چون مسلمانان عثمان را به قتل رسانیدند به اقبح وجوه، مدت چند روز ریسمان بر پای او بسته بودند و مانند سگ مرده در کوچه‌های مدینه می‌کشیدند و گروه گروه از مسلمانان می‌رسیدند و لگد بر سر وی می‌زدند و از ظلم او شکایت می‌کردند.

مراثی و روضه‌هایی به نظم و نثر آورده و بعضی مطالب تاریخی و روایی نیز نقل کرده است؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوا، ۷۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۹]

۹۷۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۹/۲

آغاز: چرخ با این اختران نغز و خوش زیباستی ×× صورتی در زیر دارد هر چه در بالاستی؛ **انجام:** بحق هذه الاسماء کلها فی الدین و الدنیا و الاخرة برحمتک یا ارحم الراحمین

شامل: قصیده معروف میرفندرسکی، اشعار سید نعمت الله، ترجیع‌بند شیخ عراقی، ترجیع‌بند شیخ مغربی، قصیده جلال الدین اردستانی، مناجات خواجه عبدالله انصاری، ترجیع‌بند ملا جامی، ترجیع‌بند حکیم شفائی، مولوی، ملانوعی، حدیث قدسی معروف از تورات (ای فرزند آدم) علوم غریبه و دعا؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۸گ، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۲- ۶۲۹]

۹۷۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۱

آغاز: درخت جهالت که شد بارور ×× ندارد بخیر جهل باردگر؛ **انجام:** زانکه اول سمع باید نطق را ×× سوی منقطق از ره سمع اندرا

اشعاری از مولوی و مطالبی هم از عین الحیاة علامه مجلسی را آورده است و چند غزل از شاعران دیگر و چند حدیث هم دارد؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۸۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف مخ: ۲ - ۶۲۸]

۹۸۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۱۷

آغاز: سمعت من بعض الثقات ان الوزیر السعید علی بن عیس الاربلی صاحب کشف الغمة کان مارا فی خیله و رجله و اصحابه به یطردون الناس بین یدیه فسئلت امرأة عن امرئة اخری؛ **انجام:** شکم بند دست است و زنجیر پای ×× شکم بنده کمتر پرستد خدای / برواند رونی بدست آر پاک ×× شکم پر نخواهد شد الا به خاک

شامل: اشعار فارسی از فرصت، ملاحبیب الله کثیب، شعاع و گویا هاتف و عبید زاکانی، ابن الوصال؛ اشعار عربی منسوب به امام علی (ع)، امام زین العابدین علی بن حسین (ع)، سلمان فارسی، حریری، شافعی؛ مطالبی در اصطلاحات صوفیه؛ استخاره که به حضرت صاحب نسبت داده شده؛ چند روایت و حکایت. به گفته شعاع الملک عمده این اشعار قصیده و تواریخ هاتف اصفهانی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «شعاع» (بیضی)؛ یادداشت شعاع الملک به تاریخ ۱۳۴۸ق؛ جلد: پارچه عطف تیماج زرشکی، ۱۶۹گ، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۰]

۹۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۷۶

آغاز: متن: روزها شد که دهم کبک سحنه دی ×× بگریزند رعایای آقا حین یک یک (!)؛ هامش: سخت محکم ببندد و درد یک اندازد، زنجبیل یک درم قرنفل یک درم و طریق مسلم است که طالب باید که قرآن و حدیث را میزان سازد ... در کلمات متکلمین و حکما و صوفیه نظر کند و از هر جا استفاده نماید تا آن عقاید بمزید استحکام و رسوخ موصوف گردد و بدرجه یقین برسد اللهم ارنی الحق حقا ... الطاهرین

متن دو برگ اول ابیات در نعمت رسول و در هامش مطالبی در طب و در امر خلافت و احکام از مذهب شافعی و فرقه امامیه و اشعار در موعظه و اندرز، پراکنده‌های ادبی به نظم و نثر، مطالب عرفانی و طبی و خواص ادویه به عربی و فارسی و مطالب متنوع دیگر که همه به‌خط شکسته رقعی است، از جمله پاسخ مشکک رستمداری و رساله‌ای در اصول دین به فارسی و محمود و ایاز انیسی و شعر نصیری همدانی؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ دو برگ آغاز جدول مذهب به گل و بوته زر و زنگار و شنگرف بین السطور طلا اندازی شده، بقیه مطالب صفحات در ۶ جدول زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، کاغذ لاجوردی، ۵۰گ، مختلف السطر (۱۸×۳۲)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱۱ - ۷۲]

۹۸۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۵۳/۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ربعی [نشریه: ۷ - ۲۵۱]

۹۸۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۷۲/۲

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۲۱۰۷. مشتمل بر چندین نامه متفرقه بدین عناوین: نامه‌ای از پادشاه به فرزندش محمد اکبر و پاسخ آن، رقعه‌ای در بیان شجاعت خواجه عنایت خان، چندین انشای پراکنده، بحر طویل محمد اختیار کهمن در تضمین غزل الا یا ایها الساقی حافظ، چند حکایت از پادشاهان و شعراء، اشعاری از ناصر علی، محمد زاهد، مخمس سلیم، صائب، غنیمت، کلیم، محب، قاسم مسکین، امیر خسرو، شادمان ککهر، اهلی شیرازی، سعدی، ولی رام، مولوی، حریف، فدوی، سودا، میر بزرگ سیالکوتی، بیدل، میر صابر، سودا، جهانگیر پادشاه، جهان بیگم، مهابت خان، چندربهان، فیضی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۱۰۳ص (۲۴-۱۲۶) [عکسی ف: ۶ - ۹۲]

۹۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۲۵/۱

بخشی است از یک کتاب زیج و این بخش شامل باب ۷-۱۴ (جداول) است. شامل عناوین: «باب ممازجات ستارگان با یکدیگر» (ص۳۶)؛ یادداشتی در باب قاعده منجمان هند در گرفتن طالع نوزاد (۳۹-۴۰)؛ در انحراف شهرها از یکدیگر و بیرون آوردن سمت قبله (۴۱)؛ عمل استخراج طالع، قاعده عمل ظهور و اختفاء کواکب (۴۱-۴۳)؛ فصل در استخراج قوس رؤیت هلال (۴۴)؛ استخراج سمت القبله فی الهراة علی طریقة ابی ریحان البیرونی (نقل از خط مولی عبدالعلی بیرجندی) (۴۵-۴۹)؛ فوائد نجومی، ظاهراً بیشتر یا همه این فوائد از مولی مظفر است (۵۵)؛ طول درجات دوائر بروج دوازده‌گانه (نقل از جهان دانش مسعودی) (۵۵-۵۶)؛ تعیین دقیق قبله بلاد از اسطرلاب و دائره هندی (نقل سخن مجلسی در بحار الانوار در ذیل رساله قبله شاذان) (۵۶)؛ معرفت ساعت صبح و شفق (۵۸-۶۴)؛ جداول اختیارات (۶۵-۷۰)؛ جداول تسویة البیوت به عرض مطالع شیراز و کرمان (۷۱-۷۵)؛ جداول سیر آفتاب (۷۶-۷۷)؛ جدول موقف قمر در لیالی ناقصه و تامه (۷۸)؛ جدول مسیر قمر (برای نشان دادن انتقالات قمر از برجی به برجی دیگر) (۷۸-۸۲)؛ جداول عیدها و روزها و ماه‌ها و رسم‌های رومیان و تازیان (چهار جدول) (۲۸۳)؛ جدول منازل قمر، این جدول به تاریخ ۱۰۸۰ تعلق داشته و کسی (بدون اطلاع از این نکته) در آن دست برده و آن را مطابق ۱۲۸۰ کرده (۸۴-۸۷)؛ جداول درجات بلاد (۸۸)؛ جدول سهام (۸۹)؛ جدول حرکت یک‌ساله اوج (با نشان دادن سال‌های کبیسه و تام) (۹۰-۹۱)؛ جدول وصول کف الخضیب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترکی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ص (۱-۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [شورا: ف: ۱۹ - ۱۱۸]

۹۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۸۷۲

منشآت ادبی، اسناد ناد علی کبیر، شرح نادعلی، اشعاری از رشیدا زرگر، ضمیری، حاتم بیگ، شیخ علی نقی، عماد شهریاری، خواجه عبدالغفار، ملا نادم، ابوالقاسم کازرونی، کولانا حیدر، میرزا محمد مجذوب، یغمای قزوینی، ترجیع‌بند شفائی، و غیره؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی تا [د.ث. مجلس]

۹۸۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸ سرود

شامل اشعاری در تاریخ وفات شاه اسماعیل صفوی، جلوس شاه عباس، تولد شاه عباس اول و غیره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ذیل رساله اول که مؤلف آن معلوم نیست تاریخ ۱۳۱۶ق دیده می‌شود؛ قطع: رقعی [نشریه: ۱۳ - ۴۴۶]

۹۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱ سرود

شامل:۱. منشات؛ ۲. غزلیات و مثنوی و رباعیات از سعدی و حافظ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، قطع: رقعی [نشریه: ۱۳ – ۴۰۵]

۹۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۳۶

مجموعه‌ای از حکایات به نظم و نثر که به علت افتادگی در آغاز و انجام نام آن مشخص نیست. قسمت حاضر شامل باب سی و هشتم در صحبت اخیار مصاحبت نیکان باب سی و نهم در دفع اشرار و باب چهلم در تربیت ملوک است. متن شبیه گلستان سعدی و نصیحة الملوک است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، فاقد جلد، ۶۹گ، ۱۰ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷/۸سم [رایانه]

۹۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۹۶

آغاز: احدیت و محرمان حریم قرب سرمدیت از انبیاء معظم و رسل مکرم و فایضان به عنایت الهی و محرمان کعبه قرب پادشاهی سیما آن معزر به تشریف انی جاعل فی الارض خلیفه؛ **انجام:** اگر روزگار جفا پیشه ... رحمی کرده به تعمیر خراب آباد جان پردازد از آن مشت خاکستر طرح حریم صدق و صفا می‌توان انداخت و از آن خاک به جهت دل‌های دردناک خلوتی می‌توان ساخت اما ترسم ... باد هجران غباری ... ورقی ازکتاب تسلی گشوده

سواد چند دیباچه، وقف‌نامه (از جمله وقف نامه املاک و دکاکین درتبریز)، چند نامه، قطعاتی در احوال نفس، احوال درویش اسماعیل، حکایتی منقول از کتاب «اسرار دل»، نامه‌ها و عریضه‌هایی به میرزا مهدی اعتماد الدوله، میرزا سنجر خادم آستانه رضویه و جزآن با استفاده از ابیات و اشعار در متن این مجموعه دو نام که گویا پدر و پسر هستند بسیاردیده می‌شود: محمد شفیع طباطبایی، محمد رضی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۴۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۵ – ۲۱۵۱]

۹۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۳۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة علی رسوله محمد و آله اجمعین اعلم نور الله قلوبک و قلوبنا این کتابیست نکات نادرات و منقولات؛ **انجام:** ابن عبدالله از سید الانبیاء روایت کند که یکی از ملائکه مقرب از حضرت عزت مسئلت نمود که طواف عرش ... پرید و قوت طلبید خدا طاقت بخشید.

جنگی به نظم و نثر شامل حکایاتی از عارفان و دیگران و اشعاری در پند و اندرز و سایر موضوعات، که مؤلف از کتاب‌های گوناگون به طور پراکنده جمع‌آوری نموده است. اوراق جنگ در صحافی جابجا شده و در آن این رساله تماما موجود است: تحفة الملوک = تحفة الوزراء؛ اصفهانی، جلال الدین محمد (۳۴پ–۳۶پ)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ بعضی از صفحات چلیپایی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،، ۷۵گ، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳۸ – ۱۷۱]

۹۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۳۲۳

طبی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از صالح نوبخت [رایانه]

۹۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۵۳-۶۰/۹۳

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد بدانکه خواجه نصیرطوسی اسعدک الله که این علم رمل مختصریست از علمهای دانیال علیه السلام

جنگی شامل مطالب متعدد و متنوع در رمل که از منابع و مصادر متعدد این فن جمع‌آوری شده و در چند مورد نیز جداولی در رمل رسم شده است. این جنگ علاوه بر مطالب پراکنده شامل چندین رساله مستقل است که جداگانه معرفی می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۰گ، ۱۶–۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۲۶۹]

۹۹۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۸۰/۳

باب در بیان رمل تحویل سال و انقلابات. فائده در یافتن دفین و استخراج آن و اشکال رملی. در بیان ضمیر و پیدا کردن دفاین. در معرفت اشکال رمل و کشف ضمیر؛بی‌کا، بی‌تا؛ قسمت هایی از نسخه در میانه و انجام نانوشته مانده است؛ جلد: قهوه‌ای، ۱۹گ (۱۰۰پ–۱۱۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۵۷]

۹۹۴. رضوانشهر؛ عبدالی، علی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جنگ نقره علی. سعد پونلی، منشی سردار مقتدر طالشی که در آن اشعار شاعران منطقه طالش درج است؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ – ۶۲۶]

۹۹۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۹۴

آغاز: بلبلی برگ گلی خوشرنگ بر منقار داشت ×× واندر آن برگ ... ناله‌های زار داشت / گفتمش در عین وصل این ناله و فریاد چیست ×× گفت ما را جلوه معشوق در این کار داشت؛ **انجام:** یا رب تو آگهی که رعایت کسی نگرد ×× در حق اهل بیت نبی حرمت نبی

مجموعه‌ای از اشعار هاتف اصفهانی، شیخ بهایی، جامی، ادیب خراسانی و رساله در قرائت و تجوید و چند مرثیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۵]

۹۹۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۹۳

آغاز: من کلمات شیخ عبدالله انصاری ... نه ظالمی که گویم زنهار و نه مرا بر تو حقی است که گویم بیار. پرسیدند چه گویی درحق دنیا ؟ فرمود چه گویم در حق چیزی که به محنت به دست آرند وبه بیم نگاه دارند و؛ **انجام:** بیت است بهر تو شنیده‌ام سخنها شاید که توهم شنیده باشی ... را امتحان ناکردن اولی ×× نبادا جهان باقی بمانی

دفتر یادداشت‌های متفرقه‌ای از مطالب عرفانی و فلسفی، تعبیر خواب و اشعار فارسی و غیره در آن جمع شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با عطف تیماج زرشکی، ۹۸گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۳]

۹۹۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۵۹

آغاز: سیاه است پس سحق کن باز ... آن پنبه اضافه کنی و باز ... کنی و سیاه آن را دور کنی تا جوهر شود و پی هم سیاه نشود این جوهر شدنش اکسیر است در غایت سفیدی و پاکی و ثبوت؛ **انجام:** عاشق بی دل کجا با خلق عالم کار دارد ×× بگذرد از هر دو عالم آنکه عشق یار دارد / کار عشق است مستی نیست در عیش است ×× بگذرد از خود پرستی آنکه با ما کار دارد

مطالبی در طب، اشعاری از عراقی و قصاب و چند رباعی نیز درآن آمده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده مبارک ۱۲۷۹» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۷×۱۸سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۰]

۹۹۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۹۷

آغاز: بده کرمی دل افسرده ام ×× فروزان کن چراغ مرده ام را / ندارد سالها فکرم روشنائی ×× ز لطفت بر تو دارم هم گدائی؛ **انجام:** در آن وقت نقارها خانه شادی نواختند و راست نوایان [انام] حجاز عشاق وار از پرده خود داری بیرون تاختند و مخالف و مؤالف شور در عراق عجم انداختند بزرگ و کوچک ترک و تاک از هر ده و دشت بر آن ناحیه تاخته همایان بختان کشور طوس آوازه شادی نیشابور رسانده و به قانون داد تشنگان

مجموعه‌ای در ادبیات فارسی از یک مثنوی بلند، بخش‌هایی از الهی‌نامه خواجه عبدالله انصاری، غزلیات فیروز، سعدی، جامی و محتشم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، عطف تیماج زرشکی، ۶۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۱]

۹۹۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۵۲-ف

نسخه اصل: نسخه آقای حمید ایزدپناه. جنگ هماوند. شاه نامه به زبان لکی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ – ۱۹۴]

۱۰۰۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۱۰

آغاز: در مدینة المعاجز از جامع الاخبار، عن النبی (ص) قال من قرأ بسم الله الرحمن الرحیم

یادداشت‌هایی در وعظ و مرثیه به نظم و نثر به‌گونه‌ای پراکنده که کلیات هر مجلس وعظ خود را نوشته و بقیه در حافظه‌اش مضبوط بوده است. گویا از شیخ حسن روضه‌خوان ساکن مشهد مقدس می‌باشد بدون خطبه و خاتمه است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در میان یادداشتی باین مضمون آمده «حرره تراب نعال الفقراء عبدالله المدعو براثی ابن ابوطالب روضه خوان تبریزی فی المحضر اخ الاعز و الرفیق الصدیق آقا میرزا علی اکبر تبریزی فی ۷ ذیقعده ۱۳۱۹»؛ در پشت صفحه آخر یادداشتی به خط سید میرزا علی تبریزی ولد حاج میر کاظم تاجر تبریزی ساکن مشهد آمده است که صاحب این کتاب شیخ حسن روضه خوان است، مورخ ۲۶ رمضان ۱۳۲۴ در نجف اشرف»؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۰گ، اندازه: ۱۷×۳۲سم [ف: ۲ – ۶۱۷]

۱۰۰۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۵۸/۲

آغاز: جهان شده است به چشمم سیاه چون شب تار ×× چنانکه نیست در او امتیاز لیل و نهار / مکدر است زمین و زمان در این ماتم ×× به هم برآمده خلق جهان ز گریه و غم؛ **انجام:** پنهان ز خلق تکیه زدن بر سر سریر ×× بهتر ز طاعتی است که بر بوریا / در دم چهار موجه دریای خون شده ×× کشتی ای که نیست در او ناخدا، خدا

اشعاری از مقبل، محتشم کاشانی، عرفی، جامی و چند نامه و صورت یک صیغه طلاق چند روایت و حکایت، نامه میرداماد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ توضیحات:، فوائدی در روایات، اشعار و فوائدی از شیخ بهایی (ره)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۷]

۱۰۰۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۲۱/۲

آغاز: از سخنان کیومرث است که شرط خدایگان مملکت آن است که بی حجتی قاطع و دلیلی ساطع حکم به امضا نرساند و بی تامل و ایقان حکم نفرماید؛ **انجام:** دل تماشائی تو دیده تماشائی دل ×× من به فکر دل زخلعتی به تماشای من است / ای که از راه طلب خسته نگردی هرگز ×× پای بر آبله بادیه پیمای من است

مشتمل بر رباعیات ابوسعید ابوالخیر، دعاهایی برای رفع گرفتاری‌ها و اشعار از شاعران ناشناخته سخنان کیومرث؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۶۲۳]

۱۰۰۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۹۷بخش۲

دارای: دارای: ۱. شرح ادبیات کلیله و دمنه، اسفراینی؛ ۲. چند بیت پراکنده؛ ۳. تقاریر المناصب؛ ۴. چند نامه و سروده؛ ۵. چند قصیده فارسی و غزلها (ع ۲۵۲)؛ بی‌کا، بی تا [ف: – ۸۷]

۱۰۰۴. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۶۴

شامل: ۱. دعای ایام هفته (از شنبه تا جمعه) (ص۱)؛ ۲. دعا در دفع گزیدگی و رفع سم آن به نقل از امام محمد باقر (ع) (ص۲)؛ ۳. نقلی از درر التنظیم در خواندن سوره انعام که باعث دور شدن حیوانات موذی می‌شود (۳)؛ ۴. در منافع ادعیه و دفع مضرات و آلام (۵)؛ ۵. در بیان وجه تسمیه هفت روز منحوسه در هر ماه (۶)؛ ۶. در بیان آنچه در ذهن افزاید، در چهار فصل، فارسی (۷)؛ ۷. شرح ناد علی صغیر، فارسی، متن دعا نسخ زیبا (۱۲) مشتمل بر کلمات تامات که در آن چهل خاصیت ذکر گردیده و از مناع جبرئیل امین صادر شده است؛ ۸ مناجات نامه (منسوب به امیرالمؤمنین) شرح فارسی، متن نسخ، آخر افتاده (۲۰)؛ ۹. دعای رفع حاجات با شرح فارسی (۴۶)؛ ۱۰. دعای تسلیل همراه با شرح، آخر آن ناقص است (۴۷)، آغاز: «بسمله، لا اله الا الله عدد اللیالی و الدهور ...»؛ ۱۱. دعای بقای فان با روایتی از رسول اکرم (ص) (۴۹)؛ ۱۲. دعای قرح (۵۲)؛ ۱۳. دعای جوشن صغیر (۶۱)؛ ۱۴. دعای سریع الحساب با شرح (۶۶)؛ ۱۵. دعای دفع دشمن با شرح، فارسی (۶۶)؛ ۱۶. دعای اللهم یا سابق الفوت (۶۷)؛ ۱۷. دعای جهت گشایش مهمات همراه با شرح فارسی (۶۷)؛ ۱۸. حرز با

شرح و دعایی که ۷۰ فرشته موکل آن اند (۷۱)؛ ۱۹. دعای افزایش فهم با شرح (۷۳)؛ ۲۰. دعای جهت محبت و دوستی با توضیح و ترجمه (۷۴)؛ ۲۱. دعای شفای مریض با ترجمه (۷۷)؛ ۲۲. خطبه حضرت آدم با شرح (۸۴)؛ ۲۳. دعای قضای حاجات شیخ حسن بصری به سند معتبر از حضرت رسالت پناه (۸۵)؛ ۲۴. آیاتی که در روز نوروز باید خواند، با ترجمه (۸۸)؛ ۲۵. دعای دفع غم، با شرح و دعا به نقل از حضرت رسول و ائمه علیهم السلام (۹۱)؛ ۲۶. چند ادعیه با شرح (۱۰۷)؛ ۲۷. دعای فتح نامه با توضیح و ترجمه آن (۱۰۸)؛ ۲۸. شرح مهر حضرت رسالت پناه و دعای ماه صفر مربوط با نشان (۱۲۰)؛ ۲۹. ذکر شمایل حضرت رسول و شرح دعای هزار حاجت؛ ۳۰. دعای استغفار (۱۲۲)؛ ۳۱. دعای حضرت امیرالمؤمنین (ع) همراه با شرح (۱۵۲)؛ ۳۲. دعای سریع الاجابه با ترجمه (۱۵۳)؛ ۳۳. نصایحی چند (۱۵۴)؛ ۳۴. دعای دفع طاعون (۱۶۲)؛ ۳۵. دعای دفع آفت و مرگ و شفای جمیع امراض (۱۶۳)؛ ۳۶. ذکر سورهای قران با خواص آن ۲۶ سوره، متن نسخ، ترجمه فارسی (۱۶۶)؛ ۳۷. دعای زبان بند و درد گوش (۱۸۳)؛ ۳۸. دعای بازوبند حضرت امیرالمؤمنین با شرح فارسی (۱۸۴)؛ ۳۹. در مراتب و فضیلت دعا، فارسی (۱۸۶)؛ ۴۰. دعای سدرة المنتهی همراه با شرح (۲۰۱)؛ ۴۱. دعا درود با شرح (۲۳۷)؛ ۴۲. دعای منقول از مفتاح الفلاح با شرح (۲۴۹)؛ ۴۳. حرز کافی با شرح (۲۴۵)؛ ۴۴. تعقیب نماز با معنی و توضیح (۲۵۰)؛ ۴۵. شکل مهر حضرت یوسف (ع) با شرح (۲۶۶)؛ ۴۶. شرح فاتحه الفقرا حضرت امیر (۲۶۷)؛ ۴۷. دعای جوشن صغیر (۲۷۳)؛ ۴۸. دعای ناد علی کثیر با شرح (۲۷۶)؛ ۴۹. دعای سمات (۲۷۷)؛ ۵۰. اختتام دعا و زیارت‌نامه عاشورا (۲۸۵)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴۳گ، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۲۱۳]

۱۰۰۵. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز: که از صد دویست بیفزاید؛ **انجام:** سنگست که اندر صحرا بود خوانند.

دارای مطالب طبی، نجومی، تاریخی، ریاضی، مطالب با عنوان مقاله، فصل، باب. شامل: مقاله پنجم: در نبات اشجار، باب اول اندر میوه دار درختان، هیچ درختی به جانور چنان نزدیک نیست که درخت خرما؛ مقاله ششم: در مرغان خورد بزرگ، از مرغات هر آنچه شکار کنند؛ فصل چهارم: اندر شبنم هر گاه که هوای شب سرد بود؛ فصل پنجم: اندر رعد و برق، پیش از این گفته‌اند که دو بخار از زمین بر خیزد ...؛ فصل ششم: اندر بادها؛ فصل هفتم: اندر حریق؛ فصل هشتم: اندر کواکب؛ فصل نهم: اندر شموس و دواب؛ فصل دهم: اندر نیازک و عصر؛ فصل یازدهم: اندر قوس و قزح؛ مقاله هشتم: اندر اجساد و احجار اندر مقدم سخن بر جمله رندان؛ باب دوم: در احباد که ارنده و او از دهند هفت فضل رز از قسمت ... سرب ... گوگرد؛ باب سیم: آنچه ارواح خوانند ارواج چهارند؛ باب چهارم: اندر جوار نکین؛ باب پنجم: اندر اجساد نهند خوابهای نیکو بیند؛ باب ششم: اندر اجساد مولده که بسازند؛ هشتم: چند که از جانورانست، شناختن منازل قمر و دیگر کواکب؛ گفتار اندر اقلیم‌ها و نهاد ولایت‌ها؛ آغاز در ابتداء روزگار به پیغمبر ما (ص)؛ ذکر کشتن رستم پدر را؛ داستان آوردن رستم کیقباد را؛ مقالت دوم: چند نوع از علوم ار شما طبیعی خواص عدد شناختن است؛ گفتار اندر ستارگان حساب معاملات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ، ۱۴ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۵۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۴۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۲۳۶]

۱۰۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹۵۵

آغاز: بسمله حمدله و الصلوة ... فبعد این رساله ای است مختصر بتلخیص از علم شریف جفر که در نزد ارباب عقول و افهام پسندیده و مقبول است؛ **انجام:** و ف الجمعات تزویج و عرس ... و هذا العلم لم یعلمه الا نبی أو وصی الأنبیاء

جنگی شامل چند رساله در جفر و مطالب متفرقه از جمله ادعیه، تعویذات و مطالبی در طب قدیم و کیمیا؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای جداول و اشکال؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج پوست اناری، ۱۲۹گ (۳۷-۱۶۵پ)، ۱۴- ۱۸ (۷×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [رایانه]

۱۰۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۲۶

آغاز: پرسید که ای جوانمردان شما مردم؛ **انجام:** آنگاه چون مهر و عندلیب و یاران

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، فاقد جلد [رایانه]

۱۰۰۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۶۰

آغاز: به حمد حق کنم انشاء اول دفتر ×× که اوست خالق ارض و سماء جن و بشر / درود بیحد ... برمحمد عربی ×× شفیع است عاصی به عرصه محشر؛ **انجام:** گرچه صد مسأله درنهی ... است / از پی کعبه کویت دهقان ×× ناله ها غلغله ها ولوله ها ×× نکنم گوش بدان مسأله ها ×× به سر خانه زند هروله ها.

مجموعه‌ای در اشعار که در موضوعات مراثی و مناقب و بعضاً اخلاق بیان شده است و عنوان ایضاح المناقب را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۲ - ۵۷۴]

۱۰۰۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۲۹

شامل: ۱. نزهة الکتاب؛ ۲. وصیت شهید اول، محمد بن مکی به بعضی از اخوان از روی خط شهید دوم (ص ۴۵) و از نوادر الحکمه نقل شده است؛ ۳. رساله‌ای عرفانی از محیی الدین؛ ۴. شعری از بابا افضل (۶۲)؛ ۵. شعری عربی است که به شاه طهماسب نسبت داده شده است و سپس شعر عربی دیگر که شاه سلیمان درجواب او سروده است (۷۲) و سپس یک مؤمن جواب وی را نیز به عربی داده است؛ ۶. رساله وحدت وجود؛ ۷. بندی

عرفانی از ملاعبدالباقی تبریزی در تأویل جمله الف لام میم (الم)، در آغاز برخی سوره‌های قرآن (۱۰۵-۱۰۸)؛ ۸. ماهیة الحزن؛ ۹. عهدنامه‌ای که هشام بن عتبة بن وقاص به فرموده علی به خط کوفی در دیر حزقیل ذوالکفل در صفر سال ۴۰ هجرت نوشته، ترجمه به فارسی (۲۱۵-۲۱۹)؛ ۱۰. حدیث کمیل؛ ۱۱. فضیلة الصلاة؛ ۱۲. اثبات الواجب (سپه ۳۶/۳)؛ خط: نسخ شکسته، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۶ق؛ در ص ۲۴۷ دارد: «کتبه بدرالدین الحسن العاملی المدرس بالمشهد الرضوی ... تذکرة للولد ... المیرزا محمد مقیم ابقاه الله. الخازن فی دارالکتب الدولة العباسیة فی سنة ۱۰۵۶ بعدالمراجعة من سفر قندهار و فتحها»؛ در ص ۲۴۹-۲۵۱ خط شریف فاضل عارف مولانا محمد یوسف الموتی را دارد؛ در ص ۲۵۵ از رساله نصایح محمد غزالی به فارسی نقل دارد؛ در این مجموعه به جز رساله‌ها پراکنده‌هایی گوناگون دیده می‌شود و خط دانشمندانی مانند شمسا و دیگران در آن هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، مختلف السطر چلیپایی (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۴ - ۷۹]

۱۰۱۰. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵۷ فیاض

شامل: اشعاری در مدح حضرت علی، اشعاری تحت عنوان نسخه معجون افلاطونی و آداب و دستورات اسلامی، نسخه معجون دیگر، اسامی چهارده معصوم صغیر، در مدح حضرت امیر، شعر و روضه‌خوانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ کاهی؛ جلد: تیماج عنابی [ف: - ۴۳]

۱۰۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۰۵-۵۸/۵۵

آغاز: آنکه از ابر او صدف زسحاب ×× گیرد آبی و گوهر اندازد؛

شامل: شعری از طوفان، معجزه‌ای از حضرت پیامبر، احکام کسوف که در ایام سال روی می‌دهد، باب در دانستن گیاه‌ها و شناختن آن ها (شامل ۴۲ باب کوتاه)، بخشی از کتابی در آداب و سنن با این عناوین «فصل در بیان غیبت، فصل دهم در آداب معاشرت ظالمان»، حکایت زاهدی از بنی اسرائیل، بخشی از وصیت پیامبر به علی به پارسی؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۲۱۷]

۱۰۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۸۱

آغاز: چون هر ورقش گل بهار است ×× موسوم به گلشن بهار است

شامل: منشآت و نامه‌هایی که به بزرگان و امرای هند نوشته شده؛ قصاید و اشعار فارسی بدون تنظیم و ترتیب مخصوص؛ رساله «حسن و عشق» نعمت خانعالی؛ سواد منشور جهان دارشاه و جز این‌ها؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹گ، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۹ - ۶۸]

۱۰۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۷۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد بدانکه در اخبار و آثار وارد شده که هرامری که اول آن بسم الله گفته نشود

احادیث و تفسیر بعضی از آیات و حوادث تاریخی چندی در این جنگ بدون ترتیب و تنظیم فراهم آمده و دنبال بعضی از مطالب اشاره به حوادث کربلا و شهادت حضرت امام حسین (ع) شده است و گویا صاحب جنگ می‌خواسته مجالسی برای منبر گرد آورد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۵۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۱۷۸]

۱۰۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۱۲

آغاز: منعقد شود پس آنرا چند نوبت باب نوشادر تشمیع کنند

نسخه‌های نامرتبی است در کیمیا و صنعت و رمل و مطالبی پزشکی، با رساله‌ای در ۱۲ باب در کیمیا که به مؤلف الهام شده و در عالم معنی بدو داده‌اند؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۱۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷/۵×۱۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۸۴]

۱۰۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۹۸

منتخباتی که بیشتر آن مربوط به مطالب منبری به‌فارسی که گویا صاحب جنگ برای کار خود انتخاب نموده و رؤوس مطالب را گرد آورده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به خط گردآورنده؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۴گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۲ - ۲۴۲]

۱۰۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۳۸

آغاز: و صرف بالليل اذا عسعس و النهار اذا اشرق بقل اعوذ برب الفلق من شر ماخلق

در جفر و طلسمات و دعاهای گوناگون و نسخه‌های پزشکی و اشکال و مربعات، بدون تنظیم و تبویب مخصوص؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۴۸ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۲۳ - ۲۷۱]

۱۰۱۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۰۶

آغاز: سپاس بی حد و قیاس ... این مختصری است مشتمل بر الفاظ پارسی و این قسم بر ترتیب حروف تهجی است و بیست و نه باب است و در هر بابی الفاظ تازی را که در محاورات

شامل اشعاری از محمد رفیع نائب، سائل، مثنوی خضر بروجردی، صفی قلی بیگ، هلالی، قسمت‌نامه مولانا وحشی، سلمان ساوجی، ساقی نامه میرزا رضی، مرثیه محتشم، و چند دعا و آیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [نسخه پژوهی: ۲- ۱۴۱]

۱۰۱۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۳/۲ ـ ج

شامل: ۱. تاریخ مدرسه و آب انبار قزوین و شعر میرزا صادق قزوینی که در زمان فتحعلیشاه سروده است (۹۱ر-۹۲ر)؛ ۲ـ نام شهرهای روسیه و مسافت میان آن‌ها (۹۲پ-۹۳ر)؛ ۳. پاسخ و پرسش فقهی وخبری و عروضی (۹۵ر-۱۲۲ر و۱۳۷ر-۱۳۹پ)؛ ۴. نامه چلبی موصلی از بغداد به اسلامبول (بامهر «چلبی) هنگامی که صفی خان شاملو با هشت هزارسوار قزلباش در دژ بغداد فرمانروا (والی و ضابط) بود و سیصد هزار عسکر از جانب دولت عثمانی با سر عسگر دژ بغداد را محاصره کرده بودند و شاه عباس هم آمده و قشون عثمانی را محاصره کرده بود و پیکی را ایرانی‌ها

دست گیر کردند و پیش شاه آوردند و این نامه را که به ترکی است نزد او یافتند (۱۲۳-۱۲۸پ)؛ ۵. نامه عبدالمؤمن خان اوزبک که هنگام گرفتن خراسان و ویران کردن روضه رضویه و برگشتن به خوارزم به شاه عباس نوشته و بەدست کمال الدین علی یاربیگ نزد او فرستاده بود و پاسخ شاه عباس بەاو (۱۲۹ر-۱۳۵ر)؛ ۶. نسخه معجون مفرح طبیب حسن (۱۳۵ر-۱۳۶ر)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ همه شماره‌ها به یک خط؛ ۴۹گ (۹۱ر-۱۳۹پ) [ف: ۱ - ۱۵۹]

۱۰۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۸۳/۵

شامل: شعر همان نیاکی (۴)، جامی، ابن حسام (۵۵-۵۶)، آقا سید نعمة الله فکرت لاریجانی (۵۹-۶۲ و ۸۰-۸۸)؛ نامه کنیزی به خانم (ص۷۰-۵۸)؛ آغاز رساله‌ای به فارسی در احادیث منقبت پیامبر و علی (۸۹-۹۳)؛ شعر فارسی ۹۴؛ ستایش امام رضا به نظم فارسی از همان فکرت (۹۵-۹۹)؛ دوازده بند محتشم (۹۹-۱۰۰)؛ نامه‌ای به نظم فارسی به حاجی عبدالله آغاز گویا از همین نیاکی نویسنده نسخه، شعر فارسی او که در مسجد حاجی حسین در نوسر سروده (۱۰۳)؛ وقف‌نامه‌ای که به نظر استادی مولانا محمد جعفراسترآبادی گذرانده شده به‌خط مرکب حسینی لاریجانی در ۱۲۳۶ (۱۰۴)؛ شعر فارسی از او به خط او در ۱۲۳۵(۱۰۵)؛ «سوال جواب علامی ... آقا سید محمد سلمه الله» در عقد نکاح (۱۱۵-۱۱۶)؛ «سوال و جوابی که از آقای مرحوم یعنی آقا محمد علی بهبهانی شد» در فقه (۱۱۶-۱۱۸)؛ «اسامی شهرهای روسیه» (۱۱۸-۱۱۹)؛ رباعی و مثنوی؛ نسخه میرزا محمد علی خوانساری خوش‌نویس درباره مرکب؛ نسخه مرکب میرزا شفیع تبریزی به خط محمد علی حسینی لاریجانی متخلص به «مرکب» (۱۱۹-۱۲۰)؛ شعر فارسی میرزا مجنون جندقی و «مرکب» و مخمس حاجت و مشرف (۱۲۳-۱۲۷)؛ چند بیت عربی و فارسی و پراکنده‌های دیگر (۱۲۷-۱۳۲)؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن محمد علی بن سید مقیم لاریجانی نیاکی متخلص به مرکب، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج حنایی، ۱۳ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۲۵۳]

۱۰۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۵۹/۱

شعر فارسی و صورت حساب و افسون و دعا و شعر مشتاق و مهدی شاه و نعمت الله و بابا طاهر و میرزا حسرت و مثنوی پیر جمال اردستانی درگذشته ۸۷۹؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره کبود، جلد: تیماج مشکی، ۱۹گ (۱ر-۱۹ر)، ۱۴ سطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۳۱۴]

۱۰۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۱۹/۳

شامل: شعرهای فارسی امین الدین محمد [کرمانی] نوشته کسی که در شب شنبه ۲۵ صفر ۱۰۴۲ در غار قنبر از خود او شنیده بود (۱)؛ چند رباعی ماده تاریخ مرگ امیر تاج الدین محمود در ۹۴۱ و مرگ امیر شمس الدین محمد پسرش در ۹۹۳ و تولد میرزا محمد قاسم در ۱۸ ربیع الثانی ۹۷۷ و میرزا محمد زمان در ۹۸۴ و میرزا ابوطالب در ۹۸۳ و معز محمد ابراهیما در ۹۸۹ از نامی (۶۹)؛ شعر اوحدی (۷۰) و سحابی نجفی (۷۱)؛ چند رباعی صوفی (۷۳ و ۸۵)؛ یک رباعی محیط و یک بیت (۸۷)؛ تاریخ تولد رفیع الدین محمد در ۱۶ ذیقعده ۱۰۴۲ (۱۲۷)؛ قطعه فارسی قاضی ظهیرالدین عمر خبیصی در تاریخ مرگ محیی الدین محمد قاضی کرمانی (۱۵۰)؛ ماده تاریخ مرگ شهریار زادگی میرزا عبدالخالق در ۹۷ به فارسی و سروده میر شمس الدین محمد (۱۹۹)؛ قطعه سخی کرمانی در استقبال انوری (۲۰۵)؛ نان و حلوای شیخ بهائی (۱۳۳-۱۵۰)؛ بندی درباره بیماری درد مفاصل به فارسی (۲۱۱-۲۲۴)؛ فتوایی در ارث به فارسی (۲۲۵-۲۲۶) گذشته از این‌ها عباراتی به عربی به نظم و نثر در ادب و تاریخ و از نهج البلاغه با ترجمه آن و داستان حجاج در آن هست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۴۷۰]

۱۰۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۲۷/۱۰

شعرهای: واحد اصفهانی، حیرانی قمی، نیکی اصفهانی، عاشق اصفهانی (۲۰۲)، نقی کمره‌ای، شاپور طهرانی، فضولی بغدادی، حالتی ترکمانی، جامی، عبرت یزدی، سعدی، ولی دشت بیاضی (۲۰۳)، غزالی، وحشی، اهلی شیرازی، ظهوری ترشیزی، طوفان هزار جریبی، مشهور اصفهانی، رفیق اصفهانی (۲۰۴)، عاشق، حافظ، ضیاء خجندی، نایی شیرازی، روانی یزدی، میر صیدی، شجاع کاشی، بهاری کازرانی، خلفی طهرانی (۲۰۵)، عبدالله خان اوزبک، فیضی دکنی، مجیر بیلقانی، هلالی همدانی، عارض قمی، عهدی ساوجی، سالک قزوینی، اثیرالدین، راهب اصفهانی (۲۰۶)، نوری اصفهانی، ابوسعید ابوالخیر، آذربیگدلی، امیر معزی سمرقندی به میرزا احمد کسکنی (۲۰۷)، فدایی گیلانی ابواسمعیل، ابوالفرج قهندزی، امیر فخرالدین مسعود، آصفی هروی، بابا افضل کاشی (۲۰۷)، صافی اصفهانی، شاه طاهر انجدانی، ختابی قمی (۲۰۹)، نصرالله خان قراگوزلو متخلص به بسمل، یهودی، میرزا هدایت (۲۱۰ -۲۱۱)، روشن (۲۱۲)، مجرم (۲۱۳)، قاآنی (۲۱۹)؛ محمد تقی دارابی، تقی حیران تخلص (۲۲۳)، میرزا محمد علی شیخ الاسلام داراب متخلص ببهار، زاری دارابی (۲۲۴)، ندیم (۲۲۶)، آخوند ملا محمد باقر صحبت لاری (۲۲۵)، فهرست شاهزادگان قاجار و لقب آن ها و محل فرمانروایی آن‌ها (۲۵۲-۲۵۴)، بث الشکوی به نثر فارسی (۲۵۵-۲۵۸)، فهرست نام‌های فرزندان فتحعلیشاه (۲۵۹)، بندی به‌نثر فارسی (۲۶۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح آراسته به رنگ‌ها، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۹ص (۲۰۲-۲۶۰)، ۸ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۲ - ۲۵۴۵]

۱۰۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۷۸/۲

شامل: رباعیات به ترتیب تهجی و شاید از خیام و ابوسعید ابوالخیر باشد؛ بندی به نثر فارسی در کیمیا؛ آغاز رساله زبر و بینات محمد بن منصور بن صدر حسنی حسینی در استخراج نام امامان

دوازده‌گانه از روی حساب جمل؛ بندی از ملامیرزا جان؛ بندی از مشارق الانوار برسی و از خواجه طوسی و ملا جلال دوانی (از خطش به واسطه) و از دیگری گویا نویسنده نسخه که گویا شاگرد فیض باشد همه این‌ها در همین زمینه؛ الفاظی که در عدد یکی هستند؛ گفتگوی مفید با قاضی عبدالجبار؛ روایتی از سلمان؛ از مجموعه مولانا محمد محسن کاشی؛ پراکنده‌های دیگر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، ۳۳گ (۱۲ر-۴۴پ)، ۱۳ سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۱×۱۳سم [ف: ۱۴ - ۳۸۲۳]

۱۰۲۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۳۰

آغاز: ... بر اطراف هر شهر و دیار تابان و درخشان است همه در آسمان خلافت فروزنده ماهی و در ایوان سلطنت زیبنده شاهی ... اما بعد مولف کتاب بنده جان نثار و کمترین چاکر درگاه شهنشاه دین پناه تاجدار بهمن قاجار اگر چه فرزند داور دادگر بی همال نایب سلطنت بی زوال سزاوار و شایسته تاج گاه نگهبان اسلام عباس شاه ادام الله ملکه است ولی خود را از کمین چاکران آن استان می‌شمارد. بشب ساعتی چند بی دستیار ×× بسی شعر کردم بوجه صواب / زدیوان هر شاعری انتخاب ×× نوشتم بفرمان او این کتاب؛ **انجام:** منت خدای را که این کتاب بدون اغماض و اغراض بپایان رسید و زینت محفل اصحاب دل گردید بر ارباب دانش معلوم است که منظوری جز ترتیب انتخاب اشعار شعرا بوجه صواب نبوده است والا خاتمه بجهة احوال خود ترتیب می‌داشتم ... بحق محمد و آله امجاد

این جنگ اشعار را بهمن میرزا قاجار فرزند عباس میرزا نایب السلطنة حسب الدستور محمد شاه غازی در سه رشته (فصل) تنظیم کرده است به شرح ذیل: فصل اول در ذکر اشعار متقدمین؛ دوم در افکار ابکار فتحعلیشاه و بعضی از شاهزادگان؛ سوم در احوال شعرای معاصر به ترتیب حروف تهجی؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: بهمن میرزا قاجار، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ یادداشت‌های متعددی در خصوص سوانح و اتفاقات غیر مترقبه و عجیب سنوات ۱۲۶۹ و ۶۸ و ۱۲۲۶ را آورده‌اند؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، ۴۴۳ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۳ - ۳۵۲]

۱۰۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۸۹

آغاز: بسمله، مسئله فی حجیه الظن؛ **انجام:** کنار مرقد پرنور شاهزاده شعیب

خط: نسخ، کا: اسدالله فاضلی، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۷۲]

۱۰۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵۵/۵

شعرهایی از سعدی، ملاعلی اکبر امرابی، حاتم کاشی، ولی دشت بیاضی، ملارضا، محمد، خلیفه محمد گرمرودی، صفا تخلص شهید مثنوی، مولانا نباسی، داماد، مولوی، شاه صفی، بهایی، خیام، فیض، فریدون، شمس تبریزی، لطفعلی بیک آذر، میرزا طوفان، نوابی، مجمر، جامی، حافظ، طلسم، دعاهای برآورده شدن نیازها هم در آن هست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: مقوا عطف میشن،ابعاد متن: ۸×۱۵،اندازه:۱۶×۲۲سم [ف: ۸ - ۵۷۲]

۱۰۲۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۴

آغاز: چنانکه گفته شد این نسخه با پریشان قاآنی آغاز و با اشعاری از شاعر فریدون نام ختم میشود

علاوه بر منتخبات اشعار، شامل: ۱. پریشان قاآنی از (گ۱-۳۲)؛ ۲. رباعیات باباطاهر و ابوسعید ابوالخیر (گ۳۴-۳۱)؛ ۳. شیر و شکر شیخ بهائی (۴۱-۴۵)؛ ۴. منتخب اشعار قاآنی در ده برگ؛ ۵. دیوان عاجز سرابی (شاعر ترکی زبان) معاصر فتحعلیشاه قاجار (۱۱۰-۱۴۴)؛ ۶. اشعار قایم مقام فراهانی (۱۴۵-۱۷۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی تریاکی، ۱۶۰گ، ۲۴-۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۵۱]

۱۰۲۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۶۳

این جنگ در حقیقت تذکره شعرایی است که مصنف به‌ترتیب از شعرای خراسان شروع و در شعرای تبریز ختم کرده است. اول و آخر افتاده و ناقص است و موجودی فعلی نسخه به‌شرح آتی شامل شرح حال یکصد و هفت تن شاعر (بدون احتساب مکرر) می‌باشد: ۱. شاعری ناشناخته؛ ۲. ضیاء الدین خجندی؛ ۳. ابوالحسن رودکی؛ ۴. عنصری؛ ۵. عضایری؛ ۶. منوچهری شست کله؛ ۷. بندار رازی؛ ۸. عسجدی؛ ۹. ناصر خسرو؛ ۱۰. فرخی ترمدی؛ ۱۱. فردوسی؛ ۱۲. امیر معزی؛ ۱۳. ادیب صابر؛ ۱۴. قطران؛ ۱۵. عبدالواسع جبلی؛ ۱۶. عمادی شهریاری؛ ۱۷. خاقانی؛ ۱۸. مسعود سعد سلمان؛ ۱۹. محمد صوفی؛ ۲۰. سعدی؛ ۲۱. سنائی غزنوی؛ ۲۲. عمعق بخارائی؛ ۲۳. عثمان مختاری؛ ۲۴. جوهری زرگر نجاری؛ ۲۵. همام هروی؛ ۲۶. اثیرالدین اومانی؛ ۲۷. ارزقی؛ ۲۸. انوری؛ ۲۹. ظهیر فاریابی؛ ۳۰. جلال عضد؛ ۳۱. شهاب الدین احمد مؤید؛ ۳۲. جمال الدین عبدالرزاق؛ ۳۳. رشید وطواط؛ ۳۴. نجیب چربادقانی؛ ۳۵. رکن الدین صائب؛ ۳۶. خواجوی کرمانی؛ ۳۷. شیخ فیضی اکره؛ ۳۸. عرفی شیرازی؛ ۳۹. زکی همدانی؛ ۴۰. خواجه حسین ثنائی؛ ۴۱. قدسی مشهدای؛ ۴۲. شاپور طهرانی؛ ۴۳. قاضی نور اصفهانی؛ ۴۴. امیر خسرو دهلوی؛ ۴۵. خواجه حسن دهلوی؛ ۴۶. حافظ؛ ۴۷. اهلی شیرازی؛ ۴۸. سعد کل شیرازی؛ ۴۹. چاکری شیرازی؛ ۵۰. بابا فغانی؛ ۵۱. غیرتی شیرازی؛ ۵۲. غیاثا شیرازی؛ ۵۳. میرزا نظام الملک شیرازی؛ ۵۴. شیخ علینقی کمره؛ ۵۵. ضمیری اصفهانی؛ ۵۶. میر صبری روزبهان اصفهانی؛ ۵۷. حزین اصفهانی؛ ۵۸. ذوقی اصفهانی؛ ۵۹. داعی ولد ضمیر اصفهانی؛ ۶۰. محمد رضا فکری اصفهانی؛ ۶۱. شکیبی اصفهانی؛ ۶۲. آقا رضی اصفهانی؛ ۶۳. شفائی اصفهانی؛ ۶۴. امیر عبدالغنی تفرشی؛ ۶۵. محتشم کاشانی؛ ۶۶. شجاع کاشی؛ ۶۷. میر سنجر کاشی؛ ۶۸. ابوتراب بیک کاشانی؛ ۶۹. حیرتی کاشانی؛ ۷۰. میر تشبیهی کاشی؛ ۷۱. حاتم کاشی؛ ۷۲. وحشی کاشی؛ ۷۳. رضایتی؛ ۷۴. فهمی کاشانی؛ ۷۵. خواجه شعیب کاشانی؛ ۷۶. میر محمد معصوم؛ ۷۷. خاطری کاشانی؛ ۷۸. رکنا مسیحی کاشی؛ ۷۹. باقر خرده کاشانی؛ ۸۰. ملک فطرت کاشی؛ ۸۱. مظفر حسین؛

۸۲. میرزا حسابی نظری؛ ۸۳. غضنفر کلجاری؛ ۸۴. میرزا ملک مشرقی؛ ۸۵. میر والهی قمی؛ ۸۶. ملک قمی؛ ۸۷. شهید قمی؛ ۸۸. میر حضوری قمی؛ ۸۹. میراشکی قمی؛ ۹۰. درکی؛ ۹۱. شرقی قزوینی؛ ۹۲. خضری قزوینی؛ ۹۳. میرزا شرف جهان قزوینی؛ ۹۴. نورس قزوینی؛ ۹۵. طبیعی؛ ۹۶. نعیما خیاط قزوینی؛ ۹۷. میرزا جعفر آصف‌خان قزوینی؛ ۹۸. میرزا جانی عزتی؛ ۹۹. صادق بیک افشار؛ ۱۰۰. شانی تکلو؛ ۱۰۱. عتابی تکلو؛ ۱۰۲. امام قلی بیک فسونی؛ ۱۰۳. چلبی بیک تبریزی؛ ۱۰۴. حسن بیک عجزی تبریزی؛ ۱۰۵. طوفی تبریزی؛ ۱۰۶. وقوعی تبریزی؛ ۱۰۷. نثاری تبریزی؛ ۱۰۸. حکیم ابوطالب تبریزی؛ ۱۰۹. زمانا تبریزی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ تاریخ: ظاهراً از اواخر دوره صفوی؛ فاقد جلد، ۱۰۸گ، ۱۹–۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۳۵۳]

۱۰۲۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۶۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین لا سیما علی وصیه؛ **انجام:** رحمتش تا بستمکش بجهان داد دهست ×× سخطش تا بستمگر بزمان منتظم است / مخلب شیر ژیان ما شطه کاکل گور ×× پنجه گرگ دمان شانه پشت غنم است

شامل: ۱. رساله‌ای در علم عروض؛ ۲. تحفة الخواتیم؛ ۳. زینة المدایح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه نرم، ۸۵گ، ۲۲–۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۶۷]

۱۰۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۹۱/۳

عجایب و شعر فیض و هلالی و امیر کرمانی و محمدخان دشتی و شیبانی، در ص ۲۴۰ از خشخاش نامه میرزا اسمعیل نائب تبریزی؛ خط: نستعلیق، کا: مؤلف، بی تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۸۱ ص (۲۱۵–۲۹۵)، ۱۹ سطر (۱۳×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف:۱۲-۲۶۹۹]

۱۰۳۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۶۳

نظم و نثر فارسی: ۱. مثنوی؛ ۲. رساله مانندی که باب یکم آن در فضیلت صدقه است؛ ۳. نوش آفرین؛ ۴. مثنوی آتشی؛ ۵. غزای امیرالمومنین؛ ۶. قصه ولایت نامه شاه ولایت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ همه به یک خط و گویا از نسخه‌های دستی درویشان است؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۷]

۱۰۳۲. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۳۰/۵

شامل: بندی منقول از احتجاج طبرسی بندی در پزشکی، اجزای وضو و شرایط آن، شرایط مکان، نمازگزار، قرائت نماز، احادیث قدسی، در باب قیامت، بندی منقول از تفسیر قرآن و گفتارهای دینی و جمله‌ای از حکایات و ادعیه؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، ۱۵–۲۶ سطر راسته و چلیپا (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۱۰۵]

۱۰۳۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۱۲

جنگی شامل منتخب اشعار و آثار نویسندگان متعدد در ادوار مختلفه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: سیاه چرمی نرم، ۶۲گ، ۲۶–۳۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۷۳]

۱۰۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۳۶

شامل: ۱. باب پانزدهم از کتاب جامع عباسی (گ۱۳۰-۱۳۶)؛ ۲. ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۴ - ۳۰۰]

۱۰۳۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۳۶

آغاز: زیبابتان مغانی ماه سیما درصفه هر صفحه‌اش صف اندر صف نشسته و از رخساری دلاویزه، وجهی شور انگیز رونق بتکده آذر را هم درهم شکسته سفینه ای ازلالئی متلالی شمین؛ **انجام:** که بعزة الله العزیز العالی که جای شریف بسیار بسیار خالی است و دل اخلاص منزل از آلام مفارقت و اسقام مهاجرت در عین شکسته حالی است امیدواری است که سعادت خدمت لازم السعاده به احسن وجهی میسر شود

مجموعه منشأتی شامل: مراسلات دوستانه به یکی از آشنایان به اهل موسیقی، در باب فرزندش میرزا علیرضا، به والی دارالسلام بغداد، صورت فتح‌نامه قلعه بحرک اصفهان، از جانب لطفعلی خان به خوانین عراق، رقم تدریس وتیول، دیباچه کفاح، صورت وقفنامه، به والی والاشان دارالسلام بغداد، صورت توبه، از جانب کریم خان به سلطان روم و ...؛ خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: مقوا، ۱۵۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۷-×۱۵سم [ف مخ: ۲ - ۶۰۲]

۱۰۳۶. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۵۰

از رساله یاقوت مستعصمی و گزیده‌هایی از کلمات و اشعار از غیاث الدین ادیب کاشی مترجم منشی دار الترجمة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [نشریه: ۶ - ۶۴۲]

۱۰۳۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷۹۰

جنگ عرفا. گنجوی، هاشمی کرمانی و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۹گ، اندازه:۱۰/۴×۱۶/۸سم [رایانه]

۱۰۳۸. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۳۲بخش۳

نسخه اصل: دیوان هند گویا به شماره ۹۹۱، اته ۹۱۵. از سنائی و دیگران. نخستین آن الحدائق فی الحقایق است و نخستین عنوان بازپسین رساله آن «کیفیة الارتباط بین العشق و الروح» است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی تا [ف: - ۱۲۷]

۱۰۳۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۴

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بیاضی [ف: ۱ - ۳۴۴]

۱۰۴۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۰/۱۷

مجموعه اشعاری از: محمد قلی سلیم در وصف کشمیر، طالب آملی، میرزا ملک مشرقی جهت طالب خان اعتماد السلطنة، خلاق المعانی کمال اسماعیل اصفهانی، عرفی، طالب کلیم، محمد قلی سلیم، طالب آملی، محمد قلی سلیم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف پارچه‌ای قرمز، ۲۲گ (۱۰۱ر-۱۲۲پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲ - ۵۲۷]

۱۰۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۳۲ط

مجموعه مطالب و رسایلی به نظم و نثر در عرفان و تصوف که از جمله عبارتست از: تبصرة المبتدی و تذکرة المنتهی صدرالدین محمد قونوی (ص۱-۶۰)، ترجیع بند که نام سراینده معلوم نیست با بند ترجیع: ای خلوتیان مژده که از تفرقه رستیم ×× آن توبه که صد (کذا) ره ما بود شکستیم (ص۶۳-۶۴)، منقولاتی به نثر و نظم از شاه قاسم انوار و دیگران (ص۶۷-۱۸)، شرایط چله نشینی و اربعینات از مرصاد العباد (ص۱۱۰-۱۱۷)، در معرفت چهار اربعین منقول از آثار شیخ عطار (ص۱۱۸-۱۲۵)، فتحیه در سیر و سلوک (ص۱۲۶-۱۵۲)، در طریق آداب خلوت نشینی سلسله نور بخشیه (ص۱۵۴-۱۵۷)، رساله کمالیه از عبدالله بن عبدالحی بن علی الحسین الاسحاقی درباره عقاید و قواعد شریعت و طریقت و ذکر اسامی مشایخ و شرایط و آداب مریدی (ص۱۶۱-۱۹۴)، پند نامه ملای رومی با مطلع «ای پسر هر کس که دارد چار چیز» (ص۱۹۴-۲۱۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج آبی، ۲۱۲ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۴/۳ - ۶۸]

۱۰۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۹ط

مجموعه‌ای است از مطالب گوناگون به نثر و نظم و نامرتب و اغلب به شیوه چلیپا، از جمله اشعاریاز شیخ محمد علی در مدح امیر المؤمنین علی (ع)، منقولاتی در تاریخ، طبقه سلاطین (ص۱۱-۴۷)، ملای رومی، سعدی، الهی نامه عطار، شیخ احمد جام، قاسم انوار، حافظ خاقانی، نظامی و غیره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور ارغوانی، ۱۸۰ص، مختلف السطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۲۲]

۱۰۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۹۵

آغاز: متمنی است قبل از قرائت اغلاط کتاب را مطابق صورت ذیل تصحیح نمائید؛ **انجام:** کور بود چشمی که گریان تو نیست

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری؛ فرنگی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۱۰۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۹۸

آغاز: بنده را به معدن نور گرداند و چشم زبان خلقان بر وی؛ **انجام:** هو الله القادر الکافی و جعلنا من ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۱۰۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۹۷

آغاز: عقد قرار با گل ×× تلخه با برگ او عقد کند؛ **انجام:** تو خود چون گل مشتاقان نخواهی آمدن باری

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی تا [رایانه]

۱۰۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۳۷

آغاز: بسمله، گر بماند نام نیک از آدمی به که زو ماند سرایی زر نگار؛ **انجام:** محرمانه بتو اسرار یکی می‌گویم ×× کار آشیخ علی اکبر برپا شلق اندر شلق است.

بی‌کا، بی‌تا؛ تعداد ۲۸ برگ سفید به متن در آخر ضمیمه شده است؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ضربی [رایانه]

۱۰۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۶۱۷

آغاز: آورده‌اند که روزی مهدی ابن ابو جعفر عباس؛ **انجام:** و کشید تا هر دم و بهم رسیدند ... عره ما هست و الله اعلم.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

۱۰۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۹۱

آغاز: فی الوافی قال ابوعبدالله علیه السلام کان من ولد آدم؛ **انجام:** اندر و هست آنچه هست در او ... فیه ما فیه انه هو هو.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۸۸

آغاز: از منشات خاطر ... در مدح حضرت اسدالله الغالب؛ **انجام:** حتی ینزل الله تعالی علیه النصر انتهی.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۸۹

آغاز: ملا عبدالرحمن جامی این عیم فریضه تا نخوانی؛ **انجام:** از قضایه و منظومه جنگی.. دو قسمت را در اینجا نقل کردیم

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی [رایانه]

۱۰۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۸۳

آغاز: بسمله، آورده‌اند که در شهر عرب شصی بود ابو القهر نام و بدی چشم وی به عالم رسیده بود و بر؛ **انجام:** شیندستم که موسی و وصی همین از نطق حق می‌خواست حاجات ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج ضربی [رایانه]

۱۰۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۷۹

آغاز: بزانو قوت و رفتار دادی زدنبال نکو رویان دویدن؛ **انجام:** نمی بینم مهی مانند رویش محتشم که ره چون انجمن سیاره درصد انجمن دارم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نباتی [رایانه]

۱۰۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۴۹

آغاز: بسمله، الحمدلله علی افضله الصلوات و السلام علی نبیه محمد و آله اجمعین اما بعد این رساله ایست مشتمل؛ **انجام:** رسید خط توداد مرا حیاتی داد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با عطف پارچه [رایانه]

۱۰۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۱۷

آغاز: آنمرد گفت امرشد است که من ... صدای ناله تو بگوش زلخیا برسد آنهم جزع نماید؛ **انجام:** انهقطر امیرالمونین الی الحسین (ع) فقال باعدة کل مومن قال الحسین (ع) یا ابتا فقال العم یا بنی ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ وقف

حضرت علی بن موسی الرضا (ع) کتابخانه شخصی احمد شاهد؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۸۳

آغاز: تقویم به حسب لغت راست کردن است؛ **انجام:** دو هزار و نهصد و بیست و شش ... و هشتاد و دو هزار نفر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری [رایانه]

۱۰۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۴۸

آغاز: بسمله، در کتاب عناصر الحوادث نوشته شد؛ **انجام:** و موسوم باپتلیوم است

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه بیاضی دارد؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای [رایانه]

۱۰۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۸

جنگی است شامل لوح‌ها و نقش‌های زیاد در طلسمات و سحرها. مطالب لوح ها و نقش ها با قلم مخصوص طلسمات نوشته شده است. در آغاز نسخه آقای محمد حسن رجائی زفره‌ای فرزند محمد علی زفره‌ای مطلبی نوشته اند مبنی بر این که دارنده کتاب به جرم استفاده نامشروع و غیر قانونی از این کتاب دستگیر و در ۱۳۸۹ق محاکمه شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مطالب، کتاب با قلم مخصوص طلسمات در داخل جداول و لوح‌ها نوشته شده، قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۰–۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۶ – ۱۷۶]

۱۰۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۶۳

آغاز: تبسمی بکنی گر چو غنچه خاطر مظهر؛ **انجام:** جهان مظهر آن گوی بلورین تو با دست رباید

(بیاض)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۷۲۵

آغاز: ار مولانا زین الدین طبی (کذا)؛ **انجام:** و بعد الواو شاع ذاالعمل حتی قال بعضهم.

بیاض؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: اسقاطی [رایانه]

۱۰۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۳۴

آغاز: مرهم جهت کشیدن ماده جراحت؛ **انجام:** دانستن این مسافران را بسیار مفید است

بیاضی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۳۳/۹

انجام: سلام علی نوح فی العالمین.

ابیاتی از «المعجم فی آثار ملوک العجم» اثر شرف الدین فضل الله حسینی قزوینی، (ص ۳۳۹) بخشی از این ابیات چنین است: «خداوند اخبار کسری و جم ×× چنین کرد ذکر ملوک عجم / که بعد از منوچهر والا جناب ×× چو شد سلطنت حق افراسیاب / درشتی و بدخویی آغاز کرد ×× در فتنه بر مملکت باز کرد / به پیدا و پنهان همی تا توان ×× ستم کرد و بیداد بر ناتوان / اگر کینه ورزید ور مهر داشت ×× نظر بر خلاف منوچهر داشت». این اثر در سال ۱۳۷۹ به تصحیح و توضیح محمد اسماعیل حنفی، به عنوان رساله در دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد ارائه شده است؛ ابیاتی از خاقانی (ص ۳۴۰)؛ ابیاتی از مهدی بک شقاقی (ص ۳۴۰)؛ ابیاتی از مهتی گنجه‌ای (ص ۳۴۱)؛ ابیاتی از محمد خان نصیبی (ص ۳۴۱ – ۳۴۳)؛ حرزی برای مراقبت از اسب (ص ۳۴۴)؛ دعایی برای رسیدن فرزند (ص ۳۴۴)؛ فایده برای درمان گزیدگی عقرب (ص ۳۴۴)؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۷ص (۳۳۸ – ۳۴۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۷/۱ – ۱۶۹]

۱۰۶۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۸۵

داستان‌های گوناگون و متفرقه و اغلب مقتل حضرت سید الشهدا علیه السلام است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: پارچه قرمز، ۱۶۵گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ – ۲۳۸]

● جنگ / فنون نظامی / فارسی

jang

به وسیله برخی از استادان دارالفنون از فرانسه به فارسی ترجمه شده است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۸۳۰

آغاز: بسمله ترتیب نظام ورسم حرکت دادن ایشان ا زهر زمینی که باشد؛ **انجام:** واز چند باطالیان به عمل آورد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ پس از ماده ۱ فصل اول باب اول ناقص دارد؛ تملک: اعتضادالسلطنه در ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۶۹گ، ۱۵سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴ – ۴۶]

● جنگ / گوناگون / کردی و فارسی

jong

نثر و نظم و ادب و تاریخ و خبر شیعی و فلسفه است و بیشتر آنها گردآوری میر ابوالحسن تاج حسینی وزیر قبانات سپاهان زنده در قرن ۱۱ و ۱۲ است. چنین است فهرست پاره‌ای از مطالب آن: ۱. راقم از جانب بزرگ زاده به‌عالیجاه بیگلربیگی گوه گیلویه نوشته؛ ۲. راقم به‌حاکم قبانات در هنگامی که باعث عزل و تغییر وزارت محرر حرف گردیده و بعد از اندک مدتی خود هم معزول شده نوشته؛ ۳. راقم به یکی از دوستان نوشته؛ ۴. از منشآت ظهوری از خوان خلیل او؛ ۵. تعزیت نامه؛ ۶. فردی چند از محرر است؛ ۷. تاریخ خلف اسحق بیک (به نظم مورخ ۱۱۲۹)؛ ۸. قصیده سوزنی نزدیک به شعر راقم نسخه؛ ۹. شعر بوالعجبی جورجانی؛ ۱۰. نامه‌های کوتاهی از راقم نسخه؛ ۱۱. نیمه دوم رساله‌ای در تعبیر خواب فارسی دارای عنوان‌های

«فصل پنجم مشتمل بر علم جنبش تامه تصنیف بزرگی» و «فصل ششم مشتمل بر تعبیر خواب تصنیف بزرگی متضمن است بر دوازده باب» و «فصل هفتم پوشیدن پوشاک» به نثر و نظم؛ ۱۲. «بیست و هشت باب» در اسب شناسی و فرسنامه؛ ۱۳. طریقه عقد کردن اهل کردستان، صیغه نکاح و طلاق آن‌ها به زبان کردی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۱۵

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۲گ،۱۸سطر (۷/۵×۱۹)، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۹۵۴]

● **جنگ** / اخلاق / گیلکی و فارسی

jong

فهرست بندها: ۱. «هی تو بگو فل فلکه شلشله» (در ۳۰۹ و ۳۱۰ و ۳۱۱ سه مرتبه چاپ شده یکی ۱۰۰۰ نسخه، دوم و سوم ۳۰۰۰ نسخه و در بیشتر جاهای گیلان از بر می‌خوانند)؛ ۲. من تره گم ایشادی زل زلخه موسل لخه (اصلاحات مملکت)؛ ۳. کوپلت افراط تفریط مادر و دختر؛ ۴. کوپلت دس خاخوران (خواهرخوانده‌ها) (تشریح اخلاق خانم‌های بی‌سواد) (این هم چاپ شده)؛ ۵. مصاحبه کدخدا و دهقانی (برای آشنا ساختن دهاقین به ماشین آلات)؛ ۶. «می درون مره بخورده می‌بیرون خلایقه» (تشریح زندگی یک نفر مالک) (یک بار به چاپ رسیده)؛ ۷. به یاد مرحوم حاجی رجب حکیمباشی (چاپ شده)؛ ۸ دهقانی و مأمور سجل احوال؛ ۹. منظومه بوگو واگو (چاپ شده)؛ ۱۰. نصاب گیلکی؛ ۱۱. صبح قمار؛ ۱۲. استقبال و تضمین ادبیات گلستان سعدی؛ ۱۳. اتومبیل؛ ۱۴. بهاریه گیلکی؛ ۱۵. منظومه فارسی در اطراف حجاب نسوان؛ ۱۶. جواب آن (به‌چاپ رسیده است)؛ ۱۷. استقبال ادبیات شیخ سعدی.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۸ حکمت

آغاز: مصاحبه میرزا تقی متجدد با «کله حسن» (کربلایی حسن) کهنه پرست. (اصلاحات مملکت). هی تو بگو فل فلکه شلشله ×× کلبه حسن رشت کرده خوب بوندره / فقر و فلاکت چه میان شوندره ×× حاصل تازه کره آموندره / غصه نخور توشکه و ابوندره ×× هی تو بگو فل فلکه شل شله؛ **انجام:** قطعه: ترا بابلا گد ترازو و نهنه ×× خدا تو در وزن سنکین تری / اگر این هیولای ظاهر نبود ×× یقین می‌نمودم که جنس خری

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا عطف پارچه، ۵۸ص، قطع: خشتی [ف: ۲ - ۱۲]

● **جنگ آلمان و فرانسه (ترجمه)** / تاریخ فرانسه، تاریخ جنگ / فارسی

jang-e ālmān va farānse (t.)

ترجمه کتاب جنگ آلمان و فرانسه است که به سال ۱۸۷۰ میلادی مطابق سال ۱۲۸۷ق اتفاق افتاده است. در این نسخه تعداد بیست و چهار عکس چاپی با زیرنویس به زبان آلمانی لابه‌لای صفحات الصاق شده که مربوط به مطالب مندرجه کتاب است و ضمناً در بیست و سه صورت (فصل) مشروح است.

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۹۱۲

آغاز: جنگ دولة آلمانیه با فرانسه در سنه ۱۸۷۰. صفحه اول ورود پادشاه پروس ببرلین در پانزدهم ژولیه در سنه ۱۸۷۰. صورت اول - ورود پادشاه پروس ببرلین در پانزدهم ژولیه ۱۸۷۰ یعنی ۱۵ ربیع الثانی ۱۲۸۷. بر اشخاص با ادراک پوشیده نماند که رأفت و مرحمت خداوندی در حق ملت پروس و پادشاهان آن دائمی بوده است چنانچه از تاریخ این سنوات مجدداً معلوم کردند. پس از آنکه اهالی قدیم رومن طایفه شاهزادگان هوهن اشتوفن را مضمحل نموده و مملکت آلمانی را ویران نمودند باز رعایای این مملکت بزیر سایه طایفه شاه زادگان هوهن سولرن روزگاری گذرانیدند و همیشه در این خیال بودند که مجدداً مملکت خود را متحد نموده و الفتی کامل در میان رعایا بر پا نمایند و بر سایر اروپا تفوق و برتری جویند؛ **انجام:** صورت بیست و چهارم - تفسیری دیگر از اخبار فتح سدان به عیال پادشاه سه شاگرد کفش دوزیکه از همه زودتر بسر صورة مفرقی فریدریک کبیر رسیده و بر سر او تاجی از گل گذاشته بود انعام مرحمت میفرمایند در سیم سپتامبر ۱۸۷۰ که مطابق است بهفتم جمادی الثانی ۱۲۸۷ ... خوشی قلب و مهربانی ملکه اکوستا و امداد او در هر چیزیکه باعث آبادانی ملت است و معرفت او باختراعات در صنایع و در علوم در هزار هزار قلوب ابدالمدت یاد خواهد ماند.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ بیست و چهار قطعه عکس‌های چاپ به رنگ نخودی و مجدول زرین و لبه طلائی است؛ کاغذ: فرنگی کبود رنگ، جلد: مقوای روکش چرم سورمه‌ای، ۹۵ص، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵ - ۵۸۲]

● **جنگ ابوطالب کشمیری نجفی** / دعا، حدیث / عربی و فارسی

jong-e abū-tāleb kešmīrī najafī

کشمیری نجفی، ابوطالب، ق۱۲ قمری

kešmīrī najafī, abū-tāleb (- 18c)

جنگی از مجموعه احادیث و دعاهای شیعی است که در نیمه اول قرن ۱۲ تنظیم شده است. مطالب آن نظم و نسق ندارد و در فواصل مختلف کتابت شده است. بیشتر به کتابچه‌ای شخصی می‌ماند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۱

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: ابوطالب کشمیری نجفی، تا: نیمه

اول قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۲۴]

← جنگ احمد ⩾ جنگ نامه محمدی

● **جنگ اخبار و اشعار** / حدیث / فارسی

jong-e axbār-e va aš'ār

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۰۸

آغاز: در جائی اما (ع) ... نشست بعد از آن چنان شد که رو بقبله می‌نشست و به اهل آنجا ملاطفت می‌کرد؛ **انجام:** جانب من کن نظری یا علی، بنگر از این غم به لبم جان رسید، کم سگ کوس تو ال توام، ... کریم شهره ایران رسید

خط: نستعلیق، کا: ملارضا مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: دارالسعاده؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

← جنگ ادبی ⩾ محیط الادب
← جنگ اشعار ⩾ دیوان العروس
← جنگ اشعار ⩾ سفینه
← جنگ اشعار ⩾ اشعار
← جنگ اشعار ⩾ جنگ
← جنگ اشعار ⩾ بدیع الزمان
← جنگ اشعار ⩾ مدج و منقبت چهارده معصوم
← جنگ اشعار ⩾ اشعار (گردآوری)
← جنگ اشعار ⩾ زبدة المنتخبین
← جنگ اشعار ⩾ هزار دستان

● **جنگ الآداب** / گوناگون / عربی و فارسی

jong-ol ādāb

جرفادقانی، محمد بن علی اصغر، ق۱۳ قمری

jorfādeqānī, mohammad ebn-e 'alī asqar (- 19c)

مجموعه‌ای است متنوع و جالب در علوم گوناگون مشتمل بر چند رساله کامل و چند تلخیص و فایده. غیر از چند رساله مختصر و مستقل، بقیه تلخیص‌ها و فوائد گردآوری خود جرفادقانی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۲۹

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: ۲۳۳]

● **جنگ الادویه** / طب / فارسی

jong-ol advīye

محلاتی، نصیر بن احمد، ق۱۳ قمری

mahallātī, nasīr ebn-e ahmad (- 19c)

داروها و نسخه‌های نامرتبی است که به‌جهت جعبه دوای میرزا اسماعیل خان امیر تومان نگاشته که در رکاب شاهزاده محمد علی میرزا ولیعهد بدیدار مظفر الدین شاه قاجار در محرم ۱۳۱۹ می‌رفته است. وی در این تألیف به معرفی داروها و روش ترکیب آنها که در زمان قاجاریه معمول بوده پرداخته است و در آغاز فهرستی به ترتیب حروف هجا تنظیم کرده است.

آغاز: بسمله ستایش یگانه حکیمی را سزاست که ایجاد اجسام مفرده چند نموده از ترکیب آنها تولید موالید ثلاثه فرمود

چاپ: چندبار چاپ شده

[مشار فارسی ۱۵۸۶/۲؛ فهرستواره منزوی ۳۴۰۰/۵؛ الذریعه ۱۶۵/۵]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۵۶-۲۷/۱۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مایع لعابی ساده حل کرده دراطفال متدرجاً در روز بدهند ودر اشخاص بزرگ از چهار الی هشت گندم یا بیشتر در روز

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۲۶۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۹۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی محمد سید المرسلین ... اما بعد چنین گوید این کمترین عباد الله؛ **انجام:** و پس از چند جوش از روی آتش برداشته بگذارند تا سرد شود

داروها و نسخه‌های نامرتبی است که بجهت جعبه دوای میرزا اسماعیل خان امیر تومان نگاشته؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر علی حافظ الصحه گلپایگانی، تا: ذیقعده ۱۳۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۹گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۸ - ۲۴۹]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۰۹/۱

آغاز: آغاز پس از فهرست: بسمله، کلمل اسم شیمیایی این جسم پرلوکلرو دومرکور است؛ **انجام:** آب مقطر و سایر عرقهای نباتی لودانم سید اتم (کذا) اسیدسولفوریک شربت قند.

در خواص و ترکیبات از آبها و پودرها و حبها و تعفینات و شربت‌ها و روغن‌ها و عرق‌ها و مرهم‌ها و معجون‌ها و جز اینها با فهرست الفبائی در آغاز نسخه از پزشکی آشنای بپزشکی قدیم و جدید که ترکیبات شیمیایی به اصطلاح تازه آورده است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالحسین بن علی اصفهانی، تا: ۱۳۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی گل بهی، جلد: مقوا، ۵۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۳۹۱]

● **جنگ امیر المؤمنین با قهقهه و اسد بن ذوالحمار** / داستان / فارسی

jang-e amīr-ol-mo'menīn bā qahqahe va asad ebn-e zo-l-hemār

دو داستان حماسی و افسانه‌ای به صورت نقالی نمایش پرده‌ای مخلوط نثر و نظم، اول جنگ حضرت علی با فرماندهی به نام

قهقه که به سرزمین لوط بحیرا حمله کرده و به کشتار مردم و غارت اموال آنان پرداخته بود. دوم جنگ آن حضرت با اسد بن ذوالحمار

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۷۲/۲

آغاز: بسمله، حمدله روایتست از راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت کرده اند که روزی مهتر عالم و سید ولد بنی آدم؛ **انجام:** داستان اول: تعجیل ظهور خروج محمدی المهدی صاحب الزمان بخوانید فاتحه مع سورة الاخلاص؛ داستان دوم: رو به مدینه نهادند و آمدند و السلام علی من التبع الهدی. هر که آمد عمارت نو ساخت ×× رفت و منزل به دیگری پرداخت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۹گ (۱۷۷پ-۲۰۵پ)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۹۸]

● جنگ امیر مؤمنان با عجلی و بغلی برادر زادگان مخلخل شاه / ادبیات / فارسی

jang-e amīr-e mo’menān bā ‘ejlī va beqlī barādar-zādegān-e moxalxal šāh

بخشی از رساله‌ای است این بخش شامل داستان جنگ امیر المومنان با عجلی و بغلی برادرزاده مخلخل شاه بت پرست است که حضرت آنها را شکست داده و به نزد پیامبر (ص) برمی‌گردد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۸۲/۲-۲۹/۱۲۲

آغاز: که ناگاه آهو از میان آنها برجست کرده بیرون رفت و قدری بگریخت و نیز بازگردید پس حضرت امام حسن خواست که آهو را با تیر بزند؛ **انجام:** و امامان را به خدمت حضرت خاتون قیامت آوردند وحضرت فاطمة الزهراء به دیدار فرزندان خود شاد و خرم شد و ایشان احوالات خود را نیز در خدمت آن حضرت عرض کردند و بعد از آن این نسخه شریفه عظیمه در دفترها نوشته شده و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، کا: ملا نقی واقعه خوان ولد شفیع بیگ، تا: چهارشنبه ۹ شعبان ۱۲۴۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳- ۱۲۶۸]

● جنگ ایران و انگلیس / تاریخ ایران / فارسی

jang-e īrān va engelīs

در سال ۱۲۷۳هـ /۱۸۵۷م به علت اختلافاتی که بین ایران و انگلیس بر سر قضیه هرات بروز کرد، نیرهای انگلیسی به جنوب ایران از سمت بوشهر لشکرکشی نمودند، این لشکرکشی‌ها که تحت فرماندهی افرادی چون ژنرال اترام (یا اترم)، ژنرال استاکتر، ژنرال هیولاک صورت گرفت که البته انگلیسی ها با مقاومت مردم و نیروهای نظامی ایران مواجه شدند، لیکن به جهت گستردگی سلاح و مهمات انگلیسی‌ها توانستند بوشهر را تصرف و به سوی برازجان حمله نمایند، لیکن با رسیدن نیروهای بیشتر از سوی دولت مرکزی، نیروهای انگلیسی از برازجان به بوشهر عقب‌نشینی کردند. در همین ایام انگلیسی‌ها به چهت ضعف و ناتوانی رژیم قاجار (ناصر الدین شاه) قرار داد شوم و ننگ آور «عهدنامه صلح پاریس» را بر ایران تحمیل کردند و طی آن با قراردادی افغانستان و هرات برای همیشه از پیکر ایران جدا شد. این اثر بخشی و گوشه‌ای از تاریخ ایران است که در آن وقایع برازجان به تفصیل بیان گردیده، در این زمینه آثار بسیاری در دسترس است که از جمله می‌توان لشکرکشی به ایران (۵۷-۱۸۵۶م) نوشته گرنی داد با ترجمه حسن زنگنه؛ جنگ انگلیس و ایران در سال ۱۲۷۳ هجری قمری اثر کپتین هفت بار ترجمه حسین سعادت و با حواشی و اضافات عباس اقبال، جنگ ایران و انگلیس (۱۲۷۲-۱۲۷۳ق) اثر لیوتنان بالارد با ترجمه کاوه بیات و ... اشاره کرد، لیکن این اثر جدا از آنهاست، هر چند در بسیاری از مطالب موضوعاً همخوانی دارد. این اثر مشتمل بر یک نقشه دستی دقیقی از منطقه دشتستان و برازجان تا بوشهر و نگارنده این اثر یک فرد ایرانی باشد نه انگلیسی، البته نیاز به تحقیق و بررسی بیشتر دارد.

چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر دوم، به کوشش سید علی میر شریفی، ص ۱۷۰- ۱۷۹

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۲

آغاز: نمایش دعوای برازجان واقعه فیمابین قشون ظفر نمون دولت علیه ایران و دولت انگلیس از جانب دولت علیه بسر داری سر کار جلالت آثار عمدة الأمراء العظام شجاع الملك سردار و از طرف انگلیس بسر داری او ترم صاحب و استاکر؛ **انجام:** با وجود اینهمه احتمالات باز بحمد الله صدمه بر قشون انگلیس کمتر وارد شده است ... و حمله نمودن بر دشمن درین مکان که خیلی مفید فایده شد.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ برگ پنجم این نسخه یک نقشه از منطقه برازجان تا بوشهر می‌باشد که بسیار دقیق ترسیم گردیده است؛ کاغذ: فرنگی با مهر تجارتی، جلد: تیماج آجری، ۸گ، ۱۴ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳۲ - ۹۲۸]

۲. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۷]

● جنگ ایران و رومیه / تاریخ جنگ / فارسی

jang-e īrān va rūmīye

دارای مطلبی در مورد جنگ ایران و رومیه بدین عبارت: «به تاریخ غزه شوال المکرم جنگ رومیه در سر رودخانه ایروان بعد از ظهر واقع شد یک ساعت نجومی جدال شده فتح عظیم روی داد آنچنان فتحی که در هیچ زمان نشده بود سنه ۱۱۴۳». در

همان صفحه آمده: «آنچه برأی العین مشاهده شده زیاده از هفت هزار کس سپاه و ینکی چری از رومیه مقتول شده بودند توپ و خزینه و اسب و اشتر و استر الی غیر النهایة به یغما آوردند و دویست نفر زنده اسیر آورده بودند یراق وسنجاق و توق و خزینه علی پاشا همه تصرف اولیاء دولت قاهره در آمد و بقیة السیف فرار وبه اطراف پراکنده وبرخی متحصن قلعه ایروان گردیدند که در تاریخ ها چنین فتح هیچ نشده بود که از دولت واقبال بی زوال روی داد»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۸/۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای ، ۱گ (۱۴۲پ) [ف: ۳۷ – ۳۲۰]

● **جنگ با ۹ مینیاتور** / گوناگون / فارسی

jong bā 9 mīnīyātor

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۰۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

● **جنگ بختیار** / گوناگون / فارسی

jong-e baxtīyār

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷۹۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۱۱۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۱سم [رایانه]

● **جنگ بین الملل اول** / تاریخ / فارسی

jang-e beyn-ol-melal-e avval

رساله متوسطی در تاریخ جنگ‌های دول محور با متفقین در جنگ جهانی اول (۱۹۱۴–۱۹۱۸م) که احتمالاً ترجمه‌ای از یکی از متون تاریخی خارجی است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۳۷

آغاز: جنگ بین الملل – درجنگ بین الملل از علل آن صحبت نمی کنیم ولی بطور خلاصه موضوع مشرق و سیاست آلمان بطور کلی است واز لحاظ نظامی مطالعه می‌کنیم. و شروع آن از طرف؛ **انجام:** داخل شدن دولت عثمانی درجنگ بین الملل – (۳ نوامبر ۱۹۱۴) دولت آلمان که از مدتی مشغول اقدامات سیاسی شرق بود بالاخره دولت عثمانی را بوسیله (انور پاشا) خودهمراه

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۹۶گ، ۱۶ و۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۲ – ۶۰۳]

● **جنگ چنگیز با تیمورخان** / تاریخ، شعر / فارسی

jang-e čangīz bā teymūr-xān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۱۲-عکس

نسخه اصل: عاطف افندی ۱۸۳۵؛بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۵گ، [فیلمها ف: ۳ – ۲۳۳ و ۱ – ۶۹]

● **جنگ چین** / تاریخ / فارسی

jang-e čīn

دنبلی تبریزی، علی بن محمد، ق۱۳ قمری

donbalī tabrīzī, ‘alī ebn-e mohammad (- 19c)

تفصیل لشکرکشی انگلیس و فرانسه بر کشور چین در ۱۸۶۰ مطابق با ۱۲۷۷ هجری ترجمه به قلم علی بن محمد بن عبدالرزاق دنبلی (سر هنگ) از اصل فرانسوی که ژنرال بلوندل به امر کنت راندون وزیر جنگ فرانسه تألیف کرده است، دارای ۴ «فصل» و «ملحقات». مترجم در چهار برگ آغاز کتاب سرگذشت خویش و چگونگی ترجمه این کتاب را باز گفته و خلاصه کوتاه آن از این قرار است: او پس از فراغت از تحصیل علم پیاده نظام در دارالفنون تهران، همراه جمعی دیگر از محصلان به دستور شاه به وسیله علی قلی میرزا وزیر علوم (اعتضاد السلطنه) به پاریس رفت. در ۱۲۷۰ وارد پاریس شد و پس از طی دو سال که به تحصیلات مقدماتی و زبان در مدرسه مسیو وردو گذشت وارد مدرسه سن سیر شد، پس از پایان تحصیل و پذیرفته شدن در امتحانات و ملاقات با امپراطور ناپلئون سوم و امپراطریس و اقامت یک سال دیگر در سربازخانه پرنس اوژن و اردوی نظامی شالون به فرماندهی مارشال ماک ماهون و دوک دماژنتا در ۱۲۸۱ به تهران بازگشت و به حضور ناصرالدین شاه رسید و به منصب سرهنگی نائل شد (وی تفصیل سفر و تحصیلات خود را به سفرنامه‌ای که نوشته ارجاع می‌دهد) و اما این کتاب را در ایام تعطیل در دو بخش تالیف کرده است: بخش اول: مختصری در باب چگونگی اوضاع ترقی دول خارجه و داخله نسبت بر سپاه و ملت و وضع تربیت لشکر و غیره که علما و عملا تجربه شده بود؛ بخش دوم – ترجمه تاریخ جنگ جدید انگلیس و فرانسه با دولت چین برای اطلاعات و تجربیات سرکردکان و اهل نظام ایران که دارای هشت قطعه نقشه بسیط (تیوگرافی) بود. دنبلی بخش (مطلب) اول را به اتمام رسانید و مطلب دوم (کتاب حاضر) به عللی (که خود او به شرح درآورده است) با تأخیرات بسیار پایان یافت. دنبلی می‌گوید: «کشیدن نقشه‌هایش لااقل شش ماه زحمت داشت علاوه از این که درست ترجمه کردن و اصطلاح جستن خودش یک اشکال و زحمت بزرگی است جداگانه (ص ۶ مقدمه). او ظاهراً موفق به کشیدن نقشه ها نشده زیرا در نسخه حاضر جای نقشه‌ها سفید است. نظیر این جنگ (حمله نیروهای متحد اروپا به چین) در ۱۹۰۰ تکرار شده و

کتابی نیز در تاریخ این جنگ دوم تالیف کرده‌اند که ترجمه مجلد دوم آن به قلم اسماعیل صحاف باشی در کتابخانه ملی موجود است. خطبه ترجمه حاضر منظوم است و در مقدمه نیز ابیاتی از مترجم گنجانیده شده.
آغاز: بسمله، ستایش کنم ایزد پاک را ×× که گویا و بینا کند خاک را / به موری دهد مالش نره شیر ×× کند پشه بر پیل جنگی دلیر / سخن هیچ بهتر ز توحید نیست ×× به ناگفتن و گفتن ایزد یکی است / تو گر سخته ای راه سنجیده پوی ×× نیاید به بن هرگز این گفتگوی. اما بعد رقم حروف علی بن محمد بن عبدالرزاق دنبلی تبریزی پس از فراغت تحصیل علم پیاده نظام ... سالی که مقرب الخاقان حسن علی خان به سمت وزیر مختاری بر دولتین بهیتین ... روانه فرنگستان بود نواب ... علی قلی میرزا وزیر علوم حسب الحکم پادشاه ... جمعی از ابناء نجباء ... انتخاب فرموده بر تحصیل علوم مختلف مامور می‌کرد. بنابر استدعاء حقیر آن شاهزاده و الاتبار اسم بنده را به جهت تکمیل علم جنگ در آن دفتر ثبت فرمود
[دنا ۹۹۷/۳]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** در آنجا اعمال دولتی را و دور انداختن نصایح بی غیرت را
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۱۷سطر (۲۱/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۳۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۱]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۳-فیروز
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۸ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱ - ۵۸]

● **جنگ چین و قشون ملل متحده** / تاریخ / فارسی
jang-e čīn va qošūn-e melal-e mottahede
مترجم: صحافباشی، اسماعیل بن ابراهیم ق۱۳ قمری
تاریخ ترجمه: ذیحجه ۱۳۲۱ق
این کتاب از جنگ معروف اروپایی‌ها با چین سخن می‌گوید. این جنگ به سال ۱۹۰۰ میلادی مطابق ۱۳۱۸ق به وقوع پیوست و سرانجام به شکست امپراطوری چین کشید و موجب اضمحلال آن کشور گردید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۲
آغاز: ترجمه: جلد دوم تاریخ جنگ چین و قشون متحده اروپا که در سنه ۱۹۰۰ میلادی مطابق سال هزار و سیصد و هیجده هجری وقوع یافت. فصل اول در باب محاصره شهر پکن اخبار غیر صحیح زیاد طبع و نشر شد؛ **انجام:** وقتی که از مملکت آسمان بیرون آمدم دیدم تابستان من ضایع نشده به چشم جنگ فیما بین چین و قشون ملل متحده را تماشا کردم
جلد دوم؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۳۲۱ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مخمل آبی، ۱۷۰گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱ - ۲۶۷]

● **جنگ (حرب) شاه اسماعیل و شیبک ازبک** / شعر، تاریخ ایران / فارسی
jang-e (harb-e) šāh esmā'īl va šaybak-e ozbak
واعظ قزوینی، محمد رفیع بن فتح الله، ۱۰۲۷ - ۱۰۸۹ قمری
vā'ez-e qazvīnī, mohammad rafī' ebn-e fath-ol-lāh (1618 - 1678)
مثنوی است حدود ۸۰۰ بیت در بحر متقارب، از ملامحمد رفیع قزوینی واعظ، گویا آن که در الذریعه (۳۷۹/۹) آمده است. جنگ شاه اسماعیل یکم با شیبک خان ازبک در ۹۱۶ق رخ داده است.
آغاز: سزاوار شکر آفریننده ای است ×× که هر قطره از وی دل زنده ای ایست / زبان در دهن غنچه فکر اوست ×× سخن در نفس سبحه ذکر اوست
انجام: درین گلشن از دیده اعتبار ×× بگرییم بر خود چو أبر بهار
[فهرستواره منزوی ۹۴۲/۲]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۱۱
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ ۴گ (۱۰۹-۱۱۲) [ف: ۴ - ۳۱۳]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۱۹
آغاز: چون آوری بحشر من رو سیاه را ×× از نسبتم شوند خجل شرمسارها
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با سرلوح مذهب مرصع؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن سبز، ۳۰۱ ص، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۳ سم [ف: ۸ - ۲۰۹]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۸۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۴۰ر-۴۵ر) [ف: ۲۹/۱ - ۱۴۵]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۵۸/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** روز و شب راز دار هم بودند ×× تا دم مرگ یار هم بودند
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در آغاز نسخه حاضر شرح حال شاعر در یک صفحه ذکر شده؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۳گ (۴۰۳پ-۴۲۵ر)، ۱۶سطر [شورا: ف: ۳۷ - ۴۲۳]

● **جنگ حضرت علی (ع) با دیوان و شیران و ... /** داستان / فارسی

jang-e hazrat-e ʻalī bā dīvān va šīrān va ...

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۱۰/۵

آغاز: اما راویان اخبار و ناقلان آثار؛ **انجام:** به مراد مطلب خود برسند آن اول و این آخر سخن بر محمد و آل او صلوات و الله اعلم بالصواب.

به نثر عامیانه؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۸گ (۱۵۲–۱۶۹) [ف: ۵ - ۶۶۹]

● **جنگ خاتون آبادی /** ادبیات / فارسی

jong-e xātūn-ābādī

مشتمل بر: ۱. دیباچه فیاض؛ ۲. دیباچه دیگر؛ ۳. انشاء میرزا محمد حسین اردبیلی؛ ۴. رساله در بیان دانستن اشعار؛ ۵. مکتوبی از مولانا ظهوری به عماد خان؛ ۶. رقعه‌ای که عزیزی در طلب اسطرلاب به عزیزی نوشته؛ ۷. مکتوبی که میرزا رضی مستوفی مازندران به عزیزی نوشته؛ ۸. مکتوبی از میرزا محمد جعفر طوسی؛ ۹. رقعه‌ای که یکی از طلبه علم به مولانا محمود گیلانی نوشته؛ ۱۰. رقعه‌ای که عزیزی به میرزا نظام نوشته؛ ۱۱. مکتوبی که عزیزی به میرزا محمد هادی نوشته؛ ۱۲. رقعه‌ای که عزیزی در طلب مرکب به عزیزی نوشته؛ ۱۳. رقم ابوی وزارت و شوکت و اقبال پناه شیخ علیخانا؛ ۱۴. رقعه‌ای که عالیجاه وزیر آذربایجان به آقای علی بیکا نوشته؛ ۱۵. نقل از حضرت جبرئیل؛ ۱۶. آنچه در توصیف محبوب صاحب جمال نوشته‌اند؛ ۱۷. انشاء میرزا صایبا در منع شراب؛ ۱۸. رقعه‌ای که میرزا صایبا در طلب نرگسدان به عزیزی فرموده‌اند؛ ۱۹. ایضاً رقعه‌ای که در طلب حب به عزیزی نوشته‌اند؛ ۲۰. رقعه‌ای که محمد مهدی در طلب شراب به عزیزی نوشته؛ ۲۱. من کلام خواجه نظام الملک؛ ۲۲. سواد مکتوب سلطان سلیمان خواندگار روم در جواب شاه طهماسب؛ ۲۳. صورت صلح‌نامه سلطان مراد خواندگار. آنچه گذشت صورت تعدادی از مطالب این جنگ است و عناوین مطالب موجود در متن و حاشیه در فهرست اول نسخه مفصل آمده است.

[دنا ۹۹۸/۳]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۰۳

آغاز: بسمله، فیاض ازل که بزم هستی آراست ×× جام سخن از می معانی پیراست؛ **انجام:** باز نمود آن حرامزاده ملعون کینه امام حسین را در دل بگرفت و الله اعلم

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۴۲۰]

● **جنگ خراسان /** تاریخ ایران / فارسی

jang-e xorāsān

در ابتدای حکومت ناصرالدین شاه واقعه سالار در خراسان، که از وقایع بزرگ دوره ناصری است، اتفاق می‌افتد و ناصرالدین شاه شاهزاده سلطان مراد میرزای حسام السلطنه را به آنجا می‌فرستد که بر اثر فداکاری‌ها و رشادت‌های حسام السلطنه آن واقعه به فتح و فیروزی خاتمه می‌یابد. این جنگ بعدها به‌وسیله شاعری به رشته نظم درمی‌آید و در بحر تقارب حوادث آن به‌طور مفصل شرح داده می‌شود. در حاشیه صفحه اول این نسخه آمده: هذا کتاب شاهنامه دعوای مشهد مقدس.

[دنا ۹۹۸/۳؛ فهرستواره منزوی ۹۴۱/۲]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۰

آغاز: بسمله، گشادم زبانرا بلطف خدا ×× بکاغذ نمودم قلم آشنا؛ **انجام:** الها تو دولتش پایدار ×× بحق نبی یاری هشت و چار

خط: شکسته نستعلیق بدخط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران (شاید)؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج قرمز، ۶۳گ، ۱۲ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ملی ایران: ف: ۱ - ۳۶۰]

● **جنگ در باطلاق و در میدانهای دیگر /** فنون نظامی / فارسی

jang dar bātlāq va dar meydān-hā-ye dīgar

سرهنک، محمود خان، ق۱۳ قمری

sarhank, mahmūd xān (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۰ رجب ۱۲۸۴ق

نویسنده که از شاگردان دارالفنون بوده و به اروپا سفر کرده و در مدرسه پیاده نظام معروف فرانسه، سن سیر، درس خوانده است پس از بازگشت به ایران این رساله را، که در تاکتیک است، تألیف می‌کند و در آن از عوامل مختلف برای پیروزی و طرز حمله و دفاع مطالبی می‌آورد. ظاهراً مطالب آن جدیدترین مباحث تاکتیکی ارزنده زمان نویسنده می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۴

آغاز: بسمله. چون هر صاحب منصب با علمی که از اروپ بمملکت محروسه ایران مأمور شده است بجز اطلاعات مملکتی که بولایات خود فرستاده اند؛ **انجام:** و در وقت فارغ التحصیلی نیز در افواج جای مخصوص ندارند.

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰ رجب ۱۲۸۴ق؛ نقشه آبرنگ استرآباد به آخر کتاب ملصق است؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، ۲۵گ، ۱۰ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۵۴]

● **جنگ در ترکستان = سفر جنگی /** سفرنامه، تاریخ ایران /

فارسی

jang dar torkestān = safar-e jangī

جهانبانی، امان الله میرزا بن شکرالله میرزا، ق۱۴ قمری

Jahānbānī, amān-o-llāh mīrzā ebn-e šokr-ol-lāh mīrzā (- 20c)

در جنگ‌های ترکستان در سال‌های ۱۸۸۰–۱۸۸۱م گذشته از نبردها رویدادهای این سرزمین نیز آورده شده است که از روسی به فارسی ترجمه شده؛ در این جنگ ژنرال اسکوبلف روسی از سال ۱۸۸۰م تا ۱۸۸۱م فرماندهی قوای روس را در آن نواحی داشته؛ در چند جلد: جلد اول مشتمل بر هشت «باب»: ۱. شرح مختصری از مملکت ماوراء النهر؛ ۲. تدابیر و حرکاتی که روسها کرده‌اند در گرفتن ماوراء الخزر تا اول سنه ۱۸۷۹؛ ۳. طرح‌هایی که ریخته شده برای تسخیر آوازیس آخال ...؛ ۴. تهیه و تدارک سفر جنگی در سپطرزیورغ ...؛ ۵. وارد شدن ژنرال اسکوبلف در تفلیس ...

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۳

آغاز: جنگ در ترکستان سفر جنگی اسکوبلف از سنه ۱۸۸۰ الی سنه ۱۸۸۱ باب ششم ذکر آنکه در هنگام آمدن ژنرال اسکوبلف بساحل شرقی بحر خزر وضع اعمال و تنظیمات دولت روس در آنجا بچه حالت بوده؛ **انجام:** بنابراین تمام اعمال و عمله جات را بآنجا ... همین بقدر سیصد نفر باقی ماند

این نسخه باب ششم از کتاب جنگ در ترکستان است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای دو نقشه؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، ۲۶۵گ، ۱۱ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۳۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵۶–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۸]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۳۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: رویه مخمل، اندازه: ۱۹×۲۷/۷سم [ف: ۳ - ۴۵۸]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۷۲ - ج

آغاز: جنگ در ترکستان سفر اسکوبلف از سنه ۱۸۸ الی سنه ۱۸۸۱. باب اول شرح مختصری از مملکت ماوراء الخزر. قطعه مملکت وسیعی که واقع است ما بین بحر خزر و دریاچه آرال معروف است به مملکت ماوراء الخزر؛ **انجام:** و اگر حدود پنجاه کپک بیاورد و از قرار بیست کپک حساب شود

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در ۱۲۹۸ از کتابخانه صنیع الدوله محمد حسن خان بوده است ؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوای مخملی سرخ، ۲۲۶گ، ۱۰سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: - ۹۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۴۹

آغاز: بسمله. جنگ در ترکستان سفر اسکوبف از سنه ۱۸۸۰ الی سنه ۱۸۸۱ باب اول شرح مختصری از مملکت ماوراء خرز؛ **انجام:** از قرار بیست کپک حساب شود (فهرست در پایان است)

جلد یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول، با سرلوح زرین،؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مخمل مقوایی با تصویر امان الله در پشت جلد، ۲۴۲گ، ۱۲سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۶۱۵]

۵. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۰۰

آغاز: قطعه مملکت وسیعی که واقع است ما بین بحر خزر و دریاچه آرال معروفست بملکت ماوراء الخزر؛ **انجام:** اگر پنجاه هزار پود بیاورد از قرار پودی بیست و چهار کپک و اگر صد هزار پود بیاورد از قرار پودی بیست و دو کپک و اگر صد و پنجاه هزار پود بیاورد از قرار بیست کپک حساب شود.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اوائل قرن ۱۴، با سرلوح، مجدول؛ بر روی جلد کتاب عکس ظل السلطان با قاب شیشه جاسازی شده و ذیل آن نوشته مخصوص حضرت اشرف ... ظل السلطان؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی با روکش مخمل بنفش، ۵۶۴ص، ۱۱سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: - ۳۷]

۶. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۱۰

آغاز: جنگ در ترکستان سفر اسکوبلف از سنه ۱۸۸۰ تا ۱۸۸۱ م باب اول شرح مختصری از ماوراء النهر؛ **انجام:** وارد شدن ژنرال اسکوبلف بساحل شرقی بحر خزر شطنماتیکه اسکندر و کراسنوویک داده است

این نسخه فهرست کاملی اضافه بر مطالب شماره قبل دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: آغاز قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۶۳ص، ۱۸ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۱×۲۷سم [ف: - ۴۶]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۲۹

آغاز: جنگ در ترکستان سفر اسکوبلف از سنه ۱۸۸۰ الی ۱۸۸۱. باب اول شرح مختصری از مملکت ماوراء الخزر قطعه مملکت وسیعی که واقع است ما بین بحر خزر و دریاچه آرال معروف است به ماوراء الخزر؛ **انجام:** و اگر صد و پنجاه کپک بیاورد از قرار بیست کپک حساب شود.

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۳۰۴ق، برای مشیرالدوله؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: رویه مخمل بنفش، ۲۶۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۸/۸×۲۹سم [ف: ۳ - ۴۵۸]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۶۱

آغاز: جنگ در ترکستان سفراسکوبلف از سنه ۱۸۸۰ تا ۱۸۸۱ م. باب اول؛ **انجام:** وقتی که مریضخانه جنگی نمره چهار رسید در همان جا باقی می‌گذارند

جلد سوم؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی، آبی و فلفل نمکی، جلد: مخمل آبی، ۲۱۸گ، ۱۱ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۵ - ۳۸۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲ - ۴۴۱]

● **جنگ در ماوراء خزر (ترجمه)** / تاریخ / فارسی

jang dar māvarā'-e xazar (t.)

جهانبانی، امان الله میرزا بن شکرالله میرزا، ق۱۴ قمری

Jahānbānī, amān-o-llāh mīrzā ebn-e šokr-ol-lāh mīrzā (- 20c)

مؤلف یکی از فرماندهان روس است که در خوارزم و صغه با نیروهای قاجاری می‌جنگید و سرانجام ایران در آن جنگ شکست خورد. مترجم، تحصیل‌کرده مسکو و آشنا به زبان روسی بوده است.

تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۱۱عکسی

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۵۳گ [جنگ: ۱ - ۴۵۶]

← جنگ رباعیات > سفینه رباعی
← جنگ رباعیات فارسی > درج گهر

● **جنگ رستم و بهمن اسفندیار** / شعر / فارسی

jang-e rostam va bahman-e esfandīyār

مثنوی است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۹۶/۳

خط: نستعلیق، کا: حمزة بن رستم خان، تا: ۱۲۴۹ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۵۳]

● **جنگ رفاهی** / ادبیات / فارسی

jong-e refāhī

رفاهی مهران، حسن، ۱۲۵۱ - ۱۳۱۷ شمسی

refāhī mehrān, hasan (1872 - 1938)

جمع‌آوری شده توسط فرزندش مجید مهران و همو مجموعه را در شهریور ۱۳۷۷ش تقدیم به کتابخانه مجلس کرده است. در ابتدا، شرح حالی از پدرش حسن رفاهی مهران (تولد ۱۲۵۱ش در بروجرد، وفات پس از ۶۵ سال زندگی در سال ۱۳۱۷ش). شاعر و ادیب و منشی رجال دولت وقت، چون عبدالمجید میرزا عین الدوله صدر اعظم و وجیه الله میرزا سپهسالار وزیر جنگ، تخلص وی در اشعارش «رفاهی» است. از اشعار اوست: به هوس کار نیاید به تمنا نشود ×× کاندر این راه بسی خون جگر باید خورد. بعض از عناوین مجموعه حاضر عبارت است از قصیده جهان نامه با این مطلع: داستان جهان و دوستانش ×× بشنوید از هزار دستانش / که ز کرمان بروزگار شباب ×× میگذشتم ز دشت ماهانش؛ ترجمه دو بیت قیس مجنون: الیس وعدتنی یا قلب انی ×× اذا ما تبت من لیلی تتوب / منها انا تائب من حب لیلی ×× فمالک کلما ذکرت تذوب، بدین مطلع: ای دل تو بمجنون مگر این عهد نبستی ×× کز عشق کنی توبه و لیلی نپرستی؛ و نیز احسن المقال در جواب تقاضای لوایح و مقالات، به یکی از ارباب مجلات نوشته (به نثر): آقای محترم رقیمه کریمه و مجله مبارکه بحسن ایصال یکی از دوستان عظام واصل ... تحریر سال ۱۳۳۷ در طهران.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۴۶

آغاز: سر آغاز از دیرباز، دور از ایران، همواره در این اندیشه بودم که با انتشار سروده ها و دست نوشته‌های پدرم

تصویری از رفاهی نیز در آغاز مجموعه ثبت شده؛ خط: شکسته نستعلیق ممتاز، کا: مجید مهران بن رفاهی، تا: ۱۳۳۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: مقوایی ضخیم لبه طلائی، جلد: چرم سورمه‌ای، ۷۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۸سم [ف: ۴۳ - ۱۵۷]

● **جنگ روس و ژاپن** / تاریخ / فارسی

jang-e rūs va žāpon

تاریخ تألیف: ۱۳۲۴ق

ترجمه‌ای است از کتاب «جنگ روس و ژاپن»؛ این ترجمه توسط کاراپت از ارامنه جلفای اصفهان در سال ۱۳۲۴ق/۱۹۰۶م صورت گرفته است. چند کتاب به این نام در [مشار، فارسی ۱۵۹۱.۲ و الذریعه ۱۶۸.۵] نام برده شده که احتمالاً ترجمه‌های دیگری از این کتاب هستند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۴۸

آغاز: جنگ مشرق الاقصی که بیش از ۱۰۸ ماه امتداد داشت بر جنگهای ازمنه سبقت جست و به همه ارباب بصیرت اثر مدنیت ظاهر ساخت؛ **انجام:** با سعادت و رفاهت جهانیان مساعدت کرده تا مدتی مدید حادثه ناگوار پدید نیارد بعنایت حضرت معبود و مسجود آمین.

خط: نستعلیق، کا: کاراپت، تا: ۱۳۲۴ق، جا: جلفای اصفهان؛ جلد: مقوا سبز، ۸۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۴۲۳]

● **جنگ روس و ژاپن** / تاریخ / فارسی

jang-e rūs va žāpūn

مجیر شیبانی، علی محمد، ۱۲۲۹ - ۱۳۰۷ شمسی

mojīr-e šeybānī, 'alī-mohammad (1850 - 1928)

اهداء به: مظفرالدین شاه

تاریخ تألیف: ۱۳۲۱ق

جنگ روس‌ها و ژاپنی‌ها از سال ۱۹۰۴م شروع می‌شود و پس از بیست ماه محاربه خونین به شکست روس‌ها خاتمه می‌پذیرد. این جنگ یکی از حوادث مهم اوایل قرن بیست میلادی است و در

آن برای نخستین بار یک کشور آسیایی بزرگترین کشور اروپایی وقت را به زانو درآورد. این نسخه که حاوی وقایع این جنگ است به امر مظفرالدین شاه فراهم آمده و اخبار آن از پولتییک نیوز و تلگراف‌های روسیه تهیه شده است. در آن علاوه بر مباحث و اخبار راجع به میدان عملیات اخبار چندی مندرج است که قبل از جنگ اتفاق افتاده و برای اطلاع به واقعه مفید می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۹

آغاز: بسمله، جنگ دولتین روس و ژاپن که اعظم وقایع تاریخی؛
انجام: احتمال می‌دهند که ژاپنیها زودتر از آخر ماه سپتامبر بتوانند قلعه را بگیرند

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۱ق، جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: مخمل قرمز، ۱۶۰گ، ۱۶سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۴ - ۱۹۳]

● **جنگ روس و عثمانی** / تاریخ / فارسی

jang-e rūs va ʻosmānī

تفرشی، فرج الله، ق۱۳ قمری

tafrešī, faraj-ol-lāh (- 19c)

اهداء به: مظفرالدین میرزا ولیعهد
تاریخ تألیف: ۱۲۹۶ق

مؤلف این رساله محرر تلگراف‌خانه تبریز بوده و اخبار جنگ روس و عثمانی را از روی روزنامه تلگرافی گردآوری کرده است. این اخبار از وقایع ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۹۴ شروع می‌شود تا ذیحجه ۱۲۹۶ق می‌آید.

آغاز: هو الله تعالی شأنه العزیز کتابچه اخبار خارجه منوط بجنگ دولتین عثمانی و روس از قرار روزنامه تلگرافی در سنه ۱۲۹۴ و ۱۲۹۵، ترجمه اخبار خارجه از اسلامبول ۲۸ آوریل، خبر تصرف لشکر عثمانی کالافات را دروغ و بی اصل است ...

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** پیکر پاشا از جانب سلطان در سمت آسیا مخصوص اجرای تنظیمات شده حرکت کشتیهای جنگی انگلیس بسمت مشرق شده مورخه ۶ ذیحجه الحرام ۱۲۹۶. پایان نسخه: تمام شد این کتاب مستطاب بیداقل خلق الله چاکرجان نثار فرج الله تفرشی محرر تلگرافخانه تبریز در یوم جمعه ذیحجه الحرام. سنه ۱۲۹۶.

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۶ ذیحجه ۱۲۹۶ق، جا: تبریز؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مخمل قرمز، ۱۰۲گ، ۱۳ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۸۲]

۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۶۸ - ج

آغاز: برابر؛ **انجام:** در آنجا تهیه و تدارک ورود افواج انگلیس را بنمایند، مورخه ۱۳ رجب ۱۲۹۵ حسب الفرموده سرکار مؤتمن السلطان بندگان جلالتمدار آقائی سرتیب دام اقباله سمت اتمام پذیرفت حرره. کمترین فرج الله تفرشی.

خط: شکسته نستعلیق، کا: فرج الله تفرشی، بی‌تا، به فرموده مؤتمن السلطان سرتیپ؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج سرخ، ۷۹گ، ۱۲سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۷]

● **جنگ روس و عثمانی** / تاریخ / فارسی

jang-e rūs va ʻosmānī

تفرشی، علی، ق۱۴ قمری

tafrešī, ʻalī (- 20c)

مترجم: محتملا سید علی تفرشی. امپراطوری عثمانی که از اواسط قرن هیجدهم میلادی دست از تاخت و تازهای خود به ممالک اروپایی کشید در قرن نوزدهم شروع به از دست دادن مستملکات و متصرفات خود کرد و بر اثر نبردهای متوالی ضعف آن امپراطوری آغاز گشت و سرانجام کشور عثمانی به صورت ترکیه کنونی درآمد. این کتاب جنگ یک‌ساله روس و عثمانی را بیان می‌کند و ظاهراً این نسخه جلد دوم آن کتابی است که از فتوحات روس‌ها در نواحی ترک‌نشین امپراطوری ترک‌ها سخن می‌گوید و به شکست متعدد ترک‌ها از روس‌ها اشاره می‌نماید که حاصل آن نابسامانی‌ها و انقلابات و شورش‌های متصرفات ترک‌ها می‌شود و شرح آنها مفصل در این نسخه می‌آید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۷۱

آغاز: بشدت تعاقب کردند و اگر چه آتش توپ و تفنگ آنها؛
انجام: و کوشش ... و مصالحه تام بانجام رسید و میگوئیم جنگ شرق زمین تمام شد

جلد دوم؛ خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۳گ، ۱۵سطر (۱۷×۲۹)، اندازه: ۲۲/۵×۳۶/۵سم [ف: ۵ - ۶۴۶]

● **جنگ روس و عثمانی** / تاریخ / فارسی

jang-e rūs va ʻosmānī

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۲۱

آغاز: بسمله، فصل اول فهرست دولتین عثمانی و روس، مجملی از تاریخ جنگهای این دو دولت ... مطلب اول وقتی که جنگی واقع می‌شود و فیما بین دو ملت چنین حادثه ای عظیمه شروع می‌کند؛ **انجام:** مانعی باقی نماند.

جلد اول قسمت اول حاوی مباحث جغرافیایی راجع به دو مملکت است. نیز به ذیل جنگ مشرق زمین نگاه کنید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن سبز، ۲۵۷گ،

۱۲ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۰/۹سم [ف: ۲ – ۱۸۸]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۷۲

آغاز: به انجام رسانید و این مجلد را که جلد ثانی و آخر تاریخ جنگ روس و عثمانی است تمام کرد؛ **انجام:** جنگ مشرق زمین تمام شد.

جلد دوم؛خط:شکسته، نستعلیق، کا: محمد رضا بیک، تا: ۱۳۰۲ق، برای حشمة الدوله؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن تریاکی، ۳۸۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۴/۳×۳۹/۷سم [ف: ۲ – ۱۸۸]

● جنگ روسیه و فتح ترکمان (ترجمه) / تاریخ جهان / فارسی

jang-e rūsīye va fath-e torkamān (t.)

جهانبانی، امان الله میرزا بن شکرالله میرزا، ق۱۴ قمری

jahānbānī, amān-ol-lāh mīrzā ebn-e šokr-ol-lāh mīrzā (- 20c)

این کتاب از فصل نهم شروع شده و محتمل است مترجم آن امان الله میرزای بوده باشد.

اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۸۹۷

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی با روکش تیماج عنابی،۵۳۴ص،۱۵سطر،اندازه:۲۱×۳۳سم[ف:-۳۵]

● جنگ سباستپل = کیفیت جنگ و جدال سباستپل / تاریخ / فارسی

jang-e sebāstpol = keyfīyat-e jang va jedāl-e sebāstpol

کاشانی، میرزا جان، ق۱۳ قمری

kāšānī, mīrzā jān (- 19c)

از کلنل جولیس دالمج انگلیسی به دستیاری آقا میرزا جان کاشانی. کلنل جولیس خود در این جنگ که سال ۱۸۵۳ میلادی بین سپاه روس و عثمانی(روم) اتفاق افتاده حضور داشته و حسب الامر حشمت الدوله امیر جنگ ایران، کتاب را که به زبان انگلیسی بوده با دستیاری آقا میرزا جان کاشانی به فارسی ترجمه کرده است، در ده فصل، و تمام شده به سال ۱۲۸۶ هجری. طبق نسخه مجلس «ترجمه نمودیم» صریح است در این‌که کار ترجمه مشارکتی بوده نه این‌که کاشانی به‌تنهایی مترجم باشد چنانچه در نسخه ملک ۱۸۷/۲ ش ۳۷۱۵ ثبت شده است. (صادق اشکوری)

آغاز: حسب الامر سرکار نواب مستطاب اشرف ارفع امجد والا حشمة الدوله ... بکیفیت جنگ و جدال سباستپل را این بنده کل نل جولیس دالمج انگلیسی که خودم در آن جنگ حضور داشتم به دستیاری آقا میرزا جان کاشانی از کتاب انگلیسی به زبان فارسی مترجم شد فی سنه ۱۲۸۶ فرقانی ...

انجام: چهارده فرسنگ طول آن خط مستقیم می‌شد.

[دنا ۹۹۸/۳ (۲ نسخه)]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعده ۱۲۸۶ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول و مذهب، دارای دو قطعه نقشه جغرافیائی؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: مخمل قرمز، ۱۲۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۷/۱سم [ف: ۲ – ۱۸۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۴۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ذیقعده ۱۲۸۶ق؛ دارای سرلوح زیبا، با دو نقشه: نقشه مملکت کریم و نقشه موضعهای جنگ در اطراف رودخانه دانوب که توسط دالمج کشیده شده، مجدول مذهب؛ نسخه حاضر اصل نسخه‌ای است که برای حشمة الدوله نوشته شده و روی جلد تزئینات فلزی برجسته و نشان «حشمة الدوله امیر جنگ ۱۲۸۶» مندرج است؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۳۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۷/۲سم [ف: ۴۳ – ۱۱۵]

● جنگ سخنوری / ادبیات / فارسی

jong-e soxanvarī

سخنوری از جمله رسوم قلندران مناظره و مسابقه و چالشی ادبی عرفانی است به صورت معرکه‌گیری و هنگامه‌گستری که با مشاعره از جهاتی تفاوت دارد. الزام در آوردن موضوع یا کلمه‌ای خاص در شعر از لوازم سخنوری بوده و در مراحل اجرای سخنوری فرد برنده کفش و کلاه و لباس حریف را یکی پس از دیگری از تنش به در می‌آورده تا آنجا که بازنده در مقابل برنده اصطلاحاً لنگ می‌انداخته و سپس با دستور فرد برنده باز یکی یکی آنها را به تن می‌کرده. شاهد مثال از همین نسخه (ص ۳۳): لوت عریان گشت خواهی از (نبرد) عارفان ×× پای تا سر رخت‌هایت را بپوشم این زمان / پس چو آید خلعت و نعلین پیش من بخوان ×× کفش خود را کن به پا در نزد ما بی چند و چون/ تا بدانی همچه روبه نزد شیران آمدی. درباره تاریخ سخنوری عامیانه ملا حسین واعظ کاشفی در «فتوت‌نامه سلطانی» آقای نوردین چهاردهی در کتاب اسرار فرق خاکسار (پیک فرهنگ ۱۳۶۹) و ابوطالب میر عابدینی در کتاب آئین قلندری (فراوان، ۱۳۷۴) و همچنین دکتر محمد جعفر محجوب در مجله سخن گفتارهایی دارند.

در این نسخه شعرهایی که سخنوران پاطوق‌ها و سردم‌ها و قهوه‌خانه‌ها می‌خوانده‌اند آمده و به روش پرسش و پاسخ است و جز شعرهای بزرگانی چون بهایی که به صورت تضمین شده آمده دیگر سروده‌ها تا اندازه‌ای سست و عامیانه و درباره مناقب خاندان نبوت با یاد کردن بسیاری از اصطلاحات درویشان و سخنوران و بیان نفرین و دعا و است. از برخی بیت ها نام شاعر

هم به دست می‌آید مانند: عارف، عطار، صفا، شوریده، خلیل، ضیاء. عارف، ص۱: از الف اول بنام داور دانای راز ×× ب بود درگه آن خالقم روی نیاز؛ عطا، ص ۲: بشنو این زمزمه ای رهرو پاکیزه شهود ×× که عجایب سخنی دارد از اطوار وجود؛ صفا، ص ۸: باز آمدم ز فضل خدا کز سخنوری ×× بر چرخ چارمین بزنم کوس شاعری؛ شوریده، ص ۹: از الف ورد زبانم صفت الله است ×× ب بدان اول هر کار ز بسم الله است؛ خلیل، ص ۱۹: پا می‌نهم به بزم که گردد تراب چپ ×× پور و غفور و انوری از این جواب چپ؛ ضیاء، ص ۲۱: زبان نطق گشایم کنون بحضرت شاه ×× بصوت زمزمه لا اله الا الله.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۱۱

آغاز: از الف اول بنام داور دانای راز ×× ب بود بر درگه آن خالقم روی نیاز؛ **انجام:** از روز ازل سلام جبرئیل بکرد ×× آواز علیک از علی شد پیدا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۱۹ق؛ جلد: چرمین، ۷۱گ، قطع: بیاضی [ف: ۴۷/۱ - ۱۷]

● **جنگ سزار با بلجیکا** / تاریخ / فارسی

jang-e sezār bā beljīkā

در این رساله ترجمه قسمتی از تاریخچه جنگ سزار، پادشاه معروف روم، با کشور بلژیک آمده است و این قسمت فصل دوم اصل کتاب می‌باشد و در آن از جغرافیای بلژیک و طرز حمله و جنگ سزار نیز بحث مفصل شده، متن آن به زبان انگلیسی بوده و ترجمه از آن متن به عمل آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۵۴

آغاز: بسمله، فصل دوم در بیان جنگ سزار با اهالی بلجیکا و اطاعت کردن جمیع طوایف بلجیکا در سنه ۵۷ پیش از تولد حضرت عیسی؛ **انجام:** سپاس ایزدی را بجای آورده زمستانرا باستراحت مشغول شدیم بالخیر و السعاده.

خط: نستعلیق خوش، کا: محتملاً مترجم، تا: محتملاً قرن ۱۳، جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۴۳گ، ۱۱ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۸۹]

← جنگ سید علی ≻ کشکول

● **جنگ شریعت** / گوناگون / عربی

jong-e šarī'at

شریعت اصفهانی، فتح الله بن محمد جواد، ۱۲۶۶ - ۱۳۳۹ قمری

šarī'at-e esfahānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad javād (1850 - 1921)

مجموعه‌ای است پراکنده و بدون ترتیب خاص شامل حاشیه بر بعضی کتاب‌های فقهی یا اصولی یا ادبی، شروحی بر اشعار عرب و غیره، آغاز بعضی از مطالب نقل می‌شود: الف- الشرح فتح الشئ مما یصد عن ادراکه و اصل الشرح التوسعة (۲ر)؛ ب- الکلام فی جواز المخالفة و عدمه للعلم الاجمالی مثلاً (۱۵ر)؛ ج- اللفظ ان استعمل فی ما وضع له من حیث هو کذلک فحقیقة ... اعلم ان الجاهل بکل اصطلاح و لغة (۲۳ر)؛ د- تعریف الشارح علم المعانی بعبارة اوضح انه علم یعرف به (۲۸ر)؛ هـ- ... المسجی فکسف عن سر اویله و اشار الی عزموله فقلت له قاتلک الله (۳۴ر)؛ و- الا ان نجد المجد(الکرم) ابیض ملحوب (الواضح) و لکنه جم (الکثیر) المهالک مرهوب (المخوف)؛ ز- قصیده بانت سعاد بدون شرح (۴۵پ-۴۷پ)؛ ح- قصیده عینیه حمیری بدون شرح: لآم عمرو باللوی مربع ... (۴۹ر-۴۹پ)؛ ط- قولنا لان المقصود من النظر و الغایة المترتبة علیه قولنا و اجزائه البسیطة الغنصریة و المرکبة من المزاح الاخلاط و العظام و اللحوم (۵۴ر).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۸۵

آغاز: یا خاطب الدنیا الدنیة انها ×× شرک الردی و قرارة الاکدار؛ **انجام:** ... فقولنا بیان لما قاله القرشی یعنی کلام العلامة ...

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم مشکی، ۶۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۶/۷سم [ف: ۴۳ - ۶۳]

← جنگ شعر فارسی ≻ ردایف الاشعار

● **جنگ شعر و موسیقی** / موسیقی / ترکی

jong-e še'r va mūsīqī

کتابی است در چند فصل در بیان قالب‌ها و اوزان موسیقی با ذکر اشعار مناسب ترکی از شعرای مختلف در هر وزن و قالب فهرست مطالب کتاب در ابتدای نسخه آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۰

آغاز: خواجه کار دویک: حسن شوقا الی دیاری ×× لقیت فیها جمال سمی؛ **انجام:** ایلدی فضل بلبل کس زار و نالان ×× اول ایکی غنچه نشکفته باغ نبوی

خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ مجدول دو ستونی؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۷۵گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۴۴ - ۱۵۲]

● **جنگ شیخ عبید** / تاریخ / فارسی

jang-e šeyx 'obayd

واقعه شورش اکراد در منطقه اورمیه در سال ۱۲۹۷ به سرکردگی شیخ عبیدالله شقی را از لسان یک سیاح نوشته است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱

آغاز: کاتب رساله می‌گوید، بعد از گزارش شورش اکراد بدنها در سر حدات؛ **انجام:** بطرف أرومی حرکت کردند ولی این مسئله به کاتب أوراق ... نیست

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: عبدالحسین بیات در ۱۳۴۳ش؛ جلد: تیماج سرخ، ۸۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [مؤید: ۳ - ۵۴۶]

← جنگ شیخ فضل الله ⟨ بیاض
← جنگ صالح ⟨ جنگ
← جنگ طباطبائی ⟨ کشکول
← جنگ طلسمات ⟨ طلسمات

● جنگ عثمانی و یونان / تاریخ / فارسی

jang-e ʻosmānī va yūnān

ترجمه حسن خان یاور معلم سواره فتحیه که از روی متن ترکی چاپی ۱۳۱۵ قمری اسلامبول ترجمه شده است و اصل کتاب تألیف سلیمان توفیق عبدالله زهدی است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۲۴

خط: نستعلیق، کا: فضل الله انصاری، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۳۱۶ق؛ کاغذ: فلفل نمکی و فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۲۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۱سم [ف: ۲ - ۱۸۹]

● جنگ العرفاء / شعر / فارسی

jong-ol ʻorafā'

موسوی، معصومعلی، ق۱۳ قمری

mūsavī, maʻsūm-ʻalī (- 19c)

جنگی است مختصر از اشعار عرفا گرد آورده میر معصومعلی موسوی که به نام وزیر نظام سردار کل یار محمدخان افشار ترتیب داده و مشتمل است بر منتخباتی از غزلیات و مثنویات و رباعیات ابراهیم بدخشانی، بسمل شیرازی، تمکین شیروانی، ثابت بدخشانی، جامی، حسینی قزوینی، خاکی شیرازی، داعی شیرازی، ذوقی اردستانی، رضی آرتیمانی، زرگر اصفهانی، سنایی غزنوی، شفائی اصفهانی، صبای کاشانی، طبیب شیرازی، ظفر کرمانی، عطای نیشابوری، غالب طهرانی، فیض کاشانی، قاسمی تبریزی، کامل خراسانی، مظفر کرمانی، نسیمی شیرازی، وحدت هندوستانی، هاشمی کرمانی، یحیی لاهیجانی، یقینی لاهیجانی.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۵۸

آغاز: جنگ العرفا، ابراهیم بدخشانی قدس سره: ما و من گفتن هم از امرت بخواست ×× و رنه ما را اینقدر قدرت کجاست؛ **انجام:** گر همچو یقینی ز خودی باز رهی ×× دانی که درین چمن گل وخاریکیست

خط: نستعلیق، کا: حسین موسوی، تا: محرم ۱۳۲۸ق؛ دارای سرلوح ظریف، دو صفحه اول تمام تذهیب، مجدول؛ واقف: سردار کل یار محمد خان افشار، خرداد ۱۳۳۲؛ کاغذ: فرنگی شکری آهار مهره، جلد: مخملی نیلی، ۲۷گ، ۱۰ سطر (۹/۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۴سم [ف: ۷ - ۲۹۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۸۷

آغاز: نسخه جنگ العرفاء حسینی قزوینی و هو فخرالعارفین ... حاج محمد حسین ... قزوینی؛ **انجام:** میر معصومعلی الموسوی بتاریخ شهر ربیع الثانی سنة ۱۲۳۳.

مثنوی شترنامه حسینی قزوینی حاج محمد حسین بن محمد حسن بن معصوم شیرازی شاگرد میرزا ابوالقاسم شیرازی در گذشته ۱۲۴۹ است. او گویا از خانواده سراینده جنات الوصال (ذریعه ۲۵۴:۹ - ف ۲۱۷۸) است، نیز شعر شفائی اصفهانی و هاشمی کرمانی و مثنوی مظهر الاثار و شعر دواتی کازرونی. در دیباچه سرگذشت همان قزوینی است با فهرست مؤلفات او و از گرد آورنده جنگ میر معصومعلی موسوی برای نایب السلطنه؛ خط: نستعلیق خوش، کا: میر معصوم علی موسوی، تا: ربیع الثانی ۱۳۳۳ق؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخملی بنفش، ۱۶گ، ۱۰ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف:۱۲-۲۶۰۰]

● جنگ العرفاء / شعر / فارسی

jong-ol ʻorafā'

شعرهای فارسی نظامی، هاشمی کرمانی، سنائی، حسینی قزوینی، عطار، شفائی اصفهانی، تمکین شیروانی، خاقانی، اسرار سبزواری، نشاط، فردوسی، صبای کاشانی، میرزا فروغی، میرزا بیضا، میرزا افسر، میرزا دهقان، میرزا الفت، بسمل شیرازی، قتالی خوارزمی (پوریای ولی) و قاسم تبریزی است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۵۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول، با سرلوح و حاشیه سازی؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷ - ۱۳۹]

● جنگ فرانسه و آلمان / تاریخ - فارسی

jang-e farānse va ālmān

در این کتاب مختصری از تاریخ اسپانیا و سپس وضع ناپلئون سوم پادشاه فرانسه و اوضاع فرانسه و جنگ معروف ۱۸۷۰ و ۱۸۷۱م بین آلمان و فرانسه مفصلاً بحث شده و در خاتمه از شرایط عهدنامه بین فرانسه و آلمان، بعد از آن جنگ، دقیقاً و مشروحاً گفتگو به عمل آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹

آغاز: بسم الله خیر الاسماء. بعد از آنکه ملت اسپانیول بتاریخ ماه

سبطامبر فرانسوی سال سنه ۱۸۶۸ عیسوی مطابق سنه ۱۲۸۵ هجری شورش نموده ملکه الیزابت را بیرون کردند اداره امورات مملکت خود را علی العجاله بحکومت موقتی قرار داده جویای شخصی بودند که سزاوار تخت سلطنت باشد؛ **انجام:** این بود مجمل حالات و گذارشات (کذا) جنگ دولت فرانسه و آلمان که از ماه ژانویه هزار و هشتصد و هفتاد عیسوی مطابق هزار و دویست و هشتاد و هفت هجری تا اوائل ماه اوریل هزار و هشتصد و هفتاد یک عیسوی موافق اواخر محرم سنه هزار و دویست و هشتاد و هشت هجری طول کشید و السلام

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی قرمز، ۵۵گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۹۷]

● **جنگ فرانسه و پروس** / تاریخ / فارسی

jang-e farānse va perūs

گروسی، عیسی، ق۱۳ قمری

garrūsī, ‘īsā (- 19c)

اهداء به: ناصر الدین شاه

تاریخ ترجمه: ۱۲۹۵ق

جنگ معروف ۱۸۷۰ و ۱۸۷۱ میلادی که به سقوط پاریس و شکست فرانسویان انجامید از جنگ‌های معروف اواخر قرن نوزدهم میلادی است. در این جنگ برای نخستین بار قدرت پروسی‌ها و شاهکارهای سیاسی و اداری بیزمارک نمایان شد. در این ترجمه به وقایع آن جنگ پرداخته که به وسیله یکی از مخبرین انگلیسی تحریر شده است. متأسفانه پایان جنگ در این کتاب نیامده و مترجم نیز این مطلب را گفته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۳۶

آغاز: بسمله، سبب ظهور جنگ فیما بین دولتین فرانسه و پروس بطور اختصار؛ **انجام:** پیش پادشاه پروس برسانند چنانکه تفصیل آن مرقوم گشت

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، ۵۹گ، ۱۶سطر (۱۱/۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۱×۳۴/۵سم [ف: ۴ - ۲۸]

● **جنگ فرانسه و روسیه** / تاریخ / فارسی

jang-e farānse va rūsīye

مترجم: ماردروس ق۱۹ میلادی

اهداء به: شاید ناصرالدین شاه

تاریخ تألیف: ۱۲۸۰ ق (=۱۸۶۹ م)

از: حراس ورنط روسی، مترجم: ماردروس داود خانف

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۸

آغاز: ... باب سی و چهارم. ذکر نزاع دولت فرانسه با روسیه؛ **انجام:** و دیگری تماماً از نور که علامت زیادتی ادراک و شعور او بوده تمام شد

این نسخه که ظاهراً جلد دوم کتاب جنگ فرانسه و روسیه است (زیرا ابتدای آن از فصل سی و چهارم کتاب اصلی آغاز می‌شود) حاوی جنگ ناپلئون با روسها و بقیه زندگی او تا زمان مرگش می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل ذیحجه ۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی لب طلائی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹۸گ، ۱۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۴۵۳]

← جنگ قصاید و غزلهای همانند ≻ مجمع القصاید و الغزلیات

● **جنگ قلندر شاه** / گوناگون / عربی و فارسی

jong-e qalandar šāh

خوئی، محمود بن محمد نصیر، ق۱۳ قمری

xū’ī, mahmūd ebn-e mohammad nasīr (- 19c)

مجموعه یادداشت‌ها و رساله‌هایی به خط میرزا محمود بن محمد نصیر قلندرشاه خویی است که بین سال‌های ۱۲۷۳-۱۲۹۱ق نوشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۹

خط: نستعلیق و شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۳-۱۲۹۱ق؛ کاغذ: فرنگی نازک الوان، جلد: میشن قهوه‌ای، پشت هر دو دفه جلد اشعاری از قاآنی و مولوی نوشته شده است، مختلف السطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۲۸]

● **جنگ گنج** / ادبیات / فارسی

jong-e ganj

مجموعه‌ای است از منشآت نویسندگان و منشیان نیمه دوم قرن یازدهم که آغاز آن افتاده و نام مؤلف و جامع آن معلوم نیست ولی از عنوانی که در صحیفه ۶ گذاشته شده معلوم می‌شود که نام کتاب «جنگ گنج» است و شامل دو «فصل» و یک «خاتمه» در منشآتی است از این نویسندگان: میرزا محمد رفیع واعظ قزوینی؛ میرزا محمد حسین متخلص به نوری؛ میرزا مهدی ولد میرزا عنایت؛ آقا حسین خوانساری؛ میرزا محمد رضا واقعه‌نویس؛ یغمای مقصود؛ ملا حسین دیلمی؛ میرزا رضی و میرزا قاضی؛ میرزا صادق؛ منشی الممالک؛ میرزا رضی و میرزا قاضی؛ میرزا رضی و شاه قوام الدین حسین؛ ایشیک آقاسی باشی؛ میرزا صادق؛ میرزا بهاء الدین محمد و محمد باقر؛ میرزا محمد شفیع؛ میرزا رضی و میرزا علاء الملک؛ اغور لو خان، محمد ابراهیم، مهدیقلی خان و ایشیک آقاسی باشی؛ اعتماد الدوله؛ زال خان بیگلر بیگی؛ اعتماد الدوله؛ میرزا زمان خان؛ مکاتیب از مؤلف کتاب؛ واقعه‌نویس؛ در خاتمه بیاض‌ها و غیره

از محمد مقیم؛ میرزا محمد کاظم و میرزا محمد زمان؛ مولانا محمد رحیم؛ امیر غیاث و میرزا ابراهیم؛ شیخ محمد صادق؛ آقا زمان صحاف و میرزا محمد تقی نصیری؛ میرزا محمد کاظم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۵۵

آغاز: بسر منزل هدایت رساند در وصف تمکینش؛ **انجام:** تغییر و تبدیل مصون و محروس شده باشند تحریراً فی فلان.

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: امیری شکری آهار مهره، جلد: میشن سیاه، ۲۲۹ص، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۶ - ۲۱۰]

● جنگل مولا / شعر / فارسی

jangal-e mowlā

به وزن مثنوی

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۹۳۷/۲

آغاز: حمد بر آن خالقی حی و دود ×× کاین همه آثار صنع خود نمود

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱ نوروز ۱۲۸۹ق [نشریه: ۷ - ۲۶۳]

● جنگل مولی = سفرنامه قم / سفرنامه / فارسی

jangal-e mawlā = safar-nāme-ye qom

زنجانی، احمد بن عنایت الله، ۱۳۰۸ - ۱۳۹۳ قمری

zanjānī, ahmad ebn-e ʻenāyat-ol-lāh (1891 - 1973)

تاریخ تألیف: ۱۳۳۵ق

مؤلف در شعبان سال ۱۳۳۵ سفری از زنجان به قم نموده و این کتاب خاطرات و یادداشت‌های همین سفر است که از سه منظر: ۱. آگاهی بر وضع و شرایط سفر در اواخر دوره قاجار؛ ۲. آگاهی بر نام و خصوصیات چند تن از بزرگان قم در آن دوره؛ ۳. آگاهی بر برخی وقایع تاریخی زنجان که نگارنده جای به جای به مناسبت‌هایی آورده است، سودمند و ارزنده است. این سفرنامه در ۲۲ ذیحجه ۱۳۳۵ پایان گرفته و سپس چهار و دو سال بعد مورد بازبینی و تصحیح و تحریر مجدد مؤلف قرار گرفته و این تحریر دوم در یک‌شنبه ۲۲ محرم ۱۳۷۷ به پایان رسیده است. چنین است فهرستی اجمالی از برخی مطالب کتاب: وصف قزوینی، وصف تهران، منازل راه قم، به خاک رفتگان در مزار قم، مزارات و امامزادگان قم، وصف آستانه و مقابر پادشاهان و دیگر بقاع، دو صحن، سابقه تشیع در قم، علما و دانشمندان و روحانیان قم، مراجعت از قم، ورود مجدد به تهران، حضرت عبدالعظیم و وصف آستانه روی، حرکت به سوی زنجان.

آغاز: بسمله. بعد الحمد و الصلاة علی رسوله و آله. حضرت ثامن الائمه علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحیة و الثناء در باب زیارت قبر خواهر خود فاطمه معصومه سلام الله علیها بسعد بن سعد االاحزم فرمود که ای سعد هر که او را زیارت کند مر او راست بهشت. نظر به فرمایش آن حضرت با چند نفر از رفقاء مشروحة الاسامی ... عصر روز ۱۳ ماه شعبان ۱۳۳۵ که ساعت از نحس بسعد تبدیل یافت به قصد آستان بوسی آن حضرت روان شدیم ...

انجام: اشاره به تاریخ اصل بنا و رفع بنا است مدرسه به نام خان بود ولی بعد از تجدید بناء به نام مرحوم آیة الله بروجردی نامیده شد.

چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر نهم، به کوشش سید جواد شبیری، ۱۳۷۷ش

[دنا ۹۹۹/۳]

قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۱۳۸/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ این نسخه ضمیمه ش ۱۳۸ است و جز آن چند برگی هم از تحریر نخست در دست است؛ ۸۴گ (۱پ-۸۵پ)، قطع: ربعی [چند نسخه-ف: - ۲۴۶]

● جنگ محمد ابراهیم رضوی / گوناگون / عربی و فارسی

jong-e mohammad ebrāhīm-e razavī

جنگی است مشتمل بر یادداشت‌ها و گفتارهای پراکنده و کوتاه کوتاه که به درخواست محمد ابراهیم رضوی بین سال‌ها ۱۰۷۲-۱۰۹۷ق در شهرهای مختلفی مانند اصفهان و مکه و برهانپور و حیدرآباد نوشته شده است. مشتمل بر: ۱. معنای لغوی چند کلمه از قاموس المحیط با نشانی «ق.»؛ ۲. نامه به یکی از اعزاء، صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم؛ ۳. تفسیر آیه «والذین لایشهدون الزور»؛ ۴. سؤال و جواب جوانی از پیامبر السلام (ص)؛ ۵. تعیین مقدار مد و درهم و دانق و قیراط و اوزان دیگر؛ ۶. دیوان سحابی استرآبادی، سحابی استرآبادی؛ ۷. فرق بین فرض و واجب و همچنین عبادت و طاعت؛ ۸. حکم وضوی قبل از وقت؛ ۹. تعدادی دفعات نزول جبرئیل بر پیامبران؛ ۱۰. وصایای پیامبر (ص) به ابی ذر، محمد، پیامبر اسلام؛ ۱۱. احادیث؛ ۱۲. حدیثی از امام صادق (ع) از دروس؛ ۱۳. خواص پزشکی هلیلج؛ ۱۴. دیوان الشریف الرضی؛ ۱۵. حکایت عثمان بن عفان و ابوذر؛ ۱۶. احادیث؛ ۱۷. اشعار؛ ۱۸. اشعار؛ ۱۹. هلال (فایده درباره)؛ ۲۰. از کتاب وفیات الاعیان ابن خلکان؛ ۲۱. دعا برای ادای دین؛ ۲۲. برء الساعة، رازی، محمد بن زکریا؛ ۲۳. از تأویلات شیخ عبدالرزاق کاشی و کشکول شیخ بهایی؛ ۲۴. گفته دیوجانیس حکیم؛ ۲۵. منقولاتی کشکول شیخ بهاء الدین محمد رحمة الله علیه؛ ۲۶. روایت زهری از علی بن الحسین (ع) درباره روزه به نقل از منتهی المطلب علامه حلی؛ ۲۷. فایده‌ای از حبل المتین درباره انتفاع میت؛ ۲۸. احادیث منقولة من صحیح

البخاری؛ ۲۹. از کشکول شیخ بهایی؛ ۳۰. گفته قطب راوندی در شرح شهاب؛ ۳۱. از داستان‌های حجاج؛ ۳۲. دو بیت از بن نباته مصری از روی خط مولانا شیخ عبدالقادر بن عمر بغدادی قاطن در مصر محروسه در حارة درب الجماميز در درب قاسم بک؛ ۳۳. معنای لغات مختلف از قاموس المحیط؛ ۳۴. گفته‌ای از کشاف؛ ۳۵. از کشکول شیخ بهائی؛ ۳۶. نامه‌نگاری با محمد بن حنیفه، حسن بن علی، امام دوم؛ ۳۷. شرح دعوت وسیط حزب البحر؛ ۳۸. دعا؛ ۳۹. دیوان مجنون عادی، مجنون، قمیس بن الملوح؛ ۴۰. از کشکول شیخ بهائی؛ ۴۱. فرق بین واجب و فرض؛ ۴۲. احادیث؛ ۴۳. پنج حکایت از کشکول؛ ۴۴. حرز حارز؛ ۴۵. مجلس فی ذکر مولد امیرالمؤمنین (ع) از کتاب روضة الواعظین و تبصرة المتعظین؛ ۴۶. از کتاب روض الریاحین و حکایات الصالحین نافعی تمیمی شافعی در فضائل امیرالمؤمنین (ع)؛ ۴۷. از کشکول شیخ بهائی درباره سبب حزن؛ ۴۸. احادیث؛ ۴۹. گفته از ربیع الابرار جار الله زمخشری به نقل از کشکول؛ ۵۰. تعویذ برای حفاظت از جن و شیاطین؛ ۵۱. از تفسیر علی بن ابراهیم قمی؛ ۵۲. روایت وهب بن منبه از زمان بین انبیاء و سالهای زندگی هر یک؛ ۵۳. اشعار یک ناصبی و پاسخ شیخ محمد حرعاملی بدانها؛ ۵۴. از عیون اخبار الرضا (ع) و علل الشرایع؛ ۵۵. از برء الساعة محمد بن زکریای رازی شامل باب در رعاف؛ ۵۶. از بستان الکرام؛ ۵۷. متفرقات؛ ۵۸. اشعار؛ ۵۹. اشعار؛ ۶۰. معراج الخیال، تجلی شیرازی، علیرضا بن حسین؛ ۶۱. نامه به حکیم کوچک، فیاض لاهیجی، عبدالرزاق بن علی؛ ۶۲. نامه به فیاض لاهیجی، قاضی سعید قمی، محمد سعید بن محمد مفید؛ ۶۳. دیوان میرزا معز؛ فطرت، میرزا معزالدین؛ ۶۴. دیوان عکاشه، جلال عکاشه؛ ۶۵. کشکول، شیخ بهائی، محمد بن حسین؛ ۶۶. احکام نماز، آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین ۶۷. گفته‌ای از بونی؛ ۶۸. از قاموس المحیط؛ ۶۹. دعاء الصباح، منسوب به علی بن ابی طالب؛ ۷۰. احادیث؛ ۷۱. الامان من اخطار الاسفار و الازمان، ابن طاووس، علی بن موسی؛ ۷۲. دعای قنوت و تشهد؛ ۷۳. حدیثی از کافی کلینی؛ ۷۴. الوجیزة فی الدراية؛ ۷۵. اسماء شهور رومیه موافق فصول؛ ۷۶. از کافی؛ ۷۷. حدیث وفات سلمان فارسی؛ ۷۸. از امالی شیخ طوسی؛ ۷۹. از احتجاب طبرسی؛ ۸۰. نسب نامه پیامبر اسلام (ص) تا حضرت آدم (ع)؛ ۸۱. ادعیه؛ ۸۲. [الحدوث و القدم]؛ ۸۳. اشعار؛ ۸۴. اشعار؛ ۸۵. احادیث؛ ۸۶. حدیث اسلام آوردن ابوذر و سلمان از کافی؛ ۸۷. شرح نسب پیامبر اسلام (ص)؛ ۸۸. سخنی از دانیال نبی (ع) به نقل از خط شهید؛ ۸۹. از تذکرة الفقهاء علامه حلی؛ ۹۰. سؤال و جواب مفضل و امام صادق (ع) درباره علامات ظهور، مفضل بن عمر؛ ۹۱. رقعه استغاثه به مهدی (ع)؛ ۹۲. علماء الشيعة (رساله فی بیان)؛ ۹۳. اشعار؛ ۹۴. دعاء طایر رومی؛ ۹۵. احادیث؛ ۹۶. لغز عدد؛ ۹۷. داستانی از سلیمان نبی (ع)؛ ۹۸. معنای دو لغت از قاموس اللغة؛ ۹۹. فایده‌ای فقهی درباره غنا، از شرح شرایع شیخ زین الدین؛ ۱۰۰. از مغنی اللبیب، درباره کیف؛ ۱۰۱. از طب الائمة؛ ۱۰۲. حرز تفنگ و حرز شمشیر؛ ۱۰۳. احادیث؛ ۱۰۴. حرز؛ ۱۰۵. شکل حروف الفبای قلم سلیمان و قلم اسرار قاسمی؛ ۱۰۶. گفته‌ای از ابن بابویه درباره جانشین پیامبر (ص)؛ ۱۰۷. معرفت قبله و جهت آن؛ ۱۰۸. شرح تحفه شاهی؛ ۱۰۹. داروسازی؛ ۱۱۰. التنبیهات علی معانی السبع العلویات؛ ۱۱۱. از امالی شیخ طوسی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۴

خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی نازک آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۸۱]

● جنگ محمد حنفیه با پادشاه روم (منظومه در) /

شعر / کردی

jang-e mohammad-e hanafīye bā pādešāh-e rūm (manzūme dar)

سیوری، محیی الدین بن عبدالقادر، ق۱۴ قمری

Soyūrī, mohy-id-dīn ebn-e ʻabd-ol-qāder (- 20c)

منظومه سستی است به زبان کردی در داستان جنگ محمد حنیفه فرزند امام علی با پادشاه روم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۰۳

آغاز: بخوان نعمت خلیل الله هست ×× بکران نور خورشید ماهت / بسر گردانی شیخ صنعانت ×× بعشق مجنون بیدی مکانت؛ **انجام:** هزاران درود و هزاران سلام ××زما بر محمد علیه السلام

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۵ق، جا: سیور؛ رکابه‌دار؛ جلد: مقوا رویه پارچه، ۲۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳۰ - ۱۷۸]

● جنگ محمد حنفیه با تمیم بن منذر / داستان / فارسی

jang-e mohammad-e hanafīye bā tamīm ebn-e monzar

به صورت نثر و نظم به شیوه روایی و عامیانه.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۱۰/۶

آغاز: بسمله، اما راویان اخبار وناقلان آثار چنین روایت کرده اند از سلمان فارسی رضی الله عنه که روزی محمد حنفیه ابن علی بن ابی طالب علیه السلام سوارابر مرکب شد؛ **انجام:** شاهی آن ولایت را باز به تمیم داده روانه شهر خود شد ... بر محمد و آل او صلوات.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹گ (۱۷۰- ۱۷۸)، ۱۵ سطر [ف: ۵ - ۶۷۰]

● **جنگ محمد حنفیه با تمیم بن منذر** / داستان، شعر / فارسی

jang-e mohammad-e hanafīye bā tamīm ebn-e monzar

مثنوی‌ای متوسط در بیان حوادث جنگ محمد حنفیه با تمیم بن منذر و بیان رشادت ها و شجاعت‌های وی است که معلوم نیست اصل تاریخی دارد یا نه. در نسخه‌های خطی فارسی سه مثنوی در جنگ‌های محمد حنفیه معرفی کرده که با این رساله تطبیق نمی‌کند.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۳۴/۲

آغاز: بنام برازنده آفتاب ×× نگارنده صورت از خاك وآب / خدایی که بر چرخ سیار کرد ×× زانجم فلك را پدیدار کرد؛ **انجام:** بگفت و برانگیخت مرکب چه دود ×× درآمد به کافر بغل برگشود / به نیزه ابابکر ملعون بکشت ×× سواری نموده در آن روی دشت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۱۵]

● **جنگ محمدشاه با نادرشاه** / تاریخ جنگ / فارسی

jang-e mohammad-šāh bā nāder-šāh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۲۸/۹-ف

نسخه اصل: بادلیان ۳۷۸ اوزلی (ش ۱۰۶۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۷ق [فیلمها ف: ۱ - ۵۸۱]

● **جنگ مراثی** / ادبیات / فارسی

jong-e marāsī

محتشم، علی بن احمد، - ۹۹۶ قمری

mohtašam, ‘alī ebn-e ahmad (- 1588)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۶۴

آغاز: باز این چه شورش است که در خلق عالم است باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؛ **انجام:** زینب زار در اندیشه بیداد سنان غافل از حالت جمال جفا کار امشب ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف پارچه [رایانه]

● **جنگ المزخرفات** / شعر / فارسی

jong-ol mozaxrafāt

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ق۱۳ قمری

raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafī‘ (- 19c)

غزلهایی است از سراینده در حدود هزار و پانصد بیت به ترتیب حروف به روش غزل‌های حافظ شیرازی یا استقبال غزل‌های وی.

[فهرستواره منزوی ۱۰/۷۰۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۶۸/۷

آغاز: ألا یا ایها العاصی اقم لیلا و شاملها ×× که در شب لطف و بخشایش رسد ز ایزد بمحفلها؛ **انجام:** عاصیا گر بأمانی زدل زار بگوی ×× ذکر لا حول و لا قوة الا بالله

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در آن تجدید نظر شده و افزودگی دارد؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۵۹گ (۱۷۰پ-۲۲۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۸۲]

● **جنگ المعالجات** / طب / فارسی

jong-ol mo‘ālejāt

جراح شیرازی، محمد رحیم بن محمد باقر، ق۱۳ قمری

jarrāh-e šīrāzī, mohammad rahīm ebn-e mohammad bāqer (- 19c)

زمانی که مؤلف به اتفاق پدرش در کرمان به شغل جراحی مشغول بوده به درخواست یکی از دوستانش کتاب حاضر را در شناخت امراض و ادویه جات گرد آورده و آن را در دو «باب» تنظیم نموده بدین عناوین: ۱. ادویه‌جات مفرده به ترتیب حروف تهجی؛ ۲. در نسخ متفرقه و معالجات متفاوته و غیره. این کتاب در زمان سلطان ناصرالدین شاه قاجار تألیف شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۹۲/۱

آغاز: ... دست ارباب القلوب ×× جامه درد و را بر قد جان انداخته / دردمندان غمش را در بیابان بلا ×× مرغ شوقش مغز خورده استخوان انداخته؛ **انجام:** در علاج جرب کبریت را در میان پیاز کرده در زیر آتش نمایند پنج مرتبه بعد از آن با زهره گاو زرده تخم مرغ صلایه نموده طلا نمایند مجرب است.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج ساغری مشکی، ۵۶گ (۱ر-۵۶ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۴۲]

● **جنگ ملامعزا** / شعر / فارسی

jong-e mollā mo‘ezzā

ملامعزالدین، ق۱۱ قمری

mollā mo‘ezz-od-dīn (- 17c)

جنگ مفصلی است که به حسب اطلاع ، تا شش جلد ادامه یافته است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۵

جلد اول. عناوین رساله‌های این جنگ چنین است: ۱. اغذیه و اشربه = مأکول و مشروب، ۲. سته ضروریه. یوسفی هروی،

یوسف بن محمد، ۳. دلایل النبض، ۴. دلائل البول، ۵. اختیارات بدیعی، زین العابدین عطار، علی بن حسین، ۶. کفایه مجاهدیه = کفایه منصوری، شیرازی، منصور بن محمد؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمدرضا بن محمد، بی‌تا؛ قبل از کفایه مجاهدیه کلماتی منقول از خط میرزا قاضی ابن کاشف الدین یزدی نقل شده؛ مجدول مذهب و غالباً در چهارستون، راسته یا چلیپا نگارش؛ کاغذ: پنج رساله آغازین کاغذ آبی و کفایه مجاهدیه نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۶۶ص، ۳۴ و ۵۰ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۴۵ – ۸۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۶

جلد دوم و سوم، شامل: ۱. رساله سلمان فارسی، ۲. شرح قصیده برده، ۳. ابصار المستبصرین = ... شیرازی دیبلی، عبدالوهاب بن عبدالرحمن، ۴. نزهة الارواح و روضة الافراح (ترجمه)، ۵. متمم تاریخ الحکماء؛ خط: نسخ ممتاز، کا: عبدالعظیم بن عبدالله نیشابوری، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۱۰۵ق؛ به رسم کتابخانه شاه سلطان حسین صفوی، آغازجلد دوم و سوم دارای سرلوح زیبا، صفحه‌ها مجدول مذهب؛ مهر تملک: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده حسن ۱۱۴۲» ؛ جلد: تیماج پسته‌ای، ۲۸۸ص، ۳۷ و ۵۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۱سم [ف: ۴۵ – ۸۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۷

جلد چهارم، مشتمل بر: ۱. اخلاق پادشاهی، ۲. مرآت المحققین. شبستری، محمد بن عبدالکریم، ۳. تراجم علما و عرفا، ۴. مقطوعات العمل، ۵. اوقات دعا و اذکار، ۶. تقویم لطفی، شیرازی، لطف الله بن حسین، ۷. غالب و مغلوب. ارسطو؛ خط: نسخ ممتاز، کا: عظیم بن عبدالله نیشابوری، تا: روز عرفه ۱۱۰۵ق، جا: کابل؛ «بجهت سیادت و نجابت پناه میزایی صاحبی میرزا محمود» در دارالملک کابل نوشته شده، روی برگ ۱۰۲ مجلس حضور نزد پادشاه نقاشی شده، دارای سرلوح زیبا، محشی، با جداول نجومی، مجدول مذهب؛ مهر: «حمزه» (بیضی)، «قربانی کعبه وفا اسمعیل ۱۱۴» (مستطیل)؛ کاغذ: آبی یا نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۲۲ص، ۳۴ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۴۵ – ۸۸]

← جنگ المهملات ⟵ هاشمیة

● **جنگ نامه** / شعر / فارسی

jang-nāme

بسحاق اطعمه، احمد بن حلاج، – ۸۳۰ ؟ قمری

boshāq-e at'ame, ahmad ebn-e hallāj (- 1427)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱/۷۲ معیری

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۹۵۷ق؛ ۱۵ص (۴۴۲–۴۵۶) [ف: ۱۸ – ۵]

● **جنگ نامه** / شعر / ترکی

jang-nāme

جنونی اردبیلی، ق۱۱ قمری

jonūnī ardabīlī (- 17c)

منظومه‌ای است به ترکی شامل حمد الهی و مدح حضرت پیامبر و ائمه (ع) و بعد در نصیحت خود ابیاتی گفته و سپس قصه جنگ پهلوانی را به نظم درآورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۸۰۱/۲

آغاز: حمد ایدر هر سوزی دینک اول ×× سوز سوا شکنده باغلاینک مضقل / تنکری آدیله صبح ایدر اول ×× احد فرد بی نظیر و عدیل

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۷۰–۸۰ حاشیه)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۸۶]

● **جنگ نامه = رزمنامه = پادشاه نامه** / تاریخ هند / فارسی

jang-nāme = razm-nāme = pādešāh-nāme

عالی شیرازی، محمد، – ۱۱۲۱ قمری

'ālī šīrāzī, mohammad (- 1710)

داستان جنگ‌های جانشینی دو برادر، پسران اورنگ زیب (۱۰۶۸–۱۱۱۸ق) است: بهادر شاه، محمد معظم یعنی شاه عالم یکم (۱۱۱۸–۱۱۲۴ق) و اعظم شاه و کشته شدن اعظم شاه. دست کم دو تحریر از آن در دست است: یکی که با جنگ اورنگ زیب با راجه مهارانای اودی پور آغاز می‌شود و سپس جنگ جانشینی دو برادر، و یکی تنها همین جنگ جانشینی را دربر دارد، نامبوب. ادبی. برنامه درسی بوده است. (احمد منزوی)

آغاز: بسمله زیب دیباچه سخن ستایش بی نیازیست که دربارگاه کبریایش زبان چون و چرا لال است و درجناب عظمت ولایش مقوله کیف و کم از امر محال

انجام: هر یک بالقاب وخطاب وترقیات منصب فرق عزت برافراختند.

چاپ: دارالحکومه بمبئی، سنگی، بی‌ناشر، ۱۲۸۷ق.، رحلی، (مطارح الانظار: صص۲۷۹–۲۹۳)؛ لکهنو، مطبع عیسوی، به اهتمام خواجه محمد صاحب، رمضان ۱۲۸۷ق

[فهرستواره منزوی ۱۲۴۲/۲ و ۱۱۴۷؛ مشترک پاکستان ۲۵۴/۵؛ نسخه‌های منزوی۴۵۹۸/۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۸۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** به رفاقت پدر سعادت عتبه بوس دریافته مشمول عنایات اقدس گردید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندکی غلط دارد؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: تیماج فرنگی سورمه‌ای، ۷گ (۱پ–۷ر)، ۲۲ سطر چلیپا، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم

[اهدائی رهبر: ۸ – ۳۹۵]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۵۰–۱۰/۱۶۰

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۷ شعبان ۱۲۲۹ق، جا: ناکپور؛ جلد: مقوا عطف پارچه، ۲۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۲۸۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۵۲/۳-ف

بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۳ – ۲۰۳]

● **جنگ نامه** / تاریخ / فارسی

jang-nāme

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۵/۱

آغاز: اما چون نامه نعمان با ... گفت و حجاج رسید منادی کردند و بهر کوچها آدم نگهداشتند؛ **انجام:** پسر زاده شهر طاهر نام بود در آنجا بود آن سید را شهید کرد و مرقد مبارکش در کشمیر است و رحمة الله و برکاته.

خط: نستعلیق، کا: ملا رضا بن ملا ابو طالب رشتی نزیل کومین از قرای دار السلطنه قزوین، تا: ۱۴ شعبان ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج، ۵۱گ، ۱۵ سطر [ف: ۱ – ۳۳۳]

● **جنگ نامه** / شعر / فارسی

jang-nāme

مثنوی‌ها و قصیده‌هایی است در گزارش جنگ‌های بزرگان دینی و ستایش امامان شیعه. نخستین عنوان موجود: محاربه عاصم با اهل ضلال و فایز گردیدن ... آخرین عنوان موجود: ذکر تاختن عامر لعین بر اهل دین ...

ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵ سطر چهار ستونی (۲۱×۳۱) [عمومی ساری و تنکابن: ف: – ۳۷]

← جنگنامه آتشی ← دیوان آتشی
← جنگنامه امیرالمؤمنین ← حمزه نامه

● **جنگ نامه امیرالمؤمنین** / داستان / فارسی

jang-nāme-ye amīr-al-mo'menīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۵۱/۶

آغاز: بنام خدائی که یکتاست اوست ×× توانا و دانا و بیناست اوست

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ (۵۹پ–۸۶ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۱ – ۱۴۷]

● **جنگ نامه امیرالمؤمنین با طال مغربی** / شعر / فارسی

jang-nāme-ye amīr-al-mo'menīn bā tāl-e maqrebī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۵۱/۱

آغاز: خدایی که جان جهان آفرید ×× زخلق جهان مصطفی (برگزید)

خط:نستعلیق نازیبا،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱ر–۷ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۱ – ۱۴۷]

● **جنگ نامه امیرالمؤمنین علیه السلام** / تاریخ / فارسی

jang-nāme-ye amīr-al-mo'menīn 'alay-he-s-salām

مؤلف در این کتاب جنگهای حضرت علی علیه السلام را به صورت داستان‌هایی به تحریر کشیده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۳۸

آغاز: بت پرست می‌گوید جان را فدای لات می‌کنم در میان لشکر شما کسی هست که جان را فدای خدا کند وی را به میدان من فرست؛ **انجام:** و گفت همراه من بیائید و زر بگیرید و روان شد شاهزاده از دنبال او روان شدند تا از در ... برون آمدند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: میشین سبز، ۱۳۱گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۵ – ۲۳۲]

● **جنگ نامه امیرالمؤمنین علیه السلام** / تاریخ / فارسی

jang-nāme-ye amīr-al-mo'menīn 'alay-he-s-salām

مجموعه‌ای از ده داستان در اسلام آوردن کافران و دشمنان به دست علی (ع) با آمیزه‌ای از افسانه و اغراق. در منابع عناوین ناهمخون و در نسخه با ترتیب ذیل آمده‌اند: ۱. داستان ملک نقاش؟ (ناقص و تنها صفحه اول است) ۲. جنگ‌نامه محمد حنیفه یا اهل قلعه املاق و جمهور و دیو سفید [فهرستواره ۳۰۷/۱ و ۳۰۸ و ۳۹۱]؛ ۳. حکایت پسر پادشاه خاور زمین ملک شاپور و دختر پادشاه هند ملک جهان گیر و اسلام آوردنشان به دست علی (ع) [فهرستواره ۳۰۷/۱ جنگ‌نامه شاه مردان علی]؛ ۴. حکایت امام حسن و امام حسین (ع) و جنگ‌نامه علی (ع) با رمز آتش‌پرست [فهرستواره: همان]؛ ۵. حکایت امیر (ع) قرض دادن درویش را از شمعون یهودی [فهرستواره ۱: همان و ۳۷۰]؛ ۶. حکایت قهقهه لعین با حضرت امیرالمومنان (ع) [فهرستواره: همان]؛ ۸ حکایت امام حسن و امام حسین (ع) و مالکین سیل، ناقص (همان)؛ ۹. حکایت لشکریان قلعه ذوالحمار و علی بن ابی طالب (ع) (همان)؛ ۱۰. حکایت پادشاه یمامه و مقاتل لعین و علی (ع).

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۴۳

خط: تحریری ناخوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه مغلوط؛ کاغذ: فرنگی

الوان، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ابعاد متن: ۱۴-۱۵×۸/۵-۹/۵، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [رایانه]

← جنگنامه امیر خان ⟵ فتحیه

● **جنگ نامه حسینی = مصیبت نامه** / مراثی / فارسی

jang-nāme-ye hoseynī = mosībat-nāme

از سراینده‌ای با تخلص «رضوان» که بارها این تخلص را به کار برده است. شاید سراینده سید محمد کاظم روضه خوان. پدر سید محمدباقر روضه خوان باشد که نام او بر فراز گ ۱۲۵پ آمده است، چند تخلص وی: فاطمه‌ای دخت خیر المرسلین ×× بر غلام و چاکرت «رضوان» ببین / کو بجز ذکر حسینت صبح و شام ×× ذکر دیگر می‌ندارد، و السلام (گ ۱۴پ -۱۵ر). مثنوی است در رویداد کربلا. نخستین سربند: در دفن اجساد خبیثه و دفن ننمودن شهدا و جدا نمودن سرهای شهدا ... دوستان از اشک ممز چشمم خجل ... دومین سربند: ورود اسرای آل رسول به کوفه و مکالمات زینب خاتون: دوستان از غم شلطان دین ... سومین سربند: ورود سرحضرت بر ابن زیاد: دوستان با دل مرا جنگ است جنگ ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۵۸/۲

آغاز: دل چه باشد گویمت دریای خون ×× کز دو چشم دجله سان آید برون؛ **انجام:** همچو «رضوان» من بگریم صبح و شام ×× بر عزیزان محمد، و السلام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: سید محمدباقر روضه خوان بن رضوان آرامگاه مرحوم سید محمد کاظم روضه خوان با مهر «باقر الموسوی» (بیضی)؛ ۱۱۹گ (۹ر-۵۶پ، ۶۶ر-۱۳۷پ) [ف: ۲ - ۶۹]

● **جنگنامه حضرت امیر با مرة بن قیس** / شعر، تاریخ معصومین / فارسی

jang-nāme-ye hazrat-e amīr bā marrat ebn-e qays

منظومه است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۸۹/۱

آغاز: بنام خداوند کون و مکان ×× خداوند دارای هفت آسمان؛ **انجام:** هزاران درود و هزاران سلام ×× ز ما بر محمد و آلش تمام

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن کبود، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۶/۶سم [ف: ۷ - ۴۳۷]

● **جنگ نامه حنفیه** / شعر / کردی

jang-nāme-ye hanafīye

داستان منظوم به زبان کردی است. جنگ‌نامه محمد حنیفه سروده کردی محی الدین بن سید عبدالقادر به شماره ۹۵۰۳ در کتابخانه مجلس موجود است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۸۱

آغاز: حنیفه جه حضرت گفتگو شنفت ×× و بی پا و سر و آستانش گفت؛ **انجام:** سر تا محمد چنش بی یاور ×× سر نیمه بیجاجه قضای کافر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، ۲۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳۱ - ۸۷]

● **جنگ نامه خندق** / ادبیات / فارسی و عربی

jang nāme-ye xandaq

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۰۹

آغاز: بسمله، چو آن آهنین پیکر آمد بدشت همه رزمگه کوه فواد گشت؛ **انجام:** پر از اشک چشم و پر از اشک لب ستایش همی کرد در پیش رب تمام شد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۰۹۸؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ نامه سید جلال الدین اشرف** / داستان / فارسی

jang-nāme-ye seyyed jalāl-od-dīn ašraf

اشرف، سید جلال الدین

ašraf, seyyed jalāl-od-dīn

شرح مفصلی است از داستان جنگ‌های سید جلال الدین اشرف در گیلان. سرگذشت جلال الدین اشرف الدین حسن بن موسی الکاظم زنده در ۶۹۴ (ص ۲۵ چاپی) که خاکجای و مزار او در آستانه اشرفیه لاهیجان است به نثر با شعرهایی به وزن شاهنامه در بیست و هفت «باب» و برخی در بیست نه «باب» است در چاپ چهارم، به گواهی نام جای‌ها و کسانی که در آن آمده است بایستی در زمان صفویه و در گیلان تدوین شده باشد (میان ۹۱۰ و ۱۰۷۱) زمانی که هنوز خاطرات دوران زیدی بودن گیلانی‌ها از یاد نرفته بود. در آن یاد شده است از: کتاب بهجت شیخ سلیمان مازندرانی که شیخ ابوسعید خوارزمی از آن نقل می‌کند؛ کتاب بهجت ملا حسین سبزواری گویا مراد از این دو بهجة المباهج ابوسعید حسن شیعی سبزواری بیهقی است و مؤلف آن را از یاد برده‌اند؛ منهاج الکرامة (علامه حلی)؛ روضة الشهداء (ملا حسین کاشفی (- ۹۱۰))؛ بحر الانساب به نقل از ابوسعید خوارزمی؛ کتاب تاریخ. در آن از شیخ مفید بغدادی، ابوسعید خوارزمی معاصر حسن بیک معاصر جلال الدین اشرف، و راوی از شیخ سلیمان مازندرانی صاحب کتاب بهجت و شیخ بابای همدانی، شیخ سهیل مازندرانی، شیخ سهیل همدانی، نعمان بن نوفل بن زردشت برمک بن سمر، سید علی کیا، محمد کیای

نجاشی گوینده حاشیه ابانه که متنی است زیدی، یاد شده است؛ از قتل سید محمد در «تسع ثمانین خمسمائة» در زمان جلال الدین اشرف که یکی از کیایان زیدی باید باشد، همچنین از فقیه زید بن ناصرالدین تمشدهی یاد شده، در بحر انساب ساختگی آمده که جلال الدین و جمال الدین و علاء الدین فرزندان عبدالله بن موسی کاظم هستند.

چنین است فهرست باب‌های نسخه دانشگاه: آوردن امام موسی کاظم از مدینه به بغداد، رفتن امام رضا به جانب مرو، احوالات سید جلال الدین اشرف، خروج زید و دیگر سادات پس از مرگ امام در مکه، احوالات سادات و غیر ایشان، آمدن یوشع الدین استاجلو با شش پسر خود به کمک جلال الدین اشرف، جنگ اول سید اشرف بابا با ملحد و شکست خوردن او، آمدن شهزاده هاشم (گویا امام زاده هاشم نزدیک رشت) به کمک سید اشرف، آمدن قیس بن بابا ملحد به میدان و کشته شدن او به دست سید جلال الدین اشرف، آمدن ملک شاه میران با چهل هزار کس به کمک سید جلال الدین اشرف، جنگ دوم سید اشرف با بابا ملحد و کتل شاه در رشت و طارم و شکست یافتن کتل شاه ، جنگ سید اشرف با جعفر گلکار و پاسکای و کشته شدن جعفر به دست بیگ استاجلو، جنگ سوم او در قزوین با نعمان و شکست خوردن او از حسن بیک، جنگ چهارم با نعمان در در گزین و شکست خوردن نعمان، جنگ پنجم در درگزین و کشته شدن بواض به دست شاه زاده هاشم و گریختن نعمان، گفتار در کشته شدن بواض ملعون، گفتار در رفتن جلال الدین اشرف در طلب نعمان در شهر شهران و جنگ با منصور دوانیقی، گفتار در آمدن سید جلال الدین اشرف در قلعه کجو، رفتن سید اشرف به شهر شهران و جنگ با منصور دوانیقی، گفتار در جنگ او با منصور دوانیقی در شهر شهران، آمدن سید اشرف از خراسان به لاهیجان و نوازش سرداران لشکر خود، خبر یافتن سید از آمدن چل گوش و طارق و جنگ با آنان، جنگ شاهزاده هاشم و حسن بیک با چل گوش درکولک و پشته، آمدن چل گوش در لاهیجان به جنگ جلال الدین اشرف، جنگ سید اشرف با چل گوش در کنار رودخانه کوهدم و کوکه و شکست لشکر مومنان، خبر یافتن سید جلال الدین از کشته شدن شاه زاده هاشم، کشته شدن سید جلال الدین اشرف و پراکنده و کشته شدن یاران و پایان کار آنان. (دانش پژوه)

آغاز: بسمله و به نستعین، شکر و سپاس مر واجب الوجودی را که معرفت وجود او برهمه واجب است و ابداع ممکنات و اختراع مخلوقات به قبضه قدرت او ثابت ... اما بعد بدان ای شیعه و پیرو محمد ... ..که این رساله ایست لطیف و مقاله ایست شریف و مشعر بر آنکه بعد از وفات حضرت امام رضا علیه السلام رشید ملعون و تابعان او چه نوع مکر و خدعد به اولاد رسول کرده اند چنانکه فکر آخر خود نکرده اند و جنگ و جفا با اولاد حضرت محمد مصطفا ص و علی المرتضا ع را که علمای دین و راه نمایان راه یقین اند یکان یکان را به دلایل درست و اخبار صحیح بیان نموده اند ... بعضی از آن در کتاب روضة الشهدا ایراد نموده اند و در برخی در کتاب نسخه (بهجه) از راوی معتبر نقل کرده اند و بعضی در کتاب منهاج الکرامة ... شیخ ابوسعید خوارزمی چنین روایت کرده

چاپ: این جنگنامه سه بار چاپ شده: به نام شرح حال سید جلال الدین اشرف برادر امام رضا، تهران، بی تاریخ، ۱۴۴ص، از کانون کتاب؛ به نام احوالات سید جلال الدین اشرف برادر امام رضا مدفون در آستانه لاهیجان رشت، ۱۳۳۱ق، ۹۵ ص، رقعی، سنگی؛ به نام شرح جنگ‌های امام زاده حضرت سید جلال الدین اشرف برادر حضرت رضا، تهران، چاپخانه خورشید، به خط نسخ، ۱۴۴ص، مصور ربعی؛ چاپ چهارم آن به نام جنگنامه حضرت سید جلال الدین اشرف است که هیئت امنای آستانه اشرفیه در ۱۳۴۸ در تهران با کوشش آقای محمد روشن در ۲۴۰ص وزیری چاپ کرده

[مشار ۱۷۵۵؛ نشریه ۳۸۸/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۰۷/۱؛ نسخه‌های منزوی ۲۷۴۷:۴ و ۳۶۶۷:۵؛ دنا ۱۰۰۰/۳ (با دو عنوان، ۱۰ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شرع محمدی راضعیف گردانیدند چنانکه گفته اند:جهان را بپروردیم در کنار ×× وزان پس بدادی بجان زینها ... پر از درد و آز است این کار تو ×× وفا و خرد نیست بازار تو. و الله اعلم بالصواب. تمت الرسالة فی یوم الثلثای نوزدهم ماه جمادی الاول سنه احدی و سبعین الف، کتبه العبد [المذنب میر هادی ابن میر] مهدی لنگرودی غفرالله ... علی کاتبه (نام خود کاتب رفته و باستانی بخط خود نوشته ولی نام پدر او هست.]

در بیست و هفت باب است؛ خط: نستعلیق، کا: میرهادی بن میر مهدی لنگرودی، تا: سه‌شنبه ۱۹ جمادی الاول ۱۰۷۱ق؛ با افتادگی در برگ ششم؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۲گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۵۲۴]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۲/۱

خط:نستعلیق، کا: کربلائی حسین، تا: رمضان ۱۲۱۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸ سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲-۲۰۸]

۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنین است درین کار دلتنگ نیست ×× ایا کردگار جهان جنگ نیست / پر از درد و آزست این کار تو ×× وفا و خرد نیست بازار تو

خط: نستعلیق نازیبا، کا: یوسفعلی بن استاد قنبر علی مازندرانی، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۲۵۲ق، جا: گیلان قریه لقمجان من محال لاهیجان؛ جلد: نایلون، ۲۰۰ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۸×۲۰سم [ف: - ۳۴۲]

۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۹ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ محرم ۱۲۶۵ق [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۸]

۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۱۱ج
خط: نستعلیق، کا: ولی محمد طالقانی، تا: جمادی الثانی ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: زرد کلفت، جلد: چرمی، ۳۰۶ص، ۱۵ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۹]

رشت؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۱
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۸۸]

۶. رشت؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ محرم ۱۲۶۵ق [نشریه: ۵ - ۳۸۸]

۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۶۲ج
خط: نستعلیق، کا: علی طالقانی فشندکی، تا: سه‌شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۱۲۷۱ق، جا: خانه حاجی محمد حسین خشکاوندانی؛ به نام جنگ نامه سید جلال الدین اشرف، این نسخه‌ها در تحریر یکی نیستند ولی پایان شماره‌های ۱۹ و ۴۱۱ و ۷۶۲ نزدیک به هم است؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۹]

رشت؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۲
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۸۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۰۴
آغاز: که باشند این خسرو و لشکری ×× کراهت این رتب اسکندری؛ **انجام:** هر کس را رغبت دیدن و شنیدن بیش از این باشد در کتاب بهجه از ملاحسین (کذا) سبزواری رجوع نماید.
خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم طالقانی میراشی، تا: سلخ شوال ۱۲۷۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۷۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲۸ - ۷۵]

۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۹۷ج
خط: نستعلیق، کا: عبد العزیز بن مشهدی علی رضا، تا: دوشنبه ۲۴ شوال ۱۲۷۴ق [رشت و همدان: ف: - ۱۱۰۹]

رشت؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۸۸]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲/۲۳۱۰-۱۲/۲۰۰
آغاز: و ولایت عراق بودند جملگی به خدمت سید جلال الدین اشرف شتافتند زیرا که اون حضرت اشرف اولا و امام موسی کاظم (ع) بوده بعد امام رضا(ع) او نیز به زهد و تقوا؛ **انجام:** وی گوید که حضرت به زخم چهل گوش که بد ... زده بود شهید شده. شیخ مفید گوید که من با ... جسم مبارک وی را برداشته ایم و ...
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۴گ، ۱۱-۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۸۳]

● **جنگ نامه شیخ عبیدالله کرد** / شعر، داستان / فارسی
jang-nāme-ye šeyx ʻobeyd-ol-lāh-e kord
قاضی سراب، عبدالعلی، ق۱۴ قمری
qāzī sarāb, ʻabd-ol-ʻalī (- 20c)
شرح منظومی است از جنگ عبیدالله کرد با مسلمانان آذربایجان غربی و آذربایجان شرقی که در شهرهای پیرانشهر، ارومیه، مهاباد، بناب، مراغه اتفاق افتاده و عاقبت به وسیله قوای دولتی ناصرالدین شاه قاجار سرکوب گردید. شاعر در اشعارش «قاضی» تخلص می‌کند و در اثنای جنگ‌نامه غزلیات و قصاید متعددی به پارسی و در اندک مواردی به ترکی در مدح سران سپاه ایران در آن جنگ سروده است. او همچنین در آغاز کتاب یک مثنوی در قصه شاه و درویش و در پایان قصیده‌ای در سفرنامه نواب میرزا بر جنگ‌نامه افزوده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۲۶-۵۸/۷۶
آغاز: بسمله: بنام خداوند پروردگار ×× کریم خطابخش آمرزگار / خدایی که عالم زایجاد اوست ×× گروه بنی آدم از یاد اوست؛
انجام: چو شد بسکه این جنگ نامه تمام ×× خدا میدهد اجر صاحب کلام
کاتب = مؤلف، تا: محرم ۱۳۰۲ق؛ ۸۳گ، ۱۶-۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۸۳]

← جنگنامه علی (ع) > غزوة المجاهدین
← جنگنامه فرخ سیر > مجمل الفتح

● **جنگنامه کشم یا قشم** / شعر، تاریخ ایران / فارسی
jang-nāme-ye kešm yā qešm
شیرازی، تقی الدین محمد، ق۱۱ قمری
šīrāzī, taqī-yo-dīn mohammad (- 17c)
تاریخ تألیف: ۱۰۳۲ق
منظومه کوچکی است به بحر متقارب که عدد ابیات آن به ۲۶۳ بیت بالغ می‌شود. این منظومه چنانکه «لوئیگی بونلی» مستشرق ایتالیایی حدس زده از شاعری به نام «قدری» است که منظومه «جرون نامه» نیز از اوست. معلوم نیست کدام را پیشتر از دیگری سروده، اما وقایع آن راجع به پیش از وقایع «جرون نامه» است. نام قدری در منظومه جرون نامه آمده است و شاید وی همان مولانا تقی الدین محمد شیرازی متخلص به قدری باشد. نباید او را با شاعری دیگر به نام قدری که در قرن دهم می‌زیسته و از شیراز به هند رفته و در سال ۹۸۹ ق فوت کرده، یکی دانست. او این منظومه را به مناسبت پیروزی امام قلی خان سردار شجاع و دلاور شاه عباس اول بر پرتغالی‌ها و تصرف قشم سروده است.
آغاز: بنام خدا ایزد ذوالجلال ×× خدایی که وی را نباشد زوال / خدایی که لیل و نهار آفرید ×× خزان برد و فصل نهار آفرید
انجام: زدند توپ بر قلعه و برج حصار ×× خرابش نمودند مردانه وار. تمام شد جنگنامه کشم فی تاریخ یوم الاحد نهم شهر محرم الحرام سنه ۱۰۳۲
چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر چهارم، جنگنامه کشم، به کوشش سعید میر محمد، ص ۱۷-۳۳

[دنا ۱۰۰۱/۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵۵-عکس
نسخه اصل: واتیکان P. 30. در فهرست بدون نام مؤلف؛ بی‌کا، تا: ۹ محرم ۱۰۳۲ق؛ ۳۶گ، ۱۶ سطر [فیلمها ف: ۳ - ۲۲۱]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵۵-ع
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۹]

● **جنگ نامه کوهزاد با رستم** / شعر، داستان / فارسی
jang-nāme-ye kūhzād bā rostam

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۵۱/۲
آغاز: چنین گفت راوی تازی نژاد ×× که چون رستم از پاک مادر بزاد
خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۸ر-۲۰پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۱ - ۱۴۷]

● **جنگ نامه محمد حنفیه** / داستان / فارسی
jang-nāme-ye mohammad-e hanafīye

داستان زندگی محمد حنفیه با افسانه‌پردازی‌های حماسی و عامیانه است. نسخه ها یکی نیستند.
[فهرستواره منزوی ۱۶۱۰/۳ و ۳۰۷/۱-۳۰۸]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۰۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی رسوله محمد و آله اجمعین.چنین روایت می‌کند راویان اخبار ناقدان آثار که در عرب مردی بود که او را عبدالمناف می‌گفتند او را بکر پسر بود؛ **انجام:** و معاندان خاندان رسالت در پناه خود محفوظ داست بحق نون و انصار ... النبی و آله الامجاد.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ ربیع الاول قرن ۱۳؛ مجدول، دو برگ آغازین نسخه صلوات بر پیامبر و تصویر روضه مبارکه پیامبر اکرم (ص)؛ یادداشت در شوال ۱۲۹۸ق؛ اهدایی: رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ کاغذ: کشمیری نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، رویه کاغذی، ۸۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۹۰]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۵۱/۵
آغاز: بسمله. داستان رفتن جناب محمد حنفیه بمحاربه در فرنگ گوید. کسانی که امروز در پرده‌اند ×× زسلمان روایت چنین کرده‌اند
خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ (۴۰پ-۵۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۱ - ۱۴۷]

● **جنگنامه محمد خفیه** / داستان / فارسی
jang-nāme mohammad xofye

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۷۴
آغاز: اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت می‌کنند که چون امیرزاده محمد خفیه به نوزده سالگی رسید؛ **انجام:** مال غنیمت بسیار به لشکر اسلام تسلیم کردند و حضرت علی لشکر برگرفت و شادمان به مرثیه روان شد و الله اعلم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۶۵۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ نامه محمدی = جنگ احمد** / شعر / فارسی
jang-nāme-ye mohammadī = jang-e ahmad

حماسه دینی است. در قالب مثنوی، به پیروی «شاهنامه»؛ در بخش باقی مانده از سراینده نشانی به دست نیامد. در آن آمده: بیان صف جنگ احمد کنم ×× حدیثی ز رزم محمد کنم.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۵۸/۱
آغاز: سحرگه که خورشید عالم فروز ×× ز بزم شب آمد به میدان روز / چنان نور از روی او شد عیان ×× که لبریز شد خندق کهکشان / ز سم ستوران خارا شکاف ×× شکاف اندر افتاده در کوه قاف؛ **انجام:** چو گفتم از این، شمه ای مختصر ×× روم بر سر داستان دگر
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ صفحه ۱ و ۲ منقش؛ ۸گ (۱پ-۸پ) [ف: ۲ - ۶۹]

● **جنگ نامه نادری** / شعر، تاریخ ایران / کردی
jang-nāme-ye nāderī

تاریخ تألیف: ۱۱۴۷ق
رساله‌ای منظوم که برای ملا محمد مراد پسر نور علی زنگنه درباره نادر شاه و جنگ‌های او و یورش افغان‌ها و سرگذشت اشرف محمود افغان و شاه سلطان حسین صفوی سروده است.
[فهرستواره منزوی ۹۶۳/۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶
خط: نستعلیق، کا: ملا فرج الله بن عزیز الله ترکاشوند، تا: چهارشنبه ۱۸ صفر ۱۲۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۹۰گ، ۱۶-۱۴سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [سنا: ف: ۱ - ۶۹]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۸۱-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۱۳۳]

← جنگ نظم و نثر > گنجینه مراد

● **جنگ واترلو** / تاریخ / فارسی
jang-e vāterlo

تاریخ تألیف: ۱۲۷۶ق
شامل عملیات جنگی ناپلئون و مخالفان او در واترلو است در آن از ورود قشون متخاصم به واترلو و شکست ناپلئون به تفصیل سخن می‌رود مضافاً از علت شکست ناپلئون و هنرنمایی مخالفان او نیز مطالبی چند می‌آید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۸
آغاز: تفصیل جنگ واترلو که جنگ آخر ناپلئون کبیر است. بسمله، دوازدهم شهر ژوین دو ساعت و نیم به صبح مانده حضرت امپراطور از پاریس حرکت کرد؛ **انجام:** بخصوص غلطهای سرداران در جنگ لینی سپاه فرانسه پنجاه و نه هزار و در واترلو شصت و پنجهزار نفر بود بقدر شصت هزار نفر از سپاه دشمن کشته شد.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق، جا: تهران (احتمالاً)؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، ۴۲گ، ۱۴ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۷۴]

● **جنگ واصف** / گوناگون / فارسی
jong-e vāsef
واصف مشهدی، رحیم، ق۱۱ قمری
vāsef-e mašhadī, rahīm (- 17c)
شامل مطالب پراکنده در پند و اندرز و اخلاق، حکایت‌ها و داستان‌ها و اشعار.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۸۲
آغاز: نامور ساخته فصلی در توحید حضرت باری تعالی جل ذکره بنظم آورده؛ **انجام:** در خبر آمده که یکی از عقلا روزگار
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج یشمی، ۱۳۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۵۰]

● **جنگ و سلوک** / عرفان و تصوف / فارسی و اردو
jong va solūk
شامل: ۱. گزیده‌ای از جواهر ثمینه تألیف شیخ علی بن حسام الدین، شامل کلمات قصار و جملات ادیبانه و عارفانه در بخش‌هایی از این دست: فی الاخلاص، فی اتهام النفس دائما، فی اسرار القلب، فی اتحاد المقصد، فی الانصاف و ترک الانتصاف، فی الامارت، فی الاستقامت، فی الائ الحقوق، فی ذم البخل، فی التوحید ...؛ ۲. چند تک بیت و رباعی به سبک هندی احتمالاً از صائب؛ ۳. بخش‌های آداب مجلس و آداب حرکت و سکون از اخلاق ناصری؛ ۴. اصل تفکر از کیمیای سعادت امام محمد غزالی؛ ۵. رقعه میان خیرالله پنجابی؛ ۶. از رقعات صاحب چنو؛ ۷. رقعه کوتاهی در تعزیت به زبان فارسی؛ ۸. متنی به زبان اردو یا هندی که از انتها افتادگی دارد؛ ۹. بخشی از رساله‌ای در اخلاق که از ابتدا ناقص است؛ ۱۰. بیان تهذیب اخلاق (رساله‌ای در)؛ ۱۱. بهکوت کیتا (ترجمه بخشی از ...)؛ ۱۲. فی المتفرقات؛ ۱۳. ستکور پرساد (اشاره به لب لباب جوک بشست)؛ ۱۴. چند رباعی از ابوسعید ابوالخیر و دیگران؛ ۱۵. گلچینی از مثنوی معنوی؛ ۱۶. وحدت نامه سی حرفی شاه مراد به زبان هندی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۰۲
آغاز: هو ... از نسخه جواهر ثمینه تألیف شیخ علی بن حسام الدین؛ **انجام:** سه بارک تهین نیری اکهی صاحب کن دهر / که دور حجاب خودی داد لبروچ کهر.
خط: شکسته تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، ۸۷گ، ۱۱ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۱]

● **جنگ قاجار** / ادبیات / عربی و فارسی
jong-e qājār
هلاکو قاجار، - ۱۲۷۱ قمری
holākū qājār (- 1855)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۷۱
آغاز: سوره بقره ... بسمله السورة العاشرة من التوراة؛ **انجام:** او قاسم ... من قاسم اسرارم، ص و ارجاع
خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جنگ ونیز و آسیا** / تاریخ
jang-e venīz va āsīyā
کوریو لانوچیپوکو در روزگار اوزون حسن درباره وقایع ۱۴۷۰ تا ۱۴۷۴ که در آنها است نبرد ارزنجان. چاپ مورلی در ونیز در ۱۷۹۶ (ش ۴۷).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۶۳-ف
بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۴]

● **جنگ‌های ایران و روس، نامه ها** / نامه‌نگاری / فارسی
jang-hā-ye īrān va rūs, nāme-hā
نامه‌های سیاسی است که در سال ۱۲۴۱ق به دستور نماینده دولت ایران، عباس میرزا نایب السلطنه توسط قائم مقام به دولت‌های روسیه و انگلیس نوشته شده است، همچنین در آن نامه‌های دولت روسیه به دولت ایران در همین سال موجود است. موضوع این نامه‌ها که اندکی قبل از آغاز جنگ‌های دوم ایران و روس نگاشته شده اختلاف‌های مرزی دولت ایران و روسیه که زمینه جنگ‌های دوم را به وجود آوردند، می‌باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۵۷

آغاز: سواد اول رقعه که بموجب امر و فرمان نواب ولیعهد به جناب پرنس میشیکوف ایلچی دولت روسیه از جانب قائم مقام نوشته شده است چون تشخیص سر حدات مملکتین محروستین؛ **انجام:** آنچه مستمسک دست تعرض از ایشان بر نمیدارد و ا زمنای دولت اند بدست

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳۷ - ۱۸۴]

● **جنگ‌های ترک و ایران** / تاریخ / فارسی و کردی

jang-hā-ye tork va īrān

در ۵-۱۵۵۳ گویا از دانیل باربارو.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۶۸/۲-ف

بی‌کا، بی تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۴]

● **جنگ‌های حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام** / تاریخ معصومین، مقتل / فارسی

jang-hā-ye hazrat-e amīr-al-mo'menīn 'alī 'alay-he-s-salām

مشتمل بر ۵+ ۷۳ مجلس

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۶۵

آغاز: محاربه جناب ولایت مآب امیرالمؤمنین با معاویه لعین و سه مجلس است مجلس اول در سرور المؤمنین، در تاریخ ابن هلال مسطور است که چون امیرالمؤمنین از بصره؛ **انجام:** زنان بنی اسد که در غاضریه مسکن داشتند برسر غیرت آمدند ... اللهم - العن اول ظالم ... بحق محمد و آله اجمعین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین، ۱۳۷گ، ۲۰ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۲۸]

● **جنگهای حضرت رسول (ص)** / تاریخ پیامبراکرم (ص) / فارسی

jang-hā-ye hazrat-e rasūl

اسعد، بهمن

as'ad, bahman

مجموعه درس‌ها و مطالبی است که مؤلف در کالج البرز تهران تهیه و به امر استاد تاریخ و جغرافیای آن کالج درسی بهمن ۱۳۱۵ش به رشته تحریر درآورده و ۹ ربیع الاول ۱۳۵۶ق به پایان برده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۱۶

آغاز: منت خدایرا عزوجل ... بفرمان معلم عالیمقام و دبیر محترم آقای ظهیری از کتابهای تواریخ مختلف در باب جنگهای حضرت ختمی مرتبت محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله و سلم با؛ **انجام:** نگاهش بطاق بود و دست را بلند نمود و گفت الرفیق الاعلی در این وقت دستش پائین افتاد و دار فانی را وداع گفت و بحضرت باریتعالی پیوست

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۹ ربیع الاول ۱۳۵۶ق؛ جداولی مبنی بر غزوات حضرت رسول وکمیت سربازان وکیفیت جنگ و ... به نمودار کشیده شده؛ جلد: گالینگور سیاه، عطف پارچه، ۴۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۱ - ۳۰۹]

← جنگهای سری آلمان و فرانسه ⟵ راکا - فاریا
← جنگ هرات و قندهار ⟵ فتحنامه قندهار
← جنگ هفتاد و دو ملت ⟵ درباره سید جمال و رساله او
← جنگ یادداشت مانند ⟵ اشعار و خاطرات

● **جنگی نامه** / متفرقه / ترکی - فارسی

jangī-nāme

فاضل اندرونی بن طاهر پاشا، - ۱۲۲۵

fāzel andarūnī-ye-bn-e tāher pāšā (- 1225)

منظومه با این عنوان‌ها: مقدمه منظومه، در بیان جنگیان، نکته خاتمه منظومه.

[فهرستواره منزوی ۷۱۶/۱۰]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۴۴/۲

آغاز: حمد لایق او جهان داوری وار ×× کائنا ترک همان اول سرور وار

خط: تعلیق عثمانی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: ضربی زرین، ۱۷ سطر [ف: ۹ - ۲۹۱]

● **جنگ یونسیه** / عرفان و تصوف / فارسی

jong-e yūnosīye

اهواز؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۸۹]

● **الجن و الشیاطین** / فلسفه و کلام / عربی

al-jin wa-š šayāṭīn

خوانساری، یوسف بن محمد مهدی، ق۱۴ قمری

xānsārī, yūsof ebn-e mohammad mahdī (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۲۰ق

شامل «مقدمه» در شش امر و یک «مقصد» در ۱۴ «مطلب» و «خاتمه». مؤلف با استفاده از آیات و روایات به معرفی جن و

شیطان می‌پردازد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۴۰

آغاز: بسمله. الحمدلله الملک المنان و الصلوة و السلام علی محمد المبعوث علی الانس و الجان و علی آله الطاهرین؛ **انجام:** ارجو من الناظرین ان یدرؤا عن ما یبدو لهم من ذلک و احمدالله الموفق اولاً و آخراً

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۰ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف تیماج، ۱۹۲گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۷۰]

● جنود المسلمین / شعر / فارسی

jonūd-ol moslemīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۹۰۰۳

منظومه‌ای در رد شیعه، نسخه منحصر؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق [د.ث. مجلس]

● جنون الزوج (رسالة فی تحقیق) / فقه / عربی

junūn-uz zawj (r.-un fī taḥqīq)

بحرانی، موسی بن محمد، ق۱۳ قمری

bahrānī, mūsā ebn-e mohammad (- 19c)

شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۹۲/۶

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فهذه رسالة ... و ما یترتب علیه من خیار الفسخ للزوجة

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن ملا سبز علی نوبندگانی، بی‌تا؛ ۴گ (۲۰۶پ–۲۰۹)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ – ۹۴]

● جنون خمریه (منتخب ترجمه) / متفرقه / فارسی

jonūn-e xamrīye (mn.-e t.)

گزیده ترجمه رساله امتناع = منع شرب مسکرات. این ترجمه در ۱۳۰۹= ۱۸۹۲ با نستعلیق محمد آشوری به چاپ سنگی رسیده و شامل چهار «باب» است: ۱. در عادات مستی و آن چه بدان پیوسته است؛ ۲. ذکر اسبابی که مانع از شرب عرق شده است؛ ۳. بیان کسانی که استعمال مسکرات می‌نماید؛ ۴. در باب کسانی که مسکرات می‌سازند یا به خرید و فروش می‌پردازند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۷/۲–طباطبائی

آغاز: بسمله سپاس مر خداوندی را سزاست که انسان را در عقل و ادراک بر مثال خویش آفرید ... لاجرم فریضه ذمت خویش شناخته ... به نگارش این رساله پرداختم و به چهار باب آن را مبوب ساختم. آغاز: فدیتک یا من عن عز اوحشمة ×× و لیس له بین الکرام عدیل، ان دواعی الاخلاص و بواعث الموده و الاستیناس تقضی؛ **انجام:** واز امروز به بعد تا وقت و زمانی برا، تو باقی است به کار خیر مشغول شوی ... و بر جمیع بندگان مبذول دارد

بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۵۹–۶۵) [ف: ۲۳ – ۶۱۴]

● جنی الجنتین فی اجازة المراجع الأعلین و المجتهدین الکبار و العلماء و الفضلاء و الطالبین و الراغبین من أهل العصر والآتین بشرطها و شروطها (۱–۱۱) / اجازات / عربی

jana-l jannatayn fī ijāzat-il marāji‘ al-a‘layn wa-l mujtahidīn al-kubbār wa-l ‘ulamā’ wa-l fuḍalā’ wa-ṭ ṭālibīn wa-r rāġibīn min ahl-il ‘aṣr ...

محفوظ، حسین بن علی، – ۱۴۳۰ قمری

mahfūz, hoseyn ebn-e ‘alī (- 2009)

اجازه عامه‌ای است که دکتر محفوظ در ۱۴۱۹ق برای همگان به نثر و نظم نگاشته است و در آن آمده: «اجزت الکل الجمیع روایة کافه ما خلف علماء الاسلام جمیع کتب علمائنا المتقدمین والمتأخرین و جمیع مستجازاتی و منقولاتی ...». وی در ابتداء شرح حال کوتاهی از خود آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۹۲/۱

آغاز: بسمله. حمدله. الرحمن الرحیم مالک یوم الدین رب المشرقین و رب المغربین

نسخه اصل: در کتابخانه مولف در کاظمین؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم آل حاج غانم دباغ کاظمی، تا: جمادی الثانی ۱۴۱۹ق، به دستور مؤلف؛ ۴۰ص، ۲۷ سطر [عکسی ف: ۵ – ۳۲۶]

● الجنی الدانی فی حروف المعانی / نحو / عربی

al-jana-d dānī fī ḥurūf-il ma‘ānī

ابن ام قاسم، حسن بن قاسم، – ۷۴۹ ؟ قمری

ebn-e omm-e qāsem, hasan ebn-e qāsem (- 1349)

در احوال حرف و چگونگی استعمال آن در کلام عربی و موارد عمل یا اهمال آن در جمله ها و احکامی که به حروف مفرده یا مرکبه بار می‌شود، در مقدمه‌ای دارای پنج فصل کوتاه و پنج باب بدین عناوین: المقدمة: فی الحادی، و هو أربعة عشر حرفاً؛ الباب الثانی: فی الثنائی، و هو ثلاثة و ثلاثون حرفاً؛ الباب الثالث: فی الثلاثی، و هو ستة و ثلاثون حرفاً؛ الباب الرابع: فی الرباعی، و هو تسعة عشر حرفاً ؛الباب الخامس: فی الخماسی، و هو ثلاثة احرف.

آغاز: الحمد لله بجمیع محامده علی جمیل عوائده و صلاته وسلامه علی سیدنا محمد خاتم النبیین و مبلغ انبائه ...

انجام: و انما أهملت ذكرها هناك لشهرتها و غرابة القول بحرفيتها و للكلام عليها موضوع هو أليق به من هذا الكتاب.
چاپ: جامعة الموصل، محقق: طه محسن، ۱۳۹۵ق؛ بيروت، دار الآفاق الجديدة، ۱۹۸۳م؛ آستانه، مطبعة الجوائب.
[دنا ۱۰۰۲/۳]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۴۷
خط: نسخ، کا: ابوالولی حافظ حسینی، تا: ۱۰۸۱ق؛ اندازه: ۱۸×۲۴سم [نسخه پژوهی: ۲ - ۱۴۲]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۰۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۵۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۵گ(۹۴پ-۱۹۸پ)،۲۱سطر،اندازه:۱۵×۲۱/۵سم[ف:۲۰- ۱۶۲]

● الجنی الدانی فی شرح الزنجانی / صرف / عربی
al-jana-d dānī fī š.-iz zanjānī

ابن علان، محمد علی بن محمد، ۹۶۶ - ۱۰۵۷ قمری
ebn-e ʻallān, mohammad ʻalī ebn-e mohammad (1559 - 1647)

وابسته به: العزی فی التصریف = تصریف = التصریف العزی؛ زنجانی، عبدالوهاب بن ابراهیم (-۶۶۰ق)
گزارشی است مزجی بر التصریف عزالدین زنجانی. بر روی نسخه، این شرح به ابن علان صدیقی شافعی (-۱۰۵۷ق) منسوب شده، اما اسماعیل پاشا در إیضاح المکنون این گزاره را از سید عبدالرحمن بن سلیمان مقبول اهدل یمنی (-۱۲۵۰ق) دانسته است.

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۹۶
بی‌کا، تا: ۱۱۵۸ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۴]

● الجنیة = الرسالة الجنیة = جواب مسائل ورد فی الجن / کلام و اعتقادات / عربی
al-jinnīya = ar-r.-ul jinnīya = jawāb-u masāʼil-in wurid-a fī-l jin

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

تاریخ تالیف: چهارشنبه ۲۱ رجب ۱۲۵۷ق
رساله‌ای در پاسخ به سؤال از حقیقت جن شامل چند سؤال: ۱. حقیقت جن و بدو خلقت و مقام و مرتبه آنها و کیفیت تکلیف آنها و بیان صحت و سقم قول منطقیین «ان الجن جسم ناری یتشکل باشکال مختلفه حتی الکلب و الخنزیر»؛ ۲. مدت عمر آنها و کیفیت سلوکشان و مرتبه آنها در بهشت و جهنم و نهایت ترقی آنها و فایده خلقت آنها؛ ۳. بنابر این‌که مصور شدن آنها به اشکال مختلفه، آیا این تصور حقیقی است یا مجازی و چگونه ارباب تسخیر آنها را می‌بینند و دیگران نمی‌بینند؟ و راه دفع مضرات آنها چیست؟ و این که معروف است که اینها مظاهر قدرت خدایند آیا صحیح است یا خیر؟
آغاز: رساله فی بیان احوال الاجنة، حمدله. و الصلاة و السلام علی محمد المبعوث علی کافة الخلایق من الجن و الانس ... اما بعد، فیقول العبد ... الرشتی، ان بعض الدیانین الذین میزوا الغث و السمین و فرقوا بین السراب و الماء المعین ...
انجام: خذ من القرآن ما شئت تسلم. و صلی الله علی محمد ... قد فرغ من انشائها منشیها یوم الاربعا الحادی و العشرین من رجب المرجب و ذلک فی الهور حین التوجه لزیارة امیرالمؤمنین ع فی سنة [۱۲۵۷ق]. حامداً مسلماً و شاکراً و الحمدلله اولاً و آخراً.
چاپ: در فهرست کتب مشایخ» و «مشار» آمده که چاپ شده
[دنا ۱۰۰۲/۳ (۶ نسخه)؛ فهرست کتب احسایی و سایر مشایخ ص ۸۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۰۳/۷
آغاز: ابی الا ان یظهر حکمته و یعلن دعوته و یبین امره لیکون الخلق علی بصیرة؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۱۸۱-۱۹۱)، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۲۸ - ۷]
۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۶۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمد علی، تا: چهارشنبه ۲۱ رجب ۱۲۵۷ق؛ مصحح؛ اهدایی: علی آقا ارباب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، مختلف السطر [ف: ۲ - ۶۴۲]
۳. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۹۶
آغاز: بسمله الحمدلله ... اما بعد فیقول العبد الفانی الجانی کاظم ابن قاسم الحسینی الرشتی ان بعض السادة الاجلاء ایده الله بعطوف؛ **انجام:** بصافی طویتک وحسن سریریک تجد الامر واضحاً ظاهراً ... و لعنة الله علی اعدائهم و ظالمیهم و منکری فضائلهم و منکری فضائلهم اجمعین الی یوم الدین لقد فرغ
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۵۸ق؛ اهدایی ورثه آقای نجفی به مدرسه بشرویه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ]
۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۱۳/۲-عکسی
آغاز و انجام: برابر؛ قد فرغ من انشائها منشیها یوم الاربعا الحادی و العشرین من رجب المرجب و ذلک فی الهور حین التوجه لزیارة امیرالمؤمنین ع فی سنة [۱۲۵۷ق]. حامداً مسلماً و شاکراً و الحمدلله اولاً و آخراً.
خط: نسخ خوش، کا: احمد بن اسماعیل خراسانی ترشیزی نامقی، تا: یک‌شنبه ۱۸ رجب ۱۲۶۰ق، [عکسی ف: ۱ - ۱۸۰]
۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۵۹/۲

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۲۰گ (۹۷پ-۱۱۶پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۲سم [ف: ۶ - ۸۶]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۷۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن محمد صالح مراغی، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج حنایی، ۱۸گ (۵پ-۲۲)، ۲۵ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۴۱۸]

← جنین ≻ احکام جنین

● **جنین (رساله در)** / طب / فارسی

janīn (r. dar)

فرخ آبادی، اصغر حسین بن غلام غوث، ق۱۳ قمری

farrox ābādī, asqar hoseyn ben qolām qaws (- 19c)

رساله‌ای است مشتمل بر دو «مقدمه»، سه «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه ۱. تشریح رحم و کیفیت استقرار نطفه؛ مقدمه ۲. در علامات حمل؛ باب ۱. تدبیر حبالی و زایمان؛ باب ۲. تدبیر زن بعد از زایمان؛ باب ۳. تدبیر مولود بعد از وضع. در خاتمه آمده است: «این رساله در جنین و زایمان بود و معالجات را در رساله‌ای دیگر به نام «علاج الصبیان»- مذکور در همین فهرست-می آورم».

چاپ: هند، ۱۲۸۳ قمری

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۲۰۸

آغاز: بسمله. سپاس حکیم علی الاطلاق و نعت برگزیده انفس و آفاق؛ **انجام:** تصویر بر جنین که شکم چاک دارد ... لهذا رساله علاج الصبیان ضمیمه این رساله نموده تا ناظر بر کیفیت علاج اول سرمایه علم تشریح و حقیقت طفل اندوخته و بر غوامض امور کما ینجغی ... وقت حاجت به معالجه بپردازد و من الله التوفیق

خط: نستعلیق تحریری، کا: گوهر علی، تا: ۱۲۷۶ق، کتابت شده به نام فرزندان کاتب (صادق علی و اکبر علی)؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج فرنگی، ۱۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۵۵]

● **جواب آقا سید احمد آقا زاده** / نامه‌نگاری / عربی

javāb-e āqā seyyed ahmad-e āqā-zāde

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۲۵

آغاز: یا صغیر السن یا رطب البدن ××یا قریب العهد من شرب اللبن؛ **انجام:** و هم بامره یعلمون و سبحان ربک رب العزة عما یصفون و السلام علی المرسلین...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ - ۱۷۶]

● **جواب آقا سید علی در تفسیر دعای صباح** / شرح دعا / عربی

javāb-e āqā seyyed ‘alī dar tafsīr-e do‘ā-ye sabāh

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۲۹

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی ابدع السماوات و الارض بامره و یحکم بین الکل... و بعد لما نزلت ارض تبریز بالاجبار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ - ۱۷۷]

● **جواب آقا سید محمد کاشانی** / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e āqā seyyed mohammad-e kāšānī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

[دنا ۱۰۱۷/۳؛ فهرست کتب مشایخ ج ۲ ص ۳۱۶]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۶۰/۳

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن حسن خوئی، تا: ۱۲۹۶ و ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۵ص (۳۳-۶۷)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۲۴]

● **جواب آقا محمد باقر همدانی** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e āqā mohammad bāqer-e hamadānī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

[دنا ۱۰۱۷/۳؛ فهرست کتب مشایخ ج ۲ ص ۳۸۴]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۶۰/۱

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن حسن خوئی، تا: ۱۲۹۶ و ۱۲۰۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۳ص (۱-۱۳)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۲۳]

● **جواب آقا محمد بیدآبادی به ملا عبدالله بیدگلی** / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e āqā mohammad-e bīd-ābādī be mollā ‘abd-ol-lāh-e bīdgolī

بیدآبادی، محمد بن محمد رفیع، - ۱۱۹۷ قمری

bīd-ābādī, mohammad ebn-e mohammad rafī‘ (- 1783)

۱. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۳۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۵۸/۲۳

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۲گ(۷۰پ-۷۱ ر)[مختصر ف:- ۲۴۷]

● **جواب آقا محمد حسن چترودی** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e āqā mohammad hasan-e čatrverdī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

[دنا ۱۰۱۷/۳؛ فهرست کتب مشایخ ۳۳۴/۲]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۹۴/۳

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۸گ (۳۹-۷۶)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۷۷]

● **جواب آقا محمد همدانی از دو مسئله** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e āqā mohammad-e hamadānī az do mas'ale

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

[دنا۱۰۱۷/۳؛ فهرست کتب مشایخ ۳۱۶/۲]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۹۴/۲

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۱گ (۲۸-۳۸)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۷۷]

● **جواب آقا میرزا احمد** / کلام و اعتقادات / عربی

javāb-e āqā mīrzā ahmad

گویا از شیخ احمد احسائی شامل پاسخ شبهه عدم فرق بین عوالم. گفتار کوتاهی است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۷۳/۵

آغاز: بسمله الی جناب الارشد جناب الاعظم الامجد ... انه قد وصل الی محبکم و داعیکم و ما ذکرتم فیه من شبهة ضعیفة ذکرها بعض المتکلمین و توهم فیها کثیر منهم و ذلک الاشتباه عدم الفرق بین العوالم و احوالهم؛ **انجام:** هذا مما لاشک فیه و لاشبهة. و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۲ص، ۲۴ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۴۷۱]

● **جواب آقای سید حسین موسوی کربلائی** / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e āqā seyyed hoseyn-e mūsavī karbalāīī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۹۴/۸

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ (۱۶۰-۱۹۱)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۷۷]

● **جواب ابن تیمیة عن السؤال عن عقیدة ابن العربی و تکفیره** / متفرقه / عربی

jawāb-u ibn-i taymīya ‘an-is su'āl ‘an ‘aqīdat-i ibn-il ‘arabī wa takfīr-i-h

ابن تیمیه، احمد بن عبدالحلیم، ۶۶۱ - ۷۲۸ قمری

ebn-e taymīye, ahmad ebn-e ‘abd-ol-halīm (1263 - 1328)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۶/۵-ف

نسخه اصل: نسخه آقای فقیه زاده؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۱؛ ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۲۴]

● **جواب ابن تیمیة عن السؤال عن کریة العرش** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u ibn-i taymīya ‘an-is su'āl ‘an kurīyat-il ‘arš

ابن تیمیه، احمد بن عبدالحلیم، ۶۶۱ - ۷۲۸ قمری

ebn-e taymīye, ahmad ebn-e ‘abd-ol-halīm (1263 - 1328)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۹۳/۱

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن سید امین صالح، تا: ۶ محرم ۱۳۲۸ق؛ با عکس نویسنده؛ از روی نسخه مجموعه ش۱۸ مکتبه الملک الظاهر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور عطف تیماج تریاکی، ۲۰گ (۱پ-۲۰ر)، ۱۸ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۴۱۹۵]

● **جواب ابن زیله** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u ibn-i zayla

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ‘abd-ol-lāh (981 - 1038)

پاسخ پرسش‌هایی است که ابن زیله از ابن سینا درباره تناقضات شفا می‌کند و همه آنها درباره تعریف نظری و عملی است. این

نامه همان پاسخی است که شیخ به میهنی داده و در این نسخه و در نسخه‌های دیگر آمده که شیخ آن را به ابن زیلای مجوسی شاگرد خود نوشت (قنواتی ش ۲۶۰-۲۶۶-۲۶۸). در این‌که شیخ نامه‌ای به میهنی نگاشته است شکی نیست و گویا همین را در پاسخ ابن زیلا هم نوشته باشد. چنانکه در بسیاری از کتاب‌های خود عبارات کتاب‌های دیگر خویش را آورده است.
[دنا ۱۰۱۸/۳؛ مکتبة امیر المومنین ۳۱۷/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۱/۱۹
آغاز: نسخة کتاب کتبه الشیخ جوابا للشیخ ابی منصور بن الحسین بن محمد بن عمر زیله. وصل کتاب الشیخ منبئا بجمیع صنع الله لدیه و سبوغ نعمه علیه؛ **انجام:** و اساله ان تقرینی الیه انه سمیع مجیب. و السلام علی من اتبع الهدی.
خط: تعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۳۱۰ق؛ ۹۹گ (۵۶ر-۱۵۴ر) [ف: ۳ - ۳۷۹]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵/۱۲ ـ ج
آغاز: سئوال سئله الشیخ ابومنصور زیله عن الشیخ ابی علی: بسمله قال قدعشرت من کلام سیدنا فی افتتاح الشفا علی امود متخالفة متناقضة و خارجة عن الاجماع فبا الحری ان ینعم باصلاح ذلک و کشف الصورة فیه ان امکن فاجات قد امعن الحکیم مولای و رئیسی ادام الله تأییده فی التحشیر و جاهر بالتعسف مع انه ادام الله تأییده مع انع لم یستفرغ منه فی التامل لتکفیه غریزته الثاقبة ... قوله ان الفضیلة تنقسم الی حکمة نظریة و حکمة عملیة ... الجواب ما اکبر ما وقع للناس من الفاظ باشتراک الاسماء المستعملة؛ **انجام:** و قبول صدور علی سبیل الاتفاق و السلام
بی‌کا، بی‌تا؛۲گ (۴۴ر-۴۵ر) [ف: ۱ - ۱۸۸]

↤ جواب الابهری ⋟ جواب من سأل من کیفیة علم الله سبحانه قبل الایجاد
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ القیاس
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ حصول العلم و الحکمة
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ تعلق النفس بالبدن
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ قضاء الله
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ مسألة کتاب النفس
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ الفرق بین القضاء و القدر و المشیة و الارادة
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ السلوک
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ سبب اجابة الدعا و کیفیة الزیارة و تأثیرها
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ الارشاد
↤ جواب ابی سعید ابی الخیر ⋟ المعاودة فی امر النفس و الفیض

● **جواب ابی سعید ابی الخیر** / فلسفه، پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u abī sa'īd abi-l xayr
ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)
چندین نامه در پاسخ به سؤالات ابی سعید در دست است که موضوعات متعددی در آن طرح شده این چند نامه چون بدون سرآغاز است معلوم نشد دقیقاً کدام نامه اوست.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۷۸/۱۷-ف
نسخه اصل:توبینگنMa VI 90؛بی‌کا،تا: قرن ۸ [فیلمها ف: ۳- ۱۵۸]

۲. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه:۱۷/۶
بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۶ق [نشریه: ۵ - ۲۷۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۶/۶-طباطبائی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۳گ (۱۱-۱۱۳) [ف: ۲۳ - ۶۷۲]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۷۴۱۴
رساله شیخ الرئیس به التماس شیخ ابوسعید ابوالخیر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۲۷۹]

● **جواب ابی سهل القوهی عن کتاب ابی اسحق الصابی** / ریاضیات / عربی
jawāb-u abī sahl al-qūhī 'an k.-i abī isḥāq aṣ-ṣābī
ابوسهل کوهی، ویجن بن رستم، - ۴۰۵ ؟ قمری
abū-sahl-e kūhī, vayjan ebn-e rostam (- 1015)
چاپ: پاریس، ۲۰۰۴م

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۲۵-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۸گ (۱۳۳-۱۴۰) [فیلمها ف: ۱ - ۴۶۹]

● **جوابات الاسئلة الشفیعیة** / پاسخ پرسشها / عربی
jawābāt-ul as'ilat-iš šafī'īya
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)
رساله‌ای است در بیان اینکه آیا مرجع ضمیر در مثل «زید ضرب» ذات زید است یا عنوان او، در پاسخ میرزا محمد شفیع صدر.
چاپ: به ضمیمه «شرح الفوائد» رشتی، در ۱۲۷۲
[الذریعة ج ۵-۱۸۱، ۲۰۷؛ ریحانة الادب ج ۲-۷۷]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵/۴ خوئی
آغاز: (پس از خطبه) اما بعد فیقول ... کاظم بن قاسم؛ **انجام:** فی الاصل و الذات و مؤخر عن الفعل من حیث الحقیقة.
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۳ص(۶۶-۶۸)، ۲۰ سطر [ف: ۷ - ۶۴]

↤ جوابات اهل الموصل فی العدد و الرؤیة ⋟ الرد علی اصحاب

العدد

← جوابات بعض فضلاء خراسان ⟵ مسائل خراسانية

● جوابات بهمنیار / فلسفه / عربی

javābāt-e bahmanyār

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ – ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e ʻabd-ol-lāh (981 - 1038)

این رساله به جز رساله ۲۸۶/۸۵ است که در فصلنامه میراث شهاب شماره ۴۲-۴۱ سال ۱۳۸۴ش، ص ۱۵۵ معرفی گردیده است.

[الذریعة ۲۰۲/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۹۹/۶

آغاز: وصل کتاب الشیخ معربا من خبر سلامه ما وقع علیه السکون التام و الاعتذار البالغ و وقفت علی مضمونه اجمع؛ **انجام:** اما ما بعد ذلک من المطالبات فیما ... بالمنطق مساعد فی ذلک ذلک الشیخ.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۲۰پ-۲۳پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۴سم [ف: ۳۵ - ۶۱۳]

← جوابات ثلاث مسائل ⟵ اجوبة المسائل النصیریة

● جوابات حسین بن مفلح الصیمری / فقه / عربی

jawābāt-u ḥusayn ibn-i mufliḥ aṣ-ṣaymarī

محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ – ۹۴۰ قمری

mohaqqeq-e karakī, ʻalī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)

پاسخ پرسش‌هایی است که شیخ حسین بن مفلح بن حسین صیمری (- ۹۳۳ق) از محقق کرکی نموده است، در زمینه طلاق، حد قصر نماز، دین، حکم قریه‌ای که وقف مدرسه‌ای است که آن مدرسه خراب شده است و هم اکنون این موقوفه چگونه باید مصرف شود، و حکم کسی که سهم امام و سهم سادات به عهده دارد و از پرداخت آن امتناع می ورزد.

آغاز: هذه رسالة أرسلها الشیخ ... مسألة هل تجب الفوریة فی بذل الأجنبی لو قال طلق زوجتک و علی ألف کما تجب الفوریة فی الخلع

انجام: حقیق بالإعراض عنه و عدم الإلتفات إلیه، و الله سبحانه و تعالی إعلم بحقائق أحکامه و له الحمد ...

چاپ: ضمن «رسا ئل المحقق کرکی»، ج ۲ ص ۲۳۲-۲۴۴

[الذریعة ۲۰۴/۵؛ دنا ۱۰۱۸/۳]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۵۸/۴-۳۳/۸

آغاز: بسمله هذه صور فتاوی الشیخ حسین المفلح نقلاً بالمعنی و جواب شیخنا افضل المحققین ... من رکب البحر و عرض له الفرق و غرق بالقراین هل یحکم بظاهر الهلاک؛ **انجام:** کان مهجوراً عند اهل الشرع فلایشتمل اطلاقاتهم و لاتحمل الفاظهم علیه الا ان تدل علی ذلک دلیل یعلم ذلک والله اعلم.

خط: نستعلیق، کا: افضل بن جمال الدین حسنی اصفهانی، تا: ۹۷۴ق؛ قبل و بعد رساله فوایدی است از جمله به نقل «تحریر» علامه حلی و «ریاضة الناظر»، این نسخه از روی خط شیخ محمد بن داود استرآبادی نقل شده که او نیز از روی خط سید شریف ابوالمعالی استرآبادی حسینی سماکی نقل نموده بود؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ، ۳۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۳ - ۱۳۲۴]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن جارالله، تا: ۱۰۹۳ق، جا: جهرم؛ ۴گ (۲۳۸-۲۴۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۳۱]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۰۹/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه منع آل محمد خمسهم فیجب المسارعة التوبة والا فلاعن هذا الذنب العظیم و الله اعلم و کتب علی بن عبدالعالی. صورة خطه

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج تریاکی، ۵گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۳۶]

← جوابات سؤالات ولد ⟵ نور علی نور

← جوابات السلار ⟵ المنامات

← جوابات السید رکن الدین الاسترآبادی ⟵ اجوبة المسائل

● الجوابات العشرة / پاسخ پرسشها / فارسی

al-javābāt-ol ʻašara

ده پاسخ است به پرسشی که فتح علی شاه کرده که عمر طبیعی باید هشتاد سال باشد یا صد و بیست سال و چرا این طور نیست.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۵۵/۳

آغاز: بسمله الحمدلله الذی لااله الا هو؛ **انجام:** ولکن دللت علی موضعه للمریدین و الحمد لله رب العالمین و السلام علی محمد و آله اجمعین

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ ۱۲۴۰ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: حنایی، ۳۸۵ص (۷-۳۹۱)[ف:۱۰-۱۹۶۸]

● جوابات عن الرسم فی البسط الموقوفة / فقه / عربی

javābāt-un aʻn-ir rasm fi-l baasṭ-il muwqūfa

رساله‌ای است در جمع پاسخ‌های علمای عامه در مورد رسم کلمات مقدسه یا نام واقف بر فرش‌های عام المنفعه. متأسفانه به علت افتادگی برگ‌های آغازین اصل پرسش و سؤال‌کننده و نیز پاسخ‌ها مشخص نیست و تنها چهار پاسخ باقی مانده است: ۱. از

ابی الحسن بن عمر بن حسن بقاعی (- ۸۸۵ق) که پاسخ وی در ۲۴ ربیع الاول ۸۴۷ق در قاهره تحریر شده است احتمال می رود پاسخ اصلی و پاسخ‌های دیگر از وی باشد زیرا در یکی از تفاریظ رساله مؤلف آن را ابی الحسن ذکر نموده است؛ ۲. زین الدین قاسم بن قطلوبغا؛ ۳. ولی الدین احمد بن احم السیوطی؛ ۴. برهان الدین بقاعی شافعی بعد از پایان پاسخ‌ها؛ ۶. تقریظ در تمجید از این رساله از دانشمندان معاصر مؤلف به این ترتیب آمده: الف- محمد بن قاسم بن علی شافعی ۱۹ ربیع الثانی ۸۴۷ق؛ ب- سراج الدین عمر العبادی؛ ج- زین الدین زکریا بن محمد انصاری شافعی ۱۳ ربیع الاول ۸۴۷ق؛ د- شمس الدین محمد بن عبدالمنعم بن محمد جوجری؛ هـ- نورالدین علی بن محمد فاکهانی شافعی، پنج‌شنبه اول ذیقعده ۸۴۷؛ و- ابوبکر بن عبدالله بدیری دمشقی.

[هدیة العارفین ۲۱/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۹۸/۲

آغاز: و لاتلف شی منها لان فی ذلک تفویت غرض الواقف لما قصده من القربة فان کان الرفع علی وجه یودی الی تلف؛ **انجام:** ظهرت کالشمس لایخفی علی احد ×× الا علی اکمة لایعرف القمرا / و حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر ... و علی آله و صحبه و سلم.

از: ناشناخته؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ به احتمال بسیار در حیات مؤلف کتابت شده؛ کاغذ: شرقی؛ جلد: تیماج قرمز، ۷گ (۱۷ر-۲۳پ)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۵سم [ف: ۳۵ - ۶۰۸]

← الجوابات فی خروج المهدی ⟵ الغیبة

← جوابات لمسائل سئل عنها ⟵ اجوبة المسائل الفلسفیة

● الجوابات المرقومة = المسائل الاربع التی سألها الباطنیة بهمدان / پاسخ پرسشها / عربی

al-jawābāt-ul marqūma = al-masā'il-ul arba' al-latī sa'ala-hā al-bāṭinīyya bi-hamadān

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

چهار مسأله است که باطنیه همدان از غزالی سؤال نموده و وی پاسخ داده است: ۱. ألیس اهل الاسلام متفقین علی ان الباری جل ذکره غنی عن کل شئ؛ ۲. ان الله تعالی کلف العباد الطاعة و نهاهم عن المعصیة لیثیب من اطاع و یعاقب من عصی؛ ۳. ان الله تعالی کلف العباد الطاعة لینفعهم بها؛ ۴. ان الله تعالی لایسأل عما یفعل و هم یسألون. در کشف الظنون (۶۰۹/۱)، کتابی به عنوان «الجوابات المرقومة» از غزالی آمده که فاقد مشخصات بیشتر می‌باشد.

آغاز: المسائل الاربعة التی سالها الباطنیة بهمدان عن الشیخ الاجل امام الائمة مقتدی الفرق حجة الاسلام ابی حامد محمد بن محمد الغزالی رحمه الله تعالی بسمله و به نستعین. الحمد لله رب العالمین وصلاته علی نبینا محمد و آله اجمعین. سئل ما قول سیدنا الشیخ الامام الاجل حجة الاسلام زین الدین شرف الدین شرف الشریعة مقتدی الفرق الشیخ الامام الاجل حجة الاسلام زین الدین شرفالشریعة مقتدی الفرق امام الائمة فی هذه المسائل الاربع التی لبس بهاء هولاء القوم ... المسئلة الاولی، الیس اهل الاسلام متفقین علی ان الباری جل ذکره غنی عن کل شئ

چاپ: در سال ۱۳۲۶ق در مجله المنار ۶۰۱/۱۱ تا ۶۰۸

[کشف الظنون ۶۰۹/۲؛ دنا ۱۰۱۸/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۳۸/۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** من الهالکین فنعوذ بالله من فطانة بتراء و کیاسة عیفة فان البل منه ادنی الی النجاة منها و السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۱۵ - ۱۷۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۹۰/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲/ ۴ /۱۰۰۴ق؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵گ (۳۳پ-۴۷ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۴۵۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۳۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو المراد لقوله لم حشرتنی اعمی و هذا القدر کاف فی جواب هذه الاسؤلة

خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن شاه مرتضی بن شاه محمود کاشانی (برادر فیض کاشانی)، تا: ۱۰۲۶ق؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۸گ (۲۷-۳۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۵×۱۹سم [ف: ۳۴ - ۸۸]

● جوابات المسائل / فقه / عربی

jawābāt-ul masā'il

مقصودی، علی بن محمد، ق۱۳ قمری

maqsūdī, 'alī ebn-e mohammad (- 19c)

گزینه‌ای است از پاسخ‌های سید عبدالله بحرانی سماهجی که گویا همان سید عبدالله بن سید علوی بحرانی بهبهانی معاصر شیخ یوسف بحرانی (- ۱۱۸۶ق) باشد. موجود آن شامل: مسئله ۷. در فرق بین مجتهد و اخباری که چهل فرق بیان می‌کند؛ مسئله ۸ در کیفیت تقلید از مجتهد؛ مسئله ۹. در صورتی که مجتهد نباشد یا دسترسی به او نباشد چه باید کرد؟ مسئله ۳۷. پیامبر اسلام قبل از بعثتش تابع چه شریعتی بوده است؟ مسئله ۴۷. درباره نحوه قرائت قرآن؛ مسئله ۴۴. تأخیر بیان از وقت حاجت رواست یا نه؛ مسئله ۵۶. اصل در سلم و مسلم؛ مسئله ۶۲. در تجویز نسیان بر انبیاء؛ مسئله ۶۶. درباره تحریف قرآن که در این مسئله برای اثبات مدعی چهل حدیت آورده است. در این خصوص همین ۹ مسئله را دارد و بدون خطبه است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۱۶/۱۴
آغاز: المسألة السابعة قال دام شرفه ما الفرق بین مجتهدنا و الاخباری اقول الفرق بینهما ظاهر عند الانصاف
خط: نسخ، کا: علی بن شیخ محمد مقصودی، تا: با تاریخ ۱۲۵۹ق؛ کاغذ آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۷۵ص (۲۹۸-۳۷۲)، ۲۲ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۷۱۶]

● **جوابات المسائل البغدادیة = المسائل البغدادیة** / فقه / عربی
jawābāt-ul masā'il-il baġdādīya = al-masā'il-ul baġdādīya

محقق حلی، جعفر بن حسن، ۶۰۲ - ۶۷۶ قمری
mohaqqeq-e hellī, ja'far-e-bn-e hasan (1206 - 1278)

۴۲ مسأله فقهی را که شیخ جمال الدین یوسف بن حاتم شامی از محقق حلی سؤال نموده و محقق به طور استدلالی به آنها پاسخ گفته. و در موارد لزوم به دلایل آنها نیز اشاره کرده است.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی أرشدنا لدینه و حفظ حدوده و سددنا لبیانه ... فإنا مجیبون عما تضمنته هذه الأوراق من المسائل بدلالتها علی فضیلة موردها ... المسئلة الأولی اذا اتلف الانسان علی غیره دابة او جاریة هل یلزمه المثل او القیمة و ماالحکم فی ذلک الجواب یلزمه القیمة لاالمثل متعذر و الزامه حرج و ضیق
انجام: و کذا اذا قال فی جملة وصیته قد جعلت لها أن یرجع فیما اشهدت لی به فان جمیع ذلک یرد الی ما یحتمله ثلث ترکته و الله الهادی بفضله.
چاپ: قم، کتابخانه مرعشی، ۱۴۱۳ق، تصحیح رضا استادی، ضمن الرسائل التسع، صص ۲۳۵-۲۶۵
[الذریعة ۳۳۹/۲۰ و ۲۱۵/۵؛ الرسائل التسع، ص ۲۳۵ تا ۲۶۵؛ دنا ۱۰۱۹/۳ (۱۱ نسخه)]

۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۵**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن یحیی بن داوود، تا: ۲۷ شوال ۹۸۷ق؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا رویه پارچه اخرا، ۳۶ص، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۱۳۱۰]

۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۵۹/۷**
خط: نسخ، کا: سید محمد مقیم موسوی، تا: شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۰۶۳ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج یشمی، ۲۶ص (۱۳۲-۱۵۷)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۸سم [ف: ۴۳ - ۴۵]

۳. **قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۶۸/۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۵ - ۱۹۸۹]

۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۶۱/۱۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن بدوی، تا: ۱۱۱۷ق؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج زرشکی، ۳۴ص (۵۰۷-۵۴۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹ - ۱۶۲]

۵. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۷۳/۱۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: ۱۲۳۳ق؛ مصحح، مجدول مذهب، با کمند طلایی؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، ۷گ (۱۷۵ر-۱۸۱پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۵۸]

۶. **اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۱۴/۴**
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: انجام؛ ۶گ (۲۹ر-۳۴ر)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳ - ۶۸۲]

۷. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۶۶۸**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: سید محمد موسوی، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۱۳۰۹]

۸. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳۷/۱**
آغاز: برابر؛ **انجام:** یجب الإتمام و لو کان بالاستیطان متفرقة عملاً بإطلاق روایة محمد بن بزیع عن الرضا علیه السلام ...
خط: نستعلیق خوش، کا: ابوطالب فرزند سید احمد موسوی، تا: حدود ۱۲۷۰ق، جا: خوانسار؛ افتادگی: انجام؛ در آغاز برگ در جداول مربوط به احکام ارث و نیز صیغ عقد دائم و موقت آورده شده؛ کاغذ: فرنگی سفید آهار مهره، ۱گ، ۵۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۲۹ - ۵۱۸]

۹. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۸۳/۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مهدی بن حسن قفطانی، تا: اواخر قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی،۷گ(۱۲۳-۱۲۹)،۲۱سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۴ - ۷۹۹]

۱۰. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۳۱/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۷گ (۷۳پ-۷۹ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۳۳ - ۲۵۸]

۱۱. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۸۴/۲**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه صفر ۱۳۰۸ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰گ (۳۰۲ - ۳۱۱)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۳۰۴]

۱۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۸۴**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۳۹ق؛ افتادگی: وسط؛ از روی نسخه‌ای

که در سال ۱۰۶۰ کتابت شده؛ مجدول؛ جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۵-۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۶ - ۲۷۱]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۶۱ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● جوابات المسائل الجارودية و الزيدية = الرد على الزيدية = الامامة / کلام و اعتقادات / عربی

jawābāt-ul masā'il-il jārūdīya wa-z zaydīyyat = ar-radd 'ala-z zaydīyya = al-imāma

مفید، محمد بن محمد، ۳۳۶ - ۴۱۳ قمری

mofīd, mohammad ebn-e mohammad (948 - 1023)

پاسخ به عقیده زیدی‌ها است راجع به اینکه فرزندان حسن و حسین علیهما السلام در امامت مساوی هستند. در یک «باب» و چند «فصل». در دیباچه می نویسد: در شیعه اختلاف نیست. پس از پیامبر ولایت به علی و از او به دو فرزندش حسن و حسین رسید و از این مرتبه به بعد میان شیعه اثنی عشریه و جارودیه و زیدیه جدایی‌هایی است. سپس با عنوان‌های: «قالت الجارودية» و «قالت الامامية» نظریات آنها را بیان می‌کند.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اتفقت الشیعة العلویة من الامامیة و الزیدیة الجارودیة علی أن الامامة کانت عند وفاة النبی لامیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام و انها کانت للحسن بن علی

انجام: و هو طرف من جملة قد بسطها فی غیر هذا الکتاب من کتبی و امالی فی الامامة و استقصیت فیها الکلام و الله المحمود و هو المستعان و صلی الله علی سیدنا محمد بن عبدالله سید البشر و علی أخیه علی بن أبی طالب الطاهر المطهر و علی ذریته الابرار الصفوة من عترته الغرر و سلم کثیراً کثیراً.

چاپ: در جلد هفتم مجموعه مصنفات شیخ مفید، قم، ۱۴۱۳ق

[دنا ۱۰۱۹/۳؛ رجال نجاشی ۲۸۳-۲۸۵؛ الذریعه ۳۵۱/۲۰ با عنوان مسائل الزیدیة؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۶۳/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۳/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۸۸۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۷۹پ-۸۶پ)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۵/۱۳

خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن محمد مقیم خطیب عبدالعظیمی، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۰۵۶ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۹گ (۹۰پ-۹۸ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۰۱/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «الامامة» و ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن شجاع الدین نجفی، تا: ۱۰۶۷ق؛ جا: اصفهان؛ جلد: میشن زرد، ۵گ (۱۲پ-۱۶پ)، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۳/۹×۲۴/۸سم [ف: ۹ - ۱۵۴]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۱/۲۳

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی - مشهد مقدس؛ خط: نسخ، کا: عزیز الله بن عبدالعلی فراهانی، تا: ۱۰۷۴ق؛ ۱۵ص (۲۱۸-۲۳۲)[عکسی ف: ۷ - ۲۰۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸/۱۵ خوئی

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۲ص (۱۷۳-۱۸۴) [ف: ۷ - ۶۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۸گ (۷۸پ-۸۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۹۱]

← جوابات المسائل الحائرية ← المسائل الحائرية

● جوابات المسائل الحكمية و الكلامية / کلام و اعتقادات / عربی

jawābāt-ul masā'il-il ḥikamīyya wa-l kalāmīyya

عارف اسفراینی، اسماعیل بن قربانعلی، ۱۲۲۰؟ - ۱۲۸۸ قمری

'āref-e esfarāyenī, esmā'īl ebn-e qorbān-'alī (1806 - 1871)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۴ق

مجموعه ۱۸ سئوال و جواب کلامی است از میرزا اسماعیل میان‌آبادی متخلص به عارف و استادش حاج ملا هادی سبزواری. تدوین‌کننده مجموعه میرزا اسماعیل است زیرا که خطبه رساله انشاء اوست و پس از هر سؤال پاسخ سبزواری را به آن نقل کرده است. سئوال‌ها با شماره مشخص گردیده است. این سئوال و جواب در الذریعه با چند سئوال و جواب دیگر یکجا به عنوان «مجموعه جوابات المسائل الحکمیه و الکلامیه» یاد شده است.

[دنا ۱۰۱۹/۳؛ الذریعه ۸۰:۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۰۳/۳

آغاز: بسمله الحمدالله الذی هدانا لهذا ... و بعد فیقول العبد ... اسماعیل المتخلص بعارف ملتمسا عن الاستاد الاکرم ... مولانا الهادی ... ان تمنوا علی الفقیر بیان هذه المسائل؛ **انجام:** و قد تم هذا الخطاب الاسنی یوم الاربعاء ... سنة اربع و سبعین و ماتین بعد الالف. قد تمت هذه النسخه الشریفه مع تاریخها من خط المصنف مد ظله استادنا علی ید ... ابوالحسن بن محمد الحسینی الشیروانی ... ثمانین و ماتین و الف.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد:

تیماج مشکی، ۶۲ص (۴۵-۱۰۶)، قطع: خشتی [ف: ۱۰ - ۱۸۱۳]

● **جوابات مسائل سعد بن عبدالله قمی** / کلام و اعتقادات / عربی

jawābāt-u masā'il-i sa'd ibn-i 'abd-ul-lāh-i qumī

پرسش‌هایی است که سعد بن عبدالله قمی از حضرت عسگری (ع) کرده و آن حضرت اشاره به فرزندش حضرت قائم (عج) نموده تا پاسخ بفرماید و آن بزرگوار جواب داده است در خصوص بداء و قضاء و ...

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۷/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۳۷]

← جوابات المسائل الشامیة الثانیة ⋟ المسائل الشامیة فی فقه الامامیة

← جوابات المسائل الشایعة ⋟ جواب المسائل

← جوابات المسائل الشدقمیة ⋟ اجوبة مسائل ابن شدقم

← جوابات المسائل الصاغانیات ⋟ اجوبة المسائل الصاغانیة

● **جوابات المسائل الفقهیة** / پاسخ پرسشها / عربی

jawābāt-ul masā'il-il fiqhīya

از ناشناس که نامش در دیباچه نیامده است و روزگارش به دست نیامد. در دیباچه می‌گوید که آن را در پاسخ پرسش‌های «الامام الفاضل سدید الدین محمود بن الامام زین الدین علی الخواری» نوشته است. ۲۲ مسأله در فقه شیعه، با سربندهای «المسألة» و سپس «الجواب»: المسألة الاولی، ما قوله فیمن باع عقاراً من آخر الی اجل مسمی و شرط ان ...؛ المسألة الثانیة، ما قولهم من سعی باجر الی حاکم جابر بن بان له مالاً او عنده ودیعة ...؛ المسألة الثالثة، اذا اشترک اثنان فی اتلاف بهیمة لثالث او التصرف فیها فتلفت ...؛ المسألة الرابعة، اذا اشتری المغصوب مع علمه بذلک فقد اورد الاصحاب فی الکتب ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۳۲

آغاز: بسمله. اما بعد حمدالله الذی اجزل من عطائه و اسبل من ... فانی مجیب عما سأل الامام الفاضل الکامل سدید الدین محمود؛ **انجام:** و حسبنا الله و نعم الوکیل. تمت المسائل و الحمدلله رب الاواخر و الاوائل و الصلاة علی سیدنا ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: نیمه رمضان ۹۵۴ق، جا: هرات؛ کاغذ: ترمه نخودی، ۱۰گ، ۱۸ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۷۶]

← جوابات مسائل فیض آبادیه ⋟ مخزن الفتوی

← جوابات المسائل المصریات ⋟ المسائل المصریة

● **جوابات المسایل المهنائیة** / کلام و اعتقادات / عربی

jawābāt-ul masāyil-il muhannā'īya

این پرسش‌ها در خصوص حکم مؤمن عاصی. حکم بوسیدن درب‌های مشاهد مشرفه است.

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۷/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۲۰×۱۳سم [ف: - ۳۷]

← جوابات المسائل الناصریة ⋟ المسائل الناصریات

← جوابات المسائل النجفیة ⋟ اجوبة المسائل النجفیة

← جواب الاحسائی عن السؤال عن کیفیة القصد للمصلی ⋟ جواب مسألتین

● **جواب الاحسائی فی شرح الاحادیث الثلاثة** / شرح حدیث / عربی

jawāb-ul aḥsā'ī fī š.-il aḥādīṯ-iṯ ṯalāṯa

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۳۱/۱۸

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن صالح، بی‌تا؛ ۵گ (۱۱۱ پ - ۱۱۵ ر) [ف: ۱۷ - ۵۲۹]

● **جواب احمد افندی** / کلام و اعتقادات

javāb-e ahmad afandī

شیخ الاسلام رشتی، حسن بن مرتضی، ق۱۴ قمری

šeyx-ol-eslām-e raštī, hasan ebn-e morteza (- 20c)

در باب خلفای و ثلاثه در جواب احمد افندی حنفی بغدادی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۶۷

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی اظهر الحق و اعله و کشف عن الباطل وتینه؛ **انجام:** عدد ما احاط به علمک دائما ابدا لابدین یا رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذی، ۴۰گ، اندازه: ۹/۶×۱۳/۵سم [ف: ۲ - ۱۹۰]

←جواب احمد بن صالح بن طوق ⋟ علم الله

● **جواب الاخباری** / اصول فقه / عربی

jawāb-ul axbārī

اخباری، محمد بن عبدالنبی، ۱۱۷۸ - ۱۲۳۲ ؟ قمری
axbārī, mohammad ebn-e ‘abd-on-nabī (1765 - 1817)
پاسخ میرزا فخرالدین احمد درباره پاره‌ای از سخنان اخباری‌ها و برخی از رأی‌های آنها را از روی خرد روشن می‌دارد و می‌گوید که خبرهایی‌که به سود آنها است بسیار است و ما در حکمت بالغه ۱۲۲۶ خبر آوردیم و در اینجا دوازده دلیل عقلی می‌آوریم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۲/۱۷
آغاز: بسمله. و الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. اما بعد فقد سألنی ... الآمیرزا فخرالدین احمد ... ان اوجز له بیان بعض مطالب المحدثین المعروفین بالاخباریین. و قد کانت الاخبار السلیمة الناصة علی مختارهم کثیرة بحیث لاتسعها امثال هذه الرسالة و قد جمعنا منها الفا و مأتین و ستة و عشرین فی الحکمة البالغة و لنذکر من الادلة العقلیة اثنی عشر؛ **انجام:** و اخرجه المجلسی فی کتاب بحار الانوار نقلا من کتاب دعائم الاسلام و ما اردت الا الاصلاح ... و الیه انیب و آخر دعوانا ان الحمدلله رب العالمین. کتب القاصر الجانی ابواحمد محمد بن عبدالنبی الخراسانی عفی عنهم سنة ۱۲۰۹ فی مشهد الطفوف.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۲گ (۱۵۳ر-۱۵۴پ)، ۱۷سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۹۲]

← جواب اسئلة بهاء الدین المیاوی ⟵ خیریة الوجود
← جواب اسئلة سید رکن الدین ⟵ اجوبة المسائل
← جواب اسئله‌ای که از روم شده ⟵ اجوبة المسائل الرومیة
← جواب اسئله عن تنعم تالم اهل الاخره ⟵ جواب مسألتین فی عذاب القبر و ایمان فرعون
← جواب الاسئلة فی الکشف عن نسبة المعاصی للمعصومین و غیرها ⟵ غدیریة

● **جواب الأسئلة المسقطیات** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-ul as’ilat-il masqaṭīyāt
پاسخ به سؤالات علی بن عبدالله بحرانی است در ابواب مختلف اعتقادی، اصولی و حدیثی.

قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۲۸/۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فقد بلغ الینا کتاب نورانی من علی بن عبدالله البحرانی و ان لم یقرب إلیه عرفانی؛ **انجام:** در وادی معرفت براهین حکیم ×× چون راه بکوه ز جای پاهای دوات. رب زدنی علماً و عملاً و ایماناً و الحقنا بالصالحین بمحمد و آله العالمین بأسرار رب العالمین
خط: نسخ، کا: علی بن شیخ غلامعلی بهبهانی (عموی والد مؤلف)، تا: جمادی الاول ۱۲۹۹ق؛ ۶گ (۸ر-۱۳ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: - ۵۰]

● **جواب اشکالات** / طب / عربی
javāb-e eškālāt
مختصری است (از خواجه نصیر؟) در جواب بچند اشکال بر بعضی مطالب طبی و ظاهرا قسمتی است از مبحث مفصل تری.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷۶۶/۴
آغاز: بسمله مذهب جالینوس هو ان الحار الغریزی هو النار؛ **انجام:** کذب الکلام التالی و الاکذب الکلام الاول.
خط:نستعلیق،کا:محمد بن کمال الدین حسین،تا:یکشنبه ۲۱ صفر ۹۴۴ق، جا: قم؛ کاغذ: شکری و نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، ۵ص (۲۳۱-۲۳۵)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۹-۳۵۰]

● **جواب الاشکالات عن روایة نبویة** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-ul iškālāt ‘an riwāyat-in nabawīyya
متوکل علی الله، یحیی بن شمس الدین احمد، - ۹۶۵ قمری
motavakkel-o-‘ala-l-lāh, yahyā ebn-e šams-od-dīn ahmad (- 1558)
اشکالاتی درباره مضمون روایتی از پیامبر اکرم (ص) که بر جنازه شخص مدیونی نماز نخواندند ... مطرح شده که در این مختصر به دفع آن پرداخته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۱/۳
آغاز: سئل مولانا الامام الأعظم ... ما لفظه: الجنازة التی امتنع(ص)، من الصلاة علیها لأجل ما ظهر له
نسخه اصل: کتابخانه لینچی-رم۴۱ roosi ۳۴۲؛ خط: نسخ، کا: حسن بن حسین قیس ال (؟)، تا: با تاریخ ۱۰۷۰ق؛ با نسخه اصل مقابله شده؛ ۴ص (۹۳-۹۶) [عکسی ف: ۱ - ۳۷۹]

← جواب الاعتراض ⟵ در مکنون

● **جواب اعتراضات ابوریحان بیرونی** / فلسفه / عربی
javāb-e e‘terāzāt-e abū-reyhān-e bīrūnī
احمد بن علی (ابوسعید)، ق۵ قمری
ahmad ebn-e ‘alī (abū-sa‘īd) (- 11c)
گویا «ابوریحان بیرونی» پرسش‌هایی در زمینه‌های علوم نظری و تجربی و همچنین اعتراضاتی بر گرایش‌های «شیخ الرئیس، ابوعلی سینا» به گفته‌های فلاسفه یونان قدیم، برای او ارسال و شیخ پاسخ اندکی به او داده که نسخه‌ای از پاسخ «شیخ» به شماره «۳۰۴۵/۳» در کتابخانه مرعشی موجود است؛ ولی

«ابوریحان» پاسخ‌های «شیخ» را کافی ندانسته، نامه دیگری، با اعتراضات تازه به شیخ ارسال می‌دارد؛ سپس یکی از شاگردان «شیخ» پاسخ نامه «ابوریحان» را داده است. این جواب‌ها از آن ابوسعید احمد بن علی و در تتمه صوان الحکمه از فقیه معصومی دانسته شده و آنچه مسلم است دیباچه و ترتیب این پاسخ‌ها به دست یکی از شاگردان شیخ انجام یافته است.
در این نامه، با صرف نظر از اینکه اعتراضات و اشکالات «ابوریحان» بر مکتب «شیخ الرئیس» وارد باشد یا نباشد، نکته بسیار قابل توجه، این است که در قرن پنجم هجری، دانشمند توانا و اندیشمند بی‌همتا «ابوریحان، محمد بن احمد بیرونی» با این آزادمنشی و شجاعت، راه انتقاد علمی را برای اخلاف علمی خود، گشوده است؛ اگرچه شاگرد «شیخ الرئیس» در این نامه ناشایسته‌ترین تعریضات و خطابات را به «بیرونی» روا داشته که زیبنده یک دانشمند نمی‌باشد. یک نمونه از خطاب‌ها به «بیرونی» در این جوابیه: «اما اعتراضک علی انکار الحکیم کون السطح ذا عرض فاعتراض من لم یرتض بالفاظ الطبیعین و الحکماء و لم یعتد اوضاعهم و لواقتصرت علی اعادة السؤال من غیر استقصاء فی الاستحالة کان استرلک لان الحکیم احسن الظن بک فاکتفی بالاشارة دون البسط. (سید محمود مرعشی)
آغاز: جوابات ابی سعید، احمد بن علی، علی الاعتراضات التی اعترض بها محمد بن احمد البیرونی علی الشیخ الرئیس فی جوابات له عن مسائله بسمله.. لما تحققت - اطال الله بقاء سیدی - افتقاد ما اصدرته علی یدی «ابی القاسم»و علمت تأسفه علی الاجوبة قصدت ان انقل من التسوید الذی بقی عندی ماهیتأ لی نقله تسارعاً الی رضاه و محبته و ان لم یکن علی التشریح الاول الذی شرحته و بسطته
انجام: ثم ان کان لا یداخله هواء قط، لم تجمد ذلک الماء ایضاً و فی کتاب الآثار العلویة ما اذا نظرت فیه تشفی عن هذه الشکوک، و الله ولی التحقیق و بیده ازمة التوفیق
[دنا ۱۰۲۰/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۹/۴
خط: نسخ، کا: نوح بن یوسف سیرافی، تا: ۵۷۰ق؛ اندازه: ۱۹/۵×۱۱سم [ف: ۲ - ۳۵۶]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۴/۴-ف و ۴۰۰۲/۱۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۵۶۴ و ۳ - ۲]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۸/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن اسعد صدیقی دوانی، تا: ۲۳ ربیع الثانی ۸۷۸ق؛ کاغذ: شرقی، ۹گ (۱۸۵-۱۷۷)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۷سم [ف: ۳۱ - ۳۱۱]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۶۸/۳
آغاز و انجام: برابر
بی کا، تا: ۱۳۱۵ق، کاغذ: شکری رنگی، ۲۲ص (۴۸-۶۹)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۹ - ۶۹۱]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۰۲/۳-ف و ۴۱۲۸/۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۱ و ۱۸]

● جواب اعتراضات ابی الفرج / فلسفه / عربی
jawāb-u i'tirāḍāt-i abi-l faraj
ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)
جواب ابن سیناست به اعتراض ابوالفرج ابن ابی سعید الیمامی بر رساله جوابیه او درباره قسمتی از مسائل مربوطه به استعمال داروهای مسهل است. ابن سینا در این رساله بر ابوالفرج سخت برآشفته و مدعی شده است که اصولاً مطالبی را که ابی الفرج به وی نسبت داده شایسته کودکی نیز نیست. وی چندین بار در اثناء رساله تألیف چنان رساله و نگاشتن چنان دستورات را انکار و آرزو کرده است که با ابوالفرج ملاقات می‌کرد و پرده از این معما برمی‌داشت.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۵۱/۱۶
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۷ [ف: ۷ - ۴۵۱]

● جواب اعتراضات (بر شیعه در مسأله امامت) / کلام و اعتقادات / عربی
javāb-e e'terāzāt (bar šī'e dar mas'ale-ye emāmat)
؟ محقق حلی، جعفر بن حسن، ۶۰۲ - ۶۷۶ قمری
mohaqqeq-e hellī, ja'far-e-bn-e hasan (1206 - 1278)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۵۰۸
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸ [الفبائی ف: - ۶۳۴]

↩ جواب اعتراضات سلطان العلماء ⋗ حاشیة حاشیة خلیفه سلطان علی الروضة البهیة
↩ جواب اعتراضات علی البصائر النصیریة ⋗ رسالة رشیدالدین الوطواط الی بعض المتکلمین

● جواب اعتراضات مولی محمد جعفر / کلام و اعتقادات / عربی
javāb-e e'terāzāt-e mawlā mohammad ja'far
گوهر قراجه داغی، حسن بن علی، - ۱۲۶۶ قمری
gohar qarāje dāqī, hasan-e-bn-e 'alī (- 1850)
مؤلف در این رساله به اشکالاتی که محمد جعفر استرآبادی (-۱۲۶۳ق) در کتابش «حیاة الارواح» بر کلمات شیخ احمد احسائی (-۱۲۴۱ق) وارد نموده جواب داده و آن را با عناوین

«قال، اقول، قلت» به پایان برده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۹۰/۳

آغاز: ... الحمد الله رب العالمین ... اما بعد فیقول العبد الاحقر الافقر الحسن بن علی القراجه داغی الشهیر به «گوهر» انه قد ورد رسالة من بعض المعاصرین فی احوال المبدء و المعاد؛ **انجام:** نسخه: و یصح اطلاق کونه جسما الی غیر ذلک من الامور الحادیثة و ذلک خلاف معتقد المسلمین.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن علی بن اشرف خراسانی قائنی بیرجندی، تا: شوال ۱۲۶۱ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۳گ (۴۹پ–۱۰۱پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۵۶]

● **جواب اعتراض به رساله تقوية الايمان** / کلام و اعتقادات / فارسی و اردو

javāb-e e'terāz be r.-ye taqvīyat-ol īmān

دهلوی، شاه محمد اسماعیل، - ۱۲۳۹ قمری

dehlavī, šāh mohammad esmā'īl (- 1824)

وابسته به: تحقيق الفتوى فى ابطال الطغا؛ فضل الحق خيرآبادى، محمد (۱۲۱۲–۱۲۷۸ق)

تاریخ تألیف: ۱۵ ذیحجه ۱۲۴۱ق

این رساله را دهلوی در یک روز در پاسخ به اعتراضات فضل حق خیرآبادی، عالم شیعی، بر «تقویت الایمان» نوشته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم از عبارت مرقومه چنان مستفاد می‌شود که مقصود معترض ایراد اعتراض ست بر عبارت رساله تقوية الايمان بسه وجه اول آنکه دعوی تعلق قدرت الله؛ **انجام:** پس از این عبارت هم حداقه معمار مستفاد گردید و هم شرافت جامع شاهجهان آباد بر سایر مساجد در حسن تعمیر فتامل و الضف ولاتکن المکایدین واخر دعوانا ان الحمدلله رب العالمین ... در ماه ذیحجه ۱۲۴۱ هجری مبیض شد. انجامه: فقط این است کلام بر سبیل مناظره و اما بر سبیل تحقیق پس در ضمن چند فواید تحریر کرده می‌شود فایده اولی در بیان فرق در میان فوت انسانی و قدرت ربانی ... افراد انسانی تمام شد رساله هذا در ماه ذی الحجه ۱۲۴۴ هجری.

بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **جواب اعتراض به کتاب تقوية الايمان** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e e'terāz be k.-e taqvīyat-ol īmān

وابسته به: تحقيق الفتوى فى ابطال الطغا؛ فضل الحق خيرآبادى، محمد (۱۲۱۲–۱۲۷۸ق)

در این رساله کوتاه از اعتراضات مولوی فضل حق بر رساله «تقوية الايمان» پاسخ داده شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۰/۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۶گ (۷۲ر–۷۷پ) [ف: ۳۷ - ۴۲۸]

● **جواب اعتراض پوشیدن لباس متعارف** / - فارسی

javāb-e e'terāz-e pūšīdan-e lebās-e mota'āraf

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۷۰/۵

بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق [نشریه: ۱۳ - ۳۶۲]

● **جواب اعتراض حاج محمد کریم خان** / بهائیت / فارسی

javāb-e e'terāz-e hāj mohammad karīm xān

عبدالبهاء، عباس بن حسینعلی، ۱۲۶۰ – ۱۳۴۰ قمری

'abd-ol-bahā', 'abbās ebn-e hoseyn-'alī (1844 - 1922)

در مجموعه‌ای از آثار عباس افندی است و گویا از اوست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۳/۲-طباطبائی

آغاز: یکی از احبای الهی مکتوبی به یکی از علمای معروف نوشته و در آن مکتوب سوالات چندی نموده واز قراری که استماع شد عالم مذکور از معانی غافل شده؛ **انجام:** و صورت ان مکتوب بعینه در این لوح نقل شد بدون زیاده و نقصان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹گ (۶۴–۷۲) [ف: ۲۳ - ۶۹۰]

● **الجواب الذی هو الصواب شرعا (جواب قاضی صنعاء)** / پاسخ پرسشها / عربی

al-jawāb-ul laḏī huwa-ṣ ṣawāb šar'-an (javāb-e qāzī-ye san'ā')

حسنی، اسماعیل بن قاسم، - ۱۰۸۷ قمری

hasanī, esmā'īl-e-bn-e qāsem (- 1677)

اگر زوجه بدون وجه شرعی از اطاعت همسرش سر پیچی کند آیا پدر او یا دیگر اولیائش می‌توانند او را حبس کنند؟ شقوق این مسأله که قاضی صنعاء از امام متوکل پرسیده در این رساله پاسخ داده شده است.

[اعلام المؤلفین الزیدیه ص ۱۶۵؛ دنا ۱۰۲۱/۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۵/۸

آغاز: سوال ورد الی مولانا امیر المومنین المتوکل.. هل یجوز حبس ابی الزوجة او سایر اولیائها اذا تمرده عن طاعته زوجها؛

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۱۵۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴ص (۴۵۱–۴۵۴) [عکسی ف: ۴ - ۴۳۰]

● **جواب امام رضا (ع) به مسأله ای درباره توحید /**
حدیث / عربی
javāb-e emām rezā be mas’ale-ī darbāre-ye towhīd

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴/۱۰
نسخه اصل:کتابخانه بادلیان در آکسفورد 64 F عربی (E. 157)؛ خط:نسخ،کا:احمدبن حسین بن ابی القاسم بن عودی اسدی حلی، تا: با تاریخ ۷۴۰ق؛ ۱گ (۱۰۴)، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۳-۲۱۴]

● **جواب امام غزالی به عریضه یکی از ملوک** / اخلاق / فارسی
javāb-e emām qazzālī be ‘arīze-ye yekī az molūk
غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری
qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۷۲
آغاز: ای عزیز روزگار و ای گزیده پروردگار التماسی که از ما کردی اگر از سر صدق و رغبت است؛ **انجام:** و هر چند غم کار آخرت در دل تو پیدا گردد اگر چه در عمل مقصر باشی اولیتر و السلام
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۱گ (۷۲۹-۷۵۹)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۳۴]

● **جواب الامیر ابی الحسن الفراهانی** / فلسفه / فارسی
javāb-ol amīr abe-l hasan al-farāhānī
میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری
mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (- 1632)
رساله مختصری است در پاسخ فلسفی به استفتاء ابوالحسن فراهانی با متن ادبی فارسی و پیچیده و به شیوه نگارش مخصوص میرداماد. فراهانی از میرداماد شرح اشراق سابع از حکمت اشراق که درباره تناسخ است را خواسته و میرداماد نیز به او پاسخ گفته است.
آغاز: بسمله، الحمد لواهب الحیوة و مفیض العقل حق حمده و الصلوة علی ... سمیر ضمیر مستنیر می‌دارد که مرتبه تشوق شراشر مشاعر و درجه انجذاب اوراق باطن و ظاهر به صحبت عالم علوی ...
انجام: ضمان تحقیق حقایق و تعهد کشط خفیات و کشف اغطیه و توضیح مغامض نفصل الله ... بهجت منال سعادت مال راقب و ثاقب و بارق و شارق و طالع و لامع و کتب مسئولا بیمناه البائرة الداثرة ... حامدا مصلیا مسلما
[الذریعة ۱۷۲/۵؛ دنا ۱۰۲۱/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۴/۱ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج عنابی، با ترنج و در داخل ترنج «سلطان ابوالحسن علی بن موسی الرضا » نوشته شده، ۷۶ص (۶۳-۱۳۸)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۴/۳ - ۵۵]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۸۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: شهاب الدین حسین بن ناصرالدین حسین حسنی حسینی جعفری دیباجی، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۲گ(۲۴پ-۲۵ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۰، اندازه:۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۶۸]

● **جواب امیر محمد علی رفسنجانی از دو مسئله /**
پاسخ پرسشها / عربی
javāb-e amīr mohammad ‘alī rafsanjānī az do mas’ale
کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری
kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۹۴/۷
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۷گ (۱۴۴-۱۶۰)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۷۷]

● **جواب انشاء مولانا حسام النهروی** / ادبیات / فارسی
javāb-e enšā’-e mowlānā hesām an-nahravī
عبید زاکانی، عبیدالله، - ۷۷۲ قمری
‘obeyd-e zākānī, ‘obeyd-ol-lāh (- 1371)
بخشی از فکاهیات عبید.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۱۲/۸
آغاز: تحفه و تبرکی که شوریده وقت عشاق مردان مفرد جهان؛
انجام: جمعیت بر مزید بحق با یزید و السلام محتاج نصح است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ خرداد ۱۳۱۷ش؛ جلد: کالینگور قهوه‌ای، ۲ص (۱۹۲-۱۹۳)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۰۰]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۳۴/۸-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۱۷۲]

← جواب اهل الحائر فیما سئلوا عنه من سهو النبی ≻ سهو النبی (ص)

● **جواب ایرادات** / متفرقه / فارسی
javāb-e īrādāt

رفسنجانی، محمد علی بن زین العابدین، ق۱۳ قمری
rafsanjānī, mohammad ʻalī ebn-e zeyn-ol-ʻābedīn (-19c)
جواب ایراداتی است که از اهالی همدان بر مؤلف وارد شده بود.

یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۱۱/۴
آغاز: ایراداتی که بر این جانب وارد می‌آورند جواب خواسته بودید این حرفها جواب نداد چرا که معلوم است که اهل علم این جوره سخنان نمی گویند
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر شیرازی، تا: ۱۲۹۹ق؛ ۶گ (۴۳پ-۴۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۹۰]

● **جواب ایرادات بر منیر لاهوری** / ادبیات / فارسی
javāb-e īrādāt bar monīr-e lāhūrī
وارسته، امامعلی، - ۱۱۸۰ ؟ قمری
vārasteh, emāmaʻlī (- 1767)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۷۹۶
آغاز: بسمله، درین روزها که خان سخندان حکیم بیکخان حاکم ازدهلی بلاهور فرمودند بنده وارسته بحم دیرین؛ **انجام:** بیت ز شرم گشتن ما دردمندان کرد تیغش ز جوهر لب بدندان تمام شد جواب وارسته بر اعتراضات سراج
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ ضمیمه نسخه ش ۱۷۶۳۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا عطف مشمع [رایانه]

● **جواب ایرادات ملا حسینعلی تویسرکانی** / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e īrādāt-e mollā hoseyn-ʻalī toyserkānī
کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری
kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)
[فهرست کتب مشایخ ۱۸۷/۲]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۶۳/۱
خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۳گ (۲-۴۴)، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴-۱۲۶۴]

● **جواب ایرادات میرزای شیرازی بر فصل الخطاب (رساله در)** / علوم قرآن / فارسی
javāb-e īrādāt-e mīrzā-ye šīrāzī bar fasl-ol xettāb (r. dar)
نوری، حسین بن محمد تقی، ۱۲۵۴ - ۱۳۲۰ قمری
nūrī, hoseyn ebn-e mohammad taqī (1838 - 1902)
تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۳۰۳ق، محل تألیف: سامراء
به درخواست: میرزا محمد حسن شیرازی (-۱۳۱۲ق)
جواب ایراداتی است که بر کتاب محدث نوری به نام «فصل الخطاب» گرفته شده است.
آغاز: الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. در محرم سنه هزار و سیصد و سه که از زیارت غدیر و عرفه از نجف اشرف و کربلای معلی مراجعت نمودم به مقر مألوف بلده طیبه سر من رای ... جناب ... میرزا محمد حسن الشیرازی ... اوراقی ابراز فرمودند که در آن ثبت بود بعضی ایرادات بر کتاب فصل الخطاب حقیر که نزد ایشان فرستاده بودند و مستدعی جواب بودند. جناب ایشان فرستاده بودند و مستدعی جواب بودند. جناب ایشان فرمودند اگر چه جواب این شبهات واضح ولکن محض خوف سریان آن در عوام و عجز ایشان از جواب علاوه بر آن که مرسل اوراق از ارکان اعاظم و اجابت مسئولش متحتم و لازم بوده ملخص آن ایرادات را در ضمن ۳ شبهه درآورده جواب آن را معجلاً مختصراً نوشته ارسال داریم. حسب الامر امتثال نموده در نهایت ایجاز و اختصار نوشتم و به نظر انور رساندم. تحسین فرمودند. امید که پس از مطالعه و نظر منصفانه در آن برای احدی ریبه و شکی نماند ... سؤال اول یهود اعتراض کردند بر مسلمانان که شما بر ما طعن می‌زدید که توراة شما محرف و از این جهة بی اعتبار.
انجام: و نسبت دادن او مسلمانان را به قول جزاف پس برسد به آن چه می‌ترسید. چون حسب الامر مأمور به ایجاز و اختصار بودم رشته سخن را قطع نمودم والحمد لله اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین .

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۶۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته کم اعجام، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مذیل است به ۲ برگ فهرست کتاب «فصل الخطاب»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: حنایی فرنگی، جلد: مقوا با عطف میشن قهوه‌ای، ۱۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۵۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۲۵
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نستعلیق، کا: لطف الله قزوینی ضیاء آبادی، تا: ۱۲ محرم ۱۳۷۳ق؛ مصحح، در برگ آغازین نسخه نوشته شده: «محضر مبارک حضرت حجة الاسلام و المسلمین آقای حاج میرزا مهدی بروجردی ادام الله ظله العالی»، یادداشتی از شیخ آقا بزرگ تهرانی که متن آن چنین است: «بسم الله الرحمن الرحیم و به ثقتی. قد استنسخت هذه النسخة عن النسخة التی استکتبها هذا الفقیر قبل ثلاثین سنة و قابلها مع الاصل الذی فیه بعض الاغلاط

الزاهرة و قوبلت هذه النسخةمعها فهی مطابقة معها الاما زاغت عنه البصر. حرره الاحقر محمد محسن المدعود بآقا بزرگ الطهرانی ۲۲ محرم ۱۳۷۳» با مهر او «آقا بزرگ ۱۳۲۷» (مربع)، رکابه دار؛ خریداری از احمد علی عبداللهی در آذر ۱۳۴۸ش؛ کاغذ: فرنگی جدید خطدار، جلد: گالینگور مشکی، ۱۸سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷/۳×۲۱/۴سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۸۵]

● **جواب ایراد بر عبارت ارشاد** / کلام و اعتقادات / فارسی
javāb-e īrād bar ʻebārat-e eršād

بهبهانی، عبدالله بن محمد، - ۱۳۲۵ ؟ قمری
behbahānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1907)

در پاسخ به خرده‌گیری‌هایی که درباره رکن رابع شده است، در پیوند با «لزوم وجود نقبا و اوتاد». در انجامه تاریخ به پایان رسیدن ۲۸ رمضان ۱۳۱۴ق آورده شده است. وی بایستی نگارنده «عقاید المؤمنین» در اصول دین به سال ۱۳۲۵ق باشد که در ۱۳۲۶ق چاپ شده است (الذریعه ۲۸۵/۱۵). که سه کار دیگر او به نام‌های «شرح دعای عدیله»، «اول ما خلق الله»، «رساله طبیبیه» در دست هست.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۰۴/۷-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. جواب از ایرادی که بر عبارت ارشاد وارد آورده‌اند. اینکه فرموده‌اند که من چگونه این مطلب را، یعنی وجوب و لزوم معرفت رکن رابع؛ **انجام:** العبد الجانی عبدالله بن محمد فی لیلة الثمانیة و العشرین من شهر رمضان المبارک ۱۳۱۴
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۴ق؛ (ص۲۸۹-۳۰۰) و (ص۳۰۲-۳۰۴)، همراه «لزوم وجود نقبا و اوتاد ...» او، با افزودگی‌های بسیار در کناره‌ها [عکسی ف: ۱ - ۱۰۶]

● **جواب بعض الاخوان** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u baʻḍ-il ixwān

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsāʼī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۷۳/۱۷

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [ف: - ۲۷۶]

← جواب بعض العارفین ≻ الخطابیة

● **جواب بعض العارفین** / عرفان و تصوف / عربی
jawāb-u baʻḍ-il ʻārifīn

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۳۶/۱۰

آغاز: قال سلمه الله قد اشتبه علی الخاطی العاصی مسائل معضلة الاولی مامعنی قوله ع: السعید سعید فی بطن امه
خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد صادق یزدی، تا: ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج تریاکی، ۹۷ص (۱۰-۱۰۶)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۰۰]

←جواب بعض اهل اصفهان ≻ اجوبة مسائل من اصفهان

● **جواب بعض علما و اعلام** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u baʻḍ-i ʻulamā wa aʻlām

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۸۵/۱۳

بی‌کا،تا:اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۷۰ص (۳۵-۱۰۴)، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۸۵]

● **جواب بعضی از مسائل بعضی از اصحاب معرفت و ایقان در بعضی از اسفار** / کلام و اعتقادات / فارسی
javāb-e baʻzī az masāʼel-e baʻzī az ashāb-e maʻrefat va īqān dar baʻzī az asfār

در سه مسأله است و ناقص.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴/۳۷/۴-۶۰۲۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۶ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۲۰۸]

←جواب بوستان ≻ نیستان

● **جواب بیان نامه دولت** / اسناد / فارسی
javāb-e bayān nāme-ye dowlat

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۶۰/۱۳

آغاز: لازم است نظر خودتان را از افراد دولت امروزه و هیئت دیروز دورتر انداخته؛ **انجام:** همین مذمت و توبیخ را در حق یک نفر هم وطنی که تازه زبان حقیقت گوئی را بسته و متأسفانه جامه دیگر بتن کرده کافی دانسته امیدوار است بعد از این حقایق احوال را بهتر از این استنباط نماید.
خط: تحریری، کا: وحید اشراقی، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۴ص (۳۶۰-۳۶۳)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۳۹]

←جواب پرسش اهل مولتان ≻ پاسخ پرسش اهل مولتان

● **جواب پنج مسئله** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e panj mas'ale

تبریزی ممقانی، محمد بن حسین، – ۱۲۶۹ قمری
tabrīzī-ye mamaqānī, mohammad ebn-e hoseyn (-1853)

پاسخ پرسش‌هایی است که از آخوند ملا محمد ممقانی سؤال شده و ایشان به دو پرسش پاسخ داده‌اند که راهی سفر خراسان شده‌اند و بقیه پاسخ‌ها را به عهده عبدالرحیم بن ولی محمد تبریزی گذاشته و او جواب داده است. سؤال ۱. آیات مخلوقات در خلقت خویش مجبورند یا مختار؟ ۲. عدم و معدوم موجود و موجود فانی و معدوم می‌شود یا نه؟ ۳. اسماء الله را می‌توان به غیر خدا اطلاق کرد یا نه؟ ۴. علم امام به جمیع مخلوقات محیط است یا نه؟ ۵. روح آدمی قبل بدن و بعد از آن چه بوده و چه می‌شود؟

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۶۸۴/۴

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... بنده جانی اثیم عبدالرحیم بن ولیمحمد التبریزی بر صفحه ضمایر صافیه اخوان صفا
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲ – ۵۵۰]

● **جواب توهم مساوات علی با پیامبر اکرم (ص) = مساوات علی بن ابیطالب با پیامبر اکرم (ص)** / حدیث / عربی
javāb-e tavahhom-e mosāvāt-e 'alī bā payāmbar-e akram = mosāvāt-e 'alī-ye bn-e abī-tāleb bā payāmbar-e akram

بحرانی، عبدالله بن علی، ق۱۳ قمری
bahrānī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'alī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۴۵۷

آغاز: مسئله قد یتوهم مساواه مولانا امیرالمونین عل ببن ابی طالب؛
انجام: و جعل فی اعلا علیین درجته انه اکرم مساوی الوجود.
خط: نسخ، کا: بحرانی، عبدالله بن علی (احتمالاً)، تا: ۱۱۲۴ق؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

● **الجواب الثانی من رد الدوانی علی رسالة صدر الدین** / فلسفه و کلام / عربی
al-jawāb-uṯ ṯānī min radd-id dawwānī 'alā r.-i ṣadr-id-dīn

دشتکی شیرازی، میر صدرالدین محمد، ۸۲۸ – ۹۰۳ قمری
daštakī-ye šīrāzī, mīr sadr-od-dīn mohammad (1425 - 1498)

یکی دیگر از «طبقات الصدریة الدوانیة» است که در موضوع شبهه ابن کمونه، گرد آمده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۶۳/۱۶

آغاز: قوله و خلاصة هذا التقریر أنه إذا جعل إشارة اله فلانسلم آنه خبر؛ **انجام:** و ابین اذرای من الشمس و أن الجواب قد، یکون قبله تیقیح السؤال و الإطلاع بحقیقه الحلال
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۳۳-۳۴)، ۱۷ سطر، اندازه: ۵×۸سم [ف: ۳۶ – ۲۷۹]

● **جواب ثلاث مسائل** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u ṯalāṯ-i masā'il

عبداللطیف بغدادی، عبداللطیف بن یوسف، ۵۵۷ – ۶۲۹ قمری
'abd-ol-latīf-e baqdādī, 'abd-ol-latīf ebn-e yūsof (1163 - 1232)

اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۴/۷

کا:حیدرحسینی ملاوجانی،تا:۱۰۷۲ق؛اندازه:۱۲×۱۹/۵سم[ف:-۳۰]

● **جواب ثلاث مسائل الملا کاظم بن علی نقی السمنانی** / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e salās-e masā'el-e al-molla kāzem ebn-e 'alī naqī as-semnānī

مجذوبعلی شاه، محمد جعفر بن صفر، ۱۱۷۵ – ۱۲۳۸ قمری
majzūb-'alī-šāh, mohammad ja'far ebn-e safar (1762 - 1823)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۶۴/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تازه، ۱۸ سطر [ف: ۹ – ۱۲۸]

● **جواب چند سؤال در بنایی** / صنعت، پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e čand so'āl dar bannāyī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ – ۱۲۸۸ قمری
kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

در پاسخ پرسش یکی از بناها

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۳۷/۴

بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۲۳-۲۹)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ – ۱۲۱۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۶/۴

آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد سئوال. آیا بغیر از طریق متعارف میتوان شاغول کرد ...؟؛ **انجام:** ولیکن خدا باید حجت هر صاحب حجتی را دفع کند و می‌کند و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد صادق یزدی، تا: قرن ۱۳؛ جا: همدان؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۱۴ سطر [ف: ۵ – ۱۱۷]

←جواب حاج خسرو خان ⟵ شرح حدیث «لوعلم الناس کیف خلق الله الخلق ...»

● **جواب حاج عباس بوشهری مربوط به سهم امام** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e hāj ʻabbās-e būšehrī marbūt be sahm-e emām

کرمانی، محمد بن محمد کریم، **۱۲۶۳ – ۱۳۲۴ قمری**

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۵۹/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۸ ص (۱۵۵–۱۶۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ – ۱۸۲۳]

● **جواب حاج محمد حسین** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e hāj mohammad hoseyn

یزدی، عبدالخالق بن عبدالرحیم، – ۱۲۶۸ قمری

yazdī, ʻabd-ol-xāleq ebn-e ʻabd-or-rahīm (- 1852)

در حل مشکلات کلام شیخ احمد احسائی.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۳۷/۳

انجام: و لم یکن مقارنا له.

کا: عبد الخالق، تا: ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: محمود شیخی زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج زرد، ۷گ (۱۰۴–۱۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ – ۱۲۹۳]

● **جواب حاج محمد خان کرمانی** / اسناد / فارسی

javāb-e hāj mohammad xān-e kermānī

دولت قاجار، محمد علی بن فتحعلی، **۱۲۰۳–۱۲۳۷ قمری**

dowlat qājār, mohammad ʻalī ebn-e fath-ʻalī (1789 - 1822)

در موضوع مخالفت شاهزاده محمد علی میرزا قاجار با آمدن محمد خان کرمانی به همدان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۵۲/۵

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: – ۲۵۰]

● **جواب حاج ملا محمود** / پاسخ پرسشها

javāb-e hāj mollā mahmūd

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، **۱۲۲۵ – ۱۲۸۸ قمری**

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۳۴/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ و ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی،۱۸ص (۱۴۲–۱۵۹)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۵ – ۱۶۵۲]

● **جواب حاجی محمد فصل الخطاب از ماکو** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e hājī mohammad fasl-ol xetāb az mākū

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۳۰

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی محض قلوب عباده بما نزل علیهم من آیات کتابه ... و بعد قد قرأت کتابک

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ – ۱۷۷]

← جواب الحاشیة علی اثبات الواجب ⟵ مکاتبات الکاتبی و الطوسی فی اثبات الواجب

● **جواب حسن بن سهل = الغایة التی ینجو نحوها بالتفلسف** / فلسفه / عربی

jawāb-u ḥasan ibn-i sahl = al-ġāyat-ul latī yanjū naḥw-a-hā bi-t-tafalsuf

ابن سمح، حسن بن سهل، – ۴۱۸ ؟ قمری

ebn-e samh, hasan ebn-e sahl (- 1028)

پاسخ حسن بن سهل بن غالب بن سمح، در برابر پرسنده‌ای ناشناس، در غایت فلسفه و یاری‌ای که فلسفه به انسان می‌کند.

چاپ: تهران، ۱۳۵۶ش، در جشن نامه هانری کربن، به کوشش مهدی محقق، ۱۲۷–۱۴۰

یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۶۴/۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ رجب ۵۵۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ – ۴۴۸]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۴/۱۲-عکسی

آغاز: جواب الحسن بن سهل بن غالب بن السمح (رح). بسمله ... الثقة و الاعتصامی بالله. سأل سائل و قال ما الغایة التی ینحو الانسان نحوها بالتفلسف. الجواب عن ذلک و بالله التوفیق. هو ان الغایة التی ینجو الانسن نحوها التفلسف هی ان یکمل الانسان بذلک

مکانه. و لان هذا الجواب یتضمن جملة یحتاج الی تفصیل و ایضاح ما فیها من غامض. مستعین بالله و متکلین علیه و نقول؛ **انجام:** علی ایضاح ذلک ذی الجود و الحکمة و الحول ولی العدل و واهب العقل و له الحمد دائماً کما هو اهله، و السلام علی خیرته من خلقه سیدنا محمد نبیه و سلم تسلیما علی آله الطاهرین. و لله جل و عز ... صدق صلی الله علیه و سلم ...

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۵گ (۶۹-۷۳) [عکسی ف: ۲ - ۸۶]

● **جواب حی اول مؤمن** / بهائیت / فارسی

javāb-e hayy-e avval-e mo'men

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری

bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۸۶/۷

آغاز: بسم الله الاعظم الاعظم. و انما البهاء من الله علی حروف الاوحد الاوحد ثم علی من یشابه واحد الاول حیث لایری فیه الا الاول. و بعد مخفی نباشد که مثل علم بعینه مثل معلومات است همین قسم که؛ **انجام:** و حزنی بر هیچ نفسی در طاعت خدا وارد نیاید. و الله ارحم بکم فی انفسکم الیکم ان کنتم تعلمون

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج عنابی، ۴ گ (۸۸پ-۹۱پ)، ۱۹سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۳۲۷]

● **جواب خمس مسألة وردت بعد ذلک** / فقه / عربی

jawāb-u xams-a mas'alat-in wuridat ba'd-a ḏālik

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری

'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۵۵/۸-ف و ۱۲۵۶/۸-ف

نسخه اصل: آستان قدس رضوی ش ۱۴۴۸؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۶۷۶ق [فیلمهای ف: ۱ - ۵۸۹]

←جواب الدامغانی ⟵ خبر مارية القبطية

● **جواب رأفتعلی صاحب** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e ra'fat-'alī sāheb

وی که از نواصب به شمار می‌رود از عالمی شیعی درباره حدیث ثقلین پرسیده و گفته است فرمان تمسک در حدیث مزبور به ثقل اکبر است و نه ثقل اصغر که در برابر آن حظی و بهره‌ای ندارد وی با عناوین «قوله - اقول» با دلایل قاطع و مستدل به او پاسخ داده و فرموده است ثقل اکبر از ثقل اصغر جداناپذیر و تمسک به دومی عین تمسک به ثقل اکبر است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۸۳۳

آغاز: چه ارشاد می‌فرمایند حضرات شیعه در اینکه علی بن ابراهیم قمی صاحب تفسیر حدیث ثقلین را بدین عبارت آورده که قال رسول الله صلعم فی حجة الوداع فی مسجد الخیف انی فرطکم و انکم واردون علی الحوض ... پس اولا از این حدیث ثابت می‌شود که حکم تمسک مرامت را صرف به ثقل اکبر است و ثقل اصغر را از آن حظی نیست و لم تقل به اهل السنة فکیف بالشیعة؛ **انجام:** ذهب الحمار لیستفید لنفسه ×× قرنا فآب و ماله اذنان

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۹ صفر ۱۳۰۲ق؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، عطف میشن قهوه‌ای، ۱۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۳۴]

← جواب رد الآقا حسین ⟵ الرد علی دقع شبهة الدور للمحقق الخوانساری

● **جواب رسالة الأخوین (فی رد الأشاعرة) = رسالة الأخوین لأخیهما فی النسب و الجواب** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u r.-il axawayn (fī radd-il ašā'ira) = r.-ul axawayn li-'axī-himā fi-n nisab wa-l jawāb

کراجکی، محمد بن علی، - ۴۴۹ قمری

karājakī, mohammad ebn-e 'alī (- 1058)

رساله‌ای است در اعتقادات که در پاسخ نامه دو نفر از مخالفان که در آن پرسش‌ها با عنوان «فصل» و سپس پاسخ‌ها با عنوان «الجواب» بیان و در آن از ضمیر تثنیه استفاده شده است. در برگ ۵۳ عبارت «اخبرنی احد مشایخکما و اجل رواتکما ابوسعید احمد بن محمد بن احمد المعروف بالمالینی الهروی فی جملة ما سمعته منه بمدینة الرملة فی دویرة الصوفیة فی شوال سنه ۴۱۰ قال ...» دیده می‌شود. گویا کراجکی مالینی را در بغداد ملاقات نموده است چنانکه خطیب بغدادی در تاریخ بغداد آورده که مالینی واپسین باری که وارد بغداد شده سال ۴۰۹ق بوده است.

[الذریعة: ۱۸۰/۵؛ معالم العلما: ۱۱۸؛ طبقات أعلام الشیعة (قرن ۵): ۱۷۷؛ ریاض العلماء و حیاض الفضلا: ۱۳۹/۵؛ تاریخ بغداد: ۳۷۱/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۵۶/۸

آغاز: هذا جواب رسالة ورد الی احد المومنین من اخوین له فی النسب مخالفین فی الدین ... وبعد وصلت رسالتکما یا اخوی ارشدکما الی سبیل النجاة؛ **انجام:** لاسلک لکما فیه اقرب المسالک انشاء الله و به الثقة و الحمدلله ولی کل نعم و صلی الله علی محمد نبی الرحمة و اهل بیته معادن العلم و الحکمة و سلم

تسلیماً کثیرا و حسبنا و نعم الوکیل.
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۳۴گ (۳۳ر-۶۶پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۵ - ۲۰۸]

● **جواب رسالة الفقیه فی امر الخطب** - عربی
jawāb-u r.-il faqīh fī amr-il xuṭab

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۴/۱۲-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۲۹؛ بی کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲گ (۴۹پ-۵۰پ) [فیلمها ف: ۱ - ۶۶۲]

● **جواب رساله میرزا علی اکبر ایروانی** / بهائیت / عربی
javāb-e r.-ye mīrzā ‘alī akbar-e īravānī
بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳ - ۱۳۰۹ قمری
bahā’-ol-lāh, hoseyn-‘alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۰۵/۲
آغاز: بسمله. سبحان الذی قد تقدس بقدس تقدیس قدس کینو نیته الکافوریة؛ **انجام:** سبحان الله بادئها عما یصفون، و سبحان ربک رب العزة عما یصفون و السلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین. کتبه الزنوزی فی ذیحجة ۱۲۶۲
خط: نسخ متوسط، بی کا، تا: ذیحجه ۱۲۶۲ق؛ جلد: میشن، ۱۴گ (۳۸پ-۵۱ر)، ۱۰و۱۷ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۵/۸سم [ف: ۹ - ۱۶۱]

● **جواب رقعة شکی فیها ببعض شکوة** / بهائیت / عربی
jawāb-u ruq‘at-in šakī fī-hā bi-ba‘ḍ-i šakwa
باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری
bāb, ‘alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۱۵
خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۲ص (۱۹۲-۱۹۳)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

● **جواب رقعه میرزا مهدیجان بن میرزا یوسف وزیر مازندران** / نامه‌نگاری / فارسی
javāb-e roq‘e-ye mīrzā mahdī-jān ebn-e mīrzā yūsof vazīr-e māzandarān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۰۲/۶
خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: روغنی، ۲گ (۲۲پ-۲۳ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۵ - ۲۰۰]

● **جواب سائل** / پاسخ پرسشها / عربی
javāb-e sā’el
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
در پاسخ به نامه کسی که پرسیده «بم بلغت ما بلغت».
تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۵۴۲/۵
بی کا، بی تا؛ قطع: خشتی [ف: - ۲۸۶]

● **جواب سائل** / پاسخ پرسشها، بهائیت / فارسی
javāb-e sā’el
باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری
bāb, ‘alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۱۴
خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۱ص (۱۹۲-۱۹۱)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

● **جواب السائل نواب الهندی** / پاسخ پرسشها، بهائیت / عربی
jawāb-us sā’il nawwāb-il hindī
باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری
Bāb, ‘alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۸
خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۵ص (۱۷۰-۱۷۴)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

← جواب السبزواری عن السؤال عن عالم المثال ← جواب مسائل شیخ علی فاضل تبتی
← جواب سلطان العلماء شاه محمد تقی الدین محمد ← علم الله تعالی

● **جواب سلطان شاه شجاع به اورنگ زیب** / نامه‌نگاری / فارسی
javāb-e soltān šāh šojā‘ be owrang zīb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۳۷

آغاز: نقل نوشته شاهزاده والاجاه سلطان شاه شجاع به خان خانان معظم خان سپهسالار عالم پادشاه امیر الامراء معظم خان به القابه بداند که اگر چه انسان به حسب اراده طبیعی که لازمه نشئه عنصری است؛ **انجام:** برفت آن که درخسروی ملک راند ×× مگر آن کزو نام نیکو بماند/ به زواید اطناب نرفت والدعاء

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: جمعه ۲۸ ربیع الاول ۱۱۱۸ق؛ کاغذ: شرقی نخودی آهار مهره، جلد: میشین مشکی، ۲ص (۲۸۵-۲۸۶)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۹۲]

● **جواب سؤال = الرسالة المبارکشاهیة** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-e su'āl = ar-r.-ul mubārak-šāhīya

رازی، محمد بن علی، ق۸ قمری

rāzī, mohammad ebn-e 'alī (- 14c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۴ جمادی الثانی ۷۶۶ق

پاسخ سؤالی است که شهاب الدین احمد مدنی موذن حرم نبوی (ص) از مؤلف پرسیده که «ان الواقع هل هو سلب العرض و العلة الفانیة عن فعله تعالی او اثباته» که مؤلف در آغاز توضیحات مختصری درباره معنی الفعل و معنی العلة الفانیة و مفهوم العرض و الغایة آورده و سپس به سؤال جواب داده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۵۳/۲ و ۲۰۱۱/۲عکسی

آغاز: الحمدلله الذی لیس لوجوده بدایة و لالبقائه نهایة و لا لجوده عرض و غایة و افضل الصلاة علی اکمل خلیفته فی خلیفته محمد الذی هو مشکاة النبوة و الولایة؛ **انجام:** الناظرین الشاهدین وجهک الجمیل الذی هو سر مرآة محمودک فی مرآة سر محمودک صلی الله علیه و سلم الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا

خط: نستعلیق، کا: محمود بن یوسف، تا: دوشنبه رجب ۸۷۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹ص (۴۶۰-۴۶۸)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۳۴] و [عکسی ف: ۶ - ۲۷]

● **جواب سؤال** / کلام و اعتقادات / عربی

javāb-e so'āl

بحرانی، جعفر بن کمال الدین، - ۱۰۸۸ ؟ قمری

bahrānī, ja'far ebn-e kamāl-od-dīn (- 1678)

جواب سؤال شیخ محمود بن علی بن محمود بن یوسف بن محمد بن ابراهیم الشامی درباره عصمت امامان (ع).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۹/۱

آغاز: بسم ... الحمد لله ... احتج اصحابنا ... علی وجوب عصمة الامام.

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: رقعی [اهدائی ف: - ۳۵۰]

● **جواب سؤال** / کلام و اعتقادات / عربی

javāb-e so'āl

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۰۱/۱۳

خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خویی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۷گ (۱۱۸-۱۲۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۵۸]

● **جواب سؤال** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e so'āl

حسینی کلباسی، محمد شریف، ق۱۳ قمری

hoseynī-ye kalbāsī, mohammad šarīf (- 19c)

پاسخ به سؤالی است در علم خداوند به حوادث.

یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۳۷/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... انه قد اتانی بعض الاخوان صانه الله عن طوارق الحدثان بسؤال علمی باهت فیه الافهام؛ **انجام:** و أسال الله التوفیق لی و لاخوانی لطلب معارفه و حکمه کما شاء و أراد و قدر و قضی و له المن علی ما أنعم و أمضی.

خط: نسخ، کا: احمد، تا: ۴ ذیحجه ۱۲۸۶ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۱۲۹پ-۱۳۴ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۷]

● **جواب سؤال (۱)** / حدیث / عربی

javāb-e so'āl

حسینی شیرازی، زین العابدین بن حسین، ق۱۳ قمری

hoseynī šīrāzī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e hoseyn (- 19c)

جواب سؤال از قصه هاروت و ماروت.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۴۳

آغاز: بسمله، الحمدلله.. اما بعد فیقول العبد الجانی؛ **انجام:** و مخالفیهم و مبغضیهم اجمعین الی یوم الدین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جواب سؤال (۲)** / شرح حدیث / عربی

javāb-e so'āl

حسینی شیرازی، زین العابدین بن حسین، ق۱۳ قمری

hoseynī šīrāzī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e hoseyn (- 19c)

جواب سؤال از معنی حدیث «ادعوا الی اخی ...».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۴۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله المعصومین؛ **انجام:** و لعنة الله علی منکری فضائلهم ... المعصومین المنتجبین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ واقف: عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۲گ [رایانه]

● **جواب سؤال (۳)** / حدیث / عربی

javāb-e so'āl

حسینی شیرازی، زین العابدین بن حسین، ق۱۳ قمری

hoseynī šīrāzī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e hoseyn (- 19c)

جواب سؤال یکی از عرفا در مورد سر تلاوت رأس حسین (ع).

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۴۵

آغاز: بسمله ... عن سر تلاوة رأس الحسین؛ **انجام:** الی هنا ختم الکلام ... صلی الله علیه و آله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ واقف: عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۸گ [رایانه]

● **جواب سؤال (۴)** / شرح حدیث / عربی

javāb-e so'āl

حسینی شیرازی، زین العابدین بن حسین، ق۱۳ قمری

hoseynī šīrāzī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e hoseyn (- 19c)

جواب سؤالی از معنای حدیث «ان لله بیتا من نور».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۴۶

آغاز: بسمله، انه قد سالنی بعض المحبین الطالبین؛ **انجام:** محل ظهور الولایه صلی الله علیهم اجمعین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ واقف: عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۶گ [رایانه]

● **جواب السؤال** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-us su'āl

حسینی کاشانی، حسن بن احمد، - ۱۳۴۲ قمری

hoseynī kāšānī, hasan ebn-e ahmad (- 1924)

در آن وجیزه به سه سؤال و اشکال که برگرفته ملاصدرا در اسفار وارد شده پاسخ داده است. این پاسخ‌ها ملخص کتاب «تنظیم القلائد» خود اوست: السؤال الاول: ان الوجود فی کل شئ امر حقیقی سوی الوجود الانتزاعی؛ السؤال الثانی: تمثیله لذات الباری بالنور فی عالم المحسوسات و شبهه بنور الشمس؛ السؤال الثالث: ان بسیط الحقیقة وجوده فی کل الاشیاء لا کالأشیاء.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۵۳/۲

آغاز: بسمله، سؤال قال المولی صدرالدین الشیرازی فی الاسفار و الان نحن بصدد ان الوجود فی کل شئ امر حقیقی سوی الوجود الانتزاعی الذی هو الموجودیة؛ **انجام:** کما ان وجود لاکالوجودات فلا حظ و تدبر لمحرره حسن بن احمد ... هذا ملخص ما ذکرناه فی کتابنا الکبیر تنظیم القلائد فی شرح تجرید العقاید.

خط:نستعلیق تحریری،کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی، ۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۵ - ۴۳۴]

● **جواب سؤال آقا میر محمد علی رفسنجانی** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e so'āl āqā mīr mohammad 'alī rafsanjānī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

مؤلف در مقدمه می‌گوید: «در این اوان محنت اقتران خطابی باعتاب و کتابی مستطاب که بابی بود باطنه فیه الرحمة و ظاهره من قبله العذاب رسید از جناب مستطاب قدسی القاب قدوسی انتساب المولی المعظم الولی الحاج میر محمد علی رفسنجانی کرمانی سلمه الله تعالی که خود را بزحمت انداخته و بعضی از عرایضی که این حقیر ببعضی از آقایان عرض کرده بودم بعد از مصیبت جان گدازی جمع فرموده و مناقضاتی چند در آنها یافته واز این حقیر رفع آنها را خواسته بودند چون عدم امتثال بی اعتنائی بفرمایش ایشان مینمود در مقام امتثال با نهایت اعتناء که شیوه من نسبت به آن جناب بود بر آمده ...»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۶۹/۱۰

آغاز: در صرف کردن بیش ار پس خود دانند و خدای خود فرماید «انک لا تهئی من احببت و لکن الله یهدی من یشاء - و لله الامر من قبل و من بعد » ... و لا حول و لا قوة

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی اصغر، تا: چهارشنبه ۱۴ رجب ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی آهاردار، جلد: تیماج قهوه‌ایی، ۱۲۸ص (۵۳۳-۶۶۰)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۹ - ۱۹۷]

← جواب سؤال ابن عصفور بحرانی درازی ‹ وسائل الهمم العلیا فی جواب مسائل الرؤیا

← جواب سؤال ابوالمظفر محمد میرزا قاجار ‹ شبهة الآکل و المأکول

← جواب سؤال ابومنصور کازرونی ‹ الموت و ضرورته (رسالة فی ...)

● **جواب سؤالات** / بهائیت / فارسی

javāb-e so’ālāt

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری

bāb, ‘alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

پاسخ نامه‌ای درباره رجعت، عالم دیگر، موت نفس مؤمن، جنت و نار است. نام سؤال‌کننده در نسخه نیامده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۸۶/۱۱

آغاز: هو العلی الاعلی. تسبیح و تقدیس ذات قیوم لم یزلی را سزاست که لم یزل به وجود کینونیت ذات خود بوده و هست و تغییری از برای او نبوده و نیست؛ **انجام:** و هم چنین ل کثرت بیان یوم من یظهره الله راجع به آن می‌شود. و الله بیده کل شیء ثم یعیده و هو علی کل شیء قدیر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۱گ (۱۰۶پ-۱۱۶پ)، ۱۹ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۳۲۸]

● جواب سؤالات / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e so’ālāt

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۱۰

آغاز: بسمله. ماشاءالله لاحول و لاقوة الا بالله، سبحان الله والحمدلله و لا اله الا الله و الله اکبر؛ **انجام:** بهذا الروح الحیوان لتجذب الی مقام الانس و البیان فضلا عندالله و رحمة من لدنه، انه هو العزیز اللسان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ - ۱۷۲]

● جواب سؤالات آقا سید محمد کاشانی / متفرقه / فارسی

javāb-e so’ālāt-e āqā seyyed mohammad-e kāšānī

میرزا محمد علی، ق۱۳ قمری

mīrzā mohammad ‘alī (- 19c)

جواب سؤالات سید محمد کاشانی است که آقا میرزا علی محمد به اشاره بندگان اجل اکرم نوشت و به نظر ایشان رسیده و پند خاطر مبارک گردیده است، ظاهراً مراد از بندگان اجل اکرم محمد کریم خان کرمانی شیخی باشد.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۱/۳

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد اگر چه عبارت سؤال مفصل ذکر شده و مختلف چرا که بعضی از آن ها در اثبات لزوم وجود حجتی است در زمین از جانب خدا؛ **انجام:** و حدیث شریف منافاتی با آیه مبارکه ندارد و چون به واسطه کثرت مشاغل فرصت تفصیل نبود تکلاناً علی مهمک الشریف به همین مختصر اکتفا نمود و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۲۹۵ق؛ ۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۸۴]

←جواب سوالات ابن کمونه ← اجوبة مسائل ابن کمونه

● جواب سؤالات ارسطو / فلسفه / فارسی

javāb-e so’ālāt-e arastū

افلاطون، ۴۲۷؟ - ۳۴۷ ؟ قبل میلاد

aflātūn (-427 - -347)

پاسخ سؤالاتی است که ارسطو از افلاطون پرسیده و وی بدانها پاسخ گفته، بیشترین سؤالات فلسفی است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۴۴/۴

آغاز: سؤال چندی است که حکیم ثانی ارسطو از حکیم اول افلاطون پرسیده ... ارسطو گفت که حروف کلیه بمراتب که در بیاض باید آورد چند است؛ **انجام:** و جو و ارزن نظر کن هر چند به صورت حرفند ولی ذات ایشان که مغز است جمله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دهه آخر ذیقعده ۱۲۱۳ق؛ ۷گ (۲۳۶ر-۲۴۲پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۱]

←جواب سؤالات اسکندر ← اسکندریه

● جواب سؤالات اهل کتاب / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e so’ālāt-e ahl-e k.

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)

عده‌ای از اهل کتاب بر قرآن اشکالاتی وارد کرده و رفع آن را از مؤلف خواسته بودند که مؤلف نیز این رساله را در جواب آنان نگاشت. مؤلف حاضر در این زمینه کتاب مفصلی به نام «احقاق الحق» نیز دارد که آن را در رد یکی از کتاب‌هایی که اهل کتاب در اثبات اعتبار تورات و انجیل و بی‌اعتباری قرآن نوشته بودند، نگاشته و به یک یک ایرادات آنان به طور مفصل پاسخ گفته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۵۶

آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد چنین گوید این بنده خاکسار محمد باقر غفرالله له که در این اوان محنت اقتران سؤالاتی چند رسید از بعضی اهل کتاب در بعضی اشکالات؛ **انجام:** تا اینکه در آیه یازدهم به بعد می‌گوید خداوند را بخضوع عبادت کنید بخشوع هروله کنید پسر را اقبال نمائید مبادا که غضبناک شود و

در مزمور هشتاد و ...
خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷ص (۱۲۰-۱۲۶)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [رایانه]

● **جواب سؤالات حاجی سید جواد شیرازی** / فقه / فارسی

javāb-e so’ālāt-e hājī seyyed javād-e šīrāzī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)

در این رساله مؤلف به چهار مسئله فقهی پاسخ گفته است. این رساله در کرمان نگاشته شده است.
آغاز: احمد لله و سلام علی الذین و لعنة لمن سلک سبیل الردی و بعد چون خداوند عالم جل شانه مشایخ ما را از میان برگزید ... سؤال مسأله اول هر گاه دو نفر مسموم در دوائی که علاج سم به آن شود ...

۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۲/۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** نماز و روزه را قبل از غسل جمعه باید قضا کند و بعد از غسل جمعه قضایی بر او نیست و السلام علی من اتبع الهدی.
خط: نسخ، کا: احمد بن ابی القاسم مازندرانی، تا: ۱۲۹۸ق؛ ۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۸۴]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶/۱۰۴۳-۶/۱۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و در ادخال منی در فرج زوجه بدون دخول منعی از احادیث نرسیده پس طفل منعقد از این نطفه حلال زاده است.
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۱۸]

● **جواب سؤالات حی علیها السلام** / بهائیت / عربی

javāb-e soālāt-e hay ‘alay-hā salām

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۵۹/۳
آغاز: بسم الله الامنع الاقدس سبحان الذی یسبح له من فی السموات و من فی الارض و ان الله کل ینقلبون؛ **انجام:** و هو علی کل شی قدیر سنه ۱۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج عنابی، ۱۶ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۴۶۹]

● **جواب سؤالات (درباره غوث اعظم)** / - عربی

javāb-e so’ālāt (darbāre-ye qaws-e a‘zam)

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۵۸/۲
خط: نسخ، کا: علی بن محمد کرمانی مشهور به مؤذن، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی، ۱۷ص(۱۲۳-۱۰۷)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۸۲۲]

● **جواب سؤالات سید حسین کربلائی** / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e so’ālāt-e seyyed hoseyn-e karbalāīī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۷۰/۲
انجام: جواب: هر کس از دین آل محمد خارج است فرار کن ...
کا: محمود بن غلامعلی شریف اصفهانی، تا: ۲۴ شعبان ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۴۶گ (۱۵-۶۰)، ۱۵سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۹۱۲]

● **جواب سؤالات سید محسن کرمانی** / کلام و اعتقادات، پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e so’ālāt-e seyyed mohsen-e kermānī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)

مؤلف که ظاهراً از علمای شیخیه می‌باشد، در پی صحبت‌هایی که با سید محسن کرمانی درباره مسأله معاد داشته، این رساله را در جواب او نگاشته و چون بیشتر مسائل مطرح شده متفرع بر بدن عارضی انسان بود و اگر بدن عارضی معلوم می‌شد دیگر متفرعات آن نیز به طریق اولی معلوم می‌شد، به بیان تعریفی از بدن اصلی و عارضی پرداخته و کلام خود را با حدیثی از حضرت علی (ع) در مورد نفس انسانی که در جواب سؤال کمیل فرموده بودند آغاز کرده، و از طرف دیگر سید محسن کرمانی نیز در حاشیه این اثر ایرادهایی بر نظریات مؤلف وارد کرده، ایرادهایی که به قول کاتب نه با ضروریات نه با فرمایش مشایخ، نه با قواعد کلیه که مشایخ دست داده‌اند، با هیچ جا درست درنمی‌آید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۵۶

آغاز: بسمله، حمدله ... چونکه بعضی مسائل از زبان جناب مستطاب صاحبی جناب حاجی بخدمت بندگان روحنا له الفداءعرض شده بود و فرمایش شده بود خودم جواب عرض کنم؛ **انجام:** و اگر این بدن اول ما خلق الله بود باید هر کسی که این بدن را می‌دید اول ما خلق الله باشد و جمیع کفار این بدن را می‌دیدند و گمان نمی کنم بگویید آنها هم یک همچنین نظری داشتند و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و شیعتهم الانجبین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین در شهر ربیع الثانی ۱۲۷۳

رساله در جواب سید محسن کرمانی؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ خریداری از مشیری ۱۳۸۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۹۱پ-۹۹)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [رایانه]

● **جواب سؤالات سید محمد شاهرودی** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e so’ālāt-e seyyed mohammad-e šāhrūdī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: شنبه ۱۶ جمادی الثانی ۱۲۹۳ق

رساله‌ای است در پاسخ به چهار سؤال عرفانی و اعتقادی سید محمد شاهرودی. در مقدمه متن درخواست سید محمد شاهرودی برای جواب به سؤالات آورده شده است.

آغاز: بسمله حمدله والسلام علی عباده الذین اصطفی قال السید السند و المولی المعتمد ... عرض بنده عاصی باستان ملائک پاسبان آن است ... سؤال اول این است که آیا معرفت نقبا ونجبا وکاملین ...

انجام: از حاملین وحافظین و در میان این معدود قلیل به آسانی خارج وداخل را معلوم کنید بضروریات والسلام علی من اتبع الهدی ربنا لاتزغ قلوبنا ... و قد فرغت منها عصر یوم السبت ...

۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۲/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد مازندرانی، تا: ۱۲۹۸ق؛ ۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۸۳]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶/۱۳۳-۱۰۴۳/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۱۸]

● **جواب سؤالات طالقانی** / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e so’ālāt-e tāleqānī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۷۰/۱

آغاز: بسمله ... چنین گوید بنده اثیم محمد بن کریم که چندی قبل از این سئوالاتی چند ازجانب سنی الجوانب؛ **انجام:** و میسرم نمی شود که یک رساله بطور دلخواه و شأن سائلین بنویسم ...

کاتب: محمود بن غلامعلی شریف اصفهانی، تا: دوشنبه ۲۹ رمضان ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۱۵گ (۱-۱۵)، ۱۵سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۹۱۲]

● **جواب سؤالات علی محمد نراقی** / عرفان و تصوف / فارسی

javāb-e so’ālāt-e ‘alī mohammad-e narāqī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: شب اول ربیع الاول ۱۲۹۳ق

رساله‌ای در جواب سؤالات آقا علی محمد نراقی، سؤالات تماماً مربوط به چگونگی شناخت مرشد و شیخ و راهنما است. مؤلف در این رساله به شبهاتی که سؤال‌کننده داشته پاسخ داده است. در نسخه حاضر جای خطبه و مقدمه خالی گذاشته شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶/۱۳۳-۱۰۴۳/۱۵

آغاز: بسمله ... چون بعضی از برادران دینی سؤالی نموده و جوابی خواسته بودند ... سؤال اول بفرمائید که در زمان آقای مرحوم اعلی الله مقامة تلامذه و تبعه آقای مرحوم به چه دلیل و برهان؛ **انجام:** با هر کسی که دوستی کند کاذب است و دشمن خدا و رسول صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام و مشایخ عظام فخام اعلی الله مقامهم است و السلام علی من عرف الکلام و وصول الی المرام تمام شد در شب ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۱۹]

● **جواب سوالات فقهی و اعتقادی** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e soālāt-e feqhī va e‘teqādī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

پرسش و پاسخ‌هایی است در موضوعات مختلف فقهی و اعتقادی. پاسخ گوینده شیخ احمد احسائی است، اما نام

سؤال‌کننده - بر خلاف معمول - در نسخه یاد نشده است و گویا این نسخه قسمتی از رساله‌ای است. سؤال‌ها به شیوه‌ای است ویژه که در دیگر رسالات شیخ احسائی دیده نمی‌شود و به نظر می‌رسد مورد سؤال در اول رساله فقراتی است از یکی از خطبه‌های امیر المومنین علیه السلام و نمونه‌هایی از دیگر سؤال‌ها: مسئله فی الفقیه ... السجود علی الارض فریضه و علی غیر الارض سنه (در جواب اصطلاح سنت و فریضه بیان شده است)؛ السؤال - قال النبی علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل؛ السؤال - افیدوا ابقاکم الله ان العامی یجوز له تقلید المجتهد ... فی ثبوت رویة الهلال؛ السؤال - فسروا تشبیه العامه علیا السلام بالشکل الرابع؛ السؤال ان فی الحدیث ص اذا احببت احدا من اخوانک فاعلمه بذلک؛ السؤال ان فی الحدیث اذا اراد احدکم ان یسئل ربه شیا فلییاس من الناس؛ السؤال رضی الله عنکم کما رضیتم عنه ان الروح الذی یثاب و یعاقب ای روح من الارواح الاربعه. نسخه این رساله در دست نویسنده فهرست کتب شیخ نبوده و در آن فهرست توصیف نشده است و با استفاده از فهرست کتب سید تنها اشاراتی اجمالی بدان نموده است.

[فهرست کتب شیخ احسائی ۳۰/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۷/۳-طباطبائی

آغاز: بسمله قال علی امیر المومنین علیه السلام طاهری امامه و باطنی غیب لایدرک فهم فی الاجسام اشباح و فی الاشباح ارواح و فی الارواح انوار و فی الانوار اسراح فی قول علی علیه السلام فی الخطبه البطیحیه (التطنجیه) انا الواقف ... قال المفسرون هی الدنیا و الاخره ... وی زاذان خادم سلمان فلما جاء امیر المومنین لیغسل سلمان وجده قدمات فرفع الشله عن وجهه فتبسم و هم ان یقعد فقال علی علیه السلام عدالی موتک فعاد؛ **انجام:** فالمثاب و المعاقب هو الانسان نفسه الذی هو الکل و کتب احمد بن زین الدین

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبدالحفیظ بن محمد رضا بن محمد علی بن محمد حسین بن محمد حسن تفرشی، تا: قرن ۱۳؛ ۲۸گ (۳۳-۶۰) [ف: ۲۳ - ۶۷۷]

۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۴۰/۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۶]

● **جواب سؤالات فقهی و عرفانی** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e so’ālāt-e feqhī va ‘erfānī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۲ق

پاسخ پرسش‌هایی عرفانی و تفسیری است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۶۵/۱۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۳گ (۱۶۲پ-۱۶۴پ) [ف: ۵ - ۳۱]

● **جواب سؤالات ملا علی اسکوئی** / پاسخ پرسشها

javāb-e so’ālāt-e mollā ‘alī oskūī

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

[فهرست کتب مشایخ ج ۲ ص ۳۷۷]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۶۴

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن حاج محمد حسین شیرازی، تا: شعبان ۱۲۹۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۶گ، ۱۸ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۸۲۶]

← جواب سؤالات ملا مظفر حسین کاشانی ﴿ تشکیک در ذاتی

● **جواب سؤالات مولی عباس** / فقه / فارسی

javāb-e so’ālāt-e mawlā ‘abbās

مجتهد تبریزی، احمد بن لطفعلی، - ۱۲۶۵ قمری

mojtahed-e tabrīzī ‹ahmad ebn-e lotf-‘alī (- 1849)

تاریخ تألیف: حدود ۱۲۶۰ق

مجموعه پرسش‌های فقهی با عنوان «سؤال» از فردی با نام «ملا عباس» است که از «مجتهد تبریزی» درخواست شده بدانها پاسخ دهد و او نیز با عناوین «جواب» به پاسخ آنها پرداخته است. در منابع و مصادر موجود نامی از این رساله نیامده و همچنین در ذیل آثار مجتهد تبریزی نیز اشاره‌ای به نام این رساله نشده است و ممکن است نسخه نایاب و منحصر به فرد باشد. این مسائل مشتمل بر یک صد و پنجاه مسئله و به احتمال قوی حدود سال ۱۲۶۰ق تألیف گردیده است.

[دنا۱۰۲۶/۳؛ ریحانة الأدب: ۱۷۶/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۱/۷

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد هذه سؤال جوابی است که اقل عبادالله ملا عباس از جناب قدوة المدققین ... مسئله نمود امید که هر که از این مسائل منتفع گردد ... و جمیع این مسائل یک صد و پنجاه مسئله است. سؤال اگر کسی جنس سر بسته مثل بار تجار؛ **انجام:** سؤال اگر کسی در عده وفات یا خلعی یا وسی بشبهه زنا کند بعد می‌تواند عقد بکند یا نه؛ جواب احوط آنست که نگیرد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ پس از پایان رساله یک فائده در بیان کیفیت غسل میت و ابیاتی در دو صفحه (۵۶ر-۵۷ر) به زبان ترکی به گونه‌ای در مصائب امام حسین آمده با مطلع: من حسین بیکس بی یارم ای سلطانه قیس ×× بر علمداری ازلی ... دارم

سلطان قیس. و نیز: «صاحب صولت حیدر منم عباسعلی ×× صف شکن بشر دلاور منم عباسعلی / و در ادامه اسامی برخی القاب ولایتها و شهرهای ایران آمده که تعدادی به صورت ن قندهار دارالقرار، کرمانشاه دارلدوله، اردبیل دارالإشاد، اسلام بول دارالخلافه ...»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۴۹پ-۵۵ر)، ۱۶ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۲ - ۹۲۷]

● **جواب سؤالات میرزا علی نقی هندی** / فقه / فارسی

javāb-e so'ālāt-e mīrzā 'alī naqī hendī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

در این رساله مختصر به سؤالاتی که از کربلا توسط میرزا علی نقی هندی ارسال شده پاسخ داده شده است. این رساله شامل سه سؤال فقهی و جواب آنها است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۴۳/۸-۶/۱۳۳

آغاز: بسمله سؤال اگر کسی قدری پول به دست کسی بدهد و بگوید که این پول را تجارت کن و هر چه نفع آن شود؛ **انجام:** و قسم در حال غیظ معتبر نیست و مخالفت آن جایز است و چیزی بر او نیست

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۲۰]

● **جواب سؤالات نراقی** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e so'ālāt-e narāqī

کلباسی، محمد بن محمد ابراهیم، ق۱۴ قمری

Kalbāsī, mohammad ebn-e mohammad ebrāhīm (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱ جمادی الثانی ۱۳۰۲ق؛ محل تألیف: تهران

رساله‌ای کوتاه در پاسخ به پرسش‌های حاج علی محمد نراقی که بر اساس روش و مشرب شیخیه نگاشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۷۳/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید خادم آستان بندگان حضرت بقیة الله ... که چون ترویج علوم و فضایل آل محمد علیهم السلام؛ **انجام:** باعث رفع مرضها و دردها و قرض ها و آسیب ظلمه و امثال آنها می‌شود و پس واضح شد و لا قوة الا بالله.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج حنایی، ۳۹گ (۱۵۴ر-۱۹۲پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۳/۱ - ۴۵]

● **جواب سؤالاتی از رشت** / فقه / فارسی

javāb-e so'ālātī az rašt

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

رساله بسیار مختصری است که درآن به چهار سؤال فقهی جواب داده شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۴۳/۷-۶/۱۳۳

آغاز: بسمله صلاة سؤال شخصی قریب به طلوع آفتاب بیدار شده محتاج به غسل شده آیا مکلف به تحصیل آب و غسل است؛ **انجام:** جوراب و موزه و بند زیر جامه و نعل و کلاه و امثال این ها را اگر نجس باشد می‌توان در آنها نماز کرد و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۲۰]

● **جواب سؤالاتی از نراق** / فلسفه / فارسی

javāb-e so'ālātī az narāq

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: شب جمعه ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۸۵ق

رساله‌ای است مشتمل بر سه سؤال فلسفی که یکی از برادران روحانی از نراق برای مؤلف فرستاده و مؤلف به آنها پاسخ داده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۴۳/۱۱-۶/۱۳۳

آغاز: بسمله حمدله صلاة ... وبعد چنین گوید این بنده حقیر محمد باقر بن محمدجعفر ... بعضی از اعاظم و اعیان قصبه نراق چند شبهه ... سؤال بسیط الحقیقة ملا صدرا گفته و مرحوم شیخ ... رد فرموده؛ **انجام:** قائم را فرستاده باشد که تو برو و قیام را احداث کن و السلام علی من عرف الکلام و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین تمام شد جواب سؤالات در شب ...

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۲۰]

● **جواب سؤال از حدیث شریف «حلال محمد حلال الی یوم القیامة ... »** / شرح حدیث / فارسی

javāb-e so'āl az hadīs-e šarīf-e «ḥalāl-u muḥammad ḥalāl-un ilā yawm-il qīyāma ... »

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ – ۱۳۱۹ قمری
hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)
تاریخ تألیف: غره ذیقعده ۱۲۸۴ق؛ محل تألیف: هدان
رساله‌ای است در جواب شبهه‌ای که برای یکی از برادران دینی به وجود آمده بود مبنی بر اینکه اگر طبق حدیث شریف «حلال و حرام محمد تا روز قیامت ادامه دارد» چگونه است که فقها در حلال و حرام بعضی از موضوعات با هم اختلاف دارند مانند کشمش جوشیده.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۴۳/۱۷-۶/۱۳۳
آغاز: بسمله حمدله صلاة ... وبعد این چند کلمه ایست درجواب بعضی از برادارن دینی کثرالله امثالهم ... عرض می‌کنم که بسیاری از کسانیکه اینجور احادیث را دیده‌اند؛ **انجام:** چرا که به جهت دوستانی که شعوری دارند کفایت می‌کند و صلی الله علی محمد و آله الطیبین ... و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین حرره العبد محمدباقر در همدان در غره شهر ذی قعده ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۳۱۶]

● **جواب سؤال سلطان خدابنده** / کلام و اعتقادات / عربی
javāb-e so’āl soltān xodābandeh
علامه حلی، حسن بن یوسف، ۶۴۸ – ۷۲۶ قمری
‘allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326)
پاسخ پرسش سلطان محمد خدابنده (۷۰۳–۷۱۶ق) درباره حکمت نسخ احکام الهی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۲/۴
آغاز: الحمد لله الذی بسط ثوب معرفته علی قلوب العارفین و نشر بساط رحمته علی جمیع العالمین ... اما بعد فانه لما برز الحکم السلطانی وورد الامر الایلخانی ... قال خلد الله سلطانه کیف یتحقق النسخ من الله تعالی لاحکام الشرعیة و هو عالم لذاته بالحسن و القبح؛ **انجام:** و ان سقط هذا السؤال عنهم لکن یلزمهم ما هو اصعب منه و الحمدلله وحده و صلی الله علی محمد النبی و آله الطاهرین. انجامه: نجز تعلیقا ضحی السبت س ا ز (؟) ذی القعده المبارک الحرام من سنه ست و اربعین و سبع مائه و الحمدلله رب العالمین و صلواته علی سیدنا محمد النبی و اله الطیبین الطاهرین و سلامه.
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: شنبه ذیقعده ۷۴۶ق؛ در نسخه با نام «سؤال اورده السلطان المغفور السعید غیاث الدین خدابنده محمد رضی الله عنه علی الشیخ الامام الحجة السعید جمال الدین ابی منصور الحسن بن یوسف بن مطهر قدس الله روحه فاجاب عنه»؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۳۳–۳۶)، ۲۰ سطر (۵/۷×۵/۱۶)، اندازه: ۹/۹×۸/۱۹سم [ف: ۱/۲۹ – ۲۵۰]

● **جواب سؤال السید اسدالله الهمدانی فی علم الله** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-u su’āl-is sayyid asad-ul-lāh al-hamidānī fī ‘ilm-il lāh

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۴/۱۶
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۱۱ص (۱۷۹–۱۸۹)، ۲۱ سطر [سنا: ف: ۲ – ۱۲۸]
← جواب سؤال السید الشریف ← العصمة و حاجة المکلفین الیه
← جواب سؤال السید حسن الخراسانی ← حسنیه

● **جواب سؤال السید محمد** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u su’āl-is sayyid muḥammad
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
تاریخ تألیف: شنبه ۲۳ شوال ۱۲۳۲ق

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۲۹/۱۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۳ شوال۱۲۳۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۳۷۳]
۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۶۵/۱۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۲۸گ (۱۴۶پ–۱۷۳پ) [ف:۵-۲۷]
۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۶۵/۱۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۱۵گ (۱۷۹ر–۱۹۳پ) [ف: ۵ – ۲۸]

● **جواب سؤال الشیخ عبدالله** / پاسخ پرسشها -
jawāb-u su’āl-iš šayx ‘abd-ul-lāh
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
پاسخ به شیخ عبدالله در پاسخ سؤالی است درباره معنی استغفار انبیا و اوصیا و گریه کردن و خوف آنها با وجودی که معصوم هستند.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۲۹/۵
آغاز: بسمله، قال مسئلة مهمة و هی الکشف عن نسبة المعاصی؛ **انجام:** فمنه الینا ماتلونا علیکم و منا الیکم ما وهبتکم منا و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴ص (۲۰–۲۳)، ۱۹ و ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۴۵ – ۹۶]
۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۱۸۶/۷
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ اندازه: ۱۳×۲۱سم [رشت و همدان: ف: ۱۵۹۳]

● **جواب سؤال الشيخ علی ابن الشيخ صالح بن يوسف** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u su’āl-iš šayx ‘alī ibn-iš šayx ṣāliḥ ibn-i yūsuf
تاریخ تألیف: ۲۹ صفر ۱۲۲۰ق
در شرح حدیث امام صادق «ان الله خلق اسما بالحروف غير متصوف».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۳/۱۸
آغاز: بسمله. حمدله اما بعد ... انه قد امرنی الا بن الروحانی الشيخ ... ان اكتب على هذا الحديث الاتی مايحضرنی فی بيان المراد؛ **انجام:** و ظاهر عبارته على ما ذكره الشارحون فليطلب مبتغية ذلک من كتب ذويه و الحمدلله رب العالمين اولا و آخرا و ...
خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا بابا سواد کوهی، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: ترمه و پسته‌ای، جلد: میشن مشکی، ۵گ (۱۰۵ر-۱۰۹ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۴سم [ف: ۵ - ۱۲۲]

● **جواب سؤال جماعت نصاری** / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e so’āl-e jamā‘at-e nasārā
همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری
hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja‘far (1824 - 1902)
تاریخ تألیف: شب یک‌شنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۲۸۸ق
مؤلف در مقدمه می‌گوید: در این روزها دو نفر از جماعت نصاری چند مسئله پرسیدند پس سؤالات آنها را ایراد کرده و جواب را در تلو آن می‌نویسم. پس از آن پنج سؤال را طرح می‌کند و پاسخ می‌دهد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۶۹/۳
آغاز: حمد خدا را که پرورنده عالمیان است و درود تامهدود او برگزیده گان او را شایان است و لعنت او مخصوص دشمنان ایشان است و بعد در این روزها دو نفر از جماعت نصاری پرسیدند ... پس سؤالات آنها را ایراد کرده و جواب را در تلوآن مینویسم؛ **انجام:** در خصوص توراة و انجیل و سایر کتب مقدسه تاما قبلو کنیم و السلام علی من اتلع الهدی تمام شد جواب سؤالات در شب یک‌شنبه یازدهم ربیع الاول سنه ۱۲۸۸
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی اصغر، تا: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی آهاردار، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰ص (۱۰۳-۱۱۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۹ - ۱۹۱]

● **جواب سؤال حجاج بن يوسف الثقفی عن القضاء و القدر** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-u su’āl-i ḥajjāj ibn-i yūsuf aṯ-ṯaqafī ‘an-il qaḍā’ wa-l qadr
فایده کوتاهی است در سؤال حجاج بن یوسف ثقفی درباره قضا و قدر که به صورت مکتوب از ابوالحسن بصری، واصل به عطا، عامر شعبی و عمرو بن عبید پرسید و هر یک از آنان به استناد به کلامی از کلمات امیرالمؤمنین امام علی (ع) پاسخ‌های مختصری ارائه کردند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴/۲
آغاز: روی ان الحجاج بن يوسف الثقفی كتب الی ابی الحسن [ناخوانا] الحسين البصری و الی واصل بن عطا و الی عامر الشعبی و الی عمرو بن عبيد سألهم عن القضاء و القدر فأجابه أحدهم لا اعرف فيه الا ما قاله علی (ع)
نسخه اصل:کتابخانه بادلیان در آکسفورد F64 عربی (E.157)؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن ابی القاسم بن عودی اسدی حلی،تا:با تاریخ ۷۴۰ق؛۲ص(۱۲-۱۳)،۱۷سطر [عکسی ف: ۳-۲۱۱]

← جواب سؤال خان احمد خان گیلک > تخلیل الصائم اسنانه من بقية الطعام

● **جواب سؤال درباره تفسیر بیضاوی** / پاسخ پرسشها / عربی
javāb-e so’āl darbāre-ye tafsīr-e beyzāvī
شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā’ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)
پرسش‌هایی است که از شیخ بهائی در خصوص آیاتی چند از تفسیر بیضاوی شده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۱۲/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد قاسم بن محمد هاشم دامغانی مورخ ۱۲۲۶ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۶گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۹]

● **جواب سؤال سائل فی الفلسفة** / فلسفه / عربی
jawāb-u su’āl-i sā’il-in fī-l falsafa
سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری
sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۴/۱۱
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۳۸]

● **جواب سؤال شاه سلیمان** / طبیعیات - فارسی
javāb-e so’āl-e šāh soleymān
طبیب، محمد اشرف بن محمد، ق۱۱ قمری

tabīb, mohammad ašraf ebn-e mohammad (- 17c)
پاسخ به سؤال شاه سلیمان صفوی است که در حالت تبخیر و تصعید اجزای دهنیه بعض از مرکبات چون گل و امثال آن، جدا شده بر روی اجزای مائیه قرار می‌گیرند، و برخی دیگر که اجزای دهنیه بیشتری دارند – مانند آبگوشت – چنین نمی‌باشند.

اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۹۴/۱
آغاز: سزاوار سپاس بی قیاس مهربان حکیمی است که به اقتضای حکمت بالغه هر یک از مفردات و مرکبات ادویه و اغذیه را جامع خواص غریبه و عجیبه فرموده؛ **انجام:** و لغزش قدم عدویش در مغاک مذلت و خواری هم نشین زوال و فنا به حرمت محمد و آله الذین هم اهل الاصطفاء و الارتضاء ...
خط: نستعلیق زیبا، کا: اقبال مرتضوی، تا: ۱۱۰۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ (۱پ–۲۱ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ – ۳۵۹]

↜ جواب سئوال شیخ جواد ⋟ شرح حدیث «هل رأیت رجلا»
↜ جواب سؤال علی بن محمد ابی حیان الصوفی در ماهیة عدل ⋟ ماهیة العدل (رسالة فی)
↜ جواب السؤال عن الصلاة ⋟ الصلاة
↜ جواب السؤال عن عصمة المعصوم ⋟ العصمة و حاجة المکلفین الیه

● جواب سؤال عن تعلم القرآن / فقه / عربی

javāb-u su'āl-en a'n ta'allum-il qur'ān
علامه حلی، حسن بن یوسف، ۶۴۸ – ۷۲۶ قمری
'allāme-ye hellī, hasan ebn-e yūsof (1251 - 1326)
پاسخ پرسشی است که در ۷۱۳ق در دامغان از او شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۲/۲
آغاز: فی سنة ثلاث عشرة و سبع مائه ببلدة دامغان سأل بعض العلماء من الشیخ الامام الحجة المغفور جمال الدین ابی منصور الحسن بن المطهر قدس الله روحه عن تعلم القرآن هل هو واجب علی الکفایة ام علی الاعیان فاجاب بان قال ان تعلم القرآن منه واجب علی الاعیان عینا و هو فاتحه الکتاب؛ **انجام:** اذا انفقت آیتان فی الدلالة علی حکم من الاحکام الشرعیة من غیر تفاوت
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ذیقعده ۷۴۶ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۱۶)، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۹/۹×۱۹/۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۲۴۹]

● جواب السؤال عن علل خلق الکافر = خلق الکافر /

کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-us su'āl 'an 'ilal-i xalq-il kāfir = xalq-ul kāfir
بصری، احمد بن عبدالرضا، ق۱۱ قمری
basrī, ahmad ebn-e 'abd-or-rezā (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۲۲/۳۱
آغاز: احمدک یا من اظهر فی الاشیاء قدرته و اودعها حکمته واصلی علی من ختم به نبوته و علی آله الذین اتم بهم فتوته ... هذا ما خطر بالبال الفاتر من العلل فی خلق الکافر جواباً لسؤالک ایها الخلیل الصالح و الجلیل الراجح. اعلم وفقک الله تعالی انه قد ثبت بالادلة العقلیة و النقلیة ان الله تعالی عدل حکیم؛ **انجام:** فخلقه لاینافی الحکمة کخلقها. و هذا ما خطر بالبال و الحمدلله المتعال و الصلوة علی محمد سید الانام و علی آله مصابیح الظلام. وقع الفراغ من مشقة مشقها فی الشهر الاول من السنة السابعة من العشر الثامن بعد مضی عین متوجه من الهجرة النبویة علی مهاجرها اکمل الصلوة و اتم التحیة.
خط: نسخ، کا: محمد بن ملک محمد مصعب بیگی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی و حنایی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۲گ (۳۶۷پ–۳۶۸پ)، ۲۵ سطر (۱۱/۷×۲۲/۷)، اندازه: ۱۸×۳۱/۷سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۵۱]

● جواب السؤال عن نذر الصدقة و العتق بعد الوفاة /

فقه / عربی
jawāb-us su'āl 'an naḏr-iṣ ṣadaqa wa-l 'itq ba'd-al wafāt
بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ – ۱۱۲۱ قمری
bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710)
به دستور: شاه سلیمان صفوی
گویا از سلیمان بحرانی.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۸
آغاز: بسمله الحمدلله علی افضاله والصلوة علی محمد و آله و بعد فحیث وردت الاوامر العالیة الغالیة السامیة القاهرة الباهرة دام الله سبحانه تأییدها و تسدیدها و اجزل علی العالمین ... بالجواب عن مسئلة هی فی موضع من الاشکال والابهام و هی ما لو نذر ان ممالیکه احرار بعد وفاته او ماله صدقة؛ **انجام:** فینفد النذر فی الراجح و هو الصدقة بالثلث. هذا ما خطر بالبال العلیل والفکر الکلیل والله الهادی الی سواء السبیل و کتب الداعی بدوام الدولة العالیة القاهرة سلیمان بن عبدالله البحرانی حامدا مصلیا مسلما مستغفرا.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۳۱–۱۳۴)، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۴۷۹]

● جواب السئوال عن نذر الصدقة و العتق بعد الوفاة

/ فقه / عربی

jawāb-us su'āl 'an naḏr-iṣ ṣadaqa wa-l 'itq ba'd-al wafāt

بحرانی بلادی، علی بن حسن، ق۱۲ قمری

bahrānī belādī, 'alī-ye-bn-e hasan (- 18c)

به دستور: شاه سلیمان صفوی

تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۱۲۰ق

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۷۶/۹

آغاز: بسمله اما بعد حمدالله سبحانه بما انعم والصلوة علی نبینا و سیدنا محمد و آله مصابیح الظلم فحیث وردت الاشارة العلیة ... اما المسئلة الفقهیة علی ما فهمت فهی رجل فی حال الصحة نذر ان عبیده احرار بعد وفاته؛ **انجام:** و فی قوة الادلة من الجانبین عجل الله بظهور صاحب الامر و مخرجه فانه العالم بالاحکام للانام و الشافی بصافی الجواب و الهادی الی الصواب و کتب الداعی بدوام الدوله القاهرة و السلطنة الباهرة ادام الله سبحانه ظلالها علی العالمین آمین علی بن حسن بن یوسف بن حسن البحرانی البلادی، بتاریخ ذی الحجة الحرام ۱۱۲۰.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۱۳۴-۱۳۷)، ۱۷ سطر (۱۳×۷)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۴۷۹]

← جواب السؤال عن وجه تزویج امیرالمؤمنین بنته من عمر ← تزویج علی (ع) بنته من عمر

● **جواب سؤال فی اصول الدین** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u su'āl-in fī usūl-id dīn

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

بخشی از رساله احسائی است در پاسخ کسی.

[فهرست مشایخ ۶۵/۲]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۲۳/۱۰

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد موسوی، تا: ۱۲۹۹ق؛ کاغذ: فرنگی رنگین آهار مهره، جلد: تیماج آلبالویی، ۳گ (۸۶پ-۸۸پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۶ - ۷۴]

● **جواب السؤال فی جلوس امیرالمؤمنین عن حرب من تقدم علیه من الخلفاء** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-us su'āl fī julūs-i amīr-il mu'minīn 'an ḥarb-i man taqaddam-a 'alay-h min-al xulafā'

ابن فهد حلی، احمد بن محمد، ۷۵۷؟ - ۸۴۱ قمری

ebn-e fahad-e hellī, ahmad ebn-e mohammad (1357 - 1438)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۰/۲۵

خط: نستعلیق، کا: عطاء الله بن مسیح آملی، تا: حدود ۹۳۷ق؛ ۱گ (۲۳۱پ) [مختصر ف: - ۲۴۹]

● **جواب سؤال فی الرضاع** / فقه / فارسی و عربی

jawāb-u su'āl-in fi-r riḍā'

بهبهانی، عبدالله بن اسماعیل، ۱۲۶۲ - ۱۳۲۸ قمری

Behbahānī, 'abd-ol-lāh ebn-e esmā'īl (1846 - 1910)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۴ق

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۰۵/۱۵

آغاز: سؤال: هند شیر می‌دهد پسر زید را آن قدری که رضاع شرعی حاصل می‌شود آیا پدر زید که جد رضیع است دختر هند را که مرضعه است می‌تواند به نکاح خود در آورد یا نه؛ **انجام:** ... بالجملة فعندی ان المسألة بحمدالله سبحانه و اضحة المناط فلا مجال للتأمل فیها بعد قطع النظر عن قضیته عموم التنزیل.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۲۵۷پ-۲۶۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲۸ - ۱۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۲۰/۸

خط: نسخ، کا: اسدالله آصفی شوشتری، تا: ۱۳۰۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۷۷پ-۱۸۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۲۲۴]

● **جواب سؤال فی تولیة ولد الأکبر** / فقه / عربی

jawāb-u su'āl-in fī tawlīyat-i walad-il akbar

بهبهانی، عبدالله بن اسماعیل، ۱۲۶۲ - ۱۳۲۸ قمری

Behbahānī, 'abd-ol-lāh ebn-e esmā'īl (1846 - 1910)

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۳۰۱ق

اگر شخص واقف شرط کند که پس از وی تولیت با اکبر اولادش باشد و ولد اکبر غیر رشید باشد و رشید از اولادش غیر اکبر باشند، آیا این تولیت به او منتقل می‌شود یا خیر؟

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۰۵/۶

آغاز: الحمدلله علی ما هدانا ... السؤال: رجل وقف ضیعة أو حانوتاً أو داراً او غیرها و جعل لفوائدها مصارف فی سبیل الخیر و جهات المبرة؛ **انجام:** و کیف کان فلا مناص عن اعتبار حال غیر هذا الاکبر و ملاحظة استجماعه للشرطین معاً فتأمل جیداً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۵۰ر-۱۵۲پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲۸ - ۱۲]

● **جواب سؤال فی «من عرف الحق لم یعبد الحق»** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u su'āl-in fī «man 'arafa-l ḥaqq lam ya'bud-ul

ḥaq»

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
یک مسئله است که درباره آن از شیخ احمد احسائی سؤال شده و او پاسخ گفته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۷/۹-طباطبائی
آغاز: مسئله من عرف الحق لم یعبد الحق بینوه و فسروه الجواب ان من عرف الحق ای ادعی انه عرف لکنه لم یعبد الله لانه من ادعی؛ **انجام:** فانه یعبد من تدل علیه الایة التی عرفها فقد عبد الله تعالی
خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن عبد الحفیظ بن محمد رضا بن محمد علی بن محمد حسین بن محمد حسن تفرشی، تا: قرن ۱۳؛ ۴۸گ [ف: ۲۳ - ۶۸۰]

● **جواب سؤال فی نفی الجبر** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-u su'āl-in fī nafy-il jabr
سؤالی است در مسأله «جبر و تفویض» که از دیدگاه پرسش‌کننده، مبهم و غیرقابل‌قبول بوده است. گویا صاحب رساله، قبلاً خطبه‌ای را شرح نموده و در آن شرح، حدیثی را به میان آورده که از نظر ظاهر، تردیدآور بوده و بوی «جبر» از آن استشمام می‌شده است. آنگاه سائل، شرح و توجیه آن را خواسته است. مؤلف این رساله، شناخته نشد؛ لکن کاتب نسخه که خود را «حسین بن هاشم بن احمد بن هاشم الموسوی البحرانی» معرفی کرده، در پایان رساله، کلمه «جدی» را به اختصار نوشته و اگر مقصود او از «جد» لغوی باشد، مؤلف این رساله «احمد بن هاشم» است و اگر مقصود او مطلق باشد، نام مؤلف «هاشم بحرانی» می‌باشد. در اینجا گمان دیگری نیز وجود دارد که غایه تشکیک را اندکی وسعت می‌بخشد. کاتب نسخه، در برگ «۸۴ر» چنین آورده است: «و لاف مولانا الجامع بین المعقول و المنقول، جدی الشیخ علی بن الشیخ عبدالله - طاب ثراه و جعلت الجنة مثواه: و قلت مجیبا لبعض ...». در جمع میان این دو گفتار، می‌توان دومی را جد مادری کاتب دانست و این رساله را بین دو نفر، «علی بن عبدالله» و «احمد بن هاشم» با تردید قرار داد؛ لیکن در مقام ترجیح، «علی بن عبدالله» با داشتن رساله «علم الله تعالی»به شماره «۶۱۸۸» در کتابخانه مرعشی که با این رساله از لحاظ بسیاری از مسائل علمی، همخوانی دارد. از نظر ما مرجح است و نظر قطعی بستگی به یافتن نسخه دیگری از این رساله دارد که از حیث نام مؤلف و قراین موجود، معتبر باشد. (سید محمود مرعشی)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۶۶/۳
آغاز: الحمدلله حق حمده ... و بعد، فهذا جواب عن مسألة تتعلق ببعض ما ذکر؛ **انجام:** و هذا حاصل الجواب عن المسئلة علی وجه الإقتصار من غیر تطویل و لا إکثار و الحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، کا: حسین بن هاشم بن احمد بن هاشم موسوی بحرانی، تا: ۱۳۳۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۶گ (۷۳-۷۸)، ۱۹ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۳۶ - ۲۸۵]

● **جواب سؤال «کیف یدل العقل القاطع المطبوع علی النبوة و الولایة الخاصة»** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-u su'āl-i «kayfa yadull-ul 'aql-il qāṭi'-il maṭbū' 'ala-n nubuwwa wa-l walāyat-il xāṣṣa»
؟احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
رساله‌ای است کوتاه، در پاسخ پرسشی در نبوت و ولایت خاصه. نسخه‌ای از این رساله، در فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دانشکده ادبیات تهران و مجموعه نسخه‌های خطی امام جمعه کرمان صفحه ۵۶ آمده و احتمال داده شده که از شیخ احمد احسائی باشد. این رساله، ظاهراً در جوامع الکلم که بیشترین تألیفات احسائی را آورده، همچنین در فهرست کتب مشایخ عظام، نیامده است. (سید محمود مرعشی)
[الذریعة ۷۸/۱]

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۴۳/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۵۶]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۷۶/۳عکسی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۵ص (۵-۹)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۴- ۵۲۰]

● **جواب سؤال میرزا بابا گرگانی** / عرفان و تصوف / فارسی
javāb-e so'āl-e mīrzā bābā gorgānī
سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری
sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)
جواب سؤالات میرزا بابا در: انواع ثلثه موت مطلق، انواع اربعه موت اختیاری و حل معما؛ بهمراه جواب‌های حکیم سبزواری.
آغاز: آغاز پرسش: ای حکیمی که چون تو فرزندی ×× مادر دهر در زمانه نزاد؛ وادی عشق را توی هادی ×× سالکان طریق را تو مراد.آغاز پاسخ: ای عزیزی که چون تو بابابی ×× ایزد ابنای معرفت را داد.
انجام: اری از بهر طمس هیچ نماند ×× که پس از مرگ نوش دارو داد.
چاپ: تهران، سنگی، ۱۳۰۰، خشتی، ۶ص

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۳۴/۲
آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد علی سمنانی، تا: ۱۷ رجب ۱۲۸۴ق، جا: سمنان؛ محشی از شارح؛ واقف: محمد صالح علامه حایری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۱۵ - ۳۱۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۸۸/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: درویش عبدالمجید ملقب بن نور علی شاه خاکسار حکمی سبزواری فرزند حاجی ملا اسماعیل، تا: با تاریخ ۱۳۱۰ق، جلد: تیماج زرشکی، ۴ص (۳۹۷-۴۰۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۵ - ۲۶۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۵/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا آقا محمد علی گرگانی، تا: رجب ۱۳۱۱ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۱۶۴ر-۱۶۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۷]

● **جواب سؤال یکی از دوستان** / عرفان و تصوف / فارسی

javāb-e so'āl-e yekī az dūstān

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

[دنا ۱۰۲۸/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۶۹/۷]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۴۰/۲

آغاز: بسمله، سپاس فزون از حصر و حد مرخدائی را سزد که پرورنده موجودات است؛ **انجام:** با کمی از مجادله. التماس دعا دارم تم الکتاب علی یدی مصنفه محمد بن کریم ... سنه ۱۲۹۴

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد جواد بن میرزا محمد حسین نواب، تا: ۱۲۹۴ق؛ وصیتی از محمد بن محمد کریم در سه برگ (۱۱۲-۱۰۹) ضمیمه است؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ص (۱۱۵-۱۳۳)، ۱۷سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۶۸۹]

● **جواب السید ابی الحسن فی الرؤیا** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-us sayyid abi-l ḥasan fi-r ru'yā

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۷۱/۴

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بن هادی حسینی، تا: ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ، ۱۷ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۲۷۲]

● **جواب السید اسماعیل** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-us sayyid ismā'īl

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

پاسخ به چند سؤال درباره اصلاح دین و دنیا، معنی امر بین امرین، لا حول ولا قوة الا بالله؛ ماشاءالله کان و ما لم یشأ لم یکن است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۱۱/۶

آغاز: بسمله ... انه قد بعث الی السید الجلیل سید اسماعیل بخطه التمس منی الجواب لمسائل کتبها؛ **انجام:** ولا یحب فی الحکمة علیه تعالی اکثر من هدایة النجدین و المعونة اذا شاء و له الحمد علی کل حال و الحمدلله ... ولا حول و لا قوة ...

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر موسوی، تا: ۱۲۳۸ق؛ توسط حاج سید سعید طباطبایی در ۱۳۳۲ به کتابخانه تحویل گردیده؛ واقف: حسن بن علی دهنوی، ۱۲۵۲؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۳۰]

● **جواب السید باقر الرشتی** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-us sayyid bāqir ar-raštī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

رساله مختصری در توضیح قضاء و قدر، و توضیح عبارت شارح مواقف در پاسخ به پرسش سید باقر موسوی رشتی.

قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۴۰

کا: ابوالقاسم واعظ حسینی یزدی، تا: ۱۲۵۳ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۳۱]

● **جواب السید جواد الحسیناوی** / پاسخ پرسشها -

jawāb-us sayyid jawād al-ḥusaynāwī

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری

bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۷

خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۳ص (۱۶۷-۱۷۰)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

← جواب السید حسین بن سید عبدالقادر بحرانی ⟵ البحرانیة

● **جواب سید سبحان علی** / کلام و اعتقادات / عربی

javāb-e seyyed sobhān 'alī

محمد علی بن محمد نبی، ق۱۳ قمری

mohammad ‘alī ebn-e mohammad nabī (- 19c)

تاریخ تألیف: آدینه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۳۴ق؛ محل تألیف: کربلا از محمد علی بن محمد نبی، که هنگام نگارش این گفتار ۱۲۳۴ق (۱۲۴۳؟) در کربلا می‌زیسته است. در پاسخ سید سبحان علی، که دیده بود مردمان سخنان شیخ را (شیخ احمد احسایی) را دریافت نکرده‌اند، از آن میان اعتراض ملا جعفر در حدیث بصایر و تفسیر ایشان و نگارش او رساله‌ای در عقایدش و نظریات شیخ. با سربندهای «قال، اقول» و از اینگونه. در پایان تاریخ نگارش آدینه آمده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۲۹/۱-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول العبد الراجی عفو ربه الغنی محمد علی بن محمد نبی ان الحکیم الباسقة وجهه فی العلوم و الحکم ... مولانا سید سبحان علی لما راضعفة الناس و اشباه العلماء؛ **انجام:** و اهل بیته الطاهرین ص. قد وقع الفراغ منها علی ید منشیها محمد علی بن محمد نبی فی کربلا المشرفة. منتصف لیلة الجمعة الخامسة و العشرین من الربیع الثانی ۱۲۳۴ ألف و مأتین و ثلاث و اربعین (چنین).

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴(۱۲۴۳ق) [عکسی ف: ۱ – ۱۸۵]

● **جواب السید محمد قادری** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-us sayyid muḥammad qādirī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۶۰/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ – ۳۲]

● **جواب سید یحیی** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e seyyed yahyā

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۱۲

آغاز: آقا سید یحیی حضرت وحید مطالعه فرمایند و اصل بکاتب برسد. بسم الله الامنع الاقدس. الحمدلله الذی لا اله الا هو العزیز المحبوب، و انما البهاء من الله ... و بعد قد سمعت کتابک و ان ما فیه جوهر؛ **انجام:** لیبثت فی الکتاب الی یوم ظهوره، فان هذا لهو العز الشامخ و الفضل النادح الرفیع

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ – ۱۷۳]

● **جواب سیدی صفی الاسلام** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u sayyidī ṣafī-l islām

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۴/۵

آغاز: الحمدلله الذی باسمه الابتدا و الانشاء مالک الملک یؤتی الملک من یشاء

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۴۰۳۵. تألیف القاضی عبدالله بن محمد الخطیب؛ خط: نسخ، کا: مطهر بن عامر بن محمد بن عبدالله بن عامر بن علی الشهید هادوی حسنی علوی فاطمی، تا: با تاریخ ۱۱۵۳ق؛ ۱ص (۷۵)، ۳۵ سطر [عکسی ف: ۳ – ۳۵۲]

● **جواب شافی** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e šāfī

سبحان علی، – ۱۰۶۴ قمری

sobhān ‘alī (- 1654)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۱۰

آغاز: بسمله، حالی ناظران بصیر و خبیرباد که چون طومار متانت؛ **انجام:** زیاده ازین اطاعت کلام تا کجا والسلام علی من اتبع الهدی تمت رساله ۱۲۵۳۰۰۰ هجری

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق، اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۸۱گ، ۱۵ سطر [رایانه]

● **جواب الشبهات** / فقه / عربی

javāb-uš šubahāt

موسوی شهرستانی، محمد جعفر بن محمد حسین، – ۱۲۶۰ قمری

mūsavī šahrestānī, mohammad ja‘far ebn-e mohammad hoseyn (- 1844)

صدور حکم تولیت موقوفات میرزا فضل الله الحسینی الشهرستانی منه للمؤلف، که می‌گوید سید محمد باقر (سلمه الله تعالی) نخست حکم داد که تولیت وقف‌های میرزا فضل الله حسینی شهرستانی با نگارنده این رساله است چه اینکه آن وقف‌ها در دست نیای او محمد مهدی بوده است سپس شبهه‌هایی در این حکم برایش دست داد و مرا شایسته تولیت آن ندانست. او پنج شبهه سید را می‌آورد و پاسخ می‌گوید و در آن از بسیاری دانشمندان همان روزگار یاد شده و بسیاری از کلمات فارسی در آن دیده می‌شود و این رساله از رهگذر محاکمه و داوری درباره تولیت وقف و ابراز دلایل دو طرف بسیار سودمند می‌باشد. از آن برمی‌آید که آقا محمد باقر بهبهانی نیای مادری نگارنده بوده است.

آغاز: بسمله. الحمد لمن تفرد بالدوام و البقاء و قهر عباده بالموت و الفنا و الشکر له جل ثناؤه علی السراء ...

انجام: اسانید الخاص و العام علیهم الرحمة اما الاحکام الصادرة علی تولیة العبد العاصی فصورتها هذه اما صورة حکم الشریف فهو اعلام.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۱۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۳۰گ (۳پ-۳۲پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۹۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۲۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۹۰]

● **جواب شبهات** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e šobahāt

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: ۱۲ ذیقعده ۱۲۸۶ق

رساله در توضیح و بیان مراد سه «مطلب» از اقوال شیخ احمد احسائی است که از مؤلف سئوال شده: ۱. اکر بسیط الحقیقه کل الاشیاء نباشد خلاف توحید است؛ ۲. ترادف اسماءالله تعالی؛ ۳. نحوه ربط خلق بخالق چون قیام است بقائم.

[دنا ۱۰۲۸/۳؛ فهرستواره منزوی ۱۳۰/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۲

آغاز: پس از تسمیه و تحمید: که بعضی از اعاظم قصبه نراق چند شبهه؛ **انجام:** که تو برو و قیام را بصراث «کذا» کن و السلام علی

خط: شکسته نستعلیق، کا: ابن حاجی محمد ابراهیم، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۷گ، ۱۳ - ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۶۲]

←جواب شبهات ابلیس ⩤ شبهات ابلیس

● **جواب شبهات تاشکندی** / تفسیر / عربی

javāb-e šobahāt-e tāškandī

مخدوم الملک، عبدالله بن شمس الدین

maxdūm-ol-molk, 'abd-ol-lāh ebn-e šams-od-dīn

مؤلف در این رساله اعترضات تاشکندی را بر تفسیر بیضاوی پاسخ گفته و قبل از بیان هر جواب، متن کامل اعتراض را می‌آورد. محمد بن دوست محمد بخاری (که از شاگردان تاشکندی است) در رساله‌ای به طرفداری از استاد پرداخته و متن کامل حواشی و اعتراضات تاشکندی و پاسخ‌های لاهوری را به ترتب می‌آورد و پس از نقل هر یک از اعتراضات و حواشی، به تفصیل از تاشکندی دفاع و بر پاسخ‌های لاهوری خرده‌گیری می‌کند. لاهوری در پاسخ شبهه چهارم (درباره استدلال به آیه اعراض ابراهیم بر جواز انتقال از دلیلی به دلیلی دیگر) می‌گوید: استدلال مزبور از صاحب کشاف است نه از بیضاوی و بیضاوی خود سخن زمخشری را رد می‌کند و می‌گوید: کار ابراهیم اعراض از حجت نخستین نیست بلکه عدول است از مثالی خفی به مثال واضح‌تر. محمد حسین بخاری درباره این موضوع به تفصیل بحث می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۰۲/۸

آغاز: جواب المخدوم العالم المحقق الفاضل ... شیخ الاسلام المشتهر بمخدوم الملک لکتابه. اما بعد حمدالله علی افضاله ... فیقول احوج خلق الله تعالی ... عبدالله بن شمس الدین جعلهما الله تعالی اهل اجلاله و ادلاله قد بلغنی کتابکم الکریم ... و اطلعت علی مافیها من رعایة مراسم الاخلاق ... و شرفت بالتحیه و الهدیة من المباحث العلمیه والاشکالات الطبیعیه الوارده علی عبارة الانوار للقاضی البیضاوی ... فاردت ان اتحف بتحفة یقبلها ... الاسماع و یکشف بهاالاستار عن وجوه مخدرات اسرار الانوار ... و لایمل قلبک ایها الاخ البار من تطویل الکلام فان جواب التحه کل ما کان اکثر و اشمل کان احسن و اجمل ... قال البیضاوی فی تفسیر قوله تعالی لعلکم تتقون حال عن الضمیر فی اعبدوا ربکم؛ **انجام:** پایان: قالوا سبحانک انت ولینا من دونهم بل کانوا یعبدون الحق و اکثرهم به یؤمنون و یکون المقصود من هذه الآیه رد ما علیه من ترجی شفاعتهم لهم علی تقدیر عبادتهم و التوسل الیهم و الله تعالی اعلم.

خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: آهار مهره شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ص (۶۷-۸۵)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۷۹۸]

● **جواب شبهات عطیه عمر** / اسطرلاب / فارسی

javāb-e šobahāt-e 'atīyye 'omar

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۷/۵

آغاز: بعد بسمله. فصل سیم در شبهاتی که در این علم ایراد کرده اند و جواب آن شبهه اول گفته اند که خالی نباشد از آنکه افلاک و ستارگان و حرکات ایشان را در سعادت و نحوست اری هست یا نه؛ **انجام:** که حکم کردن در صناعت نجوم و ... در میان تعیین و گمان و این غلبه ظن و دیگر گفته است که مرده و مست یکی است و حکم مجروح و ... یکی و حکم خداوند مال و امانت دار یکی است بدان سبب که منجم است ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز، ۱۲ص (۹۸-۱۰۹) [سنا: ف: ۲ - ۲۶۵]

● **جواب شبهات و اشکالات فلسفی و حکمی** / فلسفه /

عربی
javāb-e šobahāt va eškālāt-e falsafī va hekmī

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۸۱۰/۵

آغاز: بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام ... اما بعد يا حبيبي و قرة عيني و ثمرة فئوادي انى رايت ايراداتک على رسالتى الوجيزه و هذه الشبهات لا ترد ظاهرا لو جازتها و اجمال بياناتها و ان تدبرت حق التدبر لا تشتبه عليك؛ **انجام:** و لا يلزم محذور اصلا فاندفعت الاشكالات و الشبهات فقل يا قرة عينى بعد اتمام البرهان و البيان و فهم المراد بالايقان الحمد لله الذى اذهب عنا ... و السلام علينا و على عبادالله الصالحين و الحكماء و العرفاء المحققين و الاولياء الربانيين و رحمة الله و بركاته.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: ۱۵۶۷]

● جواب شبهة ابن كمونة / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u šubhat-i ibn-i kamūna

جزی، محمد یوسف

jazī, mohammad yūsof

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۸/۱۳

آغاز: بسمله الحمدلله الذى تجلى على قلوب عباده العارفين ... اعلم ان الادلة الدالة على وحدة الواجب تعال كثيرة منه انه لو كان؛ **انجام:** هذا من مؤلفات بعض اساتيدى فى فن الحكمة و انا العبد الجانى صدرالدين استرآبادی ...

خط: نستعلیق، کا: سید صدرالدین عربی استرآبادی، تا: ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۴۹-۵۴)، ۱۴-۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: - ۲۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۲۷/۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۴۵]

● جواب شبهة الدوانی / فلسفه / عربی

jawāb-u šubhat-id dawwānī

در این رساله کوتاه مؤلف بر جواب وارده از جلال الدین دوانی در رساله پیشین (حل شبهة جذر الاصم) ایراد وارد ساخته و بر آن جواب داده است و محتملا از صدرالدین دشتکی است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۲۸/۷

آغاز: اقول قد قرر الجواب على الوجه الذى اراده ثم اورد عليه لم يرد على ذلك المجيب ايضا وتقرير الجواب على وجهه ان حقيقة الخبر هو الحكاية عن النسبة الخارجية اما اولاً على الوجه المخالف؛ **انجام:** ولوجه اخر اذافرض صدق قوله كلامى كاذب ويحكم على نفس كلامى كذب بالكذب على مااختاره اولا فيكون صادق وكاذبا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ خطوط به شکل چلیپا؛ جلد: تیماج سیاه، ۱گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۴]

● جواب شبهة فی ضرورة وجود الامام / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u šubhat-in fī ḍarūrat-i wujūd-il imām

تاریخ تألیف: یک‌شنبه دهه دوم محرم ۱۲۷۷ق

مؤلف گوید در مجلس سند عظیم و سید کریم بودم که او مسأله‌ای طرح نمود و افراد حاضر در جلسه هر یک پاسخی گفتند، چون به منزل بازگشتم پاسخی بر سؤال استاد نوشتم و برای او فرستادم، رساله حاضر شامل دو «فصل» است: ۱. سؤال و شبه‌های که در آن مجلس مطرح شده؛ ۲. پاسخ مؤلف. سؤال استاد وی درباره خلقت آدم و تقدم خلقت او بر خلقت رسول اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) بوده است، در پایان رساله نظر استاد به فارسی درج شده است.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۲/۲

آغاز: حمدله. و صلى الله على محمد و آله الطيبين و الأنبياء و المرسلين و الأولياء المكرمين ... و فعد يقول العبد الذليل الذى لا اسم له و لا رسم انه قد اتفق الى الحضور فى مجلس من مجالس ضيافة المولى؛ **انجام:** لم يكن هناك جسم اصلى أبدا و أرجوا بعد الاظهار و القسم ان لا يظلمنى بعض الاخوان ان شاء الله و صلى الله على محمد و آله الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ ۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۸۶]

● جواب شبهه در فاتحة الكتاب / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e šobhe dar fātehat-ol ketab

محرر، عباس، ق۱۴ قمری

moharrer, ʻabbās (- 20c)

رساله‌ای است در پاسخ فردی که ادعا نموده است در اخبار وارد شده که به‌جای «صراط الذین» ائمه علیهم السلام کلمه «صراط من انعمت» قرائت می‌کردند مؤلف با بیان شبهه به بحث روایات و اقسام آن می‌پردازد و این‌گونه اخبار را مجعول می‌داند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۳۱/۵

آغاز: برادر من صفحه که فرستاده بودی ملاحظه نمودم تقاضا کرده بودید جوابی بمندرجات آن نوشته شود اینک برحسب خواهش شما خامه و صفحه دست گرفته؛ **انجام:** چطور شده و هر چه جهت دارد که تمام اینموارد را ایشان ویل داده اند و باین یکمورد چسبیده‌اند اگر امر بمعروف است در همه آنمورد یکسان

است اگر نهی از منکر است همچنین اگر ارشاد است کذلک و السلام
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۶۷تا۷۱)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۶سم [ف: ۳۱ – ۵۷]

● **جواب الشبهتین = الرد علی الآصفیة** / فلسفه / عربی
jawāb-uš šubhatayn = ar-rad ʻala-l āṣifīyya
ظهیرا، ظهیرالدین بن مراد، ق۱۲ قمری
zahīrā, zahīr-od-dīn ebn-e morād (- 18c)
وابسته به: الآصفیة؛ شیروانی، محمد بن حسن (۱۰۳۳–۱۰۹۸ق)
«الآصفیة» رساله‌ای است از ملا میرزا محمد بن حسن شیروانی (– ۱۰۹۸) درباره دو شبهه معروف «شبهة الاعلم الاغلب» و «شبهة عدم المرکب» مشتمل بر مباحثی که بین مؤلف و آصف میرزا وزیر فارس در این موضوع رد و بدل شده است. این رد فلسفی، نظرات هر یک از این دو را آورده و در آنها گفتگو می‌کند، و تفریشی آن را پس از مراجعت از قم و اقامت در اصفهان نگاشته و به استادش تقدیم داشته تا در آن نظر دهد.
آغاز: بسمله. الحمد لله ملهم الحق و الصواب ... و هذه جملة من الکلام متعلقه بالشبهتین الموسومتین احدهما «بشبهة الکفر و الالسلام و بشبهة تابعیة الظن اللاعم الاغب» و الاخری «بشبهة عدم المرکب» و مما اجاب به عنهما بعض اجلة الوزراء الفضلاء من الفاضل فارس ثم بما اجاب به عنها بعض افاضل العصر ثم بمادار بینهما من الابحاث الکثیرة المتعلقة بالجواب الخاص بالوزیر الفاضل عن الشبهة الثانیة احببنا ظبطها فی هذه الوریقات حتی اذا من الله تعالی علی عبده بادراک عزیز لقاءالمولا الاستاد ادام الله تعالی ظله العالی عرضها علی رأیه المتلالی فیستیقن حینئذ انها عن حلیه الصحة عاطل ام بها احوالی ...
انجام: لان ننقل کلام کل منهما ثم نتبعه بما سنح للخاطر الفاتر لهما او علیهما مستعینین بمن بیده ازمة التوفیق و الله الهادی الی سواء الطریق و الحمد لله اولا و آخراً و ظاهراً

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۴۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۳ رمضان ۱۰۹۶ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۲گ، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۲۳ – ۱۱۸]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۴/۱ ـ د
آغاز و انجام: برابر؛ علی ید مؤلفه اقل خلق الله ابن ملامراد التفرشی رحمة الله ظهیر الدین علی عفی عنهما فی شهر محرم الحرام لسنة ۱۱۰۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: محرم ۱۱۰۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۳گ، ۱۶ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ – ۱۸۸]

● **جواب الشیخ ابراهیم حسنا** / فقه / عربی
jawāb-uš šayx ibrāhīm ḥusnā
حر عاملی، محمد بن حسن، **۱۰۳۳ – ۱۱۰۴ قمری**
horr-e ʻāmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693)
شیخ ابراهیم حسنا در یک صفحه بر «حدیث تثلیث» اعتراض نموده و محمد حر عاملی پاسخی در دو صفحه بر آن نگاشته است. پس محمد رحیم هراتی پسر محمد شاگرد حر و مؤلف «انیس المستوحشین» (الذریعه ج ۲ ص ۴۶۶) پاسخی بر جواب حر نگاشته که به نام «جواب الجواب» در الذریعه (ج ۵ش ۷۷۸) معرفی شده است. حدیث تثلیث چنین است: احکام سه گونه اند: حلال بین (آشکار) و حرام بین (آشکار) و شبهات بین ذلک. شیخ حر در این پاسخنامه از دو تألیف خود وسائل الشیعه و فوائد طوسیه یاد کرده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۰۸/۱۹
آغاز: هذا سؤال الشیخ ابراهیم رحمه الله. بسمله. حمدله ... الطاهرین. فان قال قائل: ایها السالکون فی طرق العمل بدلاله الحدیث ... علی اساس التثلیث: حلال بین ... شبهات بین ذلک ... یوم القیامه
خط: نسخ بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا رویه کاغذ زرد، ۴گ (۱۱۰–۱۱۳)، ۲۰سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۷ – ۲۳]

● **جواب شیخ احمد بن صالح (رساله در)** / فلسفه / عربی
javāb-e šeyx ahmad ben sāleh (r. dar)
احسائی، احمد بن زین الدین، **۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری**
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۲۸
آغاز: بسمله، حمدله قال سلمه الله مسئله اذا کان الموت؛ **انجام:** و کتبنا جوابها و لافائده فی ذکره و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

● **جواب شیخ الاسلام الموسوی عن استفتاء** / فقه / عربی
jawāb-u šayx-il islām al-mūsawī ʻan istiftā'

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۳۸/۱–ف
گویا نسخه لیدن ش ۳۲ (۷۶۸ و ۲۱۶۷ فهرست)؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد ... شافعی، بی تا [فیلمها ف: ۲ – ۲۸۵]

● **جواب شیخ الیاس** / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e šeyx elyās

[دنا ۱۰۲۹/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۶۸/۷]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۰۸/۲

آغاز: بسمله حمد له، اما بعد چون ... شیخ الیاس از این فقیر در خواست که بعضی کلمات که در این طریقه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۳ق؛ اهدایی: نواب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۵گ (۶-۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴سم [ف: ۴ - ۱۳۹۸]

● **جواب الشیخ الرئیس عن السئوال من القضاء** / فلسفه / عربی

jawāb-uš šayx-ir ra'īs 'an-is su'āl min-al qaḍā'

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۸/۱۹-ف

نسخه اصل: ایا صوفیا ش ۴۸۵۳؛ بی‌کا، تا: شاید اوایل قرن ۷؛ ۳گ (۱۷۶-۱۷۸) [فیلمها ف: ۱ - ۴۷۳]

● **جواب الشیخ عبدالعلی القطیفی** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-uš šayx 'abd-ul-'alī al-qaṭīfī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

[دنا ۱۰۲۹/۳]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۸۵/۱۲

بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۷ص (۶۰-۶۶)، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۸۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۲۹

آغاز: بسمله، حمدله مسئله ما الوجه فی تولد عیسی (ع)؛ **انجام:** و هذا ظاهرلمن عرف و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۴۵/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱۱۹پ-۱۲۷پ)، ۱۸ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۳۲۹]

۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۶۰/۶

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۳۳]

←جواب شیخ عبدالله بن مبارک قطیفی ← القدر فی افعال العباد

● **جواب الشیخ عبدالله الجارودی** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-uš šayx 'abd-ul-lāh al-jārūdī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۸۴/۲

کا: سید محمد بن نعمت الله موسوی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۳-۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳- ۱۰۸۴]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۶۰/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۳۲]

● **جواب الشیخ فی الصوم مع بقیة الطعام بین الاسنان** / فقه / عربی

jawāb-uš šayx fi-ṣ ṣawm ma'a baqīyyat-iṭ ṭa'ām bayn-al asnān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۸/۲

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ابعاد متن: ۷×۱۹، اندازه: ۷/۵×۲۳سم [سنا: ف: ۱ - ۱۳۴]

● **جواب الشیخ محمد قطیفی** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-uš šayx muḥammad qaṭīfī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۱۸۶/۱۲

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛اندازه:۱۳×۲۱سم[رشت و همدان: ف: - ۱۵۹۴]

←جواب شیخ محمد کاظم ← تقلید المفتیین

● **جواب الشیخ محمد کاظم بن محمد علی** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-uš šayx muḥammad kāẓim ibn-i muḥammad 'alī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

[دنا ۱۰۳۰/۳؛ فهرست کتب مشایخ ۳۸/۲]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۴۷/۱۴

نسخه کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۷گ (۱۸۶-۱۹۲)، ۱۹سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۳۷۶]

←جواب شیخ محمد مهدی استرآبادی ← شرح حدیث «من عرف نفسه فقد عرف ربه»

● **جواب الشیخ ملا محمد** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-uš šayx mullā muḥammad
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۳/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ – ۹۴۰]

● **جواب الصاحب عمیدالدین** / نامه‌نگاری / عربی
jawāb-uṣ ṣāḥib 'amīd-ud-dīn
فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴؟ – ۶۰۶ قمری
faxr-e rāzī, mohammad ebn-e 'omar (1150 - 1210)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۹۲–ف
نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ در هامش [فیلمها ف: ۱ – ۴۲۸]

● **جواب عبد علی بن عبدالجبار** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u 'abd-i 'alī ibn-i 'abd-ul-jabbār
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
کلام سائل را متن قرار داده و جواب را شرح.
چاپ: دارالسلطنه تبریز: دارالطباعه مشهدی حاجی آقا، سنگی، ۱۲۷۶ق، رحلی (جوامع الکلم: ج۲؛ صص۵۶–۶۱)

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۷۵/۵م
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق، ۱ص(۲۶)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۲۰۸]

● **جواب عرفاء** / پاسخ پرسشها / عربی
javāb-e 'orafā'
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۲۳
آغاز: بسمله، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین؛ **انجام:** سنه ۱۲۲۴ و الحمدلله وحده
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]
۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۲۵/۱۰
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: – ۱۴۲۱]
۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۲۵/۱۱
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: – ۱۴۲۱]

● **جواب عریضه آقا سید اسدالله قزوینی از ماکو به اصفهان** / نامه نگاری / عربی
javāb-e 'arīze-ye āqā seyyed asad-ol-lāh qazvīnī az mākū be esfahān

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۳۲
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی ابتدع الابداع
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ – ۱۷۷]

● **جواب عریضه آقا میرزا عبدالوهاب منشی** / نامه‌نگاری / عربی
javāb-e 'arīze-ye āqā mīrzā 'abd-ol-vahhāb-e monšī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۲۷
آغاز: بسمله. سبحان الذی یبدع ما فی السموات و ما فی الارض ... و بعد فیا ایها الوهاب قد علمت بما انشات
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ – ۱۷۶]

● **جواب عریضه سائلی از اصفهان** / نامه‌نگاری / عربی
javāb-e 'arīze-ye sā'elī az esfahān

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۳۱
آغاز: سبحان الذی یبدع ما یشاء بامره و اذا اراد بشیء فقبل ان یقول له کن فیکون ... و بعد فقد قرأت کتابک
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۱۷۶ر–۱۷۸پ)، ۱۹ سطر [ف: ۹ – ۱۷۷]

● **جواب عریضه سلیمان خان افشار** / نامه نگاری / فارسی
javāb-e 'arīze-ye soleymān xān-e afšār
کرمانی، محمد رحیم بن محمد کریم، ۱۲۴۸ – ۱۳۰۷ قمری
kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad karīm (1833 - 1890)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۵۲/۶
خط:تحریری،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛۴ص(۷۶۱–۷۶۴)[مختصر ف: – ۲۴۹]

● **جواب عریضه ملامحمد هزار جریبی** / نامه نگاری / فارسی
javāb-e 'arīze-ye mollā-mohammad-e hezār jarībī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۱۵/۴یح

خط: نستعلیق، کا: عبدالمجید بن یوسف بن مجید آهی، تا: با تاریخ ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای، ۲ص(۱۸۰-۱۸۱)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۸سم [ف: ۴۵ - ۱۵۲]

● جواب عریضه والده آقا سید حسین از ماکو / نامه‌نگاری / عربی

javāb-e ‘arīze-ye vālede-ye āqā seyyed hoseyn az mākū

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۲۸

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی یمن علی من یشاء

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر [ف: ۹ - ۱۷۶]

● جواب علی السیر المتقدمة/ کلام و اعتقادات / عربی

javāb-un ‘alā-š siyar mutaqadimah

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۰۸

آغاز: اعلم ایها الاخ العزیز القاری ایدک الباری تاعلی و انه یرشدن بنعمته؛ **انجام:** و یهدیهم الی معرفة الحق و الصواب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با عطف تیماج [رایانه]

● الجواب العلی عن حال الولی / عرفان و تصوف / عربی

jawāb-ul ‘alī ‘an ḥāl-il walī

نابلسی، عبدالغنی بن اسماعیل، ۱۰۵۰ - ۱۱۴۳ قمری

nābolosī, ‘abd-ol-qanī ebn-e esmā‘īl (1641 - 1731)

تاریخ تألیف: ۱۳ شعبان ۱۱۳۹ق

رساله‌ای است کوتاه در پاسخ نظرات برخی که می‌گویند: خداوند نفس و وجود ماست و ما نیز نفس و وجود او هستیم. نابلسی می‌گوید قبل از ما نیز ملا ابراهیم کورانی مدنی رساله‌ای نوشته به نام «المسلک الجلی فی حکم شطح الولی» و در مورد این شبهه پاسخ گفته است.

[ایضاح المکنون ۳۷۲/۱؛ هدیة العارفین ۵۹۰/۱؛ معجم المؤلفین ۲۷۱/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۰۴/۷

آغاز: الحمدلله الحافظ من الضلال فی جمیع الاقوال و الافعال ... اما بعد، فیقول حضرة العالم العامل ... و جدت رسالة اسمها؛ **انجام:** فرغ ما جری به قلم الامداد و رسمه فی الطروس روح الاستعداد

خط: نسخ، کا: محیی الدین بن قاسم نبکی، تا: ۱۱۹۶ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده با نشان «بلغ»؛ کاغذ: فرنگی، ۶گ (۸۶-۹۱)، ۲۵ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳۴ - ۶۲۸]

● جواب عن الآيات و الروايات المشكله / تفسیر / فارسی

javāb ‘an-el āyāt va-r revāyāt-el moškele

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۲۰۴

آغاز: قوله تعالی و قدر فیها اقواتها فی اربعة ایام ... قوله تعالی و لقد خلقنا السموات و الارض و ما بینهما ... سؤال خبر کن ما را که خدای تعالی نخستین چیزی که افرید چه بود جواب؛ **انجام:** روایت کرده اند از حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم که چون بنده مومن را مرگ فرا رسد بر بالین او فرشتگان نیکو روی، حریرهای بهشت برداشته و خط بهشت با خویش آورده پس ملک الموت گوید که ای جان، پاکیزه بیرون ای بسوی آمرزش.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۴×۲۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۶۰۸]

● جواب عن استفتاء حول الشيخية / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb ‘an esteftā’-en hawl-eš šayxīyya

جواب عن استفتاء الناس فیمن قال بکلام الشیخیة. و حاول المجیب ان یثبت ان المذکور فی الاستفتاء کلام ناقص سقط من اوله و آخره شیء یغیر المراد.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۲۸/۳

آغاز: استفتائی در ذیل کتاب مذکور باسمه ذکر کرده اند که ایراد جواب آن؛ **انجام:** یخرجونهم من النور الی الظلام اولئک اصحاب النار هم فیها خالدون

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ شوال و غره ذیقعده۱۲۹۹ق؛ جلد: چرم زرد، ۱گ (۹۲ر حاشیه)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [مؤید: ۲ - ۳۱]

● جواب عن إيراد عضد الدين على الكشاف / تفسیر / عربی

jawāb-un ‘an īrād-i ‘aḍud-id dīn ‘ala-l kaššāf

دامغانی، محمد بن نصرالله، - ۷۷۵ قمری

Dāmqānī, mohammad ebn-e nasr-ol-lāh (- 1374)

وابسته به: الکشاف عن حقایق غوامض التنزیل و عیون الاقاویل فی وجوه التأویل = تفسیر کشاف؛ زمخشری، محمود بن عمر (۴۶۷-۵۳۸)

رد اعتراض «عضد الدین إیجی» است بر تفسیر آیه شریفه «و إن کنتم فی ریب مما نزلنا ...» در یک «مقصد» و «خاتمه».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۶۳/۳

آغاز: الحمدلله المتفرد سبدغ فضله المتوحد شیوع عدله المفضل علی الانسان؛ **انجام:** لکان أبلغ فی التحدی و هذا غایة الشرط فی هذا المضمار، زادنا الله و إیاکم إطلاعاً علی ما فیه کتابه من الأسرار

خط: نستعلیق، کا: علاألدین بن حسن، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۱۲-۱۶)، اندازه: ۵×۸سم [ف: ۳۶ - ۲۷۲]

←الجواب عن رد التفتازانی ← رد التفتازانی

● **جواب عن السؤال فی کیفیة علم الله** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-un ʻan-is su'āl fī kayfīyyat-i ʻilm-il lāh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۳۹/۴-ف

نسخه اصل: نسخه آقای مدرس رضوی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق [فیلمها ف: ۱ - ۶۰۱]

● **الجواب عن الشبهات الواردة لخبر الغدیر** / کلام و اعتقادات / عربی

al-jawāb ʻan-iš šubahāt-il wārida li-xabar-il ġadīr

علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری

ʻalam-ol-hodā, ʻalī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۷/۵۵عکسی

نسخه اصل: کتابخانه آستان قدس رضوی ش۲۱۵۰۹ض؛خط:نسخ، کا: سید احمد بن محمد رضا حسینی صفایی خوانساری، بی‌تا؛ مصحح،رکابه‌دار؛۲ص(۱۴۴-۱۴۵)، ۲۲ سطر [عکسی ف: ۴ - ۳۹۴]

● **الجواب عن شبهة ترتیل القرآن بالصوت الحسن بروایة الکلینی** / علوم قرآن / عربی

al-jawāb ʻan šubhat-i tartīl-il qur'ān bi-ṣ-ṣawt-il ḥasan bi-riwāyat-il kulaynī

حر عاملی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ قمری

horr-e ʻāmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693)

یزد؛ محمود آبادی، میرزا حسن؛ شماره نسخه:۳۱/۲

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن حاجی محمد علی اسحاق آبادی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۵۶]

● **الجواب عن الفوائد** / - عربی

al-jawāb ʻan-il fawā'id

محقق جوربذی، شرف الدین

mohaqqeq-e jūrbazī, šaraf-od-dīn

این رساله جواب علامه شرف الدین است از اشکالاتی که به عنوان چهار فایده طرح شده است.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۸۷/۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ با سرلوح‌های زرین؛ کاغذ: اصفهانی نازک، ۱گ (۳۴۵پ-۳۴۶پ)، ۲۴ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [رشت و همدان: ف: - ۱۴۸۱]

● **جواب القائل بإباحة الاشیاء و عدم التوقف فیما لا نص فیه** / اصول فقه / عربی

jawāb-ul qā'il bi-'ibāḥat-il ašyā' wa ʻadam-it tawaqquf fīmā lā naṣṣ-a fī-h

حر عاملی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ قمری

horr-e ʻāmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693)

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۴۹/۲۲

خط: نستعلیق، کا: حیدر بن احمد کشمیری، تا: ۱۰۹۴ق؛ در برگ ۲۱۵پ تا ۲۱۶پ نامه‌ای است به عربی به یکی از دانشمندان برای سفارش و توجه به ملا محمد برادر ملا محمد تقی و محمد علی و محمد اسماعیل و شرحی درباره ربیع بن خثیم؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۲۰۹ر-۲۱۹ر)، ۱۹-۲۴ سطر (۸/۵×۱۳/۵-۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۳۸۱]

● **جواب قصیدة ابن الراعی** / متفرقه / عربی

jawāb-u qaṣīdat-i ibn-ir rā'ī

قرشی صعدی، یحیی بن حسن

qorašī sa'dī, yahyā ebn-e hasan

ابن راعی که مصاحب ملک افضل بوده قصیده‌ای برای امام مهدی علی بن محمد (-۷۷۳ق) فرستاده و در آن به ذم او و مدح افضل پرداخته است. ابتدای قصیده چنین است: «قفی قبل التفرق یا اماما ×× نطارحک التحیة و السلاما». صعدی در قصیده‌ای حدود هشتاد بیت جواب ابن راعی را سروده و پس از آن، رساله حاضر را که در توبیخ و هجو او و صحت اعتقاد خویش می‌باشد به نثر نگاشته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۶۵/۷

آغاز: محبرة تطرق ارض الجبر و التشبیه منحدرة من سماء العدل و التنزیه تتهادی الی عدینه کالعروس ...

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینچی-رم ۳۹ روسی ۳۳۹؛ خط: نسخ، کا: عبدالهادی بن علی الدمامینی، تا: شوال ۱۲۹۳ق، جا: ساوین؟؛ ۷ص (۱۸۰-۱۸۶) [عکسی ف: ۲ - ۲۹۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۶۵/۱۰

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ ۶ص (۱۹۸-۲۰۳) [عکسی ف: ۲ - ۲۹۴]

● **جواب قصیدة الرائیة لأبی فراس** / ادبیات / عربی

jawāb-u qaṣīdat-ir rā'īya li-'abī firās

ابن ورقاء، احمد بن عبدالله

ebn-e varqāe, ahmad ebn-e ‘abd-ol-lāh

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۱۲/۴۵-ف

نسخه اصل: نسخه ش ۲۱۶ کتابخانه تقوی که اکنون در کتابخانه مجلس شورای ملی است ۶۴۶۱۴-۴۵۵۹؛ کا: عبدالحی، تا: ۸۲۲ق، جا: ماردین در شمال عراق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای [فیلمها ف: ۱ - ۶۲۰]

● جواب قصیدة السکاکی (رساله فی) / ادبیات / عربی

javāb-u qaṣīdat-us sakākī (r. fī)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۸۹

آغاز: هذه الرساله للمولوی الادیب العلامه جمال الدین علی بن ابی القاسم؛ **انجام:** بقیتم لنایا الی احمد شیع ء لاوردنا حتی بکم تحصل الخط

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق [رایانه]

● جواب القصیدة الطنطرانیة / شعر / عربی

jawāb-ul qaṣīdat-iṭ ṭanṭarānīya

جوینی، محمد بن محمد، - ۶۸۳ قمری

Joveynī, mohammad ebn-e mohammad (- 1285)

وابسته به: القصیدة الرجعیة = القصیدة الطنطرانیة = قصیدة لامیة؛ طنطرانی، احمد بن عبدالرزاق (قرن ۵)

آغاز: یا شخیت الوسط قد شقشقت بالاوجال جال ×× و اطف عنی حر بینال و ره بلبال بال ...

انجام: انه قل ذم فی الاخطاب و الالعاب عاب

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۲۰/۱۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق، جا: اصفهان؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۱۱۳ر-۱۱۵ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۵ - ۳۹۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۷۸/۶

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به استناد نسخه شماره ۱۹۲۰/۱۱ ملک ذکر شد؛ خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۱؛کاغذ:استانبولی،جلد:تیماج تریاکی، ۳گ (۵۱ر-۵۳ر)، ۲۳ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۳۸۰]

● جواب القصیدة الطنطرانیة / شعر / عربی

jawāb-ul qaṣīdat-iṭ ṭanṭarānīya

خراسانی، محمود بن حاجی، ق ۱۰ قمری

xorāsānī, mahmūd ebn-e hājī (- 16c)

وابسته به: القصیدة الرجعیة = القصیدة الطنطرانیة = قصیدة لامیة؛ طنطرانی، احمد بن عبدالرزاق (قرن ۵)

تاریخ تألیف: ۹۲۲ق

قصیده مجنسه طنطرانیه از معین الدین طنطرانی احمد بن عبدالرزاق است و در مدح نظام الملک طوسی سروده شده است. این قصیده استقبال آن است که در مدح حضرت مولی سروده و علاوه بر تجنیسات تلمیع نیز دارد. جمع حروف اول بیت‌های قصیده این بیت را نیز تشکیل می‌دهد: «ان فی الجنه نهراً من بلن ×× لعلی و حسین و حسن». گوینده این قصیده جوابیه همان سراینده قصیده سلامیه است و در همان سال ۹۲۲ (= خراسانی) سروده شده و او در پایان نسخه خود را چنین معرفی می‌کند: «حاجی الراجی بخیی فی سنی الرائی رای ×× هاجی الناجی مجیی فی شجی الای آی / سیدی محمود به حاجی بضعف الحال حال ×× فی جواب الطنطر انی عقلة العقال قال / نهج اقدام علی الاقدام کالخدام دام ×× بهج تاریخ خراسانی علی الاختام تام»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۶/۶-طباطبائی

آغاز: آغاز قصیده: ایها الابناء آنا ابنؤا الآباء باء ×× ایلیاء الاولیاء ذی الهیجاء جاء / ناصب الاعراب فی الاعراب للاباب باب ×× و اصب المحراب فی الاحراب للوهاب هاب

بی‌کا، تا: قرن ۱۰، کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۵۸-۵۹)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۳ - ۲۹۸]

● جواب القصیدة العینیة لإبن سینا / ادبیات / عربی

jawāb-ul qaṣīdat-il ‘aynīya li-’ibn-i sīnā

بصری، عامر بن عامر، - ۶۹۶ قمری

Basrī, ‘āmer ebn-e ‘āmer (- 1297)

وابسته به: القصیدة العینیة = القصیدة الغراء = النفسیة = الورقائیة؛ ابن سینا، حسین بن عبدالله (۳۷۰-۴۲۸)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۹/۵

آغاز: بعد بسمله و حمد، و بعد فهذه حاشیه للقصیدة المنسوبة الی الشیخ ابی علی بن سینا رحمه الله. هبطت الیک من المحل الارفع ×× و رقاء ذات تعزز و تمنع؛ **انجام:** لا زلت فی شرف و رفعة رتبة ×× و عداک فی اسف و یأس مر هق / و معنی البیت ظاهر و الله اعلم بالصواب منه المبدء و الیه المآب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸، کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۱۲ص(۱۷۳-۱۸۴)، ۲۱ سطر [سنا: ف: ۲ - ۲۱۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۹/۶

آغاز: بعد بسمله، فقد اجاب رسالة الشیخ الرئیس ابی علی بن سینا طاب مرقده المشهورة بهبطت التناقض لها مولانا ملک الحکماء المحققین ... رأفت تواک ... الارفع ×× بالامرنا نقاوت بغیر تمنع

خط: نسخ، کا: احمد بن عبدالرحمن بن ابی بکر بن عثمان عفانی ملقب به فخر همدانی، تا: ۷۳۳ق، جا: تبریز خانقاه ربع رشیدی؛

کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۲ص (۱۸۴-۱۸۵)، ۲۱ سطر [سنا: ف: ۲ - ۲۱۱]

● **جواب کاظم بن علی نقی سمنانی (رساله در)** / فلسفه / عربی

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۲۲

آغاز: بسمله، الحمدالله انه قد کتب الی بعض العارفین؛ **انجام:** صور جسمانیه فافهم و الحمدالله رب العالمین
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● **الجواب الکافی لمن سأل عن الدواء الشافی** / حدیث / عربی

al-jawāb-ul kāfī li-man sa'ala 'an-id dawā'-iš šāfī
ابن قیم جوزیه، محمد بن ابی بکر، ۶۹۱ - ۷۵۱ ؟ قمری
ebn-e qayyem-e jawzīye, mohammad ebn-e abī-bakr (1293 - 1351)

چاپ: قاهره، مطبعة امین عبدالرحمان، ۳۳۴+۲۲ص، ۱۳۴۶ق؛ و دارالریان للتراث، ۲۹۶ص، ۱۴۰۸ق.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۰۹

آغاز: بسمله. سئل شیخ الامام العالم العلامه ... ما انزل الله داء الا و انزل له شفاء؛ **انجام:** ممن آثر حبه علی هواه و ابتغاه بذلک قربه و رضاه
خط: نسخ جلی، کا: عبدالرحمن بن قاسم بن محمد عبداللطیف عراقی، تا: ۳ صفر ۸۸۷ق؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی آهار مهره سمرقندی، جلد: تیماج روغنی، ۱۴۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۶۲]

● **جواب کتاب السادة** / نامه‌نگاری / عربی

jawāb-u k.-is sāda

جواب نامه‌ای است به عده‌ای از بزرگان دروز، در این جوابیه به ظهور قائم الزمان در یمن اقصی و در آینده‌ای نزدیک بشارت داده شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۱/۲۳

آغاز: لو کانت الادوات تبلغ الارادات اطال المولی بقاء السادة الاخوان المتمسکون بطاعة الولی الدیان
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۹۱۳؛ خط: نسخ معرب و ثلث، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴ص (۲۴۲-۲۴۵) [عکسی ف: ۴ - ۴۱۵]

● **جواب الکتاب کتبه المولی امام العالم حجة الاسلام فخرالدین محمد رازی قدس الله روحه العزیز** / نامه‌نگاری / عربی

jawāb-ul kitāb katab-a-hu-l mawlā imām-ul 'ālam ḥujjat-ul islām faxr-ud-dīn muḥammad rāzī
فخر رازی، محمد بن عمر، ۵۴۴ - ۶۰۶ قمری
faxr-e rāzī, mohammad ebn-e 'omar (1151-1211)

در پاسخ آمده که می‌خواستم «المطالب العالیه» را برای تو بفرستم که دفتری است کلان و بی‌مانند ولی نشد و دفتر کوچکتر که معالم العلوم خودم باشد فرستاده‌ام.

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۵۴/۲بخش۳

آغاز: بسمله. المتعرف ملک الفضائل المتواتره، المکتوب المکرم ... من ذلک الحبر الکامل عمید الملة و الدین؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و عترته
خط: نسخ کهن، بی کا، تا: ذیحجه ۶۶۳ق [ف: - ۱۱۵]

● **جواب کتاب من الری** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u k.-i min-ar riy
حکیم ترمذی، محمد بن علی، - ۳۲۰ ؟ قمری
hakīm-e termezī, mohammad ebn-e 'alī (- 933)

نامه‌ای است در پاسخ ناشناسی، در برگیرنده پند و اندرز.
[هدیة العارفین ۱۵/۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۴/۵-عکسی

آغاز: بسمله. حمدله. صلاة. جواب کتاب من ری الی ابی عبدالله (رح) قال الامام ابوعبدالله (رح) سلام علیک و رحمة الله و برکاته. وصل کتابک و فهمته. و ذکرت انی مشتاق الی رؤیتک العزیزة فانظر انفاک الله من این هذا الشوق؛ **انجام:** و قال عمر بن الخطاب (رض) ... و قال رسول الله (ص) البسو نعالکم فانها جمالکم.
اصل نسخه: ترکیه، راشد افندی، ش ۱۵۷۱؛ خط: نسخ پخته، بی کا، تا: ۵۹۳ق؛ ۴گ (۱۰۲-۱۰۵)، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۲ - ۸۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۳/۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۴۵۱]

● **جواب کتب کتبها** / بهائیت / عربی

jawāb-un kutiba kataba-hā
باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری
bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۱۳

خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ:

اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج ماشی، ۲ص (۱۹۱-۱۹۰)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

↩ جواب للسید محمد تقی قائینی فی باب صلاة الجمعة ← صلاة الجمعة

● جواب لمسئلة عددیة / ریاضیات / عربی

jawāb-un li-mas'alat-in 'adadīya

ابن هیثم، حسن بن حسن، ۳۵۴ - ۴۳۰ قمری

ebn-e heysam, hasan ebn-e hasan (966 - 1039)

[دنا ۱۰۳۱/۳؛ سزگین ۳۶۶/۵ش ۱۰]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۸۶/۵

آغاز: بسمله، قول الشیخ ابی الحسن بن الحسن بن الهیثم فی استخراج مسئلة عددیة، لمسئلة، نریدان نجد عدداً اذا القسم علی اثنین بقی منه واحدة و ان قسم علی اربعة؛ **انجام:** فهذا الذی ذکرناها یستوعب اجوبة جمیع المسائل التی من هذا الجنس و بالله التوفیق

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن پازهری، ۵گ(۶۱پ-۶۵ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۰۷]

↩جواب مال الله الخطی ← شرح حدیث «لولاک لما خلقت الافلاک »

↩جواب محمد علی میرزا ← العصمة و الرجعة

● جواب مراسلة السلطان الاعظم سلیمان خان /

نامه‌نگاری / عربی

jawāb-u murāsilat-is sulṭān-il a'ẓam sulaymān xān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۸۱/۶

آغاز: نورالله شموس الاسلام و اطلعها؛ **انجام:** و سرورا و بعد السلام علیکم

خط: نسخ، کا: احمد بن محمود بن خزیم نجفی، بی‌تا، برای بهاء الدین علی استادش نوشته؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱گ (۲۷۷-۲۸۷)، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۳۷۹]

● جواب مراسلة ... السید جواد الشبر / نامه‌نگاری -

jawāb-u murāsilat-i ... as-sayyid jawād aš-šubbar

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری

Bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۱۶

خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج، ۲ص (۱۹۴-۱۹۳)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

● جواب مراسلة رئیس الطائفة الضالة البابیة / نامه‌نگاری / عربی

jawāb-u murāsilat-i ra'īs-iṭ ṭā'ifat-iḍ ḍāllat-il bābīya

ردیه‌ای است بر بابیه و بهائیه و صبح ازل با این عنوان «جواب ...» اما متن مضمون مخاطبه طائفه ضاله. در میان مناجات نام بهاء و صبح ازل، بابیان و شیخیان را گنجانیده و بر آنان نفرین می‌کند. این نمونه‌ای است از عبارت رساله: «فمنهم من سمی دهریا ... بابیا و شیخیا مانثم منهم رایحة کیف الاحیف ... فیاعجبا من عبد کفور ... الذی خرج من قواعد النور و مقاعد الکجور و اشتعلت من نفحات هواه نار الظلم ... اعنی به معدن الحیل ... الملقب بصبح الازل خذ له الله ... ثم العجب ان هذا مع جعله عین الظلمه صرف النور ... لم یقنع بهذا اللقب و لم یکتف بهذا الحسب بل هو استعلی من غیر ارتقاء ... بل بصرف التوهم ... فعلی و استکبر و قد صار ... متلقبا بالبهاء».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۲/۶-طباطبائی

آغاز: جواب مراسلة رئیس بابیه سبحانک الله و بحمدک لا اله الا انت الذی تهب نسائم حبک الی نسخة الامکان فشرقت لمعات الوجود من مشارق سبحات عنایتک؛ **انجام:** اللهم امح الاراجیف و الاباطیل من صفحة الوجود اللهم اجعل العکه ... میت البلاد ... و اجعل البهاء هباء و سلط علی من اتبعه و باء فانه غیر دین و سنة نبیک اضل عبادک ... اللهم صل علی محمد و اله ... یا ذالجلال و الاکرام قد فرغت من تحریر هذه النسخة الشریفه فی یوم الاربعاء الخامس و العشرین من الربیع الثانیه من سنه ۱۳۵۱

بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۳۵۱ق؛ کاغذ: فرنگی آبی و شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه قرمز، ۴گ (۴۹ر-۵۳پ)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۷۵]

● جواب مرقومه در تکلیف / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e marqūmeh dar taklīf

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۳۶

آغاز: بسمله، عرض می‌شود که شریفه را زیارت کردم و بر مضمون آن اطلاع حاصل شد خداوند عالم؛ **انجام:** و وصل الی الحران و سلک فی المقام من البدو الی الختام اعازنا الله من تشتت الاهواء واختلاف الاراء قدتم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

←جواب المسائل > تحفة المسائل
←جواب المسائل > حملیة
←جواب المسائل > الاجتهاد و التقلید

● **جواب المسائل** / فقه / عربی
jawāb-ul masā'il
علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری
'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۱۴۷
آغاز: نقصان الدین مثله هذا الوجه؛ **انجام:** فبعث بها الی خراسان یسمی ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی [رایانه]

● **جواب المسائل** = **جوابات المسائل الشایعة** / طب / عربی
jawāb-ul masā'il = jawābāt-ul masā'il-iš šāyi'a
بصری، احمد بن عبدالرضا، ق۱۱ قمری
basrī, ahmad ebn-e 'abd-or-rezā (- 17c)
محل تألیف: قریه شاه اندیز از توابع مشهد رضوی
پاسخ سی و یک سؤال در موضوعات گوناگون است. این پرسشها مسائل گوناگونی در موضوعات پزشکی و علوم طبیعی را در بر می‌گیرد. اولین پرسش درباره لطافت آب باران در برخورد با تن انسان و آخرین آنها درباره یخ زدن آب است. بدین ترتیب: ۱. لم کان ماء المطر خفیفا لطیفا باتفاق البشر؛ ۲. لم کان السمک لا یعیش بدون الماء و یهلک؛ ۳. لم کان الانسان عند ولادته لایمشی و لایدب و غیره من سایر الحیوان عندها یمشی و یذب؛ ۴. لم کان من دخل مکاناً مظلماً لا یری الا بعد هنیئة کما تری؛ ۵. لم یحمر وجه الغضبان و یصفر وجه الخایف الفرعان؛ ۶. لم یحیض المراة یا ذا البیان وحدها دون سایر الحیوان؛ ۷. لم تسکن الرعشة مطلقاً بشرب الشراب فحققا؛ ۸. لم یمیل الرجل الی الجماع فی الصیف اکثر من غیره فحقق و المرءة فی الشتا اجل من غیره فدقق؛ ۹. لم کان المحموم السایل یبرء بالعرق السایل؛ ۱۰. لم کان المغثی یهلک غالبا بالعرق مفارقا او مصاحبا؛ ۱۱. لم ینجر الفم العنبری ایها الحکیم الحاذق الانوری؛ ۱۲. لم ینزل الدم من کثیر الجماع فی کل وقت یا علی الاوضاع؛ ۱۳. لم یقشعر بدن صاحب الحمی المنوبة اللئیمة دون غیرها و ان کانت ذات سلم و سلیمه؛ ۱۴. لم یزول التشنج عمن کان فیه عند عروض الحمی له یا نبیه؛ ۱۵. لم کان التشنج الحادث القبیح بعد الحمی مهلکا ایها الفصیح؛ ۱۶. لم کان التشنج الذی فی اثنایها یا طبیب او قبلها سلیما و صاحبه یبرء و یطیب؛ ۱۷. لم یخرج من موضع البرص و البهق الردی عند ثقبه دم ایها الحکیم الدری؛ ۱۸. لم یعسر اندمال القروح التی فی المفاصل و الجروح؛ ۱۹. لم لم ینبت شعر مطلقا لمعدوم الانثیین فحققا؛ ۲۰. لم یزول العطش بدخول الحمام عن العطشان و یعطش من لا عطش فیه بدخوله یا ذا البیان؛ ۲۱. لم دق صوت الخصی ورق؛ ۲۲. لم یجثا الانسان ذو اللب بعد تناوله الطعام الیابس و الرطب؛ ۲۳. لم کان من سقط مثلا علی الجانب الایمن فرضاً یؤلم جانبه الایسر ایضاً؛ ۲۴. لم کان الماء الذی یستسقی من بیر حفر علی ساحل البحر عذبا بلا نکیر؛ ۲۵. لم تنطلق طبیقه من یغتسل بماء الحماه فیشتغل؛ ۲۶. لم کان صاحب الفواق یسکن فواقه الشدید عند استماع نغمة او فرحة ایها المجید؛ ۲۷. لم یزول الفواق العارض بسبب کثرة الشراب و الطعام عند حبس النفس علی التمام؛ ۲۸. لم لا یستمری ذو الطحال الطعام فی جمیع الاحوال؛ ۲۹. لم منعت الحکماء شرب المسهل الدواء فی الصیف الصایف کفیت النواء؛ ۳۰. لم یعطش المستسقی یا ذا الایمان و التقی؛ ۳۱. لم لم یثخن الماء و یجمد یا ذا المکرمات اذا طبخ دون سایر الرطوبات.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۲۲/۷
آغاز: اللهم احمدک یا مجیب دعوة السائلین واصلی علی نبیک محمد و آله الفاضلین ما ترتب الجواب علی السؤال ... و بعد فیقول ... هذه احدی و ثلثون مسئلة شایعة اجبت عنها بما خطر بالبال؛ **انجام:** و مخالطها شیء من جوهر الارض المانوسة. اتفق الفراغ من تسطیرها یوم البروج المشهورة من الشهر البایین الموحدتین من السنة الباب المبرورة من عشر حملة العرش بعد مضی ق ج ت ق علی التمام من الهجرة النبویة ... فی قریة طیبة تسمی بشاه اندیز من توابع المشهد الرضوی علی مشرفه صلوات الملک العلی.
خط: نسخ، کا: محمد بن ملک محمد مصعب بیگی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی و حنایی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۳گ (۲۱۶پ - ۲۱۸ر)، ۲۵ سطر (۱۱/۷×۲۲/۷)، اندازه: ۱۸×۳۱/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۴۳]

● **جواب المسائل** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-ul masā'il
احسائی، علی نقی بن احمد، - ۱۲۴۶ قمری
ahsā'ī, 'alī naqī ebn-e ahmad (- 1831)
تاریخ تألیف: شب ۲۱ ذیحجه ۱۲۳۷ق

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۵۷
آغاز: بسمله و به نستعین. الحمدلله رب العالمین و الصلوه؛ **انجام:** هذا آخر ما اردت ایراده ... و الحمدلله وحده.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ وقف اولاد؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا رویه پارچه، ۱۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [رایانه]
۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۰۳/۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق [ف: ۳ - ۳۴]

● **جواب المسائل** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-ul masā'il
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)
رساله حاضر - که ناتمام است - پاسخ به دو سؤال است که گروهی از طلاب از ایشان پرسیده‌اند: ۱. دلیل تعلم موسی از خضر چه بود؟ ۲. قرآن نازل شده بر رسول الله (ص) بعینه در کجا واقع است؟

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۷۷/۱
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوه و السلام علی خیر خلقه و مظهر لطفه ... فیقول العبد الجانی ... ان جماعه من طلاب الحق و الیقین و سلاک السبیل الواضح المبین قداتوا بمسائل صعبه؛ **انجام:** و فی کل مراه ذلک النور نور الشمس بعینه و کالنار الواحده.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج حنایی، ۳گ (۲پ-۴پ)، ۲۵سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۴۱۷]

● **جواب المسائل** / کلام و اعتقادات، پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-ul masā'il
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)
تاریخ تألیف: دوشنبه دهه پایانی رمضان ۱۲۴۲ق
سؤالاتی را که درباره حدیث «داخل فی الاشیاء لا بالممازجة ...» و قصد قربت در عبادات و آیه «لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون ...» یکی از مریدان رشتی از وی نموده، به صورت مزجی جواب داده است.
آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول العبد ... الرشتی انه قد وردت علی مسایل لبعض الاجلاء الطالبین السالکین ... الذین میزوا الغث من السمین ... قال سلمه الله تعالی، بعد البسملة. الحمدلله الذی فضل بنی آدم و اکرم ...
انجام: و لو کان لی سبعة فی الحال لاسمعتکم من غرایب الکلام و عجایب المقال و لکن الله لما یشاء فعال. قد فرغ من تسویدها منشیها ضحی یوم الاثنین فی العشر الآخر من شهر رمضان المبارک فی سنة ۱۲۴۲ حامداً مصلیاً مسلماً مستغفراً.

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۶-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ ۲۸ص (۳۳۶-۳۶۳) [عکسی ف: ۱ - ۱۱۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۶۶۱
آغاز: بسمله، حمدله ... قد وردت علی مسائل لبعض الا ... الطالبین السالکین لسبیل الحق و الیقین الذین؛ **انجام:** الکلام و عجابر المقال و لکن الله ما یشاء فعال قد فرغ من تسویدها.
تاریخ تألیف ۱۲۴۲؛ خط: نستعلیق، کا: موسوی نیشابوری، فداعلی، تا: ۱۲۵۳ق، جا: لکهنو؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۸گ، اندازه: ۱۹×۲۳/۳سم [رایانه]

۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۳۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد موسوی، تا: ۱۲۷۰ق؛ خطبه کتاب را فاقد است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۲۳ر-۴۵)، مختلف السطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۵۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۰/۳۹-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۳ق؛ مصحح؛ ۱۴ص (۲۶۲-۲۷۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۱۰]

● **جواب المسائل** / فقه / عربی
jawāb-ul masā'il
بدون گزارش

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۲۲
آغاز: بسمله، له و لم یقم علیه دلیل صریح و انما ذلت الاخبار علی توجه الخطاب للولی رجلا کان؛ **انجام:** ثم قال سلمه الله تعالی مایقول شیخنا ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: زرکوب؛ ۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۷سم [رایانه]

● **جواب مسائل = سؤال و جواب** / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e masā'el = so'āl va javāb

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۱/۳
آغاز: با او ملاقات کرده است پاک است یا نجس؛ **انجام:** در حق چنین مامومی جایز خواهد بود
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: علی ملکی اصل، فروردین ۱۳۷۶؛ کاغذ: فستقی فرگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴۹×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۴۸]

● **جواب مسائل = سؤال و جواب** / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e masā'el = so'āl va javāb
در مسائل طهارت و صلات است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۶۱/۳

آغاز: با او ملاقات کرده است پاک است یا نجس؛ **انجام:** در حق چنین مامومی جایز خواهد بود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۴۸]

● **جواب المسائل** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-ul masā'il

مؤلف شناخته نشد. از مندرجات رساله استفاده می‌شود که مؤلف این رساله و مجیب این مسائل از افاضل امامیه در نیمه دوم قرن هفتم است. رساله پاسخ است به این مسائل کلامیه: «کیفیة حصول لطف بامامة و تعلق علم بمعدومات و تمیز آنها و شبهه در حجم و حیز و سبب و علة و مؤثر و مقتضی و معجزه و فرق بین فعل و صنع» که مورد بحث میان امیر حسام الدین ابوالحسن بن رجا و سید رضی الدین بن عرفه واقع شده است. مؤلف در دیباچه جریان بحث را که سبب تألیف این رساله است چنین ذکر کرده است: «ابتدا مسائله بان قال انه کان جری بینه و بین السید رضی بن الدین عرفه ابقاه الله بحث فی الامامة و کیفیة حصول اللطف بها و انه الحرج عند البحث و لما وصل الی حمص ذکر ما جری و انی کتبت الیه کتابا یتضمن الانتصار السید رضی الدین فیما ذکره و انه رد جوابه و ذکر فیه صورة البحث علی جلیته و وقعت واقعه حلب و حاستة التتار خذلهم الله البلاد و منع ذلک من المعاودة فی ذلک و لم یرد علیه جواب شافی و هو یقول الان ان لطف الامامة.»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۳

آغاز: الحمدلله علی آلائه و صلواته علی سیدنا محمد النبی و علی الطاهرین من آله و سلم تسلیما اما بعد فاننی وقفت علی ما سطره الشیخ الفقیه العالم الزاهد العابد الامیر حسام الدین ابوالحسن بن رجا حرسه الله و ایده من المسائل و اجبت عنها بحسب الوقت؛ **انجام:** قوله و الحجة ان کان کون افعالنا محتاجة الینا الی آخره فیوضحه قلنا «کذا» کون افعالنا محتاجة الینا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۲۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۴ - ۶۳]

● **جواب مسائل ابوالحسن رضوی** / فلسفه / فارسی

javāb-e masā'el-e ab-ol-hasan-e razavī

سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری

sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۶ق

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۸۸/۱۲

آغاز: بسمله، سئلنی السید الوجیه العالم النبیه الفقیه ابن الفقیه الذی؛ **انجام:** طول مزاولت و ممارست علوم و معارف میخواهد تا توفیق و توافق نبیند و السلام.

خط: نستعلیق، کا: درویش عبدالمجید ملقب بن نور علی شاه خاکسار حکمی سبزواری فرزند حاجی ملا اسماعیل، تا: با تاریخ ۱۳۱۰ق، جلد: تیماج زرشکی، ۱۹ص (۳۱۱-۳۲۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۵ - ۲۶۴]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۴/۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۱۴]

● **جواب مسائل از بیست و هفت سؤال** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e masā'el az bīst va haft so'āl

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۱۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابرو و باد، ۱۰۰ص (۱-۱۰۰)، ۲۰ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۹۳]

← جواب المسائل الاصفهانية ← الاصفهانية

● **جواب مسائل الاشاعره** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e masā'el-el ašā'ere

ملتانی، عبدالرحیم

moltānī, 'abd-or-rahīm

راجع به تقیه و غیره

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۳۹

آغاز: بسمله، الحمدالله علی احسانه، اما بعد چنین می‌گوید؛ **انجام:** اقتدار که در شان اهل بیت علیهم السلام وارد شده و نص قاطعست در مدلول آن نموده اید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

● **جواب مسائل اعتقادی** / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e masā'el-e e'teqādī

شاید از یکی از بزرگان شیخیان. نخستین پرسش درباره شیطان است که چه کسی او را گمراه کرد و آخرین پرسش درباره حدیث «القبر روضة من ریاض الجنة او حفرة من حفر النیران».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۲/۵

آغاز: بسمله، سؤال: آنکه هر خلق را شیطان گمراه می‌کند، شیطان را که گمراه کرد که سجده بر آدم نکرد؟؛ **انجام:** و عبودیت و ذکر و تسبیح ... ثابت نمود که ذکر آنها مناسب این مقام نیست
خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ همراه چند رساله از سید کاظم رشتی؛ ۲۳گ (۱۱۶ر-۱۳۸پ) [ف: ۱ - ۷۶]

● جواب مسائل اهل گیلان / فقه / عربی

javāb-e masā'el-e ahl-e gīlān

گیلانی، عبدالله بن محمد نصیر، ۱۲۵۹ - ۱۳۳۰ قمری

gīlānī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad nasīr (1843-1912)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۸۱/۵

آغاز: مسئله هل یجوز صلح حق رجوع الزوج الذی له فی الطلاق الرجعی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۳۱۴ق؛ اوراق این جوابیه در ضمن اوراق رساله قبلی صحافی شده؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: مقوا عطف تیماج دارچینی، ۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۳۴]

← جواب مسایل بعض الاخوان من همدان > تحقیق معنی العلم
← جواب مسائل بعض الخلان > اجوبة المسائل
← جواب مسائل بعض السادة > اجوبة المسائل الثمان
← جواب مسائل تقلید > اجوبة شافیة
← جواب المسائل الثلاث > طریق حقه

● جواب المسائل الثلاث فی تفسیر القرآن / تفسیر / عربی

jawāb-ul masā'il-it talāt fī tafsīr-il qur'ān

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۰۵۳ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۲۷]

● جواب مسائل الحاج مکی البحرانی / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-il ḥāj makkī al-baḥrānī

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۴ ربیع الثانی ۱۲۵۶ق
در پاسخ دو پرسش حاج مکی بن حاج عبدالله بحرانی مقابی: ۱. فضیلت فاطمه بر مریم را چگونه توان پذیرفت، که در قرآن آمده: یا مریم ان الله اصطفیک و طهرک علی نساء العالمین؛ ۲. اصحاب حضرت علی مانند سلمان و ابوذر برتر بودند یا یاران حضرت حسین.
آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فیقول العبد الجانی کاظم بن ... ان جناب الاکرم ... الحاج مکی بن الحاج عبدالله المقابی البحرانی اتی بمسائل عویصة صعبة المنال علی الوجه الذی یرید جوابها
انجام: و السلام علی من نظر و ابصر بعین الاعتبار. فقد فرغ من تسویدها منشیها مع کمال اختلال البال ... فی حظیرة القدس و ماوی الانس حضرت الائمه سامرة ... فی یوم الخمیس الرابع و العشرین من شهر ربیع الثانی من شهور سنة ست و خمسین و مأتین بعد الالف من الهجرة النبویه. حامداً مصلیاً ...
[الذریعه ۱۸۹/۵ «جواب مسایل الحاج مکی»؛ فهرست کتب مشایخ ۳۱۵ «رساله» که از «چاپ» قدیم یاد می‌کند]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۸-عکسی

آغاز و انجام: برابر
خط: ثلث، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۵۶ق؛ ۳۱ص (۳۶۸-۳۹۸) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۹]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۹۶/۴-عکسی

آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ خوش،کا: عبدالجلیل بن محمد حسین، تا: چهارشنبه ۱۵ جمادی الاول ۱۲۵۶ق؛ ۲۵ص (۲۶۵-۲۸۹) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۸]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۳۲/۷-عکسی

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: عباس بن علی محمد زنوزی، تا: ۱۲۶۷ق؛ ۲۴ص (۱۶۲-۱۸۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۹]

● جواب مسائل خوارزمی / هیئت / عربی

javāb-e masā'el-e xārazmī

؟ سجستانی، محمد بن طاهر، ۳۰۰ - ۳۷۲ قمری

sajestānī, mohammad ebn-e tāher (913 - 983)

در نسخه از مؤلف آن ذکری نیست. دور نیست که از ابوسلیمان باشد. مقاله پاسخ و پرسش‌هایی است مربوط به فلک که در عنوان: «فی جواب مسائل انفذها الیه من خوارزم» صورت گرفته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۹

آغاز: سالت اسعدک الله لم اوجب ارسطالیس للفلک عدم الخفة و الثقل لعدم وجود حرکة له من المرکز او الیه؛ **انجام:** بل قصد الفیلسوف ان یثبت مائیة یمین الفلک
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ جای برخی از سؤالات سفید است، دو صفحه در ذکر حاصل برهان توحید از غیاث الدین دشتکی و عبارات و فوائد متفرقه فلسفی ضمیمه است. بین مقاله سوم و چهارم ۳۳ سطر عبارتی است که کاتب از رسائل اخوان الصفاء و غیره نقل نموده؛ واقف: نائینی، ۵گ، ۲۸ سطر، اندازه:

۲۰×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۵۲]

● **جواب مسائل سئل عنها** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u masā'il-in su'il-a 'an-hā

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

پرسش‌هایی است با سربندهای «المسئلة الاولی، المسألة الثانیة ...». پنج پرسش و پاسخ است: ۱. فی أن الموضوع «له الاسماء الالهیة»ما هو؟ ۲. ما معنی ظهور آیاته؟ ۳. هل مادة الجنین هی المنی؟ ۴. ما اول الوجود و مراتبه؟ ۵. هل الصفات الفعلیة الحادثة خلقت قبل المشیئة؟

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۹۷/۶-عکسی

آغاز: بسملة. و مما یناسب ذکره هنا، مسائل سئل عنها جناب سیدنا و مولینا (ق) فاجاب عنها. المسئلة الاولی فی ان الموضوع له الاسماء الالهیة ما هو. قال (رح) اقول الاسماء اللفظیة لاشک انها حادثة؛ **انجام:** منی و منک و من زمانک و المکان و لو انی جعلتک فی عیونی الیوم القیامة ماکفانی. و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ در مجموعه رساله‌های شیخ احسایی و سید رشتی، به دنبال «جواب مسائل الشاهزاده محمود میرزا» از احسایی؛ ۳۹ص (۲۱۲-۲۵۰) [عکسی ف: ۱- ۱۰۹]

● **جواب مسائل سلیمان خان** / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e masā'el-e soleymān xān

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

تاریخ تألیف: ۱۴ صفر ۱۲۵۹ق

در پاسخ پرسش‌هایی از سلیمان خان افشار [در هامش آمده همان «صائن قلعه‌ای»] درباره مسائلی که در آن روزگار مطرح بوده است. مسائل: ۱. معنی آنکه در اخبار آمده که همه قرآن، یا ثلث آن، یا ربع آن در فضایل خاندان پیامبر است؛ ۲. معنی اینکه ذکر همه چیز در کتاب مبین آمده است؛ ۳. دلایل اعجاز قرآن و گفته‌های فرنگیان؛ ۴. نشانه علمای عارفین؛ ۵. وجه تسمیه سوره‌های قرآن. (احمد منزوی)

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه و مظهر لطفه محمد و آله الطاهرین و بعد چنین گوید بنده خاکسار و حقیر بی اعتبار و ذره بیمقدار کاظم ابن قاسم الحسینی الرشتی که راقی مراقی کمال و عارج مدارج اقبال ممیز غث ازثمین و طالب مراتب حق الیقین المؤید بلطف الله الملک المنان جناب سلیمان خان ... مسائلی چند ازین حقیر بی استطاعت و فقیر بی بضاعت خاصه در مراتب و مقامات معرفت سؤال نمود

انجام: چون اعجاز قرآن به عجز همه خلق از اتیان بمثله ... کتب العبد کاظم بن قاسم ...

چاپ: ایران، سنگی، بی ناشر، ۱۲۷۶ق، وزیری کوچک، ۱۹ص
[دنا ۱۰۳۳/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۵۰/۹]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۹گ (۶۷پ-۷۵پ) [ف: ۱ - ۷۷]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۶۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اینست حال باطن ایشان اما ظاهر ایشان پس نمیمیرند مگر بآن علت و اما اشکال اینکه شیعه نیز گاهی بمرض طاعون میمیرند و در بلاد شیعه گاهی طاعون میشود پس چگونه است

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با اشعار عربی در مراثی از شیخ احمد احسائی به خط سید صمد بن سید رضا با زیرنویس و شرح فارسی و رساله‌ای دیگر از سید رشتی در یک مجلد؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۷۳۷]

۳. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۳۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** جامع و قاعده کلیه اکتفا رفت و الله المستعان

بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۹۵ر-۱۰۱ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۱۳]

● **جواب مسائل سید حسین بن عبدالقاهر بحرانی** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u masā'il-i sayyid ḥusayn ibn-i 'abd-ul-qāhir baḥrānī

احسائی، علی نقی بن احمد، - ۱۲۴۶ قمری
ahsā'ī, 'alī naqī ebn-e ahmad (- 1831)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۴ق؛ محل تألیف: بحرین (روستای قدیم ...)

در پاسخ دو پرسش سید حسین بن عبدالقاهر بحرانی است که از شیخ احمد پرسیده و شیخ احمد به شیخ علی نقی پسرش دستور داده تا پاسخ دهد، در حالی که او فقط بیست و دو سال داشته است، درباره دو داستان است: ۱. خضر؛ ۲. رجعت.

آغاز: بسمله. حمدله. الذی خلقهم بیده و شعشعهم من نوره و انطقهم بلسانه و بعد فیقول ... علی نقی بن احمد بن زین الدین الاحسائی ...

انجام: فلا تعد عیناک عنه، و هذا آخر ما اردته ایراده و لم اقصد الاطالة ... و الحمدلله حق حمده برب العالمین

[دنا ۱۰۳۳/۳]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۵۳/۱

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مگر برگ‌های ۲۱۷-۲۳۹ که به

خط شاگرد او است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۳۳]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۸۵/۱۱

بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۵ص(۵-۵۹)،۱۹سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۸۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۳۴/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۷گ (۱۸۶پ-۱۹۲پ)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۲۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** نسی الحجه و ... المحجه ... الا شهر و الله اعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق؛ وقف اولاد؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با رویه پارچه [رایانه]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۵۰/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله حق حمده و قد صنفها الشیخ علی بن الاجل الشیخ احمد ... و کان عمره حین تألیفها اثنین و عشرین سنة.

کا:نوری،تا:۱۳رجب۱۲۳۸ق؛ ۵گ (۱۱۸پ-۱۲۲پ) [ف: ۵ - ۳۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۴۵/۲۰

آغاز: بسمله. حمدله. و بعد یقول الفقیر المسکین علی نقی بن احمد بن زین الدین الاحسایی قد وردت علی والدی ... مسئلتان؛

انجام: تمت بقلم منشاها علینقی ... بالیوم العشرین من شهر ربیع الثانی و سنة الرابعة عشر بعد المأتین و الالف فی بلاد القدیم من قری البحرین و الحمد ...

کاتب: محمد بن علی گنجوی تبریزی، تا: ۱۲۳۹ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن، ۴گ (۱۷۶-۱۷۹)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۵۲]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۳۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله من حمده تمت فی یوم الاثنین سنه ۱۲۳۹

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق [رایانه]

۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۷۳/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [ف: - ۲۷۵]

● جواب مسائل السید حسین القطیفی = اجوبة المسایل القطیفیة / عرفان و تصوف / عربی

jawāb-u masā'il-il sayyid ḥusayn al-qaṭīfī = ajwibat-ul masāyil-il qaṭīfīya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

در پاسخ پرسش‌های سید حسین قطیفی، که نمایه ۳۳ پرسش آن در «فهرست کتاب مشایخ ۳۳۳-۳۳۶»آمده است. این گفتار در «فهرست تصانیف سید ...» از محیط کرمانی با عنوان «الرسالة العشرون، فی اجوبة مسایل السید حسین القطیفی»آمده است. در نمای نسخه ۱۸۳۵/۳ دائرة المعارف به نام «اجوبة المسایل القطیفیة» نامیده شده است. نخستین پرسش در تفسیر «انه هو اغنی و اقنی» است که در گفته حضرت صادق (ع) آمده است و واپسین پرسش درباره علم خداوند است، بدین‌گونه: ما الوجه فی کون العنوان للواب لیس داخلا فی الامکان مع انه محدث ... و کونه عالماً اذلا معلوم لیکون بلا معلوم، مع ان العلم عین المعلوم ... (احمد منزوی)

آغاز: حمدله. صلاة. فیقول العبد الجانی و الاسیر الفانی ... الرشتی. ان السید السند و ... السید حسین بن ... قد بعث الی مسایل انحطت دون اغلبها الاحلام ... قال سلمه الله تعالی ما یقول سیدنا فی الحدیث المروی فی القمی عن الصادق فی قوله تعالی و انه هو اغنی و اقتی ...

انجام: من ان هذه الامور اشراقات فعلیه و انوار کینونته نسب الیه تعالی، کما ینسب سایر اسماء الافعال و صفاتها الیه.

[فهرست کتب مشایخ، ۳۳۳ «رساله»؛ دنا ۱۰۳۴/۳]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۶۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: میر فداعلی نیشابوری، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ جلد: مقوا با روکش کاغذ ابر و باد، ۱۵گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱- ۲۶]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۳۵/۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ ۹۵ص (۷۴-۱۶۸) [عکسی ف: ۱ - ۱۱۵]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۶۱/۱

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد بن حسن موسوی همدانی، تا: ۱۲۶۸ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۷۴]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۰/۲۰-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۳ق؛ ۲۱ص (۲۲۷-۲۴۷) [عکسی ف: ۱ - ۱۱۵]

● جواب مسائل سید صادق سمنانی / فلسفه / فارسی

javāb-e masā'el-e seyyed sādeq-e semnānī

سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری

sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۶۳/۹

خط: نسخ، کا: شیخ ابراهیم تهرانی، تا: ذیحجه ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، ۱۷ سطر [ف: ۱۱ - ۳۴۹]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۴/۱۰
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۳۸]

● جواب مسائل السید عبدالله السماهیجی / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-is sayyid 'abd-ul-lāh as-samāhījī

مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۹/۱۰
خط:نسخ،کا:علی مقصودی،تا:قرن۱۳؛قطع:خشتی [نشریه: ۵ - ۶۰۳]

● جواب مسائل السید علی البهبهانی / پاسخ پرسشها

javāb-e masā'el-es seyyed 'alī al-behbahānī

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

در پاسخ سید علی بن محمد بهبهانی.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۵۵۸/۳
بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ ۸گ (۴۵-۵۲) [ف: ۵ - ۳۸]

● جواب مسائل السید علی البهبهانی (۱) / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-is sayyid 'alī al-bihbahānī

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

در پاسخ سه پرسش آقا سید علی بهبهانی، نمایه این سه پرسش در فهرست کتب مشایخ» آمده است: ۱. مراد از بینونت عزلت و بینونت صفت در حدیث حضرت علی؛ ۲. معنی حدیث «الجمع بلاتفرقة زندقة و ...؛ ۳. وجود امر انتزاعی اعتباری سنت یا اصل. (احمد منزوی)

آغاز: حمدله. و صلی الله ... فیقول العبد ... کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی ان جناب ... اسید علی بن السید ... محمد البهبهانی اعلی الله مقامه قد اتی بمسائل عویصة جلیلة قد طالعت فیها افکار الحکماء و تحیرت ... قال سلمه الله تعالی قال امیرالمؤمنین (ع) توحیده تمیزه عن خلقه و حکم التمیز بینونة صفة لابینونة عزلة.

انجام: العکس الغالب علیه ظلمة الماهیة، فافهم و اتقن و مما ذکرنا یظهر لک الجواب عما سئلت و تحتاج الیه فی مسألة الوجود. و الله الموفق.

[دنا ۱۰۳۴/۳؛ فهرست کتب مشایخ ۲۹۹ش ۱۶۰ «رساله»]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۳۷/۳-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۲۷ص (۵۲-۷۸) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۲]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۰/۳۱-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۳ق؛ مصحح؛ ۹ص (۳۸۷-۳۹۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۲]

● جواب مسائل السید علی البهبهانی (۲) / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-is sayyid 'alī al-bihbahānī

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

در پاسخ ۴ پرسش سید علی بهبهانی بن محمد که نمایه آنها در «فهرست کتب مشایخ ۲۹۹» آمده است: نخستین پرسش درباره معنی کاف مستدیر بر نفس خود و نیز عمق اکبر. چهارمین و واپسین تفسیر آیه نور و حدیث العبودیة جوهرة کنهها الربوبیة. به نوشته همانجا چاپ شده است. این گفتار در «فهرست تصانیف سید ...» محیط کرمانی به این عنوان آمده است: «الرسالة الثامنة (السابقه؟) و العشرون فی اجوبة السید علی الهبهانی» سپس نمایه ۳ پرسش (که پرسش چهارم را ندارد). (احمد منزوی)

آغاز: حمدله. صلاة اما بعد، فیقول العبد الفقیر ... الرشتی ان جناب السید السند ... السید علی بن السید محمد ... قد اتی بهذه المسایل التی ضلت دونها الافکار و تحیرت ... قال سلمه الله تعالی. سیدنا اسئل من جنابک و کریم بابک ...

انجام: من مزال الاقدام و لم زلت للاعلام فیه الاقدام. و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم، عصمنا الله بمحمد و آله الطاهرین. و السلام علی من اتبع الهدی و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۳۹/۱۸-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نام پرسنده در دیباچه نادرست سید محمد بهبهانی آمده است؛ ۲۴ص (۲۷۷-۳۰۰) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۲]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۰۳/۴
انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نعمة الله بن محمد مهدی اصطهباناتی، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ (۶۰-۸۲)، ۲۰سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۹۵]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۱۳/۶-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، کا: احمد بن اسماعیل ترشیزی نامقی، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۲۲ص (۲۲۹-۲۵۰) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۳۷/۶-عکسی

آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۲۱ص (۱۴۰-۱۷۰) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۲]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۰/۳۰-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۳ق؛ مصحح؛ ۱۰ص (۳۷۷-۳۸۶) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۲]

←جواب مسائل الشیخ عبدعلی بن الشیخ علی التوبلی ⟵ لوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل

● جواب مسائل الشیخ علی آل عبدالجبار القطیفی / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-iš šayx 'alī āl-i 'abd-ul-jabbār al-qaṭīfī

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

در پاسخ دو پرسش شیخ علی بن احمد بن طوق القطیفی آل عبدالجبار (- ۱۲۸۷ق): ۱. در چگونگی صدور حروف، که الف از نقطه صادر شده و باء از الف و دال از باء تا پایان. ۲. تفسیر دعای «بحق من وصلت طاعته بطاعتک و ...». (احمد منزوی)

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول العبد الجانی ... الرشتی. انه قد امرنی المولی الامجد و الفاضل ... الشیخ علی بن الشیخ احمد بن الشیخ حسین بن عبدالجبار القطیفی اعلی الله شأنه ... قال سلمه الله تعالی بعد البسملة اشرف سلام اشرق بنوره اصقاع الوجود ...

انجام: انجام ۱: فهمک الله و سددک. و اما التطبیق بین عوالم الحروف و الاسماء و السیمات فانظر فی هذه الجدول فانه کافل لحقیقة البیان. و الله المستعان.

انجام ۲: و لما انا علیه من اختلال البال و اغتشاش الاحوال و تهجم الامراض المانعة من الاستقامة الحال و مع ذلک لم اترک شیئاً مما تحتاج الیه فی معرفة هذه المسایل ... و اکتمه الاعلی اهله. و الله خلیفتی علیک و لاحول و لاقوة الا بالله.

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۱۶/۱۰-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر۲
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ ۳۵ص (۲۵۱-۲۸۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۱]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۴۹/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ مصحح؛ ۲۱گ (۷۴ر-۹۴ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [مؤید: ۲ - ۲۸۴]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۰/۱۸-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر۱
خط: نسخ خوش، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۳۷۳ق؛ مصحح؛ ۸۱ص (۹۱- ۱۷۱) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۱]

● جواب مسائل شیخ علی فاضل تبتی = عالم المثال (رسالة فی تحقیق ...) / فلسفه / عربی

jawāb-u masā'il-i šayx 'alī fāḍil-i tabbatī = 'ālim-ul miṯāl (r.-un fī taḥqīq

سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری

sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

در پاسخ پرسش شاگردی تبتی خراسانی؛ مختصری است در پاسخ پرسش از نشانه مثالی.

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد فقد بلغنی من بعض اولادی المعنویة المشتق اسمه من الحروف العلویة ...

انجام: ان یجمع العالم فی واحد و الحمدلله و الصلوة علی محمد و آله.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۸۸/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: درویش عبدالمجید ملقب به نورعلی شاه خاکسار حکمی سبزواری فرزند حاجی ملا اسماعیل، تا: با تاریخ ۱۳۱۰ق، جلد: تیماج زرشکی، ۱۵ص (۲۲۴-۲۳۸)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۵ - ۲۶۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: شیخ علی، ۲۷ ربیع الاول ۱۳۵۱؛ ۱۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۱۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۳۶-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۳۵۳]

۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۴/۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۳۸]

● جواب مسائل شیخ محمد بن جابر / اصول فقه / عربی

jawāb-u masā'il-i šayx muḥammad ibn-i jābir

جزایری، عبدالنبی بن سعد، - ۱۰۲۱ قمری

jazāyerī, 'abd-on-nabī ebn-e sa'd (- 1613)

رساله جواب از سه مسئله شیخ محمد بن جابر بن عباس نجفی است ۱. اما ما سالت من کون الاصحاب یعملون بالاخبار الضعیفه ...؛ ۲. عن جواز الصلاة فی جلود الخز؛ ۳. عن جواز صلاة النساء فی الحریر.

[الذریعه ۲۰۳/۵؛ دنا ۱۰۳۴/۳؛ مکتبة امیرالمومنین ۴۱/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۰۷
آغاز: هذا جواب مسئله اجاب بها شیخنا ... اما ما سئلت عنه من کون الاصحاب یعملون بالاخبار الضعیفه و یردون الاخبار الصحیحه؛ **انجام:** و عرفت فی عدم قبول قولهم العذر و الله اعلم
در نحوه عمل به اخبار ضعیف است که انفراد در کتابت شده؛

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی فستقی، ۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۲۰]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۴۱

آغاز: و الصلاة علی محمد و آله الطاهرین ... و بعد فهذا بعض ما أفاده شیخنا العلامة الشیخ عبدالنبی الجزائری من أجوبة لبعض المسائل

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف اشرف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ ۸ص [عکسی ف: ۷ - ۳۴۰]

● جواب مسائل الشیخ محمد بن عبدالله محمد حویزی / پاسخ پرسشها -

jawāb-u masā'il-iš šayx muḥammad ibn-i 'abd-ul-lāh muḥammad ḥuwayzī

جزایری، عبدالله بن نورالدین، ۱۱۱۲ - ۱۱۷۳ قمری

jazāyerī, 'abd-ol-lāh ebn-e nūr-od-dīn (1701 - 1760)

دارای سی مساله است در اصول و فروع

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۸۱/۴

خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالله بن غلام علی بن شرف الدین دزفولی، تا: ۱۲۷۹ق [نشریه: ۷ - ۲۴۸]

● جواب مسائل الشیخ ناصر الجارودی / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-iš šayx nāṣir al-jārūdī

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ - ۱۱۲۱ قمری

bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710)

تاریخ تألیف: ۱۱۱۵ق

وی این رساله را در پاسخ شاگرد خود شیخ ناصر بن محمد جارودی تألیف کرده است. ماحوزی در پاسخ سؤال اول از هدایة القاصدین الی عقائد الدین و رساله ضوء النهار و نیز رساله مفرده خویش که ویژه نقض و ابرام در ادله قوم بر مسئله تقلید در اصول دین و تقلید در مسائل حقه تألیف کرده یاد می‌کند. هم چنین از تألیفات دیگر علما که به این موضوع پرداخته مانند: اوصاف الاشراف خواجه، شرح اشارات (در مقامات العارفین)، شرح ارشاد اردبیلی، انوار جلالیه مقداد، مدارک و درة التاج قطب شیرازی، شرح الفیه از ابن ابی جمهور احسائی و نیز رساله فی صفحات المجادلین از خواجه نصیر طوسی و جز اینها.

[الذریعه ۲۱۴/۲ و ۲۴۳ و ۱۲۱/۱۵؛ دنا ۱۰۳۵/۳]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۱/۲۷-طباطبائی

آغاز: فی اجوبة المسائل للشیخ الجلیل سلیمان بن عبد الله ... الما حوزی سئله عنها الشیخ ناصر بن محمد الجارودی س هل یجب القطع فی الاصول و کذلک النظر و الاستدلال ج الواجب فی الاصول عندنا هو ما تسکن الیه النفس بحیث لا یختلجها غلف الریب ... سواء کان ناشیا عن براهین قطیعخ او غیرها و لیس الدلیل شرطا ... کما بیناه فی کتابنا هدایة القاصدین؛ **انجام:** پاسخ سؤال سوم (در ذیل نسخه بالا) و روی ایضا فی الحسن عنه علیه السلام ای عصیر اصابه النار و کل من

دراین نسخه پاسخ به سه سؤال است: ۱. هل یجب القطع فی الاصول (اصول عقاید) در پاسخ به نقل نظرات مختلف پرداخته است و خود می‌گوید: الحق ان النظر و الاستدلال واجب ... لاعلی القانون الکلامی فالمقلد المصیب للحق مومن و ان اثم یترک الاستدلال فیکون جمیع مستضعفی الشیعه و عواملهم العاجزین عن اقامه الدلیل و البرهان مومنین ...، ۲. رجل تزوج صحیحا ثم طلق زوجته المذکروه مریضا قبل الدخول بها هل ترث، ۳. العصیر اذا غلایحرم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ رساله در پایان پاسخ به سؤال دوم پایان یافته است و پس از آن سؤال سوم با پاسخ کوتاه آن نقل شده است؛ ۳گ (۳۶۱-۳۶۳) [ف: ۲۳ - ۵۹۱]

● جواب مسائل ظهیری = پاسخ استرآبادی به عاملی / فقه / عربی

javāb-e masā'el-e zahīrī = pāsox-e estarābādī be 'āmelī

استرآبادی، محمد امین بن محمد شریف، - ۱۰۳۳ قمری

estarābādī, mohammad amīn ebn-e mohammad šarīf (-1624)

در پاسخ شیخ حسین بن حسن بن یونس بن یوسف بن محمد بن ظهیرالدین بن علی بن زین الدین بن الحسام ظهیری عاملی عیناثی این رساله را نوشته است. در امل الآمل (ص ۴۹۷) و لؤلؤتی البحرین و روضات الجنات (ص ۳۸) از آن به نام «جواب مسائل شیخنا الشیخ حسین الظهیری العاملی»یاد گردید.

این عاملی مردی دانشمند و پارسا و فقیه و شاعر بوده و در جبع می‌زیست و در همانجا درگذشت و شاگردان بسیار داشت که از دانشمندان به شمار می‌آمدند و نگارش‌های فراوان از خود به یادگار گذاشت و شیخ محمد بن الحسن الحر عاملی از شاگردان او بوده و نخستین بار اجازه از او گرفته است (امل الآمل ص ۴۳۴). مؤلف در آغاز این پاسخ هم به روش اخباری خویش اشاره می‌کند. در آن از چند مسئله فقهی و حدیثی گفتگو شده است. (دانش پژوه)

آغاز: بسمله حامدا مصلیا مسلما یقول الفقیر الی الخبیرا للطیف محمد امین الاسترابادی فی جواب شیخنا الفاضل الکامل العامل الشیخ حسین بن حسن بن ظهیرالدین العاملی ... قوله ادام الله ایامه فالمأمول منکم تألیف کتاب وجیز فی الفقه الخ. الاقتداء بالقدماء قدس الله ارواحهم فی هذا الباب اولی و کانت عادتهم الاکتفاء بتألیف الاحادیث او تذییل کل باب بما یتعلق بشرح الاحادیث و بما یتعین العمل به من الحدیثین المتناقضین. و قد اخترت الطریقة

الثانیة فی حاشیة کتاب الکافی.
انجام: قد امتثل ما اشرتم الیه علی وجه الاستعجال و تشتت البال و قدخلیت الکراسة عندی عسی اکتب جواب المسائل الباقیة وقت الفرجة انشاءالله.
[دنا ۱۰۳۵/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۱۰۱پ-۱۰۶پ و ۱۰۹ر)، ۱۹سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵-۱۷۹۴]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما قولکم فی الوضوء هل الغرفة الواحدة الاقتصار
خط: نسخ، کا: محمد علی طبسی، تا: آخر جمادی الاول ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: انجام؛ توسط محمد فاضل بن محمد مهدی در چهارشنبه ۲۲ربیع الاول ۱۰۸۲ با یک واسطه با نسخه مؤلف مقابله و تصحیح شده، محشی از مؤلف؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج دارچینی، ۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۴سم [ف: ۱۶- ۳۵۵]

● جواب مسائل عبدالله بن سلام اسرائیلی / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e masā’el-e ‘abd-ol-lāh ebn-e salām-e esrā’īlī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۹۳/۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد بدان ای دوست و عزیز من که این کتابی است از تورات کلام الله که عبدالله بن السلام هزار و چهارصد و چهار مسأله برگزیده از مسأله‌های مشکلات از آفرینش؛ **انجام:** خدای تعالی فرشتگان را بفرماید تا آن مرگ که به مثال گوسفند است او را بکشند پس فرشتگان ...
خط: نستعلیق، کا: صنیع الله، تا: ۱۰۶۹ق؛ افتادگی: انجام؛ بسیار مغلوط، در حاشیه رساله ها مطالب مفصلی متناسب با موضوع مقالات به ترکی آمده و برخی از لغات به ترکی ترجمه شده؛ جلد: تیماج عنابی، ۴۰گ (۱ر-۴۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۸ - ۲۶۸]

● جواب مسائل عبدالله بیک / کلام و اعتقادات / عربی
javāb-u masā’il-il ‘abd-ul-lāh biyk
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۵۹
آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد؛ **انجام:** علی ما انشده له ابن ابی عقیل تمره خیرها
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ابعادمتن:۱۰×۱۵؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

● جواب مسائل عبدالوهاب قزوینی / کلام و اعتقادات، فلسفه / فارسی
javāb-e masā’el-el ‘abd-ol-vahhāb qazvīnī
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۲۸
آغاز: بسمله، حمدله اما بعد پس می‌گوید بنده جانی گناهکار و اسیر فانی تبه روزگار کاظم بن قاسم الحسینی الرشتی؛ **انجام:** منتهی پس می‌گوئیم که آیا امران را معطل می‌گذارد ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

← جواب مسائل عشرة > اجوبة المسائل العشرة

● جواب مسائل عظیم آباد / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e masā’el-e ‘azīm-ābād
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)
پاسخ به پرسش‌هایی است که از عظیم‌آباد هند، از برخی برادران ایمانی، رسیده است. نخستین پرسش درباره نماز جمعه به هنگام غیبت است، که پاسخ می‌دهد: عدم وجوب عینی است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۲۸/۸-عکسی
آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، این کلماتی است موجزه مختصره در اجوبه مسایل مرسوله از بلده عظیم آباد هند از بعضی برادران ایمانی کثرهم الله ... سؤال نماز جمعه در زمان غیبت با وجود اجتماع شرایط از امام عادل اثنی عشری و عدد و غیر آن نزد جناب عالی چه حکم دارد؛ **انجام:** بعد از اسقاط دین رفع معصیت که حق الله است می‌شود، انشاء الله تعالی.
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۲۳ص (۳۲۰-۳۴۲) [عکسی ف: ۱ - ۱۲۰]

● جواب مسائل علمای یهود / حدیث / فارسی
javāb-e masā’el-el ‘olamā-ye yahūd

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۰۵
آغاز: تا من هم برابرش داشته باشم؛ **انجام:** برتو هم آشکار می‌گردد چونکه دل سیاه ...

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جواب مسائل علی رکن مازندرانی** / فقه / عربی
javāb-e masā'el-e 'alī rokn-e māzandarānī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۴۷۸۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی ف: - ۱۷۳]

● **جواب مسائل فقهی = اسئله و اجوبه** / فقه / فارسی
javāb-e masā'el-e feqhī = as'ele va ajvebe
طباطبائی، محمد بن علی، ۱۱۸۰؟ - ۱۲۴۲ قمری
tabātabā'ī, mohammad ebn-e 'alī (1767 - 1827)

پاسخ‌های فتوایی است به پرسش‌های مختلف فقهی از جمله: س: عدالت در کسی که نماز میت می‌گذارد یعنی پیش از نماز شرط است عادل باشد یا نه؟ ج: بلی شرط است؛ س: قلیان مفسد صوم است یا نه؟ ج: حکم به افساد او محل اشکال است و احوط مراعات فساد است.
آغاز: بسمله، حمدله و العاقبة للمتقین و النار للملحدین و الجنة للصابرین ... اما بعد چنین گوید این ذره بی مقدار ... که این سؤال و جوابی است از رأی ... آقای سید محمد دام ظله العالی ... شک و سهو عالم باشد و در نماز شک کند و عمداً نماز را بر هم زده باز از سر گیرد ...
انجام: مگر آن که اذن فحوای قطعی بغیر جهت معامله داشته باشد که آثم و ضمان منتفی است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: نصرالله بن یحیی تفرشی، تا: قرن ۱۳؛ واقف: شیخ محمد باقر مازندرانی، ۱۳۴۹ش؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۱۱۱]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۷۹
آغاز: جواب. چنین شخصی عاصی و گناه کار می‌باشد، و لاکن نماز ثانی او صحیح می‌باشد. و الله العالم. سئوال. هرگاه شخصی تکبیرة الاحرام را چنان بگوید که خود هم نشود؛ **انجام:** برابر
در فهرست ناشناس؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد، تا: ۱۲۳۸ق، جا: تهران مدرسه میرزا صالح؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: مغز پسته‌ای و آبی، جلد: مقوا تیماج زرد، ۹۷گ، ۱۵سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۲]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نصرالله بن یحیی موسوی تفرشی، تا: ۲ جمادی الثانی ۱۲۴۰ق؛ واقف: شیخ محمد باقر مازندرانی، ۱۳۴۹؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۲۰×۱۶سم [ف: ۲۱/۱ - ۸۰۰]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** مثل وضو و غسل و تطهیر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ واقف: خانم بیگم عقیلی، خرداد ۱۳۷۱؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج مشکی، ۳۹گ، ۱۴-۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۳۸۱]

● **جواب مسائل الفوائد کثیرة** / کلام و اعتقادات / عربی
javāb-u masā'il-il fawā'id kaṯīrah
علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری
'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۷۲
آغاز: بسمله، رب وفق مسئله مامضی قول النبی صلی؛ **انجام:** التوفیق لما یرضه من علم و عمل انشاءالله تعالی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۷ق؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [رایانه]

● **جواب مسائل فی بیان الحدیث الذی ورد عن رسول الله ص ان الحسن علیه السلام مخلوق من نطفة رسول الله و الحسین علیه السلام مخلوق من نطفة علی علیه السلام** / بهائیت / عربی
jawāb-u masā'il-in fī bayān-il ḥadīṯ al-laḏī warada 'an rasūl-il lāh anna-l ḥasan 'alay-his-salām maxlūq-un min nuṭfat-i rasūl-il lāh wa-l ḥusayn 'alay-his-salām maxlūq-un min nuṭfat-i 'alī 'alay-his-salām
باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری
bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۶
خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۳ص (۱۶۴-۱۶۶)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

● **جواب مسائل فی المسألة الحاج القطیفی** / فقه / عربی
javāb-u masā'il-in fe-l mas'alat-il ḥāj qaṭīfī
آل عصفور، حسین بن محمد، - ۱۲۱۶ قمری
āl-e 'osfūr, hoseyn ebn-e mohammad (- 1802)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۰۴
آغاز: یقول المؤلف ان هذه الرسالة ووو بسنلهو حمدا لک یا رافع حجب الابهام عن وجوه؛ **انجام:** الانعام و سقطات الاقدام حرره خادم علماء ... حسین بن محمد ... آل عصفور.

خط: نسخ تحریری، کا: آل عصفور، محمد علی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی [رایانه]

← جواب المسائل القمیه ≻ پاسخ پرسشهای نذر علی

● جواب مسائل کعب الاخبار / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-i ka'b-ul axbār

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۹۹-ف

نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷. در هامش است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق [فیلمها ف: ۱ - ۴۲۸]

← جواب مسائل متفرقه ≻ اجوبة المسائل
← جواب مسائل محمد ابراهیم واعظ تهرانی ≻ شرح حدیث طینت

● جواب مسائل مشکلة / فلسفه / عربی

jawāb-u masā'il-in muškila

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۴/۲۴

آغاز: حاطک الله مغبوطا بنیل ما تهواه و اسعفک بجمیع ما تتمناه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۳ق؛ ۳۱ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۲ - ۳۹۸]

● جواب مسائل معاد جسمانی / کلام و اعتقادات / عربی

javāb-e masā'el-el ma'ād-e jesmānī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۱۹

آغاز: بسمله، حمدله اما بعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین ان الاخوان انهی الی اعندا ضات..؛ **انجام:** فانظر هناک بزلک فانک تری المعنی واحد والله سبحانه الموفق و المعین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف پارچه [رایانه]

← جواب مسائل مفتی الحنفیة فی بغداد ≻ تفسیر آیه ۱۰۶ سوره مائده

● جواب مسائل ملا اسماعیل میان آبادی / فلسفه / عربی

jawāb-u masā'il-i mullā ismā'īl mīyān-ābādī

سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری

sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

ملا اسماعیل میان‌آبادی چند مسئله فلسفی را از ملا هادی سبزواری پرسیده و وی بدانها پاسخ گفته است.

آغاز: بسمله، الحمدلله علی آلائه و الصلوة و السلام علی جمیع انبیائه ... اما بعد فقد سئلنی العالم الفاضل ...

انجام: و هی الشخص و الهویة التی هی الوجود الحقیقی الذی هو طرد العدم.

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۳۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: پایان قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۹گ (۴۲ر-۵۰ ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳ - ۲۷۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۸۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: درویش عبدالمجید ملقب به نورعلی شاه خاکسار حکمی سبزواری فرزند حاجی ملا اسماعیل، تا: با تاریخ ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۷ص (۱۷-۴۳)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۵ - ۲۶۳]

۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۴/۱۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۳۹]

● جواب مسائل الملا عبدالخالق الیزدی = پاسخ نامه ملا عبدالخالق / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u masā'il-il mullā 'abd-ul-xāliq al-yazdī = pāsox-e nāme-ye mollā 'abd-ol-xāleq

باید از مشایخ شیخیان باشد، و به گمان بسیار حاج محمد کریم خان قاجار کرمانی (۱۲۲۵-۱۲۸۸ق/۱۸۱۰-۱۸۷۱م) در پاسخ ملا عبدالخالق که در مشهد خراسان می‌زیسته است. عقاید است و عرفان شیخی. این عبدالخالق نگارنده «التحفة الحسینیه» می‌باشد.

آغاز: مما کتبه ادام الله ایام افضاله الملا عبدالخالق ساکن مشهد الرضا (ع). بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی. و بعد، فقد اتانی کتابکم المکرم و خطابکم المعظم و اطلعت علی جمیع ما و فیه و احطت بظاهره و خافیه ...

انجام: و اما ما کتبت من امر تلک الاملاک فلم اتصد الی الان لامثال هذه الامور و الا اتصدی بعد ذلک انشاء الله و انا مشغول به اعظم من هره الامور و الزم. و السلام.

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۰۲/۶-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، کا: محمد علی بن زین العابدین رفسنجانی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ رجب ۱۲۶۳ق، جا: لنگر کرمان؛ ۹ ص (۱۲۵-۱۳۳) [عکسی ف: ۱ - ۱۱۹]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۷۸/۵-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری بی نقطه، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ ۷ص (۱۷۲-۱۷۸)، ۱۸ سطر [عکسی ف: ۱ - ۱۱۸]

↩ جواب مسائل الملا محمد مهدی استرآبادی ⋗ شرح حدیث «من عرف نفسه فقد عرف ربه»

↩ جواب مسائل مهنا بن سنان ⋗ اجوبة المسائل المهنائية

↩ جواب مسائل میرزا ابراهیم شیرازی ⋗ الشیرازية

● جواب مسائل میرزا حسن بن میرزا محمد / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u masā'il-i mīrzā ḥasan ibn-i mīrzā muḥammad

احسائی، علی نقی بن احمد، - ۱۲۴۶ قمری

ahsā'ī, 'alī naqī ebn-e ahmad (- 1831)

میرزا محمد حسن بن میرزا محمد ظاهراً در مجموع شش مسأله کلامی شیعی اخباری و تفسیر اخبار شیعی از شیخ علی نقی احسائی پرسیده است از آن جمله پرسش‌هایی درباره حدیث «السعید سعید فی بطن امه» و معنای «اب و ام» و قدرت خدا بر آفریدن پیامبر.

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۵۰/۵

آغاز: بسمله حمدله ... بعد فیقول علی نقی بن احمد ... الهجری؛ **انجام:** و قد وقع الفراغ یوم الثلاثاء العشرین من جمادی الاولی.

پاسخ به شش مسأله؛ کا: نوری، تا: ۱۲ رجب ۱۲۳۸ق؛ ۸گ (۱۱۱پ-۱۱۸پ) [ف: ۵ - ۳۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۸۳/۸

آغاز: بسمله حمدله ... و بعد فیقول ... علی نقی بن احمد ابن زین الدین الهجری؛ **انجام:** تعالی عن الاحتیاج و الافتقار.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق، جا: کرمانشاه؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۶۸ص (۱۸-۸۵)، ۱۸سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۷۷۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۲۲/۵

پاسخ سه مسأله در جبر و تفویض، درباره «السعید سعید فی بطن امه» و معنای «ا ب و ا م» و قدرت خدا بر آفریدن پیامبر. ناتمام است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۲۸۱پ-۲۸۸ر)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۸ - ۹۷]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۴۵/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فیقول العبد المسکین ... قد التمس منی سامی القدر و حاوی الفخر ... ان کتب له جواب مسائل قد تصعبت علی الافکار فاجبت ملتمسه و ان لم اکن من اهله؛ **انجام:** فمعنی الحدیث علی هذا التأویل السعید سعید بقبول ما امر به و الشقی شقی بترکه ما امر به و انکاره له.

پاسخ مسأله درباره معنی حدیث: «السعید سعید فی بطن امه»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه قرن ۱۳ یا اوایل قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۱۰۸-۱۱۲)، ۱۹-۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۳۹۳]

۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۷۳/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [ف: - ۲۷۶]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۵۳/۵

پاسخ مسأله درباره معنی حدیث: «السعید سعید فی بطن امه» که در ۱۲۳۲ق داده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴گ (۸۴پ-۹۷پ) [ف: ۵ - ۳۴]

● جواب مسائل میرزا علی نقی هندی / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e masā'el-e mīrzā 'alī naqī hendī

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۱۷

خط: نسخ، کا: مصطفی بن محمد باقر الطباطبائی کازرونی، تا: ۱۲۹۵ق، جا: کربلا؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن زرشکی، ۱۵۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۳سم [ف: ۲ - ۱۹۰]

● جواب مسائل میرزا محمد باقر / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e masā'el-e mīrzā mohammad bāqer

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۴۶

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [رایانه]

↩جواب مسائل میرزا محمد شفیع صدر ⋗ الصدرية (الرسالة)

● جواب مسائل میرزا محمد علی بن محمد (رساله در) / کلام و اعتقادات / عربی

javāb-u masā'il-i mīrzā muḥammad 'alā bin muḥammad (r. dar)

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۲۰

آغاز: بسمله، الحمدالله اما بعد فیقول العبد المسکین؛ **انجام:** واجب دور ذلک مع الایمان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج

[رایانه]

↩ جواب مسائل ورد فی الجن ⪢ الجنیة
↩ جواب مسائل و شبهات بر شیخیه ⪢ اصول دین

● **جواب مسائلی فقهی از جمله این که مار خون جهنده دارد یا نه** / فقه / فارسی

javāb-e masā'ilī feqhī az jomle īn ke mār xūn-e jahande dārad yā na

شیروانی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۰۹۸ قمری

Šīrvānī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1687)

در آن آمده که «ما در باب سهو و شک و سایر خللهای نماز دو رساله نوشته‌ایم».

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۰۸/۱۲

خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن خواجه علی انصاری، تا: ۱۱۰۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۳گ (۳۹پ-۴۱ر)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۴۲۶]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۶۵/۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۳]

● **جواب مسائل یکی از فضلای قم** / کلام و اعتقادات / فارسی

javāb-e masā'el-e yekī az fozalā-ye qom

سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری

sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

گویا همانکه در الذریعه (۲۳۰/۵) یاد شده و در جلوه (۱۹۶/۲) به چاپ رسیده است و شش پرسش است که از شهرستان قم رسیده.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۶۳/۷

خط: نسخ، کا: شیخ ابراهیم تهرانی، تا: ذیحجه ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، ۱۷ سطر [ف: ۱۱ - ۳۴۹]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴۴/۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۳۸]

● **جواب مسألة** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u mas'alat-in

فیروزآبادی، محمد بن یعقوب، ۷۲۹ - ۸۱۷ قمری

fīrūzābādī, mohammad ebn-e ya'qūb (1329 - 1415)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶/۱۰عکسی

آغاز: و هذه صورة جواب سیدنا و مولانا شیخ الاسلام ... مجد الدین الفیروز آبادی ... اللهم ارنا الحق حقاً و ارزقنا اتباعه ... قد ذکرت معتقدی فی الشیخ محیی الدین بن العربی بعد مواظبتی علی مطالعة کتبه و مصنفاته؛ **انجام:** فهو أحق به و الله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم.

نسخه اصل:کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، شماره ۱۷۰۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، رکابه‌دار؛ ۴ص (۲۶۷-۲۷۰) [عکسی ف: ۴ - ۱۷۸]

● **جواب المسئلة** / تفسیر / عربی

jawāb-ul mas'ala

ابن عبدالوهاب، محمد بن عبدالوهاب، ۱۱۱۵ - ۱۲۰۶ قمری

ebn-e 'abd-ol-vahhāb, mohammad ebn-e 'abd-ol-vahhāb (1704 - 1792)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۲۹/۴

آغاز: بسمله. سئل شیخ الاسلام محمد بن عبدالوهاب ... عن قول الله ... من کان یرید الحیاة الدنیا؛ **انجام:** فلا اعلم بینهما فرقا بینا و الله اعلم.

در تفسیر آیه «من کان یرید الحیاة الدنیا»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: بغدادی، جلد: مقوا عطف مشکی، ۵گ (۱۱۷-۱۲۱)، ۱۶ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۲۰۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۲۹/۵

آغاز: بسمله. سئل شیخ الاسلام محمد بن عبدالوهاب ... عما یقاتل الناس علیه و عما یکفر الرجل به؛ **انجام:** عنده الجنة و النار و الله اعلم و صلی الله علی محمد ... و سلم.

در تفسیر اسلام و کفر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: بغدادی، جلد: مقوا عطف مشکی، ۴گ (۱۲۳-۱۲۶)، ۱۶ سطر (۷×۱۱)سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۲۰۴]

● **جواب مسألة الله یار خان** / فلسفه / عربی

jawāb-u mas'alat-i al-lāh-yār xān

سلماسی، عبدالسلام بن عبدالله، ق۱۳ قمری

Salmāsī, 'abd-os-salām ebn-e 'abd-ol-lāh (- 19c)

در اینکه آیا نسبت نور به چراغ و جمال به شخص زیبا طولی صرف است یا طول در عرض، به روش علمای شیخیه و پاسخ پرسشی است به فارسی از الله یارخان که از استاد سلماسی پرسیده و جواب را به وی محول کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۳۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... انه قد أمرنی مولانا و سیدنا و أستادنا الأجل أطال الله بقاه؛ **انجام:** و هی التی تدرکها بمشاعرک البرز خیة مهما التفت الیها و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ پس از رساله قصیده‌ای لامیه عربی افزوده شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۱۸ - ۲۴]

● **جواب مسئلة ... الحاج محمد اسمعیل الفراهانی** /
بهائیت / عربی
jawāb-u mas'alat-i ... ḥāj muḥammad ismā'īl al-farāhānī
باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری
bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۱۱
خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۳ص (۱۸۲-۱۸۴)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

● **جواب مسئلة حقیقة المصدر** / صرف و نحو / عربی
javāb-u mas'ala-ti ḥaqīqat-il maṣdar
رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری
raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۵۷
آغاز: بسمله، قال سمله الله تعالی الحادی عشرین لی حقیقه المصدر؛ **انجام:** مالم نذکر بما ذکرنا من الاولین و الاخرین
خط: نسخ، کا: خراسانی، عبدالله، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۵۶
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین فیقول العبد الجانی؛ **انجام:** و منکری فضائلهم اللهم اغفرللکتاب الفقیر
خط: نسخ، کا: خراسانی، عبدالله، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● **جواب مسألة الذهبة** / فقه / عربی
jawāb-u mas'alat-id̲ d̲ahaba
بحرانی، علی بن عبدالله، - ۱۳۱۹ قمری
bahrānī, 'alī ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1902)
تاریخ تألیف: ۲۳ محرم ۱۲۹۹ق
مؤلف معتقد است که حاجی اگر در مکه باشد باید مناسک حج را انجام دهد گرچه مریض یا عذر دیگری داشته باشد، شیخ عبدالله بن احمد الذهبة بحرانی دلیل این فتوی را از وی می‌طلبد و او با استدلال او را در این رساله پاسخ می‌گوید.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۶/۴ و ۷۱۲/۴ عکسی
آغاز: الحمدلله کما هو اهله ... اما بعد فانی کنت عرفت اجل الاخوان و اخص لاخدان اللبیب الاریب الادیب؛ **انجام:** و ما اظنک ترتاب فی صحة ما قلناه بعد النظر فیما رسمناه فانه واضح بحمد الله و الحمدلله رب العالمین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: مخمل نیلی، ۷گ (۱۹پ-۲۵ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۰۱] و [عکسی ف: ۲ - ۳۵۶]

● **جواب مسألة سنان** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-u mas'alat-i sinān
علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری
'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)
اشکالاتی است کلامی در کیفیت عبادت و شرک به خداوند و پاسخ از آنها. در آغاز رساله آمده:«المسألة لسنان و الجواب للشریف الطاهر»

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۲۵/۹
آغاز: مسألة سألت فقلت من عبد الله من جهة الاسم فقد جهل اکثر مما علم و من عبد الاسم و المعنی فقد اشرک
نسخه اصل: کتابخانه آکسفورد -انگلستان ۶۴؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن ابی القاسم بن حسین بن عودی اسدی حلی، تا: با تاریخ ۷۴۰ق؛ ۲ص (۲۱۶-۲۱۷) [عکسی ف: ۵ - ۵۶]

● **جواب مسألة السنان** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-u mas'alat-is sinān
شریف طاهر
šarīf tāher

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴/۱۳
آغاز: بسمله. مسئلة: سألت فقلت من عبدالله من جهة الاسم فقد جهل أکثر مما علم و من عبدالاسم فقد أشرک ... فکیف أعبد و لمن أعبد و لابد من عبادة؟ الجواب: و بالله التوفیق ان الذی یجب علی المکلف عبادته هو المسمی سبحانه لا الاسم و لا الاسم و المعنی و لا من لایعرفه اذ عبادة الاسم و هو غیر المسمی؛ **انجام:** فقد قال أمیرالمؤمنین (ع) التوحید ان لا تتو همه و العدل ان لاتتهمه فهذه جملة کافیة فی الجواب و الله الموفق للصواب، و الحمدلله رب العالمین.
نسخه اصل:کتابخانه بادلیان در آکسفورد F64 عربی (E.157)؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۴۰ق؛ ۱گ (۱۰۸) [عکسی ف: ۳ - ۲۱۵]

● **جواب مسألة السید علی الزنوزی** / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u mas'alat-is sayyid 'alī az-zunūzī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

تاریخ تألیف: رجب ۱۲۹۵ق

پاسخ به سؤال سید علی زنوزی درباره سلسله طولیه است.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۲/۱۲

آغاز: حمدله. و الصلوة ... أما بعد فیقول العبد المقصر القاصر محمد باقر ... ان السید السند ... علی الزنوزی لازال کاسمه علیا أرسل الینا و أمرنا فیه بالخطاب بشرح الجواب علی طریق الصواب؛

انجام: غیر مستور تحت القفار و لا محبوب فی غار و علی الله قصد السبیل و ایضاح الدلیل قبل المطلب من العبد الذلیل و منها جائر و لو شاء لهدیکم أجمعین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با علامت بلاغ؛ ۱۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۸۸]

● جواب مسئلة الشیخ العابد / بهائیت / عربی

jawāb-u mas'alat-iš šayx-il 'ābid

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری

bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۹

خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۳ص (۱۷۴-۱۷۶)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

● جواب مسئلة صاحب الریاستین السید ابی الحسن الحسینی الفارسی المشهور بالرسالة الهائیة / بهائیت / عربی

jawāb-u mas'alat-i ṣāḥib-ir riyāsatayn as-sayyid abi-l ḥasan al-ḥusaynī al-fārsī al-mašhūr bi-r-r.-il hā'īya

باب، علی محمد بن محمد رضا، ۱۲۳۶؟ - ۱۲۶۶ قمری

bāb, 'alī mohammad ebn-e mohammad rezā (1821 - 1850)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۵/۴

خط: نسخ، کا: غلامرضا متخلص به حیران، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج ماشی، ۲۵ص (۱۰۲-۱۲۶)، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۷۶۴]

● جواب مسألة الطبریین / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u mas'alat-iṭ ṭabarīyīn

حسنی، قاسم بن ابراهیم، ۱۶۹ - ۲۴۶ قمری

hasanī, qāsem ebn-e ebrāhīm (786 - 861)

پاسخ سؤال عبید الله بن سهیل و هشام بن مثنی از اهل طبرستان می‌باشد که توسط فرزند مؤلف حسین بن قاسم برای او فرستاده شده است درباره توحید خداوند و اختلافاتی که در صفات او شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۱/۷

آغاز: قال الحسین بن القاسم سالت ابی رحمة الله علیه لرجلین من اهل طبرستان

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در یمن؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲ رجب ۱۰۶۴ق؛ ۲۱ص (۲۳۳-۲۵۳) [عکسی ف: ۱ - ۸۷]

● جواب مسألة عن الحبوة / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u mas'alat-in 'an-il ḥibwa

بحرانی، احمد بن صالح، ق۱۳ قمری

bahrānī, ahmad ebn-e sāleh (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۷ ربیع الاول ۱۲۴۰ق

پاسخ استدلالی بر پرسشی است از یکی از علماء بحرین درباره اینکه فرزند فرزند مانند فرزند صلبی نصیبی در حبوه دارد یا نه.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۵۸/۱۴

آغاز: و لا حول و لا قوة الا بالله ... ما یقول الفقیه أیده الله تعالی فیما لو قال قائل بتمشیة الحبوة الی ولد الولد بالنسبة الی جده؛

انجام: فضلا عن أن یکون ما ذکره دلیلا علی ذلک، هذا ما خطر بالبال

خط: نسخ، کا: زرع بن محمد علی بن حسین بن زرع خطی بحرانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۸گ (۲۱۸پ-۲۲۵پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۳۸]

● جواب مسألة فقهیة / فقه / عربی

jawāb-u mas'alat-in fiqhīya

محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ - ۹۴۰ قمری

mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)

سؤال و جواب فقهی است درباره یکی از دهات واقع در استرآباد و زمین‌های مزروعی آن قریه.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۵۸/۵-۳۳/۸

آغاز: بسمله الحمدلله کما هو اهله و الصلاة علی حبیبه محمد و آله اما بعد فانی مجیب الی ملتمسک فی تحقیق امر القریة الواقعة ببلاد استرآباد باعتبار مایؤخذ من الرعایا مما جری معهم علیهم

القرار بحيث انهج لک طريقاً ... الى المآل لم يتضح وضوح التحقق ان استرآباد و بلادها فتحت عنوة اعنى بالسيف ام غير ذلک؛ **انجام:** و جعلوا المالک فيه فى حل صح بعد الاعلام بکيفية الحال و الا فلا کما مر و اليه اعلم بحقايق احکامه قال هذه الاحرف الفقير الى عفو الله و کرمه على بن عبد عالى حامداً مصلياً مسلما.

خط: نستعليق، کا: افضل بن جمال الدين حسنى اصفهانى، تا: ۹۷۴ق؛ از روى خط شيخ محمد بن داود استرآبادى نقل شده که او نيز از روى خط مؤلف کتابت کرده بود؛ جلد: تيماج قهوه‌اى، ۱گ، ۳۸ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۳ - ۱۳۲۲]

● **جواب مسألة فقهية** / فقه / عربى

jawāb-u mas'alat-in fiqhīya

بحرانى، على بن عبدالله، - ۱۳۱۹ قمرى

bahrānī, 'alī ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1902)

تاريخ تأليف: ۱۵ شوال ۱۲۸۶ق

پدر مؤلف، شيخ عبدالله بحرانى از وى سؤال مى‌کند از حکم کنيزى که شخصى او را به نکاح خود در آورده آيا خودش يا پدرش مى‌توانند به او نگاه کنند و او را لمس نمايند و آيا مى‌تواند نگاه و لمس کنيز را براى کسى تحليل نمايد.

قم؛ مرکز احياء؛ شماره نسخه:۱۴۶/۳ و ۷۱۲/۳ عکسى

آغاز: الحمدلله ... و بعد فهذا جواب مسائل شرفنى مولانا و معتمدنا الوالد ادام الله تاييده بتاهيله اياى للجواب عنها؛ **انجام:** و ارجو ان يکون ما کتبته و هو الحق و ان يکون مقبولا عند سيدى الوالد دام مجده.

خط: نسخ، بى‌کا، تا: قرن ۱۴، نزديک عصر مؤلف؛ جلد: مخمل نيلى، ۵گ (۱۵ر-۱۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱-۲۰۰] و [عکسى ف: ۲ - ۳۵۵]

● **جواب مسألة فقهية** / فقه / عربى

jawāb-u mas'alat-in fiqhīya

برغانى، محمد جعفر بن محمد تقى، - ۱۳۰۶ قمرى

Boraqānī, mohammad ja'far ebn-e mohammad taqī (- 1889)

تاريخ تأليف: ربيع الثانى ۱۲۸۱ق

اگر کسى دختر کوچکى را به عقد انقطاعى براى ديگرى درآورد و مدت عقد را مقدارى تعيين کند که در آن مقدار اين دختر به سن تکليف نمى‌رسد و استمتاع از او امکان ندارد، اين نوع عقد را برغانى در اين پاسخ استدلالى باطل مى‌داند.

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۵۷۸۹/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمين ... معروض رأى عالى مى‌دارد که پس از وصول تعليقه مبارکه چون شغل لازمى اتفاق افتاد؛ **انجام:** و انما حدانى الى البسط فى هذه الورقة أمرکم العالى فجزاکم الله خير الجزاء و أوفاه ...

خط: نستعليق، کاتب = مؤلف، بى‌تا؛ جلد: تيماج قهوه‌اى، ۴گ (۱۰۱ر-۱۰۴ر)، ۱۵ سطر، اندازه:۱۱×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۱۷۴]

● **جواب مسألة فقهية** / فقه / عربى

jawāb-u mas'alat-in fiqhīya

از عده‌اى از علماء پرسيده شده که آيا قتل کفار و سوزاندن آنها با آتش و باروت جائز است با اينکه بعضى از آنها پيرمردان و بچه‌ها و زنان هستند؟ افرادى که به اين پرسش پاسخ داده‌اند عبارتند از: محمد بن اسماعيل کبسى (۱۳۰۷)، محسن بن احمد شهارى (۱۲۱۴)، حسين بن على کبسى، حسين بن اسماعيل جغمان، امام منصور محمد بن يحيى حميدالدين (۱۳۲۲)، امام متوکل ابو محمد محسن بن احمد شهارى (۱۲۹۵).

قم؛ مرکز احياء؛ شماره نسخه:۶۶۵/۱

نسخه اصل: کتابخانه آکادمى لينچى-رم ۳۹ روسى ۳۳۹؛ خط: نسخ،بى‌کا،تا:با تاريخ۱۲۸۷ق؛۱۶گ(۲۹-۴۴)[عکسى ف: ۲ - ۲۹۱]

● **جواب المسئلة الفقهية** / فقه / عربى

jawāb-ul mas'alat-il fiqhīya

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۴/۱۷

بى‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفيد، جلد: تيماج حنايى، ۱۵ص (۱۸۹-۲۰۳)، ۲۱ سطر [سنا: ف: ۲ - ۱۲۸]

● **جواب مسألة فى حديث «کنت کنزاً مخفياً»** / کلام و اعتقادات / عربى

jawāb-u mas'alat-in fī hadīṯ-i «kunt-u kanz-an maxfī-yā»

احسائى، على نقى بن احمد، - ۱۲۴۶ قمرى

ahsā'ī, 'alī naqī ebn-e ahmad (- 1831)

تاريخ تأليف: سه شنبه ۲۰ جمادى الاول ۱۲۳۲ق؛ محل تأليف: کرمانشاه

پاسخ است کوتاهى از پرسش ششم پرسش کننده درباره حديث قدسى «کنت کنزاً مخفياً فاحبب ان اعراف».

[اثر آفرينان: ۲۰۲/۱؛ معجم المؤلفين:۲۵۴/۷]

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۱۲۷۴۵/۳

آغاز: قال سلمه الله تعالى السادسة فى الحديث القدسى کنت کنزاً مخفياً ... فاى شيء کل مخفياً له حتى ... اقول و بالله التوفيق اعلم ان الله سبحانه لا من شيء کان؛ **انجام:** و فائدتها راجعة الى الخلق

لتعالية تعالی عن الاحتیاج و الافتقار و الحمد لله حق حمده و هذا آخر ما اردت فی هذه الاجوبة مصلیاً حامداً مستغفراً.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۳ یا اوایل قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۱۱-۱۱۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۲×۱۲سم[ف:۳۲-۳۹۴]

● جواب مسألة فی الخمس / فقه / عربی

jawāb-u mas'alat-in fi-l xums

عاملی، حسن بن زین الدین، ۹۵۹ - ۱۰۱۱ قمری

'āmelī, hasan ebn-e zayn-od-dīn (1552 - 1603)

پاسخ استدلالی است از مسئله‌ای که سید محمد بن جویبر پرسیده درباره احکام خمس در حال غیبت و چگونگی مصرف آن.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۵۱/۱

آغاز: اجوبة الاسؤلة الشریفة ... قال العبد الفقیر الی عفو الله ... نحمد الله تعالی علی جزیل آلائه؛ **انجام:** منها حدیث علی بن مهزیار المتقدم فی أول المسائل، و الحمدلله رب العالمین ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۶ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱پ-۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۵۵]

←جواب مسألة فی خیریة الوجود ≻ خیریة الوجود

● جواب مسألة فی الرجعة / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u mas'alat-in fi-r raj'a

احسائی، علی نقی بن احمد، - ۱۲۴۶ قمری

ahsā'ī, 'alī naqī ebn-e ahmad (- 1831)

پاسخ به پرسشی در مورد رجعت است با عناوین «قال سلمه الله - اقول». پرسش کننده احتمالاً میرزا محمد حسن بن میرزا محمد است.

آغاز: قال سلمه الله تعالی ما یقول شیخنا فی الرجعة المعلوم ثبوتها ضرورة من السنة و من مذهب الائمة ... اقول ... اعلم ان ثبوت الرجعة مما لا شک فیه عقلاً و نقلاً...

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۹۳/۵

آغاز: برابر
نام مؤلف به استناد فهرست مرعشی ۳۹۴/۳۲ تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محمد رضا طالقانی، تا: ۱۴ ربیع الاول ۱۲۵۸ق؛ ۴گ (۲۵پ-۲۸ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۸۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۴۵/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فتمزج ذلک بتراب من هذه الارض غیر ذلک المتلاشی الذی هو مادة الاغذیة فان کان مؤمناً مزجت طینته بصافی تراب الارض.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳ یا اوایل قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی، ۶گ (۱۱۲-۱۱۷)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۲ - ۳۹۴]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۲۱/۶

آغاز: برابر **انجام:** نسی الحجة فاتته المحجة و الحمدلله حق حمده.
در فهرست جزو رسائل شیخ احمد احسائی معرفی شده، نام مؤلف به استناد فهرست مرعشی ۳۹۴/۳۲ تغییر یافت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۳۷-۳۸) [ف: ۵ - ۲۸]

● جواب مسألة فی صیغ النكاح / فقه / عربی

jawāb-u mas'alat-in fī ṣīyaġ-in nikāḥ

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

به ایراداتی که ابوطالب (از شاگردان استرآبادی) بر رساله صیغ عقد النکاح و الطلاق گرفته، پاسخ گفته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۵۶/۴

آغاز: ان قلت هل الصیغة الواحدة من تلک الصیغ المذکورة و الفروض المختلفه فی عقد النکاح مجزیة و موجبة لترتب الأثر و حلیه البضع و لزوم المهر؛ **انجام:** کما فی غیر الصیغة الاولی ثم لایخفی علیک انی اوردت علی الاستاد دام ظله بتلک الایرادات فاجابنی بما ذکرت ذلک، ابوطالب.
خط: نسخ، کا: محمد بن ملا عبدالعظیم بیدگلی، تا: ۱۲۵۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۸۸پ-۱۸۹ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۴۴ - ۲۲۴]

● جواب مسألة فی العلم / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u mas'alat-in fi-l 'ilm

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: ۸ جمادی الثانی ۱۲۲۳ق

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۴۲/۹

خط: نستعلیق، کا: محمد قلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن مشکی، ۳گ (۴۸پ-۵۰ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۶سم [ف: ۵ - ۱۶۳]

← جواب مسألة فی الغیبة ≻ الغیبة

● جواب مسألة فی محاجة آدم و موسی علیهما السلام

/ کلام و اعتقادات، شرح حدیث / عربی

jawāb-u mas'alat-in fī muḥājjat-i ādam wa mūsā 'alay-hima-s-salām

کوکبانی، حسین بن حسن، ق۱۲ قمری

kokabānī, hoseyn-e bn-e hasan (- 18c)

رساله استدلالی است که در پاسخ به سؤال- به عبارت بهتر در پاسخ به دو جوابیه- شرف الدین حسین بن عبدالقادر کوکبانی (-۱۱۱۲ق) درباره حدیث محاجه حضرت آدم (ع) با حضرت موسی (ع) نگاشته و به مسئله جبر و اختیار نیز پرداخته است. قبل از پاسخ مؤلف، سؤال و جواب کوتاه حسین بن عبدالقادر نیز آمده. مؤلف در اوایل رساله به طور تلمیحی به «إعلام الاعلام باشکال محاجة آدم و موسی (ع)» خود نیز ارجاع داده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله حد یلیق بباهر جلاله و الصلوة و السلام علی من فاق بمحامد خلاله و علی الطیبین الاطها من آله و ...

انجام: و علی صحبه المحمودین الخلال و ان یختم الاعمار بصالحات الاعمال

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ رمضان ۱۱۸۲ق؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا با عطف میشن، ۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱×۳۲/۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۲۶۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۰۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با عطف تیماج، ۴گ، ۳۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۹سم [رایانه]

● جواب مسألة فی الوصیة (رسالة فی) / فقه / عربی

jawāb-u mas'alat-in fi-l waṣīyya (r.-un fī)

اسفرجانی، محمد رضا بن محمد علی، ق۱۳ قمری

esfarjānī, mohammad rezā ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۵/۱۰

خط: نسخ، کا: محمد حسن گوگدی، تا: ۱۲۷۰ق؛ ۵گ (۹۴پ-۹۸پ) [مختصر ف: - ۲۵۲]

● جواب مسألة منظومة فی غوامض من الفقه / فقه / عربی

jawāb-u mas'alat-in manẓūma fī ġawāmiḍ-in min-al fiqh

حسینی رشتی، مرتضی بن احمد، ق۱۳ قمری

hoseynī-ye raštī, morteżā ebn-e ahmad (- 19c)

پرسش‌های مؤلف از آخوند ملامحمد در مسائل فقهی. در آن از ابن ابی الجمهور احسائی و کتاب «غوالی» او یاد شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۴/۸

آغاز: بسمله. حمدله. والصلاة علی خیر خلقه محمد وآله اجمعین. و بعد فیقول (پاک شده است) ... انه قد ورد علی من الاخ ... الاخوند الملامحمد ... مسئلة منظومة ... فی غوامض فن الفقه؛

انجام: کما لایخفی، ولما حصل بما ذکرنا غرض السائل، فلنختم الکلام فی هذا المقام ... فرغ من نقل هذه الکلمات من السواد الی البیاض مؤلفها العبد ... مرتضی بن احمد الحسینی الجیلانی

خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد حسینی گیلانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۱۲گ (۳۲پ-۴۳ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۱]

● جواب مسألة میرزا أبی القاسم النائینی / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u mas'alat-i mīrzā 'abi-l qāsim an-nā'īnī

همدانی شیخی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۳۹ - ۱۳۱۹ قمری

hamadānī šayxī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1824 - 1902)

پاسخ دو سؤالی است که سید ابوالقاسم نائینی از کرمان فرستاده و از او درباره این دو حدیث پرسیده: ۱. حدیث الصورة الانسانیة هی أکبر حجة الله علی خلقه ...؛ ۲. حدیثی در صفات انبیاء که می‌فرماید: بقاء فی فناء و نعیم فی شقاء و فقر فی غناء ...

آغاز: حمدله. صلاة ... و بعد قد طلب منی بعض الخلان المؤمنین من الأعاظم و الأعیان من سلالة طه و یس ... باطن الحدیثین الأول الصورة الانسانیة هی أکبر حجة الله علی خلقه الی آخره و الاخر فی صفات الأنبیاء علیهم السلام ...

انجام: علی الطریقة و عدم غفلتهم عن هذه الدقیقة جعلنا الله و ایاکم من المقتبسین المقتفین لآثارهم بمحمد و آله الطیبین الطاهرین ...

۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۲/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با علامت بلاغ؛ ۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۸۸]

۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۸۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۷۸پ-۱۸۲پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۴۴]

← جواب مسألة میرزا محمد حسن بن محمد فی السعادة و الشقاوة ≻ جواب مسائل میرزا حسن بن میرزا محمد

● **جواب مسألة نظام العلماء** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāb-u mas'alat-i niẓām-ul 'ulamā'
کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری
kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

پاسخ به پرسش کسی است که سخنی را به سیدکاظم رشتی نسبت داده به این مضمون که رشتی گفته است در عصر غیبت واجب است عالم عارفی باشد که فیض را از امام عصر (ع) دریافت نماید و به رعیت برساند، مجیب که ظاهراً کریم خان کرمانی است ضمن تکذیب چنین نسبتی به رشتی، بر بطلان این سخن ادله‌ای اقامه می‌نماید.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۶۹۶۰-۳۵/۱۴۰
آغاز: بسمله و قدبعث الی کتاباً اخر لبعض السادة و قدیعرض علی او علی اخوانی و اصحابی احب الجواب عنه ... بانظام العلماء ... انه یحب ان یکون فی زمان الغیبة عالم عارف ... اقول بعد الاغما فی عن اعجمیة؛ **انجام:** والعن من زعم ان من لم یعرفه و لم یؤخذ عنه لیس من اهل الدین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج یشمی، ۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۲۲]

● **جواب مسألتی المرندی** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u mas'alatay-il marandī
کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری
kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۲۴ رجب ۱۲۹۹ق
پاسخ دو پرسش است از شیخ حسین مرندی در معنی وحدت ناطق که از مختصات عقیده شیخیه است و تطهیر زهره در کیمیا، که کرمانی به سؤال اول به‌تفصیل پاسخ گفته و به سؤال دوم به‌اجمال.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۶۷/۵
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی.. انی کنت مشتغل القلب بأمور مهمة مهموما بواردات ملمة کتمها فی الصدور أولی من بثها فی السطور؛ **انجام:** و یکفی هذا القدر من البیان انشاءالله و الحمدلله أولا و آخرا..
خط:نسخ،کا: سید عباس، تا: قرن ۱۴، در عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۷گ (۲۰۰پ-۲۵۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۲ - ۳۰۲]

←جواب المسألتین ⟵ جواب مسألتین
←جواب مسألتین ⟵ الخطابیة

● **جواب مسألتین** / عرفان و تصوف / عربی
jawāb-u mas'alatayn
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۳/۴
آغاز: قال سلمه الله تعالی ما الفرق بین ... اقول ان ما یعرف بمطلق توسط اللفظ اقسام معنی و مدلول و مصداق و منطوق و مفهوم؛ **انجام:** اذ یکفی فیه ادنی مشارکة و هنا المشارکة فی الأغلب حاصلة فمن نفی الاشتراک هنا فقد أخطأ الصواب.
خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: ۱۲۲۹ق؛ کتابت از روی نسخه مؤلف؛ ۶گ (۲۸پ-۳۳پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

● **جواب مسألتین** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāb-u mas'alatayn
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
پاسخی است که به دو سؤالی که از شیخ احمد احسائی شده است: ۱. عدم انفکاک وجود از ذات باری، مستلزم عینیت وجود برای ذات نیست، بل مستلزم تلازم ...؛ ۲. قول اخفش در علت جر در آیه «و اللیل اذایسر ...» که به حذف کلمه جر است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۹/۹
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۷۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۷۳]

● **جواب مسألتین** / پاسخ پرسشها / فارسی
jawāb-u mas'alatayn
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
سؤال و جوابهای متفرقه‌ای است که اول آنها درباره معانی حروف هجی است

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۱۲/۳
آغاز: این چند کلمه سؤال و جوابی است که از حضرت شیخ المشایخ جناب شیخ احمد احسائی؛ **انجام:** یا مجموع بسبب سختی زمین و تصدیع کشیدن مثلاً بنحو مذکور باشد
خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن ملا محمد باقر خرقانی آوجی، تا: ۱۲۰۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۲۶پ-۳۹ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [مؤید: ۳ - ۲۶۱]

● **جواب مسألتین** / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u mas'alatayn

کرمانی، محمد بن محمد کریم، **۱۲۶۳ - ۱۳۲۴** قمری
kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

تاریخ تألیف: اواخر رمضان ۱۲۹۲ق؛ محل تألیف: کرمان
پاسخ دو پرسش است درباره معنی «معرفت» که در آیات و اخبار آمده و مراد از آن، که آقا محمد بن آقا سعید از همدان پرسیده و کرمانی با استدلالی به بعضی آیات و احادیث و ضمن چند فصل پاسخ گفته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۴۰/۴

آغاز: الحمد لله الذی احتجب بحجب الأنوار عن درک الأبصار و استتر بأغلظ الأستار عن خواطر الأفکار قصرت الألسن عن بلوغ شأنه؛ **انجام:** و یهدی الله لنوره من یشاء و یکفیک ما ذکرناه فی المقام انشاءالله.

خط: نسخ، کا: ابو تراب محمد بن محمد صادق مشهور به جناب، تا: ۱۲۹۳ق، جلد: تیماج سبز، ۱۱گ (۱۰۷پ-۱۱۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۴ - ۳۷]

● جواب مسألتین فی عذاب القبر و ایمان فرعون = تنعم و تألم اهل الآخره / کلام و اعتقادات / عربی

jawāb-u mas'alatayn fī 'aḏāb-il qabr wa īmān-i fir'awn = tana''um wa ta'allum-u ahl-il āxira

احسائی، احمد بن زین الدین، **۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟** قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: ۹ ربیع الثانی ۱۲۲۳ق
پاسخ به دو پرسش است در دوام عذاب اهل نار و عدم ایمان فرعون.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی ممحمد و آله الطاهرین اما بعد فیقول ... قد سئلنی بعض الاخوان الذین تجب علی طاعتهم بمسائل فیها مسئلتان ...

انجام: و حال من قال بایمانه و انما ذهب علی غیر طریق الحق و الله سبحانه یقول الحق و هو یهدی السبیل.

[فهرست مشایخ ۱۸؛ مکتبة امیر المومنین ۳۶/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۹۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۸ص (۷۳-۸۰)، ۲۷ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۴۵۸]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۳/۷

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: رمضان ۱۲۲۹ق، جلد: تیماج زرشکی، ۸گ (۵۴پ-۶۱پ)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۳/۱۰

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: ۹ رمضان ۱۲۲۹ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳گ (۱۰۷پ-۱۰۹ر)، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۲/۲۱

بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۳ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵ص (۲۱۳-۲۲۷)، ۱۸سطر (۹×۱۵) [ف: ۱۲ - ۲۶۲۵]

۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۷۲/۷

سؤال اول: خلود در جهنم همیشه عذاب است یا به نعیم بر می گردد؛ بی کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۳ق؛ قطع: رحلی [ف: - ۲۷۵]

۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۹۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، تا: ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۷۵ر-۸۲ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۷۹]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۹/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی، ۷گ (۱۰۲پ-۱۰۸پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۳۸]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۵/۴۰

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، تا: ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۳ص، ۳۰ سطر (۹/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۸ - ۲۴۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۵۴/۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: ۱۲۵۶ق، جا: بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱۹۵پ-۲۰۴پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۴۴ - ۲۲۰]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۸۴/۱۷

کا: محمد رضا بن عبدالغفار بن عبدالرزاق نجف آبادی اصفهانی، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۶گ (۱۰۹پ-۱۱۴پ) [ف: ۵ - ۲۵]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۳۷/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱۳پ-۲۱پ)، ۲۱ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: - ۳۴۳]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۹۸/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی سازی، رویه کاغذی ساغری، ۱۲ص (۱۸۳-۱۹۴)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۹ - ۵۲۶]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۴۶

آغاز: بسمله، حمدله مساله اهل النار هل یکون دائما؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه [رایانه]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۷۰/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۷گ (۷۶پ-۸۲پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۲]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۰۸/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای و سفید، جلد: میشن قهوه‌ای،۴گ(۲۳ر-۲۶پ)،۱۷سطر،اندازه:۱۷×۲۱سم[ف: ۵ - ۳۷۲]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۸۸/۱۲

آغاز: مسألة هل الصفات الفعلية الحادثة خلقت قبل المشية أم بعدها أقول ان النحاة ذكروا؛ **انجام:** أخاف عليك من غيری و منی و منك و من زمانك و المكان و لوأنی جعلتك فی عيونی الی يوم القيامة ما كفانی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۲۱۱پ-۲۱۲ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۲]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۱۲/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمين ... اما بعد فيقول ... قد ارسل الی بعض الاخوان المخلصين من العلماء العارفين الطالبين للحق و اليقين؛ **انجام:** و عندی انه كاف فيما اردت واف بما طلبت شاف بما فيه من فتح ابواب الاطلاع علی اسرار الكون والله سبحانه ولی التوفيق

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۷۹ر-۱۸۰ر)، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۲]

● جواب مسألتين «قصد الوجه فی النية و كيفية صلاة الليل» / پاسخ پرسشها / عربی

jawāb-u mas'alatayn «qaṣd-ul wajh fi-n nīyya wa kayfīyyat-u ṣalāt-il layl»

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۶۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۳۶۴]

← جواب المسئلتين من السيد حسين بن السيد عبدالقاهر > البحرانية (۲)

● جواب مفتی الحنفية ببغداد = شرح مقدمة الحسابية / رياضيات / عربی

jawāb-u mufti-l ḥanafīyya bi-baġdād = š.-u muqaddamat-il ḥisābīya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

وابسته به: الملل و النحل = ملل و نحل شهرستانی؛ شهرستانی، محمد بن عبدالکریم (۴۷۹-۵۴۸ق)

در شرح مقدمه پنجم از مقدمه‌های «ملل و نحل» شهرستانی، که از آن به «مقدمة الحسابية» تعبیر می‌کند. در پاسخ مفتی حنفیان در بغداد، که نام او در نسخه نیامده است. این گفتار در «فهرست تصانیف السید ...» کار میحط کرمانی به شماره ۱۰ به عنوان «الرسالة العاشرة فی جواب مسألة المفتی الحنفية» و در «فهرست کتب مشایخ: ۳۵۷» به شماره ۲۹۹ به نام «رساله» در جواب مفتی حنفیه بغداد آمده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۰/۱۰-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. و بعد، فان العبد الفانی ... الرشتی، يقول ممتثلاً للامرمع قصور الباع و عدم الاطلاع. قال صاحب كتاب الملل و النحل.. الشهرستانی: المقدمة الخامسة فی السبب الذی اوجب ترتيب هذا الكتاب علی طريق الحساب و فيها اشارة الی مناهج الحساب؛ **انجام:** الكثرات الحاصلة فی الحساب كما ذكرناها. و الكلام علی فقرات كلام المصنف، اعرضنا فی الحساب كما ذكرناها، و الكلام علی فقرات كلام المصنف، اعرضنا عنه لاختلال البال و ضيق المجال و تبليل الاحوال و موانع الاقبال و عروض الامراض المانعة من استقامة الحال. و الله المستعان و عليه التوكل فی المبداء و المال. تمت.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ ۱۳ص (۹۱-۱۰۳) [عکسی ف: ۱ - ۱۳۱]

● جواب مفتی الحنفية فی اعراب الآية / نحو / عربی

jawāb-u mufti-l ḥanafīya fī i'rāb-il āya

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

پاسخ به سؤالی است که مفتی الحنفیه ابن آلوس زورائی درباره آیه «يا أيها الذين آمنوا شهادة بينكم اذا حضر أحدكم الموت ...» پرسیده است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۶۴/۵

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم محمد رحیم بن ابوالحسن حسنی علوی همدانی، تا: ۱۲۵۳-۱۲۵۶ق؛ جلد: چرم زرد، ۳گ (۷۹ر-۸۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۱ - ۱۵۸]

● الجواب المفصل / عرفان و تصوف / عربی

jawāb-ul mufaṣṣal

ابن معتق ، محمد بن حسن ، - ۷۲۰ قمری

ebn-e mo'taq ‹mohammad-e bn-e hasan (- 1321)

محمد بن حسن بن علی بن معتق در این کتاب از قونوی، غزالی،

عبدالکریم گیلانی، رسالة الطیر ابن سینا، ابن باجه اندلسی، ابن صائغ، معری، اخوان الصفا، ابن عربی، ارسطو، مسعودی، مداوی الکلوم و کتاب الحقایق نقل کرده است. سپس عینیه ابن سینا به شعر تضمین و شرح شده است.
آغاز: قال محمد بن علی بن معتق ... بسمله. اما بعد حمدالله آله العالم ... فانی القی الی کتاب کریم ... قدشمل فنونا و حوی من البلاغة ابکاراً و عیوناً ... و ذلک من تلقاء القاضی ... فخرالدین ابی بکر بن زین الدین الشافعی ... افتتح القاضی کتابه الموصوف رقائق رقیقة
انجام: متوسلا بکرام اولیائه ... فانی قریب اجیب من الداعی اذا دعان تمت

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۵۵۵/۵
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای زرد، ۴۷گ (۱۰۸پ-۱۵۴ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۱۰]

← جواب مکتوب امیر حسینعلی خان ≻ جبر و اختیار

● **جواب مکتوب امیر رضی کیا** / نامه‌نگاری / فارسی
javāb-e maktūb-e amīr razī kīyā
ترکه اصفهانی، علی بن محمد، - ۸۳۶ ؟ قمری
torke esfahānī, ‘alī ebn-e mohammad (- 1433)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶/۲۲۷-ف
نسخه اصل: روان کوشکو ش ۲۰۴۲؛ کا: عبدالرحمن بن علی بن موید، تا: ربیع الاول و الثانی ۸۸۸ق؛ جا: شیراز [فیلمها ف: ۱ - ۴۳۶]

● **جواب مکتوب پادشاه روم** / کلام و اعتقادات / فارسی
javāb-e maktūb-e pādešāh-e rūm
جواب مکتوب پادشاه روم است که برای شاه طهماسب نگاشته است.

اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۶۸/۲
آغاز: اما جواب از آن که گفتند در باب مذاهب و اعتقاد نوشته که خلیفه رسول الله (ص) ابی بکر بن ابی قحافه است به اجماع است؛ **انجام:** معلوم باشد که بعد از این آتش بازی و سنگ اندازی فایده ای نخواهد کرد.
خط: نستعلیق، کا: علی بن حسین انصاری، تا: ۹۸۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۲گ (۹۰ر-۱۰۱پ)، ۱۴سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۷۰]

● **جواب مکتوب السلطان العثمانی** / اسناد / عربی
jawāb-u maktūb-is sulṭān-il ‘uṯmānī
عاملی، حسین بن عبدالصمد، ۹۱۸ - ۹۸۴ قمری
‘āmelī, hoseyn ebn-e ‘abd-os-samad (1513 - 1577)

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۸۲/۹
آغاز: الحمدلله الذی ارسل رسوله بالهدی؛ **انجام:** اولئک الذین لیس لهم فی الآخرة الا النار
بی‌کا، تا: ۹۶۸ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۸-۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲ - ۷۱۱]

● **جواب مکتوبی که به احمد پاشای وزیر بغداد نوشته شده** / اسناد / فارسی
javāb-e mktvby ke beh ahmad pāšā-ye vazīr-e baqdād nevešte šode

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۱۵/۴یو
خط: نستعلیق، کا: عبدالمجید بن یوسف بن مجید آهی، تا: با تاریخ ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای، ۲۳ص (۱۵۶-۱۷۸)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۸سم [ف: ۴۵ - ۱۵۲]

● **جواب ملا علی خراسانی** / عرفان و تصوف -
javāb-e mollā ‘alī xorāsānī
رساله عرفانی شیخیه.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۹۲/۲
خط: شکسته نستعلیق عالی، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۳۰۶ق، جا: کرمان؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۵۱]

● **جواب ملا علی کنی به عریضه یکی از علماء مشهد در باب تبعید توهین آمیز نقیب الاشراف خراسانی** / اسناد / فارسی
javāb-e mollā ‘alī-ye kanī be ‘arīze-ye yekī az ‘olamā’-ye mašhad dar bāb-e tab‘īd-e towhīn-āmīz-e naqīb-ol ašrāf
افضل الملک، غلامحسین بن مهدی، ۱۲۷۹ - ۱۳۴۸ قمری
afzal-ol-molk, qolām-hoseyn ebn-e mahdī (1863 - 1930)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۰/۶۵
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۳ق؛ ۱ص(۴۱۶) [مختصر ف: - ۲۵۲]

● **جواب ملا کاظم** / پاسخ پرسشها / عربی
javāb-e mollā kāzem
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۸۵/۱۴
بی‌کا،تا:اوایل قرن۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰ص (۱۰۵-۱۲۴)،۱۹سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۸۵]

←جواب ملامحمد دامغانی ⟵ تفسیر مسئلة بسیط الحقیقة کل الاشیاء

● **جواب ملا محمد صادق کوکی** / پاسخ پرسشها / فارسی
javāb-e mollā mohammad sādeq-e kūkī
کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری
kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)
در جواب ملا محمد صادق کوکی در علامت شخصی که می‌باید متابعتش نمود.

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۰۱/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱گ (۸۱-۱۰۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۱۶۵]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۵۸/۳
خط: نسخ، کا: علی بن محمد کرمانی مشهور به مؤذن، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی، ۱۳ص (۱۲۵-۱۳۷)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۸۲۲]

● **جواب ملکشاه سلجوقی** / نامه‌نگاری / فارسی
javāb-e malek-šāh saljūqī
حسن صباح، - ۵۱۸ قمری
hasan-e sabbāh (- 1125)
رقعه‌ای که سلطان ملکشاه سلجوقی به حسن صباح نوشته و جواب حسن صباح.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۱۱۹
خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۲۹۹ر-۳۰۰پ حاشیه) [ف: ۲۹/۱ - ۱۵۰]

● **جواب من سأل عن تجدد الطبایع = تجدد طبایع** / فلسفه / فارسی
javāb-o man sa'ala 'an tajaddod-et tabāye' = tajaddod-e tabāye'
فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶-۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)
پاسخی است درباره تجدد طبایع و حرکت وجود جسمانی به تجدید امثال. که «الذریعه» از آن به نام «جواب السؤال عن تجدد الطبایع» یاد کرده است. (منزوی، احمد)
[الذریعه ۱۸۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۹۵/۶]

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۱۴
کا: احمد بن علی رشتی، تا: ۱۲۷۰ق، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۷۸]

● **جواب من سأل من کیفیة علم الله سبحانه قبل الایجاد = جواب الابهری** / کلام و اعتقادات، پاسخ پرسشها /عربی
jawāb-u man sa'ala min kayfīyyat-i 'ilm-il lāh subḥān-a-h qabl-al ījād = jawāb-ul abharī
فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)
پاسخ به سؤال عالم ابهری است درباره چگونگی علم الله تعالی است به موجودات در ازل، و این‌که آیا خداوند قبل از خلقت عالم به آنها بوده است.
آغاز: سؤال: کتب بعض الافاضل من سکان الابهر الی المحقق الاستاد العلامه ... یساله عن هذه المسئله بعد ان سأل زمرة علماء العصر ... فلم یجیبوه بما یقوم علی ساق فقال ان کان الله سبحانه و تعالی عالما بالموجودات فی الازل قبل وجودها ... فیلزم تحصیل الحاصل من الایجاد ...
انجام: و متساویة فی الحضور لدیه تراها کلها دفعة لقوة احاطة نظره وسعة حدقته و فوق کل ذی علم علیم و الحمدلله و کتب هذه الاحرف بیده الفانیة محمد بن مرتضی المدعو بمحسن الکاشی ... و التزود لاخراه.
[فهرست‌های خودنوشت فیض کاشانی ۱۶۴؛ الذریعة ۱۷۲/۵؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ کتابشناسی فیض کاشانی ص ۱۷۲-۱۷۳؛ دنا ۱۰۴۰/۳(۹ نسخه)]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۹/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: اسدالله الحسینی بن ابی المعالی، تا: ۱۱۲۸ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۴۸۶-۴۸۸)، ۲۰ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۴۷۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۱۸/۷

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: علم الهدی، تا: ۱۱۴۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ص (۱۱۶-۱۲۹)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۴۲]

۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۱۵

کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۷۰ق، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۷۸]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۵۷/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلامعلی، تا: ۲۶ صفر ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۵۶-۵۸)، ۲۱ سطر مورب، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴ - ۱۵۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه محرم ۱۲۹۰ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۴۲ر-۴۴ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۷۵]

۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۵۲/۴

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسن خوانساری امامی،تا:۱۲۹۵ق؛جلد:تیماج مشکی،اندازه:۱۱×۱۸سم [ف: ۱-۲۲۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۶۲/۴

آغاز و انجام: برابر؛ و الحمدلله و کتب هذه الاحرف بیده الفانیه محمد بن مرتضی المدعو بمحسن الکاشی ... و التزود لا خراه. کاتب نسخه اصل ما نوشته نسخه حاضر نقلته من خط یده متعنا الله و معاشر الناهضین بجناح المعرفه و الیقین بدوام خدمته فی اهنیء العیش و ارغده ... سنة احدی و تسعین و الف و الحمدلله علی آلائه ... خیر البریه.

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای گنجوی، ۴ص (۵۸-۶۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۸۶۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۸۱/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۶۶پ-۱۶۷پ)، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۱۷۸]

۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۴/۳

آغاز: برابر

در فهرست ناشناس مانده؛ خط: نسخ، کا: احمد بن ملا عبدالرحیم قزنچائی اندری، تا: ۱۳۰۴ق، جا: بارفروش مدرسه صدر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲گ، ۱۷-۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۱۰]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۱۴/۲-۳۵/۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا عطف تیماج، ۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۳۱۴]

● جواب من قال فی ای موضع جئنا الی هذا العالم / فلسفه / عربی

jawāb-u man qāla fī ayyi mawḍi'-in ji'nā ilā hāḏa-l 'ālam

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)

رساله بسیار مختصری است در پاسخ به این سؤال که از شیخ الرئیس پرسیده‌اند: «انا فی ای موضع جئنا الی هذا العالم ؟» که چرا و از کجا به این جهان آمده‌ایم و پس از مرگ بکجا خواهیم رفت و چگونه خواهم بود و شیخ به روش عارفان و باطنیان همه را پاسخ می‌دهد.

آغاز: بسمله الحمدلله حمد الشاکرین وصلوته علی سید الاولین ... هذا نبذ من المسائل الرفیعة اوردها الشیخ الرئیس فی جواب من قال انا فی ان موضع جئنا الی هذا العالم اعلم انا من ذلک العالم جئنا ...

انجام: فی الکل والصورة فی الشخص وکالشخص فی الصورة وکالعلة فی المعلول وکالشی فی التمام.

چاپ: در کنار شرح هدایه شیرازی، تهران، ۱۳۱۳، ص ۴-۲۷۲

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۵۳/۵-۳۵/۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۱۰۱ق، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج، ۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۰۴۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۲۱۶ر-۲۱۸پ)، ۱۹ سطر (۴/۴×۱۲/۶)، اندازه: ۶/۵×۱۵/۵سم [ف:۳-۱۶۷]

←جواب میرزا احمد ≻ شبهة الآکل و المأکول

● جواب میرزا اسحق خان پسر حاجی میرزا محمد قاسم خان دیوان بیکی کرمان / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e mīrzā eshāq xān pesar-e hājī mīrzā mohammad qāsem xān dīvan beykī-ye kermān

[فهرست احسائی ۳۶/۲]

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۰۴

شنبه ۱۳ ذیقعده ۱۲۹۵-ش ۵۰۴؛ خط: نسخ، کا: علی محمد بن محمد رضای شاهرودی، تا: ۱۳۰۰ق، جا: لنگر [نشریه: ۲ - ۸۰]

● جواب میرزا جلالا به ابوسعید / پاسخ پرسشها / فارسی

javāb-e mīrzā jalālā be abū-sa'īd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۰۹/۸۵
خط: نستعلیق، کا: محمد حکیم هندی، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۲۹۵) [ف: ۳۸ - ۲۹۵]

● **جواب میرزا سعید** / بهائیت / عربی

javāb-e mīrzā sa'īd

بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ، ۱۲۳۳-۱۳۰۹ قمری

bahā'-ol-lāh, hoseyn-'alī ebn-e mīrzā bozorg (1818 - 1892)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۱/۴
آغاز: بسمله الحمدلله الذی ابدع فی کینونیات آیات ظهور قدرته
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۶۱-۷۵)، ۱۷ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۶]

● **جواب میرزا محمد حسین کرمانی درباره تفسیر یا سیدی و مولایی** / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e mīrzā mohammad hoseyn-e kermānī darbāre-ye tafsīr-e yā sayyedī va mawlā-yī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۱۵/۳۴
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی کان و لم یکن معه من شیء و یکون و لم یکون و لم یکن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۸گ (۱۹۳پ-۲۰۰ر)، ۱۹ سطر [ف: ۹ - ۱۷۷]

← جواب میرزا محمد رضا قمی نخعی ← شرح حدیث «معرفتی بالنورانیة»

● **جواب نامه** / نامه‌نگاری / فارسی

javāb-e nāme

اکبرشاه بابری، پادشاه هند، ۹۶۳ - ۱۰۱۴ قمری

akbar-šāh-e bāberī, pādešāh-e hend (1556 - 1606)

جواب نامه از اکبرشاه که توسط منوچهر بیک برای شاه عباس ارسال داشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۵/۲
آغاز: هو آغاز تحریک خامه نغمه طراز وافتتاح تحریر نامه نکته پرداز بنام نامی بی آغازی سزاست
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۶پ-۱۰ر) [ف: ۳۷ - ۴۴۲]

● **جواب نامه‌ای در مسئله اجاره** / نامه نگاری / فارسی

javāb-e nāme-ī dar mas'ale-ye ejāre

هشترودی، اسماعیل، ق۱۴ قمری

haštrūdī, esmā'īl (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۱۴/۶
آغاز: (بسمله)، ... الحمد لله الذی خلق ما خلق علی حسب ما اقتضاه حکمتته علی انواع مختلفه و جعل کلا فها اصناف ... مکتوبیست که بیکی از دوستانم در شهر صیام ۱۳۴۰ نوشته ام، دوست عزیزم قربانت گردم، در تعقیب مذا کرات روز دوشنبه؛
انجام: حق آن دیگر در معرض تصنییع و تقویت خواهد بود و الحمد لله تعالی اولا و آخر در شب سی ام صفر و یا غره ربیع الاول از هزار سیصد و چهل و یک بعد از هجرة نبویه علی مهاجرها الصلوة و السلام از کتابت و استنساخ این مکتوب فراغت حاصل شد.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوای مشکی با عطف پارچه، ۲۰ص (۱۵۳-۱۷۲)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۲۱]

● **جواب نامه جلال الدین عبدالمومن خان از جانب پادشاه ایران** / اسناد / فارسی

javāb-e nāme-ye jalāl-od-dīn 'abd-ol-mo'men xān az jāneb-e pādešāh-e īrān

نامه‌ای است با عتاب و ملامت و تهدیدآمیز در پاسخ نامه گستاخانه عبدالمؤمن خان (گه گویا آن نامه نیز در این جنگ بوده و بریده‌اند و تنها چند کلمه آخر آن: «و امنیت عرفاء و فقراء و کافه عباد» دیده می‌شود) و نویسنده او را به مناسبت حمله به بارگاه رضوی مشهد سخت شماتت کرده است.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۶۹ض
آغاز: جواب از جانب بندگان نواب کامیاب اشرف اقدس اعلی نامه نامی و ... که از جانب نواب نامدار سلطنت شعار ... الخان بن خان جلال الدین عبدالمومن خان که مصحوب امارت پناه کمال الدین اعتبار بیک ورود یافته در خوب ترین وقتی به مطالعه همایون رسید. به شاهان نوشتن چنین نامها ×× سراسر بود عیب فرزانها ... / اگر پادشاهی ادب پیشه کن ×× وگر از سپاهی خرد پیشه کن ... / به مشهد دگر شاهرخ پادشاه ×× بنا کرد آن مسجد خانقاه / به تعظیم و تکریم هشتم امام ×× علی بن موسی علیه السلام ... / تو کردی چنان خانه ای را خراب ×× رسول خدا را چه گویی جواب؛ **انجام:** منت آن چه حق بود گفتم تمام ×× تو دانی و تدبیر خود والسلام
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۳گ (۳۴-۳۶ر)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۶۲]

● **جواب نامه شیخ احمد احسایی** / پاسخ پرسشها -

javāb-e nāme-ye šeyx ahmad-e ehsāyī

پاسخ نامه‌ای است که یکی از خواستاران شیخ احسایی به او نوشته و عبارات آن را مسجع آورده است این پاسخ چنین نوشته شده: «در جواب نامه شیخ عالیمقام عارف علام آقا شیخ احمد احسایی نوشته شد: یا من بلغ العلی کمالا ×× یا من کشف الدجی جمالا / یهر جمعیتی وصل تو جویم ×× لعل الله یجمعنی و ایاک / عجری عن تحریر شوقی الیکم ×× کعجری عن ادراک المثول لدیکم / سلامی و ان کان مثلی لا یلیق بکم ×× و لکم سلام العلی الاعلی علیکم. در پایان این نامه چنین آمده است: فختم الله لنا کما ختم بعاقبة العاقبه و جعلنا و ایاکم بدار الزلفی و العارة بجاه اصحاب الولایة و اولیاء الوراثه ... و السلام علیکم یا اهل الولایة و الربانیة ... و السلام.»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۹

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نازک اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۱ص (۱۹۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۹ – ۲۷۲]

← جواب نامه علماء ماوراء النهر ⟵ نامه ازبکان و پاسخ رستمداری

● **جواب نامه قاضی القضاة الاعظم شرف الدین** / نامه‌نگاری / فارسی

javāb-e nāme-ye qāzī-yol-qozāt-el a‘zam šaraf-od dīn

فالی، اسعد بن نصر، – ۶۲۴ قمری

Fālī, as‘ad ebn-e nasr (- 1228)

و من انشائه جواب کتاب قاضی القضاة الاعظم شرف الدین عن لسان الاتابک ... سعد بن الاتابک السعید ... سعید بن الاتابک السعید زنگی به خط الاتابک ولده اصغر عباده لله سعد زنگی.

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۵۴/۸بخش۳

آغاز: بسمله. خطاب مستطاب مجلس اسمی قاضی القضاة الاعظمی شرف الدنیا و الدین؛ **انجام:** بر تعالی و توالی فرستد و الحمدلله رب العالمین.

خط:نسخ کهن،بی کا،تا:ذیحجه۶۶۳ق؛۳گ(۹ر–۱۱ر) [ف: – ۱۱۶]

←جواب نامه ملا علی کنی ⟵ مواعظ حسنه

● **جواب نامه میرزا محمد سعید زواره** / کلام و اعتقادات / عربی

javāb-e nāme-ye mīrzā mohammad sa‘īd-e zavvāre

نویسنده پس از آنکه شرح مشبعی در حمد خدا و مدح باری تعالی می‌آورد در ذیل و بعد می‌گوید جناب سید تقی و سند معتمد نقی (که مقصود از آن میرزا محمد سعید زواره‌ای است) از من سؤالاتی کرده‌اند که اینک پرسش و پاسخ آنها: پرسش اول: بیان بسیط الحقیقه کل الا شیاء و جواب آن؛ پرسش دوم: بیان قدم و جواب آن (درینجا مسأله سرمد و دهر و زمان مطرح شده است)؛ پرسش سوم: قول الواحد لا یصدر منه الا الواحد و جواب آن (در این جواب پنج به حکما سخت تاخته شده است).

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۵/۲۸

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله الذی ابدع فی کینونیات الخلق؛ **انجام:** سبحان الله رب العرش عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین.

بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی، ۶ص، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ – ۵۹]

● **جواب نامه هدایت الله** / نامه‌نگاری / فارسی

javāb-e nāme-ye hedāyat-ol-lāh

ملک المورخین، هدایة الله بن محمد تقی، –۱۳۲۲قمری

malek-ol-movarrexīn, hedāyat-ol-lāh ebn-e mohammad taqī (- 1904)

حاجی کلبعلی خان بهادر که بنا بر معرفی نویسنده «فرزند دلپذیر دولت انگلیسیه رئیس دلاور اعظم طبقه اعلای ستاره هند فرمانروای دار الریاسه مصطفی آباد عرف رامپور» بوده، به ناصرالدین شاه نامه‌ای می‌نویسد و آن را به میرزا محمد متخلص به «نثار»، که فارسی الاصل بوده و در هندوستان مسکن داشته است، می‌سپرد تا با هدایایی به شاه ایران عرضه دارد. این نسخه جواب نامه اوست که به‌وسیله هدایت الله منشی تحریر یافته است، نثر نامه به سبک دره نادره و تاریخ وصاف است و در آن صنایع لفظی و لغات مهجور فراوان دیده می‌شود و در واقع جز مقداری صنایع لفظی مطلب قابل ذکری در آن نیامده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۱۱

آغاز: خلاصه جواب نامه ایست که میرزا هدایت الله ... انشاد نموده. بعد بسمله، نورالانوار مطلق و شیدان شید بحق؛ **انجام:** تا که بباید جهان تا بچمد آسمان ×× دلیر بپا شادمان شاد بزی شادخوار

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جا: تهران؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۶۷گ، ۸ سطر (۱۴×۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۹]

● **جواب نامه هولاکو خان** / ادبیات / عربی

javāb-e nāme-ye holākū xān

قلاوونی، ملک ناصر، ق۷ قمری

qalāvūnī, malek nāser (- 13c)

این نامه، در پاسخ نامه هولاکوخان نوشته شده است.

هولاکوخان در نامه خود آنها را تهدید و امر به تسلیم کرده بود و ملک ناصر و دیگر امرای شام جواب محکمی به او دادند. منشی این نامه مشخص نشد. این نامه‌ها که در این رساله آمده است، بیشتر جنبه ادبی دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۰۴/۵

آغاز: صورة ما کتبه الملک الناصر ... قل اللهم مالک الملک تؤتی الملک من تشاء ... علی کتاب ورد مخبراً عن الحضرة الا یلخانیة؛ **انجام:** بل قلنا ما حضر و نعتذر من عی و حصر و السلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۲۵ – ۲۷)، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۲۸ – ۴۶۱]

● **جواب نامه یکی از دوستان** / نامه نگاری / فارسی

javāb-e nāme-ye yekī az dūstān

هنر یغمائی، اسماعیل، ۱۳ قمری

honar-e yaqmā'ī, esmā'īl (19c -)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۵

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۵۹) [ف: ۳ – ۳۳۰]

● **جواب نامه یکی از مریدان شیخیه** / نامه نگاری / فارسی

javāb-e nāme-ye yekī az morīdān-e šeyxīye

تاریخ تألیف: ۷ جمادی الثانی ۱۲۹۲ق

جواب نامه یکی از مریدان شیخیه است. گویا مؤلف محمد باقر بن محمد جعفر بهاری شیخی باشد.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۱۱/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ مصحح؛ فاقد جلد، ۱۹گ (۲۵پ–۲۹ر، ۱۷۵ر –۱۸۸پ)، ۱۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۲۷۸]

● **جواب نقد تطهیر التطهیر** / تفسیر / عربی

jawāb-u naqd-i taṭhīr-ut taṭhīr

حسینی، عبدالباقی

hoseynī, 'abd-ol-bāqī

وابسته به: تطهیر التطهیر عن اوهام اشباه الحمیر؛ فاضل هندی، محمد بن حسن (۱۰۶۲–۱۱۳۷)؛ نقد تطهیر التطهیر

شارح به درخواست بعضی از دوستان الفاظی را که در رساله «تطهیر التطهیر» فاضل هندی، احتیاج به شرح داشت شرح نموده است. این رساله در واقع پاسخ نقدی است که فردی ناشناس به رساله «تطهیر التطهیر» فاضل هندی وارد نموده و عبدالباقی حسینی پاسخ او را داده است و بهتر است نام آن را «جواب نقد تطهیر التطهیر» نهاد.

آغاز: الحمدلله الذی هدانا لهذا و ماکنا لنهتدی لولا أن هدانا الله و جعلنا بصیراً ... و بعد فیقول العبد الجانی عبدالباقی الحسینی لما وقفت علی الرسالة الموسومة بتطهیر التطهیر عن اوهام اشباه الحمیر ... وجدت فیها دلیلا تاما علی ما ادعاه لاسکات المنافق الزندیق اردت توضیح بعض کلماته التی کانت علی بعض اخلائی و اصدقائی

انجام: لا أنه ما استدل لهذه الایة غیره حتی یتحقق التناقض فی کلامه وبتوجه ما قاله القائل تعالی عن ذلک

چاپ: آفاق نور، شماره ۶، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۶ش، با تصحیح سید موسی صدر

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۳۰/۴-۱۸/۱۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۰–۱۱۳۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵ – ۲۵۲۶]

● **جواب و سؤال = اجوبة المسائل** / کلام و اعتقادات /عربی

javāb va so'āl

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۸۶

آغاز: بسمله، فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین؛ **انجام:** ذلک من کتب ... و الحمدالله رب العالمین اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه نسخه ش ۱۹۲۸۵؛ کاغذ: شکری، جلد: گالینگور [رایانه]

● **جواب و سؤال** / فقه / فارسی

javāb va so'āl

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۰/۳

در اجتهاد و تقلید به فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ – ۹۴۹]

● **جواب و سؤالات امام محمد غزالی** / پاسخ پرسشها / عربی و فارسی

javāb va so'ālāt-e emām mohammad-e qazzālī

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ – ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۴۰/۵

خط: نسخ، کا: محمود بن علی بن ابی علی عبدیل، تا: قرن ۷؛ کاغذ: سفید، ۳ص (۴۵–۴۷)، ۲۳ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه:

۱۹×۲۷سم [سنا: ف: ۱ - ۱۱۹]

● جواب ها درباره قرآن / علوم قرآن / عربی

javāb-hā darbāre-ye qor'ān

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۵۱/۴

خط: نسخ، کا: غلام علی فرزند حسین، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۱گ (۸۲-۹۲)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳ - ۹۳۶]

● جواب هدية النملة / کلام و اعتقادات / فارسی

jawāb-u hidyat-un namla

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

وابسته به: هدية النملة الی مرجع الملة؛ کوثر علیشاه، محمد رضا بن علینقی (۱۲۶۱-۱۳۱۸)

شرح و حواشی:

۱- رد رد هدية النملة؛ تهرانی نجفی، هادی بن محمد امین (-۱۳۲۱)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۱۵/۱-ف

بی‌کا،بی‌تا؛چاپ سنگی۱۳۱۲به کوشش آقا میرزا علی محمد تاجر کاشانی پسر حاج محمد حسن کاشانی؛۲۶۵ص [فیلمها ف: ۲ - ۲۶]

● جواب یکی از اخوان (رساله در) / فلسفه / عربی

javāb-e yekī az exvān (r. Dar)

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۲۶

آغاز: بسمله، حمدله ان من العباد من کان ما یراه فی النوم؛ **انجام:** فی یزد المحروسه عن الوسواس

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● جواب یکی از برادران دینی (رساله در) / فلسفه/ عربی

javāb-e yekī az barādarān-e dīnī (r. Dar)

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۳۲

آغاز: بسمله، حمدله فی مسئله اهل النار هل یکون؛ **انجام:** و انما ذلک غیر طریق الحق و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

● جواب یکی از سادات (رساله در) / فلسفه / عربی

javāb-e yekī az sādāt (r. dar(

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۱۸

آغاز: بسمله، الحمدالله اما بعد فیقول العبد المسکین؛ **انجام:** فینتقم بذلک من غیر رب العالمین

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۲۵

آغاز: بسمله، حمدله ان الشیطان لم یکن له فی الرویا؛ **انجام:** من الاعتراضات و صلی الله علی محمد و اله الطاهرین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● جواب یکی از علما = غوث اعظم / پاسخ پرسشها / عربی

javāb-e yekī az 'olamā = qaws-e a'zam

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

در اینکه قوام الارض بوجود غوث اعظم و ارکان است.

[فهرست کتب مشایخ ۳۲۵/۲]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۹۴/۴

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹گ (۷۶-۹۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۷۷]

● جواب یکی از علماء / پاسخ پرسشها -

javāb-e yekī az 'olamā'

کرمانی، محمد بن محمد کریم، ۱۲۶۳ - ۱۳۲۴ قمری

kermānī, mohammad ebn-e mohammad karīm (1847 - 1906)

[فهرست کتب مشایخ ج ۲ ص ۳۲۵]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۶۰/۲

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن حسن خوئی، تاک ۱۲۹۶ و ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۵ص (۱۷-۳۱)، ۱۸ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۲۳]

● **جوابیه** / گوناگون / فارسی

javābīye

اصفهانی، میرزا مهدی، ۱۳۰۳ - ۱۳۶۵ قمری

esfahānī, mīrzā mahdī (1886 - 1946)

تاریخ تألیف: ۲۰ شوال ۱۳۶۱ق

رساله‌ای است در بیان ظهور علم فلسفه و رد آن و اثبات طریق اهل بیت (علیهم السلام).

دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۴/۵

آغاز: الحمدلله الذی هدانا ... ظهور حکمت و فلسفه یونان بعد از حضرت نوح علی نبینا و آله و علیه السلام و طلوع مذهب وحدت وجود و موجود؛ **انجام:** و کما لات باهل بیت معصومین (ع) و حقانیت فرقه اثنا عشریه مثل هویدا و آشکار باشد.

خط: نستعلیق، کا: محمدرضا بن رمضانعلی دامغانی خدایی، تا: ۲۸ جمادی الثانی ۱۳۶۵ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح جلد: مقوایی، ۶گ، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف مخ: - ۹۲]

● **جوابیه** / پاسخ پرسشها / عربی

jawābīya

در باب شرح آیات قرآن مجید است این رساله مشتمل است بر سه سؤال و پاسخ آنها که ذکی املعی از یکی از علماء کرده است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۸/۱۰

آغاز: بسمله. اما بعد الحمد و الصلوة و ابلاغ السلام الی الاخ الاعز الفاضل الکامل؛ **انجام:** و عد فیها المومنون بکیفر السیات و دخول الجنات اذ لا ریب انه مشروط ببقائهم علی الایمان الی وقت الوفاة و الله اعلم بحقایق الاحکام. تم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۱ق؛ کاغذ: نخودی کلفت، جلد: مقوا با تیماج خرمایی، ۳گ، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲ - ۲۸۶]

● **جوابیه = تقریریه** / فلسفه / عربی

javābīye = taqrīrīye

در این کتاب شرح مطالبی را با ذکر تاریخ روز نوشته شده و چنین بنظر می‌رسد که طلبه‌ای تقریرات معلم خود را روز به روز نوشته است - تاریخ آن از سنه ۹۳۱ تا سال ۹۴۸ می‌باشد - نه نام گوینده ذکر شده و نه نام نویسنده.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۵

آغاز: حقیقة العلم حاصلا لها حصول المعلول العلیة او المشروط بشرطة؛ **انجام:** الصوره النوعیه لکل نوع مرکب کل فی ملک الهیولی من غیران یکون

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با کاغذ ابری، ۴۹گ، ۲۷ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۹۴]

● **جوابیه راجع به مقام سید باب** / متفرقه / فارسی

javābīye rāje‘ be maqām-e seyyed-e bāb

؟ میرزا بابا شیرازی، ابوالقاسم بن عبد النبی، ۱۲۱۲؟ - ۱۲۸۶ قمری

mīrzā bābā šīrāzī, ab-ol-qāsem ebn-e ‘abd-on-nabī (1798 - 1870)

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۹۹/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: بغلی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۵۱]

● **جوابیه محمد باقر مجلسی در تصوف** / عرفان و تصوف / عربی

javābīye-ye mohammad bāqer-e majlesī dar tasavvof

نیریزی، قطب الدین محمد، ۱۱۰۰ - ۱۱۷۳ قمری

neyrīzī, qotb-od-dīn mohammad (1689 - 1760)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۵/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۱ص (۲۴۰-۲۵۱)، ۱۲سطر (۷×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [سنا: ف: ۱ - ۲۸۴]

● **جواد المنطق** / منطق / عربی

jawād-ul manṭiq

جرجانی، محمد بن علی، - ۸۳۸ قمری

jorjānī, mohammad ebn-e ‘alī (- 1435)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۹۱۴

خط: مختلف، کا: عبدالحی، تا: ۸۵۹ق [الفبائی ف: - ۱۷۴]

● **الجوادیة** / حدیث / عربی

al-jawādīya

حسینی بخاری، محمد بن برهان، ق۹ قمری

hoseynī boxārī, mohammad ebn-e borhān (- 15c)

اهدا به: امام جواد (ع) (جد چهاردهم مؤلف)

روایاتی است متعدد از طرق اهل سنت در سه «فصل»:۱. در حساب و میزان؛ ۲. در توصیف آتش جهنم؛ ۳. وصف اهل نار.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۱۷۳/۱۰

آغاز: اللهم اعطنی محبتک کلما اعطیتها جوادک الحمدلله الذی

خلق جبرئیل علیه السلام؛ **انجام:** الفرسخ و الفرسخین یتوطأه الناس، رواه احمد و الترمذی
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: نخودی آهار مهره کشمیری، جلد: تیماج فرنگی، ۴ص (۴۰–۴۳)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۲۳]

● **الجوارح و علوم البزدرة** / حیوان شناسی / عربی
al-jawāriḥ wa ‘ulūm-ul bazdarra
قاسمی، ابوبکر بن یوسف
qāsemī ،ābū-bakr ebn-e yūsof

«البرزدرة» کلمه معربی است که از «بازدار» گرفته شده است و آن را چنین تعریف کرده‌اند: «علم یبحث عن احوال الجوارح من حیث حفظها، و حفظ صحتها، و ازالة مرضها، و معرفة العلامات الدالة علی موتها فی الصید، و ضعفها فیه». این کتاب در پاره‌ای از اطلاعاتی است که اسکندر رومی از حکما درباره پرندگان (خصوصاً پرندگان شکاری) و طبیعت آنان و بیماری‌های عارضه و نشانی هر مرض و دوای آن پرسیده و آنها بدان پاسخ داده‌اند. این کتاب در دو «مقاله» مشتمل بر یکصد و پانزده «باب» می‌باشد: المقالة الاولی: فی علم الجوارح من البزاة و الصقور و الشواهین و الباشق و ما یتبعها من الضواری، در پنجاه و دو «باب»: ۱. ذکر من لعب بالضواری و جردها و دبرها فی الصید؛ ۲. صفة خلق الضواری و منازلها و اجناسها و درجاتها و اصنافها و ما قالت اهل المعرفة فی کل واحد منها و تفصیل بعضها علی بعض؛ ۳. ذکر ما یصلح من غیر ضواری أن یربی تربیة الضواری و یضری ضرایتها فتصید؛ ۴. ذکر معرفة ذکور البزاة من الاناث و سائر الضواری؛ ۵. مدح البزاة و ما وصف من فضائلها؛ ۶. معرفة ما یتفرع الیه اخلاق البزاة؛ ۷. نعم اجناس البزاة و علامة کل معدن و اقلیم؛ ۸. صفة الوان البزاة و أفضلها؛ ۹. نعت ما یستحب من اشیات البزاة و خلقها؛ ۱۰. نعت أفضل اجناس الذکور من البزاة؛ ۱۱. نعت أفضل اناث الذکور؛ ۱۲. نعت ما تقتل عظام الطیر من البزاة؛ ۱۳. فیما یتخذ من البزاة لصغار الطیر؛ ۱۴. نعت اسرع البزاة و اقواها علی التحلیق و السمو فی الجو؛ ۱۵. نعت افره اجناس البزاة البیض؛ ۱۶. نعت احسن البزاة اجابة و اقلها شراسة خلق؛ ۱۷. صفة من لایخلف فیه الظن من البزاة؛ ۱۸. بیان اقل البزاة اجابة و اعسرها ریاضة؛ ۱۹. شر البزاة و ادبرها؛ ۲۰. صفة الشواهین و ما قال العلماء فیه؛ ۲۱. نعت ما یتخذ من الشواهین لصید الکرکی؛ ۲۲. افضل الشواهین و اجردها جوهراً و فراهة؛ ۲۳. نعت اسرع الشواهین طیراناً؛ ۲۴. نعت الوان الشواهین؛ ۲۵. صفة الصقور و افضلها؛ ۲۶. نعت المختار من الصقور؛ ۲۷. صفة الوان الصقور و اجناسها؛ ۲۸. نعت السریع من الصقور؛ ۲۹. نعت العقبان و الوانها؛ ۳۰. صفة الرمج و ما حمد من نعتها؛ ۳۱. تقدیم طعم الضواری علی طبیعة کل شیء منها؛ ۳۲. امتحان الضواری عند ابتیاعها لیعلم صحتها من دائها أو مرض؛ ۳۳. سیاسة الضواری و ریاضتها و حسن القیام بها؛ ۳۴. نعت التضریة و الاجابة؛ ۳۵. احسن البازی اجابة اذا عصی و ما تأدب؛ ۳۶. ارسال البازی الفرخ و تجسیره علی الصید؛ ۳۷. تدبیر البازی اذا اقل حرصه علی الصید و لم یطلبه؛ ۳۸. تجسیر البازی علی عظام الطیر اذا جبن عنها و لم یقدم علیها؛ ۳۹. تدبیر طلب البازی اذا أرسله الباز یاری و ضل عنه و لم یجده؛ ۴۰. تدبیر البازی اذا اعتاد الوقوع علی الشجر عند الرساله؛ ۴۱. تدبیر قتل العقبان و اغسالها حتی تفنی و لاتطیر وقت ارسال البازی فیفرع منها فلا یتبع الصید؛ ۴۲. تدبیر استغنا البازی و الضواری و تحلیقها فی الهوا و غدرها و انابها؛ ۴۳. تحسین الطیر و شده فی القرنصة؛ ۴۴. تدبیر البازی یحسن المعالجة حتی یتعجل خروجه من القرنصة و نبت ذنبه و اجنحته سرعه؛ ۴۵. تدبیر البازی اذا قرنص فی غیر وقت القرنصة؛ ۴۷. معرفة صحة الطیر من الضواری؛ ۴۸. دلائل امراض الطیر و علاماتها؛ ۴۹. فیما قال اهل المعرفة فی تدبیر معالجة الطیر من العلل التی تعرض له و لطف التدبیر؛ ۵۰. دلائل امراض الطیر و ما یضر بقواه فیمنعه أن یفعل افعال الطبیعیة؛ ۵۱. فیما یبرز من فصول جسد الطیر فیدل علی مرضه؛ ۵۲. الاستدلال من ذرق الطیر علی ما قد عرض له من المرض. المقالة الثانیة: فی ذکر علاجات علل الضواری و علاماتها و علاجاتها بالادویة التی تصلح لها، در شصت و سه «باب»: ۱. علاج الطیر اذا أصاب عینه طرفة؛ ۲. علاج الطیر اذا أصابه الرمد؛ ۳. علاج الطیر اذا أصابه زکام و نزلة؛ ۴. علاج الطیر اذا أصابه ذیبه من الزلات؛ ۵. علاج الطیر اذا أصابه الزکام؛ ۶. علاج الطیر اذا أصابه السدد؛ ۷. علاج الطیر اذا أصابه البرد و الکراک؛ ۸. علاج الطیر اذا أصابه الجص؛ ۹. علاج الطیر اذا اصاب طعمه حصاً؛ ۱۰. علاج الطیر اذا أصابه الجص فی رأسه؛ ۱۱. علاج الطیر اذا ضاقت استه و علامته؛ ۱۲. علاج البازی اذا أصابه الحرق و القلاع و علامته؛ ۱۳. علاج الای اذا أصابه الا کال فی رأسه؛ ۱۴. علاج البازی اذا اصابه الاکال فی أجوفه؛ ۱۵. علاج الطیر اذ أصابه الاکلة فی ریشه؛ ۱۶. علاج الطیر اذ انتف ریشه ضجراً من الجص إذا لحقه و لم ینته لی الاکلة؛ ۱۷. علاج الطیر اذا أصابه الربو و النفس؛ ۱۸. علاج الطیر اذا أصابه النفس من بلغم و علامته؛ ۱۹. علاج البازی اذا أصابه الریح فی رأسه؛ ۲۰. علاج الطیر اذا أصابته صدمة و علامته؛ ۲۱. علاج الطیر اذا أصابه الریح فی زهرکه؛ ۲۲. علاج الطیر اذا أصابه الریح فی جناحه؛ ۲۳. علاج الطیر اذا أصابه الریح فی ظهره و علامته؛ ۲۴. علاج الطیر اذا أوجعه ظهره و عجزه و علامته؛ ۲۵. علاج الطیر اذا استرخی عجزه و علامته؛ ۲۶. علاج الطیر اذا أصابه الریح فی جسده؛ ۲۷. علاج الطیر اذا أصابه الریح فی منخریه من غیر نفس؛ ۲۸. علاج البازی اذا عرض له الانتفاض و علامته؛ ۲۹. علاج الطیر اذا احتبس؛ ۳۰. علاج الطیر اذا أصابه الداء الذی تسمی الاضطیرم و هو الجص اذا انعقد فی جوفه و لایقدر علی الذرق الذی جرب به عادته؛ ۳۱. علاج الطیر اذا أصاب عینیه غشاوة؛ ۳۲. علاج الطیر اذا أصابه وجع فی کبده؛ ۳۳. علاج الطیر اذا ظهر

الدود فی بطنه و علامته؛ ۳۴. علاج الطیر اذا کان مدوی الجوف؛ ۳۵. علاج الطیر اذا صار فی حوصلته الدود و علامته؛ ۳۶. علاج الطیر اذا کان فی دبره الدود و علامته؛ ۳۷. علاج الطیر اذا أصابه ریاح البواسیر؛ ۳۸. علاج الطیر اذا أصابه فی کفیه ساق البواسیر؛ ۳۹. علاج الطیر اذا کان فی فخذه أو ساقه أو کفه ریح و علامته؛ ۴۰. علاج الطیر اذا أصابه النقرس و علامته؛ ۴۱. علاج الطیر اذا أصابه الخلع أو الکسر أو الریح فی کفیه و علامته؛ ۴۲. علاج الطیر اذا انکسر محلبه أو سقط أو لحقته آفة؛ ۴۳. علاج الطیر اذا أصابه القمل؛ ۴۴. علاج الطیر اذا نتف ریشه و لعابه من غیر علة أو قمل؛ ۴۵. علاج الطیر اذا تولد الدود فی اصول ریشه و لحق الطیر منه حکة؛ ۴۶. علاج الطیر اذا اعور ریشه وهو أن یقع فی غیر اوان القرنصة؛ ۴۷. علاج الطیر اذا نقص ریش احدی جناحیه عن الآخر؛ ۴۸. علاج الطیر اذا نبت ریشه معوجا أو ملتفاً؛ ۴۹. علاج الطیر اذا تقصف ریشه و تکسر من ملوحته و نفس طبیعته؛ ۵۰. علاج الطیر اذا لحقه جرح من احدی الطیور التی تصتادها أو من اشتباکه مع طیر آخر علی الفریسة؛ ۵۱. علاج الطیر اذا قاح عقبه أو کفه أو احدی اصابعه؛ ۵۲. علاج الطیر اذا أصابه النملة؛ ۵۳. علاج الطیر اذا عرض له القی مما یأکله؛ ۵۴. علاج الطیر بالقی اذا اکثر الرطوبة و البلغم فی جوفه و المرار؛ ۵۵. علاج الطیر من الحام و المرة و الدود بالاسهال؛ ۵۶. علاج الطیر اذا لم یهضم البلغم و ابطی فی تغییر الطعم؛ ۵۷. علاج الطیر اذا عرضت له سدة فی دماغه؛ ۵۸. علاج الطیر اذا أصابه ورم یظهر فیه؛ ۵۹. علاج الطیر اذا ضعفت نفسه عن الطریدة ما یقدم علیها؛ ۶۰. علاج الطیر اذا أردت أن تسمنه و تملأ بدنه؛ ۶۱. علاج الطیر حتی یهزل و یخف بدنه؛ ۶۲. علاج الطیر اذا نزل الماء فی عینه و علامته؛ ۶۳. صفة جوارشن تنفع البزاة من التخم و البشم و تطرد الریاح و تشهی الطعم و تنشطه.

[مجمع العلمی العراقی ۱۷۹/۳؛ دنا ۱۰۴۲/۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۳۷

آغاز: ذکر و الثقات من الرواة من اهل المعرفة ان الاسکندر الرومی قال للحکماء المختلفین لخدمته یوماً أرید أن تعرفوا لی طبیعة البازی

نسخه اصل: کتابخانه ای در نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حاج حسن ناسخ، تا: جمادی الثانی ۸۴۰ق؛ ۲۱۶ص [عکسی ف: ۷ – ۱۳۱]

● **الجوارشنات** / طب / عربی

al-jawārišnāt

از بند دیقون تا سفوف المقلیاثا. نام در فهرست این‌گونه ثبت شده است، اما بعید نیست که نام درست آن «جوارشیات» یا «جوارشات» باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶/۸

خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن محمد بن صفر، تا: ربیع الاول ۱۰۵۲ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۴ص (۳۱۰–۳۳۳)، ۱۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [سنا: ف: ۱ – ۸]

● **جواز الاجتماع الامر و النهی** / اصول فقه / عربی

jawāz-ul ijtimā‘-il amr wa-n nahy

صافی گلپایگانی، محمد جواد بن عباس، – ۱۳۷۸ قمری

sāfī golpāygānī, mohammad javād ebn-e ‘abbās (-1959)

رساله‌ای در جواز اجتماع امر و نهی و مراد از معنی جواز و این‌که آیا عقل اجتماع امر و نهی را در یک چیز جایز می‌داند یا نه؟ و آیا مسأله جزء مسائل کلامی است یا خیر؟ که مؤلف مفصل در این مورد بحث کرده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۱۱/۶

آغاز: فی جواز اجتماع الامر و النهی فی شئ واحد و الجواز فی اللغة و العرف هو الانتقال و عدم الوقوف و قد یستعمل فی معان اخری

نسخه اصل: کتابخانه شیخ لطف الله صافی ـقم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ ۱۳۱۵ق؛ ۲۵ص (۱۴۹–۱۷۳) [عکسی ف: ۳ – ۲۶۳]

● **جواز الاجتماع الامر و النهی** / اصول فقه / عربی

jawāz-ul ijtimā‘-il amr wa-n nahy

یزدی، محمد کاظم بن عبدالعظیم، ۱۲۴۷؟ – ۱۳۳۸ ؟ قمری

yazdī, mohammad kāzem ebn-e ‘abd-ol-‘azīm (1832 - 1920)

آغاز: و بعد فیقول الفقیر الی الله ... لقد سألنی بعضی الاخوان من الفضلاء حین مذاکرتی ...

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** عن هذه المرحلة ... تمة بعون الله فی سنه ۱۳۱۴ قمری

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۴ق؛ ضمیمه نسخه ش ۲۳۶۵۷ [رایانه]

۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** لمورد الاجارة و متعلق الامر الاجاری و رفع القلم عن هذه المسالة

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالمناف حسینی قزوینی معروف به سادات پروینچی، تا: غره رمضان ۱۳۱۵ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی؛ واقف: سید محمد پروینچی، جلد: تیماج سرخ،

۱۵۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۳]

● جواز الاخبار عن الفعل و الحرف خلافا للنحويين /
ادبیات / عربی

jawāz-ul ixbār ʻan-il fiʻl wa-l ḥarf xilāf-an li-n-naḥwīyīn

کیاء گیلانی، احمد بن محمد، ق ۱۰ قمری

kīyā’ gīlānī, ahmad ebn-e mohammad (- 16c)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۴۲/۸

خط:نسخ،بی کا،تا:با تاریخ ۱۱۶۰ق؛۴گ(۱۷پ-۲۰ر)[ف: ۵ - ۲۳۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۴۲/۱۶

خط:نسخ،بی کا،تا:با تاریخ ۱۱۶۰ق؛۷گ(۶۰پ-۶۶ر)[ف: ۵ - ۲۳۸]

● جواز اخذ جوائز الحکام / فقه / عربی

jawāz-u axḏ-i jawā’iz-il ḥukkām

عاملی، حسین بن عبدالصمد، ۹۱۸ - ۹۸۴ قمری

ʻāmelī, hoseyn ebn-e ʻabd-os-samad (1513 - 1577)

رساله کوتاهی است در بیان حکم اخذ جوائز سلطان و حکام. علامه تهرانی نسخه‌ای از این رساله را در ضمن رسائل سید عبدالله جزایری (۱۱۷۳ق) دیده و احتمال داده از تألیفات جزایری باشد ولی تاریخ کتابت نسخه حاضر (۱۰۸۵ق) احتمال مذکور را تضعیف می‌کند. در فهرست کتابخانه ملی احتمال نسبت رساله به پدر شیخ بهایی مطرح شده و در مقدمه‌ای بر فقه شیعه، جزو تألیفات پدر شیخ بهایی معرفی شده است. نام رساله در صفحه عنوان «اباحة اخذ جوائز الحکام» ثبت شده است. (حافظیان ابوالفضل)

آغاز: بسمله. الحمدلله علی ما انعم به و کفی و صلوة و سلام علی عباده الذین اصطفی ... و بعد فقد وقع الکلام فی اخذ جوائز الحکام فذکر بعض الفضلاء انه مکروه ...

انجام: و عدم الحوالة فی ذلک علی العقل مع انه قد صح النقل بانه تعالی یجب ان یوخذ برخصه کما یجب ان یؤخذ بعزائمه.

[الذریعه ۲۸۶/۵؛ مقدمه ای بر فقه شیعه ۲۰۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۴۳/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «اباحة جوائز الاحکام» آمده و به سید عبدالله جزایری منسوب شده؛ خط: نسخ، کا: محمد مفید بن محمدتقی حسینی، تا: ۱۰۸۵ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۴ص (۴ - ۷)، ۱۴ سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۱۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۸/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۶۳]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۷۰/۱

بی کا، بی تا [نشریه: ۱۳ - ۳۶۱]

● جواز الاخذ لمن یتولی اموال الیتیم من ماله (مسئلة فی) / فقه / عربی

jawāz-ul axḏ li-man yatawallī amwāl-al yatīm min māl-i-h (mas’alat-un fī)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۷۵/۸

آغاز: مسئلة هل یجوز لمن یتولی اموال الیتیم ان تأخذ من ماله بمقدار نقصه ؟ و قد اختلف فیه کلمة الاصحاب و ...

مقالی است در ۳ صفحه که گویا از جامع این مجموعه باشد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالجواد بن محمد تقی سبزواری، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۶۷۸]

● جواز اخذ مال نواصب (رساله در) / فقه / فارسی

javāz-e axz-e māl-e nvاsb (r. dar(

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

باید بخشی از تألیفات دیگر او باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۸۲

آغاز: بسمله، الحمدالله و سلام علی عباده الذین اصطفی؛ **انجام:** در آن تغحص مکن که بیم لغزش است ختم شد

خط: نستعلیق و شکسته، بی کا، تا: ۱۱۲۶ق [رایانه]

● جواز استعمال خز / فقه / فارسی

javāz-e esteʻmāl-e xaz

مؤلف در این رساله از مرحوم آخوند ملا محمد باقر خراسانی صاحب کفایه یاد کرده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۶/۱

آغاز: بسمله این رساله‌ای است در بیان جواز استعمال خز و نماز گذاردن در لباس. خز و چون درین اوقات اختلافی بهم رسانیده آنچه بفهم این بی بضاعت رسیده؛ **انجام:** وراء اجتهاد و استنباط منع از احتیاط نمی‌توان کرد

خط:نستعلیق،بی کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ، ۱۳ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱-۳۳۲]

● جواز الاغتسال فی حوض المسجد / فقه / عربی

jawāz-ul iġtisāl fī ḥawḍ-il masjid

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۲۸۳ق؛ محل تألیف: تهران

رساله استدلالی است در حکم غسل در حوض مسجد، ضمن بیان پنج «مقدمه» و ده «مسئله».

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۱۳/۵

آغاز: یا من بحوله قامت السماوات و برحمته الرحمانیة رزقت البریات و برحمته الرحیمیة حصلت نجاة العصاة من اهل مودة الولاة؛ **انجام:** هذا آخر الکلام فی تحقیق مسئلة الاغتسال کتبته علی سبیل الاستعجال مع اغتشاش البال و اضطراب الاحوال ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۲۲ر-۲۷پ)، اندازه:۱۳/۵× ۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۲۳۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۳۶/۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۱۲۹]

● جواز اقتداء الحنفی بالشافعی / فقه / عربی

jawāz-u iqtidā'-il ḥanafī bi-š-šāfi'ī

قونوی، محمود بن احمد

qūnavī, mahmūd ebn-e ahmad

رساله استدلالی است در موضوع بلند کردن دست هنگام رکوع و سجود که در بعضی از مذاهب اهل سنت موجب بطلان نماز می‌شود، و اینکه آیا به کسی که چنین عملی انجام می‌دهد می‌توان اقتداء نمود یا نه.

قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۹۹/۱۳

آغاز: قال العبد الفقیر ... اما بعد حمد الله علی آلائه و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد المصطفی و صحبه و آله؛ **انجام:** و فی هذا القدر کفایة لمن انصف و لم یعاند ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۳گ (۱۳۰پ-۱۳۲پ)، اندازه:۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

← جواز امتناع الزوجة عن الاستمتاع قبل قبض المهر ⟵ منع الزوجة نفسها قبل الدخول عن الزوج حتی تقبض المهر

● جواز امر الآمر مع العلم بانتفاء الشرط / اصول فقه / عربی

jawāz-u amr-il āmir ma'a-l 'ilm bi-intifā'-iš šarṭ

سعیدالعلماء، محمد سعید، - ۱۲۷۰ قمری

sa'īd-ol-'olamā', mohammad sa'īd (- 1854)

از شریف العلمای مازندرانی، ملا محمد شریف بن مولی حسنعلی آملی (- ۱۲۴۵ق) در کربلا. وی از اعاظم فقها و اصولی ها نیمه قرن سیزدهم هجری بود که جامع معقول و منقول، به خصوص در اصول فقه استاد مسلم بود. شیخ مرتضی انصاری، ملا آقا دربندی، سید محمد شفیع جاپلقی، ملا اسماعیل یزدی و بسیاری دیگر از جمله شاگردان شریف العلما بوده‌اند. رساله حاضر گفتاری مبسوط است درباره موضوع یاد شده که شریف العلما املا کرد و شاگردش سعید العلمای مازندرانی، ملامحمد سعید بار فروشی (- ۱۲۷۰ق) آن را تحریر نموده است. نسخه قابل اعتنا و تحقیق است.

ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۶۳

آغاز: اصل فی تحقیق ان العالم اذا خص و ارید به الباقی فهل هو؛ **انجام:** الکسوف مع الواجب المضیق الآخر فتدبر هذا آخر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۲ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۵۱]

● جواز امر الآمر مع العلم بانتفاء شرطیه / اصول فقه / عربی

jawāz-u amr-il āmir ma'a-l 'ilm bi-intifā'-i šarṭay-h

روزدری، علی، - ۱۲۹۰ قمری

rūzdarī, 'alī (- 1873)

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۲/۱۱

آغاز: البحث فی جواز امر الآمر مع العلم بانتفاء شرطیه و المراد بالشرط الوجوب شرعاً و عقلاً؛ **انجام:** خلاف الفرض امام الاول و للویه واجباً مشروطاً ...

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۰گ (۲۷۵ر-۲۸۴پ)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۷]

● جواز الأمر مع العلم بانتفاء الشرط و عدمه / اصول فقه / عربی

jawāz-ul amr ma'a-l 'ilm bi-intifā'-iš šarṭ wa 'adam-i-h

شریف العلماء، محمد شریف بن حسینعلی، - ۱۲۴۵ ؟ قمری

šarīf-ol-'olamā', mohammad šarīf ebn-e hoseyn-'alī (- 1830)

ظاهراً جز رساله‌ای است که در همین موضوع، مؤلف املا کرده و شاگردش سعید العلماء تحریر کرده است.

[الذریعه ۲۴۲/۵ که در آن از همین نسخه که مؤلف آن را در زنجان در نزد شیخ الاسلام فضل الله زنجانی ملاحظه نموده، یاد شده است]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۶۴/۴

آغاز: اختلف الاصولیون فی جواز الامر مع العلم بانتفاء الشرط و

عدمه، الاشاعرة علی اول؛ **انجام:** و قاعدة لزوم التحرز عن الاصلین المذکورین و ان احتمل ابتداء نعم لاتضائق مع لزوم الفحص فی بعض الصور و المطلق اذ لا دلیل علی صحة العمل بالاصل مطلقاً

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن مرتضی حسینی زنجانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: ساغری مشکی، ۵گ (۸۱ر-۸۵ر)، ۳۳ سطر [ف: ۳۶ - ۲۴۹]

● جواز الامر مع العلم بانتفاء شرطه (رسالة فی) / اصول فقه / عربی

jawāz-ul amr ma‘a-l ‘ilm bi-intifā’-i šarṭ-ih (r.-un fī)

مجتهد کرمانشاهی، محمد هادی بن عبدالرحیم، ۱۲۵۰ - ۱۳۳۶ قمری

mojtahed-e kermānšāhī, mohammad hādī ebn-e ‘abd-or-rahīm (1835 - 1918)

کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۵۳/۶

آغاز: بسمله حمدله و اما بعد الکلام؛ **انجام:** بعض تقدیم حق الناس و یداق الشرع علی ذلک

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی ۱۳۴۱ق؛ نسخه مسوده است؛ کاغذ: نخودی فرنگی کاهی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۳۲ص (۴۱۲-۴۴۳)، اندازه: ۱۴×۳۰سم [ف: - ۱۳۶]

● جواز البقاء علی تقلید المیت / فقه / عربی

jawāz-ul baqā’ ‘alā taqlīd-il mayyit

موسوی شهرستانی، محمد جعفر بن محمد حسین، - ۱۲۶۰ قمری

mūsavī šahrestānī, mohammad ja‘far ebn-e mohammad hoseyn (- 1844)

رساله مختصر فتوایی در بیان جواز یا عدم جواز بقاء بر تقلید میت است.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد ... فیقول.. ابن محمد حسین بن محمد مهدی محمد جعفر الموسوی الشهرستانی ... ان هذه رسالة فی جواز البقاء علی تقلید المیت و عدم

انجام: الاختلاف بالنسبة الی آحاد الاشخاص. تمت بالخیر و العافیة. اسئل الله سبحانه حسن العافیة. فی دار السلطنة قزوین علی ید مفتقر الی رحمة ربه الغنی ابن محمد حسین محمد جعفر موسوی الشهرستانی عفی عنهم بالنبی و الوصی فی شهر ذی الحجة الحرام سنة ۱۲۵۳.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۱۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،کاتب= مؤلف، تا: ذیحجه ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۳۳پ-۴۱ر)،۱۵سطر(۷×۱۲)،اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۹۶]

۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۰۴/۶

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن حاج محمد حسین کاشانی، تا: قرن ۱۳؛ ۷گ، قطع: خشتی [ف: - ۱۲۲]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخود فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۵۶]

● جواز بیع وقف و عدم آن / فقه / فارسی

javāz-e bey‘-e vaqf va ‘adam-e ān

آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد مهدی، ۱۲۵۰ - ۱۳۲۵ قمری

ārānī kāšānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad mahdī (1835 - 1907)

تاریخ تألیف: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۸۳ق

رساله‌ای در جواز و یا عدم جواز بیع وقف که در زمان و محل اقامت مؤلف به موضوع مشاجره‌آمیزی تبدیل شده بود طی سؤالی از وی استفتاء می‌شود، مؤلف نیز طی مبحثی استدلالی در چند «مقدمه» و چهار «مقام» پاسخی برای آنان مهیا می‌کند.

آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۶۲/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید بنده نیازمند فانی مترصد فیوضات دو جهانی ابن محمدمهدی محمدعلی الإرانی تغمده الله بفضله الربانی. این رساله‌ایست؛ **انجام:** سؤال هفتم رفع حاجت بفروختن جزء افجزء ... جواب جایز نیست زیرا که اوصافی مراعاة اصلحیت است تفصیل ادله در ذکر ... این بود حقیقت جوابهای سؤال لکن تفصیل واقعه محتاج بمرافعه است نعوذ بالله.

کامل؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱ ربیع الاول ۱۲۸۳ق؛ ۱۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: - ۷۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۳/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۳۳۳]

● جواز تخصیص الکتاب باخبار الآحاد و عدمه / اصول فقه / عربی

jawāz-u taxṣīṣ-il kitāb bi-axbār-il āḥād wa ‘adam-i-h

کاظمی، اسماعیل بن اسدالله، - ۱۲۴۷ ؟ قمری

kāzemī, esmā‘īl ebn-e asad-ol-lāh (- 1832)

رساله مختصری است در اینکه آیا اخبار آحاد مخصص قرآن هستند یا خیر؟ که مؤلف مفصلاً بدین بحث پرداخته و ظاهراً

رساله حاضر بخشی از کتاب اصولی مؤلف است که به نام «مناهج الاصول» مشهور است

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۴۲/۲

آغاز: تخصیص العموم بدلیل یوجب العلم من دلیل العقل او الکتاب او السنة المقطوع بها او الاجماع ثم حکم بعدم جواز تخصیص الکتاب باخبار الاحاد التی نقلها الامامیة و جاز العمل بها فی نفسها؛ **انجام:** و قوله انظر کیف نصرف الایات لعلم یفقهون و قوله قد فصلنا الایات لقوم یعلمون و قوله قد فصلنا الایات لقوم یفقهون

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [محدث ارموی مخ]

← جواز تزویج المدعیة لخلو المانع ⟵ قاطعة المراء فی تحقیق مجرد الادعاء

← جواز التسمیة فی زمان الغیبة ⟵ الظفریة فی غنیة الحضریة

● جواز التطوع وقت الفریضة / فقه / عربی

jawāz-ut taṭawwu‘ waqt-al farīḍa

طباطبائی حائری، جعفر بن علی نقی، - ۱۳۲۱ قمری

tabātabā’ī hā’erī, ja‘far ebn-e ‘alī naqī (- 1903)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۱۶ ذیقعده ۱۲۹۶ق

رساله مختصر فقهی و استدلالی است در مسأله خواندن نماز مستحبی در وقت نماز واجب با استفاده از ادله و اقوال علمای شیعه.

آغاز: بسمله حمدله والصلوة ... وبعد فاعلم انه قد اختلف کلمة الاصحاب فی جوازا التطوع مطلقاً وقت الفریضة و عدمه فمنعه جماعة و حکی ذلک عن الشیخ فی المبسوط و النهایة ...

انجام: ادلة المنع عن التطوع بمجرده ممنوع فیبقی عموم مادل علی مشروعیتها فی المقام عن المعارض کما عرفت و الحمد لله اولاً و آخراً و ...

[الذریعة ۲۵۱/۱۰ «الرسائل الفقهیة»]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۰/۱

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سید علی حسینی صدر-قم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ در کتاب اول اجازه روایی عده‌ای از علماء که بعضی از آنها اجازه اجتهاد نیز هستند؛ ۲۱ص (۲۴-۴۴) [عکسی ف: ۱ - ۳۵۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۳۱/۲-۳۵/۱۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ جلد: تیماج سرخ، ۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۳۲۵]

● جواز التغنی فی القرآن / فقه / عربی

jawāz-ut taġannī fi-l qur‘ān

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، ۱۰۱۷ - ۱۰۹۰ قمری

mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo’men (1609 - 1679)

رساله‌ای منسوب به محقق سبزواری در اینکه آیا غنا در قرآن جایز است یا نه.

آغاز: بسمله، و لا خلاف عندنا فی تحریم الغناء فی الجملة و الأخبار الدالة علیه متظافرة و صرح المحقق و جماعة ممن تأخر عنه بتحریم الغناء و لو کان فی القرآن

انجام: جملة حدیث قال: قلت: جعلت فداک اشتری المغنیة أو الجاریة تحسن أن تغنی ارید بها الرزق لا سوی ذلک؟ قال: إشتر و بع.

چاپ: با تحقیق منصوره اعتمادی در الرسائل الفقهیة فی الغناء (تهران، دانشگاه تهران و انجمن آثار و مفاخر فرهنگی: ۱۳۸۸)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۱۴/۱۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۳ص (۳-۲۴۵)، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۵سم[ف:۱۲-۲۵۲۶]

←جواز تقلید المتجزی ⟵ احکام التقلید

● جواز تقلید المفضول / اصول فقه / عربی

jawāz-u taqlīd-il mafḍūl

آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد مهدی، ۱۲۵۰ - ۱۳۲۵ قمری

ārānī kāšānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad mahdī (1835 - 1907)

رساله‌ای استدلالی در اثبات این که تقلید از مفضول (مجتهد غیر اعلم) با وجود افضل (مجتهد اعلم) نیز جائز است و از قول مخالفین در این مسأله جواب می‌دهد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۱/۷

آغاز: مسألة، الحق جواز تقلید المفضول و المترافع إلیه مع وجود الأفضل

نسخه اصل: کتابخانه امامزاده محمد هلال-آران ۲۰۸ [در فهرست کتابخانه این رساله نیامده]؛ خط: نسخ، کا: ملا محمد علی بن محمد مهدی آرانی، تا:۷ ذیقعده ۱۲۸۲ق؛ مصحح، محشی، با خط خوردگی؛ ۱۳ص (۴۹۷-۵۰۹) [عکسی ف: ۱ - ۳۴۶]

←جواز تقلید المیت ⟵ الاجتهاد و التقلید

● **جواز الجمع بین الصلوتین فی السفر** / فقه / عربی
jawāz-ul jam‘ bayn-aṣ ṣalātayn fi-s safar
شکری آلوسی، محمود بن عبدالله، ۱۲۷۵؟ - ۱۳۴۲ قمری
šokrī ālūsī, mahmūd ebn-e ‘abd-ol-lāh (1859 - 1924)
این رساله چاپی است که ضمیمه این مجموعه خطی گردیده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۰۲/۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: ابراهیم بن محمد رضوی با مهر «العبد المذنب ابراهیم بن محمد الرضوی» مورخ ۱۲۹۶ق؛ کاغذ فرنگی مشقی و کاهی، جلد: تیماج عنابی، ۸گ (۲۰۹-۲۱۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۷۰۲]

● **جواز الحکم بالشاهد و الیمین** / فقه / عربی
jawāz-ul ḥikam bi-š-šāhid wa-l yamīn
میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری
mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۶۹/۱۸

بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق، جا: مشهد رضوی؛ قطع: خشتی [ف: - ۲۹۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۸/۱۹

آغاز: الرابع فیها یثبت بالشاهد و الیمین و فیه مباحث الاول لاخلاف بین اصحابنا فی جواز الحکم بالشاهد و الیمین فی الجمله؛ **انجام:** فلا مناص عما هو المعروف من مذهب الاصحاب.
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ ۳۳گ (۲۴۱پ - ۲۷۳ر) [ف: ۵ - ۴۴۱]

● **جواز دخول ولد الزنا فی الجنة** / کلام و اعتقادات / عربی
jawāz-u duxūl-i walad-iz zinā fi-l janna
بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ - ۱۱۲۱ قمری
bahrānī, soleymān ebn-e ‘abd-ol-lāh (1665 - 1710)
پاسخ پرسشی است در اینکه آیا ولد الزنا موفق به ایمان می‌شود تا به بهشت رود یا نه؟ مؤلف در این رساله ورود او را به بهشت محال نمی‌داند بلکه ترجیح می‌دهد امکان تدین او را و درنتیجه راه یافتن وی را به بهشت.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۴/۳ و ۷۱۳/۳ عکسی

آغاز: الحمدلله و السلام علی عباده الذین اصطفی، اما ما سالت عنه ایها الاخ فی الله من ان ولد الزنا هل یتحمل ان یدخل الجنة؛ **انجام:** و الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله بلطفه و ارشاده و سلام علی من اصطفی من عباده.

خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالسلام المفتی بحرانی، تا: ۱۱۰۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۳گ (۱۷پ-۱۹پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۷۳] و [عکسی ف: ۲ - ۳۶۶]

● **جواز السائرین** / عرفان و تصوف / فارسی
javāz-os sā’erīn
کمال خوارزمی، حسین بن حسن، - ۸۳۹ ؟ قمری
kamāl xārazmī, hoseyn ebn-e hasan (- 1436)
تاریخ تألیف: ۸۱۸ق؛ محل تألیف: استرآباد
نویسنده در آغاز کتاب می‌گوید: «کلمه چند بعد از التماس عزیزان توفیق طریق سایران در محروسه استرآباد مع شدة الحال و ضیق المجال بعد از تحریر اخلاق ناصری املاء کرده شد». او پس از این سخن را متوجه «طالب صادق» می‌کند و پس از آنکه می‌گوید «اکسیر حیات ابدی و ازلی که عبارت از صفات ذات حق است»، در این فصول مطالب خود را می‌آورد: سرالعلم و احواله؛ سر المومن و بیان الایمان، بیان التوبه و الهدایة و لوازمها؛ سر عالم المثال و بیانه؛ سرالنفس و احوالها؛ خاتمه. (عبدالله انوار)
گرچه عبدالله انوار در فهرست کتابخانه ملی آن را به خواجه نصیر طوسی نسبت داده ولی نگارش در استرآباد و تاریخ تألیف ۸۱۸ در برخی نسخ و عدم انتساب چنین تألیفی در هیچکدام از منابع به خواجه، نظر او را مردود می‌دارد. گرچه تعبیری که عبدالله انوار از مقدمه نسخه نقل کرده که «بعد از اخلاق ناصری» آمده و در هیچکدام از نسخ موجود دیده نشده علت انتساب بوده و مقایسه کاملتری لازم است.
آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمدلله الذی زین قلوب العارفین بفیض قدسه و بین ایمان المؤمنین بعین انسه ... من بعد کلمه ای چند بعد از التماس عزیزان بوفق طریق سایران در محروسه استراباد مع شدة الحال و ضیق المجال فی تاریخ سنة ثمانیة عشر و ثمانمائة املا کرده شد و این کتاب را «جوایز سایرین» نام نهاده آمد تا بعد عبور روزگار و عدول. اختیار بالسنه اخبار علی طریق الاذکار یاد کرده آید ...
انجام: پس در هر حالی که خود را بیابی و مشاهده کنی ازین سه حد یکی تو [را] معلوم گردد یکی خواهد بود فمنهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد و منهم سابق بالخیرات باذن الله [والله] اعلم بعواقب الامور و السلام.
[نسخه‌های منزوی ۱۱۱۴؛ دنا ۱۰۴۴ (۴ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۲۶۹/۷]

۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۴/۲

آغاز: برابر
نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوا با رویه پارچه گلی، ۷۹گ (۳۴پ-۱۱۲ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۲ - ۲۸۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۱۵/۴

آغاز و انجام: برابر
در فهرست با نام «جوائز سایرین» آمده و بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق، کا: ابراهیم طباطبایی، تا: ۷ ربیع الاول ۱۰۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۰ص (۱۵۵-۱۹۴)، ۱۵ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۹۰۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۹ق؛ مهر: رضا در ۱۲۸۹؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سبز، ۴۳گ، ۸ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [سنا: ف: ۱ - ۳۴۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۰۶/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، ۱۶گ (۹۰ر-۱۰۵پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۳سم [ف: ۷ - ۱۴۲]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۶
آغاز و انجام: برابر
در فهرست این رساله از خواجه نصیر دانسته شده و تغییر بر اساس اطلاعات نسخ دیگر انجام شد جز این که هیچکس حتی متاخران چنین تألیفی را به خواجه نصیر ندادهاند؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ص (۲۱۷-۲۳۶)، ۲۷ سطر (۱۷×۷/۵)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۲۹۲]

● جواز السجود على التربة الحسينية المشوية / فقه / عربی

jawāz-us sujūd ‘ala-t turbat-il ḥusaynīyyat-il mašwīyya

رساله استدلالی است در اینکه می‌توان بر تربت امام حسین علیه السلام که آتش دیده، سجده نمود. در دو «مقام»: ۱. در استدلال بر جواز و فساد قول به منع؛ ۲. در عدم کراهت آن و ضعف گفته آنان که به کراهت قائلند.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰/۲
آغاز: الحمدلله حمداً كثيراً كما هو أهله ... و بعد فلما شاع و اشتهر أن في هذا العصر من أظهر القول بمنع السجود؛ **انجام:** و الدليل على استحالتها بالطبخ أن صورتها النوعية قد تغيرت فانه قد حدث لها بالطبخ
خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۰۱پ-۱۰۳پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ - ۸۰]

● جواز السفر فی شهر رمضان اعتباطا / فقه / عربی

jawāz-us safar fī šahr-i ramaḍān i‘tibāṭ-an

شهید اول، محمد بن مکی، ۷۳۴ - ۷۸۶ قمری

šahīd-e avval, mohammad ebn-e makkī (1334 - 1385)

رساله‌ای است در بیان جواز سفر در ماه رمضان به قصد افطار و تقصیر. وی بر جواز آن به بیست طریق استدلال کرده و ادله قائلین به حرمت را نقل و رد کرده است. شیخ علی بن محمد عاملی همه این رساله را در ابتداء جزء سوم «الدر المنثور» آورده است. برخی عناوین و مباحث آن: طریق الاول: و هی التمسک بقوله عزوجل: «من كان مريضاً او على سفر فعده من ايام اخر ...»؛ طريق الثانی: رواية ... «ليس من البر الصيام فی السفر»؛ طريق الثالث: «القصر يسر و اليسر مراد الله»

آغاز: بسمله. بعد حمدالله على نعمه الباطنة و الظاهرة و صلاة على محمد المصطفى و عترته الطاهرة و اصحابه الانجم الزاهرة. فانی ممتثل ما امرت به من واجب الطاعة و اما الجماعة ادام الله ظله من بحث هذه المسألة معتذرا مما صدر عن فكری الفاتر و قلمی القاصر و هی جواز السفر فی شهر رمضان اعتباطا قصدا للترخيص و اباحة الفطر ...

انجام: و اذا احتال ثبوت التحريم ثبتت الاباحة ... و الحمدلله وحده و الصلاة و السلام على افضل الانبياء و خاتمهم محمد بن عبدالله و على عترته الائمة الاصفياء صلاة متصلة الى يوم الدين و على اصحابه الراشدين و التابعين و تابعی التابعین. و كتب مؤلفها محمد بن مكی تجاوز الله عن سيئاته

چاپ: ضمن رسائل الشهید، سال ۱۴۲۳ق؛ ضمن موسوعة الشید الاول، قم، ۱۴۳۰ق، جلد ۱۸، صص ۲۱۱- ۲۲۲

[الذریعه ۲۴۱/۵؛ دنا ۱۰۴۴/۳ (۸ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۷۳۵
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد بن ابراهیم بن یوسف، تا: قرن ۹؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۱۱۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۷۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد بن ابراهیم بن یوسف، تا: قرن ۹؛ کاغذ: نخودی آهارمهره، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۴گ، ۲۰ سطر، اندازه:۱۳×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۱۱۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۶۶/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۶۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۶۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بن عبدالله استرآبادی، تا: سلخ جمادی الثانی ۹۶۶ق، جا: سکیک شام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی، ۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۱۹۲]

۵. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۱۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۵گ (۱۵۲پ-۱۵۶پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: - ۱۵۲]

۶. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۶/۷

کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج کرمی، ۲گ (۲۰۰ر-۲۰۱پ)،اندازه:۱۵×۲۲سم[کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۷۸]

۷. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد مهدی بن محمد کاظم خوانساری اصفهانی، تا: شنبه ۱۳ محرم ۱۲۷۶ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۳۷]

● **جواز سفر در ماه رمضان** / فقه / عربی

javāz-e safar dar māh-e ramazān

شهید ثانی، زین الدین بن علی، ۹۱۱ - ۹۶۵ قمری

šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e ʻalī (1506 - 1558)

محتملاً همان رساله شهید اول باشد که به‌خطا به شهید ثانی نسبت داده شده.

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۲۰/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ، قطع: خشتی [ف: - ۳۰۳]

● **جواز شعر (رساله در)** / ادبیات / فارسی

javāz-e šeʻr (r. dar)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۲۷

آغاز: بسمله، حمدی که تحسیت پایه اش معراج دانشمندان سزد و توحیدی که اولین حرفش سرلوحه مجموعه دانایان را؛ **انجام:** گل گلشن معنی بر سر اهل زمان بتخصیر موزونان و مستعدان تا قیام قیامت مستدام و باقی باد بحق محمدو آله الحجاد

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **جواز صلح حق الرجوع** / فقه / عربی

jawāz-u ṣulḥ-i ḥaqq-ir rujūʻ

رساله‌ای است فقهی مشتمل بر چهار امر و هر امر مشتمل بر چندین مقام.

اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۶۸/۱

آغاز: ... و بیان اقسامه و انه هل هو عقد مستقل او هو تابع لعقد من العقود ... و الامر الرابع فی ان الاصل فی العقود هل هو الصحة او الفساد فنقول مستعینا بالله و طلبا لمرضاته و التمس منه ان یوفقنی باتمام هذه المسألة ... الامر الاول فی معنی المراد منه ؛ **انجام:** تتمة لا یخفی علیک انا لو قلنا بالجواز کما ذهب الیه جماعة فیترتب علیها ما یترتب علی المطلقة الرجعیة ایضا ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۶گ (۲ر-۳۷ر)، مختلف السطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۴۹]

● **جواز العدول عن العمرة الی الافراد عند الضیق** / فقه / عربی

jawāz-ul ʻudūl ʻan-il ʻumra ila-l afrād ʻind-aḍ ḍīq

عاملی غروی، جواد بن محمد، ۱۱۵۲؟ - ۱۲۲۶ قمری

ʻāmelī qaravī, javād ebn-e mohammad (1740 - 1811)

چاپ: بیروت، محقق: محمدعلی طباطبائی مراغی، مجلة تراثنا، س۲، عع۱، ۱۴۰۷ق.

قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: محمد هاشم بن محمد قاسم افشاری، تا: ذیحجه ۱۲۷۱ق؛ ضمیمه مفتاح الکرامه [ف: - ۳۸]

● **جواز العزل عن الزوجة الدائمة الحرة** / فقه / عربی

jawāz-ul ʻazl ʻan-iz zawjat-id dā'imat-il ḥurra

شیرازی، عبدالنبی بن محمد مفید، - ۱۱۹۲ قمری

šīrāzī, ʻabd-on-nabī ebn-e mohammad mofīd (- 1778)

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۰/۲

آغاز: الحمدلله الموفق المعین .

بی‌کا، تا: ۱۱۶۵ق؛ تصحیحات به خط مؤلف؛ ۵گ (۴۰-۴۴)، اندازه: ۱۶×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۴۰]

● **جواز العمل بالظن** / اصول فقه / عربی

jawāz-ul ʻamal bi-ẓ-ẓan

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۴۰۱/۲

خط: نسخ، کا: علی نقی بن احمد بن زین الدین، تا: ۸ رجب ۱۲۲۱ق؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۸۸]

● **جواز الغسل للحائض التی صارت جنبا** / فقه / عربی

jawāz-ul ġusl li-l-ḥā'iḍ-al latī ṣārat junub-an

مازندرانی، محمد صالح بن محمد محسن، ق۱۳ قمری

Māzandarānī, mohammad sāleh ebn-e mohammad mohsen (- 19c)

اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۷۱/۲

کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ ۱۴سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: - ۱۱۵]

● **جواز الغناء فی قرائة القرآن** / فقه / عربی

jawāz-ul ġinā’ fī qirā’at-il qur‘ān

رساله‌ای است استدلالی که مؤلف ضمن استدلال بر حرمت غنا، جواز و استحباب را در مورد قرائت قرآن کریم، اثبات می‌نماید.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۵۲

آغاز: بسمله، قال افضل المتأخرین والمتقدمین مولانا و استادنا و استاد البشر العقل الحادیعشر؛ **انجام:** ان تغنی ازید بها الرزق لایسوی ذلک قال اشتر و بع.

خط: نستعلیق، کا: یحیی بن احمد حسینی، تا: محرم ۱۳۱۵ق؛ واقف: ملک زاده کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ جلد: مقوا رویه پارچه، ۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۱۱۳]

● جواز القیام لذی العلم و الزهاد / اخلاق / عربی

jawāz-ul qīyām li-ḏi-l ‘ilm wa-z zuhhād

نووی، یحیی بن شرف، ۶۳۱ - ۶۷۶ قمری

navavī, yahyā ebn-e šaraf (1234 - 1278)

روایاتی درباره قیام (ایستادن) برای اهل علم و زاهدان که در این مجموعه گردآوری شده است. این رساله منتخبی از تألیف مؤلف در این موضوع می‌باشد که شاید کاتب آن را جمع‌آوری نموده باشد

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۲۷/۳

آغاز: هذا منتخب من کلام الشیخ محیی الدین النووی فی مسألة جواز القیام لأولی العلم و الزهاد للاکرام لا للفخر و الاعظام

نسخه اصل: کتابخانه دار الکتب الظاهریه -دمشق ۳۷۶۹؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالدائم برماوی شافعی، تا: ۲۶ رمضان ۷۸۷ق؛ ۱۶ص (۲۶-۴۱) [عکسی ف: ۵ - ۵۹]

● جواز المتعة / فقه / عربی

jawāz-ul mut‘a

بحرانی، علی بن عبدالله، - ۱۳۱۹ قمری

bahrānī, ‘alī ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 1902)

تاریخ تألیف: ۲۳ ذیحجه ۱۲۹۹ق

پاسخ اعتراضی است بر شیعه امامیه درباره نکاح متعه که یکی از هندیان اسماعیلی نوشته و بحرانی گفته‌های او را آورده و با عناوین «قال - اقول» و با استدلال آنها را رد می‌کند.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۶/۲ و ۷۱۲/۲ عکسی

آغاز: الحمدلله کما هو اهله ... و بعد فهذا جواب عن اعتراض اورده رجل من اهل الهند علی القائلین بتحلیل المتعة؛ **انجام:** انتهی کلام المعترض فلنقطع حامدین للملک العلام مصلین علی خیر الانام محمد و آله الاعلام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: مخمل نیلی، ۷گ (۹ر-۱۵ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۰۰] و [عکسی ف: ۲ - ۳۵۵]

● جواز نقض الفتوی / فقه / عربی

jawāz-u naqḍ-il fatwā

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۸/۲۰

آغاز: و تحصیل الهرج و المرج و عدم استقامة الشریعة بل نقول ان جواز نقض الفتوی لیس معناه الاحراز الاعمال بخلافها؛ **انجام:** و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۲۷۳ر - ۲۷۴پ) [ف: ۵-۴۴۲]

● جواز نوشتن روی کفن و نقل نعش / فقه / فارسی

javāz-e neveštan rūye kafan va naql-e na‘š

خاتون آبادی اصفهانی، محمد حسین بن عبدالباقی، - ۱۲۳۳ قمری

xātūn-ābādī esfahānī, mohammad hoseyn ebn-e ‘abd-ol-bāqī (- 1818)

رساله‌ای درباره نوشتن روی کفن و نقل اجساد مردگان پس از دفن به جایی دیگر. به خواهش گروهی از جمله سلالة العلماء نتیجة الفضلاء شیخ الاسلام و المسلمین مخدومی میرزا مرتضی سلمه الله، در پاسخ کسی که در آن دو مسأله نظری نادرست داده بود.

آغاز: الحمد الله الذی هو ملجا العباد ... و بعد چنین گوید ... محمد حسین بن عبدالباقی الحسنی الحسینی ...

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۱۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** در مواضع متعدده مذکور است.

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن عبدالرحیم شریف نایینی، تا: ۱۲۲۶ق، جا: خوراسکان جی؛ کاغذ: سپاهانی نازک، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷ص، ۲۱سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۹۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۲۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اولی آنست که دفن نمایید ایشان را در محل شهادت ایشان که کشته شده اند.

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد جعفر کهپائی، تا: ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج کبود، ۱۰گ (۵پ-۱۴پ)، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۸]

۳. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه دام ظله»؛ ۱۵گ

(۱۸۶-۲۰۰)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [صد و شصت نسخه: ۵۵]

● **جواز وقوع الحرف و الفعل محکوما علیه** / ادبیات / عربی

jawāz-u wuqū'-il ḥarf wa-l fi'l maḥkūm-an 'alay-h

نظام الدین گیلانی، احمد بن علی، ق۱۱ قمری

nezām-od dīn-e gīlānī, ahmad-e bn-e 'alī (- 17c)

شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۷/۳۱

بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق [نشریه: ۵ - ۲۸۸]

← جوامع ⪢ الاجتهاد و التقلید

● **جوامع الاحادیث** / حدیث / عربی

jawāmi'-ul aḥādīṯ

شامل احادیث متفرقه. دیباچه‌اش فارسی است.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۵۲/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۴۰گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۷۳]

● **جوامع الاحادیث** / حدیث / عربی

jawāmi'-ul aḥādīṯ

احادیث کوتاه متفرقه‌ای است بیشتر روایت شده از حضرت پیامبر اکرم (ص) در آداب و اخلاق اسلامی و دستورات دینی و بعضی از مناقب و فضایل اهل بیت علیهم السلام. این احادیث بدون تنظیم گرد آورده شده با سرآغازی به فارسی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۳۳/۳

آغاز: بسم الله ... از کتب معتبره منتخب و مستنبط و مستخرج نموده کتابی تألیف که از خواندن آن فایده دنیا؛ **انجام:** و شرب الماء البارد و الفقاع فی الحمام فانه یفسد المعدة

خط: نستعلیق، کا: آخوند ملا عبدالرحیم معلم، تا: ۱۲۶۱ق، به درخواست میرزا بزرگ قزوینی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰گ (۷۷پ-۱۱۶پ)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۶]

● **جوامع الاحادیث** / حدیث / عربی

jawāmi'-ul aḥādīṯ

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۳۳/۱-۹/۱۸۳

آغاز: بسمله امیرالمؤمنین و ائمة المعصومین صلوات الله و سلامه و علیهم اجمعین از کتب معتبره و منتخب و مستنبط و مستخرج نموده کتابی تألیف نماید ... این کتاب را جوامع الاحادیث نام نهاد؛ **انجام:** الثالث فقل نعوذ بالله من النار و نسئله الجنة و توددها الی وقت خروجات من بیت الحار و ایاک و شرب الماء البارد و الفقاع فی الحمام فانه یفسد المعدة.

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد کاظم برای میرزا نصرالله، تا: دوشنبه ۲۰ رمضان ۱۲۵۰؛ جلد: مقوا عطف تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۳۲۷]

● **جوامع الاحکام** / هیئت

jawāmi'-ul aḥkām

شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۷]

● **جوامع احکام النجوم = جامع احکام النجوم** / هیئت / فارسی

javāme'-e ahkām-on nojūm

بیهقی، علی بن زید، ۴۹۹ - ۵۶۵ قمری

beyhaqī, 'alī ebn-e zeyd (1106 - 1170)

تاریخ تألیف: میان سال‌های ۵۵۶- ۵۶۵ق

مؤلف این دفتر را در ده «فصل» و به گفته خود او در مشارب التجارب در سه مجلد بپرداخت. در دیباچه می‌گوید: دوستانم به من گفته‌اند اگر چه ستاره‌شناس و کاهن در دین یکسانند و این علم در شفا و نجات به دلیل‌هایی تباه و در رساله فارابی در این باره سست نموده شد و تو هم در ذخائر الحکم و عرایس النفایس فی اصناف العلوم در تباه ساختن آن سخن‌ها آورده‌ای باز اگر از این علم آنچه بیشتر بشود بدان گرایید در یک دفتری فراهم آید برای خواهنده آن بهتر خواهد بود. من به آنان گفتم با این سخنان که آورده‌اید دیگر چنین درخواستی نکنید چه سستی اندیشه احکامیان آشکار گشت و از چون منی که در نکوهش اختربینی و احکام نجوم دفترها بپرداختم چنین نگارشی ناروا خواهد بود. آنان گفته‌اند که ما ناگزیر به دربار شاهان می‌رویم و شاید از ما چیزی درباره این هنر بپرسند و ما ناچار خواهیم شد که به دفترها بنگریم و چنین فرصتی ما را دست نخواهد داد. پس برای اینکه زیانی را از ما دور بداری چنین دفتری بنگار. من از آنان پذیرفتم و به پارسی هم نوشتم تا در نزد شاهان به ترجمانی نیازمند نشوند و این را «جوامع احکام النجوم» نامیدم چه آن را از سخنان پیشینیان و پسینیان فراهم آوردم و هر چه در آنها بود در اینجا گرد کردم و بیشتر از نگارش‌های زرادشت، ماشاء الله ابومعشر، احمد عبدالجلیل، ابن الخصیب، غلام زحل، تئوفیل رومی، حنه هندی گرفته‌ام. هر چه از پیش‌بینی‌ها که در اینجا می‌بینید بگویید که شاید بشود نه اینکه بی‌گمان خواهد شد.

این دفتر تنها در اختربینی است و بیهقی دیگر مبحث‌های

ستاره‌شناسی را به خلاصة الزیجات و امثلة الاعمال النجومیه خود بازگشت می‌دهد. بیهقی در آغاز نگارش‌های خود را چنین فهرست می‌دهد: و شاح دمیة القصر و لقاح روضة العصر در یک مجلد که در ادب است و از شاعران روزگار خود گزین نمود و ذیل دمیة القصر خواجه علی بن الحسن باخرزی می‌باشد، درر السخاب و حدایق الوسائل الی طریق الرسائل که هر دو یک مجلد و در نامه‌ها است، کتاب العرض و الرسائل الخفیه یک مجلد دیگر، قوام علوم الطب؛ اطعمة المرضی، الوقیعة فی منکر الشریعة، ذخائر الحکم، منهاج الدرجات فی شرح کتاب النجاة شش مجلد، تنبیه العلماء علی تمویه المتشبهین بالحکماء، کنز الحجج در اصول، عرایس النفایس فی اصناف العلوم، مجامع الامثال چهار مجلد، شرح مقامات حریری، ازهیر الریاض المریعة و شرح الالفاظ المستعملة فی المحاورة و الشریعة، امثلة الاعمال النجومیه، قرائن آیات القرآن، ازهار اشجار الاشعار، ربیع العارف، اداب السفر، معرفة الکرة و ذات الحلق و الاصطرلاب، بساتین الانس و دساتین الحدس فی براهین النفس، المشتهر فی نقض کتاب المعتبر، التحریر فی التذکیر، مشارب التجارب فی التواریخ دو مجلد، شرح کتاب نهج البلاغة، تتمه صوان الحکمة، درة الوشاح، رسائل، مختصرات. از اینجا برمی‌آید که جوامع احکام النجوم پس از آغاز کردن معارج نهج البلاغه (۵۵۲) و تتمه صوان الحکمه (میان ۵۵۳-۵۶۵) به نگارش درآمده است. (دانش پژوه) عناوین آن چنین است: فصل ۱. در دانستن اصل موالید؛ فصل ۲. مسقط نقطه و احکام ماههای آن؛ ۳. دلایل تمامی یا نقص مولود؛ ۴. احکام هیلاج و قانون عمر؛ ۵. احکام خانه‌های دوازده‌گانه؛ ۶. احکام کواکب خانه‌ها از طالع؛ ۷. احکام سهام طالع و دلایل؛ ۸. احکام و آثار بروج؛ ۹. احکام تحویل و دلایل آن؛ ۱۰. احکام سال‌های عمر. مصنف می‌گوید من این کتاب را از روی دویست و پنجاه کتاب که در این زمینه نوشته شده فراهم آوردم.

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین من امتطی غوارب الرسالة واعتلی مناکب الهدایة من الضلالة محمد ... چنین گوید خواجه امام ... که من در هر نوعی از انواع علوم عمری صرف کردم

انجام: و همچنین نظر باسهم اصلی نگاه کن و نیکو گوش دار تا در احکام خطا نیفتد، و الله اعلم و احکم

[کشف الظنون ۶۰۹/۱؛ الذریعة ۲۴۶/۵ و ۱۲۴۶/۵؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۴/۱؛ مشترک پاکستان ۲۶۳/۱؛ ریحانة الادب ۳۰۹/۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۱۹۱/۱؛ دنا ۱۰۴۵/۳ (۳۷ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۲۹۰۵/۴]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: شاهزاده قهرمان میرزا به خط شجاع السلطنه مورخ ۲۲ رجب ۱۲۹۹ق؛ محمدحسین منجم هروی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹گ، ۲۵ سطر (۱۳/۵×۲۰)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱ - ۷۶]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۱۱۸

همان نسخه بالا؛ تا: حدود قرن ۸ [نشریه: ۵ - ۲۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۶۸

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۵۱ ورق آن مورخ ۱۲۵۱ می‌باشد؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۲۰۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۹×۲۴/۳سم [ف: ۲ - ۱۹۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۸ ربیع الاول ۸۹۰ق؛ واقف: حاج وزیر وظایف، اسفند ۱۳۰۹؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: چرمی عنابی، ۲۰۲گ، ۱۷ سطر (۹×۱۳/۷)، اندازه: ۱۹/۲×۱۳سم [ف: ۸ - ۱۲۸]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** در این باب و حکیم اندریا کتابی کرده است جامع درین فن و کپله هندی کتابی کرده است، آن را کتاب الامطار نام نهاده و این.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۹۶گ، ۲۵ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱ - ۳۵۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: لطف الله بن حسن معاذ حسینی، تا: ۱۰ ذیقعده ۹۵۹ق، جا: سبزوار؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۷۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۶۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و اوایل قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۶۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تردید تربیع بود و اگر سفر کند نه نیک بود. زیاده بود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی تصویر یک زن و مرد در حال مغازله و شرب و یک زن در حال رقص، ۳۶۱گ، ۱۵سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵ [ف: ۱۱ - ۴۴]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۴۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و روز را اعتبار اینجا از بامداد بود تا نماز پیشین و شب از نماز شام تا وقت صبح، والله اعلم بحقایق الامور

خط: نستعلیق، کا: میرمحمد بن نورالدین محمد تونی، تا: پنج‌شنبه سلخ رمضان ۱۰۴۷ق؛ در هامش صفحه اول عزالدوله عبدالصمد میرزای قاجار نوشته است: «شب جمعه غره جمادی الاولی ۱۳۳۰ در این کتاب مطالعه میکردم»، خطوط دارای مرحوم (= عبدالله

میرزا بن فتحعلیشاه) در حواشی و بسیاری زایجه طالع در ورقهای متفرقه درلف این کتابست، عزالدوله)، درهامش ورق ۲۸ فرهاد میرزا معتمد الدوله نوشته است: «هو، احکام درجات من اوله الی آخره از مؤلفات ملك الحکما تنکلوشای بابلی است که ابوالحسن بیهقی مؤلف این کتاب بعبارته و بتمامه از کتاب او نقل کرده و همین رساله را محرر دارد بخط قدیم که در سنه ۸۶۳ تحریر شده، حرره فرهاد طالب الرشاد، و سرقت یك رساله بتمامه نمره دارد»؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج جگری، ۱۵۸گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۸ – ۱۲۷]

۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ جمادی الاول ۱۰۸۴ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۷گ، ۲۱ سطر (۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: – ۴۴]

۱۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۰گ، ۱۶ سطر (۱۱/۵×۱۷) ، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: – ۴۴]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۷۸

آغاز: را بر محك آن می‌زنند اما از روی برهان مقبول نیست و بمعرفت آن طریقی نیست و هرکه در این باب سخن گفته است از طریق تفأل گفته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ ربیع الاول ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور زرد،۱۱۹گ،۲۴سطر،اندازه:۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۲۱ – ۳۴۹]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۰۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، چنین گوید امام الاجل ... که بسیار از دوستان ما التماس کردند که؛ **انجام:** و اگر هر دو منحوس باشند دلیل کند بر مکروه و اگر راجع با محترق باشند بتر بود و همچنین نظر با سهم اصل نگاه کند و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ انجام نسخه اندکی با انجام نسخه‌ها همخوانی ندارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۴ گ، ۱۴سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۴ – ۶۲۲]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بنگر آن روز و آن شب چه فعل پدید آید از خدای تعالی بانتهای سال غلبه آنرا بود و روز را اعتبار اینجا از بامداد بود تا نماز پیشین و شب از نماز شام تا وقت صبح و الله اعلم بحقایق الامور

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹۰گ، ۱۹سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱ سم [ف: ۴ – ۳۹۱]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۰ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر راجع تا محترق باشند بتر بود و همچنین نظر با سهم اصل نگاه کند و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با تاریخ تولد برخی فرزندان فتحعلی شاه قاجار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲۴/۲ – ۲۷]

۱۵. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۲۳۱

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی آبی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۱/۱سم [ف: ۲ – ۱۹۱]

۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بدان که برجهای ثابت بر سال و ذو جسد بر ماه و منقلب به روز بود. و الله اعلم ...

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، کا: محمد رضا، تا: ۳ ربیع الثانی ۱۲۱۸ق؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (چهارگوش)، «محمد بن شیخ الاسلام ۱۱۷۸» (بیضی)؛ کاغذ: نباتی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۷۸]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان جمادی الثانی ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۶گ، ۲۱ سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱۶ – ۸۶]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** از بامداد بود تا نماز پیشین و شب از نماز شام تا وقت صبح

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۸ رمضان ۱۲۴۴ق، به‌جهت آقا محمد کریم؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ – ۲۱۰]

۱۹. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۶۳۷/۱

خط: نسخ، کا: محمد علی بن علی اکبر نائینی اصفهانی، تا: ۱۳ جمادی الاول ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: پسته‌ای آبی، جلد: میشن سیاه، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۵سم [ف: ۷ – ۸]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۳۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ ذیقعده ۱۲۴۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ – ۴۵]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴-۳/۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** اعتبار اینجا از بامداد بودتا نماز پیشین و شب از نماز شام تا وقت صبح والله اعلم بحقایق الامور تمت

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: علاءالدین محمد، تا: دوشنبه ۳ ذیحجه ۱۲۵۴ق؛ با جدول‌ها و دوایری است مربوط به علم نجوم، مصحح؛ جلد: پارچه لاجورد، ۱۸۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۳ – ۱۳۲۷]

۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹/۲

انجام: جایگاه قسمت و قاسم منحوس باشد. الله اعلم ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۲۰۷گ (۷۱پ–۲۷۷پ) [ف: ۱ – ۷۹]

۲۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۴۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۷۳ق؛ عباس قلی در ۱۲رمضان۱۲۷۳آن را مقابله کرده؛کاغذ:فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۱۵۵گ، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۱۱]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱/۱۲۲۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر دلیل بر ضد این در آنجا اتفاق افتد حکم نشاید کردن و الله اعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۸ محرم ۱۲۷۷ق؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: سفید آهار مهره، جلد: تیماج ضربی، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۲/۵۳سم [ف: ۱۰ - ۱۲۴]

۲۵. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۳۷

خط:نسخ،کا:آقا بابا پسر ملا محمد مهدی شهمیرزادی،تا: سه‌شنبه ۲۵ صفر ۱۲۸۵ق، جلد: تیماج سبز، قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۳۹۴]

۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱/۴۳۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: هاشم منجم مشهدی، تا: جمعه ۲۴ محرم ۱۲۹۴ق، جا: ارضه؛ کاتب با نسخه کتابت ۸۹۰ مقابله و تصحیح کرده، با فوائد و جدول‌های نجومی؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰۶گ (۱پ-۱۰۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۳]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۷۱

آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد چنین گوید الامام الاجل ابوالحسن بن امام ابوالقاسم بیهقی که بسیار از دوستان ما التماس کردند که اگر چه معرفت احکام نجوم؛ **انجام:** و اگر دلیلی بر ضد این در آنجا اتفاق افتد حکم نشاید کردن و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ نسخه مغلوطی است و با نسخه‌ها اختلافات آشکاری دارد؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف:۱۰-۴۵]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۵۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** هلاک شوند و فرمان دهنده باشند و عمر در خیر و خفت کذارد و بر اعدا ظفر یابد اکر منحوس بود مرکش بود و الله زحل ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۸۸گ (۲۱۱-۲۹۸)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۸ - ۴۷۳]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۸۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۱۸۷]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فستقی، جلد: روغنی مشکی، ۲۸۰گ،۱۷سطر،اندازه:۲۰/۴×۲۹/۹سم[ف: ۲-۱۹۱]

۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۰۸

آغاز: و ملوک خواهند بترجمان و مفسری حاجت نیوفتد ... و این کتاب را جوامع احکام النجوم نام کرده ام؛ **انجام:** از آفتاب گیرند

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی کاغذ گالنگور، ۱۱۱گ، ۲۴سطر (۶×۱۴/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۹۶]

۳۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۲

انجام: اندرین دو گروه و رسیدن ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «منجم باشی ۱۲۸۶»، «مهدی الحسینی ۱۳۳۰»؛ کاغذ: نباتی آهار مهره فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۸گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۲/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۷۹]

۳۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۳۶۴/۲الف

کاتب: مرتضی غروی، تا: ۲۲ جمادی الاول ۱۳۳۴ق؛ جلد: چرمی، قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۲۳۷]

۳۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۵۰/۳

بندی از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص [ف: ۶ - ۴۸۲]

۳۵. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: بسمله تبارکت الذی جعل السماء بروجا و جعل الشمس سراجا و قمرا منیرا سپاس و ستایش مالک الملکی را

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج عنابی، ۱۵ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۲۲]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۱۸/۱

انجام: و از زنی درویش جفا بیند و از کسی مکروهی رسد و حال پدر و کسهایش ضعیف.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷۴گ (۱پ-۱۷۴پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۸۳]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آفتاب درین تحویل نه آن حکم دارد که تثلیث مشتری و آفتاب نه بر این شکل و قانون نیک نگاه باید داشتن. و الله اعلم بالصواب و الیه یرجع المآب برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد علی و پسرش حسین؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۸گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۸۷۶]

۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۳۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی من اصطفی؛ **انجام:** و شب از نماز شام تا وقت صبح و الله اعلم بحایق الامور.

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: امیری شکری آهار مهره، جلد: میشن عنابی، ۳۰۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۶ - ۱۱۰]

● جوامع الادویة المفردة و المرکبة / طب / عربی

jawāmi'-ul adwīyat-il mufrada wa-l murakkaba

کتاب شامل دو «مقاله» است: ۱. در ادویه مفرده؛ ۲. در ادریه مرکبه، شامل بیست باب می‌باشد.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲-ج/۳۲

آغاز: بسمله – الحمد الله المفضل المنعم العزیز المنتقم رب الارباب و مسبب الاسباب؛ **انجام:** الاظفار المتقشره دقیق البلوط و دقیق الحنطه و تفسیا و زرنیخ احمر بالسویه و زراریح جزء یجمع و یضمه به و هو قوی فی قلع الظفر و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۲۷۱گ، ۲۳ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱ – ۳۴]

← جوامع اربعة عشر مقالة من کتاب جالینوس فی حیلة البرء ⫸ حیلة البرء (جوامع)

← جوامع الاسکندرانیین لکتب جالینوس ⫸ جوامع جالینوس

← جوامع اصناف الحمیات ⫸ الحمیات (جوامع)

← جوامع الاصول ⫸ جوامع الشتات

● جوامع الاصول = جامع الاصول / اصول فقه / عربی

jawāmi‘-ul usūl = jāmi‘-ul usūl

مدرس، حسن بن علی، ۱۲۱۰ – ۱۲۷۳ قمری

modarres, hasan ebn-e ‘alī (1796 - 1857)

اصول استدلالی مفصلی است در یک «مقدمه» و چند «باب» و یک «خاتمه»، و بنا به‌گفته الذریعه (۲۴۷/۵) تا بعد از دلیل انسداد نگاشته شده و ناتمام مانده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الموفق للخیرات الرافع للدرجات ... فان علم الاصول لما کان حاجة الفقیه الیه شدیدة ... و سمیته بجوامع الاصول ...

انجام: فیلیزم المحذور المذکور بالنسبة الی تلک العلة.

[الذریعة ۲۴۷/۵؛ ریحانة الادب ۵۰۴/۳؛ اعیان الشیعة ۳۲۵/۲۲؛ اعلام الشیعة ۳۳۴/۲؛ دنا ۱۰۴۶/۳ (۶ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۵۵

آغاز: ... للجزئیات و الظاهر من حیدث هو ظاهر لا یطلق علیه الاصل بل اذا کان راجعاً الی القاعدة؛ **انجام:** بخلاف الاخذ بالمظنون و العمل به الاتری ان مقتضی ...

خط: نسخ، کا: ابوالحسن رضا موسوی خوانساری، تا: ۲۳ ذیحجه ۱۲۷۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اواخر نسخه حاشیه‌ای از «محمد علی الموسوی»؛ جلد: چرم مشکی، ۱۶۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۷سم [ف: ۴۳ – ۴۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۳ ربیع الاول ۱۲۷۹ق، کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: رویه کاغذ، ۱۵۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۱/۲سم [ف: ۱ – ۱۵۰]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۳۷۵۶-۱۹/۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لایکون مرجوحاً بل هو اولی لان قاعدة اصالة البراءة مقتضی العقل والنقل بخلاف الذمة المظنون والعمل به الاتری ان مقتضی.

خط: نستعلیق، کا: ملا محمد علی، تا: جمعه ۲۴ شعبان ۱۲۸۲ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۱گ، ۱۷–۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۱۱۳]

۴. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی: «لمحرره» [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ – ۲۱۲]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۸۱

انجام: و ان تغایرا فی ملاحظة العقل و ان أرید أن وجوب الفرد معلل ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ – ۱۸۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** بخلاف الاخذ بالمظنون و العمل به، ألا تری أن مقتضی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: سید محمد مهدی سدهی؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۸۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۳۷]

← جوامع الامزجة ⫸ المزاج (جوامع)

● جوامع الانشاء / نامه‌نگاری / فارسی

javāme‘-ol enšā’

هروی، حسین

heravī, hoseyn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۰-ف

نسخه اصل: نور عثمانی ش ۴۳۰۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵۱گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۷۰]

● جوامع اوزان لغة العرب عند تعلیم الادب / صرف / عربی

jawāmi‘-u awzān-i luġat-il ‘arab ‘ind-a ta‘līm-il adab

نویسنده در کتاب خود به اشعار فارسی که جدش حاج میرزا یحیی مدرسی سروده است اشاره می‌کند.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۶۰/۲

آغاز: بسمله الحمدلله الذی ظهر منه تصاریف العناصر الاولیات عند تحلیها بصور المتولدات بقدرته و الصلوة علی نبینا محمد الذی ازیل به العلل عن المعتلات بموهبته و آله الذین یضاعف بهم الکلمات من سحاب ملاطفته و اصحابه الذین اهتزوا لرفع الهمزات

باطاعة الفاته و بعد لما كان غير خفى على احد من ذوى الالباب الذين يميزو القشور عن اللباب ان اقدم العلوم فى استفادة المعانى من اللغات

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ۱۳ سطر (۹/۵×۱۲)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۵۶۳]

● جوامع اوزان لغة العرب عند تعليم الادب / صرف / عربی

jawāmi'-u awzān-i luġat-il 'arab 'ind-a ta'līm-il adab

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۶۰/۲

آغاز: بسمله. الحمد لله الذى ظهر منه تصاريف العناصر. و بعد لما كان غير خفى ... ان اقدم العلوم فى استفادة المعانى من اللغات معرفة هيآت الكلمات فى كل لسان اى معرفة الاوزان ... الا و هو علم الصرف ... فاردت ان اضع سفرا مشتملا على عامة ما يحتاج اليه ... و سميته بجوامع اوزان لغة العرب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۳ سطر، قطع: خشتی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۲۵۳]

← جوامع ايام البحران ⩾ ايام البحران (جوامع)

● جوامع البيان در ترجمان قرآن / علوم قرآن / فارسی

javāme'-ol bayān dar tarjomān-e qor'ān

تفلیسی، حبیش بن ابراهیم، ق۷ قمری

taflīsī, hobayš ebn-e ebrāhīm (- 13c)

در بیان لغات مشکله قرآن. چلبی در کشف الظنون گوید حبیش کتاب «کامل التعبیر» را برای قلج ارسلان سوم از سلاجقه روم که در سال‌های ۶۰۰-۶۰۱ سلطنت کرده نگاشته و کسی به نام خضر بن هادی آن را برای سلطان سلیمان عثمانی به ترکی ترجمه کرده است. چلبی کتاب «صحة الابدان» و «تلخیص علل القرآن» را نیز از این نگارنده دانسته است. وی در دیباچه «جوامع البیان» می‌گوید: چون «ترجمان القرآن» ابو جعفر بن محمد خلیل زوزانی و «غریب القرآن» عزیزی و «مشکل القرآن» ابن قتیبه و «ترجمان القرآن» علی ابن حسین خازن قاینی را دیدم و در هر کدام نقصی یافته خواستم کتابی سازم که همه مطالب آن کتاب‌ها را دربر داشته باشد پس آن را به ترتیب حروف هجا مرتب ساخته بدین نام نامیدم. (علینقی منزوی)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۹ و ۶۱۷۳-ف

آغاز: کتاب جوامع البیان در ترجمان قرآن. بنام رحمان شروع کردم سپاس خدای را که حی و حلیم است قدیم و بزرگوار و حکیم است، مالک و ذوالجلال و عظیم است ... چنین گوید شیخ ادیب ابوالفضل حبیش بن ابراهیم بن محمد تفلیسی (رض) که چون از تصنیف «کامل التعبیر» پرداختیم نگاه کردیم بکتاب «ترجمان القرآن» که ابو جعفر؛ **انجام:** پس این قیاس را نیک نگاه می‌باید داشتن تا خطای نیفتد انشاء الله سپری شد کتاب جوامع البیان ...

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: ۹۳۶ق؛ افتادگی: وسط (میان برگ‌های ۲ و۳ و میان ۱۲۷ و ۱۲۸)؛ برخی افتادگی‌ها در حاشیه نوشته شده، برگ اول نسخه نونویس است؛ تملک: فرهاد میرزا ابن ولیعهد عباس میرزا به تاریخ ۲۶ جمادی الاول ۱۲۹۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۳۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱ - ۹۲] و [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۷۳/۱۰-ف

آغاز و انجام پاره‌ای از نسخه‌های یوگسلاوی که یان بگدانویچ فیلم آنها را آورده است؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۶۴۸]

● جوامع التأويل / تفسیر / عربی

jawāmi'-ut ta'wīl

حائری سنقری، محمد علی بن حسن علی، - ۱۳۷۸ قمری

hā'erī sonqorī, mohammad 'alī ebn-e hasan 'alī (- 1959)

مؤلف در آغاز نسخه می‌نویسد که در صدد بودم که تفسیر جامعی بر قرآن از طریق اهل بیت بنویسم تا اینکه به محضر میرزا محمد حسین حسینی مرعشی شهرستانی رسیدم و او مرا بدین کار تشویش نموده و نسخه‌ای از قرآن که از مواریث باقیه در نزدم بود را برای نگاشتن تفسیر روایی در حاشیه آن انتخاب نمودم. سنقری در ادامه تألیفات خود را نام می‌برد که از آن جمله «جوامع التأویل» است که قریب به بیست هزار بیت است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۰/۷

آغاز: بسم الله خير الاسماء البحار عن تفسير الامام عليه السلام المفسر باسناده الى ابى محمد العسكرى عليه السلام فى قوله تعالى اهدنا الصراط المستقيم قال ادم لنا توفيقك؛ **انجام:** خلقه الله عزوجل مكتوب بالسريانية آل محمد خير البرية وعن امالى الشيخ باسناده مثله

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مؤلف مطالب تفسیری را در حاشیه قرآن نوشته و باقی‌مانده مطالب را بعد از اتمام قرآن به ترتیب سور آورده است؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۳۳گ (۲۳پ-۳۵۵پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف مخ: ۱ - ۱۶۳]

← جوامع التبيان ⩾ جامع البيان فى تفسير القرآن
← جوامع تدبير الاصحاء ⩾ تدبير الاصحاء (جوامع)

● **جوامع التسمية** / - عربی

jawāmi'-ut tasmīya

متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸ – ۹۷۵ قمری

mottaqī, 'alī ebn-e hesām-od-dīn (1484 - 1568)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۰/۹-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 125 (بلوشه ۱۵۱)؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲–۱۰۵۷ق [فیلمها ف: ۱ – ۵۳۳]

← جوامع التشریح ﴿ التشریح (جوامع)

← جوامع تعرف علل الاعضاء الباطنة ﴿ تعرف علل الاعضاء الباطنة (جوامع)

● **جوامع التفسير** / تفسیر / عربی

jawāmi'-ut tafsīr

یزدی، ابوالحسن بن ابراهیم، ق۱۳ قمری

yazdī, ab-ol-hasan ebn-e ebrāhīm (- 19c)

تفسیر گسترده عرفانی و روایی و شیخی است. مؤلف از شاگردان و پیروان شیخ احمد احسائی بوده و چنین پیداست که می‌خواسته تفسیر کامل قرآن تألیف کند. در مجلد اول پیش از آغاز به تفسیر مقدمه‌ای مبسوط دارد، شامل این عناوین و موضوعات: بیان حدوث عالم و اثبات واجب و ذکر صفات خداوند، بیان علت ایجاد، خلق نور محمدی، خلق انوار ائمه، خلق ملائکه و ارواح انبیاء و دیگر خلق، خلق نباتات و اشجار، خلق آدم، ذکر ابلیس، آدم و حوا و وسوسه ابلیس، خلق بنی آدم، خلق علویت، خلق معادن، خلق حیوانات، بیان وجوب تکلیف، بیان تکلیف در عالم ذر، بیان بعث انبیاء احتیاج مردم به ایشان، بیان ان الارض لاتخلوا من الحجة، بعثت خاتم النبیین، معجزات پیامبر، فی اول ما ابتداء به الخلق و بزرگترین معجزه پیامبر قرآن. وی در همین (مقدمه) از خود و از سرگذشت شیخ احمد احسایی یاد کرده و او را مدح بسیار گفته و مفتاح نجاة خوانده و سخن بسیار در وصف او گفته است. نام کتاب در دیباچه بلند آن آمده است: «تفسیرنا هذا الذی سمیناه جوامع التفسیر لجمعه من التفاسیر و المعانی و اللطائف و الحقایق و الوجوه الکریمة و البطون الحکمیة و التأویلات العجیبات ما لم یجمعه کتاب». در پی شرح سلوک خود، اصول معاملات ده‌گانه دنیا را توضیح می‌دهد: بیان اصول المعاملات: مع الرب عزوجل، مع النبی، مع الائمة، مع کتاب الله، مع الدین، مع النفس، مع الابوین و الاقارب، مع اخوان و سائر الناس، مع الدنیا، مع الآخرة؛ مقدمه با شرح مفصلی در «بیان ذکر الموت علی الحقیقة و الموت بالارادة» ادامه پیدا می‌کند و می‌گوید که آن دست نمی‌دهد مگر با ارکان و دلایلی که در این دوازده «باب» ذکر شده‌اند: ۱. التوبة؛ ۲. الصبر؛ ۳. الزهد؛ ۴. القناعة؛ ۵. العزلة؛ ۶. التوکل؛ ۷. الذکر؛ ۸. التوجه الی الله؛ ۹. الیقین و الطمأنینة؛ ۱۱. المحبة و الانس؛ ۱۲. الرضا و التسلیم. در انتهای این مقدمه درازدامن و پیش از شروع تفسیر سوره فاتحه می‌نویسد: «و اعلم انی ذکرت فی صدر هذا الکتاب اشیاء لم یذکرها احد من المفسرین فی اول کتابه لانی وجدت اکثر هل زماننا من الطلبة یطلبون بیوت العلم و لایأتون البیوت من ابوابها و ینظرون الی المسببات و لایدرون من این این اسبابها و لهذا لم یصلوا الی معانی الاخبار و الکتاب و لم یهتدوا الی لطایف الآثار و الخطاب ففتحت لهم تلک الابواب و دللتهم علی تلک الاسباب لیأتوا البیوت من ابوابه و یأخذوا المسببات بسبابها». آنچه در دست است، شامل دو جلد است: جلد اول دیباچه و مقدمات و تفسیر سوره حمد و جلد دوم چند آیه آغاز سوره بقره.

آغاز: الحمدلله المستشهد بحدوث خلقه علی قدمه، و بما اراهم من آیاته علی وجوده، و بما و سمهم من الفقر علی وجوبه، و بما اضطرهم الیهم من الغناء علی دوامه

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۵۱/۲-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** نقلنا عنه و عنهم مو ... اخیه فلیسئل عنه عن ابیه. تم المجلد الاول من کتاب التفسیر بعون الله الملک الوهاب فی یوم سبع عشر من شهر محرم الحرام و قد مضی من الهجرة (۱۲۴۶) و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد خاتم النبیین ... الآبدین.

مقدمه را در بردارد و تفسیر سورة حمد، در برگیرنده مجلد یکم تفسیر، که در انجامه آن تاریخ به پایان رسیدن ۱۷ محرم ۱۲۴۶ق آمده است. تذکر: نام مؤلف به استناد فهرست دانشگاه ۷۳/۲۰ ذکر شد؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۷ محرم ۱۲۴۶ق؛ همراه است با «اربعین حدیث» رجبعلی طوسی اصفهانی [عکسی ف: ۱ – ۱۳۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۱۶

آغاز: برابر؛ آغاز تفسیر: بسمله، عن امیرالمؤمنین (ص) قال کل امر ذی بال لم یذکر فیه بسم الله ... فهو ابتر و قال الصادق (ع) و در بما ترک افتتاح امر بعضی شیعتنا بسم الله

تفسیر سورة الفاتحة. تذکر: نام مؤلف به استناد فهرست دانشگاه ۷۳/۲۰ کامل شد؛ خط: نسخ، کا: علی رضا بن ملا محمد علی صدر آبادی یزدی، تا: ۱۲۴۷ق؛ در کنار نسخه نوشته که با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۴۱ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۹۷۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۱۵

آغاز: آغاز جلد اول: برابر؛ آغاز جلد دوم: «الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه و اشرف بریته و خاتم انبیاء ... و اما بعد فهذا اوان الشروع فی المجلد الثانی من الجوامع فی تفسیر سورة البقرة»؛ **انجام:** انجام جلد دوم: «و ان لایتطاول علی غیره فیمنع حقوق الضعفاء لحال شرفه و جماله. انتهی»

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد شفیع حسینی، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۵۷ق؛ مصحح؛ تملک: محمد حسینی متخلص به خاک صدر الصدوری؛ انتقالی از مدرسه آیت الله بروجردی شهر ری در اردیبهشت ۱۳۷۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۵گ، ۲۰سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲۰ – ۷۳]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۱۱-عکسی

آغاز: قائم به سبحانه ما اعظم ما ترى من آياته و ما اصغر عظيمها فى جنب قدرته، فاهت فى عظمته طامحات العقول و حارت فى كبريائه لطائف الاوهام و هو الله الواحد الاحد؛ **انجام:** هو الرحمة المكتوبة الخاصة للمؤمنين الذين خلفهم بحقيقة ما هم اهله.

نام مؤلف به استناد فهرست دانشگاه ۷۳/۲۰ ذکر شد؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۳۸ص، ۲۷ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۱۳۱]

● جوامع جالینوس = جوامع الاسکندرانیین لکتب جالینوس / طب / عربی

jawāmi‘-u jālīnūs = jawāmi‘-ul iskandarānīyīn li-kutub-i jālīnūs

جالینوس، ۱۲۹ – ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

در قرن ۶ میلادی تنی چند از اطبا یعنی انقیلائوس، استفانوس، جسیوس و مارینوس ۱۶ اثر جالینوس را ویرایش کردند. بدانگونه که ابوالفرج بن هندو توضیح می‌دهد آنان مدعی بودند که توانسته‌اند با فراهم آوردن مجموعه‌ای برگرفته از نوشته‌های جالینوس نیاز به متون اصلی کتاب‌های او را غیرضروری سازند. درباره نحوه اختصار ابن جلجل می‌گوید که عبارت هر یک از قسمت‌های منتخب دست‌نخورده باقی مانده است. در این مجموعه آثار نه ۱۶، بلکه ۲۸ کتاب وجود دارد که ضمن آنها ۵ کتاب تشریح، ۶ کتاب نشانه‌شناسی و ۴ کتاب مربوط به نبض جالینوس هر کدام در یک کتاب خلاصه و ادغام شده است. این کتاب‌ها بر حسب عناوین اصلی چنین اند: ۱. کتب فرق الطب المسمى اراسيس؛ ۲. كتاب الصناعة الصغيرة يا الصناعة الطبية؛ ۳. كتاب فى النبض إلى طثرون و إلى سائر المتعلمين؛ ۴. كتاب إلى إغلوقون؛ ۵. كتاب الاسطقسات؛ ۶. كتاب المزاج؛ ۷. كتاب فى القوى الطبيعية؛ ۸ كتاب التشريح (متشكل از تشريح العظام، تشريح العضل، تشريح العصب، تشريح العروق غيرالضوارب، تشريح العروق الضوارب؛ ۹. كتاب العلل و الاعراض (شامل أصناف الامراض، اسباب الامراض، اصناف الاعراض، اسباب الاعراض)؛ ۱۰. كتاب تعرف علل الأعضاء الباطنة؛ ۱۱. كتاب النبض الكبير؛ ۱۲. كتاب البحران؛ ۱۳. كتاب ايام البحران؛ ۱۴. كتاب اصناف الحميات؛ ۱۵. كتاب حيلة البرء؛ ۱۶. كتاب تدبير الأصحاء يا كتاب فى الحيلة لحفظ الصحة. بیشتر این کتاب‌ها را حنین ترجمه کرده است، قسمت‌هایی را هم حبیش ترجمه و حنین اصلاح کرده است. (سزگین)

چاپ: مصر، قاهره

[تاریخ نگارشهای عربی (سزگین)، ج۳: صص ۹-۲۰۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۳۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ سه تملک کهن و یکی از آنها مورخ ۱۰۵۴؛ کاغذ: دولت آبادی ضخیم آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹۶ص، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۱۹ – ۲۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ محشی؛ مهر: «یافت صدر لقب مسیح الزمان صاحب قران جهانگیر ۱۰۱۸»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۴ گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۲۰×۳۶سم [ف: ۱۴ – ۴۰۱۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۰۲/۱

آغاز: ... و الانعاش بالتدبير ... شرح الباب الاول من كتاب جالينوس فى فرق الطب، قال سورانوس فى حد الطب: معرفة الأمور الصحية و الأمور المرضية و قال امرفيلس: ان الطب معرفة الأمور الصحية و هى الأبدان الصحيحة؛ **انجام:** و إن كانت غليظة لم ترشح و لم يجر منه شىء منها تم كتاب جوامع الإسكندرانيين لكتاب جالينوس فى فرق الطب على الشرح و التلخيص ...

دارای ده باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۹گ (۱ر-۹ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [ف: ۳۹ – ۱۵۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۲ق؛ تملک: محمد قاسم بن عبدالقادر؛ کاغذ: آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۹۵ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۰ – ۲۰۵۵]

۵. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ سر لوح رنگین؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۶۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۱×۲۳/۵سم[ف: ۲۴]

← جوامع جالینوس فی الامراض الحادثة فی العین ⪢ الامراض الحادثة فی العین

← جوامع جالینوس فی المنی ⪢ المنی

● جوامع جالینوس فی تولد الجنین المولود لسبعة اشهر / طب / عربی

jawāmi‘-u jālīnūs fī tawallud-il janīn-il mawlūd li-sab‘at-i ašhur

جالینوس، ۱۲۹ – ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

مترجم: ثابت بن قره ۲۲۱ – ۲۸۸ قمری

ویرایشی از ثابت بن قره از کتاب جالینوس درباره کودکانی که

هفت‌ماهه به دنیا می‌آیند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۲۱/۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۶ق؛ کاغذ: آهار مهره شکری ضخیم، ۱ص (۲۹۷)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۸۵۲]

● جوامع الجامع = التفسير الوسيط / تفسیر / عربی

jawāmi'-ul jāmi' = at-tafsīr-ul wasīṭ

طبرسی، فضل بن حسن، ۴۶۸؟ - ۵۴۸ ؟ قمری

Tabarsī, fazl ebn-e hasan (1076 - 1154)

تاریخ تألیف: آغاز: شنبه ۱۸ صفر ۵۴۲ق، پایان ۲۴ محرم ۵۴۳ق

تفسیر متوسط مؤلف و خلاصه دو تفسیر دیگرش موسوم به «مجمع البیان» و کتاب «الکافی الشافی» است که در سن زیاده بر ۷۰ سالگی به‌خواهش فرزندش ابونصر رضی الدین حسن (صاحب مکارم الاخلاق) تلخیص و تألیف نموده است و به گفته‌های زمخشری در کتاب «الکشاف» نظر داشته است. او در تفسیر سه کتاب نگاشته: ۱. مجمع البیان = تفسیر کبیر؛ ۲. جوامع الجامع = تفسیر وسیط؛ ۳. الکافی الشافی = تفسیر صغیر. این تفسیر، متوسط اوست و ویژگی مهم آن ادبی بودن آن است که با عبارات کوتاه اما شیوا و استوار، آیات شریفه را تبیین می‌نماید. روش آن این است که در آغاز با نام سوره، بیان مکی، مدنی، بصری و کوفی، تعداد آیات و فضیلت سوره شروع می‌کند، آنگاه به قرائت، لغت، صرف، نحو و بررسی واژه‌ها می‌پردازد. مؤلف خود در مقدمه چنین فرموده‌اند: چون از تألیف کتاب تفسیر بزرگ خویش مجمع البیان فراغت یافتم به کتاب کشاف علامه زمخشری جارالله رسیدم آن را دارای مطالبی بسیار خوب و گوهرهایی بس گرانبها دیدم از بدایع معانی روایع الفاظش خوشه‌هایی چیده و آنها را در کتابی به نام «الکاف الشاف» مرتب نمودم این دو مؤلفه من در اطراف منتشر شد و مقبول خاص و عام گردید و شهرتی بسزا یافت پس از آن فرزند دلبندم ابونصر حسن که خدایش یار و رهنما باد مکرر درخواست کرده‌اند مختصری از هر دو کتاب انتخاب نمایم و آن را جامع هر دو قرار دهم، با این که سالم از هفتاد گذشته و ضعف و سستی بر وجودم چیره شد ناچار درخواست او را پذیرفته و این تفسیر را بدان گونه که خواسته‌اند موافق طریقه حقه امامیه با کمال ایجاز و اختصار تألیف نمودم و آن را «جوامع الجامع» نام گذاردم تا اسم با مسمی مطابقت داشته باشد و از خداوند خواستارم که این کتاب وسیط و حجم آن خفیف وفوائد آن زیاد و حفظ آن سالک و معانی آن فراوان بوده باشد.

آغاز: بسمله. و به نستعين. الحمدلله الذى اكرمنا بكتابه الكريم و من علينا بسبع المثانى و القرآن العظيم ... ثم استخرت الله ... فى الابتداء بمجموع مجمع جامع كلم الجوامع اسميه كتاب جوامع الجامع ...

انجام: و اذا قرأت قل اعوذ برب الناس فقل فى نفسك اعوذ برب الناس هذا آخر الكتاب ولله الحمد و الشكر على تاييده و تسديده اولا و آخرا متواليا متواتراً. اللهم ... و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطيبين الاخيار و حسبنا الله و نعم الوكيل.

چاپ: تبریز، سنگی، ۱۳۸۳، رحلی، ۵۶۴ص؛ با تصحیح و تعلیق شهید سید محمد علی قاضی طباطبائی در ۱۳۸۳ق در تبریز؛ با تصحیح ابوالقاسم گرجی در ۲ جلد، انتشارات دانشگاه تهران

[دنا ۱۰۴۸/۳-۱۰۵۵ (۲۳۰ نسخه)؛ الذریعة ۲۴۸/۵؛ کشف الحجب و الاستار ص ۱۶۵؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۶۵۶/۲؛ مشار عربی ص ۲۵۷ و ۲۵۸؛ کشف الظنون ج۱-۳۱۱ ؛ کشاف الفهارس ۴۵۴/۳-۴۶۷؛ مکتبة امیر المومنین ۳۲۶/۱؛ الاوقاف العامة موصل ۲۱/۴]

شرح و حواشی:

۱- جوامع الجامع (منتخب)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۶۴

چهار صفحه و نیمی پیش از طسم تا نیمه‌های سورة مؤمنون؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۹گ، ۵ سطر (۱۰/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۵]

۲. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۳۲

از آغاز تا آیت «آتونی زبر الحدید»؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۰۶

از کهف تا مدثر (پایان مجلد ۳)؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن حسن مؤید، تا: سه‌شنبه ۱۰ جمادی الاول ۷۳۴ق، جا: لنجافاباد؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۹۰گ، ۲۶سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۸ - ۱۹۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۱۸

آغاز: الحمدلله الذى اكرمنا بكتابه الكريم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۴ ذیقعده ۷۶۳ق؛ جلد: تیماج سرخ، سوخت، ۶۴۰گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۳۵ - ۱۲۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۱۹

آغاز: قريب المنزلة كما يعبر بالعبد عن عكس ذلك فيقال بعيد المحل و بعيد الهمة يريدون الرفعة و العلو؛

خط: نسخ معرب، کا: عبدالعلی بن عبد الحمید بن محمد السالار سبزواری، تا: جزء اول اواسط ربیع الاول ۸۵۲ و بقیه کتاب اواسط ذیقعده ۸۵۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۲۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۲۷ - ۱۳]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** اخصصنى بلطائف كرمك انك الكريم المنان و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطيبين.

خط: نسخ، کا: حسن بن عزیزالدین بن محمد بن علی حسنی راوندی، تا: دوشنبه اواخر ذیحجه ۸۳۲ق، جا: سبزوار مدرسه

تاجیه؛ تملک: محمد مؤمن بن محمد زمان حسینی طبیب تنکابنی با مهر «محمد مؤمن الطبیب الحسینی»، صاحب تحفه حکیم مؤمن که در اردو باد به تاریخ ۱۰۶۲ این نسخه را خریداری نموده؛ جلد: تیماج مشکی،۴۸۴گ،۲۵سطر،اندازه:۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۳۵ - ۱۰۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۱۳

آغاز: ... التورية و فيها صفة محمد، أفلا تعقلون، توبيخ عظيم بمعنی أفلا تفطنون لقبح ما تقمون عليه فيصدكم ... و ذستعينوا بالصبر و الصلاة و انها لكبيرة إلا على الخاشعين ... و إستعينوا في حوائجكم الى الله بالجمع بين الصبر و الصلاة؛ **انجام:** بسم الله الرحمن الرحيم، اذا جاء نصرالله و الفتح ... اذا جائک يا محمد نصرالله على من عاداک و هم قريش والفتح يعني فتح مشة و اذا ظرف لقوله فسبح و هذا من المعجزات ... و الأمر بالإستغفار مع التسبيح تكميل للأمر بما هو قوام ...

از آغاز آیه ۴۵ سوده بقره آغاز تا اواخر سوره النصر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۸۵۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با نشان «س، ر»؛ مهر: «یا هادی المضلین» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی،۳۵۸گ،۲۹سطر(۱۳×۱۹)،اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۶ - ۵۰۹]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۴

آغاز: ان صلاتي و نسكي اي عبادتي و تقربي كله و قيل و ذبحي فجمع بين الصلاة و الذبح؛ **انجام:** ص ما من احد يقرأ آخر الكهف عندالنوم الاتيقظ في الساعة التي يريدها و بالله التوفيق

تفسیر سوره اعراف تا کهف؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن نورالدین استرآبادی، تا: سه‌شنبه اوایل ربیع الاول ۸۹۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۱۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۱۱]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۴۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی:انجام؛ تملک یکی از احفاد محمد صالح مازندرانی در ۱۱۷۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۰۳گ، ۲۸ سطر (۱۴×۲۴/۵)، اندازه: ۲۳×۳۵/۵ [ف: ۱۳ - ۳۶]

۱۰. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۲۳/۱

نیمه دوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: ناصر بن سلیمان بن یحیی بن علی بن ابراهیم البخیل، تا: ۲۴ ربیع الثانی ۹۵۲ق؛ مصحح، کار مقابله و تصحیح آن را ابوالقاسم بن فتح الله حسینی در رجب ۹۷۵ در نجف اشرف به پایان برده؛ ۳۱۶گ (۱پ-۳۱۶پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: - ۹۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۷۷/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۲۳۱]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۰ع

آغاز و انجام: برابر

از فاتحه تا سوره ناس؛ خط: نسخ، کا: عبد الکریم الشریف بن ابراهیم بن علی بن عبد العالی عاملی، تا: ۹۶۱ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۵۵۶گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۷ - ۳۶۵]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۶۰۱

نیمه اول کتاب؛ خط: نسخ، کا: ناصر بن سلیمان بن یحیی بن علی بن ابراهیم بن علی النجیل بن الاشتر اوالی، تا: پنج‌شنبه ۲۸ ربیع الثانی ۹۶۵ق؛ تملک: عبدالمهدی حسینی شوشتری در نجف اشرف به تاریخ ذیقعده ۱۲۵۷، مجد الدین بن سید یحیی، ابراهیم بن صفر بن عباس، سید ابوالحسن بن حسین عاملی؛ جلد: تیماج سبز، ۳۴۹گ، ۲۱ سطر، اندازه:۲۰× ۲۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۳]

۱۳. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۳۰

خط: نسخ، کا: فضل الله، تا: ۲۵ شوال ۹۷۰ق، قریه جوشقان از توابع نطنز؛ تملک: محمد علم الهدی فرزندی مولی محسن فیض ۱۰۴۸، ملا قاسم؛ واقف: شفیعای قصاب بارفروشی، ۱۲۱۸؛ جلد: تیماج سوخت، ۱۹۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: - ۹۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۹۲

آغاز: يرجوا لقاء ربه فليعمل عملاً صالحاً و لا يشرک بعبادة ربه احدا. الحول التحول يقال حال من مكانه حولاً ... سورة مريم عليها السلام مكية ثمان و تسعون آية عدا الكوفى كهيعص آية و لم يعدها غيرهم؛ **انجام:** و افض على سجال نعمک و اخصصنی بلطايف كرمک انک الكريم المنان و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطيبين الاخيار و حسبنا الله و نعم الوكيل.

از سوره مریم تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، آیات معرب، کا: محمود بن پیر محمد بن پیر محمود رومی، تا: شنبه ۱۱ محرم ۹۷۵ق، جا: تبریز؛ رکابه‌دار، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۴۴ - ۱۸۳]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من احديقرأ اخر الكهف عند النوم الا تيقظ في الساعة التي يريدها و بالله التوفيق.

از اول کتاب تا آخر سوره کهف؛ خط: نسخ، کا: فرخ بن عبدالله، تا: یک‌شنبه ۱۸ رجب ۹۷۸ق؛ مجدول، دارای سرلوح کوچک مزدوج مرصع؛ واقف: فاضلخان؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج مشکی، ۵۱۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۱ - ۵۹۹]

۱۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۹۴

آغاز: سوره مريم عليها السلام مكيه ثمان و تسعون آية ... بسم الله الرحمن الرحيم كهيعص ... قرا ابو عمرو باماله هاء و تفخيم؛ **انجام:** برابر

از سوره مریم تا آخر قرآن؛ خط: نسخ خفی، کا: جمال بن عرق بن هانی بن سلیمان ماحوزی، تا: ۹ رجب ۹۸۱ق؛ تملک: محمد بن سعید قطیفی در ربیع الاول ۱۰۳۸؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۸گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۷۴]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۹۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۲ جمادی الثانی ۹۸۱ق؛ با دو یادداشت یکی از محمد تقی بن عبدالمطلب حسینی با مهر او دومی از محمد حسین؛ کاغذ: ترمه نازک، جلد: ساغری مشکی،

۵۹۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۴×۲۳/۲سم [ف: ۱ – ۱۵۱]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جلال الدین بن احمد، تا: ۳ جمادی الاول ۹۸۵ق؛ واقف: نائینی؛ ۴۷۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴ – ۴۳۱]

۱۹. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۵۰

آغاز: المجلد الثانی من الجوامع فی تفسیر القرآن، ثمان و تسعون آیه عدا الکوفی کهیعص آیةً و لم یعدها غیرهم و لم یعدوا الرحمن مداً ... بسم الله الرحمن الرحیم کهیعص ذکر رحمة ربک عبده زکریا؛ **انجام:** برابر

جلد دوم و کامل است؛ خط: نسخ، کا: رستم علی بن قنبر علی، تا: ۱۶ محرم ۹۸۸ق؛ وقف اولاد ذکور ملاغلامرضا بن محمدعلی آرانی است؛ تملک: محمدباقر بن محمدعلی آرانی کاشانی با مهر «محمدباقر» (مربع هنری چهار وجه)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف مخ: – ۴۲]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۰۷

از سوره مریم تا پایان کتاب؛خط:نسخ،بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: شیخ محمد بن یحیی بن عبدالله؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۵ – ۱۲]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۱۰

انجام: وقبت الشمس اذا غابت و فی الحدیث دخول ظلامه فی کل شی ء

جلد ۲، از اول سوره مریم تا آیه ۳ سوره فلق است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مهر: ریحان الله «حسین الرضوی ۱۱۴۸»، محمد جعفر بن احمد الحسینی «عبده جعفر الحسینی ۱۳۲۲»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی و حنائی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۶۰]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۸-۳/۲۸

آغاز: مثله وقوله لا یأتون بمثله ولان الحدیث فی المنزل لافی المنزل علیه فمن حقه ان لایرد الضمیرالی غیره لان المعنی ... فان لم تفعلوا ولن تفعلو فاتقوا النار ... لما ارشدهم سبحانه الی الوجه الذی منه یعرفون؛ **انجام:** برابر

اواسط سوره بقره تا آخر قرآن؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی از «ه ک ف»؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۷۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۳ – ۱۳۳۰]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و القتل فی اسم و من شر غاسق و هو اللیل اذا اعتکر ... فی قوله تعالی

از سوره فاتحه تا سوره ناس؛ خط: نسخ، بی کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ تملک: کتابخانه جهانگیر پادشاه بابری هند؛ کاغذ: کشمیری و شکری و نخودی، جلد: میشن عنابی، ۳۳۳گ، ۳۱سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۸ – ۲۷۲]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** رحمة من عندناهی الوصی و النبوة من لدنا مما یختص بنا من العلم

از سوره فاتحه تا اواسط سوره کهف؛ خط: نسخ، بی کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۲۶۴گ، ۲۱سطر (۱۳/۵×۲۰)، اندازه:۹/۵×۲۹سم [ف: ۸ – ۴۴۶]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۷۶

آغاز: کهیعص آیة و لم یعدها غیرهم؛ **انجام:** سکون الناس.

از تفسیر سوره «مریم»اوائل سوره «والضحی»؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ در عداد کتب کتابخانه اهدائی شیخ محمد صالح علامه حایری وارد کتابخانه شده؛ واقف: عبدالکریم بن میر عبدالخالق، سلخ ربیع الاول ۱۱۵۱؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۱ – ۶۰۰]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۷۹

از کهف است تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ تملک: عبدالغنی در ۱۱۶۱، عبدالعظیم در ۱۱۴۵؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۵۶گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۸ – ۷۰۴]

۲۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲

از آغاز تا سوره لقمان؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ – ۸۹۰]

۲۸. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۵۲۳۶

از آغاز قرآن تا قسمتی از سوره حم تنزیل؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۶۴۶ص، ۲۵سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۱۵]

۲۹. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۷۱

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی که توسط ابوالقاسم رازی به تاریخ ۱۰۱۳ نوشته شده؛ مهر: «حجة الاسلام شفتی» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۵۲۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱ – ۴۹]

۳۰. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۱۱۱

نیمه دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۰ [نشریه: ۶ – ۳۴۲]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۱۹

بی کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س۹ش۲– ۸]

۳۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱/۱۲۵-۸۳۳۳

خط:نسخ معرب، بی کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی،جلد:تازه،۲۳۴گ،۲۷سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: – ۱۰۳]

۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، بی کا، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵۸۶گ، ۲۴سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۹

– ۳۰۲]

۳۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۹۵۰

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج، ۴۱۰ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۷سم [ف: ۱ – ۱۱۰]

۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۴۹

تا نیمه سوره حشر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴ سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ – ۱۱۳]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۷۰

خط: نسخ، کا: علی بن احمد حسنی حسینی احسایی، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «خسرو، من قاضی، لمحرره»؛ تملک ۱۱۲۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲۱۲گ، ۲۵ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۸ – ۱۲۱]

۳۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ تملک: شیخ عبدعلی حریزاوی صاحب تفسیر نورالثقلین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۵۶گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱ – ۷۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۱۱۹

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۲۱]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۸۳

آغاز: برابر

از آغاز قرآن تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «عمادالمحققین مهدی ۱۳۲۴»؛ اهدایی: جعفری معمار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۳۰۹گ، ۲۲سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ – ۹۹۴]

۳۹. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز: سورة طه مكية مأية و خمس و ثلاثون آيه ... طه ما انزلنا عليك القرآن ... قرنى يتفخيم الطاء و امالة الهاء و قرئى بامالتها و بتفصيهما و عن الحسن طه؛ **انجام:** لما روى انس بن مالك عنه عليه السلام ان الشيطان واضع خطمه على قلب ابن آدم فاذا ذكر الله خنس و ان نسى التقم قلبه الذى يوسوس

از سوره طه تا سوره ناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای علامات بلاغ، مصحح، محشی از مجمع البیان و به امضاء «قاضی»و «ج ره»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف مخ]

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه نازک، جلد: میشن سرخ، ۴۴۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۵۱]

۴۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۳

جزو یکم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ تملک: محمد صفی بن محمد شفیع هزار جریبی؛ مهر: علی رضا؛ با خط فرهاد میرزا، مورخ ۳ ربیع الثانی ۱۲۶۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۷۴گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱/۶سم [ف: ۱ – ۱۵۱]

۴۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۲۷

از آغاز کتاب تا سوره بنی اسرائیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ نشانی امانت میرزا کوچک عائینی؛ مهر: «عبده عبدالجواد بن محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۶۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۲۵ – ۲۳]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حسبنا الله و نعم الوكيل.

از اول کتاب تا آخر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: حاج شیخ عباسقلی واعظ چرندابی؛ کاغذ: آهاری حنائی، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۹/۵×۲۰سم [ف: ۱۱ – ۶۰۰]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اصفح عن جرمى و تجاوز عن سيئاتى بشفاعتى و انظمنى يوم القيامة و افض على سجال نعمك و اخصصنى بلطايف كرمك انک انت الجواد المنان ... و نعم المولى و نعم الوكيل.

جلد ۱–۲. از ابتدای مقدمه تا پایان معوذتین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين يا احمد مرسل» (بیضی)؛ واقف: احمد فاضل، اسفند ۱۳۶۵؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۴۳۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۲ – ۲۱۳]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۸۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد يقرأ آخر الكهف عند النوم الا يتقظ فى الساعة التى يريدها.

از ابتدای مقدمه تا انتهای سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲۲ – ۲۱۵]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد يقرأ آخر الكهف عند النوم الا يتقظ فى الساعة التى يريدها.

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۵۹] و [ف: ۲۲–۲۱۶]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۱۹

آغاز: سورة مريم عليها السلام مكية ثمان و تسعون آية عد الكوفى كهيعص آية و لم يعدها غيرهم؛ **انجام:** برابر؛ و كان ابتدائى بتأليفه سنة اثنتين و اربعين و خمسمائة يوم السبت الثامن عشر من صفر و فراغى منه بعون الله و منه لست بقين من المحرم الشهر الثانى عشر فى مدة شهور العام بعدة خلفاء نبينا محمد عليه و عليهم السلام.

از سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۱۶]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا یتقظ فی الساعة التی یریدها.

از ابتدای مقدمه تا انتهای سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مصحح، محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۳۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۵۹] و [ف: ۲۲-۲۱۷]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اولا یوالی احدا من اجل مذلة به لیدفعها بموالاته.

از ابتدای مقدمه تا پایان سوره اسراء (بنی اسرائیل)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، عطف تیماج زرشکی، ۳۱۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۵۹] و [ف: ۲۲-۲۱۷]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۷۵

آغاز: بسملة، سورة مریم (ع) مکیة و هی ثمان و تسعون آیة عد الکوفی کهیعص آیة و لم یعدها غیرهم؛ **انجام:** برابر

از سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: فخرالمحققین شیرازی، مرداد ۱۳۷۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۳گ، ۲۱- ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۲ - ۲۲۰]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۶۷

آغاز: بسملة، سورة مریم (ع) مکیة و هی ثمان و تسعون آیة عد الکوفی کهیعص آیة و لم یعدها غیرهم؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مقابله شده در شعبان ۱۰۹۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۵۹] و [ف: ۲۲-۲۲۰]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۷۸

آغاز: و أتوا به متشابها و لهم فیها ازواج مطهرة و هم فیها خالدون فثم ذکر سبحانه الترغیب بعد الترهیب؛ **انجام:** ائنا لمبعوثون خلقا جدیدا ... و قیل حجابا مستورا عن العیون من قدرة الله تعالی لا یبصر.

جلد ۱. از آیه ۲۵ بقره تا آیه ۴۹ سوره اسراء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: مقوا، ۱۷۱گ، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۲۱]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا یتقظ فی الساعة التی یریدها.

ج۱، از ابتدای مقدمه تا انتهای سوره کهف؛ خط: نسخ، کا: محمد مفید سبزواری، تا: اواخر قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۹۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [ف: ۲۲ - ۲۲۲]

۵۴. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۳۶

از اول قرآن تا آخر سوره کهف؛ خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد، تا: نیمه ذیقعده ۱۰۰۰ق، جا: قمصر؛ نصف ثانی توسط همان کاتب در سنه ۹۹۶؛ تملک: محمد علم الهدی بن محمد محسن ۱۰۶۸ق؛ واقف: آخوند ملا شاه محمد وصی قصاب بارفروشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: - ۹۴]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۳۷-۱۲/۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وقری ینفد بالیاء فمن کان یرجوا ای یامل حسن لقاء ربه ... ما من احد یقرء آخر الکهف عند النوم الا یتقظ فی الساعة التی یریدها

جلد اول تا آخر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: ابن محمد علیا مجلسی در ۱۱۴۵؛ جلد: مقوایی، ۲۵۸گ، ۲۲-۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۳۲۹]

۵۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۵۱

از آغاز تا بخشی از سوره هود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۴۶گ، ۱۲سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۱۳]

۵۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۵۲

جلد دوم. از مریم تا نیمه ی اخلاص؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۱گ، ۲۳سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ - ۱۱۴]

۵۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۶۱

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۴۷]

۵۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: - ۴۷]

۶۰. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۶۸۶

جلد دوم، از ابتدای سوره مریم تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی نازک، جلد: تیماج زرد، ۸۰۸ص، ۱۹ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۱۶]

۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۱

آغاز: برابر

جلد اول، از آغاز تا آیه «هو خیر ثواباً و خیر عقباً» از سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اُفتادگی: انجام؛ محشی منقول از قاضی (انوار التنزیل بیضاوی) و تفسیر کبیر؛ تملک: سید فخرالدین بن سید بدرالدین، کلب علی کاظمی قطمر که آن را از مکه مشرفه خریداری کرده؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج

قهوه‌ای،۱۸۷گ،۲۹سطر(۱۳×۲۲)، اندازه: ۱۸×۳۷سم [ف: ۱-۱۴۴]

۶۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۵

آغاز: برابر **انجام:** و عمل بمقتضاة من بغی الغوایل المحسود لانه اذا لم یظهر اثر ما ...

از آغاز تا اواخر سوره فلق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام (برگ آخر)؛ محشی؛ تملک: محمد باقر سبزواری؛ مهر: خاتون آبادی مورخ ۱۰۱۷ق، حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶۷گ، ۲۵ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

۶۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۳۶

از سوره حمد تا پایان سوره اسراء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۲گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۲)، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۲ - ۳۶۷]

۶۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۶۲گ، ۲۲ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲ - ۱۵۹]

۶۵. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۲۴

نیمه اول کتاب؛خط:نسخ،کا:محمد سلیم بن محمد مهدی دهخوار قانی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۲۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: - ۱۰۱]

۶۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۷

از سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: عبدالنبی بن ابی تراب، محرم ۱۲۹۹؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۵گ، ۳۰سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۱۸×۳۱/۵سم [ف: - ۵۰۷]

۶۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۳

انجام: و الصدفین بفتحتین جانبا الجبلین لأنهما یتصادفان یتقابلان و قری الصدفین بضمتین و بضمة و سکون و القطر النحاس ...

از آغاز سوره یوسف تا اواسط سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی بعضاً با عناوین «من افادات الاستاد دام ظله»؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۲ گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۶۰]

۶۸. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۷ - ۵۱۳]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا یتقظ فی الساعة التی یریدها.

از سوره حمد تا آیه ۳۵ سوره رعد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۳سم [ف: ۲۲ - ۲۱۶]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۶۳

آغاز: لذلک المتمیز الذی لا تحق العبادة الا له؛ **انجام:** و امتنع برب الصبح و مدبره و مطلعه و قیل هو کماما

(از اواسط سوره حمد تا اواسط سوره فلق؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: گالینگور، ۴۷۲گ،۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن-۱۶۱]

۷۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۷۸

از آیه «الطلاق مرتان فامساک بمعروف» تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۳۸۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۳سم [ف: ۱ - ۱۵۱]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۸۷۵

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: سلطان محمود طبسی، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ موقوفه آل عصفور در آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر (۱۹/۵×۲۹/۵) [ف: ۲۲ - ۲۱۹]

۷۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۷۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۱۵۲]

۷۴. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۱۵۱

از اول تا آخر سوره کهف؛ کا: امین بن رضا کاشانی، تا: قرن ۱۱؛ خطوط بعضی از صفحات مشوش است [ف: - ۵]

۷۵. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶

انجام: افتاده: قوله الم ترکیف فعل ربک الی قوله سوط عذاب و قیل لعقب عادبن عوض بن ارم بن سام بن نوح

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۴۶]

۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن علاءالدین محمد تبریزی، تا: ۱۰۰۳ق، جا: بیجاپور دکن؛ محشی؛ واقف: آقا میرزا ابوالحسن مستوفی، ۱۰۸۸ ق؛ کاغذ: حنایی کشمیری آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۴۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۴۶۵]

۷۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۴۹ - ج

از آغاز تا پایان کهف؛ خط: نسخ، کا: حسن بن احمد بن علی بن شفیع عاملی، تا: سه‌شنبه ۲۵ شوال ۱۰۰۹ق؛ محشی؛ تملک: محمد رضا با مهر ۱۱۲۸، محمد باقر بن محمد تقی بن محمد باقر سپاهانی در ربیع الاول ۱۳۲۴؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۱گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: - ۳۱۴]

۷۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا یتیقظ فی الساعة التی یریدها.

از آغاز قرآن تا آخر سوره مبارکه کهف؛ خط: نستعلیق، کا:

محمد بن میرزا جان قزوینی، تا: ۲۴ ربیع الثانی ۱۰۱۱ق؛ تملک: محمد جعفر بن ملا احمد در ۱۲۵۵ق؛ از موقوفات آخوند ملا علی کرم بر اولاد ذکورش؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۸ گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۸۹]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۹۶

آغاز: عد الکوفی کهیعص آیة و لم یعدها غیرهم و لم یعدوا الرحمن مدا؛ **انجام:** برابر

از ابتدای سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه جمادی الاول ۱۰۱۲ق؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۳سم [ف: ۲۲ - ۲۱۲]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نظام الدین ملا احمد اردبیلی، تا: ربیع الاول ۱۰۱۳ق؛ محشی؛ واقف: خان بابا مشار؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج عنابی، ۳۶۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۱ - ۵۹۵]

۸۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۷

آغاز: بسمله. سوره مریم مکیة ثمان و تسعون آیه؛ **انجام:** کتاب جوامع الجامع من تألیف ... ثقة الاسلام ابی علی، الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسی نورالله مضجعه

از سوره مبارکه مریم تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، کا: ابن محمد رضا محمد مؤمن السمنانی، تا: شنبه ۲۰ شوال ۱۰۱۳ق؛ کاغذ: سفید مهره زده، جلد: میشن مشکی، ۴۶۴ص، ۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [فهرست عراقی: ۱ - ۴۵]

۸۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۴۹

نیمه دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن محمد رضا سمنانی، تا: شنبه ۲۰ شوال ۱۰۱۳ق؛ ۲۳۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱ - ۶۶]

۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۷۷-۵۷/۴۷

آغاز: بسمله سورة مریم مکیة ثمان و تسعون آیة عد الکوفی کهیعص آیة و لم یعدها غیره و لم یعد الرحمن

از اول سوره مریم تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۶ شوال ۱۰۱۳ق؛ ۲۶۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳-۱۳۳۰]

۸۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۴۳

نیمه دوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: هدایة الله بن فتح الله سمنانی حائری، تا: دهه اول صفر ۱۰۱۶ق؛ ۲۳۳گ، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۸۹

آغاز: سورة المائدة مدنیة و هی مائة و عشرون آیة کوفی ثلث و عشرون بصری؛ **انجام:** عن ابن عباس سألته عن سورة التوبة فقال تلک الفاضحة ما زال ینزل منهم و منهم حتی خشینا أن لایبقی منا احد الا ذکر.

از ابتدای سوره مائده تا پایان سوره توبه؛ خط: نسخ، کا: میر محمد بن رضا بن میر محمد یوسف حسینی، تا: صفر ۱۰۱۸ق؛ یادداشت تولیت محمد تقی رضوی؛ واقف: بوسیله سید رضا امیر شهیدی، بهمن ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۲۲ - ۲۱۳]

۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۵۹

خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی بن عبدالباقی عبدالعظیمی، تا: پنج‌شنبه ۱۹ ذیحجه ۱۰۱۹ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی، دارای جداول حالات ائمه؛ مهر: «عبده محمد صالح ...» (مربع)، «عبده الصمد بن محمد تقی الحسینی» (بیضی) با تاریخ رجب ۱۲۸۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۴]

۸۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۱۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۵ رجب ۱۰۲۷ق؛ با مقابله قاینی [ف: ۳ - ۸۳]

۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۰-۱/۶۰

آغاز و انجام: برابر

کامل و از سوره حمد تا آخر قرآن؛ کاتب: قوام الدین محمد بن اسدالله، تا: چهارشنبه ۴ ذیحجه ۱۰۳۴ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی از«ق»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۳۲۹]

۸۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۰۰

آغاز: (سورة آل عمران) حقها ان یوقف علیهما کما یوقف علی الف ولام وان یبدأ ما بعدها کما یقول ... الجنة الا الموت و لا یواظب علیها الا صدیق او عابد. الخ؛ **انجام:** (سورة الکهف)تمت بعون الله تعالی فی منتصف شهر اولی الجمادین ...

خط: نسخ، کا: رضی الدین محمد بن زین الدین علی حسنی، تا: نیمه جمادی الاول ۱۰۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۳۷۰گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۵۰۷]

۹۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۴۹

نیمه اول کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر ربیع الاول ۱۰۴۵ق، جا: قزوین؛ تملک: محمد حسین بن محمد علی لاهیجی؛ مهر: کتابخانه میرزا ابوالفضل طهرانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۲گ، ۱۹ سطر، اندازه:۱۶/۵× ۲۵/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۸]

۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۸۵۲

آغاز: سورة الرحمن و قیل مدنیة ... الذی وسعت رحمته کل شیء لما اراد سبحانه ان یعدد نعمه و آلائه؛ **انجام:** برابر

از سوره الرحمن تا پایان قرآن؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن کمال الدین اصفهانی، تا: یک‌شنبه ۱۱ ربیع الثانی ۱۰۴۸ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۵/۷سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۵۸]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۳۴

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ - ۲۱۵]

۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۰۵۳ق؛ محشی؛ واقف: حاج میرزا موسی خان، ۱۲۶۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱ – ۴۶۴]

۹۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۸-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** فهو الذی اشرک ص و ما من احد یقرا آخر الکهف عند النوم الایتقظ فی الساعة التی یریدها. تم.

از فاتحه تا کهف؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۴ ذیحجه ۱۰۵۵ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «نهایة»، «صحاح»، «کشاف»، «ش ق س» و جز آن؛ تملک: «حسین بنفضی [...] ۱۱۲۵ق»، عبدالحلیم بن محمد؛ مهر: «هو الواقف»؛ وقف کتابخانه مرحوم آقای حاج محمدخان اعلی الله مقامه» (گرد تاجدار)؛ ۷۷۳ص، ابعاد متن: ۹×۱۸/۵، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۱۳۱]

۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۲۱

خط: نسخ، کا: سهراب بن داود گرجی، تا: دهه اول شعبان ۱۰۵۸ق؛ مصحح، محشی؛ دو بیت شعر از شیخ صالح بن عبدالکریم و به خط خودش؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۷۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۷ – ۱۶۳]

۹۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۵۸

خط: نسخ، کا: علی الحویزی، تا: شنبه ۴ ربیع الثانی ۱۰۵۹ق، به جهت میرزا حسن؛ مصحح، با علامت مقابله، میرزا ابوالحسن با کمک سید میر محمد هاشم حواشی از کتابهای تفسیر و لغت انتخاب کرده و این کار را در اصفهان به روز سه‌شنبه پنجم ربیع الثانی ۱۰۸۱ به پایان برده‌اند؛ جلد: تیماج سبز، ۵۲۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۶ – ۱۶۳]

۹۶. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۳۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۴ رجب ۱۰۵۹ق؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه کتاب به خط امامقلی بن محمد علی بن فتحعلی به تاریخ شنبه ۱۴ شعبان ۱۲۶۲؛ ۴۴۱گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: – ۱۰۶]

۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محسن بن محمد حسینی مدنی، تا: رجب ۱۰۶۲ق؛ واقف: نائینی؛ ۴۷۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۲۳سم [ف: ۴ – ۴۳۱]

۹۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۴۳

آغاز: شک انه اسم وفق للمسمی و لفظ طبق للمعنی؛ **انجام:** ما من احد یقرء آخر الکهف عند النوم الا تیقظ فی الساعة التی یری. تمت.

جلد اول، تا آخر سوره کهف آیه «فمن کان یرجو لقاء ربه فلیعمل عملا صالحا»؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسین شیرازی، تا: ۶ رمضان ۱۰۷۱ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ مهر: «عبده محمد کاظم» (بادامی شکل)؛ واقف: محمد کاظم بن میرزا علی، رمضان ۱۰۸۷ق؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۶گ، ۳۱ سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: – ۴۴۵]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق روشن، کا: محمد رضا بن غیاث الدین علی حسینی، تا: دوشنبه ۱۷ شوال ۱۰۷۲ق؛ محشی؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری؛ کاغذ: آهار مهره حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۲۹۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۱ – ۵۹۹]

۱۰۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۷۷

جلد دوم، سوره مریم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه رمضان ۱۰۷۲ق؛ نخستین بار از ثلث حاج محمد یوسف قزوینی به تولیت دو پسرش محمدمهدی و محمد مؤمن در ذیحجه ۱۱۱۷ق برای شهر قزوین وقف شده و سپس قاسم بن محمد حسینی آن را وقف کرده و سومین بار حاج آقا احمد کرمانشاهی در ۱۳۵۶ق آن را برای کتابخانه سپهسالار وقف کرده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای،۲۸۱گ،۲۳سطر(۱۱×۲۰)،اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴ – ۱۱۴]

۱۰۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز: برابر **انجام:** ما من احد یقرا آخر الکهف عند النوم الاتیقظ فی الساعة التی یریدها وبالله التوفیق

تاآخر کهف؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن بدر الدین قمی، تا: سه‌شنبه ۲۵ رجب ۱۰۷۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۶]

۱۰۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۱۰

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد الشریف، تا: ۱۰۷۴ق؛ مصحح؛ تملک: شیخ رضا زین العابدین، محمد مکی بن محمد بن حسن بن زین الدین از ذریه شهید اول محمد بن شرف الدین مکی بن محمد بن احمد بن حامد بن طاهر بن علی المطلبی الحارثی الهمدانی الخزرجی الشامی العاملی الجزینی؛ مهر: «عبده محمد ابراهیم الموسوی»؛ در صفحه آخر اجازه‌ای است که همین محمد مکی عاملی به شیخ محمد بهاءالدین ابی المعالی به تاریخ ۱۱۷۰ داده؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [: ف: ۶ – ۲۰۲]

۱۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نورالدین محمد بن هاشم بن نورالدین محمد هاشم حسینی، تا: ذیحجه ۱۰۷۵ق، جا: هرات؛ محشی؛ واقف: آقا زین العابدین، ۱۰۶۶؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۴۵۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ – ۴۶۳]

۱۰۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴ صدر

از سوره مریم تا پایان؛ خط: نسخ، کا: محمد زمان بن صفر قلی مراغه‌ای قزوینی، تا: شنبه ۱۰ جمادی الاول ۱۰۷۵ق؛ واقف: محمدشفیع صدراعظم؛ کاغذ: سپاهانی نخدی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۹گ، ۲۷ سطر (۱۰×۲۲/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۳۱سم [ف:

۴ – ۱۱۱]

۱۰۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۶

آغاز: برابر

نیمه اول کتاب و تا سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۴ ذیحجه ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ – ۱۸۹]

۱۰۶. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۱۲

خط: نسخ، کا: محمدحسن بن احمد براکی، تا: شوال۱۰۷۷ق، جا: لار [ف: – ۲۴]

۱۰۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹/۱-۶۱۰۳

خط: نسخ، کا: عیسی بن ابراهیم بن فرج بن ابراهیم بن مهدی بن سلیمان بن یحیی بن خلف حویزی، تا: نیمه ذیقعده ۱۰۸۲ق؛ خریداری از آقا محمد کاظم مهابادی در احمدآباد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۸۸گ، ۳۱ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: – ۱۰۳]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد فصیح ابن حاجی محمد حسین، تا: ۱۰۸۳ق؛ روی ورق اول امضای شیخ بهائی؛ واقف: حاج میرزا موسی خان، ۱۲۶۱؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱ – ۴۶۴]

۱۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین ... و حسبنا الله نعم الوکیل تحت هذا المجلد ... علی ید ... یزدان بخش ابرجسی

از ابتدای مقدمه تا انتهای سوره کهف؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: یزدان بخش بن خدابش ابرجسی، تا: ربیع الثانی ۱۰۸۹ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۹۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۵۷]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۱

همان نسخه بالا [مؤید: ۱ – ۸۰]

۱۱۰. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۹

آغاز: من الاشیاء ولایقبل منها شفاعة هذا مختص الیهود لانهم قالوا آباؤنا یشفعون لنا؛ **انجام:** قتادة فعلوا ذلک ثلاث مرات فی کل مقدم غیر کل ذلک یوافق یوم الجمعة

از اوایل سوره بقره آیه ۹ تا پایان تفسیر سوره جمعه آیه ۱۱؛ بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۰۸۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [کتابخانه‌های قائن: ف: – ۱۴]

۱۱۱. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۱۱۰

نیمه یکم؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد حافظ عبدالعظیمی ابن محمد حسین، تا: ۱۰۹۰ق [نشریه: ۶ – ۳۴۲]

۱۱۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۷۷

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ محشی؛ اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۴۲]

۱۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۰۵

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن خداداد بنای شیرازی، تا: دوشنبه غره محرم ۱۰۹۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۷ – ۲۲۶]

۱۱۴. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۲۱

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن میرعلی، تا: ۱۲ ربیع الاول ۱۰۹۱ (پایان جزء اول)، یک‌شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۰۹۷ (پایان کتاب)؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد میرزا بن محمد علی در ۱۳۰۶؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۳۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۳]

۱۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۰۷

از آغاز قرآن تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد رضا بن محمد عقیل بن حسینی خادم، تا: ربیع الثانی۱۰۹۱ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۳۲۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۵۸]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۷۴

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ – ۲۳۷]

۱۱۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۲ – ب

از آغاز سوره مریم تا پایان قران؛ خط: نسخ، کا: عنایت الله بن محمد شیرازی، تا: دوشنبه ۵ جمادی الاول ۱۰۹۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۳۸گ، ۲۶ سطر (۷/۵×۱۹)، اندازه: ۱۴/۵×۲۷سم [ف: – ۳۱۳]

۱۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲

نیمه دوم؛بی‌کا،تا:۱۰۹۳ق،جا:کربلا؛محشی؛قطع:وزیری [ف: – ۹۱]

۱۱۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۲۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرغت من کتابته بحمدالله و منه فی المراة الثانیه و هذا الثانی عصر یوم الخمیس الثانی من شهر ربیع الاول من شهور ثلث و تسعین و الف فی بلدة رشت صانها الله ... جعفر بن الغازی الرازی عفی عنهما ...

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جعفر بن غازی رازی، تا: ۱۰۹۳ق؛ مجدول زرین، یک سرلوح سرکنگره، یک کتیبه متن طلاپوش، محشی؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم آلبالویی، ۱۰۵۰ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۷۵]

۱۱۹. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: سوره مریم مکیه ثمان و تسعون آیه؛ **انجام:** برابر

سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ تحریری، کا: ضیاء الدین ابن محمد امین حسین سبزواری، تا: ۲۲ محرم ۱۰۹۳ق، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲۷گ، ۲۳ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [میراث اسلامی: ۸ – ۴۳۷]

۱۲۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۲۳
از آغاز فاتحة الکتاب تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۹۴ق؛ واقف: حاجی محمد حسن خراسانی، ۱۲۰۱ق؛ ۲۷۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳ – ۵۳۷]

۱۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷ خوئی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد هاشم پسر صفی الدین محمد، تا: ۱۰۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۰۹ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۷ – ۷۰]

۱۲۲. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۳۰
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ملک علی قمی، تا: ۲۱ ربیع الاول ۱۰۹۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «محمد بن قاسم الحسینی» (بیضی) به سال ۱۲۳۷ق؛ تملک: عبدالجلیل؛ مهر دایری وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [اوراق عتیق: ۱ – ۱۷۵]

۱۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۴۶
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد امین موسوی قائنی، تا: چهارشنبه ۲۶ جمادی الثانی ۱۰۹۶ق؛ محشی، تصحیح و مقابله آن را تقی بن محمد هادی موسوی به تاریخ ۲۸ رمضان ۱۰۹۶ به پایان برده؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰۴گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸× ۲۹/۵سم [ف: ۹ – ۳۹]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۱۴
آغاز و انجام: برابر
جلد ۱–۲؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن شریف شیرازی، تا: سه‌شنبه ۱۹ جمادی الاول ۱۰۹۶ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: عبدالنبی بن غانم، نعمت بن حسن بن مانع بن سالم، ابراهیم بن شکرالله خلف آبادی در ۲۲ صفر ۱۱۳۷؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: حنایی و نخودی آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۲۲ – ۲۱۵]

۱۲۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۵۸
کامل؛ خط: نسخ، کا: علی بن عبدالحسین بن احمد بن سلیمان بن احمد بن حسین بلادی، تا: ۲۶ محرم ۱۰۹۷ق؛ تملک: حسین بن علی بن صمد بن فارس با مهر «یا حسین بن علی»، شیخ حسن بن شیخ عمران بن خلیفه مورخ ۱۱۷۴ق، محسن بن علی قزوینی مورخ ۱۱۲۶ق، احمد بن حسن عمران، شیخ احمد بن زین الدین احسائی مورخ ربیع الثانی ۱۲۰۸ق با مهر «احمد زین الدین»، علی بن شیخ احمد بن زین الدین در صفر ۱۲۴۴ق، محمد تقی بن محمد بن حسین شریف در ۱۲۸۶ق؛ مهر: «محمد تقی» (بادامی)؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۳ سطر (۱۵×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲ – ۶۲۴]

۱۲۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** الخناس الذی عادته ان یخنس و هو منسوب الی الخنوس و هو التاخر کالفواج و الثبات لما روی انس بن مالک.
جز چند جمله از آخر کامل می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: شفیع بن مومن حسینی طالقانی، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۰۹۷ق؛ محشی؛ وقف و تولیت مومن بن شفیع مورخه جمعه دوم رمضان ۱۱۱۲؛ ۵۴۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ – ۲۰۹]

۱۲۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۸۳
خط: نسخ، آیات معرب، کا: حسین بن غلام علی نجفی، تا: اواخر شوال ۱۰۹۷ق (نیمه اول)، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۲۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۵ – ۳۱۰]

۱۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۳۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: فاضل بن فضل الحق حسینی، تا: دوشنبه ۶ ذیحجه ۱۰۹۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۶]

۱۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۶۳
آغاز و انجام: برابر
جلد ۱–۲؛ خط: نسخ، کا: طالب بن ابراهیم نظام آبادی، تا: پنج شنبه ۱۹ ربیع الاول ۱۰۹۸ق؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مصحح، مقابله شده؛ تملک: محمد کاظم بن غلامحسن با مهر «صراط علی حق نمسکه عبده محمد کاظم»؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج خرمایی، ۳۵۷گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷/۷×۳۰سم [ف: ۲۲ – ۲۲۱]

۱۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۷
آغاز: افعالهم بانه ظلم هل هذا الابشر مثلکم افتأتون السحر و انتم تبصرون هذا الکلام کله فی محل النصب بدلاً من النجوی ای واسروا هذا الحدیث ویجوزان یتعلق بقالوا مضمرا اعتقدوا ان الرسول من الله؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ واقف: سید فضل الله بنافتی مازندرانی، در ۱۳۴۰/۳/۱۱ش؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۴۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۶]

۱۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۰۵۸
آغاز: بسملة، سورة محمد (ص) مدنیة اربعون آیة بصری ثمان؛
انجام: و ما یجوز علیه و ما لایجوز فما ظنک بشرف.
از سوره مبارکه محمد (ص) تا سوره توحید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۲–۲۱۴]

۱۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۸۷
آغاز: فی الدنیا لاستطالتهم فی الاخرة او مدة لبثهم فی القبور؛
انجام: و اشتقاقه من الاسجال و هو الارسال لان العذاب.
از اواخر تفسیر آیه ۱۰۵ سوره طه تا اواخر تفسیر سوره فیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ واقف: حسین کی استوان؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن خرمایی، ۲۲۴گ، ۲۶–۲۷ سطر، اندازه:

۱۷×۲۹سم [ف: ۱۱ – ۶۰۱]

۱۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۷۱

آغاز: هذا فسألوهم ان كانوا ينطقون ... فقالوا انكم انتم الظالمون فی الحقيقة لامن ظلمتموه حين قلتم من فعل هذا بالهتنا انه لمن الظالمين؛ **انجام:** افتعال القول و اختلافه و فی معنی التكليف و سمی الاقوال

از سوره انبياء تا سوره حاقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ كاغذ: نخودی آهار مهره، فاقد جلد، ۱۷۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۲ – ۲۱۸]

۱۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۵۹۳

آغاز: سورة مريم مكية ثمان و تسعون آية عد الكوفی كهيعص آية و لم يعدها غيرهم؛ **انجام:** برابر

از ابتدای سوره مريم تا انتهای سوره ناس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ اهدايی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ كاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: تيماج قهوه‌ای، ۳۲۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن-۱۶۰] و [ف:۲۲-۲۱۹]

۱۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۵۰

از آغاز تا پايان كهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: تيماج سرخ، ۲۵۰گ، ۲۵سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۹/۵×۳۸/۵سم [ف: ۴ – ۱۱۳]

۱۳۶. قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۵۱۲۵/۲-۲۶/۵

آغاز: برابر **انجام:** ای فی شأن ذلک الذی قطعتم به من اعماركم من النوم بالليل و كسب الاعمال بالنهار من اجله ليقضی

از اول تا نصف جزء سابع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ تملک: جعفر بن علی عقدايی يزدی در ۱۲۲۷، محمدكريم بن علی قلی در ۱۱۲۷؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۳ – ۱۳۲۹]

۱۳۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۳۷

آغاز: در سطر۲: و قالوا قلوبنا غلف ... قلوبنا غلف جمع اغلف ای هی خلقت مغشاه بأغطيه لايصل اليها ما جاء به محمد ۶ و لا تفقهه، مستعار من الاغلف؛ **انجام:** فما كان يبقی حوت فی البحر الا ظهر يوم السبت، فاذا مضی.

از آيه ۸۸ سوره بقره «و قالوا قلوبنا غلف ...» تا سوره آل عمران؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مقابله شده، دارای بلاغ؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: تيماج مشكی، ۲۶۳گ، ۲۷ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱/۵×۲۹سم [ف: – ۱۳۱]

۱۳۸. شيراز؛ هاشمی، نورالدين (خاندان)؛ شماره نسخه:۶

نيمه نخستين؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشريه: ۵ – ۲۸۶]

۱۳۹. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه:۵۷۲

از اول كتاب تا آخر سوره كهف؛ خط: نسخ، آيات معرب، بی‌کا، تا:قرن۱۲؛تملک: مولی ابراهيم اصفهانی؛ مهر: «محمود الطباطبائی» (بيضی)، «هبة الله الطباطبائی» (بيضی)؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۲۶۳گ، ۲۰ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۲-۲۱۰]

۱۴۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و يعلمون انک علمته من جهة الوحی فتزداد الحجة لزوماً لهم ساء مثل.

از آغاز تا اواخر سوره اعراف، آيه ۱۷۷؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: عليمردان خان تيموری، ۱۳۰۴ق، وقف مدرسه خيرات‌خان مشهد؛ جلد: تيماج عنابی، ۱۵۵گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: – ۲۱۹]

۱۴۱. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه:۵۶۷

از سوره مريم تا آخر تفسير و صفحه اول اين نسخه كه حاوی خطبه كتاب است مربوط به كتاب «كنز العرفان» فاضل مقداد سيوری می‌باشد نه «جمع الجوامع»؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: ابوالحسن بن علی حسنی رجب ۱۲۵۱ با مهر «ابوالحسن بن علی» (بيضی)، حسن علی بن محمد مقيم با مهر «افوض امری الی الله عبده حسن علی» (بيضی)؛ مهر: «محمود الطباطبائی» (بيضی)؛ جلد: تيماج سوخت، ۳۲۱گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۲ – ۲۰۶]

۱۴۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۷

انجام: و حنيفاً حال من ابراهيم ای هدانی و عرفنی ملة ابراهيم فی حال حنيفيته.

از اول قرآن تا آيه «لاشريک له و بذلک أمرت و أنا اول المسلمين» (سورة الانعام ۶۳)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاريخ ۱۱۰۴ق؛ افتادگی: انجام؛ نسخه قديم، مصحح، محشی؛ روی برگ اول محمد اسماعيل حسينی تصريح می‌نمايد كه كتاب تأليف جدش می‌باشد و آن را به تاريخ جمادی الاول ۱۱۰۴ وقف نموده؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۱۸۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۳۳]

۱۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲

آغاز: برابر

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ محشی؛ ۳۰۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ – ۲۸]

۱۴۴. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۱۵۷۹

جلد دوم؛ خط: نسخ، كا: محمد سليم بن محمد جعفر طالقانی، تا: ۱۱۰۵ق؛ تملک: علی حسينی و عماد المحققين مهدی مورخ ۱۳۲۴؛ اهدايی: زين العابدين خمسه‌ای؛ كاغذ: سمرقندی، جلد: مقوايی با تيماج آلبالويی، ۳۳۶گ، اندازه: ۱۷/۶×۲۲سم [ف: ۳ – ۹۹۴]

۱۴۵. قزوين؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۳

آغاز و انجام: برابر

كامل؛ خط: نسخ، كا: علی اكب ربن كربلايی خسرو قزوينی، تا: شنبه ۶ جمادی الثانی ۱۱۰۶ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح؛ واقف: آقا سيد حسين، صفر ۱۱۸۵؛ تملک: اسماعيل بن محمد سليم تنكابنی، محمد بن اسماعيل طالقانی در ۱۱۳۰؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۳۸۵گ، ۳۲ سطر [ف: ۱ – ۸۵]

۱۴۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۳۴

آغاز: سورة مریم علیها السلام مکیة ثمان و تسعون آیه عد الکوفی کهیعص آیة و لم یعدها؛ **انجام:** برابر

آغاز سوره مریم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن حاجی ولی بیگ، تا: سه‌شنبه ۱۵ رجب ۱۱۰۷ق؛ مصحح؛ وقف‌نامه کتاب از آخوند ملا علی محمد امام جماعت تهرانی در غره ذیحجه ۱۲۴۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۴]

۱۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۱۵

از سوره طه تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۷ق؛ محشی؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین سید علی ...» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۱۵گ،۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳۸ - ۵۵۰]

۱۴۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۰۵

آغاز: الرحمن الرحیم مر معناهما مالک یوم الدین من قرء ملک فلان الملک یعم و الملک یخص؛ **انجام:** عن الصادق علیه السلام: ما من احد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا تیقظ فی الساعة التی یریدها. تم فی شهر شعبان المعظم.

خط: نسخ، کا: میر علی اکبر، تا: شوال ۱۱۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ با نسخ صحیحه محمد مومن بن محمد معصوم که در سال ۱۱۰۹ تصحیح نموده، محشی به نشانه «کشاف»؛ کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۵۹گ، ۲۰سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۵۱۳]

۱۴۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۸

آغاز: کهیعص آیة و لم یعدها غیرهم و لم یعدوا ... مداً و عدها غیرهم و فی حدیث أبی من قراها اعطی من الاجر بعدد کل من صدق بزکریا و یحیی و مریم؛ **انجام:** برابر

از سوره مریم تا انتها؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: محمد علی بن عبدالغنی، رمضان ۱۱۰۹ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۶۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: - ۶۲]

۱۵۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۱۶

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید علی بن میرک زنجانی، تا:۸ جمادی الثانی ۱۱۱۰ق؛۲۸۳گ،اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: ۳ - ۶۸۴]

۱۵۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۶

خط: نسخ، کا: محمد سمیع خاوری پسر حاج محمد، تا: روز غدیر خم ۱۸ ربیع الاول ۱۱۱۱ق؛ محشی با نشان «مجمع البیان، قاضی، نهایه، کشاف، عص، مصباح، تاج»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۷۴ گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: - ۵۰۷]

۱۵۲. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

نصف اول کتاب؛ کاتب: عبدالرحیم بن ملا داود، تا: سه‌شنبه ۲۶ ذیحجه ۱۱۱۱ق؛ افتادگی: آغاز [ف: - ۱۱]

۱۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۹۵۴

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد شریف لاهیجانی، تا: ۱۱۱۵ق؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۵۵۵ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۰]

۱۵۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۹۵۳

آغاز: برابر

از سوره فاتحه تا سوره کهف؛ خط: نسخ، کا: هدایت الله تنکابنی، تا: ۱۱۱۵ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرمی، ۲۳۶ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۱۵۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۰

خط: نسخ، کا: صالح بن تاج الدین علی، تا: ۱۱۱۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۴۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۴/۸سم [ف: ۱ - ۱۵۱]

۱۵۶. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

از اول قرآن تا سوره کهف؛ کاتب: اسماعیل بن حاجی کرم الله، تا: پنج‌شنبه ۲۰ شعبان ۱۱۱۶ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۲۵]

۱۵۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۷۲

از ابتدا تا آخر سوره کهف؛ خط: نسخ جلی، کا: ملا قدیربن حاجی زاده، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۱۱۶ق؛ با علامت مقابله و بلاغ ؛ مهر: «المتوکل علی الله الغنی عبده محمد حسین الحسینی» (مربع)؛ از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ جلد: سوخت، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: - ۹۳]

۱۵۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۸۸

از سوره فاتحه تا کهف؛ خط: نسخ زیبا، کا: علی ابن احمد بن محمد حصیر احسائی، تا: شنبه ۱۷ ذیقعده ۱۱۱۶ق؛ ۱۳۷گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱ - ۱۰۱]

۱۵۹. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الا یتقظ فی الساعة التی یریدها و بالله التوفیق

از اول تا آخر بنی اسرائیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۹ رمضان ۱۱۱۷ق؛ تملک: سید میر معز الدین محمد در رمضان ۱۱۱۷؛ کاغذ: حنایی آهار مهره روشن، جلد: تیماج عنابی، ۱۸۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: - ۷۴]

۱۶۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اغفرلنا و لابائنا و لامهاتنا و اعمامنا و عماتنا و اخوالنا و خالاتنا و لجمیع المؤمنین و المؤمنات بمحمد و اله الاطهار

خط: نسخ، کا: عبدالمطلب بن سید جلال بن سید رضی الدین حسینی تفرشی، تا: جمادی الثانی ۱۱۱۸ق؛ محشی از مرحوم شیخ بهائی و قاضی بیضاوی و مجمع البیان؛ واقف: سید علی اکبر برقعی قمی، ۱۳۶۴ق؛ کاغذ: سفید مهره زده، جلد: چرم قرمز، ۵۹۴ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۵×۳۷سم [فهرست عراقی: ۱ - ۴۲]

۱۶۱. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: علی أن هذه الفواتح وغیرها من الالفاظ التی یتهجی بها عند المحققین أسماء مسمیاتها حروف الهجاء المبسوطة التی؛ **انجام:** ما

من احد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا تیقظ فی الساعة التی یریدها.
از ابتدای سوره بقره تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ، کا: عطاء الله بن حاجی میر محمد قائنی، تا: یک‌شنبه ۱۳ شعبان ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ اهدایی: حسن معصومی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۱۷]

۱۶۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۹۸
خط: نسخ، کا: عبدالواسع بن محمد اسماعیل، تا: پنج‌شنبه ۲۶ شعبان ۱۱۱۸ق (آغاز سه‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۱۱۶)؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد علی بن جعفر حسینی سبزواری بتاریخ ۱۱۵۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۶گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۲۷ - ۲۱۳]

۱۶۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲
کا: عبدالمطلب بن سید جلال بن سید رضی الدین شهیر به ابی تراب بن سید عبدالله بن سید شریف بن سید مجد الدین حسینی تفریشی، تا: جمادی الثانی ۱۱۱۸ق؛ مقابله شده، محشی از مجمع البیان و بیضاوی و شیخ بهائی؛ ۲۹۶گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۱ - ۶۵]

۱۶۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۱
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن درویش علی ابردمی مشهدی، تا: سه‌شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۱۱۱۹ق، جا: مشهد رضوی مدرسه سمیعیه؛ محشی با نشان «م، کلینی، غریب القرآن، ق، کنز، مجمع البیان، عینی»؛ تملک: عبدالباقی و محمد مومن بن محمدشریف لاهیجی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷/۵) [ف: - ۷۶۲]

۱۶۵. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۴۱
آغاز: کهیعص ذکر رحمة ربک عبده زکریا ... قرأ ابوعمرو بامالة هاء و تفخیم یاء و قرء علی عکسه؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: عطاءالله بن حاجی میر محمد قائنی، تا: ۱۵ ربیع الاول ۱۱۲۰ق؛ مصحح؛ تملک: محمد حسین بن آقا جواد زهانی در سال ۱۳۲۵، حسن معصومی که کتاب را از میرزا محمد حسین سلطانی زهانی خریده و به مدرسه اهدا نموده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۳۷]

۱۶۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۵۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا یتیقظ فی الساعة التی یریدها.
از آغاز قرآن تا آخر سوره مبارکه کهف؛ خط: نسخ، کا: ابوطالب بن شیخ محمد رازی، تا: سه‌شنبه ذیقعده ۱۱۲۲ق؛ مصحح؛ تملک: محمد محسن حافظ با تاریخ ۱۱۱۵؛ واقف: محمد علی مستوفی، ۱۲۱۶؛ جلد: تیماج زیتونی، ۲۲۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۹۰]

۱۶۷. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره
نصف دوم کتاب؛ کا: حبیب الله بن میر فاضل طالقانی، تا: چهارشنبه دهه آخر ربیع الثانی ۱۱۲۲ق [ف: - ۱۱]

۱۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۶۹
آغاز: سورة مریم علیها السلام مکیه ثمان و تسعون آیة عدا الکوفی؛ **انجام:** و حسبنا الله و نعم الوکیل.
از تفسیر سوره مریم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۵ ذیحجه ۱۱۲۳ق؛ واقف: حاج شیخ عباسقلی واعظ چرندابی؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۲۱۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۱۱ - ۶۰۰]

۱۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۸۲
آغاز: سوره مریم علیها السلام ملیة ثمان و تسعون آیة. بسمله، کهیعص ذکر رحمه عبده زکریا اذناری ربه؛ **انجام:** بحق النبی و الوصی و اولادهما صلوات الله و سلام علیهم اجمعین
از تفسیر سوره مریم تا تفسیر سوره ناس؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن محمد رضا شهریاری، تا: ۱۱۲۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مقوایی، ۴۰۸گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۴۷۱]

۱۷۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۴۲
از اول سوره مریم تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد سمیع بن حاجی محمد خوری، تا: شنبه ۲۰ جمادی الاول ۱۱۲۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۲۳ - ۲۴ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۸۰۶]

۱۷۱. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۲۵
از مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: محمد سمیع بن حاجی محمد خوری، تا: ۱۱۲۴ق؛ ۲۴ سطر، قطع: خشتی [نشریه: ۵ - ۵۹۳]

۱۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** اولا یوالی احمد من اجل مذلة به لیدفعها بموالاته.
از آغاز قرآن تا پایان سوره بنی اسرائیل؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد امین الموتی، تا: جمادی الاول ۱۱۲۷ق؛ محشی؛ واقف: محمد حسین، ۱۲۴۸؛ کاغذ: کشمیری حنایی آهار مهره، جلد: قهوه‌ای تیماج، ۲۷۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۴۶۵]

۱۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما من أحد یقرأ آخر الکهف عند النوم الا یتقظ فی الساعة التی یریدها.
جلد ۱. از ابتدای مقدمه تا انتهای سوره کهف؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن بن محمد هاشم حسینی، تا: اواسط شوال ۱۱۲۷ق؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: حنایی آهار مهره، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۲۲ - ۲۱۱]

۱۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۱۸/۲
آغاز: اجالکم جعل سبحانه انتباههم من النوم بعثا. ای و هو المقتدر

المستعلی علی عباده؛ **انجام:** و ما صنع الله بهم فیعتبروا و یستدلوا ... یقرا آخر الکهف عند النوم الا یتقظ فی الساعه التی یریدها.
تفسیر آیات ۶۰ تا ۱۰۵ از سوره انعام (ص۴۲–۴۵پ)، آیات ۲۳ تا ۷۳ از سوره نساء (ص ۷۰–۷۵پ)، آیات ۱ تا ۱۹ از سوره کهف (ص ۷۶) و چند سطر از ۷۳ از عبارات پایانی تفسیر در آخر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۸ق؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۴گ (۴۲–۴۵پ)، ۲۶ سطر (۸×۱۶/۵) سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۳۲۷]

۱۷۵. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: امراتی عقیما لا تلد ذهب لی من لدنک ولیاً ای ولدا یلیغی و یکون اولی بمیراثی و قوله من لدنک تاکید لکونه ولیاً مرضیاً بکونه مضافاً الی الله؛ **انجام:** برابر
از آیه و اجعله رب رضیا تا آخر سوره ناس؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن محمد بدیع، تا: پنج‌شنبه رمضان ۱۱۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ]

۱۷۶. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: محمد صادق بن محمد علی بیارجمندی، تا: چهارشنبه ۱۷ جمادی الثانی ۱۱۳۰ق؛ مصحح، محشی [ف: – ۱۳]

۱۷۷. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

نصف اول کتاب؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۳۷ق؛ علی بن محمد کاظم بن محمد علی بن مقصود علی طالقانی معروف به عادل دو بار آن را مقابله کرده که بار دوم آن را در روز جمعه ۸ رجب ۱۱۳۷ تمام کرده [ف: – ۱۱]

۱۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۸۰

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق روشن، کا: محمد تقی بن محمد مجید یزدی، تا: دوشنبه ۱۱ رمضان ۱۱۳۳ق؛ مجدول؛ واقف: میرزا عبدالمجید پزشک یزدی، جمادی الاول ۱۱۵۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۲۲سم [ف: ۱۱ – ۵۹۶]

۱۷۹. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷ – ج

از آغاز تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد نبی بن حاجی علی رضا رازی، تا: ۹ ربیع الاول ۱۱۳۶ق؛ افتادگی: آغاز (اندکی از دیباچه افتاده)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۰گ، ۲۲ و ۲۰ سطر (۷/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۶سم [ف: – ۳۱۴]

۱۸۰. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۱۲

آغاز: سورة مریم مکیة ثمان و تسعون آیة بسمله عد الکوفی کهیعص آیة و لم یعدها غیرها؛ **انجام:** برابر
از سوره مریم تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد صالح رضوی حسینی رازی، تا: پنج‌شنبه دهه اول شعبان ۱۱۳۷ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «وقف مدرسه سعدیه طهران ۱۲۹۰»؛ واقف: سید یحیی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۸گ، ۲۰ سطر [ف: – ۳۱]

۱۸۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۴۱

نیمه اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۴۹ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی از تفسیر بیضاوی و تعلیقاتی در نقد آن از عبدالعال بن محمد مقیم فریدنی خونساری؛ واقف: عبدالعال بن محمد مقیم فریدنی خوانساری، ۱۷ رجب ۱۱۴۹؛ ۲۷۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱ – ۶۶]

۱۸۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۵

از اول قرآن کریم تا آخر سوره کهف [احتمالاً همان نسخه بالا]؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۴۹ق؛ افتادگی: انجام (با جمله «و الروم اکبر من السد؛ قیل حفر للاساس حتی بلغ الماء» پایان یافته)؛ محشی؛ واقف: عبدالمعال بن محمد مقیم فریدن خونساری، ۱۷ رجب ۱۱۴۹؛ کاغذ: شکری رنگ آهاری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۵۴ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [فهرست عراقی: ۱ – ۴۴]

۱۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۸۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** من احد یقرا آخر الکهف عند النوم الا یتیقظ فی الساعة التی ... اتفق تحریر هذه الورقه ... سنه ۱۱۵۲
خط: نستعلیق، کا: نیشابوری، محمد سعید بن محمد زمان، تا: ۱۱۵۲ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۸۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۵۰

از سوره طه تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: محمد بن فضل الله عقدائی، تا: محرم ۱۱۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۶۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ – ۷۰۵]

۱۸۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۳۸

آغاز: برابر **انجام:** و من ثمرات النخیل یتعلق بمحذوف التقدیر و نسقیکم من ثمرات النخیل و الاعناب.
از آغاز تا آیه ۷۰ سوره نحل (و الله خلقکم ثم یتوفیکم ...)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا عطف میشن مشکی، ۱۹۰گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: – ۵۱۱]

۱۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۶۸–۵۴/۵۸

آغاز: برابر
از اول کتاب تا آیه شریفه «و کذلک اعثرنا علیهم لیعلمو ان و عدالله حق ...»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۷۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳ – ۱۳۲۹]

۱۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۳۶

آغاز و انجام: برابر
جلد ۱–۲، کامل؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، دی ماه ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۴۷۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۶۰] و [ف: ۲۲–۲۱۴]

۱۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۵۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحواریون کانوا اثنی عشر رجلا قیل سموا بذلک لانهم نوارنیین علیهم.

از ابتدای مقدمه تا آیه ۵۴ سوره آل عمران؛ خط: نسخ؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی منقول از کتب تفاسیر؛ واقف: خان بابامشار، خرداد ۱۳۴۵؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۵گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۲– ۲۱۸]

۱۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فانا منه بریء. فهو للذی اشرک. ص: ما من احد یقرأ آخر الکهف عند النوم الاتیقظ فی الساعة التی یریدها (وبالله التوفیق)

از سوره فاتحه تا آخر کهف؛ خط: نسخ، کا: عنایت الله حسینی، تا: جمعه ۱ جمادی الاول ۱۲۲۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۶]

۱۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۵۳۶

انجام: افحسب الذین کفروا ان یتخذوا عبادی من دونی اولیاء

از ابتدای مقدمه تا اواخر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ مهر: ریحان الله موسوی در رجب ۱۳۱۴، «العبد ریحان الله الموسوی ۱۳۰۰» (بیضی)، «محمد بن ریحان الله الموسوی» (بیضی) در ۱۳۲۸، «ابوجعفر بن محمد حسین الحسینی» (بیضی) در ۱۲۳۱ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی آهار مهره، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۴۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۶۱]

۱۹۱. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۵۷ بخش یکم

آغاز: برابر؛ **انجام:** انک الکریم المنان و صلی الله علی سیدنا محمد آله الطیبین ... تمت قد تشرف باختتام استکتاب هذه الاوراق الجدیدة من تفسیر جوامع الجامع ... الغنی محمد مهدی بن حبیب الله آشتیانی ... فی یوم الجمعة الثامن من العشر و الثانی عن شهر ذی الحجة الحرام فی سنة التاسع بعد العشر الثالث من المأته الثالث من الالف الثانی بعد الهجرة ...

دارای دو بخش عمده است: ۱. از ابتدای قرآن کریم تا سوره کهف، ۲. از سوه مریم تا پایان سوره ناس؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد مهدی ابن ملا حبیب آشتیانی، تا: جمعه ۱۸ ذیحجه ۱۲۲۹ق؛ محشی منقول از بزرگان با نشان‌های «ص، فی، مع، ک، ح، س و ف»، مقابله شده، مصحح، با علامت بلاغ؛ واقف: ملا حبیب الله پدر کاتب، ۱۷ ربیع الاول ۱۲۴۰ق، وقف قصبه آشتیان نموده؛ مهر: «فقیر ربه الغنی ظهیر الدین الحسینی» (چهارگوش)؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: تیماج مشکی، ۳۶۲گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: – ۱۲۵]

۱۹۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی به امضاء محمد ابراهیم قشلاقی؛ واقف: خدیجه بیگم بنت مرحوم معصوم قشلاقی، رجب ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: سفید مهره زده، جلد: چرم زرد، ۵۹۶ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [فهرست عراقی:۱–۴۳]

۱۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۱۱–۵۴/۱

آغاز: سوره الفاتحة مکیة سبع آیات بلا خلاف، الا ان اهل مکة و الکوفة

از اول سوره فاتحه تا آخر سوره کهف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۳ جمادی الاول ۱۲۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۶۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳ – ۱۳۳۰]

۱۹۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۴

آغاز: سورة النمل ... ثلث کوفی عد البصری من قواریر فی حدیث ابی و من هود و شعیب و صالح و ابراهیم و یخرج من قبره ... طس تلک آیات القرآن ... تلک مبتدا وآیات القرآن خبره؛ **انجام:** برابر

سورة نمل تا پایان؛ خط: نسخ، کا: ملا محمد باقر بن طاهر، تا: دوشنبه صفر ۱۲۸۵ق؛ مصحح؛ جلد: پارچه عطف تیماج زرشکی، ۱۸۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف مخ: ۲ – ۶۳۵]

۱۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۸۷

آغاز: المص سبق الکلام فی مثله کتاب خبر مبتدا محذوف ای هو کتاب او خبر المص و المراد به السورة او القرآن انزل الیک صفته؛ **انجام:** ما من احد یقرء آخر الکهف عند النوم الا یستیقط فی الساعة النی یریدها.

سوره اعراف تا آخر کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۸۹؛ تملک:حسین حسینی، احتشام الملک ذیقعده ۱۲۸۶؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای،۲۷۴گ،۲۲سطر،اندازه:۱۷×۲۳سم[ف:۳۵– ۱۹۱]

۱۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مکتنز ببواطن علمه و ظواهر عدیم النظیر فی الکتب جدیرا.

خط: نسخ و ثلث، کا: میرزا عبدالکریم منشی تهرانی (کاتب نستعلیق و شکسته) و میرزا مسیح کمره‌ای (کاتب نسخ و ثلث)، تا: ۱۲۹۷ق، به دستور اعتضاد السلطنه؛ از نفایس هنری قرن ۱۳ است، مجدول، کمندکشی شده، دارای کتیبه زرپوش، با ترجمه پارسی به خط نستعلیق خوب خفی، دارای سرلوح مزدوج مرصع پرکار، تذهیب و تزیین و جلد: اثر خامه میرزا رضی استاد مسلم آن عصر؛ پشت صفحه اول گفتار فارسی است از شیخ محمد مهدی شمس العلماء عبد رب آبادی در ترجمه مؤلف کتاب و تهیه این نسخه که در ۱۳۰۸ق نوشته؛ کاغذ: آهاری نباتی، جلد: روغنی، ۴۸۸ گ، ۲۷ سطر، اندازه:۲۱× ۳۳/۵سم [ف: ۱۱ – ۵۹۷]

مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ – ۵۵۷]

۱۹۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۴۵ت

از «و نحن نکفر و مجزوما عطفا علی محل الفاء و ما بعده لانه جواب الشرط و قرء و یکفر بالیاء مرفوعا و الفعل الله لو للاخفاء» پیش از آیات ۲۷۲ سوره بقره است تا پایان مجلد نخستین؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن ولی بک رازی، تا: قرن ۱۴؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: – ۱۱۰۹]

۱۹۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۵۴۴

جلد۱؛خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛قطع:خشتی[رشت و همدان:ف: – ۱۳۰۳]

۱۹۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الی فلان لاحق بالاحسان منه فالله مثلیه

از آغاز تا اواخر سوره مؤمنون؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: شکری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۶گ، ۲۵ سطر (۸×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ – ۷۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۱۲۰

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۲۱]

۲۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸ خوئی

انجام: مامن احد یقر آخر الکهف عند النوم الاتیقظ فی الساعة الذی یرید هاتم المزا الاول من کتاب جامع الجوامع ... الی رحمة ربه.

از آغاز تا پایان تفسیر سورة الکهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مشکی سوخت، ۱۳ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۷ – ۷۱]

۲۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۴۹-۲۵/۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** قل هل تربصون بنا هل یتوقعون الا احد الحسنیین ای احدی العاقبتین الکتین کل واحدة منهما هی حسنی العواقب وهما

از سوره حمدتا آخر برائت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: ساغری مشکی، ۲۱۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ – ۱۳۲۹]

۲۰۲. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۴۹

از سورة محمد تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (یک برگ)؛ ۱۳ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، قطع: ربعی [تراثنا: س۶ش۱ – ۸۴]

۲۰۳. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۵۰

از ابتدا تا سوره رعد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از موقوفات مدرسه سمیعیه؛ کاغذ: ترمه، ۱۹سطر (۹/۵×۱۷/۵)، قطع: وزیری [تراثنا: س۶ش۱ – ۸۵]

۲۰۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۴۶

انجام: افحسب الذین کفروا ان یتخذوا عبادی من دونی اولیاء ...

از ابتدا تا اواخر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ؛ تملک: سید ریحان الله الموسوی در ۱۳۱۴، سید محمد باقر بروجردی، ابی جعفر بن محمد حسین حسینی در ۱۲۳۱؛ جلد: چرم زرد مایل به سیاهی، ۳۶۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [مؤید: ۲ – ۲۲۲]

۲۰۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۴۷

انجام: دخول ظلامه فی کل شیء یقال وقبت الشمس اذا غابت و فی ...

از سوره مریم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: ریحان الله بن جعفر موسوی در ۱۳۲۴، عزیز الله هاشمی، سید محمد باقر بروجردی، محمد جعفر بن احمد حسینی؛ جلد: چرم قرمز مایل به سیاهی، ۲۷۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [مؤید: ۲ – ۲۲۳]

۲۰۶. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** من جهة الوافی فتزداد الحجة لزوما لهم ساء مثل.

از آغاز تا اواخر سوره اعراف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (تا آیه و اتل علیهم نبا الذی ...)؛ محشی؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۷۳۱]

۲۰۷. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۹۰

آغاز: و هو الرأس و جعل الشیب ممیزا و لم یقل راسی اکتفاء بعلم المخاطب ... «و لم اکن بدعائک رب شقیاً و انی خفت الموالی» هی العمومة و بنوالعم «من ورائی» بعد موتی؛ **انجام:** فی جیدها حبل فی موضع نصب علی الحال أو رفع علی انه خبر و امرأته مبتدا، من مسد هو الحبل الذی ... حین کانت تحمل حزمة الشوک فلا تزال

از اوایل سوره مریم تا سوره مسد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۵۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱/۵سم [ف: – ۹۰]

۲۰۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۲۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از محمد ابراهیم قشلاقی و جز او؛ ۲۹۸گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۶۶]

۲۰۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۴۰

نیمه دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی از تفاسیر دیگر؛ ۳۴۸گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ – ۶۶]

۲۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فما اسطاعوا بحذف التاء للخفه و قری فما اصطاعوا بقلب العین صادان یظهروه ان یعلوه ...

از آغاز تا اواسط تفسیر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ این اثر در پشت صفحه اول نسخه «جامع الجوامع» نامیده شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۴۵گ، ۲۷ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [رایانه]

۲۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الساعة التی یریدها تم الجزو الاول من کتاب الجوامع

از اول تا چند سطر از اواخر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۹۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۴۳۱]

۲۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۳

آغاز: سورة مریم علیها السلام مکیه؛ **انجام:** برابر

از اول سوره مریم تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۳۶۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ – ۴۳۱]

۲۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** وقوله وهم یلعبون لاهیة قلوبهم حالان مترادفتان او متداخلتان ... او یکون علی لغة من قال اکلونی

البراغیث او هو مبتدا و خبره و اسرو النجوی قدم علیه و المعنی و هولاء اسر و النجوی بالغوا فی اخفائها فوضع الظاهر موضع المضمر تسجیلاً علی
از اول قرآن تا آیه پنجم انبیاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۵۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۷]

۲۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فقل فی نفسک اعوذ برب الناس. هذا اخر الکتاب و لله الحمد و الشکر علی تاییده و تسدیده اولا و آخرا متوالیا متواترا و کان ابتدائی بتألیفه ... و اخصصنی بلطایف کرمک
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «عبده الراجی ابوالقاسم الحسینی ۱۳۳۴» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۲۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۶]

۲۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن مشکی، ۵۴۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۵۰]

۲۱۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۹۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی جواهر التفسیر و زواهره مکتنزاً ببواطن علمه و ظواهره عدیم النظیر فی الکتب جدیراً
کامل؛ خط: نسخ، بی‌تا، بی‌کا؛ افتادگی: انجام (چند سطر از خاتمه کتاب بوده)؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۹۰ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۵×۳۷سم [ف: ۱ - ۱۱۰]

۲۱۷. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۶۰

آغاز: ... عن الاشراک بالعبادة ان لایرائی بحمله و ان لایبتغی به الا وجه ربه ... سورة مریم علیها السلام مکیة ثمان و تسعون آیة عد الکوفی کهعیص آیة و لم یعدها غیرهم و لم یعدوا الرحمن؛
انجام: و قیل ان ما مصدریة ای لا اعبد عبادتکم و لاتعبدون عبادتی لکم دینکم ولی دینی لکم شرککم ولی توحیدی والمعنی انی مبعوث الیکم لا دعوکم الی النجاة و الحق فاذا لم تقبلو منی ...
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف مخ: - ۴۲]

۲۱۸. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۴۸/۱

از ابتدای سوره کهف تا آخر قرآن؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۸سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱ - ۱۰۸]

۲۱۹. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۳۳]

۲۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸ خوئی

انجام: مامن احد یقر آخر الکهف عند النوم الاتیقظ فی الساعة الذی یرید هاتم المزا الاول من کتاب جامع الجوامع ... الی رحمة ربه.
از آغاز تا پایان تفسیر سوره کهف؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مشکی سوخت، ۱۱۳ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۷ - ۷۱]

۲۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۹۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۲۲۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۷۳

از ابتدای تفسیر تا آخر سوره کهف؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد بن محمد، بی‌تا، جا: مشهد رضوی؛ جلد: سوخت، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰/۵سم [ف: - ۹۳]

۲۲۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۷۱

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۱۹سم [ف: - ۹۲]

۲۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۴

آغاز: افتاده: لا یصبرون، ثم زاد سبحانه فی الکشف عن حالهم بضرب المثل فقال مثلهم؛
خط: نسخ نازیبا، کا: حسن بن حسین بن علوان، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه قدیم، با نسخه اصل مقابله شده، مصحح؛ دارای اجازه‌ای بسیار قدیم؛ تملک: عباس بن حسن بن عباس بلاغی؛ ۲۴۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳ - ۲۰۶]

۲۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** کما قیل للمطمئن من الارض فلق من شر الاشیاء التی خلقها الله تعالی من المکلفین و افعالهم من المعاصی و المضار و الظلم و البغی و غیر ذلک و غیر المکلفین و مایحصل
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۶]

۲۲۶. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الله عزوجل انا اعنی فمن عمل عملا اشرک فیه ... منه بری فهو للذی ... ما من احد یقرأ اخرا لکهف فی النوم الاتیقظ فی الساعة.
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ تملک: حسین بن عباس آرانی؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۱۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: - ۴۲]

۲۲۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۸۳

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۳۰۳]

۲۲۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۶

از اول سوره مریم تا آخر قرآن؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (در تفسیر سوره مبارکه توحید با جمله: «لان سیاق هذا الکلام لنفی المکافات» خاتمه یافته)؛ محشی از علی بن ابراهیم و طبرسی و غیر ایشان؛ کاغذ: سفید آهاری، جلد: میشن، ۶۹۶ص، ۲۲سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [فهرست عراقی: ۱ - ۴۴]

۲۲۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۳۷

از آغاز قرآن تا پایان سوره صافات؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: حاج شیخ محمد بن محمد زمان؛ جلد: تیماج،

۲۲۸گ، ۲۸ سطر (۱۸/۵×۲۵) سطر [ف: ۲ - ۳۶۷]

● **جوامع الجامع (منتخب)** / تفسیر / عربی

jawāmi'-ul jāmi' (mn.)

وابسته به: جوامع الجامع = التفسیر الوسیط طبرسی، فضل بن حسن (۴۶۸-۵۴۸)

این کتاب چنان که در آخر آن نوشته شده منتخبی از تفسیر جوامع الجامع شیخ طبرسی است. از ملاحظه در این کتاب معلوم می‌شود که فقط منتخب به انتخاب تفسیر بعضی از آیات سور قناعت نموده و نسخه موجود انتخاب از ابتداء قرآن تا آخر سوره هود است. منتخب بنا داشته که از بقیه تفسیر هم انتخابی کند. برای نمونه: «و زادكم فى الخلق بسطة. فيما خلق من اجرامكم ذهاباً فى الطول و اليد انه قال الباقر (ع) كانوا كالنخل الطوال وكان الرجل منهم ينحو الجبل فيهد منه قطعه».

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۹۵۲

آغاز: بسمله فائدة جليلة فى عدد سور القرآن وفى ثواب قراءة كل سورة؛ **انجام:** واصبر على دعوتهم واحتمال اذاهم حتى يحكم الله لك بالنصر عليهم والغلبة وهو خير الحاكمين لانه لايحكم الا بالحق والعدل. تم الجزء الاول مما انتخبناه من تفسير جامع الجوامع للطبرسى تغمده الله برضوانه وله الحمد و المنه

ابتداء شده به ذکر اسامی سور قرآن و عدد آنها و ثواب قرائت هر یک و عدد آیات و محل نزول آنها. پس از این تفسیر آیه ۴۷ سوره بقره شروع و به آیه ۱۱۷ سوره هود خاتمه یافته؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج، ۱۸۸ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

● **جوامع الحروف** / جفر / فارسی

javāme'-ol horūf

سراسر جدول جفر است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۴۱

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن ابوالقاسم بن محمد علی بن عبدالحمید حسینی دست غیب شیرازی، تا: دهه اول جمادی الاول ۱۲۹۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۳۸۸گ، ۲۸ سطر (۱۹×۱۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۲ - ۲۶۴۶]

● **جوامع الحساب بالتخت و التراب = جامع الحساب** / ریاضیات / عربی

jawāmi'-ul ḥisāb bi-t-taxt wa-t turāb = jāmi'-ul ḥisāb

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

تاریخ تألیف: ۲۰ رجب ۶۶۳ق

این کتاب جامع الحساب فی التخت و التراب نیز خوانده شده است و صلاح الدین صفدی نیز در ردیف آثار خواجه نصیر آورده است. کتابی است در علم حساب و کیفیت اعمال حسابی بوسیله ارقام چندی که آن را ارقام هندسیه و به اصطلاح امروزه ارقام هندیه گویند. این علم از اقسام علم عدد است و آن را علم تخت و میل و یا تخت و تراب نیز خوانند. صاحب مفتاح السعادة می‌گوید: «علم حساب را فروعی است که از جمله تخت و میل است. و آن علمی است که اعمال حسابی را با نقش چند رقم که بر آحاد دلالت دارد می‌توان انجام داد و آن را ارقام هندیه گویند» (مفتاح السعادة طاشکبری زاده ج۱ ص ۶۶۳). حاجی خلیفه می‌گوید: «علم حساب تخت و میل، علم به اشکال و صوری است که دلالت بر اعداد نماید. چه هر طایفه‌ای را ارقامی است که دلالت بر احاد می‌کند، مثل ارقام هندیه و رومیه و افذنجیه و مغربیه و نجومیه و غیره و آن را تخت و تراب نیز خوانند» (کشف الظنون ج۱ ص ۴۰۷). علم عدد بر دو نوع است: اول نظری که آن را به یونانی «ارثماطیقی» خوانند و آن علمی است که بحث از عوارض ذاتیه عدد می‌کند و موضوع آن عدد است؛ دوم عملی است و آن علمی است که به وسیله آن مجهولات عددی را از معلومات عددی می‌توان استخراج کرد. علم حساب علمی نیز بر دو قسم است: هوایی که استخراج مجهولات عددیه بدون استفاده از جوارح انجام شود. غیرهوایی که استخراج آن محتاج به استعمال جوارح باشد، مانند بیشتر قواعد حسابی و آن را «حساب تخت و تراب» خوانند (دستور العلماء چاپ حیدرآباد ج۲، ص ۳۵). در کشف الظنون نام کتاب بدون نام مؤلف آمده و معلوم نیست که چون مؤلف را نشناخته و یا در نسبت آن به خواجه طوسی تردید داشته است (کشف الظنون ج۱ ص ۶۶۳)؛ سارتن کتاب را از تألیفات خواجه دانسته و می‌گوید: «که این کتاب هم به فارسی و هم به عربی یافت می‌شود». این کتاب قبل از تألیف خلاصة الحساب شیخ بهائی بین طلاب معروف و مشهور بوده است. کتاب مشتمل بر سه «باب» و چند «فصل» است: باب ۱. حساب الصحاح من الاعداد، شامل دوازده «فصل»: ۱) صور الاعداد و مراتبها، ۲) التضعيف، ۳) التنصيف، ۴) الجمع، ۵) التفريق، ۶) الضرب، ۷) القسمة، ۸) الجذر و الاموال و الكعاب و ما يليها من المنازل، ۹) استخراج اضلاع سائر المضلعات، ... ۱۲) الموازين؛ باب ۲. حساب الكسور على طريقة المحاسبين، شامل چهارده «فصل»: ۱) ابتداء القول فى الكسور، ۲) معرفة الاشتراك و التباين فى الاعداد، ۳) مقدمات يحتاج اليها فى اعمال الكسور، ۴) افراد الكسر المنكسر، ۵) افراد الكسر المضاف، ۶) التضعيف، ۷) التنصيف، ۸) الجمع، ۹) التفريق، ۱۰) الضرب، ۱۱) القسمة، ۱۲) الجذر، ۱۳) الكعب و ما بعده من المنازل، ۱۴) استخراج المنازل الصم بتقريب؛ باب ۳. حساب الكسور على طريق المنجمين،

دارای دو «مسلک»: مسلک اول استعمال حساب الهند، شامل ده «فصل»: ۱) تعریف الکسور و کیفیة وضعها، ۲) التضعیف، ۳) التنصیف، ۴) الجمع، ۵) التفریق، ۶) الضرب، ۷) القسمة، ۸) الجذر، ۹) الکعب ... ؛ مسلک دوم استعمال حساب الجمل.
این کتاب مورد توجه خاص دانشمندان شوروی قرار گرفته و مقالاتی در باره آن نوشته و تاریخ تألیف آن را ۱۲۶۵م برابر با سال ۶۶۳ هجری دانسته‌اند. بخش یازدهم از فصل اول کتاب که مربوط به ریشه اعداد صحاح است، فوق العاده مورد توجه واقع شده و توسط آقای س. آ. احمد اف و ب. رزن فل د به روسی ترجمه شده و با شرحی که به افزوده شده به چاپ رسیده است. (دانش پژوه، مدرس رضوی)

آغاز: الحمدلله ولی الرشاد و ملهم السداد الذی أبدع الاحاد و الف منها ما لا نهایة له من الاعداد ... و بعد فهذا مختصر فی ذکر الاعمال التی یحتاج الیه الحساب ... الباب الاول فی حساب الصحاح من الاعداد یشتمل علی اثنی عشر فصلا ...

انجام: قدر علی استخراج اضلاع سائر المضلعات التی بعد المکعبات بحساب الجمل و لا نطول الکلام بایراد أمثلتها و لنختم الکلام ههنا و الله الموفق للصواب و الیه المرجع و المآب.

چاپ: بیروت، الجامعة الامیرکیة، محقق: احمد سلیم سعیدان، چاپ اول، ۱۳۸۶ق؛ در مجله الابحاث جلد۲۰، ص۹۱-۱۶۴ و ۲۱۳-۲۹۲، ۱۳۸۶ق.

[ایضاح المکنون ۳۵۲/۱؛ الذریعة ۴۸/۵؛ مرآة الکتب ۴۶/۵؛ الوافی بالوفیات ۱۸۱/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۶۳۶/۴؛ دنا ۱۰۵۵/۳ (۱۱ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن محمود بن ابی بکر بناکتی، تا: اوایل ذیحجه ۶۷۰ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، ۴۶گ (۴۶-۱)، ۲۵ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۱ - ۳۷۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۸

آغاز: ... فحمل کذا ۱۰۲۴۶۴۴ ثم ضربنا الاربعة التی وضعناها الان فی مراتب التحتانی ... الفصل السابع فی القسمة؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره ربیع الثانی ۷۱۱ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع قهوه‌ای، ۳۸گ، ۱۷ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۵ - ۲۲۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۷/۳-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 11313؛ خط: نسخ، کا: ابوالمظفر حاجی محمد بن محمد شاه تفرشی، تا: سه‌شنبه ۲۶ صفر ۷۵۱ق؛ ۴۴گ (۴۴پ-۸۷ر)، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۳۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۸۵/۱-ف

باب ۱ و ۲ و ۳؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۹۳ق؛ تملک: احمد بن عبدالله مواقیتی در اواخر ذیحجه ۷۹۳ [فیلمها ف: ۱ - ۷۳۸]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۲۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ تملک: شیخ بهائی در ذیحجه ۹۷۲ با مهر «العبد بهاء الدین محمد بن حسین الحارثی ۹۷۱»؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: شکری آهار مهره، جلد: چرمی عنابی، ۵۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۷سم [ف: ۸ - ۱۲۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۸۰-عکس

نسخه اصل:همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۲۶۰]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۹۷/۳

مسلک دوم از باب سوم در حساب کسور؛ کا: محمد حاتم بن غیاث الدین منصور زواری حسنی، تا: غره شعبان۱۰۳۰ق؛ با جداول هندسی، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۴۲پ-۴۸ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۷۷]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۰۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، ۶۵گ (۳۱پ-۹۵ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۲۲۳]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۲/۱

از جوامع الحساب طوسی؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸ص (۱-۱۸)، ۱۶ سطر [سنا: ف: ۲ - ۱۲۷]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هی اربعة فوضعنا اثنین مکانها ثم نصفنا الثاثه و العشرین.

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن حسن، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج [الفبائی ف: - ۶۳۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۲۵/۲

آغاز: الوجه الاول العمل المشهور وهو ان نضع المضروب فی سطر و المضروب فی سطر؛ **انجام:** و هو المطلوب و للضرب وجوه غیر ذلک ترکناها و اوردنا هذا القدر لینشط المتعلم

خط: نسخ، کا: اسدالله منجم دو دانگه مازندرانی، تا: ۱۳۰۶ق، جا: تهران؛ پس از آن یک صفحه در استخراج نسبت قطر به محیط است که به دو طریق محاسبه شده و به دنبال آن رساله ناقصی می‌آید که در اعمال هندسی و در دو ورق و مجهول المؤلف است و چنین آغاز می‌شود: «علی القاعدة او مساویین لهما او ناقصین عنها». انجام: «الذی هو مربع دک و الله اعلم بالصواب». از روی خط مولانا معین الدین منجم الکاشی مورخ به سال ۸۲۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۵/۵۸×۲۰/۵۲سم [ف: ۱۰ - ۱۱۰]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۰۹/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سبز، ۸۸گ

(۶۶-۱۰۰ و ۲۴۷-۲۸۶ و ۱۰۱-۱۱۲)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۳ - ۳۳۷۰]

۱۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۶۸/۲/۲بخش۲

خط:تعلیق،کا:قطب الدین محمود بن مصلح متطبب،بی تا[ف:-۸۱]

● **جوامع الحکایات = من جوامع الحکایات = جامع الحکایات و لامع الروایات** / داستان / فارسی

javāme'-ol hekāyāt = men javāme'-ol hekāyāt = jāme'-ol hekāyāt va lāme'-or revāyāt

عوفی، محمد بن محمد، ق۷ قمری

'awfī, mohammad ebn-e mohammad (- 13c)

اهدا به: سلطان شمس الدین ایلتمش

تاریخ تألیف: ۶۲۵ق

یکی از بزرگترین و مهمترین متن‌های ادبی زبان فارسی می‌باشد. این کتاب تاریخی است که به صورت داستان‌ها درآمده و در هر قسمت پدیده‌های تاریخی مربوط به آن را با عنوان حکایت‌های گوناگون یاد کرده است. این روش تاریخ‌نویسی که در نگارش آن به یادآوری خشک وقایع تاریخی بسنده نکرده، بلکه آنها را در میان داستان‌های شیرین و با الفاظ دلپسند گنجانیده، در زمان‌های پیش برای استفاده دربارها و سرگرمی پادشاهان مرسوم بوده است و مانند آن تاریخ نگارستان و نوادر الحکایات است که نخستین را قاضی احمد غفاری و دومین را عبدالنبی قزوینی تهیه کرده‌اند. در نگارش این کتاب‌ها زیبایی متن بیش از خود مطلب مورد توجه بوده و از این روی این گونه کتاب‌ها و به‌ویژه برخی از آنها مانند «جوامع الحکایات» در متون ادبی به شمار می‌رود، و جنبه تاریخی آن تحت الشعاع زیبایی ادبی می‌باشد. ولیکن در عین حال نباید چنین مجموعه داستان‌ها را با گردآوری داستان‌های گوناگون یک ملت که امروز مورد توجه قرار گرفته است در یک رده قرار داد، چه گردآوری داستان‌های موجود غیر از نگاشتن تاریخ در قالب داستان‌های ساختگی می‌باشد. مؤلف آن از فضلای اواخر قرن ششم و اوایل قرن هفتم هجری بوده در فتنه مغول از خراسان به بلاد سند شتافته و به ملازمت ناصر الدین قباجه پیوسته و کتاب «لباب الالباب» را به نام عین الملک فخرالدین حسین اشعری وزیر او تصنیف کرده است. در ۶۲۵ سلطان شمس الدین ایلتمش با ناصر الدین قباجه وارد جنگ شد. ناصر الدین در قلعه بکر مغلوب گشت، عوفی از جمله محصورین قلعه مزبور و از جانب ناصر الدین به تألیف جوامع الحکایات مأمور بود. پس از فتح بکر کتاب را به اسم نظام الملک محمد بن ابی سعید جنیدی وزیر سلطان ایلتمش موشح ساخت چنانکه خود می‌گوید: «و در این حال مؤلف این مجموع در آن حصار محصور بود و رهین محن نامحصور و از قبل ملک ناصر الدین به تألیف این حکایات و ترتیب این روایات مأمور مهندس فکرت بناء این را تمهیدی داده بود اما شرفات آن تشییدی نیافته که ناگاه کنگره قصر حیوة ناصری به زلزال زوال گرفتار شد و این مجموع نامرتب و این ابواب نامهذب بماند». جوامع الحکایات از کتب سودمند و معتبر زبان فارسی و گنجینه فواید اخلاقی و ادبی و تاریخی است. عوفی در این کتاب از تاریخ ابوالفضل بیهقی حکایات و سوانح متعدد نقل کرده و از قراری که دکتر محمد نظام الدین نشان می‌دهد قسمت مهم از اخبار مجلدات دیگر تاریخ بیهقی در جوامع الحکایات موجود است. از این کتاب نسخه‌های مختلف در دست است و چنان می‌نماید که عوفی خود نخست این کتاب را مختصرتر پرداخته و سپس نسخه‌های دیگری که انتشار داده در تکمیل آن کوشیده است یا اینکه دیگران پس از وی چندین نسخه مختلف از آن اختصار کرده‌اند و در هر صورت نسخه‌های کامل آن بسیار نایاب است و بیشتر نسخه‌هایی که از حیث اختصار متوسط است رواج دارد. محمد نظام الدین دانشمند هندی مقدمه بسیار جامعی درباره این کتاب به زبان انگلیسی به نام «مقدمه بر جوامع الحکایات و لوامع الروایات از سدید الدین محمد العوفی» نوشته است که در سلسله انتشارات اوقاف گیپ چاپ شده. چلبی می‌گوید: احمد بن محمد معروف به ابن عربشاه (-۸۵۴ق) به دستور سلطان مراد عثمانی جوامع را از فارسی به ترکی گردانید. بار دوم نجاتی شاعر ترک (-۹۱۴ق) برای شاهزاده محمد خان و بار سوم ملا صالح بن جلال (-۹۷۳) به دستور بایزید عثمانی همین کار را انجام دادند و محمد بن اسعد شوشتری نیز آن را کوتاه کرده است.

این کتاب مشتمل بر چهار «قسم» و هر قسم حاوی بیست و پنج «باب» است که مجموع موضوعات آن یک صد باب می‌شود: قسمت یکم: یادی از خدا، پیغمبران، اولیاء، پادشاهان و تاریخ هر یک و اطرافیان ایشان: ۱) توحید، ۲) نبوت و اعجاز، ۳) اولیا و کرامتهای ایشان، ۴) پادشاهان ایران، [قسمت (۱) از آغاز تا سکندر، قسمت (۲) تا پایان اشکانیان، قسمت (۳) تا پایان ساسانیان، قسمت (۴) ملوک ترک و روم]، ۵) خلفای اسلام، ۶) پادشاهان دادگر، ۷) مآثر و جهانداری پادشاهان، ۸) سخنان پادشاهان، ۹) سیاست ایشان، ۱۰) توقیع پادشاهان و نوشته‌های ایشان، ۱۱) زیرکی زیرکان، ۱۲) رایهای صواب و فکرهای درست، ۱۳) مکرها که در باب ملک‌گیری شده است، ۱۴) تدبیر و کاردانی، ۱۵) وعظ و پندهای زاهدان بپادشاهان، ۱۶) پاسخهای بجا و بهنگام، ۱۷) داوران و دانشمندان (قضاة و علماء)، ۱۸) دبیران، ۱۹) ندیمان، ۲۰) پزشکان، ۲۱) معبران و خوابنمایان، ۲۲) ستاره شناسان، ۲۳) شاعران، ۲۴) مغنیان و هنرمندان، ۲۵) زیرکان تیزهوش؛ قسمت دوم: خوی‌های نکو و دارندگان و داستان‌های ایشان: ۱) شرم و سود آن، ۲) فروتنی و سود آن، ۳) بخشایش، و سود آن، ۴) بردباری، ۵) جوانمردی و بلندی همت، ۶) ادب، ۷) رأفت و شفقت، ۸) توکل، ۹) سخاوت، ۱۰) مهربانی و لطف و کرم، ۱۱) مهمان نوازی، ۱۲)

شجاعت، ۱۳) شکیبایی، ۱۴) شکر و سپاس، ۱۵) حزم و اندیشه، ۱۶) پرهیزکاری، ۱۷) کوشش، ۱۸) گفتار و خموشی، ۱۹) وفا بعهد، ۲۰) میانجی‌گری و اصلاح، ۲۱) رازداری، ۲۲) امانت‌داری، ۲۳) نیک‌خویی، ۲۴) پایداری و اندیشه، ۲۵) مشورت و صواب دید؛ قسمت سوم: خوی‌های گوناگون ناپسند مردم و داستان‌های هر یک: ۱) خوی‌های گوناگون مردم، ۲) کینه‌ورزان، ۳) آز و حرص‌مندان، ۴) طمع‌ورزان، ۵) دزدان، ۶) گدایان، ۷) دروغ‌گویان، ۸) کسانی که دعوی پیغامبری کرده‌اند، ۹) بخیلان، ۱۰) پیمان‌شکنان، ۱۱) نادانان و احمقان، ۱۲) ستمکاران، ۱۳) درشت‌خویان، ۱۴) خسیسان پست‌همتان، ۱۵) اسراف‌کاران، ۱۶) خیانتکاران، ۱۷) ناحفاظی و بی‌ناموسی، ۱۸) کفران‌کنندگان نعمت‌ها، ۱۹) سخن‌چینان، ۲۰) شتابزدگان در کارها، ۲۱) بد اعتقادان و ناحفاظان، ۲۲) زنان زیرک، ۲۳) زنان پارسا و نیکوکار، ۲۴) زنان ناپارسا، ۲۵) زنان حیله‌گر و مکار؛ قسمت چهارم: شگفتی‌های جهان و طبیعت: ۱) سود خدمتگذاری شاهان، ۲) نتیجه (زیان) خدمتگذاری شاهان، ۳) بیم و امید، ۴) کسانی که با نیایش (دعا) از بلا رستند، ۵) نیایش و دعاهای گوناگون، ۶) فال‌ها و فالگیران بنام، ۷) گرفتاران در گرداب محنت که رهایی یافتند، ۸) کسانی که از دست دزدان رستند، ۹) کسانی که از چنگ درنده رستند، ۱۰) عاشقان که به وصال نرسیدند، ۱۱) عاشقان که به وصال رسیدند، ۱۲) کسانی که به هلاکت نزدیک شده و رهایی یافتند، ۱۳) قضا و قدر، مخالفت و موافقت با آن، ۱۴) شگفتی‌های آفرینش، ۱۵) عمر حیوان‌های گوناگون، ۱۶) جغرافیا (ممالک و مسالک)، ۱۷) روم و حبشه، ۱۸) ساختمان‌های شگفت‌انگیز شهرها، ۱۹) طلسم‌های شگفت‌انگیز، ۲۰) شگفتی‌های دگر، ۲۱) جانوران وحشی، ۲۲) درندگان وحشی، ۲۳) شگفتی‌های جانوران، ۲۴) شگفتی‌های پرندگان، ۲۵) مزاح‌ها و شوخی‌های گوناگون.

آغاز: حمد و ثنا مبدعی را که از بدایت صباح وجود تا نهایت رواح عدم هر چه هست در حد پادشاهی اوست و شکر و سپاس مر موحدی را که از پیشگاه عقل تا پایگاه طبع هر که هست در تحت او امر و نواهی اوست ... ترتیب این کتاب بر صد باب و چهار قسم نهاده اند و مختم ابواب را بمدح سلطان جهان موشح گردانیده شد ... و این مجموع را جوامع الحکایات و لوامع الروایات نام نهاده شد ... قسم اول از کتاب جوامع الحکایات و لوامع الروایات در معرفت آفریدگار تعالی و معجزات و کرامات انبیاء و اولیاء و تواریخ و مؤثر ملوک و خلفا و مشتمل بر بیست و پنج باب است.

چاپ: تهران، دانشگاه تهران، به اهتمام محمد معین ۱۳۳۵–۱۳۴۰ ش، ۲ج؛ تهران بنیاد فرهنگ ایران، امیر بانو کریمی؛ تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، مظاهر مصفا، ۱۳۷۰ ش (هر یک از آن چاپ‌ها بخشی از کتاب است).

[نسخه‌های منزوی ۳۶۶۹/۵–۳۶۷۲، مقدمه دکتر معین بر جلد اول؛ رجوع نمائید به ترجمه عوفی در مقدمه لباب الالباب نگارش آقای میرزا محمد خان قزوینی و به کتاب تتبعات و تحقیقات راجعه به جوامع الحکایات تألیف دکتر محمد نظام الدین معلم دار الفنون حیدرآباد دکن از مطبوعات اوقاف گیب چاپ لندن (۱۹۲۹) و جلد دوم فهرست کتب فارسی موزه بریتانی صفحه ۷۴۹ و ۷۵۰ و شماره ۳۹۱ ذیل فهرست مزبور؛ فهرستواره منزوی ۳۰۸/۱؛ دنا ۱۰۵۶/۳ (۵۹ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱– جامع الحکایات = الفرج بعد الشدة؛ تنوخی، محسن بن علی (۳۲۷–۳۸۴)

۲– جامع الحکایات = ترجمه الفرج بعد الشدة = فرج بعد از شدت؛ دهستانی مؤیدی، حسین بن اسعد (–۸)

۳– جامع الحکایات (منتخب)

۴– الفرج بعد الشدة (ترجمه)

۱. تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:۸۸

نسخه اصل: پاریس P. 75 (بلوشه ۲۸/۴ ش ۲۰۴۵)؛ بی‌کا، تا: ذیحجه ۶۹۹ق [فهرستواره مینوی: – ۱۷۰]

تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه:۸۸

بی‌کا، تا: همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ – ۹۹۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۱۴

جلد دوم، از باب یازدهم تا باب بیستم و پنجم؛ خط: نسخ، کا: حسام مولوی، تا: دهه دوم شعبان ۷۱۵ق؛ مجدول، در آن آمده که نسخه به رسم مطالعه بدرالدوله و الدین لؤلؤ نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۱×۲۳سم [ف: ۸ – ۲۰۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۹۱–ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 5 (بلوشه ۲۷/۴ ش ۲۰۴۳)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۷۱۷ق [فیلمها ف: ۲ – ۲۴۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۸–ف

نسخه اصل: فاتح ش ۴۳۰۹. قسم ۱ تا ۲۴۶ر، قسم ۲ تا ۳۵۲ر، قسم ۳ تا ۴۴۱ر، قسم ۴ تا ۵۳۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵ ربیع الاول ۷۳۲ق [فیلمها ف: ۱ – ۷۰]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۹۱/۵–ف

نسخه اصل: مجلس شورای ملی. فقط دارای چند حکایت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۴۲ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۲ – ۹۶]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۵۸–ف

نسخه اصل: مینوی ش ۱۴۴؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۴۹۰گ [فیلمها ف: ۲ – ۱۴۷]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۰۸

از خلافت مهدی (باب پنجم بخش نخستین) تا نیمه باب ۲۵ بخش چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: نخودی گوناگون، جلد: تیماج سرخ، ۴۲۰گ، ۲۲سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۴ – ۱۱۴]

۸. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ قطع: رحلی [نشریه: ۶ – ۶۴۳]

۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۰۸/۲

در هامش تا باب ۲۴ قسم ۴ در قصیده ستایش نظام الملک قوام الدین و افتاده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: ساغری [نشریه: ۲ – ۹۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۱۰

آغاز: بخواهند استانید و اعمال جرایم هر یک بر خواهند شمرد تو چه دوست داری که آن زمان در حق تو چه فرمایند مامون گفت عفو دوست دارم

قسم دوم کتاب است و تتمه نسخه ۷۵۰۹ مجلس شورا می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول مذهب مرصع؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۲۶ – ۱۷]

۱۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۴۲

قسم ۱؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با تاریخ ۱۱۴۹ و ۱۱۸۴؛ تملک: ابوالبقاء بن سلیمان حسنی در ۱۰۵۳، فرخ رز بیک پسر ملک آقای مقوم خلیوند در ۱۰۳۵؛ ۲۰۷گ، قطع: رحلی [نشریه: ۶ – ۶۴۳]

۱۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۰

دارای قسم ۲ و ۳ و ۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۷ رجب ۹۲۳ق؛ کاغذ: هندی [نشریه: ۲ – ۷۲]

۱۳. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

قسم نخست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی:آغاز (در خطبه افتاده)؛ مجدول شنگرف و لاجورد؛ جلد: تیماج تریاکی، قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۵۴۵]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۱

آغاز: حلم باب پنجم در فضیلت همت باب ششم؛ **انجام:** پس قدری گوشت از آن پیش وی انداخت و از شر شیر و ضرور یوز امان یافت تا عاقلانرا معلوم شود سلامت با نصیب باشد تمامی دفتر اول از کتاب جامع الحکایات و لامع الروایات

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط (نواقص: ۱. قسم دوم در ابتدای کتاب صحافی و از اول اقلا یک صفحه افتاده است، ۲. قسم دوم از بیست و پنج باب فقط چهارده باب اول را منظم دارد و یک جزو هشت صفحه ای از نیمه دوم باب بیست و چهارم و نیمه اول باب بیست و پنجم بآخر آن الحاق شده و از آخر نیز ناتمام است ۳. قسم اول در آخر صحافی شده و از اول فاقد باب اول و دوم است)؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج، ۵۸۷گ، ۲۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۳۶]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** شپهر سرکش امر ترا بفرمانست

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ با سرلوحه مذهب، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۳۷۵گ، ۳۲سطر (۱۴×۲۷)، اندازه: ۲۱×۳۷/۵سم [ف: ۶ – ۳۲۷]

۱۶. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۰۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [نشریه: ۳ – ۱۷۰]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: مرتضی حسینی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: میان برگ‌های ۱۹۳ و ۱۹۴ از میان باب بیست و چهار قسمت یکم تا میان باب هفت قسمت دوم افتاده و همچنین از پایان نسخه، یک برگ از باب بیست و پنج قسمت چهارم نابود شده، قسمت یکم در برگ ۲۲۱ و قسمت دوم میان برگ‌های ۱۹۳ و ۱۹۴ و قسمت سوم در برگ ۳۴۹ و قسمت چهارم در پایان جلد پایان یافته؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی گوناگون، جلد: تیماج آبی، ۴۲۵گ، ۲۹ سطر (۱۷×۲۸)، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۲ – ۲۱]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱-بهار

۴۲۷۸ بیت، کامل ولی از آغاز دیباچه اندکی افتاده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی:آغاز؛ با یادداشت ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۵۵ تنگوزئیل؛ ۵۳۶گ، قطع: رحلی [نشریه: ۵ – ۶۶۰]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۹۶/۲۴

آغاز: در باب حیا: آورده اند که امیر اسمعیل احمد سامانی پادشاه خراسان بود؛ **انجام:** پس با او مصاهرت کرد و دختر خود را بزنی بوی داد

منتخبی است از داستانها و حکایات جوامع الحکایات در هفت باب: در باب حیا، در باب تواضع، در نتیجه شکر فیاضی علی الاطلاق، در سکوت و نطق، در اصلاح ذات و صله رحم، در اختلاف طبایع، در مذمت حقد و حسد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ به شیوه چلیپایی؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن تریاکی، ۲۶ص (۳۷۵-۴۰۰)، اندازه: ۳۰×۲۱سم [ف: ۹ – ۲۹۵]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۴۶/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: سیاه، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱/۵سم [ف: ۷ – ۲۲۱]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۰۱

آغاز: مرابط نظام الملک قوام الدوله صاحب الرای و الکافیة ملک ملوک الوزراء قدوة صدور العظماء مفخر اکابر العرب و العجم القارع ذروة المجد و الکرم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ محشی از محمد تقی بهار با رمز «م.ب»، یادداشتی در اهدای کتاب به محمد تقی ملک الشعراء بهار از طرف محمد کاظم تهرانیان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۳۶گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷/۵سم [ف: ۲۸ – ۲۱۴]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۹۶۵

انجام: میان بغداد کوی می‌باخت چون یاران بخش کولوند یزید

بن مرثد را گفت تو یار عیسی
خط: نستعلیق زیبا، کا: عبدالرزاق بن ابراهیم، تا: ۱۰۰۵ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین، ضمن دو نقشه تاج مانند آمده که کتاب به دستور محمد بن سلیمان الحسنی داعی سلطنت شاه عباس حسینی (صفوی) بهادرخان نوشته شده؛ تملک: محمد رشتی در قصبه طبس به تاریخ ۱۲۰۳، سید محمد ابراهیم بن مرتضی موسوی عاملی با مهر «عبده الراجی محمد ابراهیم الموسوی» (بیضی)، محمد جعفر ضیائی به تاریخ چهارشنبه ۲۱ ربیع الثانی ۱۱۷۳، فرهاد بن ولیعهد (فرهاد میرزا) به تاریخ ۱۴ محرم ۱۲۸۹ با مهر «معتمد الدوله» (بیضی)، عبدعلی بن فرهاد میرزا به تاریخ غره ربیع الاول ۱۳۰۶ و مهر «لا اله اللا الملک الحق المبین عبده محمد علی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۴۱/۵×۴۱/۵سم [ف: ۲۰ – ۲۹۵]

۲۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۷ ـ ب

کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۸۳گ، ۳۱سطر (۱۶×۲۷)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱ – ۱۸۹]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۴۰

خط: نستعلیق، کا: حسن بن سید امیر کیا لاهیجی، تا: ۱۰۱۸ق، جا: رشت، به جهت ابوالمکارم عبدالوهاب بن عبدالفتاح رشتی؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۸۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۴×۳۶/۵سم [ف: ۲۳ – ۱۱۲]

۲۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۹۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** باب سیزدهم از قسم چهارم در عجایب قضا و قدر و مخالف و موافقت آن ... حکایت در قصص الانبیاء آورده اند که روزی موسی کلیم با حضرت آفریدگار تعالی مناجات میکرد و مباسطی می‌نمود و گفت الهی سری از اسرار ربوبیت خود بر من کشف گردان خطاب آمد که ای موسی طاقت نداری و صبر نتوانی ... هر کس در این حکایت تأمل کند چون رحمتی نبیند بداند که شاید که گناهی کرده باشد که مستوجب آن زحمت شده باشد. بیت: چون تو بر دیگری ستم نکنی ×× هیچکس نیز بر تو هم نکند/ حکایت ...

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۱۸ق؛ افتادگی: انجام؛ تملک: کتابخانه سلطنتی هندوستان در ۱۰۱۸، ۱۰۱۹ و ۱۰۲۶ق، حاج محمد کاظم در ۱۲۲۵، کتابخانه شجاع الدوله در دارالخلافه طهران در ۱۲۴۵، محمود نامی که در حصار اردبیل بوده در ۱۲۵۲ق؛ مهر: «بنده شاه جهان ضیاء الدین محمد»، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۱۴۴۷ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم[ف:۷-۳۰۶]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۴۸/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: دولت آبادی و فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۵۴۵ص، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷×۲۵/۸سم [ف: ۵ – ۴۷]

۲۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** عمر او باد فزون زانکه در آید بشمار ×× زانکه افزونی انعامش از افزون بگذشت؛ تمام شد قسم دوم از کتاب جامع الحکایات و لوامع الروایات در خدمت حضرت عظمت و جلالت دستگاهی محبان پناهی مستغنی الاوصافی، کرم الاخلاقی آقا سیف الدین محمد ضاعف الله قدره و طول الله عمره روز دوشنبه ۲۷ شهر صفر ختم بالخیر و الظفر سنه ثلاث عشرین الف من الهجرة نبوية صلی الله علیه و سلم

دارای چهار قسم، سه قسم اول هر یک بیست و پنج باب و قسم چهارم بیست و چهار باب دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳؛ مهر: «محمد بنی الله ولی الله»؛ جلد: چرمی، ۴۳۶گ، ۱۹–۲۰سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵ [ف: ۱ – ۳۸۶]

۲۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۳ ـ ب

جلد دوم است از آنجایی که برای جنیدی نوشته شده (بخش ۳)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۲۱ سطر (۲۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [ف: ۱ – ۱۸۹]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** سپهر سرکش امر ترا بفرمانست.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: امین الدین محمد و غیره، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۰۲۹ق؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید و کاهی، جلد: تیماج عنابی، ۵۳۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۷ – ۶۳]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** سپهر سرکش امر ترا بفرمانست تمت ... امین الدین محمد عفی عنها

خط: نسخ و نستعلیق، کا: امین الدین محمد، تا: ۱۰۲۹ق؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن [الفبائی ف: – ۱۷۴]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۰۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** حیات خصمش دردیده حود جو خواب ... فی شهر رمضان المبارک سنه احدی و ثلثین و الف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن [الفبائی ف: – ۱۷۴]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** که چون آنروز شود خدای عزوجل مؤمنانرا از طعام او گرداند و السلام.

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: شکری اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۸۲ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: ۱۰ – ۱۶۱۷]

۳۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷ - ب

هر چهار بخش است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۲ رجب ۱۰۴۸ق؛ موسی بن محمد باقر به دستور نجفقلی خان بیگلر بیگی تبریزی که در تهران این نسخه را خریده بود آن را در ۱۲ جمادی

الاول (تخاقوی ئیل) ۱۲۶۵ کامل نموده، از نوشته محمد رضا در صفحه عنوان بر می‌آید که محمد بن سلیمان حسینی نسخه‌ای از این کتاب بی تغییر و تبدیل به دستور شاه عباس نوشته بود، نسخه ما باید از روی آن کامل شده باشد؛ کاغذ: سپاهانی نخودی و فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۵۰۲گ، ۲۵ سطر (۱۵×۲۵)، اندازه: ۲۴×۲۸سم [ف: - ۹۲]

۳۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** باب سیزدهم از قسم چهارم در عجایب قضا و قدر و مخالف و موافقت آن ... حکایت در قصص الانبیاء آورده اند که روزی موسی کلیم با حضرت آفریدگار تعالی مناجات میکرد و مباسطی می‌نمود و گفت الهی سری از اسرار ربوبیت خود بر من کشف گردان خطاب آمد که ای موسی طاقت نداری و صبر نتوانی ... هر کس در این حکایت تأمل کند چون رحمتی نبیند بداند که شاید که گناهی کرده باشد که مستوجب آن زحمت شده باشد. بیت: چون تو بر دیگری ستم نکنی ×× هیچکس نیز بر تو هم نکند/ حکایت ...

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۰۵۰ق و ۱۰۸۹ق؛ افتادگی: انجام؛ نورالدین محمد لاهیجانی به سال ۱۰۵۰ق قسمتی از این نسخه را کتابت کرده و اجل مهلت اتمام نداده و سپس به سال ۱۰۸۹ق در زمان شاه سلیمان صفوی محمد رضا ابن محمد مقیم تبریزی که از کاتبین و منشیان دربار صفوی بوده است کتابت نسخه را انجام داده؛ مجدول زرین و الوان، در سرآغاز چهار قسم کتاب چهار سرلوح مذهب مرصع مزدوج بسیار خوب طرح است؛ تملک: کتابخانه خزانه عامره فارس در ۱۰۸۹ و ۱۰۹۷؛ مهر: میرزا مهدیخان استرابادی، مصطفی به تاریخ ۱۰۲۴ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۱۱۰۰ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۵×۴۰/۷سم [ف: ۷ - ۳۱۲]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۲۹

آغاز: برابر **انجام:** سپهر سرکش امرترا بفرمان است.

خط: نسخ و تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۱ق؛ کاتب در پایان قسم اول ص ۴۱۸ رقم کرده: «تمام شد قسم اول از کتاب جامع الحکایات و لامع الروایات ... سنه خمسین و الف. کاتب ... ذره خاکسار مرتضی قلی بن الله وردی افشار ...»، در پایان قسم سوم (ص ۶۸۲) رقم کرده: «تمام شد قسم سیم از کتاب جامع الحکایات و لوامع الروایات ... سنة احد و خمسین بعد الالف». لذا در ۱۰۵۰ و ۱۰۵۱ نوشته شده، در پایان نسخه از صحیفه ۷۷۲ تا آخر کتاب، ۳۲ صحیفه به خط و کاغذ تازه‌تر است و کاتب این قسمت رقم کرده: «تمت الکتاب الموسوم بجوامع الحکایات و لوامع الروایات ... سنه۱۲۲۴»؛کاغذ:اصفهانی شکری آهار مهره‌دار و حنایی، جلد: تیماج ماشی،۸۰۳ص، ۲۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۶ - ۱۸۶]

۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۵۸

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد قاسم بن محمد جلیل، تا: ۱۷ ربیع الاول ۱۰۵۷ق، جا: بخارا؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول مذهب؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: ساغری سیاه، ۴۷۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۶/۷×۳۹/۲سم [ف: ۲ - ۱۹۱]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۱

آغاز: بسمله. قسم دویم از کتاب جامع الحکایات و لوامع الروایات در بیان اخلاق حمیده و سیر مرضیه مشتمل بر بیست و پنج باب؛ **انجام:** مطیع طاعت امرت زمانه باد از آن ×× سپهر سرکش امر ترا بفرمانست.

قسمت دوم تا چهارم؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: هدایت الله بن نعمه الله بیلندی جنابذی (گنابادی)، تا: پنج‌شنبه ۲ محرم ۱۰۶۴ق؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۵۵۴ص، ۲۳ سطر (۱۰ × ۲۲)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۹۷]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۴۰۳

آغاز: آن نگونسار به کهساری پناهم. عقل گفت که چون این مقدمه مقدرست که بشریت عرضی است که خود نیاید؛ **انجام:** آیت فخر و عظم در شأن او منزل شدست ×× رایت فتح و ظفر بر رمح او مقصود باد

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میر هادی بن میر مهدی حسینی لنگرودی، تا: پنج‌شنبه ۲۲ ذیقعده ۱۰۸۴ق؛ افتادگی: آغاز (مقدمه و اندکی از باب اول)، مجدول، یادداشت معرفی کتاب و مؤلف از محمد صادق بن محمد علی الله آبادی مازندرانی ملقب به ادیب حضور در ۱۳۰۳ش برابر ۱۳۴۳ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: فرنگی حنایی آهار مهره، جلد: میشن یشمی، ۴۶۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۹۰]

۳۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۲۳

آغاز: ... ان نگو نسار به که آری پناهم عقل گفت که چون این مقدمه مقدر؛ **انجام:** آیه فخر و عظم در شأن او منزل شدست ×× رایت فتح و ظفر بر رمح او مقصود باد

خط: نستعلیق، کا: میر هادی بن میر مهدی حسینی لنگرودی، تا: پنج‌شنبه ۲۲ ذیقعده ۱۰۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج سبز، ۴۶۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۳۹]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۱/۴۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی آهار مهره، جلد: میشن مشکی، ۲گ (۱۰۹پ - ۱۱۰پ)، ۲۳سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۲×۲۶/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۰۶]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۴

از سرگذشت فریدون تا باب در هزلیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی عطف تیماج سرخ، ۲۰۹گ، ۱۷سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [سنا: ف: ۱ - ۲۶۴]

۴۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۶۰

آغاز: بسمله. شکر و سپاس بیقیاس که مقاطع اوهام انسان از مطالع آن نشان ندهد و اعداد اعداد حمد بی حد که نهایت اولوالابصار از بدایت آن عاجز و قاصر آید واجب الوجودی را سزد که

چندین هزار انواع حیوان بی رویت و تفکر در حیز تصویر آورد ... اما بعد چنین گوید مؤلف این تألیف ... محمد بن محمد العوفی النجاری که چون ... ملک ناصرالدین ... ایام حشمت او منقضی گشت و اقبال صاحبی نظام الملکی بی و بال قتال آن مهم بکفایت رساند مؤلف این مجموع ... از قبل ملک ناصرالدین به تألیف این حکایات و ترتیب این روایات مأموریت ... داده بود ... و ناگاه کنگره قصر حیات ناصری بزلزال زوال گرفتار شد و این مجموع نامریت و این ابواب نامهذب بماند تا شبی همت بر اتمام آن مقصود گشت ... و در دولت نظام الملکی سلطان الوزرائی ... ترتیب این کتاب بر صد باب و چهار قسم نهاده آمد؛ **انجام:** حسب الاشاره لازم الاطاعه نواب ستوده ... میرزائی میرزا آقا تنکا وزیر جلیل القدر گیلان تپه ... کمترین داعیان ... محمد سعید اللاهیجانی ... به انتساخ این کتاب اقدام نموده ... بتاریخ روز دوشنبه هیجدهم شهر محرم الحرام من شهور سنه خمس و سبعین و الف هجری بانجام و اختتام رسانید و السالم.

خط: نستعلیق خوش هندی، کا: محمد سعید، تا: با تاریخ ۱۱۴۵ق؛ مجدول زرین، یک سرلوح مذهب مزدوج مرصع بسیار خوب؛ تملک: کتابخانه محمد زمان بن ملا عطاء الله در ۱۱۴۵، به سال ۱۲۳۲ق داخل کتابخانه شاهنشاهی شده؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم زرشکی، ۸۹۴ص، اندازه: ۲۷/۵×۴۹سم [ف: ۷ - ۳۱۰]

۴۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۲۸

آغاز: که هیچ چیز ازنظر حی لاینام محجوب نیست از قبایح اجتناب نماید؛ **انجام:** من سادات ایشانرا گفته ام نه اراذل ایشانرا و تو از سادات ایشان نیستی مرد از این ... خجل شد و هیچ نتوانست گفت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر رمضان ۱۱۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ مهر: «عبده محمدبن نظام الدین» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳ - ۱۵۶۰]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۹۲۷

آغاز: بسمله، بر خاطر زاکیه عقلا عالم و ضمایر صافیه فضلا؛ **انجام:** آنان که خاکر را به نظر کیمیا کنند ×× آیا بود که گوشه چشمی به ما کنند

خط: نستعلیق، کا: ساروی، عبدالکریم، تا: ۱۲۳۹ق، به نام نظام الملک شمس الدین؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۵. تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۸۴

نسخه اصل: پاریس s. p. 906؛ بی‌کا، تا: ۱۳۱۸ق، نوشته ۱۳۱۸ م (بلوشه ۲۷/۴ ش ۲۰۴۴- دیباچه چاپ ۱۳۵۲ ج ۱ قسم ۳ ص ۹۹ و ۱۰۹) [فهرستواره مینوی: - ۱۶۹]

تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه:ف۸۴

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۹۵]

۴۶. تبریز؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۵

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۴ - ۳۲۳]

۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۲تا۹۴-عکسی

نسخه اصل: کتابخانه ملی پاریس شماره ۳۲ فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ [نشریه: ۲ - ۲۷۳]

۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۶۱-ف

نسخه اصل: کتابخانه ملی ش ۱۱۱۴۵-۳۸۲؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۷۰]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۹۰/۲-ف

نسخه اصل: کتابخانه گنج‌بخش ش ۴۰۹؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۸]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اسباب میهمانی او را چنانکه در خور بود فراهم آورد و جمعی را در خدمت او باز داشت و شبی از شبها لباس خود را متغیر نمود و لباس بعنوان ...

باب اول تا سیزدهم از قسم نخست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ مهر: «سلطان اکبر» (بیضی)؛ کاغذ: آبی آسمانی، جلد: مقوایی با روکش چرم قهوه‌ای، ۶۷۱ص، ۲۰ سطر(۱۴ × ۲۵)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۹۷]

۵۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۷۹ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸۰گ، ۲۹ سطر (۱۵×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: - ۴۵]

۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۱/۹-ف

نسخه اصل: بادلیان ش ۲۸۸ الیوت ۱۴۷۶ اته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۴۴]

۵۳. تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه:ف۸۵

نسخه اصل: بادلیان ۱۷۱ و ۱۷۲ الیوت (۳۲۴ اته)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح آراسته در آغاز هر بخش (همان دیباچه ص ۱۰۲ و ۱۰۳) [نشریه: ۱۱ - ۹۹۵]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۸۵

همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: - ۱۷۰]

۵۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۴/۲ ـ ج

قسم اول در معرفت آفریدگار تا «باب ۱۵ در عجایب جهان، از قسم چهارم و نویسنده آن باب را کوتاه و گزین کرده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۲گ (۱۴۹پ-۲۵۰ر)؛ [ف: ۱ - ۱۸۹]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** همیشه عصت حق ناصر و معین تو باد ×× که عون و عصمت او اصل و قدر امکانست / مطیع امر نهادت زمانه باد از آنکه ×× سپهر سرکش امر ترا بفرمانست

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۸گ، ۲۹ سطر (۱۶/۵×۲۶/۵)، اندازه:۲۴×۳۸ سم [ف: ۳۴ - ۳۴]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۱۲

آغاز: عالی مرتفع پدید آمده است بی آنک کسی عمارتی کند

یا کسی جویی کند پادشاه بخندید و گفت مگر دیوانه شده ای در عقل چگونه گنجد که بنایی بی بنا کننده ای پدید آید؛ **انجام:** نسخه: حکایت - آورده اند که مردی به نزدیک هشام بن عبدالملک رفت و گفت یا امیر درین راه که به خدمت تو می‌آمدم ... آفریدگارا دفع نمایی تویی می‌بینی که دو خصم قوی قصد من.

از حکایت ۱۸ از باب اول از قسم اول تا باب نهم قسم چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳۸ - ۲۴]

۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۴

آغاز: ضمیر آن وزیر رأی زن هر روز ظاهر تر چهره نموده تا محیط پنج شاخ دست جواد او؛ **انجام:** بطلمیوس حکیم میگوید که در شهری از شهرهای روم که آن را قندفه ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۴۶۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳ - ۲۱۸]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از جرایم و تقصیرات بروی می‌شمرد گفت یا امیرالمؤمنین فردای قیامت امیرالمؤمنین را هم چنین به موقف محاسبه.

قسم اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۶]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** آورده اند که روزی آن حضرت از حجره مبارک برون آمد چهره او متغیر شده بود یکی از یاران گفت من همین ساعت مصطفی را بخندانم پس پیشتر آمد و گفت دجال چون براید مردمان در آنوقت گرسنه و قحط زده باشند

خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۲گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۴/۵×۳۴سم [ف: ۲ - ۴۳۱]

۶۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۷۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** سرگشته او ز دست عنا چون فلاخن است ×× همچون زبان بکام رسد هر که لب شکافت

بدون ذکر فصل و باب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۱۴۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴ [ف: ۱ - ۳۸۵]

● جوامع الحکایات / داستان / فارسی

javāme'-ol hekāyāt

داستان‌ها و حکایت‌هایی است از جوامع الحکایات عوفی، روضة الصفا و حبیب السیر و دیگر کتاب‌ها.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۳۹/۱-۱۳/۱۹

آغاز: سپاهیان را طلبیدند به جهت مواجب به ایشان پیوستند حکایت احمد بن سلیمان از پدر خود روایت کرده که میان معتصم خلیفه وعبدالله بن طاهر به سببی ا زاسباب نقاری پیدا شده بود؛ **انجام:** حکایت: نوشته اند که شیری که گاو ماهی از نهیب پنجه او در زمین نیارستی زد ... روباه جواب داد که ا زآن سر که درپیش تخت ملك موضوع است اکنون ...

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۳۳۰]

● جوامع الحکم / داستان / فارسی

javāme'-ol hekam

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۱۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه:۱۷/۳×۳۰سم [رایانه]

↩ جوامع الحمیات < الحمیات (جوامع)
↩ جوامع حیلة البرء < حیلة البرء (جوامع)

● جوامع الخیرات فی تفسیر الآیات / تفسیر / فارسی

javāme'-ol xayrāt fī tafsīr-el āyāt

قمی زیوانی، حبیب الله بن زین العابدین، ۱۲۸۹ - ۱۳۵۹ قمری

qomī zīvānī, habīb-ol-lāh ebn-e zayn-ol-'ābedīn (1872 - 1940)

این کتاب از کتب مفصل فارسی در این رشته است که به خامه‌ای روان نگاشته شده است و دارای چهارده «مقدمه» است. روش این تفسیر: بیان مدلول و مفاد آیات و نقل احادیث وارده از طرق امامیه و لطایف و اشارات و رد و ایراد و نقض ابرام گفتار مفسرین. به مناسبت مقام و هم استطراداً فواید دیگری در آن ذکر شده است و خالی از اطناب نیست و می‌نماید که مؤلف موفق به اتمام نشده است. چند سطری از دیباچه: «غرض اصلی از بعث رسل و انزال کتب نیست مگر تکمیل نفس و قابلیت و استعداد آن از برای رسیدن بدرجات عالیه جنان و متنعم شدن بنعماء لایتناهی الهیه و قرب جوار مقدسین و انبیاء و مرسلین و تقرب بحضرت رب العالمین و هم مرتب و منظم بودن اعاشه و لوازم زندگانی انسان در دار دنیا با وجود بودن انسان مدنی و محتاج باعانت و اجتماع همه با هم و رفع منازعات لازمه قوه شهویه و غضبیه از ایشان لازم بود سایسی از جانب خدا و قوانینی از حضرت عزت تبارك و تعالی و آن قوانین منزله نیست مگر نور روشنی دهنده و کتابی هدایت کننده که عقول و اوهام بکنه آن نرسد و انوار حقایق خفیات آن را هر کس ادراك ننماید لهذا علماء و مفسرین در تفسیر آن هر کس براهی رفته لیکن چاره نیست جز رجوع کردن باهل قرآن و فرا گرفتن آن از ائمه اطهار صلوات الله علیهم که اهل ذکر و قرآن و عالم به تنزیل و

تأویل و ناسخ و منسوخ و محکم و متشابه و مطلق و مقید و عام و خاص و موصول و مقطوع و مضمر و مظهر و حد و مطلع می‌باشند و حاوی قرآنند چنانکه جابر گفت شنیدم از ابو جعفر محمد بن علی (ع) که فرمود ما یستطیع احد ان یدعی انه جمع القرآن ظاهره و باطنه غیر الاوصیاء». (مهدی ولائی)
آغاز: حمدنا محدود و ثنای نامعدود خالقی را سزاست که ذات مقدسش خیر محض و محض خیر است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** این آیت در وعظ و زجر است تا تکلم نکنند بر فضل آباء و اجداد چون در صورتی که اولاد مخالفت کنند امر خدا را شرافت اجداد نفعی بحال آنها ندارد.
جلد۱، از اول کتاب تا آیه ۱۳۵ سوره بقره؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۴ رمضان ۱۳۴۷ق؛ با اجازه تصدی امور حسبیه (بی‌تاریخ) از مرحوم میر سید محمد بهبهانی [فرزند مرحوم سید عبدالله بهبهانی (از حامیان و بانیان مشروطیت ایران مقتول در ۱۳۲۸ هـ.ق.) و از معارف علماء ایران بود. حدود ۱۳۴۴ خورشیدی درگذشت و جنازه اش منتقل به نجف شد.] به مؤلف این کتاب؛ واقف: حاج محمد حسین ساوه آهن فروش، ۷ تیر ۱۳۲۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۶۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱۱ - ۶۰۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۷۸
آغاز: قسمت نحو: الحمدلله رب العالمین ... چون علم بکتاب الله مجید متوقف است بر علم نحو لهذا این بی بضاعت. آغاز قسمت تفسیر: الحمدلله رب العالمین ... چون بحمدالله فراغت حاصل شد از تفسیر جزو اول از سی جزو کلام الله مجید؛ **انجام:** آنچه متصل میشود بأحکام توراة و انجیل، تمام شد حزب اول از جزو دوم از سی جزو کلام الله مجید ربانی ...
قسم اول از تفسیر جزء دوم، از آیه «سیقول السفهاء من الناس» [البقرة: ۱۴۲] تا آیه «ذلک بأن الله نزل الکتاب بالحق»[البقرة: ۱۷۶] و روز جمعه نهم شعبان ۱۳۴۸ در قریه زیوان پایان یافته، و چون در تفسیر احتیاج زیادی است به علم نحو مؤلف در اول این جزء کتابی در نحو نوشته و ملحق نموده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۹ شعبان ۱۳۴۸ق، جا: زهان؛ محشی از خود مؤلف؛ صورت اجازه آیة الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری و حاج سید محمد بهبهانی به مؤلف و عکس وی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱ - ۳۹۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۷۰
آغاز: الحمدلله علی آلائه و الصلوة علی خاتم انبیائه و علی سید اولیائه و اللعنة علی اعدائه الی یوم لقائه و بعد چنین گوید این مفتقر الی الله ابن زین العابدین القمی حبیب الله عفی الله عن جرائمهما بحق محمد و آله الطاهرین امناء الله که این کتاب مستطاب؛ **انجام:** ایضا عن زرارة عن ابیجعفر مثله و الحمدلله اولا و اخرا.
جلد ۲، از تفسیر آیه ۱۹۸ تا ۱۷۲ سوره بقره با مقدمه‌ای مفصل در ۲۷ صفحه مشتمل بر توصیف این کتاب و ذکر مآخذ آن و هم گفتاری در معرفت الفاظ حدیث و سلسله اجازه روایتی مؤلف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ شوال ۱۳۴۹ق؛ واقف: حاج محمد حسین ساوه آهن فروش، ۷ تیر ۱۳۲۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن عنابی، ۳۹۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱۱ - ۶۰۴]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۷۱
آغاز: پس از دو سطر خطبه و نام مؤلف: که این مجلد هفتم است از کتاب مستطاب جوامع الخیرات فی تفسیر الایات و این مجلد مشتملست (کذ) جزء اول بر توحید و عدل و نبوت عامه و درآنست (کذ) ذکر مذاهب باطله و عبده اصنام و فرق یهود و فرق نصاری و ابطال مذاهب مختلفه بادله و برهان و انتقاد مذاهب فعلیه اهل کتاب و انتقاد کتب فعلیه دائره بین ایشان و اثبات محرفیت کتب عهد عتیق یهود و کتب عهد جدید نصاری و اینکه طریق اثبات نبوت موسی و عیسی علی نبینا و اله و علیهماالسلام بلکه طریق اثبات نبوت تمام انبیاء سلف منحصر است بقرآن مجید که مصدق انبیاء و مثبت نبوت و کتاب ایشانست (کذ) والا راهی در دست ندارند و جزو دویم (کذ) این مجلد در نبوت خاصه؛ **انجام:** و تبدیل نمودن دین و شرع و احکام آن حضرت و ما ختم کردیم این مجلد از جوامع الخیرات را بان و الحمدلله اولا و اخرا و ظاهرا و باطنا امید که خدا توفیق بدهد ما را برای نوشتن سایر مجلدات انشاءالله.
آیه‌های ۷۸ و ۷۹ سوره آل عمران و آیه ۱۳۰ سوره بقره عنوان شده و به اصول دین و احتجاج یا فرق یهود و نصارا پرداخته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ رمضان ۱۳۵۰ق؛ واقف: حاج محمد حسین ساوه آهن فروش، ۷ تیر ۱۳۲۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۶۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱۱ - ۶۰۴]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۷۲
آغاز: پس از سه سطر خطبه و نام مؤلف: که این مجلد چهارمست (کذ) از کتاب مستطاب جوامع الخیرات در تفسیر کتاب الله المجید که یک جزو و نیم آن در سه مجلد بحمدالله و مجلد هفتم این کتاب بمناسبتی خاتمه یافت؛ **انجام:** و بدان که خبردادن طالوت بنهر ظاهراً دلیل نبوت است و شاید شموئیل چنان اخبار کرده باشد.
جلد ۴، از تفسیر آیه ۱۹۹ تا آیه ۲۵۱ سوره بقره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶ جمادی الثانی ۱۳۵۸ق؛ واقف: حاج محمد حسین ساوه آهن فروش، ۷ تیر ۱۳۲۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱۱ - ۶۰۵]

● جوامع الرسائل فی تحقیق المسائل = الفروع و الاصول بالدلائل / فقه / عربی

jawāmi'-ur rasā'il fī taḥqīq-il masā'il = al-furū' wa-l

usūl bi-d-dalā'il

قمی، هدایت الله بن رضا، ق۱۳ قمری

qomī, hedāyat-ol-lāh ebn-e rezā (- 19c)

مجموعه‌ای که مؤلف از رسائل استادش میرزای قمی و نیز پاسخ او به سؤال‌های فقهی را در این مقاله‌ها تنظیم کرده و مقدمات رسائل را انداخته است. نسخه‌ها در تعداد مقاله‌ها یکسان نیستند، در برخی هفده، در برخی هیجده، در برخی بیست و در برخی بیست و یک مقاله آورده شده و الذریعه آنها را هیجده مقاله دانسته است. فهرست مقاله‌ها در نسخه بیست و یک مقاله‌ای: ۱. شرط ضمن العقد؛ ۲. منجزات المریض، تاریخ تألیف ۱۱۹۵؛ ۳. میراث الزوجة من غیر المنقولات، تاریخ نگارش ۱۱۹۷؛ ۴. تنازع الزوجین فی متاع البیت، نگارش ۱۱۹۷؛ ۵. مسالة من قتل و له ام و صبی و لایر ضی الام الا با لقصاص، نگارش ۱۱۹۸؛ ۶. جواز ارضاع احدی الاختین ولد الاخری؛ ۷. فی انتقال مال من مات و علیه دین او وصیة الی وارثه، نگارش ۱۲۰۵؛ ۸ اخذ ما یقال فی عرف العجم «شیر بها »نگارش ۱۲۰۵.؛ ۹. جواز تصرف المالک فی ملکه مع علمه بتضرر الغیر، نگارش ۱۲۰۵ در کاشان؛ ۱۰. التسامح فی ادلة السنن؛ ۱۱. فی حکم الانفخة المأخوذة من المیت، نگارش ۱۱۷۷ فی المشهد الغروی؛ ۱۲. سؤال رأس الجالوت عن الرضا (ع) نگارش ۱۲۰۰؛ ۱۳. تحدید وقت افطار المسافر، نگارش ۱۱۷۸ فی الغری؛ ۱۴. حکم من اجنب لیلة الصیام؛ ۱۵. حکم الطلاق بالعوض؛ ۱۶. بیان اخراج المؤمن فی الزکوة، نگارش ۱۱۹۵؛ ۱۷. بیع الفضولی؛ ۱۸. شرح الالفیة للشهید؛ ۱۹. بیان بعض احکام القضاء (این رساله حواشی از ابوطالب الحسینی القمی دارد)؛ ۲۰. شرح اللغز المنسوب الی محمد هادی المشهدی، تاریخ نگارش ۱۱۹۹ در نجف؛ ۲۱. اشعاره الفارسیة و العربیة. یکی از اشعارش این است: «بس که ترسیده است چشم غنچه از غارتگران ×× پای بلبل را خیال دست گلچین می‌کند»

آغاز: الحمدلله المتفرد بالازلیه و القدم و الموجود الذی اخرج نور الوجود من ظلمه العدم و المعبود الذی خصصنا بالنعم و المحمود الذی فضلنا علی سایر الامم و المقصود الذی ...

چاپ: مشار عربی، ص۲۸۵؛ دارالخلافه طهران، سنگی، بی ناشر، ۱۳۱۹ق، رحلی، ۲۲۰ص (صص۵۳۸–۷۵۷)

[الذریعة ۲۵۱/۵؛ دنا ۱۰۵۸/۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و انشق اخفی النیرین لاحمدی ×× ابهیها لک مرتین یراجع / دو پاره شده مه از اعجاز احمد در سماء یکبار ×× دوباره مهر برگشت از برای تو باری ...

خط: نسخ، کا: محمد حسین استرآبادی، تا: چهارشنبه ۴ ذیقعده ۱۲۶۶ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی با نشان «منه» دارد، دست‌نوشته‌ای در خصوص کتابت نسخه از «محمد ابراهیم »، به سال ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: تیماج زرشکی، ۲۴۹گ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۷ - ۱۰۸]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۹۳-۳۰/۱۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** من چون گل و این زمان چو آتش ×× این دهر چو تیر و من نشانه / کو کس که بیاید این مراحل ×× گفتند همه بود این فسانه

تعداد ۲۰ رساله در فقه و اصول فقه و اعتقادات است و در آخر اشعار فارسی و عربی مؤلف اضافه شده؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد علی اکرولی اصفهانی مشهور به واعظ، تا: ۱۶ شوال ۱۲۷۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۳۳۱]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** یسمونه سلما ابی کان یقول لاباس ببیع کل متاع کنت تجده فی الوقت الذی لبعت فیه والظاهر ان مراده علیه السلام من قوله تجده تقدر علیه وان لم یکن عندک وان هذا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۹۱گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۷]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** کو کس که بیابد این مراحل ×× کو صد همه بود این فسانه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک محمد موسوی جزائری به تاریخ ۴۵/۵/۲۹ در مشهد مقدس؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۵۲]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۱۸

انجام: انتهی ما وجدناه من المنظومات بخطه الشریف و لم نقف علی نظم العربی و الفارسی غیرها ینسب الیه و الظاهر ان تمامه هو ما حررنا فی تلک الوریقات.

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۶۷]

← جوامع الستة عشر ⪢ جوامع جالینوس

● جوامع السعادات فی فنون العبادات / دعا / عربی

jawāmi'-us sa'ādāt fī funūn-il 'ibādāt

بحرینی، عبدالرحیم بن یحیی، ق۹ قمری

bahreynī, 'abd-or-rahīm ebn-e yahyā (- 15c)

نام مؤلف در نسخه ذکر نشده است. این کتاب مشتمل بر ادعیه منقول از کتب ابن طاوس و «اغاثة الداعی» سید فخرالدین افطسی و مصباح کفعمی است، صاحب الذریعه مؤلف را شیخ عبدالرحیم بن یحیی بن حسین بحرینی از مردمان پس از ۸۴۰ق دانسته است. کتاب مرتب است بر مقدمه و چهارده باب و خاتمه: المقدمه فی فضل الدعوات و الحث علیها و اسباب الاجابة و ما یتبع ذلک؛ باب ۱. فیما یتکرر فی کل یوم و لیله؛ ۲. فیما یتکرر فی الاسبوع؛ ۳. فیما یتکرر فی کل شهر؛ ۴. فیما

یتکرر فی کل سنة؛ ۵. مناسک الحاج و المعتمر؛ ۶. مناسک الزیارات؛ ۷. فیما لاوقت له مخصوص من العبادات؛ ۸. فیما یتعلق بالشکوی الی الله تعالی و الاستغاثات؛ ۹. الدعا علی الظلمه و الاستکفا منهم فی القنوتات و فی جمیع الحالات؛ ۱۰. ذکر الدعوات الذی دعوابها الانبیا السالفین و الائمة المعصومین؛ ۱۱. ذکر الاحراز و الحجب و الضرعات الذین احتجبوا بها عمن ناواهم من اهل الشقاوات؛ ۱۲. النوادر و الدعوات؛ ۱۳. فضل الذکر و التحمید و التمجید و التحیات؛ ۱۴. قراءة القران و ما یتعلق به من الدعوات؛ الخاتمة فی ذکر التقوی و فضل العلماء و المتعلمین و شی من طب الائمه و منافع الاطعمه.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۳۷

آغاز: الحمدلله رافع السماء و داحی البطحا و مرشد الدهما و معلم الاسماو سامع الدعا و مجزل العطا؛ **انجام:** دعاء الاستفتاح و النجاح و هو صدق الله العظیم.

این نسخه ناقص و موجودی تا اواسط باب چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ محشی فارسی و عربی منقول از بهاء الدین محمد فاضل هندی مکتوب در حیات وی؛ واقف: آقا زین العابدین خادم اصفهانی، رجب ۱۱۶۶؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۳سم [ف: ۱۵ - ۱۷۶]

● **جوامع السیاسة** / فلسفه / عربی

jawāmi'-us sīyāsa

فارابی، محمد بن محمد، ۲۶۰؟ - ۳۳۹ قمری

fārābī, mohammad ebn-e mohammad (875 - 951)

فلسفه علمی است، کوتاه و بخش‌بندی نشده، همانکه ضمن «الحکمة الخالدة» ابن مسکویه، به کوشش عبدالرحمان بدوی چاپ شده است. (احمد منزوی)

آغاز: جوامع مما صنفه محمد بن محمد الفارابی رحمه الله و رضی عنه بسمله. قال ابونصر محمد بن محمد الفارابی قصدنا فی هذا القول ذکر قوانین سیاسیة نعم نفعها جمیع من استعملها من طبقات الناس من اهل طبقته و من فوته و من دونه علی سبیل الایجاز و الاختصار علی انه لایخلو قولنا هذا من ذکر ما تختص باستعماله طائفة طائفة

انجام: الی حد یظن به معه انه مما لاق. و الحمد لمالک الملک وحده.

چاپ: به کوشش عبدالرحمان بدوی، مصر ۱۹۵۲ م، ص ۳۲۷-۳۴۶؛ به کوشش معلوف، قاهره، ۱۹۰۸م

[دنا ۱۰۵۸/۳؛ الذریعه ۲۵۱/۵ «جوامع السیاسة»؛ معجم المؤلفین ۱۹۴/۱۱؛ پیشگفتار چاپ اخلاق محتشمی، از دانش پژوه، بیست و دو، بیست و سه]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۵۱/۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: نوعی ترمه، جلد: میشن سیاه، اندازه: ۱۲/۷×۲۱/۴سم [ف: ۷ - ۴۵۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۱/۱۱-ف

نسخه اصل: نسخه آقای روضاتی در اصفهان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [فیلمها ف: ۱ - ۷۲۲]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۹/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا آغاز قرن ۱۲؛ ۱۴گ (۱۶۲پ-۱۷۵پ) [ف: ۲ - ۷۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۱۰/۲-عکس

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۳۶]

● **جوامع الشتات = جوامع الاصول** / اصول فقه / عربی

jawāmi'-uš šatāt = jawāmi'-ul usūl

عراقی، محمود بن جعفر، ۱۲۴۰ - ۱۳۰۸ قمری

'erāqī, mahmūd ebn-e ja'far (1825 - 1891)

کتاب تقریر درسی و تحریر مفصل افادات شفاهی شیخ انصاری است در مباحث عقلی و الفاظ مؤلف این کتاب را به منزله جلد اول «فرائد الاصول» شیخ انصاری و مکمل آن و متمم افادات علمی او قرار داده است. در دیباچه در سبب تألیف و چگونگی تبویب این کتاب و ترتیب این کتاب با کتاب «فرائد الاصول» آورده است: چون در علم اصول فقه گفتگو از احوال ذاتی و وصفی مرجع متحیر در احکام فرعیه است و آنچه مأثور خامه شیخ استاد ما است در تحقیق احوال وصفی (از قطع، ظن، شک) مرجع متحیر است نه احوال ذاتی و آن حضرت تحقیقاتش را در مباحث عقلی و سمعی که کاشف از احوال ذاتی مرجع متحیر است تدوین نکرده لذا افادات شفاهی او را در این باب به رشته تحریر درآوردم و چون بحث از احوال ذاتی مرجع مقدم است بر احوال وصفی این کتاب به منزله جلد اول از افادات او خواهد بود و بحث از شؤون متحیر در احکام (مقلد، مجتهد) مقدم است طبعاً بر بحث از مرجع لهذا بحث در آن (اجتهاد و تقلید) مقدم و مقدمه داشته شد. این کتاب مرتب بر یک «مقدمه» (در اجتهاد و تقلید ضمن دو مقصد) و یک «باب» در بحث ذاتی ادله (از لبیه و سمعیه) است. به این ترتیب مجموعه افادات شیخ انصاری در این فن (اعم از خطابه و کتابت) مرتب است بر یک مقدمه و دو باب باب دوم را «فرائد الاصول» قرار داده که در اصول عملیه است. مطالب کتاب در عنوان «جامعة» آورده شده. (مهدی ولائی)

[الذریعه ۲۵۱/۵؛ دنا ۱۰۵۸/۳]

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۲۵

آغاز: فی مهمات المباحث السمعیة و فیه فصلان

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق؛ ۲۰۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۶۸]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۳۲

آغاز: ... فیقول العبد العاثر محمود بن جعفر بن باقر المیثمی نسبا و الکزازی مولداً و الغروی موطنا

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۸ق؛ ۳۵۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۶۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۳۷۱

آغاز: الردع و اجبا علیه فی تلك الحالة احتما لان یمکن ان یق؛ **انجام:** و قد اتینا به بحمدالله حسبما قصدناه و اوفینا به غبت ما وعدناه فان جاء مرضیا فببرکات المشهد الغروی لوقوعه و اتفاقه فیه و الافالمرجو الاصلاح و ما توفیقی الابالله و لاتوسلی الابرسوله سفن النجاح.

جلد ۲. شامل فصل دوم از قسم دوم (مهمات مباحث سمعیه) در مهمات مباحث لفظیه است از مبادی لغوی، مباحث مشتق، امر، نهی، عام و خاص، مطلق و مقید، مجمل و مبین. تاریخ ختم تألیف این جلد: ظهر روز ۱۷ ربیع الاول ۱۲۸۵ در نجف. مؤلف برای رعایت ترتیب این کتاب با «فرائد الاصول» یک سطر از «فرائد الاصول» را در عنوان: «الباب الثانی عن حال المرجع للمتحیر و صفا اعلم ان المکلف التفت» آورده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۷ محرم ۱۲۸۹ق؛ ۳۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۶ - ۲۱]

۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۶۴

جلد دوم، دارای ادله و تعریف دلیل، قطع، مباحث عقلیه، تحسین و تقبیح، عروض حسن و قبح در افعال ...، ملازمه میان عقل و شرع، ادله سمعیه، اجماع و فعل معصوم و تقریر او؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: آقا سید عبد المجید گروسی، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۰۳]

۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۵۳

جلد اول، مشتمل بر صحیح و اعم، مشترك، حقیقة و مجاز، مشتق، کلیه مباحث امر، تسامح در ادله و اجتهاد و تقلید؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: آقا سید عبد المجید گروسی ساکن همدان، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۰۳]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۸۲۵

آغاز: بسمله، حمدله و بعد فیقول العبد العائر محمود بن جعفر بن باقر المیثمی نسباء الکزازی مولدا و لغروی مسکنا انه لما؛ **انجام: لا** یبقی یقین سابق الاستصحاب کما فی المقام هذا ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۰۵

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۲۴

جلد اول ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تملك: شیخ فضل الله نوری [د.ث. مجلس]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۲۵

جلد دوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تملك: شیخ فضل الله نوری [د.ث. مجلس]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۳۶۳

آغاز: پس از خطبه و نام مؤلف: انه لما کان الاصول هو الباحث عن حال المرجع للمتحیر فی الاحکام الفرعیة من حیث الذات تارة و من حیث الوصف اخری و کان ما افاده العالم العریف؛ **انجام:** و ان لا ینبغی التوحش فیما لم یساعد علی ثبوته الادلة القطعیة.

جلد ۱. شامل قسم اول از باب اول (در مباحث عقلیه مستقله و غیر مستقله عقلی از حسن و قبح، عدم جواز تکلیف بمحال، حظر و اباحه، تلازم حکم عقل و شرع، مقدمه واجب، امر بشئ مقتضی نهی از ضد، اجزاء، اجتماع امر و نهی، دلالت نهی بر فساد، امر آمر باعلم بانتفاء شرط) و فصل اول از قسم دوم در سه مبحث از مهمات مباحث سمعیه (اجماع، تسامح در ادله مستحبات، تقریر و فعل معصوم است) است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ تملك: سید محمد آل بحرالعلوم؛ ۴۸۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۶ - ۲۱]

← جوامع الصناعة الطبیة ⊱ الصناعة الصغیرة (جوامع)

● جوامع العبر و لوامع الفکر / تاریخ / عربی

jawāmi‘-ul ‘ibar wa lawāmi‘-ul fikar

کرمانی، فضل الله بن عبدالحمید، ق۷ قمری

kermānī, fazl-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-hamīd (- 13c)

وابسته به: تاریخ الیمینی = تاریخ عتبی = معجز الکتاب و محرز الاداب؛ عتبی، محمد بن عبدالجبار (۳۵۰-۴۲۷)

شرحی است بر تاریخ یمینی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸-۴۷-ع

نسخه اصل: لاله لی ش ۲۰۶۸. جوامع العقر و لوامع الفکر فی شرح کتاب الیمینی لابی نصر العتبی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان جمادی الثانی ۶۹۳ق؛ ۴۰۶گ، ۲۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۱۴ و ۳ - ۲۲۰]

● جوامع العلاج فی الطب / طب / عربی

jawāmi‘-ul ‘alāj fi-ṭ ṭibb

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تاریخ تألیف:۹ جمادی الاول ۱۲۶۹ق

در معالجات کلی که اختصاص به بیماری خاصی ندارد و بعضی از داروهای تجربه‌شده. مؤلف پس از نگارش کتاب‌های «حقایق الطب» و «دقایق العلاج» از مردم منزوی شده و در قریه‌ای ساکن شد و این کتاب را در یک «مقدمه» و بیست «باب» تألیف کرد: ۱. در بیان امور چند که تقدیم آن واجب است؛ ۳. در شروط الهال؛ ۶. در آنچه متعلق است به سوداء؛ ۱۰. در تنقیه اخلاط ثلاثه؛ ۱۲. در ادرار؛ ۱۶. در تقویت اعضای رئیسه؛ ۲۰. در تغذیه مرضی. در الذریعه آمده که کتاب عربی است و شخصی به نام

حسن بن علی اکبر محیط کرمانی آن را به فارسی ترجمه کرده است.

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... و بعد یقول العبد الاثیم کریم بن ابراهیم انی لما فرغت من تصنیف کتاب حقایق الطب فی نظریات الطب و ...

انجام: و ان اردت تفصیل هذه الامور و المعالجات الجزئیه فعلیک بکتابنا دقایق العلاج فانه خرج بحول الله و قوته کتاب قل عدیله و ندر بدیله فلیکن هنا آخر الکتاب و ...

[الذریعة ۲۵۱/۵؛ دنا ۱۰۵۹/۳؛ مکتبة امیر المومنین ۳۲۷/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۴۰۲/۵]

شرح و حواشی:

۱- جوامع العلاج فی الطب؛ مترجم: سرکاری، محمد تقی بن ابراهیم ق۱۳ قمری

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (در باب ۲۰ افتاده)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۱۰۷گ، ۱۴سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۴۰۷۳]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۰۸

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... و بعد یقول العبد الاثیم کریم بن ابراهیم انی لما فرغت من تصنیف کتاب حقایق الطب فی نظریات الطب و؛ **انجام:** و ان اردت تفصیل هذه الامور و المعالجات الجزئیه فعلیک بکتابنا دقایق العلاج فانه خرج بحول الله و قوته کتاب قل عدیله و ندر بدیله فلیکن هنا آخر الکتاب و ...

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن عبدالحسین شیرازی، تا: ۱۳۱۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای نخودی، ۱۲۹گ، ۱۱ و ۱۲ سطر (۶× ۱۱/۵-۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۹ - ۲۵۳]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۵۹/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۱۸ص (۱-۱۱۸)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۱۸۲۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۴/۳

خط: نسخ، کا: سلمان بن محسن حسینی، تا: ۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴گ (۱۸۱پ-۲۰۴ر)، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۳ - ۳۲]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۱۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۰/۲×۱۵/۶سم [رایانه]

● جوامع العلاج فی الطب / طب / فارسی

jawāmi'-ul 'alāj fi-ṭ ṭibb

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

مترجم: سرکاری ، محمد تقی بن ابراهیم ق۱۳ قمری

وابسته به: جوامع العلاج فی الطب؛ کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم (۱۲۲۵-۱۲۸۸)

در الذریعه آمده که کتاب عربی است و شخصی به نام حسن بن علی اکبر محیط کرمانی آن را به فارسی ترجمه کرده است ولی از این ترجمه نامی نبرده است.

[الذریعة ۲۵۱/۵؛ دنا ۱۰۵۹/۳؛ فهرستواره منزوی ۳۴۰۲/۵]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۶۰/۱

آغاز: الحمدلله ... اما بعد چنین گوید بنده اثیم ... که چون فارغ شدم از تصنیف کتاب حقایق الطب درنظریات طب و کتاب دقایق العلاج در عملیات آن و بیرون رفتم از بلد بقریه از قریه‌ها بجهت تفرج؛ **انجام:** و اگر خواهی بتفصیل اینها را و معالجات جزئیه را رجوع کن بکتاب دقایق العلاج که بحول الله و قوته کتابیست که کم است عدیل و بدیل آن پس اینجاست آخر کتاب.

خط:نستعلیق، کا: محمد حسن، تا: ۱۳۰۲ق، جا: تهران مدرسه شیخ عبدالحسین؛۱۳۳گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۲ - ۶۳۸]

← جوامع العلل و الاعراض > العلل و الاعراض (جوامع)

● جوامع العلم = اصول جوامع العلم / اخلاق / عربی

jawāmi'-ul 'ilm = usūl-u jawāmi'-il 'ilm

بشروی خراسانی، حسن بن محمد باقر، - ۱۲۴۸؟ قمری

bošravī xorāsānī, hasan ebn-e mohammad bāqer (- 1833)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۰ق؛ محل تألیف: کربلا

کتابی است در موضوعات مختلف برگرفته از آیات و روایات. دارای چهار «بخش»: ۱. معرفة الرب؛ ۲. معرفة النفس؛ ۳. معرفة الاحکام؛ ۴. معرفة ما یخرجک عن الدین.

آغاز: سبحانک اللهم و بحمدک توحدت فی ذاتک و لایشبهک احد فی صفاتک اما بعد فیقول الحقیر الی رحمة ربه الغنی الکریم ... اما المقدمه ففی بیان فضیلة العلم و فضل العلماء الابرار و ذم علماء السوء و فضیلة تحصیل

انجام: و ما یخرج الانسان من الدین و الاخلاق الحسنة لتکتسبه و الاخلاق الرزیله لتجتنب نفعنی الله بها ... جعل الله وسیلة الی مستقر رحمته و جوار نبیه و اوصیائه آمین

[الذریعه ۱۸۰/۲ با عنوان «اصول جوامع العلم» ۳۳۲/۱۶؛ دنا ۱۰۵۹/۳]

۱. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۷۹

آغاز و انجام: برابر

قسمت چهارم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: رجب۱۲۴۰ق؛

جلد: گالینگور مشکی، ۱۸۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف مخ]

۲. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۶۶

باب دوم و سوم کتاب می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۱۳۶گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۵۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۶۶/۱

آغاز و انجام: برابر؛ قد فرغ من تسوید مؤلفه الحقیر الفقیر.. حسن بن محمد باقر ... سنه ۱۲۴۰. حامدا مصلیا مستغفرا

یک مقدمه و چهار باب است که هر باب در چند فصل است؛ خط: نسخ، کا: کاظم بن حسن حسینی عریضی خراسانی، تا: ۱۲۴۶ق،جا:کربلا؛کاغذ:فرنگی سفید آهاردار،جلد:تیماج مشکی، ۳۴۸ص (۲-۳۴۹)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۷-۲۰۴]

● جوامع العلم / ریاضیات / فارسی

javāme'-ol 'elm

طبری، محمد کاظم بن رضا، ق۱۳ قمری

tabarī, mohammad kāzem ebn-e rezā (- 19c)

اهداء به: امیرکبیر

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۲۶۳ق

در صد و پنجاه عنوان و فهرست آن در آغاز آمده است. در تفسیر و شرح بعضی از اصطلاح ریاضی و هندسی و گذشته از شناساندن اصطلاحات از پاره‌ای از مسئله‌های مهم ریاضی مانند شکل قطاع پیشینیان و شکل مغنی ابونصر عراق و شکل ظلی بوزجانی و جز اینها کاوش نموده است.

آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد چنین گوید محمد بن رضا الکاظم الطبری که بنا به خواهش بعضی از دوستان یکجهتی به تحریر در آوردم این رساله را که مسمی است به جوامع العلم و مشتمل است بر بیان و تفسیر الفاظ مصطلحه ارباب تعالیم و علم هیأت

انجام: تفاصیل را از کتب زیجات طلب کند. تمام شد آنچه را که خواستیم که در این رساله بیان کنیم، الحمدلله اولا و آخراً و الصلاة علی نبیه محمد و آله الطاهرین.

[دنا ۱۰۵۹/۳؛ فهرستواره منزوی ۲۶۴۴/۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ در صفحه عنوان منظومه‌ای است درباره دوازده خانه طالع به فارسی؛ کاغذ: کاغذ آهار مهره فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۲سم [ف: ۲ - ۱۹۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۴۰

آغاز: درخشنده مهری که از مطلع فصاحت روشن گر عالم بلاغت است حمد و سپاس ذات خداوندیست که بیرون از وهم و قیاس است؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۶۶ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۳۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۶۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق، به جهت سید فاضل نعمت الله؛ همچنین دارای رساله هیئت قوشچی به دو زبان عربی و فارسی؛ مهر: «مصطفی الحسینی ۱۳۲۲»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی آهار مهره فرنگی، جلد: میشن عنابی، ۷۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۵۳]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۲

آغاز و انجام: برابر؛ تمام شد یوم پنج‌شنبه غره شهر جمادی الاولی ۱۲۶۴.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۹۵گ، ۱۲سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۸۷۹]

● جوامع العلوم / ادبیات / عربی

jawāmi'-ul 'ulūm

فریغون، شعیا، ق۴ قمری

fereyqūn, ša'īyā (- 10c)

اهدا به: امیر ابوعلی احمد بن محمد بن مظفر

دایرة المعارف مختصری است شبیه به مفاتیح العلوم خوارزمی که در آن تقسیمات مباحث علوم و صنایع مختلف در قالب شجره ها و اشکال هندسی ترسیم شده است. این کتاب در نیمه اول قرن چهارم هجری در دو «مقاله» تألیف شده است و در آن از کتاب العین خلیل بن احمد نقل شده است. مؤلف در این اثر از برخی کلمات عربی رایج استفاده کرده است؛ مثلاً به جای فعل ماضی می‌گوید: «عابر» و به جای فعل مضارع: «غابر» و به جای اسم فاعل و صفت مشبهه «مقیم». کتاب دارای دو «مقاله» است و در هر مقاله مشجرات و جداول هندسی متعددی ترسیم شده است: مقاله ۱. فی اللغة و الکتابة و آداب و الحساب و الهندسة؛ مقاله ۲. فی العلوم الحکمیة و الفلسفیة و الکیمیائیة و علم الفراسة و السحر و تعبیر الرؤیا و أحکام النجوم.

نام مؤلف در صفحه عنوان نسخه اسکوریال به صورت واضح «شعیا بن فریغون، تلمیذ أبی زید احمد بن زید البلخی» ثبت شده است، ولی در نسخه‌های ترکیه به نحوی درج شده که به صورت‌های مختلف خوانده می‌شود، مانند «منعبی، متغبی و مبتغی» لذا سزگین نام مؤلف را «متغبی / مبتغی» آورده است. عبارت نسخه اسکوریال ترجیح دارد، به دلیل اینکه اقدم و اصح نسخ موجود از کتاب است و با نسخه اصل مقابله شده است.

در انجامه نسخه اسکوریال نیز نام مؤلف بدین صورت آمده است: «و ألفه للأمیر أبی علی أحمد بن محمد بن المظفر، شعیی

بن فریغون، تلمیذ أبی زید أحمد بن زید البلخی». مینورسکی گفتاری درباره جوامع العلوم دارد که در یادنامه او چاپ شده و در حدود العالم با ترجمه حواشی او از میرحسین شاه، چاپ ۱۳۴۲ کابل به فارسی در آمده است. وی در تعلیقاتش بر حدود العالم ادله‌ای بر اتحاد ابن فریغون (مؤلف جامع العلوم) با مؤلف ناشناخته حدود العالم ارائه کرده است و تحقیقاتی درباره آل فریغون نموده است. مرحوم سید حسین خدیو جم، این رساله را از روی نسخه موجود تصحیح کرده و جزوه‌ای در ۲۴ صفحه راجع به آن نوشته به نام «دراسات حول جوامع العلوم» که در سال ۱۳۵۰ش در تهران به چاپ رسیده است. در این مقاله درباره جوامع العلوم و شعیا بن فریغون و امیر ابی علی احمد بن محمد بن مظفر و استاد مؤلف (ابی زید بلخی) و نسخه‌های موجود از کتاب و مباحث مندرج در آن، اطلاعات ارزنده‌ای ارائه شده است که در این معرفی از آن بسیار استفاده شد. مرحوم مجتبی مینوی نیز مقاله‌ای درباره جوامع العلوم نوشته که در نامه مینوی (ص۱۴۸-۱۶۲) به چاپ رسیده است. جوامع العلوم، به نام امیر ابی علی احمد بن محمد بن مظفر تألیف شده که از امراء خاندان آل محتاج چغانی بوده که در چغانیان ماوراء النهر حکومت داشته‌اند. محمد خان قزوینی در چهار مقاله به تفصیل درباره آنان سخن گفته است. امیر ابی علی در ۳۲۷ ق به حکومت رسید و در ۳۴۴ق در وبای ری جان باخت. مؤلف، شاگرد ابوزید احمد بن زید بلخی بوده است، چنانکه در صفحه عنوان و انجامه نسخه اسکوریال بدین معنا تصریح شده است. در نسخه‌های ترکیه نیز، نام وی احمد بن زید درج شده است. شخصیتی که در قرن چهارم هجری می‌زیسته و «کتب الأجوبة» را برای ابن علی احمد بن محمد بن مظفر نگاشته، ابوزید احمد بن سهل بلخی است. چنانکه ابن ندیم در الفهرست از او نام برده و یاقوت شمار تألیفات وی را حدود ۷۰ کتاب دانسته است و ابوحیان در کتاب النظائر، احمد بن سهل را جاحظ خراسان خوانده است. (حافظیان ابوالفضل)

آغاز: بسمله. المقالة الاولی من کتاب جوامع العلوم، اللغة العربیة تنقسم الی لفظ و ما یصححها: النحو و الصرف. الاسماء و الصفات و هی مرکبة من حروف معجمة و مبنیة من أربعة أمثلة: ثنائی، ثلاثی، و رباعی و خماسی. الکلام مرکب من اسماء و افعال و ادوات ...

انجام: خداع العقول و الحواس ... تم الکتاب بحمد الله و منه و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد النبی و آله و سلم تسلیماً و حسبنا الله و نعم الوکیل.

[دنا ۱۰۵۹/۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۱عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، ش ۹۵۰؛ خط: نسخ کهن، کا: اسحاق بن عبدالله بن ابراهیم بن فواله، تا: رجب ۳۹۳ق؛ کاتب این نسخه را برای خود کتابت کرده و در انجامه آورده است: «کتبه لنفسه اسحاق بن عبدالله بن ابراهیم بن الفواله بخطه فی رجب سنة ثلاث و تسعین و ثلاثمئة. و الفه للامیر ابن علی احمد بن محمد بن المظفر، شعیی بن فریغون، تلمیذ ابی زید احمد بن زید البلخی. نسخ من نسخة استدل باستعجام مواضع منها علی أن المعارضة لم یقع بها و عورض بهذا علی أصله و أصلح ما أمکن (اصلاحه غیر) ما استعجم، فلم یکن اصلاحه علی حقیقة منه. و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی خیرته من خلقه محمد النبی و آله و سلم تسلیماً»؛ مصحح، مقابله شده، با عبارتهای «بلغت المقابلة» و «عرض علی أصله و صح ان شاء الله»؛ یادداشتهای مختلفی در ابتدای نسخه از جمله: «احمد بن محمد بن عبدالرحمن العسجدی عفی الله عنه -»، «فی نوبة محمد بن محمد العثمانی سنة ۸۶۳»، «الله عفی، عبدالله بن طاهر و حبسه ع بدمشق المحروسة فی سنة ۶۶۵»، «الله ولی الاعانة، مالک هذا الکتاب المبارک اقل عبدالله محمد الاکنانی»، «الله سبحانه ثقة عبده و ولیه محمود بن شهاب بن حسن بن ابی الفتوح ... و حبسه»، «بالله یثق عبده حسین بن ابی القاسم بن حسن بن جعفر بن الرزوق القرشی و علیه یتوکل و به یستعین»؛ ۱۶۴ص، مختلف السطر [عکسی ف: ۴ - ۳۱۵]

تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه:ف۲۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۹۵]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۲۲

همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: - ۱۷۰]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۵۶-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: احمد ثالث (توپکاپوسرای) ش ۴۷۶۸؛ خط: نسخ کهن، بی کا، بی‌تا؛ ۹۰گ [عکسی ف: ۲ - ۸۶]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷۵بخش۲

همان نسخه بالا [ف: - ۸۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۸۲-ف

نسخه اصل:احمد۳ش۲۶۷۵؛بی‌کا،بی‌تا؛۸۴گ [فیلمها ف: ۱ - ۳۱۵]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۷۷بخش۳

همان نسخه بالا [ف: - ۱۳۵]

← جوامع العلوم و المعارف ← عوالم العلوم و المعارف و الاحوال من الآیات و الأخبار و الأقوال

← جوامع علم الهیئة ← الباب المفرد فی جوامع علم الهیئة

● جوامع علم الهیئة / هیئت / عربی

jawāmi‘-u ‘ilm-il hay’a

تعریف اصطلاحات چندی است که در علم هیئت به کار بسته می‌شود و بدون ترتیب مخصوص در اینجا بیان شده و گویا قطعه‌ای از کتابی باشد که در این نسخه جدا شده است.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۶۴/۳
آغاز: التاریخ یوم معلوم ینسب الیه زمان یاتی علیه ... (گزارش اصطلاحات است)؛ **انجام:** و ذلک ما اردنا ان تذکر فی هذا الباب.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ رمضان ۷۲۵ق، کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۵ - ۳۹۰]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۸۰۰/۲
آغاز: الباب المفرد فی جوامع علم الهیئة، التاریخ یوم معلوم ینسب الیه زمان یأتی علیه؛ **انجام:** فلا یختلف عرضه سمت ثابتة و ذلک ما أردنا أن نذکر فی هذا الباب و الله أعلم بالصواب.
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن ابی القاسم، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۱۰۰پ-۱۰۹پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۸۸]

● جوامع الفصول فی تحریر علم الاصول / اصول فقه / عربی

jawāmi‘-ul fuṣūl fī taḥrīr-i ‘ilm-il usūl

نجف آبادی، محمد بن محمد حسین، قرن ۱۴ قمری

najaf-ābādī, mohammad ebn-e mohammad hoseyn

اصول استدلالی است از تقریرات درس ملا محمد کاظم آخوند خراسانی، که مؤلف هنگام حضور در درسش به رشته تحریر درآورده، و مشتمل بر یک «مقدمه» و چند «مقصد» دارای «مقالات» و «فصول» و یک «خاتمه» می‌باشد.
[دنا ۳/۱۰۶۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۵۶
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... ان هذه تحقیقات لطیفة و تدقیقات رشیقة مما حققها الاستاد العلامة قدوة الفقهاء الراشدین
جلد اول کتاب و تا مباحث مجمل و مبین را دارد و غره ماه ذیقعده ۱۳۱۹ در مدرسه صدر نجف به پایان رسیده؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۹ق؛ مصحح؛ تملک: شیخ محمد باقر زند کرمانی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۵۳]

● جوامع الفوائد / طب / فارسی

javāme‘-ol favā’ed

حاجی نوائی

hājī navā’ī

رساله‌ای در طب که از کتاب‌های گوناگون طبی انتخاب شده؛ در دوازده «باب» به عدد ائمه اطهار (ع): ۱. حفظ صحت بدن و آنچه لازم است؛ ۲. ترطیب دماغ و رفع دردسر و نزله؛ ۳. علاج دردگوش و جراحت او؛ ۴. علاج دردچشم و خیرگی و اشک امدن و غبار و پرده سفید آن؛ ۵. علاج دردگلو به هر نوعی که باشد؛ ۶. علاج درد سینه و سرفه؛ ۷. علاج درد معده؛ ۸. علاج ضعف کرده و ...؛ ۹. علاج آبستنی زنان؛ ۱۰. علاج بواسیر؛ ۱۱. علاج زخم‌ها و خشکی سر طفلان و خارش بدن؛ ۱۲. ساختن مداد و نوشتن خطها ...
[دنا ۳/۱۰۶۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۷۲/۴
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد، چنین بخاط رسید این شکسته ... را که از هر کتاب که او را اعتباری بوده باشد که به نظر آید؛ **انجام:** و بعد از آنکه افتاد از برای آن از خرقه نرم غلافی ساخته برو پوشند تا از هوا او را نگاه دارد و او را بروغن چرب دارند تا نیکو بود.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ مهر: «احمد الحسینی ۱۲۸۸» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۹گ (۳۷ر-۱۹۵پ)، ۱۵ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۳ - ۶۴۷]

● جوامع الفواید فی حصول المقاصد / جفر / فارسی

javāme‘-ol favāyed fī hosūl-el maqāsed

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق ۱۰ قمری

dehdār-e ‘ayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)

کتابی است در علم جفر شامل یک «فاتحه» و پنج «فصل» و یک «خاتمه»: فاتحه در قواعد استخراج زبر و بینات و مطابقات آن؛ فصل ۱. کیفیت مداخل و مراکز و موازین آن؛ ۲. عملی از اعمال مداخل که متعلق به خائبه شمسی است به طریق انموذج، ۳. بعضی از قواعد اعمال جفریه؛ ۴. خاصیت بعضی از الواح عددی و تکسیری و اقسام آن؛ ۵. طریق کتابت بعصی از صفحات جفر جامع جهت جلب منافع به طرز خاص؛ خاتمه در فواید متفرقه از اقسام این علم شریف.
آغاز: بسمله الحمد لله العلی العادل الذی جعل قلوب العارفین معادن اسرار الزاهرة الاحدیة و زین صدور العارفین بطوالع انوار الباهرة ... عنوان کتاب دیباچه این کتاب همایون القاب مطرز بطراز نام نامی و معزز با عزاز اسم سامی ... اما بعد مقرر این کلام در رنثار ... ابن محمد دهدار المتخلص بعیانی ... که مسماست بجوامع الفواید فی حصول المقاصد ...
[الذریعة ۶۷/۵؛ الذریعة ۶۷/۵؛ دنا ۱۰۶۰/۳]

۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱/۴/۲-۶۴۰۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر، قطع: خشتی [آستانه قم: - ۱۸۸]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۲۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الا تسلط الله علیهم الملائکة المذکورون بایدیهم شواظ من نار

خط: نسخ، کا: معصوم بن حسین، بروجردی، تا: ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹گ (۷ – ۲۵)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۸ – ۱۸۷]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۱۳/۲-۳۸/۲۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** در هر باب زیاد ازین شرح وبسط خواهند بکتاب مفاتیح المغالیق که هم از تألیفات این کمینه است رجوع نمایند که آنجا بعضی از قواعد این علم به شرح وبسط بیان شده.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ جمادی الثانی ۱۲۶۶؛ از روی خط شاگرد دهدار که او از خط دهدار نقل نموده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۳ – ۱۳۳۱]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۵۰/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** که از قاعده شرع قدم بیرون ننهی. و العهدة علیک و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه میشن زرد، ۲۹گ (۱۱۳ر–۱۴۱ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۲سم [ف: ۶–۳۳۲]

۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۲/۵

در پنج فصل و خاتمه؛خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳[نشریه:۲– ۱۱۲]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۱۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۳۵گ، اندازه:۲۲/۶×۳۵/۹سم [رایانه]

● الجوامع فی البول = الابوال = جوامع کتاب جالینوس فی البول / طب / عربی

al-jawāmi‘ fi-l bawl = al-abwāl = jawāmi‘-u k.-i jālīnūs fi-l bawl

جالینوس، ۱۲۹ – ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

مترجم: اسحاق بن حنین ۲۱۵ – ۲۹۸ قمری

در شمار مؤلفات جالینوس یا تفاسیر او بر آثار بقراط، از کتابی با این نام یاد نشده (به فهرست ابن الندیم، ابن القفطی، ابن ابی اصیبعه و بروکلمان رجوع شد)؛ در شمار جوامع علمای اسکندرانی رساله‌ای به این نام نیست و همچنین در جوامع ابوالفرج بن عبدالله طبیب مسیحی معاصر ابن سینا. در جلد یکم از مقاله اولی از کتاب البحران جالینوس و جوامع آن از ابوالفرج و از اسکندرانیان، درباره بول و اقسام و الوان آن به تفصیل سخن رفته اما با رساله حاضر مشابه نیست. در نسخه حاضر اقسام بول‌ها در شکل‌های مانند قاروره نشان داده شده؛ این نام در میان آثار اسحاق بن حنین نیز نیامده است.

آغاز: بسمله جوامع کتاب جالینوس فی البول الاشیاء التی بهاتتم کون الانسان ثلثه کلها حاره الدم و الروح و المنی و هذه الثلاثه فی الصبیان کثیرالمقدار

آغاز: بسملة، قال الفاضل جالینوس: الأشیاء التی یتم بها کون الإنسان ثلاثة و کلها حارة الدم و الروح و المنی و هی فی الصبیان کثیرة المقدار و لذلک قال ابقراط: الحار الطبیعی فی الصبیان کثیر ...

انجام: ان طبایعهم رطبة بسبب اللبن و لیس فیهم حرارة صفراویة یتغیر البول و ترکنا ذلک لهذا السبب، تمت.

[المخطوطات العربیه ۲۸۸:۵؛ دنا ۱۰۶۰/۳]

شرح و حواشی:

۱– الجوامع فی البول (ترجمه) = الابوال (ترجمه) = جوامع کتاب جالینوس فی البول (ترجمه)؛ جالینوس (۱۲۹–۱۹۹)

۲– تفسیر کتاب البول

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۶۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** حاضر تحت العلة بعضها ببعض و الله یعلم بجمیع ذلک. تمت جوامع الکتاب..

مقالی است در شش صفحه در بول و اقسام رنگ‌های آن و طبیعت و علامات و علت آن با تصویرها و نموداری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ وصیت‌نامه محسن بن محمد تربیتی در اصفهان مورخ ۱۲۲۰ق یا ۱۰۲۲ق؟؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۰۴–۱۰۷)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۷۶۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۲/۲

آغاز و انجام: برابر؛ تمت المقاله لجالینوس علی یداقل العباد محمد تقی الطبیب ... سنه ۱۲۴۶.

کا: محمد تقی طبیب، تا: ۱۲۴۶ق کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵ص (۳۵۷–۳۶۱)، ۱۸ و ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۹ – ۵۰۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۳۶/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حسین بن علی محمد رشتی شهیر به متطبب،تا:قرن۱۳؛جا:شیراز؛محشی؛افزودگی‌هایی در موضوع طب به نقل از کتاب اختیارات بدیعی پس از پایان آمده؛کاغذ: فرنگی، ۴گ (۲۵۴پ–۲۵۷)، ۱۹ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۹ – ۲۳۰]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۳۸/۲

آغاز و انجام: برابر؛ تمت الکتاب الجوامع لجالینوس فی البول، ترجمة اسحاق بن حنین رحمه الله

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: آغاز قرن ۱۳؛ به دنبال بحر الجواهر فی حل اللغات السائرة؛ ۶گ (۲۱۳پ–۲۱۸پ)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۷۹]

● الجوامع فی البول (ترجمه) = الابوال (ترجمه) = جوامع کتاب جالینوس فی البول (ترجمه) / طب / فارسی

al-jawāmi‘ fi-l bawl (t.) = al-abwāl (t.) = jawāmi‘-u k.-i jālīnūs fi-l bawl (t.)

جالینوس، ۱۲۹ – ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

وابسته به: الجوامع فی البول = الابوال = جوامع کتاب جالینوس فی البول؛ جالینوس (۱۲۹-۱۹۹)

ترجمه رسائل دلائل البول منسوب به جالینوس؛ و مترجم و یا مترجمان آن معلوم نیست.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۰۰۷

آغاز: بسمله. ترجمه رساله جالینوس که در بول گفته اند بنیاد انسان که سه چیز ایت جمیع حار است من (منی) و روح [و] دم این هر سه چیز که تفصیل آن بالا گذشت بقول بقراط در صبیان زیاده است و شبان و کهول معتدل؛ **انجام:** بول صبیان ... بول النساء رقیق مایل به صفا و قوام آن ... و بالای آن کف مستدیر یعنی گرد [شکل] ید، کف گرد، سفید و صاف و رقیق سفل ته نشین، بول زن حامله و غیره

خط: نستعلیق، کا: سید ذوالفقار علی بن سید عصمت الله، تا: ۱۲۶۸ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: حنایی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۵۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹۱/۱

آغاز: ترجمه رساله جالینوس در بیان بول گفته بدانکه بنیاد انسان بر سه چیز است و جمیع حار دم روح و هر سه چیز به قول بقراط در صبیان زیاده است و در شبان و کهول معتدل؛ **انجام:** بول حمی ... گردیده شود قلیل سرخ و تیره پس ... خواهد ماند

خط: نستعلیق هندی، کا: عباس، بی‌تا؛ محشی، یادداشتی به سال ۱۲۶۹ق و چند یادداشت پزشکی متفرقه و تاریخ وفات شیخ صفدر علی به سال ۱۲۵۲ق و تاریخ خلعت قطب الدین حسن خان به سال ۱۲۵۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۱پ-۵ر)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۰ - ۳۲۴]

● **الجوامع فی بیان بعض الاصطلاحات النجومیة و الهیویة** / هیئت / فارسی

al-javāme‘ fī bayān-e ba‘z-el estelāhāt-en nojūmīya va-l hayavīyya

طبری، محمد کاظم بن رضا، ق۱۳ قمری

tabarī, mohammad kāzem ebn-e rezā (- 19c)

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۱۲۶۳ق

در ۱۵۰ بند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۳۲/۲

نسخه اصل: نسخه آقای حسن نراقی؛ کا: محمد بن محمد باقر کاشانی، تا: دوشنبه ۵ ربیع الثانی ۱۲۸۲ق [فیلمها ف: ۱ - ۶۰۰]

← جوامع القوی الطبیعیة ≻ القوی الطبیعیه (جوامع)

● **جوامع کتاب الآثار العلویة** / طبیعیات / عربی

jawāmi‘-u k.-il āṯār-il ‘ulwīya

حنین بن اسحاق، ۱۹۴ - ۲۶۰ قمری

honayn ebn-e eshāq (811 - 875)

وابسته به: الآثار العلویة = کتاب الآثار العلویة؛ ارسطو (۳۸۴-۳۲۲)

منتخبی است از کلیات و مسائل مهمه کتاب الاثار العلویة ارسطو که درباره حوادث جوی و تشکیلات افلاک و کهکشان و ستارگان (از نقطه نظر علل طبیعی) بحث می‌کند. مؤلف به طوری که در صدر دیباچه قید گردیده است ابی زید حنین بن اسحق عبادی است.

چاپ: بغداد، محقق: یوسف حبی و حکمت نجیب، مجمع اللغة السریانیة، ۱۵۴ص، ۱۹۷۶م.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۸

آغاز: جوامع لابی زید حسین ابن اسحاق العبادی لکتب ارسطوطالیس فی الاثار العلویه قال ان الحکماء الاولین ذکروا ترکیب هذا العالم و طبقاته خمس اثنتان منها ثقیلتان و هما الارض و الماء و اثنتان خفیفتان و هما النار و الهوا و واحدة لاثقیلة و لا خفیفه و هی الفلک و ما فیه من کواکبه؛ **انجام:** القول فی المجرة و سببها ان الهواء القریب من الفلک ملتهب ناری و الموضع الذی یری فیها المجرة فیه کواکب کثیرة متقاربه مضیئة و غیر مضیئه فاذا سطع ضوئها فی الهواء الملتهبه رأی فیه ذلک النور الذی یسمی المجرة فهذه علة الضوء الذی یسمی المجرة

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۴ - ۲۶۸]

← جوامع کتاب الاسطقسات علی رأی بقراط ≻ الاسطقسات علی رأی بقراط (جوامع)

● **جوامع کتاب الحیوان** / فلسفه / عربی

jawāmi‘-u k.-il ḥayawān

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۴۳/۷-ف

نسخه اصل: کتابخانه آقای دکتر یحیی مهدوی. گزیده از ثابت بن قره؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد بن جعفر بن علی مشهدی، تا: رمضان ۵۹۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۴۵گ (۴۳ر-۸۷ر)، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [فیلمها ف: ۱ - ۶۹۴]

● **جوامع کتاب تحویل سنی الموالید** / هیئت / عربی

jawāmi‘-u k.-i taḥwīl-i sini-l mawālīd

سجزی، احمد بن محمد، ۳۳۰ – ۴۱۵ قمری
sejzī, ahmad ebn-e mohammad (942 - 1025)
وابسته به: احکام تحاویل سنی المواليد = المقالات فی احوال المواليد؛ ابومعشر فلکی، جعفر بن محمد (۱۷۲–۲۷۲)
اهداء به: احمد بن محمد مکی به ابو جعفر
نویسنده می‌گوید چون احمد بن محمد را ذی‌علاقه به علم دیدم بر آن شدم که کتابی در سنی المواليد بپردازم از آنجا که کتاب ابومعشر را بسیار مفصل یافتم در این کتاب باختصار در آنچه مربوط باین علم است پرداختم؛ در هجده «باب»: ۱. تقدیم ما یجب تقدیمه من امر تحویل المواليد؛ ۲. ذکر خواص دلالات السالخداهية و در آخر آن نیز چند جدول در دلالات است؛ ۳. وضع الجداول لمعرفة دلالات الکواکب؛ ۴. الهبهرات و اربابها؛ ۵. التسيير و القسمة؛ ۶. الردارات؛ ۷. دلالات ممر الکواکب بمواضعها الاصليه؛ ۸ صاحب الدور؛ ۹. وضع؛ ۱۰. وضع جداول المعرفة دلالة السنه الی ذی برج کان فيه؛ ۱۱. وضع جداول دلالت الکواکب فی اصل المولود بيت من البيوت؛ ۱۲. وضع جداول لمعرفظ اتصال ارباب طالعی الاصل و التحويل؛ ۱۳. دلالات الکواکب فی البيوت الانثی و دلالات الجوزهر؛ ۱۴. وضع جداول لمعرفظ دلالات بکينونتها فی البروج الستة؛ ۱۵. وضع جداول لدلالة الکواکب و کينونتها فی الحدود؛ ۱۶. وضع جداول لدلالات الکواکب فی کينونتها فی آثار البروج؛ ۱۷. مراکز الاستدلال بالکواکب عی احوال الانسان و المواضع التی ينبغی ان يقاس عليهم و يبحث عنهم خاصه فی الامور الکلية و الاحوال المعامه و یزید الان ان نذکر مراکز اجزائها علی حسب ما يقتصر الکل و الجزء (پس از این بحث ادلاء الشهور می‌آید)؛ ۱۸. القواطع. (عبدالله انوار)
آغاز: الفه للامير السيد الفاضل الملك العادل ابی جعفر بن احمد بن محمد مولی امير المؤمنين عند احمد بن محمد بن عبدالجليل السجزی الحمدلله رب العالمين
انجام: فهذا جعل ما قصرنا فی هذا الکتاب تم کتاب تحويل سنی المواليد
[دنا ۱۰۶۰/۳]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۳۴/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۴ ص (۷۴ – ۱۵۷)، ۱۷ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۲۰۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۵۰/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد حسین، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید فرنگی و آهار مهره، جلد: تیماج، ۷۹ص (۶۰–۱۳۸)، ۲۰ سطر (۹×۱۵/۷)، اندازه: ۱۴/۳×۲۲سم [ف: ۸ – ۱۲۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴/۵
بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲ – ۹۴]

← جوامع کتاب جالینوس التی يقرأها المتطببون الاسکندرانيون ≺ جوامع جالینوس
← جوامع کتاب جالینوس الی اغلوقن ≺ کتاب الی اغلوقن فی شفاء الامراض (جوامع)
← جوامع کتاب جالینوس الی طوثرن فی النبض ≺ النبض الصغير (جوامع)
← جوامع کتاب جالینوس فی البول ≺ الجوامع فی البول
← جوامع کتاب جالینوس فی البول (ترجمه) ≺ الجوامع فی البول (ترجمه)
← جوامع کتاب جالینوس فی الصناعة الصغيرة ≺ الصناعة الصغيرة (جوامع)
← جوامع کتاب جالینوس فی تدبير الاصحاء ≺ تدبير الاصحاء (جوامع)

● جوامع کتاب طیماؤس افلاطون / طبیعیات / عربی
jawāmi'-u k.-i ṭīmā'ūs-i aflāṭūn
حنین بن اسحاق، ۱۹۴ – ۲۶۰ قمری
honayn ebn-e eshāq (811 - 875)
وابسته به: طیماوس افلاطون؛ افلاطون (۴۲۷–۳۴۷)
آغاز: قال جالینوس: إن أفلاطون جعل غرضه فی کتابه المسمی «طیماوس»القول فی کون العالم و ما فيه من الحيوان. و لا فرق عنده بين قوله «العالم»و قوله «السماء» ...
انجام: و خلق الجنس السابح من الحيوان من القوم الذين هم فی غاية الجهل و قلة المعرفة و الأدب. فهذه جملة کتاب المسمی «طیماوس»و أما سائر رياضياته، فإنی أروم أخذ جملها و مواقعها فی المقالات التی بعد هذه.
چاپ: به تحقیق عبدالرحمن بدوی، در افلاطون فی الاسلام (بیروت، دارالاندلس: ۱۴۱۸ق)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۵/۶-ف
نسخه اصل: اسعد افندی ش ۱۹۳۳. گزیده طیماؤس افلاطون از حنین بن اسحاق عبادی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ – ۴۹۶]

← جوامع کتاب فی مداواة الامراض الی إغليقون ≺ کتاب الی اغلوقن فی شفاء الامراض (جوامع)

● جوامع الکلام فی دعائم الاسلام / حدیث / عربی
jawāmi'-ul kalām fī da'ā'im-il islām
جزائری، محمد بن علی، ق۱۱ قمری
jazā'erī, mohammad ebn-e 'alī (- 17c)

در احادیث صحاح و حسان و موثقات از کتاب‌های کافی و من لایحضر و تهذیب و استبصار و کتاب‌های دیگر حدیثی است، با مقدمه‌ای طولانی و مهم در درایه و قواعد حدیثی، مشتمل بر بیست و چهار «مسأله». برای کتاب‌ها، رموزی وضع شده و احادیث را چنان‌که در مصدر هست با اسانید آنها آورده و آنچه احتیاج به توضیح و شرح دارد با عناوین «اقول» توضیح داده است، با اضافه حواشی بسیاری که بر احادیث افزوده است. در مقدمه نام استادش محمد بن علی بن خاتون طوسی عاملی را ذکر کرده و از وی تجلیل فراوان نموده است. اثر خامه مؤلف، از اول ابواب اصول تا آخر کتاب حج در باب فروع است. تنظیم این کتاب شبیه است به تنظیم کتاب «کافی» که مشتمل بر اصول اعتقادی و اصول اخلاقی و فقه و در آخر روضه می‌باشد که به عنوان خاتمه در احادیث متفرقه در الذریعة ذکر شده است. عناوین اساسی کتاب «عقد» و عناوین فرعی «سمط» می‌باشد و مشتمل بر چندین «جوهرة»: المقدمه: فی مسائل یجب التنبیه علیها قبل الشروع؛ عقد ۱. الاصول؛ ۲. الایمان و الکفر؛ ۴. الدعاء و القرآن و العشرة؛ ۵. الطهارة؛ ۶. الطهارة؛ ۷. الصلاة؛ ۸. الزکاة؛ ۹. الصوم؛ ۱۰. الحج؛ ۱۱. المکاسب و توابعها؛ ۱۲. الصید و الذبائح؛ ۱۳. القضاء و الأحکام؛ ۱۴. العتق و قسمیه و النذر و الکفارات؛ ۱۵. النکاح؛ ۱۶. الحدود؛ ۱۷. الدیات و القصاص و أحکامها؛ ۱۸. الوصایا؛ ۱۹. المیراث؛ الخاتمة: فی أحادیث متفرقة (الروضة). این کتاب در مستدرک الوسائل (۳: ۴۰۹) و روضات الجنات (ص ۶۴۲) به نام «جوامع الکلم»ضبط شده است.

آغاز: الحمدلله الذی فطر علی أحادیث معرفته عقول العالمین و سطر آیات بینات وحدانیته علی هویات الکاینات تبصرة و ذکری للعالمین ...

[الذریعة ۲۵۵/۵ و ۲۵۶؛ میراث حدیث شیعه ۵۲۹/۶؛ ریحانة الادب ۱۴۰/۳؛ کشف الحجب ۱۶۵؛ دنا ۱۰۶۰/۳ (۱۵ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا روایتهای عشرت و افتاده دارد: هل تحرق (القراطیس) بالنار و فیها شیء من ذکر الله قال لا تغسل بالماء أولا قبل ...

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن علی بن موسی عاملی شعیبی، تا: یک‌شنبه ۵ ذیقعده ۱۰۸۰ق، به دستور فضلعلی بک؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ وقف‌نامه کتاب به تاریخ شوال ۱۲۶۸ و مهر «عز من قنع و ذل من طمع عبده محمد تقی» (بیضی)؛ تملک: فضلعلی بن شاهوردی توشمال باشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۰×۲۲سم [ف: ۱۱ - ۳۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تاویل بعض مشایخنا لها سهو و غفلة جلد ۱ و ۲، جلد اول تا آخر عقد سوم و جلد دوم تا آخر عقد ششم را دارد؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد امین نائینی، تا: محرم ۱۰۹۳ق؛ دارای سه سرلوح زمینه طلا، مجدول، مصحح، محشی از مؤلف؛ تاریخ تصحیح و مقابله: روز سه‌شنبه ۲۸ ربیع الاول همان سال. تاریخ تحریر فهرست: رجب ۱۰۹۷؛ واقف: مرتضی قلیخان طباطبایی نائینی، ۱۳۳۷ق؛ کاغذ: آهار مهره نخودی، جلد: میشنی عنابی، ۵۹۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۵×۳۹سم [ف: ۵ - ۱۱۶]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۵۷

آغاز: العقد الحادی عشر فی المکاسب والمعایش وما یتبعها وفیه سموط السمط الاول فی المقدمات وفیه جواهر؛ **انجام:** لتعلل روایة النضر فی الفقیه بالعبیدی وان کان مذهبه فیه معروفا وانه لایورد عنه الا ما یعتمده تم القول فی المیراث ...

عقد یازدهم تا نوزدهم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن میرزا حسین نائینی، تا: ۱۰۹۴ق؛ مصحح، با علامت بلاغی از «عبدالغفار» در ششم جمادی الاول ۱۰۹۸، مجدول، دارای سرلوح زرین؛ فهرست مطاب کتاب به خط «عبدالغفار» مذکور در ۱۴ ذیقعده ۱۰۹۷ آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۷سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۴/۲-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تحقیقه انه اعترض بالامکان الذاتی الامتناع بالغیر و هما قد یجتمعان و بنی ذلک علی جواز المصلحه فی الکذب و تصدیق الکاذب فلزم ما تقدم.

نسخه حاضر (که تنها مقدمه کتاب است) تا مسئله ۲۴ دارد و ناتمام است و مسئله ۲۳ خود دارای چند «اصل» است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی از مؤلف، با نشان بلوغ و قرائت؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۵ص (۱۱-۱۲۶)، ۱۲ و ۱۵ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۲۳ - ۴۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۲۱

آغاز: بسمله. الحمدلله حمداً یبلغ غایة رضاه و تفضیل سایر الحمد تفضیله علی جمیع ماعداه ... اما بعد فهذا کتاب جوامع الکلام فی دعائم الاسلام بطریق اهل البیت علیهم السلام؛ **انجام:** عن الحسین بن سعید عن النفرین سوید عن القسم بن سلیمان عن ابی عبدالله علیه السلام قال قال ابی علیه السلام ما ضرب رجل القرآن بعضه ببعض الاکفر.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ از سید میرزا محمد بن شرف الحسینی معروف به سید میرزای جزائری سید نعمت الله جزائری که شاگرد مؤلف است به خط خود در پشت مجلد اول نسخه نوشته است که این از تصنیفات سید میرزا تغمده الله شیخ و استاد ماست؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی، ۱۱۱گ، ۲۲ سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۰×۳۳[ف: ۱۳ - ۲۳۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۵۴

آغاز: علیه السلام قال اتی العباس امیرالمؤمنین علیه السلام فقال یا علی ان الناس قداجتمعوا ... القعد الثالث فی الامامة و فیه سموط، السمط الاول فی المقدمات و فیه جواهر، الجوهرة الأولی فی بیان جهة التی یجب منها وجود الامام و اثباته. فی المقدمات و فیه

جواهر، الجوهرة الأولی فی بیان جهة التی یجبب منها وجود الامام و اثباته. فی صح محمد بن یحیی العطار عن احمد بن عیسی عن ابن ابی عمیر عن الحسن بن محبوب عن داود الرقی عن انعبد الصالح هو موسی علیه اسلام قال ان الحجة لا تقوم لله علی خلقه الا بامام حتی یعرف. اقول: هکذا سند الحدیث و الصحیح عطف الحسن علی بن ابی عمیر بالواو؛ **انجام:** أو کافرا له لأهل الله و علیه ما علیهم. اقول: و سیأتی انشاءالله هذه الأخبار.

نسخه اصل: کتابخانه مرحوم محدث ارموی منتقل شده به مرکز احیاء میراث اسلامی در قم. عقد ثالث (امامت) و عقد ثامن (زکات)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن ۱۱، احتمالاً از عصر مؤلف؛ مصحح، با بلاغ مقابله، محشی با امضای «منه عفی الله عنه» و «منه»؛ ۵۳۰ص، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۵ - ۲۷۰]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۵۲

آغاز: العقد السادس فی الطهارة و فیه سموط، السمط الاول فی المیاه و فیه جواهر، الجوهرة الاولی فی طهارة الماء؛ **انجام:** و فی من یشتری بالشین المعجمة من الشراء فمن سهو الکتاب و تأویل بعض مشایخنا لها سهو و غفلة

شامل عقد ۶ در طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی به خط مؤلف با نشان «منه عفی الله عنه» و حواشی دیگری با نشان «منه رحمه الله تعالی»، مصحح، مقابله شده با نشان «بلغ قبالاً ...» و «بلغ»؛ تملک: سید مصطفی حسینی صفایی خوانساری در سال ۱۳۷۵ق همراه مهر «مصطفی الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳۴ - ۵۴۳]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۶۳

آغاز: العقد السابع فی الصلاة و فیه سموط السمط الاول فی فضلها و المحافظة علیها و تعیین الواجب و المندوب منها؛ **انجام:** قال علیه ما علی الذی فطر یوماً من شهر رمضان متعمداً عتق رقبة ...

عقد هفتم تا عقد نهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: فضلعلی بن شاهوردی توشمال باشی در رجب ۱۰۹۹ با مهر «خلف شاهوردی فضلعلی» (مربع)، حسن علی با مهر «یا حسن التجاوز» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۸۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۶]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الشهید الثانی رحمه الله انه مجهول وهو عندی ثقة صحیح وهو طار جمع من الاصحاب

مقدمه کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ یادداشتی از «جلال الدین محدث حسینی ارموی» به سال ۱۳۶۵ درباره کتاب و مؤلف آن؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۶]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۶۲

آغاز: العقد الاول فی الاصول و توابعها و فیه سموط السمط الاول فی التوحید و فیه جواهر الجوهرة الاولی؛ **انجام:** و محمد بن الحسین بن ابی الخطاب عن الحسن بن علی الوشا بتمامه بلا تفاوت.

عقد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، در عصر مؤلف؛ مصحح، با علامت بلاغ با اصل، محشی با عناوین «منه عفی عنه»؛ مهر: «و من شیعته ابراهیم» (بیضی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد حسین»(بیضی)با تاریخ۱۲۰۵ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۰۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۳×۳۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۶]

۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۶

آغاز: العقد السادس فی الطهارة و فیه سموط السمط الاول فی المیاه و فیه جواهر الجوهرة الاولی فی طهارة الماء؛ **انجام:** ولو یعلم ماله فی السقم من الثواب لاحب أن لایزال سقیما حتی یلقی ربه عزوجل.

نسخه حاضر مشتمل بر عقد ششم تا پایان عقد دهم و سپس خاتمه را داراست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، در عصر مؤلف؛ مصحح، دارای حواشی بسیار با عناوین «منه عفی عنه» درآغاز عقد هفتم رموز علماء و کتاب‌های آنها؛ تملک: محمد باقر مجلسی، محمد جعفر بن محمد باقر مجلسی؛ جلد: مقوایی عطف تیماج مشکی، ۶۱۶گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۵]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۷

آغاز: ابان و غیره عن أبی عبدالله علیه السلام قال انی لارحم ثلثه و حق لهم أن یرحموا عزیز اصابته مذلة؛ **انجام:** عن أبی عبدالله الحسن موسی علیه السلام فی الظهور الذی فیها ذکر الله عزوجل قال اغسلها.

ظاهراً عقد چهارم را داراست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، در عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با عناوین «منه عفی الله عنه»؛ جلد: مقوایی، عطف پارچه‌ای، ۸۶ گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۲۵]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۱۶

نسخه اصل: کتابخانه امیرالمومنین علیه السلام - نجف اشرف. مشتمل بر عقد یازدهم تا پایان عقد هیجدهم و عقد پانزدهم (کتاب النکاح) در دو شنبه ۲۱ رجب ۱۰۸۰ و عقد هیجدهم در جمعه ۱۳ ذیقعده ۱۰۸۱ تألیف شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، در عصر مؤلف و شاید به خط وی؛ مصحح، محشی با عناوین «منه عفی عنه»، در دو برگ آغازین نام کتاب به خط فرزند مؤلف و فهرست مطالب کتاب و اجازه مؤلف به سید محمد بن حسن بحرانی به سال ۱۰۷۹ و در برگ پایانی اجازه ملا محمد باقر مجلسی به همان سید محمد بحرانی در ۱۰۹۲ و اجازه سید حسن بن محمد بن حسن حسینی بحرانی جهت فرزند مؤلف سید محمد بن محمد میرزا حسینی به سال ۱۱۱۷ دیده می‌شود؛ ۴۸۰ص [عکسی مرکز احیاء: ف: ۶ - ۲۷۳]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۵۰

عقد هفتم در احکام صلاة و از پایان افتاده است؛ خط: نسخ،

بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: محمد سعید به تاریخ ۱۳ محرم ۱۲۱۵ و مهر «محمد سعید» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۳۴]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۳۵

عقد چهارم در ایمان و کفر و عقد ششم در طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخ پاکیزه؛ مصحح؛ تملک: عبدالعزیز بن مهدی بن حسن بن یوسف الجشی به تاریخ ۲۴ جمادی الاول ۱۲۳۲، نصر الله بن الحسین حسینی مدرس، حسین بن محمد بن یحیی که از سید محمد بن شرف بن یحیی الصندید حسینی خریده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱۳-۲۳۲]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۹

آغاز: بسمله. و به نستعین و نستهدیه الی الصواب انه هو الکریم الوهاب وفق للاتمام بمحمد و آله الکرام (العقد) الاول فی الاصول و توابعها. السمط الاول فی التوحید و فیه جواهر. الجوهرة الاولی فی فضل العقل و شرفه س صح: السندی بن محمد یعنی البزاز؛ **انجام:** فی صح: محمد بن یحیی عن احمد بن محمد بن عیسی ... عن ابی عبدالله علیه السلام فی المباهلة قال تشبک اصابعک فی اصابعه ثم تقول اللهم ان کان فلان جحد حقا.

از جوهره یکم سمط یکم عقد یکم (فضل العقل و شرفه) است تا جوهره دهم سمط یکم عقد پنجم (دعا و قرآن و عشرة)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱ ربیع الاول ۱۵ (حوت اودئیل) ۱۲۹۵ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه پاکیزه بسیار زیبا، محشی با نشان «م ر ح» و «منه عفی عنه» یا «منه عفی الله عنه»، خط خوردگی‌ها دارد، پیداست که نسخه اصل خط خود جزائری می‌باشد؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج حنایی، ۱۱۲گ، ۲۷سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۳/۵×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۲۷۲]

● **جوامع الکلام فی شرح قواعد الاسلام** / فقه / عربی

jawāmi‘-ul kalām fī š.-i qawā‘id-il islām

بروجردی، محمد رحیم بن محمد، - ۱۳۰۹ قمری

borūjerdī, mohammad rahīm ebn-e mohammad (-1892)

وابسته به: قواعد الاحکام فی معرفة (مسائل) الحلال و الحرام علامه حلی، حسن بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶)

مؤلف متولی آستان قدس در ۱۲۶۶ بوده و کتاب شرح مفصلی است بر «قواعد الاحکام»علامه حلی. شاید تعداد مجلدات آن متجاوز بر سیزده جلد بوده است. مؤلف، کتاب زکوة تا آخر خمس را جلد پنجم قرار داده است. تاریخ شروع به تألیف آن پنج‌شنبه دوم شوال ۱۲۶۷ در اصفهان بوده و باب صوم و حج را جلد چهارم قرار داده است. (مهدی ولایی)

[الذریعة ۲۵۲/۵؛ المآثر و الاثار ص ۱۴۴؛ اعلام الشیعة ۷۲۳/۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۳۷

آغاز: پس از خطبه و نام مؤلف: قال المصنف قدس الله سره و اجزل تشریفه کتاب الزکوة و هو الکتاب الثانی من الکتب التی رتبها؛ **انجام:** و الرابع انه التلبیه و اللبس

ابواب زکوة و خمس و صوم و قدری از باب حج؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ واقف: منتجب الدین رحیمی، مهر ۱۳۱۷؛ کاغذ: آبی و شکری فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۹۳ گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵ - ۴۴۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۸

آغاز: کتاب الصلوة و فیه فصول الاول فی الفرائض الیومیه و فیه مقاصد؛ **انجام:** فانه کما تری من غرائب الکلام

از اول کتاب صلوة تا مبحث صلوة مسافر؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مسوده اصلی و مغشوش است و بی ترتیب و می‌نماید که مؤلف در مراحل اولیه تدوین بوده؛ واقف: منتجب الدین رحیمی (نواده مؤلف)، مهر ۱۳۱۷؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۳۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۵ - ۴۴۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۳۸

آغاز: پس از خطبه: القسم الثانی من الاقسام الاربعة التی بنینا علیها البحوث عنه فی هذا الفن؛ **انجام:** هذا کله فی حکم رجوع المشتری بالثمن و بقی الکلام

کتاب متاجر است و تا اواسط مبحث بیع فضولی و شرح این عبارت: «و ان لم یکن کذلک لم یرجع بما اغترم و لا بالثمن مع علم الغصب الا ان یکون الثمن باقیا فلا قوی الرجوع به». این جلد را در هنگام مجاورت مشهد تألیف فرموده؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخه مسوده اصلی؛ واقف: منتجب الدین، مهر ۱۳۱۷؛ کاغذ: آبی و شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۵ - ۴۴۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۳۹

آغاز: و بقی الکلام فی حکم رجوعه بما اغترمه؛ **انجام:** هذه نبذة من الاحکام المتعلقة بالاقاله و قد اشرنا انها کثیرة و هی الان کذلک الا انه اقتصرنا علی ذلک خوفاً من الطول خصوصاً بعد اختصار الاصحاب ابحاث الاقالة و ان کان قد ذکرنا انها تلیق بانفرادها بکتاب مستقل کما هو کذلک عند الانصاف التمام

دنباله مطلب و عبارت جلد پیش و از اواسط مبحث بیع فضولی (مسأله رجوع مشتری در غرامت به بایع فضولی) تا آخر باب متاجر. تاریخ ختم تألیف: پنج‌شنبه سلخ جمادی الثانی ۱۲۶۲ در مشهد؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۵گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵ - ۴۴۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۶

آغاز: کتاب طلاق پس از یک سطر و نیم دیباچه: قال المصنف بعد فراغه من کتاب النکاح الذی هو آخر اقسام العقود التی هی القسم الثانی من الاقسام الاربعة المعروفة کتاب الفراق و هو اول اقسام القسم الثالث؛ **انجام:** بشهود الفرع او غیرهم

از اول کتاب «طلاق» تا باب «خلع» و از اول کتاب «فرائض» تا آخر مبحث «اجتماع دو سبب از اسباب ارث» و کتاب «قضاء و شهادات» تا مسأله «طواری و موانع در قبول شهادت فرع» را دارد. تاریخ شروع به کتاب طلاق: یک‌شنبه ۳ ربیع الثانی ۱۲۹۵. تاریخ شروع به تألیف کتاب فرائض: سه‌شنبه ۷ شوال ۱۲۶۲. تاریخ شروع به کتاب قضاء و شهادات: یک‌شنبه ۱۳ رجب ۱۲۶۶؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ اوراق مربوط به کتاب طلاق در صحافی تقدیم و تأخیر شده؛ کاغذ: شکری و آبی، جلد: تیماج خرمایی، ۵۴۴گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵ - ۴۵۰]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۵

آغاز: قلت اماما نسبه الشیخ فی غیر محله؛ **انجام:** فالمدرک فی الجمیع متحد و التفکیک بینهما غیر محله

از اوایل بحث فسخ نکاح (مسأله فسخ به جنون) تا آخر کتاب نکاح. تاریخ ختم تألیف: یک‌شنبه ۳ ربیع الثانی ۱۲۹۵؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج سبز، ۲۴۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵ - ۴۴۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۳

آغاز: پس از دو سطر دیباچه: قال المصنف قدس الله روحه و اسکنه جنته کتاب الوقوف و العطایا و لایخفی انه قد عدل عما هو دابه فی ما سبق از مقتضاه ان یقول کتاب الوقف و توابعه؛ **انجام:** و عوده الی ورثته بموته محتاج الی دلیل

شامل ابواب وقف و سکنی و صدقه و هبه و اقرار و وصایا است. مؤلف این مجلد را جلد یازدهم و دوازدهم قرار داده. تاریخ ختم تألیف: سه‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۲۹۷؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۷؛ کاغذ: نخودی و نباتی، جلد: تیماج سبز زنگاری، ۴۴۲گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۳۳سم [ف: ۵ - ۴۴۸]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۰

آغاز: پس از دیباچه: قال الماتن طهر الله رمسه کتاب الدین و توابعه قلت و هی الرهن و الحجر؛ **انجام:** للمنع من التصرف

ابواب دین و رهن و حجر است؛ مؤلف این کتاب را جزء اول از مجلد هشتم قرار داده. تاریخ شروع تألیف: ربیع الاول ۱۲۷۰. تاریخ ختم تألیف: جمعه ۱۸ رجب ۱۲۹۹؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۹ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۹۳گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵ - ۴۴۶]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۱

آغاز: علی وقوع الشرط المزبور من الضامن الحر؛ **انجام:** و قد تقدم منافی ذلک المبحث قوة هذا القول من

از اوایل باب ضمان (مسأله ضمان عبد) تمام مباحث حواله و کفالت و صلح و امانات (ودیعه، عاریه، لقطه، جعاله) و غصب [نسخه فاقد مبحث شفعه است] و احیاء موات و اجاره تا قدری از شرح این متن را دارد: «و لو اتلف الصائغ الثوب بعد عمله تخیر المالک فی تضمینه غیر معمول و لا اجر علیه و فی تضمینه ایاه و یدفع علیه اجرته» مؤلف، شرح مباحث امانات را جزء اول از مجلد نهم کتاب قرار داده و در ۲۵ جمادی الثانی ۱۳۰۰ شروع به تألیف آن نموده. شرح باب غصب را جزء اول از جلد دهم کتاب شمرده. تاریخ شروع تألیف آن: سه‌شنبه ۷ ذیحجه ۱۲۷۱؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۵۷۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵ - ۴۴۷]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۲

آغاز: هذا تمام الکلام فی الاجارة التی هی الاصل فی نقل المنفعة و بقی الکلام فی ماعده من توابعها التی منها المزارعة؛ **انجام:** لما فی التوکیل من الرفق العظیم

شامل ابواب مزارعه و مساقات و قطعه‌ای از اوایل کتاب شرکت و لقطه [باب لقطه در جلد پیش بحسب ترتیب متن گذشت. در این نسخه نیز بر خلاف ترتیب باب لقطه الصاق شده و گرچه ترتیب و عبارات نسخه ها با هم تخالف دارد لکن می‌نماید که مؤلف باب لقطه را تدوین نموده و به تحریر و تألیف و تهذیب آن موفق نشده و این دو شرح باب لقطه یک تألیف است و نه دو تألیف] و قراض و وکالت است. بیشتر ابواب دارای نقیصه است؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: شکری و نباتی بعضاً آهاری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵ - ۴۴۸]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۴۴

آغاز: پس از دو سطر دیباچه: قال المصنف العلامه رفع الله فی الخلد مقامه کتاب النکاح و قد کثر الخلاف فی معناه لغه و فی المستعمل فیه شرعا و فی صیرورته فی لسانه حقیقه؛ **انجام:** ما تقدم عن المصنف فی الفصل الاول فی منکوحة العبد اذا کانت امة انها ان کانت لما لک وا

از اول کتاب نکاح تا قدری از مبحث نکاح اماء، مسأله «حریة ولدامه محلله» را دارد. مؤلف این نسخه را جلد سیزدهم قرار داده؛ خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، کاغذ: شکری، جلد: تیماج زرشکی، ۳۹۷گ، مختلف السطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵- ۴۴۹]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۷

جزو ۵ از مجلد ۸ در خیارات؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن مهدی سمنانی، تا: ۱۲۶۲ق، جا: مشهد؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۳۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱/۴×۱۵/۱سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۳

کتاب النکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ صفر ۱۲۸۱ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۰۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۶×۱۵/۳سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۹

محرمات نکاح است، جزو دوم مجلد سیزدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۹۹ق؛ از روی خط شارح، نویسنده نسخه از محمد

ابراهیم بن محمد شریف بن حسینی بن رضا علی بن محمد تقی نیریزی شیرازی قصیده‌ای به عربی در ستایش شارح سروده و در آن آورده؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۵۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۹سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۸

جزو سوم مجلد هشتم در حجر و افلاس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آهار مهره فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۳۱۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۲/۱سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۵

در طلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۶۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۲/۳سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۶

در طلاق؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ:فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۲۶۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۲سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۰

خمس و زکات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۱۶۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۹سم [ف: -]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۵۵

کتاب النکاح، جزو سوم از مجلد سیزدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۰۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶/۴×۲۲/۴سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۱

وقوف و عطایا تا رهن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد:میشن آبی،۳۲۲گ،۲۵سطر،اندازه:۱۳/۷×۳۴/۹سم[ف:۱-۱۵۱]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۲

در نکاح؛ خط: نسخ، کا: اسدالله حایری، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۱۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۸سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۳

جزء چهارم مجلد هشتم، در ضمان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مجره، جلد: میشن سرخ، ۲۹۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۴

جزو ۱ و ۲، در دین که در شنبه ۱۷ رجب ۱۲۹۸ تألیف شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۴۶۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۲/۲سم [ف:۱-۱۵۳]

۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۵

جزو ۴ مجلد ۱۳، در توابع نکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۳۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۱/۹سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۶

مقصد سوم در مستحبات زکات تا پایان باب نخستین در زکات مال؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۲۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۷

جزو ۱، مجلد ۹، در امانات که در ۲۵ جمادی الثانی آغاز تألیف آن شده و می‌رسد به پایان جعاله؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سبز، ۳۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۲/۳سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۱۶

متاجر است و مواریث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۸۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۳سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۳۴

از فصل ۲ وصیت تا «المقام الثانی فی المتعدد»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۱۱۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۲/۱سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۳۵

جزو ۱ مجلد ۴، در فراق (طلاق)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۲۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۱/۸سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۶۴

جزو یکم مجلد سوم، در زکات؛ خط: نسخ، کا: هادی حسینی، تا: ۱۳۰۰ق؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سبز، ۳۱۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۶سم [ف: ۱ - ۱۵۲]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۵۴

جزو ۵ از مجلد دوازدهم، کتاب الوصیة، روز سه‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۲۹۷ به انجام رسیده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از روی خط شارح در ۱۲۹۸؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۳۱۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۳/۱سم [ف: ۱ - ۱۵۴]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۷۱

کتاب القضاء، تألیف ۱۳ رجب ۱۲۶۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی آهار مهره، جلد: میشن سرخ، ۱۲۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۵۳]

● **جوامع الکلم** = **جامع الکلام** = **جواهر الکلام** / عرفان و تصوف / فارسی

javāme‘-ol kalem = jāme‘-ol kalām = javāher-ol kalām

گیسودراز، محمد بن یوسف، ۷۲۱ - ۸۲۶ ؟ قمری

gīsūderāz, mohammad ebn-e yūsof (1322 - 1423)

تاریخ تألیف: گویا ۸۰۳ق

کتاب ملفوظات ابوالفضل صدرالدین محمد گیسودراز است که از سه‌شنبه ۱۸ رجب ۸۰۲ تا پنج شنبه ۲۲ ربیع الاول ۸۰۳ در مجلس ارشاد می‌گفته است. گردآوری شاگردش محمد بن

اکبر حسینی گویا در ۸۰۳ق به نام جامع الکلام یا جواهر الکلام یا جوامع الکلام.
آغاز: بسمله الحمد الله الذی خصص عامة نوع الانسان بخاصة حسن الملفوظ.
[نسخه‌های منزوی ۱۱۱۵؛ فهرستواره منزوی ۲۷۰/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۴۳/۴
خط: نسخ، کا: شیخ حسین علی، تا: ۱۰۳۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۷ - ۱۶۱]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ثبوت گرفت.
خط: نستعلیق هندی، کا: الهی بخش، تا: دوشنبه ۱۷ شوال (روز جهلیه) ۱۲۳۴ق، برای شاه حیدر حسینی؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور عطف تیماج آلبالویی، ۳۳۶گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۹۶]

● **جوامع الکلم** / حدیث / عربی

jawāmi‘-ul kalim

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ - ۱۱۲۱ قمری
bahrānī, soleymān ebn-e ‘abd-ol-lāh (1665 - 1710)

روایاتی است با حذف سند آنها در توحید و صفات الهی و نبوت و امامت و معاد، روایت شده است از حضرت امام رضا علیه السلام. در این نسخه که گویا ناتمام مانده فقط فصل اول در توحید آمده و در پایان گفتگویی است با اشعریان در موضوع صفات الهی.
آغاز: الحمدلله الذی جعل البلاغة منوطة بألسنة اولیائه و ضرب فیه البراعة و الاصابة علی اصفیائه.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۴/۲۱ و ۷۱۳/۲۱ عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** اذ لاتلاعب مع النقل عن المفسرین المعتضد بالروایتین عن الائمة الطاهرین و اما الاجماع فغیر ثابت.
خط: نسخ، کا: محمود بن عبدالسلام المفتی بحرانی، تا: ۱۱۰۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲گ (۱۵۳پ-۱۶۴ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۲۸۲] و [عکسی ف: ۲ - ۳۷۲]

● **جوامع الکلم** / فلسفه / عربی

jawāmi‘-ul kalim

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

مجموعه چهل رساله اوست که محمد تقی بن محمد تبریزی گردآورده، با دیباچه او که می‌گوید آن را به خواهش میرزا حسین ملقب به حجة الاسلام، به سال ۱۲۷۳ق گرد آورده «جوامع الکلم» نامیده است.

چاپ: عجم، ۱۲۷۴ق؛ مشار عربی، ص۲۵۹؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۲۷۳ق، رحلی، ۱۵۵+۲۶۶+۱۴۵صص؛ ۱۲۷۶ق، ۳۲۴ص؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۲۷۶، رحلی، ۳۲۴ص
[الذریعه ۲۵۳/۵؛ فهرست مشایخ، ۴۰۱ «جوامع الکلم»: حاج محمد کریم خان قاجار، در اصول و فروع دین که جز این است؛ دنا ۱۰۶۳/۳]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۶۷
آغاز: بسمله، .. الحمدلله ولی ما اولی من نعمه؛ **انجام:** کان الله له و لوالدیه تمت ... المخدوم المصد المکرم
خط: نسخ، کا: علی احسائی، تا: ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: الوان، جلد: پارچه‌ای [الفبائی ف: - ۱۷۵]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۷۱
آغاز: بسمله، حمدله ... و الصلوة علی الهادی النهج القویم؛ **انجام:** لا اله الا هو و الیه المصیر الی هنا انتهی الجواب
مشتمل بر ۲۶ رساله در موضوعات کلامی و اعتقادی می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: شکری شنگرف، جلد: تیماج [رایانه]
۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۴۷-عکسی
آغاز: دیباچه ج۱: الحمدلله علی نواله و الشکر علی نعمه و افضاله و الصلاة و السلام علی مظاهر جماله
مجلد ۱و۲؛ خط: نسخ خوب، کا: عبدالحمید روضه خوان، تا: ۱۲۷۳ق؛ ۴۲۷ص (۱۵۵+۲۷۲)، ۳۷ سطر (۱۳/۵×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۳سم [عکسی ف: ۱ - ۱۳۲]

● **جوامع الکلم** / نامه نگاری / فارسی

jawāmi‘-ul kalim

قائم مقام، ابوالقاسم بن عیسی، ۱۱۹۳ - ۱۲۵۱ قمری
qā’em-maqām, ab-ol-qāsem ebn-e ‘īsā (1779 - 1836)

تعدادی از نوشته‌های قائم مقام فراهانی آمده و فراهم‌آورنده آن به آن جوامع الکلم نام داده است. این جوامع الکلم که تا آخر مجموعه است حاوی چند نثر از او.

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۰/۲
آغاز: بسمله - این عریضه عاجزانه بر الذریعه چاکرانه؛ **انجام:** رزاق خداست ما را نان جو و چهره کاهی بهتر و خوبتر.
خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۲۰ص (۸۳-۱۰۴)، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه:۱۲×۱۵سم [ف: - ۴۹]

● **جوامع الکلم** / اخلاق / عربی

jawāmi‘-ul kalim

حسینی قزوینی، محمد تقی بن امیر مؤمن، -۱۲۷۰قمری
hoseynī qazvīnī, mohammad taqī ebn-e amīr mo’men

(- 1854)

احادیثی در فضلیت علم و طلب تحصیل اخلاق نیکو و آداب و رفتار حسنه که آنها را از کتاب‌هایی معتبر چون مصباح الشریعه و امالی شیخ صدوق گرد آورده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۳/۳

آغاز: بسملة. حمدلة ... اما بعد فهذه جوامع الکلم التی تفضل الله تعالی بجمعها علی العبد ... محمد تقی بن الامیر مؤمن الحسینی ... و هو جوامع الکلم النبویة فی قول جلی؛ **انجام:** فقال علیه السلام ذاك اخوك ابلیس و قدصدقك فان القاتل و المقتول منکم فی صدق و امنا و الحمدله رب العالمین و الصلاة علی رسوله الکریم

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ سپس تا ۸۸ حدیث‌های پراکنده اخلاقی است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: چرم مشکی، ۱۲گ (۷۵-۸۶پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵ [ف: ۱۱ - ۲۲۱]

● جوامع الکلم / کلام و اعتقادات / عربی

jawāmi'-ul kalim

کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵ - ۱۲۸۸ قمری

kermānī, mohammad karīm ebn-e ebrāhīm (1810 - 1871)

تاریخ تألیف: ۶ ربیع الاول ۱۲۵۷ق؛ محل تألیف: کرمان

رساله‌ای در بیان راه پیدا کردن ادله‌ای که اصول و فروع دین بر آن استوار و می‌توان آن را حجت دانست، که آن فقط کتاب خدا و اخبار صحیح اهل بیت علیهم السلام می‌باشد بدون دخالت دادن معیارهای عقلی و ترجیح‌هایی که دلیلی بر آنها نداریم.

آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی ... ان هذه کلمات وجیزة کتبتها فیما یبنی علیه أصول الدین و فروعه ...

انجام: و المتخلف عنها زاهق و اللازم لها لا حق، و الحمدلله أولا و آخراً و ظاهراً و باطناً..

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۵۱/۳

خط: نسخ، کا: غلام علی فرزند حسین، تا: شوال ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۶گ (۷۳-۷۸)، ۱۴سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳ - ۹۳۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۸۱/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن حسن موسوی خونساری، تا: سه‌شنبه ۲۹ شوال ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۹۳پ-۹۶ر)، اندازه: ۱۱× ۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۸۸]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۱۳/۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۷۹-۸۰)، ابعاد متن: ۶×۱۲، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۹۵۳]

● جوامع الکلمات فی تضمین الاحادیث الحکمیات /

حدیث / عربی

jawāmi'-ul kalamāt fī taḍmīn-il aḥādīṯ-il ḥikmīyyāt

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۱۱ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● جوامع الکلم فی بدایع الحکم = الکلام / کلام و اعتقادات / عربی

jawāmi'-ul kalim fī badāyi'-il ḥikam = al-kalām

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۶۸/۱

آغاز: بسمله. اعن بجودك اللهم لك الحمد اهدنا سبلنا و صل علی محمد و آله ایها المستبرو لما اوتیت فی حبیبه ماترجو هاك جوامع الکلم فی بدایع الحکم و اتقنها و صنها صانك الله العلم تصور و تصدیق، ضروری و نظری، بالوجدان، الضروری یناظربها، لاعلیها، النظر الصحیح یفید العلم ضرورة، و قد یختلف فیه، و نفیه به تناقض، کثر الخلاف فی الالهیات لعسرها، فمن منکر و محوج الی المعلم، ما یمکن یثبت بالنقل، و ما یتوقف علیه صدق المخبر بالعقل، و الا فبهما، اللفظی و ان توقف علی ظنیات، قد یفید الیقین بقرینة اوجبت المعرفة اجماعا، او عقلا، و المقدور النظر؛ **انجام:** فصل الامام نصبه دفع مضرة مطلوبة.

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن بن محمد حسینی موصلی، تا: ۷۷۶ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۲پ-۸پ)، ۹سطر (۷×۹)، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف:۱۲-۲۸۴۶]

● جوامع الکلم فی جمع تعلیقات مقدمة المعالم /

اصول فقه / عربی

jawāmi'-ul kalim fī jam'-i ta'līqāt-i muqaddamat-il ma'ālim

محمد مهدی بن محمد ابراهیم، ق۱۳ قمری

mohammad mahdī ebn-e mohammad ebrāhīm (- 19c)

وابسته به: معالم الاصول = معالم الدین و ملاذ المجتهدین؛ عاملی، حسن بن زین الدین (۹۵۹-۱۰۱۱)

مؤلف این مجموعه، پنج حاشیه معروف بر «معالم الاصول» را به ترتیب زمانی مؤلفان آنها دنباله هر مسئله آورده است: ۱. حاشیه شیخ محمد عاملی با عنوان «قال ابن المصنف»، ۲. حاشیه خلیفه سلطان با عنوان «قال السلطان»؛ ۳. حاشیه ملا صالح مازندرانی با عنوان «قال الفاضل»؛ ۴. حاشیه ملا میرزا شیروانی با عنوان «قال المدقق »؛ ۵. حاشیه ملا محمد باقر وحید بهبهانی با عنوان «قال العلامة البهبهانی». پس از این حواشی گاهی تحقیقات مهمی اگر از دیگران یافت شود می‌آورد.

آغاز: الحمد لله الذی هدانا الی معالم الاسلام و ارشدنا الی شرائع

الدین بقواعد الاحکام و الصلاة علی نبیه المبعوث لارشاد العوام

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاحتمال التقیة فی احدهما دون الاخر یوجب الترجیح فما ذکره ساقط

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۶۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۴ - ۴۲۹]

۲. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ شاید از عصر مؤلف [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۱۲]

← جوامع الکلم (منتخب) ≻ جواهر ثمانیه

● جوامع الکلم و بدایع الحکم = هزار و صد کلمه / حدیث / عربی

jawāmi'-ul kalim wa badāyi'-ul ḥikam = hezār va sad kalame

قفال، محمد بن علی، ۲۹۱ - ۳۶۵ قمری

qaffāl, mohammad ebn-e 'alī (905 - 976)

مؤلف می‌گوید در این کتاب ابتدا هزار کلمه از پیغمبر اسلام جمع کردم که حاوی کلمات حکیمانه در وصایا و آداب و مواعظ و امثال بود، مبانی آنها از تکلف سالم و معانی. آنها از تعسف به دور سپس صد کلمه دیگر به آن اضافه نمودم و حاصل اینکار کتاب حاضر شد و کتاب خود را با ادعیه مرویه از پیغمبر ختم نمودم.

آغاز: بسمله، اخبرنا الشیخ الثقة الامین ابوالقاسم هبة الله بن علی بن سعود بن ثالث ...

انجام: غیر مخزولا فاضح تم الکتاب و ربنا محمود و له المکارم و العلی و الجود و علی النبی و آله صلواتة ماناح قمری و اورق عود.

شرح و حواشی:

۱- شرح جوامع الکلم النبویة

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۰۴/۱

آغاز: بسمله، اخبرنا الشیخ الثقة الامین ابوالقاسم هبة الله بن علی بن سعود بن ثالث؛ **انجام:** غیر مخزولا فاضح تم الکتاب و ربنا محمود و له المکارم و العلی و الجود و علی النبی و آله صلواتة ماناح قمری و اورق عود.

خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین بن صفر بن محمد یوسف بن علیرضا بن زین الدین، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج، ۸۳ص (۱-۸۳)، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹ - ۹۷]

● جوامع الکلم و منابع الحکم / چند دانشی / عربی

jawāmi'-ul kalim wa manābi'-ul ḥikam

آرانی کاشانی، غلامرضا بن محمد علی، ۱۱۹۲ - ۱۲۶۵ قمری

ārānī-e kāšānī, qolām rezā ebn-e mohammad 'alī (1778 - 1849)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۱۳ شوال ۱۲۳۲ق

کتابی مفصل در تفسیر و توضیح بسیاری از مشکلات و مبهمات که در علوم و دانش‌های فقه، اصول، تفسیر، حدیث و ادبیات در ۵۲ فائده مطرح شده است و چنانکه خودگفته این رساله را در «توضیح آیات، تبیین اخبار نبویه و امامان، اصطلاحات اصولی، توضیح مسائل لغوی» در مدت سالیان متمادی نوشته و از خوف نابودی در یک دفتر جمع نموده است. فهرست عناوین فوائد ۵۲گانه در اول کتاب پس از ذکر خطبه آمده است.

آغاز: الحمدلله الذی ازاح لنا بنور العقل ظلم الجهالات و حل لنا بایدی الفکر عقد المعضلات و الصلوة علی من اوتی جوامع الکلم و الایات البینات محمد المرید بالدلالات و المعجزات القاهرات و آله الذین هم منابع الحکم و معادن تأویل الإیات ... ان کتابنا هذا مشتمل علی مسائل متفرقه بعضها فی ایضاح بعض الإیات القرانیة و جملة منها فی تبیین الاخبار النبویة و الإثار الامامیة ... فائدة الف فی حکم الفعل الذی للمکلف بحسب افادته العلم او الظن او عدمهما، فنقول الکلام هیهنا لیس فی فعل المعصوم الذی هو مقابل قوله و تقریره

انجام: و نسئله تعالی ان یحشرنا ایضا معه مع آبائه و ابنائه البررة الکرام و اخیه بحرمة محمد البنبیه الجلیل و اله ... و صلی الله علی محمد و آله الذین هم فروع لاصل اصیل.

آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۳۷

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۱۳ شوال ۱۲۳۲ق؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ وقف بر اولاد ذکور ملا غلامرضا آرانی با مهر «عبده غلامرضا بن محمدعلی» (بیضی) در ذیقعده ۱۲۳۷ق؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۲۵۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: - ۴۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۲۱۷]

← جوامع اللذات ≻ جوامع اللذة

● جوامع اللذة = جوامع اللذات = جامع اللذة = جامع اللذات / طب / عربی

jawāmi'-ul laḏḏa = jawāmi'-ul laḏḏāt = jāmi'-ul laḏḏa = jāmi'-ul laḏḏāt

ابن طبیب، علی بن نصر، - ۳۷۷ قمری
ebn-e tabīb, ʻalī ebn-e nasr (- 988)

کتاب متوسطی است در علم پزشکی و مسائل و آداب مربوط به روابط جنسی و زناشویی. نام این کتاب به چند نحو ضبط شده است، از جمله: «جوامع اللذات» و «جامع اللذة» و «جامع اللذات». درباره این کتاب، در کشف الظنون آمده است: «هو کتاب کبیر حسن السبک و الترتیب». مرتب شده در پنج «جزء» و هر جز دارای چند «باب» و مجموع ابواب آن ۴۳ و در برخی نسخه‌ها ۴۴ باب است: جزء ۱. در هشت باب، الباب الاول فی اسماء النکاح تا الباب الثامن فی الفتی و الفتاة؛ جزء ۲. در شش باب از باب نهم تا باب چهاردهم فی شهوة النساء؛ جزء ۳. در هفت باب از باب پانزدهم فی رأی المذهب المالکی، تا باب بیست و یکم: فی آداب المفترش؛ جزء ۴. دارای دوازده باب از باب بیست و دوم: فی المعجزات تا باب سی و سوم: فی علاج الانقطاع؛ جزء ۵. از باب سی و چهارم: فی الحبل و الباه و احواله، تا باب سی و چهارم: فی عدة معان.

مؤلف در لابه‌لای مطالب کتاب، از سروده‌های خود و دیگر شاعران عرب بسیار نقل می‌کند و در برخی موارد به مسائل فقهی و آداب و مستحبات مربوط به نکاح اشاره می‌کند و نقل‌هایی از امامان شیعه دارد، از جمله در جایی می‌گوید: «روی عن الزبیر ابن نکازد (بکار)؟ قال حدثنی ابن أبی اسرائیل المکی، قال: قال لی علی بن موسی الرضا» و در جای دیگر می‌آورد: «روی أبو مزاحم الناقانی عن جعفر بن محمد، قال: یکره الجماع ما بین طلوع الفجر الی طلوع الشمس». مؤلف در موارد متعدد از جاحظ مطالبی نقل کرده است، از جمله در جایی آورده است: «روی علی بن الحسین الکاتب، قال: حدثنا جعفر بن قدامة، قال: قال الجاحظ». همچنین از کتابهای طبی مطالبی نقل نموده، از جمله در جایی گفته است: «أما الیونانیون فوجدت کتاباً منسوباً الی انطباس الرومی یشتمل علی أکثر المعانی التی تضمنها کتاب هربط ابن طمش الهندی، فاقتصرت علی ایراد ما وجدته ...».

آغاز: بسمله. باب اجتذاب مودات النساء؛ اعلم ان النساء لا ... الا بموافقتهن و لا یبلغ موافقتهن الا بمعرفة طاعتهن و لا ینال معرفة طاعتهن ...

انجام: و ذهب نشاطه فلما رأی ذلک، قال: عودی الی عملک و قولی خیراً، تم کتاب جوامع اللذة بحمد الله تعالی و عونه و حسن توفیقه.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۶عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۴۶۳۵؛ خط: نسخ معرب زیبا، کا: محمد بن حسن بن عبدالله ابن هلال، تا: ۱۹ رمضان ۷۷۱ق؛ مهر: کتابخانه خدیویه مصر؛ ۲۲۵ص، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۴-۳۲۶]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۲۴۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۳۹]

● **جوامع اللغات و لوامع المصطلحات** / لغت / عربی به فارسی

jawāmiʻ-ul luġāt wa lawāmiʻ-ul muṣṭalaḥāt

تاریخ تألیف: ۶۴۱ق

اهداء به: ابوبکر بن ابی نصر ولی امیرالمؤمنین

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۶۸

آغاز: الحمدلله الفائض علینا فیض انعامه و احسانه ... و بعد فقد التمس منی بعض خلصان اخوانی ... أن أجمع له ألفاظ یتداولها کتاب الفرس فی مراسلاتهم

تا اواخر حرف جیم؛ بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ ۲۶۷گ، اندازه: ۲۰/۵×۲۶سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۲۱ و ۲ - ۱۴۲]

● **جوامع لما قاله بطلمیوس فی قسمة الارض المسکونة علی البروج و الکواکب** / ریاضیات / عربی

jawāmiʻ-u li-mā qāla-hū baṭlamīyūs fī qismat-il arḍ-il maskūnat ʻala-l burūj wa-l kawākib

ثابت بن قره، ۲۲۱ - ۲۸۸ قمری
sābet ebn-e qorre (837 - 902)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۱۱-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷، ۳گ (۵۴-۵۶) [فیلمها ف: ۱ - ۴۶۸]

← جوامع المزاج ≻ المزاج (جوامع)
← جوامع المقالات الثلث فی النوامیس ≻ النوامیس

● **جوامع مقالة ثابت بن قرة لکتاب جالینوس فی الذبول** / طب / عربی

jawāmiʻ-u mq.-i ṯābit ibn-i qurra li-k.-i jālīnūs fi-ḏ ḏubūl

ثابت بن قره، ۲۲۱ - ۲۸۸ قمری
sābet ebn-e qorre (837 - 902)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۴۸/۵-ف

نسخه اصل: بادلیان شماره marsh 215؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۳۸]

● **جوامع من الطب فی تدبیر الحبالا و حفظ قوامهن**

و تعاهد احوالهن / طب / عربی
jawāmi‘-un min-aṭ ṭibb fī tadbir-il ḥabālā wa ḥafiẓ-i qawām-i-hin wa ta‘āhud-i aḥwāl-i-hin
در دیباچه چنین نامیده شده ولی در عنوان صفحه ۱ نسخه آمده «مختصر القانون لابن طرخان محمد ابی نصر الفارابی رحمه الله» و در پایان آن آمده «تم الکتب» همین را فهرست‌نگاران (سزگین ۳۰۰/۳) از فارابی پنداشتند. در آن از بقراط و جالینوس یاد می‌شود و در ده باب است و نباید از ابوالعباس ابوالفضائل احمد بن محمد بن یحیی بلدی ایرانی متطبب از قرن چهارم باشد. کتاب او در فهرس بانکیپور (۲۲/۴ ش ۱۱) به نام «تدبیر الحبالی و الاطفال و الصبیان» آمده و در سه مقاله است و برای ابن کلیش ابوالفرج یعقوب بن یوسف درگذشته ۳۸۰ وزیر فاطمیان ساخته است و نسخه آن درگوتاه (۱۹۷۵) و بنگال (۸۳/۱ فهرست اشرف) هست (سزگین ۳۱۷/۳). در فهرست بادلیان (۵۸۷/۲) گویا در نسبت آن به فارابی و نام آن «مختصر القانون» شک شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۴۸/۱-ف
نسخه اصل: شماره marsh 215؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ – ۱۳۷]

← جوامع النبض الکبیر ⟵ النبض الکبیر (جوامع)
← جوامع النبض للمتعلمین ⟵ النبض الصغیر (جوامع)

● **جوامع الوسائل فی اجوبة المسائل عبدالعلی بن علی بن محمد بن علی بن احمد الخطیب** / پاسخ پرسشها / عربی
jawāmi‘-ul wasā’il fī ajwibat-il masā’il-i ‘abd-ul-‘alī ibn-i ‘alī ibn-i muḥammad ibn-i ‘alī ibn-i aḥmad al-xaṭīb
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۶/۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ناقص؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۵ص (۵۲-۵۶) [سنا: ف: ۲ – ۱۳۱]

← جوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل ⟵ لوامع الوسائل فی اجوبة جوامع المسائل

Union Catalogue of Iran Manuscripts

By
Mostafa Derayati

Al-jāneb - Jawāmi‘

Volume 10